IΩ

H

Digitized by Google

3

ΙΩΑΝΝΟΥ ΤΟΥ ΑΝΤΙΟΧΕΩΣ
ΤΟΥ ΕΠΙΚΛΗΝ ΜΑΛΑΛΑ
ΧΡΟΝΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ.

JOANNIS ANTIOCHENI
COGNOMENTO MALALÆ
HISTORIA CHRONICA.

NAPOLI

Digitized by Google

Digitized by Google

JOANNIS ANTIOCHENI
COGNOMENTO MALALÆ
HISTORIA CHRONICA
E MS. Cod. BIBLIOTHECÆ BODLEIANÆ

primum edita

Cum Interpret. & Notis EDMUNDI CHILMEADI.

PRÆMITTITUR

DISSERTATIO de AUCTORE,

PER

HUMFREDUM HODIUM

S. T. B. Coll. Wadhami Socium.

ACCEDIT

EPISTOLA RICHARDI BENTLEII

AD Cl. V. JO. MILLIUM S. T. P.

Cum Indice Scriptorum , qui ibi emendantur .

EDITIO ALTERA.

V E N E T I I S,
Typis Jo. BAPTISTÆ PASQUALI.
M. DCC. XXXIII.
SUPERIORUM PERMISSU.

NAPOLI

Digitized by Google

D E

AUTORIS COGNOMINE

PRÆMONITIO.

Malala Cognomen Syriacum. Ita ſcribi a Græcis potuiſſe: magis tamen convenire cum illorum Analogia ut Μαλάλας *ſcribatur; ſicque ſcriptum fuiſſe videri. Ab Autore Prolegomenorum præfertur Syrorum genuinum ac originarium Nomen* MALALA. *Quod oſtenditur optime congruere uſui linguæ latinæ. Eo* RHETOREM *ſignificari. Hoc multorum literatorum fuiſſe Cognomen. Quo ſenſu ſic Autor appellatus ſit.*

IN verbis *Joannis* (quem appellant) *Damaſceni* & *Conſtantini Porph.* e quibus conceptus eſt, qui præmittitur Titulus, utrum Autoris Cognomen Μαλάλα (ſeu Μαλίλα) in *Caſu*, ut loquuntur, *Genitivo* a Μαλάλας (ſeu Μαλέλας) ut Βαῤῥάβα a Βαῤῥάβας, Σοίδα a Σοίδας, deſcendat; an, ut peregrinum & extraneum vocabulum, ſit potius *Indeclinabile*, haud certo ſatis apparet. Nos ſecuti autoritatem Virorum maximorum, quotquot hactenus hujus Cognominis mentionem fecerunt, *Gerardi* & *Iſaaci Voſſiorum*, *Uſſerii*, *Dufreſnii*, aliorumque complurimorum, pro *Indeclinabili* accepimus. Neque hoc ſane temere. Nam quamvis videatur haud licere per Græcorum Analogiam Virilia nomina apud eos in A terminari; non tamen abhorret ab eorum uſu, ut Nomina Virorum *Orientalia* & *Barbara* abſque ulla Græca Terminatione, aut *Caſuum* variatione, Græco ore proferantur. Neque quiſquam ignorat quam ament *Orientales* (e quibus erat noſter *Chronographus*) ſua Nomina & Cognomina in A formare. Id elucet iſtis Exemplis quæ exhibent paſſim monumenta S. Paginæ. Idem indicant Nomina & Cognomina Arabica, *Abdalla*, *Hanifa*, *Nabala*, *Taphala*, *Maſballa*, aliaque id genus millia: Hinc Jeſus illis eſt *Iſa*, Darius *Dara*, Koſroes *Kezra*, Baſilius *Baſila*, ut apud *Said Ebn Batrik*. De *Syris* denique ipſis, popularibus noſtri Autoris, quod eadem gaudeant terminatione, conſulatur Catalogus *Scriptorum Syriacorum* a *Sobenſi Metropolita* conſcriptus. Celebrantur ibi *Maruta*, *Barſoma*, *Hanana*, *Dan*, *Reſaina*, *Abrab. Catina*, *Greg. Suſſatra*, cum multis aliis, pars magna Catalogi. Sed quorſum hæc? Monuiſſe ſuffecerit, eſſe plane *Syriacum* Autoris noſtri Cognomen, & in A apud eos deſinere conſtare. Quam ſoleant autem *Græci*, peregrina hujuſmodi Nomina cum nativis Terminationibus in *Græciam* ſuam recipere, exemplorum demonſtrat multitudo innumerabilis. In prima acie ex *Jo. Cantacuzeno* ſtat Ιωάννης Πεαάλπ. Illene recentior, & non ex *Heroibus* antiquis? Cave agas de eo *Triumphos*. En quot & quantos Satellites habeat deſpicabilis hicce Περάλπ. Apud *Seriem Chronologicam*, perductam ad *Alexium Comnenum*, quam edidit doctiſſimus *Petavius*, occurrit Κωνςαντῖνος ὁ Δοῦκα Imp. Apud *Bartholomæum Edeſſenum* memoratur Μεβία, & Arabicus *Hanifa*, ab eodem dicitur Χανιφὰ, quod nomen quamvis habeatur apud eum in Caſu Gen. tamen poſitum fuiſſe pro *Indeclinabili*, cum ex ipſo *Accentu*, tum ex aliis Nominibus ſequentibus, dilucide apparet. In Anonymi *Confut. Muhammedis*, hujus Aſſecla Βαιρὰ commemoratur: προσεκολλήθη δὲ τῷ Μουχαμὲτ τίς Ιακωβίτης ὀνόματι Βαιρά. Ibidem occurrunt ὁ Αὐδιά & Αὐδαλλὰ (*Abdalla*) Muhammedis alii Sodales. Hoc notent doctiſſimi Viri qui *pernegant* nomen *Abdalla* apud Græcos unquam cadere in A. Eidem rurſus Autori, ut & *Nicetæ Choniatæ* in *Theſauro*, Angelorum 2. Muhammedis ſunt nomina Propria Τζάφα & Μαρούα. Sic *Euthymio Zigabeno* Τζιτζαφὰ (male) & Μαρυά. Audiatur *Agathias*, probatiſſimus Scriptor, de Rege Perſarum *Vararane*, Σεγανσαὰ δὲ ἐπεκλήθη, & inox εἰκότως ὁ παῖς Σεγανσαὰ ἐπωνόμαστο. Idem rurſus de alio *Vararane*, Perſarum itidem Rege, ὅς δὴ καὶ Κερμασαὰ ὀνομάζειν. Accedat bis *Eratoſthenes*, antiquiſſimus ille, Græcorum-

que Grammaticorum princeps; in cujus *Catalogo Regum Thebæorum* nobis militat Rex Κομαιφθά· vocabulum factum ex Φθα, ſive Φθᾶ (ne Librario id vitio vertatur,) quod Ægyptiis Nomen *Vulcani* fuit, ſicque ſcribitur *Porphyrio* in *Caſu Nominativo*. Addo inſuper Ημοῦλα, cognomen fuiſſe apud ipſos Alexandrinos Patriarchæ. Audi teſtem ſuculentum *Theophanem* in *Chronographia*; Ιωάννης ὁ ἐπίκλην Ημοῦλα. Sic apud Victorem Tun. *Joannes cognomento Hemula*. Quam hoc illuſtre exemplum! Qui poteris illius vim evitare? Num culpam Librario impinges? Vah Effugium! Eidem *Theophani* Ελισβαὰ eſt Nomen Regis Æthiopum, quod quamvis legatur in *Caſu* non *Recto*, eſſe tamen *Indeclinabile* fidem facit *Accentus*. At audias inſuper alia. In Græca Scripturarum Verſione quid apertius aut uſitatius? Μαθουσάλα, Σάλα, Σισάρα, Ιεδδούα, Ράδα, Αζαρία, ſexcenta alia. Neque iſta ſolum in S. Scripturæ Verſione hanc Terminationem ſortita ſunt, ſed cum ea evolarunt ad omnes Græcos, & in uſum vulgarem abierunt, Nonne A mutabatur apud poſteros Græcos in ΑΣ? De aliquibus, concedo: de omnibus, pernego. Teſtimonium dicat *Matthæus Evangeliſta*. Celebrantur ab eo ὁ Ζαρά, ὁ Αβιά, ὁ Ασά. Præter *Fl. Joſephum* qui ex Bibliorum Græca Verſione ſua non ſcripſit, cedo mihi vel unum, cui Patriarcharum annoſiſſimus ille, Μαθουσάλας non Μαθουσάλα, appelletur, etſi Nomen illius apud tot ſcriptores paſſim memoretur, &, propter longævitatem, vel in vulgi ore ubique terrarum ferebatur. Μαθουσάλα ille nominatur a *Theophylo Antioch. Africano Euſebio*, *Syncello*, Autore *Chronici Paſch. Niceph.* Patr. *Cedreno*, *Glyca*, *Hamartolo* noſtro, anonymo *Petaviano*, aliis. Poſt hocce exemplum, quid attinet alia afferre, quæ apud eoſdem Autores, cum *Pilone Jud. Joele* & *Theodoreto* in Hiſt. leguntur, Σισάρα, Σάλα, Θάῤῥα, Σιβαμὰ, Σιβᾶ, Ανανία, cæteraque pleraque ſimilia? Ita me Muſæ ament, ut ex animo me tædet ac piget tam diu demorari in minutiis hiſce puerilibus: tamen gratia eorum, qui dubitent, hic alia quædam exempla ſubjungam, quorum eadem eſt analogia ac ratio. Παμβὼ, ὁ Χαλὴ, ὁ Μωσῆ, & germana apud Eccleſiaſticos Scriptores, ignorata ſunt nullis niſi quibus ſub ferula manus eſt, Αλέξιος ὁ Μωσηλὲ, magnatum Græcorum quidam, apud *Geórgium Mon.* in Novis Impp. *Glycas*; ὁ μέντοι Θεόφιλος γαμβρὸν εἶχεν Αλέξιον, ὃ Μωσηλὲ τὸ ἐπώνυμον. Apud Continuatorem *Conſtantini Porph.* Hiſtoriæ Baſilii Macedonis, memoratur Ρωμανὸς ὁ Μωσηλὲ, ex Græcis magnatibus alius. Apud alium Ιζίδ Μααλαβί. Sic apud *Codinum* & *Glycam* Μιχαὴλ ὁ Ραγγαβὲ. Græcorum ipſe Imperator: *Cedreno*; Μιχ. τῷ Ραγκαβὲ ἡ αὐτοκρατορία. Conſimilia alia in vocales cadentia, quæ ex S. Scripturis in uſum communem recepta ſunt, non enumero, ne videar conſcribere Judæorum *Exercitum* aliquem, *Solomonis* fortaſſe aut *Jehoſophati*. Nec innumera iſta recenſeo, quæ paſſim apud Græcos Hiſtoricos præter normam ſermonis Græcanici *Conſonantibus* clauduntur. Hoc tantum obſervo de Pſeudoprophetæ Turcarum Nomine, quod quamvis apud Græcos Scriptores tam frequens iſtius ſit mentio, ne ſemel tamen, quod ſciam, Græca terminatione donatur. Μωάμεδ, Μωάμεθ, Μωάμετ, Μουχουμὲτ, Μουχαμὲτ, Μάμεθ. &c.

Hæc luſimus (lector erudite) in Grammaticis, non Grammatici; quippe Nos qui Μαλάλα pro *Indeclinabili* ſumpſimus, *Erroris* ingentis contra Uſum Græcorum inſimulant Viri doctiſſimi: quem dicunt, non pati, ut Nomen *ullum* Virile, quantumvis *Barbaricum*, apud eos in A terminetur. Si ulterius inſtant (ut faciunt) & ab ipſo *Accentu*, quod in ſyllaba *penultima* ſtatuatur, poſſe duci argumentum exiſtimant; convertantur retro oculi, ad, Μωάμεδ, Μωάμεθ, Μωάμετ, Ημοῦλα, Ιεδδούα, Σισάρα, Αζαρία, Ανανία, Μαθουσάλα. Quibus addi & alia poſſunt: Οχοζία, Αβδία, Σαραβία, centum alia in S. Scripturis germaniſſima. Neque alia eſt ratio exeuntium in alias Vocales, Ραμεσσημένω in Serie quadam Regum Ægyptiorum, Ιεφθάε, Ιωδάε &c. aut terminatorum Conſonantibus, Αβιμέλεχ, Ιάρεδ, Ιάφεθ, Ισσάχαρ, Γιλίμερ, Ταιίμερ, &c.

Sic liberos Nos, & prædictos ſummos Viros ab omni *peccato* contra uſum Græcorum, præſtitimus. Progrediamur ulterius: & ut fuit oſtenſum, repugnare nihil, quominus potuerit *Caſu Recto* ſcribi Μαλάλα, ſic breviter nunc inquiramus, an *reipſa* ita ſcribi conſueverit. Sane hæc etſi ita ſe habeant, & quamvis appareat *potuiſſe* ſcribi Μαλάλα; *Mihi* tamen non deeſt quod facile cuivis perſuadeat, non ita *revera*, ſed Μαλάλας ſcriptum fuiſſe. Nempe hoc id evincere videtur, quod a *Tzetze Chiliaſta*, qui pro a, e, ubique ſubſtituit, non ut *Indeclinabile*, ſed prorſus ad exemplum & ingenium Græci ſermonis, Μαλέλης ſcri-

batur. Idem inde videtur veriſimile admodum fieri, quod quamvis non *ſemper* peregrinis hujuſmodi Nominibus aſſumatur Græca Terminatio, conſtat tamen id uſu *ſæpiſſime* venire. Sic quoque inter Recentiores (ut miſſa faciamus infinita) Ἀλληλούϊα vocabulum, cum pro Nomine Virili, ut in Codice quodam MS. uſurpatur, ſcribi Ἀλληλουΐας nos animadvertimus. Δοῦλος τῶν δούλων τοῦ Θεοῦ Μαρδάριος μοναχὸς ἐπίκλην ὁ Ἀλληλουΐας. Hæc (Lector) ſcripſimus olim ad Amicos eruditiſſimos; ii tamen (quod plane miramur) ita contra Nos inſtituunt Diſputationem, quaſi contendiſſemus, non modo *potuiſſe* in *Recto* ſcribi Μαλάλα, ſed & *reipſa* ſic ſcriptum fuiſſe, ſcribique ſic *debuiſſe*.

Hoc itaque ponatur de *Græcanica* Terminatione. Videamus jam de *Latinis*. An illi *Malalas* ſeu *Malelas* ſcribent cum Græcis? An potius ſequentur *Syrorum* Originariam? Certe Græcam *Ego* non moror, cum appareat *Originaria*, & iſta uſu vulgari non *jamjam* ſit ſtabilita. Mihi placet Syrorum *genuinum* vocabulum MALALA: nam eandem terminationem in Virorum Nominibus quam maxime amant Latini, ut in *Seneca*, *Naſica*, *Meſſala*, aliiſque ſexcentis. Cum certo nobis innoteſcat genuinum vocabulum MALALA, cum exacte id conveniat Linguarum noſtrarum Analogiæ, cum inſuper hæc Terminatio jam uſu communi obtinuerit; quid nobis, amabo, quid, precor, ſi *Græci* τῷ A *ſuum* Σ addebant? Quis aquam ex *rivulo* hauriet quando adeſt ipſa *fontana*, eaque & uſui & palato convenientior? Quis ſciens dicet *Abdallas* aut *Abdelas* (quæ Græcis eſt uſitatior Terminatio) & non cum Arabibus *Abdalla*? At objicis nobis: Cum arrideat uſque adeo Nomen *Syriacum*, cur a *Græcis*, non *Syris*, derivatur Autori *Prænomen*? cur dicitur Prænomine JOANNES, & non, ut ſe habet *Syriace*, JUHHANAN? Ne ſibi Trophæa hic aliquis temere ſtatuat, en tibi Reſponſum; nempe, quia JOANNES Prænomen *Latinum* jam factum eſt. At quo me ferunt hæ nugæ? MALALA aut MALALAS pro arbitrio dicant Eruditi, Suam alii ſententiam ſequantur. Ego ſane non ero ſolicitus de ejuſmodi Ineptiis. Et qui iſtoc *Seldenianum*, Περὶ παντὸς τὴν ἐλευθερίαν, ſaltem in *Philologicis*, Mihi ipſimet vendico, æquum eſt ut aliis eandem *libertatem* concedam. Hoc tantum ſubmoneo; eo uſque, in *Nominibus Virorum*, A Terminatione delectatos fuiſſe *Latinos*, ut in illis ipſis, quæ a Græcis proxime acceperint, τὸ ΑΣ Græcorum in A frequentiſſime immutent. Hoc apparet fere ſemper feciſſe *Latinorum* antiquiores: Neque deſunt exempla poſt illa etiam tempora, quibus, *Græcia* tota in Romam ſe effundente, contrarius mos invaleſcere cœperat; neque ea profecto in Nominibus ſolum *Servorum* aut *Libertinorum*, vel *viventium in Latina civitate*, quod omnino precario ſtatuunt Viri docti. Hinc apud *Solinum*, *Juſtinum*, *Oroſium*, *Hieronymum*, in *Chronico Euſebiano*, PERDICCA Rex Macedonum. (An ille Romanus *Libertinus*? an vixit in *Latina* civitate?) Hinc rurſus apud *Oroſium*, ARUBA Rex Moloſſorum, & ALCETA frater Perdiccæ. Hinc apud *Amm. Marcellinum*, HORMISDA, Nomen Regum aliquod Perſarum, quod Ὁρμίσδας tamen ſcribitur Græcis, quibus ferunt acceptum Latini; ut apud *Theophylactum Simocattam*, *Syncellum*, *Theophanem*, *Zonaram*, *Cedrenum*, *Nicephorum* in *Breviario*, alios. Hinc Papæ Nomen HORMISDA in *Pontificali* Anaſtaſii, & in ipſis ejus *Epiſtolis*. Liceret, cum compluribus aliis, τὸ MIDA, ex *D. Hieronymo*, aliiſque eo vetuſtioribus, ad hæc adjicere: ſed de lana *Grammaticorum* caprina, plus ſatis.

A Nominis *Terminatione* ad ipſum Nomen, e *cœno* in *flores*, mi Lector, jam tranſeamus. Hinc ſuum Cognomen ſortitus eſt noſter JOANNES, quod in *barbaro* ſuo ſeculo *Rhetoricam* Artem qualis qualis profitebator; nempe eam docendo, *Pedagogus* ſuo ſeculo dignus; vel *Cauſas* in Foro agendo, *Scholiaſticus* ſeu *Advocatus*. Nam MALALA (ſeu MALELA, ut ſcripſimus nos, ex pronunciatione aliquanto faciliori, & receptori, ſed minus recta) in Lingua *Syriaca* eſt RHETOR ſeu ORATOR, SOPHISTA ſive SCHOLASTICUS. Ex qua profecto profeſſione, animadvertere licet, permultis olim Literatis Viris conſueviſſe hærere *Cognomina*. Viſne Exempla? Ecce nobis complura in promptu ſunt. Claruere Cognomine RHETORUM, *Demochares*, *Priſcus*, *Zacharias*, *Procopius*, *Diodorus*, & *Joannes* alius antiquior *Antiochenus*. SOPHISTARUM floruere cognomine, *Callinicus*, *Abas*, *Euſebius*, *Metrophanes*, *Malchus*, *Eutropius*, *Euſtochius*, *Nicoſtratus*, *Palemon*, *Bemarchius*, alii. Sic SCHOLASTICORUM Cognomento ſunt inſigniti, *Agathias*, *Evagrius*, *Epiphanius*, *Socrates*, & *Sozomenus*. Hi o-

* *

mnes, ut MALALA noſter, (nam alios ſciens prudenſque taceo) Scriptores *Hiſtoriarum*. Eo uſque convenit *Rhetorica* Profeſſio cum ſtudio *Hiſtorias* ſcribendi! Verum ſiſte, Lector, paulisper. Nolim abeas de hiſce ex omni parte ſecurus. Quidni alia ex cauſa Cognomen MALALÆ ſeu RHETORIS adeptus ſit Noſter? Non te celabo, fuiſſe etiam RHETOREM in Eccleſia Orientali ſic dictum Officialem. Hinc Θεόδωρος Διάκονος Ῥήτωρ apud *S. Maxim. Conf.* qui & *Rhetorem* eum ſimpliciter ſolet appellare. Hinc aucti quoque *Rhetorum* titulo *Michael Theſſalonicenſis* apud *Ephræmium* in Chronico inedito; *Manuel Holobolus*, cujus extant in membranis Poemata in laudem *Michaelis Palæologi* Imp. *Joannes Diaconus*; Scriptor Vitæ *Joſephi Hymnographi*; & (ut alios prætereamus) *Georgius Contis* (is nuperus erat) in Codd. manu exaratis: Γεώργιος Κόντης ὁ Ῥήτωρ τῆς Μητροπόλεως Αἴνου, καὶ ἔκδικος τῆς μεγάλης ἐκκλησίας. In Codd. aliis 2. Ὅπερ βιβλίον ἐςὶ Γεωργίου Ῥήτορος Αἴνου. Hinc quoque in Eccleſia Dignitas, τῶν Ῥητόρων Μαΐστωρ, ſeu Διδάσκαλος· & Μέγας Ῥήτωρ. Μανουὴλ ὁ μέγας Ῥήτωρ, qui ſcripſit contra Latinos, celebratur in Volumine MS. Sic *Euſtathius* ille celeberrimus, Archiep. poſtmodum *Theſſalonicenſis*, in titulo Orationis MS. ad Imp. appellatur Διδάσκαλος τῶν Ῥητόρων· Idem in inſcriptione Epiſtolæ, quæ ejus Commentariis in *Dionyſii Periegeſin* præfigitur, Μαΐστορος τῶν Ῥητόρων titulo ornatus. *Rhetor* hoc ſenſu ſumptus, appellatur quandoque *Sophiſta*. In *Scholiis* recentioribus ad *Pindarum*: Παρὰ τοῦ ἡμετέρου Σοφιςοῦ ὄντι μυςαγωγοῦ, κυροῦ Δημητρίου τοῦ Τρικλινίου. Utrum hoc ſenſu, RHETORIS ſeu MALALÆ appellatione decoratus ſit noſter Chronographus, penes Doctos eſto judicium.

Jam ad alia, Lector, procedas: At priuſquam procedas, *Votorum* quorundam mihi Teſtis eſto; & olim, ſi unquam violavero, Monitor: *Votorum* quorundam eruditis Viris, proh dolor! hucuſque ignotorum; ſed quæ Ego perpetuo a primis Literis, ut facio, feci ex Corde.

Faxit Numen,
Ut vel æterno Ego ſilentio inter non ſcribentes deliteſcam, vel ſemper, ut Virum
Ingenuum, *liberalis ac generoſæ Educationis*, *veræque*
Philoſophiæ ſtudioſum decet, ſcribam:
veritatis unicæ Indagator,
abſque omni Styli acerbitate,
mitis, urbanus, candidus,
Ad id quod indecens eſt adeo non pronus, ut nec movendus:
Nugarum denique contemptor.

---

* In ſeqq. *Prolegomenis*, pro, MALELA, quod olim placebat, ex originali ſcriptura *Syriaca* & *Jo. Damaſceno* legatur paſſim MALALA.

HUM-

HUMFREDI HODII

De Autore

PROLEGOMENA.

Syllabus Contentorum.

JOannes Antiochenus Malela *Chronog. eruditis tantum non ignotus. Extitiſſe alium* Jo. Antiochenum Chronographum, *cujus edidit Excerpta ex collectione Conſtantini Porphyrogenneti* Valeſius, *qui male cum* Malela *confundi ſolet.* I. II. Jo. Antiochenus Chronog. *a quibus Autoribus citatus.* III, *Eum quem adducunt Scriptores Græci, a* Malela *diverſum, & cum altero prædicto eundem videri.* IV. *Extare in quibuſdam Bibliothecis* Jo. Antiocheni Collectanea *cum a Collectaneis Jo. Antiocheni* Valeſianis, *tum etiam a* Malelæ *Chronographicis diverſa. In Bibliotheca Pariſ. extare Excerpta ex* Chronico Jo. Antiocheni, *qui idem fuiſſe videtur cum* Joanne *Valeſiano, ſed Excerpta iſta a* Valeſianis *diſtincta ſunt. De* Jo. Antiocheno *περὶ ἀρχαιολογίας Scriptore: etiamnum illum ſupereſſe, & eundem videri cum* Joanne *Valeſiano, a* Malela *ſaltem eſſe diverſum. Fama de* Jo. Malela *in* Gallia *deliteſcente. Exortam inde fuiſſe, quod cum altero illo* Jo. Antiocheno Chronographo *eruditi illum confuderint.* V. Jo. Antiochenum *περὶ ἀρχαιολογίας habere multa cum* Jo. Malela *communia.* VI. *De aliis* Joannibus Antiochenis Chronographis. *Ge. Voſſius, & Phil. Labbæus notati.* VII. Jo. Malelam *non fuiſſe Patriarcham Antiochenum. Notantur Interpretes* Jo. Damaſceni; Gothofredus, Baronius, *alii. De variis* Joannibus Antiochenis *Patriarchis. In Albo* Patriarcharum Antiochenorum *reperiri* Joannem *nullum, qui eadem ætate, qua vixit* Malela, *floruerit.* VII. VIII. IX. Fran. Combefiſii *hallucinatio,* Malelam *noſtrum confundentis cum* Jo. Antiocheno *Presbytero, cujus meminit* Gennadius, *ac cum* Jo. Diacrinomeno. X. XI. *Videri eum inter* Orthodoxos *potius quam* Hæreticos *eſſe annumerandum.* XII. *Recenſentur alii* Joannes Antiocheni: *De* Jo. Mela *Patriarcha Alexandrino.* XIII. *De* Jo. Malelæ *ætate. Non fuiſſe coævum* Juſtiniano *ejus nominis primo, quod volunt* Chilmeadus *& alii: ſed ad ſeculum* nonum *eſſe potius conjiciendum, vel diu ſaltem poſt tempora* Juſtiniani *floruiſſe.* XIV. *ad* XXXIV. *Scripſiſſe poſt* Juſtinianum *exinde apparet, quod quot annos ille regnaret commemorat.* XV. *Quod nec in vivis ſub* Juſtiniano *extiterit demonſtratur ex citatione Actorum publicorum Civitatis ſuæ propriæ de re ibidem ſub* Juſtiniano *geſta.* XVI. *ex erratis ejus multis & graviſſimis de rebus Juſtinianeis.* XVII. *aliiſque indiciis luculentis.* XVIII. XIX. XX. Malelam *cum* Juſtiniani *Legato non fuiſſe collocutum, quod exiſtimat* Chilmeadus, *ſed Librum tantum ejus legiſſe; & eum non alium fuiſſe a* Nonnoſo. XXI. *Quod nec vixerit ante ætatem* ſeptimam *exeuntem probatur ex citatione* Clementis Chronographi, *quem oſtenditur ſcripſiſſe poſt annum* 685. XXII *Quod nec floruerit ante initium ſeculi* noni *conficitur ulterius ex citatione* Theophili Chronographi, *quem probatur obiiſſe anno Chriſti* 785. XXIII. *Hunc male a nonnullis confundi cum* Theophilo Antiocheno, ad Autolychum *ſcriptore. Producitur Fragmentum MS. ex* Heſychio de Chriſti Nativitate, *in quo citantur* Clemens, Theophilus, *&* Timotheus Chronographi. Heſychium *illum ex ipſo* Malela *ſcripſiſſe videri.* XXIV Euſebii *Chronicon quod a* Malela *ſolet citari, non eſſe genuinum.* XXV. *Quod vixerit* Malela *non ante ſeculum* nonum, *confirmatur tum aliunde, tum ex locutionis barbarie.* XXV. XXVI. XXVII. *Proponuntur Argumenta quæ illius antiquitatem videantur aſtruere. Inter alia; citari eum in* Oratione tertia pro Imaginibus *Jo. Damaſceno adſcripta; & in multis Narrationibus cum* Chronico Paſchali *ſive* Alexandrino, *ante annum, ut creditur,* 630. *compoſito, ad verbum conſonare, quæ a Chronici Autore e* Malela Chilmeado *& aliis videntur deſumpta.* XXIX. *Iſtarum Narrationum Index.* XXX. *Argumentis hiſce reſpondetur.* XXXI. *&c. non ſatis conſtare Fragmentum illud* Malelæ *quod habetur apud* Orat: pro Imag. *prædictam, ab ipſo* Orationis *Autore fuiſſe deſcriptam: & eſſe præterea cur ſuſpicemur non fuiſſe* Jo. Damaſceni *iſtam* Orationem. XXXII. *Ad Argumentum de* Chronico Paſchali *ſive* Alex. *reſpondetur,* I. Chronicon *illud habere quamplurima interpolata.* XXXIII. XXXIV. *nec* 2. *ſatis conſtare ex* Malela *fuiſſe deſumpta ea quæ apud* Paſchale *conſonantia reperiuntur.* Malelam *ex aliis Hiſtoricis ad verbum exſcribere ſolitum demonſtratur ex ejus Tautologiis.* XXXV. *& citatione Scriptorum* Latinorum, *quorum quidem ne Linguam intellexerit. Illius errores ſpiſſi de rebus* Romanorum. XXXVI. *In pleriſque præterea iſtarum Narrationum, quæ ex* Malela *deprom-*

pta creduntur, *apud* Paſchale *haberi nonnulla quæ cum* Maleſianis *minime concinunt*, *& quædam quæ plane repugnant*. XXXVII. Malelam, *ubi loquitur de rebus antiquioribus tanquam ſua memoria exiſtentibus*, *verba tantum ſuorum Autorum proferre*. *Id Scriptoribus minorum gentium & ætatis ſequioris ſolenne eſſe*. XXXVIII.

De Anonymi Excerptis Chronographicis, *quæ in hac Editione* Malelæ *præmittuntur*.

Ea eſſe Georgii Hamartoli, *Excerpta alia ex Chronico* Hamartoli *ubi edita reperiantur*. XLI.

De Editione, *&* Edmundo Chilmeado *Interprete*. XLII. XLIII.

PROLEGOMENA.

JOANNES ANTIOCHENUS *Chronographus*, quem jam Tibi damus erudite Lector, ab Imp. *Conſtantino Porphyrog.* cognominatus MALELA, ab [1] alio MALALA, a [2] tertio MELELES; quis fuerit, aut qualis, aut quando demum vixerit, literatis Viris huc uſque parum innotuit. Viris illis præclaris & eruditiſ. qui in hoc ſtudiorum genere ſingulari quodam honore emicuerunt, [3] *Ger. Jo. Voſſio*, [4] *Phil. Labbæo*, & *Leoni Allatio*, fuit notus nomine tenus; Neque amplius ſane de eo compertum habuere, niſi quod illius hoc Chronographicum opus evolviſſent, doctiſſimi illi Noſtrates, qui in eum ex profeſſo diligentiam ſuam & ſtudia impenderunt, *Edmundus Chilmeadus* & *Joannes Gregorius*.

II. Solent noſtræ gentis Scriptores, cum *Joannem Malelam* ex Bibliothecæ *Bodleianæ* MS. Codice adducunt, ſub ſimplici titulo *Joannis Antiocheni*, quaſi nullus alius extaret *Joannes Antiochenus*, *Chronographus*, eum memorare: ſic Viri prædicti eruditi, *Chilmeadus* & *Gregorius*, ſic [5] *Stanleius*, [6] *Langbainius*, [7] *Seldenus*, [8] *Pearſonus*, [9] *Pellus*; eximia Nomina. Cæterum conſtat (quod ſalvo tantorum Virorum honore ſit dictum) plures olim extitiſſe *Joannes Antiochenos*, *Chronographos*, & ad hunc uſque diem, ex parte ſaltem ſupereſſe alium, qui *Joannes Antiochenus* ſimpliciter apud veteres Scriptores audire conſuevit, cum *Joannes* noſter *Malela* aut nunquam aut raro ſine ſui Cognominis adjectione commemoretur. Notaſſe hoc poterant Viri illi magni ex Imp. *Conſtantini Porphyrogenneti* præcitati Collectaneis *de Virtutibus & Vitiis*, quæ *Henricus Valeſius*, annis abhinc pluſquam 50. [10] in lucem edidit: in quorum *Proœmio*, ubi recenſentur Scriptores illi ex quibus deſumpta ſunt iſta Excerpta, *Joannes Malela Chronographus a Joanne Antiocheno Chronographo*, ſic vulgo dici ſolito, expreſſe diſtinguitur. Εἰσὶ δὲ ἐκ τῶν ὑποτεταγμένων χρονικῶν,

α΄. Ἰωσήπου ἀρχαιολογίας
β΄. Γεωργίου Μοναχοῦ
γ΄. Ἰωάννου τοῦ ἐπίκλην Μαλέλα χρονικῆς
δ΄. Ἰωάννου Ἀντιοχέως χρονικῆς &c.

ſunt autem hæc Excerpta ex Annalibus infra ſubjectis. 1. *ex Joſephi Antiquitatum libris*. 2 *ex Gregorio Monacho*. 3. *ex Chronico Joannis cognomento Malelæ*. 4. *ex Joannis Antiocheni Chronico*. *&c.* Hoc miror fugiſſe doctiſſimum & diligentiſſimum *Ger. Voſſium*, qui, quamvis obſervet, in Librorum ſuorum *de Hiſtoricis Græcis* Editione poſteriore, *Joannem Malelam* ex illorum Scriptorum fuiſſe numero; de altero tamen *Joanne Antiocheno Chronographo*, tanquam in eodem Volumine celebrato, mentionem nullam facit Poſterioris hujus Excerpta ſatis ampla & prolixa in Volumine dicto ſunt edita ſub hoc titulo: Ἐκ τῆς Ἰωάννου Ἀντιοχέως ἱστορίας χρονικῆς ἀπὸ Ἀδάμ. *Ex Joannis Antiocheni Hiſtoria Chronica ab Adamo*, ad finem his verbis appoſitis. Τέλος τῆς ἱστορίας Ἰωάννου μοναχοῦ. *Finis Hiſtoriæ Joannis Monachi*. Sed deſiderantur iſta quæ ex *Joanne* noſtro *Malela* excerpta ſunt, a *Valeſio* conſulto rejecta, *eo quod* (ut ipſe dicit) *præter tres quatuorve fabulas de Minoe*, *Antiopa*, *ac Bellerophonte*, *easque illepido ſermone textas*, *nihil bonæ frugis continerent*. Quamvis in loco *Conſtantini Por-*

1. In Orat. 3. de Imaginibus *Jo. Damaſceno* adſcripta.
2. *Jo. Tzetze* Chil 5. Hiſt. 29. *Chilmeadus*, cujus Apographum ſecuti ſunt Editores, cum non legiſſet *Conſtantinum Porph.* qui *Malela* ſcribit, ſcriptionem *Damaſcenianam* retinet. Nos *Conſtantinianam* præferimus, quoniam in ſyllaba 2. cum ea convenit *Tzetziana*. If. Voſſius in *Libro Variarum Obſervat.* ac alii, minus recte, & abſque Autore, *Mallela* ſcribunt.
3. de Hiſt. Græcis lib. 3.
4. Delineatione Apparatus Hiſtoriæ Byzantinæ.
5. In Hiſtoria Philoſophiæ, Thaletis vita.
6. In Schedis MSS.
7. De Synedriis l. 1. c. 8. p. 122.
8. Prolegomenis ad Hieroclem Philoſophum.
9. Præfatione ad Theophili Antiocheni Librorum ad Autolycum editionem Oxonienſem.
10. An. 1634.

Digitized by Google

phyrogenneti citato noſtrum *Ioannem Malelam* ex urbe *Antiochenſi* fuiſſe ne quidem innuatur, ſed a *Ioanne Antiocheno* diſtinguatur; illum tamen ex ea fuiſſe Civitate apertiſſime liquet ex *Oratione 3. pro Imaginibus*, *Ioanni Damaſceno* vulgo adſcripta, ubi quidem diſertim *Antiochenus* nuncupatur: neque ſolum ex iſta Oratione, verum etiam ex ipſa *Chronographia*, quæ eum tota juxta *Æram Antiochenam* inſtituitur, ac res ſpectantes ad iſtam Civitatem ſpeciatim præ omnibus aliis enarrat atque perſequitur, Autorem *Antiochenum* manifeſto videtur referre.

III. Ex *Ioanne Antiocheno* de rebus ad Antiquitatem ſpectantibus apud alios Scriptores Græcos ævi recentioris non raro producuntur teſtimonia. *In* [1] *Georgio Codino de Originibus Conſtantinop.* de Portus Boſporii appellatione eum reperi citatum. Ab *Iſaaco Tzetze* in locis duobus *Scholiorum* in *Lycophronem* advocatur; in [2] *primo*, de ratione cur Cecropi, Regi Athenarum, nomen Διφυὴς fuerit impoſitum; quod cum ante ejus tempora, conjugio nullo apud Atticos inito, Patres ſuos non noſcerent Liberi, ille, lege de nuptiis ſancita, effecerit, ut non ſolum *Matres* ſed & *Patres* ſuos cognoſcerent. ταῦτα γοῦν αὐτὸν λέγουσι Διφυῆ, ὡς εὗρον ἐν Ἰωάννῃ Ἀντιοχεῖ, ὅτι πρότερον &c. In [3] altero de *Palladio* Trojano ab Aſio quodam Mathematico Teleſmatice confecto, & Regi Troi ab eodem donato, ut, quamdiu in urbe Troja ſervaretur, inexpugnabilis ea tutaque permaneret. Illius verba in medium hic adducere non incommodum erit. Ἰωάννης δὲ ὁ Ἀντιοχεὺς οὐκ ἐξ οὐρανοῦ λέγει πεσεῖν τὸ Παλλάδιον, [4] Ἄσιον δέ τινα φιλόσοφον μαθηματικὸν τοῦτο ποιῆσαι ὡροσκοπίᾳ καλλίστῃ, εἰς τὸ ἀπόρθητον εἶναι τὴν πόλιν ἐκείνην, ἔνθα ἂν τοῦτο μένοι πεφυλαγμένον καὶ ἄσυλον· χαρίσασθαι δὲ τὸ τοιοῦτον Παλλάδιον τῷ Τρωΐ. *Cæterum Ioannes Antiochenus ſcribit, non ex cælo Palladium decidiſſe, ſed Aſium quendam Philoſophum ac Mathematicum id egregio horoſcopo prædixiſſe, non expugnatum iri civitatem in qua Palladium cuſtodiretur; & tale Palladium Troi dono dediſſe.* His adde *Ioannem Tzetzem*, *Iſaaci* citati Fratrem, qui in *Hiſtoriarum Chiliadibus*, *Chil. 2. Hiſt.* 33. inter illos Scriptores qui de Cleopatra Ægypti Regina in Operibus ſuis fuerint commentati, *Jo. Antiochenum* recenſet. Et rurſus in *Chil.6. Hiſt.61.* de Pentheo ab Agave occiſo, & iſtius fabulæ explicatione, eundem citat. Hiſtoriæ hujus *Tzetzianæ* titulus ſic ſe habet: Περὶ τοῦ ὁ Ἀντιοχεὺς Ἀγαυὴν, τὸν υἱὸν προδιδοῦσαν εἰς θάνατον. Quod Interpres ſic vertit: *De eo, quod Antiochenus Agavem filium prodentem in mortem.* Poſt verſus aliquot de Bacchis & Nepotibus Cadmi, hæc ſubnectuntur.

Ὁ Εὐριπίδης μυθικῶς οὕτω ταῖς Βάκχαις γράφει,
Ὁ δ' Ἰωάννης χρονικὸς ἀλληγορῶν πως, λέγει. &c.
Euripides fabuloſe ſic de Bacchis ſcribit
Ioannes autem Chronicus fabulam exponens, ait,
Pentheus atque Labdacus, magis autem Pentheus,
Interfectis reliquis [5] *Nepotibus Cadmi,*
Actæone quidem ipſo a propriis canibus,
Learcho & Melicerta a Patre Matreque,
Habuit ſpem obtinendi ſceptra atque ſedes.
Ut autem audivit Bacchum Cadmi nepotem nothum,
Regnum affectare, comprehenſum in vincula conjecit;
Solvens autem precibus matris ſuæ, occiditur ejus dolis.
Quapropter fabulam finxerunt, a Matre occiſum fuiſſe.

Sic in alio Opere MS. quod habetur inter Codices *Barociannos* Bibliothecæ *Bodleianæ*, in *Allegoricis* ſcil. *Fabularum Homericarum Expoſitionibus*, ab eodem citatur de Paridis Trojani inter Deas judicio, nempe fabulam iſtam inde ortam fuiſſe, quod de *Prudentia*, *Fortitudine*, & *Cupiditate*, earumque inter ſe comparatione, *Librum* quendam conſcripſerit Paris, oratoriæ artis peritus.

Καὶ [6] ῥήτωρ δὲ γενόμενος γράφει πολλὰ μὲν ἄλλα
Εἰς ἓν δὲ τοῦτο σύγγραμμα τὰς τρεῖς συγκρίνει,
Τὴν Ἀθηνᾶν, τὴν φρόνησιν· τὴν Ἥραν, τὴν ἀνδρείαν.
Καὶ τὴν ἐπιθυμίαν δέ φημι τὴν Ἀφροδίτην.
Ἣ καὶ τὸ μῆλον δέδωκε, τὴν νίκην τὰ πρωτεῖα,

1. p. 57.
2. p. 24.
3. p. 64.
4. Eadem fere repetuntur pag. 66. ubi redundant, & abſunt a Cod. MS. Bibl. Bodl. quæ habentur de *Aſio* & *Apollodoro* lin. 5. a vocibus, οἱ Ἄσιον μαθ. ad lin. 14. *Bernardi Bertrandi* Latina verſio quæ redundant in Græcis agnoſcit; ſed ea quæ ſequuntur poſt voces ἐξ οὐρανοῦ ἀπὸ τοῦ lin. 20. ad vocem κατασείστωσαν, lin. 26. quæ revera a Tzetze ſcripta ſunt, in ea deſiderantur.
5. ἐγγόνων, quod Interpres ibi male vertit *filios*, ut & infra ἔγγονον, *filium*.
6. Sic in Codice MS. Baroc. num. 24. & in alio qui habetur num. 194. In tertio quodam qui habetur num. 231. poſt mentionem, non Paridis, ſed Eumeli Alceſtidis F. occurrunt hi verſus. Sed male ut ex reipſa apparet.

Ως Ιωάννης χρονικὸς Αντιοχεὺς πη γράφει,
Αὐτὸ μόνον ἀλληγορῶν, τ' ἄλλα παραλιμπάνων.
Γάμον Πελέως, Θέτιδος, [1] Ερμεῖττε ᾗ τ̃ Δία,
Τὴν Ἴδην ὅπου ἔκρινε Θεὰς τὰς θρυλλουμένας.
Ο Τζέτζης δ' ἅπαντα λεπτῶς ἀλληγορεῖ. Καὶ πρόσχες.

Quorum hic eſt ſenſus: *Et arte eloquentiæ pollens, cum alia multa ſcribit, tum comparationem Dearum trium, Minervæ Prudentiæ, Iunonis Fortitudinis, & Veneris Cupiditatis; quarum ultimam cæteris prætulit: ut ſcribit Ioannes Antiochenus Chronographus. Qui illud duntaxat allegorice exponit, alia miſſa faciens, nempe nuptias Pelei & Thetidis, Mercurium, & Iovem, & Idam ubi de Deabus illis judicium fecerit. Verum Tzetzes ea omnia ſubtiliter allegorizat. Et attende.*

IV. In locis hiſce deſcribendis, idcirco prolixi fuimus, ut exinde commodius (quod ex uſu noſtro fuerit,) exquiri poſſit, utrum iſte *Io. Antiochenus*, cujus Scriptores citati teſtimonio utuntur, ſit idem cum noſtro *Io. Malela*, an potius cum altero illo, ſupra memorato, cujus extant apud Imp. *Conſtantinum Porphyrogennetum* Excerpta. *Ger. Voſſius*, qui, ut ſupra monuimus, de Excerptis *Io. Antiocheni* apud Imp. *Conſtantini Porph.* Collectanea extantibus, nihil omnino commemorat, *Io. Antiochenum*, quem citat de [2] Ægypti Regina Cleopatra *Io. Tzetzes*, eundem fuiſſe conjectatur cum *Io. Malela*. In qua ſententia eum ſequitur [3] *Allatius* & *Ioannes* noſter *Gregorius* in *Animadverſionibus* MS. in Autorem noſtrum. Ego potius in ſententiam contrariam propendeo, & non ſolum eum, quem citat in loco illo, cæteriſque ſupra adductis, *Io. Tzetzes*, ſed & eum, quem citant ejus Frater *Iſaacus*, & *Geor. Codinus*, eundem fuiſſe cum altero illo, cujus extant [4] Excerpta, haud ægre mihi perſuadeo. De *Codino* ſane hoc ſatis conſtat. Nam locum iſtum, quem ex ſuo *Io. Antiocheno* adducit, apud noſtrum *Io. Malelam* fruſtra quæſieris. Reperiuntur quidem apud *Malelam* [5] omnia ea loca, quæ ab utroque *Tzetze* ex *Io. Antiocheno* citantur; & de Fabula inſuper iſta, quæ eſt de interitu Penthei, animadvertere licet, non ſolum proferri apud *Malelam* eandem illius allegoricam expoſitionem, verum etiam ab eo de fabula iſta advocari *Euripidem* in *Bacchis*, ut etiam de eadem in loco prædicto citatur a *Tzetze* Chiliadis. Hinc cuivis in promptu eſſe poſſit argumentum ſibi ſatis ſpecioſum efformare, non alium quam noſtrum *Ioannem*, a duobus illis Scriptoribus per *Ioannem Antiochenum* deſignari: argumentum (inquam) ſatis ſpecioſum, & ſi alicui iſta opinio probabilior videatur, cum eo non ego contendam: Me tamen non ita hæc movent quin potius in diverſa perſiſtam ſententia. Quis enim in Græciæ ſequioris & poſterioris monumentis tam parum verſatus eſt, ut non ſciat illorum Scriptores fere eadem ubique literis demandare, ſeque mutuo & alios Scriptores liberaliter admodum exſcribere atque expilare conſueſcere? Et quis non videt vel ex ipſis, quæ extant, *Io. Antiocheni Monachi* Excerptis, eum multis in locis eadem cum *Ioanne* noſtro *Malela* literas retuliſſe? Quem latet illius Chronographiam de eiſdem plane cum *Maleliana* fabuloſis rebus tractaſſe? Hiſce inſuper addo, mihi eſſe exploratiſſimum, nihil aliud eſſe *Ioannis* noſtri *Malelæ* Chronographiam quam ex aliis Autoribus decerptam rerum *farraginem*: ſolere eum verbatim ex aliis tranſcribere, & Autores etiam ab illis citatos, quaſi ipſe legiſſet, citare. Quid itaque mirum ſi prædictæ Narrationes in illo reperiantur, licet ex alio aliquo Scriptore citatæ ſunt? Quominus autem exiſtimem illum a Scriptoribus prædictis intelligi, id certe obſtat, quod videtur colligendum ex Imp. *Conſtantini Porph.* Collectaneis toties laudatis, non ſolitum eum fuiſſe ſub ſimplici appellatione *Ioannis Antiocheni* commemorari; ſed ab altero illo per ſuum *cognomen* ſejungi fuiſſe conſuetum. Accedit, quod & ipſe *Io. Tzetzes* in alio [6] loco ubi eum commemorat, non illum appellet *Ioannem Antiochenum*, ſed *Ioannem Melelem*, eodem prorſus modo quo ab Imp. *Conſtantino* præcitato nominatur ſimpliciter *Ioannes Malela*. His adde, quod cum eum *Tzetzes* commemorat, mentionem de illo facere videatur tanquam de Autore a ſe non ante memorato; cum antea tamen in eodem Opere *Ioannem Antiochenum* citaſſet; Ταῦτα μὲν Ιωάννης τις (hoc noto) Μελέλης χρονογράφος. *Hæc tradit Ioannes quidam Meleles Chronographus.*

V. Hæc cum ita ſe habeant, Lectori liberum eſto judicium, utrum idem ſit iſte *Io. Antiochenus*, qui a *Tzetze* utroque citatur, cum *Ioanne* noſtro *Malela*, an cum altero illo cujus extant Chronographica Excerpta. Si placet poſtremum, tum dici

1. MSS. 24. & 194. Ερμεῖτε MS. 131. Ερμεῖτα,
2. Nam de cæteris locis quæ ſupra nobis citata ſunt is nihil obſervarat.
3. Qui nec ipſi in loca quæ ſupra produximus cætera legendo inciderant.
4. In Excerptis illis habetur perioche bene magna de Paride Trojano, in qua tamen nihil occurrit de illius Libelli in Veneris Encomium ſcriptione, de qua allegat *Io. Antiochenum* Jo. Tzetzes: ſed dici ad hoc poteſt, ſolere in illis Excerptis *Conſtantinum Porph.* non omnia quæ ipſius Autores in ſingulis narrationibus ſcripſere, ad verbum exhibere, ſed eorum enarrationes contrahere, & ea illis pro libitu nonnulla elidere.
5. De Cecrope p. 86. Palladio 137. Cleopatra 280. &c. Pentheo 51. Paridis Libris 115.
6. Chil. 5. Hiſt. 29.

oportet, Excerptorum iſtorum ſcriptorem poſt *Georgium Chronographum* vixiſſe, adeoque ſub imperio *Heraclii*, quod Viri eruditi hactenus ſtatuerunt, non floruiſſe: nam expreſſe aſſerit *Tzetzes* Chiliaſta *Jo. Antiochenum* a ſe memoratum poſt *Georgium Chronographum* (*Syncellum* intellige, vel *Hamartolum*) claruiſſe. Si prius arrideat; tum idem erit dicendum de *Malela* noſtro: de cujus ætate nos infra. Pro comperto eſt interim, non ſolum extare apud Imp. *Conſtantini Porphyrogenneti Collectanea* ex *Jo. Antiocheni Monachi* Chronographia Fragmenta; verum etiam hodieque in Bibliothecarum ſcriniis aſſervari, cum alia & omnino diverſa ex eo Excerpta, tum & ipſam alibi Chronographiam integram; vel aliud ſaltem Archæologicum opus *Joanni Antiocheno* tributum. A doctiſſimo *Alemanno*, in Notis Hiſtoricis ad *Hiſtoriam Arcanam Procopii*, proferuntur fragmenta duo de Imp. Juſtiniano ex *Jo. Antiocheni* (quæ appellat) *Collectaneis*: quæ quidem diverſa fuiſſe a *Jo. Antiocheni* Collectaneis *Conſtantinianis*, cum in illis de *Juſtiniano* nihil quicquam legatur, neceſſe eſt. In Volumine Græco MS. Bibliothecæ Regiæ *Pariſinæ* num. MMCCXVI. Inter varios Tractatus diverſi argumenti occurrunt Excerpta ex *Jo. Antiocheni Chronico*: id quod colligitur ex Indice Tractatuum illius Voluminis, qui habetur Græce inter Stephani Le Moyne *Varia Sacra*, ſub titulo *Indicis Antonii Eparchi* (Corcyræi) *Legati*, ex cujus dono circa medium ſeculi præteriti in illuſtriſſimo illo Librorum MSS. Gazophylacio Volumen illud repoſitum eſt. In illo Indice num. LXIX. ſic legitur: Ιωάννου Αντιοχείας ἀπὸ τ̃ χρονικοῦ αὐτοῦ συντάγματος ἀπ᾽ ἀρχῆς κτίσεως κόσμου. *Jo. Antiocheni quædam ex illius Chronico quod incipit a principio creationis mundi*. Memorantur Excerpta eadem apud *Analecta* ex ejuſdem Bibliothecæ Catalogis *Labbæana*; & ab eruditiſſimo *Dufreſnio*, in Notis ad *Chronicon* (quod inſcribit) *Paſchale*, aliquoties laudantur. Ex cujus quidem citationibus, quæ Autoris exhibent verba, deprehenditur, cum diverſa eſſe Excerpta iſta ab Excerptis ſupradictis *Conſtantinianis*, tum etiam Chronographiam iſtam a noſtra *Maleliana* fuiſſe diverſam. A Clariſſ. *Salmaſio*, in Notis ad *Scriptores Hiſtoriæ Auguſtæ*, & in *Plinianis Exercitationibus in Solinum*, & ſimiliter a *Leone Allatio* in Notis ad *Euſtathii Antiocheni Hexaemeron*, producuntur complura loca ex *Jo. Antiocheno* (ſive *Antiochenſi*) περὶ ἀρχαιολογίας: hoc quoque diverſum fuiſſe a *Joannis* noſtri *Malelæ* Chronographia, quamvis & illa Περὶ Ἀρχαιολογίας non improprie poſſit inſcribi, ex locis, quæ ex eo in medium afferuntur, manifeſtum redditur. Ut omnino fallantur eruditi illi Viri, qui *integrum* Opus *Joannis* noſtri *Malelæ* in Gallia etiamnum ſervari (id enim ab aliquibus accepi) docuerunt. Id illis haud dubio fraudi erat, vel quod Opus Περὶ Ἀρχαιολογίας cum Chronico *Maleliano* idem eſſe putaverint, vel quod illa Excerpta, quæ extant in Codice Regis Gallorum, opus integrum fuiſſe, & noſtri Autoris, crediderint. Pro certo mehercule hoc conſtat, ne ipſi Gallorum doctiſſimo, percelebri illi *Dufreſnio*, τῷ χαλκεντέρῳ, in manus unquam veniſſe *Joannis* noſtri *Chronicon*; qui tamen fortaſſe in Codd. Græcis MSS. ſupra omnes hujus ævi mortales verſatus eſt. *Joannem Malelam* quotieſcunque is commemorat, (ut citat quidem aliquoties in Notis ad *Chronicon Paſchale*, & *Annales Joannis Zonaræ*, & in *Mediæ & infimæ Græcitatis Gloſſario*) teſtimonia ejus aliunde non depromit, quam ex aliis Scriptoribus, qui Exemplar noſtrum *Oxonienſe* evolverant, & inde nonnulla excerpſerant: quod ipſe in aliquibus locis aperte profitetur. Utrum Opus prædictum *Joannis Antiocheni* Περὶ Ἀρχαιολογίας ſit idem cum Chronico toties memorato, cujus apud *Conſtantini Collectanea* jam extant Excerpta, ii melius poterunt judicare, quibus datur facultas cum hiſce illud conferendi. Eſt interim admodum veriſimile: ſic enim *Joſephus* Hiſtoriam ſuam Judaicam, & *D. Halicarnaſſenſis* Opus ſuum Hiſtoriæ Romanæ, Ἀρχαιολογίαν inſcripſerunt; quorum poſteriorem ſub titulo, *Dionyſii* Περὶ Ἀρχαιολογίας, eodem modo ab eodem *Salmaſio*, in Notis ad *Scriptores Auguſtos*, citatum legiſſe memini. Neque agit id Opus Περὶ Ἀρχαιολογίας de rebus ſolum vetuſtioribus & ævi fabuloſi, ſed & rerum recentiorum Hiſtoriam, & ipſorum Imperatorum Romanorum geſta complectitur. Hoc evincunt Excerpta iſta, quæ apud *Salmaſium*, in *Notis* noviſſime citatis, ex eo proferuntur; nimirum de morte [1] Imp. *Adriani*, & inſigni Mauſoleo in honorem illius erecto; de [2] *M. Antonino*, quod, ærario in bellis exhauſto, Ornamentorum Imperialium auctionem in foro fecerit; de *Numeriani* [3] Imp. excæcatione & interitu; deque [4] *Carini* inſigni crudelitate, quod eos, qui puerum olim pueri luſiſſent ac deriſiſſent, Imperator jam factus non dimiſerit inultos.

VI. Si aliud & diverſum fuiſſe comperiatur, tum locus erit ſuſpicioni, non Chronicon illud *Jo. Antiocheni* cujus extant Excerpta apud *Porphyrogennetum*, ſed ipſum id Opus *a G. Codino* & *Tzetze* utroque fuiſſe deſignatum ubi citant *Jo. Antiochenum*. Sin idem fuiſſe (quod omnino crediderim) evolventibus appareat, ex illis locis quæ ex eo adducunt *Salmaſius*, & *Allatius*, id ulterius & clarius aſtruetur, quod ſupra poſuimus, *Jo. Antiochenum Monachum* & *Joannem* noſtrum *Malelam* in eiſdem Nar-

1. to. 1. p. 180. p. 300. & 305.
2. p. 354.
3. to. 2. p. 791.
4. p. 795.

ratiunculis ſolere coneinere ; & ideo nihil repugnare quo minus cum *Monacho* idem eſſet *Joannes* ille *Antiochenus* qui a *Tzetzis* Fratribus laudatur , quamvis reperiantur apud ipſum *Malelam* res illæ pro quibus citatur. A [1] *Leone Allatio* ex *Io. Antiocheno* Περὶ Ἀρχαιολογίας , ioter alia , eitantur loca , de *Heſiodo* quodam , quod Græcos edocuerit literas ; & de expoſitione Fabulæ ſuper Endymione , quod per myſticas quaſdam Orationes a Luoa nomen Dei addiſcere voluerit , quodque illud per ſomnium edoctus non amplius eſt experrectus . Quæ ambæ Narrationes apud [2] *Malelam* quoque leguntur. A *Salmaſio* in [3] *Plinianis Exercitationibus* ex eodem Opere , ioter alia loca , proferuntur fragmenta , de Hipprodromo Urbis Romæ a Romulo extructo ; de ejuſdem diverſis partibus , & Populi diſtinctionibus ; de Factiooum in Circo per greges & pannos diſcolores diviſiooe ab Oenomao Rege ioſtituta ; deque Circi , juxta numerum Planetarum , 7. ſpatiis , & ad imitationem 12. Zodiaci Signorum , 12. oſtiis . Quæ omnia quoque apud [4] *Malelam* noſtrum fabuloſum occurrunt ; ſicut & iſta quæ ex eodem citantur in Notis ad *Scriptores Hiſtoriæ Auguſtæ* , de Tabula luſoria a Palamede inventa , & de Palladio Trojano ab Aſio Philoſopho excogitato ; quæ uoa eſt quidem ex iſtis Narratiunculis , pro quibus citatur ab Iſ. Tzetze *Io. Antiochenus* : Illius verba ſic ſe habent : *Τὸ ἐν Τροίᾳ Παλλάδιον ζώδιον ἦν μικρὸν ὑπὸ Ἀσίου τινὸς φιλοσόφου κατασκευασθὲν εἰς φυλακὴν τῆς πόλεως* . Et ſi quis eupiat ejus verba de Tabula Palamedis luſoria cum [5] Maleliaois componere , ea hæc ſunt . Ὁ Παλαμήδης διὰ τοῦ τάβλας τὸν γήϊνον κόσμον ὑπέδειξατο· τὸν ζωδιακὸν κύκλον διὰ τῶν δώδεκα κάσων· διὰ τοῦ ψηφοβόλου καὶ τῶν ἐν αὐτῷ ἑπτὰ κοκκίων, τὰ ἑπτὰ ἄστρα τῶν πλανητῶν· διὰ δὲ τοῦ πύργου τὸ ὕψος τοῦ οὐρανοῦ, ἐξ οὗ δίδονται πᾶσι καλά τε καὶ φαῦλα. Sic citantur a [6] Duſreſnio *Excerpta MSS.* ex *Chronico Io. Antiocheni* , inter alia , de variis rebus quæ in [7] Noſtro etiam comparent : de Homericæ fabulæ ſuper Marte & Venere a ſole deprehenſis expoſitione , ex *Palephato* , qui idem a Noſtro etiam adducitur; de *Mercurii Triſm.* dictis de Divina Natura , ex ipſius Operibus ; de Rege Ægyptiorum nominato *Karacho* , ſeu *Maracho* , Soſtri (ſive Seſoſtri) ſuccedente , & ab illo fuiſſe oriundos ſuccedaoeos Ægyptiorum Reges ; de Meduſa & Perſeo , docuiſſe hunc Perſas ταῖς ἐπὶ Γόργονας τελεταῖς · de anno Ægyptiorum antiquo ſub Vulcani & Solis temporibus ; de Soſe & Thuli (ſive Thuachi) aliiſque Ægyptiorum Regibus ; de Oraculo deoique de SS. Trinitate Regi Thuli in Africa dato . Citantur etiam ab [8] eodem eadem , de Pico Jove , de Regioa Semirami , deque Nioo & Thurra ei ſuccedente ; quæ Narrationes , quamvis nunc in Noſtro , quippe deſunt in principio pleraque , non inveniantur , tamen non dubitandum videtur , quin io illis , quæ jam deſiderantur , repertæ fuerint , ut quidem occurrunt in illis quæ ex *Chronico Paſchali* ſive *Alexandrino* in [9] eo ſupplentur . Locum nnum ex ſupra memoratis , de veteri Ægyptiorum anno , ut cum [10] *Maleliano* a Lectore curioſo (ſi placeat) cooſerantur , me non pigebit adſcribere . Ἐβασίλευσεν Αἰγυπτίων ὁ υἱὸς αὐτοῦ Ἥλιος ἡμέρας δυοζ΄ . ὡς εἶναι ἔτη ιβ΄ . ὅτι γὰρ εἴδησαν τότε Αἰγύπτιοι ἢ ἄλλοι τινὲς ἐνιαυτὸν ψηφίσαι· ἀλλ᾽ οἱ μὲν τὰς περιόδους τῆς σελήνης ἐνιαυτοὺς ἐψήφιζον , οἱ δὲ τὰς περιόδους τῆς ἡμέρας· τὸ γὰρ τῶν ιβ΄ μηνῶν ἀριθμοὶ μετὰ ταῦτα ἐπενοήθησαν , ἐξ ὅτου ἐπενοήθη τὸ ὑποτελεῖς εἶναι τοὺς ἀνθρώπους τοῖς βασιλεῦσι .

VII. Atque hæc de diverſis *Joannibus Antiochenis* , *Chronographis* , ne temere , ut ſolet , cum altero illo *Joanne Antiocheno* , *Chronographo* , ſive *Archæologo* , confundatur *Malela* noſter , hic dicta ſunto . Extiterunt alii *Joannes Antiocheni* , *Chronographi* ; ut *Joannes Rhetor* , qui Hiſtoriam ſuam ſub Imp. *Juſtino* Seoiore terminavit ; & , ſi fides *Arabibus* , *Joannes* ipſe *Chryſoſtomus* , ex Presbytero *Antiocheno* Patriarcha Conſtantioopolitanus , cujus nomine jam apud eos , & eorum lingua , eircumfertur *Chronicon* . De quibus nos agimus in alio Opere . Celebratur a [11] *Ger. Voſſio* , & [12] *Phil. Labbæo* , alius *Joannes Antiochenus Chronographus* ſive *Hiſtoricus* , quem dicunt floruiſſe poſt tempora *Juſtiniani* ſenioris , & *Evagrio* Hiſtoriæ Eccleſiaſticæ Scriptori coætaneum fuiſſe , & ab eo commemorari . At longe falluntur eruditi illi Viri ; non enim ex urbe *Antiochiæ* , ſed ex *Epiphaniensi* , fuit iſte *Joannes* Hiſtoricus , ut demonſtrat in Notis ad *Evagrium* clariſſ. *Hen. Valeſius* , & plenius nos in [13] Opere alio modo memorato . Jam ut , hiſce omiſſis , ad cætera , quæ ſpectant ad noſtrum Autorem , procedamus , & de ejus Conditiooe ineamus diſquiſitionem : ſunt qui illum exiſtimant ipſius Epiſcopatus *Antiochenæ* Infulis , dum vixit , fuiſſe ornatum . In hac opinione fuere interpretes *Jo. Damaſceni* (quem appellant) *Libri tertii pro Imaginibus* , quique illos ſunt ſecuti alii non exigui nominis . Fragmeoti , quod in Libro citato ex Chronographo noſtro producitur , inſcriptio ſic ſe habet : Ἐκ τῆς χρονογραφίας Ἰωάννου Ἀντιο-

1. In Euſt. Hexaem. p. 300. & 303.
2. p. 70. & 73.
3. p. 902. 903. 908.
4. p. 218. ad 223.
5. p. 129.
6. Notis ad Chron. Paſch. p. 498. 499. &c.
7. p. 25. 26. 27. 29. 30. 43.
8. p. 497.
9. p. 19. 20. 21.
10. pag. 25.
11. De Hiſt. Græcis.
12. Delin. Apparatus Hiſt. Byz.
13. *Diatriba de Scriptoribus Græcis Variis , tum prophanis tum Eccleſiaſticis , maxime en Codd. MSS.* nondum edita. cap. 1.

χείας τῆς καὶ Μαλάλα περὶ τῆς αἱμοῤῥοούσης &c. Quam in hunc modum vertit *Fran. Zinus*: *Ex temporum deſcriptione Joannis Antiochiæ Pontificis, qui & Malala dictus eſt, de muliere quæ ſanguinis fluxum perpeſſa fuerat*. Hujus Tituli interpretationem *Jac. Billius*, dum *Zini* Verſionem in aliis caſtigat, abſque reprehenſione præterit: ſic *Jac. Gothofredus*, ad [1] *Philoſtorgii Hiſtoriam Eccleſ.* de Chriſti ſtatua Paneadica verba faciens: *Quod* (inquit) *Joannes Damaſcenus de Imaginibus Orat. 3. refert ex Chronico Joannis Antiochiæ Epiſcopi, cognomento Malala*. Eandem ſententiam & interpretationem amplexi ſunt illuſtriſſimus [2] *Baronius* in *Annalibus*, & *Joannes* noſter *Gregorius* in Animadverſionibus *MSS.* ſuper *Malela*, ac alii.

VIII. Utrum ipſe *Orationis* prædictæ *de Imaginibus* Autor, per, Ἰωάννου Ἀντιοχείας, *Joannem* noſtrum *Antiochiæ* fuiſſe *Antiſtitem* voluerit, quod Autores citati arbitrati ſunt, pro certo haud facile ſtatuerim: hoc interim eſt admonendum, iſtiuſmodi loquendi formula non ſemper neceſſe eſſe ut *Epiſcopi* intelligantur, tametſi per illam in *Catalogis Conciliorum* deſignari *Epiſcopi* ſoleant; ſed poſſe etiam *Cives* alios quoſcunque per eam denotari. Hoc videtur exploratum habuiſſe *Godefridus Tilmannus*, qui in ſua *Orationis* prædictæ Verſione, *Joannis Antiocheni*, ſimpliciter habet. At quæcunque fuerit ſententia ipſius Autoris; nos tamen nullo pacto deſcendere poſſumus in eorum opinionem qui ex Sede *Antiochenorum* Patriarchali *Chronographum* noſtrum arceſſunt; verum ſuppetit nobis argumentum, idque quidem (ni fallor) firmiſſimum ac irrefragabile, ad illam dignitatem eum nunquam fuiſſe evectum. Non hic adnotabo citari illum a *Tzetze* Chiliaſta tanquam hominem obſcurum & ignotum: Ταῦτα μὲν Ἰωάννης τις Μαλέλης χρονογράφος· ubi illud vocabulum, τὶς, obſcuritatis nota & indicium videatur; hoc, inquam, non adnotabo, quippe vix negari poſſit quin de Viris etiam nominatiſſimis & maximis vox iſta interdum apud veteres uſurpata reperiatur. Sic (ut alios miſſos faciam) de *Theodoreto*, Epiſcopo Cyri doctiſſimo celebratiſſimoque, *Theodorus Abbas & Philoſophus* in *Argumento Synodi Epheſinæ*: Εὑρέθη δὲ μετὰ Ἰωάννου Θεοδώρητός τις, ἐλλογιμώτατος Κύῤῥου ἐπίσκοπος πόλεως ἀνατολικῆς. Sic ad verbum *Leontius Scholaſticus* in [3] Libro *de Sectis*, ex *Abbate Theodoro* (ut opinor) exſcribens; Εὑρέθη δὲ μετὰ Ἰωάννου Θεοδώρητός τις, ἐλλόγιμος Κύρου ἐπίσκοπος ἀνατολῆς. Abunde erit, ſi ex ipſo Patriarcharum Antiochenorum Catalogo demonſtremus, fuiſſe nullum illius Civitatis Epiſcopum nominatum *Jo.* qui in illa ætate, qua ſcripſerit *Malela*, floruerit. Age itaque, videamus quot fuerunt *Jo. Antioch.* Patriarchæ, & fuiſſe nullum eodem temporis intervallo, quo vixerit *Malela*, oſtendamus. In *Nicephori* Patriarchæ CP. Patriarcharum *Antiochenorum* Catalogo, (qui *unum* numero ſupra *ſexaginta* complectitur, & perducitur uſque ad Patriarcham *Anaſtaſium juniorem*, qui martyrium ſubiit circa annum incarnationis Dominicæ 608. ſeu, ut alii volunt, 611.) recenſentur *Joannes* duo. Eorum *primus*, apud omnes Scriptores Eccleſiaſticos propter Schiſma in Synodo *Epheſina* commemoratus, & Epiſtolis aliquot ſuis notiſſimus, fuit ordine Patriarcharum 39*us*. & anno D. 438. e vivis exceſſit, poſtquam Patriarchatum per 18. annos gubernaſſet. *Secundus* fuit ordine 47*us*. ſucceſſor *Petri Fullonis*, ſub Zenone Imp. *A. D.* 476. poſt menſes 3. ejectus. Poſt duos hos *Joannes*, quos nemo non videt *Joannem* noſtrum *Malelam* ætate anteceſſiſſe, cum floruerint ante imperium *Juſtiniani* ejus nominis Primi, cujus geſta a *Malela* celebrantur, non alius *Joannes* in Antiſtitum *Antiochenorum* ſerie occurrit ante ſeculum a nato Chriſto *undecimum*. In illo ſeculo, nimirum quo tempore recuperata fuit urbs *Antiochenorum*, expulſis Saracenis, a Chriſtianis noſtris Occidentalibus, id eſt A. D. 1098. Cathedram illam tenuiſſe *Joannem* quendam, ſanctiſſimum Confeſſorem, apud [4] *Gul. Tyrium*, in *Hiſtoria Belli Sacri*, memoriæ proditur. Is, ut dicit idem *Tyrius*, evoluto vix biennio poſt Urbem recuperatam Sede ſua ſemet abdicavit & Conſtantinopolim abiit. Vergente ad exitum inſequente Seculo, nempe a Domini noſtri Nativitate *duodecimo*, Thronum Patriarchalem *Antiochiæ* tenebat *Joannes* alius; idem ille, qui olim in *Oxia*, Propontidis Inſula, *Monachicam* exercuerat vitam, cujuſque extat, inter clariſſ. *Cotelerii* Eccleſiæ Græcæ Monumenta, *Oratio in Monaſteriorum donationes Laicis factas*. In *Conciliorum* Voluminibus habetur Opuſculum *Ioannis* cujuſdam *Patriarchæ Antiocheni de ſuperioritate inter Concilium & Papam*: at recens is fuit, & non ante ſeculum 15. neque Græcis eſt annumerandus, ſed Latinis, neque quidem revera, ſed titulo tantum fuit Patriarcha. Utrum inter hos duos *Ioannes* poſteriores, currentibus ſeculis 13. & 14. in Throno *Antiocheno* ſederet ullus, necne, non habeo dicere; neque noſtra quicquam refert; *Ioannem* enim *Malelam* ante ſeculum *decimum* floruiſſe, in liquido eſt. Itaque ut ante eum floruerunt illi duo quos primo memoravimus, ſic omnes hi noviſſime recenſiti eo longe fuerunt recentiores. In Scripto quodam manu exarato Bibliothecæ *Oxon.* Περὶ μεταθέσεως Ἀρχιερέων. *de translatione Epiſcoporum*, quod anno circiter 1400. compoſitum eſt, fit mentio *Io. Antiocheni* Patriarchæ cognomento *Codonati*, qui inde translatus ſit ad Sedem Metropolitanam *Tyri*. Non alius hic fuit quam

1. lib. 7. cap. 3.
2. ad an. 31. num. 75.
3. Act. 4. pag. 529.
4. lib. 6. cap. 23.

ſecundus illorum quos memorat *Nicephorus* Patriarcha CP. quem diximus ejectum a Zenooe Imp. eum enim *Codonatum* fuiſſe cognominatum, teſtimonium perhibet *Victor Tununenſis*. Ab *Anaſtaſio Cæſarienſi*, in Tractatu *De jejunio Deiparæ*, *Ioannes* quidam *Patriarcha Antiochenus*, tanquam tunc cum ipſe ſcribebat, Eccleſiam illam regens, celebratur: quo ſeculo is claruerit, non habemus uſque adeo exploratum, ut pro certo & indubitato decernere poſſimus: hoc tamen certiſſimum & exploratiſſimum, eum aote *undecimum* ſeculum, vel medium ſaltem præcedentis, in illius Eccleſiæ Cathedra non præſediſſe: nam autor eſt idem *Anaſtaſius*, excepiſſe eum in Sede iſta *Theodoſium*, *Petri* ſucceſſorem; at aote (ad minimum) medium *decimi* Seculi fuiſſe nullum in illa Eccleſia *Theodoſium* qui *Petro* ſucceſſerit, conſtat. Neque multum quidem videtur dubitandum, quin idem is fuerit, vel cum illo *Ioanne* Patriarcha ſupradicto, cujus apud *Gul. Tyrium* habetur mentio, vel ſaltem (quod [1] minus arridet) eum *Monacho Oxienſi*.

IX. Si cui oboriatur ſuſpicio, inter *Anaſtaſium Iuniorem* Patriarcham, in quo terminatur Catalogus *Nicephorianus*, & Seculum *decimum*, ante quod apparet floruiſſe *Malelam*, in Cathedra *Antiochenſi* ſediſſe *Ioannem* aliquem, qui idem cum *Malela* potuerit eſſe: is adeat velim *Eutychii* Patr. Alexandrini *Annales*, illiſque præfixam Chronologiæ ejus *Synopſin*. Recenſitos ibi reperiet illius intervalli Patriarchas univerſos, *Ioanne* nullo inter illos celebrato. Ejuſdem rei fidem facit *Catalogus* alius, quem, ex Arabico aliquo Autore (ut opinor) tranſcriptum, ab Amico noſtro multo nomine venerando, *Edvardo Bernardo*, Viro in omni doctrinæ genere ſingularis præcellentiæ, accepimus. Illius Patriarchas prædicti intervalli, quia diſcrepat aliquantulum ab *Eutychiano*, Lectoris oculis hic non gravabimur ſubjicere.

num.	A. D. quo an. deſin.	num.	A. D. quo an. deſin.
58. *Anaſtaſius alter*	9. 607.	66. *Theodoretus*	17. 812.
59. *Vacat ſub Perſis*	31. 638.	67. *Iobus*	31. 843.
& Macedonius.	8. 646.	68. *Nicolaus*	26. 869.
60. *Macarius*	5. 651.	69. *Stephanus &*	22. 891.
61. *Theophanes*	12. 663.	*Thaddæus*	
62. *Thomas*	20. 683.	70. *Symeon*	12. 903.
63. *Georgius*	21. 704.	71. *Elias*	28. 931.
64. *Vacat ſub Saracenis*	50. 754.	72. *Vacat*	4. 935.
& Theophylactus.	18. 772.	*Dein Theodoſius & alii Viri obſcuri.*	
65. *Theodorus.*	23. 795.		

X. Ut errorem committunt Scriptores prænotati, cum *Malelam* noſtrum in Patriarcharum Aotiochenorum Albo reponuot, ſic errorem plane diverſum de illo erravit *Franc. Combefiſius*. Is in *Manipulo de Originibus rerum Conſtantinopolitanarum*, Joannem noſtrum Antiochenum Malelam, cujus nomen ex *Oratione*, quam vocant, *Io. Damaſceni de Imaginibus* ſupra citata ei innotuerat, eundem fuiſſe decernit cum *Joanne* illo *Antiocheno*, ex Grammatico Presbytero, quem tradunt [2] *Gennadius Maſſ.* & *Marcellinus Comes* [3] contra Hæret. *Eutychianos* librum condidiſſe. Qui error, ut facile refellitur, cum Chrooicon *Malelianum* ultra tempus *Ioannis* prædicti pertexatur; ita facile quoque illi coodonatur, cum *Chronicon* ipſum videre ei nunquam datum eſt. Suum autem Chronicon compoſuit *Marcellinus* A. D. 534. id eſt imperii Juſtiniani 8. & *Catalogum* ſuum *Scriptorum Eccleſiaſticorum*, in quo mentionem facit prædicti *Io. Antiocheni Presbyteri*, cooeinnavit *Gennadius*, imperium adminiſtrante *Anaſtaſio* A. D. 495. hoc eſt, annis ante imperii *Iuſtiniani*, a *Malela* noſtro celebrati, exitum circa LXX.

XI. Conjecturam aliam nihilo magis fœlicem eodem in loco de Chronographo noſtro facit *Combefiſius*; ut eundem eum fuiſſe cum prædicto *Ioanne Presbytero*, ſic & eundem omnino fuiſſe cum *Ioanne* Hiſtorico cognomento *Diacrinomeno*, i. e. *Eutychiano*; ſic enim Schiſmatici *Eutychiani* nuncupati conſueverant. Floruit iſte *Ioannes ὁ Διακρινόμενος* ante noſtrum *Ioannem*, & ante ipſius *Iuſtiniani* tempora ſub prædicti *Anaſtaſii* imperio, citante eum *Theodoro Lectore* in *Hiſt. Eccleſ.* qui ipſe ſcripſit ſub *Iuſtino* ſeniore, deceſſore *Iuſtiniani*, Anaſtaſiique ſucceſſore. Neque reperiuntur apud noſtrum Chronographum quæ ex illo *Ioanne* nominato *Diacrinomeno* a Scriptoribus Græcis proferuntur. De eo qui plura volet, is adeat noſtram *Diatribam* (ad quam Lectorem jam ſæpius amandavimus) *De Scriptoribus Græcis variis cum propbanis tum Eccleſiaſticis*, *maxime ex Codd. MSS.* quæ lucem brevi viſura eſt: ubi legere licebit nonnulla de eo haud vulgaria.

XII. Utrum omni *Hæreſeos* labe immunis eſſet noſter Chronographus, an potius

1. Vide Diatr. de Script. Græc. Var.
2. De Script. Eccleſ.
3. Chronico.

fave-

faveret prædictorum *Entychianorum* partibus, adeo ut mereatur, cum dicto *Ioanne* Hiſtorico, ὁ Διακρινόμενος audire; ſi quidem inquirere operæ pretium, non deſunt quæ fidem faciunt, inter Scriptores eum *Orthodoxos* eſſe potius annumerandum. Imperatoris quippe *Iuſtiniani* fidem, dogmatibus Hæreticorum, quos Edictis ille damnaverat, oppoſitam, *Orthodoxam* appellat. *Hæreſeum* (inquit) *ſectatores quotieſcunque Romani Imperii finibus excedere juſſit, indulta tamen eis per tres menſes licentia ſi quis per id tempus Fidem* Orthodoxam *amplecteretur*. Sic alio in loco de Juſtiniano: *Sub illius* (inquit) *imperio Hæreſibus variis interdictum eſt*. Inter iſtas vero nominatim fuiſſe *Entychianæ* interdictum, ex Edictis 5. & 6. apud *Codicem Iuſtinianæum* in *Titulo* 1. fit conſpicuum. Datur alius quidem in eo locus, qui forſan nonnullis videatur argumenrum ſubminiſtrare, eum *Eutychianorum* opinionibus tinctum fuiſſe; locus ſcil. iſte ubi habet ſermonem de *Vitaliani* rebellione contra Imp. *Anaſtaſium*, *Eutychianum*, in fidem *Catholicam* ſævientem, & Epiſcopos *Orthodoxos* e Sedibus ſuis deturbantem; quem *Vitalianum* ait *Victor* Epiſcopus *Tununenſis* contra illum arma cepiſſe propter *Fidei Catholicæ ſubverſionem*, *& Synodi Chalcedonenſis damnationem*, *remotioneſque Orthodoxorum Epiſcoporum atque ſucceſſiones Hæreticorum*. De illa Vitaliani rebellione verba faciens, & in fugam eum actum enarrans *Chronographus* noſter ſic ſubjungit: Καὶ ἐνίκησεν ὁ Σωτὴρ Χριστὸς καὶ ἡ τοῦ βασιλέως τύχη. *Hanc vero victoriam conciliavit* Salvator Chriſtus *& Imperatoris fortuna*. Quæ verba videantur indicare zelum ejus contra cauſam *Vitaliani*, & ipſius fuiſſe opinionem, pro Imperatore tanquam pro *Veritate* Chriſtum dimicaſſe. At utcunque hoc nonnullis prima fronte videatur, exinde tamen nihil poteſt jure inferri; dici enim iſta a *Malela* potuere, quia arma rebellia contra Principem ſuum *Vitalianus* ſumpſerat. Sic alii profecto Scriptores *Orthodoxi* de bello a *Vitaliano* moto, tanquam de re improbanda loquuntur, quamvis bene de eo ſenſiſſe videatur citatus *Victor*. Cyrillus Scythopolitanus in [1] *Vita S. Sabæ* illius rebellionem damnare videtur, ſed aliquanto tectius; συνεχόμενος ὁ βασιλεὺς Ἀναστάσιος ὑπὸ τῶν Βιταλιανοῦ βαρβαρικῶν ὀχλήσεων. *Detentus Imp. Anaſtaſius a Vitaliani barbaricis motibus*. [2] *Evagrius* apertiſſime: Τυραννεῖ (inquit) τὸν Ἀναστάσιον Βιταλιανός. Et, eodem in loco, ait eum meditatum fuiſſe ut *imperium occuparet*.

XIII. Præter varios hoſce *Ioannes Antiochenos* huc uſque memoratos, quos eſſe diverſos a *Ioanne* noſtro ex dictis certiſſime cognoſcitur; obſervata ſunt nobis inter legendum nomina aliorum non paucorum. Eorum primus eſt *Io. Antiochenus* Archipresbyter, Publiæ Diaconiſſæ & Abbatiſſæ Filius ſub Imp. Juliano Apoſtata clarus. Secundus eſt *Io. Maxentius*, Presbyter (ut volunt) Eccleſiæ *Antiochenæ* ſub Juſtino ſeniore, cujus extant in *Bibliotheca Patrum* Opuſcula aliquot. Tertius eſt *Io. Antiochenus* Presbyter, contra *Fauſtum* Semipelagianum Scriptor, ab *Adone Viennenſi* laudatus; niſi idem hic eſſet (quod facile quidem concedo) cum prædicto *Io. Maxentio*. Quartus eſt *Io. Antiochenus* Lauræ *S. Sabæ* in Palæſtina Monachus, Diaconus, & Canonarcha, ſecta Origeniſta, imperante Juſtiniano. Quintus eſt *Io. Scolaſticus*, ex Presbytero *Antiocheno* Patriarcha Conſtantinopolitanus ſub ejuſdem Juſtiniani exitu; cujus extant *Collectio Canonum*, & *Capita Eccleſiaſtica*; quemque aliqui perperam confundunt cum *Io. Antiocheno Chronographo*, cujus extant Excerpta in Collectione *Conſtantini Porphyrogenneti*. Sextus eſt *Ioannes de Antiochia* vulgo dictus, Arrianus, unus ex Magiſtris *Muhammedis*, Pſeudoprophetæ, quo tempore imperavit Heraclius. Hiſce adjiciendi ſunt, niſi iidem fortaſſe fuerint cum aliquo jam dictorum, *Ioannes Monachus & Presbyter Antiochiæ*, cui in Codice quodam MS. attribuitur *Oratio de Domini Transfiguratione*, eadem cum illa, quam nomine *Io. Damaſceni* in illius Operibus evulgatam habemus: & *Io. Antiochenſis*, cujus nomen in alio quodam MS. Tractatui *De Conjurationibus* præfixum reperitur. De omnibus hiſce, ſicut & de illis pleriſque quos in ſuperioribus memoravimus, nos fuſius & plenius in *Diatriba* ſupra memorata *De Scriptoribus Græcis variis*, Capitibus duobus primis, ex profeſſo diſſeruimus. Hic eos recenſitos volui, ut quot & quinam extiterint illius nominis non neſcius ſit Lector, &, ſi quis ex illis cum Chronographo noſtro idem eſſe videatur, ei proprio ſuo judicio uti liceat, modo & mihi liceat uti meo. Nihil opus eſt ut hiſce ſubjiciam, a [3] *Diacono Liberato* memorari Epiſcopum quendam *Alexandriæ*, cujus nomen ſit noſtri Scriptoris quam ſimillimum, *Ioannem cognomento Mela*; quem dicit fuiſſe *Dioſcoritam*, hoc eſt *Diacrinomenum* ſive Synodi *Chalcedonenſis* adverſarium. Eundem eum fuiſſe cum Noſtro *Io. Malela* ſuſpicabitur nemo paulo eruditior. Floruit enim ante tempora Juſtiniani; &, ut autor eſt ipſe *Liberatus*, ſecundus erat in Antiſtitum *Alexandrinorum* ſucceſſione a *Petro Mongo*, Athanaſii Hæretici ſucceſſor, & alterius *Io. Machiota* (ſive *Niciota*) cognominati deceſſor. Incœpit, juxta *Chronicon Orientale*, Eccleſiæ Alexandrinæ præſidere A. D. 488. & Sedem tenuit per annos 8. & quod excurrit. *Kircherus* in *Catalogo Patriarcharum Alexandrinorum* refert illius initium ad annum Chriſti 506. Ad quem annum ponitur a *Baronio* non initium ejus, ſed exitus.

1. cap. 57.
2. Hiſt. Eccleſ. l. 3. c. 43.
Malalæ Chronogr.
3. Breviario cap. 18.

XIV. De Chronographo noſtro (benigne Lector) quis fuit & qualis, vel potius ſane quis & qualis non fuit, inquiſivimus hactenus. Jam poſtulat ratio noſtri inſtituti, ut ad alia progrediamur, & qualis ſit Scriptor, deque ejus ætate, temporeque quo ſcripſit, ineamus diſquiſitionem. Floruiſſe eum ſub imperio *Juſtiniani* ejus nominis Primi, quod anno D. 527. incœptum eſt, & 565. terminatum, inter illos eruditos Viros, qui Chronici ejus exemplar MS. pervolverint, inolevit hucuſque ſententia. Sic ſtatuunt pro certo & indubitato *Chilmeadus* ſimul Interpres & *Gregorius*; ſic quoque Vir ſummus *Gul. Lloydius*, Antiſtes *Aſaphenſis* hodiernus, qui & eum exiſtimat anno Juſtiniani circiter xxv. ſcribere deſiiſſe. Hoc edocti nos ſumus a Clariſſ. *Antonio Pagi* [1] *in Annales Card. Baronii*: in quo Opere eximio de Chronographo noſtro ex Patris prædicti Literis ad ſe miſſis mentionem faciens Vir ille eruditiſſimus; *Vixit*, inquit, *ſub Magno Juſtiniano & videtur anno ejus* xxv. *aut circiter ſcribere deſiiſſe. Ita clariſſimus Gul. Lloydius, Epiſcopus Aſaphenſis, e ſecta Proteſtantium, vir ſolidiſſimi Criterii*. In egregio perutilique Opere, de *Scriptoribus Eccleſiaſticis*, quo Orbem ſibi Literarium obſtrinxit Vir eruditiſſimus *Gul. Cavæus* noſtras, ad ætatem Juſtiniano ſequiorem demittitur, ita tamen ut eo imperante in vivis eſſe potuerit, & ad annum Chriſti 601. conjicitur.

XV. Cum ait celeberrimus *Pagius* certiorem ſe factum ab Epiſcopo *Aſaphenſi*, Chronographum noſtrum *anno Juſtiniani* xxv. *aut circiter ſubſcribere deſiiſſe*, eum nun poſſum non ſuſpicari duabus in rebus memoria fuiſſe lapſum: nam 1. mihi facile perſuadeo ſcripſiſſe doctiſſimum Præſulem de anno Juſtiniani, non xxv. ſed xxxv. Uſque enim ad annum illius Imperatoris xxxv. Chronographiam noſtram, prout jam io MS. habetur, perduci, tam certum eſt quam quod certiſſimum. Subeſt quoque ſuſpicio hoc tantum Eum ſibi voluiſſe, in illo circiter anno *deſinere* noſtrum Exemplar, non illo anno Autorem *ſcribere* deſiiſſe: nam unde id colligi potuerit, nihil uſpiam, vel leve, occurrit, cum in *fine* Exemplar eſſe *mutilatum*, vel luce ipſa clarius appareat. Habetur Exemplar inter Codd. *Baroccianos*, Membrana, & manu antiqua annorum (ut fas eſt conjicere) pluſquam 600. exaratum. Ex Voluminis MS. craſſitie, colligendum facile videtur non multas Schedas in calce deſiderari, & vix id deductum fuiſſe ultra mortem *Juſtiniani*: ſed ad hoc Volumen non aliud olim pertinuiſſe, vel ipſum olim non fuiſſe in duo diviſum, unde liqueat? Certe conſtat opus totum multa olim paſſum fuiſſe, & *Schedas* omnes aliquando jacuiſſe per injuriam temporis a ſe invicem ſolutas. Hoc indicat præſens Voluminis conditio, *Schedis* variis in locis a poſteriore Bibliopego miſerrime tranſpoſitis. Utcunque de hiſce res habeat: quod intra annos a *Domini* noſtri Nativitate 900. ſcripſit noſter *Chronographus*, extra omnem dubitandi aleam ponitur, cum extarent ex Opere illius excerpta, inter Collectanea *Conſtantini Porphyrog.* Imp. qui natus eſt anno 905. & anno circiter 959. denatus: & non ſcripſiſſe ſub ipſo *Juſtiniani* imperio, ſed poſtquam ille diem ſuum ſupremum obiiſſet, hoc eſt poſt annum 565. eodem certitudinis gradu nobis eluceſcit, id aperte indicantibus verbis illis quæ de *Juſtiniano* in initio libri 18. leguntur: *Ἐβασίλευσεν ὁ θειότατος Ἰουστινιανὸς ἔτη λή, καὶ μῆνας ζ, καὶ ἡμέρας ιγ΄. Imperium tenuit Diviniſſimus Juſtinianus annos* xxxviii. *menſes* vii. *& dies* xiii. Hoc ſolum in controverſiam poteſt vocari, an ſub *Juſtiniano* floruerit, & paulo poſt ejus ætatem *Chronographiam* ſuam condiderit? Sunt quidem, quæ facile cuivis non ſatis attento poſſint perſuadere, eum paulo poſt *Juſtinianum* ſuum Opus concinnaſſe; ſed & alia ſunt multa a nobis obſervata, quæ ſuſpicionem non immerito creant eum ſeculo iſto fuiſſe recentiorem: Quin & ſunt quæ ſubindicent eum ad tempora longe ſequiora eſſe detrudendum. Ut de ejus ætate veritatem poſſit indagare Lector, deque ejus autoritate judicium facere, nos quicquid occurrit notarum & indiciorum ætatis, ob oculos hic congeremus, ac in trutina ſimul collocabimus. Et primum quidem ea, quæ contra illius vetuſtatem tantam videantur facere, afferamus & in lance ponamus; deinde quæ illam videantur aſtruere, ex adverſo ponderemus; & ſi quid admittant hæc reſponſionis, prout æquos rerum æſtimatores decet, videamus.

XVI. Quod Autor noſter ſub *Juſtiniano Seniore*, non ſolum non ſcripſerit, ſed & neque in vita extiterit, in primo loco, argumenti firmiſſimi vigorem id habere videtur, quod de Urbis ſuæ *Antiochiæ* nomine ſub *Juſtiniano* in *Theopolim* mutato, & de populi tunc temporis Acclamationibus, verba [2] faciens, de illorum Acclamationibus non loquitur ipſe ex ſua ſcientia & memoria, ſed ad publica ipſius Civitatis *Regiſtra* provocat. *Ὁμοίως δὲ καὶ ἐν τοῖς Χαρτίοις εὑρέθη τῶν τὰ ἄκτα γραφόντων τῆς αὐτῆς πόλεως, ὅτι ἔκραζον κληδόνα διδόντες εἰς τὸ μετακληθῆναι τὴν αὐτὴν πόλιν. Ad novum vero hoc nomen, in Chartis eorum qui Acta publica hujus Civitatis conſcripſere, inventum eſt, quod bene eidem ominantes acclamarunt Incolæ*. Sane ſi ipſius memoria contigiſſent iſtæ Acclamationes, quamvis forſan memorare potuiſſet in *Regiſtra* Civitatis publica fuiſſe relatas, illa tamen de eis hoc modo & forma non allegaſſet. Si vel ipſe, vel ſui Æquales iſtiuſmodi Acclamationes ſuis propriis auribus percepiſſent, an *fuiſſe Ac-*

1. ad an. D. 107. 2. parte 2. p. 61.

clamationes Acta Publica citaſſet? Si quænam voces fuerunt acclamatæ, & quoties fuiſſet acclamatum, enarraſſet, non fuiſſet mirandum eum [1] *Acta Publica* de illis appellaſſe. At ſimpliciter *fuiſſe a bene ominantibus acclamatum*, ſi vel ipſe, vel ſui Coætanei audiſſent, qui potuit *Regiſtra* citare?

XVII. Argumentum 2. exinde peto, quod de rebus geſtis ſub imperio *Juſtiniani*, tot & tanti errores in illius *Chronographia* committantur, ut omnino repugnet eum illis vixiſſe temporibus. Ut, multis præteritis, nonnullos hic loci, qui nobis ſint majoris momenti, in medium producamus: Bellum illud quo Regi *Lazorum* contra *Perſas* per Ducem *Irenæum* &c. ſuppetiæ latæ ſunt, Is [2] refert ad imperium Juſtiniani, & ad ejus Conſulatum 2. Indictionemque 6. quæ in annum illius imperii 2. incurrit; quod tamen non geſtum fuiſſe ab Imp. *Juſtiniano*, ſed ab ejus Deceſſore *Juſtino*, ex [3] *Procopio Cæſarienſi*, ejuſdem ævi probatiſſimo Scriptore, colligere licet. *Edictum* Juſtiniani de *Epiſcopis*, *Orphanotrophis*, *Oeconomis*, & *Xenodochiariis*, *ne niſi de iis quæ ante manus ſuſceptum habuerint bonis*, *Teſtamentum emitterent*, conjicit Is ad annum Juſtiniani [4] 2. errore non minus quam annorum 13. Deſignatur enim *Novella* [5] Juſtiniani CXXXI. quæ emiſſa eſt XV. *Kal. Aprilis* [6] *Baſilio Coſ.* ut ex ejus extremo conſpicitur, id eſt anno illius imperii XV. jam deſinente. Ad annum [7] *Juſtiniani* 2. de Conſtitutionibus quibuſdam *Novellis* ab eo tunc temporis promulgatis mentionem Noſter faciens, inter eas recenſet Conſtitutionem *De jure hæreditario Liberis Naturalibus concedendo, juxta Legem ab Imp. Anaſtaſio latam*; quæ edita quidem eſt non ante imperii Juſtiniani annum XIII. Quamvis enim ſuper iſta materia habeatur Lex Juſtiniani in *Codice Tit.* XXVI. LVIII. ipſius 2. Conſulatu, i. e. anno imperii 2. data; vix tamen videtur dubitandum quin a noſtro Autore deſignetur Lex alia de re eadem poſterior, amplior, & celebrior, quæ in *Authentico* inter *Novellas* numeratur LXXXIX. & anno illius Imperii XIII. *Conſulatum gerente Apione*, data eſt; in qua quidem expreſſa habetur mentio de Lege circa rem eandem ab Imp. *Anaſtaſio* emiſſa, ut de ea mentionem in Lege a ſe deſignata fuiſſe factam non obſcure ſubindicat *Autor*. Ad eundem annum de *Puellis* ex *Lenonum* turpiſſima ſervitute ab imperatrice *Theodora* liberatis, prohibitiſque *Lenociniis*, [8] commemorat; quod tamen dubitaverit nemo, quin ſtatim contigerit ante tempus illud, quo *Lege* ab Imperatore adverſus *lenocinia* proviſum eſt: at *data eſt* Lex illa *Kal. Decemb. Beliſario Coſ.* Imperatoris anno *nono*; & inter *Novellas* numeratur XXV. Ad eundem annum, nempe Juſtiniani 2. & ante Conſulatum *Decii*, qui anno illo ad exitum vergente incœpit, refertur, a Noſtro *Codicis Juſtinianæi* Editio, qui editus tamen eſt ineunte Juſtiniani anno 3. ſub ipſo *Decii* Conſulatu, VI. *Idus Aprilis*; uti liquet ex *Conſtitutione* de eo *confirmando*. Ad prædicti *Decii* [10] Conſulatum conjicitur ab eo *Edictum* contra *Aleatores*; quod poſtea temporis fuiſſe evulgatum, ex eo licet colligere, quod inſcriptum ſit (extat illud in *Codice lib.3. tit.43.*) ad *Joannem* (*Cappadocem*) *Prætorio Præfectum*; nam ad eam dignitatem evectus eſt *Joannes Cappadox* non ante Conſulatum ſequentem, quem geſſere *Lampadius & Oreſtes*, vel præteritum vel exiturum: ſuffectus eſt enim in locum *Juliani*, quem *Prætorio Præfecti* Magiſtratum adminiſtraſſe exituro *Lampadii & Oreſtis* Conſulatu, comprobatur ex *Codicis libro 1. tit.5. Lege* XIX. quæ dirigitur *Juliano P. P. v. Kal. Decemb. Lampadio & Oreſte Coſſ.* Eidem rei ipſe Noſter teſtimonium adhibet, qui poſtquam locutus fuiſſet de Legatis Romanorum [11] *ſub exitu menſis Septembris*, *Lampadio & Oreſte* Coſſ. ex Perſide poſt pacem ſancitam redeuntibus, deque Romanorum & Perſarum in bellum iterum ruentium prælio commiſſo ad fluvium Euphratem [12] *Aprilis die* XIX. addit, tempore circiter [13] eodem [14] *Julianum Prætorio Præfectum dignitate ſua exutum fuiſſe*, *& Joannem Cappadocem in locum ejus ſuffectum*. De Antiochia a Rege Perſarum Choſroe expugnata menſe *Junio Indict.* 3. hoc eſt anno Juſtiniani 14. verba faciens, ſubnectit, [15] *eodem tempore Beliſarium contra Gothos emiſſum fuiſſe &c.* quod contigit tamen ante captam a Choſ-

1. De Populi Acclamationibus in Acta Publica referendis, adi Caſaubonum in *Vulcatii Gallicani* Avidium Caſſium p.466. &c. & Gretſerum lib.3. Obſerv. in Codinum de Officiis Urbis CP. c.6. p.215. ad 218.
2. p.153.
3. De bello Perſ. l.1. c.12.
4. Conferantur p.159. cum 153. 155.176. 180.
5. Vide Caput illius XIII.
6. Apud *Helvicum*, & alios Chronologos, annus iſte Conſularis qui incurrit in annum Juſtiniani 2. & 3. ſeu Inditio 7. Conſulatu *Baſilii* inſignitur: at male. Conſul enim ſolitarius illius anni nominatus eſt non *Baſilius*, ſed *Decius*, uti patet ex Faſtis *Marcellini Comitis*, *Victoris Tun* & *Chronici Paſchalis* ſive *Alexandrini*; atque ita nominatus ab Autore noſtro p.186. 187. & ab ipſo Imp. *Juſtiniano* in *Conſtitut. de Emend. Codicis*.
7. Conferatur pag.169. cum pag.153. 155. 174. 180.
8. Confer. p.173. cum ſequente, ubi mentio Indictionis 7. & cum cæteris jam cit.
9. Conferatur p.183. cum 153. 155.176. 180. 186.187. ubi commemoratur Conſulatus *Decii* tanquam initus poſt *Codicis* Editionem.
10. pag.186.
11. conferatur p.190. cum 188.
12. pag.201.
13. *Prætorio Præfectum* fuiſſe *Joannem* illum anno poſt Conſulatum Lampadii & Oreſtis liquet ex *Cod.* l 1. *Lege* XXI. quæ dirigitur *Joanni P. P.* & data eſt *v. Kal. Aug. poſt Conſulatum Lampadii & Oreſtis*.
14. pag.205.
15. pag.212.

toe Antiochiam plus annis 4. ſolidis. Incœptum eſt enim a *Beliſario* Bellum *Gothicum* circa annum Juſtiniani *nonum* abſolutum ſive *decimum* inchoatum, ut annus illius 14*tus* & *Indictio* prædicta *tertia* cum anno iſtius belli *quinto* connectantur: id quod videre eſt in *Procopii* Hiſtoria de bello illo concinnata. Circa quidem id tempus ex Italia reverſus eſt *Beliſarius* cum *Vitige* Rege Gothorum captivo facto, cujus rei ibidem Chronographus noſter meminit: atque hoc videtur erroris anſam ei præbuiſſe; putavit enim, ut videtur, intra paucos menſes & incœptum fuiſſe bellum & *Vitigem* Conſtantinopolim adductum. Hiſce omnibus erratis adde, quod *Cometa* inſignis, qui [1] *Procopio* teſte, anno Juſtiniani XIII. apparuit, ad annum illius IV. Conſulatum ſc. *Lampadii & Oreſtis*, a *noſtro* [2] prodatur: quo nec ſe nec ſuos Æquales *Cometam* iſtum vidiſſe liquidiſſimo demonſtrat. Accedit quod *Nycteparchi* poteſtatem abrogatam & pro eo *Prætorem* creatum ad *Joannis Cappadocis Conſulatum* (i. e. ad annum Imperatoris 12.) [3] conjiciat; quod tamen *triennio* ante, nempe *Coſ. Beliſario*, factum eſt, ut apparet ex *Novella* XIII. Quibus adjicienda eſt fabula iſta, quam de Rege *Axumitarum* memoriæ [4] tradit, eum tempore Juſtiniani contra Regem *Homeritarum* in bellum profecturuo, quia Negotiatores *Chriſtianos* in Axumitarum regiones tranſeuntes bonis omnibus & vita is ſpoliaverat, voviſſe, ſi *Homeritenſem* bello ſuperaverit *Chriſtianum ſe futurum*; (*Pro Chriſtianis enim, inquit, adverſus eum arma ſumo*; & parta victoria Legatos ad Juſtinianum miſiſſe, *ut Epiſcopus ſibi Clerici que darentur, a quibus Chriſtianæ Religionis rudimentis & Myſteriis imbutus, ſacro Baptiſmatis lavacro intingeretur*. Hoc totum a vero longiſſime abhorrere teſtatiſſimum fit ex *Procopio*: nam autor eſt ille, Regem *Axumitenſem*, etiam ante id bellum Religionis *Chriſtianæ* fuiſſe cultorem, idque quidem quam ferventiſſimum; Χριςιανός τε ὢν καὶ δόξης τῆσδε ὡς μάλιστα ἐπιμελόμενος. Et ut conſtat eſſe alienum ab omni veritate, ita ſi quis penitius ad illud attendat, rationem & modum fabulandi apud recentiores Scriptores Græculos uſitatum, reſipere patebit. Committere non poſſum, quin hic ſubjungam quod in vita *Juſtini Thracis*, Juſtiniani Deceſſoris, annis paucis ante hujus initium de *Euphraſio* ſuæ Civitatis Patriarcha, ſcriptum reliquit; ſuffectum eum in locum defuncti *Pauli*, *Orthodoxos, quos vocant, graviter perſecutum fuiſſe, plurimis eorum etiam neci traditis*. Quale hoc erroris portentum! quam abſurdum, & ἀσύςατον! quam abſurdum eſt, *Euphraſium Orthodoxum Orthodoxos* neci tradidiſſe! quam abſurdum eſt eum, qui idcirco quod fuerit *Orthodoxus* ad Thronum illum promotus erat, ſub *Orthodoxo* Imperatore *Orthodoxos* fuiſſe perſecutum! Quis neſcit *Hæreticos* iſtos quos Imp. *Anaſtaſius* ad Sedium Epiſcopalium honorem evexerat, a *Juſtino* fuiſſe dejectos & deturbatos? Et quis non cognoſcit ſub eo ſolos floruiſſe *Orthodoxos?* Sane talis & tantus error hic eſſe videtur, ut a noſtro Autore de ſua Civitate nullo modo potuiſſet committi, ſi vel ipſe tunc temporis vixiſſet, vel cum aliis ullis, qui vixerant illa ætate, fuiſſet verſatus. Neque alia quidem de cauſa id ſcriptum fuiſſe videtur, quam quod Narrationem ex Autore aliquo *Eutychiano* exſcripſerit; qui Autor, cum ipſe eſſet *Eutychianus*, per *Orthodoxos* deſignarit, non illos qui revera fuerunt *Orthodoxi*, ſed qui tales ſunt habiti apud *Eutychianos*; hos namque ab *Euphraſio* perſecutionem fuiſſe paſſos, ad veriſimilitudinem quam proxime accedit.

XVIII. Quod in cæteris iſtis locis tam inſigniter a vero deflexerit noſter Chronographus, id in cauſa fuiſſe videtur, partim quod Scriptores malos atque recentiores ſit ſecutus, partim quod ipſe negligentius & incurioſius tranſcripſerit, partim denique quod conjecturis ſuis & hariolationibus in temporibus rerum & geſtorum ſtatuendis uſus ſit. Secutum eum fuiſſe Autores alios non minus in rebus ſub imperio *Juſtiniani* geſtis enarrandis quam in geſtis aliorum celebrandis, ut conficitur ex erroribus notatis, ſic & aliis luculentis indiciis redditur confirmatum. Unde aliter factum eſt, quod a Menſibus unius anni, ad menſes alius abſque ulla annorum diverſitatis ſignificatione tranſgrediatur, niſi quod ex aliis Hiſtoricis ſuas Narrationes tranſcribens, intermedia quædam, quæ non fuerunt omittenda, oſcitanter omiſerit? Sic poſt mentionem [5] *Septembris Menſis* (ſub Lampadii & Oreſtis conſulatu) ad [6] *Aprilem* (ſequentem) aliumque *Septembrem* [7] progreditur ſine ulla diverſi anni mentione. Unde aliter contigit quod in alio [8] loco res geſtas *Septembris* menſis ante geſta *Auguſti* ejuſdem anni in literas retulerit, & menſem *Septembrem* ante *Auguſtum* ponat; unde, inquam, hoc potuit contingere, niſi quod ex Autnribus diverſis dum ſua deſumebat, primo verba illius poſuerit qui *Septembris* menſis geſta celebrarat, & poſtea verba alterius, qui de actis menſis *Auguſti* ſcripſerat? Unde fieri potuit, quod inepre de re eadem mentionem bis faciat, niſi quod ex Autoribus variis exſcripſerit, & de re eadem diverſorum expreſſerit verba? Sic profecto de *Codicis Juſtinianæi* compilatione

1. Conferatur Capitis 3. libri 1. de bello Perſico finis cum initio capitum 2. ſeqq.
2. Confer. p.64. cum 65.
3. p.221.
4. p.57.
5. p.65. Juſtiniani 26.
6. p. 70.
7. Lege p.64. ad 211.
8. p.130. ad annum.

[1] eadem, In uno [2] loco: *Idem Imp. renovavit antecedentium Imp. leges, & Novellas etiam ipſe edidit, quas in urbes emiſit.* Et [3] rurſus: *Eodem tempore Leges omnes veteres in Codicem unum coactæ ſunt, & alias ipſe de ſuo edidit, & per ſingulas urbes emiſit.* Sic etiam [4] eandem fabulam, quam ante poſuerat in libris præcedentibus, de urbe *Palmyra* a *fato* Goliathi nominata, repetit. Taceo hinc factum quod eundem montem, quem *Gargazi* antea [5] nominarat, hic in Vita Juſtiniani nominaret [6] *Argarizin*.

XIX. Utut ſit de aliquibus notatorum locorum: id tamen pro quo contendimus ex aliis redditur manifeſtiſſimum; & ex dictis videtur ſatis demonſtrari, non ævi illius, quo floruit *Juſtinianus*, fuiſſe ſcriptorem noſtrum. Quibus omnibus demum addatur, res quaſdam illius ætatis ab eo ſilentio penitus præteriri, ut [7] *Concilium v. Generale*, & *Beliſarii* Expeditionem quandam perinſignem adverſus Choſroem Perſarum Regem in Oriente poſt captam *Antiochiam* ſævientem; quæ nullo pacto videtur omiſſurus, ſi illis temporibus ipſe floruiſſet.

XX. Neque ſilentio hic prætereundum, quod quamvis de Patria ſua *Antiochia*, dum res deſcribit *Juſtini* & *Juſtiniani*, non pauca memoriæ tradit, nihil tamen, ne γρῦ, vel de *ſe* vel de ſua *Familia*, quo eum tunc temporis vixiſſe innuatur, comparet. Dum deſcribit tremendum illum terræmotum qui annis circiter 2. ante *Juſtiniani* initium contingebat, quo (ut dicit) *Antiochia deſolatio facta eſt, cui nulla ſuperfuit domus præterquam quæ ad montem fuerunt*, & quo *periere* CCL. *circiter mortalium millia*; dum alium deſcribit terræmotum qui *Juſtiniani* anno 2. accidebat, quo (ut ait) *interiere animarum v. millia, & illi qui ſupererant in alias urbes ſeſe receperunt*; hæc (inquam) deſcribens, ut nihil de *ſeipſo*, ſic neque de *ſuis*, vel verbum unum habet. Cum admodum tamen videatur probabile, eum aliquid de *ſe ſuiſve* mentionis in ejuſmodi locis fuiſſe injecturum.

XXI. Haud me latet, *Edmundum Chilmeadum*. in *Latina Verſione* ſic loca nonnulla interpretari quaſi Malela ſe vixiſſe ſub imperio *Juſtiniani* innuerit. De Legatione ab Imp. *Juſtiniano* ad Indorum *Axumitarum* Regem, ad annum *Juſtiniani* [8] 4. vel 5. ſermonem habens *Malela*, deſcribit habitum, quo indutus eſt Rex *Axumitarum* cum Legatus reciperetur, ex ipſius *Legati* narratione: ὡς δὲ ἐξηγήσατο ὁ αὐτὸς πρεσβευτὴς, ὅτι ἐδέξατο αὐτὸν ὁ τῶν Ἰνδῶν βασιλεὺς, ὑφηγήσατο τὸ σχῆμα τῆς βασιλικῆς τῶν Ἰνδῶν καταστάσεως, ὅτι γυμνὸς ὑπῆρχε. &c. Quæ ſic in ſua *Verſione* reddidit *Chilmeadus*; *Habitus autem Regis Indici pompaque ſolennis, quibus Legatum Romanum* (uti ex ipſius ore didicimus) *excepit, erat hujuſmodi. Nudus erat &c.* At graviſſime laborat hæc *Chilmeadiana* interpretatio. Nihil aliud enim ſibi voluit *Chronographus*, quam quod iſta ex *ipſius Legati relatu* addidicerit. Illius verba nihil aliud ſonant: & quod non ex *colloquio* cum *Legato*, ſed ex *ſcripta* narratione, quæ tradit acceperit, ex verbis paulo poſt ſequentibus demonſtratum habemus. Poſt narratum enim quo modo Rex Indorum ornatus & ſtipatus fuerit, procedit *Chronographus* ad explicandum receptionis Legati modum, his verbis: Καὶ εἰσενεχθεὶς ὁ πρεσβευτὴς Ῥωμαίων, κλίνας τὸ γόνυ προσεκύνησε· καὶ ἐκέλευσεν ὁ βασιλεὺς Ἰνδῶν ἀναστῆναί με καὶ ἀναχθῆναι πρὸς αὐτόν. &c. *Introductus autem Legatus Romanus, in genua procidens, Regem veneratus eſt. Sed me ſurgere juſſit & propius accedere.* Dum ſcribit ex *Libro* Legati *Malela*, Pronomen, *Me*, quod, de *ſeſe* ſermonem habens, Legatus poſuerat, oſcitanter (pro more) retinet. Sed quid in re tam aperta prolixi ſumus? Fuit ipſe *Nonnoſus* Abrami F. qui prædictam obiit Legationem, neque *Malela* noſter aliunde ſua hauſit quam ex ejus *Hiſtoria ſuarum Legationum*. De qua vide *Photium* in *Bibliotheca Cod.3.* In alio [9] loco, in vita *Juſtini* Deceſſoris *Juſtiniani*, de exundatione Scirti fluminis, qua urbs *Edeſſa* cum domibus & incolis abſorpta eſt, facta narratione, ſubjuncta ſunt hæc verba. Ἔλεγον δὲ οἱ περισωθέντες, καὶ οἰκοῦντες τὴν αὐτὴν πόλιν, ὅτι καὶ &c. Quæ perperam ſic interpretatur Chilmeadus: *dixerunt autem qui ſuperſtites* adhuc *urbem incoluerunt* &c.

XXII. Ut ex hiſce, quæ hactenus diſcuſſa ſunt, ſatis evidens & liquidum videtur, ſub imperio Juſtiniani non vixiſſe noſtrum *Chronographum*; ita ſunt inter ea, quæ ſi quis attentius expendat & conſideret, haud ſibi perſuadere poterit, quin inter Scriptores multo recentiores ſit accenſendus. Hoc evincere quoque videntur argumenta alia.

1. Fuit duplex *Codicis* Editio, ſed de una & eadem bis loquitur *Malela*.

2. p.58.

3. p.63.

4. p.53.

5. p.34.

6. Quomodo etiam ab aliis nuncupatur, ab גרזים mons & Garizia.

7. Ne quis ſuſpicetur potuiſſe *Malelam* in illis quæ deſiderantur, de iſtis ſcribere; deſinit Chronographia noſtra prout eam nunc habemus, in anno Juſtin. 37. & celebratum eſt *Conſilium v. Gen.* anno illius 27. *Indictione* 2. de qua p.231. & contigit dicta *Beliſarii* expeditio circa annum Juſtiniani 14. illis circiter temporibus quæ tractantur p.222. 223. De illa multa habet *Procopius* de Bel. Perſ.l.2. c.14. ad 21. pag.122. ad 141.

8. Poſt menſem *Septembrem* Conſulatus *Lampadii & Oreſtis*. conferantur pag. 65. cum 67. Mentio fit poſtea de menſe *Aprili* p.70. & iterum de alio *Septembri* quo obiit Coades Rex Perſarum p.212 poſtea de Indictione 10. quæ incurrit in annum Juſtiniani 6. p.213.

9. p.50.

10. p.13.

Ex eo quod *Clementem Chronographum* in teſtimonium advocat, eum non vixiſſe ante ſeculum *octavum*, non ſine magna probabilitate videtur conficiendum. Videtur enim iſte Clemens Chronographus vixiſſe non ante *Servatoris* annum 685. Atque hoc colligimus ex *Anonymi* Græci *Demonſtrationibus* (quas Inſcribunt) *Chronographicis*, ſeu *Collectaneis de Antiquitatibus Conſtantinopolitanis*, a quo citatur (ut omnino videtur) de Imp. *Conſtantino Pogonato*, qui vitam cum morte commutavit anno Chriſti prædicto, nempe 685. [1] Scribens enim ille *Autor Anonymus* de ſtatua quadam in urbe CP. nuncupata *Tauro*, & dicens eam *Theodoſii Senioris* fuiſſe, ſubdit; Κλήμης δὲ τὰς ὁμοίας ϗ πολυμόρφους μαρμαρίνας Κωνςαντίνου εἶναι φάσκει, τ͂ ὑῦ Κωνςαντίου. *Clemens vero ſimiles variæque formæ marmoreas ſtatuas Conſtantini, Conſtantii F. eſſe ait.* Quibus verbis, *Combefiſius*, in *Notis*, deſignari exiſtimat *Conſtantinum Pogonatum*, *Conſtantis* (ut vulgo ſolet nominari) *Filium*: atque ita mehercule appellatum eum ab aliis nos obſervavimus. *Conſtantinus Porphyrogennetus* [2] De *Adminiſtr. Imperii*; Ἐπὶ Κωνςαντίνου ὑῦ Κωνςαντίου τοῦ ϗ Πωγωνάτου καλουμένου. *Conſtantino Conſtantii F. qui & Pogonatus nominatus eſt*. Fuit quidem, quod & omnibus notum, *Conſtantinus* ipſe *Magnus* Conſtantii (Chlori) Filius: verum eum hic loci ne intelligamus, hoc omnino obſtare videtur, quod nuſquam Is alibi a laudato Autore nominetur *Conſtantinus Conſtantii F*, quamvis de eo mentionem creberrime faciat, ſed ſemper vel ſimpliciter *Conſtantinus*, vel *Conſtantinus Magnus*, Κωνςαντῖνος ὁ μέγας. Atque ita profecto ſæpius nuncupatur intra paucas poſt locum citatum lineas; ut alium & diverſum fuiſſe eum ab illo qui vocatur *Conſtantinus Conſtantii F.* quam clariſſime ſubinnuatur.

XXIII. Ut ex hoc argumento Scriptorem noſtrum ante ſeculi *Octavi* initium non floruiſſe videtur comprobari; ita quoque exinde videtur *probabiliter* inferri poſſe, vel eo tempore fuiſſe juniorem. Quamvis enim concedatur *Clementem* prædictom exeunte circiter Centuria *ſeptima* monumenta ſua literis conſignaſſe: (nam vel illum etiam ſuſpicari licet floruiſſe poſt tempus illud) illum tamen citare videtur *Chronographus* noſter, non tanquam ſui temporis Scriptorem, ſed ut antiquiorem. Ut hoc vel exinde videtur conficiendum, ita ſuppetit nobis argumentum aliud, ex quo, ſi vix aliquid aliud occurreret, videretur tamen poſſe demonſtrari, eum illo tempore fuiſſe recentiorem, & non vixiſſe niſi poſt initium Centuriæ *nonæ*. Argumentum hoc duco ex ejus citatione *Theophili Chronographi* ſive *Hiſtorici*. Claruiſſe enim *Theophilum Chronographum*, ſive *Hiſtoricum*, paulo ante ſeculum *octavum* abſolutum, conſtat ex *Abulpharaii* [3] Hiſtoria Arabica *Dynaſtiarum*, qui docet eum ſub *Irenes* Imperatricis, uxoris *Leonis Porphyrogeniti*, temporibus, anno *Hegiræ* 169. hoc eſt, anno Chriſtianorum 785. e vivis exceſſiſſe. Ait eum fuiſſe *Chriſtianum*, *Thomæ F. Aſtrologum Rohenſem* (i. e. Edeſſenum) *Aſtrologorum Abmodii Saracenorum Chalifæ principem, e ſecta Maronitarum qui in monte Libano ſunt*; & *Hiſtoriam egregiam* condidiſſe. Sic in [4] alio loco *Hiſtoriam* ejus ſive *Chronologiam* de annis ab O. C. ad initium uſque *Seleucidarum* Epochæ, advocat. Hunc eundem fuiſſe cum *Theophilo* Hiſtorico ſive Chronographo quem adducit *Chronographus* noſter, non eſt, ut opinor, cur dubitet aliquis, præſertim cum floruerit in eadem circiter terrarum plaga. Et ne quis ſuſpicetur *Theophilum Abulpharaianum* non *Græcum* fuiſſe Scriptorem, ſed *Syriacum* (quod tamen ſi detur, nihil tamen obſtaret quo minus idem eſſet cum *Maleliano*, cum illius Chronographia *Syriace* ſcripta, in *Græcum* ſermonem traduci potuerit) jam extant in variis *Europæ* Bibliothecis *Aſtrologica* quædam illius Opera ſermone *Græcanico* contexta, id docentibus *Catalogis* (quos vidi) MSS. codicum Bibliothecarum variarum; in quibus celebrari ſolent *Theophili Aſtrologica*. Qualia quidem ſcripſiſſe prædictum *Theophilum*, ut per ſe ſatis evidens videtur, cum *Aſtrologus* profeſſione, uti tradit *Abulpharaius*, iſque ſummus & clariſſimus eſſet; ita conſtat autoritate [5] *Abumaſchiris*, Scriptoris item Arabici, qui in Libro *de Myſteriis* inedito, inter varios *Græcos Aſtrologicos* Scriptores, *Alexandrum*, *Stephanum*, *Ariſtotelem*, & [6] *Hermetem*, annumerat *Theophilum Filium Thomæ*. Quid? quod *Theophilum* prædictum Chronographum *Edeſſenum* Sermonis Græci peritia polluiſſe, ex ipſo edocemur [7] *Abulpharaio*; ab eo enim additur eundem iſtum *Homeri Poetæ libros de Excidio urbis Ilii e Lingua Græca in Syriacam quam elegantiſſime vertiſſe*. Sic *Joannes Manſur Damaſcenus*, quamvis ipſe ſimiliter in Aula *Saracenorum Chalifæ* inter illius *Conſiliarios* floruerit, ea tamen, quæ edidit, Opera ſermone *Græcanico* adornavit.

XXIV. In proclivi fortaſſe fuerit ſuſpicari, *Clementem* ſupradictum *Chronographum* quem citat *Chronographus* noſter, non alium fuiſſe a *Clemente Alexandrino*, qui in Libris *Stromateon* in rebus *Hiſtoricis* atque *Chronologicis* multus eſt; atque ita *Theophilum Chronographum*, quem idem ſolet teſtem appellare, non alium fuiſſe quam *Theophilum* Epiſcopum *Antiochenum*, Librorum trium *ad Autolycum* Scriptorem; In quo-

1. p. 32.
2. cap. 48. p 172.
3. p. 147. 148.
4. p. 63.
5. Apud Hotting. de Bibliot. orient. p. 225.
6. Suppoſitii qui Græcus erat.
7. p. 148. & 26.

rum Librorum *ad Autolycum* tertio de rebus *Chronologicis* non pauca literis produntur, & ſeries annorum ab O. C. ad Autoris uſque ætatem perpetuo filo deducitur; quin & Liber ille a *Lactantio Firmiano* ſub Titulo *Libri de temporibus* (i. e. *Chronologici*) laudatur. Equidem ita eruditiſſimus *Oxonienſis* Editor dictorum *Librorum ad Autolycum*, ὁ νῦν ἐν ἁγίοις, in *Præfatione*, abſque ullo rei examine, pro conceſſo habet, a *Chronographo* noſtro deſignari illum, quotieſcunque ex *Theophilo Chronographo* teſtimonia proferuntur, quia ſc. nihil inaudierat de *Theophilo Chronographo* alio. Ut vero diluatur omnis hujuſmodi ſuſpicio, hoc unum impræſentiarum monebimus, res iſtas quas producit ex *Clemente* & *Theophilo Chronographis* Hiſtoricus noſter, in *Clementis Alex.* & *Theophili Antiocheni* Operibus non omnino reperiri. Hos eoſdem Scriptores, *Clementem* & *Theophilum Chronographos*, ab *Heſychio* quodam in *Homilia* ſive *Sermone De Nativitate Chriſti*, in Fragmento quod extat apud *Anaſtaſii Nicæni* (ſeu potius *Sinaitæ*) *Quæſtiones Theologicas* ex *Gentiani Herveti* Latina Interpretatione in *Bibliotheca Patrum* editas, citatos invenimus: at non eſt cur id contra illa, quæ ſupra poſuimus, de illorum *Chronographorum* ætate in argumentum a quoquam trahatur. Nulla enim neceſſitas poſtulat, ut *Heſychius* prædictus pro eodem habeatur cum *Heſychio* Patriarcha Hieroſolymitano, qui ſeculo *ſexto* exeunte ſive *ſeptimo* ineunte floruiſſe putatur; cum tot in *Eccleſia Græcorum* multo recentiores *Heſychii* claruerint. Imo vix mihi dubium, quin *Joanne* noſtro *Malela* recentior ſit iſte *Heſychius*, & ex illo ipſo exſcripſerit ea quæ citatum Fragmentum exhibet. Hoc ut penes ſit judicium Lectoris, & quia conducit ad numeros noſtri Exemplaris *Malelianos* aliquantulum emendandos, me non pigebit ob oculos hic adducere; *Græcis* inſuper attexris ex *Bibliothecæ Bodlejanæ* † MS. Codice, quæ [1] nondum lucem aſpexere.

Ἡσυχίου ἐκ τοῦ εἰς τὴν [2] Χριστοῦ γέννησιν.

Ἐν γὰρ τῷ [3] μβ´ ἔτει τῆς βασιλείας Αὐγούστου, μηνὶ Δεκεμβρίῳ κε´, ἡμέρᾳ ϛ´, ὥρᾳ [4] ἑβδόμῃ τῆς ἡμέρας, ἐγεννήθη ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς τὸ κατὰ σάρκα ἐκ τῆς ἁγίας παρθένου Μαρίας, ἔτους κατὰ Ἀντιοχεῖς ἀπὸ κτίσεως κόσμου ἕως τῆς Χριστοῦ γεννήσεως καὶ σταυρώσεως [5] ,ϛ. συνάγεται γὰρ ἀπὸ Ἀδὰμ, ἕως Φαλὲκ υἱοῦ Ἔβερ, ἔτη ,γ. καὶ ἀπὸ Φαλὲκ ἕως μβ´. ἔτους τῆς βασιλείας Αὐγούστου ἔτη [7] ,αξζ´. καὶ λοιπὸν συνανεστράφη ὁ σωτὴρ τοῖς ἀνθρώποις ἔτη λγ´. ὡς γίνεσθαι ἀπὸ Ἀδὰμ ἕως τῆς Χριστοῦ γεννήσεως καὶ σταυρώσεως ἔτη ,ϛ´ πλήρη. ὁ γὰρ Φαλὲκ κατὰ τὴν προφητείαν Μωσέως, τὸ ἥμισυ λέγεται τοῦ χρόνου τῆς Χριστοῦ ἐπιφανείας. ὥσπερ γὰρ τὸν ἄνθρωπον τῇ ϛ´ ἡμέρᾳ πλάσας ὁ Θεὸς καὶ ἐξ αὐτῆς ὑπέπεσεν τῇ ἁμαρτίᾳ, οὕτω καὶ τῇ [8] ϛ´ ἡμέρᾳ τῆς χιλιάδος, ἐπὶ τῆς γῆς ἦλθεν καὶ ἔσωσεν αὐτόν. Τοῦτο γὰρ δηλοῖ καὶ ἡ θεία γραφὴ λέγουσα· ἡμέρα Κυρίου ὡς χίλια ἔτη. ἅτινα καὶ Κλήμης, καὶ Θεόφιλος, καὶ Τιμόθεος, οἱ θεοφιλέστατοι χρονογράφοι ἐξέθεντο, ὁμοφωνήσαντες ὅτι τῇ [9] ϛ´ χιλιάδι τῶν ἐνιαυτῶν ἐφάνη ὁ Κύριος κατὰ τὸν ἀριθμὸν [10] τῶν ϛ´ ἡμερῶν τῆς πλάσεως τοῦ Ἀδὰμ, ῥυσάμενος τὸ γένος τῶν ἀνθρώπων. ἕτεροι δὲ φασιν, τῷ ,εφ´ ἔτει ἦλθεν ὁ Κύρι-

Ex Heſychio in Chriſti Natalem.

Nam in [3] 43. anno Imperii Auguſti, menſis Decembris 25. die 6. hora 7. diei, natus eſt Dominus noſter Jeſus Chriſtus ſecundum carnem, ex Maria Virgine; anno ſecundum Antiochenos a creatione mundi uſque ad Natalem Chriſti & crucifixionem 6000. colliguntur enim ab Adam uſque ad Phalec filium Heber anni 3000. & a Phalec uſque ad [6] 42. annum regni Auguſti, anni 1067. & deinde converſatus eſt Servator cum hominibus annos 33. adeo ut ſint ab Adam uſque ad Natalem Chriſti anni 6000. pleni. Phalec enim ex Prophetia Moſis dicitur dimidium temporis Chriſti apparitionis. Quomodo enim cum hominem ſexto die finxiſſet Deus, is deinceps cecidit in peccatum; ita etiam ſexto die millenario venit in terram & ſervavit eum. Hoc enim oſtendit etiam divina Scriptura dicens; *Dies Domini ſicut mille anni*. Quæ quidem & Clemens & Theophilus, & Timotheus Dei amantiſſimi Chronographi expoſuerunt, conſentientes quod in ſexto millenario annorum apparuit Dominus, convenienter numero 6. dierum formationis Adam, & ſervavit

† Membranaceo in folio, inter Codd. Baroc. num. 206. p. μδ´.

1. Hæc poſtquam chartis illeveramus, mihi venit ad manus *Paſchalis* ſive *Alexandrini Chronici* Editio *Dufreſniana* in Gallia nuperrime adornata, in cujus Appendice quam ſubtexuit *Dufreſnius*, reperitur Græce hoc ipſum *Heſychii* fragmentum ex Codice Regis Galliarum, qui eoſdem omnes Tractatus cum noſtro Oxonienſi complectitur. Non viderat *Dufreſnius* Latinam editionem Fragmenti *Hervetianam*, ſed exiſtimavit ſe prorſus ignotam edidiſſe.

2. Χριστοῦ) Agnoſcitur quoque ab Hervetiana edit. ſed in Dufreſn. deeſt.

3. Sic quoque Dufreſn. Sed Hervet. 42.

4. Sic Dufreſn. Hervet. *Decembris 25. die Sexto, hora tertia.*

5. ,ϛ. 6000.) Sic infra ſæpius; concinente ubique *Dufreſniana*. Hervetiana hic & ubique habet 5000.

6. Hervet. hic loci 32. ut *ſupra* 22.

7. ,αξζ´. 1067.) Sic quoque Hervet. ſed apud Dufreſn. ,ϛϡξζ´. 5967.) Scribe ,βϡξζ´. 2967.

8. Καὶ τῇ ϛ´. ἡμέρᾳ τῆς χιλιάδος) Sic quoque *Dufreſn.* at Hervet. *quinto die millenario.*

9. τῇ ε´. χιλιάδι) Sic etiam Dufreſn. Hervet. *in quinto millenario.*

10. Τῶν ϛ´ ἡμερῶν) Apud Dufreſn. quoque leguntur ſed in Hervet. deſiderantur, quæ habet: *convenienter numero formationis Adam.*

Digitized by Google

genus hominum. Alii autem dicunt veniſſe Dominum anno 5500. Sed non multi in hoc conveniunt. In 6000. autem anno omnes accurati Scriptores conveniunt apparuiſſe Chriſtum. Nam etſi de eo nonnulli diſſentiunt, vox tamen Prophetica eſt vera, quæ magis docet apparuiſſe Dominum anno 6000.

ος. ἀλλ' οὐ πολλοὶ συμφωνοῦσιν εἰς τοῦτο· ἐν δὲ τῷ ,ς' ἔτει πάντες οἱ ἀκριβεῖς συγγραφεῖς ³ συμφωνοῦσιν φανῆναι τὸν Κύριον. εἰ γὰρ καὶ διαφωνοῦσι περὶ τούτου τινὲς, ἀλλ' ἡ προφητικὴ φωνὴ ἀληθεύει, μᾶλλον διδάσκουσα εἰς τὸ ,ς' ἔτος φανῆναι τὸν Κύριον.

Hæc ſi quis committat cum illis quæ habet *Jo. Malela* in initio Libri 10. nihil prius mehercule ei comparebit, nihil manifeſtius, quam quod *Malelæ* ſint ipſiſſima verba in compendium redacta. Si placeat alicui, ex eodem Chronographo ſcripſiſſe cum *Jo. Malelam*, tum *Heſychium* illum, quicunque is ſit, eum verba Autoris ipſiſſima, hunc ſtylo contractiori; fruatur is, velim, judicio ſuo: nobis potius arridet ſententia prior, quippe hunc *Heſychium* non fuiſſe Scriptorem recentem, i. e. non vixiſſe poſt ſeculum *nonum*, nihil uſpiam librorum occurrit quod clarum faciat. Quod in *Anaſtaſii Quæſtionibus Theologicis* Fragmentum ſupra deſcriptum reperiatur, ne aliquem id in errorem inducat. Non enim ab ipſo *Anaſtaſio* in Opus ſuum *Quæſtionum Theologicarum* translatum fuit illud Fragmentum, ſed in Additamentis ſeu Appendice habetur; ut multa ſunt alia ex Scriptoribus recentioribus *Quæſtionibus Anaſtaſianis* cum adjecta, tum inſerta. Conſule noſtram *Diatribam de Scriptoribus Græcis variis*: ubi de prædictis *Anaſtaſii Quæſtionibus* fuſiſſime tractatum eſt, & *Quæſtiones* duntaxat 24. priores revera fuiſſe *Anaſtaſii*, cæteras omnes eſſe adjectitias; & in ipſis prioribus 24. permulta eſſe interpolata, ex Codd. MSS. luculenter eſt demonſtratum. Vide etiam ibidem de *Heſychio* prædicto, in Capite de *Heſychiis Variis*; necnon de *Clemente* & *Theophilo* ſupradictis, in Capitibus de variis *Clementibus* & *Theophilis*: ubi fuſius & plenius de illis diſſeruimus.

XXV. Argumentis hiſce de ætate Scriptoris noſtri, ex eo videtur accedere confirmatio, quod quotieſcunque *Chronologiam Euſebii Cæſarienſis* adducit, non verum citat ſive genuinum *Euſebii* Chronicon, ſed Chronicon quoddam *ſuppoſititium*, ſub *Euſebii* nomine circumferri ſolitum. Quod tale fuit apud Græcos recentiores *Chronicon* quod falſo *Euſebii* Nomen præ ſe ferebat, quamvis id a nullo virorum eruditorum ſit hactenus obſervatum, & quod illud, quo uſus eſt noſter *Chronographus*, non fuit genuinum *Euſebii* Opus, Nos in Libro citato, in Capite de *Euſebiis* variis, oſtendimus.

XXVI. Neque prorſus videtur contemnendum, quod in Actis *Concilii Nicæni ſecundi* anno Chriſti 778. celebrati, ubi e plurimis libris opere ſummo conquiruntur ab Epiſcopis quæcunque pro cultu ſuo cenſentur facere, & Scriptorum plurimorum ſententiæ & traditiones de *Imaginibus* congeruntur; quod, inquam, in illius *Concilii* Actis, ubi tot de *Imaginibus* Scriptores allegantur, de Autore ² noſtro, qui in medium producit inſignem Narrationem, & ipſum (ſi fides) Fæminæ *Hæmorrhouſæ* ad Herodem Regem de Statua *Chriſto* in urbe *Paneade* ponenda *Libellum* ſupplicem, ſilentium altiſſimum agatur, idque quamvis de Statua iſta *Paneadica* proferantur ex Scriptoribus aliis Narratiunculæ minoris longe momenti.

XXVII. Conjecturam denique noſtram de ætate *Jo. Malelæ*, eum ſeculo *nono* ſcripſiſſe, vel ævo ſaltem *Juſtiniani* multo recentiorem fuiſſe, egregie confirmare videtur ipſum Hominis Ingenium & conditio. Quis enim Hiſtoricum tam nugacem, tam expertem judicio, ſibi ipſi tam inconſtantem, qui partibus Chronographiæ ſuæ plerisque omnibus quæ Chriſtum præcedunt, & in aliis multis eum ſubſequentibus, nihil aliud eſt fere, quam, quod appellat *Cedrenum* Scaliger, *quiſquiliarum ſtabulum*: quis talem, inquam, tamque ineptum *Chronographum* eruditioribus illis *Juſtiniani*, aut *Juſtini Junioris*, temporibus; *Procopii Cæſarienſis* & *Agathiæ*, probatiſſimorum Hiſtoricorum, temporibus, condignum cenſeat? Profecto ſi liceat ex ingenio Hominis & eruditione conjecturam & judicium facere; ſeculo iſto *nono*, miſerrimo omnium & tenebricoſiſſimo, perdignus Scriptor erit pronunciandus. Adjiciatur inſuper iſtius *Stylus* & ipſum loquendi genus, quod ab omni ſane elegantia nuſquam non abhorret; quodque locis quamplurimis plane *barbarum* eſſe illi fatebuntur qui eum perlegerint; indignum proculdubio ætate politiore *Juſtiniani*, prædicto *nono* ſeculo digniſſimum. Neque hoc mehercule affirmo, meopte ſolo judicio innixus. Sed accedit ſuffragium Viri longe eruditiſſimi *D. Edvardi Bernardi*: quem memini mihi dixiſſe plus abhinc *decennio*, quum ex occaſione de *Malela* noſtro, tunc mihi prorſus ignoto, injectus eſſet inter conſabulandum ſermo, (nam ad *balbutientem* noſtram Eruditionem ſe demittere tunc temporis non recuſavit Vir ſummi Candoris & Humanitatis, ſed, *So-*

3. *συμφωνοῦσιν φανῆναι* &c.) Sic quoque *Hervet.* apud *Dufreſn.* corrupte: *συμφωνοῦσι περὶ τούτου τινὲς, ἀλλ' ἡ προφητικὴ φωνὴ, ἀληθεύει μᾶλλον διδάσκουσα* &c.

2. De Orat. 3. Pro Imaginibus *Jo. Damaſceno* qui paulo ante Concilium iſtud obiit aſcripta, in qua citatur Noſter de ſtatua Paneadica: Vide ſis quæ infra dicuntur.

cratis

cratis ſapientis ad inſtar, cum *Puero* nonnunquam ludere geviſus eſt) *mirari* ſe ſi *ſeculum Iuſtiniani* tanta linguæ barbarie ab antiquis degenerarit.

XXVIII. Si cuipiam placeat eundem fuiſſe cum noſtro *Io. Malela Io.* illum *Antiochenum*, quem ſolent citare *Ioannes* & *Izaacus Tzetzæ*, id ulterius erit confirmationi, ſive potius demonſtrationi; cum affirmat (ut ſupra fuit notatum) *Io. Tzetzes Ioannem* illum, quem citat, *Antiochenum* poſt *Georgium Chronographum* ſcripſiſſe. Dixi ſupra, apud *Io. Tzetzem* ibi eſſe intelligendum, vel *Georgium Syncellum Chronographum*, qui paulo ante finem *octavi* ſeculi e vivis exceſſit, vel ſaltem *Georgium Hamartolum*, qui paulo poſt medium ſeculi *noni* Chronographiam ſuam elucubravit. Non ignoro citari ab Anonymo quodam Græculo Chronographo inedito, Chronographiam *Georgii Piſidis*; neque neſcio floruiſſe *Georgium Piſidem* ſub ipſo Imp. Heraclio ante medium ſeculi *ſeptimi*: at vero cum ſtrictius ac accuratius rem perpendo, vix poſſum ſane ego dubitare, quin *Georgium* alium cum *Georgio Piſide* confuderit iſte Anonymus: nec videtur præterea *Io. Tzetzes Georgium Piſidem* nominaturus ſimpliciter *Georgium Chronicum*. Nam ſolet ille cum ab aliis vulgo, tum ab ipſo eodem [1] *Tzetze* in eodem *Chiliadum* Opere, expreſſo cognomine, appellari *Georgius Piſides*. At de hiſce non ſumus in præſentia ſoliciti; nam (ut jamjam fuit indicatum) nos potius exiſtimamus, a *Ioanne* noſtro *Malela* diverſum fuiſſe *Ioannem* iſtum *Antiochenum*, qui a Tzetze utroque laudatur.

XXIX. Atque hæc ſunt illa argumenta varia, quibus nos haud ægre adducti fuimus, ut credamus Autorem noſtrum, non ſolum non vixiſſe ſub *Iuſtiniano*, ſed illo fuiſſe multo ſequiorem; & ad ſeculum potius *nonum* quam *ſextum* eſſe referendum cenſeamus. Venitur jam ad iſta argumenta quæ illius antiquitatem videantur aſtruere: quorum *nodi* ſi ſolvi poſſunt ſine *vi* & *ſectione*, non ægre in noſtram ſententiam conceſſuri ſunt illi qui æqua velint veritatis lance res æſtimare. Argumentum *primum*, quo probari poſſe videatur illius Antiquitas, ex eo petendum videatur, quod res ſub imperio *Iuſtiniani* geſtas fuſiori longe Minerva perſequatur; & in iis celebrandis, non *annum* ſolum, ſed & *menſem* & *diem* menſis valde particulatim adhibeat. Arg. ſecundum ex eo quis arceſſierit, quod Impp. *Conſtantinum*, *Theodoſium*, & *Leonem Seniores*, ab illorum Nominum *junioribus* Imperatoribus, per Epitheta τοῦ *μεγάλου* i. e. *Senioris*, & τοῦ *μικροῦ*, id eſt *junioris*, diſtinguere ſolitus ſit; ſed de *Iuſtiniano* ejus Nominis *primo*, τοῦ *μεγάλου* Epitheton non unquam uſurpat: quod eum ſcripſiſſe ante *Iuſtinianum juniorem*, qui imperium eſt auſpicatus anno æræ Dominicæ 6850. videatur oſtendere. Ad hæc adjicias, quod (ut ſemel iterumque jamjam fuit obſervatum) ex eo nominatim citetur Fragmentum apud Librum *pro Imaginibus* tertium *Io. Damaſceno* tributum; nam vita ſua defunctus eſt *Io. Damaſcenus* circa annum D. DCCL. unde aſtrueretur *Autorem* noſtrum, ſi non ſcripſiſſe ante finem ſeculi *ſexti*, ante finem tamen *ſequentis* in vivis extitiſſe. Argumentum *quartum* ex eo conficiatur, quod in locis pleriſque verbatim ei cum *Chronico Paſchali* ſive *Alexandrino* (ut vulgo ſolet appellari) conveniat, adeo ut ex eo *Chronici* Compilator videatur exſcripſiſſe, demonſtrantibus variis indiciis non Noſtrum vice verſa ex *Chronico* iſta hauſiſſe. Sic ſane Autorem *Paſchalis* ex *Io. Malela* ſcripſiſſe ea, in quibus conveniunt, decreverunt hactenus omnes eruditi, ſuffragante etiam celeberrimo *Dufreſnio* in Notis ad *Paſchale*, ubi *Malelæ* Narrationem de morte *Iuliani Apoſtatæ*, quam legerat excerptam e noſtro Codice, cum *Paſchalis* Narratione confert. Vulgo autem a Viris eruditis creditur, compilatum ſive continuatum fuiſſe *Paſchale* ſub imperio *Heraclii*, ante annum D. 630. quod oſtenderet *Noſtrum* ante annos poſt mortem Juſtiniani 40. ſcripſiſſe, nempe ante exitum ſeculi *ſexti* vel in ipſo *ſeptimi* initio, ad quod refertur a clariſſ. *Caveo*. Non rem ingratam erudito Lectori, nec a noſtro inſtituto alienam, me exiſtimo facturum, ſi Indicem iſtarum Narrationum, in quibus vel totis, vel ſaltem partim, inter *Noſtrum* & *Chronicon* prædictum ſit ad verbum convenientia, hic ſubtexam.

XXX. Occurrunt apud noſtrum Chronographum quæ habentur apud *Chronicon Paſchale* juxta editionem in Folio *Pariſienſem*.

Pag.38. [a] de Danae & Perſeo a vocibus, ὁ πῖκος ὁ καὶ Ζεὺς, ad p.41. voces Βαβυλωνίων χώρας;

P.41. [b] de Inacho, Jo, Tauro, Phœnice, Agenore, Hercule Tyrio &c. a vocibus, ἐν δὲ τοῖς, ad p.44. voces, σοφώτατος ἐξέθετο;

P.45. [c] de Sole Vulcani F. Seſoſtre, & Hermete Triſm. a vocibus Μετὰ δὲ τελευτὴν Ἡφαίστου, ad p.48. voces ἐβασίλευσαν Αἰγυπτίων οἱ λοιποί; (ſic cuncta fere a p.38. ad p.48. cum *Malelianis* eadem ſunt, ſed non eodem ordine deſcripta. Neque dubium videtur quin iſta univerſa de Pici ſepulchro. Fauno, & Vulcano, quæ habentur p.[d] 44.

1. Vide Diatr. de Script. Gr. variis, ubi de *Jo. Antiocheno Monacho Chronographo*.

a Edit. Rader. p.90. ad 96. Mal. p.14. ad 16.

b Ed. Rad. p.46. ad 102. Mal. p.13. ad 14.

c Ed. Rad. p.106. ad 110. Mal. 9. ad 13.

d Ed. Rad. p.102. 104.

& 45. apud Malelam etiam legerentur : id docet initium Malelæ mutilatum , quod recte ex Chronico Paſchali a *Chilmeado* ſuppletum eſt . Dicendum videtur idem de omnibus iſtis quæ habentur de Semo , Saturno , Pico , Zoroaſtre , Nino &c. pag.36. 37.38. poſt voces Περὶ Αστρονομίας. Quæ ad eundem *Malelæ ſecundum* Librum viden tur omnino pertinuiſſe.

P.109. ad 114. [e] de urbe Roma, Romulo & Remo, Ludiſque Circenſibus;

P.117. [f] de Chlamydibus Romanorum;

P.191. 192. [g] de Pharo turri , Mole extructa inter inſulam *Pharum* & urbem Alexandriam , Antonio contra Cleopatram miſſo , Soſibio Antiocheno , & Cæſaris Auguſti Titulis;

P.246. 247. [h] de Tito Veſpaſiano Hieroſolymam urbem devaſtante;

P.250. 251. [i] de Apollonio Tyaneo, & Aſclepio ab Imp. Domitiano perempto, deque Domitiani interitu;

P.262. [k] de Marci Imp. Edicto de Liberis inteſtatis, & ingratis;

P.263. [l] de Artabano Antiocheno;

P.265. [m] de Byzantio condito, & balneo publico Zeuxippo nominato;

P.275. 276. [n] de S. Gelaſino Martyre;

P.284. 285. [o] de Conſtantini M. Operibus in urbe Conſtantinopoli , de illo primo omnium Impp. inſignito Diademate pretioſis ex lapillis facto, de urbis Natali & *Fortuna*, deque Conſtantinopoli avulſa ab Europæ provincia;

P 297. ad 303. [p] de Martyrio S. Domitii, Juliani Imp. interitu, ejus morte S. Baſilio per ſomnum revelata , & imperio Joviano tradito , de Legatione ad hunc Perſarum Regis, Pace per Arintheum facta, urbe Niſibi Perſis dedita, vicoque Niſibeno condito, de Valentiniano in Olymbriam relegato, poſteaque Imperatore facto , deque publico coutra Saluſtium Edicto, de Magnatibus injuriarum reis, Rhodano flammis tradito, Imperatrice proſcripta, & Valentiani obitu;

P.310. ad 313. [q] de Theodoſii Imp. cum Eudocia nuptiis , hujus Fratribus ad honorem promotis, & dignitatibus Paulino conceſſis;

P.316. ad 319. de [r] Paulino interfecto , & Eudociæ in urbibus Antiochiæ Hieroſolymæque geſtis, de Attila Hunnorum Rege, Cyro Patricio, terræmotu Conſtantinopoli, & morte Imp. Theodoſii;

P.321. [t] ad 335. de morte S. Symeonis [u] Stylitæ , Iſocaſio [x] Philoſopho , Diebus Dominicis [y] pro ſacris haberi juſſis , Aſpare [z] & Ardaburio neci traditis , Arrianiſque a [a] Leone Imp. perſecutionem paſſis, [b] de imbre [c] Cineris, [d] incendio Conſtantinopoli , Zenone [e] in imperii conſortium a [f] Leone Juniore aſſumpto , Leonis obitu , Verina Zenonis [g] Socru , deque Baſiliſco [h] & Marco Imperatoribus, de Zenonis [i] & Baſiliſci bello, Armato, [k] Samaritanis, & Fæmina [l] Romana Juvenalia , & Theodorici morte , de [m] Comite Mauriano , Pelagio , & tumultu [n] Factionis Praſinorum, de urbe [o] Doras, [p] Areobindo, [q] Anaſtaſii Imp. Viſione , & Juſtino [r] ad imperium evecto, [s] de Amantio & Andrea e medio ſublatis, Apione [t] &c. ab exilio revocatis, & de [u] Cometa, de Rege [x] Lazorum, Coadis [y] Perſarum Regis ad Juſtinum Imp. legatione , & Hunnorum [z] Rege Zilgui ſive Zilgibi , [a] de Juſtiniano denique in imperii conſortium aſſumpto .

Sic omnes fere hiſtoriæ & *Narratiunculæ*, quæ in paginis circiter 80. apud *Paſchale* , continentur , in hacce *Chronographia* noſtra vel prorſus verbatim , vel pene reperiuntur.

XXXI. Argumenta hæcce, quamvis leviter illa expendenti non exigua probabilitatis ſpecie muniri omnia , & Demonſtrationis vigorem obtinere aliqua videantur , ea tamen ſi propius inſpiciamus, & ad examen revocata momento ſuo ponderemus, non tantum habere valoris videbuntur , ut illis compellamur in receptam opinionem pedibus concedere. Quod enim ad *primum* ſpectat; quid mirum ſi vita *Iuſtiniani* reſque geſtæ ſub ejus imperio , multo fuſius , quam aliorum , memoriæ demandentur, cum tantam ſcribendi materiam præbuerint, & per annos ferme 39. is vitam ſuam protraxerit, Imperator longævus & percelebris? & quid mirandum ſi non ſolum *annos*, ſed & *menſes* & *dies*, geſtorum pleriſque adhibeat? Id ſcil. fecit, non quia tunc temporis vixit, & illis interfuit, ſed quia ſic fecerant ſui Autores; quemadmodum etiam in

e Ed. Rad. p.258. ad 268. Mal. p.72. ad 76.
f Ed. Rad. p 274. Mal. p.12. 13.
g Ed. Rad. p.456 458. Mal. p.92. 94. 95.
h Ed. Rad. p.582. 4. Mal. p.110.
i Ed. Rad. p.590. 592. 4. Mal. p.112.
k Mal p 120.
l Ed. Rad. p.614. Mal. p.124.
m Ed. Rad. p.620. Mal. p.123.
n Ed. Rad. p 642.
o Ed. Rad. 262. 4. 6. Mal. parte 2. p.4 ad 6.
p Ed. Rad. p.690. 692. 694. 698. 700. 702. Mal. p 8. 10. 11 &c. 12.
q Ed. Rad. p.720. 2. 4. 6. Mal. p.20.
r Ed. Rad. p.732. ad 738. Mal p 21. ad 26.
s Ed. Rad. p.742. ad 772.
u Mal. p.27. *x* 28. *y* 29. *z* ib. *a* 30. *b* ib. *c* ib. *d* ib. *e* ibid. *f* 31. *g* ibid. *h* 33. *i* 34. *k* 37. *l* ib. *m* 39. *n* 41. *o* 45. *p* ib. *q* 46. *r* ib. *s* 47. *t* ibid, *u* ib. *x* 48. *y* ib. *z* 51. *a* 53.

illis, quæ præeunt, Imperatorum Vitis non raro facit. Quod ad *ſecundum* attinet: ut *Iuſtinianum* a ſe celebratum nuſquam vocat τὸ μέγαν ſive *ſeniorem*, ſic neque *Iuſtinum* illius Deceſſorem eo titulo uſquam donavit, quamvis certum ſit eum non ante imperium *Iuſtini Iunioris* ſuum opus elucubraſſe: ut itaque non valet argumentum hoc de *Iuſtino Iuniore*, ſic neque repugnat quin Opus ſuum conſcriberet poſt imperium *Iuſtiniani junioris*.

XXXII. Ad *tertium* reſpondemus, quod ſi concedatur Librum *tertium pro Imaginibus*, qui *Io. Damaſceni* nomine præmunitur, revera ab eo fuiſſe contextum, de illius tamen argumenti valore non immerito poſſit dubitari. Etenim quis adeo in operibus antiquorum hoſpes, ut non cognoſcat quam ſolent eorum Libri a Lectoribus interpolari? Quis neſcit in more cum Lectorum tum Librariorum fuiſſe, cum in Libris teſtimonia aliorum congeſta reperirent, de ſuo, ſi quid occurrerit, adjicere & inſerere? Nonne docent hoc Scripta priſcorum infinita, & iſta præſertim in quibus coacervantur, ut in Libro prædicto *de Imaginibus tertio*, abſque ulla orationis connexione, Antiquiorum fragmenta? Exemplo ſint hujus rei *Anaſtaſii Sinaitæ Theologicæ Quæſtiones*, de quibus modo diximus; & (ut alia mittam) quæ tractanr de eadem materia, de *Imaginum* ſc. veneratione, *Concilii Nicæni ſecundi Acta*: in quorum *Actione* 4. ubi Scriptorum variorum pro *Imaginibus* congeruntur loca, in aliquibus Exemplaribus habentur Teſtimonia varia præter ea quæ revera in Synodo iſta recitata ſunt. Sic in Codice antiquo Bibliothecæ *Vaticanæ* (uti monitum [1] Nota marginali ad Concilii *Acta*) occurrunt Patrum pleræque *ſententiæ*, quæ neque reperiunrur in ullo alio Codice, neque ordini Interlocurionum reſpondent. Sic quoque in Synodi iſtius Editione Græca reperitur *narratio* ex *Vita S. Io. Ieiunatoris*, Patr. CP. quam neque agnoſcunt Exemplaria Græca alia, neque *Vetus* [2] *Editio Latina*. Dixi, *ſi concedatur Librum tertium pro Imaginibus qui Io. Damaſceni nomine præmunitur revera ab illo fuiſſe contextum*: quia (ut liceat mihi quod res eſt dicere) non deſunt quæ mihi perſuadeant, Tractatum iſtum, *Io. Damaſceni* nomine falſo prænotari; ut alii ſunt varii de eodem Argumento Tractatus ei falſo aſcripti; nempe Græculis ſequioribus illi tribuentibus quicquid fere habuerunt pro doctrina *Iconolatriæ* ab Autoribus anonymis conſcriptum, propter Nomen magnum quod *Imaginum* Defenſione is ſibi compararat. De Tractatibus iſtis Variis, & quid nobis ſuppetat argumenti peculiaris contra Librum prædictum, videatur in noſtra *Diatriba de Script. Græcis variis*.

XXXIII. Quod ad *ultimum* Argumentum de *Chronico Alexandrino*, cujus Autor vulgo cenſetur ſub Heraclio Imp. vixiſſe, & eorum quæ tradir pleraque ex noſtro Autore deprompſiſſe; id quoque admittit Reſponſum duplex. Nam primo, ſi demus, (quod aliqui tamen magni nominis Viri addubitant) ab Autore ſub Heraclio florente ad finem fuiſſe perductos *Paſchalis* Numeros, quis tamen præſtabit a Chronographo ipſo, & non ab illius Interpolatoribus, fuiſſe inſerta iſta quæ in *Noſtro* etiam reperiuntur? Quis non perſentit infinitis pene interpolationibus *Paſchale* illud *Chronicon* eſſe refertum? Nonne alte hoc *clamant* illius *Tautologiæ*? Nonne *dicunt* clariſſime *Contradictiones*? Si Editionem celeberrimi *Dufreſnii* inſpicias, docebit ea, apud Codicem *Holſtenianum* permulta deeſſe loca quæ in edito apparent, & inrer iſta, deſiderari eorum multa quæ *Chronico Paſchali* edito cum Noſtro Autore conveniunt. Sic omnia iſta abſunt a Codice *Holſteniano* quæ comprehenduntur inter pag.25. a vocibus Ἐπεὶ οὖν τούτων ἐμνημονεύσαμεν, uſque ad pag.48. ad voces Αἰγυπτίων οἱ λοιποί· in quibus ſunt omnia illa, quibus convenit noſtro Autori cum vulgato *Paſchalis* Exemplari, de rebus Græcorum & Ægyptiorum fabuloſis. Sic & deeſt pars magna illius loci qui agit de Urbe Roma, Romulo, & Remo, Ludiſque Circenſibus, pars ſc. tota intermedia quæ tractat de Piſenſium Rege Oenomao, Ludiſque ab eo & Romulo inſtitutis, a vocibus, καὶ ὑπὸ τῶν τεσσάρων στοιχείων pag.110. D. uſque ad illas, καὶ μεγάλην ἔχθραν εἶχον πρὸς ἀλλήλους τὰ μέρη. pag.112. D. quæ in noſtro Chronographo leguntur a pagin. 72. ad pagin. 74. Deeſt quoque in Codice *Holſteniano* pars major illius loci qui eſt de Hieroſolymorum per Titum expugnatione, quoque *Noſtrum* inter & *Paſchale* convenit; ſcil. omnia illa quæ habentur a vocibus, Πάσας δὲ ἐπαρχίας, ad ἕως τοῦ νῦν ἵσταται apud Noſtrum pagin. 110. & ſequent. Neque ſolum Exemplar *Paſchalis* evulgatum fragmentis multis *adſcititiis* abundat, ſed & ipſum Exemplar *Holſtenianum* in aliis locis *inſititia* ſua habet. Ut omittam ea quæ non ſunt hujus loci: quod cætera iſta cuncta de *Romulo* & *Roma* in loco prædicto, quæ in Codice etiam Holſteniano leguntur quæque Noſter quoque Autor agnoſcit, *Paſchali* fuerunt inſerta, hinc ſatis probabile argumentum ducitur, quod dicatur in iſto loco, a *Romulo* & *Remo* ædificatum fuiſſe Romæ *Capitolium*. cum tamen in alio paulo poſt loco referatur prorſus contrarium, nempe *Numam Pompilium anno regni ſui quarto Capitolium a fundamentis extruxiſſe*. Νυμμᾶς Πομπήλιος τετάρτῳ ἔτει τῆς αὐτοῦ βασιλείας ἐν Ῥώμῃ ἔκτισε τὸ Καπετώλιον ἐκ θεμελίων. Sic apparet *tres* iſtas *Periochas*

1. to. 7. pag. 272.
Malalæ Chronogr.

2. pag. 767.

quæ habentur apud *Paſchale* cum Noſtro concinentes , de *Cleopatra* , turri *Pharo* , *Soſibio Antiocheno* , & *Titulis* illis quibus *Cæſar Auguſtus* gavifus eſt , uſque ad vocem, Αὐτοκράτωρ, ab Interpolatore aliquo fuiſſe infarctas. Hoc inde colligitur, quod neque cohærent inter ſe prout ibi leguntur , neque cum *Periocha* ſequente . In earum enim *prima* refertur contra *Cleopatram* & *Ægyptios* a Romanis miſſum fuiſſe cum exercitu *Antonium* ; & in *ſecunda* mox ſubjungitur *Soſibium* quendam , Antiochenum Senatorem, *Auguſtum Cæſarem* Romam redeuntem fuiſſe comitatum : Romam unde redeuntem ? nempe ab *Ægypti* debellatione , ut ex *Noſtro* Scriptore fit manifeſtum. At de ejus contra Ægyptios expeditione fit antea nihil mentionis . Sic in *tertia* periocha recenſentur Tituli *Auguſti Cæſaris tanquam jam ſolius* ſine ullo Collega imperium adminiſtrantis ; & tamen in Paragraphe *ſequente* fit mentio illius in *Ægyptios* expeditionis eorumque expugnationis ; a quo tempore ſupputata eſt ejus *Monarchia*, ut & ibidem agnoſcitur. Αὔγουστος ἐλθὼν εἰς Αἴγυπτον &c. *Auguſtus in Ægyptum veniens, regionem illam capit ; extincto Ptolemæorum regno, quod annis duraverat* 296. Novi maximum *Joſ. Scaligerum* pro *Antonii* Nomine, in loco notato, ubi dicitur eum contra *Cleop.* & *Ægyptios* miſſum, reſcripſiſſe *Auguſtum*, adeoque pro *Antonio Auguſtum* ſubſtitui in nova *Dufreſnii* Latina verſione. Verum temere id factum a Viris eruditis. Quamvis enim *Antonius* contra *Cleopatram* a Romanis nunquam miſſus eſt , ita legerat tamen apud ſuum Autorem *Paſchalis* Interpolator . Hoc ex *Noſtro* luculentiſſime apparet , in eo quippe , non ſolum idem Nomen *Antonii* habetur , ſed & additur, eum in *Ægyptum deſcendentem*, & *Alexandriam obſidione cingentem*, *a Cleopatra , ipſi antea nota cum Julium Cæſarem in Ægyptum eſſet comitatus , adulatoriis literis ſolicitatum fuiſſe, & captum illius amore cum ea matrimonium iniiſſe, & ſuis Romanis bellum intuliſſe* .

XXXIV. Ex hiſce liquet nullo pacto poſſe concludi , loca *ulla* ex illis in quibus conveniunt *Noſter* & *Paſchale* , a primo *Paſchalis* Autore fuiſſe exarata. Nec omnino videtur ambigendum , quin in illa etiam parte quam addidit Continuator , quæ ab anno *Conſtantii* XVIII. incipit, ſint pleræque hiſtoriæ & Narrationes inſertæ. Ne addam & eſſe ſuſpicandum, illa ipſa loca ubi *Heraclius* Imp. *Imperator noſter* nuncupatur, non alia fuiſſe quam Scriptoris alicujus, qui ſub illo Imperatore floruerit, verba in *Chronicon* illud ab *Interpolatore* translata. Hoc ſolum videtur a quovis pro certo concludendum, ante annos plus minus DCC. in Chronico iſto fuiſſe deſcripta quæ in *eo* ſimul & *Noſtro* leguntur. Hoc quidem ex eo colligitur, quod reperiantur ea , prout in impreſſis jam exhibentur , in alio *Paſchalis* Exemplari pervetuſto Bibliothecæ *Vaticanæ*, quod ab annis DCC. Viris eruditiſſimis *Jo. Mabillonio* & *Michaeli Germano*, Benedictinis Gallis, videbatur ſcriptum, uti docet *Dufreſnius* in *Præfatione*, qui eos ut Codicem illum inſpicerent , dum *Romæ* commorarentur , rogaverat . De *Chronico* hocce *Paſchali* ſive *Alexandrino*, de illius ætate, Autore , & Continuatore , & quænam exſtant in eo ſuppoſititia, occaſionem nos habuimus ex profeſſo differendi in alio Opere nondum edito , *De Scriptoribus Rerum Ægyptiarum* ; in Libro ſc. illius *tertio*, in quo ſpeciatim tractamus de Scriptoribus rerum *Alexandrinarum* ſive *Ptolomaicarum*, ut agitur in libro *primo* de Scriptoribus rerum *Hiſtoricarum* illius Gentis vetuſtiorum, in *ſecundo* de illis qui res illorum *Theologicas* ſive *Philoſophicas* , *Viſendas* , *Naturales*, & *Artificiales*, Scriptis ſuis ex profeſſo celebrarunt, in *quarto* de Scriptoribus rerum illius Gentis ad *Judæos* , *Chriſtianos* & *Muhammedanos* attinentium . In Libro hoc *quarto* ejuſdem Operis (ut obiter hoc liceat monere, ne forſan minus prudentibus *ſilentium* noſtrum pro *argumento* cedat) ad examen revocavimus ea, quæ adverſus *Diſſertationem* noſtram *contra Hiſtoriam Ariſteæ de* LXX. *Interpretibus*, Reſponſionis loco repoſuit vir clariſſimus & ſummus *Iſ. Voſſius* , ὁ μακαρίτης· quamque *nihil* is reſpondit , oſtendimus.

XXXV. Reſpondemus ſecundo , neque ſatis conſtare rem pluſquam perfunctorie intuenti , Autori noſtro accepta eſſe referenda iſta , quæ in eo ſimul & Chronico *Paſchali* comparent . Cui enim non liquet , *Autorem* noſtrum ex Scriptoribus aliis verbatim exſcribere ſolitum ? Hoc ex illis clariſſime eluceſcit quæ inepte *tautologus* repetit : hoc apparet ex aliis iſtis quæ ſupra protulimus , ubi ejus errores de rebus ſub *Juſtiniano* geſtis perſtrinximus. Neque ſolum de rebus ſub *Juſtiniano* tranſactis *tautologum* agit, ſed & aliis in locis ejuſdem oſcitantiæ manifeſtus eſt. In Libro 13. de Conſtantini M. in urbe CP. Operibus ſermonem habens , de *Hippodromi* extructione bis commemorat . Sic & ſcribit bis in libro 9. de Ægypto Romanorum ditioni ab Auguſto Cæſare ſubjugata. Ait eum in prælio navali juxta Epirum Antonium interfeciſſe, & Reginam Ægypti Cleopatram in vincula conjeciſſe ; ſolventem inde & in Ægyptum pergentem , regionem illam [1] *in poteſtatem ſuam redegiſſe , & victoriam triumpho celebraſſe* : tum enim ſubjungit *Europam totam prætervectum*, *Byzantium veniſſe*, Galatiam, Lydiam, Pamphyliam, Phrygiam Pacatianam, & Lycaoniam Roma-

1. p.285. 286. 287.

norum imperio ſubjeciſſe: inde illum in Syriam profectum, *Antiochiam adiiſſe de Victoria ſua adverſus Antonium & Cleopatram ibidem triumphaturum*: Laodiceam hinc contendiſſe, & *ibidem* quoque *de Victoria ſua triumphum egiſſe*: deinde poſt pauca hæc ſequuntur: *A Paleſtina in Ægyptum progreſſus, eam ſubjugavit, eamque in Romanam ſervitutem ſubegiſſet, Alexandriam ingreſſus, de Victoria ſua triumphavit. Civitati autem huic primum præfectam ex ſuis dedit, nomine Cornelium Gallum, quem & Auguſtalis dignitate, nominis ſui inſigni, cohoneſtavit.*

XXXVI. Apparet idem, vel ipſo ſole clarius, ex eo quod ſolet Scriptores Latinos, *Florum*, *Livium*, *Lucanum*, *Plinium*, *Servium*, *Saluſtium*, *Suetonium Tranquillum*, & *Virgilium*, in teſtimonium adducere, cum Opera tamen illorum eum oculis ſuis nunquam conſpexiſſe, & ne quidem *linguam* illorum intellexiſſe, ſit certiſſimum. Quod bonos illos & graves Romanorum Scriptores non legiſſet, apertiſſime convincunt ſupina ejus Romanarum rerum ignorantia, & errores pluſquam *aniles*. Ut *ſtabuli* ejus multa alia *ſtercora* relinquamus intacta, ne Lectorem offendant: quam ſuave eſt iſtud quod de *Cicerone* & Saluſtio ipſo, quem alibi citat, memoriæ tradit, fuiſſe illos *Romanos Poetas*! *Hiſce temporibus floruerunt Cicero & Saluſtius, ſapientiſſimi Romanorum Poetæ*. Quam lepidum eſt illud quod habet de Julio Cæſare, cum *Magnum Pompeium in Ægypto comprehendiſſe & interfeciſſe*! & iterum illud quod de duratione illius imperii ineptit, imperium Romanum illum tenuiſſe per *annos* XVIII! Quam illud ridiculum, quod habet de *M. Antonio*, eum miſſum fuiſſe a Senatu Romano contra Cleopatram Ægypti Reginam, & Ægyptum deſcendentem, *Alexandriam* urbem obſidione cinxiſſe! Quam abſurdum, quod habet de *Lucullo*, eum miſſum fuiſſe adverſus *Tigranem* ab *Auguſto Cæſare*! Quam denique ſapit Lectorem prædictorum Scriptorum Romanorum, quod ſcribit de *Claudio Cæſare*, eum *Urbem Brettaniam, non procul ab Oceano condidiſſe*! Sic in *urbem* (ſi Superis placet) noſtro *Græculo* abiit magna noſtra *Britannia*, apud omnes Scriptores *Romanos* Inſularum celebratiſſima; ignorantia Hominibus *Orientalibus*, & illis quibus penitus ignoti ſunt *Hiſtorici Latini*, propria & peculiari. Ita ſane *Rabbi Abrahamus Zacuth*, *Salmaticenſis*, in libro *Juchaſin*, ſive *Genealogiarum*, de *Angliæ extructione* mentionem facit. Eum adducit *Rabbi Ganzius* in *Germine Davidis*, ſive *Chronologiæ*, parte ſecunda ad annum Millenarii tertii 830. *Et ſcripſit Juchaſin pag. 136. hoc tempore extructam eſſe Auſoniam, Paduam, & Angliam*. Ita [1] *Urbem Englad* appellant *Samaritani Sichemitæ* in Literis quas nuper miſerunt ad *Populum Anglicanum*, per Virum digniſſimum *Rob. Huntingtonum*, Collegii *Dubliniensis* in Hibernia Præſidem hodiernum. Quod præterea ne linguæ quidem *Latinæ* ſcientia ulla polluerit *Chronographus* noſter, ut e Græcis fuerunt perpauci qui *Latinæ* linguæ peritia ſeſe inſtruxerunt, ex duobus vel tribus locis dilucide conficitur. In uno ait vocem Latinam, *Conſilia*, ſignificare *diem largitionis*: Κονσίλια, ἃ ... ἑρμηνεύεται, παροχῆς ἡμέρα. Quam egregie & docte! In alio ubi verba facit de 4. Circi diverſis Factionibus a Romulo (ut dicit ſed falſo) introductis, & diverſis coloribus diſtinctis, nempe *Praſina*, *Veneta*, *Ruſſea* & *Alba*; ait *Praſinam* (id eſt Viridem) a Romulo ſic vocatam fuiſſe quaſi *permanentem*, *Praſinum* enim, inquit, ſignificat *permanens*, a verbo *præſentevo* deductum, quod ſignificat παραμένειν *permanere*. Præclare (Jupiter) ac perite! In eadem de *Romulo* narratione dicens eum cum *Remo* a *Lupa* nutritum vulgo perhiberi, addit fabulam iſtam exinde exortam, quod a muliere quadam agreſti reperti fuerint & enutriti: *In ea enim regione*, inquit, *uſque adhuc etiam ruſtres illas ovium caſtodes*, lupas *vocitant*, *at quæ inter* lupos *vitam ſuam tranſigunt*. At quis, quæſo, hominum unquam audivit, vocem *Lupam* apud Latinos eo ſenſu uſurpari? Et quis non perſentit id a neſcio quo Nugatore fuiſſe acceptum? Audiatur *Titus Livius*, quem noſter Nugarum Conſarcinator tanquam lectum a ſe in illa de *Romulo* Narratione, alibique locorum, adducit. *Sunt qui Laurentiam vulgato corpore* [2] *Lupam inter Paſtores vocatam putent: inde locum fabulæ ac miraculo datum*.

1. Epigraphe literarum Hebraice conſcriptarum, in hanc ſententiam ſe habuit Interprete doctiſſ. Edv. Bernardo: *Recte perveniat omi Θεῷ hoc ſcriptum in Angliam urbem & ad ſynagogam filiorum Iſrael, Samaritarum* (ſic Anglos eſſe exiſtimarunt) *quos conſervet Dominus*. Et Arabice alia Epigraphe. *Tradatur domino Roberto Huntingtono, Europæo, cum cura, qui tradendum curet Synagogæ Filiorum Iſrael. Samaritarum, qui habitant in urbe England in Europa regione*.

2. Hinc liquet non *mulieres ruſtres*, ſed *meretrices* appellatas fuiſſe *Lupas*. Sic ſane apud *Plautum* vox iſta pro *meretrice* reperitur uſurpata, & inde *lupanar* & *lupanarium* pro *proſtibulo*. ἡ δ᾽ ... ἀκλῄρ τῷ τοῦ σώματος ὥραν, ait D. *Halicarnaſſenſis*, οἱ περὶ τὸ Παλλάντιον ... ἐπίκλησιν ἔθεντο Λοῦπαν. Ἐστὶ δὲ τοῦτο Ἑλληνικὸν τοῖς ἀρχαίοις ἐπὶ ταῖς μισθαρνούσαις τὰ Ἀφροδίσια τιθέμενον, αἳ νῦν ... ἑταῖραι προσαγορεύονται. *Cui* (Laurentiæ) *ob vulgatum quondam corpus Palatini montis incolæ cognomen Lupæ indiderunt. Ea Græcis priſca eſt appellatio venalium voluptatem Veneream proſtituentium; quas nunc ſpecioſiore vocabulo* ἑταίρας (quaſi amicas & ſodales) *vocare ſolent*. S. Hieronymus in Chronico Euſebiano; *Quæ* (Laurentia) *propter pulchritudinem & rapacitatem corporis quaſi noſ Lupa a Vicinis appellabatur. Unde ad noſtram memoriam meretricum cellulæ* Lupanaria *dicuntur*.

Digitized by Google

XXXVII. Ut ex hiſce apparet Autorem noſtrum ex Scriptoribus aliis verbatim exſcribere ſolere, adeoque non eſſe neceſſarium ut illa quæ habentur in *Chronico Paſ.* cum illius verbis conſonantia, ex illo exiſtimentur ſumpta; ſic alia ſunt quædam peculiaria argumenta quæ illa ſpeciatim non fuiſſe ex eo deſcripta, confirmant. Hoc in primis notandum, in aliquibus illorum locorum, quæ cum in *Noſtro* tum in *Chronico Paſchali* habentur, advocari Scriptores *Latinos*; quos ex dictis conſpicuum redditur eum ipſum nunquam legiſſe. Sic in Narratione de *Romulo* & *Roma* prædicta citantur *Virgilius*, *Plinius*, *Livius*, itemque *Licinius Romanorum Chronographus*: pro quorum ſecundo & tertio apud *Chronicon Paſch.* ex corruptione leguntur *Apollonius* & *Silvius*. In loco qui agit de *Chlamydibus Romanorum* citatur (*Svetonius*) *Tranquillus*, qui & loco eodem apud *Chronicon Paſch.* adducitur, idque addito nomine *Svetonio*, quod a Noſtro non agnoſcitur. Obſervandum ſecundo, quod in multis eorum locorum quæ in *Noſtro* ſimul & *Paſchali* occurrunt, quamvis partim ad verbum conveniant, habentur tamen apud *Paſchale* nonnulla quæ nulla vel vi vel arte *Noſtro* potuerint elici. In aliquibus Narrationibus, ut in illis de *Valentiniani* ad Imperium elevatione, de *pluvia Cinerum* ſub *Leone*, deque morte Imp. *Juſtini*, quo *menſe* quo *die* contigerint apud *Paſchale* memoriæ conſignatur, cum tamen de *tempore* apud *Noſtrum* mentio nulla. Quin & ſunt [1] quæ conjiciuntur apud *Paſchale* ad certos annos & certos Conſulatus, quas ad alios annos & alios Conſulatus fuiſſe referendas ex *Noſtro* quis facile collegiſſet. Sic exempli gratia, quæ habet *Noſter* de urbis Conſtantinopolis extructione, ea conjiciuntur apud *Paſchale* ad *Januarii & Juſti Conſulatum*, quæ tamen a Noſtro diſertim referuntur ad Conſulatum *Gallicani & Symmachi*. His adde, quod iſta Narratio quæ habetur de *Cyro Patricio*, quamvis aliis in partibus prorſus eadem verba exhibeat, a *Maleliana* tamen in aliquibus locis longiuſcule recedit. Sic plura apud *Paſchale* quam in *Noſtro* leguntur de iſto *Terræmotu* Conſtantinopolitano, qui ſub imperio Theodoſii Junioris accidebat, & in iſta ſimiliter Narratione quæ habetur de Oppido *Daras*. De hac præterea Narratione animadvertere licet, hoc modo incipere periocham: Ὅτι ὁ βασιλεὺς Ἀναστάσιος &c. ubi iſta particula, ὅτι, (ut & adnotat *Dufreſnius*) liquidiſſimo videtur demonſtrare, deſcriptam fuiſſe Periocham ex *Hiſtoriarum Collectione* aliqua, quæ loca ex *Hiſtoriographis* excerpta continebat: qualis eſt *Collectio Conſtantini Porphyrog.* Imp. *de Virtutibus & Vitiis*, & altera illa ejuſdem *de Legationibus*; qualia ſunt etiam Collectanea *Photiana* ex *Hiſtor. Eccleſ. Philoſtorgii*, aliiſque Antiquiorum Operibus apud ejus *Bibliothecam*; ut & illa *Nicephori Calliſti*; quæ habentur MS. inter Codices *Oxon.* aliaque complura: in quibus, præfixam particulam, ὅτι, fere ſingulæ habent *periochæ*. Hæc abunde ſufficiant Narrationum Exempla. Quæ alia [2] occurrunt plura ſuperſedeo hic deſcribere, ne Lectori judicii limatioris faſtidio ſim. Ex hujuſmodi ſane *Muſtaceis Laureolam* non quæro.

XXXVIII. Sic ex dictis (niſi maxime fallor) apertiſſime colligitur de ætate *Chronographi* noſtri nihil aſtrui poſſe ex eo quod reperiantur apud *Chronicon Paſchale* cum illius Narrationibus ad verbum conſonantia. Ne ab aliquo præterea trahatur in argumentum, quod de rebus quæ vetuſtiores videantur, tanquam uſque ad ſuam memoriam perdurantibus loquatur; hic monitum velim Lectorem, non illius ipſius, ſed *Autorum*, quos ille ſecutus eſt, eſſe omnia iſta, ἕως ἄρτι, & ἕως τῆς νῦν, & ſimilia, quæ toties repetita occurrunt. Hoc ex illis quæ jamjam diſſeruimus nemo eſt qui non facile collegerit, & idem ex pleriſque ipſorum locorum elicias. Sic hujuſmodi ſarinæ Scriptoribus aliis nihil magis uſitatum & ſolenne, quam ejuſmodi judicii mali indiciis

1. Quæ habet *Noſter* de *Hieroſolymorum* per *Titum* expugnatione, ea conferuntur apud *Paſchale* ad annum Aſſumptionis Dominicæ XXXIX. & *Veſpaſiani ſolius Conſulatum*: Τούτῳ τῷ ἔτει &c. cum tamen in *Noſtro* expreſſe perhibeatur contigiſſe id geſtum anno poſt Chriſtum aſſumptum XXXVIII. *Commodo & Rufo* Coſſ. qui quidem *Conſulatum* gerebant, autore *Caſſiodoro*, poſt captam Hieroſolymam *triennio*. De illis *Paſchale* omnino ſilet. Cujus Narrationis præterea pars magna in *Codice Holſteniano* (uti ante oſtenſum eſt) deſideratur. Ad eundem annum in *Paſchali* refertur cum *Cyri Patricii* dedecus, tum *terræmotus*, qui imperante *Theodoſio* juniore contigit, Conſtantinopolitanus, tum etiam Narratio alia de *Theodoſii* Imp. morte, quæ annis *diverſis* contigiſſe non obſcure ſubindicat *Noſter*. Narratio de *Zenone* Imp. ex Iſauris Conſtantinopolim redeunte in *Paſchali* conjicitur ad Conſulatum *illi*: Τούτῳ τῷ ἔτει &c. quod tamen a *Noſtro* expreſſe dicitur contigiſſe *Theuderico* (ſive *Theoderico*) Conſulatum gerente, cujus Conſulatus juxta ipſum *Paſchale* in *ſextum* poſt annum incurrit. Sic Narratio iſta quæ habetur apud utrumque, de *Tzathio Lazorum* Rege, refertur in *Paſchali* ad Conſulatum *Symmachi & Boethii* ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ &c. cum tamen in *Noſtro* ſtatim ante mentio habeatur Conſulatus *Vitaliani*, qui cum anno ante *ſecundo* apud ipſum *Paſchale* connectitur.

2. Quæ leguntur ad Imperium Severi apud *Chronicon Paſchale* de urbe *Byzantio*, *Barbyſio*, *Phedalia*, & *Fortuna* Urbis *Ceroe*, quamvis maximam partem habeantur apud *Noſtrum* eadem, deſiderantur tamen apud illum eorum pars prior ſatis prolixa. Habet quidem *Noſter* in alio loco, de *Barbyſio*, *Phedalia*, *Byza*, & Fortuna urbis *Ceroe* nonnulla, nimirum in regno *Conſtantini M.* cæterum ea quæ in *Paſchali* deſcribuntur, non fuiſſe ex illis deſumpta, perſpicue illi conſtabit, qui illa inter ſe contulerit: ſunt enim hæc & in verbis diſſimilia & in rebus copioſiora. Adde porro narrationem quæ habetur de *Diogeniano*, & *Philoxeno*, una cum Apione a Juſtino Imp. ab exilio revocatis; in qua apud *Paſchale* appellantur illi *Ex Magiſtri*: cum tamen a *Malela Senatores* ſolum nuncupentur.

Scripta ſua deturpare, riſuique & nauſeæ Lectorum cordatorum exponere. Hoc viris eruditis ſat notum (opinor) ac exploratum; ſed non ſolum ſcribo Eruditis: ſunt itaque quædam afferenda Exempla. Apud *Dorotheum* ſuppoſititium in *ſynopſi de Vita morteque Prophetarum*, de *Jeremia* in Ægypto ſepulto, & ab Ægyptiis in magna veneratione habito, quia eos per preces a Crocodilorum infeſtatione liberaſſet, verbis factis, ſubjungitur: *unde quotquot Deo ſunt fideles*, uſque hodie *illo in loco preces fundunt* &c. Quæ verba ipſiſſima reperiuntur apud *Chronicon Paſch.* ad Olymp. LXX. ubi totus fere *Dorothei* Libellus exſcribitur, non tamen tanquam illius, ſed nomine ejus ſuppreſſo; apud Libellum etiam *de Vitis prophetarum*, qui *S. Epiphanii* Nomen præfert; necnon apud alium *Anonymum* MS. *de* XVI. *Prophetis* in Bibliotheca Regia Pariſina, & *Symeonem Logothetam* in Chronico MS. quorum verba in medium proferuntur a clariſſ. *Dufreſnio* in *Notis ad Chronicon Paſch. Dorotheus* idem in loco eodem Ἡμεῖς δὲ (inquit) ἠκούσαμεν &c. *Nos vero ex Antigoni & Ptolemæi poſteris, Viris ætate gravibus, accepimus, Alexandrum Macedonem* &c. Quæ & ipſiſſima reperiuntur, quaſi ſinguli ipſi iſta *audiviſſent*, apud *Chronicon Paſchale*, Autorem citati Libelli MS. *de* XIV. *Prophetis*, & eundem *Symeonem Logothetam*. Apud eundem *Logothetam*, *Chronicon Paſch.* & *Pſeudo-Epiphanium* inveniuntur & iſta *Pſeudo-Dorothei*, de Ægyptiis in eodem capite: *Quapropter* ad hunc uſque diem *ut Deam colunt Virginem puerperam, & infantem in præſepi adorant*: ut & alia loca plura conſimilia. Neque multum quidem videtur dubitandum quin & ipſe *Pſeudo-Dorotheus* prædicta loca ex Autoribus antiquioribus ad verbum exſcripſerit. Eum audiis in vita *Iſaiæ*, (Latine brevitatis cauſa.) *Quoties igitur una cum Iſaia veniebant* (ad Siloam Judæi) *ut aquam haurirent, illa exibat*, *unde* ad hunc uſque diem *in magni miraculi argumentum etiamnum ſubito erumpit. Poſtquam autem id per Iſaiam peractum eſt, hunc magnifice ac ſtudioſe juxta Siloam Judæorum populus ſepeliit, ut ejus precibus aquæ perinde copia iis ſuppeteret, cum præterea ut ita agerent, ex Oraculo iis præceptum eſſet. Jacet autem ejus ſepulcbrum juxta regum tumulos. Solomon quippe Davidis ſepulchra ita conſtituit, ut Orienti Sion obverſarentur, quæ aditum habet a Gabaon procul ab urbe, ſtadiis* XX. *quem quidem aditum obliquum ac occultum ita confecit ut a nemine perciperetur, adeo ut ejus introitus* etiam hodie *ignotus ſit pleriſque ſacerdotibus atque toti populo*. ἕως τῆς σήμερον τοῖς πολλοῖς ἀγνοουμένη τῶν ἱερέων καὶ ὅλῳ τῷ λαῷ. Quæ verba Scriptorem, qui vixerit ante Judæorum e patria extirpationem, videntur referre. Habentur autem & verba iſta, *uſque hodie*, quæ in hoc quoque loco bis occurrunt, apud *Chronicon Paſchale*, *Pſeudo-Epiphanium*, & *Logothetam*; nempe locum ſimiliter iſtum ex *Pſeudo-Dorotheo*, ſed tacito Nomine, exſcribentes. Iſtiuſmodi Exempla ſexcenta alia apud *Suidam*, *Cedrenum*, alioſque Scriptores minorum gentium & ætatis ſequioris, illis paſſim ſe obvia dabunt qui Libros diligentius cum ſtudio & fructu evolvant: ut dubium ſit nullum quin idem de *Noſtro* dicendum ſit.

XXXIX. Ne alicui porro pro Autoris noſtri antiquitate argumento id eſſe videatur, quod illius *Chronographiam* uſque adeo dignatus ſit *Conſtantinus Porph.* Imp. ut excerpta ex illa inter Eclogas ſuas reponeret; hiſce omnibus denique addatur, quod conſtat Imp. *Conſtantinum Porphyrogennetum* non ſolum ex Scriptoribus probatæ antiquitatis, verum etiam ex iſtis qui tempora proxime ſua præcedebant, in Eclogis ſuis exſcribere fuiſſe ſolitum. Sic hauſit excerpta ex altero illo *Jo. Antiocheno Chronographo Monacho*, qui non videtur, meo ſaltem judicio, ante ſeculum *nonum*, vel medium vel ad exitum vergens, ſcripſiſſe. Sic etiam, in *Excerptis* illius *de Legationibus Romanorum ad Exteros*, quæ nondum vulgata ſunt, habentur quædam ejuſdem argumenti ex *Hiſtoria Georgii Monachi* Hamartoli, qui poſt medium ſeculi *noni* Hiſtoriam ſuam adornavit.

XL. Jamque Opus exegi, erudite Lector, de ætate *Chronographi* noſtri; quale ſane non audeam dicere, neque ante velim fidenter aliquid decernere, quam mihi ſint ſuffragatura doctiorum judicia. Longum (fateor) & prolixum exegi, quoque multo contractius fortaſſe tu optaſſes; at *triplicem* quidem ob cauſam conſultum duxi tam late & fuſe de illius ætate diſquiſitionem inſtituere. Primo, quia quæ nos ſtatuimus, cum receptæ ipſius *Interpretis* & Virorum aliorum doctorum ſententiæ refragentur, videbantur debere confirmari quanto maximo poſſent argumentorum robore: ne forſan nonnullis videremur, *arundineo* enſe *magnos* & *robuſtos* Viros impetiiſſe, & *clypeo* mere *papyraceo* eorum *ictus* excepiſſe. Neque defuit porro ipſi *Autori*, quod maximam noſtram diligentiam & depoſcere & mereri videbatur; ſiquidem nullus ſit Scriptor Hiſtoricus, cujuſcunque ſubſellii, quin magni interſit, rerum ſcil. traditarum Scriptorumque citatorum cauſa, quod ad ſeculum ſit conferendus. Et *Turrim* ædificaturum quis ſapiens (precor) imprudentiæ poſtulat, quod de primo *fundamenti Lapide*, licet *vili* in ſua natura, ubi ſit *jaciendus*, ſolicitus eſt? Accedit quod illa quæ in medium a nobis allata ſunt, præterquam quod faciant ad ætatem ejus inveſtigandam, ſunt talia quæ alio nomine videbantur omnino mereri in hujuſmodi *Præfatoria Diſſertatione* locum obtinere, quippe quæ inſerviant ad illius autoritatem, quam exigua ſit, & qua-

lis ſit Scriptor, demonſtrandum, & obſervationes non paucas contineant quæ aliud ad eum ſatis ſpectant. Sic ſi nobis minus ſuccedat quod de ejus ætate contendimus, tamen nobis non minus fœliciter eſt ſucceſſurum quam *Chymicis* ſolet, qui non minus *quæſtus* ex ipſis *Mediis* adipiſci ſolent, quam ex illa ipſa re ad quam videntur præcipue collimaſſe: & quamvis illos id penitus fugiat, ad quod ſua ſtudia præſertim direxerint, multa tamen, quæ laboris & operæ ſit juſtum pretium, in ipſa via patefaciunt.

XLI. Jam reliquum eſt (Lector candidiſſime, ut, *Joaani Malelæ* vale dicto, ad Autorem alterum, qui ei in hac Editione, ex ordinatione doctiſſimi *Chilmeadi*, præfigitur, nos conferamus; & poſtea de hac Editione, & digniſſimo *Interprete* ipſo, te monitum pauca faciamus. Quod ſpectat ad iſta quæ huic Editioni præmittuntur *Chronologica*, ſub titulo *Autoris Anonymi Excerptorum Chronologicorum*: non alia ſunt ea quam *Chronici Georgii Monachi* cognominati *Hamartoli* ſive *Peccatoris* principium. Hoc nobis fit compertiſſimum: nam idem eſt horum initium cum initio Chronographiæ *Georgii Hamartoli*, quod ex Codice MS. a *L. Allatio* in *Diatriba de Georgiis* exhibetur. Χρονικὸν σύντομον ἐκ διαφόρων χρονογράφων τε καὶ ἐξηγητῶν συλλεγὲν, καὶ συντεθὲν ὑπὸ Γεωργίου Αμαρτωλοῦ Μοναχοῦ. Βίβλος γενέσεως ἀνθρώπων ἧ ἡμέρᾳ ἔπλασεν ὁ Θεὸς τὸν Ἀδὰμ κατ᾽ εἰκόνα, καὶ ὁμοίωσιν αὐτοῦ ὁ δὲ Ἀδὰμ ἐγέννησεν υἱοὺς τρεῖς. *Breve Chronicon e diverſis Annalium Scriptoribus & expoſitoribus decerptum, concinnatumque a Georgio Monacho Peccatore. Liber generationis hominum ab eo die, quo Deus Adamum ad imaginem & ſimilitudinem ſuam creavit, exorditur. Adamus tres ſuſcepit Filios. &c.* Neque ſolum ex initio apparet, verum etiam ex *Præfatione* quæ Initio in Codice MS. [1] unde ſua *Chilmeadus* deſcripſit, præmittitur; quæ eadem eſt omnino cum illa quam ibidem ponit *Allatius* ex *Georgio Hamartolo*. Extat integrum Opus in variis Europæ Bibliothecis, & ſcribit *Allatius* ſe illud Editioni paraſſe, & e Græca lingua in Latinam vertiſſe. Si quis cupiat alia illius legere, jam edita ſunt ex eo excerpta a variis varia. *A Jac. Gretſero*, in libro *de Cruce*, publicatur ex eo Fragmentum Græce & Latine de *Cruce adinventa*. *A Dion. Petavio* in Appendice ad *Nicephori Conſtantinopolitani Breviarium Hiſtoricum*, evulgatur ex eodem *Græce* longiuſculum fragmentum de imperio *Heraclii*, ſub falſo nomine *Georgii Syncelli*. Ex eodem Latine edidit *Syntagma* (quod inſcribit) *de ſtatu morientium* Matthæus Raderus, quod ſententias & fragmenta multorum antiquorum Patrum complectitur. Ab eodem *Radero* in alio opuſculo, nempe *Annotationibus* ad *Viridarium Sanctorum ex Menæis Græcorum*, ex eo *Latine* eruitur fragmentum aliud ſatis prolixum de *Miraculo* facto in urbe *Carthagine* ſub imperio *Heraclii*. Producitur ex eodem aliud, ſed breve, per *Petrum Lambecium* in lib.2. *Comm. de Bibliotheca Vindobonenſi*, de Imp *Theodoſio*. Ex eodem etiam Excerpta dederunt Leo Allatius in Libro *de Eccleſiarum Conſenſione*, Jo. Meurſius in *Gloſſario Græco-barbaro*, & *Dufreſnius* ὁ θαυμάσιος in *Gloſſario Mediæ & infimæ Græcitatis*, & (niſi me fallit memoria) in *Notis* ad *Annales Joannis Zonaræ*. De eo qui plura vellet, adeat is *Allatii* Opus *de Georgiis* præcitatum; & *Diatribam* noſtram *de Scriptoribus Græcis Variis*, ubi fuſe ac cumulate de eo diſſeritur, & multis in rebus caſtigantur *Allatiana*. De illo hic loci hoc ſolum ſubjungam, vixiſſe eum eodem cum *Malela* ſeculo, id eſt Chriſti incarnati *nono*, & Chronicon ſuum perduxiſſe non modo ad initium *Michaelis Theophili F.* quod decernunt doctorum nonnulli, ſed uſque ad ejus mortem, hoc eſt uſque ad annum 866.

XLII. Quod hanc Editionem *Joannis Malelæ* & Interpretem attinet; jam ætas fere integra elapſa eſt, nempe annus pluſquam 37. ex quo hoc ad prælum adornatum eſt Opus. De Opere tunc prælum expectante & de laudibus *Chilmeadi* Interpretis & Annotatoris, hæc habet *Edvardus Biſſæus* noſtras in *Notis* ad *Nic. Uptonum de Militari Officio*, anno D. 1654. excuſis, in quibus ex *Malela* Narrationem de Imp. *Juliani* interitu deſcripſit. *Qui Liber* (inquit) *apud me eſt, & anaum jam integrum Typographum deſiderat: illum tranſtulit Vir doctiſſimus Edmundus Chilmeadus, cujus im-*

1. Volumen MS. quo uſus eſt *Chilmeadus* (quamvis ille, ubi reperiatur, Lectorem non fecit certiorem) invenio inter volumina Græca MSS. *Barocciana* Bibliothecæ *Oxonienſis* Publicæ num. 194. Chartaceum eſt illud, & inter varia diverſi argumenti *fol.* ϛγ' abſque ullo vel nomine Autoris vel Operis Titulo, ſic incipit: Πολλοὶ τοῖς ἔξω φιλόσοφοι καὶ φιλόλογοι &c. prout habet *Allatius*. Continentur in illo multa alia præter ea quæ exſcripſit *Chilmeadus*; in initio habentur quæ poſuit in initio *Chilmeadus* uſque ad pag. 2. voces οἱ φασιν Ἰώαννοι. Deio ea ſequuntur, quæ a *Chilmeado* tranſpoſita, leguntur pag. 7. de Nebrodo &c. ab hiſce verbis: Μετὰ ταῦτα γίγαντι τις γίγας, &c. (pro quibus de ſuo, ob loci tranſpoſitionem hæc ſcribere placuit *Chilmeadus*: ἐν δὲ τοῖς προειρημένοις χρόνοις γίγαντες) uſque ad pag. 8. voces Νῖνον μεγάλως βασιλεῦσαι. Poſt hæc proſequitur Autor Aſſyriorum, Ægyptiorum, & Græcorum antiqua tempora fabuloſa, una cum origine Urbis *Romæ*, & *Alexandri M.* geſtis; ejuſdem farinæ omnia, nihil non fabuloſum. Inde rurſus ad Adamum recurritur, & poſitis de *Moſe* nonnullis, quod omnibus Græcorum Sapientibus vetuſtior eſſet, proceditur ad iſta quæ habentur in editis, a vocibus: Σὴθ δὲ γενόμενος ἐτῶν σ' pag. 3. uſque ad calcem paginæ 7. voces: τὰ πάντα ἔτη σ'. quæ claudunt noſtrum Exemplar, quod foliis tantum 5. comprehendit, ſuperſedente (ut videtur) Librario reliqua tranſcribere.

matu-

matura mors eo nomine flebilior eſt, quod expectatiſſimis tanti ingenii laboribus nos privaverit. Effulſit olim, dum vixit, *Edmundus Chilmeadus* inter illuſtriores literarum laude Academicos; præter rei Antiquariæ & Criticæ peritiam, quam fecit hoc Opus teſtatiſſimam, inſignis Mathematicus, Muſicus ornatiſſimus, Orator comptus, & linguarum complurimarum callentiſſimus, cum doctarum quas vocant, tum [1] *Gallicæ* etiam & *Italicæ*. Natus fuit in Agro *Gloceſtrienſi*, in pago *Stovv ſuper Woldam* dicto, & in hac Academia noſtra in *Collegio Magdalenenſi* tyrocinium ſuum poſuit; poſt *Ædis* (ſic *Collegium* vocamus) *Chriſti* Sacellanus evaſit, adjuncto illi Sodali & Symmyſta *Ioanne Gregorio*, Viro alio pariter omnigena eruditione inſtructiſſimo. Inde anno MDCXLVIII. propter fidelitatem erga Regiam Majeſtatem *Parlimentaria* Viſitatione ejectus, ad illas anguſtias eſt redactus, ut neceſſe habuerit ex *Muſica* (heu! quam infœliciter *Muſarum Alumnus!*) ſibi tenuem victum comparare, ex ſtipe viz. conventus Hebdomadalis, quem, adſcitis ſibi ſociis quibuſdam Symphoniacis, *Londini* inſtituerat. Neque ei tamen defuit munificentia clariſſimi viri, *Edvardi Biſſæi*, Equeſtri honore poſtmodum inſigniti, quem modo laudavimus; quam experti ſunt etiam, & alii calamitate temporum afflicti, & *Ioannes* prædictus *Gregorius*. Animam Deo reddidit XIX. Febr. anno MDCLIII. ætatis circiter XLIV. Hæc de eo traduntur ab Amico noſtro, Viro Antiquitatum *Anglicarum*, & præſertim ad Scriptores attinentium, peritiſſimo, deque Matre ſua *Academia* eximie merito, *Antonio a Woodo*, in *Hiſtoria & Antiquitatibus Academiæ* noſtræ. Non opus eſt ut aliquid addatur de *Chronographo* noſtro, ut Lectori & Orbi Literario commendatum faciamus: hoc ſolum dixiſſe ſuffecerit, in publicum jam Opus prodire, quod a viris eruditis a totidem annis magnopere fuit expetitum ac exoptatum; Opus continens quamplurima, quæ, niſi in manus e latebris ſuis ederetur, vel Virorum maximorum ſcientiam fugiſſent omnino, inque tenebris prorſus latuiſſent. Et quis, quæſo, *Literatorum*, *Saxum* antiquum quod multa ignota patefacit, idcirco quod *rude* & *ſcabroſum* ſit, quod a minus perito *artifice* Characteres inſculptos habeat, contemptui duceret? Quis potius non gauderet e *terra* jam *erui* tale? Et quis *eruenti* non grate ſe obſtrictum agnoſceret?

XLIII. E memoria mihi pene exciderat quod innuimus in initio hujus Diſſertationis, non ſolum prædictum *Edm. Chilmeadum*, ſed & *Io. Gregorium*, quem modo concelebravimus, in Chronographum noſtrum diligentiam & ſtudium collocaſſe; & quod alibi ejus in eundem *Animadverſiones* commemoraverim. Hac denique de re monendus eſt Lector, quod antequam *Chilmeadus* adornandum hoc Opus in ſe ſuſcepiſſet, præparaverat prælo [2] Excerpta quædam exinde collecta *Ioannes* prædictus *Gregorius* (is obiit anno MDCXLVI.) adjectis quibuſdam, quas in illa elucubravit, *Animadverſionibus*. Illi ſoli refertur acceptum, quod, cum noſtrum Exemplar Chronographiæ *Malelianæ* & principio & fine eſſet mutilatum, eſſe *Malelæ* tamen hoc Opus, jam nobis compareat. Hoc ei fœliciter compertum eſt ex collatione fragmenti de *Muliere Hæmorrhouſa*, quod in *Oratione 3. pro Imaginibus Io. Damaſceno* tributa ex *Chronico Maleliano* producitur. Confirmatum eſt idem ex fabulis [3] iſtis, quas profert ſub nomine *Io. Melelis Chronici* Tzetzes Chiliaſta in *Chil.* 5. *Hiſt.* 29. & 50. Quæ omnia quidem in hacce *Chronographia* noſtra memoriæ conſignantur. His de rebus agit *Gregorius* in Præfatiuncula quam *Animadverſionibus* præmiſit. De Autore nihil aliud habet. Hoc autem illius *Animadverſionum* Opuſculum videtur *Chilmeadus* in animo habuiſſe, loco Prolegomenorum, ſuæ Editioni præmittere; nam in loco quodam ſuarum *Annotationum*, ad *Io. Gregorii de Auctore Prolegomena*, Lectorem amandat. Et idem quidem Rei noſtræ *Typographicæ* hujuſque Editionis *Curatoribus* in propoſito primum erat; verum tandem cum Typis fuiſſet abſoluta pars magna Operis, placuit illis *Me* tanta dignatione, quanquam longe immerentiſſimum, decorare, ut rogarent, iſtis inſuper habitis, in meipſum ſuſciperem provinciam, & de meo *Prolegomena* nova

1. E quibus io ſermonem vernaculum libros aliquot dedit converſos. Ex *Italica* ſpeciatim convertit quæ in Operum ejus Indicalo evulgato oon accenſetur, *Hiſtoriam Rituum, Conſuetudinum, & rationis vitæ Judæorum hodiernorum per orbem terrarum*, conſcriptam a *Leone Modena*, Rabbino *Veneto*; Ed. Londini an. 1650. in 8. Scripſiſſe etiam perhibetur *de Sonis* & *de Muſica Veterum*: quod opus prorſus idem fuiſſe nullus dubito: & extat id quidem, ſub titulo, *De Muſica antiqua Græca*, ad finem *Arati* Oxonii anno 1672. excuſi; una cum ejuſdem *Annotationibus* in *Odas Dionyſii*. Ea tranſmiſit ex Hibernia, ubi inter ſchedas Reverendiſſimi *Uſſerii* latuerunt, ſummus noſter Amicus, celeber. *Hen. Dodvvellius*, qui & miſit una cum illis Latinam *Dionyſii* Interpretationem ex eadem *Chilmeadi* manu: verum hanc omiſerunt Editores, qui Græca ſolitaria malebant. Illius honorifica fit mentio apud *Præfationem* ad D. *Hen. Holcrofti*, Equitis, Verſionem *Anglicanam* Hiſtoriarum *Procopii Cæſarienſis*, ubi dicitur illius judicio & cenſuræ Verſionem iſtam fuiſſe ſubmiſſam, cumque Græcis collatam & correctam fuiſſe. Ei multum præterea debet *Bibliotheca* noſtra *Oxonienſis* ob Catalogum quem adornavit Librorum Græcorum MSS. *Barrocianorum*.

2. In illius vita quam *Anglice* habemus ejus poſthumis Opuſculis præfixam, falſo ſubindicatur, Opus totum, cum Latina verſione & perpetuis Commentariis, ab eo fuiſſe, ut typis committeretur, ornatum.

3. De *Siſypho Coo*, quod *Teucro* fuerit *Scriba*, & ſub illo cum militaſſet, de illis quæ ipſe viderat, *Iliada* concinnaverit, quodque poſtea *Homerus* ex ea ſuam contexuerit; & de *Dicty Cretenſi*, quod in bello Trojano comitatus ſit *Idomenea*, & de belli geſtis Hiſtoriam compoſuerit, quam etiam ſecutus ſit *Homerus*.

prodeunti jam Operi procuderem. Hæc cedens, mi Lector, illorum hortatui, ſum *audacter* aggreſſus, an *prudenter*, alii judicabunt: utcunque ſit; ſi quid laudis mereatur in negotio arduo & prorſus intentato, operam navaſſe; Me veniam ſaltem a Doctis meriturum non prorſus deſpero. Sane in *Novum* quendam *Orbem*, & aliam quaſi *Americam* (utinam & *divitem*!) navigium meum trajeci: ſi in *rupes* aut *ſalebras* offenderim, *Navigator* nondum *undarum* ſciens, Me velim errantem peritiores corrigant, & in viam reducant, cupientem ſemper diſcere, ſemper auſculturum.

——— *Hæc ſi vera videtur*
Dede manus; aut ſi falſa eſt, accingere contra.

CANDIDE LECTOR

Errata hæc pauca, quæ, currente prælo, in notas ad Prolegomena irrepſerunt, adverte, eorumque loco repone. Pagina Prolegomenorum quarta col.2. lin.7. 8. pro 86. lege 29. pro 137. 45. pro 280. 92. pro 51. 18. pro 115. 38. Pagina ſexta col 1. lin.2. loco numerorum 70. 73. lege 24. lin.4. lege 72. ad 74. lin.5. 42. lin.7. lege 9. 10. 11. col.2. lin.1. 6. 7. 8. lin.2. 9.

INDEX
AUCTORUM
a
JOANNE MALALA
CITATORUM.

b Partem poſter. deſignat;
* *Hamartolum*.

Acta Apoſtolorum (non Canonica) pag. 108.
Æſchines 80
Africanus Chronog. 22.25.28.29.37.114.
Alexandrinarum rerum Scriptores 93
Apollonius Hiſt. 32
Archilochus 27
Arianus Chronog. 116
Ariſtoteles 80
Auleas 25
Berenicæ Hæmorrhouſæ Libel. ſupplex ad Herodem 100
Brunichius Rom Chron. 79
Buttius (ſeu Bottius) Chronogr. 81
Callimachi Eteſia (Seu Ætia 73
Caſtor 7
Cephalion 16.18.20.37
Charax Hiſt. 73
Clemens Chronog. 13.96
Cyrillus Epiſcopus 23
In libro contra Julianum 80
* *Daniel (Porph. in Libro de Bel. & Dracone* 8
Demarchus 18
Democritus 34
† *Deucalionis Hiſtoria Diluvii* 28
Dictys 44.48.50.55
Didymus Hiſt. 34.70
Diodorus 22.27
Dionyſius 80
Dion Areopagita 106
Domitianus Hiſt. 132
Domninus 60.88
Eſaias 60
Euripides de Europa &c. 12
de Danae 14
de Antiopa 20
de Paſiphae 35
in Bacchis 17
in Oedipo 21
(in Sthenebœa) 35
(in Hippolyto) 36
in Cyclope 49
(in Iphigenia in Tauris) 57
in Meleagro 70
Euſebius Pamphili 22.27.80.87
Euſtathius Chronog. *b* 41
Eutropius Chronog. *b* 11
Eutychianus *b*.10
Florus 89
Hermes Triſm. 10
Herodotus 10.66
Homerus 49
Joannes Epiſcopus 23
Joſephus in Antiquit. 23.104
De Bello Judaico 110
Legatus Juſtiniani ad Indos Nonnoſus b. 67
Licinnius Rom Chronog. 76
Livius 75.77
Lucanus Poeta 95
* *S. Lucas* 4
Lucianus 31
Magnus Carrenſis Chronog. *b*.8
Manetho 10
Moſes Proph. 3.7.27
Neſtorianus Chron. *b*. 6.
Ninus 31
* *Origenes* 6
Orpheus 29
Orphei interpres 31
Palæphatus (alius ab edito) 10.21
† *Paridis Hymnus in Venerem nuncupatus Ceſtus; & Oratio in eandem Encomiaſtica* 38
Pauſanias (alius ab edito) 83
Pharaoh Petiſſonius Comicus 25
Phidias, ſeu Phidalius, Corinthius 48.50

Philocorus 18
Philoſtratus Hiſt. (alius ab editis) 127
Phlegon Athen. 101
Plato 80
Plinius Rom. Hiſt. 75
Plutarchus 23
Polybius 66
Porphyrius 23
Priſcus Thrax. *b.* 22
Pythagoras Samius Hiſt. 66
Rheginus. 22
Saluſtii Hiſtoria Catilinaria 88
S. Scriptura 67
Servius Rom. (in Virgilium) 68
Siſyphus Cous 48.50
Sophocles 68
Sotates Scriptor Aſtronomicus 10
* *Symmachus (Interpres Biblii)*
Tatianus 102
Thales Hiſt. 66
Theophilus Chronog. 35.66
Tiberiani Epiſtola ad Trajanum. 116
Timotheus Chronog. 66
Timotheus Perſarum Baſtagarius
Tranquillus (Suet.) Hiſt. 13
Virgilius Poeta 68
In Clypei deſcriptione 93
Xenophon 80

Digitized by Google

ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΙΑ

ΙΩΑΝΝΟΥ ΑΝΤΙΟΧΕΩΣ,

ΤΟΥ ΚΑΙ

ΜΑΛΑΛΑ.

CHRONOGRAPHIA

JOANNIS ANTIOCHENI,

Cognomento

MALALÆ.

Cui, cum ſit ἀκέφαλος, *præfixa ſunt Anonymi cujuſdam Excerpta Chronologica, ab Orbe Condito deducta, necdum edita.*

A ΒΙΒΛΟΣ γενέσεως ἀνθρώπων ᾗ ἡμέρᾳ ἐποίησεν ὁ Θεὸς τὸν Ἀδὰμ, κατ' εἰκόνα καὶ ὁμοίωσιν αὐτοῦ. [1] οὗτος μὲν οὖν ὁ πρῶτος ἐγένετο ἄνθρωπος παρὰ Θεοῦ, ᾧ ὄνομα Ἀδὰμ, [2] καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ Εὔα· ἄρσεν καὶ θῆλυ ἐποίησεν αὐτοὺς ὁ Θεός. Ὁ δὲ Ἀδὰμ ἐγέννησεν [3] ἐκ τῆς γυναικὸς αὐτοῦ υἱοὺς τρεῖς, τὸν Κάϊν, τὸν Ἄβελ, καὶ τὸν Σὴθ, καὶ θυγατέρας δύο, τὴν Ἀζουρὰν, καὶ τὴν Ἀσουάμ. Καὶ ὁ μὲν Ἀδὰμ κατὰ κέλευσιν Θεοῦ ἐπέθηκεν ὀνόματα πᾶσι τοῖς τετραπόδοις, καὶ πετεινοῖς, καὶ ἀμφιβίοις, καὶ ἑρπετοῖς, καὶ ἰχθῦσι, καὶ τοῖς ἑαυτοῦ τέκνοις· τὸ δὲ αὐτοῦ ὄνομα, καὶ τῆς γυναικὸς αὐτοῦ ἄγγελος Κυρίου εἶπεν αὐτοῖς. Καὶ ὁ μὲν Κάϊν ἔλαβε γυναῖκα [4] τὴν πρώτην ἀδελφὴν αὐτοῦ, Ἀζουρὰν, Σὴθ δὲ τὴν δευτέραν, Ἀσουάμ· καὶ ὁ μὲν Ἄβελ B παρθένος τε, καὶ δίκαιος ὑπῆρχε, καὶ ποιμὴν προβάτων, ἐξ ὧν θυσίας προσαγαγὼν τῷ Θεῷ, καὶ δεχθεὶς, ἀναιρεῖται, φθονηθεὶς ὑπὸ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ Κάϊν.

Ὁ δὲ Κάϊν γεωργὸς τυγχάνων, καὶ μετὰ τὴν καταδίκην χείρονας βιώσας, πρῶτος μέτρα, καὶ σταθμία, καὶ γῆς ὅρους ἐπενόησεν· εἶτα κτίσας ἐν γῇ Ναΐδ πόλιν, κατέναντι Ἐδὲμ, ἐπωνόμασεν αὐτὴν [5] εἰς ὄνομα τοῦ

LIBER generationis hominum quo die creavit Deus Adamum, ad imaginem & ſimilitudinem ſuam. Hic ſcilicet primus hominum a Deo conditus eſt; Adamus autem vocatus eſt; uxorem vero habuit Evam: Maſculum & fœminam Deus creavit eos. Adamus autem ex uxore ſua tres genuit filios, Cainum, Abelum, & Sethum; filiaſque duas, Azuram & Aſuam. Adamus autem ex juſſu divino nomina indidit omnibus quadrupedibus, volatilibus, amphibiis, reptilibus, piſcibus, liberiſque ſuis. Ipſe vero, uxorque, nomina ſua a Dei angelo acceperunt. Cainus autem ſororem ſuam primogenitam, Azuram, uxorem habuit, Sethus vero Aſuam natu minorem. Cæterum Abelus virgo, juſtuſque erat, & paſtoricium exercebat: de gregibus autem ſuis victimas Deo offerens, & ab eo acceptus, a ſratre ſuo Caino per invidiam occiſus eſt.

Cainus autem agriculturæ intentus erat: poſt condemnationem vero deterior factus, menſuras, pondera & limites primus excogitavit. Urbe deinde in terra Naid, e regione Edeo, extructa,

Enos, a filii ſui nomine, vocavit eam: coactiſque in unum ſuis omnibus, belli operam dedit. Ædis deinde ruina oppreſſum periiſſe eum volunt nonnulli: alii vero a Lamecho eum perhibent interemptum. Cæterum Cainus genuit Enoſum; Enoſus vero Gaidadum; Gaidadus Maleleelem; Maleleel Mathuſalam; a quo Lamechus genitus eſt; qui duabus ductis uxoribus, Elda, & Sela, Jobelum, Jubalum, & Thobelum progenuit. Jobelus autem armentarius fuit: Jubalus vero pſalterium excogitavit, & Citharam, at Thobelus ære & ferro tractando occupatus fuit. Ille itaque in tentoriis degens, armentis paſcendis atque agriculturæ ſeſe devovit: alter tragœdiarum & Comœdiarum, dæmonicis addictus ſtudiis, primus auctor fuit: Hic vero gladiis, armiſque in belli uſum fabricandis operam dedit. Atque hactenus quidem Caini progenies memoratu digna, a numero tamen Patriarcharum excluditur; adeo ut nec ipſe primus Patribus annumeretur; nec, ceu generis ſui auctor, deinceps recenſeatur. Illud vero, *Omnis qui occiderit Cain ſeptuplum punietur*, hoc modo intelligendum eſt. Unuſquiſque pro peccato ſuo morietur: Tu vero, qui homicidium primus patraſti, aliiſque hujus ſceleris auctor primus extitiſti, ſeptuplum punieris; id eſt, ſeptemplices, graveſque dabis pœnas. Scripturis enim ſolenne eſt numerum hunc pro multiplici ponere, indefiniti enim numeri nota eſt: ut in illo loco, *Redde vicinis noſtris ſeptuplum*: &, *Sterilis peperit ſeptem*: &, *Non dico tibi, uſque ſepties; ſed uſque ſeptuagies ſepties.* In facinore vero hoc a Caino perpetrato, peccatum I. erat Invidia: II. Fraus: III. Homicidium: IV. Quod in fratrem commiſſum eſt: V. Quod homicidium primum erat: VI. Quod parentes luctu affecit: VII. Quod Deo mentitus eſt. Hæc quidem ſeptem ſunt Caini peccata. Pœnæ vero, quibus a Juſtitia Divina caſtigatus eſt, ſunt iſtæ: I. *Maledicta terra propter te*: II. *Operaberis terram*: III. *Non dabit tibi vires ſuas*: IV. *Gemebundus, & paveſactus*; ibidemque V. *eris ſuper terram*: VI. quam Cainus ipſe indicavit his verbis; *ſi ejeceris me a te & a facie tua abſcondar*: VII. Quod nec occulta fuit hæc pœna, ſed ſigno notabili omnibus manifeſtata: dictum enim eſt; *Poſuitque Dominus in Cain ſignum, ut non interficeret eum omnis qui inveniſſet.*

Adamus autem, annos natus ccxxx. genuit Sethum. Sethus vero iſte primus invenit literas Hebraicas, & ſapientiam, ſigna item cœleſtia, annorumque converſiones, menſes etiam, & ſeptimanas: ſtellis etiam nomina indidit, & quinque Planetis, tantum ut ab hominibus dignoſcerentur: quorum I. Saturnum nominavit; II. Jovem; III. Martem; IV. Venerem; V. Mercurium; duobus enim Luminaribus, Soli nempe, & Lunæ, Deus nomina impoſuit.

Sethus vero, annum agens quintum ſupra ducenteſimum, Enoſum alterum genuit; qui ſperavit vocari Dominus. Hujus poſteri, atque Sethus, cœlitus edocti, de futuro diluvio ſcripſerunt in tabulis tam lapideis, tum latericiis, innuentes mundum univerſum conſumptum iri, vel ab igne, vel ab aqua; & ſi

A υἱοῦ αὐτοῦ Ενώς· καὶ εἰς ἓν συνελθεῖν τοὺς οἰκείους αὐτοῦ ἀναγκάσας εἰς πολέμους ἑαυτὸν ἀπησχόλει. Μετὰ δὲ ταῦτα τῆς οἰκίας ἐπ' αὐτὸν πεσούσης ἀπέθανεν, ὥς τινές φασιν· ἕτεροι δὲ, ὅτι Λάμεχ αὐτὸν ἀπέκτεινεν. Ἀλλ' ὁ μὲν Κάϊν ἐγέννησε τὸν Ενώς, ὁ δὲ Ενώς, τὸν Γαϊδὰδ, ὁ δὲ Γαϊδὰδ τὸν Μαλελεὴλ, ὁ δὲ Μαλελεὴλ τὸν Μαθουσάλα, ὁ δὲ Μαθουσάλα τὸν Λάμεχ, ὃς καὶ δύο γυναῖκας ἀγόμενος, Ελδὰν καὶ Σελὰν ἐγέννησε τὸν Ιωβὴλ, καὶ τὸν Ιουβὴλ, καὶ τὸν Θόβελ. Καὶ ὁ μὲν Ιωβὴλ κατέδειξε κτηνοτροφίαν, ὁ δὲ Ιουβὰλ κατέδειξε ψαλτήριον καὶ κιθάραν, ὁ δὲ Θόβελ σφυροκοπίαν χαλκοῦ καὶ σιδήρου. καὶ ὁ μὲν ἐν σκηναῖς κατοικεῖν, κτηνοτροφεῖν τε, καὶ γεωργεῖν ᾑρετίσατο· ὁ δὲ κιθαρῳδίας, καὶ τραγῳ-
B δίας τοῖς δαιμονικοῖς ἐπιτηδεύμασι προσεπενόησεν. ὁ δὲ ξίφη τε, καὶ ὅπλα χορηγεῖν εἰς πολέμους ἐμηχανήσατο. Τὸ οὖν γένος Κάϊν, μέχρι τινὸς ἀξιωθὲν μνήμης, τοῦ ἀριθμοῦ τῶν πατέρων ἀποκρίνεται, ἵνα μὴ καὶ τοῖς πρώτοις ᾖ συντεταγμένος, μηδὲ τῶν ἑξῆς ἀφηγούμενος. Τὸ τοίνυν, Πᾶς ὁ ἀποκτείνας Κάϊν ἑπτὰ ἐκδικούμενα παραλύσει, τοιαύτην ἔχει τὴν λύσιν. Εκαστος μὲν τῷ ἑαυτοῦ ἁμαρτήματι ἀποθανεῖται. σὺ δὲ ὁ τοῦ φόνου κατάρξας, καὶ τοῖς ἄλλοις ὑφηγητὴς τοῦ ἁμαρτήματος γενόμενος, ἑπτὰ ἐκδικούμενα παραλύσεις, τουτέστιν, ἑπταπλασίως τιμωρηθήσῃ, καὶ πάμπολλα. Σύνηθες γὰρ τῇ γραφῇ 6 τὸν ἀριθμὸν τοῦτον ἑπταπλασίονα κεχρῆσθαι, καὶ ἔστιν ἀδιορίστου πλήθους σημαντικόν· ὡς τὸ, ἀπόδος
C τοῖς γείτοσιν ἡμῶν ἑπταπλασίονα· καὶ τὸ, ἡ στεῖρα ἔτεκεν ἑπτά· καὶ οὐ λέγω σοι. ἕως ἑπτάκις, ἀλλ' ἕως ἑβδομηκοντάκις ἑπτά. Εν μὲν γὰρ τοῖς παρὰ τοῦ Κάϊν τετολμημένοις πρῶτον ἁμάρτημα φθόνος. β', δόλος. γ', φόνος. δ', ὅτι ἀδελφοῦ. ε', ὅτι πρῶτος φόνος. ς', ὅτι γονεῦσι πένθος ἐποίησεν. ζ, ὅτι Θεῷ ἐψεύσατο· ταῦτα μὲν τὰ τοῦ Κάϊν ζ ἁμαρτήματα. Αἱ δὲ τὰς κολάσεις αὐτοῦ παρὰ τῆς θείας δίκης ἐπενεχθεῖσαι τιμωρίαι εἰσὶν αὗται. α', ἐπικατάρατος ἡ γῆ ἀπὸ σοῦ. β', ἐργᾷ τὴν γῆν. γ', οὐ προσθήσει τοῦ δοῦναί σοι τὴν ἰσχὺν αὐτῆς. δ', στένων καὶ τρέμων, 7 μετὰ τὴν ε', ὁμοῦ, ἔσῃ ἐπὶ τῆς γῆς. ς', ἣν αὐτὸς ἀπεκάλυψεν ὁ Κάϊν, εἰπών· εἰ ἐκβάλλῃς με νῦν ἀπὸ σοῦ, καὶ
D ἀπὸ προσώπου σου κρυβήσομαι. ζ, τὸ μηδὲ κρύπτεσθαι τὴν τιμωρίαν, ἀλλὰ σημείῳ προδήλῳ πᾶσι 8 δηλοποιεῖσθαι· Εθετο γὰρ, φησὶ, Κύριος ὁ Θεὸς τῷ Κάϊν σημεῖον, τοῦ μὴ ἀνελεῖν αὐτὸν πάντα τὸν εὑρίσκοντα αὐτόν.

Ο δὲ Ἀδὰμ σλ' ἐτῶν ὢν, ὅτε ἐγέννησε τὸν Σήθ. οὗτος ὁ Σὴθ πρῶτος ἐξεῦρε γράμματα Εβραϊκὰ, καὶ σοφίαν, καὶ τὰ σημεῖα τοῦ οὐρανοῦ, καὶ τὰς τροπὰς τῶν ἐνιαυτῶν, καὶ τοὺς μῆνας, καὶ τὰς ἑβδομάδας, καὶ τοῖς ἄστροις ἐπέθηκεν ὀνόματα, καὶ τοῖς πέντε πλανήταις, εἰς τὸ γνωρίζεσθαι ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων καὶ μόνον, καὶ τὸν μὲν α'. πλανήτην ἀστέρα ἐκάλεσε Κρόνον, 9 τὸν δὲ β' Δία, τὸν δὲ γ' Αρεα, τὸν δὲ δ' Αφροδίτην, τὸν
E δὲ ε' Ερμῆν· τοὺς γὰρ δύο φωστῆρας, ἥλιον, καὶ σελήνην ὁ Θεὸς ἐκάλεσε.

Σὴθ δὲ ὢν ἐτῶν σε', 10 ἐγέννησε τὸν Ενὼς ἕτερον, 11 ὃς ἤλπισεν ἐπικαλεῖσθαι τὸν Κύριον. Μετὰ τοῦτον οἱ αὐτοῦ ἀπόγονοι, καὶ ὁ Σὴθ, προμηνυθέντες ἄνωθεν, ἔγραφον τὰ μέλλοντα περὶ τοῦ κατακλυσμοῦ, ἐν λιθίναις, καὶ ὀστρακίναις πλαξὶ, σημαίνοντες ὅτι ἀναλωθῆναι καὶ φθαρῆναι μέλλει τὸ πᾶν, ἢ ὑπὸ πυρὸς, ἢ ὑπὸ ὕδατος·

Digitized by Google

καὶ εἰ μὲν ὑπὸ πυρὸς, σωθήσονται τὰ γράμματα ἐν ὀστρακίναις πλαξί· εἰ δὲ ὑπὸ ὕδατος, ἐν λιθίναις. ἐλθόντος δὲ τοῦ κατακλυσμοῦ, [12] καὶ ἅπαντας ἀπολέσας, μόνος ἐσώθη Νῶε, καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ, καὶ αἱ θυγατέρες πρὸς δευτέρου ἀνακαινισμοῦ κόσμου. Μετὰ δὲ τὸν κατακλυσμὸν, Καϊνὰν, ὁ υἱὸς Ἀρφαξὰδ, συνεγράψατο τὴν ἀστρονομίαν, εὑρηκὼς τὴν τοῦ Σὴθ, καὶ τῶν αὐτοῦ τέκνων τὴν ὀνομασίαν, ὡς εἴρηται, [13] καὶ τῶν ἀστέρων, ἐν πλακὶ λιθίνῃ γεγραμμένην· ἥτις στήλη μετὰ τὸν κατακλυσμὸν [14] εἰς τὸ Σίριδος ὄρος ἔμεινε, καὶ ἔστιν ἕως ἄρτι, ὥς φησιν Ἰώσηπος.

Ἀδὰμ τοίνυν, κατὰ τὸν σοφώτατον καὶ θεῖον προφήτην Μωϋσῆν, γενόμενος ἐτῶν σλ', ἐγέννησε τὸν Σὴθ, θνήσκει δὲ κατὰ τὴν τῆς παραβάσεως ἡμέραν· [15] χιλιονταετίας γὰρ τῆς τοῦ Θεοῦ ἡμέρας ἐχούσης τὸ διάστημα, Ϡλ' ἔτη μόνον ζήσας τελευτᾷ. Τοῦτον λέγεται ταφῆναι κατὰ τὴν τῶν Ἱεροσολύμων γῆν, ὥς φασιν Ἰώσηπος.

Σὴθ δὲ γενόμενος ἐτῶν σε', ἐγέννησε τὸν Ἐνὼς, καὶ μετὰ τοῦτο ἔζησεν ἔτη ψζ', καὶ ἀπέθανε, ζήσας τὰ πάντα ἔτη Ϡιβ'. περὶ οὗ εἴρηται· εἰσῆλθον οἱ υἱοὶ τοῦ Θεοῦ πρὸς τὰς θυγατέρας τῶν ἀνθρώπων, ἤτοι τὰς ἀπὸ τοῦ Κάϊν. Θεὸν γὰρ αὐτὸν οἱ τότε ἄνθρωποι προσηγόρευον, διὰ τὸ ἐξευρεῖν τὰ Ἰουδαϊκὰ γράμματα, τὰς τῶν ἀστέρων ὀνομασίας, καὶ πρὸς τούτοις καὶ τὴν πολλὴν αὐτοῦ εὐσέβειαν θαυμάσαντες. [16] ὅς γε καὶ πρῶτος ἐπικαλεῖσθαι Θεὸν καὶ ὀνομάζειν, καθὰ καὶ τῷ Μωϋσῇ λέγει Κύριος· Θεὸν δέδωκά σε τῷ Φαραώ· καὶ περὶ τῶν ἐναρέτων, καὶ πνευματικῶν, καὶ τῶν κριτῶν ἔφη, Θεοὺς οὐ κακολογήσεις, καὶ ἄρχοντας τοῦ λαοῦ σου οὐκ ἐρεῖς κακῶς. Εἰκότως οἱ τοῦ Σὴθ, τοῦ Ἐνὼς, καὶ Ἐνὼχ παῖδες, υἱοὶ Θεοῦ, καὶ υἱοὶ τῶν Θεῶν, κατὰ τὸν Σύμμαχον, νοείσθωσαν· [17] οἵτινες ἁλόντες ἀκολασίᾳ, πρὸς τὰς θυγατέρας Κάϊν εἰσῆλθον, [18] ἐξ ὧν οἱ τῆς κατ' ἀλλήλων μιαιγαμίας γένονται γίγαντες, διὰ μὲν τὸν δίκαιον Σὴθ, ἰσχυροὶ, καὶ μέγιστοι· διὰ δὲ τὸν ἄδικον καὶ βέβηλον Κάϊν, πονηροὶ, καὶ κάκιστοι.

[19] Ἐνὼς δὲ γενόμενος ἐτῶν ρμ', ἐγέννησε τὸν Καϊνᾶν· καὶ μετὰ τοῦτο ἔζησεν ἔτη ψμ', καὶ ἐγέννησε τὸν Μαλελεὴλ, καὶ ἀπέθανε, ζήσας τὰ πάντα ἔτη Ϡι'.

Μαλελεὴλ δὲ γενόμενος ἐτῶν ρξε', ἐγέννησε τὸν Ἰάρεδ· καὶ μετὰ τοῦτο ἔζησεν ἔτη ψλ', καὶ ἀπέθανε, ζήσας τὰ πάντα ἔτη ωϟε'.

Ἰάρεδ δὲ γενόμενος ἐτῶν ρξβ', ἐγέννησε τὸν Ἐνώχ· [20] καὶ μετὰ τοῦτο ἔζησεν ἔτη ω', καὶ ἀπέθανε· (περὶ οὗ εἴρηται ἡ μετάθεσις·) ζήσας τὰ πάντα ἔτη Ϡξβ'.

Ἐνὼχ δὲ γενόμενος ἐτῶν ρξε', ἐγέννησε τὸν Μαθουσάλα· καὶ μετὰ τοῦτο ἔζησεν ἔτη ωβ', καὶ ἀπέθανε, ζήσας τὰ πάντα ἔτη Ϡξθ'.

Λάμεχ δὲ γενόμενος ρπη', ἐγέννησε τὸν Νῶε· καὶ μετὰ τοῦτο ἔζησεν ἔτη φξε', καὶ ἀπέθανε, [21] ζήσας τὰ πάντα ἔτη ψνθ'. Δύο τοίνυν Λάμεχ ἡ γραφὴ μνημονεύει· ἕνα μὲν, τὸν ἀπὸ τοῦ Κάϊν· [22] ἕτερον δὲ, τὸν πατρὸς Νῶε· Γεγέννηται γὰρ Νῶε διὰ Λάμεχ, οὐκ ἐκ τοῦ Κάϊν, τοῦ καὶ πεφονευκότος ἄνδρα καὶ νεανίσκον, ἀλλ' ἐκ μεταγενεστέρου, καὶ ἐξ ὁμωνύμου, τοῦ ἀπὸ Σήθ· "ἐκεῖνος γὰρ" λέγει, ἄνδρα ἀπέκτεινα εἰς "τραῦμα ἐμοὶ, καὶ νεανίσκον εἰς μώλωπα ἐμοί. Καὶ ὡς δύο φόνους πεποιηκὼς, καὶ τῶν δύο τὰς γυναῖκας εἰληφὼς, Ἐλδὰν, καὶ Σελὰν, ἑαυ-

A ab igne, literas haſce tabulas laterlcias, ſin ab aqua, lapideas incolumes præſtituras. Superveniente itaque diluvio, cunctaque obruente, ſolus Noa, cum filiis & filiabus ſuis, in orbis novi inſtaurationem, ſervatus eſt. Poſt diluvium vero Cainan, filius Arphaxad, inventa hac Sethi, filiorumque ejus tabula lapidea aſtrorum, uti dictum eſt, nominibus inſcripta, Aſtronomicam ſcientiam conſcripſit. Columna vero hæc poſt diluvium in Sirido monte reperta eſt; ſupereſtque ad hanc uſque diem, uti Joſephus teſtatur.

Adamus itaque annos natus CCXXX. uti tradit ſapientiſſimus ac divinus Propheta Moſes, Sethum genuit: mortuus
B autem eſt ipſo tranſgreſſionis die. Quum enim dies apud Deum mille annorum ſit ſpatium, Adamus annis DCCCCXXX. tantum exactis, diem ſuum obiit: ſepultum vero eum tradunt in regione Hieroſolymitana, uti teſtatur Joſephus.

Sethus autem annos natus CCV. genuit Enoſum; & deinceps vixit annos DCCVII. & mortuus eſt: omnes itaque anni ejus fuerunt DCCCCXII. De hoc dictum eſt: *Ingreſſi ſunt filii Dei ad filias hominum*; nempe ad mulieres a Caino oriundas. Deum enim eum appellarunt illius ævi homines, tum ob literas Hebraicas, & aſtrorum nomina ab illo excogitata; tum ob inſignem ejus pietatem. Hic etiam primus Dei nomine appella-
C tus eſt; juxta illud quod Moiſi dicit Dominus: *Conſtitui te Deum Pharaonis*. De virtute etiam illuſtribus, & ſpiritualibus hominibus, & de Judicibus populi dixit, *Diis non detrahes, & principibus populi tui non maledices*. Merito itaque Sethi, Enoſi, & Enochi filii, ſecundum Symmachum, filii Dei, & Deorum, dicti intelligantur; qui amore filiarum Caini flagrantes, ad eas ingreſſi ſunt: ex quibus pollutis nuptiis Gigantes nati ſunt, propter juſtum quidem Setham, robuſti, & proceriſſimi; propter Cainum vero iniquum & profanum, improbi, peſſimique.

Enoſus autem annos natus CXL. genuit Cainanum; & deinde vixit annos DCCXL. & genuit Maleleelem, & mortuus
D eſt, cum vixiſſet annos DCCCCX.

Maleleel vero anno natus CLXV. genuit Jaredum, & deinceps vixit annos DCCXXX. & mortuus eſt, cum vixiſſet annos DCCCXCV.

Jaredus autem annos natus CLXII. genuit Enochum, (qui translatus eſſe dicitur:) & deinde vixit annos DCCC. & mortuus eſt, cum vixiſſet annos DCCCCLXII.

Enochus vero annos natus CLXV. genuit Mathuſalam, & deinde vixit annos DCCCII. & mortuus eſt, cum vixiſſet annos DCCCCLXIX.

Lamechus autem annos natus CLXXXVIII. genuit Noam, & deinceps vixit annos DLXV. & mortuus eſt cum vixiſ-
E ſet annos DCCLIX. Duorum vero Lamechorum meminit ſcriptura; unius, a Caino oriundi; alterius, qui Noæ pater erat. Noa enim natus eſt, non a Lamecho qui a Caino ortum duxit; qui etiam virum occidit, & adoleſcentulum; ſed a poſteriore, ejuſdemque cognominе qui ex Sethi poſteris erat. Ille enim dicit: Occidi virum in vulnus meum, " & adoleſcentulum in livorem meum. " Et quod duo homicidia perpetraſſet, occiſorumque uxores ambas, Eldam & Selam, ſibi acce-

piſſet, ipſe ſeptuagies ſeptemplicis puniſtionis ſe dignum profitetur. " Septuplum " enim (*inquit*) ultio dabitur de Cain; " de Lamech vero ſeptuagies ſepties. Atque ideo majorum pœnarum dignus cenſebatur Lamechus, (quas etiam paſſus eſt) eo quod Enochi juſti fratres e medio ſuſtuliſſet; qui ex fide idcirco Deum precatus eſt, ne ipſe tali morte periret: precibus itaque ejus auditis, translatus eſt. Enochus vero ortum duxit a juſto Setho, a quo Chriſtus oriundus eſt; cujus genealogiam divinus & ſanctus Lucas recenſet, retro eam deducens adusque Sethum, Adamum, & Deum.

Noa vero D. annos natus, tres genuit filios, Semum, Chamum, & Japhetum. Exacto autem anno centeſimo poſt filios hoſce natos, Noa in arcam ingreſſus eſt, annos natus DC. propter aquas diluvii. Anno autem vitæ ſuæ DCI. ex arca egreſſus eſt: poſt diluvium vero vixit annos CCCL. & mortuus eſt, cum vixiſſet annos DCCCCL. Diluvio tandem ceſſante, timorem quidem omnem deinceps depoſuit; cæterum maxima eum cepit animi dejectio; & Propheticum illud omnino paſſus eſt, quod de die Domini ab Amoſo dictum eſt: " Quomodo ſi fugiat vir a facie leonis, " & occurrat ei urſus; & ingrediatur " domum, & innitatur manu ſua ſuper " parietem, & mordeat eum coluber: eodem modo tunc temporis evenit. Ex arca quippe egreſſum, & fœtido illo arctoque carcere liberatum, tempeſtas alia priore nequaquam mitior eum excepit; cum generis ſui anguſtias, ipſamque adeo deletionem ob oculos jam haberet.

Semus vero, poſt annum ſecundum a diluvio, vitæ ſuæ anno CII. genuit Arphaxadum; & deinde vixit annos D. & mortuus eſt, ubi vixiſſet annos DCII.

Arphaxadus autem annos natus CXXXII genuit Cainanum, & deinde vixit annos CCCC. & mortuus eſt, cum vixiſſet annos DXXXVIII.

Cainanus vero annum agens CIX. genuit Salam, & deinceps vixit annos CCCXXX. & mortuus eſt, cum vixiſſet annos CCCLXVII. Cæterum Sala jam grandior factus literis a patre imbutus eſt. Egreſſus autem, ad explorandum habitandi locum, in Chaldæam venit: ubi incidens in tabulas quaſdam lapideas literis inſcriptas, (ab Egregoris hæ traditæ ſunt) eaſdem Sala deſcribens & ipſe in eis peccavit, & alios etiam iiſdem imbuit ineptiis. Sala autem annos natus CXXX. genuit Heberum; & deinde vixit annos CCCCIII. & mortuus eſt, cum vixiſſet annos DIII.

Heberus vero, annos natus CXXXIV. genuit Jectanum, & Phalecum. Heberi autem tempore conſilium inierunt homines turris extruendæ, cujus culmen ad cœlum pertingeret, ad evitanda ſcilicet diluvia; ac ſi Deus eis inſidias ſtructurus eſſet: erant enim omnes labii unius. Nebrodus autem gigas, Chuſi Æthiopis filius, cœpti hujus aliis auctor erat, feras etiam ex venatione captas eis in victum ſuppeditans. Extructionem vero tum turris, tum urbis Babyloniæ (quæ Confuſionem ſonat) urgere juſſus eſt Heberus Salæ F. Populo autem univerſo ad turrim hanc, urbemque extruendas convenienti, Præfecti erant LXXII. ſolus ſcilicet Hebe-

A τὸν καταμέμφεται ἑβδομηκοντάκις ἑπτὰ ἄξιον εἶναι κολάσεως, ὅτι ἐκ Κάϊν μὲν, φησὶν, ἐκδικεῖται ἑπτάκις, ἐκ δὲ Λάμεχ ἑβδομηκοντάκις ἑπτά· διὰ τοῦτο [23] μειζόνως κολάζεται, ὥσπερ καὶ ὁ [24] Λάμεχ οὕτω πέπονθε· τοὺς δικαίου γὰρ Ἐνὼχ ἀδελφοὺς ἀνεῖλε, τοῦ πίστει διὰ τύπων προσδεξαμένου, μὴ ἰδεῖν τοιοῦτον θάνατον [25] καὶ ἀκουσθεὶς μετετέθη. Ἦν δὲ Ἐνὼχ ἐκ τοῦ δικαίου Σὴθ, ἐξ οὗ Χριστὸς κατάγεται, γενεαλογούμενος κατὰ τὴν τοῦ θείου καὶ ἀοιδίμου Λουκᾶ [26] ἀναπόδυσιν ἕως τοῦ Σὴθ, καὶ τοῦ Ἀδὰμ, καὶ τοῦ Θεοῦ.

Νῶε δὲ γενόμενος ἐτῶν φ', ἐγέννησεν υἱοὺς τρεῖς, τὸν Σὴμ, τὸν Χὰμ, τὸν Ἰάφεθ. Μετὰ δὲ ἔτη ρ', [27] τοὺς B ἑαυτοῦ πληθῶσαι υἱοὺς, εἰσῆλθεν εἰς τὴν κιβωτὸν, ὑπάρχων ἐτῶν χ', καὶ οὕτω γίνεται ὁ κατακλυσμός. καὶ ἐν τῷ ἔτει [28] καὶ χ', ἔτει τῆς ζωῆς αὐτοῦ ἐξῆλθεν ἐκ τῆς κιβωτοῦ· καὶ [29] μετὰ τὸν κατακλυσμὸν ἔζησεν ἔτη τ', καὶ ἀπέθανε, ζήσας τὰ πάντα ἔτη ϡν'. Ἐπειδὴ δήποτε ὁ κατακλυσμὸς ἐπαύσατο, ὁ μὲν φόβος ἐνεδίδου λοιπόν· ἐπετείνετο δὲ τὰ τῆς ἀθυμίας αὐτῷ σφόδρα, καὶ τὸ προφητικὸν ἔπασχεν, ὃ περὶ τῆς ἡμέρας Κυρίου φησὶν Ἀμώς· Ὃν τρόπον ἐὰν ἐκφύγῃ ἄνθρωπος ἀπὸ προσώπου λέοντος, καὶ ἐμπέσῃ αὐτῷ ὁ ἄρκος, καὶ εἰσέλθοι εἰς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ [30] καὶ ἀπερείσοι τὰς χεῖρας αὐτοῦ εἰς τὸν τοῖχον, καὶ δάκῃ αὐτὸν ὄφις· [31] οὕτω συνέβη τότε. Καὶ γὰρ τῆς κιβωτοῦ προκύψαντα, καὶ τῆς δυσώδους C καὶ συνοχωρημένης εἱρκτῆς ἀπαλλαγέντα, χειμὼν ἕτερος διεδέχετο, [32] τοῦ προτέρου οὐχ ἧττον τὴν ἀπορίαν [33] καὶ ἀπώλειαν ἐννοήσας τοῦ γένους.

Σὴμ δὲ μετὰ δύο ἔτη τοῦ κατακλυσμοῦ, [34] γενόμενος ρβ' ἐτῶν, ἐγέννησε τὸν Ἀρφαξάδ. καὶ μετὰ τοῦτο ἔζησεν ἔτη φ', καὶ ἀπέθανε, ζήσας τὰ πάντα ἔτη χβ'.

[35] Ἀρφαξὰδ δὲ γινόμενος ρλβ', ἐγέννησε τὸν Καϊνᾶν· καὶ μετὰ τοῦτο ἔζησεν ἔτη υ', καὶ ἀπέθανε, ζήσας τὰ πάντα ἔτη φλ'.

[36] Καϊνᾶν δὲ γινόμενος ἐτῶν ρθ', ἐγέννησε τὸν Σάλα· καὶ μετὰ τοῦτο ἔζησεν ἔτη τλ', καὶ ἀπέθανε, ζήσας τὰ πάντα ἔτη τξζ'. τὸν δὲ Σάλα ὁ πατὴρ αὐξηθέντα γράμματα ἐξεπαίδευσε· καὶ δήποτε ὁ Σάλα προσθεὶς ἀποι- D κίαν κατασκέψασθαι, ἐλθὼν κατὰ τὴν Χαλδαίαν [37] γράμματα ἐπί τινων ἐγκεχαραγμένων πετρῶν ἐντυχὼν (τὰ δ' ἦν ἄρα [38] τῶν Ἐγρηγόρων παραδόσεις·) ταῦτα γὰρ ἐγγραψάμενος ὁ Σάλα, αὐτός τε ἐν αὐτοῖς ἐξημάρτανε, καὶ τοὺς ἄλλους τὴν αὐτὴν ἀτοπίαν ἐξεπαίδευσεν. Ὁ δὲ Σάλα γενόμενος ἐτῶν ρλ', ἐγέννησε τὸν Ἔβερ· καὶ μετὰ τοῦτο ἔζησεν ἔτη υ' τρία, καὶ ἀπέθανε, [39] ζήσας τὰ πάντα ἔτη φγ'.

Ἔβερ δὲ γενόμενος ρλδ', ἐγέννησε τὸν Ἰεκτὰν, καὶ τὸν Φαλέκ. ἐπὶ δὲ τοῦ Ἔβερ ἐνενόησαν οἱ ἄνθρωποι πύργον κατασκευάσαι οὐρανομήκη, πρὸς ἀποφυγὴν τοῦ κατακλυσμοῦ, ὡς τοῦ Θεοῦ ἐπιβουλεύοντος αὐτοῖς. ἦσαν γὰρ πάντες μιᾷ φωνῇ. Νεβρὼδ δὲ ὁ γίγας, [40] Χουσαὶ E τοῦ Αἰθίοπος υἱὸς, προεστήκει, καὶ εἰς βρῶσιν ἀγρίων [41] ἐχορήγει ζῶα. ὁ δὲ Ἔβερ, ὁ τοῦ Σάλα υἱὸς, [42] ἐπείγειν ἐγκεχείριστο τὴν οἰκοδομὴν τοῦ πύργου, καὶ τῆς Βαβυλῶνος, ὅ ἐστι σύγχυσις· τῶν δὲ πάντων ἐπὶ τὴν τοῦ πύργου καὶ τῆς πόλεως ὁρμησάντων οἰκοδομὴν, ἀρχηγοὺς εἶχον οβ'. μόνος δὲ Ἔβερ οὐ συνέθετο τῇ τούτων ἀλογίστῳ ἐργασίᾳ, διὸ καὶ πάντων [43] αἱ γλῶσσαι συνεχύθησαν, τῶν συντεθειμένων εἰς οβ', γλώσσας

Digitized by Google

διαιρεθέντων, καὶ τὸν ἀριθμὸν τῶν ἀρχόντων αὐτῶν. τούτῳ μόνῳ 44 τῷ Εβερ Θεὸς οὐκ ὑστέρησε τὴν ἀρχαίαν φωνήν. ὅθεν οἱ ἀπομείναντες ἐν τῇ προτέρᾳ γλώσσῃ, Εβραῖς, αὐτὴν ἐπωνόμασαν, κατὰ τὴν τοῦ κρατήσαντος αὐτὴν ἐπωνυμίαν. Εβερ εἰς τὸ γένος τῶν Εβραίων, 45 οἵτινες πατρωνυμικῶς καὶ φερωνύμως Εβραῖοι καλοῦνται, διὸ καὶ τῇ τῶν Εβραίων γλώσσῃ ἐχρῶντο οἱ ἀπὸ τοῦ Αδὰμ· καὶ τοὺς ἀμφὶ τὸν Αβραὰμ, καὶ τὸν Νῶε καταγομένους, καὶ τὸν δεύτερον Αδὰμ, τὸν Χριστὸν λέγω, τῇ τῶν Εβραίων φωνῇ δῆλον, κατὰ τὸν πρῶτον πάντων Αδὰμ, χρώμενον· ὡς τὸ, 46 ἐφφαθὰ, καὶ ταλιθακοῦμι, καὶ λιμὰ σαβαχθανὶ, καὶ τὰ ὅμοια· καὶ μέντοι καὶ πρὸς τούτοις καὶ τὰ τῶν παλαιῶν ὀνόματα 47 ἐναργὲς τεκμήριον τὸ ταύτην εἶναι φωνὴν τὴν πρὸ τῆς συγχύσεως· καὶ ταύτῃ B τὸ ζητούμενον ἑρμηνεύεται, ἐφ᾽ ὧν κατ᾽ οὐδεμίαν ἐστὶ γλῶσσαν τὸ σημαινόμενον ἐπιλύσασθαι· οἷον τοῦ Αδὰμ, καὶ τῶν λοιπῶν αἱ προσηγορίαι δι᾽ ἑτέρας οὐδεμιᾶς ἑρμηνεύονται, εἰ μὴ διὰ τῆς Εβραϊκῆς, καὶ μόνης. Ταύτην γὰρ τὴν γλῶσσαν καὶ Συριακὴν λέγουσιν, ὡς ὁ πολυμαθὴς οὗτος μαρτυρεῖ Ωριγένης, ἑρμηνεύων ἐν τῆς Συριακῆς βίβλου, καὶ ἐξῆς Συριακὴν εἰπὼν τὴν Εβραίων διάλεκτον, ἐπειδὴ γὰρ Συρίαν τὴν Ιουδαίαν, καὶ Σύρους οἱ παλαιοὶ τοὺς Παλαιστινοὺς ὠνόμαζον. 48 Ο μὲν οὖν πύργος ᾠκοδομήθη ἐπὶ Εβερ, ἐν ἔτεσι τεσσαράκοντα, 49 καὶ ἔστι ἐσχαλκαμένος ἴχνη αὐτοῦ φυλαττόμενα μόνον, ἀνὰ μέσον Ασὺρ, καὶ Βαβυλῶνος. ὧν δὲ ͵δυλγ΄. C

Φάλεκ δὲ γενόμενος ἐτῶν ρλ΄, 50 καὶ ἐγέννησε τὸν Ραγαῦ· καὶ μετὰ ταῦτα ἔζησεν ἔτη σθ΄, καὶ ἀπέθανε, ζήσας τὰ πάντα ἔτη τλθ΄.

Γίνονται οὖν ἀπὸ τοῦ Αδὰμ ἕως τοῦ κατακλυσμοῦ ἔτη, ͵βσξβ΄. καὶ ἀπὸ τοῦ κατακλυσμοῦ ἕως τῆς συγχύσεως τῆς πυργοποιίας, 51 καὶ τῆς τελευτῆς Φάλεκ, (ὅ ἐστι μερισμὸς,) ἔτη φλϛ΄.

Καὶ οὕτω γίνεται διαμερισμὸς, ἤτοι διασπορὰ τῶν υἱῶν Νῶε, καὶ τῶν ἐξ αὐτῶν γεννηθέντων· διόπερ καὶ μέροπες ἐκλήθησαν, ἀπό τε τῆς μεμερισμένης φωνῆς, ἀπό τε τοῦ μερισμοῦ τῆς γῆς. Ο μέντοι Σὲμ ἐγέννησε τὸν Ελὰμ, καὶ Ασοὺρ, καὶ τὸν Αρφαξὰδ, 52 καὶ τὸν Λοὺδ. Ο δὲ Χὰμ, D τὸν Χοὺς, καὶ τὸν Μεσρὲμ, καὶ τὸν Φοὺδ, 53 καὶ τὸν Χαναάν. Ο δὲ Ιάφεθ τὸν Γάμερ, καὶ τὸν Μαγὼγ, καὶ τὸν Θειρὰν, καὶ τὸν Ιωυὰν, 54 καὶ τὸν Ιεκτὰν, καὶ τὸν Θόβελ, καὶ τὸν Μοσὸχ, καὶ τὸν Μαδαὶ, ἀφ᾽ οὗ Μῆδοι γενόμενοι, καὶ τῶν Βαβυλωνίων κρατήσαντες, ἡ χώρα Μηδία προσηγορεύθη κυρίως, 55 καὶ φερωνύμως.

Μετὰ οὖν τὴν σύγχυσιν, καὶ τὴν τοῦ πύργου διάλυσιν, μεταστέλλονται οἱ τρεῖς υἱοὶ τοῦ Νῶε πάντας τοὺς ἐξ αὐτῶν γενομένους, καὶ διδόασιν αὐτοῖς ἔγγραφον τὸν τόπον, 56 τὴν κατανέμησιν, ἥν περ ἐκ τοῦ πατρὸς Νῶε παρειλήφασι· καὶ λαγχάνουσιν ἑκάστῳ, καὶ ταῖς ἑκάστου φυλαῖς, 57 καὶ πατριαῖς, τόπους, καὶ κλίματα, καὶ χώρας, 58 καὶ νήσους, καὶ ποταμοὺς, κατὰ τὴν ὑποσημειωμένην ἔκθεσιν. E

Καὶ κατακληροῦται τῷ μὲν πρωτοτόκῳ υἱῷ Νῶε, Σὴμ, ἀπὸ Περσίδος, καὶ Βάκτρων, ἕως Ινδικῆς, 59 καὶ Ρινοκουρούρων, τὰ πρὸς ἀνατολήν.

Τῷ δὲ Χὰμ ἀπὸ Ρινοκουρούρων ἕως Γαδείρων, 60 τὰ πρὸς νότον.

Τῷ δὲ Ιάφεθ, ἀπὸ Μηδίας ἕως Γαδείρων τὰ πρὸς βορρᾶν.

A rus iſtorum ſtulto conſtu non eſt adſenſus; unde cum reliquarum omnium ſermo, ſecundum præfectorum numerum, in linguas LXXII. diviſus eſſet, ſolum Heberum Deus antiqua lingua non privavit. Atque ideo qui linguam hanc retinuerunt, Hebræam eam vocarunt, juxta nomen Heberi, qui in genus Hebræorum eam propagavit, qui etiam appellatione patris nomini conveniente, Hebræi dicti ſunt. Adami itaque poſteri Hebræa lingua uſi ſunt. Abrahamum etiam, & Noæ filios, ſed & Adamum etiam ſecundum Chriſtum dico, eadem Hebræa lingua, qua Adamus primus, uſum fuiſſe manifeſtum eſt; ut ex hiſce verbis apparet: *Ephata*, *Talitha Cumi*, *Lama ſabachthani*, & ſimilibus. Quin & ab antiquorum nominibus argumentum clarum peti poteſt, hanc eſſe linguam, qua uſi ſunt homines ante Confuſionem. Siquando enim de horum quibuſvis quæſtio facta eſt, ex hac ſola lingua ſolutionem habere poteſt: ſicut Adami, aliorumque nomina ea nulla alia lingua quam Hebræa explicari poſſunt. Linguam hanc Syriacam etiam appellatam eſſe teſtatur doctiſſimus Origenes, in Commentariis ſuis ſuper Biblia Syriaca, ubi Syriacam, dialectum Hebræorum eſſe aſſerit. Syriam enim, Judæam, & Syros, Palæſtinos antiqui vocarunt. Turris itaque Heberi tempore quadraginta annorum ſpatio extructa eſt; cujus etiam adhuc ſuperſunt veſtigia quædam, ære compaginata, inter Aſſur & Babylonem ſita: ſunt autem numero ɔɔ cccc xxxiii.

Phalecus vero annos natus cxxx. genuit Ragauam; & deinde vixit annos ccix. & mortuus eſt, cum vixiſſet annos cccxxxix.

Ab Adamo itaque ad diluvium anni numerantur MMCCLXII. a diluvio ad linguarum confuſionem, obitumque Phaleci, (cujus nomen Diviſionem ſonat) anni DXXXVI.

Atque hoc modo diſſipati ſunt Noæ filii, eorumque poſteri: unde & *Meropes* appellati ſunt, tum ob vocem eorum diviſam, tum ob terram inter eos diſtributam. A Semo nati ſunt Elam, Aſſur, Arphaxad, & Lud. A Chamo, Chus, Meſraim, Phut, & Canan. A Japheto autem Gamer, Magog, Theras, Jovan, Jectan, Thubel, Moſoch, & Madai, a quo Medi orti ſunt, qui Babylonicum tenuerunt imperium; a quorum etiam nomine Media regio proprie dicta eſt.

Poſt Confuſionem igitur, turriſque everſionem, Noæ filii tres, prognatis ſuis omnibus ad ſe vocatis, unicuique eorum loca, climata, regiones, inſulas, fluvioſque adſignarunt; ſingulis tribubus & familiis eorum facta diſtributione quam a patre Noa ſcriptis proditam acceperant.

Semo itaque, Noæ filio primogenito, ſorte obtigerunt regiones omnes orientales a Perſide, & Bactris, uſque ad Indiam, & Rhinocorutos.

Chamo vero partes Meridionales, a Rhinocorutis ad Gades uſque.

Japheto autem obtigit quicquid a Media eſt, ſeptentrionem verſus uſque ad Gades.

Regiones vero, quæ Semo ſorte obvenerunt, ſunt hæ: Perſis, Bactriana, Hyrcania, Babylonia, Cordena, Aſſyria, Meſopotamia, Arabia vetus, Elymais, India, Arabia Fœlix, Cœleſyria, Commagena, Phœnicia tota, & fluvius Euphrates.

Chamo obtigarunt Ægyptus, Æthiopia, quæ Indiam ſpectat: Æthiopia altera, unde profluit Æthiopum flumen, Erythra, quæ orientem reſpicit, Thebais, Libya ad Cyrenem protenſa, Marmaris, Syrtis, Libya altera, Numidia, Maſſyris, Mauritania, quæ Gadium eſt e regione. Boream autem verſus mari adjacentes regiones habuit Ciliciam, Pamphyliam, Piſidiam, Myſiam, Lycaoniam, Phrygiam, Camaliam, Lyciam, Cariam, Lydiam, Myſiam alteram, Troadem, Æoliam, Bithyniam veterem, Phrygiam: inſulas etiam has; Sardiniam, Cretam, Cyprum; & fluvium Geon, qui Nilus etiam dictus eſt.

Japheto obvenerunt Media, Albania, Armenia minor, majorque, Cappadocia, Paphlagonia, Galatia, Colchis, Boſporus, Malates, Derbe, Sarmatia, Tauriana, Butarna, Scythia, Thracia, Macedonia, Dalmatia, Moloſſia, Theſſalia, Locris, Bœotia, Ætolia, Attica, Achaja, Pelena, quæ & Peloponneſus dicta eſt, Arcadia, Epirus, Illyricum, Lychnitis, Adria, unde mari Adriatico nomen factum. Inſulas vero habuit Britanniam, Siciliam, Eubœam, Rhodum, Chium, Lesbum, Cytheram, Zacynthum, Cephaleniam, Ithacam, Corcyram, Aſiæ quoque partem quæ Jonia vocatur: fluvium vero habuit Tigrim, qui Mediam a Babylonia diſterminat.

Facta itaque hac partitione, Chami filius Chanaan, animadverſo terram Libano vicinam bonam eſſe, & fertilem, ſuaque multo meliorem, per vim eam ſibi arripuit, Semique poſteros ea ea ejecit: quo factum, ut univerſa terra illa promiſſionis, Chanaanis regio vocaretur. Judex itaque juſtus eam poſtea Iſraelitis, qui a Semo oriundi erant, per Jeſum Navæ F. tradidit, ſicut Abrahamo promiſerat.

Ragauus autem annos natus cxxxii. genuit Seruchum; & deinde vixit annos ccvii. & mortuus eſt, cum vixiſſet annos cccxxxix.

Seruchus vero annos natus cxxx. genuit Nachorem, & deinde vixit annos cc. & mortuus eſt, cum vixiſſet annos cccxxx.

Nachor autem Seruchi F. annos natus lxxix. genuit Tharam; & deinde vixit annos cxxix. & mortuus eſt, cum vixiſſet annos ccviii.

Thara vero, annos natus lxx. genuit Abrahamum, Nachorem, & Aramum, patrem Loti: qui etiam ante patrem ſuum Tharam diem obiit. Thara autem vixit poſthæc annos cxxxv. & mortuus eſt, cum vixiſſet annos ccv.

Αἱ δὲ λαχοῦσαι χῶραι τῷ μὲν Σὴμ εἰσὶν αὗται. Περσὶς, Βακτριανὴ, Υρκανία, Βαβυλωνία, [61] Κόρδυα, Ασσυρία, Μεσοποταμία, Αραβία ἡ ἀρχαία, Ελυμαΐς, Ινδικὴ, Αραβία ἡ εὐδαίμων, Κοιλησυρία, [62] Κομμαγηνὴ, καὶ Φοινίκη πᾶσα, καὶ ποταμὸς Εὐφράτης.

Τῷ δὲ Χὰμ, Αἴγυπτος, Αἰθιοπία, ἡ βλέπουσα κατ' Ινδοὺς, ἑτέρα Αἰθιοπία, ὅθεν ἐκπορεύεται ὁ ποταμὸς τῶν Αἰθιόπων, Ερυθρὰ, βλέπουσα κατ' ἀνατολὰς, [63] Θηβαΐς, Λιβύη [64] ἡ παρεκτείνουσα μέχρι Κυρήνης, Μαρμαρὶς, Σύρτις, Λιβύη ἄλλη, [65] Νουμιδία, Μασσυρὶς, Μαυριτανία ἡ κατέναντι Γαδείρων. [66] Εν δὲ τοῖς κατὰ βορρᾶν τὰ παρὰ θάλασσαν ἔχει Κιλικίαν, Παμφυλίαν, [67] Πισιδίαν, Μυσίαν, [68] Λυκαονίαν, Φρυγίαν, καὶ Μαλίαν, [69] Καρίαν, Λυδίαν, Μυσίαν ἄλλην, Τρωάδα, Αἰολίδα, [70] Βιθυνίαν τὴν ἀρχαίαν, Φρυγίαν· καὶ νήσους ὁμοίως, [71] Σαρδανίαν, Κρήτην, Κύπρον, καὶ ποταμὸν Γεὼν, τὸν καὶ Νεῖλον καλούμενον.

Τῷ δὲ Ιάφεθ Μηδία, Αλβανία, Αρμενία, μικρά τε, [72] μεγάλη, Καππαδοκία, [73] Παφλαγονία, Γαλατία, Κολχὶς, Βόσπορος, [74] Μαλάτης, Δέρβη, Σαρματᾶς, Ταυριανὰς, Βυταρνῆς, Σκυθία, Θρᾴκη, Μακεδονία, Δαλματία, Μολοσσὴ, Θεσσαλία, Λοκρὶς, Βοιωτία, Αἰτωλία, Αττικὴ, Αχαΐα, Πελλήνη, ἡ καλουμένη Πελοπόννησος, Αρκαδία, [75] Ηπειρώτας, Ιλλυρὶς, [76] Λυχνῖτις, Αδριακὴ, ἐξ ἧς τὸ Αδριακὸν πέλαγος· ἔχει δὲ καὶ νήσους, Βρεττανίαν, Σικελίαν, [77] Εὔβοιαν, Ρόδον, Χῖον, Λέσβον, [78] Κύθηραν, Ζάκυνθον, Κεφαλληνίαν, Ιθάκην, [79] Κέρκυραν, καὶ μέρος τι τῆς Ασίας [80] τῆς καλουμένης Ιωνίας· [81] καὶ ποταμὸν Τίγριν, τὸν διορίζοντα μεταξὺ Μηδίας καὶ Βαβυλωνίας.

Τούτων οὖν τῶν κληροδοτηθέντων ὁ τοῦ Χὰμ υἱὸς Χαναὰν, ἰδὼν τὴν πρὸς τῷ Λιβάνῳ γῆν, [82] ὡς ἀγαθή τε, καὶ εὔφορος, καὶ κατὰ πολὺ τῆς ἑαυτοῦ βελτιοῦσα γῆς, τυραννικῶς κατήρπασεν αὐτὴν, καὶ τοὺς ἐκ τοῦ Σὴμ κλήρους ἐξήλασε, καὶ οὕτω πᾶσα ἡ γῆ τῆς ἐπαγγελίας τοῦ Χαναὰν προσηγόρευται. αὐτόθεν τοίνυν ὁ δίκαιος κριτὴς μετὰ ταῦτα [83] τοῖς ἐκ τοῦ Σὴμ υἱοῖς Ισραὴλ ἀπέδωκεν αὐτὴν διὰ Ιησοῦ τοῦ Ναυῆ, καθὼς καὶ τῷ Αβραὰμ προεπηγγείλατο.

Ραγαῦ δὲ γενόμενος ἐτῶν ρλβ' ἐγέννησε τὸν Σερούχ· καὶ μετὰ τοῦτο ἔζησεν ἔτη σζ' καὶ ἀπέθανε, ζήσας τὰ πάντα ἔτη τλθ'.

Σερούχ δὲ γενόμενος ἐτῶν ρλ', ἐγέννησε τὸν Ναχὼρ, καὶ μετὰ τοῦτο ἔζησεν ἔτη σ', καὶ ἀπέθανεν, ὁ καὶ ζήσας τὰ πάντα τλ'.

Ο δέ γε Ναχὼρ, ὁ υἱὸς Σερούχ, γενόμενος ἐτῶν οθ', ἐγέννησε τὸν Θάῤῥα· καὶ μετὰ τοῦτο ἔζησεν ἔτη ρκθ', καὶ ἀπέθανε, ζήσας τὰ πάντα ἔτη ση'.

Θάῤῥα δὲ γενόμενος ἐτῶν ο', ἐγέννησε τὸν Αβραὰμ, καὶ τὸν Ναχὼρ, καὶ τὸν Αρὰν, τὸν πατέρα τοῦ Λὼτ (ὃς καὶ ἀπέθανε πρὸ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Θάῤῥα) καὶ μετὰ τοῦτο ἔζησεν ἔτη ρλε' ὁ Θάῤῥας, καὶ ἀπέθανε, ζήσας τὰ πάντα ἔτη σε'.

ΛΟΓΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΣ.

LIBER SECUNDUS.

A Ἐν δὲ τοῖς προειρημένοις χρόνοις γέγονέ τις γίγας, τοὔνομα Νεβρὼδ, υἱὸς Χοὺς τοῦ Αἰθίοπος, ἐκ φυλῆς Χάμ· ὃς κτίσας τὴν Βαβυλῶνα πόλιν, καὶ πρῶτος καταδείξας κυνηγίαν, καὶ μαγείαν, Περσῶν ἐπρώτευσε, διδάξας αὐτοὺς ἀστρονομίαν, καὶ ἀστρολογίαν, τῇ οὐρανίῳ κινήσει τὰ περὶ τοὺς τικτομένους [1] πάντα ἄνωθεν σημαίνοντα· ἀφ' ὧν Ἕλληνες τὴν γενεθλιαλογίαν μαθόντες, [2] ἤρξαντο τοὺς γενομένους ὑπὸ τὴν τῶν ἄστρων κίνησιν διαφέρειν. Οὐκοῦν ἀστρονομία τε, καὶ ἀστρολογία, καὶ μαγεία [3] ἀπὸ Μαγουσαίων, ἤτοι Περσῶν ἤρξαντο. οἱ γὰρ Πέρσαι Μαγὼγ, ἀπὸ τῶν ἐγχωρίων προσαγορεύονται. ὅν γε τὸν Νεβρὼδ λέγουσιν ἀποθεωθέντα, καὶ γενόμενον ἐν τοῖς ἄστροις τοῦ οὐρανοῦ [4] ὃν καλοῦσιν Ὠρίωνα. περὶ οὗ φησι Μωσῆς, ὅτι γέγονεν ἡ ἀρχὴ τῆς βασιλείας αὐτοῦ, Βαβυλὼν, καὶ Χαλάνη, B ἐν γῇ Σεναάρ. [5] ὅθεν ἐξῆλθε Φιλισιείμ, ἐκ τῆς φυλῆς τοῦ Σὴμ τοῦ Ἀσσοὺρ, ἀφ' οὗ Ἀσσύριοι.

Καὶ κρατήσας τὴν Συρίαν, καὶ τὴν Περσίδα, [6] καὶ τὰ λοιπὰ μέρη τῆς ἀνατολῆς, [7] ἀνεφάνη καὶ ἄλλος, υἱός τινος Οὐρανοῦ λεγομένου, καὶ Ἀφροδίτης, γυναικὸς αὐτοῦ, Γιγαντιαῖος, ὀνόματι Κρόνος, κατὰ τὸ ὄνομα τοῦ πλανήτου ἀστέρος· γενόμενος δὲ καὶ οὗτος δυνατὸς πάνυ, καὶ πολλοὺς ὑποτάξας, καὶ κυριεύσας, πρῶτος κατέδειξε τὸ βασιλεύειν καὶ κρατεῖν τῶν ἄλλων ἀνθρώπων. ὃς καὶ βασιλεύσας πρῶτος Συρίας ἔτη νϛʹ, ὑπέταξε πᾶσαν τὴν Περσίδα, ἀρξάμενος ἀπὸ τῆς Συρίας. ἔχων δὲ γυναῖκα [8] Σεμίραμιν, τὴν καὶ Ῥέαν καλουμένην παρὰ Ἀσσυρίοις ἔσχε καὶ υἱοὺς δύο, καὶ [9] θυγατέρα μίαν· καὶ τὸν μὲν [10] προσηγόρευσε Δὰν, εἰς ὄνομα τοῦ πλα- C νήτου ἀστέρος, τὸν δὲ ἐπωνόμασε Νῖνον, καὶ τὴν θυγατέρα Ἥραν, ἣν καὶ ἔλαβεν εἰς γυναῖκα Πῖκος, ὁ καὶ Ζεὺς, τὴν ἰδίαν ἀδελφήν.

Μετὰ δὲ Κρόνον ἐβασίλευσε Νῖνος, ὁ υἱὸς αὐτοῦ, ἔτη νβʹ. ὅς γε τὴν ἰδίαν μητέρα Σεμίραμιν λαβὼν εἰς γυναῖκα, νόμος ἐγένετο Πέρσαις λαμβάνειν τὰς ἑαυτῶν μητέρας, καὶ ἀδελφὰς, διὰ τὸ καὶ τὸν Δὰν λαβεῖν τὴν ἰδίαν αὐτοῦ ἀδελφὴν Ἥραν, ὁ καὶ Πῖκος λεγόμενος. Ὁ δὲ Νῖνος ἐγκρατὴς γενόμενος τῆς Συρίας, καὶ κτίσας πόλιν μεγίστην σφόδρα, πορείας ὁδοῦ ἡμερῶν τριῶν, ἐκάλεσεν αὐτὴν εἰς ὄνομα αὐτοῦ Νινευὴ, καὶ πρῶτος ἐν αὐτῇ βασιλεύει. ἐξ οὗ ἐγένετο καὶ Ζωροάστρος ὁ περιβόητος, καὶ Περσῶν ἀστρονόμος· ὃς μέλλων τελευτᾷν ηὔχετο ὑπὸ οὐρανίου πυρὸς ἀναλωθῆναι, εἰπὼν τοῖς D Πέρσαις, ἐὰν καύσῃ με τὸ πῦρ, ἐκ τῶν καιομένων μου ὀστέων λάβετε, καὶ φυλάξατε, καὶ οὐκ ἐκλείψει τὸ βασίλειον ἐκ τῆς χώρας ὑμῶν, ἕως οὗ φυλάττεται τὰ ὀστᾶ μου. Καὶ [11] δεξάμενος τῷ Ὠρίωνι, ὑπὸ αἰθερίου πυρὸς ἀνηλώθη, καὶ λαβόντες οἱ Πέρσαι ἀπὸ [12] τῶν τεφρωθέντων ὀστέων αὐτοῦ ἔχουσι φυλάττοντες ἕως ἄρτι.

Μετὰ δὲ Νῖνον ἐβασίλευσεν Ἀσσυρίων Θούρας τις τοὔνομα, ἔτη λʹ, ὃν καὶ μετωνόμασαν Ἄρεα, εἰς ὄνομα τοῦ πλανήτου ἀστέρος. ᾧτινι Ἀρεῖ [13] πρῶτον στήλην ἀνε-

Temporibus autem prædictis gigas erat, ex Chami poſteris, nomine Nebrodus, Chuſi Æthiopis filius. Babylonem urbem hic extruxit; arteque venandi, & Magia adinventis, ipſe Perſis primus imperavit, Aſtronomia & Aſtrologia eos imbuens, & motu cœleſti obſervato, omnia ex natali die mortalibus prædicens, a quibus Græci Genethlialogiam accipientes, de natalitiis, ſecundum aſtrorum motum judicare primum cœperunt. Aſtronomia itaque, & Aſtrologia, & Magia a Maguſæis, ſeu Perſis ortæ ſunt. Perſæ enim Magog ab indigenis appellantur: qui etiam Nebrodum in cœlitum ordinem relatum, eumque eſſe quem inter Sydera Orionem vocant aſſerunt. De hoc dicit Moſes: *Principium regni ejus Babylon, & Chalane in terra Sennaar*: unde exivit Aſſur, Semi F. a quo Aſſyrii dicti ſunt.

Extitit & alius gigantææ ſtaturæ, Cœli cujuſdam, & Veneris filius, Saturnus, a Planetæ nomine dictus: qui Syriam, Perſidem, reliquaſque Orientis regiones ſibi ſubjectas habuit. Hic, cum ad potentiam magnam eſſet erectus, imperioque ſuo multos ſubjeciſſet, primus regnandi modum, aliosque ſub jugum mittendi oſtendit: Qui cum Syriæ regno primus per annos LVI. potitus fuiſſet, Perſidem ſibi omnem facto a Syria initio ſubjecit. Uxor huic fuit Semiramis, apud Aſſyrios Rhea appellata: ex qua filios duos, & filiam habuit: illorum vero alterum Jovem, juxta Planetæ nomen, alterum Ninum vocavit: filiæ autem nomen erat Juno; quam etiam frater ejus Picus, qui & Jupiter dictus eſt, in uxorem duxit.

Poſt Saturnum regnavit filius ejus Ninus, annis LII. qui matrem ſuam Semiramidem habuit uxorem: unde Perſis lex nata matres & ſorores in tori conſortium aſciſcendi; eo quod Jupiter Picus etiam ſororem ſuam Junonem duxiſſet uxorem. Ninus autem Syriæ regno potitus, urbem condidit magnam itinere trium dierum, quam a nomine ſuo Ninivem vocavit, in qua etiam primus regnavit. Ex hujus ſtirpe prodiit Zoroaſter, celeberrimus ille Perſarum Aſtronomus; qui moriturus votis expetebat, ut ab igne cœleſti exureretur; Perſiſque hæc præcepit: “Si me cœleſtis ignis conſumpſerit, crematorum oſſium meorum reliquias ſumite, & ſervate; nec regnum a regione veſtra tolletur quamdiu oſſa mea cuſtodietis. Invocato itaque Orione, ab igne cœleſti abſumptus eſt: Perſæ autem, quod ille præceperat executi, oſſium ejus reliquias collegerunt; quas etiamnum cuſtodiunt.

Poſt Ninum vero Aſſyriis imperavit Tharas quidam, annos XXX. quem etiam Martem, a Planetæ nomine, appellarunt. Huic Aſſyrii primam ex-

citantes ſtatuam, eumque etiamnum pro Deo colentes, lingua Perſica Baalem deum vocant; id eſt, Martem belliſonum. Hunc etiam a Perſis caltum, & pro Deo habitum fuiſſe, memorat Daniel.

Poſt Martem regnavit Lames, annis xx. poſt hunc vero regnum habuit Sardanapalus ille magnus, per annos xxxv. qui a Perſeo occiſus eſt. Hujus adulatores, & carnalitatis ejus, ingluviei, libidiniſque imitatores, tumulo ejus, tanquam ab ipſo prolata, hæc inſcripſerunt. Ea habeo, quæ petulanter profudi, edi, bibi, dulcique amori indulſi; multa vero & beata expertus, omnibus deſtituor. Cinis enim nunc ſum, qui Ninivæ olim imperavi.

Cæterum Jupiter Picus, Nini frater, Italiæ regnum tenuit. Ea tempeſtate nec urbs ulla, nec domicilium erat in occidente; ſed ſimplicem, agreſtemque vitam illarum partium incolæ, qui ex Japheti, Noæ filii, ſtirpe profecti erant, agebant.

Vixit autem Jupiter Picus annos cxx. Occidentis rex; multoſque filios, ac filias, ex præſtantibus forma mulieribus ſuſcepit: inter quos ei natus eſt filius, nomine Faunus, quem etiam a Planetæ nomine, Mercurium vocavit.

Defuncto vero Jove Pico, Italiæ regnum per annos xxxv. adminiſtravit filius ejus Faunus, qui & Mercurius dictus eſt. Subtilis erat hic ingenii, artiumque Mathematicarum peritus; qui & aurum primus in Occidente reperit, ejuſque conflandi rationem. Verum cum intellexiſſet ſe apud fratres ſuos, patri Jovi de variis pellicibus natos invidia laborare; (ejus enim interimendi conſilium ceperant; ut qui numero eſſent citeiter ſeptuaginta: Jupiter enim cum plurimis conſueverat mulieribus, liberoſque multos ex eis ſuſceperat) ingenti auri pondere convaſato, Italiaque relicta, in Ægyptum ſe contulit, ad gentem a Chamo Noæ filio oriundam; a qua perhonorifice exceptus eſt. Qui dum ibi degeret, præ ſe contempſit omnes; veſtemque ferens auream, philoſophabatur apud Ægyptios, futuraſque eis prædicebat: Naturæ enim perquam erat ingenioſus. Adorarunt itaque eum, & Deum Mercurium appellarunt; ut qui futura prænuntiaret, illiſque a Deo reſponſa de futuris velut internuntius referret opeſque eis ſubminiſtraret: unde & Opum Largitor, Aureuſque Deus, vocatus eſt.

Mercurio vero in Ægyptum veniente, Ægyptiis regnavit Meſremus, ex Chami gente oriundus: cui fatis functo Ægyptii Mercurium ſuffecerunt regem: qui annis xxxix. ſuperbe admodum imperitavit.

Poſt hunc Ægyptiis imperavit Vulcanus per dies CIↃ. DC. LXXX. ſive annos IV. menſes VII. & dies III. Neſciebant enim tum temporis Ægyptii annos definire; ſed diei circuitus pro annis numerabant. Vulcanum porro hunc Deum appellarunt; bellicoſus enim erat, & ingenioſus: qui in bellum profectus, cum una cum equo ſuo corruiſſet, exinde claudicavit.

Hic Vulcanus lege condita ſanxit, uti fœminæ Ægyptiæ, unico contentæ viro vitam caſte agerent; adulteræ autem deprenſæ uti pœnas darent. Gra-

A στήσαντες Ἀσσύριοι, καὶ ὡς Θεὸν μέχρι τῦ νῦν προσκυνῦντες, καλῦσι Περσιςὶ, Βάαλ Θεὸν, τυτέςιν, Ἄρης πολεμικός. ὗ καὶ Δανιὴλ μέμνηται, ὡς προσκυνυμένυ παρὰ Περσῶν, καὶ λατρευομένυ.

Μετὰ δὲ Ἄρεα, ἐβασίλευσε Λάμης, ἔτη κ΄. Μετὰ δὲ Λάμην, ἐβασίλευσε Σαρδανάπαλος ὁ μέγας, ἔτη λέ, καὶ ἐσφάγη ὑπὸ τῦ Περσέως. Οἱ δέ γε κόλακες, καὶ μιμηταὶ τῆς ἐκείνυ φιλοσαρκίας, καὶ γαςριμαργίας καὶ αἰςρηλασίας, ἐπέγραψαν, ὡς ἐξ αὐτῦ δῆθεν, τῷ τάφῳ αὐτῦ τοιάδε. [14] Τοσ' ἔχω, ὅσ' ἐφύβρισα, καὶ ἔφαγον, καὶ ἔπιον, καὶ μετ' ἔρωτος τερπνῦ ἐπολευσάμην. Παθόντα δὲ πολλὰ, καὶ ὄλβια, πάντα λέλειπται· καὶ γὰρ νῦν σποδός εἰμι, Νίνυ μεγάλης βασιλεύσας.

B Ὁ δὲ ἀδελφὸς τῦ Νίνυ, [15] Πῖκος, ὁ καὶ Ζεὺς, βασιλείαν τῆς Ἰταλίας ἐπέμεινεν. Ἐν δὲ τοῖς αὐτοῖς χρόνοις ὔτε πόλις, ὔτε διοίκησίς τις ἦν ἐν τῇ δύσει· ἀλλὰ ἁπλῶς ᾠκεῖτο πᾶσα ἡ γῆ ἐκείνη ἀπὸ τῶν μετοικησάντων ἐκεῖ ἐκ τῆς φυλῆς τῦ Ἰάφεθ, υἱῦ Νῶε.

Ἔζησε δὲ [16] Πῖκος, ὁ καὶ Ζεὺς, ἔτη ρκ΄, κρατῶν τὴν δύσιν, καὶ βασιλεύων αὐτῆς. καὶ ἔσχεν υἱὺς πολλὺς, καὶ θυγατέρας, ἀπὸ τῶν εὐπρεπῶν γυναικῶν. Ἔσχε δὲ αὐτὸς Πῖκος, ὁ καὶ Ζεὺς, υἱὸν, ὀνόματι Φαῦνον, ὃν καὶ Ἑρμῆν ἐκάλεσεν, εἰς ὄνομα τοῦ πλανήτου ἀςέρος.

Μετὰ δὲ τὴν τελευτὴν τῦ αὐτῦ Πίκυ, τοῦ καὶ Διὸς, ἐβασίλευσεν ὁ υἱὸς αὐτῦ Φαῦνος, ὁ καὶ Ἑρμῆς, C τῆς Ἰταλίας, ἔτη τεσσαράκοντα πέντε, ὃς ἦν ἀνὴρ πανῦργος, καὶ μαθηματικός· ὅςις εὗρε τὸ μέταλλον τοῦ χρυσίου ἐν τῇ δύσει πρῶτος, καὶ τὸ χωνεύειν. Γνὺς δὲ ὅτι φθονῦνται αὐτῷ οἱ ἀδελφοὶ αὐτῦ, οἱ ἀπὸ τῶν γυναικῶν ὧν ἔσχε Πῖκος, ὁ καὶ Ζεὺς ὁ αὐτῦ πατήρ (ἐβύλοντο γὰρ αὐτὸν φονεῦσαι, ὡς ὄντες πολλοὶ, περὶ τὺς ἑβδομήκοντα· μετὰ γὰρ πολλῶν συμμιγνύμενος γυναικῶν ἐτεκνοποίησεν ὁ Ζεύς·) πολὺ χρυσίον ἐγκολπωσάμενος εἰς ὑπερβολὴν, ἀνεχώρησε, καὶ ἀπῆλθεν εἰς τὴν Αἴγυπτον, πρὸς τὴν φυλὴν τῦ Χὰμ, υἱῦ Νῶε, οἵτινες ἐδέξαντο αὐτὸν ἐν τιμῇ. Καὶ διέτριβεν ἐκεῖ ὑπερηφανῶν πάντας, καὶ φορῶν τὴν χρυσῆν στολὴν ἐφιλοσόφει παρὰ τοῖς Αἰγυπτίοις, λέγων αὐτοῖς μαντείας D μελλόντων· ἦν γὰρ φύσει σφόδρα λογικός· καὶ προσεκύνων αὐτὸν, λέγοντες Θεὸν Ἑρμῆν ὡς λέγοντα τὰ μέλλοντα, καὶ διακονῦντα αὐτοῖς ἐκ τῦ Θεῦ τῶν μελλόντων τὴν ἀπόκρισιν, καὶ παρέχοντα αὐτοῖς χρήματα. ὅντινα καὶ πλουτοδότην ἐκάλεσαν, ὡς τὸν χρυσὸν Θεὸν ὀνομάζοντες.

Ὅτι οὖν αὐτὸς Ἑρμῆς εἰς τὴν Αἴγυπτον ἦλθε, [17] καὶ ἐβασίλευσε τῶν Αἰγυπτίων· τινὸς, ἐκ τῦ γένους τῦ Χὰμ, ὁ Μεςρέμ, ὔτινος τελευτήσαντος, ἐποίησαν οἱ Αἰγύπτιοι τὸν Ἑρμῆν βασιλέα. καὶ ἐβασίλευσε τῶν Αἰγυπτίων ἔτη λθ΄ ἐν ὑπερηφανίᾳ.

Καὶ μετ' αὐτὸν ἐβασίλευσε τῶν Αἰγυπτίων ὁ Ἥφαιςος, ἡμέρας ͵αχπ΄, [18] ὡς γίνεσθαι ἔτη δ΄, μῆνας ἑπτὰ, E ἡμέρας γ΄. [19] ὐκ ᾔδεισαν γὰρ τότε ἐνιαυτὺς μετρεῖν οἱ Αἰγύπτιοι, ἀλλὰ τὴν περίοδον τῆς ἡμέρας ἐνιαυτὺς ἔλεγον. Τὸν δὲ αὐτὸν Ἥφαιςον Θεὸν ἐκάλυν· [20] ἦν γὰρ πολεμιςὴς, καὶ μυςικός. ὅςις ἐλθὼν εἰς πόλεμον, συνέπεσε σὺν τῷ ἵππῳ αὐτῦ, καὶ πληγεὶς ἔμεινε χωλεύων.

Ὁ δὲ αὐτὸς Ἥφαιςος νόμον ἔθηκε τὰς Αἰγυπτίας γυναῖκας μονανδρεῖν, καὶ σωφρόνως διάγειν. [21] τὰς δὲ ἐπὶ μοιχείᾳ ἁλισκομένας τιμωρεῖσθαι. καὶ εὐχαριστήσαντες

τῷ

Digitized by Google

τῷ οἱ Αἰγύπτιοι, διότι πρῶτον νόμον σωφροσύνης τοῦ- A τον ἐδέξαντο.

Ὁ δὲ αὐτὸς Ἥφαιστος ἀπὸ μυστικῆς τινος εὐχῆς 22 τὴν ἀξυλάβίω ἐδέξατο ἐκ τοῦ ἀέρος 23 εἰς τὸ κατασκευάζειν ἐκ σιδήρου ὅπλα· ὅθεν καὶ ἐγκρατὴς σιδήρου εὑρέθη εἰς τοὺς πολέμους· ἀπεθέωσαν οὖν αὐτόν, ὡς σωφροσύνην νομοθετήσαντα, καὶ τροφὰς ἀνθρώποις διὰ κατασκευῆς ὅπλων εὑρηκότα, καὶ ἐν τοῖς πολέμοις δύναμιν καὶ σωτηρίαν ποιήσαντα. Πρὸ γὰρ αὐτοῦ ῥοπάλοις καὶ λίθοις ἐπολέμουν.

tanter hoc a Vulcano tulerunt Ægyptii, quod primam hanc continentiæ legem accepiſſent.

Idem Vulcanus myſtica quadam precula forcipem ex aere, ad arma e ferro fabricanda, impetravit: unde & Ferri Domitor in belli uſum factus eſt. In Deorum itaque numerum, ob legem continentiæ latam, & quod mortalibus ex armorum fabricatione victus parandi rationem oſtendiſſet, ſimulque ad potentiam in bellis victoriamque adipiſcendam viam aperuiſſet, relatus eſt. Ante ipſam enim fuſtibus & lapidibus præliabantur.

ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΙΑ

ΙΩΑΝΝΟΥ ΜΑΛΑΛΑ.

CHRONOGRAPHIA

JOANNIS MALALÆ.

ΜΕΤΑ [1] δὲ τὴν τελευτὴν Ἡφαίστου, ἐβασίλευσεν B Αἰγυπτίων ὁ υἱὸς αὐτοῦ Ἥλιος, [2] ἡμέρας ,δυζ'. ὡς εἶναι ἔτη ιβ'. καὶ ἡμέρας ϟζ'. οὐ γὰρ ᾔδεισαν οἱ Αἰγύπτιοι τότε, [3] οὐκ ἄλλοι τινές, ἀριθμὸν ψηφίσαι· ἀλλ' οἱ μὲν τὰς περιόδους τῆς σελήνης ἐψήφιζον εἰς ἐνιαυτούς· οἱ δὲ τὰς περιόδους τῶν ἡμερῶν εἰς ἔτη ἐψήφιζον. οἱ γὰρ τῶν ιβ'. μηνῶν ἀριθμοὶ μετὰ ταῦτα ἐπενοήθησαν, ἐξότε ἐπωνομάσθη τὸ ὑποτελεῖς εἶναι τοὺς ἀνθρώπους τοῖς βασιλεῦσιν. Ὁ δὲ αὐτὸς Ἥλιος ὁ υἱὸς Ἡφαίστου, ἦν φιλότιμος δυνατός· ὅστις ἐδιδάχθη ὑπό τινος, ὡς γυνή τις Αἰγυπτία τῶν ἐν εὐπορίᾳ, [4] καὶ ἀξίᾳ οὖσα παρ' αὐτοῖς ἐρῶσά τινος, ἐμοιχεύετο ὑπ' αὐτοῦ. Καὶ ἀκούσας ἀπ' αὐτοῦ ὁ Ἥλιος, ἐζήτησεν αὐτὴν πιάσαι, διὰ τὴν τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Ἡφαίστου νο- C μοθεσίαν, ἵνα μὴ λυθῇ· καὶ λαβὼν στρατιώτας ἐκ τοῦ ἰδίου στρατοῦ, μαθὼν τὸν καιρὸν τῆς μοιχείας αὐτῆς γίνεσθαι, νύκτωρ ἐπιρρίψας αὐτῇ, τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς μὴ ὄντος αὐτόθι, εὗρεν αὐτὴν μετὰ ἄλλου καθεύδουσαν τοῦ ἐρωμένου παρ' αὐτῆς. ἥντινα εὐθέως κατηγαγὼν, ἐπόμπευσεν ἐν πάσῃ τῇ χώρᾳ τῆς Αἰγύπτου τιμωρησάμενος, καὶ γέγονε σωφροσύνη μεγάλη ἐν τῇ γῇ τῆς Αἰγύπτου. ἐκάκωσεν δὲ τὸν μοιχὸν ἀνεῖλε, καὶ εὐχαριστήθη. περὶ οὗ ἱστορεῖ ποιητικῶς Ὅμηρος ὁ ποιητής, ὡς ὁ Ἥλιος, φησίν, ἤλεγξε τὴν Ἀφροδίτην, συμμιγνυμένην νυκτὸς Ἄρει· Ἀφροδίτην δὲ ἐκάλεσε τὴν ἐπιθυμίαν τῆς πορνείας, ἀπὸ τοῦ Ἡλίου βασιλέως ἐλεγχθεῖσαν. Τὸ δὲ ἀληθὲς, ὡς προγέγρα- D πται, Παλαίφατος ὁ σοφώτατος χρονογράφος συνεγράψατο.

Μετὰ δὲ τὴν τελευτὴν Ἡλίου βασιλέως, υἱοῦ Ἡφαίστου, ἐβασίλευσε τῶν Αἰγυπτίων Σῶσις· καὶ μετὰ τὴν βασιλείαν αὐτοῦ, ἐβασίλευσεν Ὄσιρις· καὶ μετὰ Ὄσιριν ἐβασίλευσεν Ὧρος· καὶ μετὰ Ὧρον, ἐβασίλευσε Θοῦλις, ὃς παρέλαβε μετὰ δυνάμεως πολλῆς πᾶσαν τὴν γῆν ἕως τοῦ ὠκεανοῦ. Καὶ ἐν τῷ ὑποστρέφειν, ἦλθεν ἐπὶ

Malalæ Chronogr.

POST mortem vero Vulcani, regnavit ad Ægyptum filius ejus Sol, per ſpatium 4407. dierum: ex quibus emergunt anni duodecim, cum diebus 97. Illis enim temporibus nec Ægyptii, nec alii ulli alium ab hoc habuere computandi modum: ſed revolutiones hi Lunares, illi vero dierum periodos pro annis enumerabant. Modus vero per duodecim menſes ſupputandi tum demum obtinuit, cum Regibus vectigales fieri cœperunt Mortales. Sol vero, Vulcani F. potens fuit, & gloriæ cupidus: Qui a quodam edoctus, fœminam quandam Ægyptiam, opibus & dignitate florentem, cum quodam amaſio ſuo adulterii conſuetudinem habere; in ſtudiis habuit illam prehendere, quo Legem a Patre latam præſtaret inviolatam. Certior itaque factus, tempus quo congreſſuri erant jam inſtare; delectis militibus ſtipatus, noctu illam adoritur: deprenſamque, per abſentiam viri cum Amaſio ſuo decumbentem, extraxit: & per omnem Ægyptum circumferri juſſit, graviter in illam animadvertens. Mœchum vero ipſum morte mulctavit quo facto gratiam ſibi conciliavit; Ægyptii vero omnes uti Caſtitatem colerent, effecit. De his autem Homerus Poeta, more ſuo, fabulatur, ubi tradit; Solem deprehendiſſe Venerem cum Marte noctu cubantem. Per Venerem vero intelligit coeundi libidinem, a ſole rege reprehenſam: rem ipſam vero uti a nobis expoſita eſt, Palæphatus ſapientiſſimus Chronographus literis conſignavit.

Poſt mortem vero Solis Vulcani filii, Ægyptiis imperavit Soſis: poſt hunc regnavit Oſiris; Oſiridem excepit Horus: & Horum Thulis. Hic ingenti inſtructus exercitu, omnem circa regionem, uſque ad Oceanum, in poteſtatem ſuam redegit. In reditu autem ſuo per Africam iter faciens, Ora-

culum ſuperbus odit; Sacriſque peractis, Pythium in hæc verba tentavit. "Dic mihi, Ignipotens, Veridice, "Beate, ætherium curſum qui flectis; "Quis, ante Me, omnia ſibi ſubji"cere potuit; aut quis, poſt Me, po"terit? Reſpondit Oraculum. Pri"mum Deus: deinde verbum; cum"que his, Spiritus. Congenita ſunt "hæc omnia, in unumque tiunt; cu"jus poteſtas æterna eſt. Fac cito di"ſcedas Mortalis, quem Fata manent "incerta. Ille vero ſtatim Fano egreſſus, per inſidias interemptus eſt a ſuis in Africa. Hæc autem de regibus Ægypti antiquiſſima Monumenta Manetho tradidit: cujus etiam ex ſcriptis apparet aliter olim appellatos fuiſſe quinque Planetas. Quem enim alii Saturnum, illi Lampontem nominabant: Jovem, Phaethontem: Martem Pyroem: Venerem, Calliſtum: & Mercurium, Stilbontem: quæ nomina poſt temporis ſapientiſſimus Sotates expoſuit.

Poſteris autem temporibus regnavit ad Ægyptum, ex Chami filiis, primum Soſtris. Hic expeditionem in Aſſyrios adornavit; quibus etiam, una cum Chaldæis, Perſiſque, Babylonem uſque, in poteſtatem ſuam redactis; Aſiam quoque, & Europam omnem, Scythiam etiam, Myſiamque ſubegit. Reverſurus autem a Scythis in Ægyptum, ſelegit ex flore juventutis eorum quindecim Millia: quos in Perſidem translatos, ſedem ibi figere juſſit; data eis, quam ipſi delegiſſent, regione. Exinde vero ad hoc uſque tempus Scythæ Perſidem habitarunt: qui a Perſis etiam, Parthi, dicti ſunt: quod lingua Perſica, Scythæ, ſonat. Retinuerunt autem adhuc Parthi iſti veſtitum, linguam, legeſque Scytharum; & in bello fortiſſimi ſunt: ſicuti ſcriptum reliquit ſapientiſſimus Herodotus.

In diebus autem ſupradicti regis Soſtris, floruit Mercurius Triſmegiſtus, Ægyptius, vir eruditionis ſtupendæ, qui pronunciavit, Dei Creatoris ineffabile nomen tres eſſe maximas Perſonas, Deitatem vero unam. Unde & ab Ægyptiis, Mercurius *Triſmegiſtus*, i. e. Termaximus appellatus eſt. Invenitur enim in variis ejus ſcriptis ad Æſculapium, de Dei natura verba faciens, in hunc modum. "Si non da"retur Providentia Numinis omnia gu"bernantis, per quam hoc ipſum mihi "revelatum eſſet; non utique tantus "vos ardor inceſſiſſet de hoc quærendi. "Neque poſſibile eſt Profanos hujuſ"modi proferre Myſteria: ſed mentem "advertite. Una tantum eſt Lux in"telligens, ante Lucem intelligen"tem; & ſemper erat Mens Mentis "lucida: & nihil aliud erat, quam "hujus unitas; in ſeipſo ſemper exi"ſtens, eademque ſemper Mente, lu"ce, ac ſpiritu omnia comprehendens. "Extra hanc, nec Deus, nec Ange"lus, nec dæmon, nec alia aliqua Eſ"ſentia. Omnium enim Dominus, & "Deus eſt; & omnia ſub ipſo, & in "ipſo ſunt. Ejus enim verbum, quod "ab ipſo prodiit, undiq; perfectum "cum eſſet, & in fœcunda natura opi"fex; in genitalem incidens undam, fœcundam undam effecit. His ita dictis, in hæc verba preca"tus eſt. "Adjuro te Cœlum, Magni Numinis ſapiens opificium, propitiare. Adjuro te Vocem il-

A τὴν Ἀφρικὴν χώραν εἰς τὸ μαντεῖον ἐν ὑπερηφανίᾳ· καὶ θυσιάσας, ἐπυνθάνετο λέγων· Φράσον μοι [5] πυρισθενές, ἀψευδές, μάκαρ, ὁ τὸν αἰθέριον μεταγωλίνων δρόμον· τίς, πρὸ τῆς ἐμῆς βασιλείας ἠδυνήθη ὑποτάξαι τὰ πάντα; ἢ τίς μετ' ἐμέ; Καὶ ἐδόθη αὐτῷ χρησμὸς οὗτος. Πρῶτα Θεός· μετέπειτα Λόγος· καὶ Πνεῦμα σὺν αὐτοῖς. [6] Σύμφυτα δὲ πάντα, καὶ εἰς ἓν ἰόντα· οὗ κράτος αἰώνιον. Ὠκέσι ποσὶ βάδιζε θνητὲ, ἄδηλον διανύων βίον. καὶ εὐθέως ἐξελθὼν ἐκ τοῦ μαντείου, συσκευασθεὶς ὑπὸ τῶν ἰδίων, εὐθέως ἐσφάγη ἐν τῇ Ἀφρικῇ. Ταῦτα δὲ παλαιὰ, καὶ ἀρχαῖα βασίλεια τῶν Αἰγυπτίων Μανέθων συνεγράψατο· ἐν οἷς συγγράμμασιν αὐτοῦ ἐμφέρεται, ἄλλως λέγεσθαι τὰς ἐπωνυμίας τῶν B πέντε πλανητῶν ἀστέρων. Τὸν γὰρ λεγόμενον Κρόνον ἀστέρα, ἐκάλουν τὸν λάμποντα· τὸν δὲ Διὸς, τὸν φαέθοντα· τὸν δὲ Ἄρεος, τὸν πυρόεντα· τὸν δὲ Ἀφροδίτης, τὸν κάλλιστον· τὸν δὲ Ἑρμοῦ, τὸν στίλβοντα· ἅτινα μετὰ ταῦτα Σωτάτης ὁ σοφώτατος ἡρμήνευσε.

Καὶ λοιπὸν, ἐν τοῖς μετὰ ταῦτα χρόνοις, ἐβασίλευσεν Αἰγυπτίων, πρῶτος, [7] ἐκ τῆς φυλῆς τοῦ Χὰμ, Σώστρις· ὅστις ὁπλισάμενος ἐπολέμησεν Ἀσσυρίοις, καὶ ὑπέταξεν αὐτοὺς, καὶ τοὺς Χαλδαίους, καὶ Πέρσας, ἕως Βαβυλῶνος. Ὁμοίως δὲ ὑπέταξε καὶ τὴν Ἀσίαν, [8] καὶ τὴν Εὐρώπην πᾶσαν, καὶ τὴν Σκυθίαν, καὶ τὴν Μυσίαν. Καὶ ἐν τῷ ὑποστρέφειν αὐτὸν ἐπὶ τὴν Αἴγυπτον, ἐκ τῆς χώρας τῆς Σκυθίας, ἐπελέξατο ἀνδρῶν νεανίσκων πο- C λεμιστῶν χιλιάδας ιε'. οὕστινας μετανάστας ποιήσας, ἐκέλευσεν αὐτοὺς οἰκεῖν ἐν Περσίδι, [9] δώσας αὐτοῖς χώραν ἐκεῖ, οἵαν αὐτοὶ ἐπελέξαντο. Καὶ ἔμειναν ἐν Περσίδι οἱ αὐτοὶ Σκύθαι ἐξ ἐκείνου, ἕως τοῦ νῦν· οἵτινες ἐκλήθησαν ἀπὸ τῶν Περσῶν, Πάρθοι· ὅ ἐστιν ἑρμηνευόμενον Περσικῇ διαλέκτῳ, Σκύθαι· οἱ καὶ τὴν φορεσίαν, καὶ τὴν λαλιὰν, καὶ τοὺς νόμους Σκυθῶν ἔχουσιν ἕως τοῦ νῦν, καὶ εἰσὶ μαχιμώτατοι ἐν πολέμοις, [10] καθὼς Ἡρόδοτος ὁ σοφώτατος συνεγράψατο.

[11] Ἐν τοῖς χρόνοις τῆς βασιλείας τοῦ προειρημένου Σώστρη, ἦν Ἑρμῆς ὁ Τρισμέγιστος ὁ Αἰγύπτιος, ἀνὴρ φοβερὸς ἐν σοφίᾳ· ὃς ἔφρασε, τρεῖς μεγίστας ὑποστάσεις εἶναι τὸ τοῦ ἀρρήτου καὶ δημιουργοῦ ὄνομα, μίαν δὲ D θεότητα εἶπε· διὸ καὶ ἐκλήθη ἀπὸ τῶν Αἰγυπτίων, Τρισμέγιστος Ἑρμῆς· Ἐμφέρεται γὰρ ἐν διαφόροις αὐτοῦ λόγοις πρὸς Ἀσκληπιὸν, εἰρηκὼς περὶ Θεοῦ φύσεως ταῦτα. Εἰ μὴ πρόνοιά τις ἦν τοῦ πάντων Κυρίου, ὥστε μοὶ τὸν λόγον τοῦτον ἀποκαλύψαι, οὐδὲ ὑμᾶς τοιοῦτος ἔρως κατεῖχεν, ἵνα περὶ τούτου [12] ζητήσετε. Οὐ γὰρ ἐφικτόν ἐστιν, [13] ἀμυήτοις τοιαῦτα μυστήρια παρέχεσθαι· ἀλλὰ τῷ νοῒ ἀκούσατε. Ἓν μόνον ἐστὶ τὸ φῶς νοερὸν πρὸ φωτὸς νοεροῦ· καὶ ἦν ἀεὶ νοῦς νοὸς [14] φωτεινὸς, καὶ οὐδὲν ἕτερον ἦν [15] ἡ τούτου ἑνότης, ἀεὶ ἐν αὐτῷ ὢν, ἀεὶ τῷ αὐτοῦ νοῒ, καὶ φωτὶ, καὶ πνεύματι πάντα περιέχει· ἐκτὸς τούτου οὐ Θεὸς, οὐκ ἄγγελος, οὐ δαίμων, οὐκ οὐσία τὶς ἄλλη. Πάντων γὰρ Κύριος E καὶ Θεὸς, καὶ πάντα ὑπ' αὐτὸν, καὶ ἐν αὐτῷ ἐστιν. Ὁ γὰρ Λόγος αὐτοῦ προελθὼν, παντέλειος ὢν, καὶ γόνιμος, καὶ δημιουργὸς, ἐν γονίμῳ φύσει πεσὼν, ἐν γονίμῳ ὕδατι, ἔγκυον τὸ ὕδωρ ἐποίησε. Καὶ ταῦτα εἰρηκὼς, ηὔξατο λέγων· Ὁρκίζω σε, οὐρανὲ, Θεοῦ μεγάλου σοφὸν ἔργον, ἵλεως ἔσο· ὁρκίζω σε φωνὴ

πατρὸς, ἣν ἐφθέγξατο πρώτην, ἡνίκα κόσμον ἅπαντα ἐστηρίξατο βουλῇ· φωνὴν πατρὸς, ἣν ἐφθέγξατο πρώτην, τὸν μονογενῆ λόγον αὐτοῦ. Ταῦτα δὲ καὶ ἐν τοῖς κατὰ Ἰουλιανοῦ τοῦ βασιλέως ὑπὸ τοῦ ὁσιωτάτου Κυρίλλου συναχθεῖσιν ἐμφέρεται· ὅτι, καὶ ὁ Τρισμέγιστος Ἑρμῆς, ἀγνοῶν τὸ μέλλον, Τριάδα ὁμοούσιον ὡμολόγησεν.

Ὁ δὲ Σώστρις βασιλεὺς, μετὰ τὴν νίκην, καταλαβὼν τὴν Αἴγυπτον τελευτᾷ· καὶ ἐβασίλευσε μετ' αὐτὸν τῆς τῶν Αἰγυπτίων χώρας Φαραὼ, ὁ καὶ Μαραχὼ καλούμενος. Καὶ ἐκ τοῦ αὐτοῦ γένους ἐβασίλευσαν Αἰγυπτίων οἱ λοιποί.

Ἐν δὲ τοῖς προειρημένοις τοῦ Πίκου Διὸς χρόνοις ἐπὶ τὰ δυτικὰ μέρη, ἀναφαίνεταί τις ἐκ τῆς φυλῆς τοῦ Ἰάφεθ ἐν τῇ χώρᾳ τῶν Ἀργείων, ὀνόματι Ἴναχος· ὅστις πρῶτος ἐβασίλευσεν ἐν τῇ χώρᾳ ἐκείνῃ, καὶ κτίζει πόλιν ἐκεῖ εἰς ὄνομα τῆς σελήνης, (ἐτίμα γὰρ αὐτὴν) ἣν ἐκάλεσεν Ἰόπολιν. Οἱ γὰρ Ἀργεῖοι μυστικῶς τὸ ὄνομα τῆς σελήνης τὸ ἀπόκρυφον, Ἰὼ λέγουσιν ἕως ἄρτι. Ἔκτισε δὲ καὶ ἱερὸν ἐν τῇ πόλει τῇ σελήνῃ, ἀναστήσας αὐτῇ στήλην χαλκῆν, ἐν ᾗ ἐπέγραψεν· [16] Ἰὼ μάκαιρα λαμπαδηφόρε. ὁ δὲ αὐτὸς Ἴναχος ἠγάγετο γυναῖκα, Μελίαν ὀνόματι, ἐξ ἧς ἔσχε παῖδας τρεῖς, [17] Κάσσον, καὶ Βῆλον, καὶ θυγατέρα ἣν ἐπωνόμασεν Ἰὼ, εἰς ὄνομα τῆς σελήνης· ἦν γὰρ ἡ κόρη εὐπρεπεστάτη πάνυ. Τότε ὁ Πῖκος, ὁ καὶ Ζεὺς, ἀκούσας περὶ τοῦ Ἰνάχου, ὅτι ἔχει θυγατέρα παρθένον εὔμορφον, ὁ βασιλεὺς τῶν δυτικῶν μερῶν, πέμψας ἥρπασε τὴν Ἰὼ, θυγατέρα τοῦ Ἰνάχου, καὶ ταύτην φθείρει· καὶ ἔγκυον ποιήσας, ἔσχεν ἐξ αὐτῆς θυγατέρα, ἥντινα ἐκάλεσε Λιβύην. Ἡ δὲ Ἰὼ ἐπαχθῶς ἔφερεν, ἐπὶ τῷ συμβάντι αὐτῇ· καὶ μὴ θέλουσα συμμεῖναι τῷ Πίκῳ, ἀμελήσασα αὐτὸν καὶ πάντας, καὶ τὴν θυγατέρα αὐτῆς ἐάσασα, καὶ τὸν πατέρα αὐτῆς Ἴναχον αἰσχυνομένη, ἔφυγεν, εἰς Αἴγυπτον καταπλεύσασα. Καὶ εἰσελθοῦσα ἐν τῇ χώρᾳ τῆς Αἰγύπτου ἡ Ἰὼ, ἐκεῖ διῆγε· καὶ μαθοῦσα μετὰ χρόνον, ὅτι Ἑρμῆς βασιλεύει τῆς Αἰγύπτου, ὁ υἱὸς Πίκου Διὸς, καὶ φοβηθεῖσα τὸν αὐτὸν Ἑρμῆν, φεύγει ἐκεῖθεν ἐπὶ τὴν Συρίαν, εἰς τὸ Σίλπιον ὄρος· εἰς ὅπερ Σέλευκος ὁ Νικάτωρ ὁ Μακεδὼν ἔκτισε πόλιν μετὰ χρόνους, καὶ ἐκάλεσεν, εἰς τὸ ὄνομα τοῦ ἰδίου αὐτοῦ υἱοῦ, Ἀντιόχειαν τὴν μεγάλην. Ἀπελθοῦσα δὲ εἰς τὴν Συρίαν ἡ Ἰὼ, ἐκεῖ ἐτελεύτησεν· ὡς Θεόφιλος ὁ σοφώτατος συνεγράψατο. ἕτεροι δὲ ἐξέθεντο, ὅτι ἐν τῇ Αἰγύπτῳ ἐτελεύτα ἡ Ἰώ. Ὁ δὲ Ἴναχος, ὁ πατὴρ αὐτῆς, εἰς ἀναζήτησιν αὐτῆς ἔπεμψε τοὺς ἀδελφοὺς αὐτῆς, καὶ τοὺς συγγενεῖς, [18] καὶ τὸν Τριπτόλεμον, καὶ Ἀργείους μετ' αὐτῶν· οἵτινες πανταχοῦ ζητήσαντες, οὐχ εὗρον αὐτήν· γνόντες δὲ οἱ Ἀργεῖοι Ἰωπολῖται, ὅτι ἐτελεύτα εἰς τὴν Συρίαν ἡ Ἰὼ, ἐλθόντες ἔμειναν ἐκεῖ πρὸς μικρὸν, [19] κρούοντες εἰς ἕκαστον οἶκον αὐτοῦ, καὶ λέγοντες· ψυχὴ Ἰοῦς σωζέσθω. Καὶ ἐν ὁράματι χρηματισθέντες, εἶδον δάμαλιν, λέγουσαν αὐτοῖς ἀνθρωπίνῃ φωνῇ· ὅτι, ἐνταῦθα εἰμὶ ἐγὼ ἡ Ἰώ. καὶ διυπνισθέντες, τὴν τοῦ ὁράματος δύναμιν θαυμάζοντες ἔμειναν. Καὶ λογισάμενοι, ὅτι ἐν τῷ ὄρει αὐτῷ κεῖται ἡ Ἰὼ, κτίσαντες αὐτῇ ἱερὸν, ᾤκησαν ἐκεῖ εἰς τὸ Σίλπιον ὄρος, κτίσαντες καὶ πόλιν ἑαυτοῖς, ἣν ἐκάλεσαν Ἰώπολιν· οἵτινες ἐκλήθησαν παρὰ τοῖς αὐτοῖς Σύροις Ἰωνῖται, ἕως τοῦ νῦν. Οἱ οὖν Σύροι Ἀντιοχεῖς, ἐξ ἐκείνου τοῦ χρόνου ἀφ' οὗ οἱ Ἀργεῖοι ἐλθόν-

lam Patris, quam tum primum effatus eſt, cum Mundum univerſum conſilio ſuo ſtabilivit: Vocem Patris, quam primam edidit, verbum ſuum unigenitum. Afferuntur vero iſta a ſanctiſſimo Cyrillo, in ſcriptis ſuis adverſus Julianum Imperatorem: nempe quod Mercurius Triſmegiſtus futuri licet ignarus, unam tamen Trinitatis Eſſentiam profeſſus ſit.

Porro rex Soſtris, poſt victoriam partam, reverſus in Ægyptum, fato conceſſit. Poſt quem, Ægypti regnum obtinuit Pharaoh, qui & Maracho: ex quo oriundi ſunt ſuccedanei Ægyptiorum Reges.

Prædictis autem Pici Jovis temporibus ad occidentem regnantis, innoteſcere cœpit ex Argivorum regione quidam, cui nomen Inachus, ex Japheti gente oriundus. Primus hic Argivis imperavit, urbemque condidit, quam a Lunæ nomine, cui cultum exhibuit, Jopolim vocavit. Argivis enim uſque adhuc in Myſteriis ſuis reconditum Lunæ nomen, Jo eſt. Fanum quoque in ea urbe condidit, Lunæ ſacrum; & ex ære ſtatuam ei erexit, cum hac Inſcriptione. *Jo, Beata, Lucifera.* Inachus autem iſta in uxorem ſibi accepit Meliam; ex qua tergeminam ſuſcepit prolem, Caſſum, Belum, filiamque, quam a Lunæ nomine Jo vocavit; forma enim erat Virgo laudatiſſima. Picus interim, qui & Jupiter, qui partibus Occidentalibus imperavit, ubi inaudiſſet Inacho filiam eſſe pulcherrimæ formæ virginem; per emiſſarios raptam compreſſit, gravidamque fecit; & ex ea filiam habuit, quam Lybiam nominavit. Jo autem illatam ſibi injuriam indigne ferens, diutius cum Jove Pico conſuetudinem habere dedignata eſt: derelictaque filia, Patris etiam conſpectu ob pudorem evitato, clam omnibus in Ægyptum profuga navigavit, ibique ſedem fixit. Ubi cum per aliquod tempus manſiſſet, edocta eſt, Regiam ibi poteſtatem habere Mercurium, Jovis Pici filium. Metuens igitur ſibi ab eo, ex Ægypto in Syriam fuga evaſit, ad Montem Silpium; ubi poſteris temporibus Seleucus Nicator Macedo urbem condidit, quam, a filii ſui nomine, Antiochiam Magnam appellavit. At vero Jo vitam ſuam in Syria, quo profugerat, finivit; ſicuti ſcriptum reliquit ſapientiſſimus Theophilus. Alii vero tradiderunt, in Ægypto eam obiiſſe. Inachus autem pater Jus, ad eam inquirendam fratres ejus miſit, & propinquos, nec non & Triptolemum, cum Argivis aliis: qui eam obique veſtigantes, non invenerunt. Edocti vero Argivi Jopolitæ, eam in Syria defunctam; illuc ventitantes, aliquandiu ibi commorati ſunt; domoſque ſingulas pulſantes, dixerunt: *Salva ſit Jus Anima.* Acceptoque per inſomnium Oraculo, viſi ſunt ſibi videre buculam, humana voce ita ſe alloquentem: *Hic ego ſum Jo.* A ſomno vero excitati, vimque Viſionis ſecum reputantes, omnino cenſuerunt, eam in monte Silpio ſepultam jacere. Extructo igitur ibi Fano, ſedes illic poſuere; urbemque condiderunt, quam Jopolim nominarunt: unde & ipſi a Syris, ad hunc uſque diem, Jonitæ vocantur. Syri autem Antiocheni, ex eo tempore quo illuc advenerunt Argivi, Jo quæritantes, in

culum ſuperbus adiit; Sacriſque peractis, Pythium in hæc verba tentavit. "Dic mihi, Ignipotens, Veridice, Beate, æthereum curſum qui flectis; Quis, ante Me, omnia ſibi ſubjicere potuit; aut quis, poſt Me, poterit? Reſpondit Oraculum. Primum Deus: deinde verbum; cumque his, Spiritus. Congenita ſunt hæc omnia, in unumque fiunt; cujus poteſtas æterna eſt. Fac cito diſcedas Mortalis, quem Fata manent incerta." Ille vero ſtatim Fano egreſſus, per inſidias interemptus eſt a ſuis in Africa. Hæc autem de regibus Ægypti antiquiſſima Monumenta Manetho tradidit: cujus etiam ex ſcriptis apparet aliter olim appellatos fuiſſe quinque Planetas. Quem enim alii Saturnum, illi Lampontem nominabant: Jovem, Phaethontem: Martem Pyroem: Venerem, Calliſtum: & Mercurium, Stilbontem: quæ nomina poſt temporis ſapientiſſimus Sotates expoſuit.

Poſteris autem temporibus regnavit ad Ægyptum, ex Chami filiis, primum Soſtris. Hic expeditionem in Aſſyrios adornavit; quibus etiam, una cum Chaldæis, Perſiſque, Babylonem uſque, in poteſtatem ſuam redactis; Aſiam quoque, & Europam omnem, Scythiam etiam, Myſiamque ſubegit. Reverſurus autem a Scythis in Ægyptum, ſelegit ex flore juventutis eorum quindecim Millia: quos in Perſidem translatos, ſedem ibi figere juſſit; data eis, quam ipſi delegiſſent, regione. Exinde vero ad hoc uſque tempus Scythæ Perſidem habitarunt: qui a Perſis etiam, Parthi, dicti ſunt: quod lingua Perſica, Scythæ, ſonat. Retinuerunt autem adhuc Parthi iſti veſtitum, linguam, legeſque Scytharum; & in bello fortiſſimi ſunt: ſicuti ſcriptum reliquit ſapientiſſimus Herodotus.

In diebus autem ſupradicti regis Soſtris, floruit Mercurius Triſmegiſtus, Ægyptius, vir eruditionis ſtupendæ, qui pronunciavit, Dei Creatoris ineffabile nomen tres eſſe maximas Perſonas, Deitatem vero unam. Unde & ab Ægyptiis, Mercurius *Triſmegiſtus*, i. e. Termaximus appellatus eſt. Invenitur enim in variis ejus ſcriptis ad Æſculapium, de Dei natura verba faciens, in hunc modum. "Si non daretur Providentia Numinis omnia gubernantis, per quam hoc ipſum mihi revelatum eſſet; non utique tantus vos ardor inceſſiſſet de hoc quærendi. Neque poſſibile eſt Profanos hujuſmodi proferre Myſteria: ſed mentem advertite. Una tantum eſt Lux intelligens, ante Lucem intelligentem; & ſemper erat Mens Mentis lucida: & nihil aliud erat, quam hujus unitas; in ſeipſo ſemper exiſtens, eademque ſemper Mente, luce, ac ſpiritu omnia comprehendens. Extra hanc, nec Deus, nec Angelus, nec dæmon, nec alia aliqua Eſſentia. Omnium enim Dominus, & Deus eſt; & omnia ſub ipſo, & in ipſo ſunt. Ejus enim verbum, quod ab ipſo prodiit, undiq; perfectum cum eſſet, & in fœcundæ naturæ opifex; in genitalem incidens undam, fœcundam undam effecit. His ita dictis, in hæc verba precatus eſt. " Adjuro te Cœlum, Magni Numinis ſapiens opificium, propitiare. Adjuro te Vocem il-

A τὴν Ἀφρικὴν χώραν εἰς τὸ μαντεῖον ἐν ὑπερηφανίᾳ· καὶ θυσιάσας, ἐπυνθάνετο λέγων· Φράσον μοι [5] πυριθαλὲς, ἀψευδὲς, μάκαρ, ὁ τὸν αἰθέριον μεταγκλίνων δρόμον· τίς, πρὸ τῆς ἐμῆς βασιλείας ἠδυνήθη ὑποτάξαι τὰ πάντα; ἢ τίς μετ' ἐμέ; Καὶ ἐδόθη αὐτῷ χρησμὸς οὗτος. Πρῶτα Θεός· μετέπειτα Λόγος· καὶ Πνεῦμα σὺν αὐτοῖς. [6] Σύμφυτα δὲ πάντα, καὶ εἰς ἓν ἰόντα· οὗ κράτος αἰώνιον. Ὠκέσι ποσὶ βάδιζε θνητὲ, ἄδηλον διανύων βίον. καὶ εὐθέως ἐξελθὼν ἐκ τοῦ μαντείου, συσκευασθεὶς ὑπὸ τῶν ἰδίων, εὐθέως ἐσφάγη ἐν τῇ Ἀφρικῇ. Ταῦτα δὲ παλαιὰ, καὶ ἀρχαῖα βασίλεια τῶν αἰγυπτίων Μανέθων συνεγράψατο· ἐν οἷς συγγράμμασιν αὐτοῦ ἐμφέρεται, ἄλλως λέγεσθαι τὰς ἐπωνυμίας τῶν
B πέντε πλανητῶν ἀστέρων. Τὸν γὰρ λεγόμενον Κρόνον ἀστέρα, ἐκάλουν τὸν λάμποντα· τὸν δὲ Διὸς, τὸν φαέθοντα· τὸν δὲ Ἄρεος, τὸν πυρόεντα· τὸν δὲ Ἀφροδίτης, τὸν κάλλιστον· τὸν δὲ Ἑρμοῦ, τὸν στίλβοντα· ἅτινα μετὰ ταῦτα Σωτάτης ὁ σοφώτατος ἡρμήνευσε.

Καὶ λοιπὸν, ἐν τοῖς μετὰ ταῦτα χρόνοις, ἐβασίλευσεν Αἰγυπτίων, πρῶτος, [7] ἐκ τῆς φυλῆς τοῦ Χὰμ, Σώστρις· ὅστις ὁπλισάμενος ἐπολέμησεν Ἀσσυρίοις, καὶ ὑπέταξεν αὐτοὺς, καὶ τοὺς Χαλδαίους, καὶ Πέρσας, ἕως Βαβυλῶνος. Ὁμοίως δὲ ὑπέταξε καὶ τὴν Ἀσίαν, [8] καὶ τὴν Εὐρώπην πᾶσαν, καὶ τὴν Σκυθίαν, καὶ τὴν Μυσίαν. Καὶ ἐν τῷ ὑποστρέφειν αὐτὸν ἐπὶ τὴν Αἴγυπτον, ἐκ τῆς χώρας τῆς Σκυθίας, ἐπελέξατο ἀνδρῶν νεανίσκων
C πολεμιστῶν χιλιάδας ιε΄. οὕστινας μεταναστὰς ποιήσας, ἐκέλευσεν αὐτοὺς οἰκεῖν ἐν Περσίδι, [9] δοὺς αὐτοῖς χώραν ἐκεῖ, οἵαν αὐτοὶ ἐπελέξαντο. Καὶ ἔμειναν ἐν Περσίδι οἱ αὐτοὶ Σκύθαι ἐξ ἐκείνου, ἕως τοῦ νῦν· οἵτινες ἐκλήθησαν ἀπὸ τῶν Περσῶν, Πάρθοι· ὅ ἐστιν ἑρμηνευόμενον Περσικῇ διαλέκτῳ, Σκύθαι· οἳ καὶ τὴν φορεσίαν, καὶ τὴν λαλιὰν, καὶ τοὺς νόμους Σκυθῶν ἔχουσιν ἕως τοῦ νῦν, καὶ εἰσὶ μαχιμώτατοι ἐν πολέμοις, [10] καθὼς Ἡρόδοτος ὁ σοφώτατος συνεγράψατο.

[11] Ἐν τοῖς χρόνοις τῆς βασιλείας τοῦ προειρημένου Σώστρη, ἦν Ἑρμῆς ὁ Τρισμέγιστος ὁ Αἰγύπτιος, ἀνὴρ φοβερὸς ἐν σοφίᾳ· ὃς ἔφρασε, τρεῖς μεγίστας ὑποστάσεις εἶναι τὸ τοῦ ἀρρήτου καὶ δημιουργοῦ ὄνομα, μίαν δὲ
D θεότητα εἶπε· διὸ καὶ ἐκλήθη ἀπὸ τῶν Αἰγυπτίων, Τρισμέγιστος Ἑρμῆς· Ἐμφέρεται γὰρ ἐν διαφόροις αὐτοῦ λόγοις πρὸς Ἀσκληπιὸν, εἰρηκὼς περὶ Θεοῦ φύσεως ταῦτα. Εἰ μὴ πρόνοιά τις ἦν τοῦ πάντων Κυρίου, ὥστε μοι τὸν λόγον τοῦτον ἀποκαλύψαι, οὐδὲ ὑμᾶς τοιοῦτος ἔρως κατεῖχεν, ἵνα περὶ τούτου [12] ζητήσετε. Οὐ γὰρ ἐφικτόν ἐστιν, [13] ἀμυήτοις τοιαῦτα μυστήρια παρέχεσθαι· ἀλλὰ τῷ νοῒ ἀκούσατε. Ἓν μόνον ἐστὶ τὸ φῶς νοερὸν πρὸ φωτὸς νοεροῦ· καὶ ἦν ἀεὶ νοῦς νοὸς [14] φωτεινὸς, καὶ οὐδὲν ἕτερον ἦν [15] ἡ τούτου ἑνότης, ἀεὶ ἐν αὐτῷ ὢν, ἀεὶ τῷ αὐτοῦ νοῒ, καὶ φωτὶ, καὶ πνεύματι πάντα περιέχει· ἐκτὸς τούτου οὐ Θεὸς, οὐκ ἄγγελος, οὐ δαίμων, οὐκ οὐσία τις ἄλλη. Πάντων γὰρ Κύριος
E καὶ Θεὸς, καὶ πάντα ὑπ' αὐτὸν, καὶ ἐν αὐτῷ ἐστιν. Ὁ γὰρ Λόγος αὐτοῦ προελθὼν, παντέλειος ὢν, καὶ γόνιμος, καὶ δημιουργὸς, ἐν γονίμῳ φύσει πεσὼν, ἐν γονίμῳ ὕδατι, ἔγκυον τὸ ὕδωρ ἐποίησε. Καὶ ταῦτα εἰρηκὼς, ηὔξατο λέγων· Ὁρκίζω σε, οὐρανὲ, Θεοῦ μεγάλου σοφὸν ἔργον, ἵλαος ἔσο· ὁρκίζω σε φωνὴ

πατρὸς, ἣν ἐφθέγξατο πρώτην, ἡνίκα κόσμον ἅπαντα ἐστηρίξατο βουλῇ· φωνὴν πατρὸς, ἣν ἐφθέγξατο πρώτην, τὸν μονογενῆ λόγον αὐτοῦ. Ταῦτα δὲ καὶ ἐν τοῖς κατὰ Ιουλιανοῦ τοῦ βασιλέως ὑπὸ τοῦ ὁσιωτάτου Κυρίλλου συναχθεῖσιν ἐμφέρεται· ὅτι, καὶ ὁ Τρισμέγιστος Ερμῆς, ἀγνοῶν τὸ μέλλον, Τριάδα ὁμοούσιον ὡμολόγησεν. A

Ο δὲ Σώστρις βασιλεὺς, μετὰ τὴν νίκην, καταλαβὼν τὴν Αἴγυπτον τελευτᾷ· καὶ ἐβασίλευσε μετ᾽ αὐτὸν τῆς Αἰγυπτίων χώρας Φαραὼ, ὁ καὶ Μαραχὼ καλούμενος. Καὶ ἐκ τοῦ αὐτοῦ γένους ἐβασίλευσαν Αἰγυπτίων οἱ λοιποί.

Εν δὲ τοῖς προειρημένοις τοῦ Πίκου Διὸς χρόνοις ἐπὶ τὰ δυτικὰ μέρη, ἀναφαίνεταί τις ἐκ τῆς φυλῆς τοῦ Ιάφεθ B ἐν τῇ χώρᾳ τῶν Αργείων, ὀνόματι Ιναχος· ὅστις πρῶτος ἐβασίλευσεν ἐν τῇ χώρᾳ ἐκείνῃ, καὶ κτίζει πόλιν ἐκεῖ εἰς ὄνομα τῆς σελήνης, (ἐτίμα γὰρ αὐτὴν) ἣν ἐκάλεσεν Ιώπολιν. Οἱ γὰρ Αργεῖοι μυστικῶς τὸ ὄνομα τῆς σελήνης τὸ ἀπόκρυφον, Ιὼ λέγουσιν ἕως ἄρτι. Εκτισε δὲ καὶ ἱερὸν ἐν τῇ πόλει τῇ σελήνῃ, ἀναστήσας αὐτῇ στήλην χαλκῆν, ἐν ᾗ ἐπέγραψεν· [16] Ιὼ μάκαιρα λαμπαδηφόρε. ὁ δὲ αὐτὸς Ιναχος ἠγάγετο γυναῖκα, Μελίαν ὀνόματι, ἐξ ἧς ἔσχε παῖδας τρεῖς, [17] Κάσσον, καὶ Βῆλον, καὶ θυγατέρα ἣν ἐπωνόμασεν Ιὼ, εἰς ὄνομα τῆς σελήνης· ἦν γὰρ ἡ κόρη εὐπρεπεστάτη πάνυ. Τότε ὁ Πῖκος, ὁ καὶ Ζεὺς, ἀκούσας περὶ τοῦ Ινάχου, ὅτι ἔχει θυγατέρα παρθένον εὐπρεπῆ, ὁ βασιλεὺς τῶν δυ- C τικῶν μερῶν, πέμψας ἥρπασε τὴν Ιὼ, θυγατέρα τοῦ Ινάχου, καὶ ταύτην φθείρει· καὶ ἔγκυον ποιήσας, ἔσχεν ἐξ αὐτῆς θυγατέρα, ἥντινα ἐκάλεσε Λιβύην. Η δὲ Ιὼ ἐπαχθῶς ἔφερεν, ἐπὶ τῷ συμβάντι αὐτῇ· καὶ μὴ θέλουσα συμμεῖναι τῷ Πίκῳ, διαλαθοῦσα αὐτὸν καὶ πάντας, καὶ τὴν θυγατέρα αὐτῆς ἐάσασα, καὶ τὸν πατέρα αὐτῆς Ιναχον αἰσχυνομένη, ἔφυγεν, εἰς Αἴγυπτον καταπλεύσασα. Καὶ εἰσελθοῦσα ἐν τῇ χώρᾳ τῆς Αἰγύπτου ἡ Ιὼ, ἐκεῖ διῆγε· καὶ μαθοῦσα μετὰ χρόνον, ὅτι Ερμῆς βασιλεύει τῆς Αἰγύπτου, ὁ υἱὸς Πίκου Διὸς, καὶ φοβηθεῖσα τὸν αὐτὸν Ερμῆν, φεύγει ἐκεῖθεν ἐπὶ τὴν Συρίαν, εἰς τὸ Σίλπιον ὄρος· εἰς ὅπερ Σέλευκος ὁ Νικάτωρ ὁ Μακεδὼν ἔκτισε πόλιν μετὰ χρόνους, καὶ D ἐκάλεσεν, εἰς τὸ ὄνομα τοῦ ἰδίου αὐτοῦ υἱοῦ, Αντιόχειαν τὴν μεγάλην. Απελθοῦσα δὲ εἰς τὴν Συρίαν ἡ Ιὼ, ἐκεῖ ἐτελεύτησεν· ὡς Θεόφιλος ὁ σοφώτατος συνεγράψατο. ἕτεροι δὲ ἐξέθεντο, ὅτι ἐν τῇ Αἰγύπτῳ ἐτελεύτα ἡ Ιώ. Ο δὲ Ιναχος, ὁ πατὴρ αὐτῆς, εἰς ἀναζήτησιν αὐτῆς ἔπεμψε τοὺς ἀδελφοὺς αὐτῆς, καὶ τοὺς συγγενεῖς, [18] καὶ τὸν Τριπτόλεμον, καὶ Αργείους μετ᾽ αὐτῶν· οἵτινες πανταχοῦ ζητήσαντες, οὐχ εὗρον αὐτήν· γνόντες δὲ οἱ Αργεῖοι Ιωπολῖται, ὅτι ἐτελεύτα εἰς τὴν Συρίαν ἡ Ιώ. ἐλθόντες ἔμειναν ἐκεῖ πρὸς μικρὸν, [19] κρούοντες εἰς ἕκαστον οἶκον αὐτῶν, καὶ λέγοντες· ψυχὴ Ιοῦς σωζέσθω. Καὶ ἐν ὁράματι χρηματισθέντες, εἶδον δάμαλιν, λέγουσαν αὐτοῖς ἀνθρωπίνῃ φωνῇ· ὅτι, ἐνταῦθα εἰμὶ E ἐγὼ ἡ Ιώ. καὶ διυπνισθέντες, τὴν τοῦ ὁράματος δύναμιν θαυμάζοντες ἔμειναν. Καὶ λογισάμενοι, ὅτι ἐν τῷ ὄρει αὐτῷ κεῖται ἡ Ιὼ, κτίσαντες αὐτῇ ἱερὸν, ᾤκησαν ἐκεῖ εἰς τὸ Σίλπιον ὄρος, κτίσαντες καὶ πόλιν ἑαυτοῖς, ἣν ἐκάλεσαν Ιωπολιν· οἵτινες ἐκλήθησαν παρὰ τοῖς αὐτοῖς Σύροις Ιωνῖται, ἕως τοῦ νῦν. Οἱ μὲν Σύροι Αντιοχεῖς, ἐξ ἐκείνου τοῦ χρόνου ἀφ᾽ οὗ οἱ Αργεῖοι ἐλθόν-

Malalæ Chronogr.

lam Patris, quam tum primum effatus eſt, cum Mundum univerſum conſilio ſuo ſtabilivit: Vocem Patris, quam primam edidit, verbum ſuum unigenitum. Afferuntur vero iſta a ſanctiſſimo Cyrillo, in ſcriptis ſuis adverſus Julianum Imperatorem: nempe quod Mercurius Triſmegiſtus futuri licet ignarus, unam tamen Trinitatis Eſſentiam profeſſus ſit.

Porro rex Soſtris, poſt victoriam partam, reverſus in Ægyptum, fato conceſſit. Poſt quem, Ægypti regnum obtinuit Pharaoh, qui & Maracho: ex quo oriundi ſunt ſuccedanei Ægyptiorum Reges.

Prædictis autem Pici Jovis temporibus ad occidentem regnantis, innoteſcere cœpit ex Argivorum regione quidam, cui nomen Inachus, ea Japheti gente oriundus. Primus hic Argivis imperavit, urbemque condidit, quam a Lunæ nomine, cui cultum exhibuit, Jopolim vocavit. Argivis enim uſque adhuc in Myſteriis ſuis reconditum Lunæ nomen, Jo eſt. Fanum quoque in ea urbe condidit, Lunæ ſacrum; & ex ære ſtatuam ei erexit, cum hac Inſcriptione. *Jo, Beata, Lucifera.* Inachus autem iſte in uxorem ſibi accepit Meliam; ex qua tergeminam ſuſcepit prolem, Caſſum, Belum, filiamque, quam a Lunæ nomine Jo vocavit; forma enim erat Virgo laudatiſſima. Picus interim, qui & Jupiter, qui partibus Occidentalibus imperavit, ubi inaudiſſet Inacho filiam eſſe pulcherrimæ formæ virginem; per emiſſarios raptam compreſſit, gravidamque fecit; & ex ea filiam habuit, quam Lybiam nominavit. Jo autem illatam ſibi injuriam indigne ferens, diutius cum Jove Pico conſuetudinem habere dedignata eſt: derelictaque filia, Patris etiam conſpectu ob pudorem evitato, clam omnibus in Ægyptum profuga navigavit, ibique ſedem fixit. Ubi cum per aliquod tempus manſiſſet, edocta eſt, Regiam ibi poteſtatem habere Mercurium, Jovis Pici filium. Metuens igitur ſibi ab eo, ex Ægypto in Syriam fuga evaſit, ad Montem Silpium; ubi poſteris temporibus Seleucus Nicator Macedo urbem condidit, quam, a filii ſui nomine, Antiochiam Magnam appellavit. At vero Jo vitam ſuam in Syria, quo profugerat, finivit; ſicuti ſcriptum reliquit ſapientiſſimus Theophilus. Alii vero tradiderunt, in Ægypto eam obiiſſe. Inachus autem pater Jus, ad eam inquirendam fratres ejus miſit, & propinquos, nec non & Triptolemum, cum Argivis aliis: qui eam ubique veſtigantes, non invenerunt. Edocti vero Argivi Jopolitæ, eam in Syria defunctam; illuc ventitantes, aliquandiu ibi commorati ſunt; domoſque ſingulas pulſantes, dixerunt: *Salva ſit Jus Anima.* Acceptoque per inſomnium Oraculo, viſi ſunt ſibi videre buculam, humana voce ita ſe alloquentem: *Hic ego ſum Jo.* A ſomno vero excitati, vimque Viſionis ſecum reputantes, omnino cenſuerunt, eam in monte Silpio ſepultam jacere. Extructo igitur ibi Fano, ſedes illic poſuere; urbemque condiderunt, quam Jopolim nominarunt: unde & ipſi a Syris, ad hunc uſque diem, Jonitæ vocantur. Syri autem Antiocheni, ex eo tempore quo illuc advenerunt Argivi, Jo quæritantes, in

perpetuam rei memoriam, ritu anniverſario, domos Græcorum pulſant, in hunc uſque diem. Quod autem Argivi illic in Syria ſedes ſuas poſuerint, in cauſa fuit rex Inachus, pater Jus; qui eis in mandata dederat, ex Argis ſoluturis; uti, non niſi Jo filia inventa, in Argivorum terras reverterentur. Itaque etiam condiderunt ibi Jonitæ templum Saturno, in monte Silpio.

Libye autem, Pici Jovis & Jus filia Neptuno cuidam nupta, tres ei filios peperit; quibus nomina, Agenor, Belus, & Enyalius: ex quibus, Agenor, & Belus in Syriam profecti ſunt, exploraturi, an in vivis adhuc eſſet Jo, cum fratribus ejus; & qui illis ſanguine conjuncti eſſent. Nemine autem invento, redierunt: & quidem Belus in Ægyptum profectus, in uxorem accepit ſibi Sidam; ex qua duos ſuſcepit filios Ægyptum, & Danaum. Agenor vero Phœniciam ſe recipiens, Tyro uxorem duxit: a cujus nomine, Civitatem ibi a ſe extructam, Tyrum vocavit. Ubi & imperium tenens ex Tyro filios ſuſcepit Cadmum, Phœnicem, Syrum, & Cilicem: filiamque unicam, cui Europæ nomen indidit. Regnavit autem Agenor in regionibus iis per annos LXIII. Poetæ vero Europam Phœnicis, Agenoris filii, filiam faciunt, a Chronologis diſſentientes. Taurus autem, rex Cretæ, Tyrum invaſit; commiſſoque navali prælio, urbem cepit, ad veſperam: qua ſpoliata, captivos inde abduxit plurimos; inter quos & Europa erat, Agenoris regis filia. Cum enim Agenor, filiique, ad limites bellis aliis diſtinerentur; Taurus interim, qui hoc reſcierat, per maris viam irrumpens, Tyrios inopinos opprimit. Memoriam autem veſperæ illius Tyrii uſque adhuc recolentes, *Veſperam Infauſtam* appellant. Taurus vero Europam in patriam ſuam abduxit; cumque Virgo eſſet egregiæ formæ, pro uxore eam habuit; regionesque eas omnes, ab ejus nomine, Europæas vocavit. Filium etiam ex ea habuit, cui Minos nomen. De his vero ſapientiſſimus Euripides Poetico ſcribens, enarrat, raptam Europam fuiſſe a Jove in taurum verſo. Idem rex Taurus urbem magnam condidit in Creta inſula, cui nomen Gortynam dedit, a Matre ſua, ex genere Pici Jovis oriunda: Urbis vero Fortunam a Virginis a ſe mactatæ nomine, Callinicem vocavit. Agenor autem a bello redux, ubi de ſubitis Tauri incurſionibus, urbiſque direptione edoctus fuiſſet, ſine mora Cadmum emiſit, magna pecuniarum vi, & exercitu inſtructum, ubi Europam curaret reducem. Moriturus deinde Rex Agenor mandavit, uti tota regio, quam ſibi ſubjugaverat, inter tres filios ſuos diſtribueretur. Phœnix igitur Tyrum accepit, porteſque vicinas: regionemque omnem ſibi ſubditam, Phœniciam vocavit. Similiter etiam Syrus partem, quam ipſe ſortitus erat, a nomine ſuo Syriam appellavit. Cilix etiam ſortem ſuam a nomine ſuo, Ciliciam nuncupavit.

Phœnicis autem ſub regno floruit Hercules ille, Tyrius Philoſophus, qui purpuram invenit. Cum enim forte per

A τὰς ἐζήτουν τὴν Ἰώ, ποιοῦσιν οὖν τὴν μνήμην, κρούοντες τῷ καιρῷ αὐτῆς κατ' ἔτος εἰς τοὺς οἴκους τῶν Ἑλλήνων ἕως ἄρτι. Διὰ τοῦτο δὲ οἱ Ἀργεῖοι [20] ἔμειναν αὐτοῖς ἐκεῖ εἰς τὴν Συρίαν, ἐπειδὴ ἐκελεύσθησαν, ἀπολυόμενοι ἀπὸ τῆς τῶν Ἀργείων χώρας, ὑπὸ τοῦ Ἰνάχου βασιλέως, τοῦ πατρὸς τῆς Ἰοῦς, εἰ μὴ ἀγάγητε τὴν θυγατέρα μου Ἰώ, μὴ ὑποστρέψητε ἐπὶ τὴν Ἀργείων χώραν. Ἔκτισαν οὖν ἐκεῖ οἱ αὐτοὶ Ἰωνῖται ἱερὸν Κρόνου, εἰς τὸ Σίλπιον ὄρος.

Ἡ δὲ Λιβύη, ἡ θυγάτηρ τῆς Ἰοῦς, καὶ τοῦ Πίκου τοῦ καὶ Διός, ἐγαμήθη τινί, ὀνόματι Ποσειδῶνι· ἐξ ὧν ἐτέχθησαν, ὁ Ἀγήνωρ, καὶ Βῆλος, καὶ Ἐνυάλιος, παῖδες τρεῖς. Ὁ δὲ Ἀγήνωρ, καὶ Βῆλος, κατέλαβον τὴν Συρίαν καὶ αὐτοί, εἰς ἀναζήτησιν τῆς Ἰοῦς, εἰ ἔτι ζῇ, καὶ B τῶν ἀδελφῶν αὐτῆς, εἴπερ εἰσίν. [21] ἦσαν γὰρ αὐτῆς συγγενεῖς. Καὶ μηδένα εὑρηκότες, ὑπέστρεψαν· καὶ ὁ μὲν Βῆλος ἐπὶ τὴν Αἴγυπτον ἀπῆλθε, κἀκεῖ γαμήσας τὴν Σίδα, ἔσχεν υἱοὺς δύο, Αἴγυπτον, καὶ Δαναόν. Ὁ δὲ Ἀγήνωρ ἐπὶ τὴν Φοινίκην ἐλθών, ἠγάγετο τὴν Τυρώ· καὶ κτίζει πόλιν, ἣν ἐκάλεσε Τύρον, εἰς ὄνομα τῆς ἑαυτοῦ γαμετῆς. Ἐβασίλευσεν οὖν ἐκεῖ, καὶ [22] ἔσχεν υἱοὺς ἐκ τῆς Τυροῦς, τὸν Κάδμον, καὶ τὸν Φοίνικα, καὶ τὸν Σύρον, καὶ τὸν Κίλικα· καὶ θυγατέρα, ἣν ἐκάλεσεν Εὐρώπην. Καὶ βασιλεύει ὁ Ἀγήνωρ τῶν μερῶν ἐκείνων ἔτη ξγ'. Τὴν δὲ Εὐρώπην οἱ ποιηταὶ ἐξέθεντο θυγατέρα εἶναι τοῦ Φοίνικος, τοῦ υἱοῦ Ἀγήνορος βασιλέως, [23] μὴ ὁμοφωνήσαντες τοῖς χρονογράφοις. Ἐπιρρίψας δὲ τῇ πόλει Τύρῳ Ταῦρος, C ὁ τῆς Κρήτης βασιλεύς, ναυμαχίᾳ πολεμήσας, παρέλαβε τὴν αὐτὴν Τύρον πόλιν ἑσπέρας· [24] καὶ πραιδεύσας, ἔλαβεν αἰχμαλώτους ἐκ τῆς πόλεως πολλούς· ἐν οἷς ἔλαβε καὶ τὴν Εὐρώπην, θυγατέρα τοῦ Ἀγήνορος βασιλέως. Ὁ δὲ Ἀγήνωρ, καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ ἐπολέμουν [25] ἐπὶ τὸ λίμιτον· τοῦτο Ταῦρος, ὁ τῆς Κρήτης βασιλεύς, ἐξαίφνης ἐπιρρίψας τῇ χώρᾳ διὰ θαλάττης· ἥτινος ἑσπέρας μνήμην ποιοῦνται οἱ Τύριοι ἕως τοῦ νῦν, [26] λέγοντες, Κακὴ ὀψινή. Ἀπήγαγε δὲ τὴν Εὐρώπην εἰς τὴν ἰδίαν πατρίδα ὁ Ταῦρος, ἥντινα καὶ γυναῖκα ἔλαβε, παρθένον οὖσαν, καὶ εὐπρεπῆ· καὶ ἐκάλεσε τὰ μέρη ἐκεῖνα, εἰς ὄνομα αὐτῆς, Εὐρώπια. Ἐξ ἧς ἔσχεν υἱόν, τὸν Μίνω, καθὼς καὶ Εὐριπίδης ὁ σοφώτατος ποιητικῶς συνεγράD ψατο, [27] ὡς φησί· Ζεὺς μεταβληθεὶς εἰς Ταῦρον, τὴν Εὐρώπην ἥρπασεν. Ἔκτισε δὲ ἐν τῇ αὐτῇ Κρήτῃ νήσῳ ὁ αὐτὸς Ταῦρος βασιλεὺς πόλιν μεγάλην, [28] ἣν ἐκάλεσε Γορτύναν, εἰς ὄνομα τῆς αὐτοῦ μητρός, τῆς ἐκ γένους Πίκου Διός· [29] τὴν δὲ τῆς αὐτῆς πόλεως τύχην ἐκάλεσε Καλλινίκην, εἰς ὄνομα τῆς σφαγιασθείσης παρ' αὐτοῦ κόρης. Ὁ δὲ Ἀγήνωρ βασιλεύς, ἐλθὼν ἐκ τοῦ πολέμου ἐν τῇ Τύρῳ, καὶ μαθὼν τὴν γενομένην παρὰ τοῦ Ταύρου ἐξαίφνης ἔφοδόν τε καὶ ἁρπαγήν, εὐθέως ἐξέπεμψε τὸν Κάδμον, διὰ τὴν Εὐρώπην, μετὰ χρημάτων πολλῶν, καὶ στρατοῦ. Μέλλων δὲ τελευτᾷν ὁ αὐτὸς βασιλεὺς Ἀγήνωρ, διετάξατο πᾶσαν, ἣν ὑπέταξε γῆν, μερίσασθαι τοὺς τρεῖς αὐτοῦ υἱούς. Καὶ ἔλαE βεν ὁ Φοῖνιξ τὴν Τύρον, καὶ τὴν αὐτῆς ἐνορίαν, καλέσας τὴν ὑπ' αὐτὸν γενομένην γῆν, Φοινίκην. Ὁμοίως δὲ καὶ ὁ Σύρος, εἰς τὸ ἴδιον ὄνομα [30] καλέσας τὴν ἐπιλαχοῦσαν αὐτῷ χώραν, Συρίαν· ὡσαύτως δὲ καὶ ὁ Κίλιξ [31] τὸ ἐπιλαγχάνον αὐτῷ κλίμα ἐκάλεσε, [32] Κιλικίαν, εἰς τὸ ἴδιον αὐτοῦ ὄνομα.

Ἐν δὲ τοῖς χρόνοις τῆς βασιλείας [33] τοῦ Φοίνικος, Ἡρακλῆς ὁ φιλόσοφος, ὁ λεγόμενος Τύριος, ὅστις ἐφεῦρε

A τὴν κογχύλην· 34 ἀναχωρῶν γὰρ ἐπὶ τὸ παράλιον μέρος τῆς Τύρου πόλεως, εἶδε ποιμενικὸν κύνα ἐσθίοντα τὴν λεγομένην κογχύλην, ὅπερ ἐστὶ μικρὸν εἶδος θαλάσσιον, 35 κοχλιοειδές· καὶ τὸν ποιμένα, νομίζοντα αἱμάσσειν τὸν κύνα, λαβόντα ἀπὸ τοῦ προβάτου πόκον ἐρέας, καὶ καταμάσσοντα τὸ καταφερόμενον 36 ἐκ τοῦ στόματος τοῦ κυνὸς, καὶ βάπτοντα τὸν πόκον. Ὁ δὲ Ἡρακλῆς, προσεσχηκὼς μὴ εἶναι αὐτὸ αἷμα, ἀλλὰ βάμματος παραξένου ἀρετὴν, ἐθαύμασε· καὶ γνοὺς, ὅτι ἐκ τῆς κογχύλης ἐστὶ τὸ καινὸν βάμμα τοῦ πόκου, εἰληφὼς ἐκ τοῦ ποιμένος τὸν πόκον, ὡς μέγα δῶρον, τοῦτο προσήγαγε τῷ βασιλεῖ τῆς Τύρου, Φοίνικι. Καὶ ἐκπλαγεὶς καὶ αὐτὸς 37 ἐπὶ τῇ θέᾳ τῆς ξένης χρόας τοῦ βάμματος, θαυμάζων τὴν τούτου εὕρεσιν, ἐκέλευσεν ἐξ αὐτοῦ τοῦ βάμματος κογχύλης βαφῆναι ἐρέαν, B καὶ γενέσθαι αὐτῷ περιβόλαιον βασιλικόν· καὶ ἐφόρεσεν αὐτὸς πρῶτος ἐκ πορφύρας περιβόλαιον, καὶ πάντες ἐθαύμασαν τὸ αὐτοῦ βασιλικὸν ἔνδυμα, ὡς ξένην θέαν. Καὶ ἔκτοτε ἐκέλευσεν ὁ βασιλεὺς Φοῖνιξ, μηδένα τῶν ὑπὸ τὴν αὐτοῦ ὄντων βασιλείαν τολμᾷν φορεῖν τὴν τοιαύτην 38 ἐνάρετον, ἐκ γῆς καὶ θαλάσσης οὖσαν, φορεσίαν, εἰ μὴ αὐτὸν, καὶ τοὺς μετ᾽ αὐτὸν βασιλεύοντας τῆς Φοινίκης, διὰ τὸ γινώσκεσθαι τὸν βασιλέα τῷ στρατῷ, καὶ παντὶ τῷ πλήθει, ἐκ τῆς θαυμαστῆς καὶ παραξένου φορεσίας. Πρώην γὰρ οὐκ ἐγίνωσκον οἱ ἄνθρωποι βάπτειν χρόας ἱματίων· ἀλλὰ τὰς τῶν προβάτων ἐρέας, οἷαι ἂν ἦσαν, ταύτας ἐποίουν ἱμάτια, καὶ ἐφόρουν. Καὶ οἱ βασιλεῖς δὲ τῆς αὐτῆς χρόας τῆς τυχούσης ἐρέας ἱμάτια ἐφόρουν, καὶ οὐκ εὐχε- C ρῶς ἐγνωρίζοντο τῷ ὑπηκόῳ πλήθει οἱ βασιλεῖς. Λοιπὸν ἐν 39 οἱ κατὰ τόπον βασιλεῖς, ἤτοι ῥῆγες, καὶ τοπάρχαι, ἀκηκοότες τοῦτο, οἱ μὲν περιβόλαια, οἱ δὲ φίβλας χρυσᾶς, 40 καὶ μανδύας ἐπενόησαν ἑαυτοῖς, πορφύρια, ἢ ῥούσια βάπτοντες αὐτὰ, ἀπὸ βοτανῶν τινων· καὶ ἐφόρουν, διὰ τὸ γινώσκεσθαι τῷ ἰδίῳ πλήθει, καθὼς Παλαίφατος ὁ σοφώτατος συνεγράψατο. Μετὰ δὲ χρόνους πολλοὺς, οἱ Ῥωμαῖοι τὴν Φοινίκην ὑποτάξαντες χώραν, τὸ ἐξ ἀρχῆς ἀναδειχθὲν ἐκ τῆς κογχύλης ἀληθινὸν χρῶμα βασιλικὸν ἐφόρεσαν, ὅπερ ἐκάλεσαν Ῥωμαϊστὶ, Τόγαν· ἥντινα καὶ ὕπατοι Ῥωμαίων ἕως τῆς νῦν φοροῦσι. Νουμᾶς δὲ 41 ὁ καὶ Πομπηιανὸς, βασιλεύσας Ῥωμαίων, μετὰ τὸν Ῥῶμον καὶ τὸν Ῥῆμον, δεξάμενος πρεσβευτὰς ἐκ τῆς D χώρας τῶν λεγομένων Πελασγῶν, φοροῦντας χλαμύδας ἐχούσας ταβλία ῥούσια, καθάπερ οἱ ἀπὸ τῆς τῶν Ἰσαύρων χώρας, καὶ τερφθεὶς τοῦ σχήματος, πρῶτος ἐν τῇ Ῥώμῃ ἐπενόησε χλαμύδα φορεῖσθαι· τὰς μὲν βασιλικὰς πορφύρας, ἐχούσας ταβλία χρυσᾶ· τὰς δὲ τῶν συγκλητικῶν αὐτοῦ καὶ τῶν ἐν ἀξίαις, καὶ στρατείαις, χλαμύδας ἐχούσας σύμμετρον τῆς βασιλικῆς φορεσίας, ταβλία πορφυρᾶ, δηλοῦντα ἀξίαν Ῥωμαϊκῆς πολιτείας, καὶ ὑποταγήν. 42 κελεύσας, μηδένα συγχωρεῖσθαι εἰσελθεῖν εἰς τὸ παλάτιον πρὸς αὐτὸν, δίχα τοῦ σχήματος τῆς αὐτῆς χλαμύδος· καὶ οὐ συνεχώρουν τινὰ εἰσελθεῖν οἱ φυλάττοντες τὸ παλάτιον, εἰ μὴ ἐφόρει χλαμύδα, ἔχουσαν φιλοτιμίαν βασιλικῆς ἐσθῆτος· καθὼς ὁ σοφώτατος Τραγκύλλος, E Ῥωμαίων ἱστορικὸς, ταῦτα συνεγράψατο.

43 Ὁ δὲ Σύρος, ὁ υἱὸς τοῦ Ἀγήνορος, ἀνὴρ ἐγένετο σοφὸς, ὃς συνεγράψατο Φοινικικοῖς γράμμασι τὴν ἀριθμητικὴν φιλοσοφίαν· ὑπέθετο δὲ ἀσωμάτους εἶναι ἀρχὰς, καὶ σώματα μεταβάλλεσθαι καὶ τὰς ψυχὰς, εἰς ἀλλογενῆ ζῶα. Οὗτος πρῶτος ἐξέθετο ταῦτα· ὡς Κλήμης ὁ σοφώτατος συνεγράψατο.

A littus Tyrium obambularet, paſtorium vidit canem, qui oſtreum, (quod Conchyle dicitur, parvumque genus eſt teſtudinis marinæ,) edebat. Paſtor interim ſanguinere canem exiſtimans; lana, ab ove rapta, quod ab ore ejus profluebat, abſterſit, lanamque tinxit. Hercules autem cum obſervaſſet, ſanguinem illud non eſſe; ſed peregrini ſcilicet alicujus liquoris vim, obſtupuit: & cum ex Conchyli tincturam illam lanæ expreſſam ſciret; exceptam a paſtore lanam, Phœnici, Tyriorum regi, tanquam munus inſigne, detulit. Qui & ipſe attonitus novi coloris aſpectu, ſimul etiam inventum admiratus, lanam Conchylis liquore tingi juſſit, ſibique regiam inde veſtem parari. B Primus ergo ipſe purpuream Chlamydem geſtavit, quæ quidem Veſtis Regia, tanquam inuſitatum ſpectaculum, omnibus in admirationem cedebat. Exinde vero edicto cavit rex Phœnix, ne quis ex ſuis ſubditis præclaro hoc terræ, marique debito geſtamine uti præſumeret, præter ipſum Regem, & Regis ſucceſſores: ut ex novo hoc, & mirabili geſtamine, exercitus, omniſque adeo populus, Regem ſuum agnoſceret. Namque ante hoc tempus, ignotum fuit Mortalibus tingendi artificium; ſed ex ovium vellere, quale a natura fuit, ſimplici, veſtes conficiebant. Sed & Regiæ etiam veſtes velleris colorem ſimplicem referebant; neque facile erat C populo Principem ſuum dignoſcere. Ex eo itaque tempore Imperatores alii, Regeſque, & Dyneſtæ, qui de his aliquid inaudierant, comparabant ſibi, hi quidem indumenta, alii fibulas aureas, & Mantela purpurea, vel ruſſe, ſuccis herbarum infecta; quæ geſtare ſolebant, ut a populo dignoſcerentur: quemadmodum ſcriptis tradidit ſapientiſſimus Palæphatus. Longo autem poſt tempore, Romani, Phœnicia in poteſtatem ſuam reducta, ex vera illa, antiquituſque inventa purpura, regium ſibi amictum parabant; quem, lingua ſua, *Togam* dixere: quam & adhuc uſque Conſules Romani geſtare ſolent. Numa autem, qui & Pompejanus, qui poſt D Romulum & Remum Romanis imperavit; cum ad eum Pelaſgorum Legati veniſſent, Chlamydas geſtantes clavis ruſſis diſtinctas, (quales etiam Iſauri ferre conſueverunt;) ornata delectatus, primus auctor fuit Romanis, uti Chlamydas geſtarent, Reges quidem purpureas, clavis aureis diſtinctas; Senatus vero, & Magiſtratus, militiæque Præfecti, purpuracos clavos; Inſignia nempe Regii ornatus, quæ Romani Imperii dignitatem, & Subjectionem indigitarunt: edixitque, nequis Regiam poſtea non Chlamydatus ingrederetur. Sed neque Palatini ſatellites quenquam ſine Chlamyde, inſigne Regium præ ſe ferente, in Palatium intromittebant: ſicuti hæc ſcriptis mandavit ſapientiſſimus E Tranquillus, Romanorum Hiſtoriographus.

Syrus vero, Agenoris filius, vir fuit ſapiens. Hic Phœnicum lingua Philoſophiam Arithmeticam conſcripſit: Principia item corporea eſſe ſtatuit; Corporea autem ipſa, ſicut & animas in alia animantia migrare, primus docuit: uti prodidit ſapientiſſimus Clemens.

Hiſce temporibus erat Phalecus, Eberi filius qui vixit annos trecentos triginta novem: de quo Moſes Propheta ſcripſit. Ab Adamo igitur ad Phalecum aſque, ſecundum Prophetiam, anni numerantur MMM.

Prædictus autem Picus, qui & Jupiter, de quo ſuperius, filium habuit præter Mercurium, atque Herculem, Perſeum quoque, quem ex muliera formoſa, cui nomen Danae Acriſii Argivi filia, ſuſcepit. De qua ſapientiſſimus Euripides in Tragœdia fabulatur, vitiatam illam fuiſſe a Jove, in aurum transformato: ideoque arcula incluſam, in mare projectam fuiſſe. Buttius autem ſapientiſſimus Hiſtoriographus, in Chronico ſuo ſcriptum reliquit, Jovem Picum, in cubiculo quod mare ſpectabat commorantem eam, utpote pulcherrimam, vi auri magna, ſibi conciliaſſe; raptamque inde, compreſſiſſe, filiumque ex ea habuiſſe Perſeum, quem diximus. Hunc alatum perhibent, eo quod a pueris ſumma eſſet corporis agilitate: unde & pater ejus Jupiter Picus nefandi illius Scyphi parandi magicum ei artificium aperuit, quæque ad eum pertinent Myſticas illum, & impias edocuit impoſturas; Hujus ope, inquiens, vinces tuos inimicos, & adverſarios omnes: & quicunque Caput hoc aſpexerint, occæcati, & quaſi mortui a te percuſſi videbuntur. Perſeus igitur, Jovis Patris dicto audiens ſuis: qui, poſt eam mortuum, adoleſcentior factus, regnum Aſſyriorum in animo habuit: quippe hoc invidebat patruelibus ſuis, Nini filiis. Accepto autem oraculo, in Lybiam profectus eſt: per iter vero occurrit ei virgo quædam Indigena, oculis, capilliſque fera. Conſtitit ad viſum Perſeus, & percontatus eam, Quod, inquit, tibi nomen eſt? Reſpondit illa imperterrita, Meduſa. Tum Perſeus, comprehenſa verticis coma, falcato quem ferebat enſe caput illi amputavit: quod arreptum, Incantamentis Magicis, & infandis, juxta ac a Patre edoctus fuerat, cæremoniis præparavit; ſibique in auxilium habuit, ad inimicos, hoſteſque omnes devincendos, tollendoſque. Caput autem hoc, *Gorgonem*, appellavit; ob auxiliandi celeritatem, & ſingularem quam habuit contra adverſarios efficaciam.

Illinc autem diſcedens in Æthiopiam venit, quæ tum temporis Cepheo paſebat; ubi repertum Neptuni templum ingreſſus virginem ibi vidit, Cephei patris juſſu expoſitam, nomine Andromedam. Hanc e fano extraxit; &, quod venuſta eſſet, devirginavit, & in uxorem accepit. Inde vero ſolvens, & Aſſyriam verſus iter faciens, in Lycaoniam devenit. Hoc autem Lycaonibus cognito, armis eum repellere conati ſunt: quos tamen beneficio capitis Gorgonii profligavit: repertoque vico, cui Amandra nomen erat, ea eo civitatem condidit; & erecta ſibi pro portis ſtatua, Gorgonis effigiem ferente, ſacriſque peractis, Urbis Fortunam, juxta nomen ſuum, Perſidem vocavit: ſtatua vero hæc etiam hodie ibi ſpectatur. Urbem hanc Iconium appellavit: ibi enim poſuerat Icona,

Ἐν τοῖς χρόνοις τούτοις ἐγένετο Φάλεκ, υἱὸς Ἔβερ, ἀνὴρ θεοσεβὴς καὶ σοφὸς, ζήσας ἔτη τλθ΄. περὶ οὗ Μωσῆς ὁ προφήτης συνεγράψατο. Ἐστὶν οὖν ἀπὸ Ἀδὰμ ἕως τοῦ Φάλεκ, ἔτη ,γ, κατὰ τὴν προφητείαν.

Ὁ δὲ προειρημένος Πῖκος, ὁ καὶ Ζεὺς, ἐν τοῖς ἀνωτέροις χρόνοις ἔσχε, μετὰ τὸν Ἑρμῆν, καὶ τὸν 44 Ἡρακλέα, καὶ ἄλλον υἱὸν, τὸν Περσέα, ἀπὸ εὐπρεποῦς γυναικὸς, ὀνόματι Δανάης, θυγατρὸς τοῦ Ἀκρισίου, τοῦ κατηγομένου ἐκ τῆς Ἀργείων χώρας· περὶ ἧς ἐμυθολόγησεν Εὐριπίδης ὁ σοφώτατος, ἐν τῇ συντάξει τοῦ αὐτοῦ δράματος, ἐν κιβωτίῳ τινὶ βληθεῖσαν, καὶ ῥιφεῖσαν τὴν Δανάην, ὡς φθαρεῖσαν ὑπὸ Διὸς μεταβληθέντος εἰς χρυσόν. 45 Ὁ δὲ σοφώτατος Βούττιος, ἱστορικὸς χρονογράφος, ἐξέθετο ὡς, ὅτι ὁ αὐτὸς Πῖκος, ὁ καὶ Ζεὺς, οὖσαν ταύτην ἐν κουβουκλείῳ, παρακειμένῳ τῇ θαλάσσῃ, πολλῷ χρυσῷ πείσας, 46 ἠδυνήθη προτρεψάμενος· ἥντινα ἁρπάσας, ὡς πάνυ εὐπρεπῆ, ἔφθειρε, καὶ ἐξ αὐτῆς ἔσχεν υἱὸν ὀνόματι Περσέα τὸν προειρημένον· ὅντινα πτερωτὸν γράφουσι, διὰ τὸ ἐκπαιδόθεν περίγοργον εἶναι τὸν παῖδα· ὅθεν καὶ ὁ τούτου πατὴρ Πῖκος, ὁ καὶ Ζεὺς, ἐδίδαξεν αὐτὸν πράττειν καὶ τελεῖν τὴν μαγγανείαν 47 τοῦ μυστηρίου σκύφους, διδάξας αὐτὸν πάντα τὰ περὶ αὐτοῦ μυστικὰ καὶ δυσσεβοῦς πλανάματα· λέγων αὐτῷ, ὅτι, νικᾷς πάντας 48 τοὺς πολέμους ἐξ αὐτοῦ, καὶ τοὺς ἐχθρούς σου, καὶ πάντα ἄνθρωπον ἐναντίον, καὶ πάντας τοὺς βλέποντας ἐν αὐτῷ τῷ προσώπῳ, τυφλουμένους, καὶ μένοντας ὡσεὶ νεκροὺς, καὶ κατασφαζομένους ὑπὸ σοῦ. Καὶ λοιπὸν ὁ Περσεὺς, πεισθεὶς τῷ ἰδίῳ πατρὶ Πίκῳ τῷ καὶ Διὶ, εἰς τὸν μετὰ ταῦτα χρόνον, μετὰ τὴν τελευτὴν τοῦ πατρὸς Πίκου, τελείας ἡλικίας γενόμενος, ἐπεθύμησε τῆς τῶν Ἀσσυρίων βασιλείας, 49 φθονούμενος τοῖς παισὶ τοῦ Νίνου, τοῦ θείου αὐτοῦ, τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. Καὶ χρηματισθεὶς, ἀπῆλθεν ἐν τῇ χώρᾳ τῆς Λιβύης· καὶ κατὰ τὴν ὁδὸν, ὑπήντησε τῷ αὐτῷ Περσεῖ μία παρθένος, κόρη χωρικὴ, ἀγρίας ἔχουσα τὰς τρίχας, καὶ ὀφθαλμούς. Καὶ στήσας, ἐπηρώτησεν αὐτὴν, λέγων· Τί σου τὸ ὄνομα; ἡ δὲ εἶπε μετὰ παῤῥησίας, Μέδουσα· καὶ κρατήσας αὐτῆς τὰς τρίχας, ᾧ ἐβάσταζε 50 λογχοδρεπάνῳ ξίφει ἀπέτεμεν αὐτῆς τὴν κάραν. Καὶ λαβὼν ὁ Περσεὺς, εὐθέως ἐτέλεσε τὴν αὐτὴν κάραν μυστικῶς, καθὼς ἐδιδάχθη, ὑπὸ τοῦ ἰδίου πατρὸς Πίκου τῆς 51 μυσαρᾶς μαγγανείας τὴν πλάνην· ἥντινα ἐβάσταζεν εἰς ἰδίαν βοήθειαν πρὸς πάντας ἐχθροὺς καὶ πολεμίους, εἰς τὸ ὑποτάσσειν καὶ ἀναιρεῖν. Τὴν δὲ κάραν ἐκάλεσε Γόργονα, διὰ τὸ ὀξὺ τοῦ βοηθήματος, καὶ διὰ τὸ ἐνεργὲς πρὸς τοὺς ὑπεναντίους.

Κἀκεῖθεν περάσας, ἦλθεν ἐπὶ τὴν τῆς Αἰθιοπίας χώραν, ἥτις ἐβασιλεύετο ὑπὸ τοῦ Κηφέως· καὶ εὑρηκὼς ἐκεῖ ἱερὸν Ποσειδῶνος, εἰσῆλθεν ἐν αὐτῷ καὶ εἶδεν ἐν τῷ ἱερῷ παραμένουσαν κόρην κατὰ πέμμα τοῦ ἰδίου αὐτῆς πατρὸς τοῦ Κηφέως ἐκδοθεῖσαν, τὴν λεγομένην Ἀνδρομέδαν, παρθένον. Καὶ ταύτην ἀπέσπασεν ἐκ τοῦ ἱεροῦ, καὶ φθείρας αὐτὴν, ὡς εὐπρεπῆ, ἔλαβεν εἰς γυναῖκα. Καὶ καταπλεύσας, ἀνεχώρησεν ἐκ τῆς χώρας ἐκείνης, ἐρχόμενος κατὰ τὴν Ἀσσυρίων χώραν, κατήντησεν ἐν τῇ χώρᾳ τῆς Λυκαονίας· καὶ γνόντες, εὐθέως ἀντιστάντες ἐπολέμησαν αὐτῷ· καὶ χρησάμενος τῇ βοηθείᾳ 52 τῆς κόρης τῆς Γοργόνος, ἐνίκησε τοὺς Λυκάονας. Καὶ εὑρηκὼς κώμην λεγομένην Ἀμανδραν, ἐποίησεν αὐτὴν πόλιν· καὶ ἔστησεν ἑαυτοῦ στήλην ἔξω τῶν πυλῶν, βαστάζουσαν τὸ εἰκόνισμα τῆς Γοργόνος· καὶ θυσίαν ποιήσας, ἐκάλεσε τὴν τύχην τῆς πόλεως, Περσίδα, εἰς τὸ ἴδιον αὐτοῦ ὄνομα· ἥτις

A γύλη ἕως τοῦ παρόντος ἵσταται ἐκεῖ. ἥντινα πόλιν ἐκάλεσε τὸ Ἰκόνιον, [53] διότι πρώτως εἰκόνα σὺν τῇ Γοργόνῃ ἐκεῖ ἔλαβε. Ὑπέταξε δὲ καὶ τὰς ἄλλας χώρας, μηδενὸς ἀνθισαμένου. Ἐρχόμενος δὲ ἐπὶ τὴν Ἰσαυρίαν, καὶ Κιλικίαν, καὶ ἀντιστάσεις αὐτοῦ πολεμίων ὑπομένοντος, ἐχρηματίσθη ταῦτα· ὅτι, ἀπὸ τοῦ ἰδίου ἵππου ἀποβὰς, τὸν ταρσὸν τοῦ ποδὸς εἰς τὴν χθόνα πήξας, νίκην λάβοις. Καὶ κατελθὼν ἐκ τοῦ ἰδίου ἵππου, ἐν τῇ λεγομένῃ κώμῃ Ἀνδρασῷ, ἐκεῖ τὸν ταρσὸν τοῦ ποδὸς ἔπηξεν· καὶ νικήσας τῇ χρήσει τῆς Γοργόνος, ἐποίησε τὴν αὐτὴν κώμην, πόλιν, ἥντινα ἐκάλεσε Ταρσὸν, ἐκ τοῦ χρησμοῦ τοῦ ἰδίου αὐτοῦ ποδὸς, θυσιάσας κόρην ἁγνὴν, ὀνόματι Παρθενόπην, εἰς ἀποκαθαρισμὸν τῆς πόλεως. Καὶ εὐχαριστήσας, ὥρμησεν ἐκεῖθεν διὰ τοῦ Ἀργέου ὄρους κατὰ B Ἀσσυρίων· καὶ νικήσας αὐτοὺς, καὶ φονεύσας τὸν Σαρδανάπαλον, βασιλέα αὐτῶν, [54] τὸν ἐκ τοῦ γένους αὐτῶν κατερχόμενον, ὑπέταξεν αὐτούς. Καὶ ἐβασίλευσεν αὐτῶν ἔτη νγ', καὶ ἐπ' ὀνόματι αὐτοῦ ἐκάλεσεν αὐτοὺς Πέρσας, ἀφελόμενος ἀπὸ Ἀσσυρίων τὴν βασιλείαν, καὶ τὸ ὄνομα. Καὶ ἐφύτευσε δένδρα, ἃ ἐκάλεσε περσέας· οὐ μόνον δὲ ἐκεῖ, ἀλλὰ καὶ ἐν τοῖς Αἰγυπτίοις μέρεσιν ἐφύτευσε τὰς περσέας, εἰς μνήμην ἑαυτοῦ. Ἐδίδαξε δὲ καὶ τοὺς Πέρσας τὴν τελετὴν τὴν μυσαρὰν καὶ ἀθέου σκύφους τῆς Μεδούσης· ὥντινων ἐκάλεσε τὴν χώραν, Μήδων, διὰ τὸ μάθημα.

Ὁ δὲ αὐτὸς Περσεὺς, μετὰ τὸ βασιλεῦσαι τῆς Περσικῆς χώρας ἔτη πολλὰ, μαθὼν ὅτι ἐν τῇ Συρίᾳ χώρᾳ διάγουσιν ἐκ τοῦ Ἄργους Ἰωνῖται, ἦλθεν εἰς τὴν Συρίαν C πρὸς αὐτοὺς, εἰς τὸ Σίλπιον ὄρος, ὡς πρὸς ἰδίους συγγενεῖς· οἵτινες δεξάμενοι αὐτὸν μετὰ πάσης τιμῆς, προσεκύνησαν· [55] γνόντες αὐτὸν οἱ αὐτοὶ Ἀργεῖοι Ἰωπολῖται, ὅτι καὶ αὐτὸς ἐκ τοῦ γένους τῶν Ἀργείων κατάγεται, χαίροντες ἀνύμνουν αὐτόν. Χειμῶνος δὲ γενομένου, καὶ πλημμυρήσαντος πολὺ τοῦ παρακειμένου ποταμοῦ τῇ Ἰωνιτῶν πόλει, τοῦ λεγομένου Δράκοντος [56] νυνὶ δὲ Ὀρόντου, ᾔτησε τοὺς Ἰωνίτας εὔξασθαι· καὶ ἐν τῷ εὔχεσθαι αὐτοὺς, καὶ μυσταγωγεῖν, κατηνέχθη [57] σφαῖρα πυρὸς κεραυνοῦ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, ἥτις ἐποίησε [58] κατευνάσαι τὸν χειμῶνα, καὶ τὰ τοῦ ποταμοῦ ἐπισχεθῆναι ῥεῖθρα. Καὶ θαυμάσας [59] ἐπὶ τῷ γεγονὸς ὁ Περσεὺς, ἐξ ἐκείνου τοῦ πυρὸς εὐθέως ἀνῆψε πῦρ, καὶ εἶχε φυλαττόμενον μεθ' ἑαυτοῦ· ὅπερ πῦρ ἐ- D βάσταζεν ἐπὶ τὰ Περσικὰ μέρη, εἰς τὰ ἴδια βασίλεια. Καὶ ἐδίδαξεν αὐτοὺς τιμᾶν ἐκεῖνο τὸ πῦρ, ὅπερ ἔλεγεν αὐτοῖς ἑωρακέναι ἐκ τοῦ οὐρανοῦ κατενεχθέν· ὅπερ πῦρ ἕως τοῦ παρόντος [60] ἐν ὑμῖν ἔχουσιν οἱ Πέρσαι, ὡς θεόν. Ὁ δὲ αὐτὸς Περσεὺς ἔκτισε τοῖς Ἰωνίταις ἱερὸν, ὃ ἐπωνόμασε, Πυρὸς Ἀθανάτου. Ὁμοίως δὲ καὶ εἰς τὰ Περσικὰ ἔκτισεν ἱερὸν πυρὸς, καταστήσας ἐκεῖ διακονεῖν αὐτῷ εὐλαβεῖς ἄνδρας, οὕστινας ἐκάλεσε μάγους. Ταῦτα δὲ Παυσανίας ὁ σοφώτατος χρονογράφος συνεγράψατο.

Καὶ μετὰ καιρὸν ἐλθὼν ὁ Κηφεὺς βασιλεὺς κατ' αὐτοῦ ἐκ τῆς Αἰθιοπίας, ὁ πατὴρ τῆς Ἀνδρομέδας, ἐπολέμησεν αὐτῷ· ὢν δὲ ὁ Κηφεὺς, ἐκ τοῦ γήρως, μὴ βλέπων. Καὶ ἀκούσας ὁ Περσεὺς, ὅτι πολεμεῖ αὐτῷ· ὀργισθεὶς E πάνυ, ἐξῆλθε κατ' αὐτοῦ, βαστάζων τὴν κάραν· καὶ ὑπέδειξεν αὐτῷ αὐτήν. Καὶ ὁ Κηφεὺς μὴ βλέπων, ἐπέβαινεν αὐτῷ ἔφιππος· ὁ δὲ Περσεὺς ἀγνοῶν, ὅτι οὐ καθορᾷ, ἐλογίσατο μηκέτι ἐνεργεῖν τὴν κάραν, ἣν κατεῖχε Γοργόνος· καὶ στρέψας αὐτὴν πρὸς ἑαυτὸν, προσέσχεν αὐτῇ· καὶ τυφλωθεὶς, ἔμεινεν ὡσεὶ νεκρὸς, καὶ ἀνῃρέθη. Καὶ λοιπὸν ἐβασίλευσε Περσῶν [61] ὁ υἱὸς τοῦ Περσέως καὶ τῆς

A lo ſignum primæ victoriæ, Gorgonis ope, a ſe partæ. Sed & alias etiam regiones ſubegit, nemine repugnante. Dumque per Iſauriam, & Ciliciam iter moveret, hoſtiumque impetus varios ſuſtineret, dabatur ei Oraculum hoc: *Ubi ex equo deſcedens, calcaneum pedis in terram defixeris, victoriam inde reportabis*. Ex equo itaque deſcendens, ad vicum dictum Andraſum, pedis ibi calcaneum fixit in terram: capiteque Gorgonio fretus, victoriam ſibi comparavit. Ex vico igitur illo urbem ædificavit; nomenque ei, ex pedis ſui oraculo, Tarſum indidit; mactata virgine illibata, Partheoope dicta, in urbis expiationem. Gratiis deinde perſolutis, in Aſſyrios arma movit, per B Argeum montem; quos, occiſo rege eorum Sardanapalo, ex genere ejus oriundo, devictos in poteſtatem ſuam redegit: quibus imperavit per annos LIII. Quin & a nomine ſuo, Perſas eos vocavit; nomine pariter, regnoque Aſſyriis ademto. Arbores etiam illic ſevit, quas Perſicas vocavit: quas non ibi ſolum, ſed & per Ægyptum etiam, in ſui memoriam diſſeminavit. Docuit præterea Perſas infanda populi Meduſæi myſteria; atque inde eos, Medos, regionemque eorum, Mediam, vocavit.

Perſeus autem cum per plures annos imperium perſidis tenuiſſet, certior factus Jonitas, ex Argivis oriundos, in C Syria ſedes ſuas poſuiſſe, eo concedit ad Silpium montem, eos, tanquam ſanguine ſibi conjunctos, viſitaturos. Ab his autem honorifice exceptus eſt; ut qui ſcirent, eum genus ſuum ab Argivis Jopolitis duxiſſe: ſumma itaque lætitia affecti, Perſeum ſuum celebrabant. Tempeſtate vero ingruente, cum Draco fluvius, qui & nunc Orontes, Jopolim prætertiueos, ſupra modum imbribus auctus eſſet; Perſeus Jonitas, uti preces funderet, hortatus eſt: quibus precantibus, ſacraque peragentibus, globus ignis fulminalis, e cœlo delapſus, tempeſtatem ſedavit, fluminiſque impetum coercuit. Mirabundus ad hoc Perſeus ſtetit, & ex D igne illo ignem ſtatim accendens, apud ſe religioſe aſſervavit: quem in Perſidem, regnum ſuum, ſecum tulit: Perſas etiam edocuit divinos honores eidem exhibere, utpote quem de cœlo ſe delapſum videre aſſerebat. Perſæ itaque ignem uſque adhuc colunt, pro Numine habentes. Ipſe autem Perſeus Jonitis fanum condidit, *Igni Æterno* ſacrum. Aliud etiam templum in Perſide Igni extruxit; ubi illius Miniſtros poſuit ſanctos quoſdam viros, quos *Magos* nominavit. Scripta autem reliquit hæc Pauſanias, ſapientiſſimus Chronographus.

Poſtea temporis bellum movebat contra Perſeum Cepheus Rex Æthiopum, Andromedæ pater. Erat autem Cepheus, ex ſenio, oculorum ucomine E privatus: Perſeus vero ubi audiſſet, bello ſe ab eo peti, ingenti correptus ira, contra illum egreſſus, Gorgonium caput ſecum tulit, illique obvertit. Cepheus autem minime videns, concitato equo in ipſum irruit: Perſeus vero quem latebat Cepheum cæcutire, exiſtimans Gorgonium caput non ultra vires ſuas exerere, ſibimet illud obvertit: quod dum intuetur, occæcatus ipſe

ſtetit atque ſic interemptus eſt. Perſarum deinde Rex, Perſei ex Andromeda filius, ab avo ſuo Cepheo factus eſt: qui etiam juſſit, ut abominandum illud Gorgonia caput igne abſumeretur: quo facto, regnum ſuum repetivit. Abhinc igitur Perſei genus Babylone regnavit.

Temporibus autem ſupradictis, Cadmus, Agenoris filius, Phœnicia relicta, Bœotiam occupavit: a patre enim miſſus fuerat, ut Europam ſororem loveotam liberaret. Certior autem factus eam in Creta regnare, verſus Bœotiam properavit: ubi diutius commoratus, Phœnicum literas eos, illatum antea ignaros, docuit. Cadmum itaque ſummo in honore habuerunt, Regemque eum Bœotiæ conſtituerunt; erat enim ſpecioſus forma. Regnavit igitur ad Bœotiam Cadmus per annos LXII. ubi uxorem ſibi ſumpſit nomine Harmoniam; ex qua ſex ſuſcepit filias, quarum nomina, Ino, Agave, Semele, Eurinome, Cleantho, & Eurydice; quæ etiam, *Præcellentes forma Cadmiades*, vocabantur. Urbem etiam magnam in Bœotia condidit, quam ex nomine ſuo Cadmiam vocavit; ubi & ſedem Regni poſuit: Quin & Tireſiam, Bœotorum Philoſophum, ab exilio revocavit. Erat hic Venationibus deditus, ditiſſimus opibus, vir ſapiens item magnique nominis; qui & Græcos docuit, omnia fortuito ferri, Mundumque nulla Numinis providentia gubernari. Qua de cauſa conſpiratione in illum a ſacerdotibus facta, in Daphnæi Apollinis templum relegatus eſt: ut qui effœminati eſſet animi. Plus latis enim curioſe rimabatur, quo pacto fœmina ex maris concubitu concipiat: quomodo item fieri potuit, ut ſanguinis natura in oſſa, carnes, venas, & nervos, in ſanguinem denique ipſum diſtribuatur; & quonam modo fœtus in utero vivus efformetur, & in lucem prodeat. Sicuti de eo prodidit ſapientiſſimus Cephalion. Poetice enim de eo locutus eſt in Dramate ſuo ſapientiſſimus Sophocles; nempe Tireſiam, Minervam lavantem eum vidiſſet, in mulierem converſam fuiſſe. Sed & addit, eundem Tireſiam Summi Opificis ſapientiam ſollicite indagaſſe; quam tamen aſſequi non potuit: unde & Sophocles ipſe, in ſcriptis ſuis, iſta pro veris protulit. *Eſt unus Deus, Qui Cœli machinam ſolique condidit, Cærulea ponti terga, & infrænes Notos: At nos miſelli, pectore errantes vago, Calamitatum finximus ſolatia, Formas Deorum ſaxeas, ligneas, Aureve ductas fuſili, aut eburneas. His dum immolamus, dum ſtato Auguſtos die, Reddimus honores, eſſe nos remur pios.* Sophocles enim ſenſiſſe videtur, unum eſſe univerſi Imperatorem.

Cadmus autem Agavem filiam Æchioni cuidam, viro nobili locavit: qui ex ea filium habuit nomine Pentheum, virum ſagacem, & in omnibus prudentem. Semelem vero, filiam alteram, egregiæ formæ virginem, amavit quidam nomine Polymedon, Ætherionis F. ex Jovis Pici genere: qui eam in amorem ſuum illectam compreſſit, & ex ea filium habuit. Semele autem dum puerum in utero gereret, ingens accidit tempeſtas, horrendos cœli fragores, & fulgura emittens: quibus perterrefacta mulier, fœtum ſtatim edidit ſeptimeſtrem. Cumque puerperii dolores ſuſ-

A Ανδρομέδας, προβληθεὶς ἐκ τοῦ ἰδίου αὐτοῦ πάππου τοῦ Κηφέως, τοῦ βασιλέως τῆς Αἰθιοπίας [62] ὅστις ἐκέλευσε, καὶ ἐκαύθη ἡ μυσαρὰ κεφαλὴ τῆς Γοργόνος, καὶ ἀνεχώρησεν ἐπὶ τὴν ἰδίαν αὐτοῦ χώραν. Καὶ ἔμεινε λοιπὸν τὸ γένος τοῦ Περσέως [63] βασιλεῦον τῆς Βαβυλωνίας χώρας.

Εν δὲ τοῖς προειρημένοις ἀνωτέροις χρόνοις, κατέλαβε τὴν Βοιωτείαν χώραν, ἐκ τῆς Φοινίκης, Κάδμος, ὁ Αγήνορος υἱός· ὅντινα ἔπεμψεν ὁ αὐτοῦ πατὴρ εἰς ἀναζήτησιν, καὶ ἀνάῤῥυσιν τῆς Εὐρώπης, ἀδελφῆς αὐτοῦ. Καὶ μαθὼν ὁ αὐτὸς Κάδμος, ὅτι βασιλεύει τῆς Κρήτης, ἐπὶ τὴν Βοιωτείαν ὥρμησε· καὶ διατρίψας εἰς τὴν Βοιωτείαν, ἐδίδαξεν αὐτοὺς τὰ Φοινίκων ἀγνοοῦντας γράμματα. Καὶ
B ἐτίμησαν αὐτὸν, καὶ ἐποίησαν αὐτὸν βασιλέα τῆς Βοιωτείας· (ἦν γὰρ καὶ εὐειδὴς τῇ θέᾳ) ὅστις βασιλεύει τῆς Βοιωτίας ἔτη ξβ. Καὶ ἠγάγετο γυναῖκα ἐκεῖθεν, ὀνόματι Αρμονίαν· ἐξ ἧς ἔσχε θυγατέρας ἕξ, Ινὼ, καὶ Αγαύην, καὶ Σεμέλην, καὶ Εὐρυνόμην, καὶ Κλεανθὼ, καὶ Εὐρυδίκην· αἵτινες ἐλέγοντο προὔχουσαι αἱ Καδμιάδες. Κτίζει δὲ καὶ πόλιν ἐν τῇ Βοιωτείᾳ μεγάλην, ἥντινα ἐκάλεσεν εἰς ἴδιον ὄνομα, Καδμίαν. Καὶ βασιλεύει ὁ αὐτὸς Κάδμος ἐκεῖ· ἀνεκαλέσατο δὲ ἐκ τῆς ἐξορίας τὸν Τειρεσίαν, Βοιώτιον ὄντα φιλόσοφον, τὸν θηρολέτην, ὄντα πλούσιον καὶ χρήμασι, καὶ ἀξίᾳ, καὶ σοφίᾳ. ὅστις παρεισήγαγε δόγμα τοῖς Ελλησι, τὸ αὐτομάτως φέρεσθαι τὰ πάντα, καὶ ἀπρονόητον εἶναι τὸν κόσμον. καὶ
C οἱ ἱερεῖς συνεσκευάσαντο αὐτὸν, καὶ ἐξωρίσθη εἰς τὸ ἱερὸν [64] Δαφνίου Απόλλωνος, ὡς γυναικώδεις ἔχων φρένας, καὶ πολυπραγμονοῦντα, πῶς μιγνυμένη γυνὴ μετὰ ἀνδρὸς συλλαμβάνει, καὶ ἡ φύσις τοῦ αἵματος μερίζεται εἰς ὀστέα, καὶ σάρκας, καὶ φλέβας, καὶ νεῦρα, [65] καὶ αἷμα, καὶ ζωογονεῖται βρέφος, καὶ τίκτεται· ἅτινα ὁ σοφώτατος Κεφαλίων συνεγράψατο. ὁ γὰρ σοφώτατος Σοφοκλῆς δρᾶμα ἐξέθετο, καὶ ποιητικῶς εἶπεν· ὅτι, τὴν Παλλάδα εἶδε λουομένην, καὶ γυνὴ ἐγένετο· ὁ Τειρεσίας, φησὶ, τὴν σοφίαν τοῦ δημιουργοῦ ἐζήτησε γνῶναι, καὶ οὐκ ἠδυνήθη· ὅθεν ἐξέθετο ὁ αὐτὸς Σοφοκλῆς ἐν τοῖς αὐτοῦ συγγράμμασι, ταῦτα ἀληθείας εἶναι· " Εἷς ἐστιν ὁ Θεὸς, ὃς τὸν οὐρανὸν ἔτευ-
D ξε, καὶ γαῖαν μακρὰν, πόντου δὲ χαροποῦ οἶδμα, "
καὶ ἀνέμων βίας. Θνητοὶ δὲ πολὺ καρδίᾳ πλανώ- "
μενοι, ἱδρυσάμεθα πημάτων παραψυχὰς Θεῶν ἀ- "
γάλματα ἐκ λίθων, καὶ ξύλων, ἢ χρυσοτεύκτων ἐ- "
λεφαντίνων τύπους· θυσίας τε τούτοις, καὶ κενὰς "
πανηγύρεις τεύχοντες, εὐσεβεῖν νομίζομεν. Μοναρ- "
χίαν γὰρ ἐδόκει δοξάζειν ὁ αὐτὸς Σοφοκλῆς.

Ο δὲ Κάδμος ἐξέδωκε τὴν ἑαυτοῦ θυγατέρα τὴν Αγαύην [66] Αἰχίονί τινι συγκλητικῷ· ὅστις Αἰχίων ἔσχεν ἐξ αὐτῆς υἱὸν, ὀνόματι Πενθέα, ἄνδρα συνετὸν, καὶ ἐν φρονήσει, καὶ ἐν πᾶσι. Τὴν δὲ Σεμέλην, τὴν ἄλλην αὐτοῦ
E θυγατέρα, εὐπρεπεστάτην οὖσαν πάνυ, ἐφίλησέ τις, ὀνόματι Πολυμήδων, υἱὸς Αἰθερίωνος συγκλητικοῦ, ἐκ τοῦ γένους καταγομένου τοῦ Πίκου Διός· ἣν προτρεψάμενος ἔφθειρεν, ἀφ' ἧς ἔσχεν υἱόν. Καὶ ἐν τῷ ἔχειν αὐτὴν ἐν γαστρὶ τὸν παῖδα, χειμῶνος ὄντος, ἐγένοντο ἀστραπαὶ μεγάλαι, καὶ βρονταὶ, καὶ ἐθροήθη ἡ κόρη Σεμέλη, καὶ τὸ μὲν βρέφος παρευθὺς ἐγέννησε, μηνῶν ἑπτά. Αὐτὴ δὲ μὴ ὑπενέγκασα τοὺς πόνους, ἐτελεύτησε· καὶ ἐπεμ-

ψεν

ψεν ὁ Κάδμος τὸ βρέφος εἰς τὴν Νυσίαν χώραν, ὡς ἐκεῖ ἐτράφη. 67 Διὰ τοῦτο συνεγράψατο, ὅτι ὁ Ζεὺς τὸν λοιπὸν χρόνον τῆς μητρικῆς αὐτοῦ γαστρὸς ἐν τῷ ἰδίῳ κόλπῳ ἐφύλαξε· διότι μέρος ζωῆς ἔχει, παρὰ τὸν χρόνον τῆς γεννήσεως αὐτοῦ ἐκτραφθείς· καθὼς Παλαίφατος ὁ σοφώτατος συνεγράψατο· ὅντινα ὁ αὐτοῦ πάππος Κάδμος, Νύσιον ἐκάλεσεν. Ἀλλ' οἱ λοιποὶ, ὡς θαύματά τινα ποιοῦντα, ἐκ τῆς Ἡλιακῆς ἀρχῆς, Διόνυσον μετωνόμασαν, 68 ὡς ἐκ γένους ὄντα πατρῴου, καὶ ἀποθεῶσαι αὐτὸν εὑρηκότα διὰ ἀμπέλου τροφὴν ἀνθρώποις. Ἐξέθετο γὰρ καὶ περὶ τῆς ἀμπέλου, καὶ τῆς γεωργικῆς τινά· ἔμαθε δὲ καὶ μυστικά τινα, καὶ ἐγένετο ἀνὴρ σοφὸς καὶ ἐν μυσταγωγίαις ὁ αὐτὸς Διόνυσος· καὶ ἐποίει φαντασίας τινὰς θαυμάτων. Ὅστις καὶ πρὸς Πέρσας, καὶ πρὸς Ἰνδοὺς, καὶ εἰς πολλὰς χώρας ἀπῆλθε, 69 καὶ πολέμων φαντασίας τινὰς θαυμάτων ἐδείκνυεν, ἔχων καὶ στρατὸν μεθ' ἑαυτοῦ πολύν. Ὁ δὲ Κάδμος γεγηρακὼς, 70 παρεχώρησε τῆς διοικήσεως τῆς βασιλείας τῶν Βοιωτῶν τῷ υἱῷ τοῦ Αἰχίονος, τῷ Πένθει, τῷ ἐγγόνῳ αὐτοῦ· ὅστις ἐπαινεῖτο παρὰ τῶν συγκλητικῶν, καὶ παρὰ πάντων. Ὁ Κάδμος δὲ, λαβὼν τὸν Τειρεσίαν, διῆγεν ἐν τῇ χώρᾳ τῆς Βοιωτίας ἐπὶ τὸ Κιθαιρώνιον ὄρος ἐπὶ πολὺν χρόνον. Τοῦτο δὲ ἀκούσας ὁ Διόνυσος, ὅτι ἐγήρασεν ὁ αὐτοῦ πάππος, ἦλθεν ἐπὶ τὴν Καδμείαν πόλιν, μετὰ πολλῆς ἀξίας καὶ ὄπλων, ὀφείλων βασιλεῦσαι. 71 Καὶ ἑωρακὼς αὐτὸν φαντασίας τινὰς ποιοῦντα, καὶ ὁπλίτας ἔχοντα, καὶ προσκαλούμενον πᾶσαν τὴν συγγένειαν αὐτοῦ, καὶ τὰς συγγενικὰς διδάσκοντα μυσταγωγίας ἡλιακῶν βακχευμάτων, ἃς ἔλεγον Βάκχας· ὡσαύτως δὲ καὶ τοὺς πολίτας καὶ πολιτίδας τινῶν εὐχῶν διδάσκοντα ἡλιακῶν, πρὸς τὸ πεῖσαι τοὺς Βοιωτοὺς, δύνασθαι αὐτὸν ἀντέχεσθαι τῆς βασιλείας, κεκοσμημένον ὅπλῳ, καὶ στρατῷ, 72 οὓς, φησὶ, σκίρτας ἐκάλει, ὡς γοργοὺς καὶ ἐξαλλομένους· (ἦσαν γὰρ ἐκ τῆς Βησικῆς χώρας, καὶ σοφίᾳ μυστηρίων πεπαιδευμένοι·) ταῦτα γνοὺς ὁ Πενθεὺς, ἐφθόνει αὐτῷ, ἀκούσας, ὅτι καὶ τῆς βασιλείας τῶν Βοιωτῶν ἐπιθυμεῖ. Καὶ γενόμενοι ἐχθροὶ, συνέβαλον πόλεμον ἐν τῇ πόλει· καὶ ὁ Πενθεὺς νικήσας αὐτὸν, παρέλαβεν αὐτὸν, καὶ δήσας, ἐφύλαξεν αὐτὸν διὰ τὴν παρουσίαν τοῦ Κάδμου τοῦ πάππου αὐτῶν. Ἡ δὲ Ἀγαύη, ὡς θεία αὐτοῦ, καὶ μήτηρ τοῦ Πενθέως, πείσασα τὸν ἴδιον υἱὸν, ἐποίησεν αὐτὸν ἀπολῦσαι αὐτόν. Ὅστις ἀπολυθεὶς ἐβουλεύετο, πῶς ἀνέλῃ τὸν Πενθέα καὶ ὁπλισάμενος, μετεστείλατο τὴν Ἀγαύην, καὶ 73 ᾔτησε φιλιωθῆναι αὐτὴν τῷ Πενθεῖ, καὶ ἅμα αὐτῷ ἀπελθεῖν πρὸς τὸν Κάδμον. Ἡ δὲ πολλὰ ποιήσασα τῷ Πενθεῖ, τῷ ἑαυτῆς υἱῷ, ἔπεισεν αὐτὸν φιλιωθῆναι αὐτῷ, καὶ ἀπελθεῖν πρὸς τὸν Κάδμον, 74 ὅτι ἐλυπήθη πρὸς αὐτούς· τῆς Ἀγαύης συνταξαμένης ἅμα αὐτοῖς ἀπιέναι, καὶ πείθειν τὸν ἴδιον πατέρα. Ὁ δὲ Διόνυσος ὀργίζετο κατὰ τοῦ Πενθέως, ὡς δεθεὶς, καὶ λοιδορούμενος παρ' αὐτοῦ· ἔλεγε γὰρ πᾶσιν, ὅτι ἐκ πορνείας ἐνέχθη ὁ αὐτὸς Διόνυσος. Διὰ τοῦτο δὲ καὶ ὁ Εὐριπίδης, μετὰ χρόνους εὑρηκὼς τὸ τοιοῦτον σύγγραμμα, τὸ τῶν Βακχῶν ἐξέθετο δρᾶμα, ὡς ἀπὸ Πενθέως εἰπὼν ταῦτα. Σεμέλη δὲ λοχευθεῖσα ἐκ βροτοῦ τινος, εἰς Ζῆνα φέρουσα 75 τὴν ἁμαρτίαν λέγει. Φιλιωθέν-

A ferre non potuiſſet, expiravit ipſa: infantem vero Cadmus in Nyſiam regionem miſit enutriendam. Quoniam vero fœtus, ante legitimum tempus excluſus, portionem aliquam vitæ ſuæ extra communem uſum a Deo ſortitus eſt; ideo fabulantur, eum, per reliquum tempus materno utero debitum, in ipſo Jovis ſinu aſſervatum fuiſſe: ſicuti ſcriptum reliquit ſapientiſſimus Palæphatus. Nomen autem puero avus ejus, Cadmus, Nyſium dedit: alii vero Dionyſum vocarunt, tanquam ex genere Jovis Patrii; & quod ex Carmine ſolari Magico mirabilia quædam efficeret. Quin & in Deorum numerum retulerunt eum, eo B quod, ex vite, mortalibus alimentum ſuppeditaſſet: de cujus uſu, ſicut & de Agriculturæ legibus, nonnulla expoſuit. Sed & Myſticis etiam rebus operam dedit, indeque vir ſapiens, & Myſteriorum peritus evaſit, & Impoſturis ſuis Mortalium perſtrinxit oculos. Profectus etiam ingenti cum exercitu, adverſus Perſas, Indoſque, plurimas item regiones alias, admiranda quædam in præliis exhibuit Præſtigiarum ſpecimina. Cadmus autem ætate jam provectior factus, Bœotiæ regnum Pentheo Nepoti ſuo, Echionis filio, reliquit: hunc enim primores regni, omniſque adeo populus magna laude proſecuti ſunt. Cadmus au- C tem ipſe comitem ſibi adjungens Tireſiam, per tempus longum, ad Cithæronem montem, in Bœotorum regione vitam tranſegit. Dionyſius vero ubi intellexiſſet Cadmum avum jam conſenuiſſe, pervenit ipſe in urbem Cadmiam, cum exercitu, & celebritate magna, Bœotiæ regnum ſibi aſſerturus. Pentheus autem cum præſtigias operantem, armatiſque inſtructum obſervaſſet; & quod convocatis qui ſanguine illi juncti fuerunt omnibus, cognatas docuerit Myſticos modos furorum Solarium, quas ideo *Bacchas* nominavit: ſimiliter & Bœotis etiam precularum quarundam So- D larium Initiationes tradiderit; quo perſuaſos haberet eos, poſſe ſe Bœotorum regnum ſibi aſſerere; ut qui inſtructus eſſet exercitu, & militibus ejuſmodi, quos ob corporis agilitatem, & ſaltandi peritiam, *Scirtos*, vocare ſe dixit. (erant enim ex gente Beſſica, & myſteriorum inſuper cognitione imbuti:) Pentheus inquam, certior de his factus; audiens etiam Bœotiæ regnum eum affectare, odio Dionyſium proſecutus eſt: & inimicitiis invicem contractis, in ipſa urbe ad pugnam deventum eſt. Pentheus autem prælio victor, Dionyſium comprehendit: inque vincula conjectum, in Cadmi avi adventum aſſervare ſtatuit. E Agave autem Penthei mater, & Dionyſii matertera, precibus obtinuit a filio ſuo, ut captivum liberaret. Liberatus Dionyſius ſecum in animo volutat, quomodo Pentheum e medio tollat. Armis itaque paratis, Agavem acceſſit; rogatque eam, ut in gratiam cum Pentheo rediens, Cadmum una adirent. Quod a filio Pentheo obtinuit tandem mater: quæ promiſit ſeſe etiam eis comitem fore, ad patrem demulcendum, qui ab utroque, quod fecerant, moleſte tulit. Illud autem Dionyſio ſtomachum movit, quod in vincula a Pentheo conjectus, contumelioſe etiam exceptus fuiſſet. Sparſerat enim ille in populum, Spurium eſſe Dionyſium, ex adultera natum. Unde & longo poſt tempore Euripides, qui de Dionyſio tale quid ſcriptum invenerat; in Tragœdia quam, *Bacchas*, vocavit, iſta de Dionyſio profert, ſub Penthei perſona.

Sed Semele compreſſa ab aliquo Mortali, in Jovem retulit culpam ſtupri. Pace igitur inter eos compoſita, Dionyſius mandavit militibus ſuis, uti præoccupatis viæ anguſtiis, parati eſſent Pentheum adoriri. Ad iter itaque eis ſe accingentibus, Dionyſius paucis ſtipatus ad Pentheum venit; qui, nihil inſidiarum ſuſpicatus, & ipſe modico inſtructus ſatellitio, cum Agave comite exibat. Dum vero iter faciunt, incidunt in Dionyſii exercitum; qui Pentheum adorti, comprehendunt: caputque ei, ex Dionyſii mandato, ſtatim detruncant, matrique ejus deferunt; ob contumeliam ſcilicet ab eo Dionyſio illatam. Quo facto in urbem Cadmiam revertitur Dionyſius regnum capeſſurus. Hinc Poetæ fabulantur, Agavem filio ſuo caput amputaſſe, eo quod Pentheum Dionyſio concilians, filii ſui necis cauſa fuiſſet. Cives autem, Primoresq; urbis Cadmiæ Dionyſium regem ſuum habere noluerunt; dicentes eum, qui, privatus dum eſſet, patruelem neci dediſſet, ſi ad regni faſtigia fuerit provectus, ipſam Bœotiam funditus everſurum. Lycurgum itaque, virum ſapientem, cui rem totam aperiunt, in auxilium ſuum vocant: qui contra Dionyſium arma ſumens, ex urbe illum, atque etiam ex Bœotorum finibus exterminat. Quod ubi Dionyſius intellexiſſet, fuga ſalutis ſuis conſuluit, & Delphos profectus, diem illic ſupremum obiit: ubi etiam reliquiæ ejus in loculo poſitæ ſunt, in fano, ubi ipſe arma ſua ſuſpenderat ſicut memoriæ prodidit ſapientiſſimus Demarchus, de hoc noſtro Dionyſio ſcribens. Eadem etiam habentur apud ſapientiſſimum Philochorum; qui in ſcriptis ſuis teſtatur, Dionyſii ſepulchrum, ſuis etiam temporibus, Delphis extitiſſe, juxta Apollinem Auream: pro loculo autem foveam quandam habuiſſe, in qua iſtiuſmodi ſcriptum legere erat Epitaphium. *Dionyſius, Semeles Filius, hic jacet ſepultus*. Hæc autem ipſa, tradidit etiam in ſcriptis ſuis ſapientiſſimus Cephalion.

Cadmo autem Bœotorum rege defuncto, regnavit Nycteus. Erat ei filia, nomine Antiopa, ſolis in templo ſacerdos, cujus etiam edocta preculas, Myſticos nempe illos Bacchandi ritus, exinde Baccha dicta eſt. Pater autem ejus Nycteus fratrem habuit, Lycum nomine, Argivorum regem. Habuit hic in regno ſuo virum Nobilem, nomine Theoboum Brontonis cujuſdam Dirces patruelis, ex genere Pici Jovis oriundi, filium. Theobous autem iſte, ex voto veniens ab Argis in templum ſolis ut ibi recubaret, Antiopam ſacerdotem illic conſpectam deperibat; ut quæ virgo eſſet forma, ſtaturaque pulcherrima. Commoratus vero templo, tanquam ſub ſpecie religionis, ut qui virgini etiam ſanguine eſſet conjunctus; in amorem ſuum illectam eam vitiavit gravidamque fecit. Metuens deinde ſibi a Nycteo, Bœotorum rege, in patriam ſuam reverſus eſt. Nycteus autem, virginis pater de his certior factus, filiam ſuam fano extractam examini ſubjecit; & compertum habens, vitiatam fuiſſe eam a Theoboo, qui Lyci fratris ex Primoribus erat, uxorique ſuæ ſanguine conjunctus: filiam ſuam, neſcius tamen eam jam tum prægnantem eſſe, ad Lycum fratrem, Argivorum regem, mi-

A τον δὲ αὐτῷ, ἐκέλευσε τῷ ἰδίῳ στρατῷ ὁ Διόνυσος προλαβεῖν κατὰ τὴν ὁδὸν ἐν στενῷ τόπῳ, καὶ συσχεῖν τὸν Πενθέα. Εν δὲ τῷ μέλλειν αὐτοὺς ἐξιέναι, μετὰ ὀλίγων ἀνδρῶν ἦλθεν ὁ Διόνυσος πρὸς αὐτόν. Καὶ λοιπὸν ὁ Πενθεὺς, ἀγνοῶν τὸ σκέμμα, καὶ αὐτὸς ὀλίγους μεθ' ἑαυτοῦ ἔλαβεν ἄνδρας· καὶ ἡ Αγαύη ἦν μετ' αὐτῷ. Εν δὲ τῷ αὐτοὺς ἀπιέναι, ἐπέρριψεν αὐτῷ ὁ στρατὸς τοῦ Διονύσου, καὶ συνέσχον τὸν Πενθέα· καὶ εὐθέως ἐκέλευσεν ὁ Διόνυσος ἀποτμηθῆναι αὐτοῦ τὴν κεφαλὴν δοθῆναι τῇ μητρὶ αὐτοῦ, ὡς ὑβρίζοντα τὸν αὐτὸν Διόνυσον. Καὶ ὑπέστρεψεν ὁ Διόνυσος εἰς τὴν Καδμείαν, εἰς τὸ βασιλεῦσαι. Διὰ τοῦτο δὲ λέγουσι, τὴν Αγαύην ἀποκεφαλίσασαν τὸν ἴδιον αὐτῆς υἱὸν, B διότι ἔπεισε τὸν Πενθέα φιλιωθῆναι τῷ Διονύσῳ, καὶ αἰτία γέγονε τοῦ θανάτου τοῦ ἰδίου αὐτῆς υἱοῦ. Οἱ δὲ συγκλητικοὶ, καὶ πολῖται τῆς Καδμείας πόλεως, οὐκ ἐδέξαντο τὸν αὐτὸν Διόνυσον διοικῆσαι τὴν βασιλείαν αὐτῶν, λέγοντες· ὅτι τὸν ἴδιον ἐξάδελφον ἐφόνευσε μὴ ὢν βασιλεύς· ἐὰν βασιλεύσῃ, 76 ἀπολεῖ τὴν Βοιωτίαν. Καὶ προτρέψαντο παρακαλέσαντες τὸν Λυκοῦργον, ἄνδρα σοφὸν, εἰπόντες αὐτῷ τὰ συμβάντα· καὶ 77 ὡπλίσατο κατ' αὐτοῦ, καὶ ἐκβάλλει αὐτὸν ἐκ τῆς Καδμείας πόλεως, καὶ τῆς Βοιωτίας, 78 ὅτι ὡπλίσατο κατ' αὐτοῦ. Καὶ γνοὺς τοῦτο ὁ Διόνυσος, ἔφυγε τὸν Λυκοῦργον· καὶ εἰς Δελφοὺς ἀπελθὼν, ἐκεῖ τελευτᾷ. Καὶ ἐτέθη τὸ λείψανον τοῦ αὐτοῦ Διονύσου ἐκεῖ ἐν σορῷ· καὶ C τὰ ὅπλα δὲ αὐτοῦ αὐτὸς ἐκεῖ εἰς τὸ ἱερὸν ἐκρέμασε, καθὼς Δήμαρχος ὁ σοφώτατος συνεγράψατο περὶ τοῦ αὐτοῦ Διονύσου. Ωσαύτως δὲ καὶ ὁ σοφώτατος Φιλόχορος τὰ αὐτὰ συνεγράψατο· ἐν ᾗ ἐκθέσει οὕτω περὶ τοῦ αὐτοῦ Διονύσου· ἔστιν ἰδεῖν τὴν ταφὴν αὐτοῦ ἐν Δελφοῖς, παρὰ τὸν Απόλλωνα τὸν χρυσοῦν. βόθρον δέ τι εἶναι ὑπονοεῖται ἡ σορὸς, ἐν ᾧ γράφει· Ενθάδε κεῖται θανὼν Διόνυσος, ἐκ Σεμέλης. Ομοίως δὲ καὶ ὁ σοφώτατος Κεφαλίων τὰ αὐτὰ ἐν τῷ ἰδίῳ συγγράμματι ἐξέθετο.

Μετὰ οὖν τὴν τελευτὴν τοῦ Κάδμου, βασιλέως τῆς Βοιωτίας, ἐβασίλευσεν ὁ Νυκτεύς. 79 Οὗτος ἔσχε θυγατέρα ἱέρειαν τοῦ ναοῦ Ηλίου, ὀνόματι Αντιόπην· ἥτις ἐδιδάχθη τὴν Ηλιακὴν εὐχὴν, ἤτοι μυσταγωγίαν D τῶν Διονυσιακῶν Βακχευμάτων· κἀκεῖθεν ἐλέγετο Βάκχη. Ο δὲ αὐτῆς πατὴρ ὁ Νυκτεὺς εἶχεν ἀδελφὸν, ὀνόματι Λύκον, βασιλέα τοῦ Αργους· ὅστις Λύκος βασιλεὺς εἶχε συγκλητικὸν, ὀνόματι Θεόβοον, 80 υἱὸν γεγονότα Βρόντου τινος, ἐξαδέλφου τῆς Δίρκης, ἐκ τοῦ Πίκου Διὸς κατηγομένου. Ο αὐτὸς δὲ Θεόβοος ὁ συγκλητικὸς, κατὰ πρᾶγμα ἐλθὼν ἐκ τοῦ Αργους, 81 ἐν τῷ ἱερῷ τοῦ Ηλίου παρακοιμηθῆναι· καὶ ἑωρακὼς τὴν ἱέρειαν Αντιόπην, εὐπρεπεστάτην οὖσαν καὶ εὐμήκη, ἐβλήθη εἰς ἔρωτα αὐτῆς. Καὶ παραμείνας ἐν τῷ ἱερῷ, προφάσει τοῦ πράγματος τῆς εὐχῆς, ὡς συγγενὴς αὐτῆς, ὑπονοηθείσας ἔφθειρεν αὐτὴν, καὶ ἔγκυον ἐποίησε· καὶ E φοβηθεὶς τὸν Νυκτέα, βασιλέα τῆς Βοιωτίας, ἀνεχώρησεν εἰς τὴν ἰδίαν αὐτοῦ χώραν. Μαθὼν δὲ ὁ Νυκτεὺς βασιλεὺς, ὁ ταύτης πατὴρ, ὅτι ἐφθάρη, ἔλαβεν αὐτὴν ἐκ τοῦ ἱεροῦ· καὶ ἐξετάσας αὐτὴν, ἔμαθε παρ' αὐτῆς τὸν φθορέα Θεόβοον, ὄντα ἐκ τῶν συγκλητικῶν ἐστὶ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ Λύκου, καὶ τῆς αὐτοῦ γυναικὸς γένος. Αγνοῶν δὲ ὁ Νυκτεὺς, ὁ πατὴρ αὐτῆς, ὅτι ἔγκυός ἐστιν, ἔπεμψεν αὐτὴν εἰς τὸν ἴδιον αὐτοῦ

Digitized by Google

ἀδελφὸν τοῦ Λύκου, βασιλέα τοῦ Ἄργους, ἵνα ἐξετάσῃ καὶ αὐτὸς τὸ πρᾶγμα τῆς φθορᾶς αὐτῆς· καὶ εἰ ἀληθές ἐστι, ὅτι ἐκ τοῦ Ἄργους ἐστὶν ὁ αὐτῆς φθορεὺς, καὶ αὐτὴν τιμωρήσονται, ὡς φθαρεῖσαν, ἱέρειαν οὖσαν· [82] καὶ ἐκεῖνον δὲ ἀμυνοῦνται, ὡς τοιοῦτόν τι τολμήσαντα κατὰ ἱερατικοῦ σώματος. Ὁ δὲ βασιλεὺς Λύκος, εἰσαγαγὼν τὴν αὐτὴν Ἀντιόπην εἰς ἐξέτασιν, καὶ ἑωρακὼς αὐτῆς τὴν εὐπρέπειαν, καὶ μαθὼν ὅτι ἔγκυός ἐστιν, ἐλέησεν αὐτὴν, λέγων· ὅτι, δεῖ περιμεῖναι, ἄχρις οὗ τέκῃ, καὶ τότε τιμωρήσασθαι αὐτὴν, ὡς ἱερατικὸν ὑβρίσασαν σχῆμα. Ὁ δὲ αὐτὸς Λύκος βασιλεὺς εἶχε γυναῖκα τὴν Δίρκην· καὶ παραδοὺς αὐτῇ τὴν Ἀντιόπην, εἶπεν αὐτὴν φυλάττεσθαι παρ' αὐτῇ, ἄχρις οὗ τέκῃ. Ὁ δὲ Λύκος βασιλεὺς ἦν θεῖος τῆς Ἀντιόπης· ἡ δὲ αὐτὴ Ἀντιόπη ἐγέννησε δίδυμα· οὕστινας ἐκάλεσεν Ἀμφίωνα καὶ [83] Ζῆθον. Καὶ ἐῤῥίφασαν γεννηθέντα τὰ βρέφη, κατὰ κέλευσιν τοῦ Λύκου βασιλέως, ἐν τῇ κώμῃ τῇ λεγομένῃ Ῥαθέα, πλησίον τοῦ Κιθαιρωνίου ὄρους. οὕστινας παῖδας, οἴκτου χάριν, ἔλαβε παρὰ τῶν [84] ῥιπτόντων τὰ αὐτὰ βρέφη Ὀρδίων τις [85] γεωργὸς ἄπαις ὤν, γνοὺς ὅτι τέκνα ὑπῆρχον τῆς ἱερείας Ἀντιόπης· [86] (ᾔδει γὰρ αὐτὴν, ὡς ἱέρειαν·) καὶ ἀνεθρέψατο αὐτά. Μετὰ δὲ χρόνον, πολέμου [87] κινηθέντος τῇ Ἀργείων χώρᾳ, ἐξῆλθεν ὁ Λύκος βασιλεὺς ἐπὶ τὸν πόλεμον· καὶ ἐχρόνισε πολεμῶν. Ἡ δὲ Δίρκη, τοῦ Λύκου βασιλέως γυνὴ λογισαμένη, ὅτι οὐκ ἔτι μετὰ τὸν τοκετὸν ἐτιμωρήσατο τὴν αὐτὴν Ἀντιόπην, ἀλλ' [88] εἴασεν αὐτὴν, ὡς ἐρῶν αὐτῆς, καὶ λάθρα μιγνύμενος μετ' αὐτῆς, ὡς εὐπρεπεστάτης· λαβοῦσα αὐτὴν μετὰ ὀλίγων στρατιωτῶν, ὡς ἐπὶ χώραν, ἀπῆλθεν ἐπὶ τὸ Κιθαιρώνιον ὄρος, ἐν τῇ κώμῃ ὅπου οἱ αὐτῆς υἱοὶ ἦσαν ἀνατραφέντες. Τοῦτο δὲ ἀγνοοῦσα ἡ Δίρκη, καὶ ἐξαγαγοῦσα ἐκ τοῦ αὐτοῦ χωρίου ταῦρον ἄγριον, καὶ πήξασα δᾷδα ἐν τοῖς αὐτοῦ κέρασι, τὴν Ἀντιόπην ἐκέλευσε δεθῆναι, καὶ τὸ σχοινίον εἰς τὸν τράχηλον τοῦ ταύρου εἱλιγῆναι, καὶ οὕτως συρῆναι τὴν Ἀντιόπην ὑπὸ τοῦ Ταύρου, καὶ ἀπολέσθαι. Καὶ ἀκούσαντες πάντες [89] οἱ τοῦ αὐτοῦ κτήματος τὸν μέλλοντα γίνεσθαι τῆς Ἀντιόπης θάνατον, καὶ τὰς αὐτῆς ὀλολυγμὰς, ἐξῆλθον [90] ἐκ τῆς Δίρκας Θέας, χωρίου τοῦ λεγομένου· ἦσαν δὲ ἐν πλήθει πολλοὶ ἐν αὐτῷ ἀγροικοι· ὡσαύτως δὲ καὶ οἱ δύο υἱοὶ τῆς Ἀντιόπης ἦσαν μετ' αὐτῶν, ἅμα τῷ ἀναθρεψαμένῳ αὐτοὺς Ὀρδίωνι γεωργῷ. καὶ παρεκάλων τὴν Δίρκην, μὴ τοιούτῳ μόρῳ ἀνελεῖν αὐτήν· ἡ δὲ ἐξεῖπεν αὐτοῖς, ὅτι ἱέρεια ἦν τοῦ Ἡλίου, καὶ ἐφθάρη, καὶ ἐγέννησε δύο παῖδας ἐκ πορνείας· καὶ δεῖ αὐτὴν τιμωρηθῆναι. Καὶ ἀκούσαντες οἱ τῆς Ἀντιόπας υἱοὶ, Ζῆθος καὶ Ἀμφίων, παρὰ τοῦ ἀναθρεψαμένου αὐτοὺς Ὀρδίωνος, ὅτι ἡ μήτηρ αὐτῶν ἐστιν ἡ μέλλουσα τιμωρεῖσθαι ἡ Ἀντιόπη· συναθροίσαντες πᾶσαν τὴν ἀγροικὴν χώραν, ἅμα αὐτοῖς ἀπελθόντες, ἐφόνευσαν τοὺς στρατιώτας. Καὶ λαβόντες τὴν Δίρκην, ἀφείλοντο ἃ ἐφόρει βασιλικὰ κοσμήματα, καὶ ἔλυσαν τὴν Ἀντιόπην· καὶ λυθεῖσα τῶν δεσμῶν ἡ Ἀντιόπη, ἐπέτρεψε τοῖς ἰδίοις αὐτῆς παισὶν, Ἀμφίωνι καὶ Ζήθῳ, φονεῦσαι τὴν Δίρκην· καὶ λαβόντες τὴν Δίρκην, ἔδησαν εἰς τὸν αὐτὸν ἄγριον ταῦρον· καὶ συρεῖσα ὑπὸ τοῦ ταύρου ἡ Δίρκη ἀπώλετο. Ὁ δὲ ταῦρος ἐκ τῆς ἐλασίας ἐδίψησε, καὶ εὑρὼν πηγὴν, ἔστη πιεῖν· καὶ κοπεῖσα ἡ σχοῖνος, εἴασε πλησίον τῆς πηγῆς τὸ λείψανον τῆς Δίρκης· καὶ ἐκλήθη ἡ αὐτὴ πηγὴ ἐξ ἐκείνου ἕως τῆς νῦν, ἐν τῇ χώρᾳ ἐκείνῃ, ἡ Δίρκη. Καὶ λοιπὸν ὁ Ζῆθος καὶ ὁ Ἀμφίων ἔλαβον τὴν ἑαυτῶν μητέρα τὴν Ἀντιόπην, καὶ

A ſit ; ut ipſe etiam , examine facto de ſtupro , inquireret nempe an Author ejus eſſet ex Argivis ſuis aliquis : quod ita eſſe ſi comperiſſet ; ut Antiopa pœnas daret violatæ pudicitiæ , quod hoc ſacerdos commiſiſſet ; in illum vero gravius ut decerneretur , qui tale aliquid in perſonam ſacram auſus fuerit . Rex autem Lycus cum de Antiopa Quæſtionem habere ſtatuiſſet , obſervata ejus forma ; & edoctus etiam gravidam eam eſſe , miſericordia motus , manere eam juſſit uſque dum partum edidiſſet , pœnas deinde laturam temerati ſacerdotii . Interim rex Lycus Antiopam , cujus etiam erat avunculus , Dirci uxori cuſtodiendam tradidit , uſque dum partum ederet . Parturiens autem Antiopa B gemellos enixa eſt ; quibus nomina dedit , Amphionem , & Zethum . Infantes autem in lucem editos exponi rex juſſit , in vico Raſthea dicto , non procul a Cithærone monte . Cæterum miſertus eorum Ordio quidam agricola , puerulos accepit ab eis , quibus eos exponendi cura commiſſa erat : cumque prole careret ipſe , atque etiam ſciret , eos matrem habere Antiopam , quam ſacerdotem eſſe cognoverat , ſuppeditavit ipſe infantibus alimoniam . Poſtea temporis graſſante bello per Argivorum regionem , rex Lycus in militiam profectus eſt : cumque bello longiuſcule detentus fuiſſet ; uxor ejus Dirce exiſtimans , Antiopam , cum puerperii doloribus jam C ſoluta , pœnas adhuc nullas luiſſet , conjugi ſuo (cui ob formam gratiſſimam eſſe eam ſuſpicabatur ,) in clandeſtinos reſervatam concubitus : paucis ſtipata militibus , eam ſibi ſumit comitem , tanquam in rus ſecederet ; & verſus Cithæronem tendens montem , in vicum , ubi Antiopæ filii enutriti erant , devenit . Verum Dirce , cum hoc ignoraret , Taurum ſylveſtrem ex regione illa adduci juſſit ; cujus cornibus facem adaptans , collo ejus fune circumligato , Antiopam ei alligari juſſit , ut a Tauro ſic diſtracta periret . Audientes vero , qui in vico illo habitabant , deſtinatum Antiopæ ſupplicium , ejuſque ejulatus ; egreſſa eſt numeroſa ruſticorum turba , D (quos plurimos Raſthea vicus habebat ,) inter quos etiam erant Antiopæ filii ambo , & qui eos enutriverat , Ordio agricola . Cumque una omnes Dircem rogarent , uti Antiopa tali ſaltem fato non periret ; inſtabat illa , Antiopam , cum ſolis ſacerdos eſſet , caſtitatem ſuam violaſſe , & ex illicito concubitu filios duos peperiſſe ; atque adeo ſupplicii hujus dignam eſſe . Amphion autem , & Zethus , ubi ab altore ſuo Ordione didiciſſent , matrem ſuam eſſe Antiopam , quæ ſupplicio tradenda eſſet : collectis in unum ruſticis in circuitu omnibus , egreſſi ſunt cum eis : & occiſis militibus , comprehenſam Dircem regalibus ſuis ornamentis ſpoliarunt , Antiopamque vinculis ſolvunt . E Soluta illa , filiis ſuis , Amphioni & Zetho , imperat , uti Dircem e medio tollerent : illi vero correptam illam Tauro illi feroci alligant , a quo raptata , periit . Taurus autem , ex curſu , ſitivit ; & reperto fonte , bibiturus ſtitit . Contigit autem , ut rupto fune , Dircea cadaver prope fontem iſtum relictum jacuerit : unde ab indigenis fons iſte , Dirce , uſque adhuc vocatus eſt

Poſt hæc Zethus & Amphion matrem Antiopam ſibi ſumentes, in Bœotiam patriam ſuam fugerunt: ubi deinde Bœotis innotuerunt. Nyctęus autem, avus eorum, Bœotiæ rex, ætate jam grandior ex morbo interiit: poſt cujus obitum, Bœoti omnes Amphionem & Zethum rogabant, uti Nycteo regi, a quo genus ducebant, ipſi in regno ſuccederent. Itaque Reges ſalutati Muſici hi, Amphion & Zethus, Bœotis imperabant. Amphion autem Lyricus urbem ſtatim ampliſſimam condidit, duodecim portas habentem, quæ antea vicus erat, Enchilia, dictus. Urbem hanc matris ex juſſu, a Theoboi patris nomine, Thebas vocarunt fratres: ubi etiam per multos annos regnarunt. Tota deinde in circuitu regio, ab Urbe, Thebæ, appellata eſt. Rex interim Lycus, Dirces conjux, & eorum avunculus, in bello mortuus eſt: ſicuti iſta ſecundum veritatem prodidit Cephalion. Sapientiſſimus enim Euripides, Poetarum more ſcribit in Fabula, vitiatam fuiſſe Antiopam a Jove, in Satyrum verſo; atque inde natos Zethum & Amphionem, Muſicos. Jovem vero, in Satyrum converſum Antiopam vitiaſſe dicens, Metempſychoſin refert; cujus juxta Tranſmigrationem, Theobous, gemellorum parens, ex Jove Pico oriundus fuit: *Satyrus* enim, Bœotorum dialecto, corpus aliquod vilius deſignat.

Amphionem vero, & Zethum exceperunt, in regno Thebano, poſteri eorum; uſque ad Oedipum, Laii & Jocaſtæ filium. Lajus enim, Thebanorum rex, filium habuit, nomine Jocam, eum nempe, qui poſtea vocatus eſt Oedipus. Lajus autem oraculo monitus, cum propria matre rem habiturum eſſe, militibus adſtantibus imperat, uti Oedipum filium in ſylvas deportarent; pedeſque ejus in foramina ligni perforati immittentes, clavis munitum redderent. Hinc autem habemus tormenti illius inventum, quod a militibus uſque adhuc, *Cuſpus*, vocatur. Milites autem regis dicto audientes, Oedipum in ſylvis expoſuerunt, a feris devorandum. In ſylvam autem veniens Ruſticus quidam nomine Melibæus, ut ligna cæderet; puellum invenit in in terra volutantem, pedibuſque tumefactum. Ille vero ſecuri, quam in manu habebat, lignum illud, quo pueri pedes impediti erant, confringens; puerum deduxit, domique ſecum enutrivit; Oedipum, a pedum tumore appellans: qui poſtea adoleſcentior factus, egregiam præ ſe ferebat indolem. Erat autem in regione illa mulier quædam agreſtis, nomine Sphinx; deformis illa quidem, & Mammoſa vidua: quæ, poſt mariti obitum, multitudinem coegerat latronum agreſtium, ſuique ſimilium, ex vico ſuo, Moabe, dicto; qui medius jacebat inter duos montes, inter quos unicus erat anguſtus aditus. Illa vero occupato altero montis vertice, cum prædonibus ſuis, negotiatores, & viatores quoſcunque, illac prætereuntes interfecit, quæque habuerant omnia diripuit: unde fama illius per Thebas totas percrebuit. Itaque rex Lajus duces ſuos primarios, cum copiis magnis contra Sphingem emittit. ſed fruſtra fuerunt omnes, tum propter inexpugnabiles montium anguſtias, cum propter latronum agreſtium multitudinem, quos civium, advenarumque ſpoliorum participes ipſa ſibi ad-

A ἔφυγον ἐπὶ τὴν ἰδίαν χώραν αὐτῶν, τὴν Βοιωτίαν· καὶ ἐκεῖ ἀναφανέντες, ἐγνώσθησαν τοῖς Βοιωτοῖς. Ο δὲ αὐτῶν πάππος ὁ Νυκτεὺς, ὁ βασιλεὺς τῆς αὐτῆς Βοιωτίας χώρας, γεγήρακε, καὶ νόσῳ βληθεὶς τελευτᾷ. Καὶ λοιπὸν, μετὰ τὴν τελευτὴν τοῦ Νυκτέως βασιλέως, οἱ τῆς Βοιωτίας πάντες ᾔτησαν αὐτοὺς βασιλεῦσαι αὐτῶν τὸν Αμφίωνα καὶ τὸν Ζῆθον, ὡς ἐκ γένους βασιλικοῦ ὑπάρχοντας τοῦ Νυκτέως. Καὶ ἀνηγορεύθησαν βασιλεῖς, καὶ ἐβασίλευσαν ὁ Αμφίων καὶ ὁ Ζῆθος τῆς Βοιωτίας χώρας οἱ μουσικοί. Καὶ εὐθέως 91 Αμφίων ὁ λυρικὸς κτίζει πόλιν μεγάλην πάνυ, δωδεκάπυλον, τὴν πρώην μὲν οὖσαν κώμην λεγομένην Ενχιλίαν· ἣν ὠνόμασαν οἱ αὐτοὶ ἀδελφοὶ πόλιν Θήβας, εἰς τὸ ὄνομα τοῦ αὐτῶν πα- B τρὸς, κατὰ κέλευσιν τῆς αὐτῶν μητρὸς τῆς Αντιόπης· Καὶ ἐβασίλευσαν ἔτη πολλὰ τῶν Θηβῶν· καὶ λοιπὸν ἐκλήθη ἡ αὐτὴ χώρα, Θῆβαι. Ο δὲ Λύκος βασιλεὺς, ὁ τῆς Δίρκης ἀνὴρ, ὁ θεῖος αὐτῶν, ἐτελεύτα ἐν τῷ πολέμῳ· ἅτινα συνεγράψατο Κεφαλίων μετὰ ἀληθείας· ὁ δὲ σοφώτατος Ευριπίδης ποιητικῶς ἐξέθετο δράμα, ὡς ὅτι 92 ὁ Ζεὺς εἰς σάτυρον ἔφθειρε τὴν Αντιόπην, κἀκεῖθεν ἐγεννήθη ὁ Ζῆθος, καὶ ὁ Αμφίων, οἱ μουσικοί. Κατὰ δὲ μετάστασιν μετεμψυχώσεως κατενεχθέντα τὸν πατέρα αὐτῶν Θεόβοον ἐκ τοῦ Πίκου Διὸς εἶπεν, ὅτι ὁ Ζεὺς, μεταβληθεὶς εἰς σάτυρον, 93 ὅ ἐστι, κατὰ τὴν Βοιωτῶν γλῶσσαν, εἰς ἄλλο σῶμα εὐτελέστερον, ἔφθειρε τὴν Αντιόπην.

C Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν τοῦ Αμφίωνος καὶ τοῦ Ζήθου, ἐβασίλευσαν οἱ ἐκ τοῦ γένους αὐτῶν τῶν Θηβῶν, ἕως τῆς βασιλείας τοῦ Οἰδίποδος, υἱοῦ Λαΐου καὶ τῆς Ιοκάστης. Οὗτος Λάϊος βασιλεὺς Θηβῶν ἔχων υἱὸν Ιώκαν, μετονομασθέντα ὑπ' αὐτοῦ προειρημένον Οἰδίποδα· καὶ χρησμοδοτηθεὶς, ὅτι τῇ ἰδίᾳ αὐτοῦ μητρὶ Ιοκάστῃ συμμιγήσεται, ἐκέλευσε τοῖς παραμένουσιν αὐτῷ στρατιώταις λαβεῖν τὸν αὐτὸν Οἰδίποδα εἰς τὰς ὕλας, καὶ βληθῆναι τοὺς πόδας αὐτοῦ ἐν ξύλῳ γλυφέντι, καὶ ἔχοντι ὀπὰς, καὶ ἐλαθῆναι τὸ ξύλον· ἐξ αὐτοῦ οὖν ἐπινενόηται, ὁ λεγόμενος παρὰ τοῖς στρατιώταις, ἕως τοῦ νῦν, 94 κύφων· Καὶ ποιήσαντες, ὡς ἐκελεύσθησαν οἱ στρατιῶται, εἴασαν τὸν Οἰδίποδα εἰς τὰς ὕλας, ὅπως θηριόβρωτος γένηται· καὶ ἐλθών τις D ἄγροικος, ὀνόματι Μελίβοιος, ἐπὶ τὴν ὕλην κόψαι ξύλα, εὗρεν αὐτὸν συρόμενον ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ τοὺς πόδας αὐτοῦ ὀγκωθέντας. 95 Καὶ λαβὼν, ἐν ᾗ ἐβάσταζεν ἀξίνῃ ἔκλασε τὸ ξύλον 96 ὅπου ἐσφάλιστο οἱ αὐτοῦ πόδες, καὶ λαβὼν αὐτὸν ἀνεθρέψατο, καλέσας αὐτὸν Οἰδίποδα, διὰ τὸ οἰδάνειν τοὺς πόδας αὐτοῦ· καὶ ἐγένετο γενναῖος, αὐξηθείς. Εν δὲ τῇ χώρᾳ ἐκείνῃ ἀνεφάνη γυνή τις Χήρα, ὀνόματι Σφίγξ, δυσειδὴς, κατάμαζος, χωρικὴ οὖσα, μετὰ τὴν ἀποβολὴν τοῦ ἰδίου αὐτῆς ἀνδρὸς, συναγαγοῦσα πλῆθος ἀγροίκων λῃστῶν ὁμοφρόνων αὐτῇ, ἐν τῇ ἰδίᾳ αὐτῆς κώμῃ τῇ λεγομένῃ Μωάβῃ, κειμένῃ ἐν μεταξὺ δύο ὀρέων, ἐχόντων ἐν μέσῳ στενὴν ὁδὸν μίαν E μόνην, καὶ καθημένη ἐν τῇ μιᾷ κορυφῇ τοῦ ὄρους· ἔχουσα τὴν ἅμα αὐτῇ λῃστρικὴν χεῖρα, καὶ πάντας τοὺς παριόντας ὁδοιπόρους, καὶ πραγματευτὰς ἐφόνευσε, καὶ τὰ αὐτῶν πάντα ἐκομίζετο· ἥτις περιβόητος ἐγένετο εἰς τὰς Θήβας. καὶ πολλῶν ἐξελθόντων τῶν στρατηγῶν, 97 καὶ μετ' αὐτῶν στρατῆς πολλῆς ἐκ τῆς Λαΐου βασιλείας· καὶ ταύτης οὐδεὶς ἠδυνήθη περιγενέσθαι, διὰ τὸ ἰσχυρὸν τῶν ὀρέων, καὶ διὰ τὸ

A πλῆθος τῶν ἀγροίκων λῃστῶν, τῶν μετ' αὐτῆς συμμιγνυμένων τὰ τῶν παριόντων ξένων καὶ πολιτῶν. ὁ δὲ Οἰδίπους, τέλειος γενόμενος, ἔμαθεν, ὅτι ἀπὸ τῆς πόλεως κατάγεται τῶν Θηβῶν· καὶ ἀκούσας, ὅτι γυνή τις, ὀνόματι Σφίγξ, λῃστὶς, ἐλυμαίνετο πάντας τοὺς ἐπὶ τὰς Θήβας ἐρχομένους, 98 καὶ στενοῖ τὴν πόλιν· σοφόν τι βουλευσάμενος, εἰς τὸ ἀνελεῖν τὴν Σφίγγα, ἔλαβεν ἐκ τοῦ κτήματος ὅπου ἀνετράφη ἀγροίκους γενναίους, ὥς φασι, θέλων ἅμα τῇ Σφιγγὶ λῃστεύειν. Καὶ ἀπῆλθε πρὸς αὐτὴν, αἰτῶν αὐτὴν συλλῃστεύειν αὐτῇ· ἥτις θεασαμένη τὸ νεωτέριον τὴν θέαν, καὶ τῶν μετ' αὐτοῦ, ἐδέξατο αὐτὸν καὶ τοὺς σὺν αὐτῷ, καὶ ἐπήρχετο καὶ αὐτὸς τοῖς παριοῦσιν. Εὑρηκὼς δὲ καιρὸν, ὅτε οὐκ εἶχεν ὄχλον λῃστῶν μετ' αὐτῆς· λαβὼν λόγχην, ἀνεῖλεν αὐ- B τὴν, καὶ ἀφείλετο πάντα τὰ αὐτῆς, φονεύσας, ἅμα τοῖς αὐτῆς, πολλούς. Καὶ εἰσήγαγε τὸ λείψανον αὐτῆς ἐν τῇ τῶν Θηβῶν πόλει, ὡς ὀφείλων κομίσασθαι, ἅμα τοῖς αὐτοῦ, χρήματα ἀπὸ τοῦ βασιλέως Λαΐου. Καὶ θαυμάζοντες πάντες οἱ Θηβαῖοι πολῖται, ἀνύμνουν αὐτὸν, καὶ ἔκραζον αὐτὸν βασιλέα τῶν Θηβῶν γενέσθαι. Καὶ ἠγανάκτησεν ὁ βασιλεὺς κατὰ τῆς πόλεως, καὶ ἔπεμψε στρατὸν κατ' αὐτῶν· καὶ γενομένου ἐμφυλίου πολέμου, ἐξῆλθεν ὁ Λάϊος ἀπολογήσασθαι αὐτοῖς. Καὶ ῥιφέντος κατ' αὐτοῦ σαγίττης, ἐφονεύθη ὁ Λάϊος· καὶ λοιπὸν ἡ Ἰοκάστη, μὴ θέλουσα ἐκβληθῆναι τῆς βασιλείας, εὐθέως ἀγαγοῦσα τὸν Οἰδίποδα, ἐποίησεν αὐ- C τὸν βασιλέα, μαθοῦσα, ὅτι οὐκ ἔχει γυναῖκα. Καὶ ἐγαμήθη αὐτῷ, πρὸς θεραπείαν τῶν τῆς πόλεως, καὶ τῆς συγκλήτου· καὶ ἐβασίλευσε τῶν Θηβῶν ὁ Οἰδίπους ἔτη ιθʹ. καὶ τῆς Ἰοκάστης ἀγνοούσης, καὶ τοῦ Οἰδίποδος, ὅτι μήτηρ αὐτοῦ ὑπῆρχε· καὶ ἔσχε δύο υἱοὺς παρ' αὐτῆς, τὸν Ἐτεοκλέα, 99 καὶ τὸν Πολυνείκην· καὶ θυγατέρας δύο, Ἰσμήνην, καὶ Ἀντιγόνην. Μετὰ δὲ χρόνον τινὰ ἐπηρώτησεν ὁ αὐτὴ Ἰοκάστη τὸν Οἰδίποδα, πόθεν ἐστὶ, καὶ τίς αὐτοῦ πατήρ; ὁ δὲ εἶπε, 100 τὸν Μελίβοιον τὸν ἀναθρεψάμενον αὐτόν. Καὶ μεταστειλαμένη τὸν Μελίβοιον, τὸν 101 ἀνθρέψαντα αὐτὸν, ἔμαθε παρ' αὐτοῦ, ὅτι οὐκ ἔστιν αὐτοῦ υἱὸς, ἀλλ' εὗρεν αὐτὸν εἰς τὰς ὕλας. Καὶ ἐπερωτήσασα τὸν χρόνον, ἔγνω ὅτι υἱὸς αὐτῆς ἐστι· καὶ εἶπεν αὐτῷ. Καὶ ἀκούσας ὁ Οἰδίπους, ἔλαβεν ἥλους, D καὶ πήξας τοῖς ἰδίοις αὐτοῦ ὀφθαλμοῖς τελευτᾷ, 102 ἐάσας τὸ βασίλειον τοῖς δυσὶν αὐτοῦ υἱοῖς, ἐνιαυτὸν παρ' ἐνιαυτὸν βασιλεύειν κελεύσας· οἵτινες εἰς ἔχθραν ἐλθόντες, διὰ τὴν βασιλείαν, ἐπολέμησαν μετ' ἀλλήλων, καὶ ἑαυτοὺς ἔσφαξαν μονομαχήσαντες. ὁ γὰρ Πολυνείκης, ἐκβληθεὶς ἀπὸ τῆς βασιλείας, καὶ διωχθεὶς ἀπὸ τῶν Θηβῶν 103 ἀπὸ τοῦ Ἐτεοκλέους, ἀδελφοῦ αὐτοῦ, ἀπῆλθεν εἰς τὸ Ἄργος· καὶ ἠγάγετο γυναῖκα τὴν θυγατέρα Ἀδράστου, τοῦ βασιλέως τοῦ Ἄργους. Καὶ προτρεψάμενος τὸν Ἄδραστον βασιλέα, καὶ ἄλλους βασιλεῖς, μετὰ πλήθους στρατοῦ κατὰ τοῦ ἰδίου ἀδελφοῦ, ἦλθε κατὰ τῶν Θηβῶν. οἱ δὲ προτραπέντες, καὶ μετ' αὐτοῦ ἐπιστρατεύσαντες ἦσαν οὗτοι, Ἄδραστος καὶ 104 Καπανεὺς Ἀμ- E φίαρος, Παρθενοπαῖος, Ἱππομέδων· καὶ τῶν δύο ἀδελφῶν, ὡς εἴρηται, τελευτησάντων, ἀνεχώρησαν οἱ βασιλεῖς μετὰ τῶν ἰδίων στρατευμάτων ἐπὶ τὰς αὐτῶν χώρας, καὶ ἐλύθη ἡ βασιλεία τῶν Θηβῶν, ἤτοι Βοιωτῶν, κατασχοῦσα ἔτη τξθʹ. Τὰ δὲ προγεγραμμένα ταῦτα πάντα ὁ σοφώτατος Παλαίφατος ἀληθῆ ἐξέθετο. ὁ γὰρ σοφώτατος Εὐριπίδης ποιητικῶς ἐξέθετο δρᾶμα, περὶ

junxit. Oedipus autem jam adultior factus, ubi inaudiſſet mulierem quandam prædatricem, nomine Sphingem, infeſtiſſimam eſſe omnibus Thebas euntibus; adeoque urbem ipſam, unde ipſe ſe oriundum intellexerat, in anguſtias redigere; vaſrum quoddam protinus iniit conſilium, unde Sphingem e medio tolleret. Comparatis itaque ſibi ex vicinia illa, ubi educatus fuerat, ruſticorum generoſioribus, iuiturus, ut ipſe præ ſe ferebat, cum Sphinge latrocinaudi ſocietatem; Sphingem adit, io latrocinii ſodalitium admitti petens. Illa vero conſpectu juvenis decore, & ſociorum ejus; ipſum, ſocioſque excipit, unda & ipſe Viatores etiam aggreſſus eſt. Sed oblata occaſione, abſente latronum turba, arrepta haſta ipſam confodit: pluribus etiam ex latronibus una interfectis, bona eorum omnia abripuit. Sphingis deinde cadaver Thebas adduxit; præmium facti a rege Lajo, ſibi, ſuiſque expectans. Et quidem Thebani, admiratione ducti, celebrabant eum, regnoque Thebanorum dignum prædicabant. Hoc autem a civibus Rex indigne ferens, exercitum contra eos emiſit. Graſſante autem bello civili, egreſſus ipſe eſt, uti purgatione aliqua cives demulceret: cum interim contorto in eum ſpiculo vulneratus interiit. Jocaſta vero, ne e regno dejiceretur in curis habens; inſuper etiam ut apud Primores, populumque gratiam iniret; Oedipum quem innuptum eſſe reſcierat, conjugem ſibi accipiens, regem deſignavit. Thebanorum itaque regnum tenuit Oedipus, per annos xix. neſcientibus interim Jocaſta, Oedipoque, illam hujus eſſe matrem. Habuit autem ex ea duos filios, Eteoclem, & Polynicem; totidemque filias, Iſmenen, & Antigonam. Poſt verò tempus aliquod interjectum, quæſivit ab Oedipo Jocaſta, unde eſſet? Et a quo ortus parente? reſpondit ille de Eoutritore ſuo, Melibæo. Hunc igitur accerſandum curat regina, diſcitque ab illo, nequaquam ejus eſſe filium Oedipum; ſed in ſylvis expoſitum, ab eo repertum. Illa vero de tempore ſciſcitata eum, Oedipum eſſe filium ſuum cognovit. Hæc ubi a Jocaſta accepiſſet Oedipus, ſumptis clavis, eos oculis ſuis impungens, mortem oppetiit regnumque filiis duobus alternis annis adminiſtrandum reliquit. Sed fratribus, diu inter ſe concordes eſſe, Regnum non permiſit: itaque invicem belligerantes, ſingulari ex certamine mutuis vulneribus occubuerunt. Polynices enim ab Eteocle fratre, regno pulſus, & ab ipſis etiam Thebis ejectus; Argus profectus, Argivorum regis, Adraſti filiam, in uxorem duxit. Quo etiam, unaque aliis regibus, in auxilium ſuum adſcitis; magno inſtructus exercitu, in fratrem, Thebaſque arma movit. Reges autem, quorum auxiliis in hoc bello uſus eſt, fuerunt Adraſtus, Capaneus, Amphiarus, Parthenopeus, & Hippomedon. Fratribus autem, uti ſupra dictum, pereuntibus; Reges cum exercitibus, ſuis, quiſque in regionem ſuam, receſſerunt. Tales habuit exitus Thebanum, ſive Bœotorum regnum; cum duraſſet annos ccclxix. Iſta autem omnia ſuperius tradita, juxta rei veritatem, literis mandavit ſapientiſſimus Palæphatus. Quæ enim Euripides, in Dramate ſuo de Oedipo,

Jocaſta, & Sphinge[a] ſcripſit, Poetice intelligenda ſunt. De Thebanorum Dynaſtiis memoriam habes etiam, apud Africanum Chronographum.

Temporibus autem quæ ſuperius dicta ſunt extitit Seruchus, ex Japheti ſtirpe oriundus. Invexit hic cultum Idololatricum, dogmatiſque Helleniſmi, dicti, auctor fuit: uti ſcriptis tradidit Euſebius Pamphili. Majoribus enim ſuis, qui Imperatores, aut duces in bello fuiſſent; quique magnum aliquod ſive virtutis, ſeu artis ſpecimen, memoratu dignum edidiſſent; maxime autem eis, qui vi quadam occulta, myſticum aliquod operati fuiſſent; ſtatuas honoris cauſa erexerunt. Quo & ab omnibus ſumma in veneratione habitos, tanquam de Diis ipſis optime meritos; in Deorum numerum retulerunt, adorantes eos, & ſacra facientes; ut qui boni alicujus, vel ab arte ſua, aut fabrica aliqua, ſive denique ſapientia, aut ſingulari aliqua virtute eorum comparati mortalibus authores fuerunt ſicuti ſcripſit Rheginus, apud quem etiam Deorum Indigetum habentur nomina. Poſteri vero, eorum conſilium ignorantes; (nempe, ut eos, tanquam generis ſui auctores, bonorum inventores, nec aliam ob cauſam, honoribus iſtiuſmodi proſecuti fuerint:) iſtos, non ut homines mortales, & iiſdem paſſionibus obnoxios venerati ſunt; ſed victimas immolantes, divinum illis cultum præſtiterunt. Atque huc referendum eſt, quod in ſcriptis ſuis habet ſapientiſſimus Diodorus, ubi dicit: *Homines ab Hominibus facti ſunt Dii, exiſtimantibus illos propter bona opera, Immortalitatem conſecutos. Itaque eorum nonnullis nomina dederunt; & regionibus ſuis Tutelares Deos deſignarunt. Hoc autem ab hominibus, ignorantia plenis, factitatum eſt.* Ritus autem homines in Deos referendi, iſte fuit. Statim poſt mortem, referebantur in ſacros Commentarios Defunctorum nomina: quo tempore etiam feſtum eis celebrabant, ſacrificia peragentes ad ſepulchra, quibus recondebantur: dicentes animas illorum in *Beatorum Inſulas* migraſſe; judicio, aut flammis deinde non obnoxias. Duravit autem mos iſte uſque ad Thara tempora, qui Abrahami pater fuit. Erat enim Thara ſtatuarius; qui ex lapidibus, & lignis Deos efformavit, & venales habuit: quique ex fabrifactione imaginum, in Majorum memoriam, (illorum præcipue, qui literarum, atque artium inventores fuerunt;) ſimulachrorum, cultuſque Idololatrici ſuperſtitionibus homines implicavit. Horum veſtigiis inſiſtebant Ægyptii, Babylonii, & in Græcia Phryges, qui & ipſi omnes erroribus hiſce dediti, fabricatores imaginum fuerunt; Initiatores item, & Myſteriorum Interpretes. Ab iſtis in Græciam dimanavit error, promovente Hellene quodam, Helladis incola; qui Myſta fuit, atque Jovis Pici filius, ex genere Japheti, Noæ filii tertii, oriundus. Jones autem, quorum generis princeps fuit Jo, eorum duces erant: edocti vero ſunt a *Joane* Gygante, qui unus erat ex Turris Babylonicæ molimina tentantibus: quorum etiam diſpertitæ ſunt linguæ; unde & Meropes dicti ſunt homines, quod ſermo eorum in diverſos loquendi modos, atque idiotiſmos diviſus fuerit. Plutarchus autem Cherroneſius, ubi diſſerit de Veteri Græcorum, Barbarorumque Philoſophia, illos quidem reprehendit; utpote qui ſimulachrorum ſuperſtitiones introduxerunt. Ipſe autem Lumina-

A τοῦ Οἰδίποδος, καὶ τῆς Ἰοκάστης, καὶ τῆς Σφιγγός· τὰ γὰρ τῶν Θηβῶν βασίλεια Ἀφρικανὸς ὁ χρονογράφος ἐξέθετο.

Ἐν δὲ [105] τοῖς ἀνωτέρω προγεγραμμένοις, ἐκ τῆς φυλῆς τοῦ Ἰάφεθ ἐγεννήθη ὁ Σερούχ· ὅστις, ἐνήρξατο πρώτως τοῦ Ἑλληνισμοῦ δόγματος διὰ τῆς εἰδωλολατρείας, (καθὼς Εὐσέβιος ὁ Παμφίλου συνεγράψατο,) διὰ τὸ τοὺς πάλαι γενομένους πολεμιστὰς, ἡγεμόνας, ἢ πράξαντάς τι ἀνδρεῖον, ἢ ἀρετὰς ἐν τῷ βίῳ, τὸ μνημονεύεσθαι εἶναι ἄξιον, μάλιστα τοὺς ποιήσαντας διὰ δυνάμεώς τινος μυστήρια, ὡς ὄντας αὐτῶν προπάτορας, ἀνδριᾶσι στηλῶν ἐτίμησαν, καὶ πάντες ὡς εὐεργέτας εἰς B Θεὸν προσεκύνουν· καὶ ἐθυσίαζον, αὐτοὺς τιμῶντες, ὅτι ἀγαθὸν εὑρηκότες, ἢ διὰ τέχνης, ἢ διὰ κτίσματος, ἢ διὰ σοφίας, ἢ [106] διαλλαγὰς ἄλλας δήποτε ἀρετῆς ἐλθόντας, οὕστινας ἀπεθέωσαν, καθὼς Ῥηγῖνος ὁ σοφώτατος συνεγράψατο τῶν ἀποθεωθέντων ὀνόματα. οἱ δὲ μετὰ ταῦτα ἄνθρωποι, ἀγνοοῦντες τὴν τῶν προγόνων γνώμην, ὅτι, ὡς προπάτορας, καὶ [107] ἀγαθῶν ἐπινοητὰς, ἐτίμησαν, μνήμης καὶ μόνης, χάριν· ὡς Θεοὺς ἐπουρανίους ἐτίμουν, καὶ ἐθυσίαζον αὐτοῖς, οὐχ ὡς γενομένους [108] ἀνθρώπους θνητοὺς, καὶ ὁμοιοπαθεῖς. Περὶ ὧν ἐν ταῖς συγγραφαῖς αὐτοῦ λέγει καὶ ὁ Διόδωρος ὁ σοφώτατος ταῦτα· ὅτι, ἄνθρωποι γεγόνασιν C οἱ Θεοὶ, οὕστινας οἱ ἄνθρωποι, ὡς νομίζοντες δι' εὐεργεσίαν ἀθανάτους προσηγόρευον· τινὰς δὲ καὶ ὀνομάτων προσηγορίας ἐσχηκέναι, καὶ κρατήσαντας χώρας. Τοῦτο δὲ ἐποίουν οἱ ἄνθρωποι, ἀγνοίᾳ πληθέντες· ἦν δὲ τὸ τῆς ἀποθεώσεως σχῆμα τοῦτο. [109] Ἐν τοῖς ἱερατικοῖς αὐτῶν βασιλείοις τὰ ὀνόματα αὐτῶν ἐτάσσετο, [110] ὅτε ἐτελεύτησαν. καὶ κατὰ τὸν αὐτὸν καιρὸν, ἑορτὴν, καὶ θυσίαν αὐτῶν ἐπετέλουν ἐν οἷς ἔκειντο μνήμασι, λέγοντες, [111] εἰς τὰς τῶν μακάρων νήσους εἶναι τὰς αὐτῶν ψυχὰς, καὶ μηκέτι κρίνεσθαι, ἢ καίεσθαι πυρί. Καὶ διέμεινεν ἕως τῶν χρόνων Θάῤῥα, τοῦ πατρὸς τοῦ D Ἀβραάμ. ἦν γὰρ Θάῤῥα ἀγαλματοποιὸς, πλαστουργῶν, ἀπὸ λίθων, καὶ ξύλων, Θεοὺς ποιῶν, καὶ πιπράσκων· καὶ πλάνην ἀγαλμάτων, καὶ εἰδωλολατρείας εἰσῆγε τοῖς ἀνθρώποις, διὰ ἀπεικονισμάτων τῶν προγόνων αὐτῶν, μάλιστα τῶν εὑρηκότων τὰ γράμματα, καὶ τὰς τέχνας· εἰς συνέτρεχον σπουδαίως οἱ Αἰγύπτιοι, καὶ οἱ Βαβυλώνιοι καὶ Φρύγες οἱ ἐν τῆς Ἑλλάδος ταύτης γὰρ τῆς θρησκείας ὑπῆρχον. Ἦσαν γὰρ καὶ αὐτοὶ ἀγαλμάτων ποιηταὶ, καὶ μυστηρίων ἐξηγηταὶ, καὶ τελεταί· ἀφ' ὧν μάλιστα εἰς Ἕλληνας ἤχθη ἡ αὐτὴ θρησκεία, ἀπό τινος, Ἕλληνος ὀνόματι, υἱοῦ καὶ αὐτοῦ Πίκου Διὸς, μυστικά τινα ποιοῦντος ἀνδρὸς, τῶν ἐν Ἑλλάδι κατοι- E κησάντων, ἐκ τῆς φυλῆς ὄντος τοῦ Ἰάφεθ, υἱοῦ Νῶε τοῦ τρίτου· [112] Ἴωνοι δὲ, οἱ ἐκ τῆς Ἰὼ· τούτων γὰρ ἀρχηγοὶ ἐγένοντο. ἦσαν γὰρ διδαχθέντες [113] ὑπὸ τοῦ Ἰωανίου γίγαντος, τοῦ οἰκοδομήσαντος σὺν τοῖς ἄλλοις τὸν πύργον· ὅντινων καὶ γλῶσσαι διεμερίσθησαν, [114] διὸ καὶ μέροπες ἐκλήθησαν οἱ ἄνθρωποι, διὰ τὸ μεμερίσθαι αὐτῶν τὰς λαλιὰς εἰς πολλὰς γλώσσας καὶ φωνάς· οὕστινας μεμφόμενος ὁ [115] Χερονήσιος Πλούταρχος, [116] ἐν παλαιᾷ φιλοσοφίᾳ παρ' Ἕλλησι καὶ βαρβάροις, ἐξέθετο, ὡς πλάνην ἀγαλμάτων τινὲς εἰσάγουσιν· αὐτὸς δὲ, φησὶ, τοὺς κατ' οὐρανὸν φωστῆρας θεοποιῶν

ἔδοξε, τὸν ἥλιον καὶ τὴν σελήνην παρεισάγων, ὡς ἡ τῶν Αἰγυπτίων θεολογία ἔχει, αὐτοὺς τὸν σύμπαντα κόσμον διοικεῖν, τρέφοντας, καὶ αὐξάνοντας τὰ πάντα, τῇ τριττῇ κινήσει τῶν ε΄ πλανητῶν, καὶ τῇ λοιπῇ ἀστροθεσίας, κατὰ γένεσιν καὶ ἀέρα. Τὸν δὲ Πλούταρχον τὸν Χερωνήσιον, Πορφύριος ἐν τῇ φιλοσόφῳ αὐτοῦ χρονογραφίᾳ ἐδόξασε.

A ria illa cœleſtia, ſolem, atque Lunem juxta Ægyptiorum Theologiam, pro Diis potius habenda cenſet, ab illis enim uolverſum mundum adminiſtrari dixit; eadem etiam nutrimentum rebus omnibus, atque augmentum præbere; triplici illo quinque Planetarum motu, cæteriſque aſtrorum poſitionibus, ſecundum generationem, atque aerem. Plutarchum autem hunc Cheroneſiam Porphyrius in Philoſophica ſua Chronographia celebravit.

ΛΟΓΟΣ ΤΡΙΤΟΣ

ΚΡΟΝΩΝ ΘΕΟΓΝΩΣΙΑΣ ΑΒΡΑΑΜ.

LIBER TERTIUS

De Abrahamo, ad Dei notitiam perveniente.

Ο Δὲ Ἀβραὰμ θεογνωσίαν ἐπιγνοὺς καὶ λογισάμενος, ὅτι τὰ ἀγάλματα, ἃ ἐποίει ὁ πατὴρ αὐτοῦ Θάῤῥας, ἀνθρώπων τεθνηκότων ὑπάρχει, καὶ οὐκ ἐχρῆν τιμᾶσθαι αὐτοὺς, ὡς θεοὺς ἐν τῷ οὐρανῷ, γενομένους γῆν καὶ κόνιν· κατεγίνωσκεν οὖν τῷ ἰδίῳ πατρὶ Θάῤῥᾳ, λέγων· τί πλανᾷς τοὺς ἀνθρώπους διὰ κέρδος; οὐκ ἔστι γὰρ ἄλλος Θεὸς, εἰ μὴ ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς, ὁ δημιουργήσας τὰ ὁρώμενα ταῦτα πάντα. Καὶ λαβὼν, ἔκλασε τὰ ἀγάλματα πάντα, καὶ ἀνεχώρησεν ἐξ αὐτοῦ, καὶ ἀπῆλθεν εἰς τὴν Μεσοποταμίαν· καθὼς Εὐσέβιος ὁ Παμφίλου, ὁ σοφὸς χρονογράφος ἐξέθετο.

Ἐν δὲ τοῖς χρόνοις τοῦ Ἀβραὰμ ἦν καὶ ὁ Μελχισεδὲκ, ἀνὴρ θεοσεβὴς, ἐθνικὸς, καταγόμενος ἐκ τοῦ γένους Σίδου, υἱοῦ Αἰγύπτου, βασιλέως τῆς Λιβύης χώρας· ἐξ οὗ Αἰγύπτιοι κέκληνται. Ὅστις Σίδος ἐκ τῆς Αἰγύπτου ἐξελθὼν, παρέλαβε τὴν χώραν τῶν λεγομένων Χαναναίων, ἐθνικῶν· τοῦτ᾽ ἔστι, τὴν νῦν λεγομένην Παλαιστίνην. Καὶ ὑποτάξας αὐτὴν, ᾤκησεν ἐκεῖ ἐν αὐτῇ· καὶ κτίζει πόλιν, ἣν ἐκάλεσε Σιδῶνα, εἰς ὄνομα ἴδιον· ἥτις νῦν ἐστιν ὑπὸ τὴν Φοινίκην χώραν. Καὶ λοιπὸν 1 ἐκ τοῦ γένους τοῦ Σίδου κατήχθη ὁ Μελχὶ, ὁ πατὴρ τοῦ Σεδία, 2 γενόμενος ἱερεὺς καὶ βασιλεὺς ἐπεκλήθη Μελχισεδὲκ, ὡς προγέγραπται. Οὗτος ὢν ὑπάρχων ἱερεὺς καὶ βασιλεὺς τῶν Χαναναίων, καὶ ἔκτισε πόλιν ἐν τῷ ὄρει τῷ λεγομένῳ Σιών· ἥντινα ἐκάλεσε Σαλὴμ, 3 ὅπερ ἐστὶν, εἰρήνης πόλις. Καὶ ἐβασίλευσεν ἐν αὐτῇ ἔτη ριγ΄, καὶ τελευτᾷ, δίκαιος, καὶ παρθένος· καθὼς Ἰώσηππος ἐν τῇ ἀρχαιολογίᾳ ἐξέθετο. Καὶ Ἰωάννης δὲ καὶ Κύριλλος, οἱ ὁσιώτατοι ἐπίσκοποι, τὰ αὐτὰ εἶπον.

Ἀπὸ οὖν τοῦ κατακλυσμοῦ, ἕως Ἀβραὰμ, ἔτη εἰσὶν ωϟγ΄. ἀπὸ δὲ τῆς πυργοποιίας, ἔτη εἰσὶ φκγ΄. 4 καὶ ἐγένετο μονόποσις ἀπὸ Ἀβραὰμ, καὶ Ἰσαὰκ τοῦ υἱοῦ, καὶ Ἰακὼβ τοῦ ἐγγόνου αὐτοῦ, καὶ τοῦ σπέρματος αὐτῶν ἐξ ὧν εἰσιν Ἑβραῖοι, ἀπὸ τῶν χρόνων τοῦ Ἀβραὰμ τὸν χαρακτῆρα τοῦ ἔθνους διὰ περιτομῆς εἰληφότος. 5 Ἐστὶν οὖν ἀπὸ Ἀδὰμ, ἕως τοῦ Ἀβραὰμ, ἔτη ͵γψμε΄.

Ὁ δὲ Ἀβραὰμ ὢν ἐτῶν ρ΄, ὅτε ἐγέννησε τὸν Ἰσαάκ· καὶ

B Abrahamus vero, cum ad Dei notitiam jam perveniſſet, ſecumque reputaſſet, Imagines, a Phara patre fabricatas, hominum eſſe defunctorum; ideoque nec eos, pulvis cum ſint, ciniſque, pro Diis cœleſtibus eſſe colendos; talibus ipſum verbis increpare auſus eſt: *Ut quid (inquiens) turpis lucri cauſa, mortales in errorem ducis? Unus quippe Deus eſt Cæleſtis, qui iſta formavit quæ videmus omnia.* Dictoque citius Imagines confregit omnes: patreque derelicto, Meſopotamiam verſus ducit iter: uti Euſebius Pamphili, ſapiens Chronographus ſcriptis tradidit.

Abrahami temporibus floruit Melchiſedecus, inter gentes Dei cultor, ex ſtirpe Sidi, filii Ægypti Libyæ regis, C ex quo Ægyptii nomen ſortiti ſunt, oriundus. Sidus enim iſte Ægyptius, Cananæorum regionem, quæ nunc Palæſtina vocatur, bello aggreſſus, in poteſtatem ſuam redegit; Urbeque, quam in nomen ſuum, Sidonem appellavit, (quæ temporibus hiſce Phœniciæ eſt ditionis,) extructa, ibidem ſedes poſuit. Ex poſteris autem Sidi hujus erat Melchi, Sedeci pater: qui Rex cum eſſet, & Sacerdos; Melchiſedecus cognominatus eſt, ut ſupra ſcriptum eſt. Cananæis igitur, quorum Rex, idemque ſacerdos erat, urbem, quam Salem, id eſt, *Pacis urbem*, vocavit, in monte Sion condidit: ubi, cum annos CXIII. regnaſſet, juſtus, & cæ- D lebs, diem ſuum obiit: ſicuti Joſephus in Antiquitatibus; Joannes item; & Cyrillus, ſanctiſſimi Epiſcopi tradiderunt.

A Diluvio itaque, ad Abrahamum, anni numerantur octingenti nonaginta tres: a Turris autem Conſtructione, anni DXXIII. Ab Abrahamo denique; & Iſaaco filio & Jacobo nepote, ſeminèque illorum, (ex quo Circumciſionis characterem ſuſcepit Abrahamus,) Ebræorum gens originem ſuam ductura eſt. Ab Adamo autem, ad Abrahamum, anni effluxerunt MMMDCCXLV.

Abrahamus vero, centum annos na-

tus, genuit Iſaacum; Iſaacus vero Jacobum; qui & Iſrael dictus eſt. Judæi autem a Juda, ea' XII. Jacobi filiis quarto, cujus tandem tribum penes erat Ebræorum regnum, nomen habuerunt.

Hiſce temporibus Iſiodus quidam ex Japheti ſtirpe oriundus, Græcas literas invenit; atque in ordinem redigens, Græcos eas docuit primus.

Abrahami vero temporibus, Aſſyriis imperavit, primus poſt deletum Perſei genus, Endelechus, ex poſteris Semi Noæ filii: Imperiumque ad Aſſyrios tandem rediit.

Ægyptiorum autem regnum tenuit primus ex poſteris Chami, Noæ filii, Pharaoh, qui & Naracho dictus eſt. Antiquas vero Ægytiorum Dynaſtias ante hunc Narachonem, deſcripſit Manetho ſapientiſſimus; uti ſupra dictum eſt: poſteriores vero, ab hoc ſcilicet Narachone, & deinceps, a Theophilo ſapientiſſimo Chronographo memoriæ traditæ ſunt.

Abrahami igitur temporibus Ægyptiis imperavit, ex Chami poſteris, Naracho: Petephres autem, Regio Pharaonis coquorum princeps, Joſepham, Jacobi filium, a Saracenis, quibus fratres ejus, invidia moti quod patri charus eſſet, venum dederant, (erat enim forma pulcherrimus,) emit. Joſephus vero cum Pharaonis de ſeptenni fame, Ægyptum, omnemque penitus regionem invaſura, ſomnium interpretatus eſſet, prudentiam hominis Rex admiratus, libertate prius donatum ſummo habuit in honore; filiamque Pontificis Heliopoleos, Ægypti urbis, in uxorem dedit; conceſſa etiam ei poteſtate, Ægyptum totam per ſeptennium pro libitu adminiſtrandi. Extructis itaque horreis, Joſephus ſeptem annorum proventum iiſdem condidit; curamque totius emptionis, venditioniſque, ipſo in ſe recepit. Fame autem per terram univerſam graſſante, Joſephi fratres e terra Chanaan in Ægyptum, frumenti coemendi cauſa, deſcenderunt: quos ubi vidit Joſephus, fratris uſus fiducia, ipſos comprehendi juſſit. miſſoſque tandem faciens, uti Benjaminum fratrem ſuum natu minorem, & Jacobum patrem, totumque denique familitium eorum ſibi adducerent, mandavit. Illique abeuntes, juſſa ejus executi ſunt; patremque ſuum, & Benjaminum fratrem, omnemque adeo utriuſque ſexus cognationem, numero LXXV. ſecum ducentes, a Joſepho habitandi in Ægypto locum acceperunt. Unde cum poſt multos annos in immenſam creviſſent multitudinem; a Moſe tandem, Dei juſſu, edocti ſunt: ſicuti in Hebraicis ſcriptis iſta veriſſime traduntur omnia.

Temporibus autem Regum ſupradictorum, extitit in Caria Philoſophus quidam, a Gigantibus ortum ducens, de ſtirpe Japeti, nomine Endymion. Lunam is precibus quibuſdam Myſticis, nomen uti Divinum ſibi per viſionem aperiret, ſollicitavit: interque precandum ſopitus, Divinum nomen per ſomnum audivit; nec tamen amplius experrectus eſt. Cæte-

A Ισαὰκ τὸν Ιακὼβ, τὸν λεγόμενον Ισραήλ. Εκλήθησαν δὲ οἱ Ιυδαῖοι ἀπὸ Ιύδα, τῦ τετάρτυ υἱῦ τῦ Ιακώβ· ἔχε γὰρ υἱὺς δώδεκα. Η δὲ τῦ Ιύδα φυλὰ ἐκράτει τῶν Ιυδαίων, καὶ δυνάμει· ὅθεν καὶ τὸ ὄνομα ἔχει.

Εν δὲ τοῖς χρόνοις τύτοις, ἐκ τῆς φυλῆς τῦ Ιάφεθ ἀνεφαίνετό τις, ὀνόματι Ισίοδος· [6] ὅστις ἐξεῦρε τὰ Ελλήνων γράμματα, καὶ συντάξας γράμματα, ἐξέθετο τοῖς Ελλησι πρῶτος.

Εν δὲ τοῖς χρόνοις τῦ Αβραὰμ ἐβασίλευσεν Ασσυρίων ὁ ἐκ φυλῆς τῦ Σὴμ, υἱῦ Νῶε, Ενδέλεχος, βασιλεύσας αὐτῶν πρῶτος, μετὰ τὸ ἐκλεῖψαι τὸ γένος τῦ Περσέως. Καὶ ἦλθε πάλιν τὰ βασίλεια εἰς τὺς Ασσυρίυς.

Αἰγυπτίων δὲ ἐβασίλευσε πρῶτος βασιλεὺς τῆς φυ-
B λῆς τῦ Χὰμ, υἱῦ Νῶε, [7] Φαραὼ, ὁ καὶ Ναραχὼ καλύμενος. [8] Τὰ μὲν πρὸ τύτυ παλαιὰ βασίλεια Αἰγυπτίων ἐξέθετο Μανεθὼν ὁ σοφώτατος, ὡς προείρηται. τὰ δὲ μεταγενέστερα βασίλεια Αἰγυπτίων, (λέγω δὲ ἀπὸ τῦ Ναραχὼ, καὶ κάτω) συνεγράψατο ἂν ταῦτα Θεόφιλος ὁ σοφώτατος χρονογράφος.

Εν δὲ τοῖς χρόνοις τῦ Αβραὰμ, [9] ἐβασίλευσεν Ασσυρίων ὁ ἐκ τῆς φυλῆς τῦ Σὴμ, Ναραχώ· ἠγόρασε δὲ ἀπὸ τῶν Σαρακηνῶν Πετεφρῆς, ὁ ἀρχιμάγειρος τῦ αὐτῦ Φαραὼ βασιλέως τὸν Ιωσὴφ, υἱὸν τῦ Ιακώβ· ὅντινα ἐπώλησαν οἱ αὐτῦ ἀδελφοὶ τοῖς Σαρακηνοῖς, φθονύμενοι αὐτῷ [10] ὡς φιλύμενον ὑπὸ τῦ ἰδίυ πατρός· Ην γὰρ ὁ Ιωσὴφ ὡραῖος τῇ θέᾳ· ὅστις Ιωσὴφ ἡρμήνευσε τὸ ὅρα-
C μα τῷ βασιλεῖ Φαραὼ, ὅπερ εἶδεν ἕνεκεν τῦ μέλλοντος γίνεσθαι λιμῦ εἰς τὴν Αἴγυπτον, καὶ εἰς πᾶσαν χώραν, ἐπὶ ἔτη ζ΄. Καὶ θαυμάσας ὁ βασιλεὺς τὴν τῦ Ιωσὴφ φρόνησιν, [11] ἠλευθέρωσεν αὐτὸν, καὶ ἔδωκεν αὐτῷ ἀξίαν μεγάλην, [12] καὶ τὴν θυγατέρα τῦ ἀρχιερέως Ηλιυπόλεως, τῆς ὄσης ἐν Αἰγύπτῳ, εἰς γυναῖκα· κελεύσας αὐτὸν διοικεῖν τὴν Αἴγυπτον πᾶσαν ἐπὶ ζ΄ ἔτη, καὶ ἔχειν ἐξυσίαν, ὡς βύλεται, πράττειν. Οστις Ιωσὴφ κτίζει ὡρεῖα, καὶ ἀποτίθεται σῖτον ἐν αὐτοῖς τῶν ἑπτὰ ἐνιαυτῶν καὶ ἐχορήγησε πανταχῦ δι' ἑαυτῦ τήν τε ἀγορασίαν, καὶ τὴν ἔξοδον τῆς πράσεως, ποιήσας ὡς ἠβυλήθη αὐτός. Καὶ τῦ λιμῦ γενομένυ εἰς πᾶσαν τὴν γῆν, ἦλθον οἱ ἀδελφοὶ αὐτῦ ἀπὸ τῆς γῆς Χαναὰν εἰς Αἴγυπτον, ἀγοράσαι σῖτον.
D Καὶ ἐπιγνὺς αὐτὺς Ιωσὴφ, ἐκέλευσε κρατηθῆναι αὐτὺς, καὶ ἐθάρρησεν αὐτοῖς, ὅτι ἀδελφὸς αὐτῶν ὑπάρχει. Καὶ ἠνάγκασεν αὐτὺς ἀπελθεῖν, καὶ ἀγαγεῖν πρὸς αὐτὸν τὸν ἀδελφὸν αὐτῦ τὸν μικρότερον, τὸν Βενιαμὶν, καὶ τὸν πατέρα αὐτῦ Ιακὼβ, καὶ τὴν συγγένειαν αὐτῦ πᾶσαν. Οἱ δὲ ἀδελφοὶ αὐτῦ ἀπελθόντες, ἤγαγον πρὸς τὸν Ιωσὴφ τὸν πατέρα αὐτῶν, καὶ τὸν ἀδελφὸν αὐτῶν τὸν Βενιαμὶν, καὶ τὴν συγγένειαν αὐτῶν πᾶσαν ὀνόματι οε΄, ἀρρενικῶν τε καὶ θηλυκῶν· [13] Καὶ ἐκράτησεν αὐτὺς Ιωσὴφ ἐκεῖ, καὶ ᾤκησαν τὴν Αἴγυπτον ἐπὶ ἔτη πολλά· καὶ ἐγένετο πλῆθος ἄπειρον ἐξ αὐτῶν τῶν Εβραίων [14] οἰκύντων ἐν Αἰγύπτῳ, ἕως Μωσέως, τῦ κελευσθέντος ὑπὸ Θεῦ [15] ἐκβάλαι τὸν λαὸν τῶν Εβραίων ἐκ τῆς γῆς Αἰγύπτυ· καθὼς ταῦτα πάντα
E ἐντέτακται ἀκριβῶς ἐν τοῖς Εβραϊκοῖς συγγράμμασιν.

Εν δὲ τοῖς χρόνοις τῶν βασιλέων τῶν προγεγραμμένων, ἀνεφάνη τις ἐν τῇ Καρίᾳ χώρᾳ γιγαντογενὴς, φιλόσοφος, ἐκ τῆς φυλῆς τῦ Ιάφεθ, ὀνόματι Ενδυμίων· ὅστις μυστικὰς εὐχὰς λέγων εἰς σελήνην, ἤτοι αὐτὴν, μαθεῖν παρ' αὐτῆς τὸ θεϊκὸν ὄνομα ἐν ὁράματι. Καὶ ἐν τῷ αὐτὸν εὔχεσθαι, ἦλθεν εἰς ὕπνον, καὶ ἤκυσε τὸ θεϊκὸν ὄνομα ἐν ὁράματι· καὶ ὐκ ἔτι ἀνέστη, ἀλλ' ἔστι τὸ λείψανον αὐτῦ

αὐτοῦ ἕως τῆς νῦν εἰς τὴν Καρίαν, [16] οὕτως ὄντα νεκρὸν δονούμενον· καὶ καθ' ἕκαστον ἔτος ἀνοίγουσι τὴν αὐτοῦ σορὸν, ἐν τῇ χώρᾳ ἐκείνῃ, καὶ ὁρῶσι τὸ λείψανον αὐτοῦ δονούμενον νεκρὸν, ὡς λέγουσιν· ἅτινα συνεγράψατο Αὐλέας ὁ σοφώτατος· περὶ οὗ φησὶ, τὴν σελήνην φιλεῖν τὸν Ενδυμίωνα ἱστοριογραφοῦσιν.

Εστιν οὖν ἀπὸ Αβραὰμ, ἕως τῆς ἐξόδου τῶν υἱῶν Ισραὴλ [17] μετὰ Μωσέα ἀπὸ Αἰγύπτου, γενεαὶ ε', ἔτη υμγ'. ἀπὸ δὲ τοῦ κατακλυσμοῦ, ἕως τῆς γενέσεως Μωσέως, εἰσὶν ἔτη ,αυπδ'. ἀπὸ δὲ Αδὰμ, ἕως τῆς γεννήσεως Μωσέως; εἰσὶν ἔτη ,δλς'. Εζησε δὲ Μωσῆς ἔτη ρκ'. καὶ διῴκησεν τὸν Ισραὴλ, μετὰ Μωσέα, Ιησοῦς ὁ τοῦ Ναυὴ, καὶ Φινεές· Απὸ οὖν Αδὰμ, ἕως τῆς τελευτῆς Μωσέως, καὶ Ααρὼν, εἰσὶν ἔτη ,δρνς'.

Εν δὲ τοῖς χρόνοις Ιησοῦ τοῦ Ναυὴ, ἐκ τῆς φυλῆς τοῦ Ιάφεθ ἐβασίλευσε τῆς Αττικῆς χώρας τὶς, [18] ὀνόματι Γυγάγης, αὐτόχθων, ἔτη λβ'. καὶ γέγονε κατακλυσμὸς μέγας ἐν τῇ αὐτοῦ βασιλείᾳ, καὶ ἀπώλετο αὐτὸς, καὶ πᾶσα ἡ χώρα ἐκείνη, καὶ πᾶσα ψυχὴ οἰκοῦσα τὴν χώραν ἐκείνην τῆς Αττικῆς, καὶ μόνης. Καὶ ἔμεινεν ἐξ ἐκείνου ἔρημος, καὶ ἀοίκητος, ἡ αὐτὴ χώρα ἐπὶ ἔτη σο'. καθὼς ἐν τοῖς Αφρικανοῦ ἐμφέρεται συγγράμμασιν.

Εν δὲ ταῖς ἡμέραις ταῖς ἐξ Αἰγύπτου μελλούσης γίνεσθαι ἐξόδου τῶν υἱῶν Ισραὴλ μετὰ Μωσέως ἐβασίλευσε τῆς τῶν Μολοσσῶν χώρας αὐτόχθων τὶς [19] ὀνόματι Αΐδης· ὃς ἐγάμησε τὴν λεγομένην Μελινδίαν, ἔσχεν ἐξ αὐτῆς θυγατέρα εὔμορφον, ἣν ἐκάλεσε Περσεφόνην· τὰς δὲ εὐμόρφους γυναῖκας οἱ Μολοσσαῖοι τῇ ἰδίᾳ γλώσσῃ, [20] κόρας ἐκάλουν. Ταύτην δὲ ἔδοξε φιλεῖν ἐρασθεὶς ὁ Πειρίθους, συγκλητικὸς τοῦ αὐτοῦ Αΐδου βασιλέως, νεώτερος ὢν, καὶ εὔπορος· καὶ κατὰ σύνταξιν τῆς κόρης, ἐβουλήθη νυκτὸς ἁρπάσαι αὐτήν. Καὶ γνοὺς τοῦτο ὁ αὐτῆς πατὴρ, Αΐδης βασιλεὺς, ἐθυμώθη· καὶ βουλόμενος [21] ἐν τῷ λεληθότι [22] ἀμύνασθαι τὸν αὐτὸν Πειρίθουν, ἵνα ἀγνοοῦν προφασίσηται πρὸς πάντας· ὃν εἶχε, ποιμενικὸν κύνα ἄγριον μέγαν, (ὃν καὶ Τρικέρβερον ὠνόμαζον, διὰ τὸ τριῶν κυνῶν ἔχειν κεφαλὴν, καὶ μέγεθος σώματος) ἀπέκλεισεν ἔξω, ὅπου ἡ κόρη διῆγε. Μετὰ οὖν τὴν τελευτὴν τῆς αὐτῆς μητρὸς, ἀγνοούσης τοῦτο τῆς κόρης, καὶ τοῦ Πειρίθου παραγενομένου νυκτὸς, καὶ εἰσελθόντος εἰς ἁρπαγὴν τῆς κόρης, ὥρμησεν ὁ κύων, καὶ ἀνεῖλεν αὐτόν. Ακούσασα δὲ καὶ αὐτὴ ἡ κόρη τῆς ταραχῆς, ἐξῆλθε· καὶ ἐφόνευσε καὶ αὐτὴν ὁ κύων· περὶ ἧς, φησὶ, λέγουσιν, ὅτι Πλούτων ἥρπασε τὴν κόρην· ἅτινα Παλαίφατος ὁ σοφώτατος συνεγράψατο.

Εν τοῖς χρόνοις δὲ τοῦ Μωσέως, ἐβασίλευσε τῶν Ασσυρίων Ερεχθεύς· τῶν δὲ Αἰγυπτίων ἐβασίλευσε [23] Πετισσώνιος ὁ κωμῳδὸς, Φαραώ. Οὗτος εἶχε μάγους μεθ' ἑαυτοῦ δυνατοὺς, τὸν Ιαννὴν καὶ τὸν Ιαμβρήν. Επὶ δὲ τῆς αὐτοῦ βασιλείας ἐπληθύνθη τὸ γένος τῶν Ιουδαίων ἐν τῇ Αἰγύπτῳ, ἀπὸ τῆς γενεᾶς τοῦ Ιακὼβ, τῶν ἐλθόντων ἐν Αἰγύπτῳ πρὸς τὸν υἱὸν αὐτοῦ Ιωσὴφ, ἕως Μωσέως ἡγουμένου αὐτῶν, καὶ Ααρὼν ἀδελφοῦ αὐτοῦ. Οστις Μωσῆς ἔλαβε γυναῖκα Αἰγυπτίαν, τὴν θυγατέρα Ιοθὼρ, [24] τοῦ ἀρχιερέως τῶν Ελλήνων, ἀνδρὸς τιμωμένου ἀπὸ Φαραὼ βασιλέως, καὶ τῶν Αἰγυπτίων. Ο δὲ αὐτὸς Μωσῆς ἦν [25] πεπαιδευμένος πᾶσαν σοφίαν Αἰγύπτου· οἱ δὲ Αἰγύπτιοι ἐφο-

A rum cadaver ejus etiamnum in Caria habetur; ubi quotannis ſepulchrum ejus aperientes, corpus ejus uti fama eſt, motu agitatum tuentur: ſicut Auleas ſapientiſſimus, ſcriptis tradidit. Atque hinc, Endymionis amore captam fuiſſe Lunam, orta eſt fabula.

Ab Abrahamo itaque ad populi Iſraelitici, duce Moſe, ex Ægypto egreſſum, generationes quinque; anni vero numerantur CCCCXLIII. A Diluvio autem, ad Moſen natum, anni habentur MCCCCXXCIV. Ab Adamo vero, ad eundem natum, anni ſunt MMMMXXXVI. Moſes autem viceſimo ſupra centeſimum vitæ ſuæ anno mortuus eſt: poſt cujus obitum Reſpublica Iſraelitica a Jeſu, B Nave F. & Phinee, adminiſtrata eſt. Ab Adamo igitur, ad Moſis, & Aaronis obitum, anni effluxerunt MMMMCLVI.

Joſue ætate in Attica regnavit, ex ſtirpe Japeti Ogyges quidam indigena, annos XXXII. quo tempore ingens in ea regione accidit diluvium; quo Ogyges ipſe, omniſque adeo anima, per totam Atticam, ſolamque, fluctibus obruti, perierunt. Exinde vero, per annos CCLXX. deſerta prorſuſque inhabitabilia remanſit Attica; ſicut Africanus ſcriptum reliquit.

Quo tempore vero Iſraelitæ ex Ægypto cum Moſe egreſſuri erant, Moloſſis imperavit Aides quidam, indigena: cui ex uxore Melindia, filia pulcherrima C nata eſt, quam Proſerpinam vocavit. Moloſſi vero mulieres forma ſpecioſas, proprio idiomate, Κόρας vocitabant. Puellæ hujus amore captus Perithous, ex Aidæ regni Primoribus quidam, juvenis opulentus; ipſam nec invitam, noctu ſurripere in animo habuit. Quo cognito Rex indignatus, in animo ſuo ſecum volvit, quonam pacto Perithoum, ipſe tamen, ut facti inſcius videretur omnibus, ulciſceretur. Canem itaque paſtoralem quem habuit ferocem, & ob corporis, capitiſque, trium inſtar canum, magnitudinem, Tricerberum nominatum, puellæ pro foribus conſtituit. Matre itaque ejus dudum mortua, D puella rei totius penitus ignara, in Perithoum noctu virginis raptum aggredientem irruit canis, ipſumque interfecit. Proſerpinam quoque ipſam, ad tumultum excurrentem, dilaniavit, inde nata fabula, Plutonem Proſerpinam rapuiſſe: uti ſapientiſſimus Palæphatus iſta tradidit.

Moſis autem temporibus Aſſyriis imperavit Erectheus; Ægyptiis vero Petiſſonius, qui & Comœdus Pharaoh. Magos ſecum iſte habuit præcellentes, Jannem & Jambrem. Eo autem regnante, Judæorum gens in Ægypto valde aucta erat, a Jacobi uſque in Ægyptum ad Joſephum F. deſcenſu, ad eorum eductum per Moſem, E fratremque Aaronem. Uxorem autem ſibi duxit Moſes Ægyptiam, Jothoris Græcorum Pontificis filiam, viri apud Pharaonem, Ægyptioſque omnes ſummo in honore habiti. Moſes autem omni Ægyptiorum ſcientia inſtitutus erat: Ægyptii vero Judæos, numeroſiores jamjam factos, formidare cœperunt. Quod ubi Pharaoni notum feciſſent; Judæos Ægyptiis ope-

ratios ſe præſtare, lateritiamque exercere Rex juſſit. Si quis igitur Ægyptiorum aut domum extruere, aut prædiolum adornare in animo habuit, a Judæis lateres, operamque ſimul eorum exigebat. Cumque ſub oneribus ſuis ingemuiſſe totam Judæorum gentem animadvertiſſent Moſes, & frater ejus Aaron, Deum ſupplices adorabant. Præcepit autem Moſi Dominus, uti ad Pharaonem regem Ægypti introiret, ſuoque nomine mandaret, ut Populum Iſraeliticum, ut eum colat, dimitteret. Moſes igitur, cum fratre Aarone, ad Petiſſonium Pharaonem, Ægypti regem, ingreſſus, (iſtam enim libertatem & ut Jothoris Græcorum Pontificis gener, & Judæorum etiam dux, ſibi vendicarit:) Dei mandatum ei his verbis expoſuit. Deus, qui cœlum, terram, mareque, & quæcunque ſunt in illis formavit omnia, jubet, uti populum ſuum, ut illum colat, dimittas. Reſpondit Pharaoh: ſi vere Deus tuus iſta mihi dicenda mandavit; ecce ſunt mihi Ægyptii mirifici, quos tu, ſi Dei tui ope viceris, mandata ejus executurus ſum. Ex adverſo itaque conſtitutis, hinc Janne & Jambre, illinc Moſe & Aarone, Pharaoh, nobilibus ſuis ſtipatus, conſedit. Jannes vero & Jambres, virgam ſuam in Serpentem, Præſtigiis ſuis, converterunt: qui, cum Moſem in raſurus eſſet, Deum precatus, & ipſe baculum ſuum, in terram projectam, in ſerpentem prægrandem, qui Jannis, Jambriſque illum alterum abſorpſit penitus, commutavit: victoriaque, ſtupente Rege, ſatellitioque omni, penes Moſem erat. Jannes deinde, & Jambres, fluminum limpidiſſimorum aquas, coram Rege, omnibuſque, in ſanguinem verterunt: Moſes vero, fuſis in Deum precibus, priſtinum nitorem eiſdem reſtituit. Sed & alia quædam ad invicem operati ſunt miracula; quibus tamen Moſes vicit omnibus. Pharaonem itaque accedens Moſes; Ecce, inquit, Potentiam Dei Iſraelis cum videris, miſſos nos facito, ut ipſum colamus. Pharaoh itaque fidem ſuam datam, cum tamen non præſtiterit; Moſes a Deo precibus contendit, ut calamitatibus in ipſum, Ægyptioſque immiſſis, Regem ad populum Iſraeliticum dimittendum adigat. Immiſit igitur Deus Ægyptiis ſeptemplicem iram; adeo ut a Moſe petiit Pharaoh, uti tantorum malorum liberationem a Deo impetraret; ita vivit, inquiens, Dominus Deus tuus, ut ego non impediam, quo minus tu populuſque tuus Iſraeliticus, Deo veſtro cultum præſtetis. His dictis, Moſes egreſſus, Deum Iſraelis precatus eſt. Judæiſque dein annunciat, habere eos omnes a Rege conceſſam, ad cultum Deo præſtandum, exeundi licentiam. Iſta autem in Hebraicis ſcriptis traduntur. Petiſſonius autem Pharaoh rex Memphim ſtatim, celeberrimum illud Oraculum conſulendi cauſa, profectus: ſacriſque peractis, Pythiam in hæc verba interrogat. „ Effare mihi, quis inter vos „ primus eſt magnuſque Deus Iſraelis? tulitque hoc reſponſum. „ A cœlo de„ ſcendet, flammam ætheream ſupe-

A βῶντο τοὺς Ἰουδαίους, ὡς γενομένους πολλοὺς, καὶ ἀνήγαγον τῷ Φαραὼ περὶ αὐτῶν, καὶ ἐκέλευσε Φαραὼ βασιλεὺς ποιεῖν τοὺς Ἰουδαίους τοῖς Αἰγυπτίοις ἐργατείας, καὶ βάλλειν πλίνθους ἀνάγκῃ. [26] Εἴ τις οὖν ἐὰν ἐβούλετο τῶν Αἰγυπτίων κτίσαι, εἴ τι οἶκον, εἴ τι ἀγρὸν, αὐτοὺς ἠνάγκαζε [27] ποιεῖν ἐργατείαν, καὶ πλίνθους, καὶ ἐστέναζον κοπιῶντες οἱ Ἰουδαῖοι πάντες. Καὶ προσευχόμενος Μωσῆς, καὶ ὁ τούτου ἀδελφὸς Ἀαρὼν, τὸν ἀναστεναγμὸν τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, ηὔξαντο τὸν Θεόν· Καὶ ἐκέλευσε Μωσεῖ Κύριος ὁ Θεὸς εἰσελθεῖν πρὸς Φαραὼ βασιλέα Αἰγύπτου, [28] καὶ εἰπεῖν αὐτῷ· Ἀπόλυσον τὸν λαὸν τὸν Ἰσραὴλ, λατρεῦσαι αὐτῷ. Καὶ λαβὼν Μωσῆς τὸν ἴδιον αὐτοῦ ἀδελφὸν Ἀαρὼν, εἰσῆλθε πρὸς Πετισσώνιον Φαραὼ, βασιλέα Αἰγύπτου.
B (εἶχε γὰρ παῤῥησίαν, ὡς ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ πενθεροῦ Ἰοθὸρ, τοῦ ἱερέως τῶν Ἑλλήνων, καὶ ὡς ἡγούμενος τῶν Ἰουδαίων·) καὶ ἀνήγγειλεν αὐτῷ τὴν τοῦ Θεοῦ κέλευσιν, καὶ ὅτι, λέγει ὁ Θεὸς, ὁ ποιήσας τὸν οὐρανὸν, καὶ τὴν γῆν, καὶ τὴν θάλασσαν, καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτοῖς, ἵνα ἀπολύσῃς τὸν λαὸν αὐτοῦ λατρεῦσαι αὐτῷ· Ὁ δὲ Φαραὼ ἀκούσας, λέγει αὐτῷ, εἰ ἀληθεύεις, ὅτι ὁ Θεός σου ἐκέλευσέ σοι εἰπεῖν μοι ταῦτα, ἰδοὺ εἰσὶν Αἰγύπτιοι μετ' ἐμοῦ, ποιοῦντες θαύματα. ἐὰν νικήσῃς αὐτοὺς, αἰτούμενος τὸν Θεόν σου, παρέχω σοὶ, ἅπερ ἐκέλευσέ σοι, ὡς λέγεις. Καὶ ἔστησεν ἐναντίον ἀλλήλων τὸν Ἰαννὴν καὶ τὸν Ἰαμβρὴν, καὶ τὸν Μωσέα καὶ Ἀαρών. Καὶ ἐκάθητο Φαραὼ, καὶ οἱ μεγιστᾶνες αὐτοῦ· καὶ ἐποίησαν οἱ περὶ Ἰαννὴν καὶ Ἰαμβρὴν διὰ γοητείας τὴν
C ῥάβδον αὐτῶν ὄφιν, καὶ ἐπήρχετο τῷ Μωσεῖ. Καὶ εὐξάμενος Μωσῆς, ἔῤῥιψε καὶ αὐτὸς ἣν κατεῖχε ῥάβδον εἰς τὴν γῆν· καὶ ἐγένετο καὶ ἡ αὐτοῦ ῥάβδος ὄφις μέγας πάνυ, καὶ κατέπιε τὸν ὄφιν, ὃν ἐποίησαν Ἰαννὴς καὶ Ἰαμβρής· καὶ ἐνίκησε Μωσῆς, καὶ ἐθαύμασεν ὁ βασιλεὺς, καὶ πάντες. Ὁμοίως δὲ καὶ [29] ποταμῶν ὑδάτων διαυγεστάτων ἐποίησαν ὁ Ἰαννὴς καὶ Ἰαμβρὴς γενέσθαι αἷμα, παρουσίᾳ τοῦ βασιλέως καὶ πάντων. Καὶ ηὔξατο Μωσῆς, καὶ πάλιν ἐγένετο ὕδατα καθαρὰ τὰ τοῦ ποταμοῦ ῥεύματα, ὡς ἦν πρότερον. Ἐποίησαν δὲ καὶ ἄλλα τινὰ κατέναντι ἀλλήλων· καὶ ἐνίκησεν αὐτοὺς Μωσῆς. Καὶ λέγει τῷ Φαραὼ Μωσῆς· ἰδοὺ, εἶδες νῦν δύναμιν τοῦ Θεοῦ Ἰσραὴλ, ἀπόλυσον ἡμᾶς, ἵνα αὐτῷ λατρεύσωμεν. Ὁ δὲ Φαραὼ συν-
D ταξάμενος αὐτῷ, ἀνεβάλλετο· καὶ ηὔξατο Μωσῆς τὸν Θεὸν, ὥστε πέμψαι αὐτῷ πληγὰς, καὶ τοῖς Αἰγυπτίοις, ἵνα ἀναγκασθῇ ὁ βασιλεὺς αὐτῶν ἀπολῦσαι τὸν Ἰσραήλ. Καὶ ἔπεμψεν ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ [30] ἑπτάπλαγον ὀργὴν, ὥστε τὸν βασιλέα παρακαλέσαι τὸν Μωσέα, [31] καὶ εἰπεῖν αὐτῷ· ὅτι εὖξαι τῷ Θεῷ σου, ἵνα ῥυσθῇ ἡ χώρα αὕτη τῶν τοιούτων κακῶν· καὶ ζῇ Κύριος ὁ Θεός σου, οὐ κωλύσω σὲ λαβεῖν τὸν λαόν σου, τὸν Ἰσραὴλ, εἰς τὸ λατρεῦσαι ὑμᾶς αὐτῷ. Ταῦτα δὲ ἐν ταῖς Ἑβραϊκαῖς ἐμφέρεται γραφαῖς· Ὁ δὲ Μωσῆς, ἀκούσας ταῦτα παρὰ τοῦ βασιλέως, ἐξῆλθεν εὔξασθαι τῷ Θεῷ Ἰσραὴλ· καὶ εἶπε τοῖς Ἰουδαίοις, ἀπέλυσεν ὑμᾶς πάντας ὁ βασιλεὺς, ἐξελθεῖν λατρεῦσαι τῷ Θεῷ. Ὁ δὲ Πετισσώνιος Φαραὼ βασιλεὺς εὐθέως ἀ-
E πῆλθεν [32] ἐν τῇ Μέμφει, εἰς τὸ μαντεῖον τὸ περιβόητον· καὶ ποιήσας θυσίαν, ἐπηρώτα τὴν Πυθίαν, λέγων· Σαφήνισόν μοι, τίς ἐστι πρῶτος ὑμῶν καὶ μέγας Θεὸς τοῦ Ἰσραήλ; Καὶ ἐδόθη αὐτῷ χρησμὸς οὗτος. [33] Ἔσται
„ κατ' οὐρανόθι μεγάλοιο βεβηκὼς φλογὸς ὑπερβάλλον
„ αἰθέριον, ἄενάον, ἀθάνατον πῦρ. ὃ τρέμει πᾶν, οὐ-
„ ρανὸς, γαῖά τε, καὶ θάλασσα, [34] ταρτάρεοί τε βύ-
„ θιοι δαίμονες ἐρρίγησαν. Οὗτος ὁ Θεὸς αὐτοπάτωρ,

„ ἀπάτωρ, πατὴρ, υἱὸς αὐτὸς ἑαυτοῦ τρισόλβιος, εἰς A
„ μικρὸν δὲ μέρος [35] ἀγγέλων ἡμεῖς. μαθὼν, [36] ἄ-
„ πιθι σιγῶν.

Ὁ δὲ βασιλεὺς Φαραὼ, ἀκούσας ταῦτα παρὰ τῆς μαντείας, ἐκέλευσε [37] πλάκα λιθίνην γλυφῆναι, τὰ παρὰ τοῦ χρησμοῦ δοθέντα αὐτῷ ῥήματα, ἅτινα ἕως τῆς νῦν ἐγγέγραπται ἐν τῇ πλακὶ γλυφέντα, ὅπου ἐν τῷ [38] ἱερῷ Μέμφης, ὅθεν ὁ Νεῖλος ποταμὸς πορεύεται. Ὁ δὲ βασιλεὺς Φαραὼ ἀπὸ τοῦ μαντείου κατελθὼν, εὐθέως ἀπέλυσε τὸν Ἰσραὴλ, καὶ Μωσέα, καὶ Ἀαρών· καὶ ἐξῆλθεν ὁ λαὸς τῶν Ἰουδαίων ἐξ Αἰγύπτου ἅπας, καὶ ἔλαβον ὡς [39] ἐγχρήσει ἀπὸ τῶν Αἰγυπτίων γυναικῶν, καὶ ἀνθρώπων, κόσμια, καὶ ἄργυρον ἄπειρον. Καὶ μετὰ τὸ ἐξελθεῖν αὐ- B
τοὺς, μετεμελήθη Φαραὼ ὁ βασιλεὺς Αἰγύπτου, διδαχθεὶς, ὅτι καὶ κόσμια καὶ ἄργυρον καὶ χρήματα ἐχρήσαντο, καὶ [40] ἔφυγον. Καὶ κατεδίωξεν αὐτοὺς μετὰ τῶν ἁρμάτων αὐτοῦ, καὶ πάσης τῆς ἐνόπλου δυνάμεως· καὶ κατέφθασεν αὐτοὺς παρὰ τὴν θάλασσαν. Καὶ στραφέντες οἱ Ἰσραηλῖται, καὶ ἑωρακότες τὸν βασιλέα Φαραὼ, καὶ τὸν στρατὸν αὐτοῦ ὄπισθεν ἐρχόμενον, καὶ τὴν θάλασσαν ἔμπροσθεν ἑαυτῶν, ἀναβοήσαντες κραυγῇ μεγάλῃ πρὸς τὸν Θεόν· καὶ ὁ προηγούμενος Μωσῆς τὸν λαὸν, ἔκρουσε τῇ ῥάβδῳ τοῖς θαλασσίοις ὕδασι, καὶ ἐγένετο ξηρὰ, καὶ ἐβάδιζον. Καὶ ἀπομείνας Μωσῆς ὄπισθεν τοῦ λαοῦ παντὸς, καὶ στραφεὶς εἰς τὰ ὀπίσω αὐτοῦ, ἔκρουσε πάλιν τῇ ῥάβδῳ εἰς τὴν ξηρὰν γῆν, καὶ ἐγένετο θάλασσα κυμαινομένη. Καὶ κατεποντί- C
σθη ὁ Πετισσώνιος Φαραὼ, ὁ βασιλεὺς τῶν Αἰγυπτίων, ἐν τῇ θαλάσσῃ, καὶ τὰ ἅρματα αὐτοῦ, καὶ πᾶσαι αἱ δυνάμεις αὐτοῦ, καὶ πάντα κύματα ἐκάλυψεν αὐτὸν, καὶ τοὺς μετ' αὐτοῦ. Τὸν δὲ λαὸν τῶν Ἰουδαίων, μετὰ Μωσέως καὶ Ἀαρὼν διέσωσεν ὁ Κύριος, βαδίζοντας ἐν θαλασσίοις κύμασιν, ὡς ἐν ξηρᾷ γῇ, ἐξ Αἰγύπτου φεύγοντας [41] μετὰ χιλιάδων χλ'. καθὼς καὶ ὁ αὐτὸς Μωσῆς συνεγράψατο ἐν τῇ σοφωτάτῃ αὐτοῦ χρονογραφίᾳ.

A rans, perennis, immortalis ignis. “
Hunc tremunt omnia, cœlum, terra, mareque, Dæmoneſque Inferni. “
Deus iſte ſui pater, & ſine patre; filiuſque ipſe ſui patet beatiſſimus. “
Quantilli autem Nos ex Angelis? edoctus vero Tu, tacitus diſcede. “

Hæc cum ab Oraculo audiſſet rex Pharaoh, tabulæ lapideæ inſcribi juſſit; extatque eidem inſculptam hoc reſponſum, in Templo Memphitico, qua Nilus fluvius perfluit, in hunc uſque diem viſendum. Inde autem digreſſus Pharaoh, populum Iſraeliticum, cum Moſe & Aarone, ſtatim dimiſit; qui ornatum ab Ægyptiis, argentumque multum mutuati, univerſi ex Ægypto diſceſſerunt. Pharaoh autem Rex, ubi
B Ebræos, ab Ægyptiis ornamenta, argentum, divitiaſque mutuatos, effugiſſe intellexiſſet, facti eum pœnituit, acceptiſque curribus ſuis, militiaque omni eos inſecutus, juxta mare tandem aſſecutus eſt. Iſraelitæ itaque reſpicientes, cum ſe, a fronte, mari, a tergo, Pharaone, ejuſque exercitu cinctos vidiſſent; ſublato clamore magno, Dei opem implorarunt. Moſes vero eorum ductor, virga ſua mare percuſſit; ſtatimque aquæ ejus exaruerunt: expectanſque dum populus univerſus per ſiccam tranſiſſet; retrorſum tandem converſus, virga ſua terram aridam percuſſit iterum; quo facto in locum ſuum redierunt maris fluctus; &
C Petiſſonium Pharaonem, Regem Ægyptiorum, cum omnibus ſuis, exercituque toto penitus obruerunt. Populum vero Judæorum, cum Moſe & Aarone, ex Ægypto fugientem, per maris fluctus, ceu per terram aridam, tranſire incolumem fecit Dominus. Erant autem numero ſexcenties tricies milleni; ſicut Moſes ipſe, in ſapientiſſima ſua Chronographia, conſcripſit.

ΛΟΓΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟΣ.

ΧΡΟΝΩΝ ΒΑΣΙΛΕΙΑΣ ΑΡΓΕΙΩΝ ΧΩΡΑΣ.

LIBER QUARTUS

De Argivorum Regni temporibus.

ΤΩΝ δὲ Ἀργείων, μετὰ τὸν Ἴναχον, ἐβασίλευσεν D
ὁ Φορωνεὺς, καὶ ἄλλοι πολλοὶ, ἕως τῆς βασιλείας Λυγγέως, τοῦ ἀγαγομένου [1] τὴν ὑπὲρ μνήστραν γυναῖκα, τῶν Δαναοῦ θυγατέρων. Ὅστις Λυγγεὺς πολεμήσας τῷ Δαναῷ βασιλεῖ, τοῦτον ἐφόνευσε, καὶ ἔλαβε τὴν βασιλείαν, καὶ τὴν θυγατέρα αὐτοῦ, καθὼς Ἀρχίλοχος ὁ σοφώτατος συνεγράψατο. Καὶ μετὰ τὴν βασιλείαν Λυγγέως, [2] ἐβασίλευσε Τριόππας ἐν τῇ Ἀργείων χώρᾳ ἔτη ε'. Καὶ τῷ αὐτῷ πέμπτῳ ἔτει τῆς βασιλείας αὐτοῦ, κατελύθη ἡ βασιλεία τῶν Ἀργείων, καὶ κατέσχον τὴν βασιλείαν αὐτῶν οἱ [3] Σικυώνιοι. Κατέσχον

Malalæ Chronogr.

ARgivorum regnum, poſt Inachum, Phoroneus obtinuit; & poſt eum plures alii, ad Lynceum uſque, qui Hypermneſtram, Danai filiam, in uxorem duxit. Lynceus enim Danao bellum inferens, ipſum & vita, & regno, filiaque ſpoliavit: ſicuti ſcriptis tradidit ſapientiſſimus Archilochus. Lynceo ſucceſſit Trioppas; qui cum quinque tantum annos Argivorum regnum tenuiſſet, ſolutum tandem eſt, atque ad Sicyonios delatum; poſtquam DXLIX. duraſſet annos; uti ſapientiſſimus Diodorus ſcriptum reliquit. Sicyoniis an.

tem, qui nunc Helladici vocantur, Ægyaleus primus imperavit, annos LII. Poſt hunc alii Reges fuerunt XXVI. uſque ad Zeuxippum; qui imperium tenuit annos XXXII. Deinde vero Reſpublica eorum a ſacerdotibus adminiſtrata eſt. Duravit hoc Regnum annos DCCCCXXCV. uti ſapientiſſimus Africanus literis prodidit.

Partes autem Occidentales, Italiaque, tunc temporis regem nullum habuerunt; ſed a Jovis Pici filiis, poſteriſque eorum adminiſtrabantur; quo tempore Moſes & Aaron, in deſerto fatis ceſſerunt, populoque Iſraelitico præfuit Jeſus, Nava F. ut ſupra dictum eſt. Hic Jerichuntem bello cepit, urbemque Jeruſalem ante dictam; quam & Jebum vocavit, totaque circum regione in poteſtatem ſuam redacta, urbem Sychem ipſe incoluit, Neapolim jam nominans. Poſt mortem Jeſu, Nave F. qui, Deo jubente, populum Iſraeliticum, per Jordanem fluvium, in Palæſtinam tranſire, tubaque myſtica Jerechuntis mœnia corruere fecit; Iſraelitis præfuit Phinees: quem Judices tandem, numero XIII. e populo electi, ſubſequuti ſunt.

Temporibus hiſce inter Græcos innotuerunt, Prometheus, Epimetheus, Atlas, Arguſque perſpicaciſſimus; quem, ob oculorum ingeniique acumen, vocarunt Centumoculum: Deucalion item Heleni F. Pici nepos. Argus autem occidentalibus Technicam primus monſtravit. Atlas Aſtronomicam tractavit ſcientiam. unde quod in Cœleſtium contemplationem verſatus eſſet, cœlum ab eo geſtari, fabulati ſunt. Prometheus Grammaticam invenit: hunc homines effinxiſſe fabulantur, eo quod, rudes cum fuerint, Philoſophiæ ope ad eventuum futurorum præſcientiam eos adduxerit. Epimetheum Muſices auctorem fuiſſe perhibent: Deucalion vero Diluvii particularis hiſtoriam contexit: uti Euſebius Pamphili literis tradidit.

Poſt extinctos Iſraelitarum judices, eis præfuit Barachus, Abinoami F. quo tempore etiam inter Judæos floruit Propheti ſſa quædam, nomine Debora; quæ ipſis futura omnia prædixit.

Temporibus etiam illis apud Græcos innotuit Sibylla, vaticinatrix; eodem etiam tempore Ægyptiis imperavit Pharaoh, qui & Naracho. Athenis autem, ubi poſt Atticum diluvium ſedes erat Regia, primus Cecrops quidam, ab Ægypto oriundus regnavit: hunc, ob corporis magnitudinem, Duplicem, vocarunt. Is, quam primum regnare cœpit, legem tulit, uti mulieres, quæcunque virgines imperio ſuo ſubditæ erant, ſinguiæ ſingulis nuberent viris. Nymphas autem, in ſanctione ſua, virgines haſce vocavit; eo quod, Fontium inſtar, per meatus corporis occultos, a partu lac emittunt. Ante hunc enim regem, mulieres Atticæ, conterminæque omnes, belluino more miſcebantur, pro libitu ſuo, cum quibuſcunque cupientibus. Subinde vero vitiatæ mulieres, nullo proprio viro deſtinatæ, ad omnes æque ventitantes,

A ὧν ἡ βασιλεία, ἤτοι τοπαρχία τῶν Ἀργείων ἔτη φμθ΄. καθὼς καὶ Διόδωρος ὁ σοφώτατος συνεγράψατο. Τῶν δὲ Σικυωνίων, 4 τῶν νυνὶ λεγομένων Ἑλλαδικῶν, ἐβασίλευσε πρῶτος ὁ Αἰγιαλεὺς ἔτη νβ΄. καὶ λοιπὸν ἄλλοι βασιλεῖς κϛ΄. ἕως Ζευξίππου τοῦ βασιλεύσαντος αὐτῶν ἔτη λβ΄. καὶ λοιπὸν οἱ ἱερεῖς αὐτῶν 5 ἐδιοίκουν τὴν χώραν. καὶ κατέσχεν ἡ βασιλεία αὐτῶν ἔτη 6 ϡπε΄. καθὼς Ἀφρικανὸς ὁ σοφώτατος συνεγράψατο.

Ἡ δὲ δύσις, 7 ἅ ἐστι τὰ ἐπὶ τῆς Ἰταλίας, ἦν τότε ἀβασίλευτος, διοικουμένη δὲ ἀπὸ τῶν υἱῶν Πίκου τοῦ καὶ Διὸς, καὶ τοῦ γένους αὐτοῦ. 8 Ἐν οἷσι χρόνοις ἐτελεύτησε Μωσῆς, καὶ Ἀαρὼν, ἐν τῇ ἐρήμῳ· καὶ 9 ἰδιοίκει τὸν Ἰσραὴλ Ἰησοῦς ὁ τοῦ Ναυὴ, ὡς προείρηται· ὅστις πολεμῶν
B παρέλαβε τὴν Ἱεριχὼ, καὶ τὴν ἀνωτέρω εἰρημένην πόλιν Ἱερουσαλὴμ, ἥντινα μετεκάλεσεν ὁ αὐτὸς Ἰησοῦς, υἱὸς Ναυὰ, Ἰεβοὺς. Αὐτὸς δὲ παραλαβὼν τὴν χώραν, 10 ᾤκησε τὴν λεγομένην πόλιν Συχὲμ, μετακαλέσας αὐτὴν Νεάπολιν. Καὶ μὲν τὴν τελευτὴν Ἰησοῦ υἱοῦ Ναυῆ, τοῦ ποιήσαντος περᾶσαι τὸν λαὸν τῶν Ἰουδαίων τὸν Ἰορδάνην ποταμὸν, κατὰ κέλευσιν Θεοῦ, 11 καὶ ἐλθεῖν ἐπὶ τῆς Παλαιστίνης χώραν, καὶ σάλπιγγι μυστικῇ λῦσαι τὰ τείχη Ἱεριχώ. Μετὰ δὲ τοῦτον ἡγεῖτο τοῦ Ἰσραὴλ Φινεής· καὶ δὲ Φινεὴς ἐδίωκεν τὸν Ἰσραὴλ 12 ιγ΄. κριταὶ, ἐπιλεγέντες ἐκ τοῦ λαοῦ.

Ἐν δὲ τοῖς τούτου χρόνοις ἦν παρ᾽ Ἕλλησιν ὁ Προμηθεὺς, καὶ ὁ Ἐπιμηθεὺς, καὶ ὁ Ἄτλας, καὶ ὁ πανόπτης
C Ἄργος, (ὃν ἑκατοντόφθαλμον ἐκάλουν, διὰ τὸ περίβλεπτον εἶναι τὸν ἄνδρα καὶ γοργόν·) καὶ Δευκαλίων, ὁ υἱὸς Ἕλληνος τοῦ Πίκου. Ὁ δὲ Ἄργος αὐτὸς 13 εὗρε τὴν τεχνικὴν ἐπὶ τὰ δυτικὰ μέρη· ὁ δὲ Ἄτλας ἑρμήνευσε τὴν ἀστρονομίαν· διὰ τοῦτο λέγουσιν, ὅτι τὸν οὐρανὸν βαστάζει, διότι τὰ οὐρανοῦ ἔχει ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ. Ὁ δὲ Προμηθεὺς τὴν γραμματικὴν ἐξεῦρε φιλοσοφίαν· περὶ οὗ λέγουσιν, ὅτι ἀνθρώπους ἔπλαττε, καθ᾽ ὃ ἰδιώτας ὄντας ἐποίησεν ἐπιγινώσκειν διὰ φιλοσοφίας, καὶ τῇ προόδῳ χρόνου εἰδέναι τὰ συμβάντα. Ὁ δὲ Ἐπιμηθεὺς τὴν μουσικὴν ἐξεῦρεν· ὁ δὲ Δευκαλίων τὰ τοῦ κατακλυσμοῦ μερικοῦ ἐξέθετο, καθὼς Εὐσέβιος ὁ Παμφίλου ὁ σοφώτατος συνεγράψατο.

D Μετὰ δὲ τὸ ἀποθανεῖν τοὺς κριτὰς τῶν Ἰουδαίων, ἡγεῖτο τοῦ λαοῦ Βαρὰχ, 14 ὁ τοῦ Ἀμινοέμ. Ἦν δέ τις γυνὴ προφῆτις, ὀνόματι Δεββώρα, ἥτις ἔλεγε τοῖς Ἰουδαίοις πάντα τὰ μέλλοντα.

Ἐν δὲ τοῖς καιροῖς ἐκείνοις ἦν καὶ παρ᾽ Ἕλλησι 15 μάντις Σιβύλλα· καὶ ἐν αὐτοῖς τοῖς χρόνοις Αἰγυπτίων ἐβασίλευσε Φαραὼ, ὁ καὶ Ναραχώ· τῶν δὲ Ἀθηναίων ἐβασίλευσε Κέκροψ τις, ὅστις ἐξ Αἰγύπτου κατήγετο· ἦν δὲ 16 παμμεγέθης, 17 διὸ καὶ διφυῆ αὐτὸν ἐκάλουν. Οὗτος δὲ πρῶτος βασιλεὺς ἐγένετο Ἀθηναίων μετὰ τὸν κατακλυσμὸν τῆς Ἀττικῆς· μετὰ δὲ τὸν κατακλυσμὸν τῆς Αττικῆς, εἰς Ἀθηναίους ἦλθε τὸ βασίλειον. Ἡ μόνος δὲ αὐτὸς ἐβασίλευσε Κέκροψ Ἀθηναίων, ἐκέλευσε νομοθε-
E τῆσαι τὰς γυναῖκας τὰς ὑπὸ τὴν βασιλείαν αὐτοῦ οὔσας, ἐν ᾧ εἰσι παρθένοι, γαμεῖσθαι ἑνὶ ἀνδρί· ἅστινας ἐκάλεσε νύμφας, ἐν τῇ νομοθεσίᾳ αὐτοῦ, διὰ τὸ πηγαῖς ἐοικέναι τὰς παρθένους κόρας, αἳ τίκτουσι, καὶ ἀπὸ ἀδήλων πόρων πηγάζουσι γάλα. Πρὸ γὰρ τῆς βασιλείας αὐτοῦ πᾶσαι αἱ γυναῖκες τῶν Ἀττικῶν, καὶ τῶν Ἀθηναίων, καὶ τῆς πλησίον χώρας, 18 θηριώδει μίξει ἐμίγνυντο, ἑκάστῳ συγγινόμεναι τῷ ἀρεσκομένῳ αὐταῖς, ἐὰν κἀκεῖνῃ

ἠβούλετο· καὶ ἐκαλεῖτο ἡ ἁρπαζομένη γυνὴ οὐδενὸς, ἀλλὰ τοῖς πᾶσι προσήρχοντο, διδοῦσαι ἑαυτὰς εἰς πορνείαν. καὶ ὅσας ἠβουλήθη τις κρατῆσαι αὐτὰς ἡμέρας, κατ' οἶκον παρέμενον αὐτῷ τρεφόμεναι· καὶ εἰ ἤθελε, πάλιν ἀπέλυσεν αὐτὴν τοῖς βουλομένοις. Τοῦτο ἀπὸ τῆς Ἀττικῆς εἴρχθη, τὸ μὴ ἀναγκάζεσθαι αὐτὰς συμμεῖναι ἀνδρὶ, πρὸς ὃν βούλονται· οὐδεὶς γὰρ ᾔδει, τίς ἦν υἱὸς ἢ θυγάτηρ· καὶ ἐδίδου τὸ τεχθὲν ᾧ ἠβούλετο ἀνδρὶ συμμιγέντι αὐτῇ, εἴτε ἄρρεν, εἴτε θῆλυ ἦν, καὶ ἔχαιρον δεχόμενοι. Ὁ δὲ Κέκροψ ἐκ τῆς Αἰγύπτου καταγόμενος, ἐξεφώνησε τὸν νόμον τοῦτον, εἰρηκὼς, ὅτι ἡ Ἀττικὴ χώρα διὰ τοῦτο ἀπώλετο. Καὶ λοιπὸν ἐσωφρόνησαν πᾶσαι, καὶ ἀνδράσιν ἐζεύγνυον ἑαυτὰς αἱ ἄγαμοι παρθένοι· ἡ δὲ πορνευθεῖσα ἐγαμεῖτο ἑνὶ ᾧ ἠβούλετο ἀνδρί· καὶ ἐθαύμασαν οἱ Ἀθηναῖοι τὸν τοῦ βασιλέως νόμον· ὡς δὲ καί τινες ἐξέθεντο, ὅτι [19] διὰ τοῦτο αὐτὸν οἱ Ἀθηναῖοι εἶπον διφυῆ, ὅτι ἐξελέγξασε τὰ τέκνα, τοῦ εἰδέναι τοὺς ἑαυτῶν γονεῖς. Ἐβασίλευσε δὲ ὁ Κέκροψ τῶν Ἀθηναίων ἔτη ν'. καὶ μετ' αὐτὸν ἐβασίλευσε Κραναὸς ἔτη θ'. Ἐν ἐκείνοις δὲ τοῖς χρόνοις Σαπφὼ, [20] πρώτη μουσικὴ ἐγνωρίζετο. Καὶ μετὰ Κραναὸν ἐβασίλευσε Φορωνεὺς, καὶ ἄλλοι, ἕως Κόδρου, βασιλεύσαντος αὐτῶν ἔτη κα'. Κατέσχεν οὖν ἡ βασιλεία αὐτῶν ἔτη υϟβ'.

Ἐν δὲ τοῖς χρόνοις τῶν ἀρχόντων ἐνομοθέτει Ἀθηναίοις πρῶτος ὀνόματι Δράκων, καὶ μετ' αὐτὸν Σόλων, καὶ ἔλυσε τοὺς νόμους Δράκοντος Σόλων. Καὶ πάλιν ἐνομοθέτησε Θάλλης ὁ Μιλήσιος. Καὶ πάλιν ἐβασίλευσεν αὐτῶν πρῶτος [21] Αἰσχύλος ἔτος α'· καὶ μετὰ Αἰσχύλον ἐβασίλευσεν αὐτῶν Ἀλκμαίων, ἔτη δύο· περὶ οὗ Εὐριπίδης ὁ σοφώτατος δρᾶμα ἐξέθετο. καὶ μετὰ Ἀλκμαίωνα ἐβασίλευσαν αὐτῶν ἄλλοι ιη'. [22] ἕως Ἀρεξίωνος, ὃς ἐβασίλευσεν αὐτῶν ἔτη νβ'. καὶ κατελύθη ἡ βασιλεία τῶν Ἀθηναίων, κρατήσασα ἔτη ϡζ', καθὼς Ἀφρικανὸς ὁ σοφώτατος χρονογράφος ἐξέθετο.

Μετὰ δὲ βραχὺ ἡγήσατο τοῦ Ἰσραὴλ Γεδεών· ἐν αὐτῷ δὲ τῷ χρόνῳ ἦν [23] Ὀρφεὺς ὁ Θρᾷξ, ὁ λυρικὸς Ὀδρυσαῖος, ὁ σοφώτατος καὶ περιβόητος ποιητής· ὅστις ἐξέθετο Θεογονίαν, καὶ κόσμου κτίσιν, καὶ ἀνθρώπων πλαστουργίαν· εἰρηκὼς ἐν τῇ ἀρχῇ τοῦ συντάγματος αὐτοῦ, ὅτι ἐκ τῆς ἰδίας αὐτοῦ ἐνθυμήσεως οὐκ ἐξέθετό τι ποτὲ περὶ Θεοῦ, ἢ τῆς κοσμικῆς κτίσεως· ἀλλ' εἶπεν, ὅτι γνωσάμενος ἐκ τῆς ἰδίας αὐτοῦ εὐχῆς μαθεῖν παρὰ τοῦ Φοίβου Τιτᾶνος ἡλίου τὴν Θεογονίαν, καὶ τὴν τοῦ κόσμου κτίσιν, καὶ τίς ἐποίησεν αὐτήν· ἐμφέρεται γὰρ ἐν τῇ αὐτοῦ ἐκθέσει διὰ ποιητικῶν στίχων οὕτως.

Ο ἄναξ, Λητοῦς υἱὲ ἑκατηβόλε, Φοῖβε κρατειέ.

Ω δέσποτα, ἡμέρας υἱὲ, ὁ τὰ πάντα πόῤῥωθεν ταῖς ἀκτῖσί σου τοξεύων, ἀμίαντε, καὶ δυνατέ.
Πανδερκὲς, θνητοῖσι καὶ ἀθανάτοισιν ἀνάσσων.

Ο τὰ πάντα ἐπιβλέπων, θνητῶν καὶ ἀθανάτων βασιλεύων.
Ηλιε χρυσέοισιν ἀειρόμενε πτερύγεσσιν.
Ηλιε, τιμίοις εἰς τὸν ἀέρα ὑψούμενε πτέρυξι.

Δωδεκάτην δὲ νέωθε παρὰ σεῖο ἔκλυον ὀμφήν.

A cuilibet proſtituerunt ſeſe. Cuique etiam licitum erat, ut amaſiam quotquot ſibi viſum eſſet diebus, domi ſecum retineret: pro arbitrio deinde ſuo, quibuſcunque volentibus eam dimitteret. Cæterum Atticis deincepr prohibitus fuit mos iſte, mulieres, cum quopiam volente, conſueſcere cogendi. Exinde enim factum eſt, ut nemo ibi hominum ſciret, quis ſuus filius, aut quæ filia fuerit. Natum enim infantem, ſive maſculum, ſive fœminam, mater, pro libitu, cuicunque deferebat ea amaſiis ſuis: donumque is lætabundus accepit. Cecrops vero iſte Ægyptius, legem ſupradictam ſancivit; innuens ob hoc ipſum Atticam aquis olim obrutam fuiſſe. Exinde itaque caſtitatem coluerunt B mulieres omnes; virginibus viris propriis ſe jungentibus: quæ vero ante vitiatæ fuerant, virum, quem vellent, ſibi elegerant. Hoc regia edictum demirati ſunt Athenienſes; qui, ut nonnulli tradiderunt, ob hoc etiam illum Διφυῆ, ſive Duplicem, vocarunt; eo quod prolem eis nobiliorem reddidiſſet, efficiendo, ut quilibet parentum ſuorum utrumque dignoſceret. Cecrops autem Athenis regnavit annos L. hunc excepit Cranaus, & imperavit is annos IX. Hiſce autem temporibus Sappho, Poetria prima, innotuit. Poſt Cranaum regnavit Phoroneus, aliique, uſque ad Codrum; qui regnum tenuit, per annos XXI. Duravit itaque regnum eorum C annos CCCCXCII.

Archontum autem temporibus, Draco Athenienſibus leges primus dedit: quas Solon, ſucceſſor ejus, abrogavit. Alias deinde condidit Thales Mileſius. Athenarum rurſus regnum deincepr invaſit primus Æſchylus, per annum unum: poſt Æſchylum, regnavit Acmæon per biennium: de quo ſapientiſſimus Euripides tragœdiam condidit. Poſt Acmæontem regnarunt octodecim alii uſque ad Arexionem, qui regnavit annos LII & diſſolutum eſt Regnum Athenienſium, cum duraſſet annos DCCCCVII. juxta traditionem Africani ſapientiſſimi Chronographi.

Paulo poſt tempore Iſraeli dux fuit D Gedeon: huic contemporaneus erat ſapientiſſimus Orpheus Lyricus Odryſſius ex Thracia, celebratiſſimus Poeta. Hic Deorum Originem, mundi etiam hominumque creationem expoſuit: præfatus in principio Operis ſui, ſe nihil, ex proprio inſtinctu, de Deo, aut Mundi opificio, protuliſſe; verum ſe precibus ſuis obtinuiſſe a Phœbo Apolline, uti hæc ſibi aperiret, nempe *Theogoniam*, ſive Deorum Natales, Univerſi etiam opificum: in quo ejus opere extant etiam hæc carmina ſequentia.

Rex Phœbe, arcipotens Latonæ maxima proles. id eſt

O Domine, proles Diei, qui omnia e longinquo radiis tuis perſtringis, Immaculate & Præpotens.

E *Omnia qui luſtras, hominesque Deoſque gubernas.* id eſt:

O tu, cui omnia viſibilia ſunt; & cui Mortales, & Immortales obtemperant.

O ſol auratis qui dividis aere pennis. id eſt:

O Sol qui pennis honorandis in ſublime aeris eveheris.

Jam dudenam a Te ferit hoc præcordia verbum. id eſt:

Duodecies jam a Te exaudivi divinam vocem.

Dixique, Arcitenens, ipſum Te nuncupo teſtem. id eſt:

Tuorum verborum te quidem eminus irradiantem in teſtimonium pono. Plures etiam alios, hac de re, verſus compoſuit Orpheus: loquitur autem eodem modo ac in recitatis verſibus: verſus autem ejus reliquos, propter eorum multitudinem, in opus hoc noſtrum congerere, non licuit: ſenſus vero eorum hujuſmodi eſt. Dicit Orpheus; a principio Deum Æthera condidiſſe; Ætherem autem Chaos undique cinxiſſe; obſcuram etiam caliginem omnia, quæ ſub Æthere erant, cooperuiſſe: hinc innuens, Noctem eſſe priorem. Inſuper addit in Expoſitione illa, Quendam eſſe præterea Incomprehenſibilem, omnibuſque ſuperiorem, ac priorem; omniumque conditorem, tam Ætheris ipſius, quam Noctis, totiuſque fabricæ illius, quæ ſub Æthere ſepulta jacebat. Terram autem dicit, ſub tenebris invisibilem jacuiſſe: Lucem vero, Æthere perrupto, terram omnemque illam fabricam illuminaſſe. Lucem autem eam Æthera perrumpentem, Illum eſſe, quem ſuperius diximus omnibus ſuperiorem eſſe, cujus nomen Orpheus, ex Oraculo edoctus, edidit, *Neminem effari*: Ericepeo. quod vulgari idiomate ſignat nobis, conſilium, Lumen, Vitæ-datorem. Dicit autem in eodem expoſitione, tres illas divinas horum nominum Potentias, unam eſſe vim, & virtutem Dei unius inviſibilis; cujus Potentiæ nemo unquam aſſequi poteſt aut Ideam, aut naturam: ex illa autem omnia profluxiſſe, Principia nempe incorporea, Solem, Lunam, Poteſtates, & Aſtra omnia, terram item, & mare, quæ in illis viſibilia ſunt, ac inviſibilia omnia. De Homine autem eodem modo, ac Moſes ipſe ſapientiſſimus pronunciavit; dicens, hunc, ipſius Dei opera, ex terra efformatum, animam ab eo accepiſſe, Ratione præditam. Idem Orpheus in eodem libro ſcripſit, a tribus iſtis Nominibus, una vero natura Divina, omnia facta fuiſſe; Deumque ipſum eſſe omnia.

Miſerias autem generis humani deſcripſit idem Orpheus verſibus quampluſimis ex quibus hi ſunt.

Bruta volatilia, atque hominum nequiſſima turba.

Interpretatio. Bruta, & volatilia vocat mortuos.

Idola efficta, & telluris inutile pondus.

Interpret. Terræ onus, ſimulacbra quædam efficta, quæ naſcendi ac moriendi leges, ac rationem prorſus ignorant.

Quique mala haud norunt ſibi præſentire futura.

Interpret. Quibus malorum impendentium nullus eſt ſenſus.

Nec longe amota quæ ſunt, effugere noxas; id eſt.

Neque ſciunt avertere infortunia, procul adhuc exiſtentia.

Præſentiſve Boni ſtudiis attendere gnari. id eſt.

Neque uti bona obveniunt, quæ mala ſunt declinare; &, quod pulchrum eſt amplecti.

Irrita ſed cunctos agitant conamina.

Δωδεκάτην δὲ ταύτην παρά σου ἄκουσα θείαν φωνήν.

σεῖο φαμένου, σὲ δ' αὐτὸν ἑκηβόλε μάρτυρα θείη.

Σὺ εἰρηκότης μοὶ, σὲ δ' αὐτὸν τ̃ ἀπὸ μακρόθεν λάμποντα τίθημι. Καὶ ἄλλως δὲ πολλὺς περὶ τούτου εἶπε στίχους ὁ αὐτὸς Ορφεύς. Εφρασε δὲ, ὡς ἐκ τῶν προειρημένων στίχων ποιητικῶς ἐξέθετο· καὶ οὐκ ἐνεδέχετο ἐντάξαι τὸ πλῆθος τῶν στίχων ἐν τῇ συγγραφῇ ταύτῃ. Εστι δὲ ἅπερ ἐξέθετο Ορφεὺς ταῦτα.. Οτι ἐξ ἀρχῆς ἀνεδείχθη τῷ χρόνῳ ὁ αἰθὴρ, ἀπὸ τ̃ Θεῦ δημιουργηθείς· καὶ ἐντεῦθεν κἀκεῖθεν τῦ αἰθέρος ἦν χάος, καὶ νὺξ ζοφερὰ πάντας κατεῖχε, καὶ ἐκάλυπτε τὰ ὑπὸ τ̃ αἰθέρα· σημαίνων 24 τ̃ νύκτα προτεύειν· εἰρηκὼς ἐν τῇ αὐτῦ ἐκθέσει, ἀκατάληπτόν τινα πάντων ὑπέρτατον εἶναι, καὶ προγενέστερον δὲ καὶ δημιουργὸν ἁπάντων, καὶ τῦ αἰθέρος αὐτῦ, καὶ τῆς νυκτὸς, καὶ πάσης τῆς ὑπὸ τ̃ αἰθέρα ὔσης ἐ καλυπτομένης κτίσεως· τὴν δὲ γῆν εἶπεν ὑπὸ τῦ σκότους ἀόρατον οὖσαν· ἔφρασε δὲ, ὅτι τὸ φῶς, ῥῆξαν τὸν αἰθέρα, ἐφώτισε τὴν γῆν, καὶ πᾶσαν τὴν κτίσιν· εἰπὼν, ἐκεῖνο εἶναι τὸ φῶς τὸ ῥῆξαν τὸν αἰθέρα, τὸν προειρημένον, τὸ ὑπέρτατον πάντων· ὗ ὄνομα ὁ αὐτὸς Ορφεὺς ἀκούσας ἐκ τῆς μαντείας, 25 ἐξεῖπε, μή τινα φάναι, τὸ ἐρικεπαῖον· ὅπερ ἑρμηνεύεται τῇ κοινῇ γλώσσῃ Βουλὴ, φῶς, ζωοδοτήρ. εἰπὼν ἐν τῇ αὐτῦ ἐκθέσει, τὰς αὐτὰς τρεῖς θείας τῶν ὀνομάτων δυνάμεις, μίαν εἶναι δύναμιν καὶ κράτος τῦ μόνου Θεῦ, ὃν οὐδεὶς ὁρᾷ, ἧστινος δυνάμεως οὐδεὶς δύναται γνῶναι Ιδέαν, ἢ φύσιν· ἐξ αὐτῆς δὲ τῆς δυνάμεως τὰ πάντα γεγενῆσθαι, καὶ ἀρχὰς ἀσωμάτους, καὶ ἥλιον καὶ σελήνην, ἐξουσίας, καὶ ἄστρα πάντα, καὶ γῆν, καὶ θάλασσαν, τὰ ὁρώμενα ἐν αὐτοῖς πάντα, καὶ τὰ ἀόρατα. 26 Τὸ δὲ τὸν ἄνθρωπον εἶπεν ὑπ' αὐτῦ Θεῦ πλασθέντα ἐκ γῆς, καὶ ψυχὴν 27 ὑπ' αὐτῦ λαβόντα λογικήν· καθὼς Μωσῆς ὁ πάνσοφος ἐξέθετο ταῦτα. Ο δὲ αὐτὸς Ορφεὺς ἐν τῇ αὐτῦ βίβλῳ συνέταξεν, ὅτι διὰ τῶν αὐτῶν τριῶν ὀνομάτων, μιᾶς δὲ Θεότητος, τὰ πάντα ἐγένετο· καὶ αὐτός ἐστι τὰ πάντα.

Περὶ δὲ τῦ ταλαιπώρου γένους τῶν ἀνθρώπων ὁ αὐτὸς Ορφεὺς ἐξέθετο ποιητικῶς στίχους πολλὺς, ὧν μέρος εἰσὶν οὗτοι.

Θῆρές τε, οἰωνοί τε, βροτῶν ταλεῖτε οἷα φῦλα.

Ερμηνεία. Θηρία, ὄρνεά τε τῶν ἀνθρώπων τὰ καταλισκόμενα ἔθνη.

Αχθεα γῆς, εἴδωλα τετυγμένα μὴ διὰ μηδέν.

Ερμηνεία. Τὸ βάρος τῆς γῆς, εἶδος κατασκευασμένον, μηδὲ διὰ τί ἐγεννήθησαν, μηδὲ διὰ τί ἀποθνήσκουσιν, εἰδότες.

Οὔτε κακοῖο προσερχομένοιο νοῆσαι, γινώσκοντες.

Ερμηνεία. Οὔτε κακῦ ἐρχομένου κατ' αὐτῶν αἰσθανόμενοι.

Φράδμονες οὔτε ποιεῖν μάλα προτρέψαι κακότητος.

Ασφαλίσασθαι, οὔτε ἀπὸ μακρόθεν πολὺ ἀποστρέψαι ἐκ τ̃ κακῦ.

Οὔτε ἀγαθῦ παρεόντος ἐπιστρέψαι, ἐ ἔρξαι,

Οὔτε ἀγαθῦ ἐρχομένου, ὑποστρέψαι ἐκ τοῦ κακοῦ, καὶ κρατῆσαι καλόν.

Ιδριες· ἀλλὰ μάτην ἀδήμονες, ἀπρονόητοι.

Εμπειροι.

Ερμηνεία. ἀλλ' ὡς ἔτυχεν, ἅμα ἀμαθεστάτως φέρονται, μηδὲν προνοούμενοι.

Καὶ ἄλλως δὲ πολλοὺς στίχους ἐξέθετο ὁ αὐτὸς σοφώτατος Ορφεύς· ταῦτα δὲ πάντα ἐξέθετο ὁ σοφώτατος Τιμόθεος ὁ χρονογράφος, λέγων, τὸν αὐτὸν Ορφέα, πρὸ τοσούτων χρόνων εἰπόντα τριάδα ὁμοούσιον 28 δημιουργήσασαν τὰ πάντα.

29 Μετὰ δὲ Γεδεὼν, ἡγεῖτο τοῦ Ισραὴλ Θώλας· ἐν τοῖς καιροῖς τοῦ Θώλα, ἦν ἐν τῇ Φρυγίᾳ χώρᾳ Μαρσύας ὁ φιλόσοφος, ὅστις ἐφεῦρε διὰ μουσικῆς αὐλοὺς ἀπὸ καλάμων· ϗ 30 ἀπεθεοῦτο ἀπὸ Θεῶν ἑαυτὸν, ϗ λέγων· εὗρον τροφὴν ἀνθρώποις, διὰ τοῦ μέλους τῶν μουσικῶν καλάμων. Ὤκει δὲ ὁ αὐτὸς Μαρσύας εἰς τοὺς ἰδίους ἀγροὺς τὸν ἅπαντα χρόνον· ὅστις Μαρσύας θεοχολωθεὶς, ἐξέστη τοῦ ἰδίου νοὸς, ϗ παραφρονήσας ἔρριψεν ἑαυτὸν εἰς τὸν ποταμὸν, ϗ ἀπώλετο· ὅντινα ποταμὸν οἱ τῆς αὐτῆς χώρας Μαρσύαν καλοῦσιν ἕως τῆς νῦν. Περὶ οὗ ἱστοροῦσιν οἱ ποιηταὶ, ὅτι πρὸς ἔριν τοῦ Απόλλωνος ἦλθε τοῦτο λέγουσι, φασὶν, ὅτι οὗτος βλασφημήσας, ἐξέστη τοῦ ἰδίου νοὸς, ϗ ἐφονεύθη· καθὰ ϗ ὁ σοφώτατος Νῖνος συνεγράψατο. Καὶ ὁ σοφώτατος δὲ Λουκιανὸς ἐμνημόνευσε τῆς ἱστορίας ταύτης· ὅστις εἶπεν, αὐτὸν 31 ἀπὸ χαλκίδος εἶναι.

Ἐν δὲ τοῖς καιροῖς τοῦ Θώλα ἦν Ηρακλῆς ὁ ἥρως, ϗ οἱ ἀργοναῦται, οἱ περὶ Ιάσονα τὸν Θεσσαλὸν, ϗ Κάστορα, ϗ Πολυδεύκην, ϗ Υλαν, ϗ Τελαμῶνα, ϗ τοὺς λοιπούς. οἵτινες 32 ἀνιόντες τὸν Ελλήσποντον, ἐπολεμήθησαν ἐξαίφνης ὑπὸ Κυζίκου, βασιλέως τοῦ Ελλησπόντου. Καὶ συγκρούσαντες ναυμαχίᾳ, ἐφόνευσαν τὸν Κύζικον βασιλέα· ϗ εἰσελθόντες νυκτὸς, παρέλαβον τὴν Κύζικον, μητρόπολιν τῆς Ελλησπόντου ἐπαρχίας. Καὶ μεμαθηκότες ἀπὸ τῶν πολιτῶν, ϗ τῶν συγκλητικῶν, ὅτι Κύζικός ἐστιν ὁ σφαγεὶς παρ' αὐτῶν, ἐπένθησαν δὲ αὐτὸν, ὅτι συγγενὴς αὐτῶν ὑπῆρχε, ϗ ἐκ τῆς αὐτῶν χώρας ἔφερε τὸ γένος. Καὶ ᾔτησαν συγγνώμην τῆς τῶν ἀμφοτέρων ἀγνοίας, ϗ ἀπολογησάμενοι πρὸς τούτους, ἔκτισαν ἐν τῇ αὐτῇ Κυζίκῳ πόλει, μετὰ τὴν νίκην, ἱερόν· ϗ ἀπελθόντες οἱ ἀργοναῦται εἰς τὸ μαντεῖον, 33 ἔνθα λέγεται τὰ Πύθια θερμά· ϗ ποιήσαντες θυσίαν, ἐπηρώτησαν λέγοντες ταῦτα. Προφήτευσον ἡμῖν προφῆτα, Τιτὰν, Φοῖβε Ἄπολλον, τίνος ἔσται δόμος οὗτος, 34 εἰ τί δὲ ἔσται; Καὶ ἐδόθη αὐτοῖς χρησμὸς παρὰ τῆς Πυθίας οὗτος.

" Οσα μὲν πρὸς ἀρετὴν, ϗ κόσμον ὁρμᾷ, ποιεῖτε. 35 " Εγὼ δὲ ἐπιθειάζω, τρεῖς ἕνα, μοῦνον, ὑψιμέδοντα " Θεὸν, οὗ λόγος ἄφθιτος 36 ἐν ἀδαῇ κόρῃ ἔγκυμος " ἔσται. Οὗτος, ὥσπερ τόξον πυρφόρον, μέσον διαδραμὼν ἅπαντα κόσμον, 37 ζωγρήσας Πατρὶ προσάξει δῶρον. Αὐτῆς ἔσται δόμος, Μαρία δὲ τοὔνομα αὐτῆς. Καὶ γράψαντες τὸν χρησμὸν οἱ ἥρωες ἐν λίθῳ, ἤτοι 38 μαρμάρῳ, χαλκέοις γράμμασιν, 39 ἔθηκαν αὐτὸ ὑπέρθυρον τοῦ ναοῦ, καλέσαντες τὸν οἶκον Ρέας μητρὸς Θεῶν. Οστις οἶκος μετὰ χρόνους πολλοὺς ἐγένετο ἐκκλησία τῆς ἁγίας ϗ Θεοτόκου Μαρίας, ὑπὸ Ζήνωνος βασιλέως.

Οἱ δὲ Αργοναῦται ἐκ τοῦ Ελλησπόντου ἐξορμήσαντες, κατέπλευσαν ἐπὶ τὰς Πριγκιπίους νήσους· κἀκεῖθεν 40 ἀπῆλθον τὸν Χαλκηδόνος πλοῦν, περᾶσαι βουλόμενοι 41 τὸν ἀνάπλουν τῆς Ποντικῆς θαλάσσης. Καὶ ἐπολεμήθησαν πάλιν ὑπὸ τοῦ Αμύκου· ϗ φοβηθέντες τοῦ ἀνδρὸς τὴν δύναμιν, κατέφυγον ἐν κόλπῳ τινὶ κατάλσῳ, δασυτάτῳ

A *Interpret.* Sed temerario impetu, ſuſque deque feruntur, nihil omnino præſentientes.

Plurimos item alios verſus edidit ſapientiſſimus iſte Orpheus. Hæc autem omnia habemus, e Thimotheo, ſapientiſſimo Chronographo; qui obſervavit, Orpheum, tot retro ſeculis pronunciaſſe, Trinitatem Conſubſtantialem omnia formaſſe.

Poſt Gedeonem Iſraeli præfuit Tholas: cujus temporibus floruit in Phrygia Marſyas Philoſophus. Hic Muſicæ gnarus, fiſtularum fabricam ex calamis excogitavit. Inde elatior factus, Dei nomen ſibi arrogavit: *Alimenta*, inquiens, *hominibus harmonica Fiſtularum modulatione inveni*. Hic vitam ſuam totam B in prædiolis ſuis tranſegit: Cæterum Deo tandem inſenſus cum eſſet, mente captus eſt; inſaniaque percitus in fluvium ſe projecit, ibique periit. Fluvium autem hunc incolæ, Marſyam, ad hunc uſque diem vocitant. Marſyam hunc cum Apolline certaſſe fabulantur Poetæ; eo quod, ob blaſphemiam in Deum, veſania percitus interierit: uti ſcriptum reliquit ſapientiſſimus Ninus. Hiſtoriæ etiam hujus meminit ſapientiſſimus Lucianus; qui, a Chalcide eum fuiſſe, aſſerit.

Temporibus autem Tholæ, innotuerunt Hercules Heros, & Argonautæ; nempe Jaſon Theſſalus, Caſtor, & Pollux, Hylas, & Telamon, aliique: qui, C Helleſponto trajecto, a Cyzico, Helleſponti rege, bello ſtatim impetiti ſunt. Navali itaque pugna commiſſa; Cyzicum regem interfecerunt; noctuque egreſſi, primariam Helleſpontiacæ ditionis urbem, Cyzicum, ceperunt. Edocti vero a Civibus, urbiſque Primoribus, Cyzicum illum eſſe, quem interfecerant, ſummo affecti ſunt dolore; eo quod ſibi genere propinquus fuiſſet, & a regione ſua oriundus. Erroris itaque mutui poſtulata venia, culpam deprecati ſunt: fanum denique in urbe Cyzico condiderunt. Argonautæ vero Oraculum, ad Pythias Thermas ſitum, profecti, ſacriſque rite peractis, Apollinem interrogarunt, dicentes. „ Dic nobis Vates, Titan, D Phœbe, Apollo, cui dicandum eſt hoc Fanum; & quale erit. Hujuſmodi autem a Pythia tulerunt reſponſum. „ Vos quidem, quæ ad virtutem, & decorem incitant, proſequimini. Ego itaque trinum unum Deum, ſolum in alto regnantem illum vobis denuncio. Cujus immortale verbum paritura eſt virgo intacta: quod, ceu ſagitta flammifera, medium penetrabit orbem, totumque captivam obtinens, Patri dono dabit: Virgini huic ſacranda eſt domus; Maria vero nomen ejus. Reſponſum hoc æreis literis marmore exaratum, illi in ſuperiore portæ Fani limine poſuerunt; Domumque ipſam, Rheæ, matris Deorum vocarunt. Quæ quidem Domus, lonE go poſt tempore, Zenone imperante, in Eccleſiam S. Virginis Deiparæ, Mariæ, facta eſt.

Argonautæ vero ex Helleſponto ſolventes, ad Principes Inſulas iter direxerunt: hinc vero abeuntes, & Chalcedonenſem Pontici maris Trajectum tranſire volentes, ab Amyco, ipſos armis petente, prohibiti ſunt. Cujus quidem formidantes potentiam, in ſinum quendam, deſertum ſatis, atque incul-

eum, nemoribuſque obſitum, ſubduxerunt ſeſe. Ecce autem ſpectrum quoddam cœlitus delapſum, viſu terribile humeriſque pœnas gerens aquilinas, ſibi appropinquare conſpicati ſunt. Ab hoc autem divinitus admoniti de victoria, quam ab Amyco reportaturi erant, vires reſumebant: prælioque cum eo commiſſo Amycum devictum interfecerunt. Grata deinde ſolventes, templum condiderunt, loco eodem, quo ſpectrum ipſis ſeſe exhibuerat; ſtatuam etiam erigentes quæ ſpeciem viſæ a ſe poteſtatis referebat. Fanum autem ipſum, ab ſalute ibi parta, Soſthenium nominarunt quo nomine etiam ad hunc uſque diem locus iſte vocatur. Templum hoc deinde, cum Byzantium Imperii ſedes fieri cœpit, inſtauravit Conſtantinus M. Imperator qui Chriſtianus factus, ſtatuæ figuram ibi poſitæ, ubi, itinere illac acto, forte obſervaſſet; Angeli ſpeciem, in habitu Monachi Chriſtiani ſtatim agnovit. Attonitus vero ad loci, ſtructuræque reverentiam; precibus ſcire petiit, qualiſnam eſſet Angelicæ Virtutis Effigies. Diſcumbens vero in eo loco, per ſomnium edoctus eſt Angeli nomen: experrectus itaque, locum ſtatim adornavit; fuſiſque ad Orientem verſus precibus, locum illum in Oratorium fecit, S. Michaeli Archangelo ſacrum.

Argonautæ vero, poſt Amycum victum, illinc diſcedentes, in mare Ponticum advecti ſunt, indeque ad Colchidem, aurei velleris cauſa: quod & inde ſecum reportarunt, una cum Medea, Aetæ Scytharum regis filia. Hinc orta ſunt, quæ de Jaſone, & Glauca, Creontis Theſſalorum regis filia, traduntur, quæ caſu quodam, cum patre ſuo, inter ipſa Naptiarum ſolennia, igne conſumpta periit: quæque alia huc faciunt nonnulla, quæ ſcripta nobis reliquit Apollonius, ſapientiſſimus Hiſtoriographus.

Thola mortuo, Iſraeli præfuit Æglom Zabulonites. Illis autem temporibus apud Græcos floruit Sibylla alia, Erythræa dicta: quo tempore etiam Phrygiæ imperavit Tros, Ili, & Ganymedis pater. Hic vero duas condidit urbes; Trojam, a nomine ſuo, & Ilium, ab Ilo, filio natu majore vocatum. Ubi vero urbium mœnia ad exitum perduxiſſet, Reges Europæos omnes, præter Tantalum, Mycenarum regem, ad ſe vocavit: quod ægre ferens Tantalus, Troem deinceps infenſiſſimum habuit. Tros autem, ante jacta urbium fundamina, Jovis Europæi templo victimas, & dona miſſurum ſe voverat. Biennio itaque poſt mœnia abſoluta, filium ſuum minorem Ganymedem, (quem, quod formoſus eſſet, & minorennis, valde charum ſibi habuit,) L. ſatellitibus ſtipatum mittit, ut Jovi Europæo dona adferret; &, ex voto Patris, ſacra perageret. Ille igitur, mari trajecto ad Templum Jovis iter inſtituit. Quod ubi inaudiſſet Tantalus, ſuſpicatus eum Europæ exploratorem ſuperveniſſe, plurimos ſtatim armatos emiſit, qui Ganymedem, ſocioſque rapuerunt, antequam Jovis Fanum attigiſſent. Ganymedes autem metu correptus, in morbum incidit: interrogatus autem a Tantalo, qua tandem ſpe fretus aliena regna exploratum venire auſus ſit? reſpondit, ſuſcepti itineris cauſam ſibi, ſociiſque, ſo-

A πάνυ καὶ ἀγρίῳ· καὶ ἐθεάσαντο ἐν ὀπτασίᾳ δύναμίν τινα, ὡς ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, προσπελάσασαν πρὸς αὐτοὺς, ἀνδρὸς φοβεροῦ, φέροντος τοῖς ὤμοις πτέρυγας ὡς ἀετοῦ. ὅστις ἐχρημάτισεν αὐτοῖς τὴν κατὰ τοῦ Ἀμύκου νίκην. Οἵτινες θαῤῥήσαντες, συνέβαλον τῷ Ἀμύκῳ· καὶ νικήσαντες αὐτὸν, καὶ εὐχαριστοῦντες ἔκτισαν ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ, [42] ὅπου τὴν δύναμιν ἑωράκασι, ἱερόν· στήσαντες ἐκεῖ ἐκτύπωμα τῆς παρ' αὐτῶν θεαθείσης δυνάμεως, καλέσαντες τὸν αὐτὸν τόπον, ἤ τὸ ἱερὸν αὐτὸ, [43] Σωσθένιον, διότι ἐκεῖ φυγόντες ἐσώθησαν· ὅστις τόπος οὕτω καλεῖται, ἕως τῆς νῦν. ὅπερ ἱερὸν μετὰ τὸ βασιλεῦσαι Βυζάντιον, ἐθεάσατο ἀπελθὼν ἀσφαλίσασθαι αὐτῷ Κωνσταντῖνος ὁ μέγας βασιλεύς· ὃς γενόB μενος χριστιανὸς, καὶ τῷ ἐκτυπώματι τῆς στήλης προσσχηκαὼς, τῷ ἑστῶτι ἐκεῖ, εἶπεν, ὅτι ἀγγέλου σημεῖον, σχήματι μοναχοῦ [44] παρὰ τοῦ δόγματος τῶν Χριστιανῶν. Καὶ ἐκπλαγεὶς ἐπὶ τῷ τόπῳ, καὶ τῷ κτίσματι, καὶ εὐξάμενος γνῶναι, ποίας ἐστὶ δυνάμεως ἀγγέλου τὸ ἐκτύπωμα, παρεκοιμήθη τῷ τόπῳ. Καὶ ἀκούσας ἐν ὁράματι τὸ ὄνομα τῆς δυνάμεως, εὐθέως ἐγερθεὶς ἐκόσμησε τὸν τόπον, [45] ποιήσας κατὰ ἀνατολὰς εὐχήν. καὶ ἐπωνόμασε τὸ εὐκτήριον, ἤτοι τὸν τόπον τοῦ ἁγίου ἀρχαγγέλου Μιχαήλ.

Οἱ δὲ Ἀργοναῦται, μετὰ τὴν νίκην τοῦ Ἀμύκου, ἐκεῖθεν ἐξορμήσαντες, [46] ἐπὶ τὴν Ποντικὴν ἀνέπλευσαν, C διὰ τὸ χρύσεον δέρας. οἵτινες ἔλαβον αὐτὸ, καὶ τὴν Μήδειαν τὴν τοῦ Αἰήτου θυγατέρα, βασιλέως τῆς Σκυθίας, ἀπὸ Κολχίδος χώρας· ὅθεν ἱστορεῖται τὰ κατὰ Ἰάσονα, καὶ [47] Γλαύκην, καὶ τὴν Κρέοντος θυγατέρα, βασιλέως τῆς Θεσσαλίας, τὴν καὶ ἐμπρησθεῖσαν ἐκ συμβάντος τινὸς, ἅμα τῷ πατρὶ, ἐν τοῖς ὑμεναίοις· καὶ τὰ ἄλλα τῆς ἱστορίας, ἅτινα ὁ σοφώτατος Ἀπολλώνιος ὁ ἱστορικὸς συνεγράψατο.

[48] Μετὰ δὲ Θώλαν, ἡγεῖτο τοῦ Ἰσραὴλ Αἰγλὼμ ὁ Ζαβουλωνίτης· ἐν ἐκείνοις δὲ τοῖς χρόνοις ἦν παρ' Ἕλλησι μάντις ἄλλη, Σίβυλλα ἡ Ἐρυθραία. Ἐν οἷς χρόνοις ἐβασίλευσε τῆς Φρυγίας ὁ Τρῶος, [49] ὃς ἐγένετο πατὴρ Ἰλίου, καὶ Γανυμήδους. οὗτος ἔκτισε πόλεις δύο, τὴν D Τροίαν, εἰς ὄνομα ἴδιον, καὶ τὸ Ἴλιον, εἰς ὄνομα Ἰλίου τοῦ μείζονος αὐτοῦ υἱοῦ. Ὅστις πληρώσας τὰ τείχη τῶν πόλεων, τοὺς τοπαρχοῦντας, ἤτοι βασιλεύοντας τῆς Εὐρώπης χώρας [50] πάντας προσετρέψατο, δίχα τοῦ Ταντάλου, βασιλέως τῆς Μυκηναίων χώρας. Καὶ πρὸς τοῦτο ἐλυπήθη ὁ Τάνταλος, καὶ εἶχεν ἔχθραν μεγάλην πρὸς αὐτόν· ἦν δὲ εὐξάμενος ὁ Τρῶος, [51] πρὸ τοῦ ἄρχεσθαι κτίζειν τὰς πόλεις, δῶρα πέμπειν, καὶ θυσίας ποιεῖν ἐν τῷ ἱερῷ τοῦ Διὸς τοῦ εἰς τὴν Εὐρώπην χώραν· ὅστις πληρώσας τὰ τείχη, μετὰ δύο ἔτη ἔπεμψε [52] τὸν ἴδιον αὐτοῦ ἀδελφὸν τὸν μικρότερον, τὸν λεγόμενον Γανυμήδην, (ὃν ἠγάπα, ὡς εὐπρεπῆ, καὶ μικρότερον,) εἰς τὸ ἀπενέγκαι τὰ δῶρα εἰς τὸ ἱερὸν τοῦ Διὸς, καὶ πληρῶσαι τὴν θυσίαν E τοῦ τάγματος· δεδωκὼς αὐτῷ ἄνδρας ν'. καὶ ἀντιπεράσας τὴν θάλασσαν, ἀπήρχετο ἐπὶ τὸ ἱερὸν τοῦ Διός. Μαθὼν δὲ ὁ Τάνταλος, νομίσας ὅτι κατασκοπῆσαι ἦλθε τὴν Εὐρώπην χώραν ἔπεμψε πολλοὺς [53] ὡπλισμένους, καὶ ἥρπασαν τὸν Γανυμήδην, πρὸ τοῦ φθάσαι τὸ ἱερὸν, καὶ τοὺς μετ' αὐτοῦ. Ὁ δὲ Γανυμήδης ἐκ τῆς δειλίας ἠῤῥώστησεν· ἐπηρώτησε δὲ αὐτὸν ὁ Τάνταλος, λέγων· Ἐν ἀλλοτρίοις βασιλείοις πῶς ἐτόλμησας ἐλθεῖν κατάσκοπος;

Καὶ

A Καὶ εἶπεν αὐτῷ, ὅτι, θυσίας χάριν τοῦ Διὸς ἦλθον ἐγὼ, καὶ οἱ μετ' ἐμοῦ. Καὶ γνοὺς τοῦτο ὁ Τάνταλος, ἐκέλευσεν αὐτῷ παραμεῖναι, καὶ ἀνεθῆναι διὰ τὴν νόσον. Ὁ δὲ αὐτὸς Γανυμήδης, τρεῖς ἡμέρας ἀῤῥωστήσας, τελευτᾷ· καὶ ἐκέλευσεν ὁ Τάνταλος ἀποδοθῆναι ἃ ἤνεγκε δῶρα, καὶ τὴν θυσίαν, εἰς τὸ ἱερὸν τοῦ Διός· καὶ τὸ λείψανον δὲ τοῦ αὐτοῦ Γανυμήδους τεθῆναι ἔσω ἐν τῷ ναῷ τοῦ Διὸς, πρὸς τιμήν. οἱ δὲ μετ' αὐτοῦ ἀποσταλέντες, ποιήσαντες αὐτῷ σορὸν, ἔθηκαν αὐτὸν, ἐπιγράψαντες ἐν αὐτῷ· Τρῶος βασιλεὺς Ἀσίας, σὺν τῇ θυσίᾳ, τὸν ἐνταῦθα κείμενον Γανυμήδην, υἱὸν αὐτοῦ, ἀνέθετο Διΐ.

B Τοῦτο δὲ ἐποίησεν ὁ Τάνταλος, πρὸς θεραπείαν τοῦ πατρὸς αὐτοῦ· ἐπεὶ οὐκ ἦν ἔθος Ἕλλησι, θάπτειν ἔνδον ἱεροῦ οἴκου λείψανον θνητοῦ ἀνθρώπου, διὰ τὸ μὴ κοινοῦσθαι τὰ θεῖα. Ταῦτα δὲ συνεγράψατο ὁ σοφώτατος Δίδυμος, ὁ ἱστορικὸς χρονογράφος. Λέγουσιν οὖν τινες τὸν Γανυμήδην ἁρπαγέντα ὑπὸ ἀετοῦ διὰ τὸ συμβὰν αὐτῷ ὀξύτατον τοῦ θανάτου.

Μετὰ δὲ Τρῶον, ἐβασίλευσε τῶν Φρυγῶν ὁ Ἶλος· ἐν αὐτῷ δὲ τῷ καιρῷ ἐλαλεῖτο ἡ νίκη τοῦ ἀγῶνος Πέλοπος τοῦ Λυδοῦ, καὶ Οἰνομάου τοῦ Πισαίου, ἐπιτελεσθεῖσα ἐν 54 τῇ Ἡλιακῇ ἑορτῇ· ἅτινα συνεγράψατο Χάραξ ὁ ἱστορικός.

C Μετὰ δὲ τοὺς χρόνους τούτους ἦν κριτὴς καὶ ἡγούμενος τῶν Ἰσραὴλ Σαμψὼν, ἀνὴρ γενναῖος, καὶ μυστικὸς, καὶ θαύματα ποιῶν· καθὰ ἐν τῇ Ἑβραϊκῇ ἐμφέρεται συγγραφῇ. Ἐν οἷς χρόνοις 55 ἐβασίλευσε τῆς Αἰγύπτου χώρας ὁ Λάπαθος· εἶχε δὲ υἱοὺς δύο, 56 τὸν Ἀχαιὸν, καὶ τὸν Λάκωνα. Μέλλων δὲ τελευτᾷν, ἐκέλευσε τοῖς ἑαυτοῦ υἱοῖς, διαμερίσασθαι τὸ βασίλειον αὐτοῦ, καὶ τὴν χώραν, εἰς δύο· ὅστις Ἀχαιὸν, μετὰ τὴν τελευτὴν τοῦ αὐτοῦ πατρὸς, ἀπομερίσας τὴν χώραν πᾶσαν εἰς δύο, ἔδωκε τῷ αὐτοῦ ἀδελφῷ Λάκωνι τὸ ἥμισυ τῆς χώρας ἐκ τῆς πατρικῆς αὐτῶν βασιλείας. Καὶ ἐκάλεσε τὴν ὑπ' αὐτοῦ βασιλευομένην χώραν, εἰς ὄνομα ἴδιον, Λακωνικήν· καὶ ἐβασίλευσε Λάκων ἔτη λγ', καὶ κτίζει πόλιν, 57 ὀνόματι Γιθηλίαν, εἰς τὴν παράλιον. Καὶ μετ' αὐτὸν ἐβασίλευσαν Λακώνων ἄλλοι πολλοὶ, ἕως τῆς βασιλείας τοῦ Θεστίου, βασιλέως Λακώνων· D ὃς ἔκτισε πόλιν, εἰς ἴδιον ὄνομα, Θεστίαν, παρὰ τὸν ποταμὸν τὸν λεγόμενον Εὐρώταν. Καὶ ἔσχεν ὁ αὐτὸς Θέστιος θυγατέρας τρεῖς, 58 εὐπρεπεῖς πᾶσαν ὑπερβολὴν, τὴν Λήδαν, καὶ τὴν Κλυτίαν, καὶ τὴν Μελανίππην· αἵτινες ἐκαλοῦντο, ὡραῖαι Λακωνίδες. Τὴν δὲ Λήδαν ἐξέδωκεν ὁ πατὴρ αὐτῆς Θέστιος πρὸς γάμον τινὶ ὀνόματι 59 Τυνδάρεῳ· ὅστις, μετὰ τὴν τελευτὴν τοῦ Θεστίου, ἐβασίλευσε τῆς τῶν Λακώνων χώρας. Ἔσχε δὲ 60 θυγατέρα ἐκ τῆς Λήδας ὁ αὐτὸς Τυνδάρεος, ὀνόματι Κλυταιμνήστραν· ἥντινα, μετὰ χρόνον αὐξηθεῖσαν, ἠγάγετο γυναῖκα Ἀγαμέμνων, ὁ βασιλεὺς τῆς Μυκηναίων χώρας. Ἡ δὲ ἐπορνεύθη, μοιχευθεῖσα ὑπό τινος νεωτέρου συγκλητικοῦ, ὀνόματι Κύκνου, υἱοῦ Ἐδεκίωνος, βασιλέως τῆς Ἀχαΐας, τοῦ E καταγομένου ἐκ τοῦ Πίκου Διὸς, Τυνδαρέου, τοῦ τῆς Λήδας ἀνδρὸς, ἀγνοοῦντος τὴν μοιχείαν. Ἡ δὲ Λήδα ἐπορνεύθη, μεταπαιζομένη ἐν προαστείῳ ἰδίῳ, κειμένῳ παρὰ τὸν Εὐρώταν ποταμόν· καὶ ἔγκυος γενομένη ὑπὸ Κύκνου τοῦ μοιχοῦ, υἱοῦ Ἐδεκίωνος βασιλέως, ἔτεκεν ἐν ἑνὶ τοκετῷ βρέφη τρία· Κάστορα, καὶ Πολυδεύκην, καὶ Ἑλένην. Ἥτις Ἑλένη εἶχε φοβερὸν κάλλος, ἣν ἐξέδωκε μετὰ ταῦτα ὁ αὐτὸς Τυνδάρεος εἰς γάμον Μενελάῳ, τῷ

Malala Chronogr.

A lam eſſe, ut Jovi ſacra facerent. Quo audito, Tantalus manere illum juſſit, morbique ſui curam habere. At vero Ganymedes, ubi triduum infirmitate ſua laboraſſet, animam efflavit. Tantalus autem dona quæ attulerant, victimaſque, ad Jovis fanum deportanda curavit: Ganymedis atiam reliqaiis in eodem Jovis templo, honoris cauſa, inhumatis. Qui autem ſocii erant itineris, Monumentum al extruxerunt, hoc inſcriptum Epitaphio "Tros Rex Aſiæ, Gany-"medem filiam, heic jacentem, cum "victimis, Jovi ſacravit.

Hoc vero a Tantalo factum eſt, ut officiis hiſce Patrem ejus ſibi conciliaret: B alias enim Græcis hominibus receptum non fuit, at Moralis cujuſvis reliquiæ intra ſacram Ædem reconderentur; ne ſic Divina polluerentur. Et iſta quidem memoriæ mandavit Didymus ſapientiſſimus Hiſtoricus Chronographus. Hinc nonnulli fabulantur, Ganymedem ab Aquila raptum fuiſſe, eo quod morte obierit repentina.

Poſt Troem, ad Phrygiam regnavit Ilus: quo tempore celebrabatur Triamphus ille Agoniſticus Pelopis Lydii, contra Oenomaum Piſæum, in Feſto ſolis agitatus: ſicuti hæc nobis tradidit Charax Hiſtoriographus.

Poſt hæc Iſraeli Dux fuit, & Judex, C Sampſon; vir ſtrenuus, & Myſticus, mirandaque faciens; uti habetur in Hebraicis Scriptis: Quo tempore etiam Ægyptiis imperavit Lapathus. Duos hic habuit filios; Achæum, & Laconem: moriturus itaque juſſit, regnum ſuum, regionemque, filios duos inter ſe dividere. Achæus igitur, patre demortuo, regionem totam in duas partes diſtribuens, fratri ſuo Laconi alteram tradidit. Is vero regionis partem, quæ ſibi obtigerat, a nomine ſuo, Laconiam vocavit: ubi & urbem maritimam condidit, quam Githilliam appellavit: & regnavit ibi per annos xxxiii. Poſt hunc ad Laconiam regnarunt plurimi alii, uſque ad Theſtium, Laconum re- D gem; qui, juxta ripam fluminis Eurotæ, urbem extruxit; quam ex nomine ſuo, Theſtiam vocavit. Habuit autem Theſtius iſte filias, admirandæ formæ, tres; Ledam ſcilicet, Clytiam, & Melanippen, quæ &, *pulcherrimæ Laconides*, appellabantur. Ex his Ledam pater locavit cuidam, nomine Tyndaro; qui, poſt mortem Theſtii, Laconibus imperavit. Tindarus autem ex Leda filiam habuit, nomina Clytemneſtram; quam poſt temporis adultiorem factam, in uxorem duxit Mycenarum rex, Agamemnon. At vero Leda, inſcio marito, vitiata eſt a nobili quodam, juvene, nomine Cygno, filio Ederionis, Achæorum regis, a Jove Pico oriundi. Vitiabatur autem Leda, in ædibus ſuis E ſuburbanis, ad Eurotam fluvium ſitis, ubi obiectationis cauſa tunc temporis morabatur. Gravida autem facta, a Cygno, Ederionis regis F. uno partu tres inde edidit infantes; Caſtorem, Pollucem, & Helenam, mirandæ formæ virginem: quam poſtea Tyndarus Menelao, Argivorum regi, Agamemnonis connutritio, in uxorem dedit, uti memoriæ prodidit ſapientiſſimus Pa-

E

ſephatus : illud etiam teſtatus , fruſtra ſe Poetas babuiſſe , in fabula illa , de Leda , a Jove in Cygnum verſo , compreſſa .

Sampſonis autem temporibus, in Phrygia regnavit Dardanus , Ili filius .

Eodem etiam tempore ad Græciam regnavit Abas quidam , per annos xxiii. poſt eum , Prœtus , annos xvii. Hujus uxor Stheneboea , quæ & Antia dicta eſt , Bellerophontem deperibat , mittit igitur qui eum ſollicitarent ; ſed Bellerophon , vocis ejus annuere nolens reſpondit : Prœtus , inquiens , antequam Rex eſſet , me expoſitum repetit , & apud ſe domi enutrivit ; nec minus charum habuit convictorem , quam ſi filius ejus fuiſſem , Egone igitur , ut in hunc virum tale aliquid committerem ? Abſit hoc ab homine Græco . Hæc ubi audiſſet Stheneboea (metuens , ne forte libertate , quam apud Prœtum , tanquam filius habuit , uſus , ſe ab uxore ejus ad amplexus ſuos ſollicitatum eſſe aperiret :) clam apud virum criminatur eum ; Bellerophon , inquiens , perdite me amans , involat in amplexus : timeoque , ne ab ejus veneficio , brevi peritura ſim ; dum tui amans , caſtitatem meam tibi incolumen præſto . Prœtus vero reſpondens ; Injuriam , inquit illis , quibuſcum comederint , inferre , Græcis Religio eſt : cæterum Jobati , patri tuo , quicum nunquam comedit , eum mittam , per literas eum rogans , uti hunc e medio tollat ; ut qui tibi , regnoque meo ſtruxit inſidias . Ad hunc igitur modum fecit Prœtus , & literas Bellerophonti tradidit , Regio ſigillo obſignatas ; quas ille nihil doli ſuſpicatus , Jobati defert . Incidit autem in Jobatem , forte tum prandentem ; qui , audito Bellerophontem advenisse , quem Prœtus gener filii loco charum habuit , illum in menſæ conſortium adhibuit . Deinde literis acceptis , perlectiſque , Jobates , cum in menſæ etiam conſortium eum vocaſſet ; Indubie (inquit apud ſe) homo iſte inique inſimulatur : ſi enim ullicujus in eo mali conſcia fuiſſet , communi cui menſa Juſtitia ipſa non ſiviſſet . Apud Græcos enim , injuriam ei , quicum comederint , inferre , nefas habetur . Juxta hæc igitur genero ſuo reſcripſit Jobates ; & quæ ſequuntur apud Euripidem , qui hac de re Tragediam ſcripſit .

Prœto autem ſucceſſit in regno Acriſius ſecundus per annos xxxi. & deinde Pelops , poſt victoriam contra Oenomaum a ſe partam ; qui regnavit annos xxxii. a quo Græci poſtea , Peloponeſii , dicti ſunt : qui & urbem quoque condidit , quam Peloponeſum vocavit : unde poſtea Græcorum regnum , Peloponeſiacum , vocabatur .

Eodem tempore floruit Democritus Philoſophus : qui etiam in ſcriptis ſuis Philoſophicis docuit debere eum , qui Philoſophus evadere cupit , exercere , temperare ſe , & ab omnibus vitiis abſtinere ; omnia etiam recte intelligere , ac facere : ubi autem huc pervenerit , edocebitur Nomen illud novem literis ſcribendum ; & videbit filium Dei verbum illud impaſſibile , olim etiam paſſibile futurum . Extant autem hæc apud Theophilum , ſapientiſſimum Chronographum .

A βασιλεῦ τῶν Ἀργείων, [61] συντρόφῳ τοῦ Ἀγαμέμνονος· καθὼς Παλαίφατος ὁ σοφώτατος συνεγράψατο. ὅνι μάτην οἱ ποιηταὶ ἱστορῦσι ποιητικῶς, λέγοντες, ὅτι ὁ Ζεὺς γέγονε Κύκνος, καὶ Λήδαν ἔσχεν.

Τῆς δὲ τῶν Φρυγῶν χώρας, ἐπὶ τῶν χρόνων τοῦ Σαμψὼν, [62] ἐβασίλευσε Δάρδανος, υἱὸς Ἰλίου.

Ἐν αὐτοῖς δὲ τοῖς χρόνοις ἐβασίλευσε [63] τῶν Ἑλλήνων, τοῦτ' ἔστι, τῆς Ἑλλάδος, τὶς ὀνόματι Ἄβας ἔτη κγ'. καὶ μετ' αὐτὸν ἐβασίλευσεν ὁ Προῖτος ἔτη ιζ'. τούτου ἡ γυνὴ ἡ Σθενέβοια, ἡ καὶ Ἀντεία, ἐφίλησε τὸν Βελλεροφόντην· καὶ προσέπεμψεν αὐτῷ τινὰς, καὶ οὐκ ἐπείσθη. λέγων, ὅτι χαμαίρριπτόν με εὗρεν ὁ βασιλεὺς Προῖτος πρὸ τῆς βασιλείας αὐτοῦ, καὶ ἀνεθρέ-
B ψατο, καὶ τιμῆς με ἠξίωσεν υἱοῦ, συνεσθίειν αὐτῷ· καὶ πράξω τι τοιοῦτον κατ' αὐτοῦ; οὐκ ἔστι νόμος Ἕλλησι. Καὶ τοῦτο ἀκούσασα ἡ Σθενέβοια, (λογισαμένη μήποτε, ὡς ἔχων παῤῥησίαν υἱοῦ πρὸς αὐτὸν, εἴπῃ αὐτῷ ὅτι προσέπεμψεν αὐτῷ τινας, ὡς ἐρῶσα αὐτοῦ·) λάθρα εἶπε τῷ ἰδίῳ ἀνδρὶ, ὅτι ἐρᾷ μου ὁ Βελλεροφόντης, καὶ ἐπέρχεταί μοι· καὶ, μὴ φάρμακόν μοι δώσῃ, καὶ θάνω, φυλάττουσά σοι σωφροσύνην, ὡς ἀνδρὸς ἐρῶσα, [64] καὶ φοβοῦμαι. Καὶ λέγει αὐτῇ ὁ Προῖτος, νόμος ἐστὶν Ἕλλησι, [65] μὴ ποιεῖν κακῶς τῷ συνεσθίοντι. ἀλλὰ [66] πέμπω αὐτὸν πρὸς τὸν ἴδιόν σου πατέρα Ἰωβάτην, μεθ' οὗ οὐδέποτε ἔφαγε, γράφων αὐτῷ φονεῦσαι αὐτὸν, ὡς ἐπίβουλον τῆς ἐμῆς βασιλεί-
C ας, καὶ σοῦ αὐτῆς. Ὁ δὲ ποιήσας οὕτως, ἔδωκεν αὐτῷ γράμματα, σφραγίσας αὐτὰ βασιλικῇ σφραγῖδι. Καὶ λαβὼν τὰ γράμματα ὁ Βελλεροφόντης, ἀγνοῶν τὴν κατασκευὴν τὴν κατ' αὐτοῦ, ἀπῆλθε πρὸς τὸν Ἰωβάτην βασιλέα, καὶ εὗρεν αὐτὸν ἐν τῷ ἀρίστῳ. Καὶ μαθὼν ὁ Ἰωβάτης ὅτι ἦλθεν, ἐκάλεσεν αὐτὸν, καὶ ὡς φιλούμενον παρὰ τοῦ Προίτου, γαμβροῦ αὐτοῦ, ὡς υἱὸν, [67] ἐκέλευσε συνεσθίειν αὐτῷ. Καὶ δεξάμενος τὰ γράμματα, καὶ ἀναγνοὺς τὰ γραφέντα αὐτῷ, καὶ εἰδὼς ὁ Ἰωβάτης ὅτι συνέφαγεν αὐτῷ, εἶπε καθ' ἑαυτόν· [68] ὅτι μᾶλλον κατηγορεῖται οὗτος· εἰ γὰρ συνῄδει κακῷ, οὐκ ἂν ἡ δίκη ἐποίησεν αὐτὸν φαγεῖν μετ' ἐμοῦ· ὅτι νόμος ἐστὶν Ἕλλησι, τῷ συνεσθίοντι μὴ ποιεῖν κακῶς.
D Καὶ τὰ αὐτὰ ἔγραψε τῷ ἰδίῳ γαμβρῷ, καὶ τὰ λοιπὰ, καθὼς συνεγράψατο Εὐριπίδης, ὁ τραγικὸς ποιητὴς, πληρώσας τὸ δρᾶμα.

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν τοῦ Προίτου ἐβασίλευσεν ὁ δεύτερος Ἀκρίσιος ἔτη λα'· καὶ λοιπὸν, μετὰ τὴν νίκην τὴν κατὰ Οἰνομάου, ἐβασίλευσεν ὁ Πέλοψ ἔτη λβ'. [69] ἐξ οὗ καὶ Πελοποννήσιοι ἐκλήθησαν οἱ Ἑλλαδικοί. Ἔκτισε δὲ καὶ πόλιν, ἥντινα καὶ Πελοπόννησον ἐκάλεσεν· ἔκτοτε καὶ Πελοποννήσιον ἐκλήθη τὸ βασίλειον Ἑλλάδος.

Ἐν αὐτοῖς δὲ τοῖς χρόνοις ἦν ὁ Δημόκριτος, φιλο-
E σοφούμενα διδάσκων· ὅστις καὶ ἐν τῇ φιλοσόφῳ αὐτοῦ συγγραφῇ ἐξέθετο ταῦτα· ὅτι, δεῖ τὸν θέλοντα φιλόσοφον γενέσθαι, ἀσκεῖν, σωφρονεῖν, πάντων ἀπέχεσθαι κακῶν, πάντα δὲ ὀρθῶς νοεῖν, καὶ πράττειν, καὶ ὅτε οὕτω φιλοσοφήσει, τότε μαθήσεται [70] τὸ ἐννεάγραμμον ὄνομα, καὶ ὄψεται τὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ λόγον τὸν ἀπαθῆ, [71] παθητὸν μελλοφανῆ. φέρεται δὲ ταῦτα εἰς τὸ σύγγραμμα Θεοφίλου τοῦ σοφωτάτου χρονογράφου.

Ἐν δὲ τοῖς αὐτοῖς χρόνοις [72] ἐφιλοσόφει Ἱπποκράτης, ἰατρικὴν φιλοσοφίαν ἐκτιθέμενος.

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Πέλοπος, ἐβασίλευσεν ὁ Ἀτρεὺς ἔτη κ΄. καὶ μετ᾽ αὐτόν, [73] ὁ Θυέστης ἔτη ις΄. καὶ μετ᾽ αὐτὸν ὁ Ἀγαμέμνων ἔτη ιη΄. καὶ μετ᾽ αὐτὸν ἐβασίλευσεν ὁ Αἴγισθος ἔτη ζ΄. Κατέσχεν οὖν ἡ βασιλεία τῶν Ἑλλήνων, ἤτοι Πελοποννησίων, ἔτη ρξδ΄.

Ἐν δὲ τοῖς προειρημένοις ἀνωτέρω χρόνοις, τῆς Κρήτης ἐβασίλευσε [74] πρῶτος ὁ Μίνως, ὁ υἱὸς τῆς Εὐρώπης· ὅστις καὶ [75] ἐθαλασσοκράτει, πολεμήσας Ἀθηναίοις, καὶ νόμους ἐτίθει· περὶ οὗ, φησί, Πλάτων ὁ σοφώτατος, ἐν τοῖς περὶ νόμων ὑπομνήμασιν ἐμνημόνευσεν. Ἐν οἷς χρόνοις ἦσαν ὁ Δαίδαλος, καὶ ὁ Ἴκαρος, [76] θρυλλούμενοι ἕνεκεν τῆς Πασιφάης, γυναικὸς τοῦ Μίνωος βασιλέως, καὶ τοῦ Ταύρου, [77] τοῦ νοταρίου αὐτῆς· ἐξ οὗ ἔτεκε μοιχευθεῖσα υἱόν, τὸν κληθέντα Μινώταυρον· [78] μεσάσαντος τῷ μοιχείᾳ τῆς πορνείας τοῦ Δαιδάλου καὶ τοῦ Ἰκάρου. Ὁ δὲ Μίνως βασιλεὺς τὴν Πασιφάην ἀποκλείσας [79] ἐν τῷ κυβικουλείῳ μετὰ δύο δουλίδων, παρέσχεν αὐτῇ τροφήν, καὶ εἴασεν αὐτὴν ἐκεῖ, μηκέτι ἑωρακὼς αὐτήν. Καὶ ἐκείνη θλιβομένη, ὡς λυθεῖσα τῆς βασιλικῆς ἀξίας, νόσῳ βληθεῖσα ἐτελεύτα· ὁ δὲ Δαίδαλος, καὶ ὁ Ἴκαρος, ἐφονεύθησαν, ὁ μὲν Ἴκαρος [80] φεύγων τῆς φρουρᾶς, ὡς πλέει, ἐποντίσθη· ὁ δὲ Δαίδαλος ἐσφάγη· περὶ δὲ τῆς Πασιφάης ἐξέθετο δρᾶμα ὁ Εὐριπίδης ὁ ποιητής.

Ἐν αὐτοῖς δὲ τοῖς χρόνοις Ἡρακλῆς, ὁ τελεστής, ὁ μυστικός, ἄθλους ποιήσας, ἀπελθὼν ἐν τῇ Λιβύῃ χώρᾳ, συνέβαλε [81] τῷ Ἀνταίῳ, καὶ αὐτῷ ὄντι μυστικῷ, ποιοῦντι δὲ γήϊνά τινα. Καὶ νικήσας αὐτὸν ὁ Ἡρακλῆς, ἐφόνευσεν αὐτόν· ὅστις Ἡρακλῆς, μετὰ τὴν νίκην νόσῳ βληθείς, ἑαυτὸν εἰς [82] πῦρ ἔβαλε, καὶ ἐτελεύτα· περὶ οὗ Δίδυμος ὁ σοφώτατος συνεγράψατο· Τοῦ δὲ Ἰλίου τότε ἐβασίλευσε, μετὰ Δάρδανον, Λαομέδων, ὁ αὐτοῦ υἱός.

Μετὰ δὲ Σαμψών, ἡγεῖτο τοῦ Ἰσραὴλ Ἠλὶ ὁ ἱερεύς.

Ἐν δὲ τοῖς ἀνωτέρω χρόνοις ἐτελεύτα ὁ Ἀνδρόγεως, ὁ υἱὸς τῆς Πασιφάης καὶ τοῦ Μίνωος, βασιλέως τῆς Κρήτης· ὡσαύτως δὲ καὶ αὐτὸς Μίνως ἐτελεύτησε, καὶ ἐκέλευσε, μέλλων τελευτᾶν, βασιλεῦσαι τῆς Κρήτης τὸν Μινώταυρον. Καὶ μετὰ τὴν τούτου τελευτὴν τοῦ Μίνωος, ἐβασίλευσε τῆς Κρήτης ὁ Μινώταυρος, ὁ Πασιφάης υἱὸς καὶ Ταύρου, τοῦ νοταρίου αὐτῆς. Καὶ ὕβριν λογιζόμενοι οἱ συγκλητικοὶ τῆς Κρήτης, τὸ βασιλευθῆναι ὑπὸ τοῦ Μινωταύρου, ὡς μοιχογεννήτου, συσκευάζονται αὐτῷ, καὶ προτρέπονται τὸν Θησέα, ὡς γενναῖον, τὸν υἱὸν τοῦ Αἰγέως, βασιλέως τῆς Θετταλίας, εἰς τὸ πολεμῆσαι αὐτῷ. συνταξάμενοι προδιδόναι τὸν Μινώταυρον, καὶ τὴν χώραν πᾶσαν, καὶ διδόναι αὐτῷ καὶ τὴν ἀδελφὴν αὐτοῦ εἰς γυναῖκα τὴν Ἀριάδνην, τὴν ἐκ Πασιφάης καὶ τοῦ Μίνωος βασιλέως. Εἶχε γὰρ ἀπὸ τῆς Πασιφάης καὶ τοῦ Μίνωος, τὸν Ἀνδρόγεων, καὶ τὴν Ἀριάδνην. Καὶ ἦλθε κατ᾽ αὐτοῦ ὁ Θησεὺς εἰς τὴν Κρήτην ἐξαίφνης, καὶ πάντες ἐάσαντες τὸν Μινώταυρον οἱ συγκλητικοί, καὶ ὁ στρατός, ἔδοξαν φεύγειν τὴν πόλιν Γορτυνίαν. Καὶ γνοὺς ὁ Μινώταυρος τὴν προδοσίαν, ἔφυγε καὶ αὐτὸς [83] εἰς τὴν Λαβύρινθον χώραν· καὶ ἀπελθὼν ἐν ὄρει, εἰσῆλθεν εἰς σπήλαιον κρυπτόμενος. Καὶ καταδιώξας αὐτὸν ὁ Θησεύς, ἔμαθεν ὑπό τινος, ποῦ κάθηται· ὅντινα ἐκβαλὼν ἐφόνευσεν ἀδείως. Καὶ εἰσελθὼν ἐν τῇ πόλει

A Eiſdem temporibus etiam floroit Hippocrates Philoſophus, qui Medicinam docuit.

Poſt Pelopem, in regno ſucceſſit Atreus; & regnavit anoos xx. Hunc excepit Thyeſtes, qui regnavit annos xvi. poſt hunc regnavit Agamemooo, aonos xviii. huic ſucceſſit Ægiſthus, & regnum tenuit, annos vii. Duravit itaque regnum Græcorum nempe Peloponneſiacum, onnos CLXIV.

Supradictis autem temporibus, ad Cretam primus regnavit Minos, Europæ filius: qui cum mari dominatus eſſet, Athenieoſibus belium intulit, legeſque illis impoſuit. Hujus vero ſapieotiſſimus Plato meminit, io Libris ejus de Legibus. Circa eadem tempora celebres fue-
B runt Dædalus, & Icarus, ob Paſiphaen, Minois regis uxorem; Taurumque, ſcribam ejus; quocum rem habuit Paſiphae, filiumque ex eo, Minotaurum, peperit; adulterii conſciis, atque illud etiam promoventibus, Dædalo & Icaro. Rex vero Minos uxorem ſuam in cubiculo, ooo cum duabus ancillis, victu neceſſario adhibito, includi juſſit; nec poſt illud temporis unquam in conſpectum viri venit. Cæterum, quod regia dignitate exuta eſſet, excrucians ſe, in morbum incidit, & ſic vitam finivit. Dædalus autem, & Icarus, deinde perierunt; hic quidem, rupto carcere, inter navigaodum, mari demerſus eſt; Dædalus vero gladio occiſus. De Paſiphae vero
C fabulam conſcripſit Euripides Poeta.

Iiſdem temporibus Hercules ille, ærumnis ſuis clarus, Initiator, & Myſta, Libyam profectus, cum Aoteone, qui ipſe myſta fuit, Terreſtreſque quaſdam artes exercuit, congreſſus eſt. Quem cum viciſſet Hercules, occidit: poſt victoriam vero, morbo correptus, ſeipſum in ignem conjecit; ubi abſumptus periit. Hæc autem a Didimo ſapientiſſimo conſcripta ſunt. Regnavit ad Ilium tunc temporis, poſt Dardaoum, filius ejus Laomedoo.

Iſraelem vero, poſt Sampſonem, judicavit Eli ſacerdos.

Temporibus autem ſupradictis mortuus eſt Androgeus, Minois Cretæ re-
D gis ex Paſiphae filius. Mortuus eſt etiam Minos ipſe: qui moriturus, ſucceſſorem ſibi in regno conſtituit Minotaurom. Poſt Minoem itaque mortuum, Cretæ regnum tenuit Minotaurus, Paſiphaes ex Tauro, Notario ſuo, filius. Verum regni primores probro ſibi ducentes, ſi ex Adulterio natum regem haberent; in eum conſpirarunt: Theſeumque, Ægei Theſſaliæ regis filium, virum ſtrenuum, adhortati ſunt promittentes ſe Minotaurum, regionemque totam prodituros; & Ariadnam, ſororem ejes, Minois regis ex Paſiphae filiam in uxorem illi daturos. Suſceperat enim ex Paſiphae rex Minos, Aodrogeum, & Ariadnam. Statim itaque Theſeus in Cretam, adver-
E ſus Minotaurum, proficiſcitur. Proceres autem, cum exercitu toto, ſimulata fuga, Minotaurum, urbemque Gortynam deſeruerunt. Minotaurus vero proditionem ſentiens, & ipſe fugit in Labyrintum regionem; ubi cum ad montem perveniſſet, ſpeluncam quandam ſubintrans delituit. Theſeus autem eum inſecutus, & a quodam edoctus ubi latitavit; e latebris

extractum ſtatim interfecit. Victor itaque in urbem Gortynam reverſus, triomphum de Minotauro egit, magnamque apud Proceres, ſubditoſque omnes comparavit ſibi gloriam. Proceres etiam rogavit, uti ad patrem Ægeum ſecum profecti triumphum etiam illinc celebrarent. Theſeum vero, antequam patriam verſus vela dediſſet, antevertit nauta, quidam; qui Ægeo, Theſei patri nunciavit, Minotaurum ex urbe auſugiſſe. Suſpicatus itaque pater, doloſe cum eo egiſſe Cretenſes, (quorum fraudes etiam in proverbia abierant *Cretenſes ſemper mendaces*:) ſeipſum in mare projecit, & periit. Theſeus itaque reverſus, patrem extinctum invenit & conſiliariis ſuis ita ſuadentibus, Cretenſium regno, cum Ariadna, ſpreto, (cum Patre defuncto, in Theſſaliæ regno jam ſucceſſurus eſſet,) uxorem ſibi accepit Iliam, quæ & Phædra dicta eſt. Ariadna vero, in Jovis templum ſe recipiens, ibi ad mortem uſque virgo ſacris vacavit.

Illis temporibus increbuit fama mendax, de amoribus Phædræ & Hippolyti privigni Theſei ex pellice filii: de quibus poſtea ſapientiſſimus Euripides Drama conſcripſit. Acciderunt autem ea, quæ de Phædra traduntur, LII. annis, poſt mortuam Paſiphaeo: ſicuti a ſapientiſſimo Domino Chronographo memoriæ proditum eſt. Erat autem Phædra, formam quod ſpectat, ſtatura juſta, ornata, facie oblonga, moribus honeſtis: Hippolytus vero ſtatura etiam juſta, robuſtus, colore nigro, capillo brevi, ſubſimus, facie lata, dentibus grandioribus, barba rara, venationi deditus, animo ſapienti, & ſedato. Rex Theſeus vero, ubi audiſſet quæ de uxore Ilia Phædra diſſeminabantur in populum, moleſte hæc in ea tulit: commotus etiam ira in filium ſuum Hippolytum, illis quidem rem non aperit: cæterum ſumpto ſibi tauro albo Neptuno illum immolavit; filiumque Hippolytum execratus, diris devovit. Hippolytus vero poſt tres menſes venatum egreſſus, dum equo aprum inſequitur, equo forte coſpitante excuſſus, ad terram pronus cadit; & habena lævæ manus digitis implicatis, ab equo rapiebatur: caput vero inde vulneratum, ſervi ad urbem deferentes, in palatium duxerunt; ubi ſexto poſt die, ex capitis vulnere interiit, annum agens viceſimum ſecundum. Rex vero Theſeus lugens illum, dolores ſuos Phædræ aperit: Hippolytum etiam illi in os injicit, exprobrans ea, quæ de conſuetudine illorum populus undique dictitabat. Phædra, ubi hæc audiſſet, juramento adhibito, ſibi cum eo quid tale unquam interceſſiſſe negavit: quin & rumores, ab imperito vulgo de Hippolyto jactatos, falſos eſſe, vanoſque omnino adjuravit. Theſeus autem fidem ei nequaquam adhibens; pudefactus etiam, quod Primores ſuos hæc latere non potuiſſent, e conſpectu ſuo eam amovit, viſumque ſuum fugere eam juſſit in perpetuum. Ipſe interim fatum filii ſui, quem unice dilexit, miſere lugebat. Phædra vero, innocentiæ ſuæ ſibi conſcia; ægre etiam ferens, ſe, ob falſum populi rumorem, a conjuge ſuo ejectam eſſe; pudore victa, ſibimet ipſi mortem conſcivit, annum agens trigeſimum nonum: ſicut iſta literis

A Γορτυνῶν, ἐθριάμβευσε τὴν κατὰ τοῦ Μινωταύρου νίκην· καὶ εὐφημεῖτο ἀπὸ τῶν συγκλητικῶν, καὶ ἀπὸ πάσης τῆς χώρας. Καὶ ᾔτησεν αὐτοὺς ἀπελθεῖν πρὸς τὸν Αἰγέα, τὸν αὐτοῦ πατέρα, ἵνα καὶ πρὸς αὐτὸν θριαμβεύσῃ τὴν νίκην. Πρὸ τοῦ δὲ αὐτὸν καταπλεῦσαι πρὸς τὸν πατέρα αὐτοῦ, ἀπελθών τις ναύτης ἀνήγγειλε τῷ βασιλεῖ Αἰγεῖ, τῷ πατρὶ τοῦ Θησέως, ὅτι ἐξέφυγεν ἐκ τῆς πόλεως ὁ Μινώταυρος· Καὶ ὑπέλαβεν, [84] ὅτι δόλον αὐτῷ ἐποίησαν οἱ Κρῆτες, (ἐξέθετο γὰρ περὶ αὐτῶν· Κρῆτες ἀεὶ ψεῦσται·) καὶ ἔρριψεν ἑαυτὸν εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ ἀπώλετο. ἐλθὼν οὖν ὁ Θησεὺς, εὗρεν αὐτὸν τελευτήσαντα· καὶ πεισθεὶς τῇ ἰδίᾳ συγκλήτῳ, B περιεφρόνησε τῆς βασιλείας τῆς Κρήτης, καὶ τῆς Ἀριάδνης, (βασιλεύσαντος τοῦ ἰδίου πατρὸς τῆς Θεσσαλίας·) καὶ ἠγάγετο γυναῖκα τὴν Ἰλίαν, τὴν λεγομένην Φαίδραν. Ἡ δὲ Ἀριάδνη εἰσελθοῦσα ἐν τῷ ἱερῷ τοῦ Διὸς ἔμεινεν ἱέρεια παρθένος, ἕως οὗ ἐκεῖ ἐτελεύτησεν.

Ἐν αὐτοῖς δὲ τοῖς χρόνοις ἐθρυλλεῖτο ἐν τῇ Θεσσαλίᾳ ὁ ψευδὴς πόθος τῆς Φαίδρας, ὁ πρὸς Ἱππόλυτον, [85] τὸν πρόγονον αὐτῆς, υἱὸν δὲ Θησέως ἐκ παλλακῆς· περὶ οὗ ὁ σοφώτατος Εὐριπίδης μετὰ ταῦτα συνεγράψατο δρᾶμα ποιητικῶς. Μετὰ ἔτη νβʹ. ἔνι τοῦ τελευτῆσαι τὴν Πασιφάην, ἐστὶ τὰ κατὰ τὴν Φαίδραν, καθὼς ὁ σοφώτατος Δομνῖνος ὁ χρονογράφος ὑπεμνη- C μάτισε. Τῇ δὲ θέᾳ ἦν ἡ Φαίδρα τελεία, εὔστολος, μακρόψις, σώφρων. Ὁ δὲ Ἱππόλυτος τῇ θέᾳ ἦν τέλειος, εὐθενὴς, μελάγχροος, κονδόθριξ, ὑπόσιμος, πλατόψις, ὀδόντας ἔχων μεγάλους, σπανὸς τὸ γένειον, κυνηγέτης, σώφρων δὲ, καὶ ἥσυχος. Ὁ δὲ Θησεὺς ὁ βασιλεὺς, ἀκούσας τὰ θρυλλούμενα ἐν τῇ πόλει περὶ τῆς αὐτοῦ γυναικὸς Ἰλίας Φαίδρας, ἐλυπεῖτο πρὸς αὐτήν· καὶ ἀγανακτήσας κατὰ τοῦ ἰδίου υἱοῦ Ἱππολύτου, οὐκ ἔδειξεν αὐτοῖς· λαβὼν δὲ ταῦρον λευκὸν, ἔδωκεν αὐτὸν θυσίαν τῷ Ποσειδῶνι, [86] καταρασάμενος τὸν υἱὸν αὐτοῦ τὸν Ἱππόλυτον, καὶ αἰτούμενος κακῶς αὐτὸν ἀπολέσθαι. Καὶ συνέβη μετὰ μῆνας τρεῖς ἐν τῷ ἐξελθεῖν τὸν Ἱππόλυτον D εἰς θήραν ἐφ' ἵππον, καὶ διῶξαι σύαγρον, τοῦ ἵππου αὐτοῦ προσκόψαντος, [87] ἐξελλίσθη, καὶ ἔπεσε χαμαὶ, κατέχων τῇ ἀριστερᾷ χειρὶ τὸν χαλινὸν τοῦ ἵππου, καὶ [88] εἰληγέντος τοῦ λωρίου ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ, ἐσύρη ὑπὸ τοῦ ἵππου· πληγὴν δὲ λαβὼν ἐν τῇ αὐτοῦ κεφαλῇ, εἰσηνέχθη ὑπὸ τῶν δούλων εἰς τὴν πόλιν ἐν τῷ παλατίῳ· καὶ τῇ ἕκτῃ ἡμέρᾳ ἐκ τῆς πληγῆς τῆς αὐτοῦ κεφαλῆς τελευτᾷ· ἦν δὲ ἐτῶν κβʹ. Ὁ δὲ Θησεὺς βασιλεὺς πενθῶν αὐτὸν, ἐξεῖπε τῇ Φαίδρᾳ τὴν ἑαυτοῦ λύπην, ὀνειδίζων αὐτήν, εἰρηκὼς αὐτῇ καὶ τὰ θρυλλούμενα ἐν τῇ πόλει καὶ τῇ χώρᾳ, ἕνεκεν τοῦ Ἱππολύτου καὶ αὐτῆς. Ἡ δὲ Φαίδρα ἀκούσασα ταῦτα, ἐξωμόσατο αὐτῷ, E μὴ εἰδέναι τοιοῦτον· ἀλλὰ καὶ ἀποκειμένην αὐτῷ καὶ ματαίαν τὴν λοιδορίαν ταύτην τοὺς τῆς πόλεως φημίσαι ὑπονοήσαντας· Ὁ δὲ Θησεὺς μὴ πεισθεὶς αὐτῇ, αἰσχυνόμενος δὲ καὶ τὴν σύγκλητον αὐτοῦ ἐποίησεν αὐτὴν ἀπὸ ὄψεως, κελεύσας μηκέτι αὐτῷ ὁρᾶσθαι· λυπούμενος δὲ καὶ διὰ τὸν θάνατον τοῦ ἰδίου αὐτοῦ υἱοῦ, ἐφίλει γὰρ αὐτόν. Ἡ δὲ Φαίδρα, ὡς πάνυ σώφρων, θλιβομένη δὲ καὶ διὰ τὴν ψευδῆ κατηγορίαν τῆς τε πόλεως καὶ τῆς χώρας, καὶ τοῦ ἀνδρὸς τὸν ἀποδιωγμὸν αἰσχυνομένη, ἑαυτὴν ἀπεχρήσατο, καὶ τελευτᾷ, οὖσα ἐτῶν λθʹ. καθὼς Κεφαλίων ὁ σοφώτατος συνεγράψατο ταῦτα, λέγων· ὅτι, μάτην περὶ

τῆς σώφρονος Φαίδρας τὸν καὶ Ιππόλυτον πόθον ἐμυθολόγουσαν, ποιητικῶς περὶ τῆς αὐτῆς πλασάμενοι. A

Εν αὐτοῖς δὲ τοῖς χρόνοις ἐβασίλευσε τῶν Λακεδαιμονίων πρῶτος 89 Ευρυσθεὺς ἔτη μβ΄· καὶ ἄλλοι βασιλεῖς μετ' αὐτὸν η΄, ἅμα ἐβασίλευσαν ἔτη σμϛ΄. 90 Καὶ ὁ Αλκμαίνος ἔτη λζ΄. καὶ κατέσχεν ἡ βασιλεία Λακεδαιμονίων τὰ πάντα ἔτη τκέ· ὡς Αφρικανὸς ὁ σοφώτατος συνεγράψατο.

Μετὰ δὲ Ηλεὶ τὸν προφήτην τῶν Ιουδαίων, πρῶτος ἐβασίλευσε τῶν Ιουδαίων Σαοὺλ, ὁ τοῦ Κὶς, ἐκ φυλῆς Βενιαμὶν, ἔτη κ΄, ἐν Γαβαὼν τῇ πόλει. Τῶν δὲ Κορινθίων, 91 μετὰ τοὺς Λακεδαιμονίους, ἐβασίλευσε πρῶτος Αλήτης, ἔτη λέ. καὶ ἄλλοι βασιλεῖς ια΄, ἔτη σοζ΄. 92 Καὶ ὕστερον ἐβασίλευσεν * ἔτος α΄. Κατέσχε δὲ ἡ βασιλεία Κορινθίων τὰ πάντα ἔτη, τιγ΄. B

Εν τοῖς χρόνοις τοῦ Σαοὺλ ἐπενόησαν πρῶτον ἀγῶνα οἱ Πισαῖοι Ολυμπίων, τότε τὴν ἑορτὴν ἐπιτελέσαντες τὴν κοσμικὴν τῷ Διὶ Ολυμπίῳ· περὶ ὧν ὁ σοφώτατος Αφρικανὸς ἐχρονογράφησε.

Εν αὐτῷ δὲ τῷ καιρῷ ἐγένετο Ιερεὺς τῶν Ιουδαίων Σαμουὴλ, ὁ προφήτης· καὶ προεβάλλετο κατὰ κέλευσιν Θεοῦ βασιλέα τὸν Δαβὶδ τοῦ Ιουδαϊκοῦ ἔθνους, τὸν υἱὸν τοῦ Ιεσσαί.

A prodidit ſapientiſſimus Cephalion: qui Poetas etiam perſtrinxit, ob ea quæ de caſtiſſimæ Phædræ & Hippolyti amoribus, vaniſſime fabulati ſunt.

Circa illa tempora Lacedæmoniis regnavit primus Euryſtheus, per annos XII & poſt eum reges alii VIII. per CCXLVI. annorum ſpatium: deinde Alcmænus, annos XXXVII. Duravit igitur regnum Lacedæmoniorum per annos CCCXXV. ſicut ſcriptum reliquit ſapientiſſimus Africanus.

Poſt Eli Prophetam, regnavit primus ad Judæam Saulus, filius Cis ex tribu Benjamin, annis XX. in urbe Gibeah. Everſo Lacedæmoniorum imperio, Corinthiis regnavit Aletes, per annos XXXV. aliique deinde reges XI. per annos CCLXXVII. poſtea ea etiam regnavit * per annum unum. Duravit igitur regnum Corinthiorum, annis CCCXIII.

Iiſdem Sauli temporibus, Piſæi primum Certamen Olympicum inſtituerunt; Jovi Olympio feſtivitatem illam univerſalem celebrantes. De his vero ſcripſit in Chronographia ſua ſapientiſſimus Africanus.

Eodem tempore Judeorum Sacerdos erat Samuel Propheta; qui ex præcepto Dei, Davidem, Jeſſe filium, Judæorum Regem conſtituit.

ΛΟΓΟΣ ΠΕΜΠΤΟΣ.

ΧΡΟΝΩΝ ΤΡΟΙΧΩΝ.

LIBER QUINTUS

De Trojanis temporibus.

ΕΝ δὲ τοῖς χρόνοις τοῦ Δαβὶδ, ἐβασίλευσε τοῦ Ιλίου, ἤτοι τῆς Φρυγῶν χώρας, Πρίαμος, υἱὸς Λαομέδοντος. Εν δὲ τῇ αὐτοῦ βασιλείᾳ, τότε καὶ τὸ Ιλιον, καὶ τὸ Δάρδανον, καὶ ἡ Τροία, καὶ πᾶσα ἡ χώρα τῆς Φρυγίας πορθεῖται ὑπὸ τῶν Αχαιῶν· ἐν οἷς ἱστορεῖται Αγαμέμνων, καὶ Μενέλαος, καὶ οἱ λοιποὶ, σὺν τῷ Νεοπτολέμῳ Πύῤῥῳ, ὅσοι ἐπεστράτευσαν κατὰ τοῦ Ιλίου, διὰ τὴν [2] ὑπὸ Πάριδος, τοῦ καὶ Αλεξάνδρου, ἁρπαγὴν τῆς Ελένης, [a] ἐτρώθη γὰρ εἰς αὐτήν. Η γὰρ Ελένη ἦν τελεία, [3] εὔστολος, εὔμαστος, λευκὴ ὡσεὶ χιὼν, εὔοφρυς, εὔρινος, [4] εὐχαράκτηρος, οὐλόθριξ, ὑπόξανθος, μεγάλους ἔχουσα ὀφθαλμοὺς, εὔχαρις, καλλίφωνος, φοβερὸν θέαμα εἰς γυναῖκας· ἦν δὲ ἐνιαυτῶν κϛ΄. Η δὲ ἀρχὴ τῶν κακῶν τοῦ ἀπολέσθαι τὴν Τροίαν, καὶ πᾶσαν τὴν Φρυγῶν χώραν, καὶ τὰ βασίλεια αὐτῆς, εὑρέθη ἡ πρόφασις αὕτη. C D

Τοῦ Πάριδος γεννηθέντος ὑπὸ τῆς Εκάβης, Πρίαμος ὁ τούτου πατὴρ, ἀπελθὼν ἐν τῷ μαντείῳ τοῦ Φοίβου, ἐπυνθάνετο περὶ τοῦ τεχθέντος αὐτῷ υἱοῦ. Καὶ ἐδόθη αὐτῷ ὁ χρησμὸς οὕτως. Ετέχθη σοι υἱὸς Πάρις, παῖς δύσπαρις, τριακοντούτης γενόμενος, ἀλέσει τὰ βασίλεια Φρυγῶν. Καὶ ταῦτα ἀκούσας ὁ Πρίαμος, εὐθέως [5] μετωνόμασεν αὐτὸν Αλέξανδρον, καὶ ἔπεμψεν αὐτὸν ἐν ἀγρῷ, [6] ὀνόματι Αμάνδρᾳ, γαλακτο-

DAvidis temporibus regnavit ad Ilium, ſive Phrygiam, Priamus, Laomedontis filius. Eo regnante, Ilium Dardanumque, Troja ſimul, omniſque Phrygum terra, a Græcis devaſtata ſunt: quorum duces celebriores fuerunt, Agamemnon, & Menelaus, cum Neoptolemo Pyrrho, cæteriſque, qui arma contra Ilium moverunt, ob Helenæ raptum, cujus amore Paris, qui & Alexander, captus fuerat. Erat enim Helena ſtatura juſta, decora, papillis formoſis, nivis inſtar alba, pulchris ſuperciliis, eleganti naſo, vultu optimo, crine criſpo & ſubflavo, oculis grandiuſculis, gratioſa, voce ſuavi, ſtupendum denique ob formam inter fœminas ſpectaculum: annum autem tunc temporis agebat vigeſimum ſextum. Cauſa vero, quæ Trojæ, Phrygiæ regionibus, regniſque omnibus ruinam invexit, hujuſmodi fuiſſe perhibetur.

Nato ex Hecuba Paride, pater ejus Priamus oraculum Apollinis conſuluit, quid de filio ſibi nato ſperandum eſſet. Reſponſum vero vates hoc dedit. *Natus eſt tibi filius Paris puer infauſtus: qui, triceſimum attingens annum, exitium regnis Phrygiis allaturus eſt.* Hæc ubi audiſſet pater, mutato ſtatim nomine Alexandrum eum vocavit: & amandatum eum in agrum quendam, Amandram

vocatam, agricolæ cuidam enutriendum tradidit, uſque dum impleti eſſent anni illi xxx. Oraculo deſignati. Priamus itaque, filio in agro relicto, muro magno agrum hunc cinxit, urbemque Parium vocavit. Paris itaque hic educatus eſt, ætatem ſuam bonis artibus impendens. Ingenioſus itaque, & eruditus evaſit, & Orationem Laudatoriam in Venerem compoſuit, prædicans eam Deabus omnibus ſuperiorem, ne exceptis quidem Junone, aut Minerva. Cupiditatem enim Venerem eſſe dixit: ex Cupiditate autem omnia procreari. Inde de eo orta fabula, arbitrum illum conſtitutum fuiſſe, inter Palladem, Junonem, & Venerem; Veneri autem detuliſſe victoriam, dato illi malo aureo. Dixit enim Venerem, id eſt, cupiditatem, omnia procreare, liberos, ſapientiam, temperantiam, artes, aliaque omnia, tam in brutis, quam ratione præditis; neque ea majus eſſe, nec melius quicquam. Sed & Hymnum etiam in laudem ejus compoſuit Paris, quem *Ceſtum* appellavit. Priamus itaque, exacto tandem anno poſt triceſimum ſecundo, præfinitum Oraculo tempus jam præteriiſſe ratus; mittit qui filium Alexandrum, quem apprime dilexit, ex agro illo honorifice educerent. Quin & rex ipſe Priamus, Proceribus, fratribus, & civibus ſuis omnibus ſtipatus, ad eum recipiendum exivit. Paris itaque Trojam ingreſſus eſt, anno ætatis ſuæ triceſimo tertio, menſe Xanthico, ſive Aprili. Quem cum vidit Priamus tam aſpectu, robore, & facundia ornatum, juſſit eum dona accipere, ut in Græciam proficiſcens, Daphnæo Apollini ſacra faceret, dicens: Deus ſenectutis meæ miſertus mala denunciata avertit: tempus enim Oraculi jam præterlapſum eſt. Priamus igitur Paridem demiſit, datis illi muneribus pro omnibus Europæ regibus; quos etiam per literas hortatus eſt, uti filium Paridem, ſive Alexandrum, Oraculum Apollinis adeuntem, ut ſacra ex voto faceret, pro dignitate exciperent. Paris itaque poſt LVIII. dies, quibus Trojæ commoratus eſt, decimo octavo Deſii, ſive Junii menſis die diſcedit, acceptiſque ſibi donis regis quampluribus, & aſcitis, ex flore juventutis Phrygiæ, C. comitibus, inde ſolvens navigavit. Pervenit vero ad urbem quandam Græciæ, nomine Spartam, ubi regnabat Menelaus, Pliſthenis filius. Qui quidem Menelaus apud Atreum Argivorum regem, una cum Agamemnone, regis filio, enutritus fuerat, unde Atridæ ambo vocati ſunt. In ipſo enim Paridis adventu in Spartam urbem, expeditionem agitabat Menelaus, una cum conſanguineis ſuis propediem ſoluturus, in Cretam inſulam; ut ibi ſacra Jovi, & Europæ faceret, in urbe Gortyna. Poſitum nempe hic in more ſibi habuit, anniverſarium uti Feſtum, & ſacrificia, circa illud tempus quotannis inſtitueret, Europæ in memoriam. Lectis itaque literis, muneribuſque acceptis, quæ Priamus rex Phrygiæ miſerat; Alexandrum ſive Paridem, amplexus eſt: nec minus honorifice eum excepit, quam ſi filius ſuus fuiſſet. Conſtituit itaque ex ſuis, qui miniſtrarent ei ſociiſque, & pararent menſam, aliaque omnia neceſſaria, ſeorſim in Palatio ſuo. Quinetiam

A Ἀτροφῆναι παρὰ [7] γηπόνῳ τινὶ, ἄχρις ἂν διέλθῃ τὰ τριάκοντα ἔτη, ἅπερ ὁ χρησμὸς εἶπεν, ἐάσας τὸν αὐτὸν Ἀλέξανδρον, τὸν καὶ Πάριδα, Πρίαμος, ὁ αὐτοῦ πατὴρ, ἐν τῷ ἀγρῷ· [8] ποιήσας δὲ τεῖχος ἐν τῷ αὐτῷ ἀγρῷ μέγα, ἐκάλεσεν αὐτὸ πόλιν τὸ Πάριον. Καὶ ἔμεινεν ἐκεῖ ὁ Πάρις ἀνατρεφόμενος, καὶ ἐν αὐτῷ διάγων, καὶ ἀναγινώσκων· ὅστις ἐλλόγιμος, καὶ εὐπαίδευτος ἐγένετο, καὶ ἐξέθετο λόγον ἐγκωμιαστικὸν εἰς τὴν Ἀφροδίτην, λέγων, [9] μείζονα αὐτῆς θεὰν μὴ εἶναι, μήτε τὴν Ἥραν, μήτε τὴν Ἀθηνᾶν. Τὴν γὰρ Ἀφροδίτην, τὴν ἐπιθυμίαν εἶπεν εἶναι· ἐκ τῆς ἐπιθυμίας ὅθεν πάντα τίκτεσθαι εἶπεν, ἐν τῇ ἑαυτοῦ ἐκθέσει. Διὰ τοῦτο ἱστοροῦσιν, ὅτι ὁ Πάρις ἔκρινε
B μεταξὺ Παλλάδος, καὶ Ἥρας, καὶ Ἀφροδίτης, καὶ τῇ Ἀφροδίτῃ ἔδωκε τὸ μῆλον, ὅ ἐστι, τὴν νίκην, εἰπὼν ὅτι ἡ ἐπιθυμία, ὅ ἐστιν, ἡ Ἀφροδίτη, πάντα τὰ τίκτει, καὶ τέκνα, καὶ σοφίαν, καὶ σωφροσύνην, καὶ τέχνας, καὶ τὰ ἄλλα πάντα, ἐν λογικοῖς καὶ ἀλόγοις· μείζων δὲ αὐτῆς, καὶ βελτίων μὴ εἶναι. Ἐξέθετο δὲ καὶ ὕμνον εἰς αὐτὴν, τὸν [10] λεγόμενον κεστὸν ὁ αὐτὸς Πάρις. Μετὰ δὲ τὸ διελθεῖν τὸ λβʹ. ἔτος, λογισάμενος ὁ Πρίαμος ὅτι παρῆλθεν ὁ χρόνος τοῦ δοθέντος χρησμοῦ περὶ τοῦ Πάριδος τῶν λʹ ἐνιαυτῶν. πέμψας ἤγαγεν ἀπὸ τοῦ ἀγροῦ τὸν αὐτὸν Ἀλέξανδρον, τὸν καὶ Πάριδα, μετὰ πάσης τιμῆς, ἐφίλει γὰρ αὐτόν, καὶ ἐξῆλθεν ὁ αὐτὸς Πρίαμος εἰς ἀπάντησιν αὐτοῦ, καὶ οἱ συγκλη-
C τικοὶ αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ, καὶ [11] οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ πάντες, καὶ πάντες οἱ τῆς πόλεως. Καὶ εἰσῆλθεν ἐν τῇ Τροίᾳ ὁ αὐτὸς Πάρις τῷ λγʹ αὐτοῦ ἔτει, μηνὶ ξανθικῷ, τῷ καὶ ἀπριλλίῳ. Καὶ ἑωρακὼς αὐτὸν ὁ Πρίαμος ὄντα εὐπρεπῆ, καὶ τῇ θέᾳ, καὶ τῷ σθένει, καὶ τῷ ἐλλογίστῳ, ἐκέλευσεν αὐτῷ λαβεῖν δῶρα, καὶ ἀπελθεῖν θυσιάσαι ἐν Ἑλλάδι, Δαφναίῳ Ἀπόλλωνι· λέγων, ὅτι ἠλέησέ μου τὸ γῆρας, καὶ παρῄτησε τὰ κακά. Ἰδοὺ γὰρ παρῆλθεν ὁ χρόνος τοῦ χρησμοῦ. Καὶ ποιήσας τῷ αὐτῷ Πάριδι πρὸς πάντας τοὺς βασιλεῖς, ὄντας [12] τοπάρχας τῆς Εὐρώπης χώρας γράμματα ὁ Πρίαμος βασιλεὺς, ὥστε δέξασθαι τὸν αὐτοῦ υἱὸν Πάριδα, τὸν καὶ Ἀλέξανδρον, ἀπιόντα εἰς εὐχὴν θυσιάσαι τῷ Ἀ-
D πόλλωνι, ἀπέλυσε τὸν αὐτὸν Πάριδα, πέμψας καὶ τοῖς βασιλεῦσι, δι' αὐτοῦ, δῶρα. Καὶ ἐξῆλθε τῷ δεσίῳ, τῷ καὶ Ἰουνίῳ μηνὶ ιηʹ. μετὰ νʹ καὶ ζʹ ἡμέρας τῆς ἐν τῇ Τροίᾳ παρουσίας αὐτοῦ· καὶ ἀποπλεύσας μετὰ πολλῶν δώρων βασιλικῶν, ἔχων μεθ' ἑαυτοῦ ἄνδρας Φρύγας νεανίσκους ρʹ. Καὶ κατήντησεν ἐν τῇ πόλει τῇ λεγομένῃ Σπάρτῃ τῆς Ἑλλάδος, [13] τῇ βασιλευομένῃ, ὄντι τοπαρχουμένῃ ὑπὸ Μενελάου, υἱοῦ Πλεισθένους· ὅστις Μενέλαος ἀνετράφη εἰς τὰ βασίλεια τοῦ Ἀτρέως, βασιλέως τῶν Ἀργείων, ἅμα Ἀγαμέμνονι υἱῷ αὐτοῦ· καὶ ὅθεν ἐλέγοντο, οἱ δύο Ἀτρεΐδαι. Ὁ δὲ Μενέλαος ἕτοιμος ἦν ἀποπλέειν εὐθέως ἐν τῇ Κρήτῃ, ἅμα τοῖς συγγενοῦσιν αὐτοῦ, ὀφείλων θυσιάσαι τῷ Διῒ, καὶ τῇ
E Εὐρώπῃ, ἐν τῇ Γορτυνῃ, πόλει τῆς Κρήτης, ὅτε ἦλθεν ὁ Πάρις [14] ἐν τῇ Σπάρτῃ πόλει πρὸς αὐτόν. Ἔθος γὰρ εἶχεν ὁ Μενέλαος ποιεῖν ἑορτὰς, καὶ θυσίας ἐν τῷ αὐτῷ χρόνῳ κατ' ἔτος, εἰς μνήμην τῆς Εὐρώπης, ὡς ἐκ γένους αὐτῆς. Δεξάμενος δὲ τὸν Ἀλέξανδρον, τὸν καὶ Πάριδα, καὶ γράμματα τοῦ βασιλέως Πριάμου τῆς Φρυγίας καὶ Ἀσίας, καὶ τὰ βασιλικὰ δῶρα τὰ παρ' αὐτοῦ δοθέντα, περιεπτύξατο τὸν Πάριδα Ἀλέξανδρον· καὶ εὐ-

Digitized by Google

μᾶς δεξάμενος αὐτὸν, ὡς ἴδιον υἱὸν, ἐν πάσῃ τιμῇ, ἀφώρισεν αὐτῷ ἐν τῷ ἰδίῳ παλατίῳ δίαιταν, καὶ παντοῖα ἀναλώματα, καὶ τοῖς αὐτοῦ, καὶ πᾶσαν θεραπείαν· εἰρηκὼς αὐτῷ, ἐκτεῖναι ἐν τῇ αὐτῇ πόλει, ὅσας ἐὰν βούληται ἡμέρας· αἰτῶν αὐτὸν μείναντα ἀνεθῆναι, διὰ τὴν τοῦ πλοὸς ἀθυμίαν, καὶ εἶθ' οὕτως ἀπελθεῖν, πληρῶσαι τὸ τάγμα τῆς θυσίας εἰς τὸ ἱερὸν τοῦ Ἀπόλλωνος. Καὶ εὐθέως ὁ Μενέλαος καταστήσας αὐτὸν ἐν πολλῇ θεραπείᾳ, ἀπέπλευσεν ἐπὶ τὴν Κρήτην, ἐάσας αὐτὸν εἰς τὸ ἴδιον παλάτιον.

Ἐν τῷ δὲ διάγειν τὸν Μενέλαον ἐπὶ τὴν Κρήτην, [15] θυσιάζοντα Διὶ Ἀστερίῳ, καὶ τῇ Εὐρώπῃ, ἐν τῇ Γορτυνῷ πόλει, συνέβη τὴν Ἑλένην κατελθεῖν ἐν τῷ παραδείσῳ τοῦ παλατίου αὐτῆς, εἰς τὸ ἐκπεριδεῖν, μετὰ τῆς Αἴθρας, τῆς συγγενίδος τοῦ Μενελάου, ἐκ Πέλοπος καὶ τῆς Κλυταιμνήστρας, ἐκ γένους τῆς Εὐρώπης. Ὁ δὲ Πάρις παρακύψας εἰς τὸν παράδεισον, καὶ προσσχὼν τῷ κάλλει τῆς Ἑλένης, [16] καὶ τὴν νεότητα, βληθεὶς ἔρωτι εἰς αὐτὴν, καὶ διὰ τῆς Αἴθρας τῆς συγγενίδος Μενελάου, τῆς Πελοπίδος καὶ τῆς Κλυταιμνήστρας, ἐκ γένους τῆς Εὐρώπης, ὑποσοθεύσας τὴν Ἑλένην, ἔλαβεν αὐτὴν, καὶ ἔφυγε, [17] διὰ τοῦ εἶχε μεθ' ἑαυτοῦ πλοίου ἐκ τῆς Τροίας, μετὰ χρημάτων λιτρῶν τριακοσίων, καὶ κόσμου πολλοῦ πολυτίμου, καὶ ἀργύρου, [18] ἅμα τῆς Αἴθρας τῆς ἐκ γένους τοῦ Πέλοπος καὶ τῆς Κλυταιμνήστρας, τῆς ἐκ γένους Εὐρώπης, [19] καὶ ε΄. δουλίδων κουβικουλαρίων αὐτῆς. [20] Καὶ ἀντεπέρασεν εἰς τὴν Σιδῶνα, ἀφικεῖθεν πρὸς τὸν Πρωτέα, βασιλέα τῆς Αἰγύπτου· μηκέτι ἀπελθὼν εἰς τὸ ἱερὸν τοῦ Ἀπόλλωνος, καὶ ποιήσας τὴν θυσίαν ἐν Ἑλλάδι. Μεμαθηκότες δὲ οἱ φυλάττοντες τὸ παλάτιον Μενελάου στρατιῶται τὴν τῆς Ἑλένης φυγὴν, φοβούμενοι, εὐθέως ἐξέπεμψαν στρατιώτας τρεῖς ἐκ τῆς πόλεως Σπάρτης τῆς Ἑλλάδος, ἐν τῇ Γορτυνῷ πόλει τῆς Κρήτης, ἀπαγγέλλοντας τῷ Μενελάῳ βασιλεῖ τὴν κλοπὴν τῆς Ἑλένης τὴν ὑπὸ Πάριδος· καὶ ὅτι μετ' αὐτῆς ἔλαβε καὶ τὴν Αἴθραν, τὴν συγγενίδα αὐτοῦ, καὶ τῆς Κλυταιμνήστρας. Καὶ ἀπέμεινεν ἀκούσας ὁ Μενέλαος, [21] ὡς ἔξηχος· πολὺ γὰρ ἐλυπήθη διὰ τὴν Αἴθραν, ἣν γὰρ εἶχεν ὑπόληψιν παρ' αὐτῷ σώφρονος πάνυ. Καὶ εὐθέως καταπλεύσας, ὑπέστρεψεν ἐν τῇ Ἑλλάδι, ἐν πόλει Σπάρτῃ· πανταχοῦ πέμπων εἰς ἀναζήτησιν τῆς Ἑλένης, καὶ τοῦ Πάριδος, καὶ τῶν μετ' αὐτῆς, καὶ οὐχ εὗρον.

Μετὰ δὲ χρόνον ἦλθεν ἐκ τῆς Αἰγύπτου ὁ Πάρις, ἔχων τὴν Ἑλένην, καὶ τὰ χρήματα, καὶ τὸν πλοῦτον ὅλον τὸν αὐτῆς. Ὁ δὲ Πρίαμος καὶ ἡ Ἑκάβη ἑωρακότες τὴν Ἑλένην μετὰ Πάριδος, καὶ ὅτι τοιοῦτον εἶχε κάλλος, θαυμάζοντες ἐπυνθάνοντο παρ' αὐτῆς, τίς εἴη, ἢ τίνων ἀπόγονος; Ἡ δὲ Ἑλένη ἔφη Ἀλεξάνδρου, τοῦ καὶ Πάριδος εἶναι συγγενὴς, [22] καὶ μᾶλλον προσήκειν Πριάμῳ καὶ τῇ Ἑκάβῃ, ἢ τῷ Πλεισθένους υἱῷ Μενελάῳ· Δαναοῦ γὰρ, ἔφη, καὶ Ἀγήνορος, τοῦ Σιδωνίου, καὶ ἐκ γένους τοῦ Πριάμου, καὶ αὐτὴν ὑπάρχειν ἐκ τοῦ γένους αὐτοῦ. Ἐκ Πλησιόνης γὰρ τῆς Δαναοῦ θυγατρὸς, ἐγεννήθη ὁ Ἄτλας, καὶ ἡ Ἠλέκτρα, ἐξ ἧς ὁ Δάρδανος βασιλεὺς, ἐξ οὗ ὁ Τρῶος, καὶ οἱ τοῦ Ἰλίου βασιλεῖς. Καὶ τὸν Φοίνικα, τὸν Ἀγήνορος υἱὸν, οὗτινος ἐγένετο ἀπόγονος Δυμᾶς βασιλεὺς, ὁ Ἑκάβης πατήρ· ἐκ τοῦ γένους δὲ τοῦ Δυμᾶ καὶ [23] ἡ Λήδα ἔλεγεν εἶναι. Ταῦτα δὲ εἰποῦσα ἡ Ἑλένη τῷ Πριάμῳ, καὶ τῇ Ἑκάβῃ, ὤμοσεν

A licentiam ei conceſſit, in urbe illa diebus quotquot vellet, commorandi; uſque dum vires ſuas, navigatione exhauſtas, reſumere potuerit: deinde vero & abiret, ad deſtinatum Sacrificium Apollinis templo ex voto peragendum. Paridem itaque cum rebus ita omnibus inſtructiſſimum in Palatio ſuo curaſſet Menelaus, navi conſcenſa, in Cretam profectus eſt.

Interim vero, dum Cretæ commoraretur Menelaus, Jovi Aſterio, & Europæ ſacra peragens in urbe Gortyna; quodam die contigit, Helenam in hortum Palatii ſui deſcendere, cum Æthra, Menelai cognata ex Pelope, & B Clytemneſtra, ab Europa genus ducente, ut ſeſe ibi oblectaret. Paris autem in hortum forte deſpiciens, Helenam vidit; & obſervata forma ejus, juventutis flore, amore ejus captus eſt: atque Æthræ, Menelai cognatæ prædictæ, ope uſus, Helenam corrupit; & fuga demum rebus ſuis conſulens, navique, quas a Troja ſecum adduxerat, conſcendens; ipſam, cum CCC. pecuniarum libris, ornatuque multo pretioſo, atque argento, comitante eam Æthra, Pelopis & Clytemneſtræ cognata, ab Europa oriunda, cum quinque ancillis cubiculariis, avexit. Sacrificioque in Græcia deſtinato, & Apollinis templo inſuper habitis, in adverſam C Sidonem navigavit; indeque ſolvens, in Ægyptum venit, ad regem Proteum. Milites vero, Menelai regis palatii cuſtodes, ubi de Helenæ fuga edocti fuerant; animis conſternati, ſine mora tres milites, ab urbe Sparta, in Gortinam Cretæ mittunt, qui regi Menelao nunciarent, raptam eſſe a Paride Helenam; unaque abductam Æthram, regis & Clytemneſtræ cognatam. Hæc ubi audivit Menelaus, furore quaſi quodam correptus eſt: ira etiam in Æthram vehementi commotus eſt; ut qui de illius caſtitate ſpem ſane optimam ſibi conceperat. Statim itaque navem conſcendens, in Græciam revertitur; & Spartam veniens, D in omnes partes dimittit, qui Helenam, cum Paride, cæteriſque requirant, ſed nuſquam invenerunt.

Poſt aliquod vero temporis ſpatium, Paris ex Ægypto rediens Helenam cum pecuniis, divitiiſque ejus omnibus, ſecum advexit. Priamus autem & Hecuba, ubi Helenam cum Paride conſpexerunt, egregiam fœminæ formam mirati; quænam eſſet, & a quibus orta parentibus, eam ſciſcitati ſunt; reſpondit Helena, ſe Alexandri, ſive Paridis, cognatam eſſe; magiſque ad Priamum & Hecubam, quam ad Menelaum, Pliſthenis filium, ſe pertinere. Quippe a Danao, & Agenore, Sidoniis, æque ac Priamum, ſe genus E ducere affirmavit. Ex Pleſiona enim, Danai filia, nati ſunt Atlas, & Electra: Electræ autem filius fuit rex Dardanus; a quo Tros, & Troiani reges. Addidit præterea, regem, Dynam, Hecubæ patrem, genus ſuum repetere a Phœnice, Agenoris F. a Dyna autem, Ledam etiam ſuam traxiſſe originem. His itaque verbis Priamum & Hecubam alloquuta Helena, juramento ab

vocatam, agricolæ cuidam enutriendum tradidit, uſque dum impleti eſſent anni illi xxx. Oraculo deſignati. Priamus itaque, filio in agro relicto, muro magno agrum hunc cinxit, urbemque Parium vocavit. Paris itaque hic educatus eſt, ætatem ſuam bonis artibus impendens. Ingenioſus itaque, & eruditus evaſit, & Orationem Laudatoriam in Venerem compoſuit, prædicans eam Deabus omnibus ſuperiorem, ne exceptis quidem Junone, aut Minerva. Cupiditatem enim Venerem eſſe dixit: ea Cupiditate autem omnia procreari. Inde de eo orta fabula, arbitrum illum conſtitutum fuiſſe, inter Palladem, Junonem, & Venerem; Veneri autem detuliſſe victoriam, dato illi malo aureo. Dixit enim Venerem, id eſt, cupiditatem, omnia procreare, liberos, ſapientiam, temperantiam, artes, aliaque omnia, tam in brutis, quam ratione prædiſis; neque ea majus eſſe, nec melius quicquam. Sed & Hymnum etiam in laudem ejus compoſuit Paris, quem *Ceſtum* appellavit. Priamus itaque, exacto tandem anno poſt triceſimum ſecundo, præfinitum Oraculo tempus jam præteriiſſe ratus; miſit qui filium Alexandrum, quem apprime dilexit, ex agro illo honorifice educerent. Quin & rex ipſe Priamus, Proceribus, fratribus, & civibus ſuis omnibus ſtipatus, ad eum recipiendum exivit. Paris itaque Trojam ingreſſus eſt, anno ætatis ſuæ triceſimo tertio, menſe Xanthico, ſive Aprili. Quem cum vidit Priamus tam aſpectu, robore, & facundia ornatum, juſſit eum dona accipere, ut in Græciam proficiſcens, Daphnæo Apollini ſacra faceret, dicens: Deus ſenectutis meæ miſertus mala denunciata avertit: tempus enim Oraculi jam præterlapſum eſt. Priamus igitur Paridem demiſit, datis illi muneribus pro omnibus Europæ regibus; quos etiam per literas hortatus eſt, uti filium Paridem, ſive Alexandrum, Oraculum Apollinis adeuntem, ut ſacra ea voto faceret, pro dignitate exciperent. Paris itaque poſt LVII. dies, quibus Trojæ commoratus eſt, decimo octavo Deſii, ſive Junii menſis die diſcedit, acceptiſque ſibi donis regis quampluri mis, & aſcitis, ex flore juventutis Phrygiæ, C. comitibus, inde ſolvens navigavit. Pervenit vero ad urbem quandam Græciæ, nomine Spartam, ubi regnabat Menelaus, Pliſthenis filius. Qui quidem Menelaus apud Aſtreum Argivorum regem, una cum Agamemnone, regis filio, enutritus fuerat, unde Atridæ ambo vocati ſunt. In ipſo enim Paridis adventu in Spartam urbem, expeditionem agitabat Menelaus, una cum conſanguineis ſuis propediem ſoluturus, in Cretam inſulam; ut ibi ſacra Jovi, & Europæ faceret, in urbe Gortyna. Poſitum nempe hic in more ſibi habuit, anniverſarium uti Feſtum, & ſacrificia, circa illud tempus quotannis inſtitueret, Europæ in memoriam. Lectis itaque literis, muneribuſque acceptis, quæ Priamus rex Phrygiæ miſerat; Alexandrum ſive Paridem, amplexus eſt: nec minus honorifice eum excepit, quam ſi filius ſuus fuiſſet. Conſtituit itaque ex ſuis, qui miniſtrarent ei ſociiſque, & pararent menſam, aliaque omnia neceſſaria, ſeorſim in Palatio ſuo. Quinetiam

A Ατροφᾶναι παρὰ 7 γεωπόνῳ τινὶ, ἄχρις ὗ διῆλθον τὰ τριάκοντα ἔτη, ἅπερ ὁ χρησμὸς εἶπεν, ἐάσας τὸν αὐτὸν Ἀλέξανδρον, τὸν καὶ Πάριδα, Πρίαμος, ὁ αὐτοῦ πατὴρ, ἐν τῷ ἀγρῷ· 8 ποιήσας δὲ τεῖχος ἐν τῷ αὐτῷ ἀγρῷ μέγα, ἐκάλεσεν αὐτὸ πόλιν τὸ Πάριον. Καὶ ἔμεινεν ἐκεῖ ὁ Πάρις ἀνατρεφόμενος, καὶ ἐν αὐτῷ διάγων, καὶ ἀναγινώσκων· ὅστις ἐλλόγιμος, καὶ εὐπαίδευτος ἐγένετο, καὶ ἐξέθετο λόγον ἐγκωμιαστικὸν εἰς τὴν Ἀφροδίτην, λέγων, 9 μείζονα αὐτῆς Θεὰν μὴ εἶναι, μήτε τὴν Ἥραν, μήτε τὴν Ἀθηνᾶν. Τὴν γὰρ Ἀφροδίτην, τὴν ἐπιθυμίαν εἶπεν εἶναι· ἐκ τῆς ἐπιθυμίας ὅλα πάντα τίκτεσθαι εἶπεν, ἐν τῇ ἑαυτοῦ ἐκθέσει. Διὰ τοῦτο ἱστοροῦσιν, ὅτι ὁ Πάρις ἔκρινε B μεταξὺ Παλλάδος, καὶ Ἥρας, καὶ Ἀφροδίτης, καὶ τῇ Ἀφροδίτῃ ἔδωκε τὸ μῆλον, ὅ ἐστι, τὴν νίκην, εἰπὼν ὅτι ἡ ἐπιθυμία, ἥ ἐστιν, ἡ Ἀφροδίτη, πάντα τὰ τίκτει, καὶ τέκνα, καὶ σοφίαν, καὶ σωφροσύνην, καὶ τέχνας, καὶ τὰ ἄλλα πάντα, ἐν λογικοῖς καὶ ἀλόγοις· μείζων δὲ αὐτῆς, καὶ βελτίων μὴ εἶναι. Ἐξέθετο δὲ καὶ ὕμνον εἰς αὐτὴν, τὸν 10 λεγόμενον κεστὸν ὁ αὐτὸς Πάρις. Μετὰ δὲ τὸ διελθεῖν τὸ λβ΄. ἔτος, λογισάμενος ὁ Πρίαμος ὅτι παρῆλθεν ὁ χρόνος τοῦ δοθέντος χρησμοῦ περὶ τοῦ Πάριδος τῶν λ΄ ἐνιαυτῶν. πέμψας ἤγαγεν ἀπὸ τοῦ ἀγροῦ τὸν αὐτὸν Ἀλέξανδρον, τὸν καὶ Πάριδα, μετὰ πάσης τιμῆς, ἐφίλει γὰρ αὐτὸν, καὶ ἐξῆλθεν ὁ αὐτὸς Πρίαμος εἰς ἀπάντησιν αὐτοῦ, καὶ οἱ συγκλη-C τικοὶ αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ, καὶ 11 οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ πάντες, καὶ πάντες οἱ τῆς πόλεως. Καὶ εἰσῆλθεν ἐν τῇ Τροίᾳ ὁ αὐτὸς Πάρις τῷ λγ΄ αὐτοῦ ἔτει, μηνὶ ξανθικῷ, τῷ καὶ ἀπριλλίῳ. Καὶ ἑωρακὼς αὐτὸν ὁ Πρίαμος οὕτως εὐπρεπῆ, καὶ τῇ θέᾳ, καὶ τῷ σθένει, καὶ τῇ διαλέκτῳ, ἐκέλευσεν αὐτῷ λαβεῖν δῶρα, καὶ ἀπελθεῖν θυσιάσαι ἐν Ἑλλάδι, Δαφναίῳ Ἀπόλλωνι· λέγων, ὅτι ἠλέησέ μου τὸ γῆρας, καὶ παρῄτησε τὰ κακά. Ἤδη γὰρ παρῆλθεν ὁ χρόνος τοῦ χρησμοῦ. Καὶ ποιήσας τῷ αὐτῷ Πάριδι πρὸς πάντας τοὺς βασιλεῖς, ἤτοι 12 τοπάρχας τῆς Εὐρώπης χώρας γράμματα ὁ Πρίαμος βασιλεὺς, ὥστε δέξασθαι τὸν αὐτοῦ υἱὸν Πάριδα, τὸν καὶ Ἀλέξανδρον, ἀπιόντα εἰς δίχην θυσιάσαι τῷ Ἀ-D πόλλωνι, ἀπέλυσε τὸν αὐτὸν Πάριδα, πέμψας καὶ τοῖς βασιλεῦσι, δι' αὐτοῦ, δῶρα. Καὶ ἐξῆλθε τῷ δεσίῳ, τῷ καὶ Ἰουνίῳ μηνὶ ιή. μετὰ ν΄ καὶ ζ΄ ἡμέρας τῆς ἐν τῇ Τροίᾳ παρουσίας αὐτοῦ· καὶ ἀποπλεύσας μετὰ πολλῶν δώρων βασιλικῶν, ἔχων μεθ' ἑαυτοῦ ἄνδρας Φρύγας νεανίσκους ρ΄. Καὶ κατήντησεν ἐν τῇ πόλει τῇ λεγομένῃ Σπάρτῃ τῆς Ἑλλάδος, 13 τῇ βασιλευομένῃ, ἤτοι τοπαρχουμένῃ ὑπὸ Μενελάου, υἱοῦ Πλεισθένους· ὅστις Μενέλαος ἀνετράφη εἰς τὰ βασίλεια τοῦ Ἀτρέως, βασιλέως τῶν Ἀργείων, ἅμα Ἀγαμέμνονι υἱῷ αὐτοῦ· κἀκεῖθεν ἐλέγοντο, οἱ δύο Ἀτρεῖδαι. Ὁ δὲ Μενέλαος ἕτοιμος ἦν ἀποπλέειν εὐθέως ἐν τῇ Κρήτῃ, ἅμα τοῖς συγγενεῦσιν αὐτοῦ, ὀφείλων θυσιάσαι τῷ Διῒ, καὶ τῇ E Εὐρώπῃ, ἐν τῇ Γορτύνῃ, πόλει τῆς Κρήτης, ὅτε ἦλθεν ὁ Πάρις 14 ἐν τῇ Σπάρτῃ πόλει πρὸς αὐτόν. Ἔθος γὰρ εἶχεν ὁ Μενέλαος ποιεῖν ἑορτὰς, καὶ θυσίας ἐν τῷ αὐτῷ χρόνῳ κατ' ἔτος, εἰς μνήμην τῆς Εὐρώπης, ὡς ἐκ γένους αὐτῆς. Δεξάμενος δὲ τὸν Ἀλέξανδρον, τὸν καὶ Πάριδα, καὶ γράμματα τοῦ βασιλέως Πριάμου τῆς Φρυγίας καὶ Ἀσίας, καὶ τὰ βασιλικὰ δῶρα τὰ παρ' αὐτοῦ δοθέντα, περιεπτύξατο τὸν Πάριδα Ἀλέξανδρον· καὶ εὐ-

μένως δεξάμενος αὐτὸν, ὡς ἴδιον υἱὸν, ἐν πάσῃ τιμῇ, ἀφώρισεν αὐτῷ ἐν τῷ ἰδίῳ παλατίῳ δίαιταν, καὶ παντοῖα ἀναλώματα, καὶ παῖς αὐτοῦ, καὶ πᾶσαν θεραπείαν· εἰρηκὼς αὐτῷ, ἐγχρονίσαι ἐν τῇ αὐτῇ πόλει, ὅσας ἐὰν βούληται ἡμέρας· αὐτὸν μείναντα ἀναθαρρῆσαι, διὰ τὴν τοῦ πλοὸς ἀθυμίαν, καὶ εἶθ' οὕτως ἀπελθόντα, πληρῶσαι τὸ τάγμα τῆς θυσίας εἰς τὸ ἱερὸν τοῦ Απόλλωνος. Καὶ εὐθέως ὁ Μενέλαος καταστήσας αὐτὸν ἐν πολλῇ θεραπείᾳ. ἀπέπλευσεν ἐπὶ τὴν Κρήτην, ἐάσας αὐτὸν εἰς τὸ ἴδιον παλάτιον. A

Εν τῷ δὲ διάγειν τὸν Μενέλαον ἐπὶ τὴν Κρήτην, 15 θυσιάζοντα Διὶ Αστερίῳ, καὶ τῇ Εὐρώπῃ, ἐν τῇ Γορτυνῃ πόλει, συνέβη τὴν Ελένην κατελθεῖν ἐν τῷ παραδείσῳ τοῦ παλατίου αὐτῆς, εἰς τὸ ἐωριθλῶσαι, μετὰ τῆς Αἴθρας, τῆς συγγενίδος τοῦ Μενελάου, ἐκ Πέλοπος καὶ τῆς Κλυταιμνήστρας, ἐκ γένους τῆς Εὐρώπης. B O δὲ Πάρις παρακύψας εἰς τὸν παράδεισον, καὶ προσέχων τῷ κάλλει τῆς Ελένης, 16 καὶ τὴν νεότητα, βληθεὶς ἔρωτι εἰς αὐτὴν, καὶ διὰ τῆς Αἴθρας τῆς συγγενίδος Μενελάου, τῆς Πελοπίδος καὶ τῆς Κλυταιμνήστρας, ἐκ γένους τῆς Εὐρώπης, ὑπονοθεύσας τὴν Ελένην, ἔλαβεν αὐτὴν, καὶ ἔφυγε, 17 διὰ τῶν εἶχε μεθ' ἑαυτοῦ πλοίων ἐκ τῆς Τροίας, μετὰ χρημάτων λιτρῶν τριακοσίων, καὶ κόσμου πολλοῦ πολυτίμου, καὶ ἀργύρου, 18 ἅμα τῆς Αἴθρας τῆς ἐκ γένους τοῦ Πέλοπος καὶ τῆς Κλυταιμνήστρας, τῆς ἐκ γένους Εὐρώπης, 19 καὶ ε'. δουλίδων κυβικουλαρίων αὐτῆς. 20 Καὶ ἀντεπέρασεν εἰς τὴν Σιδῶνα, κἀκεῖθεν πρὸς τὸν Πρωτέα, βασιλέα τῆς Αἰγύπτου· μηκέτι ἀπελθὼν εἰς τὸ ἱερὸν τοῦ Απόλλωνος, καὶ ποιήσας τὴν θυσίαν ἐν Ελλάδι. Μεμαθηκότες δὲ οἱ φυλάττοντες τὸ παλάτιον Μενελάου στρατιῶται τὴν τῆς Ελένης φυγὴν, φοβούμενοι, εὐθέως ἐξέπεμψαν στρατιώτας τρεῖς ἐκ τῆς πόλεως Σπάρτης τῆς Ελλάδος, ἐν τῇ Γορτυνῃ πόλει τῆς Κρήτης, ἀπαγγελοῦντας τῷ Μενελάῳ βασιλεῖ τὴν κλοπὴν τῆς Ελένης τὴν ὑπὸ Πάριδος· καὶ ὅτι μετ' αὐτῆς ἔλαβε καὶ τὴν Αἴθραν, τὴν συγγενίδα αὐτοῦ, καὶ τῆς Κλυταιμνήστρας. C Καὶ ἀπέμεινεν ἀκούσας ὁ Μενέλαος, 21 ὡς ἔξαλλος· πολὺ γὰρ ἐλυπήθη διὰ τὴν Αἴθραν, ἣν γὰρ εἶχεν ὑπόληψιν παρ' αὐτῷ σώφρονος πάνυ. Καὶ εὐθέως παραπλεύσας, ὑπέστρεψεν ἐν τῇ Ελλάδι, ἐν πόλει Σπάρτῃ· πανταχοῦ πέμπων εἰς ἀναζήτησιν τῆς Ελένης, καὶ τοῦ Πάριδος, καὶ τῶν μετ' αὐτῆς, καὶ οὐχ εὗρεν. D

Μετὰ δὲ χρόνον ἦλθεν ἐκ τῆς Αἰγύπτου ὁ Πάρις, ἔχων τὴν Ελένην, καὶ τὰ χρήματα, καὶ τὸν πλοῦτον ὅλον τὸν αὐτῆς. Ο δὲ Πρίαμος καὶ ἡ Εκάβη ἑωρακότες τὴν Ελένην μετὰ Πάριδος, καὶ ὅτι τοιοῦτον εἶχε κάλλος, θαυμάζοντες ἐπυνθάνοντο παρ' αὐτῆς, τίς εἴη, ἢ τίνων ἀπόγονος; Η δὲ Ελένη ἔφη Αλεξάνδρου, τοῦ καὶ Πάριδος εἰμὶ συγγενὴς, 22 καὶ μᾶλλον προσήκειν Πριάμῳ καὶ τῇ Εκάβῃ, καὶ οὐ τῷ Πλεισθένους υἱῷ Μενελάῳ· Δαναοῦ γὰρ, ἔφη, καὶ Αγήνορος, τοῦ Σιδωνίου, καὶ ἐκ γένους τοῦ Πριάμου, καὶ αὐτὴν ὑπάρχειν ἐκ τοῦ γένους αὐτοῦ. Εκ Πλησιόνης γὰρ τῆς Δαναοῦ θυγατρὸς, ἐγεννήθη ὁ Ατλας, καὶ ἡ Ηλέκτρα, ἐξ ἧς ὁ Δάρδανος βασιλεὺς, ἐξ οὗ ὁ Τρῶος, καὶ οἱ τοῦ Ιλίου βασιλεῖς. E Καὶ γὰρ Φοίνικα, τὸν Αγήνορος υἱὸν, οὗτινος ἐγένετο ἀπόγονος Δυμᾶς βασιλεὺς, ὁ Εκάβης πατήρ· ἐκ τοῦ γένους δὲ τοῦ Δυμᾶ καὶ 23 ἡ Λήδα ἔλεγεν εἶναι. Ταῦτα δὲ εἰποῦσα ἡ Ελένη τῷ Πριάμῳ, καὶ τῇ Εκάβῃ, ῥῆσιν

A licentiam ei conceſſit, in urbe illa diebus quotquot vellet, commorandi; uſque dum vires ſuas, navigatione exhauſtas, reſumere potuerit: deinde vero & abiret, ad deſtinatum Sacrificium Apollinis templo ex voto peragendum. Paridem itaque cum rebus ita omnibus inſtructiſſimum in Palatio ſuo curaſſet Menelaus, navi conſcenſa, in Cretam profectus eſt.

Interim vero, dum Cretæ commoraretur Menelaus, Jovi Aſterio, & Europæ ſacra peragens in urbe Gortyna; quodam die contigit, Helenam in hortum Palatii ſui deſcendere, cum Æthra, Menelai cognata ex Pelope, & B Clytemneſtra, ab Europa genus ducente, ut ſeſe ibi oblectaret. Paris autem in hortum forte deſpiciens, Helenam vidit; & obſervata forma ejus, juventutis flore, amore ejus captus eſt: atque Æthræ, Menelai cognatæ prædictæ, ope uſus, Helenam corrupit: & fuga demum rebus ſuis conſulens, naveique, quas e Troja ſecum adduxerat, conſcendens; ipſam, cum CCC. pecuniarum libris, ornatuque multo pretioſo, atque argento, comitante eam Æthra, Pelopis & Clytemneſtræ cognata, ab Europa oriunda, cum quinque ancillis cubiculariis, avexit. Sacrificioque in Græcia deſtinato, & Apollinis templo inſuper habitis, in adverſam C Sidonem navigavit; indeque ſolvens, in Ægyptum venit, ad regem Proteum. Militea vero, Menelai regis palatii cuſtodes, ubi de Helenæ fuga edocti fuerant; animis conſternati, ſine mora tres milites, ab urbe Sparta, in Gortinam Cretæ mittunt, qui regi Menelao nunciarent, raptam eſſe a Paride Helenam; unaque abductam Æthram, regis & Clytemneſtræ cognatam. Hæc ubi audivit Menelaus, furore quaſi quodam correptus eſt: ira etiam in Æthram vehementi commotus eſt; ut qui de illius caſtitate ſpem ſane optimam ſibi conceperat. Statim itaque navem conſcendens, in Græciam revertitur; & Spartam veniens, D in omnes partes dimittit, qui Helenam, cum Paride, cæteriſque requirant, ſed nuſquam invenerunt.

Poſt aliquod vero temporis ſpatium, Paris en Ægypto rediens Helenam cum pecuniis, divitiiſque ejus omnibus, ſecum advenit. Priamus autem & Hecuba, ubi Helenam cum Paride conſpexerunt, egregiam fœminæ formam mirati; quænam eſſet, & a quibus orta parentibus, eam ſciſcitati ſunt; reſpondit Helena, ſe Alexandri, ſive Paridis, cognatam eſſe; magiſque ad Priamum & Hecubam, quam ad Menelaum, Pliſthenis filium, ſe pertinere. Quippe a Danao, & Agenore, Sidonii, æque ac Priamum, ſe genus E ducere affirmavit. Ex Pleſiona enim, Danai filia, nati ſunt Atlas, & Electra: Electræ autem filius fuit rex Dardanus; a quo Tros, & Trojani reges. Addidit præterea, regem, Dynam, Hecubæ patrem, genus ſuam repetere a Phœnice, Agenoris F. a Dyna autem, Ledam etiam ſuum traxiſſe originem. His itaque verbis Priamum & Hecubam alloquuta Helena, juramento ab

Digitized by Google

ais confirmari petiit, ſe ab illis proditam non iri; juramento etiam teſtata eis, ſe nihil omnino a Menelao ſurripuiſſe, bona vero ſua ſolum ſecum tuliſſe. Tum vero Hecuba amplexa eam, oſculata eſt, aliiſque omnibus deinde chariorem habuit.

Edocti vero Agamemnon & Menelaus, Helenam cum Paride ad Trojam perveniſſe; Legatos mittunt, qui reddi Helenam poſtularent. Et quidem ſoror ejus Clytemneſtra maxime hoc urgebat viro ſuo Agamemnoni, Argivorum regi: quin & literas etiam Menelao dedit, Helenæ tradendas, quibus reditum ejus ſuadere nitebatur. Ante bellum itaque ſuſceptum Menelaus ad Priamum contendit; uxorem Helenam ſibi reddi poſtulans. Priamidæ autem cum eam reddere renuerent omnino, in Trojanos arma protinus ſumpſerunt Atridæ; regulis etiam vicinis in belli ſocietatem conductis. Sollicitatis itaque Peleo, & uxore ejus Thetide, Chironem etiam, Regem & Philoſophum, Thetidis patrem earundem habuerunt, ut Achilles Pelei & Thetidis F. ſibi daretur ſocius. Eum itaque Chiron acceſſit, ex Inſula, ubi apud regem Lycomedem, ſocerum ſuum, Deidamiæ patrem, commorabatur. Achilles itaque comitem ſeſe Atridis adjunxit; ſecum habens in exercitu ſuo MMM. Myrmidonum; (ita olim dicti, qui nunc Bulgari) inter quos Neſtor fuit, & Patroclus, caſtrorum præfectus: impetrantibus hoc ab his, Chirone, Peleo, & Thetide, ut Achillem comitarentur. Exivit igitur Achilles, Argivis, Myrmidonibuſque ſuis ſolis ſtipatus, adverſus Ilium. Sed & Atridæ quoſque etiam undique per Europam Duces, atque reges ſolicitantes, hortati ſunt, uti claſſibus ſuis, & exercitu inſtructi, in ſocietatem belli hujus venirent. Congregati itaque ſunt omnes in Aulide regione, indeque jam ſoluturi; cum, tempeſtate oborta, Calchas vates edixit, oportere Agamemnonem filiam ſuam loci illius Numini, Dianæ, immolare. Ulyſſes igitur, ſimulatis ab Agamemnone literis, Argos profectus eſt; atque inde filiam ejus, Iphigeniam, abduxit. Quam pater Agamemnon ubi vidit, acerbe flevit: metuens autem ſibi ab exercitu, regibuſque, tradidit illam Dianæ Victimam. Cum autem duceretur virgo ad Dianæ templum, ut immolaretur; ecce, omnium in conſpectu, regum, & ſacerdotis, exercitus, virginiſque, cerva viam ſcindebat mediam percurrens. Quam ubi vidit ſacerdos; hanc (inquit) comprehenſam, loco virginis, date Dianæ victimam. Cervam itaque captam, hoſtiam fecerunt; & Iphigeniam patri ſuo Agamemnoni reddiderunt: quam tamen pater ejus relictam, ſacerdotem in Dianæ templo conſtituit. Exinde itaque, Rex ibi omnium, ab exercitu factus eſt Agamemnon: illinc vero exinde abeuntes, in Trojam profecti ſunt.

Græcos vero ad Trojam appropinquantes, Trojani erumpentes propulſabant, ut ad litus eorum ne appellerent. Multi igitur utrinque ceciderunt; inter quos fuit Proteſilaus, ex Græcorum auxiliaris. Cæterum Græci nihil cedentes, ſed oram Trojæ maritimam tandem occupantes, naves ſuas funibus al-

Αὐτῆς ὁρκώσασα μὴ προδοθῆναι· καὶ λέγουσα, μηδὲν τῷ Μενελάῳ εἰληφέναι, ἀλλὰ τὰ ἴδια μόνα ἔλεγεν ἔχειν. Καὶ λοιπὸν ἡ Εκάβη περιλαβοῦσα αὐτὴν κατεφίλει, καὶ πλεῖον πάντων αὐτῆς ἀντείχετο.

Γνόντες δὲ οἱ περὶ Αγαμέμνονα καὶ Μενέλαον, τὴν τῆς Ελένης ἐπὶ τὴν Τροίαν μετὰ Πάριδος παρουσίαν, ἔπεμψαν πρέσβεις, ἀποδοθῆναι τὴν Ελένην· ὤχλει γὰρ καὶ ἡ ἀδελφὴ αὐτῆς Κλυταιμνέστρα τῷ ἰδίῳ ἀνδρὶ Αγαμέμνονι, τῷ βασιλεῖ τοῦ Αργους, διὰ τὸ ἐλθεῖν τὴν Ελένην, τὴν αὐτῆς ἀδελφήν· ἥτις καὶ ἐποίησε πρὸς αὐτὸν γράμματα, καὶ ἔδωκε Μενελάῳ, ὀφείλοντα πεῖσαι τὴν Ελένην. Καὶ ἦλθεν ὁ Μενέλαος πρὸς Πρίαμον, ζητῶν τὴν Ελένην, τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα, πρὸ τοῦ πολέμου. Καὶ B μὴ ἐπείσθησαν οἱ Πριαμίδαι δοῦναι αὐτήν· καὶ λοιπὸν ἐπεστράτευσαν κατὰ τοῦ Ιλίου οἱ Ατρεῖδαι βασιλεῖς, προμάχους, ἤτοι τοπάρχας προτρεπόμενοι. Καὶ ἐδυσώπησαν τὸν Πηλέα, καὶ τὴν αὐτοῦ γυναῖκα, τὴν Θέτιν, καὶ τὸν αὐτῆς πατέρα Χείρωνα, τὸν φιλόσοφον βασιλέα, παρασχεῖν αὐτοῖς τὸν Αχιλλέα, υἱὸν τῆς Θέτιδος καὶ τοῦ αὐτοῦ Πηλέως, ἔκγονον δὲ Χείρωνος. Οστις Χείρων πέμψας ἤγαγεν αὐτόν· διῆγε γὰρ μετὰ Λυκομήδους βασιλέως, τοῦ πενθεροῦ τοῦ αὐτοῦ Αχιλλέως, πατρὸς δὲ τῆς Δηιδαμείας, ἐν τῇ νήσῳ. Καὶ ἀπῆλθε μετὰ τῶν Ατρειδῶν ὁ αὐτὸς Αχιλλεὺς, ἔχων ἴδιον στρατὸν τῶν λεγομένων [24] Μυρμιδόνων τότε, νυνὶ δὲ λεγομένων Βουλγάρων, τριῶν χιλιάδων, ἅμα Πατρόκλῳ στρατοπεδάρχῃ, καὶ Νέστορι· οἵτινες ἐδυσώ- C πησαν παρὰ Χείρωνος, καὶ Πηλέως, καὶ Θέτιδος, συνεῖναι τῷ Αχιλλεῖ. Απῆλθε δὲ ὁ Αχιλλεὺς μόνος μετὰ τοῦ ἰδίου στρατοῦ ἐπὶ τὸ Ιλιον, τῶν Αργείων, καὶ τῶν Μυρμιδόνων. Προετρέψαντο δὲ, ἤτοι ἐδυσώπησαν οἱ αὐτοὶ Ατρεῖδαι βασιλεῖς, καὶ τοὺς λοιποὺς βασιλεῖς, ἤτοι τοπάρχας, καὶ προμάχους τοὺς ἀπὸ ἑκάστης χώρας τῆς Εὐρώπης, ἕκαστον μετὰ τοῦ ἰδίου στρατοῦ, καὶ τῶν νηῶν. Καὶ ἀπέπλευσαν πάντες, συναχθέντες ἐν Αὐλίδι, χώρᾳ οὕτω λεγομένῃ· χειμῶνος δὲ γενομένου, καὶ τοῦ μάντεως Κάλχαντος εἰρηκότος, θυσίαν ὀφείλειν δοῦναι τὸν Αγαμέμνονα Αρτέμιδι, τῇ θεᾷ τῆς χώρας ἐκείνης, τὴν ἑαυτοῦ θυγατέρα· [25] ὁ δὲ Οδυσσεὺς ἀπελθὼν μετὰ δόλου, ὡς ἀπὸ γραμμάτων τοῦ Αγαμέμνονος, εἰς τὸ Αργος, ἤγαγε τὴν D αὐτοῦ θυγατέρα Ιφιγένειαν. Καὶ ἑωρακὼς αὐτὴν ὁ Αγαμέμνων ἐλθοῦσαν, ἔκλαυσε πικρῶς· φοβηθεὶς δὲ τὸν στρατὸν, καὶ τοὺς τοπάρχας, ἐξέδωκεν αὐτὴν ἐπὶ θυσίαν Αρτέμιδι. Καὶ ἐν τῷ ἀπιέναι αὐτὴν εἰς τὸ ἱερὸν Αρτέμιδος τοῦ σφαγιασθῆναι, ἔλαφος ἔκοψε τὴν ὁδὸν διαδραμοῦσα ἔμπροσθεν, ἐν μέσῳ τῶν βασιλέων, καὶ τοῦ στρατοῦ, καὶ τοῦ ἱερέως, καὶ τῆς παρθένου Ιφιγενείας. Καὶ ἑωρακὼς αὐτὴν ὁ ἱερεὺς καὶ μάντις τὴν ἔλαφον πιάσαντες, ἄξατε εἰς θυσίαν, ἀντὶ τῆς παρθένου, τῇ Αρτέμιδι. Καὶ ληφθεῖσα ἡ ἔλαφος, ἐσφάγη τῇ Αρτέμιδι· τὴν δὲ Ιφιγένειαν ἀποδέδωκε τῷ ἰδίῳ πατρὶ Αγαμέμνονι· ἥντινα ὁ Αγαμέμνων εἴασεν ἐκεῖ ἐν τῷ ἱερῷ Αρτέμιδος ἱέρειαν. Καὶ λοιπὸν ἀνηγορεύθη βασιλεὺς ἐκεῖ ἐπὶ πάντων ὁ Αγα- E μέμνων, ἐκ τοῦ ἐξπεδίτου· κἀκεῖθεν ὁρμήσαντες ἦλθον ἐπὶ τὴν Τροίαν.

Ελθόντων δὲ τῶν αὐτῶν Ελλήνων ἐπὶ τὴν Τροίαν, ἀντέστησαν αὐτοῖς οἱ Τρῶες, καὶ οὐ συνεχώρησαν αὐτοῖς παραβαλεῖν· καὶ πολλῶν σφαγέντων ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν, ἐν οἷς καὶ ὁ Πρωτεσίλαος ἐσφάγη, πρόμαχος Δαναῶν, καὶ οὐ παρεχώρησαν οἱ Δαναοὶ, ἕως οὗ περιεγένοντο. Καὶ κατέβησαν ἐπὶ τὴν παράλιον γῆν τῆς Τροίας, καὶ ἐ-

A καὶ ἔδησαν τὰ πλοῖα φοινίοις. Ἑσπέρας δὲ γενομένης, εἰσῆλθον οἱ Τρῶες ἐν τῇ πόλει, καὶ ἠσφαλίσαντο τὰς πόρτας· μέσῃ δὲ νυκτὶ Κύκνος τις ὀνόματι, ἐκ γένους ὑπάρχων τοῦ Πριάμου, ἐκ τοῦ πλησίον ὑπάρχων, ἀκούσας τὴν τῶν Ἑλλήνων εἰς τὴν Τροίαν παρουσίαν, ἐξελθὼν [26] ἐκ τῆς Νέας Ἄνδρου πόλεως μετὰ πλήθους πολλοῦ πολεμικοῦ, ἐπέρριψεν αὐτοῖς· καὶ γενομένης συμβολῆς νυκτὸς, φονεύεται ὑπὸ Ἀχιλλέως ὁ αὐτὸς Κύκνος, καὶ ἔπεσον οἱ μετ' αὐτοῦ πρὸ ἡμέρας. Καὶ λοιπὸν ἔδοξε τοῖς Δαναοῖς παραλαβεῖν τὰς πόλεις τὰς πλησίον τοῦ Ἰλίου, καὶ τῆς Τροίας, ὡς συμμαχούσας Πριάμῳ· καὶ ποιήσαντες συνωμοσίας, ὅτι πάντα τὰ παρ' αὐτῶν παραλαμβανόμενα ἄγουσιν εἰς μέσον τῶν βασιλέων, καὶ προμάχων, καὶ τοῦ στρατοπέδου, ἀφορίζουσι τὸν Ἀχιλλέα, καὶ τὸν Τελαμῶνος Αἴαντα, καὶ Διομήδην. B Καὶ εὐθέως ἐξώρμησεν ὁ Διομήδης, καὶ παραλαμβάνει τὴν πόλιν τοῦ αὐτοῦ Κύκνου προμάχου· τὴν Νέαν Ἄνδρου, καὶ τὴν χώραν αὐτοῦ πραιδεύει· παραλαβὼν δὲ καὶ τοὺς δύο αὐτοῦ υἱοὺς, [27] Κόβιν, καὶ Κόκαρκον, καὶ τὴν θυγατέρα αὐτοῦ, ὀνόματι Γλαύκην, ἄσαν ἐνιαυτῶν ια΄, εὐπρεπῆ, καὶ πάντα τὰ αὐτοῦ, καὶ τὰ τῆς χώρας, καὶ ἄγει ἐν μέσῳ τοῦ στρατοῦ παντός. Ὁ δὲ Ἀχιλλεὺς εὐθέως ἀπελθὼν, μετὰ τῶν Ἀργείων καὶ τῶν Μυρμιδόνων, τοῦτ' ἔστι, τοῦ ἰδίου στρατοῦ, ἐπέρχεται τῇ Λέσβῳ πόλει, καὶ τῇ χώρᾳ αὐτῆς, τῇ βασιλευομένῃ [28] ὑπὸ Φόρβαντος, συγγενοῦς Πριάμου· ὅστις καὶ πολλὴν ἔχθραν εἶχε μετὰ τῶν Ἑλλήνων. Παραλαβὼν δὲ τὴν χώραν, καὶ τὴν πόλιν ὁ Ἀχιλλεὺς, τὸν Φόρβαντα φονεύει, καὶ λαμβάνει C πάντα τὰ τῆς βασιλείας αὐτοῦ, καὶ τὴν θυγατέρα αὐτοῦ Διομήδαν ἄγει· ἦν δὲ ἡ κόρη λευκὴ, στρογγυλόψις, γλαυκὴ, τελεία, ὑπόξανθος, ὑπόσιμος, ὡσεὶ ἐνιαυτῶν αβ΄, παρθένος· ἦλθε κομίσας τὰ ἐκ Λέσβου πάντα εἰς τὸν στρατὸν τῶν Ἑλλήνων. Καὶ λοιπὸν ὁρμήσας πάλιν ἐξῆλθεν ἐπὶ τὸν Εὔξεινον πόντον, καὶ ἀφανίζει τὴν χώραν, πραιδεύων, καὶ παραλαμβάνει τὴν [29] Λυρνησὸν πόλιν, καὶ φονεύει κρατοῦντα αὐτῆς, τὸν Ἠετίωνα βασιλέα, καὶ λαμβάνει τὴν γυναῖκα αὐτοῦ αἰχμάλωτον, τὴν Χρύσου θυγατέρα, ἱερέως Ἀπόλλωνος, Ἀστυνόμην, τὴν μετακληθεῖσαν, Χρυσηΐδα, καὶ τὸν αὐτοῦ πλοῦτον, καὶ τῆς χώρας, καὶ ἄγει ὡς τὰς ναῦς· ἦν δὲ ἡ αὐτὴ Ἀστυνόμη, ἡ καὶ Χρυσηῒς, [30] κονδοειδὴς, λεπτὴ, λευκὴ, ξανθόκομος. D εὔρινος, μικρόμαστος, ὡσεὶ ἐνιαυτῶν ιθ΄. Ἐφόνευσε δὲ καὶ ὃν προετρέψατο στρατὸν ὁ Ἠετίων, τῶν λεγομένων Κιλικίων, τῶν ἐλθόντων ὡς συμμαχίαν αὐτοῦ καὶ τῶν Τρώων. Κἀκεῖθεν ἐξορμήσας, ἔρχεται πρὸς τοὺς παῖδας Βρίσου, γενομένου ἐξαδέλφου Πριάμου, [31] ἐν τῇ λεγομένῃ Λεγοπόλει· καὶ πραιδεύσας τὴν χώραν αὐτῆς πᾶσαν, μένει πολιορκῶν τὴν πόλιν· καὶ κτείνει πολλοὺς ἄνδρας, καὶ παραλαμβάνει τὴν πόλιν καὶ τὴν Βρίσου θυγατέρα αἰχμάλωτον, τὴν Ἱπποδάμειαν, τὴν μετακληθεῖσαν Βρισηΐδα, [32] οὖσαν γυναῖκα τοῦ Μενέτου, βασιλέως τῆς Λεγοπόλεως· ἀνελὼν τοὺς αὐτῆς ἀδελφοὺς, Ἄνδρον, καὶ Θύαντα. Ὁ δὲ Μενέτης, ὁ τῆς Ἱπποδαμείας, τῆς καὶ Βρισηΐδος, ἀνὴρ οὐκ ἦν ἐν τῇ αὐτῇ πόλει Λεγο· ἀλλὰ ἦν ἀπελθὼν προτρέψασθαι, βοηθείας, εἰς συμμαχίαν Φρυγῶν, ἀπὸ τῆς E Λυκίας, καὶ Λυκαονίας. Ὅστις Μενέτης βασιλεὺς κατέφθασεν εὐθέως μετὰ τῆς βοηθείας τῶν Λυκίων καὶ Λυκαόνων, μετὰ τὸ παραληφθῆναι τὴν αὐτοῦ χώραν ὑπὸ τοῦ Ἀχιλλέως, καὶ τὴν πόλιν, καὶ τὴν αὐτοῦ γυναῖκα Ἱπποδάμειαν, τὴν καὶ Βρισηΐδα. Καὶ οὐ παρεχώρησεν, ἀλλ' εὐθέως ἀπὸ τοῦ κόπου τῆς ὁδοῦ, ἅμα τοῖς μετ' αὐτοῦ [33] συμβαλὼν ἐν μά-

A ligarunt: nocte vero ingruente, Trojani urbem repetiverunt, portas ſuas obfirmantes. Nocte vero media Cygnus quidam, Priami cognatus, nec longe ab urbe habitans, audito Græcorum ad Trojam adventu; egreſſus ipſe ea urbe Neandro cum copiis magnis, Græcos adoritur: commiſſoque per noctem prælio, ab Achille occiſus eſt, profligatuſque eſt exercitus ejus, antequam dies illuxerat. Conſilium itaque Græci inierunt, Ilio, Trojæque in proximo circumjacentes urbes præoccupandi; ut quæ Priami partes ſuſcepiſſent. Juramentis itaque ſe invicem obſtringentes, ſpolia quæcunque in medium coram Regibus, exercituque univerſo ſe producturos; ſecernebantur in hoc Achilles, B Ajax Telamonius, & Diomedes. Derepente igitur Diomedes Neandro Cygni Trojanorum propugnatoris urbe occupata, regionem ejus deprædatur; filiiſque ejus duobus, Cobe, & Cocarcho, filiaque Glauca, (XI. annorum virgine, egregiæ formæ,) captivis abductis, Regis, regioniſque ejus bona omnia abripuit, inque medium exercitum produxit. Achilles interim, cum Argivis & Myrmidonibus ſuis egreſſus, Lesbum urbem aggreditur, regionemque totam circumjacentem, quæ Phorbanti paruit, ex cognatis Priami, Græcis pariter infenſiſſimo. Occupatis autem urbe, regioneque, Achilles Phorbantem ipſum interfecit; regnoque ejus C ſpoliato, filiam Diomedam captivam abduxit. Erat autem virgo candida, vultu rotundo, cæſiis oculis, ſtatura juſta, capillis ſubflavis, ſubſima, annos vero ætt. nata. Redux vero Achilles, reportatam a Lesbo prædam ad Græcorum exercitum deferebat. Rurſus etiam egreſſus, ad Pontum Euxinum, regionem illam devaſtat, prædamque abigit. Quin & Lerneſum urbem cepit; Eetione rege, qui loci dominus erat, e medio ſublato: cujus etiam uxorem Aſtynomen, (quæ & Chryſeis dicta eſt,) Chryſæ, Apollinis ſacerdotis, filiam, captivam abduxit: abreptas etiam regis ipſius, & regionis opes ad naves reportavit. Erat D autem Aſtynome, quæ & Chryſeis, ſtatura curta, gracilis, candida, flavicoma, naſo eleganti, mamillis parvis, annos vero ... nata. Sed & Exercitum Cilicum, quem ſibi aſciverat, Trojanorum in auxilium, Eetion, Achilles profligavit. Exinde vero diſcedens, Legopolim petiit: agebant hic Briſſaidæ, Briſſi, Priami patruelis, filii. Vaſtata vero undique regione illa, urbi ipſi imminebat, obſidione eam cingens. Plurimis autem occiſis, & occupata urbe, Hippodamiam, quæ & Briſeis vocata eſt, Briſſi filiam, Menetis Legopolitani regis uxorem, captivam abduxit; fratreſque ejus, Andrum, & Thyantem e medio ſuſtulit. Meneſes autem ipſe tunc temporis Legopoli quidem a- E berat, in auxiliis ex Lycia, & Lycaonia, pro bello Trojano comparandis, occupatus. Statim vero a captis ab Achille regiona, urbe, & uxore Hippodamia, Menetes cum copiis ſuis a Lyciis, & Lycaonibus redux; nihil itineri cedens, laborioſo licet, Achillem cum copiis ipſe deſeſſus aggreditur; prælioque commiſſo fortiter cum eo dimicavit, aſque dum lancea per-

cuſſus ab Eurytione quodam ex ducibus Achillei exercitus, interfectus eſt ipſe, cum toto exercitu. Erat autem Hippodamia, quæ & Briſeis, procera, candida, mamillis pulchris, decora, junctis ſuperciliis, naſo pulchro, oculis grandioribus, palpebris adhærentibus, criſpa, crinibus a tergo flexis, jocunda, annos nata XXI. Hujus amore captus Achilles, eam tentorio ſuo ſecreto ſibi habuit, nec ad exercitum adduxit. Cæterum opes, Aſtynomenque, quæ & Chryſeis eſt, aliaque omnia quæ bello ceperat, coram regibus, exercituque toto in medium protulit. Ubi vero omnibus innotuiſſet, Achillem Briſi filiam, Menetis vero regis uxorem, cum ornatu ejus omni, apud ſe celaſſe; ægre hoc in eo tulerunt; itaque in eum commoti ſunt, quod ob amorem, quem erga eam habuit, perjurus factus fuiſſet quin & convicijs eum exceperunt, celatam amaſiam ei exprobrantes. Sed & a congregatis in Concilio ducibus, interdictum eſt Achilli, ne amplius eſſet in urbibus vel occupandis, vel invadendis; neve regiones prædatum ut exiret: ſuffectis in locum ejus, Teucro, Ajacis Telamonii fratre, & Idomeneo; qui Cyprum, Iſauriam, Lyciamque, captas, & vaſtatas, prædati ſunt. Ajax vero Telamonius egreſſus, Thraces in Cherroneſo regemque eorum, Polymeſtorem, aggreditur. Polymeſtor autem Ajacis vires reformidans, magnum auri pondus ei obtulit; tantumque frumenti, quantum Achaico exercitui in annum ſufficeret, ſuppeditavit. Sed & Polydorum quoque, Priami filium natu minimum, quem pater ejus Polymeſtori, cum ingenti pecuniarum pondere, enutriendum commiſerat, Ajaci tradidit. (Nempe rex Priamus Polydorum ſummopere ſibi charum habuit; ut qui formoſus eſſet, natuque minimus: itaque in aliena regione enutritum voluit, ne qui tenellus erat, armorum ſtrepitu terreretur.) Sed etiam Polymeſtor Ajaci fœdus ſcriptum pepigit, ſe Priamo opem non laturum. Inde diſcedens Ajax, in Regem Teuthrantem profectus eſt: quocum commiſſo prælio, gladio eum ſuſtulit; urbeque ejus ſpoliata, opibus direptis omnibus, filiam ejus Tecmeſſam, divitiaſque omnes, per noctem ad Græcorum caſtra devexit. Erat autem Tecmeſſa, formam quod ſpectat, bene ornata, colore nigro, oculis pulchris, naſo tenuiori, capillo nigro, facie tenui, & virgo, XVII. annos nata. Polydorum vero, Priami filium, e regione muri conſtituentes, Priamo ſignificant, uti Helena reddita, & Polydoro viciſſim accepto, pax mutua fieret: ſin minus Polydorum ſe neci daturos. Abnuentibus autem * * * * * * invenit ex motu ſeptem Planetarum; unde gaudia ſubinde ac dolores, juxta Fortunæ ſortem, Mortalibus inducuntur. Inſtituit etiam, ut Tabula eſſet, Mundus terreſtris; Caſus vero duodecim, Zodiaci numerus: Pſephobolum vero, & quæ in eo fuerunt teſſeræ ſeptem, ſeptem ſtellæ: Turris vero, Cæli altitudo; unde bona omnibus, & mala ſua rependuntur.

Meriones erat curtus, latus, candidus, barbatus, oculis magnis, pupillis nigris, criſpus, vultu lato, naſo obunco, acer, magnanimus, bellator.

A Χεται μετὰ Ἀχιλλέως πικρῶς, ἕως ἐβλήθη δόρατι ὑπὸ Εὐρυτίωνός τινος τῶν ὄντων μετὰ Ἀχιλλέως ἐξάρχων τοῦ [34] συμφέροντος αὐτοῦ στρατοῦ, καὶ ἀπώλοντο οἱ μετ' αὐτοῦ τοῦ Μενέτου πάντες. Ἡ δὲ Ἱπποδάμεια, ἡ καὶ Βρισηΐς, ἦν μακρὰ, λευκὴ, καλλίμασθος, εὔστολος, σύνοφρυς, εὔρινος, μεγαλόφθαλμος, [35] ἀρχολλαϊσμένα ἔχουσα βλέφαρα, οὐλόθριξ, ὀπισθόκομος, φιλόγελως, οὖσα ἐνιαυτῶν κα'. ἥντινα ἑωρακὼς ὁ Ἀχιλλεὺς, ἐπόθησε· καὶ πεσὼν εἰς ἔρωτα αὐτῆς, λαβὼν [36] ἀπέκρυβεν αὐτὴν ἐν τῷ ἰδίῳ παπυλεῶνι, μὴ ἀγαγὼν αὐτὴν εἰς τὸ πλῆθος τῶν Ἑλλήνων· τὰ δὲ χρήματα, καὶ τὴν Ἀστυνόμην Χρυσηΐδα, καὶ πάντα τὰ ἄλλα ἤγαγεν ἔγγιστα τῶν προμάχων, καὶ τοῦ στρατοῦ καὶ τῶν βασιλέων. Γνόντες δὲ πάντες ὅτι τὴν Βρίσεου
B θυγατέρα, γυναῖκα δὲ τοῦ Μενέτου, ὅτι ἀπέκρυψεν αὐτὴν ὁ Ἀχιλλεὺς, [37] μετὰ τοῦ φόρου κοσμίου, ἐλυπήθησαν πρὸς αὐτόν· καὶ ὠργίσθησαν κατ' αὐτοῦ, διότι ἐπιώρκησε, διὰ τὸ ἔχειν πρὸς αὐτὴν ἔρωτα. Καὶ πάντες ἐλοιδόρουν αὐτὸν, ὅτι ἀπέκρυψεν αὐτήν· καὶ συναχθέντες ἐν κομβέντῳ, ἐκώλυσαν τὸν αὐτὸν Ἀχιλλέα τοῦ ἐπιῤῥίπτειν, καὶ παραλαμβάνειν πόλεις, καὶ πραιδεύειν χώρας, ἄλλους ἀντ' αὐτοῦ καταστήσαντες, τὸν Τεῦκρον, τὸν ἀδελφὸν Αἴαντος τοῦ Τελαμωνίου, καὶ τὸν Ἰδομενέα. Οἵτινες παρέλαβον τὴν Κύπρον, καὶ τὴν Ἰσαυρίαν, καὶ τὴν Λυκίαν, πραιδεύσαντες, καὶ ἀπολέσαντες αὐτάς. Ὁ δὲ Τελαμώνιος Αἴας ὁρμήσας, [38] τοὺς Θρᾷκας τοὺς ἐν Χεῤῥονήσῳ ἐπολιόρκει, καὶ τὸν Πολυμήστορα, τὸν βασιλέα αὐτῶν. Ὁ δὲ
C Πολυμήστωρ φοβηθεὶς τὴν τοῦ ἀνδρὸς [39] ὁλκὴν, χρυσὸν αὐτῷ πολὺν δοὺς, καὶ σῖτον ἑνὸς ἐνιαυτοῦ, εἰς ἀνάλωμα τοῦ Ἀχαϊκοῦ στρατοῦ· καὶ ἔκδοτον δοὺς τὸν υἱὸν τοῦ Πριάμου τὸν μικρότερον πάντων, Πολύδωρον ὀνόματι, παραθέντα αὐτῷ παρὰ τοῦ Πριάμου τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, μετὰ χρημάτων πολλῶν· (ἠγάπα γὰρ τὸν Πολύδωρον, ὡς μικρότερον πάντων, ὁ Πρίαμος, καὶ ὡς εὐπρεπῆ· διὰ γὰρ τοῦτο καὶ ἐν ἄλλῃ χώρᾳ αὐτὸν παρέθετο, ἵνα μὴ, ὡς παιδίον, ταράττηται, ἀκούων πολέμων·) ποιήσας ὁ αὐτὸς Πολυμήστωρ συνθήκας μετὰ τοῦ Αἴαντος ἐγγράφους, μὴ συμμαχεῖν Πριάμῳ. Καὶ ἐκ τῶν ἐκεῖθεν ὁρμήσας ὁ Αἴας, ἦλθε πρὸς τὸν Τεύθραντα βασιλέα· καὶ συμβαλὼν αὐτῷ πόλεμον, ξίφει ἀναιρεῖ αὐτόν· ἐκπορθήσας δὲ τὴν τούτου πό-
D λιν, καὶ τὰ αὐτοῦ πάντα λαβὼν, καὶ τὴν θυγατέρα αὐτοῦ Τέκμησσαν ἄγει, καὶ τὸν αὐτοῦ πλοῦτον καὶ πάντα, νυκτὸς ἐπὶ τοὺς Ἕλληνας. [40] Ἦν δὲ ἡ Τέκμησσα τῇ ἡλικίᾳ εὔστολος, μελάγχροος, εὐόφθαλμος, λεπτόῤῥινος, μελάνθριξ, λεπτοχαρακτῆρος, παρθένος, οὖσα ἐτῶν ιζ'. Τὸν δὲ Πολύδωρον, τὸν υἱὸν τοῦ Πριάμου, οἱ Δαναοὶ στήσαντες κατέναντι τοῦ τείχους, ἐδήλωσαν τῷ Πριάμῳ, πέμψαι τὴν Ἑλένην, καὶ λαβεῖν τὸν Πολύδωρον υἱὸν αὐτοῦ, καὶ γενέσθαι εἰρήνην· ἐπεὶ φονεύομεν αὐτόν. [41] Καὶ οὐχ εἵλοντο * * * * * * [42] ρεν ἐκ τῆς κινήσεως τῶν ἑπτὰ πλανητῶν, τῶν μοιρικὴν τύχην ἐπαγόντων τοῖς ἀνθρώποις χαρὰς καὶ λύπας· ὁρίσας τὴν τάβλαν, τὸν γήϊνον κόσμον· τοὺς δὲ δυοκαίδεκα κάσους, τὸν ζωδιακὸν ἀριθμόν·
E τὸ δὲ ψηφόβολον, καὶ τὰ ἐν αὐτῷ ἑπτὰ κοκκία, τὰ ἑπτὰ ἄστρα· τὸν δὲ πύργον, τὸ ὕψος τοῦ οὐρανοῦ, ἐξ οὗ ἀνταποδίδοται πᾶσι καλὰ καὶ κακά.

Μηριόνης κονδοειδὴς, πλατὺς, λευκὸς, εὐπώγων, [43] μεγαλόφθαλμος, μελάγκορος, οὐλόθριξ, πλατύοψις, στρεβλόῤῥινος, πριέγοργος, μεγαλόψυχος, πολεμιστής.

Ἰδομενεὺς 44 διμοιραῖος, μελάγχροος, εὐόφθαλμος, εὔθετος, ἰσχυρὸς, εὔρινος, δασυπώγων, εὐκέφαλος, οὐλόθριξ, δεινὸς ἀσκημένος πολεμιστής.

Φιλοκτήτης εὐμήκης, εὔθετος, μελάγχροος, σύνοφρυς, γενναῖος, εὐόφθαλμος, εὔρινος, μελάνθριξ, πολύθριξ, φρόνιμος, τοξότης εὔστοχος, μεγαλόψυχος.

Αἴας ὁ Λοκρὸς μακρὸς, εὐθενὴς, μελίχρους, 45 στραβὸς, εὔρινος, οὐλόθριξ, μελάνθριξ, δασυπώγων, μακρόψις, τολμηρὸς πολεμιστὴς, μεγαλόψυχος, καταγύναιος.

Πύῤῥος, ὁ καὶ Νεοπτόλεμος εὐῆλιξ, εὐθώραξ, λεπτὸς, λευκὸς, εὔρινος, πυῤῥόθριξ, οὐλὸς, ὑπόγλαυκος, 46 μεγαλόφθαλμος, ξανθόφρυξ, ξανθοαρχιγένειος, στρογγυλόψις, προπετὴς, τολμηρὸς, 47 εὔσαυλτος, πικρὸς πολεμιστής. Οὗτος δὲ ὑπῆρχεν υἱὸς τοῦ Ἀχιλλέως ἐκ Δηιδαμείας, θυγατρὸς Λυκομήδους, ὅστις, μετὰ τὸν τελευτὴν τοῦ ἰδίου πατρὸς, ἐξεπέμφθη ὑπὸ Θέτιδος, καὶ Πηλέως, ὡς πάππου αὐτοῦ, αἰτηθεὶς ὑπὸ τῶν Ἀχαιῶν, ὡς τοῦ Ἀχιλλέως δόλῳ φονευθέντος, 48 ἐκδικῆσαι τὸ πατρῷον αἷμα. Καὶ ὁπλισάμενος ἐπεστράτευσεν εἰς τὸ Ἴλιον, σὺν ναυσὶν κβ΄, ἐκ τοῦ Πηλέως λαβὼν ἴδιον στρατὸν Μυρμιδόνων, τὸν ἀριθμὸν ͵αχν΄. Καὶ ἀποπλεύσας κατέλαβε τὴν Τροίαν, καὶ εὗρεν εἰς τὰς σκηνὰς τοῦ ἰδίου πατρὸς Ἀχιλλέως Ἱπποδάμειαν, τὴν καὶ Βρισηΐδα, 49 φύλακα τῶν τοῦ Ἀχιλλέως πάντων· ἥντινα ἀποδεξάμενος, εἶχεν ἐν πολλῇ τιμῇ, αἰτήσας αὐτὴν φύλακα εἶναι καὶ τῶν ἑαυτοῦ ἐν τῇ πατρῴᾳ σκηνῇ. Καὶ μετ᾽ ὀλίγον καιρὸν τελευτᾷ ἡ Βρισηῒς νόσῳ βληθεῖσα.

Κάλχας κονδοειδὴς, λευκὸς, ὁλοπόλιος καὶ τὸ γένειον, πολύθριξ, μάντις, καὶ οἰωνοσκόπος ἄριστος.

Τῆς δὲ Τροίας οἱ ἄριστοι ἄνδρες οὗτοι.

Πρίαμος, τῇ ἡλικίᾳ εὐμήκης, μέγας, καλὸς, πυῤῥόχρους, ὑπόγλαυκος, μακρόρινος, σύνοφρυς, εὐόφθαλμος, πολιὸς, 50 καπτάμενος.

Ἕκτωρ μελάγχροος, μακρὸς, πάνυ εὔσαρκος, δυνατὸς ἐν ἰσχύϊ, εὔρινος, οὐλὸς, εὐπώγων, στραβὸς, ψελλὸς, εὐγενὴς, 51 φοβερὸς πολεμιστὴς, καὶ βαρύφωνος.

52 Δηΐφοβος, διμοιραῖος, εὐθώραξ, εὐόφθαλμος, ὑπόσιμος, μελάγχροος, πλατόψις, γενναῖος, εὐπώγων.

Ἕλενος μακρὸς, εὔθετος, λευκὸς, ἰσχυρὸς, ξανθὸς, οἰνωπαεῖς τοὺς ὀφθαλμοὺς ἔχων, μακρόρινος, ἀρχιγένειος, ὑπόκυρτος, φρόνιμος, πολεμιστής.

Τρωΐλος μέγας, εὔρινος, ἁπλόθριξ, μελίχρους, εὐόφθαλμος, μελάνθριξ, δασυπώγων, ἰσχυρὸς, πολεμιστὴς, καὶ δρόμαξ.

Πάρις, ὁ καὶ Ἀλέξανδρος εὐῆλιξ, εὐθενὴς, λευκὸς, εὔρινος, εὐόφθαλμος, μελάγκορος, μελάνθριξ, ἀρχιγένειος, μακρόψις, κάτοφρυς, μεγαλόστομος, εὔχαρις, ἐλλόγιμος, ὠκύτατος, τοξότης εὔστοχος, δειλὸς, φιλάδωρος.

Αἰνείας κονδοειδὴς, παχὺς, εὔστηθος, ἰσχυρὸς, πυῤῥάκης, πλατόψις, εὔρινος, λευκὸς, 53 ἀναφάλας, εὐπώγων.

Malala Chronogr.

A Idomeneus erat ſtatura mediocrem ſuperante, colore nigro, oculis pulchris, membris bene compoſitis, validus, naſu eleganti, barba hirſuta, capite decoro, crine criſpo, audax bellator.

Philoctetes, procerus, membris bene compoſitis, colore nigro, ſuperciliis junctis, ſtrenuus, oculis venuſtis, naſo eleganti, capillo nigro, multoque, ſapiens, jaculandi peritus, magnanimus.

Ajax Locrenſis, procerus, robuſtus, flavus, ſtrabus, eleganti naſo, criſpo, nigroque capillo, barba hiſpida, facie oblonga, audax bellator, magnanimus, mulieroſus.

Pyrrhus, qui & Neoptolemus, corpore magno, pectore firmo, gracilis, B candidus, naſo eleganti, capillo ruſo, & criſpo, oculis ſubcæſiis, grandiuſculiſque, flavis ſuperciliis, barbæ lanugine rufa, facie rotunda, præceps, audax, impatiens, bellator acerrimus. Filius erat hic Achillis, ex Deidamia, Lycomedis filia, qui patris poſt mortem, Græcis id efflagitantibus, ob Achillem fraude ſublatum, paterni ſanguinis in vindictam profectus eſt, a Thetide, atque Peleo avo, miſſus. Navibus itaque XXII. exercituque MDCL. Myrmidonum, a Peleo inſtructus, adverſus Ilium arma movit: ſolvens autem, atque litus Trojanum appulſus, patris tentorium petivit; ubi Hippodamiam, ſive Briſeidem, rerum omnium, quæ Achillis fuerant, cuſtodem inve- C nit. Hanc itaque amplexus, ſummo habuit in honore; eamque, uti ſuis etiam in tentorio paterno proſpiceret, obteſtatus eſt. Non longo autem poſt temporis Briſeis, in morbum incidens, interiit.

Chalchas erat curta ſtatura, candidus, capite, mentoque canus, comatus, vates, atque augur optimus.

Trojanorum vero primarii erant hi.

Priamus, qui ſtatura erat procerus, corpore magno, formoſus, rubicondus, oculis ſubcæſiis, naſutus, ſuperciliis junctis, oculis venuſtis, canus, animo ſedato.

Hector erat colore nigro, procerus, mole corporis ingens, præſtans viribus, D naſo eleganti, crine criſpo, barbatus, ſtrabus, blæſus, generoſus, voce gravioſi, in bello tremendus.

Deiphobus, ſtatura mediocrem ſuperante, pectoroſus, oculis venuſtis, ſubſimus, colore nigro, facie lata, vir ſtrenuus, barbatus.

Helenus, procerus, membris compoſitis, candidus, validus, flavus, oculis vini colorem referentibus, naſutus, lanuginem primam emittens, ſubcurvus, ſapiens, bellator.

Troilus, corpore magno, naſo pulchro, capillitio molli & porrecto, cute flava, oculis venuſtis, capillo nigro, barba hiſpida, robuſtus bellator & curſu velox.

E Paris, qui & Alexander, ſtatura procera, robuſtus, candidus, naſo eleganti, venuſtis oculis, pupillis nigricantibus, capillitio nigro, lanugine prima, facie oblonga, demiſſis ſuperciliis, ore patulo, lepidus, facundus, agilis, jaculandi peritus, meticuloſus, voluptatis amans.

Æneas, curtus, craſſus, pectoroſus, robuſtus, rufus, vultu lato, naſo eleganti, candidus, recalvaſter, barbatus.

Glaucus, robuſtus, prudens, plus.

Antenor, procerus, gracilis, candidus, crine flavo, oculis exiguis, naſo adunco, verſutus, timidus, cautus, multiſcius, facundus.

Hecuba erat crine flavo, oculis venuſtis, ſtatura juſta, eleganti naſo, formoſa, ambitioſa, affabilis, quieta.

Andromache, ſtatura erat mediocrem ſuperante, gracilis, decora, naſo elegante, mamillis pulchris, oculis, & ſupercillis venuſtis, criſpa, ſubflava, occipite comato, facie oblonga, collo venuſto, vultu ridibundo, lepida, & ingenii acuti.

Caſſandra, curta, ore rotundo, candida, ſtructura corporis virili, naſo decoro, oculis venuſtis, pupillis nigricantibus, ſubflava, criſpa, collo venuſto, mammoſa, pedibus parvis; quieta, ingenua, ſacerdos, vates inſignis, omnique præſcia, & virgo ſacra.

Polyxena, procera, munda, candidiſſima, oculis grandibus, capillo nigro, & retrorſum detorto, naſo pulchro, pulchris genis, ſubſima, labiis roſeis, pedibus parvis, virgo ſuavis, & formoſa admodum: quæ XVIII. annos nata, occiſa eſt; ſicuti ſapientiſſimus Dictis Cretenſis quæ ſuperius dicta ſunt, quæque dicturi ſumus omnia de rebus Græcorum ad Ilium geſtis, fideliter deſcripta memoriæ mandavit. Erat enim Dictis iſte Idomenei, (qui cum Græcis in bellum hoc deſcenderat,) amanuenſis; atque, ſimul cum eo, bello interfuit: quarum itaque teſtis oculatus ipſe fuerat, res geſtas diligenter in hiſtoriam retulit. Qui vero ab Agamemnone, & Menelao regibus, Græcorum in partes vocati advenerunt, quiſque cum exercitu, navibuſque ſuis, a Dicti memorantur hunc in modum. Primus omnium erat Agamemnon, Atrei filius, Mycenarum rex, cum navibus centum, præter alias XXX. onerarias. Menelaus, Leiſtus, Archeſilaus, Prothoenor, & Clonius, cum navibus L. Elpenor ex Eubœa, cum navibus LX. Menelaus, Pliſthenis filius ex Sparta, cum navibus lx. Diomedes ex Argis, cum navibus XXC. Aſcalaphus, & Jalmenas, cum navibus XXX. Schedius, & Epiſtrophus, cum navibus XL. Meges ex Doliche Helladica, cum navibus XL. Ajax Telamonias ex Salamine, cum navibus XL. Neſtor, cum navibus XC. Thoas, cum navibus XL. Agenor & Teuthides cum navibus lx. Prothous, & Magnitor, cum navibus xl. Eumenus, navibus XI. Nereus, ex Mycene, cum navibus III. Chalias ex Tricca, cum navibus xl. Leonteus, & Polypetes, cum navibus xl. Amphygenias, ex Ilio, cum navibus xliii. Meneſtheus ex Athenis, cum navibus l. Idomeneus, & Meriones, ex Creta, cum navibus XXC. Uliſſes, ex Ithaca Cephaleniæ, cum navibus XII. Tlepolemus, cum navibus IX. Ajax Locrenſis, cum navibus IX. Achilles, & Patroclus, ex Argis Helladis, cum navibus l. Proteſilaus, & Podarces, cum navibus xl. Palamedes, cum navibus XII. Philoctetes, ex Mothone, cum navibus XII. Nereus, ex Perrhebis, cum navibus XXII. Sorthes, Philippus, atque Antiphus, cum navibus lxxviii. Sunt autem omnes Græcorum naves numero MCCl. Græci vero, juxta ac io-

A Γλαῦκος, ἰσχυρὸς, φρόνιμος, εὐσεβής.

Ἀντήνωρ μακρὸς, λεπτὸς, λευκὸς, ξανθὸς, μικρόφθαλμος, ἀγκυλόρινος, δόλιος, δειλὸς, ἀσφαλὴς, πολυΐστωρ, ἐλλόγιμος.

Ἑκάβη μελίχροος, εὐόφθαλμος, πλεία, εὔρινος, ὡραία, φιλότιμος, εὐόμιλος, ἥσυχος.

Ἀνδρομάχη διμοιριαία, λεπτὴ, εὔστολος, [54] εὔρινος, εὔμασθος, εὐόφθαλμος, εὔοφρυς, οὐλὴ, ὑπόξανθος, ἐπιθάκομος, [55] μακροχαρακτῆρος, εὐτράχηλος, [56] γελασίνας ἔχουσα ἐν ταῖς παρειαῖς, εὔχαρις, γοργή.

Κασάνδρα, κονδοειδὴς, στρογγυλόψις, λευκὴ, ἀνδροειδὴς τὴν πλάσιν, εὔρινος, εὐόφθαλμος, μελάγ-
B χορος, ὑπόξανθος, οὐλὴ, εὐτράχηλος, ὀγκόμασθος, μικρόπους, ἥσυχος εὐγενὴς, ἱερατικὴ, μαντὶς, ἀκριβὴς, καὶ πάντα προλέγουσα, ἀσκητικὴ, παρθένος.

Πολυξένη μακρὰ, καθαρεία, [57] λευκὴ πάνυ, μεγαλόφθαλμος, μελάνθριξ, ἐπισθόκομος, εὔρινος, εὐπάρειος, μικρόσιμος, ἀνθηρόχειλος μικρόπους, παρθένος, εὔχαρις, ὡραία πάνυ, οὖσα ἐνιαυτῶν ιή. ἐσφάγη, [58] καθὼς ὁ σοφώτατος Δίκτυς, ὁ ἐκ τῆς Κρήτης ὑπεμνηματίσατο μετὰ ἀληθείας τὰ προγεγραμμένα, καὶ τὰ λοιπὰ πάντα τῶν ἐπὶ τὸ Ἴλιον ἐπιστρατευσάντων Ἑλλήνων. Ἦν γὰρ μετὰ τοῦ Ἰδομενέως, τοῦ προμάχου τῶν Δαναῶν, τοῦ κατελθόντος εἰς τὸν πόλεμον ἅμα τοῖς ἄλ-
C λοις Ἀχαιοῖς· συγγραφεὺς γὰρ ἦν τοῦ Ἰδομενέως ἐτύγχανεν ὁ αὐτὸς Δίκτυς, καὶ ἑωρακὼς ἀκριβῶς τὰ τοῦ πολέμου, καὶ συγγραψάμενος, ὡς παρὼν τότε ἐν τοῖς χρόνοις ἐκείνοις μετὰ Ἑλλήνων. Ὅστις ἐξέθετο καὶ τοὺς προτραπέντας ὑπὸ Ἀγαμέμνονος καὶ Μενελάου βασιλέων, καὶ τοὺς ὁπλισαμένους, καὶ κατελθόντας μετὰ τοῦ στόλου ἐπὶ τὸ Ἴλιον, ἕκαστον ἔχοντα ἴδιον στρατὸν καὶ ναῦς. Ὅστις πρὸ πάντων ἐξώρμησεν [59] Ἀγαμέμνων, υἱὸς Ἀτρέως, Μυκηνῶν βασιλεὺς, σὺν νηυσὶν ρ΄. καὶ εἰς λόγον ἀποστροφῆς τῶν στρατοπέδων, νῆας λ΄. [60] Μενέλαος, καὶ Λήϊτος, καὶ Ἀρκεσίλαος, καὶ Προθοήνωρ, καὶ Κλόνιος, σὺν νηυσὶν ν΄. Ἐλεφήνωρ ἐξ Εὐβοίας, σὺν νηυσὶν ξ΄. Μενέλαος δὲ υἱὸς Πλεισθένους, ὁ τῆς Σπάρ-
D της βασιλεὺς, σὺν νηυσὶν ξ΄. Διομήδης ἐξ Ἄργους, νηυσὶν π΄. Ἀσκάλαφος, καὶ Ἰάλμενος, σὺν νηυσὶν λ΄. Σχεδίος, καὶ Ἐπίστροφος, σὺν νηυσὶ μ΄. Μέγης, ἐκ Δολίχης τῆς Ἑλλάδος, σὺν νηυσὶ μ΄. Αἴας Τελαμώνιος, ἐκ τῆς Σαλαμῖνος, σὺν νηυσὶ μ΄. Νέστωρ, σὺν νηυσὶν ϙ΄. Θόας, σὺν νηυσὶ μ΄. Ἀγήνωρ, καὶ Τενθρέδης, σὺν νηυσὶν ξ΄. Πρόθοος, καὶ Μαγνήτωρ, σὺν νηυσὶ μ΄. Εὔμηλος, σὺν νηυσὶν, ια΄. Νιρεὺς, ἐκ Μυκήνης, σὺν νηυσὶ γ΄. Χαλίας, ἐκ Τρίκκης, σὺν νηυσὶ μ΄. Λεοντεὺς, καὶ Πολυποίτης, σὺν νηυσὶ μ΄. [61] Ἀμφιγένειας, ἐξ Ἰλίου, σὺν νηυσὶ μγ΄. Μενεσθεὺς, ἐξ Ἀθηνῶν, νηυσὶ ν΄. Ἰδομενεὺς, καὶ Μηριόνης, ἐκ Κρήτης, σὺν νηυσὶν π΄. Ὀδυσσεὺς, ἐκ [62] Κεφαλληνίας Ἰθάκης, σὺν
E νηυσὶν ιβ΄. Τληπόλεμος, σὺν νηυσὶν θ΄. Αἴας ὁ Λοκρὸς, σὺν νηυσὶν θ΄. [63] Ἀχιλλεὺς, ἐκ τοῦ Ἄργους τῆς Ἑλλάδος, σὺν Πατρόκλῳ, σὺν νηυσὶ ν΄. Πρωτεσίλαος, καὶ Ποδάρκης, σὺν νηυσὶ μ΄. Παλαμήδης, σὺν νηυσὶ ιβ΄. Φιλοκτήτης, ἐκ Μεθώνης, σὺν νηυσὶν κβ΄. Σώρθης, Φίλιππος, Ἄντιφος, σὺν νηυσὶν οη΄. [64] Αἱ πᾶσαι νῆες τῶν Ἑλλήνων ασν΄. οἳ ἀπέπλευσαν, καὶ τὰ ἴδια μανδάτα, πρῶτον εἰς τὴν Αὐλίδα χώραν, κἀκεῖ-

θεν ἐπιστάντες τῇ χώρᾳ τῶν Φρυγῶν, ἐξεπόρθησαν A τὰ αὐτῶν βασίλεια, ὡς προγέγραπται, παραλαβόντες, Πρίαμον βασιλέα, καὶ φονεύσαντες αὐτὸν, καὶ Εκάβην βασιλίδα, τοὺς δὲ αὐτῶν παῖδας αἰχμαλώτους εἰληφότες, καὶ πάντα τὰ βασίλεια ἐξαρπασάμενοι, ὑπέστρεψαν εἰς τὰς ἰδίας χώρας. Κατῆρξεν οὖν ἡ βασιλεία Εφέσου τῆς Ασίας πάσης, καὶ Τροίας τῆς Φρυγίας, τὰ πάντα ἔτη ασιθ΄.

Μετὰ οὖν τὴν ἅλωσιν τῆς Τροίας, πάντες οἱ Αχαιοὶ, μερισάμενοι τὴν πραῖδαν, καὶ τὰ χρήματα, ἐξορμῆσαι βουλόμενοι ἐπὶ τὰς ἰδίας πατρίδας, τὰς ναῦς ἑαυτῶν ἑτοιμάσαντες, ἔνιοι μὲν ἀπέπλευσαν, [63] φανεροὶ δὲ προσέμεινον, Αἴαντος τοῦ Τελαμωνίου, καὶ Οδυσσέως, καὶ Διο- B μήδους εἰς μάχην ἐλθόντων. Ο γὰρ Τελαμώνιος Αἴας ἐζήτει λαβεῖν τὸ βρέτας, ὅπερ ἐστὶ τὸ Παλλάδιον, [66] ζώδιον τῆς Πάλλαδος μικρὸν ξύλινον, ὃ ἔλεγον εἶναι τετελεσμένον εἰς νίκην, [67] φυλάττοντα τὴν πόλιν ἔνθα ἀπόκειται ἀπαράληπτον. Τὸ δὲ αὐτὸ Παλλάδιον ἔδωκε τῷ Τρωῒ βασιλεῖ, μέλλοντι κτίζειν τὴν πόλιν, Ασίας τις, φιλόσοφος, καὶ τελεστής. καὶ ὑπὲρ εὐχαριστίας ὁ Τρῶος βασιλεὺς, εἰς μνήμην αὐτοῦ, τὴν ὑπ' αὐτοῦ οὖσαν χώραν πᾶσαν, τὴν πρώην λεγομένην Επίτροπον, [68] Ασίαν μετεκάλεσεν. Τοῦτο δὲ τὸ βρέτας Οδυσσεὺς καὶ Διομήδης ἔκλεψαν, κατὰ γνώμην τοῦ [69] Αντηνόρος, ἐξάρχου τῶν Τρώων, (οὗτινος ἡ γυνὴ, ὀνόματι Θεανὼ, ἦν ἱέρεια τῆς Πάλλαδος, ὅπου τὸ αὐτὸ βρέτας ἀπέκειτο,) C εἰσελθόντες νυκτὸς οἱ περὶ τὸν Οδυσσέα καὶ Διομήδην ἐν τῇ Τροίᾳ, καὶ παρακοιμηθέντες εἰς τὸ ἱερὸν τῆς Πάλλαδος, [80] ὅτε τὰς ἑορτὰς τῶν Αναθημάτων εἶχον οἱ Φρύγες, καὶ οἱ Ελληνες. Εποίησαν δὲ τοῦτο οἱ Δαναοὶ, ἐπειδὴ ἐδόθη αὐτοῖς χρησμὸς, ὅτι οὐ δυνατὸν ὑμᾶς παραλαβεῖν τὴν Τροίαν, [81] εἰ μὴ τὸ Παλλάδιον ἀφέληθῇ. Καὶ ἐζήτει λαβεῖν αὐτὸ ὁ Τελαμώνιος Αἴας εἰς τὴν ἰδίαν αὐτοῦ πατρίδα, λέγων· [82] Εμοὶ ἐχρεώστηται· ἔκαμον γὰρ Αχαιοῖς. Αρκεῖ μοι γὰρ ἡ παρὰ Εκτορος εἰς ἐμὲ [83] γενομένη παραίτησις, ἐν τῇ παρ' ἐμοῦ πρὸς αὐτὸν μονομαχίᾳ. Καὶ πάλιν ἐποίησα ἔφοδον ἐπὶ τὴν πύλην τοῦ Ιλίου, μόνος διώξας τοὺς Τρῶας, καὶ σώσας τὰς νῆας πάντων ὑμῶν Ελλήνων· καὶ πολλοὺς τῶν Τρώων D ἥρωας ἄνδρας βαλὼν, οὐκ ἐτρώθην. Αρκεῖ δέ μοι, νομίζω, καὶ τοῦτο πρὸς δόξαν, τὸ ἀγάγαι τὸ σῶμα τοῦ Αχιλλέως εἰς τὰς σκηνὰς ἐκ τοῦ ἱερῷ [84] τοῦ Θυμβρίου Απόλλωνος.

Ο δὲ Οδυσσεὺς ἀνθίστατο αὐτῷ, λέγων· ‘ὅτι ἐγὼ αὐτὸ λαμβάνω εἰς τὴν ἐμὴν πόλιν· ὑπὲρ γὰρ πλεῖον μᾶλλον κέκμηκας Ελλήνων. Εξ ἀρχῆς γὰρ, μετὰ τὴν τῆς Ελένης ὑπὸ Πάριδος κλοπὴν, εἰς τὸ Ιλιον ἐξώρμησα, σὺν Παλαμήδῃ, καὶ Μενελάῳ βασιλεῖ. Ομοίως δὲ καὶ τοὺς βασιλεῖς, καὶ τοὺς ἥρωας ἐγὼ πανταχόθεν προσκαλεσάμενος. ὡσαύτως δὲ καὶ τὸν θάνατον τοῦ Πάριδος ἐγὼ κατεργασάμενος. Συμβολῆς γὰρ, ὡς ἴστε, Τρώων καὶ E Ελλήνων γενομένης, καὶ πολλῶν πεσόντων, ἱσταμένων τῶν τὰ πρῶτα φερόντων τῆς Τροίας καὶ ὑμῶν τῶν ἡγεμόνων Ελλήνων, καὶ πρὸς ἀλλήλους ἐπικειμένων, κρῖναι τὸν πόλεμον· ἐγὼ προτρεψάμενος τὸν ἥρωα Φιλοκτήτην κατὰ Πάριδος προσκαλέσασθαι τοξικὴν μονομαχίαν. Καὶ ἐξαίφνης διὰ μέσου τῶν βασιλέων ὁ Φιλοκτήτης ἐξελθὼν, προσκαλεῖται τὸν Πάριδα εἰς μονομαχίαν τοξικήν. Ακούσας δὲ ὁ Πάρις, ἐξώρμησε καὶ αὐτὸς κα-

A ter ſe decretum fuerat, navibus conſcenſis, in Aulidem regionem primum delati ſunt; inde vero Phrygiam aggreſſi, vaſtatiſque Phrygum regionibus, uti ſuperius dictum, Priamum regem, Hecubamque reginam neci dederunt: liberiſque eorum abductis, opibuſque Phrygum direptis omnibus, reverſi ſunt quiſque in regionem ſuam. Duravit itaque regnum Epheſinum, quod Trojæ Phrygianæ fuit, atque Aſiæ totius, in univerſum annos CCMXIX.

Troja capta, Argivi præda omni, pecuniiſque inter ſe diviſis claſſem adornabant, in patriam quiſque ſuam reverſuri. Solventibus igitur nonnullis, remanſerunt tamen plurimi, ob contentionem inter Ajacem Telamonium, U- B liſſem, ac Diomedem, obortam. Ajax enim Telamonius Palladium quærebat ſibi; nempe, parva illa Palladis ſtatua lignea, quæ ritu (ut ajunt) myſtico parabatur, in victoriam ſcilicet, & ut urbem in qua ſervabatur, inexpugnabilem præſtaret. Palladium iſtud Aſius quidam, Philoſophus, ac Myſta, Troi regi obtulerat, urbis fundamenta jacturo: cujus in gratiam rex Tros, univerſam ditionem ſuam, Epitropum ante vocatam, Aſiam, Aſii Philoſophi in memoriam, denominavit. Palladium hoc Uliſſes, ac Diomedes, nocturno tempore Trojam ingreſſi, Palladis ad fanum obdormientes, interim dum a Græcis, Phrygibuſque Feſta Anathe- C matum celebrarentur, clam abſtulerunt: hoc autem ex conſilio Antenoris, qui ex Trojanorum ducibus erat: & cujus uxor, Theano, ſacerdos Palladi inſerviebat, ubi Palladium hoc reponebatur. Nimirum Græci ex Oraculo edocti fuerant, Trojam non aliter occupari poſſe, niſi Palladium illud inde ſurriperetur. Depoſcebat autem hoc ſibi Telamonius Ajax, uti in patriam ſuam deportaret. Quippe mihi (inquit) merito debetur, qui pro Archivis tot ſuſtinui. Satis equidem mihi eſſet, cui Hector ſingulari certamine congreſſurus, cedebat impar. Sed etiam propulſatis hoſtibus, ego Ilii ad portas viam ſolus aperui, veſtrumque omnium navi- D bus conſervatis, complures Trojanorum Heroas, necdum ſauciatus ipſe vulneravi. Sed & abunde mihi eſt in gloriam, quod Achillis corpus, Thymbræi Apollinis fano extractum, ad caſtra deduxi.

Cæterum Uliſſes contra locutus: Quin potius hoc mihi debetur, quod in urbem meam deportarem. Laboribus enim Meis non Tu majoribus Argivos demeruiſti. Ab ipſis enim belli primordiis poſt raptam a Paride Helenam, ego adverſus Ilium, cum Palamede, & Menelao rege, arma movi. Reges ego, Heroaſque undique accerſitos, in partes vocavi: ſed & Paridi necis auctor ipſe fui. Cum enim, (uti noſtis) prælio inter Trojanos Græcoſque commiſ- E ſo, plurimi utrinque ciciderunt, inſtantibus interim, & urgentibus invicem utriuſque aciei Ducibus, ut bellum decerneretur; Heroem Philocletem ego hortatus ſum, uti Paridem ad ſingulare certamen ſagittis tentandum provocaret. E veſtigio igitur Regum per medium egreſſus Philocletes, ad pugnam ſagittariam Paridem provocat: quo Paris audito, egreſſus & ipſe eſt, una cum

fratre Deiphobo ſagittarius. Tum ego ſtationis intervallum illis dimenſus ſum. Paris itaque, cui ſortito obvenerat, uti prior hoc faceret, ſagittam emiſit; ſed a ſcopo aberravit. Philocletes autem, me interim adhortante, bono ut eſſet animo, ſagitta viciſſim, Paridem impetens, manum ejus ſiniſtram tranſadigit: ſtatimque alteram emittens ſagittam, dextro eum oculo vulneravit. Ejulavit interim Paris, jam terga daturus, cum Philocletes, tertia ſagitta emiſſa, pedes ejus juxta malleolos transfixit: ceciditque tandem Paris. Repto igitur ejus corpore, fugam capeſſunt Trojani; in urbem vero delatus filios ſuos tres, quos ex Helena ſuſceperat, Bunimum, Corythæum, & Ideam, ad ſe vocavit: quos ubi adſtare ſibi parvulos conſpexit, exanimis remanſit; ſub noctem vero mediam, ſpiritum efflavit. Quem videns uxor ejus, quam priorem habuit, Oenoe, mortem ſibi laqueo conſcivit. Helenam vero in uxorem ſibi accepit Deiphobus, alter Priami filius, qui extremis membris a Menelao rege mutilatus eſt; uti ſatis hoc vobis omnibus notum. Conſilium & id meum fuit, uti Pyrrhus Heros Polyxenam ad Achillis tumulum jugularet. Tum vero Uliſſes, elata voce, Quis mihi (inquit) æquiparandus eſt, qui Paridi exilium adſtruxi, in Menelai, Achillis, & Græcorum omnium vindictam?

Huic igitur Agamemnon, exercituſque pars magna acclamavit. Tum vero Uliſſes; ſed neque reticendum (inquit) mihi exiſtimo, quod ulterius periculorum ſubivimus, ego, ac Diomedes, Palladium ſurripientibus: quomodo (inquam) Trojæ cum Barbaris agentes quæcunque iis acciderant, de his omnibus, caſtra per noctem repetentes, vos Duces certiores fecerimus; quæ nunc etiam repetere libet. Trojanis pro tempore Feſta Anathematum celebrantibus, interim dum ſacra in urbe peragerentur, Apollinis ad aram portentum accidit hujuſmodi. Igneum altari, ſacrificio immolando, rite admovebant: illud vero non comburitur. Sæpiuſculeque repetitus ignis, non exarſit tamen: quin & ea, quæ altari imponebantur, omnia in terram deciderunt. Acceſſere his etiam alia prodigia quæ Trojani animadvertentes, adverſum ſibi aliquid denunciari dixerunt. Antenor itaque, Priamo rege, ducibus, exercituque Trojano id ab eo flagitantibus, ad vos Reges miſſus eſt legatus; nempe Danaos exoratum, uti pacem ipſis pretio conſtituto reddatis. Quorum omnium nos notitiam aſſequuti, caſtra repetentes vobis indicavimus. Antenor autem, Legatione ſuſcepta, Trojanorum, & Priami nomine, orationem habuit hujuſmodi. Græcorum qui reges eſtis, non amplius quæ hoſtium, ſed amicorum quæ ſunt, facite. Delictorum noſtrorum, quas debuimus, pœnas dedimus. Pro injuria enim a Paride Menelao facta, luit Ilium: quod cæſorum in bello ſepulchra latis teſtantur. En vobis pretium, quo nos bello reſidui liberos noſtros, patriam, Deoſque redempturi ſumus. Quin igitur, Græci cum ſitis, ſupplices nunc veſtros, olim qui contumaces, pretio liberetis. Nobis vero omnibus Antenori annuentibus,

A ἐνίκησεν αὐτὸν τοξεύσας, καὶ ἅμα Δηϊφόβῳ, τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ. Ἐξελθὼν δὲ διεμέτρησα αὐτοῖς διαστήματος τόπον, ποῦ ἔχρην αὐτοὺς ἑστάναι. Καὶ λαβόντων αὐτῶν κλῆρον, ἔλαχε τῷ Πάριδι πρώτῳ τοξεῦσαι. Ῥίψας δὲ ὁ Πάρις, ἀποτυγχάνει. 85 Θαρσεῖν δὲ Φιλοκτήτῃ κράξας ἀντετόξευσεν ὁ Φιλοκτήτης, καὶ διαπείρει τὴν Πάριδος τὴν ἀριστερὰν χεῖρα. Καὶ εὐθὺ δευτέραν ἀκοντίσας, τὸν δεξιὸν αὐτοῦ ὀφθαλμὸν ἐπήρωσεν· οἰμώζοντος δὲ αὐτοῦ, καὶ ἀποστραφέντος, πέμψας ἑτέραν σαγίτταν, τοὺς αὐτοῦ πόδας 86 φιβλοῖ ἐπὶ τὰ σφυρά· καὶ πίπτει ὁ Πάρις. Καὶ φεύγουσι πάντες, ἁρπάσαντες τὸ σῶμα Πάριδος· καὶ ἐν τῇ πόλει εἰσελθὼν, ἐκάλεσε τοὺς τρεῖς υἱοὺς αὐτοῦ, οὓς εἶχεν ἐκ τῆς Ἑλένης, 88
B τὸν Βούνιμον, καὶ Κορυθαῖον, καὶ Ἴδεον· οὕστινας ἑωρακὼς μικροὺς, ἄπνοος ἔμεινε, καὶ περὶ μέσης νυκτὸς τὴν ψυχὴν ἔδωκε. 88 Καὶ ἑωρακυῖα αὐτὸν ἡ προτέρα γυνὴ αὐτοῦ 89 Οἰνόη, 90 ἑαυτὴν ἀπεχρήσατο ἀγχόνῃ. Καὶ ἔλαβε τὴν Ἑλένην γυναῖκα Δηΐφοβος, ὁ ἄλλος υἱὸς τοῦ Πριάμου, ὃς 91 ἀκρωτηριάσθη ὑπὸ Μενελάου βασιλέως, πάντες ἐπίστασθε. Καὶ Πολυξένην δὲ ἐγὼ συμβουλεύσας ἦξαι πρὸς τύμβον Ἀχιλλέως σφαγιασθῆναι ὑπὸ τοῦ ἥρωος Πύρρου. Καὶ ἀνακράξας Ὀδυσσεὺς ἔφη· Τίνος ἀντάξιός εἰμι, κατασκευάσας ὀλέσθαι Πάριδα, πρὸς ἐκδίκησιν Μενελάου, καὶ Ἀχιλλέως, καὶ τῶν Ἑλλήνων πάντων;

C Καὶ εὐφήμησεν αὐτὸν ὁ Ἀγαμέμνων, καὶ πολλοὶ τοῦ στρατοῦ. Καὶ πάλιν Ὀδυσσεὺς εἶπεν· Οὐ σιγήσομαι καὶ τοὺς λοιποὺς μου κινδύνους, οὓς ἅμα Διομήδῃ ὑπέστην, ὅτι τὸ θεῖον βρέτας ἀφελέσθαι ἐβουλήθημεν. Πῶς ἐν Ἰλίῳ διατρίβοντες σὺν τοῖς Βαρβάροις, καὶ τὰ συμβαίνοντα αὐτοῖς ἅπαντα, νυκτὸς εἰς τὸ στρατόπεδον ἐξερχόμενοι, ἀπηγγείλαμεν ὑμῖν τοῖς βασιλεῦσι, διηγούμενοι ἅτινα καὶ νῦν εἴπω. 92 Θυσιῶν γὰρ τότε ἐπιτελουμένων τῶν Τρώων κατὰ τὸν καιρὸν τῶν Ἀναθημάτων, συμβαίνει σημεῖον γενέσθαι τοιοῦτον εἰς τὴν πόλιν, ἐπὶ τὸν βωμὸν τοῦ Ἀπόλλωνος. Βάλλουσι πῦρ εἰς τὸν βωμὸν, διὰ τὴν θυσίαν· τὰ δὲ οὐκ ἐκαίοντο. Καὶ πολλάκις προσφερομένου τοῦ πυρὸς, καὶ μὴ καιομένου,
D πίπτει τὰ ἐν τῷ βωμῷ πάντα εἰς τὸ ἔδαφος. Γινομένων δὲ καὶ ἄλλων σημείων, οἱ τῆς εἰδότες λέγουσιν, οὐκ ἀγαθὸν αὐτοῖς εἶναι τὸν οἰωνόν. Καὶ ἀναγκάζουσι τὸν 93 Ἀντήνορα οἱ ἔξαρχοι τῶν Τρώων, καὶ ὁ Πρίαμος, καὶ ὁ στρατὸς, ὥστε ἐξελθεῖν πρὸς ὑμᾶς τοὺς βασιλεῖς, καὶ διὰ τῆς ἰδίας πρεσβείας πεῖσαι τοὺς Δαναοὺς ὑμᾶς λαβεῖν λύτρα, καὶ διαλῦσαι τὸν πόλεμον. Καὶ ταῦτα πάντα ἱστορήσαντες ἡμεῖς, ἐξελθόντες ἀνηγγείλαμεν πᾶσιν ὑμῖν. Ὁ δὲ Ἀντήνωρ κατέφθασεν, ἐξελθὼν εἰς πρεσβείαν· καὶ ἔφη ταῦτα ὡς ἐκ Πριάμου, καὶ τῶν λοιπῶν. Βασιλεῖς Ἑλλήνων ὄντες, φίλων ἔργα διαπράξασθε καὶ μὴ πολεμίων. Πάντα ἐπάθομεν, ὅσα ἐχρῆν παθεῖν τοὺς ἡμαρτηκότας. Ἀνθ᾽
E ὧν γὰρ Ἀλέξανδρος, ὁ καὶ Πάρις, Μενέλαον ἠδίκησε, δίκας δέδωκε τὸ Ἴλιον· καὶ μαρτυροῦσιν οἱ τάφοι τῶν 94 ἐν ταῖς μάχαις ἀπολωμένων. 95 Οἱ οὖν περιληφθέντες ἡμεῖς λύτρα φέρομεν ὑμῖν, ὑπὲρ Θεῶν, ὑπὲρ πατρίδος, ὑπὲρ παίδων. Ἀλλ᾽ Ἕλληνες ὄντες, τοὺς ποτε ἀπειθεῖς, νῦν δὲ ἱκέτας, σώσατε, χρημάτων τιμωμένων. 96 Πεισθέντες δὲ ὑμεῖς πάντες τῷ Ἀντήνορος, ἐξεπέμψατέ με, καὶ σὺν ἐμοὶ τὸν Διομήδην,

πρὸς Πρίαμον, τυπῶσαι τὴν ποσότητα τῶν χρημάτων. A Εἰσελθόντων δὲ ἡμῶν ἐν τῇ Τροίᾳ πρὸς Πρίαμον, καὶ πολλῶν κινηθέντων, ἐτυπώσαμεν δοθῆναι ὑμῖν [97] χρυσίου τάλαντα β', καὶ πρὸς τούτοις ἴσα ἀργύρου. Καὶ [98] ἐπανήλθαμεν πρὸς ὑμᾶς, ἀπαγγείλαντες τὰ δόξαντα. Καὶ ἐκομισάμεθα τὰ τυπωθέντα, πάντας ὑμᾶς ὁρκώσας ἐν ταῖς θυσίαις, μὴ ἀποπλεῦσαι ἐξ Ἰλίου, πρὶν ἂν ποιήσαντες [99] τὸν δούρειον ἵππον ἁρμοδίοις ξύλοις, καὶ κοσμήσαντες αὐτὸν πάσῃ ἀρετῇ, [100] δόξωμεν ἀποπλέειν ἄντικρυς εἰς τὴν Τένεδον, καίοντες τὰς σκηνὰς ἡμῶν καὶ νομίσαντες οἱ Βάρβαροι, [101] ὅτι ἐξωρμήσαμεν, μένωσιν ἄνετοι εὐωχούμενοι· καὶ νυκτὸς ὑποστρέψαντες ἀπὸ τῆς Τενέδου, καὶ εἰσελθόντες, πυρίκαυστον τὴν πόλιν ποιήσαντες, καὶ Πρίαμον ἀνελόντες, [102] B ἀποδώσομεν τὴν Ἑλένην εἰς τὰ βασίλεια τοῦ Πλεισθένους. Καὶ τῆς ἐμῆς βουλῆς κρατησάσης, παρέσχον ἡμῖν οἱ θεοὶ νίκην κατὰ τῶν Βαρβάρων. ὑμεῖς οὖν οἱ βασιλεῖς, καὶ ἥρωες, κριταὶ γένεσθε τῶν ἐμῶν καμάτων.

Καὶ ἀντεποιεῖτο τοῦ Ὀδυσσέως ὁ Ἀγαμέμνων, καὶ ὁ Διομήδης, καὶ ὁ τούτων στρατός. τοῦ δὲ Τελαμωνίου Αἴαντος, ἀντείχετο ὁ Νεοπτόλεμος Πύρρος, ὡς ἐκ γένους αὐτοῦ ὑπάρχων, καὶ ὁ τούτου στρατός. Πολλῶν δὲ ἄλλων κινηθέντων μεταξὺ αὐτῶν ἄχρις ἑσπέρας, τέλος ἔδοξεν, ὥστε λαβεῖν ἐν παραθήκῃ, ἕως τῆς ἐπιφωσκούσης ἡμέρας, τὸν Διομήδην τὸ Παλλάδιον, καὶ τοῦτο φυλάξαι, καὶ C ἕκαστον αὐτῶν ἀνεθῆναι, ἵνα κατὰ τὴν ἑξῆς τύπος δοθῇ, τινι ἐξ αὐτῶν χρὴ δοθῆναι τὸ Παλλάδιον. Ὁ δὲ Αἴας, γενόμενος κατὰ τοῦ Ὀδυσσέως, καὶ Ἀγαμέμνονος, καὶ Διομήδους, ἀνεχώρησεν εἰς τὸ ἴδιον αὐτοῦ παπυλεῶνα· καὶ διὰ νυκτὸς, σιδήρῳ ἐσφάγη ὁ Αἴας. Καὶ τῇ πρωῒ εὑρέθη τὸ λείψανον αὐτοῦ. καὶ ἐστασίασεν ὁ στρατὸς αὐτοῦ, καὶ τοῦ Πύρρου, κατὰ τοῦ Ὀδυσσέως, θέλων αὐτὸν φονεῦσαι. Καὶ λαβὼν τὰ ἴδια πλοῖα ὁ Ὀδυσσεύς, ἔφυγεν, ἀποπλεύσας ἐπὶ τὴν Ποντικὴν θάλασσαν. Καὶ διατρίψας ἐκεῖ καιρὸν, ἐπανῆλθεν ἐκεῖθεν, [103] βουλόμενος εἰς τὴν Ἰθάκην πόλιν εἰς τὴν ἰδίαν αὐτοῦ πατρίδα, μετὰ τῶν ἰδίων νηῶν αὐτοῦ καὶ τοῦ ἰδίου στρατοῦ. Καταντήσας δὲ [104] D εἰς χώραν, λεγομένην Μαρωνίδα, ἀνθίστασιν ὑπέστη ἀπὸ τῶν τῆς χώρας. Καὶ πολεμήσας ἐνίκησεν αὐτοὺς, καὶ πολλῶν χρημάτων κύριος ἐγένετο. Καὶ ὑπολαβὼν, ὅτι εἰς οἱανδήποτε χώραν καταντᾷ, πάντως ὅτι καὶ τοὺς τῆς αὐτῆς χώρας νικᾷ, καὶ τὸν πλοῦτον ἑκάστης αὐτῶν χώρας ἀποκτήσεις κομίζεσθαι· καταφθάσας τὴν Λωτοφάγων λεγομένην χώραν, συνέβαλε μετ' αὐτῶν πόλεμον. Καὶ ἐνίκησαν αὐτὸν οἱ τῆς αὐτῆς χώρας, μικροῦ δεῖν ὀλέσαι πάντας· κἀκεῖθεν φυγὼν, ἀνήχθη χειμαζόμενος, μετὰ πλεῖστον πλοῦν εἰς τὴν λεγομένην Σικίλαν νῆσον, τὴν νυνὶ λεγομένην Σικελίαν. Ἡ δὲ νῆσος αὕτη ἦν μεγάλη πάνυ, [105] διῃρημένη εἰς τρεῖς ἀδελφοὺς, μεγάλους καὶ δυνατοὺς, καὶ τὰ ἀλλήλων φρονοῦντας, λέγω δὴ, εἰς Κύκλωπα, καὶ Ἀντιφάντην, καὶ Πολύφημον, [106] υἱοὺς E γενομένους τοῦ Σικάνου, βασιλέως τῆς αὐτῆς νήσου. Ἦσαν δὲ οἱ αὐτοὶ τρεῖς ἀδελφοὶ ἄνδρες χαλεποὶ, καὶ μηδέποτε ξένους ὑποδεχόμενοι, ἀλλὰ καὶ ἀναιροῦντες. Καὶ καταντήσας σὺν τῶν ναυσὶν αὐτοῦ, καὶ τῷ στρατῷ ὁ Ὀδυσσεὺς, εἰς τὸ διαφέρον μέρος τῷ Ἀντιφάντῃ, συνέβαλε πόλεμον μετὰ τοῦ Ἀντιφάντου, καὶ τοῦ στρατοῦ αὐτοῦ, [107] τῶν λεγομένων Λεστρυγόνων. Καὶ κτείνουσιν ἱκανοὺς

miſſi ſumus ad Priamum, ego, ac Diomedes, ut de pecuniarum pondere ſtatueremus. Trojam vero ad Priamum ingreſſi, multiſque invicem agitatis, decrevimus tandem uti auri talenta duo, totidemque præterea argenti, vobis darentur. Deinde vero ad caſtra reverſi, de pactis vos certiores fecimus, deſignato ſimul pecuniarum pondere vobis contradito. Quin etiam ſacrificia vobis peragentibus, juramento obſtrinxi univerſos, prius ab Ilio ne ſolveritis, quam Equo Durio, aptiſſimis lignorum juncturis, & artificio omni, affabre compacto, Tenedam verſus, Inſulam appoſitam navigare videremur, tentoriis noſtris incendio datis: ut Barbari interim exiſtimantes diſceſſiſſe nos, ſecure agerent, Genio indulgentes: Nos vero, nocte ingruente, a Tenedo reverſi, Trojam ingrederemur, urbeque in flammas verſa, Priamoque rege ſublato, Helenam, receptam in Pliſthenis regna, tandem deduceremus. Conſilio itaque meo ubique obtinente, Dii victoriam nobis in Barbaros dederunt. Proinde vos Reges, atque Heroes, rerum a nobis geſtarum appello Judices.

Agamemnon itaque, & Diomedes, horumque exercitus, ab Uliſſis parte ſteterunt: Pyrrhus autem Neoptolemus, cum ſuis, ab Ajacis Telamonii, utpote qui genere ei propinquus eſſet. Cæterum multis aliis inter duces ad veſperam uſque agitatis, tandem viſum eſt, uti Palladium Diomedes apud ſe depoſitum ſervaret, in mane proximum; uterque interim ut quieſceret, donec mane proximo decerneretur, cui pro meritis Palladium daretur. Ajax itaque Uliſſi, Agamemnoni, ac Diomedi offenſus, in tentorium ſuum ſe recepit: ubi per noctem gladio occiſus eſt; invento ibi luce proxima cadavere. Ajacis itaque Pyrrhique exercitus adverſus Uliſſem inſurgebant, eum interfecturi. Verum is, diductis navibus ſuis, fugaque ſibi conſulens, in mare Ponticum curſum dirigit: ubi per aliquod tempus commoratus, in patriam deinde ſuam, urbemque Ithacam, cum claſſe & exercitu redire, in animo habuit. Per Maronidem vero regionem iter facienti, reſtiterunt incolæ: quos viciſſim impetens Uliſſes, devicit, atque opum multarum dominus evaſit: ſpemque concipiens, quamcumque regionem appulerit, obvios quoſque ſe debellaturum, divitiaſque ipſorum deportaturum, cum Lotophagis quoque, in quorum regionem incidit, prœlia commiſit. Sed ab iis devictus, cum non multum aberat, quin copiæ ejus ad unum omnes exciderentur, fugam capeſſit: & longa demum navigatione fractus Sicilam inſulam quæ nunc, Sicilia vocatur, appulit. Ampliſſima erat hæc inſula, quam inter ſe diviſam tres fratres occuparunt, Cyclops, Antiphantes, & Polyphemus; qui Sicani, inſulæ iſtius regis, filii, potentes fuerunt, & magni nominis viri, quique res ſuas curarunt mutuo. Erant autem tres hi moribus efferis; nec peregrinis excipiendis, quin ipſis potius occidendis deditiſſimi. Uliſſes autem, cum claſſe & exercitu appropinquans, in eam Inſulæ partem incidit, quæ Antiphanti paruit; quocum, & Leſtrigonibus ejus prœlio commiſſo, cum complures ex ſuis exciſos vidiſſet

Uliſſes, navibus conſcenſis inde fugam capeſſit, aliam inſulæ partem adorturus; eam ſcilicet, quæ Cyclopi ſubjectæ, montes habet Cyclopios dictos. Hoc ubi audiſſet Cyclops, copiis collectis in illum profectus eſt: (Erat autem corporis mole prægrandi, & vultu deformi:) Uliſſem vero ditionibus ſuis incubantem, ex improviſo aggreſſus, exercitum ejus late proſternit, Uliſſemque ipſum, & alios ex exercitu ejus nonnullos manu cepit. Inter quos Miccalion erat quidam, generoſi vir animi; quique ſtrenuum ſeſe ducem ad Trojam præſtiterat. Hunc Cyclops, capillitio arreptum, Uliſſis, omniumque ſociorum in conſpectu, gladio ſuo exenteravit, ut qui auſus eſt in Cyclopem arma movere. Reliquos autem cuſtodiæ mandavit, quos ſingillatim conficere in animo habuit. Uliſſes vero procidens ei ad pedes rogavit ſupplex, uti ſe, reſiduumque ſibi exercitum, pretio magno, muneribuſque interpoſitis, miſſos faceret. Sed vix eo ita adductus Cyclops, dimiſſionem promittebat, ubi adveſperaſceret: fidemque ſuam liberavit; animo tamen egrediendi per noctem intempeſtam, ut Uliſſe, ſociiſque occiſis, opum quodcunque attulerat cum navibus diriperet. Uliſſes autem quamprimum liberatus eſt, a tam truculento homine miſere ſibi metuens, exinde ſolvens, ab oris ejus ſtatim diſceſſit. Cyclops vero per noctem aditurus eos, ubi evaſiſſe naves percepiſſet, in furorem adactus, ſaxa in mare præcipitari juſſit, ne forte interius alicubi ſtationem alteram occupaſſent. Nox autem erat intempeſta, terraque tenebris involuta erat, cum Uliſſes, ſociique, locorum imperiti, in alteram illam inſulæ partem, quæ Polyphemi erat, Cyclopis, & Antiphantis fratris, inciderunt. Polyphemus, audito ad terram ſuam nonnullos per noctem appuliſſe; collectis viribus ſuis, Uliſſem aggreſſus eſt, prælioque inter eos per totam noctem commiſſo, ex Uliſſeis ceciderunt quamplurimi. Mane autem facto, Uliſſes etiam Polyphemo dona obtulit; procidenſque ei ad pedes, Ego, inquit, Trojanis ab oris, ultima maris diſcrimina expertus, huc in partes veſtras errabundus adveni: ſimulque enumeratis quæ ſuſtinuerat periculis, Polyphemum ita delinibat, ut miſertus ejus Uliſſem, ſocioſque hoſpitio excepit; uſque dum navigandi tempeſtas idonea inſtaret. At vero Polyphemi filia, Elpe dicta, Lionem quendam ex Uliſſis ſociis, virum formoſum, adamavit. Secundos itaque nacti ventos, abrepta ea, inde ex Siciliæ ſolverunt: uti hæc ſapientiſſimus Siſyphos Cous ſcripta reliquit. Sapiens enim Euripides, in Dramate ſuo de Cyclope, fabulatur, tres eum oculos habuiſſe: nempe ſic innuens nobis tres fratres illos; qui ſui curam invicem habentes, ſinguli quæ omnium eſſet in Inſula proſpexerint, ſingulorum omnes vel in ſuppetias, vel vindictam paratiſſimi. Fabulatur idem, Uliſſem, inebriato Cyclope, ſic e manibus ejus evaſiſſe: nempe inebriavit eum Uliſſes ingenti pecuniarum pondere doniſque; ne ſe, ſocioſque abſumeret. Idem autor eſt, Uliſſem ſtipite præuſto oculum unicum Cyclopi eruiſſe: nempe quod fratris Polyphemi filiam virginem,

A ἐκ τοῦ στρατοῦ τοῦ Ὀδυσσέως· καὶ λαβὼν τὰς ἑαυτοῦ ναῦς, ἀποπλεύσας ἔφυγεν ἐκεῖθεν εἰς ἄλλο μέρος τῆς νήσου, τὸ διαφέρον τῷ Κύκλωπι, ἔνθα τὰ Κυκλώπια λέγεται ὄρη. Καὶ γνοὺς τοῦτο ὁ Κύκλωψ, ἦλθε κατ' αὐτοῦ μετὰ τῆς ἰδίας βοηθείας. (ἦν δὲ μέγας τοῖς σώμασι, καὶ δυσειδής·) καὶ ἐπελθὼν ἄφνω τῷ Ὀδυσσεῖ, παραβαλόντι ἐπὶ τὴν διαφέρουσαν αὐτῷ γῆν, κατέσφαξεν αὐτοῦ πολλούς· καὶ συλλαβόμενος τὸν Ὀδυσσέα, καί τινας τοῦ στρατοῦ αὐτοῦ ὁ Κύκλωψ, λαβὼν ἕνα τῶν ἅμα αὐτῷ συλληφθέντων, ὀνόματι Μικκαλίωνα, ἄνδρα γενναῖον, καὶ ἀριστεύσαντα ἐν τῇ Τροίᾳ, καὶ ὄντα ἡγούμενον τοῦ στρατοῦ τοῦ Ὀδυσσέως, ὅντινα κρατήσας τῆς κόμης τῆς κεφαλῆς, ἐπ' ὄψεσι τοῦ Ὀδυσσέως, καὶ πάντων τῶν μετ' B αὐτοῦ, ᾧ ἐβάσταζε ξίφει ἀνεντέρισεν, ὡς μαχεσαμένου αὐτῷ. Τοὺς δὲ λοιποὺς ἀπέκλεισε, βουλόμενος κατὰ μέρος τοὺς πάντας φονεῦσαι. Ὁ δὲ Ὀδυσσεὺς προσπεσὼν αὐτῷ, ἔπεισεν αὐτὸν διὰ χρημάτων πολλῶν καὶ ξενίων, ἀπολῦσαι αὐτὸν, καὶ τοὺς ὑπολειφθέντας αὐτῷ ἄνδρας. Πεισθεὶς δὲ μόλις ὁ Κύκλωψ διὰ τῆς τῶν χρημάτων δόσεως, ἐπηγγείλατο περὶ ἑσπέραν ἀπολύειν αὐτόν· καὶ αὐτοὺς βουλόμενος ἐν τῇ νυκτὶ αὐτῷ ἀπελθεῖν, καὶ φονεῦσαι αὐτὸν καὶ τοὺς αὐτοῦ, καὶ ἀφελέσθαι πάντα ὃν ἐπεφέρετο πλοῦτον, καὶ τὰς ναῦς αὐτοῦ, περὶ ἑσπέραν ἀπέλυσεν αὐτὸν, καὶ τοὺς μετ' αὐτοῦ. [108] Ἡμέρου δὲ ἀπολύθη Ὀδυσσεὺς, [109] δειλιῶν τὴν τοῦ ἀνδρὸς ὠμότητα, εὐθέως ἀπέπλευσεν ἐκ τῶν μερῶν αὐτοῦ. C Ἐπιρρίψας δὲ νυκτὸς ὁ Κύκλωψ, καὶ μὴ εὑρηκὼς τὰ πλοῖα ἐκ τῆς μανίας, εἰς τὴν θάλασσαν ῥιπτεῖσθαι λίθους ἐκέλευσε, μήπως ἔνδον τῆς γῆς ἐμεθώρμησαν. Νυκτὸς δὲ βαθείας οὔσης, καὶ σκότους καλύπτοντος τὴν γῆν, καὶ τὴν θάλασσαν· ἀγνοοῦντες δὲ καὶ τοὺς αὐτοὺς τόπους, παρέβαλον εἰς ἄλλα μέρη τῆς νήσου, διαφέροντα τῷ Πολυφήμῳ, ἀδελφῷ τῶν Κυκλώπων, καὶ τοῦ Ἀντιφάντου. Ὅστις Πολύφημος μαθὼν, ὅτι τινὲς κατέπλευσαν νυκτὸς, καὶ παρέβαλον εἰς τὴν διαφέρουσαν αὐτῷ χώραν· εὐθέως λαβὼν τὴν ἑαυτοῦ βοήθειαν, ἐλθὼν κατὰ τοῦ Ὀδυσσέως, συνέβαλεν αὐτῷ πόλεμον. καὶ πᾶσαν τὴν νύκτα ἐπολέμουν, καὶ ἔπεσον ἀπὸ τοῦ Ὀδυσσέως πολλοί. πρωΐας δὲ γενομένης, προσήγαγεν ὁ Ὀδυσσεὺς D καὶ τῷ Πολυφήμῳ ξένια, καὶ προσέπεσεν αὐτῷ, εἰπών· ὅτι ἀπὸ τῶν Τρωϊκῶν τόπων ἐλήλυθε πεπλανημένος ἀπὸ πολλῆς κυμάτων ἀνάγκης· ἀπαριθμήσας αὐτῷ καὶ τὰς συμβάσας αὐτῷ κατὰ θάλασσαν διαφόρους συμφοράς. Ὅστις Πολύφημος συμπαθήσας αὐτῷ, ἠλέησεν αὐτὸν, καὶ ὑπεδέξατο αὐτὸν, καὶ τοὺς αὐτοῦ, ἕως οὗ ἐγένετο ἐπιτήδειος ὁ πλοῦς. Ἡ δὲ θυγάτηρ τοῦ Πολυφήμου, [110] ὀνόματι Ἔλπη, ἐρωτικῶς διετέθη πρός τινα εὐπρεπῆ ἄνδρα τῶν μετὰ τοῦ Ὀδυσσέως, ὀνόματι Λείωνα· καὶ ἐπιτηδείου ἀνέμου πνεύσαντος, ταύτην ἁρπάσαντες, ἐξώρμησαν ἐκ τῆς Σικελίας νήσου. ἅτινα ὁ σοφώτατος Σίσυφος ὁ Κῷος ἐξέθετο. Ὁ γὰρ σοφὸς Εὐριπίδης δρᾶμα ἐξέθετο περὶ τοῦ Κύκλωπος, ὅτι τρεῖς εἶχεν E ὀφθαλμοὺς, σημαίνων τοὺς τρεῖς ἀδελφοὺς, ὡς συμπαθοῦντας ἀλλήλοις, καὶ [111] διαβλεπομένους τοὺς ἀλλήλων τόπους τῆς νήσου, καὶ συμμαχοῦντας, καὶ ἐκδικοῦντας ἀλλήλους· καὶ ὅτι οἴνῳ μεθύσας τὸν Κύκλωπα, ἐκφυγεῖν ἠδυνήθη· διότι χρήμασι πολλοῖς, καὶ δώροις ἐμέθυσε τὸν αὐτὸν Κύκλωπα ὁ Ὀδυσσεὺς, πρὸς τὸ μὴ κατεσθίειν τοὺς μετ' αὐτοῦ· Καὶ ὅτι λαβὼν Ὀδυσσεὺς λαμπάδα πυρὸς, ἐτύφλωσε τὸν ὀφθαλμὸν αὐτοῦ τὸν ἕνα.

Digitized by Google

A ἵνα. διότι τὴν θυγατέρα τὴν μονογενῆ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ Πολυφήμου, Ἐλπίδα, παρθένον οὖσαν, λαμπάδα πυρὸς ἐρωτικοῦ καυθεῖσαν, ἥρπασε· τουτ' ἔστιν, ἵνα τῶν ὀφθαλμῶν τοῦ Κύκλωπος ἐφλόγησε τὸν Πολύφημον, τὴν αὐτοῦ θυγατέρα ἀφελόμενος. Ἥντινα ἑρμηνείαν ὁ σοφώτατος Φειδίας ὁ Κορίνθιος ἐξέθετο, εἰρηκώς· ὅτι ὁ σοφὸς Εὐριπίδης ποιητικῶς πάντα μετέφρασε, μὴ συμφωνήσας τῷ σοφωτάτῳ Ὁμήρῳ, ἐκθεμένῳ τὴν Ὀδυσσείας πλάνην.

Ὁ δὲ Ὀδυσσεὺς ἀπὸ τῆς Σικελίας ἦλθεν εἰς τὰς Αἰολίας νήσους· καὶ ἐδεξιώθη παρὰ τοῦ Αἰόλου, βασιλέως τῶν νήσων. Ὅστις μέλλων τελευτᾷν, διένειμε τὰς δύο νήσους ⁱ¹³ ταῖς θυγατράσιν αὐτοῦ· καὶ ἦσαν βασιλίδες τῶν δύο νήσων. Ἡ δὲ Κίρκη ὑπῆρχεν ἱέρεια B Ἡλίου, δοθεῖσα ὑπὸ τοῦ ἰδίου πατρὸς ἐκ νηπιόθεν ἀναγραφῆναι εἰς τὸ ἱερὸν ἐν τῇ νήσῳ, 113 τῇ λεγομένῃ Εἰᾳ. ἥτις αὐξηθεῖσα, ἐγένετο μυστικὴ μάγος· ἦν δὲ εὐπρεπὴς πάνυ. Ἡ δὲ ταύτης ἀδελφὴ Καλυψὼ διαφθονουμένη αὐτῇ, ἔχθραν εἶχε πρὸς αὐτὴν μεγάλην· λέγουσα, φησὶ, διὰ τί ἀρνεῖται τὸν ἴδιον πατέρα τὸν Ἄτλαντα, καὶ λέγει ἑαυτὴν θυγατέρα Τιτᾶνος Ἡλίου; Καὶ ἐφοβεῖτο αὐτὴν ἡ Κίρκη, (ἐπειδὴ ἡ Καλυψὼ εἶχε πλῆθος ἀνδρῶν γενναίων ἐν τῇ ἰδίᾳ αὐτῆς νήσῳ.) μήποτε ὀργιζομένη ἐπέλθοι, καὶ κακῶς αὐτῇ χρήσεται. Λοιπὸν ἡ Κίρκη, ὡς μὴ δυναμένη τινὰς προτρέψασθαι εἰς συμμαχίαν, καὶ παρὰ φυλακὴν ἑαυτῆς, κατα- C σκευάσασα διὰ βοτανῶν τινῶν φάρμακον, τοὺς παριόντας, φησὶ, ξένους ἐδεξιοῦτο, καὶ διὰ τοῦ δόσεως 114 ὑποταγὴν φίλτρου δεινοῦ, καὶ παραμονῆς, καὶ λήθης πατρίδος ἰδίας, τοὺς πίνοντας ξένους ἐποίει συνεῖναι αὐτῇ· καὶ πάντες αὐτῇ εἰς ὑπερβολὴν παρέμενον εἰς τὴν αὐτῆς νῆσον, ληθαργοῦντες τῆς ἑαυτῶν πατρίδος, καὶ συνῆγε πολλούς. Μαθοῦσα δὲ ἡ Κίρκη τὰ πλοῖα τοῦ Ὀδυσσέως ἐν τῇ αὐτῆς νήσῳ καταντῆσαι, ἐκέλευσε καὶ τοὺς ἰδίους δεξιώσασθαι σπουδαίως τὸν Ὀδυσσέα, καὶ τὸν αὐτοῦ στρατόν· ἠβούλετο γὰρ ἔχειν αὐτὸν, καὶ τοὺς αὐτοῦ, ὡς πολεμικοὺς, εἰς συμμαχίαν ἑαυτῆς. Ὁ δὲ Ὀδυσσεὺς, ἅμα μόνον παρέλαβεν ἐν τῇ αὐτῆς νήσῳ, εἶδε πολλοὺς ἄνδρας ἐν τῇ αὐτῇ νήσῳ ἀπὸ διαφόρων πατρίδων· ἐπιγνοὺς δέ τινας ἄνδρας, ἐκ τοῦ Ἀχαϊκοῦ ὄν- D τας στρατοῦ, πρὸς αὐτὸν ἐληλυθότας, ἐπηρώτησεν αὐτοὺς, λέγων· τίνος χάριν ἐν τῇ νήσῳ ταύτῃ οἰκεῖτε; οἱ δὲ εἶπον αὐτῷ· ὅτι, ἐκ τοῦ Ἀχαϊκοῦ ὑπάρχομεν στρατοῦ· καὶ θαλαττίων κυμάτων βίᾳ προσπελάσαμεν τῇ νήσῳ ταύτῃ, καὶ πόμα λαβόντες μαγικὸν ὑπὸ τῆς βασιλίδος Κίρκης, ἔρωτι δεινῷ βληθέντες εἰς αὐτὴν, ταύτην ἔχομεν τὴν πατρίδα· ἐξειπόντες καὶ ἄλλα τινά. Καὶ ταῦτα ἀκηκοὼς ὁ Ὀδυσσεὺς, συνάξας πάντας τοὺς ἰδίους αὐτοῦ, ἐκέλευσεν αὐτοὺς μηδενὸς μεταχεῖν τῶν ἐπιδιδομένων αὐτοῖς παρὰ τῆς Κίρκης, εἴτε βρωμάτων, εἴτε πομάτων, διὰ τὸ μαγγανείαν τινὰ ἔχειν αὐτά· ἀλλὰ ἐκ τῆς παρασχεθείσης αὐτοῖς ἐκ τοῦ Αἰόλου βασιλέως σιταρχίας, καὶ τῶν πρώην ὄντων ἀ- E ποθέτων ἐν τοῖς πλοίοις βρωμάτων τε καὶ πομάτων, ἐξ αὐτῶν μεταλαμβάνειν. Τῆς δὲ Κίρκης προσενεγκούσης αὐτῷ, καὶ τῷ στρατῷ αὐτοῦ, καὶ τοῖς ναύταις τροφὰς βρωμάτων, καὶ πομάτων οὐκ ἐδέξαντο παρ' αὐτῆς τὸ παράπαν. Καὶ μαθοῦσα τοῦτο ἡ Κίρκη, ὑπέλαβεν εἰδέναι τὸν Ὀδυσσέα τινὰς μυστικὰς μαγείας, καὶ προγνόντα αὐτῆς τὰ βουλεύματα· καὶ πέμψασα μετεστείλα-

Malalæ Chronogr.

A quam unicam habuit, Cupidineis accenſam flammis, abripuerit: ob hanc cauſam, unum Cyclopi (Polyphemo ſcilicet,) ex oculis extinaiſſe dicitur, uti hæc enarravit Sapientiſſimus Phidias Corinthius: qui ſemper etiam addit, Euripidem hæc omnia Poetice tradidiſſe, nec eadem de Uliſſis erroribus, ac ſapientiſſimus Homerus, perhibuiſſe.

Uliſſes vero, a Sicilia ſolvens, ad Æolias pervenit Inſulas: quarum Rex, Æolus, hoſpitio eum excepit. Hic vero moriturus, inſulas illas duas filiabus ſuis diſtribuit, quæ Reginæ illis imperitabant. Erat autem Circe ſolis ſacerdos; quam pater Æolus a teneris annis Deo ſacraverat, in templo ejus, B ad Eeam quod erat inſulam, enutriendam: ubi adoleſcentior facta, Myſticum Hierophantam profecit, egregiæ formæ virgo. Huic vero ſoror Calypſo infenſiſſima erat, odioque ſummo eam proſecuta eſt: Quare, (inquiens) Atlantem patrem ſuum abnuens, Titanis ſolis ſcilicet filiam ſe venditat? Metuebat igitur Circe a Calypſone ſorore, ne quando ab ea, ad iram commota, (Ingens enim ei præſto erat in inſula ſua virorum ſtrenuorum multitudo,) impetita, peſſime haberetur. Itaque carens ſibi Circe, cum non aliter auxiliarios ſibi, cuſtodeſque adſciſcere potuiſſet, extractis herbarum quarundam viribus, Philtrum ſibi potentiſſimum vi C venefica paravit; cujus magiſterium eſſet, ut hauſtu ſumentibus, patriæ ſuæ oblivionem, & commorandi illic deſiderium una incuteret. Pharmacum iſtud ubi eo convenientibus, quos plurimos hoſpitio excepit, advenis propinandum dediſſet; patriæ ſuæ quiſque oblitus, in inſula hac exinde commorati ſunt: Hoc igitur uſa artificio, mulier quam multos ad ſe pellexit. Ubi vero inaudiſſet, Uliſſis naves ad Inſulam ſuam appuliſſe; in mandata ſuis dedit, uti ipſum, exercitumque ejus honorifice tractarent. Uliſſem enim, ſocioſque, ut qui viri eſſent bellicoſi, in ſocietatem ſuam adſciſcere cupiebat. Uliſſes vero, ubi primum ad Circes Inſulam appulit, D multos ibi vidit, diverſarum gentium, homines peregrinos: quorum nonnullos, qui ex Græcorum exercitu fuerunt, recognoſcens ſibi appropinquantes; Quid (inquit) vobis in cauſa eſſet, ut ſedes veſtras in hac inſula poneretis? Tum illi: Nos, inquiunt, ex Græcorum ſumus exercitu: verum tumultuoſis undarum procellis jactati, inſulam hanc appulimus; ubi ex hauſtu quodam Magico, quem Regina Circe nobis propinandum dedit, incredibili ejus amore correpti, inſulam hanc nunc habemus patriam. Hæc, atque alia retulerunt: quibus auditis, Uliſſes, convocatis ad ſe ſuis omnibus, in mandata illis dedit; ut de eo quod ſupererat annonæ, quam Rex Æolus illis ſuppeditaverat; E commeatuque, quem navigiis olim repoſuerant, quiſque ſibi, ubi opus fuerit, ſumeret in victum: de iis autem, quæ veneficiis incantata, comedenda illis, vel bibenda Circe traderet, omnino nihil deſumerent. Circe vero ubi hæc intellexiſſet, rata Uliſſem, artis Magicæ non ignarum, conſilia ſua præſenſiſſe; ad Fanum eum accerſendum curavit. Accerſitus ille, exercitu ſuo

ſtipatus, Græcaque ſua fretus confidentia, accedit, munera Trojana Reginæ adferens. Circe vero, ubi Uliſſem, ſociosque conſpexit; rogavit eum, uti inſulam hoſpes teneret, uſque dum tempus hibernum præſtiterit: interpoſito etiam ibidem juramento, inviolatum ſe illum, ſocioſque præſtituram. Dictis ejus audiens Uliſſes, commorabatur illic per tempus aliquod; Circeſque conſuetudine (ipſa ſic volente,) uſus eſt: uti hæc de Circe ſapientiſſimi Siſyphus Cous & Dictys Cretenſis, memoriæ prodiderunt. Verum ſapientiſſimus Homerus, Poetarum more fabulatur, Circem, poculi Magici hauſtu, concurrentes illuc advenas transformaſſe; Leonum aliis, aliis canum, eis vero ſuum, illis urſorum, nonnullis etiam porcorum formas, vel capita induentibus. Supradictus autem Phidalius Corinthius, fabulam hanc enarrans; Nequaquam (inquit) illud Circi in libidinem ſuam ceſſiſſet, ſi concurſitantes hominum turbas in belluas mutaſſet: ſed amoris inſania correptos homines Poeta indigitabat; quos bellnarum more ſtrendentes, pro libitu ſuo Circe furiis agitavit, ob deſiderium ipſius in rabiem efferatos. Ejuſmodi enim Amor habet impetum naturalem, ut in rem deſideratam, morte etiam ſpreta, præceps involet. Quippe Cupidinis ex vi, quaſi in Bruta migrant homines, nihil rationi conſentaneum agitantes; ſed humanam exuti ſpeciem, corpora, formas, & mores etiam belluinos præ ſe ferunt, dum porci mulieribus inhiant. Illud etiam a Natura eſt, ut Rivales belluino impetu in ſe invicem ferantur, ad exitium uſque ſe invicem impetentes. Verum cupiditatibus hiſce non uno modo ſe habent, laſcivientes: alii enim, canum more, frequentius coeunt, alii, leones quod ſolent, ipſum præſentis pruritus impetum ſolummodo explere ſibi quærunt: alii denique, ſicut urſi, turpiter coeunt, conſpurcantes ſeſe: uti hæc pluribus enarravit, juxta rei veritatem, Auctor iſte, in ſcriptis ſuis.

Uliſſes vero a Circis inſula ſolvens, adverſo mari jactatus, in inſulam illam alteram delatus eſt: ubi a Calypſone, Circis ſorore, honorifice exceptus, conſuetudinem etiam cum ea habuit. Delatus inde, ad ſtagnum ingens, Necyopompum vocatum, prope mare ſitum, pervenit. Hujus incolæ, qui vaticiniis præcellebant, omnia quæ ei acciderant, quæque eventura erant aperuerunt. Inde ſolvens, ſæviori maris impetu agitatus, ad Serenidas quas vocant rupes ferebatur: quæ fluctuum ex alliſione, ſonitum quendam peculiarem efficiunt. Has cum evaſiſſet, ad Charybdin quem vocant ſinum delatus, incidit ibi in loca prærupta, & ſcopulis aſpera: ubi reſiduis navibus, exercituque in mari demerſis, ſolus ipſe navis tabulæ inſidens, pelago fluctuabat, mortem miſeram nunquam non expectans. Verum prætereanavigantes illac Phœnices, videntes illum marinis undis fluctuantem, miſericordia moti, fluctibus eripuerunt: & in Cretam inſulam adductum, Idomeneo, Græcorum ex ducibus, tradiderunt. Idomeneus ubi Uliſſem conſpexit, nudum, atque indignum, ſummopere miſertus ejus, muneribus abunde donatum, Duce etiam exercituque, & navibus dua-

A Ἀπ᾽ αὐτῆς ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ ἦλθε πρὸς αὐτὴν, μετ᾽ ὀλίγης βοηθείας, καὶ ἀπονοίας Ἀχαϊκῆς, ἀγαγὼν αὐτῇ δῶρα Τρωϊκά. Η δὲ ἑωρακυῖα αὐτὸν, καὶ τοὺς μετ᾽ αὐτοῦ, ᾔτησεν αὐτὸν προσμεῖναι τῇ νήσῳ, ἄχρις οὗ διέλθῃ ὁ τοῦ χειμῶνος καιρός· δεδωκυῖα αὐτῷ ἐν τῷ ἱερῷ ὅρκους, μηδὲν ποιεῖν εἰς βλάβην αὐτοῦ, ἢ τινὸς τῶν ἅμα αὐτῷ. Καὶ πεισθεὶς ὁ Ὀδυσσεὺς διέτριψε μετ᾽ αὐτῆς ὀλίγον καιρὸν, συμμιγεὶς αὐτῇ πρὸς γάμον, ἐκείνης βουληθείσης· Περὶ ἧς Κίρκης ἐξέθεντο ταῦτα οἱ σοφώτατοι Σίσυφος Κῷος, καὶ Δίκτυς ἐκ τῆς Κρήτης. ὁ δὲ σοφώτατος Ὅμηρος ποιητικῶς ἔφρασεν, ὅτι διὰ πόματος μαγικοῦ, τοὺς συλλαμβανομένους πρὸς αὐτὴν ἄνδρας μετεμόρφου, ποιοῦσα τοὺς μὲν λεοντομόρφους, τοὺς
B δὲ κυνοκεφάλους, ἄλλους δὲ συμόρφους, ἑτέρους δὲ ἀρκτομόρφους, καὶ χοιροκεφάλους. Ὁ δὲ προγεγραμμένος 115 σοφὸς Φειδαλίος ὁ Κορίνθιος ἐξέθετο τὴν ποιητικὴν ταύτην σύνταξιν, ἑρμηνεύσας οὕτως. Ὅτι τῇ Κίρκῃ οὐδὲν ἥρμοζε πρὸς ἣν ἐβούλετο ἐπιθυμίαν, πολυοχλίαν ποιεῖν τοὺς ἀνθρώπους θηριομόρφους· ἀλλὰ τρόπον σημαίνων ὁ ποιητὴς 116 τῶν ἐνεργούντων ἀνδρῶν, ὅτι, ὡς θηρία, ἐποίει αὐτοὺς ἐκεῖ ἡ Κίρκη βρύχειν, καὶ μαίνεσθαι, καὶ λυσσᾷν ἐκ πόθου, καθὼς ἐκέλευσεν ἡ Κίρκη. 117 Φυσικὸν γὰρ τῶν ἐρώτων ἀντέχεσθαι τῶν ἐρωμένας, καὶ ὑπεραποθνήσκειν· πάντοι γὰρ ὑπάρχουσιν οἱ ἔρωτες. Ἐκ γὰρ τῆς ἐπιθυμίας ἀποθηριοῦνται, 118 μηδὲν ἔνφρονον λογιζόμενοι· ἀλλὰ ἀλλοιούμενοι τὰς μορ-
C φὰς, καὶ τῷ σώματι ὡς θηριόμορφοι γίνονται, καὶ τῇ θέᾳ, καὶ τοῖς τρόποις, ἐπερχόμενοι τοῖς ἀντερασταῖς. Φυσικὸν γὰρ τοὺς ἀντεραστὰς ὁρμᾷν ἀλλήλοις ὡς θηρία, καὶ πρὸς ἀλλήλους ἐπερχομένους ἄχρι φόνου. 119 Οἳ καὶ διαφόρους ἔχουσι πρὸς τοὺς τῆς τοιαύτης ἐπιθυμίας τρόπους· οἱ μὲν γάρ. ὡς κύνες, ἐπέρχονται τῇ μίξει, πολλὰ συμμιγνύμενοι. οἱ δὲ, ὡς λέοντες, τὴν ὁρμὴν καὶ μόνην τὴν ἐπιθυμίαν ζητοῦσιν. ἄλλοι δὲ, ὡς ἄρκτοι, μιαρῶς αἰσχύνονται τῇ συνουσίᾳ. καὶ μᾶλλον σαφέστερον οὕτως, 120 καὶ ἀληθινώτερον 121 ἑρμήνευσεν ἐν τῇ ἰδίᾳ ἐκθέσει.

Ἀπὸ δὲ τῆς νήσου τῆς Κίρκης 122 ἐξορμήσας ὁ Ὀδυσσεὺς, ἀνήχθη εἰς τὴν ἄλλην νῆσον, ὑπὸ ἀνέμων
D ἐναντίων ἐκριφείς· ὅντινα ἐδέξατο καὶ ἡ Καλυψὼ, ἡ ἀδελφὴ τῆς Κίρκης· καὶ πολλῆς θεραπείας ἠξίωσεν αὐτὸν, συμμιγεῖσα αὐτῷ καὶ πρὸς γάμον. Κἀκεῖθεν ἀνήχθη, ἔνθα λίμνη ὑπῆρχε μεγάλη, πλησίον τῆς θαλάσσης, 123 λεγομένη ἡ Νεκυόπομπος· καὶ οἱ οἰκοῦντες ἐν αὐτῇ ἄνδρες, μάντεις· οἵτινες ἐξεῖπον αὐτῷ πάντα τὰ συμβάντα αὐτῷ, καὶ τὰ μέλλοντα. Καὶ ἀναχθεὶς ἐκεῖθεν, χειμῶνος μεγάλου γενομένου θαλάσσης, ἐξέπεσε 124 εἰς τὰς Σειρηνίδας οὕτω καλουμένας πέτρας· αἳ ἐκ τῶν κρουσμάτων τῶν κυμάτων, ἦχον ἀποτελοῦσιν ἴδιον. Κἀκεῖθεν ἐξειλήσας ἦλθεν εἰς τὴν καλουμένην Χάρυβδιν, εἰς τόπους ἀγρίους καὶ ἀποτόμους· ἀφανεῖ πάσας τὰς ὑπολειφθείσας αὐτῷ ναῦς, καὶ τὸν στρατὸν ἀπώλεσεν·
E αὐτὸς δὲ ὁ Ὀδυσσεὺς μόνος ἐν σανίδι τοῦ πλοίου ἐν τῷ πελάγει ἐφέρετο, ἀναμένων τὸν μετὰ βίας θάνατον. Τοῦτον δὲ ἑωρακότες τινὲς ἀποπλέοντες ναῦται Φοίνικες νηχόμενον ἐν τοῖς ὕδασιν, ἐλεήσαντες διέσωσαν, καὶ ἤγαγον αὐτὸν ἐν τῇ Κρήτῃ νήσῳ, πρὸς τὸν Ἰδομενέα, ἔξαρχον Ἑλλήνων. Καὶ ἑωρακὼς τὸν Ὀδυσσέα ὁ Ἰδομενεὺς, γυμνὸν, καὶ διεφθαρμένον, συμπαθῶς φερόμενος, δῶρα αὐτῷ πλεῖστα δεδωκὼς, σὺν στρατῷ, καὶ στρα-

Digitized by Google

πηγῷ αὐτῷ, καὶ δύο νῆας, [125] καὶ διασώζοντας αὐτὸν A τινας, ἐξέπεμψεν αὐτὸν εἰς Ἰθάκην. ἅτινα καὶ ὁ σοφὸς Δίκτυς, παρὰ τοῦ Ὀδυσσέως ἀκηκοὼς συνεγράψατο.

Ὁμοίως δὲ καὶ ὁ Διομήδης, λαβὼν τὸ Παλλάδιον, ἐξώρμησεν ἀπὸ τῆς Τροίας, εἰς τὴν ἰδίαν πατρίδα.

Ὁ δὲ Ἀγαμέμνων, ἔχων τὴν Κασάνδραν, ἣν ἐπόθει, ἐπέρασε τὸ τῆς Ῥόδου πέλαγος, βουλόμενος ἐπὶ Μυκηναίων πόλιν ὁρμῆσαι.

Λοιπὸν ὁ Πύῤῥος ἑωρακὼς πάντας ἀποπλεύσαντας, τεφρώσας τὸν Τελαμώνιον Αἴαντα, καὶ [126] βαλὼν εἰς ὑδρίαν, ἔθαψε μετὰ τιμῆς μεγάλης, πλησίον τοῦ τύμβου τοῦ Ἀχιλλέως τοῦ ἐξαδέλφου αὐτοῦ, πα- B τρὸς δὲ τοῦ Πύῤῥου [127] εἰς τόπον λεγόμενον Σίγειν.

Ὁ δὲ Τεῦκρος ὁ ἀδελφὸς τοῦ Αἴαντος τοῦ Τελαμωνίου, καταφθάσας ἐκ θείας, ἐλθὼν ἀπὸ τῆς Σαλαμῖνος, πόλεως τῆς Κύπρου, πρὸς βοήθειαν τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, καὶ εὗρε τὸν Πύῤῥον. Καὶ μεμαθηκὼς παρ' αὐτοῦ τὰ συμβάντα, ἀκούσας δὲ καὶ [128] τὴν γενομένην τιμὴν τῶν λειψάνων τοῦ Αἴαντος, ἐπαινῶν, καὶ ἐπευχόμενος τῷ Πύῤῥῳ, ἔφη· οὐδὲν ξένον πεποίηκας· ἐκείνης γὰρ τῆς Ἀχιλλέως θείας φρενὸς ὑπάρχεις υἱός. Λείψανα γὰρ τῶν ἀγαθῶν ἀνδρῶν ἀφαιρεῖται ὁ χρόνος, ἡ δὲ ἀρετὴ καὶ θανοῦσα λάμπει. Καὶ παρακαλεῖ ὁ Πύῤῥος τὸν Τεῦκρον ἅμα αὐτῷ μεταλαβεῖν βρωτοῦ καὶ ποτοῦ. Καὶ ἐν τῷ συμποσίῳ, ὡς ὄντα ἐκ τοῦ ἰδίου γένους, τὸν Τεῦκρον ὁ Πύῤῥος ᾔτει διηγήσασθαι αὐτῷ πάντα ἐξ ἀρχῆς τὰ συμβάντα τῷ αὐτοῦ πατρὶ, φήσας ἀγνοεῖν τὸ ἀκριβές. Ὁ δὲ Τεῦκρος ἤρξατο λέγειν οὕτως. C

Ὁ πᾶς αἰὼν οὐκ ἐξαλείψει τὴν Ἀχιλλέως μετὰ Ἕκτορος νίκην. ὃς μαθὼν Ἕκτορα νυκτὸς βουλόμενον ἀπαντῆσαι τῇ βασιλίδι Πενθεσιλείᾳ, προποιήσας λάθρα, ἅμα τῷ ἰδίῳ στρατῷ καὶ ἑαυτὸν σὺν αὐτοῖς ἀποκρύψας, τὸν ποταμὸν διαβαίνοντα τὸν Ἕκτορα ἀνεῖλε, καὶ ἅπαντας τοὺς αὐτῷ ἑπομένους, ἕνα μόνον καταλιπὼν ζῶντα· ὅντινα χειροκοπήσας, Πριάμῳ ἔπεμψεν ἀγγέλλοντα τὸν Ἕκτορος θάνατον. Καὶ τὰ συμβάντα D μηδενὸς τῶν Ἑλλήνων γνόντος, ἤγαγε τὸ τοῦ Ἕκτορος λείψανον εἰς δάπεδον πρὸ αὐγῆς. καὶ ἐν δίφρῳ ἀναρτήσας αὐτὸ, τοὺς ἵππους ἐλαύνοντος Αὐτομέδοντος σὺν αὐτῷ, μαστιγόπληκτον αὐτοῦ τὸ σῶμα ὁ σὸς γενέτης ποιῶν οὐκ ἐπαύετο. Ἀκούσας δὲ Πρίαμος τὸν τοῦ Ἕκτορος μόρον, ὠλόλυξε, καὶ πάντες σὺν αὐτῷ· καὶ τοσαύτη βοὴ ἐγένετο ἐκ τοῦ πλήθους τῶν Τρώων, ὥστε E τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ ταραχθῆναι. Καὶ οἱ Ἕλληνες δὲ χαίροντες, ἀντεβόησαν ὁμοίως· καὶ ἐκλείσθησαν αἱ πύλαι τοῦ Ἰλίου. Ὁ σὸς γενέτης ἐπιτέλεσεν ἀγῶνος ἑορτὴν, τοῖς βασιλεῦσι, καὶ πᾶσι, πολλὰ φιλοτιμησάμενος. Τῇ δὲ ἑξῆς ἡμέρᾳ ὁ Πρίαμος πένθιμον φορῶν σχῆμα, ἄξας μεθ' ἑαυτοῦ Πολυξένην, τὴν θυγατέρα αὐτοῦ, E παρθένον, καὶ Ἀνδρομάχην, τὴν Ἕκτορος γυναῖκα, καὶ Ἀστυάνακτα, καὶ Λαοδάμαντα, υἱοὺς αὐτοῦ νηπίους, παραγίνεται πρὸς τοὺς Ἕλληνας, ἀγαγὼν μεθ' ἑαυτοῦ καὶ κόσμον πολὺν, καὶ χρυσὸν, καὶ ἄργυρον, καὶ ἐσθῆτα. οὔσης δὲ σιγῆς ἐν τοῖς ἡγεμόσι τῶν Ἑλλήνων, πλησίον δὲ αὐτοῦ γενομένου, ἐθαύμαζον πάντες τὴν εὐτολμίαν τοῦ αὐτοῦ Πριάμου· καὶ ἀπαντῶσιν αὐτῷ, βουλόμενοι μα-

Malala Chronogr.

A bus, & ſatellitibus quibuſdam inſtructum, Ithacam demiſit: uti hæc ſapiens Dictys, ab Uliſſe ipſo edoctus, memoriæ mandavit.

Conſimiliter etiam Diomedes, accepto ſecum Palladio, Trojam reliquit, in patriam ſuam reverſurus.

Agamemnon vero Caſſandra, quam amabat, potitus, trajecto Rhodiorum pelago, Mycenas ſuas repetivit.

Pyrrhus autem, ubi cæteros omnes diſceſſiſſe animadvertit; ipſe Ajacis Telamonii cineres in urnam repoſitos, ad Sigein quam vocant, prope tumulum B Achillis, Pyrrhi patris, Ajacis autem patruelis, honorifice recondidit.

Teucrus autem, Ajacis Telamonii frater, qui ejus in auxilium ex Salamine, Cypri urbe advenerat; in Pyrrhum incidens, edoctuſque ab eo de eis quæ acciderant; certior etiam factus, quanto ille cum honore Ajacis reliquias terræ mandaverat, laudavit Pyrrhum; & Fauſta ei omnia precatus, Nihil, inquit, non te dignum feciſti; qui divinæ illius Achillis Mentis hæres es. "Nempe Heroum Reliquias ævum abſumit: aſt ſplendet poſt funera Virtus. Tum vero Pyrrhus Teucrum rogavit, uti ſecum cœnaret. Inter cœ- C nandum vero eum rogavit Pyrrhus, (cui genere etiam conjunctus erat,) uti altius ab origine rem repetens, quæ patri ſuo acciderunt enarraret omnia; nihil adhuc certi de his accepiſſe ſe aſſerens: His itaque Teucrus exorſus eſt.

Victoriam illam, quam Achilles de Hectore reportavit, nulla ætas oblivioni datura eſt: qui ubi audiſſet, Hectorem de nocte Pentheſileæ Reginæ obviam iturum, præoccupato ejus itinere, ſe ſuoſque in inſidiis collocavit; Hectoremque, cum ſuis omnibus, flumen trajicientibus, internecioni dedit; unico dempto, quem ſtragi ſupereſſa voluit, D manibus abſciſſis, Priamo remittendum, qui Hectoris mortem annunciaret. Pater autem tuus ante lucem, Græcis interim quæ acciderant omnia neſcientibus, Hectoris intermortuum corpus, curru alligatum, & ab equis, quos ipſe cum Automedonte agitavit, circumtractum, quam potuit maxime ad terram alliſit. Priamus autem audito Hectoris fato, ejulare, cum ſuis omnibus: tantuſque eſt in Trojano populo clamor editus, Græcis interim triumphum ſuum clamoribus reciprocis celebrantibus, ut Volucres etiam Cœli conſternarentur. Tum vero ſtatim obſeratæ ſunt Ilii portæ. Pater autem tuus, inſtituto certaminis feſto, Duces, exercitumque totum muneribus plurimis donavit. Pria- E mus autem die ſequente, veſte indutus lugubri, & aſſumpta ſecum filia Polyxena, virgine innupta, & Hectoris uxore Andromache, cum filiolis ejus duobus, Aſtyanacte, & Laodamante, Græcos adiit, adferens ſecum, præter veſtes, & Ornamenta, auri quoque, & argenti plurimum. Priamo autem appropinquante, ſilentium derepente Græcorum Ducibus oboriebatur, Priami fidu-

ciam admirantibus. Tam vero obviam ei procedebant, adventus cauſam ſciſcitaturi: quos Priamus ubi conſpexit, ad terram procidens, pulveremque in capite geſtans, obteſtabatur eos, uti ſecum precatores Achillem interpellarent, de Hectoris corpore reddendo. Cujus miſerti Neſtor, & Idomeneus, precibus ejus annuerunt; Achillemque, uti Hectoris corpus redderent, ſollicitarunt. Pater vero tuus eorum precibus motus, Priamum in tentorium acceſſit: ingreſſus autem Priamus, Achilli ſupplex ad pedes, una cum Andromache, filiiſque ejus, procidebat. Polyxena vero patris tui pedes amplexa, ultro ſpondebat, ſe, modo fratris corpus redderet, in perpetuum ei ſubſervituram. Tam qui aderant Duces, Priami ſenectutis miſerti, pro eo fiunt ſupplices. Parens autem tuus; “Opportuerat, inquit, “Priamum filios ſuos maturius coercuiſſe, neque ſe ſceleris eorum dediſſe “participem. Verum tenebat eum rerum alienarum Cupido: nec tam Helenam uxorem, quam Pelopis, & “Atrei divitias appetebat ſibi. Male “igitur a vobis ſectorum pœnas date; “veſtroque exemplo habeant hæc ſibi “Græci, Barbarique in documentum.

Duces autem ſuadebant, uti accepto redemptionis pretio, cadaver illi concederet. Hic vero vitæ jucunda ſecum reputans, Priamum, Polyxenam, & Andromachen in pedes erigit; Priamo præterea mandans, ubi lavaſſet, uti panem, vinumque apud ſe ſumeret; non aliter ei corpus traditurum ſe, minatus. Priamus autem, inter ſpem metumque futuri ſuſpenſus; a Polyxena ſuſtentatus, humiliter intravit, cibum & potum cum patre tuo capturus. Ubi multis invicem ſermone agitatis, ſurgebant tandem; redemptioniſque pretium in medio poſitum eſt. Videns autem Achilles donorum multitudinem, acceptis ſibi auro, & argento, veſtibuſque aliquot, reliqua Polyxenæ, una cum cadavere reddidit. Roganti autem Priamo, uti Polyxenam quoque ſibi ſervaret; Achilles illam in urbem ſecum deducere juſſit Priamum; hac de re cum eo alias acturus.

Priamus itaque currum conſcendens, Hectoriſque cadaver ſecum ferens, urbem cum ſuis repetit: ubi in cineres, converſum corpus, juxta Ilii muros extra urbem magno cum luctu, recondiderunt.

Interim vero, ex oppoſito Cherſoneſo aderat Penthesilea, Amazonum, & bellicoſorum virorum exercitu numeroſo ſtipata. Certior autem facta de Hectoris morte, in reditum protinus ſe parat: verum Paris, hoc audito, auro multo eam de inſtituto ſuo dimovebat. Illa igitur, cum ſe ſuoſque paucos per dies refeciſſet; copiis tandem ſuis inſtructa, in campum progreſſa eſt. Diviſo autem in partes duas exercitu, ſagittarii ad dextram ſteterunt: pedites autem gravis armaturæ, quos Equitibus plures habuit, ad lævum collocavit; equitibus in medio poſitis: inter quos ipſa, cum ſigno, conſiſtit. Acies vero Græcorum ita ordinata eſt, ut ſagittariis hoſtium Ego Teucrus Menelaus, Meriones, Ulyſſes; gravis autem armaturæ peditibus, Diomedes, Agamemnon

A θεῖν τὴν αἰτίαν τῆς ἀφίξεως. Εωρακὼς δὲ αὐτὺς ὁ Πρίαμος, [129] ἑαυτὸν εἰς τὸ ἔδαφος ῥίψας, κόνιν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτῦ φέρων, καὶ δυόμϑος αὐτῶν, συνικέτας γενέϑαι πρὸς τὸν Αχιλλέα ὑπὲρ τῇ σώματος τῦ Εκτορος. Οἰκτείρει δὲ αὐτὸν Νέςωρ, καὶ Ιδομϑυεὺς, αὐτῷ γενέϑαι συνικέτας πρὸς τὸν Αχιλλέα ὑπὲρ τῦ σώματος τῦ Εκτορος· οἵτινες ἐδυσώπησαν τὸν σὸν πατέρα περὶ τῇ Πριάμυ. καὶ ἐκέλευσεν αὐτὸν εἰσελϑεῖν εἰς τὴν σκηνὴν αὐτῦ· ὁ δὲ Πρίαμος εἰσελϑὼν [130] ἔπεσεν εἰς τὺς πόδας αὐτῦ πλωτὸς, ἱκετεύων· ὡσαύτως δὲ καὶ Ανδρομάχη, σὺν τοῖς παισίν· ἡ δὲ Πολυξένη, περιπλακεῖσα τοῖς ποσὶ τῦ σῦ γενέτυ περὶ τῦ αὐτῆς ἀδελφῦ Εκτορος, δυλεύειν ἐπαγγειλαμένη, B καὶ μένειν σὺν αὐτῷ, εἰ ἀποδῷ τὸ νεκρόν. Οἱ δὲ βασιλεῖς τὸ γῆρας αὐτῦ οἰκτείραντες, παρεκάλουν ὑπὲρ Πριάμυ. Ο δὲ σὸς γενέτης Αχιλλεὺς πρὸς αὐτὺς ἔφη. “κρατεῖν αὐτὸν ἐξ ἀρχῆς ἔδει τῶν παίδων, καὶ μὴ “συνεξαμαρτάνειν. Αλλ’ εἶχεν αὐτὸν ἔρως τῶν ἀλλοτρίων χρημάτων· ὐ γὰρ Ελένης γυναικὸς τὴν ἐπιϑυμίαν εἶχεν, ἀλλὰ τῇ Ατρέως, καὶ Πέλοπος χρημάτων τὸν πόϑον εἶχε. Δότε ὖν δίκας ἀνϑ’ ὧν ἠσεβήσατε· σωφρονιζέσϑωσαν ὖν, δι’ ὑμᾶς, Ελληνες, “καὶ Βάρβαροι.

Οἱ δὲ πείϑυσιν αὐτὸν, λύτρα λαβόντα, τὸν νεκρὸν παραχωρῆσαι· ὁ δὲ, [131] τὰ τῇ βίυ τερπνὰ ἐννοήσας, τὸν Πρίαμον ἀνίςησι, καὶ Πολυξένην, καὶ Ανδρομάχην· C καὶ κελεύει τῷ Πριάμῳ λύσαϑαι, καὶ σῖτον, καὶ οἶνον γεύσαϑαι ἅμα αὐτῷ, ἄλλως γὰρ ὐκ ἂν παραχωρήσειν αὐτῷ τὸν νεκρόν· ὁ δὲ Πρίαμος φόβῳ κατεχόμϑος, καὶ ἐλπίδι τῶν μελλόντων, ταπεινῶς παραγίνεται, ὑπὸ Πολυξένης παρακρατόμϑος, πρὸς Αχιλλέα τὸν σὸν γενέτην, καὶ βρωτῦ καὶ πότυ μετέχει· καὶ πολλῶν λαληϑέντων, ἀνέςησαν· καὶ τεϑέντων τῶν λύτρων ἐπὶ τῆς γῆς, ἰδὼν ὁ Αχιλλεὺς τὸ πλῆϑος τῶν δώρων, τόν τε χρυσὸν, καὶ τὸν ἄργυρον δέχεται, καὶ ἐκ τῦ ἱματισμῦ μέρος· τὰ δὲ λοιπὰ Πολυξένῃ χαρισάμϑος, ἀπέδωκε τὸ νεκρόν. ὁ δὲ Πρίαμος παρακαλεῖ τὸν Αχιλλέα, Πολυξένην παρ’ αὐτῷ καταλιπεῖν· ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ, εἰς τὸ Ιλιον αὐτὴν ἀγαγεῖν, εἰς ἄλλον καιD ρὸν τὰ κατ’ αὐτὴν ἀναβαλλόμϑος.

Ο δὲ Πρίαμος ἀνελϑὼν εἰς τὸ ὄχημα, ἔχων τὸ σῶμα τῇ Εκτορος, ἅμα τοῖς σὺν αὐτῷ εἰς τὴν πόλιν εἰσῆλϑε· καὶ τεφρώσαντες τὸ σῶμα τῇ Εκτορος, ϑάπτυσιν αὐτὸν ἔξω παρὰ τὸ τεῖχος τῦ Ιλίυ, πενϑήσαντες αὐτὸν πικρῶς.

Καὶ ἐν τῷ μεταξὺ παραγίνεται ἡ Πενϑεσίλεια, ἐκ [132] τῆς ἀντιπέραν Χερονήσυ, πολὺ πλῆϑος ἐπαγομένη Αμαζόνων, [133] μετ’ ἀνδρῶν γενναίων. Μαϑῦσα δὲ Εκτορα ἀναιρεῖϑαι, ὑποςρέφειν ἠπείγετο· Πάρις δὲ τῦτο μαϑὼν, ἔπεισεν αὐτὴν μένειν, χρυσὸν δὺς αὐτῇ πολύν. Ανεϑεῖσα δὲ μετὰ τῦ ἰδίυ ςρατῦ, μεϑ’ ἡμέρας ὀλίγας ὁπλισαμένη σὺν τῷ πλήϑει, ἐξέρχεται E ἐπὶ τὸ δάπεδον. Διαιρεϑέντος δὲ τῦ ςρατῦ αὐτῆς εἰς δύο μέρη, ἵςανται οἱ μὲν τοξόται τὸ δεξιὸν λαβόντες μέρος, οἱ δὲ ὁπλῖται πεζοὶ, πλείω τῶν ἱππέων ὄντες, [134] τὸν μέσον ἔχοντες τόπον· ἡ δὲ Πενϑεσίλεια μέσον τῶν ἱππέων ὑπῆρχε, σὺν τῷ σίγνῳ. Καὶ λοιπὸν οἱ Δαναοὶ τάξαντες ἑαυτὺς, ἀνϑίςανται· τοῖς μὲν τοξόταις ὁ Μενέλαος, κἀγὼ Τεῦκρος, καὶ Μηριόνης, καὶ Οδυσσεύς. τοῖς δὲ ὁπλίταις Διομήδης, Αγαμέ-

μνων, Τληπόλεμος, καὶ Ἰάλμενος, καὶ Ἀσκάλαφος. τοῖς δὲ ἱππεῦσιν ὁ σὸς γονέτης Ἀχιλλεὺς, καὶ οἱ Αἴαντες οἱ δύο, καὶ ὁ Ἰδομενεὺς δὲ, καὶ ὁ Φιλοκτήτης, καὶ οἱ λοιποὶ ἡγεμόνες ἅμα τοῖς αὐτῶν στρατοῖς. Καὶ κτείνω ἐγὼ Τεῦκρος πολὺ πλῆθος, ὥστε ἐπαινεθῆναί με, ὡς ἀριστεύσαντα· τοὺς δὲ ὁπλίτας ἀφανίζουσιν οἱ Αἴαντες, ἐν μέσῳ αὐτῶν εἰσελθόντες. ὁ δὲ σὸς πατὴρ Ἀχιλλεὺς μεταξὺ αὐτῶν ὑπάρχων, ἀπέβλεπεν τὴν Πενθεσίλειαν, ζητῶν ἀποκτεῖναι αὐτὴν, μαχομένην πικρῶς. Καὶ πλησίον τοῦ ἵππου αὐτοῦ φθάσας, δόρατι κρούσας αὐτὴν, ἀπὸ τοῦ ἵππου καταβάλλει· καὶ ἔτι ζῶσαν αὐτὴν εἷλκε πεσοῦσαν ἐκ τῆς κόμης. Καὶ θεωρακότες αὐτὴν πεσοῦσαν οἱ λοιποὶ τῆς στρατιᾶς αὐτῆς, εἰς φυγὴν ἐτράπησαν· τῶν δὲ Τρώων τὰς πύλας κλεισάντων διὰ τοὺς φεύγοντας, οἱ Ἕλληνες ἡμεῖς τοὺς περιλειφθέντας ἐπιδιώξαντες, παρὰ τὸ τεῖχος κτείνομεν, ἀποσχόμενοι τῶν γυναικῶν Ἀμαζόνων· ἅς τινας ὁ στρατὸς ἅπας δεσμεύσας, ἐμερίσατο. Τῆς δὲ Πενθεσιλείας ἔτι ἐμπνεούσης, βουλὴ ἡμῖν ἐνέστη, ὥστε ζῶσαν εἰς τὸν ποταμὸν ῥιφῆναι, ἢ κυσὶν εἰς βρῶσιν παραδοθῆναι· ὁ δὲ Ἀχιλλεὺς ᾔτει ἡμᾶς θανοῦσαν ταφῆναι [135] καὶ γνόντα τὰ πλήθη, ἐφώνησαν εἰς τὸν ποταμὸν ῥιφῆναι. Καὶ εὐθέως ὁ Διομήδης ἐπιλαβόμενος αὐτῆς τῶν ποδῶν, εἰς τὸν Σκάμανδρον ποταμὸν βάλλει· καὶ θνήσκει παραχρῆμα.

Μετὰ δὲ ὀλίγας ἡμέρας [136] ὁ Τιθωνοῦ τις ὀνόματι, ὑπὸ τοῦ Πριάμου παρακληθεὶς, παραγίνεται, ἄγων Ἰνδοὺς ἐφίππους, καὶ πεζοὺς, καὶ Φοίνικας μαχιμωτάτους μετ᾽ αὐτοῦ, καὶ τὸν βασιλέα αὐτῶν Πολυδάμαντα. Καὶ τοσοῦτον ὑπῆρχε πλῆθος, ὅσον οὐδὲ τὸ Ἴλιον, οὔτε τὸ ἔδαφος ἅπαν ἐδέχετο. Καὶ διὰ ναυτικοῦ στόλου ἦλθον πολλοὶ Ἰνδοὶ, καὶ οἱ αὐτῶν βασιλεῖς· ἐδορυφοροῦντο δὲ τασσόμενοι πάντες οἱ βασιλεῖς, καὶ πᾶς ὁ στρατὸς, ὑπὸ τοῦ δυνατοῦ Μέμνονος, βασιλέως Ἰνδῶν. Εἶχε δὲ ὁ Μέμνων μεθ᾽ ἑαυτοῦ καὶ πλοῦτον πολὺν εἰς τὰς ναῦς. Καὶ ἀναπαύσαντες ἑαυτοὺς ἐξῆλθον εἰς τὸ ἔδαφος, ξίφη παράξενα φοροῦντες, [137] καὶ σφενδόβολα, καὶ ἀσπίδας τετραγώνους. Καὶ σὺν αὐτοῖς μιγέντες [138] οἱ τοῦ Ἰλίου σύμμαχοι, καὶ οἱ Πριάμου παῖδες, καὶ ὁ Μέμνων ἦλθεν, ἐν ἅρματι ἐποχούμενος εἰς τὸ πεδίον. Ὁπλισθέντες δὲ καὶ ἡμεῖς οἱ Ἕλληνες, προηρχόμεθα, πάντα δεινὰ ἔχοντες. ἰδόντες γὰρ καὶ ἡμεῖς οἱ ἡγεμόνες, καὶ ὁ ἡμῶν στρατὸς, ἐθαμβήθημεν. Καὶ μετὰ κραυγῆς οἱ Τρῶες, ἅμα τῷ Μέμνονι, καὶ τοῖς λοιποῖς, ἐπέρχονται ἡμῖν· καὶ δεχόμεθα τὴν ὁρμὴν αὐτῶν, καὶ πολλοὶ τραυματίζονται. Πιπτόντων δὲ πολλῶν ὄχλων ἐξ ἡμῶν, ἡμεῖς οἱ ἡγεμόνες Ἑλλήνων ἀνεχωροῦμεν, μὴ ὑποφέροντες τὴν τοῦ πλήθους βίαν· εἶχον δὲ καὶ τὰς ἡμῶν ναῦς καῦσαι οἱ Βάρβαροι, εἰ μὴ νὺξ ἐπῆλθε. Τῆς δὲ νυκτὸς γενομένης, συνελθόντων Ἑλλήνων, ἅμα τῷ ἰδίῳ στρατῷ, καὶ συναγαγόντες τὰ σώματα τεφροῦμεν. Τῇ δὲ αὐτῇ νυκτὶ βουλευόμεθα, τίς τῶν βασιλέων δύναται ἀντιστῆναι, καὶ ὁρμῆσαι κατὰ τοῦ Μέμνονος, τῶν ἄλλων εἰς τὰ πλήθη ἀσχολουμένων καὶ μαχομένων. Κλήρου δὲ γενομένου πάντων ἡμῶν ἡγεμόνων, κληροῦται, κατά τινα τύχην, Αἴας ὁ Τελαμώνιος, ὁ ἐμὸς ἀδελφός. Καὶ πρὶν ἢ ἥλιον ἀνελθεῖν, ἐξερχόμεθα οἱ Ἕλληνες ὁπλισάμενοι πάντες· ὁμοίως δὲ καὶ οἱ Τρῶες, καὶ ὁ Μέμνων, βασιλεὺς Ἰνδῶν, καὶ πάντα τὰ πλήθη αὐτοῦ. Καὶ συμβολῆς γενομένης, καὶ πολλῶν πεσόντων, ὁ ἐ-

A Tlepolemus, Jalmenus, & Aſcalaphus opponeremur: Equitibus vero pater tuus Achilles, Ajax uterque, Idomeneus, Philoctetes, cæterique Duces cum ſuis pugnam dederunt. Et quidem Ego Teucrus plurimos interfeci, adeo ut ſtrenuum me virum omnes perhibuerint. Gravis autem armaturæ milites Ajaces medii in eos irrumpentes, profligarunt. Pater autem tuus, medius inter eos, Reginæ ipſi invigilans, occaſionem venabatur, quomodo eam, acriter ſane pugnantem, e medio tolleret. Itaque proprius ei accedens, haſta eam impetebat; & ea equo deturbatam, dum in caſu erat, coma arreptam diſtrahebat. Cadentem vero eam videntes reliqui ex exercitu ejus, fugam omnes capeſſebant. B Cumque urbis portæ a Trojanis obſeratæ fuiſſent, uti omnem aufugiendi ſpem ſuis adimerent; nos, hoſtium reliquias inſecuti, ſub ipſis urbis mœnibus trucidavimus; ab Amazonibus interim abſtinentes; quas, in vincula conjectas, exercitus omnis inter ſe diviſit. De Pcothefilea autem ipſa anhelante adhuc, decretum a nobis erat, uti vel in flumen projiceretur; vel dilanianda canibus objiceretur: Cæterum poſtulabat Achilles, mortuam ſepulturæ tradi: quo audito, in fluctus projici eam inſtabat exercitus. Diomedes itaque pedibus arreptam, in Scamandrum præcipitavit, ubi ſtatim ſuffocata periit.

Pauci autem poſt diebus, advenit in C ſuppetias, a Priamo vocatus, Tithoo quidam; cumque eo Indi, pedites, equiteſque; Phœnices etiam bellicoſiſſimi, cum rege eorum Polydamante. Tanta autem erat multitudo eorum, ut nec Ilium, nec totus undique campus eam capere potuerit. Sed & navium quoque apparatu ſupervenerunt Indorum quamplurimi, cum Regibus. Totus autem exercitus, regeſque, Memnonis Indorum regis ſub auſpiciis militabat, viri potentiſſimi, quique plurimis divitiis naves ſuas onuſtas habuit. Hi, ubi paululum ſe refeciſſent, in campum deſcenderunt; enſes quiſque Barbaricos, fundas, & quadrata ſcuta geſtantes: quibus etiam ſe adjunxerunt commilitoD nes Trojani, Priamique filii. Memnon autem ipſe curru vectus, in campum procedebat. Nos etiam Græci arma induentes, mala interim omnia nobiſmet ominantes, egredimur tamen; ad hoſtium enim conſpectum ipſum, noſque Duces, exercituſque, conſternati ſumus. Clamore itaque ſublato, Trojani, cum Memnone, reliquiſque nos aggreſſi ſunt quorum vim primam ſuſcepimus; multis hinc inde vulneratis. Ubi vero quamplurimi ex noſtris cecidiſſent, nec amplius Barbarorum impetui ſubſiſtendo eſſemus ad naves receſſimus. Sed & illas etiam, niſi nox superveniens inhibuiſſet, Barbari cremaſſent. Nocte autem ingruente, exercitum recolligentes, occiſorum cadavera combuſſimus. ConE ſilium quoque eadem nocte initum, quis inter Reges noſtros par Memnoni congrederetur; cæteris interim copias ejus impigre adorientibus. Sortibus autem inter Duces omnes ductis, Ajaci Telamonio, fratri meo, hoc (fatis ita volentibus) ſortito obtigit. Ante igitur ſolis ortum, Græci in aciem armati omnes progredimur; ſicut & Trojani, cum Indorum rege Memnone, exercitu-

que omni. Prælio autem commiſſo, multiſque cadentibus, frater meus Ajax; ſigno Græcorum ducibus dato, uti Trojanos, Indoſque reliquos propulſarent; ipſe Memnonem, Indorum regem, adortus eſt; Heroe interim Achille, patre tuo, clam eum a tergo corroborante, Memnon vero, ubi Ajacem ſibi appropinquantem animadvertit, e curru ſtatim deſcendens, propius acceſſit. Tum vero haſtis ſe invicem petebant: primuſque Ajax peracriter eum aggreſſus, ſcutum ejus, haſta impulſum, obliquavit. Derepente igitur, qui Memnoni proximi erant, Ajacem, eum urgentem adorti ſunt: quod ubi vidit pater tuus Achilles, denudatum Memnonis jugulum haſta trajecit; ipſumque, omnium præter ſpem, occidit. Memnone ſic proſtrato, tumultus ingens in Barbaris ortus eſt, fugam ſine mora capeſſentibus: nos contra, revocatis animis, Æthiopas ad unum omnes excidimus. Tum vero Polydamantem, Ajacem adorientem, Ajax viciſſim petebat: inguinaque inguinis confoſſum, de medio ſuſtulit. Occiſis vero eo, plurimiſque aliis, Æthiopes in ipſa fuga perierunt, Equitibus eos proculcantibus: totuſque campus cadaveribus plenus eſt. Nocte vero ingruente, Trojani nobiſcum, de Mortuis ſepeliendis egerunt: nobis autem illis annuentibus, rogos utrinque extruximus, mortuoſque cremavimus, Trojani autem Ilii portis obſeratis, ducum ſuorum, Memnoniſque fatum defleverunt. Paucis itaque diebus interjectis patre tuo Achille, nobiſque Achivis, Trojanos ad prælium provocantibus; egreſſi ſunt, Paridis, Deiphobique ſub auſpiciis: cumque his Lycaon, Troiluſque, & ipſi Priami filii, in aciem devenerunt. Pater itaque tuus Achilles, cum nobis omnibus, in prælium deſcendens, Barbaros profligavit; quorum pluſimi inter fugiendum, in Scamandrum fluvium delapſi, interierunt; plurimi etiam vivi capti ſunt. At vero Priami filii Troilus, & Lycaon, Achillis manu ceciderunt: reliqui a nobis interfecti. Ingens autem Trojanis, Troili ob caſum, luctus inceſſit; ut qui juvenis admodum, magnique animi fuit, & formæ eximiæ.

Poſt aliquot vero dies bellum intermiſſum eſt utrinque; ob Anathematum, quod imminebat, feſtum: quo Græci pariter, ac Trojani, in luco, qui prope aberat ab urbe, Apollini Thymbrio ſacra faciebant. Polyxenam ibi, templum una cum Hecuba ingredientem, conſpicatus Achilles, formam ejus obſtupuit. Videns autem Priamus Achillem, qui per lucum ſolum obambulabat; Idæum quendam miſit, qui cum Achille de Polyxena ſermones haberet. Achilles autem, Idæi nuncium ubi audiſſet, Polyxenæ amore accenſus eſt: Nos autem Idæum obſervantes cum Achille ſecreto agentem, conturbati animis, a parente tuo nobis metuere cœpimus; ne forte proditionem agitaret. Miſſi ſunt igitur, cum fratre meo, Diomedes, & Uliſſes, qui innuerent ei, ne ita fidenter ſe Barbaris committeret ſolum. Illi autem abeuntes, adventum ejus ex luco præſtolabantur, nuncium illud ei allaturi. Interim pater tuus Achilles promiſſum dederat, de Polyxena ducenda: cui paulo etiam poſt, Pa-

A Ἀμὸς ἀδελφὸς Αἴας, κελεύσας τοῖς βασιλεῦσι τῶν Ἑλλήνων τοὺς ἄλλους ἀμύνασθαι Ἰνδοὺς καὶ Τρῶας, ὁρμᾷ κατὰ τοῦ Μέμνονος, βασιλέως Ἰνδῶν, τοῦ ἥρωος Ἀχιλλέως, τοῦ σοῦ γενέτου, ὄπισθεν συμπεριχύοντος τῷ Αἴαντι, [139] ἑαυτὸν ἀποκρύπτων. Ὁ δὲ Μέμνων προτιχαὼς τῷ Αἴαντι κατ' αὐτοῦ ὁρμήσαντι, καταβὰς ἀπὸ ἅρματος εὐθὺς, πλησίον ἐγένετο· καὶ ἀλλήλους τοῖς δόρασι πειράζουσιν. ὁ Αἴας δὲ πρῶτος [140] ἀνατρέπει τὴν ἀσπίδα αὐτοῦ τῷ δόρατι στρέψας, ἐπιπεσὼν αὐτῷ βαρέως. Τῶν δὲ ὄντων ἐγγὺς τοῦ Μέμνονος ἐπελθόντων ἐγγὺς τοῦ Μέμνονος ἐπελθόντων τῷ Αἴαντι ἐν τῷ ἔχειν τὸν Μέμνονα, ἰδὼν ὁ σὸς πατὴρ Ἀχιλλεὺς, τὸ δόρυ αὐτοῦ βαλὼν εἰς τὸν τράχηλον τοῦ αὐτοῦ Μέμνονος, [141]
B γυμνωθέντος τοῦ τένοντος, ἀναιρεῖ αὐτὸν ἀνελπίσως. Καὶ πεσόντος αὐτοῦ, αἰφνιδίως γίνεται θόρυβος, καὶ φυγὴ τῶν βαρβάρων· καὶ ἡμεῖς οἱ Ἕλληνες γνόντες, καὶ πληθέντες θάρσους, πάντας τοὺς Αἰθίοπας ἀνῃρούμεθα. Πολυδάμαντος δὲ ἐπὶ τὸν Αἴαντα ἐπιβάντος, ὁρμήσας ὁ Τελαμώνιος Αἴας κατ' αὐτοῦ, δόρατι πλήξας τὸν βουβῶνα αὐτοῦ, ἀναιρεῖ αὐτόν. Θανόντος δὲ αὐτοῦ, καὶ ἄλλων πολλῶν, οἱ Αἰθίοπες φεύγοντες ἀνῃροῦντο, τῶν ἱππέων αὐτοὺς καταπατούντων. Καὶ ἐπλήσθη τὸ ἔδαφος νεκρῶν, καὶ γέγονεν ἑσπέρα· ἐπρέσβευσαν οἱ Τρῶες περὶ τῶν νεκρῶν ἔκδοσιν. Καὶ ἡμῶν τῶν Ἑλλήνων συνθεμένων, ἀμφότεροι ἐποιήσαμεν πυρὰς, καὶ
C ἐτεφρώσαμεν τοὺς νεκρούς. Καὶ ἀσφαλισάμενοι οἱ Τρῶες τὰς πύλας, ἔμειναν πενθοῦντες διὰ τοὺς αὐτῶν στρατηγοὺς, καὶ διὰ Μέμνονα. Ὀλίγων δὲ ἡμερῶν διαδραμουσῶν, τοῦ σοῦ γενέτου Ἀχιλλέως προκαλουμένου, ἅμα ἡμῖν τοῖς Ἀχαιοῖς, τοὺς Τρῶας, ἐξῆλθεν ἡγούμενος τῶν Βαρβάρων ὁ Πάρις, καὶ Δηΐφοβος, ἀδελφοί· ἦσαν δὲ μετ' αὐτῶν, σὺν τῷ πλήθει Λυκάων, καὶ Τρωΐλος, παῖδες καὶ αὐτοὶ Πριάμου. Καὶ ὁρμήσας πάλιν Ἀχιλλεὺς ὁ σὸς γενέτης, μεθ' ἡμῶν τῶν Ἑλλήνων πάντων, καταδιώκει τοὺς Βαρβάρους· καὶ φεύγοντες ἔπεσον εἰς τὸν Σκάμανδρον ποταμὸν πολλοὶ, καὶ ἀπώλοντο· καὶ ζῶντες δὲ φανεροὶ, ἐλήφθησαν. Ἀναιρεῖ δὲ Ἀχιλλεὺς τοὺς
D Πριάμου παῖδας, Τρωΐλον, καὶ Λυκάονα· τοὺς δὲ λοιποὺς ἡμεῖς οἱ Ἀχαιοί. Καὶ μέγα πένθος ἐν τῷ Ἰλίῳ, περὶ Τρωΐλον· ἦν γὰρ ἔτι νέος, καὶ γενναῖος, καὶ ὡραῖος.

Μετὰ δὲ τινας ἡμέρας ἐνίσταται ἡ τῶν Ἀναθημάτων ἑορτὴ, καὶ [142] ἀνοχὰ γέγονε τοῦ πολέμου, θυσιῶν γινομένων, θυόντων τῷ Θυμβραίῳ Ἀπόλλωνι, (ἐν τῷ ἄλσει, τῷ [143] ἀπὸ μικροῦ ὄντι τῆς πόλεως,) τῶν Δαναῶν, καὶ τῶν Τρώων. Καὶ ἐξελθούσης Πολυξένης μετὰ Ἑκάβης εἰς τὸ ἱερὸν, Ἀχιλλεὺς ταύτην ἐθαύμασεν ἑωρακώς. Πρίαμος δὲ ἑωρακὼς τὸν Ἀχιλλέα, [144] πέμπει τινὰ Ἰδαῖον ὀνόματι, πρὸς αὐτὸν, λόγους
E φέροντα περὶ τῆς Πολυξένης, ἐν τῷ ἀπατεῖν τὸν Ἀχιλλέα ἐν [145] τῷ ἄλσει τοῦ Ἀπόλλωνος μένον. Καὶ ἀκούσας ὁ Ἀχιλλεὺς τὸν περὶ αὐτῆς λόγον, ἀνήφθη· ἑωρακότες δὲ ἡμεῖς οἱ Ἕλληνες τὸν Ἰδαῖον ἰδιάζοντα τῷ Ἀχιλλεῖ, ἐν θορύβῳ πολλῷ ἐγενόμεθα, ὡς τοῦ σοῦ γενέτου Ἀχιλλέως προδιδόντος ἡμᾶς. καὶ ἐπέμψαμεν πρὸς αὐτὸν ἀπόκρισιν διὰ τοῦ ἀδελφοῦ μου Αἴαντος, καὶ Διομήδους καὶ Ὀδυσσέως, ἵνα αὐτῷ παραγγείλωσι, μὴ θαρρεῖν ἑαυτὸν τοῖς Βαρβάροις μόνον. οἱ δὲ ἀπελθόντες, περιέμειναν αὐτὸν ἔξω τοῦ ἄλσους, ἵνα αὐτῷ εἴπωσι τὴν ἀπόκρισιν· ὁ δὲ σὸς πατὴρ Ἀχιλλεὺς συν-

πίσσεται τῷ Ιδαίῳ, λαμβάνειν Πολυξένην πρὸς γάμον. A Καὶ μετ᾽ ὀλίγον ὁ Πάρις παραγίνεται πρὸς τὸν Αχιλλέα κρύφα, καὶ ὁ Δηΐφοβος, ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ, παρακαλοῦντες αὐτὸν περὶ τοῦ γάμου τῆς Πολυξένης. καὶ δέχεται αὐτοὺς ὁ Αχιλλεὺς κατ᾽ ἰδίαν ἀγνοήσας, μηδὲν ὑποπτεύσας φαῦλον, διὰ τὸ ἐν τῷ τοῦ Απόλλωνος ἄλσει εἶναι. Καὶ ὁ μὲν Πάρις, ὡς ὅρκῳ βεβαιῶν τὰ μετ᾽ αὐτοῦ καὶ τοῦ Αχιλλέως εἰρημένα, παρὰ τὸν βωμὸν ἵσταται. Περιπλακέντος δὲ τοῦ Δηϊφόβου τῷ Αχιλλεῖ, καὶ ὁ Πάρις, ἀπὸ τῶν πλευρῶν, αὐτοῦ καταφιλοῦντος αὐτὸν, ἐβάπτισεν ὃ ἐπεφέρετο ξίφος. Τοῦ δὲ Δειφόβου κατασχόντος τὸν Αχιλλέα, δευτέραν ἐπιφέρεται πληγὴν ὁ Πάρις τῷ Αχιλλεῖ, καὶ λοιπὸν ἔκλυτος ἐγένετο, καὶ ἔπεσε. Καὶ ἐξέρχονται οἱ περὶ Πάριδα καὶ B Δηΐφοβον ἀνυπόπτως δι᾽ ἄλλης ἐξόδου τοῦ ἄλσους· ὡς δὲ μικρὸν ἀπεῖχον, δρόμῳ πολλῷ χρησάμενοι, ἀπῆλθον εἰς τὴν πόλιν. Ιδὼν δὲ αὐτοὺς ὁ Οδυσσεὺς, ἔφη πρὸς Αἴαντα, καὶ Διομήδην, ὅτι, οὐκ ἀγαθόν τι 546 εἰσὶν ἐργασάμενοι οὗτοι, εἰσέλθωμεν πρὸς τὸν Αχιλλέα. Εἰσελθόντες οὖν εἰς τὸ ἄλσος, ὁρῶσι τὸν σὸν γονέα Αχιλλέα κείμενον παρὰ τὸν βωμὸν εἰς τὸ ἔδαφος 547 κατῃμαγμένον, καὶ ἔτι ἐμπνέοντα. " Εἶπεν οὖν πρὸς " αὐτὸν ὁ ἐμὸς ἀδελφὸς Αἴας· τίς ἄρα ἀληθῶς ὅστις " ἀνθρώπων ἠδυνήθη κτεῖναί σε, ἀλκῇ διαφέροντα " πάντων; ἀλλ᾽ ἡ σὴ προπέτεια ἀπώλεσέ σε. Ο δὲ " Αχιλλεὺς εἶπε· 548 Δόλῳ εἰργάσατό με Πάρις, καὶ Δηΐφοβος, διὰ Πολυξένην καὶ ἐπλεύρωσε. Νεκροῦ δὲ C γενομένου, βαστάσαντος αὐτοῦ τὸ σῶμα τοῦ ἐμοῦ ἀδελφοῦ Αἴαντος ἐπ᾽ ὤμων, φέρουσιν εἰς τὰς σκηνάς. Ιδόντες δὲ οἱ Τρῶες, ἐξέρχονται, ἵνα ἁρπάσαντες αὐτοῦ τὸ σῶμα, αἰκίσωνται. Ημεῖς δὲ οἱ Ελληνες ἰδόντες τὸ γενόμενον, ἐν ἀμηχανίᾳ πολλῇ ἐγινόμεθα· καὶ πυρώσαντες αὐτοῦ τὸ σῶμα, καὶ βαλόντες ἐν ὑδρίᾳ, θάπτομεν σιγῇ.

Ο δὲ Πύῤῥος ἀκούσας, ἐστέναξε πικρῶς· καὶ προσενεγκὼν ὁ Τεῦκρος, ἐπαινῶν αὐτὸν, ἔφη. Τίς δυνατός ἐστι τὰς σὰς ἀρετὰς ἐξειπεῖν; Εκ πατρὸς αἷμα φέρεις Πηλέως βασιλέως, πόλεως μὲν Φθίας, χώρας δὲ Θετταλίας· ἐκ μητρὸς δὲ αἷμα φέρεις Λυκομήδους, βασιλέως τῶν Σκυρίων. Εἰς ἐκδίκησιν δὲ πατρὸς, ἅπαν τὸ Ιλιον, καὶ τὴν Τροίαν ἀπώλεσας. Καὶ ἀναστὰς, D περιεπλάκη τῷ Πύῤῥῳ ὁ Τεῦκρος· καὶ ᾔτησεν αὐτὸν, τοὺς τοῦ Αἴαντος, τοῦ αὐτοῦ ἀδελφοῦ, λαβεῖν υἱοὺς, τὸν Αἰαντίδην, τὸν ἀπὸ Γλαύκης, τῆς προτέρας γυναικὸς Αἴαντος, καὶ τὸν Εὐρυσάκην, τὸν ἀπὸ 549 τῆς Τεκμήσσης, καὶ αὐτὴν Τέκμησσαν· καὶ παρέσχεν αὐτῷ ὁ Πύῤῥος. Καὶ λαβὼν ὁ Τεῦκρος, εὐθὺς ἀπέπλευσεν ἐπὶ τὴν Σαλαμῖνα.

Ομοίως δὲ καὶ ὁ Πύῤῥος, λαβὼν τὸν ἴδιον στόλον, ἀπέπλευσε· καὶ πᾶς ὁ Αχαϊκὸς στρατὸς, καὶ οἱ ἥρωες ἀπῆλθον εἰς τὰς ἰδίας πατρίδας. Ταῦτα δὲ Σίσυφος ὁ Κῷος συνεγράψατο, ἐν τῷ πολέμῳ ὑπάρχων σὺν τῷ Τεύκρῳ. ἥντινα συγγραφὴν εὑρηκὼς Ομηρος ὁ ποιητὴς, τὴν Ιλιάδα ἐξέθετο, καὶ Βεργίλλιος τὰ λοιπά. E ἅτινα καὶ ἐν ταῖς τοῦ Δίκτυος ἐμφέρεται συγγραφαῖς. Οπερ πόνημα μετὰ πολλὰ ἔτη Ομήρου, καὶ Βεργιλλίου, 550 εὑρέθη ἐπὶ Κλαυδίου Νέρωνος βασιλέως, ἐν κιβωτίῳ.

Η δὲ Κλυταιμνήστρα, ἡ γυνὴ τοῦ Αγαμέμνονος, πρώην ἀκούσασα διὰ τὸν ἑαυτῆς ἄνδρα, ὅτι τὴν Κασάνδραν φιλεῖ, καὶ ἀφορμὴν εὑρηκυῖα, δίδωκεν ἑαυτὴν εἰς

ris, cum fratre Deiphobo, clam intervenit; nempe de nuptiis eum interpellaturus: quos & ſeorſim excepit Achilles, doli ignarus, nihilque mali ſuſpicatus, eo quod Apollinis eſſent in luco. Et quidem Paris ad Aram conſtitit, tanquam quæ inter ſe pacta fuerant, juramento firmaturus. Interim vero dum ſe mutuo tenebant amplexu Deiphobus, Achilles; Paris a latere veniens, Achillem gladio quem ferebat transfigit. Sed & repetito vulnere confoſſus, dum a Deiphobo diſtineretur, Achilles concidit exanimis. Paris autem, & Deiphobus, per diverticulum luci viam ſibi invenientes, clam omnibus evaſerunt: paululumque progreſſi, citato curſu iter in urbem accelerabant. Quos cum conſpexit Uliſſes, Ajacem, ac Diomedem allocutus; " Non eſt (inquit) boni aliquod, quo occupati " ſunt iſti: quin igitur Achilli proſpi- " ciamus. Lucum itaque ingreſſi, pa- " trem tuum vident cruentatum, humi juxta altare proſtratum, & extremos jam ſpiritus anhelantem. " Dixit autem ei frater meus Ajax; Quiſquamne " igitur te, mortalium fortiſſime, " interficere poterat? Quin potius tua " tibi temeritas exitio fuit. Immo, in- " quit Achilles, Paris me, Deiphobuſ- " que, Polyxenam prætexentes, dolo " circumvenere. Nec plura locutus, ex- " piravit. Mortuum itaque humeris ſuis impoſitum, ad caſtra deferebat frater meus Ajax: quo viſo, erumpunt continuo Trojani, Achillis corpus, uti in id ſævirent, abrepturi. Cæterum nos, caſu hoc, ſummis in anguſtiis poſiti, cadaver pyris exuſtum, urnaque reconditum, terræ taciti mandamus.

Adhuc Pyrrhus profunde ingemuit: ſed laudavit eum Teucrus: intentiſque in eum oculis: Quiſnam (inquit) " par tuis virtutibus prædicandis vide- " " tur; qui a patre, Pelei, Phtiæ Theſſalorum regis; a matre vero, Ly- " comedis, Scyri regis, ſanguinem o- " ſtentas? quique, Patris in vindictam, " Trojam, totumque Ilium exitio de- " diſti? Surgens deinde Teucrus, Pyr- " rhum amplexus eſt; qui eum viciſſim rogavit, uti fratris ſui Ajacis filios, Ajantidem, ex Glauca, priore Ajacis uxore; & Euryſacem, ex Tecmeſſa; Tecmeſſamque ipſam ſibi acciperet. Eos itaque a Pyrrho ſibi traditos, in Salaminem inſulam, ſtatim ſolvens, Teucrus devexit.

Pyrrhus itidem, omniſque Græcorum exercitus, & Heroes, cum claſſe quiſque ſua, patriam ſuam repetierunt. Iſta vero ſcriptis tradidit Siſyphus Cous, qui, cum Teucro, bello interfuit: cujus in Hiſtoriam Homerus Poeta poſt temporis incidens, Iliadem ſuam condidit; ſicuti & ſuam quoque poſtea Virgilius Æneidem. Hæc eadem dictis etiam Cretenſis memoriæ prodidit: cujus Scripta, longe ab Homeri, & Virgilii ſeculis, Claudii Neronis ſub temporibus, in arcula reperta traduntur.

Clytemneſtra autem, Agamemnonis uxor, audito Conjugis ſui erga Caſſandram amore; occaſione oblata, & ipſa etiam cum Ægiſtho, viro nobili, Thye-

ſtis F. conſuetudinem habuit. Certior autem facta, jam inſtare Agamemnonis in Mycenas reducis adventum; conſilium cum Ægiſtho habuit; quonam pacto adveniens, ab Ægiſtho e medio, dolo tolleretur. Agamemnon itaque ad Mycenas reverſus, a civibus ſuis, Primoribus, ipſoque Ægiſtho acceptus eſt: palatium vero ſuum ingreſſus, occiſus eſt. Uxor itaque ejus regem ſtatim ſalutat Ægiſthum; cui juxta leges nupta, filiam ei peperit, quam Erigonem vocavit: quæ, patris ſui & matris poſt mortem, ab Oreſte metuens ſibi, laqueo ſibi mortem conſcivit. Senatus vero, omniſque adeo cum exercitu populus Ægiſthum odio habuerunt. Cæterum Oreſtes, Agamemnonis filius, ubi inaudiſſet patrem ſuum Mycenas reverſum eſſe; Schyneo relicto, (cui pater, in bellum profecturus, enutriendum eum, & inſtituendum tradiderat,) Mycenas repetiit. Reverſo clam ei ſoror ejus indicavit, paratas vitæ ejus ab Ægiſtho fuiſſe inſidias. Oreſti autem volventi ſecum quomodo ab inſidiis iſtis præcaveret ſibi, intervenit Strophius, Agamemnoni cognatus; qui Mycenas advenerat cum Pylade, filio ſuo, qui cum Oreſte enutritus ſimul, literiſque imbutus fuerat. Strophius autem certior factus de eis quæ Agamemnoni acciderant; conſilium cum Oreſte habuit, de armis adverſus Ægiſthum ſumendis. Una igitur Apollinis oraculum adeuntes, quid de Oreſte futurum eſſet, ſciſcitantur. Vates reſpondit: Oportere Oreſtem matrem ſuam, & Ægiſthum de medio tollere. Præterea interrogante Oreſte, an Parricidiis ſuis ſupervicturus eſſet? Immo, reſpondit Oraculum; Paternas etiam ditiones, Peloponneſumque totam occupabit Oreſtes.

Strophium itaque rogavit, uti Pylade filio ſecum relicto, ipſe in patriam ſuam rediret. Annuente vero Strophio, Oreſtes, poſt Oraculum acceptum, una cum Pylade, Mycenas reverſus eſt. Ad ſororem vero Electram clam ingreſſus, ab ea petivit, uti Clytemneſtram matrem in gratiam ſecum redire ſuaderet. Hoc ei effectum dedit ſoror: quin & Clytemneſtra, precibus ejus ad id adducta, Ægyſthum etiam, ut Oreſtem exciperet, obnixe rogavit. Ab Ægyſtho autem, receptus Oreſtes, furore tamen correptus eſt, Paterni ſanguinis vindictam totus agitans; regnumque illud ſuum eſſe, omnibus oſtentans. Tempus vero nactus opportunum, matrem ſuam, Ægyſthumque de medio ſuſtulit: quo facto, in inſaniam prolapſus eſt. Cæterum cum furor ejus quandoque remitteret, per vices vero vehementius eum vexaret; ſacerdotes ſenatui, populoque, (qui magni Oreſtem habuerunt, regemque ſibi ſummopere expetebant,) rem gratam facturi, purgarunt eum; & expiato Parricidii crimine, Deos ei propitios reddiderunt. Quin & deducto eo ad Minervæ templum, juxta quod Areopagus ſitus erat; coram judice Meneſtheo cauſa agitata eſt; inter Hyacem, qui Tyndarii, & Clytemneſtræ partes egit, & Oreſtem. Meneſtheus autem ſententiam pro Oreſte tulit; juſtiſſime eum Patris cædem vindicaſſe, affirmans: uti exemplo hoc ab hujuſmodi facinoribus mulieres in poſterum abſterre-

A μοιχείαν τῷ Αἰγίσθῳ τῷ συγκλητικῷ, υἱῷ τοῦ Θυέστου. Καὶ ἀκούσασαν τὴν τοῦ Ἀγαμέμνονος μέλλουσαν 551 ἐπὶ τὴν Μυκηναίων παρουσίαν· ἐβουλεύσατο μετὰ τοῦ Αἰγίσθου, πῶς ὀφείλει δόλῳ φονευθῆναι ἐρχόμενος ὁ Ἀγαμέμνων ὑπὸ τοῦ Αἰγίσθου. Καὶ καταφθάσαντος τοῦ Ἀγαμέμνονος ἐν τῇ Μυκηναίων πόλει, καὶ δεχθέντος ὑπὸ τῆς πόλεως, καὶ τῆς συγκλήτου, καὶ τοῦ Αἰγίσθου, εἰσελθὼν εἰς τὸ ἴδιον παλάτιον, ἐσφάγη. Καὶ ἐποίησεν εὐθέως ἡ γυνὴ αὐτοῦ βασιλέα τὸν Αἴγισθον, καὶ ἐγαμήθη αὐτῷ νόμῳ. καὶ ἔσχεν ἐξ αὐτοῦ θυγατέρα, 552 ἣν ἐκάλεσεν Ἠριγόνην. ἥτις μετὰ θάνατον τοῦ πατρὸς καὶ τῆς μητρὸς, φοβηθεῖσα τὸν Ὀρέστην, ἑαυτὴν ἀγχόνῃ ἀναιρεῖ. Ἡ δὲ σύγκλητος, καὶ ἡ πόλις, καὶ ὁ στρατὸς ἐμίσει τὸν Αἴγι-

B σθον. ἀκούσας δὲ ὁ Ὀρέστης, ὁ τοῦ Ἀγαμέμνονος υἱὸς τὴν τοῦ ἰδίου πατρὸς ἐπὶ τὴν Μυκηναίων πόλιν παρουσίαν, ἦλθεν 553 ἀπὸ τοῦ Σχινέως, ὅστις ἔδωκεν αὐτὸν, μέλλων ἐπὶ τὸν πόλεμον ἐλθεῖν, ὁ Ἀγαμέμνων, ἀνατραφῆναι ὑπ' αὐτοῦ, καὶ παιδευθῆναι. Καὶ λαβοῦσα αὐτὸν ἡ ἀδελφὴ αὐτοῦ κρύφα, ἐξεῖπεν αὐτῷ, ὅτι βούλεται ὁ Αἴγισθος ἀνελεῖν αὐτόν. Καὶ βουλευομένου τοῦ Ὀρέστου τί δεῖ αὐτὸν πρᾶξαι, ἐν τῷ μεταξὺ παραγίνεται ὁ Στρόφιος εἰς τὴν Μυκήνην, ἐκ γένους ὑπάρχων τοῦ Ἀγαμέμνονος, ἅμα τῷ υἱῷ αὐτοῦ Πυλάδῃ τῷ 554 συνανατεθραμμένῳ ... Καὶ μαθὼν ὁ Στρόφιος τὰ συμβάντα τῷ Ἀγαμέμνονι, συνεβουλεύετο τῷ Ὀρέστῃ, πόλεμον ποιῆσαι πρὸς τὸν Αἴγισθον. Καὶ

C λαβὼν Ὀρέστην, ἔρχεται εἰς τὸ Ἀπόλλωνος μαντεῖον, μαθεῖν περὶ τοῦ Ὀρέστου. Καὶ λαμβάνει χρησμὸν, ὅτι, δεῖ τὸν Ὀρέστην ἀνελεῖν τὴν μητέρα, καὶ τὸν Αἴγισθον. Εἶτα ἤτοι μαθὼν ὁ Ὀρέστης, εἰ περισώζεται κτείνας αὐτούς· καὶ ἐρρέθη αὐτῷ, ὅτι, κρατήσει τῶν πατρῴων, καὶ τῆς Πελοποννήσου πάσης.

Καὶ παρεκάλεσε τὸν Στρόφιον ὑποστρέψαι εἰς τὴν ἰδίαν αὐτοῦ πατρίδα ἐάσαντα αὐτῷ τὸν υἱὸν αὐτοῦ τὸν Πυλάδην· καὶ πεισθεὶς ὁ Στρόφιος, ἐποίησεν οὕτω. Καὶ λοιπὸν ἦλθεν εἰς τὴν Μυκηναίων πόλιν ὁ Ὀρέστης καὶ ὁ Πυλάδης, μετὰ τὸν χρησμόν· καὶ λάθρα εἰσῆλθε πρὸς τὴν Ἠλέκτραν, ἀδελφὴν αὐτοῦ, καὶ παρακαλεῖ αὐτὴν πεῖ-

D σαι τὴν μητέρα αὐτοῦ Κλυταιμνήστραν, δέξασθαι αὐτόν· ἥτις Ἠλέκτρα ἔπεισε τὴν ἰδίαν μητέρα, καὶ ἐδέξατο τὸν Ὀρέστην. Καὶ παρακληθεῖσα ἡ Κλυταιμνήστρα, ἐδυσώπησε τὸν Αἴγισθον· καὶ δεχθεὶς παρὰ τοῦ Αἰγίσθου ὁ Ὀρέστης, μαινόμενος ἐκαρτέρει, βουλόμενος ἐκδικῆσαι τὸ ἰδίου πατρὸς τὸ αἷμα· λέγων πᾶσιν ὅτι, ἐμόν ἐστι τὸ βασίλειον. Καὶ εὑρηκὼς καιρὸν, ἔσφαξε τὴν ἰδίαν μητέρα, καὶ τὸν Αἴγισθον βασιλέα, τὸν αὐτοῦ πατρωόν. Καὶ 555 εἰς ἐξοχίαν ἦλθεν ἀπὸ τῆς μανίας παρ' ἑαυτὸν γενόμενος· καὶ ποτὲ μὲν ἐφρόνει, καὶ διῆγεν ἐν ἀνέσει, ποτὲ δὲ ἐμαίνετο· 556 πρὸς θεραπείαν τῆς πόλεως, καὶ τῆς συγκλήτου, ὅτι ἐφίλουν τὸν Ὀρέστην, καὶ αὐτὸν ἤθελον τὸν βασιλεῦσαι, 557 οἱ ἱερεῖς ἁγνίσαντες

E τὸν Ὀρέστην, καὶ ἀποκαθαρίσαντες, ἐξιλεώσαντο αὐτὸν 558 τὸν μητρῴου φόνου τὸν μαίνεσθαι· καὶ ἀπαγαγόντες ἐν τῷ ἱερῷ τῆς Ἀθηνᾶς τὸν Ὀρέστην, 559 ἐφ' ᾧ ὁ Ἄρειος πάγος ὑπῆρχε, 160 τῆς δίκης ἀκούσαντος μεταξὺ Υακος, τοῦ μετὰ τὸν Τυνδαρέῳ τῆς Κλυταιμνήστρας, καὶ τοῦ Ὀρέστου. ὅστις Μενεσθεὺς ἐξεῖπε ψῆφον, δικαίως τὸν Ὀρέστην ἐκδικῆσαι τὸν φόνον τοῦ ἰδίου πατρός· μάλιστα καὶ διὰ τὰς ἄλλας γυναῖκας, ὅπως μή τις ἑτέρα γυνὴ τοιοῦ-

τὸν τι δεινὸν ἐργάσηται. 161 Ταῦτα Δίκτυς, ἐν τῇ A ἑκτῃ αὐτοῦ ῥαψῳδίᾳ ἐξέθετο.

Οἱ οὖν ἱερεῖς, λαβόντες τὸν Ὀρέστην ἐκ τῆς κρίσεως τοῦ Ἀρείου πάγου, μετὰ τὴν ψῆφον ἀπήγαγον ἐν Δελφοῖς, εἰς τὸ ἱερὸν τοῦ Ἀπόλλωνος παραμεῖναι, ἵνα τὴν μανίαν ἀποθέμενος βασιλεύσῃ. Ὁ δὲ Ὀρέστης ἀπελθὼν εἰς τὸ ἱερὸν, ἔχων τὰς ἰδίας φρένας, ἅμα τῷ Πυλάδῃ, καὶ ποιήσας θυσίαν, ᾔτει τὴν Πυθίαν ἐκφυγεῖν τὴν μανιώδη νόσον. Καὶ ἐδόθη αὐτῷ διὰ τῆς Πυθίας χρησμὸς διὰ στίχων· ὅ ἐστι τῇ κοινῇ διαλέκτῳ οὕτως· ‘Ὀρέστα, οὐκ ἄλλως σε δεῖ 162 ἀργαλέας νόσου μανίου ‘ἀποθέσθαι, εἰ μὴ περάσας Πόντου κύματα, 163 ‘Σκυθίης γε γαῖαν καταλάβοις, 164 Αὐλίδος δὲ ‘χώρων, ἐν ἱερῷ Ἀρτέμιδος ληφθεὶς, σωθήσῃ ἐκ B ‘βωμοῦ. Κἀκεῖθεν ἐκφυγὼν 165 ἐκ χθονίης Βαρ‘βάρων, χθόνα περάσας καταλάβῃς 166 Συρίης ‘γαῖαν στενομήκη, αὐλῶνος Σιλπίου τε ὄρους ἄντικρυς ‘Μελάντιον τοὔνομα ἔχον ὄρος, ἔνθα μέγας ἐστὶ ναὸς ‘Ἑστίας. ἐκεῖ λυσσώδη μανίαν ἀποτίθει· 167 θᾶττον ἴθι. Ταῦτα ἔφη, ἃ γένηται.

Καὶ τοῦτο χρησμοδοτηθεὶς ὁ Ὀρέστης ἐσημειώσατο· καὶ εὐθέως καταπλεύσας ἅμα τῷ Πυλάδῃ, κατέφθασεν ἐπὶ τὴν Αὐλίδα, χώραν τῆς Σκυθίας. Καὶ ἀνελθόντων αὐτῶν ἐκ τοῦ πλοίου, 168 προσέσχεν ὁ Ὀρέστης ἱερὸν, ἑστὼς ὡς ἀπὸ μιλίων δύο τῆς θαλάττης, καὶ θανόντων ἀνθρώπων ἐῤῥιμμένα ὀστέα. Καὶ λέγει Πυ‘λάδῃ ὁ Ὀρέστης· Δοκεῖ σοι θεᾶς εἶναι τάδε μέλα- C ‘θρα, ἔνθα σὺν νηυσὶν ἥκαμεν; ὁρῶ δὲ καὶ τῶν θα‘νόντων ξένων τὰ ὀστέα. Καὶ προσεσχηκὼς Πυλάδης, ‘λέγει τῷ Ὀρέστῃ· φύγωμεν, ἐὰν σωθησόμεθα. ὁ δὲ ‘Ὀρέστης ἔφη· οὐ φεύγομεν· οὔτε γὰρ φεύγειν εἰώθα‘μεν· οὐδὲ τὸν χρησμὸν κακιστώσομεν.

Τούτους δὲ ἑωρακότες βουκόλοι, ἔδραμον πρὸς τὴν Ἰφιγένειαν, λέγοντες αὐτῇ· Ἀγαμέμνονος καὶ Κλυταιμνήστρας κόρη, ἥκασι δύο νεανίσκοι παρὰ τὴν κυανέαν· Ἡ δὲ πρὸς αὐτούς· ποταποί; τίνος γῆς; τί τοὔνομα ἔχουσιν οἱ ξένοι; 169 (ἐπηρώτα γὰρ πάντας ἡ Ἰφιγένεια τοὺς συλλαμβανομένους, καὶ ἀγομένους εἰς θυσίαν ἀπὸ οἵας εἰσὶ χώρας, καὶ τότε αὐτοὺς ἔσφαζε· βουλομένη μαθεῖν περὶ τοῦ ἰδίου πατρὸς αὐτῆς Ἀγα- D μέμνονος, καὶ τῶν αὐτοῦ καὶ περὶ τοῦ κατὰ Φρυγῶν πολέμου τί ἐγένετο·) οἱ δὲ βουκόλοι λέγουσιν αὐτῇ· ἕτερος πρὸς τὸν ἕτερον ἔφη· Πυλάδη. τοῦ δὲ συζύγου τὸ ὄνομα οὐκ ἴσμεν· οὐδὲ γὰρ ἔφη. Ἡ δὲ πρὸς αὐτούς. τί γὰρ κοινὸν βουκόλου ἐν θαλάττῃ; οἱ δὲ εἶπον· Βοῦς ἥκαμεν νίψαι ἐν ἁλίᾳ δρόσῳ. Καὶ πέμψασα Σκύθας, συνέσχεν αὐτούς· καὶ ἤχθησαν εἰς θυσίαν δέσμιοι· καθὼς ὁ σοφώτατος Εὐριπίδης 170 ἐξέθετο δράμμα ποιητικῶς, ὧν μέρος ὀλίγον ἐπὶ τούτων.

Καὶ δεσμευθέντων αὐτῶν, ἐκέλευσεν ἀφορισθῆναι τὸν ἕνα, καὶ ἀχθῆναι τὸν ἄλλον εἰς θυσίαν· 171 Καὶ ἀφώρισαν παραμίαν οἱ Σκύθαι τὸν Ὀρέστην· τὸν δὲ Πυ- E λάδην ἤγαγον πρὸς θυσίαν παρὰ τὸν βωμὸν τῆς Ἀρτέμιδος. Καὶ ἐπηρώτησεν αὐτὸν ἡ Ἰφιγένεια, ποίας ἂν εἴη χώρας· ὁ δὲ ἔφη· χώρας μὲν Ἑλλάδος, πόλεως δὲ Μυκήνας, ὁ δυστυχὴς πάρειμι· Ἡ δὲ ἀκούσασα τὴν χώραν, καὶ τὴν πόλιν, ἔνθα ἐβασίλευσεν ὁ αὐτῆς πατὴρ, ἐδάκρυσε. Νομίσασα δὲ, ὅτι ὑπὸ τῶν βουκόλων ἐδιδάχθησαν, λέγει αὐτῷ· Εἰ ἐκ Μυκήνης

xantur. Iſta vero a Dicty ſcripta, in Rhapſodia ejus ſexta, habentur.

Porro ſacerdotes Oreſtem, tribunali Areopagytico exemptum, Delphos etiam, Apollinis ad templum deduxerunt; uti commoratus ibi aliquod temporis, inſaniam deponeret, regnoque ſuo pax redderetur. Oreſtes autem una cum Pylade, Apollinis templum ingreſſus, tumque compos ſui, ſacra peregit; Pythiam precatus, uti inſaniæ morbo liberaretur. Reſponſum vero tulit hujuſmodi, metro datum: quod communi oratione ſic ſe habet. „ Oreſtes, non aliunde eſt, ut ab ‘inſaniæ tuæ morbo convaleſcas, niſi ‘trajectis Ponti fluctibus, Oras Scythi‘cas appuleris. Ubi Aulidis ad terram ‘in Dianæ templo captus, deſtinatum ‘altari ſacrificium, evades tamen: oriſ‘que Barbaricis ereptus, mari tranſmiſ‘ſo, tremulamque Syriæ regionem per‘tingens, Silpioque monti oppoſitam pla‘nitiem, Melantium ad montem perve‘nies; ubi Fanum extat Veſtæ magnum. ‘Rabioſam ibi inſaniam depoſiturus ea: ‘fac cito diſcedas. Quæ te manent Fa‘ta, diximus.

Oreſte autem Oraculo annotato, ſine mora ſolvit inde: Aulidem Scythiæ, una cum Pylade, profecturus. Ubi quam primum appuliſſent, pedeſtrique itinere duo circiter milliaria progreſſi fuiſſent; Oreſtes fanum conſpexit, circaque mortuorum hominum oſſa projecta. Pyladem itaque Oreſtes compellans; Hæccine, ‘inquit, tibi Deæ quam petimus delubra ‘eſſe videntur? Quin advenarum hic oc‘ciſorum oſſa plane conſpicimus. Imo ‘video, inquit Pylades; & capeſſenda ‘hinc fuga eſt, ſi ſalvi eſſe velimus. ‘Nequaquam, reſpondit Oreſtes: nec e‘nim fugere conſuevimus. Sed nec Ora‘culum improbare licet.

Accurrentes interim qui forte conſpexerant illos bubulci ad Iphigeniam: O virgo, (inquiunt) Agamemnone & Clytemneſtra prognata, adſunt duo Juvenes, mari advecti. Illa vero de nomine, qui, quales, & unde eſſent, interrogavit. Solebat enim Iphigenia comprehenſos, & ad ſacrificia ducendos hoſpites, prius quam aliquis mactaretur, de patria interrogare, nempe ſi ſic de patre ſuo Agamemnone, ſuiſque, ut etiam de Trojano bello quid factum eſſet, ediſceret aliquid. Interroganti autem reſpondebant bubulci; Alter (dicentes,) alterum vo‘cavit, Pyladem: ſocii vero ejus nomen ‘ignoramus nec enim indicavit ipſe. Sci‘licet (inquit Iphigenia) quid vobis bu‘bulcis cum mari negotii interceſſit? Nos ‘(reſponderunt) boves illuc deduximus, ‘uti rore marino abluerentur. Tum vero Scythas quoſdam mittit Iphigenia, qui comprehenſos illos, ad ſacrificium vinctos ducerent: uti hæc ſapientiſſimus Euripides in Dramate ſuo poetice conſeripſit: unde nos pauca iſta deſumpſimus.

Vinctis autem ambobus, unum eorum Iphigenia ſeponi juſſit, alterum vero ad ſacrificia duci. Scythæ igitur Oreſte ſeorſim poſito, Pyladem ad Dianæ altare deduxerunt. Interroganti autem Iphigeniæ, cujus eſſet? ‚ Infelix, inquit, patria Græcus ſum, urbe Mycenenſis. Illa vero, ad regionis, urbiſque, ubi pater ſuus regnavit, nomen auditum, illachrymavit: Exiſtimans tamen, hæc eum a bubulcis edoctum, interrogavit porro: ſi modo (dicens) Mycenarum ‘

ea urbe huc adveniſti, utique nun te latet Regis nomen. Imo (inquit) Agamemnon is erat olim. Tum illa: Agamemnon ſi bene noveris, dic (inquit) uxoris nomen; quoſque ex ea liberos ſuſcepit. Reſpondit ille: uxorem habuit Clytemneſtram; ex qua Oreſtem ſuſcepit, Electram, & Iphigeniam; quæ Dianæ (uti fertur) in victimam deſtinata, a Dea liberata eſt; nec, ubi nunc agit, cuiquam notum eſt. Habuit etiam Agamemnon filias alias, Chryſothemin, & Laodicen. Hæc ubi audiſſet Iphigenia, juſſit eum vinculis ſolvi: literiſque interim ſcriptis dixit ei. Vitam ecce tibi, per me, Dea indulſit: per eandem itaque jurabis, te literis hiſce Oreſti traditis, reſponſum ab eo mihi reportaturum. Ille vero, juramento interpoſito, Literas (inquit) has Oreſti proprias in manus tradam: ipſumque ad te huc adducam. Simulque literis acceptis, egreditur ad locum, ubi pro templo ſeorſim aſſervabatur Oreſtes; & impetrata a Scythis colloquendi venia, literiſque ei traditis, Quin etiam (inquit) ad ſororem tuam ingredere. Scythæ autem ſuper his attoniti, Oreſtem una cum Pylade introduxerunt. Tum vero Pylades Iphigeniæ, Ecce tibi, inquit, Oreſtem. Illa vero fratrem non agnovit; ipſumque non eſſe ſuſpicata; Meus, inquit, frater olivam humeris ſignatam, Pelopei generis inſigne, uti habeat, oportet. Humeris itaque inſpectis, & in dextra ſcapula Pelopidarum charactere deprehenſo, Oreſtem arripuit in amplexus; jubenſque ſimul, nautæ ut appellerent, naveſque in navale ſubducerentur, per hyemem totam eos hoſpitio excepit.

Æſtate autem ineunte, Oreſtes, una cum Pylade, clam abreptis Iphigenia, & Dianæ quod ex auro ſolido erat ſimulachro, conſcenſis navibus, fuga inde ſuaſerunt, in terram Adiabenem trajicientes. Inde vero Orientem verſus, ad Saracenicos fines, tandemque in Palæſtinæ regionem, ad Tricumiam pervenerunt. Tricomitæ vero Sacerdotalem Iphigeniæ habitum ubi conſpexerunt, honorifice illam exceperunt: Oreſte vero in inſaniam ſuam relapſo, per tempus aliquod ibi commorati ſunt. Tricomitæ vero fanum ingens Dianæ extruentes, Iphigeniam rogabant, uti virginem quam deſtinaverant, Dianæ victimam faceret; nomenque ejus, quod Nyſſam, habuit, vico imponeret. Sacris itaque rite peractis, immolatæ Virgini ſtatuam æream poſuerunt, urbis in *Fortunam*: quique vicus ante fuerat, in urbem factum, Iphigenia, Sacratæ Virginis in nomen, *Nyſſam* vocavit: Altari etiam eidem extructo, inſcripſit illa. *Ex Scytharum terra fugientes excepit Dea Poa Nyſſa*. quæ quidem ibidem inſcripta adhuc videntur.

Oreſte vero, in ſanam mentem reverſo, Iphigeniæ per inſomnium obſervabatur cerva, quæ dicebat ei: *Fuge ex regione iſta*. Primo itaque mane ſurgens, una cum Pylade & Oreſte, in maritima Palæſtinæ fugam adornavit: abinde vero, morem oraculo gerentes, in Syriam navigarunt.

Scytharum autem rex Thoas, ubi audiſſet, Iphigeniam abrepto ſecum Dianæ ſimulachro aureo aufugiſſe; Scythas multos emittit, qui eam inſequerentur; præ-

Ἀπαργείου, οἶδας καὶ τίς ἦν αὐτῆς βασιλεύς. ὁ δὲ εἶπεν· Ἀγαμέμνων ἦν πρώην. Ἡ δὲ πάλιν πρὸς αὐτὸν εἰ 172 τὸν Ἀγαμέμνονα ἀκριβοῦσαι, τίς ἡ τούτου γυνή; καὶ τίνας ἐξ αὐτῆς παῖδας ἔχει; ὁ δὲ εἶπεν· Ἔχει ἐκ Κλυταιμνήστρας Ὀρέστην, καὶ Ἠλέκτραν, καὶ Ἰφιγένειαν· ἥτις, ὡς λέγουσι, θυσία προσάχθη Ἀρτέμιδι, καὶ ὁ Θεὸς ἐρρύσατο αὐτήν· καὶ οὐκ ἐγνώσθη ποῦ ὑπάρχει. Ἔχει δὲ καὶ Χρυσόθεμιν, καὶ Λαοδίκην, θυγατέρας. Ἡ δὲ ἀκούσασα ταῦτα, ἐκέλευσεν αὐτὸν λυθῆναι τῶν δεσμῶν· καὶ 173 γράψας εἰς δίπτυχον, ἐπέδωκεν αὐτῷ, εἰποῦσα· Ἰδοὺ, τὸ ζῆν ὁ Θεός σοι παρέχει δι' ἐμοῦ. Ἐπόμοσαι κατ' αὐτῆς, ὅτι τὸ δίπτυχον τοῦτο ἐπιδίδως τῷ Ὀρέστῃ, καὶ κομίζεις μοι παρ' αὐτοῦ γράμ-

B ματα. Ὁ δὲ ἐπωμόσατο αὐτῇ· ὅτι εἰς τὰς χεῖρας αὐτοῦ δίδωμι αὐτὸ, καὶ πρὸς σὲ αὐτὸν φέρω. Καὶ λαβὼν τὸ δίπτυχον, ἐξῆλθε πρὸ τοῦ ἱεροῦ, ὅπου ἐφυλάττετο ὁ Ὀρέστης· καὶ ᾔτησε τοὺς Σκύθας, λαλῆσαι αὐτῷ. Καὶ ἐπιδέδωκεν αὐτῷ τὸ δίπτυχον, εἰπὼν αὐτῷ· Ἐλθὲ πρὸς τὴν σὴν ἀδελφήν. Καὶ ἔμειναν οἱ Σκύθαι θαυμάζοντες τὸ συμβάν· καὶ εἰσήγαγον αὐτὸν, ἅμα τῷ Πυλάδῃ, πρὸς τὴν Ἰφιγένειαν. Καὶ λέγει αὐτῇ ὁ Πυλάδης· Ἰδοὺ, ὁ Ὀρέστης· καὶ οὐκ ἐγνώριζεν αὐτόν. Νομίσασα δὲ, ὅτι οὐκ ἔστιν αὐτὸς, λέγει, ὁ ἐμὸς ἀδελφὸς τοῦ Πελοπείου γένους σήμαντρον ἔχει, ἐλαίαν ἐν τῷ ὤμῳ. Προσεσχηκυῖα δὲ 174 ἐπὶ τὸν ὠμοπλάτην αὐτοῦ τὸν δεξιὸν, οἶδε τὸ Πελόπειον σύστημα ἔχοντα αὐτόν.

C Καὶ περιεπτύξατο τὸν Ὀρέστην, καὶ ἐκέλευσεν ἀνελκυσθῆναι τὰ πλοῖα εἰς τὴν γῆν, καὶ τοὺς ἐν αὐτοῖς ναύτας· καὶ νεωλκήσαντες αὐτὰ, ἔμειναν τὸν χειμῶνα.

Τοῦ δὲ θέρους καταφθάσαντος, τὴν Ἰφιγένειαν, καὶ τὸ ὁλόχρυσον ἄγαλμα τῆς Ἀρτέμιδος λάθρα λαβόντες ὁ Ὀρέστης, καὶ ὁ Πυλάδης, ἔφυγον διὰ ὧν εἶχον ἰδίων πλοίων· καὶ ἀντιπέρασαν ἐπὶ τὴν χώραν τῶν Ἀδιαβηνῶν. Κἀκεῖθεν ἦλθον εἰς τὴν ἀνατολὴν, 175 εἰς τὸ Σαρακηνικὸν λίμιτον· καὶ ἀνῆλθον εἰς τὴν χώραν τῆς Παλαιστίνης, ἐπὶ τὴν Τρικωμίαν. Καὶ προσεσχηκότες οἱ τῆς Τρικωμίας τὸ ἱερατικὸν τῆς Ἰφιγενείας σχῆμα, ἐδέξαντο αὐτὴν ἐν τιμῇ· καὶ διέτριβον

D ἐκεῖ, τοῦ Ὀρέστου ληφθέντος ἐκεῖ, καὶ μαινομένου. Κτίσαντες δὲ οἱ Τρικωμῖται ἱερὸν Ἀρτέμιδος μέγα, παρεκάλεσαν τὴν Ἰφιγένειαν, θυσιάσαι Ἀρτέμιδι κόρην παρθένον, καὶ τὸ ὄνομα αὐτῆς ἐπιθεῖναι τῇ κώμῃ· ἥντινα κόρην, ὀνόματι Νύσσαν, προσαγαγόντες αὐτῇ, ἐποίησαν θυσίαν Ἀρτέμιδι· καὶ ποιήσαντες τῆς σφαγιασθείσης κόρης 176 στήλην χαλκῆν τυχαίας, ἐκάλεσε τὴν πόλιν, τὴν πρώην οὖσαν κώμην, πόλιν Νύσσαν ἡ Ἰφιγένεια, εἰς ὄνομα τῆς ὑπ' αὐτῆς σφαγιασθείσης κόρης· ποιήσασα αὐτῇ καὶ βωμὸν, ἐν ᾧ ἐπέγραψε ταῦτα. Τοὺς ἐκ Σκυθίας φεύγοντας 177 δέχνυσο Θεὰ Ποὰ Νύσσα. ἅτινα ἕως νῦν ἐγγέγραπται.

Τοῦ δὲ Ὀρέστου ἀναλαβόντος τὰς ἰδίας φρένας, ἡ Ἰφι-

E γένεια εἶδεν ἐν ὁράματι ἔλαφον, λέγουσαν αὐτῇ· φεῦγε 178 ἐκ τῆς χώρας ἐκείνης. Καὶ ἀναστᾶσα τῷ πρωῒ, ἅμα τῷ Ὀρέστῃ, καὶ τῷ Πυλάδῃ, ἔφυγεν ἐπὶ τὴν πάραλον τῆς Παλαιστίνης· κἀκεῖθεν ὑποπλεύσαντες, ἦλθον ἐπὶ τὴν Συρίαν, κατὰ τὸν χρησμόν.

Ὁ δὲ 179 βασιλεὺς τῆς Σκυθίας, ὀνόματι Θόας, ἀκούσας ὅτι τὸ ἄγαλμα τῆς Ἀρτέμιδος τὸ ὁλόχρυσον ἔλαβεν ἡ Ἰφιγένεια, καὶ ἔφυγεν· ἐξέπεμψε Σκύθας

Digitized by Google

A πολλοὺς καταδιώκοντας αὐτὴν, εἰρηκὼς αὐτοῖς· ὅτι, μὴ ὑποστρέψητε εἰς τὴν Σκυθίαν, εἰ μὴ τὸ ἄγαλμα τὸ ὁλόχρυσον τῆς Ἀρτέμιδος ἀγάγητέ μοι μεθ' ἑαυτῶν. οἱ δὲ καταδιώκοντες, καὶ ἐπιζητήσαντες πανταχῆ, ἔφθασαν τὴν Παλαιστίνην χώραν, καὶ τὴν πρώην λεγομένην Τετρακωμίαν, πόλιν Νύσαν. Καὶ μαθόντες, ὅτι κατῆλθον οἱ περὶ τὴν Ἰφιγένειαν, καὶ τὸν Ὀρέστην, 180 ἐπὶ τὴν παράλαβον, εὐθέως ἀπέπλευσαν· προθέντες τῆς ὑποθεσίας, καὶ τῆς πόλεως Νύσης, καὶ τοῦ ἱεροῦ τῆς Ἀρτέμιδος, καὶ τὸν βασιλέα δὲ αὐτῶν φοβούμενοι, ἔμειναν αὐτοὶ ἐκεῖ οἰκοῦντες, μετακαλέσαντες τὴν πόλιν εἰς ἴδιον ὄνομα, 181 Σκυθῶν πόλιν.

Ὁ δὲ Ὀρέστης, ἅμα τοῖς σὺν αὐτῷ, κατέλαβε τὴν B Συρίαν· καὶ ἀνελθὼν ἐκ τοῦ πλοίου, ἐπηρώτα, ποῦ ἐστι τὸ Μελάντιον ὄρος, καὶ τὸ ἱερὸν τῆς Ἑστίας; Καὶ εὑρηκὼς, εἰσῆλθεν ἐν τῷ ἱερῷ· καὶ θυσίαν ποιήσας, παρέμεινεν ἐκεῖ παρακοιμώμενος. Καὶ ἀπαλλαγεὶς ὁ Ὀρέστης τῆς 182 χαλεπωτάτης νόσου, ἀνεχώρησεν ἐκ τοῦ ἱεροῦ· καὶ κατελθὼν ἐν τοῖς ῥείθροις τῶν δύο ποταμῶν, τῶν λεγομένων Μελάντιον ὑπὸ τῶν Σύρων, (διότι ἐκ τοῦ Μελαντίου ὄρους κατέρχονται,) ἀπελούσατο. Καὶ περάσας ὁ αὐτὸς Ὀρέστης τὸν Τυφῶνα ποταμὸν, τὸν νυνὶ λεγόμενον Ὀρόντην, ἦλθεν ἐπὶ τὸ Σίλπιον ὄρος, προσκυνῆσαι τοὺς Ἰωνίτας. Οἱ δὲ τὴν Συρίαν οἰκοῦντες Ἀργεῖοι Ἰωνῖται, ἀκηκοότες ὅτι τῆς νόσου ἀπηλλάγη ὁ Ὀρέστης, ἀπῆλθον πρὸς αὐτὸν, ἐπειδὴ ἐκ τῆς χώρας κατήγετο, καὶ ἐξ αἵματος βασιλικοῦ ὑπῆρ- C χε. Καὶ ἀπαντήσαντες αὐτῷ, ἐγνώρισαν τοὺς ὄντας μετ' αὐτοῦ, ἐκ τοῦ ἱεροῦ τῆς Ἑστίας· καὶ ἐπερωτήσαντες αὐτοὺς, τίς ἐστιν οὗτος; εἶπον αὐτοῖς, ὅτι ὁ Ὀρέστης ἐστὶ, καὶ πρὸς ὑμᾶς αὐτὸν φέρομεν. οἱ δὲ Ἰωνῖται εὐθέως ἠσπάσαντο αὐτὸν, εἰρηκότες αὐτῷ· Ὀρέστα, ποῦ τὴν μανίαν ἀπέθου; ὁ δὲ Ὀρέστης, φοβούμενος ἔτι τῆς νόσου τὴν ὀργὴν, οὐκ ἀπεστράφη καὶ ὑπέδειξεν αὐτοῖς τὸ ἱερὸν, ἢ τὸ ὄρος ὅπου ἐρρύσθη τῆς νόσου· ἀλλὰ ἄρας τὴν δεξιὰν αὐτοῦ χεῖρα 183 ὑπεράνω τῆς αὐτοῦ κορυφῆς, τῷ δακτύλῳ τῆς χειρὸς αὐτοῦ ὑπέδειξεν αὐτοῖς τὸ ὄρος, καὶ τὸ ἱερὸν, εἰρηκὼς αὐτοῖς· ὅτι, ἐν ἐκείνῳ τῷ ὄρει, εἰς τὸ ἱερὸν τῆς θείας Ἑστίας, τὴν χαλεπὴν μανίαν ἀπεθέμην. Καὶ εὐθέως οἱ Ἰωνῖται ποιήσαντες τῷ αὐτῷ Ὀρέστῃ στήλην D χαλκῆν τῷ σχήματι αὐτοῦ, ᾧ ὑπέδειξεν αὐτοῖς, ὑπεράνω κίονος ἔστησαν, εἰς μνήμην καὶ δόξαν τῆς χώρας, καὶ τοῦ ἱεροῦ, καὶ τῆς Ἑστίας· σημαίνοντες τοῖς μετὰ ταῦτα, ποῦ ὁ Ὀρέστης τὴν λυσσώδη μανίαν ἀπέθετο. Ἡ τις στήλη χαλκῆ ἕως τοῦ νῦν ἵσταται. μετεκαλέσαντες οἱ Ἰωνῖται καὶ τοῦ 184 Μελαντίου ὄρους τὸ ὄνομα, Ἀμανόν. ὁ δὲ Ὀρέστης προσκυνήσας τοὺς Ἰωνίτας, κατῆλθεν εἰς τὴν πάραλον τῆς λεγομένης πρώην Παλαιοπόλεως, νυνὶ δὲ Σελευκείας· καὶ εὑρηκὼς νῆας ἐκεῖ, ἀπέπλευσε μετὰ τῆς Ἰφιγενείας, καὶ τοῦ Πυλάδου ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα. Καὶ ζεύξας πρὸς γάμον τὴν ἑαυτοῦ ἀδελφὴν Ἠλέκτραν τῷ Πυλάδῃ, κατέσχε τῆς Μυκηναίων χώρας, ἕως θανάτου. Οἱ δὲ Σύροι 185 προσεσχηκότες τὸ σχῆμα τῆς στήλης τοῦ Ὀρέστου, καὶ E μαθόντες παρὰ τῶν Ἰωνιτῶν, τὸν τρόπον· ὀργισθέντες, ἐπεκάλεσαν αὐτὸν, Δραπέτην· διότι τοιούτου ἀγαθοῦ συμβάντος αὐτῷ ἐν τῇ αὐτῶν χώρᾳ, καὶ ἐκφυγόντος τὴν τοιαύτην ἀπειλὴν, στραφεὶς, καὶ προσεσχηκὼς, καὶ ἀνυμνήσας τὰ θεῖα, καὶ εὐχαριστῶν οὐχ ὑπέδειξε τοῖς Ἰωνίταις τὸ ἱερὸν τῆς Ἑστίας· ἀλλὰ δραπετεύσας τὸν λογισμὸν, ἀντ' εὐχαριστίας, ἀποστρεφόμενος, τῷ δα-

Malalæ Chronogr.

terea Interminatur, in Scythiam, niſi reportato ſecum Dianæ ſimulachro aureo, ne redirent unquam. Egreſſi igitur, Iphigeniam ubique requirebant; & Palæſtinam tandem appulſi, ad urbem Nyſſam, Tricomiam antea vocatam, pervenerunt. Edocti vero, Iphigeniam cum Oreſte, in maritima fugientes, abinde vela dediſſe; loci illius Dianæ templi, Nyſſæque urbis amœnitate capti, prætereaque metuentes ſibi a Rege ſuo, ſedes ibi poſuerunt; urbemque, a nomine ſuo, Scythopolim vocarunt.

Oreſtes vero, una cum ſuis, Syriam appulſus eſt; navibuſque egreſſus, de Melantio monte, deque Veſtæ templo, incolas interrogabat. Quo invento, templum ingreſſus eſt; ſacriſque peractis, per tempus aliquod commoratus eſt illic diſcumbens, donec a morbo ſuo graviſſimo liberatus eſt. Tum vero egreſſus, in fluenta deſcendit fluminum duorum, (quæ, Syris, *Melantia* dicta ſunt; quod a Melantio monte ſcaturiant) abluturus ſe. Trajecto autem poſt Typhone fluvio, nunc Orontis vocatur, ad montem Silpium pervenit, Jonitis ſalutem dicturus. Argivi autem Jonitæ, Syriam incolentes, ubi audiviſſent ex morbo convaluiſſe, eum adierunt: ut qui eadem qua illi gente oriundus eſſet, regioque prognatus ſanguine. Obviam vero procedentes ei, cum quoſdam ex comitibus e Veſtæ templo agnoviſſent; illos allocuti, Quiſnam (inquiunt) hic eſt? reſpondent illi: Oreſtes eſt; quem huc ad vos perduximus. Jonitæ vero, cum illum ſalutaſſent; Dic nobis (inquiunt) Oreſtes, ubi inſaniam tuam exuiſti? Oreſtes vero morbi illius rabiem adhuc horreſcens, non convertens ſeſe, montem, & templum ſalutis monſtravit: ſed manu dextra ſuper caput levata, loca illis iſta ita indigitavit; in illo (inquiens) monte, in Veſtæ templo rabiem gravem depoſui. Jonitæ igitur ſtatuam æream, Oreſtis ad figuram, qua loca iſta eis indicans ſteterat, columnæ ſuperimpoſuerunt; regionis illius, Veſtæque in honorem, perpetuamque rei memoriam. Quæ ſtatua ærea etiam ad hunc uſque diem ibidem viſitur. Sed & Jonitæ Montem quoque Melantium *Amanum*, dixere: poſteri ſcilicet uti ſcirent, ubinam Oreſtes rabioſam ſuam inſaniam depoſuerat. Oreſtes autem, Jonitis ſalutatis, in maritima Seleuciæ (quæ Palæopolis olim dicta) deſcendit: ubi navibus inventis una cum Iphigenia, Pyladeque in Græciam reverſus eſt. Ibi vero tradita in uxorem Pyladi ſorore Electra, Mycenis ipſe ad mortem uſque imperabat. Syri autem Oreſtis ſtatuam advertentes, cauſamque ab Jonitis edocti; Indigne ab eo ferentes, *Fugitivum*, vocitabant; eo quod, qui tantum beneficium in terra illorum aſſecutus fuerat, ejuſmodi malis ereptus, non Deo gratias agens, acceptum illud Numini retuliſſet; nec redire dignatus, Veſtæ templum Jonitis attentior commonſtraſſet: ſed quam recolere ſemper debuit, ſui memoriam turpiter averſatus, Montem, templumque, ubi efferatam ſuam inſaniam depoſuerat, digito tantum a tergo monſtraſſet. Statua vero Oreſtis iſta, non procul ab urbe poſita, *Dra-*

petes, ſive, Fugitivus, ab Antiochenis ad hunc uſque diem appellatur: uti hæc ſapiens Dominus conſcripta reliquit.

Secutis vero poſt Trojam captam temporibus, apud Græcos floruit Themis quidam; qui de Cantilenis Tragicis, & Dramatibus inveniendis, primus magnam ſibi nominis gloriam comparavit. Illum ſequebatur Minos, hunc Auleas; qui Tragicos quoque Fabularum Choros conſcripſit. Poſterius demum Euripides, in plurima ab his ſcripta incidens, & ipſe etiam Tragœdiis operam dedit.

Iſraeli autem imperavit David, Jeſſe filius, annos XL. cum II. menſibus. Urbem hic quæ Salem inprimis, deinceps vero Jebus dicta eſt, inſtauratam, Hieroſolymas nominavit.

Cæterum ab Adamo, ad Davidem, interceſſerunt anni MMMMDCCLV.

Poſt Davidem regnavit filius ejus Salomon, annos XL. Primus hic Judæis templum, cujuſmodi aliquid necdum habuerant, extruxit; defixis inibi Cherubinis, & Seraphinis æreis. Extruxit etiam in finibus Judææ urbem, quam *Palmiram* appellavit; nimirum quod locus iſte Goliatho fatalis olim fuiſſet, quem pater ejus ibi proſtraverat. Ab Adamo igitur, ad Salomonem anni ſunt MMMMDCCXCV.

Salomoni in regno ſucceſſit, poſt alios, Achabus; cujus per imperium floruit Elias Thesbites Propheta; qui & in cœlum aſſumptus eſt.

Achabo ſuccedebant reges alii, ad Ezechiam uſque: quo tempore claruit Homerus poeta, bellorum inter Trojanos, Græcoſque conſcriptor.

Ab Adamo autem ad Ezechiam, anni numerantur MMMMMCCLXVI. Ezechiæ temporibus, apud Judæos prophetavit Iſaias quidam.

Et factum eſt in decimo & quarto anno regnantis Ezechiæ, aſcendit Senacherim, rex Aſſyriorum, ſuper civitates Judææ munitas, & cepit eas. Et miſit rex Aſſyriorum Rabſacen, de Laches, in Hieruſalem, & regem Ezechiam, cum vi magna. Et ſtetit in aquæductu piſcinæ ſuperioris, in via agri fullonis. Et egreſſus eſt ad eum Eliachim, filius Chelciæ, œconomus; & Somnas, ſcriba; & Joas, filius Aſaph, a commentariis. Et dixit eis Rabſaces: dicite Ezechiæ; Hæc dicit Rex Aſſyriorum. In quo fiduciam ponis? Numquid in conſilio, & ſermonibus labiorum prælium fit? & nunc ſuper quem confidiſti? nempe ſuper virgam arundineam confractam illam, ſuper Ægyptum: quæ, ſi innitatur aliquis ſuper eam, intrabit in manum ejus. Sic eſt Pharaoh, rex Ægypti, & omnes qui confidunt in eo. Sin autem dicitis, ſuper Dominum Deum noſtrum confidimus: nunc admiſcemini Domino meo, regi Aſſyriorum; & dabit vobis duo millia equorum, ſi poteritis præbere aſcenſores ſuper eos. Et quomodo poteſtis aſpicere in faciem unius Toparchæ? Servi ſunt, qui confiderunt in Ægyptiis, in equum, & aſcenſorem. Et nunc, num

A δακτύλῳ τῆς χειρὸς αὐτοῦ ὑπέδειξε τὸ ἱερὸν, καὶ τὸ ὄρος, ὅπου τὰς ἀνημέρου μανίας ἀπαλλαγεὶς, ἐσώθη. Ἥτις στήλη τοῦ Ὀρέστου, ὁ Δραπέτης, καλεῖται παρὰ τοῖς Ἀντιοχεῦσιν, ἕως τοῦ παρόντος· πρὸ γὰρ μικροῦ τῆς πάλεως ἐστιν ὁ αὐτὸς ἀνδριὰς τοῦ Ὀρέστου. Ταῦτα δὲ ὁ σοφὸς Δομνῖνος συνεγράψατο.

Ἐν τοῖς χρόνοις δὲ τοῖς μετὰ τὴν ἅλωσιν Τροίας, παρ' Ἕλλησιν ἐθαυμάζετο πρῶτος Θέμις ὀνόματι· ἐξεῦρε γὰρ οὗτος τραγικὰς μελῳδίας, καὶ ἐξέθετο πρῶτος δράματα. Καὶ μετὰ τοῦτο, Μίνως· καὶ μετὰ Μίνωα, Αὐλέας τραγικοὺς [186] χοροὺς δραμάτων συνεγράψατο. Καὶ λοιπὸν τὸν ταῦτα χρόνον, ἐξ αὐτῶν Εὐριπίδης εὑρὼν πολλὰς ἱστορίας δραμάτων, συνε-
B γράψατο.

Καὶ λοιπὸν ἐβασίλευσε Δαβὶδ, ὁ τοῦ Ἰεσσαὶ, ἐπὶ τοῦ Ἰσραὴλ ἔτη τεσσαράκοντα, καὶ μῆνας δύο· ὅστις ἀνενέωσε τὴν πρώην πόλιν λεγομένην Σαλὴμ, καὶ μετὰ Ἰεβοῦν· μετακαλέσας αὐτὴν, Ἱερουσαλήμ.

Ἐστὶν οὖν ἀπὸ Ἀδὰμ, ἕως Δαβὶδ, ἔτη ,δψνέ.

Μετὰ δὲ Δαβὶδ, ἐβασίλευσε Σολομὼν, υἱὸς Δαβὶδ, ἔτη μ'. Ὅστις ἔκτισε τὸ ἱερὸν ἐν Ἱεροσολύμοις, πήξας τὰ χερουβὶμ καὶ Σεραφὶμ ἐν αὐτῷ τῷ ναῷ χαλκᾶ· ἃς ἐνήρξατο πρῶτος κτίζειν Ἰουδαίοις ἱερά· οὐκ εἶχον γάρ. Ἔκτισε δὲ καὶ ἐν τῷ λιμίτῳ πόλιν, [187] ἣν ἐκάλεσε Παλμοίραν διὰ τὸ πάλαι μοῖραν γενέσθαι τὴν κώμην τῷ Γολιὰθ, τῷ παρὰ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ
C φονευθέντι. Ἐστὶν οὖν ἀπὸ Ἀδὰμ ἕως Σολομῶντος, ἔτη ,δψϟέ.

Καὶ μετὰ τὴν βασιλείαν Σολομῶντος, ἐβασίλευσαν ἄλλοι· [188] ἐν οἷς ἐβασίλευσεν Ἀχαὰβ, βασιλεὺς Ἰουδαίων. Ἐπὶ δὲ τῆς αὐτοῦ βασιλείας ἦν ὁ προφήτης Ἠλίας ὁ Θεσβίτης ὅστις ἀνελήφθη.

Ἐβασίλευσαν δὲ ἕτεροι, ἕως Ἐζεκίου· ἐν οἷς χρόνοις ἤκμαζεν ὁ σοφὸς Ὅμηρος ὁ ποιητὴς, ὁ συγγραψάμενος τὸν πόλεμον τῶν Τρώων καὶ Δαναῶν.

Ἐστὶν οὖν ἀπὸ Ἀδὰμ, ἕως Ἐζεκίου, βασιλέως Ἰουδαίων, ἔτη, ,εσξϛ'. Ἦν δὲ τότε, ἐπὶ Ἐζεκίου, προφήτης τις τῶν Ἰουδαίων, Ἡσαΐας.

Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ τεσσαρεσκαιδεκάτῳ ἔτει τῆς βα-
D σιλείας τοῦ αὐτοῦ Ἐζεκίου, βασιλέως Ἰουδαίων, ἀνέβη Σεναχηρεὶμ, βασιλεὺς Ἀσσυρίων, ἐπὶ τὰς πόλεις τῆς Ἰουδαίας τὰς ὀχυρὰς, καὶ ἔλαβεν αὐτάς. Καὶ ἀπέστειλε βασιλεὺς Ἀσσυρίων Ῥαψάκην, ἐκ Λάχεις, εἰς Ἱερουσαλὴμ, πρὸς βασιλέα Ἐζεκίαν, μετὰ δυνάμεως πολλῆς. καὶ ἔστη ἐν τῷ ὑδραγωγῷ τῆς κολυμβήθρας τῆς ἄνω, ἐν τῇ ὁδῷ τοῦ ἀγροῦ τοῦ κναφέως. Καὶ ἐξῆλθε πρὸς αὐτὸν Ἐλιακεὶμ, ὁ τοῦ Χελκίου, ὁ οἰκονόμος, καὶ Σομνᾶς ὁ γραμματεὺς, καὶ Ἰωὰς ὁ τοῦ Ἀσὰφ, ὁ ὑπομνηματογράφος· καὶ εἶπεν αὐτοῖς Ῥαψάκης· Εἴπατε Ἐζεκίᾳ, τάδε λέγει ὁ βασιλεὺς Ἀσσυρίων. Τίνι πεποιθὼς εἶ; μὴ ἐν βουλῇ, ἢ ἐν λόγοις χειλέων παράταξις γίνεται; Καὶ ἐπὶ
E τὴν ῥάβδον τὴν καλαμίνην τὴν τεθλασμένην ταύτην ἐπ' Αἴγυπτον· ὃς ἐὰν ἐπ' αὐτὴν ἐπιστηριχθῇ, εἰσελεύσεται εἰς τὴν χεῖρα αὐτοῦ. [189] Οὗτός ἐστι Φαραὼ βασιλεὺς Αἰγύπτου, καὶ πάντες οἱ πεποιθότες ἐπ' αὐτῷ. Εἰ δὲ λέγετε· ἐπὶ Κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν πεποίθαμεν· νυνὶ μίχθητε τῷ κυρίῳ μου, τῷ βασιλεῖ Ἀσσυρίων· καὶ δώσει ὑμῖν δισχιλίους ἵππους, εἰ δυνήσεσθε ἀναβάτας ἐπ' αὐτοὺς δοῦναι.

Καὶ πῶς δυνήσεσθε ἀποβλέψαι εἰς πρόσωπον τοπάρχου ἑνός; οἰκέται εἰσίν, οἱ πεποιθότες ἐπ' Αἴγυπτον, εἰς ἵππον καὶ ἀναβάτην. Καὶ νῦν μὴ ἄνευ Κυρίου ὑμῶν ἀνέβημεν ἐπὶ τὴν χώραν ταύτην, πολεμῆσαι αὐτήν; Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν Ελιακεὶμ, ὁ τοῦ Χελκίου, καὶ Σομνᾶς ὁ γραμματεὺς, καὶ Ιωάς· Λάλησον πρὸς τοὺς παῖδάς σου Συριστί· καὶ ἵνα τί λαλεῖτε εἰς τὰ ὦτα τῶν ἀνθρώπων τῶν ἐπὶ τῷ τείχει; Καὶ εἶπε Ραψάκης πρὸς αὐτούς· Μὴ πρὸς Κύριον ὑμῶν, ἢ πρὸς ὑμᾶς ἀπέσταλκέ με ὁ κύριός μου, λαλῆσαι τοὺς λόγους τούτους; οὐχὶ πρὸς τοὺς ἀνθρώπους, τοὺς καθημένους ἐπὶ τῷ τείχει· 190 ἵνα (μὴ) φάγωσι κόπρον, καὶ πίωσιν οὖρον 191 μεθ' ὑμῶν ἅμα; Καὶ ἔστη Ραψάκης, καὶ ἐβόησε φωνῇ μεγάλῃ Ιουδαϊστί, καὶ εἶπεν· Ακούσατε τοὺς λόγους τοῦ μεγάλου βασιλέως Ασσυρίων. Τάδε λέγει ὁ βασιλεύς· Μὴ απατάτω ὑμᾶς Θεὸς, καὶ οὐ μὴ παραδοθῇ ἡ πόλις αὕτη εἰς χεῖρας βασιλέως Ασσυρίων. Μὴ ἀκούετε Εζεκίου. τάδε λέγει ὁ βασιλεὺς Ασσυρίων· 192 βουλεύσασθε εὐλογηθῆναι· ἐκπορεύεσθε πρός με, καὶ 193 φάγεται ἕκαστος τὴν ἄμπελον αὐτοῦ, καὶ τὰ σῦκα αὐτοῦ. καὶ πίεσθε ὕδωρ ἐκ τοῦ λάκκου ὑμῶν, 194 ἕως ἂν ἔλθω, καὶ λάβω ὑμᾶς εἰς γῆν, ὡς ἡ γῆ ὑμῶν, γῆ σίτου, καὶ οἴνου, καὶ ἄρτου, καὶ ἀμπέλων. Μὴ οὖν ὑμᾶς απατάτω Εζεκίας, λέγων· ὁ Θεὸς ὑμᾶς ῥύσεται. Μὴ ἐρρύσαντο οἱ θεοὶ τῶν ἐθνῶν ἕκαστος τὴν ἑαυτοῦ χώραν ἐκ χειρὸς βασιλέως Ασσυρίων; Ποῦ ἐστιν ὁ Θεὸς Αἰθὰμ, καὶ Αρφάδ; καὶ ποῦ ἐστιν ὁ Θεὸς Σεπφαρουθείμ; μὴ ἠδυνήθη Σαμάρεια ῥυσθῆναι ἐκ τῆς χειρός μου; τίς τῶν θεῶν πάντων τῶν ἐθνῶν τούτων ἐρρύσατο τὴν ἑαυτοῦ γῆν ἐκ τῆς χειρός μου; ὅτι λέγει· Ρύσεταί σε Κύριος ὁ Θεὸς Ισραὴλ ἐκ χειρός μου·

Καὶ ἐσιώπησαν, καὶ οὐδεὶς ἀπεκρίθη αὐτῷ, διὰ τὸ προστάξαι τὸν βασιλέα, μηδένα ἀποκριθῆναι αὐτῷ. Καὶ εἰσῆλθεν Ελιακεὶμ ὁ τοῦ Χελκίου, ὁ οἰκονόμος, καὶ Σομνᾶς ὁ γραμματεὺς, καὶ Ιωὰς ὁ τοῦ Ασάφ, ὁ ὑπομνηματογράφος πρὸς Εζεκίαν, ἐσχισμένοι τοὺς χιτῶνας, καὶ ἀπήγγειλαν αὐτῷ τοὺς λόγους Ραψάκου. Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἀκοῦσαι τὸν βασιλέα Εζεκίαν, ἔσχισε τὰ ἱμάτια, καὶ σάκκον περιεβάλετο, καὶ ἀνέβη εἰς τὸν ναὸν τοῦ Κυρίου· καὶ ἀπέστειλεν Ελιακεὶμ τὸν οἰκονόμον, καὶ Σομνᾶν τὸν γραμματέα, καὶ τοὺς πρεσβυτέρους τῶν ἱερέων, περιβεβλημένους σάκκους, πρὸς Ησαΐαν, υἱὸν Αμώς, τὸν προφήτην, καὶ εἶπον αὐτῷ· Τάδε λέγει Εζεκίας· 195 ἡμέρα θλίψεως, δεσμοῦ, καὶ ἐλεγμοῦ, καὶ ὀργῆς, ἡ σήμερον ἡμέρα. ὅτι ἥκει ὠδὶν τῇ τικτούσῃ. ἰσχὺν δὲ οὐκ ἔχει τοῦ τεκεῖν. Εἰσακούσῃ Κύριος ὁ Θεός σου τοὺς λόγους Ραψάκου, οὓς ἀπέστειλε βασιλεὺς Ασσυρίων ὀνειδίζειν Θεὸν ζῶντα, καὶ ὀνειδίζειν λόγοις, οἷς ἤκουσε Κύριος ὁ Θεός σου. Καὶ δεηθήσῃ πρὸς Κύριον τὸν Θεόν σου περὶ τῶν καταλελειμμένων τούτων. Καὶ ἦλθον οἱ παῖδες τοῦ βασιλέως πρὸς Ησαΐαν· καὶ εἶπεν αὐτοῖς Ησαΐας· οὕτως ἐρεῖτε πρὸς τὸν Κύριον ὑμῶν. τάδε λέγει Κύριος· Μὴ φοβηθῇς ἀπὸ τῶν λόγων, ὧν ἤκουσας, ὡς ὠνείδισάν με οἱ πρέσβεις βασιλέως Ασσυρίων. Καὶ ἰδοὺ ἐγὼ ἐμβαλῶ εἰς αὐτὸν πνεῦμα, καὶ ἀκούσας ἀγγελίαν, ἀποστραφήσεται εἰς τὴν χώραν αὐτοῦ, καὶ πεσεῖται μαχαίρᾳ ἐν τῇ γῇ αὐτοῦ. Καὶ ἀπέστρεψε Ραψάκης, καὶ κατέλαβε τὸν βασιλέα Ασσυρίων, πολιορκοῦντα βασιλέα Λομνᾶ. Καὶ ἤκουσε βα-

ſine Domino aſcendimus ſuper regionem hanc, ad oppugnandam eam? Et dixit ad eum Eliacim, & Somnas, & Joas: Loquere ad ſervos tuos Syriace; intelligimus enim nos: & ne loquaris ad nos Judaice: & ut quid loqueris in aures hominum ſuper murum? Et dixit ad eos Rabſaces: Numquid ad Dominum veſtrum, vel ad vos miſit me Dominus meus, loqui verba hæc? nonne ad homines, qui ſedent ſuper murum, ut (ne) comedant ſtercus, & bibant urinam vobiſcum: & ſtetit Rabſaces, & exclamavit voce magna Judaice, & dixit. Audite verba magni regis Aſſyriorum. Non ſeducat vos Ezechias; quia eruet vos Deus, & non tradetur civitas hæc in manus regis Aſſyriorum. Nolite audire Ezechiam: Hæc dicit rex Aſſyriorum: conſultate, ut fœlices ſitis: egredimini ad me, & comedite quiſque vitem ſuam, & ficus ſuas: & bibite aquam de ciſterna veſtra; quoadusque veniam, & ducam vos in terram, quæ eſt ſicut terra veſtra, terra frumenti, & vini, & panis, & vitium. Ne ſeducat igitur vos Ezechias, dicens: Deus liberabit vos. Numquid liberaverunt Dii gentium unuſquiſque regionem ſuam, de manu regis Aſſyriorum? Ubi eſt Deus Ætham, & Arphad? & ubi eſt Deus Sepharothim? Numquid eruit potuit Samaria de manu mea? Quis eſt ex omnibus Diis gentium iſtarum, qui eruerit terram ſuam de manu mea? Quia dicit: liberabit te Dominus Deus Iſrael de manu mea.

Et ſiluerunt, & nemo reſpondit ei: quia mandaverat Rex, neminem ei reſpondere. Et ingreſſus eſt Eliacim, filius Chelciæ, œconomus, & Somnas, & Joas, filius Aſaph, a commentariis, ad Ezechiam, ſciſſis tunicis, & nunciaverunt ei verba Rabſacis. Et factum eſt, cum audiſſet rex Ezechias, ſcidit veſtimenta, & obvolutus eſt ſacco, & aſcendit in templum Domini. Et miſit Eliachim, œconomum; & Somnam, ſcribam; & ſeniores ſacerdotum, ſaccis indutos, ad Eſaiam, filium Amos, Prophetam. Et dixerunt ei: Hæc dicit Ezechias: Dies tribulationis, & vinculi, & correptionis, & iræ, hodierna dies: quia venit dolor parturienti; virtutem autem non habet pariendi. Exaudiat Dominus Deus tuus verba Rabſacis, quæ miſit rex Aſſyriorum, ad exprobrandum Deum viventem, & ad exprobrandum ſermonibus, quos audivit Dominus Deus tuus. Et orabis Dominum Deum tuum, pro derelictis his. Et venerunt ſervi regis ad Iſaiam: & dixit eis Iſaias; ſic dicetis ad Dominum veſtrum: hæc dicit Dominus: ne timeas a verbis quæ audiſti, quibus exprobraverunt me legati regis Aſſyriorum. Ecce ego immitto in eum ſpiritum: & audiens nuncium, revertetur in regionem ſuam; & cadet gladio in terra ſua. Et revertit Rabſaces, & invenit regem Aſſyriorum oppugnantem regem Lomnam. Et audivit rex Aſſyriorum, quod egreſſus eſt Thara, rex Æthiopum, ad oppugnandum eum. Et audiens, miſit in occurſum ei Rabſacem, cum copiis multis: & manens ipſe, miſit nuncios ad Ezechiam, dicens: Sic dicetis Ezechiæ regi Judææ: Non

te decipiat Deus tuus, in quo confidiſti in eo, dicens; Non tradetur Jeruſalem in manus regis Aſſyriorum. Aut non audiviſti, quæ fecerunt Reges Aſſyriorum omni terræ? & non liberaverunt eos Dii gentium. An non patres mei diſperdiderunt Gozam, & Charam, & Raphes, quæ ſunt in regione, Thæman? Ubi ſunt reges Æmar, & Arphad, & civitatis Seppharim?

Et accepit Ezechias libellum a nunciis, & legit eum ante Dominum. Et oravit Ezechias ad Dominum, dicens. O Deus Iſrael, qui ſedes ſuper Cherubim: quia tu Deus ſolus es rex orbis terrarum, qui cœlum feciſti, & terram. Exaudi Domine, inſpice Domine verba, quæ miſit Senacherim, ad exprobrandum Deum viventem. In veritate enim deſolaverunt reges Aſſyriorum orbem terræ totum, & regiones ejus: & injecerunt idola eorum in ignem. Non enim Dii erant, ſed opera manuum humanarum, ligna, & lapides; & diſperdiderunt eos. Et nunc Domine Deus noſter, ſalva nos de manu eorum; & cognoſcat omne regnum terræ, quia tu es Deus ſolus.

Et miſſus eſt Eſaias, filius Amos, ad Ezechiam: & dixit ei. Hæc dicit Dominus, Deus Iſrael: Audivi quæ oraſti ad me, de Sennacherim, rege Aſſyriorum. Sic dicit Dominus, de rege Aſſyriorum. Non ingredietur in urbem hanc, neque jaciet in eam ſagittam, neque ſcutum ei opponet, neque eam vallo circumdabit: ſed via, qua venit, in ea revertetur. Quia hæc dicit Dominus: protegam urbem hanc, ad ſalvandam eam, propter me, & propter Davidem, ſervum meum.

Et egreſſus eſt Angelus Domini per noctem, & occidit de caſtris Aſſyriorum CLXXXV. millia. Et ſurgentes mane, invenerunt omnia corpora mortua. Et Rex Aſſyriorum reverſus, abiit, & habitavit in Nineve: & eum ipſe adoraret in domo Sarach, Dei ſui Patrii, Adramelech, & Sarſar, filii ejus percuſſerunt eum gladiis: ipſi autem ſalvi evaſerunt in Armeniam. Et regnavit Aſſyriis alter filius ejus, Nachordan.

Ezechiam excepit in regno Judæorum Manaſſes, qui regnavit annos LV. Ab Adamo igitur, ad Manaſſem uſque, anni ſunt MMMMMCCCXXI.

Per id autem tempus Rhodii, (nullius in poteſtatem redacti, ſed ſui juris, & Maris Domini,) tantæ fœlicitatis in gratiam, ſtatuam in inſula ſua ex ære ingentem Soli poſuerunt: quam, quod ſtupendæ eſſent magnitudinis, *Coloſſum* dixere; exinde etiam ſeipſos, Coloſſenſes denominantes.

Poſt Manaſſem, Judæorum regnum tenuerunt fratres ejus, Eliakim, & Joakim, per annos XLIIII. Ab Adamo igitur in totum numerantur anni MMMMMCCCLXV.

A σιλεὺς Ἀσσυρίων, ὅτι ἐξῆλθε Θάρα, βασιλεὺς Αἰθιόπων, πολιορκῆσαι αὐτόν. Καὶ ἀκούσας, ἀπέστειλεν εἰς ἀπάντησιν αὐτοῦ τὸν Ραψάκην, μετὰ δυνάμεως πολλῆς· καὶ αὐτὸς μείνας, ἀπέστειλεν ἀγγέλους πρὸς Ἐζεκίαν, λέγων· οὕτως ἐρεῖτε Ἐζεκίᾳ βασιλεῖ τῆς Ιουδαίας· Μή σε ἀπατάτω ὁ Θεός σου, ἐφ' ᾧ πεποιθὼς εἶ ἐπ' αὐτῷ, λέγων· οὐ μὴ παραδοθῇ Ἱερουσαλὴμ εἰς χεῖρας βασιλέως Ἀσσυρίων. Ἢ οὐκ ἤκουσας, ἃ ἐποίησαν βασιλεῖς Ἀσσυρίων πάσῃ τῇ γῇ; καὶ μὴ ἐῤῥύσαντο αὐτοὺς οἱ θεοὶ τῶν ἐθνῶν· οὐχὶ οἱ πατέρες μου ἀπώλεσαν τήν τε Γοζὰν καὶ Χαρὰν, καὶ Ραφεὶς, αἵ εἰσιν ἐν χώρᾳ Θαιμάν; Ποῦ εἰσιν οἱ βασιλεῖς Αἰγὰρ, καὶ πόλεως Σεπφαρείμ.

B Καὶ ἔλαβεν Ἐζεκίας τὸ βιβλίον παρὰ τῶν ἀγγέλων, καὶ ἀνέγνω αὐτὸ ἐναντίον Κυρίου· καὶ προσηύξατο πρὸς Κύριον Ἐζεκίας, λέγων· Ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ, ὁ καθήμενος ἐπὶ τῶν Χερουβὶμ, ὅτι σὺ Θεὸς μόνος εἶ βασιλεὺς τῆς οἰκουμένης, ὁ ποιήσας τὸν οὐρανὸν, καὶ τὴν γῆν· εἰσάκουσον Κύριε, ἐπίβλεψον Κύριε, καὶ ἴδε τοὺς λόγους, οὓς ἀπέστειλε Σεναχηρεὶμ, ὀνειδίζων Θεὸν ζῶντα· Ἐπ' ἀληθείας γὰρ [196] ἠρήμωσαν βασιλεῖς Ἀσσυρίων τὴν οἰκουμένην ὅλην, καὶ τὰς χώρας αὐτῆς· καὶ ἔβαλον τὰ εἴδωλα αὐτῶν εἰς τὸ πῦρ· οὐ γὰρ θεοὶ ἦσαν, ἀλλ' ἔργα χειρῶν ἀνθρώπων, ξύλα καὶ λίθοι· καὶ ἀπώλεσαν αὐτούς. Καὶ νῦν Κύριε C ὁ Θεὸς ἡμῶν, σῶσον ἡμᾶς ἐκ χειρὸς αὐτῶν, ἵνα γνῷ πᾶσα βασιλεία τῆς γῆς, ὅτι σὺ εἶ Θεὸς μόνος.

Καὶ ἀπεστάλη Ἡσαΐας, υἱὸς Ἀμώς, πρὸς Ἐζεκίαν, καὶ εἶπεν αὐτῷ· Τάδε λέγει Κύριος ὁ Θεὸς Ἰσραήλ· ἤκουσα, ἃ προσηύξω πρός με, περὶ Σεναχηρεὶμ βασιλέως Ἀσσυρίων· οὕτω λέγει Κύριος ἐπὶ βασιλέα Ἀσσυρίων· οὐ μὴ εἰσέλθῃ εἰς τὴν πόλιν ταύτην, οὐδὲ μὴ βάλῃ ἐπ' αὐτὴν βέλος, οὐδὲ μὴ στήσῃ [197] ἐπ' αὐτὴν θυρεὸν, οὐδὲ μὴ κυκλώσῃ ἐπ' αὐτὴν χάρακα· ἀλλὰ τῇ ὁδῷ ᾗ ἦλθεν, ἐν αὐτῇ ἀποστραφήσεται· ὅτι τάδε λέγει Κύριος· ὑπερασπιῶ τῆς πόD λεως ταύτης, τοῦ σῶσαι αὐτὴν, δι' ἐμὲ, καὶ διὰ Δαβὶδ τὸν παῖδά μου.

Καὶ ἐξῆλθεν ἄγγελος Κυρίου νυκτὸς, καὶ ἀνεῖλεν ἐκ τῆς παρεμβολῆς τῶν Ἀσσυρίων ρπέ χιλιάδας, Καὶ ἀναστάντες τὸ πρωῒ, εὗρον πάντα τὰ σώματα νεκρά· καὶ ἀποστραφεὶς ἀπῆλθεν ὁ βασιλεὺς Ἀσσυρίων, καὶ ᾤκησε τὴν Νινευή· καὶ ἐν τῷ αὐτὸν προσκυνεῖν ἐν οἴκῳ [198] Σαρὲχ τῷ πατράρχῳ, Ἀδραμέλεχ, καὶ Σαρσὰρ υἱοὶ αὐτοῦ, ἐπάταξαν αὐτὸν μαχαίραις· αὐτοὶ δὲ διεσώθησαν εἰς Ἀρμενίαν. Καὶ ἐβασίλευσε Ναχορδὰν, ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἄλλος, Ἀσσυρίων.

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Ἐζεκίου, ἐβασίλευσε τῶν Ἰου-E δαίων Μανασσῆς, ἔτη νε'. εἰσὶν οὖν τὰ πάντα ἀπὸ Ἀδὰμ, ἕως Μανασσῆ, ἔτη ͵ετκα'.

Ἐν τοῖς ἔτεσι δὲ τούτοις οἱ Ρόδιοι, (ὡς μηδενὶ ὑποταγέντες ἐν πολέμοις, ἀλλ' αὐτονομοῦντες, καὶ θαλασσοκρατοῦντες,) εὐχαρίστως φερόμενοι, ἀνέστησαν ἐν τῇ αὐτῇ νήσῳ [199] στήλην χαλκῆν τῷ ἡλίῳ μεγάλην πάνυ [200] ἥντινα ἐκάλεσαν Κολοσσὸν, ὡς φοβερὸν θέαμα, καὶ ἐχρημάτισαν ἑαυτοὺς ἔκτοτε Κολοσσαεῖς.

Μετὰ δὲ Μανασσῆν, [201] ἐβασίλευσε τῆς Ἰουδαίας Ἐλιακεὶμ, καὶ Ἰωακεὶμ, ἀδελφοὶ αὐτοῦ, ἔτη μδ'. Γίνεται οὖν ἀπὸ Ἀδὰμ τὰ πάντα ἔτη ͵ετξε'.

Digitized by Google

LIBER SEXTUS

De temporibus regni Aſſyriorum; & Æneæ, Aſcanii Patris.

ΛΟΓΟΣ ΕΚΤΟΣ.

ΧΡΟΝΩΝ ΒΑΣΙΛΕΙΑΣ ΑΣΣΥΡΙΩΝ, ΚΑΙ ΑΙΝΕΙΟΥ ΑΣΚΑΝΙΟΥ.

ᵃ ΕΠΙ δὲ τῆς βασιλείας Ιωακεὶμ βασιλέως, ὁπλισάμενος κατὰ Ιουδαίων ἀνῆλθε Ναβουχοδονόσορ, βασιλεὺς Ασσυρίων· καὶ παρέλαβε τὴν Ιερουσαλὴμ, καὶ πᾶσαν τὴν γῆν τῆς Ιουδαίας· καθὼς οἱ προφῆται προέλεγον τῷ Ισραήλ. Καὶ ἀπήγαγε τὸν Ιωακεὶμ, βασιλέα τῶν Ιουδαίων, αἰχμάλωτον, καὶ πάντα τὰ βασιλικὰ σκεύη, καὶ πάντας δοριαλώτους ἐποίησε, καὶ οὐκ ἔτι ἐβασίλευσε τῶν Ιουδαίων, οὔτε Ιερουσαλὴμ, πόλις τῆς Ιουδαίας, οὔτε Σαμάρεια. Καὶ λοιπὸν παρεδόθη ἡ βασιλεία τῶν Ιουδαίων εἰς χεῖρας Ασσυρίων, καὶ ἐκυρίευσαν αὐτῆς. Εν δὲ τῷ πέμπτῳ ἔτει τῆς βασιλείας Ναβουχοδονόσορ, πᾶσα ἡ αἰχμαλωσία τῶν Ιουδαίων ἐγένετο ἐν Βαβυλῶνι· καθὼς Εὐσέβιος ὁ Παμφίλου ἐχρονογράφησεν.

A JOachimo autem regnante, Nabuchodonoſor Aſſyriorum rex, cum exercitu veniens contra Judæos, Hieroſolymam cepit, Judæamque omnem: juxta ac a Profetis Iſraeli prædictum fuerat. Regem autem ipſum Joachimum, populumque omnem captivus habuit, & in mancipia fecit: omnemque regium apparatum deportavit: nec in poſterum populus Iſraeliticus regem ſibi amplius habuit, aut Samariæ, aut Hieroſolymis regnantem. Sed imperium gentis Judaicæ Aſſyriis delatum, deinceps penes eos remanſit. Accidit autem Captivitas illa univerſalis Babylonica, ad quintum annum Nabuchodonoſoris: uti Euſebius Pamphili in Chronico ſuo tradidit.

Εν δὲ τοῖς αὐτοῖς χρόνοις οἱ Λυδοὶ ἔλαβον τὰς βασιλείας, ἤτοι τοπαρχίας, δυνάμει, ᵃ ἀπὸ τῶν πλησίον ὄντων ἄλλων ἐθνῶν. Καὶ ἐβασίλευσε τῶν Λυδῶν 3 πρῶτος ὁ Αρδυὸς, ἔτη λϛ΄. ὅστις καὶ ὑπέταξε τὰ πλησίον ἔθνη, Καὶ βασίλεια, καὶ διῆγεν ἐν ὑπερηφανίᾳ.

B Circa hæc tempora Lydi, vicinis gentibus armis ſubactis, dominari cœperunt. Lydorum rex primus Ardeus fuit; qui xxxvi. annos regnavit. Subegit hic ditiones undique adjacentes, atque regna: atque inde elatior factus, in ſummo faſtu aitam egit.

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Ναβουχοδονόσορ, βασιλέως Ασσυρίων, ἐβασίλευσε Βαλτάσαρ, ὁ υἱὸς αὐτοῦ· ὅστις εἰς τὰ ἱερατικὰ σκεύη τῶν Ιουδαίων ὑπηρετεῖτο· ἐκίρνα δὲ καὶ ταῖς παλλακαῖς αὐτοῦ εἰς αὐτὰ, καὶ πᾶσι τοῖς συνανακειμένοις αὐτῷ, ἐνυβρίζων αὐτά. Καὶ ἐν τῷ ἀνακεῖσθαι αὐτὸν ἐν ἀσωτίᾳ, καὶ δειπνεῖν, ἑώρα ἔνθα ἀνέκειτο, ἐν τῷ κατέναντι τοίχῳ τοῦ παλατίου, ἐξαίφνης 4 ἀστράγαλον χειρὸς ἀνθρώπου, γράφοντα, Μανὴ, Θεκὲλ, Φαρές. καὶ ταῦτα γράψας ὁ ἀστράγαλος τῆς χειρὸς, ἀφανὴς ἐγένετο. ὁ δὲ Βαλτάσαρ ἀναγνοὺς τὰ γράμματα, ἐκάλεσε πάντας τοὺς ἐπαοιδοὺς, καὶ μάγους, καὶ ἀστρονόμους, καὶ ὀνειροκρίτας τῆς χώρας αὐτοῦ, ἐπηρώτησεν αὐτούς· τίς ἐστιν ἡ δύναμις αὕτη τοῦ ἀστραγάλου; ἢ τίς ἡ ἑρμηνεία τῶν γραφέντων ὑπ᾽ αὐτοῦ, καὶ οὐδεὶς ἠδυνήθη ἑρμηνεῦσαι αὐτῷ· καὶ ἀκούσας, ὅτι ὁ αὐτοῦ πατὴρ ἐν πολλῇ τιμῇ εἶχε τὸν Δανιὴλ, ὄντα ἐκ τῆς Εβραίων αἰχμαλωσίας, ὅστις 5 τὰ ὁράματα αὐτῷ ἡρμήνευε· μετεστείλατο τὸν Δανιὴλ, καὶ λέγει αὐτῷ. Επειδὴ χάρις ἐστὶ Θεοῦ παρὰ σοὶ, ἑρμήνευσόν μοι ἅπερ εἶδον τοῖς ὀφθαλμοῖς, καὶ τὴν τῶν γραμμάτων δύναμιν σαφήνισόν μοι. ὁ δὲ Δανιὴλ ἀκούσας, καὶ ἑωρακὼς τὴν δύναμιν τῶν γραμμάτων, λέγει αὐτῷ. Μακροθύμησον ἐπ᾽ ἐμοὶ, βασιλεῦ, καὶ μὴ ὀργισθῇς, καὶ ἑρμηνεύσω σοι τὴν τῶν γραμμάτων δύναμιν. Ο δὲ ἐπωμόσατο μὴ ποιεῖν αὐτῷ κακὸν, ἑρμηνεύσαντι. Καὶ λέγει αὐτῷ ὁ Δανιήλ. Ο Θεὸς τοῦ οὐρανοῦ, καὶ τῆς γῆς

Nabuchodonoſoro autem ſucceſſit, in regno Aſſyriorum, filius ejus, Baltaſar: qui Judæorum vaſa ſacra menſæ ſuæ in miniſterium adhibuit: Quibus etiam, per ludibrium, miſceri juſſit vinum concubinis ſuis, & convivis omnibus. Interim vero dum Rex Genio ſuo cum omni inſolentia indulgeret; ecce articulus manus humanæ, ex oppoſito cœnaculi pariete

C ſubito emergens ſcribebat: *Mane, Thecel, Phares*. Scripſit hæc manus articulus, & evanuit. Baltaſar autem, perlecta ſcriptura, vocavit ad ſe Incantatores, Magos, Aſtrologos, & Somniorum interpretes, qui in Babylone fuerunt, omnes: & quæſivit ab iis: Quidnam ſibi vellet Digitus viſus; aut quale haberet ab illo ſcriptum Interpretamentum? Cæterum nemo iſta interpretari potuit. Rex autem certior factus, Danielem quendam, ex captivis Hebræorum, ſumma in veneratione apud patrem ſuum fuiſſe, ob interpretationem Somniorum, Danielem acceſſit; & edixit ei: Quandoquidem Dei gratia in te eſt, interpretare mihi, quod oculis meis

D vidi; notumque mihi facito ſcripturæ ſenſum. Daniel vero bis auditis, ubi vim Scripturæ hujus percepiſſet, dixit Regi: Si modo veniam mihi dabis, O ‘ Rex, nec iratus eris; verborum ſen- ‘ ſum ego tibi expediam. Reſpondens rex, juramento confirmavit, nihil mali eventurum illi ex interpretatione. Tum Regi Daniel; Deus (inquit) Cœli, & ter- ‘

ræ, infenſus tibi, regnum tuum ad calctum perducit. Hæc ubi audiſſet Rex, dimittit illum, prædictionis eventum expectaturus. Paucis vero poſt diebus, Darius Medus, cum annum ageret ſexageſimum, contra regem arma movit: eoque interfecto, regnum ſibi vendicavit.

Darium autem exceperunt cæteri Aſſyriorum reges uſque ad Aſtyagem qui deinceps Perſis regnavit. Movebat hic bellum contra Lydos, ingenti veniens cum exercitu. Accidit autem eodem tempore ſolis defectio, quæ per multas diei horas duravit; hanc vero Thales Philoſophus prædixerat. Eodem tempore Piſiſtratus ſe belli ducem Lydiis præbuit; qui cum Perſis æquo Marte pugnantes, ſaltem non ſunt devicti. Quin & Aſtyages ultro retroceſſit. Quod B cum intellexiſſent Piſæi, Solemnitatem illam alteram *Pythii* certaminis, ſolis in honorem, celebrarunt; ſubjicientes ſeſe Lydorum imperio, & poteſtati ejus.

Poſteris deinde temporibus, iidem Piſæi tertiam Solemnitatem indixerunt, *Iſthmia* Plutoni celebrantes. Quartam denique addiderunt iidem Piſæi; *Nemea* ſcilicet: & hæc in Bacchi honorem.

Adeo ſucceſſerant, in regno Lydorum, reges alii viii. uſque ad Crœſum illum ſuperbum; qui regnavit annos xv. In univerſum itaque duravit Lydorum regnum annos ccxxxii.

C Crœſus autem imperium tenens, ditiones omnes, non vicinas tantum, ſed & longe etiam diſſitas, in poteſtatem ſuam redegit: tributa autem, ab eis qui dederunt ſe, exegit: repugnantibus vero, & regna & libertatem ademit. Itaque reformidarunt eum omnes, tanquam hominem fortunatum, victoremque: inde rex elatior factus. Hoc tempore claruit Solon Philoſophus.

Aſtyagi, in regno Perſarum, ſuccedebat Cyrus, Perſa: qui & uxorem Darii regis, Anteceſſoris ſui, Bardanem, quam amavit, in uxorem ſibi accepit. Decimoquarto autem anno regnantis Cyri, Crœſus, a Primoribus ſuis edoctus, D de hoſtili illa irruptione, quam in Lydiam ſuperioribus annis fecerat Aſtyages, Perſarum rex; ira commotus eſt atque ad Cyrum, Perſarum regem mittit, qui ab eo poſtularent, uti vel regno ſuo decedat; aut cum fœliciſſimo rege congreſſurus, belli fortunam expectaret. Cyrus autem, legatis exceptis, & perlectis Crœſi literis, reſpondit eis. ‘Ecquid injuriæ a me Crœſo illatum ‘eſt, qui a me, meiſque regnis tanto ‘terrarum ſpatio disjunctus eſt? Aut ‘quomodo, tot jam elapſis annis, fi‘niam invaſorum injurias nunc demum ‘exigit? Et quidem Cyrus, anxius animi, in Indiam fugere in animo habuit: uxor vero eum tam perturbatum videns, quidnam ei in cauſa eſſet inquirit: & E edocta rem, ita deinde eum effatur: Regnante Dario, marito meo priore, vates quidam erat Ebræus, ex captivitate Iſraelitica, nomine Daniel: fuit hic Divina ſapientia præditus; quemque rex Darius ſummo habuit in honore, nec, niſi cum eo prius communicata re, hoſtile aliquid aggreſſus eſt. Bellum autem ſuſcepturus, ubi Danielem

Αἰγανακτήσας κατὰ σοῦ, ἐπλήρωσε τὴν βασιλείαν σου. καὶ τοῦτο ἀκούσας, ἀπέλυσεν αὐτὸν, ἰδεῖν εἰ ἀληθεύει. [6] Καὶ μεθ' ἡμέρας Δαρεῖος ὁ Μῆδος, ὢν ἐτῶν ξ', τυραννήσας ἐπῆλθε, καὶ ἔσφαξεν αὐτὸν, καὶ ἔλαβε τὴν βασιλείαν αὐτοῦ.

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Δαρείου, ἐβασίλευσαν ἕτεροι βασιλεῖς Ἀσσυρίων, ἕως Ἀστυάγους. Καὶ λοιπὸν ὁ Ἀστυάγης ἐβασίλευσε Περσῶν, ὃς ἐπεστράτευσε κατὰ τῶν Λυδῶν, ἀνελθὼν μετὰ δυνάμεως πολλῆς· ἐν ᾧ χρόνῳ ὁ ἥλιος ἐξέλειψεν ἐπὶ πολλὰς ὥρας τῆς ἡμέρας, [7] προειπόντος Θαλοῦ τοῦ φιλοσόφου τὴν ἔκλειψιν τοῦ ἡλίου. Εν τοῖς αὐτοῖς χρόνοις [8] Πεισίστρατος πολεμῶν δημαγωγεῖ, τῶν Λυδῶν μὴ ἡττηθέντων τῷ πολέμῳ, B ἀλλὰ τοῦ Ἀστυάγους ἀφ' ἑαυτοῦ ἀναχωρήσαντος. Τότε [9] τούτου γνόντες οἱ Πεισαῖοι, δευτέραν ἑορτὴν ἐπετέλεσαν ἀγῶνος, Πυθίῳ εὐχαριστοῦντες τῷ Ηλίῳ, παρατιθέμενοι ἑαυτοὺς Λυδοῖς, καὶ [10] τῷ κράτει τῆς δυνάμεως αὐτοῦ.

Καὶ λοιπὸν ἐν τοῖς μετὰ ταῦτα ἐφηῦρον ἑορτὴν ἀγῶνος τρίτου οἱ αὐτοὶ Πεισαῖοι, [11] τὰ Ἴσθμια τῷ Πλούτωνι. Τετάρτην δὲ ἑορτὴν ἐφηῦρον ἀγῶνος οἱ αὐτοὶ Πεισαῖοι, καὶ ἐπετέλεσαν τὰ Νέμεα τῷ Διονύσῳ.

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν τοῦ Ἄρδυος ἐβασίλευσαν Λυδῶν ὀκτὼ, ἕως Κροίσου τοῦ ὑπερηφάνου· ἐβασίλευσε δὲ ὁ αὐτὸς Κροῖσος ἔτη ιε'. Κατέσχεν οὖν ἡ βασιλεία Λυδῶν C τὰ ἔτη πάντα σλβ'.

Εν δὲ τοῖς χρόνοις τῆς βασιλείας αὐτοῦ, ὁ αὐτὸς Κροῖσος ὑπέταξε πάσας τὰς ἐπαρχίας, ἤτοι βασιλείας, τὰς πλησίον αὐτοῦ, καὶ τὰς πόρρωθεν· λαμβάνων, ἀπὸ μὲν τῶν πειθομένων αὐτῷ, φόρους, ἀπὸ δὲ τῶν ἀνθισταμένων αὐτῷ, αὐτοὺς, καὶ τὰς βασιλείας αὐτῶν. Καὶ εἶχε φόβον πολὺν, ὡς εὐτυχὴς, καὶ νικητὴς, καὶ ὑψώθη. Εν οἷς χρόνοις Σόλων ἐφιλοσόφει.

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Ἀστυάγους, βασιλέως Περσῶν, ἐγένετο βασιλεὺς Κῦρος, ὁ Πέρσης· ὅστις ἐφίλησε τὴν γυναῖκα τοῦ πρὸ αὐτοῦ βασιλέως Δαρείου, Βαρδάνην· καὶ ἔλαβεν αὐτήν. Τῷ δὲ τεσσαρεσκαιδεκάτῳ ἔτει τῆς D βασιλείας Κύρου, Κροῖσος ὁ βασιλεὺς τῶν Λυδῶν, διδαχθεὶς ἀπὸ τῶν συγκλητικῶν αὐτοῦ τὴν προτέραν τοῦ Ἀστυάγους, βασιλέως Περσῶν ἐπὶ τὴν Λυδίαν πολεμικὴν παρουσίαν, ἠγανάκτησε. [12] Καὶ δηλοῖ Κύρῳ, τῷ βασιλεῖ Περσῶν, παραχωρῆσαι αὐτῷ τὴν βασιλείαν αὐτοῦ, καὶ ἀναχωρῆσαι, ἢ δέξασθαι τὴν παρουσίαν τῆς εὐτυχεστάτης αὐτοῦ βασιλείας πολεμοῦσαν. Ο δὲ Κῦρος βασιλεὺς Περσῶν δεξάμενος τοὺς σταλέντας πρέσβεις, καὶ ἀναγνοὺς τὰ παρ' αὐτοῦ γραφέντα, εἶπε τοῖς πρεσβευταῖς· ‘Τί γὰρ ἠδίκηται παρ' ἐμοῦ Κροῖσος, ‘ [13] τοσαύτην γῆν ἀφεστηκὼς ἀπ' ἐμοῦ, καὶ τῶν ἐμῶν ‘ βασιλειῶν; Η πῶς τοσούτων διαδραμόντων χρόνων, ‘ βλάβην χώρας ἐκδικεῖ; Καὶ ἀδημονῶν, ἠβούλετο ‘ E φυγεῖν ἐπὶ τὴν Ἰνδικὴν χώραν. ἰδοῦσα δὲ αὐτὸν ἀθυμοῦντα ἡ γυνὴ αὐτοῦ, καὶ ἐπερωτήσασα, καὶ μαθοῦσα παρ' αὐτοῦ τὸ πρᾶγμα, λέγει αὐτῷ· ὅτι, ἐπὶ Δαρείου τοῦ πρώτου μου ἀνδρὸς, ἦν ἀνήρ τις Εβραῖος, προφήτης, σοφίαν ἔχων Θεοῦ, ᾧ ὄνομα Δανιὴλ, ἐκ τῆς αἰχμαλωσίας τῶν υἱῶν Ισραὴλ· ὅντινα ἐν πολλῇ τιμῇ εἶχεν ὁ βασιλεὺς Δαρεῖος, καὶ δίχα αὐτοῦ, οὐδὲν ἔπραττεν ἐν τοῖς πολέμοις. Καὶ ἐπερωτῶν αὐτὸν,

ἵνα

ἐνίκα εἶχε πόλεμον, καταπολέμει τοὺς ἐναντίους· ὅστις μετὰ τὴν τελευτὴν ἐκείνου, πλούσιος ὢν, καὶ γεγηρακὼς, ἰδιάζει εἰς τὴν Μαραβίτιδα χώραν. Ὁ δὲ Κῦρος ἀκούσας ταῦτα, ἔπεμψε πρὸς αὐτὸν τοὺς μεγιστᾶνας αὐτοῦ, ὅπως μετὰ τιμῆς ἀγάγωσιν αὐτόν. Οἱ δὲ ἀποσταλέντες ἀπὸ Κροίσου πρὸς Κῦρον ὑποστρέψαντος εἰς τὴν Λυδῶν χώραν, τὴν ἀπόκρισιν, τὴν δοθεῖσαν αὐτοῖς ἀπὸ Κύρου, τῷ ἰδίῳ βασιλεῖ ἀπήγαγον.

Ὁ δὲ Κροῖσος βασιλεὺς Λυδῶν, ἐπιλεξάμενός τινας ἐκ τῶν ἰδίων αὐτοῦ ἀνθρώπων πιστοὺς, καὶ δοὺς αὐτοῖς δῶρα εὐτελῆ, καὶ ἕτερα δῶρα βασιλικὰ, ἀποστέλλει εἰς Δελφοὺς, εἰς τὸ μαντεῖον εἰρηκὼς αὐτοῖς· ὅτι, ἀλλάξατε τὸ σχῆμα ὑμῶν, καὶ φορέσατε Αἰγύπτιον σχῆμα· καὶ ἀνελθόντες εἰς τὸ μαντεῖον, ἐπίδοτε τὰ εὐτελῆ B δῶρα τῷ ἱερεῖ, λέγοντες αὐτῷ· ὅτι, Αἰγύπτιοι ἐσμὲν, καὶ ἤλθομεν ἐπερωτῆσαι τὴν Πυθίαν, καὶ ἐκ τοῦ μάκους τῆς ὁδοῦ ἐληθαργήσαμεν διὰ τί ἤλθομεν ἐπερωτῆσαι, ἢ αἰτῆσαι· ἀλλ' εὖξαι, καὶ ἐπερώτησον τὴν θεὰν, διὰ τί ἤλθομεν· Καὶ εἰ μὲν εἴπῃ ὑμῖν διὰ τί ἤλθετε, δότε καὶ τὰ βασιλικὰ δῶρα· καὶ εἴπατε τῷ ἱερεῖ, μαθεῖν, εἰ νικᾷ τὸν βασιλέα Περσῶν τὸν Κῦρον. οἱ δὲ λαβόντες τὰ δῶρα, ἀπῆλθον εἰς Δελφοὺς εἰς τὸ ἱερὸν, καὶ ἔδωκαν τὰ δῶρα τὰ εὐτελῆ, καὶ εἶπον ἑαυτοὺς Αἰγυπτίους, καὶ, ὅτι ἐληθαργήσαμεν, διὸ ἤλθομεν. Καὶ ἀκούσας ὁ ἱερεὺς, ἐξεπλάγη· καὶ δεξάμενος τὰ δῶρα τὰ εὐτελῆ, εἰσελθὼν ηὔξατο· καὶ ἔλαβε τὴν ἀπόκρισιν ταύτην παρὰ τῆς Πυθίας· ‘ Οἶδα ψάμμου C ‘ τὸν ἀριθμὸν, καὶ μέτρα θαλάττης· οὐ λαλοῦντος δὲ ‘ ἀκούω, καὶ κωφοῦ ξυνίημι· [14] Παίζειν δέ με πειρᾶ‘ ται Κροῖσος ὁ βασιλεὺς, καὶ οἱ τούτου Λυδοί; Καὶ ἐξελθὼν ὁ ἱερεὺς, εἶπεν αὐτοῖς· οὐκ ἐστὲ Αἰγύπτιοι, ἀλλὰ Λυδοί· καὶ οὐκ ἐληθαργήσατε, ἀλλὰ παίζοντες τὰ θεῖα, εἰρήκατε ταῦτα. Καὶ ἐπιδέδωκεν αὐτοῖς γράψας τὸν χρησμὸν ἐν διπτύχοις, εἰς τὸ εἰδέναι Κροῖσον τὸ θαῦμα. Ἐκπλαγέντες δὲ οἱ ἀπελθόντες, ἐπιδεδώκασι καὶ τὰ ἄλλα βασιλικὰ δῶρα τῷ ἱερεῖ, εἰπόντες αὐτῷ· ὅτι, Κροῖσος ὁ βασιλεὺς ἡμᾶς ἔπεμψεν, ἐπειδὴ πόλεμον ἔχει πρὸς Κῦρον, τὸν Περσῶν βασιλέα· ἀλλὰ μάθε, εἰ νικᾷ αὐτόν. Καὶ εἰσελθὼν πάλιν ὁ ἱερεὺς, καὶ δεξάμενος, ἔλαβε τὸν χρησμὸν τοῦτον. D [15] Κροῖσος Ἅλυν (ποταμὸν) διαβὰς, μεγάλην ἀρχὴν καταλύσει. Καὶ γράψας καὶ τοῦτον τὸν χρησμὸν ἐν διπτύχοις, δέδωκεν αὐτοῖς, ἀπενεγκεῖν τῷ βασιλεῖ Κροίσῳ· καὶ ἀπέλυσεν αὐτούς.

Ὁ δὲ προφήτης Δανιὴλ εἰσῆλθε πρὸς τὸν βασιλέα Περσῶν Κῦρον, καὶ λέγει αὐτῷ. Εἰπέ μοι, εἰ νικῶ Κροῖσον τὸν βασιλέα Λυδῶν. Καὶ ἀνεβάλετο τοῦ εἰπεῖν ὁ Δανιήλ· καὶ ἀγανακτήσας κατ' αὐτοῦ ὁ βασιλεὺς, [16] ἔβαλεν αὐτὸν εἰς λάκκον λεόντων. Καὶ μαθὼν ὅτι οὐδὲν ἔπαθεν ὑπὸ τῶν θηρίων, ἀνήνεγκεν αὐτὸν, καὶ προσέπεσεν αὐτῷ, λέγων· ἥμαρτον εἰς σε. [17] ἀλλ' εὖξαι τῷ Θεῷ σου, καὶ εἰπέ μοι, εἰ δύναμαι ἀντιστῆναι τῷ ἅρπαγι τούτῳ, καὶ ὑπερηφάνῳ Κροίσῳ ὅτι πᾶ- E σαν τὴν γῆν ὑπέταξε, καὶ οὐκ ἐκορέσθη. καὶ ὁ Δανιὴλ εὐξάμενος, εἶπεν αὐτῷ· ὅτι, νικᾷς τὸν Κροῖσον, καὶ λαμβάνεις αὐτὸν αἰχμάλωτον. Περὶ σοῦ γὰρ εἶπεν ὁ Θεὸς, [18] ὁ ποιήσας πάντα τὰ ὁρώμενα ταῦτα, διὰ τοῦ προφήτου Ἡσαΐου· οὕτω λέγει Κύριος ὁ Θεὸς [19] τῷ χριστῷ μου Κύρῳ, οὗ ἐκράτησα τῆς δεξιᾶς αὐτοῦ, τοῦ ἐπακοῦσαι ἔμπροσθεν αὐτοῦ ἔθνη· καὶ ἰσχὺν βασιλέων

A conſuluerat, hoſtes ubique debellavit. Daniel autem ille, ætate jam grandior factus, & opibus abundans, poſt Darii obitum, in Marabitidem regionem privatam vitam acturus, receſſit. Hæc ubi audiſſet Cyrus, mittit ex Primoribus ſuis, qui Danielem honorifice adducerent. Legati interim, qui a Crœſo ad Cyrum miſſi fuerant, Lydiam reverſi, Cyri reſponſum regi ſuo retulerunt.

Crœſus autem, Lydorum rex, fidos quoſdam ex ſuis delegit, quos donis tum vilibus, tum regiis inſtructos, Delphos, ad Oraculum dimiſit; dicentes eis: ‘ Habitu veſtro mutato, Ægyptium vobis ſumite: & Oraculum adeuntes, viliora illa dona ſacerdoti B tradite; dicentes: Ægyptii ſumus, & Oraculum conſultari venimus: ex itineris autem longitudine, omnino nobis excidit, quod ſciſcitaturi eſſemus. Itaque ipſe Deam rogato; quamnam ob cauſam nos huc advenimus. Si autem dicat vobis, quorſum veniſtis; tum dona etiam regia illis dabitis; inſuper eum rogantes, ut ab Apolline ediſcat; utrum ego Cyrum, Perſarum regem, ſuperaturus ſim. Legati itaque, donis acceptis, Delphos, ad Oraculum proficiſcuntur: dona autem viliora Sacerdoti offerentes, dicunt ſe Ægyptios eſſe; itineris vero cauſam ſibi excidiſſe. Hoc audito, obſtupuit Sacerdos; dona autem vilia accipiens, fanum ingreditur: C votiſque conceptis, a Pythia tulit hoc reſponſum. ‘ Novi ego arenæ numerum, & maris menſuram. Audio etiam non loquentem, tacentemque intelligo. Egone ut a Crœſo, & Lydis ejus illudar dolis? Egreſſus autem ſacerdos. Vos, inquit, Ægyptii non eſtis, ſed Lydi; nec oblivione capti, ſed Numini illudentes, hæc dixiſtis. Oraculi vero reſponſum, Diptychis exaratum, Sacerdos eis tradidit; ut Crœſus Miraculum inde ſciret. Legati autem attoniti, dona etiam pretioſiora illa ſacerdoti obtulerunt, dicentes: Crœſus rex noſter cum Cyro, Perſarum rege, bellum habiturus eſt: nos itaque miſit conſultum, an ſuperior evaſurus D ſit. Sacerdos itaque iterum ingreſſus, & precatus, hoc tulit reſponſum. Crœſus, Hali fluvio trajecto, imperium magnum evertit. Sacerdos autem reſponſum etiam hoc, tabulis inſcriptum, dedit eis, regi Crœſo deferendum: eoſque ſic dimiſit.

Daniel autem propheta ingreſſus eſt ad Cyrum, Perſarum regem; qui dixit ei: Scire a te vellem, utrum ego Crœſum, Lydorum regem, devicturus ſum, necne. Cumque Daniel reſponſum differret, iratus rex, projici eum juſſit in foveam leonum. Edoctus vero, eum nihil a Leonibus perpeſſum; educi eum juſſit; & ad pedes ejus procidens, in te (inquit) peccavi: ſed Deum tuum invocato, & di- E cas mihi; an ego vires ſuſtinere poſſim rapacis hujus, & ſuperbi Crœſi, qui terra tota occupata, necdum ſatiatus eſt. Daniel itaque Deum precatus, reſpondit ei: Et Crœſum vinces, & ipſum captivum habebis. De Te enim Deus, qui viſibilia hæc omnia condidit, per Prophetam ſuum Eſaiam, iſta locutus eſt. Sic dicit Dominus uncto meo Cyro, cujus ap-

prehendi dexteram, ut obediant ante faciem ejus gentes: & robur regum diffringam; aperiam ante eum portas, & urbes non claudentur. Ego ante illum ibo, & montes complanabo, portas æreas conteram, & vectes ferreos confringam: & dabo tibi theſauros tenebroſos, abſconditos & inviſibiles aperiam tibi; ut ſcias, quia Ego Dominus Deus. Ego ſuſcito illum cum juſtitia: omnes viæ ejus rectæ. Ipſe ædificabit urbem meam, & Captivitatem populi mei dimittet, ſine pretio, aut muneribus: dixit Dominus Sabaoth.

Hæc ubi audiſſet rex Cyrus, Danielis ad pedes procidit: &, vivit, inquit, Dominus Deus tuus; ego dimittam ex regno meo populum Iſraeliticum; ut Deum ſuum colant Hieroſolymis. Tum exercitum ſuum contra Crœſum eduxit.

Crœſus autem, audito Oraculi reſponſo, in Cyrum egreſſus eſt, ingenti cum exercitu. Trajecto autem Hali, Cappadociæ fluvio, cum Cyro congreſſus eſt, multa tum hyeme: ab eo vero devictus, fuga ſibi, ſuiſque conſulere, in animo habuit: verum ob amnis exundatione impeditus, nec fugere potuit, nec trajicere. Ipſe itaque vivus captus eſt; quadringenta etiam millia militum ceciderunt: ſuperſtites vero Cyrus, cum Crœſo ipſo, captivos adduxit. Eum vero in tripode ligneo poſitum, exercitui ſuo triumphandum præbuit: deinde in Perſidem eum abduxit. Iſta vero ſcriptis mandarunt Thales, Caſtor, & Polybius, Scriptores ſapientiſſimi. & poſt hos, Herodotus Hiſtoriographus: ſicut & ſapiens Theophilus in Chronographia ſua tradidit.

Cyrus autem, rex Perſarum, in regnum ſuum reverſus, quoſcunque ex populo Iſraelitico captivos habuit, liberos eſſe juſſit, & Zorobabele duce, Hieroſolymam repetere. Duæ autem tribus, cum dimidia, virorum ſcilicet, cum uxoribus, liberiſque quinquaginta millia, (quia ita ipſæ voluerant, nempe metuentes ſibi a circumvicinis gentibus:) In Perſide remanſerunt. Reliquæ autem tribus novem, cum dimidia, in patriam ſuam redierunt: ſicuti ſcripſit Timotheus Chronographus. Liberati autem ſunt Judæi, Daniele impetrante.

Everſo autem Lydorum regno, Samii, maris imperio potiti, regionibus iſtis imperitarunt, quod cum poſtea temporis Cyrus, Perſarum rex, intellexiſſet, arma contra eos movit, commiſſoque cum iis prœlio navali, victus, in fugam vertitur: & in terram ſuam reverſus, interemptus eſt. Cujus inter Cyrum & Semios belli hiſtoriam, ſapientiſſimus Pythagoras Samius contexuit: qui & autor eſt: Cyrum in ipſo bello occubuiſſe. Hæc autem omnia Africanus, in Chronographia ſua, ſcripta reliquit.

Cyro ſucceſſit in regno Aſſyriorum filius ejus Darius, qui & Cambyſes: & hunc, alii plures. Temporibus autem regis Darii, filii Cyri, floruit inter Græcos Anaximander Philoſophus. Docuit is, Terram mundi totius eſſe Centrum: Solem vero ipſa terra nihilo minorem eſſe: Aerem autem rerum omnium eſſe Principium: ex quo omnia

A ...ρρήξω· ἀνοίξω ἔμπροσθεν αὐτοῦ θύρας, καὶ πόλεις οὐ συγκλεισθήσονται· ἐγὼ ἔμπροσθεν αὐτοῦ προπορεύσομαι, καὶ ὄρη ὁμαλιῶ, καὶ θύρας χαλκᾶς συντρίψω, καὶ μοχλοὺς σιδηροῦς συγκλάσω, καὶ δώσω σοὶ θησαυροὺς σκοτεινούς, ἀποκρύφους, ἀοράτους ἀνοίξω σοι. ἵνα γνῷς, ὅτι ἐγὼ Κύριος ὁ Θεός. Ἐγὼ ἐγείρω αὐτὸν μετὰ δικαιοσύνης· πᾶσαι αἱ ὁδοὶ αὐτοῦ εὐθεῖαι. Αὐτὸς οἰκοδομήσει τὴν πόλιν μου, καὶ τὴν αἰχμαλωσίαν τοῦ λαοῦ μου ἐπιστρέψει, οὐ μετὰ λύτρων, οὐδὲ μετὰ δώρων· εἶπε Κύριος ὁ Θεὸς σαβαώθ.

Ὁ δὲ βασιλεὺς Κύρος ἀκούσας ταῦτα, ἔπεσε πρὸς τοὺς πόδας τοῦ Δανιὴλ, λέγων. Ζῇ Κύριος ὁ Θεός σου, B ἐγὼ ἀπολύσω ἐκ τῆς ἐμῆς γῆς τὸν Ἰσραὴλ, ἵνα λατρεύσωσι τῷ Θεῷ αὐτῶν ἐν Ἱερουσαλήμ. Καὶ ὁπλισάμενος παρετάξατο τῷ Κροίσῳ.

Ὁ δὲ βασιλεὺς Κροῖσος, ἀκούσας τὴν τοῦ χρησμοῦ ἀπόκρισιν, ἐξῆλθε κατὰ Κύρου μετὰ δυνάμεως πεζῆς· καὶ παρῆλθε τὸν Ἅλυν, ποταμὸν τῆς Καππαδοκίας. καὶ συνέκρουσε Κύρῳ, χειμῶνος ὄντος μεγάλου· καὶ ἡττηθεὶς, ἠθέλησε φυγεῖν αὐτός, καὶ τὰ πλήθη αὐτοῦ. καὶ πλημμυρήσαντος τοῦ ποταμοῦ ἐκ τοῦ χειμῶνος, οὐκ ἐδυνήθη φυγεῖν, οὐδὲ περάσαι· καὶ [20] ἐλήφθη αἰχμάλωτος αὐτός, καὶ τὰ πλήθη αὐτοῦ, χιλιάδες υ'. τοὺς δὲ ζήσαντας ἐξ αὐτῶν ἔλαβεν αἰχμαλώτους ὁ Κύρος, ἅμα Κροίσῳ. καὶ στήσας αὐτὸν ἐν ξυλίνῳ τρίποδι, ἐν C ὕψει δεδεμένον, ἐθριάμβευσεν αὐτὸν τῷ στρατῷ αὐτοῦ. καὶ ἔλαβεν αὐτόν, καὶ κατήγαγεν ἐν Περσίδι. ταῦτα δὲ ἱστόρησαν οἱ σοφώτατοι Θαλῆς, καὶ Κάστωρ, καὶ Πολύβιος συγγραψάμενοι. [21] καὶ μετ' αὐτοὺς Ἡρόδοτος ὁ ἱστοριογράφος· ἅτινα καὶ ὁ σοφὸς Θεόφιλος ἐχρονογράφησεν.

Ὁ δὲ Κύρος, ὁ βασιλεὺς Περσῶν, ἀπέλυσεν ἐκ τῆς αἰχμαλωσίας τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ πάντας, (εὐθέως οὖν μόνον τὰ βασίλεια αὐτοῦ κατέλαβεν,) ἐπὶ Ἱεροσόλυμα κατὰ Ζοροβάβελ ἐξελθεῖν· [22] σκῆπτρον δὲ δύο ἥμισυ, ἄνδρες, καὶ γυναῖκες, καὶ παιδία, τὸν ἀριθμὸν μυριάδες πέντε, ἔμειναν εἰς τὰ Περσικὰ ἰδίᾳ προαιρέσει, φοβηθέντες τὰ ὄντα ἔθνη πέριξ [23] Τὰ δὲ ἐννέα D ἥμισυ ἐπανῆλθον. καθὼς Τιμόθεος ὁ χρονογράφος συνεγράψατο. Ἀπέλυσε δὲ αὐτοὺς τοῦ Δανιὴλ αἰτήσαντος αὐτόν.

Μετὰ δὲ τὸ ἀπολέσθαι τὴν βασιλείαν τῶν Λυδῶν, οἱ Σάμιοι θαλασσοκρατήσαντες, ἐβασίλευσαν τῶν μερῶν ἐκείνων. Καὶ ἀκούσας μετὰ χρόνους Κύρος ὁ βασιλεὺς Περσῶν, ἐπεστράτευσε κατ' αὐτῶν· καὶ συμβαλὼν αὐτοῖς, ναυμαχίᾳ πολεμήσας ἡττήθη, καὶ ἔφυγε· [24] καὶ ἐλθὼν εἰς τὴν χώραν αὐτοῦ, ἐσφάγη. περὶ τοῦ πολέμου Κύρου καὶ τῶν Σαμίων, ὁ σοφώτατος Πυθαγόρας ὁ Σάμιος συνεγράψατο· ὅστις καὶ εἶπεν αὐτὸν Κύρον τεθνάναι εἰς τὸν πόλεμον. Ταῦτα δὲ πάντα καὶ ὁ σοφὸς Ἀφρικανὸς ἐχρονογράφησεν.

E

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Κύρου ὁ υἱὸς αὐτοῦ Δαρεῖος, ὁ καὶ Καμβύσης, καὶ [25] ἄλλοι πολλοὶ ἐβασίλευσαν Ἀσσυρίων. Ἐπὶ δὲ τῶν χρόνων τῆς βασιλείας Δαρείου τοῦ υἱοῦ Κύρου, ἐφιλοσόφει παρ' Ἕλλησιν Ἀναξίμανδρος· ὅστις εἶπε τὴν γῆν μέσην εἶναι τοῦ παντὸς κόσμου· καὶ τὸν ἥλιον οὐκ ἐλάττω τῆς γῆς ὑπάρχειν. ἀρχὴν δὲ τῶν πάντων, ἀέρα. ἐξ αὐτοῦ γενέσθαι, καὶ τὰ πάντα εἰς αὐ-

Digitized by Google

τὸν ἀναλύεσθαι. καὶ τὴν τοῦ ἀνθρώπου ψυχὴν, ἀερίαν, A καὶ τὸ πᾶν πνεῦμα ἀπεφήνατο, μάταιον λογισμὸν πλάνης παρεισάγων. καὶ τὰς ἰσημερίας δὲ, καὶ τὰς τροπὰς αὐτὸς ἐξέθετο. Καὶ ὁ προειρημένος δὲ Πυθαγόρας ὁ Σάμιος τὴν Ἀριθμητικὴν συνεγράψατο· καὶ δόγμα παρεισήγαγεν Ἕλλησι δοξάζειν, ἀσωμάτους τινὰς εἶναι ἀρχάς. Ταῦτα δὲ ὁ σοφὸς Τιμόθεος ἐν τοῖς συγγράμμασιν αὐτοῦ ἀπεμνημόνευσεν.

Ἐν δὲ τῇ βασιλείᾳ Δαρείου, υἱοῦ Κύρου, πόλεμος ἐκινήθη ἀπὸ Αἰθιόπων κατ᾽ αὐτοῦ· οἵτινες κακῶς αὐτὸν ἔφερον. Τοῦτο δὲ γνόντες οἱ ἐν τῇ Μάδων χώρᾳ κατοικοῦντες Ἰουδαῖοι, ἀφέντες, κατέλαβον τὴν Ἱερουσαλήμ· ἦν δὲ πλῆθος πολὺ Ἰουδαίων. καὶ μαθὼν τοῦτο Δαρεῖος, B ὁ Κύρου, ἀπέστειλε τὸν στρατηγὸν αὐτοῦ κατ᾽ αὐτῶν, ὀνόματι Ὀλοφέρνην, μετὰ δυνάμεως πολλῆς εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα. καὶ ἐπολιόρκει τὴν Ἱερουσαλὴμ, καὶ συνέβη τι φοβερὸν γενέσθαι τότε. Ἰουδὶθ γάρ τις ἦν, γυνὴ Ἑβραία, καὶ ἐμηχανήσατο κατὰ τοῦ ἐξάρχου Περσῶν Ὀλοφέρνου, προσποιητὰ ὥσπερ, ὡς τὸ ἔθνος, φησὶ, τῶν Ἰουδαίων θέλουσα προδοῦναι. καὶ παρεγένετο πρὸς αὐτὸν, κρυπτομένη· καὶ ἑωρακὼς αὐτῆς τὴν εὐμορφίαν ὁ Ὀλοφέρνης, εἰς ἔρωτα αὐτῆς ἐνέπεσε· καὶ λέγει αὐτῷ, ἵνα μηδένα ἐάσῃς ἐνταῦθα εἶναι ἐγγιστά μου, δι᾽ ἐμέ· ὅτι ἀπέρχονταί μοι, πορνεῦσαί με βουλόμενοι· καὶ πεισθεὶς, μόνος μετ᾽ αὐτῆς διῆγε. Τρεῖς δὲ αὕτη προσκαρτερήσασα αὐτῷ ἡμέρας, [26] ὡς καθεύδει μετ᾽ αὐτοῦ νυκτὸς, ἐγερθεῖσα, τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ἀφείλετο· καὶ μέσης C νυκτὸς ἐξελθοῦσα διὰ τοῦ παραπυλίου, εἰσῆλθεν εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα, τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ βαστάζουσα· Καὶ ὑπέστρεψε τοῦ κρεμασθῆναι αὐτήν· πλησίον γὰρ τοῦ τείχους, δι᾽ αὐτὴν, τὴν παπυλεῶνα αὐτοῦ ἔστησεν ὁ Ὀλοφέρνης. Λαβόντες οὖν οἱ Ἰουδαῖοι παρ᾽ αὐτῆς τὴν κεφαλὴν, εἰς κοντὸν ἐπάνω τοῦ τείχους ἔπηξαν πρὸ αὐγῆς, ἐπιδεικνύοντες αὐτὴν τῷ στρατῷ αὐτοῦ. Πρωΐας δὲ γενομένης, ἑωρακότες οἱ Πέρσαι τὴν κεφαλὴν Ὀλοφέρνου κοντωθεῖσαν, ὑπενόησαν ὅτι [27] ἐκ δυνάμεώς τινος τοῦτο ἐγένετο, καὶ ἔφυγον· καὶ διελύθη ὁ πόλεμος, καὶ νίκην ἔλαβον οἱ Ἰουδαῖοι κατὰ Περσῶν. Ταῦτα δὲ [28] ἐν ταῖς Ἑβραϊκαῖς ἐμφέρεται γραφαῖς. Ταῦτα δὲ Εἰρηναῖος ὁ D σοφὸς συνεγράψατο·

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Δαρείου, [29] ἐβασίλευσεν Ἀσσυρίων Ἀρταξέρξης· καὶ Νεεμίας ὁ ἱερεὺς, ὁ ὢν ἐκ τοῦ σπέρματος Δαβὶδ, παῤῥησίαν ἔχων πρὸς αὐτὸν, ἐδυσώπησε τὸν Ἀρταξέρξην· ἠγάπα γὰρ αὐτὸν, ὅστις [30] καὶ ἄρχειν αὐτὸν τῶν εὐνούχων ἐποίησε· καὶ λαβὼν χρήματα πολλὰ, ἐποίησεν ἀπολυθῆναι αὐτὸν, καὶ ἀπελθεῖν, τοῦ κτίσαι τὴν Ἱερουσαλὴμ τὴν πορθηθεῖσαν. Πρώτη γὰρ αὕτη τῆς Ἱερουσαλὴμ ἅλωσις, καὶ τοῦ ἱεροῦ καταστροφή. Ὁ δὲ Νεεμίας ἀπολυθεὶς, ἀνῆλθεν εἰς Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἀνήγειρεν αὐτὴν, καὶ τὸ τεῖχος τῆς πόλεως, καὶ τὰς πλατείας αὐτῆς ἐποίησεν εὐρυχώρους καὶ βελτίω αὐτὴν κατέστησεν· ἦν γὰρ ἔρημος ἐπὶ ἔτη ό. Αὕτη ἦν ἡ δευ- E τέρα τοῦ ἱεροῦ ἀνοικοδομή. Ἐπληρώθη δὲ τὸ ἱερὸν δι᾽ ἐτῶν μ΄. Ὁ δὲ αὐτὸς Ἀρταξέρξης παρακληθεὶς ὑπό τινων τῶν συγκλήτου αὐτοῦ, καὶ τοὺς ὑπολοίπους Ἰουδαίους ἀπέλυσε· καὶ εἴ τις ἐὰν ἐβουλήθη τότε ἀνελθεῖν εἰς τὴν Ἱερουσαλὴμ, ἀνῆλθε μετὰ Ἔσδρα τοῦ προφήτου, καὶ ἡγεμόνος· οὗτινι καὶ τὰ ἱερὰ σκεύη ἔδωκε, καὶ τὰς βίβλους τὰς ἱερατικὰς τὰς εὑρεθείσας· ὁ δὲ αὐτὸς Ἔσδρας τὴν

ortum ducunt, & in quem reſolvuntur. Spiritum præterea quemcumque, ipſamque adeo Animam Humanam Aeriam eſſe, affirmavit; futiliter ſatis, & inepte philoſophatus. Æquinoctia etiam, Solſtitiaque expoſuit. Antedictus Pythagoras Samius, Arithmeticam conſcripſit: Dogma etiam illud, de Principiis incorporeis, in Græciam introduxit. Scripta autem reliquit iſta ſapiens Timotheus, in Commentariis ſuis.

Eodem regnante Dario, Cyri filio, bella contra eum movebant Æthiopes, ipſumque graviter vexabant: quod ubi reſciviſſent Judæi, Mediam incolentes, (quorum quidem ingens erat multitudo,) Media relicta, Hieroſolymam repetebant. Hoc autem ubi Dario nunciatum eſt, Holophernem, ducem ſuum, magno cum exercitu, adverſus Hieroſolymam miſit; qui & urbem obſidione cinxit. Accidit eo tempore admirandum quoddam facinus. Mulier quædam erat Hebræa, nomine Judith, quæ Holopherni, Perſarum Duci, ſtruxit inſidias. Mulier autem præ ſe ferebat, prodere ſe ei velle Judæorum gentem: Ideoque ſecreto eum adiit. Holophernes vero, forma ejus conſpecta, amore illius captus eſt. Juditha vero eum monuit, ne quem ſuorum circa ſe ipſam eſſe permitteret: caſtitatis ſuæ ab iis periculum cauſata. Holophernes itaque fidem ei adhibens, ſolus cum ea vixit. Cumque per tres dies apud eum commorata fuiſſet, inter dormiendum cum illo, mulier aſſurgens, caput ei amputavit: media deinde nocte per poſticam egreſſa, caput ejus Hieroſolymas ſecum deportavit. Prope enim ipſius urbis mœnia, Judithæ cauſa, tentorium ſuum fixerat Holophernes. Judæi autem caput ab ea accipientes, conto impactum, e muro antelucolo extulerunt, oſtentantes illud Holophernis exercitui. Aurora autem illuceſcente, Perſæ Holophernis caput conto impoſitum conſpicientes, effectumque hoc a Numine quodam exiſtimantes, terga dederunt: atque ſic diſſolutum eſt bellum, Judæis contra Perſas victoria potitis: uti hoc conſtat ex ſcriptura Hebraica. Hæc etiam ſapiens Irenæus memoriæ mandavit.

Dario ſucceſſit in regno Aſſyriorum Artaxerxes. Neemias autem Sacerdos, ex ſemine Davidis, qui apud regem plurimum poterat, (ſumme enim ſibi charum habuit, ipſumque adeo Eunuchis ſuis præfecerat;) impetravit ab eo, uti libertati ſuæ reſtitutus, & pecuniis inſtructus, mitteretur ad Hieroſolymarum ruinas inſtaurandas. Erat enim hæc prima urbis Hieroſolymitanæ captivitas; prima etiam Templi everſio. Neemias itaque dimiſſus, Hieroſolymas rediit; & ruinas ejus excitavit; plateas ejus ampliores fecit, urbemque adeo totam in melius redegit: quæ quidem deſerta erat per annos LXX. Tum etiam & Templum inſtauratum eſt: cujus ſecunda fabrica ſpatio XL. annorum abſoluta eſt. Sed & Artaxerxes etiam Primoribus ſuis quibuſdam ad id adductus, Judæos etiam reliquos in patriam ſuam remiſit. Liberum itaque cuique fuit, Hieroſolymas redire, cum Eſdra Propheta; quem & Ducem habuerunt: quin etiam ſacra reddebantur

vaſa; libri etiam Sacerdotales, quicunque inveniri poterant: eorum vero qui non inventi erant, Eſdras ipſe, ex Memoria ſua, deſcribendi copiam fecit.

Illis temporibus Macedonia Regi parere cœpit. Regnavit illic primus Cranaus, annis XXVIII. & poſt eum alii XXIII. uſque ad Philippum: Circa idem tempus floruerunt apud Græcos, Philoſophi, & Poetæ, Sophocles, Heraclides, Euripides, Herodotus, Socrates etiam, & Magnus Pythagoras. Temporibus autem ſupra memoratis, natus eſt Hercules, in Lato Thebarum: genus ducebat is ab Hercule, Pici Jovis, & Alcmenæ filio. In Hiſpania enutritus eſt; unde, cum virilior factus eſſet, in Italiam, cavens ſibi ab Euriſtheo rege, ſe recepit: ubi regnavit per annos 38. uxorem habuit Augen, Alei regis filiam, Italiæ vero regnum vendicavit ſibi, ut qui ex Jove Pico oriundus eſſet. Unde & qui eum ſecuti ſunt, ex genere ipſius, Italiæ reges, ſtatuas ei aureas, & Porphyreticas, & in Occidentis finibus poſuerunt: quæ & etiamnum ſtantes viſuntur.

Ab Adamo autem, uſque ad hæc tempora, anni effluxerunt MMMMMCCCLXII.

Poſt Artaxerxem vero Aſſyriis imperaverunt alii plurimi uſque ad Darium ſecundum.

Italiæ autem regnavit Telephus, Herculis ex Auge filius. Telepho etiam ſucceſſit filius ejus, nomine Latinus. Regnum hic tenuit, per annos XVIII. quique antea Scitini vocabantur, Latinos eos, a nomine ſuo appellavit.

Eodem tempore Æneas Phryx, Anchiſæ filius, poſt Ilii excidium, bellumque Trojanum, fuga ſibi proſpiciens, Lybiam profectus eſt, ad Didonem, quæ & Eliſſa dicta eſt, a Phœnicibus oriundam. Non diu autem ibi commoratus, Didone relicta, clam aufugit; nempe metuens ſibi ab Jarba, rege Africæ: ſicut Virgilius, ſapiens Romanorum Poeta ſcriptum reliquit. Juxta autem ac Servius ſapientiſſimus Romanus, in ſcriptis ſuis tradidit, ita hoc modo ſe res habet. Longo poſt Æneam mortuum tempore, Dido erat, oriunda quidem ex Chartima, exigua, & maritima Phœniciæ urbe, quæ fines Tyri & Sidonis interjacet. Erat autem hæc opulentiſſima; ſicuti & fuerat etiam Sichæus, maritus ejus: cui Didonis frater, Pygmalion, invidens, (tum quod ditiſſimus eſſet, tum etiam quod omnem in exercitu regionem ſibi ſubjectam teneret:) eum, inter venandum, trucidavit. Cum enim duo iſti, venabulis inſtructi, equites aprum perſequerentur; Pygmalion, tergo veniens, Sichæum, (qui vir erat ſtrenuus,) dorſo haſta transfixo, interfecit; corpuſque ejus correptum, in præceps dedit. Reverſus autem a venatione, neceſſariis & uxori ejus retulit: eum, dum aprum inſequeretur, præcipitem actum periiſſe. Habuit etiam in animo Pygmalion ſororem ſuam e medio tollere, divitiaſque ejus omnes occupare. Sed apparuit per inſomnium Didoni Sichæus conjux; qui monuit eam; Fuge, (inquiens,)

Αμὴ εὑρεθέντων βιβλίων ἀπὸ ὑπομνήσεως αὐτοῦ γράφεσθαι τὰ ὑπομνήματα ἐποίησεν.

Εν δὲ τοῖς αὐτοῖς χρόνοις ἐβασίλευσεν ἡ Μακεδονία χώρα· ἐν ᾗ [31] πρῶτος ἐβασίλευσεν ὁ Κραναὸς, ἔτη κη΄. Καὶ λοιπὸν ἐβασίλευσαν ἄλλοι κγ΄, ἕως Φιλίππου. Ησαν δὲ τότε παρὰ τῶν Ελλήνων διδάσκοντες φιλόσοφοι, ϗ ποιηταὶ, Σοφοκλῆς, ϗ Ηρακλείδης, ϗ Ευριπίδης, ϗ Ηρόδοτος, ϗ Σωκράτης, ϗ ὁ μέγας Πυθαγόρας. Ην δὲ Ηρακλῆς γεννηθεὶς ἐν τοῖς προειρημένοις ἀνωτέρω χρόνοις ἐν Λατῷ τῆς Θηβαΐδος, [32] ἐκ γένους ὑπάρχων τοῦ Ηρακλέος τοῦ ἐκ τῆς Αλκμήνης

B ϗ τοῦ Πίκου Διός. ὅστις ἀνετράφη ἐν τῇ Ισπανίᾳ χώρᾳ, ϗ ἀνδρεῖος γενόμενος, ἦλθε τότε ἀπὸ τῆς Ισπανίας ἐπὶ τὴν Ιταλίαν, φυγὼν τὸν Εὐρυσθέα βασιλέα· ϗ ἐβασίλευσεν ἔτη λη΄. Οστις ἔλαβε γυναῖκα [33] τὴν Αὐγὴν, τὴν Αλέα θυγατέρα βασιλέως. ἐβασίλευσε δὲ, ὡς ἐκ τοῦ γένους κατάγόμενος τοῦ Πίκου Διός. ὅθεν ϗ στήλας αὐτῷ χρυσᾶς, ϗ πορφυρᾶς ἀνέστησαν οἱ Ιταλοὶ, ϗ βασιλεῖς, ἤτοι ῥῆγες, ἐκ τοῦ γένους αὐτοῦ βασιλεύσαντες ἐν τοῖς ἐσχάτοις τῆς δύσεως μέρεσιν· αἵτινες στῆλαι ἕως τοῦ παρόντος ἵστανται.

Εἰσὶν οὖν ἀπὸ Αδὰμ, ἕως τῶν χρόνων τούτων, ἔτη, ,ετξβ΄.

Καὶ μετὰ Αρταξέρξην ἐβασίλευσαν τῶν Ασσυρίων [34]

C ἄλλοι πολλοὶ, ἕως Δαρείου τοῦ μικροῦ.

Τῆς δὲ Ιταλίας ἐβασίλευσεν ὁ υἱὸς τοῦ Ηρακλέους, ὁ ἀπὸ τῆς Αὐγῆς, ὁ Τήλεφος. ϗ μετ᾽ αὐτὸν ἐβασίλευσεν ὁμοίως ὁ υἱὸς αὐτοῦ, ὅντινα Λατῖνον ἐκάλεσεν· ἐβασίλευσε δὲ ἐν τῇ χώρᾳ ἐκείνῃ, αὐτὸς Λατῖνος ἔτη ιη΄, ϗ ἐκ τοῦ ἰδίου ὀνόματος, [35] τοὺς Σκιτίνους καλουμένους, ἐπωνόμασε Λατίνους.

[36] Τότε δὲ Αἰνείας ὁ Αγχίσου, ὁ Φρὺξ, φεύγων ἐκ τῆς πορθήσεως τοῦ Ιλίου, ἤτοι τοῦ Τρωϊκοῦ πολέμου, ἀπῆλθεν ἐπὶ τὴν Λιβύην, πρὸς τὴν Φοίνισσαν Διδὼ, τὴν ϗ Ελίσσαν. Καὶ ἐνδιατρίψας ἐκεῖ, λάθρα ἐάσας αὐτὴν, ἔφυγεν, ὡς φοβηθεὶς τὸν Ιάρβαν, βασιλέα τῆς

D Αφρικῆς· καθὰ Βεργίλλιος ὁ σοφὸς Ρωμαίων ποιητὴς συνεγράψατο. Ο δὲ σοφώτατος Σέρβιος, ὁ Ρωμαῖος, ἐν τοῖς αὐτοῦ συγγράμμασιν ἐξέθετο, εἰπών. Οτι, Μετὰ τὸ τελευτῆσαι τὸν Αἰνείαν ἔτη πολλὰ ἦν ἡ Διδὼ, [37] ἀπὸ πόλεως μικρᾶς, λεγομένης Χαρτίμας, οὔσης τῆς παράλου Φοινίκης, μεταξὺ τῶν ὁρίων Τύρου ϗ Σιδῶνος. Ηνις Διδὼ ἦν πλουσιωτάτη· εἶχε δὲ ἄνδρα τινὰ, ὀνόματι Συχαῖον, ὄντα ϗ αὐτὸν πλούσιον σφόδρα. Τὸν δὲ αὐτὸν Συχαῖον ἐφόνευσεν, ὡς κυνηγοῦντα, ὁ ἀδελφὸς τῆς Διδοῦς, ὀνόματι Πυγμαλίων, διαφθονούμενος αὐτῷ, ὡς πολὺ εὐπόρῳ, ϗ κελεύοντι πάσῃ τῇ χώρᾳ ἐκείνῃ. Ησαν γὰρ οἱ δύο ἔφιπποι, καταδιώκοντες σύαγρον, [38] ϗ βαστάζοντες βένα-βλα· ἐν τῷ ἐπιδιώκειν

E ἐλθὼν ὁ Πυγμαλίων, δίδωσι τῷ Συχαίῳ κατὰ τοῦ νώτου αὐτοῦ τῇ λόγχῃ, ϗ ἐφόνευσεν αὐτόν· (ἦν γὰρ γενναῖος·) ϗ λαβὼν τὸ λείψανον αὐτοῦ, ἔρριψεν εἰς κρημνόν. Καὶ ὑποστρέψας, εἶπε τοῖς διαφέρουσιν αὐτῷ, ϗ τῇ γαμετῇ αὐτοῦ, ὅτι, ὡς καταδιώκει τὸν σύαγρον, κατεκρημνίσθη. Ηβούλετο δὲ ὁ αὐτὸς Πυγμαλίων ϗ τὴν αὐτοῦ ἀδελφὴν φονεῦσαι, ϗ λαβεῖν τὰ χρήματα πάντα. Ηντινι Διδοῖ ἐφάνη ἐν ὁράματι ὁ αὐτῆς ἀνὴρ Συχαῖος, ϗ εἶπεν αὐτῇ· φεῦγε, μή σε φονεύσῃ Πυγμαλίων· δείξας αὐτῇ ϗ τὸν τόπον τῆς πληγῆς. Καὶ λοι-

πὸν ἡ αὐτὴ Διδὼ λαθοῦσα τὸν ἑαυτῆς ἀδελφὸν Πυγμαλίωνα, καὶ εὑροῦσα καιρὸν, ἔλαβε πάντα τὰ χρήματα τὰ ἑαυτῆς· καὶ βαλοῦσα εἰς πλοῖα, μετὰ τῶν ἰδίων ἀνθρώπων αὐτῆς φυγοῦσα, ἀπέπλευσεν ἐκ τῆς Φοινίκης, καὶ ἦλθεν εἰς τὴν Λιβύην, χώραν τῆς Ἀφρικῆς. Καὶ κτίζει ἐκεῖ πόλιν μεγάλην πάνυ, ἣν ἐκάλεσε Καρταγέναν· καὶ ἐβασίλευσεν ἐν αὐτῇ, καὶ ἐκεῖ τελευτᾷ, σωφρόνως ζήσασα. A

Ὁ δὲ Αἰνείας χρησμὸν λαβὼν, ἀπέπλευσεν ἀπὸ τῆς Λιβύης βουλόμενος ἐπὶ τὴν Ἰταλίαν ἐλθεῖν. Ἀνέμου δὲ ἐναντίου γενομένου, ἐξερρίφη μετὰ τῶν ἰδίων πλοίων, πλησίον τῆς Σικελίας, εἰς τὴν Καλαβρίαν, ἐν πόλει λεγομένῃ Ἀργυρίππῃ, τῇ κτισθείσῃ, ὑπὸ Διομήδους, τοῦ Τυδέως. Ὅστις ὑπῆρχεν Αἰτωλὸς τῷ γένει, φέρων τὴν B συγγένειαν ἐκ τοῦ Οἰνέως, βασιλέως τῆς Αἰτωλίας· ὅστις Οἰνεὺς ἀγαγόμενος γυναῖκα, ὀνόματι Ἐρίβοιαν, ἔσχεν ἐξ αὐτῆς τὸν Τυδέα. Καὶ ἐτελεύτησεν ἡ Ἐρίβοια, καὶ ἠγάγετο ἑτέραν γυναῖκα, ὀνόματι Ἀλθαίαν· καὶ ἔσχεν ἐξ αὐτῆς τὸν Μελέαγρον, καὶ θυγατέρα, ὀνόματι Δηϊάνειραν· 39 νεώτερός τις, ὀνόματι Ἀχελῷος, υἱὸς Ποσειδωνίου, συγκλητικοῦ, τοῦ Τυδέως, ἐμνηστεύσατο· ὁ δὲ Ἀχελῷος πρὸ τοῦ γάμου, ἔφθειρε τὴν Δηϊάνειραν λάθρα· καὶ μετὰ ταῦτα λέγει τῷ πατρὶ αὐτῆς, τῷ Οἰνεῖ. οὐκ ἄλλως λαμβάνω τὴν θυγατέρα σου, εἰ μὴ παραχωρήσεις μοι τὸ βασίλειόν σου διοικεῖν. ὁ δὲ οὐκ ἐπείσθη αὐτῷ· καὶ λοιπὸν σὺν τῷ ἰδίῳ πατρὶ ἀντῆρεν ὁ Ἀχελῷος τῷ Οἰνεῖ, καὶ ἐπολέμησεν αὐτῷ. Καὶ ἀ- C ναγκάσθη ὁ Οἰνεὺς προτρέψασθαι, ἐκ τῆς Φθίας χώρας, στρατηγὸν γενναῖον, Ἡρακλέα, τὸν λεγόμενον Πολύφημον· συνταξάμενος διδόναι αὐτῷ τὴν ἑαυτοῦ θυγατέρα, τὴν Δηϊάνειραν. ὅστις κατελθὼν μετὰ τῆς ἐνόπλου αὐτοῦ στρατείας, συνέβαλε πόλεμον μετὰ Ποσειδωνίου, καὶ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Ἀχελῴου. καὶ εἰς τὴν συμβολὴν, ξίφει ὁ Πολύφημος τὸν Ποσειδώνιον ἀνεῖλε, τὸν πατέρα Ἀχελῴου· διὰ τοῦτο δὲ ἐξέθεντο οἱ ποιηταὶ, ὅτι τὸ κέρας τοῦ Ἀχελῴου ἀπέσπασεν ὁ Ἡρακλῆς, ὅπερ ἐστὶ, τὴν πατρικὴν αὐτοῦ δύναμιν. Καὶ ἑωρακὼς τὸν ἴδιον αὐτοῦ πατέρα πεσόντα, φεύγει ἔφιππος. διὸ καὶ γράφουσιν αὐτὸν Ἱπποκένταυρον. Καὶ ἐν τῷ καταδιώκειν αὐτὸν τὸν Πολύφημον Ἡρακλέα, στραφεὶς τοξεύει αὐτὸν κατὰ τοῦ μαστοῦ· D καὶ εὐθέως ὁ Ἡρακλῆς ἀντετόξευσε τὸν Ἀχελῷον, ὡς περᾷ τὸν ποταμὸν, 40 ὀνόματι Φορβάν· 41 καὶ φιβλαθεὶς ὁ Ἀχελῷος, κατηνέχθη ἀπὸ τοῦ ἵππου, εἰς τὰ ῥεῖθρα τοῦ ποταμοῦ, καὶ ἀπώλετο. καὶ μετεκλήθη ἔκτοτε ὁ αὐτὸς ποταμὸς, ἀπὸ τῶν τῆς Αἰτωλίας χώρας, Ἀχελῷος, ἕως τῆς νῦν· καθὰ Κεφαλίων ὁ σοφὸς ἐξέθετο. ὁ δὲ Πολύφημος Ἡρακλῆς, ἐκ τῆς πληγῆς τοῦ μαστοῦ, μεθ' ἡμέρας τινὰς τελευτᾷ.

Μελέαγρος δὲ ὁ τοῦ Οἰνέως υἱὸς, ἀδελφὸς δὲ τοῦ Τυδέως, καὶ Δηϊανείρας, ἐποίησεν ἆθλον μέγαν ἐν τῇ Καλυδωνίᾳ χώρᾳ, φονεύσας κάπρον φοβερὸν, τῆς Ἀταλάντης, τῆς θυγατρὸς τοῦ Σχοινέως, οὔσης μετ' αὐτοῦ· 42 ἥτις προτοξεύσασα, τοξεύει τὸν σύαγρον. (Ἐλυμαί- E νετο γὰρ οὗτος ὁ θὴρ πᾶσαν τὴν χώραν ἐκείνην.) Καὶ μετὰ τὴν ἀναίρεσιν τοῦ θηρὸς, τὸ δέρμα αὐτοῦ ἐχαρίσατο ὁ Μελέαγρος τῇ Ἀταλάντῃ, ὡς ἐραστὴς αὐτῆς βληθείς. Ἀπελθὼν δὲ ὁ Μελέαγρος πρὸς τὸν ἑαυτοῦ πατέρα Οἰνέα, ᾐτήθη παρ' αὐτοῦ τὰ νικητήρια τοῦ θηρός· καὶ μαθὼν, ὅτι τῇ Ἀταλάντῃ τὸ δέρμα ἐχαρίσατο, ὀργισθεὶς κατὰ τοῦ ἰδίου υἱοῦ, ὃν εἶχε θαλλὸν ἐλαίας,

A ne te Pygmalion occidat : ſimulque ei vulneris locum oſtendit. Dido itaque, tempus nacta opportunum, clam fratre, divitias ſuas omnes congerit : quibus in naves conjectis, ſimul cum ſuis ex Phœnicia fugiens, in Lybiam, Africæ regionem, pervenit : ubi urbe maxima extructa, Carthaginem appellavit : ibique ſedem regni conſtituens, vitam pudice actam abſolvit.

Æneas autem Oraculo monitus a Libya ſolvit, in Italiam navigaturus : ſed adverſis jactatus ventis, delatus eſt cum claſſe ſua ad Argyrippam, Calabriæ urbem, non procul a Sicilia ſitam. Conditorem habuit urbs iſta Diomedem, Tydei filium : Tydeus autem, Ætolia B oriundus, ab Oeneo, Ætolorum rege genus ducebat : qui uxorem habuit Eribœam, Tydei matrem. Eribœa autem fatis defuncta, uxorem duxit alteram, nomine Althæam : ex qua filium ſuſcepit Meleagrum, filiamque Deianiram. Hanc juvenis quidam, Achelous, Poſidonii filius, qui Tydei ex conſiliariis fuit, deſponſatam ſibi habens, ante nuptias clanculum vitiavit : deinde vero Oeneo, patri ejus, dixit, filiam illius ſe non alia conditione ducturum, niſi & regni adminiſtrationem etiam ſibi concederet. Oeneo vero renuente, Achelous, cum patre ſuo, bellum ei infert. Neceſſitate igitur adactus Oeneus, in auxilium ſibi, ex Pthia regione, du- C cem ſtrenuum, Herculem quendam, qui & Polyphemus dictus eſt, vocavit : cui etiam in uxorem dare Deianiram filiam promiſit. Polyphemus itaque, cum exercitu veniens, in Poſidonium, filiumque ejus Acheloum, arma movit. In ipſo autem congreſſu, Polyphemus Poſidonium, Acheloi patrem, gladio peremit. Unde Poetæ fabulantur, Herculem Acheloi cornu avulſiſſe ; Paternum ſcilicet auxilium. Achelous autem, ubi patrem cæſum vidit, fugam eques capeſſit, unde & eum, Hippocentaurum, fuiſſe fingunt. Fugientem autem Acheloum dum Polyphemus inſequitur, converſus Achelous, ſagitta in eum emiſſa, juxta mamillam vulne- D rat. Polyphemus autem Acheloum, dum Phorbam fluvium trajicit, ſagitta viciſſim petivit : quo confoſſus Achelous, ex equo in flumen deturbatus, ibidem periit. Fulmen itaque iſtum Ætoli Acheloum, ad hunc uſque diem vocant ; ſicut auctor eſt ſapiens Cephalion. Polyphemus etiam, paucos poſt dies, ex vulnere in mamilla accepto, interiit.

Meleager autem, Oenei filius, Tydei, & Deianiræ frater, egregium ſane certamen obiit, aprum horrendum proſternens, in terra Calydonia. Sociam vero facinoris habuit Atalantam, Schœnei filiam : quæ & ipſa aprum ſa- E gittis prius percuſſerat : regionem enim eam omnem vaſtabat fera iſta. Meleager autem apri interfecti exuvium Atalantæ, cujus amore captus erat, dono dedit. Meleagro vero, ad Oeneum patrem reverſo, occiſi apri ſpolia ſibi dari ab eo poſtulabat : ubi vero audiſſet, Atalantæ illa filium dediſſe ; ira correptus, olivæ frondem, quam uxor ſua, Meleagri mater, apud ſe ſervave-

rat, in ignem projecit. Althæa enim uterum ferens, olivæ frondem ſummopere expetivit; & fronda devorata, ſimul cum Meleagro, frondem olivæ e veſtigio enixa eſt. Oeneus vero, infantis pater, ab Oraculo accepit, filium tam diu in vivis futurum eſſe, quam aſſervatam habuerit olivæ frondem, eodem partu editam. Hanc autem pater, ira in filium concitatus, in ignem conjecit: qua ignibus abſumpta, Meleager ſtatim efflavit animam: uti in Dramate ſuo, de Meleagro iſto, ſcriptum tradidit Euripides.

Oeneo ſucceſſit, in Ætolorum regno filius alter, Tydeus, pater Diomedis. Diomedes vero, patre defuncto, Argivorum regnum obtinuit; uxore Argiva ducta nomine Ægialia: cæterum inſania concitus, contra Ætolos arma movens, propriam ditionem ſubegit: Ætoliæque regno diſſoluto, Argivorum eam, quo ipſe potitus fuerat, imperio ſubjecit. Inde cum Achæis, in bellum Trojanum, profectus eſt. Troja autem everſa, in regnum ſuum reverſum, nec populus, nec Primores eum receperunt; ſed & armis etiam eum depulerunt. Ubi autem didiciſſet, uxorem Ægialiam vitæ ſuæ inſidias ſtruxiſſe: (ſtuprata enim ea fuerat a quodam ex Nobilibus ejus; qui, una cum Hiace, Nauplii filio, ejuſdem etiam criminis participe, ob Ægialiæ amorem, ſummis viribus Diomedi obſiſtebat:) inſuper etiam apud ſe recogitans, Argivorum Duces, totumque adeo populum hoſtes ſe habere; neque integrum ſibi eſſe, in patriam ſuam Ætoliam redire, cujus imperium ipſe diſſolverat: regno ſuo relicto, in Calabriam navigavit; ubi urbem condidit maritimam, quam Argyrippam, uti diximus, appellavit; Beneventum hæc nunc vocatur: ſicuti hæc a ſapiente Didymo narrantur. Ad hanc ipſam urbem ventis jactatum Æneam Diomedes humaniter, & honorifice excepit: cujus etiam hoſpitio uſus eſt Æneas per totam Hyemem.

Diomedem autem Æneas affatus; Novi, inquit, divinum Palladium, Trojæ olim religioſe aſſervatum, & a Te eainde delatum, ex Inſcriptione mihi Æneæ deberi. Adhæc Diomedes; ex quo, inquit, Palladium hoc ab Uliſſa accepi, multas ego, exercituſque meus calamitates experti ſumus. Coactus itaque Oraculum de hac re conſulere, reſponſum tuli; Palladium Trojanis reddendum eſſe. Mihi itaque reddas: inquit Æneas. Diomedes igitur, ſacris rite peractis, Palladium Æneæ tradidit. Æneas autem, Palladio accepto, æſtate jam ineunte, in Italiam, ad Latinum, profectus eſt: & ſocietate cum eo inita, exercitum, quem ex Phrygiis armatum habuit, contra Rutulos duxit. In hoc bello Latinus, Telephi filius, cecidit; victoriaque penes Rutulos erat.

Æneas autem deinde profectus eſt ad Evandrum, & filium ejus Pallantem, viros bellicoſos: qui provinciam Itali-

A φυλαττόμενον παρὰ τῇ Ἀλθαίᾳ, τῇ ἑαυτοῦ μὲν γυναικὶ, μητρὶ δὲ τοῦ Μελεάγρου (ὅστινα θάλλον τῆς ἐλαίας ἡ Ἀλθαία, ἔγκυος οὖσα, ἐπιθυμήσασα ἔφαγε καὶ καταπιοῦσα τὸ φύλλον τῆς ἐλαίας, εὐθέως τεκοῦσα συνεγέννησε τὸ τῆς Ἐλαίας φύλλον σὺν τῷ Μελεάγρῳ. Περὶ οὗ χρησμὸς ἐδόθη τῷ Πατρὶ αὐτοῦ τῷ Οἰνεῖ, τοσοῦτον χρόνον ζῆν τὸν Μελέαγρον, 43 ὅσον χρόνον φυλάττεται τὸ φύλλον τῆς ἐλαίας τὸ μετ' αὐτοῦ γεννηθέν·) ὅπερ φύλλον, ὀργισθεὶς ὁ Οἰνεὺς, εἰς πῦρ ἔβαλε, καὶ ἐκαύθη, ἀγανακτήσας κατὰ τοῦ ἰδίου υἱοῦ· καὶ παραχρῆμα ὁ Μελέαγρος ἐτελεύτησεν· ὡς ὁ σοφὸς Εὐριπίδης 44 δρᾶμα περὶ τοῦ αὐτοῦ Μελεάγρου ἐξέθετο.

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν τοῦ Οἰνέως, ἐβασίλευσε τῆς
B Αἰτωλίας ὁ ἄλλος υἱὸς αὐτοῦ, ὁ Τυδεὺς, ὁ πατὴρ τοῦ Διομήδους· ὁ δὲ Διομήδης, μετὰ τὴν τελευτὴν τοῦ ἰδίου πατρὸς Τυδέως, ἐβασίλευσε τῆς Ἀργείων χώρας, ἀγαγόμενος ἐκ τοῦ Ἄργους γυναῖκα, ὀνόματι Αἰγιάλειαν. Καὶ ἀπονοηθεὶς ὑπέταξε τὴν ἑαυτοῦ χώραν τὴν Αἰτωλίαν, πολεμήσας αὐτούς· καὶ καταλύσας τὸ βασίλειον αὐτῆς, καὶ ποιήσας αὐτὴν ὑπὸ τὴν Ἀργείων βασιλείαν, τοῦτ' ἔστιν, ὑπὸ τὸ ἴδιον κράτος· καὶ εὐθέως μετὰ τῶν Ἀχαιῶν ἐξώρμησεν ἐπὶ τὸν Τρωϊκὸν πόλεμον. Καὶ ἐπανελθὼν, μετὰ τὴν πόρθησιν τῆς Τροίας, ἐπὶ τὸ ἴδιον αὐτοῦ βασίλειον, οὐκ ἐδέχθη ὑπὸ τῆς ἰδίας πόλεως, οὔτε συγκλήτου αὐτοῦ· ἀλλ' ἀντέστησαν αὐτῷ ἐν δυνάμει πολεμοῦντες. Μαθὼν δὲ ὅτι ἡ γυνὴ
C αὐτοῦ Αἰγιάλεια κατασκευάζει αὐτῷ θάνατον, ὡς πορνευθεῖσα ὑπό τινος συγκλητικοῦ αὐτοῦ, ὅστις καὶ ἀνθίστατο αὐτῷ κραταιῶς. ὁμοίως δὲ ἀκούσας, ὅτι ἐπορνεύθη 45 ὑπὸ τοῦ Ὕακος, υἱοῦ τοῦ Ναυπλίου, (οἵτινες διὰ τὸν πρὸς αὐτὴν ἔρωτα, πολλῷ σθένει ἀντεμάχοντο αὐτῷ· καθὼς ὁ σοφὸς Δίδυμος ἐξέθετο.) προσεσχηκὼς δὲ ὁ Διομήδης τοὺς ἡγεμόνας, καὶ πᾶσαν τὴν Ἀργείων χώραν ἀνθισταμένην αὐτῷ· μὴ δυνάμενος δὲ ἀπελθεῖν μήτε ἐπὶ τὴν Αἰτωλίαν, τὴν ἰδίαν αὐτοῦ βασιλείαν, ὡς λύσας αὐτῆς τὸ βασίλειον· παραχωρήσας τὴν ἰδίαν αὐτοῦ βασιλείαν, ἀνεχώρησεν, ἀποπλεύσας ἐπὶ τὴν Καλαβρίαν χώραν· καὶ κτίζει πόλιν ἐκεῖ παραλίαν, ἣν ὠνόμασεν, Ἀργυρίππην, ὡς προγέγραπ-
D ται, 46 τὴν μετακληθεῖσαν Βενέβεντον νῦν. Καὶ δεξάμενος τὸν Αἰνείαν, ἐκριφέντα ἐν τῇ αὐτῇ πόλει, κατέσχεν, ἐν πολλῇ τιμῇ, καὶ θεραπείᾳ ἔχων αὐτόν· καὶ συνδιῆξεν αὐτῷ ὁ Αἰνείας τὸν χειμῶνα.

Καὶ λέγει τῷ Διομήδει ὁ Αἰνείας· Ἔγνων, ὅτι τὸ θεῖον Παλλάδιον, τὸ ἐν τῇ Τροίᾳ ἀποκείμενον ἐκομίσω, ὅπως ἐπιγραφῇ δίδοται τὸ Παλλάδιον τῷ Αἰνείᾳ. Ὁ δὲ Διομήδης εἶπεν αὐτῷ, ὅτι ἐξ οὗ τοῦτο μετὰ τοῦ Ὀδυσσέως ἀφειλόμην, οὐκ ἔλειψάν μοι συμφοραὶ, ὑπὸ τῷ ἐμῷ στρατῷ· ὅθεν ἠναγκάσθην αἰτῆσαι τὴν Πυθίαν περὶ αὐτοῦ· καὶ ἐδόθη μοι χρησμὸς, ἀποδοῦναι αὐτὸ τοῖς Τρωσί. Καὶ εἶπεν ὁ Αἰνείας· δός μοι αὐτό. Καὶ εὐθέως ποιήσας θυσίαν ὁ Διομήδης, παρέσχε τὸ Παλ-
E λάδιον τῷ Αἰνείᾳ. Καὶ λαβὼν αὐτὸ ὁ Αἰνείας, καταφθάσαντος τοῦ θέρους, ἐξώρμησεν ἐπὶ τὴν Ἰταλίαν, πρὸς τὸν Λατῖνον· καὶ ἑαυτὸν συμμίξας αὐτῷ μεθ' ἧς εἶχε βοηθείας ἐνόπλου στρατοῦ τῶν Φρυγῶν, ἐπολέμησαν τοὺς Ρουτύλους· καὶ εἰς αὐτὸν τὸν πόλεμον ὁ Λατῖνος, ὁ τοῦ Τηλέφου υἱὸς, ἐσφάγη, 47 καὶ ἐνίκησαν οἱ Ρουτύλοι τοὺς ἐπάνω.

Καὶ ἀπῆλθεν ὁ Αἰνείας πρὸς τὸν Εὔανδρον, καὶ τὸν υἱὸν αὐτοῦ Πάλλαντα, ἄνδρας πολεμικωτάτους· οἵτινες

διῆγον εἰς τὴν Ἰταλίαν, οἰκοῦντες κώμην λεγομένην Βαλεντίαν, ἰθύνοντες ἐπαρχίαν μίαν. Ἐν ᾗ κώμῃ καὶ ἔκτισεν ὁ Πάλλας οἶκον μέγαν πάνυ, οἷον ἵνα εἶχεν ἡ περίχωρος ἐκείνη. [48] ὅστις οἶκος ἐκλήθη τὸ Παλλάντιν, καὶ [49] ἀπὸ τότε ἐκλήθη τὰ βασιλικὰ κατοικητήρια, Παλλάντιον, ἐκ τοῦ Πάλλαντος. Καὶ ἤτησεν αὐτὸς λαβεῖν παρ' αὐτῶν ὁ Αἰνείας βοήθειαν στρατοῦ φωνὴν παρέχεν ὁ αὐτὸς Πάλλας, ὁ αὐτοῦ πατὴρ Εὔανδρος, γενναίους πολεμιστὰς ἄνδρας υ'. Καὶ πάλιν ἀπελθὼν ὁ αὐτὸς Αἰνείας πρὸς ἄλλους τοπάρχας, ἔλαβε πολλὴν βοήθειαν στρατοῦ ἐπειδὴ πᾶσα ἡ χώρα ἐκείνη ἐναντιοῦτο τοῖς Ρουτούλοις, καὶ τῷ Τύρνῳ, βασιλεῖ αὐτῶν. Καὶ συνέβαλλεν αὐτοῖς ὁ Αἰνείας πόλεμον, καὶ ἐνικήθησαν τὸν πόλεμον οἱ Ρουτοῦλοι ὑπὸ τοῦ Αἰνείου, B σφαγέντος τοῦ Τύρνου· καὶ ἔλαβεν ὁ Αἰνείας, μετὰ τὴν νίκην, τὴν βασιλείαν, καὶ [50] τὴν θυγατέρα τοῦ Λατίνου, Ἀλβανίαν. Καὶ κτίζει ἐκεῖ πάλιν ὁ αὐτὸς Αἰνείας μεγάλην, ἥντινα ἐπωνόμασεν, Ἀλβανίαν καὶ ἀποτίθεται ὁ Αἰνείας ὃ ἔλαβε, Παλλάδιον, ἀπὸ τοῦ Διομήδους, ἐν τῇ αὐτῇ πόλει Ἀλβανίᾳ. Ἐβασίλευσε δὲ ὁ Αἰνείας, μετὰ τὸν Λατῖνον, ἔτη ιθ'.

Μετὰ δὲ τὸν Αἰνείαν ἐβασίλευσεν ἐκεῖ [51] Ἀσκάνιος Ἴουλος, ὁ υἱὸς τοῦ Αἰνείου, ἀπὸ τῆς Κρεούσης, τῆς Τρωάδος, τῆς πρώτης γυναικὸς τοῦ αὐτοῦ Αἰνείου, ἔτη κε'. [52] Καὶ ἔκτισε τὴν Ἀλβανίαν πόλιν, καὶ τὸ βασίλειον τοῖς Λαβινισίοις ἐπέθηκε, μεταγαγὼν ὁ αὐτὸς Ἀσκάνιος ἐκ τῆς Ἀλβανίας πόλεως τὸ Παλλάδιον, εἰς τὴν αὐτοῦ C κτισθεῖσαν πόλιν Ἀλβανίαν.

Ἐν τῷ καιρῷ δὲ τῷ αὐτῷ ἀρχιερεύς τις ἦν τῆς Ἱερουσαλὴμ, μετὰ τὴν ἐπάνοδον τῆς ἐκ Βαβυλῶνος τῶν δύο ἡμίσεως σκήπτρων, τῶν ἀνελθόντων ἐν τῇ Ἱερουσαλὴμ, [53] Ἐλιακεὶμ, ὁ υἱὸς Ἰησοῦ.

Ἐν δὲ τοῖς αὐτοῖς χρόνοις ἦν [54] Ἱππάσιος, φιλόσοφος Πυθαγορικός· ὅστις τὴν σφαῖραν τοῦ οὐρανοῦ πρῶτος ἐξέτεινεν ἐκ τῶν δεκαδύο ζωδίων, καὶ κατὰ θάλασσαν ναυαγήσας, ἐτελεύτα. Ἦν δὲ καὶ Ἰσοκράτης τότε, καὶ Περικλῆς, καὶ Θουκυδίδης, ὁ συγγραψάμενος τὸν πόλεμον τῶν Πελοποννησίων καὶ Ἀθηναίων. Ἐν δὲ τοῖς χρόνοις Θουκυδίδου ἦν καὶ Φειδίας, ὁ ἀγαλματοποιός· καὶ Στησίχορος, καὶ Βακχυλίδης, οἱ ἦσαν ὀρχήσεως εὑρεταὶ, καὶ D ποιηταὶ, [55] μετὰ τοὺς προειρημένους φιλοσόφους ἄνδρας· μετὰ δὲ χρόνον αἱ προρρηθέντες τῶν Ἑλλήνων ἦσαν παιδευταί. Ἀναφαίνεται δὲ μετὰ ταῦτα καὶ Δημοσθένης, καὶ Ἀριστοφάνης ὁ κωμῳδός.

[56] Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Δαρείου τοῦ νεωτέρου, ἐβασίλευσε Περσῶν Ἀρταξέρξης, ὁ Μνήμων καλούμενος, ἔτη λθ'.

Ἀλβανῶν δε ἐβασίλευσεν Ἄλβας, ὁ υἱὸς τοῦ Ἀσκανίου, ἔτη λϛ'. Καὶ κτίζει [57] τὴν Σίλβαν πόλιν, (ἀπὸ τότε οἱ βασιλεῖς, Σίλβιοι ἐκαλοῦντο·) μεταγαγὼν ἐν τῇ αὐτῇ Σίλβει πόλει καὶ τὸ Παλλάδιον ὁ αὐτὸς Ἄλβας βασιλεύς. Καὶ ἐβασίλευσαν λοιπὸν οἱ [58] ἐκ τοῦ γένους τοῦ Αἰνείου, οἱ λεγόμενοι Αἰνειάδες, ἔτη τλα'.

A cam tenentes, in vico quodam Valentia dicto, ſedes habuerunt: ubi ædes plane magnificas, & in ea regione omnium ſplendidiſſimas extruxerat ſibi Pallus; quas etiam *Pallantium* vocavit. Unde & Regiæ domus deinceps, a Pallante, *Pallantia* dicta ſunt. Æneas autem ab Evandro, & filio Pallante exercitu cccc. virorum fortium & belliсoſorum, inſtructus; impetratis etiam ab aliis Italiæ regulis, (qui Turno omnes, Rutulisque inimiciſſimi fuerunt) auxiliarium virorum copiis ingentibus; Rutulos iterum aggreſſus eſt: Turnoque, rege eorum, occiſo, in eos victoria potitus eſt. Æneas autem exinde Latini regnum, filiamque Albaniam uxorem B conſecutus, urbem magnam condidit, quam Albaniam nominavit: ubi etiam Palladium, a Diomede receptum, repoſuit. Regnavit autem Æneas, poſt Latinum, annos xix.

Æneam excepit Aſcanius Julius, Æneæ filius, ex Creuſa Trojana, uxore priore. Regnavit autem Aſcanius per annos xxv. urbemque ipſe condidit, nomine Laviniam: ubi & ſedem regni poſuit; Palladiumque, ab Albanis delatum, in urbe illa, a ſe condita, collocavit.

Eo tempore Pontifex maximus Hie- C roſolymis fuit, poſt reditum a Babylone tribuum duarum cum dimidia, Eliachimas, Jeſu filius.

Iiſdem temporibus floruit Hippaſius, philoſophus Pythagoricus; qui Cœleſtem ſphæram primus compoſuit, ex duodecim ſignis: in mari autem deinde naufragus periit. Eodem tempore etiam claruerunt Iſocrates, Pericles, & Thucydides, belli Attici & Peloponeſiaci ſcriptor. Æquales huic fuerunt Phidias ſtatuarius, Steſichorus, & Bacchylides, Poetæ, & Saltatoriæ artis inventores. Cæterum hi, prædictorum Philoſophorum temporibus aliquanto po- D ſteriores, doctores deinde inter Græcos emerſerunt. Poſthæc floruerunt etiam Demoſthenes, & Ariſtophanes Comicus.

Dario autem juniori ſucceſſit in regno Perſarum Artaxerxes, qui & Mnemon vocatus eſt: & regnavit per annos xxxix.

Albanis vero regnavit Albas, Aſcanii filius, annos xxxvi. qui & urbem Silviam condidit: unde & reges eorum deinceps, Silvii, vocati ſunt: Palladium vero & is quoque in Silviam tranſtulit. Regnarunt autem Æneæ poſteri, qui & Æneadæ vocabantur, per annos cccxxxi.

LIBER SEPTIMUS.

De Roma condita.

ΛΟΓΟΣ ΕΒΔΟΜΟΣ.

ΠΕΡΙ ΚΤΙΣΕΩΣ ΡΩΜΗΣ.

REgnavit poſthæc Romulus, Romæ conditor, cum Remo fratre: unde & Romani ſnomen acceperunt. Hi arma Herculis, a Jove Pico oriundi, inventa, Romæ urbis, a ſe conditæ, (quæ prius Valentia dicebatur,) in Templo Pici Jovis, ad forum Boarium, ubi adhuc viſuntur, repoſuerunt. Porro fratres iſti Palatium, regiam nempe domum a Pallante conditam, inſtaurarunt: Jovi etiam Templum ingens, excitantes, quod Romana lingua, *Capitolium*, vocabant, (quaſi diceres, *Caput urbis*:) Simulacbrum etiam, quod Palladium dicebatur, ex urbe Silvia, in Romam ſuam tranſtulerunt. Fratres autem communiter regnantes, mutuis laborarunt odiis: Remoque adeo a fratre interfecto, Romulus regnavit ſolus.

Exinde autem poſt cædem fratris, tota motibus agitata eſt urbs Roma; regnumque ejus inteſtinis ſeditionibus tumultuabatur. Ad Oraculum itaque profectus, rogavit. Undenam (inquiens,) cum ego nunc ſolus regno, fiunt iſta? „Reſpondit Pythia: Niſi tu fratrem in „regio ſolio tibi aſſeſſorem conſtituas, „urbs Roma a motibus liberari non poterit, neque populi tumultuum, nec bellorum finis erit. Statuam itaque, quæ fratris formam & vultum exprimeret, ex auro fabricari juſſit: quam eodem, quo ſedebat ipſe, throno collocavit. Deinceps igitur regnanti illi aſſidebat, fratris ex auro ſolido ſtatua: atque ita conquieverunt urbis motus, & ſeditiones populi conſopitæ ſunt. Rex autem, ſi quid ediceret, tanquam ſuo, fratriſque nomine id faceret, hac formula utebatur, *Juſſimus*, & *Sancivimus*. Unde mos iſte dimanavit, qui apud Reges etiamnum obtinuit, Edicta proponendi ſub hac formula; *Juſſimus*, & *Sancivimus*. Exinde vero ad civitates Romanæ ditionis ſingulas, ſui, fratriſque, ex auro ſolido, ſtatuas tranſmiſit; ut juxta urbis magiſtratus collocarentur.

Idem rex Romulus, urbe mœnibus cincta, & ornata, Marti quoque Ædem erexit: menſemque eum, qui antea, Primus, vocabatur, a Marte, Martium nominavit. Feſtum etiam ſolenne eodem menſe inſtituit, in quo ſacra Marti peragebantur: quod & Romani, ritu anniverſario uſque adhuc celebrant; vocantes diem illum, *Feſtum ſolennitatis in Campo Martio*. Necdum ab incœpto deſiſtens, Circum in urbe extruxit; uti tu-

A ΚΑΙ λοιπὸν ἐβασίλευσε Ῥῶμος, ὁ κτίστης τῆς Ῥώμης, καὶ Ῥῆμος, ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ. ὅθεν μετεκλήθησαν Ῥωμαῖοι. οἵτινες καὶ τὰ ὅπλα τοῦ Ἡρακλέος, τοῦ ἐκ τοῦ γένους τοῦ Πίκου Διὸς, εὑρηκότες, ἀπέθεντο ἐν τῇ παρ' αὐτῶν κτισθείσῃ πόλει Ῥώμῃ, τῇ πρώην λεγομένῃ κώμῃ Βαλεντία, ἐν τῷ Βοαρίῳ φόρῳ, εἰς τὸν ναὸν τοῦ Πίκου Διὸς, ἀποκλείσαντες αὐτὰ ἐκεῖ ἕως ἄρτι. Οἱ δὲ αὐτοὶ ἀδελφοὶ ἀνενέωσαν τὸ λεγόμενον Παλάντιον, τὸν βασιλικὸν οἶκον, τὸν τοῦ Πάλλαντος· καὶ ναὸν μέγαν τῷ Διῒ κτίσαντες, ἐκάλεσαν αὐτὸν Καπιτώλιον, Ῥωμαϊστί· ὅ ἐστιν, ἡ κεφαλὴ τῆς πόλεως· ἀγαγόντες καὶ τὸ Παλλάδιον τὸ ξόανον ἀπὸ πόλεως Σίλβης ἀπέθεντο αὐτὸ ἐν τῇ Ῥώμῃ. Οἵτινες B ἀδελφοὶ ἐν τῷ βασιλεύειν, εἰς ἔχθραν ἦλθον πρὸς ἀλλήλους· καὶ ἐφονεύθη ὁ Ῥῆμος ὑπὸ τοῦ Ῥώμου, καὶ ἐβασίλευσε μόνος ὁ Ῥῶμος.

Ἐξότε δὲ ἀπέκτεινε τὸν ἴδιον αὐτοῦ ἀδελφὸν, ἐσείετο ἡ πόλις πᾶσα Ῥώμη, καὶ ἐγένοντο πόλεμοι ἐμφύλιοι, ἐπὶ τῆς αὐτοῦ βασιλείας. Καὶ ἀπελθὼν ὁ αὐτὸς Ῥῶμος εἰς τὸ μαντεῖον, ἐπηρώτησε· Διὰ τί γίνεται ἐπὶ τῆς ἐμῆς μόνης βασιλείας ταῦτα; Καὶ ἐῤῥέθη αὐτῷ ἐκ τῆς Πυθίας. ‘ὅτι, εἰ μὴ συγκαθεσθῇ σοι ὁ σὸς ‘ἀδελφὸς ἐν τῷ βασιλικῷ θρόνῳ, οὐ μὴ σταθῇ ἡ πό‘λις σου Ῥώμη, οὔτε ἡσυχάσει ὁ δῆμος, οὔτε ὁ πό‘λεμος. Καὶ ποιήσας ἐκ τῆς εἰκόνος τοῦ αὐτοῦ ἀδελφοῦ ἐκτύπωμα τοῦ προσώπου, ἤτοι χαρακτῆρος αὐτοῦ, C χρυσοῦν στηθάριον στήλην, ἔθηκεν ἐν τῷ θρόνῳ αὐτοῦ, ἔνθα ἐκάθητο. Καὶ οὕτως ἐβασίλευσε τὸν ὑπόλοιπον χρόνον, συγκαθημένου αὐτῷ τοῦ ὁλοχρύσου ἐκτυπώματος τοῦ αὐτοῦ ἀδελφοῦ Ῥήμου· καὶ ἐπαύσατο ὁ σεισμὸς τῆς πόλεως, καὶ ἡσύχασεν ἡ δημοτικὴ ταραχή. Καὶ ὅτι δὲ ἂν ἐκέλευσε θεσπίζων, ἔλεγεν ὡς ἀφ' ἑαυτοῦ, καὶ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, λέγων· ἐκελεύσαμεν, καὶ ἐθεσπίσαμεν. ὅπερ ἔθος κατέσχεν ἐξ ἐκείνου παρὰ τοῖς βασιλεῦσιν, ἕως τοῦ παρόντος, τὸ λέγειν· ἐκελεύσαμεν, καὶ ἐθεσπίσαμεν. Ἐκτότε καὶ εἰς τὰς πόλεις, τὰς ὑπὸ Ῥωμαίων, ἔπεμψε στηθάρια ὁλόχρυσα αὐτοῦ καὶ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, ὥστε τίθεσθαι πλησίον τῶν ἀρχόντων.

D Ὁ δὲ αὐτὸς Ῥῶμος βασιλεὺς μετὰ τὸ πληρῶσαι τὰ τείχη, καὶ κοσμῆσαι τὴν πόλιν, ἔκτισε καὶ τῷ Ἄρει ναόν· καὶ ἐν αὐτῷ τῷ μηνὶ ἐποίησεν ἑορτὴν μεγάλην θυσίας τῷ Ἄρει, καλέσας καὶ τὸν μῆνα αὐτὸν, Μάρτιον, (τὸν πρώην λεγόμενον Πρῖμον·) ὅπερ ἑρμηνεύεται, Ἄρεως. Ἥνπερ ἑορτὴν κατ' ἔθος οἱ Ῥωμαῖοι πάντες ἐπιτελοῦσιν, ἕως τοῦ νῦν, καλοῦντες τὴν ἡμέραν τῆς πανηγύρεως, Μάρτιος ἐν κάμπῳ. Καὶ εὐθέως πάλιν ἀρξά-

Digitized by Google

ἀρξάμενος, ἔκτισε τὸ Ἱππικὸν ἐν τῇ Ῥώμῃ, θέλων A διασκεδάσαι τὸ πλῆθος τοῦ δήμου τῶν Ῥωμαίων· ὅτι ἐστασίαζον, ϗ ἐπήρχοντο αὐτῷ, διὰ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ. Καὶ ἐπετέλεσε πρῶτος Ἱπποδρόμιον ἐν τῇ χώρᾳ τῆς Ῥώμης, εἰς ἑορτὴν τοῦ Ἡλίου, φησὶ, ϗ εἰς τιμὴν τῶν ὑπ' αὐτοῦ τεσσάρων στοιχείων, τοῦτ' ἔστι, τῆς γῆς, καὶ τῆς θαλάσσης, ϗ τοῦ πυρὸς, καὶ τοῦ ἀέρος. Λογισάμενος καὶ τοῦτο, ὅτι εὐτυχῶς φέρονται οἱ τῶν Περσῶν βασιλεῖς εἰς τοὺς πολέμους, ὡς τιμῶντες τὰ αὐτὰ τέσσαρα στοιχεῖα. Ὁ γὰρ τῆς Πισαίων χώρας βασιλεὺς Οἰνόμαος ἀγῶνα ἐπιτελεῖ ἐπὶ τὰ Εὐρώπια μέρη, μηνὶ Δύστρῳ, τῷ ϗ Μαρτίῳ, κε'. τῷ Ἡλίῳ Τιτᾶνι, ὡς ὑψωμένῳ, ἀγωνιζομένης, φησὶ, τῆς γῆς ϗ τῆς θαλάσσης, ὅ ἐστι, Δημήτρας, ϗ Ποσειδῶνος, τῶν ὑπο- B κειμένων στοιχείων τῷ Ἡλίῳ. Καὶ ἐβάλλετο κλῆρος μεταξὺ τοῦ αὐτοῦ Οἰνομάου βασιλέως, καὶ τοῦ ἐρχομένου ἀπὸ οἱασδήποτε χώρας καταγωνίσασθαι αὐτόν· ϗ ὅτε μὲν ὁ κλῆρος ἐκάλει τὸν Οἰνόμαον ἀγωνίσασθαι ὑπὲρ τοῦ Ποσειδῶνος, ἐφόρει σχῆμα ἱματίων κυανοῦν, ὅ ἐστι, τῶν ὑδάτων· ϗ ὁ ἀνταγωνιζόμενος κατ' αὐτοῦ, ἐφόρει τὸ χλοῶδες σχῆμα, ὅ ἐστι, τῆς γῆς. Καὶ πάλιν εἰ ἤνεγκεν ὁ κλῆρος τῷ Οἰνομάῳ, φορέσαι τὸ τῆς Δημήτρας σχῆμα, ἐφόρει τὸ χλοῶδες σχῆμα· ϗ ὁ ἀνταγωνιστὴς αὐτοῦ ἐφόρει τὸ σχῆμα τοῦ Ποσειδῶνος, ὅ ἐστι, τῶν ὑδάτων, τὸ κυανόν· ϗ ὁ ἡττώμενος ἐφονεύετο. Καὶ πλῆθος ἄπειρον ἤρχετο θεωρῆσαι τὸν ἐνιαύσιον βασιλικὸν ἀγῶνα, ἀφ' ἑκάστης χώρας, καὶ πόλεως· C ϗ οἱ μὲν τὰς παραλίους πόλεις οἰκοῦντες, ϗ τὰς νήσους, πολῖται, ϗ τὰς κώμας τὰς παραλίους, ϗ ναῦται, ηὔχοντο νικῆσαι τὸν φοροῦντα τὸ κυανὸν σχῆμα, τοῦτ' ἔστι, τὸ τοῦ Ποσειδῶνος· οἰωνιζόμενοι, ὅτι ἐὰν ἡττηθῇ ὁ ὑπὲρ τοῦ Ποσειδῶνος ἀγωνιζόμενος, ἔκλειψις ἰχθύων γίνεται παντοίων, ϗ ναυάγια θαλάσσης, καὶ ἀνέμων βιαίων ἀνάγκαι. Οἱ δὲ τὰς μεσογείους οἰκοῦντες πολῖται, ϗ ἐπιχώριοι ἄγροικοι, ϗ πάντες οἱ ἐν τῇ γεωργίᾳ κάμνοντες, ηὔχοντο νικῆσαι τὸν φοροῦντα τὸ χλοῶδες σχῆμα, οἰωνιζόμενοι, ὅτι εἰ ἡττηθῇ ὁ ὑπὲρ τῆς Δημήτρας ἀγωνιζόμενος, ὅ ἐστιν, ὑπὲρ τῆς γῆς, λιμὸς σίτου, ϗ σπάνις οἴνου, ϗ ἐλαίου, ϗ τῶν ἄλλων καρπῶν γίνεται. Καὶ ἐνίκησε πολλοὺς ὁ Οἰ- D νόμαος ἀνταγωνιστὰς, ϗ ἐπὶ πολλὰ ἔτη· εἶχε γὰρ ϗ τὸν Ἄψυρτον διδάσκοντα αὐτὸν τὴν ἡνιοχικὴν τέχνην. ὅστις Οἰνόμαος ἡττηθεὶς ὑπὸ Πέλοπος, τοῦ Λυδοῦ, ἐφονεύθη.

Τὸν δὲ ἱππικὸν ἀγῶνα, τοῦτο ἐπενόησε πρῶτος Ἐνυάλιός τις ὀνόματι, υἱὸς Ποσειδῶνος, τοῦ ἀγαγομένου τὴν Λιβύην, θυγατέρα τῆς Ἰοῦς ϗ τοῦ Πίκου Διὸς, ὃς κρατήσας τὰ μεσημβρινὰ μέρη, ἐκάλεσε τὴν αὐτὴν χώραν ἐν ᾗ ἐβασίλευσε, Λιβύην, εἰς ὄνομα τῆς αὐτοῦ γυναικός. Τὸν δὲ αὐτὸν ἱππικὸν ἀγῶνα ὁ Ἐνυάλιος ἅρμασι διπώλοις ἐφιώρτ· καθὼς ταῦτα συνεγράψατο Καλλίμαχος ὁ σοφὸς, ἐν τοῖς Ἐτησίοις αὐτοῦ.

Καὶ λοιπὸν μετ' αὐτὸν ὁ Ἐριχθόνιος ἐπετέλεσε τὸν E αὐτὸν ἀγῶνα ἅρμασι τετραπώλοις· διὸ ϗ περιβόητος ἐγένετο, καθὰ ἐν ταῖς Χάρακος ἐμφέρεται ἱστορίαις· ὃς συνεγράψατο ϗ ταῦτα, ὅτι, τοῦ Ἱπποδρομίου τὸ κτίσμα εἰς τὴν τοῦ κόσμου διοίκησιν ᾠκοδομήθη, τοῦτ' ἔστι, τοῦ οὐρανοῦ, ϗ τῆς γῆς, ϗ τῆς θαλάσσης· τὰς δὲ δώδεκα θύρας, τὰς δώδεκα οἴκους ἱστόρησε τοῦ Ζωδιακοῦ, τοῦ διοικοῦντος τὴν γῆν, ϗ τὴν

Malalæ Chronogr.

A multuantis populi motus diſſiparet : adhuc enim, ob cælum fratrem, ſeditiones in eam identidem moliebantur. Primus itaque Romulus, in ditione Romana, Circenſia inſtituit, in honorem ſolis, (ut dicit,) & quatuor illi ſubjectorum Elementorum; Terræ nimirum, Maris, Ignis, & Aeris. Quippe exiſtimavit, Perſarum regibus expeditiones bellicas fœliciter ideo ſemper ceſſiſſe; quod quatuor iſta Elementa in Veneratione habuiſſent. Oenomaus enim, Piſarum rex, certamen Europæis in regionibus inſtituit, Dyſtri, ſive Martii xxv. celebrandum, ſolis Titanis in honorem, tanquam jam exaltati : certantibus (inquit) inter ſe, Terra, Marique, id eſt, Cybele, & Neptuno, ſoli ſubjectis B Elementis. Sors vero mittebatur inter Oenomaum, & alterum, a quacunque ille orbis parte veniſſet, qui cum eo certaturus erat. Et ſi forte data Oenomaus pro Neptuno certaturus erat; habitum ſumebat cœruleum, aquis reſpondentem : Antagoniſta autem ejus viridi ornatu utebatur; ut qui Terram repræſentaret. Sin autem Cybelis habitum ſumere Oenomaum ſors voluiſſet; tum viridi habitu ipſe uſus eſt; & qui contra certabat, Neptuni, cœruleo, juxta ſpeciem Aquarum. Victus autem neci dabatur. Ad hoc regium & anniverſarium Certamen infinita hominum multitudo, ex regionibus, atque urbibus omnibus confluebat : Et maritimi quidem, ac inſulani, qui C vicos litorales incolebant, nautæque, vovebant illi victoriam, qui cœruleum, ſive Neptuni habitum ferebat : quod exiſtimarent, magnam, ſi vinceretur is, futuram piſcium omnifariorum caritatem, maris naufragia, & ventorum adverſorum neceſſitates. Contra, qui continentem habitabant, mediterranei cives, & agricolæ, tota etiam agreſtium turba, illum vincere optabant, qui viridem gerebat habitum : rati, magnam annonæ caritatem, ac famem, vinique, & olei, frugumque omnium inopiam, ſecuturam, ſi vinceretur is, qui pro Cybele, id eſt, Terra decertabat. Superior omnibus in hoc certamine, per multos annos, Oenomaus evaſit : ut qui aurigandi arte m D ab Apſyrto edoctus eſſet. Tandem vero ipſe, a Pelope Lydo victus, morte mulctatus eſt.

Equeſtris autem Certaminis auctor primus erat Enyalius quidam filius Neptuni illius, qui Libyam, Jovis Pici ex Io filiam, in uxorem duxit; quique regiones ad meridiem vergentes in poteſtatem ſuam redactas, ab uxoris nomine, Libyam appellavit. Equeſtre autem hoc certamen Bigis primum celebravit Enyalius : uti memoriæ prodidit, in Anniverſariis ſuis, ſapiens Callimachus.

Hunc ſecutus eſt Erichthonius, qui certamen hoc Equeſtre Quadrigis peregit : E unde magnum ſibi nomen comparavit : ſicuti ſcriptum reliquit Charax, in Hiſtoriis : Qui præterea addit, extructum fuiſſe Hippodromum ad formam Univerſi; nempe ut Cœlum, Terram, & Mare repræſentaret. Oſtia enim duodena, ad Zodiaci domus duodecim retulit, qui terras, & maria gubernat, vitamque Mortalium tranſitoriam : Area Hippodromi,

K

terram ; Euripus , Mare , a terra media interceptum , referebat : flexus qui ad oſtia Orientem , qui ad fundam , occaſum deſignavit : ſeptem denique ſpatia , Septentrionum motus , & curſum Aſtronomicum indicarunt .

Romulus porro & ipſa , ad cultum ſolis , & , quæ illi ſubjecta ſunt , Elementorum quatuor , Certamen hoc in Romam primus introduxit : primus etiam in Occidente , id eſt , in Italia , Quadrigis illud peregit , Terræ , Mari , Igni , atque Aeri , reſpondentibus . Indidit etiam Romulus quatuor iſtis Elementis nomina , a Terra , Praſinum Factionem appellavit , propter colorem viridem : a Mari , Venetam , ob aquarum colorem cœruleum : ab Igne , Ruſſeam , ob colorem rubentem : ab Aere vero , Albam , propter coloris albedinem . Inde quatuor illæ in Roma Factiones . Praſinam autem factionem ideo vocavit , quia terra virens , cum nemoribus ſuis firma ſtat ſemper . Praſinum enim Latinis , Permanens eſt . Venetam autem factionem appellavit , quod ex Veneta provincia , Romæ ſubjecta , cujus Metropolis eſt Aquileja , panni Veneti , id eſt , cœruleo colore tincti , afferuntur . Praſinæ autem Factioni , ſive Terræ Albam , ſive Aerem conjunxit ; ex eo quod Aer Terræ ſit accommodatus , eam irrigans , eique ſubſerviens . Factioni autem Venetæ , ſive aquis , Ruſſeam , id eſt , Ignem aſſignavit ; eo quod Aqua ignem , tanquam ſibi ſubjectum , extinguat . Cæterum Romani hoc modo in Factiones diſtracti , propter ſtudia Partium ; dum quiſque eam cupivit ſuperiorem eſſe , cui ipſe maxime favebat ; non amplius inter ſe concordes fuerunt . Quiſque enim pro Factione ſua tanquam pro Religione propugnavit : inde odia inteſtina graviſſimaque diſſidia inter factiones in urbe extiterunt , ex quo tempore Romulus primum Equeſtris illius certaminis ſpectaculum exhibuit . Romulus etiam , ſi quando adverti ſſet ex populo , vel ſenatoribus quoſcunque , hujus , vel illius factionis , in partes eorum euntes , qui odio ipſum habuerunt atque adverſabantur ei , vel ob fratris cædem , vel aliam ob cauſam quamcunque ; ſtatim contrariæ factionis hominibus adhæreta viſus eſt ; unde illas conciliavit ſibi effecitque , ut adverſantibus ſibi & ipſi forent adverſarii . Exinde , qui eum ſecuti ſunt , reges Romani eodem uſi ſunt artificio .

Romulo autem regnante , crevit admodum exercitus ejus , undequaque confluens ; eratque in urbe ingens agreſtium militum copia , quibus pro tanto numero deerant uxores . Cumque libidinis pruritu correptæ eſſent juvenum cohortes , paſſim in foro mulieres contrectabant ; inde ſeditio orta eſt , & civile bellum . Cumque Romulus inops conſilii quid ageret , animi penderet ; (dedignabantur enim fœminæ cum ruſtribus & barbaris militibus rem habere :) edixit tandem , ut miles virgines illas quas Brutidas vocavit , in uxores duceret . Nemo autem erat , qui militibus filiam ſuam tradere dignatus eſt : quiſque enim dicebat , eos in diem tantum vivere , quibuſcunque belli caſibus obnoxios . Itaque Romanis civibus filias ſuas locabant omnes . Conturbatus ad hoc Romulus , Oraculum

A θάλασσαν, ϗ τῶν ἀνθρώπων τὸν παροδιαῖον τῦ βίου δρόμον. τὸ δὲ πίλμα τῦ Ἱππικῦ, τὴν γῆν πᾶσαν εἶναι· τὸν δὲ εὔριπον, τὴν θάλασσαν, ὑπὸ τῆς γῆς μεσαζομένην· τὸ δὲ ἐπὶ τὰς θύρας καμπτὸν, τὴν ἀνατολήν· τὸ δὲ ἐπὶ τὴν σφενδόνην, τὴν δύσιν· [7] τὰ δὲ ἑπτὰ σταδία, τὸν δρόμον, καὶ [8] τὴν αἴνησιν τῆς ἀστρονομίας τῶν ἑπτὰ ἀστέρων τῆς μεγάλης ἄρκτυ.

Ο δὲ Ρῶμος βασιλεὺς, πρὸς τιμὴν ϗ αὐτῦ τῦ Ἡλίυ, ϗ τῶν ὑπ᾽ αὐτὸν τεσσάρων στοιχείων, τὸν ἀγῶνα ἐν τῇ Ρώμῃ, πρῶτος ἐφεῦρε, ϗ ἐπετέλεσεν ἐν τῇ χώρᾳ τῆς δύσεως, ἤτοι τῆς Ἰταλίας, ἅρμασι τετραπώλοις, τοῦτ᾽ ἔστι, τῇ γῇ, ϗ τῇ θαλάσσῃ, ϗ τῷ
B πυρὶ, ϗ τῷ ἀέρι. ϗ ἐπέθηκεν ὁ Ρῶμος τοῖς αὐτοῖς τέτρασι στοιχείοις τὰ ὀνόματα· τῇ γῇ, τὸ Πράσινον μέρος, ὅ ἐστι, τὸ χλοῶδες· τῇ δὲ θαλάσσῃ, ὅ ἐστι, τοῖς ὕδασιν, τὸ Βένετον μέρος, ὡς κυανόν· τῷ δὲ πυρὶ, τὸ Ρούσιον μέρος, ὡς ἐρυθρόν· τῷ δὲ ἀέρι, τὸ Ἄλβον μέρος, ὡς λευκόν· κἀκεῖθεν ἐπενοήθη τὰ τέσσαρα μέρη ἐν Ρώμῃ. ἐκάλεσε δὲ τὸ Πράσινον μέρος ὅ ἐστι Ρωμαϊστὶ, τὸ ἐμπαράμενον· [9] πρασσεντεύειν γὰρ λέγεται τὸ παραμένειν· διότι ἡ [10] χλοώδης γῆ διαπαντὸς ἵσταται, σὺν τοῖς ἄλσεσι. [11] Τὰ δὲ Βένετον ἐκάλεσεν, ἐκ τῦ εἶναι ὑπὸ τὴν Ρώμην ἐπαρχίαν μεγάλην χώραν λεγομένην Βενετζίαν, ἧστινος μητρόπολίς ἐστιν Ἀκυλήϊα, κἀκεῖθεν ἐξέρχεται τὰ κυανὰ,
C τοῦτ᾽ ἔστι, τὰ Βενέτζια βάμματα τῶν ἱματίων. ϗ [12] προσεκόλλησε τῷ Πρασίνῳ μέρει, ὅ ἐστι, τῇ γῇ, τὸ λευκὸν, φησὶ, τὸν ἀέρα, καθότι καὶ βρέχει, καὶ ὑπουργεῖ, ϗ ἁρμόττει τῇ γῇ· ϗ τῷ Βενέτῳ μέρει, ὅ ἐστι, τοῖς ὕδασι, προσεκόλλησε συμμίξας τὸ Ρούσιον μέρος, ὅ ἐστι, τὸ πῦρ· καθ᾽ ὅτι σβέννυσι τὸ ὕδωρ τὸ πῦρ, ὡς ὑποτεταγμένον αὐτῷ. Καὶ λοιπὸν οἱ τὴν Ρώμην οἰκοῦντες διεμερίσθησαν εἰς τὰ μέρη, ϗ οὐκέτι ὡμονόησαν πρὸς ἀλλήλους, διὰ τὸ ἐρᾶν λοιπὸν τῆς ἰδίας νίκας, καὶ ἀντιποιεῖσθαι τῦ ἰδίυ μέρους, ὥσπερ θρησκείας τινός. Καὶ ἐγένετο μέγα σχίσμα ἐν τῇ Ρώμῃ,
D ϗ μεγάλην ἔχθραν εἶχον πρὸς ἀλλήλους ἐν τῇ Ρώμῃ τὰ μέρη, [13] ἀφ᾽ ὅτου ἐπενόησεν αὐτοῖς τὴν τῦ Ἱππικῦ θέαν ὁ Ρῶμος. Καὶ ὅτε ἐν οἱῳδήποτε μέρει εἶδεν ὁ Ρῶμος φιλοῦντας τὺς λελυπημένους, ϗ ἀνθισταμένους αὐτῷ δήμους, ἢ συγκλητικοὺς, διὰ τὸν θάνατον τῦ ἀδελφῦ αὐτῦ, ἢ δι᾽ ἄλλην αἰτίαν οἱανδήποτε, ἐδόκει ἀντέχεσθαι τῦ ἄλλυ μέρους, καὶ εἶχεν αὐτοὺς εὐμενεῖς, καὶ ἐναντιουμένους τῷ σκοπῷ τῶν ἐναντίων αὐτῦ. Ἐξ ἐκείνυ ϗ οἱ μετ᾽ αὐτὸν βασιλεῖς τῆς Ρώμης τῷ αὐτῷ κανόνι ἐχρήσαντο.

Ἐν δὲ τῇ βασιλείᾳ τῦ αὐτῦ Ρώμυ, ὁ στρατὸς αὐτῦ ἐγένετο πολὺς ἐπισύνακτος, καὶ πλῆθος ἦν ἐν τῇ Ρώμῃ τῶν ἀγροίκων ἀνθρώπων, καὶ οὐκ ἦσαν πρὸς τὰ
E πλήθη τῶν ἀνδρῶν γυναῖκες. Καὶ ἐπεθύμυν τῆς τῦ βίυ ἡδονῆς τὰ τῶν νεανιῶν στρατεύματα· ϗ ἐπήρχοντο κατὰ τὴν ἀγορὰν ταῖς γυναιξὶ, καὶ ἐγένετο ταραχὰ, ϗ ἐμφύλιος πόλεμος. Καὶ ἠθύμει ὁ Ρῶμος, ἀμηχανῶν, τί πράξει· [14] οὐδεὶς γὰρ ἠνείχετο τῶν γυναικῶν καταμίξαι τοῖς στρατιώταις, ὡς ἀγροίκοις καὶ βαρβάροις. Καὶ ἐξεφώνησε νόμον, ὥστε λαμβάνειν τὺς στρατιώτας πρὸς γάμον παρθένους, [15] ἃς ἐκάλεσε Βρυτίδας· ϗ οὐδεὶς ἤθελε δῦναι αὐτοῖς τὴν ἰδίαν θυγατέρα· ἀλλ᾽ ἔλεγον, ὅτι οὐκ ἔστιν αὐτοῖς καθ᾽ ἑκάστην ἐλπὶς ζωῆς, διὰ τὺς πολέμους· ἀλλὰ πάντες τοῖς τῆς

πόλεως ἐξάγουσι τὰς ἑαυτῶν θυγατέρας. Καὶ ἀθυμῶν, ὁ Ρῶμος, ἀπῆλθεν εἰς τὸ μαντεῖον· καὶ [16] ἐδόθη αὐτῷ χρησμὸς, ὥστε ἐπιτελέσαι ταῖς γυναιξὶ θέαν Ἱππικοῦ, ἵνα ἀγάγηται ἑαυτῷ ὁ στρατὸς γυναῖκας. Καὶ συνάξας τὸ πλῆθος τοῦ στρατοῦ ἐν τῷ παλατίῳ, ἐπετέλεσεν Ἱππικόν· κελεύσας μόνον γυναῖκας θεωρῆσαι τὸ Ἱπποδρόμιον. Καὶ ὡς [17] παρὰ ξένης τινὸς θέας μελλούσης γίνεσθαι, ἀπὸ πάσης τῆς περιχώρου, καὶ τῶν πόρρωθεν πόλεων καὶ κωμῶν, ἦλθον ἐν τῇ πόλει Ρώμῃ πλήθη γυναικῶν, καὶ ἀνεπλήρωσαν τὸ Ἱππικὸν γυναῖκες ὕπανδροι, καὶ νεώτεραι παρθένοι· ἦλθον δὲ καὶ αἱ θυγατέρες τῶν λεγομένων Σαβίνων χώρας πλησίον τῆς Ρώμης οὔσης, γυναῖκες εὐπρεπεῖς. Καὶ δὴ ὁ Ρῶμος μανδάτα λάθρα γυναῖκα ὕπανδρον οὖσαν Ρωμαίαν πολίτιδα μὴ θεωρῆσαι, κελεύσας τῷ ἰδίῳ στρατῷ, ὥστε ὑπάνδρου γυναικὸς μὴ τολμῆσαι ἅψασθαι, ἀλλὰ τὰς παρθένους ἁρπάσαι, καὶ τὰς μὴ ἐχούσας ἄνδρας· καὶ μόνος ἀνελθὼν ἐν τῷ Ἱππικῷ ὁ Ρῶμος, ἐθεώρει. Καὶ ἐν τῷ ἐπιτελεῖσθαι τὸ Ἱπποδρόμιον, ἀπολυθεὶς ὁ στρατὸς ἐκ τοῦ παλατίου, ὥρμησαν ἐν τῷ Ἱππικῷ, καὶ ἐκ τῶν βάθρων ἀνέσπασαν τὰς παρθένους γυναῖκας, καὶ τὰς μὴ ἐχούσας ἄνδρας, καὶ ἔλαβον ἑαυτοῖς γυναῖκας. Τοῦτο δὲ πρὸς ἅπαξ ἐποίησεν ὁ Ρῶμος γενέσθαι· καθὼς [18] ὁ σοφώτατος Βεργίλλιος ἐξέθετο· [19] ὡσαύτως δὲ καὶ Πλίνιος, ὁ Ρωμαίων ἱστοριογράφος συνεγράψατο, ὁμοίως δὲ καὶ Λίβιος. Ἕτεροι δὲ ἱστορικοὶ συνεγράψαντο, πρῶτον Ἱπποδρόμιον ἐπιτελέσαι αὐτοῖς τὸν Ρῶμον [20] εἰς βούρδωνας.

Τὸν δὲ Ρῶμον, καὶ τὸν Ρῶμον τοὺς ἀδελφοὺς ἱστοροῦσιν ὑπὸ Λυκαίνης γαλακτοτροφηθέντας, ὅτι βασιλεὺς ὁ [21] Αμούλιος, ὁ αὐτῶν πάππος, ἐκέλευσεν αὐτοὺς ῥιφῆναι εἰς τὰς ὕλας, ὡς πορνογεννήτους· ἐπειδὴ ἡ Ἴλια, ἡ μήτηρ αὐτῶν, [22] ἱέρεια οὖσα τοῦ Ἄρεως, ἐφθάρη, πορνευθεῖσα ὑπό τινος στρατιώτου. Περὶ ἧς λέγουσι, μυθολογοῦντες, τὸν Ἄρεα ἐγγαστρῶσαι αὐτήν, καὶ ἐγέννησεν αὐτοὺς διδύμους· καὶ διὰ τοῦτο ὁ πάππος αὐτῶν ἔρριψεν αὐτοὺς εἰς τὰς ὕλας· καὶ εὗρε τοὺς αὐτοὺς παῖδας χωρικά τις, βόσκουσα πρόβατα· καὶ σπλαγχνισθεῖσα, ὅτι ἦσαν εὔμορφα, λαβοῦσα ἔθρεψεν αὐτοὺς τῷ ἰδίῳ γάλακτι. Εἰς δὲ τὴν χώραν ἐκείνην, λυκαίνας καλοῦσιν, ἕως ἄρτι, τὰς χωρικὰς, τὰς βοσκούσας πρόβατα, ὡς ἀεὶ τὸν βίον, καὶ τὴν διαγωγὴν ἐχούσας μετὰ λύκων. Τούτου οὖν ἕνεκεν ὁ Ρῶμος ἐπενόησε [23] τὰ λεγόμενα, Βρουμάλια· εὐλαβῶς, φησὶν, ἀναγκαῖον εἶναι, τὸ τρέφειν τὸν κατὰ καιρὸν βασιλέα τὴν ἑαυτοῦ σύγκλητον πᾶσαν, καὶ τοὺς ἐν ἀξίᾳ, καὶ πάσας τοὺς ἔνδον τοῦ Παλατίου οὔσας στρατείας ὡς ἐντίμους, ἐν τῷ καιρῷ τοῦ χειμῶνος, ὅτε τὰ πολεμικὰ ἔνδοσιν ἔχει. Καὶ ἤρξατο πρῶτος καλεῖν, καὶ τρέφειν τοὺς ἀπὸ τοῦ ἄλφα ἔχοντας τὸ ὄνομα· καὶ λοιπὸν ἀκολούθως, ἕως τοῦ τελευταίου γράμματος, κελεύσας καὶ τὴν ἑαυτοῦ σύγκλητον θρέψαι τῷ αὐτῷ σχήματι. Καὶ ἔθρεψαν καὶ αὐτοὶ τὸν στρατὸν ἅπαντα, καὶ οὓς ἐβούλοντο. [24] Οἱ οὖν ἑκάστου ἀριθμοῦ παιδοῦροι ἀπὸ ἑσπέρας ἀπιόντες εἰς τοὺς οἴκους τῶν καλεσάντων αὐτοὺς ἐπ᾽ ἀρίστῳ, εἰς τὴν ἑξῆς ηὔλουν· πρὸς τὸ γνῶναι ἐκείνους, ὅτι παρ᾽ αὐτῷ τρέφονται αὔριον. Καὶ κατέσχε τὸ ἔθος τῶν Βρουμαλίων ἐν τῇ Ρωμαίων πολιτείᾳ, ἕως τῆς νῦν. Τοῦτο δὲ ἐποίησεν ὁ αὐτὸς Ρῶμος, θέλων ἐξαλεῖψαι τὴν ἑαυτοῦ ὕβριν.

Malalæ Chronogr.

A conſuluit: reſponſumque tulit, Equeſtris Certaminis ſpectaculum fœminis exhiberet; quo exercitus uxores ſibi utcunque compararent. Romulus igitur coacto in Palatium exercitu, certamen equeſtre celebravit: juſſitque, fœminas ſolum ad ſpectaculum admitti. Itaque numeroſa fœminarum turba, veluti ad inuſitatum quoddam ſpectaculum, ex omni in circuitu vicinia, urbibuſque, & viculis etiam longe remotis ad urbem Romam concurſitabat; Circumque implebant matronæ, virgineſque innuptæ: inter quas & Sabinorum forma præcellentes adfuerunt filiæ; quorum regio ab urbe propius aberat. Dederat porro Romulus clam in mandatis, ne cujuſquam civis Romani uxor in ſpectaculo, B adeſſet: Militique itidem ſuo edixit, ut Matronam nullam contingerent; ſolas raperent virgines, & quæ viris omnino carerent. Solus autem in Circum Romulus venit, ut certamina ſpectaret. Interim autem dum ferverent aurigationes, emiſſus ex Palatio miles, in Circum erumpit, virgineſque, & quæ viris carerent fœminas, ex gradibus raptas, in uxores ſibi duxit. Hoc autem ſemel duntaxat fieri voluit Romulus: uti ſapientiſſimus Virgilius teſtatus eſt: cui accinit quoque Plinius Romanus Hiſtoriographus, uti & Livius etiam. Cæteri vero tradiderunt, primos ludos Equeſtres burdonibus a Romulo celebratos.

C Romulum vero, & Remum fratres, a Lupa lactatos fuiſſe, fama eſt: cum rex Amulius, avus eorum, tanquam nothos, eos in ſilvas exponi juſſerat. Mater enim illorum Ilia Martis ſacerdos, a milite quodam compreſſa fuerat, unde eam a Matre gravidam fuiſſe factam, fabulantur. Gemellos autem edidit: quos, propterea ab avo in ſilvis expoſitos, reperit mulier quædam agreſtis, quæ greges ovium paſcebat; hæc vero miſerata puerulos elegantes, eos lacte ſuo enutrivit. In ea autem regione uſque adhuc etiam ruſtres illas ovium cuſtodes, Lupas, vocitant: ut quæ inter lupos vitam ſuam tranſigunt. Brumalia D autem quæ dicuntur inſtituit Romulus, hanc ob cauſam: eo quod neceſſarium duxit, ut hyberno tempore, cum bellorum induciæ ſunt, Rex pro tempore, quicunque fuerit, ſenatum omnem, Procereſque, Palatinos item milites, honoris cauſa, conviviis exciperet. Primos itaque ad convivium vocavit, qui nomina ſua ub Alpha exordiebantur; & ſic deinceps, ſuo quoſque ordine uſque ad ultimam Alphabeti literam. Juſſit etiam, ut Senatus populum eodem modo invitaret. Itaque vocabant etiam hi exercitum omnem, & quoſcunque præterea volebant. Singulorum vero turmarum Panduriſtæ, pridie ad veſperam ibant ad convivatorum ædes, ibidemque canebant, uſque ad ſequentem diem, uti E ſciretur apud quem eſſent poſtridie epulaturi: quæ quidem Brumalia in Repub. Romana celebrantur ad hunc uſque diem. Hoc autem eo animo fecit Romulus, ut maculam deleret, quam Romani, qui ei infenſi erant, oderantque, contra eum contumeliæ cauſa objectabant, indignum ſcilicet eum eſſe qui regnaret, affirmantes; eo quod infamia eſſet nominis: ut qui, cum fratre, aliena qua-

dra vixiſſet; & ab incunabulis, ad perfectam uſque ætatem, quoad regnare cœpiſſet, aliorum victu enutritus fuiſſet: nempe innuentes, eum apud Fauſtum colonum, & Lupam uxorem ejus, ex alieno enutritum fuiſſe: uti antea dictum eſt. Apud Romanos enim, veteres etiam, omnes, vitio vertebatur, ſi quis alieno pane veſceretur. Unde & in Sympoſiis, quæ *Amacalia* dicta ſunt, ſinguli ea convivis cibum potumque ſuum proferentes, in commune conferunt; morem antiquum uſque adhuc ſervantes, ne forte, *Alienivori*, audirent. Ob hanc igitur cauſam, nempe ad contumeliam illam a ſe amovendam, genus hoc convivii Romulus inſtituit; & Latina Lingua, *Brumalium*, vocavit: uti hæc tradidit ſapientiſſimus Licinius, Romanorum Chronographus.

Poſt Romulum & Remum fratres, reges vi. alii Romæ regnarunt; ad injuſtum uſque illum Tarquinium ſuperbum. Ab urbe enim condita Romanorum rex ſeptimus fuit iſte: a quo etiam ablatum eſt regum imperium.

Hujus ſub regno floruit Cumæa Sibylla, vaticinatrix.

Tarquinius iſte filium habuit, qui Aruns dictus eſt: qui in cauſa fuit, quod Tarquinius pater regno deturbatus fuerit; eo quod Lucretiæ, matronæ nobili vim intulerat: illa vero, ut caſtam ſe argueret, mortem ſibi conſcivit. Inde bellum civile ingens Romæ coortum eſt: in quo plurimi ceciderunt. Hæc autem Servius, ſapiens Romanorum ſcriptor, memoriæ mandavit.

Ejectus autem fuit e regno ſuo Tarquinius, hoc modo. Bellum Romanis intulerunt Ardeani: Tarquinius igitur rex, copiis collectis, regionem eorum invaſit. Tempus itaque nacti opportunum, qui ei infenſi erant, Brutus, Lucretiæ avunculus, & Collatinus ejuſdem maritus, Senatorii ordinis viri; una cum ſenatoribus reliquis, populoque adeo omni, conſilium inierunt, quomodo Tarquinium e regno deturbarent. Conjurationis etiam ſocios habuerunt Flaumines illos, qui *Celeriani* vocabantur; bellicoſos viros, Palatii, atque urbis cuſtodes; a quibus obtinuerunt, ne Tarquinium regem deinceps in urbem admitterent. Tarquinius autem certior factus de his, quæ contra ſe ſenatus, exercitus, omniſque adeo populus, machinabantur: Bruti filium, Aruntis filii ſui amicum, & a pueris ſodalem, in partes ſuas corrupit; ipſumque paciſcentem habuit, uti venienti Tarquinio contra Romam, urbem ipſe proderet; Brutum etiam, patrem ſuum, neci daret. Hæc vero ubi intellexiſſet Bruti ſervus, qui filium aſſectabatur, nomine Vindicius; conſpirationem totam, quam in eum filius machinatus eſt, Domino aperuit. Brutus, his auditis, ſtatim comprehendit filium ſuum; eumque in foro, coram omnibus, examini ſubjecit; totumque Tarquinii conſilium detegere cogit. Filius itaque patri conjurationis omnem ſeriem indicavit: pater inde illico filium neci tra-

A Ὅτι οἱ Ῥωμαῖοι, ἐχθροὶ αὐτοῦ ὄντες, καὶ μισοῦντες αὐτὸν, καὶ λοιδοροῦντες, ἔλεγον· ὅτι οὐκ ἔχρῆν αὐτὸν βασιλεῦσαι, ἐνυβρισμένον ὄντα· διότι ἐξ ἀλλοτρίων ἐτράφησαν οἱ δύο ἀδελφοὶ, ἕως οὗ τελείας ἡλικίας ἐγένοντο, καὶ ἐβασίλευσαν· σημαίνοντες, ὅτι ὑπὸ τοῦ Φαύσου τοῦ γεωργοῦ, καὶ τῆς γυναικὸς αὐτοῦ Λυκαίνης, ἐξέθρεψαν, ἐκ τῶν ἀλλοτρίων ἐσθίοντες, ὡς προγέγραπται. Ὄνειδος γὰρ ὑπάρχει παρὰ Ῥωμαίοις, καὶ πᾶσι τοῖς ἀρχαίοις ποτὲ, τὸ ἐκ τῶν ἀλλοτρίων τρέφεσθαί τινα. Ὅθεν καὶ ἐν τοῖς συμποσίοις, [25] τοῖς λεγομένοις φιλικοῖς, ἕκαστος τῶν συνερχομένων εἰς τὸ συμπόσιον, τὸ ἴδιον αὐτοῦ βρῶμα, καὶ πόμα μεθ' ἑαυτοῦ κομίζει, καὶ εἰς τὸ κοινὸν πάντα παρατίθεται· καὶ
B ἐσθίουσι, κρατήσαντες τὸ ἀρχαῖον ἔθος ἕως τοῦ νῦν, τὸ μὴ ἀκούειν, ἀλλοτριοφάγοι. Τούτου χάριν ἐπενόησε τοῦτο ὁ αὐτὸς Ῥῶμος, πρὸς τὸ ἐξιλεώσασθαι τὴν ὕβριν ἑαυτοῦ [26] καλέσας καὶ τὸ ὄνομα τοῦ ἀρίστου Ῥωμαϊστὶ, Βρουμάλιουμ· καθὼς ὁ σοφώτατος Λικίννιος, ὁ Ῥωμαίων χρονογράφος ἐξέθετο.

Μετὰ δὲ Ῥῶμον, καὶ Ῥῆμον, τοὺς ἀδελφοὺς, ἐβασίλευσαν ἄλλοι ἓξ τῆς Ῥώμης, ἕως τοῦ Ταρκυνίου Σουπέρβου, τοῦ ἀδίκου. Ἕβδομος γὰρ βασιλεὺς τῆς Ῥώμης, μετὰ τὸ κτισθῆναι αὐτὴν, ἐγένετο· καὶ ἐπῆρθη τὸ βασίλειον παρ' αὐτοῦ.

Ἐπὶ δὲ τῶν χρόνων τῆς βασιλείας αὐτοῦ, ἦν Σίβυλλα ἡ Κυμαία μάντις.

C Εἶχε δὲ ὁ αὐτὸς Ταρκύνιος υἱὸν, ὀνόματι Ἄῤῥουνς, δι' ὃν ἐξεβλήθη τῆς βασιλείας· ὅτι βιασάμενος τὴν Λουκρατίαν συγκλητικὴν, [27] ἐμοίχευσεν ὁ υἱὸς τοῦ Ταρκυνίου, ὁ Ἄῤῥουνς. ἐκείνη ἔσφαξεν ἑαυτὴν, ὡς σώφρων. Καὶ ἐγένετο ἐμφύλιος πόλεμος μέγας ἐν τῇ Ῥώμῃ ἐπὶ χρόνον, καὶ πολλοὶ ἐσφάγησαν. Ταῦτα δὲ συνεγράψατο ὁ σοφὸς Σέρβιος, ὁ Ῥωμαίων συγγραφεύς.

Ὁ δὲ Ταρκυνίος ἐξεβλήθη τῆς βασιλείας, τῷ τρόπῳ τούτῳ. Πολέμου κινηθέντος ἐν τῇ Ῥώμῃ ἐκ τοῦ ἔθνους τῶν λεγομένων Ἀρδεανῶν, λαβὼν βοήθειαν ὁ Ταρκυνίος βασιλεὺς, ἦλθε πολεμῶν τὴν Ἀρδεανῶν χώραν. Καὶ εὑρόντες καιρὸν οἱ ἐχθροὶ αὐτοῦ οἱ συγκλη-
D τικοὶ, Βροῦτος, ὁ θεῖος τῆς Λουκρατίας, καὶ Κολλατῖνος ὁ ἀνὴρ αὐτῆς κατεσκεύασαν αὐτῷ, συμποιησάμενοι αὐτοῖς καὶ τῶν ἄλλων συγκλητικῶν, καὶ τῶν τῆς πόλεως πάντων, εἰς τὸ αὐτὸν ἐκβληθῆναι τῆς βασιλείας πείσαντες συμμαχεῖν αὐτοῖς, εἰς τὸ μὴ δέξασθαι τοῦ λοιποῦ τὸν Ταρκυνίον βασιλέα, εἰς τὴν Ῥώμην ὑποστρέφοντα, τὸν στρατὸν τὸν φυλάττοντα τὸ παλάτιον, καὶ τὴν πόλιν Ῥώμην [28] τῶν λεγομένων Κελεριανῶν, ἀνδρῶν μαχιμωτάτων ἐν πολέμοις. Καὶ γνόντος τοῦ Ταρκυνίου [29] τὸ πραχθὲν κατ' αὐτοῦ παρὰ τῆς συγκλήτου, καὶ τοῦ στρατοῦ, καὶ τοῦ δήμου· πέμψας αὐτοῖς ὑπενόθευσε καὶ αὐτὸν τὸν υἱὸν τοῦ Βρούτου, τὸν φίλον ὄντα, καὶ συννεώτερον τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Ἀῤῥουνς. Καὶ
E πεισθεὶς, συνετάξατο, ἐρχομένου τοῦ αὐτοῦ Ταρκυνίου κατὰ τῆς Ῥώμης, προδοῦναι τὴν πόλιν, καὶ τὸν ἴδιον πατέρα φονεῦσαι, τὸν Βροῦτον. Τοῦτο δὲ γνοὺς [30] ὁ δοῦλος τοῦ Βρούτου, Βινδίκιος, ὁ συνακόλουθος τῷ υἱῷ αὐτοῦ, ἀνήγγειλε λάθρα τῷ ἰδίῳ δεσπότῃ Βρούτῳ τὴν μέλλουσαν γίνεσθαι κατ' αὐτοῦ ἐπιβουλὴν παρὰ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ. Καὶ εὐθέως ἀκούσας ὁ Βροῦτος, συνέσχε τὸν ἴδιον αὐτοῦ υἱὸν· καὶ ἐν τῷ φόρῳ Ῥώμης ἐπὶ πάντων ἐξετάσας αὐτὸν,

ἠνάγκαζεν αὐτὸν ἐξειπεῖν τὰ αὐτῷ καὶ τῷ Ταρκυνίῳ A βεβουλευμένα. Ὁ δὲ ὡμολόγησε τῷ ἰδίῳ πατρὶ τὴν γινομένην παρ᾽ αὐτοῦ σύνταξιν τῆς προδοσίας πρὸς τὸν Ταρκύνιον. Καὶ εὐθέως ἐφόνευσε τὸν ἴδιον υἱόν· καὶ λοιπὸν συναθροισθεῖσα ἡ σύγκλητος Ῥώμης πᾶσα, ἀπεκήρυξε τὸν Ταρκυνίου τῆς βασιλείας, ἐγγράφως τὴν καθαίρεσιν αὐτοῦ ποιήσαντες· [31] ψηφισάμενοι ἐν πρώτοις, καὶ διατυπώσαντες ὑπάτους δύο, τὸν Βροῦτον τὸν μέγαν, καὶ τὸν Κολλατῖνον, τὸν ἄνδρα τῆς Λουκρητίας, διοικεῖν τὴν πολιτείαν Ῥωμαίων, προβαλλομένους κατὰ ἰδίαν δοκιμασίαν ἄρχοντας· καὶ μὴ εἶναι τοῦ λοιποῦ βασιλέα ἐν τῇ Ῥώμῃ· γράψαντες καὶ τῷ στρατῷ τῷ ὄντι μετ᾽ αὐτοῦ Ταρκυνίου, ἀπολιπεῖν αὐτόν· καὶ ἀπέστησαν εὐθέως. Ἡ μόνον δὲ προῆλθεν ὕπατος ὁ Βροῦτος, εὐ- B θέως ἐπὶ τῆς συγκλήτου καὶ τοῦ δήμου, ἀγαγὼν τὸν ἴδιον δοῦλον τὸν Βινδίκιον, ὑπὲρ εὐχαριστίας, ὅτι πιστὰ ἐφύλαξε τῷ ἰδίῳ δεσπότῃ· καὶ ἐπιτελέσας ἑορτὴν πανηγυρικὴν τῇ Δίκῃ, καὶ καθίσας ἐν τῷ ὑψηλῷ βήματι ἀνήγαγε τὸν Βινδίκιον ἐν ὕψει ἄντικρυς αὐτοῦ· καὶ ἐκτείνας τὴν δεξιὰν αὐτοῦ χεῖρα, καὶ τῇ παλάμῃ αὐτοῦ πληγὰς τρεῖς ἐπὶ τὴν αὐτοῦ παρειὰν ἐπαγαγών, μετὰ κραυγῆς ἔφη ταῦτα· Ἀποτιναξάμενος νῦν τῆς σῆς δουλείας τύχην, ὦ Βινδίκιε, καὶ τὸν ταύτης ἐκδυσάμενος ζυγόν, ἔνδυσαι Ῥωμαϊκῆς ἐλευθερίας θώρακα, τὸν ἅπαντα τῆς ζωῆς σου χρόνον. Καὶ ἀφελόμενος ἐκ τῆς ἰδίας χειρὸς δακτύλιον χρυσοῦν, ἐπέβαλεν εἰς τὴν δεξιὰν αὐτοῦ χεῖρα, [32] δεδωκὼς αὐτῷ καὶ ἀξίαν Κόμη- C τος, καὶ μέρος τῆς αὐτοῦ περιουσίας· καλέσας τὴν αὐτὴν ἡμέραν τῆς ἑορτῆς, [33] Κονσίλια, ἅπερ ἑρμηνεύεται, παροχῆς ἡμέρα. Προστάξας καὶ τοῖς παρ᾽ αὐτοῦ προβληθεῖσιν ὑπατικοῖς ἄρχουσι τῶν ἐπαρχιῶν, τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ κατ᾽ ἔτος ἱερὰν παννυχίδα, καὶ ἑορτὴν τῇ Δίκῃ ἐπιτελεῖν, εἰς μνημόσυνον τῆς κατὰ τοῦ Ταρκυνίου νίκης, καὶ τῆς κατ᾽ ἀξίαν ἐλευθερίας τοῦ Βινδικίου· εἰς τὸ προτρέψασθαι τοὺς λοιποὺς τοὺς πανταχοῦ οἰκέτας, εὐγνωμονεῖν τοῖς ἰδίοις δεσπόταις, καὶ τοιαύτης ἐλευθερίας ἀξιοῦσθαι, καὶ τιμῆς. Ἅτινα Κονσίλια οἱ ὑπατικοὶ ἄρχοντες τῶν ἐπαρχιῶν, ἕως τῆς νῦν ἐπιτελοῦσι πανηγυρίζοντες. περὶ ὧν καὶ Λίβιος ὁ σοφός, καὶ ἕτεροι πολλοὶ συνεγράψαντο.

Μετὰ δὲ χρόνους πολλοὺς [34] τυραννήσαντες οἱ Γάλ- D λοι ἐκίνησαν πόλεμον Ῥωμαίοις· καὶ τοῦτο γνοῦσα ἡ σύγκλητος Ῥώμης, προεχειρίσατο κατ᾽ αὐτῶν στρατηγὸν δυνατόν, [35] ὀνόματι Μαλλίον Καπιτωλῖνον· ὅστις ὁπλισάμενος, καὶ λαβὼν στρατὸν πολεμικώτατον, ὥρμησεν εἰς τοὺς Γάλλους· καὶ συμβαλὼν πόλεμον, ἐνίκησε κατὰ κράτος. Καὶ ὑποστρέψας, ἐθριάμβευσε τὴν νίκην ἐν τῇ Ῥώμῃ, καὶ εἰσῆλθεν ἀπονενοημένος κατὰ τῆς συγκλήτου, καὶ τοῦ στρατοῦ, καὶ τοῦ δήμου· καὶ διὰ τοῦτο ἐλυπήθη ἡ σύγκλητος, καὶ πάντες. Φθονηθεὶς δὲ ὑπό τινος ἐχθροῦ αὐτοῦ, συγκλητικοῦ, ὄντος ἐν δυνάμει, ὀνόματι Φεβρουαρίου, [36] κατηγομένου ἐκ γένους τῶν Γάλλων, κατεσκευάσθη. [37] Ἐν κομβεντίῳ γὰρ εἰσελθόντος τοῦ Μαλ- E λίωνος καπιτωλίνου, καὶ τοῦ κοινοῦ τῆς συγκλήτου καθεζομένου, ἐξαναστὰς ὁ Φεβρουάριος συγκλητικός, λέγει τῷ Μαλλίωνι. ‘ Τοῦ στρατοῦ Ῥωμαίων νικήσαντος τοὺς ‘ Γάλλους σὺ τί ὑπεραίρῃ, ὡς μονομαχήσας; Ἡ τύ- ‘ χη Ῥωμαίων ἀεὶ νικᾷ τοὺς πολεμίους· οὐ διέλαθε δὲ ‘ ἡμᾶς καὶ τοῦτο, ὅτι διὰ τοῦτο ἐν ἀπονοίᾳ τοσαύτῃ ὑπάρ- ‘ χεις, ὡς βουλόμενος καὶ σὺ τυραννῆσαι τοὺς Ῥωμαίους·’

A didit. Senatus deinde Romanus omnis in unum congregatus, Tarquinium regno abdicavit, ejectione ejus in Acta publica etiam relata: cum prius Conſules duos conſtituiſſent Brutum magnum, & Collatinum, Lucretiæ conjugem. His itaque communi conſenſu Reipublicæ adminiſtratoribus deſignatis; cautum deinde erat, ne unquam Poteſtas Regia in Romam denuo admitteretur. Exercitum etiam, quem ſecum habuit Tarquinius, per literas hortati ſunt, uti regem desererent: quod & factum eſt. Brutus vero Conſul factus, ſervum ſuum Vindicium Senatus & populi in conſpectum adduxit, ob fidem ejus Domino præſtitam, beneficium ei repenſaturus.
B Feſtivitatem itaque ſolennem *Juſtitiæ* indixit: & conſcenſo throno excelſo, ſervum ſuum Vindicium loco etiam ſublimiore ſibi e regione collocarit: deinde manum dextram protendens, tres ei alapas palma impegit ſuper faciem, elata hac voce locutus. ‘Excuſſo, Vindicie, ſervitutis tuæ jugo, ſervilem ‘ conditionem tuam exuas; & Romanæ ‘ libertatis thorace deinceps indutus, ‘ quandiu vixeris inceda. Anulum de- ‘ inde aureum ſuo digito detractum, dexteræ ejus impoſuit: & conceſſa etiam ei facultatum ſuarum portione aliqua, Comitem fecit. Diem autem Celebritatis hujus vocavit *Conſilia*: ac ſi diceres, *Diem largitionis*. Inſuper etiam Proconſulibus omnibus Provinciarum
C Præfectis imperavit, uti eodem die ſacrum pervigilium, & Feſtum anniverſarium *Juſtitiæ* celebrarent; in memoriam ejecti Tarquinii, & Libertatis pro meritis Vindicio conceſſæ: ut hinc nimirum ſervi omnes documenta ſibi ſumerent, debitam Dominis fidem præſtandi; libertatem, & honores tantos pro meritis reportaturi. Itaque etiam Proconſules ubique Provinciarum, Solennitates illas uſque adhuc pompa maxima celebrant. De his autem ſapiens Livius, aliique plurimi ſcripſerunt.

Longo autem poſt tempore, Galli in Romanos inſurgentes, bellum eis intu-
D lerunt: quod ubi intellexiſſet Senatus Romanus, miſſus eſt contra eos Manlius Capitolinus, dux fortiſſimus. Paravit hic ſibi exercitum bellicoſiſſimum; & in Galliam profectus, commiſſoque cum Gallis prælio, eos profligavit. Romam deinde reverſus, triumphum de illis egit. Urbem vero ingreſſus, ſenatum, exercitum, populumque faſtidiſe animo viſus eſt: quod ſenatus quidem, cæterique omnes ægre tulerunt. In eum etiam machinatus eſt Februarius quidam, adverſarius potens, Senatorii ordinis vir, & ex Gallis oriundus. Convocato enim Conſilio, cum Comitium intraret Manlius Capitolinus, Februarius exurgens, reliquis ſenatoribus aſſidentibus, ita eum
E allocutus eſt. ‘Quorſum tu, Manli, tam te ſuperbe geris; quaſi, tua ſola vir- ‘ tute, parta eſſet hæc in Gallos victo- ‘ ria? Nos Romanam Fortunam ubi- ‘ que victricem agnoſcimus. Sed neque ‘ nos latet hujus tui faſtus cauſa: nem- ‘ pe affectati regni ſpes tua. Sed fruſtra ‘ es. Hæc ubi audiſſent ſenatus, exercitus, & populus, inſurgebant, una omnes in Manlium Capitolinum: & populus quidem, ſenatu etiam aſſentien-

te, elatis vocibus, eum ex urbe ejici poſtulabat. Manlius itaque cavens ſibi ab exercitu, populoque, ſeceſſit in prædia ſua, non procul ab Apulia ſita; ubi deinde latitavit. Fuga autem ejus Romæ nota, domum ejus populus invaſit, bonaque ejus omnia diripuit.

Galli interim, ubi audiſſent Manlium ex urbe pulſum eſſe, bellum contra Romanos inſtaurant, Ducem conſtituentes ſibi ſtrenuum, Brennum nomine. Hic itaque, miſſis imprimis, qui Janitores urbis clanculo interficerent, portaſque ſibi aperirent; Romam repente ingreſſus, urbem nocte tempeſtuoſa cepit, menſis ſextilis die xv. Cuſtodibus autem interfectis, ingens conſternatio facta eſt: Senatores vero certiores facti urbem captam eſſe, fuga rebus ſuis conſuluerunt: ex urbis autem primariis plurimi, cum uxoribus, & liberis, boniſque ſuis omnibus, in templum Jovis Capitolini ſe receperunt. Urbe autem a Brenno capta, multi ex civibus, ex militibus etiam nonnulli gladio perierunt, captivique abducti ſunt. Capitolium etiam obſidione cingebat; ut Senatores illic congregatos, una cum divitiis ipſorum occuparet. Senatores vero qui opportunitatem habuerunt hoc faciendi, Manlium per literas implorarunt, uti copiis, quæ per urbes, regioneſque Romanas diſtributæ erant, in unum collectis, in auxilium ſibi veniret. Manlius, acceptis ſenatus literis, atque inde Romam captam, Capitoliumque obſeſſum eſſe a Brenno Gallorum duce edoctus, animo turbatus eſt. Sine mora itaque copiis undequaque collectis, in Brennum proficiſcitur ipſumque ex improviſo aggreſſus, exercitumque ſuum noctu ducens per urbis plateas, Brennum, exercitumque ejus, medius inter eos, adoritur. Galli autem ignari locorum, gladio ceciderunt: Brennoque ipſi comprehenſo Manlius caput amputavit, contoque affixit. Exercitu itaque, ducibuſque etiam ejus omnibus exciſis, captivos Romanos liberavit omnes; bonis etiam, quæ diripuerant Galli, recuperatis omnibus. Senatus autem Romanus, poſt victoriam a Manlio Capitolino adeptam, ex Capitolio deſcendens, Romanæ Reipublicæ adminiſtrationem totam uni Manlio conceſſerunt; exercita etiam, populoque reſiduo ſuffragantibus. Manlius igitur Capitolinus Roma ſua iterum potitus, ob urbis protinus direptiones, Romanorumque victorum ignominiam, indignatione commotus eſt. Menſis vero Sextilis nomen immutari voluit; & tanquam Rebus Romanis infauſti, dierum ejus numerum decurtavit. Comprehenſo deinde Februario ſenatore, inimico ſuo, qui machinationibus ſuis auctor fuit, ut ex urbe ejiceretur Manlius; bona ejus omnia diripit, ipſiuſque in conſpectu, militibus ſuis, qui urbis Romæ ultionem ſecum advenerant, diſtribuit. Senatum porro, exercitumque his affatus; „ Februarius, inquit, iſte a „ Gallis oriundus eſt, uti vos probe noſtis: quorum etiam in vindictam iſta in me machinatus eſt. Sed & vitam agit ignominioſam: eſt enim „ Cinædus; nec in urbe Roma degere jure poteſt. Quin potius ejicia-

A Ἅσπερ οὐκ ἐγγίνεταί σοι. Καὶ ἀκούσασα ταῦτα ἡ σύγκλητος, καὶ ὁ στρατὸς, καὶ ὁ δῆμος, ἐπῆλθε τῷ Μαλλίωνι Καπιτωλίνῳ. Ὁ δὲ δῆμος ἐπαναστὰς κατὰ γνώμην τῆς συγκλήτου, ἐβόησαν ἐκβληθῆναι ἀπὸ τῆς πόλεως Ῥώμης τὸν αὐτὸν Μαλλίωνα Καπιτωλῖνον· ὅστις εὐλαβηθεὶς τὸν στρατὸν, καὶ τὸν δῆμον, ἐξῆλθεν ἐν τοῖς ἰδίοις κτήμασι, πλησίον τῆς λεγομένης Ἀπουληΐας χώρας, κἀκεῖ διῆγεν ἡσυχάζων. Ἐκείνου δὲ φυγόντος, ἐπῆλθεν ὁ δῆμος Ῥωμαίων τῷ οἴκῳ αὐτοῦ, καὶ πάντα τὰ διαφέροντα αὐτῷ διήρπασαν.

Οἱ δὲ Γάλλοι προχειρισάμενοι αὐτοῖς ῥῆγα δυνατὸν ἐν πολέμοις, ὀνόματι [38] Βρῆνον, ἐπεστράτευσαν εὐθέως ἐπὶ τὴν Ῥώμην· ἀκούσαντες καὶ περὶ τοῦ Μαλλίω-
B να, ὅτι ἐξεβλήθη ἀπὸ τῆς Ῥώμης. Καὶ ὁρμήσας ὁ Βρῆνος ῥὴξ, ἐξαίφνης εἰσῆλθεν ἐν τῇ Ῥώμῃ, καὶ παρέλαβεν αὐτὴν [39] νυκτὸς ἐν χειμῶνι, τῇ πεντεκαιδεκάτῃ τοῦ Σεξτιλλίου μηνός· προπέμψας λάθρα τοὺς ὀφείλοντας φονεῦσαι τοὺς πορταρίους, καὶ ἀνοῖξαι αὐτῷ τὰς πόρτας. Καὶ τούτων φονευομένων, [40] ἐγένετο πτύρμα· καὶ γνόντες οἱ συγκλητικοὶ τὴν παράληψιν τῆς πόλεως, ἔφυγον πάντες, καὶ φανεροὶ τῶν τῆς πόλεως λαμπροὶ, σὺν γυναιξὶ καὶ τέκνοις, εἰσῆλθον ἐν τῷ Καπιτωλίῳ εἰς τὸ ἱερὸν τοῦ Διὸς μετὰ τῶν ἰδίων χρημάτων. Παραλαβὼν δὲ ὁ Βρῆνος ῥὴξ τὴν πόλιν Ῥώμην, κατέσφαζε πολλοὺς πολίτας, καί τινας τῶν στρατιωτῶν, καὶ ᾐχμαλώτιζε· καὶ ἔμελλε πολιορκῶν τὸ Καπιτώλιον, διὰ
C τοὺς ὄντας ἐν αὐτῷ συγκλητικοὺς, καὶ διὰ τὰ χρήματα αὐτῶν. Δυνηθέντες δὲ οἱ συγκλητικοὶ ἔγραψαν, δεόμενοι τοῦ Μαλλίωνος Καπιτωλίνου συνάξαι τὸν κατὰ πόλιν καὶ χώραν Ῥωμαίων ὄντα [41] ἐγκάθετον στρατὸν, καὶ ἐλθεῖν εἰς ἐκδίκησιν τῆς Ῥώμης, καὶ εἰς βοήθειαν αὐτῶν. Καὶ δεξάμενος τὰ τῆς συγκλήτου γράμματα ὁ Μαλλίων Καπιτωλῖνος, γνοὺς ὅτι ἐλήφθη ἡ Ῥώμη, καὶ τὸ Καπιτώλιον φρουρεῖται ὑπὸ τοῦ Βρήνου, ῥηγὸς τῶν Γάλλων, ἐταράχθη· καὶ συναγαγὼν εὐθέως πάντοθεν πλῆθος στρατοῦ, καὶ ὁρμήσας, ἦλθε κατὰ τοῦ Βρήνου ῥηγὸς ἐξαίφνης ἀπροσδοκήτως εἰς τὴν Ῥώμην· καὶ αὐτὸς νυκτὸς κατάξας τὸν ἴδιον στρατὸν ἐν ταῖς ῥύμαις τῆς πόλεως, καὶ μεσάσας τὸν Βρῆνον ῥῆγα· καὶ τοὺς αὐτοῦ πάντας, ὡς
D ξένους, ἀνεῖλε. Καὶ περιγενόμενος, συνελάβετο τὸν αὐτὸν Βρῆνον ῥῆγα· καὶ εὐθέως ἀπεκεφάλισεν αὐτὸν, καὶ ἔπηξεν ἐν κόντῳ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ. Καὶ τὰ πλήθη δὲ αὐτοῦ, [42] καὶ τοὺς κόμητας αὐτοῦ κατακόψας, ἐῤῥύσατο πάντας οὓς συνελάβετο Ῥωμαίους αἰχμαλώτους ἀφελόμενος, καὶ πάντα τὰ παρ' αὐτῶν πραιδευθέντα. Καὶ ἐξελθοῦσα ἡ σύγκλητος Ῥωμαίων ἐκ τοῦ Καπιτωλίου μετὰ τὴν νίκην τοῦ Μαλλίωνος Καπιτωλίνου, εὐθέως ἐψηφίσατο αὐτὸν, ἅμα τῷ στρατῷ, καὶ τῷ δήμῳ τῷ περιλειφθέντι αὐτῷ, αὐτὸν μόνον διοικεῖν τὰ Ῥωμαίων πράγματα. Καὶ κρατήσας πάλιν τῆς Ῥώμης ὁ Μαλλίων Καπιτωλῖνος, εὐθέως ἐλυπήθη τὴν παράληψιν διὰ τὴν πόλεως Ῥώμης, καὶ τὴν ὕβριν, καὶ τὴν ἧτταν Ῥωμαίων. Ἐν δὲ τῷ λεγομένῳ μηνὶ
E Σεξτιλλίῳ, [43] τοῦ αὐτοῦ μηνὸς τὰς ἡμέρας ἐκολόβωσεν, ὡς δυστυχοῦς γενομένου τῇ πόλει Ῥώμῃ· ἀποχαράξας καὶ τὸ ὄνομα αὐτοῦ, μηκέτι καλεῖσθαι οὕτω. Συλλαβὼν δὲ καὶ τὸν συγκλητικὸν τὸν ἐχθρὸν αὐτοῦ, τὸν κατασκευάσαντα αὐτῷ, ὀνόματι Φεβρουάριον, τὸν καὶ ποιήσαντα αὐτὸν ἐκβληθῆναι ἔξω τῆς πόλεως Ῥώμης, καὶ πάντα τὰ αὐτοῦ ἀφελόμενος, εὐθέως ἐπ' ὄψεσιν αὐτοῦ ἐῤῥόγευσε τῷ ἐλθόντι στρατῷ μετ' αὐτοῦ εἰς ἐκδίκησιν τῆς πό-

λεως Ῥώμης· προσφωνήσας τῇ συγκλήτῳ, καὶ τῷ στρατῷ, ὅτι, οὗτος ἐκ γένους ἐστὶ τῶν Γάλλων, ὡς καὶ ὑμεῖς ἐπίστασθε· κρίνατε ἐκδικῶν, κατασκευάσατέ μοι. Ἔχει δὲ καὶ ἐνυβρισμένον βίον· ἐστὶ γὰρ πόρνος, καὶ οὐκ ἔχρην αὐτὸν οἰκεῖν ἐν τῇ Ῥώμῃ· ἀλλὰ χρὴ ἐκβληθῆναι αὐτὸν ἀτίμως, καὶ ἐν τῇ αὐτοῦ ζωῇ ἀφαιρεθῆναι τὸ ὄνομα αὐτοῦ, καὶ δοθῆναι αὐτὸν εἰς θυσίαν τοῖς καταχθονίοις θεοῖς. Καὶ συνῄνεσεν ἡ σύγκλητος, καὶ ὁ στρατός. καὶ εὐθέως ἀφελόμενος αὐτοῦ ἀξίαν, ἀπέδυσεν αὐτὸν γυμνόν· καὶ περιειλήσας αὐτὸν ψίαθον, καὶ περιζώσας αὐτὸν σχοινίον μάστικον, ἐπιθεὶς τὸ ὄνομα τοῦ αὐτοῦ συγκλητικοῦ, δι' ἐγγράφου προστάξεως αὐτοῦ, τῷ μηνὶ τῷ Ἐξτιλλίῳ, ποιήσας λέγεσθαι τὸν αὐτὸν μῆνα ἐξ ἐκείνου Φεβρουάριον, ὡς ἀξίου ὄντος τοῦ ὀνόματος τοῦ μηνὸς δυσοιωνίστου, καὶ ἀτίμου. κελεύσας 41 τοῖς βερνάκλοις, τουτέστι, περιπόλοις 45 βαλιστρώοις βάκλοις τύπτειν αὐτὸν, καὶ κράζειν. Ἔξιθι Φεβρουάρι, ὅπερ ἐστὶ τῇ Ἑλληνίδι γλώσσῃ, Ἔκβα περίττις. Καὶ οὕτως ἐκβληθεὶς ἀπὸ τῆς πόλεως Ῥώμης ὁ αὐτὸς συγκλητικὸς, ἐτελεύτα, θυσιασθεὶς τοῖς καταχθονίοις θεοῖς. Καὶ ἐπιτρέψας τοῖς ἱερεῦσιν ὁ αὐτὸς Μαλλίων ποιεῖν θυσίαν ἐν τῷ αὐτῷ μηνὶ Φεβρουαρίῳ· κελεύσας ἐν ἑκάστῃ πόλει Ῥωμαίων τὸ αὐτὸ 46 σχῆμα τοῦ φορέματος τοῦ ψιαθίου γίνεσθαι, καὶ τὰ λοιπὰ, κατ' ἔτος, καὶ διώκεσθαι τὸν Φεβρουάριον, τὸν καὶ Περίττιον μῆνα, πρὸ τῆς πόλεως τυπτόμενον· τὴν κατὰ τοῦ Βρέννου, καὶ τῶν Γάλλων, σημαίνων νίκην, καὶ τὴν τοῦ ἐχθροῦ τοῦ Μαλλίωνος ἐκδίκησιν· ὅπερ γίνεται ἕως τοῦ νῦν, εἰς ἑκάστην πόλιν Ῥωμαίων. Ἥντινα ἔκθεσιν εὗρον ἐν Θεσσαλονίκῃ πόλει· καὶ ἀναγνοὺς, εὗρον ἐπιγεγραμμένην τὴν βίβλον· 47 Ἐκθέσεις Βρουνιχίου Ῥωμαίου χρονογράφου.

48 Μετὰ δὲ τοῦ διοικῆσαι τοὺς ὑπάτους ἔτη πολλὰ, πάλιν ἐβασίλευσε πρῶτος Ὀκταβιανὸς Αὔγουστος. ὃς ἐπεμέμψατο τῷ Μαλλίωνι Καπιτωλίνῳ. ὡς τάξαντι τὸν ἀκοινώνητον Φεβρουάριον μῆνα μέσον· καὶ μεταγαγὼν ἀθέως ὁ αὐτὸς Αὔγουστος, διὰ θείας αὐτοῦ κελεύσεως, τὸ ὄνομα τοῦ Φεβρουαρίου μηνὸς ὕστερον πάντων τῶν μηνῶν ἔταξε· καὶ ἀντ' αὐτοῦ, τὸ ἴδιον ἑαυτοῦ ὄνομα Αὔγουστον, τὸν ἕκτον τὸν ἀπὸ τοῦ πρώτου· καὶ τὸν πρὸ τοῦ Αὐγούστου μηνὸς, 49 ἐκάλεσεν εἰς τὸ ὄνομα τοῦ θείου αὐτοῦ, Ἰουλίου Καίσαρος.

Μετὰ δὲ τὸ ἐκβληθῆναι τὸν Ταρκύνιον τῆς βασιλείας, διῴκουν τὴν πόλιν οἱ προειρημένοι ὕπατοι δύο, Βροῦτος ὁ μέγας, 50 καὶ ὁ Κολλατῖνος, ὁ ἀνὴρ τῆς Λουκρητίας· καὶ ἄλλοι ὕπατοι πολλοὶ, ἕως Καίσαρος Ἰουλίου, ἐπὶ ἔτη υξδʹ.

Ἐν δὲ τοῖς προειρημένοις χρόνοις, κατὰ Ἰωακεὶμ, 51 Ἀδδοῦς· ὅστις ἱερεὺς ἦν τῶν Ἰουδαίων. Τῶν δὲ Ἑλλήνων φιλόσοφος παιδευτὴς Πλάτων· ὅστις γράφων πρὸς Τίμαιον περὶ Θεοῦ, εἶπεν· ὅτι, τὸ θεῖον ἐν τρισὶν ὀνόμασι, μία δὲ δύναμις, καὶ θεότης· εἰπὼν εἶναι αἴτιον, τὸ ἀγαθὸν, τὸ οἰκτεῖρον τὰ πάντα· δεύτερον αἴτιον, νοῦς, ὁ δημιουργήσας τὰ πάντα· τρίτον αἴτιον, ἡ ζωοποιὸς ψυχὴ, ἥτις ἐζωογόνησε τὰ πάντα. Τὰς οὖν τρεῖς δυνάμεις μίαν ὑπάρχειν θεότητα ὡμολόγησε. Ταῦτα Κύριλλος, ὁ ὁσιώτατος ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας, ἐν τοῖς συγγράμμασιν αὐτοῦ ἐνέταξε, τοῖς κατὰ Ἰουλιανοῦ τοῦ βασιλέως τοῦ παραβάτου, λέγων· ὅτι τὴν ἁγίαν Τριάδα, εἰς μονάδα θεότητος, πάντας προειπεῖν, ἀγνοοῦντας τὸ μέλλον.

A tur inglorius, nomenque ejus, etiam vivente ipſo, deleatur. Vos vero ipſum Diis Manibus devovete. Annuente ſenatu, cum exercitu, Februarius ſtatim inſignibus omnibus exutus eſt, nudusque factus. Tum vero ſtorea indutum, funiculoque præcinctum, verosculis eum, ſive Excubitoribus tradiderunt, uti virgis cædentes, clamarent: *Exi Februari*; quod Græcis idem eſt, ac ſi diceres, ἔκβα περίττι. Atque hunc in modum ſenator iſte Februarius, ejectus ex urbe, periit, Diis Manibus Sacratus. Cavebat etiam Edicto Manlius, ut Menſis Sextilis in poſterum, Februarius, a Senatore iſto diceretur: uti B menſis infauſtus nomen etiam inauſpicatum, & inhonorandum haberet. Sacerdotibus etiam Sacrificia indixit Manlius, eodem menſe peragenda, Quinetiam urbibus Romanæ ditionis univerſis imperavit; uti, anniverſario ritu, ſimulachrum quoddam, ſtorea, funiculoque circumcinctum, eodem quo Februarius modo, virgis extra urbem cæderetur: nempe hoc facientes, in odium menſis Februarii; in memoriam vero Brenni, cum Gallis ſuis, profligati, Manliique in adverſarium vindictæ. Durat autem mos iſte, ſingulis Romanorum urbibus obſervatus, in hunc uſque diem. Iſta autem deſumpta ſunt ex codice quodam, quem in urbe Theſſalonica inveni; cujus i- C ſte fuit Titulus: *Brunichii, Chronographi Romani, Hiſtoria*.

Poſtea vero quam Conſules Romanam Rempub. plures per annos adminiſtraſſent, regium rurſus imperium primus introduxit Octavianus Auguſtus: qui Manlium Capitolinum culpavit, quod inauſpicatum menſem Februarium inter menſes medium poſuiſſet. Itaque divino ſuo Edicto cavit, uti in poſterum Februarius in ſerie menſium ultimus eſſet: ejus autem in loco, menſem a primo ſextum, ſuo nomine, *Auguſtum* vocari juſſit: antecedentem vero menſem, a Cæſaris avunculi no- D mine, *Julium*, vocari voluit.

Poſt Tarquinium vero regno ejectum, Rempublicam adminiſtrarunt ſupradicti duo Conſules, Brutus magnus, & Collatinus, Lucretiæ conjux; &, poſt hos, alii multi, uſque ad Cæſarem Julium; per ſpatium annorum CCCCLXIV.

Temporibus autem ſupradictis, poſt Joachimum, Judæorum Pontifex maximus erat Addus. Floruit eodem tempore, apud Græcos, Plato Philoſophus. Hic ad Timæum de Deo ſcribens, iſta protulit: nempe, ‘Eſſentiæ ‘Divinæ tria quidem eſſe Nomina; ‘Potentiam vero, & Deitatem unam. Cauſam vero primam dixit, *Bonum*; quod omnibus eſt propitium: ſecundam E vero Cauſam dixit, *Mentem*, rerum omnium Opificem: Tertiam autem, *Spiritum Vivificum*, omnia vivificantem. Tres itaque Potentias, unam eſſe Deitatem, confeſſus eſt. Hæc Cyrillus, ſanctiſſimus Alexandriæ Epiſcopus, in ſuis protulit ſcriptis, contra Apoſtatam Julianum Imperatorem: qui etiam aſſerit, Trinitatis Sanctæ Unitatem Divinam prædixiſſe omnes, futuri licet ignaros.

Digitized by Google

Platonis autem tempore, Philoſophiam etiam apud Græcos docuerunt, Xenophon, Æſchines, & Ariſtoteles: qui introduxerunt in mundum Errorem illum, de *Tranſmigratione Animarum*. Ferunt inde, Calliſthus, Lycaonis filiæ, animam, in urſam, Hippomanis, Megarei filiæ, in Leonem; Jus, Inachi filiæ, in Juvencam; Atalantæ, Schœnei filiam, in Pavonem; Philomelæ, Pandionis filiæ, in hirundinem; Prognes vero, ſororis ejus, in Luſciniam; Niobes, Tantali filiæ, in ſaxum tranſmigraſſe. Cujuſmodi alia plurima fabulati ſunt iſti, & qui eos ſecuti ſunt.

Poſt antedictum vero Artaxerxem Perſarum regem demortuum, regnum ſuſcepit Ochus, filius ejus. Ægyptiis hic bellum intulit; regionemque eorum totam ſubactam, devaſtavit. Ægyptiis eo tempore imperabat Nectanabus: qui cum ex Divinatione per Pelvim intellexiſſet, Ægyptum ab Ocho, Perſarum rege, occupatum iri; tonſa coma, mutatoque veſtitu Regio, per Peluſium, ad Pellam, Macedoniæ urbem, tranſfugit; ubi deinde vixit.

Eodem tempore increbuit fama, Nectanabum cum Olympiade, illuſionis cujuſdam ope, concubuiſſe, & ex ea genuiſſe Alexandrum; quem ferunt, Jovis Ammonis eſſe filium. Duravit autem prima Thebanorum Ægypti Dynaſtia, per annos CIƆCCCCXCIII. Hæc vero ſapiens Irenæus, in Chronicis ſuis ſcripta reliquit.

Iiſdem temporibus Pontifex Judæorum maximus fuit Judas. Sacerdotium autem Judaicum duravit annos, CIƆCCI.

Circa idem tempus, Rhodus inſula, menſe Octobri, nocturno tempore, tota terræ motibus conquaſſata eſt: quo tremore Coloſſus etiam ad terram collapſus eſt. Eo tempore Pontifices maximi Judæorum, totaque gens, tributa Aſſyriis pendebant. Aſſyrii autem, cum Ocho, rege ſuo, elatiores facti, in terram univerſam imperium exercuerunt: Regnumque traditum eſt in manus Aſſyriorum, Perſarum, Medorum, & Parthorum.

Macedoniæ vero imperavit Philippus, per annos xx. qui cum Theſſaliam armis ſubegiſſet, vicum, Thermas, antea dictum, in urbem factum, Theſſalonicam nominavit. Dionyſius autem auctor eſt, Theſſalonicam, poſt temporis vocatam fuiſſe, a reginæ cujuſdam, a Philippo ortum ducentis, nomine. Regnum vero, ſive Dynaſtia Macedonum, duravit annos DCII. ad Philippi regnum numeratus: ſicut in Chronico ſuo tradidit ſapientiſſimus Euſebius Pamphili.

Philippo ſucceſſit, in regno Macedonico, Alexander, Philippi F. Babylonis autem, poſt Ocham, imperavit Darius Medus, Aſſalami F. & imperium mundi tenuit.

Eo regnante, Romani potentiores facti, imperii ſui fines ampliare cœperunt: viroſque bellicoſos in Conſulatum promoventes, regiones ſubinde totas ſibi aſſeruerunt.

A Ἐν δὲ τοῖς χρόνοις τοῦ αὐτοῦ Πλάτωνος, ἦσαν καὶ ἄλλοι φιλόσοφοι, Ἑλλήνων παιδευταί, Ξενοφῶν καὶ Αἰσχίνης, καὶ Ἀριστοτέλης. Οἵτινες πλάνην μετεμψυχώσεως παρεισήγαγον τοῖς ἀνθρώποις· καὶ τὴν μὲν Καλλίστην, θυγατέρα τοῦ Λυκάονος μετεμψυχωθεῖσαν εἰς ἄρκτον· [52] τὴν δὲ Ἱππομένην, θυγατέρα τοῦ Μεγαρέως, εἰς λέοντα· τὴν δὲ Ἰώ, θυγατέρα τοῦ Ἰνάχου εἰς δάμαλιν· καὶ [53] τὴν Ἀταλάντην, θυγατέρα τῆς Χοινέως, εἰς ταῶνα· καὶ τὴν [54] Φιλομήλαν, θυγατέρα Πανδίονος, εἰς χελιδόνα, καὶ τὴν Πρόκνην, τὴν ἀδελφὴν αὐτῆς, εἰς ἀηδόνα· καὶ [55] τὴν Ἰώβην, θυγατέρα τοῦ Ταλάντου, [56] εἰς λίθον μετεμψυχωθεῖσαν. Καὶ ἄλλα τοιαῦτά τινα ἐμυθολόγησαν αὐτοί, καὶ οἱ μετ' αὐτούς.

B Μετὰ δὲ τὸ τὸν εἰρημένον Ἀρταξέρξην, βασιλέα Περσῶν, ἀποθανεῖν, [57] ἐβασίλευσεν Ὦχος, υἱὸς αὐτοῦ· ὅστις ἐπολέμησεν Αἰγυπτίοις, καὶ παρέλαβε πᾶσαν τὴν γῆν Αἰγύπτου, καὶ ἀπώλεσεν αὐτήν· βασιλεύοντος τῶν Αἰγυπτίων τότε τοῦ Νεκταναβώ, [58] τοῦ ποιήσαντος λεκανομαντείαν, καὶ γνόντος, ὅτι δεῖ [59] τὸν Χῶον, βασιλέα Περσῶν, παραλαβεῖν τὴν Αἴγυπτον. Ὃς καὶ κουρευσάμενος τὴν ἰδίαν κόμην τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ, καὶ ἀλλάξας αὐτοῦ τὰ βασιλικὰ ἱμάτια, ἔφυγε διὰ τοῦ Πηλουσίου ὁ αὐτὸς Νεκταναβώ, [60] καὶ εἰς Πέλλην, πόλιν τῆς Μακεδονίας, διέτριβεν.

Ἐν τῷ χρόνῳ οὖν τῷ αὐτῷ, ἦν τὰ κατὰ τὴν Ὀλυμπιάδα, καὶ τὸν αὐτὸν Νεκταναβὼ θρυλλούμενα, ὡς διὰ C χλεύης τινὸς ἐπορνεύθη ὑπ' αὐτοῦ, καὶ συνέλαβε τὸν Ἀλέξανδρον, ὃν λέγουσιν [61] ὑπὸ Διὸς Ἄμμωνος συλληφθεῖσαν. Κατέσχεν οὖν ἡ βασιλεία τῶν Αἰγυπτίων, καὶ Θηβαίων, ἡ πρώτη, ἔτη φυγ'· ταῦτα δὲ Εἰρηναῖος ὁ σοφὸς χρονογράφος ἐξέθετο.

Ἐν τῷ αὐτῷ δὲ καιρῷ [62] ἀρχιερεὺς ἦν τῶν Ἰουδαίων Ἰούδας· [63] κατέσχεν οὖν ἡ Ἑβραϊκὴ ἀρχιερωσύνη ἔτη ασβ'.

Ἐν δὲ τοῖς αὐτοῖς χρόνοις ἡ Ῥόδος ἡ νῆσος, ὑπὸ θεομηνίας σεισμῷ κατηνέχθη πᾶσα, ἐν μηνὶ Ὀκτωβρίῳ νυκτός· καὶ [64] ἔπεσεν ἡ στήλη τοῦ Κολοσσοῦ, καὶ ἔκειτο χαμαί. Τότε δὲ οἱ ἀρχιερεῖς τῶν Ἰουδαίων, καὶ τὸ ἔθνος ὅλον, φόρους ἐδίδουν Ἀσσυρίοις. Ὑψώθησαν D δὲ τότε οἱ Ἀσσύριοι, [65] καὶ ὁ Χῶος, βασιλεὺς αὐτῶν· καὶ ἐτυράννησαν πᾶσαν τὴν γῆν, καὶ παρεδόθη ἡ βασιλεία εἰς χεῖρας Ἀσσυρίων, καὶ Περσῶν, καὶ Μήδων, καὶ Πάρθων.

Τῆς δὲ Μακεδονίας ἐβασίλευσε Φίλιππος ἔτη κ'. Ὅστις νικήσας, ὑπέταξε τὴν Θεσσαλίαν, καὶ κτίζει πόλιν εἰς τὴν Μακεδονίαν, ἣν ἐκάλεσε Θεσσαλονίκην, τὴν πρώην λεγομένην, [66] κώμην Θέρμας. Διονύσιος δὲ ἐξέθετο, ὅτι εἰς ὄνομα βασιλίσσης μιᾶς τοῦ γένους Φιλίππου μετὰ ταῦτα ἐκλήθη Θεσσαλονίκη. [67] Κατέσχεν οὖν ἡ βασιλεία, ἤτοι τοπαρχία Μακεδόνων, ἔτη χβ', ἕως τῆς βασιλείας τοῦ αὐτοῦ Φιλίππου. καθὼς ὁ σοφώτατος Εὐσέβιος ὁ Παμφίλου χρονογραφεῖ.

E Καὶ μετὰ Φίλιππον ἐβασίλευσε τῆς Μακεδονίας Ἀλέξανδρος ὁ Φιλίππου. Τῶν δὲ Βαβυλωνίων, [68] μετὰ τὸν Χῶον, ἐβασίλευσε Δαρεῖος [69] ὁ Μῆδος ὁ Ἀσαλάμου· καὶ κατεκυρίευσε πάντων.

Οἱ δὲ Ῥωμαῖοι, ἐπὶ τῆς αὐτοῦ βασιλείας, περιγενόμενοι, προσελάβοντο τὴν περιοχὴν τῆς αὐτῶν γῆς· καὶ περιβαλλόμενοι δυνατοὺς ὑπάτους, χώρας ἀπέσπων.

LIBER OCTAVUS.

De Regni Macedonici Temporibus.

ΛΟΓΟΣ ΟΓΔΟΟΣ.

ΚΡΟΝΩΝ ΜΑΚΕΔΟΝΩΝ.

A Τῷ δὲ τετάρτῳ ἔτει τῆς βασιλείας Δαρείου τοῦ Μήδου, τοῦ Ἀσαλάμου, ἐξανέστησεν ὁ Θεὸς τοῖς Ἀσσυρίοις, καὶ Πέρσαις, καὶ Πάρθοις, καὶ Μήδοις, Ἀλέξανδρον, τὸν τῆς Μακεδονίας τοπάρχην, ἤτοι βασιλέα, τὸν Φιλίππου. Ὅστις καὶ τὴν μεγάλην Ἀλεξάνδρειαν ἔκτισε, τὴν [1] πρώην λεγομένην κώμην Ῥακῶτιν· ἣν αὐτὸς ἐκάλεσεν εἰς ἴδιον ὄνομα, Ἀλεξάνδρειαν, θυσιάσας κόρην παρθένον, Μακεδονίαν παρ' αὐτοῦ κληθεῖσαν. Ἔκτισε δὲ καὶ ἱερὸν, τῷ Σέραπι ἡλίῳ, [2] καὶ δημόσιον, ὃ καλεῖται ὁ Ἵππος, καὶ ἄλλα ἱερά. Ὅστις βασιλεὺς Ἀλέξανδρος προτρεψάμενος ὁμόφρονας γενναίους στρατηγοὺς, κατὰ τῆς ἀπονοίας Ἀσσυρίων ὀργισθεὶς, πρῶτος παρετάξατο Δαρείῳ τῷ βασιλεῖ Περσῶν· Καὶ ἐλθὼν εἰς B Βυζόπολιν τῆς Εὐρώπης, ἔκτισεν ἐκεῖ τόπον [3] ὅνπερ ἐκάλεσε τὸ Στρατήγιον· ἐκεῖ γὰρ στρατηγήσας τὰ τοῦ πολέμου, μετὰ τοῦ ἰδίου στρατοῦ, καὶ τῶν συμμάχων αὐτοῦ, ἐπέρασεν ἐκεῖθεν σὺν τῷ ἰδίῳ πλήθει, ἀντιπέρας εἰς ἐμπόριον τῆς Βιθυνίας, λεγόμενον, Δίσκοι. Βουλόμενος δὲ προτρέψασθαι τὸ ἴδιον στράτευμα, ἐδωρήσατο αὐτοῖς ἐκεῖ πολὺν χρυσόν· [4] καὶ μετεκάλεσε τὸ αὐτὸ ἐμπόριον, Χρυσόπολιν· ὅπερ οὕτω καλεῖται, ἕως τῆς νῦν. Καὶ ἐξορμήσας ἐκεῖθεν, ἐν τῇ Τροίᾳ ἦλθε. καὶ ποιήσας θυσίαν εἰς τὸν τύμβον τοῦ Ἀχιλλέως, ὡς ἐκ γένους αὐτοῦ καταγόμενος, ᾔτησε τὸ πνεῦμα αὐτοῦ συμμαχεῖν αὐτῷ ἐν τῷ πολέμῳ. Ἐκ τοῦ γὰρ Μολοσσοῦ, τοῦ υἱοῦ Πύῤῥου καὶ τῆς Ἀνδρομάχης, C κατάγεται ἡ Ὀλυμπιὰς, ἡ μήτηρ τοῦ αὐτοῦ Ἀλεξάνδρου τοῦ Μακεδόνος. καὶ εὐθέως, ὡς πάρδαλις, ἐκεῖθεν ὁρμήσας ὁ Ἀλέξανδρος, ἅμα τοῖς σὺν αὐτῷ στρατηγοῖς, παρέλαβε πάσας τὰς χώρας. Καὶ νικήσας τὸν Δαρεῖον, βασιλέα Περσῶν, τὸν Ἀσαλάμου, παρέλαβεν αὐτὸν, καὶ πᾶσαν τὴν βασιλείαν αὐτοῦ, καὶ πᾶσαν τὴν χώραν Ἀσσυρίων, καὶ Μήδων, καὶ Πάρθων, καὶ Βαβυλωνίων, καὶ Περσῶν, καὶ πάσας τὰς βασιλείας τῆς γῆς [5] καθὼς Βούττιος ὁ σοφώτατος συνεγράψατο. Ἐλευθερώσας ὁ αὐτὸς Ἀλέξανδρος καὶ τὰς πόλεις, καὶ τὰς χώρας, καὶ πᾶσαν τὴν γῆν τῶν Ῥωμαίων, καὶ Ἑλλήνων, καὶ Αἰγυπτίων, ἐκ τῆς Ἀσσυρίων, καὶ Περσῶν, καὶ Πάρθων, καὶ Μήδων ὑποταγῆς καὶ δουλείας· ἀποδοὺς Ῥωμαίοις πάντα ἃ ἀπώλεσαν.

D Γίνεται οὖν ἀπὸ Ἀδὰμ, [6] ἕως τῆς Ἀλεξάνδρου τοῦ Μακεδόνος νίκης, ἔτη ͵εφνζ. Ἦν δὲ τότε [7] ἀρχιερεὺς τῶν Ἰουδαίων ὁ Ἀδδοῦς.

Ἐλύθη δὲ τότε τὰ Περσικὰ μέρη, καὶ τὰ βασίλεια αὐτῆς, καὶ κατεδυνάστευσαν οἱ Μακεδόνες, καὶ Ἀλέξανδρος, μετὰ τῶν ἅμα αὐτῷ συμμάχων, τῆς γῆς Χαλδαίων, καὶ Μήδων, καὶ Περσῶν, καὶ Πάρθων· καὶ νικήσαντες, καὶ φονεύ-

A ANNO autem quarto regnantis Darii Medi, Aſſalami F. excitavit Deus contra Aſſyrios, Perſas, Parthos, atque Medos, Alexandrum, Philippi filium, Macedoniæ regem. Vicum hic quendam, Racuſtim olim vocatam, in urbem magnam condidit; quam a nomine ſuo Alexandriam appellavit, mactata virgine intacta, cui nomen ipſe dederat, Macedoniam. Fanum etiam Serapidi Soli; balneum item publicum, nomine, Hippum; templaque alia nonnulla extruxit. Idem Alexander in Aſſyriorum faſtum ſtomachatus, comparatis ſibi Ducibus ſtrenuis, concordibuſque, primus cum Dario, Perſarum rege, fortunam belli B tentavit. Byzopolim itaque Europæ veniens, Strategium illic conſtruxit: quem locum ideo ſic vocavit, quod, cum prius ibi de iis, quæ ad bellum propoſitum ſpectarent, cum exercitu, & commilitonibus communicaſſet; exercitum inde tranſmiſit in oppoſitum Bithyniæ Emporium, Diſcos, vocatum. Ubi, quo milites ſuos ad bellum redderet paratiores, ingenti eos auri pondere donavit: itaque Emporium iſtud, Chryſopolim, vocavit, quo nomine etiam adhuc appellatur. Inde vero moveos, Trojam venit: ubi ſacra faciens ad Achillis tumulum (ex quo etiam oriundus erat,) rogavit, uti Genium ejus haberet in bellis ſibi auxiliarem. Olympias enim, Alexandri Ma- C cedonis mater, originem duxit a Moloſſo, Pyrrhi ex Andromacha filio. Alexander autem, cum Ducibus ſuis, tanquam pardus, inde properans; regiones omnes undique ſubegit. Quin & Dario quoque, Aſſalami F. Perſarum rege, ſuperato, ipſum comprehendit, imperiumque ejus totum, Aſſyriorum, Medorum, Parthorum, Babyloniorum, Perſarum, omneſque adeo mundi ditiones, occupavit, uti hæc ſcripta reliquit ſapientiſſimus Bottius. Quinetiam idem Alexander ab Aſſyriæ ſervitutis jugo liberavit omnes Romanorum, Græcorum, Ægyptiorumque urbes, regiones, terraſque; Romanis etiam, quæcunque amiſerant, reſtituens.

D Ab Adamo autem, ad Alexandri Macedonis Victoriam, anni numerantur IↃↃↃDLVII. Quo tempore etiam Judæorum Pontifex maximus erat Addus.

Solutum ſic fuit regnum Perſicum; ceſſitque Alexandro Macedoni, Commilitonibuſque, Chaldæorum, Medorum, Perſarum, Parthorumque Imperium. Devicto itaque, & occiſo Da-

rio, regnum ejus invaſit Alexander, & regionibus ejus jura dedit: cui & Perſæ Equeſtrem ex ære ſtatuam erexerunt; qui in Babylone adhuc viſitur.

Item Alexander, Darii Perſarum regis filiam Roxanem, virginem, captivam habens, in uxorem duxit; ſed & Indiæ etiam regna, & regiones omnes ſubjugavit: Porumque, regem eorum, captivum abduxit. Gentium præterea regna ſubegit omnia; præter unicum Candacis, interioris Indiæ reginæ, mulieris viduæ: hæc enim Alexandrum ipſum cepit, hoc modo.

Alexandri mos erat, uti ipſe, veſte militari indutus, Proceribus ſuis, in Legationibus ad reges adverſarios obeundis, ſe comitem adjungeret: nempe ut ſic, quales eſſent reges, diſceret. Candace vero regina, hoc cognito, ſollicite inquiſivit, qualis eſſet forma Alexander, & quas habuit inſigniores notas. Edocta vero eum depreſſioris eſſe ſtaturæ, dentes autem magnos habere, & prominentes; oculum præterea unum habere cæſium, nigricantem alterum: has notas memoriæ mandat. Ingreſſum itaque ad Candacem, cum Legatis ſuis, Alexandrum, regina ſtatim ex indiciis agnovit, & comprehendens eum; 'Tu, 'inquit, Rex Alexander, Mundum u'niverſum; Te vero, mulier una ce'pit. Reſpondit ei Alexander: Ego 'vero Te, ob hanc ingenii tui ſaga'citatem, incolumem præſtabo, una 'cum liberis, terraque tua omni. Sed & in uxorem Te accipio. Candace, his auditis, ſe ei obtulit. Alexander itaque, aſſumpta ſibi Candace, inde in Æthiopiam, terraſque alias profectus eſt.

Moriturus autem Alexander, Ducibus ſuis, & Commilitonibus edixit; omnibus eiſdem uti imperarent regionibus, quibus ipſe eos præfecerat. Vixit autem Alexander annos XXXVI. regnavit vero, omnia in poteſtatem ſuam ſubigens, annos XVII. durarunt bella ejus annos IX. ſubjugavit Barbarorum gentes XXII. Græcorum XIII. Urbes ipſe, ſociique, condiderunt quamplurimas. Ab Adamo igitur, ad mortem Alexandri Macedonis, anni ſunt IↃↃↃ-XCIII. ſicut ſcriptum reliquit Theophilus Chronographus.

Mortuo Alexandro Macedone, regiones quas ipſe, cum commilitonibus ſuis, ſubjugaverat, in regna quatuor diviſæ ſunt omnes, quibus præerant Alexandri Duces; uti ipſe moriens ſtatuerat, hoc modo, Macedoniam, omnemque adeo Europam, occupavit Philippus, Alexandri frater natu major. Philippo ſucceſſit Caſſander: hunc exceperunt Alexandri filii: poſt hos regnavit Demetrius: poſt Demetrium, Pyrrhus Epirota: Pyrrhum excepit in regno Meleager; Meleagrum reges alii VI. uſque ad regnum Pyrrhi Epirotæ. Duravit itaque eorum imperium, poſt mortem Alexandri, annos CLVII.

Αναστὰς τὸν Δαρεῖον, εἰσῆλθεν εἰς τὰ βασίλεια τοῦ αὐτοῦ Δαρείου. Καὶ ἐνομοθέτησεν ὁ αὐτὸς Ἀλέξανδρος τὴν χώραν αὐτῶν, καὶ ἐβασίλευσεν αὐτῶν· καὶ ἤγειραν αὐτῷ οἱ Πέρσαι στήλην ἔφιππον χαλκῆν εἰς Βαβυλῶνα, ἥτις ἵσταται ἕως τῆς νῦν.

Ο δὲ αὐτὸς Ἀλέξανδρος [8] τὴν θυγατέρα Δαρείου τοῦ βασιλέως Περσῶν Ῥωξάνην λαβὼν αἰχμάλωτον, παρθένον οὖσαν, ἠγάγετο εἰς γυναῖκα. Παρέλαβε δὲ καὶ πάντα τὰ Ἰνδικὰ μέρη, καὶ τὰ βασίλεια αὐτῶν, ὁ αὐτὸς Ἀλέξανδρος· λαβὼν καὶ Πῶρον τὸν βασιλέα Ἰνδῶν αἰχμάλωτον, καὶ τὰ ἄλλα πάντα τὰ τῶν ἐθνῶν βασίλεια, δίχα τῆς βασιλείας τῆς Κανδάκης, τῆς χήρας, τῆς βασιλευούσης τῶν ἐνδοτέρων Ἰνδῶν· ἥτις συ-
B νελάβετο τὸν αὐτὸν Ἀλέξανδρον, τῷ τρόπῳ τούτῳ.

Εθος εἶχεν ὁ αὐτὸς Ἀλέξανδρος μετὰ τῶν πεμπομένων παρ' αὐτοῦ πρεσβευτῶν πρὸς τοὺς ἐναντίους βασιλεῖς εἰσέρχεσθαι ἐν σχήματι στρατιώτου, καὶ ὁρᾷν ὁποῖός ἐστιν ὁ βασιλεὺς ἐκεῖνος. Η δὲ Κανδάκη βασίλισσα μαθοῦσα τοῦτο, περιειργάσατο ὁποίας ἐστὶ θέας καὶ τί ἔχει σύσσημον. Καὶ ἐρρέθη αὐτῇ, ὅτι ἐστὶ χθαμαλὸς, ὀδόντας ἔχων μεγάλους καὶ φαινομένους, ἔχων δὲ ὀφθαλμὸν γλαυκὸν ἕνα, καὶ ἕνα μέλανα· καὶ ἐσημειώσατο καθ' ἑαυτὴν ταῦτα· καὶ εἰσελθόντα πρὸς αὐτὴν, ἅμα τοῖς πεμφθεῖσι παρ' αὐτοῦ πρεσβευταῖς, γνωρίσασα ὃν αὐτὸν ἐκ τῶν συσσημάτων, συνέσχεν αὐτὸν, καὶ εἶπεν αὐτῷ· 'Ἀλέξανδρε βασιλεῦ, τὸν κόσμον
C ὅλον παρέλαβες, καὶ γυνή σε μία παρέλαβεν. Ο 'δὲ Ἀλέξανδρος εἶπεν αὐτῇ. Διὰ τὸ σπουδαῖον καὶ πε'ρίεργον τῆς φρονήσεώς σου, ἀβλαβῆ σε φυλάξω, 'καὶ τὴν σὴν γῆν, καὶ τοὺς σοὺς υἱούς. ἀγάγομαι δὲ 'σε εἰς γυναῖκα. [9] Ητις Κανδάκη ἀκούσασα, δέδωκεν ἑαυτήν· ὁ δὲ Ἀλέξανδρος εὐθέως ἔλαβεν αὐτὴν μεθ' ἑαυτοῦ, καὶ εἰσῆλθεν ἐπὶ τὴν Αἰθιοπίαν, καὶ εἰς ἄλλας χώρας.

Μέλλων δὲ τελευτᾷν ὁ αὐτὸς Ἀλέξανδρος, διετάξατο ὥστε πάντας τοὺς σὺν αὐτῷ ὑπερασπιστὰς καὶ συμμάχους βασιλεύειν τῆς αὐτῆς χώρας, ὅπου ἦν αὐτοὺς ἐάσας, καὶ κρατεῖν τῶν ἐκεῖσε τόπων. [10] Εζησε δὲ ὁ αὐτὸς Ἀλέξανδρος ἔτη λϛ'. ἐβασίλευσε δὲ ὑποτάξας
D τὰ πάντα ἔτη ιζ'. ὁ δὲ πόλεμος αὐτοῦ ἐκράτησεν ἔτη θ'. ὑπέταξε δὲ Βαρβάρων ἔθνα κβ'. Ελλήνων φυλὰς ιγ'. καὶ ἔκτισε πόλεις αὐτὸς, καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ, πολλάς. Εστιν οὖν ἀπὸ Ἀδὰμ, ἕως τῆς τελευτῆς Ἀλεξάνδρου τοῦ Μακεδόνος, [11] ἔτη ,εφϟγ'. καθὼς συνεγράψατο Θεόφιλος ὁ χρονογράφος.

Μετὰ οὖν τὴν τελευτὴν Ἀλεξάνδρου τοῦ Μακεδόνος, ἐμερίσθησαν εἰς τέσσαρας τοπαρχίας, ἤτοι βασιλείας, αἱ χῶραι, ἃς ὑπέταξεν ὁ αὐτὸς Ἀλέξανδρος ἅμα τοῖς συμμάχοις αὐτοῦ· καὶ ἐβασίλευσαν αὐτῶν οἱ Μακεδόνες οἱ συνασπισταὶ τοῦ αὐτοῦ Ἀλεξάνδρου, καθὼς διετάξατο, οὕτω. Τῆς Μακεδονίας, καὶ τῆς Εὐρώπης πάσης κρατεῖν, καὶ βασιλεύειν [12] Φίλιππον τὸν ἀ-
E δελφὸν αὐτοῦ τὸν ἴδιον τὸν μείζονα. Καὶ ἐβασίλευσεν ὁ Φίλιππος· καὶ μετὰ Φίλιππον ἐβασίλευσε Κάσσανδρος. καὶ μετὰ Κάσσανδρον ἐβασίλευσαν [13] οἱ παῖδες τοῦ αὐτοῦ Ἀλεξάνδρου. καὶ μετ' αὐτοὺς ἐβασίλευσε Δημήτριος. καὶ μετὰ Δημήτριον, ἐβασίλευσεν ὁ Ηπειρώτης Πύῤῥος. καὶ μετὰ Πύῤῥον τὸν Ηπειρώτην ἐβασίλευσε Μελέαγρος, καὶ ἄλλοι βασιλεῖς ἓξ ἐβασίλευσαν, ἕως τῆς βασιλείας Πυῤῥίου τοῦ Ηπειρώτου. Καὶ ἐκράτησεν ἡ βασιλεία αὐτῶν μετὰ τὴν τελευτὴν Ἀλεξάνδρου, ἔτη ρνζ'.

Digitized by Google

A Τῆς δὲ Αἰγύπτου πάσης, καὶ τῆς Λιβύης, ὁ διαταξάμενος ὁ αὐτὸς Ἀλέξανδρος κρατεῖν, καὶ βασιλεύειν [14] Πτολεμαῖον τὸν Λάγου, τὸν ἀστρονόμον· ὅς ἐβασίλευσεν Αἰγυπτίων, ἐν τῷ τῶν Μακεδόνων κράτει [15] ἔτη μβʹ. Δεύτερος δὲ βασιλεὺς Πτολεμαῖος, ὁ υἱὸς αὐτοῦ.

Ἐπὶ δὲ τῆς αὐτοῦ βασιλείας, τοῦ αὐτοῦ Πτολεμαίου τοῦ υἱοῦ Λάγου, ἡρμηνεύθησαν αἱ βίβλοι τῶν Ἰουδαίων Ἑλληνιστὶ, παρὰ τῶν οβʹ διδασκάλων, δι' ἡμερῶν οβʹ. (ἦσαν γὰρ γεγραμμέναι Ἑβραϊστί·) οἷα τοῦ αὐτοῦ Πτολεμαίου βουληθέντος ἀναγνῶναι, δι' Ἑλληνικῆς φράσεως, τὴν δύναμιν τῶν Ἰουδαϊκῶν βιβλίων.

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν αὐτοῦ, ἐβασίλευσε [16] τρίτος Πτολεμαῖος, ὁ Φιλάδελφος, ἔτη λζʹ. καὶ μετ' αὐτὸν B ἐβασίλευσε τέταρτος Πτολεμαῖος ὁ Εὐεργέτης, ἔτη κεʹ. καὶ μετ' αὐτὸν ἐβασίλευσε εʹ. Πτολεμαῖος ὁ Φιλοπάτωρ, ἔτη ιζʹ. καὶ μετ' αὐτὸν ἐβασίλευσε ϛʹ. Πτολεμαῖος ὁ Ἐπιφανής· καὶ μετ' αὐτὸν ἐβασίλευσε ζʹ. Πτολεμαῖος ὁ Φιλομήτωρ, ἔτη ιαʹ. Καὶ ἕτεροι Πτολεμαῖοι βασιλεῖς πέντε ἐβασίλευσαν ἔτη ϟβʹ. δωδέκατος δὲ Πτολεμαῖος ἐβασίλευσεν ὀνόματι Διονύσιος ἔτη κθʹ. ὃς ἔσχε θυγατέρα ὀνόματι Κλεοπάτραν, καὶ υἱὸν ὀνόματι Πτολεμαῖον· Καὶ λοιπὸν [17] τρισκαιδεκάτη βασίλισσα τῶν Πτολεμαίων Κλεοπάτρα· ἐβασίλευσε δὲ ἡ αὐτὴ Κλεοπάτρα, ἡ θυγάτηρ τοῦ αὐτοῦ Διονυσίου, ἔτη κβʹ. ἐβασίλευσαν οὖν οἱ ιγʹ Πτολεμαῖοι, οἱ Μακεδόνες, τῆς Αἰγυπτιακῆς χώρας ἁπάσης, ἀπὸ τοῦ Πτολεμαίου τοῦ Λάγου, ἕως Κλεοπάτρας τῆς Διονυσίου θυ- C γατρὸς, [18] ἔτη τʹ, ἕως τοῦ ιεʹ ἔτους τῆς βασιλείας Αὐγούστου Καίσαρος, τοῦ καὶ Ὀκταβιανοῦ, Σεβαστοῦ, Ἰμπεράτορος, τοῦ νικήσαντος τὸν Ἀντώνιον, καὶ τὴν αὐτὴν Κλεοπάτραν, ἐν τῇ ἐπὶ χώρᾳ ναυμαχίᾳ εἰς τὸν Λευκάτην τόπον, καὶ φονεύσαντος αὐτοὺς, καὶ ὑποτάξαντος τὴν Αἴγυπτον πᾶσαν· καθὼς Εὐσέβιος ὁ Παμφίλου, καὶ Παυσανίας οἱ χρονογράφοι συνεγράψαντο.

Τῆς δὲ Ἀσίας διετάξατο κρατεῖν καὶ βασιλεύειν Ἀντίγονον, τὸν λεγόμενον Πολιορκητὴν, ἕως τῆς Κιλικίας, καὶ τοῦ Δράκοντος ποταμοῦ, τοῦ νυνὶ λεγομένου Ὀρόντου, τοῦ διορίζοντος τὴν Κιλικίαν χώραν, καὶ τὴν Συρίαν. ὅστις Τυφῶν, καὶ Ὀφίτης καλεῖται.

D Τῆς δὲ Συρίας, καὶ Βαβυλωνίας, καὶ Παλαιστίνης διετάξατο κρατεῖν, καὶ βασιλεύειν [19] Σέλευκον, τὸν Νικάτορα· ὅστις καὶ τῆς Ἀσίας ἐβασίλευσε, φονεύσας τὸν Ἀντίγονον. Πόλεμον γὰρ συνέβαλε μετ' αὐτοῦ, διότι ἔκτισε πόλιν πλησίον τῆς λίμνης, καὶ τοῦ ποταμοῦ τοῦ Δράκοντος, ἥντινα ἐκάλεσεν Ἀντιγονίαν. καὶ νικήσας αὐτὸν ὁ Σέλευκος, ἔλαβε καὶ τὴν Ἀσίαν πᾶσαν, καὶ πάντα τὰ διαφέροντα τοῦ αὐτοῦ Ἀντιγόνου. Ὅστις Σέλευκος ἐπέτρεψε [20] τῆς Σατραπείας τὴν φροντίδα πάσης τῆς Ἀσίας ἔχειν Νικομήδην, καὶ Νικάνορα, τοὺς συγγενεῖς αὐτοῦ, υἱοὺς δὲ Διδυμέας ἀδελφῆς τοῦ αὐτοῦ Σελεύκου. Ὁ δὲ αὐτὸς Σέλευκος ὁ Νικάτωρ ἔλαβε γυναῖκα ἐν τῷ πολέμῳ ἀπὸ Πάρθων, ὀνόματι Ἀπάμαν, παρθένον· ἥντινα ἐπῆρεν ἀνελὼν τὸν πατέρα αὐτῆς Πιθαμένην, ὄντα στρατηγὸν Πάρ- E θων μέγαν. Ἀφ' ἧς Ἀπάμας ἔσχεν ὁ αὐτὸς Σέλευκος θυγατέρας δύο, Ἀπάμαν, καὶ Λαοδίκην. Καὶ τελευτησάσης τῆς αὐτοῦ γυναικὸς Ἀπάμας τῆς ἐκ Πάρθων, ἐρασθεὶς ἐφίλησεν ἄλλην, Στρατονίκην ὀνόματι, κόρην εὐπρεπῆ πάνυ, θυγατέρα Δημητρίου, υἱοῦ Ἀντιγόνου τοῦ λεγομένου Πολιορκητοῦ, τοῦ φονευθέντος ὑπ' αὐτοῦ. ἥντινα εὗρεν ὁ Σέλευκος ἐν Ῥώσῳ, κρυπτομένην μετὰ Δημητρίου

Malalæ Chronogr.

A Ægypti autem omnis, atque Libyæ regem conſtituerat Alexander Ptolomæum Aſtronomum, Lagi filium: qui regnavit Ægyptiis, jure regni Macedonico, annos XLII. Huic in regno ſucceſſit Ptolomæus ſecundus, ejus filius.

Temporibus autem Ptolomæi regis, Lagi filii, ſacras Judæorum ſcripturas in Græcam linguam tranſtulerunt LXXII. Doctores, intra ſpatium dierum LXXII. Lingua enim Hebræa ſcriptæ fuerunt Biblia illa: quorum vim prehendere cupiens Ptolomæus, in Græcam linguam ea transferri curavit.

Poſt hujus mortem, tertius regnavit Ptolomæus Philadelphos, annos XXXVII. hunc excepit quartus Ptolomæus Ever- B getes, & regnavit annos XXV. poſt hunc quintus Ptolomæus Philopator, annos XVII. Excepit illum ſextus Ptolomæus Epiphanes: poſt quem Ptolomæus ſeptimus, cognomine Philometor, regnavit annos XI. Poſt hunc Ptolomæi alii V. regnarunt, per annos XCII. Ptolomæus autem duodecimus, Dionyſius vocatus, regnavit annos XXIX. Habuit hic filium, nomine Ptolomæum; filiamque, Cleopatram dictam: Hæc, decimatertia in ſerie Ptolomæorum, regnavit annos XXII. Tredecim itaque Ptolomæi Macedones Ægypti univerſæ imperium tenuerunt, a Ptolomæo ſcilicet, Lagi F. uſque ad Cleopatram, Dionyſii filiam, per ſpatium annorum CCC. nem- C pe ad annum decimum quintum Imperatoris Auguſti Cæſaris Octaviani; qui Antonium, atque ipſam etiam Cleopatram, navali prælio vicit, ad locum, Leucadem, dictum, & occiſis eis Ægyptum omnem ſubjugavit: uti ſcriptum reliquerunt in Chronicis ſuis Euſebius Pamphili, & Pauſanias.

Aſiæ vero Dominum conſtituerat Alexander Antigonum, Poliorcetem dictum; uſque ad Ciliciam, & Draconem fluvium, qui Syriam a Cilicia dirimens, Orontes hodie, olim vero Typhon, & Ophites, dictus eſt.

D Syriæ vero Babyloniæ & Palæſtinæ præfecit Seleucum Nicanorem: qui, Antigono occiſo, Aſiæ etiam regnum occupavit. Bellum enim ei intulit, eo quod prope ſtagnum, & fluvium Draconem, urbem extruxerat, quam Antigoniam nominavit. Devicto autem Antigono, totam invaſit Aſiam Seleucus, & bona Antigoni omnia diripuit. Præfectos autem totius Aſiæ conſtituit Seleucus Nicomedem, & Nicanorem, conſanguineos ſuos, ſororis ſuæ Didymeæ filios. Seleucus autem Nicator uxorem ſibi acceperat in bello virginem Partheham, nomine Apamen: quam inde occiſo patre ejus, Pythamene vocato, magni nominis inter Parthos duce, ſecum abduxit. E Ex ea Seleucus duas habuit filias, Apamam, & Laodicen. Apama autem uxore, quam ex Parthis tulit, fatis defuncta, alterius ſtatim puellæ amore correptus eſt, nomine Stratonices, elegantis formæ virginis. Filia erat hæc Demetrii, Antigoni Poliorcetis, quem Seleucus interfecerat, filii. Virginem hanc invenerat Seleucus in urbe Rhoſo, (quam condidit Cilix, Agenoris fi-

lius) cum patre Demetrio latitantem. Habuit autem ea ea filiam Seleucus, nomine Philam. Cæterum Seleucus Syriæ imperavit, Aſiæque omni, Babyloni, & Palæſtinæ, annos XLIII.

Seleucus autem Nicator, ſtatim poſt victum Antigonum Poliorcetem, urbes nonnullas condere in animo habens, initium condendi ſumpſit ab oris Syriæ maritimis. Itaque per mare deſcendens, urbem conſpexit exiguam, in monte ſitam, a Syro, Agenoris F. olim conditam. Aprilis itaque XXIII die, Caſium montem conſcendit, Jovi Caſio Sacra facturus: quibus rite peractis, & carnibus in fruſtula conciſis, precibus rogavit, ubinam loci condenda eſſet urbs. Derepente vero Aquila, ea ſacrificio carnis offulam ſuſcipiens, detulit eam Palæopolim: quam inſecuti Seleucus, quique cum eo erant, Auſpices, projectam invenerunt offulam, ad Emporium, Pieriæ vocatæ, prope mare, infra Palæopolim. Deſignato itaque muro, urbis ſtatim jecit fundamenta; quam, ea nomine ſuo, Seleuciam vocavit. Inde Deo gratiis actis, Jopolim contendit, urbem in monte Silpio ſitam: ubi Fanum erat, a Perſeo, Pici ex Danae filio extructum. Hic, poſt tres dies, feſtum Jovi Ceraunio celebravit; ſacrificium faciens, Menſis Maii 1. Antigoniam deinde profectus, urbem ab Antigono Poliorcete conditam, (quæ inter paludem, Arceutbamque fluvium (qui & Japhtha dictus,) ea ea emanantem, media interjacens, ſita gaudebat tutiſſimo) ſacra illic Jovi fecit, ſuper altaribus, quæ erexerat ibi Antigonus: & caeſis offulis, una cum ſacerdote Amphione, Numen exoravit, uti ſigno aliquo dato ediſceret, utrum ibi in Antigonia, mutato loci nomine, ſedem poneret, necne; an potius alio in loco nova urbis fundamina jaceret. Repente igitur ea aere deſcendens Aquila ingens, & arreptis ea ara igneſcentibus victimæ carnibus; inde per aera fertur in montem Silpium. Hanc itaque Seleucus, & qui cum illo fuerunt, inſecuti, ſacratam offulam in monte invenerunt, aquilamque ei incubantem. Sacerdos autem atque Auſpices, ipſe etiam Seleucus, portentum hoc videntes, dixerunt omnes: 'Hic ſedes 'nobis ponendæ ſunt: Antigoniam vero nec incoli, nec in urbem fieri, 'fas eſt: quippe ſic Numini viſum. Conſilium itaque cum eis inibat Seleucus, quo tandem in loco urbis fundamenta tuto ponerentur. Cavens autem ſibi ab Eſtuariis montis Silpii, & ab aquis hyberno tempore inde exundantibus; fundamenta urbis molitur in planitie convallis, ex oppoſito montis, juxta Draconem fluvium magnum, (qui poſtea Orontes vocatus eſt,) ubi & vicus fuit, nomine Bottia, e regione Jopolis. Rem vero divinam fecit, via inter urbem & flumen media; victimam immolante Amphione, Sacerdote & Myſta, virginem, nomine Æmathen, Menſis Maii die XXII. hora diei prima, ſub ortum ſolis: urbem vero, a Antiocho Sotere, filio ſuo, Antiochiam vocavit; Fanum deinde extruxit, Jovi Bottio ſacrum: Mœniaque urbis excitavit, ſpecioſa illa quidem, & ſtupenda, Xenario uſus Architecto, Sta-

A τῦ πατρὸς αὐτῆς· τὴν δὲ Ρῶσον πόλιν ἔκτισε Κίλιξ ὁ υἱὸς Αγήνορος. Ο δὲ Σέλευκος ἔσχε θυγατέρα ἐξ αὐτῆς τῆς Στρατονίκης, ὀνόματι Φίλαν. Καὶ λοιπὸν ἐβασίλευσεν ὁ αὐτὸς Σέλευκος τῆς Συρίας καὶ τῆς Ασίας πάσης, καὶ τῆς Βαβυλῶνος, καὶ Παλαιστίνης, [21] ἔτη μγ΄.

Ο δὲ Νικάνωρ Σέλευκος, εὐθέως μετὰ τὴν νίκην Αντιγόνου τῦ Πολιορκητῦ, βουλόμενος κτίσαι πόλεις διαφόρους, ἤρξατο κτίζειν πρῶτον εἰς τὴν πάραλον τῆς Συρίας. Καὶ κατελθὼν παρὰ τὴν θάλασσαν, εὗρεν ἐν τῷ ὄρει κειμένην πόλιν μικρὰν, ἥντινα ἔκτισε Σύρος, ὁ υἱὸς Αγήνορος. Τῇ δὲ κγ΄. τῦ Ξανθικῦ μηνὸς ἦλθε θυσιάσαι [22] εἰς τὸ ὄρος τὸ Κάσιον, Διῒ Κασίῳ· καὶ πληρώσας τὴν θυσίαν, καὶ κόψας τὰ κρέα,
B ηὔξατο ποῦ χρὴ κτίσαι πόλιν. Καὶ ἐξαίφνης ἥρπασεν ἀετὸς ἀπὸ τῆς θυσίας, καὶ κατήγαγεν ἐπὶ τὴν παλαιὰν πόλιν· καὶ κατεδίωξεν ὀπίσω Σέλευκος καὶ οἱ μετ' αὐτῦ ὀρνεοσκόποι, καὶ εὗρε τὸ κρέας ῥιφὲν παρὰ θάλασσαν κάτω τῆς παλαιᾶς πόλεως, ἐν τῷ ἐμπορίῳ [23] τῆς λεγομένης Πιερίας. Καὶ περιχαράξας τὰ τείχη, εὐθέως ἔβαλε θεμελίους, καλέσας αὐτὴν Σελεύκειαν πόλιν εἰς ἴδιον ὄνομα. Καὶ εὐχαριστῶν, ἀπῆλθεν εἰς Ιώπολιν, καὶ μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἐπετέλεσεν ἑορτὴν ἐκεῖ τῷ Κεραυνίῳ Διῒ, ἐν τῷ ἱερῷ τῷ κτισθέντι ὑπὸ Περσέως, τῦ υἱῦ Πίκου καὶ Δανάης, τῷ ὄντι εἰς τὸ Σίλπιον ὄρος, ἔνθα κεῖται ἡ Ιώπολις· ποιήσας τὴν θυσίαν τῇ πρώτῃ τῦ Αρτεμισίου μηνός. Καὶ ἐν τῇ πό-
C λει ἐλθὼν Αντιγονίᾳ τῇ κτισθείσῃ ὑπὸ Αντιγόνου τῦ Πολιορκητῦ, (ἀπὸ γὰρ τῆς λίμνης ἐξερχομένη ἄλλα ποταμῦ Αρκεύθα, τῦ καὶ Ιάφθα, ἐμεσάζετο ἡ πόλις Αντιγονία, καὶ ἐν ἀσφαλείᾳ ἐκαθέζετο·) καὶ ποιήσας ἐκεῖ θυσίαν τῷ Διῒ εἰς τοὺς βωμοὺς τοὺς ἀπὸ Αντιγόνου κτισθέντας, ἔκοψε τὰ κρέα. καὶ ηὔξατο ἅμα τῷ ἱερεῖ Αμφίονι, μαθεῖν διὰ δεδομένων σημείων, εἰ τὴν αὐτὴν ὀφείλει οἰκῆσαι πόλιν Αντιγονίαν, μετονομάζων αὐτὴν, ἢ οὐκ ὀφείλει αὐτὴν οἰκῆσαι, ἀλλὰ κτίσαι πόλιν ἄλλην ἐν ἄλλῳ τόπῳ. Καὶ ἐξαίφνης ἐκ τῦ ἀέρος κατῆλθεν ἀετὸς μέγας, καὶ ἐπῆρεν ἐκ τῦ βωμῦ τῦ πυρὸς τὸ ὁλοκαυτώσεως κρέας, καὶ ἀπῆλθε παρὰ τὸ ὄρος τὸ Σίλπιον. Καὶ καταδιώξας [24] ἅμα τοῖς αὐτῷ, εὗρε
D τὸ κρέας τὸ ἱερατικὸν, καὶ τὸν ἀετὸν ἐπάνω ἑστῶτα. Τῶν δὲ ἱερέων, καὶ τῶν ὀρνεοσκόπων, καὶ τῦ αὐτῦ Σελεύκου, ἑωρακότων τὸ θαῦμα, εἶπον· ὅτι, Ενταῦθα δεῖ ὑμᾶς οἰκῆσαι, ἐν τῇ δὲ Αντιγονίᾳ οὐ δεῖ ὑμᾶς οἰκῆσαι, οὔτε δὲ γενέσθαι αὐτὴν πόλιν, ὅτι οὐ βούλονται τὰ θεῖα. Καὶ λοιπὸν ἐβουλεύετο ἅμα αὐτοῖς, ἐν ποίῳ [25] τόπῳ ἀσφαλῆ ποιήσει τὴν πόλιν. Καὶ φοβηθεὶς τὰς ῥύσεις τῦ Σιλπίου ὄρους, καὶ τοὺς κατερχομένους ἐξ αὐτῦ χειμάῤῥους· ἐν τῇ πεδιάδι τῦ αὐλῶνος κατέναντι τοῦ ὄρους, πλησίον τῦ Δράκοντος ποταμῦ τῦ μεγάλου, τῦ μετακληθέντος Ορόντου, ὅπου ἦν ἡ κώμη ἡ καλουμένη Βοττία, ἄντικρυς τῆς Ιωπόλεως, ἐκεῖ διεχάραξαν τὰ θεμέλια τοῦ τείχους, θυσιάσας διὰ Αμφίονος,
E ἀρχιερέως καὶ τελεστοῦ, κόρην παρθένον, ὀνόματι Αἰμάθην, μέσον τῆς πόλεως καὶ τῦ ποταμῦ, μηνὶ Αρτεμισίῳ, τῷ καὶ Μαΐῳ κβ΄. ὥρᾳ ἡμερινῇ α΄, [26] τοῦ ἡλίου ἀνατέλλοντος· καλέσας αὐτὴν Αντιόχειαν εἰς ὄνομα τοῦ ἰδίου αὐτοῦ υἱοῦ, τοῦ λεγομένου Αντιόχου Σωτῆρος· κτίσας εὐθέως καὶ ἱερὸν, ὃ ἐκάλεσε Βοττίου Διός· [27] ἀναγείρας καὶ τὰ τείχη σπουδαίως φοβερὰ διὰ Ξεναίου ἀρχιτέκτονος· στήσας ἀνδριάντας στήλην χαλκῆν

Digitized by Google

τῆς σφαγιασθείσης κόρης, Τύχην τῇ πόλει, ὑπεράνω τοῦ ποταμοῦ, εὐθέως ποιήσας αὐτῇ τῇ Τύχῃ θυσίαν. Καὶ ἀπελθὼν κατέστρεψε τὴν Ἀντιγονίαν πόλιν πᾶσαν ἕως ἐδάφους, μετενεγκὼν καὶ τὰς ὕλας ἐκεῖθεν διὰ τοῦ ποταμοῦ· καὶ ποιήσας καὶ τῇ Τύχῃ Ἀντιγονίᾳ ἀνδριάντα στήλης χαλκῆς, ἐχούσης Ἀμαλθείας κέρας ἔμπροσθεν αὐτῆς. Καὶ [28] ποιήσας ἐκεῖ τετρακιόνιν, ἐν ὕψει ἔστησεν αὐτὴν τὴν Τύχην, κατασκευάσας ἔμπροσθεν αὐτῆς βωμὸν ὑψηλόν· ἥντινα στήλην τῆς Τύχης, μετὰ τελευτὴν Σελεύκου, Δημήτριος ὁ υἱὸς Ἀντιγόνου τοῦ Πολιορκητοῦ ἀπήγαγεν ἐν Ρώσῳ, ἐν τῇ πόλει τῆς Κιλικίας. ἡ δὲ αὐτὴ πόλις Ρῶσος ἐκτίσθη ὑπὸ Κίλικος τοῦ υἱοῦ Ἀγήνορος.

Ὁ δὲ Σέλευκος, μετὰ τὸ καταστρέψαι τὴν Ἀντιγονίαν, ἐποίησε μετοικῆσαι τοὺς Ἀθηναίους εἰς ἣν ἔκτισε πόλιν Ἀντιόχειαν τὴν μεγάλην, τοὺς οἰκοῦντας τὴν Ἀντιγονίαν· οὕστινας ἦν ἐκεῖ ἐάσας Ἀντίγονος μετὰ Δημητρίου υἱοῦ αὐτοῦ· καὶ ἄλλους δὲ ἄνδρας Μακεδόνας, τοὺς πάντας ἄνδρας ͵εϛτ΄· ποιήσας ὁ αὐτὸς Σέλευκος, ἐν Ἀντιοχείᾳ τῇ μεγάλῃ, ἀνδριάντα χαλκοῦν φοβερὸν τῆς Ἀθήνης, διὰ τοὺς Ἀθηναίους, ὡς αὐτὴν σεβομένους. Κατήγαγε δὲ καὶ τοὺς Κρῆτας ἀπὸ τῆς ἀκροπόλεως, [29] οὓς ἔασεν ὁ Κάσος, ὁ υἱὸς Ἰνάχου, ἄνω οἰκεῖν· [30] οἵτινες μετοικήσαντες εἰς τὴν αὐτὴν Ἀντιόχειαν, μετὰ καὶ τῶν Κυπρίων· ἐπειδὴ ὁ Κάσος βασιλεὺς ἠγάγετο Ἀμύκην, τὴν καὶ Κιττίαν, [31] θυγατέρα Σαλαμίνου, τοῦ Κυπρίων βασιλέως· καὶ ἦλθον μετ' αὐτῆς Κύπριοι, καὶ ᾤκησαν τὴν ἀκρόπολιν· καὶ τελευτᾷ ἡ Ἀμύκη, καὶ ἐτάφη ἀπὸ σταδίων τῆς πόλεως ρ΄. δι' ἣν ἐκλήθη ἡ χώρα, Ἀμύκη. Προετρέψατο δὲ ὁ αὐτὸς Σέλευκος καὶ τοὺς Ἀργείους Ἰωνίτας, καὶ κατήγαγε καὶ αὐτούς, ἐκ τῆς Ἰωπόλεως, ἐν τῇ αὐτῇ Ἀντιοχείᾳ οἰκεῖν· οὕστινας, ὡς ἱερατικούς, καὶ εὐγενεῖς, πολιτευομένους ἐποίησεν. Ἔστησε δὲ ὁ αὐτὸς Σέλευκος καὶ πρὸ τῆς πόλεως ἄγαλμα λίθινον τοῦ ἀετοῦ. Ἐκέλευσε δὲ ὁ αὐτὸς καὶ τοὺς μῆνας τῆς Συρίας, κατὰ Μακεδόνας ὀνομάζεσθαι, Διότι εὗρεν ἐν τῇ αὐτῇ χώρᾳ γίγαντας οἰκήσαντας· ἀπὸ γὰρ δύο μιλίων τῆς πόλεως Ἀντιοχείας ἐστὶ τόπος, ἔχων σώματα ἀνθρώπων ἀπολιθωθέντων, κατὰ ἀγανάκτησιν Θεοῦ· οὕστινας ἕως τοῦ νῦν καλοῦσι γίγαντας, ὡσαύτως δὲ καὶ Παγρᾶν τινα, οὕτω καλούμενον γίγαντα [32] ἐν τῇ αὐτῇ οἰκοῦντα γῇ κεραυνωθῆναι ὑπὸ πυρός· εἰς δῆλον, ὅτι οἱ Ἀντιοχεῖς τῆς Συρίας [33] ἐν τῇ γῇ οἰκοῦσι τῶν γιγάντων. Ἐποίησε δὲ ὁ αὐτὸς Σέλευκος πρὸς τῆς πόλεως, πέραν τοῦ ποταμοῦ, ἄλλο ἄγαλμα κεφαλῆς ἵππου, [34] καὶ κασσίδα κεχρυσωμένην πλησίον, ἐπιγράψας ἐν αὐτοῖς. ‘Ἐφ' οὗ φυγὼν ‘ὁ Σέλευκος τὸν Ἀντίγονον, διεσώθη· καὶ ὑποστρέψας ‘ἐκεῖθεν, ἀνεῖλεν αὐτόν. Ἀνήγειρε δὲ ὁ αὐτὸς Σέλευκος καὶ τῷ Ἀμφίονι στήλην μαρμαρίνην, ἔσω τῆς λεγομένης Ρωμανησίας πόρτης, [35] ὀρνεοθυσίαν ποιοῦντι ἅμα αὐτῷ. Ἔκτισε δὲ ὁ αὐτὸς Σέλευκος ὁ Νικάτωρ καὶ ἄλλην παραλίαν πόλιν ἐν τῇ Συρίᾳ, ὀνόματι Λαοδίκειαν, [36] εἰς ὄνομα τῆς αὐτοῦ θυγατρός, πρώην οὖσαν κώμην, ὀνόματι Μαζαβδᾶν, ποιήσας, κατὰ τὸ ἔθος, θυσίαν τῷ Διΐ. [37] καὶ αἰτησάμενος ποῦ κτίσει τὴν πόλιν, ἦλθεν ἀετὸς πάλιν, καὶ ἥρπασεν ἀπὸ τῆς θυσίας· καὶ ἐν τῷ καταδιώκειν αὐτὸν τὸν ἀετόν, ὑπήντησεν αὐτῷ σύαγρος μέγας, ἐξελθὼν ἀπὸ καλαμῶνος, ὅντινα ἀνεῖλεν ᾧτινι κατεῖχε δόρατι· καὶ φονεύσας τὸν σύαγρον, καὶ σύρας τὸ λείψανον αὐτοῦ, ἐκ τοῦ αἵματος αὐτοῦ διεχάραξε

A tuam præterea immolatæ virginis æneam, urbis in Fortunam, erexit: cui, juxta fluvium collocatæ, ſacra ſtatim peregit. Antigoniam deinde repetens, eam funditus evertit, utilemque ruinarum materiem flumine inde deportavit. Antigoniæ autem urbis Fortunæ ſtatuam æream erexit, Amalthææ cornu manu tenentem. Quin & in ſublimi poſuit Fortunam illam, quatuor ſupra columnas collocatam; ara etiam excelſa coram illa extructa. Hanc Fortunæ urbis ſtatuam, poſt Seleuci mortem, Demetrius, Antigoni Poliorcetis filius, devexit in Rhoſum, Ciliciæ urbem a Cilice, Agenoris F. conditam.

B Seleucus vero, poſt Antigoniam everſam, Athenienſes, qui eam incoluerunt, relictos ibi ab Antigono, cum Demetrio filio, præterea etiam & Macedonas, (quorum omnium numerus fuit ɔↄↄcce virorum) in Antiochiam magnam, a ſe conditam, tranſtulit: ubi ſtatuam etiam æream plane ſtupendam Minervæ poſuit; propter Athenienſes, qui eam coluerunt. Cretenſes etiam deduxit Seleucus, quos arcem, ſummaſque urbis partes habitare fecit olim Caſus Inachi filius: & cum his Cyprios etiam in eandem Antiochiam traduxit. Caſus enim rex uxorem habuit Amycen, quæ & Cittia vocata eſt, Salamini, Cypriorum regis, C filiam: cum hac Cyprii venientes, urbis ſummitates incoluerunt. Amyce deinde mortua, centum ab urbe ſtadiis ſepulta eſt; a qua regio ea Amyca dicta eſt. Argivos etiam Jonitas hortatus eſt, uti Jopoli relicta, in Antiochiam migrarent: Quos, cum natalibus clari, ſacriſque eſſent initiati, in urbis Adminiſtrationem deſignavit. Idem Seleucus lapideum ſimulachrum Aquilæ, ante urbem poſuit. Menſes item Syrorum, Macedonum menſium nominibus vocari juſſit. Syros autem Antiochenſes in terra Gigantum habitare, manifeſtum inde eſt; quod, duobus ab Antiochia D paſſuum millibus, locus eſt, ubi humana corpora inveniuntur, ira Dei in lapides converſa, quos, in hunc uſque diem, Gigantes vocant. Sed & Pagram quendam gigantem, loci illius incolam, igne cœleſti conſumptum, ibi periiſſe ferunt. Ante urbem vero, ad ripam fluminis ulteriorem, Seleucus aliud etiam poſuit ſimulachrum, Capitis ſcilicet Equini; juxtaque, caſſidem deauratam; quibus hæc inſcripta ſunt. ‘Huic (inſidens) Seleucus, Antigonum fugiens ‘evaſit: & deinde reverſus, eum e medio ‘ſuſtulit. Amphioni etiam ſacerdoti, quicum auſpicia ipſe captaverat, Seleucus columnam poſuit marmoream, intra portam, Romaneſiam dictam. E Seleucus etiam Nicator urbem etiam condidit in Syria Maritimam, quam a filia ſua Laodiceam nominavit: (Vicus hic antea fuit Mazabda vocatus:) ſacris autem Jovi, pro more peractis, Numineque rogato ubi urbs condenda eſſet, advolans Aquila, ut antea, offulam ex ara ſurripit: quam dum ſeſe inſequitur, ecce ei in occurſum, ex arundineto, aper ingens: hunc Seleucus haſta, quam referebat, interfecit: & occiſi apri circumtrahens cadaver, miſſoque aquilæ augurio, ſanguine ejus deſignatis mœnibus funda-

meota orbis in illo poſuit : parata in victimam virgine intacta , nomine Agave ; cui etiam ſtatuam æream erexit , in Fortunam urbis . Idem Seleucus Nicator incidens in vicum quendam Syriæ , Pharnacen dictum , mœnibus eum cingit , urbemque fecit magnam ; a filiæ ſuæ Apamæ nomine , Apamiam vocans . Quam etiam Seleucus deinde , mutato nomine , Pellam , ab urbis Fortunæ nomine , (ſic dictæ , eo quod a Pella Macedoniæ urbe , ipſe oriundus erat ,) appellavit . In ſacrificium porro habuit Taurum , & Hircum : & Aquila rurſus advolans , Tauri Hircique capita abripuit : quorum ea ſanguine , mœnia urbis deſignavit . Sed & alias quampluriмas Seleucus orbes condidit , in aliis regionibus , & in Perſide etiam , numero LXXV. uti ſapiens Pauſanias , in Chronicis ſuis , memoriæ prodidit : quas omnes , vel nomine ſuo , vel filiorum ſuorum , pro libitu , Seleucus inſignivit . Sapiens autem Pauſanias tradidit , Seleucum Antiochiæ magnæ nomen dediſſe , a patre ſuo Antiocho . Verum nemo urbis Conditor , eam in demortui nomen vocare ſolet : abſurdum enim hoc eſſet ; ſed viventis alicujus , & ſuperſtitis nomen ei indit . Itaque & urbem hanc Seleucus , Antiochi filii ſui nomine , Antiochiam vocavit : uti in prioribus dictum . Cæterum multa etiam alia , Poetice ſcripta nobis reliquit ſapientiſſimus Pauſanias .

Idem Seleucus Cupreſſos plantavit , ad urbem Heraclidem olim vocatam , quæ Daphne nunc appellatur , juxta Fanum Apollinis ; ubi ante eum cupreſſos etiam plantaverat Hercules Myſia ; qui Daphnem iſtam olim condidit , & a nomine ſuo , Heraclidem vocavit . Urbs autem hæc extra lucum condita fuit , juxta Minervæ templum ; Apollinis enim fanum , quod Daphnæum dicebatur , mediam luci partem occupavit . Hercules autem is fuit , qui Palæſtræ artes primus docuit .

Poſt hæc mortuus eſt Seleucus in Helleſponto annos natus LXXII. & ſepultus eſt in Seleucia Syriæ .

Seleuco ſucceſſit in regno filius Antiochus , cognomine Soter ; regnavit annos XX. Hic novercam ſuam , quam deperibat , Stratonicen , Demetrii filiam , in uxorem ſibi accepit : ex qua filios duos ſuſcepit ; Seleucum , qui parvulus interiit ; & Antiochum , cognomento Theoidem . Mortuo autem Antiocho , Seleuci F. in regno ſucceſſit Antiochus Theoides ; regnavitque annos XV. Hunc excepit filius ejus ex Berenice , Seleucus Callinicus : & regnavit annos XXIV. deinde Alexander Nicator , qui regnavit annos XXXVI. poſt hunc Seleucus Philopator , annos X. deinde Antiochus Epiphanes , annos XII.

Hujus ſub imperio , peſte graſſante , plurimiſque ex urbe pereuntibus , Lejus quidam , qui Myſteriorum peritus fuit , lapidem ex monte urbi imminente exculpi juſſit , in quo caput ingens , corona cinctum , exarari curavit , urbi , convallique obverſum . Tum capiti quædam inſcribens , peſtem repreſſit .

A τὰ τείχη, ἐάσας τ̃ αὐτόν· καὶ ἀπὸ τ̃ αὐτὴν πόλιν ἔστησεν ἐπάνω τοῦ αἵματος τοῦ συάγρου, θυσιάσας κόρην ἀδαῆ, ὀνόματι Αγαυήν· ποιήσας αὐτῇ στήλην χαλκῆν, εἰς τύχην τῆς αὐτῆς πόλεως. Ἔκτισε δὲ ὁ αὐτὸς Σέλευκος ὁ Νικάτωρ καὶ ἄλλην πόλιν, εἰς τὴν Συρίαν, μεγάλην [38] εἰς ὄνομα τῆς αὐτοῦ θυγατρὸς Απάμας ἐμπεσὼν κώμην τινὰ λεγομένην, Φαρνάκην· καὶ τειχίσας αὐτὴν ὁ αὐτὸς Σέλευκος, ἐπωνόμασε πόλιν, καλέσας αὐτὴν Απάμειαν. Θυσίαν ποιήσας· ἣν αὐτὸς [39] μετεκάλεσεν ὀνόματι Πέλλαν, διὰ τὸ ἔχειν τὴν τύχην τῆς αὐτῆς Απαμείας πόλεως τὸ ὄνομα τοῦτο· ἦν γὰρ ὁ αὐτὸς Σέλευκος ἀπὸ Πέλλας, τῆς πόλεως Μακεδονίας. Ἐποίησε δὲ θυσίαν, ταῦρον, καὶ τράγον· καὶ ἐλθὼν πάλιν ὁ ἀε-

B τὸς, ἐπῆρε τὰς κεφαλὰς τοῦ ταύρου, καὶ τοῦ τράγου· καὶ περιεχάραξεν ἐκ τ̃ αἵματος τὰ τείχη. Ἔκτισε δὲ καὶ ἄλλας διαφόρους πόλεις εἰς ἄλλας ἐπαρχίας, καὶ εἰς τὰ Περσικὰ μέρη, ὁ αὐτὸς Σέλευκος, πολλὰς, (ὧν ἀριθμός ἐστιν οε΄, καθὼς ὁ σοφὸς Παυσανίας ὁ Χρονογράφος συνεγράψατο· ὧντινων πόλεων καὶ τὰ ὀνόματα ἐξέθετο.) εἰς ὄνομα ἴδιον, καὶ τ̃ αὐτοῦ παίδων, [40] ὡς ἔδοξεν αὐτῷ, ὁ Σέλευκος. Ὁ δὲ σοφὸς Παυσανίας ἐξέθετο, εἰς ὄνομα τ̃ ἑαυτοῦ πατρὸς ἐθηκε τὸ ὄνομα τῆς μεγάλης Αντιοχείας ὁ αὐτὸς Σέλευκος, ἐπειδὴ καὶ ὁ αὐτοῦ πατὴρ, Αντίοχος ἐλέγετο. Οὐδεὶς δὲ κτίζων πόλιν εἰς ὄνομα τεθνεῶτος αὐτὴν καλεῖ· ἔστι γὰρ λῆρον· ἀλλ' εἰς ὄνομα ζῶντος, καὶ ἑστῶτος καλεῖ. ἥντινα

C πόλιν εἰς ὄνομα Αντιόχου, τ̃ ἰδίου αὐτοῦ υἱοῦ, ὡς προείρηται, ἐκάλεσε. Πολλὰ δὲ καὶ ἄλλα ὁ αὐτὸς σοφώτατος Παυσανίας ποιητικῶς συνεγράψατο.

Ὁ δὲ αὐτὸς Σέλευκος καὶ εἰς τ̃ Ηρακλεῖδα τήν ποτε πόλιν, νυνὶ δὲ λεγομένην Δάφνην, ἐφύτευσε τὰς Κυπαρίσσους, πλησίον τοῦ ἱεροῦ τοῦ Απόλλωνος, μετὰ τὰς φυτευθείσας Κυπαρίσσους ὑπὸ τοῦ Ηρακλέους τοῦ πλεύσαντος, τοῦ ἀνίσαντος τὴν Δάφνην εἰς ὄνομα ἑαυτοῦ, καὶ καλέσαντος αὐτὴν Ηρακλεῖδα πόλιν· αὕτη δὲ ἔξω τ̃ ἄλσους [41] ἦν κεκτισμένη, ἐπὶ τ̃ ναὸν τῆς Αθήνας· τὸ γὰρ τοῦ Απόλλωνος ἱερὸν Δαφνίου ἐλέγετο, [42] μέσον ὄντα τοῦ ἄλσους. Ὅστις Ηρακλῆς, ἐστὶν τῆς πάλης ἐξέθετο τέχνην πρῶτος.

D Καὶ λοιπὸν ἐτελεύτησεν ὁ αὐτὸς Σέλευκος ἐν τῷ Ελλησπόντῳ, ὢν ἐνιαυτῶν οβ΄. καὶ ἐτάφη ἐν Σελευκείᾳ τῆς Συρίας.

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Σελεύκου, ἐβασίλευσεν ὁ υἱὸς αὐτοῦ Αντίοχος, ὁ ἐπικληθεὶς Σωτὴρ, [43] ἔτη εἴκοσι· ὅστις Αντίοχος ἐφίλησε τ̃ ἰδίαν μητρυιὰν Στρατονίκην, τ̃ θυγατέρα Δημητρίου· καὶ ἔλαβεν αὐτ̃ γυναῖκα, ἀφ' ἧς ἔσχεν υἱοὺς δύο, Σέλευκον, ὅστις μικρὸς ἐτελεύτησε, καὶ Αντίοχον, [44] τ̃ ἐπικληθέντα Θεοειδῆ. Καὶ ἐτελεύτησεν Αντίοχος ὁ Σελεύκου, καὶ ἐβασίλευσε μετ' αὐτὸν Αντίοχος ὁ Θεοειδὴς, ἔτη ιε΄. Καὶ μετ' αὐτ̃ ἐβασίλευσεν ὁ υἱὸς αὐτοῦ, ὁ ἐκ Βερνίκης, Σέλευκος [45] ὁ Καλλίνικος, ἔτη κδ΄. καὶ Αλέξανδρος ὁ Νικάτωρ, ἔτη λς΄. καὶ

E Σέλευκος ὁ Φιλοπάτωρ, ἔτη δέκα. καὶ Αντίοχος ὁ Επιφανὴς, ἔτη ιβ΄.

Ἐπὶ δὲ τῆς αὐτοῦ βασιλείας λοιμοῦ γενομένου, καὶ πολλῶν διαφθαρέντων τῆς πόλεως, Λήϊός τις, τελεστὴς, ἐκέλευσε πέτραν ἐκ τοῦ ὄρους τ̃ ὑπεράνω τῆς πόλεως γλυφῆναι, ἔχουσαν προσωπεῖον μέγα πάνυ, ἐστεμμένον, [46] προσέχοντα ἐπὶ τ̃ πόλιν, καὶ τ̃ αὐλῶνα· καὶ γράψας ἐν αὐτῷ τινα, ἔπαυσε τ̃ λοιμικὴν θνῆσιν· ὅπερ προσω-

Digitized by Google

πεῖον [47] καλοῦσιν, ἕως τοῦ νῦν, οἱ Ἀντιοχεῖς Χαρώνιον. Ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς Ἀντίοχος, ὁ λεγόμενος Ἐπιφανὴς, ἔκτισε πρῶτον ἐν Ἀντιοχείᾳ τῇ μεγάλῃ, ἔξω τῆς πόλεως τὸ λεγόμενον βουλευτήριον, εἰς τὸ ἐκεῖσε συνάγεσθαι πάντας τοὺς συγκλητικοὺς αὐτοῦ, μετὰ τῶν πολιτευομένων, καὶ τοὺς πόλεως πάντων τῶν κτητόρων, καὶ βουλεύεσθαι, τί δεῖ γίνεσθαι περὶ τῶν ἀνακυπτόντων, καὶ τότε ἀναφέρειν ἐπὶ αὐτὸν τὰ συμφέροντα. Ἔκτισε δὲ καὶ ἄλλα τινὰ ἔξω τῆς πόλεως, καλέσας τὰ αὐτὰ μέρη εἰς τὸ ἐπώνυμον αὐτοῦ, Ἐπιφάνειαν πόλιν· μὴ κτίσας αὐτῇ τεῖχος, ἀλλ᾽ ὅπως ἂν ἡ οἴκησις αὐτῆς ἐπὶ τὸ ὄρος.

Ὁ δὲ αὐτὸς Ἀντίοχος ὁ Ἐπιφανὴς ἠγανάκτησε κατὰ Πτολεμαίου βασιλέως Αἰγύπτου, διότι τέλη ἀπῄτησε τοὺς ἐκ τῆς ὑπ᾽ αὐτὸν οὔσης χώρας Ἰουδαίους. Τῶν γὰρ αὐτῶν Ἰουδαίων ἐκ τῆς Παλαιστίνης ἐλθόντων ἐν Ἀντιοχείᾳ, καὶ αἰτησάντων τὸν αὐτὸν Ἀντίοχον γράψαι Πτολεμαίῳ τῷ τῆς Αἰγύπτου τοπάρχῃ καὶ βασιλεῖ, μὴ ἀπαιτεῖν αὐτοὺς τέλος, μετακομίζοντας σῖτον εἰς ἀποτροφὰς αὐτῶν, μεγάλου λοιμοῦ τότε γενομένου ἐν τῇ Παλαιστίνῃ. (ἀπὸ γὰρ τῆς Αἰγυπτιακῆς χώρας μετεκόμιζον σῖτον οἱ Ἰουδαῖοι·) ὅστις Πτολεμαῖος δεξάμενος τὰ γράμματα Ἀντιόχου, πλέον αὐτοὺς ἐκέλευσεν ἀπαιτεῖσθαι. Καὶ λοιπὸν Ἀντίοχος ὁ Ἐπιφανὴς ἐπεστράτευσε κατὰ Πτολεμαίου, διότι οὐκ ἐπείσθη τοῖς γράμμασιν αὐτοῦ· καὶ συμβολῆς γενομένης μεταξὺ αὐτῶν, ἔπεσε πλῆθος τοῦ αὐτοῦ Ἀντιόχου πολὺ, [48] καὶ φυγὼν ἀπῆλθεν ἐπὶ τὸ λιμιτόν. Τοῦτο δὲ γνόντες οἱ τῆς Ἱερουσαλὴμ Ἰουδαῖοι, ἐξάψεις ἐποίησαν, πρὸς χάριν τοῦ Πτολεμαίου, νομίσαντες τεθνάναι τὸν Ἀντίοχον, ἑαυτοὺς παρατιθέμενοι. Ὁ δὲ Ἀντίοχος ὁ Ἐπιφανὴς συνάξας πλῆθος, ἐπέρρεψε τῷ Πτολεμαίῳ, καὶ ἐφόνευσεν αὐτὸν, κόψας καὶ τὰ πλήθη αὐτοῦ. Καὶ γνοὺς περὶ τῶν Ἰουδαίων τῆς Ἱερουσαλὴμ τὸ, τί πεπράχασι κατ᾽ αὐτοῦ, ὡς συγχαρέντες τῇ αὐτοῦ ἥττῃ, ὡπλίσατο κατὰ τῆς Ἱερουσαλήμ· καὶ πολιορκήσας αὐτὴν ἐπολέμησε, καὶ παρέλαβεν αὐτὴν, καὶ κατέσφαξε πάντας· τὸν δὲ Ἐλεάζαρ τὸν ἀρχιερέα τῶν Ἰουδαίων, [49] καὶ τοὺς Μακκαβαίους, ἐν Ἀντιοχείᾳ ἀγαγὼν, κολάσας ἐφόνευσε. Καὶ καθεῖλε τὴν ἀρχιερωσύνην τῆς Ἰουδαίας, καὶ τὸ ἱερὸν, [50] Σολομῶντος ὄντα, τῶν Ἰουδαίων, ἐποίησε [51] Διὸς Ὀλυμπίου, καὶ Ἀθηνᾶς, μιάνας τὸν οἶκον χοιρείοις κρέασι· καὶ ἐκώλυσε τοὺς Ἰουδαίους τῆς πατρῴας θρησκείας, καὶ ἑλληνίζειν αὐτοὺς ἐβιάζετο, ἐπὶ ἔτη τρία.

Καὶ τελευτᾷ ὁ αὐτὸς Ἀντίοχος, καὶ ἐβασίλευσεν ὁ αὐτοῦ υἱὸς, [52] Ἀντίοχος ὁ Γλαυκὸς, ὁ λεγόμενος Ἱέραξ, ἔτη δύο.

Καὶ μετ᾽ αὐτὸν ἐβασίλευσεν [53] ὁ Δημητριανὸς, ὁ Σελεύκου, [54] ἔτη η΄. Καὶ ἐλθὼν ἐν Ἀντιοχείᾳ τῇ μεγάλῃ Ἰούδας τις ὀνόματι, Ἰουδαῖος τῷ ἔθνει, ἐδυσώπησε Δημητριανὸν τὸν βασιλέα, παρακαλέσας αὐτὸν, καὶ παρέχειν αὐτῷ τὸ ἱερὸν, καὶ τὰ λείψανα τῶν Μακκαβαίων, καὶ ἔθαψεν αὐτὰ ἐν Ἀντιοχείᾳ τῇ μεγάλῃ, ἐν τῷ λεγομένῳ Κερατίῳ· ἐν γὰρ συναγωγὴ ἐστὶ τῶν Ἰουδαίων· πρὸ μικροῦ γὰρ τῆς πόλεως Ἀντιοχείας ἐτιμωρήσατο αὐτοὺς Ἀντίοχος, ἐν τῷ ἀεὶ κλαίοντι ὄρει, κατέναντι τοῦ Κασίου Διός. Τὸν δὲ ναὸν ἁγνίσας ὁ Ἰούδας, καὶ τὴν Ἱερουσαλὴμ κτίσας, τὸ πάσχα ἐτέλεσε τῷ Θεῷ. Αὕτη β΄. ἦν τῆς Ἱερουσαλὴμ ἡ ἅλωσις, καθὼς Εὐσέβιος ὁ Παμφίλου ἐχρονογράφησε.

Μετὰ δὲ Δημητριανὸν, ἐγένετο βασιλεὺς [55] Ἀντίο-

Caput autem hunc Antiocheni, *Charonium*, uſque adhuc vocant. Idem rex Antiochus, cognomine Epiphanes, Senaculum primus Antiochenſibus extra urbem extruxit: uti in unum convenirent viri ſenatorii, Magiſtratus, Primoreſque urbis omnes; atque ibi de Reipublicæ neceſſitatibus conſulentes, ad ſe tandem referrent. Quædam etiam alia extra urbem ædificia erexit; locumque deinde, a cognomine ſuo Epiphaniam vocavit: quam tamen incolis, mœnibus nullis cinctam, reliquit.

Idem Antiochus Epiphanes infenſus fuit Ptolomæo, Ægyptiorum regi; eo quod a Judæis, regno ſuo ſubjectis, tributa exigeret. Graſſante enim per Palæſtinam fame maxima, Judæi ex Ægypto frumentum emere coacti ſunt. Antiochiam itaque profecti, Antiochum regem exoratum habuerunt, uti Ptolomæum, Ægypti regem, per literas hortaretur, uti vectigalia a Judæis non exigeret, qui non niſi in victum neceſſarium frumenta Ægypto exportabant. Ptolomæus autem, acceptis Antiochi literis, tributa a Judæis eo ſtrictius exigebat. Itaque adverſus eum arma movit Antiochus; prælioque commiſſo, ingens ex Antiochi partibus cecidit multitudo; rex autem ipſe fuga in fines ſuos evaſit. Judæi interim Hieroſolymitani his auditis, Antiochum in prælio cecidiſſe rati, Ptolomæo ſeſe dederunt; pyraſque, illi congratulantes, accenderunt. Antiochus autem Epiphanes, collecto iterum exercitu, Ptolomæum adoritur; eoque occiſo, copias ejus profligavit. Audito vero, quid contra ſe feciſſent Judæi Hieroſolymitani, cladem a Ptolomæo illatam gratulantes, in Hieroſolymas arma movit, eaſque obſidione cinxit; captas deinde vaſtavit, Judæis internecioni datis omnibus. Eleazarum autem Pontificem Maximum, & Maccabæos, Antiochiam abductos, morte multavit. Sacerdotium etiam Judæorum ſubvertit, Templumque Salomonis Jovi Olympio, & Minervæ, dicavit. Sed & Dei domum porcinis carnibus conſpurcavit; Judæis etiam interdicta religione patria, Græcorum ritus, per tres annos, eos obſervare coegit.

Mortuus deinde eſt Antiochus; poſt quem regnavit filius ejus, Antiochus Glaucus, Hierax vocatus, annis II.

Hunc excepit Demetrianus, Seleuci F. qui regnavit, annos VIII. Judæus vero quidam, nomine Judas, Antiochiam veniens, a Demetriano precibus ſuis obtinuit, ut templum ſibi iterum, & Maccabæorum concederentur reliquiæ; quas Judas in Antiochia magna ſepelivit, in loco qui dicitur, Ceratium: ubi etiam erat ſynagoga Judæorum. Hos enim prope ab urbe, e regione Jovis Caſſii, neci dederat Antiochus, in Monte ſemper lachrymanti. Judas autem repurgato Templo, urbeque inſtaurata, Paſcham Deo celebravit. Erat hæc ſecunda Judæorum captivitas: uti in Chronicis tradidit Euſebius Pamphili.

Demetriano ſucceſſit in regno An-

tiochus, Grypi nepos, filius Laodicei, Ariarathi Cappadocum regis filiæ; Et regnavit annos XI. Anno autem octavo imperii ejus Macedonici, terræ motum paſſa eſt Antiochia Magna. Accidit hoc ad horam x. diei XXI. menſis *Peritii*, ſive Februarii; anno poſt jacta a Seleuco Nicatore prima mœniorum fundamenta CLII. poſt mœnia autem abſoluta, ipſamque urbem totam, annis CXXII. Tum vero de integro reſtituta eſt, tota in melius redacta: ſicuti Domnus Chronographus ſcriptum reliquit.

Antiocho Grypi ſucceſſit in regno Antiochus Evergetes. Hic in Parthos rebellantes arma movit: cumque Parthorum plurimi in bello cecidiſſent; in gratiam deinde cum eis rediens, filiam Arſacis Parthi, adverſarii ſui, nomine Brittamen, Antiocho Cyziceno in uxorem accepit: atque hic belli finis fuit.

Poſt Antiochum vero Evergetem, regnarunt ex genere ejus reges alii IX. uſque ad Antiochum Dionicum Leproſum, Cleopatræ & Antiochidis patrem.

Temporibus autem eorum, qui Antiochum Dionicum anteceſſerunt, Romanos invaſit Epiri rex Pyrrhus; oraculo fretus, futurum eſſe, ut a muliere periret. Congreſſus itaque cum eo Curius, Conſul Romanus, bello ſuperior evaſit: Pyrrhus autem in fugam verſus, urbem quandam venit, ædificia extra muros habentem: ubi mulier quædam, tegula in caput ejus vibrata, illum occidit.

Poſtea temporibus Conſul Romanus fuit Magnus; qui & Paulus Macedonicus. Perſem hic, Macedonum regem, bello interfecit; Macedoniamque ipſam Romano ſubjugavit imperio. Hujus meminit in Hiſtoria ſua Catilinaria Saluſtius; ubi concionem a Cæſare habitam recitat. Poſt hæc regioni ſuæ imperavit Perſes Epirota, Theſſaliæ regulus, navalibus pugnis celebris. Hujus etiam in Hiſtoria ſua, in Græcam linguam traducta, meminit Eutropius, Romanorum Hiſtoriographus. Ejuſdem etiam mentionem fecit Palæphatus. Hunc itaque bello devictum, neci dedit Lucius Paulus, Conſul Romanus.

Illis temporibus, bellum cum Romanis geſſit, per annos XX. Hannibal quidam, Afrorum Rex; quo tempore, Regibus dudum exactis, Romana Reſp. a Conſulibus adminiſtrata eſt. Hic potiorem Italiæ partem, bello ſubactam, vaſtavit; interfecto etiam Paulo illo, de quo ſuperius. Senatus itaque Romanus Conſulem deſignavit Scipionem illum magnum; virum certe in omnibus, maxime vero in bellis clarum. Scipio hic, interim dum in Italia moras trahebat Hannibal, magnis inſtructus copiis, in Africam, Hannibalis patriam, maturavit iter: ubi regionibus undique vaſtatis, Carthaginem ipſam, ubi regnabat Hannibal, incendio dedit: & abductis incolis omnibus, ipſum etiam Senatum Carthaginenſem captivum Romam abduxit.

Αχος, ὁ ἔγγονος τȣ̃ Γρύπου, υἱὸς Λαοδίκης, θυγατρὸς Ἀριαράθου, βασιλέως Καππαδόκων, ἔτη θ'. Καὶ ἔπαθε τότε ὑπὸ θεομηνίας Ἀντιόχεια ἡ μεγάλη, τῷ ὀγδόῳ ἔτει τῆς βασιλείας αὐτȣ̃, ἐπὶ τῶν αὐτῶν Μακεδόνων, μετὰ τὸ ἐξ ἀρχῆς τεθῆναι θεμέλιον τείχους ὑπὸ Σελεύκου τȣ̃ Νικάνορος, [56] μετ' ἄλλα ἔτη ρνβ', ὥραν ἡμερινὴν ι', μηνὶ Περιττίῳ τῷ καὶ Φιβρουαρίῳ, κα'. Καὶ ἀνενεώθη πᾶσα, (καθὼς Δόμνος ὁ χρονογράφος συνεγράψατο·) μετὰ δὲ τὸ πληρωθῆναι τὰ τείχη, καὶ τὴν πόλιν πᾶσαν, μετὰ ρκβ'. ἔτη ἔπαθε, καὶ βελτίων ἐγένετο.

Μετὰ δὲ Ἀντίοχον, ἔγγονον τȣ̃ Γρύπου, ἐβασίλευσεν [57] Ἀντίοχος ὁ Εὐεργέτης· ὅστις ἐτυραννήθη ὑπὸ
B Πάρθων, καὶ ἐπεστράτευσε κατ' αὐτῶν μεγάλως. Καὶ μετὰ τὸ πολλοὺς ἀπολέσθαι Πάρθους, εἰς φιλίαν ἦλθον· καὶ ἔλαβε γυναῖκα Ἀντιόχῳ τῷ υἱῷ αὐτȣ̃, τῷ λεγομένῳ Κυζικηνῷ, τὴν θυγατέρα Ἀρσάκους τȣ̃ Πάρθου, τȣ̃ τυραννήσαντος αὐτὸν, ὀνόματι Βριττάνην· καὶ ἐπαύσθη ὁ πόλεμος.

Μετὰ δὲ Ἀντίοχον τὸν Εὐεργέτην ἐβασίλευσαν [58] ἐκ τȣ̃ γένους αὐτοῦ ἄλλοι θ' βασιλεῖς, ἕως τῆς βασιλείας Ἀντιόχου τȣ̃ Διονίκους, τȣ̃ λεπροῦ, τȣ̃ πατρὸς Κλεοπάτρας, καὶ Ἀντιοχίδος.

Ἐν δὲ τοῖς χρόνοις τῆς βασιλείας τῶν πρὸ Ἀντιόχου τȣ̃ Διονίκους, τȣ̃ προειρημένου, ἐτυράννησε Ῥωμαίους ὁ βασιλεὺς, ἤτοι τοπάρχης Πύῤῥος ὁ Ἠπειρώτης, λαβὼν
C χρησμὸν, ὅτι ὑπὸ γυναικὸς ἀποθνήσκει. Καὶ συμβάλλων αὐτῷ πόλεμον ὁ Κύριος, ὕπατος Ῥωμαίων, ἐνίκησεν αὐτόν· καὶ [59] φυγὼν ὁ Πύῤῥος, ἦλθε πλησίον πόλεως, ἐχούσης ἔξω τειχῶν οἰκήματα. καὶ ῥίψασα γυνὴ κεραμίδα κατὰ τῆς κορυφῆς αὐτȣ̃, ἐφόνευσεν αὐτόν.

Μετὰ ταῦτα δὲ ἐγένετο ὕπατος Μάγνος, [60] ὁ καὶ Παῦλος, ὁ Μακεδών· [61] ὅστις ἐφόνευσεν ἐν πολέμῳ τὸν βασιλέα τῆς Μακεδονίας, ὀνόματι Πέρσην, καὶ παραλαβὼν τὴν Μακεδόνων χώραν ἐποίησεν αὐτὴν ὑπὸ Ῥωμαίους. [62] Περὶ οὗ Σαλλούστιος μέμνηται, εἰς τὴν Κατιλιναρίαν ἔκθεσιν, μνημονεύων τῆς δημηγορίας τȣ̃ Καίσαρος. Καὶ μετὰ ταῦτα βασιλεύει τῆς ἰδίας
D χώρας [63] Περσεὺς ὁ Ἠπειρώτης, ὁ ναυμάχος, καὶ τοπάρχης Θεσσαλίας· ὅντινα Περσέα ὠνόμασε τῇ ἰδίᾳ ἐκθέσει Εὐτρόπιος, ὁ συγγραφεὺς Ῥωμαίων, ἐν τῇ μεταφράσει αὐτȣ̃. Τούτου δὲ καὶ Παλαίφατος μέμνηται. Τὸν δὲ αὐτὸν Περσέα πολέμῳ ἀνεῖλε Λούκιος Παῦλος ὕπατος Ῥωμαίων.

Ἐν οἷς χρόνοις Ἀννιβαὰλ τις ὀνόματι, [64] ῥὴξ τῶν Ἀφρων, ἐτυράννησε τὴν Ῥώμην, ἐπὶ ἔτη εἴκοσιν, ἀβασίλευτον οὖσαν, διοικουμένην δὲ ὑπὸ τῶν ὑπάτων. Ὅστις τῆς Ἰταλίας πάσης τὸ πολὺ μέρος ἀπώλεσεν, ὑποτάξας πολέμοις, [65] καὶ σφάζει τὸν προειρημένον Παῦλον. Καὶ λοιπὸν προεβάλλετο ἡ σύγκλητος Ῥώμης ὕ-
E πατον δυνατὸν ἐν πᾶσι, μάλιστα δὲ ἐν πολέμοις, τὸν λεγόμενον Σκιπίωνα τὸν μέγαν. Ὅστις Σκιπίων, ἐν ᾧ διατρίβων ὁ Ἀννιβαὰλ ἐν τῇ Ἰταλίᾳ, ἔλαβε πλῆθος στρατοῦ, καὶ ἀπῆλθεν εἰς τὴν χώραν τȣ̃ Ἀννιβαὰλ, εἰς τὴν Ἀφρικὴν, καὶ ἀπώλεσεν αὐτὴν, [66] ἐμπρήσας τὴν πόλιν, ἔνθα ἦν ῥὴξ ὁ Ἀννιβαὰλ, τὴν Καρθάγεναν, καὶ αἰχμαλωτίσας αὐτὴν, καὶ λαβὼν τοὺς αὐτῆς πάντας, μετὰ τῆς συγκλήτου αὐτȣ̃, ὑπέστη εἰς τὴν Ῥώμην.

Καὶ

Καὶ τοῦτο γνοὺς ὁ Ἀννιβαὰλ, ἀπῆλθεν εἰς τὴν Βιθυνίαν, πρὸς τὸν Ἀντίοχον τὸν Νικομήδους, βασιλέα τῆς Ἀσίας· καὶ παρακαλεῖ αὐτὸν συμμαχῆσαι αὐτῷ. 67 Εἶχον δὲ, ἀπὸ Ἀλεξάνδρου τοῦ Μακεδόνος οἱ Μακεδόνες συνωμοσίας μετὰ τῶν Ῥωμαίων φιλίας, ὅτι καὶ στρατὸν ἔδωκαν τῷ Ἀλεξάνδρῳ κατὰ Δαρείου. Ὁ Ἀντίοχος ὁ τῆς Ἀσίας βασιλεὺς, πεισθεὶς τῷ Ἀννιβαὰλ, συνέμιξε, καὶ ἀπῆλθε μετ' αὐτοῦ κατὰ Ῥωμαίων, θαῤῥῶν τῷ ἰδίῳ στρατῷ, ἐκ τῆς Βιθυνίας ἐξορμήσας. Καὶ ἀκούσαντες οἱ Ῥώμης συγκλητικοὶ τοῦτο, προεβάλλοντο ὕπατον δυνατὸν, τὸν δεύτερον Σκιπίωνα, 68 τὸν ἀδελφὸν τοῦ πρώτου Σκιπίωνος· καὶ ἔπεμψαν αὐτὸν κατὰ τῶν δύο, Ἀντιόχου τοῦ βασιλέως Ἀσίας, καὶ Ἀννιβαὰλ τοῦ ῥηγὸς τῆς Ἀφρικῆς. Καὶ ἀπαντήσας αὐτοῖς συνέβαλε πόλεμον μέγαν μετ' αὐτῶν· καὶ σφαγέντων πολλῶν, 69 ἰδὼν ὁ Ἀννιβαὰλ τὴν τοῦ Σκιπίωνος δύναμιν, καὶ ὅτι τὰς ἐπάνω φέρει, ἔφυγε· καὶ 70 ἑαυτῷ παραχρυσάμενος, πιπίσας ἀπέθανε. Καὶ ἑωρακὼς ὁ Ἀντίοχος τὸν Ἀννιβαὰλ φυγόντα, ἔδωκε νῶτα, καὶ κατεδίωξεν αὐτὸν ὁ Σκιπίων, ἕως τοῦ ὄρους τῆς Ἰσαυρίας, τοῦ λεγομένου Ταύρου· καὶ ἀνελθὼν ἐκεῖ ὁ Ἀντίοχος, ἔπεμψε πρὸς αὐτὸν πρέσβεις, παρακαλῶν αὐτὸν, ὡς μηδεμίαν ἔχθραν ἔχων κατὰ Ῥωμαίων, ἀλλ' ὑπὲρ ἄλλων πολεμῶν. Καὶ ἐδέξατο αὐτὸν ὁ Σκιπίων, καὶ ἐποίησεν αὐτὸν ὑπὸ Ῥωμαίους, κατὰ γνώμην τῆς συγκλήτου Ῥώμης, πρὸς τὸ παρέχειν αὐτὸν καθ' ἕκαστον ἔτος Ῥωμαίοις 71 χρυσοῦ τάλαντα τέσσαρα, καὶ ἀργύρου, καὶ ἄλλα τινὰ, ἄχρι τῆς αὐτοῦ ζωῆς· Καὶ ποιήσας ἄριστον ὁ Σκιπίων, ἐκάλεσεν αὐτὸν, καὶ παρέσχεν αὐτῷ τὸν πρῶτον τόπον, τιμήσας αὐτὸν, ὡς βασιλέα. Καὶ μετὰ δόξης ἀνῆλθεν ὁ Σκιπίων ἐν τῇ Ῥώμῃ, καθὼς ὁ σοφώτατος Φλῶρος ὑπεμνημάτισεν ἐκ τῶν Λιβίου συγγραμμάτων.

Τῷ δὲ πεντεκαιδεκάτῳ ἔτει τοῦ προειρημένου Ἀντιόχου τοῦ Διονύσου βασιλέως τῆς Συρίας, τοῦ λεπροῦ, Τιγράνης τις, βασιλεὺς Ἀρμενίων, ἐλθὼν ἐπολέμησε τῷ αὐτῷ Ἀντιόχῳ, πόλεμον μέγαν, Καὶ νικήσας τὸν αὐτὸν Ἀντίοχον ὁ Τιγράνης, βασιλεὺς Ἀρμενίων, παρέλαβε τὴν Ἀντιόχειαν τὴν μεγάλην, καὶ τὴν βασιλείαν αὐτοῦ ἀφελόμενος πάντα παρ' αὐτοῦ ἃ εἶχε, 72 φυγόντος τοῦ αὐτοῦ Ἀντιόχου βασιλέως ἐπὶ τὰ Περσικὰ μέρη τὸν αὐτὸν Τιγράνην. Κατελθόντος δὲ ἀπὸ τῆς Ῥώμης Πομπηΐου, τοῦ καὶ Μάγνου, 73 διὰ τὸν Καίσαρα, καὶ ἐλθόντος κατὰ Κιλίκων, τυραννησάντων τῶν αὐτοῦ Πομπηΐου, καὶ νικήσαντος αὐτοῦ τοὺς Κίλικας, ἐπολέμησε καὶ τῷ Τιγράνῃ βασιλεῖ τῶν Ἀρμενίων· καὶ νικήσας αὐτὸν, παρέλαβε καὶ τὴν Ἀρμενίαν, καὶ τὴν Κιλικίαν, καὶ τὴν Συρίαν· λύσας καὶ τὰς τοπαρχίας αὐτῶν. καὶ ἐξεδίκησε τοὺς Ἀντιοχεῖς, καὶ εἰσῆλθεν ἐν τῇ αὐτῇ Ἀντιοχέων πόλει, ποιήσας αὐτὴν ὑπὸ Ῥωμαίους, 74 χαρισάμενος αὐτοῖς πολλὰ, καὶ κτίσας τὸ βουλευτήριον, 75 πεσὸν γὰρ ἦν. ἐτίμησε δὲ αὐτοὺς, ὡς ἐκ γένους Ἀθηναίους ὄντας.

Βύβλος δέ τις, στρατηγὸς δυνατὸς, (ὃς καὶ ἐν τῇ παραλίῳ Φοινίκῃ εὗρε κώμην, καὶ ἐποίησε πόλιν, τειχίσας αὐτὴν· ἣν 76 ἐκάλεσε Βύβλον, εἰς ὄνομα αὐτοῦ·) 77 οὗτος γὰρ τὸ ἄγαλμα τῆς Ἀθηνᾶς τὸ παρὰ Σελεύκου γενόμενον, 78 φοβερὸν ὄντα, καὶ τὸ ἄγαλμα τοῦ Κεραυνίου Διὸς, παρὰ τοῦ αὐτοῦ Σελεύκου γενόμενον καὶ αὐτὸ φοβερὸν, αἰτησάμενος χάριν τοὺς Ἀντιοχεῖς, ἐπῆρε, καὶ ἐν Ῥώμῃ ἔπεμψεν εἰς τὸ Καπιτώ-

A De his autem certior factus Hannibal, Bithyniam profectus eſt, ad Antiochum, Nicomedis F. Aſiæ regem: a quo auxilium adverſus Romanos petiit. Fœdera autem amicitiæ cum Romanis habuerunt Macedones, inde ab Alexandri temporibus; eo quod exercitu Romano inſtructus fuiſſet Alexander, bello Darium aggreſſurus. Antiochus vero rex Aſiæ, copiis ſuis confiſus, adjungit ſe Hannibali: atque exercitu ex Bithynia educto, contra Romanos cum eo profectus eſt. Senatus autem Romanus, hoc audito, Conſulem deſignavit Scipionem ſecundum, Scipionis prioris fratrem, virum ſtrenuum: qui miſſus a Senatu contra duos illos, Antiochum Aſiæ, & Hannibalem B Africæ reges, obviam eis proceſſit: prælioque utrinque acriter commiſſo, plurimi ceciderant. Videns autem Hannibal, quantæ eſſent Scipionis vires, & quod ubique ſuperior evaſiſſet, in fugam vertitur; & veneno hauſto, mortem ſibi conſciſcit. Antiochus autem ubi Hannibalem fugientem vidit, & ipſe terga dedit: quem Scipio inſecutus eſt Iſaurum uſque, ad montem Taurum. Quo cum veniſſet Antiochus, Scipionem per legatos exoratum habuit, uti in gratiam ſe reciperet: ut qui partes tantum alienas egiſſet; contra Romanos autem nihil hoſtile cogitaſſet. Accepit igitur eum Scipio, & ex Senatuſconſulto Romanis tributarium fe- C cit; ea ſcilicet conditione, ut quotannis, quandiu viveret, auri talenta IV. argentique totidem, præter alia quædam, perſolveret. Scipio autem convivium exhibens, Antiochum vocavit: cui etiam, tanquam Regi ſuperiorem locum conceſſit. Sic honoribus auctus Scipio, Romam reverſus eſt: uti hæc ſapientiſſimus Florus, ex Livii monumentis, memoriæ prodidit.

Decimo quinto autem anno Antiochi Dionei, Leproſi, Syriæ regis, (de quo ſuperius diximus;) Tigranes, quidam, Armeniæ rex, Antiocho eidem grave bellum intulit: & bello ſuperior factus Tigranes, Armeniæ rex, Antiochiam magnam cepit, regnumque ejus, D bona etiam quæ habuit omnia ei ademit; Antiocho ipſo in regiones Perſicas fugiente. Pompejus autem Magnus, Roma propter Cæſarem relicta; contra Cilices, Romani imperii hoſtes, cum exercitu veniens, profligatis illis, in Tigranem, Armeniorum regem, arma movit: quo devicto, Armeniam cepit; Ciliciam quoque, Syriamque: & diſſolutis eorum regnis, Antiochenos vindicavit. Antiochiam vero ingreſſus, illam Romano ſubjecit imperio. Multa etiam iis indulſit; reparato etiam, quod collapſum fuerat, foro judicii publico. Magno autem honore eos proſecutus eſt, eo quod ortum ſuum ab Athenienſibus ducebant.

Byblus autem quidam, dux in bello E ſtrenuus, (qui in maritimum Phœniciæ vicum incidens, mœnibus eum cinctum, urbem fecit, & a nomine ſuo Byblum appellavit:) hic inquam, ſtatuas illas mirandas, quas olim Seleucus Jovi Ceraunio, & Minervæ poſuerat, ab Antiochenis impetratas, Romam tranſmiſit, ibi in Capitolio collocandas: ut quæ ſpectatu admirandæ eſſent, Romanarumque Victoriarum Mo-

numenta. Statuæ autem iſtæ uſque adhuc Romæ viſuntur, hunc in modum a Byblo inſcriptæ. *Romanis gratificans, ſtatuis hiſce eos donavit populus Antiochenus.*

Antiochus vero Dionicus, ubi inaudiſſet Tigranem, Armeniorum regem, a Pompeio magno profligatum fuiſſe, Pompejum adit; & procidens ei ad pedes, rogavit, uti regnum ſibi ſuum redderet. Annuit votis ejus Pompejus: & conceſſo ei iterum Syriæ regno, Ciliciam etiam, ſuaque omnia ei reſtituit. Menſis igitur Junii die XIX. diſcedente ab Antiochia in Ægyptum Pompejo, rurſus regnavit Antiochus Dionicus Macedo.

Hiſce temporibus floruerunt Cicero, & Saluſtius ſapientiſſimi Romanorum Poetæ.

Moriturus autem Antiochus Dionicus Imperium, facultateſque ſuas omnes, Romanis legavit. Eo itaque demortuo, Romano imperio ceſſit Antiochia magna, omniſque Syria, & Cilicia; inſuper etiam quodcunque Macedones poſſederunt. Macedones itaque Antiochiæ magnæ regnarunt, Syriam, Ciliciam, aliaſque regiones ſibi ſubjectas tenentes, a Seleuco Nicatore, uſque ad hoc tempus, quo Romanis traditum eſt imperium, per annos CCLXIII.

A λιον, ὡς μεγάλης ὄντα θέας, ὡς ὑποταγέντα Ρωμαίοις. (ἅτινα ἀγάλματα ἕως τῆς νῦν εἰσί·) καὶ ἐπιγράφει· ² Δᾶμος Αντιοχείας τᾶς μεγάλης ἐτίμησε Ρωμαίοις, ἀγάλματα εὐχαριστῶν. C

Αντίοχος δὲ, ὁ Διονίσιος, βασιλεὺς, ἀκούσας τὴν τοῦ Τιγράνου, Αρμενίων βασιλέως, ἀπώλειαν, καὶ τὴν τοῦ Πομπηΐου Μάγνου κατ' αὐτοῦ νίκην, ἐλθὼν πρὸς τὸν Πομπήϊον, προσέπεσεν αὐτῷ, αἰτήσας αὐτὸν ἀναδοῦναι αὐτῷ τὴν βασιλείαν αὐτοῦ. Ὅστις ⁷⁹ Πομπήϊος παρακληθεὶς, ἀνέδωκεν αὐτῷ πάλιν τὴν βασιλείαν τῆς Συρίας, καὶ τὴν Κιλικίαν, καὶ πάντα ὅσα κατεῖχε πρώην ὁ αὐτὸς Αντίοχος. Καὶ τῇ ιθ'. τοῦ Δεσίου μηνὸς ἐξῆλθεν ἐπὶ τὴν Αἴγυπτον ἀπὸ Αντιοχείας ὁ Πομπήϊος·
B καὶ ἐβασίλευσε πάλιν ὁ αὐτὸς Αντίοχος, ὁ Μακεδὼν, ὁ Διονίκους.

Εν τοῖς αὐτοῖς οὖν χρόνοις ἦν ὁ Κικέρων, καὶ ὁ Σαλλούστιος, ⁸⁰ οἱ σοφώτατοι Ρωμαίων ποιηταί.

Ο δὲ βασιλεὺς Αντίοχος ὁ Διονίκους, μέλλων τελευτᾷν, κατέλιπε πάντα τὰ ὑπ' αὐτὸν Ρωμαίοις, ⁸¹ μετὰ τῶν ὑπαρχόντων αὐτοῦ. Μετὰ οὖν τὴν τελευτὴν Αντιόχου τοῦ βασιλέως, γέγονεν ἡ Αντιόχεια ἡ μεγάλα ὑπὸ Ρωμαίους, καὶ πᾶσα ἡ χώρα τῆς Συρίας, καὶ Κιλικίας, καὶ ὅσα κατεῖχον οἱ Μακεδόνες. Εβασίλευσαν οὖν Αντιοχείας τᾶς μεγάλης, ἤτοι τῆς Συρίας, καὶ Κιλικίας, καὶ ἄλλων χωρῶν οἱ Μακεδόνες, ἀπὸ Σελεύκου τοῦ Νικάτορος, ἕως οὗ ἐδόθη Ρωμαίοις ἡ βασιλεία, ⁸² ἔτη σξγ'.

LIBER NONUS.

De Temporibus Conſulum Romanorum.

ΛΟΓΟΣ ΕΝΝΑΤΟΣ.

ΚΡΟΝΩΝ ΥΠΑΤΩΝ ΡΩΜΗΣ.

Reſpublica Romana a Conſulibus primum adminiſtrata fuit, per annos CCCCLXIV. uſque ad Julium Cæſarem Dictatorem. Hic natus non erat, ſed, matre menſa nono mortua, diſſectaque, ex utero ejus exemtus eſt: unde Cæſar dictus, quod Romanis, *Diſſectio*, ſonat. Adultus tandem, virque ſtrenuus factus, cum Pompejo Magno, Craſſoque, Triumvir creatus eſt. Poſt Craſſum vero a Perſis captum, occiſumque, Cæſar Dictator, cum copiis ſuis, in regionibus Occidentalibus bellum proſecutus eſt: donec a Senatu, Pompejoque Magno, genero ſuo, Conſulatu, ſive Triumviratu exutus, ægre hoc ferens, in Romanos arma ſumpſit. Aſcitis itaque ſibi Romanorum hoſtibus, Senatui, Pompejoque Magno bellum intulit: Romaque occupata, Senatores omnes a medio ſuſtulit. Pompejus autem, cum Cæſari propulſando imparem ſe ſenſiſſet, relicta Italia, Regiones Orientales occupare in

C Τὰ οὖν Ρωμαίων πράγματα πρώην διῳκεῖτο ὑπὸ τῶν ὑπάτων, ¹ ἐπὶ ἔτη υξδ', ἕως Καίσαρος Ιουλίου τοῦ Δικτάτορος· ὃς οὐκ ἐγεννήθη, ἀλλὰ τῆς αὐτοῦ μητρὸς τελευτησάσης τῷ ἐννάτῳ μηνὶ, ἀνέσχισαν αὐτὴν, καὶ ἐξέβαλον αὐτὸν βρέφος, ² διὸ Καῖσαρ ἐλέγετο· (Καῖσαρ λέγεται Ρωμαϊστὶ ἡ ἀνατομή.) Ανατραφεὶς δὲ, καὶ ἀνδρεῖος γενόμενος, προεβλήθη Τριομβυράτωρ μετὰ Πομπηΐου Μάγνου, καὶ Κράσσου· ὑπὸ γὰρ τῶν τριῶν τούτων ἐδιῳκεῖτο τὰ Ρωμαίων. Ο δὲ Καῖσαρ ὁ Δικτάτωρ, μετὰ τὸ φονευθῆναι τὸν Κράσσον, ³ παραληφθέντα ὑπὸ Περσῶν πολέμῳ ἐν τοῖς Περσικοῖς μέρεσιν, ἔμεινε πολεμῶν μετὰ τοῦ πλήθους αὐτοῦ ἐν τοῖς μέρεσι τῆς δύσεως. Καὶ ⁴ ἀφαιρεθεὶς τῆς ὑπατείας, ἤτοι τῆς Τριομβυρατορίας, μετὰ δοD κιμασίαν τινὰ τῆς συγκλήτου Ρώμης, καὶ Πομπηΐου Μάγνου, ⁵ τοῦ αὐτοῦ πενθεροῦ, ὁ αὐτὸς Καῖσαρ Ιούλιος λυπηθεὶς, ἐτυράννησε Ρωμαίοις· καὶ προτρεψάμενος τοὺς κατὰ Ρωμαίων πολεμίους, ἐπεστράτευσε μετὰ τῆς συγκλήτου Ρώμης, καὶ Πομπηΐου Μάγνου. Καὶ παραγενόμενος ἐν Ρώμῃ, παραλαμβάνει αὐτὴν ⁶ ἀνελὼν πάντας τοὺς συγ-

αλιτικούς. Ο δὲ Πομπήϊος ἐξελθὼν κατ' αὐτοῦ, καὶ ἑωρακὼς ἑαυτὸν μὴ δυνάσθαι πολεμῆσαι αὐτῷ, καταλιπὼν τὰ δυτικὰ μέρη, ἐπὶ τὴν ἀνατολὴν ἐξώρμησε, βουλόμενος διαρπάσαι τὰ αὐτὰ μέρη. Ο οὖν Ιούλιος Καῖσαρ ὁ Δικτάτωρ μετὰ αὐθεντίας ἐγκρατὴς γενόμενος τῆς Ῥώμης, καὶ πάντων τῶν δυτικῶν μερῶν, ἐπεστράτευσε κατὰ Πομπηΐου Μάγνου· καὶ καταφθάσας αὐτὸν, 7 ἀνεῖλεν αὐτὸν εἰς τὴν Αἰγύπτου χώραν, καθὼς περὶ αὐτοῦ ὁ σοφώτατος Λουκανὸς συνεγράψατο. Οὗτος οὖν ὁ Καῖσαρ πρῶτος, καὶ μόνος ἐκράτησε τῶν Ῥωμαίων, μετὰ πολλοῦ φόβου· καὶ πάντα ἐξεδίκησεν. Οἱ γὰρ Μακεδόνες οἱ μετὰ Σέλευκον τὸν Νικάτορα, 8 ἀδρανεῖς ὄντες, περιεφρόνησαν τῆς Βαβυλωνίας χώρας, συγχωρήσαντες τοῖς Πέρσαις ποιεῖν ἑαυτοῖς βασιλέα.

Ομοίως δὲ καὶ τοῖς Ιουδαίοις παρεχώρησαν λαβεῖν ἀπὸ τῆς συγκλήτου Ῥώμης 9 τετραρχίας βασιλείας.

Εν τοῖς αὐτοῖς οὖν χρόνοις Λίβιος, ὁ σοφὸς Ῥωμαίων ὑπάρχων ἱστορικὸς, ὃς ἐξέθετο πολλὰ περὶ Ῥωμαίων.

Ο δὲ Καῖσαρ Ιούλιος ὁ Δικτάτωρ, ὅ ἐστι, μονάρχης, μετὰ τοῦτο τῶν πάντων ἐκράτησεν ἐν ὑπερηφανίᾳ, καὶ τυραννίδι, 10 ἐπὶ ἔτη ιη'. Ος τις καὶ 11 τὸ Βίσεξτον ἐφεῦρε, καὶ νόμους Ῥωμαίοις ἔδωκε, καὶ μῆνας ἐπωνόμασε Ῥωμαίοις· καὶ ὑπάτους δὲ αὐτὸς προεβάλετο καθ' ἕκαστον ἔτος, ὡς ἠβούλετο.

Εν δὲ τῷ αὐτῷ καιρῷ Βεργίλλιος, ὁ σοφὸς Ῥωμαίων ποιητὴς, συνεγράψατο τὴν τοῦ Αἰνείου ἱστορίαν, καὶ τῆς Διδοῦς τῆς ἐκ Φοινίκης καταγομένης, καὶ τὸν δούρειον ἵππον καὶ τῆς Τροίας τὴν ἅλωσιν.

Καὶ εὐθέως ἐμηνύθη ἡ παρουσία Ιουλίου Καίσαρος Δικτάτορος, ὅ ἐστι, μονάρχου, τοῦ τυραννήσαντος, καὶ παραλαβόντος τὴν Ῥώμην, καὶ φονεύσαντος τὴν σύγκλητον, καὶ γενομένου μονάρχου. Καὶ κατέφθασε τὸ πρόθεμα ἐν Αντιοχείᾳ τῇ πόλει, τῇ ιβ' τοῦ Αρτεμισίου, τοῦ καὶ Μαΐου μηνὸς, 12 τῆς μετὰ ταῦτα ἐπινεμήσεως. καὶ προετέθη ἐν Αντιοχείᾳ ἡ ἐλευθερία αὐτῆς, ὅτε ἐγένετο ὑπὸ Ῥωμαίους, τῇ εἰκάδι τοῦ Αρτεμισίου μηνὸς, πεμφθεῖσα παρὰ τοῦ αὐτοῦ Καίσαρος Ιουλίου. Τὸ οὖν ἤδικτον προετέθη, περιέχον οὕτως. Εν Αντιοχείᾳ τῇ μητροπόλει, ἱερᾷ καὶ ἀσύλῳ, καὶ αὐτονόμῳ, καὶ ἀρχούσῃ, καὶ προκαθημένῃ τῆς ἀνατολῆς, Ιούλιος Γάϊος Καῖσαρ, καὶ τὰ λοιπά. 13 Καὶ εἰσῆλθεν ὁ αὐτὸς Ιούλιος Καῖσαρ ὁ Δικτάτωρ ἐν Αντιοχείᾳ, τῇ κγ' τοῦ Αρτεμισίου μηνός· καὶ ἔκτισε βασιλικὴν, ἣν ἐκάλεσε τὸ Καισάριον, κατέναντι τοῦ ἱεροῦ τοῦ Αρεως, τοῦ μετακληθέντος Μακέλλου· στήσας ἐκεῖ στήλην χαλκῆν τῇ τύχῃ Ῥώμης. Εκτισε δὲ ὡσαύτως καὶ ἄνω εἰς τὴν καλουμένην ἀκρόπολιν, εἰς τὸ ὄρος τῆς αὐτῆς Αντιοχείας τῆς μεγάλης, δημόσιον λουτρὸν τοῖς αὐτοῖς ἀκροπολίταις, εἰσαγαγὼν τὸ ὕδωρ ἀπὸ τῶν λεγομένων ὑδάτων τῆς Λαοδικηνῆς ὁδοῦ, διὰ τῆς παρ' αὐτοῦ κτισθείσης ἀγωγοῦ. Εκτισε δὲ ἐκεῖ 14 ἄνω καὶ μονομάχιον, καὶ θέατρον· ἀνενέωσε δὲ καὶ τὸ Πάνθεον, 15 μέλλον συμπίπτειν, ἀνεγείρας τὸν βωμόν.

Καὶ ἐν Αλεξανδρείᾳ τῇ μεγάλῃ ἀπελθὼν, ἔκτισεν ἐκεῖ ὁ αὐτὸς Καῖσαρ, εἰς ὄνομα τοῦ ἰδίου αὐτοῦ υἱοῦ, οὗ ἔσχεν ἀπὸ Κλεοπάτρας, ἧς ἐφίλησεν, ὡς εὐπρεποῦς οὔσης· (ἥν τινα εὗρεν εἰς τὴν Θηβαΐδα διωχθεῖσαν ὑπὸ τοῦ ἰδίου αὐτῆς ἀδελφοῦ Πτολεμαίου, λυπηθέντος πρὸς αὐτήν·) ταύτην ὁ Καῖσαρ φθείρας, ἔγκυον ἐποίησε, καὶ ἐγέννησεν υἱὸν, ὃν 16 ἐπεκάλεσε Καισάριον. Εἰς ὄνομα οὖν

A animo habuit. Dictator itaque Julius Cæſar, Romæ ipſius, totiuſque Occidentis imperio potitus; adverſus Pompejum arma movit: ipſumque in Ægypto comprehenſum, interfecit: uti de eo ſapientiſſimus Lucanus ſcriptum reliquit. Cæſar igitur iſte ſolitarium in Romanos exercuit imperium, ſummoque omnium cum timore, ſupremam rerum poteſtatem ſibi vindicavit. Macedones enim, qui Seleucum Nicatorem ſecuti ſunt, viribus diminuti, Babylonicæ regionis curam neglexerunt; regem ſibi eligendi copia Perſis inde conceſſa.

B Judæis ſimiliter, a Senatu Romano Tetrarchas, Rempublicam adminiſtrantes, accipere permiſerunt.

Temporibus hiſce floruit Livius Hiſtoricus, qui res geſtas Romanorum pluribus conſcripſit.

Poſt hæc Julius Cæſar Dictator, ſive Monarcha, per annos XVIII. imperium, ſummo cum faſtu, tenuit. Biſſexti his Romanis auctor fuit: quibus etiam & Leges dedit, Menſiumque appellationes novas: Conſules etiam ipſe, pro libitu ſuo, quotannis deſignavit.

Hoc tempore Virgilius, ſapiens Romanorum Poeta, Æneæ, & Didonis Phœniciæ hiſtoriam, Equum item Ligneum, captamque Trojam, C cecinit.

Romæ itaque e Julio Cæſare Dictatore captæ, Senatorumque e medio ſublatorum, imperiique ſibi erepti fama ſtatim percrebuit: menſis autem Artemiſii, ſive Maii XII. Indictione, quæ deinceps prima vocabatur, Antiochiæ facta eſt ejuſdem Promulgatio. Die autem XX. ejuſdem Menſis, Antiochiam urbem, quum Romanis ſubjecta eſſet, Julius Cæſar, miſſo Edicto ſuo, liberam eſſe juſſit. Verba autem Edicti ſic ſe habent. *In Antiochia Metropoli, ſacroſancta, inviolabili,* D *libera, principe, Orientiſque Præſide, Julius Cajus Cæſar, &c.* Maii autem XXIII. idem Julius Cæſar Dictator Antiochiam venit: ubi Baſilicam extruxit, quam a nomine ſuo Cæſarium, vocavit; e regione templi Martis, Macelli poſtea vocati, poſitam; æreamque ibi ſtatuam erexit, Fortunæ urbis Romæ. Condidit etiam ad Acropolim, quam vocant, in eminentiore Antiochiæ magnæ parte ſitam, Balneum publicum, in ejuſdem incolarum uſum; aqua, a fontibus Viæ Laodicenæ dictis, per aquæductum a ſe extructum, illuc perducta. Condidit etiam ibidem Gladiatorium, & Theatrum; Pantheum item, ruinam E promimum, inſtauravit; ara etiam excitata.

Inde Alexandriam magnam profectus, Cæſarium etiam, a nomine ſui ex Cleopatra filii, ibidem extruxit. Cum enim Thebaidi in Cleopatram, a fratre ſuo Ptolomæo ira in eam accenſo, expulſam, forte incidiſſet; amore ejus (forma enim erat venuſta) correptus, compreſſit ipſam, filiumque ex ea hebuit, quem

Cæſarium appellavit. Ptolomæo deinde Cleopatræ fratre, regno Ægyptiorum pulſo; Eunuchis etiam illis duobus, qui Ptolomæo Cleopatræ Thebaidem relegandæ auctores fuerunt, interfectis; ei Ægyptiorum regnum conceſſit. Filius vero Cæſaris, & Cleopatræ, parvulus interiit.

Cæterum Romam reverſus Cæſar, a Bruto ſecundo, aliiſque conjuratis ex Senatoribus, occiſus eſt: Chryſaurico, & Antonio iterum Coſſ. Incipit igitur Æra Antiochena, in illuſtrem urbis ejus memoriam, a C. Julii Cæſaris anno I.

C. Julio Cæſare defuncto, Senatus Romanus Auguſtum Octavianum, Cæſaris cognatum, & Antonium, Sororis Auguſti maritum, & Lepidum delegit; qui Triumviri creati, Remp. Romanam adminiſtrarunt, Conſuleſque quotannis deſignarunt.

Anno autem Auguſti Octaviani Triumviratus decimo quinto, Ægyptii rebellare cœperunt. Cleopatra etiam, Alexandriæ Pharo magna, in inſula quam vocant *Ardente*, duobus milliaribus ab Alexandria diſtante, constructa, intercapedinem totam, opere Dexiphanis Cnidii Mechanici, terra, lapidibuſque ingeſtis, ſiccavit; fecitque, ut per mare ipſum (ſtupendum plane opus!) ceu per continentem, hominibus, jumentiſque, ad inſulam uſque liber pateret aditus. Cæterum cum Cleopatram, Ægyptioſque, rebellionem moliri, Romani accepiſſent: Antonius, exercitu inſtructus, contra Cleopatram, & Ægyptios, oraſque Perſicas, eo quod Orientem perturbabant, miſſus eſt. Is itaque maximis cum copiis in Ægyptum deſcendit; Alexandriaque obſidione cincta, urbis deditionem a Cleopatra poſtulabat. Illa vero Antonio antea, cum Cæſarem in Ægyptum comitatus eſt, ſatis nota, literis adulatoriis eum ſollicitavit; ſuique amore tandem captum, ſibique ſubditum habuit. Erat autem Cleopatra ſtatura curta, forma vero præcellente, ingenioque ſubtili. Antonium itaque, exercitumque ejus in urbem recipiens, ipſum ſibi accepit conjugem; novique deinceps eam fecit Antonius Imperii conſortem; uxore priore, Auguſti ſorore, ſpreta, repudiataque. Antonius deinde, coactis undique copiis quas potuit maximis, Perſis quoque in belli ſocietatem, liberis ſuis pollicitationibus adductis; confectis plurimis navibus, claſſem ſibi adornat. Alexandria vero, una cum Cleopatra, ſolvens, in Romanas ditiones impetum fecit: urbiſque ipſius potiundæ ſpe fretus, per Epirum regionem curſum ſuum duceret inſtituit.

Auguſtus autem cognito Antonii, & Cleopatræ conſilio; & urbis conſervandæ, ſororiſque, ob Antonio ſpretæ, vindicandæ cauſa, & ipſe arma ſumit. Delecto itaque ſibi Duce ex Senatoribus M. Agrippa, viro ſtrenuo, ſororeque Octavia ei in uxorem data, Roma relicta, cum ex-

A τῷ ἰδίῳ υἱῷ καὶ τὸ Καισάρειον ἔκτισεν ὁ αὐτὸς Ἰούλιος ὁ Καῖσαρ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ τῇ μεγάλῃ. Καὶ ἐκβαλὼν τὸν ἀδελφὸν αὐτῆς Πτολεμαῖον ἐκ τῆς βασιλείας τῶν Αἰγυπτίων, ἔδωκεν αὐτῇ τὴν βασιλείαν Αἰγυπτίων· φονεύσας δὲ τοὺς δύο εὐνούχους, τοὺς εἰσάξαντας τὸν Πτολεμαῖον εἰς Θηβαΐδα ἐξορίσαι τὴν Κλεοπάτραν. Ὁ δὲ υἱὸς τῆς Κλεοπάτρας, καὶ τοῦ αὐτοῦ Καίσαρος, ἐτελεύτα μικρός.

Ἐν δὲ τῇ Ῥώμῃ ἐλθὼν ὁ αὐτὸς Καῖσαρ ἐσφάγη ὑπὸ τοῦ δευτέρου Βρούτου, καὶ ἄλλων μετ' αὐτοῦ συμποιησαμένων συγκλητικῶν, [17] ἐπὶ τῆς ὑπατείας Χρυσαυρίκου, καὶ Ἀντωνίου τὸ δεύτερον. Χρηματίζει οὖν ἡ μεγάλη Ἀντιόχεια, κατὰ τιμὴν, ἔτος πρῶτον ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ Καίσαρος Γαΐου Ἰουλίου.

B Μετὰ δὲ τὸν Καίσαρα Γάϊον Ἰούλιον, ἐπελέξατο ἡ σύγκλητος Ῥώμης τὸν Αὔγουστον Ὀκταβιανὸν, τὸν συγγενῆ τοῦ Καίσαρος, καὶ τὸν Ἀντώνιον, [18] τὸν τοῦ Αὐγούστου γαμβρὸν ἐπ' ἀδελφῇ, καὶ τὸν Λεπίδιον, καὶ ἐγένοντο οἱ τρεῖς Τριουμβυράτορες· καὶ αὐτοὶ διῴκουν τὰ Ῥωμαίων πράγματα, προβαλλόμενοι κατ' ἔτος ὑπάτους.

Τῷ δὲ πεντεκαιδεκάτῳ ἔτει τῆς Τριουμβυρίας τοῦ αὐτοῦ Αὐγούστου Ὀκταβιανοῦ, τυραννησάντων τῶν Αἰγυπτίων, καὶ τῆς Κλεοπάτρας, τῆς ἀνιστάσης [19] ἐν Ἀλεξανδρείᾳ τὴν μεγάλην τὸν φάρον εἰς τὴν νῆσον [20] τὴν λεγομένην Καῖσαν, κατέναντι Ἀλεξανδρείας, [21] ἀπὸ μιλίων δύο, καὶ προχωσάσης γῆν, καὶ λίθους εἰς τὴν θάλασσαν ἐπὶ τοσοῦτο διάστημα, εἰς τὸ βαδίζεσθαι τὴν θάλασσαν, ἕως τῆς νήσου αὐτῆς, καὶ τὴν φάρα, ὑπὸ ἀνθρώπων, καὶ ἀλόγων. (ὅπερ φοβερὸν ἐποίησεν ἔργον ἡ αὐτὴ Κλεοπάτρα, [22] διὰ Δεξιφάνους Κνιδίου μηχανικοῦ, ὡς τὴν θάλασσαν ἐποίησε χθόνα.) Τῆς δὲ τυραννίδος τῶν Αἰγυπτίων, καὶ τῆς Κλεοπάτρας βασιλίσσης αὐτῶν γνωσθείσης Ῥωμαίοις, ἐξῆλθεν ἀπὸ Ῥώμης Ἀντώνιος, [23] ὁπλισάμενος κατὰ τῆς Κλεοπάτρας, καὶ τῶν Αἰγυπτίων, καὶ ἐπὶ τὰ Περσικὰ μέρη, [24] ὅτι ἐτάραττον τὴν ἀνατολήν. Καὶ κατῆλθεν ἐπὶ τὴν Αἴγυπτον μετὰ πολλῆς δυνάμεως στρατευμάτων ὁ Ἀντώνιος, καὶ φθάσας Ἀλεξάνδρειαν τὴν μεγάλην, περιεκάθητο πολιορκῶν αὐτὴν δηλώσας τῇ Κλεοπάτρᾳ δοῦναι τὴν πόλιν· [25] ἤδει γὰρ αὐτὴν πρώην, μετὰ τοῦ Καίσαρος Ἰουλίου ἐπὶ τὴν D Αἴγυπτον ἐλθών. Ἡ δὲ Κλεοπάτρα ἀντεδήλωσεν αὐτῷ, [26] ὑπονοθεύσασα αὐτὸν, ὡς ἐρῶσα αὐτοῦ. Ὁ οὖν Ἀντώνιος ἀπατηθεὶς, καὶ ἔρωτι βληθεὶς, ἐφίλησεν αὐτὴν, καὶ ὑπετάγη αὐτῇ. Ἦν δὲ κονδοειδὴς ἡ Κλεοπάτρα, εὐπρεπὴς δὲ πάνυ, [27] καὶ μυστική. Καὶ δεξαμένη τὸν Ἀντώνιον ἐν τῇ πόλει, καὶ τὰ πλήθη αὐτοῦ, [28] ἐγαμήθη αὐτῷ. Καὶ λοιπὸν ὁ αὐτὸς Ἀντώνιος λαβὼν αὐτὴν γυναῖκα, ἐτυράννησεν ἅμα αὐτῇ Ῥωμαίους. Καὶ καταφρονήσας, καὶ ἀποταξάμενος τῇ αὐτοῦ γυναικὶ, τῇ ἀδελφῇ τοῦ Αὐγούστου Ὀκταβιανοῦ, καὶ συναγαγὼν ἄλλο πλῆθος πολὺ, προτρεψάμενος δὲ καὶ Πέρσας, καὶ πολλὰ αὐτοῖς συνταξάμενος [29] ποιήσας πλοῖα δρομώνων πολλῶν· καταπλεύσας ἀπὸ Ἀλεξανδρείας, ὥρμησε κατὰ Ῥωμαίων, μετὰ E τῆς Κλεοπάτρας, παραλαβεῖν τὴν αὐτὴν Ῥώμην βουλόμενος, διὰ τῆς λεγομένης Ἠπείρου χώρας, θέλων ἀνελθεῖν ἐν Ῥώμῃ.

Καὶ γνωσθείσης τῆς τοιαύτης τυραννίδος Ἀντωνίου καὶ τῆς Κλεοπάτρας ἐν τῇ Ῥώμῃ, εὐθέως ὁ αὐτὸς Ὀκταβιανὸς ὡπλίσατο κατ' αὐτῶν, καὶ διὰ τὴν ἀπώλειαν τῆς αὐτοῦ ἀδελφῆς· ὅτι περιεφρόνησεν αὐτὴν ὁ αὐτὸς Ἀντώνιος. Καὶ ἔλαβεν ὁ αὐτὸς Αὔγουστος στρατηγὸν δυνατὸν, ἐκ τῆς συγ-

κλήτω ἐπιλεξάμενος Μάρκον Ἀγρίππαν ὀνόματι. καὶ ἐζεῦξεν αὐτῷ τὴν ἑαυτοῦ ἀδελφὴν Ὀκταβίαν. Καὶ ὥρμησεν ἀπὸ τῆς Ῥώμης, ἅμα τῷ αὐτῷ Ἀγρίππᾳ στρατηγῷ, [30] καὶ στρατιωτικῶν δυνάμεων αὐτοῦ. καὶ φθάσας τὴν Ἤπειρον χώραν, εἰς τόπον λεγόμενον Λευκάτην, συνέκρουσε τῷ Ἀντωνίῳ καὶ τῇ Κλεοπάτρᾳ πόλεμον ναυμαχίας μέγαν, καθὼς Βιργίλλιος ὁ σοφὸς, ἐν τῇ αὐτοῦ Ἀσπιδοποιΐᾳ συνεγράψατο, εἰς τὸν ὄγδοον αὐτοῦ λόγον. Τὸ δὲ πλῆθος τῶν ἀμφοτέρων στρατευμάτων ἐσκέπασε τὴν γῆν, καὶ τὴν θάλασσαν. καὶ ἐσφάγη τοῦ Ἀντωνίου καὶ τῆς Κλεοπάτρας πλῆθος ἐν τῇ Ναυμαχίᾳ, [31] ὥστε τὰ ὕδατα τῆς θαλάσσης αἵμασι μεγίστα κυμάτων, καὶ μόνον, φαίνεσθαι. Καὶ νικήσας ὁ Αὔγουστος Ὀκταβιανὸς, [32] ἐφόνευσε τὸν Ἀντώνιον· τὴν δὲ Κλεοπάτραν παραλαβὼν, καὶ δήσας, ἐθριάμβευσε· κελεύσας αὐτὴν φυλαχθῆναι, 13 εἰς τὸ ἀπενεγκεῖν ἐν τῇ Ῥώμῃ αἰχμάλωτον, καὶ πομπεῦσαι· Ἥτις Κλεοπάτρα ἀπεχρήσατο ἑαυτῇ· [33] ἀπὸ ἀσπίδος κρυβεῖσα, ἐπλάσατο· ἐβάσταζε γὰρ ἀσπίδας, καὶ ἄλλα ἑρπετὰ, εἰς τὰ πλοῖα, διὰ τὸν πόλεμον· ὡς φυλάττεται ὑπὸ στρατιωτῶν, κρύφα δηχθεῖσα ὑπὸ ἀσπίδος, τελευτᾷ, διὰ τὸ μὴ ζῶσαν αὐτὴν ἀπενεχθῆναι ἐν τῇ Ῥώμῃ. Μετὰ δὲ τὴν τελευτὴν αὐτῆς, ἀπηνέχθη τὸ λείψανον αὐτῆς [34] ἐν τῇ Ῥώμῃ σμυρνισθὲν, πρὸς θεραπείαν τῆς ἀδελφῆς τοῦ αὐτοῦ Αὐγούστου Ὀκταβιανοῦ· καθὰ Θεόφιλος ὁ σοφὸς χρονογράφος συνεγράψατο. Οἱ δὲ ἐκθέμενοι τὰ πάτρια Ἀλεξανδρείας τῆς μεγάλης, τὴν Κλεοπάτραν ἐν [35] Αἰγύπτῳ εἶπον ληφθεῖσαν καὶ ἄλλα δέ τινα, [36] μὴ συμφωνοῦντα τοῖς Ῥωμαίων συγγραφεῦσι.

A ercitu contra Antonium movit. Cumque Leucatem, Epiri promontorium, appuliſſet; cum Antonio & Cleopatra navali prælio congreſſus eſt: ſicuti Virgilius ſapiens, in Clypei deſcriptione, (Æneidos) libro octavo tradidit. Ea vero erat utriuſque exercitus militum multitudo, ut terra, mareque eiſdem operiretur. Ex Antonii autem & Cleopatræ partibus tanta fuit ſtrages, ut cæſorum ſanguine ipſum mare cruentatum penitus videretur. Auguſtus vero victoria potitus, Antonium interfecit: Cleopatram autem captivam habens, & in vincula conjiciens; in Triumphum ſuum, Romæ celebrandum, aſſervari juſſit. Cæterum illa, dum Militum eſſet ſub cuſtodia, cavans ſibi ne viva Romam deportaretur; aſpidi (horum enim, aliorumque id genus ſerpentum copiam, in bellum profectura ſibi comparaverat) occulte ſeſe mordendam præbens, ſpontaneam ſibi conſcivit mortem. Attamen corpus ejus mortuum, unguentis conditum, læſæ Octaviæ placandæ cauſa, Romam delatum eſt: uti Theophilus ſapiens Chronographus literis mandavit. Verum Alexandrinarum rerum ſcriptores Cleopatram in Ægypto relictam fuiſſe, nonnulla item alia, a Romanis Hiſtoricis abſona, tradiderunt.

C Μετὰ δὲ τὴν τοιαύτην νίκην ὁ αὐτὸς Αὔγουστος Ὀκταβιανὸς ἅμα Ἀγρίππᾳ τῷ στρατηγῷ, [37] καὶ γαμβρῷ αὐτοῦ, ἀπὸ [38] τῆς κώμης Ἠπείρου ἐξορμήσας, καὶ ἦλθεν ὑποτάξας τὴν Αἰγύπτιον χώραν, καὶ θριαμβεύσας τὴν ἑαυτοῦ νίκην.

Poſt partam hanc victoriam, Auguſtus Octavianus, una cum Duce Agrippa, ſuo genero, Epiro ſolvens, Ægyptum perrexit: quam cum in poteſtatem ſuam redegiſſet victoriam Triumpho celebravit.

Καὶ κατιὼν μετὰ τοῦ πλήθους αὐτοῦ, ὑπέταξε τὰς ἄλλας χώρας, καταλύων [39] τὰς τοπαρχίας αὐτῶν. Ἦν δὲ ἐνιαυτῶν ιή, ὅτε Τριουμβυράτωρ ἐγένετο. [40] Ἐκράτησε δὲ ὁ τῆς Αἰγύπτου πόλεμος ἔτη πολλά.

Inde vero cum exercitu movens, aliis itidem regionibus ſubactis, principatus earum abrogavit. Annum autem agens decimum octavum, Triumvir deſignatus eſt; bellum vero Ægyptiacum per multos duravit annos.

Ὁ δὲ Αὔγουστος Ὀκταβιανὸς παρελθὼν τὴν Εὐρώπην πᾶσαν, ἐπέρασεν ἀπὸ τοῦ Βυζαντίου, ἐπὶ τὴν D Χαλκηδόνα, πόλιν τῆς Ἀσίας. Καὶ ἐποίησεν εὐθέως ἄρχοντα, ὃν ἐβουλήθη, ἐν τῇ Βιθυνίᾳ, [41] ἕνα τῶν ἰδίων αὐτοῦ ἀνθρώπων, ὀνόματι Λαῦσον· διαδεξάμενος τὸν ἰθύνοντα τὴν αὐτὴν χώραν, Δείναρον, τὸν προβληθέντα ὑπὸ τοῦ Καίσαρος, τοῦ θείου αὐτοῦ· ἦν γὰρ ἤδη ἡ Βιθυνία ἔχουσα ἄρχοντα· ἐπειδὴ πρὸ αὐτοῦ, ὁ Πομπήϊος Μάγνος ἦν λαβὼν τὴν αὐτὴν Βιθυνίαν, τελευτήσαντος Νικομήδους, τοπαρχοῦντος αὐτὴν τοῦ ὄντος ἐκ τοῦ γένους τῶν Μακεδόνων· ὅστις τελευτῶν, εἴασεν αὐτὴν Ῥωμαίοις.

Auguſtus Octavianus inde, Europam D totam prætervectus, Byzantium venit: atque inde in Aſiam trajiciens, Chalcedonem appulit; ubi Dienaro, quem Cæſar avunculus Bithyniæ præfecerat, ſummoto; ipſe ſtatim, e Ducibus ſuis, Lauſum quendam ſucceſſorem conſtituit. Bithynia enim jampridem Romanæ erat ditionis; ex quo Nicomedes rex, ex Macedonum ſtirpe oriundus, ipſam moriturus Romanis legavit: quo demortuo, Pompejo magno ceſſit ea Provincia.

Τὴν δὲ Γαλατίαν ὑπέταξεν ὁ αὐτὸς Αὔγουστος, ὁ καὶ Ὀκταβιανὸς, νικήσας Δηϊόταρον, [42] τετράρχην αὐτῆς· καὶ τειχίσας κώμην, τὴν λεγομένην Ἀρσίνην, ἐποίησε E πόλιν, [43] ἥντινα ἐκάλεσεν Ἄγκυραν· διὰ τὸ μέσον αὐτὴν εἶναι δύο θαλασσῶν, τῆς τε Ποντικῆς, καὶ τῆς Ἀσιανῆς θαλάσσης. Θυσιάσας δὲ κόρην παρθένον, ὀνόματι Γρηγορίαν, εἰς ἀποκαθαρισμὸν, ποιήσας αὐτὴν ἐπαρχίαν, ἐάσας ἐκεῖ Γάλλους στρατιώτας, διὰ τὸ φυλάττειν τὴν χώραν, καὶ τὴν πόλιν, καλέσας εἰς ὄνομα αὐτῶν καὶ τὴν ἐπαρχίαν, [44] καὶ τὸν ποταμὸν, Γάλλον.

Porro Auguſtus Octavianus Galatiam quoque, devicto Deiotaro ejus regulo, in poteſtatem ſuam redegit: Vicumque E Arſinem dictum mœnibus cingens, urbem fecit: quam quod duobus maribus, Pontico, atque Aſiano, interjaceret, Ancyram nominavit: puellaque Virgine, nomine Gregoria, in loci luſtrationem immolata, & regione in Provinciæ formam redacta, Milites ibi Gallos, regionis urbiſque in præſidium, collocat: & a nomine illorum, Provinciam ipſam, (Galatiam,) fluviumque Gallum appellavit. Ly-

diam item, Pamphiliamque, Delotaro ſubjectas, Curione Duce, cum exercitu magno in eas miſſo, in Romanorum redegit poteſtatem. Quin & Phrygiam Pacatianam, eidem ſubditam, Pacatiani ducis illuc cum exercitu miſſi ope, Romano adjecit imperio. Lycaoniam etiam, regemque ejus Lycaonem, Capnis filium, in deditionem accepit: Quem cum virum ſtrenuum eſſe percepiſſet Auguſtus, eum ſibi comitem adjunxit. Syria vero, & Cilicia jam olim, Julii Cæſaris ſub imperio, Romanæ fuerant ditionis.

Syriam vero profectus Auguſtus, Antiochiam adit; de victoria ſua adverſus Antonium, & Cleopatram, cum genere ſuo Agrippa, ibidem triumphaturus. Agrippa vero urbis Antiochiæ ſitu captus, extra urbem, ad montem, fonte ibi reperto, Balneum Publicum extruxit: quod, a nomine ſuo, *Agrippianum*, ipſe nuncupavit: hodie vero, *Ampelinum* Balneum vocatur. Condidit etiam ædificiorum ſeriem, & Balneum; vicum Agrippinam vocans. Sed & ob populi Antiocheni frequentiam, Theatri priori circo, ſecundum ſuperaddidit.

Inde vero diſcedens Auguſtus, Laodiceam, Syriæ urbem, contendit: ubi Theatro magnifico extructo, ſtatuam Marmoream ſibi erexit. Tetrapylum etiam in eadem urbe, parvulum quod erat, ubi amplum effeciſſet, columniſque marmoreis, & Muſivo adornaſſet; poſita in eodem ænea ſtatua, cum quatuor equis, ibidem quoque de victoria ſua triumphum egit.

Inde Lucullo, & Pontio ducibus, adverſus Tigranem, Phœniciæ regem, cum exercitu miſſis; ipſum profligavit, regionemque ejus Provinciam fecit. Arabiam etiam, quæ Arabi, Barbatorum Saracenorum regi paruit, ſibi, id eſt, Romano imperio ſubjugavit. Vicum etiam quendam muro cingens, Boſtram vocavit, in nomen Boſtri ducis, in Arabes a ſe miſſi. Similiter etiam & in reliquis fecit Principatibus; Cappadocia Archelai, & Judæa Herodis regno, exceptis: amplis enim illum uterque muneribus donaverat.

Herodes autem, Judææ rex, illius etiam in honorem, viam publicam extra Antiochiam urbem tranſitu difficilem, albis lapidibus ſtravit. Uterque vero principem regni ſui urbem, Cæſaris nomine, Auguſti in honorem, nominavit. Herodes rex Stratonis Turrim, antea dictam, Cæſaream Palæſtinæ: Archelaus vero rex, Mazaca quæ fuit, Cæſaream Cappadociæ vocavit. Auguſti enim, qui utrique Principatum ſuum durante eorum vita, conceſſerat, Cæſar avunculus fuit.

A Palæſtina, in Ægyptum progreſſus, eam ſubjugavit: cumque in Romanam ſervitutem redegiſſet, Alexandriam ingreſſus, de victoria ſua trium-

A Ὁμοίως δὲ καὶ τὴν Λυδίαν, καὶ Παμφυλίαν τὰς ἐπαρχίας ἀπὸ 45 τῆς αὐτῆς Διονυσιτέρῃ ἐπαρχομένας; παρέλαβε, καὶ ἐποίησεν ὑπὸ Ῥωμαίους· πέμψας Κυρίωνα ὀνόματι στρατηγὸν αὐτοῦ, μετὰ βοηθείας πολλῆς. 46 Φρυγίαν δὲ Πακατιανὴν, ὑπὸ τὴν τοπαρχίαν τοῦ αὐτοῦ οὖσαν, ὑπὸ Ῥωμαίους ἐποίησε· πέμψας μετὰ βοηθείας Πακατιανὸν στρατηγὸν αὐτά. Καὶ τὴν Λυκαονίαν δὲ παρέλαβε, τοπαρχουμένην ὑπὸ Λυκάονος, 47 υἱοῦ τοῦ Κάπνος, ὅστις προσέπεσε τῷ αὐτῷ Αὐγούστῳ. Καὶ προτρεψάμενος αὐτὸν ὁ Αὔγουστος, ὡς γενναῖον, ἔλαβεν αὐτὸν ἐπὶ τὴν Αἴγυπτον. Συρία δὲ, καὶ Κιλικία, πρώην, ἐπὶ τοῦ Καίσαρος Ἰουλίου, ἐγένετο ὑπὸ Ῥωμαίους.

B Καταλαβὼν δὲ ὁ Αὔγουστος τὴν Συρίαν, εἰσῆλθεν ἐν Ἀντιοχείᾳ τῇ μεγάλῃ, θριαμβεῦσαι τὴν κατὰ Ἀντωνίου νίκην, καὶ Κλεοπάτρας, μετὰ τοῦ ἰδίου αὐτοῦ γαμβροῦ Ἀγρίππα. Ὅστις Ἀγρίππας τερφθεὶς τῇ τοποθεσίᾳ τῆς πόλεως Ἀντιοχείας, ἔκτιζεν ἐκεῖ δημόσιον λουτρὸν ἔξω τῆς πόλεως, παρὰ τὸ ὄρος, εὑρὼν ἐκεῖ πηγήν· ὅπερ ἐκάλεσεν εἰς ὄνομα ἴδιον, τὸ Ἀγριππιανόν, τὸ νυνὶ λεγόμενον Ἀμπελινὸν λουτρόν. Κτίζει δὲ 48 καὶ δίαιταν οἰκημάτων, καὶ 49 βαλανεῖον, καλέσας τὴν γειτονίαν Ἀγριππιτῶν. Προσέθηκε δὲ κτίσας ἐν τῷ θεάτρῳ Ἀντιοχείας 50 ἄλλην ζώνην ἐπάνω τῆς πρώτης, διὰ τὸ πολὺν δῆμον ὁ Ἀγρίππας.

Ἐκεῖθεν δὲ ἐξελθὼν ὁ Αὔγουστος, κατέλαβε τὴν Λαο-
C δικέων πόλιν τῆς Συρίας· καὶ ἔκτισεν ἐν αὐτῇ τῇ πόλει θέατρον μέγα πάνυ, στήσας ἑαυτῷ ἐκεῖ στήλην μαρμαρίνην. Ἔκτισε δὲ ἐν αὐτῇ τῇ πόλει καὶ τὸ μέγα τετράπυλον, 51 ὂν μικρόν· καὶ κοσμήσας αὐτὸ κίοσι, καὶ μαρμάροις, ἀνοικοδομήσας, καὶ μουσώσας, ἐθριάμβευσεν ἐν αὐτῷ τὴν ἑαυτοῦ νίκην· στήσας ἐν τῷ αὐτῷ τετραπύλῳ στήλην χαλκῆν μετὰ τεσσάρων ἵππων.

Καὶ τὴν Φοινίκην δὲ ὑπέταξε· καὶ πέμψας στρατηγοὺς μετὰ βοηθείας, Λούκαλλον, καὶ Πόντιον· 52 οἵτινες ἐνίκησαν Τιγράνην, τοπαρχοῦντα αὐτῆς, καὶ ἐποίησαν αὐτὴν ἐπαρχίαν. Καὶ τὴν λεγομένην δὲ Ἀραβίαν ὑφ' ἑαυτὸν, ἤτοι ὑπὸ Ῥωμαίους ἐποίησε, στρατευομένην ὑπὸ
D Ἄραβα βασιλέως Βαρβάρων Σαρακηνῶν. Καὶ ἐτείχισε κώμην, ἣν ἐκάλεσε Βόστραν, εἰς ὄνομα Βόστρου, τοῦ πεμφθέντος ὑπ' αὐτοῦ στρατηγοῦ· καὶ τὰς λοιπὰς δὲ τοπαρχίας τῆς Καππαδοκίας, 53 τῆς τοπαρχουμένης ὑπὸ Ἀρχελάου· δίχα τῆς τετραρχίας Ἡρώδου, τοῦ τετραρχοῦντος τῆς Ἰουδαίας χώρας· ἐπειδὴ προσήνεγκαν αὐτῷ ἀμφότεροι δῶρα μεγάλα.

Ὁ δὲ Ἡρώδης, βασιλεὺς τῆς Ἰουδαίας, πρὸς τιμὴν αὐτοῦ ἐποίησε καὶ τὴν ὁδοστρωσίαν τὴν ἔξω τῆς πόλεως Ἀντιοχείας τῆς μεγάλης· (ἦν γὰρ δύσβατος·) 54 στρώσας αὐτὴν λευκαῖς πλάκαις. Ἐκάλεσαν δὲ ἀμφότεροι τοπάρχαι τὰς μητροπόλεις αὐτῶν, πρὸς τιμὴν αὐτοῦ, εἰς ὄνο-
E μα τοῦ Καίσαρος· ὁ μὲν Ἡρώδης βασιλεὺς καὶ τοπάρχης, ἐκάλεσε 55 Καισάρειαν Παλαιστίνην, τὴν πρώην λεγομένην, Στράτωνος πύργον· ὁ δὲ Ἀρχέλαος βασιλεὺς καὶ τοπάρχης, ἐκάλεσε Καισάρειαν Καππαδοκίας, 56 τὴν πρώην λεγομένην Μάζακαν. 57 Ἦν γὰρ ὁ Καῖσαρ θεῖος τοῦ αὐτοῦ Αὐγούστου, τοῦ παρεσχηκότος αὐτοῖς ἔχειν τῆς τετραρχίας τὴν βασιλείαν, ἐπὶ τῶν τῆς ζωῆς αὐτῶν χρόνων.

Καὶ ἐξορμήσας ἐκ τῆς Παλαιστίνης, παρέλαβε καὶ τὴν Αἴγυπτον· καὶ ὑποτάξας αὐτὴν εἰσῆλθεν ἐν Ἀλεξανδρείᾳ τῇ μεγάλῃ, καὶ ἐκεῖ ἐθριάμβευσε τὴν ἰδίαν νίκην· ποιή-

σας καὶ τὴν Αἴγυπτον ὑπὸ Ῥωμαίους. Καὶ ἔδωκεν ἄρχειν αὐτῶν τῶν Αἰγυπτίων ἐν Ἀλεξανδρείᾳ τῇ μεγάλῃ ἐν πρώτοις ἄρχοντα ἕνα τῶν ἰδίων αὐτοῦ ἀνθρώπων, [58] ὀνόματι Κορνήλιον Γάλλον· ὅντινι ἔδωκεν ἀξίαν Αὐγουσταλίου, τοῦ ἰδίου ὀνόματος σύμμετρον.

Καὶ ἐκ τῆς Αἰγύπτου περάσας ὁ αὐτὸς Αὔγουστος, ἀνῆλθεν ἐπὶ τὴν Ῥώμην, ὀπτιωθεὶς, καὶ ὑποστονομένος, ὡς ὑποτάξας τὸν κόσμον· καὶ τυραννήσας τὴν σύγκλητον, ἐβασίλευσεν ἀφ' ἑαυτοῦ, ἐν ὑπερηφανίᾳ ὤν· ἀνελὼν καὶ τὸν Βροῦτον, τὸν φονεύσαντα τὸν Καίσαρα, τὸν αὐτοῦ θεῖον. Ὅντινα Βροῦτον [59] φυλάττοντα τὴν Θετταλίαν μετὰ βοηθείας, πέμψας ἀπεκεφάλισεν, [60] ἐπὶ τῆς ὑπατείας Καλβισιανοῦ, καὶ Πολλίωνος· καθὼς Λουκανὸς, ὁ σοφὸς Ῥωμαίων ποιητὴς, συνεγράψατο.

Ἦν δὲ τοῖς χρόνοις τούτοις Σωσίβιός τις, Ἀντιοχεὺς συγκλητικὸς, ἀνελθὼν μετὰ τοῦ Αὐγούστου ἐν τῇ Ῥώμῃ, καὶ τελευτᾷ, καταλιπὼν τὴν πρόσοδον αὐτοῦ τῇ ἰδίᾳ πόλει εἰς τὸ ἐπιτελεῖσθαι ἐν αὐτῇ κατὰ πενταετηρίδα, τριάκοντα ἡμέρας [61] τοῦ Ὑπερβερεταίου μηνὸς, ἀγῶνας ἀκροαμάτων, καὶ θυμελικῶν σκηνικῶν πάντων καὶ ἀθλητῶν, καὶ ἱππικὸν ἀγῶνα.

Καὶ κατέφθασεν ἐν Ἀντιοχείᾳ, ἐν τῇ δευτέρᾳ παρουσίᾳ αὐτοῦ, ὁ γαμβρὸς τοῦ αὐτοῦ Αὐγούστου, Ἀγρίππας· καὶ ἐξεχόισε τοῦ παλαιοῦ ἱππικοῦ τὰ χώματα, ἅπερ εἶχεν [62] ἐκ τῶν πρώην σεισμῶν· καὶ ἐθεώρησε τὴν πολύτροπον θέαν ὁ αὐτός· καὶ θαυμάσας, ἐξῆλθεν ἐκεῖθεν. Ἔκτισε δὲ πρώην τὸ αὐτὸ παλαιὸν Ἱππικὸν, καὶ τὸ παλαιὸν παλάτιον, ἐκ τῶν ἰδίων, [63] Κοΐντος δὲ Μαρκιανὸς ῥὴξ Ῥωμαίων, κατελθὼν ἐν Ἀντιοχείᾳ τῆς Συρίας πρὸς Φίλιππον τὸν βαρύπουν, τὸν Μακεδόνα, τὸν βασιλεύοντα ἐν Ἀντιοχείᾳ, τυπῶσαι φόρους, διδόναι αὐτὸν Ῥωμαίοις.

Ἐγένετο βασιλεὺς Ῥωμαίων πρῶτος, καὶ μόνος, καὶ ἀρχιεράτης, ὁ αὐτὸς θειότατος Αὔγουστος· καὶ ἐχρημάτιζεν ἑαυτὸν οὕτως. Αὔγουστος, Καῖσαρ, Ὀκταβιανὸς, τροπαιοῦχος, σεβαστὸς, κραταιὸς, Ἰμπεράτωρ, ὅπερ ἐστὶν, αὐτοκράτωρ. Καὶ ἐβασίλευσεν ὁ αὐτὸς Αὔγουστος τὰ πάντα ἔτη νς'. τῇ δὲ θέᾳ [64] ὑπῆρχε κονδοειδὴς, λεπτὸς, ἁπλόθριξ, εὐόφθαλμος, εὔρινος.

Ἐν δὲ τῇ αὐτοῦ βασιλείᾳ ἔκτισε τὸ ἱερὸν τοῦ Διὸς ἐν τῇ Ῥώμῃ, ἀνανεώσας καὶ τὸ Καπετώλιον· ποιήσας τὰ ἀμφότερα, φοβερὰ κτίσματα.

[65] Τῷ δὲ λθ' ἔτει, καὶ μηνὶ τῷ δεκάτῳ τῆς βασιλείας αὐτοῦ, ἐθέσπισεν ἐκφωνήσας δόγμα, ὥστε ἀπογραφῆναι πᾶσαν τὴν ὑπ' αὐτὸν γενομένην γῆν, καὶ ἣν πρώην εἶχον οἱ Ῥωμαῖοι, ἐπὶ τῆς ὑπατείας Ἀγρίππου τὸ δεύτερον, καὶ Δονάτου. Καὶ ἀπεγράφη πᾶσα ἡ ὑπὸ Ῥωμαίους γῆ, διὰ Εὐμένους καὶ Ἀττάλου, συγκλητικῶν Ῥωμαίων. Εἶχε γὰρ πολὺν φόβον, ὀργίλος γὰρ ἦν πάνυ.

Μετὰ δὲ τὸ διελθεῖν τὸ μα'. ἔτος, καὶ μῆνα τὸν ἕκτον τῆς βασιλείας αὐτοῦ ἐν τῷ Δύστρῳ μηνὶ κε', ὥρας ἡμερινὰς δευτέρας, ἡμέρᾳ Κυριακῇ, εὐηγγελίσατο ἐν Ναζαρὲτ τῇ πόλει ὁ Ἀρχάγγελος Γαβριὴλ τὴν ἁγίαν παρθένον, καὶ Θεοτόκον Μαρίαν, [66] ἐν ὑπατείᾳ Κυϊντίου, καὶ Λογγίνου· [67] ἡγεμονεύοντος δὲ τῆς Συρίας Οὐιτελλίου, τοῦ καὶ προαχθέντος νεωστὶ, ὑπὸ τοῦ Αὐγούστου Καίσαρος.

phavit. Civitati autem huic primus Præfectum ex ſuis dedit, nomine Cornelium Gallum; quem & *Auguſtalis* dignitate, nominis ſui inſigni, cohoneſtavit.

Auguſtus deinde Ægypto ſolvens, Romam reverſus eſt; ſumme fretus, ob orbem domitum, & fiducia, & ſecuritate. Senatum vero ſibi habens in omnibus obedientem, pro arbitratu ſuo omnia diſpoſuit. Brutum etiam, Cæſaris avunculi percuſſorem, qui Theſſaliam armis ſumptis occupaverat, comprehenſam, capite multavit, Calviſiano, & Pollione Coſſ. uti Lucanus, ſapiens Romanorum Poeta, memoriæ prodidit.

Hac tempeſtate Soſibius quidam, Senator Antiochenſis, Romam cum Auguſto veniens, diem ſuum obiit: Teſtamento vero facultates omnes urbi ſuæ addixerat; uti ſingulis luſtris, menſe Octobri, per dies totos XXX. Ludi omnifarii, Thymelici, Scenici, Athletici, & Equeſtres, populo exhiberentur.

Agrippa vero, Auguſti gener, Antiochiam ſecundo viſens, Circum veterem, e ruderibus ruinarum prioribus terræ motibus factarum, repurgari curavit: ubi cum Ludos hoſce varios, ſumma cum admiratione ſpectaſſet, exinde diſceſſit. Circum autem hunc veterem olim condidit, Quintus Marcianus, Dux Romanus, cum Antiochiam Syriæ, vectigal Romanis pendendum Philippo Barypo, Macedoni, ad Antiochiam regnanti indicendi cauſa advenisset.

Idem diviniſſimus Auguſtus, Romanorum imperator, & Monarcha primus, Sacrorumque Antiſtes erat: Cognomenta autem iſta ſibi arrogavit. *Auguſtus Cæſar Octavianus, victor auguſtus invictus*, imperator, quod (Græcis) ſonat, *αὐτοκράτωρ*. Imperavit autem Auguſtus in univerſum annos LVI. Erat vero ſtatura curta, gracilis, capillitio lento, ac porrecto, pulchris oculis, naſo eleganti.

Eo imperante Jovis Fanum extructum eſt, Capitoliumque inſtauratum; utrumque ædificium plane ſtupendum.

Anno autem regni XXXIX. menſe X. Agrippa II. & Donato Coſſ. edicto juſſit, ut regiones omnes Imperio Romano ſubditæ, tam eæ quas ipſe ſubjugaverat, quam quas antea tenuerunt Romani, cenſerentur. Factus eſt autem iſte Cenſus, per totum imperium Romanum, ab Eumene, & Attalo, Senatorii ordinis hominibus. Magnam enim apud omnes habuit reverentiam; ut qui ad iram proniſſimus erat.

Exacto autem regni ejus anno XLI. menſeque VI. Martii XXV. hora diei II. die Dominico, Beata virgo, ac Deipara, Maria, ab Archangelo Gabriele, in urbe Nazareth, lætum nuncium accepit; Quinto, & Longino Coſſ. Vitellio autem Syriæ Præfecto, ab Auguſto Cæſare recens conſtituto.

Digitized by Google

LIBER X.

De Temporibus Auguſti Imperatoris, & Dei Incarnatione.

ΛΟΓΟΣ Ι΄.

ΚΡΟΝΩΝ ΒΑΣΙΛΕΙΑΣ ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ ΚΑΙ ΕΝΑΝΘΡΩΠΗΣΕΩΣ ΘΕΟΥ.

ANNO autem XLII. menſe IV. Auguſti imperantis, VIII. Kal. Januarias, Decembris XXV. hora diei VII. natus eſt Dominus Deus noſter, Jeſu Chriſtus, in civitate Judææ, nomine Bethleem, Hieruſolymis vicina: (erat is annus Æræ Antiochenæ XLII.) Cyrenio, viro Conſulari, Syriæ tunc temporis Præfecto, Octaviano ipſo, & Silvano Coſſ. Herode vero Judææ regnum tenente.

Numerantur ergo ab Adamo, ad Phalecum uſque, Eberi F. anni MMDXXXIII. a Phaleco vero, ad Auguſti Cæſaris regni annum XLII. anni ſunt MMDCCCCLXVII. adeo ut ab Adamo, primo homine, ad Incarnationem D. N. Jeſu Chriſti, id eſt, ad Auguſti Cæſaris Imperantis annum XLII. anni effluxerint MMMMMD.

Converſationem ſuam denique habuit in terra cum hominibus per annos XXXIII. ſicut teſtantur S. Scripturæ. Ab Adamo igitur, ad D. N. Jeſum Chriſtum in carne Crucifixum anni habentur MMMMMDXXXIII. Phalecus enim, ſecundum Moſis Prophetiam, dimidium dicitur temporis Chriſti futuri adventus. Quemadmodum enim hominem Deus die ſexto formavit, uti Moſes ſcriptis ſuis teſtatus eſt; (qui etiam & hoc addit, apud Dominum, ſcilicet, unum diem idem eſſe, ac Mille annus: die vero ſexto, ut antea diximus ex ſcriptura, Deus hominem formavit; qui deinde in peccatum lapſus eſt:) conſentaneum omnino videtur, ut ſexto etiam die Millenario in terris appareret D. N. Jeſus Chriſtus, Paſſione, & reſurrectione ſua hominem ſalvaturus. Hæc vero a ſapientiſſimis Chronographis Clemente, Theophilo, & Timotheo, inter ſe conſentientibus, accepimus. Euſebius autem Pamphili, Cæſareæ Palæſtinæ Epiſcopus, & ipſe omnium Dominum & Salvatorem, Jeſum Chriſtum, ſexto annorum Millenario, ſecundum numerum diei, quo factus eſt Adamus, apparuiſſe fatetur: 'ante impletum inquiens, ſextum Millenarium annorum terris ſeſe exhibuit Dominus Noſter Jeſus Chriſtus; uti genus humanum liberaret. Natum autem eſſe, & incarnatum anno Mundi MMMMMD. eſſe etiam paſſum, & reſurrexiſſe, inque cœlos aſſumptum anno MMMMMDXXXIII. affir-

A ΕΝ δὲ τῷ μβ΄ ἔτει, καὶ μηνὶ τῷ δ΄ τῆς βασιλείας τοῦ αὐτοῦ Αὐγούστου, ἐγεννήθη ὁ Κύριος ἡμῶν καὶ Θεὸς Ἰησοῦς ὁ Χριστὸς, τῇ πρὸ η΄ καλανδῶν [2] Ἰανουαρίων, μηνὶ Δεκεμβρίῳ κε΄, ὥρᾳ ἡμερινῇ ἑβδόμῃ, ἐν πόλει τῆς Ἰουδαίας, ὀνόματι Βηθλεὲμ, [a] πλησίον οὔσα τῆς Ἱερουσαλήμ· [3] ἔτους κατὰ Ἀντιόχειαν τὴν μεγάλην χρηματίζοντος μβ΄. ἡγεμονεύοντος τῆς Συρίας Κυρηνίου τοῦ ἀπὸ ὑπάτων, [4] ὑπατεύοντος δὲ τοῦ αὐτοῦ Οκταβιανοῦ, καὶ Σιλανοῦ, τοπαρχοῦντος δὲ, ἤτοι βασιλεύοντος τῆς Ἰουδαίας Ἡρώδου τοῦ βασιλέως.

Συνάγονται οὖν ἀπὸ Ἀδὰμ, ἕως τοῦ Φαλὲκ, υἱοῦ Ἔβερ, ἔτη ͵βφλγ΄. καὶ ἀπὸ Φαλὲκ, ἕως τοῦ μβ΄ ἔτους τῆς B βασιλείας Αὐγούστου Καίσαρος, ἔτη ͵βϡξζ΄. ὡς συνάγεσθαι ἀπὸ Ἀδὰμ τοῦ πρωτοπλάστου, ἕως τῆς κατὰ σάρκα γεννήσεως τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ τοῦ μβ΄. ἔτους τῆς βασιλείας τοῦ αὐτοῦ Αὐγούστου Καίσαρος, ἔτη ͵εφ΄.

Καὶ λοιπὸν συνανεστράφη ἐπὶ τῆς γῆς τοῖς ἀνθρώποις ὁ Κύριος ἡμῶν καὶ Θεὸς, ὡς ἐν ταῖς γραφαῖς ἐμφέρεται, ἔτη λγ΄. ὡς γίνεσθαι ἀπὸ Ἀδὰμ, ἕως τῆς τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ κατὰ σάρκα γεννήσεως, καὶ σταυρώσεως, ἔτη ͵εφλγ΄. Ὁ γὰρ Φαλὲκ, κατὰ τὴν προφητείαν φωνὴν Μωσέως, τὸ ἥμισυ λέγεται τοῦ χρόνου τῆς μελλούσης τοῦ Χριστοῦ παρουσίας. ὥσπερ γὰρ τὸν ἄνθρωπον τῇ ἕκτῃ ἡμέρᾳ ἔπλασεν, ὡς Μωσῆς ἐξέθετο. [5] (συν- C τάξας ἐν τοῖς ὑπομνήμασιν αὐτοῦ καὶ τοῦτο· καὶ ἐστὶν ἡ μία ἡμέρα Κυρίου, ὡσεὶ χίλια ἔτη· τῇ δὲ ἕκτῃ ἡμέρᾳ, ὡς προεῖπεν ἡ γραφὴ, ἔπλασεν ὁ Θεὸς τὸν ἄνθρωπον, καὶ ὑπέπεσε τῇ ἁμαρτίᾳ ὁ ἄνθρωπος·) ὡς δῆλον εἶναι, ὅτι οὕτω καὶ τῇ ἕκτῃ ἡμέρᾳ τῆς χιλιάδος, ἐπὶ τῆς γῆς ἐφάνη ὁ Δεσπότης ἡμῶν Ἰησοῦς ὁ Χριστὸς, καὶ ἔσωσε τὸν ἄνθρωπον διὰ τοῦ σταυροῦ, καὶ τῆς ἀναστάσεως· Ἅτινα συνεγράψατο Κλήμης, Θεόφιλος, καὶ Τιμόθεος, οἱ σοφοὶ χρονογράφοι, ὁμοφωνήσαντες. Ὁ δὲ θεοφιλέστατος χρονογράφος Εὐσέβιος ὁ Παμφίλου, ὁ γενόμενος ἐπίσκοπος Καισαρείας Παλαιστίνης, τῇ μὲν γὰρ ἕκτῃ χιλιάδι τῶν ἐνιαυτῶν λέγει καὶ αὐτὸς φανῆναι τὸν ὅλων σωτῆρα, καὶ Κύριον Ἰησοῦν Χριστὸν, μετὰ τὸν ἀριθμὸν τῶν ἓξ ἡμερῶν τῆς πλά- D σεως τοῦ Ἀδάμ· πρὸ τοῦ δὲ πληρωθῆναι τὸ ἑξακισχιλιοστὸν ἔτος εἶπεν, ὅτι ὤφθη ἐπὶ τῆς γῆς ὁ Κύριος ἡμῶν καὶ Θεὸς Ἰησοῦς Χριστὸς, ῥύσασθαι τὸ γένος τῶν ἀνθρώπων· καὶ ἐγεννήθη, [6] καὶ ἐνηνθρώπησε, φησὶ, τῷ ͵εφ΄. ἔτει· ἔπαθε, καὶ ἀνέστη ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς ὁ Χριστὸς, καὶ ἀνελήφθη, τῷ ͵εφλγ΄ ἔτει. Ἐν δὲ τῷ ἑξακισχιλιοστῷ ἔτει συμφωνοῦσιν ἅπαντες φανῆναι τὸν Κύριον·

ριον· ὅθεν ἂν πλεῖον, ὅθεν ἔλαττον, εἰς τὸ ς´ ἔτος εἰπὼν φανῆναι, κατὰ τὴν προφητικὴν φωνήν· καὶ μὴ ὁμοφωνοῦσιν, ἐκθέμενοι 7 περὶ τῶν ἀριθμὸν τῶν ἐνιαυτῶν· ἐν ἐσχάτοις καιροῖς ἐφάνη, ὡς ἡ θεία γραφὴ σημαίνει.

Ἐπὶ δὲ τῆς βασιλείας τοῦ αὐτοῦ Αὐγούστου Καίσαρος Σεβαστοῦ, ἔπαθεν ὑπὸ θεομηνίας πόλις τῆς Παλαιστίνης, ὀνόματι Σαλαμίνη. ἥντινα πόλιν ἐγείρας ὁ αὐτὸς Αὔγουστος, ἐπεκάλεσε Διὸς πόλιν.

Ἡρώδης δὲ ὁ τοπάρχης, ὅτε βασιλεὺς τῆς Ἰουδαίας, ἐν αὐτῷ τῷ χρόνῳ ἐδιδάχθη, ὅτι κατάσκοποι Μάγοι ἀπὸ Περσίδος εἰσῆλθον εἰς τὴν Ἰουδαίαν χώραν· καὶ ἐκέλευσεν αὐτοὺς συσχεθῆναι. ἦλθον γὰρ ἀπὸ τῆς Περσίδος Μάγοι, γνόντες, ὡς μυστικοί, διὰ τοῦ φανέντος ἀστέρος, τὴν μηνύσαντος αὐτοῖς τὴν ἀνατολὴν, 8 τὴν τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ ἐνανθρώπησιν· δῶρα φέροντες αὐτῷ, ὡς βασιλεῖ μεγάλῳ, καὶ νικητῇ. οἵτινες 9 εἰς τὴν ἀνατολὴν ἐλθόντες, ἐπηρώτων. Ποῦ ἐστιν ὁ τεχθεὶς βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων; καὶ ἐθρυλλήθησαν τοῖς Ἰουδαίοις. οἵτινες Μάγοι γνωσθέντες, συνεσχέθησαν, καὶ εἰσηνέχθησαν τῷ Ἡρώδῃ βασιλεῖ Καὶ ἐπηρώτησεν αὐτούς· Διὰ τί ἐπὶ τὴν Ἰουδαίαν χώραν ἐγένεσθε κατάσκοποι; Καὶ ἀνήγγειλαν αὐτῷ οἱ Μάγοι τὸ τοῦ ἀστέρος θαῦμα, καὶ ὅτι μέγας βασιλεὺς ἐγεννήθη τῷ κόσμῳ· καὶ ὅτι δῶρα αὐτῷ ἐνεγκόντες, παραγενόμεθα ὡς βασιλεῖ μεγάλῳ προσενέγκαι αὐτῷ ἃ ἐπιφερόμεθα δῶρα, ὡς Θεῷ. Εἴδομεν γὰρ αὐτοῦ τὸν ἀστέρα, ἐν τῇ ἀνατολῇ, καὶ ἤλθομεν προσκυνῆσαι αὐτῷ· ὁ δὲ Ἡρώδης ἀκούσας ταῦτα, ἔκθαμβος ἔμεινε, λογιζόμενος, ὅτι κατὰ Αὔγουστον Καίσαρα, ποίας ἐστὶ δυνάμεως ὁ γεννηθεὶς βασιλεύς. Ἦσαν οὖν ἐλθόντες οἱ Μάγοι ἐν Ἱεροσολύμοις, 10 ἐν ὑπατείᾳ Οὐϊνδικίου, καὶ Οὐαλλερίου. Ἠκρίβωσατο οὖν παρ᾽ αὐτῶν ὁ Ἡρώδης τὸν χρόνον τοῦ φανέντος ἀστέρος· καὶ εἶπεν αὐτοῖς τοῖς Μάγοις, ὅτι ἐὰν εὕρητε αὐτὸν, ἐλθόντες ἀπαγγείλατέ μοι, ὅπως κἀγὼ ἐλθὼν, προσκυνήσω αὐτῷ. Καὶ ἀπελθόντες οἱ Μάγοι, ὁδηγούμενοι ὑπὸ τοῦ ἀστέρος, οὗ ἑωράκασιν ἐν τῇ ἀνατολῇ, εὗρον τὸν Ἰησοῦν, καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ, ἐν Βηθλεὲμ τῇ πόλει. Καὶ πεσόντες εἰς τὸ ἔδαφος τῆς γῆς, προσεκύνησαν τῷ Σωτῆρι Χριστῷ· ἔλεγον γὰρ ἐν ἑαυτοῖς· ὅτι, τὸν μείζονα αὐτοῦ Θεὸν ὑποδεικνύει ἡμῖν οὗτος ὁ ἀστὴρ, ὃν ἡμεῖς τιμῶμεν, ὡς Θεόν. Καὶ προσενέγκαντες αὐτῷ δῶρα ἅπερ ἐβάσταζον, ὡς Θεῷ, καὶ χρηματισθέντες, δι᾽ ἄλλης ὁδοῦ, τὸ τοῦ λιμίτου, ἀνῆλθον εἰς τὰ Περσικὰ μέρη, καταφρονήσαντες τοῦ Ἡρώδου βασιλέως.

Καὶ ὡς παιχθεὶς ὁ αὐτὸς Ἡρώδης βασιλεὺς ὑπὸ τῶν Μάγων, 11 ἐθυμώθη· καὶ περιεργασάμενος ἀπὸ τῶν ἀρχιερέων τῶν Ἰουδαίων, ποῦ ὁ Χριστὸς γεννᾶται, ἔμαθε· καὶ πέμψας τοὺς στρατιώτας, ἔσφαξε πάντα τὰ νήπια ἐν Βηθλεὲμ τῇ πόλει τῆς Ἰουδαίας· καθὼς ἡ θεία λέγει γραφή. Καὶ ληφθεὶς θεΐως ὁ Ἡρώδης πάθει ἀνιάτῳ, σκωληκόβρωτος ἐγένετο καὶ ἀπέθανε· καὶ ἐγένετο βασιλεὺς, ἤτοι τοπάρχης τοῦ Ἰουδαϊκοῦ ἔθνους, Ἀρχέλαος, ὁ υἱὸς αὐτοῦ, ἔτη θ´. 12 ἐν ὑπατείᾳ Λαμία, καὶ Σιρελλιανοῦ· καθὼς ὁ σοφώτατος Κλήμης ὁ Χρονογράφος ἐξέθετο.

Ὁ δὲ Αὔγουστος Καῖσαρ Ὀκταβιανὸς, τῷ νε´. ἔτει τῆς βασιλείας αὐτοῦ, μηνὶ Ὀκτωβρίῳ, τῷ καὶ ὑπερβερεταίῳ, ἀπῆλθεν εἰς τὸ μαντεῖον, καὶ ποιήσας ἑκατόμ-

A mat idem. Utcunque igitur inter Scriptores haud convenit, de numero annorum adventus Domini, aliis plures, pauciores aliis numerantibus, in hoc tamen ſunt omnes, illum ætate Mundi ſexta, juxta dictum Propheticum, apparuiſſe. Ultimis enim temporibus veniſſe, teſtatur S. Scriptura.

Auguſti Cæſaris ſub imperio, iram divinam experta eſt Salamine, Palæſtinæ urbs. Hanc Auguſtus refecit, & Dioſpolim vocavit.

Sub hoc tempus Herodes, Judæorum rex, Magos quoſdam, Judæam explorandi cauſa adveniſſe edoctus, eos comprehendi juſſit. Magi enim hi, Myſteriorum haud ignari, cum ea ſtel-B la in oriente viſa, Chriſtum in carne veniſſe intellexiſſent; dona ſecum ferentes, eum, tanquam regem magnum, & victorem, venerari advenerant. Orientem itaque verſus curſum ſuum dirigentes, ubi natus eſſet Judæorum Rex, ſciſcitati ſunt. Fama autem eorum inter Judæos paſſim ferebatur; donec noti tandem, comprehenſique, ad Herodem regem perducerentur. Ei vero, quamobrem Judæam explorandi cauſa advenerant, interroganti, reſponderunt; ſe, ſtella mirabili in Oriente viſa monitos, Regem Magnum mundo natum eſſe, dona ei, ceu Regi Magno oblaturos, illumque ut Deum veneraturos, adve-C niſſe. His auditis, Herodes admirabundus obſtupuit, ſecum reputans, ſecundum Cæſarem quantæ poteſtatis eſſe potuerit Rex iſte. Magi autem iſti Hieroſolymas venerunt, Vindicio & Valerio Coſſ. Herodes vero tempus, quo ſtella apparuit, a Magis diligenter exquirens, dimiſit eos, dicens; ſi inveniatis eum, mihi renuncietis velem, ut & ego adiens illum venerer. Magi itaque abeuntes, & ipſam, quam in Oriente viderant, ſtellam vitæ ducem habentes, Jeſum & matrem ejus, in urbe Bethleem invenerunt. Inter ſe vero dicentes; ‘ ſtella iſta, quam nos pro Deo habemus, Deum, certe ſe majorem nobis exhibet: in ter-D ram proni cadentes, donaque, quæ attulerant, ei, ceu Deo, offerentes, Chriſtum ſalvatorem venerati ſunt. Divinitus vero admoniti, Herode Rege inſuper habito, ad limites divertentes, per avia tandem ad Perſidem evaſerunt.

Herodes ubi ſe a Magis deluſum eſſe ſenſiſſet, ira commotus eſt: curioſius itaque a Pontificibus Judæorum inquirens, ubi Chriſtus naſceretur; & Bethleem Judææ, locum eſſe edoctus; miſſis illuc militibus, infantes omnes necidedit: ſicuti ſacræ teſtantur Scripturæ. Herodes vero morbo incurabili ſtatim correptus, a vermibus exeſus interiit. Hunc in regno Judæorum excepit Ar-E chelaus, ejus filius, Lamia, & Sereliano Coſſ. regnavitque annos IX. ſicuti Clemens, Sapientiſſimus Chronographus ſcriptum reliquit.

Auguſtus vero Cæſar Octavianus, imperii ſui anno LV. menſe Hyperberetæo, ſive Octobri, Oraculum adit: factaque Hecatombe, Pythiam roga-

vit, dicendo. ‘Quis, poſt Me, Romana tenebit ſceptra? Vate vero nihil reſpondente, ſacra iterum peregit, & ſecunda vice ſciſcitatus eſt: ‘Quare, inquiens, Oraculum ſilet, nec mihi dat reſponſum? Tum demum a Pythia accepit hæc.

Me puer Hebræus, ſummi moderator Olympi,

Migrare hinc mandat, Stygiaſque revertere ad umbras.

Vade igitur, noſtram neve ultra altare fatiges.

Auguſtus itaque inde ex Oraculo diſcedens, in Capitolium venit; ubi altari excelſo erecto, ei literis Latinis inſcribi juſſit: *Hæc eſt Ara Primogeniti Dei*. Quæ Ara adhuc uſque viſitur, in Capitolio: uti ſapiens Timotheus memoriæ prodidit.

Cæſar autem Octavianus in morbum incidens, Romæ moritur, ſenex annorum LXXV. ſine prole, & ab omni labe corporis liber; ut qui non Rex ſolum, ſed & Pontifex Maximus fuit, myſteriorumque peritus.

Poſt Cæſarem Auguſtum, Imperator factus eſt Tiberius Sexto, & Sextiano Coſſ. & regnavit annos XXII. Erat vero ſtatura mediocrem ſuperante, ætate vergente, gracilis, oculis pulchris, niger, capillitio brevi, criſpoque, ſubſimus, ædificationi dedititiſſimus. Hic contra Perſas arma movebat: res vero ad pugnam non devenerunt; verum Cæſar oblatas ab iis pacis conditiones accepit.

Inde Romam reverſurus, Antiochiam magnam venit; ubi extra urbem juxta montem Silpium, porticus duas extruxit magnificas, deſuper contignatas, & ſplendide ornatas, quatuor Milliarium intervallo diſtantes inter ſe. Tetrapyla etiam contignata vicatim extruxit, quæ & marmore, & muſivo adornavit: ipſam vero urbis plateam ſtatuis, & columnis æreis ſplendidam fecit. Inſuper etiam mœnibus urbis olim a Seleuco factis, nova adjecit, intra quæ, non ſolum Porticus illas duas clauſit, ſed & montem etiam ipſum, Acropolim quoque, & Jopolim. Senatus itaque, populuſque Antiochenus, Tiberio Cæſari ſtatuam æream poſuit, ſupra columnam magnam Thebanam, in platea, inter porticus illas duas ab ipſo extructas mediam: qui quidem locus, Umbilicus urbis vocatur: ubi & oculi effigiem, lapidi inſculptam, videre eſt. Statua autem illa ibi adhuc viſitur.

Tiberius autem Cæſar, ubi intellexiſſet, Seleucum regem, caventem ſibi a torrentibus aquarum, quæ per hybernum tempus a monte exundantes reſtagnabant, monte relicto, in planicie urbem condidiſſe; & ipſe, opera uſus Ablacconia cujuſdam, ſacerdotis, & myſtæ, juxta ſtatuam ſuam, capſulam lapideam collocavit, myſtice præparatam: nempe ut Parmenii torrentis eluviones, & aquarum a Monte cataractas, hoc faſcino propelleret, ne pars illa urbis læderetur, aut Porticus a ſe extructæ averterentur. Capſulam vero hanc lapideam Antiocheni dicunt eſſe *Redemptorium* urbis ſuæ: nimirum, quod

A βίω θυσίαν, ἐπηρώτησε· Τίς μετ' ἐμὲ βασιλεύσει τῆς Ῥωμαϊκῆς πολιτείας; Καὶ οὐκ ἐδόθη αὐτῷ ἀπόκρισις ἐκ τῆς Πυθίας. Καὶ πάλιν ἐποίησεν ἄλλην θυσίαν, καὶ ἐπηρώτησε τὴν Πυθίαν τὸ, διὰ τί οὐκ ἐδόθη αὐτῷ ἀπόκρισις, ἀλλὰ σιγᾷ τὸ μαντεῖον; Καὶ ἐῤῥέθη αὐτῷ ἀπὸ τῆς Πυθίας ταῦτα.

Παῖς Ἑβραῖος κέλεταί με Θεὸς μακάρεσσιν ἀνάσσων,

Τόνδε δόμον προλιπεῖν, [13] καὶ ἄϊδος αὖθις ἱκέσθαι.

Καὶ λοιπὸν ἄπιθι ἐκ προμων ἡμετέρων.

Καὶ ἐξελθὼν ἐκ τοῦ μαντείου ὁ Αὔγουστος Καῖσαρ, καὶ

B ἐλθὼν εἰς τὸ Καπετώλιον, ἔκτισεν ἐκεῖ βωμὸν μέγαν, ὑψηλὸν, ἐν ᾧ ἐπέγραψε Ῥωμαϊκοῖς γράμμασιν. Ὁ βωμὸς οὗτός ἐστι τοῦ πρωτογόνου Θεοῦ· Ὅστις βωμός ἐστιν εἰς τὸ Καπετώλιον ἕως τῆς νῦν· καθὼς Τιμόθεος ὁ σοφὸς συνεγράψατο.

Ὁ δὲ αὐτὸς Καῖσαρ Ὀκταβιανὸς νόσῳ βληθεὶς, [14] ἐν τῇ Ῥώμῃ ἐτελεύτησε γέρων, ὢν ἐτῶν οε', [15] ἄπαις, [16] καὶ σωφρονήσας ἀπὸ σωματικῆς ἁμαρτίας· Ἦν γὰρ μυσταῖς ἀρχιερεὺς, καὶ βασιλεύς.

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Αὐγούστου Καίσαρος, ἐπὶ ὑπατείας [17] Σίξτου, καὶ Σεστιανοῦ, [18] ἐβασίλευσε Τιβέριος Καῖσαρ, ἔτη κβ'. [19] Ἦν δὲ διμοιριαῖος, γέρων, [20] λεπτακινὸς, εὐόφθαλμος, μελάγχροος, κον-

C δόθριξ, οὖλος, ὑπόσιμος, φιλοκτίστης. Ὅστις ἐπεστράτευσε κατὰ Περσῶν, καὶ μὴ πολεμήσας, ἀλλὰ παρακληθεὶς παρ' αὐτῶν πάκτα εἰρήνης ἐποίησε.

Καὶ ἀνιὼν ἐπὶ τὴν Ῥώμην, ἦλθεν ἐν Ἀντιοχείᾳ τῇ μεγάλῃ, καὶ ἔκτισεν ἔξω τῆς πόλεως ἐμβόλους δύο μεγάλους, πρὸς τῷ λεγομένῳ Σιλπίῳ, [21] ἔχοντας διαστήματα μιλίων δ', ὑπορόφους, καὶ πανθαυμαστοὺς. καὶ κατὰ ῥύμην κτίσας τετράπυλα διὰ εἰλημάτων, φιλοκαλήσας αὐτὰ μουσώσει, καὶ μαρμάροις· καὶ τὴν πλατεῖαν δὲ [22] χαλκουργήμασι, καὶ ἀγάλμασι κοσμήσας, καὶ τειχίσας τοὺς αὐτοὺς ἐμβόλους, καὶ τὸ ὄρος ἀποκλείσας ἔσωθεν, προσεκόλλησε [23] τῷ αὐτῷ τείχει τὸ νέον τῷ πα-

D λαιῷ τείχει τῆς πόλεως, τῷ ὑπὸ Σελεύκου γενομένῳ· ἀποκλείσας, διὰ τοῦ ἰδίου αὐτοῦ τείχους, καὶ τὴν Ἀκρόπολιν, καὶ τὴν Ἰώπολιν. Καὶ ἀνέστησε τῷ αὐτῷ Τιβερίῳ Καίσαρι ἡ βουλὴ, καὶ ὁ δῆμος τῶν Ἀντιοχέων, στήλην χαλκῆν, ὑπεράνω μεγάλου κίονος Θηβαίου, ἐν τῇ πλατείᾳ, κατὰ τὸ μέσον τῶν ἐμβόλων, τῶν ὑπ' αὐτοῦ κτισθέντων. Ὅστις τόπος κέκληται, ὁ ὀμφαλὸς τῆς πόλεως, ἔχων καὶ τύπον ἐγγεγλυμμένον ἐν λίθῳ, ὀφθαλμοῦ. Ἥτις στήλη ἵσταται ἕως τῆς νῦν.

Ὁ δὲ αὐτὸς Τιβέριος Καῖσαρ μαθὼν, ὅτι ὁ Σέλευκος ὁ βασιλεὺς, φοβηθεὶς τὰς ῥύσεις τῶν ὑδάτων κατιόντων ἐκ τοῦ ὄρους χειμῶνος, καὶ λιμναζόντων, ἀποφυγὼν τὸ ὄρος, ἐν τῷ πεδιάδι τὴν πόλιν ἔκτισε· καὶ ἔθηκε τῇ αὐ-

E τοῦ στήλῃ κιβώτιον λίθινον, ἐν ᾧ ἐποίησε τέλεσμα διὰ Ἀβλακκώνος, τελεστοῦ, καὶ ἱερέως, διὰ τὰς ῥύσεις τοῦ Παρμενίου χειμάῤῥου ποταμοῦ, καὶ τῶν κατερχομένων ῥυάκων ἐκ τοῦ ὄρους, πρὸς τὸ μὴ βλάπτεσθαι τὸ αὐτὸ μέρος τῆς πόλεως, ἢ πορθεῖσθαι τοὺς ὑπ' αὐτοῦ κτισθέντας δύο ἐμβόλους μεγάλους· ὅπερ κιβώτιον λίθινον λέγουσιν εἶναι οἱ Ἀντιοχεῖς πολῖται, τὸ ἀντίλυτρα τῆς πόλεως αὐτῶν, διότι ἐξηγόρασε τὸ μέρος αὐ-

τὸ τῆς πόλεως, διὰ τὰς ἀσφαλείας τοῦ κτισθέντος παρ' αὐτοῦ τείχους, ἐκ τῆς τῶν Βαρβάρων Σαρακηνῶν καὶ Περσῶν ἐπιδρομῆς, καὶ ἁλώσεως. ὑπῆρχε γὰρ δίχα τείχους πρώην τὸ παρὰ τὸ ὄρος μέρος τῆς πόλεως, κτισθὲν 24 ὑπὸ Ἀντιόχου τοῦ ἐπιφανεστάτου βασιλέως· 25 ὅτι καὶ τὸ βουλευτήριον ἔκτισε, καὶ ἄλλα ἱερά. Ὡσαύτως δὲ καὶ Ἀντίοχος ὁ βασιλεὺς πάλιν, 26 ὁ λεγόμενος Φιλάδελφος, ἔκτισεν ἔξω τῆς πόλεως πολλά· ὅστις καὶ ἐν Δάφνῃ ἔκτισεν, ἐν τῷ ἄλσει, ἱερὰ δύο, Ἀπόλλωνος, καὶ Ἀρτέμιδος. στήσας ἐν αὐτοῖς ἀγάλματα δύο χρυσᾶ, παρασχὼν προνόμια τοῖς καταφεύγουσιν ἐκεῖ, πρὸς τὸ μὴ ἐκβάλλεσθαί τινα 27 ἐκ τῶν αὐτῶν ἱερῶν. Ταῦτα δὲ ἔκτισαν, ὅτε τὰ Μακεδονικὰ βασίλεια ὑπῆρχεν.

Ο δὲ Τιβέριος Καῖσαρ ἔκτισεν ἐν τῇ αὐτῇ Ἀντιοχείᾳ πόλει ἱερὸν μέγα Διὸς Καπιτωλίου. Ὁμοίως δὲ ἔκτισεν ὁ αὐτὸς βασιλεὺς καὶ δημόσιον λουτρὸν, πλησίον τῆς Ὀλυμπιάδος πηγῆς, τῆς κτισθείσης ὑπὸ Ἀλεξάνδρου τοῦ Μακεδόνος, εἰς ὄνομα τῆς αὐτοῦ μητρός· ἔπιε γὰρ ἐκ τοῦ αὐτοῦ ὕδατος Ἀλέξανδρος, ἐλθὼν ἐκεῖ, καὶ εἶπεν· ὅτι, ἔπιον γάλα τῆς ἐμῆς μητρός. Κεῖται δὲ ἡ πηγὴ παρὰ τὸ ὄρος· ἥντινα ὁ αὐτὸς Τιβέριος ἔσω τοῦ τείχους ἀπέκλεισεν. Ἔκτισε δὲ καὶ ἱερὸν τῷ Διονύσῳ πρὸς τῷ ὄρει, ὁ αὐτὸς Τιβέριος βασιλεὺς, στήσας δύο στήλας μεγάλας τῶν ἐξ Ἀντιόπης γεννηθέντων Διοσκούρων, ἔξω τοῦ ναοῦ εἰς τιμὴν αὐτῶν, Ἀμφίονός τε καὶ Ζήθου. Ὁ αὐτὸς Τιβέριος καὶ τὸν ποταμὸν τῆς πόλεως, τὸν πρώην λεγόμενον Δράκοντα, 28 μετεκάλεσεν Ὀρέντην τῇ Ῥωμαϊκῇ λέξει. ὅπερ ἑρμηνεύεται, ἀνατολικός. Ἔκτισε δὲ καὶ τὸ θέατρον, προσθεὶς ἄλλην ζώνην πρὸς τῷ ὄρει, καὶ θυσιάσας κόρην παρθένον, Ἀντιγόνην ὀνόματι· 29 ὅπερ θέατρον οὐκ ἐπλήρωσεν εἰς τέλειον. Ἔστησε δὲ ἐπάνω τῆς ἀνατολικῆς πόρτης, ἧς αὐτὸς ἔκτισε, στήλην λιθίνην τῇ λυκαίνῃ, τρεφούσῃ τὸν Ῥῶμον, καὶ τὸν Ῥῆμον· σημαίνων, Ῥωμαίων εἶναι κτίσμα τοῦ προστεθέντος τείχους τῇ αὐτῇ Ἀντιόχου πόλει. Ἔκτισε δὲ καὶ ὄπισθεν τοῦ θεάτρου, ἱερὸν τοῦ Πανός. Ταῦτα δὲ Δομνῖνος ὁ σοφὸς χρονογράφος ἐξέθετο.

Ἔκτισε δὲ ὁ αὐτὸς Τιβέριος, ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ χώρᾳ, παρὰ τὴν λίμνην, πόλιν, ἥντινα ἐκάλεσε Τιβεριάδα, εὑρηκὼς ἐν τῷ τόπῳ ὕδατα θερμά· κτίσας τῇ πόλει καὶ δημόσιον λουτρὸν, μὴ ὑποκαιόμενον, ἀλλ' ἐξ αὐτῶν τῶν θερμῶν 30 παρέχοντα τὴν χρῆσιν τῇ πόλει. Ἐποίησε δὲ καὶ τὴν Καππαδοκίαν ὑπὸ Ῥωμαίους μετὰ τὴν τελευτὴν Ἀρχελάου, τοῦ τοπάρχου αὐτῆς.

Ἐν δὲ τοῖς χρόνοις τοῦ αὐτοῦ Τιβερίου, ἐμπρησμὸς ἐγένετο ἐν Ἀντιοχείᾳ τῆς Συρίας, τῷ οβ΄. ἔτει τῆς αὐτονομίας αὐτῆς, ἐν νυκτὶ, ἀδήλως καύσας τὸ πλεῖον μέρος τῆς ἀγορᾶς, καὶ τὸ βουλευτήριον, καὶ τὸ ἱερὸν τῶν Μουσῶν, τὸ κτισθὲν ὑπὸ Ἀντιόχου τοῦ Φιλοπάτορος, 31 ἐκ τῶν ἐασθέν χρημάτων κατὰ διαθήκας ὑπὸ Μάρωνος Ἀντιοχέως, μετοικήσαντος εἰς τὰς Ἀθήνας, καὶ κελεύσαντος τότε, ἐκ τῶν αὐτοῦ κτισθῆναι τὸ τῶν Μουσῶν ἱερὸν, καὶ βιβλιοθήκην. Ἔκτισε δὲ καὶ ὁ Τιβέριος πόλιν ἐν τῇ Θρᾴκῃ ἄλλην, ἣν ἐκάλεσε Τιβερίαν.

32 Τῷ δὲ ιε΄ ἔτει τῆς ὑπατείας αὐτοῦ, ἐν ὑπατείᾳ. Ἀλβανοῦ, καὶ Νερβᾶ, ἤρξατο ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ πρόδρομος κηρύσσειν βάπτισμα μετανοίας, καὶ βαπτίζειν, κατὰ τὴν προφητικὴν φωνήν· καὶ ἀπῆλθε πρὸς αὐτὸν πᾶσα

Malela Chronogr.

A hæc murum, a Tiberio factum, inexpugnabilem reddens, eam urbis partem quaſi redemit ab incurſionibus, & rapinis Barbarorum Saracenorum, & Perſarum. Olim enim ea pars urbis, quæ ad montem ſita, ab illuſtri illo Antiocho condita eſt, (Senaculum nempe publicum, aliaque loca ſacra,) nequaquam mœnibus cincta habitabatur. Similiter etiam Antiochus Philadelphus extra urbem multa extruxit: qui & ad Daphneo, in Luco, Fana duo condidit, Apollini unum, alterum Dianæ: in quibus etiam ſtatuas duas aureas collocavit, Aſylorum eis jura concedens; ut ne quis noxius, ad ea confugiens, inde extraheretur. Hæc vero extructa ſunt ſub Regibus Macedonicis.

B Extruxit etiam Tiberius Cæſar, in eadem Antiochia, templum ingens Jovi Capitolino: Balneum quoque publicum extruxit, prope fontem illum, quem olim condidit Alexander Macedo, nomenque ei dedit, a Matre ſua, Olympiadem. Alexander enim eo veniens, & aquas de ſcaturigine illa bibens; videor (inquit) mihi lac maternum habuiſſe. Fons autem iſte juxta montem ſitus eſt; quem & intra urbis ambitum mœnibus ſuis Tiberius incluſerat. Idem etiam Baccho fanum extruxit juxta montem; poſitis etiam exterius ad templum ſtatuis duabus, Amphionis & Zethi, Dioſcurorum ex Antiopa prognatorum in honorem. Flo-C vium etiam, urbem alluentem, qui Draco olim vocabatur, Orontem, quaſi Orientalem, Romana lingua vocavit. Theatrum quoque extruxit, circumque alium priori, prope montem, adjecit; immolata etiam virgine, nomine Antigona: quod quidem opus ad exitum non perduxit. Portæ etiam Orientali, a ſe extructæ, ſtatuam ſuperimpoſuit lapideam Lupæ, & Remi nutricis; nempe ſic nova illa urbis mœnia Romanum opus fuiſſe, ſignificans. Præterea etiam Pani templum extruxit, Theatrum a tergo reſpiciens. Hæc vero Dominus ſapiens Chronographus, literis prodidit.

D In Judæa etiam Tiberius urbem prope Lacum, extruxit, quam Tiberiadem vocavit. Aquas vero calidas ibi inveniens, Balneum etiam publicum extruxit, quod natura ſua Thermarum uſum urbi ſuppeditavit. Archelao autem fatis defuncto, Tiberius Cappadociam, ejus regnum, Romano adjecit imperio.

Tiberii hujus temporibus anno urbis ſui juris factæ lxxii. incendium accidit Antiochiæ Syriæ, quod per ſilentium noctis majorem Fori partem, & Senaculum conſumſit. Conflagrarunt etiam eo tempore Muſarum ædes, quas extruxerat Antiochus Philopator, ex pecuniis quas in hoc teſtamento ſuo legaverat Maro quidam Antiochenus: qui, E mutatis ſedibus, Athenas commigrans, ex facultatibus ſuis Muſarum templum, & Bibliothecam extrui juſſerat. Tiberius autem urbem quoque aliam in Thracia condidit, quam Tiberiam appellavit.

Anno autem xv. imperantis Tiberii, Albano & Nerva Coſſ. S. Joannes Præcurſor Baptiſmum Reſipiſcentiæ prædicare cœpit, & baptizare; ac a Pro-

Digitized by Google

phetis prædictum fuerat. Exibat autem ad eum omnis Judæa regio: tum demum primordia ſalutis Humanæ ſtatuit D. N. Jeſus Chriſtus, ab eodem Joanne Præcurſore baptizatus, cum annum ageret xxx. aut eo circiter, miracula tum primum faciens. Baptizatus autem fuit in Jordane, Palæſtinæ fluvio, Menſis Audynæi, ſive Januarii vi. ad horam noctis x. Ruſo & Rubellione Coſſ. Eo eo tempore innoteſcere hominibus cœpit Joannes Baptiſta; cui rex Herodes, frater Philippi, regis Trachonitidis, caput amputavit, in Sebaſte, viii. Kal. Junias, Flaccone & Ruffino Coſſ. propter uxorem Herodiadem. Dixerat enim Herodi Joannes; Non licet tibi fratris tui uxorem habere: uti hæc in ſacris Literis enarrantur. Herodes autem rex, ejus nominis ſecundus, Philippi frater, ob Joannem contriſtatus, Sebaſte relicta, Paneadem, Judææ urbem, ſe recepit. Acceſſit autem ad eum, ejuſdem urbis incola, mulier quædam opulenta, nomine Veronica. Huic in animo erat, ſtatuam erigere Jeſu in honorem, qui eam a morbo liberaverat. At hoc non auſa facere, niſi prius impetrata regis venia, libellum ſupplicem Herodi obtulit, Chriſto Salvatori ſtatuam in ea urbe erigendi licentiam petens. Libellus autem iſte ſic ſe habet.

Auguſtiſſimum Herodem, Toparcham, Judæis pariter & Gentibus Legiſlatorem, Trachonitidis Regem, Veronica, honorabilis urbis Paneadis incola, humillime precatur.

‘Juſtitia, & erga homines benignitas, & quodcunque eſt virtutum omnium, divinum caput veſtrum, ceu corona cingunt. Quod ego neutiquam ignorans, ad te accedo; ſpem optimam concipiens vota mea omnino obtinendi. Quid vero ſibi vult hæc Præfatiuncula, ſequens te docebit oratio: Ego quidem ab ætate puerili fluxu ſanguinis laborans, facultates meas omnes & fortunas in medicos profudi; remedium vero inveni nullum. Ubi vero ad me perveniſſet Chriſti illius fama, qui in Miraculis tantus erat, ut mortuos reſuſcitaret, viſum cæcis reſtitueret, dæmonas e mortalium corporibus ejiceret, quoſcunque denique morbos verbo ſolo ſanare potuerit; ipſa quoque ad illum, tanquam Numen confugi. Turbam autem animadvertens circumſtantem, verebar illi morbum meum, inſanabilem enarrare; ne forte ſpurcitiem mali averſatus, ita in me commoveretur; & morbus me inde ſævior affligeret. Mecum igitur in animo reputans, quod ſi liceret vel fimbriam veſtimenti attingere, ſtatim convaleſcerem, occulte memet turbæ immiſcebam; & fimbria ejus tacta, medelam ſuffurata ſum, ſubſtitit enim ſanguinis mei fluxus, & protinus ſanata fui. ille vero cordis mei conſilia præſentiſcens, elata voce, Quis, inquit, me tetigit? Virtus enim ex me prodiit. Ego vero pallore ſuffuſa, ingemiſcens, reverita, ne in me repetitis viribus graſſaretur morbus; ad pedes ejus provoluta, & terram lachrymis complens, audaciam meam profitebar. At ille, pro benignitate ſua mei miſertus, præſtitam mihi valetudinem corroboravit, hoc dicto: Confide filia, fides tua te ſalvam fecit: Vade in pace. Similiter & vos,

A ἡ Ἰουδαία χώρα. Καὶ λοιπὸν ἀρχὴν ἐποιήσατο τῆς σωτηρίας ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς, καὶ βαπτισθεὶς ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ Ἰωάννου τοῦ προδρόμου, γενόμενος ἐνιαυτῶν περίπου λʹ, καὶ θαυματουργῶν. Ἐβαπτίσθη δὲ ἐν τῷ Ἰορδάνῃ ποταμῷ τῆς Παλαιστίνης, μηνὶ Αὐδυναίῳ, τῷ καὶ Ἰαννουαρίῳ ἕκτῃ, 33 ὥρᾳ νυκτερινῇ ιʹ, ἐν ὑπατείᾳ Ῥούφου, καὶ Ῥουβελλίωνος. Ἀπὸ τότε καὶ ὁ Βαπτιστὴς Ἰωάννης δῆλος ἐγένετο τοῖς ἀνθρώποις· καὶ ἀπέτεμεν αὐτὸν 34 Ἡρώδης ὁ βασιλεὺς ὁ Φιλίππου, ὁ τοπάρχων, ἤτοι βασιλεύων τῆς Τραχωνίτιδος χώρας, ἐν Σεβαστῇ πόλει, τῇ πρὸ ηʹ καλανδῶν Ἰουνίων, ἐν ὑπατείᾳ Φλάκκωνος καὶ Ῥουφίνου, διὰ Ἡρωδιάδα τὴν γυναῖκα αὐτοῦ· ὅτι ἔλεγεν αὐτῷ ὁ Ἰωάννης, οὐκ ἔξεστί σοι ἔχειν τὴν B γυναῖκα τοῦ ἀδελφοῦ σου. καθὼς ἐν ταῖς θείαις ἐμφέρεται γραφαῖς ταῦτα. Καὶ λυπούμενος διὰ τὸν Ἰωάννην ὁ αὐτὸς βασιλεὺς Ἡρώδης ὁ δεύτερος, ὁ Φιλίππου, ἀνῆλθεν ἀπὸ τῆς πόλεως Σεβαστῆς ἐν Πανεάδι πόλει τῆς Ἰουδαίας. Καὶ προσῆλθεν αὐτῷ γυνή τις εὐπορωτάτη, οἰκοῦσα τὴν αὐτὴν Πανεάδα πόλιν, 35 ὀνόματι Βερονίκη, βουλομένη, ὡς ἰαθεῖσα ὑπὸ τοῦ Ἰησοῦ, στήλην αὐτῷ ἀναστῆσαι. Καὶ μὴ τολμῶσα, δίχα βασιλικῆς κελεύσεως, τοῦτο ποιῆσαι, δέησιν ἐπιδίδωσι τῷ αὐτῷ Ἡρώδῃ βασιλεῖ, αἰτοῦσα ἀναστῆσαι στήλην τῷ σωτῆρι Χριστῷ, ἐν τῇ αὐτῇ πόλει. Ἥτις δέησις ἔχει οὕτως.

Σεβαστῷ Ἡρώδῃ, τοπάρχῃ, καὶ θεσμοδότῃ Ἰουδαίων C τε, καὶ Ἑλλήνων, βασιλεῖ τῆς Τραχωνίτιδος χώρας, ἱκεσίας δεήσεις 36 παρὰ Βερονίκης, ἀξιωματικῆς πόλεως Πανεάδος.

Δικαιοσύνη, καὶ φιλανθρωπία, καὶ αἱ λοιπαὶ τῶν ἀρετῶν πασῶν περιστέφουσι 37 τὴν ὑμετέραν θείαν κορυφήν. ὅθεν ἀγνοοῦ ταῦτα εἰδυῖα, ἥκω σὺν ἀγαθαῖς ταῖς ἐλπίσι, πάντως τῶν αἰτουμένων τευξομένη. Τίς δὲ ὁ τοῦ παρόντος προοιμίου κρηπὶς, προϊὼν ὁ λόγος σε διδάξει. ἐκ παιδόθεν ληφθεῖσα πάθει αἱμοῤῥοίας, ἐχεῖτο εἰς ἰατροὺς κατηνάλωσά μου τὸν βίον, καὶ τὸν πλοῦτον· καὶ ἴασιν οὐχ εὗρον. Ἀκούουσα δὲ τοῦ θαυμαζομένου Χριστοῦ τὰ ἰάματα, ὃς νεκροὺς ἐξανίστησι, καὶ τυφλοὺς πάλιν εἰς φάος ἕλκει, καὶ δαίμονας ἐκ βροτῶν ἀπε- D λαύνει, καὶ πάντας τοὺς ἐν νόσοις μαραινομένους, λόγῳ θεραπεύει· πρὸς αὐτὸν οὖν κἀγὼ, ὡς πρὸς Θεὸν, ἔδραμον. 38 Καὶ προσιχνοῦσα τὸ περιέχον αὐτὸν πλῆθος, δειλιάσασα δὲ ἐξειπεῖν αὐτῷ καὶ τὴν ἀνίατόν μου νόσον, μή πως τὸν μολυσμὸν τοῦ πάθους ἀποστρεφόμενος, ὀργισθῇ κατ' ἐμοῦ, καὶ πλέον μοι ἐπέλθῃ ἡ πληγὴ τῆς νόσου· κατ' ἐμαυτὴν ἐλογισάμην, ὅτι, εἰ δυνηθείην ἅψασθαι τοῦ κρασπέδου τοῦ ἱματίου αὐτοῦ, πάντως ἰαθήσομαι· καὶ λάθρα εἰς τὸ περὶ αὐτὸν εἰσδύσασα πλῆθος, ἐσύλησα τὴν ἴασιν, τοῦ κρασπέδου αὐτοῦ ἁψαμένη· 39 καὶ σταλείσης μου τῆς πηγῆς τοῦ αἵματος, γέγονα παραχρῆμα ὑγιής. Αὐτὸς δὲ μᾶλλον, ὡς προγνοὺς τῆς ἐμῆς καρδίας τὸ βούλευμα, ἀνέκραξε. Τίς μου ἥψατο; δύνα- E μις γὰρ ἐξῆλθεν ἀπ' ἐμοῦ. Ἐγὼ δὲ ὠχριῶσα, καὶ στένουσα, τὴν νόσον θρασυτέραν ὑποστρέφειν ἐπ' ἐμὲ λογιζομένη, προσπεσοῦσα αὐτῷ, τὴν γῆν ἐπλήρωσα δακρύων, τὴν τόλμαν ἐξειποῦσα. Ὁ δὲ, ὡς ἀγαθὸς, σπλαγχνισθεὶς ἐπ' ἐμὲ, ἐπισφραγίζει μοι τὴν ἴασιν, εἰρηκώς· Θάρσει θύγατερ, ἡ πίστις σου σέσωκέ σε·

πορεῦσαι εἰς εἰρήνην. Οὕτω καὶ ὑμεῖς, Σεβαστοὶ, τὴν δέησιν ὀξείαν τῇ δεομένῃ παράσχετε.

Ὁ δὲ βασιλεὺς Ἡρώδης, ἀκηκοὼς ταῦτα διὰ τῆς δεήσεως, ἐξεπλάγη διὰ τὸ θαῦμα· καὶ φοβηθεὶς τὸ μυστήριον τῆς ἰάσεως, εἶπεν· Αὕτη ἡ εἰς σὲ γενομένη ἴασις, ὦ γύναι, μείζονος στήλης ἐστὶν ἀξία. Πορευθεῖσα τοίνυν, οἵαν βούλει, ἀνάστησον αὐτῷ στήλην, προσθεῖσα δοξάζουσα τὸν ἰασάμενον.

Καὶ εὐθέως ἡ αὐτὴ Βερονίκη, ἡ πρώην αἱμόῤῥους, ἐν μέσῳ τῆς ἰδίας αὐτῆς πόλεως Πανεάδος, ἀνέστησε τῷ Κυρίῳ ἡμῶν, καὶ Θεῷ Ἰησοῦ Χριστῷ στήλην χαλκῆν 40 ἐκ χαλκοῦ θερμηλάτου, συμμίξασα βραχύ τι μέρος χρυσοῦ, καὶ ἀργύρου. Ἥτις στήλη μένει ἐν Πανεάδι πόλει, ἕως τῆς νῦν, 41 πρὸ πολλοῦ χρόνου μετενεχθεῖσα ἀφ᾽ οὗ ἵστατο ἐν μέσῳ τῆς πόλεως τόπου, εἰς ἅγιον εὐκτήριον οἶκον. Ὅπερ ὑπόμνημα εὗρον ἐν τῇ αὐτῇ Πανεάδι πόλει παρὰ Βάσσῳ τινὶ, γενομένῳ ἀπὸ Ἰουδαίων Χριστιανῷ. Ἐν οἷς ὑπῆρχεν ὁ βίος πάντων τῶν βασιλέων τῶν βασιλευσάντων πρώην τῆς Ἰουδαϊκῆς χώρας.

Ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς Ἡρώδης, ὁ Φιλίππου, γενόμενος ἐμπλησθὴς, 42 ἔκειτο ἐπὶ μῆνας ή. καὶ ἐσφάγη ἐν τῷ κυβικλείῳ αὐτοῦ, μετὰ τοὺς ή μῆνας, συνειδυίας καὶ τῆς γυναικὸς αὐτοῦ· καθὼς ὁ σοφώτατος Κλήμης συνεγράψατο.

Τῷ δὲ ὀκτωκαιδεκάτῳ ἔτει τῆς βασιλείας τοῦ αὐτοῦ Τιβερίου Καίσαρος, καὶ μηνὶ τῷ ζ´, γενόμενος ἐνιαυτῶν περίπου λγ´ ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν, παρεδόθη ὑπὸ Ἰούδα Ἰσκαριώτου, μαθητοῦ αὐτοῦ, ὁ αὐτὸς Κύριος καὶ Σωτὴρ ἡμῶν, μηνὶ Δύστρῳ, τῷ καὶ 43 Μαρτίῳ, κγ´, τῆς σελήνης ἐχούσης ἡμέρας ιγ´. ἐν ᾗ ἡμέρᾳ πέμπτῃ. Καὶ ἀπηνέχθη πρὸς τὸν Καϊάφαν ἀρχιερέα, κἀκεῖθεν ἐξεδόθη Ποντίῳ Πιλάτῳ ἡγεμόνι· καὶ εὐθέως ἡ γυνὴ τοῦ αὐτοῦ Πιλάτου Πρόκλα, ἐδήλωσεν αὐτῷ. Μηδέν σοι καὶ τῷ δικαίῳ τούτῳ· πολλὰ γὰρ ἔπαθον σήμερον κατ᾽ ὄναρ δι᾽ αὐτόν. Καὶ γνόντες τοῦτο οἱ Ἰουδαῖοι, ἐστασίαζον, κράζοντες· ἆρον, ἆρον, σταύρωσον αὐτόν. Καὶ ἐσταυρώθη ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς 44 τῇ πρὸ ή καλανδῶν Ἀπριλλίων, μηνὶ Μαρτίῳ κδ´, τῆς σελήνης ἐχούσης ἡμέρας ιδ´. ἦν δὲ ἡμερινὴ ὥρα ἕκτη, τῆς ἡμέρας οὔσης παρασκευῆς. 45 Καὶ ἐσκοτίσθη ὁ ἥλιος, καὶ ἦν εἰς τὸν κόσμον σκότος· περὶ οὗ σκότους συνεγράψατο ὁ σοφώτατος Φλέγων ὁ Ἀθηναῖος, εἰς τὴν ἰδίαν αὐτοῦ συγγραφὴν οὕτως. Τῷ ὀκτωκαιδεκάτῳ ἔτει τῆς βασιλείας Τιβερίου Καίσαρος, ἐγένετο ἔκλειψις ἡλίου μεγίστη 46 πλέον τῶν ἐγνωσμένων πρότερον· καὶ νὺξ ὑπῆρχεν ὥρᾳ ἕκτῃ τῆς ἡμέρας, ὥστε καὶ τοὺς ἀστέρας φαίνεσθαι.

Ὁ δὲ Κύριος Ἰησοῦς Χριστὸς, ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος, ἔδωκε τὸ πνεῦμα τῇ αὐτῇ παρασκευῇ, ὥρα ἦν ὡς θ´. καὶ εὐθέως ἐγένετο εἰς πάντα τὸν κόσμον σεισμὸς μέγας, καὶ τάφοι ἀνεῴχθησαν, καὶ πέτραι ἐσχίσθησαν, καὶ νεκροὶ ἀνέστησαν. (καθὰ ἐν ταῖς θείαις γραφαῖς ἐμφέρεται πάντα μετ᾽ ἀληθείας.) ὥστε λέγειν τοὺς Ἰουδαίους, ἀληθῶς Θεοῦ υἱὸς ἦν οὗτος, ὃν ἐσταυρώσαμεν.

Καὶ ἐτάφη ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς 47 ὥρᾳ δεκάτῃ τῆς αὐτῆς παρασκευῆς ἡμέρας, 48 ἐν ὑπατείᾳ Σουλπικίου καὶ Σύλλα, τοῦ ἑβδομηκοστοῦ ἐννάτου ἔτους χρηματίζοντος κατὰ Ἀντιόχειαν τὴν μεγάλην· ἡγεμονεύοντος δὲ τότε τῆς

A Auguſtiſſimi, uti voto meo annuatis, ' obtinere peto. '

Hæc ubi ex libello ſupplici intellexiſſet Herodes, ad famam miraculi attonitus ſtetit; myſterium curationis horreſcens, petenti reſpondit: ' Hæc in te O Mulier, facta ſanatio, maximi ſane ' digna eſt monumenti. Abi igitur, ' & ſtatuam ei erige qualem vis, honorem ' optatum illi exhibens, qui te ' ſanam reddidit. '

Statim itaque Veronica, quæ antehac Hæmorrhuſa fuerat, in media urbe ſua Paneade, Domino Deoque Noſtro, Ieſu Chriſto, ſtatuam erexit, ex ære ductili conflatam, auri etiam aliquantulum, & argenti admiſcens. Quæ quidem ſtatua adhuc viſitur in urbe Pa-

B neade, jam olim, ab eo loco ubi ſteterat, urbis in meditullio, translata in ſanctam Ædem Oratoriam. Monumentum vero hoc inveni, in dicta urbe Paneade, apud Baſſum quendam, qui a Judaiſmo ad Chriſtianiſmum tranſierat; qui in eodem etiam libro antiquorum Judææ regum omnium res geſtas conſcriptas habuit.

Idem Rex Herodes, Philippi frater, ex repletione ægrotans, decubuit, per ſpatium VIII. menſium: quibus exactis, in cubiculo ſuo, conſcia etiam uxore, occiſus eſt: ſicut ſapientiſſimus Clemens ſcriptis prodidit.

Anno autem XVIII. & menſe VII. Imperantis Tiberii, Jeſus Chriſtus,

C Deus & Servator Noſter, annos circiter XXXIII. natus, a Juda Iſcariota, diſcipulo ſuo, proditus eſt, Martii XXIII. die Lunæ, feria V. hora nocturna V. Abductus vero fuit ad Caiapham, Pontificem Maximum: exinde autem Pontio Pilato Præſidi traditus fuit. Procla vero Pilati uxor, miſſo ſtatim nuncio, eum monuit, ne quid tentaret adverſus juſtum illum hominem: ' Multa enim, inquit, hodie per ſomnium paſſa ' ſum propter eum. Judæi vero, hoc cognito, tumultuantes exclamarunt: *Tolle, Tolle; Crucifige eum*. Crucifixus eſt itaque D. N. Jeſus Chriſtus VIII. Kalendas Apriles, Martii XXIV. die Lunæ XIV. hora die VI. cum eſſet Pa-

D raſceve, ſive, dies Præparationis. Sol vero lumine orbatus eſt, & tenebræ factæ ſunt ſuper terram univerſam. Harum autem tenebrarum in ſcriptis ſuis meminit ſapientiſſimus Phlegon Athenienſis, hiſce verbis. ' Anno regni Tiberii Cæſaris decimo octavo, Eclipſis ' ſolis erat maxima, qualem priora ſe- ' cula videre nullam. Hora enim diei ' ſexta nox erat tanta, ut etiam ſtel- ' læ apparerent. '

Dominus vero noſter Jeſus Chriſtus filium Dei viventis, circiter ejuſdem Paraſceves horam IX. animam efflavit. Protinus per totum orbem terræ motus ingens exortus eſt, ſepulchra etiam a-

E perta ſunt, & rupes diſſilierunt, mortuique reſurrexerunt: adeo ut Judæi ipſi dicerent; *Dei certe filius erat, quem crucifiximus*: uti hæc omnia in S. Scriptura veriſſime tradita habemus.

Hora vero X. ejuſdem diei ſepultus eſt Jeſus Chriſtus, Sulpitio & Sylla Coſſ. anno Æræ Antiochenæ LXXIX.

Syriam tum procurante Caſſio, quem Tiberius Cæſar regioni ei præfecerat.

Reſurrexit vero Dominus Deus noſter Jeſus, Dyſtri, ſive Martii Menſis xxv. hora noctis x. illuceſcente ejuſdem Martii xxvi. qui dies erat Dominicus; die vero Lunæ xvi. Apoſtolis etiam ſuis, aliiſque ſanctis pluribus viſus eſt; cum quibus etiam converſatus eſt, poſt reſurrectionem ſuam, per dies xl. Artemiſii vero, ſive Maii menſis iv. hora diei ii. feriæ v. in cœlum aſſumptus eſt Dominus Deus Noſter Jeſus Chriſtus, S. Apoſtolis, turbaque alia magna, una videntibus illum per nubes in Cœlos receptum; Sanctis Angelis interim dicentibus: ' Viri Galilæi, quid intentos oculos in Cœlum habetis? Iſte Jeſus eſt &c.

Menſis autem Artemiſii, ſive Maii xiv. die Dominico, hora diei iii. Spiritus Sanctus, & vivificus, in Sanctos ejus Apoſtolos deſcendit; Judæam tum procurante dicto Pontio Pilato; qui, poſt diſſolutum a Tiberio Cæſare Judæorum regnum, ab eodem, Præſides pro arbitrat̃u ſuo ubique conſtituente, huic Genti præfectus fuerat; ſub Pontificatu vero Annæ & Caiphæ.

Eodem autem regnante Tiberio Cæſare, quatuor poſt annis quam ſalvator noſter Jeſus Chriſtus, ſurrectus a Mortuis, in Cœlum aſſumptus fuerat, (quo etiam tempore Paulus in Ciliciam tranſmigraverat, relicta Antiochia magna, ubi verbum Dei primus cum Barnaba, prædicaſſet, prope Pantheum, in vico Singonio:) eo, inquam, tempore Petrus ab Hieroſolymis diſcedens, Antiochiam venit: ubi promulgato Evangelio, Epiſcopi munus ſuſcepit. Chriſtianorum vero, qui ex Judæis facti fuerant, perſuaſionibus adductus, qui ex Ethnicis erant fideles, non recepit; ſed eorum nulla ratione habita, inde diſceſſit. Divus autem Paulus Antiochiam magnam reverſus, & de his certior factus; ſcandalum hoc ubique de medio ſuſtulit, omneſque ſine diſcrimine amplexus ad ſalutem perducere conatus eſt: uti hæc Clemens, & Tatianus, ſapientiſſimi Chronographi literis prodiderunt.

Tiberius autem naturæ cedens, diem ſuum obiit in Palatio, annos natus lxxviii.

Tiberium in imperio excepit Ælius Caius Caligula. Hic privatus adhuc, Barbaris gentibus terrori fuit maximo: itaque & Senatus eum imperatorem deſignavit, Gallo & Noniano Coſſ. imperavit vero annos iv. & menſes vii. Erat autem procerus, membris bene compoſitis, facie tenui, colore pulchro, lanuginem primam emittens, capillitio molli & demiſſo, oculis parvis, ingenio acri, iracundus, & magnanimus. Hujus Imperantis anno primo Antiochia Magna, una cum parte aliqua ſuburbii Daphnæi, divinam iram ſecundo, poſt tempora Macedonum, paſſa eſt, menſis Dyſtri, ſive Martii xxiii. matutino tempore, Æræ Antiochenæ anno lxxxv. Itaque ingentes pecuniarum largitiones in urbem, incolaſque ſuperſtites Cajus Imperator erogavit. Balneum quoque publicum extruxit, prope montem C.

A Συρίας Κασσίου, τοῦ καὶ προαχθέντος ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ Τιβερίου Καίσαρος.

Ἀνέστη δὲ ὁ Κύριος ἡμῶν, καὶ Θεὸς Ἰησοῦς, μηνὶ Δύστρῳ, τῷ καὶ Μαρτίῳ, κέ, ὥρᾳ νυκτερινῇ δεκάτῃ, ἐπιφωσκούσης ἡμέρας Κυριακῆς, τοῦ αὐτοῦ Μαρτίου μηνὸς ἕκτης εἰκάδος, ἐχούσης τῆς σελήνης [49] ἡμέραν ἑξκαιδεκάτην· καὶ ὤφθη τοῖς Ἀποστόλοις, καὶ ἄλλοις ἁγίοις πολλοῖς, καὶ συνανεστράφη αὐτοῖς ἐπὶ τῆς γῆς, μετὰ τὴν ἀνάστασιν, ἡμέρας μ'. Καὶ ἀνελήφθη εἰς τοὺς οὐρανοὺς ὁ Κύριος ἡμῶν καὶ Θεὸς, Ἰησοῦς Χριστὸς, μηνὶ Ἀρτεμισίῳ, τῷ καὶ Μαΐῳ δ', ὥρᾳ ἡμερινῇ β', ἡμέρᾳ ε'. Τῶν ἁγίων Ἀποστόλων ὁρώντων, καὶ πολλοῦ πλήθους ἄλλα, πῶς ὑπὸ νεφελῶν ἀνελήφθη· καὶ τῶν ἁγίων ἀγ-
B γέλων λεγόντων· Τί ἀτενίζετε εἰς τοὺς οὐρανοὺς, Γαλιλαῖοι ἄνδρες; οὗτός ἐστιν ὁ Ἰησοῦς.

Καὶ κατῆλθε τὸ ἅγιον, καὶ ζωοποιὸν πνεῦμα εἰς τοὺς ἁγίους αὐτοῦ Ἀποστόλους, μηνὶ Ἀρτεμισίῳ, τῷ καὶ Μαΐῳ ιδ'. ἡμέρᾳ κυριακῇ, ὥραν γ' ἡμερινῶν· ἡγεμονεύοντος τῆς Ἰουδαίας τοῦ αὐτοῦ Ποντίου Πιλάτου· ὅστις προεβλήθη ἄρχων τοῦ ἔθνους, ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ Τιβερίου Καίσαρος, τοῦ καταλύσαντος τὴν βασιλείαν τῶν Ἰουδαίων, καὶ [50] προχειρισάμενος αὐτοῖς ἄρχοντα, ὃν ἐβουλήθη αὐτὸς, ἀρχιερεύοντος δὲ τοῦ Ἰουδαϊκοῦ ἔθνους Ἄννα καὶ Καϊάφα.

Μετὰ δὲ ἔτη τέσσαρα τῆς ἀναστάσεως, καὶ ἀναλήψεως τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἐπὶ τῆς βασιλείας τοῦ
C αὐτοῦ Τιβερίου Καίσαρος, μετὰ τὸ ἐξελθεῖν τὸν ἅγιον Παῦλον ἀπὸ Ἀντιοχείας τῆς μεγάλης, (κηρύξαντα ἐκεῖ πρῶτον τὸν λόγον, ἐν τῇ ῥύμῃ τῇ πλησίον τοῦ Πανθέου, τῇ καλουμένῃ τοῦ Σίγγωνος,) ἅμα Βαρνάβᾳ, καὶ ἐπὶ τὴν Κιλικίαν ἐξελθεῖν· ὁ Πέτρος ἀπὸ Ἱεροσολύμων, ἐν τῇ αὐτῇ Ἀντιοχείᾳ παραγίνεται, καὶ τὸν λόγον ἐδίδασκε. Καὶ ἐκεῖ αὐτὸν ἐνθρονίσας, πεισθεὶς τοῖς ἀπὸ Ἰουδαίων γενομένοις χριστιανοῖς, τοὺς ἐξ ἐθνῶν πιστοὺς οὐκ ἐδέξατο, οὐκ ἠγάπα· ἀλλ' οὕτως ἐάσας αὐτοὺς, ἐξῆλθεν ἐκεῖθεν· Ὁ δὲ ἅγιος Παῦλος μετὰ ταῦτα ἐλθὼν ἐν Ἀντιοχείᾳ τῇ μεγάλῃ, καὶ μαθὼν ταῦτα περὶ τοῦ ἁγίου Πέτρου, πανταχοῦ τὸ σκάνδαλον περιεῖλε, [51] καὶ πάντας ἴσως ἐδέξατο, καὶ ἠγάπα, προτρεπόμενος ἅπαν-
D τας· καθὼς συνεγράψατο ταῦτα οἱ σοφώτατοι, Κλήμης καὶ Τατιανὸς, οἱ χρονογράφοι.

Ὁ δὲ Τιβέριος βασιλεὺς τελευτᾷ ἰδίῳ θανάτῳ [52] ἐν τῷ παλατίῳ, [53] ὢν ἐνιαυτῶν οη'.

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Τιβερίου Καίσαρος, [54] ἐβασίλευσεν Ἤλιος Γάϊος, ὁ καὶ Καλιγούλας· ὃς εἶχε φόβον πολὺν πρὸς ἅπαντα τὰ τῶν Βαρβάρων ἔθνη, πρὸ τοῦ βασιλεῦσαι· καὶ διὰ τοῦτο ἡ σύγκλητος βασιλέα ἀνηγόρευσεν αὐτόν. Ἐβασίλευσε δὲ [55] ἐπὶ τῆς ὑπατείας Γάλλου, καὶ Νωνιανοῦ. καὶ [56] ἐκράτησεν ἡ βασιλεία αὐτοῦ ἔτη δ', καὶ μῆνας ἑπτά. Ἦν δὲ εὐμήκης, εὔθετος, λεπτοχαράκτηρος, [57] εὔχρους, ἀρχιγένειος, ἁπλόθριξ, μικρόφθαλμος, περίγοργος, ὀργίλος, μεγαλόψυχος·
E Ἐν δὲ τῷ πρώτῳ ἔτει τῆς βασιλείας αὐτοῦ, ἔπαθεν ὑπὸ θεομηνίας Ἀντιόχεια ἡ μεγάλη, μηνὶ Δύστρῳ, τῷ καὶ Μαρτίῳ, κγ'. περὶ τὸ αὖγος· τὸ δεύτερον αὐτῆς πάθος τοῦτο, τὸ μετὰ τοὺς Μακεδόνας, ἔτους χρηματίζοντος πέ, κατὰ τοὺς Ἀντιοχεῖς. Ἔπαθε δὲ καὶ μέρος Δάφνης, καὶ πολλὰ χρήματα παρέσχεν ὁ βασιλεὺς Γάϊος τῇ αὐτῇ πόλει, καὶ τοῖς ζήσασι πολίταις. Καὶ ἔκτισεν ἐκεῖ δημόσιον λουτρὸν [58] πλησίον τοῦ ὄρους Γαΐου Καίσαρος, πέμψας

A ἀπὸ Ῥώμης ἐν αὐτῇ Ἀντιοχείᾳ, ἵνα κτίσῃ τὸ δημόσιον λουτρὸν, Σαλιανὸν ἔπαρχον· ὅστις καὶ ἀγωγὸν ἐποίησε μέγαν, ἀπὸ Δάφνης Γλύψας τὸ ὄρος, καὶ ἀγαγὼν τὰ ὕδατα ἐν τῷ κτισθέντι παρ᾽ αὐτοῦ δημοσίῳ λουτρῷ· Ἔκτισε δὲ καὶ ἱερά.

Ἀπέστειλε δὲ ὁ αὐτὸς Γάϊος Καῖσαρ καὶ δύο συγκλητικοὺς ἄλλους πάλιν ἀπὸ Ῥώμης πλουσιωτάτους, ὧντινων τὰ ὀνόματα ταῦτα, Πόντιος, καὶ Οὐάριος, ἐπὶ τὸ καὶ φυλάττειν τὴν πόλιν, καὶ κτίσαι αὐτὴν, ἐκ τῶν φιλοτιμηθέντων ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ βασιλέως, ὡσαύτως δὲ καὶ ἐκ τῶν ἰδίων αὐτῶν παρασχεῖν τῇ αὐτῇ πόλει, καὶ οἰκεῖν ἐν αὐτῇ· οἵτινες πολλὰ πάνυ οἰκήματα ἐκ τῶν ἰδίων ἔκτισαν· πρὸς δὲ τοῖς οἰκήμασι, καὶ ἄλλα πά- B λιν ἔκτισαν οἱ αὐτοὶ συγκλητικοὶ ἐν τῇ αὐτῇ Ἀντιόχου πόλει, ἐκ τῶν ἰδίων αὐτῶν χρημάτων, δημόσιον λουτρὸν μέγα, τὸ λεγόμενον Οὐάριον, κάτω παρὰ τὸ τεῖχος, πλησίον τοῦ ποταμοῦ· ἔνθα καὶ τὰ οἰκήματα αὐτῶν ἔκτισαν, πλησίον τοῦ δημοσίου· 59 καὶ Τρίουμφον δι᾽ ἀρτίσαντες πάνυ· κοσμήσαντες αὐτὸ ἀγάλμασιν, εἰς τὸ γαμοστολεῖσθαι τὰς πολίτιδας παρθένους πάσας. Καὶ ἐκ τῶν δὲ φιλοτιμηθέντων ἀνήγειραν πολλὰ κτίσματα ἐν αὐτῇ τῶν Ἀντιοχέων πόλει. Καὶ ἔμειναν οἰκοῦντες ἐν αὐτῇ τῇ πόλει οἱ αὐτοὶ συγκλητικοί· καὶ τοὺς ὑπολειφθέντας δὲ κτήτορας ἀξίαις ἐτίμησεν ὁ αὐτὸς Γάϊος Καῖσαρ.

Ἀπὸ δὲ τοῦ πρώτου ἔτους Γαΐου Καίσαρος, παῤῥησίαν C λαβὸν παρ᾽ αὐτοῦ, τὸ Πράσινον μέρος ἐδημοκράτησεν ἐν τῇ Ῥώμῃ, καὶ κατὰ πόλιν, ἐπὶ ἔτη γ´, ἄχρι τῆς βασιλείας αὐτοῦ· ἔχαιρε γὰρ αὐτοῖς. Τῷ δὲ τρίτῳ ἔτει τῆς βασιλείας αὐτοῦ, ἔκραξαν ἐν Ἀντιοχείᾳ τῆς Συρίας, οἱ ἐκ Βενέτου μέρους τῆς αὐτῆς πόλεως, τοῖς αὐτόθι Πρασίνοις ἐν τῷ θεάτρῳ· Καιρὸς ἀνάγει, καὶ κατάγει· Πράσινοι μάχοι· θεωροῦντος τότε τοῦ Προνοΐου, ἄρχοντος ὑπατικοῦ. Καὶ ἐγένετο δημοτικὴ ἀταξία μεγάλη, καὶ συμφορὰ τῇ πόλει συνέβη. Οἱ γὰρ Ἀντιοχεῖς Ἕλληνες, μετὰ τῶν αὐτόθι Ἰουδαίων συμβαλόντες δημοτικὴν μάχην, ἐφόνευσαν πολλοὺς Ἰουδαίους, καὶ τὰς συναγωγὰς αὐτῶν ἔκαυσαν. Καὶ ἀκούσας ἐν Παλαιστίνῃ ὁ ἱερεὺς τῶν αὐτῶν Ἰουδαίων, ὀνόματι Φινεὲς, συναθροίσας D πλῆθος Ἰουδαίων, καὶ Γαλιλαίων, πολιτῶν ὄντων, ὡς λ´ χιλιάδας ἔχων μεθ᾽ ἑαυτοῦ, ἦλθεν ἐξαίφνης ἐν τῇ αὐτῇ Ἀντιόχου πόλει ἀπὸ Τιβεριάδος πόλεως· καὶ ἐφόνευσεν πολλοὺς, ὡς ἅπαξ αἰφνίδιον εἰσελθὼν μετὰ ὡπλισμένων ἀνδρῶν· καὶ ἐάσας, πάλιν ἀπῆλθεν ἐν Τιβεριάδι ὁ αὐτὸς Φινεές. Καὶ ταῦτα μαθὼν ὁ βασιλεὺς Γάϊος, ἠγανάκτησε κατὰ τῶν συγκλητικῶν, τῶν ὄντων ἐν τῇ αὐτῇ Ἀντιοχείᾳ πόλει, Ποντίου, καὶ Οὐαρίου· καὶ πέμψας ἐδήμευσεν αὐτοὺς, ἐπαρὼν πᾶσαν τὴν περιουσίαν αὐτῶν, καὶ τοὺς διαφέροντας αὐτοῖς ἐν Ἀντιοχείᾳ 60 οἴκους ἐπίπλωσεν (ἅτινα οἰκήματα ἐκλήθη τὰ βασιλικὰ ἐξ ἐκείνου ἐν τῇ αὐτῇ Ἀντιοχείᾳ τῆς Συρίας·) ἀγαγὼν καὶ αὐτοὺς σιδηροδέσμους· διότι οὐκ ἀπὸ τῆς E ταραχὴν τῆς πόλεως ἔπαυσαν, οὐκ τῷ ἱερεῖ Φινεὲς, 61 πορθοῦντι τὴν πόλιν ἀντέστησαν.

Ἔπεμψε δὲ καὶ ἐν Τιβεριάδι πόλει τῆς Παλαιστίνης, καὶ παρέλαβε τὸν αὐτὸν Φινεὲς, ἱερέα τῶν Ἰουδαίων, καὶ ἀπεκεφάλισεν αὐτὸν, ὡς Τύραννον· καὶ πολλοὺς Ἰουδαίους, καὶ Γαλιλαίους ἀπώλεσε. Καὶ τὴν κεφαλὴν δὲ τοῦ Ἱερέως Φινεὲς 62 ἐκόντευσεν ἔξω τῆς πόλεως Ἀντιοχείας, 63

A Cæſaris; a Roma Antiochiam miſſo, qui opus hoc effectum daret, Saliano Præfecto: qui, monte abſciſſo, magnum ibi Aquæductum condidit, per quem aquas ex Daphne in Balneum hoc novum introduxit. Templa etiam quædam extruxit.

Miſit præterea Cajus Cæſar duos etiam alios Senatores Romanos prædivites, Pontium, & Varium, qui Antiochiæ proſpicerent, & non ſolum ex iis quæ Imperator Antiochenis abunde largitus eſt, ſed ex propriis etiam ſumptibus urbem inſtaurarent, inſtauratamque incolerent. Duo itaque Senatores hi quamplurima per urbem domicilia, propriis ex ſumptibus, ædificarunt: in- B ſuper etiam inferius ad urbis mœnia, juxta fluvium, Balneum ingens publicum, Varium vocatum, extruxerunt; proxime quod ædes etiam privatas ſuas extructas habuerant. Triumphum quoque, ſtatuis hinc inde ſplendidiſſime ornatum, condiderant; uti virginibus Antiochenis quibuſcunque, nuptialia ſua celebrantibus, inſerviret. Sed & alia etiam per urbem plurima ædificia, Imperatoriis ex ſumptibus, erexerant dicti duo Senatores, urbemque ita inſtauratam incoluerunt: Cives vero ſuperſtites, Cajus Cæſar etiam honoribus auxit.

Favebat autem Cajus Cæſar factioni Praſinæ: itaque ea, licentiam inde C ſibi ſumens, a primo Imperii ejus anno, per totum triennium, Romæ, omniſque aliis urbibus, dominabatur. Tertio autem Imperii ejus anno Antiochiæ Syriæ in Theatro, ſpectante etiam tum ludos Pronæo Præfecto; qui ex Veneta erant Factione, alta voce Praſinis exclamarunt: *Tempus extollit, & deorſum agit: Jam Praſinæ pugnæ.* Et coorta eſt in populo conturbatio ingens; cujus eventus urbi ceſſit in incommodum. Græci enim Antiocheni cum Judæis, qui ibi habitarunt, ad pugnam popularem pervenientes, ex Judæis plurimos interfecerunt, & Synagogas eorum incendio devaſtarunt. Cujus rei famam, cum in Palæſtina Judæorum ibi ſacerdos, nomine Phineas D accepiſſet; collecta Judæorum, & Galilæorum copioſa multitudine, nempe triginta circiter millibus, ab urbe Tiberiade exercitum hunc ducens, Antiochiam ſubito adoritur: cujus incolas inopinatos opprimens, quamplurimos eorum internecioni dedit; ſtrageque finita, Tiberiadem ſtatim repetit. Hæc ubi audiſſet Cajus Imperator, in Pontium, & Varium Senatores, qui Antiochiæ habitabant, ira commotus eſt. Miſſis itaque qui bona eorum publicarent, domoſque eorum omnes fiſco addicerent; (quæ proinde ab Antiochenis, *Baſilicæ*, i. e. domus Regiæ vocant:) ipſos etiam ferreis compedibus vinctos adduci juſſit; eo quod neque E Antiochenos tumultuantes compeſcuiſſent; nec Phineæ ſacerdoti urbem vaſtanti, obviam iviſſent.

Miſit etiam Tiberiadem Palæſtinæ, qui Phineam ſacerdotem comprehenſum, tanquam rebellionis reum, capite multarent. Multos etiam Judæos, & Galilæos, occi dedit. Phineæ autem ſacerdotis caput, in Orontis fluvii ripa oppoſita, extra urbem Antio-

Digitized by Google

chium, conto affixum erigebatur. Quæ vero in urbe ignibus abſumpta fuerant, miſſis pecuniis ipſe inſtauravit.

Eodem vero anno Cajus Imperator a Cubiculariis Eunuchis, Satellitibus ſuis, Senatu factum approbante, cum annum ageret xxxix. occiſus eſt.

Cajo ſucceſſit in Imperio Claudius Cæſar, Germanicus, Caſſio & Solone Coſſ. & regnavit annos xiv. & menſes ix. Erat hic ſtatura curta, corpore craſſo, oculis cæſiis, ſubcanus, colore candido, facie oblonga, ingenio mitiſſimo. Urbem hic condidit, quam a nomine ſuo Claudiopolim, vocavit. Brettaniam quoque urbem condidit, non procul ab Oceano.

Claudius autem Imperator Praſinis dominationem ſuam confirmavit. Hujus autem ſub imperio Epheſus, & Smyrna, cum plurimis aliis Aſiæ urbibus, iram divinam expertæ ſunt: quibus inſtaurandis Imperator plurima ſuppeditavit. Eodem concuſſa eſt etiam Antiochia magna, templaque Dianæ, Martis, atque Herculis per medium dirupta ſunt; ædeſque plurimæ corruerunt. Itaque Claudius Imperator Tributum Fumarium, a Sodalitiis Antiochenis ſibi pendi ſolitum, in Porticuum contignatarum, a Tiberio Cæſare extructarum, inſtaurationem remiſit.

Sub Initiis autem Imperantis Claudii Cæſaris, decem poſt annis quam Dominus Deus N. Jeſus Chriſtus in Cœlum aſſumptus fuit, primus poſt Sanctum Petrum Apoſtolum Antiochiæ Magnæ, quæ in Syria eſt, Epiſcopus factus eſt Evodius: ſub quo, qui *Nazaræi* antea, & *Galilæi* vocitabantur, *Chriſtianorum* nomen acceperunt; imponente hoc illis, ſimul & inter illos Evangelium prædicante, Evodio ipſo Epiſcopo.

Anno autem Claudii Cæſaris VIII. Judæi Apoſtolos, atque eorum diſcipulos inſectari cœperunt: quin & rebellionem adverſus Romanos meditabantur. Tum primum itaque contra eos miſſus eſt Feſtus Chiliarchus; exinde vero exitium Judæis imminere viſum eſt. Præfecerat enim illis Claudius Imperator Felicem quendam; qui magnas in Judæa tragœdias excitabat.

Anno vero xviii. poſt Dominum ac Deum noſtrum Jeſum Chriſtum in cœlos aſſumptum, ipſo Judeorum Feſti Pentecoſtes die, ſacerdotibus ab interiore Templi Adyto, quod *Sanctum Sanctorum* dictum eſt, Humana vox ſubito audita eſt, hiſce verbis: *Migremus hinc*. Vox autem hæc tertia vice repetita, ſacerdotibus audita fuit, ſacra tum peragentibus: cujus rei fama toti Judæorum genti innotuit. Hinc Fatalia Judæorum tempora initium habuerunt: uti ſcriptis ſuis teſtatus eſt Joſephus Hebræorum Philoſophus; qui & illa inſuper tradidit. ‘Judæos nunquam a calamitatibus ſuis reſpiraſſe quidem, ex quo Cruci Jeſum fixerunt, hominem illum bonum, ac juſtum: ſi modo Hominem (inquit) illum fas ſit dicere, & non Deum potius, qui talis fuerit.’ Hæc Joſephus ille Judæus in Libris ſuis de Judæorum Antiquitatibus ſcripta reliquit.

A πέραν τοῦ Ὀρόντου ποταμοῦ. Καὶ τὰ καυθέντα ἐν τῇ πόλει ἀνενέωσε, πέμψας χρήματα.

Καὶ ἐν αὐτῷ τῷ ἔτει ἐσφάγη ὁ αὐτὸς Γάϊος βασιλεὺς, ἔσω ἐν τῷ παλατίῳ, ὑπὸ τῶν ἰδίων σπαθαρίων τῶν κουβικουλαρίων εὐνούχων, κατὰ γνώμην τῆς συγκλήτου, ὢν ἐτῶν λθ'.

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Γαΐου Καίσαρος, ἐβασίλευσε Κλαύδιος Καῖσαρ, ὁ Γερμανικὸς, [64] ἐπὶ τῆς ὑπατείας Κασίου, καὶ Σόλωνος. [65] Ἐβασίλευσε δὲ ὁ αὐτὸς Κλαύδιος Καῖσαρ ἔτη ιδ'. μῆνας θ'. Ἦν δὲ κονδοειδὴς, εὔογκος, γλαυκόφθαλμος, μιξοπόλιος, λευκὸς, μακρόψις, γαληνότατος. Ἔκτισε δὲ πόλιν, ἣν ἐκάλεσεν, εἰς ἴδιον ὄνομα, Κλαυδιούπολιν. [66] B Ἔκτισε δὲ καὶ Βρεττανίαν πόλιν, πλησίον τοῦ ὠκεανοῦ.

Ὁ δὲ αὐτὸς Κλαύδιος βασιλεὺς καὶ τῇ δημοκρατίᾳ τῶν Πρασίνων κατάστασιν ἔδωκεν. Ἐπὶ δὲ τῆς αὐτοῦ βασιλείας ἔπαθεν ὑπὸ θεομηνίας ἡ Ἔφεσος, καὶ ἡ Σμύρνα, καὶ πολλαὶ ἄλλαι πόλεις τῆς Ἀσίας. αἷστισιν ἐχαρίσατο πολλὰ εἰς ἀνανέωσιν. Ἔπαθε δὲ τότε καὶ ἡ μεγάλη Ἀντιόχεια πόλις, καὶ διεῤῥάγη ὁ ναὸς τῆς Ἀρτέμιδος, καὶ τοῦ Ἄρεως, καὶ τοῦ Ἡρακλέως· καὶ οἶκοι φανεροὶ ἔπεσαν. Ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς Κλαύδιος ἐκούφισεν ἀπὸ τῶν συντεχνιῶν, ἤτοι συστημάτων τῆς Ἀντιοχέων πόλεως τῆς Συρίας, τὴν λειτουργίαν [67] ἣν παρεῖχον ὑπὲρ καπνοῦ, εἰς ἀνανέωσιν τῶν ὑπορόφων ἐμβόλων αὐτῶν, τῶν κτισθέντων ὑπὸ Τιβερίου Καίσαρος.

C Ἐν δὲ ταῖς ἀρχαῖς τῆς βασιλείας τοῦ αὐτοῦ Κλαυδίου Καίσαρος μετὰ τὸ ἀναληφθῆναι τὸν Κύριον ἡμῶν καὶ Θεὸν Ἰησοῦν Χριστὸν, μετὰ ἔτη δέκα, πρῶτος μετὰ τὸν ἅγιον Πέτρον τὸν Ἀπόστολον, τὴν χειροτονίαν τῆς ἐπισκοπῆς τῆς Ἀντιοχέων μεγάλης πόλεως τῆς Συρίας [68] ἔλαβεν Εὔοδος, γενόμενος πατριάρχης. Καὶ ἐπὶ αὐτοῦ Χριστιανοὶ ὠνομάσθησαν, τοῦ αὐτοῦ ἐπισκόπου Εὐόδου [69] προσομιλήσαντος αὐτοῖς, καὶ ἐπιθήσαντος αὐτοῖς τὸ ὄνομα τοῦτο, πρώην γὰρ Ναζωραῖοι ἐκαλοῦντο, καὶ Γαλιλαῖοι ἐκαλοῦντο οἱ Χριστιανοί.

Τῷ δὲ ὀγδόῳ ἔτει τῆς βασιλείας τοῦ αὐτοῦ Κλαυδίου Καίσαρος, διωγμὸν μέγαν ἐποίησαν οἱ Ἰουδαῖοι κατὰ τῶν Ἀποστόλων, καὶ τῶν μαθητῶν αὐτῶν· καὶ τυραννίδα D κατὰ Ῥωμαίων ἐμελέτων. Ὅθεν πρῶτος ἐπέμφθη κατ' αὐτῶν χιλίαρχος, [70] ὀνόματι Φῆστος καὶ ἐξ ἐκείνου ὄλεθρος αὐτοῖς ἐγένετο. Καὶ ἄρχοντα γὰρ [71] προεχειρίσατο αὐτοῖς ὁ αὐτὸς Κλαύδιος βασιλεὺς, Φήλικα ὀνόματι, ταράσσοντα αὐτούς.

Μετὰ δὲ ιη' ἔτη τοῦ ἀναληφθῆναι ἐν τοῖς οὐρανοῖς τὸν Κύριον ἡμῶν, καὶ Θεὸν Ἰησοῦν Χριστὸν, ἐν τῇ ἑορτῇ τῆς Πεντηκοστῆς τῶν αὐτῶν Ἰουδαίων, οἱ ἱερεῖς ἐν τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἤκουσαν φωνῆς ἀνθρωπίνης, λεγούσης, ἀπὸ τοῦ ἐσωτέρου ἱεροῦ, τοῦ λεγομένου, Ἅγιον τῶν ἁγίων, [72] Μεθιστάμεθα ἐντεῦθεν. Τὴν δὲ φωνὴν ταύτην τρίτον ῥηθεῖσαν ἤκουσαν, ὡς θυσιάζουσιν οἱ αὐτοὶ ἱερεῖς, καὶ ἐγνώσθη τοῦτο παντὶ τῷ ἔθνει. Καὶ ἐξ ἐκείνου ὄλεθρος E ἤρξατο τοῖς Ἰουδαίοις· καθὼς Ἰώσηππος ὁ Ἑβραίων φιλόσοφος, ταῦτα συνεγράψατο, εἰρηκὼς καὶ τοῦτο· ὅτι ἐξότε Ἰουδαῖοι ἐσταύρωσαν Ἰησοῦν, ὃς ἦν ἄνθρωπος ἀγαθὸς, καὶ δίκαιος· (εἴπερ ἄρα τὸν τοιοῦτον, ἄνθρωπον δεῖ λέγειν, καὶ μὴ Θεόν·) [73] οὐκ ἐξέλειψεν ὀδύνη ἐν τῆς Ἰουδαίας χώρας. Ταῦτα ἐν τοῖς Ἰουδαϊκοῖς συγγράμμασιν αὐτοῦ ἐξέθετο ὁ αὐτὸς [74] Ἰώσηππος Ἰουδαίοις.

Ἐπὶ

Digitized by Google

Ἐπὶ δὲ τῆς βασιλείας τοῦ αὐτοῦ Κλαυδίου, οἱ αὐτοὶ A Ἀντιοχεῖς, κτήτορες, καὶ πολῖται, ἀναφορὰν ἔπεμψαν, δεόμενοι, ὥστε παραχωρηθῆναι αὐτοῖς, ἀπὸ θείας αὐτοῦ κελεύσεως, ἀγορασθῆναι τὰ Ὀλύμπια [75] ἀπὸ τῶν Πισαίων τῆς Ἑλλάδος χώρας, ἀπὸ τῶν ἐτησίων προσόδων, τῶν ἐαθέντων χρημάτων παρὰ Σωσιβίου τινὸς, συγκλητικοῦ, συμπολίτου αὐτῶν. Καὶ [76] παρέσχεν αὐτοῖς ἀγοράσαι τὰ Ὀλύμπια ὁ αὐτὸς Κλαύδιος βασιλεὺς, ἔτους χρηματίζοντος, κατὰ τοὺς Ἀντιοχεῖς Σύρους, ϟβ'. Τοῦτο δὲ ἐποίησαν οἱ αὐτοὶ Ἀντιοχεῖς, λυπηθέντες πρὸς τοὺς πολιτευομένους τῆς αὐτῆς πόλεως, διὰ τὰς προσόδους τὰς προειρημένας, παρὰ Σωσιβίου ἐαθείσας τῇ πόλει αὐτῶν· περὶ οὗ Σωσιβίου ὁ σοφὸς χρονογράφος Παυσανίας ἐξέθετο, ὅτι εἴασε τε- B λευτῶν, κατὰ διαθήκας, τῇ τῶν Ἀντιοχέων μεγάλῃ πόλει, Σωσίβιός τις ἐτησίαν πρόσοδον χρυσίου τάλαντα δεκαπέντε· ἅτινα ἐν τοῖς ἀνωτέρω χρόνοις τοῦ Αὐγούστου Ὀκταβιανοῦ προγέγραπται. Τὰ δὲ τῆς προσόδου εἰάθη, εἰς τὸ ἐπιτελεῖσθαι τοῖς αὐτοῖς συμπολίταις, κατὰ πενταετῆ χρόνον, πολύτροπον θέαν, ἐπὶ ἡμέρας λ', μηνὶ Ὑπερβερεταίῳ, τῷ καὶ Ὀκτωβρίῳ, σκηνικῶν, θυμελικῶν, καὶ τραγικῶν, καὶ ἀθλητῶν ἀγῶνα, καὶ ἱππικῶν, [77] καὶ μοναχῶν. Καὶ τὰς μὲν ἀρχὰς ἐπετέλεσαν [78] οἱ αὐτοὶ πολιτευόμενοι· μετὰ δὲ ταῦτα ὑπερετίθεντο, τὰς προσόδους ἀποκερδαίνοντες ἀπὸ θείας κελεύσεως, οἱ αὐτοὶ πολιτευόμενοι Ἀντιοχείας, μετὰ καὶ τῶν κτητόρων, ἠγόρασαν τὰ Ὀλύμπια ἀπὸ τῶν Πι- C σίων· καὶ ᾔτησαν οἱ αὐτοὶ βουλευταὶ τοὺς τῆς πόλεως πάντας, (ὡς ἂν ἕτοιμοι ὄντες ἐνδοῦναι αὐτοῖς,) ἐν τῷ πάλιν τὴν τῶν Ὀλυμπίων ἑορτὴν ἐπιτελεῖσθαι αὐτοῖς· Καὶ πεισθέντων τῶν κτητόρων, καὶ τοῦ δήμου παντὸς, καὶ τῶν ἱερέων, ἐνεδόθη αὐτοῖς· καὶ ἐπετέλεσαν οἱ αὐτοὶ πολιτευόμενοι, κατὰ τὸ πρώην ἔθος, πάλιν [79] τοὺς τῶν σκηνικῶν, καὶ ἀθλητῶν, θυμελικῶν, καὶ τραγικῶν, καὶ ἱππικῶν ἀγῶνα· καὶ λοιπὸν τὰς λ' ἡμέρας, ἀπὸ τῆς νεομηνίας τοῦ Ὑπερβερεταίου μηνὸς, κατὰ πέντε ἔτη, ἕως τοῦ καιροῦ τοῦ πενταετοῦς φθάσαντος.

Καὶ πάλιν ὑπερέθεντο ἀφορμὴν εὔλογον οἱ αὐτοὶ πολιτευόμενοι, διαφόρων πολέμων κινηθέντων ἐν τῇ ἀ- D νατολῇ· οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ τῆς αὐτῆς πόλεως Ἀντιοχείας ληφθείσης ὑπὸ ἐναντίων· ὡσαύτως δὲ καὶ θεομηνίας γινομένης, καὶ διαφόρων σεισμῶν, καὶ ἐμπρησμῶν, ἀνεβάλοντο καὶ [80] τὴν κατὰ πενταετῆ χρόνον πάλιν ἐπιτελεῖν αὐτοῖς πολύτροπον ἀγῶνος θέαν· ἀλλ' ἐπετέλεσαν ἄλλας διαφόρους περιόδους ἓξ τὴν αὐτὴν προειρημένην πανήγυριν, δι' ἐνιαυτῶν ιε', ἢ καὶ κ'. [81] ὡς ἐὰν αὐτοῖς ἔδοξε, μετὰ τὸ τὴν πάλιν τοὺς Ἀντιοχέας τῶν κακῶν ἀπαλλαγῆναι, καὶ ἐν εἰρήνῃ διάγειν.

Τῷ δὲ ιγ'. ἔτει τῆς βασιλείας τοῦ αὐτοῦ Κλαυδίου Καίσαρος, ἔπαθεν ὑπὸ θεομηνίας ἡ Κρήτη νῆσος πᾶσα· ἐν οἷς χρόνοις εὑρέθη, ἐν τῷ μνήματι τοῦ Δίκ- E τυος, [82] ἐν κασσιτερίνῳ κιβωτίῳ, [83] ἡ ἔκθεσις τοῦ Τρωϊκοῦ πολέμου, μετὰ ἀληθείας παρ' αὐτοῦ συγγραφεῖσα πᾶσα. Ἔκειτο δὲ πρὸς κεφαλὰ τοῦ λειψάνου τοῦ Δίκτυος· καὶ νομίσαντες τὸ αὐτὸ κιβώτιον θησαυρὸν εἶναι, προσήνεγκαν αὐτὸ τῷ βασιλεῖ Κλαυδίῳ· καὶ ἐκέλευσε, μετὰ τὸ ἀνοῖξαι, καὶ γνῶναι τί ἐστι, μεταγραφῆναι αὐτὰ, καὶ ἐν τῇ δημοσίᾳ βιβλιοθήκῃ ἀποτεθῆναι αὐτά.

A Eodem Imperante Claudio, Primotes, & populus Antiochenus ad Imperatorem referebant, ab eo petentes, uti, divino ejus ex Edicto, facultatem ſibi haberent, Olympia a Piſæis redimendi ea annuis illis reditibus, urbi ſuæ, a Soſibio quodam, Cive & Senatore Antiocheno, olim legatis. Facultatem itaque Olympia redimendi conceſſit eis Claudius Imperator, anno Æræ Antiochenæ xcii. Factum nempe hoc ab Antiochenis, quod ægre ferrent in Magiſtratibus ſuis ea quæ de ſupradictis Soſibii reditibus factitata eſſent. Soſibius enim uti ſcriptum reliquit in Chronographia ſua ſapiens Pauſanias, Antiochi. Magnæ legavit moriens xv. auri talenta, annuatim urbi ſolvenda; B ſicuti ſuperius in Auguſti Octaviani temporibus memoratum eſt. Reditum vero hunc annuum Soſibius Antiochenis legaverat, ut haberent unde ſumptus facerent in varium illud ſpectaculum, Scenicorum, Thymelicorum, Tragicorum, Athleticorum ludorum, Gladiatorum quoque; & Certaminum Equeſtrium; quod quinto quoque anno, Hyperberetæo, ſive Octobri menſe, per xxx. dies celebrari ſolebat: Et primitus quidem Ludos hoſce Gymnaſiarchæ tite celebrabant: deinceps vero, lucellum captantes, celebrationem hanc penitus omittebant; donec tandem, divino Imperatoris Edicto, Primotibuſque urbis poſtulantibus, ad id coacti, C Olympia a Piſæis redimebant. Tum vero cives univerſos monebant, ſe Solennia Olympica, (quæ antea fuerant) illis exhibere paratos eſſe; quibus eos ſe accingere hortabantur. Annuentibus itaque urbis Primotibus, cum ſacerdotibus, omnique populo, Ludi illi Scenici, Athletici, Thymelici, Tragici, Equeſtriaque Certamina, ſicut olim, per xxx. dies celebrata ſunt: facto initio a Novilunio menſis Octobris ſingulis Luſtris recurrentibus.

Ruſus autem variis bellorum motibus in Oriente excitatis, cum Antiochia & ipſa vel ab hoſtibus occupata, D aut etiam iram Divinam paſſa, crebris terræmotibus, & incendiis labeſactata fuiſſet; oblata inde apta occaſione, iidem Magiſtratus omnigenum illud ſpectaculum Quinquenale intermittebant; nec deinceps ſtatis, ut antea, temporibus, ſed xv. puta, aut etiam xx. quoque anno, pro arbitrio ſuo, (idque ſexies tantum,) celebrabant; etiam & tunc quoque, cum Antiochia urbs, malis illis defuncta, pace ſua priſtina gauderet.

Anno autem xiii. Imperantis Claudii, Creta inſula, divinam iram paſſa, tota terræ motibus agitata eſt. Eodem tempore Dictys Cretenſis in tumulo reperta eſt, pyxide ſtannea in- E cluſa, Trojani belli hiſtoria, ab eodem Dicty, ſecundum rerum geſtarum veritatem expoſita. Pyxidem hanc, quæ ad ſepulti caput jacebat, theſaurum rati qui illac tranſibant; ad Imperatorem Claudium deferunt: qui, pyxide aperta, reque cognita, Hiſtoriam hanc deſcribendam dedit; deſcriptamque, in Bibliotheca publica reponendam curavit.

Claudius autem Cretenſibus plurima, in balnearum inſtaurationem, largitus eſt: morboque deinde correptus, poſt biduum in Palatio diem ſuum obiit, annum agens LXV.

Claudium Cæſarem in Imperio excepit filius ejus Nero, Silvano & Antonino Coſſ. qui regnavit annos XIII. & Menſes II. Erat hic procerus, gracilis, decorus, naſo eleganti, vultu florido, oculis grandioribus, capillo tenuo & porrecto, canus, barba hiſpida, moribus compoſitis. Quamprimum vero regnare cœpit, de Jeſu percontatus eſt; de quo, privatus adhuc, acceperat magnum eum eſſe Philoſophum, & virum Mirificum. Neſcius itaque eum jam Crucifixum fuiſſe, Romam adduci eum voluit, de quibuſdam illum interrogaturus. Nero enim Imperator Epicureorum Dogmati favebat; qui omnia fortuito fieri, nulla interveniente Providentia, affirmarunt. Certior autem factus Imperator Nero, eum, inculpatum licet, a Judæis, invidia ſola impulſis, cruci jampridem fuiſſe affixum, ira commotus eſt. Miſſo itaque in Judæam Maximo, juſſit Romam adduci Annam, & Caipham; Pontium quoque Pilatum, qui Præfectura ſua defunctus, in Palæſtina tum degebat. Cumque Pilatum Annas & Caiphas multorum non recte factorum poſtularent, inſuper & hoc addiderunt, ſe quidem Legibus Jeſum judicandum tradidiſſe. Datis itaque ubi interfuit pecuniis, Annas & Caiphas, rebus ſuis proſpere actis, dimiſſi ſunt.

Eodem imperante Nerone, Athenas, Græciæ urbem, venit D. Paulus: ubi incidit in Philoſophum Athenienſem celeberrimum, Dionyſium Areopagitam, Philoſophiæ Dogmata ibi pandentem. Affirmavit hic Solem ex Divinæ Lucis Effluvio emanaſſe: alia item nonnulla, de Rerum fabrica, philoſophatus eſt. Hunc Paulus videns, allocutus eſt: cui Dionyſius; Qualem, inquit, tu Deum prædicas, garrule? At vero ubi D. Pauli Doctrinam attentius percepiſſet; ei ad pedes procidens, ut Baptiſmi lavacro immerſus, Chriſtianus ipſe fieret, rogavit. Paulus itaque eum baptizans, Chriſtianum fecit: perſpectoque fidei ejus fervore, Epiſcopum regionis ejus conſtituit Dionyſium. Et hic quidem Dionyſius, qui ex Philoſophorum numero fuerat, adverſus Græcos libros ſcripſit. Paulus vero Hieroſolymas reverſus eſt.

Temporibus etiam Neronis Romam venit Magus quidam Ægyptius, nomine Simon; qui Præſtigiis quibuſdam Magicis uſus, Chriſtum ſe eſſe venditavit. D. Petrus, hoc audito, Romam contendit dumque per Antiochiam magnam iter faceret, contigit Evodium mori, Epiſcopum, & Patriarcham Antiochenſem: cujus in locum D. Petrus Apoſtolus Ignatium ſurrogavit. Eodem tempore mori etiam contigit Marcum Apoſtolum, & Patriarcham Alexandriæ Magnæ. Moriturus autem, diſcipulum ſuum Anianum ſuffecit ſibi: ſicut ſapiens Theo-

A Καὶ ἐπλεύσε ὁ Κλαύδιος, πολλὰ ἐν τῇ Κρήτῃ χαρισάμενος εἰς ἐπανόρθωσιν. Ἐτελεύτησεν δὲ ὁ αὐτὸς Κλαύδιος ἰδίῳ θανάτῳ, ἐν τῷ παλατίῳ, [84] ἀῤῥωστήσας ἡμέρας δύο, ὢν ἐνιαυτῶν ξέ.

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Κλαυδίου Καίσαρος, ἐβασίλευσε [85] Νέρων, ὁ υἱὸς αὐτοῦ, [86] ἐπὶ τῆς ὑπατείας Σιλυανοῦ, καὶ Ἀντωνίνου· ὅστις ἐβασίλευσεν ἔτη ιγ΄, καὶ μῆνας δύο. Ἦν δὲ μακρὸς, λεπτὸς, εὔμορφος, εὔχροος, ἀνθηροπρόσωπος, μεγαλόφθαλμος, ἁπλόθριξ, ὁλοπόλιος, δασυπώγων, εὔτακτος. Ἡ μόνον δὲ ἐβασίλευσεν, ἐξεζήτησε τὰ περὶ τοῦ Ἰησοῦ· καὶ [87] ἀγνοήσας ὅτι ἐσταυρώθη, ἐζήτησεν αὐτὸν ἀνενέγκαι ἐν Ῥώμῃ, ὡς φιλόσοφον μέγαν, καὶ θαύματα ποιοῦντα.
B ἤκουσε γὰρ, πρὸ τοῦ βασιλεῦσαι, περὶ αὐτοῦ τοιαῦτα. Θέλων δὲ ἐπερωτῆσαι αὐτόν τινα, ἐζήτει ἀναγαγεῖν αὐτόν. Ἦν γὰρ ὁ αὐτὸς Νέρων βασιλεὺς τοῦ δόγματος τῶν λεγομένων Ἐπικουρείων, ὅ ἐστι, τῶν αὐτοματιστῶν, τῶν λεγόντων ἀπρονόητα εἶναι τὰ πάντα. Καὶ μαθὼν ὁ αὐτὸς βασιλεὺς Νέρων, ὅτι πρὸ πολλοῦ χρόνου ἐσταύρωσαν αὐτὸν οἱ Ἰουδαῖοι, ζήλῳ φερόμενοι καὶ μόνον, ἐν μηδενὶ μεμφθέντα, ἠγανάκτησε· καὶ ἐκέλευσε, καὶ ἀνηνέχθησαν ἐν τῇ Ῥώμῃ διὰ Μαξίμου ὅ, τε Ἄννας καὶ Καϊάφας. Καὶ Πιλάτον δὲ οἰκοῦντα τὴν Παλαιστίνην, μετὰ διαδοχὰς τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ [88] ἀνήγαγε διὰ Μάξιμον. Πολλὰ δὲ εἰπόντος περὶ τοῦ Πιλάτου κατὰ οἱ περὶ τὸν Ἄνναν, καὶ Καϊάφαν, [89] ἐδίδασκαν καὶ τοῦτο. Ὅτι ἡ-
C μεῖς τοῖς νόμοις αὐτὸν παρεδώκαμεν. Καὶ πολλοῖς παρασχόντες χρήματα οἱ περὶ τὸν Ἄνναν καὶ Καϊάφαν, κατορθώσαντες ἀπελύθησαν.

Ἐν δὲ τοῖς χρόνοις τῆς βασιλείας τοῦ αὐτοῦ Νέρωνος, ὁ ἅγιος Παῦλος ἀπῆλθεν ἐν Ἀθήναις, τῇ πόλει τῆς Ἑλλάδος· καὶ εὗρεν ἐκεῖ φιλόσοφον, ὀνόματι Διονύσιον, τὸν Ἀρεοπαγίτην, τὸν Ἀθηναῖον, τὸν περιβόητον, βρύοντα φιλοσοφίας διδάγματα· ὃς ἐξέθετο περὶ τοῦ ἡλίου, ὅτι [90] ἀπὸ τῆς ἀποῤῥοίας τοῦ φωτὸς τοῦ Θεοῦ ἐστι· καὶ ἄλλα τινὰ εἰπὼν, περὶ τοῦ δημιουργήματος. Ὅντινα ἑωρακὼς ὁ ἅγιος Παῦλος, προσηγόρευσε. καὶ ἐπηρώτα τὸν ἅγιον Παῦλον ὁ Διονύσιος· Τίνα κηρύσσεις Θεὸν, σπερμολόγε; Καὶ ἀκούσας τοῦ ἁγίου Παύλου ὁ αὐτὸς Διονύσιος
D διδάσκοντος αὐτὸν, προσέπεσεν αὐτῷ, αἰτῶν αὐτὸν φωτισθῆναι, καὶ γενέσθαι χριστιανόν. Καὶ βαπτίσας αὐτὸν ὁ ἅγιος Παῦλος ἐποίησε χριστιανόν. Καὶ ἑωρακὼς ὁ ἅγιος Παῦλος τὸ θερμὸν τῆς πίστεως τοῦ αὐτοῦ Διονυσίου, ἐποίησεν αὐτὸν ἐπίσκοπον ἐν τῇ χώρᾳ ἐκείνῃ· ὅστις Διονύσιος, [91] ὁ ἀπὸ φιλοσόφων, καὶ βίβλους καθ᾽ Ἑλλήνων ἐξέθετο. Ὁ δὲ ἅγιος Παῦλος ὑπέστρεψεν εἰς Ἱεροσόλυμα.

Ἐπὶ δὲ τῆς βασιλείας τοῦ αὐτοῦ Νέρωνος, ἀνῆλθεν ἐν Ῥώμῃ Σίμων τις ὀνόματι, Αἰγύπτιος μάγος, ποιῶν διὰ γοητείας φαντασίας τινὰς, καὶ λέγων ἑαυτὸν Χριστόν. Ἀκούσας δὲ ὁ ἅγιος Πέτρος, ὁ Ἀπόστολος περὶ αὐτοῦ, [92] ἀνήρχετο ἐν τῇ Ῥώμῃ. Ἐν τῷ δὲ ἀνιέναι αὐτὸν ἐν τῇ Ῥώ-
E μῃ, διερχομένου αὐτοῦ δι᾽ Ἀντιοχείας τῆς μεγάλης, συνέβη τελευτῆσαι [93] Εὔοδον τὸν ἐπίσκοπον, καὶ πατριάρχην Ἀντιοχείας· καὶ ἔλαβε τὸ σχῆμα τῆς ἐπισκοπῆς Ἀντιοχείας τῆς μεγάλης Ἰγνάτιος, τοῦ ἁγίου Πέτρου τοῦ Ἀποστόλου χειροτονήσαντος. Συνέβη δὲ ἐν τοῖς αὐτοῖς χρόνοις τελευτῆσαι καὶ Μάρκον, τὸν Ἀπόστολον, ἐν Ἀλεξανδρείᾳ τῇ μεγάλῃ, ἐπίσκοπον ὄντα ἐκεῖ, καὶ πατριάρχην. Καὶ παρέλαβε τὴν ἐπισκοπὴν παρ᾽ αὐτοῦ Ἀνια-

Digitized by Google

τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ· καθὼς ὁ σοφὸς Θεόφιλος ὁ χρονογράφος συνεγράψατο.

philus Chronographus ſcriptum reliquit.

Καταφθάσαντος δὲ τοῦ ἁγίου Πέτρου τοῦ Ἀποστόλου τὴν Ῥώμην, καὶ μαθόντος ποῦ μένει Σίμων ὁ μάγος, ἀπῆλθε πρὸς αὐτὸν ἔνθα κατέμενεν· καὶ εὗρεν ἐκεῖ κύνα μέγαν ἐν τῷ πυλεῶνι ποιμενικὸν, ὅπου κατέμενε Σίμων ὁ μάγος, ἁλύσεσι δεδεμένον, ὅντινα ὁ Σίμων, διὰ τὸν Πέτρον, καὶ τοὺς θέλοντας ἀνιέναι πρὸς αὐτὸν, ἐδέσμευσεν· εἰς τὸ μηδένα, ὡς ἔτυχε, δίχα τοῦ τὸν Σίμωνα κελεύειν τῷ κυνὶ, καὶ συγχωρεῖν τὸν κύνα παρεῖναι, ὡς ἠβούλετο ὁ Σίμων. Καὶ τοῦτο ἦν πρόῤῥημα θαῦμα τῷ μέλλοντι ἀνιέναι πρὸς τὸν αὐτὸν Σίμωνα. Ὁ δὲ Πέτρος ἑωρακὼς τὸν κύνα ὄντα μέγαν καὶ φοβερὸν. καὶ μαθὼν παρὰ τῶν ἑστηκότων ἔξω τοῦ αὐτοῦ πυλῶνος, ὅτι εἰ μὴ κελεύσει ὁ Σίμων τῷ κυνὶ, οὐ συγχωρεῖ ὁ αὐτὸς κύων τινὰ ἀνελθεῖν, ἀλλ' ἐπερχόμενος φονεύει τὸν πλησιάζοντα αὐτῷ. δραμὼν οὖν ὁ Πέτρος τὴν ἅλυσιν τοῦ κυνὸς ἔλυσεν αὐτὸν, καὶ εἶπεν αὐτῷ· Ἀνελθὲ πρὸς Σίμωνα, καὶ εἰπὲ αὐτῷ, ἀνθρωπίνῃ φωνῇ· Πέτρος ὁ δοῦλος τοῦ Θεοῦ τοῦ ὑψίστου, ἀνελθεῖν θέλει. Ὁ δὲ αὐτὸς κύων 94 ἀνῆλθεν εὐθέως δρομαίως· καὶ ἐν τῷ ἐκεῖνον διδάσκειν τινὰ μαγικὰ πλάσματα, ἔστη ἐν μέσῳ ὁ κύων, καὶ ἀνθρωπίνῃ φωνῇ λέγει τῷ Σίμωνι. Πέτρος ὁ δοῦλος τοῦ ὑψίστου ἀνελθεῖν θέλει πρὸς σέ. Οἱ δὲ ἀκούσαντες τοῦ κυνὸς λαλοῦντος ἀνθρωπίνῃ φωνῇ ἐθαύμασαν, λέγοντες· Τίς ἐστι Πέτρος, ἢ ἡ δύναμις αὐτοῦ Πέτρου εἶπεν ὁ κύων; ὅτι ἐποίησε τὸν κύνα ἀνθρωπιστὶ λαλῆσαι, 95 καὶ ποιῆσαι αὐτοῦ τὴν ἀπόκρισιν. Καὶ λέγει ὁ Σίμων τοῖς ἑστῶσι καὶ θαυμάζουσι τὸν Πέτρον τοῖς ἀνθρώποις· τοῦτο ὑμᾶς μὴ ξενιζέτω. ἰδοὺ γὰρ κἀγὼ λέγω αὐτῷ τῷ κυνὶ, τῇ αὐτῇ ἀνθρωπίνῃ φωνῇ ἀπόκρισιν αὐτῷ ἀπαγγεῖλαι. Καὶ λέγει ὁ Σίμων τῷ κυνί· κελεύω σοι ἀπελθεῖν, καὶ εἰπεῖν τῷ Πέτρῳ, ἀνθρωπίνῃ φωνῇ, ὅτι, εἶπεν ὁ Σίμων, ἀνελθε. Καὶ ἀνῆλθε πρὸς τὸν Σίμωνα ὁ Πέτρος, καὶ συνέβαλε μετὰ Σίμωνος τοῦ Αἰγυπτίου, ποιῶν καὶ αὐτὸς θαυμάσια· καὶ ἐνίκησε τὸν Σίμωνα τὸν μάγον, ποιῶν ἰάσεις. Καὶ ἐπίστευσαν τῷ Πέτρῳ πολλοὶ, καὶ ἐφωτίσθησαν.

Petrus autem Apoſtolus Romam veniens, edoctuſque, ubi Simon Magus commorabatur, ad eum profectus eſt. Simon autem, ne injuſſu ſui Petro vel cuivis alii ad ſe pateret aditus; pro foribus Canem Paſtoralem Prægrandem, catena vinctum habuit: qui, niſi ſigno a Simone prius dato, advenientibus quibuſcunque ingreſſum prohibebat. Atque hoc omnibus, Magum adeuntibus, Miraculum antehac habebatur. Cæterum Petrus, viſo Cane illo prægrandi, & efferato; præmonitus etiam ab eis, qui extra fores adſtabant, non poſſe illum introire; ut pote in quem canis, niſi contrarium ei Simon ſignificaret, more ſuo irruens, protinus dilaceraret, intrepide acceſſit; ſolutaque catena, Canem ingredi ad Simonem juſſit, eique humana voce ſignificare, ‘ Petrum, ‘ ſervum Dei altiſſimi, introire velle. Canis adhæc propere accurrens, Simonem de præſtigiis quibuſdam Magicis diſſerentem coram omnibus humana voce alloquitur, ei dicens: ‘ Petrus ſer‘ vus Dei Altiſſimi te conventum vult. Audientes autem, qui aderant, Canem humana voce loquentem, attoniti dixerunt: Quiſnam Petrus iſte? aut qualis Petri hujus, de quo canis loquitur, vis tanta, quæ efficere potuit, ut Canis humana voce locutus nunciam ei ferret? Stupentibus autem ad id; quod a Petro factum fuerat omnibus, dixit Simon, ‘ ne hoc vos adeo red‘ dat attonitos: ecce enim ego quoque ‘ efficiam, ut Canis humana voce re‘ ſponſum Petro referat. Cani deinde ‘ dixit Simon: ‘ Jubeo ut egreſſus Pe‘ tro voce humana dicas, Simonem ‘ velle eum ingredi. Petrus igitur intravit; & cum Simone Ægyptio congreſſus, miracula & ipſe edidit, morboſque ſanavit, Simonem Magum in omnibus ſuperans. Unde Petro plurimi fidem habuerunt, & ab eo baptizati ſunt.

Καὶ ἦν ἐν τῇ Ῥώμῃ ταραχὴ μεγάλη, καὶ θρύλλος ἕνεκεν τοῦ Σίμωνος, καὶ τοῦ Πέτρου, ὅτι κατένυστι ἀλλήλων ἐποίουν θαύματα. Καὶ ἀκούσας τὴν ταραχὴν Ἀγρίππας ὁ ἔπαρχος, ἀνήγαγε τῷ βασιλεῖ Νέρωνι, ὅτι εἰσί τινες ἐν ταύτῃ τῇ βασιλευούσῃ πόλει θαύματα ποιοῦντες κατένυστι ἀλλήλων. καὶ ὁ μὲν εἷς λέγει αὐτὸν Χριστόν. ὁ δὲ ἕτερος λέγει, οὐκ ἐστιν αὐτὸς, ἀλλὰ μάγος ἐστίν· Ἐγὼ γὰρ τοῦ Χριστοῦ μαθητής εἰμι. Καὶ ἐκέλευσεν ὁ βασιλεὺς Νέρων εἰσαχθῆναι πρὸς αὐτὸν τὸν Σίμωνα, καὶ τὸν Πέτρον· καὶ τὸν Πιλάτον δὲ ἀχθῆναι ἀπὸ τοῦ δεσμωτηρίου. Καὶ εἰσηνέχθησαν πρὸς τὸν βασιλέα· καὶ ἐπηρώτησε τὸν Σίμωνα ὁ Νέρων, λέγων· Σὺ εἶ, ὃν λέγουσιν οἱ ἄνθρωποι εἶναι Χριστόν; Ὁ δὲ εἶπε· ναί. Καὶ ἐπηρώτησε καὶ τὸν Πέτρον ὁ Νέρων λέγων. Ἀκριβῶς οὗτος ἐστιν ὁ Χριστός; Ὁ δὲ Πέτρος ἔφη· οὐκ ἔστιν αὐτός· Ἐγὼ γὰρ ἐκείνου μαθητής εἰμι, καὶ ἐπ' ἐμοῦ εἰς τοὺς οὐρανοὺς ἀνελήφθη. Καὶ καλέσας τὸν Πιλάτον εἶπεν αὐτῷ περὶ τοῦ Σίμωνος· ὅτι, Οὗτός ἐστιν, ὃν ἐξέδωκας εἰς τὸ σταυρωθῆναι; Καὶ προσεσχηκὼς αὐτῷ ὁ Πιλάτος, εἶπεν· οὐκ ἔστιν αὐτός· οὗτος γὰρ καὶ 96 χαριτωμένος ἐστι, καὶ πολυπληθής· Πε-

Magnus autem Romæ erat tumultus in populo, ob Simonem & Petrum inter ſe de Miraculis edendis certantes. Hoc cognito Agrippa, urbis præfectus, Neroni rem detulit; ‘ Sunt, ‘ inquiens, in urbe hac imperatrice, ‘ qui de Miraculis faciundis inter ſe cer‘ tant: quorum alter Chriſtum ſe eſſe ‘ venditat, alter vero, non Chriſtum, ‘ ſed Magum eſſe eum dicit, ſe enim ‘ Chriſti diſcipulum fuiſſe aſſerit. Jubet itaque Nero Imperator, coram ſe adduci Simonem, & Petrum: Pontium etiam Pilatum e carcere accerſit; Hi itaque coram Imperatore ſiſtebantur. Nero autem Simoni, Tune, inquit, es, quem Chriſtum vocant homines? Imo, reſpondit ille. Tum Nero Petrum interrogavit: Eſtne, inquiens, hic revera Chriſtus? reſpondit Petrus; Non eſt: Ego enim Chriſti ex Diſcipulis fui; atque oculis hiſce in cœlos aſſumptum eum vidi. Tum Nero Pilatum interrogans; Hiccine, in ait, eſt, quem tu cruci affigendum tradidiſti? Pilatus, intentis in eum oculis, Nequaquam, reſpon-

dit: Comatus enim hic eſt, atque obelus. De Petro autem eum interrogans Nero; Aſt hunc, inquit, Chriſti diſcipulum agnoviſti? Maxime; reſpondit Pilatus: in Prætorium enim introductum eum, tanquam Chriſti affectatorem, eum, de hoc a me interrogatus, omnino negaret, dimiſi protinus. Nero itaque utrumque, tum Simonem, Chriſtum ſeſe falſo venditantem, tum Petrum, qui a Pilato Chriſti abnegati convictus fuerat, ex palatio ejici juſſit.

Deinceps itaque Romæ commorati ſunt, de Miraculis edendis invicem certantes. Et quidem Simon Magus, Tauro magno in medium adducto, cum ei in aurem aliquid immuſſitaſſet, expiravit ſtatim Taurus; admirantibus Simonem omnibus. Petrus vero, Deum precatus, Taurum, in vitam revocatum, domino reſtituit. Petro itaque primas dederunt omnes, dicentes, Mortuum vitæ reſtituere, majus eſſe miraculum. Sed & plurima etiam alia miracula ediderunt, invicem certantes; quæ quidem ſcripta ſunt in Actis SS. Apoſtolorum. Cæterum Simon magus, in cœlos aſcenſurum ſe venditans, Petri Apoſtoli precibus occubuit. Dixerat enim Petro Simon; Tu dicis, Chriſtum Deum tuum in Cœlos aſſumptum fuiſſe: ecce me quoque in Cœlos aſſumptum. Petrus itaque, cum in medio urbis Romæ Magicis artibus ſublimem eum in aerem efferri videret, Deum ipſe precatus eſt: & repente Simon, magno cum ſonitu in plateam decidens, (interiit.) Reliquiæ autem ejus, eodem quo decidit loco, recondebantur; qui cancellis lapideis undique ſeptus, exinde *Simonium* adhuc uſque appellatur.

Nero autem Imperator, audito Simonem a Petro interfectum eſſe, ira commotus, Petrum quoque comprehenſum occidi juſſit. Petrus autem quamprimum comprehenſus eſſet, ſucceſſorem in Epiſcopatu Romano deſignavit Linum quendam, ex diſcipulis ſuis: quem tum quoque, cum prehenſus fuit, ſectatorem habuit. Erat autem D. Petrus ætate provectior, ſtatura quæ mediocrem excederet, recalvaſter, crine curto, capite & mento canus, colore pallente, oculis vini colorem referentibus, barbatus, naſutus, junctis ſuperciliis, proclivis, prudens, ad iram pronus, mutabilis, meticuloſus, a ſpiritu S. loquens, & miracula edens.

Linum vero poſt S. Petrum, Romanæ ſedis Epiſcopum, ſive Patriarcham fuiſſe, Euſebius Pamphili in Chronicis ſuis ſcriptum reliquit.

Sanctus autem Petrus Apoſtolus Martyrium paſſus eſt, in crucem actus, capite ad terram verſo: Præfectum enim juramento adſtrinxerat, ne eodem quo Dominus modo crucifigeretur. Factum vero hoc, Aproniano & Capitone Coſſ.

Pilato quoque iratus Imperator Nero, caput ei amputari juſſit; eo quod Dominum Chriſtum, virum inculpatum, & mirificum, Judæis tradidiſſet. Si enim, inquit, diſcipulus talia potuerit, quam potens tandem fuerit ipſe.

A Ἀεὶ δὲ τοῦ Πέτρου ἐπηρώτησεν αὐτόν. Τοῦτον δὲ μαθητὴν αὐτοῦ οἶδας; ὁ δὲ εἶπε, ναί. εἰσήγαγον γάρ μοι αὐτὸν, ὡς μαθητὴν αὐτοῦ, καὶ ἐπηρώτησα αὐτὸν, καὶ ἀρνήσατο, λέγων, μὴ εἶναι αὐτοῦ μαθητής· καὶ ἀπέλυσα αὐτόν. Καὶ λοιπὸν Νέρων, ὡς ψευσαμένου τοῦ Σίμωνος, 97 καὶ εἰπόντος ἑαυτὸν Χριστὸν, ὅπερ οὐκ ἦν· καὶ τοῦ Πέτρου πάλιν ἐλεγχθέντος ὑπὸ τοῦ Πιλάτου, καὶ ἀρνησαμένου τὸν Χριστὸν, ἐκέλευσε, καὶ ἐξεβλήθησαν ἀμφότεροι ἐκ τοῦ παλατίου.

Καὶ διῆγον ἐν τῇ Ῥώμῃ, ποιοῦντες θαύματα ἀπέναντι ἀλλήλων· καὶ ὁ μὲν Σίμων ὁ μάγος, ἀχθέντος ταύρου μεγάλα, εἶπεν εἰς τὸ ὠτίον αὐτοῦ λόγον, καὶ
B εὐθέως ὁ ταῦρος ἀπέθανε, καὶ ἐθαυμάζετο ὁ Σίμων. Ὁ δὲ Πέτρος εὐθέως εὐξάμενος ἐπὶ πάντων, ἐποίησεν ἀναζῆσαι τὸν Ταῦρον· καὶ ἀπεδόθη τῷ ἰδίῳ δεσπότῃ ὁ αὐτὸς ταῦρος. Καὶ πάντες ἐπῄνουν τὸν Πέτρον, λέγοντες· ὅτι τὸ ποιῆσαι τεθνεῶτα ζῆσαι, μεῖζόν ἐστι θαῦμα. Καὶ ἄλλα δὲ πολλὰ ἐποίησαν σημεῖα κατέναντι ἀλλήλων· ἅτινα 99 ἐν ταῖς πράξεσι τῶν ἁγίων Ἀποστόλων συγγέγραπται. Ὁ δὲ Ἀπόστολος Πέτρος, δι' εὐχῆς αὐτοῦ ἐφόνευσε τὸν Σίμωνα τὸν μάγον, θελήσαντα ἀναληφθῆναι. Εἶπε γὰρ ὁ Σίμων τῷ Πέτρῳ, 100 ὅτι εἶπεν, ὅτι Χριστὸς ὁ Θεός σε ἀνελήφθη. ἰδὲ κἀγὼ ἀναλαμβάνομαι. Καὶ ἰδὼν αὐτὸν ὁ Πέτρος κουφιζόμενον, διὰ τῆς μαγείας, εἰς τὸν ἀέρα, ἐν μέσῳ τῆς
C πόλεως Ῥώμης· καὶ ηὔξατο ὁ Πέτρος, καὶ κατηνέχθη Σίμων ὁ μάγος ἐκ τοῦ ἀέρος εἰς τὴν γῆν, 101 ἐπὶ τὴν πλατεῖαν, καὶ ἐψόφησε. Καὶ τὸ λείψανον αὐτοῦ κεῖται ἐκεῖ, ἕως ἄρτι, ὅπου ἔπεσε, καὶ ἔχει πέριξ κάγκελλον λίθινον· καὶ καλεῖ ὁ τόπος ἐκεῖνος ἔκτοτε, τὸ Σιμώνιον.

Ἀκούσας δὲ Νέρων ὁ βασιλεὺς, ὅτι ἐφονεύθη ὑπὸ τοῦ Πέτρου ὁ Σίμων, ἠγανάκτησε· καὶ ἐκέλευσεν αὐτὸν συσχεθέντα ἀποθανεῖν. Καὶ ὡς μόνον ἐκρατήθη ὁ ἅγιος Πέτρος, ἐπέδωκε τὸ ἔνδυμα τῆς ἐπισκοπῆς Ῥώμης 102 Λίνῳ ὀνόματι, μαθητῇ αὐτοῦ· ἠκολούθει γὰρ αὐτῷ, ὅτε ἐκρατήθη· ὁ δὲ αὐτὸς ἅγιος Πέτρος γέρων ὑπῆρχε, τῇ ἡλικίᾳ διμοιριαῖος, ἀναφαλὰς, κον-
D δόθριξ, ὁλοπόλιος τὴν κάραν καὶ γένειον, λευκὸς, ὑπόχλωρος, οἰνωπὰς τοὺς ὀφθαλμοὺς, εὐπώγων, μακρόρινος, σύνοφρυς, ἀνακαθήμενος, φρόνιμος, ὀξύχολος, εὐμετάβλητος, δειλὸς, φθεγγόμενος ὑπὸ πνεύματος ἁγίου, καὶ θαυματουργῶν.

Καὶ ἐγένετο μετὰ τὸν ἅγιον Πέτρον τὸν ἐπίσκοπον, ἤτοι πατριάρχην Ῥώμης, ὀνόματι Λῖνος· καθὼς ὁ σοφὸς Εὐσέβιος ὁ Παμφίλου ἐχρονογράφησεν.

Ὁ δὲ ἅγιος Πέτρος ὁ Ἀπόστολος ἐμαρτύρησε, 103 σταυρωθεὶς κατακέφαλα, τοῦ αὐτοῦ Ἀποστόλου ὁρκώσαντος τοῦτο τὸν ἔπαρχον, ὅτι μὴ ὡς ὁ Κύριός μου σταυρω-
E θῶ. Καὶ ἐτελειώθη ὁ ἅγιος Πέτρος, 104 ἐπὶ τῆς ὑπατείας Ἀπρωνιανοῦ, καὶ Καπίτωνος.

Ὁμοίως δὲ καὶ κατὰ τοῦ Πιλάτου ἀγανακτήσας ὁ αὐτὸς βασιλεὺς Νέρων· καὶ 105 ἐκέλευσεν αὐτὸν ἀποκεφαλισθῆναι, λέγων· Διὰ τί ἐξέδωκε τὸν δεσπότην Χριστὸν τοῖς Ἰουδαίοις, ἄνδρα ἄμεμπτον, καὶ δυνάμεις ποιοῦντα; εἰ γὰρ ὁ αὐτοῦ μαθητὴς τοιαῦτα θαυμάσια ἐποίει, ὁποῖος ὑπῆρχεν ἐκεῖνος δυνατός;

Digitized by Google

A Ἐπὶ δὲ τῆς αὐτοῦ βασιλείας κατέφθασεν εὐθέως ἐν τῇ Ῥώμῃ καὶ ὁ ἅγιος Παῦλος, πεμφθεὶς ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας χώρας παραστάσιμος· καὶ ἐμαρτύρησε καὶ αὐτὸς, ἀποτμηθεὶς τὴν κεφαλὴν, [106] τῇ πρὸ γ΄ καλανδῶν Ἰουλίων, ἐπὶ τῆς ὑπατείας Νέρωνος, καὶ Λεντούλου. Καὶ ἐκέλευσεν ὁ βασιλεὺς Νέρων, τὰ σώματα τῶν ἁγίων Ἀποστόλων ταφῇ μὴ παραδοθῆναι, ἀλλ' ἄταφα μεῖναι. Ὑπῆρχε δὲ ὁ Παῦλος, ἔτι περιὼν, τῇ ἡλικίᾳ κονδοειδὴς, φαλακρὸς, μιξοπόλιος τὴν κάραν καὶ τὸ γένειον, εὔρινος, ὑπόγλαυκος, σύνοφρυς, [107] λευκόχρους, ἀνθηροπρόσωπος, εὐπώγων, ὑπογελῶντα ἔχων τὸν χαρακτῆρα, φρόνιμος, ἠθικὸς, εὐόμιλος, γλυκὺς, ὑπὸ πνεύματος ἁγίου ἐνθουσιαζόμενος, καὶ ἰώμενος.

Ejuſdem ſub imperio Sanctus Paulus etiam ea Judæa Romam mittitur, ibi cauſam dicturus: Martyrium vero & ipſe paſſus eſt, capite multatus, III. Kalend. Julias, Nerone & Lentulo Coſſ. Corpora autem Sanctorum Apoſtolorum inſepulta projici mandavit, Nero Imperator. Paulus vero, dum in vivis eſſet, ſtatura erat curta, calvus, ſubcanus capite mentoque, naſo decoro, ſubcæſius, ſuperciliis junctis, cute candida, vultu florido, barbatus, aſpectu ridibundo, prudens, moribus probis, affabilis, blandus, Spiritu Sancto afflatus, morboſque ſanandi potentia donatus.

B Ἔπεμψε δὲ κατὰ τῆς Ἰουδαίας, καὶ τῆς Ἱερουσαλὴμ ὁ αὐτὸς βασιλεὺς Νέρων, καὶ πᾶσι κακῶς ἐχρήσατο, πολλοὺς φονεύσας στρατιωτικῇ συμβολῇ· ὅτι τυραννίδι φερόμενοι, ἐξεφώνησαν ὑβριστικὰς φωνὰς κατὰ τοῦ Νέρωνος, [108] διότι ἀπεκεφάλισε τὸν Πιλάτον, ὡς εἰς ἐκδίκησιν Χριστοῦ· καὶ ἦλθεν εἰς αὐτὸν ἡ μὲν ἀλλὰ, ὅτι καὶ αὐθεντήσαντες τὸν ἡγεμόνα, ἐσταύρωσαν τὸν Χριστόν· καὶ διὰ τοῦτο ἠγανάκτει κατ' αὐτῶν, ὡς τυράννων, καὶ ἐσφάγησαν τότε ἀπὸ στρατιωτῶν, ἐν τῇ συμβολῇ, ὅ, τε Ἄννας καὶ ὁ Καϊάφας.

Nero autem Imperator, exercitu adverſus Judæos & Hieroſolymam miſſo, peſſime illos tractavit; plurimos etiam neci dedit: ad hoc incitatus, quod rebelles, ipſum opprobriis laceſſiſſent, ob Pilatum, Chriſti in vindictam, capite mulctatum: ſed & pro certo etiam acceperat, Præfectum, Judæorum ipſorum importunitate impulſum, Chriſtum cruci affixiſſe. Hac Judæorum ſtrage perierunt Annas & Caiphas.

Παρέλαβε δὲ ὁ αὐτὸς Νέρων, ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ [109] χώραν ἄλλην ἐν τῷ Πόντῳ, πέμψας Πολέμωνα στρατηγὸν αὐτοῦ· καὶ ἐποίησεν αὐτὴν ἐπαρχίαν, καλέσας αὐτὴν, [110] Πόντον Πολεμονιακόν.

Idem Imperator Nero, miſſo ex Ducibus ſuis Polemone, aliam Ponti regionem captam, in Provinciæ formam redegit, & Pontum Polemoniacum appellavit.

C Ὁ δὲ αὐτὸς Νέρων [111] ἔχαιρε τῷ Βενέτῳ μέρει πολύ.

Nero autem Factioni Venetæ multum favebat.

Ἐπὶ δὲ τῶν χρόνων τῆς βασιλείας αὐτοῦ, Λουκανὸς ὁ σοφώτατος ἦν παρὰ Ῥωμαίοις μέγας, καὶ ἐπαινούμενος. Ἐπὶ δὲ τῆς ὑπατείας [112] Ἰτελικοῦ, καὶ Τολπιλλιανοῦ, τοῦ καὶ Τροχίλου, ἀφανὴς ἐγένετο Νέρων ὁ βασιλεὺς, καὶ ἐτελεύτα, [113] τῶν ἱερέων τῶν Ἑλλήνων κατασκευασάντων αὐτῷ, διὰ πότου δόσεως· ὄντος τοῦ δόγματος τῶν Ἐπικουρείων τοῦ μετ' αὐτὸν λαβόντος παρὰ τῶν ἱερέων σύνταξιν τῆς βασιλείας, καὶ εἰσελθόντος ἰδεῖν αὐτὸν, ὡς ἄρρωστον, καὶ κεντήσαντος αὐτὸν, ἐν τῷ παλατίῳ· Καὶ τελευτᾷ ὁ αὐτὸς Νέρων, [114] ὢν ἐνιαυτῶν ξθ΄.

Temporibus autem Neronis imperantis, floruit ſapientiſſimus Lucanus, Poeta magni nominis apud Romanos. Cæterum Italico & Tolpilliano, ſive Trochelo Coſſ. Nero Imperator, e medio ſublatus, interiit: Conjurationem adverſus eum agitantibus, ex hauſtu veneni, Græcorum ſacerdotibus. Is enim, quem in regno ſucceſſorem ſacerdotes deſignaverant, dogmatis erat Epicureorum; qui palatium ingreſſus, tanquam viſurus Imperatorem ægrotantem, eum confodit. Nero itaque diem ſupremum obiit, annos natus LXIX.

D Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Νέρωνος, ἐβασίλευσε Γάλβας Αὔγουστος, μῆνας ζ΄. Ἦν δὲ μακρὸς, γενναῖος, λευκόχρους, ὑπόστραβος, [115] γρυπόρυγχος, μιξοπόλιος, μανικός. Ἐπὶ δὲ τῆς βασιλείας τοῦ αὐτοῦ Γάλβα, [116] ταφῇ παρεδόθησαν τὰ σώματα τῶν ἁγίων Ἀποστόλων κατὰ κέλευσιν τοῦ αὐτοῦ βασιλέως· ἐν ὁράματι γὰρ ἐκελεύσθη θάψαι τὰ σώματα τῶν ἁγίων Ἀποστόλων εἰς τιμήν. Καὶ τελευτᾷ ὁ Γάλβας [117] ἰδίῳ θανάτῳ ἐξαίφνης, φλεβοτομηθείς· [118] ὢν ἐνιαυτῶν μθ΄.

Excepit Neronem Galba, qui regnavit menſes VII. Erat autem procerus, generoſus, colore candido, ſubſtrabus, ungues habens aduncos, ſubcanus, ad inſaniam pronus. Hujus autem ſub Imperio, Sanctorum Apoſtolorum corpora, juſſu ipſius Imperatoris ſepulturæ tradita ſunt: per inſomnium enim, ut hoc faceret, monitus eſt. Galba autem, annum agens XLIX. ex venæ ſectione, ſubito mortuus eſt.

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Γάλβα, ἐβασίλευσε Λούκιος Ὄθων, μῆνας γ΄. Ἦν δὲ κονδοειδὴς, πλατὺς, γενναῖος, ἁπλόθριξ, μικρόφθαλμος [119] ὑπόσιμος, ψελλός. Ἐν δὲ τῇ αὐτοῦ βασιλείᾳ ὁ ἅγιος Ἰάκωβος ὁ E Ἀπόστολος, ὁ ἐπίσκοπος Ἱεροσολύμων, καὶ πατριάρχης, ὃν ἐνεθρόνισεν ὁ ἅγιος Πέτρος ἀντὶ ἑαυτοῦ [120] ἀπιὼν ἐπὶ Ῥώμην, ἐτελεύτησε· καὶ παρέλαβε τὸ σχῆμα τῆς ἐπισκοπῆς Ἱεροσολύμων, Συμεὼν, ὁ καὶ Σίμων, καὶ ἐγένετο πατριάρχης.

Galba excepit Lucius Otho; qui imperavit Menſes III. Erat hic ſtatura brevi, lato corpore, fortis, crine molli & porrecto, oculis parvis, ſubſimus, balbus. Hujus ſub Imperio D. Jacobus Apoſtolus, Hieroſolymarum Epiſcopus & Patriarcha, a B. Petro, cum Romam abiit, ſui in locum ſubſtitutus, interiit: Hieroſolymarum vero Epiſcopatum ſuſcepit Symeon, qui & Simon, ibique ſedit Patriarcha.

Τελευτᾷ δὲ ὁ αὐτὸς Ὄθων, [121] ἐτῶν νγ΄, ἀρρωστήσας.

Otho vero morbo correptus, interiit; annos natus LIII.

Othoni ſucceſſit in Imperio Vitellius Auguſtus: qui regnavit annos IX. & Menſes VIII. Erat vero ſtatura mediocrem ſuperanta, pectore firmo, oculis cæſiis & pulchris, rufus, barba hirſuta, meticuloſus. Hujus imperii ſub initio divinam iram ſurſus experta eſt Nicomedia, urbs magna, & Bithyniæ Metropolis: cum prius terræ motibus concuſſa, fere everſa funditus fuiſſet, Imperator autem incolis ſuperſtitibus, & urbi de novo inſtaurandæ, pecuniam plurimam largitus eſt.

Vitellio autem imperante, Judæi novis rebus ſtudentes, Præfectum Cyrenæum, lapidibus obrutum, neci dederunt. Imperator itaque, anno XXXV. poſt Deum & Salvatorem noſtrum in cœlos aſſumptum, contra eos arma movit, miſſis Veſpaſiano, & filio ejus Tito, ducibus, qui terram Judæam, & Hieroſolymas hoſtiliter invadentes, devaſtarunt. Vitellius interim, poſt bellum hoc cœptum, morbo correptus, Romæ moritur, annum agens XLVIII

Poſt hunc Imperator ab exercitu ſalutatus eſt diviniſſimus Veſpaſianus; Rufo & Capitiano Coſſ. Erat hic ſtatura curta, calvus, ventrioſus, canus, colore rufo, oculis vini colorem referentibus, vultu patulo, iracundus. Belli autem Judaici cura Tito filio commiſſa, ipſe Romam profectus eſt: ubi imperavit annos IX. & Menſes X. Hujus ſub imperio, Chriſtiani perſecutionem gravem perpeſſi ſunt, Decio & Ruſticio Coſſ. Anno autem XXXVIII. poſt Chriſtum Salvatorem in Cœlos aſſumptum, Commodo & Rufo Coſſ. Imperatoris Veſpaſiani filius Titus, Judæam, Hieroſolymas, totamque adeo Palæſtinam occupatam vaſtavit; urbeque ipſo Feſti die capta, Judæorum templum evertit: undecies autem centena millia Judæorum gladio interfecit; centum vero & quinquaginta millia juniorum utriuſque ſexus haſtæ ſubjecit; Judææ quoque Præfecturas omnes ſuſtulit: uti teſtatur ſapientiſſimus Joſephus Judæus, qui & ipſe huic bello interfuit. Sed & memoriæ prodidit etiam ſapiens Euſebius Pamphili, Judæos omnes, eodem ipſo Feſto, exitio datos fuiſſe, quo Chriſtum cruci affixerant; Salvatore noſtro illos in manus hoſtium ſuorum tradente. Tertia vero hæc eſt Hieroſolymarum devaſtatio; uti idem ſapientiſſimus Euſebius memoriæ prodidit.

Titus autem, triumpho de Judæis celebrato, Romam reverſus eſt. Veſpaſianus autem, ex præda Judaica, ante Antiochiæ magnæ portam, fabricam illam, quæ *Cherubin* appellatur, erexit. Ibi enim poſuit Cherubinos illos æreos, quos una cum Seraphinis, everſo Salomonis templo, Titus filius inde avexerat, & ad Antiochiam, de Judæis devictis triumphum ibi acturus deportaverat: ſed & columnam etiam æream Lunæ poſuit, cum Tauris quatuor Hieroſolymam reſpicientibus: eo quod urbem internoctu cepiſſet, Luna illuceſcente. Daphnes etiam Theatrum condidit, cum hac Inſcriptione: *Ex præ-*

A Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Ὄθωνος, ἐβασίλευσε [122] Βιτέλλιος Αὔγουστος, ἔτη θ', καὶ μῆνας α'. Ἦν δὲ διμοιραῖος, εὔστηθος, γλαυκὸς, πυῤῥάκης, δασυπώγων, εὐόφθαλμος, δειλός. Ἐπὶ δὲ τῆς βασιλείας, εὐθέως ἔπαθεν ὑπὸ θεομηνίας Νικομήδεια, πόλις μεγάλη τῆς Βιθυνίας μητρόπολις. Καὶ πολλὰ αὐτοῖς τοῖς περισωθεῖσιν ἐχαρίσατο, καὶ τῇ πόλει, εἰς ἀνανέωσιν, ὁ αὐτὸς βασιλεύς· ἦν γὰρ καὶ πρώην παθοῦσα ὑπὸ θεομηνίας, καὶ ἐστραμμένη· καὶ ἀνήγειρεν αὐτήν.

Ἐπὶ δὲ τῆς βασιλείας τοῦ αὐτοῦ Βιτελλίου Καίσαρος, ἐτυράννησαν οἱ Ἰουδαῖοι, καὶ [123] ἐφόνευσαν Κυρηναίων τὸν ἄρχοντα αὐτῶν, λιθοβολήσαντες αὐτόν. Τῷ
B δὲ λε' ἔτει μετὰ τὴν τοῦ σωτῆρος ἡμῶν καὶ Θεοῦ ἀνάληψιν, ἐπεστράτευσε κατ' αὐτῶν ὁ Βιτέλλιος βασιλεύς, [124] πέμψας στρατηγὸν ἑαυτοῦ, Οὐεσπασιανὸν καὶ Τίτον, υἱὸν αὐτοῦ· καὶ ἐπέστησαν τῇ Ἰουδαίᾳ χώρᾳ, πολεμήσαντες αὐτὰς, καὶ τὴν Ἱερουσαλήμ. Καὶ ἐν τῷ πολεμεῖν αὐτὸν, ἀπέθανεν ἐν τῇ Ῥώμῃ ὁ Βιτέλλιος βασιλεὺς, [125] νόσῳ βληθεὶς, ὢν ἐνιαυτῶν μη'.

Καὶ μετ' αὐτὸν ἀνηγορεύθη βασιλεὺς ὁ θειότατος Οὐεσπασιανὸς καὶ ἔστεψεν αὐτὸν ὁ στρατὸς, [126] ἐπὶ τῆς ὑπατείας Ῥούφου καὶ Καπιτιανοῦ. Ἦν δὲ κονδοειδὴς, φαλακρὸς, προγάστωρ, πολιὸς, πυῤῥάκης, ἔχων οἰνωπαὺς ὀφθαλμοὺς, πλατύοψις, ὀργίλος. Καὶ ἐάσας Τίτον τὸν ἑαυτοῦ υἱὸν πολεμεῖν τὴν Ἰουδαίαν χώραν,
C ἦλθεν ἐπὶ τὴν Ῥώμην, καὶ ἐβασίλευσεν ἔτη θ', καὶ μῆνας ι'. [127] Ἐπὶ δὲ τῆς ἑαυτοῦ βασιλείας, ἐγένετο διωγμὸς μέγας τῶν χριστιανῶν, [128] ἐπὶ τῆς ὑπατείας Δεκίου, καὶ Ῥουστικίου. Τῷ δὲ λη' ἔτει μετὰ τὸ ἀναληφθῆναι τὸν σωτῆρα Χριστὸν, ὁ Τίτος τὴν Ἰουδαίαν παρέλαβε, καὶ τὴν Ἱερουσαλὴμ, [129] ἐπὶ τῆς ὑπατείας Κομμόδου, καὶ Ῥούφου, βασιλεύοντος τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Οὐεσπασιανοῦ· καὶ ἐπόρθησε τὴν Ἱερουσαλὴμ, καὶ πᾶσαν τὴν Παλαιστίνην, καὶ τὸ ἱερὸν τῶν Ἰουδαίων κατέστρεψεν, ἐν τῇ αὐτῇ τῆς ἑορτῆς ἡμέρᾳ, ὅτε παρέλαβε τὴν πόλιν· καὶ ἀπώλεσε ψυχῶν μυριάδας ρι', [130] ξίφεσιν αὐτοὺς κατακόψας. ἄλλας δὲ μυριάδας ιε' ἐξεπέρασεν αἰχμαλώτων, νεανίσκων, καὶ παίδων ἀῤῥενικῶν,
D καὶ παρθένων κορασίων· καθὼς καὶ Ἰώσηππος ὁ σοφώτατος συνεγράψατο· Ἑβραῖος γὰρ ὑπῆρχε, καὶ παρὼν ἐν τῷ πολέμῳ. Καὶ πάσας δὲ τὰς ἐπαρχίας τῆς Ἰουδαίας ἀπώλεσεν ὁ Τίτος. ὁ δὲ σοφὸς Εὐσέβιος ὁ Παμφίλου συνεγράψατο οὕτως· ὅτι ἐν τῇ ἑορτῇ αὐτῶν τὸν Χριστὸν ἐσταύρωσαν οἱ Ἰουδαῖοι, καὶ ἐν τῇ αὐτῇ ἑορτῇ πάντες ἀπώλοντο, τοῦ Σωτῆρος ἐκδεδωκότος αὐτούς· τρὶς δὲ [131] μετὰ ταύτης πορθηθείσης τῆς Ἱερουσαλήμ· καθὼς ὁ σοφώτατος Εὐσέβιος συνεγράψατο.

Ὁ δὲ Τίτος θριαμβεύσας τὴν νίκην, ἀπῆλθεν ἐπὶ τὴν Ῥώμην· Οὐεσπασιανὸς δὲ ἐκ τῆς Ἰουδαϊκῆς πραίδας, ἔκτισεν ἐν τῇ Ἀντιοχείᾳ τῇ μεγάλῃ τὰ λεγόμενα Χερουβὶμ, πρὸ τῆς πύλης τῆς πόλεως. Ἐκεῖ γὰρ
E ἔπηξε τὰ χερουβὶμ τὰ χαλκᾶ, ἃ εὗρε Τίτος, ὁ αὐτοῦ υἱὸς, ἐν τῷ ναῷ Σολομῶντος πεπηγμένα· καὶ ὅτε τὸν ναὸν ἔστρεψεν ἀφείλατο αὐτὰ ἐκεῖθεν, καὶ ἐν Ἀντιοχείᾳ αὐτὰ ἤνεγκε σὺν τοῖς Σεραφὶμ, θριαμβεύων τὴν κατὰ Ἰουδαίων γενομένην νίκην, ἐπὶ τῆς αὐτοῦ βασιλείας· [132] εἰς τιμὴν τῇ σελήνῃ, μετὰ τεσσάρων ταύρων προσεχόντων ἐπὶ τὴν Ἱερουσαλήμ· νυκτὸς γὰρ αὐτὴν παρέλαβε, λαμπούσης τῆς σελήνης. Ἔκτισε δὲ καὶ τὸ

θέατρον Δάφνης, ἐπιγράψας ἐν αὐτῷ. [133] Ἐξ πραίδα Ἰουδαία. Ἦν δὲ πρώην ἐν τῷ αὐτῷ θεάτρῳ τόπος, συναγωγὴ τῶν Ἰουδαίων· καὶ πρὸς ὕβριν αὐτῶν τὴν συναγωγὴν αὐτῶν λύσας, ἐποίησε θέατρον, στήσας ἑαυτῷ ἄγαλμα μαρμάρινον ἐκεῖ, ὅπερ ἕως τῆς νῦν ἵσταται.

Ἔκτισε δὲ καὶ ἐν Καισαρείᾳ τῆς Παλαιστίνης, ἐκ τῆς αὐτῆς Ἰουδαϊκῆς πραίδας, ὁ αὐτὸς Οὐεσπασιανὸς ὠδεῖον μέγα πάνυ, [134] θεάτρου ἔχοντος διάστημα μέγα, ὄντος καὶ αὐτοῦ τοῦ τόπου πρώην συναγωγῆς τῶν Ἰουδαίων.

Ἐποίησε δὲ καὶ ἐπαρχίαν Μακεδονίαν δευτέραν, ἀπὸ τῆς πρώτης αὐτὴν ἀποσμικρύνας.

Ἐπὶ δὲ τῆς αὐτοῦ βασιλείας ἔπαθεν ὑπὸ θεομηνίας ἡ Κόρινθος, μητρόπολις τῆς Ἑλλάδος, μηνὶ Ἰουνίῳ, τῷ καὶ Δεσίῳ κ', ἑσπέρας βαθείας. Καὶ ἐχαρίσατο τοῖς ζήσασι, καὶ τῇ πόλει πολλά. Ἔκτισε δὲ εἰς Παννονίαν, καὶ εἰς Κομμαγηνίαν, τὰς ἐπαρχίας, πολλά. Καὶ τὴν [135] Εὐρώπην δὲ ἀπὸ Θρᾴκης ἀπέσχισε, κτίσας Ἡράκλειαν πόλιν, [136] τὴν πρώην λεγομένην, Πέρινθον· ἥν τινα ἐποίησε μητρόπολιν, δοὺς αὐτῇ ἄρχοντα. Ἔκτισε δὲ καὶ ἐν Ἀντιοχείᾳ τῇ μεγάλῃ πλησίον τοῦ θεάτρου, ἱερὸν, ὃ ἐπεκάλεσε, τῶν Ἀνέμων.

Νόσῳ δὲ βληθεὶς, καὶ [137] πάρεσις γενόμενος, ἐτελεύτα, ὢν [138] ἐνιαυτῶν οα'.

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν αὐτοῦ, ἐβασίλευσε Τίτος, ὁ υἱὸς αὐτοῦ, ἔτη β'. Ἦν δὲ μακρὸς, λεπτὸς, εὔχροος, [139] ἁπλόθριξ, σπανὸς, μικρόφθαλμος, κονδόθριξ. Καὶ πάθει ἀνιάτῳ βληθεὶς, ἀπέθανεν, ὢν ἐνιαυτῶν μβ'.

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Τίτου, ἐβασίλευσεν [140] ὁ θειότατος Δομετιανὸς, ἔτη ιε', καὶ μῆνας β'. Ἦν δὲ μακρὸς, λεπτὸς, λευκὸς, ξανθὸς, κονδόθριξ, γλαυκὸς, ὑπόκυρτος, [141] φιλόσοφος ἄκρος. Ἐπὶ δὲ τῆς αὐτοῦ βασιλείας, διωγμὸς χριστιανῶν ἐγένετο· ὅστις καὶ τὸν ἅγιον Ἰωάννην τὸν θεολόγον ἀνήνεγκεν ἐν τῇ Ῥώμῃ, [142] καὶ ἐξήτασεν αὐτόν. Καὶ θαυμάσας τοῦ αὐτοῦ Ἀποστόλου τὴν σοφίαν, ἀπέλυσεν αὐτὸν λάθρα, ἀπελθεῖν εἰς Ἔφεσον· εἰπὼν αὐτῷ. Ἄπελθε, καὶ ἡσύχασον, ὅθεν ἦλθες. Καὶ ἐλοιδορήθη, καὶ ἐξώρισεν αὐτὸν εἰς Πάτμον. Πολλοὺς δὲ ἄλλους χριστιανοὺς ἐτιμωρήσατο, ὥστε φυγεῖν ἐξ αὐτῶν πλῆθος ἐπὶ τὸν Πόντον· καθὼς Βρέττιος, ὁ σοφὸς χρονογράφος συνεγράψατο κατ' αὐτῶν.

Ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς Δομετιανὸς [143] ἐφίλει τὸν ὀρχηστὴν τοῦ πρασίνου μέρους τῆς Ῥώμης, τὸν λεγόμενον Πάριδα. περὶ οὗ καὶ ἐλοιδορεῖτο ἀπὸ τῆς συγκλήτου Ῥώμης, καὶ Ἰουβεναλίου, τοῦ ποιητοῦ τοῦ Ῥωμαίου, ὡς χαίρων εἰς τὸ Πράσινον. [144] Ὅστις βασιλεὺς ἐξώρισε τὸν αὐτὸν Ἰουβενάλιον τὸν ποιητὴν ἐν Πενταπόλει, ἐπὶ τὴν Λιβύην· τὸν δὲ ὀρχηστὴν πλουτίσας, ἔπεμψεν ἐν Ἀντιοχείᾳ τῇ μεγάλῃ, ἐπὶ τὸ ἐκεῖ αὐτὸν οἰκεῖν, ἔξω τῆς πόλεως. Ὅστις Πάρις ὀρχηστὴς ἐκεῖ ἀπελθὼν, ᾤκει ἔξω τῆς αὐτῆς πόλεως, κτίσας ἑαυτῷ οἶκον προάστειον, καὶ λουτρὸν, ὅπερ ἐστὶν ἕως τῆς νῦν, τὸ λεγόμενον, Παράδεισος, καὶ ὁ Οἶκος· ἀφικοῦ τελευτήσας, κεῖται ἐν σορῷ, ὄπισθεν τοῦ οἴκου, ἐν τοῖς κήποις αὐτοῦ.

Ὁ δὲ αὐτὸς Δομετιανὸς ἔκτισεν ἐν Ἀντιοχείᾳ τῇ

A *da Judea*. Quo vero loco Theatrum condidit, olim ſtetit Synagoga Judæorum; qua everſa, Theatrum ibidem per contumeliam excitavit; ſtatua etiam ſua eodem loco ex Marmore erecta; quæ ad huoc uſque diem ibi viſitur.

Idem Veſpaſianus in Cæſarea quoque Paleſtinæ Odeum plane amplum, & Theatri initar, ex Judæorum ſpoliis, eodem etiam loco, quo Judæorum antea ſteterat Synagoga, extruxit.

Macedoniam vero ſecundam, a prima ſeparans, in Provinciam fecit.

B Ejuſdem ſub Imperio, divinam iram paſſa eſt Corinthus, Helladis Metropolis, Deſii, ſive Junii aa. nocte intempeſta: incolis itaque ſuperſtitibus, urbique inſtaurandæ, multa largitus eſt. Multa etiam per Pannoniam & Comagenam Provincias, extruxit; Europam etiam a Thracia ſejungens, ex Perintho antea vocata, Heracleam urbem condidit; Præfectoque ei dato, Metropolim eſſe voluit. Templum etiam Antiochiæ Magnæ, quod *Ventorum* appellavit, juxta Theatrum extruxit.

Morbo deinde correptus, membrorum vi jam reſoluta, diem ſuum obiit, annos natus LXXI.

C Hunc excepit Titus filius; qui imperavit annos II. Erat vero procerus, gracilis colore venuſto, crine lenro, brevique, & raro, oculis parvis. Morbo autem Inſanabili correptus, fatis conceſſit, annum agens XLII.

Poſt Titum in Imperio ſucceſſit diviniſſimus Domitianus; qui regnavit annos XV. & menſes II. Erat hic ſtatura procera, gracilis, candidus, crine ruſo curtoque, oculis cæſiis, ſubcurvus, ſummuſque Philoſophus. Hujus ſub imperio, Chriſtianorum erat Perſecutio: Imperator autem Romam adduci juſſit

D D. Joannem Teologum; uti examini eum ſubjiceret: miratus autem Apoſtoli ſapientiam, Epheſum redeundi clam ei copiam fecit, dicendo: Ad locum unde veniſti in pace redeas. Ob hoc autem exprobratus, in Patmum eum relegavit. Sed & alios etiam ex Chriſtianis quamplurimos ſuppliciis affecit: Itaque fuga ſibi conſulentes, in Pontum ſe receperunt: ſicut hæc a Bottio ſapiente Chronographo literis tradita ſunt.

Imperator autem Domitianus ſumme eharum ſibi habuit Paridem quendam, Praſinæ Factionis Saltatorem: cumque ob hoc a Senatu, ipſoque etiam Juvenale Poeta probris laceſſitus eſſet, Juvenalem in Pentapolim Libyæ relega-

E vit; Saltatorem vero muneribus onuſtum, Antiochiam magnam adire, ibique extra urbem habitare juſſit. Paris itaque Saltator Antiochiam profectus eſt, extraque urbem extructis ſibi ſuburbicanis ædibus Balneoque, ibi habitavit. Ædes autem hæ uſque adhuc viſuntur; *Paradiſus & Domus*, vocatæ. Ibi etiam in hortis, ædes illas a tergo reſpicientibus, mortuus Paris tumulo jacet conditus.

Idem Domitianus Antiochiæ magnæ

publicum extruxit Balneum, *Medeæ* dictum: eo quod ſtupendum ibi Medeæ ſimulacrum in medio collocaſſet. Hujus itaque a nomine Antiochenſes, non autem *Domitianum* appellitarunt. Balneum autem hoc juxta Monomachium, Venerisque templum poſitum eſt. Extruxit etiam Imperator idem Antiochiæ templum Æſculapio.

Domitiani ſub Imperio floruit ſapientiſſimus ille Apollonius Tyanenſis; qui peragratis omnibus fere regionibus atque urbibus, Teleſmata ubique fecit. Hic Roma relicta, Byzantium pervenit: & ingreſſus illam olim Byzi urbem, nunc vero majori ſua Fortuna, Conſtantinopolim, Civium rogatu, Teleſmata ibi plurima confecit; nempe adverſus Ciconias, & Lycum fluvium, qui urbem ſecat mediam, Teſtudines item, & equos (ferocientes:) alia etiam mirabilia operatus eſt. Byzantio deinde diſcedens, aliis etiam in urbibus Teleſmata confecit. Tyana vero Syriam profectus, Antiochiam Magnam pervenit, ubi a Primoribus urbis rogatus eſt, uti illic etiam Teleſmata contra quædam urbis incommoda conficeret. Unum itaque adverſus Ventum Aquilonarem paravit; quod ad portam urbis Orientalem collocavit. Teleſma etiam aliud eadem urbe adverſus Scorpios effecit, ad eoſdem a regione illa propellendos. Fuſo enim Scorpio æreo, & urbe media, ſub terra recondito, columnam ei parvam ſuperimpoſuit; quo facto evanuerunt Scorpii, nec urbem parteſque vicinas ultra infeſtarunt. Plurima item alia ibidem confecit. Rogatus vero a civibus Antiochenis; uti Teleſma adverſus Culices, urbem ſuam infeſtantes, conficeret; votis eorum annuit. Teleſmate itaque, ipſo Novilunii die menſis Junii, confecto; uti menſis ejuſdem die ſeptimo, Equeſtre Certamen, Graſteoſe dictum, menſeque Junio agitari ſolitum, celebraretur, ad hunc modum. Dicto Solennitatis Graſtenſis die, mandavit, ut unuſquiſque civium plumbeam imagunculam ſolidam, Martis vultus referentem, calamo affixam geſtaret; hinc vero ſcutum a calamo demiſſum, pelli ruſſeæ alligatum; illinc gladiolum, filo lineo ſimiliter annexum haberet: ad hunc autem modum inſtructi omnes inter equitandum inclamarent; *Vacet urbs Culicibus*: Peracta vero Celebritate, domi apud ſe imagunculam reponeret unuſquiſque. Hoc factum eſt; nec deinceps Antiochiæ culex apparuit unquam.

Apollonius autem Tyanenſis, dum primoribus comitatus, Antiochiam urbem perluſtraret, ejus ſitum obſervaturus, in columnam incidit porphyreticam, urbis in medio poſitam; videnſque nihil ei impoſitum eſſe, ſed & ipſam quoque columnam typhonicis ignibus tactam fuiſſe; Quid hoc ſibi vellet, ab eis interrogavit. ‘ Reſponderunt illi; Debborium quendam, Philoſophum, & teleſtam, poſt urbem Caii Cæſaris ſub imperio terræ motibus concuſſam, Columnam eam ibi ſtatuiſſe, ſimulachro marmoreo ei ſu-

A μεγάλῃ δημόσιον λουτρὸν, τὸ λεγόμενον, τῆς Μηδείας· διότι ἄγαλμα ἔστησεν ἐν αὐτῷ θαυμαστὸν τῆς Μηδείας· καὶ οὕτως αὐτὸ τὸ δημόσιον λουτρὸν ἐκάλουν οἱ πολῖται, καὶ οὐκέτι, τὸ Δομετιανόν. Τὸ δὲ αὐτὸ δημόσιον [145] ἦν ἀνακτισμένον παρὰ τὸ ὄρος, πλησίον τοῦ μονομαχίου, καὶ τοῦ ἱεροῦ τῆς Ἀφροδίτης. Ἔκτισε δὲ ἐκεῖ ὁ αὐτὸς βασιλεὺς καὶ ἱερὸν τοῦ Ἀσκληπιοῦ.

Ἦν δὲ τοῖς χρόνοις τῆς βασιλείας τοῦ αὐτοῦ Δομετιανοῦ, ὁ σοφώτατος Ἀπολλώνιος ὁ Τυανεύς· καὶ ἤκμαζε περιπολεύων, καὶ [146] πανταχοῦ ποιῶν τελέσματα, εἰς τὰς πόλεις, καὶ εἰς τὰς χώρας. Ὅστις ἀπὸ τῆς Ῥώμης ἐξελθὼν, κατέλαβε τὸ Βυζάντιον· καὶ εἰσελθὼν [147] εἰς Βυζόπολιν, τὴν νῦν λεγομένην εὐτυχῶς, B Κωνσταντινούπολιν· ἐποίησε καὶ ἐκεῖ πολλὰ τελέσματα, παρακληθεὶς ὑπὸ τῶν Βυζαντίων, τὸ τῶν πελάργων, καὶ τὰ τοῦ Λύκου ποταμοῦ, τοῦ κατὰ μέσον τῆς πόλεως παρερχομένου, [148] καὶ τὸ τῆς χελώνης, [149] καὶ τὸ τῶν ἵππων, καὶ ἄλλα τινὰ θαυμαστά. Καὶ λοιπὸν ἀπὸ τοῦ Βυζαντίου ἐξελθὼν, ἐποίει εἰς τὰς ἄλλας πόλεις ὁ αὐτὸς Ἀπολλώνιος τελέσματα. Καὶ ἦλθεν ἐπὶ τὴν Συρίαν, ἀπὸ Τυάνων, καὶ εἰσῆλθεν ἐν Ἀντιοχείᾳ τῇ μεγάλῃ· καὶ ᾔτησαν αὐτὸν οἱ Ἀντιοχεῖς κτήτορες ποιῆσαι κἀκεῖ τελέσματα, περὶ ὧν ἐδέοντο. Καὶ ἐποίησεν εἰς τὸν Βορρᾶν ἄνεμον, θήσας τὸ αὐτὸ τέλεσμα, κατὰ τὴν ἀνατολικὴν πόρταν. Ὁμοίως δὲ ἐποίησε τέλεσμα, ἐν αὐτῇ τῇ πόλει, καὶ διὰ τοὺς σκορπίους, πρὸς τὸ μὴ C τολμᾶν αὐτοὺς πλησιάζειν τῇ χώρᾳ· καὶ ἔθηκε τὸ αὐτὸ τέλεσμα ἐν μέσῳ τῆς πόλεως, ποιήσας χαλκοῦν σκορπίον, καὶ χώσας αὐτὸν, πήξας ἐπάνω κίονα μικρόν· καὶ ἐγένοντο ἀφανεῖς οἱ σκορπίοι ἐκ τῆς ἐνορίας Ἀντιοχείας πάσης. Ἐποίησε δὲ καὶ ἄλλα πολλὰ ἐκεῖ. Ἠτήσαν δὲ αὐτὸν οἱ πολῖται, ἵνα ποιήσῃ τέλεσμα πρὸς τοὺς κώνωπας, εἰς τὸ μὴ ἔχειν κώνωπας τὴν αὐτὴν πόλιν Ἀντιόχειαν. Καὶ ἐποίησε, κελεύσας αὐτοῖς, ἵνα τῇ ἑβδόμῃ τοῦ Δεσίου, τοῦ καὶ Ἰουνίου μηνὸς, ἐπιτελῆται ἐν αὐτῇ Ἀντιοχείᾳ τῆς Συρίας τὸ ἱππικὸν τὸ ἀπὸ Γράτας, τοῦ αὐτοῦ Δεσίου μηνός· ἀλλὰ τῇ νεομηνίᾳ τοῦ Δεσίου μηνὸς θήσας τὸ τέλεσμα, τῇ ἑβδόμῃ τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ἐπιτρέψας, ἵνα πάντες ἐν τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τοῦ ἱπ- D ποδρομίου τῆς Γράτης, βαστάζωσιν ἐπάνω καλάμου, ὁλόσφυρον [150] στηθάριν μολιβοῦν, ἔχοντα λεπίδα τοῦ Ἄρεως, καὶ ὑποκάτω τοῦ καλάμου, [151] σκουτάριον κρεμάμενον ἀπὸ δέρματος ῥουσίου ἐνδεθὲν, κἀκεῖθεν δὲ [152] παραμήριν, ἀπὸ καλαμίου κρεμάμενον, ὡσαύτως [153] λινῷ ῥάμματι δεδεμένα· εἰρηκὼς αὐτοῖς κράζειν εἰσελαύνοντας, καὶ λέγειν· Ἀκώνωπα τῇ πόλει. Καὶ μετὰ τὸ ἀπολῦσαι τὸ ἱπποδρόμιον, ἕκαστον ἀποτίθεσθαι αὐτὰ εἰς τὸν ἴδιον οἶκον. Καὶ οὐκέτι ἐφάνη ἐν Ἀντιοχείᾳ τῇ μεγάλῃ κώνωψ.

Ἐν τῷ δὲ περιέρχεσθαι τὸν αὐτὸν Ἀπολλώνιον τὸν Τυανέα, καὶ ἱστορεῖν τὴν αὐτὴν Ἀντιόχειαν, μετὰ τῶν κτητόρων, διὰ τὴν τῆς πόλεως τοποθεσίαν· εἶδεν ἐν μέσῳ τῆς E αὐτῆς πόλεως κίονα ἑστῶτα πορφυροῦν, καὶ μὴ ἔχοντα ἐπάνω τί ποτε, ἀλλὰ καὶ αὐτὸν τὸν κίονα ὑπὸ τυφωνικοῦ πυρὸς φλογισθέντα. Καὶ ἐπερωτήσας περὶ αὐτοῦ, τί ἐστι τοῦτο; ἔμαθε παρ᾽ αὐτῶν, ὅτι μετὰ τὸ πάθος τῆς πόλεως, τὸ ἐπὶ Γαΐου Καίσαρος, Δεββώριός τις, φιλόσοφος τελεστὴς, ἐποίησε τὸ τέλεσμα τοῦτο, ὥστε δονουμένην τὴν πόλιν ὑπὸ σεισμοῦ μὴ πίπτειν· στήσας τὸν κίονα, καὶ ὑπεράνω αὐτοῦ, στηθάριν μαρ-

μάρι-

μάρμον, καὶ ἐν τῷ στήθει αὐτοῦ ἔγραφεν· Ασειστα, ἀπτωτα. καὶ τυφωνικοῦ πυρὸς ὑπὸ τῆς ἀστραπῆς γινομένου, καυθὲν τὸ ἐπάνω τοῦ κίονος στηθάριον, ἔπεσε· καὶ δεδοίκαμεν, μὴ πάλιν πάθῃ ἡ πόλις ἡμῶν. ἀλλὰ παρακλήθητι, καὶ ποίησον σὺ αὐτὸς τέλεσμα, ἵνα μὴ πάθῃ ἔτι παρασσομένη ἡ πόλις. Ο δὲ Απολλώνιος στενάξας, ἀνεβάλετο τοῦ ποιῆσαι ἄλλο τέλεσμα περὶ σεισμῶν. Καὶ ἑωρακότες αὐτὸν στενάξαντα, ἐπέμειναν παρακαλοῦντες αὐτόν· καὶ λαβὼν δίπτυχον, ἔγραψε ταῦτα. Καὶ σὺ τάλαινα Αντιόχεια δὶς πάθοις· ἀλλὰ καὶ πάλιν ἐλεύσεται καιρὸς, ὅτε δὴ 154 ἐπὶ πτώμασι κεῖσαι σεισμοῖς· δὶς δ' αὖθ' 155 πυρὶ καύσαι ὁ παρ' αἰγιαλοῖς Ορόντησι· εἰ μὴ πάλιν πάθοις. Καὶ ἐπιδέδωκε τὸ δίπτυχον τοῖς αὐτοῖς Αντιοχεῦσι κτήτορσι. Καὶ ἐξορμήσας ἀπὸ τῆς Αντιοχέων πόλεως κατῆλθεν εἰς Σελεύκειαν τῆς Συρίας, καὶ ἀπέπλευσεν ἐπὶ τὴν Αἴγυπτον. Εζησε δὲ ὁ αὐτὸς Απολλώνιος ἔτη τριάκοντα καὶ τέσσαρα καὶ μῆνας ὀκτὼ· καθὼς Δομνῖνος ὁ σοφώτατος χρονογράφος συνεγράψατο ταῦτα.

O δὲ αὐτὸς θειότατος Δομετιανὸς βασιλεὺς ἔκτισεν εἰς τὴν Ισαυρίαν, πόλιν, 156 ἥντινα ἐκάλεσε Δομετιανούπολιν. Εφόνευσε δὲ ἀγανακτήσας ὁ αὐτὸς Δομετιανὸς 157 τὸν περιβόητον Ασκληπίωνα, εἰπόντα αὐτῷ· ὅτι, σφαζόμενος τελευτᾷς· Καὶ μετ' ὀλίγον καιρὸν κατασκευασθεὶς ὑπὸ τῆς συγκλήτου ὁ αὐτὸς Δομετιανὸς, 158 ὡς εἰσῆλθεν ἐν τῷ ἱερῷ τοῦ Διὸς θυσιάσαι, καὶ ἀφανὴς γενόμενος, τελευτᾷ, ἐτῶν με'. εἰπόντων πάντων ὅτι ἐπήρθη ἀπὸ τῆς γῆς εἰς τὸν ἀέρα, ὡς φιλόσοφος. Εφονεύθη δὲ, σφαγεὶς ἐν τῷ αὐτῷ ἱερῷ τοῦ Διὸς ὑπὸ τῆς συγκλήτου, ὡς ὑπερήφανος, καὶ ἐνυβρίζων αὐτούς. οἵτινες συγκλητικοὶ ἐποίησαν, ἣν ἐφόρει χλαμύδα πορφύραν, κρεμασθῆναι εἰς μίαν ἅλυσιν 159 τῶν ὄντων ἐν τῷ ἱερῷ κανδήλων· καὶ πάντες οἱ 160 εἰσιόντες εἰς τὸ ἱερὸν ἠπατῶντο, νομίζοντες ὅτι ἐπήρθη εἰς τὸν ἀέρα. Εγνώσθη δὲ μετὰ ταῦτα, ὅτι ἐσφάγη· καὶ ἐγένετο ταραχὴ μεγάλη, διότι εἰς τὸ ἱερὸν ἐσφάγη.

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Δομετιανοῦ, ἐβασίλευσε Νερβᾶς Αὔγουστος, ἔτος α', καὶ μῆνα α'. Ην δὲ ὑπομείραξ, γέρων, εὐόφθαλμος, μακρόρινος, εὔσωμος, μιξοπόλιος, μελάγχροος, οὖλος, δασυπώγων, ἀγαθός. Επὶ δὲ τῆς αὐτοῦ βασιλείας ἔπαθεν ὑπὸ θεομηνίας τὸ τρίτον αὐτῆς πάθος Διοκαισάρεια, πόλις τῆς Κιλικίας, καὶ Νικόπολις, καὶ ἡ χώρα αὐτῆς. Καὶ εὐθέως ἔπεμψε τινα ἐκεῖ ὁ αὐτὸς βασιλεὺς συγκλητικὸν Ρωμαῖον, ὀνόματι Ζάρβον, εἰς τὸ κτίσαι αὐτήν· 161 παρασχὼν αὐτῷ ὀκτὼ κεντηνάρια. Καὶ καταλαβὼν τὴν Κιλικίαν ὁ αὐτὸς Ζάρβος ὁ συγκλητικὸς, καὶ ἑωρακὼς τὰ πεπτωκότα, πολλὴν σπουδὴν θέμενος, ἀνενέωσε τὴν πόλιν, βελτίω αὐτὴν ποιήσας. Οθεν καὶ εἰς τὸ αὐτοῦ ὄνομα ἐκλήθη ἡ πόλις, τῶν πολιτῶν εὐχαριστούντων αὐτῷ. Ο γὰρ συγκλητικὸς, εἰς ὄνομα τοῦ βασιλέως Νερβᾶ, ἐκάλεσεν αὐτὴν πόλιν Νερβιάν.

Συνέβη δὲ τελευτῆσαι τὸν βασιλέα, πρὸ τοῦ πληρωθῆναι αὐτήν· 162 καὶ μετεκάλεσαν αὐτὴν Ανάζαρβον, ἐπιτρέψαντες τοῖς συμβολαιογράφοις, οὕτως αὐτὴν χρηματίζειν. Ελέγετο γὰρ ἐξ ἀρχῆς ἡ αὐτὴ πόλις, Σκυ-

A perimpoſito; cujus pectori hæc inſcripſit: *Immota, Inconcuſſa*. Hoc autem fecit, urbis in tutelam; ne terræmotibus agitata corrueret. Cæterum Typhonicis deinde ignibus ex fulgure accidentibus, ſimulachrum columnæ impoſitum, ignibus correptum, in terram corruit, nos vero de urbe noſtra metuimus, ne eadem rurſus paſſura ſit. Te itaque exoratum habeamus, uti parato Teleſmate, urbem in poſterum inconcuſſam nobis præſtare digneris. Apollonius autem ingemiſcens, de Teleſmate adverſus terræmotus conficiendo reſponſum hæſitabundus ſuſpendit. Videntes autem eum ſuſpiria trahentem, inſtabant etiam atque etiam rogantes. Is itaque, acceptis tabulis, B iſta inſcripſit. *At Tu, miſera Antiochia, bis infelix futura? iterumque veniet tempus, quo gravia a terræ tremoribus paſſura es. Bis etiam, ſi modo bis tantum, ad Orontis ripas conflagrabis*. Tabulas deinde haſce primoribus eiſdem Antiochenſibus tradidit. Antiochia vero diſcedens, Seleuciam profectus eſt: atque inde in Ægyptum navigavit. Vixit autem Apollonius annos xxxiv. menſeſque viii. ſicuti hæc ſapientiſſimus Chronographus Domninus literis tradidit.

Idem diviniſſimus Domitianus Imperator urbem in Iſauria condidit, quam Domitianopolim nominavit. Idem etiam celeberrimum illum Aſclepionem neci dedit, eo quod prædixerat, eum gla- C dio eſſe periturum. Cæterum Domitianus, paulo poſt temporis Jovis templum, ſacrificandi cauſa, ingreſſus, inſidiis in eum a ſenatu ſtructis, e medio ſublatus eſt, cum annum ageret XLV. rumore tamen in populum ſparſo, raptum eum in cœlum fuiſſe, tanquam Philoſophum. Verum ille in Jovis æde a ſenatu occiſus eſt; ut qui faſtuoſiſſimam in eos tyrannidem exercuiſſet. Juſſit autem ſenatus Chlamydem quam geſtabat purpuream in Templo ſuſpendi, ab una catenarum, a quibus Candelæ appendebantur. Quicunque itaque templum ingreſſi, decepti ſunt, exiſtimantes eum in Cœlos ſublatum. Ubi vero innotuit tandem occiſum fuiſſe, ingens in urbe erat D tumultus; nempe quod in Templo interfectus eſſet.

Domitianum in imperio excepit Nerva Auguſtus qui regnavit annum I. & menſem I. Erat hic ſtatura juſtam excedente, ſenex, oculis pulchris, naſutus, corpore bene compoſito, ſubcanus, cute nigra, criſpus, barba hirſuta, moribus probis. Hujus ſub imperio divinam iram paſſa eſt vice tertia Diocæſarea, Ciliciæ urbs; Nicopolis etiam, regioque circumvicina. Itaque eo miſit Imperator virum ſenatorium, nomine Zarbum; traditis ei, in urbis inſtaurationem, viii. centenariis. Zarbus itaque in Ciliciam veniens, ubi urbis ruinas inſpexiſſet, ſumma qua potuit cura, eam inſtauravit, & in melius refe- E cit. Itaque etiam cives, gratias ei rependentes ab ejus nomine urbem appellari voluerunt. Senator enim eam antea ab Imperatoris nomine, Nervam denominaverat.

Cæterum Imperatore e viris excedente, priuſquam abſoluta eſſet urbs; mutato nomine, Anazarbum, vocarunt; Tabularijs etiam cura comiſſa, in Acta Publica eam ſub eodem nomine re-

ferendi. Primitus enim urbs hæc, Scynta, vocata eſt: de cœlo autem tacta primum ſub Conſulibus Romanis, de integro inſtaurata eſt, & Ciſcus vocata. Rurſus etiam Julio Cæſ. Imperante, terræ motibus everſa, nova iterum facta eſt, & Diocæſarea nominata. Sub Nerva vero Imperatore denuo paſſa, uti dictum eſt, Anazarbus appellata eſt. Zarbus autem, parata in victimam virgine indigena, nomine Cepara, ſtatuam ei æneam erexit, urbis in Fortunam. Imperator autem, per Zarbi literas, de incolarum calamitatibus certior factus, plurima eis, qui a ruinis erant ſuperſtites, honorifice ſuppeditavit. Idem Nerva D. Joannem Apoſtolum ab exilio revocavit: qui ea Patmo Epheſum rediens, ibidem degebat.

Hujus ſub Imperio Manes cœpit dogmata ſua ſpargere; populumque ad ſe allectare. Hoc etiam imperante, Ludi Gladiatorii populo interdicti ſunt: in quorum locum ſubſtituta ſunt ſpectacula Cynegeticæ.

Nerva vero Imperator in morbum incidens, naturæ debitum ſolvit, annos natus lxxi.

Αυτ, καὶ ἔπαθε πρῶτον πάθος ἐπὶ τῶν ὑπάτων Ῥώμης· καὶ ἀνενεώθη, καὶ μετεκλήθη, Κίσκος πόλις. Καὶ πάλιν ἔπαθεν, ἐπὶ τοῦ Καίσαρος Ἰουλίου, τὸ β΄ αὐτῆς πάθος· καὶ ἀνενεώθη, καὶ μετεκλήθη Διοκαισάρεια· καὶ παθοῦσα, ὡς προείρηται, ἐπὶ Νερβᾶ βασιλέως, μετωνομάσθη Ἀνάζαρβος. Ποιήσας δὲ θυσίαν κόρην ὁ Ζάρβος, ὀνόματι Κυπάραν, χωρικὴν, ἐποίησεν αὐτῇ στήλην χαλκῆν, ὡς τύχην τῆς πόλεως. Ἐμήνυσε δὲ τῷ αὐτῷ βασιλεῖ ὁ Ζάρβος περὶ τῶν πολιτῶν 163 καὶ τοῖς σωθεῖσι πολίταις ἐχαρίσατο, ὡς φιλότιμος, πολλὰ ὁ αὐτὸς βασιλεύς. Ὅστις Νερβᾶς ἀνεκαλέσατο τὸν Ἀπόστολον τὸν ἅγιον Ἰωάννην· καὶ ἦλθεν ἐν Ἐφέσῳ πάλιν ἀπὸ Πάτμου.

B Ἐπὶ δὲ τῆς αὐτοῦ βασιλείας ἀνεφάνη Μάνης, δογματίζων, καὶ διδάσκων, καὶ ἐξαγαγὼν. ὡσαύτως δὲ ἐπὶ τῆς αὐτοῦ βασιλείας ἐκωλύθησαν οἱ μονομάχοι, καὶ αἱ θέαι αὐτῶν· καὶ 164 ἐπενοήθησαν ἀντ' αὐτῶν, τῶν κυνηγίων αἱ θέαι.

Ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς νοσήσας, καὶ φθαρεὶς, τελευτᾷ, ὢν ἐνιαυτῶν οα΄.

L I B E R XI.

De Temporibus Trajani Imperatoris, & Antiochenſi Paſſione tertia.

Λ Ο Γ Ο Σ ΙΑ΄.

ΚΡΟΝΩΝ ΤΡΑΙΑΝΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΚΑΙ ΠΑΘΟΥΣ ΑΝΤΙΟΧΕΙΑΣ ΤΡΙΤΟΥ.

NErvæ in Imperio ſucceſſit diviniſſimus Trajanus: imperavit hic annos xix. & menſes vi. Erat autem procerus, corpore tenui, colore nigro, facie parva, capillitio curto, canoque, oculos habens ſubſidentes. Ad ſecundum vero uſque Trajani Imperatoris annum, palam exhibebat ſe Eccleſiæ Epheſinæ doctorem, ubi Epiſcopus fuit, & Patriarcha, D. Joannes, Apoſtolus, & Theologus. Poſtea vero ſubtrahens ſeſe, diſparuit: neque adhuc conſtat, quid de eo factum eſt ſicuti ſcriptis tradiderunt, Africanus, & Irenæus, ſapientiſſimi Chronographi.

Eodem imperante Trajano, Chriſtianorum gravis Perſecutio facta eſt, & plurimi ſupplicio affecti ſunt. Circa idem tempus contra Romanos arma movebat Perſarum rex Meerdotes, genere Parthus, Oſdrois, Armeniorum regis, frater: qui maximis inſtructus copiis, filium quoque Sanatrucium ſecum habes plurimas tum urbes, tum regiones captas, ſpoliavit. Dumque regionem Euphrateſiam deprædatur, curſum præcipitans ex equo dejicitur; caſuque graviter confractus, diem ſuum obiit. Mo-

C ΜΕτὰ δὲ τὴν βασιλείαν Νερβᾶ, ἐβασίλευσεν ὁ θειότατος Τραϊανὸς ἔτη ιθ΄, καὶ μῆνας ἕξ. Ἦν δὲ μακρὸς, ξηρὸς τῷ σώματι, μελάγχροος, λεπτοχαράκτηρος, κονδόθριξ, πολιὸς, βαθεῖς ἔχων ὀφθαλμούς· Ἕως δὲ τοῦ δευτέρου ἔτους τῆς βασιλείας αὐτοῦ, ἦν φαινόμενος, καὶ διδάσκων ἐν Ἐφέσῳ, ἐπίσκοπος, καὶ πατριάρχης ὢν ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Ἀπόστολος, καὶ θεολόγος· καὶ ἀφανῆ ἑαυτὸν ποιήσας, οὐκέτι ὤφθη τινί, καὶ οὐδεὶς ἔγνω τί ἐγένετο, ἕως τοῦ νῦν· καθὼς Ἀφρικανὸς, καὶ Εἰρηναῖος οἱ σοφώτατοι συνεγράψαντο.

Ἐπὶ δὲ τῆς βασιλείας τοῦ αὐτοῦ Τραϊανοῦ, διωγμὸς μέγας τῶν χριστιανῶν ἐγένετο, καὶ πολλοὶ ἐτιμωρήθησαν.
D Ἐν ᾧ χρόνῳ ἐπιστρατεύσας ἀνῆλθε πόλεμον μετὰ δυνάμεως πολλῆς κατὰ Ῥωμανίας, ἐκ γένους Πάρθων βασιλεὺς Περσῶν, ὁ ἀδελφὸς Ὀσδρόου, βασιλέως Ἀρμενίων. Καὶ παρέλαβε πόλεις, καὶ ἐπραίδευσε χώρας πολλὰς, ἔχων μεθ' ἑαυτοῦ καὶ τὸν ἴδιον αὐτοῦ υἱὸν Σανατρούκιον. Καὶ ὡς πραιδεύει ὁ Μεερδότης βασιλεὺς τὴν Εὐφρατησίαν χώραν, ἐλαύνων κατηνέχθη ἀπὸ τοῦ ἵππου, καὶ ἐκλάσθη κακῶς, καὶ ἐτελεύτησεν ἰδίῳ θανάτῳ. Ἐν τῷ δὲ μέλλειν αὐτὸν τελευτᾷν, ἐ-

ποίησε τὸν υἱὸν αὐτοῦ τὸν Σανατρούκιον, [5] Αρσάκιν, ὅ ἐστι, βασιλέα ἀντ᾽ αὐτοῦ. Περσιστὶ δὲ, Τορκὶμ, βασιλεὺς ἑρμηνεύεται. Καὶ ἐπέμεινεν ὁ αὐτὸς Σανατρούκιος, βασιλεὺς Περσῶν, λυμαινόμενος τὴν Ρωμανίαν. Ὁ δὲ Οσδρόης, βασιλεὺς Αρμενίων ὁ τοῦ Μεερδότου ἀδελφὸς, ἀκούσας τὸν αὐτοῦ θάνατον, ἔπεμψε καὶ αὐτὸς εὐθέως τὸν ἴδιον αὐτοῦ υἱὸν ἀπ᾽ αὐτῆς τῆς Αρμενίας μετὰ πολλοῦ στρατοῦ, [6] τὸν Παρθεμασπάτην πρὸς βοήθειαν τοῦ ἑαυτοῦ ἐξαδέλφου Σανατρουκίου βασιλέως Περσῶν, κατὰ Ρωμαίων. Καὶ ταῦτα ἀκούσας ὁ θειότατος Τραϊανὸς βασιλεὺς, εὐθέως ἐπεστράτευσε [7] τῷ ιβ´ ἔτει τῆς βασιλείας αὐτοῦ ἐξελθὼν κατ᾽ αὐτῶν, μηνὶ Οκτωβρίῳ, τῷ καὶ Υπερβερεταίῳ, ἀπὸ Ρώμης· καὶ φθασάντων, πρῶτον κατέπλευσεν ἐπὶ τὴν ἀνατολὴν, ὁρμήσας μετὰ δυνάμεως πολλῆς στρατοῦ, καὶ συγκλητικῶν· ἐν οἷς ἦν καὶ Αδριανὸς, [8] ὁ γαμβρὸς αὐτοῦ ἐπὶ ἀδελφῇ. Καὶ κατέφθασεν ἐν Σελευκείᾳ τῆς Συρίας, [9] μηνὶ Απελλαίῳ, τῷ καὶ Δεκεμβρίῳ, [10] εἰς δρόμον, ἀπὸ τοῦ λεγομένου Βυτυλλίου ὁρματηρίου, ὄντος αὐτοφυοῦς λιμένος, πλησίον Σελευκείας τῆς Συρίας· οἱ δὲ Πέρσαι ἦσαν παραλαβόντες Αντιόχειαν τὴν μεγάλην, δίχα μέντοι πολέμου· κατὰ σύνταξιν φιλικὴν, καὶ πάκτα, ἐκάθηντο ἐν αὐτῇ, κρατοῦντες αὐτὴν, καὶ φυλάττοντες τῷ βασιλεῖ Περσῶν Σανατρουκίῳ, τῶν Αντιοχέων ἀξιωματικῶν, κατὰ ἰδίαν προαίρεσιν, πάκτα εἰρήνης, καὶ ὑποταγῆς στησάντων, διὰ πρεσβείας αὐτῶν πρὸς τὸν βασιλέα Περσῶν. Ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς Περσῶν πεισθεὶς, [11] ἔπεμψε δύο βαρζαμαράτας, ὧντινων τὰ ὀνόματα ἐστὶ ταῦτα, Φούρτων, καὶ Γάργαρις, μετὰ βοηθείας πολλῆς Περσικῆς, χιλιάδων γ´. ὁ δὲ βασιλεὺς Τραϊανὸς, ὡς μόνον κατέφθασε τῷ δρόμωνι τὴν Σελευκείαν πόλιν τῆς Συρίας, ἔγραψε λάθρα τοῖς Αντιοχεῦσιν ἀξιωματικοῖς, καὶ τοῖς πολίταις πᾶσι, σημαίνων τὴν ἑαυτοῦ παρουσίαν, καὶ ταῦτα· ὅτι, Εγνώκαμεν τὴν ὑμετέραν πόλιν ἔχειν ἴδιον πλῆθος ἀνδρῶν πολὺ, δίχα τῶν ἱδρυμένων αὐτόθι στρατιωτικῶν ἀριθμῶν. οἱ δὲ πολέμιοι Πέρσαι οἱ ἐν ὑμετέρᾳ πόλει ὄντες, ὀλίγοι ὑπάρχουσι πρὸς τὸ ὑμέτερον πλῆθος: [12] Αναιρεῖ οὖν ἕκαστος οὓς ἔχει Πέρσας εἰς ἴδιον αὐτοῦ οἶκον, θαρρῶν εἰς τὴν ἡμετέραν παρουσίαν· διότι ἐληλύθαμεν ἐκδικοῦντες τοὺς Ρωμαίους.

Καὶ ταῦτα γνόντες οἱ αὐτοὶ Αντιοχεῖς, νυκτὸς ὥρμησαν κατὰ τῶν ὄντων ἐν τῇ αὐτῶν πόλει Περσῶν, καὶ ἀγρυπνήσαντες ἀνεῖλον πάντας. Καὶ συλλαβόμενοι τοὺς δύο στρατηγοὺς Περσῶν τοὺς λεγομένους βαρσαμανάτας, καὶ φονεύσαντες καὶ αὐτοὺς, ἔσυραν καὶ τὰ λείψανα αὐτῶν κατὰ πᾶσαν τὴν πόλιν [13] Φουρτοῦν καὶ Γάργαριν, φωνὴν κράζοντες περὶ αὐτῶν ταύτην. Εἰς τὴν νίκην Τραϊανοῦ τοῦ δεσπότου, ἴδε σύρονται Φουρτοῦνος καὶ Γάργαρις· ἄγε, ἄγε, Γάργαρα, Φουρτοῦνε. Οἱ δὲ δυνηθέντες Πέρσαι ἐξελθεῖν ἐν τῷ σύρεσθαι ἐκείνους ὑπὸ τοῦ πλήθους, ἐξερχόμενοι καὶ φεύγοντες, ἔβαλον πῦρ τῇ αὐτῇ νυκτὶ, καὶ ἔκαυσαν μέρος μικρὸν τῆς πόλεως, ἐπὶ τὴν λεγομένην, Σκεπινὴν γειτονίαν. Ὁ δὲ βασιλεὺς Τραϊανὸς ἀκούσας ταῦτα, ἐπῄνεσε τὸ ἀνδρεῖον τῶν Αντιοχέων πολιτῶν· καὶ τῶν δὲ πλοίων τοῦ στρατοῦ αὐτοῦ καταφθασάντων ἀπὸ Σελευκείας, ἀπῆλθεν ἐπὶ τὴν ἱερὰν Δάφνην· εὔξασθαι, καὶ θυσιάσαι εἰς τὸ ἱερὸν τοῦ Απόλλωνος. Καὶ ἐδήλωσε τοῖς Αντιοχεῦσιν ἀπὸ Δάφνης, κελεύσας ἐπαρθῆναι ἀπὸ τῆς πόλεως τὰ λείψανα τῶν φονευθέντων Περσῶν, καὶ ἀπὸ

Malalæ Chronogr.

A Riturus autem, Sanatrucium filium, *Arſacem*, id eſt, Regem, ſui in locum ſubſtitnit: Perſice autem, *Torcim*, regem ſonat. Sanatrucius autem, Perſarum rex factus, bellum Romanum perſequitur: interim Oſdroes, rex Armeniæ, audita Meerdotis fratris morte, filium ſuum Parathemaſphatam, patruelis ſui Sanatrucii, Perſarum regis in auxilium, magno exercitu inſtructum, contra Romanos protinus emiſit. Imperator autem diviniſſimus Trajanus de his certior factus, ſine mora bellum parat; & ingenti inſtructus exercitu, Senatoribus etiam ſtipatus, inter quos quoque erat Adrianus, neptis maritus, anno imperii ſui XII. menſe Hyperberetæo, ſive Octobri, cum ſuis Roma ſolvit, B Perſas bello aggreſſurus. Ad partes vero Orientales appulſus, menſe Appellæo, ſive Decembri, ad Seleuciam Syriæ, a ſtativis, Bytyllii, dictis, (qui portus eſt nativus prope Seleuciam,) ipſa, celoci vectus, maturavit iter ſuum. Perſæ autem Antiochiam magnam tum occupantes, eam Regi ſuo aſſeruerunt, domini ejus facti, non armis, ſed mutuo & amico fœdere intercedente. Primores enim Antiochiæ, ſponte ſua Sanatrucio Perſarum regi ſeſe dedentes, per legatos, pacis conditiones poſtulaverant. Quibus Rex Perſarum annuens, miſit eo Barzamanatas duos, Phurtunum, & Gargarim, tribus millibus militum Perſicorum inſtructos. C Trajanus autem Imperator, quamprimum celocis ope Seleuciam Syriæ appuliſſet, nuncium Antiochiam clam expedivit, qui Primoribus, civibuſque omnibus, adventum ejus notum faceret: quibus etiam & iſta ſcripſit: 'Novimus vos præter milites veſtros Stationarios, ea civibus etiam frequentem numerare populum; quorum præ multitudine, Perſæ iſti, civitatem veſtram tenentes, pauci exiſtimandi ſunt. Quiſque igitur veſtrum, noſtra fretus præſentia, quos apud ſe Perſas habet e medio tollat. Advenimus enim Romanis injurias illatas ulturi.'

D Antiochenſes igitur, ſuper hoc admoniti, per ſilentium noctis Perſas omnes, inſomnes ipſi, exciderunt. Perſarum autem Duces illos duos, Barſamanatas dictos, Phurtunum, & Gargarim, comprehenſos interfecerunt: & cadavera eorum per totam urbem raptantes, exclamarunt: *Ecce, Domini Trajani in victoriam, Phurtunum & Gargarim tractos! age, age Phurtune, & Gargari*. Interim vero, dum hi a populo diſtrahebantur, qui ex Perſis evadere potuerunt, ſtragi ſeſe eripientes, ignem urbi per noctem injecerunt: pars itaque ejus, licet non magna, ad Scepinum vicum, conflagravit. His auditis, Imperator Trajanus intrepidos E Antiochenſium animos ſumme prædicavit; claſſeque a Seleucia ſolvente, ad ſacram Daphnem cum exercitu ducens iter, ſacra ibi, in Apollinis templo peregit. Per nuncios autem a Daphne miſſos Antiochenſes monuit, uti occiſorum Perſarum cadavera ex urbe ejicerentur, & procul inde exportata concremarentur. Juſſit etiam luſtrari urbem pyris hinc inde, & ad portas,

ea ramuſculis laureis accenſis, & thure ignibus largiter injecto; Tympana quoque ubique per urbem pulſari, ad abigendos Perſarum interſectorum noxios ſpiritus: quod etiam factum eſt. Menſis autem Audynei, ſive Januarii vii. feria v. hora diei iv. Trajanus Imperator per portam Auream, ſive Daphneticam, ex Daphne veniens, Antiochiam Syriæ ingreſſus eſt, coronam capite geſtans, ex ramuſculis oleaginis contextam. Tympana etiam pulſari juſſit, ſingulis noctibus; per xxx. dies; idem etiam menſe hoc quotannis fieri mandans, Perſarum occiſorum in memoriam. Hæc autem Domninus Chronographus literis prodidit.

Interim vero dum Trajanus Antiochiæ Syriæ commorabatur, de rebus belli conſilium agitans, a Tyberiano, Palæſtinæ primæ Præfecto, literas accepit, hiſce verbis ſcriptas. ' Imperatori invicto, Cæſari, diviniſſimo Trajano. Mandatum veſtrum, de puniendis Galilæis, qui nobis veniunt ſub nomine *Chriſtianorum*, quantum in me eſt, effectum dedi. At hi ſeſe ultro ſupplicis, & morti dedunt: & multus licet fuerim hortationibus, & minis, illud agens, ut a ſe mihi prodendo eos deterrerem; fruſtra tamen hactenus fui. Vos itaque juxta ac Majeſtati V. invictiſſimæ viſum fuerit, de his rebus decernatis. Edixit autem Trajanus Tiberiano, cæteriſque Præfectis; uti in poſterum a Chriſtianorum cædibus abſtinerent: exinde itaque aliquantum temporis a calamitatibus ſuis reſpirarunt Chriſtiani.

Trajanus autem Antiochia diſcedens, contra Perſas arma movit; quos tali commento penitus profligavit. Graves intercedebant inimicitiæ inter Sanatrucium, Perſarum regem, & patruelem ejus, Parthemaſpatem. Trajanus itaque Imperator, ubi hoc reſcierat, in partes ſuas Parthemaſpatem ſollicitavit; pollicitus, ſe ei, ſi ſe belli ſocium adjungeret, Perſarum regnum daturum. Accepit conditionem Parthemaſpates, noctuque cum ſuis ad Trajanum acceſſit. Hunc itaque ſibi adjungens, Sanatrucium, Perſarum regem, adoritur. Perſiſque plurimis in prælio cadentibus, Sanatrucius rex fugam capeſſit, captuſque tandem interficitur. Huic itaque in regno Perſarum Imperator Parthemaſpatem, Oſdrois filium, ea pacto Regem ſuffecit; Perſis, qui ſupererant, ad pedes ei procidentibus. Senatum vero Romanum de his certiorem faciens; ' Has, ' inquit, regiones, tantæ cum ſint, ' tantoque a Roma intervallo diſſitæ, ' tenere non poſſumus: Regem itaque ' potius eis conſtituamus, imperio Romano ſubjectum. reſcripſit ei ſenatus; ' Imperatori integram eſſe, pro arbitrio ' ſuo de rebus omnibus decernere, juxtaque ac ipſe Romaniæ utile fore judicaverit. Sic itaque Parthemaſpates Perſarum rex factus eſt. Hæc autem de bello Perſico, & diviniſſimi Trajani victoria, conſcripta reliquit ſapientiſſimus Arianus Chronographus; qui iſta omnia accurate expoſuit.

A διασήματος τῆς αὐτῆς πόλεως ἐκβληθέντα, καυθῆναι ἁγνισθῆναι δὲ καὶ τὴν πόλιν πᾶσαν, καὶ γενέσθαι πυρὰς κατὰ τόπον καὶ πυλῶνα τῆς αὐτῆς πόλεως, δαφνίνων δένδρων· καὶ βάλλεσθαι ἐν τῷ πυρὶ τῶν φυλλοδαφνῶν λίβανον πολὺ, καὶ κατὰ πᾶσαν τὴν πόλιν [14] ταυρίας ἐκτυπεῖν, πρὸς τὸ ἀποδιωχθῆναι τὰ πνεύματα τὰ ἄδικα τῶν σφαγέντων Περσῶν· καὶ ἐγένετο οὕτως. Καὶ κατῆλθεν ὁ αὐτὸς βασιλεὺς Τραϊανὸς ἀπὸ Δάφνης, καὶ εἰσῆλθεν ἐν Αντιοχείᾳ τῆς Συρίας, [15] διὰ τῆς χρυσείας τῆς λεγομένης, τοῦτ' ἔστι, τῆς Δαφνητικῆς, φορῶν ἐν τῇ αὐτοῦ κεφαλῇ στέφανον ἀπὸ ἐλαιοκλάδων, μηνὶ Αὐδυναίῳ, τῷ καὶ Ιανουαρίῳ ἑβδόμῃ, ἡμέρᾳ ε΄, ὥρᾳ ἡμερινῇ δ΄. Τὰς δὲ ταυρίας [16] ἐκέλευσε βάλλεσθαι ἄχρι ἡμερῶν λ΄, καθ' ἑκάστην
B νύκτα· κελεύσας καὶ τοῦτο, ὥστε κατ' ἔτος, τῷ αὐτῷ χρόνῳ γίνεσθαι, μνήμης χάριν τῆς τῶν Περσῶν ἀπωλείας. ἅτινα Δομνῖνος ὁ χρονογράφος συνεγράψατο.

Εν τῷ δὲ διατρίβειν τὸν αὐτὸν Τραϊανὸν βασιλέα ἐν Αντιοχείᾳ τῆς Συρίας, βουλευόμενον τὰ περὶ τοῦ πολέμου, [17] ἐμήνυσεν αὐτὸν Τιβεριανὸς, ἡγεμὼν τοῦ πρώτου Παλαιστινῶν ἔθνους, ταῦτα. Αὐτοκράτορι, Νικητῇ, Καίσαρι, Θειοτάτῳ Τραϊανῷ. Απέκαμον τιμωρούμενος, καὶ φονεύων τοὺς Γαλιλαίους τοὺς τοῦ δόγματος τῶν λεγομένων χριστιανῶν, κατὰ τὰ ὑμέτερα θεσπίσματα· καὶ οὐ παύονται ἑαυτοὺς μηνύοντες, εἰς τὸ ἀναιρεῖσθαι. Οθεν ἐκοπίασα τούτους παραινῶν, καὶ ἀπειλῶν, μὴ τολμᾷν αὐτοὺς μηνύειν μοι, ὑπάρχοντας ἐκ τοῦ προειρημένου
C δόγματος· καὶ ἀποδιωκόμενοι, οὐ παύονται. Θεσπίσαι μοι οὖν καταξιώσατε τὰ παριστάμενα [18] τῷ ὑμετέρῳ κράτει τροπαιούχοι. Καὶ ἐκέλευσεν αὐτῷ ὁ αὐτὸς Τραϊανὸς παύσασθαι τοῦ φονεύειν τοὺς χριστιανούς. Ομοίως δὲ καὶ τοῖς πανταχοῦ ἄρχουσι τοῦτο ἐκέλευσε, μὴ φονεύειν τοὺς λοιποὺς τοὺς λεγομένους χριστιανούς. Καὶ ἐγένετο ἔνδοσις μικρὰ τοῖς χριστιανοῖς.

Καὶ ἐξῆλθεν ἀπὸ Αντιοχείας τῆς μεγάλης, πόλεμον κατὰ Περσῶν κινήσας ὁ αὐτὸς Τραϊανός· καὶ ἐνίκησεν αὐτοὺς κατὰ κράτος τῷ τρόπῳ τούτῳ. Μαθὼν ὅτι διαφθονεῖται τῷ Σανατρουκίῳ βασιλεῖ Περσῶν, ὁ ἴδιος αὐτοῦ ἐξάδελφος Παρθεμασπάτης· πέμψας πρὸς αὐτὸν, ὑπενόθευσεν αὐτὸν Τραϊανὸς βασιλεὺς, ταξάμε-
D νος δοῦναι αὐτῷ τὴν βασιλείαν Περσῶν, ἐὰν συμμαχήσῃ αὐτῷ. Καὶ ὑπονοθευθεὶς, ἦλθε πρὸς αὐτὸν νυκτός· καὶ λαβὼν αὐτὸν εἰς τὸ ἴδιον αὐτοῦ μέρος, [19] μετὰ τοῦ πλήθους αὐτοῦ, ὁ αὐτὸς θειότατος Τραϊανὸς, ὥρμησε κατὰ τοῦ Σανατρουκίου βασιλέως Περσῶν· καὶ πολλῶν Περσῶν πεσόντων, συνελάβετο τὸν Σανατρούκιον βασιλέα Περσῶν, φεύγοντα, καὶ ἐφόνευσεν αὐτόν. Καὶ ἐποίησεν ἀντ' αὐτοῦ βασιλέα Περσῶν, (τοῖς ὑπολειφθεῖσι καὶ προσκυνήσασιν αὐτῷ Πέρσαις,) ὁ αὐτὸς Τραϊανὸς, κατὰ τὰς συντάξεις, ὀνόματι Παρθεμασπάτην, υἱὸν Οσδρόου· γράψας τῇ συγκλήτῳ τῇ ἐν Ρώμῃ, ὅτι τοσαύτην, καὶ ἄπειρον γῆν, καὶ [20] ἄμετρα διαστήματα ἀφεστηκότα τῆς Ρώμης, διοικεῖν οὐκ ἀντεχόμεθα·
E ἀλλὰ παράσχωμεν αὐτοῖς βασιλέα, ὑποτεταγμένον τῷ τῶν Ρωμαίων κράτει. Καὶ ἀντέγραψεν αὐτῷ ἡ σύγκλητος ἀπὸ Ρώμης, ἅπαντα ποιῆσαι, ὡς δ' ἂν βούληται, καὶ αὐτὸς συνείδοι συμφέρειν τῇ Ρωμανίᾳ. Καὶ ἐβασίλευσε Περσῶν ὁ Παρθεμασπάτης. τὸν δὲ πόλεμον, καὶ τὴν κατὰ Περσῶν νίκην τοῦ Θειοτάτου Τραϊανοῦ, ὁ σοφώτατος Αρριανὸς ὁ χρονογράφος ἐξέθετο, ἱστορήσας, καὶ συγγραψάμενος πάντα ἀκριβῶς.

Ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς ἐποίησε καὶ τὴν Ἀμίδαν μητρόπολιν, καλέσας ἐπαρχίαν Μεσοποταμίαν, ἀπομερίσας αὐτὴν ἀπὸ Ὀσδροήνης, δοὺς καὶ ἄρχοντα αὐτῇ, καὶ δίκαιον μητροπόλεως. Ἐποίησε δὲ καὶ ἄλλην ἐπαρχίαν [21] εἰς τὸν Δάνουβιν ποταμὸν, ἣν ἐκάλεσε Δακίαν παραποταμίαν.

Ἐπὶ δὲ τῆς βασιλείας τοῦ αὐτοῦ θειοτάτου Τραϊανοῦ, ἔπαθεν Ἀντιόχεια ἡ μεγάλη, ἡ πρὸς Δάφνην, τὸ τρίτον αὐτῆς πάθος, [22] μηνὶ Ἀπελλαίῳ, τῷ καὶ Δεκεμβρίῳ ιγ', ἡμέρᾳ α', μετὰ ἀλεκτρυόνα, [23] ἔτους χρηματίζοντος ρξδ' κατὰ τοὺς αὐτοὺς Ἀντιοχεῖς, μετὰ δὲ β' ἔτη τῆς παρουσίας τοῦ θειοτάτου βασιλέως Τραϊανοῦ τῆς ἐπὶ τὴν ἀνατολήν. Οἱ δὲ Ἀντιοχεῖς οἱ ὑπομείναντες, καὶ ζήσαντες τότε, [24] ἱερὸν ἔκτισαν ἐν Δάφνῃ, ἐν ᾧ ἐπέγραψαν. Οἱ σωθέντες ἀνέστησαν Διῒ Σωτῆρι.

Ἐν δὲ τῇ αὐτῇ νυκτὶ, ὅτε ἔπαθεν ἡ αὐτὴ Ἀντιόχεια ἡ μεγάλη, ἔπαθε τότε καὶ [25] ἡ Ῥόδος πόλις νῆσος οὖσα τῆς Ἑξαπόλεως, ὑπὸ θεομηνίας, τὸ δεύτερον αὐτῆς πάθος. ὁ δὲ αὐτὸς εὐσεβέστατος Τραϊανὸς ἔκτισεν ἐν Ἀντιοχείᾳ τῇ μεγάλῃ, ἀρξάμενος πρῶτον κτίσμα, τὴν λεγομένην μέσην πύλην, πλησίον τοῦ ἱεροῦ τοῦ Ἄρεως, ὅπου ὁ Παρμένιος ὁ χείμαῤῥος κατέρχεται, ἔγγιστα τοῦ νυνὶ λεγομένου Μακέλλου· γλύψας ἄνω ἄγαλμα λυκαίνης τρεφούσης τὸν Ῥῶμον, καὶ τὸν Ῥῶμον· διὰ τὸ γινώσκεσθαι, ὅτι Ῥωμαϊκόν ἐστι τὸ κτίσμα. Θυσιάσας ἐκεῖ παρθένον κόρην εὔμορφον, πολιτίδα, ὀνόματι Καλλιόπην, ὑπὲρ λύτρου, καὶ ἀποκαθαρισμοῦ τῆς πόλεως, [26] νυμφαγωγίαν αὐτῇ ποιήσας. Καὶ εὐθέως ἀνήγειρε τοὺς δύο ἐμβόλους τοὺς μεγάλους· καὶ ἄλλα δὲ πολλὰ ἔκτισεν ἐν τῇ αὐτῇ Ἀντιόχου πόλει, καὶ δημόσιον, καὶ ἀγωγὸν· ἀποστρέψας τὸ ὕδωρ τὸ ἀπὸ τῶν πηγῶν Δάφνης ἐκχεόμενον εἰς τὰς λεγομένας Ἀγρίας· ἐπιθήσας καὶ τῷ δημοσίῳ, καὶ τῷ ἀγωγῷ εἰς τὸ ἴδιον ὄνομα. Καὶ τὸ θέατρον δὲ τῆς αὐτῆς Ἀντιοχείας ἀνεπλήρωσεν, [27] ἀπλὰς ἐν· στήσας ἐν αὐτῷ ὑπεράνω τεσσάρων κιόνων, [28] ἐν μέσῳ τοῦ νυμφαίου τοῦ προσκηνίου, τῆς σφαγιασθείσης ὑπ' αὐτοῦ κόρης στήλην χαλκῆν κεχρυσωμένην, καθημένην ἐπάνω τοῦ Ὀρόντου ποταμοῦ, εἰς λόγον τύχης τῆς αὐτῆς πόλεως, στεφομένην ὑπὸ Σελεύκου, καὶ Ἀντιόχου βασιλέων. Ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς Τραϊανὸς ἐν τῇ αὐτῇ πόλει διῆγεν, ὅτε ἡ θεομηνία ἐγένετο [29]. ἐμαρτύρησε δὲ ἐπὶ αὐτοῦ τότε ὁ ἅγιος Ἰγνάτιος ὁ ἐπίσκοπος τῆς πόλεως Ἀντιοχείας. ἠγανάκτησε γὰρ κατ' αὐτοῦ, ὅτι ἐλοιδόρει αὐτόν. Συνέσχε δὲ τότε καὶ πέντε ὀνόματι χριστιανῶν γυναικῶν Ἀντιοχισσῶν, [30] καὶ ἐξήτασεν αὐτὰς, λέγων. Τίς ἐστιν ἡ ἐλπὶς ὑμῶν, ὅτι οὕτως ἐκδίδοτε ἑαυτὰς εἰς θάνατον; Αἱ δὲ ἀπεκρίθησαν λέγουσαι, ὅτι, φονευομένας ἡμᾶς παρ' ὑμῶν, ἀνίστασθαι ἡμᾶς πάλιν, ὡς ἔχομεν σώματι εἰς αἰώνιον ζωήν. Καὶ ἐκέλευσεν αὐτὰς πυρικαύστους γενέσθαι, [31] καὶ τὴν χοῦν τῶν ὀστέων αὐτῶν συνέμιξε χαλκῷ, καὶ ἐποίησε τὸν χαλκὸν εἰς ὃ ἐποίησε δημόσιον χαλκία τοῦ θερμοῦ. Καὶ ὅτε ἤρξατο παρέχειν τὸ δημόσιον, εἴ τις ἐὰν ἐλούετο εἰς αὐτὸ τὸ δημόσιον ἐσκοτοῦτο, καὶ ἔπιπτε, καὶ [32] ἐξήρχετο βασταγμῷ.

Καὶ μαθὼν ὁ βασιλεὺς Τραϊανὸς τοῦτο, ἤλλαξε τὰ χαλκία, καὶ ἐποίησεν ἄλλα ἀπὸ καθαροῦ χαλκοῦ λέγων· ὅτι, οὐ καλῶς ἐποίησα, χοῦν σωμάτων συμμίξας αὐτοῖς, καὶ πυριάσας τὰ θερμὰ ὕδατα. Ταῦτα δὲ ἔλεγεν,

A Idem Imperator Amidam in Metropolim fecit; & Meſopotamiam, ab Oſdroina ſejunctam, in Provinciæ formam redegit: Præfecto, Jureque Metropolitico, ei conceſſis. Provinciam etiam aliam fecit, ad Danubium flumen; quam Daciam Parapotamiam nominavit.

Eodem diviniſſimo Trajano Imperante, divinam iram paſſa eſt, vice tertia, Antiochia magna, quæ ad Daphnem ſita eſt, Apellæi, ſive Decembris XIII. feria prima, poſt gallicinium, Æræ Antiochenæ anno CLXIV. poſt Trajani diviniſſimi in Partes Orientales adventum, annis II. Qui autem ex Antiochenſibus ſuperſtites manſerunt, templum in Daphne condebant, B cum hac inſcriptione: *Jovi Servatori ſacrarunt ſoſpites.*

Eadem vero nocte, qua Antiochia magna, divinam quoque iram ſecundo paſſa eſt Rhodus inſula, ſex habens urbes. At vero pientiſſimus Imperator Trajanus, Antiochiam magnam inſtauraturus, Portam Mediam dictam inprimis extruxit, prope Martis ædem, ad Parmenium fluentum, non procul a Macello, hodie appellato. Superius autem inſculpſit effigiem Lupæ, Romuli & Remi nutricis: uti ſcirent poſteri, Romanorum hoc eſſe opus, Virginem etiam Antiochenam, formoſam nomine Calliopem, immolavit, in expiationem, C & luſtrationem urbis, cujus etiam in honorem Nymphæum extruxit. Porticus etiam duas ingentes deinde excitavit: inter alia vero plurima, quæ Antiochiæ extruxit, Balneum etiam Publicum, & Aquæductum condidit, aquam e fontibus Daphnicis emanantem, in Agrias diducens: operi vero utrique nomen ſuum impoſuit. Theatrum quoque Antiochenſe, imperfectum antea, ad exitum perduxit: cujus etiam Proſcenii in medio, urbis ſcilicet in fortunam, Virginis a ſe immolatæ ſtatuam æneam deauratam, Oronti fluvio incidentem, & a Seleuco & Antiocho regibus corona redimitam, quatuor columnis erectam collocavit. Quo tempore autem D terræmotus Antiochiæ accidit, Imperatore ibi etiam adhuc commorante, martyrio coronatus eſt S. Ignatius, Epiſcopus Antiochenſis; cui Trajanus iraſcebatur, ab eo increpatus. Eodem tempore Imperator comprehenſis quinque Chriſtianis mulieribus Antiochenis, interrogavit eas; ' qua tandem, inquiens, ſpe fretæ, ſic vosmet morti objicitis? Reſpondent mulieres; Nos equidem, a vobis neci traditæ, iterum, atque hiſdem corporibus, in æternam vitam reſurgemus. Tum vero Imperator eas ignibus comburi juſſit, oſſiumque combuſtorum cineres æri commiſceri: ex hoc vero vaſa ahenea, in uſum Lavacri, fabricavit. Quam primum autem populo Balneum exhibuit, E ſi quis lavatum ingrederetur, vertigine ſtatim correptus concidit, nec niſi ab aliis ſuſtentatus exire inde potuit.

Trajanus vero Imperator, de his certior factus, vaſa illa ahenea tranſmutavit, aliaque ex ære puro conflari juſſit, dicens: ' Male equidem a me factum, qui Corporum cineres vaſis im-

eu ramuſculis laureis accenſis, & thare ignibus largiter injecto; Tympana quoque ubique per urbem pulſari, ad abigendos Perſarum interfectorum noxios ſpiritus: quod etiam factum eſt. Menſis autem Audynei, ſive Januarii VII. feria V. hora diei IV. Trajanus Imperator per portam Auream, ſive Daphnaticam, ex Daphne veniens, Antiochiam Syriæ ingreſſus eſt, coronam capite geſtans, ex ramuſculis oleaginis contextam. Tympana etiam pulſari juſſit, ſingulis noctibus, per XXX. dies; idem etiam menſe hoc quotannis fieri mandans, Perſarum occiſorum in memoriam. Hæc autem Domninus Chronographus literis prodidit.

Interim vero dum Trajanus Antiochiæ Syriæ commorabatur, de rebus belli conſilium agitans, a Tybetiano, Palæſtinæ primæ Præfecto, literas accepit, hiſce verbis ſcriptas. 'Imperatori invicto, Cæſari, diviniſſimo Trajano. Mandatum veſtrum, de puniendis Galilæis, qui nobis veniunt ſub nomine *Chriſtianorum*, quantum in me eſt, effectum dedi. At hi ſeſe ultro ſuppliciis, & morti dedunt: & multus licet fuerim hortationibus, & minis, illud agens, ut a ſe mihi prodendo eos deterrerem; fruſtra tamen hactenus fui. Vos itaque juxta ac Majeſtati V. invictiſſimæ viſum fuerit, de his rebus decernatis. Edixit autem Trajanus Tiberiano, cæteriſque Præfectis; uti in poſterum a Chriſtianorum cædibus abſtinerent: exinde itaque aliquantum temporis a calamitatibus ſuis reſpirarunt Chriſtiani.

Trajanus autem Antiochia diſcedens, contra Perſas arma movit; quos tali commento penitus profligavit. Graves intercedebant inimicitiæ inter Sanatrucium, Perſarum regem, & patruelem ejus, Parthemaſpatem. Trajanus itaque Imperator, ubi hoc reſciverat, in partes ſuas Parthemaſpatem ſollicitavit; pollicitus, ſe ei, ſi ſe belli ſocium adjungeret, Perſarum regnum daturum. Accepit conditionem Parthemaſpates, noctuque cum ſuis ad Trajanum acceſſit. Hunc itaque ſibi adjungens, Sanatrucium, Perſarum regem, adoritur. Perſiſque pluimis in prælio cadentibus, Sanatrucius rex fugam capeſſit, captuſque tandem interficitur. Huic itaque in regno Perſarum Imperator Parthemaſpatem, Oſdrois filium, ex pacto Regem ſufficit; Perſis, qui ſupererant, ad pedes ei procidentibus. Senatum vero Romanum de his certiorem faciens; 'Has, 'inquit, regiones, tantæ cum ſint, 'tantoque a Roma intervallo diſſitæ, 'tenere non poſſumus: Regem itaque 'potius eis conſtituamus, imperio Romano ſubjectum. reſcripſit ei ſenatus; 'Imperatori integrum eſſe, pro arbitrio 'ſuo de rebus omnibus decernere, juxtaque ac ipſe Romaniæ utile fore judicaverit. Sic itaque Parthemaſpates Perſarum rex factus eſt. Hæc autem de bello Perſico, & diviniſſimi Trajani victoria, conſcripta reliquit ſapientiſſimus Arianus Chronographus; qui iſta omnia accurate expoſuit.

A ἀποσκέματος τῆς αὐτῆς πόλεως ἐκβληθέντα, καυθῆναι ἀγγεῖα δὲ καὶ τὴν πόλιν πᾶσαν, καὶ γενέσθαι πυρὰς κατὰ τόπον καὶ πυλῶνα τῆς αὐτῆς πόλεως, δαφνίνων δένδρων· καὶ βάλλεσθαι ἐν τῷ πυρὶ τῶν φυλλοδαφνῶν λίβανον πολύ, καὶ κατὰ πᾶσαν τὴν πόλιν [14] πυρέας ἐκτυπεῖν, πρὸς τὸ ἀποδιωχθῆναι τὰ πνεύματα τὰ ἄδικα τῶν σφαγέντων Περσῶν· καὶ ἐγένετο οὕτως. Καὶ κατῆλθεν ὁ αὐτὸς βασιλεὺς Τραϊανὸς ἀπὸ Δάφνης, καὶ εἰσῆλθεν ἐν Ἀντιοχείᾳ τῆς Συρίας, [15] διὰ τῆς χρυσέας τῆς λεγομένης, τοῦτ' ἔστι, τῆς Δαφνιτικῆς, φορῶν ἐν τῇ αὐτοῦ κεφαλῇ στέφανον ἀπὸ ἐλαιοκλάδων, μηνὶ Αὐδυναίῳ, τῷ καὶ Ἰανουαρίῳ ἑβδόμῃ, ἡμέρᾳ ε', ὥρᾳ ἡμερινῇ δ'. Τὰς δὲ πυρέας [16] ἐκέλευσε βάλλεσθαι ἄχρι ἡμερῶν λ', καθ' ἑκάστην
B νύκτα· κελεύσας καὶ τοῦτο, ὥστε κατ' ἔτος, τῷ αὐτῷ χρόνῳ γίνεσθαι, μνήμης χάριν τῆς τῶν Περσῶν ἀπωλείας. Ἅτινα Δομνῖνος ὁ χρονογράφος συνεγράψατο.

Ἐν τῷ δὲ διατρίβειν τὸν αὐτὸν Τραϊανὸν βασιλέα ἐν Ἀντιοχείᾳ τῆς Συρίας, βουλευόμενον τὰ περὶ τοῦ πολέμου, [17] ἐμήνυσεν αὐτὸν Τιβεριανός, ἡγεμὼν τοῦ πρώτου Παλαιστινῶν ἔθνους, ταῦτα. Αὐτοκράτορι, Νικητῇ, Καίσαρι, Θειοτάτῳ Τραϊανῷ. Ἀπέκαμον τιμωρούμενος, καὶ φονεύων τοὺς Γαλιλαίους τοὺς τοῦ δόγματος τῶν λεγομένων χριστιανῶν, κατὰ τὰ ὑμέτερα θεσπίσματα· καὶ οὐ παύονται ἑαυτοὺς μηνύοντες, εἰς τὸ ἀναιρεῖσθαι. Ὅθεν ἐκοπίασα τούτους παραινῶν, καὶ ἀπειλῶν, μὴ τολμᾷν αὐτοὺς μηνύειν μοι, ὑπάρχοντας ἐκ τοῦ προειρημένου
C δόγματος· καὶ ἀποδιωκόμενοι, οὐ παύονται. Θεσπίσαι μοι οὖν καταξιώσατε τὰ παριστάμενα [18] τῷ ὑμετέρῳ κράτει τροπαιούχοι. Καὶ ἐκέλευσεν αὐτῷ ὁ αὐτὸς Τραϊανὸς παύσασθαι τοῦ φονεύειν τοὺς χριστιανούς. Ὁμοίως δὲ καὶ τοῖς πανταχοῦ ἄρχουσι τοῦτο ἐκέλευσε, μὴ φονεύειν τοῦ λοιποῦ τοὺς λεγομένους χριστιανούς. Καὶ ἐγένετο ἔνδοσις μικρὰ τοῖς χριστιανοῖς.

Καὶ ἐξῆλθεν ἀπὸ Ἀντιοχείας τῆς μεγάλης, πόλεμον κατὰ Περσῶν κινήσας ὁ αὐτὸς Τραϊανός· καὶ ἐνίκησεν αὐτοὺς κατὰ κράτος τῷ τρόπῳ τούτῳ. Μαθὼν ὅτι διαφθονεῖται τῷ Σανατρουκίῳ βασιλεῖ Περσῶν, ὁ ἴδιος αὐτοῦ ἐξάδελφος Παρθεμασπάτης· πέμψας πρὸς αὐτόν, ὑπενόθευσεν αὐτὸν Τραϊανὸς βασιλεύς, ταξάμε-
D νος δοῦναι αὐτῷ τὴν βασιλείαν Περσῶν, ἐὰν συμμαχήσῃ αὐτῷ. Καὶ ὑπονοθευθείς, ἦλθε πρὸς αὐτὸν νυκτός· καὶ λαβὼν αὐτὸν εἰς τὸ ἴδιον αὐτοῦ μέρος, [19] μετὰ τοῦ πλήθους αὐτοῦ, ὁ αὐτὸς θειότατος Τραϊανός, ὥρμησε κατὰ τοῦ Σανατρουκίου βασιλέως Περσῶν· καὶ πολλῶν Περσῶν πεσόντων, συνελάβετο τὸν Σανατρούκιον βασιλέα Περσῶν, φεύγοντα, καὶ ἐφόνευσεν αὐτόν. Καὶ ἐποίησεν ἀντ' αὐτοῦ βασιλέα Περσῶν, (τοῖς ὑπολειφθεῖσι καὶ προσπεσοῦσιν αὐτῷ Πέρσαις,) ὁ αὐτὸς Τραϊανός, κατὰ τὰς συντάξεις, ὀνόματι Παρθεμασπάτην, υἱὸν Ὀσδρόου· γράψας τῇ συγκλήτῳ τῇ ἐν Ῥώμῃ, ὅτι τοσαύτην, καὶ ἄπειρον γῆν, καὶ [20] ἄμετρα διαστήματα ἀφεστῶτα τῆς Ῥώμης, διοικεῖν οὐκ ἀντεχόμεθα·
E ἀλλὰ παράσχωμεν αὐτοῖς βασιλέα, ὑποτεταγμένον τῷ τῶν Ῥωμαίων κράτει. Καὶ ἀντέγραψεν αὐτῷ ἡ σύγκλητος ἀπὸ Ῥώμης, ἅπαντα ποιῆσαι, ὡς δ' ἂν βούληται, καὶ αὐτὸς συνείδοι συμφέρειν τῇ Ῥωμανίᾳ. Καὶ ἐβασίλευσε Περσῶν ὁ Παρθεμασπάτης. τὸν δὲ πόλεμον, καὶ τὴν κατὰ Περσῶν νίκην τοῦ θειοτάτου Τραϊανοῦ, ὁ σοφώτατος Ἀρριανὸς ὁ χρονογράφος ἐξέθετο, ἱστορήσας, καὶ συγγραψάμενος πάντα ἀκριβῶς.

Ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς ἐποίησε καὶ τὴν Ἀμίδαν μητρόπολιν, καλέσας ἐπαρχίαν Μεσοποταμίαν, ἀπομερίσας αὐτὴν ἀπὸ Ὀσδροήνης, δοὺς καὶ ἄρχοντα αὐτῇ, καὶ δίκαιον μητροπόλεως. Ἐποίησε δὲ καὶ ἄλλην ἐπαρχίαν [21] εἰς τὸν Δάνεβιν ποταμὸν, ἣν ἐκάλεσε Δακίαν παραποταμίαν.

Ἐπὶ δὲ τῆς βασιλείας τοῦ αὐτοῦ θειοτάτου Τραϊανοῦ, ἔπαθεν Ἀντιόχεια ἡ μεγάλη, ἡ πρὸς Δάφνην, τὸ τρίτον αὐτῆς πάθος, [22] μηνὶ Ἀπελλαίῳ, τῷ καὶ Δεκεμβρίῳ ιγ', ἡμέρᾳ α', μετὰ ἀλεκτρυόνα, [23] ἔτους χρηματίζοντος ρξδ' κατὰ τοὺς αὐτοὺς Ἀντιοχεῖς, μετὰ δὲ β' ἔτη τῆς παρουσίας τοῦ θειοτάτου βασιλέως Τραϊανοῦ τῆς ἐπὶ τὴν ἀνατολήν. Οἱ δὲ Ἀντιοχεῖς οἱ ἀπομείναντες, καὶ ζήσαντες τότε, [24] ἱερὸν ἔκτισαν ἐν Δάφνῃ, ἐν ᾧ ἐπέγραψαν. Οἱ σωθέντες ἀνέστησαν Διὶ Σωτῆρι.

Ἐν δὲ τῇ αὐτῇ νυκτὶ, ὅτε ἔπαθεν ἡ αὐτὴ Ἀντιόχεια ἡ μεγάλη, ἔπαθε τότε καὶ [25] ἡ Ῥόδος πόλις νῆσος οὖσα τῆς Ἑξαπόλεως, ὑπὸ θεομηνίας, τὸ δεύτερον αὐτῆς πάθος. ὁ δὲ αὐτὸς εὐσεβέστατος Τραϊανὸς ἔκτισεν ἐν Ἀντιοχείᾳ τῇ μεγάλῃ, ἀρξάμενος πρῶτον κτίσμα, τὴν λεγομένην μέσην πύλην, πλησίον τοῦ ἱεροῦ τοῦ Ἄρεως, ὅπου ὁ Παρμένιος ὁ χείμαρρος κατέρχεται, ἔγγιστα τοῦ νυνὶ λεγομένου Μακέλλου· γλύψας ἄνω ἄγαλμα λυκαίνης τρεφούσης τὸν Ῥῶμον, καὶ τὸν Ῥῶμον· διὰ τὸ γινώσκεσθαι, ὅτι Ῥωμαϊκόν ἐστι τὸ κτίσμα. Θυσιάσας ἐκεῖ παρθένον κόρην εὐπρεπῆ, πολῖτιν, ὀνόματι Καλλιόπην, ὑπὲρ λύτρου, καὶ ἀποκαθαρισμοῦ τῆς πόλεως, [26] νυμφαγωγίαν αὐτῇ ποιήσας. Καὶ εὐθέως ἀνήγειρε τοὺς δύο ἐμβόλους τοὺς μεγάλους· καὶ ἄλλα δὲ πολλὰ ἔκτισεν ἐν τῇ αὐτῇ Ἀντιόχου πόλει, καὶ δημόσιον, καὶ ἀγωγόν· ἀποστρέψας τὸ ὕδωρ τὸ ἀπὸ τῶν πηγῶν Δάφνης ἐκχεόμενον εἰς τὰς λεγομένας Ἀγρίας· ἐπιθεὶς καὶ τῷ δημοσίῳ, καὶ τῷ ἀγωγῷ τὸ ἴδιον ὄνομα. Καὶ τὸ θέατρον δὲ τῆς αὐτῆς Ἀντιοχείας ἀνεπλήρωσεν, [27] ἀτελὲς ὄν· στήσας ἐν αὐτῷ ὑπεράνω τεσσάρων κιόνων, [28] ἐν μέσῳ τοῦ νυμφαίου τῆς προσκηνῆς, τῆς σφαγιασθείσης ὑπ' αὐτοῦ κόρης στήλην χαλκῆν κεχρυσωμένην, καθημένην ἐπάνω τοῦ Ὀρόντου ποταμοῦ, εἰς λόγον τύχης τῆς αὐτῆς πόλεως, στεφομένην ὑπὸ Σελεύκου, καὶ Ἀντιόχου βασιλέων. Ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς Τραϊανὸς ἐν τῇ αὐτῇ πόλει διῆγεν, ὅτε ἡ θεομηνία ἐγένετο [29]. ἐμαρτύρησε δὲ ἐπὶ αὐτοῦ τότε ὁ ἅγιος Ἰγνάτιος ὁ ἐπίσκοπος τῆς πόλεως Ἀντιοχείας. ἠγανάκτησε γὰρ κατ' αὐτοῦ, ὅτι ἐλοιδόρει αὐτόν. Συνέσχε δὲ τότε καὶ πέντε ὀνόματα χριστιανῶν γυναικῶν Ἀντιοχισσῶν, [30] καὶ ἐξήτασεν αὐτὰς, λέγων. Τίς ἐστιν ἡ ἐλπὶς ὑμῶν, ὅτι οὕτως ἐκδίδοτε ἑαυτὰς εἰς θάνατον; Αἱ δὲ ἀπεκρίθησαν λέγουσαι, ὅτι, φονευομένας ἡμᾶς παρ' ὑμῶν, ἀνίστασθαι ἡμᾶς πάλιν, ὡς ἔχομεν σώματι εἰς αἰωνίαν ζωήν. Καὶ ἐκέλευσεν αὐτὰς πυρικαύστους γενέσθαι, [31] καὶ τὴν χοῦν τῶν ὀστέων αὐτῶν συνέμιξε χαλκῷ, καὶ ἐποίησε τὸν χαλκὸν εἰς ἃ ἐποίησε δημόσιον χαλκεῖα τοῦ θερμοῦ. Καὶ ὅτε ἤρξατο παρέχειν τὸ δημόσιον, εἴ τις ἐὰν ἐλοῦτο εἰς αὐτὸ τὸ δημόσιον ἐσκοτοῦτο, καὶ ἔπιπτε, καὶ [32] ἐξήρχετο βασταγμῷ.

Καὶ μαθὼν ὁ βασιλεὺς Τραϊανὸς τοῦτο, ἤλλαξε τὰ χαλκεῖα, καὶ ἐποίησεν ἄλλα ἀπὸ καθαροῦ χαλκοῦ λέγων· ὅτι, οὐ καλῶς ἐποίησα, χοῦν σωμάτων συμμίξας αὐτοῖς, καὶ κοινώσας τὰ θερμὰ ὕδατα. Ταῦτα δὲ ἔλεγεν,

A Idem Imperator Amidam in Metropolim fecit; & Meſopotamiam, ab Oſdroina ſejunctam, in Provinciæ formam redegit: Præfecto, Jureque Metropolitico, ei conceſſis. Provinciam etiam aliam fecit, ad Danubium flumen; quam Daciam Parapotamiam nominavit.

Eodem diviniſſimo Trajano Imperante, divinam iram paſſa eſt, vice tertia, Antiochia magna, quæ ad Daphnem ſita eſt, Apellæi, ſive Decembris XIII. feria prima, poſt gallicinium, Æræ Antiochenæ anno CLXIV. poſt Trajani diviniſſimi in Partes Orientales adventum, annis 2. Qui autem ex Antiochenſibus ſuperſtites manſerunt, templum in Daphne condebant, cum B hac inſcriptione: *Jovi Servatori ſacrarunt ſoſpites.*

Eadem vero nocte, qua Antiochia magna, divinam quoque iram ſecundo paſſa eſt Rhodus inſula, ſex habens urbes. At vero pientiſſimus Imperator Trajanus, Antiochiam magnam inſtauraturus, Portam Mediam dictam inprimis extruxit, prope Martis ædem, ad Parmenium fluentum, non procul a Macello, hodie appellato. Superius autem inſculpſit effigiem Lupæ, Romuli & Remi nutricis: uti ſcirent poſteri, Romanorum hoc eſſe opus. Virginem etiam Antiochenam, formoſam nomine Calliopem, immolavit, in expiationem, C & luſtrationem urbis, cujus etiam in honorem Nymphæum extruxit. Porticus etiam duas ingentes deinde excitavit: inter alia vero plurima, quæ Antiochiæ extruxit, Balneum etiam Publicum, & Aquæductum condidit, aquam e fontibus Daphnicis emanantem, in Agrias diducens: operi vero utrique nomen ſuum impoſuit. Theatrum quoque Antiochenſe, imperfectum antea, ad exitum perduxit: cujus etiam Proſcenii in medio, urbis ſcilicet in fortunam, Virginis a ſe immolatæ ſtatuam æneam deauratam, Oronti fluvio incidentem, & a Seleuco & Antiocho regibus corona redimitam, quatuor columnis erectam collocavit. Quo tempore autem D terræmotus Antiochiæ accidit, Imperatore ibi etiam adhuc commorante, martyrio coronatus eſt S. Ignatius, Epiſcopus Antiochenſis; cui Trajanus iraſcebatur, ab eo increpatus. Eodem tempore Imperator comprehenſis quinque Chriſtianis mulieribus Antiochenis, interrogavit eas; 'qua tandem, inquiens, ſpe fretæ, ſic volmet morti ob-'jicitis? Reſpondent mulieres; Nos e-'quidem, a vobis neci traditæ, ite-'rum, atque hiſdem corporibus, in æ-'ternam vitam reſurgemus. Tum vero 'Imperator eas ignibus comburi juſſit, oſſiumque combuſtorum cineres æri commiſceri: ex hoc vero vaſa ahenea, in uſum Lavacri, fabricavit. Quam primum autem populo Balneum exhibuit, E ſi quis lavatum ingrederetur, vertigine ſtatim correptus concidit, nec niſi ab aliis ſuſtentatus exire inde potuit.

Trajanus vero Imperator, de his certior factus, vaſa illa ahenea tranſmutavit, aliaque ex ære puro conflari juſſit, dicens: 'Male equidem a me factum, qui Corporum cineres vaſis im-'

‘ miſcens, Balneum contaminav l. Hoc autam ideo dicebat, eo quod Chriſtiani ſupet hoc gloriantes, Græcos ſabinde laceſſerunt. Vaſa autem priora ahenea refundens, ſtatuas inde quinque mulieribus prædictis erexit; dicens: Ecce ego eas, non autem Deus eorum, (uti dixerunt ipſæ,) excitavi. Statuæ vero hæ, Balneo eodem Publico poſitæ, etiam adhuc viſuntur. Fornacem quoque ignitum paravit; juſſitque, ut Chriſtiani, quibuſcunque ſic viſum aſſet, in flammas ultro ſe injicerent. Multi itaque ſaſe injicientes, martyrium ſubierunt: cujus numeri fuerunt S. Droſina, virgineſque aliæ complures.

Extruxit autem Imperator idem Dianæ templum in Daphne, in luco medio poſitum. Provincias etiam duas altra Danubium flumen, in partibus Occidentalibus, conſtituit, quas Daciam primam, & ſecundam vocavit.

Morbo deinde correptus, diem obiit, annos natus LXVI.

Trajanum excepit Ælius Adrianus, Aproniano & Nigro Coſſ. qui regnavit annos XXII. & menſes v. Erat autem ſtatura juſtam excedente, corpore craſſo, candidus, ſubcanus, pulcher, barba hiſpida, oculis cæſiis, quietus, eloquens, ſacrorumque peritus. Extruxit etiam iſte Antiochiæ magnæ Balneum publicum, & Aquæductum; a nomine ſuo vocatum utrumque. Theatrum quoque Daphnes ad fontes erexit; & aquas inde per Agrias quas vocant Pharanges diffluentes divertit, pilis in terram defixis, eiſque firmiter impactis, & ſumptuoſiori opere aggeſtis; uti aquarum decurrentium vim repellerent, & affluentem aquarum copiam per aquæductum, urbis in uſum diducerent: Fontium etiam Fanum in Daphne, unde aquæ ſcaturiunt, extruxit: quo eodem Nympharum Fano ſimulachrum ingens, ſedens, & Jovis alitem manu tenens, collocavit; Naiadum nempe in honorem, grateſque perſolvens, ob ſtupendum hoc opus ad exitum perductum. Scaturiginem quoque fontis Saramanni per canalem in Theatridium tranſire fecit; quo & aquas, ex Fano dimanantes, per meatus v. diverſos, deduxit, quibus nomina dedit, Pentamodium, Tertamodium, Trimodium, Dimodium, Modium. Adrianus etiam Fontibus feſtum quoque diem inſtituit, Deſii ſive Junii XXIII. ſacrificiis rite celebrandum. Fontem vero qui in Agris aſt, Pallandis dictum, ruinoſum ſanum, ſepto muniens, Aquæductum fecit, in uſum ſacram Daphnem incolentium.

Adrianus autem Imperator, dum privatus adhuc eſſet, & Senator, cum Trajano Imperarore, (cujus nempe gener erat,) Antiochiæ magnæ commorabatur, quo tempore urbs iram divinam paſſa aſt. Quin & ex Senatoribus Romania alii etiam plurimi eodem tempore adfuerunt; qui, juſſu Imperatoris, plurima Antiochiæ ædificia, & Balnea conſtruxerunt. Imperante vero eodem diviniſſimo Adriano, menſe Novembris x. divinam iram experta eſt Cyzicus Helleſpunti Metropolis inclyta, tempore nocturno tremoribus agitata. Imperator autem urbi inſtaurandæ plurimum ſuppeditavit, incolaſque ſuperſtites pecuniis, & dignitatibus donavit.

A ἐπειδὴ οἱ χριστιανοὶ 33 ὑπέξιζον τοῖς Ἕλλησι, καυχώμενοι. Τὰ δὲ πρῶτα χαλκία ἀναχώσας, ἐποίησε στήλας χαλκᾶς πέντε ταῖς αὐταῖς γυναιξὶ, λέγων· ὅτι, ἰδοὺ ἐγὼ αὐτὰς ἀνέστησα, καθὼς εἶπον, καὶ οὐχὶ ὁ Θεὸς αὐτῶν. Αἵτινες στῆλαι εἰς αὐτὸ τὸ δημόσιον λουτρὸν ἵστανται ἕως ἄρτι. Ἐποίησε δὲ καὶ κάμινον πυρὸς, καὶ ἐκέλευσε τοὺς βουλομένους χριστιανοὺς βάλλειν ἑαυτοὺς ἐν προθέσει, καὶ πολλοὶ ἔβαλλον ἑαυτοὺς, καὶ ἐμαρτύρησαν. Ἐμαρτύρησε δὲ τότε ἡ ἁγία Δροσίνη, καὶ ἄλλαι παρθένοι πολλαί.

Ἔκτισε δὲ ἐν Δάφνῃ ἱερὸν Ἀρτέμιδος, ἐν μέσῳ τοῦ ἄλσους. Ἐποίησε δὲ ὁ αὐτὸς βασιλεὺς καὶ πέραν τοῦ Δα-
B νουβίου ποταμοῦ, ἐπὶ τὰ δυτικὰ μέρη, ἐπαρχίας δύο· ἅστινας ἐκάλεσε, Δακίαν πρώτην καὶ δευτέραν.

Καὶ εὐθέως νόσῳ βληθεὶς, ἐτελεύτα, 34 ὢν ἐνιαυτῶν ξς΄.

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Τραϊανοῦ, ἐβασίλευσεν 35 Αἴλιος Ἀδριανὸς, 36 ἐπὶ τῆς ὑπατείας Ἀπρονιανοῦ, καὶ Νίγρου. 37 ἐβασίλευσε δὲ ἔτη κβ΄, καὶ μῆνας ε΄. Ἦν δὲ διμοιριαῖος, εὔογκος, 38 λευκόχροος, μιξοπόλιος, εὐειδὴς, δασυπώγων, γλαυκόφθαλμος, ἥσυχος, ἐλλόγιμος, ἱερατικός. Ἔκτισε δὲ ἐν Ἀντιοχείᾳ τῇ μεγάλῃ καὶ αὐτὸς δημόσιον λουτρὸν, καὶ ἀγωγὸν, ἐπ' ὄνομα αὐτοῦ· καὶ τὸ θέατρον τῶν πηγῶν Δάφνης αὐτὸς ἐποίη-
C σε, καὶ τὰ ἐρχόμενα ὕδατα ἐν ταῖς λεγομέναις φάραγξιν ὑπέστρεψε, 39 ποιήσας πύλας, καὶ οἰκοδομήσας στερεὰς, καὶ πολυδαπανήτους, πρὸς τὸ κλεῖσαι τὰς ὁρμὰς τῶν ὑδάτων, καὶ διὰ τοῦ γινομένου παρ' αὐτοῦ ἀγωγοῦ ἀχθῆναι εἰς τὴν αὐτὴν Ἀντιόχου πόλιν, εἰς ἀφθονίαν τῆς πόλεως. Ἔκτισε δὲ καὶ τὸν ναὸν τῶν αὐτῶν πηγῶν, ὅθεν ἐξέρχονται τὰ ῥεῖθρα ἐν τῇ αὐτῇ Δάφνῃ, ἐγείρας ἐν τῷ αὐτῷ ναῷ τῶν Νυμφῶν ἄγαλμα μέγα, καθήμενον, καὶ κρατοῦν πῶλον τοῦ Διὸς, εἰς τιμὴν τῶν Ναϊάδων, ὅτι ἐτελείωσε τὸ τοιοῦτο φοβερὸν ἔργον ὑπὲρ εὐχαριστίας. Ἐποίησε δὲ καὶ τὸ βλύζον ὕδωρ τῆς λεγομένης Σαραμάννας πηγῆς δι' ὁλκοῦ ἐξιέναι, καὶ ἐκχεῖσθαι εἰς αὐτὸ τῆς πηγῆς ἄλλο ἐν τῷ Θεατριδίῳ τὸ
D ἐκ τοῦ ναοῦ ἐξιὸν ὕδωρ, ἐν διαφόροις χεύμασι ε΄. ἅπερ ἐκάλεσεν ὁ αὐτὸς, πενταμόδιον, τετραμόδιον, τριμόδιον, διμόδιον, μόδιον. Καὶ ἐπετέλεσεν ὁ αὐτὸς Ἀδριανὸς ἑορτὴν τῶν πηγῶν, μηνὶ Δεσίῳ, τῷ καὶ Ἰουνίῳ, κγ΄. καὶ τὰς θυσίας δὲ ὡσαύτως γίνεσθαι. Τὴν δὲ πηγὴν τὴν εἰς τὰς Ἀγρίας 40 τὴν λεγομένην Παλλάδος, ἀπολλυμένην, περισφίγξας, ἐποίησεν ἀγωγὸν, εἰς μετάληψιν τοῖς οἰκοῦσι τὴν ἱερὰν Δάφνην.

Ὁ δὲ αὐτὸς Ἀδριανὸς βασιλεὺς, πρὸ τοῦ βασιλεῦσαι ἦν μετὰ Τραϊανοῦ τοῦ βασιλέως, 41 ὡς γαμβρὸς αὐτοῦ, ὅτε ἔπαθεν ἡ αὐτὴ Ἀντιόχου πόλις ἡ μεγάλη ὑπὸ τῆς θεομηνίας, τότε συγκλητικὸς ὑπάρχων. Ἦσαν δὲ καὶ πολλοὶ συγκλητικοὶ ἀπὸ Ῥώμης ὄντες ἐν
E τῇ αὐτῇ πόλει Ἀντιοχείᾳ· οἵτινες καὶ ἐκελεύσθησαν παρ' αὐτοῦ, καὶ ἔκτισαν ἐν Ἀντιοχείᾳ οἴκους πολλοὺς, καὶ λουτρά. Ἐπὶ δὲ τῆς βασιλείας τοῦ αὐτοῦ θειοτάτου Ἀδριανοῦ ἔπαθεν ὑπὸ θεομηνίας σεισμοῦ ἡ Κύζικος, ἥτις ἐστὶ μητρόπολις μεγάλη τῆς Ἑλλησπόντου ἐπαρχίας, μηνὶ Νοεμβρίῳ ι΄, νυκτός· Καὶ πολλὰ τῇ αὐτῇ πόλει ἐχαρίσατο, καὶ ἀνήγειρεν αὐτήν· καὶ τοῖς ὑπολειφθεῖσι πολίταις ἐχαρίσατο χρήματα, καὶ ἀξίας. Ἔκτισε δὲ

Digitized by Google

A ὁ αὐτὸς Ἀδριανὸς ἐν τῇ αὐτῇ Κυζίκῳ ναὸν μέγαν πάνυ, [41] ἕνα ὄντα τῶν θαυμάτων· σήσας ἑαυτῷ στήλην μαρμαρίνην σαθαρὰν μεγάλην πάνυ ἐκεῖ, εἰς τὴν ὀροφὴν τοῦ ναοῦ, ἐν ᾧ ἐπιγράφει. Θεοῦ Ἀδριανοῦ. ὅπερ ἐστὶν ἕως τοῦ νῦν.

Ο δὲ αὐτὸς Ἀδριανὸς, ὀργισθεὶς κατὰ Ιουδαίων, ἐκέλευσεν εἰς τὴν Ιερουσαλὴμ οἰκεῖν Ἕλληνας, μετονομάσας αὐτὴν πόλιν Αἰλίαν. Εν δὲ τῇ αὐτοῦ βασιλείᾳ ὁ αὐτὸς Ἀδριανὸς ἀνήγειρε καὶ τὸν Κολοσσὸν Ῥόδου, πεσόντα ὑπὸ σεισμοῦ θεομηνίας, ὅτε καὶ [43] ἡ πόλις Ῥόδος νῆσος ἔπαθεν ἐν τοῖς ἀρχαίοις χρόνοις, [44] κείμενον χαμαὶ ἔτη τιβ´, [45] μὴ ἀπολομένου ἐξ αὐτοῦ τινος. ἀναλώσας εἰς τὸ ἀναστῆσαι, καὶ στῆσαι εἰς τὸν ἴδιον τόπον, εἰς μηχανὰς [46] καὶ σχοινία, καὶ τεχνίτας, κεντηνάρια γ´. ὡς ὑποκάτω ἔγραψε τὸν χρόνον, καὶ τὰ δαπανήματα.

Επὶ δὲ τῆς βασιλείας τοῦ αὐτοῦ Ἀδριανοῦ, Μαρκίων τις ὀνόματι, τὸ [47] Μανιχαϊκὸν μυσηρὸν δόγματα ἐπλάτυνε, λέγων, ἐκ τοῦ πονηροῦ τινὸς τὴν γηΐνην κτίσιν γεγενῆσθαι. καὶ πολλοὺς ἀνατρέψας Ἕλληνας, καὶ Ιουδαίους, καὶ χριστιανοὺς, εἰς ἑαυτὸν προσελάβετο· καθὼς ὁ σοφώτατος Κλήμης ἐξέθετο.

Ο δὲ αὐτὸς Ἀδριανὸς ἔκτισε πόλιν ἐν τῇ Θρᾴκῃ, ἣν ἐπεκάλεσεν Ἀδριανούπολιν· καὶ ἄλλην δὲ ἔκτισε πόλιν, ἣν ἐκάλεσεν [48] Ἀδριανοῦ Θήρας. Εκτισε δὲ πόλιν ἐν τῇ Αἰγύπτῳ, [49] ἣν ἐκάλεσεν Αντίνῳ. [50] Υ-

C δροπιάσας δὲ ὁ αὐτὸς Ἀδριανὸς, [51] τελευτᾷ ἐν Βάταις, ὢν ἐνιαυτῶν ξε´.

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Ἀδριανοῦ, ἐβασίλευσεν Ηλιος Αντωνῖνος Πίος, εὐσεβὴς, ἔτη κγ´. Ην δὲ εὐήλιξ, εὔσολος, λευκὸς, πολιὸς καὶ τὴν κάραν καὶ τὸ γένειον, εὔρινος, πλατόψις, οἰνωπὰς τοὺς ὀφθαλμοὺς, [52] πυρακὴς, ὑπογελῶν ἀεὶ, μεγαλόψυχος πάνυ· ὅστις ἔκτισεν ἐν Ηλιουπόλει τῆς Φοινίκης τοῦ Λιβάνου ναὸν τῷ Διῒ μέγαν, ἕνα καὶ αὐτὸν ὄντα τῶν θεαμάτων. Εκτισε δὲ καὶ ἐν Λαοδικείᾳ τῆς Συρίας τὸν φόρον, [53] μέγα θέαμα, καὶ τὸ Αντωνιανὸν δημόσιον λουτρόν.

Επεστράτευσε δὲ κατὰ Αἰγυπτίων τυραννησάντων, καὶ φονευσάντων τὸν Αὐγουστάλιον Δίναρχον. καὶ μετὰ τὴν

D ἐκδίκησιν, καὶ τὴν νίκην, ἔκτισεν ἐν Ἀλεξανδρείᾳ τῇ μεγάλῃ κατελθὼν, τὴν Ηλιακὴν πύλην, καὶ τὴν Σεληνιακὴν, καὶ τὸν δρόμον.

Ελθὼν δὲ καὶ ἐν Αντιοχείᾳ τῇ μεγάλῃ, ἐποίησε τὴν πλάκωσιν τῆς πλατείας τῶν μεγάλων ἐμβόλων, τῶν ὑπὸ Τιβερίου κτισθέντων, καὶ πάσης δὲ τῆς πόλεως, [54] στρώσας τὴν ἀπὸ μυλίτου λίθου, ἐκ τῶν ἰδίων ἀγαθῶν, λίθους ἀπὸ Θηβαΐδος, καὶ τὰ δὲ λοιπὰ ἀναλώματα ἐκ τῶν ἰδίων φιλοτιμησάμενος. καθὼς καὶ ἐν λιθίνῃ πλακὶ γράψας ταύτην τὴν φιλοτιμίαν, ἔστησεν αὐτὴν ἐν τῇ πύλῃ, τῇ λεγομένῃ, τῶν Χερουβίμ. ἐκεῖθεν γὰρ ἤρξατο. Ητις στήλη ἐστὶν ἕως τοῦ νῦν ἐκεῖ, ὡς μεγάλης οὔσης τῆς φιλοτιμίας.

E Εκτισε δὲ καὶ ἐν Καισαρείᾳ τῆς Παλαιστίνης λουτρὸν, καὶ ἐν Νικομηδείᾳ τῆς Βιθυνίας· καὶ [55] ἐν Εφέσῳ τῆς Ἀσίας· ἅπερ δημόσια λουτρὰ εἰς τὸ ἴδιον ἐπεκάλεσεν ὄνομα.

Καὶ ἀνελθὼν ἐπὶ Ῥώμην, ἔκτισεν ἐν τῇ Ῥώμῃ ἀγωγὸν μέγαν· καὶ [56] ἔκαυσε τοὺς χάρτας τοῦ ταμιείου, ἐφ' οἷς ἡ σύγκλητος ἐγγράφως ὡμολόγησεν, ἐπὶ τοῦ Καίσαρος Ιουλίου Γαΐου παρ' αὐτοῦ κελευσθέντες, μὴ ἐξεῖναι

A Extruxit etiam Adrianus, in eadem urbe Cyzico, templum plane ingens, & Mundi Miraculis annumerandum: cujus in ſummo, ſtatuam ſibi marmoream ingentem poſuit; quæ uſque adhuc ibi viſitur, hanc habens Inſcriptionem, *Divi Adriani*.

Idem Adrianus Judæis infenſus, Hieroſolymorum nomine in Æliam mutato, Græcos ibi habitare juſſit. Coloſſum quoque Rhodium, qui, inſula terræmotibus olim concuſſa, in terram collapſus, per annos cccxii. undequaque tamen integer, humi jacuiſſet, idem Imperator in locum ſuum priſtinum excitavit. Inſumpſit autem in hoc, machinis, funibus, & Artificibus parandis, Centenaria iii. uti inferius ad Baſim legere erat; ubi tempus, ſumptuſque operis inſcribi curavit.

Ejuſdem Adriani ſub imperio, Marcion quidam, Manichæorum Dogma impium diſſeminavit; dicens, Terreſtrem hanc fabricam ab Auctore quodam malo ortum ſuum habuiſſe. Multos itaque ex Græcis, Judæis, & Chriſtianis, perverſos ad ſe attraxit ſicut ſapientiſſimus Clemens memoriæ mandavit.

Idem Adrianus urbem in Thracia condidit, quam Adrianopolim vocavit: aliam quoque urbem condidit; & *Adriani Venationes*, nominavit. In Ægypto etiam urbem extruxit, nomine An-

C tinoen. Aqua autem intercute laborans Adrianus, Baiis mortuus eſt, ætatis LXV. anno.

Adrianum excepit religioſiſſimus Imperator Ælius Antoninus Pius; qui regnavit annos XXIII. Erat autem ſtatura juſta, decorus, candidus, canus capite, mentoque, naſo eleganti, facie lata, oculis rubentibus, rubicundus, vultu ridibundo, valdeque magnanimus. extruxit hic Helіopoli, quæ urbs eſt Phœniciæ Libani, templum Jovi magnum; inter mundi Miracula & hoc numerandum. Extruxit etiam Laodiceæ Syriæ Forum, opus magnum & ſpectabile: Balneum etiam Publicum, Antonianum dictum.

D Contra Ægyptios vero, qui in Dinarchum Ægypti Auguſtalem inſurgentes, eum neci dederant, arma movit: quos ubi ultus fuerat, victor Alexandriam magnam venit: ubi Solis, & Lunæ Portas, Curſum etiam extruxit.

Antiochiam quoque magnam veniens plateam inter Porticus illas ingentes, a Tiberio extructas; urbem etiam totam lapide molari ex Thebaide exportato, ſumptibus propriis ſtratuminavit: uti conſtat ex Tabula lapidea, quam, titulo magnificentiæ hujus inſcriptam, ad Cherubinorum portam, unde incœpit opus, erexit: quod quidem monumentum etiam adhuc ibi viſitur, in tanti operis memoriam.

E Idem etiam Cæſareæ Palæſtinæ, Balneum publicum extruxit: Nicomediæ etiam Bithyniæ, aliud; etiam aliud Epheſi in Aſia; omnia in nomen ſuum vocitata.

Romam autem reverſus, magnum ibi Aquæductum condidit. Legem autem a Julio Cæſare olim latam, qua cautum erat, ne cujus Senatorii ordinis viri ratum eſſet de bonis ſuis Teſtamen-

Digitized by Google

tum, niſi ſi dimidiam eorum partem Imperatori pro tempore legaſſet, pientiſſimus Antoninus abrogavit; Syngraphas etiam Fiſcales, quibus ad hoc Senatum obſtrinxerat, comburendas dedit; divino ſuo Edicto, omnibus facultatum ſuarum liberum uſum, & diſpenſationem concedens.

Antoninus autem, dum Loriis commorabatur, morbo correptus, paucis poſt diebus interiit, annum agens LXXVII.

Excepit hunc Marcus Antoninus, Philoſophus, ejus filius; qui regnavit annos XVIII & menſes IX. Erat autem ſtatura curta, corpore tenui, colore candido, ſubcanus, capillitio brevi, oculis pulchris, barbatus, facie parva, naſutus. Marcus iſte Imperator, æquiſſimo ſuo edicto juſſit, ut inteſtatis liberis, in bonis pater ſuccederet: & ingratus etiam filius, ex quadrante tamen, hæres eſſet.

Eodem Imperante Germanorum gens Romanis ſubjugata eſt; cujus etiam ſub imperio floruit Julianus Chaldæus, vir magni nominis.

Marcus autem Imperator Balneum Publicum, *Centenarium* dictum, Antiochiæ magnæ, Trajani temporibus terræmotibus concuſſum, redintegravit. Idem quoque Muſæum extruxit, & Trajani Nymphæum, *Oceanum* vocatum. Factioni autem Praſinæ ſtudebat Marcus Antoninus Imperator.

Pannoniam deinde profectus, ex morbo interiit.

M. Antoninum in Imperio excepit filius ejus, Antoninus Verus; qui regnavit annos VIII. Erat autem proceſus, craſſus, naſo adunco, pulchris oculis, colore nigro, crine criſpo, curtoque, barbatus, mulieribus addictiſſimus. Hic, una Hunnorum gente ſuperata, & reportata inde victoria, plurimas etiam alias gentes in deditione accepit: munificus enim erat. Tandem vero in Proconeſo interfectus eſt, annum agens XXXIX.

A συγκλητικὸν διαθήκην ποιεῖν εἰς τὰς ἰδίας, εἰ μὴ 57 τὸ ἥμισυ μέρος τῆς αὐτοῦ περιουσίας ἐκτίθεται εἰς τὸν κατὰ καιρὸν βασιλέα· εἰρηκὼς ὁ αὐτὸς εὐσεβέστατος Ἀντωνῖνος, διὰ θείου αὐτοῦ τύπου, ἕκαστον ἀπολαύειν τῶν ἰδίων, καὶ βουλεύεσθαι, ὡς θέλει.

Ὁ δὲ αὐτὸς Ἀντωνῖνος, 58 ὡς ἦσαν ἐν Δαφνίῳ, νοσήσας ἡμέρας ὀλίγας, ἀπέθανεν, ὢν ἐνιαυτῶν οζ´.

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Ἀντωνίνου, ἐβασίλευσε Μάρκος Ἀντωνῖνος, ὁ φιλόσοφος, 59 ὁ υἱὸς αὐτοῦ, ἔτη ιη´, καὶ μῆνας θ´. Ἦν δὲ κονδοειδής, λεπτός, λευκὸς μιξοπόλιος, κονδόθριξ, εὐόφθαλμος, εὐπώγων, λεπτοχα-
B ράκτηρος, μακρόρινος. Ὁ δὲ αὐτὸς Μάρκος βασιλεὺς ἐξεφώνησε τὸν δικαιότατον νόμον, 60 ὥστε καὶ ἐξ ἀδιαθέτου κληρονομεῖν τὸν πατέρα τὰ τέκνα· καὶ 61 τῷ ἀχαριστήσαντι παιδὶ τὸ τέταρτον μέρος δίδοσθαι τῆς πατρικῆς περιουσίας.

Ἐπὶ δὲ τῆς βασιλείας αὐτοῦ ὑπέταξε τὸ ἔθνος τῶν Γερμανῶν· ὡσαύτως δὲ ἐπὶ τῶν χρόνων τῆς βασιλείας αὐτοῦ, τὰ κατὰ Ἰουλιανὸν τὸν Χαλδαῖον τὸν μέγαν ἐθαυμάζετο.

Ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς Μάρκος ἔκτισεν, ἤτοι ἀνενέωσεν ἐν Ἀντιοχείᾳ τῇ μεγάλῃ τὸ δημόσιον, 62 τὸ
C λεγόμενον Κεντηνάριον· ἦν γὰρ ἐν τῷ χρόνῳ Τραϊανοῦ πεσὸν, ἐν τῇ θεομηνίᾳ. Ἔκτισε δὲ καὶ τὸ Μουσεῖον, καὶ τὸ Νυμφαῖον αὐτοῦ 63 τὸ λεγόμενον ὠκεανόν. Ὁ δὲ αὐτὸς Μάρκος Ἀντωνῖνος βασιλεὺς ἔχαιρε τῷ Πρασίνῳ μέρει.

Ἀπελθὼν δὲ ἐν τῇ Παννονίᾳ χώρᾳ, νόσῳ τελευτᾷ.

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Μάρκου Ἀντωνίνου, ἐβασίλευσεν 64 Ἀντωνῖνος Βῆρος, υἱὸς αὐτοῦ, ἔτη α´. Ἦν δὲ εὐμήκης, παχὺς, στρεβλόρινος, εὐόφθαλμος, μελάγχρους, οὐλόθριξ, κονδόθριξ, γενείτης, κατωγύναιος πολύ. Ὅστις πολεμήσας 65 κατὰ ἑνὸς ἔθνους Οὔννων
D καὶ νικήσας αὐτοὺς, πολλὰ ἄλλα ἔθνη, δίχα πολέμου, ὑπέταξεν· ἦν γὰρ καὶ φιλότιμος. 66 Ὅστις ἐσφάγη ἐν Προκοννήσῳ, ὢν ἐνιαυτῶν λθ´.

ΛΟΓΟΣ ΙΒ´.

ΚΡΟΝΩΝ ΚΟΜΟΔΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΚΑΙ ΠΑΡΟΧΗΣ ΟΛΥΜΠΙΩΝ.

LIBER XII.

De Temporibus Commodi Imperatoris, Ludiſque Olympicis Antiochiæ Magnæ exhibitis.

A ΜΕΤΑ δὲ τὴν βασιλείαν Ἀντωνίνου Βήρου, ἐβασίλευσε Κόμοδος ὁ Αὔγουστος ἔτη κβ´, καὶ μῆνας ι´. Ἦν δὲ τὴν ἡλικίαν διμοιραῖος, λευκός, ὑπόγλαυκος, πλατύοψις, σιμός, εὔστηθος, ἀρχιγένειος, φιλοκτίστης, ἱερός. Ὅστις ἔκτισεν ἐν Ἀντιοχείᾳ τῇ μεγάλῃ δημόσιον λουτρὸν, ὅπερ ἐκάλεσε Κομόδιον· καὶ τὸ ἱερὸν δὲ τῆς Ἀθλώνης τὸ κατέναντι αὐτοῦ, ἀνενέωσε, καὶ εἰς τὸ μέσον αὐτῶν ἐποίησε [a] τὸ λεγόμενον, Ξυστὸν, κτίσας βάθρα, καὶ τοὺς ἐμβόλους. Καὶ εἰς τὴν ἀρχὴν δὲ τὴν κάτω τοῦ Ξυστοῦ, ἔκτισεν ἱερὸν τῷ Ὀλυμπίῳ Διΐ.

Ἐπὶ δὲ τῆς αὐτοῦ βασιλείας οἱ Ἀντιοχεῖς, κτήτορες, B καὶ πολῖται, μήνυσιν ποιήσαντες, ἐδεήθησαν τοῦ αὐτοῦ βασιλέως Κομόδου, ἵνα ἀπὸ θείας αὐτοῦ κελεύσεως προσκυρώσῃ τῷ δημοσίῳ τὰς προσόδους, ἃς εἴασε τῇ τῶν Ἀντιοχέων πόλει Σωσίβιος ὁ προειρημένος, λόγῳ θεωριῶν πολυτρόπων, καὶ διαφόρων ἀγώνων, ἐπιτελουμένων τῇ αὐτῇ πόλει· καὶ ἵνα μὴ προΐζωνται τὰς προσόδους οἱ πολιτευόμενοι, ἀλλὰ τὸ δημόσιον· [3] καὶ αὐτὸ χορηγεῖ λόγῳ τῶν ἐπιτελουμένων πρὸς τέρψιν τῆς πόλεως Ὀλυμπίων, καὶ ἄλλων τινῶν θεωριῶν, ἐν τῇ αὐτῇ πόλει τῶν Ἀντιοχέων. Καὶ εὐθέως ὁ αὐτὸς βασιλεὺς Κόμοδος, διὰ θείας αὐτοῦ κελεύσεως, προσεκύρωσε τῷ δημοσίῳ τὰς προσόδους, [4] θεσπίσας τὰ Ὀλύμπια ἐπιτελεῖσθαι, καὶ ἀφορίσας ἐκ τοῦ δημοσίου C παρέχεσθαι, εἰς λόγον ἀναλωμάτων τῶν ὑπουργούντων τῇ τῶν Ὀλυμπίων ἱερᾷ καὶ κοσμικῇ ἑορτῇ φανερὰ χρήματα· νομοθετήσας, κατὰ τετραετῆ χρόνον ἐπιτελεῖσθαι ἀμέμπτως ἐν ταῖς ἑορταῖς τῶν Ἀναθημάτων, ἤτοι θυσιῶν, τῶν ἐξ ἔθους, τοῦτ᾽ ἔστι, τῷ Πανέμῳ, ἤτοι Ἰουλίῳ μηνὶ, καὶ τῷ Λώῳ, τῷ λεγομένῳ Αὐγούστῳ μηνὶ, ἐπὶ ἡμέρας, με´, εἰς ἑορτὴν τοῦ Ὀλυμπίου Διός. Ὡσαύτως ἀφορίσας καὶ εἰς λόγον ἱπποδρομίας ἀμέμπτως ἐπιτελουμένης κατὰ τὴν Ἡλίου ἡμέραν, τοῦτ᾽ ἔστι κατὰ Κυριακὴν, ἄλλην ἐξ αὐτοῦ φανερὰν χρυσίου ποσότητα. Ὁμοίως δὲ καὶ εἰς λόγον σκηνικῆς ἑορτῆς νυκτερινῆς ἐπιτελουμένης κατὰ ἔτη γ´, τῶν λεγομένων Ὀργίων, ὅπερ ἐστὶ, μυστηρίων Διονύσου, καὶ Ἀφροδίτης, τοῦτ᾽ ἔστι, [5] τῶν λεγομένων Μαϊουμᾶ, διὰ τὸ ἐν Μαΐῳ, τῷ καὶ D Ἀρτεμισίῳ μηνὶ ἐπιτελεῖσθαι τὴν αὐτὴν ἑορτὴν, ἀφώρισε φανερὰν χρυσίου ποσότητα, λόγῳ λαμπάδων, καὶ κανδήλων καὶ τῶν ἄλλων [6] τῶν συγχωρουμένων ἐπὶ τὴν πανήγυριν τῶν λ´ ἡμερῶν τερπνῶν παννυχίδων· περὶ

POST Antoninum Verum, imperavit Commodus Auguſtus, annos XXII & menſes VIII. Erat autem ſtatura mediocrem ſuperante, candidus, ſubcæſiis oculis, vultu patulo, ſimus, pectoroſus, crine flavo, criſpoque, mento lanuginem emittente, ædificandi ſtudioſus, & ſacrorum peritus. Extruxit hic Antiochiæ magnæ Balneum publicum, quod *Commodium* vocavit: Dianæ etiam ædem, huic e regione ſitam, inſtauravit. Medium autem inter hæc duo, *Xyſtum* condidit; extructis etiam gradibus, & porticibus: inferius autem, Xyſti ad introitum, Jovi Olympio Fanum erexit.

Hujus autem ſub Imperio Primores, & populus Antiochenſis ad Imperatorem referebant de reditibus illis, quos Soſibius ſupradictus Antiochiæ legaverat, in ludos agoniſticos, & cujuſque generis ſpectacula ibidem celebranda; ſupplices eum rogantes, uti Edicto ſuo divino caveret, ne in poſterum Magiſtratus reditus hoſce in proprium uſum converterent; ſed, ut ærario publico afferti, Ludorum Olympiorum aliorumque, qui ad Antiochenſem populum oblectandum exhibendi eſſent, ſumptibus faciendis inſervirent. Commodus itaque Imperator, reditibus iſtis, divino ſuo Edicto, ærario publico vendicatis, Jovis Olimpii in honorem, Ludos Olympicos indixit. quarto quoque anno per XLV. dies continuos, rite celebrandos, in Feſtis Anathematum, ſive ſacrificiorum; quæ ex conſuetudine peragi ſolebant, *Panemo*, ſive Julio, & *Loo*, ſive Auguſto menſibus: ſeparata in hoc, ex ærario publico, pecuniarum ſumma ſatis ampla, in miniſtros, officium ſuum in Olympiorum ſacra, univerſalique celebritate præſtantes, eroganda. Similiter etiam eiſdem reditibus, auri ſatis amplam ſepoſuit quantitatem, in Certamina Equeſtria, ſingulis Solis, id eſt, Dominicis diebus, rite peragenda. Præterea etiam in uſum Feſti illius Triennalis, nocturno tempore tentoriis celebrari ſoliti, auri portionem ſufficientem aſſignavit; ad lampades, candelaſque parandas; quæque aliæ res neceſſariæ eſſent ad ſolennitatem illam, qua per ſpacium XXX. dierum, totis noctibus Genio indulgebant. Sunt autem hæc, *Orgia*, vocata; nempe Myſteria Veneris & Bacchi in honorem agitata: quæ, quod menſe Majo celebrari ea mos erat,

Majumæ nomen habuerunt. Feſtivitatis autem ejus nocturnæ meminit ſapientiſſimus Romanorum Poeta Virg. l. IV. ubi iſta Latina lingua hiſce prodidit verbis.

. . . . *Trieterica Baccho Orgia; nocturnuſque vocat clamore Cithæron.*

. . . . quod Græco idiomate ſonat: τῷ τριετηρικῷ ἔτει &c.

Imperator etiam pecunias ſatis amplas Cynegiis deſtinavit; quæ quidem in quatuor annos, ex vetuſto ritu, celebrari ſolita, ipſe XXXII. menſibus tantum agitari voluit: nempe ut VI. menſibus aliis a venatione abſtinendo, ferarum collectio fieret, in diem feſtum Dianæ & Marti ſacrum.

Tum primum *Syriarcha*, a Primoribus, populoque conſtitutus eſt Artabanius, Magiſtratus Antiochenſis.

Pecuniarum vero quod reliquum fuit, in Mimos, & Saltatriculos erogavit; cæteraque id genus ludicra, populo exhiberi ſolita. Quæcunque igitur ad Ludos illos antedictos neceſſaria erant, ea omnia in poſterum Antiochenis, ex ærario publico, rite ſuppeditata ſunt: Antiochenſes itaque Imperatori Commodo ſtatuam æream, urbis in medio, erexerunt. Anno autem Æræ Antiochenæ CCLX. divino Imperatoris ex Edicto, uti ſuperius dictum, Ludi Olympici Antiochiæ, in Xyſto, a Commodo extructo, primum celebrata ſunt. Ludos vero hoſce Olympicos Antiochenſes a Piſæis pretio dato, ea pacto non ſcripto, habuerunt ſibi, per XC. Olympiades celebrandos, hoc eſt, in annos CCCLX.

Eodem ex Edicto Imperatorio, *Alitarcha* tum primum deſignatus eſt Aphronius, Expræfectus, civis Antiochenus: cui, quamdiu habitum *Alitarchæ* geſtaret, honores divini ab omnibus deferebantur, tanquam Jovi ipſi. At neque, per totum illud tempus, domum aliquam ſubiit, neque lecto ſeſe reclinavit: ſed humi, ſub dio dormiens, ſubſtratis ei ſtragulis mundis, & ſtorea juncea, ſuper lapidibus recumbebat. Geſtavit autem ſtolam inauratam, & nivis inſtar candidam; caput corona, Lychnitibus, Margaritis, aliiſque lapillis pretioſis inſignita, cinctus: manu vero geſtavit Sceptrum Ebeninum, pedibuſque ſandalia alba. Diebus autem hiſce ſub dio dormivit, in Hypæthro Cæſario Baſilicæ, a Julio Cæſare Dictatore extructo: ubi etiam ſtetit ejus ſtatua, extra concham Baſilicæ collocata. Cæſareum vero illud Martis fani e regione ſitum erat; quo loco nunc ſtat Macellum, ſic dictum, a porcinis carnibus, quæ ibi ſolæ venales cæduntur, nec procul a Martis fano ſitum.

Scriba quoque tum primum, a ſenatu, populoque, deſignatus eſt Pompejanus Quæſtor, a Senatoribus Romanis oriundus: qui & ipſe ſtolam quoque candidam geſtabat, & coronam ex auro ſolido, in Laureæ effigiem fabrefactam. Hunc vero, tamquam Apollinem, habuerunt.

Senatus inſuper, populuſque, Am-

A ἧς νυκτερινῆς ἑορτῆς μέμνηται Βεργίλλιος ὁ σοφώτατος Ρωμαίων ποιητὴς, ἐν τῷ δ΄ αὐτοῦ λόγῳ, τῇ Ρωμαϊκῇ γλώσσῃ ἐκθέμενος ταῦτα.

[7] Τριετηρικὰ Βακχιτουχῶ ὀργίαν ὀκτουρνους αυς βωσιναι κλαμορε κιθαιρων. Ὅ ἐστι τῇ Ἑλληνίδι γλώσσῃ· τῷ τριετηρικῷ ἔτει, [8] ὅτε ὁ Διόνυσος ἐν νυκτὶ τῇ φωνῇ τὴν ἑορτὴν τῶν ὀργίων ἐν τῷ Κιθαιρωνίῳ ὄρει.

Ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς ἀφώρισε φανερὰ χρήματα καὶ εἰς λόγον Κυνηγίων, ὀφειλόντων ἐπιτελεῖσθαι ἐπὶ ἔτη δ΄. ὥστε ἄγεσθαι μὲν, [9] ἐπὶ μῆνας λβ΄, [10] ἕως τῆς ἀποσφαγῆς· ἀργεῖν δὲ τοὺς ὑπολοίπους μῆνας ς΄, εἰς τὴν συλλογὴν τῶν θηρίων εἰς ἑορτὴν θεραπείας Ἄρεως B καὶ Ἀρτέμιδος.

Καὶ εὐθέως τότε [11] ὠνομάσθη Συριάρχης πρῶτος Ἀρταβάνιος πολιτευόμενος, προβληθεὶς ἀπὸ τῶν κτητόρων, καὶ τοῦ δήμου παντός.

Ἀφώρισε δὲ καὶ τὰ λοιπὰ χρήματα εἰς λόγον μίμων, καὶ ὀρχηστῶν, καὶ τῶν λοιπῶν τερψέων τῶν ἐν Πανδήμοις ἐπιτελουμένων. Καὶ ἔκτοτε παρεσχέθη τῇ αὐτῇ τῶν Ἀντιοχέων πόλει, παρὰ τοῦ δημοσίου ἀμέμπτως τὰ χορηγούμενα, λόγῳ τῶν προειρημένων θεωριῶν πάντα. Καὶ ἀνέστησαν τῷ βασιλεῖ Κομόδῳ οἱ Ἀντιοχεῖς στήλην χαλκῆν κατὰ μέσον τῆς πόλεως αὐτῶν. Ἐπὶ δὲ τῆς αὐτοῦ βασιλείας πρώτως ἐπετελέσθη τὰ Ὀλύμπια τοῖς Ἀντιοχεῦσι Σύροις, ἀπὸ θείας αὐτοῦ, ὡς προείρηται, C κελεύσεως, [12] ἕως σξ΄ χρηματίζοντος κατὰ τοὺς αὐτοὺς Ἀντιοχεῖς Σύρους, ἐν τῷ παρ᾽ αὐτοῦ κτισθέντι Ξυστῷ. [13] Ἠγόρασαν δὲ τὰ αὐτὰ Ὀλύμπια οἱ Ἀντιοχεῖς παρὰ τῶν Πισαίων τῆς Ἑλλάδος, ἐπὶ ϛ περιόδους ἀγῶνας Ὀλυμπίων· ὡς εἶναι ἐπὶ ἔτη τξ΄, ἀγράφῳ πάκτῳ.

Καὶ ἐγένετο ἐν αὐτῇ Ἀντιοχείᾳ [14] Ἀλυτάρχης, ἐν τῇ αὐτῇ θείᾳ κελεύσει ὀνομασθεὶς πρῶτος Ἀφράνιος, ὁ ἀπὸ ἐπάρχων, πολίτης Ἀντιοχεύς. Ὅστις φορέσας τὸ σχῆμα τοῦ Ἀλυτάρχου, τὰς μὲν ἡμέρας ἐτιμᾶτο, καὶ προσεκυνεῖτο ὡς αὐτὸς ὁ Ζεύς· μὴ εἰσιὼν δὲ εἰς οἶκον τὰς αὐτὰς ἡμέρας, μήτε εἰς κλίνην ἀναπίπτων, D [15] ἀλλ᾽ εἰς ὕπαιθρον καθεύδων εἰς ἔδαφος, ὑπεράνω λίθων, καὶ καθαρῶν στρωμάτων, καὶ θρυΐνης ψιάθου. Ἐφόρει δὲ [16] στολὴν ὁλόχρυσον, ἄσπρην, ὡσεὶ χιών· καὶ στέφανον ἀπὸ λυχνιτῶν, καὶ ἄλλων τιμίων, καὶ [17] κατεῖχε ῥάβδον ἐβενίνην, φορῶν εἰς τοὺς ἰδίους πόδας σανδάλια ἄσπρα. Ἐκάθευδε δὲ τὰς αὐτὰς ἡμέρας εἰς τὸ ὕπαιθρον τῆς λεγομένης βασιλικῆς τὸ Καισάριον, τὸ κτισθὲν ὑπὸ τοῦ Καίσαρος Ἰουλίου τοῦ Δικτάτορος, ἔνθα ἵσταται ὁ ἀνδριὰς τοῦ αὐτοῦ Καίσαρος ἔξω τῆς Κόγχης τῆς βασιλικῆς. Τὸ δὲ αὐτὸ Καισάριον ἀπέναντι τοῦ ἱεροῦ τοῦ Ἄρεως ὑπῆρχεν, ἔνθα τὸ λεγόμενον Μάκελλον, καὶ τὸ ἐκεῖ τὰ χοίρεια κρέα κόπτεσθαι μόνον, πλησίον τοῦ Ἄρεως τοῦ ἱεροῦ.

E [18] Ὁ δὲ γραμματεὺς προεχειρίσθη πρῶτος ἀπὸ τῆς βουλῆς, καὶ τοῦ δήμου, ὀνόματι Πομπηϊανὸς Κοιαίστωρ, ὃς ἐκ γένους συγκλητικῶν Ῥώμης ὑπάρχων, φορέσας καὶ αὐτὸς στολὴν ἄσπρην, καὶ στέφανον ὁλόχρυσον, τύπῳ φυλλοδαφνῶν. Ὅντινα ἐτίμων, καὶ προσεκύνουν, ὡς τινα, φασὶν, Ἀπόλλωνα.

Ἡ αὐτὴ δὲ βουλὴ, καὶ ὁ δῆμος πάλιν προεβάλλοντο

Ἀμφιθαλῆν, 19 ὀνόματι Κάσσιον Ἰλλούστριον φοροῦντα ὡσαύτως στολὴν ἄσπρον, ὁλοσηρικὸν, καὶ στέφανον πεπλεγμένον ἀπὸ δαφνίνων φύλλων, καὶ ἐν τῷ μέσῳ, σταθάριν χρυσοῦν, ἔχον τὸν Δία· ὅντινα Ἀμφιθαλῆν ἐτίμων, καὶ προσεκύνουν, ὡς τὸν Ἑρμῆν. καθὼς ὁ σοφὸς Δομνῖνος ὁ χρονογράφος πάντα ταῦτα συνεγράψατο.

Εἰς δὲ τὸν αὐτὸν ἱερὸν ἀγῶνα τῶν Ὀλυμπίων ἤρχοντο ἀπὸ ἑκάστης πόλεως, καὶ χώρας, νεώτεροι εὐγενεῖς κατὰ τάγμα ἀγωνιζόμενοι· καὶ ἐμέριζον αὐτοὺς κατέναντι ἀλλήλων. Μετὰ δὲ πολλῆς σωφροσύνης, καὶ ἐπιεικείας διῆγον, μηδαμόθεν μηδὲν κομιζόμενοι· ἦσαν γὰρ εὔποροι, ἔχοντες καὶ δούλους ἰδίους εἰς ὑπηρεσίαν, ἕκαστος κατὰ τὸν ἴδιον πλοῦτον. Οἱ δὲ πολλοὶ ἐξ αὐτῶν καὶ παρθένοι ὑπῆρχον· ἦσαν δὲ ἐπιφερόμενοι καὶ πολὺν χρυσὸν ἐκ τῆς ἰδίας πατρίδος· ἀλλ' οὐχ ὡς χάριν, καὶ τάγματος ἠγωνίζοντο, διὰ τὸ ἔχειν δόξας εἰς τὴν ἰδίαν πατρίδα. Πολὺν δὲ εἶχον ἀγῶνα, καὶ φόβον, ἐρχόμενοι· καὶ οἱ μὲν ἐπάλαιον, οἱ δὲ ἔτρεχον, 20 οἱ δὲ ἐπαγκρατίαζον, ἕτεροι δὲ 21 ἐπύκτευον πυξίνοις δακτύλοις πυκτικὰς συμβολὰς, ἄλλοι δὲ ἡνιόχουν 22 ἵπποις ἀρματοβόλοις, οἱ δὲ ἐφωνάσκουν τραγικὰ μέλη. Ἦσαν δὲ καὶ παρθένοι κόραι φιλοσοφοῦσαι, καὶ κατὰ τάγμα σωφροσύνης ἐρχόμεναι, καὶ ἀγωνιζόμεναι, καὶ παλαίουσαι, 23 μετὰ βομβωναρίων, καὶ τρέχουσαι, καὶ τραγῳδοῦσαι, καὶ λέγουσαι ὕμνους τινὰς Ἑλληνικούς· αἵτινες γυναῖκες μετὰ γυναικῶν ἐμάχοντο, ἀγωνιζόμεναι πικρῶς, καὶ περὶ τὰ παλαίσματα, καὶ περὶ τοὺς δρόμους, καὶ τὸ φώνημα. Καὶ εἴ τις ἐξ αὐτῶν, εἴτε γυνὴ, εἴτε νέος, τοῦ ἱεροῦ, φησὶ, δήμου κράζοντος, ἐστέφθη, ὁ στεφανούμενος, ὡς νικητὴς, σώφρων ἔμενεν ἕως τῆς τελευτῆς αὐτοῦ. ἐσφραγίζετο γὰρ εὐθέως μετὰ τὸν ἀγῶνα, καὶ ἐγίνετο ἱερεύς. Ὡσαύτως δὲ καὶ παρθένοι φιλόσοφοι, αἱ στεφανούμεναι, ἐγένοντο μετὰ τὸν ἀγῶνα ἱέρειαι· κἀκεῖθεν ἀπεστρέφοντο πάντες. Οἱ δὲ ἔχοντες κτήσεις χωρίων, ἃ συνετέλουν, ἀλλὰ ἀσυντελεῖς ἔμενον, ἀφ' ὅ ἐστέφθησαν, 24 αἱ κτήσεις αὐτοῦ, τὸν χρόνον, καὶ μόνον, τῆς ζωῆς τοῦ στεφθέντος. Εἰ δὲ καὶ ἐργαστηρίων τινῶν ἐδέσποζεν, ἀλειτούργητα ἔμενε, τὸν χρόνον τῆς ζωῆς αὐτοῦ μόνου, ἃ εἶχεν ἐργαστήρια ὁ ἀγωνισάμενος. Τοσοῦτοι δὲ ἦσαν οἱ ἐρχόμενοι ἀγωνίσασθαι, ὅτι 25 οὐχ ὑπερβάλλοντο ἀριθμῷ· ἀλλ' ὅσους συνέβη ἐλθεῖν κατὰ τάγμα, καὶ εἴτε νέους, εἴτε παρθένους κόρας, πάντας ἐθεώρουν. Καὶ ποτὲ μὲν πλῆθος ἤρχετο πολὺ, ποτὲ οὐκ ἤρχετο, πρὸς τοὺς χρόνους, καὶ τοὺς ἀνέμους τῆς θαλάσσης.

Ἐπὶ δὲ τῆς τοῦ αὐτοῦ Κομμόδου βασιλείας ἔπαθεν ὑπὸ θεομηνίας Νικομήδεια, μητρόπολις τῆς Βιθυνίας, τὸ τρίτον αὐτῆς πάθος, 26 ἕως τῆς Μαδυπόλεως, καὶ τοῦ ποταμοῦ τοῦ Σαγάρεως τὰ πέριξ, μηνὶ Μαΐῳ, τῷ καὶ Ἀρτεμισίῳ γ', εἰς τὸ ἄυγος. Καὶ πολλὰ ἐχαρίσατο ὁ βασιλεὺς τῇ αὐτῇ πόλει, καὶ ἀνήγειρεν αὐτήν.

Ἐπὶ δὲ τοῦ αὐτοῦ Κομμόδου κτήτωρ τις, καὶ πολιτευόμενος Ἀντιοχείας τῆς μεγάλης, 27 ὀνόματι Ἀρταβάνης, Ἀλυτάρχης, μετὰ τὸ πληρῶσαι τὸ στεφάνιον τῶν Ὀλυμπίων ἐν Δάφνῃ, ἐφιλοτιμήσατο ῥίψας, ἐν τῇ ἱερᾷ Δάφνῃ, τῷ δήμῳ 28 καλαμίων συστέμματα πολ-

A phitalem deſignarunt, nomine Caſium Illuſtrem; qui ſtola ſimiliter candida, holoſerica, indutus incedebat, coronam geſtans, ex lauri foliis contextam, cujus in medio ſigillum erat Jovis aureum. *Amphitali* autem huic, ceu Mercurio, divinos deferebant honores: ſicuti hæc omnia ſapiens Domninus Chronographus literis prodidit.

Ad ſacra vero hæc Ludorum Olympicorum certamina, undique conveniebat, quicquid erat Juventutis nobilioris; qui in partes ſeſe diſtrahentes, inter ſe invicem certamina inierunt. Et hi quidem, (inter quos etiam, virgines fuerunt plurimæ;) ſumma ſane temperantia, & moderatione ibi degebant; nulla ex parte aliorum indigi,
B ut qui ipſi copioſi eſſent, atque auri vim magnam, ex patria quiſque ſua attulerant: quin unuſquiſque etiam eorum, pro facultate, famulitio ſuo ſtipatus incedebat; nec, niſi rogati, aut ex pacto, certabant, & ut honores inde in patria ſua conſequerentur. Itaque certaminibus hi ſtrenue ſe exercuerunt, & venerationi etiam omnibus fuerunt; hi quidem palæſtra, illi curſu, alii inſtrumentis muſicis, alii Pancratio, pugillatu alii, digitis buxo armatis, certantes: nonnulli equis injugibus aurigabantur; alii Tragicis Modulationibus certabant. Quinetiam & Virgines quoque, Philoſophiæ Candidatæ, ex voto quodam caſtitatis, eo conve-
C niebant; & hæ quidem certabant aliæ colluctantes, (cum bombonariis) aliæ currentes, aliæ Tragœdias, & Græcas quaſdam cantilenas modulantes. Cum mulieribus autem non niſi mulieres decertabant; & hæ, ſive lucta, ſive curſu, ſive voce contendentes, acrie quoque inter ſe certamina commiſerunt. Si quis autem alterutrius ſexus, ſacro populo acclamante, tanquam certamine ſuperior, coronatus fuerit; hic, finito certamine, ſtatim in ſacerdotem obſignatus, aduſque mortem caſtus remanſit. Virgines quoque, Philoſophiæ candidatæ, coronam victricis adeptæ, ſacerdotio addicebantur. Tum vero inde diſcedentes, ſedes quiſque ſuas re-
D petierunt. Si quis autem ex coronatis fundi fuit dominus, vectigalia deinceps pendebat nulla; nempe, dum ipſe viveret. Si quibus etiam Opificum ſodalitiis præfuit Agoniſta, ab omni ſervitio immunia, durante ejus vita, & ipſa erant futura. Athletarum vero frequentia, tanta quanta fuerit, impedimento non erat, quo minus illis omnibus utriuſque ſexus, qui ex pacto eo convenerant, daretur certandi locus. Et erat quidem, cum plures venerunt; erat etiam, ubi pauciores; pro tempeſtata nimirum, & ventorum ad navigationem accommodatorum opportunitate.

Ejuſdem Commodi ſub imperio, divinam iram tertiam paſſa eſt Nicomedia,
E Bithyniæ Metropolis; graſſante etiam ulterius terræ motu, Mydopolim uſque, & Sagarim fluvium, locaque vicina, Maii III. ſub ortum ſolis. Multo autem Imperator, in urbis inſtaurationem, largitus eſt.

Eodem Imperante Commodo, Artabanes quidam, ex Civibus, & Magiſtratibus Antiochiæ magnæ, Syriarcha, poſt Coronationem Olympicam in Daphne finitam, magnificentiam ſuam

populo præſtiturus, ſpatſit in eum, ad ſacram Daphnem, teſſeras quampluri-mas Panis Perpetui; deſtinatis etiam ea prædiis ſuis, ad Congiarii hujus ſumptus faciendos, redditibus omnis proportionalibus. Panes vero iſtos, *Civiles*, vocavit, quod Civitatem ſuam eis donaſſet. Huic itaque Antiochenſes ſtatuam Marmoream ad Daphnem poſuerunt, cum hac Inſcriptione: *Artabanis memoria ſempiterna*.

Commodus autem Imperator, dum apud Fauſtinum, conſanguineum ſuum, commorabatur, ſanguinis fluxu ſubito correptus, interiit.

Defuncto Commodo, Imperium obtinuit Lucius Pertinax Auguſtus, menſes II. & dies XVIII. Erat autem procerus, pectore firmo, naſo adunco, capillitio plano, oculis grandibus, ſenex, totuſque canus. A militibus autem occiſus eſt, dum ex palatio in Campum Martium procedit, ætatis ſuæ anno LXX.

Poſt hunc, imperavit Didius Julianus, qui & Silvius, menſes VII. Erat autem procerus, ſubcanus, capillitio criſpo, junctis ſuperciliis, ſubſtrabus, facie tenui, colore flavo.

Extruxit hic Antiochiæ Magnæ *Plethrum* quod vocant. Cum enim antea, quæ in Ludis Olympicis fieri ſolebant, Palæſtræ in Theatro agitatæ fuiſſent; Didius, rogatu civium urbis Antiochiæ, pecunias populo largitus eſt, ad *Plethrum* conficiendum. Quod & factum eſt, non procul a Cæſario; Pretio comparatis in id ædibus Aſabini, Judæi profeſſione, qui etiam ex urbis Magiſtratibus fuit, prope Xyſtum, & Balneum Commodianum ſitis. Didius autem Julianus, dum ad fontem intra palatium piſcibus intendit, a cubiculario ſuo, a ſucceſſore ad id ſubornato, occiſus eſt, annum agens LX.

Didium Julianum excepit diviniſſimus Severus, qui & Septimius, a Senatu Romano Imperator ſalutatus, Flaccone, & Claro Coſſ. & regnavit annos XVII. & menſes novem. Erat vero ſtatura mediocrem ſuperante, gracilis, pectore firmo, naſutus, oculis venuſtis, niger, criſpus, canus, barbatus, æger pedibus, magnanimus, & ad iram pronus.

Hujus ſub imperio novis rebus ſtudebat Albinus, Senator; quem cum Gepidibus (in quos a Didio miſſus fuerat) bella gerentem exercitus, ſpreta Senatus auctoritate, Imperatorem ſalutaverat. Huoc autem inſecutus Severus, in Thracia comprehenſum, neci dedit.

Severus autem Byzantium veniens, cum ſitum ejus amœnum obſervaſſet, urbem inſtauravit; Balneo etiam Publico ibidem extructo, cui, *Zeuxippus*, nomen; ex eo, quod ibi olim ſteterat, in Tetraſtoi meditullio, ærea Solis ſtatua; cujus ad Baſim Solis nomen Myſticum inſcribebatur, bis verbis: *Deo Zeuxippo*. vocabulo enim hoc Thraces, Solem indigetant. Balneum itaque hoc Byzantini, non ut Imperator id vocari voluit, *Severianum*, ſed a loci nomine antiquo, *Zeuxippum* vocitabant. Imperator autem Severus Tetraſtoum hoc, cujus in medio ſita fuerat Solis ſtatua, Balneo publico a ſe extructo adjecit: cujus in lo-

A λὰ, ἄρτων ἐξωνιάζοντων, καλέσας τοὺς αὐτοὺς ἄρτους, Πολιτικοὺς, διὰ τὸ τῇ ἰδίᾳ αὐτοῦ πόλει τούτους χαρίσασθαι· ἀφορίσας ἐκ τῶν ἰδίων χωρίων [29] πρόσοδον ἀναλογαμένην, εἰς λόγον τῶν αὐτῶν ἄρτων. Καὶ ἀνήγειραν αὐτῷ οἱ Ἀντιοχεῖς στήλην ἐν Δάφνῃ μαρμαρίνην, ἐπιγράψαντες· [30] Ἀρταβάνῃ αἰωνία μνήμη.

Ο δὲ αὐτὸς Κόμμοδος βασιλεὺς, ἀπελθὼν εἰς τὸν οἶκον Φαυστίνου, συγγενοῦς αὐτοῦ, [31] ἀπὸ αἵματος χυμοῦ ἀθρόως ἐτελεύτησεν.

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Κομμόδου, ἐβασίλευσε Περτίναξ, [32] ὁ καὶ Λούκιος Αὔγουστος, μῆνας β΄, καὶ ἡμέ-
B ρας ιη΄. Ην δὲ μακρὸς, εὐθώραξ, [33] ἐπίγρυπος, ἁπλόθριξ, μεγαλόφθαλμος, γέρων, ὁλοπόλιος. Τελευτᾷ δὲ σφαγεὶς ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν, ὡς ἐξήρχετο ἐκ τοῦ παλατίου εἰς τὸ Μάρτιον, ὢν ἐτῶν ο΄.

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Περτίνακος, ἐβασίλευσε [34] Δίδιος Ιουλιανὸς, ὁ καὶ Σίλβιος, μῆνας ζ΄. Ην δὲ μακρὸς, μιξοπόλιος, ἁλόθριξ, σύνοφρυς, ὑπόστραβος, λεπτοχαράκτηρος, μελίχρως.

Εκτισε δὲ ἐν Ἀντιοχείᾳ τῇ μεγάλῃ [35] τὸ λεγόμενον Πλεθρίν, ἐπειδὴ εἰς τὸ θέατρον ἐπετέλουν τὰς πάλας ἐν τοῖς Ολυμπίοις. Καὶ διὰ μηνύσεως τῶν τῆς πόλεως Ἀντιοχείας [36] κτητόρων δεηθέντων, παρέσχεν αὐτοῖς χρήματα, εἰς τὸ κτίσαι τὸ αὐτὸ Πλεθρίν. καὶ
C ἔκτισαν αὐτὸ πλησίον τοῦ Καισαρίου, ἀγοράσαντες τὴν οἰκίαν Ἀσαβίνου, πολιτευομένου, Ιουδαίου τὴν θρησκείαν, πλησίον τοῦ Ξυστοῦ, καὶ Κομμοδίου δημοσίου. Εσφάγη δὲ ὁ αὐτὸς Ιουλιανὸς Δίδιος [37] ὑπὸ καβικουλαρίου, εἰς τὴν πηγὴν τοῦ παλατίου Ρώμης ἔσω, ὡς προσέχει τοῖς ἰχθύσι, [38] κατὰ συσκευὴν τοῦ μετ' αὐτόν. ὢν δὲ ἐνιαυτῶν ξ.

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Διδίου Ιουλιανοῦ, ἐβασίλευσεν ὁ θειότατος Σέβηρος, ὁ καὶ Σεπτίμιος, ὑπὸ τῆς συγκλήτου Ρώμης ψηφισθεὶς, ἐπὶ τῆς ὑπατείας [39] Φλάκκονος, καὶ Κλάρου. Εβασίλευσε δὲ [40] ἔτη ιζ΄, καὶ μῆνας θ΄. Ην δὲ διμοιριαῖος τῇ ἡλικίᾳ, λεπτὸς, εὔστηθος, μακρόρινος, εὐόφθαλμος, μελάγχροος, οὐλό-
D θριξ, ὁλοπόλιος, μεγαλοπώγων, [41] τοὺς πόδας συφέμενος, μεγαλόψυχος, ὀργίλος.

Επὶ δὲ τῆς αὐτοῦ βασιλείας ἐτυράννησεν Ἄλβινος ὁ συγκλητικός· ὅντινα ὁ στρατὸς, [42] ὡς πολεμοῦντας τοῖς Γηπέσι, πεμφθεὶς παρὰ τοῦ πρὸ αὐτοῦ βασιλέως Διδίου, ἀνηγόρευσε βασιλέα, [43] αὐθεντήσας τὴν σύγκλητον. Καὶ [44] κατεδίωξεν αὐτὸν ὁ Σέβηρος ἐν τῇ Θρᾴκῃ, καὶ παραλαβὼν αὐτὸν, ἐφόνευσεν.

Ελθὼν δὲ ὁ Σέβηρος ἐπὶ τὸ Βυζάντιον, καὶ ἑωρακὼς τὴν τοποθεσίαν τῆς πόλεως καλὴν, ἀνήγειρε τὴν Βυζάντιον πόλιν, καὶ ἔκτισε δημόσιον λουτρὸν, τὸ λεγόμενον Ζεύξιππον, διότι ἐκεῖ ἵστατο, ἐν μέσῳ τοῦ τετραστώου, στήλη χαλκῆ τοῦ Ηλίου· καὶ [45] ὑποκάτω αὐτῆς ἔγραψε τὸ μυ-
E στικὸν ὄνομα τοῦ ἡλίου· Ζευξίππῳ Θεῷ. [46] Οἱ γὰρ Θρᾷκες οὕτως ἔλεγον τὸν ἥλιον. [47] Οἱ δὲ τῆς πόλεως Βύζης οὕτως ὠνόμαζον τὸ αὐτὸ δημόσιον, Ζεύξιππον, κατὰ τὸ ὄνομα ὅπερ εἶχε τὸ πρότερον ὁ τόπος· καὶ καίτοι, ὡς εἶπεν ὁ βασιλεὺς, εἰς τὸ ἴδιον αὐτοῦ ὄνομα ἐκάλει αὐτὸ, Σεβήρειον. Ο δὲ βασιλεὺς Σέβηρος τὸ Τετράστωον, [48] ὅπερ ἐν μέσῳ ἵστατο ὁ στύλος τοῦ ἡλίου, προσέθηκε τὸ δημόσιον, ὃ ἔκτισεν αὐτός· ἀντ' αὐτοῦ κτίσας ἐν τῇ ἀ-

ἀκρόπολιν τῆς αὐτῆς Βυζαντίας ναόν, ὅπου ἱερὸν τοῦ Ἡλίου, 49 πλησίον τῶν ὄντων ἐκεῖ ἄλλων δύο ἱερῶν, τῶν τεθέντων ἀρχαίων, ὑπὸ μὲν Βύζου, τῇ Ἀρτέμιδι σὺν τῇ ἐλάφῳ, ὑπὸ δὲ Φιδαλίας, Ἀφροδίτῃ· καὶ ἀναγαγὼν ἐκ τοῦ Τετραστόου ὁ Σέβηρος τὸ ἄγαλμα τοῦ Ἡλίου, ἔστησεν ἄνωθεν τοῦ ἱεροῦ· καὶ κτίσας ὁ αὐτὸς βασιλεὺς καταντικρὺ τοῦ ἱεροῦ τῆς Ἀρτέμιδος κυνήγιον μέγα πάνυ, καὶ κατέναντι τοῦ ἱεροῦ τῆς Ἀφροδίτης, θέατρον. Τὸ δὲ Ἱππικὸν ἔστησεν εἰς τὸ αὐτὸ Βυζάντιον ὁ αὐτὸς θειότατος Σέβηρος, ἀγοράσας οἰκήματα, καὶ τὸν κῆπον τὸν ὄντα ἐκδενδρώσας, ἐποίησε τὸ Ἱππικὸν τοῖς Βυζαντίοις· ὅπερ οὐκ ἔφθασε πληρῶσαι· καὶ τὸ δὲ λεγόμενον Στρατήγιον ἀνενέωσεν ὁ αὐτὸς Σέβηρος· ἀρχαῖον γὰρ ἦν κτισθὲν ὑπὸ Ἀλεξάνδρου τοῦ Μακεδόνος, ὅτε κατὰ Δαρείου ἐπεστράτευσεν, ὡς καὶ ἐκάλεσε τὸν τόπον, Στρατήγιον. ἐκεῖ γὰρ στρατηγήσας τὰ τοῦ πολέμου, ὥρμησεν εἰς τὸ πέραν κατὰ Περσῶν.

Ἐπὶ δὲ τῆς βασιλείας τοῦ αὐτοῦ Σεβήρου ἐτυράννησε καὶ ἄλλος συγκλητικός, Νίγερ τις ὀνόματι, κατελθὼν κατὰ Περσῶν· καὶ μετὰ τὸ ποιῆσαι πάκτα εἰρήνης πρὸς Πέρσας, ἀκούσας ὁ στρατός, ὅτι τινὲς τῆς συγκλήτου Ῥώμης αὐτὸν ὠνόμασαν βασιλέα, ἀνηγόρευσαν τὸν αὐτὸν 50 Νίγερα βασιλέα. Καὶ παρέλαβε πᾶσαν τὴν ἀνατολήν, ἕως τῆς Αἰγύπτου· ὅντινα οὐκ ἐδέξαντο οἱ Λαοδικεῖς Σύροι, ἀλλ' ἀντέστησαν αὐτῷ. 51 Καὶ φοσσατεύσας, παρέλαβε Λαοδίκειαν, καὶ ἔστρεψεν αὐτήν, καὶ κατέσφαξε πάντας.

Καὶ ἐπεστράτευσε κατ' αὐτοῦ ὁ αὐτὸς Σέβηρος, καὶ καταδιώξας ἔφθασεν αὐτὸν 52 ἐν Θηβαΐδι τῆς Αἰγύπτου· ὅντινα πολέμῳ συλλαμβανόμενος, ἐφόνευσε. καὶ ὑποστρέψας ἀπὸ τῆς Θηβαΐδος μετὰ τὴν νίκην, ἠγανάκτει κατὰ τῶν Ἀλεξανδρέων, διότι ἐδέξαντο τὸν Νίγερα τύραννον, καὶ ἐπέγραψαν εἰς τὰς πόρτας αὐτῶν· 53 Τοῦ Κυρίου Νίγερος ἡ πόλις· Καὶ ἀπαντήσαντες τῷ αὐτῷ βασιλεῖ Σεβήρῳ οἱ δῆμοι τῆς αὐτῆς Ἀλεξανδρέων μεγάλης πόλεως, ἔκραζον ταῦτα· Οἴδαμεν, εἰρήκαμεν, τοῦ κυρίου Νίγερος ἡ πόλις. Σὺ ἦσθα ὁ κύριος αὐτοῦ. Καὶ δεξάμενος τὸ ὄψιμον τῆς ἀπολογίας, συνεχώρησεν αὐτοῖς τὸ πταῖσμα, καὶ ἐνδουλγεντίας αὐτοῖς παρασχών, ἐδέξατο αὐτούς. Καὶ ἔκτισεν αὐτοῖς δημόσιον λουτρόν, ὃ ἐκάλεσε Σεβήριον· ἔκτισε δὲ καὶ ἱερὸν τῆς Ῥέας. Ἐν τῷ δὲ μέλλειν αὐτὸν ἐξιέναι, συνέσχε Θερμόν τινα ὀνόματι, ὅστις ὑπῆρχε τῶν πρώτων ἀξιωματικῶν Ἀλεξανδρείας τῆς μεγάλης, καὶ ἀγαπώμενος ἀπὸ τῶν πολιτῶν· ὅστις Θερμὸς ἦν κτίσας ἐν τῇ πόλει, ἐκ τῶν ἰδίων, δημόσιον λουτρόν, ὃ ἐκάλεσε Θέρμα, εἰς ὄνομα ἑαυτοῦ. ὅντινα Θερμὸν ἐδήμευσε Σέβηρος, ὡς φίλον τοῦ Νίγερος. ἀπὸ δὲ Ἀλεξανδρείας ἐξελθὼν ἦλθεν ἐν Λαοδικείᾳ τῆς Συρίας, καὶ ἐτίμησε τοὺς ἀπολειφθέντας Λαοδικεῖς, καὶ πολλὰ αὐτοῖς ἐχαρίσατο, καὶ δίκαιον μητροπόλεως παρέσχε τῇ αὐτῇ πόλει, τὸν χρόνον τῆς βασιλείας αὐτοῦ, καὶ μόνον· καὶ Σεπτιμίους ἐκέλευσεν αὐτοὺς χρηματίζειν, εἰς τὸ ἴδιον αὐτοῦ ἐπώνυμον, καὶ ἀξίας συγκλητικῶν παρέσχε τοῖς περισωθεῖσιν ἀξιωματικοῖς τῆς αὐτῆς Λαοδικέων πόλεως, διότι οὐκ ἐδέξαντο τὸν τύραννον Νίγερα, ἀλλὰ ἐπολέμησαν αὐτῷ. Καὶ παρέσχεν αὐτοῖς καὶ σιτωνικὰ χρήματα πολλὰ καὶ πολιτικὰ χρήματα πολλά, ἐνιαύσια θεσπίσας ἔχειν αὐτούς, εἰς ἐπανόρθωσιν τῆς πόλεως αὐτῶν· ὅτι ἅπαξ ἦν παραλαβὼν αὐτὴν ὁ Νίγερ, ἔκαυσε, καὶ

A eum, in ipſa urbis ſummitate, templum quoque Soli erexit. (cujus in ſummo Solis ſtatuam, ex Tetraſtoo detractam collocavit:) in propinquo duobus illis, quæ olim ibi erecta fuerant, hoc quidem a Byzo, *Dianæ Cervinæ* ſacrum, illud a Phidalia, Veneris in honorem. E regione autem Dianæ templo, Cynegium plane magnum, Veneris autem fani ex oppoſito Theatrum condidit. Idem diviniſſimus Severus, ædibus coemptis, hortoque adjacente arboribus denudato, Hippodromum ibi Byzantinis extruxit: quem tamen ad exitum non perduxit. Strategium quoque Severus inſtauravit, ab Alexandro Macedone B olim, cum adverſus Darium arma movit extructum: hoc nomine eidem indito, eo quod exhinc, ubi in bellum Perſicum ſeſe paraſſet, trajecit exercitum.

Ejuſdem Severi temporibus, imperium ſibi arripuit Senator alius, nomine Niger, in Perſas exercitum ducens: quibuſcum pacis conditionibus initis, exercitus, audito eum a quibuſdam ex Senatu Romano Imperatorem nominatum fuiſſe, Nigrum Imperatorem dicebat. Hic itaque Orientem omnem, ad Ægyptum uſque, occupavit: quem tamen Laodicenſes Syri nequaquam recipiebant, ſed ei etiam reſiſtebant. Laodiceam itaque obſidione cinxit; captamque funditus evertit, incolis etiam C internecioni datis.

Hunc itaque bello petens Severus, in Thebaide Ægypti adoritur: tandemque bello captum, interfecit. Victoria autem potitus Imperator, a Thebaide Alexandriam contendit. Alexandrinis autem infenſus erat, quod Nigrum rebellantem admittentes, portis etiam ſuis inſcripſerant: *Domini Nigri eſt hæc urbs*. Populus itaque Alexandrinus Severo Imperatori procedens obviam, alta voce exclamavit. *Fatemur dixiſſe nos, urbis hujus Dominus Niger eſt: Tu autem Nigri dominus eras.* Imperator autem, ſubita hac Alexandrinorum apologia captus, condonavit hoc eis; datisque indulgentiis, in gratiam D cum illis rediit. Extruxit etiam ibi Balneum publicum, cui nomen dedit, Severianum. Magnæ matri etiam ædem ſacravit. Inde vero diſceſſurus, Thermum quendam, quod Nigri ſtudioſus fuerat, comprehendi juſſit, bonaque ejus publicari. Erat hic Thermus ex primariis Alexandriæ Optimatibus, & civibus ſuis ſumme charus; ut qui propriis ſumptibus Balneum Publicum extruxerat, quod a nomine ſuo, *Therma*, vocavit. Inde autem diſcedens Imperator, Laodiceam Syriæ venit; ubi laudatis qui ſupererant Laodicenſibus, plurima eis largitus eſt; jure etiam Metropolitico urbi, dum Imperator ipſe viveret, conceſſo. Sed & E a nomine etiam ſuo, Laodicenſes, *Septimios*, appellari voluit; urbiſque Laodicenæ cives ſuperſtites Senatoria dignitate cohoneſtavit: nempe quod Nigrum rebellem rejicientes, etiam arma imperſiverant. Pecunias etiam illis Frumentarias plena manu dedit, Civicas quoque, quas in urbis inſtaurationem, annuatim ſolvendas, Edicto decrevit. Niger enim, urbem captam, funditus evertit, incendioque vaſtavit;

civibus etiam omnibus, ſe ei opponentibus, internecioni datis. Severus autem Hippodromum, & Cynegium Laodicenſibus condidit; fonteque inferius, prope urbis portum reperto, Balneum quoque Publicum extruxit. Hexaſtoon etiam, quod vocant, ibidem excitavit.

Antiochiam magnam deinde veniens, plurima etiam civibus dedit; ut qui exeunti ei adverſus Nigrum in Ægyptum, elatis vocibus, victoriam ominati fuerant. Extruxit autem ibi ad montem Balneum Publicum, quod a nomine ſuo Severianum vocavit: Mandato etiam Magiſtratibus Antiochenis dato, uti ex materie Encauſtica, ex Balneorum collapſorum ruinis reſidua, Balneum aliud Publicum extruerent. Domo itaque Liviæ cujuſdam, civis Antiochenæ, Balneo item, hortoque ejus, pretio coemptis, urbis in planitie Balneum aliud Publicum erexerunt iidem Magiſtratus. Quod ubi ad exitum perduxiſſent, nominis imponendi honorem ſibi mutuo invidentibus, *Livianum*, a dominæ prioris nomine, appellatum eſt. Severus autem, in gentes Barbaras Occidentales bello alio ſuſcepto, ibidem mortuus eſt, annum agens LXV.

Poſt Severum imperavit Antoninus Geta, annum unicum. Erat hic ſtatura curta, vultu lato, ſimus, ſubcalvus, capillitio caneſcente, ventrioſus, ore patulo, cute alba, oculis parvis. Ab exercitu autem ſublatus periit, annos natus LI.

Hunc excepit Antoninus Caracalla, Severi filius; qui regnavit annos ſex, & dies XXII. Erat hic procerus, robuſtus, colore florido, naſo obtorto, barba hirſuta, crine caneſcente, criſpoque. Populo hic Romano univerſo charus erat; Factioni autem Praſinæ ſtudebat. A Palatio autem ad Templum procedens, occiſus eſt anno ætatis XLVII.

Poſt Antoninum Caracallam, imperavit Valerianus, annos VI. Statura erat curta, gracilis, crine lento, canus, ſubſimus, barba ſpiſſa, pupillis nigris, oculis magnis, timidus, parcus. Hujus ſub Imperio Mariades quidam ex Magiſtratibus Antiochenis, communi Senatus, populique ſuffragio, ex Concilio ejectus eſt. Cuicunque enim Factioni præfectus fuerat, is nunquam equos coemit; numma Publico, ad Circenſia deſtinato, in loculos ſuos collecto. Hic itaque Perſidem abiit; ubi Sapori, Perſarum regi, ultro ſe obtulit urbis ſuæ Antiochiæ magnæ proditorem. Sapores itaque Perſarum rex, copiis ingentibus inſtructus, per Chalcidis limitea ducit iter; totamque Syriam occupatam vaſtavit. Magnam quoque Antiochiam, veſpere captam, diripuit; everſa etiam urbe, & flammis abſumpta. Annus tunc erat Æræ Antiochenæ CCCXIV. Mariadem vero Magiſtratum Antiochenum, tanquam patriæ ſuæ proditorem, capite multavit. Per omnem quoque Orientem graſſatus, aduſque Emiſſam, quæ Phœniciæ Libaniſiæ urbs eſt, occiſis ubique incolis, omnia cepit, vaſtavit, combuſſit. Egreſſus autem Sam-

A ἔστρεψε, καὶ πάντας κατέσφαξε τοὺς ἀντισταθέντας, καὶ πολεμήσαντας αὐτῷ. ἔκτισε δὲ [54] τοῖς αὐτοῖς Λαοδικεῦσιν ὁ Σέβηρος καὶ Ἱππικὸν, καὶ Κυνήγιον, καὶ δημόσιον λουτρὸν, πλησίον κάτω τοῦ λιμένος, εὑρηκὼς ἐκεῖ πηγήν. Ἔκτισε δὲ ἐκεῖ καὶ τὸ λεγόμενον Ἑξάστωον.

Ἐλθὼν δὲ καὶ ἐν Ἀντιοχείᾳ τῇ μεγάλῃ, πολλὰ καὶ αὐτοῖς ἐχαρίσατο [55] κληδόνα γὰρ νίκης ἔδωκαν αὐτῷ, κράζοντες, ἐξιόντι εἰς Αἴγυπτον κατὰ Νίγρου. Ἔκτισε δὲ τοῖς αὐτοῖς Ἀντιοχεῦσι δημόσιον λουτρὸν μέγα παρὰ τὸ ὄρος, ὃ ἐπεκάλεσεν εἰς ὄνομα αὐτοῦ, Σεβηριανόν. Ἐκέλευσε δὲ τοῖς αὐτόθι πολιτευομένοις, [56] ἐκ τῆς περισσείας τῶν ὑπομεινάντων ἐγκαυστικῶν χρημά-
B των ἐκ τῶν δημοσίων τῶν πεσόντων, ἀνίσαι τῇ πόλει δημόσιον λουτρὸν ἄλλο· οἵτινες πολιτευόμενοι ἀγοράσαντες τὴν οἰκίαν πᾶσαν τῆς Λιβίας, τῆς πολιτίσσης, καὶ τὸ λουτρὸν αὐτῆς, καὶ τὸν κῆπον, ἔκτισαν ἐκεῖ δημόσιον λουτρὸν εἰς τὴν πεδιάδα τῆς πόλεως. Ὅπερ δημόσιον πληρώσαντες, ἐπωνόμασαν, φθονούμενοι ἀλλήλοις, Λιβιανὸν, εἰς ὄνομα τῆς πωλησάσης τὸν τόπον. Ὁ δὲ αὐτὸς Σέβηρος ἐξελθὼν εἰς ἄλλον πόλεμον, ἐτελεύτησεν [57] εἰς τὸ Βαρβαρικὸν, ἐπὶ τὴν δύσιν, ὢν ἐνιαυτῶν ξέ.

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Σεβήρου, [58] ἐβασίλευσεν Ἀντωνῖνος Γέτας, ἔτος α΄. Ἦν δὲ κονδοειδὴς, πλατόψις, σιμὸς, ὑποφάλακρος, μιξοπόλιος, προγάστωρ,
C μεγαλόστομος, λευκόχρους, μικρόφθαλμος. Ἀνεῖλεν δὲ αὐτὸν ὁ στρατὸς, καὶ πλάτει, [59] ὢν ἐνιαυτῶν να΄.

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Ἀντωνίνου Γέτα ἐβασίλευσεν Ἀντωνῖνος ὁ Καράκαλλος, υἱὸς Σεβήρου ἔτη ϛ΄, καὶ ἡμέρας κβ΄. Ἦν δὲ εὐμήκης, καὶ εὐθετής, εὔχροος, στρεβλόρινος, δασυπώγων, μιξοπόλιος, οὐλόθριξ. Ἐφιλεῖτο δὲ ὑπὸ τοῦ δήμου Ῥώμης παντός· ἔχαιρε δὲ εἰς τὸ Πράσινον μέρος. [60] Ἐσφάγη δὲ ἐν τῷ Παλατίῳ, ὡς ἐξήρχετο εἰς τὸ ἱερὸν, [61] ὢν ἐνιαυτῶν μζ΄.

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Ἀντωνίνου Καρακάλλου, [62] ἐβασίλευσε Βαλεριανὸς ἔτη ϛ΄. Ἦν δὲ κονδοειδὴς, λεπτὸς,
D ἁπλόθριξ, πολιὸς, ὑπόσιμος, δασυπώγων, μελάγκορος, μεγαλόφθαλμος, δειλὸς, [63] σκνιφός. Ἐπὶ δὲ τῆς αὐτοῦ βασιλείας, εἷς τῶν πολιτευομένων Ἀντιοχείας τῆς μεγάλης, ὀνόματι Μαριάδης, ἐκβληθεὶς ἐκ τῆς βουλῆς, κατὰ συσκευὴν τοῦ παντὸς βουλευτηρίου, καὶ τοῦ δήμου· (ἐλείπετο γὰρ εἰς τὰ Ἱππικὰ, εἰς οἷον δήποτε μέρος ἐστρατήγησε, μὴ ἀγοράζων ἵππους, ἀλλὰ τὰ τοῦ ἱππικοῦ δημόσια ἀποκερδαίνων·) ἀπῆλθεν εἰς τὴν Περσίδα, καὶ ἐπηγγείλατο τῷ βασιλεῖ Περσῶν Σάπωρι, [64] προδιδόναι αὐτῷ Ἀντιόχειαν τὴν μεγάλην, τὴν ἰδίαν αὐτοῦ πόλιν. Καὶ ἦλθεν ὁ αὐτὸς Σαπώρης, βασιλεὺς Περσῶν, μετὰ δυνάμεως στρατοῦ πολλοῦ, [65] διὰ τοῦ λιμίτου Χαλκίδος, καὶ παραλαμβάνει τὴν Συρίαν πᾶσαν, καὶ πραιδεύει
E αὐτήν. Καὶ παραλαμβάνει Ἀντιόχειαν τὴν μεγάλην πόλιν ἐν ἑσπέρᾳ, καὶ πραιδεύει αὐτὴν, καὶ στρέφει, καὶ καίει αὐτὴν, [66] χρηματιζούσης τότε τῆς μεγάλης Ἀντιοχείας τιδ΄. Ἀπεκεφάλισε δὲ καὶ τὸν πολιτευόμενον, ὡς προδότην ὄντα πατρίδος ἰδίας. Παρέλαβε δὲ καὶ πάντα τὰ ἀνατολικὰ μέρη, καὶ στρέφει, καὶ καίει, καὶ πραιδεύει αὐτὰ, καὶ ἐφόνευσε πάντας, ἕως πόλεως Ἐμίσης, τῆς τοῦ Λιβάνου Φοινίκης. Καὶ ἐξελθὼν [67] ὁ ἱερεὺς τῆς Ἀφροδίτης,

Digitized by Google

ὀνόματι Σαμψιγέραμος, μετὰ βοηθείας ἀγροικικῆς, καὶ σφενδοβόλων, ὑπήντησεν αὐτῷ. Καὶ προσεσχηκὼς ὁ Σαπώρης βασιλεὺς Περσῶν ἱερατικὸν σχῆμα, παρήγγειλε τῷ στρατῷ τῷ ἰδίῳ, μὴ τοξεῦσαι κατ' αὐτῶν, [68] μήτε ἀπελθεῖν αὐτοῖς, μήτε πολεμῆσαι αὐτοῖς, ὡς πρεσβείαν δεχόμενος τὸν ἱερέα· προσεδήλωσε γὰρ αὐτῷ ὁ ἱερεὺς, δέξασθαι αὐτὸν πρεσβεύοντα ὑπὲρ τῆς ἰδίας χώρας. Ἐν τῷ δὲ διαλέγεσθαι αὐτὸν τῷ ἱερεῖ, [69] ἐν ὑψηλῷ βωμῷ καθημένου [70] τοῦ αὐτοῦ βασιλέως Σαπώρη, [71] ἔρριψέ τις τῶν ἀγροίκων σφενδοβόλῳ λίθον, καὶ ἔδωκε τῷ αὐτῷ Σαπώρῃ βασιλεῖ κατὰ τοῦ μετώπου, καὶ εὐθέως ἀπέθανεν ἐπὶ τὸν τόπον. Καὶ ταραχῆς γενομένης, ἤκουσεν ὁ στρατὸς αὐτοῦ, ὅτι ἀπέθανε· καὶ ὑπολαβόντες Ῥωμαίους καταφθάσαι, ἔφυγον ἐπὶ τὸ λίμιτον πάντες, διωκόμενοι ὑπὸ τῶν ἀγροίκων καὶ τοῦ ἱερέως Σαμψιγεράμου, ἐάσαντες τὰς πραίδας πάσας, ἀφανεῖς ἐγένοντο. Ὑπηντήσε δὲ αὐτοῖς διὰ τοῦ λιμίτου, ἀντιποιούμενος Ῥωμαίων, [72] Ἔναθος, βασιλεὺς Σαρακηνῶν Βαρβάρων ὁ κρατῶν τῆς Ἀραβίας χώρας, ὅστις εἶχε γυναῖκα Ζηνοβίαν ὀνόματι, Σαρακηνὴν βασίλισσαν. Καὶ πάντας τοὺς Πέρσας, [73] τοὺς τῆς βοηθείας Σαπώρη, ἀνήλωσεν Ἔναθος βασιλεὺς Σαρακηνῶν· καθὼς Δομνῖνος ὁ σοφὸς χρονογράφος ἐξέθετο. Ὁ δὲ σοφώτατος Φιλόστρατος ἄλλως συνεγράψατο τὰ περὶ Σάπωρος βασιλέως Περσῶν, εἰπὼν, ὅτι καὶ τὴν Συρίαν πᾶσαν παρέλαβε, καὶ ἔκαυσε σὺν τῇ μεγάλῃ Ἀντιοχείᾳ, καὶ ἄλλας πόλεις πολλάς· Ὁμοίως δὲ καὶ τὴν Κιλικίαν παρέλαβε, καύσας Ἀλεξάνδρειαν τὴν μικρὰν, καὶ Ῥωσὸν, καὶ Ἀνάζαρβον, καὶ Αἰγὰς, καὶ Νικόπολιν, καὶ ἄλλας πολλὰς πόλεις τῆς Κιλικίας, καὶ διὰ τῆς Καππαδοκίας κατῆλθεν ἐπὶ τὰ Περσικὰ μέρη· καὶ ὅτι ἀπήντησεν αὐτῷ Ἔναθος βασιλεὺς Σαρακηνῶν, εἰς συμμαχίαν αὐτοῦ, φησὶν, ἐλθὼν, καὶ ἐφόνευσεν αὐτόν. Δομνῖνος δὲ ἀληθέστερον μᾶλλον ἐξέθετο, εἰρηκὼς, ὅτι ἐπὶ τὴν Κιλικίαν Σπάτην τὸν σατράπην αὐτοῦ, ἐξέπεμψε μετὰ πλήθους.

Ὁ δὲ Βαλεριανὸς [74] βασιλεὺς ἐξελθὼν ἀπὸ Ῥώμης, ἦν ἀπελθὼν εἰς πόλεμον [75] εἰς Μιζυλανόν· καὶ ἐγνώσθη αὐτῷ τὰ τῆς ἀνατολῆς, καὶ ἤθελεν ὑποστρέψαι, καὶ κατελθεῖν εἰς τὴν ἀνατολὴν, καὶ οὐκ ἠδυνήθη· ἀλλὰ μεσασθεὶς ἐσφάγη ἐκεῖ εἰς Μιζυλανὸν, ὢν ἐνιαυτῶν ξα'.

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Βαλεριανοῦ, [76] ἐβασίλευσε Γαλλιηνὸς, ὁ καὶ Λικινιανὸς, ἔτη ιδ'. Ἦν δὲ τῇ ἡλικίᾳ τέλειος, καὶ γενναῖος, μελάγχροος, οὐλόθριξ, δασυπώγων, εὔρινος, μεγαλόφθαλμος, μεγαλόψυχος· ἐφίλει δὲ τὸ Βένετον μέρος. Καὶ ἢ μόνον ἐβασίλευσεν ἐπεστράτευσε κατὰ Περσῶν, καὶ κατῆλθεν εἰς ἐκδίκησιν Ῥωμαίων· καὶ πολλὰ παρέσχε τοῖς πραιδευθεῖσι, καὶ ζήσασι, καὶ ἀνήγειρε τὰ καυθέντα, καὶ ἐκούφισε τὰς συντελείας, ἐπὶ ἔτη δ'. Ἔκτισε δὲ καὶ ἱερὸν ἐν Ἐμίσῃ μέγα. Καὶ συμβαλὼν πόλεμον πρὸς τοὺς Πέρσας, καὶ πολλῶν πεσόντων ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν, ἐποίησαν εἰρήνης πάκτα. Κἀκεῖθεν ὑποστρέψας, ἀπῆλθεν εἰς τὴν Ἀραβίαν, καὶ [77] συνέβαλε πόλεμον τῷ Ἐνάθῳ, βασιλεῖ Σαρακηνῶν Βαρβάρων, καὶ ἐφόνευσεν αὐτὸν, καὶ παρέλαβε τὴν Ἀραβίαν· καὶ ὑπέστρεψεν ἐν Ῥώμῃ, καὶ νόσῳ βληθεὶς τελευτᾷ, [78] ὢν ἐνιαυτῶν ν'.

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Γαλλιήνου, τοῦ καὶ Λικινιανοῦ, ἐβασίλευσε [79] Κλαύδιος Ἀπολλιανὸς δὲ [80] ἔτη

pſigeramus quidam, Veneris ſacerdos, ruſtica fundatorum manu ſtipatus, Sapori procedebat obviam. Rex autem Sapores, obſervato habitu ſacerdotali, imperavit ſuis, nequis ſagittam emitteret, aut in turbam illam arma ſua moveret: Sacerdotem eriam, pro patria ſua ſe legatum advenire dicentem, accepit. Interim vero dum Sapores rex, altari excelſo inſidens, cum ſacerdote ſermones haberet, ex ruſticis quidam, vibrato in regem lapide, fronte eum percuſſit; qui ſtatim mortuus eccidit. Tumultu inde exorto, exercitus Regis ob mortem factum eſſe intellexerunt. Romanos itaque veniſſe exiſtimantes, in fugam ſe conjiciunt omnes; prædaque tota relicta, fines ſuos repetunt; Sampſigeramo ſacerdote interim, cum turba ſua ruſtica, illos perſequente. Per limites vero redeuntes eos adortus eſt Enathus, Romanorum ſocius, Rex Barbarorum Sarracenorum, & Arabiæ dominus: qui uxorem habuit Zenobiam, reginam Sarracenicam. Hic Saporis Perſarum regis copias profligavit omnes; uti hæc tradidit ſapiens Domninus Chronographus. Aliter autem iſta de Sapore, Perſarum rege, ſcriptis ſuis tradidit ſapientiſſimus Philoſtratus, aſſirmans Syriam nempe eum omnem, Antiochiam item magnam, aliaſque urbes plurimas incendio devaſtaſſe. Cilicia etiam, ejuſque urbibus, Alexandria minore, Rhoſo, Anazarba, Ægis, Nicopoli, aliiſque plurimis ignibus abſumptis, Perſidem ſuam per Cappadociam repetenti, Enatham, Saracenorum regem, ceu belli ſocium, ei obviam proceſſiſſe, tandemque interfeciſſe. Cæterum his veriora ſunt, quæ apud Domninum habentur; qui Spatem Satrapam a Sapore in Ciliciam cum exercitu miſſum fuiſſe, teſtatur.

Imperator autem Valerianus, Roma profectus, in Mediolanum arma movit: ubi de motibus Orientalibus certior factus, ab incœpto opere deſiſtere voluit, in Orientem profectus: Verum ab hoſtibus undique obſeſſus, per eos non potuit; ſed Mediolani occiſus interiit, annum agens LXI.

Valerianum excepit Gallienus, qui & Licinianus; qui imperavit annos XIV. Erat hic ſtaturæ juſta, ſtrenuus, niger, criſpus, barba hiſpida, naſo eleganti, oculis grandibus magnanimus: Venetæ autem Factioni ſtudebat. Hic, imperio ſuſcepto, in Perſas arma movit; injurias Romanis illatas ulturus. Urbibus autem ab eis ſpoliatis, civibuſque ſuperſtitibus, plurima largitus eſt; quæque ignibus abſumpta fuerant, inſtauravit; tributis etiam in quadriennium alleviatis. Templum quoque ingens Emeſſæ extruxit. Prælio autem cum Perſis commiſſo, plurimi utrinque ceciderunt; itaque datis invicem pacis conditionibus, Imperator inde in Arabiam duxit iter. Ubi cum Enatho, Barbarorum Saracenorum rege, prælio inito, ipſum interfecit, atque Arabiam occupavit. Romam autem reverſus ex morbo interiit, annum agens L.

Poſt Gallienum Licinianum, imperavit Claudius Apollianus, annos IX.

Erat autem ſtatura juſtam ſuperante, candidus, veneroſus, crine plano, vultu patulo, ſubſimus, ſubcæſius, ſubflavus, ore detorto, aliquantum balbus, magnanimuſque: Praſinæ autem Factioni ſavebat.

Hujus ſub imperio Nicomedia, Bithyniæ Metropolis, divinam iram quarta vice experta eſt; terræ motibus aduſque flumina, & Dacibizaem invaleſcentibus. Imperator autem urbi, civibuſque ſuperſtitibus, plurima largitus eſt.

Eiſdem temporibus Zenobia illa Saracenica, Enathi conjugis cædem ultura, adſcitis ſibi, qui ſanguine illi conjuncti erant, Arabiam, quæ tum Romanis paruit, occupavit, occiſo Traſſo, Romanorum Duce, copiiſque ejus omnibus profligatis; Imperatore ipſo Claudio Apolliano tum Sirmii bellum gerente: Ubi etiam diem ſuum obiit, annum agens lvi.

Poſt Claudium Apollianum, imperavit Quintilianus, dies xvii. Erat autem ſtatura quæ mediocrem excederet, gracilis, facie oblonga, naſutus, colore nigro, crine demiſſo, oculis pulchris, capite mentoque caneſcentibus. In palatio mortuus eſt, ætatis anno xli. eum & quo tempore, pro ſumma rerum neceſſitate, Imperator factus eſſet, graviter ægrotaret.

Quintilianum excepit diviniſſimus Aurelianus ille bellicoſus, qui imperavit annos vi. Erat hic procerus, gracilis, ſubcalvus, parvis oculis, canus, magnanimus, impatiens. Diadema vero ſtella adornatum geſtavit. Hic quamprimum imperare cœpit, mœnia urbis Romæ vetuſtate collapſa inſtauravit, munitiſſimaque fecit. Operi autem ipſe inſtitit; quæque in Roma erant operariorum ſodalitia, in ſtructura hac operam ſuam navare coegit. Muro itaque exiguo temporis ſpatio ad exitum perducto, Edicto ſuo Imperatorio decrevit, ut quotquot Romæ erant Operariorum in Mechanicis hiſce ſodalitiis, ab Imperatorio nomine, *Aureliani*, exinde vocarentur: nempe mercedem hanc, pro exantlatis laboribus, reportantes. Aurelianus vero per literas edoctus Zenobiam, Saracenorum reginam, partes orientales incendiis vaſtare, direptis omnibus, aduſque Antiochiæ magnæ fines; & Orontem prope fluvium caſtra ſua poſuiſſe; in Orientem contra ipſam cum exercitu profectus eſt. Quamprimum autem Antiochiam appulſus fuerat, educto exercitu, ſine mora reginam adortus eſt; prælioque commiſſo, & copiis ejus omnibus profligatis, ipſam quoque captivam habuit; & Camelo Dromadi ſuperimpoſitam, per Orientem omnem in Triumpho diduxit. Antiochiam vero perductam, dum ſpectabat ipſa Circenſia, in Circum eam introduci juſſit, dromadi inſidentem. Pegmate quoque erecto, quod ob hoc *Triumphum* vocavit, in eo devinctam per triduum eam collocari juſſit. Romam vero inde deportatam, ceu Reginam Barbarorum Saracenorum, ubi eadem qua Antiochiæ pompa triumphandi ſibi dediſſet, caput ei amputavit.

Porro Imperator Aurelianus, filiis Enathi cognatis interfectis, Arabiam,

A θ'. Ἦν δὲ διμοιριαῖος, λευκὸς, προκοίλιος, ἁπλόθριξ, πλατύοψις, ὑπόσιμος, ὑπόγλαυκος, ὑπόξανθος, στρεβλόστομος, μικρὸν ὑπότραυλος, μεγαλόψυχος· ἔχαιρε δὲ τῷ Πρασίνῳ μέρει.

Ἐπὶ δὲ τῆς βασιλείας αὐτοῦ ἔπαθε Νικομήδεια, μητρόπολις τῆς Βιθυνίας, τὸ τέταρτον αὐτῆς πάθος, ἀπὸ θεομηνίας, ⁸¹ ἕως ποταμῶν, καὶ Δακιβίζης. Καὶ ἐφιλοτιμήσατο τοῖς ζῶσασι πολλὰ, καὶ τῇ πόλει.

Ἐν αὐτῷ χρόνῳ Ζηνοβία ἡ Σαρακηνὴ, ἡ Ἐνάθου γυνὴ, ἐκδικοῦσα τὸν θάνατον τοῦ ἰδίου αὐτῆς ἀνδρὸς, λαβοῦσα τοὺς συγγενεῖς αὐτοῦ, παρέλαβε τὴν Ἀραβίαν, κατεχομένην τότε ὑπὸ Ῥωμαίων, φονεύσασα καὶ τὸν δοῦκα
B Ῥωμαίων, Τρασσὸν, καὶ πᾶσαν τὴν σὺν αὐτῷ βοήθειαν, ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ Ἀπολλιανοῦ, τοῦ καὶ Κλαυδίου, βασιλείας. Ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς Κλαύδιος ἐν τῷ Σιρμίῳ ὢν πολεμῶν, ἀρρωστήσας τελευτᾷ, ὢν ἐτῶν νς'.

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν ⁸² Ἀπολλιανοῦ Κλαυδίου ἐβασίλευσε Κυντιλλιανὸς, ἡμέρας ιζ'. Ἦν δὲ διμοιριαῖος, λεπτὸς, μακρόψις, μακρόρινος, μελάγχροος, ἁπλόθριξ, εὐόφθαλμος, μιξοπόλιος τὴν κάραν καὶ τὸ γένειον. Καὶ τελευτᾷ ἐν τῷ παλατίῳ, ἠῤῥώστει γὰρ, ὅτε ἀνηγορεύθη βασιλεὺς δεινῇ ἀνάγκῃ, ὢν ἐνιαυτῶν μα'.

C Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Κυντιλλιανοῦ, ἐβασίλευσεν ὁ θειότατος Αὐρηλιανὸς ὁ πολεμικὸς, ⁸³ ἔτη ς'. Ἦν δὲ μακρὸς, λεπτὸς, ὑποφάλακρος, μικρόφθαλμος, ὁλοπόλιος, μεγαλόψυχος, ἄσπλαγχνος. ⁸⁴ Ἐφόρει δὲ διάδημα ἔχον ἀστέρα. Ἡ μόνον δὲ ἐβασίλευσεν, ἤρξατο τὰ τείχη Ῥώμης κτίζειν, γηραιὰ ὄντα γὰρ τῷ χρόνῳ φθαρέντα. Αὐτὸς δὲ ἐφέστηκε τῷ ἔργῳ, καὶ ἠνάγκαζε τὰ συνέργια Ῥώμης ὑπηργεῖν τῷ κτίσματι, καὶ ⁸⁵ πληρῶσαι τὰ τείχη ἐν ὀλίγῳ πάνυ χρόνῳ, ἐποίησε θεῖον αὐτοῦ κέλευσιν, ἵνα ἐξ ἐκείνου τοῦ χρόνου οἱ τῆς πόλεως πάσης ἐργαστηριακοὶ, ⁸⁶ Αὐρηλιανοὶ χρηματίζωσι, τοῦ βασιλικοῦ ὀνόματος λαβόντες τὴν
D ἀξίαν, ὑπὲρ τιμῆς, καὶ κόπου. Ὁ δὲ αὐτὸς Αὐρηλιανὸς δεξάμενος μηνύσεις, ἐπεστράτευσε κατὰ Ζηνοβίας, βασιλίσσης Σαρακηνῶν, εἰς τὴν ἀνατολὴν ἀπελθών. Ἐμηνύθη γὰρ περὶ αὐτῆς, ὅτι ἐπραίδευσε, καὶ ἔκαυσε τὰ ἀνατολικὰ μέρη, ἕως τῶν ὁρίων Ἀντιοχείας τῆς μεγάλης, πλησίον τοῦ Ὀρόντου ποταμοῦ κατασκηνώσασα. Ἡ μόνον δὲ κατέφθασεν ὁ αὐτὸς βασιλεὺς Αὐρηλιανὸς Ἀντιόχειαν, εὐθέως ὥρμησεν, ὡς εἶχε, κατ' αὐτῆς ἐξελθὼν, καὶ συμβαλὼν κατέκοψε τὰ πλήθη αὐτῆς πάντα. Παραλαβὼν δὲ αὐτὴν Ζηνοβίαν, ἐκάθισεν εἰς δρομωνάριον κάμηλον· καὶ πομπεύσας αὐτὴν εἰς τὰς ἀνατολικὰς χώρας πάσας, εἰσήγαγεν αὐτὴν καὶ εἰς Ἀντιόχειαν
E τὴν μεγάλην. Καὶ θεωρήσας ἐκεῖ ἱπποδρόμιον, εἰσήγαγεν αὐτὴν εἰς δρομωνάριον κάμηλον. Καὶ κτίσας ἐν αὐτῇ Ἀντιοχείᾳ τόπον, ἔστησεν αὐτὴν ἄνω δεδεμένην, ἐπὶ ἡμέρας τρεῖς· ὅντινα τόπον κτίσας, ἐκάλεσε θρίαμβον. Κἀκεῖθεν κατενεγκὼν αὐτὴν, ἀπήγαγεν ἐν τῇ Ῥώμῃ, ὡς βασίλισσαν Βαρβάρων Σαρακηνῶν· καὶ θριαμβεύσας αὐτὴν ἐν τῇ Ῥώμῃ, τῷ αὐτῷ σχήματι, ⁸⁷ ἀπεκεφάλισεν αὐτήν.

Ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς Αὐρηλιανὸς καὶ τὴν Ἀραβίαν, κατεχομένην ὑπὸ Βαρβάρων Σαρακηνῶν, συγγενῶν Ἐνάθου

θα Σαρακηνοῦ, φονεύσας πάντας, ἐποίησεν αὐτὴν ὑπὸ Ρωμαίους εἶναι ἐπαρχίαν.

Εν δὲ τῷ μέλλειν αὐτὸν ἐξιέναι ἀπὸ Αντιοχείας τῆς μεγάλης, ἐστασίασαν οἱ λεγόμενοι Μονιτάριοι Αντιοχείας ἐπὶ αὐτῷ, κράζοντες διὰ συνηθείας τινάς. Καὶ ἀγανακτήσας κατ' αὐτῶν, ἐτιμωρήσατο αὐτούς.

Ο δὲ αὐτὸς Αὐρηλιανὸς καὶ [88] Δακίαν ἐποίησεν ἐπαρχίαν, τὴν παραποταμίαν, πλησίον οὖσαν τοῦ Δανουβίου ποταμοῦ. Συνέβαλε δὲ ὁ αὐτὸς Αὐρηλιανὸς ἄλλον πόλεμον· καὶ [89] ὑπὸ τοῦ ἰδίου στρατοῦ ἐδολοφονήθη, [90] ἐν τόπῳ καλουμένῳ, Καινῷ Φρουρίῳ, ὡς κακῶς στρατηγήσας τὸν στρατόν. Καὶ τελευτᾷ, ὢν ἐνιαυτῶν ξα΄.

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Αὐρηλιανοῦ, ἐβασίλευσε Τάκιτος Αὔγουστος, [91] μῆνας ζ΄. Ην δὲ διμοιριαῖος, λεπτὸς, ὑποφάλακρος, ἐλλόγιμος, κονδόθριξ, ὁλοπόλιος, λεπτόρινος, φρόνιμος. Εν δὲ τῇ αὐτοῦ βασιλείᾳ ἀνεφάνη [92] Μανιχαῖός τις, ὀνόματι Κερδὼν, δογματίζων, καὶ διδάσκων, καὶ συνάγων ὄχλους. Επὶ δὲ τῆς βασιλείας τοῦ αὐτοῦ Τακίτου, ἐγένετο πόλεμος ἐν τῇ Ποντικῇ· καὶ κατῆλθεν ὁ αὐτὸς βασιλεὺς πολεμῶν, καὶ ἐσφάγη ἐν Ζτανικῇ τοῦ Πόντου, ὢν ἐνιαυτῶν οε΄.

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Τακίτου, ἐβασίλευσε Φλωριανὸς Αὔγουστος, μῆνας β΄. Ην δὲ κονδοειδὴς, παχὺς, ἀναφάλας, λευκὸς, οἰνοπαὴς τοὺς ὀφθαλμοὺς, ὑπόσιμος, μιξοπόλιος τὴν κάραν καὶ τὸ γένειον, πάνυ δὲ δριμύτατος. Επεστράτευσε δὲ κατὰ Περσῶν, καὶ ὡς κατέρχεται ἐν Ταρσῷ, ἐσφάγη ὑπὸ τῶν ἰδίων, ὢν ἐνιαυτῶν ξε΄.

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Φλωριανοῦ, ἐβασίλευσε [93] Ηλιος Πρόβος [94] ἔτη γ΄, καὶ μῆνας γ΄. Ην δὲ διμοιριαῖος, προγάστωρ, ἁπλόθριξ, ἀσόαυρος, δασυπώγων, μελάγχρους, πυρρακής, εὐόφθαλμος, σοφὸς πάνυ· ἐφίλει δὲ τὸ Πράσινον μέρος. Εν δὲ τῇ αὐτοῦ βασιλείᾳ ἐπεκόσμησεν ἐν Αντιοχείᾳ τῇ μεγάλῃ [95] τὸ λεγόμενον Μουσεῖον, καὶ τὸ ἐν αὐτῷ Νυμφαῖον τὸ σιγματοειδές· γράψας ἐν αὐτῷ διὰ μουσαρίου τὸν ὠκεανόν. Ο δὲ αὐτὸς βασιλεὺς καὶ τὰς σιτήσεις τῆς αὐτῆς πόλεως Αντιοχείας, ἐκ τοῦ δημοσίου ἐπιξεν, ἵνα δωρεὰν παιδεύωσι διὰ θείας αὐτοῦ προστάξεως θεσπίσας.

Ο δὲ αὐτὸς βασιλεὺς Πρόβος ἐπολέμησε τοῖς Γότθοις ἐν τῷ Σιρμίῳ· καὶ ἐν τῷ πολεμεῖν αὐτὸν, ἐγένετο λιμὸς κοσμικὸς μέγας, καὶ μὴ εὑρεθέντων ἀναλωμάτων, ἐστασίασεν ὁ στρατός· καὶ ἐπελθόντες [96] ἔσφαξαν αὐτὸν ἐν τῷ Σιρμίῳ, ὄντα ἐνιαυτῶν ν΄.

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Πρόβου, [97] ἐβασίλευσεν ὁ θειότατος Κάρος, ἔτη β΄. Ην δὲ κονδοειδὴς, εὔστηθος, λευκὸς, ἁπλόθριξ, μιξοπόλιος, ὑπόγλαυκος, πλατύοψις, εὔρινος, παχύχειλος, ὑπερήφανος. Επὶ δὲ τῆς αὐτοῦ βασιλείας [98] ὑπέταξε χώραν, ἥντινα ἐκάλεσε, Καρίαν, ποιήσας αὐτὴν ἐπαρχίαν. Επεστράτευσε δὲ κατὰ Περσῶν, καὶ εἰσελθὼν παρέλαβε τὰ Περσικὰ μέρη ἕως Κτησιφῶντος πόλεως, καὶ ὑπέστρεψεν. Επείχισε δὲ ἐν τῷ λιμιτῷ κάστρον, ὅπερ ἐποίησε πόλιν, δοὺς αὐτῷ καὶ δίκαιον πόλεως, [99] ὃ ἐκάλεσεν εἰς ἴδιον ὄνομα, Κάρας. Υποστρέψας δὲ ἐν Ρώμῃ, ἐξῆλθεν ἐν ἄλλῳ πολέμῳ Οὔννους, [100] καὶ ἐσφάγη, ἐπὶ τῆς ὑπατείας Μαξίμου Ιαννουαρίου, ὢν ἐτῶν ξ΄ ἥμισυ.

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Κάρου [101] ἐβασίλευσε Νυ-

A ab illis occupatam, Romano imperio rurſus aſſerait.

Imperatore autem ab Antiochia magna diſceſſuro, *Monetarii* Antiochenſes, qui dicantur, tumultuantes, veteres quaſdam conſuetudines repoſcebant ſibi. His vero infenſus Aurelianus, pœnis eos compeſcuit.

Idem Aurelianus Daciam quoque Parapotamiam, Danubio fluvio adjacentem, in Provinciæ formam redegit. Aurelianus etiam in alind bellum exivit: abi per inſidias a ſuis interſectus, (in loco, quod *Caſtrum Novum* appellatur,) ob Ducis officium male præſtitum; diem ſuum obiit, annos natus LXI.

B Poſt Aurelianum Imperavit Tacitus Auguſtus, menſes VII. Erat hic ſtatura juſtam ſuperante, corpore tenui, ſubcalvus, eloquens, crine curto, canus, naſo tenuiore, prudens. Hujus ſub imperio extitit Cerdo quidam nomine, Manichæus; qui factis Conciliabulis, dogmata ſua in vulgus diſſeminavit. Sub eodem Tacito, bellum in regione Pontica geſtum eſt; in quod Imperator ipſe profectus, occiſus eſt in Ztannica Ponti, annum agens lxxv.

Hunc excepit Florianus Auguſtus; qui regnavit menſes II. Erat autem ſtatura curta, craſſus, recalvaſter, colore candido, lippus, ſubſimus, capillitio, mentoque caneſcentibus, ingenii

C acutiſſimi. Perſis hic bellum intulit: per Tarſum vero iter faciens, a ſuis interficitur, annos natus lxv.

Poſt Florianum, Imperavit Ælius Probus, annos III. & menſes III. Erat hic ſtatura juſtam ſuperante, ventricoſus, crine plano, detonſoque, barba hirſuta, cute nigra, rotut, oculis pulchris, ſumme prudens: Factioni autem Praſinæ ſtudebat. Hic Muſæum, quod vocant, Antiochiæ Magnæ, & Nymphæum, ſigmatis forma extructum, adornavit; cælato ibi Oceano, opere Muſivo. Inſuper etiam Edicto Imperatorio juſſit, uti ex ærario Publico Antiochenſi, ſtipendia annua, pro juventute urbis, literis gratis inſti-

D tuenda, exhiberentur.

Idem Imperator Probus bellum adverſus Gothos, in Sirmio habait; quo tempore fames ingens per totum orbem graſſata eſt. Annona autem deficiente, ſeditione in exercitu excitata, a militibus interfectus eſt, annos L. natus.

Poſt Probum Imperavit diviniſſimus Carus, annos II. Erat autem ſtatura brevi, pectore firmo, candidus, crine plano, ſubcanus, oculis ſubcæſiis, vultu lato, naſo decoro, labioſus, ſuperbus. Imperator iſte regionem quandam ſubjugavit, quam in Provinciæ formam redactam, *Cariam*, vocavit. Contra Perſas etiam arma movit; eo-

E rumque regiones, ad Cteſiphontem uſque urbem, occupavit. Inde vero reverſurus Caſtrum ibi, in limitibus ſitum muro cinxit: datoque eidem Civitatis jure, a nomine ſuo, *Carus*, vocavit. Romam deinde reverſus, belloque alio adverſus Hunnos ſuſcepto, interfectus eſt; Maximo, & Januario, Coſſ. annos LX. cum ſemiſſe natus.

Hunc excepit Numerianus Auguſtus;

& regnavit annos 11. Erat hic proceſus, gracilis, crine lento, facie longa, tenuique, barbatus, ſubcanus, naſo decoro, oculis pulchris, colore nigro. Hujus ſub Imperio, Chriſtiani gravem Perſecutionem perpeſſi ſunt: quo tempore martyrium ſubierunt S. Georgius Cappadox, & S. Babylas: erat enim hic Epiſcopus Antiochiæ Magnæ.

Numerianus enim Imperator, expeditione in Perſas ſuſcepta, (per Antiochiam.) Iter faciens, & Chriſtianorum ſacra Myſteria inſpiciendi deſiderio captus; Eccleſiam Sanctam, ubi Chriſtiani congregati fuerunt, uti cujuſmodi eorum eſſent Myſteria intelligeret, ingredi voluit: Audierat enim, Galilæos in occulto, Litanias ſuas celebrare. Propius autem accedenti, occurrebat S. Babylas, ingreſſum ejus prohibens, verbis hiſce: ' *At ego non* ' *ſinam te*, Idolothytis conſpurcatum, ' in Myſteria Dei viventis introſpicere. Ad hoc indignatus Numerianus Imperator eum abſque mora neci tradidit. Antiochia deinde diſcedens adverſus Perſas proficiſcitur. Perſæ autem, prælio cum eo commiſſo, graviter ei incubuerunt; maximaque exercitus Imperatoris parte exciſa, ipſe fuga in Caras evaſit. Perſæ vero urbem obſidione cingentes, captivum eum habuerunt, necique ilarim traditum, excoriarunt: detractamque ei pellem, in utrem efformarunt: unguentiſque conditam, gloriæ cauſa aſſervarunt: Reliquum vero quod fuit exercitus ejus penitus deleruut. Numerianus autem Imperator e vivis exceſſit annos natus xxxvi.

Poſt Numerianum imperavit Carinus Auguſtus, frater ejus, annos 11. Erat autem ſtatura curta, craſſus, vultu lato, candidus, crine criſpo, recalvaſter, parcus, magnanimus: Factioni autem Praſinæ ſtudebat.

Hic, ſuſcepto Imperio, abſque mora Perſis bellum intulit, Numeriani fratris in Vindictam: eoſque penitus profligavit. Eodem imperante, Sancti illi, Coſmas, & Damianus, domino ſuo inviſi, neci traditi ſunt, hoc modo. Erant hi profeſſione Medici; quos Imperator etiam, ob curationes ab eis effectas, magni habuit: cui etiam ipſi hujuſmodi quid contigerat. Poſt Perſas prælio devictos & infinitam eorum multitudinem caeſam, Perſæ trium menſum inducias petierunt. Imperator itaque, ob hyemis intemperiem, exercitus etiam ſui bellis attriti rationem habens, conditiones pacis in tres menſes conceſſit. Ipſe interim in Cyrrheſticam, quam vocant, regionem contendit, ob exercitum ſuum reficiendum, & ut vulnerati ſanarentur. Ubi per hyemem commoranti, quæque ad bellum ſpectabant, pertractanti, ſubito accidit faciem ejus in averſum detorqueri. Cumque ii, qui plurimi eum ſequebantur, Medici nihil omnino proficerent, regionis illius Medici ad Imperatorem vocati ſunt; ut qui regionis ſuæ aeris vim penitus introſpectam haberent. Quos inter, ad Imperatorem acceſſerant cum domino ſuo Sancti illi, Coſmas & Damianus. Cumque in Imperatore ſanando fruſtra fuiſſent Medici omnes; Sancti, Coſmas,

A μεριανὸς Αὔγουστος, ἔτη δύο. Ἦν δὲ μακρὸς, λεπτὸς, ἁπλόθριξ, μακρόψις, λεπτοχαράκτηρος, εὐπώγων, μιξοπόλιος, εὔρινος, εὐόφθαλμος, μελάγχροος. Ἐπὶ δὲ τῆς αὐτοῦ βασιλείας διωγμὸς χριστιανῶν μέγας ἐγένετο· ἐν οἷς ἐμαρτύρησεν ὁ ἅγιος Γεώργιος ὁ Καππάδοξ, 102 καὶ ὁ ἅγιος Βαβυλᾶς· ἦν γὰρ ἐπίσκοπος Ἀντιοχείας τῆς μεγάλης.

Καὶ κατέφθασεν ὁ αὐτὸς βασιλεὺς Νουμεριανὸς, ἀπιὼν πολεμῆσαι κατὰ Περσῶν. καὶ θέλων κατασκοπῆσαι τῶν χριστιανῶν τὰ θεῖα μυστήρια, ἐβουλήθη εἰσελθεῖν ἐν τῇ ἁγίᾳ ἐκκλησίᾳ, ὅπου συνήγοντο οἱ χριστιανοὶ, ὡς τὸ θεάσασθαι, τί ἐστιν, ἃ ποιοῦσι μυστήρια, ἀκούσας, ὅτι κρυπτόμενοι τελοῦσι τὰς λειτουργίας
B αὐτοῦ οἱ αὐτοὶ Γαλιλαῖοι. Καὶ ἐλθὼν πλησίον, ἐξαίφνης ὑπηντήθη ὑπὸ τοῦ ἁγίου Βαβυλᾶ, καὶ ἐκώλυσεν αὐτὸν, λέγων αὐτῷ, ὅτι μεμιαμμένος ὑπάρχεις ἐκ τῶν θυσιῶν τῶν εἰδώλων, καὶ οὐ συγχωρῶ σοι ἰδεῖν μυστήρια Θεοῦ ζῶντος. Καὶ ἀγανακτήσας ὁ βασιλεὺς Νουμεριανὸς, ἐφόνευσεν αὐτὸν εὐθέως· καὶ ἐξῆλθεν ἀπὸ Ἀντιοχείας, καὶ ἐπεστράτευσε κατὰ Περσῶν· ἐν τῷ δὲ συγκροῦσαι αὐτὸν τὸν πόλεμον, ἐπετέθησαν αὐτῷ οἱ Πέρσαι, 103 καὶ ἀνεῖλον τὸ πολὺ πλῆθος τῆς βοηθείας αὐτοῦ, καὶ ἔφυγεν ἐν Κάραις τῇ πόλει· καὶ φοσσεύσαντες οἱ Πέρσαι, παρέλαβον αὐτὸν αἰχμάλωτον καὶ εὐθέως ἐφόνευσαν αὐτόν· 104 καὶ ἐκδείραντες τὸ δέρμα αὐτοῦ, ἐποίησαν ἀσκόν· καὶ σμυρνιάσαντες, ἐφύλαξαν
C αὐτὸν εἰς ἰδίαν δόξαν. Τὸ δὲ λοιπὸν πλῆθος αὐτοῦ κατέκοψαν. τελευτᾷ δὲ ὁ βασιλεὺς Νουμεριανὸς, ὢν ἐνιαυτῶν λϛ΄.

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Νουμεριανοῦ, ἐβασίλευσε Καρῖνος Αὔγουστος, ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ ἔτη β΄. Ἦν δὲ κονδοειδὴς, παχὺς, πλατύοψις, λευκὸς, οὐλόθριξ, ἀναφάλας, σιμὸς, μεγαλόψυχος· ἐφίλει δὲ τὸ Πράσινον μέρος.

Ἡ μόνον δὲ ἐβασίλευσεν, ἐπεστράτευσε κατὰ Περσῶν, εἰς ἐκδίκησιν τοῦ ἰδίου αὐτοῦ ἀδελφοῦ Νουμεριανοῦ. καὶ περιεγένετο αὐτῶν κατὰ κράτος. Ἐπὶ δὲ τῆς αὐτοῦ βασιλείας ἐτελεύτησαν οἱ ἅγιοι, Κοσμᾶς, καὶ Δαμιανὸς, τῷ τρόπῳ τούτῳ, φθονηθέντες ὑπὸ τοῦ ἰδίου
D αὐτῶν ἐπιστάτου. Ἦσαν γὰρ ἰατροὶ τὴν ἐπιστήμην, ἠγαπῶντο δὲ ὑπὸ τοῦ βασιλέως Καρίνου, ὡς ποιοῦντες ἰάσεις· συνέβη γὰρ τοῦτο γενέσθαι τῷ αὐτῷ Καρίνῳ βασιλεῖ. 105 Μετὰ τὸ συγκροῦσαι τοῖς Πέρσαις, καὶ τοὺς ἐπάνω ἐνέγκαι, καὶ κόψαι ἐξ αὐτῶν ἄπειρον πλῆθος, χειμῶνος βαρυτάτου γενομένου, ᾔτησαν οἱ Πέρσαι μηνῶν τριῶν ἔνδοσιν γενέσθαι· καὶ διὰ τὸ ἐπαχθὲς τοῦ χειμῶνος, φειδόμενος τοῦ ἰδίου στρατοῦ, ὡς κοπωθέντος, ἐπέδωκε τῶν τριῶν μηνῶν τὴν αἴτησιν τῆς εἰρήνης. Καὶ λαβὼν τὸ ἴδιον πλῆθος, ἦλθεν ἐπὶ τὴν λεγομένην 106 χώραν τῶν Κυρεστικῶν, βουλόμενος καὶ τὸν ἴδιον στρατὸν ἀναπαῦσαι, καὶ τοὺς πληγέντας θεραπευθῆναι. Ἐλθόντος δὲ αὐτοῦ ἐν τοῖς Κυρεστικοῖς, ἐν τῷ χειμῶνι, ἀρ-
E κεῖ αὐτοῦ ἄγοντος καὶ τὰ τοῦ πολέμου τρακταΐζοντος, συνέβη ἐξαίφνης τὴν ὄψιν αὐτοῦ εἰς τὰ ὀπίσω στραφῆναι. Καὶ πολλῶν ἰατρῶν ἀκολουθούντων τῷ αὐτῷ βασιλεῖ, καὶ μηδὲν αὐτὸν ὠφελησάντων, ἐκελεύσθησαν οἱ τῆς χώρας ἰατροὶ εἰσελθεῖν πρὸς τὸν βασιλέα, ὡς εἰδότες τοὺς ἀέρας τῆς ἑαυτῶν χώρας. Ἐν οἷς εἰσῆλθε καὶ ὁ ἐπιστάτης τῶν ἁγίων, Κοσμᾶ, καὶ Δαμιανοῦ, πρὸς τὸν βασιλέα· 107 καὶ συνεισῆλθον ἅμα αὐτῷ οἱ ἅγιοι.

Google

Καὶ μηδὲν δυνηθέντων τῶν ἰατρῶν ὠφελῆσαι τὸν βασιλέα Καρῖνον, οἱ ἅγιοι Κοσμᾶς καὶ Δαμιανὸς λαθραίως διελέχθησάν τισι τῶν μεγιστάνων τοῦ βασιλέως, ἵνα ἰάσωνται αὐτόν. Καὶ εἰσηνέχθησαν οἱ ἅγιοι τῷ βασιλεῖ ἐν νυκτὶ, καὶ αὐτοὶ ἰάσαντο αὐτὸν διὰ τῆς ἰδίας προσευχῆς. Καὶ ἐπίστευσεν αὐτοῖς, λέγων· ὅτι, οὗτοι οἱ ἄνθρωποι δοῦλοι τοῦ Θεοῦ τοῦ Ὑψίστου εἰσί. Καὶ ὑγιάνας, καὶ ἀποκατασταθεὶς, ὡς ἦν τὸ πρώην, εἶχεν αὐτοὺς ἐν τιμῇ καὶ πάντες οἱ μεγιστᾶνες αὐτοῦ. Παρακληθεὶς δὲ παρ' αὐτῶν τῶν ἁγίων, ἐποίησεν εὐθέως θείαν αὐτοῦ διάταξιν εἰς πᾶσαν τὴν Ῥωμαϊκὴν πολιτείαν, ὥστε μηδένα τῶν λεγομένων χριστιανῶν ὑπομεῖναί τι κακὸν, μήτε δὲ κωλύεσθαι θρησκεύειν, ὡς βούλονται.

Ὁ δὲ ἐπιστάτης αὐτῶν, εἰσαχθεὶς ὑπὸ τῶν ἄλλων ἀξιωματικῶν ἰατρῶν, τῶν ἀκολουθούντων τῷ αὐτῷ βασιλεῖ, καὶ ἑωρακὼς τὴν πρὸς τοὺς ἁγίους ἀγάπην, ἣν εἶχεν ὁ βασιλεὺς πρὸς αὐτοὺς, φθονῶν αὐτοῖς ἐκαρτέρησε. Καὶ μετὰ τὸ ἐξελθεῖν τὸν αὐτὸν βασιλέα Καρῖνον ἐκ τῶν Κυρεστικῶν εἰς τὰ Περσικὰ, [108] δόλῳ ὁ ἐπιστάτης τῶν ἁγίων, Κοσμᾶ καὶ Δαμιανοῦ, λαβὼν αὐτοὺς μετὰ τῶν ἰδίων αὐτοῦ ἀνθρώπων ἐν τοῖς ὄρεσιν, [109] ἐκρήμνισεν αὐτοὺς, ὡς ὄντας ἐκ τοῦ δόγματος τῶν χριστιανῶν· καὶ οὕτως οἱ δίκαιοι ἐτελειώθησαν.

Ἐν δὲ τῷ μέσῳ χρόνῳ τοῦ πολέμου, ὁ αὐτὸς [110] Καρῖνος τελευτᾷ ἰδίῳ θανάτῳ, ὢν ἐνιαυτῶν λβ΄.

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Καρίνου, ἐβασίλευσε Διοκλητιανὸς, ἔτη κ΄, καὶ μῆνας θ΄. Ἦν δὲ μακρὸς, λεπτὸς, ξηρόψις, ὁλοπόλιος τὴν κάραν καὶ τὸ γένειον, λευκὸς τῷ σώματι, γλαυκὸς, παχύρινος, ὑπόκυρτος, μεγαλόψυχος πάνυ, καὶ φιλοκτίστης. Ἀνηγορεύθη δὲ βασιλεὺς, ἐπὶ [111] τῆς ὑπατείας Βάσσου, καὶ Κυιντιανοῦ.

Ἐπὶ δὲ τῆς αὐτοῦ βασιλείας [112] ἐγένετο σκότος μέγα πᾶσαν τὴν ἡμέραν· μετὰ δὲ τρία ἔτη τῆς βασιλείας αὐτοῦ ἐποίησε Καίσαρα [113] τὸν υἱὸν αὐτοῦ Μαξιμιανὸν, [114] τὸν καὶ Ἑρκουλλιανόν. Τῶν δὲ Περσῶν κινησάντων, ὁπλισάμενος ὁ Διοκλητιανὸς ἐπεστράτευσεν ἅμα τῷ Μαξιμιανῷ. Καὶ φθασάντων τὴν αὐτῶν Ἀντιόχειαν τὴν μεγάλην, ἔπεμψεν ὁ αὐτὸς Διοκλητιανὸς Μαξιμιανὸν τὸν Καίσαρα κατὰ Περσῶν, καὶ ἔμεινεν ὁ αὐτὸς Διοκλητιανὸς ἐν Ἀντιοχείᾳ. Καὶ ἔκτισεν ἐκεῖ παλάτιον μέγα, εὑρὼν θεμελίους τεθέντας πρώην μὲν ὑπὸ Γαλλιηνοῦ, τοῦ καὶ Λικινιανοῦ. Ἔκτισε δὲ ὁ αὐτὸς Διοκλητιανὸς καὶ δημόσιον λουτρὸν εἰς τὴν πεδιάδα, πλησίον τοῦ παλαιοῦ Ἱππικοῦ, ὅπερ ἐκάλεσε τὸ Διοκλητιανόν. Ἔκτισε δὲ καὶ ὡρρεῖα, [115] λόγῳ ἀποθέσεως σίτου· καὶ μέτρα δὲ σίτου πᾶσιν ἔδωκε, καὶ τῶν πιπρασκομένων ἄλλων πάντων· διὰ τὸ μὴ ἐπηρεάζεσθαί τινα τῶν ἀγοραίων ἀπὸ τῶν στρατιωτῶν. Ἔκτισε δὲ καὶ τὸ Στάδιον τὸ λεγόμενον ἐν Δάφνῃ, διὰ τοὺς Ὀλυμπικοὺς, καὶ τοὺς λοιποὺς ἀγωνιστάς· ὥστε μὴ [116] ἀπιέναι ἐν κοτρίγαις καὶ στεφανοῦσθαι ἐν Ἀργυρῷ ποταμῷ· ἀλλὰ μετὰ τὸ ἀγωνίσασθαι πάντας ἐν Ἀντιοχείᾳ τῇ μεγάλῃ, ἀνιέναι αὐτοὺς ἐν τῇ λεγομένῃ Δάφνῃ, καὶ μὴ ἵνα τοσοῦτον διάστημα ὁδοῦ ἀπέρχωνται, ἐν τῷ Ἀργυρῷ ποταμῷ, [117] ἐν κοτρίγαις τῆς Κιλικίας, καὶ οἱ Ὀλυμπικοὶ καὶ οἱ Ἀντιοχεῖς, ἀπιόντες κατὰ τὰ Ὀλύμπια· καθὼς καὶ ἐν τῇ θείᾳ αὐτοῦ διατάξει ἐκέλευσεν ἐν Δάφνῃ [118] δαφνοῦσθαι τοὺς ἀγωνιζομένους ἐν τῷ ἀγῶνι τῶν Ὀλυμπίων. Ἔκτισε δὲ ἐν αὐτῷ τῷ Σταδίῳ Δάφνης ἱερὸν Ὀλυμπίου Διὸς, καὶ ἐν τῇ σφενδόνῃ τοῦ αὐτοῦ Σταδίου,

& Damianus, quoſdam ex Primoribus Imperatoris clanculum alloquuti, rogabant, uti eum ſanandi licentiam ipſi haberent. Per noctem itaque intromiſſi Sancti hi, precibus ſuis Imperatorem ſanabant: qui fidem deinceps eis habens, dicebat; ‘Homines iſti Servi ſunt Dei altiſſimi.’ Imperator itaque, priſtinæ ſanitati reſtitutus, Sanctos hoſce & ipſe, & Optimates ejus, in honore habuerunt. Quin & rogatu eorum divino ſuo Edicto per totum Imperium Romanum protinus promulgato, cavebat; ne quis deinceps Chriſtianos, quos vocant, violaret, aut a cultu ſuo prohiberet.

Cæterum eorum Dominus, ubi intellexerat quanto Sanctos hoſce amore proſequebatur Imperator; a Primariis Medicis Imperatoris in id adductus ſumme eos inviſos habuit: Quam primum vero Imperator ex Cyrrheſtica regione in Perſidem diſceſſerat, ſervis ſuis ſtipatus, per dolum Sanctos illos ad montes abductos, tanquam Chriſtiani dogmatis ſectatores, præcipites dedit. Talem itaque vitæ exitum Juſti hi habuerunt.

Imperator autem Carinus, medio belli tempore, naturæ conceſſit, annos natus xxxii.

Carinum excepit Diocletianus; qui imperavit annos xx. & menſes ix. Erat hic procerus, gracilis, facie macilenta, capite, barbaque canus, colore corporis pallente, oculis cæſiis, naſo craſſo, ſubcurvus, ſumme magnanimus, ædificandique ſtudioſiſſimus. Imperator vero deſignatus eſt, Baſſo, & Quintiano, Coſſ.

Hoc Imperante, tenebræ profundæ per diem integrum, orbi incubuerunt. Tertio autem imperii anno exacto, Maximianum filium, qui & Herculianus, Cæſarem creavit. Perſis autem arma ſumentibus, Diocletianus, cum Maximiano, in eos profectus eſt. Per Antiochiam vero magnam facto itinere, Diocletianus, Maximiano contra Perſas miſſo, ibidem commoratus eſt: ubi etiam Palatium ingens extruxit, inventis ibi jactis olim a Gallieno Liciniano fundamentis. Balneum etiam Publicum urbis in planicie extruxit, prope Circum veterem; quod Diocletianum vocavit. Horrea quoque, pro frumentis condendis, extruxit: menſuris etiam frumenti, aliorumque venalium omnium publice conſtitutis: ne, qui mercaturam exercerent, a milite damno aliquo afficerentur. Stadium quoque, quod vocant, in Daphne extruxit, propter Olympicos, alioſque Agoniſtas; ſcilicet ne quadrigis vecti, ad Argyrum fluvium proficiſci tenerentur, ad Coronationem: poſt certamina Antiochiæ magnæ finita, Daphnem peterent; neque in poſterum tantum itineris intervallum emetirentur, ad Argyrum fluvium quadrigis devecti Cilicibus, Antiochenſes, quique in Olympicis Agoniſtæ fuiſſent. Poſt ludos itaque finitos, juxta Edictum Imperatorium, Daphnem deinceps petebant, uti ibi coronarentur. Condidit etiam in hoc Daphnes ſtadio, fanum Jovis Olympii: & in ejuſdem ſtadii funda, templum Nemeſi erexit, Apollinis

quoque fanum inſtauravit ; variiſque Marmoribus exornavit . Templum etiam ſubterraneum Hecate ſacravit ; in quod per gradus CCCLXV. deſcendebatur . Palatium inſuper in Daphne extruxit ; ubi Imperatores , illuc advenientes , commorarentur : cum antea tentoriis ſolum , ad Lucum deſiais , uterentur . Quinetiam fabricas ibi erexit , in quibus arma , in exercitus uſum , fabricarentur . Edeſſæ etiam fabricas erexit , ut armamenta belli ad manum haberent . Similiter etiam in Damaſco fabricas extruxit ; ob frequentes Saracenorum incurſiones . Antiochiæ etiam Monetarum officinam , qua nummi cuderentur , terræmotibus colliapſam , redintegravit . Balneum etiam , præter alia tria a ſe condita , quartum quoque extruxit , quod Senatorium nominavit.

Maximianus interim Cæſar , Perſis penitus debellatis , Antiochiam revertitur ; Captivam ſecum ducens Perſici regis uxorem : quam paucis ſtipatam , (exercitu reliquo funditus deleto ,) ad Indiæ limites , una cum Rege Mario fugientem , aſſecutus fuerat . Regina autem Perſarum , Arſane , Diocletiani Romani Imperatoris juſſu , in Daphne annis aliquot , omni cum honore , cuſtodiebatur . Poſt vero , pacis conditionibus invicem initis . Regina , in Perſidem miſſa , conjugi ſuo reſtituta eſt.

Eodem tempore Imperator , ob partam victoriam , ubique per imperium Romanum Largitiones diſtribuit.

Idem Diocletianus Caſtra paſſim per confinia extruxit , ab Ægypto , uſque ad fines Perſicos ; collocatis ibi Limitaneis militibus , Ducibus etiam per provincias conſtitutis , qui Caſtris hiſce cum armata manu inſidentes loca cuſtodirent . Imperatori itaque , & Cæſari , ſtativas ubique , per confinia Syriæ , poſuerunt.

Sub hoc tempus Ægyptii in Præfectos ſuos inſurgentes , eos interfecerunt. Imperator itaque in eos arma movit , Alexandriamque Magnam obſidione cinxit : & foſſa egeſta , reſciſſoque qui ibi urbis in uſum erat, aquæductu , curſuque aquarum per aliam a Canopo viam diverſo, urbem tandem cepit , captamque incendiis vaſtavit. Imperator autem, equo inſidens , urbem ingreſſus eſt ; equo interim occiſorum cadavera calcante . Exercitui vero in mandata dederat, uti non prius a cædibus abſtinerent , quam ad equi cui inſidebat genua ſanguis occiſorum pertingeret . Contigit autem, (Deo ita volente ,) Imperatore urbem ingrediente , a Portis ipſis non procul , equum ejus , dum per cadavera incedit , trunco hominis impingere ; equique , ex caſu illo labaſcentis , genua ſanguine tinctam eſſe . Quo viſo , imperator militem repreſſit ; & venia data non ulterius in Alexandrinos ſævire permiſit . Alexandrini itaque ſtatuam æream Equo grati poſuerunt ; locumque eum , *Diocletiani Equum* , uſque adhuc appellant . Inſuper etiam Alexandrini annum ſuum primum exinde numerabant . Hinc itaque initium eſt Æræ Alexandrinorum in Ægypto.

Hujus ſub imperio , prodiit Romæ Manichæis quidam , nomine Bundus :

A [119] ἔκτισεν ἱερὸν τῇ Νεμέσει. Ἀνενέωσε δὲ καὶ τὸ τοῦ Ἀπόλλωνος ἱερὸν, κοσμήσας διαφόροις μαρμάροις. Ἔκτισε δὲ καὶ τῇ Ἑκάτῃ ἱερὸν καταχθόνιον, βαθμοὺς τξέ. Ἔκτισε δὲ ἐν Δάφνῃ καὶ παλάτιον, εἰς τὸ τοὺς ἀνιόντας βασιλεῖς, ἐκεῖ καταμένειν· ἐπειδὴ πρώην εἰς τὸ ἄλσος ἐποίουν παπυλεῶνας, καὶ κατέμενον. [120] Ἔκτισε δὲ καὶ φαβρικὰς τρεῖς, πρὸς τὰ κατασκευάζεσθαι ὅπλα τοῦ στρατοῦ. Ἔκτισε δὲ καὶ ἐν Ἐδέσσῃ φαβρικὰ, διὰ τὸ τὰ ὅπλα ἐγγὺς χορηγεῖσθαι· ὡσαύτως δὲ καὶ ἐν Δαμασκῷ ἔκτισε φαβρικὰ, ἐννοήσας τὰς ἐπιδρομὰς τῶν Σαρακηνῶν. Ἔκτισε δὲ καὶ ἐν Ἀντιοχείᾳ Μονῆταν, ὥστε χαράσσεσθαι ἐκεῖ νομίσματα· ἣν γὰρ ἡ αὐτὴ Μονῆτα ὑπὸ σεισμοῦ καταστραφεῖσα, καὶ ἀνενεώθη.
B Ἔκτισε δὲ καὶ λουτρὸν, ὅπερ ἐκάλεσε Συγκλητικόν· ὁμοίως δὲ καὶ ἄλλα γ' λουτρά.

Ὁ δὲ Καῖσαρ Μαξιμιανὸς ἀπελθὼν κατὰ Περσῶν, καὶ νικήσας αὐτοὺς κατὰ κράτος ὑπέστρεψεν ἐν Ἀντιοχείᾳ, λαβὼν αἰχμάλωτον τὴν τοῦ βασιλέως τῶν Περσῶν γυναῖκα, ἐκείνου φυγόντος μετ' ὀλίγων ἀνδρῶν, εἰς τὸ Ἰνδολιμιτὸν, τοῦ πλήθους αὐτοῦ ἀναλωθέντος. Ἡ δὲ βασίλισσα τῶν Περσῶν Ἀρσανὴ ᾤκησεν ἐν Δάφνῃ, φυλαττομένη κατὰ κέλευσιν τοῦ βασιλέως Ῥωμαίων Διοκλητιανοῦ, μετὰ τιμῆς, ἐπὶ χρόνον. Καὶ μετὰ ταῦτα πάκτων εἰρήνης γενομένων, ἀπεδόθη Πέρσαις, τῷ ἰδίῳ αὐτῆς ἀνδρὶ φυλαχθεῖσα μετὰ τιμῆς.

Ἐν αὐτῷ δὲ τῷ χρόνῳ δωρεαὶ παρεσχέθησαν πα-
C ρὰ τοῦ βασιλέως, πάσῃ τῇ Ῥωμαίων πολιτείᾳ ὑπὲρ τῶν Ἐπινικίων.

Ἔκτισε δὲ καὶ εἰς τὰ λίμιτα κάστρα ὁ αὐτὸς Διοκλητιανὸς, ἀπὸ τῆς Αἰγύπτου ἕως τῶν Περσικῶν ὅρων, πήξας ἐν αὐτοῖς στρατιώτας λιμιτανέους· προχειρισάμενος καὶ δοῦκας κατὰ ἐπαρχίαν, ἐνδοτέρω τῶν κάστρων καθέζεσθαι μετὰ πολλῆς βοηθείας, πρὸς παραφυλακήν. Καὶ ἀνήγειραν τῷ βασιλεῖ καὶ τῷ Καίσαρι στήλας ἐν τῷ λιμίτῳ τῆς Συρίας.

Ἐν αὐτῷ δὲ τῷ χρόνῳ ἐτυράννησαν οἱ Αἰγύπτιοι, καὶ ἐφόνευσαν τοὺς ἄρχοντας αὐτῶν. Καὶ ἐπεστράτευσε κατ' αὐτῶν ὁ αὐτὸς Διοκλητιανὸς, καὶ ἐπολέμησεν ἐν Ἀλεξανδρείᾳ τῇ μεγάλῃ, πολιορκήσας αὐτὴν, καὶ ποιή-
D σας φοσσάτα, κόψας τὸν ἀγωγὸν, καὶ στρέψας αὐτὸν, ἀπὸ τοῦ λεγομένου Κανώπου, καὶ παρέχοντα χρῆσιν τῇ πόλει. Παραλαβὼν δὲ Ἀλεξάνδρειαν, ἐνέπρησεν αὐτήν· εἰσῆλθε δὲ ἐν αὐτῇ ἔφιππος, τοῦ ἵππου αὐτοῦ περιπατοῦντος ἐπάνω τῶν λειψάνων. Ἦν δὲ κελεύσας τῷ ἐξπεδίτῳ, μὴ φείσασθαι τοῦ φονεύειν, ἕως οὗ ἀνέλθῃ τὸ αἷμα τῶν σφαζομένων [121] ἕως τὸ γόνυ τοῦ ἵππου οὗ ἐκάθητο. Συνέβη δὲ κατὰ κέλευσιν Θεοῦ πλησίον τῆς πόρτης [122] εἰσελθόντος αὐτοῦ, τὸν ἵππον ἐν ᾧ ἐκάθητο ὁ βασιλεὺς πατῆσαι λείψανον ἀνθρώπου, [123] καὶ σκανδαλισθέντα εἰς αὐτὸ γονατίσαι, καὶ αἱματωθῆναι τὸ γόνυ τοῦ ἵππου· Καὶ προσεσχηκὼς, [124] ἔδωκεν ἰνδουλγεντίας, καὶ ἐπαύσαντο οἱ στρατιῶται κόπτοντες τοὺς πο-
E λίτας Ἀλεξανδρείας. Καὶ ἀνέστησαν οἱ αὐτοὶ Ἀλεξανδρεῖς στήλην χαλκῆν τῷ ἵππῳ, ὑπὲρ εὐχαριστίας· ὅστις τόπος οὕτως ὀνομάζεται ἕως τῆς σήμερον, ὁ ἵππος Διοκλητιανοῦ· Καὶ ἔκτοτε ἐχρημάτισεν ὀνομάζεσθαι πρῶτον ἔτος Ἀλεξανδρείας. Ἔστιν οὖν ἐξ ἐκείνου τοῦ χρόνου ὁ χρηματισμὸς τῆς πρὸς Αἴγυπτον Ἀλεξανδρείας.

Ἐπὶ δὲ τῆς βασιλείας αὐτοῦ ἀνεφάνη τις Μανιχαῖος ἐν Ῥώμῃ τῇ πόλει, ὀνόματι Βοῦνδος· ὅστις ἀπήχισεν ἵνα

τοῦ δόγματος τῶν Μανιχαίων, παρεισαγαγὼν ἴδιον δόγμα, καὶ διδάσκων, ὅτι ὁ ἀγαθὸς Θεὸς ἐπολέμησε τῷ πονηρῷ, καὶ ἐνίκησεν αὐτόν· καὶ δεῖ τὸν νικητὴν τιμᾷν. Ἀπῆλθε δὲ καὶ ἐν Περσίδι διδάσκων. ὅπερ δόγμα Μανιχαϊκὸν παρὰ Πέρσαις καλεῖται, κατὰ τὴν αὐτῶν γλῶσσαν, τὸ τῶν Δαρισδηνῶν· ὃ ἑρμηνεύεται, τὸ τοῦ ἀγαθοῦ.

Ὁ δὲ αὐτὸς Διοκλητιανὸς βασιλεὺς ἐποίησε διωγμὸν χριστιανῶν, καὶ ἐτιμωρήθησαν πολλοὶ μαρτυρήσαντες· Ἐν οἷς ἐμαρτύρησε καὶ ὁ ἅγιος Μηνᾶς· καὶ αἱ ἐκκλησίαι δὲ καθῃρέθησαν, καὶ ἀπειλαὶ δὲ, καὶ φόβος ἦν πολύς.

Ἐν δὲ τῷ χρόνῳ τῶν Ὀλυμπίων κατέφθασεν ἐν Ἀντιοχείᾳ ὁ αὐτὸς βασιλεὺς Διοκλητιανὸς, ἐλθὼν ἐξ Αἰγύπτου. Καὶ τοῦ Ὀλυμπικοῦ ἀγῶνος μέλλοντος ἐπιτελεῖσθαι, ἐφόρεσε τὸ σχῆμα τὸ τοῦ Ἀλυτάρχου ὁ βασιλεὺς Διοκλητιανός. Τὴν δὲ στολὴν ὁ Ἀλυτάρχος ἄσπρον, ὁλοσηρικὸν ἐφόρει· ὁ δὲ βασιλεὺς, ἀντὶ τοῦ ἄσπρου, ἐφόρεσε πορφυροῦν· τὰ δὲ ἄλλα πάντα, ὡς ἦν ἔθος τῷ Ἀλυτάρχῃ φορεῖν, κρατῶν τὴν ἱερὰν ῥάβδον, καὶ προσκυνῶν τὸν δῆμον, ἐθεώρησε τὸν Ὀλυμπικὸν ἀγῶνα, τὰς νενομισμένας πάσας ἡμέρας. Καὶ ἐκ τῶν ἀξιωματικῶν αὐτοῦ κατήρχοντό τινες ἐν τοῖς Ὀλυμπικοῖς ἀγῶσιν, ἐπιδεικνύμενοι ἀρετῆς χάριν· καὶ οἱ μὲν ἐπάλαιον, οἱ δὲ ἐπύκτευον, οἱ δὲ ἐπαγκρατίαζον, οἱ δὲ ἔτρεχον· καὶ [125] τοῖς νικῶσι παρεῖχε σάκρας, καὶ πᾶσι πολλὰ ἐφιλοτιμήσατο. [126] καθὼς Δομετιανὸς ὁ σοφώτατος συνεγράψατο. Καὶ Ἀλυτάρχης ἐν Ἀντιοχείᾳ ὁ αὐτὸς Διοκλητιανὸς, καὶ ἀποθέμενος τὸ βασιλικὸν σχῆμα, καὶ μετὰ τὸ πληρῶσαι τὰ Ὀλύμπια, οὐχ εἵλετο βασιλεῦσαι, λέγων· ὅτι ἀπεθέμην τὴν βασιλείαν, καὶ ἐφόρεσα σχῆμα τοῦ ἀθανάτου Διός. καὶ ἔμεινεν οὕτως. Τελευτᾷ δὲ ἰδίῳ θανάτῳ, ὢν ἐνιαυτῶν οβ'.

Μετὰ δὲ τὸ ἀποθέσθαι τὸν Διοκλητιανὸν τὴν βασιλείαν, [127] ἐβασίλευσε Μαξιμιανὸς, ὁ καὶ ἐπίκλην Ἑρκούλιος, ἔτη ιθ'. Καὶ ἀνελθὼν ἐν Ῥώμῃ, ἐθριάμβευσε τὴν κατὰ Περσῶν, καὶ Αἰγυπτίων νίκην. Ἦν δὲ μακρὸς, εὔρωστος, μιξοπόλιος τὴν κάραν, ἁπλόθριξ, πολιοπώγων, μελάγχροος, εὔρινος, εὐόφθαλμος, ἐλλόγιμος. Ἠγωνίσατο δὲ καὶ αὐτὸς κατὰ χριστιανῶν, καὶ ἐτιμωρήσατο πολλοὺς ἁγίους· ἐν οἷς ἐμαρτύρησεν ὁ ἅγιος Παντελέων, καὶ ὁ ἅγιος Ἡσύχιος, καὶ ὁ ἅγιος Ἕρμιππος, καὶ ὁ ἅγιος Ἑρμόλαος, καὶ ὁ ἅγιος Ἑρμοκράτης.

Καὶ πάλιν Ὀλυμπίων ἀγομένων ἐν τῇ αὐτοῦ βασιλείᾳ, ἐλθόντος αὐτοῦ ἐν τῇ ἀνατολῇ κατὰ Ἀρμενίων, τυραννησάντων Ῥωμαίους, νικήσας αὐτοὺς κατὰ κράτος, καὶ ὑποτάξας αὐτούς, μαθὼν δὲ τὸν καιρὸν τῶν Ὀλυμπίων ὑπάρχειν, παραγίνεται ἐν Ἀντιοχείᾳ, διὰ τὰς ἐπισήμους ἡμέρας τοῦ ἀγῶνος. Καὶ φορέσας καὶ αὐτὸς σχῆμα τοῦ Ἀλυτάρχου, [128] ἀλυτάρχησε· καὶ ἠγωνίσαντο καὶ ἐπὶ αὐτοῦ, ἐκ τοῦ δήμου, τέκνα συγκλητικῶν, καὶ συγκλητικοὶ νεώτεροι· καὶ οἱ μὲν ἐπάλαιον, οἱ δὲ ἔτρεχον, οἱ δὲ ἐπαγκρατίαζον, οἱ δὲ ἡνιόχουν, οἱ δὲ ἐπύκτευον [129] οἱ δὲ ἐφωνάσκουν· καὶ οἱ νικῶντες ἐλάμβανον μείζονας ἀξίας, οἱ δὲ προέκοπτον ἐν ταῖς στρατείαις, δίχα τῶν διδομένων αὐτοῖς φιλοτιμιῶν. ἀπέθετο δὲ καὶ αὐτὸς Μαξιμιανὸς τὴν βασιλείαν, καὶ τὴν πορφύραν, καὶ πᾶσαν τὴν βασιλικὴν φορεσίαν· καὶ ἐ-

A qui neglectis Manichæorum Placitis, Dogmata ſua invenit. Docebat hic Bonum Deum cum malo bellum habuiſſe; Malumque a Bono ſuperatum; honorem proinde Victori tribuendum. In Perſidem quoque profectus, ibi etiam dogmata ſua diſſeminavit. Manichæorum vero dogma hoc Perſæ, idiomate ſuo, *Dariſdenorum* vocant: quaſi dicas, *Dei Boni* dogma.

Idem Diocletianus Imperator Chriſtianos perſecutus eſt; quorum multi Martyrio coronati ſunt: inter quos fuit Sanctus Menas. Quin & templa eorum a fundamentis everſa ſunt: graves inſuper minæ, terroreſque Chriſtianis incuſſi.

B Olympicis autem appropinquantibus, Imperator Diocletianus, ex Ægypto Antiochiam venit: Ludiſque celebratis, ipſe Alytarchæ habitum ſuſcepit. Moris autem erat, ut Alytarcha ſtolam albam, holoſericam geſtaret: Imperator vero, pro alba, purpuream ſibi ſumpſit; in cæteris, habitum Alytarchæ per omnia referebat: ſacramque manu ferens virgam, & populum pro more veneratus, per dies conſtitutos omnes, Olympica Certamina ſpectabat. Itaque ex Optimatibus etiam ejus nonnulli eo ad Certamina convenerunt, virtutis ſuæ ſpecimina exhibituri: quorum hi palæſtra, illi pugillatu, alii Pancratio, curſu vero alii de- C certabant. Victoribus autem *Sacras* dedit; omnibuſque munera affatim diſpertivit uti ſapientiſſimus Dometianus hæc ſcripta reliquit. Diocletianus autem Alytarcha Antiochiæ factus, Imperatorium habitum depoſuit: nec amplius, finitis Olympicis, Imperatorio fungi munere voluit; dicens: *Imperio memet abdicavi; Joviſque immortalis habitum geſtavi*. Hunc itaque vitæ ſtatum deinceps amplexus eſt: naturæque tandem ceſſit, annos natus LXXII.

Poſt depoſitum vero a Diocletiano Imperium, a Maximiano Herculeo ſuſceptum eſt; qui imperavit annos XIX. D Hic Romam reverſus, de Perſis, & Ægyptiis devictis, triumphum egit. Erat autem procerus, robuſtus, capite caneſcente, crine plano, barbatus, colore nigro, naſo eleganti, oculis pulchris, eloquens. Infenſus & hic quoque Chriſtianis fuit; plurimoſque Sanctos neci dedit; ex quibus fuerunt S. Pantaleo, S. Heſychius, S. Hermippus, S. Hermolaus, & S. Hermocrates, Martyres.

Accidit autem etiam hujus ſub Imperio, Olympica celebrari, quo tempore Armenios, adverſus Romanum Imperium rebellantes, exercitu in Orientem ducto, penitus ſubegerat. Certior autem factus, Olympicorum celeber- E rimam jam inſtare Panegyrin, Antiochiam venit: ubi & ipſe, Alytarchæ habitum geſtans, munia ejus executus eſt. Qui autem ibi convenerant Senatorum filii, Senatores etiam Juniores ipſi, coram eo decertabant; hi quidem palæſtra, illi curſu, alii Pancratio, aurigatione alii, alii Pugillatu, nonnulli etiam voce certantes. Victorum autem (præter munera quæ eis largitas eſt,) hos quidem majoribus auxit honoribus, illos vero ad Militares provexit dignitates. Maximianus autem ipſe, poſito Imperio, purpura, regio-

que ornatu omni exuebat ſeſe ; habitumque Alytarchæ geſtans , peractis Olympicorum diebus , non amplius imperatorio ſungi munere dignatus eſt : ſed Romam reverſus , regno ſeſe abdicavit , privatam deinceps vitam agens . Non longe autem poſt , annum agens LVII. fatis conceſſit.

Imperium a Maximiano poſitum ſuſcepit Maxentius , qui & Galerius : regnavitque annos III. Erat vero curſus , corpore lato , criſpus , candidus, barbatus , ſubſtrabus , ſimus , iracundus : Factioni autem Venetæ ſtudebat .

Hujus ſub imperio floruit Jamblicus Philoſophus ; qui in Daphne vitam ſuam tranſegit .

Eodem tempore Perſæ , junctis cum Armenia viribus , Romanas ditiones invaſerunt , eaſque deprædarunt . Maxentius itaque , per Armeniam iter ducens , Perſas bello petit ; quibus debellatis , regiones etiam ibi Perſarmeniis abreptas , Romano addidit Imperio ; quas in Armeniam primam , & ſecundam Romanorum diſtribuit . Interim vero , dum Perſarmeniæ Maxentius commorabatur , Perſæ Oſdroinam invadentes , urbem ibi captam , & incendiis vaſtatam , funditus everterunt ; ſpoliiſque ingentibus onuſti , abſque mora receſſerunt . Nomen autem urbi ab eis captæ , Maximianopolis . Urbem hanc Imperator Maxentius , mœnibus excitatis , de integro inſtauravit ; civeſque ſuperſtites multis donavit , tributis etiam illis in triennium remiſſis . Romam deinde reverſus , e medio ſublatus eſt , ætatis anno LIII.

Maxentium excepit Conſtantius Chlorus ; qui imperavit annos XIII. Erat hic procerus , gracilis , ſubcanus , colore corporis , oculorumque , pulchro , naſo eleganti , parcus , quietus , magnanimus .

Hujus ſub imperio , Salamias , urbs Cypri , divinam iram paſſa eſt : maxima enim ejus pars terræmotu in mare disjuncta eſt : reliquum vero urbis ſolo adæquatum corruit . Hanc itaque Conſtantius excitavit , & pecuniarum plurimum civibus ſuperſtitibus largitus , tributa etiam illis in quadriennium remiſit . Urbem vero hanc , quæ antea Salamias vocata fuit , variis ædificiis a ſe ornatam , Conſtantiam , a ſuo nomine nuncupari voluit : quæ etiam Cypri metropolis eſt , in hunc uſque diem .

Eodem imperante miſſus eſt , Ingeoti cum exercitu , Maximus Licinianus , ad Partes Orientales vindicandas ab incurſionibus Perſarum , & Saracenorum , qui antehac Orientem , ad Ægyptum uſque perturbaverant . Accidit autem eodem tempore , Imperatorem Conſtantium in morbum incidere ; ex quo , quadrageſimo poſt die , interiit ; ætatis anno ſexageſimo .

Conſtantio fatis defuncto , Maximus Licinianus ab exercitu in Oriente Imperator ſalutatus eſt . Pheſtiano itaque Exarcho , ibi cum copiis relicto , qui Orientem cuſtodiret , ipſe Romam proficiſcitur . Antequam vero ex Antiochia diſcederet , Circenſia ſpectare voluit : ubi populus Antiochenſis dicteriis eum laceſſebant , quod urbem nullis Largi-

A φόρεσε τὰ Ἀλυταρχικά. Καὶ μετὰ τὸ πληρωθῆναι τὰς ἡμέρας τῶν Ὀλυμπίων, οὐχ εἵλετο οὐδὲ αὐτὸς βασιλεῦσαι· ἀλλ' ἐπανελθὼν ἐν τῇ Ῥώμῃ, ἀπεταξάτο τῆς βασιλείας, καὶ ἔμεινεν οὕτως, ἕως θανάτου. 130 Κατὰ μετὰ χρόνον πλείστῳ ἰδίῳ θανάτῳ, ὢν ἐνιαυτῶν νζ.

Καὶ μετὰ τὸ ἀποθέσθαι τὴν βασιλείαν Μαξιμιανὸν, 131 ἐβασίλευσε Μαξέντιος, ὁ καὶ Γαλέριος, ἔτη γ'. Ην κονδοειδὴς, πλατὺς, οὐλόθριξ, λευκὸς, εὐπώγων, ὑπόσραβος, σιμὸς, ὀργίλος. ἐφίλει δὲ τὸ Βένετον μέρος.

Επὶ δὲ τῆς αὐτοῦ βασιλείας, 132 Ἰάμβλιχος ὁ φιλόσοφος ἐδίδασκεν, οἰκῶν ἐν Δάφνῃ, ἕως τῆς τελευ-
B τῆς αὐτοῦ.

Εν δὲ τῷ αὐτῷ χρόνῳ οἱ Πέρσαι συμμαχοῦντες Αρμενίοις πολεμηθεῖσιν ἅμα αὐτοῖς, ἐπελθόντες ἐν τοῖς Ῥωμαϊκοῖς, ἐπραίδευσαν χώρας. Καὶ 133 ἐπεστράτευσε κατ' αὐτῶν ὁ αὐτὸς Μαξέντιος, καὶ ἐπολέμησε Πέρσαις, καὶ ἀνήλωσεν αὐτοὺς, διὰ τῆς Αρμενίας κατελθὼν κατ' αὐτῶν· καὶ ἀπέσπασε χώρας 134 ἐκ τῶν Περσαρμενίων, καὶ ἐποίησεν ὑπὸ Ῥωμαίους· ἅντινα ἐκάλεσε πρώτην, καὶ δευτέραν Αρμενίαν, Ῥωμαίων. Εν τῷ δὲ εἶναι τὸν αὐτὸν Μαξέντιον εἰς Περσαρμενίαν, ἐπέρριψαν οἱ Πέρσαι εἰς τὴν Οσδροΐνην, καὶ παρέλαβον πόλιν, καὶ ἔκαυσαν, καὶ ἔστρεψαν, καὶ λαβόντες πολλὴν πραῖδαν, ἐξαίφνης ἀνεχώρησαν· ἐλέγετο δὲ ἡ παραλη-
C φθεῖσα ὑπ' αὐτῶν πόλις Μαξιμιανούπολις. Ο δὲ αὐτὸς βασιλεὺς Μαξέντιος ἀνήγειρεν αὐτὴν κτίσας καὶ τὰ τείχη· καὶ πολλὰ φιλοτιμησάμενος τοῖς ζήσασιν, ἐκούφισεν αὐτοὺς τῆς συντελείας ἐπὶ ἔτη γ'. Καὶ ἐπανελθὼν ἐν τῇ Ῥώμῃ, ἀνῃρέθη, ὢν ἐνιαυτῶν νγ'.

135 Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Μαξεντίου, ἐβασίλευσε Κωνστάντιος ὁ χλωρὸς ἔτη ιγ'. Ην δὲ μακρὸς, λεπτὸς, μιξοπόλιος, εὔχροος τὸ σῶμα καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς, εὔρινος, σπανὸς, ἥσυχος, μεγαλόψυχος.

Εν δὲ τῇ αὐτοῦ βασιλείᾳ ἔπαθεν ὑπὸ θεομηνίας 136 Σαλαμιὰς, πόλις τῆς Κύπρου, ὑπὸ σεισμοῦ καταποντισθεῖσα εἰς τὴν θάλασσαν τὸ πολὺ αὐτῆς μέρος· τὸ δὲ λοιπὸν ἕως ἐδάφους ἔπεσεν. Ηντινα ἀνεγεί-
D ρας ὁ αὐτὸς Κωνστάντιος, καὶ πολλὰ πάνυ φιλοτιμησάμενος, καὶ κτίσας. καὶ τοῖς ζήσασι πολίταις, συγχωρήσας συντελείας ἐπὶ ἔτη τέσσαρα. καὶ κτίσας διαφόροις κτίσμασι τὴν πρώην μὲν λεγομένην, Σαλαμιάδα, ἐξ ἐκείνου δὲ μετακληθεῖσαν Κωνσταντίαν· ἥτις ἐστὶ νῦν μητρόπολις τῆς Κύπρου.

Εν δὲ τῇ αὐτοῦ βασιλείᾳ 137 ἀπέστειλε Μάξιμον τὸν Καλλινιανὸν μετὰ πολλοῦ στρατοῦ, ἐπὶ τὸ φυλάττειν τὰ μέρη τῆς ἀνατολῆς, διὰ τοὺς Πέρσας, καὶ τὰς ἐπιδρομὰς τῶν Σαρακηνῶν· ἐπείρασσον γὰρ πρώην τὴν ἀνατολὴν ἕως Αἰγύπτου. Συνέβη δὲ ἐν αὐτῷ τῷ χρόνῳ τὸν βασιλέα Κωνστάντιον, ἀρρωστήσαντα ἡμέρας μ'. τελευ-
E τῆσαι· ὢν δὲ ἐνιαυτῶν ἑξήκοντα.

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Κωνσταντίου, ἀνηγόρευσεν ὁ στρατὸς, ἐν τῇ ἀνατολῇ, 138 Μάξιμον Λικινιανὸν αὐτοκράτορα. Καὶ ἐάσας ἐν αὐτῇ τῇ ἀνατολῇ Φεστιανὸν ἔξαρχον, μετὰ βοηθείας, εἰς τὸ φυλάττειν τὴν ἀνατολὴν, ἀπῆλθεν ἐν Ῥώμῃ. Εν τῷ δὲ μέλλειν αὐτὸν ἐξιέναι ἀπὸ Αντιοχείας, ἐθεώρησεν Ιπποδρόμιον· καὶ ὕβριζον αὐτὸν οἱ δῆμοι τῆς πόλεως, ὅτι οὐδὲν ἐφιλοτι-

μήσατο τῇ πόλει, ἐκεῖ ἀναγορευθεὶς βασιλεύς. Καὶ ἀγανακτήσας, 139 ἐκέλευσεν ἅρμα κατ' αὐτῶν ἐξελθεῖν· ἐτόξευσαν αὐτοὺς οἱ στρατιῶται ἐν τῷ Ἱπποδρομίῳ, καὶ ἀπώλοντο χιλιάδες δύο. Ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς Μάξιμος, ἐλθὼν ἐν τῇ Ῥώμῃ, ἐβασίλευσεν ἔτη ζ. Ἦν δὲ εὔστηθος, μελάνθριξ, εὔθετος, δασυπώγων, εὐόφθαλμος, καμπυλόρινος, φιλοστρατιώτης, ὀργίλος, 140 πρακταῖος.

Ἐν δὲ τῇ αὐτοῦ βασιλείᾳ 141 ἐχαρίσατο ἐλευθερίαν τοῖς χριστιανοῖς, εἰς τὸ μὴ κρύπτεσθαι αὐτούς, ἀλλὰ δημοσιεύειν. Συνέβη δὲ ἐν τῷ χρόνῳ τῆς αὐτοῦ βασιλείας, ἐν Ἡλιουπόλει τῆς Φοινίκης μαρτυρῆσαι τὸν ἅγιον Γελάσινον, 142 ἦν γὰρ μῖμος δεύτερος, καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸ παιγνίδιον, πανδήμου ἀγομένου· καὶ πλήθους θεωροῦντος, ἔβαλον αὐτὸν 143 εἰς βούττιν μεγάλην βαλανείου, γέμουσαν ὕδατος χλιαροῦ, καταγελῶντες τοῦ χριστιανικοῦ δόγματος καὶ τοῦ ἁγίου βαπτίσματος. Ὁ δὲ αὐτὸς Γελάσινος ὁ μῖμος βαπτισθείς, καὶ ἀνελθὼν ἐκ τοῦ βουττίου, καὶ φορέσας ἱμάτια λευκά, οὐκέτι ἠνέσχετο θεατρίσαι, λέγων ἐπὶ τοῦ δήμου, ὅτι χριστιανός εἰμι· εἶδον γὰρ δύναμιν Θεοῦ φοβερὰν, ἐν τῷ βαπτίζεσθαί με ἐν τῷ βουττίῳ, καὶ χριστιανὸς ἀποθνήσκω. Καὶ ἀκούσας ταῦτα ὁ δῆμος ὅλος, ὁ θεωρῶν ἐν τῷ θεάτρῳ τῆς πόλεως, ἐξεμάνη σφόδρα· καὶ ὁρμήσαντες ἐκ τῶν βάθρων εἰς τὴν θυμέλην, ἐκράτησαν αὐτόν, καὶ σύραντες αὐτὸν ἔξω τοῦ θεάτρου, ὡς φορεῖ τὰ λευκὰ ἱμάτια αὐτοῦ, 144 λιθοβολήσαντες ἐφόνευσαν αὐτόν. Καὶ οὕτως ἐτελειώθη ὁ δίκαιος. καὶ λαβόντες τὸ λείψανον αὐτοῦ, ἀπήγαγον αὐτὸ εἰς τὴν κώμην τὴν λεγομένην Μαριάμμην, ὅθεν ὑπῆρχεν, 145 ἔξω οὖσαν Δαμασκοῦ τῆς πόλεως ἀπὸ ἑνὸς ἡμίσεος μιλίου. Καὶ ἐκτίσθη αὐτῷ εὐκτήριος οἶκος.

Ὁ δὲ βασιλεὺς Λικιννιανὸς Μάξιμος, 146 χειρουργηθεὶς πλάτῃ, ὢν ἐνιαυτῶν μϛ'.

A tionibus donaſſet, cum tamen libidem Imperator primum renunciatus fuiſſet. Imperator itaque ſuper bis indignatus, milites armatos adverſus eos exire juſſit: populum itaque ſagittis in Circo petebant, millibus duobus excidio datis. Maximus autem Imperator, Romam veniens, ibidem imperavit annos VII. Erat hic pectore firmo, capillitio nigro, membris compoſitis, barba hirſuta, oculis pulchris, naſo adunco militum ſtudioſus, iracundus, negotiis tractandis idoneus.

Sub hoc Imperatore, Chriſtianis indultum eſt, uti non amplius latitantes, in publicum prodirent. Contigit autem Hujus ſub Imperio martyrium ſubire S. Gelaſinum, Heliopoli Phœnicum. B Erat hic mimus ſecundi ordinis; qui, ſpectante populo univerſo, Theatrum ingreſſus, in ſolum Balnei magnum, aquis tepentibus plenum, injectus eſt, nempe Chriſtianæ religionis, & ſancti Baptiſmatis in *Ludibrium*. Gelaſinus autem iſte Mimus, ubi baptizatus ex labro, veſtibus albis indutus, egrederetur; Mimum agere amplius detrectavit; populumque allocutus univerſum, *Ego*, inquit, *Chriſtianus ſum; vidi enim in Lavacro tremendam Dei Majeſtatem; & Chriſtianus moriar*. Hæc ubi audierat omnis qui in Theatro ſpectabat populus, furore ſummo commotus eſt: confeſtim itaque omnes ex gradibus in ſcenam irruentes, comprehenſum C Gelaſinum, & Theatro extractum, in albo quem ferebat amictu, lapidibus obrutum interfecerunt. Atque hic juſti viri exitus fuit. Reliquias vero ejus, qui genere ei conjuncti erant, in vicum unde ipſe oriundus erat, Mariammen dictum, milliarii dimidia parte a Damaſco urbe remotum, deportarunt. Huic etiam Oratoriam domum extruxerunt.

Imperator autem maximus Licinianus, a Chirurgorum ſectionibus interiit, annos natus XLVI.

Digitized by Google

JOANNIS ANTIOCHENI
COGNOMENTO MALALÆ
CHRONOGRAPHIÆ
Pars Altera
DE
IMPERATORIBUS CHRISTIANIS.

Digitized by Google

Digitized by Google

ΛΟΓΟΣ ΙΓ.

ΚΡΟΝΩΝ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ.

LIBER XIII.

De Temporibus

CONSTANTINI IMPERATOR.

ΜΕΤΑ δὲ τὴν βασιλείαν Μαξίμου Λικινίου, A ἐβασίλευσεν ὁ θειότατος, καὶ πιστότατος, ὁ υἱὸς Κωνσταντίου τοῦ Χλωροῦ, Κωνσταντῖνος ὁ μέγας, τῇ πρὸ ὀκτὼ καλανδῶν Αὐγούστων, [1] ἐπὶ τῆς ὑπατείας Σεβήρου, καὶ Μαξιμιανοῦ· καὶ ἔμεινε βασιλεύων ἔτη λβ. Ἦν δὲ μακρὸς, [2] πυρὸς, μεγαλόψυχος, ἥσυχος, θεοφιλής.

Ἐν δὲ τοῖς χρόνοις τῆς βασιλείας αὐτοῦ, πόλεμος ἐγένετο ἐν τῇ δύσει μέγας· καὶ ἐξῆλθε κατ' αὐτῶν ὁ θειότατος Κωνσταντῖνος, [3] καὶ ἡττηθεὶς, ἐφονεύετο ὑπὸ τῶν Βαρβάρων. Καὶ θλιβόμενος ἐν τῷ μέλλειν αὐτὸν καθεύδειν, ηὔχετο ῥυσθῆναι ἀπ' αὐτῶν· καὶ ἑλκυσθεὶς εἰς ὕπνον, εἶδε κατ' ὄναρ, ἐν τῷ οὐρανῷ, σταυρὸν, ἐν ᾧ ἐπεγέγραπτο· Ἐν τούτῳ νίκα. Καὶ ἀναγνοὺς B τὸ ἐπιγεγραμμένον ἐν τῷ σταυρῷ, διυπνίσθη· καὶ ἀναστὰς ἐποίησε σίγνον σταυροῦ, ὡς εἶδεν ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ προηγεῖτο αὐτοῦ. καὶ προτρεψάμενος τὸν ἴδιον στρατὸν, λέγων, ὅτι νικῶμεν· καὶ ὁρμήσας, καὶ συμβαλὼν τοῖς Βαρβάροις, ἐνίκησε τὸν πόλεμον κατὰ κράτος, ὥστε μηδένα τῶν Βαρβάρων σωθῆναι, ἀλλὰ πάντας ἀπολέσθαι. Καὶ ἐπανῆλθεν ἐν τῇ Ῥώμῃ μετὰ νίκης, καὶ χαρᾶς μεγάλης, ἔχων ἔμπροσθεν αὐτοῦ τὸ σίγνον τοῦ σταυροῦ. ἐξηγεῖτο δὲ πᾶσι τὴν τοῦ ὁράματος, καὶ τοῦ σίγνου τοῦ σταυροῦ δύναμιν, λέγων· ὅτι τοῦτο τὸ σημεῖόν ἐστι τοῦ Θεοῦ τῶν Γαλιλαίων, τῶν λεγομένων Χριστιανῶν. Καὶ εὐθέως τὰ ἱερὰ, καὶ πάντας τοὺς ναοὺς τῶν Ἑλλήνων κατέστρεψε, καὶ τὰς ἐκκλησίας τῶν Χριστιανῶν C ἀνέῳξε, πανταχοῦ σάκρας καταπέμψας, ὥστε τὰς ἐκκλησίας τῶν Χριστιανῶν ἀνοιχθῆναι. Καὶ νηστεύσας, καὶ κατηχηθεὶς, ἐβαπτίσθη ὑπὸ Σιλβέστρου ἐπισκόπου Ῥώμης, αὐτὸς, καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ Ἑλένα, καὶ πάντες οἱ συγγενεῖς αὐτοῦ, καὶ οἱ φίλοι αὐτοῦ, καὶ πλῆθος ἄλλων πολλῶν Ῥωμαίων. Καὶ ἐγένετο Χριστιανὸς ὁ αὐτὸς Κωνσταντῖνος βασιλεύς.

Καὶ ἐπεστράτευσε κατὰ Περσῶν, καὶ ἐνίκησε, καὶ ἐποίησε πάκτα εἰρήνης μετὰ [4] Σαραβάρου βασιλέως Περσῶν, τῶν Περσῶν αἰτησάντων εἰρήνην ἔχειν μετὰ Ῥωμαίων· ὁ δὲ αὐτὸς Κωνσταντῖνος βασιλεὺς καὶ τὴν Εὐφρατησίαν ἐποίησεν ἐπαρχίαν, ἀπὸ Συρίας, καὶ Ὀσροηνῆς μερίσας, καὶ δοὺς δίκαιον μητροπόλεως ἐν Ἱεραπόλει. D Καὶ ὑποστρέψας, ἦλθεν ἐν Ἀντιοχείᾳ τῇ μεγάλῃ, καὶ ἔκτισεν ἐκεῖ τὴν μεγάλην ἐκκλησίαν, μέγιστον κτίσμα, λύσας τὸ λεγόμενον Φιλίππου βασιλέως δημόσιον, λουτρὸν ὂν παλαιὸν ὂν, καὶ τῷ χρόνῳ φθα-

Malalæ Chronogr.

MAXIMUM Licinium excepit in Imperio Conſtantinus Magnus, Conſtantii Chlori F. Imperator Fideliſſimus, & pientiſſimus: qui regnare cœpit VIII. Kal. Auguſti, Severo, & Maximiano Coſſ. & regnavit annos XXXII. erat autem procerus, rufus, magnanimus, ingenii ſedati, & Deo charus.

Hujus ſub Imperio, bellum grave in Occidente exortum eſt; ad quod reprimendum diviniſſimus Conſtantinus cum exercitu profectus eſt: cæterum devictus Imperator, a Barbaris undique cingebatur. His itaque poſitus anguſtiis, ad ſomnum decubiturus, Deo precibus expetivit his malis liberari. Somno deinde correptus, per quietem vidit Crucem in Cœlo, cui inſcriptum erat: *In Hoc vince*. Perlecta autem Inſcriptione, e ſomno expergefactus eſt. Surgens itaque, & efficta Crucis, quam in Cœlo vidit, effigie; eam in pugnam præferri juſſit: ſimul etiam exercitui ſuo addens animos, victoriam eis pollicitus eſt. Tum vero egreſſus, prælioque cum Barbaris commiſſo, illos eo uſque profligavit, ut ad unum omnes perierint. Victos deinde Romam repetit cum Triumpho magno, Crucis ſignum prælatum habens: cujus quoque vim, ſimul & Viſionem ſuam omnibus aperuit; teſtatus, *Hoc ſignum eſſe Dei Galilæorum qui Chriſtiani vocantur*. Abſque mora igitur Gentilium Templa, atque fana funditus evertit: miſſiſque ubique per Imperium Literis ſuis Imperatoriis, Chriſtianorum Eccleſias aperiri juſſit. Tum vero, ubi jejunaſſet, & rudimentis Chriſtianæ Religionis imbutus fuiſſet, baptizatus eſt ipſe, cum matre Helena, a Silveſtro Epiſcopo Romano: baptizati etiam ſunt propinqui ejus omnes, & amici; Romanorumque inſuper aliorum multitudo ingens. Sic itaque Imperator Conſtantinus Chriſtianus factus eſt.

Poſthæc vero contra Perſas arma movens, bello ſuperior evaſit; datis etiam Perſis pacis conditionibus, flagitante hoc ab eo Savabara, Perſarum rege. Idem Conſtantinus Imperator, Euphrateſiam, a Syria, & Oſdroina ſejungens, Provinciam fecit; jure etiam Metropolitico Hierapoli conceſſo. In reditu vero Antiochiam veniens, Eccleſiam Magnam, opus plane magnificum, ibidem condidit, diſſoluto Philippi regis Balneo Publico: quod, per-

vetuſtum cum eſſet, & tempore collapſum, inutile prorſus fuit. Prope Eccleſiam quoque Hoſpitium extruxit; Rufini etiam Baſilicam condidit. Fuerat hæc olim Mercurii fanum; quod Rufinus, Prætoriorum ſacrorum Præfectus, demolitus fuerat; eodem in loco inchoata ante bellum Baſilica; quam poſtea, a bello redux, Imperatoris juſſu, Romam repetentis, Antiochiæ relictus, ad exitum perduxit. Conſtantinus autem Imperator ab Antiochia diſcedens, Syriæ Præfectum Chriſtianum primus conſtituit, Plutarchum nomine: cujus etiam cura, in Eccleſia, & Baſilica, extruendis, uſus eſt. Plutarchus vero iſte, inter condendum Hoſpitium, reperta ibidem Neptuni ſtatua ærea, Teleſmatice præparata, adverſus terræ motus, ne deinceps ab his urbs pateretur; eam extractam inde, refundit, ſtatuamque ex ea effictam, Conſtantino Imperatori erexit: quam & extra Prætorium ſuum excitavit, cum hac Inſcriptione, *Bono Conſtantino*. Quæ quidem ſtatua ibi uſque adhuc viſitur.

Idem Imperator Antiochiæ Magnæ primus Comitem Orientis, qui Præfecti Prætorio locum teneret, conſtituit Chriſtianum, nomine Felicianum: cui etiam, in Prætorium ei ut eſſet, Muſarum Fanum aſſignavit. Factum hoc, Illo, & Albino, Coſſ. Conceſſis etiam Antiochenſibus, divino Imperatoris ex Edicto, Dignitate ac Jure Comitatus Secundi, anno Æræ Antiochenæ CCCLXXXIII cum ante illud tempus Orientis Comes Antiochiæ Magnæ ſedem ſuam non habuerit; ſed moto aliquo bello, Delegatus ibi pro tempore ſedebat; quo finito, deſiit & ejus Delegatio. Conſtantinus autem Imperator, Antiochia diſcedens, Rufinum ibi Præfectum reliquit: qui, ſedulo operam ſuam impendens, Baſilicam abſolvit. Ob hanc itaque cauſam, *Rufini Baſilica* vocata eſt.

Idem Conſtantinus Imperator matrem ſuam, Dominam Helenam, Hieroſolymas miſit, ad exquirendam Crucem Venerabilem: quam una cum quinque clavis repertam, Helena inde reportavit. Ex eo tempore res Chriſtianorum melius ſe indies habuere.

Idem Imperator, tertiam quoque Palæſtinam, Provinciam fecit. Hujus etiam ſub Imperio Byzantium inſtaurata eſt, Galliano & Symmacho Coſſ. Cum enim Imperator, proceſſu ad longum tempus ſuſcepto, Byzantium Roma profectus eſſet; veterem urbis murum, Byzi opus, inſtauravit; muroque alio de novo extructo, & ad murum veterem adjecto, urbem ipſam, Conſtantinopolim, vocari juſſit. Hippodromum quoque inſtauravit, ſtatuiſque æreis, ornatuque omnimodo ſplendidiorem reddidit: extructa etiam ibi, ad formam ejus quæ Romæ eſt, ſella Imperatoria, unde Ludos Imperator ſpectaret. Palatium quoque magnum, & ſpecioſum, quale Romæ habetur, prope Hippodromum, Cochleum dictum, extruxit: Forum etiam amplum, & ſpectabile, cujus in medio Columnam poſuit, Porphyreticam totam, penituſque mirandam: cui etiam ſtatuam ſibi impoſuit, capite ſeptem radiis coronato: quod ſimula-

A ρὸν, καὶ μὰ λίθον. Ἔκτισε δὲ καὶ ξενῶνα πλησίον· ὁμοίως δὲ ἔκτισε καὶ τὴν λεγομένην Ῥουφίνου βασιλικήν· ἦν γὰρ τοῦτο ἱερὸν τοῦ Ἑρμοῦ, καὶ ἔλυσεν αὐτὸ Ῥουφῖνος, ὁ ἔπαρχος τῶν ἱερῶν πραιτωρίων. Ἀπελθόντος δὲ μετὰ τοῦ βασιλέως ἐν τῷ πολέμῳ, ἐκελεύσθη ὑπ᾽ αὐτοῦ περιμεῖναι ἐν Ἀντιοχείᾳ τῇ μεγάλῃ· καὶ ἐπλήρωσε τὴν αὐτὴν βασιλικήν, ἐπανερχομένου τοῦ αὐτοῦ βασιλέως ἐπὶ Ῥώμην. ἐν τῷ δὲ μέλλειν ἐξέρχεσθαι τὸν βασιλέα Κωνσταντῖνον ἀπὸ τῆς Ἀντιοχείας, ἐποίησε πρῶτον αὐτὸς ἄρχοντα Ἀντιοχείας τῆς Συρίας Πλούταρχον ὀνόματι, χριστιανόν· ὅστις καὶ εἰς τὸ κτίσμα τῆς ἐκκλησίας, καὶ τῆς βασιλικῆς, ἐκελεύσθη ἐργοδιώκτης. ὁ δὲ αὐτὸς Πλούταρχος, ἐν τῷ κτίζειν τὸν ξενῶνα, εὑρακὼς τὸ χαλ-
B κούργημα τοῦ Ποσειδῶνος, τὸ [5] ἐσαῶς τετελεσμένον, ἀεὶ τὸ μὴ πάσχειν σεισμὸν τὴν πόλιν, ἐπάρας τοῦτο, ἐχώνευσε, καὶ ἐποίησεν αὐτὸ στήλην τῷ αὐτῷ Κωνσταντίνῳ τῷ βασιλεῖ· στήσας αὐτὴν ἔξω τοῦ πραιτωρίου αὐτοῦ, γράψας ὑποκάτω αὐτῆς. Βόνῳ Κωνσταντίνῳ. Ἥτις στήλη χαλκῆ ἵσταται ἕως τῆς νῦν.

Προηγάγετο δὲ ὁ αὐτὸς βασιλεὺς ἐν τῇ αὐτῇ μεγάλῃ πόλει τῶν Ἀντιοχέων, πρώτως κόμητα ἀνατολῆς, ἐπὶ τῆς ὑπατείας Ἴλλου, καὶ Ἀλβίνου, ποιήσας αὐτῷ πραιτώριον, τὸ ἱερὸν τῶν Μουσῶν, πληροῦντα τὸν τόπον ἐν τῇ ἀνατολῇ τοῦ ἐπάρχου τῶν πραιτωρίων, ὀνόματι Φιλικιανόν, χριστιανόν· χαρισάμενος τῇ αὐτῇ πόλει τῶν Ἀντιοχέων, διὰ θείου αὐτοῦ τύπου, δικαιώματα ἀξίας
C δευτέρου κομητάτου, [6] τῷ τπγ´ ἔτους χρηματίζοντα τῆς μεγάλης τῶν Ἀντιοχέων πόλεως. Οὐκ ἦν γὰρ πρώην ἐν τῇ αὐτῇ μεγάλῃ Ἀντιοχείᾳ, κόμης ἀνατολῆς ἐγκάθετος· ἀλλὰ κατὰ πόλεμον κινούμενον, [8] ὁ δηλεγάτωρ ἐκάθητο ἐν Ἀντιοχείᾳ τῆς Συρίας· καὶ ὅτε ἐπαύσατο ὁ πόλεμος, ἐχωρίζετο ὁ δηλεγάτωρ. ὁ δὲ βασιλεὺς Κωνσταντῖνος ἐξῆλθεν ἀπὸ Ἀντιοχείας, ἐάσας Ῥουφῖνον τὸν ἔπαρχον· ὅστις Ῥουφῖνος σπουδάσας, ἀνεπλήρωσε τὴν βασιλικήν· καὶ διὰ τοῦτο ἐκλήθη ἡ Ῥουφίνου.

Ὁ δὲ βασιλεὺς Κωνσταντῖνος ἔπεμψε τὴν ἑαυτοῦ μητέρα, τὴν [9] κυρὰν Ἑλένην, εἰς Ἱεροσόλυμα, εἰς ἀναζήτησιν τοῦ τιμίου σταυροῦ· ἥτις καὶ εὑροῦσα, ἀνήγαγε τὸν αὐτὸν τίμιον σταυρόν, μετὰ τῶν πέντε ἥλων· καὶ ηὐξήθη
D ἐξ ἐκείνου τὰ τῶν χριστιανῶν πάντα.

Ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς καὶ τρίτην Παλαιστίνην ἐποίησεν ἐπαρχίαν. καὶ ἐπὶ τῆς αὐτοῦ βασιλείας [10] ἀνεκαινίσθη τὸ ποτὲ Βυζάντιον, ἐπὶ τῆς ὑπατείας Γαλλικανοῦ καὶ Συμμάχου, τοῦ αὐτοῦ δὲ βασιλέως Κωνσταντίνου [11] ποιήσαντος πρόκενσον ἐπὶ πολὺν χρόνον, ἀπὸ Ῥώμης ἐλθόντος ἐν τῷ Βυζαντίῳ. ὅστις καὶ τὸ παλαιὸν τεῖχος τῆς αὐτῆς πόλεως ἀνενέωσε τοῦ Βύζου, καὶ προσθεὶς ἄλλο διάστημα πολὺ τῷ τείχει, καὶ συνάψας τῷ παλαιῷ τείχει τῆς αὐτῆς πόλεως, ἐκέλευσεν αὐτὴν Κωνσταντινούπολιν λέγεσθαι. ἀναπληρώσας δὲ τὸ Ἱππικὸν καὶ κοσμήσας αὐτὸ χαλκουργήμασι, καὶ πάσῃ ἀρετῇ, κτίσας ἐν αὐτῷ καὶ κάθισμα θεωρίου βασιλικοῦ, καθ᾽ ὁ-
E μοιότητα τοῦ ἐν Ῥώμῃ ὄντος. ἔκτισε δὲ καὶ παλάτιον μέγα καὶ διαπρεπές, καθ᾽ ὁμοιότητα ὡσαύτως τῆς Ῥώμης, πλησίον τοῦ Ἱππικοῦ, τὸ λεγόμενον Κοχλίαν· [12] κτίσας καὶ φόρον μέγα καὶ διαπρεπῆ πάνυ, καὶ στήσας ἐν τῷ μέσῳ κίονα ὁλοπόρφυρον ἄξιον θαύματος, καὶ ἐπάνω τοῦ αὐτοῦ κίονος ἑαυτοῦ ἔστησεν ἀνδριάντα, ἔχοντα ἐν τῇ κεφαλῇ αὐτοῦ ἀκτῖνας ἑπτά· ὅπερ χαλκούργημα ἤγαγεν, [13] ὡς τὸ Ἴλιον ἱστάμενον, πόλιν τῆς Φρυ-

γίας. Ὁ δὲ αὐτὸς Κωνσταντῖνος ἀφελόμενος ἀπὸ Ῥώμης κρύφα τὸ λεγόμενον Παλλάδιον ξόανον, ἔθηκεν αὐτὸ εἰς τὸν ὑπ' αὐτοῦ κτισθέντα φόρον, ὑποκάτω τοῦ κίονος τῆς στήλης αὐτοῦ· ὥς τινες λέγουσι τῶν Βυζαντίων, ὅτι ἐκεῖ κεῖται. Τὴν δὲ τύχην τῆς πόλεως, τῆς ὑπ' αὐτοῦ ἀνανεωθείσης, καὶ εἰς ὄνομα αὐτοῦ κτισθείσης, ποιήσας τῷ Θεῷ θυσίαν ἀναίμακτον, ἐκάλεσεν, Ἀνθοῦσαν. Ἥτις πόλις ἐκτίσθη ἐξ ἀρχῆς ὑπὸ Φιδαλίας· καὶ ἐκάλεσε τότε τὴν Τύχην αὐτῆς, Κεροέαν. Τὴν δὲ αὐτὴν Φιδαλίαν ἠγάγετο Βύζας, ὁ τῆς Θρᾴκης βασιλεὺς, μετὰ τὴν τελευτὴν Βαρβυσίου, τοῦ πατρὸς αὐτῆς, τοῦ τοπάρχου, καὶ φύλακος τοῦ αὐτοῦ ἐμπορίου. [14] ὅστις Βάρβυσος μέλλων τελευτᾷν, ἐκέλευσε τὴν Φιδαλίαν ποιῆσαι τεῖχος τῷ τόπῳ, ἕως θαλάσσης. ὁ δὲ Βύζας B εἰς τὸ ἑαυτοῦ ὄνομα καλέσας τὸν χῶρον, ἐβασίλευσεν ἐν τῇ αὐτῇ πόλει.

Ἔκτισε δὲ δύο ἐμβόλους, ἀπὸ τῆς εἰσόδου τοῦ παλατίου, ἕως τοῦ αὐτοῦ φόρου, εὐπρεπεῖς, καὶ κεκοσμημένους ἀνδριάσι, καὶ μαρμάροις κιονοφόροις, καλέσας τὸν τόπον τῶν ἐμβόλων, Ῥηγίον· [15] κτίσας ἐγγὺς καὶ βασιλικὴν, καὶ ἔξω μεγάλους κίονας, καὶ ἀνδριάντας, ἥνπερ ἐκάλεσε, Σενάτον. κατέναντι στήσας τῇ ἰδίᾳ μητρὶ, Ἑλένῃ, στήλην Αὐγούστας, ἐν πορφυρῷ μικρῷ κίονι· [16] καλέσας τὸν τόπον, Αὐγουστεῖον. Ὁμοίως δὲ ἀνεπλήρωσε καὶ τὸ λεγόμενον Ζεύξιππον, δημόσιον λουτρὸν, κοσμήσας κίοσι, καὶ μαρμάροις ποικίλοις, καὶ χαλκουργήμασιν· εὗρε γὰρ αὐτὸ ἀπλήρωτον, ἀρχθὲν C μὲν κτίζεσθαι ὑπὸ Σεβήρου βασιλέως τὸ αὐτὸ δημόσιον. Ἔκτισε δὲ καὶ τὸ Ἱππικὸν, καὶ ἄλλα πολλά· καὶ ὅτε πάντα ἐπλήρωσεν, ἐπετέλεσεν Ἱππικὸν, ἐν πρώτοις θεωρήσας ἐκεῖ, καὶ φορέσας τότε ἐν πρώτοις, ἐν τῇ ἰδίᾳ αὐτοῦ κορυφῇ, διάδημα διὰ μαργαριτῶν, καὶ λίθων τιμίων· βουλόμενος πληρῶσαι τὴν προφητικὴν φωνὴν, τὴν λέγουσαν. Ἔθηκας ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ στέφανον ἐκ λίθου τιμίου· οὐδεὶς γὰρ τῶν πρὸ αὐτοῦ βασιλευσάντων, τοιοῦτόν τι ποτὲ ἐφόρεσε. καὶ ἐπετέλεσεν ἑορτὴν μεγάλην, Μηνὶ Μαΐῳ, τῷ καὶ Ἀρτεμισίῳ, ια', ἔτους κατὰ Ἀντιόχειαν τὴν μεγάλην χρηματίζοντος τοη'. κελεύσας, διὰ θείου αὐτοῦ τύπου, τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἐπιτελεῖσθαι τὴν ἑορτὴν τῶν Γενεθλίων τῆς πόλεως αὐτοῦ· καὶ ἀνοί- D γειν τῇ αὐτῇ ια'. τοῦ Μαΐου μηνὸς τὸ δημόσιον λουτρὸν, τὸ Ζεύξιππον, πλησίον ὂν τοῦ Ἱππικοῦ, καὶ τῆς Ῥηγίας, καὶ τοῦ παλατίου· ποιήσας ἑαυτῷ ἄλλην στήλην ξοάνου κεχρυσωμένην, βαστάζουσαν τῇ δεξιᾷ αὐτοῦ χειρὶ τὴν τύχην τῆς αὐτῆς πόλεως, καὶ αὐτὴν κεχρυσωμένην ἐκάλεσεν, Ἀνθοῦσαν. Κελεύσας κατὰ τὴν αὐτὴν ἡμέραν τοῦ Γενεθλιακοῦ Ἱππικοῦ, εἰσιέναι τὴν αὐτὴν τοῦ ξοάνου στήλην, [17] διεγγυωμένην ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν, μετὰ χλαμύδων, [18] καὶ καμπαγίων, πάντων κατεχόντων κηρούς· καὶ περιέρχεσθαι τὸ χῆμα τὸ ἄνω καμπτοῦ, καὶ ἔρχεσθαι εἰς τὸ [19] σκάμμα, κατέναντι τοῦ βασιλικοῦ καθίσματος, καὶ [20] ἐγείρεσθαι τὸν κατὰ καιρὸν βασιλέα, καὶ προσκυνεῖν, ὡς θεωρεῖ τὴν αὐτὴν στήλην Κων- E σταντίνου, καὶ τῆς Τύχης τῆς πόλεως. καὶ πεφύλακται τοῦτο τὸ ἔθος, ἕως τοῦ νῦν.

Ὁ δὲ θειότατος Κωνσταντῖνος, [21] ἐν τῇ συμπληρώσει τῆς αὐτοῦ ὑπατείας, ἔῤῥιψεν ἐν Κωνσταντινουπόλει χάρισμα τοῖς Βυζαντίοις, καλαμῶν συντομίᾳ ἄρτων ἡμερησίων [22] διωνεκζόντων· οὕς τινας ἄρτους ἐκάλεσε Παλατίνους, διὰ τὸ ἐν τῷ παλατίῳ ῥογεύεσθαι τοὺς

A chrum æreum, Imperator ex Ilio, ubi olim ſteterat, urbe Phrygiæ, advexit. Idem etiam Conſtantinus, ablatum clanculum Roma Palladium, quod vocant, in foro a ſe condito, infra columnam ſtatuæ ſuæ collocavit: ſicut Byzantini nonnulli aſſerunt, ipſum ibidem recondi affirmantes. Urbis vero a ſe inſtauratæ, & a nomine ſuo vocatæ, Fortunam, *Antuſam*, appellari voluit; ſacrificium incruentum Deo peragens. Urbis hujus prima fundamina poſuit Phidalia; quæ urbis Fortunæ tunc temporis, Ceroea nomen impoſuit. Phidaliam hanc Byzas, Thraciæ rex, in uxorem duxit, poſt mortem Barbyſii, patris ejus; qui loci illius Dominus fuit, & Emporii cu- B ſtos. Hic vero moriturus, Phidaliæ in mandatis reliquit, uti muro ad mare perducto locum illum circumdaret. Byzas itaque, loco illo in nomen ſuum vocato, ſedem illic regni poſuit.

Porro (Conſtantinus) ab introitu Palatii, ad Forum uſque, Porticus duas extruxit ſpecioſas, variis ſtatuis, columniſque marmoreis ornatas: Locum vero hunc, *Regiam*, vocavit: cui vicinam etiam Baſilicam condidit; ſtatuis, & columnis ingentibus exterius ornatam: quam &, *Senatum*, vocavit. Huic ex adverſo matris Helenæ, Auguſtæ, ſtatuam, columnellæ Porphyreticæ impoſitam, collocavit: locum vero hunc, *Auguſteum*, nominavit. Similiter quo- C que Balneum Publicum, *Zeuxippum* dictum, a Severo Imperatore inchoatum, ipſe ad exitum perduxit; variiſque illud columnis, ſtatuiſque marmoreis, æreiſque exornavit. Hippodromum quoque extruxit, atque alia plurima. Omnibus vero hiſce abſolutis, certamina Equeſtria indixit; quos ipſe in Circo ſuo primus ſpectavit. Tum primum quoque Coronam, Margaritis, & lapillis pretioſis inſignitam, Imperator capite geſtavit: animo ſcilicet explendi dictum illud Propheticum: *Impoſuiſti capiti ejus coronam ex lapide pretioſo*: Imperatorum enim præcedentium nemo talem geſtavit. Artemiſii vero, ſive Maii XI. anno Æræ Antiochenæ CCCLXXVIII. D Feſtivitatem celeberrimam agitari juſſit: Divino etiam Edicto ſuo ſanxivit, uti eodem die Natalea Urbis celebrarentur. Zeuxippum quoque, Balneum Publicum, quod propter Circum, Regiam, & Palatium ſitum eſt, eodem Maii XI. aperiri juſſit. Fecit autem ſibi Imperator ſtatuam quoque aliam inauratam, urbis Fortunam, quam *Anthuſam* vocavit, & ipſam quoque inauratam, manu dextra geſtantem. Statuam hanc, eodem die Genethliacorum Circenſium, introduci juſſit a militibus Chlamydes & campagos indutis, & cereos portantibus omnibus. Juſſit vero, uti milites iſti, Pompam introducentes, ſuperiorem Hippodromi flexum circumeant; cumque ad ſedile Imperatoriæ ſedi oppoſitum per- E ventum erit, aſſurgens qui pro tempore Imperator fuerit, viſas fortunæ urbis, & Conſtantini ſtatuas veneretur: quimos ad hunc uſque diem obſervatur.

Diviniſſimus etiam Conſtantinus, in ipſo Conſulatus ſui exitu, congiarium Byzantinis Conſtantinopoli largitus eſt; ſparſis in populum calamorum teſſeris panis Quotidiani perpetui: ſingulis etiam, præter panem, carnibus, vino,

& veſti aſſignatis. Panes vero hos *Palatinos*, vocavit; quod ex Palatio darentur; ſepoſitis ea proprio in hoc reditibus. Panes etiam hi *Politici*, dicti ſunt.

Idem vero Conſtantinus Imperii ſedem Conſtantinopoli poſuit; eamque, cum antea Europæ ſub ditione eſſet, & Heracleæ Metropoli ſubjecta, ſui juris fecit: conceſſu ei a Deo, jure imperandi: conſtitutis etiam Urbi, & Prætorio Præfectis, aliiſque primariis Magiſtratibus, eiſque Chriſtianis omnibus. Itaque ex eo tempore urbs illa feliciter imperitavit.

Idem Conſtantinus Imperator Phrygiam Salutarem Provinciam fecit. Ejuſdem ſub imperio Synodus cccxviii. Epiſcoporum celebrata eſt, contra Arium, de rebus ad Chriſtianam fidem pertinentibus: cui interfuit etiam ſanctiſſimus Epiſcopus Euſebius Pamphili, Chronographus.

Conſtantino imperante, divinam iram paſſa eſt Maximianopolis, Oſdroenæ urbs, vice ſecunda, poſt ipſam a Perſis captam. Imperator itaque Conſtantinus urbem de integro inſtauravit; mœnia quoque collapſa excitavit, & ſuperſtitibus incolis plurima largitus eſt; vocata deinceps urbe, a nomine ſuo, Conſtantina. Vicum etiam quendam in Bithynia, nomine Sugam, denovo extructum, civitatis jure donavit, & a matris ſuæ nomine Helenopolim appellavit: cujus etiam a nomine, Provinciam quoque ipſam, Helenopontum vocavit.

Eodem etiam tempore Conſtantinus Imperator, fana illa tria, quæ in eo loco, qui Acropolis olim dicebatur, poſita erant, ſolis nempe, Dianæ, Lunæ, & Veneris, reditibus cauta deinceps manere juſſit.

Non longo autem poſt tempore Imperator Conſtantinus, in Nicomediam Bithyniæ itinere facto, in morbum incidit; a quo cum per ſex dies decubuiſſet, in ejuſdem civitatis ſuburbio quodam, Achyrone dicto, non procul ab urbe, diem ſuum obiit, antequam opus illud magnificum, & inter orbis Miracula cenſendum, Eccleſiæ nempe Antiochenæ Magnæ fabricam ad exitum perduxiſſet. Mortuus autem eſt, annos natus LX. cum menſibus tribus: uti hæc memoriæ prodidit ſapientiſſimus Neſtorianus, Chronographus; qui prædictorum quoque Imperatorum res geſtas Chronico deſcripſit.

A αὐτοὺς ἄρτους, ἑκάστῳ ἄρτῳ [23] ἀφορίσας σιτοκρίαν, καὶ βισία· ἀφορίσας πρόσοδον ὑπὲρ αὐτῶν, ἐκ τῶν ἰδίων, καὶ καλέσας αὐτοὺς, Πολιτικούς.

Ο δὲ αὐτὸς Κωνσταντῖνος ἔμεινε βασιλεύων ἐν Κωνσταντινουπόλει, ἀφελόμενος αὐτὴν ἀπὸ τῆς Εὐρώπης ἐπαρχίας, ἀπὸ Ἡρακλείας τῆς μητροπόλεως αὐτῆς, δοὺς αὐτῇ ἀπὸ Θεοῦ δίκαιον βασιλείας· προβαλόμενος ἐν αὐτῇ ἔπαρχον πραιτωρίων, καὶ ἔπαρχον πόλεως, καὶ τοὺς λοιποὺς μεγάλους ἄρχοντας, χριστιανοὺς πάντας ποιήσας· καὶ ἔμεινεν ἐξ ἐκείνου εὐτυχῶς βασιλεύουσα.

Ο δὲ αὐτὸς Κωνσταντῖνος βασιλεὺς καὶ τὴν Φρυγίαν Σαλουταρίαν ἐποίησεν ἐπαρχίαν. Ἐπὶ δὲ τῆς αὐτοῦ βασιλείας ἡ σύνοδος ἐγένετο τῶν τιή ἐπισκόπων, κατὰ Ἀρείου, περὶ τῆς πίστεως τῶν χριστιανῶν. Ἐν αὐτῇ δὲ τῇ συνόδῳ ὑπῆρχε καὶ ὁ ἁγιώτατος ἐπίσκοπος Εὐσέβιος ὁ Παμφίλου, ὁ χρονογράφος.

Ἔπαθε δὲ, ἐπὶ τῆς βασιλείας τοῦ αὐτοῦ Κωνσταντίνου, ὑπὸ θεομηνίας, Μαξιμιανούπολις τῆς Ὀσδροηνῆς, τὸ δεύτερον αὐτῆς πάθος, τὸ μετὰ τὸ ληφθῆναι ὑπὸ τῶν Περσῶν, Καὶ ἀνήγειρεν αὐτὴν ὁ αὐτὸς βασιλεὺς Κωνσταντῖνος, καὶ τὰ τείχη αὐτῆς· ἦσαν γὰρ πεσόντα· καὶ τοῖς περισωθεῖσι πολλὰ ἐχαρίσατο· καὶ μετεκάλεσεν αὐτὴν, εἰς τὸ ἴδιον ὄνομα, Κωνσταντίναν. Ἔκτισε δὲ καὶ εἰς τὴν Βιθυνίαν, τὴν πρώην οὖσαν [24] κώμην, λεγομένην Σαγάν· δοὺς αὐτῇ καὶ δίκαιον πόλεως, καὶ καλέσας αὐτὴν εἰς ὄνομα τῆς ἰδίας αὐτοῦ μητρὸς, Ἑλενούπολιν. Καὶ εἰς ὄνομα δὲ τῆς αὐτοῦ μητρὸς, ἐκάλεσε καὶ ἐπαρχίαν, Ἑλενόποντον.

Καὶ ἐν αὐτῷ τῷ χρόνῳ ὁ αὐτὸς βασιλεὺς Κωνσταντῖνος τοὺς ὄντας ἐν Κωνσταντινουπόλει τρεῖς ναοὺς, ἐν τῇ πρώην λεγομένῃ ἀκροπόλει, τοῦ Ἡλίου, καὶ τῆς Ἀρτέμιδος, σελήνης, καὶ τῆς Ἀφροδίτης, ἐκέλευσεν ἀχρηματίστους τοῦ λοιποῦ διαμεῖναι.

Μετὰ δὲ ὀλίγον καιρὸν ἐτελεύτησεν ὁ αὐτὸς βασιλεὺς Κωνσταντῖνος, ἐν Νικομηδείᾳ τῆς Βιθυνίας, ὡς ἐστὶν ἐν προαστείῳ, ἐν προαστείῳ τινὶ, [25] λεγομένῳ Ἀχυρῶνι, πρὸ ὀλίγου διαστήματος τῆς πόλεως, ἀρρωστήσας ἡμέρας ἑξ, πρὸ τοῦ πληρωθῆναι τὸ κτίσμα ἐν Ἀντιοχείᾳ τῇ μεγάλῃ τῆς Συρίας, τὸ τῆς μεγάλης ἐκκλησίας τὸ μέγιστον, καὶ ἓν ὂν τῶν θεαμάτων. Τελευτᾷ δὲ, [26] ὢν ἐνιαυτῶν ξ, καὶ μηνῶν γ'. ὡς ταῦτα συνεγράψατο· καὶ τοὺς χρόνους πάντας τῶν προγεγραμμένων βασιλέων, ὁ σοφώτατος Νεστοριανὸς, ὁ χρονογράφος.

CONSTANTINUS JUNIOR,

ROM. IMPERATOR.

POſt mortuam vero Conſtantinum, Romæ regnum tenuit Conſtantinus filius; quem pater, dum adhuc ipſe in vivis eſſet, regem ibi conſtituerat; Urſo, & Polybio, Coſſ.

Hic autem Conſtantinus Junior, per annos xvi. Romæ regnavit, Patris vero poſt obitum, dum in Proceſſum exiret, a fratris ſui militibus Mothone occiſus eſt, annum agens xx.

E Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Κωνσταντίνου τοῦ μεγάλου, [27] εὑρέθη βασιλεὺς ὢν ἐν Ῥώμῃ, Κωνσταντῖνος, ὁ υἱὸς αὐτοῦ· ὃν τινα ἐν τῇ ζωῇ αὐτοῦ ἐποίησε βασιλέα Ῥώμης, [28] ἐπὶ τῆς ὑπατείας Οὔρσου, καὶ Πολυβίου.

Ο δὲ αὐτὸς Κωνσταντῖνος βασιλεὺς ὁ μικρὸς [29] ἐβασίλευσεν ἐν τῇ Ῥώμῃ ἔτη ιβ. ὅστις μετὰ τελευτὴν τοῦ πατρὸς, ἐξελθὼν εἰς πρόκενσον, καὶ [30] ἐσφάγη ἐν Μοθώνῃ, ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, ὢν ἐνιαυτῶν κ'.

C O N S T A N S

R O M. I M P E R A T O R.

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Κωνσταντίνου τοῦ μικροῦ, ἐβασίλευσεν ἐν τῇ Ῥώμῃ Κώνσταςσ, ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ, [31] ἔτη ις΄. ὅστις ἀῤῥωστήσας ἀπὸ δυσεντερίας, ἐτελεύτα, ὢν ἐνιαυτῶν κζ΄. A

Conſtantinum Juniorem excepit in regno Romano Conſtans, frater ejus: qui eum annos ibi XVI. regnaverat, ex Dyſenteria interiit, annos natus XXVII.

C O N S T A N T I U S

IMP. CONSTANTINOPOLITANUS.

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Κωνσταντίνου τοῦ μεγάλου, ἐβασίλευσε Κωνσταντινουπόλεως Κωνστάντιος, ὁ υἱὸς αὐτοῦ ὁ μικρότερος, [32] ἔτη λ΄. ἦν δὲ μεγαλόψυχος, [33] ἐξακιονίτης, ὅ ἐστιν, Ἀρειανός. ἐπὶ τῆς αὐτοῦ βασιλείας ἐκίνησαν οἱ Πέρσαι, ὄντος [34] Ἀββουραρσάκιος ὁ βασιλεύς· καὶ ἐπεστράτευσε κατ᾽ αὐτῶν, ποιήσας Καίσαρα Ιουλιανὸν, συγγενῆ αὐτοῦ. B

Καὶ γενόμενος ἐν Ἀντιοχείᾳ τῇ μεγάλῃ, ἐπλήρωσε τὴν μεγάλην ἐκκλησίαν, ἐπιγράψας ταῦτα.

> Χριστῷ [35] Κωνστάντιος ἐπήρατον οἶκον ἔτευξεν.
> Οὐρανίαις ἁψῖσι πανείκελα, [36] παμφανόωντα.
> Κωνσταντίου ἄνακτος [37] ὑποδρήσσοντος ἐφετμαῖς.
> Γοργόνιος δὲ κόμης [38] θαλάμου πόλον ἔργον ὕφανε.

C

Καὶ κατελθὼν ἐπὶ τὰ Περσικὰ, ἐποίησε πάκτα εἰρήνας μετὰ Περσῶν ἐπὶ φανερὸν χρόνον, πολλῶν πεσόντων ἐξ ἀμφοτέρων ἐν τῇ συμβολῇ. Καὶ ὑποστρέψας, ἐποίησε τὰ ἐγκαίνια τῆς αὐτῆς μεγάλης ἐκκλησίας ἐν Ἀντιοχείᾳ. Καὶ ἐξελθὼν ὁ αὐτὸς Κωνστάντιος ἀπὸ Ἀντιοχείας, ἀνιὼν ἐπὶ Κωνσταντινούπολιν, ἔφθασε τὴν Κιλικίαν· καὶ ἔκτισεν ἐκεῖ τὴν γέφυραν [39] τοῦ Πυράμου ποταμοῦ, ἔργον μέγιστον. Καὶ [40] εἰσελθὼν ἐν Μαμψουεστίᾳ, πόλει τῆς Κιλικίας, ἀῤῥωστήσας τελευτᾷ ἐκεῖ, [41] ὢν ἐνιαυτῶν μ΄.

Conſtantino autem Magno ſuccedebat, in Imperio Conſtantinopolitano, Conſtantius, filiorum natu minimus; qui imperavit annos XXX. Erat autem hic vir magni animi, atque *Exacionita*, id eſt, Arrianus. Hujus ſub imperio motus ciebant Perſæ, ab Abburarſacio rege eorum ducti. Imperator itaque, Juliano cognato ſuo Cæſare creato, in eos arma movit.

Magnam autem Antiochiam veniens, Eccleſiam ibi magnam abſolvit: cui iſta inſcripſit.

> *Extruxit ſacras Chriſto Conſtantius ædes,*
> *Cœlo conſimiles, ſummo ſplendore nitentes:*
> *Sic Conſtantini regis pia juſſa ſequutus.*
> *Gorgonio Comiti ſtructuræ cura relicta eſt.*

In Perſidem deinde profectus eſt; prælioque cum eis inito, multiſque utrinque cæſis, induciæ ad tempus ſatis longum factæ ſunt. Imperator itaque Antiochiam reverſus, Magnæ Eccleſiæ dedicationem celebravit. Hinc vero Conſtantinopolim profecturus, per Ciliciam iter ducit: ubi Pyrami fluvii pontem, opus magnificum, extruxit. Ab inde vero Mopſueſtiam, Ciliciæ urbem veniens, ex morbo ibi interiit, annum agens quadrageſimum.

J U L I A N U S

I M P E R A T O R.

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Κωνσταντίου, ἐβασίλευσεν [42] Ιουλιανὸς, ὁ παραβάτης, ὁ πρώην γενόμενος Καῖσαρ, ὁ συγγενὴς τοῦ αὐτοῦ Κωνσταντίου, ἐπὶ ὑπατείας [43] Μαρμεντίου, καὶ Νεβίττα· [44] ὅστις ἐβασίλευσεν ἔτη β΄. ἦν δὲ ἐλλόγιμος· ὅστις ἐκλήθη παραβάτης, διότι ἀρνησάμενος τὸ δόγμα τῶν αὐτοῦ προγόνων τὸ τῶν χριστιανῶν, γέγονεν Ἕλλην. ἦν δὲ φίλος, καὶ ὁμόχρονος Λιβανίου, τοῦ περιβοήτου σοφιστοῦ Ἀντιοχείας. D

Ἐπὶ δὲ τῆς αὐτοῦ βασιλείας, ἐμαρτύρησεν ὁ ἅγιος Δομέτιος. Ἐπεστράτευσε γὰρ κατὰ Περσῶν δυνατὴν στρατείαν, καὶ κατελθὼν κατέλαβεν Ἀντιόχειαν· καὶ ἀνελθὼν ἐν τῷ ὄρει τῷ λεγομένῳ Κασίῳ, ἐποίησεν ἐκεῖ θυσίαν ἑκατόμβην τῷ Διὶ Κασίῳ· καὶ κατελθὼν ἐκεῖθεν, καὶ ἐλθὼν εἰς Δάφνην, ἐποίησε κἀκεῖ θυσίαν τῷ Ἀπόλλωνι. καὶ παρακοιμηθεὶς, εἶδεν ἐν ὁράματι

Conſtantium in imperio excepit Julianus, Apoſtata, Conſanguineus ejus; quem ipſe Cæſarem antea creaverat; Marmentio, & Nevita, Coſs. & imperavit annos II. Erat hic eloquentia celebris: Apoſtata autem dictus eſt, quod Majorum ſuorum fide Chriſtiana renunciata, in Paganiſmum tranſiſſet. Amicum autem & coævum habuit Libanium, celeberrimum Sophiſtam Antiochenſem.

Hujus ſub imperio S. Domitius martyrium paſſus eſt. Julianus enim, copiis ingentibus collectis, in Perſas arma movit. Itinere vero per Antiochiam facto ad Montem Caſium profectus eſt, ubi Jovi Caſio Hecatomben fecit: inde in Daphnem deſcendens, Apollini quoque ſacra peregit: ubi cum ad ſomnum recumberet, per quietem vidit

Digitized by Google

puerulum quendam flavum, qui dicebat ei: *In Aſia moriturus es*. Ex Daphne autem Antiochiam adventanti, procedebant ei obviam Primores ejus, & Conſiliarii, cum populo. Populus autem Antiochenus, qui Chriſtianiſmi zelo fervebat, Imperatorem contumelioſis dicteriis excepit; e Perſico etiam bello eum non reverſurum ominatus. Inter hos duo etiam erant ex familiaribus ejus, Chriſtianiſmi Candidati; quorum nomina, Juventinus, & Maximianus; qui ex Comitatu Imperatorio diſcedentes, immiſcuerunt ſeſe convicianti populo; multoque magis eos ad opprobria concitarunt. Hos videns Imperator Julianus, abſque mora comprehenſos capite multavit Antiochiæ: ubi etiam reliquiæ eorum in Martyrio, quod *Cœmeterium* vocant, recondebantur: Hos vero Antiochenſes, *Gentiles*, appellant. Julianus autem Antiochenis infenſus, interminatus eſt illis, dicens ſe redeuntem pœnas ab illis exacturum, eo quod adverſa ſibi ominati eſſent. Quin & Orationem contra Antiochenſes condidit; in qua rebellionis eos reos peragit: quam quidem Orationem extra Palatium Antiochenum, ad Elephantorum Tetrapylum, quod prope Regiam eſt, palam appendi juſſit.

Tum vero contra Perſas arma movens, per Cyrrheſticam ducit iter. Cyrrhum autem, regionis illius urbem, præteriens, turbam conſpexit ad S. Domitii Cellam aſtantium, qui ab eo morborum ſanationem petebant. Interrogatis autem quibuſdam, quid ſibi vellet iſte populi concurſus, reſponſum tulit; Monachum montis in ſpelunca degere, ad quem turba iſta congregata eſt, uti morborum ſuorum medelam, & benedictionem ab illo accipiant. Julianus itaque Imperator, per referendarium Chriſtianum, S Domitium monuit, verbis hiſce: *Speluncam intraſti, ut Deo tuo placeres: ne igitur de hominibus placendis ſis ſolicitus; ſed ſolitariam agas vitam*. Reſpondens ei S. Domitius: *Ego*, inquit, *Deo, qui corpus mihi, animamque dedit, in hac ſpelunca memet includendo jampridem conſecravi; Populum vero, ea fide ad me venientem, arcere non poſſum*. Cæterum Julianus Imperator, ſpeluncæ os, aggeſtis lapidibus ingentibus, occludi juſſit, viro juſto intus incluſo. Atque hunc vitæ finem habuit S. Domitius.

Imperator autem Julianus, in Sabburarſacem, Perſarum regem exercitum ducens, Hierapolim venit; miſſis in Samoſatam, Euphrateſiæ urbem, qui navigia fabricarent, lignea quædam, quædam vero coriacea; uti habet ſapientiſſimus Magnus Carrenſis, Chronographus, qui hoc bello ſub Juliano militavit. Hierapoli autem diſcedens Imperator, Carras venit; unde via ſeſe in partes duas findit, quarum una in Niſibim abducit, urbem Romanis olim ſubjectam; altera in Circeſium tendit, Caſtrum Romanum, quod Euphratem inter & Abboram fluvios medium, a Diocletiano Imperatore extructum eſt. Julianus itaque diviſo exercitu, armatorum XVI. millia Niſibim verſus expedivit, ſub Sebaſtiani, & Procopii ductu: Ipſe autem ad Circeſium caſtrum ducit iter. Ubi militum ſtationariorum VI. millibus, quos

A παῖδα ξανθὸν, λέγοντα αὐτῷ· Ἐν Ἀσίᾳ δεῖ σε τεθνάναι. εἰσερχόμενος δὲ ἀπὸ Δάφνης ἐν Ἀντιοχείᾳ, ὑπηντήθη ὑπὸ τῶν συγκλητικῶν αὐτοῦ, καὶ τῶν ἀξιωματικῶν αὐτοῦ, καὶ τοῦ δήμου. καὶ ἔκραξαν αὐτῷ οἱ δημόται Ἀντιοχείας ὑβριστικὰς φωνάς, ὡς χριστιανοὶ θερμοὶ ὄντες· διδωκότες αὐτῷ, ἐν ταῖς αὐτῶν φωναῖς, κληδόνα μὴ ὑποστρέψαι. ἀπὸ δὲ τῶν πλησίον αὐτοῦ, δύο κανδιδάτοι χριστιανοὶ, ὧν τὰ ὀνόματά ἐστι ταῦτα, Ἰουβεντῖνος, καὶ Μαξιμιανὸς, ἀποσχίσαντες συνέμιξαν τοῖς ὑβρίζουσιν αὐτὸν ὄχλοις, πλέον ἀνεγείροντες τὸν δῆμον εἰς ὕβρεις. καὶ ἑωρακὼς αὐτοὺς Ἰουλιανὸς ὁ βασιλεὺς, ἐκέλευσεν αὐτοὺς συσχεθῆναι· καὶ εὐθέως αὐτοὺς ἀπεκεφάλισεν ἐν Ἀντιοχείᾳ, καὶ ἐτέθησαν τὰ λείψανα
B αὐτῶν ἐν τῷ μαρτυρίῳ, τῷ λεγομένῳ Κοιμητηρίῳ. οὕστινας καλοῦσιν οἱ Ἀντιοχεῖς, Γεντιλίους. Καὶ ἀγανακτήσας κατὰ τῶν Ἀντιοχέων, ἠπείλει αὐτοῖς, λέγων ὑποστρέφειν, καὶ τιμωρεῖσθαι αὐτοὺς, ὡς μὴ ἔχοντας κληδόνα· 45 εἰπὼν περὶ τῶν αὐτῶν Ἀντιοχέων λόγον, διαβάλλων αὐτοὺς ὡς τυράννους. καὶ προσέθηκε τὸν κατ' αὐτῶν ῥηθέντα παρ' αὐτοῦ λόγον, ἔξω τοῦ παλατίου τῆς αὐτῆς πόλεως, εἰς τὸ λεγόμενον Τετράπυλον τῶν ἐλεφάντων, πλησίον τῆς Ῥηγίας.

Καὶ ἐξελθὼν διὰ τῶν Κυρηστικῶν, ἀπῆλθε κατὰ Περσῶν· παρερχόμενος δὲ 46 διὰ Κύρου τῆς πόλεως ἐν τῇ χώρᾳ, εἶδεν ὄχλον ἑστῶτα ἐν τῷ σπηλαίῳ τοῦ ἁ-
C γίου Δομετίου, καὶ ἰώμενον παρ' αὐτοῦ. καὶ ἐρωτᾷ τινας, τίς ἐστιν ἐκεῖνος ὁ συναγόμενος ὄχλος; καὶ ἔμαθεν, ὅτι ἐν τῷ σπηλαίῳ τοῦ ὄρους ἐστὶ μοναχὸς, καὶ πρὸς αὐτὸν συνάγεται ὁ τοσοῦτος ὄχλος, θέλων ἰαθῆναι, καὶ εὐλογηθῆναι παρ' αὐτοῦ. καὶ ἐδήλωσε τῷ ἁγίῳ Δομετίῳ ὁ βασιλεὺς Ἰουλιανὸς, 47 διὰ Ῥεφερενδαρίου χριστιανοῦ, ταῦτα. “Εἰ διὰ τὸ ἀρέσαι τῷ Θεῷ σου εἰς τὸ σπήλαιον εἰσῆλθες· ἀνθρώποις μὴ θέλε ἀρέσκειν, ἀλλ' “ ἰδίαζε· καὶ ἀντεδήλωσεν αὐτῷ ὁ ἅγιος Δομέτιος· “ ὅτι, ὡς τοῦ Θεοῦ ἐκδόσαντος μοι τὴν ψυχὴν, τὸ σῶμα, “ ἐκ πολλῶν χρόνων ἐν τῷ σπηλαίῳ τούτῳ ἐμαυτὸν ἀπέ- “ κλεισα· τὸν δὲ πρός με ἐρχόμενον ὄχλον ἐν πίστει “ ἀποδιώξειν οὐ δύναμαι. καὶ ἐκέλευσεν ὁ βασιλεὺς Ἰου- “
D λιανὸς 48 ἀναφραγῆναι τὸ σπήλαιον λίθοις μεγάλοις, καὶ εἶναι αὐτὸν τὸν δίκαιον ἔσω· καὶ ἐκ τούτου ἐτελειώθη ὁ ἅγιος Δομέτιος.

Καὶ κινῶν ὁ αὐτὸς βασιλεὺς Ἰουλιανὸς κατὰ Σαββουραράκη βασιλέως Περσῶν, κατέφθασεν ἐν Ἱεραπόλει· καὶ πέμψας κατεσκεύασε πλοῖα ἐν Σαμοσάτοις, πόλεως τῆς Εὐφρατησίας, τὰ μὲν, διὰ ξύλων, τὰ δὲ, διὰ βυρσῶν· ὡς ὁ σοφώτατος Μάγνος ὁ χρονογράφος 49 ὁ Καρρηνὸς, ὁ συνὼν αὐτῷ Ἰουλιανῷ βασιλεῖ, συνεγράψατο. Ἀπὸ δὲ Ἱεραπόλεως ἐξελθὼν, ἦλθεν ἐν Κάρραις τῇ πόλει· κἀκεῖθεν εὗρε δύο ὁδοὺς, μίαν ἀπάγουσαν εἰς τὴν Νίσιβιν, πάλιν οὖσαν ποτε Ῥωμαίων, καὶ ἄλλην ἐπὶ τὸ Ῥωμαϊκὸν κάστρον, 50 τὸ λεγόμενον Κιρκήσιον, κεί-
E μενον εἰς τὸ μέσον τῶν δύο ποταμῶν, τοῦ Εὐφράτου, 51 καὶ τοῦ Ἀββορᾶ· ὅπερ ἔκτισε Διοκλητιανὸς βασιλεὺς Ῥωμαίων· καὶ μερίσας τὸν στρατὸν ὁ αὐτὸς βασιλεὺς, πέμπει ἐπὶ τὴν Νίσιβιν ὁπλίτας ἄνδρας μυρίους ἑξακισχιλίους μετὰ δύο ἐξάρχων, Σεβαστιανοῦ, καὶ Προκοπίου· καὶ κατέφθασεν ὁ αὐτὸς Ἰουλιανὸς τὸ Κιρκήσιον κάστρον· καὶ ἐάσας καὶ ἐν τῷ Κιρκησίῳ κάστρῳ οὓς εὗρεν ἐγκαθέτους στρατιώτας ἑξακισχιλίους, προσθεὶς αὐτοῖς καὶ ἄλλους ὁπλίτας

τὰς ἄνδρας τετρακισχιλίας μετὰ ἐξάρχων δύο, Ακκαμέω, καὶ Μαύρου. καὶ ἐξῆλθεν ἐκεῖθεν, καὶ παρῆλθε τὸν Ἀββοράν ποταμὸν, διὰ τῆς [52] γεφύρας, τῶν πλοίων φθασάντων εἰς τὸν Εὐφράτην ποταμὸν, ὧντινων πλοίων ὑπῆρχεν ὁ ἀριθμὸς, χιλίων διακοσίων πεντήκοντα. καὶ συναθροίσας τὸν ἴδιον αὐτοῦ στρατὸν, ἔχων μεθ' ἑαυτοῦ Ανατόλιον μάγιστρον, καὶ Σαλούστιον ὕπαρχον πραιτωρίων, καὶ τοὺς στρατηλάτας αὐτοῦ, ἀνελθὼν ἐν ὑψηλῷ βήματι, δι' ἑαυτοῦ, προσεφώνησε τῷ στρατῷ, ἐπαινῶν αὐτοὺς, καὶ προτρεπόμενος, προθύμως, καὶ σωφρόνως ἀγωνίσασθαι κατὰ Περσῶν. καὶ εὐθέως ἐμβαίνειν εἰς τὰ πλοῖα ἐπέτρεψεν, εἰσελθὼν καὶ αὐτὸς ὁ βασιλεὺς εἰς τὸ εὐτρεπισθὲν αὐτῷ πλοῖον· καὶ [53] προηγεῖσθαι αὐτοῦ πρὸς κατασκόπους προσέταξεν ἄνδρας γενναίους, ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ [54] τῶν λαγκιαρίων, καὶ ματτιαρίων, χιλίους πεντακοσίους· κελεύσας βαστάζεσθαι καὶ τὰ σίγνα αὐτοῦ, καὶ τὸν κόμητα Λυκιανὸν, ἄνδρα πολεμικώτατον εἶναι σὺν αὐτῷ. ὅστις καὶ πολλὰ κάστρα Περσικὰ, παρὰ τὸν Εὐφράτην κείμενα, καὶ ἐν μέσῳ τῶν ὑδάτων ἐν νήσοις ὄντα, ἐπόρθησε, καὶ τοὺς ἐν αὐτοῖς ὄντας Πέρσας ἀνεῖλε. Βίκτορα, δὲ, καὶ Δαγαλάϊφον κατέταξεν ὄπισθεν τῶν λοιπῶν πλοίων εἶναι, φυλάττειν τὰ πλήθη· καὶ ἀπῆλθεν ὁ βασιλεὺς, μετὰ τοῦ στρατοῦ παντὸς, διὰ τῆς μεγάλης διώρυγος τοῦ Εὐφράτου, τῆς μισγούσης τῷ Τίγρητι ποταμῷ· καὶ εἰσῆλθεν [55] εἰς τὸν αὐτὸν Τίγρητα ποταμὸν, ὅπου μίγνυνται οἱ δύο ποταμοὶ, καὶ ἀποτελοῦσι λίμνην μεγάλην. καὶ παρέλαβεν εἰς τὰ Περσικὰ, ἐν τῇ χώρᾳ τῶν λεγομένων Μαυζανιτῶν, πλησίον Κτησιφῶντος πόλεως, ἔνθα ὑπῆρχε τὸ Περσικὸν βασίλειον· καὶ ἐπικρατὴς γενόμενος Ιουλιανὸς ὁ βασιλεὺς, ἐσκήνωσεν ἐν τῇ πεδιάδι τῆς αὐτῆς πόλεως Κτησιφῶντος, βουλόμενος μετὰ τῆς ἰδίας συγκλήτου καὶ ἕως Βαβυλῶνος εἰσελθεῖν, καὶ παραλαβεῖν τὰ ἐκεῖσε.

Ο δὲ βασιλεὺς Σαββουραρσάκιος, ὑπονοήσας ὅτι διὰ τῆς Νισίβεως ἤρχετο ὁ βασιλεὺς Ρωμαίων Ιουλιανὸς, ὥρμησε κατ' αὐτοῦ μετὰ τοῦ πλήθους αὐτοῦ παντός. Απαγγελθέντος δὲ αὐτῷ, ὅτι ὄπισθεν αὐτοῦ ἐστιν ὁ βασιλεὺς Ρωμαίων Ιουλιανὸς, παραλαβὼν τὰ Περσικὰ μέρη, καὶ ὅτι ἔμπροσθεν αὐτῷ ἀπαντῶσιν οἱ στρατηγοὶ τῶν Ρωμαίων, καὶ πλήθη πολλὰ, καὶ γνοὺς ὅτι ἐμεσάσθη, φεύγει ἐπὶ τὴν Περσαρμενίαν. δόλῳ πέμψας δύο συγκλητικοὺς αὐτοῦ, καὶ αὐτοὺς κατὰ ἰδίαν βούλησιν ῥινοτομήσας, πρὸς Ιουλιανὸν τὸν βασιλέα Ρωμαίων, ἵνα πλανήσωσιν αὐτὸν, πρὸς τὸ μὴ καταδιωχθέντα [56] αὐτὸν φθασθῆναι. οἱ δὲ ῥινοτομηθέντες [57] Πέρσαι ἦλθον πρὸς τὸν βασιλέα Ρωμαίων, προδοῦναι, [58] φασὶ, θέλοντες τὸν βασιλέα Περσῶν, ὡς τιμωρησάμενον αὐτούς· ἀπατηθεὶς δὲ παρ' αὐτῶν ὀμνυμένων ὁ αὐτὸς βασιλεὺς Ιουλιανὸς, ἠκολούθησεν αὐτοῖς, μετὰ τοῦ ἰδίου στρατεύματος· καὶ ἀπήγαγον αὐτὸν εἰς τὴν ἔρημον, καὶ ἄνυδρον, ἐπὶ μίλια ρν', πλανήσαντες αὐτοὺς, τῇ εἰκάδι πέμπτῃ τοῦ Δαισίου, τοῦ καὶ Ιουνίου μηνός· καὶ εὗρον ἐκεῖ τείχη παλαιὰ πεπτωκότα πόλεως λεγομένης Βουβίων, καὶ ἄλλο δὲ χωρίον, ἑστῶτων μὲν τῶν οἰκημάτων, ἔρημον δὲ ὄν. ὅπερ ἐλέγετο Ασία· ἔνθα ἐλθὼν ὁ βασιλεὺς Ιουλιανὸς, καὶ ὁ πᾶς στρατὸς τῶν Ρωμαίων, ἐκεῖ ἐσκήνωσεν. Εν αὐτοῖς δὲ τοῖς τόποις γενόμενοι ἐλείποντο τροφῶν, καὶ οὐδὲ τοῖς ἀλόγοις ὑπῆρχε βοτάνη· ἦν γὰρ ἐρημία· καὶ γνοὺς ὁ πᾶς στρατὸς Ρωμαίων, ὅτι ἀπατηθεὶς ὁ βασιλεὺς, ἐπλάνησεν αὐτοὺς, καὶ ὡς

Malalæ Chronogr.

A ibi invenit, ipſe xv. millia militum alia adjecit, Accameo & Mauro Ducibus conſtitutis. Inde autem diſcedens, ipſe, cum Anatolio Magiſtro, Saluſtio, Præfecto Prætorio, cæteriſque Ducibus, Abboræ fluminis ponte trajecto, claſſem ſuam, MCCL. naves numero habentem, per Euphratem adventantem, præſtolatus eſt. Tum vero coactis in unum copiis, locum editiorem conſcendit ipſe, unde exercitum allocutus eſt: & cujuique fortia facta deprædicans, uti paratiſſimo, optimoque animo contra Perſas in aciem deſcenderent hortatus eſt. Poſthæc navigia conſcendere juſſis omnibus, ipſe quoque in paratam ſibi navem ingreſſus eſt; præmiſſis, qui exploratores eſ-
B ſent, MD. ex numero Lanceariorum, & Mattiariorum, fortiſſimis viris. Vexillum etiam ſuum ſibi præferri juſſit: Lucianum vero Comitem, virum bellicoſiſſimum, Imperator ſecum habuit: qui plurima Perſarum caſtra, Euphratæ confinia, & quæ, medias inter aquas, in inſulis etiam ſita erant, vaſtavit, Perſis eorum cuſtodibus deletis omnibus. Extremæ vero claſſis curam Victori, & Dagalaipho demandavit. Solvens autem cum exercitu omni Imperator, copias ſuas per eum locum trajecit, ubi Tigris & Euphrates concurrentes, ingentem alveum efficiunt. Exinde per Tigrim vectus, in Perſidis regionem perrexit, quæ Mauzanitarum vo-
C catur, a Cteſiphonte non procul, ubi Reges Perſarum ſedes ſuas habuerunt. Figebat autem tentoria ſua Victorioſus Imperator Julianus in ipſa Cteſiphontis planicie; in animo etiam habens, ad Babylonem uſque cum Primoribus ſuis penetrare, ipſamque ſubjugare.

Perſarum vero Rex Sabborarſacius, exiſtimans Imperatorem Romanum per Niſibim iter ſuum inſtituiſſe; copiis ſuis omnibus inſtructus, adverſus eum proficiſcitur. Certior autem factus Julianum ſibi a tergo eſſe, regiones Perſicas occupantem, a fronte autem Romanos Duces, cum exercitu magno ſe adorturos
D inſtare; mediis ſe hoſtibus incluſum ſentiens, in Perſarmeniam fugit. Caveuſque ſibi ne ab hoſtibus prehenderetur, ex Primoribus ſuis duos, naribus proprio illorum ex conſenſu abſciſſis, doloſe mittit, qui Julianum in avia abducerent. Dum itaque hi Imperatorem Romanum adeuntes, Perſarum ei regem, ob illatas ſibi injurias, ſe prodituros eſſe dicebant. Cumque juramento ſeſe in hoc obſtrinxiſſent, Imperator dolis eorum deluſus, ipſe cum exercitu hos itineris duces ſecutus eſt. Menſis autem Deſii, ſive Junii, dies erat xxv. cum a Transfugis hiſce in locum deſertum, & aquis carentem, per milliaria CL. per errorem ducti, inve-
E nerunt ibi mœnia quædam antiqua & collapſa urbis, olim Bubionis; villam etiam aliam, quæ domicilia quædam adhuc ſtantia habens, deſerta tamen fuit, nomine Aſiam. Imperator hic, cum exercitu conſidens, caſtra poſuit: ſed nec militi cibum, nec jumentis pabulum in tam deſerto loco invenire potuit. Exercitus itaque totus, percepto demum ab Imperatore Transfugarum dolis deluſo ſe in loca illa horrida & in-

culta adductum eſſe, tumultus ſtatim ciebat maximos. Die autem ſequente, nempe Junii xxvi. Imperator deceptores illos coram adduci juſſit: qui interrogati, fatebantur; *Se quidem, ob Regem Patriamque ſuam ſervandos, fraudem illis feciſſe; Ecce etiam*, dicentes, *ad mortem parati ſervi tui*. Accepit eos Imperator, ſalvoſque fore fide data promiſit, modo exercitum ſuum ex deſerto illo deducerent.

Circa horam vero diei ſecundam, Julianus interim dum luſtrato exercitu militem ſe continere hortatur, ab incerta manu vulneratus eſt: & in tentorium ſuum ſe recipiens, eadem nocte mortuus eſt: uti ſcriptis prodidit Magnus ſupradictus. Eutychianus autem Chronographus, Cappadox, qui & Miles, & Vicarius cohortem ſuam Primoarmeniotam bello hoc duxit, ſcriptum reliquit; Imperatorem Julianum, emenſo xv. dierum itinere, in regiones Perſicas, per Euphratem penetraſſe: ubi Bello ſuperior factus, & ubique victor, omnia ſubegit, adusque Cteſiphontem urbem, regni Perſici ſedem Regiam; Rege ipſo in Perſarmeniam fuga elapſo. Sequente autem die, Primoribus, & exercitu ſtipatus, Babylonem uſque penetrare deſtinaverat, urbem eam de nocte aggreſſurus. Inter dormiendum vero, per ſomnum vidit virum quendam adultum, lorica indutum, qui tentorium Regium in Aſia, urbe Cteſiphonti vicina, erectum ingreſſus, haſta eum percuſſit. Ipſe autem, horrore expergefactus, exclamitare: confeſtim itaque conſurgentes Cubicularii Eunuchi, & Spatharii, quique ad tentorium regis excubias agebant milites, cum lampadibus regiis ad eum ingreſſi ſunt. Julianus autem Imperator, ubi animadvertiſſet ſe ſub axilla lethale vulnus accepiſſe, de Vici nomine, ubi poſitum erat tentorium, ſciſcitatus eſt. Aſiam vero vocari, reſpondentibus eis; elata ſtatim voce, exclamavit: *O Sol, Julianum perdidiſti!* Et effuſo ſanguine ejus omni, animam efflavit, hora noctis V. anno Æræ Antiochenæ CCCCXI.

Exercitus itaque abſque mora, priuſquam id hoſtes reſcirent, tentorium Joviani, Comitis Domeſticorum, & Tribuni militum, adeuntes, ipſum, nil tale cogitantem, Regis ad tentorium, tanquam a Juliano accerſitum, deduxerunt: ſtatimque ut ingreſſus eſt, tenentes eum, Imperatorem ſalutarunt, Deſii, ſive Junii xxvii. tempore antelucano. Reliquus autem exercitus, qui ad Cteſiphontem caſtra poſuerat, quique longo aberat intervallo, de his quæ acciderant, uſque ad ortum Solis, nihil cognovit. Mortuus eſt itaque Julianus Imperator, ætatis ſuæ anno xxxiii.

Porro eadem ipſa nocte ſanctiſſimus Baſilius, Cæſarienſis in Cappadocia Epiſcopus, per ſomnum vidit cœlos apertos, Chriſtumque Salvatorem ſolio inſidentem, magnoque clamore dicentem: *Mercuri! egreſſus, Julianum Imperatorem, Chriſtianorum hoſtem, interfice*. Aderat coram Domino S. Mercurius, thorace ferreo coruſcante armatus: acceptoque mandato, diſparuit pro-

A ἐρήμους ἤγαγε τόπους, εἰς πολλὴν ἀπαξίαν ἐτράπησαν. Τῇ δὲ ἑξῆς ἡμέρᾳ, μηνὶ Ἰουνίῳ κϛʹ, ἀγαγὼν τοὺς πλανήσαντας αὐτὸν Πέρσας, ἐξήτασεν αὐτούς. “ καὶ ὡμολόγησαν, λέγοντες, ὅτι ὑπὲρ πατρίδος, καὶ τοῦ βασιλέως ἡμῶν, ἵνα σωθῇ, ἐδώκαμεν ἡμᾶς ἑαυτοὺς εἰς θάνατον, καὶ ἐπλανήσαμεν ὑμᾶς· ἰδοὺ οἱ δοῦλοί σου ἀποθανούμεθα. Καὶ ἀπεδέξατο αὐτούς, μὴ φονεύσας αὐτούς· ἀλλὰ δοὺς λόγον αὐτοῖς, ἵνα ἐκβάλωσι τὸν στρατὸν ἐκ τῆς ἐρήμου χώρας.

Καὶ περὶ ὥραν δευτέραν τῆς αὐτῆς ἡμέρας, ὁ βασιλεὺς Ἰουλιανὸς περιὼν τὸ στράτευμα, καὶ δυσωπῶν αὐτούς, μὴ ἀτάκτως φέρεσθαι, ἐτρώθη ἀδήλως· καὶ εἰσελθὼν εἰς τὴν ἴδιον παπυλεῶνα, διὰ τῆς νυκτὸς τελευτᾷ·
B ὡς ὁ προγεγραμμένος Μάγνος ἐξέθετο· Εὐτυχιανὸς δὲ ὁ χρονογράφος, ὁ Καππάδοξ, στρατιώτης ὤν, καὶ [59] βικάριος τοῦ ἰδίου ἀριθμοῦ τῶν Πριμοαρμενιακῶν, παρὼν καὶ αὐτὸς ἐν τῷ πολέμῳ, συνεγράψατο, ὅτι κατελθὼν ὁ αὐτὸς βασιλεὺς Ἰουλιανός, [60] μονὰς ιεʹ ἐπὶ τὰ Περσικὰ μέρη, διὰ τοῦ Εὐφράτου εἰσῆλθε, καὶ ἐπικρατὴς γενόμενος, καὶ νικήσας, πάντας παρέλαβεν, ἕως πόλεως λεγομένης Κτησιφῶντος, ἔνθα ὁ βασιλεὺς Περσῶν ἐκάθητο, ἐκείνου φυγόντος ἐπὶ τὰ μέρη τῆς Περσαρμενίας. καὶ βουλομένου μετὰ τῆς ἰδίας συγκλήτου, καὶ τοῦ στρατοῦ αὐτοῦ, ἄχρι τῆς Βαβυλῶνος τῇ ἑξῆς ὁρμῆσαι, καὶ ταύτην παραλαβεῖν διὰ τῆς νυκτός· καὶ ὡς καθεύδει, εἶδεν ἐν ὁράματι τινα τέλειον ἄνδρα, [61] ἐνδεδυμένον
C ζάβαν, καὶ εἰσελθόντα πρὸς αὐτὸν εἰς τὴν παπυλεῶνα αὐτοῦ, πλησίον τῆς πόλεως Κτησιφῶντος, [62] ἐν πόλει λεγομένῃ Ἀσίᾳ, καὶ κρούσαντα αὐτὸν λόγχῃ· καὶ πτοηθείς, ἐξυπνίσθη κράξας· καὶ ἐξαναστάντες οἱ κουβικουλάριοι εὐνοῦχοι, καὶ σπαθάριοι, καὶ ὁ στρατός, ὁ φυλάττων τὴν παπυλεῶνα· καὶ εἰσελθόντες πρὸς αὐτὸν μετὰ λαμπάδων βασιλικῶν· καὶ προσεσχηκὼς Ἰουλιανὸς ὁ βασιλεὺς ἑαυτὸν σφαγέντα κατὰ τῆς μασχάλης, ἐπηρώτησεν αὐτούς· πῶς λέγεται ἡ κώμη, ὅπου ἐστὶν ὁ παπυλεών μου; καὶ εἶπον αὐτῷ, ὅτι Ἀσία λέγεται. καὶ εὐθέως ἔκραξεν· [63] “ ὦ Ἥλιε, ἀπώλεσας Ἰουλιανόν· καὶ ἐκχυθεὶς τὸ αἷμα, παρέδωκε τὴν ψυχήν, ὥραν νυκτερινὴν πέμπτην, ἔτους κατὰ [64] Ἀντιόχειαν τὴν μεγάλην
D χρηματίζοντος υιαʹ.

Καὶ εὐθέως ὁ στρατός, πρὸ τοῦ γνῶναι τοὺς πολεμίους Πέρσας, ἀπῆλθον εἰς τὴν παπυλεῶνα Ἰοβιανοῦ, [65] κόμητος τῶν δομεστίκων, καὶ στρατηλάτου τὴν ἀξίαν ἔχοντος· καὶ ἀγνοοῦντα ἤγαγον αὐτὸν εἰς τὴν βασιλικὸν παπυλεῶνα, ὡς δῆθεν τοῦ βασιλέως Ἰουλιανοῦ ζητήσαντος αὐτόν. καὶ ὅτε εἰσῆλθεν εἰς τὴν παπυλεῶνα, συσχόντες αὐτόν, ἀνηγόρευσαν βασιλέα, τῇ κζʹ τοῦ Δεσίου, τοῦ καὶ Ἰουνίου μηνός, [66] πρὸ τοῦ διαφαῦσαι. τὸ δὲ πλῆθος τοῦ στρατοῦ τὸ ἐπὶ Κτησιφῶντα, καὶ [67] τὸ ἀπὸ πολλοῦ διαστήματος ἀπληκεῦον, οὐκ ἔγνω τὰ συμβάντα, ἕως ἀνατολῆς ἡλίου, ὡς ἀπὸ διαστήματος ὄντες. Ἐτελεύτα δὲ ὁ αὐτὸς Ἰουλιανὸς βασιλεύς, [68] ὢν ἐνιαυ-
E τῶν λγʹ.

Ἐν αὐτῇ δὲ τῇ νυκτὶ εἶδεν ἐν ὁράματι καὶ ὁ ὁσιώτατος ἐπίσκοπος Βασίλειος, ὁ Καισαρείας Καππαδοκίας, τοὺς οὐρανοὺς [69] ἀνεῳγμένους, καὶ τὸν σωτῆρα Χριστὸν ἐπὶ θρόνου καθήμενον, καὶ εἰπόντα κραυγῇ. Μερκούριε, ἀπελθὼν φόνευσον Ἰουλιανὸν τὸν βασιλέα, τὸν κατὰ τῶν χριστιανῶν. Ὁ δὲ ἅγιος Μερκούριος, ἑστὼς ἔμπροσθεν τοῦ Κυρίου, ἐφόρει θώρακα σιδηροῦν ἀποστίλ-

Digitized by Google

A βοῶντα· καὶ ἀκούσας τῆς κελεύσεως, ἀφανὴς ἐγένετο· καὶ πάλιν εὑρέθη ἐστὼς ἔμπροσθεν τοῦ Κυρίου, καὶ ἔκραξεν· Ἰουλιανὸς ὁ βασιλεὺς σφαγεὶς ἀπέθανεν, ὡς ἐκέλευσας, Κύριε. καὶ πτοηθεὶς ἐκ τῆς κραυγῆς [70] ὁ ἐπίσκοπος Βασίλειος, διυπνίσθη τεταραγμένος. ἐτίμα γὰρ αὐτὸν Ἰουλιανὸς ὁ βασιλεὺς, καὶ ὡς ἐλλόγιμον, καὶ [71] ὡς συμφράκτορα αὐτοῦ· καὶ ἔγραφεν αὐτῷ συχνῶς. καὶ κατελθὼν ὁ ἅγιος Βασίλειος διὰ τὰ ἑωθινὰ εἰς τὴν ἐκκλησίαν, καλέσας πάντα τὸν κλῆρον αὐτοῦ, εἶπεν αὐτοῖς τὸ τοῦ ὁράματος μυστήριον, καὶ ὅτι ἐσφάγη Ἰουλιανὸς ὁ βασιλεὺς, καὶ τελευτᾷ ἐν τῇ νυκτὶ ταύτῃ. καὶ πάντες παρεκάλεσαν αὐτὸν σιγᾶν, καὶ μηδενὶ λέγειν τι [72] τοιοῦτον. ὁ δὲ σοφώτατος [73] Εὐτρόπιος ὁ χρονογράφος, ἐν τισὶ τούτων οὐκ ὡμοφώνησεν ἐν τῇ αὐτοῦ συγγραφῇ.

tinus. Rurſus autem coram Domino comparere viſus, exclamavit: *Occiſus eſt Imperator Julianus, uti imperaſti, Domine.* Clamore tanto perterritus Baſilius Epiſcopus, e ſomno excitatus eſt. Colebat enim eum Julianus Imperator, ut eruditum, & ſtudiorum ſuorum ſocium: frequenteſque ad illum literas mittebat. S. itaque Baſilius in templum, ad Preces matutinas deſcendens, cleroque univerſo ad ſe vocato, Viſionis arcanum illis aperuit, & quod Julianus Imperator eadem nocte interfectus eſſet. Illi vero Epiſcopum, uti taceret, nec quid tale evulgaret, rogarunt omnes. Verum Eutropius Chronographus ex his nonnulla in Scriptis ſuis aliter tradidit.

JOVIANUS
IMPERATOR.

B Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Ἰουλιανοῦ τοῦ παραβάτου, ἐβασίλευσεν [74] Ἰοβιανὸς, ὁ υἱὸς Οὐρανιανοῦ, στεφθεὶς ὑπὸ τοῦ στρατοῦ ἐκεῖ [75] ὑπὸ τὰ Περσικὰ μέρη, [76] ἐπὶ τῆς ὑπατείας Σαλουστίου· ἦν δὲ χριστιανὸς πάνυ· ἐβασίλευσε δὲ μῆνας ζ.

Ἡνίκα δὲ ἐβασίλευσε, προσεφώνησε παντὶ τῷ στρατῷ, καὶ τοῖς μετ' αὐτοῦ συγκλητικοῖς, δι' ἑαυτοῦ κράξας· εἰ θέλετέ με βασιλεύειν ὑμῶν, ἵνα πάντες χριστιανοὶ ἦτε. καὶ εὐφήμησαν αὐτὸν ἅπας ὁ στρατὸς, καὶ οἱ συγκλητικοί. καὶ ἐξελθὼν ὁ αὐτὸς Ἰοβιανὸς, ἅμα τῷ στρατῷ ἐκ τῆς ἐρήμου, εἰς τὴν εὐθαλῆ γῆν τὴν Περσικὴν, ἐμερίμνα πῶς ἂν ἐξέλθοι ἐκ τῶν Περσικῶν μερῶν. ὁ δὲ βασιλεὺς [77] Περσῶν Σαββουραρσάκιος, [78] μαθὼν τὴν τοῦ βασιλέως Ἰουλιανοῦ τελευτὴν, C φόβῳ πολλῷ συνεχόμενος, ἐκ τῆς Περσαρμενίας χώρας πρεσβευτὴν ἐξέπεμψεν αἰτῶν περὶ εἰρήνης καὶ δεόμενος, ἕνα τῶν μεγιστάνων αὐτοῦ, [79] ὀνόματι Σουρρέναν, πρὸς τὸν βασιλέα Ῥωμαίων· ὅντινα ἐδέξατο ἀσμένως ὁ θειότατος Ἰοβιανὸς βασιλεὺς, καὶ ἐπένευσε δέχεσθαι τὴν πρεσβείαν τῆς εἰρήνης· [80] εἰρηνικῶς πέμπειν καὶ αὐτὸς πρεσβευτὴν πρὸς τὸν βασιλέα Περσῶν. [81] ᾔτησε τὸν βασιλέα Ἰοβιανὸν, τυπῶσαι εὐθὺς καὶ παραχρῆμα εἰρήνης πάκτα. καὶ ἀφορίσας συγκλητικὸν αὐτοῦ τὸν Πατρίκιον Ἀρίνθεον, δέδωκεν αὐτῷ τὸ πᾶν· συνταξάμενος ἐμμένειν τοῖς παρ' αὐτοῦ δοκιμαζομένοις, ἤτοι τυπουμένοις· (οἷα τοῦ βασιλέως αὐτοῦ ὑπερηφανοῦντος μετὰ τοῦ συγκλητικοῦ, ἤτοι πρεσβευτοῦ Περσῶν, D ποιῆσαι εἰρήνης πάκτα.) καὶ παρασχόντος ἐνδόσιμα τοῦ πολέμου ἡμέρας τρεῖς, ἐν τῇ περὶ τῆς εἰρήνης βουλῇ· καὶ ἐτυπώθη μεταξὺ τοῦ [82] Πατρικίου Ἀρινθαίου τοῦ Ῥωμαίου, καὶ Σουρρέανα, συγκλητικοῦ καὶ πρεσβευτοῦ Περσῶν, [83] δοῦναι Ῥωμαίους Πέρσαις πᾶσαν τὴν ἐπαρχίαν τὴν λεγομένην Μυγδονίαν, καὶ τὴν μητρόπολιν αὐτῆς, [84] τὴν λεγομένην Νιζίβιος, γυμνὴν, σὺν τείχεσι μόνοις, ἄνευ ἀνδρῶν τῶν οἰκούντων αὐτήν. καὶ τούτου στοιχηθέντος, καὶ εἰρήνης ἐγγράφου γενομένης, ἔλαβε μεθ' ἑαυτοῦ ὁ βασιλεὺς Ἰοβιανὸς ἕνα τῶν σατραπῶν, Πέρσην ὄντα μετὰ τοῦ πρεσβευτοῦ, ὀνόματι Ἰούνιον, εἰς τὸ διασῶσαι αὐτὸν, καὶ τὰ ἐξπέδιτα αὐτοῦ, ἐκ τῆς Περσικῆς χώρας, καὶ παραλαβεῖν τὴν ἐπαρχίαν, καὶ τὴν μητρόπολιν αὐτῆς.

Malalæ Chronogr.

Mortuo Juliano Apoſtata, imperium ſuſcepit Jovianus, Uraniani F. qui regnavit menſes VII. Diadema capiti ejus imponente exercitu ibi in Perſicis regionibus, ſub Conſulatu Saluſtii.

Hic, cum Chriſtiani nominis ſtudioſiſſimus eſſet, quamprimum imperare cœpit, exercitum omnem, Primoreſque allocutus, ipſe voce ſua proclamavit; *Si me veſtrum vultis Imperatorem, ſitis Chriſtiani omnes.* Fauſtis ad hæc eum celebrarunt acclamationibus Exercitus totus, & Senatores. Egreſſus deinde Jovianus cum exercitu ſuo ex ſolitudine in virentes Perſidis campos, ſollicite perquiſivit quo pacto ex Perſarum finibus ſeſe expediret. At vero Perſarum rex Sabborarſacius, morte Juliani Imperatoris (conditum) audita, pavore ingenti perculſus, ex Perſarmenia Surenam quendam ex Optimatibus ſuis legatum miſit ad Imperatorem Romanum, pacis conditiones obnixe petiturum. Hunc amice accepit diviniſſimus Jovianus Imperator; annuitque, ſe pacis petitionem libenter acceptare: viciſſimque dixit, ſe Legatum ad Perſarum Regem miſſurum. Quod ubi audierat Surenas, Perſarum Legatus, Jovinianum Imperatorem rogavit, uti abſque mora ulla pacis fœdera ſerierentur. Jovianus itaque, infra dignitatem ſuam eſſe exiſtimans, ſi Imperator cum Senatorio viro, Perſarum nempe Legato, ipſe de pacis conditionibus ageret; deſignavit ad hoc munus obeundum Arintheum Patricium, ex Conſiliariis ſuis; interpoſita fide de firmandis eis omnibus, de quibus ipſi cum Perſarum Legato conveniret: conceſſit inſuper trium dierum induciis, quibus de pace conſilia agitarentur. Pactum eſt itaque inter Arintheum Patricium Romanum, & Surenam Senatorem & Legatum Perſarum, uti Perſis Romani totam Mygdoniam Provinciam, Niſibimque, ejus Metropolim, cum ſolis mœnibus, incolis vero denudatam, concederent. Quo confirmato paceque tabulis conſignata, Jovianus Imperator ſibi aſſumpſit ex Perſarum Satrapis Junium quendam, qui cum Legato venerat, qui ipſum, exercitumque, ex Perſarum finibus educeret; & Provinciam, ejuſque urbem Principem acciperet.

Imperator autem Jovianus Niſibim veniens, urbem non ingreſſus eſt; ſed tentoriis extra mœnia defixis, Janium, Perſarum Satrapam, ingredi juſſit. Hic itaque ingreſſus, turrim conſcendit; a cujus ſummitate, ſignum Perſicum extulit; Imperatore, incolas urbis ad unum omnes, cum bonis ſuis, excedere jubente. Egreſſus autem Silvanus Comes, & Præfectus urbis, procidens Imperatori ad pedes, deditionem urbis deprecatus eſt. Renuit Imperator, cauſatus fidem ſe ſuam interpoſuiſſe, nec perjurii de ſe opinionem apud omnes excitare velle. Itaque extra mœnia urbis Amidæ, vicum quendam muro cingens, vicum Niſibenum vocavit; Mygdonioſque omnes, ipſumque Silvanum Præfectum, ibidem habitare juſſit.

A [85] Καὶ καταφθάσας ὁ βασιλεὺς Ἰοβιανὸς τὸ Νίζιβιος πόλιν, οὐκ εἰσῆλθεν ἐν αὐτῇ, ἀλλ' ἔξω τῶν τειχέων κατεσκήνωσεν· ὁ δὲ Ἰούνιος ὁ τῶν Περσῶν σατράπης, εἰσελθὼν εἰς τὴν πόλιν, κατὰ κέλευσιν τοῦ βασιλέως, εἰς ἕνα τῶν πύργων σημεῖον Περσικὸν ἔθηκε· τοῦ δὲ βασιλέως Ῥωμαίων κελεύσαντος τοὺς πολίτας πάντας, σὺν πᾶσι τοῖς διαφέρουσιν αὐτοῖς, ἕως ἑνὸς, ἐξελθεῖν. καὶ ἐξελθὼν πρὸς αὐτὸν Σιλουανὸς, κόμης τῇ ἀξίᾳ, καὶ πολιτευόμενος τῆς αὐτῆς πόλεως, προσέπεσεν αὐτῷ τῷ βασιλεῖ, δεόμενος αὐτοῦ, μὴ προδοῦναι τὴν πόλιν Πέρσαις· καὶ οὐκ ἔπεισεν αὐτόν· ὀμωμοκέναι γὰρ, (φησὶν,) ἔφασκε, καὶ μὴ βούλεσθαι [86] δόξαν ἐπίορκον παρὰ πᾶσιν ἔχειν. καὶ τειχίσας B πόλιν ἔξω τοῦ τείχους τῆς πόλεως Ἀμίδης, καλέσας τὴν κώμην Νισίβεως, ἐκεῖ πάντας τοὺς ἐκ τῆς Μυγδονίας χώρας οἰκεῖν ἐποίησε, καὶ Σιλουανὸν τὸν πολιτευόμενον.

Tum vero per Meſopotamiam inſtituto itinere, templa Chriſtianorum excitavit, rerumque gerendarum curam eis commiſit; Chriſtianis etiam ubique Præfectis, & Exarchis, per Orientem omnem conſtitutis. Imperator autem Jovianus, pace cum Perſis ad breve tempus confecta, Oriente relicto propter Hyemem, quæ gravis incumbebat, cum copiis ſuis Conſtantinopolim verſus maturavit iter. Galatarum autem regionem in reditu ſuo appulſus, in vico Didaſtana diem ſuum obiit, annum agens ſexageſimum.

Καὶ περάσας ἐπὶ τὴν Μεσοποταμίαν, εὐθέως πάντα τὰ χριστιανῶν ἀνήγειρε, καὶ [87] χριστιανοῖς ἐνεχείριζε τὰ πράγματα, καὶ ἄρχοντας χριστιανοὺς εἰς τὴν ἀνατολὴν πᾶσαν προηγάγετο, καὶ ἐξάρχους. καὶ ἀπολιπὼν τὴν ἀνατολὴν ὁ αὐτὸς βασιλεὺς Ἰοβιανὸς, μετὰ τὸ ποιῆσαι πάκτα εἰρήνης μετὰ Περσῶν πρὸς ὀλίγον χρόνον, ἐξώρμησεν ἐπὶ Κωνσταντινούπολιν σπουδαίως, μετὰ τοῦ αὐτοῦ στρατοῦ, διὰ τὸν χειμῶνα· ἦν γὰρ βαρύς. καὶ ἐν τῷ ἀνιέναι αὐτὸν, κατέφθασε τὴν Γαλατῶν χώραν· καὶ τελευτᾷ ἰδίῳ θανάτῳ, [88] ἐν κώμῃ λεγομένῃ Δαδάστανα, [89] ὢν ἐνιαυτῶν ξ.

VALENTINIANUS

IMPERATOR.

Jovianum excepit in regno Valentinianus, cognomento Severus; qui Imperator Nicææ factus, regnavit annos XVI. Chriſtianus hic erat, ad imperium a Senatu provectus: Diadema autem ei impoſuit, qui & eum Imperatorem nominavit, & quaſi imperium ſuſcipere coegit, Saluſtius, Prætorio Præfectus. Imperator enim Julianus Apoſtata, Valentinianum, ceu Chriſtiani nominis ſtudioſiſſimum, in Salabriam relegaverat, conſtituens eum cohortis tribunum: at qui viſo quodam præſenſerat, eum poſt ſe regnaturum. Hunc itaque ex Salabria accerſendum curat Saluſtius Præfectus, exercitumque concione habita monuit, neminem ad imperium Romanum æque idoneum eſſe ac hunc.

C Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Ἰοβιανοῦ, [90] ἐβασίλευσε Βαλεντινιανὸς, ἐν Νικαίᾳ πόλει, ὁ ἀπότομος, [91] ἔτη ιϛʹ ὢν δὲ χριστιανός. οὗτος δὲ ὑπὸ τῆς συγκλήτου προήχθη. καὶ ἐστέφθη βασιλεὺς ὑπὸ Σαλουστίου, τοῦ ἐπάρχου, τῶν πραιτωρίων, ἐπιλεξαμένου αὐτὸν, καταναγκάσαντος αὐτὸν βασιλεῦσαι. τὸν γὰρ αὐτὸν βασιλέα Βαλεντινιανὸν Ἰουλιανὸς ὁ βασιλεὺς, ὁ παραβάτης, ὡς χριστιανὸν πάνυ, [92] ἔπεμψεν εἰς Σαλαβρείαν, ποιήσας τριβοῦνον ἀριθμοῦ· ἔγνω γὰρ ἐν ὁράματι, ὅτι μετ' αὐτὸν, αὐτὸς βασιλεύει. Ὁ δὲ ἔπαρχος Σαλούστιος, πέμψας ἤνεγκεν αὐτὸν ἀπὸ Σαλαμβρείας, καὶ εἶπε τῷ στρατῷ· ὅτι οὐδεὶς ποιεῖ βασιλέα Ῥωμαίων, ὡς οὗτος.

Hic vero quamprimum regnare cœpit, Saluſtium Præfectura abdicavit, & ſtipulatis qui pro eo reſponderent fidejuſſoribus, publico contra eum Edicto denunciavit, uti ſi quis ab eo læſus fuiſſet, ad Imperatorem accederet. Nemo autem contra Saluſtium prodiit: erat enim vir ſumma integritate.

Ἡ μόνον δὲ ἐβασίλευσεν, εὐθέως [93] διεδέξατο τὸν D αὐτὸν ἔπαρχον Σαλούστιον, καὶ ὑπὸ ἐγγύας ποιήσας, ἔθηκε πρόθεμα κατ' αὐτοῦ, ἵνα εἴτις ἠδικήθη τι παρ' αὐτοῦ, προσέλθῃ τῷ βασιλεῖ. καὶ οὐδεὶς προσῆλθε κατὰ Σαλουστίου, ἦν γὰρ ἁγνότατος.

Valentinianus Imperator plurima Antiochiæ condidit. Contra Perſas quoque arma movit, miſſo Valente, fratre ſuo; quem Cæſarem creaverat, Aprilis 1. Non tamen ad prælia deventum eſt: Valens enim pacis conditiones iniit cum eis; hoc ab eo Perſis flagitantibus: utpote quem penes, fratris ſub perſona, ſumma rerum eſſet poteſtas.

Ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς Βαλεντινιανὸς ἔκτισεν ἐν Ἀντιοχείᾳ τῇ μεγάλῃ πολλά. ἐπεστράτευσε δὲ κατὰ Περσῶν, πέμψας τὸν ἴδιον αὐτοῦ ἀδελφὸν Βάλεντα, ποιήσας αὐτὸν Καίσαρα, μηνὶ Ἀπριλλίῳ πρώτῃ· καὶ οὐκ ἐπολέμησεν ὁ αὐτὸς Βάλης, ἀλλὰ κατελθὼν ἐποίησεν εἰρήνης πάκτα, (εἶχε γὰρ πᾶσαν ἐξουσίαν εἰς πρόσωπον τοῦ ἰδίου ἀδελφοῦ·) κατελθόντων Περσῶν, καὶ αἰτησάντων εἰρήνην.

Digitized by Google

Γενόμενος δὲ ὁ αὐτὸς Βάλης ἐν Αντιοχείᾳ τῆς Συρίας μετὰ τοῦ πλήθους τῆς στρατιωτικῆς δυνάμεως, μηνὶ Νοεμβρίῳ δεκάτῃ, Ινδικτιῶνι ιδʹ, [94] διέτριβεν ἐκεῖ, ἕνεκεν τοῦ ποιῆσαι μετὰ Περσῶν τὰ πάκτα τῆς εἰρήνης· καὶ ἐποίησε τὰ πάκτα, ἐπὶ ἔτη ἑπτὰ, τῶν Περσῶν αἰτησάντων εἰρήνην, καὶ παραχωρησάντων τὸ ἥμισυ τοῦ Νιζίβιος· καὶ ἔκτισεν ἐν τῇ αὐτῇ Αντιοχέων πόλει, ἡσθεὶς τῆς τοποθεσίας, καὶ τῶν ἀέρων, καὶ τῶν ὑδάτων, πρῶτον τὸν φόρον, ἐπιβαλόμενος μέγα κτίσμα, λύσας τὴν βασιλικὴν, τὴν λεγομένην πρώην τὸ Καισάριον, τὴν οὖσαν πλησίον τοῦ ὡρολογίου, καὶ τὸ Κομμοδίου δημόσιον, τὸ νυνὶ ὄντος πραιτωρίου ὑπατικοῦ Συρίας ἄρχοντος, ἕως τοῦ λεγομένου Πλεθρίου, καὶ τὴν κόγχην ἀνανεώσας αὐτῆς· καὶ εἰλήσας ἀψίδας ἐπάνω τοῦ λεγομένου Παρμενίου χειμάῤῥου ποταμοῦ, κατερχομένου ἀπὸ τοῦ ὄρους, κατὰ μέσον τῆς πόλεως Αντιοχείας. καὶ ποιήσας ἄλλην βασιλικὴν κατέναντι τοῦ Κομμοδίου, καὶ κοσμήσας τὰς τέσσαρας βασιλικὰς κίοσι μεγάλοις Σαλωνιτικοῖς· καλαθώσας δὲ τὰς [95] ὑπορροφώσεις, καὶ καλλωπίσας γραφαῖς, καὶ μαρμάροις ποικιλοφόροις, καὶ μουσώσει· μαρμαρώσας δὲ ἐπάνω τὸ εἰλαμάτιον τοῦ χειμάῤῥου πᾶν τὸ μέσαυλον, ἐπλήρωσε τὸν φόρον αὐτοῦ· καὶ τὰς τέτρασι βασιλικαῖς ποικιλοφόρους ἀρετὰς χαρισάμενος, καὶ ἀνδριάντας στήσας. ἐν δὲ τῷ μέσῳ [96] στήσας μέγα πάνυ κίονα, ἔχοντα στήλην Βαλεντινιανοῦ βασιλέως, ἀδελφοῦ αὐτοῦ· καὶ στήλην δὲ μαρμαρίνην ἐν τῷ Σενάτῳ τῆς Κόγχης, καὶ ἐν τῷ μέσῳ τῆς ἐν τῇ Κόγχῃ βασιλικῆς ἄλλην στήλην, ἐκ τιμίου λίθου, ἀνέθηκε καθεζομένην τῷ αὐτῷ θειοτάτῳ βασιλεῖ Βαλεντινιανῷ· ἔκτισε δὲ καὶ τὰς δύο σφενδόνας τοῦ Κυνηγίου, εἰλήσας αὐτὰς, καὶ πληρώσας βάθρων· ἐπειδὴ πρώην Μονομαχεῖον ἦν. ἔκτισε δὲ καὶ τὸ δημόσιον λουτρὸν, πλησίον τοῦ Ιππικοῦ. ἔκτισε δὲ καὶ ἄλλα πολλὰ θαυμαστὰ ἔργα ἐν τῇ αὐτῇ πόλει.

A Valens autem, cum exercitu ſuo, Novembris x. Indictione xiv. Antiochiam Syriæ veniens, ibi de pace cum Perſis agendi cauſa commoratus eſt. Fœdera autem firmavit in Septennium, Perſis ei dimidiam Niſibis partem reddentibus. Valens autem ſitu urbis Antiochenæ, tum ob aerem, tum ob aquas amœniſſimo delectatus, Forum ibi, opus magnificum extruit; diſſoluta, uſque ad Plethrium, Baſilica, quæ Cæſarium olim vocata, juxta Horologium ſita erat, & Commodi Balneum, quod nunc in Syriæ Comitis Prætorium converſum eſt. Concham quoque ejus inſtauravit. Fornicatum item opus Parmenio torrenti, qui ex monte hiberno tempore ſcaturiens, urbem percurrit B medius, ſuperinduxit. Aliam quoque Baſilicam extruxit, e regione Balnei Commodiani. Inſuper etiam Baſilicas quatuor columnis ingentibus Saloniticis exornavit; quarum tecta laqueatæ cælaturis, marmore vario, & muſivo opere decoravit. Meſaulam quoque Parmenii fornicibus ſuperimpoſitum, marmore totum adornans, Forum ſuum abſolvit. Quatuor etiam Baſilicas ornamentis variis, ſtatuiſque poſitis inſignivit: quarum in medio, ingenti Columnæ impoſitam fratris ſui Valentiniani Imperatoris ſtatuam collocavit. Statuam quoque aliam, in Conchæ Senaculo, marmoream; tertiam inſuper ex lapillis pretioſis, ad ſedentis formam facC ctam, in medio Baſilicæ in Concha poſitæ, eidem Imperatori Valentiniano dicavit. Duas etiam Cynegii Fundas extruxit; quas etiam, tecto ſuperinductas, ſedibus complevit; cum prius Monomachium fuiſſet. Balneum quoque Publicum, prope Circum extruxit; præter alia etiam, in eadem urbe, admiranda plurima.

Ο δὲ θειότατος βασιλεὺς Βαλεντινιανὸς πολλοὺς συγκλητικοὺς, καὶ ἄρχοντας ἐπαρχιῶν ἐφόνευσεν, ὡς ἀδικοῦντας, καὶ κλέπτοντας, καὶ ἁρπάζοντας· τὸν δὲ [97] Πραιπόσιτον τοῦ παλατίου αὐτοῦ, ὀνόματι Ροδανὸν, ἄνδρα δυνατώτατον, καὶ εὔπορον, καὶ διοικοῦντα τὸ παλάτιον, ὡς πρῶτον ὄντα ἀρχιευνοῦχον, καὶ ἐν μεγάλῃ τιμῇ ὄντα, ζῶντα ἔκαυσεν εἰς τὴν σφενδόνην τοῦ Ιππικοῦ φρυγάνοις, ὡς θεωρεῖ τὸ Ιππικὸν ὁ αὐτὸς βασιλεὺς Βαλεντινιανός. ὁ γὰρ πραιπόσιτος αὐτοῦ Ροδανὸς ἥρπασεν οὐσίαν ἀπό τινος χήρας γυναικὸς καλουμένης Βερονίκης, [98] πλέξας αὐτῇ ὡς ἐν δυνάμει ὤν· [99] καὶ προσῆλθεν ἐκείνη τῷ αὐτῷ Βαλεντινιανῷ βασιλεῖ· ὁ μόνον δὲ ἐβασίλευσε, κατ' αὐτοῦ ἔδωκεν αὐτοῖς δικαστὴν, τὸν πατρίκιον Σαλούστιον· ὅστις κατέκρινε τὸν αὐτὸν πραιπόσιτον Ροδανόν. καὶ μαθὼν ὁ αὐτὸς βασιλεὺς τὸν ὅρον παρὰ τοῦ πατρικίου Σαλουστίου, ἐκέλευσε τῷ αὐτῷ πραιποσίτῳ, ἀναδοῦναι τῇ χήρᾳ, ἅπερ ἥρπασε παρ' αὐτῆς. καὶ οὐκ ἐπείσθη ὁ αὐτὸς Ροδανὸς, καὶ ἀνέδωκεν αὐτῇ· ἀλλ' ἐξεκαλέσατο τὸν πατρίκιον Σαλούστιον· καὶ [100] ἀγανακτήσας ὁ αὐτὸς βασιλεὺς, ἐκέλευσε τῇ αὐτῇ γυναικὶ προσελθεῖν αὐτῷ, ὡς θεωρεῖ τὸ Ιππικόν· καὶ προσῆλθεν αὐτῷ ἡ γυνὴ [101] τῷ πέμπτῳ βαίῳ πρωΐας· καὶ ὡς ἵσταται ἔγγιστα αὐτοῦ εἰς τὰ δεξιὰ ὁ αὐτὸς Ροδανὸς πραιπόσιτος, ἐκέλευσεν ὁ αὐτὸς βασιλεὺς, καὶ κατηνέχθη ἀπὸ τοῦ καθίσματος, ἐπὶ πάσης τῆς πόλεως, καὶ ἀπηνέχθη εἰς τὴν σφενδό-

Diviniſſimus autem Imperator multos ex Senatoribus, & Provinciarum Præſides, propter rapinas, extorſiones, aliaque injuſta ab eis commiſſa, morte multavit. Rhodanum vero, palatii Præpoſitum, virum potentem, & copioſum, & palatium curantem, (ut qui Eunu-D chorum Præfectus eſſet, magnaque dignitate cultus,) in funda Hippodromi, interim dum ipſe Circenſia ſpectabat, vivum cremiis comburi juſſit. Rhodanus enim iſte Præpoſitus, viduæ cuidam, Veronicæ nomine, dolo velut a potentiore circumventæ, bona ſua eripuerat. Mulier Valentinianum Imperatorem de his appellat: qui ſtatim litis arbitrum illis dedit Saluſtium Patricium: qui etiam Rhodanum Præpoſitum reum peregit. Imperator, ut Saluſtii ſententiam intellexit, Præpoſito edixit, uti ablata viduæ reſtitueret: quod tamen adduci non potuit ut faceret Rhodanus; ſed ab Saluſtio Patricio provocavit. Imperator ſuper his indignatus, mulieri E præcepit, uti ad ſe accederet, dum Circenſia ſpectaret. Mulier itaque Imperatorem acceſſit, ad Certamen quintum Matutinum (finitum;) cum Rhodanus Præpoſitus illi a dextra adſtaret: quem tamen comprehenſum, & a ſella in Circi fundam deturbatum, ſpectante populo univerſo, concremavit. Imperator porro Valentinianus Rhodani Præpoſiti bona Viduæ addixit omnia:

Senatu interim, populoque univerſo eum acclamationibus celebrantibus, ceu Judicem juſtum, & ſeverum. Terror itaque inde ingens injurios homines, & aliena diripientes invaſit omnes, Juſtitia interim invaleſcente.

Pari exemplo Imperator, audito Imperatricem Marianam, conjugem ſuam, prædium Suburbanum pretio, ſed viliori quam erat, coemiſſe, (nempe, quod æſtimatio ei, tanquam Auguſtæ, facta fuerat:) mittit qui juramento obſtricti bona fide prædium æſtimarent. Cumque intellexiſſet illud multo pluris eſſe, quam quod Auguſta ſolverat, indignatus adverſus Imperatricem, eam proſcripſit; prædiumque Suburbanum mulieri, quæ vendiderat, reſtituit.

Imperator autem Gratianum filium Auguſtum creavit. Gratianus vero, a patre ſuo Romanorum Imperator conſtitutus, Marianam matrem ab exilio revocavit.

At vero diviniſſimus Valentinianus, morbo correptus, non longo poſt tempore mortuus eſt; in caſtro Birgitinorum, annum agens LV.

A Ανω τ Ιππικȣ̃, καὶ ἐκαύθη· καὶ ἐχαρίσατο τῇ αὐτῇ χήρᾳ γυναικὶ ὁ αὐτὸς βασιλεὺς Βαλεντινιανὸς πᾶσαν τ περιουσίαν τȣ̃ αὐτȣ̃ πραιποσίτȣ Ροδανȣ̃ ϗ εὐφημίσθη ὑπὸ τ δήμȣ παντὸς, καὶ τῆς συγκλήτȣ, ὡς δίκαιος, ϗ ἀπότομος· ϗ ἐγένετο φόβος πολὺς εἰς τοὺς κακοπράγμονας, ϗ εἰς τοὺς ἁρπάζοντας τὰ ἀλλότρια, καὶ ἡ δικαιοσύνη ἐκράτει.

Ομοίως δὲ ϗ τὴν δέσποιναν 102 Μαρίναν, τὴν ἑαυτȣ̃ γυναῖκα, ἀγοράσασθαι προάστειον ἔχον πρόσοδον, ϗ 103 δȣ̃σα παρ᾽ ὃ ἦν τὸ προάστειον ἄξιον, ϗ τιμηθεῖσαν, ὡς Αυγȣ́σαν· ἀκȣ́σας, ἔπεμψε ϗ διετιμήσατο τὸ αὐτὸ προάστειον, ὁρκώσας τοὺς ἐξετιμησαμένους. Ε μαθὼν, ὅτι πλείονος τιμῆς πολὺ ἄξιον ἐ-
B στι τῆς ἀγορασίας, ἠγανάκτησε κτ̀ τ βασιλίσσης, καὶ ἐξώρισεν αὐτὴν τῆς πόλεως· ἀποδȣ̀ς τῇ πωλησάσῃ γυναικὶ τὸ προάστειον.

Ο δὲ αὐτὸς βασιλεὺς ἀνηγόρευσε βασιλέα, Γρατιανὸν, τ υἱὸν αὐτοῦ· τ δὲ αὐτὴν δέσποιναν Μαρίναν ἀνεκαλέσατο ὁ υἱὸς αὐτῆς, 104 Βαλεριανὸς, μξ̀ τὸ γενέσθαι αὐτὸν βασιλέα ἐν τῇ Ρώμῃ παρὰ τ αὐτȣ̃ πατρός.

Ο δὲ θειότατος Βαλεντινιανὸς νόσῳ βληθεὶς, μξ̀ χρόνον ἐτελεύτα, 105 ἐν καστελλίῳ Βιργιτίνων, ὢν ἐνιαυτῶν νε.

EUGENIUS
IMPERATOR.

Mortuo Valentiniano Magno, Severo dicto, exercitus, ſpreta Senatus auctoritate, Eugenium quendam Imperatorem ſalutavit: qui cum imperaſſet dies XXII. ſtatim interfectus eſt.

C Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Βαλεντινιανȣ̃ τȣ̃ μεγάλȣ, τȣ̃ ἀποτόμȣ, 106 ἐποίησεν ὁ στρατὸς βασιλέα, αὐθεντήσας τὴν σύγκλητον, Ευγένιον ὀνόματι· καὶ ἐβασίλευσεν ἡμέρας εἴκοσι δύο, ϗ ἐσφάγη εὐθέως.

VALENS
IMPERATOR.

Imperium deinde ſuſcepit diviniſſimus Valens, frater Valentiniani Severi, vir in bello ſtrenuus, a Senatu Conſtantinopolitano Imperator renunciatus; anno Æræ Antiochenæ CCCXXVI. Valens enim Conſtantinopoli aberat, quo tempore Valentinianus mortuus eſt: ſed Sirmiis, quo frater dum in vivis eſſet eum miſerat, cum Gothis bellum gerebat: quibus penitus devictis, reverſus eſt; Diademateque ſuſcepto, regnavit annos XIII. Erat hic dogmate Exoconita, vir in bello ſtrenuus, magnanimus, & ædificiis extruendis deditiſſimus.

Quamprimum vero imperare cœpit, Eccleſiam magnam Conſtantinopolitanam Arianis conceſſit; quod & aliis etiam in urbibus ab eo factum eſt: Chriſtiani vero per imperium ejus ubique peſſime habiti.

Idem Valens, Cappadociam Secundam a Prima dirimens, Provinciam fecit.

Hujus ſub imperio, divinam iram experta eſt Nicæa, Bithyniæ urbs; menſe Septembri, Indictionis XI. Valens

D Καὶ ἐβασίλευσεν ὁ θειότατος Βάλης, ὁ ἀδελφὸς Βαλεντινιανȣ̃ τȣ̃ ἀποτόμȣ, ὁ γενναῖος ἐν πολέμοις, ὑπὸ τῆς συγκλήτȣ Κωνσταντινȣπόλεως ἀναγορευθεὶς, 107 ἔτους τκς́ κτ̀ Αντιόχειαν. ὅτε γὰρ ἐτελεύτα Βαλεντινιανὸς, ὁ αὐτȣ̃ ἀδελφὸς οὐκ ἦν ἐν Κωνσταντινȣπόλει ὁ Βάλης· ἀλλ᾽ ἦν πέμψας αὐτὸν ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ ἐν τῇ ζωῇ αὐτοῦ, πολεμῆσαι εἰς τὸ Σίρμιον, πρὸς τοὺς Γότθους. οὕστινας νικήσας κτ̀ κράτος, ὑπέστρεψε· ϗ στεφθεὶς ἐβασίλευσεν ἔτη ιγ́. ἦν δὲ τῷ δόγματι Εξακιονίτης, πολεμιστὴς, ϗ μεγαλόψυχος, ϗ φιλοκτίστης.

Η μόνον δὲ ἐβασίλευσεν, ἔδωκε τοῖς Αρειανοῖς τ μεγάλην ἐκκλησίαν ἐν Κωνσταντινȣπόλει· καὶ εἰς τὰς
E ἄλλας πόλεις τὸ αὐτὸ πεποιηκώς. καὶ πάνυ ἐκάκωσε τοὺς χριστιανοὺς, ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ.

Ο δὲ αὐτὸς Βάλης ϗ τὴν δευτέραν Καππαδοκίαν ἐποίησεν ἐπαρχίαν, ἀπομερίσας αὐτὴν ἀπὸ τῆς πρώτης.

Επὶ δὲ τῆς βασιλείας αὐτοῦ 108 ἔπαθεν ὑπὸ θεομηνίας Νίκαια πόλις τ Βιθυνίας, μηνὶ Σεπτεμβρίῳ, Ινδικτιῶνος ιά. ἐτελεύτησε δὲ ὁ αὐτὸς Βά-

Digitized by Google

λης, ποιήσας πρόαυστο εἰς Ἀδριανούπολιν τῆς Θρᾴκης, 109 ἀπελθὼν ἀτίσαι φαβρίκα ἐκεῖ οἶκον πρὸ τῆς πόλεως, ἐν ἀγρῷ ἐπρφ τοῦ οἰκήματος, τοῦ ἀγρου αἰδήλως ἀναφθέντος, ἢ ἀναφθέντων τῶν σκαλῶν νυκτὸς, ἀπώλετο μετὰ τῶν κουβικουλαρίων, ἢ σπαθαρίων αὐτοῦ, ὢν ἐνιαυτῶν μθ'.

A autem, ad Adrianopolim, Thraciæ urbem itinere ſuſcepto; uti Fabricam ibi extrueret, ipſo in itinere ſublatus eſt. In agro conſederat, ædificiorum vacuo; qui ex cauſa incognita conflagravit; unde & ſcalis per noctem accenſis, Imperator, cum Cubiculariis, & Spathariis ſuis, abſumptus eſt: annos natus XLIX.

GRATIANUS

IMPERATOR.

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Βάλεντος, ἐβασίλευσεν ὁ εὐσεβέστατος Γρατιανὸς, ὁ υἱὸς Βαλεντινιανοῦ ὁ μείζων, 110 ἐπὶ τῆς ὑπατείας Αὐσονιανοῦ, καὶ Ἑρμογένους· ἐβασίλευσε δὲ 111 ἔτη ιζ'. ἦν δὲ ἥσυχος, ἢ τιμητικός.

Ἐπὶ δὲ τῆς βασιλείας αὐτοῦ, 112 Θέων ὁ σοφώτατος φιλόσοφος ἐδίδασκε, καὶ ἡρμήνευε τὰ Ἀστρονομικὰ, καὶ τὰ Ἑρμοῦ τοῦ Τρισμεγίστου συγγράμματα, ἢ τὰ Ὀρφέως.

B Poſt Valentem, Imperium ſuſcepit ſapientiſſimus Gratianus, Valentiniani filius natu major; Auſoniano, & Hermogene Coſſ. & regnavit per annos XVII. Erat autem ingenii ſedati, & honorum largitor facilis.

Hujus ſub Imperio Theon, ſapientiſſimus Philoſophus, Aſtronomiam docuit: Mercurii etiam Triſmegiſti, atque Orphei Scripta expoſuit.

THEODOSIUS

IMPERATOR.

Τῷ δὲ ἕκτῳ ἔτει τῆς βασιλείας τοῦ αὐτοῦ Γρατιανοῦ, ἀνηγορεύθη ὑπ' αὐτοῦ βασιλεὺς 113 Θεοδόσιος ὁ Σπανὸς, γαμήσας Πλακιδίαν, ἀδελφὴν Γρατιανοῦ.

Πρὸ δὲ τῆς βασιλείας Γρατιανοῦ, 114 ἐτελεύτησε Βαλεριανὸς, βασιλεὺς Ῥώμης, ὁ υἱὸς Βαλεντινιανοῦ, ὁ ἀδελφὸς Γρατιανοῦ ὁ μείζων, βασιλεύσας τῆς Ῥώμης ἔτη ὀλίγα πάνυ· καὶ ἐγένετο ἀντ' αὐτοῦ βασιλεὺς ἐν τῇ Ῥώμῃ 115 ὁ συγγενὴς αὐτοῦ Βαλεντινιανός.

Ὁ δὲ βασιλεὺς Γρατιανὸς νόσῳ περιπεσὼν τὸν σπλῆνα, ἔμεινεν ἐπὶ πολὺν χρόνον νοσῶν· ἢ ἐν τῷ ἀνιέναι αὐτὸν ἐν τῷ Ἱππικῷ Κωνσταντινουπόλεως, θεωρῆσαι, διὰ τοῦ Κοχλίου, κατὰ τὴν θύραν τοῦ λεγομένου 116 Δεκίμου, ἐσφάγη, καὶ τελευτᾷ, ὢν ἐνιαυτῶν κη'.

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Γρατιανοῦ, ἡ σύγκλητος Κωνσταντινουπόλεως ἀνηγόρευσε βασιλέα Θεοδόσιον, 117 ὡς ἐκ τοῦ γένους αὐτῶν, ὄντα ἐκ τῆς Ἱσπανίας χώρας. καὶ ἀναγορευθεὶς ὑπὸ τῆς συγκλήτου, ἐβασίλευσεν ὁ θειότατος Θεοδόσιος ὁ Σπανὸς, ὁ μέγας, 118 γαμβρὸς Γρατιανοῦ, 119 ἔτη ιζ'. ἦν δὲ χριστιανὸς, καὶ φρόνιμος, ἢ εὐσεβὴς, ἢ εὐδρανής· ὃ μόνον δὲ ἐβασίλευσεν εὐθέως ἀνέδωκε τὰς ἐκκλησίας τοῖς ὀρθοδόξοις, 120 πανταχοῦ ποιήσας σάκρας, ἢ διώξας τοὺς Ἀρειανούς· ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς ἔστεψε τοὺς δύο 121 αὐτοῦ υἱοὺς, οὓς ἔσχεν 122 ἀπὸ τῆς προτέρας αὐτοῦ γυναικὸς Γάλλης· ἢ τὸν μὲν Ἀρκάδιον ἐποίησε βασιλέα ἐν Κωνσταντινουπόλει· τὸν δὲ Ὁνώριον ἐν Ῥώμῃ. τοὺς δὲ ναοὺς τῶν Ἑλλήνων πάντας κατέστρεψεν ἕως ἐδάφους ὁ αὐτὸς Θεοδόσιος βασιλεύς· κατέλυσε δὲ ἢ 123 τὸ ἱερὸν Ἡλιουπόλεως τὸ μέγα ἢ περιβόητον, τὸ λεγόμενον Τρίλιθον, καὶ ἐποίησεν αὐτὸ ἐκκλησίαν χριστιανοῖς. ὁμοίως δὲ καὶ τὸ ἱερὸν Δαμασκοῦ ἐποίησεν ἐκκλησίαν

C Gratianus autem Imperator, Imperii ſui anno VI. Theodoſium Hiſpanum, qui Placidiam ſororem in uxorem habuit, Imperii Socium ſibi accepit.

Ante Imperium vero a Gratiano ſuſceptum, e vivis exceſſerat Valerianus, qui Romæ imperavit, Valentiniani filius, & frater Gratiani natu major, qui paucis admodum annis imperium tenuit: cui ſucceſſit in regno Romano conſanguineus ejus, Valentinianus.

Imperator autem Gratianus, ſplenis doloribus correptus, diu ægrotavit: quem in Hippodromum aſcendentem per D Cochleam Conſtantinopoli, Ludos ſpectandi cauſa, ad Portam *Decimi* dictam, interfectus eſt, annum agens XXVIII.

Gratiano ſucceſſorem in regno Senatus Conſtantinopolitanus Theodoſium renunciavit; (ut qui genere ei junctus fuit) ex Hiſpania oriundum: ſactatiſſimus itaque Theodoſius Magnus, Hiſpanus, Gratiani ſororis maritus, Senatuſconſulto ad Imperium erectus, regnavit annos XVII. Chriſtianus hic erat, vir prudens, & pius, rebuſque agendis aptiſſimus. Quamprimum vero regnare cœpit, literis ſuis per imperium miſſis, Eccleſias ubique Orthodoxis reddidit, ejectis Arianis. Idem duos, quos ex uxore priore Galla ſuſceperat filios, E Diademate inſignitos, Arcadium Conſtantinopoli, Honorium Romæ imperare fecit. At vero Ethnicorum templa funditus evertit omnia. Quod vero Heliopoli erat, Trilitham vocatum, ingens illud, & celebratiſſimum; templum quoque Damaſcenum, aliaque plurima, in Eccleſias converſa, Chriſtianis donavit: Unde & res Chriſtia-

norum, hujus ſub imperio, plurimum auctæ ſunt.

Idem Imperator Phœniciam Libaneſiam a Maritimo dirimens, Provinciam fecit; Jure Metropolitico, & Præfecto ordinario Emeſſæ urbi conceſſis. Idem etiam Pontum dividens, Provinciam fecit, quam *Hemimontum* vocavit.

Hujus ſub imperio, dominium ſibi capeſſens Albinus quidam, Iſaurus, Anazarbum, Irenopolim, & Caſtabalam, Ciliciæ urbes, vaſtavit: qui a Ruſo, militum magiſtro comprehenſus, interfectus eſt.

Eodem tempore Theodoſius Imperator, tria quæ Conſtantinopoli fuerunt Templa, ad Acropolim olim dictam ſita, diſſolvit; quorum Solis quod fuit, in contubernium converſum, magnæ Eccleſiæ Conſtantinopolitanæ conceſſit: qui quidem locus uſque adhuc a Sole nomen habet: Dianæ vero Fanum, in Tabloparochium, Aleatoribus aſſignavit: verum locus iſte, *Templum*, vicuſque vicinus, *Cervinus*, uſque vocatur. Veneris autem Fanum in Carrucarium fecit Præfecto Prætorio; conſtructiſque in circuitu Hoſpitiis, pauperculas ibi meretrices gratis commorari juſſit. Idem Theodoſius vicum, Rophinam prius dictum, in urbem exædificavit, quam a nomine ſuo Theodoſiopolim vocavit; addito etiam, quod & adhuc retinet, Metropolis jure; Merobaudo, & Saturnino Coſſ.

Idem Theodoſius Imperator Synodum Conſtantinopoli convocavit CL. Epiſcoporum: in qua de Conſubſtantialitate Spiritus Sancti agebatur. Porro Theodoſius Imperator Prætorio Præfectum conſtituit Antiochum Magnum cognomento Chuzonem, ex Antiochia oriundum. Hic vero ſtatim a munere ſuſcepto, ad Imperatorem Theodoſium retulit, de Antiochia Magna Syriæ; ad molem nempe tantam creviſſe eam, ut ab ipſis urbis mœnibus, ad diſtantiam milliarii unius, in ſuburbia excurreret. Imperator itaque juſſit, uti ædificia etiam quæ extra urbem poſita erant muro cingerentur: murus itaque factus eſt, a Philonaura quam vocant Porta, Rhodionem uſque dictum locum; ita ut murus iſte novus montem includeret, uſque ad murum veterem, a Tiberio Cæſare extructum. Murum vero novum perduxerunt etiam ad Phurminum, quod vocant, fluentum, ex montis cavernis emanans; comportatis eo lapidibus ex Monommachio veteri, quod ſuperius ad Acropolim ſteterit. Dirutus eſt etiam, quem Julius Cæſar extruxerat, Aquæductus, aquas ex via Laodicena ad Acropolim deferens, ad Balneum aquis ſupplendum, quod ad montem extruxerat, in uſum Acropolitarum, qui ſedes ibi olim poſuerant, reliquique fuerunt ex eis, quos Nicator Seleucus, in planiciem deductos, adhortatus eſt, uti ſedes, ubi & ipſe, ponentes, urbem a ſe conditam, Antiochiam magnam incolerent. Eodem tempore Gindarus, Lytargus, plurimæque alia Syriæ oppida ruſticana mœnibus cincta fuerunt.

A χριστιανῶν· καὶ ἄλλα δὲ πολλὰ ἱερὰ ἐποίησεν ἐκκλησίας, καὶ ηὐξήθη τὰ τῶν χριστιανῶν πλέον, ἐπὶ τῆς βασιλείας αὐτοῦ.

Ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς ἀπεμέρισε καὶ 124 τὴν Φοινίκην Λιβανησίαν ἀπὸ τῆς παραλίου, καὶ ἐποίησεν ἐπαρχίαν, δοὺς δίκαια μητροπόλεως, καὶ ἄρχοντα ὀρδινάριον Ἐμέσῃ τῇ πόλει. ὁ αὐτὸς δὲ βασιλεὺς καὶ τὸν Πόντον μερίσας, ἐποίησεν ἐπαρχίαν, 125 ἥντινα ἐκάλεσεν Ἐμίμοντον.

Ἐπὶ δὲ τῆς αὐτοῦ βασιλείας ἐτυράννησε Βαλβῖνος ὁ Ἴσαυρος, καὶ ἔστρεψεν Ἀνάζαρβον τὴν πόλιν, καὶ Εἰρηνούπολιν, καὶ Κασάβαλαν, τῆς Κιλικίας πόλεις. καὶ συλληφθεὶς ὑπὸ Ῥούφου στρατηλάτου, ἀνῃρέθη.

B Ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς Θεοδόσιος ἐν τῷ αὐτῷ χρόνῳ, τοὺς τρεῖς ναοὺς τοὺς ὄντας ἐν Κωνσταντινουπόλει εἰς τὴν πάλαι λεγομένην Ἀκρόπολιν, καταλύσας, ἐποίησε τὸν τοῦ Ἡλίου ναὸν, αὐλὴν οἰκημάτων, καὶ ἐδωρήσατο αὐτὴν τῇ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ Κωνσταντινουπόλεως· ἥτις αὐλὴ κέκληται ἕως τοῦ νῦν, τοῦ Ἡλίου· τὸν δὲ τῆς Ἀρτέμιδος ναὸν 126 ἐποίησε ταβλοπαρόχιον τοῖς κοττίζουσιν· ὅστις τόπος κέκληται, ἕως τῆς νῦν, ὁ ναὸς· ἡ δὲ πλησίον ῥύμη, 127 τὸ ἐλάφιν· τὸν δὲ τῆς Ἀφροδίτης ναὸν, 128 ἐποίησε καρουχάριον τοῦ ἐπάρχου τῶν πραιτωρίων· 129 κτίσας πέριξ ὀσπίτια, καὶ κελεύσας δωρεὰν μένειν ἐν αὐτοῖς τὰς πάνυ πενιχρὰς πόρνας. ἐποίησε δὲ ὁ αὐτὸς Θεοδόσιος καὶ τὴν λεγομένην πάλαι

C κώμην Ῥοφαεινὰν, πόλιν· ἥτις μετεκλήθη Θεοδοσιούπολις, λαβοῦσα ἔκτοτε ἡ αὐτὴ κώμη καὶ δίκαιον πόλεως, ἕως τῆς νῦν· 130 ἐπὶ τῆς ὑπατείας Μηροβαύδου, καὶ Σατορνίνου.

Ὁ δὲ αὐτὸς Θεοδόσιος ἐπὶ τῆς ἑαυτοῦ βασιλείας, ἐποίησε τὴν σύνοδον τῶν ρν' ἐπισκόπων, τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει, ἕνεκεν τοῦ ὁμοουσίου τοῦ ἁγίου Πνεύματος· ὡσαύτως δὲ ὁ αὐτὸς Θεοδόσιος βασιλεὺς προήγαγε τὸν ἔπαρχον πραιτωρίων Ἀντίοχον, τὸν ἐπίκλην Χούζωνα τὸν μέγαν, καταγόμενον ἀπὸ Ἀντιοχείας τῆς μεγάλης. ὃ μόνον προήχθη ἔπαρχος, ἀνήγαγε τῷ αὐτῷ Θεοδοσίῳ βασιλεῖ, ὅτι ἐπλατύνθη καὶ ηὐξήθη ἡ αὐτὴ μεγάλη πόλις Ἀντιόχεια τῆς Συρίας, καὶ ἔχει πολλὰ οἰ-

D κήματα ἔξω τειχέων, 131 ἐπὶ μίλιον ἕνα. καὶ ἐκέλευσεν ὁ αὐτὸς βασιλεὺς Θεοδόσιος περιτειχισθῆναι καὶ τὰ ἔξω τῆς πόλεως ὄντα οἰκήματα· καὶ ἐγένετο τεῖχος ἀπὸ τῆς πόρτας 132 τοῦ λεγομένου φίλου αὐτοῦ, ἕως τοῦ λεγομένου Ῥοδίωνος· καὶ περιέλαβε τὸ ὄρος τὸ νέον τεῖχος, ἕως τοῦ παλαιοῦ τείχους, τοῦ κτισθέντος ὑπὸ Τιβερίου Καίσαρος· καὶ προσεκόλλησε τὸ νέον τεῖχος ἕως τοῦ ῥύακος τοῦ λεγομένου Φυρμίνου, τοῦ κατερχομένου ἐκ τῆς διασφαγῆς τοῦ ὄρους· ἐνεγκὼν τοὺς λίθους ἐκ τοῦ μονομαχείου τοῦ παλαιοῦ, τοῦ ὄντος εἰς τὴν ἀκρόπολιν ἄνω· λύσας καὶ τὸν ἀγωγὸν τὸν ἐρχόμενον εἰς τὴν αὐτὴν ἀκρόπολιν ἀπὸ τῶν λεγομένων ὑδάτων ἐκ τῆς Λαοδικηνῆς ὁδοῦ· ὅντινα ἀγωγὸν ἐποίησεν 133 Ἰούλιος ὁ Καῖσαρ·

E κτίσας τὸ δημόσιον ἄνω εἰς τὸ ὄρος, τοῖς λεγομένοις ἀκροπολίταις, τοῖς ἀπομείνασι καὶ οἰκήσασιν ἄνω, μεθ' οὓς κατήγαγε Σέλευκος ὁ Μακεδὼν, ὁ Νικάτωρ, ἐν τῇ πόλει τῇ κτισθείσῃ ὑπ' αὐτοῦ, ἐν τῷ λεγομένῳ αὐλῶνι· οὕστινας καὶ παρεκάλεσεν οἰκεῖν ἅμα αὐτῷ τὴν αὐτοῦ πόλιν Ἀντιόχειαν τὴν μεγάλην. ἐν ἐκείνῳ δὲ τῷ καιρῷ ἔλαβε τεῖχος καὶ Γίνδαρος, καὶ τὸ Λύταργον, καὶ ἄλλαι πολλαὶ κωμοπόλεις τῆς Συρίας.

Ἐπὶ

A Ἐπὶ δὲ τῆς αὐτοῦ βασιλείας [134] οἱ Τζάννοι περάσαντες, ἦλθον εἰς τὴν Καππαδοκίαν, καὶ Κιλικίαν, καὶ Συρίαν· καὶ ἐπραίδευσαν, καὶ ἀπῆλθον.

Ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς Θεοδόσιος ἐμέρισε τὴν νέαν Ἤπειρον ἀπὸ τῆς παλαιᾶς, καὶ ἐποίησεν ἐπαρχίαν, δοὺς δίκαιον πόλεως καὶ ἄρχοντα [135] Δυῤῥαχίῳ πόλει· ὁμοίως δὲ καὶ δευτέραν Παλαιστίνην ἐμέρισεν ἀπὸ τῆς πρώτης, καὶ ἐποίησεν [136] ἄρχοντα· δοὺς δίκαιον μητροπόλεως, καὶ ἄρχοντα, τῇ λεγομένῃ Σκυθῶν πόλει.

Ὁ δὲ αὐτὸς Θεοδόσιος βασιλεὺς, ἀπὸ Κωνσταντινουπόλεως ἐξελθὼν ἐπὶ Ῥώμην, εἰσῆλθεν ἐν Θεσσαλονίκῃ πόλει· καὶ τοῦ ὄντος μετ' αὐτοῦ στρατιωτικοῦ B πλήθους [137] καὶ μιτάτα παράξαντος τὴν πόλιν, ἐστασίασαν καὶ ὕβρισαν τὸν βασιλέα οἱ Θεσσαλονικεῖς· καὶ θεωρήσας ἱππικὸν ἐν τῇ αὐτῇ πόλει, γέμοντος τοῦ ἱππικοῦ, ἐκέλευσε τοξευθῆναι· καὶ [138] ἀπώλετο πλῆθος χιλιάδων δεκαπέντε. καὶ διὰ τοῦτο ἀγανακτήσας κατ' αὐτοῦ Ἀμβρόσιος ὁ ἐπίσκοπος ἐποίησεν αὐτὸν ἀποκώλυμα· καὶ [139] ἔμεινεν ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας μὴ εἰσερχόμενος εἰς τὴν ἐκκλησίαν· ἕως οὗ παρακληθεὶς ὁ ἐπίσκοπος, εἰς τὰ ἅγια γενέθλια ἐδέξατο αὐτόν. οὐκ ἄλλως δὲ ἐδέξατο αὐτὸν, ἕως οὗ ἐποίησε σάκραν, ἵνα εἰς οἱανδήποτε ἀγανάκτησιν παρὰ βασιλέως γινομένης, ἔνδοσιν δίδοσθαι ἀπὸ τῶν ἐπιτρεπομένων τεσσαράκοντα ἡμερῶν, καὶ εἶθ' οὕτω γίνεσθαι τὸ προσταχθέν.

C Ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς καὶ τὴν δευτέραν Γαλατίαν ἀπὸ τῆς πρώτης μερίσας, ἐποίησεν ἐπαρχίαν· δοὺς δίκαιον πόλεως, καὶ ἄρχοντα, [140] Πισσινοῦντι τῇ πόλει.

Ὁ δὲ αὐτὸς Θεοδόσιος βασιλεὺς, ποιήσας πρέσευσον ἀπιὼν ἐπὶ πόλεμον, [151] ἐν Μεδιολάνῳ ἀῤῥωστεῖ, καὶ τελευτᾷ ἐκεῖ ἐν Μεδιολάνῳ, [152] ὢν ἐνιαυτῶν ξέ. καὶ ἀνήχθη τὸ λείψανον αὐτοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει. ὅτε δὲ ἔμελλε τελευτᾶν Θεοδόσιος, μαθὼν [153] ὅτι εἰς Ῥώμην ἦλθεν ὁ Ἀρκάδιος πρὸς Ὁνώριον τὸν αὐτοῦ ἀδελφὸν ἀῤῥωστήσαντα, ἔγραψεν αὐτῷ ὑποστρέψαι εἰς Κωνσταντινούπολιν, διὰ τὴν ἀνατολήν. καὶ ἐγχρονίσαντος ἐν Ῥώμῃ τοῦ αὐτοῦ βασιλέως Ἀρκαδίου πρὸς τὸν αὐτοῦ ἀδελφὸν, D βασιλέα Ὁνώριον· ὡσαύτως δὲ καὶ κατὰ τὴν ὁδὸν ἐγχρονίσαντος, ἐν ὅσῳ ἔρχεται ὁ Ἀρκάδιος ἐν Κωνσταντινουπόλει, Γαϊνᾶς ἐτυράννησεν ὁ συγκλητικὸς, θέλων βασιλεῦσαι· καὶ κατέφθασεν ὁ Ἀρκάδιος ἐν Κωνσταντινουπόλει, καὶ ἐφόνευσε τὸν τύραννον Γαϊνᾶν.

A Hujus ſub imperio Tzanni trajicientes, Cappadociam, Ciliciam, Syriamque diripuerunt; prædaque arrepta, regiones ſuas repetierunt.

Idem Theodoſius Imperator, novam a veteri dirimens Epirum, Provinciam fecit, Jure Metropolitico, & Præfecto urbi Dyrrhachio conceſſis. Similiter etiam Palæſtinam ſecundam a Prima ſejungens, Provinciam fecit; Metropolis jure, & Præfecto Scythopoli datis.

Theodoſius autem Imperator Conſtantinopoli Romam proficiſcens, per Theſſalonicam fecit iter: ubi militibus ob B metationes tumultum cientibus, populus Theſſalonicenſis, concitata ſeditione, Imperatorem conviciis impetebat. Imperator autem, qui tum Circenſia ſpectabat, ad quæ frequens multitudo convenerat, militem ſagittis populum petere juſſit: unde & quindecim millia capitum ceciderunt. Ob hoc indignatus Ambroſius Epiſcopus, Imperatori Eccleſia interdixit, neque ingredi eum paſſus eſt, per dies plurimos; donec exoratus tandem recepit eum, in Feſto Theophaniorum, ea tamen conditione, ſi per *Sacram* Imperatoriam ediceret, ut qualiſcunque incideret occaſio, quæ Imperatorem commotum redderet, Judicum ſententiæ, non niſi interpoſito xxx. dierum ſpatio, ratæ eſſent.

C Idem Theodoſius Galatiam quoque ſecundam a prima dirimens, Provinciam fecit; Metropolis jure, & Præfecto Peſſinunti conceſſis.

Porro Theodoſius Imperator, expeditione quadam ſuſcepta, Mediolani in morbum incidens, fato ibi ſuccubuit, annos natus LXV. reliquiis ejus inde Conſtantinopolim deportatis. Moriens autem Theodoſius, Arcadium (quem Romam veniſſe rescierat, ut Honorium fratrem viſeret, tunc temporis ex morbo decumbentem) per literas hortatus eſt, uti Conſtantinopolim repetens, Orienti proſpiceret. Arcadio autem Ro- D mæ cum fratre Honorio longius commorante; quin & per viam quoque moras trahente, citius Conſtantinopolim attingere non potuit, quam Gainas quidam ex Senatoribus imperium invaſiſſet. Tandem vero Arcadius, Conſtantinopolim veniens, Gainam iſtum rebellem e medio ſuſtulit.

A R C A D I U S

I M P E R A T O R.

E Μετὰ οὖν τὴν βασιλείαν Θεοδοσίου τοῦ μεγάλου, [154] τοῦ Σπανοῦ, ἐβασίλευσεν ὁ υἱὸς αὐτοῦ Ἀρκάδιος ἐν Κωνσταντινουπόλει, ἐλθὼν ἀπὸ Ῥώμης, [155] τὰ πάντα ἔτη εἰκοσιτρία, ἐάσας ἐν Ῥώμῃ Ὁνώριον, τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ τὸν μικρότερον. ἦν δὲ περίεργος, καὶ ἐνδρανής. καὶ εὐθέως ἐλθὼν, ἐποίησε βασιλέα τὸν υἱὸν αὐτοῦ, Θεοδόσιον τὸν μικρὸν, ἐν Κωνσταντινουπόλει.

Ὁ δὲ αὐτὸς Ἀρκάδιος ἐποίησε καὶ ἴδιον ἀριθμὸν, [156] οὓς ἐκάλεσεν Ἀρκαδιακούς. Ἀῤῥωστήσας δὲ, ἐξαίφνης τελευτᾷ, ὢν ἐνιαυτῶν λά.

Malala Chronogr.

Magnum itaque Theodoſium Hiſpanum excepit in Imperio filius ejus Arcadius, Roma Conſtantinopolim veniens: ubi regnavit annos XXIII. Honorio fratre ſuo natu minore Romæ relicto. Erat autem (Arcadius) vir ingenii acerrimi, & rebus agendis idoneus: qui quamprimum Conſtantinopolim reverſus fuerat, filium ſuum, Theodoſium juniorem, imperii ſocium ſibi accepit.

Idem Arcadius agmen quoque proprium inſtituit; quod & *Arcadiacum* vocavit. In morbum vero incidens, ſubito mortuus eſt, ætatis anno XXXI.

HONORIUS
IMPERATOR.

POſt Arcadium mortuum, Romæ imperavit Honorius, annos xxxr. Iracundiæ hic deditus erat, ſed vir ſanæ mentis.

Hic fanum Serapidis Solis, quod Alexandriæ magnæ fuit, occludi juſſit.

Romæ vero magna ſeditione coorta, Imperator in Ravennam orbem indignabundus ſeceſſit; accerſito ex Gallia Alaricho Duce, cum copiis ejus, ad Romam deprædandam. Alarichus autem Romam veniens, civibus, & Senatoribus, Honorii hoſtibus, ſeſe adjunxit; & omnino nihil in Romanos hoſtile perpetrans, Imperatoris ipſius Palatium irrumpit; univerſoque Theſauro Regio, Imperatoris etiam a Patre ſorore, Placidia, virguncula, ſecum abreptis, in Galliam reverſus eſt, tyrannidem uſque agitans. Conſtantius autem quidam Comes, qui Alarichum ſecutus, Placidiam virginem ſibi concreditam habuit; arrepta occaſione, Alarichum effugit, eamque Honorio Imperatori reducem dedit. Cujus facti in gratiam, Honorius Conſtantium ad Senatoriam dignitatem provexit: quin & Placidia ei in uxorem data, in imperii etiam conſortium eum admiſit. Conſtantio ex Placidia natus eſt filios, nomine Valentinianus. Honorius itaque, Conſtantio in regni ſocietatem adſcito, quatuor rebelles illos Senatores, Attalum, Sebaſtianum, Maximum, & Conſtantem, qui plebem in partes ſuas allicientes, Imperatori negotium faceſſerunt, e medio ſuſtulit; bonis eorum publicatis. Honorius autem, imperio Occidentis Conſtantio tradito, ipſe Conſtantinopolim contendens, Theodoſio juniori ſeſe Imperii ſocium adjunxit.

Contigit autem, vivente adhuc, & regnante Honorio, Conſtantium Romanum Imperatorem e vivis excedere; poſt quem, Joannes quidam Senator, tyrannidem arripiens, Senatorum reliquorum ope fretus, Imperium Occidentis invaſit. Quo audito, Honorius in ſurorem actus eſt; & ex aqua intercute laborans, mortuus eſt, ætatis anno XLII.

A Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Ἀρκαδίου, 157 ἐβασίλευσεν ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ Ονώριος ἐν Ρώμῃ ἔτη λα΄· ἦν δὲ ὀργίλος, καὶ σώφρων.

Ο δὲ αὐτὸς βασιλεὺς 158 ἔκλεισε τὸ ἱερὸν τῆς Σεράπιδος Ηλίου, τοῦ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ τῇ μεγάλῃ·

Επὶ δὲ τῆς αὐτοῦ βασιλείας, ταραχῆς γενομένης δημοτικῆς ἐν τῇ Ρώμῃ μεγάλης, ἀγανακτήσας ἀπῆλθεν εἰς Ράβενναν πόλιν· 159 καὶ πέμψας, ἤγαγεν Αλάριχον στρατηλάτην 160 ἀπὸ τῆς Γαλλίας μετὰ πλήθους, ἵνα παιδεύσῃ τὴν Ρώμην· καὶ ἐλθὼν ὁ Αλάριχος ἐν τῇ πόλει, παρέθετο αὐτὸν τῇ πόλει, καὶ τοῖς συγκλητικοῖς, τοῖς ἐχθροῖς Ονωρίου, καί τινα τῆς πόλεως οὐκ ἔβλαψεν· ἀλλὰ ὁρμήσας εἰς τὸ παλάτιον, ἐπῆρε B πάντα τὰ τοῦ παλατίου χρήματα, καὶ 161 τὴν ἀδελφὴν Ονωρίου ἀπὸ πατρὸς, Πλακιδίαν, μικρὰν οὖσαν παρθένον· καὶ πάλιν ἀπῆλθεν αὐτὸς εἰς τὰς Γαλλίας τυραννήσας· Κωνστάντιος δὲ, ὅτι κόμης ὢν μετὰ Αλαρίχου, πιστευθεὶς παρ' αὐτοῦ τὴν κόρην Πλακιδίαν, δυναθεὶς ἔλαβεν αὐτὴν καὶ φυγὼν τὸν Αλάριχον, ἤγαγεν αὐτὴν πρὸς τὸν βασιλέα Ονώριον. καὶ ἐχαρίσατο αὐτῷ ὁ Ονώριος, ἐποίησεν αὐτὸν συγκλητικὸν, καὶ ἐξέδωκεν αὐτῷ τὴν Πλακιδίαν εἰς γυναῖκα, καὶ ἐποίησεν αὐτὸν βασιλέα ἐν Ρώμῃ· ἐξ ἧς ἔσχεν υἱὸν ὁ αὐτὸς Κωνστάντιος, ὃν ἐκάλεσε Βαλεντινιανόν. καὶ ἅμα Κωνσταντίῳ γενόμενος ὁ Ονώριος, ἐπὶ τῆς αὐτοῦ βασιλείας ἀνεῖλε τοὺς τέσσαρας τυράννους, Ατταλον, καὶ Σε- C βαστιανὸν, καὶ Μάξιμον, 162 καὶ Κώνσταν, τοὺς συγκλητικούς· οἵτινες ἀντῆραν αὐτῷ ὑποκοθεύσαντες τὸν δῆμον. μετὰ δὲ τὸ φονευθῆναι αὐτοὺς, καὶ τὰς οὐσίας αὐτῶν δημευθῆναι, ἐάσας τὸν Κωνστάντιον ἐν τῇ Ρώμῃ βασιλεύειν, 163 ἦλθεν ὁ αὐτὸς Ονώριος ἐν Κωνσταντινουπόλει, βασιλεύων μετὰ Θεοδοσίου τοῦ μικροῦ.

Ο δὲ Κωνστάντιος, βασιλεὺς Ρώμης τελευτᾷ ἰδίῳ θανάτῳ, ἐπὶ τῆς βασιλείας, καὶ ζωῆς Ονωρίου. καὶ τυραννήσας συγκλητικός τις, ὀνόματι Ἰωάννης τῶν ἄλλων συγκλητικῶν συμπεισθέντων μετ' αὐτοῦ βασιλεύει ἐν τῇ Ρώμῃ. 164 καὶ γνοὺς τοῦτο ὁ Ονώριος, ἐμάνη· καὶ νόσῳ βληθεὶς, 165 ὑδρωπιάσας τελευτᾷ, 165 ὢν ἐνιαυτῶν μβ΄.

Digitized by Google

ΛΟΓΟΣ ΙΔ'.

ΒΑΣΙΛΕΙΑΣ
ΘΕΟΔΟΣΙΟΥ ΝΕΩΤΕΡΟΥ,
ΕΩΣ ΤΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΣ
ΛΕΟΝΤΟΣ ΤΟΥ ΜΙΚΡΟΥ.

LIBER XIV.

DE TEMPORIBUS
THEODOSII JUNIORIS,
USQUE AD IMPERIUM
LEONIS JUNIORIS.

A Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Ὀνωρίου, ἐβασίλευσε μόνος ὁ θειότατος Θεοδόσιος, ὁ νέος, ὁ υἱὸς Ἀρκαδίου βασιλέως, ἀδελφοῦ Ὀνωρίου, [c] ἐπὶ τῆς ὑπατείας Στιλίχωνος, καὶ Αὐρηλιανοῦ, ὑπὸ τοῦ ἰδίου πατρὸς στεφθείς. ἐβασίλευσε δὲ [a] τὰ πάντα ἔτη ν', καὶ μῆνας ζ'. ὅστις ἔχαιρε τῷ Πρασίνῳ μέρει, καὶ ἀντεποιεῖτο αὐτῶν κατὰ πόλιν. ἐν δὲ Κωνσταντινουπόλει μετήγαγεν αὐτούς, θεωροῦντας πρώην εἰς τὰ δεξιὰ αὐτοῦ μέρη, καὶ ἐποίησεν αὐτοὺς θεωρεῖν τὰ ἀριστερὰ βάθρα· καὶ [3] τοὺς τῆς πεδατούρας στρατιώτας, τοὺς κατέναντι τοῦ καθίσματος θεωροῦντας, μετέστησεν ἐπὶ τὸ Βένετον μέρος· καὶ τὰ βάθρα ἔδωκε τοῖς τοῦ Πρασίνου μέρους, [4] ἔχοντα μεσόστυλα ἕξ· εἰρηκὼς τῷ ἐπάρχῳ Κύρῳ, ὅτι, οὓς φιλῶ, κατέναντί μου θέλω θεωρεῖν. καὶ B ἔκραξαν ἐν Κωνσταντινουπόλει οἱ ἐκ τοῦ Πρασίνου μέρους, τῷ αὐτῷ βασιλεῖ· τὰ ἴδια τοῖς ἰδίοις. καὶ [5] ἔπεμψεν αὐτοῖς μανδάτα, διὰ τοῦ πρωτοκούρσορος, λέγων· ὅτι, ἐγώ, ὡς τιμῶν ὑμᾶς, εἰς τὰ ἀριστερὰ τοῦ καθίσματος, ἔνθα θεωρῶ, μετέστησα ὑμᾶς· καὶ εὐφήμησαν αὐτόν. καὶ ἐκέλευσε κατὰ πόλιν εἰς τὰ ἀριστερὰ τῶν ἀρχόντων θεωρεῖν τοὺς Πρασίνους.

Ἐβασίλευσε δὲ παιδίον ὤν· δὲ προκόψας τῇ ἡλικίᾳ ὁ αὐτὸς Θεοδόσιος βασιλεύς, ἀνεγίνωσκεν ἔσω εἰς τὰ παλάτια, ἐν τῇ ζωῇ τοῦ αὐτοῦ πατρὸς Ἀρκαδίου. καὶ μετὰ τὴν τελευτὴν τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, συνανεγίνωσκεν αὐτῷ ἄλλος νεώτερος εὐφυέστατος, ὀνόματι Παυλῖνος, υἱὸς κόμητος δομεστίκων. μετὰ δὲ τὴν τελευτὴν C τοῦ αὐτοῦ πατρὸς, ἀνδρωθεὶς Θεοδόσιος ὁ βασιλεύς, ἐζήτει λαβεῖν γυναῖκα εἰς γάμον· καὶ ὤχλει τῇ αὐτοῦ ἀδελφῇ Πουλχερίᾳ τῇ δεσποίνῃ, οὔσῃ παρθένῳ, ἥτις, ὡς φιλοῦσα τὸν ἴδιον αὐτῆς ἀδελφόν, οὐχ [6] εἵλετο γαμηθῆναί τινι· καὶ δὴ περιεργασαμένη περὶ παρθένων πολλῶν κορασίων, θυγατέρων πατρικίων, ἢ ἐξ αἵματος βασιλικοῦ. εἰπὼν τῷ αὐτῷ Θεοδοσίῳ βασιλεῖ, ἀδελφῷ αὐτῆς, [7] συνδιάγουσα αὐτῷ ἐν τῷ παλατίῳ.

Malalæ Chronogr.

A Poſt Honorium, imperavit ſolus diviniſſimus Theodoſius Junior; qui a patre Arcadio, Honorii fratre, Imperator renunciatus fuerat, Stilicone & Aureliano Coſs. Imperium vero tenuit annos L. & menſes vii. Factioni hic Praſinæ ſtudebat; cujus etiam partes egit ubique per imperium. Conſtantinopoli vero Praſinos, qui a dextra ejus ſedentes antea ſpectabant Ludos, gradus a ſiniſtra deinceps occupare juſſit: militeſque Pedaturæ, qui ex adverſo ſellæ Imperatoriæ ſpectabant, ad Venetam partem tranſtulit. Praſinis autem Gradus dedit, ſex habentes Meſoſtylia; Cyro Præfecto ſubindicans, velle ſe, quos charos ſibi habuit, e regione ſui eos ſpectare. Tum vero qui B Praſinæ Factionis erant Conſtantinopolitani Imperatori inclamabant: *Suum cuique*. Theodoſius autem, miſſo Protocurſore, eos monuit; ſe, in honorem eorum, ad ſiniſtram ſellæ ſuæ, unde ſpectabat ipſe, tranſtuliſſe eos. Tum vero fauſtis acclamationibus eum celebrarunt. Edixit etiam Imperator, ubique per imperium, uti Praſini ad ſiniſtram Præfectorum ſedentes, Ludos ſpectarent.

Imperator autem renunciatus eſt, dum puer admodum erat: adoleſcentior autem factus, in Palatio literis imbutus eſt, patre Arcadio adhuc vivente. Patris autem poſt obitum, in literis percipiendis ſocius ei adjunctus eſt juvenis C quidam nobilis, nomine Paulinus, Comitis Domeſticorum filius. Theodoſius autem Imperator, cum jam in virum adoleviſſet, uxorem ducere in animo habuit: atque eo nomine Pulcheriam Auguſtam, ſororem ſuam, ſæpiuſcule interpellaverat; quæ, virgo licet eſſet, fratrem ſuum adeo charum ſibi habuit, ut a nuptiis ipſa abſtinuerit. Pulcheria itaque inquirendis quæcunque ea Regio, vel Patricio ſanguine prognatæ eſſent, virginibus ſedulam navans operam, ad

Digitized by Google

Theodoſium Imperatorem fratrem ſuum, qui cum in Palatio convixit, de illis referebat. Cui Theodoſius, "Tu modo, inquit, ſi conciliare mihi poſſis teneram virginem, formaque talem, qualem Conſtantinopolis præterea nullam datura eſt, Regiis illam, vel Patriciis claram natalibus, hanc volo. At ſi forma non ſit abſolutiſſima, Regio licet ſit, an Patricio progenita ſanguine, diveſque, non moror iſta. Quinimo, quacunque tandem ſtirpe edita ſit, virgo modo ſit, omnibuſque pulchritudinis palmam præripiat, illam expeto." His auditis Pulcheria, emiſſis ubique nunciis, hujuſmodi virginem ſollicite anquiſivit. Paulinus etiam, uti ei hac ex parte gratificaretur, undiquaque curſitabat.

Contigit interim Conſtantinopolim cum cognatis ſuis advenire Virginem quandam Græcanicam, forma ſingulari, & doctrina præſtantem, cui nomen Athenais; (quæ & poſtea Eudocia vocata eſt) Leontii, Philoſophi Athenienſis, viri ditiſſimi filiam. Hæc Imperatricem urbem petere, amitæ ſuæ viſendæ gratia coacta eſt, hac ex cauſa. Leontius Philoſophus, ejus pater, filios duos adultos habuit, Valerium, & Geſium. Hos moriturus teſtamento inſtituit ex aſſe hæredes: "Athenaidi autem, (in Teſtamento ſcripſit) filiæ meæ deſideratiſſimæ C. Numiſmata tantum dari volo: ſufficit enim illi Fortuna ſua, qua univerſum ſexum ſuum antecellit." Atque ita Leontius Philoſophus Athenis deceſſit: poſt cujus obitum Athenais, quæ & Eudocia, fratres ſuos, utpote natu majores, pedibus illorum provoluta, ſupplex rogavit, uti Teſtamenti illius rationem non adeo habentes, Paternæ Hæreditatis partem tertiam ſibi aſſignarent. "Ego enim, inquit, in communem noſtrum Parentem nihil commiſi, uti vos probe noſtis: nec ſatis ſcio, qua tandem cauſa adductus, moriturus pater, nulla mihi vobiſcum conceſſa Patrimonii ſorte, proſpera me mea frui Fortuna, poſt ſe mortuum, juberet." At fratres in ſententia perſtiterunt; iratique etiam ex ædibus paternis, ubi cum eis convixerat, ejecerunt. Itaque accepit illam ſibi materrera ejus; atque, ceu parentibus orbam, & virginem, tutata eſt. Conſtantinopolim deinde adduxit, ad cognatam aliam, virginis amitam, patris ejus ſororem. Hæ vero, cauſa illius ſuſcepta, ad Pulcheriam Auguſtam, Theodoſii Imperatoris ſororem pientiſſimam, fratres ſuos (de bonis paternis) poſtulaturam, adduci curaverunt. Illa vero ad Pulcheriam adducta, oratione diſertiſſima expoſuit, quo pacto a fratribus ſuis injurioſe habita fuerit. Videns autem Pulcheria Athenaidem, forma tali, & eruditione præditam, cognatas ejus interrogavit, virgo eſſet, necne? Dicebant hæ, virginem eſſe intactam, a patre ſuo Philoſopho Græco cuſtoditam, & Philoſophiæ præceptis abunde ſatis imbutam. Cognatis itaque ejus, una cum virgine, Cubiculariorum ſub cura ibidem manere juſſis, Pulcheria acceptum ab ea Libellum ſupplicem ad Theodoſium fratrem deferebat; cui etiam dixit: "Inveni tibi virginem Græcanicam, Philoſophi ca-

A καὶ εἶπεν αὐτῇ ὁ αὐτὸς βασιλεὺς Θεοδόσιος, ὅτι "ἐγὼ θέλω, εἰ εὕρεις μοι νεωτέραν, εὔμορφον πάνυ, ἵνα τοιοῦτον κάλλος μὴ ἔχῃ γυνὴ εἰς Κωνσταντινούπολιν, εἴτε ἐξ αἵματός ἐστι βασιλικοῦ, εἴτε ἐξ αἵματός ἐστι συγκλητικοῦ πρώτου. εἰ δὲ μή ἐστι καλὴ εἰς ὑπερβολὴν, [8] οὐ χρείαν ἔχω, οὔτε ἀξιωματικὴν, οὔτε ἐκ βασιλικοῦ αἵματος, οὔτε πλοῦτον· ἀλλὰ καὶ εἰ τινος δὲ ποτέ ἐστι θυγάτηρ, [9] μόνον παρθένον, καὶ εὐπρεπεστάτην πάνυ, ταύτην λαμβάνω." καὶ [10] ἀκηκοῦσα ταῦτα ἡ δέσποινα Πουλχερία, πανταχοῦ ἔπεμψε περιεργαζομένη· καὶ Παυλῖνος δὲ περιέτρεχεν, ἀρέσαι αὐτῷ.

B Ἐν δὲ τῷ μεταξὺ συνέβη ἐλθεῖν ἐν Κωνσταντινουπόλει, μετὰ τῶν ἰδίων συγγενῶν, κόρην εὐπρεπῆ, ἐλλόγιμον, ἑλλαδικὴν, ὀνόματι Ἀθηναΐδα, τὴν καὶ Εὐδοκίαν μετακληθεῖσαν, [11] θυγατέρα γενομένην Λεοντίου τοῦ φιλοσόφου Ἀθηναίου, εὐπορωτάτου· ἥτις Ἀθηναΐς, ἡ καὶ Εὐδοκία, ἠναγκάσθη καταλαβεῖν τὴν βασιλεύουσαν πόλιν, πρὸς τὴν ἰδίαν αὐτῆς θείαν, διὰ τὴν αἰτίαν ταύτην. ὁ φιλόσοφος Λεόντιος, ὁ αὐτῆς πατὴρ, ἔχων υἱοὺς τελείους δύο, μέλλων τελευτᾷν, διέθετο τάξας ἐν τῇ ἑαυτοῦ διαθήκῃ, τοὺς δύο αὐτοῦ υἱοὺς κληρονόμους πάσης τῆς ὑπ᾽ αὐτοῦ καταλιμπανομένης περιουσίας, [12] Οὐαλέριον, καὶ Γέσιον· εἰρηκὼς ἐν τῇ αὐτοῦ διαθήκῃ. "Ἀθηναΐδι, τῇ ποθεινοτάτῃ μου γνησίᾳ θυγατρὶ δο-
C θῆναι βούλομαι νομίσματα ἑκατὸν, καὶ μόνον· ἀρκεῖ γὰρ αὐτῇ ἡ αὐτῆς τύχη, ἡ ὑπερέχουσα πᾶσαν γυναικείαν τύχην·" καὶ ἐτελεύτησεν ὁ αὐτὸς Λεόντιος ὁ φιλόσοφος ἐν Ἀθήναις. μετὰ δὲ τὴν αὐτοῦ ἀποβίωσιν, ἐδυσώπει ἡ αὐτὴ Ἀθηναΐς, ἡ καὶ Εὐδοκία, τοὺς ἰδίους ἀδελφοὺς, ὡς μείζονας, προσπίπτουσα αὐτοῖς, καὶ αἰτοῦσα, μὴ προσχεῖν τῇ αὐτοῦ διαθήκῃ· ἀλλὰ καὶ τὸ τρίτον μέρος μερίσασθαι μετ᾽ αὐτῶν τὰ πατρῷα. λέγουσα, "μηδὲν ἡμαρτηκέναι, (ὡς καὶ ὑμεῖς οἴδατε) πρὸς τὸν ἴδιον [13] ὑμῶν πατέρα· καὶ οὐκ οἶδα, διὰ τί ἄπορόν με κατέλιπε, μέλλων τελευτᾷν, [14] διαπορίας τύχην, μετὰ τὴν αὐτοῦ νέκρωσιν, ἐχαρίσατο." οἱ δὲ αὐτῆς ἀδελφοὶ ἔμειναν ἀπειθεῖς, καὶ ὀργισθέν-
D τες ἐδίωξαν αὐτὴν καὶ ἐκ τοῦ πατρῴου αὐτῆς οἴκου, ἔνθα συνέμενεν αὐτοῖς. καὶ ἐδέξατο αὐτὴν ἡ ἀδελφὴ τῆς γενομένης αὐτῆς μητρὸς, ὡς ὀρφανὴν, καὶ ὡς παρθένον ἐφύλαξεν αὐτήν. ἥντινα λαβοῦσα, ἀνῆλθεν ἐν Κωνσταντινουπόλει, πρὸς τὴν ἄλλην ἀδελφὴν τοῦ αὐτῆς πατρὸς, καὶ θείαν αὐτῆς. καὶ [15] λαβοῦσαι αὐτὴν ποιῆσαι ἀξίωσιν κατὰ τῶν αὐτῆς ἀδελφῶν, παρεσκεύασαν αὐτὴν προσελθεῖν τῇ εὐσεβεστάτῃ δεσποίνῃ Πουλχερίᾳ, ἀδελφῇ Θεοδοσίου βασιλέως· καὶ δὴ προσελθοῦσα ἐδίδαξεν, ὡς βιαζομένη παρὰ τῶν ἰδίων αὐτῆς ἀδελφῶν, διαλεγομένη ἐλλογίμως. καὶ ἑωρακυῖα αὐτὴν ἡ αὐτὴ Πουλχερία εὐπρεπῆ, καὶ ἐλλόγιμον, ἐπηρώτησε τὰς αὐτῆς θείας, εἰ ἔστι παρθένος. καὶ ἐδιδά-
E χθη παρ᾽ αὐτῶν, ὅτι παρθένος ἐστὶν ἁγνὴ, φυλαχθεῖσα ὑπὸ τοῦ αὐτῆς πατρὸς, φιλοσόφου, [16] γενομένου ἐν Ἑλλάδι, καὶ [17] διὰ λόγων πολλῶν φιλοσοφίας ἀναχθεῖσα. καὶ [18] κελεύσας αὐτὴν, ἅμα ταῖς αὐταῖς θείαις, διὰ κουβικουλαρίων φυλαχθῆναι· καὶ περιμεῖναι· λαβοῦσα, φησὶ, τὴν δέησιν παρ᾽ αὐτῆς, εἰσῆλθε πρὸς τὸν ἴδιον αὐτῆς ἀδελφὸν τὸν βασιλέα Θεοδόσιον, καὶ εἶπεν αὐτῷ, ὅτι "ηὗρον νεωτέραν, πάνυ εὔμορφον,

A “ καθαρίαν, εὔςολον, ἐλλόγιμον, ἑλλαδικὴν παρθένον, θυγατέρα φιλοσόφου. ὁ δὲ ἀκούσας, ὡς νεώτερος, ἀνήφθη· καὶ μετακαλεσάμενος τὸν συμπράκτορα αὐτοῦ καὶ φίλον Παυλῖνον, ᾔτησε τὴν ἑαυτοῦ ἀδελφὴν, ὡς ἐπ᾽ ἄλλῳ τινὶ εἰσαγαγεῖν τὴν Ἀθηναΐδα, τὴν καὶ Ευδοκίαν, [19] ἐν τῷ αὐτῆς κουβικλείῳ, ἵνα διὰ τοῦ βήλου θεάσηται αὐτὴν, ἅμα Παυλίνῳ. καὶ εἰσήχθη· καὶ ἑωρακὼς αὐτὴν, ἠράσθη αὐτῆς· καὶ Παυλίνου δὲ θαυμάσαντος αὐτήν. καὶ κρατήσας αὐτὴν, καὶ χριστιανὴν ποιήσας, (ἦν γὰρ Ἕλλην) καὶ μετονομάσας αὐτὴν Ευδοκίαν, ἔλαβεν αὐτὴν εἰς γυναῖκα, ποιήσας αὐτῇ βασιλικοὺς γάμους. καὶ ἔσχεν ἐξ αὐτῆς θυγατέρα, ὀνόματι Ευδοξίαν.

B Ἀκούσαντες δὲ οἱ τῆς Αὐγούστας Ευδοκίας ἀδελφοὶ, ὅτι βασιλεύει, προσέφυγον ἐν τῇ Ἑλλάδι φοβηθέντες· καὶ πέμψασα, ἤνεγκεν αὐτοὺς ἐκ τῆς πόλεως Ἀθηνῶν, [20] ὑπὸ λόγον, ἐν Κωνσταντινουπόλει, καὶ ἐποίησεν αὐτοὺς ἀξιωματικοὺς, προαγαγόντος αὐτοὺς τοῦ βασιλέως τὸν μὲν λεγόμενον Γέσιον [21] ἔπαρχον πραιτωρίων τοῦ Ἰλλυρίων ἔθνους, τὸν δὲ Ουαλέριον μάγιστρον. εἰρηκυίας αὐτοῖς τῆς αὐτῶν βασιλίσσης Ευδοκίας, ἀδελφῆς αὐτῶν· ὅτι, “ εἰ μὴ ὑμεῖς κακῶς ἐχρήσασθέ μοι, οὐκ ἠναγκαζόμην ἐλθεῖν, καὶ βασιλεῦσαι, [22] τὴν οὖν ἐκ τῆς γενέσεώς μου βασιλείαν, ὑμεῖς μοι ἐχαρίσασθε· ἡ γὰρ ἐμὴ ἀγαθὴ τύχη ἐποίησεν ὑμᾶς [23] ἀτυχεῖς εἰς ἐμέ· οὐχὶ ἡ ὑμετέρα πρὸς ἐμὲ γνώμη. C

Ο δὲ βασιλεὺς Θεοδόσιος καὶ Παυλῖνον, ὡς φίλον αὐτοῦ, καὶ μεσάσαντα τῷ γάμῳ, καὶ συναριστοῦντα αὐτοῖς, ἐποίησε διὰ πάσης ἀξίας ἐλθεῖν· καὶ μετὰ ταῦτα προηγάγετο αὐτὸν μάγιστρον, καὶ ηὐξήθη. ὡς ἔχων δὲ παῤῥησίαν πρὸς τὸν βασιλέα Θεοδόσιον, ὡς παράνυμφος, καὶ πρὸς τὴν Αὐγούσταν Ευδοκίαν εἰσῄει συχνῶς ὁ αὐτὸς Παυλῖνος, ὡς μάγιστρος.

Ο δὲ αὐτὸς Θεοδόσιος βασιλεὺς ἔπεμψεν ἐν τῇ Ῥώμῃ Ἄσπαρα τὸν πατρίκιον, μετὰ δυνάμεως πολλῆς στρατοῦ, κατὰ Ἰωάννου τοῦ Τυράννου. καὶ ἐνίκησε τὸν αὐτὸν Ἰωάννην ὁ Ἄσπαρ, καὶ ἐξέβαλεν αὐτὸν τῆς βασιλείας D Ῥώμης, καὶ ἐφόνευσεν αὐτόν. καὶ ἐποίησεν ὁ βασιλεὺς Θεοδόσιος βασιλέα ἐν τῇ Ῥώμῃ Βαλεντινιανὸν τὸν μικρὸν, τὸν υἱὸν Πλακιδίας τῆς μεγάλης, καὶ Κωνσταντίου βασιλέως. τὸν ἴδιον αὐτοῦ συγγενέα. καὶ ἐκδίδωσιν αὐτῷ τὴν ἑαυτοῦ θυγατέρα, ἣν εἶχεν ἀπὸ Ευδοκίας Αὐγούστας, θυγατρὸς τοῦ φιλοσόφου, ὀνόματι Ευδοξίαν, ἀφ᾽ ἧς ἔσχεν ὁ αὐτὸς Βαλεντινιανὸς θυγατέρας δύο. Ευδοκίαν, καὶ Πλακιδίαν.

Συνέβη δὲ μετὰ χρόνον, ἐν τῷ προϊέναι τὸν βασιλέα Θεοδόσιον εἰς τὴν ἐκκλησίαν, ἐν τοῖς ἁγίοις Θεοφανίοις, τὸν μάγιστρον Παυλῖνον, ἀσθενήσαντα ἐκ τοῦ ποδὸς, ἀπρόϊτον μεῖναι, [24] καὶ ἐκσκουσεῦσαι. προσήνεγκε δὲ τῷ αὐτῷ Θεοδοσίῳ βασιλεῖ πένης τις μῆλον Φρυ- E γιατικὸν παμμέγεθες πολὺ, εἰς πᾶσαν ὑπερβολήν· καὶ ἐξενίσθη ὁ βασιλεὺς, καὶ πᾶσα ἡ σύγκλητος αὐτοῦ· καὶ εὐθέως ὁ βασιλεὺς δεδωκὼς τῷ προσαγαγόντι τὸ μῆλον νομίσματα ἑκατὸν πεντήκοντα, ἔπεμψεν αὐτὸ τῇ Αὐγούστῃ Ευδοκίᾳ· καὶ ἡ Αὐγοῦστα ἔπεμψεν αὐτὸ Παυλίνῳ μαγίστρῳ, ὡς φίλῳ τοῦ βασιλέως. ὁ δὲ μάγιστρος Παυλῖνος, ἀγνοῶν ὅτι ὁ βασιλεὺς ἔπεμψεν [25]

A cujuſdam filiam, tenetam, & formoſiſſimam, intactam, egregie ornatam, & eruditione præſtantem. Quo audito, Imperator, uti Juvenis, exarſit: acceſſito itaque ſocio ſuo & amico Paulino, Pulcheriam ſororem rogavit, ut per ſpeciem alicujus negotii, Athenaidem in ſuum ipſius cubiculum introduceret, unde ipſe eam, cum Paulino, per velum ſpectaret. Introductam itaque virginem, Paulino quidem eam admirante, Imperator anxie deperibat: Chriſtianam itaque eam ubi feciſſet, (Pagana enim fuerat) nomine in Eudociam mutato, in uxorem habuit; nuptiis etiam Regiis, illius in honorem, celebratis. Filiam vero ex ea ſuſcepit, nomine Eudoxiam.

B At vero fratres Eudociæ Imperatricis, ubi ſororem ſuam regnare intellexiſſent metu perculſi, in Helladem profugerunt: Quos Eudocia, Cautione Indemnitatis data, Conſtantinopolim ex Athenis accerſitos, ſummos ibi ad honores provexit. Geſium enim Imperator Præfectum Prætorio gentis Illyricæ, Valerium vero Magiſtrum conſtituit; dicente fratribus ſuis Eudocia Imperatrice, “Quod niſi vos male me tractaſſetis, ego non Conſtantinopolim petere, indeque Imperatrix fieri, coacta fuiſſem. Regnum itaque, quod extra naſcendi ſortem mihi obtigit, vos dediſtis: quod enim votis meis non æquiores feciſtis, illud non ma- C lo veſtro in me animo, ſed bonæ meæ Fortunæ acceptum refero.”

Imperator autem Theodoſius, Paulinum, ut amicum, convictorem, & nuptiarum conciliatorem, per omnes honorum gradus ad dignitates evexit; deinde etiam Magiſtri dignitate inſignivit. Sic honoribus auctus eſt Paulinus; qui cum plurimum potuerit apud Imperatorem, ut qui Paranymphus ejus fuerit, ſæpiuſcule etiam, ut qui Magiſter erat, ad Imperatricem Eudociam intromiſſus eſt.

Imperator autem Theodoſius Aſparem quendam, virum Patricium, cum exercitu magno Romam verſus emiſit, contra Joannem illum rebellem. Hunc D itaque Aſpar bello ſuperavit, regnoque Romano deturbatum, neci tradidit: Romanus vero Imperator a Theodoſio renunciatus eſt Valentinianus Junior, conſanguineus ejus, Conſtantii Imperatoris, & Placidiæ magnæ filius: cui etiam in uxorem dedit filiam Eudoxiam, quam ex Eudocia Auguſta, Philoſophi filia, ſuſceperat. Ex ea vero filias duas habuit Valentinianus, Eudociam & Placidiam.

Accidit autem poſt temporis, cum Imperator Theodoſius in Sanctis Theophaniis ad Eccleſiam exiret, Paulinum Magiſtrum domi manere; æger enim ex pede decumbens, morbum excuſavit. E Obtulit interim pauper quidam Theodoſio pomum Phrygium, prægrande illud, & inuſitatæ magnitudinis; Imperatore ipſo, Proceribuſque ejus omnibus, magnitudinem illius ſtupeſcentibus. Imperator autem, datis ei qui obtulerat CL. nummis, pomum Eudociæ Auguſtæ dono miſit: quo eodem ipſa Paulinum Magiſtrum, ceu Imperatoris amicum, donavit. Paulinus vero Magiſter, ignorans illud Imperatorem jam antea Auguſtæ

dediſſe, Imperatori Theodoſio, cum Palatium intrarat, remiſit. Acceptum vero munus Imperator agnoſcit, & ſecreto apud ſe ſervat: vocatamque deinde Auguſtam interrogat: "Ubi eſt pomam, inquiens, "quod tibi miſi? Comedi; "inquit illa. Adjuravit illam Theodoſias per ſalutem ſuam uti diceret, an malam illud ediſſet ipſa, an vero alteri dono miſiſſet. Juravit illa comediſſe ſe, nec illad alicui dediſſe. Tam vero Imperator pomum adferri juſſit, aliutumque Auguſtæ oſtendit; ſimulque ei iraſcitur, ſuſpicatus eam Paulino, ceu Amaſio ſuo, pomam miſiſſe, ideoque factum negaſſe. Paalinum itaque Imperator de medio ſuſtalit: qaod factum Imperatoris, tanquam in ſe injurioſum, indigne talit Auguſta Eudocia: cujus ob cauſam Paalinam periiſſe, (Juvenis enim erat formoſus) in omnium erat ore. Auguſta itaque Theodoſium Imperatorem exoratum habait, uti ſibi liceret loca ſancta adire, orationis ergo: facultateque impetrata, Eudocia inde ex Conſtantinopoli Hieroſolymam perreait, orandi cauſa: Ubi quamplurimis extructis ædificiis, mœnia quoque urbis inſtauravit. Dicebat enim hoc voluiſſe Davidem Prophetam, , in iſtis: *In bona voluntate tua, Domine, ædificabantur muri Hieruſalem*. Ibi autem ſede poſita, Mauſolæum ſibi regium extruait: & oatute cedens, ibidem ſepulta eſt. Moritura autem juravit, ſe extra crimen eſſe, de quo Paalini cauſa accuſata fuerat.

Erat autem Theodoſius Imperator doctrina inſigniter inſtructus, populoque ſuo univerſo, Senatuique ſumme charus. Eo autem, & Valentiniano Imperatoribus, Attilas quidam, Gepidam ex genere oriundus, contra Romam, & Conſtantinopolim etiam, exercitum myriadum multaram ſecum duxit. Hic, per Legatum ſuam Gothum, Valentiniano, Romæ imperanti, edixit: *Imperat tibi per me Dominus meus, & Dominus tuus*, Attilas, *uti Palatium tuum ſibi paratum efficias*. Eadem plane verba Theodoſio etiam Imperatori, Conſtantinopoli denuncianda, Legato cuidam Gotho demandavit. Cæterum Aetius, princeps Senatus Romani, ubi hanc tam inſani mandati Attilæ audaciam intolerandam audiſſet, profectus in Galliam, ad Alaricum, Romanorum hoſtem, in belli ſocietatem adverſus Attilam, qui plurimas Romani Imperii urbes vaſtaverat, horrando adduxit. Hi itaque, junctis copiis, Attilam ex improviſo, ad Danubium caſtra ponentem, adorti millia multa de exercitu ejus exciderunt. Alarichus autem, in congreſſu ipſo, ictu ſagittæ vulneratus, interiit. Similiter quoque Attilas, cum Huona pellice concumbens, ſanguinis fluxu, ex naribus per noctem prorumpente, mortuus eſt, a pellice iſta, uti vulgo credebatur, e medio ſublatus. De hoc bello ſcripſit ſapientiſſimus Priſcus Thrax. Alii autem tradiderunt, Attilæ ſpatharium, ab Aetio Patricio corruptum, Dominum ſuum confodiſſe; atque ita Aetium, victoria potitum, Romam rediiſſe.

Iiſdem temporibus Theodoſius Eccleſiam magnam Alexandriæ extruait; quæ Theodoſii uſque adhuc vocatur Ec-

A αὐτοῦ τῇ Αὐγούστῃ, λαβὼν ἔπεμψεν αὐτὸ τῷ βασιλεῖ Θεοδοσίῳ, ὡς εἰσέρχεται εἰς τὸ παλάτιον. καὶ δεξάμενος αὐτὸ ὁ βασιλεὺς, ἐγνώρισεν αὐτὸ, καὶ ἀπέκρυψεν αὐτό· καὶ καλέσας τὴν Αὐγούσταν, ἐπηρώτησεν αὐτὴν, λέγων· "ποῦ ἐστὶ τὸ μῆλον, ὃ ἔπεμψά σοι; ἡ "δὲ εἶπεν, ὅτι ἔφαγον αὐτό. καὶ ὥρκωσεν αὐτὴν κατὰ τῆς αὐτοῦ σωτηρίας, εἰ ἔφαγεν αὐτὸ, ἢ τινι αὐτὸ ἔπεμψε. καὶ ἐπωμόσατο, 26 ὅτι οὐδενὶ αὐτὸ ἔπεμψα· ἀλλ' ὅτι αὐτὴ αὐτὸ ἔφαγε. καὶ ἐκέλευσεν ὁ βασιλεὺς ἐνεχθῆναι τὸ μῆλον, καὶ ἔδειξεν αὐτῇ αὐτό. καὶ ἠγανάκτησε κατ' αὐτῆς, ὑπονοήσας, ὅτι ὡς ἐρῶσα 27 τοῦ αὐτοῦ Παυλίνου, ἔπεμψεν αὐτῷ τὸ μῆλον, καὶ ἠρνήσατο. καὶ διὰ τοῦτο ἀνεῖλε τὸν αὐτὸν Παυλῖνον ὁ βασιλεὺς Θεοδό-

B σιος· καὶ λυπηθεῖσα ἡ Αὐγούστα Εὐδοκία, ὡς ὑβρισθεῖσα, (ἐγνώσθη γὰρ πανταχοῦ, ὅτι δι' αὐτὴν ἐσφάγη ὁ Παυλῖνος. ἦν γὰρ πάνυ εὔμορφος νεώτερος) 28 ᾐτήσατο τὸν ἡ Αὐγούστα τὸν βασιλέα Θεοδόσιον, τοῦ κατελθεῖν εἰς τοὺς ἁγίους τόπους, εἰς εὐχήν· καὶ παρέσχεν αὐτῇ. καὶ κατῆλθεν ἀπὸ Κωνσταντινουπόλεως, ἐπὶ Ἱεροσόλυμα, εὔξασθαι· καὶ ἔκτισεν ἐν Ἱεροσολύμοις πολλὰ, καὶ τὸ τεῖχος ἀνενέωσε τῆς Ἱερουσαλὴμ, εἰποῦσα· ὅτι, δι' ἐμὲ εἶπε Δαβὶδ ὁ προφήτης, ὅτι "καὶ 29 ἐν τῇ εὐδοκίᾳ σου οἰ"κοδομηθήσεται τὰ τείχη Ἱερουσαλὴμ, Κύριε. καὶ μείνασα ἐκεῖ, καὶ κτίσασα ἑαυτῇ μνῆμα βασιλικὸν, ἐτελεύτησε, καὶ ἐτέθη ἐν Ἱεροσολύμοις. ἐν δὲ τῷ μέλλειν αὐτὴν τελευτᾷν, ἐπωμόσατο, 30 μὴ συνειδέναι

C τῇ κατηγορίᾳ τῆς ἕνεκεν Παυλίνου.

Ο δὲ βασιλεὺς Θεοδόσιος ἦν ἐλλόγιμος, παρὰ παντὸς τοῦ δήμου φιλούμενος, καὶ τῆς συγκλήτου. ἐπὶ δὲ τῆς βασιλείας αὐτοῦ, καὶ Βαλεντινιανοῦ, ἐπεστράτευσε κατὰ Ῥώμης, καὶ κατὰ Κωνσταντινουπόλεως, Ἀττιλᾶς, ἐκ τοῦ γένους τῶν Γηπαίδων, πλῆθος ἔχων μυριάδων πολλῶν. δηλώσας, διὰ Γότθου ἑνὸς πρεσβευτοῦ, τῷ Βαλεντινιανῷ, βασιλεῖ Ῥώμης· "ἐκέλευσέ σοι δι' ἐμοῦ ὁ δεσπότης μου, καὶ δεσπότης σου, Ἀττιλᾶς, 31 ἵνα εὐτρε"πίσῃς αὐτῷ τὸ παλάτιόν σου. ὁμοίως δὲ καὶ Θεοδοσίῳ "βασιλεῖ τὰ αὐτὰ ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐδήλωσε, δι' ἑνὸς

D Γότθου πρεσβευτοῦ. καὶ ἀκηκοὼς Ἀέτιος, ὁ πρῶτος συγκλητικὸς Ῥώμης, τὴν ὑπερβάλλουσαν τόλμαν τῆς ἀπονενοημένης ἀποκρίσεως Ἀττιλᾶ, 32 ἀπῆλθε πρὸς Ἀλάριχον, πρὸς τοὺς Γάλλους, ὄντα ἐχθρὸν Ῥωμαίων· καὶ προετρέψατο αὐτὸν, καὶ ἤνεγκεν αὐτὸν ἅμα αὐτῷ, κατὰ Ἀττιλᾶ· 33 ἐπολέμησε γὰρ πόλεις πολλὰς τῆς Ῥώμης· καὶ ἐξαίφνης ἐπιῤῥίψαντες αὐτῷ, ὡς ἔστιν ἀπληκεύων πλησίον τοῦ Δανουβίου ποταμοῦ, ἔκοψαν αὐτοῦ χιλιάδας πολλάς, 34 εἰς δὲ τὴν συμβολὴν, πληγὴν λαβὼν ὁ Ἀλάριχος 35 ἀπὸ σαγίτας, ἐτελεύτησεν. ὡσαύτως δὲ καὶ ὁ Ἀττιλᾶς ἐτελεύτησε κατὰ φορᾷ αἵματος 36 διὰ τῶν ῥινῶν ἐνεχθεῖσα νυκτὸς, μετὰ Οὔννας παλλακίδος αὐτοῦ καθεύδων· ἥτις κόρη καὶ ὑπενοήθη, ὅτι αὐτὴ αὐτὸν ἀνεῖ-

E λε· περὶ τοῦ πολέμου συνεγράψατο ὁ σοφώτατος Πρίσκος ὁ Θρᾷξ. ἕτεροι δὲ συνεγράψαντο, ὅτι Ἀέτιος ὁ πατρίκιος τὸν σπαθάριον αὐτοῦ ὑπενόθευσε, καὶ αὐτὸς κεντήσας ἀνεῖλεν αὐτόν· καὶ ὑπέστρεψεν ἐν Ῥώμῃ ὁ πατρίκιος Ἀέτιος νικήσας.

Ο δὲ βασιλεὺς Θεοδόσιος, ἐν τοῖς αὐτοῖς χρόνοις, ἔκτισε τὴν μεγάλην ἐκκλησίαν ἐν Ἀλεξανδρείᾳ. ἥτις

λέγεται, ἕως τῦ νυῦ, ὁ Θεοδόσιυ· ἐφίλει γὰρ Κύριλλον, τὸν ἐπίσκοπον Ἀλεξανδρείας.

Κατ' ἐκεῖνον δὲ τὸν καιρὸν παῤῥησίαν λαβόντες ὑπὸ τῦ ἐπισκόπυ οἱ Ἀλεξανδρεῖς, ἔκαυσαν φρυγάνοις αὐθεντήσαντες 37 Ὑπατίαν, τὴν περιβόητον φιλόσοφον, περὶ ἧς μεγάλα ἐφέρετο· ἦν δὲ παλαιὰ γυνή. ἐν δὲ τῇ αὐτῦ βασιλείᾳ ἔπαθεν ὑπὸ θεομηνίας ἡ Κρήτη νῆσος, 38 ἥτις εἶχεν ἐν μέσῳ θαλάσσης ὑπαρχύσας πόλεις ἑκατόν· 39 καθὼς περὶ τῆς αὐτῆς νήσυ ἐξέθετο ὁ σοφώτατος Εὐριπίδης. ἔπαθε δὲ καὶ πᾶσα ἡ περίχωρος αὐτῆς. ἔπεσε δὲ ἐν τῇ αὐτῇ Κρήτῃ τὸ δημόσιον τῆς μητροπόλεως Γορτύνης, τὸ κτισθὲν ὑπὸ τῦ Καίσαρος Ιυλίυ, 40 ἔχον ἰδιάζοντα θόλα ιβ', καὶ ἐν ἑκάστῳ μηνὶ 41 μία διοίκησις θόλων παρεῖχεν. ἦν δὲ τὸ δημόσιον τέλειον, ὑπὸ δὲ 42 ἑνὸς καμινίυ μόνυ τὰ δώδεκα θόλα ὑποκαίοντο· καὶ ἦν ἴδιον ξένον θέαμα. καὶ ἀνήγειρεν ἐξ αὐτῶν ὁ βασιλεὺς Θεοδόσιος, ὅ ἐστι, δύο χρήματα τῦ δημοσίυ, θερινῦ, καὶ χειμερινῦ· τῶν κτητόρων τῆς αὐτῆς πόλεως αἰτησάντων αὐτόν. παρέσχε δὲ καὶ λόγῳ κτισμάτων, ὑπὲρ τῆς πόλεως, καὶ χώρας, πολλά.

Ἔκτισε δὲ καὶ ἐν Ἀντιοχείᾳ τῇ μεγάλῃ βασιλικὴν πέραντον μεγάλην, πάνυ εὐπρεπῆ, κατέναντι ὄσαν τῦ λεγομένυ Ἄθλων· ἥντινα οἱ Ἀντιοχεῖς καλῦσι, τὴν Ἀνατολίυ, διότι Ἀνατόλιος στρατηλάτης ἐπέστη τῷ κτίσματι, λαβὼν τὰ χρήματα ἀπὸ τῦ βασιλέως, ὅτε ἐγένετο παρ' αὐτῦ στρατηλάτης ἀνατολῆς· διὰ τῦτο καὶ ὅτε ἐπλήρωσε τὸ αὐτὸ ἔργον τῆς βασιλικῆς, ἐπέγραψεν ἐν αὐτῇ, διὰ χρυσίυ μουσαρίυ ταῦτα· "Ἔργον "Θεοδοσίυ βασιλέως· ὥσπερ ἄξιον. ἐπάνω δὲ ἦσαν βασιλεῖς δύο, Θεοδόσιος, καὶ ὁ συγγενὴς αὐτῦ Βαλεντινιανὸς, ὁ ἐν Ῥώμῃ βασιλεύων. ὁ δὲ αὐτὸς Θεοδόσιος ἐχρύσωσε καὶ τῆς Δαφνιτικῆς πόρτης δύο θύρας τὰς χαλκᾶς· καθ' ὁμοιότητα ἧς ἐχρύσωσε πόρτης ἐν Κωνσταντινυπόλει. ἥτις καλεῖται ἕως ἄρτι, ἡ χρυσέα πόρτα· ὁμοίως δὲ καὶ ἐν Ἀντιοχείᾳ τῇ μεγάλῃ καλεῖται, ἕως τῦ νυῦ, ἡ χρυσέα πόρτα, χρυσωθεῖσα διὰ Νυμφιδιανῦ ὑπατικῦ. 43 ἐν ᾧ χρόνῳ ἀπηγγέλθη ὁ θάνατος Βαλεντινιανῦ βασιλέως Ῥώμης, σφαγέντος ὑπὸ Μαξίμυ συγκλητικῦ, καὶ κρατήσαντος, καὶ βασιλεύσαντος ἐν Ῥώμῃ.

Ὁ δὲ αὐτὸς Θεοδόσιος βασιλεὺς ἐποίησε κακῶς Ἀντιόχῳ τῷ πραιποσίτῳ, καὶ πατρικίῳ, δυναμένῳ ἐν τῷ παλατίῳ, καὶ κρατήσαντι τῶν πραγμάτων. ἦν γὰρ καὶ ἀναθρεψάμενος τὸν αὐτὸν Θεοδόσιον 44 ἐν τῇ ζωῇ τῦ αὐτῦ πατρὸς, ὡς κυβικυλάριος, καὶ διοικῶν, ἀπὸ τῦ αὐτῦ πατρὸς Ἀρκαδίυ, τὴν πολιτείαν Ῥωμαίων· καὶ ἔμεινε. μετὰ τὸ πληρῶσαι αὐτὸν, ὡς πατρίκιος, κατεπαυθεντῶν τῦ αὐτῦ Θεοδοσίυ. καὶ ἀγανακτήσας κατ' αὐτῦ, ἐδήμευσεν αὐτὸν, καὶ κυρώσας, 45 ἐποίησε παπᾶν τῆς μεγάλης ἐκκλησίας Κωνσταντινυπόλεως· ποιήσας θέσπιξιν, μὴ εἰσέρχεσθαι εἰς ἀξίας συγκλητικῶν, ἢ πατρικίων, τὺς εὐνύχυς κυβικυλαρίυς, 46 μετὰ τὸ πλήρωμα τῆς αὐτῶν στρατείας, τυτ' ἔστι, τὺς ἀπὸ πραιποσίτων παλατίυ. καὶ ἐτελεύτα ὁ αὐτὸς Ἀντίοχος, ὢν πρεσβύτερος.

Ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς προεβάλετο ἔπαρχον πραιτωρίων, καὶ ἔπαρχον πόλεως, τὸν πατρίκιον Κῦρον, τὸν

A cleſia: Cyrillum enim, Epiſcopum Alexandrinum, ſummo proſecutus eſt amore.

Circa eadem hæc tempora Alexandrini, Epiſcopo ſuo freti, licentiam quidvis agendi ſibi ſumentes, Hypatiam, matronam grandævam, Philoſopham inſignem, omniumque ore celebratiſſimam, vivam cremiis combuſſerunt. Hujus etiam ſub imperio divinam iram paſſa eſt Creta inſula, quæ centum in medio mari poſitas urbes habuit; uti de hac olim inſula cecinit ſapientiſſimus Euripides. Sed & quodcunque ei in circuitu terrarum adjacebat, conquaſſatum eſt; corruente quoque eodem tempore Balneo Publico, quod Cretenſibus in Gortyna Metropoli extruxerat Julius Cæſar. Balnei hujus u-
B nicum licet eſſet ædificium, duodecim tamen Tholos diſtinctos, ad ſingulorum menſium uſum deſtinatos ſingulos, unica tamen fornace (mirum ſpectatu) univerſos calefactos, intra ſe continebat. Horum vero Tholorum ſex, in utriuſque lavationis, hybernæ ſcilicet, & æſtivæ uſum, petentibus civitatis ejuſdem primoribus, reædificavit Theodoſius Imperator. Plurima etiam eidem urbi, inſulæque reſarciendæ, ultro largitus eſt.

Extruxit etiam Imperator Antiochiæ magnæ Baſilicam, e regione loci Athlorum vocati, ingentem illam, & ſplendidiſſimam, prælucidamque: quam & Antiocheni, Anatolii Baſilicam vocant.
C Anatolius enim, Magiſter militum Orientis ab Imperatore conſtitutus, acceptis ab eo pecuniis, ædificium hoc urgebat operi præpoſitus: cui etiam ad exitum perducto, inſcribi curavit, (nec immerito) artificio muſivario inaurato; *Opus Theodoſii Imperatoris*. Deſuper autem collocabantur Imperatores ambo, Theodoſius, & cognatus ejus, Valentinianus, qui Romæ regnavit. Idem Theodoſius Daphneticæ Portæ valvas æreas auro ſuperinduxit, ad inſtar ejus, quæ Conſtantinopoli ab ipſo deaurata, *Aurea* adhuc Porta vocatur: quo nomine etiam appellatur hæc Antiochena, ad hunc uſque diem, quam auro etiam obduxit, curante hoc ei Nym-
D phidiano, viro Conſulari: quo tempore etiam nuncium allatum fuit, Maximum Senatorem, occiſo rege Valentiniano, Occidentis imperium invaſiſſe.

Imperator autem Theodoſius Antiochum Præpoſitum, virum Patricium, qui in Palatio plurimum potuit, & omnia pro arbitrio ſuo ſibi diſpoſuit, peſſime tractavit. Hic enim, Cubicularius cum fuerit, Theodoſium, a Patre ejus adhuc vivente, enutriendum, ipſumque adeo Imperium adminiſtrandum acceperat. Quin & Patricia fretus dignitate, in Theodoſium jam adultum, licentiam ſuam exercere non deſiit. Imperator vero hæc in eo minime ferens, bona ejus publicavit, comaque detonſa,
E magnæ Eccleſiæ Conſtantinopolitanæ clericum fecit. Quin & Legem quoque tulit, qua cautum eſt, nequis in poſterum ex Cubiculariis Eunuchis, poſt militiam hanc exactam in Præpoſitum Palatii factus, ad Senatoriam, vel Patriciam dignitatem eveheretur. At vero Antiochus paulo poſt moritur, ſenio confectus.

Imperator autem Prætorio, Urbique Præfectum conſtituit Cyrum Patricium,

Digitized by Google

virum Philoſophum, & in omnibus ſolertiſſimum: qui & munus utrumque, per quadriennium integrum obivit, carrucaque vectus Præfectoria, ædificiorum per urbem omnium curam ſuſcepit, ipſamque adeo Conſtantinopolim omnem de integro renovavit: decoris enim erat ſtudioſiſſimus. Itaque etiam de eo Byzantini, per totam diem acclamantes, iſta in Circo extulerunt: *Conſtantinus extruxit, Cyrus inſtauravit*: Imperatore ipſo Ludos interim ſpectante. At vero Cyrus ſuper his attonitus, ſententiam iſtam protulit: *Diſplicet Fortuna nimis blanda*. Imperator autem iratus ad hæc, Cyrumque, urbis Inſtauratorem, pari acclamantium plauſu cum Conſtantino celebrari dedignatus; eum, tanquam Græcum hominem, religionis poſtulavit: & honoribus omnibus exutum, bonis etiam publicatis, ipſum aſylum petentem comprehendit, clericumque fieri coegit. In Phrygiam deinde Epiſcopus, ad Cotyæum, Phrygiæ Salutaris urbem, miſſus eſt: cujus urbis incolæ quatuor jamjam Epiſcopos ſuos a medio ſuſtulerant. Inſtabant tum Sancti Natales, cum Cyrus Epiſcopus Cotyæum advenit. Clerus autem, populuſque Cotyæenſis, probe ſcientes Cyrum Epiſcopum eo ab Imperatore miſſum ideo, uti tanquam Græcus homo interficeretur, ipſo Genethliorum die derepente omnes in Eccleſia voce alta exclamantes, concionem ab eo fieri petiverunt. Coactus itaque ab eis, in Concionem aſcendit: & pacem prius populo precatus, hujuſmodi ad eos Concionem habuit. *Fratres, Natales Dei, & Salvatoris noſtri Jeſu Chriſti, par eſt, uti ſilentio recolantur; eo quod, auditu ſolo, in Sancta Virgine, conceptum eſt Verbum. Cui ſit gloria, in ſæcula ſæculorum Amen.* Omnium deinde plauſibus acceptus, deſcendit; ibique ad mortem uſque remanſit. Præfectus autem conſtitutus eſt Antiochus Chuzon, magni Antiochi Chuzonis, qui Antiochenis in Auctarium pecunias dedit, ſumptibus in Circenſia, Olympia, & Majumæ feſtum faciendis, nepos. Poſt hunc Imperator Præfectum conſtituit Rufinum, cognatum ſuum: qui imperium ſibi arripere tentans, interfectus eſt.

Adamavit autem Theodoſius Chryſaphium quendam, Cubicularium, cognomento Ztummam: egregia enim forma præditus erat. Huic plurima largitus eſt, nihilque ei non indulſit: tantumque apud Imperatorem potuit, ut cujuſque bona arripiens ſibi, pro arbitrio ſuo omnia agitaret. Praſinæ quoque Factionis Patrocinium ſuſceperat.

Hujus ſub imperio Nicomedia, Bithyniæ Metropolis, quintam cœleſtis iræ viciſſitudinem perpeſſa eſt nocte intempeſta, everſa funditus, & mari obruta. Plurima itaque ibi extruxit, Balnea, Porticus, Portum, Theoria: Sancti item Antimii Martyrium cæteraſque Eccleſias omnes denuo excitavit.

Eodem Imperatore ab Iſauria prædones, per montes viam capeſſentes, Seleuciam Syriæ vi occupatam ſpoliarunt; regioneque tota devaſtata, abreptiſque omnibus, Iſauriam ſuam repetierunt. Factum hoc Februario menſe, Theodoſio ipſo, & Romorido, Coſſ.

Hujus ſub imperio, Conſtantinopolis divinam iram primum experta eſt, Ja-

A φιλόσοφον, ἄνδρα σοφώτατον ἐν πᾶσι. καὶ ἦρξεν ἔχων τὰς δύο ἀρχὰς ἔτη τέσσαρα, προϊὼν εἰς τὴν καροῦχαν τῆς ἐπάρχου τῆς πόλεως, καὶ φροντίζων τῶν κτισμάτων, καὶ ἀνανεώσας πᾶσαν Κωνσταντινούπολιν· 47 ἦν γὰρ καθαριώτατος. περὶ οὗ ἔκραξαν οἱ Βυζάντιοι εἰς τὸ ἱππικὸν, πᾶσαν τὴν ἡμέραν, θεωροῦντος Θεοδοσίου, ταῦτα· " Κωνσταντῖνος ἔκτισε· Κῦρος ἀνενέωσε· (48 αὐτὸν ἐπὶ τόπον, Αὔγουστε·) Κῦρος δὲ ἐκπλαγεὶς, ὑπεφθέγξατο· οὐκ ἀρέσκει μοι τύχη, πολλὰ γελῶσα. καὶ 49 ἐχολέσθη ὁ βασιλεὺς, ὅτι ἔκραξαν περὶ Κύρου, καὶ μετὰ Κωνσταντίνου αὐτὸν ἔκραξαν, ὡς ἀνανεώσαντα τὴν πόλιν· καὶ κατεσκευάσθη λοιπὸν, καὶ ἐπλάκη ὡς Ἕλλην ὁ αὐτὸς Κῦρος, καὶ ἐδημεύθη, παυθεὶς τῆς ἀρχῆς. καὶ

B προσφυγὼν, ἐγένετο καὶ αὐτὸς παπᾶς, καὶ ἐπέμφθη εἰς τὴν Φρυγίαν, 50 ἐπίσκοπος γενόμενος εἰς τὸ λεγόμενον Κοτυάειον. ἦσαν γὰρ οἱ αὐτοὶ Κοτιαεῖς πολῖται φονεύσαντες ἐπισκόπους τέσσαρας. 51 τὸ δὲ Κοτυάειον πόλις ἐστὶ τῆς Φρυγίας ἐπαρχίας Σαλουταρίας. καὶ κατέλαβε τὴν Κοτυαέων πόλιν, ἐπίσκοπος ὢν, ὁ αὐτὸς Κῦρος, πρὸ τῶν ἁγίων Γενεθλίων. γνόντες δὲ οἱ τῆς πόλεως κληρικοὶ, καὶ πολῖται, ὅτι ὡς Ἕλληνα ἔπεμψεν αὐτὸν ὁ βασιλεὺς, ἵνα ἀποθάνῃ, ἐν τοῖς ἁγίοις Γενεθλίοις ἐξαίφνης ἄνω ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ 52 ἔκραξαν αὐτοῦ προσομιλῆσαι. καὶ ἀναγκασθεὶς, ἀνῆλθεν ὁμιλῆσαι· καὶ μετὰ τὸ δοῦναι εἰρήνην, προσωμίλησεν οὕτως. " Ἀδελφοί, ἡ γέννησις τοῦ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ "

C Χριστοῦ σιωπῇ τιμάσθω, ὅτι ἀκοῇ μόνῃ 53 συνελήφθη ἐν τῇ ἁγίᾳ παρθένῳ, λόγῳ· αὐτῷ ἡ δόξα, εἰς τοὺς αἰῶνας· Ἀμήν. " καὶ εὐφημηθεὶς κατῆλθε, καὶ ἔμεινεν ἐκεῖ ἕως θανάτου. καὶ προηγάγετο ἔπαρχον Ἀντίοχον τὸν Χούζωνα, τὸν ἔγγονον Ἀντιόχου τοῦ Χούζωνος τοῦ μεγάλου, ὃς παρέσχεν ἐν Ἀντιοχείᾳ τῇ μεγάλῃ προσθήκην χρημάτων, εἰς τὸ Ἱππικὸν, καὶ τὰ Ὀλύμπια, καὶ τὸν Μαϊουμᾶν. καὶ μετ' αὐτὸν, προήχθη ἔπαρχος Ῥουφῖνος, ὁ συγγενὴς τοῦ αὐτοῦ βασιλέως· 54 καὶ ἐφονεύθη, ὡς μελετήσας τυραννίδα.

Ο δὲ αὐτὸς βασιλεὺς Θεοδόσιος ἐφίλει ἔρωτι Χρυσάφιον, τὸν κουβικουλάριον, 55 τὸν λεγόμενον Ζτουμμᾶν,

D ὡς πάνυ εὔμορφον ὄντα· καὶ παρεῖχεν αὐτῷ πολλὰ, ὅσα ἂν ᾐτήσατο αὐτὸν, καὶ εἶχε παῤῥησίαν πρὸς αὐτὸν, καὶ κατῆρχε πάντων τῶν πραγμάτων, καὶ ἥρπαζε πάντα· ἦν γὰρ πάτρων, καὶ προστάτης τῶν Πρασίνων.

Ἐπὶ δὲ τῆς αὐτοῦ βασιλείας ἔπαθεν ὑπὸ θεομηνίας Νικομήδεια, μητρόπολις τῆς Βιθυνίας, τὸ πέμπτον αὐτῆς πάθος, ἑσπέρας βαθείας, καὶ ἀπώλετο εἰς γῆν, καὶ εἰς θάλασσαν καταποντισθεῖσα· καὶ πολλὰ ἔκτισεν ἐκεῖ, καὶ τὰ δημόσια, καὶ τοὺς ἐμβόλους, καὶ τὸν λιμένα, 56 καὶ τὰ θεώρια, καὶ τὸ Μαρτύριον τοῦ ἁγίου Ἀνθίμου, καὶ πάσας τὰς ἐκκλησίας αὐτῆς.

E Ἐπὶ δὲ τῆς βασιλείας αὐτοῦ, παρέλαβον οἱ Ἴσαυροι λῃσταρχοῦντες Σελεύκειαν τῆς Συρίας, μηνὶ 57 Περιτίῳ, 58 ἐπὶ τῆς ὑπατείας τοῦ αὐτοῦ Θεοδοσίου, καὶ Ῥομορίδου· καὶ ἐπραίδευσαν, καὶ ἔστρεψαν τὴν χώραν, ἐλθόντες διὰ τῶν ὀρέων, καὶ πάντα λαβόντες, ὑπέστρεψαν εἰς τὴν Ἰσαυρίαν.

Ἐπὶ δὲ τῆς αὐτοῦ βασιλείας ἔπαθεν ὑπὸ θεομηνίας ἐν πρώτοις Κωνσταντινούπολις ὑπὸ σεισμοῦ, μηνὶ Ἰανουαρίῳ

A νουαρίῳ κς', ἐν νυκτὶ, 59 ἀπὸ τῶν λεγομένων Τρωαδησίων συμβόλων, ἕως τοῦ χαλκοῦ τετραπύλου. ὅστις βασιλεὺς ἐλιτάνευε μετὰ τῆς συγκλήτου, καὶ τοῦ ὄχλου, καὶ τοῦ κλήρου, ἀνυπόδετος, ἐπὶ ἡμέρας πολλάς.

Ἐν αὐτῷ δὲ τῷ χρόνῳ ἦλθε πολεμῶν Ῥωμαίοις Βλάσης, βασιλεὺς Περσῶν· καὶ γνοὺς ὁ βασιλεὺς Ῥωμαίων, ἐποίησε στρατηλάτην ἀνατολῆς τὸν πατρίκιον Προκόπιον. καὶ ἔπεμψεν αὐτὸν 60 μετὰ ἐξπεδίτου πολεμῆσαι. Μέλλοντος δὲ αὐτοῦ συμβάλλειν, ἐδήλωσεν αὐτῷ ὁ βασιλεὺς Περσῶν, ὅτι, « εἰ ἔχει τὸ ἐξπέδιτόν σου ὅλον ἄνδρα δυνάμενον μονομαχῆσαι, καὶ νικῆσαι ἕνα Περσῶν προβαλλόμενον παρ' ἐμοῦ, εὐθέως ποιῶ τὰ πάκτα τῆς εἰρήνης ἐπὶ ἔτη ν'. καὶ τὰ ἐξ ἔθους B παρεχόμενα δῶρα. » καὶ τούτων δοξάντων, προεβάλετο ὁ βασιλεὺς Περσῶν, 61 ἐκ τοῦ τάγματος τῶν λεγομένων ἀθανάτων, Πέρσην, ὀνόματι Ἀρδαζάνην· οἱ δὲ Ῥωμαῖοι, 62 Ἀρεόβινδόν τινα Γότθον, 63 κόμητα φοιδεράτων. καὶ ἐξῆλθον οἱ δύο ἔφιπποι, καὶ ἔνοπλοι. 64 ὁ δὲ Ἀρεόβινδος ἐβάσταζε καὶ σωκάρην, κατὰ τὸ Γοτθικὸν ἔθος. πρῶτος δὲ ὁ Πέρσης ὥρμησε, μετὰ τοῦ κόντου· καὶ πλαγιάσας ὁ Ἀρεόβινδος ἐπὶ τὸ δεξιὸν αὐτοῦ μέρος, ἐσώκευσεν αὐτόν· καὶ κατενεγκὼν ἐκ τοῦ ἵππου, ἔσφαξε· καὶ λοιπὸν ὁ βασιλεὺς Περσῶν ἐποίησε πάκτα εἰρήνης· καὶ ἀνελθὼν μετὰ τὴν νίκην ὁ αὐτὸς Ἀρεόβινδος ἐν Κωνσταντινουπόλει, σὺν τῷ στρατηλάτῃ Προκοπίῳ, καὶ εὐχαριστηθεὶς παρὰ τοῦ βασιλέως, προήχθη ὕπα- C τος.

Ὁ αὐτὸς δὲ βασιλεὺς ἐποίησεν ἐπαρχίαν, ἀπομερίσας ἀπὸ τῆς Λυκαονίας, ἥντινα ἐκάλεσε Λυκίαν, δοὺς δίκαιον μητροπόλεως, καὶ ἄρχοντα, τῇ λεγομένῃ πόλει Μύρᾳ, τῆς αὐτῆς Λυκίας, 65 ἔνθα ἐστὶ θεῖον μυστήριον, πῦρ αὐτόματον. ὁμοίως δὲ ὁ αὐτὸς βασιλεὺς καὶ Συρίαν δευτέραν 66 ἀπομερίσας ἀπὸ τῆς πρώτης ἐπαρχίας, δοὺς δίκαιον μητροπόλεως, καὶ ἄρχοντα τῇ Ἀπαμείᾳ τῇ πόλει· καὶ Κιλικίαν δευτέραν ἀπομερίσας ἀπὸ τῆς πρώτης, ἐποίησεν ἐπαρχίαν, δοὺς δίκαιον μητροπόλεως, καὶ ἄρχοντα Ἀναζάρβῳ τῇ πόλει. ἐποίησε δὲ καὶ ἄλλην ἐπαρχίαν, ἀπομερίσας ἀπὸ τῆς Βιθυνίας, ἥντινα ἐκάλεσεν Ὀνωριάδα, εἰς ὄνομα τοῦ αὐτοῦ D θείου Ὀνωρίου, δοὺς δίκαιον μητροπόλεως, καὶ ἄρχοντα Ἡρακλείᾳ πόλει τοῦ Πόντου.

Ἐπὶ δὲ τῆς βασιλείας αὐτοῦ ἀκμὴν Νεστόριος ἤκμαζεν· ὅστις ἐπίσκοπος μετὰ ταῦτα ἐγένετο Κωνσταντινουπόλεως. καὶ ταραχῆς γενομένης ἐν τῷ ὁμιλεῖν αὐτὸν, ἠναγκάσθη ὁ αὐτὸς Θεοδόσιος προσκαλέσασθαι 67 τὴν σύνοδον τῶν σμ'. ἐπισκόπων ἐν Ἐφέσῳ, κατὰ τοῦ αὐτοῦ Νεστορίου, καὶ καθελεῖν αὐτὸν ἀπὸ τῆς ἐπισκοπῆς· ἡγεῖτο δὲ τῆς συνόδου Κύριλλος, ὁ ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας τῆς μεγάλης.

Ἐν αὐτῷ δὲ τῷ καιρῷ ἐν τῇ Ῥώμῃ Αὔγουστα ἡ δέσποινα Εὐδοξία, γενομένη χήρα, γυνὴ Βαλεντινιανοῦ βασιλέως, θυγάτηρ δὲ Θεοδοσίου βασιλέως καὶ Εὐδο- E κίας, 68 λυπημένης κατὰ Μαξίμου τοῦ τυράννου, τοῦ φονεύσαντος τὸν ἄνδρα αὐτῆς, καὶ βασιλεύσαντος, 69 προετρέψατο δὲ Ζινζίριχον τὸν Οὐάνδαλον, τὸν ῥῆγα τῆς Ἀφρικῆς, ἐλθεῖν κατὰ Μαξίμου βασιλέως τῆς Ῥώμης. ὅστις ἐξαίφνης ἦλθεν ἐν τῇ Ῥώμῃ πόλει μετὰ πλήθους, καὶ παρέλαβε τὴν Ῥώμην, καὶ ἐφόνευσε τὸν Μάξιμον βασιλέα, καὶ πάντας ἀπώλεσε, πραιδεύσας πάντα τὰ τοῦ

Malala Chronogr.

A ouarii xxvi. nocturno tempore; a Troadenſibus, quas vocant, Porticibus, aduſque Tetrapylum æreum terræ tremoribus concuſſa. Imperator itaque, cum Senatu, populoque & clero univerſo, nudus pedes, per dies multos Deum precibus propitiatus eſt.

Circa idem tempus, Perſarum Rex Blaſſes adverſus Romanos arma movit. Quo audito, Imperator Procopium Patricium, magiſtrum militum Orientis conſtitutum, contra Perſam cum exercitu miſit. Cumque jam prælium iniſurus erat, Rex Perſarum illi denunciavit his verbis: " Si modo per totum exercitum tuum inveniri poſſit, qui " Perſam, quem Ego in certamen daturus ſum, prælio ſingulari devicerit, " B Ego protinus pacis conditiones in an. " L. vobis daturus ſum, & pro more " munera. Cumque de hoc utrinque conventum fuiſſet, Perſa ex ſuis quendam prodaxit, nomine Ardazanem, ex cohorte quam vocant *Immortalium*; cui Romani oppoſuerunt Areobindum quendam Gothum, comitem Fœderatorum. Hi itaque duo armati, & equis inſidentes, egreſſi ſunt: Areobindo, pro more gentis ſuæ, ſocarem ferente. Prior autem Perſa Gothum conto petit: cujus ictum Areobindus, corpore dextrorſum obliquato, declinans, ipſum laqueo implicavit, exequoque deturbatum, interfecit. Tum vero Rex Perſarum pacis conditiones dedit, Areobindus au- C tem, poſt partam victoriam Conſtantinopolim rediens cum Procopio Militum magiſtro, qualem promeruit ab Imperatore gratiam reportavit, ad Conſularem dignitatem provectus.

Idem Imperator Lyciam a Lycaonia dirimens, Provinciam fecit; datis Præfecto, & Metropolis jure, Myræ, urbi Lyciæ: ubi & divinum eſt Miraculum, ignis ſponte e terra erumpentis. Idem etiam Syriam ſecundam a prima ſejungens, in Provinciam fecit; Apamiæ Præfecto, & jure Metropolitico, conceſſis. Ciliciam præterea ſecundam a prima dirimens, Provinciam fecit; urbe Anazarbo, Metropolitico jure, & Præfecto donata. Bithyniæ quoque par- D tem abſcindens, Provinciam fecit; quam, a patrui nomine, Honoriadem appellavit: cujus etiam primariam urbem, Heracleam Ponti, Præfecto, jureque Metropolitico donavit.

Hujus ſub Imperio Neſtorius floruit: Erat hic Eccleſiæ Conſtantinopolitanæ poſthæc Epiſcopus: in quem concionantem cum tumultus a populo cierentur, Imperator Epheſinam contra eum Synodum CCXL. Epiſcoporum convocare coactus eſt, eumque Epiſcopatu deturbare. Synodo huic præfuit Cyrillus, Alexandriæ magnæ Epiſcopus.

Circa id tempus Eudoxia Auguſta, Valentiniani Regis Vidua, & Theodo- E ſii Imperatoris ex Eudocia filia, Romæ degens mœſta, & Maximo Tyranno, ob conjugis ſui cædem, infenſa, Zinzerichum Vandalum, Africæ regem, adverſus Maximum, Romæ imperantem, incitavit: qui derepente cum copiis ſuis Romam veniens, eam cepit; Maximoque cum copiis ejus omnibus deleto, cuncta ex Palatio uſque ad æneas ſtatuas diripuit. Senatores etiam ſuperſtites, cum uxoribus,

captivos abduxit: inter quas, & Eudoxiam quoque Auguſtam, quæ illum accerſiverat, filiamque ejus Placidiam, Olybrii Patricii (qui tum Conſtantinopoli commorabatur) uxorem, & Eudociam etiam, virginem, in Africam ad Carthaginem captivas duxit. Reverſus itaque Zinzericus, Eudociam minorem, virginem, Eudoxiæ Auguſtæ filiam, filio ſuo Honorio in uxorem dedit: utriſque & matre & filia, apud ſe in bonore babitis.

A Απαλατίου, 70 ἕως τῶν χαλκουργημάτων, 71 λαβὼν αἰχμαλώτους τὰς περιλειφθέντας συγκλητικὰς, καὶ τὰς γυναῖκας αὐτῶν· ἐν οἷς ἔλαβε καὶ τὴν προτρεψαμένην αὐτὸν, τὴν δέσποιναν Ευδοξίαν, καὶ τὴν θυγατέρα αὐτῆς Πλακιδίαν, τὴν γυναῖκα τοῦ πατρικίου Ολυβρίου, (αὐτοῦ ὑπάγοντος ἐν Κωνσταντινουπόλει) καὶ Ευδοκίαν δὲ τὴν παρθένον, αἰχμαλώτους· καὶ ἀπήγαγε πάντας ἐν τῇ Αφρικῇ, ἐν Καρχηδόνι πόλει. ὅστις Ζινζίριχος ὑποστρέψας ἐξέδωκε τῷ ἰδίῳ αὐτοῦ υἱῷ Ονορίχῳ τὴν θυγατέρα Ευδοξίας τῆς δεσποίνης, τὴν παρθένον 72 Ευδοκίαν τὴν μικράν· καὶ εἶχεν αὐτὰς ἐν τιμῇ μεθ' ἑαυτοῦ.

Imperator autem Theodoſius, ubi reſciviſſet filiam ſuam Eudoxiam Romæ proditæ auctorem fuiſſe, ei infenſus erat; captivamque eam in Africa apud Zinzerichum, nec verbo de ea allo apud eum habito, manere ſivit. Ipſe vero Proceſſu facto, ex Conſtantinopoli in Epheſum, Aſiæ urbem, devenit: ubi S. Joannis Theologi ædem ingreſſus, fuſis precibus, rogavit eum; quiſnam poſt ſe Imperium ſuſcepturus eſſet? Quod ubi per ſomnum edoctus fuiſſet, Conſtantinopolim repetiit. Non multo autem poſt temporis equitatum egreſſus, inter equitandum equo excuſſus eſt; luxataque ea caſu ſpinæ vertebra, in Palatium lectica delatus eſt. Tum vero vocata ad ſe ſorore Pulcheria Auguſta, de Marciano, qui ſibi in imperio ſucceſſurus erat, cum ea ſermones habuit. Accerſito etiam Marciano, qui ex Tribunis fuerat, dixit ei, præſentibus Aſpare, Senatuque omni: "Divinitus mihi oſtenſum eſt, Te poſt Me Imperaturum. Secundo autem poſt die Theodoſius e vivis exceſſit, annum agens LI.

B Ο δὲ βασιλεὺς 73 Θεοδόσιος μαθὼν, ὅτι κατὰ γνώμην Ευδοξίας, τῆς αὐτοῦ θυγατρὸς, προεδόθη ἡ Ρώμη, ἐλυπήθη πρὸς αὐτὴν, καὶ εἴασεν αὐτὴν ἐν τῇ Αφρικῇ παρὰ Ζινζιρίχῳ, μηδὲν αὐτῷ δηλώσας. ἀλλὰ ποιήσας πρόκενσον, ἐξῆλθεν ἀπὸ Κωνσταντινουπόλεως εἰς Εφεσον, πόλιν τῆς Ασίας· καὶ ηὔξατο εἰς τὸν ἅγιον Ιωάννην τὸν Θεολόγον, αἰτῶν αὐτὸν, τίς ἄρα μετ' αὐτὸν βασιλεύσει; καὶ ἐν ὁράματι ἔμαθε· καὶ ἦλθεν ἐν Κωνσταντινουπόλει. μετὰ δὲ ὀλίγον καιρὸν ἐξῆλθεν ἱππαθλῆσαι· καὶ ἐν τῷ ἱππάζεσθαι αὐτὸν, συμπέπτωκεν ἐκ τοῦ ἵππου, καὶ πληγεὶς τὸν σφόνδυλον αὐτοῦ, 74 εἰσῆλθε λεκτικτίῳ· καὶ καλέσας C τὴν ἀδελφὴν αὐτοῦ, τὴν δέσποιναν Πυλχερίαν, εἶπεν αὐτῇ διὰ Μαρκιανὸν, τὸν ἔχοντα μετ' αὐτὸν βασιλεῦσαι. καὶ μετακαλεσάμενος Μαρκιανὸν, τὸν ἀπὸ Τριβούνων, εἶπεν αὐτῷ ἐπὶ Ασπαρος καὶ τῶν συγκλητικῶν πάντων, "ὅτι ἐφάνη μοι, ὅτι σὲ δεῖ γενέσθαι βασιλέα μετ' "ἐμέ. καὶ μεθ' ἡμέρας δύο τελευτᾷ ὁ αὐτὸς Θεοδόσιος, ὢν ἐνιαυτῶν να'.

M A R C I A N U S

I M P E R A T O R.

THeodoſio demortuo, imperium babuit ſacratiſſimus Marcianus, a Senatu Diademate inſignitus. Annus erat Æræ Antiochenæ ccccacta. Indictionis IV. Erat autem bic procerus, crine lento, caous, pedibus infirmis. Statim vero a ſuſcepto Imperio, in uxorem ſibi ſumpſit Pulcheriam Auguſtam, Theodoſii Imperatoris ſororem; quæ virgo erat annorum LIV. Imperavit vero Marcianus annos VI. & menſes V.

D Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν τὴν αὐτοῦ Θεοδοσίου, ἐβασίλευσεν, ἀπὸ τῆς συγκλήτου στεφθεὶς, ὁ θειότατος Μαρκιανός· ἦν δὲ μακρὸς, ἁπλόθριξ, πολιὸς, 75 συρόμενος τοὺς πόδας· ἔτους κατὰ Αντιόχειαν υϟθ', ἰνδικτιῶνος δ'. ἅμα δὲ ἐβασίλευσεν, ἐγάμησε τὴν ἀδελφὴν Θεοδοσίου τοῦ βασιλέως, τὴν δέσποιναν Πυλχερίαν, οὖσαν παρθένον ἐνιαυτῶν νδ'. ἐβασίλευσε δὲ ἔτη ς', καὶ μῆνας ε'.

Sub hujus autem Imperio Tripolis, Phœniciæ maritimæ urbs, divinam iram paſſa eſt, menſe Septembri, tempore nocturno: cujus Balneum æſtivum, terræ motibus collapſum, Imperator inſtauravit. Nomen huic, *Icarium*, erat: a ſtatuis nempe æreis, quæ ibi poſitæ erant, Icari, atque Dædali; (quas inter mundi Miracula connumeres) & præterea etiam Bellerophontis, & Pegaſi equi. Phacidium etiam, & Aquæductum, aliaque plurima ejuſdem urbis ædificia, inſtauravit.

Επὶ δὲ τῆς αὐτοῦ βασιλείας ἔπαθεν ὑπὸ θεομηνίας ἡ λεγομένη Τρίπολις, τῆς Φοινίκης παράλου, μηνὶ Γορπιαίῳ ἐν νυκτί. καὶ ἀνήγειρε τὸ δημόσιον τὸ θερινὸν 76 πεσόντα, τὸ λεγόμενον, ὁ Ικαρος. ἦν γὰρ E ἐν ἑαυτῷ χαλκουργήματα δύο, ἅτινα καὶ αὐτά εἰσι τῶν θεαμάτων, ὁ Ικαρος, καὶ ὁ Δαίδαλος· καὶ ὁ Βελλεροφῶν, καὶ ὁ Πήγασος ἵππος. καὶ τὸ Φακίδιον δὲ ἀνενέωσε, καὶ ἄλλα φανερὰ τῆς πόλεως αὐτὸς, σὺν τῷ ἀγωγῷ.

Imperator etiam iſte Synodum Chalcedonenſem DCXXX. Epiſcoporum convocavit.

Επὶ δὲ τῆς αὐτοῦ βασιλείας προσεκαλέσατο τὴν σύνοδον Χαλκηδόνος, τῶν χλ'. ἐπισκόπων.

Ejuſdem ſub imperio, Eudoxia, & Placidia, Auguſtæ, ad ſuos remiſſæ, Conſtantinopolim redierunt; ſuamque rurſus

Επὶ δὲ τῆς αὐτοῦ βασιλείας ἀνεδόθη αἱ δέσποιναι, Ευδοξία, καὶ Πλακιδία, καὶ ἦλθον ἐν Κωνσταντινουπό-

λει· καὶ ἔλαβεν Ὀλύβριος τὴν γυναῖκα αὐτῆ, Πλακι-A δίαν· 77 καὶ ἔτεκεν Ἰουλιανὸν, εἰς τὸ Βυζάντιον.

Ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς καὶ Χρυσάφιον τὸν Ζτουμμὰν, τὸν κυβικουλάριον, ἀπεκεφάλισε καὶ ἐδήμευσε, τὸν φιλούμενον παρὰ τῦ πρὸ αὐτῦ βασιλέως, ὡς πολλοὺς ἐπηρεάσαντα, καὶ προσελθόντας κατ᾽ αὐτῦ, καὶ ὡς προστάτην, καὶ πάτρωνα τῶν Πρασίνων.

Ὁ δὲ αὐτὸς Μαρκιανὸς ἔδωκε τὴν θυγατέρα αὐτῦ τὴν ἀπὸ προτέρας γαμετῆς, Ανθημίῳ· 78 καὶ ἐποίησεν αὐτὸν βασιλέα ἐν τῇ Ῥώμῃ· ἐξ ἧς ἔσχε θυγατέρα Ανθίμιος, ἣν ἐξέδωκε τῷ στρατηλάτῃ Ῥεκίμερ.

Ὁ δὲ αὐτὸς Μαρκιανὸς ἔχαιρε τῷ Βενέτῳ μέρει κα-B τὰ πόλιν· ὅστις καὶ διάταξιν αὐτῦ θείαν ἐξεφώνησε, (ταραχῆς γενομένας παρὰ τῦ τοῦ Πρασίνυ μέρους) 79 μὴ πολιτεύεσθαι Πρασίνους ἐκέλευσε, μήτε στρατεύεσθαι, ἐπὶ ἔτη τρία. καὶ ὀργισθεὶς διὰ τὴν ταραχὴν, ἐσύφθα τοὺς πόδας αὐτῦ· 80 καὶ ἐξ αὐτῦ ἀῤῥωστήσας ἐπὶ μῆνας πέντε, καὶ σαπεὶς, ἐτελεύτα, ὢν ἐνιαυτῦ ξε΄. Πυλχερία δὲ ἡ δέσποινα ἐτελεύτα πρὸ αὐτῦ, πρὸ ἐνιαυτῶν δύο.

uxorem ſibi habuit Placidiam Olybrius: ex qua Julianum Conſtantinopoli ſuſcepit.

Idem Imperator Chyſaphium cubicularium, cognomine Ztummam, quem Theodoſius Imperator adeo charum ſibi habuit, capite multavit, bonis ejus publicatis: ut qui a multis, ab eo læſis, accuſatus fuiſſet, & Factionis etiam Praſinæ partes, & patrocinium ſuſcepiſſet.

Porro autem Marcianus filiam, ex priore uxore ſibi natam, Anthimio in uxorem dedit; tradito etiam ei Romana Imperio. Ex hac Anthemius quoque filiam habuit, quam Recimero, militum magiſtro, locavit.

Marcianus autem, ubique per Imperium, Factionis Venetæ partes egit: Itaque etiam, cum a Praſinis tumultus excitatus fuerat, Edicto ſuo Imperatorio cavit, ne quis ex Factione Praſina Magiſtratu, vel Militia intra triennium fungeretur. Ob excitatum vero tumultum plus juſto iratus, ſolito inde pedum infirmitate correptus eſt: ea quo cum per menſes v. decubuiſſet, putredine demum contracta, diem ſuum obiit, annos natus LXV. duobus poſt annis, quam Pulcheria Augusta e vivis exceſſerat.

L E O M A G N U S

I M P E R A T O R.

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Μαρκιανῦ, ἐστέφθη ὑπὸ C τῆς συγκλήτου ὁ θειότατος 81 Λέων ὁ μέγας, Βέσσος, ἔτη ιϛ΄, καὶ μῆνας ια΄.

Ἐπὶ δὲ τῆς αὐτῦ βασιλείας ἐβασίλευσεν ἐν Ῥώμῃ Ανθίμιος, 82 ὁ ὑπὸ Μαρκιανῦ στεφθείς.

Ἐν δὲ τῇ βασιλείᾳ Λέοντος, ἔπαθεν ὑπὸ θεομηνίας Αντιόχεια ἡ μεγάλη τὸ τέταρτον αὐτῆς πάθος, μηνὶ Σεπτεμβρίῳ ιγ΄, διαφαύσης κυριακῆς, ἔτους κατὰ τὴν αὐτὴν Αντιόχειαν χρηματίζοντος φϛ΄, ἐπὶ τῆς ὑπατείας Πατρικίου· καὶ ἐχαρίσατο τοῖς Αντιοχεῦσι καὶ τῇ πόλει 83 λόγοι κτισμάτων ὁ αὐτὸς βασιλεὺς πολλά.

Ἐπὶ δὲ τῆς αὐτοῦ βασιλείας ἐτελεύτα ὁ ἅγιος 84 Συμεὼν ὁ στυλίτης, ὄντος τοῦ Αρδαβουρίου τοῦ πατρι-D κίου, τοῦ υἱοῦ Ασπαρος, στρατηλάτου ἀνατολῆς. Ἐξαρπάξαντων τῶν Αντιοχέων, καὶ αἰτησάντων τὸ σῶμα τοῦ δικαίου, ἔπεμψεν ὁ αὐτὸς Αρδαβούριος Γοτθικὴν βοήθειαν, καὶ ἤνεγκε τὸ λείψανον τοῦ ἁγίου Συμεῶνος ἐν Αντιοχείᾳ τῇ μεγάλῃ· καὶ ἐκτίσθη αὐτῷ μαρτύριον οἶκος μέγας, καὶ ἐτέθη ἐν αὐτῷ εἰς σορόν.

Ἐν δὲ τῇ αὐτῦ βασιλείᾳ Λέοντος, κατηγορήθη Ισοκάσιος ὁ Κοιαιστώριος, ὁ φιλόσοφος, ὡς Ἕλλην· ὅστις κατήγετο ἐκ γένους 85 Αἰγεώτης τῆς Κιλικίας· ἦν δὲ κτήτωρ Αντιοχείας τῆς μεγάλης. ὅστις διήνυσεν ἀρχὰς πολλὰς μετὰ δόξης· ἦν γὰρ σφόδρα λογικός· καὶ συσχεθεὶς κατὰ κέλευσιν τοῦ βασιλέως, διάγων τότε ἐν Κωνσταντινουπόλει, καὶ ἀποζωσθεὶς τῆς ἀξίας αὐτῦ, πα-E ρεπέμφθη ἐν Χαλκηδόνι ἀπὸ Κωνσταντινουπόλεως, τῷ ἄρχοντι Βιθυνίας Θεοφίλῳ, ὅστις καὶ 86 τὰς φωνὰς αὐτῦ ἔλαβεν. Ιακώβου δὲ τοῦ κόμητος ἀρχιάτρου, τοῦ λεγομένου Ψυχίστρου, παρακαλέσαντος τὸν βασιλέα· (ἐφίλει γὰρ ὁ βασιλεὺς τὸν αὐτὸν Ιάκωβον, καὶ πᾶσα δὲ ἡ σύγκλητος, καὶ ἡ πόλις, ὡς ἄριστον ἰατρὸν καὶ φι-

Malelæ Chronogr.

HUnc excepit in imperio ſacratiſſimus Leo Magnus, Beſſus natione; a Senatu Diademate inſignitus: Regnavit autem annos XVI. & menſes XI.

Hoc Imperium tenente, Romæ regnavit Anthemius, quem ad hanc dignitatem Marcianus evexerat.

Imperante autem Leone, quartam cœleſtis iræ viciſſitudinem paſſa eſt Antiochia magna, Septembris XIII. ſub primam lucem: Dies erat Dominicus, annus autem Æræ Antiochenæ 506. Patricii ſub Conſulatu. Imperator autem civibus, atque urbi inſtaurandæ, multa largitus eſt.

Eodem Imperante, ſanctus Symeon Stylita e vivis exceſſit; quo tempore magiſter Militum Orientis erat Ardaburius Patricius, Aſparis filius. Antiochenſibus autem clamitantibus, & Juſti illius reliquias ſibi petentibus, Ardaburius, miſſa Gothorum armata manu, S. Symeonis corpus Antiochiam magnam deportavit. Antiochenſes itaque Martyrium ei magnum extruxerunt; ubi Sanctus ille jacet, capulo reconditus.

Leonis hujus ſub Imperio, Iſocaſius, vir Quæſtorius, Philoſophus, ex Ægis in Cilicia oriundus, apud Imperatorem delatus, Paganiſmi poſtulatus eſt. Erat hic civis Antiochiæ magnæ, qui multos magiſtratus cum laude geſſerat: ſummæ enim erat prudentiæ. Cæterum juſſu Imperatoris comprehenſus, & exauctoratus, a Conſtantinopoli, ubi tum degebat, Chalcedonem miſſus eſt, ad Theophilum, Bithyniæ Præfectum; qui & examinationem ejus accepit. Jacobus autem erat quidam, cognomine Pſychiſtrus, Comes, & Archiatrus, Imperatori ipſi, Senatuique, totique adeo populo percharus: cui etiam, tanquam Philoſopho, & Medico eximio, Se-

natus in Zeuxippo ſtatuam poſuerat. Jacobus hic Imperatorem rogarit, uti Conſtantinopoli, coram Senatu, & Præfecto Prætorio, non autem Provinciæ Præfecto, cauſam diceret Iſocaſius; ob dignitatem quam habuerat Quæſtoriam. Exoratus Imperator, Iſocaſium Chalcedone reduci juſſit: qui in Zeuxippum deductus, Puſæi, Præfecti Prætorio, examini ſubjectus eſt. Cumque nudus, & poſt terga revinctis lacertis, pro Tribunali accederet, exprobrans eum Puſæus: "Videnſne, (inquit) Iſocaſi, quo habitu adſtes? Cui Iſocaſius; Video, (inquit) nec demiror. Homo enim cum ſim, in humanas incidi calamitates. Tu vero ita de Me judica, uti mecum de aliis judicaſti. Hæc ubi ab Iſocaſio audivit populus Byzantinus, qui eventum expectans circumſtitit; Imperatorem Leonem, fauſtis acclamationibus repetitis, celebrabat; & abſtractum inde Iſocaſium, a Zeuxippo ad Magnam Eccleſiam deduxerunt: ubi in Chriſtianorum album relatus, & elementa fidei edoctus, ſacroque fonte luſtratus, in regionem ſuam remiſſus eſt.

Idem diviniſſimus Leo Imperator diebus Dominicis ab omni opere ceſſari juſſit; promulgato ſuper hoc Edicto Imperatorio, ne quis die Dominico tibia caneret, aliudve Inſtrumentum Muſicum tractaret; ſed quibuſcunque negotiis abſtinerent. Deinceps itaque ab omni opere feriatum eſt.

Circa id tempus Imperator Aſparem Patricium, quem Tyrannidem moliri ſuſpicabatur, (ut qui princeps Senatus eſſet) occidi juſſit, intra Palatium: Ardaburium quoque, & Patricium, filios ejus, & ipſos etiam Senatores, in Conventu neci dedit, corporibus eorum in fruſta conciſis. Concitatus inde Conſtantinopoli tumultus: occiſorum enim ex partibus ibi erat ingens Gothorum multitudo, præter Comites, miniſtros alios, atque aſſectatores eorum quamplurimos. Unde & Gothus quidam, Oſtrys nomine, Comes, & Aſparis ex Aſſeclis, in Palatium cum Gothis aliis irrumpens, ſpicula in Excubitores emiſit: inter quos & Oarym pugna commiſſa, plurimi ceciderunt. At vero Oſtrys, ubi ſe hoſtibus undique cinctum, viribuſque imparem vidiſſet, fugam capeſſit: abductaque ſecum Aſparis pellice, Gothica quadam fœmina formoſa, cum ea in equum poſita in Thraciam evaſit; ubi & agros deprædatus eſt. De hoc Byzantini diverbium habuerunt, dicendo. *Mortui amicus nemo, niſi ſolus Oſtrys.*

Idem Leo Imperator, Aſparis atque Ardaburii cauſa, Arianos Exocionitas perſecutus eſt: publicatis ubique Edictis, quibus Eccleſias habere eos, conventuſve ullos, vetuit.

Hujus temporibus Conſtantinopoli, pro imbre, cinis depluit, & quatuor digitos altus tegulis incubuit. Tremore inde perculſi omnes, in preces ſe dederunt, dicentes invicem: "Utique Ignis erat; quo Divina Miſericordia extincto, cinis inventus eſt.

Eodem imperante, tantum Conſtantinopoli extitit incendium, quantum antea nunquam: a mari enim ad mare

A λόσοφον· ὅντινι καὶ ἡ σύγκλητος εἰκόνα ἐστήσατο ἐν τῷ Ζευξίππῳ·) ἔτις Ἰάκωβος ἐδυσώπησε τὸν βασιλέα, 87 αἰτῶν αὐτῷ ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐξετασθῆναι τὸν αὐτὸν Ἰσοκάσιον παρὰ τῇ συγκλήτῳ, καὶ τῷ ὑπάρχῳ τῶν πραιτωρίων, καὶ μὴ παρὰ ἄρχοντι ἐπαρχίας· ἐπειδὴ Κοιαίστωρος εἶχεν ἀξίαν. καὶ πεισθεὶς ὁ βασιλεὺς Λέων, ἐκέλευσεν ἐνεχθῆναι ἀπὸ Χαλκηδόνος τὸν αὐτὸν Ἰσοκάσιον καὶ ἐνεχθεὶς εἰς τὸν Ζεύξιππον, 88 ἐξετάζετο παρὰ τοῦ ὑπάρχου τῶν πραιτωρίων, Πουσαίου· καὶ ἐλάλησεν ὁ αὐτὸς Πουσαῖος τῷ αὐτῷ Ἰσοκασίῳ, 89 εἰσελθόντος πρὸ βήματος γυμνοῦ, καὶ 90 δεδεμένος ὀπισθάγκωνα. "Ὁρᾷς σεαυτὸν, Ἰσοκάσιε, ἐν ποίῳ σχήματι καθέστηκας; Ἀποκριθεὶς ὁ Ἰσοκά-
B σιος, εἶπεν· ὁρῶ, καὶ οὐ ξενίζομαι. Ἄνθρωπος γὰρ ὤν, ἀνθρωπίναις περιέπεσα συμφοραῖς. ἀλλὰ δίκην καθαρᾷ δίκασον ἐπ' ἐμοὶ, ὡς ἐδίκαζες σὺν ἐμοί. καὶ ἀκούσας τοῦ Ἰσοκασίου ὁ δῆμος τῶν Βυζαντίων ὁ ἑστὼς καὶ θεωρῶν, εὐφήμησε τὸν βασιλέα Λέοντα πολλά· καὶ ἀποσπάσαντες αὐτὸν, ἀπήγαγον ἀπὸ τοῦ Ζευξίππου εἰς τὴν μεγάλην ἐκκλησίαν· καὶ δοὺς τὸ ὄνομα αὐτοῦ, κατηχήθη, καὶ ἐφωτίσθη· καὶ ἐπέμφθη εἰς τὴν χώραν αὐτοῦ.

Ὁ δὲ αὐτὸς θειότατος Λέων βασιλεὺς 91 τὰς κυριακὰς ἀπράκτους εἶναι ἐκέλευσεν, ἐκφωνήσας περὶ τούτου θεῖον αὐτοῦ νόμον, ἵνα μήτε αὐλῶσι κιθάρᾳ, ἢ ἄλλο τι μουσικὸν λέγειν ἐν κυριακῇ, ἀλλὰ πάντας ἀρ-
C γεῖν· καὶ πᾶς ἄνθρωπος ἀνείχετο.

Ἐπὶ δὲ τῆς αὐτοῦ βασιλείας ὑπονοήσας τυραννίδα μελετᾶν Ἄσπαρα τὸν πατρίκιον, ὡς πρῶτον τῆς συγκλήτου, ἐφόνευσεν ἐν τῷ παλατίῳ, καὶ 92 Ἀρδαβούριον, καὶ Πατρίκιον τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ, ἐν κομβέντῳ, ἐν αὐτοὺς ὄντας συγκλητικοὺς, κατακόψας τὰ σώματα αὐτῶν. καὶ ἐγένετο ἐν Κωνσταντινουπόλει ταραχή· εἶχον γὰρ πλῆθος Γότθων, καὶ κόμητας, καὶ ἄλλους παῖδας, καὶ παραμένοντας αὐτοῖς ἀνθρώπους πολλούς· ἦλθεν εἷς Γότθος τῶν διαφερόντων τῷ αὐτῷ Ἄσπαρι, ὀνόματι Ὄστρυς, κόμης, εἰσῆλθεν εἰς τὸ παλάτιον τοξεύων, μετὰ ἄλλων Γότθων. 93 καὶ συμβολῆς γενομένης μετὰ τῶν
D ἐξκουβιτόρων καὶ αὐτοῦ Ὄστρυ, πολλοὶ ἐκόπησαν. καὶ μεσαθεὶς, εἶδεν ὅτι ἡττήθη, καὶ ἔφυγε· λαβὼν τὴν παλλακίδα Ἄσπαρος, Γότθαν εὐπρεπῆ, ἥτις ἔφιππος ἐξῆλθεν ἅμα αὐτῷ ἐπὶ τὴν Θρᾴκην· καὶ ἐπραίδευσε τὰ χωρία. περὶ οὗ ἔκραξαν οἱ Βυζάντιοι· "Νεκροῦ φίλος οὐδεὶς, εἰ μὴ μόνος Ὄστρυς.

Ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς Λέων διωγμὸν ἐποίησε τῶν Ἀρειανιτῶν Ἐξακιονιτῶν, διὰ Ἄσπαρα, καὶ Ἀρδαβούριον, 94 διὰ τάξεις πανταχοῦ καταπέμψας, μὴ ἔχειν αὐτοὺς ἐκκλησίας, ἢ συνάγεσθαι.

Ἐπὶ δὲ τῆς αὐτοῦ βασιλείας 95 ἔβρεξεν ἐν Κων-
E σταντινουπόλει κονίαν ἀντὶ βροχῆς, καὶ ἐπὶ παλαιστῇ ὕψος ἔστηκεν εἰς τοὺς κεράμους ἡ κονία· καὶ πάντες ἔντρομοι, λιτανεύοντες, καὶ λέγοντες· "ὅτι πῦρ ἦν, καὶ ἐσβέσθη, καὶ εὑρέθη κονία, τοῦ Θεοῦ φιλανθρωπευσαμένου."

Ἐγένετο δὲ ἐν τῇ αὐτοῦ βασιλείᾳ ἐμπρησμὸς μέγας ἐν Κωνσταντινουπόλει, οἷος οὐδέποτε· ἐκαύθη γὰρ ἀπὸ

θαλάσσης, ἕως θαλάσσης· ϗ φοβηθεὶς τὸ παλάτιον, ἐξῆλθεν ὁ βασιλεὺς Λέων πέραν εἰς τὸν ἅγιον Μάμαντα, καὶ ἐποίησεν ἐκεῖ μῆνας ἓξ ἐν προαστείῳ· ϗ ἔκτισεν ἐκεῖ λιμβάριον καὶ ἔμβολον, 96 ὅπερ ἐκάλεσε νέον ἔμβολον· ὅστις οὕτω καλεῖται ἕως τῆς νῦν.

Ἐπεστράτευσε δὲ ὁ αὐτὸς Λέων, ἐν τοῖς χρόνοις τῆς αὐτοῦ βασιλείας, 97 κατὰ Ζινζιρίχου Οὐανδάλου ῥηγὸς τῶν Ἀφρων, πόλεμον ναυμαχίας φοβερόν. ϗ ἔπεμψε στόλον μέγαν, ϗ Βασιλίσκον τὸν Πατρίκιον, τὸν ἀδελφὸν Βηρίνης τῆς Αὐγούστας, τῆς γυναικὸς τοῦ αὐτοῦ Λέοντος. ὅστις Βασιλίσκος λαβὼν χρήματα παρὰ Ζινζιρίχου ῥηγὸς τῶν Οὐανδάλων, ϗ προέδωκε τὰ πλοῖα, ϗ τοὺς ἐξάρχους, ϗ τοὺς κόμητας, ϗ τὸν στρατὸν πάντα· ϗ μόνος μετὰ τοῦ ἰδίου πλοίου, 98 ἤτοι λιβέρνου πρῶτος ἔφυγε· τὰ δ᾽ ἄλλα πλοῖα πάντα, ϗ ὁ στρατὸς ἀπώλετο, ἐν τῇ θαλάσσῃ βυθισθέντα. ἐν οἷς καὶ Δαμωνικὸς ὁ ἀπὸ δουκῶν, γενόμενος στρατηλάτης ἐξπεδίτου, κατερχόμενος ἐκ τῆς Ἀντιοχέων μεγάλης πόλεως, ἀνδραγαθήσας κατὰ τῶν Ἀφρων, ϗ μονωθεὶς ἐμεσάσθη, ϗ συνελήφθη ϗ ἐρρίφη εἰς τὸν βυθὸν ἔνοπλος. ϗ ὑπέστρεψεν ὁ Βασιλίσκος ἐν Κωνσταντινουπόλει ἡττηθείς.

Ἐπὶ δὲ τῆς βασιλείας τοῦ αὐτοῦ Λέοντος ἐσφάγη Ἀνθέμιος, ὁ βασιλεὺς ἐν Ῥώμῃ· ἐν ἔχθρᾳ ὢν γενόμενος τῷ ἰδίῳ αὐτοῦ υἱῷ γαμβρῷ Ῥεκίμηρ, τοῦ στρατηλάτῃ, φοβηθεὶς αὐτὸν, ὡς Γότθον, ἀπῆλθεν εἰς τὸν ἅγιον Πέτρον προσφεύγων ὁ βασιλεὺς Ἀνθέμιος, φησὶν, ὡς ἄρρωστος. ϗ γνοὺς Λέων ὁ βασιλεὺς, ἔπεμψεν ἐν Ῥώμῃ τὸν πατρίκιον Ὀλύβριον 99 τὸν Ῥωμαῖον, 100 μετὰ τὴν ὑπατείαν αὐτοῦ, ὃν δέδωκεν ἅμα Ῥουστικίῳ, εἰς τὸ, φησὶ, ποιῆσαι φίλους τὸν βασιλέα Ἀνθέμιον, ϗ τὸν γαμβρὸν αὐτοῦ Ῥεκίμηρ, ὡς ὄντας ἐκ τῆς συγκλήτου Ῥώμης· ϗ κελεύσας αὐτῷ, ὅτι, μετὰ τὸ γενέσθαι Ἀνθέμιον ϗ Ῥεκίμηρ φίλους, ἐκ τῆς Ῥώμης ἐξέλθῃ, ϗ ἀπέλθῃ πρὸς Ζινζήριχον Οὐάνδαλον, τὸν ῥῆγα τῆς Ἀφρικῆς, ὡς ἔχων παρρησίαν πρὸς αὐτὸν, διότι 101 τὴν γαμετὴν τῆς σῆς ἀδελφῆς Πλακιδίας ἔχει νύμφην τῷ υἱῷ αὐτοῦ· ϗ πεῖσον αὐτὸν φίλον μοι γενέσθαι. ὑπελάμβανε δὲ ὁ αὐτὸς βασιλεὺς Λέων τὸν αὐτὸν Ὀλύβριον, ὅτι ἀντείχετο Ζινζιρίχου, καὶ ὅτι τοῦ μέρους αὐτοῦ ὑπῆρχε· ϗ παρεφυλάττετο αὐτὸν ὁ Λέων, μὴ ἐὰν κινήσῃ κατὰ Λέοντος Ζινζήριχος πόλεμον, προδώσει ὁ αὐτὸς Ὀλύβριος Κωνσταντινούπολιν τῷ Ζινζιρίχῳ, ὡς συγγενὴς, καὶ ὄντι 102 βασιλεύσει ὁ αὐτὸς Ὀλύβριος ἐν Κωνσταντινουπόλει. ϗ μετὰ τὸ ὁδεῦσαι Ὀλύβριον ἐπὶ τὴν Ῥώμην, ἐάσαντα τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα Πλακιδίαν, ϗ τὴν θυγατέρα αὐτοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει· ἔγραψεν 103 ὁ θειότατος θεῖος βασιλεὺς Λέων 104 διὰ μαγιστριανοῦ Ἀνθεμίῳ βασιλεῖ τῆς Ῥώμης ταῦτα· “ὅτι, ἐγὼ
“ἐφόνευσα Ἄσπαρα, ϗ Ἀρδαβούριον, ἵνα μηδείς μοι
“105 ἐναντιοῦται κελεύοντι· ἀλλὰ ϗ σὺ φόνευσον τὸν
“γαμβρόν σου Ῥεκίμηρ, ἵνα μὴ ἐπάνω σου κελεύῃ.
“ἰδοὺ ἀπέστειλά σοι ϗ Ὀλύβριον τὸν πατρίκιον· φό-
“νευσον ϗ αὐτὸν, ϗ βασίλευσον κελεύων, ϗ μὴ
“κελευόμενος. ἦν δὲ ἀφορίσας ὁ Ῥεκίμηρ εἰς ἑκάστην πόρταν Ῥώμης, εἰς τὸν λιμένα, βοήθειαν Γοτθικήν· ϗ εἴ τις εἰσήρχετο ἐν Ῥώμῃ, ἠρευνᾶτο, τί ἐπεφέρετο. ϗ ἀπελθόντος 106 τοῦ μαγίστρου Ἀνυμοδίου, τοῦ πεμφθέντος ἀπὸ Λέοντος πρὸς Ἀνθέμιον βασιλέα,

A conflagravit urbe. Leo itaque Imperator Palatium, de eo metuens ne ab ignibus corriperetur, deſeruit: flumineque trajecto, D. Mamantem ſe contulit: ibi per ſex menſes in Proceſſo commorabatur; extractis interim ibi portu, & Porticu, quam *Porticum Novam* appellavit; quo nomine uſque adhuc vocatur.

Idem Imperator Leo navali prælio formidabili Zinzerichum Vandalum, Afrorum regem, impetebat, miſſo in eum cum claſſe ingenti Baſiliſco Patricio, Verinæ Auguſtæ, Leonis uxoris, fratre. Hic vero pecuniis a Zinzericho B Vandalorum rege acceptis, claſſem, cum Exarchis, & comitibus, exercituque omni, prodidit; ſoluſque ipſe, cum liburna ſua, fugam primus capeſſens, evaſit; cæteris navibus omnibus, cum exercitu, mari ſubmerſis. Inter quos Damonicus dux fuit, Antiochia magna oriundus; qui & exercitum ducebat, & ipſe ſtrenue contra Afros pugnabat: ſolus autem in mediis hoſtibus cum eſſet, correptus eſt, & armatus ſicut erat, in mare disjectus. Baſiliſcus interim, bello ſuperatus, Conſtantinopolim reverſus eſt.

Eodem imperante Leone Anthemius, rex Romanus, e medio ſublatus eſt. Huic interceſſerunt cum genero ſuo Recimere graves inimicitiæ; a quo, tanquam C Gotho, metuebat ſibi. Itaque templum D. Petri, aſylum quærens, ſed valetudinem prætendens, Anthemius ſe recepit. Hæc ubi audiviſſet Leo Imperator, Olybrium, Patricium Romanum, poſt munera Conſularia ab eo & Ruſticio, in populum ſparſa, Romam miſit; uti, quæ inter Anthemium & generum ejus Recimerem, Senatorem utrumque Romanum, interceſſerant, inimicitias conſopiret. Inſuper etiam ei in mandato dedit, poſtquam Anthemium & Recimerem conciliaſſet, uti Roma diſcedens, Zinzerichum Vandalum, Africæ regem, adiret; (apud quem, quod uxoris ejus Placidiæ ſororem filio ſuo deſponſatam haberet, D plurimum eum poſſe non dubitavit:) illumque in gratiam ſecum redire ſuaderet. Suſpicatus quippe eſt Leo Imperator, Olybrium pro Zinzericho ſtare, & partes ejus ſecreto agere. Cavebat itaque ſibi ab eo, ne ſi forte Zinzerichus in ſe bella moveret, Olybrius, ut qui ei affinitate junctus eſſet, Conſtantinopolim Zinzericho proderet; Imperiumque inde ſibi comparaturus eſſet. Poſt itaque quam Olybrius Romam verſus abierat, relictis Conſtantinopoli filia ſua, uxoreque Placidia, ſacratiſſimus Imperator Leo Magiſtriano literas Antemio Romanorum regi deferendas dedit, in hæc verba: “Ego (loquit) Aſparem, atque Ardaburium a me- “dio ſuſtuli; ne quis ſupereſſet, qui “E mihi imperanti adverſaretur. Sed & “Tu quoque Recimerem generum tuum “occidito; ne ſit, qui tibi imperitet. “Quin & Olybrium quoque Patricium “ad te miſi; ipſum etiam occidas, “velim: nempe ut regnes, aliis impe- “rans, non ſubſerviens. Collocaverat “autem Recimer ad portum, portaſque Romæ ſingulas, præſidium Gothicum: nec prius cuiquam patebat aditus, quam

quid haberet apud ſe apeſuiſſet. Modeſtus itaque Magiſtrianus, qui a Leone miſſus fuerat ad Anthemium, ubi Romam venit, exploratione ſtatim facta, Literæ Imperatoriæ, a Leone ad Anthemium miſſæ, ei ablatæ ſunt: quas Recimeri traditas, ipſe Olybrio communicavit. Statim itaque Recimer Gundabarium, ſororis filium, ea Galliis, ubi Magiſter Militum erat, acceſſit. Gundabarius itaque Romam venit, & Anthemio Rege in ipſo templo S. Apoſtoli Petri, quo ſe receperat, occiſo, Gallias deinceps repetivit. Tum vero Recimer Olybrium, Senatu approbante, Romæ regem conſtituit: qui, ubi menſibus paucis regnaſſet, in morbum incidens, fato ſuccubuit. Cui Recimer Majorinum quendam, ex Senatoribus Romanis, ſucceſſorem deſignavit. Hic vero, tanquam Zinzerichi Afrorum Regis ſtudioſus, e medio ſublatus eſt: Senatore etiam alio, Nepote vocato, ad Occidentis imperium a Recimere provecto. Tandem vero Recimer diem ſuum obiit.

Cæterum Leo Imperator filiæ utrique virum comparavit, natu majori Leontiæ Marcianum Patricium, Anthemii Romani Regis filium; Ariadnæ vero Zenonem Iſaurum, Codiſſeum: quorum utrumque Patricia dignitate, & Præſentis Militiæ Præfectura honeſtavit. Maſculum vero primogenitum edidit Illuſtriſſima Ariadna, quam Leonem vocavit: Clariſſima enim Leontia fœminas tantum produxit.

A καὶ ἑρμηνευθέντος, ἐπιάσθησαν αἱ σάκραι Λέοντος, αἱ πρὸς Ἀνθίμιον, καὶ εἰσηνέχθησαν τῷ Ρεκίμερ· καὶ ἔδειξεν αὐτὰς Ολυβρίῳ. καὶ λοιπὸν ἔπεμψεν ὁ Ρεκίμερ πρὸς Γουνδαβάριον τὸν υἱὸν τῆς ἀδελφῆς αὐτοῦ, καὶ ἤνεγκεν αὐτὸν ἀπὸ τῶν Γαλλιῶν· ἐκεῖ γὰρ ἦν στρατηλάτης. ὅστις ἐλθὼν, ἐφόνευσε τὸν Ανθίμιον βασιλέα, 107 ὡς ἐστιν εἰς τὸν ἅγιον οἶκον τοῦ Αποστόλου Πέτρου· καὶ εὐθέως ἀπῆλθεν εἰς τὰς Γαλλίας ὁ αὐτὸς Γουνδαβάριος. καὶ ἔστεψεν ὁ Ρεκίμερ βασιλέα Ολύβριον, μετὰ γνώμης τῆς συγκλήτου Ρώμης· καὶ ἐβασίλευσεν ὁ αὐτὸς Ολύβριος τῆς Ρώμης μῆνας ὀλίγους, καὶ ἀρρωστήσας, ἐτελεύτα· καὶ 108 ἐποίησε πάλιν ἄλλον βασιλέα ὁ Ρεκίμερ ἀπὸ τῆς συγκλήτου τῆς αὐτῆς Ρώμης, Μαιωρῖνον· καὶ ἐφόνευσαν καὶ αὐτὸν, ὡς φιλήσαντα Ζινζέριχον, ῥῆγα τῶν Αφρων. καὶ ἐποίησεν ἀντ' αὐτοῦ πάλιν ἄλλον βασιλέα ἐν τῇ Ρώμῃ, ἀπὸ τῆς συγκλήτου, ὀνόματι Νέπον, ὁ αὐτὸς Ρεκίμερ· καὶ ἐτελεύτα ὁ Ρεκίμερ.

B

Ο δὲ αὐτὸς Λέων βασιλεὺς ἔλαβε γαμβροὺς δύο τῶν θυγατέρων αὐτοῦ. Λεοντίᾳ τῇ μείζονι, Μαρκιανὸν τὸν πατρίκιον, τὸν υἱὸν 109 γενομένου Ανθεμίου, βασιλέως Ρώμης· καὶ Αριάδνῃ, Ζήνωνα τὸν Ισαυρον, τὸν Κοδισσέον. καὶ ἐποίησεν ἀμφοτέρους στρατηλάτας Πραισέντου, καὶ πατρικίους. ἔτεκε δὲ ἡ περιφανεστάτη Αριάδνη πρωτότοκον ἄρρενα, ὃν ἐκάλεσε Λέοντα· ἡ γὰρ Λεοντία ἡ ἐμφανεστάτη θηλείας ἔσχε μόνον.

LEO JUNIOR

IMPERATOR.

Leo autem Imperator nepotem ſuum, Leonem Juniorem, Zenonis filium, in Imperii conſortium aſſumpſit, quem & Conſtantinopoli Diademate inſignivit. Cæſar itaque factus Leo Minor, Conſulatum inibat, menſe Januario Indictionis XII. Æræ Antiochenæ anno DXXII. Sequentis autem Februarii die 3. Leo Magnus ex Dyſenteria mortuus eſt, ætatis anno LXXIII.

Leone Magno demortuo, imperium tenuit Leo Junior, annum I. & dies XXIII. Hic, cum puer eſſet tenellus, matris ſuæ Illuſtriſſimæ Ariadnæ moniſu, patris ſui Zenonis, Militum Magiſtri, & Patricii, (dum ipſum, ceu Imperatorem veneraretur) capiti regium Diadema impoſuit, Februarii IX. Indictione XII. ſimulque deinceps regnarunt.

C Ο δὲ βασιλεὺς Λέων ἔστεψεν ἐν Κωνσταντινουπόλει Λέοντα τὸν μικρὸν, τὸν ἔγγονον αὐτοῦ, υἱὸν δὲ Ζήνωνος, ποιήσας αὐτὸν βασιλέα ἅμα αὐτῷ. καὶ προῆλθεν ὕπατος ὁ αὐτὸς Καῖσαρ Λέων ὁ μικρὸς, τῷ Ιαννουαρίῳ μηνὶ, τῆς δωδεκάτης ἐπινεμήσεως, τοῦ φκβ', ἔτους κατὰ Αντιόχειαν. τῇ δὲ μετ' αὐτὸν Φεβρουαρίῳ μηνὶ γ', νόσῳ βληθεὶς ὁ βασιλεὺς Λέων ὁ μέγας 510 δυσεντερείας, τελευτᾷ, ὢν ἐνιαυτῶν ογ'.

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Λέοντος τοῦ μεγάλου, ἐβασίλευσε ὁ μικρὸς ἔτος α', καὶ ἡμέρας εἰκοσιτρεῖς· ἦν δὲ παιδίον μικρόν. ὑπεβλήθη δὲ ὑπὸ τῆς ἰδίας αὐτοῦ

D μητρὸς, τῆς ἐπιφανεστάτης Αριάδνης· καὶ ὡς προσκυνεῖ αὐτὸν ὡς βασιλέα Ζήνων ὁ στρατηλάτης ὁ πατρίκιος, 511 ὁ αὐτοῦ πατὴρ, ἐπέθηκε στέφανον βασιλικὸν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, τῇ ἐννάτῃ τοῦ Φεβρουαρίου μηνὸς, τῆς δωδεκάτης ἐπινεμήσεως, καὶ ἐβασίλευσαν ἅμα.

ZENO

IMPERATOR.

Imperator itaque Zeno Iſaurus, Codiſſeus, cum filio ſuo Leone, ad breve licet tempus, imperavit, Sacratiſſimus enim Leo Junior, cum Conſulatum ſuum iniviſſet anno Æræ Antiochenæ DXXII. Indict. XII. Con-

E Ἐβασίλευσε δὲ ὁ αὐτὸς βασιλεὺς Ζήνων ὁ Κοδισσέος, ὁ Ισαυρος, μετὰ τοῦ ἰδίου αὐτοῦ υἱοῦ Λέοντος ὀλίγον χρόνον· καὶ προῆλθεν ὕπατος ὁ θειότατος Λέων ὁ μικρὸς, ἔτους κατὰ Αντιόχειαν φκβ', ἰνδικτιῶνος δωδεκάτης· καὶ τῷ ἑνδεκάτῳ μηνὶ τῆς αὐτοῦ

ὑπατείας ἠῤῥώστησε, καὶ τελευτᾷ ὁ θειότατος Λέων ὁ A μικρὸς, μηνὶ Νοεμβρίῳ, ἰνδικτιῶνος ιγ', ἔτους χρηματίζοντος κατὰ Ἀντιόχειαν φκγ', ὢν ἐνιαυτῶν ζ'. καθὼς συνεγράψατο Νεστοριανὸς ὁ σοφώτατος χρονογράφος, ἕως Λέοντος τοῦ μικροῦ.

ſulatus ſui menſe xi. in morbum incidens, e vivis exceſſit, menſe Novembri, Indict. xiii. anno Æræ Antiochenæ DXXIII. annum agens ſeptimum: ſicuti ſcriptum reliquit Neſtorianus, ſapientiſſimus Chronographus; qui hiſtoriam ſuam ad Leonem uſque Juniorem perduxit.

ΛΟΓΟΣ ΙΕ'.

ΧΡΟΝΩΝ ΒΑΣΙΛΕΙΑΣ

ΖΗΝΩΝΟΣ,

ΕΩΣ ΤΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΣ

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ.

LIBER XV.

DE TEMPORIBUS

ZENONIS IMPERATORIS,

ADUSQUE

ANASTASII IMPERIUM.

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Λέοντος τοῦ μικροῦ, ἐ- B βασίλευσεν ὁ θειότατος Ζήνων, ἔτη ιε'. καὶ τῷ μηνὶ τῷ ὀγδόῳ τῆς αὐτοῦ βασιλείας ἐποίησεν ἐπίσκοπον πατριάρχην ἐν Ἀντιοχείᾳ τὸν μεγάλην Πέτρον, a τὸν παραμονάριον τῆς ἁγίας Εὐφημίας τῆς ἐν Χαλκηδόνι, καὶ ἔπεμψεν αὐτὸν ἐν Ἀντιοχείᾳ. μετὰ δὲ δύο ἔτη, καὶ μῆνας δέκα τῆς βασιλείας αὐτοῦ, ἐν λύπῃ γενόμενος διὰ πρᾶγμα αἰτηθὲν παρὰ τῆς αὐτοῦ πενθερᾶς Βηρίνης, καὶ μὴ παρασχεθὲν αὐτῇ παρ' αὐτοῦ, κατεσκευάσθη παρὰ τῆς δεσποίνης Βηρίνης τῆς αὐτοῦ πενθερᾶς. καὶ φοβηθεὶς μὴ σφαγῇ ὑπό τινος τῶν τοῦ παλατίου, ὡς συνοικούσης τῆς πενθερᾶς αὐτοῦ ἐν τῷ C παλατίῳ, ποιήσας πρόκεσσον ἐν Χαλκηδόνι, ἔφυγεν ἐκεῖθεν βεράδοις, καὶ ἀπῆλθεν εἰς τὴν Ἰσαυρίαν, a ὡς ἔτι βασιλεύς· ὅντινα κατέλαβε, φυγοῦσα τὴν ἰδίαν αὐτῆς μητέρα λάθρα, καὶ ἡ βασίλισσα Ἀριάδνη, εἰς τὴν Ἰσαυρίαν, καὶ διῆγεν ἅμα τῷ ἰδίῳ αὐτῆς ἀνδρί.

POST mortuum autem Leonem Juniorem, Imperium tenuit Sacratiſſimus Zeno. per annos xv. Menſe autem Imperii ſui octavo, Petrum, S. Euphemiæ Chalcedonenſis Paramonarium, Epiſcopum, ſive Patriarcham Antiochenſem conſtitutum, Antiochiam miſit. Poſt vero quam duobus annis & decem menſibus regnaſſet, cum Verina Auguſta, ſocrus ejus, ob negatam ſibi quam ab eo poſtulaverat rem quampiam, inſidias ei ſtruxiſſet; ſuper his anxius animi veritusque ne ob aliquo Palatinorum interficeretur, (ſocrus enim in Palatio cum genero ſuo ſimul habitabat) Chalcedonem ſe contulit: inde vero veredis, (Imperator licet eſſet) in Iſauriam fugit. Quem Imperatrix quoque Ariadna, matrem ſuam clam fugiens, in Iſauriam ſecuta eſt; ubi etiam cum viro ſuo degit.

BASILISCUS

IMPERATOR.

Καὶ μετὰ τὸ φυγεῖν Ζήνωνα τὸν βασιλέα, καὶ A- D ριάδνην, εὐθέως προχειρίσασα ἡ αὐτοῦ δέσποινα Βηρίνα βασιλέα, στέψασα Βασιλίσκον τὸν ἴδιον αὐτῆς ἀδελφόν· καὶ ἐβασίλευσεν ὁ αὐτὸς Βασιλίσκος, ὁ ἀδελφὸς Βηρίνης τῆς πενθερᾶς Ζήνωνος, ἔτη β'. ὁ

STatim vero poſt Zenonis & Ariadnæ fugam, Verina Auguſta Baſiliſcum, fratrem ſuum, Diademate inſignitum, Imperatorem renunciavit. Imperium autem tenuit Baſiliſcus, Verinæ Zenonis ſocrus frater, annis 2. Conſu-

lem quoque eodem, quo Imperatorem, tempore deſignavit Verina, una cum Armato, quem Baſiliſcus ipſe Magni Præſentis Militiæ Magiſtrum conſtituerat: duo itaque hi Conſulatum una geſſerunt.

Baſiliſcus vero ſimul ac imperare cœpit, Marcum filium ſuum Imperatorem renunciavit; amboque ſimul regnarunt.

Imperantibus autem Baſiliſco, & Marco filio, divinam iram paſſa eſt Syriæ Primæ urbs, nomine Gabala, menſe Septembri, ſub ortum Solis: cui de novo inſtaurandæ Baſiliſcus Imperator libras auri L. largitus eſt.

Αδὲ αὐτὴ Βερίνα, ὅτι αὐτὸν βασιλέα ὠνόμασε καὶ ὕπατον, μετὰ Αρμάτου, προαχθέντος παρὰ Βασιλίσκου στρατηλάτου τοῦ μεγάλου Πραισέντου, καὶ ὑπάτευσαν οἱ δύο.

Ο δὲ αὐτὸς Βασιλίσκος ἃ μόνον ἐβασίλευσεν, ἔστεψε τὸν υἱὸν αὐτοῦ βασιλέα, ὀνόματι Μάρκον· καὶ ἐβασίλευσαν οἱ δύο.

Επὶ δὲ τῆς αὐτοῦ βασιλείας Βασιλίσκου, καὶ Μάρκου, τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, ἔπαθεν ὑπὸ θεομηνίας πόλις τῆς πρώτης Συρίας, ὀνόματι Γάβαλα, μηνὶ Γορπιαίῳ, εἰς τὸ ἄυγος· καὶ ἐχαρίσατο τῇ αὐτῇ πόλει ὁ βασιλεὺς Βασιλίσκος, εἰς ἀνανέωσιν, χρυσίου λίτρας ν.

ZENO

IMPERATOR.

INter hæc Zeno Imperator, numeroſo milite ſtipatus, ex Iſauria Conſtantinopolim rediit; miſſis Antiochiam Magnam Militibus Præſidiariis, ſub Troconde Duce. Petrus autem Patriarcha, qui Epiſcopus a Zenone creatus fuerat, ubi de his accepiſſet, Baſiliſci tamen partibus adhæſit. Baſiliſcus vero, audito Zenonis Imperatoris adventu, miſit Armatum, Præſentis Militiæ Magiſtrum, omnibus, quas habuit in Thracia, Conſtantinopoli, & Palatio, copiis inſtructum: quem etiam adjuraverat per ſanctum Baptiſmum, cujus lavacro recenter intinctus fuerat, ne ſe Zenoni proderet. Armatus itaque copiis acceptis, trajecit; quod ubi Imperator Zeno intellexit, miſſo ad Armatum Legato, multa ei pollicitus eſt, Præſentis Militiæ Præfecturam perpetuam, filiumque ejus Cæſarem futurum. Armatus itaque Promiſſis hiſce Zenonis allectus, (Baſiliſcum) prodidit, in Zenonis partes diſcedens: nec Zenoni venienti cum exercitu occurrit, ſed via alia Iſauriam petere ſtatuit.

Zeno autem, cum exercitu ſuo, per *Pylas*, quas vocant, trajecit; Palatiumque cum militibus ſuis ingreſſus, ab excubitoribus, & Senatu receptus eſt, Indictione XIV. De Praſinis vero ſatis ſecurus erat; quippe hi Zenonem, ut qui partibus eorum faveret, percharum ſibi habuerunt.

Baſiliſcus interim ubi audiviſſet, Imperatorem Zenonem veniſſe, Palatiumque occupaſſe, ab omnibus, ipſa etiam Verina Auguſta, ſocru ejus, receptum; ipſe, proditum ſe ab Armato videns, arreptis ſecum liberis, & uxore ſua, ad magnum protinus Baptiſterium Eccleſiæ magnæ Conſtantinopolitanæ ſe recepit, Theudericho tum Conſulatum gerente.

Sacratiſſimus autem Imperator Zeno, velo in uſum Circi exhibito, ſtatim aſcendit, Ludoſque ſpectavit; urbe tota reditum ei gratulante. Sic itaque receptus a ſuis, inter ipſa Circenſia, magnam ad Eccleſiam miſit, & a Baſiliſco, & uxore ejus, filioque, inſignia Imperatoria abſtulit: extractumque inde eum, cum uxore, liberiſque, data cautione nec capiti-

B Καὶ ἐπανῆλθε Ζήνων ὁ βασιλεὺς μετὰ πλήθους πολλοῦ ἐκ τῆς Ισαυρίας ἐπὶ Κωνσταντινούπολιν, πέμψας εἰς Αντιόχειαν τὴν μεγάλην παραφύλακας Ισαύρους, καὶ στρατηλάτην Τροκόνδην. ἀκούσας δὲ Πέτρος ὁ πατριάρχης, ὁ ὑπ' αὐτοῦ δεξάμενος τῆς ἐπισκοπῆς τὴν χειροτονίαν, ὑπὲρ τοῦ μέρους Βασιλίσκου ἐποίει. ὁ δὲ Βασιλίσκος μαθὼν τὴν τοῦ βασιλέως Ζήνωνος ἐπάνοδον, ἔπεμψεν Αρμάτον τὸν στρατηλάτην τοῦ Πραισέντου, μετὰ πάσης ἧς εἶχε βοηθείας στρατοῦ ἐν Θρᾴκῃ, καὶ ἐν Κωνσταντινουπόλει, 3 καὶ εἰς τὸ παλάτιον· ὁρκώσας αὐτὸν εἰς ἅγιον βάπτισμα 4 νεοφωτίστου, μὴ προδοῦναι. καὶ λαβὼν καὶ τὸ πλῆθος τοῦ στρατοῦ ὁ Αρμάτος, C ἐπέρασε· καὶ τοῦτο προμαθὼν Ζήνων ὁ βασιλεὺς, ἔπεμψε πρὸς 5 τὸν αὐτὸν Αρμάτον, ἐπαγγειλάμενος αὐτῷ πολλὰ, καὶ 6 τὴν στρατηλασίαν τῆς αὐτοῦ ζωῆς, καὶ τὸν υἱὸν αὐτοῦ ποιεῖν Καίσαρα. καὶ προτραπεὶς ὁ αὐτὸς Αρμάτος ὑπὸ Ζήνωνος βασιλέως, προέδωκε, ἀρεθεὶς εἰς τὸ μέρος Ζήνωνος τοῦ βασιλέως· καὶ οὐκέτι ὑπάντησε Ζήνωνι ἐρχομένῳ ὁ αὐτὸς Αρμάτος· ἀλλὰ δι' ἄλλης ἔδοξεν ἀπιέναι ὁδοῦ τῆς Ισαυρίας.

Εξορμήσας δὲ Ζήνων, ἐπέρασεν ἀπὸ τῶν λεγομένων Πυλῶν, καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸ παλάτιον μετὰ τῶν ἰδίων ὁπλιτῶν, ἰνδικτιῶνι ιδʹ. καὶ ἐδέχθη ὑπὸ τῶν στρατευμάτων, καὶ τῆς συγκλήτου. ἐθάῤῥει δὲ εἰς τὸ D Πράσινον μέρος, ὅτι ἐφιλεῖτο παρ' αὐτῶν· ἔχαιρε γὰρ καὶ αὐτὸς Ζήνων ὁ βασιλεὺς εἰς τὸ Πράσινον μέρος.

Ακούσας δὲ ἐξαίφνης Βασιλίσκος, ὅτι Ζήνων ὁ βασιλεὺς εἰς τὸ παλάτιον ὥρμησε, καὶ εἰσῆλθε· καὶ ὅτι ἐδέξαντο αὐτὸν πάντες, καὶ Βερίνα ἡ δέσποινα, ἡ πενθερὰ αὐτοῦ· λαβὼν οὖν Βασιλίσκος τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ τὰ τέκνα, ἔφυγεν εἰς τὴν μεγάλην ἐκκλησίαν Κωνσταντινουπόλεως, εἰς τὸ μέγα φωτιστήριον, προδοθεὶς ὑπὸ Αρμάτου· 7 ἐπὶ τῆς ὑπατείας Θευδερίχου.

E Ο δὲ θειότατος Ζήνων βασιλεὺς, παραχθὲν τὸ βῆλον τοῦ Ιππικοῦ, εὐθέως ἐλθὼν ἐθεώρησε· καὶ ἐδέχθη ἀπὸ πάσης τῆς πόλεως· καὶ μετὰ τὸ δεχθῆναι, ἐν ὅσῳ θεωρεῖ, ἔπεμψεν εἰς τὴν μεγάλην ἐκκλησίαν, καὶ ἐπῆρε παρὰ Βασιλίσκου, καὶ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, καὶ τῆς γυναικὸς αὐτοῦ, τὸ σχῆμα τῆς βασιλείας· καὶ ἐκβαλὼν αὐτὸν, καὶ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ τὰ τέκνα αὐτοῦ, ὑπὸ λόγον ὅτι οὔτε ἀποκεφαλίζονται, οὔτε σφαγιάζονται· ἔπεμ-

ἔπεμψεν αὐτὸν, καὶ τοὺς αὐτοῦ, εἰς Λίμνας κάστρον ἐν Καππαδοκίᾳ· καὶ ἐβλήθησαν εἰς ἕνα πύργον τοῦ κάστρου, [8] καὶ ἀνεκλίσθη ἡ θύρα, καὶ ἐφύλαττον τὸν πύργον καὶ τὸ κάστρον Λίμνας πλῆθος στρατιωτῶν Ἰσαύρων πολύ, ἕως λιμοκτονηθεὶς ὁ αὐτὸς Βασιλίσκος, καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ, καὶ τὰ τέκνα αὐτοῦ, ἀπέδωκαν τὰς ψυχάς· καὶ ἐτάφησαν ἐκεῖ εἰς τὸν αὐτὸν πύργον ἐν Καππαδοκίᾳ.

Καὶ ἐβασίλευσε Ζήνων μετὰ τὴν ἐπάνοδον αὐτοῦ ἄλλα ἔτη ιβ'. τοῦτ' ἔστι, τὰ πάντα ἔτη ἐβασίλευσε ιέ, καὶ μῆνας δύο· τινὲς δὲ καὶ τὰ δύο ἔτη Βασιλίσκου εἰς τὴν αὐτοῦ τάσσουσι βασιλείαν. ὁ δὲ αὐτὸς Ζήνων βασιλεὺς ἐπανελθὼν, εὐθέως καθεῖλε Πέτρον τὸν ἐπίσκοπον καὶ πατριάρχην Ἀντιοχείας τῆς μεγάλης, ὡς φίλον Βασιλίσκου· καὶ ἐξώρισεν αὐτὸν [9] εἰς Εὐχάϊτα εἰς τὴν Ποντικήν· καὶ ἐποίησεν ἀντ' αὐτοῦ Στέφανον ἐπίσκοπον Ἀντιοχείας. ἔδωκε δὲ ὑπὲρ τῆς ἐπανόδου αὐτοῦ ὁ αὐτὸς βασιλεὺς Ζήνων δωρεὰς πᾶσι τοῖς ὑποτελέσιν αὐτοῦ. ἐν δὲ τῇ αὐτοῦ βασιλείᾳ [10] ἐσφάγη ὁ ἐπίσκοπος Στέφανος Ἀντιοχείας εἰς καλάμια ὀξυθέντα ὑπὸ τοῦ κλήρου τοῦ ἰδίου, ἔξω τῆς αὐτῆς πόλεως, εἰσελθὼν εἰς τὴν σύναξιν τῶν ἁγίων τεσσαράκοντα, εἰς τὰ λεγόμενα, Βαρλαᾶ, ὡς Νεστοριανός, καὶ ἔρριψαν τὸ λείψανον αὐτοῦ εἰς τὸν Ὀρόντην ποταμόν. καὶ μαθὼν Ζήνων ὁ βασιλεὺς, ἐποίησεν ἐπίσκοπον καὶ πατριάρχην ἄλλον, ὀνόματι Καλανδίωνα, ἐν τῇ αὐτῇ Ἀντιοχέων πόλει τῆς Συρίας· καὶ ἐξωρίσθη καὶ αὐτὸς, ὡς Νεστοριανός· καὶ ἀνεκλήθη ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ Ζήνωνος βασιλέως ὁ ἐπίσκοπος Πέτρος ἐκ τῆς ἐξορίας, τοῦ δήμου τῶν Ἀντιοχέων αἰτησάντων, καὶ τοῦ κλήρου· καὶ ἐλθὼν ἀπὸ Εὐχαΐτων, ἐγένετο πάλιν πατριάρχης, καὶ ἀπέθανεν εἰς τὸν ἴδιον αὐτοῦ θρόνον ἐν Ἀντιοχείᾳ.

Ἐπὶ δὲ τῆς τοῦ Ζήνωνος βασιλείας, προεχειρίσθη παρ' αὐτοῦ κατὰ συνθήκας, καὶ ἐγένετο Καῖσαρ ὁ υἱὸς Ἀρμάτου τοῦ στρατηλάτου Πραισέντου, ὀνόματι Βασιλίσκος· καὶ συνεκάθητο τῷ αὐτῷ Ζήνωνι Βασιλίσκος εἰς τὸ Ἱππικὸν θεωροῦντι, καὶ ἐτίμα τοὺς ἡνιόχους ὁ βασιλεὺς, καὶ ὁ Καῖσαρ. ὁ δὲ Ζήνων [11] λογισάμενος, ὅτι ἐπιόρκησεν Ἀρμάτος ὁ στρατηλάτης τοῦ Πραισέντου, ὁ πατὴρ τοῦ Καίσαρος, ἐπομοσάμενος εἰς τὸ ἅγιον βάπτισμα Βασιλίσκῳ τῷ βασιλεῖ, μὴ προδοῦναι [12] αὐτῷ· "καὶ προτραπεὶς παρ' ἐμοῦ, προέδωκεν αὐτὸν, "καὶ ἀπέθανεν, [13] ὡς τῇ ἐμῇ, φησί, βασιλείᾳ πιστὰ φυλάξας· μικρὸν δὲ, ἐὰν ἀνδρωθῇ ὁ υἱὸς αὐτοῦ ὁ Καῖσαρ, πάντως καὶ ἐμὲ παραβαίνει. ἐγὼ δὲ οὐ παρέβην αὐτὸν, ἀλλὰ καὶ αὐτὸν ἐποίησα ἐπὶ τόπῳ πατρίκιον καὶ στρατηλάτην, καὶ τὸν υἱὸν αὐτοῦ Καίσαρα." ἐκέλευσεν οὖν σφαγῆναι τὸν Ἀρμάτον, ὡς ἐπίορκον, καὶ ἐσφάγη, ὡς ἀνέρχεται [14] κατὰ τὸ Δέκιμον εἰς τὸ Ἱππικὸν θεωρῆσαι. καὶ μετὰ τὸ φονευθῆναι Ἀρμάτον, τὸν υἱὸν αὐτοῦ Βασιλίσκον τὸν Καίσαρα, παιδίον ὄντα, ἐχειροτόνησεν ἐπίσκοπον ἐν Κυζίκῳ, τῇ μητροπόλει τοῦ Ἑλλησπόντου.

Ἐπὶ δὲ τῆς αὐτοῦ βασιλείας, τυραννήσαντες οἱ Σαμαρεῖται ἐν Παλαιστίνῃ, ἔστεψαν λῄσταρχον, ὀνόματι Ἰουστασὰν, Σαμαρείτην· καὶ εἰσῆλθεν ἐν Καισαρείᾳ, καὶ ἐθεώρησεν Ἱππικὸν, καὶ ἐφόνευσε πολλοὺς Χριστιανοὺς, ἡγεμονεύοντος τῆς πρώτης Παλαιστίνης Πορφυρίου. ὁ δὲ αὐτὸς Ἰουστασὰς ἔκαυσε τὸν Προκόπιον, ἐπὶ Τιμοθέου ἐπισκόπου Καισαρείας. καὶ ἐλθὼν ὁ δοὺξ Παλαιστίνης Α-

Malala Chronogr.

A bus multorum, nec neci eos traditum iri, amandavit eum cum ſuis in Limnas, Cappadociæ Caſtellum: in cujus turrim quandam conjectus, porta ejus muro obſtructa, caſtelloque a præſidio militari Iſaurico cuſtodito, ipſe tandem, cum uxore, liberiſque, fame necatus interiit, turrim hanc pro ſepulchro conſecutus.

Zeno autem Imperator poſt reditum ſuum annos XII. regnavit: in univerſum itaque complevit annos XV. & menſes 2. quibus etiam nonnulli duos illos, quibus Baſiliſcus imperavit, annos annumerant. Cæterum Zeno Imperator, ſtatim a reditu ſuo, Petrum Epiſcopum & Patriarcham Antiochiæ Magnæ,
B tanquam qui Baſiliſci partibus adhæſerat, Epiſcopatu ejectum, in Euchaita, Ponti urbem, relegavit; Stephano in locum ejus ſuffecto. Tributoriis autem ſuis omnibus, ob reditum ſuum felicem, munera largitus eſt Zeno Imperator. Eodem imperante Zenone, Clerus Antiochenſis Stephanum, Epiſcopum ſuum, quod Neſtorii eſſet ſectator, extra urbem, Quadraginta Sanctorum ad Synaxim, quæ Barlais (uti vocant) habebatur, ingredientem, calamis præacutis confecerunt; corpuſque ejus mortuum in Orontem fluvium projecerunt. Imperator autem Zeno de his certior factus, Calandionem quendam, Epiſcopum & Patriarcham Antiochiæ Syriæ conſtituit: Verum hic quoque, quod
C Neſtorianus eſſet, exterminatus eſt. Tum vero Imperator, Clero, populoque Antiochenſi hoc ab eo flagitantibus, Petrum Epiſcopum ab exilio revocavit. Hic itaque ab Euchaitis revocatus, & in Patriarchatum reſtitutus, in ſede ſua Antiochenſi finivit vitam.

Cæterum Imperator Zeno Baſiliſcum, Armati Præſentis militiæ Magiſtri filium, ex pacto Cæſarem renunciavit. Zenoni itaque Circenſia ſpectanti, Baſiliſcus etiam aſſidebat; Cæſarque ſimul, cum Imperatore, aurigantibus præmia exhibuit. At vero Imperator, Armati, Præſentis militiæ Magiſtri, Cæſaris patris, perjurium animo ſuo recogitans; & quod per ſacrum Baptiſ-
D mum Baſiliſco juraverit, ſe eum non proditurum eſſe; "hortatu tamen meo, inquit, adductus, prodidit eum, & mortis ei auctor fuit, Imperio meo (uti ait ipſe) ſe præſtans fidelem. Quin & ubi primum adoleverit Cæſar filius ejus, omnino & fidem ſuam erga me violabit: At ego illi fidem meam liberavi; ipſum Patricium protinus, Militiæque Præfectum conſtituendo; filium etiam ejus Cæſarem renunciando. Imperator itaque Armatum, tanquam perjurum, occidi juſſit: quod & factum eſt, interim dum Decimum pertranſiens, Circum ingrederetur Ludos ſpectaturus. Poſt cædem Armati, Baſiliſcum filium ejus, adole-
E ſcentulum, Cyzici, quæ Helleſponti Metropolis eſt, Epiſcopum deſignavit.

Hujus ſub imperio Samaritani, Palæſtinam incolentes, tyrannidem capeſſentes, Juſtaſam quendam, Samaritanum, Latronum Principem, Diademate cinxerunt. Hic itaque Cæſaream ingreſſus, Circenſia ſpectavit; multoſque Chriſtianos interfecit; Porphyrio tunc temporis Syriæ Primæ Præfecturam tenente. Quin & S. Procopii quo-

que templum concremavit; Timotheo tum ſedem Cæſarienſem occupante: Supervenientes autem ei Palæſtinæ Dux Aſclepiades cum copiis ſuis, & Rhegea Latronum inſectatos, Cæſarienſis Axiomaticus cum Arcadiacis, Juſtaſam adorti ſunt: prælioque commiſſo, comprehenſum tyrannum capite multarunt, caputque ejus, regiumque Diadema, Zenoni Imperatori miſerunt. Zeno itaque Synagogam Samariticam, quam in monte *Gargazi* habuerunt, in Oratoriam Ædem convertit, Sanctæ Deiparæ Mariæ ſacratam; inſtaurato etiam S. Procopii Templo. Quinetiam & Samaritarum potentiorum bonis publicatis, Edicto cavit, ne quis ex Samaritis deinceps militaret. Sic itaque res ad pacem redacta eſt.

Eodem Imperante, Theudericus quidam, exconſul, Valemeris filius (qui Conſtantinopoli enutritus, literiſque imbutus fuerat, & Præſentis Militiæ tandem Magiſter conſtitutus) cum Armati fatum apud ſe reputaſſet, metuens ſibi ab Imperatore Zenone, relicta Conſtantinopoli, & aſſumptis ſecum copiis ſuis, in Salabriam devenit, ob numeros Militares ibi collocatos. Tyrannidem vero arripiens, Thraciam univerſam occupavit: quin & contra Zenonem Imperatorem arma movens, adusque Sycenum trajectum, Conſtantinopolis e regione ſitum, penetravit, Aquæductu etiam urbis exciſo. Cumque per multos dies urbi incubuiſſet, nihil tamen Imperatorem lædere potuerit; inde movens, Romam tendit, Odoacri, Barbarorum regi ſum parentem. Quicum inito prælio, ex Senatorum conſenſu, & proditione urbem Romam, ipſumque Odoacrem, nullo negotio cepit. Quo occiſo, ipſe Romanum regnum ſibi vendicavit; regnavitque ibi per annos XLVII. Theudericus autem, poſthæc in gratiam cum Zenone rediens, omnia ad mentem ejus agitabat: Conſules etiam ipſe Conſtantinopolitanos, & Prætorio Præfectos deſignans; a Zenone Imperatore itidem Magiſtratuum ſuorum primariorum omnium Codicillos, Conſulum etiam ſcipiones, (indicatis prius, quos ad dignitatem ullam provectos ipſe vellet) accepit. Jus vero Regium apud Theudericum ſolum remanſit.

Accedit autem ad eum Patricia quædam Romana, nomine Juvenalia, fœmina vidua, his verbis eum interpellans: "Cauſam, (o Rex) quæ mihi cum "Patricio Firmo interceſſit totis jam "XXX. annis, Tu mihi expedi. Accerſitis itaque utriuſque Partis Cauſidicis; "Niſi (inquit eis) intra biduum litibus iſtis ad exitum perductis, Clientes hoſce dimiſeritis, capite vos plectam. Cauſa itaque per biduum agitata, Cauſidici ſententiam juxta leges ferebant, & litigantes dimiſerunt. Juvenalia itaque cereis accenſis, ad Regem venit; gratiaſque ei egit, quod a Lite abſoluta eſſet. Theudericus autem Cauſidicis indignatus eſt, accerſitiſque dixit: "Quorſum, quam uno biduo extricaſtis, cauſam in totos triginta annos traxiſtis? Cauſidicos itaque utriuſque Partis capite truncavit: metuſque inde reliquis inceſſit ingens. Decretum etiam de ſingulis Legibus edidit.

Deinde Roma relicta, Ravennæ, urbi maritimæ, ad vitæ exitum habita-

A σκληπιάδης μετὰ τῆς αὐτοῦ βοηθείας, καὶ ὁ λῃστοδιώκτης Ῥήγης, ὁ ἀξιωματικὸς [15] Καισαρείας, μετὰ τῶν Ἀρκαδιακῶν· ὁρμήσαντες κατ' αὐτοῦ, συνέβαλον αὐτῷ, καὶ παρέλαβον αὐτόν· καὶ ἀπεκεφάλισαν τὸν αὐτὸν Ἰουστασὸν, καὶ ἐπέμφθη ἡ κεφαλὴ αὐτοῦ μετὰ τοῦ διαδήματος, τῷ βασιλεῖ Ζήνωνι. καὶ εὐθέως ὁ βασιλεὺς Ζήνων ἐποίησε τὴν συναγωγὴν αὐτῶν, τὴν οὖσαν [16] εἰς τὸ Γαργαζὶ ὄρος, εὐκτήριον οἶκον τῆς ἁγίας Θεοτόκου Μαρίας· ἀνανεώσας καὶ τὸν ἅγιον Προκόπιον· ποιήσας διάταξιν [17] μὴ στρατεύεσθαι Σαμαρείτας, δημεύσας καὶ τοὺς εὐπόρους αὐτῶν· καὶ ἐγένετο κατάστασις.

B Ἐπὶ δὲ τῆς αὐτοῦ βασιλείας Θευδέριχος ὁ ἀπὸ ὑπάτων, [18] ὁ υἱὸς Οὐαλεμίρου, ἐν Κωνσταντινουπόλει ἀνατραφεὶς καὶ ἀναγνοὺς, στρατηλάτης ὢν Πραισέντου, καὶ ἑωρακὼς τί ὑπέστη Ἀρμάτης, φοβηθεὶς τὸν βασιλέα Ζήνωνα, ἔλαβε τὴν ἰδίαν βοήθειαν, καὶ ἐξῆλθεν ἀπὸ Κωνσταντινουπόλεως, ἐπὶ Σαλαβρίαν ἀπιὼν, διὰ τοὺς ἐκεῖ καθεζομένους ἀριθμούς. καὶ τυραννήσας, παρέλαβε τὴν Θρᾴκην πᾶσαν, καὶ ἦλθε κατὰ τοῦ βασιλέως Ζήνωνος, ἕως Συκῶν πέραν κατέναντι Κωνσταντινουπόλεως, κόψας καὶ τὸν ἀγωγὸν τῆς πόλεως. καὶ ποιήσας ἡμέρας πολλὰς, καὶ μὴ δυνηθεὶς βλάψαι τὸν βασιλέα, ἀνεχώρησεν ἐκεῖθεν, [19] ὁρμήσας ἐπὶ τὴν Ῥώμην, τότε κατεχομένην ὑπὸ τοῦ Ὀδοάκρου ῥηγὸς τῶν Βαρβάρων. καὶ πολεμήσας C αὐτῷ, κατὰ γνώμην καὶ προδοσίαν τῆς συγκλήτου Ῥώμης, παρέλαβεν [20] ἀνεπηρεάστως τὴν αὐτὴν Ῥώμην, καὶ τὸν Ὀδόακρον ῥῆγα, καὶ ἐφόνευσεν αὐτὸν, καὶ κατέσχε τῆς Ῥώμης, γενόμενος ἀντ' αὐτοῦ, ῥὴξ ἐν αὐτῇ, [21] ἔτη μζ΄. καὶ ἐφιλιώθη Ζήνωνι μετὰ ταῦτα τῷ βασιλεῖ, καὶ πάντα ὅσα ἔπραττε κατὰ γνώμην αὐτοῦ, καὶ τοὺς ὑπάτους χρηματίζων Κωνσταντινουπόλεως, καὶ τοὺς ἐπάρχους τῶν πραιτωρίων, καὶ τὰ [22] κωδικίλλια μὲν τῶν αὐτοῦ ἀρχόντων τῶν μεγάλων, ἀπὸ τοῦ βασιλέως Ζήνωνος ἐδέχετο, μηνύων αὐτῷ τίνα ἤθελε προαχθῆναι· [23] καὶ τοὺς σκιπίωνας δὲ τῶν ὑπάτων ἐπὶ τοῦ βασιλέως αὐτοῦ ἐλάμβανε. Μόνον δὲ ῥὴξ ἐγένετο ὁ αὐτὸς Θευδέριχος.

D Προσῆλθεν αὐτῷ μία χήρα συγκλητικὴ Ῥώμης, ὀνόματι Ἰουβεναλία, διδάσκουσα αὐτὸν, "ὅτι [24] τριάκοντα ἔτη ἔχω δικαζομένη μετὰ τοῦ πατρικίου Φίρμου· " ἀλλὰ εὐλύπησόν με. καὶ ἐνεγκὼν τοὺς δικολόγους τῶν " ἀμφοτέρων μερῶν, εἶπεν αὐτοῖς· " εἰ μὴ διὰ τῆς αὔριον καὶ τῆς [25] μετ' αὐτὴν δώσετε αὐτοῖς τὸν ὅρον, καὶ ἀ- " παλλάξετε [26] αὐτοὺς, ἀποκεφαλίζω ὑμᾶς. καὶ καθί- " σαντες διὰ τῶν δύο ἡμερῶν εἶπον τὰ δοκοῦντα τοῖς νόμοις, δεδωκότες αὐτοῖς ὅρον, καὶ ἀπαλλάξαντες αὐτούς. καὶ ἅψασα κηροὺς Ἰουβεναλία προσῆλθεν αὐτῷ, [27] εὐχαριστοῦσα ὅτι ἀπελύθη τῆς δίκης· καὶ ἠγανάκτησεν ὁ αὐτὸς Θευδέριχος μετὰ τῶν δικολόγων, καὶ ἀγαγὼν αὐτοὺς εἶπεν αὐτοῖς· " Διὰ τί ὃ ἐποιήσατε εἰς δύο ἡμέρας, καὶ ἀ- E πηλλάξατε αὐτοὺς, εἰς τριάκοντα ἔτη οὐκ ἐποιήσατε; " καὶ πέμψας ἀπεκεφάλισε τοὺς δικολόγους τῶν ἀμφοτέρων μερῶν, καὶ ἐγένετο φόβος πολύς· καὶ ἐποίησε διάταξιν περὶ ἑκάστου νόμου.

Καὶ ἐξελθὼν ἀπὸ τῆς Ῥώμης, ᾤκησε τὴν Ῥάβενναν, πόλιν παράλιον, ἕως θανάτου αὐτοῦ. καὶ μετὰ θάνατον αὐτοῦ, ἐγένετο ῥὴξ Ῥώμης [28] ὁ ἔγγονος αὐτοῦ, Ἀλάρι-

Digitized by Google

χος· ἦν δὲ Ἀρειανὸς τῷ δόγματι, [29] ὅ ἐστιν Ἐξακιονίτης.

Ἐπὶ δὲ τῆς βασιλείας Ζήνωνος ἔπαθεν ὑπὸ θεομηνίας σεισμοῦ τὸ δεύτερον αὐτῆς πάθος Κωνσταντινούπολις, ἐπὶ ὀλίγον διάστημα, ἕως τοῦ Ταύρου. ἔπαθε δὲ τότε καὶ Νικομήδεια, μητρόπολις τῆς Βιθυνίας, τὸ ἕκτον αὐτῆς πάθος· ὁμοίως δὲ καὶ Ἑλλενόπολις, τῆς αὐτῆς ἐπαρχίας· καὶ πολλὰ παρέσχεν αὐταῖς ὁ αὐτὸς Ζήνων.

Ἐν δὲ τῇ αὐτοῦ βασιλείᾳ ἀντῆρεν ὁ πατρίκιος Ἰλλοῦς ὁ Ἴσαυρος, ὁ φίλος τοῦ αὐτοῦ βασιλέως Ζήνωνος, ὁ ἀναγαγὼν τὸν αὐτὸν βασιλέα Ζήνωνα μετὰ βοηθείας πολλῆς τὴν δευτέραν αὐτοῦ ἐπάνοδον ἀπὸ τῆς Ἰσαυρίας, ὅτε ἔφυγεν ἀπὸ Κωνσταντινουπόλεως βασιλεύων. ὅστις Ἰλλοῦς ἀνῆλθεν ἐν Κωνσταντινουπόλει μετὰ τοῦ αὐτοῦ βασιλέως Ζήνωνος. καὶ ὡς θαρρούμενος παρ' αὐτοῦ, καὶ θαρρῶν αὐτῷ, ἐβουλεύσατο μετὰ τοῦ αὐτοῦ Ζήνωνος ὁ Ἰλλοῦς, ὥστε ἐκβληθῆναι τὴν πενθερὰν τοῦ αὐτοῦ Ζήνωνος ἀπὸ Κωνσταντινουπόλεως, ἵνα μὴ πάλιν ἐπιβουλεύσῃ ὡς πρῶτον. καὶ πέμπει τὸν αὐτὸν Ἰλλοῦν ὁ Ζήνων εἰς τὴν Ἰσαυρίαν, ἵνα ἐνέγκῃ Λογγῖνον, τὸν ἀδελφὸν Ζήνωνος. καὶ κατελθὼν ὁ αὐτὸς Ἰλλοῦς, ἀπέμεινεν εἰς τὴν Ἰσαυρίαν, γράψας φησὶ Ζήνωνι, ὥστε λαβεῖν αὐτὸν λόγον διὰ Βερίνης τῆς δεσποίνης, τῆς πενθερᾶς τοῦ αὐτοῦ Ζήνωνος βασιλέως, ὡς φοβούμενος τὸν βασιλέα Ζήνωνα. καὶ ἔπεισε τὴν αὐτὴν δέσποιναν Βερίναν ὁ βασιλεὺς Ζήνων, ὁ γαμβρὸς αὐτῆς, κατὰ τὰ δόξαντα μεταξὺ Ἰλλοῦ καὶ τοῦ αὐτοῦ Ζήνωνος, ὥστε κατελθεῖν καὶ δοῦναι Ἰλλῷ λόγον ἀπαθείας, ὡς φοβουμένῳ Ζήνωνα, καὶ ἀνενέγκαι αὐτὸν, καὶ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ Λογγῖνον· καὶ κατῆλθεν ἡ αὐτὴ Βερίνα εἰς τὴν Ἰσαυρίαν· καὶ δεξάμενος αὐτὴν Ἰλλοῦς, ἀπέκλεισεν εἰς κάστελλον ἐν τῇ Ἰσαυρίᾳ [30] ἔχων βοήθειαν πολλήν· καὶ κελεύσας αὐτὴν διὰ στρατιωτῶν φυλάττεσθαι, καὶ λαβὼν Λογγῖνον, τὸν ἀδελφὸν τοῦ βασιλέως, ἀνῆλθεν ἐν Κωνσταντινουπόλει. καὶ ἐγένετο ὁ αὐτὸς Ἰλλοῦς συγκλητικὸς, καὶ ὕπατος, καὶ μάγιστρος, καὶ πατρίκιος, διοικῶν τὴν πᾶσαν πολιτείαν. ὁμοίως δὲ καὶ ὁ Λογγῖνος ὁ ἀδελφὸς τοῦ βασιλέως, ἐγένετο στρατηλάτης Πραισέντου, καὶ ὕπατος. καὶ παρέσχεν εἰς τὰ τέσσαρα μέρη Κωνσταντινουπόλεως [31] ὀρχιστὰς ἐμμάλους μικροὺς τέσσαρας. ἦσαν γὰρ οἱ ὀρχούμενοι ἐν Κωνσταντινουπόλει ἔμφημοι παλαιοὶ, καὶ ἐποίησεν αὐτοὺς λῦσαι, πολλὰ χαρισάμενος αὐτοῖς. ἔδωκε δὲ τοῖς Πρασίνοις ἔμμαλον τὸν Αὐτουύονα, τὸν λεγόμενον Καράμαλλον, ἀπὸ Ἀλεξανδρείας τῆς μεγάλης· καὶ τὸν Ῥόδον, τὸν λεγόμενον Χρυσόμαλλον, καὶ αὐτὸν Ἀλεξανδρέα, εἰς τὸ Βένετον· καὶ Ἑλλάδιον, τὸν ἀπὸ Ἐμέζης τῆς πόλεως, εἰς τὸ Ῥούσιον μέρος· ἔδωκε δὲ καὶ τὸν λεγόμενον Μαργαρίτην, τὸν Κατζάμην, τὸν ἀπὸ Κυζίκου ἐνεγκὼν, τοῖς Λευκοῖς. καὶ ἀπέθετο τὴν δευτέραν αὐτοῦ ὑπατείαν Λογγῖνος.

Ἡ δὲ βασίλισσα Ἀριάδνη, ἡ τοῦ αὐτοῦ Ζήνωνος γυνὴ, δεξαμένη παρὰ τῆς ἰδίας αὐτῆς μητρὸς γράμματα λάθρα, καὶ παρακαλέσει τὸν βασιλέα Ζήνωνα, ἵνα ἀπολυθῇ ἀπὸ [32] κάστελλον ὅπου ἦν ἀποκεκλεισμένη ἡ δέσποινα Βερίνα. καὶ εἶπεν αὐτῇ ὁ βασιλεὺς Ζήνων, ἵνα αἰτήσῃ τὸν πατρίκιον Ἰλλοῦν περὶ αὐτῆς. καὶ μεταστειλαμένη ἡ βασίλισσα Ἀριάδνη Ἰλλοῦν, ᾔτησεν αὐτὸν μετὰ δακρύων, διὰ τὴν αὐτῆς μητέρα Βερίναν, ἵνα “ἀπολυθῇ· καὶ οὐκ ἐπείσθη Ἰλλοῦς, ἀλλὰ λέγει αὐτῇ, “Τί αὐτὴν ζητεῖς, ἵνα ποιήσῃ πάλιν ἄλλον βασι-

Malala Chronogr.

A vit. Poſt quem demortuum, Romanum regnum obtinuit Alarichus, ejus nepos. Arianus vero erat, id eſt, *Exocionita*.

Imperante autem Zenone, ſecundas divinæ iræ vices perpeſſa eſt Conſtantinopolis; parva urbis parte, ad Taurum uſque, terræ tremoribus concuſſa. Quo tempore etiam ſexta vice paſſa eſt Nicomedia, Bithyniæ Metropolis; Helenopolis etiam, ejuſdem Provinciæ urbs. Quibus inſtaurandis Imperator plurima largitus eſt.

Iidem temporibus adverſus Imperatorem inſurgebat Illus Patricius, Iſaurus natione, Imperatoris etiam amicus, quique eum ex Iſauria, quo confugerat Imperator, Conſtantinopolim reduxe- B rat. Quo ubi cum Imperatore advenisſet, conſiliis invicem communicatis, Zenonem fidenter hortatus eſt Illus, uti Socrum ſuam ex urbe ejiceret; ne deinceps ei, ut antea, inſidiaretur. Imperator itaque Illum in Iſauriam remiſit, uti Longinum fratrem ſuum inde abduceret. Deſcendens itaque Illus in Iſauriam, commorabatur ibi; Imperatori interim reſcribens, velle ſe per Verinam Auguſtam Zenonis Imperatoris ſocrum, Libellum Indemnitatis a Zenone Imperatore, a quo metuebat ſibi, accipere. Suadebat itaque Zeno Verinam Auguſtam ſocrum ſuam in ea de quibus ipſe cum Illo conſilium habuerat; nempe uti in I- C ſauriam deſcendens, Illo Libellum Indemnitatis ab Imperatore, quem metuebat, concederet; ſimul etiam inde cum Longino, Zenonis fratre, abduceret. Verina itaque in Iſauriam deſcendens, ab Illo accepta eſt: qui deinde eam in caſtrum quoddam Iſauricum, a præſidio numeroſo cuſtoditum, incluſit. Ipſe interim, accepto ſecum Longino, Imperatoris fratre, Conſtantinopolim revertitur. Porro autem Illus ad Senatoriam, Patriciamque dignitatem evectus, Conſul quoque factus, & Magiſter, omnem ubique Remp. adminiſtravit. Longinus etiam, Imperatoris frater, Conſul creatus eſt, & Præſentis Militiæ Magiſter. Hic vero Con- D ſtantinopolitanis quatuor Factionibus ſaltatores quatuor *Emmalos* minores diſtribuit: quippe qui tum fuerunt ſaltatores celebres, veterani admodum erant; quos largitionibus abunde donatos, liberos eſſe juſſit. Praſinis vero Autoeyonem quendam Alexandrinum dedit Emmalum, *Caramallum* vocatum: Venetis vero *Chryſomallum* dedit Rhodum quendam, & ipſum Alexandrinum: Ruſſatis vero, Helladium quendam, Emiſenum: Albatis denique *Margaritam* quem vocant, Catzamyn dedit quendam, Cyzicenum. Tum vero Longinus Conſulatum ſuum ſecundum depoſuit.

Ariadna autem Imperatrix, Zenonis E uxor, clam acceptis a matre literis, Imperatorem oravit, uti Verina Auguſta Caſtello, ubi concluſa erat, eximeretur. Jubet eam Imperator, uti Patricium Illum ſuper ea re interpellaret. Illum itaque accerſitum Regina Ariadna lachrymans obſecravit, uti Verinam matrem ſuam liberaret. Verum Illus petentem averſatus, “Quare, inquit, Verinam tibi quæris? “an ut, ſublato viro tuo, Impera- “

" torem alium ſufficiat ? Ariadna itaque Imperatorem rurſus compellans ; " Ergone , inquit , Illus iſte , an Ego " potius in Palatio dominor ? Reſpondens ei Imperator, Age, dixit, ſi quid " poſſis, quid moraris ? Ego Tuus ſum. Exinde igitur Ariadna Illo inſidias ſtruit. Circenſibus autem celebratis , dum ad Decimum per Pulpita tranſiret Illus , Sporacius quidam Scholarius , ad hoc conductus , gladio caput ejus impetivit animo eum per medium diſſecandi . Illo autem Spatharius forte adſtitit ; qui ſupervenientem gladium animadvertens, dextra manu ictum ejus excepit ; cujus tamen mucro , ipſo in deſcenſu ad Illi caput alliſus, dextram ei aurem præcidit , Scholaris autem e veſtigio interfectus eſt . At vero Illum ſatellites ejus , humeris ſuis levatum, domum deportabant . Imperator autem , his auditis , juravit ſe illarum in Illum inſidiarum inſcium eſſe: ſed fidem ei Illus derogavit . Exinde itaque ei infenſus , vindictam meditatus eſt ; melius vero aliquanto ſeſe habens, ſinum trajecit, facinus aliquod patrandi animo . Ad extremum vero cum integer eſſet , & vulnus jam cicatrice obductum eſſet , Imperatorem adiit , in Orientem ad tempus aliquod ſecedendi licentiam impetrans : nempe ob aeris , ut ipſe præ ſe ferebat , mutationem : nondum enim , dixit , ſatis ſe a vulnere revaluiſſe. Imperator autem votis annuens, Magiſtri eum munere liberavit , Militumque in Oriente Magiſtrum conſtituit , poteſtate ei omni conceſſa. Præterea quoque Illus Leontium Patricium Paulinæ F. dari ſibi comitem petiit ; nempe cui Verinam Auguſtam , Ariadnæ Imperatricis matrem , traderet Conſtantinopolim deducendam. Quin & ab Imperatore etiam licentiam petiit , itineris comites alios, quos ipſe voluit, ex Senatu deligendi : Hoc etiam ei conceſſit Imperator . Illus itaque , adjunctis ſibi Leontio Patricio , aliiſque ex Senatoribus , Antiochiam magnam contendit : ubi ad tempus exiguum commoratus , multaque civibus largitus , inde in Iſauriam ducit iter . Ubi Verinam Auguſtam ex caſtro educens , ſtatim hoc ei negotium dedit , uti Leontium Patricium (quem ad hoc , utpote virum liberum , adduxerat) Diademate inſigniret . Quod & factum eſt , ad templum D. Petri , extra Tarſum Ciliciæ ſitam . Quin & Verina , Edictis Imperatoris , *Sacriſque* ubique per Imperium emiſſis ; a Præfectis undique , & militibus poſtulavit , uti nihil obluctantes , Leontium Imperatorem ſuum agnoſcerent . Sed & *Sacram* etiam quandam , opprobriis in Zenonem refertam , divulgavit . Paucis itaque diebus Antiochiæ imperavit Leontius.

Imperator vero Zeno , his auditis , ingentem adverſus eos exercitum emiſit , ſub ductu Joannis Scythæ . Quod ubi Leontio , Illo , cæteriſque eorum conſciis , notum fuit ; in Papyrium Caſtellam omnes , una cum Verina , ſe receperant : Ubi Verina , naturæ concedens, diem ſuum obiit . Pamprepius vero quidam , ob (Caſtelli) proditionem meditatam , in ſummæ ejus parte occiſus eſt , cadavere ejus in montes projecto . Illus vero , & Leontius , obſidione cincti , capti ſunt . Dumque

A Ἀλία κατὰ τοῦ σου ἀνδρός; καὶ πάλιν εἶπεν ἡ Ἀριάδνη τῷ βασιλεῖ Ζήνωνι· " ὅτι, Ἴλλους ἐστὶν εἰς τὸ παλάτιον, ἢ ἐγώ; καὶ λέγει αὐτῇ ὁ βασιλεύς, " ὅτι, " εἴ τι δύνῃ πρᾶξον· ἐγὼ σὲ θέλω, καὶ λοιπὸν ἡ Ἀριάδνη κατεσκεύασε τὸ φονεῦσαι τὸν Ἴλλουν· καὶ Ἱππικοῦ ἀγομένου, ὡς ἀνέρχεται διὰ τῶν πυλαπτῶν, ἐπὶ τὸ Δέκιμον, 33 ἐκρούσεν αὐτῷ ὁ προτραπεὶς σχολάριος σπαθίῳ κατὰ τῆς κεφαλῆς, ὀνόματι Σποράκιος, βαλόμενος εἰς δύο αὐτὸν κόψαι· καὶ εὑρέθη 34 ὁ σπαθάριος τοῦ Ἴλλου ἐγγύς, καὶ προσεσχηκὼς τὸ ξίφος καταφερόμενον τῇ δεξιᾷ αὐτοῦ χειρὶ ἐδέξατο· καὶ κατελθοῦσα ἡ ἀρχὴ τοῦ ξίφους εἰς τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, ἔκοψε τὸ ὠ- B τίον τοῦ αὐτοῦ Ἴλλου τὸ δεξιόν· καὶ ἐσφάγη ὁ σχολάριος ἐπὶ τὸν τόπον. ὁ δὲ Ἴλλους κουφισθεὶς ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων αὐτοῦ, ἀπηνέχθη εἰς τὸν ἴδιον αὐτοῦ οἶκον βασταζόμενος. ὁ δὲ Ζήνων ἀκούσας, ἐπωμόσατο λέγων ἀγνοεῖν τὴν κατὰ Ἴλλου κατασκευήν, καὶ οὐκ ἐπείσθη ὁ Ἴλλους· ἀλλὰ ἔχων τὴν λύπην, περιεβάλλετο· καὶ 35 καλλίων ἐσχηκώς, ἀπῆλθε πέραν, βουλόμενός τι πρᾶξαι· εἰς πλεῖον δὲ ὑγιάνας, ἔμεινεν ἔχων τὴν πληγὴν τοῦ ὠτίου. καὶ εἰσελθὼν πρὸς τὸν βασιλέα Ζήνωνα, ᾔτησεν αὐτὸν ἐπὶ τὴν ἀνατολὴν ἀπολυθῆναι πρὸς ὀλίγον χρόνον, διὰ τὸ τοὺς ἀέρας, φησίν, ἀλλάξαι, ἐπειδὴ ᾐσθένει ἀπὸ τῆς πληγῆς. ὁ δὲ βασιλεὺς Ζήνων πει- C σθείς, διεδέξατο αὐτὸν ἐκ τῆς ἀρχῆς τοῦ μαγίστρου, καὶ ἐποίησεν αὐτὸν στρατηλάτην ἀνατολῆς, δοὺς αὐτῷ πᾶσαν ἐξουσίαν. καὶ αὐτὸς δὲ Ἴλλους ᾔτησεν αὐτὸν λαβεῖν μεθ' ἑαυτοῦ, πρὸς θεραπείαν τῆς Αὐγούστας, τὸν πατρίκιον Λεόντιον τὸν Παυλίνης, εἰς τὸ δοῦναι αὐτῷ τὴν δέσποιναν Βηρίναν, τὴν μητέρα τῆς βασιλίσσης Ἀριάδνης, ἵνα ἀναγάγῃ αὐτὴν ἐν Κωνσταντινουπόλει. ᾔτησε δὲ τὸν βασιλέα ὁ αὐτὸς Ἴλλους λαβεῖν, καὶ ἄλλους συγκλητικούς, πρὸς ἰδίαν ὑπόληψιν· καὶ παρέσχεν αὐτῷ. 36 καὶ κατῆλθεν ὁ πατρίκιος Ἴλλους, λαβὼν μεθ' ἑαυτοῦ τὸν πατρίκιον Λεόντιον, καὶ τοὺς ἄλλους συγκλητικούς· καὶ κατῆλθεν ἐν Ἀντιοχείᾳ τῇ μεγάλῃ, ποιήσας ὀλίγον χρόνον, 37 χαρισάμενος αὐτοῖς πολλά, ἐξῆλθεν D ἐπὶ τὴν Ἰσαυρίαν· καὶ καταγαγὼν τὴν δέσποιναν Βηρίναν ἀπὸ τοῦ καστελλίου, ἐποίησεν αὐτὴν στέψαι βασιλέα, εἰς τὸν ἅγιον Πέτρον, ἔξω τῆς πόλεως Ταρσοῦ τῆς Κιλικίας, τὸν πατρίκιον Λεόντιον, πείσας αὐτὸν στεφθῆναι, ὄντα ἄνδρα ἐλεύθερον. καὶ ἐποίησεν ἡ αὐτὴ Βηρίνα θείας κελεύσεις κατὰ πόλιν, καὶ σάκρας πρὸς τοὺς ἄρχοντας, καὶ πρὸς τοὺς στρατιώτας, ὥστε δέξασθαι αὐτόν, καὶ μὴ ἐναντιωθῆναι τινά, γράψασα καὶ σάκραν ἔχουσαν πολλὰ κακὰ περὶ Ζήνωνος. καὶ ἐβασίλευσεν ἐν Ἀντιοχείᾳ ὀλίγας ἡμέρας.

Καὶ γνοὺς Ζήνων ὁ βασιλεύς, ἔπεμψε βοήθειαν πολλήν, καὶ στρατηλάτην Ἰωάννην τὸν Σκύθην. καὶ ἀκούσας E Λεόντιος, καὶ Ἴλλους, καὶ οἱ μετ' αὐτῶν, 38 καὶ ἀνῆλθον μετὰ Βηρίνης 39 εἰς τὸ Παπύρεις καστέλλιον· καὶ Βηρίνα μὲν ἰδίῳ θανάτῳ τελευτᾷ. Παμπρέπιος δέ τις, ὡς προδότης, μετ' αὐτῶν ὤν, ἐσφάγη ἄνω, καὶ ἔρριψαν τὸ λείψανον αὐτοῦ εἰς τὰ ὄρη. Ἴλλους δέ, καὶ Λεόντιος φρουρηθέντες παρελήφθησαν· 40 καὶ πρόοδον δεδωκότος παρὰ τῷ ἄρχοντι Σελευκείας τῆς Ἰσαυρίας, ἀπὸ διαλλαγῆς ἀπεκεφαλίσθησαν· καὶ αἱ κεφαλαὶ αὐτῶν εἰσηνέχθησαν Ζήνωνι ἐν Κωνσταντινουπόλει, εἰς κοντοὺς πεπηγμέναι· καὶ πολὺς ὄχλος ἀπίει θεωρῶν αὐτάς· ἦσαν δὲ

A ἀπενεχθεῖσαι πέραν ἐν Συκαῖς, ἐπὶ τὸν ἅγιον Κόνωνα·

Επὶ δὲ τῆς αὐτῆς βασιλείας, ἐβασίλευσε Περσῶν Περόζης· πολλὰς δὲ ταραχὰς, καὶ φόνους ἐν τῷ αὐτῷ καιρῷ ἐποίησαν οἱ Πράσινοι ἐν Ἀντιοχείᾳ· ἐφόνευσαν γὰρ, φησὶν, Ἰουδαίους, μηδενὸς φειδόμενοι. καὶ διεδέχθη ὁ τότε κόμης τῆς ἀνατολῆς Θεόδωρος, 41 ἀγανακτηθεὶς ὅτι εἰρήνευσαν τὰ δημοτικά. καὶ ἀνηνέχθη τῷ αὐτῷ βασιλεῖ Ζήνωνι τὸ γενόμενον ὑπὸ τῶν Πρασίνων πρὸς τοὺς Ἰουδαίους ἀσέβημα· καὶ ἠγανάκτησε κατὰ τῶν Πρασίνων τῶν ἐν Ἀντιοχείᾳ, λέγων· “ Διὰ τί τοὺς νεκροὺς μό“ νον τῶν Ἰουδαίων ἔκαυσαν; ἐχρῆν γὰρ αὐτοὺς καὶ τοὺς “ ζῶντας Ἰουδαίους καῦσαι. καὶ ἐσιωπήθη τὸ πρᾶγμα.

B

Ο δὲ αὐτὸς βασιλεὺς Ζήνων ἐρωτήσας Μαυριανὸν τὸν σοφώτατον κόμητα, ὅστις πολλὰ αὐτῷ προέλεγεν, (ᾔδει γὰρ καὶ μυστικά τινα εἰδὼς) καὶ τίς μετ’ αὐτὸν βα“ σιλεύει; προεῖπεν, ὅτι, καὶ τὴν βασιλείαν αὐτοῦ, καὶ “ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ 42 διαδέχεταί τις ἀπὸ Σιλεντιαρίων. (43 ὅτι ταῦτα ἀκούσας ὁ βασιλεὺς Ζήνων, συνέσχε τὸν πατρίκιον Πελάγιον, τὸν ἀπὸ Σιλεντιαρίων) πληρώσαντα, καὶ ἐλθόντα εἰς τὴν τοῦ πατρικίου ἀξίαν, ἄνδρα σοφόν. 44 ἐκέλευσε, δημεύσας, φυλάττεσθαι· ὅν τινα νυκτὸς οἱ φυλάσσοντες ἔπνιξαν, καὶ ἔρριψαν εἰς θάλασσαν τὸ λείψανον αὐτοῦ, κατὰ κέλευσιν τοῦ βασιλέως. καὶ ἀκούσας τοῦτο ὁ ἔπαρχος τῶν πραιτωρίων Ἀρκάδιος, ἐλοιδόρει τὸν βασιλέα Ζήνωνα, διὰ Πελάγιον· καὶ ἦλθεν εἰς τὰς ἀκοὰς Ζήνωνος, καὶ ἐκέλευσεν εἰσερ- C χόμενον εἰς τὸ παλάτιον σφαγιάσαι. ὁ δὲ Ἀρκάδιος μαθὼν τοῦτο, ὡς μετεκλήθη ἀπὸ τοῦ βασιλέως, 45 παρερχόμενος ἀπὸ τῆς ἐκκλησίας, ἐποίησεν ὡς θέλων εὔξασθαι· καὶ κατελθὼν ἐκ τοῦ ὀχήματος, εἰσῆλθεν εἰς τὴν μεγάλην ἐκκλησίαν Κωνσταντινουπόλεως· καὶ ἔμεινεν ἔσω, καὶ ἐρρύσθη θανάτου. καὶ ὡς ἐστιν ἐκεῖ, ἐδήμευσεν αὐτὸν ὁ βασιλεὺς Ζήνων. μετὰ δὲ ὀλίγον καιρὸν 46 δυσεντερίᾳ ληφθεὶς ὁ αὐτὸς βασιλεὺς Ζήνων ἐτελεύτησεν, ὢν ἐνιαυτῶν ξ, καὶ μηνῶν θ', μηνὶ Ξανθικῷ θ', ἔτους κατὰ Ἀντιόχειαν φλθ', ἰνδικτιῶνος ιδ'.

Εστιν οὖν ἀπὸ Ἀδὰμ, ἕως τῆς τελευτῆς Ζήνωνος βασιλέως, ἔτη ͵εϡϞγ'.

A in itinere ſunt ad Seleuciæ Iſauriæ Præfectum, ob maledicentiam ſuam capite multati ſunt. Capita vero eorum, Conſtantinopolim delata, ad D. Cononem in oppoſito litore Syceno, turbis interim innumeris ad ſpectaculum concurſitantibus, a Zenone contis affixa ſunt.

Ejuſdem ſub Imperio Perozes Perſia regnavit, quo tempore etiam Praſini tumultus Antiochiæ maximos excitarunt, Judæis ad unum omnibus internecioni datis. Quod in Theodoro Orientis Comite non ferens Imperator, eum dignitate exuit; Tumultuſque inde in populo conſopitus. Imperator autem Zeno certior factus de eo quod a Praſinis in Judæos patratum fuerat, iratus eis, “ Quorſum, inquit, Judæos mortuos tantum ignibus mandarunt, quos “ B etiam vivos concremare oportuit? “ Res vero inde ſilentio ſepulta eſt.

Idem vero Imperator Zeno Mauritianum Comitem, virum ſapientiſſimum, (qui multa ei prædixerat; norat enim occulta quædam Myſteria) interrogavit; Quis poſt ſe imperaturus eſſet? Re“ ſpondit ille; Imperium ſimul, & u“ xorem tuam accipiet quidam ex Si“ lentiariis. (Hoc audito, Imperator “ comprehendit Pelagium Patricium, qui jam olim Silentiariorum) gradum ſupremum aſcenderat, & ad dignitatem Patriciam provectus fuerat, virum ſapientem: boniſque ejus publicatis, ipſum cuſtodiæ tradidit. Hunc vero, Imperatoris ipſius ex mandato, Cuſtodes per noctem ſtrangularant, corpuſque in mare projecerunt. Arcadius autem Prætorio Præfectus ubi hoc audie- C sat, Imperatorem ob Pelagii cædem conviciis inſectatus eſt: quod ubi ad Zenonis aures perveniſſet, juſſit illum, ſimul ac palatium ingrederetur, occidi. Hoc ubi reſciverat Arcadius, cum ab Imperatore accerſitus Eccleſiam pertranſiret, ex curru deſcendens, ſimulavit velle ſe precari: Eccleſiamque Magnam Conſtantinopoli ingreſſus, ibi manſit, a morte ſic liberatus; bonis interim ejus omnibus a Zenone Imperatore publicatis. Non multo autem poſt temporis Imperator Zeno, Dyſenteria correptus, fato ſuccubuit, annos natus LX. & menſes IX. Aprilis die IX. Æræ Antiochenæ anno DXXXIX. Indictionis XIV.

Ab Adamo igitur, adusque Zenonis exitum, anni ſunt MMMMMDCCCCXXCIII.

Digitized by Google

ΛΟΓΟΣ Ιϛ΄.
ΧΡΟΝΩΝ
ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΩΣ.

LIBER XVI.
De Temporibus
ANASTASII
IMPERATORIS.

Zenonem excepit in Imperio diviniſſimus Anaſtaſius Dicorus, qui ex Silentiariis fuerat, ex Dyrrhachio Novæ Epiri oriundus, Conſule Olybrio, Ariobindi filio. Inauguratus eſt menſe Aprili, feria ſancta v. magnæ Hebdomadæ; duxitque in uxorem Arianam, Zenonis deceſſoris ſui viduam: Imperavit autem annos xxvii. & menſes tres. Erat hic ſtatura valde procera, capillitio brevi, decorus, facie rotunda, capite, mentoque ſubcaneſcentibus, oculorum pupilla dextra cæſia, ſiniſtra vero nigricante, oculis nihilominus pulcherrimis; barbam vero frequenter tondebat.

Hic imperator factus Prætorio Præfectum conſtituit Hierium Patricium; qui Calliopium, cognatum ſuum, Orientis Comitem deſignavit. Hic vero ad Principatum evectus, cum adverſus eum inſurgerent Praſini Antiochenſes, fuga ſalvus evaſit. Hoc audito, Hierius Præfectus Imperatori rem detulit: qui ſtatim Orientis Comitem deſignavit Conſtantium Tarſenſem, conceſſa etiam ei in omnes poteſtate plena; ex eo quod Praſini Antiochiæ dominantes, in Præfectos frequenter inſurgerent. Illud igitur in populo Antiochenſi Conſtantius egit, ut Magiſtratibus ſuis deinceps morem gererent. Annus erat Æræ Antiochenæ DXLIII.

At vero Imperator Ruſſatis Conſtantinopolitanis admodum ſtudebat; Praſinos vero, & Venetos, tumultuantes ubique compeſcuit.

Audito autem quod Iſauri, in regione ipſorum copiis collectis, tyrannidem ſibi arripere in animo haberent; adverſus eos arma movit, miſſis in expeditionem hanc, cum copiis Scythicis, Gothicis, & Beſſicis, Joanne cognomine Gibbo, Præſentis Militiæ Magiſtro; & Diogeniano Patricio, Auguſtæ cognato, aliiſque ducibus. Hi vero Iſauros iſtos profligarunt; & regionibus eorum vaſtatis, everſis etiam urbibus, Caſtelliſque ignibus abſumptis, Rebellionis etiam iſtius Duces primarios, Longinum nempe Calvum, Exmagiſtrum, Athenodorum

A Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Ζήνωνος ἐβασίλευσεν ὁ θειότατος Αναςάσιος ὁ Δίκορος, ὁ Δυῤῥαχηνὸς, ὁ ἀπὸ τῆς νέας Ηπείρου, ἀπὸ Σιλεντιαρίων, ἐπὶ τῆς ὑπατείας Ολυβρίου τοῦ υἱοῦ Αρεοβίνδου· ὅςις ἐβασίλευσεν ἔτη κζ, καὶ μῆνας γ΄, ςεφθεὶς ἐν μηνὶ Απριλλίῳ, τῇ ἁγίᾳ πέμπτῃ τῆς μεγάλης ἑβδομάδος. καὶ ἠγάγετο Αριάδνην, τὴν τοῦ Ζήνωνος τοῦ πρὸ αὐτοῦ βασιλεύσαντος γενομένην γυναῖκα. ἦν δὲ μακρὸς πάνυ, κονδόθριξ, εὔςολος, ςρογγυλόψις, μιξοπόλιος τὴν κάραν και τὸ γένειον, ἐν τῷ δεξιῷ ὀφθαλμῷ ἔχων τὴν κόρην γλαυκὴν, καὶ ἐν τῷ ἀριςερῷ μέλαιναν, τελείως ἔχων ὀφθαλμοὺς, τὸ δὲ γένειον αὐτοῦ πυκνῶς ἐκείρετο.

Εν δὲ τῇ αὐτοῦ βασιλείᾳ ἐποίησεν ἔπαρχον πραιτωρίων τὸν πατρίκιον Ιέριον· ὅςις ἐποίησε κόμητα ἀνατολῆς Καλλιόπιον, τὸν ἴδιον συγγενέα. καὶ ὡς ἄρχει, ἐπῆλθον τῷ αὐτῷ Καλλιοπίῳ οἱ Πράσινοι Αντιοχείας ἐν τῷ πραιτωρίῳ· καὶ φυγὼν διεσώθη. Τούτου δὲ γνοὺς ὁ ἔπαρχος Ιέριος, ἀνήγαγε τῷ βασιλεῖ Αναςασίῳ· καὶ εὐθέως προηγάγετο ὁ αὐτὸς βασιλεὺς κόμητα ἀνατολῆς Κωνςάντιον τὸν Ταρσέα, δοὺς αὐτῷ ἐξουσίαν καὶ πάσης ζώνης, ἐπειδὴ τὸ Πράσινον μέρος Αντιοχείας δημοκρατοῦν, ἐπήρχετο τοῖς ἄρχουσιν· ὅςις Κωνςάντιος, ἐποίησε τὸν δῆμον Αντιοχείας εἴκειν κελεύσμασιν ἀρχόντων, ἔτους χρηματίζοντος κατὰ Αντιόχειαν φμγ΄.

Εφίλει δὲ ὁ αὐτὸς βασιλεὺς τὸ Ρούσιον μέρος Κωνςαντινουπόλεως, τοὺς δὲ Πρασίνους, καὶ Βενέτους πανταχοῦ ἐπεξήρχετο ςασιάζοντας.

Ο δὲ αὐτὸς βασιλεὺς ἀκούσας ὅτι συνάγονται οἱ Ισαυροι εἰς τὴν ἰδίαν αὐτῶν χώραν, τυραννῆσαι βουλόμενοι, εὐθέως ἐπεςράτευσε κατ᾽ αὐτῶν· καὶ ἐπολέμησεν αὐτοῖς πέμψας ςρατηγὸς Ιωάννην, τὸν ἐπίκλην κυρτὸν, ςρατηλάτην Πραισέντου, καὶ Διογενιανὸν τὸν πατρίκιον, τὸν συγγενέα τῆς Αυγούςης, καὶ ἄλλους, μετὰ πλήθους Σκυθῶν, καὶ Γοτθικῶν, καὶ Βεσσικῶν χειρός. καὶ ἀνῄλωσε τοὺς αὐτοὺς Ισαύρους, καὶ ἀπώλεσε τὴν χώραν αὐτῶν, καὶ τὰς πόλεις αὐτῶν κατέςρεψε, καὶ πυρίκαυςα ἐποίησε τὰ καςέλλια αὐτῶν, λαβὼν αἰχμαλώτους τοὺς ἐξάρχους αὐτοῦ, εἰς τὴν αὐτῶν τυραννίδα, Λογγῖνον τὸν

B
C

ἀπὸ μαγίστρων τὸν φαλακρὸν, καὶ Ἀθηνόδωρον τὸν νεώτερον, [3] καὶ Λογγινῖνον τὸν χωλὸν, [4] καὶ Κόνωνα τὸν Φουσκιανοῦ, τὸν ἀπὸ ἐπισκόπων Ἀπαμείας· ὁ δὲ Λογγινῖνος πρῶτος ἀπώλετο ἐν τῇ συμβολῇ τοῦ πολέμου, [5] ὅτε ὑπηντήκασιν ἀλλήλοις τὰ ἐξέρκετα εἰς τὸ Κοτυάειον, πόλιν τῆς Φρυγίας, ἐκεῖ ἐσφάγη· καὶ μετ' αὐτὸν Κόνων ὁ Φουσκιανοῦ, λόγχῃ βληθεὶς, ἔπεσε. καὶ τραπέντες οἱ Ἴσαυροι εἰς φυγὴν, συνελήφθησαν τότε καὶ οἱ λοιποὶ ἔξαρχοι ζῶντες, καὶ ἀπεκεφαλίσθησαν, καὶ ἀπηνέχθησαν αἱ κεφαλαὶ αὐτῶν τῷ αὐτῷ Ἀναστασίῳ βασιλεῖ. καὶ μετὰ τὴν αὐτὴν νίκην ἔδωκε δωρεὰς τοῖς ὑποτελέσι πᾶσι, τοῖς ὑπὸ τὴν αὐτοῦ βασιλείαν.

A Janiorem, Longininem Claudum, & Cononem Fuſciani F. Exepiſcopum Apamenſem, (aut occiderunt, aut) captivos abduxerunt. Primus itaque Longinines, ad Cotyæum, urbem Phrygiæ, ubi exercitus inter ſe commiſſi primum conflictati ſunt, ipſo in congreſſu occiſus periit. Poſt quem Conon, Fuſciani F. cecidit, haſta transfixus. Cæteri autem Duces, Iſauris in fugam verſis, vivi comprehenſi ſunt, capiteque mulctati; capitibus eorum ad Anaſtaſium Imperatorem deportatis: qui hac victoria potitus, omnibus per Imperium Tributariis munera transmiſit.

Ὁ δὲ θειότατος βασιλεὺς Ἀναστάσιος [6] ἐποίησε χρυσοτέλειαν τῶν ἰούγων τοῖς συντελεσταῖς πᾶσι, διὰ τὸ μὴ ἀπαιτεῖσθαι τὰ εἴδη, [7] καὶ διατρέφεσθαι ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν.

B Diviniſſimus autem Imperator Anaſtaſius tributum aureum, pro ſingulis jugis per Imperium pendendum inſtituit: ne ſcilicet ab Exactoribus, in ſpecie, militibus in victum erogandum, colligeretur.

Ἐπὶ δὲ τῆς αὐτοῦ βασιλείας οἱ δῆμοι Κωνσταντινουπόλεως τῶν Πρασίνων, Ἱππικοῦ ἀγομένου, παρεκάλουν τὸν βασιλέα ἀπολυθῆναι τινὰς, συσχεθέντας παρὰ τοῦ ἐπάρχου τῆς πόλεως, ὡς [8] λιθοβολίσαντας· καὶ οὐ παρεκλήθη ὑπὸ τοῦ δήμου ὁ αὐτὸς βασιλεὺς, ἀλλὰ ἀγανακτήσας [9] ἐκέλευσε ἅρμα κατ' αὐτῶν ἐξελθεῖν, καὶ ἐγένετο μεγάλη ἀταξία. καὶ κατῆλθον οἱ δῆμοι κατὰ τῶν ἐξκουβιτόρων, καὶ ἐλθόντες ἐπὶ τὸ κάθισμα, ἔρριψαν λίθον κατὰ τοῦ βασιλέως· καὶ ἀναστὰς ὁ βασιλεὺς, ἐξέφυγε τὸν λίθον. καὶ θεασάμενοι οἱ ἐξκουβίτορες [10] τὴν τοῦ ἀνδρὸς τόλμαν, ὥρμησαν κατ' αὐτοῦ, καὶ ἔκοψαν αὐτὸν κατὰ μέλος· καὶ οὕτως ἀπέδωκε τὴν ψυχήν. ὁ δὲ δῆμος [11] θυμωθεὶς ἔβαλε πῦρ εἰς τὴν λεγομένην Χαλκῆν τοῦ Ἱππικοῦ, καὶ ὁ ἔμβολος ἐκαύθη ἕως τοῦ βασιλικοῦ καθίσματος, καὶ ὁ ἔμβολος δὲ ὁ δημόσιος ἕως τοῦ Ἐξαϊππίου, καὶ τοῦ φόρου Κωνσταντίνου ἅπας καυθεὶς κατεμώχθη, πανταχοῦ διακοπῶν γενομένων. Πολλῶν δὲ συσχεθέντων καὶ τιμωρηθέντων, ἐγένετο ἡσυχία, [12] προαχθέντος ἐπάρχου πόλεως Πλάτωνος, ὃς ὑπῆρχε πάτρων τοῦ Πρασίνου μέρους.

Eodem Imperante, qui ex Praſinis erant in populo Conſtantinopolitano, ipſum inter Circenſia rogarunt, uti qui ob lapides in Circo jactos a Præfecto urbis comprehenſi fuerant, vinculis liberarentur. Imperator votis eorum haud annuens, etiam eis iraſcebatur; juſſitque, uti miles eos adoriretur. Coortus inde ingens in populo tumultus; turbaque adverſus Excubito- C res deſcendente, ubi ad ſedem Imperatoriam perventum fuiſſet, in Imperatorem ipſum lapis emiſſus eſt. Surgens autem Imperator, ictum declinavit. Videntes itaque Excubitores hominis audaciam, impetu in illum facto, membratim conciderunt; qui ſic animam edidit. Popellus autem in anguſtias redactus, ignes in Circi Chalcam, quam vocant, injecit; unde Porticus, uſque ad ſedem Imperatoriam, conflagravit. Porticus item Publica, Hexaippum uſque, & Conſtantini Forum, tota in cineres verſa, corruit, cædibus undique factis. Plurimis autem comprehenſis, & punitis, turba demum conquievit: ut non, niſi Platone quodam, Praſinorum Patrono, ad D urbis Præfecturam provecto.

Ἐπὶ δὲ τῆς αὐτοῦ βασιλείας ἀνεφάνη τις ἀνὴρ ἐν Ἀντιοχείᾳ τῇ μεγάλῃ, ὢν ἀπὸ πόλεως Ἀμίδης, ὀνόματι Ἰωάννης Ἰσθμέας, [13] χειμευτὴς ὑπάρχων, καὶ φοβερὸς ἐπιθέτης· καὶ λάθρα εἰσήρχετο εἰς τὰ ἀργυροπρατεῖα, καὶ ὑπεδείκνυεν αὐτοῖς χεῖρας ἀνδριάντων, καὶ πόδας χρυσᾶς, [14] καὶ ἄλλα ζώδια, λέγων· ὅτι [15] θησαυρὸν γέμοντα τοιαῦτα ζώδια ὄβρυζα εὗρον. καὶ ἐκ τούτου ἠπάτησε πολλοὺς, [16] καὶ ἐκόμβωσε πολλὰ χρήματα. [17] ὅντινι παρωνύμιον ἔθηκαν οἱ Ἀντιοχεῖς, Βαγουλὰν, ὅ ἐστι, γοργὸς ἐπιθέτης. καὶ λαθὼν πάντας, ἔφυγεν ἐν Κωνσταντινουπόλει, καὶ ἐκόμβωσε κἀκεῖ πολλοὺς ἀργυροπράτας, ὥστε γνωσθῆναι τῷ βασιλεῖ. καὶ συσχεθεὶς εἰσήχθη πρὸς τὸν βασιλέα, καὶ προσήνεγκεν αὐτῷ χαλινὸν ἵππου ὁλόχρυσον, [18] διὰ μαργαριτῶν ὡς τὸ κόσμιον αὐτοῦ. καὶ λαβὼν αὐτὸ ὁ βασιλεὺς Ἀναστάσιος, λέγει αὐτῷ, „ἐμὲ οὐ κομβώσεις· καὶ ἐξώρισεν αὐτὸν εἰς Πέτρας, κἀκεῖ τελευτᾷ.

Eodem Imperante, prodiit Antiochiæ Joannes quidam Iſthmeus, Amidenſis Chemiſta, & impoſtor inſignis. Vafre hic Argentariorum officinas ingreſſus, obtulit illis ſtatuarum manus, pedeſque, totos aureos; imagunculas etiam alias; dicendo ſe Theſaurum reperiſſe, ſimulacris hujuſmodi obryzis refertum. Hiſce malis artibus fucum plurimis fecerat, pecuniaſque abunde ſibi corraſerat: quem ideo Antiochenſes *Bagulam* appellarunt, id eſt, verſutiſſimum Impoſtorem. Inde vero Conſtantinopolim, clam omnibus, profectus, multos etiam ibi Argentarios emunxit: unde & Imperatori ipſi demum innotuit. E Comprehenſus autem, & coram eo adductus, frænum equeſtre, cum curcama ex auro ſolido, & Margaritis intertexta, ei obtulit. Quod Anaſtaſius Imperator manu accipiens; "At mihi, inquit, haud impones. Itaque " ad Petras eum relegavit; ubi diem ſuam obiit.

Ἐν δὲ τῷ αὐτῷ χρόνῳ τῆς αὐτοῦ βασιλείας, ἐπὶ τῆς ὑπατείας τοῦ αὐτοῦ βασιλέως Ἀναστασίου ὡς τὸ τρίτον, κατῆλθεν ἐν Ἀντιοχείᾳ τῇ μεγάλῃ Καλλιόπας τις ἡνίοχος, [19] ἀπὸ φακτιοναρίων Κωνσταντινουπόλεως· καὶ

Eodem tempore, Anaſtaſio Imperatore ipſo tum tertium Conſule, Calliopas quidam, ex Factionariis Conſtantinopolitanis, Auriga, magnam Antiochiam veniens, Praſinis datus eſt,

Baſillo Edeſſeno tum Comite. Hic itaque vacuum eo tempore Praſinorum ſtabulum occupavit, Aurigantium ubique Victor. Paulo autem poſt temporis Olympicorum, quæ vocant, Solennia Daphne Antiochenſi pro more celebrata ſunt. Cumque populus Antiochenſis numeroſior ad Daphnem conveniſſet; qui ex Equitaru erant, una cum Calliopa Auriga, Synagogam Judæorum ad Daphnem ſitam invadentes, incendiis vaſtarunt, occiſis plurimis, abreptiſque quæ in Synagoga erant omnibus. Factum hoc Julii die 9. Indictionis xv. Tum vero defixa ibi Cruce venerabili, in D. Leontii Martyrium converterunt. Imperator autem Anaſtaſius, his auditis, Orientis Comitem conſtituit, ex Commerciariis, Procopium quendam Antiochenum; qui & Byzantinum quendam, nomine Menam, divino Imperatoris ex Edicto, Nyctoparchum ſibi habuit. Tumultu autem a Praſinis in populo excitato, quoſdam ex ſeditioſis comprehendere ſtatuit Menas: quod ubi ſeditioſi iſti intellexiſſent, ad D. Joannis Ædem, extra urbem ſitam, confugerunt. Nyctoparchus autem de hoc certior factus, ſumpto ſibi Gothico præſidio, eo contendit tempore meridiano: templumque ſubito ingreſſus, ex ſeditioſis quendam, nomine Eleutherium, ſub ſacra Altaris menſa latitantem, ibidem transfixit; truncoque inde extracto, caput ei amputavit: adeo ut ſanctum quoque Altare exinde totum ſanguine conſpurcaretur. Arrepto deinde capite, in urbem Antiochiam reverſus eſt: Cumque ad Orontis pontem perveniſſet, caput in flumen projecit. Tum vero ad Procopium Comitem ingreſſus, rem ei totam, ſicut acciderat, enarravit. Tempore autem pomeridiano, ubi hujus rei fama Praſinis innotuerat, D. Joannis Ædem adeuntes, Eleutherii truncum ibi invenerunt: quem lecticæ impoſitum in urbem detulerunt. Balneo autem *Olbio* dicto appropinquantes, e regione Rufini Baſilicæ, Nyctoparchus eos adortus eſt, copiis ſuis, Civibuſque ex Veneta Factione, ſtipatus: pugnaque in *Nauticorum* vico commiſſa, Praſini ſuperiores evaſerunt. Rufini itaque, & Zenodoti Baſilicis occupatis, ignes injecerunt: unde Rufini Baſilica tota conflagravit, una cum duobus, quæ utrinque ſteterunt Tetrapylis, & Prætorio Comitis Orientis; quæ vaſtata incendiis omnia corruerunt. Comes interim Orientis in Alexandriam Cambyſis fuga evaſit: Menam vero Nyctoparchum Praſini prehendentes, caputque ei detondentes, teſticulos ejus execarunt; ipſumque paſſim per urbem tractum, de ænea tandem ſtatua, *Coloſſa* vocata, ex oppoſito medii *Fori* ſita, ſuſpenderunt: Cadaverque ejus, extra Antiochiam urbem projectum, cremiis combuſſerunt. Imperator autem Anaſtaſius, ubi hæc audierat, Orientis Comitem conſtituit Irenæum Pentadiaſtem, Antiochenum: qui pœnis populum coercens, terrorem omnibus incuſſit.

Idem Imperator, divino ſuo Edicto, perpetuum illud *Chryſargyri* Tributum penitus ſuſtulit: ſacriſque Largitionibus, in locum ejus, reditus de proprio

A ἐδόθη εἰς τὸ Πράσινον μέρος Ἀντιοχείας, ἐπὶ Βασιλείου κόμητος [20] Αἰδεσηνοῦ· καὶ παρέλαβε τὸν [21] στάβλον τοῦ Πρασίνου μέρους λιπόμενον, καὶ ἐνίκησε κατὰ κράτος. καὶ μετ' ὀλίγον καιρὸν ἐπετελέσθη ἐν τῇ Δάφνῃ Ἀντιοχείας, κατὰ τὸ ἔθος, ἡ συνήθεια τῶν Ὀλυμπίων ἡ λεγομένη· καὶ τὸ πλῆθος τῶν Ἀντιοχέων ἀνελθόντες ἐν Δάφνῃ, οἱ ἐκ τῆς εἰς [22] ἐλασίας ὁρμήσαντες, μετὰ τοῦ ἡνιόχου Καλλιόπα, κατελθόντες ἐν τῇ συναγωγῇ τῶν Ἰουδαίων τῇ οὔσῃ ἐν τῇ αὐτῇ Δάφνῃ, ἐνέπρησαν αὐτήν, πραιδεύσαντες πάντα ὅσα ἦν ἐν τῇ συναγωγῇ, καὶ ἐφόνευσαν πολλούς, μηνὶ Ἰουλίῳ θ', ἰνδικτιῶνος ιε'. καὶ πήξαντες ἐκεῖ τὸν τίμιον σταυρόν, ἐποίησαν γενέσθαι Μαρτύριον τοῦ ἁγίου Λεοντίου. τούτου δὲ γνωσθέντος τῷ B αὐτῷ Ἀναστασίῳ βασιλεῖ, προηγάγετο κόμητα ἀνατολῆς [23] τῶν ἀπὸ κομμερκιαρίων Προκόπιον τὸν Ἀντιοχέα· ὅστις κατήνεγκε μεθ' ἑαυτοῦ [24] ἀπὸ θείου τύπου νυκτέπαρχον, Μηνᾶν ὀνόματι, Βυζάντιον. καὶ ταραχῆς γενομένης παρὰ τῶν τοῦ Πρασίνου μέρους, ἠβουλήθη ὁ αὐτὸς Μηνᾶς κατασχεῖν τινας τῶν ἀτάκτων· καὶ γνόντες ἐκεῖνοι, προσέφυγον εἰς τὸν ἅγιον Ἰωάννην, ἔξω τῆς πόλεως. καὶ γνοὺς τοῦτο ὁ νυκτέπαρχος, ἐν τῷ μεσημβρινῷ ἀπῆλθε μετὰ Γοτθικῆς βοηθείας εἰς τὸν ἅγιον Ἰωάννην· καὶ ἐξαίφνης εἰσελθὼν εἰς τὸν ἅγιον οἶκον, καὶ εὑρὼν ἐκεῖ ὑποκάτω τῆς ἁγίας τραπέζης τοῦ θυσιαστηρίου τινὰ τῶν ἀτάκτων, ὀνόματι Ἐλευθέριον· καὶ κεντήσας αὐτὸν ξίφει ἐκεῖ, σύρας ἐκ τοῦ θυσιαστηρίου τὸ λείψανον C αὐτοῦ, ἀπεκεφάλισεν· ὥστε τὸ ἅγιον θυσιαστήριον πληρωθῆναι αἵματος· καὶ λαβὼν τὴν κεφαλήν, εἰσήρχετο ἐπὶ τὴν πόλιν Ἀντιόχειαν· καὶ ἐλθὼν ἕως τῆς γεφύρας τοῦ Ὀρόντου ποταμοῦ, ἔρριψε τὴν κεφαλὴν εἰς τὸν ποταμόν. καὶ εἰσῆλθεν ἔγγιστα Προκοπίῳ τῷ κόμητι τῆς ἀνατολῆς, διηγούμενος αὐτῷ τὰ συμβάντα. καὶ μετὰ τὸ μεσημβρινὸν ἐγνώσθη τοῦτο τοῖς Πρασίνοις· καὶ ἐξελθόντες εἰς τὸν ἅγιον Ἰωάννην, εὗρον τὸν κορμὸν Ἐλευθερίου. καὶ [25] λαβόντες εἰς κραβαττήριον τὸ λείψανον αὐτοῦ, εἰσήγαγον εἰς τὴν πόλιν βαστάζοντες αὐτό. καὶ ὑπηντήθησαν κατέναντι τῆς λεγομένης Ῥουφίνου βασιλικῆς, ἐπὶ τὸ λουτρὸν τὸ λεγόμενον τῶν Ὀλβίας· καὶ συμβαλόντες εἰς τὴν ῥύμην τῶν Θαλασσίων μετὰ τῆς βοηθείας καὶ τοῦ νυκτεπάρχου D καὶ τῶν τοῦ Βενέτου μέρους δημοσίων μάχην, περιεγένετο ὁ δῆμος τοῦ Πρασίνου μέρους· καὶ παραλαβόντες τὴν Ῥουφίνου βασιλικήν, καὶ τὴν λεγομένην Ζηνοδότου, ἔβαλον πῦρ, καὶ ἐκαύθη πᾶσα ἡ Ῥουφίνου, καὶ τὰ δύο τετράπυλα τὰ ἐντεῦθεν, καὶ τὸ πραιτώριον τοῦ κόμητος τῆς ἀνατολῆς, καὶ πάντα κατηνέχθη ὑπὸ τοῦ πυρὸς διαφθαρέντα. καὶ ἔφυγεν ὁ κόμης τῆς ἀνατολῆς [26] εἰς Ἀλεξάνδρειαν τὴν Καμβύσου. [27] καὶ πιάσαντες ἀπὸ τοῦ Πρασίνου μέρους τὸν νυκτέπαρχον Μηνᾶν, καὶ ἀνακείραντες αὐτόν, [28] ἐξέβαλον τὰ συνόντια αὐτοῦ. καὶ μετὰ τὸ σύρειν τὸ λείψανον αὐτοῦ, ἐκρέμασαν αὐτὸ ἐν τῷ ἑστῶτι χαλκῷ ἀνδριάντι τῷ λεγομένῳ Κολοσσίῳ τὸ μέσον τοῦ ἀντιφόρου· καὶ μεταγαγόντες τὸ λείψανον, σύραντες ἔξω τῆς πόλεως Ἀντιοχείας, ἔ- E καυσαν φρυγάνοις. ὁ δὲ βασιλεὺς Ἀναστάσιος διδαχθείς, προεχειρίσατο κόμητα ἀνατολῆς [29] Εἰρηναῖον τὸν Πενταδιάστην, Ἀντιοχέα· καὶ ἐποίησεν ἐκδίκησιν, καὶ φόβον ἐν τῇ πόλει.

Ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς ἐκούφισε [30] τὴν λειτουργίαν τοῦ λεγομένου χρυσαργύρου πᾶσαν διακουφίζουσαν ἀπὸ θείου τύπου, ἥτις ἐστὶ μεγάλη καὶ φοβερὰ φιλοτιμία. [31] ἀντιστά-

ξας

ξας τῇ θείας λαργιτιῶσι πρόσοδον ἀντ' αὐτῆ ἐκ τῆ ἰδίου αὐτῆ. A

Ἔκτισε δὲ ὁ αὐτὸς βασιλεὺς ἐν Ἀντιοχείᾳ καὶ τὴν λεγομένην Ῥουφίνου, καὶ [30] κατὰ πόλιν τῆς Ῥωμανίας διάφορα κτίσματα.

Ἐπὶ δὲ τῆς αὐτῆ βασιλείας παρελήφθη Ἀμίδα, μητρόπολις ὀχυρὰ πάνυ τῆς Μεσοποταμίας, καὶ Θεοδοσιούπολις, πολέμῳ ληφθεῖσα [33] ὑπὸ Κωάδου βασιλέως Περσῶν, ἐπελθόντος τῆ βασιλέως μετὰ δυνάμεως πολλῆς. Ἔλαβε δὲ παραλήπτως ὁ αὐτὸς βασιλεὺς Περσῶν Κωνσταντῖνον, στρατηγὸν Ῥωμαίων δυνατὸν, φυλάττοντα τὴν αὐτὴν Θεοδοσιούπολιν, καὶ ἄλλους δὲ πολλούς· οἵτινες καὶ ἐτελεύτησαν ἐν τοῖς Περσικοῖς μέρεσι. καὶ ἐπεστράτευσε κατὰ Περσῶν ὁ αὐτὸς Ἀναστάσιος βασιλεὺς, πέμψας Ἀρεόβινδον, τὸν Δαγαλαΐφου υἱὸν, στρατηλάτην ἀνατολῆς τὸν ἄνδρα Ἰουλιανῆς, [34] καὶ Πατρίκιον στρατηλάτην τῆ μεγάλου Πραισέντου, καὶ Ὑπάτιον στρατηλάτην Πραισέντου, τὸν υἱὸν Σεκουνδίνου τῆ πατρικίου, καὶ τὸν πατρίκιον Ἀππίωνα, ποιήσας αὐτὸν ἔπαρχον πραιτωρίων ἀνατολῆς, καὶ πλῆθος ἄπειρον στρατιᾶς μετ' αὐτῶν πεζικῆς καὶ ἱππικῆς δυνάμεως. καὶ συνέβαλον μετ' ἀλλήλων τὰ ἀμφότερα τάγματα, καὶ ἐσφάγησαν πολλοὶ, καὶ ἔπεσαν ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν. περὶ οὗ πολέμου Εὐστάθιος ὁ σοφώτατος χρονογράφος συνεγράψατο· ὅστις καὶ ἐθέως ἐτελεύτησε, μὴ εἰς τέλειον τὴν ἔκθεσιν αὐτῆ συντάξας. ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς Ἀναστάσιος μετεστείλατο τὸν στρατηλάτην Ὑπάτιον τὸν Σεκουνδίνου ἐν Κωνσταντινουπόλει, καὶ ἔπεμψεν ἀντ' αὐτῆ τὸν ἐνδοξότατον Κέλερα [35] Ἰλλύριον, ἄνδρα σοφόν· καὶ ἀνεδόθησαν αἱ πόλεις αἱ κατεχόμεναι ὑπὸ Περσῶν, διὰ τῆ αὐτῆ Κέλερος μαγίστρου. καὶ ἐγένετο εἰρήνη καὶ ἔνδοσις τῆ πολέμου, καὶ ἀνεχώρησαν τὰ ἐξέρκιτα, καὶ ὁ στρατὸς ὅλος Ῥωμαίων τε καὶ Περσῶν.

Ὁ δὲ θειότατος Ἀναστάσιος ἐθέως [36] ἐτείχισε τὸ Δοράς, χωρίον ὄντα τῆς Μεσοποταμίας, μέγα δὲ ὄντα πάνυ, καὶ ὀχυρὸν, κείμενον μέσον τῶν [37] ὁρίων Ῥωμαίων τε, καὶ Περσῶν· καὶ ἐποίησεν ἐν αὐτῷ δημόσια λουτρὰ δύο, καὶ ἐκκλησίας, καὶ ἐμβόλους, καὶ ὥρεια εἰς ἀπόθεσιν σίτου, καὶ κιστέρνας ὑδάτων. τὸ δὲ αὐτὸ χωρίον διὰ τοῦτο ἐκλήθη Δοράς ὑπὸ Ἀλεξάνδρου τῆ Μακεδόνος, διότι τὸν βασιλέα Περσῶν ἐκεῖ συνελάβετο, [38] ἀφ' ἐκεῖθεν ἔχει τὸ ὄνομα· νυνὶ δὲ [39] λαβόντα δίκαιον πόλεως, μετεκλήθη Ἀναστασιούπολις· καὶ στήλας τῆ αὐτῆ Ἀναστασίου ἀνέστησαν ἐκεῖ.

Ἐν δὲ τῇ αὐτῆ βασιλείᾳ [40] καθῃρέθη Εὐφήμιος, ὁ πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως· καὶ ἐξώρισεν αὐτὸν εἰς Εὐχαΐταν ἐπὶ τῷ Πόντῳ, ὡς Νεστοριανόν· καὶ ἐγένετο ἀντ' αὐτῆ πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως Μακεδόνιος, [41] ὅστις καὶ αὐτὸς καθῃρέθη ὡς Νεστοριανός. ὁμοίως δὲ καὶ ὁ πατριάρχης Ἀντιοχείας Φλαβιανὸς ὡς Νεστοριανὸς ἐξωρίσθη εἰς Πέτρας, πόλιν οὕτω καλουμένην, οὖσαν τῆς τρίτης Παλαιστίνης. καὶ ἐγένετο ἀντ' αὐτῆ Σεβῆρος πατριάρχης ἐν Ἀντιοχείᾳ τῇ μεγάλῃ, [42] ἀπὸ μοναζόντων, μηνὶ Νοεμβρίῳ ϛ΄, ἔτους χρηματίζοντος κατὰ τοὺς Ἀντιοχεῖς φξα΄. E

Ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς κουφίσας Ἰωάννην τὸν Παφλαγόνα ἐκ τῆ τρακτεύειν τὰ δημόσια χαρτία τῆ πραιτωρίου τῶν ἐπάρχων, [43] ἐποίησεν αὐτὸν ἀπὸ ὑπάτων, ἀντ' αὐτῆ ποιήσας τρακτευτὴν, καὶ λογοθέτην, Μαρῖνον τὸν Σύρον· ὅστις τοὺς πολιτευομένους ἅπαντας ἐπῆρε

A ſobminiſtravit. Egregium hoc Regiæ magnificentiæ, & mirandum plane exemplum.

Idem etiam Antiochiæ Rofini Baſilicam inſtanravit: varia etiam Romaniæ per urbes ædificia excitavit.

Eodem Imperante, Perſarum rex Coades, ingenti exercitu inſtructus, Theodoſiopolim, atque Amidam, munitiſſimam Meſopotamiæ Metropolim, bello cepit. Conſtantinum quoque, Ducem Romanorum fortiſſimum, & urbis Theodoſiopolitanæ Cuſtodem, cum plutibus aliis, captivum abduxit; qui diem ſuum omnes in Perſide obierunt. Imperator itaque Anaſtaſius bellum Perſis intulit, in expeditionem B hanc miſſis Areobindo Dagaloiphi filio, Julianæ conjuge, & militum in Oriente Magiſtro; Patricio etiam, Magni Præſentis Militiæ Magiſtro; & Hypatio, Secundini Patricii filio, Præſentis Militiæ Magiſtro; Appione quoque Patricio, quem & Prætorio Præfectum Orientis conſtituit: horum vero ſub ductu, exercitum emiſit, ex Equeſtribus, & Pedeſtribus Copiis, inſtructiſſimum. Prælio autem commiſſo, quamplurimi utrinque ceciderunt: Belli autem hujus hiſtoriam exorſus eſt ſapientiſſimus Chronographus Euſtathius; quam tamen, morte præoccupatus, ad exitum non perduxit. Anaſtaſius vero Imperator Hypatium, Secundini C filium, (Præſentis) Militiæ Magiſtrum, ex Perſide Conſtantinopolim revocavit; ſuffecto in locum ejus Celere Illyrico, viro illuſtriſſimo, & prudentiſſimo; cujus ſub auſpiciis occupatæ a Perſis urbes iterum redditæ ſunt; paciſque conditionibus initis, & induciis belli factis, exercitus utrinque ſe ſubduxerunt.

Tum vero diviniſſimus Anaſtaſius *Doras*, oppidum Meſopotamiæ magnum, & munitiſſimum, in Romani & Perſici Imperii finibus ſitum, muro ſtatim cinxit: ubi etiam Balnea duo publica, Eccleſias, Porticus, Horrea etiam ad frumentum recondendum, & ciſternas aquarum extruxit. Oppidum D autem hoc ab Alexandro Macedone ideo *Doras* appellatum tradunt; quod ibi Perſarum Regem bello ceperit. Nunc vero demum civitatis jure donata, Anaſtaſiopolis vocata eſt; ſtatuis etiam eidem Anaſtaſio a civibus excitatis.

Eodem Imperante Euphemius Patriarcha conſtantinopolitanus, ut qui Neſtorii partibus adhæſerat, ſede ſua deturbatus, in Euchaitam Ponti relegatus eſt, ſuffecto in locum ejus Macedonio; qui & ipſe ob hæreſim Neſtorianam ejectus eſt. Conſimiliter quoque Flavianus Patriarcha Antiochenus, tanquam Neſtorianus, ad *Petras* Palæſtinæ Tertiæ urbem, relegatus E eſt: cui in Patriarchatu Antiochenſi ſuffectus eſt Severus, Monachus, Novembris vi. anno Æræ Antiochenæ DLXI.

Idem Imperator Joannem Paphlagonem, publicas Prætorii Præfecti chartas tractandi munere liberatum, Exconſulem fecit: & in locum ejus Tractatorem, & Logothetam ſubſtituit Marinum Syrum. Idem etiam Magiſtra-

Baſilio Edeſſeno tum Comite. Hic itaque vacuum eo tempore Praſinorum ſtabulum occupavit, Aurigantium ubique Victor. Paulo autem poſt temporis Olympicorum, quæ vocant, Solennia Daphne Antiochenſi pro more celebrata ſunt. Cumque populus Antiochenſis numeroſior ad Daphnem conveniſſet; qui ex Equitatu erant, una cum Calliopa Auriga, Synagogam Judæorum ad Daphnem ſitam invadentes, incendiis vaſtarunt, occiſis plurimis, abreptiſque quæ in Synagoga erant omnibus. Factum hoc Julii die IX. Indictionis XV. Tum vero defixa ibi Cruce venerabili, in D. Leontii Martyrium converterunt. Imperator autem Anaſtaſius, his auditis, Orientis Comitem conſtituit, ex Commerciariis, Procopium quendam Antiochenſem; qui & Byzantinum quendam, nomine Menam, divino Imperatoris ex Edicto, Nyctepatchum ſibi habuit. Tumultu autem a Praſinis in populo excitato, quoſdam ex ſeditioſis comprehendere ſtatuit Menas: quod ubi ſeditioſi iſti intellexiſſent, ad D. Joannis Ædem, extra urbem ſitam, confugerunt. Nycteparchus autem de hoc certior factus, ſumpto ſibi Gothico præſidio, eo contendit tempore meridiano: templumque ſubito ingreſſus, ex ſeditioſis quendam, nomine Eleutherium, ſub ſacra Altaris menſa latitantem, ibidem transfixit; truncoque inde extracto, caput ei amputavit: adeo ut ſanctum quoque Altare exinde totum ſanguine conſpurcaretur. Arrepto deinde capite, in urbem Antiochiam reverſus eſt: Cumque ad Orontis pontem perveniſſet, caput in flumen projecit. Tum vero ad Procopium Comitem ingreſſus, rem ei totam, ſicut acciderat, enarravit. Tempore autem pomeridiano, ubi hujus rei fama Praſinis innotuerat, D. Joannis Ædem adeuntes, Eleutherii truncum ibi invenerunt: quem lecticæ impoſitum in urbem detulerunt. Balneo autem *Olbia* dicto appropinquantes, e regione Rufini Baſilicæ, Nycteparchus eos adortus eſt, copiis ſuis, Civibuſque ex Veneta Factione, ſtipatus: pugnaque in *Nauticorum* vico commiſſa, Praſini ſuperiores evaſerunt. Rufini itaque, & Zenodoti Baſilicis occupatis, ignes injecerunt: unde Rufini Baſilica tota conflagravit, una cum duobus, quæ utrinque ſteterunt Tetrapylis, & Prætorio Comitis Orientis; quæ vaſtata incendiis omnia corruerunt. Comes interim Orientis in Alexandriam Cambyſis fuga evaſit: Menam vero Nycteparchum Praſini prehendentes, caputque ei detondentes, teſticulos ejus execarunt; ipſumque paſſim per urbem tractum, de ænea tandem ſtatua, *Colonisſia* vocata, ex oppoſito medii Fori ſita, ſuſpenderunt: Cadaverque ejus, extra Antiochiam urbem projectum, cremiis combuſſerunt. Imperator autem Anaſtaſius, ubi hæc audierat, Orientis Comitem conſtituit Irenæum Pentadiaſtem, Antiochenum: qui pœnis populum coercens, terrorem omnibus incuſſit.

Idem Imperator, divino ſuo Edicto, perpetuum illud *Chryſargyri* Tributum penitus ſuſtulit: ſacriſque Largitionibus, in locum ejus, reditus de proprio

A ἐδόθη εἰς τὸ Πράσινον μέρος Ἀντιοχείας, ἐπὶ Βασιλείου κόμητος [20] Ἐδεσσηνοῦ· καὶ παρέλαβε τὸν [21] σταῦλον τοῦ Πρασίνου μέρους λειπόμενον, καὶ ἐνίκησε κατὰ κράτος. καὶ μετ' ὀλίγον καιρὸν ἐπετελέσθη ἐν τῇ Δάφνῃ Ἀντιοχείας, κατὰ τὸ ἔθος, ἡ συνήθεια τῶν Ὀλυμπίων ἡ λεγομένη· καὶ τὸ πλῆθος τῶν Ἀντιοχέων ἀνελθόντος ἐν Δάφνῃ, οἱ ἐκ τῆς εἰς [22] ἐλασίας ὁρμήσαντες, μετὰ τοῦ ἡνιόχου Καλλιόπα, κατελθόντες ἐν τῇ συναγωγῇ τῶν Ἰουδαίων τῇ οὔσῃ ἐν τῇ αὐτῇ Δάφνῃ, ἐνέπρησαν αὐτὴν, σκυλεύσαντες πάντα ὅσα ἦν ἐν τῇ συναγωγῇ, καὶ ἐφόνευσαν πολλοὺς, μηνὶ Ἰουλίῳ θ', ἰνδικτιῶνος ιε'. καὶ πήξαντες ἐκεῖ τὸν τίμιον σταυρὸν, ἐποίησαν γενέσθαι Μαρτύριον τοῦ ἁγίου Λεοντίου. τούτων δὲ γνωσθέντων τῷ
B αὐτῷ Ἀναστασίῳ βασιλεῖ, προηγάγετο κόμητα ἀνατολῆς [23] τῶν ἀπὸ κομμερκιαρίων Προκόπιον τὸν Ἀντιοχέα· ὅστις κατήνεγκε μεθ' ἑαυτοῦ [24] ἀπὸ θείου τύπου νυκτέπαρχον, Μηνᾶν ὀνόματι, Βυζάντιον. καὶ ταραχῆς γενομένης παρὰ τῶν τοῦ Πρασίνου μέρους, ἠβουλήθη ὁ αὐτὸς Μηνᾶς κατασχεῖν τινας τῶν ἀτάκτων· καὶ γνόντες ἐκεῖνοι, προσέφυγον εἰς τὸν ἅγιον Ἰωάννην, ἔξω τῆς πόλεως. καὶ γνοὺς τοῦτο ὁ νυκτέπαρχος, ἐν τῷ μεσημβρίῳ ἀπῆλθε μετὰ Γοτθικῆς βοηθείας εἰς τὸν ἅγιον Ἰωάννην· καὶ ἐξαίφνης εἰσελθὼν εἰς τὸν ἅγιον οἶκον, καὶ εὗρεν ἐκεῖ ὑποκάτω τῆς ἁγίας τραπέζης τοῦ θυσιαστηρίου τινὰ τῶν ἀτάκτων, ὀνόματι Ἐλευθέριον· καὶ κεντήσας αὐτὸν ξίφει ἐκεῖ, σύρας ἐκ τοῦ θυσιαστηρίου τὸ λεί-
C ψανον αὐτοῦ, ἀπεκεφάλισεν· ὥστε τὸ ἅγιον θυσιαστήριον πληρωθῆναι αἵματος· καὶ λαβὼν τὴν κεφαλὴν, εἰσήρχετο ἐπὶ τὴν πόλιν Ἀντιόχειαν· καὶ ἐλθὼν ἕως τῆς γεφύρας τοῦ Ὀρόντου ποταμοῦ, ἔρριψε τὴν κεφαλὴν εἰς τὸν ποταμόν. καὶ εἰσῆλθεν ἔγγιστα Προκοπίου τοῦ κόμητος τῆς ἀνατολῆς, διηγούμενος αὐτῷ τὰ συμβάντα. καὶ μετὰ τὸ μεσημβρινὸν ἐγνώσθη τοῦτο τοῖς Πρασίνοις· καὶ ἐξελθόντες εἰς τὸν ἅγιον Ἰωάννην, εὗρον τὸν κορμὸν Ἐλευθερίου. καὶ [25] λαβόντες εἰς κραβαταρέαν τὸ λείψανον αὐτοῦ, εἰσήγαγον εἰς τὴν πόλιν βαστάζοντες αὐτό. καὶ ὑπηντήθησαν κατέναντι τῆς λεγομένης Ῥουφίνου βασιλικῆς, ἐπὶ τὸ λουτρὸν τὸ λεγόμενον τῶν Ὀλβίας· καὶ συμβαλόντες εἰς τὴν ῥύμην τῶν Θαλασσίων μετὰ τῆς βοηθείας καὶ τοῦ νυκτε-
D πάρχου καὶ τῶν τοῦ Βενέτου μέρους δημοτῶν μάχην, περιεγένετο ὁ δῆμος τοῦ Πρασίνου μέρους· καὶ παραλαβόντες τὴν Ῥουφίνου βασιλικὴν, καὶ τὴν λεγομένην Ζηνοδότου, ἔβαλον πῦρ, καὶ ἐκαύθη πᾶσα ἡ Ῥουφίνου, καὶ τὰ δύο τετράπυλα τὰ ἐντεῦθεν, καὶ τὸ πραιτώριον τοῦ κόμητος τῆς ἀνατολῆς, καὶ πάντα κατηνέχθη ὑπὸ τοῦ πυρὸς διαφθαρέντα. καὶ ἔφυγεν ὁ κόμης τῆς ἀνατολῆς [26] εἰς Ἀλεξάνδρειαν τὴν Καμβύσου. [27] καὶ πιάσαντες ἀπὸ τοῦ Πρασίνου μέρους τὸν νυκτέπαρχον Μηνᾶν, καὶ ἀνακείραντες αὐτὸν, [28] ἐξέβαλον τὰ συκότια αὐτοῦ. καὶ μετὰ τὸ σύραι τὸ λείψανον αὐτοῦ, ἐκρέμασαν αὐτὸ ἐν τῷ ἑστῶτι χαλκῷ ἀνδριάντι τῷ λεγομένῳ Κολωνισίῳ τὸ μέσον τοῦ ἀντιφόρου· καὶ μεταγαγόντες τὸ λείψανον, σύραντες ἔξω τῆς πόλεως Ἀντιοχείας, ἔ-
E καυσαν φρυγάνοις. ὁ δὲ βασιλεὺς Ἀναστάσιος διδαχθεὶς, προεχειρίσατο κόμητα ἀνατολῆς [29] Εἰρηναῖον τὸν Πενταδήσιον, Ἀντιοχέα· καὶ ἐποίησεν ἐκδίκησιν, καὶ φόβον ἐν τῇ πόλει.

Ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς ἐκούφισε [30] τὴν λειτουργίαν τοῦ λεγομένου χρυσαργύρου πᾶσαν διαιωνίζουσαν ἀπὸ θείου τύπου, ἥτις ἐστὶ μεγάλη καὶ φανερὰ φιλοτιμία. [31] ἀντιτά-

ξας

Digitized by Google

ξας τῆς θείας λαργιτιῶνος πρόσοδον ἀντ' αὐτῆς ἐκ τῶν ἰδίων αὐτοῦ.

Ἔκτισε δὲ ὁ αὐτὸς βασιλεὺς ἐν Ἀντιοχείᾳ καὶ τὴν λεγομένην Ῥουφίνου, καὶ 32 κατὰ πόλιν τῆς Ῥωμανίας διάφορα κτίσματα.

Ἐπὶ δὲ τῆς αὐτοῦ βασιλείας παρελήφθη Ἀμιδὰ, μητρόπολις ὀχυρὰ πάνυ τῆς Μεσοποταμίας, καὶ Θεοδοσιούπολις, πολέμῳ ληφθεῖσα 33 ὑπὸ Κωάδου βασιλέως Περσῶν, ἐπελθόντος τοῦ βασιλέως μετὰ δυνάμεως πολλῆς. Ἔλαβε δὲ παραλήπτως ὁ αὐτὸς βασιλεὺς Περσῶν Κωνσταντῖνον, στρατηγὸν Ῥωμαίων δυνατὸν, φυλάττοντα τὴν αὐτὴν Θεοδοσιούπολιν, καὶ ἄλλους δὲ πολλούς· οἵτινες καὶ ἐτελεύτησαν ἐν τοῖς Περσικοῖς μέρεσι. καὶ ἐπεστράτευσε κατὰ Περσῶν ὁ αὐτὸς Ἀναστάσιος βασιλεὺς, πέμψας Ἀρεόβινδον, τὸν Δαγαλαΐφου υἱὸν, στρατηλάτην ἀνατολῆς, τὸν ἄνδρα Ἰουλιανῆς, 34 καὶ Πατρίκιον στρατηλάτην τοῦ μεγάλου Πραισέντου, καὶ Ὑπάτιον στρατηλάτην Πραισέντου, τὸν υἱὸν Σεκουνδίνου τοῦ πατρικίου, καὶ τὸν πατρίκιον Ἀππίωνα, ποιήσας αὐτὸν ἔπαρχον πραιτωρίων ἀνατολῆς, καὶ πλῆθος ἄπειρον στρατιᾶς μετ' αὐτῶν πεζικῆς καὶ ἱππικῆς δυνάμεως. καὶ συνέβαλον μετ' ἀλλήλων τὰ ἀμφότερα τάγματα, καὶ ἐσφάγησαν πολλοὶ, καὶ ἔπεσαν ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν. περὶ οὗ πολέμου Εὐστάθιος ὁ σοφώτατος χρονογράφος συνεγράψατο· ὅστις καὶ εὐθέως ἐτελεύτησε, μὴ εἰς τέλειον τὴν ἔκθεσιν αὐτοῦ συντάξας. ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς Ἀναστάσιος μετεστείλατο τὸν στρατηλάτην Ὑπάτιον τὸν Σεκουνδίνου ἐν Κωνσταντινουπόλει, καὶ ἀπέπεμψεν ἀντ' αὐτοῦ τὸν ἐνδοξότατον Κέλερα 35 Ἰλλύριον, ἄνδρα σοφόν· καὶ ἀνεδόθησαν αἱ πόλεις αἱ κατεχόμεναι ὑπὸ Περσῶν, διὰ τοῦ αὐτοῦ Κέλερος μαγίστρου. καὶ ἐγένετο εἰρήνη καὶ ἔνδοσις τοῦ πολέμου, καὶ ἀνεχώρησαν τὰ ἐξέρατα, καὶ ὁ στρατὸς ὅλος Ῥωμαίων τε καὶ Περσῶν.

Ὁ δὲ θειότατος Ἀναστάσιος εὐθέως 36 ἐνετείχισε τὸ Δορὰς, χωρίον ὄντα τῆς Μεσοποταμίας, μέγα δὲ ὄντα πάνυ, καὶ ὀχυρὸν, κείμενον μέσον τῶν 37 ὁρίων Ῥωμαίων τε, καὶ Περσῶν· καὶ ἐποίησεν ἐν αὐτῷ δημόσια λουτρὰ δύο, καὶ ἐκκλησίας, καὶ ἐμβόλους, καὶ ὡρεῖα εἰς ἀπόθετα σίτου, καὶ κιστέρνας ὑδάτων. τὸ δὲ αὐτὸ χωρίον διὰ τοῦτο ἐκλήθη Δορὰς ὑπὸ Ἀλεξάνδρου τοῦ Μακεδόνος, διότι τὸν βασιλέα Περσῶν ἐκεῖ συνελάβετο, 38 καὶ κεῖθεν ἔχει τὸ ὄνομα· νυνὶ δὲ 39 λαβόντα δίκαιον πόλεως, μετεκλήθη Ἀναστασιούπολις· καὶ στάλας τοῦ αὐτοῦ Ἀναστασίου ἀνέστησαν ἐκεῖ.

Ἐν δὲ τῇ αὐτοῦ βασιλείᾳ 40 καθῃρέθη Εὐφήμιος, ὁ πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως· καὶ ἐξώρισεν αὐτὸν εἰς Εὐχάϊτα ἐπὶ τὸν Πόντον, ὡς Νεστοριανόν· καὶ ἐγένετο ἀντ' αὐτοῦ πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως Μακεδόνιος, 41 ὅστις καὶ αὐτὸς καθῃρέθη ὡς Νεστοριανός. ὁμοίως δὲ καὶ ὁ πατριάρχης Ἀντιοχείας Φλαβιανὸς ὡς Νεστοριανὸς ἐξωρίσθη εἰς Πέτρας, πόλιν οὖσαν παλαιμένην, οὖσαν τῆς τρίτης Παλαιστίνης. καὶ ἐγένετο ἀντ' αὐτοῦ Σεβῆρος πατριάρχης ἐν Ἀντιοχείᾳ τῇ μεγάλῃ, 42 ἀπὸ μοναζόντων, μηνὶ Νοεμβρίῳ ϛ', ἔτους χρηματίζοντος κατὰ τοὺς Ἀντιοχεῖς φξα'.

Ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς κουφίσας Ἰωάννην τὸν Παφλαγόνα ἐκ τοῦ τρακτεύειν τὰ δημόσια χαρτία τοῦ πραιτωρίου τῶν ἐπάρχων, 43 ἐποίησεν αὐτὸν ἀπὸ ὑπάτων, ἀντ' αὐτοῦ ποιήσας τρακτευτὴν, καὶ λογοθέτην, Μαρῖνον τὸν Σύρον· ὅστις τοὺς πολιτευομένους ἅπαντας ἐτήρει
Malala Chronogr.

A ſubminiſtrarit. Egregium hoc Regiæ magnificentiæ, & mirandum plane exemplum.

Idem etiam Antiochiæ Rufini Baſilicam inſtauravit: varia etiam Romaniæ per urbes ædificia excitavit.

Eodem Imperante, Perſarum rex Coades, ingenti exercitu inſtructus, Theodoſiopolim, atque Amidam, munitiſſimam Meſopotamiæ Metropolim, bello cepit. Conſtantinum quoque, Ducem Romanorum fortiſſimum, & urbis Theodoſiopolitanæ Cuſtodem, cum pluribus aliis, captivum abduxit; qui diem ſuum omnes in Perſide obierunt. Imperator itaque Anaſtaſius bellum Perſis intulit, in expeditionem B hanc miſſis Areobindo Dagalaiphi filio, Julianæ conjuge, & militum in Oriente Magiſtro; Patricio etiam, Magni Præſentis Militiæ Magiſtro; & Hypatio, Secundini Patricii filio, Præſentis Militiæ Magiſtro; Appione quoque Patricio, quem & Prætorio Præfectum Orientis conſtituit: horum vero ſub ductu, exercitum emiſit, ex Equeſtribus, & Pedeſtribus Copiis, inſtructiſſimum. Prælio autem commiſſo, quamplurimi utrinque ceciderunt: Belli autem hujus hiſtoriam exorſus eſt ſapientiſſimus Chronographus Euſtathius; quam tamen, morte præoccupatus, ad exitum non perduxit. Anaſtaſius vero Imperator Hypatium, Secundini C filium, (Præſentis) Militiæ Magiſtrum, ex Perſide Conſtantinopolim revocavit; ſuffecto in locum ejus Celere Illyrico, viro illuſtriſſimo, & prudentiſſimo; cujus ſub auſpiciis occupatæ a Perſis urbes iterum redditæ ſunt; paciſque conditionibus initis, & induciis belli factis, exercitus utrinque ſe ſubduxerunt.

Tum vero diviniſſimus Anaſtaſius *Doras*, oppidum Meſopotamiæ magnum, & munitiſſimum, in Romani & Perſici Imperii finibus ſitum, muro ſtatim cinxit: ubi etiam Balnea duo publica, Eccleſias, Porticus, Horrea etiam ad frumentum recondendum, & ciſternas aquarum extruxit. Oppidum D autem hoc ab Alexandro Macedone ideo *Doras* appellatum tradunt; quod ibi Perſarum Regem bello ceperit. Nunc vero demum civitatis jure donata, Anaſtaſiopolis vocata eſt; ſtatuis etiam eidem Anaſtaſio a civibus excitatis.

Eodem Imperante Euphemius Patriarcha conſtantinopolitanus, ut qui Neſtorii partibus adhæſerat, ſede ſua deturbatus, in Euchaitum Ponti relegatus eſt, ſuffecto in locum ejus Macedonio; qui & ipſe ob hæreſim Neſtorianam ejectus eſt. Conſimiliter quoque Flavianus Patriarcha Antiochenus, tanquam Neſtorianus, ad *Petras* Palæſtinæ Tertiæ urbem, relegatus E eſt: cui in Patriarchatu Antiochenſi ſuffectus eſt Severus, Monachus, Novembris VI. anno Æræ Antiochenæ DLXI.

Idem Imperator Joannem Paphlagonem, publicas Prætorii Præfecti chartas tractandi munere liberatum, Exconſulem fecit: & in locum ejus Tractatorem, & Logotheticam ſubſtituit Marinum Syrum. Idem etiam Magiſtra-
F

eos Senatorii ordinis omnes muneribus ſuis levavit; *Vindicibus*, quos vocant, per ſingulas Romaniæ urbes, in locum eorum ſuffectis. Idem Imperator Joannem Paphlagonem, Exconſulem, cognomine Caipham, Comitem Largitionum Conſtantinopoli conſtituit. Nummos hic, *Minutos*, dictos, in *Follerales* commutatos, eainde per totum imperium ſignari juſſit.

Idem etiam Joannes ſtatuas æreas omnes, a diviniſſimo Conſtantino Imperatore Conſtantinopolitanæ urbis ad ornatum ex omnibus undique urbibus advectas refudit; ſtatuamque eiude magnitudinis plane ſtupendæ Anaſtaſii ejuſdem Imperatoris conflavit; columnæque ingenti, quæ in Tauri Foro ſtetit vacua, impoſuit: Quæ quidem Columna Theodoſii Magni ſtatuam, terræmotum priorum vi jam eaiodc excuſſam, olim ſuſtinuerat.

Eodem tempore Edicto ſuo cavit Imperator Anaſtaſius, ne quis *Copidermiæ* Chirographum faceret: ſed nec *Copidermum*, vel nomine tenus, uſpiam vigere voluit. Edicti autem verba ſic ſe habent: "Quoniam nobis in votis eſt, "uti omnes a Jugo ſervitutis eſſent "liberi; quonam igitur pacto liberos "homines in Conditionem ſervilem "induci patiamur? Idem etiam Imperator, divino ſuo Edicto ſancivit, ne quis, abſque Literis Imperatoriis, quoſcunque, ſive mares, ſive fœminas, in Liberos ſibi adoptaret: ea eo, quod Liberi Adoptitii Legitimorum jus habeant, in bonis Adoptantis, etiam ex Inteſtato, ſuccedendi.

Eodem imperii ejus tempore, tumultu in populo Alexandrino, ob olei defectum, concitato, Theodoſius, Auguſtalis eorum, ex Antiochia oriundus, Calliopii Patricii filius, interfectus eſt, anno Æræ Antiochenæ DLXV. Indict. IX. Quo Alexandrinorum facto commotus Imperator, a multis eorum, ob vim Præfecto ſuo illatam, pœnas exegit.

Ejuſdem ſub Imperio Vitalianus Thrax, vindictam prætexens Epiſcoporum exulantium, arma ſumpſit; & collecto ſibi Hunnorum, & Bulgarorum numeroſo exercitu, Thraciam, Scythiam, Myſiamque, Odyſſum uſque, & Anchialum, occupavit. Adverſus hunc Imperator Hypatium, Thraciæ militum Magiſtrum, emiſit: qui, prælio cum eo commiſſo, proditione quadam captus, in Vitaliani manus devenit: numeratoque pecuniarum ingenti pondere, Romanis iterum reſtitutus eſt. Conſtantinopolim vero poſt reverſum Imperator magiſtrato abdicavit; ſubrogato in locum ejus Cyrillo Illyriciano; qui & ipſe cum Vitaliano armis decertabat. Prælio autem commiſſo, plurimi utrinque ceciderunt: Cyrillus autem ſuperior factus, Odyſſum urbem ſe recepit; Vitaliano etiam ex regionibus illis recedente. Vitalianus interim, miſſis per cognatos eorum qui ad portas Odyſſi excubias agebant pecuniis, factiſque etiam pollicitationibus aliis quibuſdam, Cuſtodes corruperat. Proditione itaque facta, Vitalianus urbem noctu ingreditur, ca-

A τῆς βουλῆς, 44 καὶ ἐποίησεν ἀντ' αὐτῶν τοὺς λεγομένους Βίνδικας, εἰς πᾶσαν πόλιν τῆς Ῥωμανίας. ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς 45 προεχειρίσατο κόμητα λαργιτιόνων ἐν Κωνσταντινουπόλει τὸν ἀπὸ ὑπάτων Ἰωάννην τὸν Παφλαγόνα, τὸν λεγόμενον Καϊάφαν. ὅστις ἅπαν τὸ προχωροῦν κέρμα τὸ λεπτὸν 46 ἐποίησε φολλερὰ προχωρεῖν, εἰς πᾶσαν τὴν Ῥωμαίων κατάστασιν ἕως νῦν.

Ὁ δὲ αὐτὸς Ἰωάννης τὰ χαλκουργήματα τῆς πλατείας Κωνσταντινουπόλεως ἐχώνευσεν, ἅπερ ὁ θειότατος βασιλεὺς Κωνσταντῖνος ὡς καλλιστεύοντα, ἀπὸ ἑκάστης πόλεως συναγαγὼν, ἤνεγκεν, εἰς κόσμησιν τῆς αὐτῆς Κωνσταντινουπόλεως δι' ἀρετάς. ὁ δὲ αὐτὸς Ἰωάννης χωνεύσας αὐτὰ, ἐποίησεν ἐξ αὐτῶν στήλην μεγάλην εἰς

B πᾶσαν ὑπερβολὴν τῷ αὐτῷ Ἀναστασίῳ βασιλεῖ· ἥντινα ἔστησεν εἰς τὸν κίονα τὸν μέγαν ἑστῶτα ἀργὸν εἰς τὸν φόρον τοῦ Ταύρου τοῦ λεγομένου· ὅστις 47 κίων πρώην μὲν εἶχε στήλην Θεοδοσίου τοῦ μεγάλου, καὶ ἦν πεσοῦσα εἰς τοὺς φόβους ἡ αὐτὴ στήλη μόνη.

Ἐν αὐτῷ δὲ τῷ χρόνῳ ἐξεφώνησεν ὁ αὐτὸς βασιλεὺς θεσπίζων, ὥστε 48 μὴ ποιεῖν τινα ἔγγραφον Κοπιδερμίας· μήτε δὲ αὐτὸ τὸ ὄνομα τοῦ Κοπιδέρμου ὀνομάζεσθαι, μήτε τὸ πρᾶγμα γίνεσθαι· τῆς αὐτοῦ νομοθεσίας ἐχούσης οὕτως· "ὅτι ἡμῖν ἐστιν εὐχὴ, τοὺς ἐν "ζυγῷ δουλείας ἐλευθεροῦν· πῶς οὖν ἀνεξόμεθα, τοὺς "ἐν ἐλευθερίᾳ ὄντας ἄγεσθαι εἰς δουλικὴν τύχην; ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς ἕτερον ἐξέθετο θεῖον τύπον, ὥστε μηδένα, δίχα σάκρας, τινὰ τεκνοποιεῖσθαι, μήτε ἄρρεν,

C μήτε θῆλυ, ἀλλὰ ἀπὸ θείας σάκρας· διὰ τὸ, καὶ τὸ τεκνοποιούμενον ἔχειν δίκαιον υἱοῦ νομίμου, καὶ θυγατρὸς, εἰς τὸ καὶ ἐξ ἀδιαθέτου κληρονομεῖν τὴν οὐσίαν τοῦ τεκνοποιησαμένου αὐτόν.

Ἐν δὲ τῷ αὐτῷ χρόνῳ τῆς αὐτοῦ βασιλείας, οἱ δῆμοι Ἀλεξανδρείας τὸ μεγάλως ἐστασίασαν, καὶ ἐφόνευσαν τὸν Αὐγουστάλιον αὐτῶν, Θεοδόσιον ὀνόματι, τὸν καταγόμενον ἀπὸ Ἀντιοχείας, τὸν υἱὸν Καλλιοπίου τοῦ πατρικίου, διὰ λεῖψιν ἐλαίου, ἔτους χρηματίζοντος κατὰ τοὺς Ἀντιοχεῖς φξε', ἰνδικτιῶνος θ'. καὶ ἀγανακτήσας ὁ αὐτὸς βασιλεὺς, πολλοὺς ἐτιμωρήσατο ἐξ αὐτῶν τῶν Ἀλεξανδρέων, ὡς τυραννήσαντας τὸν ἄρχοντα αὐτῶν.

D Ἐπὶ δὲ τῆς αὐτοῦ βασιλείας 49 ἐτυράννησε Βιταλιανὸς ὁ Θρᾷξ, διὰ πρόφασίν τινα, φησὶ, λέγων, ὅτι διὰ τοὺς ἐξορισθέντας ἐπισκόπους. καὶ παρέλαβε τὴν Θρᾴκην, καὶ Σκυθίαν, 50 καὶ Μυσίαν, ἕως Ὀδύσσου καὶ Ἀγχιάλου, ἔχων μεθ' ἑαυτοῦ πλῆθος Οὔννων καὶ Βουλγάρων. καὶ ἔπεμψεν ὁ αὐτὸς βασιλεὺς Ὑπάτιον τὸν στρατηλάτην Θρᾴκης, καὶ παρετάξατο αὐτῷ· καὶ προδοθεὶς παρελήφθη ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ Βιταλιανοῦ· καὶ δοθέντων χρημάτων πολλῶν, ἀπεδόθη Ῥωμαίοις· καὶ διαδεχθέντος τοῦ αὐτοῦ Ὑπατίου, μετὰ τὴν ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐπάνοδον αὐτοῦ, προήχθη ἀντ' αὐτοῦ στρατηλάτης Θρᾴκης Κύριλλος 51 Ἰλλυρικιανός. καὶ οὗτος ἀπελθὼν παρετάξατο τῷ αὐτῷ Βιταλιανῷ καὶ συνάψαντες, καὶ ἔπεσαν

E πολλοὶ ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν· καὶ περιγενόμενος ὁ Κύριλλος, εἰσῆλθεν ἐν Ὀδύσσῳ τῇ πόλει, καὶ διῆγεν ἐκεῖ, Βιταλιανοῦ ἀναχωρήσαντος ἐκ τῶν μερῶν ἐκείνων. διὰ δόσεως δὲ χρημάτων ἐξηγόρασεν ὁ αὐτὸς Βιταλιανὸς τοὺς φυλάττοντας τῆς αὐτῆς Ὀδυσσοῦ πόλεως τὰς πόρτας, πέμψας διά τινων συγγενῶν τῶν αὐτῶν 52 πορταρείων χρήματα, καὶ τινας ἐπαγγελίας. προδοσίας δὲ γενομένης, εἰσῆλθε νυκτὸς εἰς τὴν Ὀδυσσὸν πό-

λιν ὁ αὐτὸς Βιταλιανὸς, 53 καὶ παρέλαβε τὸν στρατηλάτην Θρᾴκης Κύριλλον, καὶ ἀνεῖλεν αὐτόν. καὶ ἦλθε πραιδεύων πόλιν πᾶσαν τῆς Θρᾴκης, καὶ τῆς Εὐρώπης, ἕως ἦλθεν ἐν Συκαῖς, καὶ ἐπὶ τὸν ἀνάπλουν πέραν Κωνσταντινουπόλεως, βουλόμενος καὶ αὐτὴν Κωνσταντινούπολιν λαβεῖν. καὶ ἐκάθητο ἐν τῷ ἀνάπλῳ, ἐπὶ τὸ λεγόμενον 54 Σωσθένιον, ἐν τῷ Εὐκτηρίῳ τοῦ Ἀρχαγγέλου Μιχαήλ. ὁ δὲ βασιλεὺς Ἀναστάσιος πρώην μὲν ἦν μεταστειλάμενος, διὰ Μαρίνου, τὸν φιλόσοφον Πρόκλον τὸν Ἀθηναῖον, ἄνδρα πρεσβεύοντα. καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ βασιλεὺς Ἀναστάσιος· “ Τί ἔχω ποιῆσαι τῷ κυνὶ τούτῳ, ὅτι οὕτω ταράσσει με, καὶ τὴν πολιτείαν, φιλόσοφε; ὁ δὲ Πρόκλος εἶπεν αὐτῷ· “ Μὴ ἀθυμήσῃς βασιλεῦ· φεύγει γὰρ, καὶ ἀπέρχεται, εἰ μόνον πέμψεις κατ' αὐτοῦ τινας. καὶ εὐθέως ὁ βασιλεὺς Ἀναστάσιος εἶπε Μαρίνῳ τῷ Σύρῳ τῷ ἀπὸ ἐπάρχων, ἑστῶτι πλησίον ὅτε διελέγετο ὁ βασιλεὺς τῷ φιλοσόφῳ Πρόκλῳ, ὁπλίσασθαι κατὰ τοῦ αὐτοῦ Βιταλιανοῦ, ὄντος εἰς τὸ πέραν Κωνσταντινουπόλεως. καὶ λέγει Πρόκλος ὁ φιλόσοφος, ἔμπροσθεν τοῦ βασιλέως, Μαρίνῳ τῷ Σύρῳ· “ ὃ δίδωμί σοι λάβε, καὶ ἔξελθε κατὰ τοῦ αὐτοῦ Βιταλιανοῦ. ἐκέλευσεν ὁ αὐτὸς φιλόσοφος ἐνεχθῆναι τὸ λεγόμενον, θεῖον ἄπυρον, πολύ, εἰπὼν τριβῆναι αὐτὸ ὡς εἰς μίγμα λεπτὸν, καὶ δέδωκε τῷ αὐτῷ Μαρίνῳ, εἰρηκὼς αὐτῷ· “ ὅτι, ὅπου ῥίψεις ἐξ αὐτοῦ, εἴτε “ εἰς οἶκον, εἴτε ἐν πλοίῳ, μετὰ τὸ ἀνατεῖλαι τὸν ἥ“ λιον, εὐθέως ἅπτεται ὁ οἶκος, ἢ τὸ πλοῖον, καὶ “ ὑπὸ πυρὸς ἀναλίσκεται. ὁ δὲ Μαρῖνος παρεκάλεσε τὸν βασιλέα, ἵνα ἕνα τῶν στρατηλατῶν αὐτοῦ πέμψῃ, λαμβάνοντα τὸ βοήθημα· καὶ εὐθέως μετεστείλατο ὁ βασιλεὺς Πατρίκιον τὸν Φρύγα, τὸν στρατηλάτην, καὶ Ἰωάννην τὸν Βαλεριανοῦ· καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁπλίσασθαι κατὰ τοῦ αὐτοῦ Βιταλιανοῦ, εἰς τὸ πέραν, λαμβάνοντας πλοῖα δρομώνων, καὶ στρατιώτας. καὶ ἔπεσον ἐπὶ τοὺς πόδας τοῦ βασιλέως, λέγοντες· ὅτι, καὶ αὐτοῦ, καὶ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ “ οἱ δύο ἡμεῖς φίλοι ἐσμέν· καὶ μὴ συμβῇ, τινὰ ἀ“ τυχίαν γενέσθαι, καὶ ὑπονοηθῶμεν ὡς προδόται. “ καὶ ἀγανακτήσας κατ' αὐτῶν ὁ βασιλεὺς, ἔβαλεν αὐτοὺς ἔξω τοῦ παλατίου· καὶ κελεύσας Μαρίνῳ τῷ Σύρῳ λαβεῖν τοὺς δρόμωνας, καὶ τὸ θεῖον ἄπυρον, καὶ τὴν στρατιωτικὴν βοήθειαν ὁπλισαμένην, καὶ ἐξελθεῖν κατὰ τοῦ αὐτοῦ Βιταλιανοῦ. ἀκούσας δὲ Βιταλιανὸς ὅτι μετὰ πολλῆς βοηθείας ἐξέρχεται ὁ Μαρῖνος κατ' αὐτοῦ, ὅσα εὗρε πλοῖα ἐκράτησε, καὶ ἐγέμωσεν αὐτὰ Οὐννικὴν καὶ Γοτθικὴν χεῖρα, ὡπλισμένους. καὶ ὥρμησεν εἰσελθεῖν εἰς Κωνσταντινούπολιν, θαρρῶν ὅτι ταύτην αὐτὴν λαμβάνει, καὶ Μαρῖνον δὲ ἀπαντῶντα ἀναλίσκει, μεθ' ἧς ἔχει βοηθείας. ὁ δὲ Μαρῖνος 55 ἐμέρισε τὸ θεῖον ἄπυρον ὃ ἔδωκεν αὐτῷ ὁ φιλόσοφος εἰς ὅλα τὰ πλοῖα τῶν δρομώνων, εἰρηκὼς τοῖς ναύταις καὶ τοῖς στρατιώταις, ὅτι οὐ χρεία ὅπλων, ἀλλ' ἵνα 56 ῥίπτητε ἐκ τούτου εἰς τὰ ἐρχόμενα κατέναντι ὑμῶν πλοῖα, καὶ καίονται. εἰ δὲ πέραν ἀπέλθωμεν εἰς τοὺς οἴκους ἔνθα εἰσὶν οἱ ἐχθροὶ τοῦ βασιλέως, ἐκεῖ ῥίψατε. ὁ δὲ Μαρῖνος, καθὼς εἶπεν αὐτῷ ὁ φιλόσοφος, ὅτι ἀνάπτονται ὑπὸ τοῦ πυρὸς τὰ πλοῖα, 57 καὶ ποντίζονται αὔτανδρα, παρήγγειλεν αὐτοῖς ῥίπτειν· καὶ ὥρμησεν εἰς τὸ πέραν, κατὰ Βιταλιανοῦ καὶ τῶν ἀνθρώπων αὐτοῦ. καὶ κατέλαβον καὶ τὰ πλοῖα Βιταλιανοῦ, καὶ εὑρέθησαν ἔγγιστα ἀλλήλων, κατέναντι τῆς ἁγίας Θέκλης τῆς ἐν

Malalæ Chronogr.

A ptumque ibi Thraciæ Militum Magiſtrum, Cyrillum interfecit. Tum vero Thraciam rurſus omnem, & Europam deprædabatur, ad Sycas etiam ipſas perveniens, Trajectumque Conſtantinopolitanum; urbem etiam ipſam invadere in animo habens. Itaque in Trajectu ipſo, ad S. Michaelis Archangeli, quæ in Soſtheneo eſt, Ædem Oratoriam, cum ſuis conſedit. Imperator autem, accerſito prius per Marinum Proclo, Philoſopho Athenienſi, magni nominis viro: “ Dic Philoſophe, inquit ei Anaſtaſius Imperator, “ quid de Cane hoc facturus ſum, qui ſic Me, Rem- “ publicamque perturbat? Reſpondet “ B ei Proclus: “ Animum ne deſpondeas Imperator; quamprimum enim armatos aliquot in illum emiſeris, fugam “ ſine mora capeſſurus eſt. Edixit ita- “ que Imperator Marino Syro, Exprafecto, qui ei cum Proclo verba facienti adſtabat, uti ipſe Vitalianum, qui e regione Conſtantinopolis cum copiis ſuis conſederat, adoriretur. Proclus autem Philoſophus Marinum Syrum, coram Imperatore, in hunc modum allocutus; Tu, inquit, Vitalianum adorturus, “ quod tibi dabo, modo ſumas velim. “ Juſſit itaque Philoſophus ingens vivi “ ſulphuris pondus adduci; quod in partes minutiſſimas contritum, Marino dedit: C Hoc, inquiens, quibuſcunque tu te- “ ctis, aut navigiis ſuperinjeceris, ea “ ſtatim ob exortu ſolis accenſa con- “ flagrare videbis, adeoque ab ignibus “ abſumi. Sed Marinus quoque Impe- “ ratorem adhortatus eſt, uti aliquem ex Magiſtris Militum, armata manu inſtructum, belli ſocium ſibi daret. Accerſitis itaque Patricio Phryge, Militum Magiſtro, & Joanne, Valeriani F. edixit illis Imperator; uti cum militum & navigiorum apparatu trajicientes, Vitalianum adorirentur. Ad pedes itaque ejus hi procidentes; “ Nos, inquiunt, “ Tui ipſius Patriſ- “ que tui amiciſſimi ſemper fuimus: “ (veremur autem) ne, ſi quid ſecius “ D acciderit, Nos proditionis poſtulemur. “ Sed movebant hæc Imperatori ſtomachum: itaque duobus illis ex Palatio ejectis, Marino Syro negotium dedit; uti dromonibus, & armata manu acceptis, & aſſumpto ſecum vivo ſulphure, Vitalianum ipſe aggrederetur. Vitalianus autem ubi audierat Marinum, copiis magnis inſtructum, ſibi imminere adverſarium; navigiorum quodcunque potuit corraſit: quibus Gothicis Hunnicisque copiis onuſtis, Conſtantinopolim ipſam aggredi in animo habuit; inani ſcilicet ſpe fretus ipſam occupandi, Marinumque obviam ſibi prodeuntem, cum copiis ejus omnibus opprimendi. Marinus autem de vivo E illo Sulphure, quod a Philoſopho acceperat, navigiis undique diſtribuit; Nautis inſuper indicans, & militibus, nil armis opus eſſe; modo ut de vivo illo ſulphure acciperent juſſit, navibuſque in adverſum occurrentibus immitterent; quæ exinde ſtatim conflagraturæ eſſent. Quod ſi ulteriorem etiam ripam occupare potuerint, hoc ipſum tectis hoſtium Imperatoris uti injicerent, in mandatis dedit. Marinus itaque, ubi præceptum quod a Philoſopho acceperat, de navigiis hoc modo comburendis, vectoribuſque ſubmergendis,

Digitized by Google

militibus ſuis tradidiſſet, ulteriorem Trajectus ripam petit, Vitalianum aggreſſurus. Sed & Vitalianus quoque Marino ſeſe obviam dedit; propiuſque jam a ſe invicem claſſes abfuerunt, e regione Templi S. Teclæ, quod Syeis eſt, juxta ſinus locum qui *Bytharium* dicitur. Ubi ad horam diei tertiam, navali prælio commiſſo, derepente Tyranni Vitaliani claſſis conflagrans, una cum Gothorum, Hunnorum, & Scytharum, quos ſibi adſciverat, copiis, profundo mari demerſa eſt. Vitalianus autem ipſe, quique in reliquis erant navibus, claſſem ab ignibus ſic abſumptam videntes; in fugam verſi, Trajectum repetierunt. Marinus itaque copiis trajectis, quotquot eorum qui a Vitaliani partibus ſteterant, Sycarum in ſuburbiis, vel domibus invenit, omnes e medio ſuſtulit, inſectatus eosuſque ad D. Mamantis templum: Ubi nocte jam ingruente, ipſe cum copiis ſuis conſedens excubias agebat. Vitalianus interim cum ſuis, qui ex clade ſuperſuerunt, omnibus nocta ex Trajectu fugit, milliaria per eam noctem LX. emenſus: adeo ut mane proximo Vitaliani ea militibus, ad ulteriorem ripam, nec unus quidem inventus eſſet. Hanc vero Imperio victoriam conciliavit Salvator Chriſtus, & Fortuna Imperatoris. Anaſtaſius itaque Imperator, ad Soſthenium Proceſſum faciens, in templo S. Michaelis Archangeli, gratias Deo, per plures dies, ſolennes habuit. Proclus autem Philoſophus Atbenienſis, diſcedendi facultate ab Imperatore impetrata, dimiſſus eſt, quatuor Centenaria accipere ab ipſo juſſus: Quibus tamen non acceptis, vacuus in urbem ſuam diſcedere maluit; ubi paulo poſt diem obiit. Dixerunt autem ex Conſtantinopolitanis nonnulli, Sulphur hoc vivum, in aerem projectum, ſubtiliſſimum cum ſit, radiis ſolaribus accendi; & naturæ etiam viribus hæc perfici potuiſſe. Cæterum Vitalianus, in Anchialum ſecedens, illic demum acquievit.

Ejuſdem Anaſtaſii ſub Imperio Hunni Sabiri, gens bellicoſiſſima, Portis Caſpiis trajectis, Cappadociam aduſque penetrarunt: quam, una cum iis etiam omnibus, quas præteribant, regionibus Romanorum deprædantes, quamplurimos occiſioni dederunt: & poſſeſſionibus eorum ignibus devaſtatis, cum præda ingenti receſſerunt. Accedentibus itaque ad Imperatorem a ſingulis ſuis urbibus qui bonis ſuis exuti fuerant, abunde eis ſuppeditatum eſt. Quin & grandiores Cappadociæ pagos Imperator mœnibus cinxit; Cappadociam quoque utramque propugnaculis munivit, ſpoliatas etiam Provincias a tributis quibuſcunque pendendis, per triennium, immunes eſſe juſſit.

Eodem Imperante, tertiam Cœleſtis iræ viciſſitudinem, nocturno tempore paſſa eſt Rhodus inſula: ad quam reſarciendam, ſuperſtitibus incolis Imperator plurima largitus eſt.

Ejuſdem ſub imperio, tumultus in populo Byzantino, Religionis cauſa, inde coortus eſt, quod Imperator Hymno *Triſagio* adjici voluit clauſulam hanc; (" Qui crucifixus es pro nobis, Miſe-" rere Noſtri) in Eccleſiis Orientalibus recitari ſolitam. Coacta itaque in unum multitudine, perturbatio rerum ingens

A Σύκαις, εἰς τὸν τόπον τοῦ ῥεύματος. 58 ὅπου λέγεται τὸ Βυθάριν. καὶ γίνεται ἐκεῖ ἡ ναυμαχία, ὥραν τρίτην τῆς ἡμέρας· καὶ ἀνήφθησαν ἐξαίφνης ὑπὸ πυρὸς τὰ πλοῖα ἅπαντα Βιταλιανοῦ τοῦ τυράννου, καὶ ἐποντίσθησαν εἰς τὸν βυθὸν τοῦ ῥεύματος, μεθ' ὧν εἶχεν Γότθων, καὶ Οὔννων, καὶ Σκυθῶν στρατιωτῶν συνεπομένων αὐτῷ. ὁ δὲ Βιταλιανὸς, καὶ οἱ εἰς τὰ ἄλλα πλοῖα, προσεσχηκότες τὸ γεγονὸς, 59 ὅτι ὑπὸ πυρὸς αἰφνίδιον ἀνάπτονται τὰ ἑαυτῶν πλοῖα, ἔφυγον, καὶ ὑπέστρεψαν ἐπὶ τὸν ἀνάπλουν. Μαρῖνος δὲ ὁ ἀπὸ ἐπάρχων, περάσας ἐν Σύκαις, ὅσους εὗρε τῶν Βιταλιανοῦ εἰς τὰ προάστεια, ἢ εἰς οἴκους ἀνεῖλε, καταδιώκων αὐτοὺς ἕως τοῦ ἁγίου Μάμαντος· καὶ γενομένης ἑσπέρας ἔμεινε Μαρῖνος, καὶ ἡ
B βοήθεια αὐτοῦ φυλάττουσα τὰ ἐκεῖ. ὁ δὲ Βιταλιανὸς ἔφυγε νυκτὸς, μετὰ τῶν ὑπολειφθέντων αὐτῷ, ἐκ τοῦ ἀνάπλου, ὁδεύσας ἐν τῇ αὐτῇ νυκτὶ μίλια ξ'. καὶ πρωΐας γενομένης, οὐδεὶς εὑρέθη εἰς τὸ πέραν, ἐκ τοῦ αὐτοῦ Βιταλιανοῦ· καὶ ἐνίκησεν ὁ σωτὴρ Χριστὸς, καὶ ἡ τοῦ βασιλέως τύχη. καὶ ἐποίησε πρόκεσσον ὁ βασιλεὺς Ἀναστάσιος εἰς τὸ Σωσθένιν, ἐν τῷ ἀρχαγγέλῳ Μιχαὴλ εὐχαριστῶν ἐπὶ ἡμέρας πολλάς. ὁ δὲ φιλόσοφος Πρόκλος ὁ Ἀθηναῖος, αἰτήσας τὸν βασιλέα, ἀπελύθη, μηδὲν ἀνασχόμενος λαβεῖν παρὰ τοῦ αὐτοῦ βασιλέως· καίτοι κελεύσας αὐτὸν λαβεῖν κεντηνάρια τέσσαρα. ὅστις φιλόσοφος ἀπελθὼν ἐν Ἀθήναις, εἰς τὴν ἰδίαν πόλιν, εὐθέως ἐτελεύτησεν. ἔλεγον δέ τινες ἐν Κωνσταντινου-
C πόλει, ὅτι ἀπὸ τῆς θέρμης τοῦ ἡλίου, ὡς λεπτότατον 60 ὄντα, τὸ θεῖον ἄπυρον ῥιπτόμενον εἰς τὸν ἀέρα ἅπτεται· καὶ φυσικόν ἐστι τοῦτο. ὁ δὲ Βιταλιανὸς ἀπελθὼν ἐν Ἀγχιάλῳ, ἐκάθητο ἐκεῖ ἡσυχάζων.

Ἐν δὲ τοῖς χρόνοις τοῦ αὐτοῦ Ἀναστασίου βασιλέως, οἱ Οὖννοι Σάβειροι, περάσαντες τὰς Κασπίας πύλας, 61 ἔθνος πολεμικώτατον, ἦλθον ἕως Καππαδοκίας, καὶ πραιδεύσαντες αὐτὴν, καὶ ὅσας παρῆλθον χώρας Ῥωμαίων, καὶ ἐφόνευσαν πολλοὺς, καὶ ἔκαυσαν τὰ κτήματα, καὶ λαβόντες αἰχμαλωσίαν πολλὴν, ἀνεχώρησαν. ἦλθον δὲ οἱ ἀπὸ τῆς αἰχμαλωσίας πραιδευθέντες, καὶ
D πολλὰ παρέσχεν ὁ βασιλεὺς τοῖς πραιδευθεῖσιν ἑκάστης πόλεως· ἔκτισε δὲ καὶ τείχη ταῖς μεγάλαις κώμαις Καππαδοκίας, καὶ ἠσφαλίσατο τὰς δύο Καππαδοκίας· καὶ συνεχώρησε πάσαις ταῖς πραιδευθείσαις ἐπαρχίαις τὰς συντελείας εἰς τέλεον ἐπὶ ἔτη γ'.

Ἐπὶ δὲ τῆς αὐτοῦ βασιλείας ἔπαθεν ὑπὸ θεομηνίας ἡ Ῥόδος νῆσος τὸ τρίτον αὐτῆς πάθος, νυκτός· καὶ πολλὰ αὐτοῖς τοῖς περιλειφθεῖσιν ἐχαρίσατο, καὶ τῇ πόλει, λόγῳ κτισμάτων.

E Ἐν δὲ τῇ αὐτοῦ βασιλείᾳ ἐγένετο δημοτικὴ ἐπανάστασις, περὶ τοῦ χριστιανικοῦ δόγματος, παρὰ τῶν Βυζαντίων ἐν Κωνσταντινουπόλει, ὡς βουληθέντος τοῦ αὐτοῦ βασιλέως προσθεῖναι εἰς τὸ Τρισάγιον, τὸ 62 " Ὁ σταυρωθεὶς δι' ἡμᾶς, ἐλέησον ἡμᾶς· καθὼς ἐν ταῖς " ἀνατολικαῖς πόλεσι λέγουσι. καὶ συναθροισθὲν τὸ πλῆθος τῆς πόλεως ἐστασίασαν δυνατῶς, ὥς τινος παραξένου προστιθεμένου τῇ πίστει τῶν χριστιανῶν. καὶ

θρύλλος ἐγένετο ἐν τῷ παλατίῳ, ὥστε τὸν ἔπαρχον τῆς πόλεως Πλάτωνα εἰσδραμόντα φυγεῖν, καὶ ἀποκρυβῆναι τὴν τοῦ δήμου ὀργήν. ἔκραζον γὰρ στασιάζοντες· "ἄλλον βασιλέα τῇ Ῥωμανίᾳ." καὶ ἀπελθόντες εἰς τὰ Μαρίνου τοῦ Σύρου τοῦ ἀπὸ ἐπάρχων, ἔκαυσαν τὸν οἶκον αὐτοῦ καὶ ἐπραίδευσαν τὰ αὐτοῦ πάντα· αὐτὸν γὰρ οὐχ εὗρον· ἀκούσας γὰρ, ὅτι εἰς τὸν αὐτοῦ τὸ πολὺ πλῆθος τοῦ δήμου ἔρχεται, ἔφυγεν· ἔλεγον γὰρ, ὅτι, ὡς ἀνατολικὸς, αὐτὸς τῷ βασιλεῖ ὑπέβαλλε λέγεσθαι τοῦτο. καὶ 63 πραιδεύσαντες τὰ αὐτοῦ δημόσια, τὸν ἄργυρον αὐτοῦ εἰς ἀξίνας ἔκοπτον, καὶ ἐμερίζοντο. εὗρον δὲ εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ μονάζοντα ἀνατολικὸν, καὶ τοῦτον συλλαβόντες, ἐφόνευσαν, καὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ εἰς κόντον βαστάζοντες, ἔκραζον· "οὗτός "ἐστιν ὁ ἐπίβουλος τῆς Τριάδος. καὶ ἐλθόντες εἰς τὰ Ἰουλιανῆς τῆς ἐπιφανεστάτης πατρικίας, ἔκραζον τὸν ἄνδρα αὐτῆς Ἀρεόβινδον βασιλέα τῇ Ῥωμανίᾳ· καὶ ἔφυγεν Ἀρεόβινδος ἐν περάματι κρυβείς. 64 καὶ ἀνελθὼν ὁ αὐτὸς βασιλεὺς Ἀναστάσιος ἐν τῷ Ἱπποδρομίῳ, εἰς τὸ κάθισμα, δίχα διαδήματος· καὶ τοῦτο γνοὺς ὁ δῆμος, εἰσῆλθεν ἐν τῷ Ἱππικῷ· καὶ διὰ θείας προσφωνήσεως αὐτοῦ μεταχειρίσατο τὰ πλήθη τῆς πόλεως, παραγγείλας αὐτοῖς μὴ ὡς ἔτυχε φονεύειν, ἢ ἐπέρχεσθαί τι· καὶ ἡσύχασεν ἅπαν τὸ πλῆθος, αἰτήσαντος αὐτὸν φορέσαι τὸ στέμμα. καὶ ἐξ ὅτε ἡσύχασαν, καὶ ἀνεχώρησεν τὸ συναθροίζεσθαι, ἐκέλευσε κατοχὴν γενέσθαι· καὶ πολλῶν κρατηθέντων, τοὺς μὲν ἐτιμωρήσατο, 65 τοὺς δὲ ἐφρουμάτισε διὰ τοῦ ἐπάρχου τῆς πόλεως. ταῦτα δὲ ἔπασχον ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας, καὶ πλήθους ἀπείρου φονευθέντος, ἀταξία ἐγένετο μεγάλη, καὶ φόβος οὐκ ὀλίγος ἐν Κωνσταντινουπόλει, καὶ ἐν ἑκάστῃ πόλει τῆς Ῥωμανίας·

Μετὰ δὲ ὀλίγον καιρὸν εἶδεν ἐν ὁράματι ὁ αὐτὸς βασιλεὺς Ἀναστάσιος, ὅτι ἔστη ἐναντίον αὐτοῦ ἀνήρ τις τέλειος, 66 εὐσχήμων, βαστάζων κώδικα γεγραμμένον, καὶ ἀναγινώσκων· καὶ ἀναπτύξας τοῦ κώδικος φύλλα πέντε, καὶ ἀναγνοὺς τὸ τοῦ βασιλέως ὄνομα, εἶπεν αὐτῷ· "Ἰδοὺ, διὰ τὴν 67 ἀπληστίαν σου, 68 ἀπαλείφω δεκατέσσαρα· καὶ τῷ ἰδίῳ δακτύλῳ αὐτοῦ ἀπάλειψε, φησί· 69 καὶ διυπνισθεὶς ταραχθεὶς ὁ αὐτὸς Ἀναστάσιος βασιλεὺς, καὶ προσκαλεσάμενος Ἀμάντιον τὸν κουβικουλάριον, καὶ πραιπόσιτον, διηγήσατο αὐτῷ τὴν τοῦ ὁράματος ὀπτασίαν. ὅστις Ἀμάντιος εἶπεν αὐτῷ. "Εἰς τὸν αἰῶ-
"να ζῆθι, βασιλεῦ· ἐνύπνιον γὰρ εἶδον κἀγὼ, ἐν
"ταύτῃ τῇ νυκτὶ, ὅτι ὡς ἑστηκὼς κἀγὼ ἐναντίον τοῦ
"ὑμετέρου κράτους, 70 ὄπισθέν μου ἐλθὼν χοῖρος, ὥ-
"σπερ σύαγρος μέγας, καὶ δραξάμενος τῷ στόματι τὴν
"ἀρχὴν τῆς χλαμύδος, καὶ τινάξας κατήγαγέ με εἰς
"τὸ ἔδαφος τῆς γῆς, καὶ ἀνήλωσέ με, κατεσθίων καὶ
"καταπατῶν. ὁ προσκαλεσάμενος ὁ βασιλεὺς Πρόκλον, τὸν Ἀσιανὸν φιλόσοφον, τὸν ὀνειροκρίτην, ὄντα πάνυ ἐπιτήδειον, εἶπεν αὐτῷ τὴν τοῦ ὁράματος δύναμιν, καὶ ὅτι μετὰ χρόνον τελευτῶσιν.

Ο δὲ αὐτὸς βασιλεὺς Ἀναστάσιος, μετὰ τὰς πρώτας αὐτοῦ δωρεὰς, πάλιν ἄλλας κατέπεμψε πᾶσι τοῖς ὑποτελέσι τῆς αὐτοῦ πολιτείας. ἔκτισε δὲ καὶ εἰς ἑκά-

A facta eſt, ac ſi novitium aliquod Chriſtianæ Fidei aſſutum eſſet. In Palatio etiam tumultus erat adeo gravis, ut Plato urbis Præfectus fuga ſibi conſulens, latebres quæſierit, ubi a furore populi tutus deliteſceret. Populus enim tumultuans, "Imperatorem alium Romaniæ "poſcebat. Quin & in ædes Marini Syri, Expræfecti, irruentes, ignem tectis injiciebant, bonaque ejus diripiebant omnia. Sed & æraria quoque ejus expilabant, argentumque inibi inventum, ſecuribus diſſecantes, diſtribuebant. Marinum vero ipſum non invenerunt; quippe hic, fama turbæ numeroſio in ædes ſuas adorturæ accepta, ſubduxerat ſeſe. Exiſtimabat enim popellus, Marinum,
B quod Orientalis eſſet, clauſulæ hujus Triſagio adjiciendæ, Imperatori auctorem fuiſſe. Monacham vero Orientalem, ædibus Marini repertum, comprehendentes interemerunt; contoque affixum caput circumferentes, exclamabant: "Ecce Trinitatis inſidiatorem. Tum vero Julianæ nobiliſſimæ Patri-" ciæ ædes advenientes, virum ejus Areobindam Imperatorem Romanum exclamantes depoſcebant. Areobindus itaque fuga evadens, in Trajecta latuit. Cæterum Imperator Anaſtaſius in Circum veniens, in Regiam ſedem ſine Diademate aſcendit. Quod ubi populo notum fuit, in Hippodromum omnes ſe contulerunt: turbamque tandem totam,
C divinis ſuis ſermonibus, Imperator ſibi conciliavit: eos inſuper hortatus, ne ſic temere in quoſvis irruentes, ultra cædes patrarent. Tum vero tumultus omnis acquievit; obteſtante etiam ipſum popello, uti reſumptum Diadema rurſus geſtaret. Ubi primum autem tumultu ſedato, populus domum ſuam quiſque ſe receperat, ſeditioſos comprehendi juſſit Imperator; quorum nonnullos ſuppliciis ſubjecit, alios vero Urbi Præfecto in cuſtodiam tradidit. Hæc autem cum per plures dies perpeſſi fuiſſent, infinita hominum multitudine neci data, ſecuta eſt inde tranquilliſſima maxime rerum facies; metuſque ingens Conſtantinopoli, omnibuſque adeo Romaniæ urbibus, hominum animis incuſſus eſt.
D Imperator autem Anaſtaſius, non multo poſt tempore, per ſomnum vidit, e regione ſibi adſtantem, virum quendam adultum, ornatumque; qui codicem ſcriptum ferens legebat: foliis autem quinque pervolutis, lectoque Imperatoris nomine; "Ecce, inquit) ob "inſatietatem tuam, (annos) quatuordecim deleo: ſimulque eos digito expunxit. A ſomno vero expergefactus Imperator, & perterrefactus, Amantium Cubicularium, & Præpoſitum ad ſe vocavit, cui quod per ſomnum viderat aperuit. Amantius ei, "In æternum, inquit, "vivas Imperator. Inſomnium & ego quoque hac ipſa nocte habui. "
dum enim Majeſtate Veſtra coram ſta- "
E rem, porcus quidam, ingentis apri "
ſpeciem præ ſe ferens, a tergo mihi "
venire viſus eſt; qui extremam chla- "
mydis oram in os arripiens, vellica- "
bat mordicus; meque ipſum deorſum agens, dentibus lacerabat, & proculcatam pedibus totum de- "
vorabat. Acceſſitus igitur ab Imperatore Proclus, Aſianus Philoſophus, ſagaciſſimus ſomniorum "
conjector, viſionis vim Imperatori expoſuit; brevi ſcilicet eos interituros eſſe. "
Imperator autem Anaſtaſius, præter ea quæ ſupra memoravimus, etiam alia vectigalibus ſuis "
omnibus munera diſtribuit. Quin &, per ſingulas etiam Romaniæ urbes, varia erexit ædi- "
ficia, mœnia, & aquæductus; portus etiam repurgavit; & Balnea publica ab ipſis etiam "

fundamentis excitavit; plurimaque per urbes alia paſſim donavit.

Haud longo autem poſt tempore, ex morbo decubuit; tonitruque ingenti ſacto, fulmineque, conſternatus inde Imperator Anaſtaſius ſpiritum efflavit, ann. natus xc. & menſ. v.

Ἀσίαν πόλιν τῆς Ῥωμανίας διάφορα κτίσματα, ϗ τείχη, ϗ ἀγωγὰς, ϗ λιμένας ἀνακαθάρας, ϗ δημόσια λουτρὰ ἐκ θεμελίων οἰκοδομήσας, ϗ ἄλλα πολλὰ ἐν ἑκάστῃ παρέσχε τῇ πόλει.

Καὶ μετ' ὀλίγον χρόνον ἀῤῥωστήσας ἀνέκειτο, ϗ ἀστραπῆς ϗ βροντῆς γενομένης μεγάλης πάνυ, θροηθεὶς ὁ αὐτὸς βασιλεὺς Ἀναστάσιος, ἀπέδωκε τὸ πνεῦμα, τῶν ἐνιαυτῶν ἐννενήκοντα, ϗ μηνῶν πέντε.

ΛΟΓΟΣ ΙΖʹ.

ΧΡΟΝΩΝ

ΙΟΥΣΤΙΝΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΩΣ.

LIBER XVII.

DE TEMPORIBUS

JUSTINI

IMPERATORIS.

ANASTASII poſt exitum imperium ſuſcepit ſacratiſſimus Juſtinus, ex Bederiana Thracum oriundus, ſub Magni Conſulatu, Julii 9. Indictione undecima: quem exercitus Excubitorum Palatium cuſtodientium, una cum populo, nutu Divino, diademate inſignitum, Imperatorem creavere: Erat enim Comes Excubitorum. Imperavit autem annos ix. & dies xxii. Erat hic ſtatura mediocrem cacedente, pectore firmo, crine criſpo canoque, naſo decoro, facie rubicunda & formoſa, in bellis exercitatus, magnificus, cæterum literarum rudis. Quamprimum autem imperare cœpit, e medio ſuſtulit Amantium Præpoſitum, & Andream Lauſiacum, cubicularium; Theocritum etiam Comitem, Amantii familiarem, quem Amantius Imperatorem creare ſtatuerat; qui etiam Juſtino ipſi pecunias dedit erogandas, ut Theocritus fieret Imperator. Quin & Juſtinus eas erogavit: quibus acceptis, exercitus populuſque non Theocritum, ſed Juſtinum, Deo ita volente, Imperatorem dixere. Imperio itaque potitus, eos qui Imperio ſuo inſidiati fuiſſent, intra palatium occidit.

Idem Imperator Appionem Patricium, Diogenianum, & Philoxenum, Senatores ab Anaſtaſio Imperatore in exilium miſſos, revocavit. Atque Appionem conſtituit Prætorio Præfectum, Diogenianum vero militum in Oriente Magiſtrum, & Philoxenum, haud longe poſt, Conſulem deſignavit.

Hujus imperii ſub initio tremendum

B ΜΕΤΑ δὲ τὴν βασιλείαν Ἀναστασίου ἐβασίλευσεν ὁ θειότατος Ἰουστῖνος, ἀπὸ Βεδεριάνας ὢν Θρᾷξ, ἐπὶ τῆς ὑπατείας Μάγνου, μηνὶ Ἰουλίῳ θʹ, ἰνδικτιῶνι ἑνδεκάτῃ. ὅντινα ὁ στρατὸς τῶν φυλαττόντων τὸ παλάτιον, κελεύσει Θεοῦ, ἐξκουβιτόρων, ἅμα τῷ δήμῳ, στέψαντες, ἐποίησαν βασιλέα· ἦν γὰρ κόμης ἐξκουβιτόρων. ἐβασίλευσε δὲ ἔτη θʹ, ϗ ἡμέρας εἰκοσιδύο. τῇ δὲ ἡλικίᾳ ἦν διμοιριαῖος, εὔστηθος, οὐλὸς, ὁλοπόλιος, εὔρινος, ὑπόπυῤῥος, εὔμορφος, ἐν πολέμοις κοπωθεὶς, φιλότιμος, ἀγράμματος δέ· ἅμα δὲ ἐβασίλευσεν, ἀνεῖλεν Ἀμάντιον τὸν πραιπόσιτον αὐτοῦ, ϗ Ἀνδρέαν τὸν κουβικουλάριον αὐτοῦ, τὸν Λαυσιακὸν, ϗ Θεόκριτον τὸν κόμητα, τὸν τοῦ αὐτοῦ Ἀμαντίου δομέστικον· ὅντινα ἐβουλεύετο ποιῆσαι βασιλέα ὁ Ἀμάντιος, δοὺς τῷ αὐτῷ Ἰουστίνῳ χρήματα ῥογεῦσαι, ἵνα γένηται Θεόκριτος βασιλεύς· ἃ ἐῤῥόγευσεν. ὁ στρατὸς οὖν, ϗ ὁ δῆμος λαβὼν, οὐκ C ἔστειλατο Θεόκριτον ποιῆσαι βασιλέα, ἀλλὰ θελήσει Θεοῦ ἐποίησαν Ἰουστῖνον βασιλέα· μετὰ δὲ τὸ βασιλεῦσαι αὐτὸν, τοὺς βουληθέντας ἐπιβουλεῦσαι τῇ αὐτοῦ βασιλείᾳ, ἐφόνευσεν ἔσω ἐν τῷ παλατίῳ.

Ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς ἀνεκαλέσατο τὸν πατρίκιον Ἀππίωνα, ϗ Διογενιανὸν, ϗ Φιλόξενον, ὄντας συγκλητικοὺς ἐν ἐξορίᾳ, ϗ πεμφθέντας παρὰ τοῦ πρὸ αὐτοῦ βασιλέως· ϗ ἐποίησεν Ἀππίωνα ἔπαρχον πραιτωρίων, ϗ Διογενιανὸν στρατηλάτην ἀνατολῆς, ϗ Φιλόξενον δὲ μετὰ χρόνον ἐποίησεν ὕπατον.

Ἐν δὲ τῇ ἀρχῇ τῆς αὐτοῦ βασιλείας ἀνῆλθεν ἐν τῇ

A ἀνατολῇ φοβερὸς ἀστὴρ ὀνόματι κομήτης, ὃς εἶχεν ἀκτῖνα πέμπουσαν ἐπὶ τὰ κάτω, ὃν ἔλεγον εἶναι πωγωνίαν· καὶ ἐφοβοῦντο.

Ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς εὐθέως προετρέψατο καὶ Βιταλιανὸν, τὸν τυραννήσαντα Ἀναστασίῳ τῷ βασιλεῖ, καὶ τῇ πολιτείᾳ· καὶ ἐποίησεν αὐτὸν στρατηλάτην Πραισέντου.

6 Τῷ δὲ πρώτῳ ἔτει τῆς βασιλείας αὐτοῦ ἔφυγε Σέβηρος, ὁ πατριάρχης Ἀντιοχείας, εἰς Αἴγυπτον, φοβηθεὶς Βιταλιανόν· καὶ ἐγένετο ἀντ' αὐτοῦ Παῦλος πατριάρχης, ὁ ἀπὸ ξενοδόχων τῶν Εὐβούλου. ὅστις τοὺς τῆς συνόδου Χαλκηδόνος ἑξακοσίους τριάκοντα ἐπισκόπους ἐνέταξε τοῖς διπτύχοις τῶν ἐκκλησιῶν ἑκάστης πόλεως· καὶ διὰ τοῦτο ἐγένετο σχίσμα μέγα, καὶ οὐκ ἐκοινώνουν αὐ- B τῷ πολλοὶ, λέγοντες, ὅτι 7 οἱ τῆς συνόδου ἀκολουθοῦντες τὰ Νεστορίου φρονοῦσιν.

Ἐπὶ δὲ τῆς αὐτοῦ βασιλείας, τὰ Ἱπποδρόμια παρεσχέθη τοῖς Σελευκεῦσι, καὶ Ἰσαύροις. καὶ ἐν αὐτῷ τῷ χρόνῳ ἀνεφάνη γυνή τις, ἐκ τῆς χώρας τῆς Κιλικίας, γιγαντογενὴς ὑπάρχουσα τὴν ἡλικίαν, εἰς μῆκός τε καὶ πλάτος 8 ἄνθρωπον ὑπερπλέον πήχεω ἕνα· ἥτις προσαιτοῦσα περιῆλθε πᾶσαν τὴν Ῥωμαίων πολιτείαν· εὑρέθη δὲ ἡ αὐτὴ καὶ ἐν Ἀντιοχείᾳ τῇ μεγάλῃ· ἥτις ἐκομίζετο ἀπὸ ἑκάστου ἐργαστηρίου φόλλιν μίαν.

Ὁ δὲ αὐτὸς Ἰουστῖνος βασιλεὺς 9 ἐδισιγνάτευσεν ὕπατον στρατηλάτην Πραισέντου, Βιταλιανὸν, ὅστις προῆλθεν ὕπατος Ῥωμαίων· καὶ 10 ἐν τῇ ὑπατείᾳ αὐτοῦ, μετὰ C τὴν πρώτην αὐτοῦ 11 μάππαν, ἐσφάγη ὁ αὐτὸς Βιταλιανὸς ἐν τῷ παλατίῳ, ὡς τυραννήσας Ῥωμαίους, καὶ πολλὰς πόλεις καὶ χώρας τῆς Ῥωμανίας πραιδεύσας.

Ἐπὶ δὲ τῆς αὐτοῦ βασιλείας 12 Ζτάθιος, ὁ τῶν Λαζῶν βασιλεὺς, μηνιάσας, καὶ ἀναχωρήσας ἀπὸ τῶν Περσικῶν μερῶν, (βασιλεύοντος Περσῶν Κωάδου, καὶ φίλου ὄντος τοῦ αὐτοῦ Ζταθίου βασιλέως Λαζῶν, ὡς ἅπαξ ὑποκειμένου τῇ βασιλείᾳ τοῦ αὐτοῦ Κωάδου· διὰ καὶ συνέβη τινὰ τελευτῆσαι τῶν βασιλέων Λαζῶν, ὑπὸ τοῦ Περσῶν βασιλέως προεχειρίζετο, καὶ ἐστέφετο, ἐκ τοῦ γένους μὲν τῶν αὐτῶν Λαζῶν·) ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς Λα- D ζῶν φυγὼν τὸ τῶν Ἑλλήνων δόγμα, διὰ τὸ μὴ προχειρισθέντα αὐτὸν ἀπὸ Κωάδου βασιλέως Περσῶν ποιῆσαι καὶ θυσίας, καὶ πάντα τὰ ἔθη τὰ Περσικά. οὐ μόνον ἐτελεύτησεν 13 ὁ αὐτοῦ πατὴρ Δαμνάζης, εὐθέως ἀνῆλθε πρὸς τὸν βασιλέα Ἰουστῖνον ἐν τῷ Βυζαντίῳ, καὶ αὐτὸν ἐκδοὺς, παρεκάλεσεν αὐτὸν ἀναγορευθῆναι βασιλέα Λαζῶν. καὶ δεχθεὶς παρὰ τοῦ βασιλέως ἐφωτίσθη, καὶ χριστιανὸς γενόμενος ἠγάγετο γυναῖκα Ῥωμαίαν, 14 τὴν ἐγγόνην Νόμου τοῦ πατρικίου, ὀνόματι Οὐαλεριανήν. καὶ ἔλαβεν αὐτὴν μεθ' ἑαυτοῦ εἰς τὴν ἰδίαν αὐτοῦ χώραν, στεφθεὶς παρὰ Ἰουστίνου βασιλέως Ῥωμαίων, καὶ φορέσας στεφάνιον Ῥωμαϊκὸν βασιλικὸν, καὶ χλαμύδα ἄσπρον ὁλοσήρικον, 15 ἔχον ἀντὶ πορφυροῦ ταβλίου E χρυσοῦν βασιλικὸν ταβλίον, ἐν ᾧ ὑπῆρχεν ἐν μέσῳ στηθάριον, 16 ἀληθινὸν ἔχοντα τὸν χαρακτῆρα τοῦ αὐτοῦ βασιλέως Ἰουστίνου· 17 καὶ στιχάριον δὲ ἄσπρον 18 παραγαύδιον, καὶ αὐτὸ 19 ἔχον χρυσᾶ πλουμία βασιλικὰ, ὡσαύτως ἔχοντα τὸν χαρακτῆρα τοῦ αὐτοῦ βασιλέως· 20 τὰ δὲ τζαγγία 21 ἃ ἐφόρει, ἃ ἀγαγὼν ἀπὸ τῆς ἰδίας αὐτοῦ χώρας, εἶχον μαργαρίτας Περσικῷ

A in Oriente Aſtrum apparuit, *Cometa* vocatum, radium deorſum emittens, *Barbatum* quem vocant; cujus ad conſpectum trepidarunt homines.

Idem Imperator ſine mora Vitalianum, qui contra Anaſtaſium, Rempublicamque rebellia moverat arma, ſibi conciliavit; Præſentiſque Militiæ Magiſtrum conſtituit.

Ejuſdem Imperantis anno primo, Severus Patriarcha Antiochenus, Vitalianum fugiens, in Ægyptum ſe recepit: cujus in locum Patriarcha creatus eſt Paulus, qui Hoſpitii Eubuliani Præfectus fuerat. Hic DCXXX. Synodi Chalcedonenſis Epiſcoporum nomina, in Eccleſiarum Diptychas, per ſingu- B las Urbes, retulit: Schiſma inde magnum factum eſt, multis ab eo ſecedentibus, quibus Synodi illius fautores Neſtorianiſmum ſapere videbantur.

Hujus ſub imperio Circenſia certamina Seleuceoſibus, & Iſauris, exhibita ſunt: quo tempore etiam innoteſcere cœpit mulier quædam a Cilicia, ſtatura plane Gigantea, quæ & proceritate & magnitudine, juſtam hominis ſtaturam cubito uno ſuperavit. Hæc univerſum per imperium vagabunda, ſtipem petebat: Antiochiam quoque magnam veniens, ex officina quaque erogatum ſibi habuit follem unum.

Idem Imperator Juſtinus Vitalianum, Præſentis Militiæ Magiſtrum, ad di- C gnitatem quoque Conſularem evexit. Conſul itaque Romanis datus Vitalianus, dum populo hypatiam facit, poſt primam a ſe Mappam emiſſam, occiſus eſt in palatio; ut qui in imperium arma moverat rebellia, plurimaſque Romaniæ urbes, ac regiones devaſtaverat.

Eodem Imperante Ztathius, Lazorum rex, Perſarum imperium cum diutius non ferret, e regionibus Perſicis diſceſſit. Perſis imperavit eo tempore Coades, Ztathii etiam ipſius olim amicus. Nempe Perſarum imperio paruit Lazorum Rex: cui, quandocunque eum mori contigerit, in Regno Succeſſor a Perſarum rege, ſed Lazis D oriundus, deſignabatur. Lazorum itaque Rex iſte Paganiſmi pertæſus, caveniſque ne ſi a Coade Perſarum Rege diademate inſigniretur, ſacrificia rituſque alios omnes more Perſico peragere neceſſe haberet; ſtatim ac pater Damnazes e vivis exceſſerat, Byzantium venit, ad Juſtinum Imperatorem: ſuique deditione facta, Lazorum Rex ab eo inaugurari petivit. Receptus itaque a Juſtino, & ſacro fonte luſtratus, Chriſtianus factus eſt; fœmina etiam Romana in uxorem ducta, Nomi Patricii filia, nomine Valeriana: quam etiam in regionem ſuam ſecum abduxit. A Juſtino autem Imperatore Romano Diademate Regio more Roma- E no inſignitus eſt, Chlamydeque alba boloſerica, pro purpureo Clavum aureum Regiam habente, cujus in medio ſigillum fuit, Imperatoris Juſtini expreſſam referens effigiem. Tunicam quoque albam Paragaudiam geſtabat, aureis pro more Regio Clavis adornatam, & ipſis etiam Imperatoris effigiem præ ſe ferentibus: quas autem ferebat Tzangas, ex regione ſua ſecum adductas, more Perſico Margaritis,

uti & Zonam, diſtinctas habuit. Sed & aliis etiam muneribus plurimis & ipſe, & uxor Valeriana, ab Imperatore Juſtino donati ſunt.

Quamprimum vero hæc Coadi Perſarum Regi innotuerant, per Legatum Juſtino literas miſit, in hæc verba ſcriptas: “Tu, amicitia & pace inter nos facta, hoſtilia tamen agis. Ecce enim Lazorum Regem, mihi ſubditum, inaugurasti; eum ſub Romanorum nunquam, ſub Perſarum vero Imperio ſemper fuerit. Ad hæc Juſtinus Romanorum Imperator per Legatum ei reſcripſit, hiſce verbis: “Nos ſubditorum tuorum Imperio noſtro adſcripſimus neminem, vel in partes noſtras pelleximus: Verum in ditiones noſtras venit Ztathius quidam, ſuppliciter nos precatus, uti ab Ethnica religione ſacrificiis impuris, & errore Diabolico liberatus, in Chriſtianum fieret, æternique Dei, rerum omnium Opificis, Gratia dignus cenſeretur. Ad meliorem itaque vitæ conditionem venire volentem prohibere noſtrum non erat: Quin & Dei cognitionem ut amplecteretur, eum hortati ſumus. Chriſtianum denique factam, cœleſtibuſque Myſteriis initiatum, in regionem ſuam remiſimus. Cæterum exinde Perſis cum Romanis inimicitiæ interceſſerunt.

Eodem tempore Rex Perſarum Zilgibim, Hunnorum regem, in partes ſuas ſollicitavit. Quod cum Juſtinus Imperator audiſſet, (eum ſcilicet, quem ipſe prius ad Romanorum ſocietatem, miſſis donis quamplurimis invitaverat, fœduſque juramento firmaverat, ad Perſarum regem nunc defeciſſe;) ingenti ira correptus eſt. Cæterum Hunnus iſte, a Coade rege ſollicitatus, exercitu viginti millium armatorum inſtructus, adverſus Romanos arma movit. Sacratiſſimus autem Juſtinus, pacis conditiones amica interpellatione conciliaturus, quaſi de alia quapiam re ſcribens, per Legatum ſuum miſſis ad Coadem regem literis, de perfidia, & perjurio Regis Hunnorum certiorem fecit; nempe eum a Romanis pecunias accepiſſe, uti Perſas eis proderet; ipſoque in congreſſu Romanorum partes ſuſcepturum. “Quin & nos, inquit, fratres cum ſimus, amicitiam invicem colere oportet, neque committere, at canibus iſtis in ludibrium cedamus. His auditis, Perſarum Rex Zitgibim amice interrogavit, an a Romanis ipſe pecunias accepiſſet, contra Perſas ſollicitatus. “Immo, inquit Zitgibis, me accepiſſe fateor. Ad hæc iratus Perſarum Rex, credenſque Hunnum per dolum veniſſe, occidit illum; multos etiam ex exercitu ejus per noctem interfecit; plane neſcientibus Hunnis, hoc a Perſarum Rege provenire, ſed tanquam ab alia quapiam regione in ſe, Regemque ſuum, impetum factum fuiſſe exiſtimantibus. Qui vero a cæde reliqui fuerunt Hunni, profugerunt. Tum demum Coadi Regi viſum eſt de Pacis conditionibus tractare, miſſis hac de re literis per Legatum, Labroium nomine, ad Juſtinum Romanum Imperatorem.

Circa hoc tempus Paulus, Patriar-

A χάματι· ὁμοίως δὲ ἡ ζώνη αὐτοῦ ὑπῆρχε διὰ μαργαρίτων. καὶ ἄλλα δὲ ἔλαβε δῶρα πολλά, παρὰ τοῦ αὐτοῦ βασιλέως Ἰουστίνου καὶ αὐτός, καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ Οὐαλεριανά.

Καὶ γνοὺς τοῦτο Κωάδης ὁ βασιλεὺς Περσῶν, ἐδήλωσε τῷ βασιλεῖ Ἰουστίνῳ διὰ πρεσβευτοῦ ταῦτα· “Ὅτι, φιλίας καὶ εἰρήνης ἀναμεταξὺ ἡμῶν λαλουμένης καὶ γινομένης, τὰ ἐχθρῶν πράττεις. Ἰδοὺ γὰρ τὸν ὑποκείμενόν μοι βασιλέα Λαζῶν αὐτὸς προεχειρίσω, μὴ ὄντα ὑπὸ τὴν Ῥωμαίων διοίκησιν, ἀλλ᾽ ὑπὸ τὴν Περσῶν πολιτείαν ἐξ αἰῶνος· καὶ πρὸς ταῦτα ἀντεδήλωσεν ὁ βασιλεὺς Ῥωμαίων Ἰουστῖνος διὰ πρεσβευτοῦ· ἡμεῖς τινὰ τῶν ὑποκειμένων τῇ ὑμετέρᾳ βασιλείᾳ B οὔτε προσελαβόμεθα, οὔτε προετρεψάμεθα· ἀλλ᾽ ἐλθὼν πρὸς ἡμᾶς τις, ὀνόματι Ζτάθιος, [22] εἰς τὰ ἡμέτερα βασίλεια, ἐδεήθη προσπίπτων ἡμῖν ῥυσθῆναι τοῦ Ἑλληνικοῦ δόγματος, καὶ θυσιῶν ἀσεβῶν, καὶ δαιμόνων πλάνης, καὶ γενέσθαι χριστιανὸς, [23] ἀξιούμενον τῆς δυνάμεως τοῦ αἰωνίου Θεοῦ, καὶ δημιουργοῦ τῶν ἁπάντων. [24] καὶ κωλῦσαι τὸν βουλόμενον εἰς βελτίονα τάξιν ἐλθεῖν, καὶ γνῶναι Θεὸν ἀληθινὸν ἡμεῖς προετρεπόμεθα· ὥστε χριστιανὸν αὐτὸν γενόμενον, καὶ ἀξιωθέντα τῶν ἐπουρανίων μυστηρίων, εἰς τὴν ἰδίαν ἀπελύσαμεν χώραν. Καὶ ἐγένετο ἐκ τούτου ἔχθρα μεταξὺ Ῥωμαίων, καὶ Περσῶν.

C Καὶ προετρέψατο ὁ βασιλεὺς Περσῶν ἐν τῷ αὐτῷ χρόνῳ ῥῆγα τῶν Οὔννων, ὀνόματι Ζιλγιβί· περὶ οὗ ἀκούσας Ἰουστῖνος ὁ βασιλεύς, (ὅτι πρώην μὲν αὐτὸς ἦν προτρεψάμενος αὐτὸν πρὸς βοήθειαν Ῥωμαίων· πέμψας γὰρ ἦν αὐτῷ καὶ δῶρα πολλά, καὶ συνέταξεν παρ᾽ αὐτοῦ λαβὼν, μεθ᾽ ὅρκου.) ἀκούσας ὅτι προσερρύη τῷ βασιλεῖ Περσῶν, ἐλυπήθη σφόδρα, Ο δὲ αὐτὸς Οὖννος, προτραπεὶς ὑπὸ Κωάδου βασιλέως Περσῶν, ἦλθε κατὰ Ῥωμαίων [25] μετὰ εἰκοσιχιλιάδων, ὀφείλων πολεμῆσαι Ῥωμαίοις. Ὁ δὲ θειότατος Ἰουστῖνος ἐδήλωσε διὰ πρεσβευτοῦ τῷ βασιλεῖ Κωάδῃ, μετὰ φιλικῆς αὐτοῦ ἀποκρίσεως ἕνεκεν εἰρήνης, ὡς ἐπ᾽ ἄλλῳ τινὶ γράψας φησὶ τὴν τοῦ αὐτοῦ Ζιλγιβὶ ῥηγὸς παραβα- D σίαν καὶ ἐπιορκίαν, καὶ ὅτι παρὰ Ῥωμαίων ἐκομίσατο χρήματα κατὰ Περσῶν, ὀφείλων αὐτοὺς προδοῦναι, καὶ τῷ καιρῷ τῆς συμβολῆς ὑπὲρ Ῥωμαίων συμμαχεῖν, καὶ, ὅτι δεῖ ἡμᾶς, ἀδελφοὺς ὄντας, εἰς φιλίαν λαλεῖν, καὶ μὴ ὑπὸ τῶν κυνῶν τούτων παίζεσθαι. Καὶ ἐπιγνοὺς ταῦτα ὁ βασιλεὺς Περσῶν, [26] ἐπηρώτησε τὸν Ζιλγιβὶν εἰρηνικῶς, ὅτι· Δῶρα ἔλαβες παρὰ Ῥωμαίων, προτραπεὶς κατὰ Περσῶν, “καὶ εἶπεν ὁ Ζιλγιβὶς τὸ ἀληθὲς, καὶ ὡμολόγησε. Καὶ ὠργίσθη ὁ βασιλεὺς Περσῶν Κωάδης, καὶ ἐφόνευσεν αὐτὸν, ὑπονοήσας ὅτι δόλῳ ἦλθε πρὸς αὐτόν· καὶ πολλοὺς τοῦ ὄχλου αὐτοῦ νυκτὸς ἀνεῖλε, πέμψας κατ᾽ αὐτῶν πλῆθος πολὺ, ἀγνοούντων ὅτι ἀπὸ τοῦ βασιλέως Περσῶν ἐπέμ- E φθη κατ᾽ αὐτῶν τὸ πλῆθος· ἀλλ᾽ ὡς ἀπὸ ἄλλης χώρας, φησὶν, ἐπελθόντων τοῖς Οὔννοις, καὶ τῷ ῥηγὶ αὐτῶν· οἱ δὲ λοιποὶ τῶν Οὔννων οἱ περισωθέντες ἔφυγον. Καὶ ἔδοξε λοιπὸν ὁ βασιλεὺς Κωάδης λαλεῖν περὶ πάντων εἰρήνης, [27] δηλώσας διὰ Λαβροίου πρεσβευτοῦ τῷ βασιλεῖ Ῥωμαίων Ἰουστίνῳ.

Ἐν ᾧ χρόνῳ ἐτελεύτησε Παῦλος ὁ Πατριάρχης Ἀντιοχείας,

Digitized by Google

χείας, καὶ ἐγένετο ἀντ' αὐτοῦ Εὐφράσιος ὁ Ἱεροσολυμίτης· ὅστις μέγαν ἐποίησε διωγμὸν κατὰ τῶν λεγομένων Ὀρθοδόξων, πολλοὺς φονεύσας. A

Ἐν δὲ τοῖς αὐτοῖς χρόνοις τὸ Βένετον μέρος ἐν πάσαις ταῖς πόλεσιν ἐτάραττε, καὶ ἐπείραζον τὰς πόλεις λιθασμοῖς, καὶ καταβασίαις, καὶ φόνοις. ἐπήρχοντο γὰρ καὶ τοῖς κατὰ πόλιν ἄρχουσιν, ἀρξάμενοι ἀπὸ τοῦ Βυζαντίου. Ταῦτα δὲ ἐπράττοντο, ἕως τῆς γενομένης προσαγωγῆς τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει γενομένου 28 Θεοδότου ὑπάρχου πόλεως, τοῦ ἀπὸ κομήτων τῆς ἀνατολῆς· ὅστις προεβλήθη ἐπὶ τῆς πρώτης Ἰνδικτιῶνος, καὶ κατεδυνάστευσε τῆς δημοκρατίας τῶν Βυζαντίων, τιμωρησάμενος πολλοὺς τῶν ἀτάκτων, κατὰ κέλευσιν τοῦ βασιλέως Ἰουστίνου. Ἐν οἷς συνελάβετο Θεοδόσιόν τινα, τὸν ἐπίκλην Ζτικκᾶν, ὅστις ἐν πολλῇ εὐπορίᾳ ὑπῆρχε, καὶ τῇ ἀξίᾳ ὢν Ἰλλούστριος· καὶ τοῦτον αὐθεντήσας ἀνεῖλε, μὴ ἀναγαγὼν τῷ βασιλεῖ. Καὶ ἀγανακτηθεὶς, ὑπὸ τοῦ βασιλέως, ἐπαύθη τῆς ἀρχῆς, καὶ ἀπεζώσθη τῆς ἀξίας, 29 κελευσθεὶς ἐξελθεῖν ἐπὶ τὴν ἀνατολήν. Καὶ μετὰ τὸ καταλαβεῖν αὐτὸν τὴν ἀνατολὴν, ἔφυγε φοβηθεὶς, ἐν τῇ τρίτῃ Ἰνδικτιῶνι, προσφυγὼν ἐν Ἱεροσολύμοις, καὶ ἀπεκρύβη ἐκεῖ· καὶ ἀντ' αὐτοῦ προήχθη ἔπαρχος πόλεως Θεόδωρος ὁ ἀπὸ ὑπάτων, ὁ ἐπίκλην Τηγανιστής. Προήχθη δὲ ἐν Ἀντιοχείᾳ Ἐφραίμιος, ὁ Ἀμιδηνός· ὅστις ἠγωνίσατο κατὰ τῶν δημοκρατουμένων Βενέτων· καὶ λοιπὸν ἡσύχασεν ἡ δημοκρατία τοῦ Βενέτου μέρους, τοῦ ποιεῖν ταραχὰς ἐν ταῖς πόλεσι· καὶ ἐπήρθησαν τὰ θεώρια, καὶ οἱ ὀρχησταὶ ἐκ τῆς ἀνατολῆς, καὶ πάσης ἐξωρίσθησαν, δίχα μόνον τῆς μεγάλης Ἀλεξανδρείας τῆς πρὸς Αἴγυπτον. B C

Ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς ἐκώλυσε τὸν ἀγῶνα τῶν Ὀλυμπίων, πρὸς τὸ μὴ ἐπιτελεῖσθαι ἐν Ἀντιοχείᾳ, ἀπὸ Ἰνδικτιῶνος ιδ΄. 30 Ἀλυτάρχησαν δὲ 31 ἀπὸ Ἀφρανίου, 32 ἕως ὀγδόου ἑξηκοστοῦ πεντακοσιοστοῦ, ἀφ' οὗ ἐκωλύθη τὰ Ὀλύμπια, Ἀλύταρχοι οζ΄.

Τῷ δὲ αὐτῷ χρόνῳ, Ἀνατολίου τοῦ Καρίνου ὄντος κόμητος ἀνατολῆς, συνέβη ἐν Ἀντιοχείᾳ ἐμπρησμὸν μέγαν γενέσθαι, ὑπὸ θείας ὀργῆς· ὅστις ἐμπρησμὸς προεμήνυσε τὴν τοῦ Θεοῦ μέλλουσαν ἔσεσθαι ἀγανάκτησιν. Ἐκαύθη γὰρ ἀπὸ τοῦ Μαρτυρίου τοῦ ἁγίου Στεφάνου ἕως τοῦ πραιτωρίου τοῦ στρατηλάτου. Ἐγένοντο δὲ καὶ μετὰ ταῦτα ἐμπρησμοὶ πολλοὶ, εἰς διαφόρους γειτονίας τῆς αὐτῆς πόλεως, καὶ ἐκαύθησαν πολλοὶ οἶκοι, καὶ ἀπώλοντο πολλαὶ ψυχαί· καὶ οὐδεὶς ἐγίνωσκε, πόθεν τὸ πῦρ ἀνήπτετο. 33 Κατὰ πρεσβείαν Ἐφραιμίου, τοῦ πατριάρχου Ἀντιοχείας, ἐφιλοτιμήσατο ὁ αὐτὸς βασιλεὺς, διὰ τοὺς καυθέντας τόπους, χρυσοῦ κεντηνάρια δύο. D

Ἐν δὲ τῷ αὐτῷ χρόνῳ συνέβη παθεῖν ὑπὸ θεομηνίας 34 τὸ λεγόμενον Δυῤῥάχιον, πόλιν τῆς νέας Ἠπείρου ἐπαρχίας, ἐξ ἧς ὑπῆρχεν Ἀναστάσιος ὁ βασιλεύς· ὅστις καὶ πολλὰ ἔκτισεν ἐκεῖ, παρεσχηκὼς αὐτοῖς καὶ τὸ Ἱπποδρόμιον. Ὁ δὲ βασιλεὺς Ἰουστῖνος πολλὰ παρέσχεν εἰς ἀνανέωσιν τῇ αὐτῇ Δυῤῥαχηνῶν πόλει, 35 ἥτις πρώην μὲν ἐλέγετο Ἐπίδαυρος· ὁμοίως δὲ καὶ τοῖς περιλειφθεῖσιν ἐφιλοτιμήσατο. Ἐν δὲ τῷ αὐτῷ χρόνῳ καὶ ἡ Κόρινθος τῆς Ἑλλάδος ἔπαθε, καὶ πολλὰ χρήματα ἐχαρίσατο ὁ αὐτὸς βασιλεύς. Ἐν δὲ τῷ μεταξὺ E

A cha Antiochenus, a eiecis exceſſit: cujus in locum Euphraſius Hieroſolymitanus ſuffectus eſt: qui & *Orthodoxos*, quos vocant, graviter perſecutus eſt, a plurimis eorum etiam neci traditis.

Iiſdem temporibus Veneta Factio commotiones ubique per urbes excitabat, lapidationibus, tumultibus, cædibuſque, omnia miſcens. Quin & adverſus urbium etiam præfectos ubique inſurgebant (Veneti) initium rebellionis a Constantinopoli ſumentes. Nec deſierunt tumultuantes, uſque dum Theodotus, excomes Orientis, urbi Præfectus conſtitutus fuerit; quod factum eſt Indictione Prima. Hic itaque inſurrectionem populi Byzantini compeſcuit, ſeditioſorum permultis, Imperatoris ipſius B ex juſſu, in ſupplicium adactis. Inter quos cum Theodoſium quendam, cognomine Zticcam, virum locupletiſſimum, & dignitate Illuſtrem, a ſe comprehenſum, non expectato Imperatoris Mandato, ipſe autoritate propria fretus, neci dediſſet, hoc io eo non ferens Imperator, Magiſtratu eum abdicavit, & honoribus exutum, in Orientem ablegavit. Quo cum adveniſſet, de ſalute ſua necdum ſatis ſecurus, fugam inde capeſſit, Indictione 3. & Hieroſolymam veniens, ibi delituit. In locum vero iſtius, Theodorus Exconſul, cognomento Teganiſtes, urbi Præfectus conſtitutus eſt. Antiochiæ vero Præfectus eſt Ephræmius, C Amidenus: qui Venetarum Partium tumultibus obviam eundo, uſque adeo coercuit eos, ut acquieſcentes demum Veneti commotionibus omnino abſtinerent. Sed & tum quoque ſpectacula prohibita fuerunt; & ſaltatores ex Oriente toto, excepta Alexandria Magna in Ægypto, ejecti ſunt.

Idem Imperator etiam Certamina Olympica prohibuit, ne deinceps Antiochiæ, ab Indictione XIV. celebrarentur. Ab Afranio autem, ad uſque DLXVIII. (annum Æræ Antiochenæ,) quo tempore Ludis illis interdictum eſt, Alytarchæ LXXVII. numerantur.

Eodem tempore, Anatolio, Carini filio Orientis tum Comite, Antiochia D Cœleſti ex ira tremendo more conflagravit; quæ quidem conflagratio, certum futuræ ultionis divinæ erat indicium. Incendia enim a S. Stephani Martyrio, uſque ad Magiſtri Militum Prætorium graſſabantur. Acciderunt etiam poſt hæc, diverſos Antiochiæ per vicos, incendia varia; a quibus quamplurimæ abſumptæ ſunt ædes, animæque permultæ perierunt: ſed nec ſciri unquam potuit, undenam ignes iſti accendebantur. Imperator autem, Ephræmii Patriarchæ Antiochenſis precibus ad hoc incitatus, ad locos exuſtos reficiendos, auri Centenaria duo largitus eſt.

Contigit autem eodem tempore divinam ſubire vindictam Dyrrhachium Epiri Novæ Urbem; unde ortum ſuum E habuit Anaſtaſius Imperator: qui, præter alia quæ ibi extruxit plurima, circum quoque excitavit. Juſtinus vero Imperator, urbi Dyrrhachio (quæ Epidamnus olim vocabatur,) inſtaurandæ, incoliſque ſuperſtitibus, plurima largitus eſt. Eodem tempore divinam quoque iram perpeſſa eſt Corinthus, Græciæ urbs: cui item inſtaurandæ Imperator plurima dedit. Inter hæc etiam

quartam iræ divinæ viciſſitudinem experta eſt Anazarbus, Ciliciæ urbs: quam & ipſam quoque Imperator de integro excitavit. Eodem tempore Oſdroenæ provinciæ urbs Magna, Edeſſa, exundationibus Scirti fluminis, quod urbem mediam perfluit, cum domibus incoliſque ſuis, tempore veſpertino, tota abſorpta eſt. Dixerunt autem, qui ſuperſtites adhuc urbem incoluerunt, hujuſmodi aliquid olim temporibus urbi accidiſſe, ſeque a Majoribus accepiſſe, alias etiam urbem ſuam, ab exundante fluvio, licet non ut nunc totam, aquis immerſam fuiſſe: ceſſante autem poſt ira cæleſti, juxta ædes quaſdam ſpecioſas, ad fluminis ripam poſitas, Tabulam magnam Lapideam repertam eſſe, cui hæc inſculpta fuerunt: *Scirtus fluvius male omina Civibus ſaltabit*. Cæterum urbs Edeſſa a Seleuco Nicatore, Macedone, extructa primam, & mœnibus cincta, nomen habuit, a Conditore inditum, *Antiochiam Mixobarbaram*. Poſt vero quam primam ejus perpeſſa eſt ruinam, Edeſa vocabatur. Plurima vero Imperator urbibus ſingulis inſtaurandis, ornandiſque, largitus eſt; uti & incolis ſuperſtitibus: Edeſſam vero Juſtinopolim vocavit.

Ejuſdem Imperatoris anno ſeptimo, Menſe Maio, Olybrio tum Conſule, quintam divinæ iræ viciſſitudinem perpeſſa eſt Antiochia Magna. Tanta enim per id tempus ab irato Numine conſternatio Mortalibus inceſſit, ut & ædium ruinis obruti ab igne ex terra exiliente abſumerentur: ex aere etiam ignis, ſcintillarum inſtar decidens, obvios quoſque, Fulminis in morem, combuſſit. Sed & ipſis etiam pavimentis ebullientibus, ædificiorum fundamina ſubtus concuſſa, & fulminibus tacta, conflagrarunt. Prorumpentibus vero, ut ſe eriperent, hominibus obverſatæ ſunt undique occurſitantes flammæ. Imo ſpectaculum videre erat plane tremendum, & præter hominum fidem ignes imbrem eructantes, imbres caminorum horreſcentium, ignes in imbrem ſolutos, imbreſque, flammarum inſtar accenſos, miſeros ſub terra ejulantes abſumentes. Exinde Antiochia deſolatio facta eſt: nec enim ædes Oratoria alia, nec Monaſterium, nec ſacer aliquis locus, ſed nec domus, præterquam quæ ad montem fuerunt, ulla non diſrupta ſupererat; cætera quidem omnia tota abſumebantur. Magna autem Eccleſia Antiochenſis, quam ibi olim extruxit Conſtantinus M. Imperator, corruentibus aliis omnibus, ſola aliquandiu ſtetit, Numiniſque tremendam iram per dies duos ſuſtinuit: tandem vero & ipſa flammis correpta, tota abſumpta eſt. Quæque alia terræ tremoribus ſupererant ædificia, ignibus abſumpta funditus ruebant: pereuntibus ab excidio hoc ccL. circiter mortalium Millibus. Ob magni enim Feſti Aſſumptionis Chriſti Dei Noſtri Celebrationem, frequentia ibidem erat advenarum maxima. Ex hac autem Numinis ira conjicere licet, quam numeroſus erat Populus Antiochenſis. Sed & complures etiam, qui ruderibus obruti, vivi effodiebantur, derepente ſpiritum efflabant. Quin & civium quoque qui

A χρόνῳ ἔπαθεν ὑπὸ θεομηνίας Ἀνάζαρβος, πόλις ἡ Κιλικίας, τὸ τέταρτον αὐτῆς πάθος· ἀνήγειρε δὲ αὐτὴν ὁ αὐτὸς βασιλεύς. Ἐν αὐτῷ δὲ τῷ χρόνῳ κατεπόθη ὑπὸ θεομηνίας 36 ὑδάτων ποταμίων Ἔδεσα, πόλις μεγάλη τῆς Ὀσδροΐνης ἐπαρχίας, ἐκ τοῦ αὐτοῦ ποταμοῦ κατὰ μέσον τῆς πόλεως παρερχομένου τοῦ λεγομένου Σκίρτου, 37 ἄπανδροι σὺν τοῖς οἴκοις ἀπώλοντο. Ἔλεγον δὲ οἱ περισωθέντες, καὶ οἰκοῦντες τὴν αὐτὴν πόλιν, ὅτι καὶ ἐν ἄλλῳ καιρῷ κατέκλυσε τὴν αὐτὴν πόλιν ὁ αὐτὸς ποταμός, ἀλλ' οὐχ οὕτως ἀπώλεσεν· ἐπεὶ μεμαθήκαμεν, ὅτι καὶ ἐν ἄλλοις χρόνοις ἐγένετο τὸ αὐτὸ σχῆμα, μετὰ δὲ τὸ παυθῆναι τῆς ὀργῆς, τὰ πλησίον τῶν θεμελίων τοῦ αὐτοῦ ποταμοῦ οἰκήματα, φι-
B λοκαλίας τυγχάνοντα, εὑρέθη πλὰξ λιθίνη μεγάλη, ἐν ᾗ ἐπεγέγραπτο ἐν γλυφῇ ταῦτα, “ Σκίρτος ποταμὸς Σκιρτήσει κακὰ Σκιρτήματα πολίταις. Ἡ δὲ αὐτὴ Ἔδεσα πόλις ἐκτίσθη ὑπὸ Σελεύκου τοῦ Νικάτορος, λαβοῦσα τείχη· ἥντινα ὠνόμασεν ὁ αὐτὸς Σέλευκος ὁ Μακεδών, “ 38 Ἀντιόχειαν τὴν Μιξοβάρβαρον· καὶ ὅτε ἔπαθε τὸ πρῶτον αὐτῆς πάθος, μετεκλήθη Ἔδεσα. Πολλὰ δὲ παρέσχεν ὁ αὐτὸς βασιλεὺς ἐν ἑκάστῃ πόλει, ἀνακαινίσας ἐν πολλαῖς εὐπρεπείας, καὶ τοῖς σωθεῖσι πολλὰ χαρισάμενος· 39 τὴν δὲ Ἔδεσαν μετωνόμασεν, Ἰουστινόπολιν.

Τῷ δὲ ἑβδόμῳ ἔτει τῆς αὐτοῦ βασιλείας, ἔπαθεν ὑπὸ θεομηνίας Ἀντιόχεια ἡ μεγάλη τὸ πέμπτον αὐτῆς
C πάθος, 40 ἐν μηνὶ Μαΐῳ, ὑπατείας Ὀλυβρίου· 41 πολὺς γὰρ ἦν ὁ φόβος ὁ τοῦ Θεοῦ γενόμενος κατ' ἐκεῖνον τὸν καιρόν, ὥστε τοὺς συλληφθέντας ὑπὸ τῶν οἰκοδομημάτων ἐν τῇ γῇ καὶ πυρικαύστους γενέσθαι, καὶ τὸν ἀέρος δὲ 42 σπινθῆρας πυρὸς φαίνεσθαι· καὶ καίειν ὡς ἀπὸ ἀστραπῆς τὸν εὑρισκόμενον, καὶ ἐκόχλαζε τὸ ἔδαφος τῆς γῆς, καὶ ἐκεραυνοῦντο οἱ θεμέλιοι, κυκλούμενοι ὑπὸ τῶν σεισμῶν, καὶ ὑπὸ τοῦ πυρὸς τεφρούμενοι, ὥστε καὶ τοὺς φεύγοντας ὑπαντᾶν τὸ πῦρ. Καὶ ἦν ἰδεῖν θαῦμα φοβερόν, καὶ παράδοξον, πῦρ ἐρευγόμενον ὄμβρον, ὄμβρος καμίνων φοβερῶν, φλὸξ εἰς ὑετὸν λυομένη, καὶ ὑετός, ὡς φλὸξ ἐξαπτόμενος, καὶ τοὺς βοῶντας ἐν τῇ γῇ κατανάλισκε. Καὶ ἐκ τούτου Ἀντιόχεια ἄχριστος ἐγέ-
D νετο· οὐκ ἔμεινε γάρ, εἰ μὴ τὰ πρὸς ὄρος μόνον, παρεαμμένα οἰκήματα. Οὐκ ἔμεινε δὲ οὔτε ἅγιος οἶκος ἐκκλησία, ἢ μοναστήριον, ἢ ἄλλος ἅγιος τόπος, ἀδιάρρηκτος· τὰ γὰρ ἄλλα συνεπλήσθησαν εἰς τὸ παντελές· ἡ δὲ μεγάλη ἐκκλησία Ἀντιοχείας, ἡ κτισθεῖσα ὑπὸ Κωνσταντίνου τοῦ μεγάλου βασιλέως, τῆς θεομηνίας γινομένης, καὶ πάντων πεπτωκότων εἰς τὸ ἔδαφος, ἐπὶ ἡμέρας β', μετὰ τὸ γενέσθαι τὴν τοῦ Θεοῦ φοβερὰν ἀπειλήν· καὶ αὐτὴ ὑπὸ πυρὸς ληφθεῖσα, κατελύθη ἕως ἐδάφους. Καὶ ἕτεροι δὲ οἶκοι μὴ πεπτωκότες ὑπὸ τοῦ πάθους τοῦ θεϊκοῦ, ὑπὸ τοῦ πυρὸς διελύθησαν ἕως θεμελίων. Καὶ ἀπώλοντο ἐν αὐτῷ τῷ φόβῳ ἄχρι χιλιάδων διακοσίων πεντήκοντα· 43 ἦν γὰρ ἡ μεγάλη ἑορ-
E τὴ Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν ἡ τῆς ἀναλήψεως· καὶ πολὺ πλῆθος ἦν τῶν ξένων ἐπιδημησάντων· ἐπὶ δὲ τῆς αὐτῆς θεομηνίας ἐδείχθη καὶ τὸ τῶν πολιτῶν πλῆθος, ὁπόσον ὑπῆρχε. Πολλοὶ δὲ τῶν χωσθέντων ζήσαντες, μετὰ τὸ ἀνενεχθῆναι αὐτοὺς ζῶντας, ἀπέθανον. Τινὲς δὲ ἐκ τῶν πολιτῶν τῶν σωθέντων, εἴτι ἐδυνήθησαν, ἀφείλαντο, καὶ ἔφυγον· 44 καὶ ἐπελθόντες αὐτοῖς γεωργοί, καὶ 45 ἀπέκτειναν παρ' αὐτῶν, φονεύοντες

Digitized by Google

αὐτοῖς. Ἐδείχθη δὲ καὶ ἐν τούτῳ ἡ τοῦ Θεοῦ φιλανθρωπία· ὅσοι γὰρ ἀπῆραν, ἀπέθνησκον βιαίως, οἱ μὲν σηπόμενοι, οἱ δὲ τυφλούμενοι, οἱ δὲ χειρουργίαις κοπτόμενοι, καὶ ὁμολογοῦντες τὰ πλημμελήματα ἑαυτῶν παρεδίδουν τὰς ψυχάς. Ἐν οἷς ἦν ἐν αὐτῷ τῷ καιρῷ ἁρπαγῇ χρησάμενος Θωμᾶς τις σιλεντιάριος, ὅστις ἐξῆλθε φυγὼν ἐκ τῆς θεομηνίας· καὶ ἔξω τῆς πόλεως, ὡς ἀπὸ μιλίου τρίτου, ἐπὶ τὴν πόρταν τὴν λεγομένην τοῦ ἁγίου Ἰουλιανοῦ [46] ἔμεινε, καὶ ἀπῆρε πάντα ἐκ τῶν φυγόντων διὰ τῶν οἰκετῶν αὐτοῦ. Τοῦτο δὲ διεπράξατο ἐπὶ ἡμέρας τέσσαρας· καὶ ὡς λυμαίνεται πάντα, ἐξαίφνης, ὑγιὴς ὤν, ἐτελεύτησε· καὶ πάντες ἐδόξαζον τὸν Θεόν. Ἡ δὲ αὐτοῦ περιουσία ἁρπαγεῖσα ἀπώλετο· καὶ ἐν ᾧ τόπῳ ἐτελεύτησεν, ἐκεῖ καὶ ἐτάφη. Ἐδείχθη γὰρ καὶ ἄλλα τινὰ μυστήρια τοῦ φιλανθρώπου Θεοῦ· ἔγκυοι γὰρ γυναῖκες, δι' εἴκοσι ἡμερῶν, ἢ καὶ τριάκοντα, ἀνῆλθον ἐκ τῶν χωσθέντων ὑγιεῖς· πολλαὶ δὲ γεννήσασαι εἰς τὴν γῆν κάτω, ὑπὸ τὰ χώματα, ἀνῆλθον σὺν νηπίοις ἀβλαβεῖς, καὶ ἔζησαν μετὰ τῶν τεχθέντων ἐξ αὐτῶν. Καὶ ἄλλα δὲ παιδία ὡσαύτως διεσώθησαν μεθ' ἡμέρας λ΄. Καὶ πολλὰ φοβερώτερα τούτων ἐγένετο. Τῇ δὲ τρίτῃ ἡμέρᾳ μετὰ τὴν πτῶσιν ἐφάνη ἐν τῷ οὐρανῷ ὁ τίμιος σταυρὸς διὰ νεφέλης, κατὰ τὸ ἀρκτῷον μέρος τῆς αὐτῆς πόλεως· καὶ πάντες θεασάμενοι αὐτόν, ἔμειναν κλαίοντες, καὶ εὐχόμενοι, ἐπὶ μίαν ὥραν. Ἐγένοντο δὲ μετὰ τὴν πτῶσιν τῆς πόλεως καὶ ἄλλοι σεισμοὶ πολλοί, ὡς ἐπὶ χρόνον ἐνιαυτοῦ καὶ μηνῶν ἕξ. Σελευκείας δὲ καὶ Δάφνης, ὡς ἐπὶ μίλια εἴκοσι, πτώσεις ἐγένετο. πολλὰ δὲ χρήματα παρέσχε ταῖς παθούσαις πόλεσιν ὁ αὐτὸς βασιλεύς. Ἀκούσας γὰρ τὴν γενομένην ὑπὸ τοῦ Θεοῦ φιλανθρωπίαν, λύπῃ συσχεθεὶς οὐ μικρᾷ, θεωριῶν μὴ ἀγομένων ἐν Βυζαντίῳ, καὶ ἁγίας Πεντηκοστῆς καταλαβούσης, δίχα διαδήματος εἰσῆλθεν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ μετὰ πορφυροῦ μανδύου κλαίων. σὺν αὐτῷ δὲ [47] καὶ πάντες οἱ συγκλητικοὶ καὶ πορφυρᾶ ἐφόρουν.

Ἐν αὐτῷ δὲ τῷ χρόνῳ ἀπέστειλεν ὁ αὐτὸς βασιλεὺς Καριῖνον κόμητα μετὰ κεντηναρίων πέντε· συναπέστειλε δὲ καὶ Φωκᾶν τὸν Πατρίκιον, καὶ Ἀστέριον, ἄνδρας σοφούς· δοὺς καὶ αὐτοῖς χρήματα πολλά, εἰς ἐπανόρθωσιν τῆς πόλεως, καὶ τῶν ἀγωγῶν, καὶ τῶν γεφυρῶν τοῦ ποταμοῦ, ὡς ἐπιστάμενος τὴν αὐτὴν πόλιν· ἦν γὰρ αὐτὸς μείνας ἐν αὐτῇ χρόνον τινά, ὅτε κατῆλθε μετὰ τῶν στρατηλατῶν ἐν τῷ Περσικῷ πολέμῳ. Καὶ πυκνῶς ἔγραφε τοῖς αὐτοῖς πατρικίοις, τοῦ φροντίζειν τὴν πόλιν.

eripuerant ſeſe, nonnulli, bonorum ſuorum, ſi quid poterant, corradentes, fuga rebus ſuis conſuluerunt: ſed a ruſticis, in quos per viam inciderant, expilati bonis, etiam Vita ſpoliabantur. Cæterum inde Dei erga homines miſericordia apparuit. Eorum enim, qui rapinas haſces exercuerant, nonnulli in putredinem ſoluti, occæcati alii, ſub Chirurgorum inciſionibus alii, infeliciter omnes, interierunt; & facinora ſua deprecantes reddiderunt animas. Ex quorum numero eodem tempore erat Thomas quidam, Silentiarius. Hic a Numinis ira cavens ſibi, aufugerat; & ad tertium, vel eo circiter, ab urbe lapidem, juxta S. Juliani quam vocant Portam ſedibus poſitis, per miniſtros ibi ſuos, bona eorum qui evaſerant omnia diripuit. Ubi vero per dies quatuor rapinas haſce exercuiſſet, omnia deprædans, morte obiit, nullo etiam interveniente morbo, repentina. Laus inde Deo ab omnibus tributa eſt. Quoque in loco mortuus, eodem & ſepultus eſt; direptis etiam, quæ corraſerat, bonis ejus omnibus. Sed & verenda magis adhuc Divinæ erga homines miſericordiæ extiterunt indicia: Mulieres etenim prægnantes, xx. poſt, vel etiam xxx. dies, illæſæ ex ruderibus effodiebantur: quorum plurimæ quoque, ſolutis corruentium ædificiorum ſub ruinis puerperii doloribus, una cum infantibus ſuis illæſæ emergentes, Numinis iræ ſupervixerunt. Quin & puetuli quoque alii, triceſimum poſt diem, incolumes reperiebantur: multaque his ſtupendiora contigerunt. Tertio autem poſt cladem hanc die, Veneranda Crucis imago de cælo comparuit in nubibus, urbi ad ſeptentriones imminens: qua viſa, in lachrymas ſoluti omnes, preces unius horæ per ſpatium effundebant. Acciderunt autem, poſt urbis caſum, plures etiam alii terræ motus, per ſpatium anni unius & vi. menſium: quibus etiam Seleuciæ, Daphniſque, quæque ad viceſimum fere lapidem diſtabant, ædificia concuſſa corruebant. Urbibus autem, calamitates haſce perpeſſis, Imperator abunde pecuniarum ſuppeditavit. Dei enim quanta erga homines Miſericordia fuiſſet, edoctus, & ipſe clades has acerbiſſime tulit; nec Byzantii pro more edita ſunt ſpectacula. Pentecoſtes etiam ſacro Feſto tum exiſtente, Diademate poſito, ipſe, Senatoresque omnes, veſtibus pullis induti, templum lachrymantes petebant.

Eodem etiam tempore, Carinum Comitem eo centenariis v. inſtructum miſit; cumque eo, Phocam Patricium, & Aſterium, viros prudentes: tradito etiam illis pecuniarum ingenti pondere, quod urbi eſſet, Aquæductibus, fluviiſque pontibus inſtaurandis. Agnovit enim urbem hanc, ex quo una cum Ducibus in bellum Perſicum & ipſe deſcendens, ibidem per tempus aliquod commoratus eſt. Patricios autem dictos, urbis curam ſuſcipere, frequentibus ſuis literis hortatus eſt.

JUSTINIANUS

IMPERATOR.

Μετὰ δὲ τὸ ὄγδοον ἔτος τῆς αὐτοῦ Ἰουστίνου βασιλείας, [48] καὶ μηνῶν θ΄, συνεβασίλευσεν αὐτῷ ὁ θειότατος Ἰουστινιανός, μετὰ τῆς Αὐγούστας Θεοδώρας, στεφθεὶς ὑπὸ τοῦ θειοτάτου αὐτοῦ θείου, ἐπὶ τῆς ὑπατείας Μαβορτίου. Ὅστις βασιλεὺς Ἰουστινιανὸς πολλὰ

Exacto autem Imperatoris Juſtini anno VIII. menſeque inſuper IX. Imperii ſocium ſibi ſumſit diviniſſimum Juſtinianum, una cum Theodora Auguſta; quem ſacratiſſimus avunculus ejus, Mavortio Coſ. Diademate inſignivit. Hic vero Juſtinianus

Imperator urbem Antiochiam magno pecuniarum pondere donavit: Res etiam Romanas, ubique per imperium, egregie compoſuit. Per *Sacras* enim, quas ſingulis in urbibus promulgandas emiſerat, cavit, cædis, vel ſeditionum autores, quibuſcunque demum a partibus ſteterint, uti pœnas darent. Metus inde Provincialibus undique incaſſus, nec deinceps erat, qui omnino tumultus excitare auſus ſit.

Quinetiam populus Antiochenus, per aliquantulum temporis, inter ſe conveniebat.

Extruxit etiam, Antiochiæ ædem oratoriam, e regione Baſilicæ, Rufini dictæ, D. Mariæ Deiparæ ſemper Virgini ſacram: cui etiam in propinquo alteram Ædem, SS. Coſmæ, & Damiano excitavit. Conſimiliter quoque Hoſpitium, Balnea, & Ciſternas extruxit. Quin & religioſiſſima Theodora urbem eandem multis donavit: Ædem etiam ſplendidiſſimam extruxit; Michaeli Archangelo ſacram; Anatolii etiam, quam vocant, Baſilicam condidit, columnis eo ex Conſtantinopoli tranſmiſſis. Eadem Theodora Augusta, pretioſiſſimam Crucis effigiem, ex Margaritis elaboratam, Hyeroſolymas miſit. Idem Juſtinianus Vectigalibus per Imperium Romanum omnibus dona tranſmiſit.

Iidem Imperatores militum in Oriente Magiſtrum dixerunt Hypatium Patricium, qui partes Orientales a Saracenorum incurſionibus tueretur.

Cæterum per id tempus Manichæi paſſim per urbes plurimi pœnas dederunt: ex quorum numero erat Erythrii Senatoris Uxor, unaque cum illa plures aliæ.

Quo tempore autem terræ motus acciderat, Comes erat Orientis, Ephræmius; qui paulo poſt Patriarchatum Antiochenſem ſuſcipere coactus eſt. Euphraſius enim, deceſſor ejus, conflagratione Cœleſti abſumptus perierat. Imperatores autem religioſiſſimi, audito Ephræmium Orientis Comitem a Clero Canonice Patriarcham inſtitutum fuiſſe, Zacharium quendam, Tyrium, in ejus locum Orientis Comitem ſuffecerunt. Qui quidem Zacharias, ubi tantam hanc Antiochiæ deſolationem vidiſſet, per literas ab Imperatoribus religioſiſſimis petivit, uti ipſe Byzantium vocatus Antiochenſium cauſam Legatus ibi ageret. Itaque aſcitis ſibi in hoc Epiſcopo Amidenſi, viro pio, aliiſque ex Clero; Conſtantinopolim veniunt. Ubi cum felici ſucceſſu negotium egiſſent, Antiochiam magnam reverſi ſunt, donis inſtructi regiis & ferentes ſecum auri centenaria xxx. cum ſanctitis etiam Imperatoriis de variis Capitulis, eo facientibus, ut in Antiochenſium urbe priſtinæ conſuetudines obſervarentur. Quinetiam paulo poſt temporis iidem Impp. urbi etiam alia Centenaria x. dederunt.

Contigit autem inter hæc, divinissimum Juſtinum ex ulcere pedis, in quo e ſagitta in prælio vulnus olim acceperat, decumbentem, e vivis excedere, Auguſti I. Indict. v. ætatis anno LXXV. In univerſum itaque imperavit annos IX. & dies XXII. annumeratis etiam menſibus illis IV. quibus Nepotem habuit Imperii ſocium.

Αἰχαρίσατο τῇ αὐτῇ τῶν Ἀντιοχέων πόλει· καὶ εἰς πᾶσαν πόλιν τῆς Ῥωμαϊκῆς πολιτείας ποιήσας μεγάλην κατάστασιν· καὶ ἐν ἑκάστῃ δὲ πόλει κατέπεμψε θείας σάκρας, ὥστε τιμωρηθῆναι τοὺς ἀτάκτους ἢ φονεῖς ποιοῦντας, ἐξ ὁποίου δ' ἂν ὑπάρχωσι μέρους· ὥστε μὴ τολμᾷν τινα τοῦ λοιποῦ τὴν οἱανδήποτε ἀταξίαν ποιῆσαι, φόβον ἐνδειξάμενος εἰς πάσας τὰς ἐπαρχίας·

Ἐν δὲ Ἀντιοχείᾳ τῇ μεγάλῃ πρὸς ὀλίγον καιρὸν ἐγένοντο ἐν φιλίᾳ οἱ δῆμοι.

Ἔκτισε δὲ ἐν τῇ αὐτῇ Ἀντιοχείᾳ εὐκτήριον οἶκον τῆς ἁγίας Θεοτόκου, καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, ἄντικρυς τῆς λεγομένης Ῥουφίνου βασιλικῆς· κτίσας πλησίον καὶ ἕ-
B τερον οἶκον τῶν ἁγίων Κοσμᾶ καὶ Δαμιανοῦ. Ὡσαύτως δὲ ἔκτισε καὶ ξενῶνα, καὶ λουτρά, καὶ κιστέρνας. Ὁμοίως δὲ καὶ ἡ εὐσεβεστάτη Θεοδώρα καὶ αὐτὴ πολλὰ τῇ πόλει παρέσχεν· ἔκτισε δὲ καὶ οἶκον τοῦ ἀρχαγγέλου Μιχαὴλ εὐπρεπέστατον πάνυ· Ἔκτισε δὲ καὶ τὴν λεγομένην Ἀνατολίου βασιλικήν, πέμψας τοὺς κίονας ἀπὸ Κωνσταντινουπόλεως. Ἡ δὲ αὐτὴ Αὐγοῦστα Θεοδώρα, ποιήσασα σταυρὸν πολύτιμον διὰ μαργαριτῶν, ἔπεμψεν Ἱεροσολύμοις. Ὁ δὲ αὐτὸς Ἰουστινιανὸς δωρεὰς κατέπεμψε πᾶσι τοῖς ὑποτελέσι τῆς Ῥωμαϊκῆς πολιτείας.

Οἱ δὲ αὐτοὶ βασιλεῖς προεχειρίσαντο τὸν πατρίκιον Ὑπάτιον στρατηλάτην ἀνατολῆς, εἰς τὸ φυλάξαι
C τὰς ἐπιδρομὰς τῶν Σαρακηνῶν ἐπὶ τὰ ἀνατολικὰ μέρη.

Ἐν δὲ τῷ αὐτῷ καιρῷ κατὰ πόλιν πολλοὶ ἐτιμωρήθησαν Μανιχαῖοι, ἐν οἷς ἐτιμωρήθη καὶ ἡ γυνὴ Ἐρυθρίου τοῦ συγκλητικοῦ, καὶ ἄλλαι ἅμα αὐτῇ.

Τῆς δὲ θεομηνίας συμβάσης, κόμης ἀνατολῆς ὑπῆρχεν Ἐφραίμιος· ὅστις μετ' ὀλίγον ἀναγκασθεὶς προεχειρίσθη Πατριάρχης Ἀντιοχείας· ὁ γὰρ πρὸ αὐτοῦ γεγονὼς Εὐφράσιος ἐν τῇ θεομηνίᾳ πυρίκαυστος ἐγένετο. Γνόντες δὲ οἱ εὐσεβεῖς βασιλεῖς, ὅτι ὁ κόμης τῆς ἀνατολῆς, Εὐφραίμιος, ὑπὸ τοῦ κλήρου κανονικῶς ἐχειροτονήθη Πατριάρχης, προηγάγοντο ἀντ' αὐτοῦ κόμητα ἀνατολῆς Ζαχαρίαν, ὅστις ὑπῆρχε Τύριος. Ὁ
D δὲ αὐτὸς Ζαχαρίας, ἰδὼν τὴν γενομένην ἅλωσιν τῆς πόλεως, ᾐτήσατο τοὺς αὐτοὺς εὐσεβεῖς βασιλεῖς, διὰ μηνύσεως αὐτοῦ ἀνελθεῖν ἐν Βυζαντίῳ, καὶ πρεσβεῦσαι ὑπὲρ τῆς Ἀντιοχέων πόλεως. Καὶ ἔλαβε μεθ' αὐτοῦ τὸν ἐπίσκοπον Ἀμιδίας, ἄνδρα εὐλαβῆ, καὶ ἄλλους κληρικούς· καὶ ἀνῆλθον ἐν Κωνσταντινουπόλει, καὶ πολλὰ κατορθώσαντες, ὑπέστρεψαν ἐν Ἀντιοχείᾳ τῇ μεγάλῃ, μετὰ δωρεῶν βασιλικῶν, λαβόντες χρυσοῦ κεντηνάρια λ', καὶ τύπους περὶ διαφόρων κεφαλαίων, τὸ ἄγεσθαι ἐν τῇ αὐτῇ πόλει τὰ πάτρια. Οἱ δὲ αὐτοὶ βασιλεῖς μετ' ὀλίγον καιρὸν ἐδωρήσαντο τῇ αὐτῇ πόλει καὶ ἄλλα κεντηνάρια δέκα.

Ἐν δὲ τῷ μεταξὺ συνέβη ἀσθενῆσαι τὸν θειότατον
E Ἰουστῖνον ἐκ τοῦ ἕλκους οὗ εἶχεν ἐν τῷ ποδί, (ἦν γὰρ λαβὼν ἐν τῷ τόπῳ σαγίτταν ἐν πολέμῳ, καὶ ἐξ αὐτοῦ ὁ κίνδυνος τῆς ζωῆς αὐτοῦ ἐγένετο,) μηνὶ Αὐγούστῳ α', Ἰνδικτιῶνος πέμπτης. τελευτᾷ δὲ ἐνιαυτῶν οε'. Ὡς εἶναι τὸν πάντα χρόνον τῆς αὐτοῦ βασιλείας ἔτη θ', καὶ ἡμέρας εἰκοσιδύο, μετὰ καὶ τῶν τεσσάρων μηνῶν τοῦ ἀνεψιοῦ.

Digitized by Google

ΛΟΓΟΣ ΙΗ.

ΧΡΟΝΩΝ ΙΟΥΣΤΙΝΙΑΝΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ.

LIBER XVIII.

DE TEMPORIBUS JUSTINIANI IMPERATORIS.

A ΜΕΤΑ δὲ τὴν βασιλείαν Ἰουστίνου, ἐβασίλευσεν ὁ θειότατος Ἰουστινιανὸς ἔτη λα', καὶ μῆνας ζ', καὶ ἡμέρας ιγ', ἐν μηνὶ Ἀπριλλίῳ πρώτῃ, ἰνδικτιῶνι πέμπτῃ, ἔτους χρηματίζοντος κατὰ Ἀντιόχειαν πεντακοσιοστοῦ ἑβδομηκοστοῦ πέμπτου, ἐπὶ τῆς ὑπατείας Μαβορτίου. [1] Ἦν δὲ τῇ ἰδέᾳ κονταιδὴς, εὔστηθος, εὔρινος, λευκὸς, οὐλόθριξ, στρογγυλόψις, εὔμορφος, ἀναφάλας, ἀνθηροπρόσωπος, μιξοπόλιος τὴν κάραν καὶ τὸ γένειον, μεγαλόψυχος, Χριστιανός. Ἔχαιρε δὲ τῷ Βενέτῳ μέρει, [2] καὶ αὐτὸς δὲ ὢν Θρᾷξ ἀπὸ Βεδεριανᾶς.

Ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς ἐπὶ τῆς ἕκτης ἐπινεμήσεως, τῷ Ὀκτωβρίῳ μηνὶ, προηγάγετο κόμητα ἀνατολῆς ἐν Ἀντιοχείᾳ, ὀνόματι Πατρίκιον Ἀρμένιον· ᾧτινι δέδωκε
B χρήματα πολλὰ, κελεύσας αὐτὸν ἀπελθεῖν, καὶ ἀνανεῶσαι πόλιν τῆς Φοινίκης εἰς τὸ λίμιτον, τὴν λεγομένην Παλμυρὰν, καὶ τὰς ἐκκλησίας, καὶ τὰ δημόσια· κελεύσας καὶ ἀριθμὸν στρατιωτῶν, μετὰ τῶν λιμιτανέων, καθέζεσθαι ἐκεῖ, καὶ τὸν δοῦκα Ἐμέσης, πρὸς τὸ φυλάττεσθαι τὰ Ῥωμαϊκὰ, καὶ Ἱεροσόλυμα. Ἡ δὲ Παλμυρὰ πρώην μὲν μεγάλη ὑπῆρχεν· ἐπειδὴ ὁ Δαβὶδ ἐν αὐτῷ τῷ τόπῳ, πρὸ τοῦ κτισθῆναι πόλιν, ἐμονομάχησε μετὰ τοῦ Γολιὰθ, ὡπλισμένου ὄντος· [3] ὅστις Γολιὰθ λίθῳ λαβὼν ἔπεσε, καὶ δραμὼν ὁ Δαβὶδ ἀπεκεφάλισεν αὐτὸν εἰς ὃ ἐπεφέρετο ὁ Γολιὰθ ξίφος· καὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ λαβὼν, κατέσχεν ἐπὶ ἡμέρας, καὶ οὕτως ἐν Ἱεροσολύμοις εἰσήγαγεν αὐτὴν μετὰ νίκης ἔμ-
C προσθεν αὐτοῦ εἰς κόντον βασταζομένην. Διὰ τοῦτο Σολομὼν ὁ βασιλεὺς, ὑπὲρ τῆς νίκης τοῦ αὐτοῦ πατρὸς Δαβὶδ, ἐποίησεν αὐτὴν πόλιν μεγάλην, ἐπιθεὶς αὐτῆς τὸ ὄνομα, Παλμυρὰν, [4] ὡς γενομένην μοῖραν τοῦ Γολιάθ. Τὸ δὲ πρώην ἐφύλαττεν ἡ αὐτὴ πόλις καὶ τὰ Ἱεροσόλυμα, ὅθεν καὶ Ναβουχοδονόσορ ὁ βασιλεὺς Περσῶν δι' αὐτῆς παρελθὼν, πρώτην αὐτὴν παρέλαβε πολλῷ κόπῳ· ἐφοβεῖτο γὰρ ὄπισθεν αὐτὴν ἐᾶσαι, πλῆθος γὰρ στρατιωτῶν Ἰουδαίων ἐκάθητο ἐκεῖ· ἥντινα παραλαβὼν καύσας ἔστρεψε, καὶ οὕτω τὴν Ἱερουσαλὴμ παρέλαβεν.

Ὁ δὲ αὐτὸς [5] Ἰουστινιανὸς δέδωκεν ὑπατείαν τῇ ἕκτῃ ἐπινεμήσει, τῷ Ἰανουαρίῳ μηνί.

A POST Juſtinum Mortuum imperium tenuit diviniſſimus Juſtinianus, annos XXXVIII. menſes VII. & dies XIII. Inauguratus Aprilis die I. Indictione V. Mavortio tum Coſ. anno autem Æræ Antiochenſis DLXXV. Erat hic ſtatura curta, pectore firmo, naſo juſto, candidus, capillo criſpo, facie rotunda, formoſus, recalvaſter, vultu florido, capite mentoque ſubcaneſcentibus, & Chriſtianæ religionis ſtrenuus propugnator. Factioni autem *Praſinæ* ſtudebat; ex Bederiana vero Thracum & ipſe ortum ſuum habuit.

Idem Imperator menſe Octobri, Indict. VI. Comitem Orientis Antiochiæ deſignavit Patricium Armenium no-
B mine: traditaque ei pecuniarum vi magna, mandavit uti profectus ipſe urbem Phœniciæ, Palmyram vocatam, ad Imperii fines ſitam, & collapſas ibi eccleſias, & ædificia publica, de novo excitaret: Numerum etiam Militum Limitaneis adjici juſſit, qui ſub Duce Emiſſeno ibi conſiderent, in Hieroſolymorum, Romanique Imperii finium cuſtodiam. Erat autem Palmyra olim urbs magna: hoc enim in loco, ante jacta ibi urbis fundamina, Davidus Goliam armatum ſingulari, aggreſſus certamine lapillo proſtravit, accurrenſque caput Goliæ ſui ipſius gladio amputavit. Quid ſibi ſumens, per ali-
C quod tempus ſecum habuit: contoque deinde affixum, in Victoriæ ſignum, Hieroſolymis, ſibi præferri voluit. Rex itaque Salomon, in memoriam Victoriæ hujus, a Davide patre reportatæ, ſpecioſam ibi urbem condidit: nomenque ei, a Goliæ fato, Palmyram dedit. Antehac enim urbs illa Hieroſolymis cedebat in propugnaculum: unde Rex Perſarum Nabuchodonoſorus, Hieroſolymam bello petens, urbemque hanc, numeroſo Judæorum præſidio inſtructam, a tergo relinquere haud tutum exiſtimans, ipſam prius, multo licet labore, cœpit, captamque incendiis vaſtavit: Hieroſolymas vero ipſa deinde occupavit.

[5] Juſtinianus autem menſe Januario, Indict. VI. nummos Conſulares in populum ſpargebat.

Eodem tempore Perſa Lazorum Regi Ztathio, quod Romanorum in partes diſceſſiſſet, bellum intulit. Auxilium itaque Lazorum rex petit a Juſtiniano, Romanorum Imperatore; qui etiam votis ejus annuens, tres Duces, Gildericham, Cerycum, & Irenæum, magnis inſtructos copiis Romanis, ei in auxilium mittit. Prælio deinde commiſſo, multi utrinque ecciderunt. Imperator autem edoctus Duces hoſce, mutuo flagrantes odio, ſeſe invicem hoſti prodidiſſe, ira commotus, Magiſtratibus eos abdicavit; Petramque miſit, qui profectus, dignitate eos amovit; & Copiarum ipſe Dux factus, abinde receſſit.

Idem Imperator Martyropolim, Armeniæ urbem, inſtauravit, muriſque ejus, & porticibus vetuſtate collapſis, de integro excitatis, collocatoque ibi numero Orientali, nomen Urbi Juſtinianopolim dedit. Sub id tempus Herulorum Rex Grepes, Societatem cum Romanis initurus, exercitu proprio ſtipatus, Byzantium venit, ſupplexque ab Imperatore petit, uti Chriſtianus ipſe fieret. Sanctis itaque Theophaniis ipſe, cum proceribus ſuis, & Cognatis duodecim, ſacro Baptiſmatis lavacro illuminatus eſt, Imperatore ipſo Juſtiniano eum ex immaculato fonte ſuſcipiente. Tum vero Imperator abunde muneribus donatum eum in patriam ſuam, cum exercitu ſuo, remiſit. Diſceſſuro autem Imperator dixit: "ſicubi te velim, per literas certiorem te faciam."

Ejuſdem ſub Imperio Hæreſibus variis interdictum eſt, ademptis etiam Hæreticorum templis, Exocionitis Arianis ſolis exceptis.

Cæterum ab Auguſti Octaviani imperii initio, ad ſecundum uſque Juſtiniani Conſulatum Indict. VII. abſolutum, anni numerantur DLIX. Itaque ab Adamo, ad eandem Indictionem VII. in univerſum interceſſerunt anni MMMMMMCCCCXCVII. juxta annorum Computum, quem in Clementis, Theophili, ac Timothei, Chronographorum inter ſe concordium, ſcriptis inveni. Euſebii enim Pamphili ſi ratiocinia ſequamur, ab Adamo ad ſecundum Juſtiniani Conſulatum, Indict. VII. anni habentur MMMMMMCCCCXXXII. Sed longe accuratior is eſt, quem Theophilus, ac Timotheus inſtituerunt, rationum calculus. Ut in in eo omnes conveniunt, exitum ſuum habuiſſe ſeatum Mundi Millenarium. Ab urbe autem condita, ad ſecundum uſque ſacratiſſimi Juſtiniani Conſulatum, anni plus minus interceſſerunt MCCLXXX. A condita autem Conſtantinopoli, ad eundem Juſtiniani Conſulatum, & indictionis VII. exitum, enumerantur anni CXCIX. Imperatorum porro antecedentium tempora non eſt ut conficias tibi ex antedictis, per quæ ſinguli regnarunt intervallis, ea eo quod nonnulli ſceptrum bini tenuerint, filioſque, ab infantia prima diademate inſignitos, in imperii ſocietatem parentes adſciverint. Et quidem Chronographum decet, quot quiſque imperator annos re-

A Ἐν δὲ τῷ αὐτῷ χρόνῳ ὁ Πέρσης ἐπολέμησε τῷ Λαζῶν βασιλεῖ Ζτάθίῳ, ὡς προσφυγόντι Ῥωμαίοις. Ὁ δὲ Λαζῶν βασιλεὺς πέμψας ἐδεήθη τοῦ βασιλέως Ῥωμαίων, αἰτῶν βοήθειαν παρ' αὐτοῦ λαβεῖν· καὶ πέμψας αὐτῷ ὁ βασιλεὺς Ἰουστινιανὸς στρατηλάτας τρεῖς, [6] Γιλδέριχ, καὶ Κήρυκον, καὶ Εἰρηναῖον, μετὰ πολλῆς βοηθείας Ῥωμαϊκῆς, καὶ συγκρούσαντες πόλεμον, ἔπεσον ἐξ ἀμφοτέρων πολλοί. Καὶ ἀκούσας ὁ βασιλεὺς Ῥωμαίων, ἠγανάκτησε κατὰ τῶν στρατηλατῶν· ὅτι φθόνῳ φερόμενοι πρὸς ἑαυτοὺς οἱ στρατηλάται Ῥωμαίων, προδεδώκασιν ἀλλήλους. Καὶ ἀγανακτήσας ὁ βασιλεὺς κατ' αὐτῶν, διεδέξατο αὐτοὺς καὶ κατελθόντος Πέτρου στρατηλάτου, καὶ ἀποκινήσαντος αὐτοὺς τῆς ἐξαρχίας, [7] καὶ
B λαβόντος τὰ ἐχρεδίτα παρ' αὐτῶν, ἀνεχώρησεν ἐκεῖθεν.

Ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς ἀνενέωσε πάλιν τῆς Ἀρμενίας ὀνόματι Μαρτυρόπολιν, μετονομάσας αὐτὴν Ἰουστινιανούπολιν, ποιήσας τὰ τείχη αὐτῆς, καὶ τοὺς ἐμβόλους, ὄντας γὰρ τῷ χρόνῳ φθαρέντας· μετενέγκας ἐκεῖ καὶ ἀνατολικὸν ἀριθμόν. Ἐν δὲ τῷ αὐτῷ χρόνῳ προσετρύη Ῥωμαίοις [8] ὁ ῥὴξ τῶν Ἐρούλων, ὀνόματι Γρέπης· καὶ ἦλθεν ἐν Βυζαντίῳ, μετὰ ἰδικῆς βοηθείας, καὶ προσεκύνησε τὸν βασιλέα Ἰουστινιανόν, καὶ [9] ᾔτησεν ἑαυτὸν γενέσθαι Χριστιανόν. Καὶ βαπτισθεὶς ἐν τοῖς ἁγίοις Θεοφανίοις, ἀνάδοχος αὐτοῦ ἐγένετο τοῦ ἀχράντου βαπτίσματος ὁ αὐτὸς βασιλεὺς Ἰουστινιανός· ἐφωτίσθησαν δὲ
C σὺν αὐτῷ καὶ οἱ συγκλητικοὶ αὐτοῦ, καὶ συγγενεῖς αὐτοῦ δώδεκα. Καὶ πολλὰ χαρισάμενος αὐτῷ, ἀπέλυσεν αὐτόν, καὶ ἀπῆλθεν ἐπὶ τὴν ἰδίαν χώραν, μετὰ τῆς ἑαυτοῦ βοηθείας· εἰπόντος αὐτῷ τοῦ βασιλέως Ῥωμαίων, ὅτι, ὅταν βουληθῶ δηλῶ σοι.

Ἐν δὲ τῇ αὐτοῦ βασιλείᾳ ἐκωλύθησαν αἱρέσεις διάφοροι, καὶ ἀπεσπάσθησαν αἱ ἐκκλησίαι παρ' αὐτῶν, δίχα [10] τῶν λεγομένων Ἐξακιονιτῶν Ἀρειανῶν.

Γίνεται οὖν ὁ πᾶς χρόνος ἀπὸ τῆς ἀρχῆς [11] Αὐγούστου, καὶ Ὀκταβιανοῦ, Ἰμπεράτορος, ἕως τῆς συμπληρώσεως τῆς δευτέρας ὑπατείας τοῦ βασιλέως Ἰουστινιανοῦ, ἰνδικτιῶνος ζ, [12] ἔτη φνθ΄, ὡς εἶναι τὰ πάντα ἔτη ἀπὸ τοῦ Ἀδάμ, ἕως τῆς αὐτῆς ἰνδικτιῶνος, [13] ἔτη ,ςμζ΄,
D καθὼς εὗρον τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐνιαυτῶν ἐν τοῖς συντάγμασι Κλήμεντος, καὶ Θεοφίλου, καὶ Τιμοθέου, τῶν χρονογράφων ὁμοφωνησάντων. [14] ἐν δὲ τοῖς χρόνοις Εὐσεβίου τοῦ Παμφίλου εὗρον τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐτῶν ἀπὸ Ἀδὰμ [15] ἕως τῆς ὑπατείας Ἰουστινιανοῦ βασιλέως, τῆς ἑβδόμης ἰνδικτιῶνος, ἔτη ,ςυλβ΄. Ἀκριβέστερον δὲ μᾶλλον οἱ περὶ Θεόφιλον, καὶ Τιμόθεον, ψηφίσαντες τοὺς χρόνους ἐξέθεντο. [16] Πάντων οὖν τὰ συγγράμματα φέρει ἐσχάτην χιλιάδα ἐνιαυτῶν περαιωθεῖσαν. Ἐστι δὲ καὶ [17] ἀπὸ κτίσεως Ῥώμης, τῆς δευτέρας ὑπατείας τοῦ θειοτάτου Ἰουστινιανοῦ, ἔτη ,ασπ΄, μικρῷ πλέον ἢ ἔλασσον. Ἀπὸ δὲ τῆς κτίσεως Κωνσταντινουπόλεως, ἕως τῆς προγεγραμμένης ὑπατείας Ἰουστινιανοῦ, καὶ τῆς ἑβδόμης
E ἰνδικτιῶνος, [18] ἔτη ρϟθ΄. Τῶν ἀρχαίων δὲ βασιλέων τοὺς χρόνους οὐδεὶς ψηφίζειν, κατὰ τὸν προειρημένον ἀριθμὸν τῆς βασιλείας αὐτῶν, διὰ τὸ καὶ δύο ἅμα βασιλεῦσαι. ὡσαύτως δὲ καὶ τὰ τέκνα αὐτῶν ἐκπαιδόθεν ἔστεφον οἱ πατέρες, καὶ μετ' αὐτῶν ἐβασίλευον. [19] Ὁ οὖν χρονογράφος ἀναγκαίαν ἔχει γράφειν τοὺς χρόνους, ὅσους ἐβασίλευσεν ἕκαστος βασιλεύς. δεῖ οὖν τοὺς ἀναγινώσκοντας χρονικὰ συγγράμματα τῇ ποσότητι προσέ-

Digitized by Google

χειν τῶν διαδραμόντων χρόνων καὶ μόνον, ἐπὶ τῆς τῶν A προγεγραμμένων πάντων βασιλείας.

Εν δὲ τοῖς χρόνοις τούτοις, ὡς προεῖπον, ἐβασίλευσεν ὁ θειότατος Ιουστινιανός· τῶν δὲ Περσῶν βασιλεὺς Κωάδης ὁ Δαράσθενος, ὁ υἱὸς Περόζου.

Εν δὲ Ρώμῃ [20] Αλλάριχος, ἔγγονος τοῦ Οὐαλεμεριακοῦ· τῆς δὲ Αφρικῆς ῥὴξ [21] Γιλδέριχ, ὁ ἔγγονος Γιζερίχου· τῶν δὲ Ινδῶν Αὐξουμιτῶν ἐβασίλευσεν Ανδας, ὁ γεγονὼς χριστιανός· τῶν δὲ Ιβήρων, Σαμαναζός.

Εν δὲ τῷ προγεγραμμένῳ ἔτει τῆς βασιλείας Ιουστινιανοῦ, κατεπέμφθη στρατηλάτης Αρμενίας, [22] ὀνόματι Ζτίττας. ἐν γὰρ τοῖς προλαβοῦσι χρόνοις οὐκ εἶχεν ἡ αὐτὴ Αρμενία στρατηλάτην, ἀλλὰ δοῦκας, καὶ B ἄρχοντας, καὶ κόμητας. Δέδωκε δὲ ὁ αὐτὸς βασιλεὺς τῷ αὐτῷ στρατηλάτῃ ἀριθμοὺς στρατιωτῶν, ἐκ τῶν δύο Πραισέντων, καὶ ἀνατολῆς [23] καὶ στρατεύσας ἐντοπίους σκρινιαρίους, ἐποίησεν ἑαυτῷ σκρινιαρίους στρατηλατιανοὺς ἀπὸ θείας σάκρας, αἰτησάμενος τὸν βασιλέα αὐτόχθονας στρατεῦσαι, ὡς εἰδότας τὰ μέρη τῆς Αρμενίας. Καὶ παρέσχεν αὐτῷ τοῦτο, καὶ τὰ δίκαια τῶν Αρμενίων τῶν δουκῶν, καὶ τῶν κομήτων, [24] καὶ τοὺς ὑπάτων, πρώην μὲν ὄντας καστρισιανοὺς στρατιώτας· ἦσαν γὰρ καταλυθεῖσαι αἱ πρώην οὖσαι ἀρχαί. ἔλαβε δὲ καὶ ἀπὸ τοῦ στρατηλάτου ἀνατολῆς [25] ἀριθμοὺς τέσσαρας· καὶ γέγονεν ἐκτοτε μεγάλη παραφυλακὴ Ρωμαίοις. Ην γὰρ καὶ ὁ ἀνὴρ πολεμικός· ὅστις καὶ τὴν ἀδελφὴν Θεοδώρας τῆς C Αὐγούστας ἠγάγετο πρὸς γάμον, [26] ὀνόματι Κομιτὼ, συμφωνηθεῖσαν ἐν τοῖς Αντιόχου, πλησίον τοῦ Ιππικοῦ Κωνσταντινουπόλεως.

Εν δὲ τῷ αὐτῷ χρόνῳ ἐξεφώνησεν ὁ αὐτὸς βασιλεὺς θεῖον τύπον περὶ ἐπισκόπων, καὶ ὀρφανοτρόφων, καὶ οἰκονόμων, καὶ ξενοδόχων, [27] εἰ μὴ ἄρα πρὸ τοῦ γενέσθαι ἕκαστος τῶν προειρημένων εἶχεν ἐν ὑποστάσει περιουσίας, εἰς ταῦτα καὶ μόνα ἵνα διατίθωνται, καὶ εὐθέως, ἢ μόνον προχειρισθῇ, ἐδηλοῦτο ἡ αὐτοῦ περιουσία.

Εν δὲ τῷ αὐτῷ χρόνῳ ἀνενεώθη τὰ μέρη Συκῶν, καὶ τὸ θέατρον, καὶ τὰ τείχη, [28] μετονομάσας αὐτὴν D Ιουστινιανούπολιν.

Εν αὐτῷ δὲ τῷ χρόνῳ προσερρύη Ρωμαίοις ῥήγισσα, ἐκ τῶν Σαβείρων Οὔννων, γυνή τις ἀνδρεία καὶ πλήθει καὶ φρονήσει, ὀνόματι Βώα, χήρα, ἔχουσα δὲ μικροὺς υἱοὺς δύο, [29] καὶ ὑπ' αὐτὴν χιλιάδες ἑκατὸν· ἥτις ἐδυνάστευσε τῶν Οὐννικῶν μερῶν, μετὰ τὴν τοῦ ἰδίου ἀνδρὸς Βλὰχ ἀποβίωσιν. Καὶ προτραπεῖσα ὑπὸ τοῦ βασιλέως Ιουστινιανοῦ ξενίοις πολλοῖς βασιλικῆς φορεσίας, καὶ σκευῶν διαφόρων ἐν ἀργύρῳ, καὶ χρημάτων οὐκ ὀλίγων, συνελάβετο δορυαλώτους καὶ ἄλλους ῥῆγας δύο Οὔννους, οὕστινας ἦν προτρεψάμενος Κωάδης, ὁ τῶν Περσῶν βασιλεὺς, εἰς τὸ συμμαχῆσαι αὐτῷ κατὰ Ρωμαίων. E Καὶ παραλαβοῦσα αὐτοὺς ἡ αὐτὴ Βώα ῥήγισσα παρελθόντας ἐπὶ τὰ Περσικὰ πρὸς Κωάδην βασιλέα Περσῶν, μετὰ πλήθους βοηθείας χιλιάδων κʹ. (ὧντινων τὰ πλήθη κατεσφάγη ἐν τῇ συμβολῇ,) τὸν δὲ ἕνα ῥῆγα αὐτῶν, ὀνόματι Τύραγξ, συλλαβομένη δέσμιον ἔπεμψεν ἐν Κωνσταντινουπόλει τῷ βασιλεῖ Ιουστινιανῷ [30] καὶ ἐφούρκισεν αὐτὸν πέραν ἐν τῷ ἁγίῳ Κόνωνι. Ο γὰρ Γλώμ,

gnaverit, exponere. At interim Chronica hujuſmodi legentes, ſolis decurrentium annorum intervallis, per ſingula antecedentium imperatorum regna, attendere oportet.

Quo autem tempore ſacratiſſimus Juſtinianus imperium tenuit, Perſarum Rex fuit Coades Daraſthenus, Perozi filius.

Romanum vero regnum habuit Alarichus, Africanum, Gilderichus; ille Valemeriaci, hic Genſerici nepos. Indis autem Auxomitis regnavit Andas, qui Chriſtianus factus eſt; Iberis vero Zamanazus.

Supradicto autem anno imperii Juſtiniani Ztittas, in Armenia Militum Magiſter conſtitutus eſt; quippe quæ antehac Ducibus, Præfectis, & Comitibus paruit; Militum vero Magiſtrum non habuit. Quineriam ei dedit Imperator Militum Numeros, quos duobus Præſentibus Militiis, Orientalique ſubtraxit. Tzittas autem, Magiſtratu ſuſcepto, Scriniarios indigenas ſibi accepit: Imperatorem etiam exoratum habuit, ut Divino ſuo ex Edicto, Scriniarii Militiæ inſervientes, ex indigenis (ut qui Armeniæ regiones penitius callerent) deinceps deligerentur. Et quidem Imperator ei non hoc ſolum, ſed Armeniorum quoque Ducum, Comitumque jura, ſicuti & Conſulum, qui prius Caſtrenſes fuerant Milites, dicendorum conceſſit: qui olim enim ibi obtinuerunt, Principatus in poſterum exoluerunt. Sed & a Militum & Orientis Magiſtro Numeros etiam quatuor accepit: ceſſitque, deinceps magnum Romanis in præſidium. Erat hic vir in bello ſtrenuus; in uxorem autem duxit Theodoræ Auguſtæ ſororem, nomine Comitonam, quam in ædibus Antiochi, prope Circum Conſtantinopolitanum ſitis, ſibi deſponſatam habuit.

Sub idem tempus Imperator ſacro ſuo Edicto de Epiſcopis, Orphanotrophis Oeconomis, & Xenodochiariis cavit, ne niſi de iis quæ ante munus ſuſceptum habuerint bonis, teſtamentum emitterent; a munere vero ſuſcepto ſtatim ut bonorum ſuorum tabulæ producerentur.

Eodem tempore Imperator Sycarum ruinas excitavit; & inſtauratis ibi Theatro, mœnibuſque, Juſtinianopolim vocavit.

Circa id etiam tempus Romanis adjunxit ſeſe vidua quædam mulier; Hunnorum Sabirorum regina, nomine Boa, viribus prudentiaque præpollens. Mater erat hæc filiorum duorum parvulorum; quæ exercitum ccIↃↃↃ. militum ſub ſe habens, regionibus Hunnicis, poſt Blach conjugis ſui obitum imperabat. Hæc, quam Juſtinianus Imperator ampliſſimis Ornatus Regii muneribus, vaſiſque ex argento diverſis, nec non pecuniarum vi maxima, ſibi conciliaverat, alios duos Hunnorum Reges, quos Perſarum Rex Coades in belli ſocietatem adverſus Romanos aſciverat, captivos habuit, nempe eos in Perſidem proficiſcentes, ad Cosdem Perſarum regem, cum xx. armatorum Millibus, ipſa adorta eſt; prælioque commiſſo, copias eorum totas delevit; unumque etiam ex Regibus, cui Tyranx nomen, in vincula conjectum, Conſtantinopolim Juſtiniano Imperatori tranſmiſit: qui etiam eum, in ripa ulteriore, juxta S. Cononem, in furcam egit. Alter enim Hunno-

rum rex, nomine Glom, in prælio ab Reginæ copiis occiſus eſt.

Eodem tempore ſocietatem etiam cum Romanis iniit Hunnorum Rex quidam, qui prope Boſporum regnavit, nomine Grod. Hic Conſtantinopolim veniens illuminatus eſt Imperatore ipſo eum ſuſcipiente: a quo muneribus etiam abunde donatus, in patriam ſuam remiſſus eſt; ut Res ibi Romanas, Boſporumque cuſtodiret. Urbem hanc Hercules ille Hiſpanus olim condidit; impoſito ei, pecuniæ loco, Boum tributo, Romanis quotannis pendendo: unde & nomen urbi, a Tributo Boario, Boſphorum dedit. In hac autem urbe Militum Romanorum, nempe Italorum, qui Hiſpani vocantur, Numerum collocavit; cui Tribunum quoque præfecit, qui cum illis una (urbem) cuſtodiret. Itaque in eadem urbe Romanis cum Hunnis commercia interceſſerunt.

Prædictus autem Hunnorum Rex, Chriſtianus factus, in patriam ſuam Boſphoro vicinam remeavit; ubi cum in fratrem ſuum incidiſſet copiis Hunnicis ei commiſſis, inde diſceſſit ipſe: Erant autem Hunni Idolorum Cultores; hæc itaque ſibi ſumentes, (ex argento cum fuerint, & electro) refundunt: maſſaſque eorum Boſpori pro Miliariſiis permutarunt. Sacerdotes interim ob hoc in furorem converſi, Regem ſuum e medio tollunt: & in ejus locum, Muget, fratrem ejus ſufficiunt. Sed & a Romanis ſibi metuentes, Boſphorum veniunt; Urbiſque ibi Cuſtodes interficiunt.

Imperator vero de his certior factus Comitem Anguſtiarum Pontici Maris Joannem Exconſulem creavit; quem Gothica manu inſtructum, ad Hierum quod vocant, in ipſis Ponti faucibus conſedere juſſit. Quinetiam Imperator, adverſus Hunnos hoſce arma moturus, per mare Ponticum naves Militibus inſtructas, Claſſiſque Præfectum emittit; terreſtrem quoque exercitum ingentem, Baduarii ſub ductu expedit. Cæterum Barbari his auditis fugam capeſſunt: Boſphorumque Romani tranquille deinceps incoluerunt.

Contigit autem eodem tempore bellum Auxumitis cum Homeritis Indis mutuum intercedere, ex cauſa ſcilicet iſta.

Homeritarum Rex enim propius ab Ægypto abſit quam qui interiora occupat rex Auxumitarum, Negotiatores Romani Auxumam, interioraque Indorum regna petentes, iter ſuum per Homeritas faciunt. Indorum enim, & Æthiopum, ſeptem ſunt regna, quorum tria Indorum ſunt, quatuor vero, quæ Oceano contermina in Orientem vergunt, Æthiopicæ ſunt ditionis. Negotiatores itaque Romanos ob mercaturam exercendam Partes Homeritarum pertranſeuntes Dimnus, Homeritarum rex, aggreſſus, bonis eos omnibus, vitaque ſpoliavit: Quippe, dicebat, Judæi a Romanis Chriſtianis, proprios etiam intra fines, male habiti ſunt, plurimis eorum quotannis occiſioni datis: Exinde igitur Negotiatoribus interdictum eſt. Rex vero Auxumitarum Homeritenſem regem per litteras interpellans, "Male, inquit, egiſti, quod Romanorum "Chriſtianorum Negotiatores occideris: "quod & meo pariter regno detrimen-

A ὁ ἄλλος ῥὴξ τῶν αὐτῶν Οὔννων, ἐσφάγη ἐν τῇ συμβολῇ ὑπὸ τῶν πολεμίων τῆς ῥηγίσσης.

Ἐν αὐτῷ δὲ τῷ χρόνῳ καὶ ὁ πλησίον Βοσπόρου ῥὴξ τῶν Οὔννων, [31] ὀνόματι Γρώδ, προσερρύη τῷ αὐτῷ βασιλεῖ· καὶ ἦλθεν ἐν Κωνσταντινουπόλει, καὶ ἐφωτίσθη, ὅντινα ὁ αὐτὸς βασιλεὺς ἐδέξατο εἰς φώτισμα, καὶ πολλὰ χαρισάμενος αὐτῷ, ἀπέλυσεν αὐτὸν εἰς τὴν ἰδίαν χώραν, εἰς τὸ φυλάττειν τὰ Ῥωμαϊκὰ, [32] καὶ τὸν Βόσπορον. ἣν τινα πόλιν Ἡρακλῆς ὁ ἀπὸ Ἰσπανίας ἔκτισε, καὶ ἐποίησε συντελεῖν Ῥωμαίοις, ἀντὶ χρημάτων, βόας κατ' ἔτος, [33] δεδωκὼς αὐτῇ τῇ πόλει ὄνομα, βοῶν φόρος, ὅπερ καὶ συντελεῖν αὐτὴν ἐκέλευσεν. ἐν αὐτῇ δὲ τῇ πόλει ἐκάθισεν ἀριθμὸν στρατιωτῶν

B τῶν Ῥωμαίων, [34] ἀπὸ Ἰταλῶν, λεγομένων Ἰσπανῶν. δοὺς αὐτοῖς καὶ τριβοῦνον, σὺν αὐτοῖς φυλάττοντα. [35] ἦν δὲ ἐν τῇ πόλει συναλλαγὴ Ῥωμαίων τε καὶ Οὔννων.

Ὁ δὲ αὐτὸς ῥὴξ, ὁ γενόμενος χριστιανὸς, ἀπελθὼν ἐπὶ τὴν ἰδίαν χώραν πλησίον Βοσπόρου, εὗρε τὸν ἴδιον ἀδελφόν· καὶ ἐάσας αὐτὸν μετὰ βοηθείας Οὐννικῆς, ἀνεχώρησεν. Ἔσεβον δὲ οἱ αὐτοὶ Οὖννοι ἀγάλματα· καὶ λαβόντες αὐτὰ, ἐχώνευσαν· ἦσαν γὰρ ἀργυρᾶ, [36] καὶ ἠλέκτρινα. καὶ κατήλλαξαν αὐτὰ ἐν Βοσπόρῳ, λαβόντες ἀντ' αὐτῶν μιλιαρίσια. Καὶ μανέντες οἱ ἱερεῖς τῶν αὐτῶν Οὔννων, καὶ ἔσφαξαν τὸν ῥῆγα, καὶ ἐποίησαν ἀντ' αὐτοῦ [37] τὸν αὐτοῦ ἀδελφὸν, Μουγὲλ. Καὶ [38] πτοη-

C θέντες Ῥωμαίους, ἦλθον ἐν Βοσπόρῳ, καὶ ἐφόνευσαν τοὺς φυλάττοντας τὴν πόλιν.

Καὶ ἀκούσας ταῦτα ὁ αὐτὸς βασιλεὺς ἐποίησε κόμητα στενῶν τῆς Ποντικῆς θαλάσσης, ὃν ἐκέλευσε καθῆσθαι [39] ἐν τῷ λεγομένῳ Ἱερῷ, εἰς αὐτὸ τὸ στόμιον τοῦ Πόντου, Ἰωάννην, τὸν ἀπὸ ὑπάτων, ἀποστείλας αὐτὸν μετὰ βοηθείας Γοτθικῆς. Καὶ ἐπεστράτευσε κατὰ τῶν αὐτῶν Οὔννων ὁ αὐτὸς βασιλεὺς πέμψας διὰ τῆς αὐτῆς Ποντικῆς θαλάσσης πλοῖα γέμοντα στρατιωτῶν, καὶ ἔξαρχον. ὁμοίως δὲ καὶ διὰ γῆς πέμψας πολλὴν βοήθειαν καὶ στρατηγὸν Βαδουάριον. Καὶ ἀκούσαντες οἱ Βάρβαροι ἔφυγον, καὶ γέγονεν ἐν εἰρήνῃ ὁ Βόσπορος, ὑπὸ Ῥωμαίων οἰκούμενα.

D [40] Ἐν αὐτῷ δὲ τῷ χρόνῳ συνέβη Ἰνδοὺς πολεμῆσαι πρὸς ἑαυτοὺς οἱ ὀνομαζόμενοι Αὐξουμῖται, καὶ οἱ Ὁμηρῖται· ἡ δὲ αἰτία τοῦ πολέμου αὕτη.

Ὁ τῶν Αὐξουμιτῶν βασιλεὺς [41] ἐνδότερός ἐστι τῶν Ἀμεριτῶν, ὁ δὲ τῶν Ὁμηριτῶν πλησίον ἐστὶ τῆς Αἰγύπτου. οἱ δὲ πραγματευταὶ Ῥωμαίων διὰ τῶν Ὁμηριτῶν εἰσέρχονται εἰς τὴν Αὔξουμιν, καὶ ἐπὶ τὰ ἐνδότερα βασίλεια τῶν Ἰνδῶν. εἰσὶ γὰρ Ἰνδῶν, καὶ Αἰθιόπων, [42] βασιλεῖαι ἑπτά· τρία μὲν Ἰνδῶν, τέσσαρα δὲ Αἰθιόπων, τὰ πλησίον ὄντα τοῦ ὠκεανοῦ, ἐπὶ τὰ ἀνατολικὰ μέρη. Τῶν οὖν πραγματευτῶν εἰσελθόντων εἰς τὴν χώραν τῶν Ἀμεριτῶν, ἐπὶ τὸ ποιήσασθαι πραγματείαν, ἔγνωκὼς Δίμνος ὁ βασιλεὺς τῶν Ἀμεριτῶν, ἐφόνευσεν

E αὐτοὺς, καὶ πάντα τὰ αὐτῶν ἀφείλετο, λέγων· ὅτι οἱ Ῥωμαῖοι οἱ χριστιανοὶ κακῶς ποιοῦσι τοῖς Ἰουδαίοις ἐν τοῖς μέρεσιν αὐτῶν, καὶ πολλοὺς κατ' ἔτος φονεύουσι· καὶ ἐκ τότε ἐκωλύθη ἡ πραγματεία. ὁ δὲ τῶν Αὐξουμιτῶν βασιλεὺς ἐδήλωσε τῷ βασιλεῖ τῶν Ἀμεριτῶν. ὅτι, "κακῶς ἐποίησας, φονεύσας Ῥωμαίους χριστιανοὺς πραγ"ματευτὰς, καὶ ἔβλαψας τὰ ἐμὰ βασίλεια. Καὶ ἐκ "τούτου εἰς ἔχθραν ἐτράπησαν μεγάλην, καὶ συνέβαλον

πρὸ

πρὸς ἀλλήλους πόλεμον. ἐν τῷ δὲ μέλλειν τὸν βασιλέα A τῶν Αὐξουμιτῶν πολεμεῖν, συνετάξατο λέγων, ὅτι [43] ἐὰν νικήσω Δίμνον τὸν βασιλέα τῶν Ἀμεριτῶν, χριστιανὸς γίνομαι· ὑπὲρ γὰρ τῶν χριστιανῶν πολεμῶ αὐτῷ. καὶ νικήσας ὁ βασιλεὺς τῶν Αὐξουμιτῶν, καὶ παραλαβὼν αὐτὸν αἰχμάλωτον, ἀνεῖλεν αὐτὸν, καὶ πᾶσαν τὴν βοήθειαν αὐτοῦ, καὶ τὴν χώραν καὶ τὰ βασίλεια αὐτοῦ ἔλαβε.

Καὶ μετὰ τὴν νίκην ἔπεμψε συγκλητικοὺς αὐτοῦ δύο, καὶ μετ' αὐτῶν διακοσίους ἐν Ἀλεξανδρείᾳ, δεόμενος τοῦ βασιλέως Ἰουστινιανοῦ, ὥστε λαβεῖν αὐτὸν ἐπίσκοπον καὶ κληρικοὺς, καὶ κατηχηθῆναι καὶ διδαχθῆναι τὰ χριστιανῶν μυστήρια, καὶ φωτισθῆναι, καὶ πᾶσαν τὴν Ἰνδικὴν χώραν ὑπὸ Ῥωμαίους γενέσθαι. Καὶ ἐμηνύθη τῷ βασιλεῖ Ἰουστινιανῷ πάντα διὰ Λικινίου, Αὐγουσταλίου Ἀλε- B ξανδρείας· καὶ ἐθέσπισεν ὁ αὐτὸς βασιλεὺς, ὅντινα βούλονται ἐπίσκοπον λαβεῖν αὐτούς. Καὶ ἐπελέξαντο οἱ αὐτοὶ πρεσβευταὶ Ἰνδοὶ τὸν παραμονάριον τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ, ἄνδρα εὐλαβῆ, παρθένον, ὀνόματι Ἰωάννην, ὄντα ἐνιαυτῶν ὡς ἑξήκοντα δύο. Καὶ λαβόντες τὸν ἐπίσκοπον, καὶ τοὺς κληρικοὺς, οὓς αὐτὸς ἐπελέξατο, ἀπήγαγον εἰς τὴν Ἰνδικὴν χώραν, πρὸς Ἀνδαν τὸν βασιλέα αὐτῶν.

Ἐν αὐτῷ δὲ τῷ χρόνῳ συνέβη ἔχθραν γενέσθαι τοῦ δουκὸς Παλαιστίνης Διομήδους, σιλεντιαρίου, μετὰ τοῦ φυλάρχου Ἀρέθα· ὁ δὲ Ἀρέθας φοβηθεὶς, εἰσῆλθεν εἰς τὸ ἐνδότερον λίμιτον, ἐπὶ τὰ Ἰνδικά. Καὶ μαθὼν τοῦ- C το ὁ [44] Ἀλαμουνδάρος, ὁ Σαρακηνὸς τῶν Περσῶν, [45] ἐπιρρίψας αὐτῷ τῷ φυλάρχῳ Ῥωμαίων, παραλαβὼν ἐφόνευσεν αὐτόν· ἦν γὰρ μετὰ χιλιάδων τριάκοντα. Καὶ μαθὼν ταῦτα ὁ βασιλεὺς Ἰουστινιανὸς, γράφει τοῖς δουξὶ Φοινίκης, καὶ Ἀραβίας, καὶ Μεσοποταμίας, καὶ τοῖς τῶν ἐπαρχιῶν φυλάρχοις ἀπελθεῖν κατ' αὐτοῦ, καὶ καταδιῶξαι αὐτὸν καὶ τὸ πλῆθος αὐτοῦ. [46] Καὶ εὐθέως ἀπελθόντες Ἀρέθας ὁ φύλαρχος, καὶ Γνούφας, καὶ Ναάμαν, καὶ Διονύσιος ὁ δοὺξ Φοινίκης, ὁ Ἰωάννης ὁ τῆς Εὐφρατησίας, καὶ Σεβαστιανὸς ὁ χιλίαρχος, μετὰ τῆς στρατιωτικῆς βοηθείας, (καὶ μαθὼν Ἀλαμούνδαρος ὁ Σαρακηνὸς ἔφυγεν εἰς τὰ Ἰνδικὰ μέρη, μεθ' ἧς εἶχε βοηθείας Σαρακηνικῆς.) καὶ εἰσελθόντες οἱ δοῦκες D Ῥωμαίων, καὶ οἱ φύλαρχοι, μετὰ βοηθείας συνεπομένης, καὶ μηδαμοῦ αὐτὸν καταλαβόντες, ὥρμησαν ἐπὶ τὰ Περσικὰ μέρη, καὶ παρέλαβον τὰς σκηνὰς αὐτοῦ· καὶ αἰχμαλώτους δὲ ἔλαβον πλῆθος ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν καὶ παιδίων, καὶ ὅσας εὗρον [47] καμήλους δρομωναρίας, καὶ ἄλλα διάφορα κτήνη. Ἔκαυσαν δὲ καὶ κάστρα Περσικὰ τέσσαρα, παραλαβόντες καὶ τοὺς ἐν αὐτοῖς ὄντας Σαρακηνούς τε καὶ Πέρσας, καὶ ὑπέστρεψαν εἰς τὰ Ῥωμαϊκὰ μετὰ νίκης.

Ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς [48] ἀνεπλήρωσε καὶ τὸ δημόσιον τὸ ἐν Κωνσταντινουπόλει, ὃ ἤρξατο κτίζειν Ἀναστάσιος ὁ βασιλεὺς, τὸ ἐπίκλην Δαγισθέου· ἔκτισε δὲ E καὶ τὸ [49] μεσίαυλον τῆς βασιλικῆς κιστέρνας, βουλόμενος εἰσαγαγεῖν ἐν αὐτῇ τὸ ὕδωρ τὸ Ἀδριάνιον. ἀνενέωσε δὲ καὶ τὸν ἀγωγὸν τῆς πόλεως.

Ἐν αὐτῷ δὲ τῷ χρόνῳ διεβλήθησάν τινες τῶν ἐπισκόπων, ἀπὸ διαφόρων ἐπαρχιῶν, ὡς κακῶς βιοῦντες περὶ τὰ σωματικὰ, καὶ ἀρσενοκοιτοῦντες. ἐν οἷς ἦν Ἡ-

" cum ceſſurum eſt. Exinde vero odium inter eos ortum eſt: quod in bellum randem mutuum prorupit. Cæterum rex Auxumitarum in bellum profecturus vovebat, ſi Dimnum Homeritenſem regem bello ſuperaverit, Chriſtianum ſe futurum. Pro Chriſtianis enim, inquit, " adverſus eum arma ſumo. Auxumitarum vero rex victoria tandem potitus, Homeritarum regem bello captum occidit, deleto exercitu ejus toto, regionibus etiam regiiſque ejus occupatis.

Poſt partam vero victoriam duos, ex proceribus ſuis ducentis aliis ſtipatos, Alexandriam miſit; per quos Juſtinianum Imperatorem rogatum habuit, uti Epiſcopus ſibi Clericique darentur, a quibus Chriſtianæ Religionis rudimentis & Myſteriis imbutus, ſacro Baptiſmatis lavacro intingeretur: inſuper etiam petens, uti tota Indorum regio ſub Romano eſſet imperio. Imperator autem a Licinnio, Auguſtali Alexandriæ, per literas de his certior factus, Reſcripto ſuo juſſit, Epiſcopum quemcunque vellent ſibi acciperent. Deligebant itaque Indorum Legati Joannem, S. Joannis in Alexandria Paramonarium, virum pium, & cælibem, annoſque circiter LXII. natum. Hunc igitur, una cum Clericis Epiſcopum Legati ſumentes ſecum, in Indiam ad Regem ſuum Andam abduxerunt.

Contigit autem per id tempus Diomedi ſilentiario, Palæſtinæ Duci, cum Aretha Phylarcho inimicitias intercedere. Arethas autem ſibi metuens, in interiores Indiæ fines ſe recepit, quod ubi Alamundaro Saraceno, Perſarum Duci, nunciatum fuit, Phylarchum ipſe Romanorum adortus eſt, captumque trucidavit: numerabat enim in exercitu ſuo XXX. Millia Militum: Imperator vero Juſtinianus ubi hæc audiſſet, Phœniciæ, Arabiæ, & Meſopotamiæ Ducibus, Provinciarum etiam Phylarchis, per literas imperavit, uti egreſſi omnes Alamundarum, exercitumque ejus inſequerentur. Sine mora igitur Arethas Phylarcha, Gnuphas, cum Naamane, Dionyſius etiam Phœniciæ Dux, & Joannes Dux Euphrareſiæ, cum Sebaſtiano Chiliarcho, copiis ſuis junctis omnibus exierunt. Quod ubi audiviſſet Alamundarus Saracenus, in regiones Indicas, una cum copiis quas habuit Saracenicis, ſe recepit: Quem Duces & Phylarchæ Romani cum copiis ſuis inſecuti comprehendere non poterant, iter inde ſuum in Perſidem ducunt: ubi Alamundari tentoriis direptis, ingentem etiam virorum, mulierum, puerorumque turbam captivam inde abduxerunt: camelos etiam dromades jumentaque alia diverſa, quotquot inveniri poterant, pro præda habuerunt. Quinetiam Caſtellis Perſarum quatuor incendio datis, captiſque qui in eis erant Perſis & Saracenis, victores domum revertuntur.

Porro Imperator Dagiſthei quod vocant Balneum Publicum, Conſtantinopoli olim ab Anaſtaſio inchoatum, exædificavit. Extruxit etiam Meſaulum Ciſternæ Baſilicæ, Adriani aquas in eam immittere volens. Urbis etiam Aquæductum renovavit.

Iiſdem temporibus diverſarum provinciarum Epiſcopi libidinis nefandæ, cumque Maſculis impuriſſimi concubitus rei peragebantur: inter quos Iſaias Rhodi,

Conſtantinopolitanus olim Nyctεparchus, & Alexander Dioſpolis in Thracia Epiſcopi fuerunt. Hi itaque divino Imperatoris ex Edicto Conſtantinopolim adducti, poſt examen initum, a Victore Urbis Præfecto gradu ſuo deturbati, pœnas dederunt. Et Iſaias quidem, graves cruciatus perpeſſus, in exilium miſſus eſt. Alexander vero, veretro amputato, lecticæ impoſitus, populo in ſpectaculum datus eſt. Quin & Legem quoque dein Imperator tulit, Libidinis Maſculæ reos quoſcunque virilibus mutilari. Multique eodem tempore Maſculi concubitus rei deprehenſi ſunt, qui virilibus execti perierunt. Metus hinc malo hoc laborantibus incuſſus eſt.

Circa hæc tempora divinam iram perpeſſa eſt Pompejopolis, urbs Myſiæ, Eo tremoribus enim terra ſubito dehiſcente, dimidia civitas una cum incolis abſorpta eſt; obrutorum interim clamoribus ad ſuperſtitum aures pervenientibus. Imperator autem effodiendis, qui ſub terra erant, urbique inſtaurandæ, ejuſque incolis plurima largitus eſt.

Idem Juſtinianus, renovatis antecedentium Imperatorum Legibus, *Novellas* etiam *Conſtitutiones* ipſe edidit; quas in urbes emiſit: quibus etiam cavit;
" Ne Præfectorum aliquis, intra Præ-
" fecturam ſuam, vel domum extrue-
" ret, vel agrum niſi a cognatis ſuis,
" ſibi acquireret: ſcilicet ne quo modo
" violarentur agrorum poſſeſſores; vel
" cogeretur aliquis invitus, Præfectum,
" ob Præfectoriam ejus auctoritatem hæ-
" redem ſcribere.
" Similiter etiam jus Hæreditarium li-
" beris Naturalibus conceſſit; juxta Le-
" gem ab Anaſtaſio Imperatore latam.
" Statuit etiam, Hæredi licere ſortem
" ſuam quandocunque vellet depoſcere;
" nec tempore ullo excludi debere.

" Ad Teſtimonium autem ferendum
" Privatos, etiam invitos, cogi voluit.

Idem etiam Imperator donavit Xylelæum Gothicum; tributariis ſuis hoc onere levatis.

Eodem Imperatore, duo Hunnorum Duces, cum magno exercitu, Scythiam, Myſiamque invaſerunt: quibus occurſum iverunt Baduarius, Militum Magiſter, & Juſtinus: prælioque commiſſo, Juſtinus occiſus eſt. Itaque in ejus locum Magiſter Militum in Myſia ſuffectus eſt Conſtantiolus, Florentii filius. Cæterum graſſantes interim Hunni, regiones undique ad uſque Thraciam deprædati ſunt: adverſus quos egreſſi ſunt Conſtantiolus Militum Magiſter, & Godilas, Illyricique Magiſter Militum Aſcum, Hunnus, quem Juſtinianus Imperator e ſacro Baptiſmatis lavacro ſuſceperat. Hunnorum itaque ab his undique cinctorum, plurimi in prælio ceciderunt; prædaque omnis dilapſa eſt; Ducemque eorum utrumque Romani, ſuperiores facti, interfecerunt. Reverſuris autem cum nova vis Hunnorum ſuperveniſſet, Romani Duces, jamjam viribus laſſati, nec alterius prælii impetum qui eſſent ſuſtinendo, terga dederunt. Hunni itaque fugientes inſecuti, Romanorum Duces laqueis implicantes ceperunt. Ex quibus Godilas,

A σαίας ὁ τῆς Ῥόδου, καὶ ὁ ἀπὸ νυκτεπάρχων Κωνσταντινουπόλεως. Ὁμοίως δὲ καὶ ὁ 50 ἀπὸ Διὸς πόλεως τῆς Θρᾴκης, ὀνόματι Ἀλέξανδρος. οἵτινες κατὰ θείαν πρόσταξιν ἠνέχθησαν ἐν Κωνσταντινουπόλει, καὶ ἐξετασθέντες καθῃρέθησαν ὑπὸ Βίκτορος ἐπάρχου πόλεως, ὅστις ἐτιμωρήσατο αὐτούς. Καὶ τὸν μὲν Ἡσαΐαν πικρῶς βασανίσας, ἐξώρισε· τὸν δὲ Ἀλέξανδρον καυλοτομήσας, 51 ἐπόμπευσεν εἰς κραβαττείαν. Καὶ εὐθέως προσέταξεν ὁ βασιλεὺς, τοὺς ἐν παιδεραστίαις εὑρισκομένους, καυλοτομεῖσθαι. Καὶ συνεσχέθησαν ἐν αὐτῷ τῷ καιρῷ πολλοὶ ἀνδροκοῖται, καὶ καυλοτομηθέντες ἀπέθανον· καὶ ἐγένετο ἔκτοτε φόβος κατὰ τῶν νοσούντων τὴν τῶν ἀρρένων ἐπιθυμίαν.

B Ἐν αὐτῷ δὲ τῷ χρόνῳ ἔπαθεν ὑπὸ θεομηνίας ἐν τῇ Μυσίᾳ Πομπηϊούπολις· τῆς γὰρ κινήσεως γενομένης, ἐξαίφνης ἐσχίσθη ἡ γῆ, 52 καὶ ἐχάνθη τὸ ἥμισυ τῆς πόλεως, μετὰ τῶν οἰκούντων, καὶ ἦσαν ὑπὸ τὴν γῆν, καὶ ὁ ἦχος αὐτῶν ἐφέρετο τοῖς περισωθεῖσι. Καὶ πολλὰ ἐφιλοτιμήσατο ὁ αὐτὸς βασιλεὺς εἰς τὴν ἐκχώσιν, τοῦ περισωθῆναι τοὺς ὄντας ὑπὸ τὴν γῆν· ὡσαύτως δὲ καὶ τοῖς ζήσασι, καὶ τῇ πόλει, εἰς ἀνανέωσιν.

Ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς ἀνενέωσε τοὺς νόμους, τοὺς ἐκ τῶν προλαβόντων βασιλέων θεσπισθέντας, καὶ ποιήσας νεαροὺς νόμους, ἔπεμψε κατὰ πόλιν. ὥστε τὸν ἄρχοντα, ἐν ᾗ τὴν ἀρχὴν ἔχει, μὴ κτίζειν οἶκον, ἢ ἀγοράζειν κτῆμα (εἰ μή τις συγγενὴς αὐτοῦ ὑπάρχει·) διὰ C τὸ μὴ βιάζεσθαι τοὺς συγκεκτημένους ἢ ἀναγκάζεσθαί τινα, διὰ τὴν ἀρχικὴν προστασίαν, εἰς αὐτὸν διατίθεσθαι.

Ὁμοίως δὲ καὶ περὶ τῶν φυσικῶν παίδων, ὥστε κληρονομεῖν, κατὰ τὸν Ἀναστασίου τοῦ βασιλέως νόμον.

Καὶ περὶ τοῦ κληρονομοῦντος, ὥστε ἐξεῖναι αὐτῷ παραιτεῖσθαι τὴν κληρονομίαν, ὅτε δ' ἂν βούληται, καὶ μὴ ἀποκλείεσθαι χρόνῳ.

Περὶ δὲ τῶν μαρτύρων, ὥστε ἀναγκάζεσθαι τοὺς ἰδιώτας καὶ ἄκοντας μαρτυρεῖν.

Ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς 53 ἐδωρήσατο τὸ Γοτθικὸν ξυλέλαιον, κουφίσας τοὺς ὑποτελεῖς ἐκ τοῦ βά-
D ρους.

Ἐπὶ δὲ τῆς αὐτοῦ βασιλείας, δύο στρατηγοὶ Οὔννων 54 ἐπιρρίψαντες μετὰ πλήθους εἰς τὴν Σκυθίαν, καὶ τὴν Μυσίαν, ὄντος ἐκεῖ στρατηλάτου Ῥωμαίων Βαδουαρίου, καὶ Ἰουστίνου· καὶ ἐξελθόντων αὐτῶν κατὰ τῶν Οὔννων, καὶ συμβολῆς γενομένης, ἐσφάγη Ἰουστῖνος ἐν τῷ πολέμῳ· καὶ ἐγένετο ἀντ' αὐτοῦ Κωνσταντίολος ὁ Φλωρεντίου, στρατηλάτης τῆς Μυσίας. Καὶ ἦλθον οἱ Οὖννοι πραιδεύοντες ἕως τῆς Θρᾴκης· καὶ ἐξελθὼν κατ' αὐτῶν ὁ στρατηλάτης Κωνσταντίολος, καὶ Γοδιλᾶς, καὶ ὁ τοῦ Ἰλλυρικοῦ στρατηλάτης Ἀσκοὺμ ὁ Οὖννος, (ὃν ἐδέξατο ὁ βασιλεὺς Ἰουστινιανὸς ἐν τῷ ἁγίῳ βαπτίσματι,) καὶ μεσολαβηθέντων τῶν Οὔννων ἐν τῷ πολέμῳ, καὶ πολλῶν ἐξ αὐ-
E τῶν πιπτόντων, ἀπέφυγεν ἡ πραῖδα πᾶσα, καὶ ἐγένοντο Ῥωμαῖοι ἐπικρατέστεροι, φονεύσαντες καὶ τοὺς δύο ῥῆγας. Καὶ ὡς ὑπέστρεφον, ἐπελεύσθησαν ὑπὸ ἄλλων Οὔννων· καὶ συμβαλόντες ἀπὸ κόπου, καὶ ἀσθενέστεροι ὄντες 55 οἱ Ῥωμαίων στρατηγοὶ δέδωκαν νῶτα· καὶ καταδιώξαντες οἱ Οὖννοι, ἐσόδευσαν φεύγοντας τοὺς ἐξάρχους Ῥωμαίων. Καὶ ὁ μὲν Γοδιλᾶς, ἀποσπάσας τὸ ἴδιον ξίφος, ἔκοψε τὸ σόκον, καὶ ἐξείλησεν. ὁ δὲ Κων-

Digitized by Google

φασκιόλλῃ ἐνέχθη ἀπὸ τοῦ ἵππου ἐπὶ τὸ ἔδαφος· καὶ ὁ Ἀσκοὺμ δὲ συνελήφθη. Καὶ λαβόντες τοὺς δύο αἰχμαλώτους, τὸν μὲν Κωνσταντίολον ἀπέδωκαν, λαβόντες παρὰ τοῦ βασιλέως Ῥωμαίων νομίσματα μύρια· καὶ ἀνῆλθεν ἐν Κωνσταντινουπόλει. τὸν δὲ Ἀσκοὺμ τὸν Οὖννον κρατήσαντες, ἀνεχώρησαν ἐπὶ τὴν χώραν αὐτῶν, μετὰ καὶ ἄλλων πολλῶν αἰχμαλώτων· καὶ εἰρήνευσε λοιπὸν τὰ Θρᾳκικὰ μέρη.

Ἐν αὐτῷ δὲ τῷ χρόνῳ ἠγανακτήθη ὁ πατρίκιος Πρόβος, ὅστις συγγενὴς ἦν Ἀναστασίου τοῦ βασιλέως, ὡς λοιδορήσας τὸν αὐτὸν βασιλέα Ἰουστινιανόν. [56] Καὶ γενομένου σιλεντίου κομβέντου ἐπὶ πράξεως ὑπομνημάτων ἐγγράφως, καὶ τῶν πεπραγμένων πάντων ὑπαναγνωσθέντων τῷ βασιλεῖ μετὰ τὸ ἐλεγχθῆναι τὸν αὐτὸν Πρόβον ἐπὶ κοινοῦ τῆς συγκλήτου, λαβὼν ὁ αὐτὸς βασιλεὺς τὰ πεπραγμένα, ἔσχισεν, εἰπὼν τῷ αὐτῷ Πρόβῳ, ὅτι, Ἐγὼ τὸ ἁμάρτημα συγχωρῶ σοι, ὃ κατ' ἐμοῦ ἔπραξας· εὖξαι οὖν ἵνα καὶ ὁ Θεὸς συγχωρήσῃ σοι. Καὶ ἀνευφημήθη ὁ αὐτὸς βασιλεὺς ἀπὸ τῆς συγκλήτου.

Ἐν αὐτῷ δὲ τῷ χρόνῳ, Εὐλάλιός τις, κόμης δομεστίκων, ἀπὸ εὐπόρων πένης γενόμενος, τῷ τρόπῳ τούτῳ. ἐμπρησμοῦ γενομένου ἔνθα ἔμενε, γυμνὸς ἔφυγε, μετὰ καὶ τῶν τριῶν αὐτοῦ τέκνων. ἐν ὀλίγοις δὲ δανείοις ὑποκείμενος, καὶ μέλλων τελευτᾷν, διαθήκας συνεστήσατο εἰς τὸν αὐτὸν βασιλέα, εἰπὼν ἐν τῇ διαθήκῃ, " ὥστε τὸν εὐσεβέστατον Ἰουστινιανὸν παρασχεῖν ταῖς ἐμαῖς " θυγατράσιν [57] ἡμερεσίας ἀνὰ φόλεις ιε'. Καὶ γενομένης αὐτῶν τελείας ἡλικίας, καὶ ἐρχομένας ἐπὶ " γάμον, λαμβάνειν προῖκα ἑκάστην δέκα χρυσίου λιτρῶν. Ἀποπληρωθῆναι δὲ καὶ τοὺς ἐμοὺς δανειστὰς, " παρὰ τοῦ ἐμοῦ κληρονόμου. Καὶ ἐπὶ τούτοις ἐτελεύτα ὁ αὐτὸς Εὐλάλιος· καὶ ἀνηνέχθη ἡ διαθήκη τῷ βασιλεῖ, [58] διὰ τοῦ κουράτωρος. Καὶ ἐκέλευσεν αὐτὸν ὑπεισελθεῖν τῇ κληρονομίᾳ· ὅστις ἀπελθὼν εἰς τὸν οἶκον, ἔνθα κατέμενεν ὁ αὐτὸς Εὐλάλιος, καὶ ποιήσας ἀναγραφὴν τῆς ὑποστάσεως αὐτοῦ, εὑρέθη ἡ περιουσία αὐτοῦ ἀχρειονομισμάτων φξδ'. Καὶ ἀπελθὼν ἀνήγαγε τῷ βασιλεῖ τὴν διατίμησιν τῆς ὑποστάσεως, καὶ τὰ ὑπ' αὐτοῦ καταλειφθέντα λεγάτα. Καὶ ταῦτα ἀκούσας ὁ αὐτὸς βασιλεὺς, ἐπιτρέπει τῷ κουράτωρι Μακεδονίῳ, ὑπεισελθεῖν τῇ κληρονομίᾳ. Καὶ δὴ τοῦ κουράτωρος ἀντειπόντος τῷ αὐτῷ βασιλεῖ, μὴ αὐταρκεῖν τὰ τῶν λεγάτων πρὸς τὰ τῆς διαθήκης, ἐπέτρεψεν ὁ αὐτὸς βασιλεὺς, εἰπών. " Τί με κωλύεις ὑπεισελθεῖν τῇ κληρονομίᾳ, εὐσεβὲς θέλοντα ποιῆσαι; ἄπελθε, ἀποπλήρωσον πάντας τοὺς δανειστὰς αὐτοῦ, καὶ τὰ λεγάτα τὰ ὑπ' αὐτοῦ διατυπωθέντα· τὰς δὲ τρεῖς θυγατέρας αὐτοῦ ἀχθῆναι κελεύω παρὰ τῇ Αὐγούστῃ Θεοδώρᾳ, τοῦ φυλάττεσθαι αὐτὰς ἐν τῷ δεσποτικῷ κουβικλείῳ· [59] κελεύσας τοῦ δοθῆναι αὐταῖς, χάριν προικὸς, ἀνὰ χρυσίου λιτρῶν εἴκοσι, καὶ πᾶσαν τὴν ὑπόστασιν, ἣν εἴασεν αὐταῖς ὁ αὐτῶν πατήρ.

Ἐν αὐτῷ δὲ τῷ καιρῷ ἡ εὐσεβὴς Θεοδώρα, μετὰ καὶ τῶν ἄλλων αὐτῆς ἀγαθῶν, ἐποίησε καὶ τοῦτο· οἱ γὰρ ὀνομαζόμενοι, πορνοβοσκοὶ, περιῆγον ἐν ἑκάστῳ τόπῳ περιβλεπόμενοι [60] πένητας, ἐχούσας θυγατέρας, καὶ διδόντες αὐτοῖς, φησὶν, ὅρκους, καὶ ὀλίγα νομίσματα, ἐλάμβανον αὐτὰς, ὡς ἐπὶ συναρμόσει, καὶ προΐσταν

ſtricto gladio laqueum diſcindens, ex manibus eorum evaſit; Conſtantiolum vero, equo excuſſum, Aſcumque, captivos habuerunt: quorum illum Romanus Imperator X. Millibus nummorum redemit. Aſcum vero Hunnum, cum pluribus aliis mancipiis, in regionem ſuam captivum abduxerunt. Pax deinde erat in Thracum ditionibus.

Eodem ipſo tempore delatio in Probum Patricium, Imperatoris Anaſtaſii cognatum, inſtituta eſt; eo quod Juſtinianum Imperatorem conviciis inceſſiſſet. Facto igitur ſuper hac re Silentio Conventuali, quæque hinc inde in cauſa agitabantur in ſcripta relatis, & coram Imperatore perlectis; Probus communi Concilii ſuffragio, reus peragebatur. Cæterum Imperator, Decreta in manus ſumens, reſcidit. " Ego, inquiens, Probe, quod in me commiſſum eſt, ignoſco tibi: Deum itaque precare, ut ipſe etiam tibi condonet. " Quod Imperatoris factum totus Conſeſſus magnopere prædicavit.

Eodem tempore Eulalius quidam, Comes Domeſticorum, de divite pauper factus, ab incendio in habitatione ejus facto, unde ipſe, cum tribus liberis ſuis nudus evaſerat; cumque multus eſſet in ære alieno, moriturus Imperatorem ipſum Hæredem ſibi, in hæc verba conſcripſit. " Teſtamento hoc meo volo, religioſiſſimum Juſtinianum ſingulis filiabus meis, ſingulos per dies XV. folles annumerare: Ubi vero juſtam in ætatem adoleverint, viriſque maturæ fuerint, auri libras X. pro dote ſingulæ ut accipiant. Inſuper volo, Hæredem meum debita mea omnia Creditoribus perſolvere. " Deinde vero diem ſuum obiit Eulalius. Hujus itaque Teſtamentum Imperatori detulit Curator; cui etiam Imperator mandavit, hæreditatem ut adiret. Curator itaque Eulalii ædes petens, & inito facultatum ejus Catalogo, invenit eum in bonis eſſe ad valorem DLXIV. nummorum. Reverſus itaque, Juſtinianum de facultatum ejus æſtimatione, ſicut etiam de iis, quæ Teſtamento legaverat Eulalius, certiorem fecit. Jubenti autem rurſus Imperatori, Hæreditatem ut adiret, reſpondit Macedonius Curator tenuiores eſſe demortui opes, quam quæ Legatariis ſufficiant. Cui Imperator; " Quorſum, inquit, tu me impedis, quo minus pium hoc Hæredis officium perficiam? Age vero, creditoribus ejus omnibus ſatisfacias; Legataque etiam omnia perſolvas. Tres autem filiæ ejus jubeo ad Theodoram Auguſtam ut deducantur, Auguſtali cubiculo cuſtodiendæ, quibus etiam ſingulis, Dotis nomine, libras auri XX. dari volo; & præterea, quodcunque eſt facultatum, quam pater moriens illis legavit. "

Eodem tempore religioſiſſima Theodora, aliis egregie a ſe factis, etiam hoc adjecit. Per id tempus Lenones qui vocantur paſſim per urbes agebant Circumforanei, perquirentes undique pauperum filias; quas a parentibus ſtipulatione cum iis facta, nummiſque paucis datis, acceptas, ſecum abducebant;

ornatasque publice proſtituebant, etiam invitas; turpiſſimum hoc lucrum, ex illatum infortuniis, ſibi comparantes. Hujuſmodi vero Lenones Imperatrix juſſit omnino omnes comprehendi; comprehenſoſque, cum puellis una coram adduci; adductoſque, juramento adhibito, profiteri, quanti puellas a parentibus acceperant. Nummoſque quinque pro ſingulis eis dediſſe ſe juramento fidem facientibus, pecunias reddidit pientiſſima Imperatrix, ipſaſque a ſervitutis turpiſſimæ jugo liberavit; Prohibitis etiam in poſterum Lenociniis quibuſcunque. Quin & veſtitu illis integro de propriis ſumptibus ſuppeditato puellas demum demiſit.

Cæterum Indictionis hujus ſub exitum, Theodora Auguſta, Patriciis, cubiculariis, & IV. millibus virorum ſtipata, Pythium profecta eſt: Cunctiſque, in quas inciderat, Eccleſiis magnifice donatis, Conſtantinopolim reverſa eſt.

Eodem tempore ad Juſtinianum Imperatorem nuncium allatum eſt de prælio inter Romanos & Perſas commiſſo; qui XXX. millibus armatorum inſtructi, Xerxis, Coadis Perſarum regis filii, ſub auſpiciis, Meſopotamiam invaſerant. Perozes enim, Coadis filius natu major, eodem tempore Lazicam, & Perſarmeniam, numeroſo cum exercitu petebat; nec pater ipſe Coades hoc tempore in Romanas prodiit ditiones. Xerxi autem, & Meran in occurſum iverunt Damaſci Ex-dux Cutzis, Vitaliani F. vir bellicoſiſſimus; & Sebaſtianus, copiis Iſauricis inſtructi: Phœniciæ etiam Dux, Proclianus, cum Baſilio Comite: Præter hos etiam aderant Beliſarius, & Tapharas Phylarcha. Tapharas vero equo impingente excuſſus, interfectus eſt: ſimili etiam modo periit & Proclianus. Sebaſtianus, & Baſilius, ab hoſtibus capti ſunt: Cutzis etiam, vulnere accepto, in manus hoſtium devenit: cæterum Beliſarius fuga evaſit. Imperator autem Juſtinianus, ubi hæc audiſſet, ingenti ira commotus eſt. Sed etiam ex Perſarum quoque Ducibus, & Exercitu, ceciderunt quamplurimi; cæteris regionem ſuam repetentibus.

Porro Imperator ex Proceribus ſuis a Conſtantinopoli in Orientem emiſit quoſdam, qui urbibus ibi proſpicerent: ex quibus Amida Platoni, Edeſſa Theodoto Patriciis; Alexandro autem, Hierii filio, Berœa; cæteriſque aliis, Surorum urbs, & Conſtantina tuendæ ceſſerunt. Eodem tempore Pompius etiam Patricius, cum ingenti Illyriorum, Scytharum, Iſaurorum, Thracumque exercitu, emiſſus eſt; ſed ob graviſſimas quæ ingruebant Hyemes, ex pacto Romanos inter Perſaſque inito, induciæ factæ ſunt.

Contigit autem per id tempus Antiochiam irati Numinis viciſſitudinem ſextam ſubire, per unius horæ ſpacium terræ tremoribus concuſſam; quos etiam rugitus ingens ſecutus eſt; corruentibus interim, quæ a prioribus terræ motibus de novo excitata fuerant, ædificiis, mœniis, Eccleſiiſque nonnullis. Hujus vero cladis fama per urbes ſeſe ſpargente, lugentes omnes litaniis Deum propitiabant. Divinam etiam iram ex-

A αὐτὰς δημοσίᾳ, κατακοσμήσαντες ἐκ τῆς αὐτῶν ἀνοχίας, κομιζόμενοι παρ' αὐτῶν τὸ τοῦ σώματος αὐτῶν δυστυχὲς κέρδος, καὶ ἠνάγκαζον αὐτὰς τοῦ προΐστασθαι. Καὶ τοὺς τοιούτους πορνοβοσκοὺς ἐκέλευσε συσχεθῆναι, μετὰ πάσης ἀνάγκης· καὶ ἀχθέντων αὐτῶν, μετὰ τῶν κορασίων, ἐκέλευσεν εἰπεῖν ἕκαστον αὐτῶν μεθ' ὅρκου δόσεως, τὸ παρέχον τοῖς αὐτῶν γονεῦσι· καὶ εἶπον δεδωκέναι, ἀνὰ πέντε νομίσματα. καὶ πάντων ἐπιδεδωκότων γνῶσιν μεθ' ὅρκου, δεδωκυῖα τὰ χρήματα ἡ αὐτὴ εὐσεβὴς βασίλισσα, ἐλευθέρωσεν αὐτὰς τοῦ ζυγοῦ τῆς δυστυχοῦς δουλείας, κελεύσασα τοῦ λοιποῦ, μὴ εἶναι πορνοβοσκούς. Ἀλλὰ χαρισαμένη ταῖς αὐτῶν κόραις ἀνὰ τοῦ σώματος ἔνδυσιν καὶ ἀπὸ νομίσματος ἑνός, ἀπέλυσεν αὐτάς.

B Ἐν δὲ τῇ συμπληρώσει τῆς αὐτῆς ἰνδικτιῶνος, ἐξώρμησεν ἡ αὐτὴ Αὐγοῦστα Θεοδώρα [61] εἰς τὸ λεγόμενον Πύθιον, μετὰ πατρικίων, καὶ κουβικουλαρίων, οὖσα σὺν χιλιάσι τέτρασι· καὶ πολλὰ χαρισαμένη ταῖς κατὰ τόπον ἐκκλησίαις, ὑπέστρεψεν ἐν Κωνσταντινουπόλει.

Ἐν αὐτῷ δὲ τῷ χρόνῳ, ἀπηγγέλθη Ἰουστινιανῷ τῷ βασιλεῖ, ὅτι συμβολῆς γενομένης μεταξὺ Περσῶν καὶ Ῥωμαίων, ἐπὶ τὴν Μεσοποταμίαν ἐπιρριψάντων τῶν Περσῶν, μετὰ χιλιάδων λʹ. καὶ Ξέρξη τοῦ υἱοῦ τοῦ βασιλέως Κωάδη· ὁ γὰρ [62] Πέροζης, ὁ μείζων υἱὸς αὐτοῦ, ἐπὶ τὴν Λαζικήν, καὶ τὴν Περσαρμενίαν ἐπολέμει, μετὰ βοηθείας πολλῆς. Ὁ γὰρ πατὴρ αὐτῶν, C Κωάδης, ἐν αὐτῷ τῷ καιρῷ οὐκ ἦλθεν ἐπὶ τὰ Ῥωμαϊκά. ἐξῆλθον δὲ κατὰ τοῦ Μέραν, καὶ Ξέρξη ὁ ἀπὸ δουκῶν Δαμασκοῦ Κούτζης ὁ Βιταλιανοῦ, ἀνὴρ μαχιμώτατος, καὶ Σεβαστιανός, μετὰ τῆς Ἰσαυρικῆς χειρός, καὶ Προκλιανὸς ὁ δοὺξ Φοινίκης, καὶ Βασίλειος, ὁ κόμης· ἦν δὲ καὶ Βελισάριος μετ' αὐτῶν, καὶ Ταφαράς, ὁ φύλαρχος. Τοῦ δὲ ἵππου Ταφαρᾶ προσκόψαντος, [63] κατενεχθεὶς ἐπὶ τὴν γῆν ἐσφάγη. ὁμοίως δὲ καὶ Προκλιανός· Σεβαστιανὸς δὲ, καὶ Βασίλειος ἐλήφθησαν αἰχμάλωτοι. Κούτζης δὲ πληγὰς γενόμενος, παρελήφθη. Βελισάριος δὲ φυγῇ χρησάμενος, διεσώθη. Καὶ ἀπηγγέλθη τὰ γενόμενα τῷ βασιλεῖ Ἰουστινιανῷ, καὶ ἐλυπήθη σφόδρα. Ἔπεσον δὲ καὶ ἐκ τῶν Περσῶν στρατηγοί, μετὰ βοηθείας αὐτῶν πολλῆς· καὶ D ὑπέστρεψαν εἰς τὴν ἰδίαν αὐτῶν χώραν.

Ἔπεμψε δὲ ὁ αὐτὸς βασιλεὺς συγκλητικοὺς ἀπὸ Κωνσταντινουπόλεως φυλάττειν τὰς πόλεις τῆς ἀνατολῆς, μετὰ τῆς αὐτῶν βοηθείας, τὸν μὲν πατρίκιον Πλάτωνα ἐν Ἀμιδίῳ, τὸν δὲ Θεόδωρον τὸν πατρίκιον ἐν Ἐδέσσῃ, Ἀλέξανδρον δὲ τὸν Ἱερίου, ἐν Βεροίᾳ· καὶ ἄλλους δὲ συγκλητικούς, [64] ἐπὶ τὰ Σοῦρα, καὶ Κωνσταντῖναν, εἰς τὸ φυλάττειν τὰς πόλεις. Ἐπέμφθη δὲ ἐν αὐτῷ τῷ καιρῷ καὶ ὁ πατρίκιος Πόμπηιος, μετὰ πολλῆς βοηθείας, ἔχων μεθ' ἑαυτοῦ Ἰλλυρικιανούς, καὶ Σκύθας, καὶ Ἰσαύρους, καὶ Θρᾷκας· καὶ ἐνδόσεις ἐγένετο τοῦ πολέμου, κατὰ σύνταξιν Ῥωμαίων τε καὶ Περσῶν. τὸ διὰ γενέσθαι χειμῶνας βαρεῖς.

E Συνέβη δὲ ἐν αὐτῷ τῷ καιρῷ ὑπὸ θεομηνίας παθεῖν Ἀντιόχειαν, τὸ ἕκτον αὐτῆς πάθος· ὁ δὲ γεγονὼς σεισμὸς κατέσχεν ἐπὶ μίαν ὥραν, καὶ μετὰ τοῦτο βρυγμὸς φοβερός· ὥστε καὶ ἀνανεωθέντα κτίσματα, ὑπὸ τῶν πρώην γενομένων φόβων, καταπεσεῖν, καὶ τὰ τείχη, [65] καί τινες ἐκκλησίαι. Τὰ δὲ συμβάντα ἠκούσθη καὶ ἐν ταῖς ἄλλαις πόλεσι, καὶ πᾶσαι πενθοῦσαι ἐλιτάνευον. Ἔπαθε δὲ καὶ μέρη τοῦ πέριξ τῆς πόλεως· τελευτοῦσι δὲ ἐν αὐτῷ τῷ

σεισμῷ ἄχρι ψυχῶν πεντακισχιλίων. Οἱ δὲ περισωθέντες πολῖται εἰς τὰς ἄλλας πόλεις, φανεροὶ δὲ ἐν τοῖς ὄρεσιν ᾤκουν. Ὁ δὲ πατριάρχης Ἐφραίμιος πάντα τὰ γενόμενα ἀνήγαγε τῷ βασιλεῖ· καὶ ἀκούσαντες οἱ ἐν τῷ Βυζαντίῳ τὰ συμβάντα, ἐλιτάνευον ἐπὶ ἡμέρας ἱκανάς.

Ἐν δὲ τῷ αὐτῷ χρόνῳ συνέβη παθεῖν ὑπὸ σεισμοῦ, Λαοδίκειαν, τὸ πρῶτον αὐτῆς πάθος· 66 κατενεχθῆ δὲ ὑπὸ τοῦ φόβου τὸ ἥμισυ τῆς αὐτῆς πόλεως, καὶ αἱ συναγωγαὶ τῶν Ἰουδαίων. Ἀπώλοντο δὲ ἐν αὐτῷ τῷ φόβῳ χιλιάδες ἑπτὰ ἥμισυ, Ἑβραίων τε πλῆθος, καὶ Χριστιανῶν ὀλίγοι· αἱ δὲ ἐκκλησίαι τῆς αὐτῆς πόλεως ἔμειναν ἀρραγεῖς, περισωθεῖσαι ὑπὸ Θεοῦ. Ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς ἐχαρίσατο τοῖς Λαοδικεῦσιν, εἰς ἐκχόησιν τῆς αὐτοῦ πόλεως, κεντηνάρια δύο.

Ἐν αὐτῷ δὲ τῷ χρόνῳ 67 μετεκλήθη Ἀντιόχεια, Θεούπολις, κατὰ κέλευσιν τοῦ ἁγίου Συμεὼν τοῦ θαυματουργοῦ. εὑρέθη δὲ καὶ ἐν τῇ αὐτῇ Ἀντιοχείᾳ χρησμὸς ἀναγεγραμμένος, περιέχων οὕτω· “Καὶ σὺ τάλαινα πόλις, Ἀντιόχου οὐ κληθήσῃ. Ὁμοίως δὲ καὶ ἐν τοῖς χάρταις εὑρέθη τῶν τὰ ἄκτα γραφόντων τῆς αὐτῆς πόλεως, ὅτι ἔκραζον, κληδόνα διδοῦντες, εἰς τὸ μετακληθῆναι τὴν αὐτὴν πόλιν. Καὶ ἀνηνέχθη ταῦτα τῷ αὐτῷ βασιλεῖ Ἰουστινιανῷ· καὶ ἐδωρήσατο θείαν φιλοτιμίαν τοῖς Ἀντιοχεῦσι, καὶ Λαοδικεῦσι, καὶ Σελευκεῦσιν, ὥστε κουφισθῆναι τῆς αὐτῶν συντελείας ἐπὶ ἔτη τρία, χαρισάμενος ταῖς αὐταῖς πόλεσι λίτρας διακοσίας, καὶ τοῖς κτήτορσιν ἀξίας Ἰλλουστρίων.

Ἐν δὲ τῷ αὐτῷ χρόνῳ ἀνεφάνη ἐν τοῖς Περσικοῖς μέρεσι, δόγμα Μανιχαϊκόν· καὶ μαθὼν ὁ τῶν Περσῶν βασιλεὺς, ἠγανάκτησεν· ὡσαύτως δὲ καὶ οἱ ἀρχιμάγοι τῶν Περσῶν· ἦσαν γὰρ ποιήσαντες οἱ αὐτοὶ Μανιχαῖοι καὶ ἐπίσκοπον, ὀνόματι Ἰνδαράζαρ. Ὁ δὲ βασιλεὺς Περσῶν σιλέντιον ποιήσας, καὶ πάντας αὐτοὺς κατηχηκὼς, καὶ τὸν ἐπίσκοπον τῶν Μανιχαίων, κελεύει τῷ παρεστῶτι αὐτῷ ἐνόπλῳ στρατῷ, καὶ κατέκοψαν ξίφεσι πάντας τοὺς Μανιχαίους, καὶ τὸν ἐπίσκοπον αὐτῶν, σὺν τῷ κλήρῳ αὐτοῦ· ἐφονεύθησαν πάντες ἐπ' ὄψεσι τοῦ αὐτοῦ βασιλέως, 68 καὶ τοῦ ἐπισκόπου τῶν Χριστιανῶν. ἐδημεύθησαν δὲ καὶ αἱ ὑποστάσεις αὐτῶν, καὶ τὰς ἐκκλησίας αὐτῶν δέδωκε τοῖς Χριστιανοῖς, ἐκπέμψας θείας αὐτοῦ σάκρας ἐν τῇ ὑπ' αὐτὸν διοικουμένῃ πολιτείᾳ, ὥστε τὸν εὑρισκόμενον Μανιχαῖον πυρίκαυστον γενέσθαι· καὶ τὰς βίβλους δὲ αὐτῶν πάσας κατέκαυσεν. Ἅτινα διηγήσατο, 69 Βασαγάριος Περσῶν, ὅστις βαπτισθεὶς, μετεκλήθη Τιμόθεος.

Ἐν αὐτῷ δὲ τῷ χρόνῳ ὁ Ῥωμαίων βασιλεὺς τὸ κάστρον, τὸ λεγόμενον Ἀνάσαρθον, μετεκάλεσε Θεοδωριάδα, εἰς τὸ ὄνομα τῆς Αὐγούστης, παρέχων καὶ δίκαια πόλεως· ὁμοίως δὲ τὸ ἐν Σούσοις κάστρον μετονόμασεν, Ἰουστινιανούπολιν.

Τῷ δὲ αὐτῷ χρόνῳ Ἀλαμούνδαρος, ὁ τῶν Περσῶν Σαρακηνὸς, ἐλθὼν μετὰ Περσικῆς, καὶ Σαρακηνικῆς βοηθείας ἐπραίδευσε τὴν πρώτην Συρίαν, ἕως τῶν ὅρων Ἀντιοχείας, καύσας καὶ τόπους τῆς αὐτῆς χώρας. Καὶ ἀκούσαντες τὰ γεγονότα οἱ ἔξαρχοι Ῥωμαίων, ἐξῆλθον κατ' αὐτῶν· καὶ γνόντες οἱ Σαρακηνοὶ, λαβόντες πᾶσαν τὴν πραῖδαν, διὰ τοῦ ἐξωτέρου λιμίτου ἔφυγον.

Ἐν αὐτῷ δὲ τῷ καιρῷ καὶ ὁ ἀγωγὸς Ἀλεξανδρείας

A pertæ ſunt partes urbem circumjacentes: perierunt vero ab excidio hoc animarum V. Millia, recipientibus ſeſe, qui ſupererant, in alias urbes: ſed & plurimi etiam montes incoluerunt. Quæ quidem omnia, ab Ephremio Patriarcha Imperatori nunciata, Byzantini quamprimum accepiſſent, ſupplicationes Deo multos per dies fundebant.

Contigit autem eodem tempore Laodicæam etiam terræ motibus tum primum trepidare, dimidia urbis parte collabente, una cum Judæorum ſynagogis. In hac clade perierunt VII. Mortalium millia, cum ſemiſſe: inter quos Hebræorum plurimi, Chriſtianorum quoque nonnulli, interierunt. Chriſtianorum vero Eccleſiæ, nutu Divino, inconcuſſæ ſteterunt. B Cæterum Imperator Laodicenſes, in urbem a ruderibus repurgandam, centenariis duobus donavit.

Iiſdem temporibus Antiochia, mutato nomine, Theopolis vocata eſt; imponente hoc eidem S. Symeone Thaumaturgo. nempe ob repertum ibi Oraculum, quod ſic ſe habuit. “Erit, cum “tu infœlix urbs, Antiochi non voca“beris. Ad novum vero nomen, urbi inditum, acclamarunt incolæ, bene eidem ominantes: uti proditum eſt ab iis, qui Acta Publica hujus Urbis conſcripſerunt. Juſtinianus autem de his omnibus certior factus, pro divina ſua munificentia, Antiochenſibus, Laodicenis, & Seleucenſibus tributa omnia in trienC nium remiſit: conceſſis etiam, in urbium harum (ſingularum) inſtaurationem, libris ducentis; Primoribus etiam urbium ſingularum Illuſtrium dignitate auctis.

Eodem tempore Manichæorum Dogma, in Perſicis regionibus repullulans, radices eo uſque egerat, ut Epiſcopum etiam ſibi, nomine Indarazar, conſtituerent. Quod Rex Perſarum ubi reſciviſſet; & ipſe Archimagique ejus, ira commoti ſunt. Rex itaque ſilentio convocato, Manichæos omnes, una cum Epiſcopo ſuo comprehendi juſſit: quibus coram adductis, exercitui, in procinctu adſtanti in mandatis dedit, uti eos neci darent. Milites itaque ManiD chæos omnes cum Epiſcopo, cleroque ejus gladio peremerunt; rege ipſo, & Chriſtianorum Epiſcopo ſpectantibus. Quin & publicatis etiam facultatibus eorum, librisque igni traditis, Eccleſias quoque Chriſtianis addixit: ſacris inſuper undique promulgatis; ſi quis, per imperium Perſicum, Manichæus inveniretur, uti igne abſumeretur; ſicuti hæc narravit Perſarum Baſtagarius, qui poſt ſuſceptum Baptiſmum, Timotheus dictus eſt.

Eodem tempore Romanus Imperator Caſtrum Anaſarthum, civitatis jure donatum, ab Auguſtæ nomine, Theodoriadem vocavit. Conſimiliter quoque Suſianum Caſtrum Juſtinianopolim vocaE vit.

Eiſdem temporibus, Alamundarus Saracenus, Perſarum (ſocius) copiis Perſicis, & Saracenicis inſtructus, Syriam Primam deprædatus eſt; adusque Antiochiæ fines omnia vaſtans. Hæc ubi audiviſſent Romanorum Duces, contra eum egreſſi ſunt: quo cognito, Saraceni, arrepta præda, per limitem exteriorem evaſerunt.

Eorum tempore Juſtinianus Imperator

Aquæductum Alexandriæ magnæ inſtauravit.

Imperator vero certior factus de Saracenorum Incurſionibus, pedeſtribus copiis ingentibus collectis ex Phrygum Lycocranitarum regione dicta, in Perſatum, & Saracenorum partes eanemittit. Eodem tempore, Hypatio Patricio, Militum Magiſtro, dignitate exacto, Beliſarius ab Imperatore in locum ejus ſuffectus eſt, qui exercitus Romanos, Ducesque, & totum Belli Perſici negotium ſibi commiſſum habuit. Eodem etiam tempore in Perſidem miſſus eſt Hermogenes Scytha, Exmagiſter, vir prudentiſſimus. Menſe autem Junio, Indictionis VII. tumultus Gentilis exortus eſt: Samaritanis enim, Judæiſque, cum Chriſtianis conflictantibus quamplurima in Scythopoli ædificia a Samaritanis combuſta ſunt. Imperator autem de his certior factus Baſſo Præfecto iratus, officio eum abdicavit: caputque etiam ei, eadem ipſa in regione, amputavit. Samaritæ interim ubi intellexiſſent, Imperatorem ſibi infenſum eſſe, res novas moliti ſunt; & Julianum quendam, Samaritam, Latronum principem, corona adornantes, prædiis paſſim, & Eccleſiis ignem injecerunt; quamplurimis etiam Chriſtianis a medio ſublatis. Quin & Neapolim ingreſſus Julianus numeroſa Samaritarum turba ſtipatus, Circenſia etiam ſpectabat: ubi Niceas quidam, Chriſtianus auriga Palmam primam tulit: qui cæteris etiam qui ibi aderant omnibus, tam Samaritis, quam Judæis aurigis, ſuperior factus eſt. Tyrannum itaque adientem, victoriæ præmium ab eo ut acciperat; Tyrannus, cujus ſectæ eſſet, eum interrogavit. Cumque Chriſtianum eſſe intellexiſſet, (pro malo in ſe omina habens, Chriſtianos primam ſtatim palmam ſuis præripere; quod & factum eſt:) miſſo carnifice, Aurigæ in ipſo Circo caput amputavit. ſed & Epiſcopum quoque ejuſdem urbis peſſime habuit. Palæſtinæ autem Præfecti, cum Theodoro Simo Duce, de his certiores facti; Tyranni hujus impudentem audaciam Juſtiniano Imperatori protinus per literas repræſentant. Contra eum vero, ingenti cum exercitu, egreditur Theodorus Dux; qui Phylarcham etiam Palæſtinæ ſibi ſocium adjunxit. Quo audito, Julianus Samarita, Tyrannus, Neapoli relicta, fugam capeſſit: quem Palæſtinæ Dux cum copiis ſuis inſecutus, cumque eo prælio congreſſus, Samaritas late proſternit; comprehenſum quoque Julianum ipſum, Deo tradente eum, capite truncat; caputque ejus, una cum Diademate, Juſtiniano Imperatori mittit. Quo tempore vero miſeri Juliani, Samaritarumque Tyrannidis fama prima innotuerat; continuo etiam rerum a Ducibus in illos geſtarum nuncium, Tyrannique caput, Conſtantinopolim perlata ſunt. Ceciderunt autem ex Samaritis, in hoc bello, XX. Millia hominum: cæteri nonnulli in montem Arparizim vocatum, alii in Trachonitidem, ad Ferreum montem recipientes ſeſe, evaſerunt. Saracenus etiam Romanorum Phylarcha XX. Millia juniorum utriuſque ſexus ex eis pro præda cepit; quos captivos abducens, in regionibus Perſicis, Indiciſque vendidit.

Cæterum Imperator, audito Samari-

A τὰς μεγάλας ἀνενεώθη, ὑπὸ τοῦ βασιλέως Ἰουστινιανοῦ.

Ἀκούσας δὲ ὁ αὐτὸς βασιλεὺς τὰ γενόμενα ὑπὸ τῶν Σαρακηνῶν, πέμψας ἐν ὀλίγῳ βοήθειαν πεζικὴν ἐκ τῆς Φρυγῶν χώρας, τῶν τοὺς λεγομένους Λυκοκρανίτας, ἀπῆλθον ἐπὶ τὰ Σαρακηνικά, καὶ τὰ Περσικὰ μέρη. ἐν αὐτῷ δὲ τῷ καιρῷ προεβλήθη ἔξαρχος Ῥωμαίων Βελισάριος ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ βασιλέως· ἀντὶ τοῦ διαδεχθεὶς Ὑπάτιος ὁ πατρίκιος, ὁ πρὸ αὐτοῦ ὢν στρατηλάτης, καταπιστευθεὶς δὲ Βελισάριος τὰ ἐξέρκιτα, καὶ τοὺς δοῦκας, εἰς τὴν κατὰ Περσῶν μάχην. Ἐν αὐτῷ δὲ τῷ χρόνῳ ἐπέμφθη εἰς τὰ Περσικὰ Ἑρμογένης, ὁ ἀπὸ μαγίστρων, ὁ Σκύθης, ἀνὴρ B σοφός. Τῷ δὲ Ἰουνίῳ μηνὶ τῆς ἑβδόμης ἰνδικτιῶνος, ταραχῆς γενομένης ἐθνικῆς· συμβαλόντων γὰρ τῶν Σαμαρειτῶν μεταξὺ χριστιανῶν, καὶ Ἰουδαίων, πολλοὶ τόποι ἐνεπρήσθησαν ἐν Σκυθοπόλει ἐκ τῶν αὐτῶν Σαμαρειτῶν. Καὶ τοῦτο ἀκούσας ὁ αὐτὸς βασιλεύς, ἠγανάκτησε κατὰ τοῦ ἄρχοντος Βάσσου. ὅντινα διαδεξάμενος, ἀπεκεφάλισεν ἐν αὐτῇ τῇ χώρᾳ. οἱ δὲ Σαμαρεῖται γνόντες τὴν καθ' ἑαυτῶν ἀγανάκτησιν, ἐτυράννησαν, καὶ ἔστεψαν λῃστάρχην, ὀνόματι Ἰουλιανόν, Σαμαρείτην, καὶ ἔκαυσαν κτήματα, καὶ ἐκκλησίας, καὶ ἐφόνευσαν πολλοὺς χριστιανούς. καὶ εἰσελθὼν ἐν Νεαπόλει, ἐθεώρησεν Ἱπποδρόμιον, μετὰ πλήθους Σαμαρειτῶν· καὶ τὸ πρῶτον βαΐον ἐνίκησε Νικέας τις, ἡνίοχος χριστιανός. Ἦσαν δὲ καὶ C ἄλλοι ἐν τῇ αὐτῇ Νεαπόλει ἡνίοχοι, Σαμαρεῖται, καὶ Ἰουδαῖοι, οὕστινας ἐνίκησεν ὁ αὐτὸς Νικέας ἡνίοχος. καὶ ἐλθὼν πρὸς τὸν τύραννον, ὀφείλων τιμηθῆναι, (τὰ ἐπερώτησε δὲ αὐτόν, ποίας ὑπάρχει θρησκείας· καὶ μαθών, ὅτι χριστιανός ἐστι· καὶ ὡς σύμβολον δεξάμενος, τὴν τῶν χριστιανῶν εὐθέως πρώτην νίκην κατ' αὐτοῦ· ὅπερ καὶ γέγονεν.) εὐθέως πέμψας ἀπεκεφάλισε τὸν ἡνίοχον ἐν τῷ Ἱπποδρομίῳ. ἐχρήσατο κακῶς καὶ τῷ ἐπισκόπῳ τῆς αὐτῆς πόλεως. τοῦτο δὲ γνόντες οἱ ἄρχοντες Παλαιστίνης, καὶ ὁ δοὺξ Θεόδωρος ὁ σιμός, τὰ τῆς τυραννίδος τολμήματα ἐμήνυσαν εὐθέως τῷ βασιλεῖ Ἰουστινιανῷ· καὶ ἀπελθὼν ὁ δοὺξ κατ' αὐτοῦ μετὰ πολλῆς βοηθείας, λαβὼν μεθ' ἑαυτοῦ καὶ τὸν φύλαρχον D Παλαιστίνης. καὶ γνοὺς τοῦτο ὁ τύραννος Ἰουλιανὸς ὁ Σαμαρείτης, φυγὼν ἐξῆλθεν ἀπὸ Νεαπόλεως. Καὶ κατεδίωξεν αὐτὸν ὁ δοὺξ μετὰ τῆς ἑαυτοῦ βοηθείας, καὶ συνέκρουσαν πόλεμον· καὶ ἔκοψεν ὁ δοὺξ ἐκ τῶν Σαμαρειτῶν πλῆθος, καὶ παρέλαβεν αὐτὸν Σαμαρείτην Ἰουλιανόν, τοῦ Θεοῦ παραδόντος αὐτόν. καὶ ἀποκεφαλίσας αὐτόν, ἔπεμψε τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ μετὰ τοῦ διαδήματος, τῷ βασιλεῖ Ἰουστινιανῷ. Καὶ ἦν ἐγνώσθη τῷ αὐτῷ βασιλεῖ τὰ γενόμενα, τὸ τῆς τυραννίδος τῶν Σαμαρειτῶν καὶ τοῦ δυστυχοῦς Ἰουλιανοῦ, ἡ παρὰ τῶν ἀρχόντων μηνύσεις εὐθέως κατέλαβεν ἐν Κωνσταντινουπόλει, καὶ ἡ τοῦ τυράννου κεφαλή. ἔπεσον δὲ ἐκ τῶν Σαμαρειτῶν ἐν τῷ πολέμῳ χιλιάδες εἴκοσι· καὶ οἱ μὲν ἔφυγον εἰς τὸ ὄρος τὸ E λεγόμενον, Ἀρπαρίζιν, ἄλλοι δὲ εἰς τὸν Τραχῶνα, εἰς τὸ λεγόμενον, σιδηροῦν ὄρος. ἔλαβε δὲ καὶ ὁ φύλαρχος Σαρακηνός, ὁ τῶν Ῥωμαίων, πραῖδαν ἐξ αὐτῶν, χιλιάδας εἴκοσι παίδων, καὶ κορασίων· οὕστινας λαβὼν αἰχμαλώτους, ἐπώλησεν, ἐν τοῖς Περσικοῖς, καὶ Ἰνδικοῖς μέρεσιν.

Ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς γνούς, ὅτι πολλὰ κτήματα τῆς

Παλαιστίνης ἔκαυσαν οἱ Σαμαρεῖται ἐν ἀρχῇ ὅτε ἐτυράννευσαν, ἠγανάκτησε κατὰ τοῦ δουκὸς Παλαιστίνης, διότι 74 πρὸ τοῦ ἐπιρρίψωσιν εἰς τὰ κτήματα, ἢ εἰς τὴν πόλιν, ἢ μόνον ἤκουσεν ὅτι συνάγονται, οὐχ ὥρμησε κατ᾽ αὐτῶν, καὶ ἐσκόρπιζεν αὐτούς· καὶ 75 διαδεξάμενος τὴν αὐτοῦ δοῦκα ἀξίωμα, ἐκέλευσεν αὐτὸν ἀσφαλισθέντα φυλάττεσθαι. Καὶ ἐπέμφθη ἀντ᾽ αὐτοῦ δοὺξ, Εἰρηναῖος, Ἀντιοχεύς· ὅστις ὁρμήσας κατὰ τῶν ἀπομεινάντων Σαμαρειτῶν ἐν τοῖς ὄρεσι, πολλοὺς ἀπώλεσε, πικρῶς τιμωρησάμενος.

Ο δὲ τῶν Περσῶν βασιλεὺς Κωάδης, 76 δεξάμενος Ἑρμογένην μάγιστρον, ἐν φιλίᾳ πρεσβείας πεμφθέντα, μετὰ καὶ δώρων τῆς ἀναγορεύσεως τοῦ βασιλέως Ἰουστινιανοῦ, ἐν μηνὶ Ἰουλίῳ.

Συνέβη δὲ κατ᾽ ἐκεῖνο καιροῦ παθεῖν ὑπὸ θεομηνίας, Ἀμάσειαν, ἐν τῇ Ποντικῇ, καὶ αὐτῆς τῆς περιχώρου μέρη. Ο δὲ αὐτὸς βασιλεὺς τῇ αὐτῇ πόλει πολλὰ ἐχαρίσατο.

Ἐν αὐτῷ δὲ τῷ χρόνῳ ἀνακαίνωσις ἐγένετο τῶν παλαιῶν νόμων· καὶ ποιήσας ἰδίους νόμους, κατέπεμψεν ἐν πάσαις ταῖς πόλεσι, πρὸς τὸ τοὺς δικαζομένους μὴ περιπίπτειν θλίψεσι, καὶ ζημίαις· ἀλλὰ ταχεῖαν ἔχειν τὴν ἀπαλλαγήν. ὅπερ νομοβίβλιον κατασκευάσας, ἔπεμψεν ἐν Ἀθήναις, καὶ ἐν Βηρυτῷ.

Ο δὲ αὐτὸς βασιλεὺς ἀπεμέρισεν ἀπὸ Ἀντιοχείας τῆς πρώτης Συρίας, Λαοδίκειαν, καὶ Γαβαλὰ, καὶ Πάλτον, τὰς πόλεις· καὶ ἀπὸ Ἀπαμείας τῆς δευτέρας Συρίας, Βαλανέας πόλιν· καὶ ἐποίησεν ἐπαρχίαν, ἥντινα ἐπωνόμασε Θεοδωριάδα, δοὺς αὐτῇ καὶ μητροπολιτικὸν δίκαιον. τὸν δὲ ἐπίσκοπον Λαοδικείας οὐκ ἠλευθέρωσε τοῦ ὑποκεῖσθαι τῷ πατριάρχῃ τῆς Ἀντιοχέων πόλεως.

Ἐν δὲ τῷ αὐτῷ χρόνῳ ἔπαθεν ὑπὸ θεομηνίας μητρόπολις τῆς Λυκίας, τὰ Μύρα· καὶ πολλὰ ἐχαρίσατο τοῖς ὑπολειφθεῖσι, καὶ τῇ πόλει, εἰς κτίσματα, ὁ αὐτὸς βασιλεύς.

Ἐν δὲ τῷ αὐτῷ χρόνῳ ἐγένετο ταραχὴ ἐν Ἀντιοχείᾳ τῇ μεγάλῃ, ἐν τῷ θεάτρῳ, καὶ τὰ τῆς ταραχῆς ἀνηνέχθη τῷ αὐτῷ βασιλεῖ. καὶ ἀγανακτήσας, ἐξ ἐκείνου ἐκώλυσε τὴν θέαν τοῦ θεάτρου, πρὸς τὸ μὴ ἐπιτελεῖσθαι τοῦ λοιποῦ ἐν τῇ τῶν Ἀντιοχέων πόλει.

Ἐν αὐτῷ δὲ τῷ χρόνῳ διωγμὸς γέγονεν Ἑλλήνων μέγας, καὶ πολλοὶ ἐδημεύθησαν· ἐν οἷς ἐτελεύτησαν Μακεδόνιος, Ἀσκληπιόδοτος, Φωκᾶς ὁ Κρατεροῦ, καὶ Θωμᾶς ὁ Κοιαίστωρ· καὶ ἐκ τούτου πολὺς φόβος γέγονεν. Ἐθέσπισε δὲ ὁ αὐτὸς βασιλεὺς, ὥστε μὴ πολιτεύεσθαι τοὺς Ἑλληνίζοντας· τοὺς δὲ τῶν ἄλλων αἱρέσεων ὄντας, ἀφανεῖς γενέσθαι τῆς Ῥωμαϊκῆς πολιτείας, 77 προθεσμίαν τριῶν μηνῶν λαβόντας, εἰς τὸ γενέσθαι αὐτοὺς κοινωνοὺς τῆς ὀρθοδόξου πίστεως. Ὅστις θεῖος τύπος ἐπεφανίσθη ἐν πάσαις ταῖς ἐξωτικαῖς πόλεσιν.

Ἐν αὐτῷ δὲ τῷ καιρῷ 78 ἠγανακτήθη ὁ ἀπὸ ὑπάτων Πρίσκος, ὁ ἀπὸ νοταρίων τοῦ αὐτοῦ βασιλέως· καὶ δημευθεὶς, ἐγένετο διάκονος, καὶ ἐπέμφθη ἐν Κυζίκῳ.

Ἐν αὐτῷ δὲ τῷ καιρῷ Ἑρμογένης ὁ μάγιστρος, ὑποστρέψας ἐκ τῆς Περσίδος, δοὺς τὰ δῶρα, ἀνήγαγεν ἀπόκρισιν παρὰ Κωάδου βασιλέως Περσῶν, πρὸς Ἰουστινιανὸν βασιλέα Ῥωμαίων ἐπιφερόμενος σάκρας περιεχούσας οὕτως.

" Κωάδης, βασιλεὺς βασιλευόντων, ἡλίου ἀνατο-

A tas ſub ipſis agitatæ Tyrannidis initiis plurima per Palæſtinam prædiola ignibus abſumpſiſſe, illud in Palæſtinæ Duce indigne tulit; eo quod non eos, antequam prædia hæc urbemque occupaſſent, quamque primum in unum coactos ſubintellexeret, ſine mora aggreſſus, diſſipaſſet. Ducem itaque hunc munere ſuo turpiter abdicatum, arcte cuſtodiri juſſit; ſuffecto in locum ejus Irenæo, Antiocheni: qui Samaritarum reliquias, montibus incubantes, acrius inſecutus, lare exitio dedit, graviter in eos animadvertens.

Menſe autem Julio Coades, Perſarum Rex, Hermogenem Magiſtrum, ab Imperatore Juſtiniano, cum Legatione, doniſque ſalutatoriis miſſum, peramice
B excepit.

Contigit autem per id tempus, Amaſiam, Ponticæ ditionis urbem, una cum regionibus circumvicinis, divinam iram ſubire: cui etiam ubi Imperator plurima largitus eſt.

Eodem tempore Leges omnes veteres in Codicem unum coactæ ſunt: quin & Leges a ſe latas, per ſingulas Imperii urbes Juſtinianus emiſit, nempe, ut in jus vocati, celerius, & minori cum diſpendio, Cauſidicis ſeſe expedirent. Leges vero has in volumen unum digeſtas, Athenas, & Berytum tranſmiſit.

Idem Imperator Laodiceam, Gabalam, Paltumque urbes ab Antiochia Syriæ primæ, ab Apamia autem Syriæ
C ſecundæ Balaneas urbem dirimens, in Provinciæ formam redegit; quam etiam jure Metropolitico donatam, Theodoriadem nominavit. Epiſcopum tamen Laodicenſem Antiocheno Patriarchæ nihilo ſecius, uti antea, ſubeſſe voluit.

Eodem tempore divinam iram perpeſſa eſt Myra, Lyciæ Metropolis; cui inſtaurandæ, ut etiam civibus ſuperſtitibus, Imperator plurima ſuppeditavit.

Sub id ipſum tempus Antiochiæ magnæ Tumultus ingens in Theatro obortus eſt; de quo certior factus Imperator, exinde in iram commotus, Ludi Theatrici deinceps Antiochiæ ne amplius ederentur, prohibuit.

Eodem tempore Græcæ religionis ho-
D mines perſecutionem gravem perpeſſi ſunt, publicatis etiam quamplurimorum facultatibus; inter quos Macedonius, Aſclepiodorus, Phocas etiam Crateri F. cum Thoma Quæſtore, diem ſuum interea obierunt: Exinde vero metus ingens omnibus inceſſit. Quin & edicto Imperatorio cautum eſt, Græciſſantes in poſterum ne publicum aliquod in Rep. munus obirent. Reliquarum vero Hæreſium ſectatores quoſcunque Romani Imperii finibus excedere juſſit Imperator; indulta tamen eis per tres menſes licentia, ſi qui per id tempus fidem Orthodoxam amplecterentur. Quod quidem Edictum in omnibus urbibus extraneis promulgatum eſt.

Eodem tempore Priſcus quidam, Ex-
E conſul, & Imperatoris hujus olim Notarius; qui in Imperatoris iram incideret, bonis publicatis, Diaconus factus eſt, Cyzicumque relegatus.

Iiſdem Temporibus Hermogenes Magiſter, ex Perſide redux, munera ſecum, & Coadis Perſarum Regis Juſtiniano Imperatori Reſponſum retulit, his verbis conſcriptum:

" Coades, Rex Regum, Solis, O-

Digitized by Google

“rieatis, Flavio Juſtiniano, Cæſari, Lunæ, Occidentis.

“Priſcis Archivorum regni Noſtri ex Monumentis compertum habuimus, Nos Fratres eſſe: & quod, ſi cuivis Noſtrum vel hominibus, vel pecuniis opus fuerit, ab altero ſubminiſtrandos eſſe. Quam quidem Nos Fidem, in præſentem hunc uſque diem, vobis integram præſtitimus. Cæterum ab hoſtibus quandoque impetiti, in prælium cum nonnullis eorum deſcendere coacti fuimus: reliqui vero, datis pecuniis, Imperium Noſtrum ut admitterent, effecimus. Unde Fiſcum Noſtrum penitus exhauſtum eſſe, ſat liquido conſtat. Super his vero cum ad Imperatores, Anaſtaſium, ac Juſtinum, referentes, nihil ita profecerimus, arma deinde ſumere neceſſe habuimus. Propius itaque a finibus veſtris cum abſuerimus, intermedios quoſque, licet innoxios, e medio ſuſtulimus, violatæ a vobis fidei ſub prætextu. Vos vero, Chriſtiani cum ſitis & pietatem colatis; parcite potius hominibus veſtris, & pecunias date. Sin aliter, ad bellum vos accingite: cujus tamen inducias vobis in annum integrum permittimus, ne ſuffurari victoriam, vel ea per dolum potiri videremur.

Eodem tempore Juſtinianus Imperator Togam ſuam, regiis lapillis inſignitam, Antiochenis dono tranſmiſit; quam Antiocheni S. Caſſiani in Eccleſia ſuſpenderunt explicatam.

Cæterum Decii ſub Conſulatu Romanis ſeſe adjunxit Mundus quidam, Gepidis oriundus, & regio ſanguine prognatus. Hic patris ſui poſt obitum, apud Thrauſtilam, avunculum ſuum, Sirmii degebat: quod Romæ Rex, Valemeriacus, qui & Theudericus, ubi intellexiſſet, per literas eum hortatus vel ad ſe uti veniret. Perſuaſus itaque Mundus, ad Theuderichum cum ſuis profectus eſt; ubi diutius degens propugnatorem ſe ei in omnibus exhibuit. Tandem vero inde diſcedens, Danubium fluvium acceſſit, Imperatorem Juſtinianum exoratum habens, uti ſibi liceret ejus ſubeſſe Imperio. Imperator Mundum excepit; Militumque in Illyrio Magiſtrum factum, in demandatum ei munus, cum ſuis demiſit. Quamprimum autem Illyricam regionem occupaſſet Mundus, ab Hunnis, numeroſum diverſorum Barbarorum exercitum ducentibus, bello petitus eſt. Hos vero Mundus bello aggreſſus, ad unum omnes delevit; quin & prædam quoque, comprehenſumque ex Regulis unum, (Conſtantinopolim) tranſmiſit. Exinde pax Thraciæ reddita, timorque Magnus Barbaris gentibus incuſſus eſt.

“Ejuſdem Decii ſub Conſulatu, Edicto Athenas miſſo, Imperator ſancivit, ne cui licere Philoſophiam publice profiteri, aut Leges interpretari. Sed & Aleatoriam etiam exerceri, univerſum per imperium, prohibuit. Quin & Aleatores quidam Byzantii comprehenſi, qui diris Blaſphemiis ſeſe immerſerant, manibus truncati, camelis imponebantur, & per urbem quaſi in triumpho, ferebantur.

Eodem tempore pius Imperator Hoſpitium Anthiochenam reditu annuo IV. nummorum millibus donavit.

A λῆς, Φλαβίῳ Ἰουστινιανῷ Καίσαρι, σελήνης δύσεως.

“Ηὕραμεν ἐν τοῖς ἡμετέροις ἀρχαίοις ἀναγεγραμμένα, ἀδελφοὺς ἡμᾶς ἀλλήλων εἶναι· καὶ ἐάν τις ἐπιδέηται σωμάτων, ἢ χρημάτων, παρέχειν τὸν ἕτερον. Καὶ μεμενήκαμεν ἐξ ἐκείνου καὶ μέχρι τοῦ παρόντος οὕτω διαμένοντες· καὶ ποτὲ μὲν ἐθνῶν ἡμῖν ἐπαναστάντων, τοῖς μὲν παρατάξασθαι ἠναγκάσθημεν· τοῖς δὲ καὶ δόντες χρημάτων ὑποταγῆναι ἐποιήσαμεν. ὡς δῆλον εἶναι, πάντα τὰ ἐν τοῖς ἡμετέροις θησαυροῖς ἀναλωθῆναι. Ταῦτα δὲ καὶ Ἀναστασίῳ, καὶ Ἰουστίνῳ τοῖς βασιλεῦσι γεγραφήκαμεν, καὶ ἠνύσαμεν πλέον οὐδέν· ὅθεν ἠναγκάσθημεν παρατάξασθαι πολέμου χάριν, καὶ πλησίον τῶν Ῥωμαίων γενόμενοι, τοὺς ἐν μέσῳ, μηδὲν ἁμαρτήσαντας, 79 προφάσει τῆς ἐκείνου ἀπειθείας ἀπολέσθαι. Ἀλλ', ὡς χριστιανοί, καὶ εὐσεβεῖς, 80 φείσασθαι ψυχῶν, καὶ σωμάτων, καὶ μετάδοτε ἡμῖν χρυσίου. Εἰ δὲ μὴ τοῦτο ποιεῖτε, εὐτρεπίσατε ἑαυτοὺς πρὸς πόλεμον, προθεσμίαν ἔχοντες ὅλον τὸν ἐνιαυτόν, ἵνα μὴ νομισθῶμεν κλέπτειν τὴν νίκην, καὶ δόλῳ περιγίνεσθαι τοῦ πολέμου.

Τῷ δὲ αὐτῷ χρόνῳ ὁ αὐτὸς βασιλεὺς Ἰουστινιανὸς ἐδωρήσατο τοῖς Ἀντιοχεῦσι τὴν ἰδίαν τόγαν, ἔχουσαν καὶ λίθους βασιλικούς· καὶ ἡπλώθη ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, τῇ C λεγομένῃ, Κασιανοῦ.

Ἐπὶ δὲ τῆς ὑπατείας Δεκίου προσερρύη Ῥωμαίοις Μοῦνδος, ὁ ἐκ γένους τῶν Γηπαίδων καταγόμενος, υἱὸς ὢν ῥηγός, μετὰ τὴν τελευτὴν τοῦ ἰδίου αὐτοῦ πατρός· 81 πρὸς Θραυστίλαν θεῖον αὐτοῦ γεγονότα, καὶ διάγων ἐν τῷ Σιρμίῳ. Καὶ γνοὺς τοῦτο ὁ ῥὴξ Ῥώμης ὁ Οὐαλεμεριακός, ὁ καὶ Θευδέριχος, πέμψας προετρέψατο αὐτὸν Μοῦνδον· 82 καὶ πεισθείς, ἀπῆλθε πρὸς αὐτὸν μετὰ τῶν ἀνθρώπων αὐτοῦ καὶ διέτελεσε πρὸς αὐτόν, 83 ὑπερμαχῶν ὑπὲρ τοῦ Οὐαλεμεριακοῦ, τοῦ καὶ Θευδερίχου. Ἀναχωρήσας δὲ Μοῦνδος ἀπὸ Ῥώμης, ἀπῆλθεν ἐπὶ τὸν Δανούβιον ποταμόν, καὶ πέμψας πρὸς τὸν βασιλέα Ἰουστινιανὸν πρεσβευτάς, ἠτήσατο αὐτὸν ὑπὸ τὴν βασιλείαν D αὐτοῦ γενέσθαι. καὶ ἐδέξατο αὐτὸν σὺν τοῖς ἀνθρώποις αὐτοῦ, ποιήσας αὐτὸν στρατηλάτην τοῦ Ἰλλυρικοῦ ἔθνους, καὶ ἀπέλυσεν αὐτὸν ἐν τῇ ἰδίᾳ στρατηλασίᾳ. Καὶ καταλαβόντος αὐτοῦ τὴν χώραν τοῦ Ἰλλυρικοῦ, ἐπέρριψαν αὐτῷ Οὖννοι, μετὰ πολλοῦ πλήθους διαφόρων Βαρβάρων· καὶ ἐξελθὼν ὥρμησε κατ' αὐτῶν, καὶ πάντας κατηνάλωσε· καὶ ἔπεμψε πραῖδαν ἐξ αὐτῶν, καὶ ἕνα ῥῆγα αὐτῶν· καὶ ἐγένετο εἰρήνη ἐν τῇ Θρᾴκῃ, καὶ ἐκ τότε φόβος κατεῖχε τὰ Βάρβαρα ἔθνη.

Ἐπὶ δὲ τῆς ὑπατείας τοῦ αὐτοῦ Δεκίου, ὁ αὐτὸς βασιλεὺς θεσπίσας πρόσταξιν ἔπεμψεν ἐν Ἀθήναις, 84 κελεύσας μηδένα διδάσκειν φιλοσοφίαν, μήτε E νόμιμα ἐξηγεῖσθαι, μήτε κόττον ἐν μιᾷ τῶν πόλεων γίνεσθαι· ἐπειδὴ ἐν Βυζαντίῳ εὑρεθέντες τινὲς τῶν κοττιστῶν, καὶ βλασφημίαις δειναῖς ἑαυτοὺς περιβαλόντες, 85 χειροκοπηθέντες περιεβωμβήθησαν ἐν καμήλοις.

Ἐν αὐτῷ δὲ τῷ χρόνῳ παρεσχέθη ἐτησία πρόσοδος, ἐν τῷ Ξενῶνι Ἀντιοχείας, νομισμάτων τετρακισχιλίων, ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ εὐσεβοῦς βασιλέως.

Εὐρί-

Εὑρέθη δὲ ἐν αὐτῷ τῷ χρόνῳ καὶ τὸ τίμιον λείψανον τοῦ ἁγίου μάρτυρος Μαρίνου, εἰς τὴν πρώτην Συρίαν, ἔξω τῆς λεγομένης Γινδαρουπόλεως, [86] τοῦ περιοδευτοῦ, τῆς χώρας ἐν ὀπτασίᾳ πλειστάκις ἑωρακότος τὸν τόπον, ἔνθα ἔκειτο ὁ ἅγιος, ἔχων ἀπὸ τῆς κεφαλῆς, κατὰ παντὸς τοῦ σώματος αὐτοῦ ἥλους σιδηροῦς, [87] εἰς σανίδα παραπλωθεὶς προσηλώθη, καὶ ἐτέθη εἰς πέτραν γλυφεῖσαν αὐτῷ τάφον. Καὶ ἐπήρθη τὸ λείψανον αὐτοῦ, καὶ ἠνέχθη, καὶ κατετέθη ἔξω τῆς Ἀντιοχέων πόλεως, ἐν τῷ ἁγίῳ Ἰουλιανῷ.

Ἐν αὐτῷ δὲ τῷ χρόνῳ κατεπέμφθησαν πρέσβεις Ῥωμαίων ἐν τοῖς Περσικοῖς μέρεσιν, Ἑρμογένης, καὶ Ῥουφῖνος ὁ στρατηλάτης, ἐπὶ τῆς ὑπατείας Λαμπαδίου, καὶ Ὀρέστου. Καὶ φθασάντων αὐτῶν τὸ Δόρας, [88] τὸ μετακληθὲν, Ἀναστασιούπολις, μήνυσιν κατέπεμψαν τῷ βασιλεῖ Περσῶν, Κωάδῃ· καὶ ὑπερέθετο ὁ αὐτὸς βασιλεὺς τοῦ δέξασθαι αὐτούς. Καὶ ἐν τῷ διάγειν αὐτοὺς εἰς τὸ Δόρας, ἅμα Βελισαρίῳ τῷ στρατηλάτῃ, σὺν τοῖς ἄλλοις ἐξάρχοις, καὶ τῇ στρατιωτικῇ βοηθείᾳ· καὶ ἀπληκευόντων αὐτῶν ἔξω τοῦ Δόρας, [89] τὴν ἀπόκρισιν τοῦ βασιλέως Περσῶν δεχόμενοι· ὁ Μεράμ ὁ πρῶτος ἔξαρχος Περσῶν, καὶ ὁ υἱὸς τοῦ βασιλέως Περσῶν, σὺν ἄλλοις ἐξάρχοις Περσῶν, καθήμενοι εἰς τὸ Νίσιβι, καὶ γνόντες ὅτι ἔξω τοῦ Δόρας ἀπληκεύουσιν οἱ Ῥωμαῖοι, ἐπέρριψαν Πέρσαι μετὰ ἑβδομήκοντα χιλιάδων, διελόντες αὐτοὺς εἰς τρεῖς ἀρχάς.

Καὶ γνόντες οἱ ἔξαρχοι Ῥωμαίων, ὁρμήσαντες κατὰ Περσῶν, συνέστησαν· καὶ συμβολῆς γενομένης, ἐμίγησαν τὰ Περσῶν καὶ Ῥωμαίων στρατόπεδα, καὶ ἔκοψαν Ῥωμαῖοι Πέρσας κατὰ κράτος, λαβόντες καὶ σίγνον Περσικόν. ὁ δὲ Μεράμ μετὰ ὀλίγων φυγὼν, σὺν τῷ υἱῷ τοῦ βασιλέως, διεσώθη εἰς τὸ Νισίβιον. Ἐν αὐτῇ δὲ τῇ συμβολῇ καὶ ἔξαρχος Περσῶν κατεσφάγη, ὀνόματι Σάγος, Σουνίκα τοῦ δουκὸς, καὶ ἐξάρχου Ῥωμαίων, εἰς μονομαχίαν αὐτὸν προτρεψαμένου· καὶ ἦν ἰδεῖν νίκην Περσικῆς ἀπονοίας, εἰς ἔδαφος ἡπλωμένων νεκρῶν.

Καὶ γνοὺς τοῦτο Κωάδης ὁ Περσῶν βασιλεὺς, ἐπέτρεψεν εἰσελθεῖν τὸν πατρίκιον Ῥουφῖνον, ἅμα τῷ κόμητι Ἀλεξάνδρῳ, εἰς τὴν πρεσβείαν,

Ἐν αὐτῷ δὲ τῷ χρόνῳ ἀνεφάνη τις ἐκ τῆς Ἰταλῶν χώρας, κωμοδρομῶν, [90] ἔχων μεθ' ἑαυτοῦ κύνα ξανθόν· ὅστις κελευόμενος ὑπὸ τοῦ ἀναθρεψαμένου, ἐποίει τινὰ θαύματος ἄξια. Ὁ γὰρ αὐτὸν ἀναθρεψάμενος, ἑστὼς ἐν τῇ ἀγορᾷ, καὶ ὄχλου περιεστῶτος εἰς τὸ θεάσασθαι, λάθρα τοῦ κυνὸς, ἐκομίζετο παρὰ τῶν ἑστώτων δακτυλίδια, καὶ ἐτίθει εἰς τὸ ἔδαφος, περισκέπων αὐτὰ ἐν χώματι. Καὶ ἐπέτρεπε τῷ κυνὶ ἐπᾶραι, καὶ δοῦναι ἑκάστῳ τὸ ἴδιον· καὶ ἐρευνῶν ὁ κύων τῷ στόματι ἐπεδίδου ἑκάστῳ, τὸ γνωριζόμενον. Ὁ δὲ αὐτὸς κύων καὶ διαφόρων βασιλέων νομίσματα μυρία ἐπεδίδου κατ' ὄνομα. Παρεστῶτος δὲ ὄχλου ἀνδρῶν τε καὶ γυναικῶν, ἐπερωτώμενος, ἐδείκνυε τὰς ἐν γαστρὶ ἐχούσας καὶ τοὺς ὄντας πορνοβοσκοὺς, καὶ μοιχοὺς, καὶ κνιποὺς καὶ μεγαλοψύχους· καὶ ἀπεδείκνυε πάντα μετὰ ἀληθείας. Ὅθεν ἔλεγον πολλοὶ, ὅτι πνεῦμα Πύθωνος ἔχει.

Ἐπὶ δὲ τῆς αὐτῆς βασιλείας ἐφάνη ἀστὴρ μέγας καὶ φοβερὸς, [91] κατὰ τὸ δυτικὸν μέρος, πέμπων ἐπὶ τὸ ἄνω ἀκτῖνα λευκὴν, ὁ δὲ χαρακτὴρ αὐτοῦ ἀστραπὰς ἀ-

A Eiſdem etiam temporibus venerandæ S. Marini Martyris Reliquiæ, (cujus ſepulturæ locus regionis illius Circitori ſæpiuſcule per ſomnium obverſatus eſt,) extra Gindaropolim Syriæ Primæ urbem repertæ ſunt. Exciſum huic erat in petra ſepulchrum, ubi totus ſuper aſſerem explicatus jacebat, clavis ei ferreis per totum corpus ejus actis affixus. Sublatas autem inde Martyris hujus reliquias, ad S. Julianum, extra Antiochiam urbem repoſuerunt.

Eodem tempore, Lampadio & Oreſte Coſſ. Romanorum Legati, Hermogenes, & Rufinus, Militum Magiſter, in Perſidem miſſi ſunt. Hi itaque Doras olim, Anaſtaſiopolim nunc vocatam B urbem advenientes, adventum ſuum Coadi Perſarum Regi notum fecerunt: quorum tamen admiſſionem Rex procraſtinavit. Interim vero dum Legati ad Doras, una cum Beliſario Militum Magiſtro, cæteriſque Romanorum Exarchis, & exercitu, qui caſtra ſua extra urbem poſuerant, commorantes; Reſponſa Regis Perſarum expectarent; Meram, primarius Perſarum filius, Duceſque qui ad Niſibim concedentes, Romanos extra Doras caſtrametatos eſſe intellexerant; cum ſeptuaginta Perſarum Militibus, in tres partes diviſis, in illos egreſſi ſunt.

Quod ubi Romanis Ducibus notum C fuit, & ipſi in impetum Perſarum ſuſcipiendum ſeſe parant; prælioque commiſſo, & exercitibus Romano Perſicoque inter ſe confuſis, Romani Perſas penitus fuderunt; vexillo etiam Perſico ablato. Cæterum Meram, Regiſque filius paucis admodum ſtipati, fuga ſibi conſulentes, ad Niſibim evaſerunt. Hac autem pugna cecidit Sagus quidam, Perſarum Exarchus; quem Sunica, Dux Romanus, ſingulare ad certamen provocatum, proſtravit. Atque diffuſis ibi per terram undique cadaveribus, videre erat Confidentiæ Perſicæ triumphum.

Certior autem de his factus Perſarum Rex Coades, Rufinum Patricium, D Comitemque Alexandrum, Legationem ſuam obire juſſit.

Iiſdem temporibus Italus quidam circumforaneus innotuit; qui canem fulvum circumduxit, qui domini ad nutum miranda quædam perficeret. Dominus enim in foro ſtans, & circumſtante undique ſpectaculum populo clam cane, adſtantium annulos accipiebat, quos in ſolo depoſitos, terra aggeſta tegebat: Canem deinde eos tollere, & ſuum cuique reddere jubebat. Canis itaque indagatos annulos ore prehendens, cuique ſuam redhibuit. Idem etiam Canis diverſorum quoque Imperatorum Numiſmata quotquot producta, ad cujuſque nomen, reddidit: Quinimo turba virorum, mulierumque adſtante, interroga- E tas de ea gravidas, Lenones, ſcortatores, ſordidos, magnanimoſque demonſtrabat. Sed & hæc omnia pro rei veritate Canis iſte prodebat: multis ideo, Pythonis eum ſpiritu præditum, affirmantibus.

Eodem Imperatore ſtella ingens, & tremenda, in Occidente comparuit; radium album ſurſum emittens, quam, quod fulguris emiſſionem præ ſe fere-

bat, *Facem Ardentem*, nonnulli vocitabant. Per dies autem xx. refulſit; unde ſiccitates, & ubique per Imperium in populo cædes, aliaque plurima Mortalibus infauſta, inſequuta ſunt.

Menſis autem Septembris ſub exitum, Legati Romanorum, qui in Perſidem miſſi fuerant, pace facta reverſi ſunt. Quo audito Imperator Juſtinianus ſummo gaudio affectus eſt. Acceptis enim de Pace literis, perlectiſque, eas in hæc verba conſcriptas invenit.

" Propenſum paterni veſtri in nos ani-
" mi ſtudium reduces Noſtri, quos ad
" Clementiam veſtram miſimus, Lega-
" ti nobis renunciarunt. Domino autem
" Deo gratias ubique agimus, quod Bo-
" nitate ejus Conſentaneum Opus effe-
" ctum eſt, paxque mutua quæ in utriuſ-
" que Reip. Emolumentum, & No-
" ſtram utriuſque laudem ceſſura eſt,
" ſtabilitur. Rem enimvero ſumme glo-
" rioſam eſſe, & apud Deum, hominef-
" que univerſos laude dignam, quod
" Clementiæ Veſtræ Noſtrique, (qui
" Vos unice diligimus,) temporibus,
" inter orbem utrumque Pax facta fue-
" rit, omnibus manifeſtum eſt. Quod
" & favente Deo utriuſque Noſtrum i-
" nimicis exitium futurum eſt. Legati
" itaque Noſtri primo quoque tempore
" aderunt, quo ad Pacis confirmatio-
" nem, quodcunque neceſſarium erit,
" Effectum dent. Nobis vero uti Pa-
" terna veſtra affectione quam diutiſſi-
" me frui liceat, precamur.

Miſſus autem ſecundis cum literis Imperatoriis in Perſidem Rufinus, Regem invenit circa pacis illas conditiones invicem ineundas longe aliter ſe habentem. Inter hæc enim Samaritæ, quibus Imperator, uti ſuperius dictum eſt, infenſus erat, ad Perſas tranſfugæ, (eorum autem numerabantur L. Millia) auxilia ſua adverſus Romanos Coadi Regi obtulerunt; in ſe inſuper recipientes Palæſtinæ totius proditionem Locorumque ibi Sanctorum faciendam; in qua urbe diverſorum Regum recondita erant Anathemata; ubi etiam auri, & argenti vis maxima, lapillorumque pretioſorum infinita erat congeries. Hæc ubi audiſſet Perſarum Rex, illorum dictis fidem habens pacem confirmare detrectavit, arrepta etiam de Aurifodinis occaſiuncula, quæ Anaſtaſii olim temporibus inventæ, exinde Romano ceſſerant imperio; cum prius montes iſti juris Perſici fuiſſent. Montes autem hi auriferi, Armeniæ Romanæ Perſarmeniæque in finibus ſiti ſunt: uti tradunt ii, quibus hoc compertum eſt. Qui quidem montes magnam ferunt auri copiam: ex pluviis enim, imbribuſque cadentibus, terra de Montibus deorſum acta, Auri quaſi laminæ ſcaturiunt. Cæterum Montes hoſce antea temporis, æque a Perſis, ac Romanis, quidem cc. auri libris conduxerunt. Ex quo vero in poteſtatem ſacratiſſimi Anaſtaſii devenerunt mercedem conductam exinde Romani ſoli perceperunt. Cæterum hinc Pactis rumpendis oblata occaſio.

In Proditionis vero, quam Samaritæ moliebantur, notitiam Romani hoc modo pervenerunt. Quinque enim ex il-

A πέπεμπον· ὃν ἔλεγόν τινες εἶναι, λαμπαδίαν. Ἐφαινε δὲ ἐπὶ ἡμέρας εἴκοσι ἐκλάμπων, καὶ ἐγένοντο ἀνυδρίαι, καὶ κατὰ πόλιν δημοτικοὶ φόνοι, καὶ ἄλλα πολλὰ ἀπειλῆς πεπληρωμένα.

Τῇ δὲ συμπληρώσει τοῦ Σεπτεμβρίου μηνὸς, οἱ πρέσβεις Ῥωμαίων οἱ πεμφθέντες ἐν τοῖς Περσικοῖς, ὑπέστρεψαν, ποιήσαντες πάκτα. Καὶ γνοὺς τοῦτο ὁ βασιλεὺς Ἰουστινιανὸς, ὅτι τὴν εἰρήνην ἔχει πρὸς Ῥωμαίους, χαρᾶς ἐπλήσθη. δεξάμενος γὰρ τὰ γράμματα τῶν πάκτων, καὶ ἀναγνοὺς, εὗρε περιέχοντα οὕτως.

" Ἀπελθόντες πρὸς ἡμᾶς οἱ ἡμέτεροι πρεσβευταὶ, "
" οἱ πρὸς τὴν σὴν σταλέντες ἡμερότητα, ἀπήγγειλαν "
B " ἡμῖν τὴν ἀγαθὴν προαίρεσιν τῆς πατρικῆς ὑμῶν "
" διαθέσεως. Καὶ ἐπὶ πᾶσιν εὐχαριστήσαμεν τῷ δε- "
" σπότῃ Θεῷ, ὅτι πρέπον τῇ αὐτοῦ ἀγαθότητι πράγ- "
" μα γέγονε, καὶ προέβη, σὺν Θεῷ, εἰρήνη, εἰς ὠ- "
" φέλειαν τῶν δύο πολιτειῶν. Ὅτι δὲ μεγάλη δόξα, "
" ἔπαινός ἐστιν ἐν πάσῃ τῇ γῇ, παρὰ Θεῷ, καὶ ἀν- "
" θρώποις, τὸ εἰρήνην γενέσθαι μεταξὺ τῶν δύο κόσ- "
" μων, ἐπὶ τῆς σῆς ἡμερότητος, καὶ ἡμῶν, τῶν γνη- "
" σίως ὑμᾶς ἀγαπώντων, πρόδηλόν ἐστι. καὶ αἱ ἐχ- "
" θροὶ δὲ ἑκατέρας πολιτείας καταπεσοῦνται, ταύτης "
" σὺν Θεῷ, γινομένης· Διὰ τάχους τοίνυν ἐπικατα- "
" λήψονται οἱ ἡμέτεροι πρεσβευταὶ, ὀφείλοντες ἀνα- "
" πληρῶσαι τὰ πρὸς ἀσφάλειαν τῆς εἰρήνης. Εὐχό- "
C " μεθα γοῦν ἐν πολλοῖς χρόνοις τὴν πατρικὴν ὑμῶν "
" διάθεσιν περισώζεσθαι. "

Καὶ ἐκπεμφθεὶς ὑπὸ Ῥωμαίων πάλιν Ῥουφῖνος, δι' ἑτέρας ἀποκρίσεως καταπεμφθείσας ἐν τοῖς Περσικοῖς μέρεσιν, εὗρε τὸν βασιλέα Περσῶν ἀναδύοντα πρὸς τὰ δόξαντα μεταξὺ αὐτῶν, ἕνεκεν τῆς εἰρήνης. Φημισθέντος γὰρ τότε, ὡς τῶν Σαμαρειτῶν Ῥωμαίων ἀγανακτηθέντων ὑπὸ τοῦ βασιλέως Ἰουστινιανοῦ, ὡς προγέγραπται, φυγόντων καὶ ἀπελθόντων πρὸς Κωάδην βασιλέα Περσῶν, ἀπὸ τῆς ἑαυτῶν χώρας Παλαιστίνης, καὶ ἐπαγγειλαμένων αὐτῷ συμμαχεῖν (τὸ δὲ πλῆθος αὐτῶν ἦν χιλιάδες πεντήκοντα, ἐπαγγείλαντο δὲ τῷ Περσῶν βασιλεῖ, προδιδόναι τὴν ἑαυτῶν χώραν, τὴν Παλαι-
D στίνην πᾶσαν, καὶ τοὺς ἁγίους τόπους, πόλιν ἔχουσαν διαφόρων βασιλέων χαρίσματα, χρυσοῦ τε γὰρ πλῆθος πολὺ, καὶ λίθων τιμίων ἀναρίθμητος ποσότης.) καὶ ἀκούσας ταῦτα ὁ βασιλεὺς Περσῶν, καὶ πεισθεὶς τοῖς παρ' αὐτῶν λεγομένοις, ἀνεδύη περὶ τὸ ποιῆσαι τὰ πάκτα. Ἀφορμὴν δὲ λαβὼν περὶ τῶν χρυσοῤῥύτων τῶν εὑρεθέντων πρώην ἐπὶ Ἀναστασίου τοῦ βασιλέως, ὄντων ὑπὸ Ῥωμαίους. ἦν γὰρ πρώην τὰ αὐτὰ ὄρη ὑπὸ τὴν Περσῶν πολιτείαν. (τὰ δὲ χρυσόῤῥυτα ὄρη ὑπάρχει μεταξὺ τῶν ὅρων Ἀρμενίων Ῥωμαίων, καὶ Περσαρμενίων, ὡς οἱ εἰδότες λέγουσιν·) ἅτινα ὄρη φέρουσι χρυσὸν πολύν. Ὅτε γὰρ βροχαὶ καὶ ὄμβροι γίνονται, κατασύρεται ἡ γῆ τῶν αὐτῶν ὀρέων, λεπτίδας ἀναβλύ-
E ζουσα χρυσοῦ. Τὰ δὲ αὐτὰ ὄρη ἐμισθοῦντο τὸ πρότερόν τινες ἀπὸ Ῥωμαίων καὶ Περσῶν, χρυσοῦ λιτρῶν διακοσίων. ἐξ οὗ δὲ παρελήφθησαν τὰ αὐτὰ ὄρη ὑπὸ τοῦ θειοτάτου Ἀναστασίου, οἱ Ῥωμαῖοι μόνοι κομίζονται τὴν θεσπισθεῖσαν συντέλειαν. καὶ ἐκ τούτου ἐγένετο διαστροφὴ περὶ τὰ πάκτα.

Ἡ δὲ τῶν Σαμαρειτῶν προδοσία ἐγνώσθη Ῥωμαίοις ὡς τινῶν ἐξ αὐτῶν δ' ἀπόρων συχεθέντων ἐν τῷ ὑπὸ

στρέψειν αὐτοὺς ἀπὸ τῶν Περσικῶν μερῶν, καὶ γνωρισθέντων μετὰ τὸ ἀπελθεῖν αὐτοὺς πρὸς Κωάδην βασιλέα Περσῶν, καὶ συμπλέξασθαι αὐτῷ ποιεῖν τὴν προδοσίαν τῆς ἰδίας χώρας, ὡς προείρηται. (ἦσαν δὲ οἱ γνωρισθέντες Σαμαρεῖται ὀνόματι πέντε.) καὶ συσχεθέντες, ἀπηνέχθησαν πρὸς τὸν στρατηλάτην τῆς ἀνατολῆς, καὶ ἐξετάσθησαν παρ' αὐτοῦ, καὶ ὁμολόγησαν τὴν προδοσίαν ἣν ἐμελέτων. 94 τὰ δὲ πεπραγμένα αὐτῶν ἀνεγνώσθη τῷ βασιλεῖ Ἰουστινιανῷ. A

Ἐν αὐτῷ δὲ τῷ χρόνῳ ἐγένοντο σεισμοὶ κατὰ τόπον, καὶ λιταῖς ἐσχόλαζον ἐν ἑκάστῃ πόλει.

Τῷ δὲ αὐτῷ καιρῷ καὶ πρεσβευτὴς ἐπέμφθη ὑπὸ τοῦ βασιλέως Περσῶν, πρὸς τὸν βασιλέα Ῥωμαίων· καὶ ἐπιδοὺς ἃς ἐπεφέρετο σάκρας, ἀπελύθη, νομισάμενος δῶρα. B

Ὁ δὲ βασιλεὺς Ῥωμαίων ἀκούσας παρὰ τοῦ πατρικίου Ῥουφίνου τὴν παρὰ Κωάδου βασιλέως Περσῶν παράβασιν, ποιήσας θείας κελεύσεις, κατέπεμψε πρὸς τὸν βασιλέα τῶν Αὐξουμιτῶν· (ὅστις βασιλεὺς Ἰνδῶν συμβολὴν ποιήσας μετὰ τοῦ βασιλέως τῶν Ἀμεριτῶν Ἰνδῶν, κατὰ κράτος νικήσας, παρέλαβε τὰ βασίλεια αὐτοῦ, καὶ τὴν χώραν αὐτοῦ πᾶσαν, καὶ ἐποίησεν ἀντ' αὐτοῦ βασιλέα τῶν Ἀμεριτῶν Ἰνδῶν, ἐκ τοῦ ἰδίου γένους, Ἀγγάνην, διὰ τὸ εἶναι καὶ τὸ τῶν Ἀμεριτῶν Ἰνδῶν βασίλειον ὑπ' αὐτόν.) καὶ ἀποπλεύσας ὁ πρεσβευτὴς Ῥωμαίων ἐπὶ Ἀλεξάνδρειαν, διὰ τοῦ Νείλου ποταμοῦ, καὶ τῆς Ἰνδικῆς θαλάσσης, κατέφθασε τὰ Ἰνδικὰ μέρη. Καὶ C εἰσελθὼν παρὰ τῷ βασιλεῖ τῶν Ἰνδῶν, μετὰ χαρᾶς πολλῆς ἐξενίσθη ὁ βασιλεὺς Ἰνδῶν· ὅτι, 95 διὰ πολλῶν χρόνων ἠξιώθη μετὰ τοῦ βασιλέως Ῥωμαίων ἀσπάσασθαι φιλίαν. Ὡς δὲ ἐξηγήσατο ὁ αὐτὸς πρεσβευτής, ὅτε ἐδέξατο αὐτὸν ὁ τῶν Ἰνδῶν βασιλεύς, ὑφηγήσατο τὸ σχῆμα τῆς βασιλικῆς τῶν Ἰνδῶν καταστάσεως, ὅτι γυμνὸς ὑπῆρχε, καὶ κατὰ τοῦ ζώσματος εἰς τὰς ψόας αὐτοῦ 96 λινὰ χρυσᾶ ἱμάτια· κατὰ δὲ τῆς γαστρὸς καὶ τῶν ὤμων, 97 φορῶν σχιαστὰς διὰ μαργαριτῶν, καὶ κλαβία ἀνὰ πέντε, 98 καὶ χρυσᾶ ψέλια εἰς τὰς χεῖρας αὐτοῦ· ἐν δὲ τῇ κεφαλῇ αὐτοῦ 99 λινόχρυσον φακιόλιν ἐσφενδονισμένον, ἔχον ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν σειρὰς τέσσαρας, καὶ μανιάκιν χρυσοῦν ἐν τῷ τραχήλῳ αὐτοῦ· D καὶ ἵστατο ὑπεράνω τεσσάρων ἐλεφάντων, ἐχόντων ζυγόν, καὶ τροχοὺς δ', καὶ ἐπάνω, ὡς ὄχημα ὑψηλόν, ἠμφιεσμένον χρυσέοις πετάλοις, ὥσπερ ἐστὶ τὰ τῶν ἀρχόντων τῶν ἐπαρχιῶν ὀχήματα ἀργύρῳ ἠμφιεσμένα. Καὶ ἵστατο ἐπάνω ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰνδῶν, βαστάζων σκουτάριον μικρὸν κεχρυσωμένον, καὶ δύο λαγκίδια καὶ αὐτὰ κεχρυσωμένα κατέχων ἐν ταῖς χερσὶν αὐτοῦ. Καὶ οὕτως ἵστατο πᾶσα ἡ σύγκλητος αὐτοῦ, μεθ' ὅπλων, καὶ αὐλοὶ ᾄδοντες μέλη μουσικά.

Καὶ εἰσενεχθεὶς ὁ πρεσβευτὴς Ῥωμαίων, κλίνας τὸ γόνυ, προσεκύνησε· καὶ ἐκέλευσεν ὁ βασιλεὺς Ἰνδῶν, 100 ἀναστῆναί τε, καὶ ἀναχθῆναι πρὸς αὐτόν. Καὶ δεξάμενος τὴν τοῦ βασιλέως Ῥωμαίων σάκραν, κατεφίλησε E τὴν σφραγῖδα· δεξάμενος δὲ καὶ τὰ δῶρα τὰ πεμφθέντα ὑπὸ τοῦ βασιλέως, ἐξεπλάγη. λύσας δέ, καὶ ἀναγνοὺς δι' ἑρμηνέως τὰ γράμματα, εὗρε περιέχοντα, ὥστε ὁπλίσασθαι αὐτὸν κατὰ Κωάδου βασιλέως Περσῶν, καὶ τὴν πλησιάζουσαν αὐτῷ χώραν ἀπολέσαι, καὶ τοῦ λοιποῦ μηκέτι συνάλλαγμα ποιῆσαι μετ' αὐτοῦ, ἀλλὰ δι' ἧς ὑπέταξε χώρας τῶν Ἀμεριτῶν Ἰνδῶν διὰ τοῦ Νεί-

lorum primariis viris, (qui, paulo poſt iter ſuſceptum ſupradictæ Proditionis cum Coade Perſa ineundæ cauſa, innotuerant,) in reditu ſuo ex Perſide comprehenſi, eoram Militum in Oriente Magiſtro adducti ſunt: Quos Proditionis agitatæ ubi poſtulaſſet, confitentes habuit ſtatim reos. Quæ vero de his acta ſunt Juſtiniano imperatori legenda mittebantur.

Eodem tempore terræ motus ubique graſſabantur; hominibus interim Litaniis ubique urbium vacantibus.

Eodem etiam tempore Perſarum Rex Legatum miſit ad Imperatorem Romanum; qui traditis literis & muneribus donatus, dimiſſus eſt.

Sed interim Imperator de Coadis Perſarum Regis prevaricatione certior a Rufino Patricio factus; Auxumitarum regem ſuper his per ſacras interpellavit. Regem hic Homeritarum Indorum, prælio cum eo commiſſo, penitus debellaverat; & regno ejus regioneque occupatis, regem ibi, ex genere ſuo Anganem conſtituerat; eo quod Homeritarum Indorum etiam regnum jam ſibi ſubjectum haberet. Cæterum *Legatus* Romanorum, nave conſcenſa, Alexandriam verſus curſum dirigit: Niloque flumine & Mari indico trajectis, Indorum ad regiones pervenit. Cujus ad ingreſſum, Rex Indorum, ſummo ex gaudio, obſtupuit: " Diu (inquiens) eſt, " quod ſocietatem cum Romanis ineundi me tenuit deſiderium. " Habitus autem Regis Indici, pompaque ſolennis, quibus Legatum Romanum (*uti ex ipſius ore didicimus*,) excepit, erant hujuſmodi. Nudus erat; a Zona vero circa lumbos veſtis linea auro intertexta demittebatur; ab humeris autem ad ventrem pendebat tunica ſoluta, margaritis, & clavis, per quiniones diſtributis inſignita: manibuſque armillas aureas geſtabat. Caput ejus pileo lineo, auro intertexto, & contortuplicato, IV. catenulas utrinque dimittente, collum vero monili aureo, ornabatur. Currui vero inſedebat alto, quatuor rotis ſuffulto, quatuorque Elephantis tracto; qui petalis quatuor aureis, (qualibus argenteis Provinciarum Præfecti utuntur) circumdabatur: Huic inſidens Indorum Rex, ſcutum parvum deauratum, lanceolaſque duas, & ipſas deauratas, manibus geſtabat. Stipatus autem erat a Primoribus ſuis, & ipſis ſimiliter armatis, Choroque ad tibias carmina muſica modulante.

Introductus autem Legatus Romanus, in genua procidens, Regem veneratus eſt: ſed Me (dixit Legatus) Rex ſurgere juſſit, & propius accedere. Acceptis autem Romani Imperatoris litteris, ſigillum deoſculatus eſt: Donis etiam ab Imperatore miſſis acceptis; ſcilicet obſtupuit. Apertis deinde literis Imperatoris, perque Interpretem lectis, id Imperatorem Romanum a ſe poſcere intellexit, uti Coadem bello aggrederetur; diſperditiſque Perſarum vicinis regionibus, commercia cum illis non amplius haberet: ſed per Homeritarum quam ſibi ſubjugaverat regionem, per-

que Nilum Ægyptum petens, Alexandriæ potius mercaturam exerceret. Sine mora igitur Indorum Rex Elesboas, Legati ipſius in conſpectu, adverſus Perſas arma movet; præmiſſiſque quos ſub ſe habuit Saracenis Indis, Perſidem ſtatim, Romanorum cauſa, invaſit; ſimul Regem Perſarum per literas monens, hoſtem uti ſibi expectaret Indorum Regem, Romanorum partes agentem, Perſicique quodcunque eſſet imperii devaſtantem. Succedentibus itaque ad hunc modum omnibus, Indorum Rex Legatum Romanum, capite ejus prehenſo, datoque ei pacis oſculo, perquam honorifice dimiſit; miſſis etiam Imperatori Romano, per Legatum Indorum, literis Regiis, & muneribus.

Eodem tempore ſupplex Imperatorem ſuppetias rogavit Theudericus, Afrorum Rex; patruelis ſui de tyrannide conqueſtus. Quippe Mauruſii cum Afris bello congredientes, bene multas eorum urbes occupaverant; quas inter Tripolis, (uti illis vocatur,) Leptoma, Sabatha, & Byzacium fuere; ſed & per X. dierum itineris ſpatium, e regionibus undique Captivos abduxerunt. Theudericus itaque, Afrorum Rex, eos bello viciſſim aggreditur, numeroſo exercitu inſtructus, quem Gelimer ducebat: qui prælio cum Mauruſiis commiſſo, eos penitus profligavit. Cæterum fœdere deinde cum eis inito, belli ſocios eoſdem ſibi adjunxit; tyrannidemque capeſſens, in Gilderichum ipſum arma movit; Carthaginemque veniens, ipſum cum uxore liberiſque comprehenſum incarceravit; primoribus interim regni de medio ſublatis. Deinde Gelimer Juſtiniano Imperatori, per Legatum ſuum, munera mittit; de quibus ubi audiviſſet Imperator, eis offenſus eſt Gilderici ſcilicet Afrorum Regis cauſa: (de Tyrannide enim in illum agitata jamjam reſciverat:) Legatum vero omni cum opprobrio dimiſit. Quin & Magiſtrianum quoque Romam miſit, qui regem Athalaricum, Alemeriaei F. moneret; ne Legatos a Gelimere miſſos omnino exciperet; ſed nec Regem eam, ut qui Tyrannus eſſet appellaret. Cui etiam Athalarichus, acceptis ejus literis & perlectis, morem geſſit; nec Gelimeris Afri Legatos excipere dignatus eſt.

Iiſdem temporibus Imperator Perſas terra marique bello aggreſſurus, exercitum amiſit, qui res interim Imperii ubique præſtaret integras.

Eodem tempore, qui ſupererant in bello captorum ab Alamundaro Saraceno, ſupplices ad Ephræmium Patriarcham referebant; utpote in quos Alamundarus graviter animadverterat: eorum enim nonnullis capita, cavens ſibi a Proditionibus, amputaverat. Cæteri procidentes ei ad pedes, paucorum dierum inducias ſibi dari petebant, interim dum ad Romanos ſuos mittere potetant, qui pecunias ſibi redimendis impetratum irent. Exoratus Alamundarus, (ut cui iſta ſatis arriderent;) licentiam illis in LX. dies conceſſit; Expromiſſorem pro eis ſe præſtante Taizane, Saracenorum Archiphylo. Libellus itaque ſupplex Antiochiam delatus, ubi coram populo perlectus eſt, illachrymantes omnes, pro te quiſque ſua, ſingulas per Eccleſias, in Gazophylacia ſtipem conjecerunt. Præibat aliis, mi-

A λιν ἐπὶ τὴν Αἴγυπτον, ἐν Ἀλεξανδρείᾳ τὴν πραγματείαν ποιεῖσθαι. Καὶ εὐθέως 101 ὁ βασιλεὺς Ἰνδῶν Ἐλεσβόας, ἐπ' ὄψεσι τοῦ πρεσβευτοῦ Ῥωμαίων, ἐκίνησε πόλεμον κατὰ Περσῶν. προπέμψας καὶ 102 τοὺς ὑπ' αὐτὸν Ἰνδοὺς Σαρακηνούς, ἐπῆλθε τῇ Περσικῇ χώρᾳ ὑπὲρ Ῥωμαίων, δηλώσας τῷ βασιλεῖ Περσῶν, τὸ δέξασθαι τὸν βασιλέα Ἰνδῶν πολεμοῦντα αὐτῷ, 103 καὶ ἐκπορθοῦσαι πᾶσαν τὴν ὑπ' αὐτοῦ βασιλευομένην γῆν, καὶ πάντων οὕτω προβάντων, ὁ βασιλεὺς Ἰνδῶν κρατήσας τὴν κεφαλὴν τοῦ πρεσβευτοῦ Ῥωμαίων, δεδωκὼς εἰρήνης φίλημα, ἀπέλυσεν ἐν πολλῇ θεραπείᾳ. Κατέπεμψε δὲ καὶ σάκρας, διὰ Ἰνδοῦ πρεσβευτοῦ, καὶ δῶρα τῷ βασιλεῖ Ῥωμαίων.

B Ἐν αὐτῷ δὲ τῷ χρόνῳ 104 κατεπέμφθη δέησις παρὰ Θευδερίχου ῥηγὸς τῶν Ἄφρων, ὡς τυραννήσαντος τοῦ ἰδίου ἐξαδέλφου κατ' αὐτοῦ· 105 καὶ πόλεμον τῶν Μαυρουσίων κατὰ τῶν Ἄφρων συμβαλόντων, παρέλαβον πολλὴν αὐτῶν χώραν. Ἐν οἷς παρελήφθη ἡ παρ' αὐτοῖς λεγομένη Τρίπολις, καὶ 106 Λεπτομά, καὶ Σαβαθά, καὶ τὸ Βιζάκιν, αἰχμαλωτίσαντες ἐπὶ μονὰς δέκα. Καὶ ἐπεστράτευσε κατ' αὐτῶν ὁ αὐτὸς ῥὴξ τῶν Ἄφρων Θευδέριχος, πλῆθος ἔχων πολύ, σὺν στρατηγῷ ὀνόματι Γελίμερ· ὅστις συμβαλὼν κατὰ Μαυρουσίων, περιεγένετο κατὰ κράτος. Καὶ συνάψας φιλίαν μετ' αὐτῶν, ἔλαβεν αὐτοὺς εἰς συμμαχίαν· καὶ τυραννήσας, ἐπῆλθε κατὰ τοῦ αὐτοῦ Γελδερίχου ἐν Καρχηδόνι, καὶ
C συνέβαλεν αὐτόν, 107 καὶ ἀποκλείσαντες αὐτὸν ἐν οἴκῳ, μετὰ τῆς γυναικὸς αὐτοῦ, καὶ τῶν τέκνων αὐτοῦ, φονεύσας καὶ τοὺς συγκλητικούς. Καὶ ἔπεμψεν ὁ αὐτὸς Γελίμερ διὰ τοῦ ἰδίου πρεσβευτοῦ, δῶρα τῷ βασιλεῖ Ἰουστινιανῷ· καὶ μηνυθέντων τῷ βασιλεῖ Ῥωμαίων, ἠγανάκτησε κατ' αὐτοῦ, ἕνεκεν τοῦ ῥηγὸς τῶν Ἄφρων· ἤδη γὰρ μαθὼν τὴν γενομένην τυραννίδα κατὰ Γελδερίχου· 108 καὶ ἀπέλυσεν αὐτοὺς μεθ' ὕβρεως πολλῆς. Καὶ ἐκπέμψας μαγιστριανὸν ἐν Ῥώμῃ, 109 πρὸς τὸν ῥῆγα Ἀθαλάριχον, ἔγγονον τοῦ Ἀλαμεριακοῦ, δηλώσας αὐτῷ, τοῦ μὴ δέξασθαι πρεσβευτὰς παρὰ Γελίμερ ἐκπεμπομένους πρὸς αὐτόν. μήτε δὲ τὴν ὀνομασίαν αὐτοῦ εἰς ῥῆγα, διότι ἐστὶ τύραννος. Καὶ δεξάμενος τὰ ἐκπεμφθέντα γράμματα πα-
D ρὰ τοῦ βασιλέως καὶ στοιχήσας, οὐκ ἐδέξατο πρεσβευτὰς παρὰ Γελίμερ τοῦ Ἄφρου.

Ἐν αὐτῷ δὲ τῷ χρόνῳ ὁ αὐτὸς βασιλεὺς ἀγωνίσασθαι βουλόμενος κατὰ Περσῶν, διὰ γῆς τε, καὶ θαλάσσης, ἐκπέμπει στράτευμα, τοῦ φυλάξαι ἀπάραχον τὴν πολιτείαν Ῥωμαίων.

Τῷ δὲ αὐτῷ χρόνῳ δέησις κατεπέμφθη Ἐφραιμίῳ πατριάρχῃ, παρὰ τῶν ἀπομεινάντων ἐν αἰχμαλωσίᾳ ὑπὸ Ἀλαμουνδάρου Σαρακηνοῦ, ὡς πικρὰς τιμωρίας δεδέσθαι αὐτούς τινας· γὰρ καὶ ἀπεκεφάλισεν ἐξ αὐτῶν, φοβούμενος μήπως καὶ προδοσία ἐξ αὐτῶν γένηται. Καί τινες προσπεσόντες αὐτῷ, παρεκάλεσαν ὀλίγων ἡμερῶν ἔνδοσιν γενέσθαι αὐτοῖς, πρὸς τὸ πέμψαι δέησιν
E ἐν τῇ Ῥωμαίων πολιτείᾳ, τοῦ ἐκπεμφθῆναι χρήματα εἰς ἀνάρρυσιν αὐτῶν. Καὶ ταῦτα ἀκούσας Ἀλαμουνδαρος, χαίρων φασί, παρέλαβε· καὶ δεδωκὼς προθεσμίαν ἡμερῶν ἑξήκοντα, ἀντιφωνήσαντος ὑπὲρ αὐτῶν Ταϊζάνου, τοῦ ἀρχιφύλου Σαρακηνῶν· καὶ τῆς δεήσεως ἐκπεμφθείσης, ἀνεγνώσθη ἐν Ἀντιοχείᾳ, καὶ μετὰ δακρύων πάντες εἰς τὰ λεγόμενα γαζοφυλάκια ἐν ἑκάστῃ ἐκκλησίᾳ, καθ' ὃ ηὐπόρει τις, ἐπεδίδου. Ἐν οἷς πρώτης

καταπειχθεὶς ὁ πατριάρχης, σὺν τοῖς κληρικοῖς καὶ τοῖς ἄρχουσιν, ἐξ οἰκείας προαιρέσεως μετέδωκαν. Καὶ ἀναγνωσθείσης τῆς δεήσεως, τῆς παρὰ τῶν αἰχμαλώτων πεμφθείσης, 110 αἰτεῖ πᾶς ὁ δῆμος, τὸ ἀχθῆναι πάνδημον· καὶ τοῦ πανδήμου ἀχθέντος, καὶ τάπητος ἁπλωθέντος, ἕκαστος καθ' ὃ εὐπόρει ἔρριπτεν ἐν τῷ τάπητι. Καὶ συναχθέντων πάντων, καὶ ἀποπεμφθέντων ἀνερρύσθησαν οἱ αἰχμάλωτοι.

Τῷ δὲ αὐτῷ χρόνῳ κατεπέμφθη ὁ μάγιστρος Ἑρμογένης ἐν τοῖς ἀνατολικοῖς μέρεσιν, ἕνεκεν τοῦ Περσικοῦ πολέμου· ἔγνω γὰρ ὁ βασιλεὺς Ῥωμαίων μαθὼν, ὅτι στρατηλάτης Περσῶν, Ἐξαρὰθ ὀνόματι, μετὰ Περσικῆς βοηθείας, ·111 ἔχων μεθ' ἑαυτοῦ καὶ βάνδον βασιλικὸν, ὥρμησεν ἐπὶ τὰ Ῥωμαϊκά. Καὶ Ἀλαμούνδαρος δὲ, βασιλίσκος Σαρακηνῶν, μετὰ πολλῆς ἐνόπλου βοηθείας, 112 παρὰ τὸ Κιρκήσιν ἐλθὼν, ἀνεφάνη εἰς Καλλίνικον, πόλιν τῆς Ὀσδροηνῆς.

Καὶ γνοὺς ταῦτα Βελισάριος ὁ στρατηλάτης, 113 ἀπελθὼν εἰς συμμαχίαν τῶν δουκῶν μετὰ χιλιάδων ὀκτώ. ἐν οἷς εὑρέθη καὶ Ἀρέθας ὁ φύλαρχος, μετὰ χιλιάδων πέντε. Ὁρμήσαντες δὲ οἱ Πέρσαι, μετὰ τῶν ἰδίων Σαρακηνῶν νυκτὸς, κατεσκήνωσαν πλησίον τοῦ κάστρου Γαββουλῶν, 114 ἔχον παρακείμενον καὶ μικρὸν ποταμόν· καὶ ποιήσαντες ἐκεῖ φοσσάτον, ἐσπόρπισαν 115 πέριξ τοῦ φοσσάτου τριβόλους σιδηροῦς ἐπὶ πολὺ διάστημα, μίαν ἑαυτοῖς ἐάσαντες εἴσοδον. Καὶ ἐλθόντος ὄπισθεν αὐτῶν Συνίκα τοῦ δουκὸς, μετὰ χιλιάδων τεσσάρων, καὶ εὑρηκὼς τινας ἐκ τῶν Περσῶν, καὶ Σαρακηνῶν, πραιδεύοντας τὰ παρακείμενα χωρία, καὶ καταδιώξας, ἐφόνευσεν ἐξ αὐτῶν ὀλίγους, συλλαβόμενος καί τινας ἐξ αὐτῶν· 116 οὕστινας ἐξετάσας, ἔμαθε περὶ τῶν βεβουλευμένων.

Ὁ δὲ μάγιστρος Ῥωμαίων καταλαβὼν τὴν Ἱεράπολιν, καὶ μαθὼν ὅτι εἰς τὰ Ῥωμαϊκὰ ἐσκήνωσαν οἱ Πέρσαι· 117 ἐξελθὼν πρὸς Βελισάριον, πλησίον ὄντα τῶν Περσῶν, μετὰ Στεφάνου καὶ Ἀψαλ ἐξάρχων, καὶ Σίμμα τοῦ δουκὸς, μετὰ χιλιάδων τεσσάρων, ἐπὶ 118 Βαρβαλισσὸν τὴν πόλιν· Καὶ ἀγανακτήσαντος Βελισαρίου κατὰ Συνίκα, διότι αὐθεντήσας ἐπῆλθε τῷ Περσικῷ στρατῷ· καὶ φθάσαντος τοῦ μαγίστρου, ἐποίησεν αὐτοὺς γενέσθαι φίλους, προτρεψάμενος ὁρμῆσαι κατὰ Περσῶν. Καὶ μεσολαβηθέντων τῶν Περσῶν, σὺν τοῖς Σαρακηνοῖς, ἐπὶ τὴν κώμην τὴν λεγομένην Βεσελαθὼν, καὶ Βατνῶν, καὶ τὰς πέριξ πόλεων· καὶ ποιήσαντες οἱ Πέρσαι διὰ ξύλων μαχανήματα, καὶ διορύξαντες, ἔστρεψαν τὸ τεῖχος Γαββουλῶν, καὶ εἰσελθόντες οὕσπερ εὗρον ἐφόνευσαν, ἐπάραντες καὶ αἰχμαλώτους. Καὶ ἄλλους δὲ τόπους παρέλαβον, ποιήσαντες αἰφνιδίους καταδρομάς.

Οἱ δὲ Ἀντιοχεῖς ἀκούσαντες τὸ γενόμενον, ἔφυγον ἐπὶ τὴν πάραλον τῆς Συρίας· τῶν δὲ στρατηγῶν Ῥωμαίων δηλωσάντων ἑαυτοῖς, τὸ ἑτοίμως ἔχειν συγκροῦσαι μετ' αὐτῶν. ἔγνω γὰρ δηλωθὲν ἐκ τῶν Περσῶν, τὸ συνάρξασθαι τὸν πόλεμον, καὶ παραλαβόντες πᾶσαν τὴν πραῖδαν, νυκτὸς ἔφυγον. Καὶ μαθὼν ταῦτα Βελισάριος, καὶ οἱ ἔξαρχοι Ῥωμαίων, ἐπιδιώξαντες κατέλαβον αὐτούς· καὶ στραφέντες οἱ Πέρσαι ἔστησαν, καὶ τάξαντες ἑαυτοὺς, ἐσκήνωσαν ἐπὶ τὸ λίμιτον, πέραν τοῦ Εὐφράτου, βουλευόμενοι. Ὁμοίως δὲ καὶ οἱ ἔξαρχοι Ῥωμαίων στρατολογήσαντες, ἔστησαν κατέναντι τῶν Περσῶν, μετὰ

A ſertus eorum, Patriarcha; qui cum Clero ſuo, Magiſtratibuſque, pecunias libera manu impertivit. Quinetiam ubi captivorum Libellum ſupplicem lectum audiviſſet populus Antiochenus, ſingulis id efflagitantibus; publicus populi univerſi Conventus indictus eſt: ad diem itaque conſtitutum tapete explicato, ſymbolum ſuum quiſque, pro facultatum ſuarum ratione, porrigebat. Collectis demum pecuniis, & Alamundaro tranſmiſſis, Captivi liberati ſunt.

Eodem tempore miſſus eſt in Orientem Hermogenes Magiſter, Belli Perſici curam ſuſcepturus: Quippe Imperatori nunciatum fuerat, Exarath, Perſarum Ducem, Perſica manu ſimul & Vexillo regio inſtructum, Romanas invaſiſſe B ditiones. Quin & Alamundarus, Saracenorum regulus, copiis quamplurimis inſtructus, Circeſium prætergreſſus, Callinicum aduſque, Oſdroenæ urbem, pervenerat.

Certior autem de his factus Beliſarius, octo cum millibus armatorum Ducibus in ſuppetias exit: quos inter Arethas fuit, Phylarchus; cujus in exercitu V. millia numerabantur. Egreſſi vero cum Saracenis ſuis per noctem Perſæ, juxta Gobbulorum Caſtellum, quod fluviolus præterfluebat, Caſtra poſuerunt; foſſatoque ibi facto, murices ferreos undique ad oram ejus, magno ſatis intervallo, diſpergebant, unico loco, per quem exirent ipſi, vacuo relicto. Inte- C rim a tergo ſuperveniens illis Sunica Dux, IV. Millibus armatorum ſtipatus, in Perſas quoſdam incidit, qui villas circumjacentes deprædabantur: quos inſecutus, eorum nonnullis occiſioni traditis, ab aliis quos comprehendi juſſit, Conſilia Perſarum explorata habuit.

Romanorum autem Militum Magiſter, Hierapolim veniens, edoctuſque Perſas intra Romaniæ fines caſtra poſuiſſe; IV. Millibus Militum ſtipatus, urbem Barbaliſſum ad Beliſarium acceſſit; qui ibi una cum Stephano & Apſcal Exarchis, & Simma Duce, non procul a Perſis, conſederat. Quinetiam Magiſter, Beliſario (qui Sunicæ, quod Perſas injuſſus adortus fuiſſet, iraſcebatur,) D in cauſa fuit, ut in gratiam cum eo rediret; Perſas ſimul omnes aggredi hortatus. Cæterum Perſæ jam Saracenis ſuis vicum inter, quem Beſelathon vocant, & Batnas, quæque circumjacent urbes, medii a Romanis occupati, Machinis, quas fabricarunt ſibi, ligneis perfoſſos Gabbulorum muros everterunt: tum vero irrumpentes, obvios ibi quoſque interfecerunt, vel captivos habuerunt. Quin & ex ſubito factis incurſionibus, loca etiam alia occuparunt.

His auditis, Antiochenſes in Maritimam Syriam ſe recipiebant. Duces interim Romani ſuos hortarunt, in prælium ſe parent: ut qui, per nuncios a Perſis miſſos, eos quoque pugnæ aleam E tentaturos intellexiſſent. Cæterum Perſæ, abducta ſecum præda omni, noctu fugam capeſſunt. Quæ Beliſarius & exarchi Romanorum ubi reſcierunt, inſecuti prætervecterunt eos. Converſi itaque Perſæ reſtiterunt; copiiſque in ordinem coactis, ad ulteriorem Euphratis ripam juxta limites, caſtra poſuerunt, quæ ad bellum referebant conſilia inituri. Conſimiliter etiam Romani Du-

ces, exercitum ſuum recolligeotes, Perſis in oppoſito ſteterunt, ordinatis ua agminibus, ut a tergo Euphrate relicto, (cujus ad ripas navigiorum ſtationem Beliſarius conſtituerar,) Meridiem verſus Arethas, cum Dorotheo, & Manente, Ducibus Iſauris, caſtra poneret; a Septentrione vero Sunicas, & Simmas, ſuum ducerent exercitum. Sabbato autem ſaocto Paſchali, quod io Aprilis XIX. locidit, acies iuvicem committebantur. Perſis igitur in Sunicam & Simmam irruentibus, Romani ubi reſtitiſſent, Perſæ, per dolum terga dantes, ad ſuos receſſerunt. Tum eero in unum redacti ubi adeertiſſeos Romanos Euphratem a tergo habere, Saracenis ſuis irruentes, manus rurſum conſeruernnt, pluribus utrinque prælio cadentibus: aa quibus erant a Perſia Andrazes Chiliarchus, Naaman, Alamundari filius; u Romanis eero Saracenis Dux Abrus captus eſt, Stephanaalus vero ex eulnere cecidit. Cæterum Apſcai, exercitibus miatim pugnantibus, in Perſarum medium delatus, equo ſuo cadaver offendente deturbatus, in mediis hoſtibus periit. Phryges autem, Ducis ſui caſum ſpectantes, vexillumque ejus a Perſis ablatum, io fugam ipſi, unaque Saraceni Romaoi ſeſe dederunt: cæteri, cum Aretha conſiſtentes, pugnarunt. Saracenorum vero plurimi quod in fugam ſe dederint, Phylarchorum ſuorum proditionibus deberi id, nonnulli ſuſpicati ſunt. Qui autem illis proxime adſtiterunt, Iſauri, Saracenos videntes in fugam converſus, in Euphratem ſe conjecerunt, tranandi ſpe freti. Hæc vero ubi vidit Beliſarius, arrepto veaillo ſuo, navem conſcendit; trajectoque flumine, Callinicum acceſſit. Hunc ſecutus exercitus ejus; quorum nonnullis intempeſtiee iu navigia irruentibus, aliis eero equorum ope flumeo trajicera fruſtra tentantibus, Euphrates cadaveribus impletus eſt. Interim Sunicas, & Simmas, Exarchi, Perſis oppugnandis non deſtiterunt: quin equis etiam deſilientes, exercituique ſuperſtitl ſeſe immiſcentes; pedes uterque fortiter dimicarunt: agminibuſque perite ordinatis, aomplures Perſarum diſperdiderunt; nec eos Romanos fugientes ulterius inſequi ſieerunt. Quinimo tres ipſorum quoque Duces intercipientes, duos eorum interfecerunt; tertium eero, virum bellicoſiſſimum, Amerdachum nomine, cui dextram cubito tenus præciderat Sunicas, eivum comprehenderunt. Exarchi autem Romani cum exercitu ſuo dimicautes perſtiterunt; Perſarum eeſtigiis inſiſtentes ad Milliaria duo: eerum ingruente demum veſpera, Callinicum urbem conceſſerunt. Luce autem proxima, ſolis ſub ortum, cum exercitu, civibuſque, ex urbe egreſſi ſunt; Euphrateque trajecto, cadaeeribus Perſarum exuvias detraxerunt. At vero Magiſter, belli eventu audito Imperatorem de eo per literas certiorem fecit. Juſtinianus autem Imperator, literis acceptis, perlectiſque, Tzittæ, præſentis Militiæ Magiſtro, in Armenia degenti, per literas imperat, in Orientem profectus, belli ſe ſocium ut adjungeret: qui & regiones Perſicar occupavit; Armeniaque montibus ſuperatis, ad Samoſara pervenit. Quineriam Imperator Conſtantiolum expedivit in Orientem; qui re-

Αὐτῷ ἑαυτῷ τάξαντες τὸν Εὐφράτην, Βελισαρίου ἐπιτρέψαντος τὰ πλοῖα παρὰ τὰς ὄχθας τοῦ ποταμοῦ ἱστάναι. Εἰς δὲ τὸ κατὰ μεσημβρίαν μέρος ἐσκήνωσεν Ἀρέθας, μετὰ Δωροθέου, καὶ Μάμαντος, ἐξάρχων Ἰσαύρων· εἰς δὲ τὸ ἀρκτῷον Σουνίκας, καὶ Σιμμᾶς, ἔχοντες στρατόν. Καὶ τῇ ιθ΄. τοῦ Ἀπριλλίου, ἐν ἁγίῳ σαββάτῳ τοῦ Πάσχα, ἐγένετο ἡ συμβολὴ τοῦ πολέμου. Ὁρμησάντων γὰρ τῶν Περσῶν κατὰ Σουνίκα, καὶ Σιμμᾶ, καὶ ἀντιστάντων Ῥωμαίων, δόλῳ δεδώκασιν οἱ Πέρσαι νῶτα ἐπὶ τοὺς ἰδίους ἑαυτῶν. καὶ ὑφ' ἓν γενόμενοι Πέρσαι, προσεσχηκότες ὅτι Ῥωμαῖοι κατὰ νώτου ἔχουσι τὸν Εὐφράτην, ὁρμήσαντες σὺν τοῖς Σαρακηνοῖς, συνέκρουσαν τὸν πόλεμον, καὶ πολλῶν πεσόντων ἐξ ἀμ-
B φοτέρων τῶν μερῶν· ἐν οἷς ἔπεσον, ἀπὸ μὲν Περσῶν, Ἀνδράζες χιλίαρχος, καὶ Νααμὰν υἱὸς Ἀλαμουνδάρου. ἐκ δὲ Ῥωμαίων Σαρακηνῶν, ἐλήφθη Ἄβρος ὀνόματι, δὺξ· καὶ Στεφανάκιος δὲ πληγεὶς, ἔπεσε. 119 Τῆς γὰρ ἀμιξίας γενομένης, ὁ Ἀψκαλ εἰς μέσον Περσῶν ὁρμήσας, καὶ τοῦ ἵππου αὐτοῦ πατήσαντος λείψανον, εἰς μέσον αὐτῶν ἀπώλετο. Οἱ δὲ Φρύγες ἑωρακότες τὸν ἔξαρχον ἑαυτῶν πεσόντα, καὶ τὸν βάνδον αὐτοῦ ὑπὸ Περσῶν συλληφθέντα, εἰς φυγὴν ἐτράπησαν. σὺν αὐτοῖς δὲ καὶ οἱ Σαρακηνοὶ Ῥωμαίων. ἄλλοι δὲ ἐπέμειναν, σὺν Ἀρέθᾳ μαχόμενοι. Ὑπέλαβον δέ τινες, ὅτι κατὰ προδοσίαν τῶν φυλάρχων αὐτῶν, 120 δεδώκασι νῶτα φανεροὶ τῶν Σαρακηνῶν. Ἴσαυροι δὲ πλησίον αὐτῶν ἑ-
C στῶτες, καὶ εἰδότες τοὺς Σαρακηνοὺς φεύγοντας ἔρριψαν ἑαυτοὺς ἐν τῷ Εὐφράτῃ, νομίζοντες περᾶν. Βελισάριος δὲ ἑωρακὼς τὸ γενόμενον, λαβὼν μεθ' ἑαυτοῦ τὸ ἴδιον βάνδον, ἀνῆλθεν ἐν πλοίῳ καὶ περάσας τὸν Εὐφράτην. ἦλθεν εἰς Καλλίνικον. Συνηκολούθησε δὲ αὐτῷ καὶ ὁ στρατὸς αὐτοῦ· καὶ οἱ μὲν εἰς πλοῖα ἐμβάντες, οἱ δὲ μετὰ τῶν ἵππων ἐκκολυμβῆσαι βουλόμενοι, ἐπλήρωσαν τὸν ποταμὸν λειψάνων. Σουνίκας δὲ καὶ Σιμμᾶς, ἐπέμειναν μετὰ Περσῶν μαχόμενοι· καὶ 121 οἱ δύο ἔξαρχοι ἐπιμείναντες μετὰ τοῦ περιλειφθέντος στρατοῦ ἀποβάντες τῶν ἵππων, πεζικὴν μάχην ἐμάχοντο γενναίως· καὶ τακτικῶς χρησάμενοι, πολλοὺς ἀπώλεσαν ἐκ τῶν Περσῶν. οὐ συνεχώρησαν δὲ αὐτοῖς καταδιῶξαι
D τοὺς φεύγοντας, ἀλλὰ καὶ μεσολαβήσαντες τρεῖς ἐκ τῶν ἐξάρχων αὐτῶν, δύο μὲν ἐφόνευσαν, ἕνα δὲ ζῶντα συνέλαβον, τῷ ὀνόματι Ἀμερδὰχ, ἄνδρα πολεμικόν, τῆς δεξιᾶς αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ ἀγκῶνος τμηθείσης ὑπὸ Σουνίκα. Καὶ ἐπέμειναν μαχόμενοι μετὰ τοῦ ἰδίου στρατοῦ· καὶ ἐπιλαβομένης ἑσπέρας, τῶν Περσῶν διωχθέντων ἐπὶ μίλια δύο οἱ ἔξαρχοι Ῥωμαίων σὺν τῷ στρατῷ εἰσῆλθον εἰς Καλλίνικον πόλιν. Καὶ τῇ ἑξῆς ἡμέρᾳ ἡλίου ἀνατείλαντος, ἐξῆλθον ἀπὸ Καλλινίκου πόλεως, περάσαντες τὸν Εὐφράτην, μετὰ τοῦ ἰδίου στρατοῦ, καὶ τῶν πολιτῶν, καὶ ἐσκύλευσαν τὰ λείψανα τῶν Περσῶν. Καὶ μαθὼν πάντα τὰ γενόμενα ἐν τῷ πολέμῳ ὁ μάγιστρος, ἐδήλωσε τῷ βασιλεῖ Ῥωμαίων. Καὶ ἐντυχὼν
E τοῖς γράμμασιν ὁ βασιλεὺς Ἰουστινιανὸς, 122 κελεύσας διὰ γραμμάτων Τζίττᾳ τῷ στρατηλάτῃ Πραισέντου, ἐν Ἀρμενίᾳ διάγοντι, καταλαβεῖν τὴν ἀνατολὴν πρὸς συμμαχίαν, ὅστις Τζίττας καὶ Περσικὰς χώρας παρέλαβε. Παρελθὼν δὲ διὰ τῶν Ἀρμενίων ὀρέων, εἰσῆλθεν εἰς Σαμόσατα· ἐπελεύσθη δὲ καὶ Κωνσταντίολος καταβαλεῖν τὴν ἀνατολὴν, γνῶναι τὴν ἀλήθειαν τοῦ πολέμου. Καὶ καταλαβόντος αὐτοῦ Ἀντιόχειαν, ἐξώρμη-

τε πρὸς τοὺς ἐξάρχους Ῥωμαίων, ἐφεῖλον τὴν πᾶσαν A ἀλήθειαν μαθεῖν.

Ἐν αὐτῷ δὲ τῷ καιρῷ διεδέχθη Ἰουλιανὸς, ἔπαρχος πραιτωρίων, καὶ ἐγένετο ἀντ' αὐτοῦ Ἰωάννης Καππάδοξ.

Ἐγνώσθη δὲ Ῥωμαίοις, ὅτι ἔξαρχοι Περσῶν, μετὰ Περσικῆς βοηθείας, καὶ Σαρακηνῶν, ἦλθον ἐπὶ τὴν Ὀσδροηνὴν, φοσσεύσαντες τὸ κάστρον τὸ λεγόμενον Ἀβγερσάτον, τὸ κτισθὲν ὑπὸ Ἀβγάρου, τοπάρχου τῆς Ὀσδροηνῶν πόλεως. Εἶχε δὲ παλαιὸν τεῖχος πλίνθινον. οἱ δὲ ἔνδοθεν φύλακες βέλεσι κατατοξεύσαντες, ἐθανάτωσαν ἐκ τῶν Περσῶν ἄνδρας χιλίους· καὶ ἀπορή- B σαντες βελῶν, σφενδόναις χρησάμενοι πολλοὺς ἐξ αὐτῶν ἐθανάτωσαν. Ὅθεν οἱ Πέρσαι στενούμενοι, καὶ διαφόροις χρησάμενοι μηχαναῖς, ὀρύξαντες τὸ πλίνθινον τεῖχος τοῦ κάστρου, 123 ὑπεισήρχοντο. Γνόντες δὲ οἱ ἐπὶ τοῦ τείχους τὴν γενομένην ὑπὸ Βαρβάρων διορυγὴν, κατελθόντες ἐκ τοῦ τείχους, τοὺς ὑπεισερχομένους Πέρσας ξίφεσι κατέκλασαν. Καὶ γνόντες οἱ Πέρσαι, ἐν τῷ ἀσχολεῖσθαι τοὺς στρατιώτας Ῥωμαίων εἰς τὴν διορυγὴν, λαβόντες σκάλας, προσήγγισαν τῷ τείχει νυκτός. καὶ εἰσελθόντες, παρέλαβον τὸ κάστρον, καὶ πάντας ἀνεῖλον· τινὲς δὲ ἐκφυγεῖν δυνηθέντες, ἀπήγγειλαν τὰ γενόμενα· ἀπῆλθον οἱ Πέρσαι ἐξορμήσαντες, ἀνεχώρησαν εἰς τὰ Περσικά. C

Καὶ μαθὼν Κωνσταντίολος τὰ συμβάντα παρὰ τοῦ μαγίστρου, καὶ τῶν λοιπῶν ἐξάρχων, ἐξώρμησεν ἐν Βυζαντίῳ, καὶ ἀνήγαγε τὰ συμβάντα τῷ βασιλεῖ. Ἀκηκοὼς δὲ παρὰ Κωνσταντιόλου τὰ περὶ τῆς συμβολῆς τοῦ πολέμου, διεδέξατο μὲν Βελισάριον τῆς στρατηλασίας· προαγαγὼν δὲ Μουνδον, ἐποίησεν αὐτὸν στρατηλάτην ἀνατολῆς. Τῷ δὲ Ἰουνίῳ μηνὶ τῶν στρατηλατῶν Ῥωμαίων καὶ Περσῶν εὐτρεπιζομένων, Ἀλαμουνδάρος, ὁ τῶν Σαρακηνῶν βασιλίσκος, γράψας Ῥωμαίοις, ᾐτήσατο Σέργιόν τινα διάκονον, ὥστε πεμφθῆναι αὐτὸν πρὸς αὐτὸν, ἵνα δι' αὐτοῦ μηνύσῃ τῷ βασιλεῖ Ῥωμαίων πάντα εἰρήνης. Καὶ Σεργίου καταπεμφθέντος πρὸς τὸν βασιλέα Ῥωμαίων, μετὰ καὶ τῶν γραμμάτων, τῶν ὑπὸ D Ἀλαμουνδάρου πεμφθέντων· καὶ ἐντυχὼν τοῖς γράμμασιν ὁ αὐτὸς βασιλεὺς, οὐκ ἐπαύσατο ἐπιστρατεύειν κατὰ Περσῶν. Καὶ πέμψας Ῥουφῖνον ἐν Περσίδι πρεσβευτὴν, γράψας αὐτῷ, τὴν ἀγαπῆσαι φιλίαν. Τιμὰ γάρ ἐστι, καὶ δόξα, ποιῆσαι τὰς δύο πολιτείας ἐν εἰρήνῃ διάγειν. Εἰ δὲ μὴ τοῦτο ποιήσει, τὴν Περσικὴν γῆν δι' ἐμαυτοῦ καταλήψομαι.

Ἐν τῷ αὐτῷ δὲ κατεπέμφθη καὶ Σέργιος διάκονος πρὸς Ἀλαμουνδάρον βασιλέα, μετὰ δώρων βασιλικῶν. Ἐν αὐτῷ δὲ τῷ χρόνῳ κατεπέμφθησαν δῶρα παρὰ τοῦ βασιλέως Ῥωμαίων, τῷ βασιλεῖ Περσῶν· ὁμοίως δὲ καὶ ἡ Αὐγοῦστα κατέπεμψε τῇ βασιλίσσῃ Περσῶν, E τῇ ἀδελφῇ αὐτοῦ ἀδελφῇ. Καὶ καταλαβόντες Ῥουφῖνος, καὶ Στρατήγιος τὴν Ἐδεσηνῶν πόλιν, ἐμήνυσαν Κωάδῃ βασιλεῖ Περσῶν. καὶ ἀνεβάλετο τοῦ δέξασθαι αὐτοὺς, ὅτι ἦν πέμψας κατὰ Ῥωμαίων λαθραίως.

Ἐν αὐτῷ δὲ τῷ χρόνῳ καὶ ἐμπρησμὸς ἐγένετο ἐν Ἀντιοχείᾳ· τινὰς γὰρ ὑφάψαντες κηροὺς ἐν τῷ θεάτρῳ, καὶ τοῦ κηροῦ στάξαντος ἐπάνω τῶν ξύλων, 124 ὑφ-

A rum in bello geſtarum ſeriem certius exploraret. Hic itaque Antiochiam veniens, Romanorum Exarchos verſus inde duxit iter; rem omnem, uti geſta fuerit, pro veritate ejus inveſtigaturus.

Eodem tempore Julianus, Prætorio Præfectus, dignitate ſua exutus eſt; & Joannes Cappadox in locum ejus ſuffectus.

Cæterum Perſarum Duces, Copiis Perſicis, & Saracenicis inſtructi, Oſdroenam invaſerunt; Caſtelloque ibi Abgerſato (quod extruxerat olim Abgarus, Oſdroenorum urbis Toparcha, muroque cinxerat latericio,) incubantes foſſatum duxerunt. Qui autem intra caſtellum agebant, telis deſuper emiſ- B ſis, Mille Perſarum neci dederunt: ſpiculis vero demum deficientibus, fundis uſi, vel ſic etiam bene multos confecerunt. In anguſtias igitur Perſæ redacti, varias capeſſunt machinas; ſuffoſſoque latericio caſtri muro, jamjam ſubintraturi erant. Reſciſſentes autem qui de muro fuerunt Barbarorum cuniculos, de Muro deſcendunt; Perſaſque, ſubtus irrepentes, gladiis conficiunt. Quod Perſæ videntes, arrepta occaſione, interim dum Romani ſuffoſſionibus tutandis toti incumbebant, ſcalis adhibitis murum per noctem aggreſſi ſunt, ingreſſique caſtrum occuparunt, cunctis e medio ſublatis præter paucos, qui evadentes, quæ acciderant enarrabant. C Tum vero Perſæ, recedentes illinc, regiones ſuas repetierunt.

De horum autem omnium veritate Conſtantiolus a Magiſtro, cæteriſque Ducibus edoctus, ad Byzantium redux, Imperatori nunciavit. Imperator autem de rebus priore prælio geſtis a Conſtantiolo certior redditus, Beliſarium Magiſtratu abdicavit; Mundumque, in ejus locum ſuffectum, Militum in Oriente Magiſtrum deſignavit. Menſe autem Junio, Duces Romani dum ad belli Perſici proſecutionem ſeſe pararent, Saracenorum regulus Alamundarus per literas ab eis poſtulavit, ut ad ſe mitteretur Sergius quidam, Diaconus, per quem pacis conditiones Imperatori nun- D ciaret. Expeditus itaque Sergius Romanorum Imperatori literas ab Alamundaro tradidit; quibus Imperator acceptis, ab incepto ſuo de Perſis aggrediendis nihilo deſiſtebat minus. Quin Rufino quoque, quem Legatum in Perſidem miſerat, per literas innuebat, Concordiam efficere ſtuderet: Glorioſum (dicens) hoc eſt, & laude dignum; ſi Rebuſpublicis duabus pacem præſtare poteris. Sin hoc averſabitur Perſa, in regiones ejus ipſe deſcendam.

Porro Sergius etiam Diaconus, eodem tempore Alamundaro miſſus, munera ei Imperatoria detulit: Quo tempore etiam Imperator Romanorum regi Perſarum, ſicut & reginæ ſorori ejus Auguſta, munera tranſmiſerunt. Cæterum E Rufinus, & Strategius Edeſſam venientes, adventum ſuum Coadi Perſarum regi notum fecerunt. Hic vero eorum admiſſionem comperendinavit; quippe qui adverſum Romanos exercitum clanculo expediverat.

Eiſdem temporibus incendium Antiochiæ contigit: in Theatro enim cereis a quodam accenſis, & alicubi in ligna deſuper ſtillantibus, ligna conflagrabant;

Digitized by Google

ſed concurrente ſtatim populo, ignis extinguebatur.

Eodem tempore in orientem miſſus eſt Demoſthenes, vim auri magnam apportans, unde ſingulas per urbes repoſitoria frumento in bellum Perſicum inſtrueret. Iter itaque ejus per Antiochiam inſtituens, Osdroenam pervenit.

Porro etiam Sacræ per urbes emittebantur, id exigentes, uti S. Eccleſiarum a communione qui abſtinuerent, exterminarentur, quippe qui ſubtrahebant ſeſe, prætexentes ſibi Synodum Chalcedonenſem DCXXX. Epiſcoporum, quam nec nominari voluerunt. Obortus inde Antiochiæ tumultus, irrumpentibus in Epiſcopium populi turbis, ſaxa etiam vibrantibus, & convicia evomentibus. Una autem exeunte, cum Orientis Comite, qui in Patriarchalibus ædibus commorabantur, turbamque telis & ſaxis impetentes; ſeditioſorum quamplurimos e medio ſuſtulerunt. Quæ ubi Imperatori delata fuerant; a plurimis ſeditioſorum pœnas exegit.

Eodem tempore prælii alius Perſas inter Romanoſque commiſſi relatio, ab Hermogene (Conſtantinopolim) miſſa eſt. Perſarum enim Duces, ſex armatorum Millibus inſtructi, imminebant, quaſi Martyropolim adorturi: caſtra enim in regione Amidenſi, juxta Nymphium fluvium, poſuerant. Romani itaque in eos moventes, Perſas primo impetu propellere non potuerunt: iterato autem congreſſu, fugam ipſi ſimulantes, terga dederunt; quos, tanquam in fugam actos, confertim Perſæ inſecuti, ordines ſuos ſolvebant. Tum vero convertentes ſeſe Romani, duo Perſarum millia exciderunt; exarchorum nonnullis etiam manu captis: quos, ablatis eorum vexillis, captivos habuerunt. Cæteri vero qui fugam capeſſebant, Nymphium fluvium tranaturi, veſtigia eorum prementibus Romanis, fluctibus obruti ſunt. Cæterum Romani Martyropolim victores repetierunt: Dux autem Romanorum, una cum primoribus urbis, egreſſus, ſpolia cadaveribus detraxit, Exarchis Perſarum cuſtodiæ traditis.

Eodem tempore Dorotheus, militum in Armenia Magiſter, bellica Romanorum manu inſtructus, Perſas aggreſſus eſt: ſuperiorque factus, Perſarmenios, Perſaſque devictos peſſime tractavit. Sed & Caſtella quoque Perſarum plurima cepit: in quibus erat unum muniſſimum; ad quod, in monte ſitum, aſcenſus patebat unicus, & ſingulari homini tantum pervius; per quem Caſtellani deſcendebant aquas de flumine præterfluente hauſturi. Perſarum quoque Mercatores, quicquid mercantes lucriſecerant ſibi, id omne in hoc caſtello, tanquam in loco muniſſimo, repoſuerant. Quod ubi Dorotheo nunciatum eſt, caſtellum obſidione cinxit, aſcenſu illo anguſto per cuſtodes interclufo. Obſeſſi itaque Perſæ mediis exhauſti, ſalutis cautione ſub juramenti fidem illis conceſſa, caſtellum dederunt. Imperator autem Juſtinianus, a Dorotheo per litteras certior factus de repertis in Caſtello theſauris, Narſetem Cubicularium, qui eos deportandos curaret, expedivit; cui advenienti quæcunque in Caſtello recondebantur tradita ſunt omnia.

A ψαι τὰ ξύλα· καὶ συνδρομῆς γενομένης, ἐσβέσθη.

Ἐν αὐτῷ δὲ τῷ χρόνῳ κατεπέμφθη εἰς τὰ ἀνατολικὰ Δημοσθένης, ἐπιφερόμενος καὶ χρήματα οὐκ ὀλίγα, εἰς τὸ εὐτρεπίσαι κατὰ πόλιν ἀπόθετα σίτου, ἕνεκεν τῆς κατὰ Περσῶν συμβολῆς· καὶ καταλαβόντος αὐτοῦ Ἀντιόχειαν, ἐξῆλθεν ἐπὶ τὴν Ὀσδροηνήν.

Κατεπέμφθησαν δὲ σάκραι ἐν ταῖς πόλεσιν, ὥστε τοὺς μὴ κοινωνοῦντας ταῖς ἁγίαις ἐκκλησίαις, ἐν ἐξορίαις καταπέμπεσθαι, ὡς προφασιζομένους τὸ ὀνομάζεσθαι τὴν σύνοδον Χαλκηδόνος, τῶν ἑξακοσίων τριάκοντα. Καὶ γενομένης ταραχῆς ἐν Ἀντιοχείᾳ, ὥρμησαν οἱ δῆμοι ἕως ἐν τῷ Ἐπισκοπείῳ, λιθοβολοῦντες, καὶ

B φωνὰς ὑβριστικὰς κατακράζοντες· Καὶ ἐξελθόντες οἱ παραμένοντες ἐν τῷ Πατριαρχείῳ, ἅμα τῷ κόμητι τῆς ἀνατολῆς, βέλεσι καὶ λίθοις ἀντιθέσαντες, πολλοὺς τῶν στασιαζόντων ἀνεῖλον. τὰ δὲ πραχθέντα ἀπενέχθη τῷ βασιλεῖ, καὶ ἐκέλευσε τιμωρηθῆναι πολλούς.

Ἐν αὐτῷ δὲ τῷ χρόνῳ καὶ μήνυσις κατεπέμφθη παρὰ Ἑρμογένους, ἕνεκεν τῆς συμβολῆς τοῦ πολέμου Ῥωμαίων τε, καὶ Περσῶν. Στρατηγοὶ γὰρ Περσῶν καταδραμόντες μετὰ βοηθείας χιλιάδων ἕξ, ὡς ὀφείλοντες παραλαβεῖν Μαρτυρόπολιν· ἦσαν γὰρ σκηνώσαντες εἰς τὰ μέρη Ἀμίδης, παρὰ τῷ λεγομένῳ

C Νυμφίῳ ποταμῷ. ἀντικαταστάντες δὲ Ῥωμαῖοι Πέρσαις, οὐκ ἐδυνήθησαν τρέψαι αὐτούς. Καὶ δεύτεραν σύγκρουσιν συμβαλόντες, καὶ τρόπῳ φυγῆς χρησάμενοι Ῥωμαῖοι, ἐδόκουν φεύγειν. Οἱ δὲ Πέρσαι καταδραμόντες, νομίσαντες αὐτοὺς διώκεσθαι, ἔλυσαν τὰ ἑαυτῶν τάγματα· στραφέντες δὲ Ῥωμαῖοι, ἔκοψαν ἐκ τῶν Περσῶν χιλιάδας δύο, χειρὶ λαβόντες καί τινας ἐξάρχους αὐτῶν αἰχμαλώτους, ἀφειλάμενοι ἐξ αὐτῶν καὶ βάνδα. Τῶν δὲ λοιπῶν ἐκφευγόντων ἐκπερᾶν τὸν Νυμφίον ποταμὸν, ἐν τοῖς ῥεύμασι τοῦ ποταμοῦ ἀπώλοντο διωκόμενοι· Ῥωμαῖοι δὲ ὑπέστρεψαν εἰς Μαρτυρόπολιν. Ὁ δὲ δοὺξ Ῥωμαίων, σὺν τοῖς κτήτορσιν, ἐξελθὼν, ἐσκύλευσε τὰ λείψανα τῶν Περσῶν, τοὺς ἐξάρχους αὐτῶν

D ἐν φρουρᾷ ἀποθέμενοι.

Ἐν αὐτῷ δὲ τῷ χρόνῳ καὶ Δωρόθεος ὁ τῆς Ἀρμενίας στρατηλάτης, ἔχων Ῥωμαϊκὴν χεῖρα πολεμικὴν, ὥρμησε κατὰ Περσῶν· καὶ περιγενόμενος, ἀπώλεσε Περσαρμενίους, καὶ Πέρσας, πικρῶς αὐτοῖς χρησάμενος. Παρέλαβε δὲ καὶ πολλὰ καστέλλια Περσικά· ἐν οἷς παρέλαβε καστέλλιον ὀχυρὸν, κείμενον ἐπάνω ὄρους, μίαν ὁδὸν ἔχον μονοπατίου, ὅθεν κατιόντες οἱ ἐκεῖσε ὑδρεύοντο ἐκ τοῦ παραῤῥέοντος ποταμοῦ. Οἱ δὲ πραγματευταὶ τῶν Περσῶν πάντα ὅσα ἐπεφέροντο ἐν τῇ πραγματείᾳ, ἐκεῖσε ἀπετίθεν, ὡς ἀσφαλοῦς τοῦ τόπου ὄντος. 126 Καὶ μηνυθὲν τῷ αὐτῷ Δωροθέῳ, 127 παρεφό-

E δευσε τὸ κάστρον, φυλάττων τὴν ἄνοδον αὐτοῦ· καὶ λιμώξαντες οἱ ἔνδοθεν Πέρσαι ὅρκοις πεισθέντες, προέδωκαν. Καὶ καταπεμφθείσης μηνύσεως ὑπὸ Δωροθέου τῷ βασιλεῖ Ἰουστινιανῷ, περὶ τῶν εὑρεθέντων ἐν τῷ καστελλίῳ, 128 ἐξέπεμψεν Ἀρσίω κουβικουλάριον, ἐπὶ τῷ παραλαβεῖν τὰ ἀποκείμενα ἐν τῷ καστελλίῳ. Καὶ κατελθόντος Νάρσου, παρέδωκαν πάντα.

Οἱ

A Οἱ δὲ ἔξαρχοι Περσῶν ἀνήγαγον τὰ γενόμενα τῷ αὐτῷ βασιλεῖ· [129] καὶ ἀποπεμφθέντος πλήθους στρατοῦ Περσικοῦ, ἦλθον πλησίον Μαρτυροπόλεως. ἦν γὰρ λαβόντες ἀπόκρισιν ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ βασιλέως, μὴ ὑποστρέψαι ἐν Περσίδι, ἕως οὗ τὸ αὐτὸ καστέλλιον ἀντιπαραλάβωσι. Καὶ ἐπιστάντες τῷ τόπῳ, παρεκάθισαν πολεμοῦντες, καὶ [130] κατορύξαντες, κλίμακάς τε ποιοῦντες, καὶ τῷ τείχει ἐπανορθοῦντες. Ὕστερον δὲ πύργον ὑψηλὸν διὰ ξύλων μηχανησάμενοι, οὐδὲν ἠδυνήθησαν ὠφελῆσαι· ἦν γὰρ ἔσωθεν φωσταλθεὶς ἀνὴρ σοφὸς, ὅστις ἀντιμηχανησάμενος ταῖς τῶν Περσῶν ἐπιβουλαῖς, ποιήσας ἔσωθεν ὑψηλότερον πύργον, καὶ τῶν Περσῶν ἐν τῷ πύργῳ ἔξωθεν μαχομένων, τῶν δὲ Ῥωμαίων ἔσωθεν ἐν τῷ πύργῳ ἀντιμαχομένων, κίων ἀπελύθη ὑπὸ μη- B χανήματος, καὶ πάντα κατέστρεψεν ἕως ἐδάφους, καὶ Πέρσας δὲ πολλοὺς συναπώλεσεν. Ὡς οὖν εἶδον τὸ γεγονὸς οἱ λοιποὶ Πέρσαι, φθειρόμενοι, καὶ ἀκούοντες, ὡς Ζίττα στρατηλάτου Ῥωμαίων κατερχομένου πρὸς βοήθειαν τῶν ὄντων ἐν τῷ καστελλίῳ, ἀνεχώρησαν οἱ αὐτοὶ Πέρσαι, φοβούμενοι μήπως καὶ κυκλωθῶσιν. Ἀκούσας δὲ ταῦτα ὁ βασιλεὺς Ἰουστινιανὸς, διεκώλυσε τοὺς ἑαυτοῦ πρεσβευτὰς τοῦ εἰσελθεῖν ἐν Περσίδι, ἄχρι δευτέρας αὐτοῦ μηνύσεως· [131] ἀλλ' ἔμειναν εἰς τὰ Ῥωμαϊκὰ, σὺν τοῖς δώροις.

Ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς κατέπεμψεν ἐν πάσαις ταῖς πόλεσι νόμους, ἕνεκεν τῶν δικαζομένων, περὶ τῶν πα- C ρεχομένων δαπανημάτων ἐν ταῖς ἐξηγήσεσιν. Ὁμοίως δὲ καὶ [132] περὶ τῶν παρεχομένων σπορτούλων, θεσπίσας μηδένα τολμᾷν λαμβάνειν περαιτέρω τῆς παρ' αὐτοῦ τυπωθείσης ποσότητος· ἐν δὲ τῇ Ἀντιοχέων πόλει, ἐν τίτλοις σανίδων ἐπεγράφη διὰ Ἑλληνικῶν γραμμάτων. Ἐν [133] τ' αὐτῷ δὲ καὶ τὸ θέατρον τῆς πόλεως ἐχρημάτισε.

Τῇ δὲ ὀγδόῃ τοῦ Σεπτεμβρίου μηνὸς, ὁ βασιλεὺς Περσῶν Κωάδης, ἀκηκοὼς τὰ συμβάντα Πέρσαις κακὰ ὑπὸ Ῥωμαίων, καὶ αἰφνίδιον παρεθεὶς τὰ δεξιὰ μέρη. καὶ ἀγαγὼν τὸν δεύτερον αὐτοῦ υἱὸν, Χοσρόην, ἀνηγόρευσε βασιλέα, ἐπιθεὶς αὐτῷ στέφανον τῇ κορυφῇ. καὶ ἀῤῥωστήσας ἡμέρας πέντε ὁ τῶν Περσῶν βασιλεὺς D Κωάδης τελευτᾷ, ὢν ἐνιαυτῶν πβ΄, καὶ μηνῶν τριῶν· ἐβασίλευσε δὲ ἔτη μγ΄, καὶ μῆνας δύο.

Ὅτε δὲ ἀνηγορεύθη βασιλεὺς Περσῶν Χοσρόης, ἐδήλωσε τοῖς πρεσβευταῖς Ῥωμαίων, διὰ Πέρσου μαγιστριανοῦ, εἰσελθεῖν ἐν τοῖς Περσικοῖς, καὶ ποιῆσαι εἰρήνης πάκτα μεταξὺ Ῥωμαίων τε καὶ Περσῶν· τῶν δὲ πρεσβευτῶν Ῥωμαίων μὴ ἀνασχομένων εἰσελθεῖν εἰς τὰ Περσικὰ, δίχα κελεύσεως βασιλικῆς, ἀπολογούμενοι· Οὐ τολμῶμεν τὰ πρὸς ὑμᾶς καταφθάσαι. Καὶ ἐγνωκὼς ταῦτα ὁ Περσῶν βασιλεὺς, γράψας ἐπιστολὴν, ἔπεμψε πρὸς τὸν βασιλέα Ἰουστινιανὸν, αἰτῶν ἐπιτραπῆναι τοὺς πρεσβευτὰς Ῥωμαίων εἰσελθεῖν ἐν Περσίδι, καὶ πάκτα ποιῆσαι. Καὶ γράψας φιλικὴν ἐπιστολὴν ὁ E βασιλεὺς Περσῶν, ἀπέστειλε διὰ Ἑρμογένους μαγίστρου· ἥντινα μήνυσιν δεξάμενος ὁ βασιλεὺς Ῥωμαίων, ἀντέγραψεν· " Ἡμεῖς οὐκ ἐπιτρέπομεν τοῖς ἡμετέροις " πρεσβευταῖς πρὸς ὑμᾶς καταλαβεῖν, οὐ γὰρ ἐπιστά- " μεθά σε βασιλέα Περσῶν.

Καὶ αὐτῷ τῷ χρόνῳ ὁ βασιλεὺς Περσῶν τοὺς ὄντας ὑπὸ τὴν αὐτοῦ πολιτείαν Μανιχαίους ἐκέλευσε θρησ-

A Duces autem Perſarum, quæ acciderant, Regi ſuo deferebant: qui numeroſo exercitu amiſſo, Ducibus inſuper imperavit, ne Perſidem repeterent unquam, niſi Caſtellum illud prius recuperaſſent. Martyropolim itaque prope accedentes, locum appetebant: caſtelloque incubantes, quod poterant armis, aut cuniculis, experti ſunt, ſcalas etiam fabricantes, muroque adhibentes. Quin demum quoque turrim excelſam, ex lignis fabricatam, excitabant: ſed fruſtra hæc omnia; at obſeſſis enim erat quidam, Mechanicæ etiam artis peritus, qui Perſarum technis contra technas opponendo, turrim excelſiorem intus extruxerat. Interim vero, dum a turribus utrique ſuis ſe invicem impete- B bant, Perſæ quidem foris, intus autem Romani; ex machina quadam emiſſa eſt columna, quæ adverſam turrim funditus ſubvertens, ruina etiam Perſarum quamplurimos oppreſſit. Cæteri igitur, ubi quod factum eſt vidiſſent, & viribus etiam ipſi fracti; audientes præterea Zittam, Romanorum Ducem, Caſtellanis ſuppetias advenire; receſſerunt inde, metuentes ſibi ne ab hoſtibus circumdarentur. De his autem certior factus Juſtinus Imperator, Legatis ſuis edixit, ne ante in Perſidem proficiſcerentur, quam ſecundo hoc illis innueret ipſe; ſed cum muneribus ſuis intra fines Romanos ſeſe continerent.

Idem imperator, in gratiam eorum C qui in jus vocati ſunt, leges quæ ſumptibus in dijudicationes litium faciendis, modum præſcriberent, ſingulas Imperii per urbes emiſit. Conſimiliter quoque de ſportulis ſolvendis Edicto cavit, ne quis ultra dimenſum ſuum, legibus ſibi præfinitum, ſumere auderet. Edictum vero hoc Antiocheni, Græcis inſcriptum literis, in Tabularum titulos relatum habuerunt. Eodem etiam tempore urbis Theatro nomen impoſitum eſt.

Menſis autem Septembris VIII. Coades, Perſarum Rex, quæ Perſis ſuis a Romanis obvenerant, cladibus auditis, de repente Paralyſi dextra corporis parte correptus eſt. Convocato itaque ad ſe Choſroe, filio ſuo ſecundo genito, D diademateque capiti ejus impoſito, Regem eum renunciavit. Quinto autem poſt die quam decubuerat Coades, Perſarum Rex, diem ſuum obiit, cum vixiſſet annos LXXXII. & menſes III. regnaſſet vero annos XLIII. menſeſque II.

Choſroes vero Perſarum Rex factus, Romanorum Legatos per Magiſtrianum Perſam monet, uti in Perſidem venirent; de pace Romanos inter Perſaſque ineunda agendi cauſa. Legati vero Romani quorum in arbitriis non erat, pro libitu ſuo Perſidem petere, Perſarum Regi renunciantes, mandatum Imperatoris cauſati ſunt. Quod Perſarum Rex ubi reſciverat, Imperatorem Juſtinianum per literas, quas Magiſtro Her- E mogeni deferendas tradidit, amicitiæ plenas, adhortabatur, Legatis ſuis impedimento ne eſſet, quominus in Perſidem venirent, pacis fœdera percuſſuri. Quibus literis acceptis, Imperator Perſarum Regi reſcripſit, hunc in modum. " Legatos Noſtros ad te venire " non permittimus: nec enim Perſa- " rum regem Te agnoſcimus.

Per id tempus Perſarum Rex Manichæis, per Imperium ejus degentibus,

Hæreſim ſuam indulgebat : quod non ferentes in eo Magi , cum Proceribus regni conſilium inierunt, Regem imperio ſuo deturbandi , fratremque in locum ejus ſufficiendi : Hoc ubi intellexiſſet Perſarum Rex , fratri ſuo caput amputavit ; & Magis etiam , quique ſceleris conſcii fuerunt Proceribus neci traditis , inducias per tres menſes Imperatori Romano per literas ultro conceſſit . Imperator vero Magiſtro reſcribens , juſſit , obſidibus invicem datis acceptiſque , trium menſium inducias acciperent . Quin Legatos quoque , ſtrategium , & Rufinum, Byzantium revocavit.

Iiſdem temporibus Hunni Sabiri , portis Caſpiis trajectis , in ditiones Romanas irruperunt , regiones undique , Armeniam uſque deprædantes . Quin & longe lateque excurrentes , per Euphrateſiam quaque , Ciliciam ſecundam , & Cyrreſticam graſſati ſunt . Quo audito, Imperator Romanus Rufinum Patricium in Orientem expedivit exploratum , an a Perſarum rege adverſus Romanos miſſi fuerant , necne : Profectus itaque Rufinus , cumque Perſarum rege per literas de his agens ; omnino hujus præter conſilium adveniſſe Hunnos , compertum habuit : Protinus igitur Dorotheo , militum in Armenia Magiſtro , per literas innuit , Hunnos aggrederetur : quod Hunni ubi intellexiſſent ; abducta ſecum præda omni , per quam ingreſſi ſunt , eadem via revertuntur . Cæterum inſecutus eos Dorotheus Magiſter Militum , detractum illis prædæ non minimum reportavit .

Contigit autem per id tempus , Ind. X. tumultum Conſtantinopoli (pernicioſis neſcio quibus dæmoniis eum promoventibus ,) concitari . Eudæmon enim , urbis Præfectus , Factionis utriuſque ſeditioſos quoſdam Incarceratos habuit ; multiſque examini ſubjectis , ſeptem præcipue eorum cædium patratarum rei deprehenſi ſunt . E quibus quatuor capite plecti , tres vero patibulo affigi decrevit . Per urbem itaque omnem ubi in pompa circumducti fuiſſent , ſinu trajecto , in ulteriore ripa morti traduntur . Quorum qui ſuſpendio adjudicati ſunt duo , effractis patibulis , in terram delapſi ſunt : Ex quibus unus Venetæ , alter Praſinæ fuerat Factionis . Quo viſo , circumfuſa turba Imperatori protinus omnia fauſta precari . Exeuntes autem , qui de his acceperant , prope S. Cononem degentes Monachi , eorum qui patibulo deſtinati ſunt duos vivos adhuc , humi jacentes invenerunt . Hos Monachi , ad mare inde deductos , navigioque impoſitos , S. Laurentii ad Aſylum deportarunt . Certior autem de his factus Præfectus , armatam eo manum expedivit quæ ſontes ibi arcte cuſtodiret . Tertio autem poſt die Certamina Equeſtria , *Iduum* vocata , celebrata ſunt . *Idus* autem dictæ ſunt eo quod ad ſupremum in Militia ſua gradum provectos quoſcunque , Imperator Romanus in Palatio conviviis excipit , *Primkerii* etiam dignitate ſingulis conceſſa . Januarii autem XIII , inter Circenſia , utraque Factio Imperatorem propitius ut eſſet , obteſtata eſt . Exclamantes autem perſtiterunt , aduſque XXII . Certamen finitam ; nec reſponſione interim digni habiti ſunt . Verum

A ἀδίαν, ὡς βέλονται. Οἱ δὲ μάγοι Περσῶν, λυπηθέντες ἐπὶ τῷ συμβάντι, βαλλόμενοι μετὰ τῶν συγκλητικῶν, ἠβουλήθησαν ἐκβαλεῖν αὐτὸν τῆς βασιλείας, καὶ ποιῆσαι ἀντ' αὐτοῦ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ. Καὶ γνοὺς ταῦτα ὁ βασιλεὺς Περσῶν, τὸν μὲν ἀδελφὸν αὐτοῦ ἀπεκεφάλισε· συγκλητικοὺς δὲ καὶ μάγους φονεύσας, γράφει τῷ βασιλεῖ Ῥωμαίων ἐπιστολὴν, περιέχουσαν τριῶν μηνῶν ἔνδοσιν πολέμου. Καὶ ἀντέγραψεν ὁ Ῥωμαίων βασιλεὺς τῷ μαγίστρῳ, τοῦ δέξασθαι τὴν τριῶν μηνῶν ἔνδοσιν, καὶ δοῦναι ὁμήρους, καὶ λαβεῖν ὑπὸ Περσῶν, κελεύσας Στρατηγίῳ, καὶ Ῥουφίνῳ, τοῖς πρεσβευταῖς, ἀνελθεῖν ἐν Βυζαντίῳ.

Καὶ αὐτῷ τῷ χρόνῳ 134 Οὖννοι Σάβειροι, περά- B σαντες διὰ τῶν Κασπίων πυλῶν, ἀνεφάνησαν ἐν τοῖς Ῥωμαϊκοῖς μέρεσι, πραιδεύοντες ἐπὶ τὴν Ἀρμενίων χώραν· καὶ ἁπλώσαντες ἑαυτοὺς, κατέτρεχον ἕως τῆς Εὐφρατησίας, καὶ τῆς δευτέρας Κιλικίας, 135 καὶ τῶν Κυρεστικῶν. Καὶ γνοὺς τοῦτο ὁ βασιλεὺς Ῥωμαίων, μετακαλεσάμενος τὸν πατρίκιον Ῥουφῖνον, ἐκέλευσεν αὐτῷ ἐξελθεῖν ἐπὶ τὰ ἀνατολικὰ μέρη, καὶ μαθεῖν εἰ ἀπὸ τοῦ βασιλέως Περσῶν ἦλθον κατὰ Ῥωμαίων. Καὶ ἐξελθὼν Ῥουφῖνος, καὶ μηνύσας τῷ βασιλεῖ Περσῶν, εὗρεν ὅτι οὐ κατὰ γνώμην τοῦ βασιλέως Περσῶν οἱ αὐτοὶ Οὖννοι παρῆλθον· καὶ γράψας Δωροθέῳ τῷ στρατηλάτῃ Ἀρμενίας, ὁπλίσασθαι κατὰ τῶν αὐτῶν Οὔννων· καὶ ἀκούσαντες οἱ Οὖννοι, λαβόντες τὴν πραῖδαν πᾶσαν, C ὑπέστρεψαν δι' ὧν ἐπαρῆλθον τόπων. Καὶ καταδιώξας αὐτοὺς ὁ στρατηλάτης Δωρόθεος, ἀφείλατο παρ' αὐτῶν οὐκ ὀλίγην πραῖδαν.

Ἐν αὐτῷ δὲ τῷ χρόνῳ τῆς δεκάτης ἰνδικτιῶνος, συνέβη ὑπό τινων ἀλαστόρων δαιμόνων πρόφασιν γενέσθαι ταραχῆς ἐν Βυζαντίῳ Εὐδαίμονος ἐπάρχου πόλεως ὄντος, καὶ ἔχοντος ἀτάκτους ἐν φρουρᾷ ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν, καὶ ἐξετάσαντος διάφορα πρόσωπα, εὗρεν ἐξ αὐτῶν ὀνόματα ἑπτὰ αἰτίους φόνων· καὶ ψηφισάμενος τῶν μὲν τεσσάρων καρατόμησιν, τῶν δὲ τριῶν ἀνασκολοπισμόν. 136 Καὶ περιβωμισθέντων αὐτῶν ἀνὰ πᾶσαν τὴν πόλιν, καὶ περασάντων αὐτῶν, καὶ τῶν μὲν κρεμασθέντων ἐξέπεσαν δύο, τῶν ξύλων ῥαγέντων, ὁ εἷς D νὸς μὲν Βενέτος, καὶ ἕτερος Πρασίνος. Καὶ ἰδὼν ταῦτα ὁ περιεστὼς λαὸς τὸ συμβὰν, εὐφήμησαν τὸν βασιλέα· Ἀκηκοότες δὲ οἱ πλησίον τοῦ ἁγίου Κόνωνος μοναχοὶ, καὶ ἐξελθόντες εὗρον ἐκ τῶν κρεμασθέντων δύο ζῶντας, κειμένους εἰς τὸ ἔδαφος. Καὶ κατηγαγόντες αὐτοὺς πλησίον θαλάσσης, καὶ ἐμβαλόντες ἐν πλοίῳ, ἔπεμψαν αὐτοὺς ἐν τῷ ἁγίῳ Λαυρεντίῳ, 137 ἐν ἀσύλοις τόποις. Καὶ γνοὺς ταῦτα ὁ τῆς πόλεως ἔπαρχος, πέμψας στρατιωτικὴν βοήθειαν, ἐφύλαττεν αὐτοὺς, ἐκεῖσε ὄντας. Καὶ μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἤχθη τὸ Ἱπποδρόμιον τὸ ὀνομαζόμενον τῶν εἰδῶν. (138 εἰδοὶ δὲ ὀνομάζονται, διότι πάντας τοὺς προκόπτοντας ἐν ταῖς στρατείαις ὁ βασιλεὺς Ῥωμαίων ἐν ἀριστοδείπνοις τρέφει ἐν τῷ αὐτῷ E παλατίῳ, χαριζόμενος ἑκάστῳ 139 τὰ τῶν πριμικηράτα.) Τοῦ δὲ Ἱπποδρομίου ἀγομένου, 140 τῇ τρισκαιδεκάτῃ τοῦ Ἰαννουαρίου μηνὸς, τὰ ἀμφότερα μέρη παρεκάλουν τὸν βασιλέα φιλανθρωπευθῆναι. Ἐπέμενον δὲ κράζοντες, ἕως τοῦ εἰκοστοῦ δευτέρου βαΐου, καὶ ἀποκρίσεως οὐκ ἠξιώθησαν. Τοῦ δὲ διαβόλου ἐμβαλόντος αὐτοῖς λογισμὸν πονηρὸν, ἔκραζον πρὸς ἀλλήλους· Φιλανθρώπων Πρασίνων καὶ Βενέτων πολλὰ τὰ ἔτη. Καὶ τὸ Ἱππο-

ὧν ἀπολύσαντες, ἀνῆλθον τὰ πλήθη φιλιάσαντα, A διδωκότες ἑαυτοῖς μανδάτα, 141 ἐν τῷ λέγειν, Νίκα, διὰ τὸ μὴ ἀναμιγῆναι αὐτοῖς στρατιώτας, ἢ ἐξκουβίτορας· καὶ οὕτως εἰσήλαυνον. Βραδείας δὲ γενομένης ὥρας, ἦλθον ἐν τῷ πραιτωρίῳ τοῦ ὑπάρχου τῆς πόλεως, αἰτοῦντες ἀπόκρισιν περὶ τῶν προσφύγων, τῶν ὄντων ἐν τῷ ἁγίῳ Λαυρεντίῳ. Καὶ μὴ τυχόντες ἀποκρίσεως, ὑφῆψαν πῦρ ἐν τῷ αὐτῷ πραιτωρίῳ· ἐκαύθη δὲ τὸ πραιτώριον, καὶ 142 ἡ χαλκῆ τοῦ παλατίου, ἕως τῶν σχολῶν, καὶ ἡ μεγάλη ἐκκλησία, καὶ ὁ δημόσιος ἔμβολος· καὶ ἐπέμενεν ὁ δῆμος εἰσελαύνων ἀτάκτως. Καὶ πρωΐας γενομένης, τοῦ βασιλέως κελεύσαντος ἀχθῆναι Ἱπποδρόμιον, καὶ κρεμασθέντος τοῦ ἐξ ἔθους βήλου, ὑφῆψαν πάλιν οἱ αὐτοὶ δημόται ἐν τῇ ἀναβάθρᾳ τοῦ B Ἱππικοῦ· καὶ ἐκαύθη μέρος καὶ τοῦ δημοσίου ἐμβόλου, ἕως τοῦ Ζευξίππου. Καὶ ἐξελθόντες οἱ περὶ Μοῦνδον καὶ Κωνσταντίολον, καὶ Βασιλείδην, μετὰ βοηθείας, κατὰ κέλευσιν τοῦ βασιλέως, βουλόμενοι κατασιγῆσαι τὰ στασιάζοντα πλήθη. κατέκραζε γὰρ τὸ πλῆθος Ἰωάννου, τοῦ ἐπίκλην Καππάδοκος, καὶ Τριβουνιανοῦ τοῦ Κοιαίστωρος, καὶ τοῦ ὑπάρχου τῆς πόλεως Εὐδαίμονος. Καὶ ταῦτα παρ' αὐτῶν ἀκηκοότες οἱ ἐκπεμφθέντες συγκλητικοί, ἀνήγαγον τῷ βασιλεῖ· καὶ εὐθέως διεδέχθησαν τῆς ἀρχῆς ἅ, τε Ἰωάννης, καὶ Τριβουνιανός, καὶ Εὐδαίμων. Καὶ ἐξελθόντος Βελισαρίου μετὰ πλήθους Γοτθικοῦ, καὶ συμβολῆς γενομένης, πολλοὶ ἐκ τῶν δημοτῶν κατεσφάγησαν. Θυμωθὲν δὲ τὸ πλῆθος, καὶ ἐν ἄλ- C λοις τόποις ἔβαλον πῦρ, καί τινας ἀτάκτως ἐφόνευον. Τῇ δὲ ὀκτωκαιδεκάτῃ τοῦ αὐτοῦ μηνός, ἀνῆλθεν ὁ βασιλεὺς ἐν τῷ Ἱππικῷ, 143 βαστάζων τὸ ἅγιον μεγαλεῖον· καὶ μαθόντες οἱ ὄχλοι, ἀνῆλθον, καὶ προσεφώνησεν αὐτοῖς μεθ' ὅρκων μανδάτα· καὶ πολλοὶ μὲν τοῦ δήμου ἔκραζον αὐτὸν βασιλέα. ἕτεροι δὲ ἐστασίαζον, κράζοντες Ὑπάτιον. Καὶ λαβόντες οἱ δῆμοι τὸν αὐτὸν Ὑπάτιον, ἀπήγαγον αὐτὸν ἐν τῷ λεγομένῳ φόρῳ Κωνσταντίνου καὶ στήσαντες αὐτὸν ἐν ὕψει, εἰς τοὺς βαθμούς, καὶ ἀφελόμενοι ἐκ τοῦ παλατίου σίγνα, καὶ μανιάκιον χρυσοῦν, περιέθηκαν αὐτῷ ἐν τῇ κεφαλῇ. Καὶ λαβόντες αὐτόν, ἀπήγαγον ἐν τῷ Ἱππικῷ, βουλόμενοι ἀναγαγεῖν αὐτὸν ἐν τῷ βασιλικῷ καθίσματι· ἐσπούδαζε D γὰρ τὸ πλῆθος φορεσίαν βασιλικὴν ἐκβαλεῖν αὐτῷ ἐκ τοῦ παλατίου. (ἤδη γὰρ μαθὼν ὁ Ὑπάτιος, ὅθίσματι, τι ὁ βασιλεὺς ἀνεχώρησε·) καὶ καθισθεὶς ἐν τῷ κα- μετὰ θράσους ἐτυράννει.

Ἀνελθόντων δὲ διὰ τοῦ καθίσματος ὄπισθεν Μούνδου καὶ Κωνσταντιόλου, καὶ Βελισαρίου, ἄλλων συγκλητικῶν, καὶ βοηθείας ἐνόπλου, λαθραίως ἐξελθὼν Ναρσῆς, κουβικουλάριος, καὶ σπαθάριος, ὑπέκλεψέ τινας τοὺς τοῦ Βενέτου μέρους, ῥογεύσας αὐτοῖς χρήματα. Καὶ στασιάσαντές τινες ἐκ τοῦ πλήθους ἔκραζον, Ἰουστινιανὸν βασιλέα τῇ πόλει· διχονοήσαν δὲ τὸ πλῆθος, ὥρμησαν κατ' ἀλλήλων. Τῶν δὲ στρατηλατῶν εἰσελθόντων μετὰ βοηθείας ἐν τῷ Ἱπποδρομίῳ, ἐξ ἀμφοτέρων τῶν E εἰσόδων ἤρξαντο κόπτειν τὰ πλήθη· καὶ ἄλλοι μὲν ἐτόξευον, ἕτεροι δὲ κατέσφαζον. Κρυφῇ δὲ ἐξελθὼν Βελισάριος, τὸν μὲν Ὑπάτιον, καὶ Πομπήϊον, χειρὶ συνελάβετο, καὶ εἰσήγαγεν αὐτοὺς τῷ βασιλεῖ Ἰουστινιανῷ. Καὶ προσέπεσον ὑπὸ τοὺς πόδας τοῦ αὐτοῦ βασιλέως ἀπολογούμενοι, καὶ λέγοντες· " Δέσποτα, πολὺς ἡμῖν " κόπος ἐγένετο, ὥστε συναγαγεῖν τοὺς ἐχθροὺς τοῦ κρά-

Malalæ Chronogr.

diabolo ſceleſtos animorum impetus illis ſuggerente, ſibi ipſis acclamabant invicem: " Praſinorum & Venetorum Mi- " ſericordium plurimi ſint anni. Finitis autem Circenſibus, conſpiratione invicem facta, deſcendunt turbæ; voceque, *Vince*, pro teſſera data, ne quis forte Militum, aut excubitorum de illis immiſceret, per orbem in hunc modum diſcurſitarunt. Cumque jam ſerum diei eſſet; in præfecti urbis Prætorium irruentes, eum de Profugis ad S. Laurentium poſtulant. Sed Reſponſum ab eo nullum ferentes, Prætorio flammas injiciunt quod una cum Chalca Scholas adusque, magna inſuper Eccleſia, porticuſque publica conflagravit, ſeditioſis adhuc furſum omnia ac deorſum ferentibus. Luce autem ſequente Imperator Circenſia agi juſſit; proque more ſuſpenſo Velo, ſeditioſis interim Hippodromi Gradibus ignem injicientibus, Porticus publica, uſque ad Zeuxippum, in cineres verſa eſt. Exclamavit autem turba adverſus Joannem Cappadocem, Tribonianum, Quæſtorem, Præfectumque urbis Eudæmonem. Quod ubi audiſſent, qui juſſu Imperatoris cum armata manu ad tumultuantem populum coercendum egreſſi fuerant, Mundus, Conſtantiolus, & Baſilides, rem Imperatori detulerunt. Itaque e veſtigio Joannes, Tribonianus, & Eudæmon, dignitatibus quiſque ſuis abdicati ſunt. Egreſſus autem Beliſarius, Gothica manu ſtipatus, ſeditioſos adortus eſt, plurimis eorum occiſis. Sed in furorem acta plebs, ædificiis paſſim ignes injiciebat; nonnullis etiam per fas & nefas interfectis. Die autem XVIII. ejuſdem menſis, Imperator ingreſſus eſt, Sacroſanctum manu ſua geſtans Evangelii Codicem: popellumque, qui hoc ſciverat, concurſitantem, dictis, & fide ſua interpoſita, demulcere ſtudebat. Magna itaque turbæ pars ipſum dicebant Imperatorem; tumultuantes autem alii, Hypatium poſcebant: quem etiam arreptum, in Conſtantini Forum deduxerunt: ſublimemque in Gradibus locatum, Inſignibus Imperatoriis, e Palatio ablatis, torqueque aureo ipſum ornarunt. Sed etiam, ornatu indutum Imperatorio, quem ex Palatio maturantes exportaverant, in Circum deduxerunt, ſede eum Imperatoria collocaturi. Hypatius itaque qui receſſiſſe Imperatorem reſciverat, throno ejus occupato, Imperium fidenter ſuſcepit.

Cæterum Mundus, Conſtantiolus, & Beliſarius, quique Procerum alii cum armata manu in procinctu ſtabant, clam Circum ingreſſi, ſedis Imperatoriæ a parte poſteriore delituerunt: cum interim Narſes Cubicularius, & Spatharius, Venetæ Factionis nonnullos Imperatoris in partes pecuniarum interventu perduxerat. Nonnulli itaque ſeditioſorum exclamantes, Juſtinianum urbi reddi Imperatorem depoſcebant. Diviſa itaque turba ſe invicem impetebat. Militum vero Magiſtri cum ſatellitio interim ſuo armato Circum intrantes, ad utrumque ejus ingreſſum turbam excidere cœperunt, hos gladiis, illos ſpiculis petentes. Beliſarius autem clam egreſſus, Hypatium, Pompejumque prehenſos ad Imperatorem Juſtinianum perducit: cui ad pedes procidentes, factique excuſationem aggredientes: " Tandem, inquiunt,

“Domine, Imperii tui hoſtes, nec nullo adeo labore in Theatrum coegimus. Quibus Imperator: Bene feciſtis, inquit, ſed ſi eos dictis veſtris audientes habuiſtis, quare non hoc feciſtis prius quam urbs tota flammis abſumeretur? Tum vero Spatharii, Imperatore jubente, Hypatium, & Pompeium in carcerem cogebant: ubi poſtridie interfecti ſunt, cadaveraque eorum in mare deturbata. Ceciderunt autem in circo hoc tempore xxxv. circiter hominum Millia. Porro Imperator ſuam de ſeditioſis victoriam Tyrannorumque occiſionem, per Imperium univerſum notam fecit. Quin & vaſtata ignibus ædificia de integro excitare cœpit: Horreo etiam, & aquarum Ciſternis prope palatium extructis; ut, ubi res poſtularet, repoſitoria hæc haberet.

Eodem tempore Rufinus, mandatis Imperatoriis acceptis, Perſidem profectus eſt, Pacem cum Perſis ineundi cauſa.

Eodem etiam tempore Indorum Legatus cum muneribus Conſtantinopolim miſſus eſt; quo tempore etiam Joannes Cappadox Prætorio Præfectus factus eſt.

Eodem tempore ſtellarum diſcurſus, a veſpera ad auroram uſque, horrendi apparuerunt; quos qui conſpexerunt, attoniti omnes, nil tale antea unquam vidiſſe ſe, affirmarunt.

Eodem tempore Hermogenes, & Rufinus, ex Perſide reduces, pacis conditiones inter Romanam Perſicamque Reſp. initas, durante etiam Regum ipſorum vita obſervandas, retulerunt. Pactum autem eſt, uti Perſis Pharangiorum pars, cum captivis omnibus, Romanis autem caſtella ſua a Perſis occupata cum caſtellanis redderentur. Quinetiam Reges, pro vetuſto more, Fratres ſe invicem in Pactis appellabant; æque inſuper in ſe utriſque recipientibus, ſicubi Copiis ad bellum, vel pecuniis alterutri opus fuerit, altro ei ſuppeditaturum alterum. Hiſce autem expeditis, receſſerunt a ſe invicem utriuſque imperii exercitus, totis jam xxxi. annis belli hujus exhauſtis, inde ab Anaſtaſii temporibus, quo regnante, uti ſupra dictum, Coades rex Perſarum res Romanas adoriri cœperit: capta interim a Perſis, & Romanis iterum reſtituta, Amida; Saracenis etiam hic illic per Imperium ſubinde graſſantibus.

Eodem tempore nocte intempeſta, adeo intremuit Byzantium, ut univerſa civitas Conſtantini Forum concurreret, ſupplicationibus & Vigiliis noctem ibidem terentes.

Iiſdem temporibus Juſtinianus Imperator Conſtitutiones ſacras, ubique per Imperium emiſit, Titulum hunc ferentes. *Edictum De Orthodoxa Fide, adverſus impia Hæreticorum Dogmata*. Quod quidem Edictum ſingularum urbium in Eccleſiis appendebatur.

Non multo autem poſt temporis terræ motus Antiochiam Magnam tremendus, ſed innocens invaſit.

Eodem etiam tempore Imperator tertii Conſulatus ſui congiarium in populo ſpargebat; Olybrio etiam, Proboque,

A τὸς ὑμῶν ἐν τῷ Ἱπποδρομίῳ. Καὶ ἀποκριθεὶς πρὸς αὐτοὺς ὁ βασιλεύς· εἰ καλῶς μὲν πεποιήκατε· [144] εἰ δὲ ἐπείθοντο ὑμῖν προςατῶσι, διὰ τί μὴ [145] τοῦτο ἐποιήκατε, πρὸ τοῦ καυθῆναι πᾶσαν τὴν πόλιν; Καὶ ἐπιτραπέντες οἱ σπαθάριοι ὑπὸ τοῦ βασιλέως παρέλαβον, καὶ ἀπέκλεισαν Ὑπάτιον, καὶ Πομπήϊον. Οἱ δὲ ἐν τῷ Ἱπποδρομίῳ σφαγέντες ἦσαν χιλιάδες τεσσαράκοντα πέντε, μικρῷ πλέον, ἢ ἔλαττον. Καὶ τῇ ἐπαύριον ἐσφάγησαν Ὑπάτιος, καὶ Πομπήϊος, καὶ ἔρριψαν τὰ λείψανα αὐτῶν ἐν θαλάσσῃ. Ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς ἐσήμανε τὴν ἑαυτοῦ νίκην ἐν πάσαις ταῖς πόλεσι, καὶ τὴν ἀναίρεσιν τῶν τυράννων, ἐπιβαλλόμενος [146] κτίζειν τοὺς καυθέντας τόπους. Ἔκτισε δὲ B πλησίον τοῦ παλατίου, καὶ ὡρεῖον, καὶ κιστέρνας ὑδάτων· διὰ τὸ ἐν περιστάσεσιν ἔχειν ἀπόθετα.

Ἐν αὐτῷ δὲ τῷ χρόνῳ ἐξῆλθε Ῥουφῖνος ἐν τοῖς Περσικοῖς μέρεσι, μετὰ θείων ὑπομνηστικῶν, τοῦ ποιῆσαι μετὰ Περσῶν πάκτα εἰρήνης.

Ἐν αὐτῷ δὲ τῷ χρόνῳ καὶ πρεσβευτὴς Ἰνδῶν, μετὰ δώρων, κατεπέμφθη ἐν Κωνσταντινουπόλει. Καὶ αὐτῷ τῷ χρόνῳ Ἰωάννης ὁ Καππάδοξ ἐγένετο ἔπαρχος πραιτωρίων.

Καὶ ἐν αὐτῷ τῷ χρόνῳ ἐγένετο δρόμος ἀστέρων πολὺς, ἀπὸ ἑσπέρας ἕως αὐγῆς· ὥστε πάντας ἐκπλήττεσθαι, καὶ λέγειν, ὅτι· Οὐδέποτε οἴδαμεν τοιοῦτόν τι γεγονός.

C Ἐν αὐτῷ δὲ τῷ χρόνῳ ὑπέστρεψαν ἐκ τῶν Περσικῶν Ἑρμογένης, καὶ Ῥουφῖνος, ἐπιφερόμενοι μεθ' ἑαυτῶν καὶ πάκτα εἰρήνης [147] τῶν δύο πολιτειῶν, Ῥωμαίων τε, καὶ Περσῶν, τῶν δύο πολιτειῶν, ἄχρι τῆς τῶν ἀμφοτέρων ζωῆς ἀναδοθέντων μὲν Πέρσαις [148] τὸ μέρος τῶν Φαραγγίων, μετὰ πάντων αἰχμαλώτων. Τοῖς Ῥωμαίοις δὲ, τὰ κάστρα τὰ περιληφθέντα ὑπὸ Περσῶν σὺν τοῖς παραληφθεῖσι· Συνθεμένων τῶν δύο βασιλέων, καὶ ὀνομασάντων, ἐν τοῖς πάκτοις, ἑαυτοὺς ἀδελφοὺς εἶναι, κατὰ τὸ ἀρχαῖον ἔθος· καὶ ἵνα εἴ τις δεηθῇ ἑαυτῶν ἢ χρημάτων, ἢ σωμάτων εἰς συμμαχίαν, ἀφιλονείκως παράσχωσι. Καὶ τούτων προβάντων, ἀνεχώρησαν τὰ ἀμφότερα ἐξπέδιτα, Ῥωμαίων τε, καὶ Περσῶν, τοῦ πο- D λέμου κατεσχόντος λ'. καὶ ἕνα ἐνιαυτὸν, ἀφ' οὗ ἦν ἀπελθὼν ἐν τοῖς Ῥωμαϊκοῖς Κωάδης ὁ Περσῶν βασιλεὺς πολεμῶν, ὡς προγέγραπται, ἐπὶ τῆς βασιλείας Ἀναστασίου, καὶ τὴν παράληψιν Ἀμίδης, ὡς προγέγραπται, καὶ πρὸς τὴν πρὸς Ῥωμαίους ἀποκατάστασιν τῆς αὐτῆς πόλεως Ἀμίδης, καὶ τοὺς μερικοὺς πολέμους τῶν Σαρακηνῶν ἐπιδρομῶν.

Ἐν αὐτῷ δὲ τῷ χρόνῳ γέγονε σεισμὸς ἐν Βυζαντίῳ ἑσπέρας βαθείας, ὥστε πᾶσαν τὴν πόλιν συναχθῆναι ἐν τῷ λεγομένῳ φόρῳ Κωνσταντίνου, ἐν λιταῖς, καὶ δεήσεσι, καὶ ἀγρυπνίαις συναγομένους.

Ἐν αὐταῖς δὲ ταῖς ἡμέραις ὁ αὐτὸς βασιλεὺς Ἰουστινιανὸς ἐν ἑκάστῃ πόλει κατέπεμψε θείας προστάξεις, E περιεχούσας οὕτως. “Ἤδικτον, περιέχον περὶ τῆς ὀρθοδόξου πίστεως, καὶ κατὰ ἀσεβῶν αἱρετικῶν. Καὶ προσετέθη ἐν ἑκάστῃ πόλει, ἐν ταῖς ἐκκλησίαις.

Καὶ μετ' οὐ πολὺ, σεισμὸς ἐγένετο φοβερὸς ἐν Ἀντιοχείᾳ τῇ μεγάλῃ, ἀβλαβής.

Ἐν αὐτῷ δὲ τῷ χρόνῳ ἔρριψε καὶ τὴν τρίτην ὑπατείαν ὁ αὐτὸς βασιλεὺς, ἀναλωσάμενος τοὺς πα-

Digitized by Google

τρικίυς, Ολύβριον, καὶ Πρόβον, ὄντας ἐν ἐξορίᾳ, A διδωκὼς αὐτοῖς πάντα τὰ ὑπάρχοντα αὐτ.

Ινδικτιῶνος ιβʹ. παρελήφθη ὁ ῥὴξ Αφρικῆς, 149 μετὰ τῆς αὐτῦ γυναικὸς, ὑπὸ Βελισαρίυ· καὶ εἰσηνέχθησαν ἐν Κωνςαντινυπόλει. Καὶ Ιπποδρομίυ ἀγομένυ, εἰσηνέχθησαν αἰχμάλωτοι, μετὰ καὶ τῶν λαφύρων.

Τῷ αὐτῷ δὲ χρόνῳ ἔπεσεν ἡ στήλη Ιυλιανῦ τῦ παραβάτυ, ἡ σταθεῖσα μέσον τοῦ Ιυλιανῦ λιμένος· καὶ ἐπήξαν, ἀντὶ τῆς αὐτῆς στήλης, σταυρόν.

Καὶ μετὰ τὴν ὑπατείαν Βελισαρίυ, ἐγένετο σύνοδος ἐν Κωνςαντινυπόλει, ὑπὸ τῦ ἐπισκόπυ Ρώμης Αγαπητῦ· καὶ καθῄρεσεν Ανθέμιον, τὸν πατριάρχην Κωνςαντινυπόλεως. Καὶ ἐν τῷ αὐτῷ ἔτει τελευτᾷ ἐν Βυ- B ζαντίῳ ὁ ἐπίσκοπος Ρώμης· καὶ γίγονε πατριάρχης ἐν Κωνςαντινυπόλει Μηνᾶς, ὁ ἀπὸ ξενοδόχων τῶν Σαμψών.

Εν δὲ τῇ ὑπατείᾳ Ιωάννυ τῦ Καππάδοκος, ἐπήρθησαν αἱ ἐκκλησίαι τῶν Αρειανῶν..

Καὶ τῷ αὐτῷ χρόνῳ ἐπληρώθη ἡ χαλκῆ τῦ παλατίυ Κωνςαντινυπόλεως, κοσμηθεῖσα ζωφόροις μαρμάροις, καὶ μυσίῳ. Μετηνέχθη δὲ καὶ τὸ ὡρολογεῖον, τὸ πλησίον τῦ Αὐγυςτίυ, καὶ τῆς βασιλικῆς. 150 Περιῃρέθη δὲ τῷ αὐτῷ χρόνῳ ἡ τῦ νυκτεπάρχυ ἀρχὴ, καὶ ἐγένετο ἀντ' αὐτῦ πραίτωρ. καὶ τῷ αὐτῷ ἔτει προεβλήθη κυαίσωρ.

Εν αὐτῇ δὲ τῇ ὑπατείᾳ γέγονε τὰ ἐγκαίνια τῆς με- C γάλης ἐκκλησίας.

Μηνὶ Ιυνίῳ, Ινδικτιῶνος γʹ, παρελήφθη Αντιόχεια ἡ μεγάλη ὑπὸ Χοσρόυ, βασιλέως Περσῶν· καὶ ἐπέμφθη εἰς τὸ πολεμῆσαι Γερμανὸς, ζωσθεὶς στρατηλάτης, μετὰ καὶ τῦ ἰδίυ αὐτῦ υἱῦ Ιυστίνου. 151 Καὶ μηδὲν ὠφελήσας, ἐκάθητο ἐν Αντιοχείᾳ, ἀγοράζων τὸ ἄργυρον, νομισμάτων βʹ, ἢ τριῶν, τὴν λίτραν, ἐκ τῶν αὐτῶν Αντιοχέων.

Ο δὲ βασιλεὺς Περσῶν εἰσῆλθε καὶ ἐν Απαμείᾳ, καὶ ἐν ἑτέραις πόλεσι τῆς ἀνατολῆς.

Καὶ τῷ αὐτῷ χρόνῳ κατεπέμφθη Βελισάριος ἐν Ρώμῃ· καὶ πολεμήσας, παρέλαβε τήν τε Ρώμην, καὶ Σικελίαν, καὶ τὰς πέριξ πόλεις, ἁρπαγμένας ὑπὸ Οὐιτ- D τιγῆ, ῥηγὸς τῶν Γότθων. Καὶ πολεμήσας, καὶ παραλαβὼν τὸν αὐτὸν Οὐιττιγὴν, καὶ τὴν γυναῖκα αὐτῦ, καὶ τὸν υἱὸν αὐτῦ, ἤγαγεν ἐν Βυζαντίῳ.

Καὶ μετ' ὀλίγον καιρὸν ὁ αὐτὸς βασιλεὺς ἔπεμψε Ναρσῆν τὸν κυβικυλάριον, μετὰ πολλῆς βοηθείας, ἐν Ρώμῃ, κατὰ τῶν αὐτῶν Γότθων.

Μηνὶ Αὐγύστῳ ἀπεζώσθη Ιωάννης, ὁ ἐπίκλην Καππάδοξ δὶς ζωνύσας τὴν τῶν ἐπάρχων ἀρχήν· καὶ δημευθεὶς, ἐπέμφθη ἐν Κυζίκῳ, κληρωθεὶς διάκονος ἐν Αρτάκῃ· ἀφ' ἧς 152 φρατριάσας, μετὰ τινῶν κτητόρων, 153 ἀνεῖλεν Εὐσέβιον, τὸν ἐπίσκοπον τῆς αὐτῆς 154 Κυζικηνῶν πόλεως. Μαθὼν δὲ ὁ βασιλεὺς, καὶ ἀγανακτήσας κατὰ τῦ αὐτῦ Ιωάννυ, πέμψας ἐξήτασεν αὐτὸν E ἐκεῖ, διὰ τὸν γενόμενον φόνον. Καὶ κατὰ κέλευσιν τῦ αὐτῦ βασιλέως, ἐκεῖθεν 155 ἐξωρίσθη ἐν Αντινόῳ. καὶ μετὰ χρόνον ἀνακληθεὶς, τελευτᾷ ἐν Βυζαντίῳ.

156 Ινδικτιῶνος εʹ, συνέβη γενέσθαι τοιοῦτο πρᾶγμα. Γυνή τις καταμένυσα πλησίον τῆς λεγομένης Χρυσῆς πόρτης, 157 κρυμαθεῖσα ἐν μιᾷ νυκτὶ ἐφλυάρησε πολλὰ· ὥστε συνδραμεῖν τὰ πλήθη Κωνςαντινυ-

Patriciis, ab exilio revocatis, reſtitutis etiam facultatibus eorum omnibus.

Indictione xii. Beliſarius Regem Africæ, & reginam, bello captos, Conſtantinopolim adduxit: Circenſibuſque celebratis, Captivi, cum ſpoliis, in Circum producti ſunt.

Eodem tempore Juliani Apoſtatæ ſtatua, quæ Juliani portus in medio ſtetit, ad terram collapſa eſt: in cujus locum Crux defixa eſt.

Exacto autem Beliſarii Conſulatu, Synodus Conſtantinopoli habita eſt, ab Agapeto, Epiſcopo Romano, convocata: a qua Anthemius, Patriarcha Conſtantinopolitanus dignitate ſua exutus eſt. Eodem etiam anno Epiſcopus Romanus Conſtantinopoli diem ſuum obiit: Patriarchatum autem Conſtantinopolitanum ſuſcepit Menas, qui Hoſpitii Sampſonis Præfectus fuerat.

Joannis autem Cappadocis ſub Conſulatu Eccleſiæ ſuæ ab Arianis ademptæ ſunt.

Eodem anno Chalca Palatii Conſtantinopolitani Marmoreis ſtatuis variis, & Muſivo opere ornata, abſoluta eſt. Horologium etiam quod Auguſtæum juxta, & Baſilicam ſteterat, illuc tranſlatum eſt. Nycteparchi poteſtas; in cujus locum Prætor creatus eſt. Quo etiam anno Quæſtor inſtitutus eſt.

Eodem Conſule, Magnæ Eccleſiæ Encœnia celebrata ſunt.

Menſe Junio, Indictionis iii. Antiochia magna Choſroe, Perſarum rege, capta eſt. Contra quem, Germanus, Militum Magiſter factus, una cum Juſtino filio, cum exercitu miſſus eſt: qui nihil efficiens, Antiochiam ſe recepit; ubi deſidens, argentum ab Antiochenis, pro libris ſingulis, nummis ii. aut iii. datis mercatus eſt.

Perſarum autem Rex Apamiam, aliaſque Orientis urbes occupavit.

Emiſſus eodem tempore Beliſarius, Romam, Siciliam, quaſque in circuitu jacentes urbes Gothorum Rex Vitiges occupaverat, Bello recepit. Quin & Regem ipſum, cum uxore, filioque, comprehenſum, Beliſarius Conſtantinopolim abduxit.

Non multo autem poſt temporis, Narſes Cubicularius, ingenti inſtructus exercitu Romam adverſus eoſdem Gothos, ab Imperatore miſſus eſt.

Menſe Auguſto Joannes cognomento Cappadox qui ſecunda jam vice Præfecturæ munus obiiſſet; & exauctoratus demum boniſque publicatis, in Cycum relegatus eſt, & Artacæ Diaconus factus. Heic vero cum quibuſdam civibus inita conſpiratione, Euſebium, Epiſcopum Cyzicenum, de medio ſuſtulit. Quo audito indignatus Imperator mittit qui Joannem Cappadocem iſtius cædis poſtularent: qui deinde, juſſu Imperatoris, in Antinoem ablegatus eſt; unde poſtea revocatus, Byzantii diem ſuum obiit.

Indictione v. novum quid accidit hujuſmodi. Muliercula quædam, quæ ad Portam auream, quam vocant, agebat, nocte quadam afflatu quaſi fatidico correpta, neſcio quæ Nugarum præ-

Digitized by Google

ſagiebat ; Mare ſcilicet , poſtriduum erumpens , univerſos abſorpturum . Revera per id ipſum tempus , multæ urbes aquis obrutæ ſunt : quin Alexandriæ quoque , cæteramque per Ægyptum , lues hominum late graſſata eſt . Populus itaque Conſtantinopolitanus qui hæc audierat , concurſitans exclamavit ; *Miſerere Domine* : extractamque ædibus ſuis Mulierculam Hieroſolymam , S. Diomedis ad templum deduxerunt , litanias ibi una agitaturi . Imperator itaque Narſeti Cubiculario , aliiſque emiſſis negotium dedit , uti dromonibus conſcenſis exirent , an hæc ita ſe haberent exploratum . Ex Narſetis itaque pediſſequis ad hæc emiſſi quidam , ubi ad S. Diomedis templum adveniſſent , & quæ mulier effutierat a congregato ibi populo edocti fuiſſent , reverſi Narſeti renunciabant . Quin ſelpſos quoque a Fatidica illa audiviſſe perhibebant , futurum eſſe , poſt tres dies , ut mare ſuperveniens cunctos obrueret . Turba autem adventantium ad hæc mulieris dicta conſternata recedebat .

Eodem tempore Longinus , Urbis præfectus conſtitutus , Baſilicæ Ciſternæ Meſiaulum pavimento ſtravit : porticibus etiam ejuſdem Baſilicæ magnifice inſtauratis .

Videns autem Dominus Deus Multiplicatas eſſe hominum iniquitates peſtem immiſit , quæ per ſingulas Orbis regiones , urbeſque , ad extremam pene humani generis deletionem invaluit ; uſque adeo ingraveſcens , ut nec ſepulturæ mortuorum ſatis eſſent ſandapilarii . Quin aliqui etiam ægrotos ſuos grabbatis ligneis ex ædibus ſuis efferebant , tabernaculis includendos . Sed neque ſic pares mortuis ſepeliendis extitere ; quorum ſatis multi , per dies aliquot , inſepulti jacuerunt : plurimis etiam nec Cognatis ſuis ſuprema ſolventibus . Byzantii autem , per menſes duos , obtinuit Miſericordia Divina .

Menſe Septembri , Indict. VII. urbis Cyzici dimidia pars , terræ motibus agitata , corruit .

Eodem etiam tempore Equeſtris ſtatua Juſtiniani Imperatoris , (quæ Arcadii Imperatoris olim fuerat ,) a Tauri Bomiſco tranſlata , in Auguſtæo prope palatium excitata eſt .

Eodem tempore vini etiam erat penuria .

Menſe autem Novembri , Imperator Carnis privii tempus inverſurus , per alteram adhuc ſeptimanam carnes venum exponi juſſit . Laniones itaque omnes mactavere , & venum carnes propoſuere : nemo vero veſcebatur . Cæterum Chriſti Dei noſtri Paſſionis ſancta ſolennitas , juxta quod Imperator ediſserat , celebrata eſt .

Menſe Februario , Indict. X. Vigilius , Epiſcopus Romanus , Conſtantinopolim venit : quo etiam tempore Roma a Gothis capta eſt .

Eodem anno Menas , Patriarcha Conſtantinopolitanus , Canonicis quibuſdam de cauſis , a Romano Papa excommunicatus eſt .

Eadem Indictione , Thoma Præfecturam urbis gerente , dum Conſtantinopolitanæ urbis Natalitia celebrabantur , tumultus inter duas Factiones exortus eſt . Quo viſo , excubitores Imperator in turbam irruere juſſit ; quorum alii ſu-

A πόλεως, καὶ ἀπελθεῖν λιτανεύοντα εἰς τὸν ἅγιον Διομήδην εἰς Ἱερουσαλήμ, καὶ καταγαγεῖν τὴν γυναῖκα ἐκ τοῦ οἴκου αὐτῆς, καὶ εἰσαγαγεῖν εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ ἁγίου Διομήδους. Ἔλεγε γὰρ, ὅτι μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἀνέρχεται ἡ θάλασσα, καὶ πάντας λαμβάνει. καὶ πάντων λιτανευόντων, καὶ κραζόντων, τὸ, Κύριε ἐλέησον· ἠκούετο γὰρ, ὅτι καὶ πόλεις πολλαὶ κατεπόθησαν· ποῦ δὲ καὶ ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ, θνῆσις ἀνθρώπων γέγονεν. Ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς πέμψας Ναρσῆν τὸν κουβικουλάριον μετὰ δρομώνων, καὶ ἄλλους τινὰς, μαθεῖν τὰ γενόμενα· καὶ ἀπελθόντων τῶν παίδων Ναρσοῦ, μετ' ἐπιτροπὴν αὐτοῦ, εἰς τὸν ἅγιον Διομήδην, καὶ μαθόντων παρὰ τοῦ συναχθέντος ὄχλου τὰ λεγόμενα B ὑπὸ τῆς γυναικὸς, ἐλθόντες ἀπήγγειλαν Ναρσῇ τὰ γενόμενα ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ. καὶ ὅτε ἤκουσαν ὑπὸ τῆς γυναικὸς τῆς κρεμασθείσης, ὅτι μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἀνέρχεται ἡ θάλασσα, καὶ κατακλύζει πάντας. Καὶ ἀκούσαντες οἱ ὄχλοι τῶν λεγομένων παρ' αὐτῆς, ἀνεχώρουν πτοούμενοι.

Καὶ τῷ αὐτῷ χρόνῳ Λογγῖνος ἔπαρχος πόλεως προεβλήθη· ὅστις ἔστρωσε τὸ μεσίαυλον τῆς βασιλικῆς κιστέρνης. Ἔκτισε δὲ καὶ τοὺς ἐμβόλους τῆς αὐτῆς βασιλικῆς εὐπρεπῶς.

Ἰδὼν δὲ Κύριος ὁ Θεὸς, ὅτι ἐπληθύνθησαν αἱ ἀνομίαι τῶν ἀνθρώπων ἐπήγαγε πτῶσιν ἀνθρώπων, ἐπὶ τῆς γῆς, εἰς ἐξάλειψιν, ἐν πάσαις ταῖς πόλεσι, C καὶ ἐν ταῖς χώραις. Ἐπεκράτησε γὰρ ἡ θνῆσις ἐπὶ χρόνον, ὥστε μὴ αὐταρκεῖν τοὺς θάπτοντας· Τινὲς γὰρ ἐκ τῶν ἰδίων οἴκων [158] ἐν ξυλίνοις κραβάττοις ἐξέφερον· καὶ οὐδὲ οὕτως ἐξήρκουν. ἔμενον γὰρ καί τινα τῶν σκηνωμάτων ἐπὶ ἡμέρας ἄταφα. τινὲς γὰρ καὶ τῶν ἰδίων προσγενῶν τὴν ταφὴν οὐκ ἔβλεπον. Ἐπεκράτησε δὲ [159] ἡ εὐσπλαγχνία τοῦ Θεοῦ ἐν Βυζαντίῳ ἐπὶ μῆνας δύο,

Μηνὶ Σεπτεμβρίῳ, ἰνδικτιῶνος ζ, ἐγένετο σεισμὸς ἐν Κυζίκῳ· καὶ τὸ ἥμισυ τῆς αὐτῆς πόλεως ἔπεσε.

Καὶ τῷ αὐτῷ χρόνῳ ἀνηνέχθη ἔφιππος στήλη τοῦ Βασιλέως Ἰουστινιανοῦ, πλησίον τοῦ παλατίου, ἐν τῷ λε- D γομένῳ, Αὐγουστείῳ, (ἥτις στήλη ἦν Ἀρκαδίου βασιλέως) [160] πρώην οὖσα ἐν τῷ Ταύρῳ ἐν βωμίσκῳ.

Ἐν αὐτῷ δὲ τῷ χρόνῳ καὶ σπάνις οἴνου ἐγένετο.

Τῷ δὲ Νοεμβρίῳ μηνὶ [161] μεταστροφὴ ἐγένετο περὶ τῆς Ἀποκρεωσίμου· ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς προσέταξεν ἑτέραν ἑβδομάδα πραθῆναι κρέα· καὶ πάντες μὲν οἱ κρεοπῶλαι ἔσφαξαν, καὶ προέθηκαν, οὐδεὶς δὲ ἤσθιεν· ἐγένετο δὲ καὶ πάθος Χριστοῦ, τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, καθὼς ὁ αὐτὸς βασιλεὺς ἐβουλήθη.

Μηνὶ [162] Φεβρουαρίῳ, ἰνδικτιῶνος δεκάτης, ὁ ἐπίσκοπος Ῥώμης Βιγίλιος παρεγένετο ἐν Κωνσταντινουπόλει· ἐν τῷ αὐτῷ χρόνῳ παρελήφθη Ῥώμη ὑπὸ Γότ- E θων.

Ἐν αὐτῷ δὲ τῷ ἔτει Μηνᾶς, πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως, [163] καθῃρέθη ὑπὸ τοῦ Πάπα Ῥώμης, διά τινας αἰτίας κανονικάς.

Καὶ τῇ αὐτῇ Ἰνδικτιῶνι, γενεθλίου ἀγομένου ἐν Βυζαντίῳ, ὄντος ἐπάρχου πόλεως Θωμᾶ, [164] ἀμιξία ἐγένετο ἐν ἀμφοτέρων τῶν μερῶν· καὶ θεωρήσας ὁ βασιλεὺς τὸ γεγονὸς, κελεύσας τοῖς ἐξκουβίτορσιν, ἐπέβη-

Digitized by Google

σαν ὑπὸ τοῦ πλήθους· καὶ οἱ μὲν φεύγοντες ἀπεπνίγη- A σαν, ἕτεροι δὲ κατεσφάγησαν.

Τῇ δὲ αὐτῇ ἰνδικτιῶνι ἐδέχθη Μηνᾶς ὁ ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως, εἰς τὴν ἐπισκοπὴν αὐτοῦ· καὶ ἀπῆλθεν [165] εἰς τὴν ἄθλησιν τῶν ἁγίων Ἀποστόλων, ἐν τῷ περιτειχίσματι.

Καὶ τῷ αὐτῷ χρόνῳ, ὄντος κόμητος πραίτωρος, τοῦ ἐπίκλην Διπωδιαρείου, δημοσίᾳ [166] ἐξεταίσθησαν οἱ εὑρεθέντες ἐν τῷ φόνῳ τοῦ ἐπισκόπου Κυζίκου, Ἀνδρέας, καὶ Ἰωάννης, ὁ ἐπίκλην Δάνδαξ· καὶ [167] μετὰ τὴν ἐξέτασιν, ἐπήρθησαν τὰς δύο αἱ δεξιαί. Καὶ τῷ αὐτῷ χρόνῳ ἐγένοντο σεισμοὶ συνεχεῖς.

Μηνὶ Ἰουνίῳ, Ἰνδικτιῶνι τῇ αὐτῇ, ἐγένοντο βρονταὶ, καὶ ἀστραπαὶ φοβεραὶ πάνυ· ὥστε καὶ ἀνθρώπους B καθεύδοντας ἐκ τῶν ἀστραπῶν βλαβῆναι. Ἐν αὐτοῖς δὲ τοῖς φόβοις καὶ τοῦ κίονος τοῦ ἐν τῷ Ξηρολόφῳ [168] ἀπεπτελάσθη μέρος.

Καὶ τῇ κα΄ τοῦ αὐτοῦ μηνὸς, ἰνδικτιῶνος δεκάτης, [169] τελευτᾷ ἡ Αὐγοῦστα Θεοδώρα.

Καὶ τῷ Ἰουλίῳ μηνὶ, συμβολῆς γενομένης ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν, ἐμπρησμὸς γέγονεν ἐν τῇ οἰκίᾳ τῇ λεγομένῃ, τὰ Πάρδου· καὶ ἐκαύθησαν πολλὰ, καὶ ἔπεσαν φόνοι πολλοί.

Ἰνδικτιῶνος ιγ΄, πρεσβευτὴς Ἰνδῶν κατεπέμφθη, μετὰ καὶ ἐλέφαντος, ἐν Κωνσταντινουπόλει.

Καὶ τῷ αὐτῷ χρόνῳ [170] περιῃρέθη τὸ ὄνομα Μηνᾶ τοῦ ἀρχιεπισκόπου, ἐκ τῶν ἁγίων διπτύχων, καὶ C τὸ ὄνομα Βιγιλίου τοῦ Πάπα Ῥώμης.

Μηνὶ Ἀπριλλίῳ [171] ἐγένετο συμβολὴ δημοτικὴ ἐν τῷ Ἱπποδρομίῳ, [172] μὴ ἀγομένου τοῦ Ἱππικοῦ· καὶ πολλοὶ ἀπέθανον ἐξ ἀμφοτέρων.

Μηνὶ Ἰουνίῳ κα΄, ἰνδικτιῶνι τῇ αὐτῇ, ἐγένετο τὰ ἐγκαίνια τῶν ἁγίων Ἀποστόλων, καὶ ἡ κατάθεσις τῶν τιμίων λειψάνων Ἀνδρέου, Λουκᾶ, καὶ Τιμοθέου ἐν Κωνσταντινουπόλει· καὶ διῆλθεν ὁ ἐπίσκοπος Μηνᾶς, μετὰ τῶν αὐτῶν ἁγίων λειψάνων καθήμενος ἐν ὀχήματι βασιλικῷ.

Ἐν αὐτῷ δὲ τῷ χρόνῳ κατεπέμφθη καὶ Ναρσῆς ὁ κουβικουλάριος, ἐν Ῥώμῃ, ἐπὶ τὸ πολεμῆσαι τοῖς Γότθοις· ὅτι, [173] μετὰ τὸ περιλαβεῖν Βελισάριον Ῥώμην, D πάλιν παρελήφθη ὑπὸ τῶν Γότθων.

Μηνὶ Ἰουνίῳ κς΄, ἰνδικτιῶνι τῇ αὐτῇ, ἐδέχθη ὁ ἐπίσκοπος Ῥώμης Βιγίλιος, ὑπὸ τοῦ βασιλέως· ἐκεῖνος γὰρ ἀγανακτηθεὶς, καὶ προσφυγίῳ χρησάμενος, εἰς τὸν ἅγιον Σέργιον, τὸ ἐπίκλην τῶν Ὁρμισδου.

Ἰνδικτιῶνος ιδ΄, ἐγένετο σεισμὸς μέγας, καὶ φοβερὸς, ἐν πάσῃ τῇ χώρᾳ τῆς Παλαιστίνης, ἔν τε Ἀραβίᾳ, καὶ ἐν τῇ χώρᾳ τῆς Μεσοποταμίας, καὶ Ἀντιοχείας, καὶ Φοινίκης παράλου, καὶ Λιβανισίας. Καὶ ἐν αὐτῷ τῷ φόβῳ ἔπαθον αἱ πόλεις, τοῦτ᾽ ἔστι, Τύρος, Σιδὼν, Βηρυτὸς, Τρίπολις, [174] Βίβλος, Βότρυς, καὶ ἄλλων πόλεων μέρη κατελήφθησαν δὲ ἐν αὐταῖς καὶ πλήθη ἀνθρώπων. Ἐν δὲ τῇ πόλει Βότρυος ἀπεσπάσθη ἀπὸ τοῦ πα- E ρακειμένου τῇ θαλάσσῃ ὄρους, [175] τὸ ἐπίκλην Λιθοπροσώπου, μέρος, καὶ κατηνέχθη εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ ἀπετέλεσε λιμένα· [176] ὡς δύνασθαι ὁρμεῖν ἐν τῷ λιμένι τοῦ ἀποσπασθέντος ὄρους πλοῖα παμμεγέθη· οὐκ εἶχε γὰρ ἡ αὐτὴ πόλις τὸ πάλαι λιμένα. Ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς ἀπέστειλε χρήματα ἐν πάσαις ταῖς ἐπαρχίαις, καὶ ἀνήγειρε φανερὰ τῶν αὐτῶν πόλεων. Ἐν δὲ

gientes ſuffocati ſunt, alii vero gladio perierunt.

Eadem Indictione Menas, Archiepiſcopus Conſtantinopolitanus, Epiſcopatui ſuo reſtitutus eſt: qui protinus ad S. Apoſtolorum monaſterium in muro ſe recepit.

Eodem tempore Dipundiariſto Comite Prætoris munus obeunte, de Cyziceni Epiſcopi cæde pro tribunali poſtulati ſunt Andreas, & Joannes, cognomine Dandax, qui criminis rei ex inquiſitione deprehenſi manu uterque dextra truncati ſunt. Eodem tempore terræ tremores perpetim graſſabantur.

Menſe Junio, indictionis ejuſdem, fulgura cum tonitruis adeo tremenda extiterunt, ut etiam dormientes homines a coruſcationibus læderentur. Terroribus autem hiſce Columnæ etiam ejus pars, quæ in Xerolopho ſtetit, obruta corruit.

Ejuſdem menſis XXVIII. Indict. X. Theodora Auguſta e vivis exceſſit.

Menſe autem Julio, Factionis utriuſque Partibus invicem concertantibus, ignes ædibus Pardi dictis injecti ſunt; plurimis ædificiis incendio abſumptis, hominibuſque internecioni traditis.

Indictione XIII. Indorum Legatus, Elephantem ſecum ducens, Conſtantinopolim venit.

Eodem etiam tempore, Menæ Archiepiſcopi, Vigiliique, Papæ Romani, nomina ſacris diptychis expungebantur.

Menſe Aprili conflictabantur in circo ſeditioſi, nullis interim Circenſibus habitis; Multique utrinque occiſi ſunt.

Junii XXVIII. Indictionis ejuſdem, S. Apoſtolorum ædis dedicatio Conſtantinopoli peragebatur; venerandis Andreæ, Lucæ, ac Timothei repoſitis ibi reliquiis; quas Epiſcopus Menas, curru vectus Imperatorio, illuc deportavit.

Eodem tempore Narſes Cubicularius Romam verſus miſſus eſt, ad bellum Gothis inferendum; qui poſt urbem a Beliſario recuperatam, eam rurſus occupaverant.

Menſis Junii XXVI. Indictionis ejuſdem, Imperator in gratiam cum Vigilio, Epiſcopo Romano, rediit: qui, quod Imperatorem ſibi infenſum habuerit, ad S. Sergium confugerat, Ormodiorum ibi in ædibus ſitum.

Indictione XIV. terræ motus ingens, planeque tremendus, per Palæſtinam omnem, Arabiam, Meſopotamiam, Antiochiam, Phœniciam utramque, Maritimam, & Libaneſiam, graſſatus eſt: cujus ab horrore Tyrus cum Sidone, Beritus, Tripolis, Byblus etiam, Botryſque, aliarum quoque urbium partes ſucuſſatæ corruerunt; compluribus inſuper hominibus ruinarum molibus oppreſſis. Ad urbem vero Botrym, Montis mari imminentis, Lithoproſopi dicti, divulſa pars, & in mare deturbata, Portum effecit, navibus maximis recipiendis idoneum, cum antea urbs ea Portu caruiſſet. Cæterum Imperator pecuniis in Provincias ſingulas tranſmiſſis, plurimas ex his urbes inſtauravit. Durante autem hoc terræ motu, mare

etiam in altum, ad Mille paſſus, receſſit; navibus interim multis exinde pereuntibus; rurſumque, juſſu Divino, in priſtinum alveum reverſum eſt.

Menſe Septembri, Indictionis xv. S. Irenes templum ad ulteriorem ripam in Juſtinianis poſitum, dedicatum eſt. Sanctas autem reliquias exportabant, magna ex Eccleſia, Patriarchæ duo, Menas Conſtantinopolitanus, & Apollinarius Alexandrinus; qui curru Imperatorio devecti, reliquias genibus ſuis compoſitas geſtabant.

Eodem tempore portus, Secundianorum palatio vicinus, aquis exhauſtis, repurgatus eſt.

Menſe Auguſto, Indict. xv. Menas, Archiepiſcopus Conſtantinopolitanus, diem ſuum obiit; reliquiis ejus Magnæ Eccleſiæ juxta ſacrum Altare repoſitis: cujus in locum Eutychius, Amaſiæ Apocriſiarius, ſuffectus eſt.

Menſe eodem Narſes Cubicularius, Romanorum Exarchus, de victoria ſua nuncium Romam miſit: prælio enim cum Totila Gotho commiſſo, Narſes ſuperior factus eum occidit, veſteſque ejus cruentatas Conſtantinopolim tranſmiſit.

Menſe Martio, Indictionis I. commotio ab infimæ ſortis hominibus, ob nummum diminutum, coorta eſt: quare ad Imperatorem delata, nummum valorem ſuum priſtinum obtinere juſſit.

Menſe Auguſto, Indictionis II. terræ motus horrendus extitit, e quo ædificia quamplurima, Balnea etiam, & Eccleſiæ, Byzantini quoque muri pars, concuſſa corruerunt: Cujus etiam vi Lancea illa, quam ſtatua in foro Conſtantini poſita geſtabat, deturbata, ad tres cubitos in terram penetravit. Corruentium autem ædificiorum a ruinis Mortalium plurimi perierunt. Eandem Conſternationem ſenſerunt urbes inſuper aliæ; quas inter Nicomediæ quoque pars delapſa eſt: cujus etiam ruderibus obruti nonnulli, diebus aliquot, vivi effodiebantur. Invaluit autem terræ motus iſte per XL. dies.

Menſe Julio, Indictionis IV. Samaritæ Judæique in Cæſarea Palæſtinæ, inter ſe conſpirati, ſeditionem moliti ſunt; & Factionum conflictus præ ſe ferentes, Chriſtianos Cæſarienſes una adorti ſunt, plurimoſque interfecerunt, Eccleſiis etiam eorum direptis. Quin Stephanum quoque, urbis Præfectum, qui Chriſtianis advenerat ſuppetias, adorti, in Prætorio occiderunt; bonis etiam ejus ereptis omnibus. Uxor itaque ejus Conſtantinopolim petens, quod a Samaritis patratum fuerat, Imperatori detulit: qui ſuper his indignatus, Amantio, Orientis Comiti, negotium dedit, uti re certius explorata, Stephani cædem ab iis exigeret. Amantius itaque Mandatis Imperatoriis acceptis, Cæſaream profectus eſt; & perquiſitos ibi cædis auctores ubi invenerat, hos in furcam egit, his capita, illis dextras em-

A τῷ καιρῷ τοῦ σεισμοῦ ἔφυγε θάλασσα εἰς τὸ πέλαγος ἐπὶ μίλιον ἕν, καὶ ἀπώλοντο πλοῖα πολλά· καὶ πάλιν, τῇ τοῦ Θεοῦ κελεύσει, ἀπεκατέστη ἡ θάλασσα εἰς τὴν ἀρχαίαν κοίτην.

Μηνὶ Σεπτεμβρίῳ, ἰνδικτιῶνος ιε', γέγονε τὰ ἐγκαίνια τῆς ἁγίας Εἰρήνης, 177 τῆς ὄντως πέραν ἐν Ιουστινιαναῖς· καὶ ἐξῆλθον τὰ ἅγια λείψανα ἐκ τῆς μεγάλης ἐκκλησίας, μετὰ καὶ τῶν δύο πατριαρχῶν, λέγω δὲ Μηνᾶ τοῦ πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως, καὶ 178 Ἀπολιναρίου τοῦ Πάπα Ἀλεξανδρείας· καὶ ἐκάθισαν ἀμφότεροι ἐν τῷ βασιλικῷ ὀχήματι, κατέχοντες ἐν τοῖς γόνασιν αὐτῶν τὰ τίμια λείψανα.

Καὶ τῷ αὐτῷ χρόνῳ ἐξηντλήθη, καὶ ἐκαθαρίσθη ὁ
B λιμὴν, ὁ πλησίον τοῦ παλατίου Σεκουνδιανῶν.

Μηνὶ Αὐγούστῳ, ἰνδικτιῶνος ιε', τελευτᾷ Μηνᾶς ὁ ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως· καὶ κειμένου τοῦ λειψάνου εἰς τὸ ἅγιον θυσιαστήριον τῆς μεγάλης ἐκκλησίας, γέγονε πατριάρχης Εὐτύχιος ὁ ἀποκρισιάριος Ἀμασείας.

Καὶ τῷ αὐτῷ μηνὶ ἐπινίκια ἦλθον ἀπὸ Ῥώμης, ἀπὸ Ναρσοῦ τοῦ κουβικουλαρίου, καὶ ἐξάρχου Ῥωμαίων. Συμβαλόντος γὰρ αὐτοῦ πόλεμον μετὰ Τωτίλα ῥηγὸς τῶν Γότθων. 179 κατὰ κράτος γὰρ νικήσας τὸν πόλεμον, καὶ αὐτὸν κατέσφαξε· καὶ ἐπέμφθη τὰ ἱμάτια αὐτοῦ ᾑμαγμένα ἐν Κωνσταντινουπόλει.

Μηνὶ Μαρτίῳ, ἰνδικτιῶνος α', ἐγένετο διαστροφὴ τοῦ
C κέρματος· καὶ ἐκ τῶν πτωχῶν στάσεως γενομένης, καὶ θορύβου, ἀνηνέχθη τῷ αὐτῷ βασιλεῖ· καὶ ἐκέλευσε τὴν κατάστασιν τοῦ κέρματος κρατῆσαι, κατὰ τὸ ἀρχαῖον ἔθος.

Ἐν δὲ τῷ Αὐγούστῳ μηνὶ, τῆς δευτέρας ἰνδικτιῶνος, ἐγένετο σεισμὸς φοβερός, ὥστε παθεῖν οἴκους πολλοὺς, καὶ λουτρὰ, καὶ ἐκκλησίας, καὶ μέρη τῶν τειχίων παθεῖν ἐν Βυζαντίῳ. Ἐν αὐτῷ δὲ τῷ φόβῳ ἔπεσεν ἡ λόγχη, ἣν ἐκράτει τὸ ἄγαλμα τὸ ἐν τῷ φόρῳ Κωνσταντίνου, 180 καὶ κατεπάγη ἐν τῇ γῇ ἐπὶ πήχεις τρεῖς. Ἐν δὲ τοῖς συμπτώμασι, πολλοὶ συνελήφθησαν. Ἐν αὐτῷ δὲ τῷ φόβῳ καὶ ἄλλαι πόλεις ἔπαθον, ἐν οἷς καὶ 181 Νικομηδείας μέρος καταπεσεῖν. Ἐν δὲ τοῖς συμ-
D πτώμασι πολλοὶ συνελήφθησαν. Ἐν αὐτῷ δὲ τῷ φόβῳ καὶ ἄλλαι πόλεις ἔπαθον, ἐν οἷς καὶ Νικομηδείας μέρος καταπεσεῖν· ἐκ δὲ τῶν συμπτωμάτων Νικομηδείας, καὶ μεθ' ἡμέρας, τινὲς ζῶντες ἀνηνέχθησαν· ἐπεκράτησε δὲ ὁ αὐτὸς σεισμὸς ἡμέρας μ'.

Μηνὶ Ιουλίῳ, ἰνδικτιῶνος δ', στασιάσαντες οἱ Σαμαρεῖται, καὶ οἱ Ιουδαῖοι, ἐν Καισαρείᾳ Παλαιστίνης, ποιήσαντες τὸ ἓν εἰς ἀλλήλους, ὡς ἐν τάξει μερικῶν, ἐπῆλθον τοῖς χριστιανοῖς τῆς αὐτῆς πόλεως, καὶ πολλοὺς κατέσφαξαν τῶν χριστιανῶν. Ἐπῆλθον δὲ καὶ ἐπόρθησαν τὰς ἐκκλησίας. καὶ τοῦ ἄρχοντος τῆς αὐτῆς πόλεως ἐξελθόντος πρὸς βοήθειαν τῶν χριστιανῶν, ἐπῆλθον οἱ αὐτοὶ Σαμαρεῖται, κἀκεῖνον κατέσφαξαν ἐν τῷ πραι-
E τωρίῳ, καὶ τὰ πράγματα αὐτοῦ πάντα καθήρπασαν. Ἡ δὲ γυνὴ τοῦ αὐτοῦ ἄρχοντος Στεφάνου, ἀνελθοῦσα ἐν Κωνσταντινουπόλει, προσῆλθε τῷ αὐτῷ βασιλεῖ. Καὶ ἀκούσας ὁ βασιλεὺς τὰ γεγονότα ὑπὸ τῶν Σαμαρειτῶν, καὶ θυμωθεὶς, ἐκέλευσε τῷ ὄντι τότε ἄρχοντι τῆς ἀνατολῆς Ἀμαντίῳ, ἐκζητῆσαι τὰ γενόμενα, καὶ τὸν φόνον τοῦ αὐτοῦ Στεφάνου. Ὅστις Ἀμάντιος δεξάμενος ὑποκρίσεις βασιλικὰς, καὶ ἀπελθὼν ἐν Καισαρείᾳ, καὶ ἀναζητήσας

τοὺς

τὰς πεποιηκότας τοὺς φόνους, καὶ ἄλλων, [182] τοὺς μὲν ἐφύραισε, ἑτέρους δὲ ἀπεκεφάλισε, καὶ ἄλλως ἐδεξιοκόπησε, καί τινας ἐδήμευσε· καὶ ἐγένετο φόβος μέγας ἐν τῇ πόλει Καισαρείας, καὶ ἐν τοῖς ἀνατολικοῖς μέρεσι.

Μηνὶ Δεκεμβρίῳ, ἰνδικτιῶνι τῇ αὐτῇ, ἐγένετο θνῆσις ἀνθρώπων ἐν διαφόροις πόλεσι.

Μηνὶ Μαΐῳ, τῆς αὐτῆς ἰνδικτιῶνος, ἐγένετο σπάνις ἄρτου ἐν Κωνσταντινουπόλει, καὶ πρὸς μὲν ὀλίγον ἐστενώθησαν οἱ ἄνθρωποι. Καὶ ἔκραξαν τῷ αὐτῷ βασιλεῖ, [183] ἐν Γενεθλίῳ, συνθεωροῦντος τῷ αὐτῷ βασιλεῖ πρεσβευτοῦ Περσῶν· καὶ ἀγανακτήσας ὁ αὐτὸς βασιλεὺς, κελεύσει Μουσωνίῳ, τῷ ὄντι ἐπάρχῳ πόλεως, καὶ κατεσχέθησαν ἐκ τοῦ Βενέτου μέρους, καὶ ἐκολάσθησάν τινες τῶν ἐνδόξων ἀνδρῶν. Κατεῖχε δὲ ἡ αὐτὴ σπάνις τοῦ ἄρτου ἐπὶ μῆνας τρεῖς. Καὶ μετ' ὀλίγας ἡμέρας ἐγένοντο ἀστραπαὶ, καὶ βρονταὶ φοβεραὶ, ἐν διαφόροις πόλεσιν, ὥστε καὶ πολλοὺς βλαβῆναι.

Μηνὶ Νοεμβρίῳ, ἰνδικτιῶνος ε΄, ἐφάνη πῦρ ἐν τῷ οὐρανῷ, ὡς εἶδος λόγχης, ἀπὸ τῶν ἀνατολικῶν μερῶν ἐκτεινόμενον ἕως δυσμῶν.

Μηνὶ Ἀπριλλίῳ, ἰνδικτιῶνι τῇ αὐτῇ γέγονε σεισμὸς φοβερὸς, καὶ ἀβλαβής.

Μηνὶ Δεκεμβρίῳ, ἰνδικτιῶνος ς΄, γέγονεν ἕτερος σεισμὸς, ἐν μεσονυκτίῳ, φοβερὸς πάνυ· ὥστε παθεῖν τὰ δύο τείχη Κωνσταντινουπόλεως, τό, τε παλαιὸν, τὸ γενόμενον ὑπὸ Θεοδοσίου, καὶ ἐκκλησιῶν δὲ μέρη κατέπεσον· ἐξαιρέτως δὲ, [184] τὰ ἐπέκεινα τοῦ Ἑβδόμου· καὶ ὁ κίων δὲ, ὢν ἐν Σεκουνδιαναῖς, σὺν τῇ στήλῃ, κατηνέχθη· [185] τὸ δὲ Ῥηγίου πάνυ πολλὰ κατέπεσον. Πολλοὶ ἀπέθανον ἐν τοῖς συμπτώμασι· τινὲς δὲ καὶ μεθ' ἡμέρας, ἐκ τῶν καταλαφθέντων ὑπὸ τῶν συμπτωμάτων, διεσώθησαν. Ἐν αὐτῷ δὲ τῷ φόβῳ, καὶ ἐν ταῖς ἔξω πόλεσι, πολλοὶ τόποι πεπτώκασιν. Ἡ δὲ αὐτὴ φοβερὰ ἀπειλὴ ἐπεκράτησεν ἐπὶ ἡμέρας δέκα· καὶ πρὸς ὀλίγον κατενύγησαν οἱ ἄνθρωποι, λιταῖς, καὶ δεήσεσι προσκαρτεροῦντες ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ. ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς Ἰουστινιανὸς οὐκ ἐφόρεσε στέμμα, ἐπὶ ἡμέρας τεσσαράκοντα.

Καὶ τῷ αὐτῷ χρόνῳ εἰσῆλθεν ἐν Κωνσταντινουπόλει ἔθνος Οὔννων παράξενον, [186] τῶν λεγομένων, Ἀβάρων.

Ἐν αὐταῖς δὲ ταῖς ἡμέραις τελευτᾷ ὁ ἐπίσκοπος Καισαρείας Καππαδοκίας ἐν Βυζαντίῳ· καὶ ἐγένετο, ἀντ' αὐτοῦ, Θεόκριτος.

Μηνὶ Φεβρουαρίῳ, ἰνδικτιῶνος ς΄, γέγονε [187] θνῆσις ἐν Κωνσταντινουπόλει ἀπὸ βουβώνων. Ἐν αὐτῷ δὲ τῷ φόβῳ [188] τὰ μεθόδια πάντα ἀρραββάτους ἀργοὺς ἐποίησαν. Ἐπεκράτησε δὲ ἡ αὐτὴ φοβερὰ τοῦ Θεοῦ ἀπειλὴ ἐπὶ μῆνας ἕξ.

Ἐν αὐτῷ δὲ τῷ χρόνῳ, [189] φιλοκαλουμένου τοῦ τρούλλου τῆς μεγάλης ἐκκλησίας, ([190] ῥήξας γὰρ ἦν εἰς φανεροὺς τόπους, ἐκ τῶν γεγονότων, κατὰ φιλανθρωπίαν Θεοῦ, φόβων·) αἰφνιδίως, [191] ἐργαζομένων τῶν Ἰσαύρων, ἔπεσε τὸ ἀνατολικὸν μέρος τῆς προσποσολῆς, καὶ συνέτριψε τὸ κιβούριον, σὺν τῇ ἁγίᾳ τραπέζῃ. Κατηνέχθη δὲ καὶ τὰ ἀπομείναντα, καὶ αὐτὰ τὰ εἰλήματα·

A putavit; quoſdam etiam bonorum publicatione multavit. Metus inde ingens Cæſarienſibus, totique adeo Orienti, incuſſus eſt.

Menſe Decembri, Indictionis ejuſdem, peſtis diverſas Imperii per urbes graſſata eſt.

Menſe Majo, Indictionis ejuſdem, panis penuria laboravit Conſtantinopolis; & ad dimenſum modicum reducebantur homines. Natalitiis autem agitatis, interim dum Circenſia, una cum Perſarum Legato, ſpectaret Imperator, eum de his interpellavit populus. Quod indigne ferens Imperator, Muſonium urbis
B Præfectum juſſit, uti murmurantes compeſceret; qui primariis Venetæ Factionis nonnullis comprehenſis, ab iis pœnas exegit. Cæterum iſta panis penuria per tres menſes ingraveſcebat. Paucis vero poſt diebus fulgura tonitruaque horrenda, diverſis in locis contigerunt; a quibus etiam multi lædebantur.

Menſe Novembri, Indictionis v. ignis in cœlo apparuit, qui haſtæ ad inſtar, ab Oriente ad Occidentem porrectus, elongabatur.

Menſe Aprili, Indictionis ejuſdem, terræmotus horrendus, ſed innoxius, extitit.

Menſe Decembri, Indictionis vi. terræ motus alter, plane tremendus, no-
C cte media ingruebat; quem utraque Conſtantinopolis mœnia ſenſerunt, tam vetera Conſtantini, quam quæ a Theodoſio extracta ſunt. Quin Eccleſiarum quoque partes disjectæ ſunt; cum primis vero, quæ ultra Hebdomum ſita erant ædificia, corruerunt. Columna etiam in Secundianis poſita una cum ſtatua ſuperimpoſita, Regii item pars magna ceciderunt. Homines etiam plurimi ruinis obruti ſunt; quorum tamen nonnulli, aliquot poſt diebus, vivi extracti ſunt. Quin & ab eodem terræ motu aliarum quoque remotarum urbium ædificia quamplurima corruerunt. Invaluit autem tremenda illa conſternatio diebus x. hominibus interim, quorum
D hæc animos aliquandiu pupugerunt, litaniis, & ſupplicationibus in Eccleſia invigilantibus. Cæterum imperator Juſtinianus Diadema ſuum per xxx. dies non geſtavit.

Iiſdem temporibus Abares, Hunnorum gens quædam peregrina, Conſtantinopolim venerunt.

Hoc tempore etiam Epiſcopus Cæſarienſis in Cappadocia Byzantii obiit; cujus in locum ſuffectus eſt Theocritus.

Menſe Februario, Indictionis vi. lues Conſtantinopoli graſſata eſt, hominibus a bubonibus pereuntibus. Vigente vero hac calamitate confinia omnia ſandapilas vacantes fecerunt. Invaluit autem tremenda hæc Dei minitatio per men-
E ſes ſex.

Eodem tempore, cum magnæ Eccleſiæ Trulla, quæ ex prioribus a Deo miſericordi immiſſis terroribus, pluribus in locis perrupta fuerat inſtauraretur; fornicis pars orientalis, interim dum Iſauri in hoc operæ eſſent, derepente collapſa eſt, & ceſa ſuo Ciborium, ſanctamque Menſam contrivit. Cæterum parte ejus ſuperſtite tectoque toto de-

molitis, Juſtinianus eam de integro excitavit, & xx. pedibus altiorem fecit.

Menſe Martio, Indictionis vii. Hunni, Sclavique Thraciam invaſerunt: belloque incolas petentes, plurimos neci dederunt; nonnullos etiam expilarunt. Quin Sergium quoque, Bacchi filium, militum Magiſtrum, Edermamque, Calopodii filium natu majorem, ſpoliatos*, etiam captivos abduxerunt. Conſtantinopolim quoque, per diſrupta murorum in quæ inciderant loca, intrantes; adusque S. Stratoni * penetrarunt. * * * * * * Orthodoxam fidem.

Menſe Maio Zemarchus, Expræfectus, & Curator Domus Auguſtæ Placidiæ, exauctoratus eſt, Theodoro Nicomedienſi in locum ejus ſuffecto.

Menſis ejuſdem xiii. non autem die ſolito, Genethlia celebrata ſunt: quibus peractis, recedentibus Praſinis, porticumque Moſchianorum pertranſeuntibus, cum Appianorum ex Domeſticis nonnulli ex improviſo contumeliis eos afficerent, Veneti protinus & ipſi Praſinos adorti ſunt; pluribusque etiam in locis a Partibus conflictum eſt. Veneti autem, a Sycis trajecto ſinu, Repoſitoriis maritimis ignes injicere cœperunt, eadem comburendi animo: quos ſi quis extinguere tentabat, a Venetis ſpiculis petebatur: quibus & ipſi officinatores opem etiam ſuam ſubinde ſuppeditarunt. Quin & ad concertationem aſque provuentes, Andreæ quas vocant ædes ad Navale ſitas, combuſſerunt. In foro etiam pugna commiſſa, flammas ibi in Barſamii, tunc temporis Præfecti, domum conjecerunt: quæ una cum oppoſita porticu, æreum adusque Tetrapylum conflagravit. Conflictatione autem hac per biduum invaleſcente, Marinus, Excubitorum Comes, Juſtinusque, illuſtriſſimus Curopalata numeroſo militum ſatellitio ſtipati, univerſas Factiones emiſſi, vix tandem compeſcere potuerunt.

Eodem tempore, Gerontio urbis Præfecturam gerente, diverſa per Conſtantinopolim loca conflagrarunt. Ex utraque autem Factione ſeditioſe comprehenſis, plurimi eorum pœnas dederunt; nonnullis etiam capite mulctatis. Duravit autem Inquiſitio hæc per dies ſeptuaginta.

Menſe Junio, Indictionis ejuſdem, comprehenſi ex Græcis nonnulli per urbem publice circumferebantur: quin & libri eorum Deorumque ſceleſtorum ſimulachra, & Imagunculæ in Cynegio concremabantur.

Menſe eodem Papæ Romani Synodica allata ſunt.

Eodem menſe, commiſſo Partium in Cyzico certamine, plurimi utrinque ceciderunt; ædificiis quoque nonnulli, inter velitationem illam, demolitis.

Menſe Auguſto, Indictionis X. dedicatum eſt templum S. Theodoræ Martyris, prope pontem ſitum. Ex juſſu autem ipſius Imperatoris, Argentarii officinas aperientes, vaſa ſua expoſuerunt, lumineque per urbem plurima accenſa ſunt.

Octobri menſe, Indict. XI. inter Ve-

A ἐκτίσθη δὲ ὁ αὐτὸς τροῦλλος, ὑψωθεὶς ἐπὶ πόδας εἴκοσι.

Μηνὶ Μαρτίῳ, ἰνδικτιῶνος ζ', [192] ἐπανέστησαν οἱ Οὖννοι, καὶ οἱ Σκλάβοι, τῇ Θρᾴκῃ· καὶ πολεμήσαντες, πολλοὺς ἀπέκτειναν, καί τινας ἐπραίδευσαν· τὸν δὲ υἱὸν Βάκχου, Σέργιον, τὸν στρατηλάτην, καὶ Εδερμαν, μειζότερον Καλοποδίου, ἐπραίδευσαν, λαβόντες αὐτοὺς αἰχμαλώτους. [193] εὗρον δὲ τοῦ τείχους Κωνσταντινουπόλεως τόπους καταπεπτωκότας, κἀκεῖθεν εἰσελθόντες, κατέδραμον ἕως τοῦ ἁγίου Στρατωνί * * * * * * καὶ ὀρθόδοξον πίστιν.

Μηνὶ Μαΐῳ [194] ἀπεζώσθη Ζήμαρχος, ὁ ἀπὸ ὑπάρχων, ὁ κουράτωρ τοῦ διαφέροντος οἴκου τῆς Πλακι-
B δίας· καὶ γέγονεν ἀντ' αὐτοῦ Θεόδωρος ὁ ἐπίκλην Νικομηδεύς.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ οὐκ ἤχθη τὸ Γενέθλιον, τὸ ἐξ ἔθους ἐπιτελούμενον· ἀλλ' ἤχθη τῇ τρισκαιδεκάτῃ τοῦ αὐτοῦ μηνός. Καὶ μετὰ τὴν ἀπόλυσιν τοῦ Ἱπποδρομίου, ἀναχωρούντων τῶν Πρασίνων, καὶ κατερχομένων τὸν ἔμβολον τοῦ Μοσχιανοῦ μετὰ παραφυλακῆς, ἐξαίφνης ὑβρισθέντες οἱ αὐτοὶ Πράσινοι, ἔκ τινων τῆς οἰκίας τῆς λεγομένης τῶν Ἀππιῶνος, ἐπέβησαν τοῖς Πρασίνοις οἱ τοῦ Βενέτου μέρους, καὶ ἐγένετο συμβολὴ ἐν διαφόροις τόποις. Καὶ περάσαντες οἱ Βένετοι ἀπὸ Συκῶν, ἤρξαντο βάλλειν πῦρ, καὶ καίειν τὰς παραθαλασσίας ἀποθήκας· καὶ εἰ ἐπεχείρησέ τις τοῦ σβέσαι, ἐτοξεύετο ἐκ τῶν τοῦ
C Βενέτου μέρους. εἶχον γὰρ τῶν αὐτῶν ἐργαστηριακῶν διαφόρους ἀμοιβάς. Καὶ τῷ ἔνδον συγχυθέντες, ἔκαυσαν τὸν οἶκον τὸν λεγόμενον τοῦ Ἀνδρέου, τὸν ὄντα ἐν τῷ Νεωρίῳ· ὁμοίως δὲ [195] συνέβαλον καὶ ἐν τῇ Μέσῃ· καὶ ἀνάψαντες ἔβαλον πῦρ εἰς τὴν οἰκίαν τὴν λεγομένην τοῦ Βαρσυμίου, τότε διανύοντος τὸ τῶν ὑπάρχων ἀρχεῖον· καὶ ἐκαύθη ἕως τοῦ χαλκοῦ Τετραπύλου, καὶ ὁ ἀντικρὺς ἔμβολος· καὶ ἐπεκράτησεν ἡ μάχη ἡμέρας δύο. Καὶ ἐξελθόντος τοῦ κόμητος τῶν ἐξκουβιτόρων Μαρίνου, μετὰ πολλῆς βοηθείας στρατιωτικῆς, καὶ Ἰουστίνου, [196] τοῦ ἐνδοξοτάτου Κουροπαλάτου, μόλις ἠδυνήθησαν καταπαῦσαι τὰ ἀμφότερα μέρη.

Τῷ δὲ αὐτῷ χρόνῳ, ἐπάρχου πόλεως ὄντος Γερον-
D τίου, ἐμπρησμοὶ πολλοὶ γεγόνασιν ἐν διαφόροις μέρεσι Κωνσταντινουπόλεως· καὶ γενομένης κατοχῆς, ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν πολλοὶ μὲν ἐσωφρονίσθησαν, τινὲς δὲ καὶ ἀπετμήθησαν· καὶ ἐπεκράτησεν ἡ αὐτὴ κατοχὴ ἐπὶ ἡμέρας ἑβδομήκοντα.

Μηνὶ Ἰουνίῳ, ἰνδικτιῶνι τῇ αὐτῇ, [197] συσχεθέντες Ἕλληνες περιεβωμίσθησαν καὶ τὰ βιβλία αὐτῶν κατεκαύθη ἐν τῷ Κυνηγίῳ, καὶ [198] εἰκόνες τῶν μυσαρῶν θεῶν αὐτῶν, καὶ ἀγάλματα.

Καὶ τῷ αὐτῷ μηνὶ ἠνέχθησαν [199] τὰ συνοδικὰ τοῦ Πάπα Ῥώμης.

Καὶ τῷ αὐτῷ μηνὶ συνήφθη δημοτικὴ μάχη ἐν Κυζίκῳ, ὥστε πολλοὺς πεσεῖν ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν.
E Ἐν αὐτῇ δὲ τῇ μάχῃ καί τινα τῶν οἴκων κατεστράφη.

Μηνὶ Αὐγούστῳ, ἰνδικτιῶνος δεκάτης, ἐγένοντο τὰ ἐγκαίνια τῆς ἁγίας μάρτυρος Θεοδώρας, τῆς οὔσης [200] πλησίον τῆς γεφύρας. Κατὰ κέλευσιν δὲ τοῦ αὐτοῦ βασιλέως, [201] καὶ πρόβλησις ἐν τῶν ἀργυροπρατῶν, καὶ φῶτα πάμπολλα ἐγένετο.

Μηνὶ Ὀκτωβρίῳ, ἰνδικτιῶνος ια', διμερὴς γέγονεν

ἐκ τῶν Βενέτων ἐν Βυζαντίῳ· καὶ γενομένης συμβολῆς A πρὸς ἀλλήλους, 202 ἐν τοῖς ἐπίκλην Πιττακίοις, ξιφῶν συρέντων, ἀπεχειρίσθη κληρικὸς, ὡς μάχεται, υἱὸς ὢν Ἰωάννου Κομμενταρησίου, 203 τὸ ἐπίκλην Γύλου.

Μηνὶ Νοεμβρίῳ πολλὴ ἀβροχία ἐγένετο ἐν Κωνσταντινουπόλει, ὡς καὶ πολλὰς μάχας γενέσθαι ἐν τοῖς ὑδρείοις, καὶ βορέας δὲ πολλοὺς φυσῆσαι. ἀπὸ γὰρ τῆς ἀρχῆς τοῦ Αὐγούστου μηνὸς, οὐκ ἐφύσησε νότος, 204 καὶ ὁ τρίτος δὲ στόλος τῶν πλοίων οὐκ εἰσῆλθεν. 205 ὥστε καὶ λιτανείας Εὐτύχιον τὸν πατριάρχην ἐπιτρέψαι γενέσθαι εἰς Ἱερουσαλήμ.

Καὶ τῷ αὐτῷ μηνὶ ἐπινίκια ἦλθον ἀπὸ Ῥώμης, ἀπὸ Ναρσοῦ τοῦ πατρικίου, ὡς ὅτιπερ παρέλαβε B πόλεις ὀχυρὰς τῶν Γότθων, τοῦτ᾽ ἔστι, 206 Βερόϊαν, καὶ Βρίνκας. Ἔπεμψε καὶ τὰς τῶν αὐτῶν πόλεων κλεῖς, μετὰ καὶ τῶν λαφύρων.

Μηνὶ Νοεμβρίῳ, ἰνδικτιῶνος ιαʹ, ἐμελέτησαν δόλον τινὲς κατὰ τοῦ αὐτοῦ βασιλέως Ἰουστινιανοῦ, τοῦ φονεῦσαι αὐτὸν, ὡς κάθηται ἐν τῷ παλατίῳ. Εν 207 ἑσπέρας δὲ τὴν σκέψιν τῆς ἐπιβουλῆς μελετήσαντες, ἦσαν οὗτοι. Ἀβλάβιος Μιλτιάδου, καὶ Μάρκελλος ὁ ἀργυροπράτης, καὶ Σέργιος, ὁ ἀνεψιὸς Αἰθερίου τοῦ κουράτωρος. Η δὲ μελέτη αὐτῶν ἦν αὕτη· ἵνα, ὡς κάθηται ἐν τῷ τρικλίνῳ ἑσπέρας, εἰσέλθωσι, καὶ σφάξωσι τὸν αὐτὸν βασιλέα. ἦσαν γὰρ καὶ ἰδίους ἀνθρώπους στήσαντες κατὰ τόπον, ἵνα γενομένης τῆς αὐτῶν ἐπιβουλῆς, C ταραχὴν ποιήσωσιν. Ο δὲ αὐτὸς Ἀβλάβιος ἦν λαβὼν καὶ χρυσίον παρὰ Μαρκέλλου, (περὶ τὰς πεντήκοντα τοῦ χρυσίου λίτρας,) εἰς τὸ συνεπαμῦναι. Καὶ δὴ, τοῦ Θεοῦ οὕτως εὐδοκήσαντος, εἷς ἐξ αὐτῶν τῶν τὴν ἐπιβουλὴν μελετησάντων, Ἀβλάβιος, ὁ Μιλτιάδου, ἐθάῤῥησεν Εὐσεβίῳ, τῷ κόμητι τῶν φοιδεράτων, καὶ Ἰωάννῃ τῷ Δομετιόλου, τὴν σκέψιν· « Ὅτι ἐν τῇ ἑσπέρᾳ βουλόμεθα ἐπιθέσθαι τῷ εὐσεβεῖ βασιλεῖ, « ὡς κάθηται ἐν τῷ τρικλίνῳ. Καὶ φανερωθείσης τῆς ἐπιβουλῆς, εὑρέθη Μάρκελλος ὁ ἀργυροπράτης, τῇ αὐτῇ ἑσπέρᾳ, ἐν ᾗ τὴν σκέψιν τῆς ἐπιβουλῆς ἤμελλε ποιεῖν, εἰσερχόμενος ἐν τῷ παλατίῳ, 208 φορῶν βούγλιν· καὶ ὁ τὴν ἐπιβουλὴν φανερώσας Ἀβλάβιος, D ὁμοίως ἀπὸ σπαθίου. Καὶ ὡς προγνωσθέντες, συνεσχέθη μὲν Μάρκελλος· καὶ ἀστοχήσας τῶν προσδοκωμένων, σύρας τὸ βούγλιν ὃ ἐφόρει, ἑαυτῷ ἐπήγαγε πληγὰς τρεῖς, καὶ οὕτως ἐτελεύτησε. Σέργιος δὲ ὁ ἀνεψιὸς Αἰθερίου, προσφυγίῳ ἐχρήσατο ἐν τῇ Δεσποίνῃ ἡμῶν τῇ Θεοτόκῳ ἐν Βλαχέρναις. Καὶ ἐκβληθεὶς ἐκ τῶν ὅρων, ὡς οἷα κατὰ βασιλέως σκεψάμενος· καὶ 209 ἐξετασθεὶς, κατέθετο ὅτι καὶ Ἰσάκιος ὁ ἀργυροπράτης, ὁ κατὰ Βελισάριον τὸν πατρίκιον, καὶ αὐτὸς συνοῖδε τῇ αὐτῇ ἐπιβουλῇ· καὶ Βῖτος δὲ, ὁ ἀργυροπράτης, καὶ Παῦλος, 210 ὁ ὑποπτίων Βελισαρίου. Καὶ ἀμφοτέρων συσχεθέντων, καὶ ἐκδοθέντων Προκοπίῳ ἐπάρχῳ πόλεως, συγκαθημένων αὐτῷ, 211 καὶ συνεξεταζόντων Κωνσταντίνου κοιαί- E στωρος, καὶ Ἰουλιανοῦ ἀντιγραφέως, 212 καὶ Ζηνοδώρου ἀσηκρῆτις ἐκλαμβάνοντος τὰς αὐτῶν ἀποκρίσεις, κατεῖπον Βελισαρίου τοῦ πατρικίου· καὶ ἐκ τούτου ὑπὸ ἀγανάκτησιν γέγονε. Ἄλλοι δέ τινες τῶν ἐξονομασθέντων φυγῇ ἐχρήσαντο. Καὶ τῇ πέμπτῃ τοῦ Δεκεμβρίου μηνὸς, ὁ αὐτὸς βασιλεὺς ποιήσας σιλέντιον κόμβεντον, κελεύει πάντας τοὺς ἄρχοντας εἰσελθεῖν, καὶ τὸν πα-

A netos Conſtantinopoli orta eſt commorio: qui in partes diſtracti, in Pittaciis inter ſe conflictabantur: diſtrictiſque gladiis, Clericus quidam, Joannis Commentarienſis, cognomine Gyli, filius, manibus inter pugnandum truncatus eſt.

Menſa Novembri ingenti imbrium defectu laboravit Conſtantinopolis, adeo ut ſæpiuſcule pugnatum eſſet ad fontes, ab iis qui aquatum convenerant: Quin venti quoque Boreales crebri, Auſtrales vero, Auguſti menſis ab initio, nulli ſpiraverunt; adeo ut nec tertia claſſis in portum advenire potuerit. Itaque etiam Eutychius Patriarcha Litanias Hieroſolymis habendas inſtituit.

Eodem menſe Conſtantinopolim allatus eſt nuncius, du Narſatis Patricii Vi- B ctoriis; qui *Beream Brincaſque*, munitas Gothorum urbes, occupaverat: quarum una cum ſpoliis, & ipſas quoque urbium claves tranſmiſit.

Menſe Novambri Indictionis XI. conſcii nonnulli conſilium inierunt, ut Juſtinianum, in palatio ſedentem, inſidiis præoccupatum, e medio tollerent. Conjurationem vero ſub veſperam agitabant; & da nomine fuerunt, Ablabius Miltiadis F. & Marcellus Argentarius, & Sergius, Ætherii Curatoris nepos; ſuſcepti autem facinoris hæc methodus erat; ut, trahente veſpera, Imperatorem, in Triclinio ſuo pro mo- C te confidantem, adorti conficerent: collocatis inſuper in locis opportunis quibuſdam ex ſuis, qui poſt perpetratum facinus, plebem a veſtigio concitarent. Ablabius autem dictus in conjurationis ſocietatem a Marcello, L. circiter auri libris datis, conductus fuerat. Cæterum, Deo ita volente, Ablabius Miltiadis F. unus ex Conjuratis, conſilium ſuum Euſebio, Comiti Fœderatorum, & Joanni, Domitioli F. communicavit; " Hac ipſa veſpera", inquiens, religio- " ſum Imperatorem, dum ſedet in Tri- " clinio, adoriri in animo habemus. Conjuratione itaque patefacta, Marcellus Argentarius, eadem ipſa veſpera, qua perduellionem perficere decreverat, D pugione armatus; Ablabius etiam, qui Conjurationem patefecerat, gladio cinctus, palatium intrare viſi ſunt. Cæterum cum jam notum eſſet Conſilium eorum, Marcellus ſtatim comprehenſus eſt: qui, cum fruſtra ſe eſſe percepiſſet, ſtricto quem ferebat pugione, vulnera tria ſibi intulit, atque ita mortuus eſt. Sergius vero, Ætherii nepos, fuga ſibi conſulens, in S. Deiparæ dominæ Noſtræ Ædes in Blachernis ſe recepit. Verum Aſyli hujus finibus ejectus, (ut qui læſæ Majeſtatis reus eſſet,) examinique ſubjectus, affirmavit, Iſacium etiam Argantarium, Beliſarii Patricii familiarem, Conjurationis hujus conſcium eſſe: uti etiam & Virum Argentarium, & Paulum, Beliſarii Subo- E ptionem. Hi vero ambo comprehenſi, Procopio, urbi Præfecto, traditi ſunt: a quo, & Conſtantino Quæſtore, & Juliano Antigraphario, aſſeſſoribus ejus, & Zenodoro Aſecreta, reſponſa eorum notante, examinati, Beliſarium Patricium accuſarunt: qui exinde Imperatorem ſibi infenſum habuit. Alii vero nonnulli, ab his indicati fuga ſe ſubduxerunt. Decembris autem die v. Silen-

tio ab Imperatore indicto, Primores omnes, Eutychium Patriarcham, nonnullos etiam ea ſcholis adeſſe juſſit: quibus in Triclinium convocaris, deſignatam in ſe conjurationem palam fieri, Sergiique, Ætherii nepotis, & Euſebii Argentarii, Pauli item Suboptionis, Vitique Confeſſiones coram omnibus legi mandavit. Quibus perlectis, Imperatoris animus in Beliſarium Patricium commotus eſt: ſtatimque miſſi ſunt, qui ab eo ſatellites amoverent omnes: nec omnino ad hæc renixus eſt Beliſarius. Cæterum cum Conſtantinus Quæſtor, & Julianus Antigrapharius, Ætherio, quem etiam Conjurationis conſcium fuiſſe ſuſpicio erat, favere nimis putarentur; Conjuratores rurſus, poſt ſex dies, a Marino Comite Excubitorum, & Conſtantiano, Militum Magiſtro, ad examen vocati ſunt. Verum Beliſarius Imperatorem ſibi offenſum uſque habuit.

Menſe eodem Imperator, Edicto ſuo in Eccleſiis variis propoſito, decrevit. "Haud licere poſt unionem, unam "Naturam dicere, ſed duas confiteri.

Indictione eadem feſtum Dedicationis ſanctiſſimæ Magnæ Eccleſiæ ſecundo celebratum eſt. Trullæ autem xax. pedibur, ſecundum formam veterum, ſuperadditis, ex additione hac Cameræ duæ, Septentrionalis, & Meridionalis effectæ ſunt. Tecto autem ad exitum jam perducto, Eutychius Patriarcha, Sanctum Evangelii Codicem manu tenens, populo circumſtante, cecinit; "Attollite "portas Principes veſtras, & attollimini portæ ſempiternæ, & Intrabit "Rex Gloriæ: &c.

Menſe Januario, Indictionis XI. Equeſtri Certamine celebrato Julianicus auriga (curru deturbatus, &) per Circum raptatus interiit.

Menſe eodem Africæ quædam regiones a Mauritanis occupatæ ſunt. Cutzines enim, gentis ejus Exarchus, ex quo Maurorum dominium ſuſceperat, auri quantitatem quandam a Romanorum pro tempore Præfecto accipere ſolitus fuerat. Cæterum Joanne, cognomine Rogathino, (in Africam) adveniente, nec pecuniam ei pro more ſolvente, quin e contra dolo illum interficiente; Cutzinæ ipſius filii, paternam cædem ulturi, arma ſumpſerunt: Africæque regiones quaſdam invadentes, loca nonnulla occuparunt, incolis interfectis expilatiſque. Imperator itaque Juſtinianus nepotem ſuum Marcianum expedivit. * * * * * * * *

A τελάρχλω Εὐτύχιον, καὶ τινας ἐκ τῶν σχολῶν· καὶ δεξάμενος αὐτοὺς ἐν τῷ τρικλίνῳ, ἐκέλευσε τὰς τούτων καταθέσεις ἀναγνωσθῆναι, καὶ φανερωθῆναι πᾶσι τὰς τῆς ἐπιβουλῆς, λέγω δὲ Σεργίου τοῦ ἀνεψιοῦ Αἰθερίου, καὶ Εὐσεβίου τοῦ ἀργυροπράτου, καὶ Παύλου τοῦ ὑποπτίωνος, καὶ Βίτου. Καὶ ἀνεγνώσθησαν αἱ καταθέσεις αὐτῶν, καὶ ἐξ αὐτῶν τῶν καταθέσεων ἠγανάκτησεν ὁ πατρίκιος Βελισάριος· καὶ πέμψας ὁ αὐτὸς βασιλεὺς, ἐπῆρε πάντας τοὺς ἀνθρώπους Βελισαρίου, καὶ ἐν οὐδενὶ ἀντέστη ὁ αὐτὸς ἀνήρ. Καὶ ὑποπτευθεὶς Κωνσταντῖνος ὁ κοιαίστωρ, καὶ Ιουλιανὸς ὁ ἀντιγραφεὺς, ὡς, φησὶν, ὑπὲρ Αἰθερίου ποιήσαντες· (ὡς οἷα καὶ αὐτοῦ Αἰθερίου συνειδότος τῇ ἐπιβουλῇ·) καὶ μεθ' ἡμέρας ἓξ 213 πάλιν ἐ-
B ξητάσθησαν αἱ τῶν αὐτῶν ἐπιβουλῶν μελετήσαντες, ὑπὸ Μαρίνου τοῦ κόμητος τῶν ἐξκουβιτόρων, καὶ Κωνσταντιανοῦ τοῦ στρατηλάτου· καὶ ἔμεινεν ὁ αὐτὸς Βελισάριος ὑπὸ ἀγανάκτησιν.

Καὶ τῷ αὐτῷ μηνὶ προετέθη ἴδικτον, περὶ τῶν ἐγκελευομένων, ἐν διαφόροις ἐκκλησίαις, ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ βασιλέως 214 ὅτι, Οὐ χρὴ, μετὰ τὴν ἕνωσιν, λέγειν μίαν φύσιν ἀλλὰ δύο ὁμολογεῖν.

Καὶ τῇ αὐτῇ ἰνδικτιῶνι ἐγένοντο τὰ ἐγκαίνια τῆς ἁγιωτάτης μεγάλης ἐκκλησίας τὸ δεύτερον. Προσετέθη δὲ τῷ τρούλλῳ, κατὰ τὸ παλαιὸν σχῆμα, 215 πόδες Χ, καὶ 216 τὰς δύο καμάρας ἐκ προσθήκης ποιήσαντες, τήν τε ἀρκτῴαν, καὶ τὴν μεσημβρινήν· Ἐν δὲ τῷ συμ-
C πληρώσει τοῦ εἰλήματος Εὐτυχίου τοῦ πατριάρχου κατέχοντος τὸ ἅγιον μεγαλεῖον, καὶ τοῦ ὄχλου παρισταμένου, ἔψαλλεν. "Ἄρατε πύλας οἱ ἄρχοντες ὑμῶν, καὶ ἐπάρθητε πύλαι αἰώνιοι, καὶ εἰσελεύσεται ὁ βασιλεὺς τῆς δόξης· καὶ τὰ λοιπά.

Μηνὶ Ιαννουαρίῳ, ἰνδικτιῶνος ια', Ιπποδρομίου ἀγομένου, συρεὶς Ιουλιανικὸς ὁ ἡνίοχος ἐν τῷ Ιπποδρομίῳ τελευτᾷ.

Καὶ τῷ αὐτῷ μηνὶ, παρελήφθη μέρη τινὰ τῆς Αφρικῆς, ὑπὸ τῶν Μαυρουσίων. Κουτζίνης γὰρ ὁ ἔξαρχος τοῦ αὐτοῦ ἔθνους, ἔθος εἶχε λαμβάνειν ἀπὸ Ῥωμαίων, διὰ τοῦ κατὰ καιρὸν ἄρχοντος, πόσον τι χρυσίον, ἐπειδὴ ἀρχὴ τοῦ ἔθνους τῶν Μαύρων. Καὶ καταλθόντος
D Ιωάννου, τοῦ ἐπίκλην Ρογαθίνου, καὶ μηδὲν αὐτῷ δεδωκότος, κατὰ τὸ πρώην ἔθος, ἀλλὰ τοὐναντίον καὶ δολοφονήσαντος αὐτόν· ἀνέστησαν τὰ τέκνα τοῦ αὐτοῦ Κουτζίνα, ἐκδικοῦντες τὸ πατρῷον αἷμα. Καὶ ἐπαναστάντες τοῖς μέρεσι τῆς Αφρικῆς, παρέλαβόν τινας τόπους, φονεύσαντες, καὶ πραιδεύσαντες. Ο δὲ αὐτὸς βασιλεὺς Ιουστινιανὸς ἔπεμψε Μαρκιανὸν, τὸν ἴδιον αὐτοῦ ἀνεψιὸν * * * * * * *

EDMUN-

EDMUNDI CHILMEADI

IN

JOANNIS ANTIOCHENI

COGNOMENTO MALALÆ

HISTORIAM CHRONICAM

NOTÆ.

Digitized by Google

EDMUNDI CHILMEADI
IN
EXCERPTA CHRONOLOGICA
CUJUSDAM ANONYMI
NOTÆ.

1. OΥΤΩ μὲν οὖν) Forte legendum ὄντως.

2. ἐξ ἧς γαμεῖ αὐτῷ Εὔα) Scr. Εὔαν.

3. ἐκ τῆς γυναικὸς αὐτοῦ) Scr. αὐτοῦ.

4. τὸν πρῶτον ἀδελφὸν αὐτῆς) Scr. αὐτοῦ.

☞ 5. εἰς ὄνομα τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Ἐνώς) Scr. Ἐνώχ; uti habet LXX. ſeniorum interpretatio; quam Græci omnes ſequuntur.

6. ἀξιώμασι τοῦτον ἑπταπλασίονα κεχρῆσθαι) Lego, τῷ ἀξιώματι τούτῳ ὄντα πλασίονι.

7. μετὰ τὴν ε΄.) Forte legendum, μετὰ τὸν ε΄.

8. δηλοποιεῖσθαι) Scr. δηλοποιῆσθαι.

9. τὸν δὲ β. Δίαν) Scr. Δία.

10. ἐγέννησε τὸν Ἐνὼς ὄνομα) Errorem ſuum priorem hic proſequitur Auctor, dum Caini filium, cujus nomine urbem a ſe conditam pater inſignivit, Enoſum, non Enochum vocat.

11. ὃς ἤλπισεν ἐπικαλεῖσθαι τὸν κύριον) Legendum ex LXX. Interpret. τὸ ὄνομα κυρίου. Verba habentur Gen. c. 4. v. 26. Verum in loci hujus verſione, non verborum ſed Auctoris ſenſum, licet a veritate Hebraicæ Græcæque linguæ uſu alienum utcunque expreſſimus. Nam & infra demonſtrare contendit, Enoſum Domini Dei nomine vocatum fuiſſe. Atque in hoc etiam eſt Cedrenus: vide etiam Glycam, p. 2. edit. Pariſ. Cæterum hæc nos non debent morari.

12. καὶ ἅπαντες ἀπολέσαι) Scr. ἀπολέσαντες.

13. καὶ τῶν ἀστέρων) καὶ hoc loco redundare videtur.

14. εἰς τὸ Σιρίδων ὄρος Cedrenus habet, εἰς τὸ Σείριδον ὄρος: Glycas etiam *Siridum Montem* nobis profert; & uterque ex eodem Joſepho; apud quem tamen legimus tantum, μέχρι δ' ἄγει τοῦ δεῦρο κατὰ τὴν Συριάδα: ubi Syriæ regionis, non montis neſcio cujus Siridi, mentio habetur.

15. χιλιονταετίαν γὰρ &c.) Dixiſſet potius, χιλιετίαν. ſcilicet reſpicit illa Apoſtoli verba, 2. Pet. 3. 8. μία ἡμέρα παρὰ Κυρίῳ ὡς χίλια ἔτη, καὶ χίλια ἔτη ὡς ἡμέρα μία.

16. ὅς γε καὶ πρῶτος ἐπικαλεῖσθαι Θεόν) Forte legendum; ὅς γε καὶ πρῶτος ἤλπισεν ἐπικαλεῖσθαι Θεὸν, καὶ ὀνομάζεσθαι: Hæc enim Auctoris mens eſſe videtur; ut & eis quæ præcedunt, quæ ſequuntur etiam, apparet.

17. οὕτως ἀλόντες ἀκολουθεῖ) Scr. ἀλόντες.

18. ἐξ ὧν αἱ τῆς κατ' ἀλλήλων μιαιγαμίας γίνονται γίγαντες) Locus iſte mutilus eſt, quem ex Svida reſtituere licet, hoc modo: ἐξ ὧν αἱ ἐκ τῆς κατ' ἀλλήλων μιαιγαμίας γίνονται γίγαντες.

19. Ἐνὼς δὲ γενόμενος ἐτῶν ρϙ΄.) Omnia hic mendoſa, & mutila: veriſimile eſt hoc modo ſcripſiſſe Auctorem. Ἐνὼς γενόμενος ἐτῶν ρϙ΄, ἐγέννησε τὸν Καϊνᾶν· καὶ μετὰ τοῦτο ἔζησεν ἔτη ψιε΄, καὶ ἀπέθανε, ζήσας τὰ πάντα ἔτη ϡε΄. Καϊνᾶν δὲ γενόμενος ἐτῶν ρο΄, ἐγέννησε τὸν Μαλελεήλ, καὶ μετὰ τοῦτο ἔζησεν ἔτη ψμ΄, καὶ ἀπέθανε, ζήσας τὰ πάντα ἔτη ϡι΄.

20. καὶ μετὰ τοῦτο ἔζησεν ἔτη ωβ΄.) Iterum confuſa omnia: locus tamen iſte, ab oſcitantibus librariis fœdiſſime matiiatus, hoc modo fortaſſe ex Euſebio reſtituendus. καὶ μετὰ τοῦτο ἔζησεν ἔτη σ΄, ἢ μετετέθη, ζήσας τὰ πάντα ἔτη τξε΄. Μαθουσάλα δὲ γενόμενος ἐτῶν ρξζ΄, ἐγέννησε τὸν Λάμεχ, καὶ μετὰ τοῦτο ἔζησεν ἔτη ωβ΄, καὶ ἀπέθανε, ζήσας &c. Sed videamus etiam LXX. hoc loco.

21. ζήσας τὰ πάντα ἔτη ϡιδ΄) Numerus iſte mendoſus eſt: ſcribendum ϡγ΄, ſecundum Auctoris computum.

22. ὄνομα δὲ τῷ πατρὶ Νῶε) Scr. τὸν πατέρα Νῶε.

23. μαζόνως κολάζονται) Scr. κολάζεται.

24. Λάμεχ οὕτω τὸ ποσόν.) Forte legendum, οὕτως.

25. ἀπαιδεῖ μετατίθη) Scr. μετετέθη.

26. ἀναπόδησιν ἕως Σὴθ) Forte, ſcribendum, ἀναπόδισιν, ut enim ab ἀνακαινίζω, ἀνακαίνισις, ita ab ἀναποδίζω, ἀναπόδισις, formari poteſt: Græci tamen frequentius ἀναποδισμὸν dicunt.

27. τῶν ἑαυτοῦ τριχθῆναι υἱοῖς) Articulus τοῖς hoc loco deeſſe videtur.

28. καὶ χ΄, ἔτη τῆς ζωῆς) Scr. ἐτῶν.

29. μετὰ τὸν κατακλυσμὸν ἔζησεν ἔτη τ΄,) Scribendum τν΄, ut ex Textu ſacro & Auctoris ipſius computatione manifeſto apparet.

30. καὶ ἀνεμίσθη τοῖς χείρεσι) Scr. ἀνεμίσθη.

31. ἔτη πανίστων τότε) Scr. πανίσταντο.

32. τὸ φρονεῖν οὐκ ἔτεον) Lego, ὄντων.

33. ἀπαίρουσιν ἐγνοῶσαν) Scr. ἐγνώκασιν.

34. γενόμενος ρβ΄. ἐτῶν) Scr. ρ΄. Semus enim C. tantum annorum erat, quando genuit Arphaxadum: poſt quod tempus ſuperfuit annis D. Cæterum errorem hunc proſequitur Auctor in proxime ſequentibus, ubi eum DCII, annis vixiſſe vult.

35. Ἀρφαξὰδ δὲ γενόμενος ρλβ΄, &c.) Omnia hic mendoſa: Legendum, Ἀρφ. δὲ. γενόμενος ἐτῶν ρλε΄, ἐγέννη- &c. & deinde pro υ΄. ſcribe υγ΄. uti habet LXX. verſio, quam Græci ubique ſequuntur: ex iſtis enim numeris rite conficitur numerus totalis annorum DXXXVIII quem Auctor nobis exhibet. Cæterum de Cainan hoc inſititio nihil dicemus: Nodus iſte ſumma jamdudum exercuit ingenia, necdum explicatur.

36. Καϊνᾶν δὲ γενόμενος ἐτῶν ρλ΄,) Nec aliis, nec ſibi in hiſce calculis conſtat Auctor noſter. LXX. ſeniores Cainan CXXX. annorum fuiſſe cum Salam generaret, & deinde vixiſſe annis CCCXXX. affirmant: quibus numeris compoſitis, annis CCCCLX. non CCCXVII. uti Noſter habet conficiuntur.

37. γράμματα ἐπί τινων &c.) Scr. γράμμασιν ἐν. ἐντυγχάνω enim dativo ſemper jungitur.

38. τῶν Ἐγρηγόρων παράδοσιν) De Angelis hiſce, *Egregoris* vocatis, vide quæ ex Enochi Apocryphi lib. primo aliiſque profert Joſ. Scaliger, in notis ſuis ap. Euſebii Chron. p. 243. edit. Pariſ. Horum autem ſcripturam Cedrenus, non Salam, ſed Cainanum inventorem facit.

39. ζήσας τὰ πάντα ἔτη υγ΄,) Scr. φλγ΄.

40. Χουσὶ τὸ Αἰθιόπων υἱοῖ) Scr. Χοὺς.

41. ὀχυρώματα ζῶα.) Scr. ἐχυρώσατο.

42. ἐνεργῶν ἐγκεχείριστο τὴν οἰκοδομὴν) Scr. ἐνεκεχείριστο.

43. αἱ γλῶσσαι συνεχύθησαν) Scr. συνεχύθησαν, vel συνεχύθησαν.

44. τῷ Ἐβὲρ Θεὸς ἐκ ὑστέρων τὴν ἀρχαίαν φωνὴν)

EDMUNDI CHILMEADI
IN
EXCERPTA CHRONOLOGICA
CUJUSDAM ANONYMI
NOTÆ.

1. OΥΤΩ μὲν οὖν) Forte legendum ἔτος.
2. ἐξ ἧ γυνὴ αὐτῷ Εὔα) Scr. Εὔαν.
3. ἐκ τῆς γυναικὸς αὐτῶν) Scr. αὐτοῦ.
4. ὁ πρῶτος ἀδελφὸς αὐτοῦ) Scr. αὐτῷ.
5. εἰς ὄνομα τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Ενὼς) Scr. Ενὼχ; uti habet LXX. ſeniorum interpretatio; quam Græci omnes ſequuntur.
6. ἀριθμὸν τοῦτον ἑπταπλασίονα κεχρῆσθαι) Legn, τῷ ἀριθμῷ τούτῳ ἑπταπλασίων.
7. μετὰ τὴν ε.) Forte legendum, μετὰ τὸ ε'.
8. διηλοποιῆσθαι) Scr. δηλοποιῆσθαι.
9. τὸν δὲ β. Δίαν) Scr. Δία.
10. ἐγέννησε τὸν Ενὼς ἕτερον) Errorem ſuum priorem hic proſequitur Auctor, dum Caini filium, cujus nomine urbem a ſe conditam pater inſignivit, Enoſum, non Enochum vocat.
11. ὃς ἤλπισεν ἐπικαλεῖσθαι τὸν κύριον) Legendum ex LXX. Interpret. τὸ ὄνομα κυρίου. Verba habentur Gen. c. 4. v. 26. Verum in Inci hujus verſione, non verborum ſed Auctoris ſenſum, licet a veritate Hebraicæ Græcæque linguæ uſu alienum utcunque expreſſimus. Nam & ipſe demonſtrare contendit, Enoſum Domini Dei nomine vocatum fuiſſe. Atque in hoc etiam eſt Cedrenus: vide etiam Glycam, p. 2. edit. Pariſ. Cæterum hæc nos non debent morari.
12. καὶ ἄναντας ἀπολίσας) Scr. ἀπολείψαντες.
13. καὶ τῶν αἰτίρων) καὶ hoc loco redundare videtur.
14. εἰς τὸ Σίριδος ὄρος Cedrenus habet, εἰς τὸ Σίριδον ὄρος: Glycas etiam *Siridum Montem* nobis profert; & uterque ex eodem Joſepho; apud quem tamen legimus tantum, μέχρι δ' ἄγει τοῦ δεῦρο κατὰ τὴν Συριάδα: ubi Syriæ regionis, non montis neſcio cujus Siridi, mentio habetur.
15. χιλιονταετίαν γὰρ &c.) Dixiſſet potius, χιλιετίας. ſcilicet reſpicit ille Apoſtoli verba, 2. Pet. 3. 8. μία ἡμέρα παρὰ Κυρίῳ ὡς χίλια ἔτη, καὶ χίλια ἔτη ὡς ἡμέρα μία.
16. ὅς γε καὶ πρῶτος ἐπικαλεῖσθαι Θεὸν) Forte legendum; ὃς γε καὶ πρῶτος ἤλπισεν ἐπικαλεῖσθαι Θεὸς, καὶ ὀνομάζεσθαι: Hæc enim Auctoris mens eſſe videtur; ut & eis quæ præcedunt, quæ ſequuntur etiam, apparet.
17. οὕτως ἀλόντες ἀκολουθίᾳ) Scr. ἀλόντων.
18. ἐξ ὧν οἱ τῆς κατ' ἄλληλα μιξογαμίας γίνονται γίγαντες) Locus iſte mutilus eſt, quem ex Svida reſtituere licet, hoc modo: ἐξ ὧν οἱ ἐκ τῆς κατ' ἀλλήλων μιξογαμίας γίνονται γίγαντες.
19. Ενὼς δὲ γενόμενος ἐτῶν ρμ'.) Omnia hic mendoſa, & mutila: veriſimile eſt hoc modo ſcripſiſſe Auctorem. Ενὼς γενόμενος ἐτῶν ρϟ', ἐγέννησε τὸν Καϊνᾶν· καὶ μετὰ τοῦτο ἔζησεν ἔτη ψιε', καὶ ἀπέθανε, ζήσας τὰ πάντα ἔτη ϡε'. Καϊνᾶς δὲ γενόμενος ἐτῶν ρο', ἐγέννησε τὸν Μαλελεὴλ, καὶ μετὰ τοῦτο ἔζησεν ἔτη ψμ', καὶ ἀπέθανε, ζήσας τὰ πάντα ἔτη ϡι'.
20. καὶ μετὰ τοῦτο ἔζησεν ἔτη ωλ'.) Iterum confuſa omnia: locus tamen iſte, ab oſcitantibus librariis fœdiſſime mutilatus, hoc modo fortaſſe ex Euſebio reſtituendus. καὶ μετὰ τοῦτο ἔζησεν ἔτη σ'. καὶ μετετέθη, ζήσας τὰ πάντα ἔτη τξε'. Μαθουσάλα δὲ γενόμενος ἐτῶν ρξζ', ἐγέννησε τὸν Λάμεχ, καὶ μετὰ τοῦτο ἔζησεν ἔτη ωβ', καὶ ἀπέθανε, ζήσας &c. Sed videamus etiam LXX. hoc loco.

In Jo. Mal. Notæ.

21. ζήσας τὰ πάντα ἔτη ϡοθ') Numerus iſte mendoſus eſt: ſcribendum ϡξγ', ſecundum Auctoris computum.
22. ὄνομα δὲ τοῦ πατρὸς Νῶε) Scr. τὸν πατέρα Νῶε.
23. μαζόνως κολάζεται) Scr. κολάζεται.
24. Λάμεχ αὐτοῦ πίνοντα.) Forte legendum αὐτοῖ.
25. ἀκούσαις μετατεθῆν) Scr. μετετέθη.
26. ἀποκατάστασιν ἐπὶ Σὴθ) Forte, ſcribendum, ἀποτίδωσιν, ut enim ab ἀνακαινίζω, ἀνακαίνωσις, ita ab ἀποτολίζω, ἀποτόλισις, formari poteſt: Græci tamen frequentius ἀποτολισμὸν dicunt.
27. τοῖς ἑαυτοῦ τριχιλίοις υἱοῖς) Articulus τοῦ hoc loco deeſſe videtur.
28. καὶ χ'ς ἔτη τῆς ζωῆς) Scr. ἔτει.
29. μετὰ τὸν κατακλυσμὸν ἔζησεν ἔτη τ',) Scribendum τε', ut ex Textu ſacro & Auctoris ipſius computatione manifeſto apparet.
30. καὶ ἀπαρίσοι ταῖς χερσὶ) Scr. ἀπαρτίσαι.
31. ἔτη συνέβη τότε) Scr. συνέβησαν.
32. τῷ προτέρῳ οὐκ ὄντος) Lego, ὄντων.
33. ἀνάλωσιν ὀνομάσαι) Scr. ἐπονόμασαν.
34. γενόμενος ρβ'. ἐτῶν) Scr. ρ'. Semus enim centenarium annorum erat, quando genuit Arphaxadum: poſt quod tempus ſuperfuit annis D. Cæterum errorem hunc proſequitur Auctor in proxime ſequentibus, ubi eum DCII, annis vixiſſe vult.
35. Αρφαξὰδ δὲ γενόμενος ρλβ', &c.) Omnia hic mendoſa: Legendum, Αρφ. δὲ. γενόμενος ἐτῶν ρλε', ἐγέν- &c. & deinde pro υ'. ſcribe υγ'. uti habet LXX. verſio, quam Græci ubique ſequuntur: ex iſtis enim numeris rite conficitur numerus totalis annorum DXXXVIII quem Auctor nobis exhibet. Cæterum de Cainan hoc inſititio nihil dicemus: Nodus iſte ſumma jamdudum exercuit ingenia, necdum explicatur.
36. Καϊνᾶν δὲ γενόμενος ἐτῶν ρλ',) Nec aliis, nec ſibi in hiſce calculis conſtat Auctor noſter. LXX. ſeniores Cainan CXXX. annorum fuiſſe cum Salam generaret, & deinde vixiſſe annis CCCXXX. affirmant: quibus numeris compoſitis, annis CCCCLX. non CCCXVII. uti Noſter habet conficiuntur.
37. γράμματα ἐπὶ τύπων &c.) Scr. γράμμασιν ἐντυγχάνω enim dativo ſemper jungitur.
38. τῶν Εγρηγόρων παράδοσις) De Angelis hiſce, *Egregoris* vocatis, vide quæ ex Enochi Apocryphi lib. primo aliiſque profert Joſ. Scaliger, in notis ſuis ap. Euſebii Chron. p. 243. edit. Pariſ. Horum autem ſcripturam Cedrenus, non Salam, ſed Cainanum inventorem facit.
39. ζήσας τὰ πάντα ἔτη ϡγ',) Scr. ϡλγ'.
40. Χουσὶ τοῦ Αἰθίοπος υἱὸς) Scr. Χοῦ.
41. ὀχυρώγα ζῶα.) Scr. ὠχύρωσε.
42. ἐπαγεν ἐγχειρίζετο τὴν οἰκοδομὴν) Scr. ἐνεχειρίζετο.
43. αἱ γλῶσσαι συνεχύθησαν) Scr. συνεχύθησαν, vel συνεχύθησαν.
44. τῷ Εβὲρ Θεὸς ἐν ὀνόματι τῆς ἀρχαίας φωνῆς)

Verbum ὑπερία, hoc ſenſu ſumptum, haud temere alibi invenies.

45. οἴτινες πατρωνυμικοὶ) Scr. πατρωνυμικῶς.

46. ὑφαδὴ, καὶ παλυδωκέμεν, ἐξ λαμαίσα βαχδανὸ) Scr. ἐφφαδὴ, παλιδὴ κάμι, λαμὰ σαβαχθανί.

47. ἐναργὴς πυμμέρει) Scr. πυμμέρειν.

48. ὁ μὲν οὖν πύργος ᾠκοδομεῖτο) Scr. ᾠκοδομεῖτο.

49. καὶ ἔτι κεχαλκωμένον ἔχει) Lego κεχαλκωμένον.

50. καὶ ἐγέννησε τὸν Ραγαῦ) Scr. Ραγαῦ: ita enim vocatur Luc. 3. Cæterum particula καὶ hoc loco redundare videtur.

51. καὶ τοῖς τελευτῆς Φάλεκ) Mendoſus eſt iſte Computus. Si enim Linguarum Confuſio accidit anno DXXXVI. poſt diluvium, is erat Phaleci annus V. juxta LXX. ſeniorum rationes, poſt quod tempus Phalecus annis CCCXXXIV. ſupervixit. Confuſio itaque Linguarum, & Phaleci obitus male ab Auctore in unum tempus conjiciuntur.

52. καὶ ὁ Ἀρὰμ) Aram hic omittitur.

53. καὶ ὁ Χαναὰν) Scr. Καϊνάν.

54. ἐξ ὁ Ἰεκτάν) iſte non habetur in Textu ſacro: nec Jectan aliquis inter Japheti filios numeratur, vel ab Euſebio, Cedreno aut Chr. Alex.

55. ἐξ φερονίμους) Scr. φερωνύμους.

56. τὴν κατατέμνοντι) Forte αὐτὴ ſupplendum.

57. καὶ πατρῶος) Lego, πατρῴας.

58. ἐ νίκας) Scr. νήσους.

59. ἐξ Ρινοκορύτων) Euſebius habet Ρινοκορούρων, Cedrenus & Chronicon. Alex. Ρινοκορούρων. Stephanus hos vocat Ρινοκουρουρίτας, & Ρινοκορουρίτας. Ρινοκόρουρα Urbs erat Ægypti, ſic dicta ab ejus Incolis, qui naſos ſuos præcidebant, uti idem Stephanus teſtatur.

60. τὰ πρὸς νότον) Scr. νότον.

61. Κορδίων) Euſebius & Cedrenus habent, Κορδυηνὴ, Chr. Al. Κυδωνία.

62. Κομμαγηνὴ) Scr. Κομμαγηνή.

63. Θίβας) Lego Θηβαΐς, uti habent Cedrenus, & Chr. Alex. licet in hoc locus iſte hodie corrupte legitur.

64. ἡ παρεκτείνουσα μέχρι Κορδιὼν) ex hoc loco corrigendi Cedrenus, & Chronici Alex. Auctor, quorum uterque habet Κομμαγηνῶν.

Ib. Σύρτεις) Cedrenus & Chr. Al. habent Σύρτις.

65. Νομεδία) Scr. Νομαδία.

Ib. Μασυγὸς) Cedr. habet Μασουρίς.

66. ἐν δὲ τοῖς κατὰ βοῤῥᾶν τὰ περὶ θάλασσαν ἔχει &c.) Hæc ita legerem: ἐν δὲ τοῖς κ. β. τὰ παραθαλάσσια &c. Chr. Al. habet, ἔχει δὲ ἐν τοῖς κατὰ βοῤῥᾶν μέρεσιν τὰς παραθαλασσίας. &c.

67. Πισιδίαν) Scr. Πισιδίαν.

68. Λυκανίαν) Leg. Λυκαονίαν, ut habet Cedrenus.

Ib. καὶ Μαλίαν) Ita habet Codex MS. quo uſus ſum: conjunctim tamen legendum videtur. Cedrenus habet Καβαλίαν Chr. Al. Καμαλίαν.

69. Καρίαν) Scr. Καρίαν.

70. Βιθυνίαν) Scr. Βιθυνίαν. Auctor excerptorum utiliſſ. a Juſ. Scaligero una cum Euſebio editorum habet, *Bithyniam antiquam, quæ vocatur Phrygia*.

71. Σαρδωνίαν) Scr. Σαρδονίαν. Cedrenus habet Σαρδὼ. Σαρδὼν etiam dicta eſt hæc maxima Libyci maris inſula, uti teſtantur Stephanus de Urb. & Euſtathius in Dionyſ. Perieget.

72. μικρά τε, μεγάλα) Supple ἐξ.

73. Παμφλαγονία) Scr. Παφλαγονία.

74. Μαλαιτοι, Δίρβαι, Σαρματαὶ, Ταυριανοὶ, Βυταρνοὶ,) Pro hiſce vocibus, apud Cedrenum legimus, Μαιῶται, Δέρβις, Σαρματία, Ταυριανοὶ, Βαστρανοί,

75. Ηπειρῶται) Cedrenus habet Ηπειρῶται, Chr. Al Ηπειρῶται.

76 Λυχνῖται) Scr. Λυχνῖται. Vide Stephanum de urb. in voce Λυχνίδος. Cedrenus habet Λυχνῖται.

77. Εὔβοιαν) Scr. Εὔβοιαν.

78. Κύθηραν) Scr. Κύθηρα Ib. Ζάκυνθον Scr. Ζάκυνθον

79. Κέρκυραν) Scr. Κέρκυραν. Chr. Al. habet Κέρκυρα.

80. τὰς καλουμένας Ἰωνίας) Lego cum Cedreno, τὴν καλουμένην Ἰωνίαν.

81. καὶ ποταμὸν Τίγριν) Lege Τίγρην.

82. εἰς ἀγαθόν τε ἐξ τὸ εὔφορον) Leg. εἰς ἀγαθόν τε καὶ εὔφορον: & deinde διελάττουσιν.

83. τοῖς ἐκ τοῦ Σὴμ υἱοῖς) Scr. τοῖς ἐ. τ. Σ. υἱοῖς.

IN LIBRUM SECUNDUM.

1. ΠΑΝΤΑ δόθεν σημαίνοντα) Forte legendum σημαίνων.

2. ἤρξαντο τ. γ. υ. τ. τ. α. αἰῶνι. διατιθέμενοι) διατίθεμαι novam omnino hoc loco ſignificationem habet.

3. ἀπὸ Μαγουσαίων, ἤτοι Περσῶν) Leg. Μαγουσαίων, uti habet Cedrenus p. 30. edit. Pariſ. Αστρολογία γὰρ, καὶ μαγεία ἀπὸ Μαγουσαίων, ἤτοι Περσῶν, ἤρξαντο. Hos etiam Maguſæos vocat Glycas part. 2. 179.

4. ὅτι καλοῦσιν Ωρίωνα) Scr. Ωρίωνα.

5. ὅθεν ἐξῆλθε Φιλιστιεὶμ &c.) Iſta non ſunt hujus loci, quem hoc modo legendum puto: ὅθεν ἐξῆλθεν ἐκ τῆς φυλῆς τοῦ Σὴμ ὁ Ἀσσοὺρ, ἀφ' οὗ Ασσύριοι. Vide Geneſ. cap. 10. ver. 10 & 11.

6. τὰ λοιπὰ μέλη τῆς ἀνατολῆς) Forte ſcribendum μέρη.

7. ἀνθρωπον καὶ ἄλλοι &c. ὀνόματι Κρόνον.) Nemrodum & Saturnum eundem eſſe vult Cedrenus.

8. Σεμιράμεως) Scr. Σεμιράμεως.

9. καὶ θυγατέραν μίαν) Scr. θυγατέρα, & hic, & infra.

10. προσηγόρευσε Δῆν) ſuſpicor Auctorem ſcripſiſſe Δίαν; ut ſupra θυγατέραν. Legendum Δία, uti & in ſequentibus.

11. ἀξιώματος τῷ Ωρίωνι) Scr. Ωρίωνι.

12. ἀπὸ τ τεφροθέντων ὀστῶν) Scr. τεφρωθέντων.

13. πρῶτον τέλλων ἀναστήσαντες) Scr. πρῶτον. τέλλων vero ſtatuam apud recentiores frequenter ſignificare, non eſt quod moneamus.

14. Τοσ' ἔχω ὅσ' ἔφαγον &c.) Habemus hic Epigrammatis metrici partem in proſam converſam. Extat Epigramma hoc Epigram. l. 3. Ep. 152. cujus primum diſtichon ſic ſe habet.

Τόσσ' ἔχω, ὅσσ' ἔφαγον, καὶ ἐφύβρισα, καὶ μετ' ἔρωτος

Τέρπν' ἔπαθον· τὰ δὲ πολλὰ καὶ ὄλβια κεῖνα λέλειπται.

ubi pro ἔπαθον, Scholiaſtes legit ἔπαθον, uti noſter habet: & pro λέλειπται, Athenæus habet λέλειπται. Cæterum neutra harum lectionum Auctori noſtro uſui eſſe poteſt, cum dixiſſet potius λέλοιπα, vel λέλοιπε. Atque hucuſque habes (Lector) Excerptorum Chronologicorum Auctorem Anonymum; ex quo ea tantum mutuati ſumus quæ apud Jo. Malalam deſunt. Paginam ſequentem ex Chr. Alex. deſcripſimus; ſcilicet ut omnia rite connectantur. Atque hoc facientes, non tam commodato accipimus, quam noſtra repoſcimus. Cum enim ſequentia αὐτολεξεὶ ex noſtro deſcripta videantur, non eſt quod de præcedentibus in eadem, ſaltem Pici Jovis, Mercurii, & Vulcani hiſtoria, dubitemus.

15. Πῖκος, ὁ ἐξ Ζεὺς) Scr. Πῖκος.

17. ἐξ ἐβασίλευσε τῶν Αἰγυπτίων) καὶ redundare videtur.

18. εἰς γίνεσθαι ἔτος δ' &c.) Annum 365. men-

ſem vero 31. dierum facit; ut recte monet Raderus.

19. *ἐα δίδωσι γάρ*) Scr. *ἤδωσι*.

20. *ἐν γὰρ πολυμετὶς ἢ μυστικὸς*) *μυστικὸς* hoc loco a Chr. Alex. interprete redditur, *Religioſus*, haud recte: vox iſta apud hujuſmodi Auctores vafrum & ſubtilis ingenii hominem frequenter ſignificat. In hoc ſenſu Cleopatra infra lib. 9. *μυστικὴ* vocatur. *Ην δὲ κοντὴ ἡ Κλεοπάτρα, ὡραία δὲ πάνυ, καὶ μυστικὴ*: *Statura erat curta forma vero praecellente, ingenioque ſubtili.* Exempla hujuſmodi ubique occurrunt.

21. *τοὺς δὲ ἐπὶ μυχῶν ἀρπαζομένους*) Scr. *ἀναρπαζομένους*.

22. *τὴν ἀξυλαίβλω ἐδίξατο*) *ἀξυλαίβλω* inauditum omnino eſt encabulum. Raderus vertit, *Opifex, & ſubtile ingenium*; Xylander, *Forcipem*: quem potius ſequi nobis viſum eſt. Lectori tamen de hac re liberum ſit judicium.

23. *εἰς τὸ κατασκιάζειν*) Scr. *κατασκιάζων*.

I N
JOANNIS ANTIOCHENI
HISTORIAM CHRONICAM
N O T Æ.

1. **M**ETA *δὲ τελευτὴν Ηφαίστου, ἐβασίλ.*) Huc uſque Chr. Alex. Author; deinceps Antiochenum ipſum habens.

2. *ἡμέρας ,δυζ.*) Chronicon Alexandrinum habet, *ἡμέρας ,δυπζ'*. quod & ipſa anni ratio poſtulat: Dies enim 4477. requiruntur ad annos XII. conficiendos, ita & ſuperſint etiam dies praeterea XCVII. Cedrenus alium ab hoc calculum inſtituit: annos enim XX. cum ſemiſſe ſoli regnanti tribuit; pag. 19. Edit. Parif.

3. *ἢ ἄλλοι τινές, ἀριθμὸς ψηφίσας.*) Omnino legendum cum Chron Alex. *ἄλλοι τινὲ ἀριθμὸν ψηφίσαι*: Interim tamen ex noſtro etiam mutuo ſupplendum eſt Chron. Alex. locuſque iſte ita legendus: *ὁ γὰρ ἤδωσαν οἱ Αἰγύπτιοι τότε, ἢ ἄλλοι τινές, ἄλλοι τινὲ ἀριθμὸν ἐν τῷ ψηφίζειν*. licet & in ſequentibus etiam mancum eſt.

4. *καὶ αὔξην δοῦ.*) Leg. *καὶ ἐν αὔξῃ δοῦ.*

5. *πυριδαῖτα, ἀψάδίς*) Chron. Al. legit *πυριδαῖτε ἀψάδίς*. Verum cum noſtro corrigendum; legendumque; *πυριδαῖτε, ἀψάδίς*. Porro Oraculum ſequens habes tum apud Chron Al. tum Cedrenum; licet undique mutilum appareat; uti ex Metri ratione conſtat: quo tamen reſtituendo non eſt ut operam prodigamus.

6. *σύμφυτα δὲ πάντα*) Supple, *ταῦτα*, ſive *τάδε*, ex Autoribus citatis; ut ſenſus verborum utcunque ſit plenus.

7. *ἐκ τῆς φυλῆς τοῦ Χαμ Σώτρις*) Scr. *Σέσωστρις*, ut omnes alii habent.

8. *καὶ τὴν Εὐρώπην πᾶσαν*) Europa apud Autorem noſtrum, pro Græcia, regionibuſque adjacentibus frequenter uſurpatur. Ita infra in Auguſti vita, p. 194. *ὁ δὲ Αὔγουστος Οκταβιανὸς παραλαβὼν τὴν Εὐρώπην πᾶσαν, ἐπέρασεν ἀπὸ τοῦ Βυζαντίου*: Europam totam prætervectus, i. e. Græciam, Byzantium appulit. Et deinde in Conſtantino; p. 307. *ὁ δὲ αὐτὸς Κωνσταντῖνος ἤμενε βασιλεύων ἐν Κωνσταντινουπόλει, ἀφελόμενος αὐτὴν ἀπὸ τῆς Εὐρώπης ἐπαρχίας*: ubi Europam Provinciam tantum facit: atque in loquendi more frequentiſſimum ubique habebis. Europæ vero partes Occidentaliores, Italiæ nomine indigitat; uti inferius ſuo loco demonſtrabimus. Seſoſtrim vero (qui noſtro Soſtris corrupte dictus eſt) omnes haſce regiones IX. annorum ſpatio in poteſtatem ſuam redegiſſe aſſerit Africanus, ex Manethone de Ægypt. Dynaſt. qui etiam eum ex populis hiſce, generoſioribus, virtutis, ignobilioribus vero, infamiæ notam inuſſiſſe teſtatur; ubique per regiones horum, mulieribus, illorum vero virilibus pudendis inſculptas columnas erigendo. Eadem habes apud Herodotum lib. 2. *Σέσωστρις, ὃν ἅπασαν ἐχειρώσατο τὴν Ασίαν ἐν ἐνιαυτοῖς θ', καὶ τὴν Εὐρώπην τε μέχρι Θρᾳκῶν πανταχόσε μνημόσυνα ἐγείρας τῆς ὑφ' ἑαυτοῦ καταχειρώσεως· ἐπὶ μὲν τοῖς γενναίοις, ἀνδρῶν, ἐπὶ δὲ τοῖς ἀγεννέσι, γυναικῶν μόρια ταῖς στήλαις ἐγχαράττων*. Vid. Euſeb. Scaliger.

9. *δόσας αὐτοῖς χ.*) Participium barbarum hic habemus, tanquam ab *δόσα*, aor. 1. verbi inuſitati, *δόω*, formatum: licet, *ὀρθογραφικῶς*, per ω ſcribi debuerit, *δώσας*. Verum, Lector, hujus farinæ vocabula quamplurima in hoc Autore tibi occurrent.

10. *καθὼς Ηρόδοτος ὁ σοφώτατος συνεγράψατο*) De rebus hiſce ne verbum quidem apud Herodotum.

11. *ἐν τοῖς χρόνοις τῆς βασιλείας τοῦ προειρημένου Σώτρις ὁν Ερμῆς*) Soſtris hic Seſoſtris, ab aliis omnibus, uti ſupra monuimus, appellatur: lapſus eſt interim Ch. Al. interpres, ubi Seſoſtrim hunc, eundem facit cum Mercurio Triſmegiſto. Scilicet fraudem ei facere potuiſſet Codex vitioſus, qui pro verbis hiſce *ἐ. τ. χ. τῆς βασιλείας Σέσωστρις, ὁ ὁν Ερμῆς*, forte habere debuiſſet, *ἐ. τ. χ. τῆς βασ. Σεσώστριδος, ὁν Ερμῆς*.

12. *ζητοῦντι*) *ζητοῦσιν* legit Chr. Al. mendoſe.

13. *ἀμυνέσι τοιαῦτα μυστήρια παρέχεσθαι*) Chr. Al. *ὡς ἀμυνῆται τοιαῦτα μ. π.* ceterum mendoſus penitus eſt locus iſte, adeoque ex ipſo Cyrillo, unde hæc omnia, cum noſtro, deſumpſerunt Suidas, Cedrenus, Chr. Alex. Autor, reſtituendus.

14. *φωτινοί*) Scr. *φωτινός*.

15. *ὁ τοῦτο ἐνότης*) Scr. *ὃ τοῦτο ἑνότης*; vel, ſi mavis, cum Cedreno, *ὃ ὁ τούτω ἑνότης*.

16. *Ιαὶ μάκαρα*) Scr. *μάκαρα*.

17. *Κάσον, καὶ Βῆλον*) *Ικόσιον καὶ Βῆλον*, habet Chr. Alex. contra Hiſtoricorum fidem.

18. *καὶ τὸν Τριπτόλεμον*) Quemnam tandem hic habemus Triptolemum? Atticum quidem illum, agriculturæ Inventorem, nobis exhibent Hiſtorici; qui tamen Inacho CCCC. annis poſterior eſt, juxta Euſeb. in Chron.

19. *κρούοντες εἰς ἕκαστον οἶκον αὐτοῦ, καὶ λέγοντες*) Talis cujuſpiam conſuetudinis, qua peregrinationis ſocios, in terra aliena obeuntes, *τετράκις* in reditu ſuo ter nominatim compellare ſolebant, ex Homero meminit Jo. Tzetzes, Cil. 5.

Τὸ πρότερον ; τοὺς θνήσκοντας ἐν γῇ τῇ ἀλλοτρίᾳ.

Αποδημοῦντες οἱ αὐτῶν τρισσάκις ἀνεκάλουν.

Ως Ομηρος ἐδίδαξε βίβλῳ τῆς Οδυσσείας.

20. *ἠμυνον αὐτοῖς*) Scr. *αὐτοῖς*, uti habet Chr. Alex.

21. ἔσαν γὰρ αὐτῇ συγγενεῖς) Corrige Chr. Alex. legit enim ἦσαν γὰρ αὐτῷ συγγενεῖς. mendoſe.

22. καὶ ἔχει υἱὸν ἐκ τῆς Τυρῶ, ὃ Κάδμον, καὶ ὃ φοίνικα) Chr. Alex. legit, καὶ ἔχει υἱὸν ἐκ τῆς Τυρῶ, ὃ Κάδμον τὸν φοίνικα &c. ac ſi Cadmus ac Phœnix idem eſſent: atque hunc ſenſum ſecutus eſt Interpres hæc vertendo, *ex Tyro ſuſcepit Cadmum illum Phœnicem*: quem etiam errorem proſequitur in ſequentibus, ubi Europam Cadmi Phœnicis filiam eſſe vult, contra Gr. Codicis fidem. Cæterum mendoſum utcunque eſſe hunc locum, tum ex Noſtro, tum ex Chr. Alex. pagina ſequente ſatis patet.

23. καὶ ἐμφανίσαντες τοῖς χρονογράφοις.) iterum corrigendum Chr. Alex. ubi habes, καὶ ἐμφανίσαντες τ. χρ. ſenſu plane nullo. Interim non ſatis videas, quos tandem Poetas Autor hic nobis innuit. Palæphatus quidem, περὶ ἀπίστων, Europam Phœnicis F. facit; Poeta, quod ſciam, nullus.

24. καὶ ἀπεδίδου) Chr. Alex. legit, καὶ ταπεδίδου· corrupte.

25. ἐπὶ τὸ λίμιτον) Vocabulum hoc barbarum apud Græcos recentiores frequenter occurrit, pro Limitibus, ſeu Finibus uſurpatum: unde λιμιτανεοὺς στρατιώτας, Milites Limitanei, ad Imperii fines tutandos collocati: in compoſitione etiam τὸ Ἰνδολίμιτον, pro Indiæ finibus, apud hunc noſtrum paſſim habes.

Ib. τοῦτο ταῦρος) ſupple, ex Chr. Alex. καὶ γοῦν τοῦτο ταῦρος, aut aliquid tale.

26. λέγοντες, Κακὴν ὀψίαν) Verba hæc reddimus, *Veſperam Infauſtam appellantes*. Lexic. Græcolat. Vet. ὀψινὴ ὥρα, ἡ μετὰ ἡλίου δυσμάς, *Crepuſculum*. Corrigendum interea Chr. Alex. ubi legitur, κακὴ ὀψινή.

27. ὡς φασί) Scr. ὥς φησι.

28. εἰς ἐκεῖνον Γορτύνην) Urbs hæc, Γόρτυν, a Stephano appellatur, qui etiam a Gorty Herœe nomen hoc eam accepiſſe tradit; eam primum, Lariſſa, deinde, Cremnia, vocatam fuiſſet.

29. τὴν δὲ τῆς αὐτοῦ πόλεως τύχην) Virginum in urbibus Condendis immolatarum, eiſdem ut eſſent in Fortunas ſive Genios, plurima in hoc Autore occurrunt exempla.

30. καλέσας τὴν ὑπ᾽ αὐτοῦ χώραν Συρίαν) Syria non a Syro neſcio quo nomen habuit, ſed a Græcis Aſſyria corrupte ſic dicta eſt. Juſtinus Syros & Aſſyrios eoſdem eſſe teſtatur lib. 1. *Imperium Aſſyrii, qui poſtea Syri dicti ſunt, annos M. CCC. tenuere*. Herodotus etiam in Polymnia de Aſſyriis verba habens, Σύριοι, ὑπὸ δὲ τῶν Βαρβάρων Ἀσσύριοι ἐκλήθησαν.

31. τὸ ἐπιλαγχάνον αὐτῷ κλ.) Scr. ἐπιλαγχάνον, ſive ἐπιλαχόν.

32. Κιλικία) Scr. Κιλικίαν.

33. τοῦ Φοίνικος, Ἡρακλῆς) Scr. ὁ Ἡρακλῆς.

34. ἐπερχόμενος) ἐπερχόμενος, pro αἰωρούμενος; ex αι vocalis in ε permutatione in Cod. MSſ. uſitatiſſima. Cedren. habet μετεωριζόμενος & Noſter etiam infra, de Leda, lib. 4. p. 50.

35. κοχλιοειδεῖς) Scr. κοχλιῶδες.

36. ἐκ τοῦ σώματος) legendum, ex Chron. Alex. σώματι.

37. ἐπὶ τῷ δῖον) Scr. δῖφρ.

38. ἐνέμετον) Leg. ἐνέμεσεν.

39. οἱ κατὰ τόπον βασιλεῖς) Verum corrige Chr. Alex. cujus autor ex noſtro hæc omnia κατὰ λέξιν deſumpſit; habet enim, ὁ κατὰ τόπον βασιλεῖς; quæ Codicis corruptela Interpretem etiam in errorem duxit.

40. ἐκ μανδύας ἐπενδύσαι·) μανδύα hoc loco ſignificat Pallium Regium, ſeu veſtem ſuperiorem: quod Itali *Mantello* vocant, a Latino Mantelum, ſeu Mantellum. Jul. Pollux, lib. 7. c. 13. veſtem hanc Penulæ aliquantum ſimilem eſſe dicit: ὁ δὲ μανδύας ὅμοιόν τι τῇ χλανίδι φαινόλη. Chr. Alex. habet, μαντία, quod Raderus, *Idola*, vertit; longe ſatis a propoſito. Μαντίον etiam infra vocat Auctor noſter lib. 17. p. 416. ubi de Juſtino Imp. cladem Antiochenſem ex terræ motu lugente hæc habet: δίχα διαδήματος ἐπενδυθεὶς τῇ ἐκκλησίᾳ, μετὰ πορφυροῦ μαντίου, κλαίων.

41. ὁ καὶ ταμιεύσας) Scr. Παμφύλιος, uti habet Chr. Alex. ſive Παμφύλιος; de hoc enim loquitur Autor.

42. κελεύσας) Scr. κελεύσας.

43. Ο δὲ Σύρος &c.) Quæ noſter Syro, Cedrenus Phœnici, adeoque verbis ipſiſſimis tribuit: licet auctorem ſuum Cedrenus Clementem, quem noſter Clemintum, appellet.

44. Ἡρακλίαν) Scr. Ἡράκλειαν.

45. ὁ δὲ σοφώτατος Βοττίας) hunc Chr. Alex. Βούττιον appellat. Bottii, ſive Bottii, frequens apud noſtrum mentio; Brutii nulla. Brutii etiam Hiſtorici cujuſdam apud Euſeb. in Chronic. mentio occurrit.

46. εὐκαιρίαν ἀποπεπλήρωκε) δύναμαι apud auctorem hanc frequenter eodem ſenſu quo hic uſurpatur, ſonatque voti compotem fieri, ſive aliquid agendi opportunitatem nanciſci. ita infra, lib. 7. p. 155. δυνηθέντες δὲ οἱ συγκλητικοὶ ἐφ᾽ ὧν δοῦναι Μαλίῳ &c. & lib. 18. p. 470. τινὲς δὲ ἐπιφυγεῖν δυνηθέντες, ἀνήγγειλαν τὰ γενόμενα.

47. τὸ μυστηρὸν σκῦφος) Scr. μυστηρόν, ſed & σκύφος etiam reponendum docent ſequentia, fabulæque ipſius autoritas.

48. τοῖς πολέμοις) repone πολεμίοις, ex Chr. Alex. & Cedreno.

49. ἀποδεδωκὼς τοῖς παισὶ τοῦ Νίου) ἐκπεδεδωκὼς hic active ſumi videtur: ita enim lib. 11. p. 254 μικροῖς, ὅτι ἀπεδόθη τοῦ Σατορνίῳ &c. & lib. 5. p. 85. ὁ δὲ ταύτην εἰδὼς πολλοῖς ἐκδεδωκὼς αὐτῆς, ἔχθραν εἶχε πρὸς αὐτὴν μεγάλην. Joſephi etiam fratres, ἀποδεδωκότες αὐτόν, eum vendidiſſe dicuntur. lib. 3. p. 59.

50 λογχοδρεπάνῳ ξίφει) Novum hoc teli genus. Chr. Alex. disjunctim legit. λόγχῃ, δρεπάνῳ ξίφει: verum ſenſus ipſa hoc recuſare videtur: quomodo enim haſta, quam ferebat, verticis comam prehendere potuerit Perſeus.

51. μυστηρὸν) Scr. μυστηρόν.

52. τοῖς κόραις) Leg. τὰς κόρας, cum Chr. Alex.

53. διότι πρώτως νικᾷ εἰκόνα) Chr. Al. διὰ τὸ πρὸ τῆς νίκης εἶναι. corrupte.

54. ὃ ἐκ τὸ γένος αὐτῶν κατηγόμενον) Leg. ὁ. ἐκ. γ. αὐτοῦ κ. cum Chr. Alex.

55. γνόντες αὐτὸν) locus ſuſpectus: ſupplendum videtur καὶ, aut δέ.

56. ποιεῖ δὲ Ορφέα) Chr. Alex. habet, ποιεῖ δὲ Ὀρφέα, mendoſe.

57. σφαῖραν πυρὸς κεραυνοῦ) Mallem κεραυνία.

58. κεραυνοῦ τὸν ποταμὸν) Leg. κεραύνιον, ex Chro. Alex.

59. ἐπὶ τῷ γεγονότι) Scr. ἐπὶ τὸ γεγονός, ſive potius, ἐπὶ τῷ γεγονότι: uti legit Chr. Alex.

60. ἐν ᾧ μέχρι ἔχουσιν οἱ Πέρσαι) aſcribendum ex Chr. Alex. ἐν τιμῇ ε. ο. Π.

61. ὁ υἱὸς τοῦ Περσέως) Filius hic Perſei, Merus a Cedreno vocatur: Chr. quoque Alex. legit, ὁ υἱὸς αὐτοῦ τοῦ Περσέως καὶ τῆς Ἀνδρομέδας Μέρος προσκληθεὶς &c. ubi tamen Interpres μέρος, pro nomine proprio nequaquam ſumit. Sed nec Auctoris ſui mentem in reliquis aſſequutus eſt.

62. ἔτει ἐκέλευσε) ο. ἐβασίλευσε, apud Chr. Alex. Cæterum locus iſte totus, peſſime a librariis habitus, ex noſtro ſanandus eſt.

63. βασιλεύοντος) Leg. βασιλεύων.

64. Δαφραία Ἀντίοχος) Scr. Δαφναίου.

65. καὶ αἷμα) Cedrenus habet, καὶ τὰ λοιπά, rectius ut opinor.

66. Αἰχίωνι τινι συγκλητικῷ) licet συγκλητικός, per totam Hiſtoriam Romanorum, Senatorem denotet: apud Auctorem tamen noſtrum latiori ſenſu, pro quovis Nobili, ſumi videtur: omni enim tum genti, tum ætati, tum ſexui tribuit:

Digitized by Google

Ita lib. 18. p. 432. Auxumitarum Indorum rex, devicto rege Homeritenſe, συγκλητικοὺς αὐτοῦ δύο, καὶ μετ' αὐτῶν διακοσίους ad Aleaandriam miſit, Epiſcopum a Juſtiniano petituros. Ita etiam lib. 3. p. 32. Perithous, Nobilis juvenis, Proſerpinæ, Aidæ regis F. amaſius, συγκλητικὸς appellatur. Lucretia etiam fœmina Nobilis Romana, Collatini uxor, συγκλητικὴ dicta eſt, lib. 7. p. 150.

67. διὰ τόδε συνεγράψατο,) διὰ τοῦτο δὲ, ſcribendum cenſeo. Fabulæ hujus auctoris nomen hic excidiſſe videtur; niſi forte συνεγράψαντο, in plurali legendum ſit; quod veriſimilius.

68. ὡς ἐκ γένους ὄντα πατρῴου) Cedrenus habet, ὡς ἐκ γένους ὄντα Διός.

69. καὶ πολέμων φαντασίας τινὰς δαιμόνων ἐδίδαξεν) Forte legendum, ἐκ πολεμίων, φαντασίας τ. δ. ἐ. Cedrenus habet, καὶ φαντασίας τινὰς δαιμονίων ἔργων καὶ πολέμων &c.

70. παρεχώρησε τοῖς δαίμοσιν) Scr. διακονίσσαις Cedrenus habet, ὁ καὶ τὴν διοίκησιν ὁ βασιλεὺς ὕστερον παρεχώρησεν K.

71. καὶ ἀμφοτέρους αὐτῶν) ὁ Πενθεὺς poſt hæc ſupplendum videtur.

72. σκίρτας ἐκάλει) Ita Cedrenus etiam: καὶ τοὺς μὲν ἄνδρας σκίρτας ἐκάλεσε, διὰ τὸ ἅλλεσθαι καὶ σκιρτᾶν· τὰς δὲ γυναῖκας, Βάκχας.

73. ἔχοντα φιλανθρωπίας αὐτὴν τοῦ Πενθέως) Scribendum puto, φιλανθρωπίας αὐτὸς τ. Π.

74. ὅτι ἐλυπεῖτο πρὸς αὐτοὺς) λύπη, apud auctorem noſtrum non dolorem, aut mœſtitiam, ſed iracundiam, & indignationem ubique ſignificat. Ita Theodoſius Imperator, ubi reſciviſſet Eudoxiam filiam ſuam Romæ Vandalis proditæ auctorem fuiſſe. ἐλυπεῖτο πρὸς αὐτὴν; ei inſenſus erat, nullamque deinceps ejus rationem habuit: lib. 14. p. 353. Illus etiam Zenonis Imper. intimus, cum ex inſidiis in ſe a Verina Aug. ſtructis, præciſa ſaltem aure, evaſiſſet, atque Imperator ſe facinoris inſcium fuiſſe juraſſet fidem ei nihilominus derogavit illius, atque ἔχων τὴν λύπην, Imperatori exinde infenſus vindictam meditatus eſt: lib. 15. p. 377.

75. τὴν ἁμαρτίαν λέγω) Scr. λέχος, ex Euripide in Prolog. Bacch.

76. ἀπαλὴν τὴν Βοιωτίαν) Scr. ἀπαλῇ.

77. ἐ ὡπλίσατο) Scr. ὡπλίζετο, ſive ὡπλίσαντο, uti infra habetur.

78. ὅτι ὡπλίσατο κατ' αὐτοῦ) Verba iſta tranſpoſita, locoque non ſuo apparent. Itaque legendum cenſeo: Καὶ γνοὺς τοῦτο ὁ Διόνυσος, ὅτι ὡπλίσατο κατ' αὐτοῦ, ἔφυγε &c.

79. οὗτος ἔχων θυγατέρα) Forte, εἶχε θυγατ.

80. υἱὸς γενόμενος Βρέττωνός τινος) Βρέττου, habet Cedrenus.

81. ἐν τῷ ἱερῷ Ἡλίου παρακοιμηθῆναι.) Veteribus de re quapiam Numina conſulturis, aut aliquid ab eiſdem petituris in more poſitum erat, Templa Deorum, locaque ſacra intrare, ibique decumbentibus, per quietem Oraculi reſponſum expectare. Moris hujus antiqui apud Lycophronem mentio:

Δοραῖς δὲ μήλων τύμβον ἐγκοιμωμένοις
Χρησμοὺς καθ' ὕπνον πᾶσι νημερτῆ φατεῖ.

Ad quem locum Iz. Tzetzes Scoliaſtes teſtatur apud Daunos, ſive Calabros morem invaluiſſe, Podalirii ſepulchrum, pro morborum ſuorum medela, inviſendi; ibique pellibus Ovinis, (ἐν μηλωταῖς) incumbendi, καὶ καθ' ὕπνους λαμβάνειν χρησμοὺς ἐξ αὐτοῦ. Virgilius etiam, Æneid. lib. 7. Latinum Regem Fauni oracula conſulentem introducit, verbis hiſce.

Huc dona ſacerdos
Cum tulit, & cæſarum ovium ſub nocte ſilenti
Pellibus incubuit ſtratis, ſomnoſque petivit:
Multa modis ſimulachra videt volitantia miris,
Et varias audit voces fruiturque Deorum
Colloquio.

Ubi quod noſter, παρακοιμηθῆναι, Virgilius, *incubare*, dixit: quod, Servio teſte, proprie dicitur de his qui dormiunt ad accipienda Reſponſa. Unde eſt, *ille incubat Jovi*, id eſt, dormit in Capitolio, ut Reſponſa poſſit accipere. Conſuetudinem autem hanc uſque ad Conſtantio. M. viguiſſe teſtatur auctor Noſter, qui lib. 3. p. 46. Imperatorem hunc Soſthenium ab Argonautis conditum viſitantem, deque ſtatuæ ibidem poſitæ figura Angelica ſciſcitandi cauſa, τῷ τόπῳ παρακοιμώμενον introducit. Sed & Julianus etiam ὁ παραβάτης, ſuſcepta in Perſas expeditione, ſacriſque ad Daphnem, Antiochenſe ſuburbium, Apollini peractis, παρακοιμηθεὶς, per quietem vidit puerulum flavum, qui mortis locum ei prænunciabat: lib. 13. p. 312.

82. καὶ ἐκεῖνον δὲ ἀμυνόντων) ἀμύνω, auxilior, ἀμύνομαι ulciſcor, vel pœnas ab aliquo exigo, proprie ſignificant. Heſychius: ἀμύνεται, ἀνταλέξεται, τιμωρεῖται. Ammonius de verb. ſimil. & diſſer. Ἀμύνασθαι, καὶ ἀμύνειν διαφέρει· ἀμύνασθαι μὲν γάρ ἐστι τὸ κολάζειν, τοὺς προαδικήσαντας· ἀμύνειν δὲ τὸ βοηθεῖν. Ad eundem ſenſum Moſchopulus, ἀμύνω, τὸ βοηθῶ· ἀμύνομαι δὲ, τὸ τιμωροῦμαι, ὅ ἐστι κολάζω.

83. Ζάδαν) Scr. Ζάδου.

84. παρὰ τῶν μυστῶν) Scr. μυστικῶν.

85. γειτόνης) Scr. γείτονος.

87. κλωσθέντες) Leg. κωσθέντες.

88. ἀλλ' ἔασεν αὐτὴν) Scr. εἴασεν.

89. οἱ τοῦ αὐτοῦ κτήματος) κτῆμα hoc loco, uti etiam infra. p. 8. pro vico, ſive villa ſumitur: unde apud Græcos recentiores, κτήτωρ, paganus, aut etiam vici, vel urbis alicujus incola. Exempla hujus generis apud hunc noſtrum frequenter occurrunt; quæ omnia ſuo loco videbimus. Idem videre eſt apud Chr. Alex. p. 914. οἱ γὰρ Βενετοπράσινοι τὴν πόλιν τῆς Κυζίκου, ἐξ ὧν καὶ οἱ κτήτορες αὐτοῦ, ὄντες ἐπάνω &c. Atque hæc me movent, ut non aſſentiar Jo. Leunclavio, qui in Notis ſuis ad Conſtantini Porphyrogennetæ Novel. 1. pro, οἱ κτήτορες, οἰκήτορες, reponi vult.

90. ἐκ τοῦ Δίρκης θέας) ſupra Ραδίκη, vocata eſt: forte legendum, ἐκ τοῦ δὲ Ραδίκης χωρίου.

91. Ἀμφίων ὁ λυρικὸς) De Amphione lapides ad Thebas condendas cantu trahente, nota Fabula. Jo. Tzetz. Chil. 1. eum lapidicidis lapidea compingentibus lyra acciniſſe aſſerit: & poſtea Alexander, Thebarum mœnia effodiens, lugubribus cantilenis in hoc opere uſus eſt, teſte Caliſthene apud eundem Tzetzem.

— Ἀμφίων μὲν ᾖδε κρατῶν τὴν λύραν
Οἱ λιθουργοὶ δ' ἐνήρμοζον, τοὺς λίθους ἀντιθέντες.
Ὡς ὕστερον Ἀλέξανδρος, ἐκεῖνα κατασκάπτων
Θρηνωδιῶν αὐλήμασιν ὡς Καλλισθένης γράφει.
Ὁ Ἰσμηνίας ηὔλει γάρ, αἱ Θῆβαι δ' ἀνῃροῦντο.

92. ὁ Ζεὺς εἰς σάτυρον ἐφθειρε) μεταβληθεὶς, aut quid tale ſupplendum, legendumque, ὁ Ζεὺς εἰς σάτυρον μεταβληθεὶς, ἐφθειρε.

93. ὅ ἐστι, κατὰ τὴν Βοιωτῶν γλῶσσαν εἰς ἄλλο σῶμα ἀτιμότερον·) Cedrenus hunc locum ex Noſtro, uti conjectari in promptu eſt, deſcribens, verborum tamen ſenſum, τὸ χωρίον interſerendo, pervertit: adeo ut σάτυρος non amplius corpus aliquod vilius, uti noſter vult; ſed potius, mutationem, ſive tranſmigrationem in corpus aliquod vilius ſignificet. Apud Heſychium, σάτυροι, ſunt μορφαὶ ἀτιμότεραι.

94. καύστου) De hoc vide Jo. Meurſii Gloſſar. & Fabroti in Cedren. Gloſſar. Iſtius vero ποδοκάκκης, inter alios meminit Jo. Tzetz. Chil. 13.

Κοῦκοι δὲ, καὶ κλοιόποδες, ὥσπερ φησὶ καὶ πλάτων.
Καὶ ὅσα δὲ κλεισίτοι τοῖς πόδας ποδοκάκκας.

Ubi vocabulum, ποδοκάκη, παρὰ τὸ τοὺς πόδας κακοῦν, deductum eſſe, innuere videtur. Heſychius tamen dictum vult, ποδοκάκη per ſyncopen, quaſi ποδοκατοχὴ.

95. Καὶ λαβὼν, ἐν ᾧ ἐβάσταζε ξίφει ἔκλασε)

Nova hæc loquendi formula; niſi forte particula, ἐν, redundet.

96. δυο ἰσφάλωνσε εἰ αὐτῷ πόδα) Quid hoc Barbariſmi portentum! anne ſcriptum fuerit, ἐσφάλλοντο, tanquam ab ἐσφάλλομαι? aut, ἐσφαλίζοντο, ab ἀσφαλίζομαι potius, quod magis legitimum: certe autor noſter hoc loco reſpexiſſe videtur ad illud Auctor. cap. 16. v. 24. ἐ τὰς πόδας αὐτῶν ἠσφαλίσατο εἰς τὸ ξύλον.

97. ἐ μετ' αὐτοῦ στρατὸν πολὺν) locus mutilus videtur. Scribe itaque vel, στρατὰ πολὰ· aut ſupple, ἦν aut verbi quid tale.

98. ἐ στενὸς τὴν πόλιν) Forte ἐ στενῶν τὴν πόλιν· etiam urbem in anguſtias redigens. Cedren. εἰς ἀποστενῶσαι τὰς Θήβας δι' αὐτοῦς.

99. ἐ τ Πολύνικον) Cedrenus habet Πολυνείκην, rectius: & noſter etiam paulo infra, Πολυνίκου· ſcriberem Πολυνείκη, ut a νεῖκος rixæ contentio; non νίκη, victoria deducatur.

100. τ Μιλίβοιον) Μελίβοιον, ſcribit ubique Cedrenus: nimirum τὰ αι dipthongi, & ι vocalis, idem ſonus pronuntiantibus; ſicut & τοῦ ει dipthongi, & ι vocalis. Notandum enim βιβλιογράφοι non ex πρωτοτύπῳ ipſo, ſed ex recitantis ora libros olim deſcripſiſſe: quod ex verbis hiſca ἀπὸ φωνῆς τοῦ δεῖνος, in MS. Cod. quandoque occurentibus, ſatis liquet: ut exempli gratia, Ex τῆς Ἐκκλησιαστικῆς ἱστορίας φιλοστοργίου ἐπιτομή, ἀπὸ φωνῆς Φωτίου τοῦ πατριάρχου. Atque hinc adeo frequens in Cod. MS. horum characterum permutatio.

101. ἀνδρίζαντα) Scr. ἀνδριζαντα.

102. ἔσται τὸ βασίλειον) βασίλειον frequenter apud hunc noſtrum ſumitur, pro βασιλείᾳ regnum ſignificante. Ita lib. 18. p. 430. Auxumitarum rex, Homeritenſem injuriarum ſibi illatarum poſtulans, Romanorum Mercatorum cædem ei objicit, his verbis: κακῶς ἐποίησας, φονεύσας Ῥωμαίους πραγματευτὰς, ἐ ἔβλαψας τὰ ἐμὰ βασίλεια.

103. ἀπὸ τοῦ Ἐτεωκλέος) Mallem, ἀπὸ τοῦ Ἐ.

104. τταρδίς) Scr. Κασανδίς.

105. τοῖς ἀνωτέρω προγεγραμμένοις,) Supple, χρόνοις, ex Cedreno qui narrationis ſequentis pluſima, εἰ κατὰ λέξιν, ex noſtro deſcripſit; niſi uterque ea aliquo tertio.

106. διαλλαγὰς οἷας δέποτε) Leg. δι' ἄλλας οἷας δέποτε.

107. ἀγαθῶν ἐπιτιθέντων) Cedren. ἀγαθῶν ἀρετῶν.

108. ἀνδρείων θνητῶν) Scr. θνητοῖς.

109. ἐν τοῖς ἱερατικοῖς αὐτῶν βασιλείοις) repone ex Cedreno, ἐν ταῖς ἱερατικαῖς αὐτῆς βίβλοις.

110. ἔτι ἐπελάθοντο) Forte, ὅτι.

111. εἰς τὰς τῆς μακάρων νήσους εἶναι) Beatorum inſularum meminit Lycophron, his verbis:

Νήσοις μακάρων δ' ἐγκατοικίσαι μέγας.

ad quem locum Scholiaſtes Poetam adulationis inſimulat, quod Thebis Beatorum inſulas aſſignaverit; atque in mari profundos gurgites habente, eas ſitas eſſe, autores plurimos, Heſiodum, Homerum, Euripidem, Plutarcham, Dionem, Procopium, Philoſtratum, &c. teſtes appellat. Deinde vero Britanniæ noſtræ eas aſſerere, lepidiſſimum medius fidius Commentum, Græculoque quam digniſſimum, pluribus nititur. Quod quidem pluſquam anile figmentum, eo quod Lectori forte frontem exporrigat, ex Tzetze ipſo hic proferre non gravabor. *In Oceano eſt Brettania inſula, inter occidentalem Brettaniam, & Thulem ortum ſpectantem, Illuc ajunt animas mortuorum tranſportari: nam in litore Oceani (in quo eſt Brettania inſula) piſcatores habitant, ſubditi quidem Francis tributum vero illis non pendentes, eo quod tranſmittant mortuorum animas, ut ajunt. Illi enim diſcedentes domi circa veſperam dormiunt: pulſantes, vero paulo poſt, quoſdam in janua ſentiunt, & vocem audiunt, illos ad opus vocantem. Surgentes ad littus accedunt, ignorantes quæ illos ducat neceſſitas; videntque naves præparatas, ſed non ſuas, & vacuas hominibus: quas ingreſſi, remos movent, & pondus navium ſentiunt, ac ſi hominibus oneratæ eſſent, ſed neminem vident, impetu deinde uno in Brettaniam inſulam perveniunt, quum vix alias ſuis navibus uſi unius noctis & diei navigatione illuc perveniant. Quum vero in inſulam pervenerunt, rurſus neminem vident; ſed vocem audiunt recipientium illos qui in navibus ſunt, illoſque numerantium ex genere patris ac matris: prætereaque ſecundum dignitatem, artem, & nomen, ſingulos vocantium. Cæterum illi exonerata nave rurſus uno impetu domum revertuntur. Hinc multi exiſtimarunt, ibi eſſe Beatorum Inſulas, & mortuorum animas illuc migrare.* Eadem fere habes apud Procopium, Gothic. lib. 4. niſi quod inſulam hanc quam Tzetzes Βρεττανίαν, Procopius Βριττίαν vocat. Sed de Nugis hujuſmodi plus ſatis.

112. Ἰωνὶ δὲ) Cedren. Ἰωνὶ δέ. uti habet etiam Chr. Alex.

113. ἐκ τοῦ Ἰωνιτοῦ γίγαντος) Hunc, Ἰωνὰς, vocat Chr. Alex. Ἰωνίτην, Epiphanius.

114 δεὶ ἐ μέροπες κέκληνται) Heſychius. Μέροπες, ἄνθρωποι διὰ τὸ μεμερισμένην ἔχειν τὴν ὄπα, ἤγουν τὴν φωνήν. Idem alibi: ὄψ, ὀψὸς, ὀφθαλμὸς, ἡ φωνή· quando vero ὄψ, vocem ſignificat, ab inuſituto ὄπω deductum volunt.

115. Χερονήσιος) Χιῤῥονήσιος habet Cedrenus: verum Plutarchus, non χεῤῥονήσιος, ſed χαιρωνεύς, Chæroneuſis erat, ex Chæronia, Phocidis urbe.

116. ἡ παλαιὰ φιλοσοφία) forte, ἐν τῇ παλαιᾷ φιλοσοφίᾳ. Libri cujuſdam Titulus eſſe videtur: licet in Plutarchi librorum Catalogo, a Lampria, filio ſuo deſcripto, nil tale occurrat.

τῇ τρίτῃ κανόνα) Forte legend. τῇ τριμερεῖ ut habet Cedrenus.

Πορφύριον) leg. Πορφύριος.

Ib. ἐν τῇ φιλοσόφῳ αὐτοῦ χρονογραφίᾳ.) Anne hæc Porphyrii Philoſophica Chronographia, eadem cum Hiſtoria illa Philoſophica quam refert doctiſſimus Lucas Holſtenius, in Diſſertatione ſua, de Vita, & ſcriptis Porphyrii. Verum ne hoc credam, Eunapius mihi impedimento eſt, qui Porphyrium quatuor tantum libros Hiſtoriæ illius Philoſophicæ perfeciſſe, nec ultra Platonem eandem perduxiſſe teſtatur: uti ab Holſtenio citatur, quem conſulas velim. Forte tamen, Πλούταρχον ὁ Πορφύριος ἐδέξατο, vertenda ſunt, *Plutarchi opinionem ſecutus eſt, ſive ejuſdem cum Plutarcho ſententiæ fuit Porphyrius*, &c. hoc enim ſenſu, δοξάζω frequenter apud noſtrum uſurpatur: uti infra lib. 6. p. 126. ἐ δόγμα πρωτάγαγεν Ἕλλησιν, δοξάζων, ἀσωμάτους εἶναι ἀρχάς; *Opinionem illam, de Principiis incorporeis, in Græciam introduxit.*

IN LIBRUM TERTIUM.

1. EK τοῦ γένους τοῦ Σίδο κατάγεται ὁ Μελχι) Cedrenus Melchiſedecum Sidi regis Ægypti F. facit filium: υἱὸς δὲ ἦν ὁ Μελχισεδὲκ Σίδο βασιλέως, υἱοῦ Αἰγύπτου· Glycas tamen eum ex Sidi tantum genere oriundum vult; Annal. part. 1. *Melchiſedecus autem, licet in ſacris literis patre matreque carere dicatur; generis tamen ortum habuit, a Sido, Ægypti F. qui Sidonem condidit* Nec dubito, quin eum, τοῦ Σίδο ἔγγονον ſive ἀπόγονον, appellaverit Glycas; quod noſter dixiſſet, ἐκ τοῦ γένους Σίδο καταγόμενον. Multum autem inter ſe differunt, υἱὸς, & ἀπόγονος.

γονας, ſive ἔκγονα. Heſychius, ἔκγονα τέκνα τέκνων, Nepotes. Cæterum Auct. Noſter Sedeci, (qui etiam Melchiſedecus dictus eſt,) patrem Melchi fuiſſe, aſſerit.

2. γενόμενος ἱερεὺς) locus iſte mutilus apparet; ὄντα; ſupplendum videtur; quod etiam, non ad Melchi, ſed ad Sedecum referendum.

3. ὅπερ ἐστὶν, εἰρήνης πόλις) Auctor Ep. ad Hebræos, cap. 7. v. 2. eandem τοῦ Σαλὴμ affert interpretationem: ἔπειτα δὲ καὶ βασιλεὺς Σαλὴμ, ὅ ἐστι, βασιλεὺς εἰρήνης.

4. ἐξ ἐγένετο μετώνυμον) aliquid hic deeſſe videtur, ad quod τὸ ἐγένετο referatur: forte ſcribendum, καὶ ἐγένετο Ἰουδαϊσμὸς μετωνομάσθη ἀπὸ Ἀβραάμ &c. uti habet Chr. Alex. p. 150. ed. Par. Ἰουδαϊσμὸς ἀπὸ τῆς χρόνων τοῦ Ἀβραάμ, τῆ χαρακτῆρι τοῦ Ἀβραὰμ διὰ περιτομῆς ὠλήφθη. Pro noſtri itaque ὠληφοτι, leg. ὠληφότες.

5. ἀπὸ δὲ ἀπὸ Ἀδὰμ, ἕως τοῦ Ἀβραάμ, ἔτη ,γψμ) Forte ſcrib. ,γψμα. Cedrenus enumerat ann. ,γτιβ'. MMMCCCXII. Chron. Alexandr. ,γυζ'. MMMCCCCVII. LXX. Interpr. uti calculum inſtituit Euſebius, MMMCLXXXIV. Hebræi tamen numerant tantum annos 1948.

6. ὅτε ἐξεῦρε τὰ Ἑλλήνων γράμματα) Ergo nec Cadmus, nec Palamedes; quæ conſtans Græcorum eſt traditio. Et quidem Græcis, ante hos, fuiſſe literas, multis probare nititur Jo. Tzetzes, Chil. 12. quem conſule.

7. φαραὼ, ὁ ἐξ Ναραχὼ) Hunc, Ναχὼρ, vocat Chr. Alex. auctor. Cedrenus, Ναραχὼ: qui etiam ab hoc, Ægyptiorum Reges Pharaones deinceps vocatos aſſerit.

8. Τὰ δὲ πρὸ τούτου παλαιὰ βασίλεια Αἰγυπτίων ἐξέδοτο Μανεθὼν) Haud ſatis mirari poſſum, quid Auctori noſtro venerit in mentem, cum hæc ſcriberet: Ægyptiorum enim Dynaſtiæ omnes uſque ad Regem ultimum Nectanebum, a Manethone deſcriptæ ſunt; ut ex Euſebio videre licet, Chron. l. 1.

9. ἐβασίλευσεν Ἀσσυρίων, ὁ ἐκ τῆς φυλῆς τοῦ Σὴμ, Ναραχὼ) Mendum manifeſtum: lego itaque; ἐβασίλευσεν Αἰγυπτίων, ὁ ἐκ τῆς φυλῆς τοῦ Χὰμ Ναραχὼ.

10. ὡς φιλόμενος ὑπὸ τοῦ ἰδίου πατρὸς) Scr. ὡς φιλουμένη.

11. ἐλάνθανεν αὐτὸς) Scr. ἐλάνθανεν.

12. καὶ τὴν θυγατέρα τοῦ ἀρχιερέως Ἰλιουπόλεως) Scr. Ἡλιουπόλεως. Joſephus antiquit. Judaicarum lib. 2. ἄγεται γὰρ Πετεφρῆ θυγατέρα τῶν ἐν Ἡλιουπόλει ἱερέων: Heliopolis vero, Ægypti urbs, ita etiam vocatus a 70. interpret. Stephanus de urb. Ἡλιούπολις, πόλις Αἰγύπτου, ἣν ἐκάλουν Αἰγύπτιοι Ægyptis ⲱⲛ dicta eſt Hebraice אן On, Ptolomæo Ὄνιον. D. Athanaſius, natione Ægyptius, Ἥλιον eam vocat; quam a cultu ſolis ſic dictam fuiſſe aſſerit Kircherus, Prodr. & Lex. Copt. ſupplem. qui etiam Hebræis בית שמש Bethſemes, eam quandoque vocari teſtatur.

13. καὶ ἐκράτησεν αὐτοὺς Ἰωσὴφ ἐκεῖ) durum hoc locutionis genus, id eſt, eos ſecum retinuit Joſeph.

14. αἰκοῦντο ἐν Αἰγύπτῳ) οἰκοῦντες.

15. ἐσβασίλευσε τὸν λαὸν) Participium hic rurſus habemus non Græcum; ἐβασίλευσε itaque reponendum cenſeo.

16. ὄντα ὄντα παρὸν δαιμόνιον) Scr. οὕτως ὄν· verum verba hæc non habentur apud Cedrenum, qui fabulam hanc ex Noſtro κατὰ λέξιν deſcripſit, licet haud pari ingenuitate: Noſter enim Auctorem ſuum, Auleam, nominatim laudat; Cedrenus non item.

17. Μετὰ Μωσέα) Scr. Μωσέως.

18. ὀνόματι Γυγύγης) Ὠγύγην hunc appellat Cedrenus; qui etiam Attici hujus Diluvii meminit: uti & Euſebius ex Africano, Chron. l. 2. qui Atticam exinde pro CLXXXIX. tantum annos deſertam jacuiſſe teſtatur. Μετὰ δὲ Ὤγυγον διὰ τὸν ἐπὶ τοῦ κατακλυσμοῦ πολὺν φθόρον, ἀβασίλευτος ἔμεινεν ἡ νῦν Ἀττική, (Ἀκτὴ enim olim vocata eſt,) μέχρι Κέκροπος ἔτη ρπθ'. Per annos CC. deſertam jacuiſſe vult συναγωγὴ ἱστοριῶν Euſebio Scaligeriano annexa. Verum quomodo Ogygea Joſuæ temporibus fuiſſe dicitur, cum diluvium Ogygium CCXLV. annis Populi Iſraelitici Exodum præceſſerit, ut Euſebius putat?

19. ὀνόματι Ἀΐδης) ita eum vocat Cedrenus; Jo. Tzetzes vero ᾅδην Chil. 2. hiſtor. 51. qui idem eſt cum Plutone. Cæterum fabula Proſerpinæ omnino aliter ſe habet quam heic a Noſtro traditur. Proſerpinam enim Plutonis non filiam, ſed uxorem faciunt Mythologi.

20. κόρην ἀνελόντα) eadem habes apud Jo. Tzetzem, loco citato: τὰς γὰρ ἁμαρτίας Μολοσσοί κόρας καλοῦσι πάσας.

21. ἐν τῷ λεληθότι) id eſt, λεληθότως, latenter; ita ut nemo animadverrat.

22. ἀμύνασθαι τῷ αὐτῷ Περίθῳ,) ἀμύνασθαι hoc loco, ulciſci, ſignificat; itaque ſcribendam, τὸν αὐτὸν Περίθουν.

23. Πετισσώνιος ὁ καμψὸς) τοῦ σοφοῦ· appellationem omittit Cedrenus, uti etiam συναγωγὴ ἱστοριῶν, a Scaligero cum Euſebio edita: τῶν δὲ Ἀσσυρίων ἐβασίλευσεν Ἐρυχθεύς· Αἰγυπτίων δὲ Πετισσώνιος, ὁ ἐξ φαραώ, ὅτε ἦλθε μάγος Ἰαννὴς καὶ Ἰαμβρῆς.

24. τοῦ ἀρχιερέως τῶν Ἑλλήνων) Quare noſter Jothonem, Græcorum pontificem, facit, cum Zonaras, Cedrenus, Chron. Alex. aliique, Textuſque ipſa, ἱερέα Μαδιὰμ, eum appellant. Madian vero, ſecundum Chr. Alex. autorem, duæ ſunt, Major, & minor: quarum illa, eis mare rubrum poſita eſt, Madian vero minor, ultra mare Erythræum, haud procul Ægypto, ἧς ἐβασίλευσε Ραγουὴλ, ὁ πενθερὸς Μωσέως. Quod autem Jotor, qui & Raguel, quandoque ἱερεὺς, aliquando vero βασιλεὺς hic appelletur, ex Hebræi vocabuli ſenſu amphibolico exoritur. כהן enim tum ſacerdotem, tum Præfectum aut Præſidem ſignificat. Ita Potiphares Præfectus Civitatis On, כהן און Gohen On appellatur, Gen. 41. 45.

25. πεπαιδευμένη πάσαν σοφίαν) πάσῃ σοφίᾳ, legit. Cedrenus.

26. εἰ τις οὖν ἐὰν ἐβούλετο) ἐὰν, παρέλκει: niſi forte, ἂν legendum ſit.

27. τινὰς ἐργατείας) ἐργάτης, operarius; inde Auctor noſter ἐργατείαν format, ad eorum hominum operam exprimendam: ἐργασία Græcis proprie dicitur.

28. καὶ εἶπεν αὐτῷ) Scr. καὶ εἶπεν αὐτῷ.

29. ποταμὸν ὑδάτων διαμυγεῖσαν) forte ὕδατα. verum hic notandum, Autorem noſtrum Miraculorum editorum modum & ordinem penitus pervertere: Moſes enim & Aaron in Certaminibus hiſce Mirificis primas ſemper habuerunt: quos deinde, pro viribus, ſecuti ſunt Magi.

30. ἑπτάπληγον ὀργὴν) rectius Cedrenus, δεκάπληγον ὀργὴν· decem enim Ægypti plagæ.

31. ἐξ εἶπεν αὐτῷ.) γρ. αὐτὸς.

32. ἐν τῇ Μέμφῃ) Scr. Μέμφει.

33. ἔτει κατ' αὐτοῖς) Cedren. ἔτι.

34. ταρταρωμένα τε βύθιον) Scr. ταρταρωμένα, βύθιον δέ.

Ib. ὀρίγνυσαν.) Scr. ἐρρίγνυσαν.

35. ἀγγέλων ὑμεῖς) Cedren. ὑμεῖς, mendoſe.

36. ἀπνεῖν.) Scr. ἀπιέναι.

37. πλεῖον λιθίνην γλυφίδα) Scr. πλακὶ λιθίνῃ, ubi habet Cedrenus: aut ſupple, ἐν.

38. ἐν τῇ Μέμφῃ) Scr. Μέμφει.

39. ἐγχρίσει) Scr. ἐν χρίσει.

40. ἔφυγαν.) Scr. ἔφυγον.

41. μετὰ χιλιάδων χλ'.) numerus non convenit cum ſcriptura, Num. 1. v. 46. numerantur ꟾↃↃ CCꟾↃↃ CIↃ CIↃ CIↃ DL. id eſt 603550.

IN LIBRUM QUARTUM.

1. THN ὑπὲρ μαίεραν) leg. τὴν Τριμμαίεραν. Cedren. habet κλυταιμνήστραν, mendoſe.

2. ἐβαſίλευσε Τριόπας) Cedren. Μεσσήνας habet.

3. Συκυώνιοι) Scr. Σικυώνιοι,

4. τοῖς νυνὶ λεγομένοις Ἑλλαδικοῖς) Licet Ἑλλὰς apud Autores Græciam univerſam ut plurimum ſignificet, noſter tamen voce hac Peloponeſum tantum intelligi vult: ideoque Sicynoios, Helladicos interpretatur, Sicyone, quæ eſt in Peloponeſo Stephan. de urb. Σικυὼν, πόλις Πελοποννήσου.

5. ἐδυνάστευσε τὴν χώραν) Scr. ἐδυνάστευσαν.

6. ἔτη ϡπε) annos 98n. tantum numerat Cedren. Euſebius ex Caſtore annos numerat 983. ἦσαν τότε Σικυώνιοι, ἤτοι Πελοποννησίων, λεγομένη βασιλεία διαρκέσασα ἐν γενεαῖς, ἔτη βασιλεῦσι κϛ΄ (κϛ΄.) κατεπαύθη &c. μεθ᾽ ἃς, ὥς φασι, ἡγοῦντο αὐτῶν οἱ ἱερεῖς τοῦ Καρνείου ἔτη λγ΄. Ὁμοῦ τὰ πάντα τῆς Σικυωνίων ἔτη.

7. ὅ ἐστι, τὰ ὑπὸ τὴν Ἰταλίαν) Italia ubique apud Auctorem hunc pro partibus Occidentalibus uſurpatur; uti ſupra monuimus. Ita lib. 8. p. 428. Ἐν αὐτῇ δὲ τῇ πόλει ἐκάθισεν ἀριθμὸς στρατευτῶν Ῥωμαίων, ἤτοι Ἰταλῶν, λεγομένων Ἱσπανῶν: ubi Hiſpaniam ſub Italia, id eſt, ſub Occidente, complectitur.

8. ἐν οἷοις χρόνοις) Scr. οἷς.

9. ἐδιοίκει ὁ Ἰσραὴλ) ἐδιῴκει.

10. ᾤκησε τὴν λεγομένην πόλιν Συχέμ) unde hæc? Joſuæ enim libro omnia aliter.

11. κατὰ ἐλθεῖν) Scr. καὶ ἐλθεῖν.

12. ιγ΄. κριταὶ) ſcilicet uſque ad Eli ſacerdotem, qui primus, ex ſacerdotibus, poſt judices, temp. adminiſtravit. Judices vero hi tredecim a Chr. Alexan. autore enumerantur iſti. Gothoniel, Aodus, Semegar, Debora, Gedeon, Abimelechus, Thola, Jair, Jepthe, Eſſebon, Æalon, Labdon, & Samſon.

13. ἄρα τῶν τεχνικῶν) Artes quum ſint tam variæ, multipliceſque, cujuſnam hic Argus Occidentalibus autor putandus? fortean legendum, τῶν τακτικῶν.

14. ὁ τοῦ Ἀμινοὶμ) Scr. Ἀβινοὶμ. Quomodo tamen Barachus ab Auctore noſtro, poſt enarratos Judices, populo Iſraelitico præfuiſſe dicitur, quum poſt ipſius tempora IX. alii Judices numerentur?

15. μαίρτυς Σιβύλλα) Scr. μάντις,

16. παμμεγέθη) Scr. παμμεγέθης.

17. διὸ καὶ διφυῆ αὐτὸν ἐκάλουν.) Prochorus apud Euſebium Chron. l. 1. Κέκροψ ὁ Διφυὴς τῆς τότε Ἀττικῆς, νῦν δὲ Ἀττικῆς, ἐβασίλευσεν ἔτη ν΄. διφυὴς μὲν ὢν σώματος οὕτω καλούμενος, ὥς φησιν ὁ Φιλόχορος· ὅ ἐστι Αἰγύπτιος ὤν, τὰς δύο γλώσσας ἠπίστατο. Aliam hujus appellationis cauſam profert Autor paulo infra, quam ſtatim videbimus.

18. διεμαίδη μίξω) διεμαίδη.

19. διὸ τοῦτο αὐτὸν οἱ Ἀθηναῖοι εἶπον διφυῆ) Athenæus lib. 13. Cecropem, quia primus marem fœminæ matrimonio junxit Διφυῆ vocatum teſtatur. Ἐν δὲ Ἀθήναις πρῶτος Κέκροψ μίαν ἑνὶ ἔζευξε, ἀνέδειξε τὸ πρότερον εἰκῆ τῶν γυναικῶν, καὶ κοινογαμίαι οὔσης. διὸ καὶ ἔδοξέ τισι, διφυὴς νομισθῆναι, οὐκ εἰδότων τῶν πρότερον διὰ τὸ πλῆθος τὸν πατέρα. Nominis hujus rationem exponit Iſac. Tzetzes ad Lycophron. p. 34. ὅτε γοῦν εἰς τότε οἱ παῖδες πατέρα καὶ μητέρα ἐγνώρισαν, τοὺς αἰτίους αὐτοῖς τῆς γενέσεως, δύο τυγχάνοντας φύσεων, διφυὴς καὶ ὁ Κέκροψ ἐκλήθη, ὡς τότε ταῦτα αὐτοῖς. Ita etiam Jo. Tzetz. Chil. 5. de Cecrope verba habens.

Νομοθετεῖ καὶ γυναιξὶ ταῖς γάμοις τοὺς ἀνέρας.
Ἐξ ὧν παῖδες ἐγνώκασιν τοὺς δύο φυτοσπόρους,
Τὸ πρὶν μόνην γινώσκοντες, ὡς ἔφην, τὴν μητέρα.
Ὅθεν ὁ Κέκροψ, διφυὴς νόμον, ὡς δοξάσας ταῦτα.

20. πρῶτα μουσῶν.) Muſarum primam, illam appellat Cedrenus: ὅτι καὶ Σαπφὼ, ἡ καὶ πρώτη Μουσῶν, ἀνηγορεύθη.

21. Αἰσχύλος ἔτη κα΄.) Scr. ἔτη Euſebius, ex Africano, Æſchylum 23. annos regnaſſe aſſerit: licet Cedren. unicum tantum regni annum ei tribuit. μετὰ τοῦτον Αἰσχύλου τελευτήσαντος ἔτος ἐν, ἐν μόνον) qui etiam, poſt Æſchylum Alcibiadem ponit, quem autor Noſter Acmæontem vocat. Euſeb. Chron. Can. Alcmæonem Æſchyli ſucceſſorem vocat; poſt quem, Ἀθηναίων ἐβασίλευσεν Ἀλκμαίων, ἔτη β΄.

22. ὁ ὑπὸ Ἀριξίωνος) Iſte apud Euſebium, Ἐρυξίας, dictus eſt; qui regnavit annos decem tantummodo.

23. Ὀρφεὺς ὁ Θρᾷξ, ὁ λυρικὸς Ὀδρυσαῖος) Scr. Ὀδρύσιος. Steph. de urb. Ὀδρύσαι, ἔθνος Θρᾳκικόν. Jo. Tzetzes Chillad. 1. Hiſtor. 12. Ὀρφεὺς ὁ Θρᾷξ, ἐξ Ὀδρυσῶν πατρίδος Βισαλτίας. Cedrenus interim corrigendus, ubi legitur, ὁ Βρυσαῖος.

24. τὴν πέντε πρώτων) Scr. πρωτάνων.

25. ἐξεῖπε μοι ἔστω φῶτα τὰ ἑρμηνευτὰ) lego, φῶτα. hæc etiam apud Cedrenum, licet mutila, habentur: legit enim, ὃ ὄνομα ὁ αὐτὸς Ὀρφεὺς ἀκούσας ἐκ τοῦ μαντείου, ἐξεῖπε· μῆτιν, ὅπερ ἑρμηνεύεται, βουλή, &c. prima ſcilicet Ophici reſponſi voce prolata, reliquis omiſſis. Quin vero τὰ ἑρμηνευτὰ ſibi vult, aut unde petitum hoc vocabulum, non adeo dictu facile: quum tamen nihil nobis, adhuc probabilius occurrat, Gregorii noſtri doctiſſimi conjecturam, in Not. & Obſervat. ſuis Anglice ſcriptis, in quædam S. Scripturæ loca propoſitam, hic proponam. *Hebræi (inquit) inter Arithmeticas ſuas Traditiones, etiam hanc nominis* Jehovah *numeralem habent notationem;* קפו Kepo *ſive* Kepeo, *quam hoc modo deducunt.*

יהוה.
י׳ פעמים י׳ק: ה׳ פעמים ה׳:
כה: הרי קכה:
ו׳ פעמים ו׳ לו: הרי קסא:
ה׳ פעמים ה׳ כה: הרי קפו:

id eſt 10.

In ſeſe multiplicatis, proveniunt 100. 5. *In ſe multiplicatis, exeunt* 25. *Ecce* 125. 6. *in ſe multiplicatis, ſunt* 36. *Ecce* 161. 5. *in ſe multiplicatis, producuntur* 25. הרי Hare, *ſive* Heri, *ecce* קפו Kepo, *id eſt*, 186. *quæ Divini nominis* Hamphorash, *ſive numeralis eſt Notatio, adeoque vocabuli hujus ἑρμηνευτὰ, ab oraculo editi, ſignificatio.* Hæc ille. Fruſtra itaque ſunt cum Autore noſtro Suidas in Orpheo, & Cedrenus, qui horum verborum interpretationem ex Græco fonte petere ſatagunt: Μῆτις quidem conſilium ſonat; & φῶς, cum verbo φαίνω, affinitatem quandam habere videtur: verum ubinam tandem invenietur τὰ ἑρμηνευτὰ, quod Autores dicti, quod non intelligerent, omiſerunt; Certe Orpheum Hebraicarum Scripturarum haud ignarum fuiſſe apparet ex Hymno ejus, de Deo, ubi inter multa Numinis redolentia, hæc habentur.

Ἀρχὴν αὐτὸς ἔχων, ἅμα καὶ μέσον ἠδὲ τελευτήν.
Ὡς λόγος ἀρχαίων, ὡς ὑδρογενὴς διέταξεν,
Ἐκ θεόθεν γνώμαισι λαβὼν κατὰ δίπλακα θεσμόν.

ubi, τῷ ὑδρογενεῖ, Moſem eum innuere, ad nominis ejus originem reſpectu habito, perſpicuum eſt. Quod enim ex aquis extractus fuerat, ideo Moyſes vocatus eſt: uti teſtantur S. Scripturæ, Exod. 2. v. 10. Nominis autem hujus rationem ex Joſepho, Antiq. Jud. l. 2. profert Glycas,

Annal. part. 2. his verbis: *Nomen* (inquiens) *ei fuiſſe datum ab eo quod acciderat: nam Ægyptios aquam* Muy *dicere:* hiſes *autem illos, qui ex aqua ſint extracti liberatique, eadem etiam habentur apud Philon Jud.* Et quidem lingua Copta ⲘⲘⲰⲞⲨ, *pimoy*, aquam ſignificari: ubi ⲠⲒ, *pi*, ſignum eſt nominis Maſculini: ⲘⲞⲞⲨϨⲈ, item *Moyheeg*, aquam frigidam ſonat ⲘⲰϢⲎⲤ, vero *Extractus* ex aquis redditur, apud Kircher. Lexic. Copt.

26. *τὸ δὲ τῶν ἀνθρώπων*) Cedren. habet, *τὸ δὲ τῶν ἀνθρώπων γένος εἶναι* &c.

27. *ὑπ' αὐτοῦ λαβόντα.*) Scr. *λαβόντα.*

28. *δημιουργῆσαι τὰ πάντα*) lego, cum Cedreno, *δημιουργῆσαι τ. π.*

29. *μετὰ δὲ Γεδεὼν ἠγεῖτο τοῦ Ἰσραὴλ Θωλας*) Poſt Gedeonem, populo Iſraelitico præfuit filius ejus Abimelechus: poſt eum vero Tholas, ut ex textu conſtat.

30. *ἀπετόλμα ἀπὸ θεὸν ἑαυτὸν*) lego, *ἀπὸ θεὸν ἑαυτόν.* ut ſenſus verborum ſit; eoque audaciæ, ſive impudentiæ, devenit, ut ſe Deum prædicaſet. *Ἀπόνοια* enim apud Autorem noſtrum ubique, pro confidentia, ſive Audacia, uſurpatur: unde infra, lib. 5. p. 71. habemus, *ἀπονενοημένος πολεμικός*, in bello audax. Uliſſem etiam ad Circen ingredientem, *μετὰ ἀπονοίας Ἀχαϊκῆς*, Græca ſua fretum confidentia, introducit, p. 86. Eod. lib. verum hujuſmodi exempla hic frequenter tibi occurrent. Marſyæ fabulam, inter alios, late proſequitur Jo. Tzetz. Chil. 1. Hiſt. 15.

31. *ἀπὸ χαλχίδος εἶναι*) Cedren. habet, Κολχίδος.

32. *ἀπέναντι τῆς Ἑλλησπόντου*) ὁ Ἑλλήσποντος, Mare, ἡ Ἑλλήσποντος regio, ſic dicta. Stephan. de urb. Ἑλλήσποντος, ἡ χώρα, ἡ παρακειμένη τῷ κόλπῳ.

33. *ἔνθα λέγεται τὰ Πύθια θερμά*) Procopius de Juſtiniani Ædific. *Πηγαὶ δὲ θερμαὶ φύσει ἐν Βιθυνοῖς ὑδάτων ἀναβλυστάνουσιν, ἐν χώρῳ ὅνπερ ἐπονομάζουσι Πύθια.* Oraculum vero ibi olim fuiſſe, unde forte locus nomen habuerit, tum ex Noſtro, tum ex ipſa vocis notione apparet.

34. *εἰς τί δὲ ἔσαι;*) ἔσαι, ἢ τίδ' ἔσαι;

35. *Ἐγὼ δὲ ὑπεδεξάμην τρεῖς ἔτη*) Cedren. *ὑπομεῖνα τρεῖς ἔτη.*

36. *ἐν αἰδαῖ κόρη ἔγκυμος*) leg. cum Cedreno, *αἰδαῖ κόρῃ ἔγκυος.*

37. *ζωγρήσας*) Scr. *ζωγρήσας.*

38. *μαρμάρω*) *μαρμάρῳ.*

39. *ἔθηκεν αὐτὸ ὑπέρθυρον τοῦ ναοῦ*) Cedren. habet, *εἰς τὸ τοῦ ναοῦ ὑπέρθυρον.*

40. *ἀνῆλθεν τῆς Χαλκηδόνος πλοῖον*) ἐπὶ, aut præpoſitio hujuſmodi alia hic deeſſe videtur.

41. *τῷ ἀνάπλῳ τῆς Ποντικῆς θαλάσσης*) De Anaplo Pontico, vide P. Gyllium, de Boſporo Thracio, l. 2.

42. *ὅπου τὴν δύναμιν ἐωράκασιν*) δύναμις, pro ſpectro, ſpiritu, Dæmone, ſeu apparitione quadam, apud hunc Autorem frequenter uſurpatur.

43. *Σωσθένιν*) Σωσθένιον. Locum hunc Soſthenium corrupte vocari aſſerit P. Gyllius, de Boſp. Thrac. lib. 2. cap. 14. qui etiam Leoſthenium, eum appellandum contendit. Ex ejuſdem tamen locorum deſcriptione *Soſthenium* idem potius eſſe videtur cum vico *Michaelio*, quem ejuſd. lib. c. 10. deſcribit: ibi enim Michaeli Archangelo ædem olim extruxiſſe a Sozomeno perhibetur Conſtantinus M. de quo paulo infra Autor noſter.

44. *περὶ τοῦ δόγματος τῶν Χριστιανῶν*) locus mutilus: ἐστὶ, aut quid tale ſupplendum videtur.

45. *τοιοῦτοι κατὰ ἀνατολὰς ἄρχει*) pro his, Cedrenus habet, *καὶ τὸ μὲν δυσμικώτερον πρὸς ἀνατολὰς ὁρᾷν ἐποίησε.*

46. *ἐπὶ τὴν Ποντικὴν ἀνέπλευσαν*) ſupple, *διέπλευσαν*, ex Cedreno.

47. *Γλαύκην, τὴν τοῦ Κρέοντος θυγατέρα*) τὴν, hoc loco *περιττόν*: Glauca enim ipſa Creontis fuit filia. Fabulam habes apud Apollonium Rhod. & apud Iſac. Tzetzem in Lycophron.

In Jo. Mal. Notæ.

48. *μετὰ δὲ Θωλὰν ἦρξεν τοῦ Ἰσραὴλ Αἰλὼμ ὁ Ζαβουλωνίτης*) Poſt Tholam quidem, interjectis tamen Jairo, Jeptha, & Eſſebone, populum Iſraeliticum judicavit Elon Zabulonites, per annos decem: ut videre eſt Jud. cap. 12. v. 11. Verum hæc omnia ſubſultorie ab Auctore tradita ſunt.

49. *ὃς ἐγένετο πατὴρ Ἰλίου.*) Scr. Ἴλου. Scrib. etiam Τρῶος ubique, non Τρῶϊος, uti noſter habet.

50. *πάντας συνεστρέψατο*) ad ſe vocavit, ſc. *εἰς τὸν ἐγκαινισμόν*, ut habet Cedrenus.

51. *ἀπὸ τοῦ ἄρχεται κτίζειν*) Scr. *ἄρχεσθαι.*

52. *τὸν ἴδιον αὐτοῦ ἀδελφὸν*) memoria lapſus eſt librarius: Scr. *υἱόν.* Cæterum de Tantalo, vide Euſeb. Chron. l. poſt p. 84. edit. Pariſ. & Scaliger. in locum: item Cedren. Jo. Tzetz. p. 87. edit. Pariſ. Nat. Comit. p. 335. Helvic. p. 31.

53. *ὑπλισμένοι*) Scr. *ὡπλισμένοι.*

54. *τὸ Ἰλιακῇ ἑορτῇ*) Scr. *Ἡλιακῇ.*

55. *ἐβασίλευσε τῆς Αἰγύπτου χώρας ὁ Λάμπαδος*) Scribend. cum Cedreno, *τῆς Εὐρώπης χώρας.*

56. *τὸν Ἀχαιὸν*) Ita etiam infra. Cedrenus tamen eum Ἀχαιὸν vocat.

57. *ὀνόματι Γαδειδίας*) Cedrenus Γαδωνίας vocat.

58. *ἀφανισθεὶς πᾶσαν ὑπερβολὴν*) præpoſitio hic excidit; ſupple *εἰς*, uti habet Cedren. *ἀφανισθεὶς εἰς ὑπερβολήν.*

59. *Ταυδαρίῳ*) Scr. *Τυνδάρεῳ.*

60. *θυγατέρας*) Scr. *θυγατέρα.*

61. *σύντροφον τὸ ἀγαμέμνονος*) Σύντροφον. Agamemnonis Menelaum appellat, eo quod, ut ipſe putavit, non fratres erant, ſed, apud Atreum, Agamemnonis patrem, Menelaus Pliſthenis F. una cum Agamemnone enutritus fuerit: ut infra expreſſe dicit lib. 5. Cæterum an hæc etiam Palæphati, quem noſter citat, mens fuerit, penitus neſcimus: ex libris enim *περὶ ἀπίστων* quinque, quos Svida teſte conſcripſit, unicus tantum nunc extat, qui primus erat. Revera tamen & Agamemnon, & Menelaus Pliſthenis filii, Atrei vero nepotes erant; adeoque non Connutritii tantum, ſed fratres germani.

62. *ἐβασίλευσε Δάρδανος, υἱὸς Ἰλίου*) Scr. Ἴλου, ut ſupra monuimus. Cæterum Dardanus Ili proavus erat, filius vero ejus, qui cum in regno ſucceſſit, Laomedon dictus eſt.

63. *τὰς Ἑλλάδας, τοῦτ' ἐστι, τῆς Ἑλλάδος*) Cedrenus habet, *τῶν Ἑλλήνων, καὶ τῆς Ἑλλάδος*, haud recte: Ἑλλὰς enim apud Autorem hunc ſtricte, pro particulari Græciæ regione ſumitur, uti ſupra monuimus: licet eum parum ſibi conſtantem obſervare poſſimus; ibi enim Sicyonios vocat Ἑλλαδικοὺς, hic Argivorum regnum τὴν Ἑλλάδα appellat. Abas enim, & Prœtus, Argivorum reges fuerunt.

64. *καὶ θαβόμαι*) καὶ, redundat.

65. *μὴ ποιεῖν κακοὺς τοῖς συνεσθίουσι.*) De hoſpitibus non violandis, vide Iſac. Tzetzem, in Lycophron. qui Alexandro exprobrat, quod pro beneficiis in illum illatis, Menelaum, contra jus faſque injuriis affecerit. Ubi etiam veteris hoſpitibus ſalem apponendi conſuetudinis meminit: *ἅλα δὲ ἐτίθεσαν οἱ παλαιοὶ ἐν ταῖς τῶν ξενίων τραπέζαις συμβολικῶς, ὑπεχόμενοι ὥσπερ ἅλς ἐκ δύο φύσεων, τῆς ὑδατώδους, καὶ γεηρᾶς, εἰς μίαν φύσιν ἐπάγῃ τὴν τοῦ ἁλός, οὕτω παγῶσι καὶ οὗτοι εἰς μίαν ὁμόνοιαν.*

66. *πέμπω αὐτὸν*) forte, *πέμψω.*

67. *ἐκάλεσε συνεσθίειν αὐτῷ*) Jo. Tzetzes Chil. 7. hiſt. 149. Jobaten eum per novem dies continuos conviviis excepiſſe aſſerit; decimo vero tandem die perlectis literis, eum tamen occidere non potuiſſe, ut qui ſocius fuerat menſæ.

Ἰδὼν ὁ Ἰοβάτης δὲ τὰ γράμματα τῇ δεκάτῃ,
Κατακτανεῖν οὐκ εἶχεν οὐδ' αὐτὸς, συμμετασχὼν τραπέζης.

68. *ὅτι μέλλει κατηγορεῖται*) durum hoc locu-

Digitized by Google

tionis genus: κατηγορεῖται enim, pro, *injuſte accuſatur*, hoc loco poni videtur, niſi κακηγορεῖται, potius legendum ſit. τὸ μᾶλλον vero eodem modo uſurpatum occurrit infra, lib. 10. p. 2 3. αὐτὸς δὲ μᾶλλον, ὡς φρονεῖς τῆς ἐμῆς καρδίας, ἀσύμφραξ, &c.

69. ἐξ οὗ καὶ Πελοπόννησοι ἐκλήθησαν οἱ Ἑλλαδικοί) Stephan. de urb. triplicem hanc regionem habuiſſe appellationem teſtatur: *Apis enim, Phoronei F. temporibus, Apia vocata eſt; Pelaſgi vero Pelaſgia:* ἐπὶ δὲ τῆς Πελοπιδῶν, Πελοπόννησος: *ſub Pelopidis vero, Peloponneſus*.

70. τὸ ἐντάγραμμον ὄνομα) Scribendum, ex Cedreno ἐντεταγμένον.

71. πανδεκτὸν μελλοφανῆ) Cedrenus habet μεμφανῆ.

72. ἰφιλοσόφει Ἱπποκράτης.) Hippocrates duos medica arte celebres fuiſſe tradidit Jo. Tzetz. Chil. 8. Hiſt. 155. Gnoſidici filium, priorem; alterum vero, qui & Cous dictus eſt, hujus nepotem. Hippocrates vero iſte Cous, Librorum cuſtos in Coo deſignatus, antiquorum Medicorum omnium exuſſit libros; uti idem Tzetzes teſtatur.

Ἐν Κῷ βιβλιοφύλαξ δὲ ταχθεὶς ὁ Ἱπποκράτης,
Τὰ παλαιὰ τῶν ἰατρῶν ἐνέπρησε βιβλία,
Καὶ τὸ βιβλιοφυλάκιον. διὸ δ φυγὴν ἐκεῖθεν,
Ἐν Ἠδωνοῖς διέτριβεν, Ἑλλάδι, Θεσσαλίᾳ,
Τῷ Ἀρταξέρξῃ σύγχρονος ὑπάρχων, καὶ Περδίκκᾳ.

Verum Pelopis ævo Hippocrates, ejuſque σύγχρονος Democritus, bene multis annorum centuriis poſteriores fuere.

73. ὁ Θησεὺς ἔτη κ'.) Cedren. ἔτη δώδεκα, rectius: vide Euſebium.

74. πρῶτα ὁ Μίνων) Scr. Μίνως.

75. ἐθαλασσοκράτει) Scr. ἐθαλασσοκράτει.

76. θρυλούμενον) Scr. θρυλλούμενον.

77. τὰ νοτάριο αὐτοῦ) Notarii, ſive ſcribæ; dictio latina, apud Græcos recentiores frequenter uſurpata. Euſebius tamen Taurum τοῦ Μίνωος στρατηγόν, Minois *Militiæ Præfectum fuiſſe vult, Chron. lib. poſter. ex Philochoro.*

78. μισήσαντες) pro μισηθέντες, ſeu μισηθέντων, de utriſque enim dictum.

79. ἐν τῷ κουβικλείῳ) ex Latino, Cubiculum, Vocabulum factum.

80. φλέγων τὰς φρένας) lego, ἐν ταῖς φρεσί.

81. τῷ Ἀντίων) hic Anceus aliis eſt.

82. ἑαυτὸν εἰς πῦρ ἔβαλε) Ita etiam Euſebius Chron. l. 2. Ἡρακλῆς νόσῳ λοιμώδει περιπεσών, εἰς πῦρ ἑαυτὸν ῥίψας τελευτᾷ.

83. εἰς τὴν Λαβύρινθον χώραν) Cedr. habet, εἰς τὴν Λαβυρίνθου χώραν. Λαβύρινθον Heſychius interpretatur. κοχλιώδη τόπον. Etymologici Magni auctor Labyrinthum Creticum Montem fuiſſe ait, in quo antrum erat deſcenſu aſcenſuque moleſtum. Λαβύρινθος ἐν τῇ Κρήτῃ ὄρος ἐστὶν ὄρος, ἐν ᾧ ἐστι σπήλαιον ἀντρῶδες, δύσκολον περὶ τὴν κάθοδον, καὶ δυσχερὲς περὶ τὴν ἄνοδον· ἐν ᾧ λέγεται ὁ Μινώταυρος ἐμβληθῆναι.

84. ὅτι ἄλλον αὐτοῦ ἐποίησαν οἱ Κρῆτες) locus mendoſus: ſuſpicor legendum, ὅτι ἄλλῳ αὐτῷ ἐποίησαν, quod verto, *in errorem eum duxerant*.

85. τὴν πρόγονον αὐτοῦ) Πρόγονοι dicuntur filii, ex nuptiis prioribus nati. Moſchopul. Attic. voc. Collect. Πρόγονοι καὶ οἱ ἀπὸ προτέρου γάμου γεγενημένοι, ὧν ὁ πατὴρ, ἢ μήτηρ εἰς δεύτερον ἦλθε γάμον. λέγονται δὲ πρόγονοι, πρὸς τοὺς ἀπὸ τοῦ δευτέρου γάμου γεγεννημένους. ἐπίγονοι δὲ λέγονται, οἱ ἀπὸ τοῦ δευτέρου γάμου.

86. καταφρονήσας τὸν υἱόν) Eadem habes apud Jo. Tzetzem, Chil. 6. Hiſt. 56.

Τὴν Φαίδραν, Ἱππολύτου δόλῳ τινὶ τοῦ πάππου,
Ὡς ἄρα τοῦτο Φαίδρας μὲν προγόνου πεφυκότος.
Αὐτὸ δ' αὐτὴν ἀπώσαντος, ψεύδεται πρὸς βίαν
Θησεῖ, τῷ τούτου δὲ πατρὶ, θνήσκει δεινοῖς καταραῖς.

87. ἐξεσελλίσθη) vox hybrida, ex particola Græca, ἐξ, verbo vero Latino, Græco more formato, confecta: a σέλλα enim ſeu, σέλλα, *Sella*, σελλίζομαι formatur, inde compoſitum, ἐξεσελλίσθη, ex *Sella*, ſeu ſede excuſſus eſt.

88. εἰλκυσθέντος τοῦ λωρίου) Scr. εἰλκυσθέντος. λωρίον, λῶρον, & λῶρος, apud recentiores Græcos uſurpata pro, Lorum, Habena.

89. Ἐρυθάδης) Scr. Εὐρυσθένης Euſeb. Chron. l. 2. Λακεδαιμονίων πρῶτος ἐβασίλευσεν Εὐρυσθένης ἔτη μβ'.

90. καὶ ὁ Ἀλκμαίων) Hic Ἀλκμαίων vocatur, apud Euſebium.

91. μετὰ τοὺς Λακεδαιμονίους) Forte ſcribendum, μετὰ τῶν Λακεδαιμονίων: Corinthiorum enim, & Lacedæmoniorum regnum eodem anno cœpiſſe, ſub regibus ſcilicet Alete & Euriſtheo, teſtatur Euſebius in Chronicis: quem vide.

92. καὶ ὕστερον ἐβασίλευσεν * ἔτος α'.) Supple, ex Euſebio, Αὐτομένης. Euſeb. Chron. Can. Κορινθίων ἐβασίλευσεν ιθ'. Αὐτομένης ἔτος ἕν. & deinde οἱ Κορινθίων βασιλεῖς ἐπὶ τούτῳ τῷ χρόνῳ μεθ' ὃν ἐνιαύσιοι Πρυτάνεις.

IN LIBRUM QUINTUM.

1. ΥΠΟ Πάριδος) Scr. Πάριδος.

2. ἐντρωθεὶς γὰρ εἰς αὐτήν) ſubaudiendum, τῷ ἔρωτι.

3. εὔστολος) vox hæc ad veſtium ornatum proprie referenda: licet hoc in Helenæ laudibus locum habere non debere quis exiſtimet. Leo Allat. in Iſac. Porphyrogen. de prætermiſſis ab Homero, *bene comptam*, vertit.

4. εὐχαράκτηρος) χαρακτὴρ, hic de facie tantum dici apparebit cuilibet locum hunc cum ſequentibus conferenti. lib. enim 11. M. Antoninus Philoſ. λεπτοχαράκτηρος dicitur, cum prius κονδοειδὴς, curtus, & λεπτὸς, gracilis dictus fuiſſet. Verum S. Pauli Characteriſma lib. 10. p. 235. datum, rem extra controverſiam ponit. Ibi enim cum prius tum corporis totius lineamenta, tum vultus capillitiique color, deſcripta fuerant, tandem addit autor, ὑπογελῶντα ἔχων τὸν χαρακτῆρα, *vultum ridibundum* ei tribuens, μακροχαράκτηρος itaque, *facie longa*, λεπτοχαράκτηρος, *facie tenui*, ſeu *parva* neceſſario vertenda ſunt.

5. μετωνόμασεν αὐτὸν Ἀλέξανδρον.) Iſac. Porphyrog. περὶ τῶν καταλειφθ. ὑπὸ τοῦ Ὁμήρου, eum Alexandrum prius dictum fuiſſe aſſerit; Deinde vero Paridem, ἀπὸ τοῦ περιεῖναι, quod vitata morte, cum a matre expoſitus fuiſſet, adhuc ſuperſtes eſſet.

6. ὀνόματι Ἀμάνδρῳ) Μάνδρῳ, habet Cedrenus.

7. γεωργῷ τινί) Scr. γεωργῷ.

8. ποιήσας δὲ τεῖχος ἐν τῷ αὐτῷ ἀγρῷ) Vicus, muro cinctus, Urbis ſtatim nomen ubique apud Autorem hunc ſibi ſumit: exempla hujus rei frequentia.

9. μείζονα αὐτοῦ θεὸν) Scr. μείζονα.

10. κεχρυσωμένον κεστόν) κεστὸν ἱμάντα, apud Homer. acu pictum lorum: ſignificat etiam, Cingulum Nuptiale. Heſych. Κεστὸν ἱμάντα, τὸν ποικίλον ἱμάντα, ἢ χιτῶνα ποικίλον, ἢ τὸν τῆς Ἀφροδίτης ἱμάντα.

11. οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ πάντες) αὐτοῦ, hoc loco ad Paridem referendum videtur.

12. τετράρχας τῆς Εὐρώπης χώρας) Europam, pro Græcia, & Helladem, pro Peloponneſo, apud hunc noſtrum frequenter poni ſupra monuimus.

Digitized by Google

13. τῇ βασιλευούσῃ, ἤτοι τοπαρχούσῃ) Βασιλέων, per vocem, τοπαρχῶν, fere reponit Autor noſter, quia jam olim, ante Scriptoris hujus ætatem, τοῦ βασιλέως appellatio, imperatori Romano appropriata fuerat; Reges autem alii, Principeſque omnes, excepto, ut apparet ex eodem Luitprando, Legat. ad Niceph. Bulgaro, ῥῆγες, Reges vocabulo Latino, & τοπάρχαι, dicebantur. Imperatores etiam Romanos hujus nominis honorem aliis invidiſſe apparet ex Luitprando, qui Legation. ad Nicephorum Phocam pro Othone M. obiit; ubi Imperatoris fratrem habes hac de re cum Luitprando litigantem, verbis hiſce. *Octavo autem, id eſt, Sabbato primo dierum Pentecoſtes, ante fratris ejus Leonis Curopalatæ, & Logothetæ præſentiam ſum deductus; ubi de Imperiali veſtro nomine magna fuimus contentione fatigati. Ipſe enim vos, non Imperatorem, id eſt, βασιλέα, ſua lingua, ſed ob indignationem, ῥῆγα, id eſt, Regem, noſtra vocabat. Cui cum dicerem, quod ſignificatur idem eſſe, quamvis quod ſignificat diverſum; Me, ait, non pacis, ſed contentionis cauſa veniſſe: ſicque iratus ſurgens, veſtras literas, vere indignans, non per ſe, ſed per interpretem ſuſcepit.*

14. ἐν τῇ Σπάρτῃ πόλει) Cedren. Σπάρτο: Sparta vero tum urbem Laconicæ principem, tum Laconicam ipſam ſignificare aſſerit Stephan. de Urb. ex Timagora, qui de Spartis loquens, Εκπεσόντας, (inquit) δὲ αὐτοὺς εἰς τὴν Λακωνικὴν Σπάρτην ἀφ' ἑαυτῶν ὀνομάσαι.

15. θυσιάζοντα Διὶ Αστερίῳ.) Jovi Aſterio, id eſt, Cretenſi; Heſych. Αστέριος, ὁ Κρήτη, καὶ ἡ Δῆλος οὕτως ἐκαλεῖτο. Jovem enim in Creta natum atque educatum fuiſſe teſtatur Lucianus, de ſacrific. οὐδ' οἱ Κρῆτες ὁ γενέσθαι παρ' αὐτοῖς, οὐδὲ τραφῆναι μόνον τὸν Δία λέγουσιν, ἀλλὰ καὶ τάφον αὐτοῦ δεικνύουσι. Dionyſ. Perieget. de ſitu orbis:

Κρήτη τιμήεσσα Διὸς μεγάλοιο τιθήνη.

Sic Virgil. etiam lib. 3. Æneid.

Creta Jovis magni medio jacet inſula ponto,
Mons Idæus ubi, & gentis cunabula noſtræ.

In Creta vero ſepultum fuiſſe teſtantur Cedr. Chr. Alex. Autor, Chronographus ἀνώνυμος, quem Autori huic præfixímus; qui omnes Pici Jovis Epitaphium proferunt, hiſce verbis ſcriptum. ΕΝΘΑΔΕ ΚΕΙΤΑΙ ΘΑΝΩΝ ΠΗΚΟΣ Ο ΚΑΙ ΖΕΥΣ ΟΝ ΚΑΙ ΔΙΑΚΑΛΟΥΣΙ.

16. καὶ τὴν νεότητα,) Scr. τῇ νεότητι.

17. διὰ τῆς εἶχε μεθ' ἑαυτοῦ πλοίων) Lego. διὰ τῆς ὧν εἶχε vel potius διὰ ὧν εἶχε &c.

18. ἅμα τῆς Αἴθρας) Æthra fuit Pithei filia, Theſei vero mater: quæ a Dioſcuris, ob ſororem Helenam a Theſeo raptam, captiva abducta eſt; uti teſtatur Iſac. Tzetz. in Lycophron. his verbis. Πειρίθους καὶ Θησεὺς, ὁ μὲν Διὸς ὢν, ὁ δὲ Ποσειδῶνος, φιλίαν ποιησάμενοι, ἁρπάσαι συνέθεντο Διὸς θυγατέρας. ἁρπάσαντες γοῦν τὴν Ελένην, παρατίθενται ἐν Ἀθήναις τῆς Αττικῆς Αἴθρᾳ, τῇ Πιτθέως μὲν θυγατρὶ, μητρὶ δὲ Θησέως. Κάστωρ δὲ καὶ Πολυδεύκης οἱ Διοσκούριδαι, οἱ τῆς Ελένης ἀδελφοὶ, πορθήσαντες τὴν Ἀττικὴν, διὰ τὴν ἁρπαγὴν τῆς Ελένης, Αἴθραν λαμβάνουσιν αἰχμάλωτον πρὸς αἰχμὴν αὐτοῦ. ὅτε ἁρπαγεῖσα πάλιν, τῆς Ελένης ὑπ' Αλεξάνδρου, συναπῆρεν αὐτῇ καὶ ἡ Αἴθρα ἐπὶ Τροίαν.

19. ξ ς'. δουλίδας κουβικουλαρίας) Κουβικουλάριος, uti ex hoc loco apparet, tam pro *Cubicularia*, quam pro *Cubiculario*, ſumitur.

20. Καὶ ἀντιπεραιοῦν εἰς τὴν Σιδῶνα) Phœniciam verſus iter direxit Paris, verum adverſis ventis jactatus, Ægyptum tandem appulit. Conſtantinus Manaſſes.

Εἰς ναῦν ἐμβὰς ἀλέτηλατ, ἐπαίρει πρὸς Φοινίκην.

Et paulo infra:

Υπολοφθεὶς δὲ κύμασι σφοδροῖς πολυταράχοις,
Μόλις εἰς ὃν ὡρμίσατο τομαίταν τῆς τοῦ Νείλου,
Καταβαινεῖ ὀνομασθὲν ἐν χρόνοις τοῖς ὑστέροις.

21. εἰς ἔξοχος) Infra etiam de Oreſta in furorem acto Auctor habet εἰς ἐξοχίαν (Scrib. ἐξοχίαν) ἦλθεν ἀπὸ μανίας, παρ' ἑαυτὸν γενόμενος: id eſt, *furore correptus eſt*. Scilicet ὁ ἔξοχος διάνοια τῷ φρονίμῳ oppoſita eſt; ut ex Etymologico magno diſcere licet. Πυκνὰ, τὰ συνεχῆ καὶ συνετά. ὁ γὰρ φρόνιμος διάνοια πεπυκνωμένην ἐστίν. ὥσπερ τοὐναντίον ὁ ἔξοχος, ἐρρωμένη. Cedrenus in dicta Oreſtis hiſtoria, habet, ξ ποτὲ μὲν ἐν αὐτῷ διῆγε, ποτὲ δὲ τὰ ἐξόχων ἐνεπίπλα: ubi tamen ἐξόχων legendum ſuſpicor. Infra etiam, de Oreſte in furorem acto, autor habet, εἰς ἐξοχίαν ἦλθεν ἀπὸ τῆς μανίας παρ' ἑαυτὸν γενόμενος. p. 101. Cedr. ἔξοχος habet; quem vide.

22. καὶ μᾶλλον προσήκων Πριάμῳ) Incongrua iſta ſunt: itaque aut προσήκω, ſcribendum, aut præcedentia ita legenda videntur: Η δὲ Ελένη ἦν Αλεξάνδρῳ, τοῦ καὶ Πριάμου εἶναι συγγενὴς &c. Cæterum mutila ſunt etiam ſequentia; quorum tamen ſenſum utcunque expreſſimus.

23. ὁ Λήδα ἔλεγεν εἶναι) leg. τὴν Λήδαν ἔλεγεν εἶναι; aut, ἡ Λήδα, ἔλεγεν, ἐστί.

24. Μυρμιδόνων τότε) Myrmidonas primo Æginetas dictos, Trojani vero belli temporibus Pthiotas aſſerit Euſtathius in Hom. Ιλ. α. Μυρμιδόνες οἱ τῷ Αχιλλεῖ ὑποτεταγμένοι Φθιῶται ἐλέγοντο. πλεονάζει δέ φασι τὴν ἀρχὴν Μυρμιδόνας πρώτας τοὺς περὶ Αἴγιναν. Pthia vero Theſſaliæ pars, teſte Stephano de urb. φθία, πόλις καὶ μοῖρα Θεσσαλίας: in quatuor enim partes eam dividit Strabo, apud eundem. Στράβων δὲ εἰς τέσσαρα διαιρεῖ τὴν Θεσσαλίαν, φθιῶτιν, Εστιαιῶτιν, Θετταλιῶτιν, Πελασγιῶτιν.

25. ὁ δὲ Οδυσσεὺς ἀπελθὼν) δὲ, videtur παρέλκει.

26. ἐκ τῆς Νέαν ἄνδρα) Νεάνδρα legitur, apud Cedrenum. Stephan. de urb. Neandriam vocat. Νεάνδρεια, πόλις Τρωάδος ἐν Ελλησπόντῳ, ὡς Χάραξ. Et deinde, λέγεται καὶ Νεάνδριον οὐδετέρως, ὡς Θεόπομπος.

27. Κώβην καὶ Κόριαννον) Cobim & Corianum, vocat Dictys Cretenſis.

28. ὑπὸ Φόρβαντος) Forgarita vocatur, apud Dict. Cret.

29. Λυρνησὸν πόλιν) Λυρνησσὸν ſcribit, cum duplici σ. Stephanus de urb. Λυρνησσὸς, πόλις Τρωϊκὴ, μία τῶν ἕνδεκα τῆς ἐν τῇ Τρωάδι.

30. κολοβοειδής) vocabulum Mixobarbarum, κολοβὸς, ſive κοντὸς, *Curtus*. vide Meurſ. Gloſſar.

31. ἐν τῇ λεγομένῃ Λυγοπόλει) Briſſi, ſeu Briſis urbem, Pedaſum, vocat Dictys Cretenſ. Pedaſus vero Idæ urbs, teſte Steph. ἔστι δὲ ἑτέρα Πήδασος ὑπὲρ τὴν Ιδην, ἣν Αχιλλεὺς ἐπόρθησε.

32. εἶναι γαμβρὸν τοῦ Μυνίτου) Αμυντου habet Cedrenus. Menetí, ſive Amynti hujus, uti nec Andri & Thyannis, Hippodamiæ fratrum, nulla apud Dictyn Cretenſem, qui hodie omnium eſt in manibus, occurrit mentio. Unde conjectare licet, aut alium Dictyn Autoris noſtri ætate extitiſſe, aut ſaltem eum non ex Dicty, quæcunque profert de Bello Trojano, deſumpſiſſe; uti paulo infra de ſe teſtatur.

33. συμβαλὼν οὖν μάχεται) οὖν redundat: lege itaque, ἅμα τοῖς μετ' αὐτοῦ συμβαλὼν, μάχεται μετὰ Αχιλ.

34. τοῦ διαφέροντος αὐτῷ πραιτωρίου) διαφέρων hic, novo plane ſenſu, uſurpatur: uti etiam infra, lib. 8. p. 169. τὰ διαφέροντα, pro Bonis alicujus, aut quæcunque ad aliquem pertinent: ἔλαβε καὶ τὴν Ασίαν πᾶσαν, καὶ πάντα τὰ διαφέροντα τοῦ αὐτοῦ Αντιγόνου. item lib. 14. p. 359. Οθεν οἱ Γότθοι τῆς διαφερόντων τῷ αὐτῷ Ασπάρι &c. *Gothos quidam, qui ex Aſparis aſſeclis erat.*

35. κεχαλαισμένα ἔχοντα βλέφαρα) forte ſcribendum, κεκαλαισμένα.

36. ἀποκρίβων αὐτὸν) Scr. ἀποκρύπτοντα.

37. μετὰ τοῦ ἰδίου κοσμίου) ita paulo ſuperius, de Paride Helenam abducente, διὰ τῆς εἶχε μεθ' ἑαυτοῦ πλοίων: pro κοσμίου vero, lege κόσμου.

38. τοὺς Θρακικοὺς) Scr. Θρᾷκας.

39. τὴν τοῦ ἀνδρὸς ὁλκήν.) Scr. ἀλκήν.

40. ἣν δὲ Τεκμησσα τῇ ἡλικίᾳ ἄγουσα) ἡλικία

Digitized by Google

proprie de ſtatura, hoc loco de forma corporis univerſaliter dicitur: interim obſervandum, vocabulum εὔσαρκος hic ad corporis ornatum, ſeu veſtitum, commode referri non poſſe.

41. ἔ οὐχ εἴλετο **) Lacuna iſta ex Cedreno, aliqua ex parte, & Iſac. Porphyrogenneta, de prætermiſſis ab Homero, ſuppleri poſſit.

42. * ρον ἐκ τῆς κυβείας) de Palamede loquitur, Tabulaque Luſoria ab eodem inventa: de quibus, vide Suidam, Cedrenum, Iſac. Porphyrogennetam, qui ex Autore noſtro iſta deſcripſiſſe videntur. De Ludo hoc vide etiam Xylandri, & Jacobi Goar in Cedrenum Annotata.

43. μεγαλόφθαλμος) μελανόφθαλμος habet Iſac. Porphyrog. verum ex noſtro corrigendus, cum immediate ſequatur μελάγχροος.

44. διμοιραῖος) διμοιρέαιος infra, ſæpiuſcule. verum legendum cum Iſac. Porphyrog. Ex Cedren. διμοιραῖος. ἦν δὲ Οὐάλης καὶ ἡλικίαν διμοιραῖ-αν ἔχων, quod Xylander vertit: erat Valens ſtatura mediocri. Leo Allatius vocabulum hoc reddit, Duplarius: Ego διμοιραῖος, ſtatura Mediocrem ſuperante, excedente, reddidit, ad Beſſem, Aſſiſque partes reſpectu habito. Εὐμεγέθης enim, ſive ἄμεινος, pro ſolido ſupponatur; cujus Semiſſis ſit mediocris ſtatura; atque infra hanc, omnes κολοβοὶ, & Curti. Juxta hunc calculum ὁ διμοιραῖος, qui Beſſem habet, ſtaturam mediocrem ſuperabit. Atque eodem plane ſenſu Auctor Inſtit., Tiberium Imp. διμοιραῖον facit, quod Suetonio eſt, Statura, quæ juſtam excederet:

45. τραβοὶ) pro hoc Iſac. Porphyrog. habet, ἱεροφθαλμος, in Tiberio, Tit. 68.

46. μεγαλόφθαλμος) μεγαλόψυχοι legit Porphyrog.

Ib. ξανθόθριξ) Scr. ξανθόθριξ.

47. εὔσκυλτος) vox iſta apud Lexicographos nullibi occurrit: Leo Allatius reddit peropportune adveniens, tanquam a σκυλάω ortum: ego vero, cum a perfecto paſſivo alicujus verbi neceſſario deduci videtur, a σκύλλομαι eam deductam puto, cujus perfectum, ἔσκυλμαι, ἔσκυλσαι, ἔσκυλται, unde σκυλτὸς, atque hoc modo εὔσκυλτος, facile vexatus, ſive ad iram pronus, impatiens, ſignificabit. Occurrit etiam infra, lib. 12. in Aureliani Imp. Characteriſmate, hominis trucis, ac Barbari, atque ad occidendos homines nati: ut de eo teſtatur Flav. Vopiſcus, & Eutropius.

48. ἰνδικτίονας) Scr. ἰνδικτιῶνας.

49. φύλακα) Scr. φύλακα.

50. κατεσταμένον) forte κατεσταλμένον.

51. φοβερὸς πολεμιστὴς καὶ βαρύφωνος) Iſac. Porphyrog. itaque hoc loco aliter interpungendus, quam hodie editur: ibi enim legitur φοβερὸς πολεμιστὴς, ἐν πολέμῳ βαρύφωνος: ac ſi non niſi in bello, βαρύφωνος fuiſſet Hector.

52. Δαΐφοβος διμοιραῖος) Scr. διμοιραῖος, ſive potius διμοιραῖος, uti ſupra monuimus.

53. ἀναφαλος) vocabulum inuſitatum, pro φαλακρός. Heſych. ἀναφαλαντώματι, φαλακρώματι. ἀναφάλαντος, idem ſignificat, apud ſeptuag. Levit. c. 13. & ἀναφαλαντίας, apud Lucian. ἀναφαλαντίασις etiam apud Ariſtotelem Hiſt. animal. l. 3. c. 11. calvitiem ſignificat, ſed proprie quæ in ſuperciliis, & fronte eſt. Suidas: Ἀνάφαλος, ἀναφαλαντίας· ἄκοσμος τὴν κεφαλήν· φαλὰ γὰρ, κόσμος τις.

54. ἄσημος) Scr. ἄσημον, uti Noſter habet obliquè; pro quo, Iſac. Porphyrog. οὖσαν, magis Græce.

55. μακροχαρακτῆρος) pro hoc, Iſac. Porphyrog. habet, μακροπρόσωπος; quod vocis hujus interpretationem noſtram confirmat.

56. γελασίνας ἔχουσα ἐν ταῖς παρειαῖς) forte legendum, γελασῖνας. Γελασῖνοι dicti ſunt rugæ ſive ſinuli illi, qui ridentium in ore fiunt. Suid. γελασῖνοι. γραμμαὶ αἱ ἐν τῷ γελᾶν γινόμεναι. Martial. lib. 7.

Nec cibus ipſe juvat, morſu fraudatus aceti:
Nec grata eſt facies, cui gelaſinus abeſt.

Iſac. Porphyrogen. habet, γελασίνας ἔχουσα τὰς παρειάς.

57. λευκὴ πάνυ,) iſta apud Iſac. Porphyrog. mala interpunctione laborant; legenda ſunt itaque hoc modo, λευκὴ πάνυ, αἰδρὼδης τὴν πλάσιν.

58. καθὼς ὁ σοφώτατος Δίκτυς) Characteriſmata quædam Græcorum, & Trojanorum, noſtris licet parum affinia, apud Daretem Phrygium habentur: at in Dicti Cretenſi, qui hodie extat, nil hujuſmodi invenitur. Dicti ergo alio uſus videtur Autor noſter.

59. Ἀγαμέμνων υἱὸς Ἀτρέως) Imo Atrei nepos erat Agamemnon, Pliſthenis vero filius; uti ſupra monuimus. Quod mirum eſt non advertiſſe Auctorem noſtrum, ſi modo eodem qui hodie extat Dicti Cretenſi uſus eſt.

60. Μενέλεως, καὶ Λήϊτος) Peneleum illum vocat Dictis. Sed nec in navium numero cum noſtro convenit.

61. Ἀμφιγενείας, ἐξ Ἠλίδος.) Hujus nec apud Dictim, nec Daretem mentio ulla. Illi vero nomine vocatas urbes quinque enumerat Stephanus de Urb. quarum tertiam Macedoniæ, quartam Theſſaliæ, quintam Thraciæ eſſe teſtatur.

62. Κεφαλλῆνας Ἰθάκης) Male hic conjunguntur Iſtæ Inſulæ ac ſi una eſſent. Uliſſes enim ex Ithaca, inſula Cephaleniæ vicina. Stephan. de urb. Ἰθάκη νῆσος, πρὸς τῇ Κεφαλληνίᾳ, ἀπὸ Ἰθάκου, ἀφ' ἧς ὁ Ὀδυσσεύς. Heſychius item Cephaleniam juxta Ithacam ponit. Κεφαλλῆνες, ἔθνος παρὰ τὴν Ἰθάκην.

63. Ἀχιλλεὺς, ἐκ τοῦ Ἄργους τῆς Ἑλλάδος) Achilles non Argo Helladica, ſive Peloponeſiaca, ſed Theſſalica oriundus. Stephanus de urb. undecim urbes hoc nomine appellatas enumerans, tertiam Theſſaliæ facit. Dictis Cretenſ. Græcorum Claſſem colligens, ex Pelaſgis quinquaginta, inquit: Dares Phryg. etiam Achillem ex Pthia (Pithia codices impreſſi habent, mendoſe:) ducit, navibus numero L. inſtructum. Pelaſgia vero, & Pthia, Theſſaliæ partes ſunt, uti ſupra diximus. Conſtantin. Manaſſes.

Ὁ δὲ Φθιώτης Ἀχιλλεὺς ἐλάμπετο ὑπὲρ πάντας.

64. αἱ πᾶσαι νῆες τῶν Ἑλλήνων γεν.) Dictis Cretenſis 1275. enumerat, Dares Phrygius, 1140. Tzetzes in Lycophron. 1186. nequaquam cum noſtro, nec ſecum, convenientes.

65. φατριαὶ δὲ ἀρχιερατικαι) φατρίαι ubique apud Autorem noſtrum pro nomine multitudinis uſurpatur; idemque ſonat, quod πολλοὶ ſive πλεῖστοι, ita infra lib. 7. pag. 155. ἐκ φατρίαι δὲ τῆς πόλεως λαμπροί. ex urbis autem primatiis plurimi. item lib. 18. p. 496. de Trulla magnæ Eccleſiæ Conſtantinopolitanæ loquens hæc habet: ῥήξας γὰρ ἦν εἰς φατρίαις τόποις, pluribus in locis perrupta fuerat. Cæterum hujuſmodi exempla paſſim occurrunt.

66. ζώδιον τῆς Παλλάδος) Ita etiam Cedrenus: Veram Xylander ξόανον ibi legendum ſuſpicatur; haud recte. Heſychius. Ἀκροστόλια, τὰ ἐπάνω τῶν νεῶν ζώδια ἀνατιθέμενα. ζώδιον hoc loco idem ſonat, quod ἀπεικόνισμα, ſive ἄγαλμα. Pherecides apud Iſ. Tzetzem, Palladia vocat, τὰ ἀχειροποίητα μορφώματα, ἀλλὰ πᾶν τὸ ἐξ οὐρανοῦ εἰς γῆν πεμπόμενον, non manu fictas ſtatuas, ſed quicquid cælitus in terram vibratur. Apollodorus etiam apud eundem, tradit, Ilum, poſtquam Ilium condidiſſet, vaccam ſecutum, oraſſe ut videret ſignum, tuncque Palladium decidiſſe. Cæterum Palladium hoc τέλεσμα quoddam fuiſſe putat doctiſſimus Jac. Gaffarellus, Curioſitatum Inauditarum, Gallice ſcriptarum, part. 2. cap. 6. cui ipſe etiam libentiſſime accedo, Autoris noſtri ſtetur teſtimonio, qui aſſerit Palladium fuiſſe τετελεσμένον τι εἰς νίκην, φυλάττον τὴν πόλιν ἔνθα ἀπόκειται ἀπόρθητον. Imaguncũlam, ritu Myſtico præparatam, in Victoriam ſcilicet, & ut urbem, in qua ſervabatur, inexpugnabilem præſtaret: ubi habemus & Teleſmatum præparandorum modum eorumque uſum. De his vero conſulat Lector laudatum

Gaſſarelium, libro ſupra citato. Libro etiam 16. Alchemiſtam quendam Joannem Iſthmeum nomine, introducit ζωδία ὄβρυζα, Imagunculas obryzas populo venditantem. Zodiaci vero ſigna peculiariter Ζώδια apud Athenæum, Ariſtotelem alioſque vocantur.

67. φυλάττοντα τὴν πόλιν,) Scr. φυλάττον.

68. ἐν μετακάλεσιν Ασίαν) ἐν redundat.

Ib. Επίτροπον) Επίῤῥοπον habet Cedrenus. Orbis vero terræ in partes generales, Aſiam, Europam, Africam, diſtributionem non eſſe adeo antiquam apparet ex Stephano de Urb. qui Aſiam Homero, Europamque incognitas fuiſſe teſtatur: ἀγνοεῖ γὰρ Ομηρος τὴν Ασίαν, ὡς ϗ τὴν Ευρώπην.

69. Αντιλόχου) Scr. Αντήνορος.

80. ὅτε τὰς ἑορτὰς τῶν Αναθημάτων εἶχον) Cedrenus habet, ἐν ἡμέραις τῶν ἑορτῶν ſolummodo. De hoc feſto τῶν Αναθημάτων apud Autores altum ubique ſilentium τὰ ἀναθήματα, donaria Diis ſacrata. Poll. l. 1. τὰ δὲ ἀναθήματα ὡς ἐπιτοπολὺ, τρίποδες, φιάλαι, ἐκπώματα, θυμιατήρια, χρυσίδες, ἀργυρίδες, οἰνοχόαι, ἀμφορεῖς. Sunt etiam ornamenta alia quilibet, aut urbis, ut templa, Porticus Baſilicæ, teſte Strabone, l. 5. Convivii etiam, ap. Heſych. Αναθήματα, δαιτός· κỳ κοσμήματα τῆς εὐωχίας.

81. ὁ μὲν τὸ Παλλάδιον ἀφέλωσιν) Scr. ἀφέλωσι.

82. Εμοὶ ἐχραίνετον) Scr. κεχραίνετον.

83. γεγαμένες παρεῖτωσι) Scr. γεγαμένοι.

84. τοῦ Θυμβρίου Απόλλωνος) Scr. Θυμβραίου, ſive Θυμβρίου. a Thymbra, Troadis urbe, ad Thymbrium, vel Thymbrim fluvium ſita, ſic dictus Apollo. Heſych. Θύμβρα, τόπος τῆς Ιλίου περὶ τὸν Θύμβρον λεγόμενον ποταμὸν, ὅπου ὀνομασθέντα τὰς ἀρχαίας πόλεις ἀπέχοντα ταλάντων δέκα, ὅπου κỳ ἱερὸν, Απόλλωνος Θυμβραίου, (Scr. Θυμβραίου.) Euſtathius fluvium hunc Θύμβριον vocat, ἀφ' οὗ Απόλλωνος Θυμβραίου ἱερὸν, ἐν ᾧ ἐτοξεύθη Αχιλλεύς. Stephano Θυμβραῖος dicitur. Θύμβρα, πόλις Τρωάδος, Δαρδάνου κτίσμα, ἀπὸ Θυμβραίου φίλου αὐτοῦ· ὁ ποταμὸς Θύμβριος, ἀφ' οὗ Απόλλωνος Θυμβραίου ἱερόν.

85. Θαρσεῖτε δὲ φιλονεικότερῳ πράξει) locutio ἀσύντακτος. mallem, ἐμοῦ πράξαντος.

86. φιβλαὶ ἐπὶ τὰ σφυρὰ) Ita etiam Dictis Cretenſ. l. 4. *Et jam fugientem inſecutus, tertio vulnere per utramque pedem trajicit.* φιβλόω vero, *Fibulo*, & φίβλα, *Fibula*. Heſych. φίβλα, πόρπη, φιβλίον, περόνη.

87. τὸν Βούνιμον, κỳ Κορυθαῖον, κỳ Ιδαῖον) Scr. Ιδαῖον Bunimus, Corinthus, atque Idas hi vocantur, apud Dictim. l. 5. Iſ. Tzetzes quatuor enumerat Βούνιμον, Κόρυθον, Αγανον, κỳ Ιδαῖον. ad Lycophron. p. 123.

88. κỳ ἐφονεύθη αὐτὸν ὁ προτέρα γυνὴ) Scr. ἐφονεύθη.

89. Οἰνόν) Οἰνώνη, uti Cedreno, Tzetzi, aliiſque dicta eſt.

90. ἑαυτῇ ἀπεχρήσατο ἀγχόνῃ) ita etiam Cedrenus, & Iſac. Tzetzes, qui Dictim etiam autorem citat: ὁ κατὰ τὸν Δίκτυν, βροχαῖς ἀπαγχθεῖσα. Dictis tamen, quem hodie habemus, eam ex mœrore mortuam hiſce teſtatur verbis. *Sed fertur Oenonem, viſo Alexandri cadavere, adeo commotam, uti amiſſa mente obſtupeſceret, ac paulatim per mœrorem deficiente animo concideret: atque ita uno eodemque funere cum Alexandro contegitur.*

91. ἀκρωτηριάζον) Scr. ἀκρωτηριάζων. Heſych. Ακρωτηριάσαι, τὰ ἄκρα ἀποτεμεῖν.

92. Συνῆν γὰρ τινὶ ἐπιτελοῦντων τῶν Τρώων) συνῆσαν ſcribi Syntaxeos ratio poſtulat.

93. Αντίλοχα) Scr. Αντίλοχον.

94. ἐν ταῖς μάχαις ἀπολομένων) Scr. ἀπολομένων.

95. οἱ ἐν περικληρωθέντες) Scr. περικληρωθέντες.

96. Πλησθέντες δὲ ἡμᾶς) Scr. ὑμεῖς & deinde τοῦ Αντιλόχου, omnio legendum, τῷ Αντιλόχῳ.

97. χρυσὸς τάλαντα β'.) Cedrenus numerat duo millia talentorum, καίγε ἐπέπεμψαν χρυσὸς τάλαντα δισχίλια: Dictis etiam eundem habet Talentorum numerum lib. 5. *ad poſtremum binis millibus talentorum auri atque argenti rem decidunt.* β'. itaque numerale, hoc loco Autoris noſtri, virgulam ſubſcriptam habere debuit, hoc modo, ‚β'. ad δισχίλια notanda.

98. ἐπανήλθομεν πρὸς ὑμᾶς) Scr. ἐπανήλθομεν: niſi quis ἦλθαμεν per ſyncopen formatum, ab ἐλήλυθαμεν, Perfecto Med. ab inuſitata ἐλεύθω retinere malit.

99. τὸν δούρειον ἵππον) Equum Ligneum Heſych. δόρυ. δόρυ, κοντὸς, κỳ ξύλα inde δούρειος & δουράτεος apud eundem, ξύλινος.

100. δεξόμεν ἀποπλεῖν) Scr. δέξομεν.

101. ὅτι ἐξορμίσαμεν) Scr. ἐξωρμίσαμεν.

102. ἀποδιώκομεν τὴν Ελένην) Scr. ἀποδώσομεν.

103. βουλόμενος εἰς τὴν Ιθάκην πόλιν,) ἀποπλεῖν, aut quid tale ſupplendum videtur. Cæterum Ithaca, non urbs, ſed Inſula erat, unde oriundus Ulilles. Stephan. de urb. Ιθάκη νῆσος πρὸς τῇ Κεφαλληνίᾳ, ἀπὸ Ιθάκου, ἀφ' ἧς Οδυσσεύς.

104. εἰς χώραν λεγομένην Μαρωνίδα.) Μαρώνειαν ? vocat Iſac. Tzetz. ad Lycophron. μετὰ τὴν Ιλίου πόρθησιν, Οδυσσεὺς ξενωθεὶς ἀνέμοις, κατάιρει πρὸς Κίκονας, ϗ τὴν πόλιν αὐτῶν Ισμαρον πορθεῖ, τὴν νῦν λεγομένην Μαρώνειαν, &c. Stephan. de urb. Μαρώνεια, πόλις Κικόνων, κατὰ τὴν ἐν Θρᾴκῃ χεῤῥόνησον. Urbem vero quam Tzetzes Iſmarum, Dictys Zimarum vocat lib. 6. *Quo pacto appulſus Zimarum, multa inde per bellum quæſita præda navigaverit.*

105. ἐκφερομένη εἰς πλεῖ) Scr. ἐκφερόμενος.

106. υἱὸς γεγαμένος) Scr. γεγαμένοι.

107. τῶν λεγομένων Λεστρυγόνων) Scr. Λαιστρυγόνων. Stephan. de urb. Λαιστρυγόνες, πρῶτοι μετὰ Κυκλώπων φκησαν Σικελίαν.

108. ὁ μόνον δὲ) ὁ μόνος.

109. διελυεῖν) Scr. διελυσεῖν.

110. ὀνόματι Ελπη) Hanc Polyphemi filiam, Arenen, & amaſium ejus, Elpenorem vocat Dictys: ex quo licet Auctor noſter, de Bello Trojanos inter Græcoſque, hæc omnia ſe deſcripſiſſe ſupra afferat, autorem tamen hic alium, Siſyphum Coum profert.

111. διαβλεπομένων τὰς ἀλλήλων) Scr. διαβλεπομένων.

112. ταῖς θυγατράσιν αὐτοῦ) Hæc nullo modo congruere videntur; ideoque locum mutilum exiſtimo. Infra enim eas Atlantis facit filias: Æolum quidem duodena prole gaudentem prædicat Quintus Smyrnæus, Ναυαί lib. his verbis.

δοιοὶ δ' ἄγχιστα πέλοντο
Αἰόλου Ιπποτάδαο· πέχον δέ μιν ἕδος ἰόντα.
Σὺν τῇς ἀλόχῳ, κỳ παισὶ δυωκαίδεκα.

113. τῇ λεγομένῃ Εἰα) Scr. Αἰαία. Ita Inſulam hanc vocat Apollonius Rhod. Argonaut. l. 4.

Αὐσονίης ἀκτὰς Τυρσηνίδας εἰσορόωντες.
Ιξον δ' Αἰαίης λιμένα κλυτόν. ἐκ δ' ἄρα νηὸς
Πείσματ' ἐπ' ἀϊόνων σχεδόθεν βάλον· ἔνθα δὲ Κίρκην
Εὗρον.

Æanam hanc vocat Tzetzes in Lycophron. καταπλεῖ δὲ πλέοντες, ἦλθον εἰς τὴν Αἰαίαν, νῆσον δ' Κίρκης, ἥτις ἐθηριοποίει τοὺς ἀνθρώπους.

114. ὑποταγῇ φίλτρῳ ἑαυτῇ) locus mutilus: ἐμπεσὼν αὐτοῖς, aut quid tale deeſſe videtur, ut ſenſus plenus ſit.

115. φαῦλιος ὁ Κόρινθος) φαῦλιος ſupra dictus eſt.

116. τῶν ἀντιρρήσεων ἀνδρῶν) lego, ἀντεραστῶν, Rivalium.

117. ἐπειδὴ γὰρ τῶν ἐρώντων) forte legendum, τῶν ἐρώντων.

118. μυθὸν ἐνέφραινεν) Vocabulum parum Græcum; quod ἔμφρον forte dixiſſet.

119. αἳ κỳ διαφόρως ἔχουσι) Forte legendum, διαφόρους ἔχουσι.

120. κỳ ἀληθινώτερον) Scr. ἀληθινώτερον.

121. τρυλιῶδαν) Scr. τρυλιώδην.

122. ἐξωρμήσας ὁ Ὀδυσσεὺς) Scr. ἐξορμήσας.

123. λιμνῶν ὁ Νεκυόμαντις) Lacum hunc, Νεκυόμαντιν, vocat Cedrenus: εἶτα εἰς λίμνην τὴν καλουμένην Νεκυόμαντιν, ἐν ᾗ δαί φαντασμάτων ὄψιν τὰ μέλλοντα συμβαίνειν αὐτῷ. Dictys Cret. rem narrans, de loci nomine ſilet. *Inde liberatus, pervenerit ad eum locum, in quo exhibitis quibuſdam ſacris futura defunctorum animis dignoſcerentur.* Νέκυες, idem quod νεκροὶ, teſte Heſychio. Mercurius etiam, Νεκροπομπὸς, id eſt, *Manium ductor*, Luciano dicitur: quia Manibus ad inferos ducendis præeſt. Atque iſte Uliſſis cum magia hiſce congreſſus, ejus ad Inferos deſcenſus eſt apud Mythologos.

124. εἰς τὰς Σειρῆνας) Σειρῆνας vocat Cedrenus, & Iſac. Tzetzes.

125. καὶ δωσοδοζοῦντας αὐτὸν τινὰ,) δωσοδοζοῦντα hic, pro ὁδηγοῖς, viæ ducibus, aut ſtipatoribus ſatellitibus cuſtodibus, uſurpatur: ita etiam infra, in Joviano Imp. p. 321. ἔλαβε μεθ' ἑαυτοῦ ὁ βασιλεὺς Ἰοβιανὸς ὅτι τῆς ἀντρατείας &c. εἰς τὸ δωσοδοζῆσαι αὐτὸν, καὶ τὰ ἐξενεῖδοτα αὐτὰ, ἐκ τῆς Περσικῆς χώρας. Conſtantin. Porphyrogen. de Adminiſtrand. Imper. cap. 7. ὁπηνίκα περιέχει βασιλικὸς ἐκ Χερσῶνα ἕνεκα τῆς τοιαύτης διακονίας, ὀφείλει δίδειν ἀποστέλλειν εἰς Πατζινακίαν, καὶ ἐπιζητεῖν ὁμήρους καὶ δωσοδόξους, καὶ δωσοδόξους &c. Diaſoſter etiam a Latinis recentioribus, pro Itineris duce frequenter occurrit. Luitprand. Legat. ad Nicephor. ad finem: *Michael vocatus eſt & Diaſoſtes noſtus, &c.*

126. καὶ λαβὼν ἐν ὕδρίαις) Scr. ὑδρίᾳ.

127. εἰς τόπον λεγόμενον Σιγεῖν) Rheteum vocat hunc locum Dictys Cret. *Interim Neoptolemus, advecta ligat materia, Ajacem cremat: reliquiaſque urnæ conditas, in Rhetæo ſepeliendas procurat.*

128. τὴν γενομένην ταφὴν) Scr. γενομένην.

129. ἑαυτὸν εἰς τὰ ἔδαφη ῥῖψαι) mallem, ἔρριψε.

130. ἔπεσεν εἰς τοὺς πόδας αὐτοῦ κλαίων) *ad pedes ejus cecidit pronus*, id eſt, membris natatorium more explicatis; duriuſcula licet vocabuli tranſlatione: niſi quis, πρηνὴς, reponendum cenſeat: quod & Gregorio noſtro viſum eſt. Cedrenus habet, πάντας ἐκεῖθεν προσκυλινδούμενος ad pedes eorum provolutus.

131. τὰ τοῦ βίου τερπνὰ ἐντυχοῦσα) ita etiam infra, in Romulo: τὰς τοῦ βίου ἡδονὰς ἐπιθυμοῦσα.

132. τῆς ἀντιπέρας Χερσαίου) Scr. Χερρονήσου.

133. κατ' ἀνδρῶν γενναίων.) Scr. καὶ ἀνδρῶν γ'.

134. τὸ μέσον ἔχοντες τόπον) Scr. τὸ μέσον ἔχοντας τόπον: ſed locum iſtum aliter mendoſum ſuſpicor, & pro μέσον, λαιὸν reponendum cenſeo, uti habet Cedrenus: δίχα δὲ τὸν αὐτῶν διεῖλε στρατὸν, καὶ ἐν δεξιῷ μὲν αὐτῶν τοὺς πεζοὺς, τῷ λαιῷ δὲ μέρει τοὺς ὁπλίτας πεζοὺς, πλείους τῶν ἱππέων ὄντας ἐνέταξεν, ἐν Πενθεσίλειαν μέσον τῷ ἱππέων ἦν ἐν τῷ στίχῳ.

τοῖς δὲ ὁπλίταις ἀντιτάζουσιν οἱ Αἴαντες) legendum ex præcedentibus videtur, τοῖς δὲ ἱππεῦσι: Equitibus enim Ajaces oppoſuit. Dictys tamen, unde forte hæc ſumpta, Peditibus eos adverſos ſtatuit: *Pedibus* (leg. Peditibus) *Ajaces duo Diomedes, Agamemnon, & Tlepolemus, & cum Jalmeno Aſcalaphus opponerentur*: de bel. Tro. l. 4.

135. καὶ γνῶντα τὰ πλήθη) Scr. γνόντα.

136. ὁ Τιθωνὸς τις ὀνόματι) Hunc Memnonem vocat Dictys Tithoni & Auroræ filium: ita etiam infra Auctor noſter.

137. καὶ σφενδόνη) magis Græce, σφενδόναις, dixerit.

138. οἱ τοῦ Ἰλίου.) Scr. Ἰλίῳ.

139. ἑαυτὸν ἀναρρίπτον) Scr. ἀναρρίπτοντα.

140. ἀνατρέπει τὴν ἀσπίδα αὐτοῦ) Dictys Cret. l. 4. *Tum dux noſter ſumma vi Umbonem ſcuti ejus telo aliquantum perforatum viribus ingruens, impulit, vertitque ei latus.*

141. γυμνωθέντος τοῦ τένοντος) Cedrenus: τὸ δόρυ βαλὼν εἰς τὸν Μέμνονος τράχηλον γυμνωθέντα. Dictya etiam; *& nudatum ſcuto hoſtis jugulum haſta tranſfigit.* Τένων etiam, pro cervice uſurpatur, apud Lucian. in Cataplo: καὶ τὸ τένοντα τοῦ Τυράννου κατατεμεῖ. Heſych. Τένων τὸ ἐν τραχήλῳ νεῦρον. Suidas etiam τοὺς Τένοντας vocat, τοῦ τραχήλου τὰ διατεταμένα νεῦρα· Ταύρου βαθὺν τένοντα. ὁ δὲ ταύρου πληγεὶς, καὶ διακοπεὶς τοὺς τένοντας, δακρυχεῖ καὶ κοσμίως κατέπεσεν. Sibyllina Orac. lib. 5. ad fin. Αἰγοκέρως ἐπλῆξε νέου ταύρου τένοντα. Galenus in Iſagoge, cervicis poſteriorem partem hoc nomine appellari aſſerit: τοῦ τραχήλου τὸ μὲν ὄπισθεν ἰδίως τένοντες ὀνομάζονται. Hippocrates tamen τένοντας appellare ſolet muſculorum fines, quos ἀπονευρώσεις nominant Anatomici. *Tendines*, Latinis dicti ſunt.

142. ἀνωχὸ γέγονε τοῦ πολέμου) γρ. ἀνοχή.

143. τῷ ἀπὸ μακροῦ ὄντι) Scr. ἀπὸ μακροῦ.

144. συμφωνηθέντα) Scr. πέμπει. Cedrenus: Εὐφημοῖς δὲ ὁ Πρίαμος τὸν Ἀχιλλέα, πέμπει τὸν Ἰδαῖον πρὸς αὐτὸν ἐν ἄλσει, &c.

145. τῷ ἄλσει τοῦ Ἀπόλλωνος μόνον) Scr. μόνῳ.

146. εἰσὶν εἰργασάμενοι αὐτοὶ) ἐργασάμενοι.

147. κατηρμαγμένον) Scr. καθηρμαγμένον.

148. δόλῳ εἰργάσαντό με) *fraudem mihi fecerunt.* forte ſcribendum, δόλον εἰργάσαντό με, cum duplici accuſativo, quo pacto ἐργάζομαι, frequenter uſurpatum tradit Moſchopolus, voc. Atticar. Collect: ἐργάζομαί σε κακόν, μετὰ δύο αἰτιατ. ἢ, ποιῶ σε κακόν. Adverbium etiam quandoque, loco Accuſativi alterius, eodem teſte ponitur: καὶ μετὰ ἐπιρρήματος, ποιῶ σε κακῶς, τὸ ἐργάζομαί σε κακῶς.

149. τὰς Τεχμήσσης) Scr. Τεκμήσσαν.

150. ἤγαγεν ἐπὶ Κλαυδίου Νέρωνος) Iſta tamen infra referuntur, non ad Neronis, ſed ad Claudii Neronis deceſſoris annum XIII.

151. ἐπὶ τὴν Μυκήνας) ſupple πόλιν; uti habet paulo inferius.

152. ἣν ἐκάλεσεν Ἐριγόνην) lego, Ἠριγόνην ita enim eam vocat Dictys Cretenſis, unde iſta deſumpta magna ex parte videntur.

153. ἀπὸ τοῦ Σχοινέως) Hunc, Σχοινέα, vocat Cedrenus.

154. συνεπηγραμμένον, Eodem ſenſu uſurpatum habes hoc vocabulum infra, lib. 14. in Theodoſio jun. ἀνεγίνωσκεν ἔσω εἰς τὸ παλάτιον: *in Palatio interiore literis imbutus eſt*; & deinde: *συνεπηγίνωσκεν αὐτῷ ἄλλος νεώτερος, ſtudiorum ſocium habuit juvenem alium, &c.*

155. εἰς ἐξοχίαν ἦλθεν) ſenſus loci iſtius, ex hiſtoria ipſa, ſatis notus: unde vero hoc monſtroſum vocabulum, ἐξοχία, non habeo dicere. Supra etiam quid tale occurrit, de Menelao Helenæ raptæ nuncium accipiente: ἐξ ἀκούσματος ἀκούσας ὁ Μενέλαος, εἰς ἔξοχα. Cedrenus, de Oreſtis inſania loquens, hæc habet; καὶ ποτὲ μὲν ἐν αἰτίᾳ ἦγε, ποτὲ δὲ τὰ ἔξοχα ἐποίει: ubi ἐξοχίαν noſtram, per, τὰ ἔξοχα, exprimere videtur. Ego vero pro, *mentis alienatione*, ἐξοχίαν hic poni exiſtimo: adeo ut horum verborum εἰς ἐξοχίαν ἦλθεν ἀπὸ τῆς μανίας παρ' ἑαυτὸν γενόμενος, ſenſus ad verbum ſit; *in mentis alienationem devenit propter furorem, præter ſe exiſtens.*

156. πρὸς θεραπείαν δῆθεν τῆς πόλεως) locus iſte haud uſquequaque ſanus apparet: ergo legendum cenſeo, πρὸς θεραπείαν ἐν δῆθεν τῆς πόλεως; uti ſenſus ſit connexio.

157. οἱ ἱερεῖς ἀγνίσαντες τὸν Ὀρέστην) Omnino legendum: ἀγνίσαντες τὸν Ὀρέστην: eadem habes apud Dictyn: *Mneſtheus liberatum Oreſtem a Parricidii crimine, purgatumque more patrio cunctis remediis quæ ad oblivionem hujuſmodi facinoris adhiberi ſolita erant, Mycenas remittit.*

158. τοῦ μητρῴου φόνου τοῦ μανέντα) τοῦ μανέντα ſuperflua videntur, nec hujus eſſe loci: Inſaniam enim nondum ſuam depoſiturus erat Oreſtes: uti ex ſequentibus patet.

159. ἐφ' ᾧ ὁ Ἄρειος πάγος ὑπῆρχε) Ἄρειος πάγος erat Forum Athenienſe, in Acropoli, ſeu urbis parte

Digitized by Google

parte ſuperiore poſitum. Heſych. Ἄρειος πάγος· ἐν Ἀθήναις δικαστήριον ἐν τῇ Ἀκροπόλει. Urbs enim, εἰς τὴν ἄνω, ἢ τὴν κάτω πόλιν, dividebatur. Stephano etiam, ἀκρωτήριον Ἀθήνησι dicitur, ex Apollodoro, ἐν ᾧ τὰς φονικὰς κρίσεις ἐδίκαζον, ἀπὸ τῆς ἀπὸ τοῦ σιδήρου γεγενημένης μιαιφονίας: uti, licet ad cædes gladio tantum perpetratas Areopagitarum cenſuram reſtringat Stephanus, ad alias tamen quaſcunque voluntarias eam extendere infra videbimus. Forum hoc erat in Quarta urbis regione, in colle Tritonii Montis; uti nos docet Hilduinus, Dionyſii Areopagitæ vita, apud Jo. Meurſ. de Fort. Athen. his verbis. *Quarta regio in eadem urbe eſt, ubi Idolum Martis, & ſimulachrum Herculis, in colle Tritonii montis, in medio urbis poſita ſteterat, ad colendum multis immolationibus, & delaſionibus, Martem & Herculem; quos illi deos maximos, & fortiſſimos, adorabant. Ubi etiam exercebantur judicia, & docebantur fora, ingeniique omnis ſolertia &c.* Cognoſcebat autem Areopagus de Incendiis, veneficiis, vulneribus, cædibuſque præmeditatis: teſte Jul. Polluce, lib. 8. cap. 10. Δικαστήριον Ἀθήνησιν, Ἄρειος πάγος. ἐδίκαζε δὲ φόνου, καὶ τραύματος, ἐκ προνοίας, ἢ πυρκαϊᾶς, καὶ φαρμάκων, ἐάν τις ἀποκτείνῃ δοὺς. De cædibus itaque quibuſcunque voluntariis Athenienſes coram Areopagitis cauſam dicebant; idque tribus diebus continuis per ſingulos menſes: uti Idem teſtatur, loco citato: καθ᾽ ἕκαστον δὲ μῆνα, τριῶν ἡμερῶν ἐδίκαζον ἐφεξῆς, τετάρτῃ φθίνοντος, τρίτῃ, δευτέρᾳ: id eſt, XXVII. XXVIII. XXIX. cujuſque menſis diebus. Attici enim ultimi menſis δεχομήνου dies, Latinorum more, ordine retrogrado numerabant: diem menſis ultimam, ἕνην καὶ νέαν, penultimam, φθίνοντος δευτέραν, antepenultimum, φθίνοντος τρίτην, & ſic deinceps ad menſis diem viceſimum primum incluſive, vocantes. Fori hujus judices ὑπαίθριοι, ſub Dio jus dicebant; noctu etiam, non interdiu forum illic agi teſtatur Lucianus: οὐ μὴ ἐς τοὺς λέγοντας, ἀλλ᾽ ἐς τὰ λεγόμενα ἀποβλέπωσιν: ideoque Exordiis uti Oratoriis, aut affectuum commotione, non licebat, teſte Jul. Polluce lib. 8. cap. 10. προοιμιάζεσθαι δὲ, οὐκ ἐξῆν· οὐδὲ οἰκτίζεσθαι.

560. τὴν δίκην ἀκούσαντος μεταξὺ Τάνος) locus mutilus: judicis enim nomen manifeſto deeſt: legendum itaque. τὴν δίκην ἀκούσαντος τοῦ Μενεσθέως, μεταξὺ Τάνος &c. Meneſtheus enim infra cauſam hanc audiviſſe dicitur.

561. Ταῦτα Δικτύς) Hujus Meneſthei pro Oreſte latæ ſententiæ apud Dictyn. lib. 6. Hyacis vero ibi mentio nulla.

562. ἀργυλλίου νόσου Scr. ἀργυλλίου: uti habet Cedrenus.

563. Σκυθίας τε γαῖαν καταλάβοις) Scr. καταλάβοις, cum Cedreno.

564. Αὐσαδος δὲ χώραν) Cedrenus, Αὐλίδος τε χώρας, uti & ipſe infra habet. Ταυρική, & Ταῦροι, aliis regio hæc dicta: Iſac. Tzetzes. ἔχρησε δ᾽ ὁ Θεὸς τῆς μανίας αὐτὸν ἀπαλλαγῆναι, εἰ τὸ ἐν Ταύροις ξόανον τῆς Ἀρτέμιδος μετακομίσοι· οἱ δὲ Ταῦροι μοῖρα Σκυθῶν. *Tauri vero Scythiæ pars.*

565. ἐν χθονὶ Βαρβάρων) ἐκ χθονὸς βαρβ. Cedrenus.

566. Συρίης γαίας σεισμίην) σεισμίαν non habetur apud Cedrenum: & deinde, σιλπίου Σιλπίου ὄρει, legit. Porro Oraculum, Syriam vocat σεισμίην, ob frequentes ad montem Silpium, parteſque vicinas, terræ tremores, quos plurimos enumerat deinceps Auctor noſter.

567. δεῖσσον ἰδὼ. Ταῦτα ἔφη, ὁ γίνεται.) Mallem legere, cum Cedreno, ταῦτα ἔφη.

568. προσεῖχεν ὁ Ὀρέστης ἱερόν, ἰσὼς) Scr. ἰσὼς προσεῖχεν hic, pro ἴσως ponitur locutione Barbara: Forte ſcribendum, προσεῖχεν ὁ Ὀρέστης ἱερῷ ἐκείνῳ. Infra etiam in Oreſtis hiſtoria, p. 109. οἱ δὲ Σύροι προσεῖχοντες τὸ χεῖμα τῆς ἡμέρας.

569. ὑπερῷα γὰρ πάντας) Scr. ὑπερῷα.

570. ἐξέδωκε δράμμα ποιητικὸν) Scr. δρᾶμα.

571. καὶ ἀφορίσας παρεμβολὰς) vocabulum barbarum, pro καθ᾽ αὑτόν, ſeorſim.

572. ἡ Ἀγαμέμνονα ἀνελοῦσα) Scr. ἀνελοῦσα.

573. γράψας εἰς δίπτυχον) Diptycha apud Scriptores Eccleſiaſticos ſunt Tabulæ illæ duplices, quibus Defunctorum, vivorumque nomina inſcribebantur: Apud Auctorem etiam noſtrum quandoque eundem habet ſenſum: ut infra, lib. 17. Juſtinus Imperator, 5. Imperii anno Paulum quendam in Patriarchatum Antiochenſem promovit, ὅστις τοὺς τῆς συνόδου Χαλκηδόνος ἐξακοσίους τριάκοντα ἐπισκόπους ἐνέταξε τοῖς διπτύχοις τῆς ἐκκλησίας ἐκείνης πόλεως. Δίπτυχον vero, ſingulari numero, apud autorem noſtrum ubique, fortaſſe etiam apud alios, *Tabulas ſcriptorias* communes denotat: ita in hoc loco: ut & infra, lib. 10. ubi Apollonius Tyaneus, ab Antiochenſibus rogatus uti Teleſma eis faceret adverſus terræ motus, λαβὼν δίπτυχον, ἔγραψε ταῦτα. *Sumptis tabulis iſta ſcripſit:* &c. Cedrenus etiam in hac Oreſtis hiſtoria, eodem utitur vocabulo: εἴληφως δὲ τὸ δίπτυχον, ἐξῆλθε τοῦ ἱεροῦ, ἢ ἐλθὼν ὅπου Ὀρέστης ἐφημέρευε, ἐσώσατο τοὺς φρουροὺς Σκύθας, καὶ εἰσελθὼν ἐπιδίδου τὸ πιττάκιον, ὅπως εἶναι· &c. ubi quod prius, δίπτυχον dixerat, poſtea πιττάκιον, Pugillares vocat. Δίπτυχα etiam aliquando plurali numero, tabulas etiam ſcriptorias communes denotat. uti infra lib. 6. de Crœſo, Oraculum Delphicum conſulente, habetur: καὶ ἐπιδέδωκεν αὐτοῖς γράψαι τὸν χρησμὸν ἐν διπτύχοις.

574. ἐπὶ τὸν ὠμοπλάτην αὐτῷ τὸ δεξιὸν) Scr. τὴν ὠμοπλάτην αὐτοῦ τὴν δεξιάν. Jul. Poll. l. 2. τὰς δὲ ὠμοπλάτας, οἱ ἐξ ἱππικῆς, καὶ πλάτας ἐκάλεσαν.

575. εἰς τὸ Σαρακηνικὸν λίμιτον) ad Saracenicos fines: de voce, λίμιτον, quod quandoque per ε, ſcribitur, λίμετον, pauca ſupra notavimus: conſule etiam I. Meurſium. Interim Cedrenus corrigendus, qui, ex Librariorum oſcitantia, Regionem neſcio quam Saracenicam, *Emet* dictam, nobis profert vocabulo ſcilicet ex, λιμίτου corrupto: ἦλθον πρὸς ἀνατολὴν, ἐπὶ τὸ Σαρακηνικὸν Ἐμέτ: ſcribendum, ἐπὶ τὸ Σαρακηνικὸν λίμιτον.

576. τεῖχος χαλκοῦ τυχὼν) forte ſcribendum, τύχην, aut εἰς τεῖχος.

577. δίκτυον διὰ τὸν Νόαν) Ita habebat Codex MS. quo unico uſi ſumus: nec loco huic obſcuriori enucleando lucem aliquam nobis præſtitit Cedrenus, qui Auctoris noſtri veſtigiis alioqui, per totam hanc Oreſtis hiſtoriam, diligenter ſatis inſiſtit. Inveſtiganti itaque mihi, quodnam vocabuli ſit hoc νόα, ſubiit tandem ſuſpicari, πνόα, forte legendum eſſe. Certe hoc nomine vocatam fuiſſe tum Latonam, tum filium ejus Apollinem, filiamque Dianam, teſtatur Iſac. Tzetzes in Lycophron. his verbis: Λητοῖ ἐν Δήλῳ γεννήσασα Ἄρτεμιν, καὶ Ἀπόλλωνα, σὺν μεγάλῃ ἀγωνίᾳ ἔτριψε. ἰδοῦσα δὲ ταῦτα ἐνταῦθα, καὶ πνόα ἐκλήθη, ὁμοίως δὲ καὶ ἡ Ἄρτεμις, καὶ ὁ Ἀπόλλων Πνόαι. Iphigeniam itaque, Dianæ ſacerdotem, Numini huic novo a ſeipſa ſacrato, Divæ ſuæ ritus peragentem, etiam numen ejus Πνόα, adhibuiſſe haud prorſus incredibile eſt; quodque olim, Πνόα Ἄρτεμις, Πνόα Νόαν nunc dixiſſe.

578. ἐκ τῆς χώρας ἐκείνης) ἐκ τῆς χώρας ταύτης: rectius.

579. βασιλεὺς τῆς Σκυθείας) Scr. Σκυθίας.

580. ἐπὶ τὴν πυρὰν κατελθοῦσα· τερφθεῖσα τῆς τοποθεσίας) locum hunc mendoſum ita reſtituendum cenſeo: ἐπὶ τὴν πυρὰν, καὶ ἀδίκως ἀπιτελέσαι· τερφθεῖσα τοῦ τόπου.

581. Σκυθῶν πόλιν) Cedrenus Σκυθόπολιν vocat, qui eam Βαισὰν olim dictam fuiſſe teſtatur. p. 51. Stephan. de urb. Nyſſæ, prioris urbis nominis mentionem facit, his verbis. Σκυθόπολις, Παλαιστίνης πόλις, ἢ Νύσσα κοίλης Συρίας, Σκυθῶν πόλις πρότερον λεγομένη Βαισὰν ὑπὸ τῶν Βαρβάρων Ogi fuiſſe regiam olim, aſſerit Xilander, in Cedreni locum citatum; quem vide. urbs hæc 600. ſtadiis diſtabat ab Hieroſolymis, ut apparet ex Maccabæor. lib. 2. cap. 12. ver. 29.

182. χαλκοτοτάτης νόσω) χαλκωτοτάτη.

183. ὑπεράνω κίονος ἵσατο) Scr. ἐπ. ἑςῶσαι.

184. τῷ Μελαντίῳ ὄρει τὸ ὄνομα Αμανόν.) Ita etiam Iſac. Tzetz. in Lycophron. Oreſtis hiſtoriam recitans: Χαρμαδεύσας δὲ, ἐξέπεμψεν περὶ τὰ τῆς Σελευκείας τοῦ λεγομένου μέρη, καὶ περὶ Αντιόχειαν, καὶ τὸ Μελάντιον ὄρος, ὃ ἀπὸ τοῦ παυθῆναι τ Ορέςην ἐκεῖ τ μανίας, Αμανὸν ἐκλήθη. Eadem habentur apud Stephan. de urb.

185. φροντίζοντας τὸ χῶμα) hoc locutionis genus occurrit ſupra, p. 102.

186. χωρὶ δραμάτων) Scr. δρομάτων.

187. ἐν ἐκάλεσε Παλμείραν) Πάλμυρα, Stephano, noſtroque etiam infra, lib. 18. ubi hæc ipſa repetita ſunt, dicta eſt: verum quam abſurde hic urbis a Salomone conditæ nominis originem a Græco fonte petit Auctor noſter? Sed nec Goliathum hoc in loco proſtravit David, ſed in Judæ partibus, ab Hieroſolymis haud procul diſſitis. Urbs vero hæc, a Salomone quidem condita eſt, in deſerto Syriæ vicino, a Syria ſuperiore dierum 2. itineris ſpatio, ab Euphrate unius, a Babylone ſex dierum itineris ſpatio diſſita: nomenque a Salomone datum habit Thadamoram; licet Græcis, Palmira, dicta eſſet, Joſepho teſte Ant. Jud. l. 8. c. 2. ταύτην ἐν τῇ πόλει οἰκοδομήσας, καὶ τείχεσιν ὀχυρωτάταις περιβαλὼν, Θαδαμόραν ὀνόμασε, καὶ τοῦτ' ἔτι νῦν καλεῖται παρὰ τοῖς Σύροις· οἱ δὲ Ἕλληνες αὐτὴν προσαγορεύουσι, Παλμύραν. Hebraice dicitur תדמר Tadmor & Thadmor, 1. Reg. 9. & 2. Paralip. 8. item תמר, Tamar, Ezechiel. 47. Quidam hoc nomine urbem hanc vocatam volunt, quod eo loci Palmeta plurima ſint, uti tradit Hieronymus de Loc. Hebr. תמר Tamar, enim Palmam, ſignificat.

188. ἐν οἷς ἐβασίλευσε Αχαάβ, βασιλεὺς Ἰουδαίων) Ante hoc tempus regnum diviſum fuerat in regnum Juda, & regnum Iſrael: in hoc vero, non in illo Salomonis ſucceſſor erat Achabus.

189. ὑπὸ ὅσι Φαρεώ) Scr. ὅτι habet ſeptuag.

190. ἵνα μὴ ποιήσωσι) μὴ particula non habetur in textu ſacro.

191. μεθ' ὑμῶν ἄρα.) Scr. ἅμα.

192. βουλεύσασθε ἐλογήσθησαν) forte, βουλεύσατε Septuag. leg. ποιήσατε μετ' ἐμοῦ εὐλογίαν.

193. καὶ φάγεται) Scr. φάγετε.

194. ἕως ἂν ἔλθω) Scr. ἐλθεῖν.

195. ἡμέρα θλίψεως, ἐλεγμοῦ &c.) Septuag. ἡμέρα θλίψεως, καὶ ἐλεγμοῦ, καὶ παροργισμοῦ ἡ ἡμέρα ταύτη.

196. ἐρρίμμεναι βασιλεῖς) Scr. ἐρριμμένας.

197. ἐπ' αὐτὴν θυμοῦ) Scr. θυμόν.

198. Σαρὰχ τῆς πατριάρχου) Scr. τ πατριάρχου, habet Chron. Alexandrinum. Septuag. ἐν οἴκῳ Νεσεράχ θεοῦ αὐτοῦ.

199. τέλον χαλκοῦ τῷ ἡλίῳ) τέλον, pro ſtatua, frequenter occurrit apud recentiores: apud noſtrum vero exemplia hujuſmodi nihil aſitatius. Inter alios vero Jo. Tzetzes, de Alexandri ſtatua a Lyſippo facta, verba faciens, hæc habet, Chil. 8. Hiſt. 200.

Καὶ γὰρ καὶ παρατράχηλον ἐποίησεν ἐκεῖνον,
Δοκοῦντα βλέπειν οὐρανὸν, καὶ τοὺς ἀνεμβαινόντας,
Οποῖος ἦν Αλέξανδρος ὁ Μακεδὼν ἐκεῖνος,
Ωςε δοκεῖν τοῖς βλέπουσιν, Αλέξανδρον, οὐ τέλον.

200. ἔστησεν ἐκάλεσεν Κολόσσον εἰς φοβερὸν θέαμα) Κολοσσοὶ ſtatuæ ſunt prægrandes, atque inuſitatæ, ſtupendæque magnitudinis, teſte Heſychio. Κολοσσοὶ, ἀγάλματα ὑπερμεγέθη, Erat autem Coloſſus iſte 70. Cubitorum altitudine, uti teſtatur Philo Byzantius de 7. Orb. Spectacul. Ἐν ταύτῃ Κολοσσὸς ἦν πηχῶν ἑβδομήκοντα διασκευασμένος εἰς Ἥλιον: licet de cubitorum numero non convenit inter Auctores: de quo vide Leon. Allatii in Philon. Not. ubi obiter notandum, injuſte ab Allatio vapulare Dalecampium, eo quod, Septuaginta cubitorum, &, pedum centum, & quinque, idem eſſe aſſerere auſus ſit. Licet enim pedes CV. nec cubitorum Geometricorum (ſi tamen Cubitus iſte locum uſpiam, præterquam apud Origenem, habuerit:) nec regiorum, nec communium; Cubitorum tamen Minorum, ſive Seſquipedalium, (qui etiam Herodoto communis eſt) numerum exactiſſime implent. Herodot. l. 2. ἑξάπεδος μὲν τῆς ὀργυιῆς μετρεομένης, καὶ τετραπήχεος· τῶν ποδῶν μὲν τετραπαλαίστων ἐόντων, τοῦ δὲ πήχεος, ἑξαπαλαίστου. Paſſus, inquit, menſuræ ſex pedum, ſive quatuor cubitorum: pedes autem, quatuor palmorum: Cubiti vero ſex palmorum. Cubitum etiam Seſquipedalem facit Heſychius: Πῆχυς, ὁ εἷς καὶ ἥμισυ πούς.

201. ἐβασίλευσε τῆς Ἰουδαίας Ελιακεὶμ, καὶ Ιωακεὶμ, ἀδελφοὶ αὐτοῦ, ἔτη μδ'.) Quam aliena a vero ſunt iſta. Manaſſi enim ſucceſſit fil. ejus Amon, per an. 2. Amoni ſucceſſit fil. ejus Joſias, per an. 31. Joſiæ ſucceſſit fil. ejus Joachaz, per Menſ. 3. poſt quem, a Pharaone Nechaone rex conſtitutus eſt Eliakim, qui & Joakim dictus eſt; Joſiæ vero & hic erat filius: regnavit vero hic annis 11. adeo ut a Manaſſe rege ad ultimum horum annum anni quidem interceſſeſint 45. atque hæc forſan Auctoris noſtri mens eſt, infœliciter licet expreſſa: pro ἀδελφοὶ ideo legendum ἀδελφός.

IN LIBRUM SEXTUM.

1. ΕΠΙ οὖν τῆς βασιλείας Ιωακεὶμ βασιλέως) Joakim iſte, qui & Jechonias dictus eſt, quique Babylonem captivus abductus eſt Joakimi prioris filius erat. Vide 4. Reg. cap. 24.

2. ἀπὸ τῆς πλησίον ὄντος) Scr. τῆς πλησίον ὄντας.

3. φρύγιος ὁ Αρβάκης) Αρβάκης, hic Euſebio dictus eſt.

4. ἀςράγαλον χειρὸς ἀνθρώπου) ita etiam ex ſeptuag. verſione, Cedren. διὰ τοῦτο ἀπεςάλη ἀςράγαλος χειρὸς &c. Chron. Alex. καὶ ὁ βασιλεὺς ἐθεώρει τοὺς ἀςραγάλους τῆς χειρός. Conſtant. Manaſ.

Αςράγαλον ἑώρακε γράφοντα πρὸς τῷ τοίχῳ.

apud quos omnes —— ἀςράγαλος improprie ſumitur, pro manus digito, ſeu articulo: apud Anatomicos enim Spinæ vertebram, ſive ſpondylum ſignificat: pro Talo etiam quandoque ponitur, teſte Heſychio: Αςράγαλοι, τοὺς σφονδύλους, καὶ τὸ ὑποκάτω τοῦ σκέλους. Jul. Pollux, lib. 2. c. 4. ἀςραγάλους Talos interiores eſſe teſtatur: οἱ δὲ ἀςράγαλοι, οἱ τὰ ἀφοίχοντα, ἀλλὰ τὰ ἔνδοθεν κεκρυμμένα ὑπὸ τῶν σφυρῶν.

5. ὁράματα αὐτοῦ ἐμαίνοντο) ὅραμα ἦν.

6. καὶ μεθ' ἡμέρας Δαρεῖος &c.) Imo eadem nocte occiſum fuiſſe Baltazarem, Aſſyriorum regem, teſtatur ſacra Pagina Dan. cap. 5. Sed nec alias cum ſacro textu concordat Auctor noſter, in hac Baltazaris hiſtoria: inter alia vero cum Darius, apud Danielem, LXII. annos natus, regnum obtinuiſſe dicatur, noſter ſexagenarium tantum eum facit.

7. προειπόντος Θαλοῦ τοῦ φιλοσόφου τὴν ἔκλειψιν) De Thalete Eclipſim hanc prædicente, vide Herodotum lib. 1. Cedrenus afferit Thaletem Defectus ſolis, Lunæque, & Æquinoctia primum deprehendiſſe: καὶ πρῶτος τὴν ψυχὴν εἶναι ἀθάνατον, ἐκλείψεις τε καὶ ἰσημερίας κατείληφε.

8. Πεισίςρατος πολεμίων δημαγωγῶν) locum hunc ſuſpectum habeo: Quid enim Piſiſtrato cum bello Aſtyagen inter Lydoſque?

9. τούτω γνόντες οἱ Πισαῖοι) Scr. Πισαῖοι. Stephan. de urb. Πίσα, πόλις καὶ κρήνη τῆς Ολυμπίας·

Digitized by Google

δει καὶ χαρίεν, ἐν ᾧ ὁ τοῦ Διὸς ναὸς ἵδρυται, καὶ ὁ Ὀλυμπιακὸς ἀγὼν τελεῖται.

10. τῷ ὀρυγτῷ τῆς δυνάμεως αὐτοῦ) αὐτοῦ, hoc loco ad Solem referendum eſt; cujus Tutelæ Piſæi, ſe, ſeſque ſuas commiſerunt, Certamina hæc Pythia ejus in honorem inſtituentes.

11. τὰ Ἴσθμια τῷ Πλούτωνι) Certamina Iſthmia, poſt Nemæa, inſtituta traduot alii; ab Iſthmo Corinthiaco, ubi primam celebrata ſunt, ſic dicta: nec Plutonis, ut Noſter, ſed Neptuni in honorem, qui Iſthmias etiam inde vocatus: Stephan de urb. in Ἰσθμός· ἔστι καὶ Κορίνθου ἰσθμός, ἐν ᾗ Ἴσθμιος ὁ Ποσειδῶν.

12. καὶ δηλοῖ Κύρῳ) id eſt, *Literas Cyro miſit*: hoc ſenſu enim δηλῶσαι paſſim apud hunc noſtrum uſurpatur. Ita infra, lib. 14. p. 353. Theodoſius Junior Eudoxiæ filiæ, ob Romam ab ea Vandalis proditam, adeo infenſus erat, ut nullam omnino deinceps rationem ejus habuerit, ſed nec per literas eam compellare voluerit; καὶ ἔασεν αὐτὴν ἐν τῇ Ἀφρικῇ, παρὰ Ζινζιρίχῳ, μηδὲν αὐτῇ δηλώσας. Exempla hujuſmodi paſſim occurrunt.

13. τοσαύτην γῆν ὀψεσκαῖς ἀπ' ἐμοῦ, καὶ τῆς ἐμοῦ βασιλείας) Miror quid Xilandro venerit in mentem ut hæc ita redderet, apud Cedrenum: *qui a me & regno meo tantam terræ abſtulit*. ὀψεσκαῖς enim *diſſitus*, ſive *disjunctus eſt*, hoc loco ſignificat; *abſtulit* vero nullibi ſignificare poterit.

δῶρα καὶ ad βασιλικὰ δῶρα) Scr. δέντ καὶ τὰ βασ.

14. Παίζειν δέ με παραίτει) Scr. παίζων. Oraculum hoc integrum habetur apud Herodotum lib. 1. his verbis.

Οἶδα δ' ἐγὼ ψάμμου τ' ἀριθμὸν, καὶ μέτρα θαλάσσης,
Καὶ κωφοῦ συνίημι, καὶ οὐ φωνεῦντος ἀκούω.
Ὀδμή μ' ἐς φρένας ἦλθε κραταιρίνοιο χελώνης
Ἑψομένης ἐν χαλκῷ ἅμ' ἀρνείοισι κρέεσσιν,
Ἡ χαλκὸς μὲν ὑπέστρωται, χαλκὸν δ' ἐπίεσται.
Æquoris eſt ſpatium, & numerus mihi notus arenæ:
Mutum percipio, fantis nihil audio vocem.
Venit ad hos ſenſus nidor teſtudinis acris
Quæ ſimul agnina coquitur cum carne lebete,
Ære infra ſtrato, & ſtratum cui deſuper æs eſt.

15 Κρῆσος Ἅλυν ποταμὸν διαβὰς) ποταμὸν, hic fruſtra inſertitus, metrique rationem interturbat: Oraculum hoc inter Oracula Metrica, a Jo. Opſopœo collecta, ſic ſe habet.

Κροῖσος Ἅλυν διαβὰς μεγάλην ἀρχὴν καταλύσει.

16. ἔβαλεν αὐτὸν εἰς λάκκον λεόντων) Imo nec ob hanc cauſam, nec ab hoc rege, ſed a Dario Medo, Babyloniæ rege, in foveam Leonum conjectus eſt Daniel. vide Dan. cap. 5.

17. ἀλλ' ἔξω τῷ Θεῷ σου) Scr. τῷ Θεῷ σου.

18. ἐποίησα πάντα τὰ ὁρώμενα) Cedrenus, ὁ ποιήσας πάντα: rectius.

19. τῷ χριστῷ μου Κύρῳ) Scr. τῷ χριστῷ μου.

20. ἐλήφθη αἰχμάλωτος αὐτός, καὶ τὰ πλοῖα αὐτοῦ) Cedrenus habet, καὶ ἀπώλετο τὰ πλοῖα αὐτοῦ, quod & in noſtro ſupplendum videtur.

21. ἢ μετ' αὐτὸν Ἡρόδοτος) Forte ſcribendum, μετ' αὐτοῦ: Herodotus enim Polybio ſaltem Caſtoreque antiquior; forte etiam Auctoris noſtri Thalete hoc, ſi modo idem ſit hujus Thales cum Thallo illo ab Africano citato; quod facile crediderim. vid. Voſſ. de Hiſt. Græcis.

22. σκῆπτρον δὲ δύο) Scr. σκῆπτρα.

23. τὰ δὲ δέκα ἔμειναν ἐναπῆλθον) Imo duæ tantum tribus, Judæ ſcilicet & Benjamini, Judæam repetierunt; reliquæ x. in Perſida remanſerunt; uti teſtatur Joſephus, Antiquitat. Judaicar. lib. 11. δύο καὶ δύο φυλαὶ εἶναι συμβέβηκεν ἐπί τε τῆς Ἀσίας καὶ τῆς Εὐρώπης Ῥωμαίοις ὑπακούειν· αἱ δὲ δέκα φυλαὶ πέραν εἰσὶν Εὐφράτου ἕως δεῦρο μυριάδες ἄπειροι &c.

24. καὶ ἐλθὼν εἰς τὴν χώραν αὐτοῦ, ἐσφάγη) Alii

In Jo. Mal. Notæ.

Cyrum, illato Maſſagetis Scythis bello, a Tomyride, eorum regina interfectum volunt. Vide Juſtin. & Herodot. lib. 1. Euſeb. alios.

25. ἄλλοι πολλοὶ ἐβασίλευσαν Ἀσσυρίων) Scr. Περσῶν. a Cyro enim regnum ad Perſas tranſlatum eſt.

26. ὡς παιδίδιον μετ' αὐτοῦ παντὸς) Hæc aliter narrantur Judithæ lib. cap. 13.

27. ἀπὸ δαιμονίου τινὸς τοῦτο ἐγένετο.) δαίμονιο pro ſpiritu quodam, ſeu Dæmone, uti alias ſæpius apud noſtrum, hoc loco ſumitus.

28. ἐν ταῖς Ἑβραϊκαῖς ἐμφέρεται γραφαῖς) Nihil minus: Librum enim Judith Hebræum Judæi nullum unquam habuerunt. vide Scalig. in Euſeb. Chron. p. 89.

29. ἐβασίλευσεν Ἀσσυρίων Ἀρταξέρξης) Ἀσσυρίων etiam ſupra, pro Περσῶν ponit. Cæterum Artaxerxes ille, cujus Pincerna Nehemias erat, qui & Mnemon cognominatus eſt, poſt Cambyſem quidem, quem noſter Darium hic vocat, Perſis imperavit, non tamen immediate, ſed interjectis regibus aliis ſex.

30. καὶ ἀρχὴν αὐτὸν τῶν ἀνόχων ἐποίησε) Ita etiam Cedrenus; niſi quod, pro noſtri ἀρχὴν, ibi ἀρχὴν legatur; mendoſe. Unde tamen Eunuchorum præfecturam adeptus eſt Nehemias? Artaxerxis quidem οἰνοχόος, *Pincerna*, vel fortaſſe ἀρχιοινοχόος, ut Cedrenus alibi eum vocat, *Princeps Pincernarum* erat, atque hinc proculdubio Nehemiæ præfectura a Græculis recentioribus efficta eſt.

31. πρῶτος ἐβασίλευσεν ὁ Κρανιὸς) Scr. Καρανός, Caranus enim, non Cranaus regni Macedonici prima jecit fundamenta.

32. ἐκ γένους ὑπάρχων (τοῦ Ἡρακλέος, τοῦ ἐκ) τῆς Ἀλκμήνης καὶ τοῦ Πίκου Διός.) Iſta, quæ uncis incluſa ſunt, deſiderantur apud Cedrenum.

33. τὴν Αὔγην, τὴν Ἀλέου θυγατέρα) Cedrenus habet τὴν Αὔτβην, τὴν Ἀνλίτου θυγατέρα, mendoſe.

34 ἄλλοι πολλοὶ ἕως Δαρείου τοῦ νεωτέρου) Δαρεῖος ὁ νεώτερος noſtro eſt Darius Nothus, ut infra apparet: inter quem tamen & Artaxerxem intervenerunt tantum Xerxes, qui menſ. 2. & Sogdianus, qui menſ. 7. regnarunt. vide Euſeb. & Helvic.

35. τοὺς Σκιτίνους καλουμένους) Hos Κιτταίους vocat Cedrenus, nomine utroque æque ignoro.

36. Τότε δὲ Αἰνίας) Scr. Αἰνείας.

37. ἀπὸ πόλεως μικρᾶς, λεγομένης Χαρτίμας) Cedrenus, ἐκ μικρᾶς πόλεως Χαρτικῆς. hanc urbem Chartam, vocat, de Cartagine verba habens, qui eam ita dictam aſſerit *a Cartha oppido, unde fuit Dido, inter Tyron & Berithon*: atque hoc etiam ex hiſtoria Pœnorum, uti ipſe alibi teſtatur.

38. καὶ βαταίζοντος βένεβλα.) βένεβλον *Venabulum*, ut, βενάτωρ, *Venator*: atque hæc recta eſt vocis hujus ſcriptura. Græci tamen recentiores Μέναυλον ſcribunt, ex Vocabuli ſcilicet originis ignorantia, atque etiam ex Characterum horum, μ, & β, ſimilitudine; in MS. enim Codicibus, præſertim antiquioribus, vix inter ſe diſtingui poſſunt.

39. νεώτερός τις, ὀνόματι Ἀχελῷος) Legendum ὄνομα νεωτερός τις. Cedrenus, ἐξ οὗ ἔσχε τὸν Μελέαγρον, καὶ τὴν Δηιάνειραν, ἥντινα ἡρμόζετο Ἀχελῷος πρὸς τὸ γάμον.

40. ὀνόματι Θεσβόν) Fluvium hunc, Εὔηνον, antea dictum aſſerit Cedrenus; Plutarchus, Theſtium, a Theſtio, Martis & Piſidices F. Stephanus, Thoas: Stephan. de urb. Ἀχελῷος ποταμὸς Ἀκαρνίας, ἀπὸ Ἀχελῴου ἐλθόντος ἐκ Θετταλίας μετὰ Ἀλκμαίωνος· ἐκαλεῖτο δὲ Θόας ὁ ποταμός.

41. καὶ φιβλωθεὶς ὁ Ἀχελῷος) vocabulum Græcobarbarum, apud Græcos recentiores frequenter uſurpatum, a φίβλα, Latinis Fibula. φιβλωθεὶς, *transfixus*: φιβλῶσαι, pro *transfigere*, ſupra habuimus, in Paridis a Philoctete occiſi hiſtoria, lib. 5. pag. 77. τὰς αὐτοῦ πόδας φιβλῶσαι

ἐπὶ τὰ σφυρὰ, *pedes ejus juxta malleolos transfixit*.

42. ὅτι προτιμῶσα τὸ ξίφος ἢ σύζυγον) ita etiam Jo. Tzetz. Chil. 7. Hiſt. 105.

Πολλοὶ σωφροσύνην δὲ συγγραφεῖς ἐκεῖνης,
Ἡ Αταλάντη ὥσπερ μὲν ἐκεῖνον ἀπεσφάξατο.
Εἶτα βαλὼν Μελέαγρος ἀνεῖλε τῷ συνευνέτῃ.

43. ἕως χρόνου φυλάττεται) Scr. ἐφυλάττετο.

44. δράμμα περὶ τοῦ αὐτοῦ) Scr. δρᾶμα.

45. ὑπὸ τοῦ Τυχικοῦ) Cedrenus hunc Αἴακα, vocat: de Nauplio vero Græcorum Principum uxores uti mœcharentur inſtigante, filii ſui Palamedis in ultionem, videm ſiac Tzetzem in Lycophron.

46. τὴν μετακληθεῖσαν Βενίβεντον) ita etiam Cedrenus. Stephanus urbem hanc a Diomede, Αργος Ἵππιον, dictam aſſerit. Διομήδους, μετὰ τὴν ἅλωσιν τῆς Ἰλίου, ἐτείχισε, καὶ μετωνόμασεν, Αργος Ἵππιον: a Diomede itaque non condita, ſed muro cincta tantum fuit. Procopius tamen Beneventum a Diomede conditam fuiſſe teſtatur, Gothicor. lib. 1. ταύτην Διομήδης ποτὲ ὁ Τυδέως ἐδείματο: qui etiam apri Calydonii dentes, tres ſpithamas in circuitu habentes avunculi ſui Meleagri in memoriam a Diomede ibidem repoſitos, ad ſua uſque tempora in ſpectaculum aſſervatos fuiſſe teſtatur. οἳ καὶ ἐς ἐμὲ ἐνταῦθά εἰσι, θέαμα λόγου πολλοῦ ἄξιον, περίμετρον οὐχ ἧσσον ἢ τρισπίθαμον ἐν μηνοειδεῖ σχήματι ἔχοντες.

47. ἐξ ἐγένοντο οἱ Ρουτοῦλοι τοῖς ἐπάνω) id eſt, *& Rutuli ſuperiores evaſerunt*. Eodem rudis locutionis genere utitur, ad finem lib. 8. ἰδὼν ὁ Αννίβας ἐκ τῆς Σκιπίωνος δυνάμεως, καὶ ὅτι τοῖς ἐπάνω εἰσὶν &c.

48. ὅστις οἶκος ἐκλήθη τὸ Παλάντιν) Παλάντιν, pro Παλάντιον: ut ῥοδέρον, pro ῥοδέριον, Librariorum ex recitantis ore ſcribendum errore frequentiſſimo.

49. ἀπὸ τότε ἐκλήθη τὰ βασιλικὰ κατοικητήρια. Παλάτιον.) Eadem habes apud Cedrenum, & Glycam, part. 2. Zonaras autem, Palatium, Domum Imperatoriam dictam vult, eo quod in Monte Palatio poſita fuerit: ἡ δὲ τῶν αὐτοκρατόρων κατοικία παλάτιον ὠνομάσθη, ὅτι ἔνθα τῷ Παλατίῳ λεγομένῳ ὄρει, ἐν ᾧ Φαυστύλος ᾤκει, καὶ ἐκεῖ τὸ στρατήγιον εἶχε.

50. τὴν θυγατέρα τοῦ Λατίνου Λαβινίαν) Scr. Λαουινίαν, & hic, & in ſequentibus: Lavinia enim dicta fuit Latino filia; Laviniumque, urbs ab Ænea a nomine ejus condita. Verum cum noſtro, in hac Æneæ hiſtoria, Romaniſque primordiis ineptit etiam Cedrenus.

51. Ασκάνιος Ἰουλος) Cedrenus habet, Ἰουλος, rectius.

52. καὶ ἔκτισε τὴν Αλβανίαν) Alba dicta eſt hæc urbs ab Aſcanio condita: cæterum cum quæ profert hic Author Noſter a vero ut plurimum aliena ſint, atque alias etiam omnibus ſatis nota, errores ſingulos notare ſuperſedebo.

53. Ελιακείμ, ὁ υἱὸς Ἰησοῦ) Jeſum Pontif. qui cum Zorobabel Hieroſolymas reverſus eſt, filius quidem erat Joacimus, non Eliachimus: de hoc tamen Auctorem intelligendum eſſe puto.

54. Ιστιαῖος φιλόσοφος) Forte hic idem eſt, quem Heſychius Illuſtr. περὶ σοφῶν, Ιστιαῖον vocat: quem vide.

55. μετὰ τοὺς προειρημένους φιλοσόφους &c.) locus iſte adeo mendoſus eſt, ut ſanus aliquis ſenſus exinde elici vix poterit. Steſichori duo fuerunt: quorum primus Thucydide multo antiquior: nec tamen Steſichorus alter ei contemporaneus erat; ſed aliquanto junior; de quo vide Cl. Seldeni Marmor. Arundel.

56. Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Δαρείου τοῦ νεωτέρου,) Ochus hic primo dictus, deinde Dariæus, teſte Cteſia: Βασιλεύει Ωχος, καὶ μετονομάζεται Δαρειαῖος cui in regno ſucceſſit filius ejus, Arſaces, Artoxerxes poſtea dictus: βασιλεύει δὲ Αρσάκης, ὁ μετονομασθεὶς Αρτοξέρξης.

57. τὴν Σίλβιν πόλιν) Nugæ: urbem hanc ſtatim, Σίλβαν, vocat; μεταγαγὼν ἐν τῇ Σίλβα πόλει ἐκ τοῦ Παλαντίου: Cedrenus, Σίλβαν appellat. Silvii Latinorum reges dicti ſunt, non ab Alba neſcio quo, urbeve ab eo condita; ſed a Silvio, Æneæ ex Lavinia filio. Sed nec Albam regem agnoſcit Hiſtoria Romana; Alba quidem urbs erat, ab Aſcanio, Æneæ ex Creuſa F. condita, ut ſupra diximus.

58. ἐκ τοῦ γένους τοῦ Αἰνεσίου) Scr. Αἰνείου.

IN LIBRUM SEPTIMUM.

1. ΧΡΥΣΟΥΝ ῥοδέριον τελείον) Meurſ. Gloſſar. Στηθάριον. *Pectorale. Armatura pectoris equorum*. Apud noſtrum tamen, & Chron. Alex. Auctorem, pro *ſtatua* ubique ponitur. Hujuſmodi Imagines Græcis recentioribus etiam, θωρακες, & θώρακιδ dictæ ſunt, ſcilicet umbilico tenus ductæ: has Græcia purior προτομὰς dixit. Heſychius: Προτομαί· εἰκὼν βασιλική, ἕως τοῦ ὀμφαλοῦ τοῦ σώματος εἶδος. Hæc vero de Romulo omnia habentur, tum apud Chr. Alex. tum apud Cedrenum, qui ex noſtro deſcripſiſſe videntur, Chron. quidem Alex. auctor ipſa verba, Cedrenus ſenſum tantum ſecutus.

2. μηνὶ Δύστρῳ,) Chr. Alex. μηνὶ Σύστρῳ, Mendoſe. Menſibus Macedonicis paſſim utitur Auctor noſter, quorum hæc nomina.

Δύστρος	*Martius*
Ξανθικὸς	*Aprilis*
Αρτεμίσιος	*Maius*
Δαίσιος	*Junius*
Πάνεμος	*Julius*
Λῷος	*Auguſtus*
Γορπιαῖος	*September*
Υπερβερεταῖος	*October*
Δῖος	*November*
Απελλαῖος	*December*
Αὐδυναῖος	*Januarius*
Περίτιος	*Februarius*.

3. τῷ Ηλίῳ Τιτᾶνι, ὡς ὑψωμένῳ) Raderus iſta vertit, apud Chr. Alex. *in ſolis, ut Titanis excelſi, cultum*: male omnino. ὑψώμενος enim hic dictus ſol, id eſt, *Exaltatus* (non *Excelſus*) eo quod ad Æquatorem provectus, mediam jam altitudinem ſuam, ſeptentrionem verſus attigerit. Sol enim ſemper *Excelſus* dici poteſt; *Exaltatus* vero eo magis, Septentrionalibus, quo a Tropico Capricorni longius diceſſit. Martii itaque xxv. id eſt, Æquinoctio verno, hæc ab Oenomao, ſolis jam ſic ſatis Exaltati in honorem, inſtituta dicuntur.

4. καταγωνίσασθαι αὐτόν) Chr. Alex. καταγωνίζεσθαι αὐτοῦ: καταγωνίζομαι, hic, pro, ἀνταγωνίζομαι, ponitur: καταγωνίζομαι enim proprie ſignificat, *Certamine vinco*: Heſychius: καταγωνίζεται, νικᾷ.

5. ὁ Εὐνίκιος ἅρμασι διπώλοις ἵππευε) Chr. Alex. ἅρμασι δὲ ἀνωλοις: mendoſe.

6 εἰς τοὺς Ευνοίου αἰτοὺς,) Iterum forte corrigendum Chr. Alex. ubi pro, *Ευνοίου*, habet Αἰτωλίας: quod interpres *Ætiis*, vertit. *Αἴτια* quidem inſcripti Callimachi operis, quo fabularum origines & cauſas expoſuerat Poeta, meminit Servius in 7. Æneid. & Martial. l. 10. *Epigr.* 4. Callimachum autem libros quampluritmos ſcripſiſſe, 800. numero, teſtis eſt Suidas; qui tamen multos eorum enumerans, nec noſtri *Ευνοου*, nec dicta *Αἴτια* habet.

7. τὰ δὲ ἑπτὰ σταδία) Ita etiam Chr. Alex

mendoſe: σπαθίον enim, *Gladiolum*, ſignificat: Legendum itaque cum Cedreno, ἀπάτας, quod vocabulum pure Latinum eſt. De Circi vero conſtructione, vide Onuphrium Panvinium, & Cl. Salmaſii in Solinum Plinian. Exercitation.

8. τὴν κίνησιν τῆς ἀστρονομίας τῶν ἑπτὰ ἀστέρων τῆς μεγάλης ἄρκτου.) Hæc aliter leguntur apud Chr. Alex. hoc modo: τὴν κίνησιν τῆς ἀστρώας (fort. τὴν ἀστρώαν) τῶν ἑπτὰ ἀστέρων, καὶ τῆς μεγάλης ἄρκτου. Cedrenus habet tantum, ὁ δρόμον τῶν ἑπτὰ πλανητῶν.

9. πρασινοπλάσιον γὰρ λέγεται τὸ πεπρασμένον.) Cum Noſtro etiam hic ineptiunt Cedrenus, & Chr. Alex. Auctor, πράσινον, a πρασινοπλάσιος, derivantes. Πράσινον enim eſt, Porraceus, ſive Color viridis, qualis porri eſt.

10. ὁ χλοώδης γῆ.) Scr. χλοώδης.

11. τὸ δὲ Βένετον ἐκάλεσεν) Factiones haſce coloribus diſpares, a Romulo inſtitutas, Circumque ipſum ab eo extructum fuiſſe, negant eruditi. Spectacula enim hæc, Conſualia, primo a Romulo; deinde, Circo a Tarquinio Priſco extructo, Circenſia dicta ſunt. Quin & apertis campis a Romulo celebrata fuiſſe teſtatur Caſſiodorus, qui de Oenomai Ludis locutus, *Quos ludos* (inquit) *poſtea Romulus in raptu Sabinarum, necdum fundatis ædificiis, ruraliter oſtentavit Italiæ*, &c.

12. προσηνώθησαν τῷ Πρασίνῳ) Scr. τῷ Πρασίνῳ.

13, ἀπότε ἐνενίκησεν αὐτοὺς τὴν τοῦ Ἱππικοῦ θέαν ὁ Ῥώμος.) Scr. ἀφότε ἐνενίκησεν, &c. Cæterum hæc mendoſe leguntur apud Chr. Alex. Lectio itaque, uti & interpunctio, ex noſtro reſtituenda.

14. οὐδεὶς γὰρ ὑπείχετο τῶν γυναικῶν) Ita etiam Chr. Alex. ſcribendum, οὐδεμία γὰρ τῶν γυναικῶν &c.

15. ἃς ἐκάλεσε Βρυτίδας) Βρούτιδας Legit. Chr. Alex. Has ego ſervas fœminas eſſe dixerim, a gente Brutiorum, ſic dicta, quod eorum plerique omnes fugitivi ſervi initio fuerint, ac bruta gens, hominum colluvione circa Lucaniam confluente; uti aſſerit Diodor. Sicul. Bib. Hiſt. l. 16. *Brutides* autem mulieres dicuntur; ut, Prophetides; teſte Svida: Βρυτίδες. γυναῖκες οὕτω καλούμεναι, ὡς αἱ Σαβῖναι, ἢ προφήτιδες.

16. ἐδόθη αὐτῷ ὁ χρησμὸς, ὡς ἐν στενοχωρίᾳ) ob hoc Conſilium ab Oraculo Romulo, hiſce anguſtiis poſito, datum, Conſualia hæc certamina Conſi, id eſt, Conſilii Dei in honorem celebravit. Valerius l. 2. c. 5. de Inſtitut. antiq. *Circenſe ſpectaculum primus Romulus, raptis Virginibus Sabinis, Conſualium nomine celebravit.* Conſus vero, idem qui Neptunus: haud recte itaque Auctor noſter, Solis in honorem a Romulo inſtituta fuiſſe hæc certamina, ſupra affirmat.

17. παρὰ ξίφη τοῖς θεοῖς) Scr. παραξίφη.

18. ὁ σοφώτατος Βιλγίλιος) Scr. Βιργίλιος.

19. ὡσαύτως δὲ καὶ Πλίνιος, &c. ὁμοίως δὲ καὶ Λίβιος. Latinorum Scriptorum nomina iſta Chr. Alex. auctori parum nota fuiſſe videntur; ideoque pro Plinio Apollonium, pro Livio, Silvium, neſcio quos ſuppoſuit.

20. εἰς Βούρδωνας.) *In Burdone*, vertit Rader. ac ſi nomen loci eſſet. Ego vero vocabulum hoc Latinum eſſe puto, & ἡμιόνους, Græcis ſonare, id eſt, *Mulis* ſicut 2. Reg. 5. 17. ubi vulgaris translatio habet, *obſecro concede mihi, ut tollam onus duorum burdonum*; ſeptuag. habet: δοθήτω τῷ δούλῳ σου γόμος ζεύγους ἡμιόνων. Probabile autem eſt, Auctorem noſtrum ad locum illum Servii in Virgil. Æneid. l. 8. reſpexiſſe; ubi in hæc verba *Magnis Circenſibus actis*, hæc habet Scholiaſtes: *Magnis, quantum ad paupertatem priſtinam pertinet. Nam legimus, propter equorum inopiam, diverſis eos hinc aſos animantibus.*

21. Ἀμύλιος, ὁ αὐτῶν πάππος) Ita etiam Chr. Alex. auctor, contra Hiſtoriæ Romanæ fidem: non enim Amulius, ſed Numitor avus erat Gemellorum.

22. ἱέρεια ὄντα τοῦ Ἄρεως,) Chr. Alex. habet ἱερεῖαν τοῦ Ἄρεως, mendoſe; Iliam vero hanc, quæ & Rhea Sylvia dicta eſt, non Martis, ſed Veſtæ ſacerdotem fuiſſe tradunt Hiſtorici Latini.

23. τὰ λεγόμενα Βρουμάλια) *Hinc Romulus appellavit, Brumalia, ſeu Saturnalia*: vertit Raderus, haud recte. Feſtum enim hoc non Saturno, ſed Baccho celebrari ſolitum, bruma, ſive hyberno tempore: uti teſtatur Ovidius, Faſtor. l. 1.

Sacra Corymbiferi celebrabat Græcia Bacchi,
Tertia, quæ ſolito tempore bruma refert.

Brumus etiam a Romanis Bacchus dictus eſt, unde Brumalia nomine accepiſſe vult Tzetzes ad Heſiod. op. & d. τῷ τῶν ληναίων αἰτίῳ Διονύσῳ ἑορτὴν τὴν λεγομένην ἀμβροσίαν ἐτέλουν, ἡ παρὰ Ῥωμαίοις Βρουμάλια καλεῖται. Βρούμος γὰρ αὐτοῖς ὁ Διόνυσος.

24. οἱ σὺν ἐκείνῳ αὐλῳδοὶ πανδοῦροι) & deinceps, ὡς τὴν ἑξῆς νύκτωσιν, *ad ſequentem uſque locum tibiis canebant*: ideoque Raderus, ob hanc nominis inconſtantiam, πανδοῦροι, *Tibicines*, vertit. Panduram tamen inſtrumentum ἔγχορδον fuiſſe, tribus tantum Chordis inſtructum, Aſſyriorum inventum aſſerit Jul. Poll. lib. 4. cap. 9. τρίχορδον δὲ ὅπερ Ἀσσύριοι πανδοῦραν ὠνόμαζον. Verum Heſychius ἐμπνευστὸν eam facit, adeoque Syringem, ſive fiſtulam eſſe vult, in Σύριγγες· Σύριγγες, οἱ καλάμινοι πανδοῦροι: cui etiam accinit Mart. Capella de Nupt. Philolog. lib. 9. Inſtrumentum hoc Hircipedi ſive Pani, Fiſtularum inventori attribuens his verbis. *Verum per medium quidam agreſtes canorique Semidei, quorum hircipedem Panduræ, Silvanum baccandiatt canoris fiſtula ſibilatrix, rureſtris Faunum tibia decuerunt.* & quidem obſtreperum quoddam ut eſſet, ideoque armorum ſtrepitibus magis conveniens, ratio ipſa poſtulare videtur.

25. τοῖς λεγομένοις φιλικοῖς) Convivia hæc φιλικὰ ab eis quæ συγγενικὰ dicta ſunt, ita diſtinguit Plutarchus, ut illa eorum qui ejuſdem ſunt generis, ſeu ſanguinis, hæc vero, eorum qui aſſinitate tantum ſibi juncti ſunt, eſſe videntur. Plutarch Sympoſ. lib. 4. ubi in Quæſtione, *Cur in nuptiis plurimi ad cœnam vocantur*, hæc habet: πότερον πρόδηλοι βούλονται, τοὺς γαμοῦντας ἐνδόξως μὴ μόνον φιλικοὺς, ἀλλὰ καὶ συγγενικοὺς εἶναι, καταμιγνυμένους εἰς τὸ γένος ἑτέρας οἰκειότητι.

26. καλέσαι καὶ τὸ ὄνομα τοῦ ἀρίστου Ῥωμαίοι, Βρουμάλια· καλοῖς &c.) Chr. Alex habet καλέσαντες καὶ τὸ ὄνομα τῆς κλήσεως αὐτοῦ Ῥωμαῖοι Βρουμάλια. (ὅ ἐστι, τραπεζῶσαι ἐκ τῶν ἀλλοτρίων·) καλοῖς &c. ubi verba illa uncis incluſa, ab auctore de ſuo inſerta ſunt, inepte; & contra tum verbi ſenſum, tum Auctoris noſtri, ex quo iſta deſumpſit, mentem.

27. ἐμοίχευσεν ὁ υἱὸς τοῦ Ταρκυνίου ὁ Ἄῤῥουνς) Lucretia, non ab Arunte, ſed a Tarquinio Sexto, Superbi F. natu minore ſtuprata fuit.

28. τῶν λεγομένων Κελερικῶν) Κελερικοὺς vocent, quos Plinius, *Celeres*, *Flexumines*, id eſt, Levis armaturæ Equites.

29. τὸ πρακτεύειν κατ᾽ αὐτοῦ) πρακτεύομαι, & πρακτεύω, a Latino *Tracto*, Conſilium de re quapiam ineo: occurrit ſæpiaſcule iſta apud Auctorem noſtrum, ut lib. 12. p. 289. ἀρχικὰ αὐτοῦ διάγοντος, καὶ τὰ τοῦ πολέμου πρακτεύοντος, συνέβη &c. *Ubi per hyemem commoranti, quæque ad bellum ſpectabant pertractanti*, ſive, de eis conſultanti, *accidit* &c.

30. ὁ δοῦλος τοῦ Βρούτου Βινδίκιος) Non Bruti, ſed Aquilliorum conjuratorum ſervus erat Vindicius. Vide Plutarch. in Publicola.

31. ψηφισάμενοι ἐν πραίτοις) ἐν πραίτοις, & ſæpe etiam, πραίτοις, infra apud auctorem noſtrum, *Impetratis*; deinde, διασηγνευσάμενοι, deſignantes; διασηγνευσάμενοι ſcribitur, in Gloſſ. Baſilicor.

32. δοθεικὼς αὐτῷ καὶ ἀξίαν κόμητος &c.) Vides Lector, quam honorifice cum Vindicio agit no-

Digitized by Google

ſtor noſter: miror tamen quo auctore, iſta protulerit. Libertate quidem donatum, pecuniaque ex ærario remuneratum legimus, apud Latinos auctores; nec aliquid amplius. Livius, l. 2. *Secundum pœnam nocentium, ut in utramque partem arcendis ſceleribus exemplum nobile eſſet, præmium indici, pecunia ex ærario, libertas, & civitas data*: & deinde; *poſt illum obſervatum, ut qui ita liberati eſſent, in civitatem accepti viderentur*.

33. Κονσίλιον, ἅπερ ἑρμηνεύεται, παροχὴ ἡμέρα.) Nova hæc vocabuli hujus interpretatio, Romaniſque incognita. Quid ſi παροχή, non a παρέχω, ſed a πάροχοι deductum vellet auctor noſter? adeo ut non, *Largitionem*, ſed *Conſeſſionem*, ſignificet: throno enim eodem excelſo collocatum Vindicium, Bruto aſſidere facit. Atque in hoc ſenſu, *Conſilium* aliquanto melius quadrabit cum data interpretatione. Verum de hoc videant eruditi.

34. τυραννήσαντες οἱ Γάλλοι) τυραννεῖν apud noſtrum, pro, *arma in aliquem ſumere* ſive *in aliquem inſurgere*, paſſim uſurpari, hic ſemel monuiſſe ſatis ſit: exemplum unicum hic proferam, ex lib. 16. p. 392. ubi de Alexandrinis, qui tumultuantes Præfectum ſuum interfecerant verba faciens, deinde addit; ἀγανακτήσας ὁ αὐτὸς βασιλεὺς, πολλοὺς ἐτιμωρήσατο ἐξ αὐτῶν τῶν Ἀλεξανδρέων, ὡς τυραννήσαντας τὸν ἄρχοντα αὐτῶν. *Hoc facto commotus Imperator, a multis eorum, ob vim Præfecto ſuo illatam, pœnas exegit*.

35. ὀνόματι Μάλλιον Καπιτωλῖνον) Manlii, & Camilli geſta auctor hic miſere confundit: non enim Manlius, ſed Camillus in Gallos Senones cum exercitu dux miſſus eſt. Quæ vero deinceps refert, de Regno affectato, Senatuque ſpreto, hæc Manlii ſunt.

36. καταγόμενον ἐκ γένους τῶν Γάλλων) Infra etiam habet, οὗτος ἐκ γένους ἐστὶ τῶν Γάλλων. Cedrenus habet, ἐκ τοῦ μέρους τῶν Γάλλων καταγόμενος, ubi interpres Xilander, *neſcio*, inquit, *quid ſit iſtud καταγόμενος*: in quem tamen recte animadvertit doctiſſimus Jac. Goar. in Notis ſuis Poſterioribus ad Cedren. κατάγομαι enim nihil aliud eſt quam *deſcendo*, & καταγόμενος ἀπὸ γένους, *a genere deſcendens*: quod nos Anglice etiam dicimus, *Deſcended from ſuch a Stock*. Hujus autem exempla ſexcenta ex hoc noſtro proferre licet: uti lib. 2. p. 23. de Perſeo Jonitas viſente hæc habet: γνόντες αὐτὸν οἱ αὐτοὶ Ἀργεῖοι Ἰωνῖται, ὅτι καὶ οὗτος ἐκ τοῦ γένους τῶν Ἀργείων καταγόμενος, χαρίεντες ἀνέμενον αὐτόν. Ita etiam lib. 4. p. 39. de Cecrope verba habens, τῶν δὲ Ἀθηναίων ἐβασίλευσε Κέκροψ τις, ὅστις ἐξ Αἰγύπτου κατάγεται: *Athenis regnavit Cecrops quidam, ab Ægyptiis originem ducens*. Cecropem autem Ægyptium fuiſſe, teſtes habemus Svidam, Euſebium, aliosque.

37. Ἐν κομβεντίῳ γὰρ εἰσελθόντος) Κομέντῳ habet Cedrenus mendoſe. Κόμβεντον, & κομβέντιον, *Conventus*, ſive *Conſilium*, apud noſtrum habemus frequenter.

38. ῥῆγα δυνατὸν ἐν πολέμοις) Reges, Principeſque omnes minores, ῥῆγας, Imperatorem vero ſolum βασιλέα, vocatos ſupra monuimus: ſed & Duces ſuos ῥῆγας vocaſſe Barbaros, cum ex hoc auctoris loco tum ex Procopio apparet, Goth l. 1. ubi de Theudorico loquens, qui Gothorum Italiæque copias ſibi ſubjecerat, βασιλέως tamen nomen, aut habitum ſibi aſſumere noluit; deinde addit, ἀλλὰ ῥὴξ τε διεβίω καλούμενος· οὕτω γὰρ σφᾶς τοὺς ἡγεμόνας οἱ βάρβαροι καλεῖν νενομίκασι. *Sed ῥὴξ deinceps vocatus eſt; quo nomine Barbari Duces ſuos appellare ſolent*.

39. ὄντος ἐν χειμῶνι) χειμὼν hic tempus, non hybernum, ſed tempeſtuoſum ſignificat; uti patebit ex ſequentibus; cæterum ſuaviſſimæ hujus de Februario Narratiunculæ medullam excerpſerunt etiam Svidas, & Cedrenus, hic, de Manlio, ille vero de Camillo inſtituta fabula. Unde vero hauſerint, jam vides Lector.

40. ἐγένετο πτύρμα) πτύρμος, habet Heſychius: Πτύρμος φόβος, καὶ τὰ ὅμοια.

41. ἐγκάθετον ςρατὸν) Scribendum, ἐγκάθετον a verbo κάθημαι, ſedeo: ut de Præſidiariis intelligatur.

42. καὶ τοὺς κόμητας αὐτοῦ) Heſychius: Κόμης ἄρχων, ἡγεμών. Verum Comitum varia erant, diverſaque munera, de quibus Vide Meurſii Gloſſar.

43. τοῦ αὐτοῦ μηνὸς τὰς ἡμέρας ἀφελόντων·) hanc dierum menſis hujus decurtationis cauſam reperiſſe ſe in quibuſdam Dionis Excerptis MS. refert Cl. Salmaſius Plinian. Exercit. in Solin. ubi tamen hæc omnia de Camillo, ſicut & apud Svidam, non autem de Manlio, narrantur.

καὶ περιζώσαντες αὐτὸν χοῖρον μασσον) Quid hoc vocabulum, μασσον, ſit, non habeo dicere: nec enim invenitur apud Svidam, nec Cedrenum; qui tamen uterque hanc Februarii narrant hiſtoriolam: Svidas, καὶ διὰ τοῦτο χειροδέντα αὐτὸν τοῖς ἰδίοις, καὶ θριγκίῳ περιβληθέντα ψιάθῳ, &c. Cedrenus, καὶ ἐκβαλὼν ἔξω τὸ πάλαι ῥηγάτον, ψιάθῳ θριγκίῳ περιβεβλημένον ἢ χοιρίῳ τῶν ἱστῶν περιεζωσμένον, &c. forte vocabuli vim ignorantes, omiſerunt.

44. τοὺς βερνάκλους, τουτ' ἔστι, πληβεΐους,) βέρνακλοι iſti apud Svidam ſunt οἱ ὑπουργοῦντες τῷ δημάρχῳ, *Tribuni Miniſtri*: ὑπὸ τῶν ὑπηρετούντων τῷ δημάρχῳ τῶν καλουμένων βερνάκλων.

45. βακλίσαντες βάκλοις τύπτων αὐτὸν, βάκλον, *Baculus*, frequenter occurrit apud Græcos recentiores; quid βακλοσδέσιον vero ſit, videant doctiores.

46. τὸ αὐτὸ χῶμα τοῦ φορέματος) Scr. φορήματος.

47. Ἐκθέσει Βρουτίου Ῥωμαίου κτ.) En tibi fontem ſacrum, ex quo fabulam hanc pulcherrimam hauſit Auctor noſter.

48. μετὰ δὲ τοῦ δυνάσαι) Scr. τὸ δυνάσαι.

49. ἐκάλεσεν εἰς τὸ ὄνομα τοῦ θείου αὐτοῦ) Quintilem menſem, Julium, ab Antonio nominatum ideo, quod iſto menſe C. Julius natus fuerat, affert Cedrenus: ὁ Ἰούλιος μὲν Κυντίλιος ἐλέγετο· μετωνομάσθη δὲ παρὰ Ἀντωνίου, διὰ τὸ γεννηθῆναι ἐν αὐτῷ Γάϊον Ἰούλιον.

50. καὶ ὁ Κυντῖνος) Scr. Κυντίλιος.

51. Ἀδδοῦς ὅστις ἱερεὺς ἦν) aliquid hic deeſſe videtur; aut ὅστις redundat: deinde ſcribendum, Ἰαδδοῦς; qui ſextus erat Judæorum Pontifex, & Jannæum, non Joachimum, ſecutus eſt, teſte Chr. Alex. Auctore.

52. τὸν δὲ Ἱππομένην) Hippomenem, Macharei, non filiam, ſed filium, cum Atalanta in matris Deorum templo rem habere auſum, in Leonem, amaſiam vero Atalantam in leænam, commutatos perhibent Mythologi Latini.

53. τὸν Ἀταλάντην &c. εἰς ταῶνα) Argum quidem in Pavonem converſum legimus.

54. Φιλομήλην θυγατέρα Πανδίονος εἰς χελιδόνα) Imo in Luſciniam, Progne vero ſoror in Hirundinem mutatæ dicuntur.

55. τὴν Ἰαΐδην, θυγατέρα τοῦ Ταλαίτου) Scr. τὴν Ναΐδην, θυγατέρα τοῦ Ταντάλου.

56. εἰς λίθον μετεμψυχωθεῖσαν) Auctoris dictionem ſecuti, de Animæ tantum Tranſmigratione, iſta reddidimus: pro μετεμψυχωθεῖσαν tamen rectius dixiſſet, μεταμορφωθεῖσαν: de corporis enim tranſmutatione, non de Pythagorica animarum tranſmigratione, loquuntur Fabularum iſtarum auctores.

57. ἐβασίλευσεν Ὦχος, υἱὸς αὐτοῦ) Artaxerxis filius quidem erat Ochus, ſed Spurius. vide Cteſiam.

58. τοῦ τοιοῦτος λεκανομαντείαν) Ita etiam Glycas, Annal. part. 2. *Quum autem per vaticinationem, quæ pelvi ſolet fieri, futurum cognoviſſet, ut Ægyptus in hoſtium poteſtatem veniret*, &c. Hujus præſtigiarum etiam meminerunt Euſebius, Cedrenus, Chr. Alex. auctor, aliique.

59. τὸν Χῶν, βασιλέα Περσῶν) Scr. Ὦχον.

60. ἢ εἰς Πέλλην) Nectanebum alii Æthiopiam, alii Macedoniam ſe recepiſſe aſſerunt, teſte Euſebio χρον. λογ. α'. φυγόντος Νεκτανεβῶ, ὡς τινες, εἰς Αἰθιοπίαν, ὡς δὲ ἕτεροι, εἰς Μακεδονίαν, ἔνθα ἡ Ὀλυμπιάδι μιχθεὶς διὰ γοητείας υἱὸν ἔσχεν Ἀλέξανδρον &c.

61. ὑπὸ Διὸς Ἄμμωνος συλληφθεῖσα) Scr. συλληφθεῖσαι.

62. ἀρχιερεὺς δὲ τῶν Ἰουδαίων Ἰώδας) Omnino legendum, Ἰαδδοῦς: ſub his temporibus enim floruit Jaddus, Judæorum Pontifex ſextus a cœpto Pontificatu, poſt Captivitatem Judæorum ex Babylone remiſſam. vide Chr. Alex. & Euſebium.

63. κατέσχεν οὖν ἡ Ἑβραϊκὴ ἀρχιερωσύνη ἔτη ρπδ'.) ſcilicet ab Iſraelitarum ex Ægypto egreſſu.

64. ἔπεσεν ὁ τύπος τοῦ Κολοσσοῦ) Sub Antiocho Magno, Syriæ rege, accidiſſe hoc teſtatur Euſebius.

65. καὶ ὁ Χῶος,) Scr. Ὦχος, ut ſupra.

66. κώμην Θέρμας) Ita etiam Jo. Tzetz. Chil. 10.

Η νῦν Θεσσαλονίκη μὲν πόλις ἡ λαμπροτάτη.
Τὸ πρὶν ὑπῆρχε κώμη, Θέρμη δὲ τὴν κλῆσιν ἐκαλεῖτο.
Καὶ μέχρι νῦν τὸ πέλαγος τὸ τῆς Θεσσαλονίκης,
Θερμαῖος κόλπος λέγεται, ἀπὸ τῆς Θέρμης κώμης.

Ἁλίαν primum dictam fuiſſe teſtatur Stephanus: Θεσσαλονίκη, πόλις Μακεδονίας, ἥτις πρὶν ἐκαλεῖτο Ἁλία, Κασσάνδρου κτίσμα. ubi etiam diverſam a Noſtro nominis Theſſalonicæ originem, ex Lucillo Tarræo profert.

67. Κατέσχεν οὖν ἡ βασιλεία, ἤτοι τετραρχία τῶν Μακεδόνων ἔτη χβ'.) Error hic in numero: A Carano enim primo Macedonum Rege, uſque ad Philippum hunc, CCCCLI. tantum annos enumerat Euſebius.

68. μετὰ τὸν Χῶον) Scr. Ὦχον. Ochum vero excepit Arſes, Ochi F. qui regnum tenuit annos II. cui ſucceſſit Darius, Arſami F. teſte Euſebio.

69. ὁ Μῆδος, ὁ Ἀσσαλάμου) Scr. ὁ Ἀρσάμου, uti habent Euſebius, Cedrenus, Glycas: auctor tamen noſter ubique, ὁ Ἀσσαλάμου, habet.

IN LIBRUM OCTAVUM.

1. ΠΡΩΗΝ λεγομένην κώμην Ῥακώτιν) Ῥακώτην prius dictam aſſerit Stephanus: Ῥακῶτις, οὕτως ἡ Ἀλεξάνδρεια πρότερον ἐκαλεῖτο: vide eundem etiam in Ἀλεξάνδρεια.

2. ἢ δημόσιον) δημόσιον, ſimpliciter poſitum apud noſtrum ubique ſignificat δημόσιον λουτρὸν, Balneum publicum: atque hoc ſatis apparebit ex lib. 10. pag. 243. ubi quod prius δημόσιον λουτρὸν vocaverat, deinde δημόσιον tantum dicit: καὶ οὕτως αὐτὸ τὸ δημόσιον λουτρὸν ἐκάλεσεν, &c. primo habet; deinde, τὸ δὲ αὐτὸ δημόσιον ἦν λεπτισμένον, &c. ita etiam lib. 13. p. 302. λέγουσι τὸ λεγόμενον φιλίππου βασιλικὸν δημόσιον, λουτρὸν γὰρ παλαιὸν ἦν, ἐκ τοῦ χρόνου φθαρὲν, καὶ μὴ λοῦον. Cæterum exempla hujuſmodi ubique occurrunt. Itaque apud Chr. Alex. auctorem in Hadriano Hieroſolymas occupante, urbiſque nomen immutante, ἔκτισε τὰ δύο δημόσια. quod Interpres vertit, condidit duplex forum. Ego potius vertendum cenſeo, condidit duo Balnea publica.

3. ὅπερ ἐκάλεσε τὸ Στρατήγιον) Chr. Alex. auctor de Severo Imp. locum reficiente, verba habens, Στρατήγιον vocat: καὶ ἐκάλεσε τὸν τόπον, τρατήγιον, recentioribus ſcilicet Græcis uſitata ſcriptionis corruptela. Prætorium a Latinis hunc locum dictum aſſerit P. Gyllius, de Topograph. Conſtantin. lib. 3. quem vide. Heſychius Mileſ. in Patr. Conſtantinop. Forum vocat: καθὰ καὶ ἐν τῷ Στρατηγίῳ λεγομένῳ φόρῳ, ἔνθα ποτὲ οἱ στρατηγοῦντες τῆς πόλεως ἀνδρες τὰς τιμὰς ὑπεδέχοντο, ἐπὶ λιθίνων ἀνάγραφα τέλος.

4. καὶ μετεκάλεσε τὸ αὐτὸ ἐμπόριον, Χρυσόπολιν.) Dionyſius Byzantius apud Stephanum de urb. aliam nominis originem tradit, his verbis: Κέκληται δὲ Χρυσόπολις, ὡς μὲν ἔνιοι φασὶν, ἐπὶ τῆς Περσῶν ἡγεμονίας, ὅτι αὐτόθι ταμιεῖον τοῦ φορολογεῖν ἀπὸ τῶν πόλεων χρυσοῦ ἦν ἀθροισμός· οἱ δὲ πλείους, ἀπὸ Χρύσου παιδὸς Χρυσηίδος καὶ Ἀγαμέμνονος.

5. καθὼς Βόττιος ὁ σοφώτατος) Βούττιος ſupra dicitur, lib. 2. p. 10.

6. ὤν τῆς Ἀλεξάνδρου νίκης, ἔτη ͵εφκζ'.) Hæc ſibi non conſtant. Auctor enim infra ab Adamo ad Alexandri mortem annos putat IↃↃDXCIII. ubi etiam eum XXXVI. annos vixiſſe aſſerit. XXXVI. autem ex IↃↃDXCIII. deductis, manent IↃↃDDLVII. Annus itaque iſte Alexandri, non Victoriam, ſed Natalem nobis exhibet.

7. ἀρχιερεὺς τῶν Ἰουδαίων ὁ Ἀδδοῦς) Ἰαδδοῦς Scribendum, ſupra monuimus, ex Euſebio, & Chronico Alex. Zonaras, Ἰαδδὸς, vocat.

8. ἡ θυγατὴρ Δαρείου) Roxanem quidem, non Darii ſed Oxyartis Bactriani, Darii fratris, filiam, uxorem habuiſſe Alexandrum, teſtatur Arrianus.

9. ὅτι Κανδάκη ἐπιάσατο) De Alexandri geſtis vide Arrianum, Q. Curtium &c. apud Arrianum, de Candace, nihil omnino.

10 ἔζησε δὲ ὁ αὐτὸς Ἀλέξανδρος ἔτη λς'.) Euſebius Alexandrum annos XXXII. tantum vixiſſe aſſerit: χρον. κάν. Ἀλέξανδρος λβ', ἔτος ἄγων, ἀναιρεθεὶς φαρμάκῳ τελευτᾷ ἐν Βαβυλῶνι. Cæterum ab Euſebio in omnibus his numeris diſſentit auctor Noſter. Euſebius enim Alex. XII. tantum annos, Noſter XVII. regnaſſe vult: Euſebius eum in Aſia belligerantem regnantemque introducit. annos V. Noſter. annos IX. ex quatuor ſcilicet vitæ ejus annis ſuperadditis orta differentia. Nicephorus Patriarcha Computum ab his diverſam inſtituit; Alexandrum enim annos XXXV. vel ut alii, XXXVI. vixiſſe; an. XVIII. regnaſſe, VI. nimirum ante devictum Darium, XII. vero poſtea, aſſerit, in Chronographia ſua.

11. ἔτη ͵εφξζ'.) Nicephorus annos ab Adamo uſque ad Alexandri obitum, enumerat IↃↃC-LXVII.

12. φίλιππον, τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ) Philippus hic, Aridæus dictus, Philippi ex pellice filius erat: γεγονότα μὲν ἐκ γυναικὸς ἀδόξου καὶ κοινῆς, dicit Zonaras. Philinam vocat Dexippus, gente Theſſalam: Ἀρριδαῖον, ἀδελφὸν αὐτοῦ πρὸς πατρὸς, ἐκ Φιλίννης τῆς Θεσσαλῆς. Philippum, autem eum nuncuparunt Macedones, Philippi regis, patris ejus in honorem: uti idem Dexippus teſtatur, apud Euſeb. χρ. λόγ. α.

13. οἱ παῖδες τοῦ αὐτοῦ Ἀλεξάνδρου) ſcribendum, Κασσάνδρου. Caſſandrum enim in regno exceperunt Antigonus, & Alexander, ejus filii. Vide Euſebium.

14. Πτολεμαῖον τὸν Λάγου, τὸν ἀστρονόμον) De hujus in Aſtronomicis peritia apud alios mentio nulla: Hiſtoricum quidem fuiſſe eum, videtur ex Arriani Præfat. Hiſtor. Alex. qui eum Alexandri M. res geſtas ſcripſiſſe teſtatur; ex cujus præcipue, & Ariſtobuli Scriptis, ipſe ſuam ſe compilaſſe hiſtoriam, profeſſus eſt. Ptolomæus ille Aſtronomus inſignis tempore Marci Aurelii Imp. floruit; uti aſſerit Suidas. Nec tamen Ægypti rex erat; ſed Philoſophus.

15. ἔτη μβ'.) Quadraginta tantum annos eum regnaſſe teſtantur Euſebius, Nicephor. Patriar. Hiſtor. Synag. Scaliger. aliique præter noſtrum omnes.

16. Τρίτος Πτολεμαῖος, ὁ φιλάδελφος) Immo Secundus hic erat Ptolomæus, idemque cum Auctoris noſtri Ptolomæo ſecundo, Ptolomæi Lagi filio; cujus etiam juſſu Biblia ſacra Hebraica in linguam Græcam a LXXII. Interpretibus tran-

Digitized by Google

ſata ſuerunt. Huic autem regnanti annos tribuant XXXVIII. Euſebius, alique; quos videſis: Noſter enim regni annos in plurimis prætermittit, quos vero habet, numeri annorum, ut plurimum corrupti ſunt.

17. τεσσαρεσκαιδεκάτη βασίλισσα τῶν Πτολεμαίων) Cleopatra in ſerie Ptolomæorum duodecima eſt, ſecundum Euſebium, & Nicephor. Patriarch. Chr. Alexandr.

18. ἔτη τ'.) Numerus hic Africani computum duobus tantum annis ſuperat; a Macedonici ſcilicet Imperii, Lagidarumque origine numerando, ad XV. Auguſti annum: μέχρι τοῦδε οἱ Λαγίδαι καὶ σύμπασα ἡ Μακεδονικὴ ἡγεμονία χρόνον μετὰ ἔτη τ'. τὸ Περσῶν καθαιρέσεως δυοῖν δέοντα. Africanus apud Euſeb. χρον. λογ. α'.

19. Σέλευκον, τὸν Νικάτορα) In Seleuci hujus cognomine ſcribendo magna eſt inter Auctores varietas, aliis Νικάτωρ, aliis Νικάνωρ, ſcribentibus. Νικάτωρ, deinceps Auctori noſtro ubique dictus eſt; quam ſcriptionem eſſe veriorem facillime crediderim, utpote Græco Idiomati magis conſonam: ex victoriis enim ſuis hoc cognomen adeptus eſt Seleucus, teſte Dexippo, apud Euſebium: Σέλευκος δὲ ἀναβὰς μέχρι Βαβυλῶνος, καὶ κρατήσας τῶν Βαρβάρων, βασιλεύει ἔτη λβ'. διὸ καὶ Νικάνωρ ἐπεκλήθη. ſcribendum Νικάτωρ: ita enim ubique antea eum vocaverat. Hujus enim teſtem luculentiſſimum habemus Appianum Alexandrin. de bel. Syr. ubi de Seleuco verba faciens, hæc habet. γενομένῳ δὲ αὐτῷ τὰ ἐς πολέμους ἐπιτυχεστάτῳ, Νικάτωρ ἐπώνυμον γίνεται. Atque hanc rectam eſſe nominis hujus ſcripturam clariſſime apparet ex Numiſmate hoc, Seleuci Nicatoris nomine inſcripto, apud J. Triſtan. ad fin. Tom. 1. Σελεύκου Βασιλέως Νικάτορος Ἐπιφανοῦς. ΝΕΙΣΙ. quem vide, & Scaliger. in Euſeb. p. 119.

20. τὴν σατραπείαν τῶν φροντίδα) Scr. σατραπείας. Σατράπαι. Præfectus, Dux, vox Perſica eſt, teſte Heſychio. Σατράπαι, ἀρχηγοί, στρατηλάται.

21. ἔτη μγ'.) Euſebius Seleucum annos XXXII. tantum regnaſſe, affirmat.

22. εἰς τὸ ὄρος τὸ Κάσιον) Κάσος una eſt ex Cycladibus inſulis: ex hinc vero deducta Colonia Montem hunc Syriæ inhabitavit, Caſiumque ab inſula unde exierat, appellavit, uti aſſerit Stephanus de Urb. Κάσος, μία τῶν Κυκλάδων. Et poſtea, ᾤκησαν δὲ τὴν νῆσον ἐξ ὧν τὸ ἐν Συρίᾳ ὄρος Κάσιον.

23. τῆς λεγομένης Πιερίας) de Seleucia ἐν Πιερίᾳ, vide Triſtan. Tom. 1. p. 425.

24. ἅμα τοῖς αὐτῷ) Scr. αὐτοῦ· aut ſupplendum, σύν.

25. τέτῳ ἀσφαλῆ) Scr. ἀσφαλεῖ.

26. τοῦ ἡλίου ἀνατέλλοντα) Scr. ἀνατέλλοντος.

27. ἀνεγείρας) Scr. ἀνεγείρης.

28. ποιήσας ἐπὶ τετραπυλίῳ) τετραπυλίον, pro τετραπυλίου, ut ἐνδόξιον, pro ἐνδόξου, &c.

29. ὃς ᾤκουν ὁ Κάσον) Scr. ᾤκουν. Hi vero Caſii montis, urbiſque in eo poſitæ incolæ, cenſendi ſunt: quos tamen Stephanus a Caſo, una ex Cycladibus, huc deveniſſe inquit: uti ſupra monuimus.

30. οὕτως μετοικήσαντες) aliquid hic deeſſe videtur ad ſenſum explendum: forte legendum ὄντως μετοικήσαντες.

31. θυγατέρα Σατιλαμίαν) Vocabulum ſuſpectum: forte legendum, Σαλαμίνα.

32. ἐν τῇ αὐτῇ οἰκοῦντι γῇ) Scr. οἰκοῦντα.

33. ἐν τῇ γῇ οἰκοῦσι τῶν γιγάντων) Procopius etiam Cæſarienſis Damaſcum, Syriæ urbem, Jovis adverſus Gigantes Trophæum fuiſſe, aſſerit, apud Iſac. Tzetzem in Lycophr. ὁ μὲν Καισαρεὺς Προκόπιος, τὴν Δαμασκόν φησι Διὸς τρόπαιον κατὰ γιγάντων. Cæterum oſſa prodigioſæ magnitudinis in ipſis terræ viſceribus, naturaliter quandoque producta, ſe vidiſſe teſtatur Goropius Becanus: atque exhinc Gigantum fabulam ortum ducere potuiſſe ſuſpicatur doctiſſimus Jacobus Gaffarellus, *Curioſitez Inouyes part.* 2.

34. καὶ κασσίδα κεχρυσωμένην) Κάσσις, κασσίδιον, & κασσίδα, pro *Caſſide*, ſive Galea, apud Græcos Recentiores uſurpantur. Vide Nic. Rigalt. & Jo. Meurſ. Gloſſar.

35. ὀρθοδυσίαν ποιήσαντα) Scr. ποιήσαντι.

36. εἰς ὄνομα τῆς αὐτοῦ θυγατρὸς) Stephan. de urb. Laodiceam nomen accepiſſe dicit a Laodice, Seleuci Nicatoris non filia, ſed matre. Λέγεται δὲ ἀπὸ Λαοδίκης, τῆς μητρὸς Σελεύκου τοῦ Νικάτορος; *Ramitham* vero primo, deinde *Leucam Acten*, vocatam fuiſſe.

37. καὶ αἰτησάμενος τοῦ ἀγίου) forte, αἰτησάμενος.

38. εἰς ὄνομα τῆς αὐτοῦ θυγατρὸς Ἀπάμας) Hanc etiam urbem ab Apama, Seleuci matre, nomen accepiſſe vult Stephanus. Quot interim matres habebit Seleucus? Cæterum de iſtis, vide etiam Scaliger. in Euſeb. p. 150. ubi a noſtro longe diſſentit.

39. μετεκάλεσεν ὀνόματι Πέλλαν) Ita etiam Stephan. in Ἀπάμεια. ἐκλήθη καὶ Χερρόνησος, ἀπὸ τοῦ περιέχεσθαι τῶν ὑδάτων· καὶ Πέλλα, ἀπὸ τῆς ἐν Μακεδονίᾳ.

40. εἰς ἰδέξει αὐτῷ, ὁ Σέλευκος) ὁ Σέλευκος, redundat.

41. ἐν κεκτισμένῃ) Scr. ἐκτισμένῃ. Atque hic obiter notandus eſt Inſtitutionis Græcæ Grammaticæ noſtræ Weſtmonaſterienſis auctor, Camdenus; qui in regulis ſuis de formatione præteriti perfecti, verba a κτ incipientia primam literam rhematis repetere aſſerens, verbi κτάομαι κέκτημαι, exemplo hoc confirmare nititur: cum verbum, κτάομαι, unicum ſit, quod hoc facit; reliquis omnibus a ſimplici ε incipientibus: unde a κτείνω, occido, ἔκτακα habemus, a κτάμι, occido, inuſitato, ἔκταμαι, & particip. ἐκταμένος, poſt κταμένος: a κτενίζω, pecto, ἐκτένικα, unde partic. ἐκτενισμένος, a κτίζω, condo, partic. paſ. ἐκτισμένος, pro quo poetæ dicunt, κτίμενος: a κτιλόω, cicuro, ἐκτιλωμένος: & ſiqua ſunt alia hujuſmodi, eandem ſequuntur formam.

42. μέσον ὄντα τοῦ ἄλσους) μέσον ὄν.

43. ἔτη εἴκοσι) Euſebius, & ἱστοριῶν συναγ. Scaligeriana, XIX. tantum annos enumerant Antiochi Soteris.

44. τὸν ἐπικληθέντα Θεοειδῆ) Θεός, hic non Θεοειδής, Euſebio, Zonaræ, aliiſque dictus eſt.

45. ὁ Καλλίνικος ἔτη κδ'.) ἔτη κ'. habet Euſebius: qui etiam inter Seleucum Callinicum, & Seleucum Philopatorem, reges duos ponit, Seleucum Ceraunum, & Antiochum Magnum; cum Noſter Alexandrum Nicatorem tantum habeat. Sed nec in numero annorum conveniunt inter ſe.

46. προσέχοντα ἐπὶ τὴν πόλιν) Scr. προσέχον.

47. καλοῦσιν ἕως τῆς νῦν οἱ Ἀντιοχεῖς Χαρώνιον.) Charonis hanc faciem fuiſſe aſſerit Jo. Tzetz. Chil. 2. Hiſt. 59.

Ἀντίοχός τις φιλόσοφος ἐν χρόνοις Ἀντιόχου,
Καὶ τελεστὴς, καὶ μυστικὸς, καὶ τερατουργικώτατος,
Λιμὸ τῶν Ἀντιοχέων μεγάλου κατέχοντος,
Ξέσας ἐν πέτρᾳ πρόσωπον Χάρωνος, δῆς τι τελεῖ.
Τὴν νόσον ἐξεσφενδόνησε μακρὰν Ἀντιοχείας.

Narratiunculam hanc ex noſtro deſumpſiſſe videtur Tzetzes: interim verſu tertio, pro λιμὸ, legendum, λιμοῦ. & verſu ultimo, ἐξεσφενδόνησε. Χαρώνια etiam, ſive Χαρώνεια, ſunt ſpecus peſtiferum halitum evomentes: Eſt & Χαρώνιον, apud Pollux. lib. 8. *Una Carceris janua, per quam ad mortem ducebatur.* De quo etiam Heſych. Χαρώνιον, θύρα μία τοῦ δεσμωτηρίου, δι' ἧς οἱ καταδίκοι τῶν ἀπὸ θανάτου (Scr. θανάτῳ) ἐξήγοντο.

Strabo lib. 16. Antiochiam τετράπολιν fuiſſe ſcribit, & in modum 4. urbium diſtinctarum extructam: quarum 1. Nicatoris erat. II. multitudinis habitatorum. III. Seleuci Callinici. IV. Antiochi Epiphanis. Harum vero ſingulæ ſuo, & omnes communi muro circundatæ erant.

48. καὶ φυγὼν ἀπῆλθεν ἐπὶ τὸ λιμενόν) Hæc aliter omnino narrantur, 1. Maccab. 1.

καὶ

Digitized by Google

49. *καὶ τοὺς Μακκαβαίους*) Ita enim Cedrenus; *ἀφ' οὗ καὶ οἱ Μακκαβαῖοι ἐμαρτύρησαν*. Maccabæus licet uni Judæ, Mattathiæ F. cognomen fuerit, auctores tamen promiſcue quibuslibet ex Judæis, pro religione Patria dira paſſis, idem tribuere viſi ſunt: uti annotavit doctiſſim. Joſ. Scaliger, in Euſeb. Quos autem hic Maccabæos vocat auctor noſter, Eleazarus, ſeptemque illi fratres qui una cum matre ſua eodem die neci dati ſunt, fuiſſe videntur. Vid. 2. Maccab. c. 6. & 7.

50. *Σολομώντος ὄντα*) Scr. *ὄν*.

51. *Διὸς Ολύμπου*) Scr. *Ολυμπίου*.

52. *Αντίοχος ὁ Γλαυκός*) Hic Antiochus Eupator, aliis autoribus omnibus dictus eſt.

53. *ὁ Δημητριανὸς ὁ Σελεύκου*) Demetrium alii vocant.

54. *ἔτη ν'.*) Annos XII, huic aſſignant Euſeb. Et *ἱστοριῶν συναγ.* Scaliger.

55. *Αντίοχος ὁ ἔκγονος τοῦ Γρύπου*) Hic Euſebio, *Αλέξανδρος· ἱστοριῶν συναγωγῆς* auctori, *Αλέξανδρος, ὁ τοῦ Βαλά*, dictus eſt.

56. *μετὰ ἄλλα ἔτη ρη'.*) *ἄλλα*, omnino redundat: cæterum locus iſte totus mendoſus eſſe videtur. A primo Seleuci regis anno, ad hujus annum octavum, Euſebius CLXIX. annos enumerat.

57. *Αντίοχος ὁ Εὐεργέτης*) Hic Demetrius, Euſebio, & *ἱστοριῶν συναγ.* dictus eſt: a quibus maxime diſſona ſunt, quæ hic profert Auctor noſter. Quiſnam vero ſit Antiochus iſte Dionicus, ſive Dionici F. quem proxime producit auctor, fateor me neſcire.

58. *ἐκ τοῦ γένους αὐτῷ*) forte *αὐτοῦ*.

59. *φυγὼν ὁ Πύῤῥος, ἦλθε πλησίον πόλεως* &c.) In his diſcrepat auctor a recepta Pyrrhi hiſtoria: non enim in Italia, belloque a Curio in Pyrrhum facto; ſed apud Argos Græciæ hoc accidiſſe teſtantur Juſtinus, & Plutarchus: quos vide.

60. *ὁ καὶ Παῦλος, ὁ Μακεδὼν*) Hic Paulus Æmilius eſt, qui a Macedonibus, Perſeque rege eorum ſuperatis, Macedonicus dictus eſt. *Μακεδὼν* autem hic habet auctor, pro *Μακεδονικὸς*: quo ſenſu ſæpe uſurpari aſſerit Stephanus de urb. in *Μακεδονία*.

61. *ὃν ἀνεῖλεν ἐν πολέμῳ* &c.) Imo Captivum abduxit, Triumphumque celeberrimum de eo egit: uti ſcribunt Hiſtorici Romani omnes.

62. *περὶ οὗ Σαλλούστιος μέμνηται*) Nominat quidem, in C. Cæſaris oratione; nec aliquid amplius.

63. *Περσεὺς ὁ Ηπειρώτης, ὁ ναυμάχος,*) Quiſnam tandem ſit hic Perſeus? Si Macedonicum illum ſupradictum vult, (qui quidem maximam Epiri, Theſſaliæque partem ſibi ſubjugaverat,) unde nunc revixit? ſupra enim a P. Æmilio occiſus traditur: aut quare hæc repetita ſunt? Neque enim Perſem alium ullum memorat Eutropius, quem citat Auctor noſter. Deinde cur *Ναυμάχος* diceretur, non ſatis video: vocabulum enim hoc nullibi apud Scriptores, quod ſciam, occurrit. Perſem quidem claſſe ſua Romanos crebris detrimentis affeciſſe teſtatur Zonaras, Tom. 2. *καὶ αὐθις ὁ Περσεὺς ἐθάῤῥησε, καὶ ἐκ κατέσχεν ὁ Φίλιππος, ἀνεκτήσατο, καὶ τῷ ναυτικῷ συχνὰ τοὺς Ρωμαίους ἔβλαπτε*, &c. Perſei etiam navis celeberrimæ meminit Eutropius, lib. 4. his verbis: *Romam* (Paulus) *tam ingenti pompa rediit, in nave Perſei, quæ inuſitatæ magnitudinis fuiſſe traditur, adeo ut XVI. ordines dicatur habuiſſe remorum*. His itaque adductus, pro *ναυμάχος*, *ναυμάχου* lego, aut forte, *ναυμάχοις*, vertoque, *Navalibus pugnis celebris*.

64. *ῥὴξ τῶν Αφρων*) Afrorum Rex, ſive Dux: hoc nomine enim Barbaros Duces ſuos appellare ſolitos eſſe, ſupra monuimus.

65. *καὶ σφάζει τὸν προειρημένον Παῦλον*) Imo ſupradicti Pauli Æmilii Macedanici pater fuit Paulus ille, qui ab Hannibale occiſus eſt. Bellum enim Punicum ſecundum, quod Hannibale duce

cum Carthagine habuit Roma, bellum Macedonicum ſecundum, quo cecidit Perſes, L. circiter annos præceſſit.

66. *ἐπεμφίσατο τὴν πόλιν* &c. *καὶ αἰχμαλωτίσας αὐτὴν*) Imo minus; obſidione enim eam cinxiſſe Scipionem, vix dici poteſt: *denique non jam a tertio lapide, ſed ipſas Carthaginis portas obſidione quatiebat*: inquit Florus, lib. 2.

67. *εἶχον δὲ, ἀπὸ Αλεξάνδρου* &c.) Eodem modo nugatur etiam libri hujus 8. initio, de Alexandro verba faciens, Romanis ditiones eorum, ex Perſarum manibus extortas, reddente: quum Romani, non niſi longo poſt Alexandrum M. tempore, poſt Italiam ſero tandem totam ſubactam, in exteros arma movere cœperint.

68. *ὁ ἀδελφὸς τοῦ πρώτου Σκηπίωνος*) Ut Scipio alter Africanus, ob Africam ſubactam, ita hic Aſiaticus, ab Aſiatico bello a ſe proſpere geſto, cognominatus eſt, ut teſtatur Eutropius: lib. 4. *Scipio Romam rediit, ingenti gloria triumphavit. Nomen & ipſe, ad imitationem fratris, Aſiatici accepit, quia Aſiam vicerat; ſicut frater ipſius propter Africam domitam Africanus appellabatur*.

69. *ἴδεν ὁ Αννίβαλ*) Scr. *ἰδών*.

70. *ἑαυτῷ παραχρησάμενος, πτίσας ἀπέθανε*) *ἑαυτῷ παραχρήσασθαι* apud noſtrum, pro, *Manus ſibi inferre*, uſurpatur: ſupra *αὐτοχειρίσατο* eodem ſenſu uſurpavit, in Oenone, Paridis uxore priore, mortem laqueo ſibi conſciſcente, *ἑαυτὴ αὐτοχειρίσασα ἀγχόνῃ*. lib. 5. p. 77. deinde *πτίσας*, ſubaudiend. *φάρμακον*: ita Eutrop. lib. 4. *& cum tradendus eſſet Romanis, venenum bibit &c.* quod a Pæanio, Eutropii Græco Metaphraſte, redditur, *φάρμακον πιὼν ἀπέθανεν*. Appianus tamen, de Bel. Syr. Annibalem ait a Flaminio, legatione ob aliam cauſam fungente, apud Pruſiam, Bythiniæ regem, veneno ſublatum fuiſſe. *πτίσας* vero, a *πτίζω*, quod aliquando dicitur, pro *πιόντα*, uti tradit Heſychius: *Πτίζαν καταπίμενον* (lego disjunctim, *κατὰ μίμησιν*) *ἡ λέξις πεποίηται τῆς τῶν ὀρνίθων φωνῆς. Λέγουσι δὲ τὸ πτίζειν, ἡ πτίσσειν*.

71. *χρυσοῦ ταλάντων τέσσαρα, καὶ ἀργυροῦ*) Pacis conditiones, ut aſſerit Eutropius lib. 4. hæ fuerunt; *ut ex Europa & Aſia* (Antiochus) *recederet, atque intra Taurum ſe contineret; Hannibalem concitatorem belli dederet*. Livius tamen X. millia talentum Romanos ab Antiocho exegiſſe ſcribit: quem vide.

72. *φυγόντος τοῦ αὐτοῦ Αντιόχου*) Scr. *φυγόντος*.

73. *ὑπὸ τοῦ Καίσαρος*) Imo Tigranes a Pompeio in deditionem acceptus, longe ante Pompeii & Cæſaris diſcordiam. Verum infinitum eſſet Auctoris Rerum Romanarum imperitiam ubique notare.

74. *χαριζόμενος αὐτοῖς πολλὰ*) Eutropius lib. 6. de Pompejo M. *Et cum veniſſet in Syriam, Seleuciam vicinam Antiochiæ civitatem libertate donavit, quod regem Tigranem non recepiſſet. Antiochenſibus obſides reddidit: aliquantum agrorum Daphnenſibus dedit, quo locus ibi ſpatioſior fieret: delectatus amœnitate loci, & aquarum abundantia*.

75. *πεσόντα γὰρ ἐν*) Puto Auctorem ſcripſiſſe, *πεσόντα*: itaque repono, *πεσὸν*, *lapſum*: *ὄντα* enim, pro *ὂν* frequentiſſime hic occurrit.

76. *ἐκάλεσε Βύβλον, ὡς ὄνομα αὐτῇ*) Byblum, antiquiſſimam Phœniciæ urbem, a Saturno conditam fuiſſe, teſtatur Stephanus de urb. *Βύβλος. πόλις Φοινίκης ἀρχαιοτάτη πασῶν, Κρόνου κτίσμα*; Byblumque dictam, vel a Bybli, Mileti cretenſis Filia; aut, *ἐκ τοῦ πάσας ἀρχαίας βίβλους φυλαχθῆναι ἐν ταύτῃ γενέσθαι*, ob libros omnes antiquos ibidem tutiſſime ſervatos: aut denique, *quod Iſis, Oſirim deflens, Diadema ſuum ibi depoſuerit*; *ταύτην δὲ ἐν βιβλίον*: *hoc autem Biblion erat, a Byblo Ægypti &c.*

77. *ἔτους γὰρ*) Scr. *ἔτος*.

78. *φοβερὸν ὄντα*) Scr. *ὄν*.

D

79. *Πομπηΐῳ παρακληθεὶς ἀνέδωκεν αὐτῷ*) Imo Antiochus, licet rogandi habuit audaciam, repulſam tamen tulit: *ἀνέλμωσε μὲν γὰρ Ἀντίοχος ἀπαιτῆσαι αὐτὸν, οὐκ ἀπέλαβε δέ.* Xiphilin. Epit. Dion. vide & Appian. Alexandr. in Syriacis.

80. *οἱ σοφώτατοι Ῥωμαίων ποιηταί*) Jo. Gregorius, *Scriptores*, vertit; hoc ſcilicet Auctori indulgens: ego tamen vocabuli interpretationem genuinem retinere malui, nec enim tanti eſt, ut in hoc Auctoris famæ conſulatur, in aliis majoris momenti tam graviter peccantis. Saluſtium autem Poetam, nemo unquam dixerit: de Cicerone vero hoc ei concedi fortaſſe poterit: Poetam enim eum fuiſſe, licet vix laurea dignum, teſtem habemus Juvenalem, Sat. 10. ubi hunc ejus verſiculum citat.

O fortunatam natam me Conſule Romam.

Deinde addens:

Antoni gladios potuit contemnere, ſi ſic
Omnia dixiſſet. Ridenda poemata malo, &c.

Certe Ciceronem Poeticæ operam, juniorem impendiſſe, negari non poteſt; ſed & etiam carmina ſcripſit: ex quibus Limonem, poema ejus ſic dictum, citat Donatus, Pontium Glaucum aliud ita appellatum, Plutarchus; ipſe etiam, de ſuis temporibus tres libros carmine ſe ſcripſiſſe teſtatur. Sed & multa ex Græco tranſtulit; ut Arati Phœnomena; cujus etiam nunc pars extat, aliaque præterea. Attamen Poetæ nomine an dignus cenſendus ſit, dubitari poteſt, Tacitus enim *Carmina Ciceronis forum redolere, potius quam Caſtaliam*, aſſerit, Caſſii etiam Severi apud Senecam poeſeos Ciceronianæ cenſura hæc eſt, *Virgilium illa felicitas ingenii, oratione ſoluta, reliquit: Ciceronem eloquentia ſua in carminibus deſtituit*. Vide Gregor. Gyraldum. de Poetar. hiſtor. dialog.

81. *μετὰ τῆς ὑπαρχούσης αὐτῷ*) Scr. *αὐτοῦ*. atque hic ignoti hujus Antiochi finis eſto.

82. *ἔτη σξγ′.*) Syriæ regnum Macedonicum CCL. tantum annos duraſſe, atque poſt Philippum, Antiochi Dionyſii fratrem, defeciſſe, teſtes habemus Euſebium, & *ἐκλογῆς ἱστοριῶν* Auctorem.

IN LIBRUM NONUM.

1. EΠΙ *ἔτη υξδ′.*) De Conſulatus duratione, a Regibus ſcilicet expulſis, ad C. J. Cæſarem Dictatorem, magna eſt inter auctores opinionum diverſitas. Chr. Alex. auctor annos enumerat tantum CCCXCIII. Euſebius, CCCCLXXIII. Excerptiones Chronologicæ ad Florum, an. DLXII, quod incidit in an. ab urb. Cond. DCCVI. vid. Scal. de Emend. Temp.

2. *διὰ Καίσαρ ἐλέγετο.*) Ita etiam Cedrenus, Chr. Alexandr. Glycas, & Conſtantinus Manaſſes, qui tamen etiam alias nominis rationes profert. Zonaras vero vulgatam hanc nominis hujus rationem falſam eſſe aſſerit, his verbis, Tom. 2. *Ἐλέγετο δὲ Καῖσαρ, ὥς τινες οἴονται, διὰ δὴ τάχα τῆς μητρὸς αὐτοῦ ἐν τῷ τίκτειν θανούσης, ἐξ αὐτοῦ δὲ ἀνατμηθέντος ἀχθέντος εἰς φῶς· οὐκ ἀληθὲς δὲ τοῦτό ἐστι.* Deinde ad hoc confirmandum, Matrem eum, ad virilem uſque ætatem, habuiſſe affirmat: rectiſſime. Hujus rei teſtem habemus Svetonium, in J. Cæſare, cap. 26. *Eodem temporis ſpatio matrem primo, deinde filiam, nec multo poſt neptem amiſit*. Sed & ante J. Cæſarem multi etiam alii fuerunt Cæſares: quorum catalogum nobis exhibet Jo. Glendorpius, in *Notitia familiæ Caii Julii Cæſaris* &c. J. Cæſar itaque Cæſareæ quidem dignitatis auctor fuit; nominis non item. Licet autem probabile ſatis ſit, primum Cæſarem ab iſtiuſmodi caſu nomen habuiſſe, noſtro tamen hoc competere non poſſe manifeſtum eſt. Vide If. Cauſabon. in Sveton.

3. *παραληφθέντα ὑπὸ Περσῶν*) omnino ſcribendum *Πάρθων*; Craſſus enim bello Parthico interiit.

4. *διαδεχθεὶς τὰς ὑπατείας, ἤγουν τὰς Τριμβ.*) Hæc vertit Chr. Alex. Interpres; *Conſulatu, ſeu Triumviratu donatus*, male. *Διαδέχομαι* enim hic paſſive, improprie licet, pro, *διαδόχον ἔχω* ponitur. Ita etiam infra frequentius, ut in Valentiniano Imp. *Ἡμέραν δὲ ἐβασίλευσεν, ἰδίων διαδέξατο τὸν αὐτοῦ ἔπαρχον Σαλούστιον*, &c. In Zenone etiam Imp. *Ὁ δὲ βασιλεὺς Ζήνων ταῦτα, διαδέξατο αὐτὸν ἐκ τῆς ἀρχῆς τοῦ μαγίστρου, καὶ ἐποίησεν αὐτὸν στρατηλάτην ἀνατολῆς.* Atque huic interpretationi ſuffragatur Florus, lib. 4. *De ſucceſſione Cæſaris Senatus, id eſt, Pompejus, agitabat, nec ille abnuebat, ſi ratio ſui proximis comitiis haberetur. Conſulatus abſenti, quem decem tribuni plebis, favente Pompejo, nuper decreverant, tum, diſſimulante eodem, negabatur*. Veniret, & peteret more majorum: *ille contra flagitare decreta, ac*, niſi in fide permanerent, non ſe remittere exercitum. *Ergo ut in hoſtem decernitur*. Apud Chr. Alex. vero *Τριμβουμάτωρ* ſcribitur, *Triumvir*; & *Τριμβιρατορία*, Triumviratus p. 438. Noſter infra etiam habet, *Τριμβουρία*.

5. *τῇ αὐτοῦ πενθερᾷ*) reponendum *γαμβρός*: Pompejus enim J. Cæſaris filiam, Juliam, uxorem habuit. Sed & Cæſar etiam Pompeii filiam in matrimonium petieret. Vide Sveton. in Julio, cap. 27.

6. *ἀνελεῖν πάντας τοὺς συγκλητικούς*) Imo, Senatoribus fuga elapſis, urbem potius vacuam invenit. Ita Florus, lib. 4. *Nec Pompejus ab Italia, quam Senatus ab urbe, fugatur prior, quam pene vacuam metu Cæſar ingreſſus, Conſulem ſe ipſe facit*.

7. *ἀπῆλθεν αὐτὸς εἰς τὴν Αἴγυπτον*) Pompejus a Cæſare devictus in Ægyptum fuga evaſit, auxilium a Ptolomæo rege petiturus; ubi e regis miniſtris Achilla, Pothino, aliiſque, occiſus eſt. Atque in hoc, cum hiſtoricis aliis omnibus, concordat etiam Lucanus, a noſtro citatus. Pharſal. lib. 8.

8. *αἰδημονὶς ἔστιν*) Lego, *αἰδημονίς*.

9. *τετραρχίαν βασιλείαν*) Scr. *τετράρχην*.

10. *ἔτη ἔτη ιε′.*) Ita etiam Excerptorum Latinorum ex 1. lib. Chronolog. Euſebii &c. Auctor. *Quo tempore Romanorum primus Monarcha C. Jul. Cæſar. Regnavit autem annos* XVIII. Glycas XIV. annos enumerat. J. Cæſar tamen V. imperii anno occiſus eſt.

11. *τὸ Βίσεξτον ἐφεῦρε*) Svetonius in Jul. cap. 40. *Converſus hinc ad ordinandum Reip. ſtatum, faſtos correxit*, &c. *Annumque ad curſum ſolis accommodavit, ut* CCCLXV. *dierum eſſet, & intercalario menſe ſublato, unus dies quarto quoque anno intercalaretur*. Dies autem hic quarto quoque intercalandus, *Biſextus* dictus eſt, eo quod ad XXIV. Februarii, ſive ad. VI. Kal. Martii, interponeretur; adeoque duplex eſſet Sextus Kalendas Martii, XXIV. ſcilicet, & XXV. Februarii.

12. *τὰς μετὰ ταῦτα ψηφιζομένας*) A primo Jul. Cæſaris anno, & Æra Antiochena, & Indictiones Antiochenæ, omnium antiquiſſimæ, initium ſuum habuerunt. Chr. Alex. *Χρηματίζει ἐν τῇ μεγάλῃ Ἀντιοχείᾳ, οἱ τομεῖς αὐτῆς, ἔτος α′, καὶ πρώτῳ ἔτει τῆς ι′. καὶ δεκαπενταετηρίδος τῶν Ἰνδικτῶν, ἀπὸ πρώτου ἔτους Γαΐου Ἰουλίου Καίσαρος.* Æra tamen Antiochena, Menſis Maii XII. Indictiones vero a primo Septembris die numerabantur. Chr. Alexand. *Ἀπὸ πρώτου ἔτους τοῦ Γαΐου Ἰουλίου Καίσαρος, ἐκ τῆς προειρημένης ὑπάτου, Λεπίδου καὶ Πλάγκου, ἄγουσι*

Digitized by Google

ιβ'. καὶ αὐτοὺς τοῦ Αρτεμισίου μηνὸς, Αντιοχεῖς τοὺς ἑαυτῶν χρόνους ἀριθμοῦσι · καὶ αἱ Ινδικτιόνες χρηματίζειν ἤρξαντο, ἀπὸ πρώτου καὶ αὐτοὶ τοῦ Γορπιαίου μηνός. Cedrenus hæc, Biſſextique inventum, ad 11. Auguſti Cæſ. annum refert; falſo: apud quem etiam ridiculam habes Indictionum nominis originem. καλεῖται δὲ Ινδικτιὼν, ἀντὶ τοῦ Ιουκτιὼν · ὁ περὶ τὸ Αὐγούστου νίκη. Auguſtus quidem Biſextum reformavit, non tamen invenit. vide Joſ. Scaligeri Canon. Iſagog. lib. 3.

13. καὶ εἰσῆλθεν ὁ αὐτὸς Ιούλιος Καῖσαρ ὁ Δικτάτωρ ἐν Αντιοχείᾳ) Chr. Alex. legit: καὶ ἐξῆλθεν ὁ αὐτὸς Καῖσαρ Ιούλιος Δικτάτωρ ἐν Αντιοχείᾳ. Ex his tamen, quæ in noſtro ſequuntur, εἰσῆλθεν retinendum videtur, licet Cæſarem Ægyptum prius, poſt victoriam Pharſalicam, Syriam deinde, adverſus Pharnacem Mithridatis F. arma moventem petiiſſe conſtet. Sueton. in Jul. cap. 35. *Ab Alexandria in Syriam, & inde Pontum tranſiit, urgentibus de Pharnace nunciis.* Sed nec eum, hiſce difficultatibus poſitom, ædificationibus vacaſſe, probabile eſt. Verum, Auctori noſtro ſolenne eſt, neminem Antiochiam venientem, niſi aliquo extructo, inde dimittere.

14. ἄνω καὶ μονάχων) Scr. μονομαχίων.

15. μίλατα συμπίπτει) Scr. μίλια.

16. ὃν ἐκάλεσε Καισαρίων) Cæſarionem hunc alii vocant: quem licet Auctor Noſter parvulum interiiſſe aſſerat, Suetonius tamen eum ab Auguſto (poſt victoriam Actiacam, quo tempore 17. minimum annos natus fuit,) retractum e fuga, ſupplicio affectum fuiſſe, teſtatur in Octavio, cap 17.

17. ἐπὶ δὲ ὑπατείας Χρυσαυρίου καὶ Αντωνίου) Antonium quidem, & Ilauricum ponit Coſſ. Chr. Alex. auctor; ſed ad Jul. Cæſ. an. 11.

18. ὁ τοῦ Αὐγούστου γαμβρὸς ἐπ' ἀδελφῇ) γαμβρὸς ἐπ' ἀδελφῇ, *ſororis maritus* eſt: Antonius enim Octaviam, Auguſti ſororem in uxorem duxerat. Ita etiam eum vocat Jo. Tzetz. Chil. 9. hiſt. 253.

Αὔγουστος Οκταβίος Ρώμης κρατῶν τὰ σκῆπτρα,
Ανεψιὸς ὢν Καίσαρος Γαΐου Ιουλίου,
Τὴν ἀνταρσίαν οἴδαμεν τὴν Αἰγυπτίων φέρων,
Επ' ἀδελφῇ τῇ ἑαυτοῦ κλέους Οκταβίᾳ,
Εχων γαμβρὸν Αντώνιον, τελῶν κατ' Αἰγυπτίων.

19. ἐν Αλεξανδρείᾳ τὴν μεγάλην τὴν φαρὸν) Scr. καὶ μεγάλην: conſtans enim hoc, apud Noſtrum, urbis hujus ἐπίθετον. Πόλις etiam, per excellentiam, dicta eſt, teſte Stephano; ἐλέγετο δὲ κατ' ἐξοχὴν πόλις. καὶ πολῖται ἐξ αὐτῆς. ſicut Athenæ etiam ἄστυ, & Roma, *Urbs*, vocatæ ſunt: niſi quis ſecundum, τὴν, ſuperfluum eſſe putaverit. Cæterum a quo, quove tempore, Pharos inſula continenti Iſthmo, ex ingentibus in altum molibus terræ jactis facto, conjuncta fuerit, non convenit inter auctores. Ammianus Marcellinus, Chr. Alex. auctor, Jo. Tzetzes, cum noſtro, Cleopatram hujus operis Auctorem ſtatuunt, adeoque ipſius Phari turris, ab inſulæ nomine ſic dictæ, conditricem. Verum & Pharon turrim, Iſthmumque ante Cleopatræ tempora extructa fuiſſe, ex J. Cæſaris & Strabonis teſtimoniis probare nititur Joſeph. Scaliger, in Euſeb. Chron. Animadverſion. ad annum Euſebianum MDCCXXXIII. q em vide.

20. τὴν λεγομένην Καίσαρα) Pharos Καίσαρα forte dicta fuerit, a luminibus ibidem nocturno tempore, navigantium in directionem, accendi ſolitis. Chr. Alex. *Protei Inſulam*, vocat; εἰς τὴν νῆσον τὴν λεγομένην Πρωτέως. Ita etiam Ammianus Marcellin. lib. 22. *Inſula Pharos, ibi Protea cum Phocarum gregibus diverſatum Homerus fabulatur inſatius, a civitatis littore mille paſſibus diſparata.* Vide Homer. Odyſſ. δ'.

21. ἀπὸ μιλίων δύο) Chr. Alex habet, εἰς ἀπὸ μιλίων δ'. uterque falſo: non enim milliare integrum e littore diſtabat. Jo. Tzetzes in contrarium lapſus eſt errorem, τετραστάδιον, ſpatium hoc vocans. Cæterum Επταστάδιον dictum fuiſſe, apparet ex Joſepho, Antiq. Jud. l. 12. c. 2. ubi de LXX. Interpret. loquens, hæc habet. παραλαβὼν αὐτοὺς ὁ Δημήτριος, καὶ διελθὼν τὸ ἑπταστάδιον χῶμα τῆς θαλάσσης πρὸς τὴν νῆσον, καὶ διαβὰς τὴν γέφυραν &c.

22. διὰ Δεξιφάνους Κνιδίου) Κνιοίου, habet Chr. Alex. mendoſe. Opus tamen hoc, non Dexiphanis fuiſſe apparet, tum ex Euſebii Chron. ad an. MDCCXXXIII. tum ex turris ipſius inſcriptione, apud Strabonem. ΣΩΣΤΡΑΤΟΣ. ΚΝΙΔΙΟΣ. ΔΕΞΙΦΑΝΟΥΣ. ΘΕΟΙΣ. ΣΩΤΗΡΣΙΝ. ΥΠΕΡ. ΤΩΝ. ΠΛΩΙΖΟΜΕΝΩΝ. Hujus etiam rei teſtem habemus Stephanum de Urb. in Φάρος · ἔστι καὶ νῆσος, ἡ πρὸς τῇ Αλεξανδρείᾳ, ἐφ' ᾗ ὁ Σωστράτου τοῦ Δεξιφάνους πύργος, ὁμωνύμως λεγόμενος Φάρος.

23. ἐκπλεύσαμενος κατὰ τῆς Κλεοπάτρας) Imo a Parthis repulſus, Ægyptum ſe tandem recepit, ubi Cleopatræ ſe totum dedidit. Flor. lib. 4. cap. 11. *Quippe poſt Parthos, quum exoſus arma in otio ageret, captus amore Cleopatræ, quaſi bene geſtis rebus, in regio ſe ſinu reficiebat.* Nugæ itaque ſunt, quæ deinceps de Antonio & Cleopatra profert Auctor noſter.

24. ὅτι ἀνάριστον τὴν ἀνατολὴν) Scr. ἀνάριστον.

25. ἦλθε γὰρ αὐτὴν ἀπεῖλε) Lego, ἦλθε.

26. ὑποδέξασα αὐτὸν) forte, ὑποδέξασα. Heſychius: Νεᾶλος · ἀπαλοτερὰ, ἀσυνής, κακανδιη.

27. καὶ μυστικὰ) μυστικὰ hic vero, *ingenio ſubtili*, ſeu ſolerti; præter communem vocabuli uſum. generoſam vero ejus indolem & Jul. Cæſar, & Auguſtus deinde, ille, ab exilio, ſtragulo involutæ ad ſe introductæ; hic, Triumphi ſui ſpem maximam eludentis, admirati. vide Zonar. Tom. 2. Jo. Tzetz. Chil. 9. hiſt. 253.

Καὶ Πτολεμαίων σώματος δέσποινα Κλεοπάτρα,
Οὖσα κοσμὴ, καὶ εὔγλωττος, πανδημοφεστάτη, &c.

28. ἀγαπηθεὶς αὐτῇ) Scr. ἀγαπηθεὶς.

29. πλοῖα πλεῖα δρομώνων πολλῶν) Dromonibus, ſeu Liburnis Antonio Claſſem adornat Auctor noſter: Florus tamen navium ejus magnitudinem prædicat lib. 4. his verbis. *Nobis quadringentæ amplius naves; ducentæ non minus hoſtium: ſed numerum magnitudo penſabat. Quippe a ſenis in novenos remorum ordinibus, ad hoc turribus, atque tabulatis allevatæ, caſtellorum & urbium ſpecie, non ſine gemitu maris, & labore ventorum ferebantur.*

30. καὶ στρατιωτικὰς δυνάμεις αὐτῷ) Scr. στρατιωτικὰς δυνάμεις.

31. ὥστε τὰ ὕδατα τῆς θαλάσσης αἵμασι μεγίστα) Scr. μεγίστα. hæc vero ex Æneæ Clypei, Vulcani operis, deſcriptione, Æn. lib. 8. deſumpſit.

In medio claſſes æratas, Actia bella,
Cernere erat, totumque inſtructo Marte videres
Fervere Leucaten, auroque effulgere fluctus &c.

& paulo poſt,

Stupea flamma manu, teliſque volatile ferrum
Spargitur: arva nova Neptunia cæde rubeſcunt.

32. ἐφόνευσε τὸν Αντώνιον) Imo Antonius ab Auguſto navali prælio devictus, in Ægyptum fuga evaſit; ubi ſeipſum interfecit.

33. αὐτὴ ἀσπίδος προδοῦσα) Locus mutilus: γὰρ aut quid tale ſupplendum videtur.

34. ἐν τῇ Ρώμῃ θριαμβεύσοντα.) Scr. θριαμβεύσοντα. Auctoris noſtri θριαμβεύειν Jo. Tzetzes per θριαμβεύω reddit. Chil. 9 hiſt. 253.

Ο Καῖσαρ δ' Οκταβίος ἤθελε θριαμβεῦσαι,
Τῇ ἀδελφῇ τῇ ἑαυτοῦ κατάγαγεν εἰς Ρώμην.

35. Αἰγύπτῳ εἶναι λειψάνων) Scr. λειψάνων.

36. καὶ συμφωνοῦντα &c) Quoſnam tandem ſcriptores Romæos, ab Alexandrinis de Cleopatræ cadavere hac in re diſcrepantes, hic Auctor noſter intelligat, non video. Statuam quidem ejus, aſpide brachio inhærente, lecto traductam fuiſſe ab Auguſto triumphante, aſſerit Zonaras: ἱστορεῖ etiam συναγωγῆς auctor, in Auguſto; ὃ ἐν ἀνδριάντων ὁ τιμᾶ, ἐν ᾧ καὶ ἡ Κλεοπάτρα ἐπὶ

κλίνη, ἐν τῷ τῷ ἰδίῳ αὐτῷ μνήματι, παραμυθίαν, ἐν τιμωρίᾳ. ipſam tamen eodem cum Antonio Sepulchro conditam fuiſſe, teſtem habemus Suetonium, in Octavio, cap. 17. *Ambobus communem ſepulturæ honorem tribuit, ac tumulum ab ipſis inchoatum perfici juſſit.*

37. καὶ γαμβρῷ αὐτοῦ) Supra Agrippam Octaviani γαμβρὸν ἐπ' ἀδελφῇ, *ſororis maritum*, vocavit: ſororem enim ejus Octaviam uxorem habuit. Quia tamen Auguſti γαμβρὸς hoc loco vocatur ſimpliciter Agrippa, quæ vox *Generum* ut plurimum ſonat, ideo γαμβρῷ αὐτοῦ, *Genero ſuo*, reddimus. Agrippa enim, relicta tandem uxore Octavia, Auguſti ſorore, Juliam, ejus filiam in uxorem habuit, Auguſto ipſo eum in hoc cogente.

38. ἀπὸ τῆς κώμης Ηπείρ) forte legend. χώρας.

39. τὰς τοπαρχίας αὐτῆς) Scr. τοπαρχίαι.

40 ἐκράτησε δὲ ὁ τοῦ Αἰγύπτου πόλεμος ἔτη πολλά) Imo uno prælio Actiaco & cœptum & finitum eſt hoc bellum: deinceps enim Ægyptus tributaria facta eſt.

41. ἐκ τῶν ἰδίων αὐτοῦ ἀνθρώπων) ἄνθρωποι, pro *Militibus*, apud noſtrum frequenter uſurpatur. Ita lib. 16. καὶ ὥρμησεν εἰς τὸ πέραν, κατὰ Βιταλιανοῦ, καὶ τῶν ἀνθρώπων αὐτοῦ.

42. τετράρχην αὐτῆς.) τετράρχην hic, pro *βασιλέα*, ponit; Heſychius: Τετράρχας, οἱ βασιλεῖς; ſcribendum τετράρχαι. Τετράρχαι tamen proprie ſunt, regni τετράδος, ſeu partem quartam adminiſtrantes.

43. ἥντινα ἐπεκάλεσεν Αγκυρα) Stephanus, ex Apollonio in Caricis, Ancyram a Mithridate & Ariobarzane extructam fuiſſe tradit. Alii a Mida conditam volunt: verum hoc, de altera illa Phrygiæ Ancyra, forte intelligendum. Jo. Tzetzes Chil. 2, cum noſtro, Auguſtum Ancyræ Galatæ ſtatuit conditorem.

Τὴν Αγκύραν δ' ἣν ἴσμεν, τῆς Γαλατίας, ἄκρον,
Κτίσαι τὸν Οκταΐον Καίσαρα τὸν Ρωμαῖον,
Κτείναντα Δηίταρον τετράρχην Γαλατίας.
Οὐδ' ἐξ ἀγκύρας σιδηρᾶς ἅμα τοῦ Μίδου, χθονὸς,
Κληθῆναι ταύτην Αγκυραν· ἀλλ' ὅτι μίαν πᾶσαν
Ασιανοῖς καὶ Ποντικοῖς τῶν θαλασσῶν τῶν δυο.

Ancyra tamen hæc, alterutro mari, longo ſatis diſtat intervallo.

44. καὶ τὸν ποταμὸν, Γάλλον.) Galatia provincia, Galluſque fluvius, ſive a Gallo quodam, ſive a Gallis Celticis, qui relicta patria ſedes ibi fixerunt, uti vult Stephanus de urb. ſic dicta fuerint; longe ante Auguſti tempora ſic appellata fuiſſe manifeſtum eſt.

45. τοῦ αὐτοῦ Δηιοτάρου) Scr. Δηϊοτάρου, uti ſupra habuit.

46. Φρυγίαν δὲ Πακατιανήν) Phrygia Major in Salutarem, & Pacatianam, diſtributa eſt. Conſtantin. Porphyr. de Themat. Anatol. φρυγίαν Καπατιανὴν, vocat, literarum tranſpoſitione: τὸ δὲ ἀπὸ τὸ Κρωμὶ καὶ μέχρι τὸ Αμορίου, καλεῖται φρυγία Καπατιανή: Cæterum hanc Phrygiæ diſtributionem Auguſto longe poſteriorem eſſe non eſt dubitandum.

47. υἱοῦ τοῦ Κάττου, forte legend. Κάστου. Verum, unde hæc?

48. καὶ δίαιταν εἰκοδομήσατο) Ita reddo, *ædificiorum ſeriem*, ſive vicum; infra enim, γειτνίαν, vocat. Δίαιτα vero pro οἰκήματα, frequentius uſurpatum occurrit: Menandri Protector. Eclog. Legation. τῇ ἑξῆς ἐν ἑσπέρᾳ ἐγένοντο δεῖπνα, ἔνθα ξύλινα οἰκοι ἦσαν τινες, ἐνδεδομένοι χρυσῷ. Et paulo poſt: κατὰ δὲ τὸ ἐμφανὲς τῆς διαίτης ἐπὶ πολὺ, παρεστήκασιν ἅμαξαι, ἐν αἷς πολύ τι χρῆμα ἀργύρου ἐνῆν, &c.

49. Δημόσιον.) βαναῖον, pro βαλανεῖον, hic ſcribi, nullus dubito. Sed quid tandem erit βαναῖον? Suſpicor legendum Βαλανεῖον, *Balneariam*; quod tamen vix alibi inter Græcos occurrit. Nullorum autem quam Balneorum publicorum ædificatorum apud noſtrum, mentio frequentior.

50. ἄλλο ζωὴν ἔπαιον) Lego ζώνην.

51. ὄντα μικρὸν) Scr. ὢν.

52. αὐτοὺς ἐνίκησεν Τιγράνην, τοπαρχοῦντα αὐτοῖς) Lego, Τιγράνην. Verum bella hæc, a Lucullo, adverſus Mithridatem & Tigranem, Cæſ. Auguſto vix adhuc nato, geſta ſunt. Tigranes vero, Armeniæ rex, a Pompejo deinde devictus, ſe ei dedidit, ac diadema ſuum ad genua Pompeii procidens, in manus ejus tradidit: *quod ei Pompejus repoſuit*, (inquit Eutropius, lib. 6.) *honorificeque eum habitum, regni tamen parte mulctavit, & grandi pecunia; adempta eſt & Syria, Phœnice, Sophene*. Zonaras tamen hæc illi a Lucullo adempta fuiſſe ſcribit, Tom. 2.

53. τῆς τοπαρχουμένης ὑπὸ Αρχελάου) Locus iſte manifeſto mendoſus; itaque ſuſpicor legendum; καὶ τὰς λοιπὰς δὲ τοπαρχίας (κατέλυσε, ſive ὑπέταξε,) δίχα τῆς Καππαδοκίας, τῆς τοπαρχουμένης ὑπὸ Αρχελάου· καὶ τῆς τετραρχίας Ηρώδου, &c.

54. ἐφόνευσεν αὐτὴν λαβοῦσα πλάκας) πλάκας, tanquam a πλάξ, pro πλαξίν.

55. Καισάρειαν Παλαιστίνην) Scr. Παλαιστίνης.

56. Τὴν πρώην λεγομένην Μάζακαν) Jornandes etiam de Reg. ſucceſſ. eam a Cappadocibus Cæſaream dictam fuiſſe ſcribit; *Cappadoces quoque ſub Epiphea rege conſtituti, primum per Legatos ſuos Romanorum amicitias petierunt; dehinc Ariobarzane rege ſuccedente, & a Mithridate expulſo, ultro ſe Romano ſervitio tradiderunt, magnamque civitatem ſuam Mazacam, in honorem Cæſaris, Cæſaream appellaverunt*. Eutropius tamen, & ex eo etiam poſtea Jornandes ipſe, Suidaſque, nomen hoc Mazacæ urbi a Tiberio Imp. poſt temporis impoſitum fuiſſe prodiderunt. Eutrop. lib. 7. de Tiberio hæc habet. *Quoſdam reges per blanditias evocatos, nunquam remiſit; in quibus Archelaum Cappadocem. Cujus etiam regnum in Provinciæ formam redegit, & maximam civitatem appellari nomine ſuo juſſit, quæ nunc Cæſarea dicitur, cum Mazaca antea vocaretur*. Urbs hæc etiam Euſebeia antea dicta fuerat, teſte Strabone apud Stephanum: Καισάρεια, μητρόπολις τῆς Καππαδοκίας, ἡ πρὶν Εὐσέβεια, καὶ Μάζα, ὡς Στράβων. Scribendum, Μάζακα, ut poſtea etiam habet Stephanus; Μάζακα, πόλις Καππαδοκίας, ἡ νῦν Καισάρεια.

57. ἦν γὰρ Καῖσαρ θεῖος τοῦ αὐτοῦ Αὐγούστου) Auguſti avunculus major erat J. Cæſar. Sueton. *Poſtea C. Cæſaris, & deinde Auguſti cognomen aſſumpſit: alterum, teſtamento majoris avunculi:* &c. Parentes enim habuit Octavium & Atiam, M. Atio Balbo, & Julia, ſorore C. Cæſaris, genitam: eodem Suetonio teſte.

58. ὀνόματι Κορνήλιον Γάλλον) Eutropius, in Auguſto. *Ægyptus per Octavianum Auguſtum Imperio Ro. adjecta eſt, præpoſituſque Cn. Cornelius Gallus. Hunc primum Ægyptus Romanum Judicem habuit.* Αὐγουστάλιος autem Ægypti Præfectus peculiariter appellatur.

59. φυλάττοντα τὴν Θεσσαλίαν) Scr. Θεσσαλίαν.

60. ἐπὶ τῆς ὑπατείας Καλβισιανοῦ καὶ Πολλίωνος) Conſules hi nuſquam apparent, per totum Aug. imperium, nec apud Euſebium, nec faſtos Siculos.

61. τοῦ ὑπερβερεταίου μηνὸς) Ad noſtrum corrigendum eſt Chr. Alex. ubi pro ὑπερβερεταίου, περιτίου habemus. Vides autem nunc Lector, unde Chron. illius compilator, Auctoris ſui nomen licet ubique ſupprimat, narrationem hanc de Soſibio, uti & plurima alia, deſumpſerit.

62. ἐν τῷ τοιούτῳ φόβῳ) φόβος, pro terræ motu, calamitateve alia tali, frequenter apud noſtrum ſumitur.

63. Κόϊντος δὲ Μαρκιανὸς μὲν Ρωμαῖος. Locus mendoſus: δὲ, mihi omnino παρέλκειν videtur. Quinam vero ſint, quos hic memorat, Quintus Marcianus, & Philippus Barypus, doctioribus

loquirendum permitto. Forte Ῥωμαίων redundat, & ῥὴξ, cognomen eſt. Certe Marciam Regem habemus Coſ. in Faſtis Siculis, ad finem Olympiadis CLXXVI.

64. ὑπέσχε κολοσσοῦ) De Auguſti ſtatuta, vide Sveton. in Octavio Tit. 79.

65. τῷ δὲ λδ´. ἔτει) Αὐτοκράτορι hæc facta eſt XLII. Auguſti Imp. anno, Auguſto XIII. & M. Plautio Coſſ. teſte Euſebio. Quos vero hic Auctor Conſules nominat, nuſquam apparet.

66. ἐν ὑπατείᾳ Κοΐντου καὶ Λογγίνου) Novos aſque & inauditos Conſules nobis exhibet Auctor.

67. ὑπατευόντων δὲ τοῦ Σεξίου Οὐιτελίου) Scr. Οὐιτελλίου.

IN LIBRUM X.

1. KΑΛΑΝΔΩΝ Ἰαννουαρίῳ) Scr. Ἰαννουαρίων.

2. πλησίον ὄντων τῆς Ἱερουσαλήμ) Scr. ὄντ.

3. ἔτει κατὰ Ἀντιόχειαν τῆς μεγ. χρηματίζοντος μβ´.) Annus Auguſti XLII. incidit in Æræ Antiochenæ annum XLVII. ab anno enim primo J. Cæſaris, qui V. annos regnavit, incipit Æra hæc; uti etiam Auctor noſter ſupra.

4. ὑπατεύοντος δὲ τοῦ αὐτοῦ Ὀκταβιανοῦ καὶ Σιλουανοῦ) Euſebius etiam hoc anno Coſſ. habet Auguſtum XIII. & M. Plautium: Hunc M. Plautium Silvanum vocant Faſti Capitolini.

5. συνετάξατο ἐν τοῖς ὑπομνήμασιν αὐτοῦ) Hæc Moſis verba habentur in hymno ejus, inter Pſalmos Davidicos numero XC. quæ etiam repetuntur, Petri Epiſt. II. cap. III. ver. VIII. Ἓν δὲ τοῦτο μὴ λανθανέτω ὑμᾶς ἀγαπητοὶ, ὅτι μία ἡμέρα παρὰ Κυρίῳ ὡς χίλια ἔτη, καὶ χίλια ἔτη ὡς μία ἡμέρα.

6. καὶ ἐνανθρωπήσαντος θεοῦ τῷ ͵εφ´ ἔτει) Ubinam tandem hoc dicit Euſebius? certe in Chronicis ſuis ad Adamo ad Chriſtum natum annos putat tantum 5199. Si autem ita ut Auctor vult calculum ſuum inſtitueret, ubi fuerit inter illum & Theophilum alioſque memoratos diſcrepantia?

7. περὶ τῆς ἀριθμοῦ) Scr. ᾳ.

8. τὸν τοῦ σωτῆρος Χριστοῦ ἐνανθρωπήσεως) Scr. ἐνανθρώπησιν.

9. οἱ τὴν ἀνατολὴν ἐλθόντες) Imo ἀπὸ ἀνατολῶν, *ex regionibus Orientalibus*, adveniſſe Magos teſtatur S. Scriptura, Mat.

10. ἐν ὑπατείᾳ Οὐινδικίου καὶ Οὐαλερίου) Chr. Alex. hos vocat, Indicium, & Varium. verum Coſſ. hos ponit ad an. Auguſti XLII. quo anno noſter ſupra Auguſtum XIII. & Silvanum Coſſ. fecit.

11. ἰδουμαΐδα) Scr. ἰδουμαίαν.

12. ἐν ὑπατείᾳ Λαμίας καὶ Σερβιλίου) Lamiam, & Servilium Coſſ. habet Euſebius, & Chr. Alex. Auctor; at hic, anno Auguſti XLIV. ille, anno ejuſdem XLVI. uterque tamen annum integrum ponit, inter hos Coſſ. & Herodis obitum.

13. καὶ αἴδου αὖθις ἱκέσθαι.) Cedrenus habet, καὶ ἀΐδην αὖθις &c. & verſu ſequente, ἐκ δόμων ἡμετέρων· mi habes etiam *Euſebius*. Habes vero hoc Oraculum inter Oracula vetera, a Jo. Opſopœo edita, ubi hoc modo legitur,

Παῖς Ἑβραῖος κέλεταί με θεοῖς μακάρεσσιν ἀνάσσων,
Τόνδε δόμον προλιπεῖν, καὶ ἀΐδην αὖθις ἱκέσθαι.
Λοιπὸν ἄπιθι, σιγῶν ἐκ βωμῶν ἡμετέρων.

Ubi tamen verſus ultimus claudicat: forte legendum ἡμετεραίων.

14. ἐν τῇ Ῥώμῃ ἐτελεύτησε) Hieronymus in verſione ſua Euſebiana Auguſtum Atellæ in Campania mortuum aſſerit: uterque falſo. Nolæ enim diem ſuum obiit, Vide Svetonium, alios.

15. ἄπαις,) An de prole maſcula intelligendus eſt Auctor? Filiam enim Juliam ex uxore Scribonia ſuſcepiſſe eum, nemini non notum.

16. καὶ ἐσωφρονίσθη ἀπὸ σωματικῆς ἁμαρτίας) Itane vero? Audiamus tamen Svetonium in Octavio, Tit. 69. *Adulteria quidem exercuiſſe, ne amici quidem negant &c.* Et paulo poſt. *L. Antonius ſuper feſtinatas Liviæ nuptias objecit; & fœminam Conſularem e triclinio viri coram in cubiculum abductam, rurſus in convivium rubentibus auriculis, incomptiore capillo reductam.* Quem Paragraphum etiam petulantiſſima ejuſdem Epiſtola claudit Svetonius: quam videſis. Sed & uxorem etiam ſuam ſibi habuit lenam, eodem Svetonio teſte Tit. 71. *circa libidines hæſit; poſtea quoque, ut ferunt, ad vitiandas virgines promptior; quæ ſibi undique etiam ab uxore conquirerentur.*

17. Σέξτου καὶ Σεξτιανοῦ) Euſebius ad ultimum Auguſti annum habet Sext. Pompejum, & Sext. Apulejum, Coſſ. Chr. vero Alex. ad annum Auguſti antepenultimum, id eſt, LIV. (annos enim LVI. tantum eum imperare facit;) Sextum & Sextum Coſſ. habet; anno vero ſequenti, ſive penultimo, Pompejum & Apulejum ponit, ac ſi diverſi eſſent.

18. ἐβασίλευσε Τιβέριος Καῖσαρ ἔτη κβ´.) Ita etiam Chr. Alex. Euſebius tamen annos Imperii XXIII. ei tribuit.

19. ἦν δὲ διμηκέστερος) Ita etiam Svetonius in Tiberio, Tit. 68. *Corpore fuit amplo atque robuſto; ſtatura, quæ juſtam excederet.* Reliquo tamen ejus Characteriſmo parum cum Svetonio congruit Auctor noſter.

20. λεπτοκαυλός) vocabulum hoc nuſquam mihi occurrit: forte ſcribendum λεπτοκαλός· cui tamen ſcriptioni adverſatur Svetonii Characteriſmus Tiberii.

21. ἔχοντας διαστήματα μιλίων δ´.) longiſſimam hic Plateam memorat; niſi forte error ſit in numero. Quid ſi, pro μιλίων, legamus σταδίων?

22. χαλκουργήμασι καὶ ἀγάλμασι κοσμήσας) χαλκουργήματα ponit, pro ſtatuis æreis. Ita infra lib. 14. ἦν γὰρ ἐν αὐτῷ χαλκουργήματα δύο, ἅτινα καὶ αὐτά εἰσι τοῦ δημοσίου ὁ Ἴκαρος, καὶ ὁ Δαίδαλος; id eſt, Icari, & Dædali ſtatuæ æreæ.

23. τῷ αὐτῷ τείχει τὸ νέον τῷ παλαιῷ &c.) forte ſcribend. τὸ αὐτὸ τεῖχος τὸ νέον τῷ παλαιῷ τείχει τῆς πόλεως.

24. ὑπὸ Ἀντιόχου τοῦ ἐπιφανεστάτου βασιλέως) Antiochum Epiphanem dicit, qui ædificia quædam a ſe extra urbem extructa, a nomine ſuo, Epiphaniam vocavit: uti Auctor ſupra lib. 8.

25. ὅτι καὶ τὸ βουλευτήριον) forte legendum, ὅπου aut ὅτι.

26. ὁ λεγόμενος Φιλάδελφος) Antiochi hujus Philadelphi apud alios mentio nulla.

παραχώσας προοίμια τοῖς καταφλέγουσιν) Heſych. Προοίμιον, τὸ ἀσκούμενον τῷ ἀξιώματι.

27. ἐκ τῆς αὐτῆς ἱερείων) Scr. ἱερῶν.

28. μετεκάλεσεν Ὀρόντην τῇ Ῥωμαϊκῇ λέξει) Ita etiam Euſtathius, ad Dionyſii περιηγητὴ locum hunc:

Τὰς δὲ πρὸς ἀντολίην κατασύρεται ὑγρὸς Ὀρόντης.

ubi Scholiaſtes poſt aliam nominis rationem aſſignatam, hæc addit. Ἄλλοι δέ φασιν, ὅτι Καῖσαρ Τιβέριος ἐκ Δράκοντος αὐτὸν Ὀρόντην μετονόμασεν, ὃ σημαίνει Ῥωμαϊστὶ τὸν ἀνατολικόν. ἔστι πᾶσα ἡ περὶ Ἀντιόχειαν χώρα λουτροῖς τε καὶ ἄλσεσι, καὶ ἀγαθὴ μῆλα τρέφειν, καὶ δένδρεσι καρπὸν αὔξειν. Cæterum meras ineptias eſſe has, apparet ex Polybio, lib. 5. ubi Seleuciam, & Antiochiam deſcribens, Orontis etiam mentionem facit. Ὁ δὲ καλούμενος Ὀρόντης ποταμὸς οὐ μακρὰν αὐτῆς ποιεῖται τὰς ἐκβολάς· ὃς τὴν ἀρχὴν τοῦ ῥεύματος λαμβάνων ἀπὸ τῶν κατὰ τὸν Λίβανον, καὶ τὸν Ἀντιλίβανον τόπων, καὶ ἐξώσας τὸ καλούμενον Ἀμύκης πε-

ϑίον, ἐφ' αὐτῷ ἐκάλεσε τῷ Ἀντιόχειαν &c. Polybius vero diem ſuum abiit, ante Tiberium Imp. anno circiter CXXXVI. anno nempe XVII. ante natum Ciceronem. Vide doctiſſim. J. Voſſium de Hiſtor. Gr. Strabo etiam, qui Tiberii σύγχρονος fuit, fluvium hunc ab Oronte quodam, qui pontem ei induxit, nomen accepiſſe teſtatur. Vid. Strab.

29. ὅθεν διάφορ οὐκ ἐπλήρωσεν) lego, ὅπερ διάφορον.

30. περιέχοντα τῷ χρόνῳ) Scr. περιέχων. Verum urbs hæc, non a Tiberio, ſed ab Herode Tetrarcha, Tiberii Imp. in honorem extructa eſt. Audi Euſebium Chron. l. 1. Ἡρώδης ἔκτισε Τιβεριάδα, εἰς ὄνομα Τιβερίου Καίσαρος. Stephanus etiam de Urb. Τιβεριάς πόλις τῆς Ἰουδαίας, πρὸς τῇ Γεννησαρίτιδι λίμνῃ· ἔκτισεν δὲ αὐτὴν Ἡρώδης.

31. ἐν τῷ ἐκδιδ χρημάτων) Ita habet Cod. MS. verum Librarius, mentem habens in aliis occupatam, vocabulum hoc ultima ſyllaba mutilavit: ſcribe ἐκδίδοται.

32. τῷ δὲ ιε'. ἔτει τῆς ὑπατείας αὐτοῦ) le. βασιλείας. Ad annum vero Tiberii XIII. Coſſ. invenio Silanum & Neream, apud Chr. Alex. Euſebius ibi ponit A. Piſonem, & M. Craſſum; anno autem ſequente, Silanum & Silium. Infra tamen Auctor Chriſtum baptizatum aſſerit, Ruſo & Robellione Coſſ. recte: Hos enim Coſſ. proferunt ad an. Tiberii XV. & Chr. Alex. & Euſebius. Numerus itaque hic aſſignatus, atque ejus locu, τῷ δὲ ιδ' ἔτει, legendum: quo tempore Joannes Baptiſmum ſuum, ſupradictis etiam ſub Coſſ. forte incepiſſet. Verum Faſtorum in Coſſ. deſignandis errores ubique perſequi, labor eſſet & infinitus & inutilis: manum itaque de tabula.

33. ὥρᾳ νυκτερινῇ ι'.) Chr. Alex. ὥρᾳ ι'. τῆς νυκτός· quam tamen lectionem Raderus rejicit, Librariique vitio imputat: idque merito. Nec enim veriſimile eſt, officium hoc Salvatori Noſtro a Baptiſta nocturno tempore præſtitum fuiſſe.

34. Ἡρώδης ὁ βασιλεύς, ὁ φιλίππου ὁ τετράρχης, ἔτι βασιλεύων τῆς Τραχωνίτιδος &c.) Scr. οἱ τετραρχοῦντες, ἤτοι βασιλεύοντες τῆς Τραχωνίτιδος. Herodes enim Tetrarcha Galilæam; Philippus autem, frater ejus, Ituream & Trachonitidem regionem, ſibi ſubjectas habuerunt; uti apparet ex Sacris literis, Luc. 3. cap. 1.

35. ὀνόματι Βερονίκη) Βερνίκη, Jo. Damaſceno eſt. Vide Jo. Gregorii de Auctore Prolegomena.

36. περὶ Βερονίκην, ἀξιωματικὴ πόλεως Πανεάδος) ἀξιωματικὴ ad Berniccn, non ad urbem referendum; uti Godefredus Tilmannus, Jo. Damaſceni interpres, ſenſiſſe videtur. Ἀξιωματικοὶ ſunt, qui in dignitate aliqua conſtituti ſunt, & a plebe remoti.

37. τῶν ὑμετέρων ὄψιν κρυφίως) Scr. ὑμετέραν.

38. Καὶ προσεχοῦσα τὸ περιέχον αὐτοῦ πλάσθη) Jo. Damaſcenus habet, τῷ περιέχοντι αὐτοῦ πλάσθη, rectius: cæterum hoc ipſum loquendi genus barbarum apud noſtrum frequenter occurrit.

39. καὶ σταλείσης μου τῆς πηγῆς) Damaſcenus habet, σταθείσης, (pro σταλείσης) haud recte. Στέλλω hoc loco, reprimo, ſive ſiſto, ſignificat: unde habemus apud Alexandr. Aphrodiſ. τὰ στέλλοντα τὴν κοιλίαν, quæ alvum ſiſtunt, ſive adſtringunt.

40. ἐκ χαλκοῦ διαφανέστου) Scr. διαφανέστου, uti habet Damaſcenus.

41. πρὸ πολλοῦ χρόνου) Damaſcenus legit, οὐ πρὸ πολλοῦ χρόνου.

42. ἐκρίνετο ἐπὶ μῆνας α'.) ſuſpicor legendum, ἐξελίπετο· aliter enim nullus ſanus ſenſus ex verbis hiſce elici poterit. Herodem vero iſtum in exilio diem ſuum obiiſſe, quo tamen mortis genere incertum, dubitandum non eſt; nec enim eum unquam inde revocatum legimus. Vide Joſeph. Antiquit. lib. 18.

43. Μαρτίῳ κγ', τῆς σελήνης ἐχούσης ἡμέραν κγ'.) Cedranus, & Chr. Alexand. Auctor, Salvatorem noſtrum Martii XXIII. crucifixum, XXV. vero reſurrexiſſe, & ex conſequentia XXI. a Juda proditum, volunt: noſter tamen horum numero diem alium in his omnibus addit; in lunæ tantum die cum eis conveniens.

44. τῇ πρὸ ς'. καλανδῶν Ἀπριλίων.) Hic non ſibi conſtat Auctor: VIII. enim Calendas Apriles incidit, non in Martii XXIV. ſed XXV. Quod enim Romani computantes, VIII. Calendas (ſubaudi, ante,) Apriles, dicunt, Græci recentiores, τῇ πρὸ η'. καλανδῶν Ἀπριλίων, efferunt. Ita etiam Auctor noſter ſupra, Chriſti nativitatem aſſignans, τῇ πρὸ η'. καλανδῶν Ἰανουαρίων, μηνὶ Δεκεμβρίῳ κε'. ad VIII. Kal. Januarias; id eſt, Decembris XXV. eam ponit; recte.

45. ἐσκοτίσθη ὁ ἥλιος) Scr. ἥλιος.

46. πλεῖον τῶν γεγραμμένων πρότερον) πλεῖον hoc loco redundat. Cæterum ipſa Phlegontis verba non producit Auctor noſter; quæ tamen habes apud Euſebium Chronic. lib. 1. Cum tamen alii Phlegontem hunc Trallianum appellent, unde Noſtro Athenienſis dictus eſt; Phlegontem enim illum, qui Hadriani libertus erat, quique Olympionica, & Chronica ſcripſit, hoc loco intelligere eum, non eſt quod dubitemus.

47. ὥραν ἕκτην) Scr. ὥρᾳ.

48. ὑπατεία Σολπικίου καὶ Σύλλα) Scr. Σύλλα. Sulpicium Galbam, & Syllam Coſſ. habent & Chr. Alex. & Euſebius; ſed ad annum XIX. Tiberii, anno ſcil. Chriſti paſſionem ſequente.

49. ἡμέραν ἐξακοσιοστὴν) Scr. ἐξακοσιοστήν.

50. προχειρισάμενος αὐτοῦ ἄρχοντα) Scr. προχειρισάμενον.

51. καὶ πάντας εἴσω ἔδειξεν) Scr. ἔσω.

52. ἐν τῷ παλατίῳ,) Imo in villa Luculliana mortem obiit, teſte Svetonio.

53. ὢν ἐνιαυτῶν οη'.) Ita etiam Svetonius. Corrigendum itaque Chr. Alex. ubi hæc ipſa ea noſtro, corrupte licet, deſumpta habes.

54. ἐβασίλευσεν Ἥλιος Γάϊος) Helium, ſive Æliam, dictum Caligulam nullibi invenio.

55. ἐπὶ τῆς ὑπατείας Γάλλου καὶ Νωνιανοῦ) Gallum & Nonianum quidem Coſſ. invenio apud Chr. Alex. & Euſebium etiam: ſed ad annum Tiberii XXI. biennio ſcilicet ante Caligulam Imp.

56. ἐκράτησεν ὁ βασιλεὺς αὐτὸς ἔτη δ', καὶ μῆνας ἑπτά.) Imperavit Cajus Caligula triennio, & X. menſibus, diebuſque VIII. uti teſtatur Svetonius, Tit. 59.

57. ὤχρος) Pallido colore fuiſſe ait Svetonius; qui etiam Characterem, a noſtro longe diverſum, ei tribuit.

58. πλησίον τοῦ ὄρους Γαΐου Καίσαρος.) Prope montem C. Cæſaris; id eſt juxta eam montis partem, ubi J. Cæſar Balneum publicum, Gladiatorium, Theatrum, aliaque Antiochenſibus olim extruxerat, de quibus Auctor ſupra lib. 9.

59. καὶ Τρίνυμφον ἀνεπωνόμασεν) Trinymphum hic vocat, quod poſtea ſæpius νυμφαγωγίαν, & νυμφαῖον, nuptiis quibuſcunque celebrandis deſtinatum ædificium, ut ipſe vult: Cedrenus tamen pauperibus ſolum virginibus, quæque domibus propriis carebant, eorum tribuit uſum, in Leone Magno: καὶ τὸ νυμφαῖον, τὸ οὐδὲ τῷ οἴκῳ ὑψηλὸν ἀνεκτᾶτο, ἐν ᾧ πρὶν οἱ γάμοι ἐγίνοντο τῶν οὐκ ἐχόντων οἴκους.

60. οἴκους ἐπίτιτλωσεν) id eſt, Regio Fiſco addixit, Titulorum tabellis, quas σανίδας vocat Agathias lib. 5. eiſdem pro more affixis. Hoc vero privato nemini licitum, uti ex Juſtiniani Novella XXVIII. videre eſt: Τὸ δὲ μάλιστα ἐπὶ τοῦ Πόντου πλημμελούμενον φύλαξε, τὸ μηδενὶ δίκαιον παρρησίαν ἢ τίτλους ἐπιτιθέναι χωρίοις, ἢ οἰκήμασιν ἀλλοτρίοις· μόνῳ γὰρ ἔξεστιν τοῦτο ποιεῖν ταῦτα δημοσίῳ, ἢ τῷ βασιλικῷ οἴκῳ ἐστί, ἢ τῷ ὑμετέρῳ, ἢ τῷ τῆς εὐσεβεστάτης Αὐγούστης, Εἰ δὲ τις ἕτερον ποιοῖ ἤ, μὴ προσηγορίας σανίδας ἀνατεθεῖσας, αὐτὰς δ' αὖθις καθαιρεῖσθαι, ἀπεχθάνεσθαι δὲ τοῖς ταύτας κατατάξαντα.

61. πορθοῦντα τὴν πόλιν) Scr. πορθοῦντι. Unde

vero Hiſtoriolam hanc petierit Auctor non habeo dicere.

62. ἀνεσκόλοπιζον ἔξω τῆς πόλεως) Κόντος, & κοντόω, Contus: inde κοντᾶν, Conto affigere.

63. εἶμαι τῆ Ὀρέστου πατρικῆ.) Scr. Ὀρέστου.

64. ἐπὶ τῆς ὑπατείας Κασία καὶ Σόλωνος) Coſſ. hi nuſquam apparent.

65. ἐβασίλευσε δὲ ὁ αὐτὸς Κλαύδιος Καῖσαρ ἔτη ιδʹ, καὶ μῆνας θʹ.) Claudium annos XIII. & menſes IX. imperaſſe ait, a vero non procul: Nono enim Kalendas Februarii, id eſt, Januarii XXIV. Caligula occiſo, Claudius imperare cœpit: qui etiam XIV. imperii anno, III. Idus Octobris, ſive menſe ſupra annum XIII. Octava, diem ſuum obiit; teſte Svetonio.

66. Ἔκτισε δὲ καὶ Βρεττανίαν πόλιν) Ubinam tandem terrarum? Britanniam quidem noſtram, nulli poſt Jul. Cæſarem tentatam, Claudium Imp. armis ſuis petiiſſe, deque ea deinceps triumphum egiſſe, maximum legimus: de Bretannia vero urbe maritima, ab eodem extructa, nihil omnino accepimus.

67. ἐν παρέχει ὑπὲρ καπνοῦ) Tributum hoc καπνικὸν alii dicitur, quod pro numero fumariorum pendebatur. Quo tempore vero primum populo impoſitum fuit haud temere dixero: longe tamen poſt Claudium inſtitutum fuiſſe, non eſt dubitandum. Tributi hujus inventum peſſimum Nicephoro Logothetæ tribuit Zonaras, Tom. 3. Τοῦτο καὶ ὁ τοῖς πτωχοῖς, ἐπιδοῦσι, ἐπέτεινε κακῶν, ἐπαχθεστέρων τοῖς τῶν ἐκκλησιῶν, καὶ πτωχείων γεγονομένων τι, καὶ μοναστηρίων παροίκους, καὶ πᾶσι μόνη γῆν ἔχουσι, μόνον τέλος. Imperatore tamen hoc antiquius eſſe inde manifeſtum eſt, eo quod ab Auctore noſtro memoratur, quem Nicephorum hunc 200. ad minimum annis præceſſiſſe, nos alibi probaturos non dubitamus.

68. ἔλαβον Εὐόδος) Scr. Εὐόδιος.

69. προσομιλήσαντος αὐτοῖς) Ὁμιλία hoc loco accipio, eodem ſenſu quo Scriptores Eccleſiaſtici, pro concione, ſive oratione in cœtu fidelium habita. Cæterum Chriſtianos dictos fuiſſe ante Claudium Imp. dum S. Petrus adhuc Antiochiæ verſaretur, ex Actor. XI. manifeſto apparet.

70. ἐπέμφθη Φῆστος) Feſtus in Judæam Procurator miſſus eſt, non a Claudio, ſed a Nerone, Imperii ſui anno II. vide Joſephum, lib. 20. cap. 7.

71. προσεχειρίσατο αὐτοῖς) Scr. προεχειρίσατο.

72. μεθιστάμεθα ἐντεῦθεν) forte, μεθιστώμεθα. verba apud Joſephum, de bel. Jud. l. 7. ſunt iſta. ΜΕΤΑΒΑΙΝΩΜΕΝ ΕΝΤΕΥΘΕΝ. Corrigendus interim ἱστοριῶν συναγωγῆς Scaligerianæ Auctor, qui ipſo Dominicæ Paſſionis die prodigium hoc accidiſſe aſſerit: deque hoc Joſephum appellat teſtem; qui tamen Pentecoſtes feſto accidiſſe hoc clare teſtatur. Suſpicor etiam mendoſum eſſe numerum annorum poſt Aſcenſionem Domini, a noſtro poſitum, quo hoc accidiſſe ſcribit. Licet enim annum ipſum Joſephus non ponit expreſſe, manifeſtum tamen eſt non longo temporis ſpatio templi devaſtationem hoc anteceſſiſſe. Hieroſolyma autem capta eſt anno II. Veſpaſiani Imp. anno ſcilicet XXXIX. poſt Aſcenſionem Domini, uti Euſebius Auctor eſt. Scaliger hoc accidiſſe vult anno Chriſti LXV. ſexennio ſcilicet ante Jeroſolymas captas, triginta duobus vero annis poſt Domini Aſcenſionem. Scalig. in Euſeb. Chron. pag. 171.

73. οἷα ἐξέλαμψεν ἔδαφος) Scr. ἐξέλαμψεν.

74. Ἰούστος Ἰουδαίος) Scr. Ἰουδαῖος.

75. ἀπὸ τῆς Πισίων) Scr. Πισαίων· ſecundum Stephanum tamen ſcriberetur, Πισαίων: a Πίσα enim, gentile facit, Πισάτης, & Πισαῖος.

76. παρέχων αὐτοῖς ἀγωνίσασθαι) Lego, αὐτοῖς.

77. ἐκ μοναχῶν) Scr. μονομάχων.

78. οἱ αὐτοῖ πολιτευόμενοι) πολιτευόμενοι licet *Magiſtratus* generatim ſignificet, hoc loco tamen per *Gymnaſiarchas* reddimus; Magiſtratus nempe eos dicentes quibus Ludos hoſce curare committebatur.

79. τῆς τῶν σκηνικῶν) Scr. τὸν τῶν σκ.

80. ὁ κατὰ τοιοῦτον χρόνον) Scr. τὸν κατὰ τ.

81. ὡς ἐὰν αὐτοῖς ἔδοξε) ὡς ἐὰν, pro ὡς ἄν.

82. ἐν κασσιτερίνῳ κιβωτίῳ) Ita & infra, κιβώτιον; Scribendum κιβωτίῳ, & κιβώτιον.

83. ὁ ἔκδοσιν τοῦ Τρωικοῦ πολέμου) Septimius, qui vitam Dictys Cretenſis ſcripſit, hos belli Trojani annales XIII. Neronis anno repertos aſſerit.

84. ἀρρωστήσας ἡμέρας δύο) Veneno extinctus eſt Claudius, teſte Svetonio; Tit. 44. *Et veneno quidem occiſum convenit: ubi autem, & per quem dato diſcrepat.* Diem vero ſupremum obiit, LXIV. ætatis anno, eodem referente.

85. Νέρων, ὁ υἱὸς αὐτοῦ) Nero filius fuit Domitii & Agrippinæ Germanici, Claudii fratris, filiæ: quem Claudius, matre ejus Agrippina in uxorem accepta, filium adoptione deſignavit.

86. ἐπὶ τῆς ὑπατείας Σιλανοῦ καὶ Ἀντωνίνου) Silanum & Antoninum Coſſ. invenio apud Euſebium; ſed biennio ante Neronem Imperatorem: nempe ad an. VII. Claudii Imp.

ὑπόπυρρος) Nero ſufflavo erat capillo, teſte Svetonio: anno enim ætatis ſuæ ſecundo & triceſimo mortuus eſt. Quis vero δασυπώγωνα eum fuiſſe crediderit, cum nondum moris erat barbam alere? Hadrianus enim Imp. Romanorum primus barbam aluit, uti Dio teſtatur in Trajano: Ἀδριανὸς γὰρ πρῶτος γένειον κατέδειξε. Neque hoc ornatus cauſa; ſed ut faciem maculoſam diſſimularet; referente Æl. Spartiano, in Adriano: *Statura fuit procerus &c. promiſſa barba, ut vulnera, quæ in facie naturalia erant, tegeret.* verum Characterem Neronis hic profert auctor a Svetonii penitus diverſum; niſi quod εὐπροσωπότατον eum facit, uti & Svetonius: Tit. 51. vultu pulchro magis quam venuſto.

87. ἀγνοήσας ὅτι ἐσταυρώθη) ineptiæ: quomodo enim Chriſtum neci traditum ignorare potuerit, cum jam olim Pilatus ad Tiberium, Tiberius vero ad Senatum de Chriſtianorum dogmate, nimirum ut inter cætera ſacra reciperetur, retuliſſent? ut teſtatur Euſebius, χρον. καν. Πιλάτου Τιβερίῳ τὰ κατὰ τὸν Σωτῆρα ἀναγαγόντος, καὶ τοῦ Χριστιανῶν δόγματος, Τιβέριος πρὸς τὴν σύγκλητον ἀνακοινωσάμενος περὶ τοῦ εἰς Χριστὸν πίστεως.

88. ἀνήγαγε δι' Ἀξίμου) Ita habuit Cod. MS. forte legendum, διὰ Μαξίμου, uti ſupra. Verum hæ nugæ ſunt. Pilatus enim, Caligula adhuc imperante, ſibi mortem conſciverat. Helvic. ex Joſepho: quem vide.

89. ἐδίδασκεν ἐκ τούτου) Scr. ἐδίδασκον.

90. ἀπὸ τοῦ ἀπορρίμου) forte ſcribendum ἀπορρίας.

91. ὁ ἀπὸ φιλοσόφων) *Qui Philoſophus fuerat*: eodem modo dicitur, ὁ ἀπὸ ὑπάτων, apud recentiores, de viro Conſulari; & ὁ ἀπὸ πραιτόρων, infra apud noſtrum, lib. 18. eodem etiam libro de Eulalio quodam, qui ex divite pauper factus fuerat, auctor verba habens, eum ἀπὸ ἀπόρων vocat. Simili etiam locutionis genere apud Cedrenum Didymus cæcus, ὁ ἀπὸ ὀμμάτων, dictus eſt, in Conſtantio & Conſtante Impp. Τότε τις ἦν Δίδυμός τις, ἐλλόγιμος ἀνήρ, ἀπὸ ὀμμάτων, ἐγνωρίζετο.

92. ἀπῆρχετο ἐν τῇ Ῥώμῃ) Sub Claudio Imp. Romam veniſſe Petrum aſſerunt Euſebius, & Zonaras.

93. Εὐόδιον τὸν ἐπίσκοπον) Ita etiam ſupra eum vocavit: ſcribendum tamen, Εὐόδιον: uti ex Euſebio, & Nicephoro Patriarcha apparet.

94. ἀπῆλθεν ἐν ἰδίοις δραμαῖοις) Scr. δραμαίοις.

95. καὶ ποιήσας αὐτῷ τὴν ἀπόκρισιν) ἀπόκρισιν, ut plurimum, *Reſponſum*, hoc tamen loco annuntiationem ſignificat, uti & alibi etiam apud noſtrum: hinc ἀποκρισιάριοι, apud recentiores, pro Legato Eccleſiæ primum hi, poſtea vero etiam privatorum, miniſtri ſic dicti, quibus negotiorum

Digitized by Google

quorumcunque tractandorum cura commiſſa fuit.

96. καρπούμενον ἐςὶ) Scr. καρπούμενον.

97. καὶ νικῶντα ἑαυτὸν Χριςὸν) Scr. νικῶντος.

99. ἐν ταῖς πράξεσι τῶν ἁγίων Ἀποςόλων) Acta Apoſtolorum dicit ea, quæ ſub Clementis nomine prodeunt.

100. ὅτι εἶπεν, ὅτι Χριςὸς ὁ Θεὸς σε ἀνελήφθη) Lego, ἔφη, ὅτι Χριςὸς &c. uti habet Cedrenus.

101. ἐπὶ τῆς πλατείας) Scr. πλατείας.

102. Αἶγυ ὀνόματι) Scr. Αἶγυ, ex Euſebio, & Nicephoro Patriarcha; uti & Auctor ipſe infra habet.

103. ταχυθεὶς κατακέφαλα) id eſt, *capite deorſum verſo*: κατακέφαλα hoc idem eſt, ac κατὰ τῆς κεφαλῆς. Lucian. κατὰ τῆς κεφαλῆς ἀπῆλθε, præceps abiit. Hujuſmodi vero compoſitionibus gaudet Auctor noſter. Ita ſupra, Dictys de belli Trojani hiſtoria, in tumulo ejus reperta, verba faciens, ἔκειτο δὲ προσκέφαλα τοῦ λειψάνου τοῦ Δίκτυος, inquit: ubi προσκέφαλα, poni videtur, pro, προσκεφάλαιον, *Cervical*, ſeu *pulvinar*; quod forte officium cadaveri præſtiterit volumen hoc.

104. ἐπὶ τῆς ὑπατείας Ἀπρωνιανοῦ καὶ Καπίτωνος) Apronianum Coſſ. ſub Nerone non invenio: apud Euſebium quidem ad an. Neronis XIII. Capitonem & Rufum Coſſ. habemus: verum Perſecutionem Chriſtianorum idem rejicit in annum ſequentem, id eſt, Neronis ultimum. Joſ. Scaliger ante quinquennium accidiſſe contendit; nempe ad Neronis annum IX. Memmio & Virginio Coſſ. quem vide, ad numerum Euſebianum MMLXXXIV.

105. ἐχειλίδωσεν αὐτὸν ἀποκεφαλισθῆναι) Ita etiam Chr. Alex. p. 580. Edit. Pariſ. Glycas etiam, Annal. par. 3. qui tamen Pilatum non a Nerone, ſed a Tiberio Imp. capitis damnatum vult. Cedrenus, & Zonaras, & ante eos Euſebius, (qui etiam ſe hoc ex Romanorum Hiſtoricis accepiſſe aſſerit,) eum multis circumſeptum calamitatibus manus ſibi intuliſſe, teſtantur; idque ſub C. Caligula Imp.

106. τῇ πρὸ γʹ καλανδῶν Ἰουλίων) Eodem nempe ipſo die, quo D. Petrus cruci affixus eſt: quæ conſtans ubique eſt Traditio. Quidam vero Petrum & Paulum eodem die, & anno, Martyrio coronatos ajunt; ex quibus etiam eſt Euſebius, qui Dionyſium, Corinthiorum Epiſcopum, hujus rei teſtem appellat. Euſeb. Eccleſiaſt. Hiſt. lib. 2. cap. 24. Alii tamen eodem quidem hoc die, anno vero diverſo, factum volunt: e quorum numero Auctor noſter eſſe videtur; ubi diverſos etiam profert Coſſ. Neronem & Lentulum, qui Conſulatum ſcilicet una geſſerunt Neronis Imp. an. 7. ſecundum Helvicum.

107. λιθοξόχλοι) forte ſcribend. λιθοξόχοι.

108. διότι ἀπεκεφάλισε ὁ Πιλᾶτος &c.) Ridicula hæc omnia: Judæis, rebellionis anſam præbuit Ceſtii ſive Geſſii Flori, Judææ Præfecti, avaritia. vide Joſeph. Antiquit. Judaic. lib. 20. & Cor. Tacitum, Hiſt. 5.

109. χώραν ἄλλω ἐν τῷ Πόντῳ) Forte legendum ἄλλην. Duæ Provinciæ a Nerone Imperio Romano adjectæ memorantur ab Eutropio, & Suetonio, Pontus, & Alpes Cottiæ: prior, concedente rege Polemone; non a Polemone neſcio quo Neronis Duci ſubjugata, Tit. 18. *Augendi, propagandique Imperii, neque voluntate ulla, neque ſpe motus unquam, &c. Ponti modo regnum concedente Polemone, item Alpium, defuncto Cottio, in provinciæ formam redegit.* χώραν vero ἄλλην forſan vocat, reſpectu habito ad Judæam, quæ etiam a Veſpaſiano, in illam a Nerone miſſo, tandem penitus ſubacta eſt.

110. Πόντον Πολεμονιακόν) Scr. Πολεμωνιακόν. Stephanus, in Πόντος, ἔςι καὶ Πόντος Πολεμωνιακὸς ἐπαρχία.

111. ἔχαιρε τῷ βοᾶν μέρη) Contrarium ex Svetonio colligi poſſe videtur, Tit. 22.

112. Ἰταλικὴ καὶ Τολτιλιανή, τὸ καὶ Τρηχίνη, Chr. Alex. habet, Ἰταλικὴ καὶ Τρηχίνη. Nero a medio ſublatus eſt, C. Galerio Trachalo Turpiliano, & C. Silio Italico Coſſ. ſcribendum itaque, Ἰταλικοῦ, καὶ Τυρπιλιανοῦ, τοῦ καὶ Τρηχίνη.

113. τὴν ἱερίαν τῶν Ἑλλήνων καταςήσαντος αὐτοῦ) Imo nihil minus: vide Svetonium.

114. ὢν ἐνιαυτῶν ξθʹ.) Ita etiam Chr. Alex. verum numerus in utroque mendoſus: Anno enim ætatis ſuæ XXXII. a vivis exceſſit Nero, teſte Svetonio.

115. γρυπόρυγχος) vocabulum novum! forte auctor ſcripſerit, γρυπόρυγχος; itaque reddidi, *nugaces habens aduncos*: ſi quis tamen γρυπόρρινος legere malit, Svetonium ſibi habebit aſtipulantem, qui eum *adunco naſo fuiſſe* ſcribit. Alias etiam idem eum *acrem, vehementem, & in coercendis delictis vel immodicum*, fuiſſe idem perhibet; atque ob hoc forſan noſter eum, μυταῖο vocat.

116. ταφῇ παρεδόθησαν τὰ σώματα &c.) Hoc a Veſpaſiano Imp. factum vult. Chr. Alex. auctor.

117. ἰδίῳ θανάτῳ ἐξεῖλθεν φλεβοτομηθεὶς) Præciſo ſcilicet a militibus jugulo: audi Svetonium in Galba Tit. 20. *Plures autem prodiderunt, obtuliſſe ultro jugulum, & ut hoc agerent, ac ferirent, quando ita videretur, hortatum*.

118. ὢν ἐνιαυτῶν μθʹ.) numerus mendoſus: Galba periit tertio & ſeptuageſimo ætatis anno; teſte Svetonio.

119. ὑπόσιμος, ψιλός.) Scr. ὑπόσιμος, ψαλός.

120. ἀνεῖλεν ἐπὶ Ῥώμῃ.) Locus iſte, quem Chr. Alex. auctor ex noſtro deſcripſit, vitioſa interpunctione in Latinis laborat: Interpres enim verba hæc, ἀνεῖλεν ἐπὶ Ῥώμῃ, quæ ad Petrum referenda ſunt, Jacobum reſpicere facit; male, penituſque contra mentem auctoris. Jacobus vero iſte, lapidibus, a Judæis obrutus, interiit, anno Neronis ſeptimo; ſeptem ſcilicet annis ante Orbonem Imp. vid. Euſeb. Joſeph.

121. ἐτῶν νγʹ, ἀφανίζεται) Otho XXXVIII. ætatis anno, & XCV. Imperii die, mortem ſibi conſcivit: vide Svetonium.

122. Βιτέλλιος Αὔγουστος ἔτη δʹ. καὶ μῆνας γʹ.) Imo VIII. tantum menſibus imperium tenuit: τὰ ἔτη δʹ, igitur auctori noſtro reponimus.

123. ἐφέλκων Κυρηναίοις) Quis Cyrenæus iſte? Si Cyrenium, ſive Quirinium illum intelligit, qui ad Deſcriptionem faciendam in Judæam ab Auguſto miſſus eſt, toto cœlo errat: namque poſt hujus Romam reditum, ante belli Judaici initium, multi miſſi ſunt Præfecti, uſque ad Geſſium Florum; cujus oppreſſionibus, Judæi tandem irritati, arma in Romanos ſumpſerunt; uti ſupra monuimus.

124. πέμψας τρατηγὸν ἑαυτοῦ Οὐεσπασιανὸν) Veſpaſianus, non a Vitellio, ſed Nerone, in Judæos miſſus eſt.

125. πεσὼν βληθεὶς, ὢν ἐνιαυτῶν μεʹ) Vitellius, religatis poſt terga manibus, injecto cervicibus laqueo, veſte diſciſſa, ſeminudus in forum tractus eſt; tandem apud Gemonias minutiſſimis ictibus excarnificatus atque confectus eſt, & inde unco tractus in Tiberim; ætatis anno LVII. vide Sveton. in Vitel.

126. ἐπὶ τῆς ὑπατείας Ῥούφου καὶ Καπίτωνος) Rufum & Capitonem habemus Coſſ. apud Euſebium, ſed ad annum Neronis XIII. qui ad Veſpaſiani 1. Galbam Aug. II. & Vinium ponit; ut & Faſti Capitolini. Chr. Alex. hoc anno habet Galbam & Titum Rufinum Coſſ.

127. ἐπὶ δὲ τῆς ἑαυτοῦ βασιλείας) Scr. αὐτοῦ.

128. ἐπὶ τῆς ὑπατείας Δεξίου καὶ Ῥουφίνου) Conſules hi nuſquam apparent: Perſecutionem autem ſecundam Domitiani Imp. an. 1010. factam eſſe tradunt alii.

129. ἐπὶ τῆς ὑπατείας Κομμόδου καὶ Ῥούφου) Scr. Ῥούφου: Commodum enim & Rufum Conſules invenio apud Caſſiodorum; ſed ad Veſpaſiani an-

num

num VI. quadriennio ſcilicet poſt captas Hieroſolymas. Anno enim Veſpaſiani II. capta eſt hæc urbs; quo anno Euſebius ponit Vaſpaſianum Aug. II. & Titum Coſſ. Chron. Alex. Veſpaſianum ſolum.

130. ξίφεσιν αὐτοὺς κατακόψας) Ita etiam Chr. Alex. Verba Joſephi apud Euſebium Chr. lib. I. hæc ſunt. φησὶ δὲ Ἰώσηππος, λιμῷ καὶ μαχαίρᾳ μὲν, μυριάδας ἀπολέσθαι, καὶ ἄλλας τρεῖς μυριάδας ἀφηρέσθαι αἰχμαλώτων. λιμῷ itaque apud noſtrum deſideratur: deinde cum noſter ρ' μυριάδας αἰχμαλώτων, Captivorum CL. Millia habet, Joſephus XXX. tantum Millia numerat.

131. μετὰ ταύτης πορθήσεως) poſt ταύτης, ſubaudi πορθήσεις, aut aliquid tale, quod cum vocabulo ταύτης conveniat. Devaſtationes enim tres, quas auctor memorat, ſunt, I. ſub Nabuchodunoſore. II. Sub Antiocho Epiphane, temporibus Maccabæorum. III. vero atque ultima hæc, ſub Veſpaſiano, & Tito ejus F.

132. εἰς τιμὴν τῆς νίκης) ſupplendum ex Chr. Alex. τέσσαρας ἵππους χαλκοῦς, εἰς τιμὴν τῆς αὐτοῦ νίκης.

133. Ἐξ πραίδα Ἰουδαία) Hæc ipſa Latina Inſcriptio fuiſſe videtur, Romanis Characteribus ſic ſe habens: EX PRÆDA JUDÆA: quod apud Chr. Alex. ita Græce dicitur: Ἐκ τῆς πραίδας τ Ἰουδαίων.

134. δώτην ἔχοντα θέατρον) forte Scr. ἔχον.

135. Εὐρώπην δὲ ἀπὸ Θρᾴκης ὡρίσατο) Idem ex veteribus aſſerit Euſtathius, in Dionyſ. Perieg. Οἱ δὲ παλαιοί φασιν, ὅτι Οὐεσπασιανὸς ἐχώρισε τὴν Θρᾴκην ἀπ' αὐτῆς, nempe ab Europa, quæ generali ſenſu accepta, omnes ab Helleſponto provincias occidentales continet. Idem: ἱστορεῖται δὲ γνωστέον, ὅτι Εὐρώπη μὲν πάντα τὰ κατὰ δύσιν, ἀρξαμένη ἀπὸ Ἑλλησπόντου. Eſt & pars etiam quædam Europæ generalis, totius nomine appellata, eodem Euſtathio teſte: Σημειωτέον δὲ, ὅτι ὥσπερ τὸ τῆς Λιβύης τῆς χώρας ἐστὶν ἰδίαν ἔτυχε καλουμένην Λιβύην. &c. deinde: τοιοῦτο δέ τι καὶ περὶ τῆς Ἀσίας ἐν τοῖς ἑξῆς ῥηθήσεται· οὐ μόνον τῆς Εὐρώπης ὁμώνυμον γέγονε· ἐκείνης γὰρ μέρος τι εἶναι, τοῦ λέγεσθαι Εὐρώπην. Quænam vero ſit pars hæc, non docet: probabile tamen eſt, ſicut Africa minor, ea Africæ pars quæ Hiſpaniæ obverſa eſt; & Aſia minor, ea Aſiæ pars, quæ Europæ ex oppoſito ſita eſt, peculiari nomine dicta ſunt: Græciam etiam, Macedoniam, Thraciamque, ex adverſo Aſiæ jacentes, Europam peculiariter dictas fuiſſe. Atque hoc confirmare videtur Auctor noſter, in ſuperioribus, de Auguſto poſt bellum Actiacum Byzantium petente, his verbis. Ὁ δὲ Αὔγουστος Ὀκταβιανὸς παρελθὼν τὴν Εὐρώπην πᾶσαν, ἐπέρασεν. ἀπὸ τοῦ Βυζαντίου ἐπὶ τὴν Χαλκηδόνα &c. Vid. Scalig. in Euſeb. Chr. p. 181. edit. Pariſ.

136. τὴν πρώην λεγομένην Πιερίδα) Scr. Πιερίδα. Euſtathius in Dionyſ. Perieget. οἱ δὲ μέρος τι αὐτῆς τὸ ἐντὸς Περίνθου, ἥτις Ἡράκλεια, τῷ Ἑλλησπόντῳ ἀνόμασαν.

137. πάρεργον γενόμενος) Quid hoc πάρεργον ſit? Zonaras habet πυρετοῖς; Οὐεσπασιανὸς δὲ νοσήσας πυρετοῖς μετήλλαξεν. Verum febri eum extinctum non fuiſſe, teſtem habemus Suetonium; qui ex nimia alvi ſolutione eum interiiſſe dicit. Chr. Alex. auctor ipſiſſima noſtri verba habet, ſed corrupta, & pro πάρεργος, legit παράλυσις. Ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ νόσῳ κλιθεὶς (Scr. βληθεὶς) ὁ Οὐεσπασιανὸς ὁ βασιλεὺς, παραλύσει τελευτᾷ. Suſpicor itaque Auctorem noſtrum ſcripſiſſe, πάρετος; ex quo mutans Librarius, τὸ ο, in α, mutatione frequentiſſima, πάρεργον fecit. πάρετος autem reddo, membrorum vi ſoluta. Suetonius, Alvo repente uſque ad defectionem ſoluta, Imperatorem ait ſtantem mori oportere, dumque conſurgit, ac nititur, inter manus ſublevantium extinctus eſt. Lectionem vero hanc confirmat Conſtantinus Manaſſes, in Veſpaſiano, ubi hæc habet:

Παρέτῳ γενομένῳ δὲ τοῦ κράτορος ἐκ χειρὸς,
Καὶ νόσῳ καταλύσαντος τὸν βίον, καὶ τὸ κράτος,
Ἔτεσι βασιλεύσαντος τοῖς πλείω τῶν ἐννέα,
Τίτος παρῆλθεν εἰς αὐτὸ, &c.

138. ὢν ἐνιαυτῶν ξθ'.) Sueton. Extinctus eſt VIII. Kalend. Julii annum gerens ætatis ſexageſimum ac nonum, ſuperque menſem ac diem ſeptimum.

139. ἀνάδρος, σπανὸς,) σπανὸς ad crinem referendum exiſtimo, & τὸ γένειον, aut quid tale ſubaudiendum: σπανὸς τὸ γένειον ſupra habuit, de Hippolyto.

140. θεὸν ἑαυτὸν λέγεσθαι) Quidni? ſeipſum enim ἀνεθέωσε. Cum enim omni flagitiorum genere polluiſſet, ἑαυτὸν ὁ ἄθεος τελευταῖον ἀποθεοῦν, inquit Cedrenus; Deum ſeipſum poſtremo appellari juſſit.

141. φιλόσοφος ἄκρος) Imo μισόσοφος ſolertiſſimus. Bibliothecas tamen impenſiſſime reparandas curavit, licet libros neglexerit. Vide Suetonium in Domitiano, Tit. 20.

142. ἐξώρισεν αὐτὸν) Scr. ἐξώρισεν. Joannem Apoſtolum ſub Domitiano Patmum inſulam relegatum ſcribit Irenæus, apud Euſebium; Romam vero accerſitum fuiſſe nullibi invenio.

143. ἐφίλει τὸν ὀρχηστὴν) uxori quidem ejus Domitiæ percharus fuiſſe perhibetur Paris iſte Hiſtrio: hoc itaque occiſo, eam repudiavit Domitianus, teſte Dione, & Zonara. Noſter tamen de Paride a Domitiano muneribus aucto, & ad Antiochiam incolendam ab eodem miſſo, ubi tandem mortuus & ſepultus eſt, ſuaviſſimam ſtatim profert narratiunculam. Paridem tamen iſtum Pantomimum, & Palatio, & urbi univerſæ olim gratiſſimum, Romæ ſepultum jacere, teſtem habemus locupletem Martialem, in hoc in eundem Epigrammate.

Quiſquis Flaminiam teris viator,
Noli nobile præterire Marmor.
Urbis deliciæ, Saleſque Nili,
Ars, & gratia, luſus, & voluptas,
Romani decus, & dolor Theatri:
Atque omnes veneres, Cupidineſque,
Hoc ſunt condita, quo Paris, ſepulchro.

144. ὅτε βασιλεὺς ἐξώρισεν ὁ αὐτὸν Ἰουβενάλιον) Ipſiſſima hæc habes apud Suidam, de Juvenale, in Pentapolim Libyæ, vel ut alii, in Oaſim Ægypti, ob Paridem, relegato. Unde eum, Hiſtrionis Exulem, vocat Sidonius Apollinar. Carm. 9.

Nec qui conſimili deinde caſu,
Ad vulgi tenuem ſtrepentis auram,
Irati fuit Hiſtrionis Exul.

145. ἐν κεντουμένον) Scr. ἐντιμώμενον.

146. παντοχοῦ ποιῶν τελέσματα) Locum hunc ex noſtro deſcripſit Chr. Alex. auctor; cujus Interpres τελέσματα reddit Vectigalia; ridicule. De Apollonio vero hoc Teleſta plurima etiam habes apud Jo. Tzetzem, Centur. 2. Hiſt. 60 de Teleſmatum vero conficiendorum modo, eorumque viribus, vide doctiſſimi Jac. Gaffarelli Curioſitates inauditas, ab ipſo Gallice Scriptas.

147. εἰς Βυζαντόπολιν) Chr. Alex. legit disjunctim, Βυζοῦ πόλιν: Cedrenus etiam urbem hanc a Byzo rege conditam vult; male: Byzantem enim, non Byzum, habuit conditorem.

148. καὶ τοὺς τῆς χελώνας) Scr. τὸ ὃ χ.

149. καὶ τὸ τῶν ἵππων) Feroclentes, hoc loco ſupplevimus, ex Glyca, & Cedreno. Glycas Annal. pag. 3. edit. Pariſ. de Apollonio Teleſta: Et equos indomitos frænis coercuit. Cedrenus de eodem: καὶ τῶν ἵππων τὴν ἀτακτίαν χαλινώσας, ἐν ταῖς συνελεύσεσι τῶν ἀρχόντων.

150. ενδόξων μολυβδὶν, ἔχοντα λαιμὸν τοῦ Ἀρεως) Mendoſe hæc omnia; quæ ita reſtituenda videntur. ενδόξων μολυβδὶν, ἔχων λαιμὸν τοῦ Ἀρεως. Λαιμὸς enim, idem quod λαιμὸς, apud Heſychium: Λαιμὸς, λάρυγξ, φάρυγξ, & ſupra; λαιμὸς, ὁ φάρυγξ, ὁ τράχηλος, ὁ λάρυγξ, ὁ βρόγχος. λαίμιον vero diminutivum, a λαιμὸς: unde corrupta ſcriptione:

λαιμὸν: ut a ῥυδαίζειν, ῥυδαίζω. λαιμὸς vero licet, *Guttur*, propeie ſignificat, pro *Stomacho* tameo eb Homero uſurpatum tradit Jul. Pollux, lib. 2. cap. 4. Ὅμηρος μέντοι τὸ ςόμαχον, καὶ λαιμὸν, καὶ λαυκανίην καλεῖ. Hoc vero in loco *vultum*, ſeu *Effigiem*, ſonare videtur.

151. ανιστάμενον κρεμαμένον) Scr. κρεμάμενον.

152. παραμηρίδιν ἀπὸ καλαμίου κρεμαμένον) Scr. iterum, κρεμάμενον, ſiva κρεμάμενον, a κρέμαμαι. παραμηρίδιν vero, pro παραμηρίδιον: quo vocabulo Græci recentiores, Gladiolum, deſignant; eo quod a femore pendeat.

153. λαμπῷ ῥήματι δεδομμένα) Scr. δεδομένα.

154. ἐπὶ πολλοῖς κόλα σπασμοῖς) Scr. κακῶς.

155. περὶ κεῖται ὁ παρ' αἰγιαλοῖς Αρέστος. Locus iſta peſſime a Librario habitus eſt. Forte legendum, περὶ κεῖνται ὁ παρ' αἰγιαλοῖς Ορέστου. Cedreaus legit: κλαίεσται δε σε καὶ ὁ παρ' αἰγιαλοῖς Ορέστου.

156. ὄντινα ἐκάλεσε Δομετιανόπολιν) Corrigendus itaque Stephanus de Urbibus, qui Δομετιανόπολιν hsbet: Δομετιούπολις, Ισαυρίας πόλις. Δομετιούπολις enim a Domitio, Δομετιανόπολις vero a Domitiano nomen ſuum neceſſario accepit.

157. τὸν περιβόητον Αοκλητιανὸν) Ita etiam Chr. Alex. Auctor, qui narratiunculam ſequentem etiam, de Domitiani Imp. cæde, ex noſtro deſcripſit: niſi quod noſter, Αοκλητιανὸν, ille Ασκλητίωνα dicit; uterque vitioſe. Reponendum Ασκλητάριωνα, ex Svetonio, in Domit. Tit. 15.

158. οἱ ἀδελφοὶ ἐν τῷ ἱερῷ τοῦ Διὸς θυσιάσαι, Fabuloſa hæc omnia; in cubiculo enim ſuo a Stephano Domitillæ procuratore, aliiſque conjuratis, occiſus eſt: vide Svetonium.

159. τῶν ὄντων ἐν τῷ ἱερῷ κανδήλων) Chr. Alex. legit: τῶν ὄντων ἐν τῷ ἱερῷ κανδήλων. Si tamen κανδήλα hic, fœminino genere, pro *Candela* ponitur, κανδηλῶν genitivo plurali ſcriberetur. Forta itaque vel neutrum eſt, vel maſculinum: idemque ſignat, Græcis recentioribus, κανδηλάβρων, *Candelabrum*. Eaemple tamen hujuſmodi hand temere occurtunt. κανδήλων, etiam infra habemus, lib. 12. in Commodo Imp. pro *Candelis* poſitum: λόγῳ λαμπάδων, καὶ κανδήλων, &c.

160. εἰσιόντες εἰς τὸ ἱερὸν ὑπαντόντο) Scr. ὑπαντῶντο.

161. παρεχών αὐτῷ ἑπτὰ κεντηνάρια) Modus iſta per Centenaria numerandi ubique epod Græcos recentiores occurrit; quantum vero Centenarium ſit, in incerto relinquit Svidas: Κεντηνάριον, ποσὸν χρημάτων νομίζεται. Procopius de bel. Perſ. l. 1. Centenarium, Centum libras continere ait: ἕλκει λίτρας τὸ κεντηνάριον ἑκατὸν, ἀφ' οὗ δὴ καὶ ὠνόμασται. κεντὸν γὰρ τὰ ἑκατὸν καλοῦσι Ρωμαῖοι. Et a *Centum* quidem, vocabulo Romano, nomen traxiſſe manifeſtum eſt: centum tamen Pondo præciſe non valuiſſe, ax Glyca apparet, Annal. p. 2. pag. 156. edit. Pariſ. Ubi de Æthiopum regina Salomoni munera offerente verba faciens, hæc habet. *Simul et largita* cxu. *auri talenta cum aromatibus &c. ad ſuos eſt reverſa. Talentum vero libras* cxxv. *continet. De quo colligi poteſt, cum a regina Centenarias auri noſtros centum accepiſſe.* Si ergo cxu. talentis æquipollent c. Centenarii; talentum vero cxxv. libras continet; exhinc apparet Centenarium libras CL. continera, adeoque Centenarium Procopianum ſamiſſe ſuperare. Anne igitur Centenarius duplex? Minor, da quo Procopius, qui Centum libras continet: & Major illa, a Glyca poſitus, qui Minorie ſeſquialter eſt, libraſque habet CL. ſecundum itaque hunc computum, Imperator in urbis hujus inſtaurationem, ſi da Minore Centenario, eoque aureo, (aliter enim pecuniarum ſumma condendæ urbi longe impar videbitur;) intelligatur, Monetæ noſtræ Anglicanæ, quam *Sterling* vulgo dicimus, 33600. libras; ſi ſecundum Glycæ vero Centenarium numeremus, 50400. libras, largitus eſt: poſito ſcilicet, argenti unciam v. Solidos valere; aurum vero ita ſe habera ad argentum, ſicut L. ad XIV. qualis hodie eſt monetæ noſtræ valor.

162. καὶ μετακαλέσας αὐτοὺς) Scr. μετακαλέσας, ut ad Cives referatur, & cum ἐπιτρέψαντες congruat.

Ἀναζαρβὸν) Anazarban vocat Stephanus, qui ab Azarba conditore eam ſic dictam innuit. Stephanus de urb. Ἀναζαρβὰ, πόλις, Κιλικίας κέκληται ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ, ἢ ἀπὸ Ἀζάρβα τοῦ κτίσαντος.

163. καὶ τοῖς συνδοῖς) Scr. συνόδοις.

164. καὶ ἐπανέδωκεν ἀντ' αὐτῶν, τὰ κυνηγία διὰ. Ludis quidem Gladiatoriis interdixit Nerva: Cynegetica tamen abſurda in eorum locum ſubſtituiſſe dicitur Nerve: ſpectacula jam olim populo exhiberi ſolita.

IN LIBRUM XI.

1. ΑΦΑΝΗ ἑαυτὸν ποιήσας) Opinionem hanc irridet Cedrenus, pag. 248. Edition. Pariſ. quem videſis.

2. πολλοὶ ἐπιμορφοῦσαν) Scr. ἐπιμορφοῦσαν.

3. αὐτῷ δὲ πολεμεῖν) Scr. πολεμεῖν.

4. τὴν Εὐφρατησίαν χώραν) Scr. Εὐφρατησίαν.

5. Αρσακίδαι, ὅ ἐστι βασιλεῖς) Heſychius. Αρσακαι, οἱ βασιλεῖς Περσῶν. Inde eſt quod habemus infra, in Juliano Imp. Σαββαραρσάκης, quod disjunctim ſcriberetur, Σαπὼρ Αρσάκης, Sapor Rex. Pro Περσῶν tamen, apud Heſychium, ſuſpicor legendum Πάρθων: Parthici enim reges, *Arſacidæ* dicti ſunt. Procop. de bel. Perſ. l. 2. ἐσὶ μὲν ὑμῶν πολλοὶ Αρσακίδαι, ὦ δέσποτα, ἐκεῖνο Αρσάκου ἀπόγονοι. ὃς δὴ ὅτε τῆς Πάρθων βασιλείας ἀλλότριος οὐκ ἐτύγχανεν ὢν, ἡνίκα ὑπὸ Πάρθοις ἔκειτο τὰ Περσῶν πράγματα. Perſis vero Rex, Τερπίμ, ſonat; ut ex noſtro diſcimus.

6. τὴν παραθαλασσίαν) Dio Παρθαμασίριν eum primo, deinde Παρθαμασπάτην vocat; uti & noſter etiam infra.

7. τῷ ιβ' ἔτει τῆς βασιλείας) Hieronymus apud Euſebium, bella hæc Orientalia a Trajano geſta, ad annum ejuſdem V. refert.

8. ὁ γαμβρὸς αὐτοῦ ἐπ' ἀδελφῇ) Scr. ἀδελφιδῇ, Conſobrinæ. Trajano & ſanguine, & affinitate junctus erat Adrianus, teſte Æl. Spartiano, in Adrian. *Adriano pater Ælius Adrianus, cognomento Afer, fuit, conſobrinus Trajani Imp.* Et paulo poſt. *Denique ſtatim ſuffragante Sura, ad amicitiam Trajani pleniorem rediit, nepte per ſororem Trajani uxore accepta.* Eadem fere habas apud Dionem in Adriano: Αδριανὸς δὲ ὑπὸ μὲν Τραϊανοῦ οὐκ ἐσεποιήθη· ἦν μὲν γὰρ πολίτης αὐτοῦ, καὶ ἐπιτροπευθεὶς ὑπ' αὐτοῦ, γένει δ' οἱ ἐκοινώνει καὶ ἀδελφιδῇ αὐτοῦ ἐγεγαμήκει.

9. μέχρι Ανθιάλου) Scr. Αγχιάλου.

10. εἰς δρόμων) Omnino legendum, εἰς δρόμωνα, ut ex ſequentibus apparet. Curſum autem publicum & Equis, vehiculiſque, & Navigiis etiam ſtetiſſe, apparet ex Sidonio Apollin. Epiſtol. lib. 1. Ep. 5. *Ticini Curſoriam (ſic navigio nomen) aſcendi; qua in Eridanum brevi delatus:* &c. Ubi Sidonius *Curſoriam*, (ſubaudi navem,) quam Græci δρόμωνα, vocent. Harum vero Remiges δρομωνάριοι, Latinis etiam Dromonarii dicti: quibus Theodorici ſcripta Epiſtola autat, apud Caſſiodorum, Variar. lib. 2. ex qua paucula hæc, ad propoſitum noſtrum ſpectantia, proferre non gravabor. *Et ideo Comiti Sacrarum Largitionum noſtra præcepit auctoritas, ut in hoſtilienſi loco conſtitui debeatis; quatenus fiſcali hu-*

Digitized by Google

munitate recreati, excurſus tum veredariis per alveum Padi more ſolito faciatis, ut diviſo labore, equis publicis debeat ſubveniri: &c. Hujuſmodi autem navigio, relicta poſt ſe claſſe reliqua, celeritatis cauſa hic uſum fuiſſe Trajanum, innuit Auctor.

11. ἐπιμελῶς δύο βαρζαμαράνας) βαρσαμαράνας, infra vocat Duces hos Perſicos.

12. ἀναμεῖ καὶ ἵππους) Scr. ἀναμείνω, ſive ἀναμεῖ.

13. Φυρτάνα, καὶ Γάργαρα) Ex Græcorum formatione nominum, Γαργαρέων, ſcribendum eſſet: ſed nec vocalis longa in ultima, accentum in antepenultima hoc loco pati poteſt.

14. ταυρέας ἐκτυπεῖν) ταυρεὰν, ſeu ταυρέαν, (ſubaudi, δορά) Pellis eſt Taurina: ſumiturque pro quovis ex ea facto ſcutica, Clypeo, Caſſide, &c. Hoc vero hoc loco, Tympanum quod ex pelle etiam taurina factum, ſignare videtur: quo etiam ſenſu habes apud Leonem Imp. Conſtitut. 7. & Mauricium, ſtrategic. lib. 2. vide Nic. Rigaltii, & Jo. Meurſii Gloſſaria in Ταυρέα. Non itaque aſſentiri poſſum Reineſio, Var. Lect. l. 3. ubi animadvertit in Palladii Hiſt. Lauſ. interpretem Gent. Hervetum, eo quod Ταυρέαν non *Scuticam*, ſed *Taurinam pellem*, vertit. Palladii verba hæc ſunt, c. de Nathanaele abbate: Παραγίνεται ὁ δαίμων ἐν νυκτὶ, ταυρέαν κατέχων ὥσπερ οἱ δήμιοι, σχῆμα ἔχων στρατιώτου φανταστικόν, ψόφον ἐργαζόμενος τῇ ταυρέᾳ. Quo in loco ταυρέα, manifeſte ponitur pro Tympano, uti apparet ex iſtis, σχῆμα ἔχων στρατιώτου: quid enim Militi cum Scuticis, & flagellis, Lictoris armis? cui Tympano ſuo, præſertim terrorem alicui incuſſuro nihil convenientius. Aeris autem purgandi virtutem pulſatis Tympanis, Campanis, & hujuſmodi ſonoris ineſſe, jam olim invaluit opinio. Hujus rei exemplum habemus, apud Menandrum Protector. Excerpt. de Legationib. de Turcis Zemarchum, Juſtini minoris Legatum, excipientibus, verba habentem: haud multum huc facientibus præmiſſis, deinde addit: Ἐπιπεταγῶντες δὲ κώδωνί τινι, καὶ τυμπάνῳ ὑπερθεν τὰ Φόρτα, περιέφερον τὸ φυλλάδιον τοῦ λιβάνου τῇ φλογὶ κακιζόμενον· καὶ ἅμα γινόμενοι μανιάδες, καὶ ἐμβρεμούμενοι, τὰ πονηρὰ ἀπελαύνειν ἐδόκουν· οὕτω γὰρ ἀποτρόπαιοί τινες εἶναι, καὶ ἀλεξίκακοι ἐδόκουν. Vide etiam Pomponatium de Incantat. cap. 12. Hieron. Magium Miſcellaneor. lib. 4. cap. 14. & Angel. Roccham de Campanis.

15. διὰ τῆς χρυσέας ἤδη λεγομένης) Subaudi, πόρτας; uti infra habet, in Theodoſio Jun. Prochroniſmo eatem hic utitur Auctor noſter, Portam hanc nomine quod nondum habuit appellans: a Theodoſio enim prædicto, auro tandem obducta Porta ærea Daphnetica, Aurea deinceps dicta fuit: uti nos docet auctor noſter in Theodoſio Min. his verbis. Ὁ δὲ αὐτὸς Θεοδόσιος ἐχρύσωσε Δαφνητικῆς πόρτας δύο θύρας τὰς χαλκᾶς· καθ᾽ ὁμοιότητα ἧς ἐχρύσωσε πόρτας ἐν Κωνσταντινουπόλει· ἥτις καλεῖται ἕως ἄρτι, ἡ Χρυσέα πόρτα.

16. ἐκέλευσε βάλλεσθαι) Scr. βάλλεσθαι: *feriri*, ſive *pulſari*.

17. ἐμήνυσεν αὐτὸν ταῦτα.) *Eum per literas de his monuit*; vel, *literas has ei miſit*: quo ſenſu, μηνύω, apud noſtrum frequenter uſurpatur. Mallem tamen, ἐμήνυσεν αὐτῷ.

18. τῷ ὑμετέρῳ κράτει τροπαιοῦχοι) forte legendum, τροπαιοῦχῳ, ut referatur ad κράτει: licet Principes plurali numero frequentiſſime compellatos, vel pueri norunt.

19. μετὰ τοῦ πλήθους αὐτοῦ) πλῆθος, pro exercitu, ſupra habuimus, in Auguſt. Imp. Ἐ κατιὼν μετὰ τοῦ πλήθους αὐτοῦ, ὑπέταξε τὰς ἄλλας χώρας.

20. ἄμετρα χρήματα ἀφικανόντα) forte ſcribendum, ἀφικνουμένας.

21. εἰς τὸν Δάνουβιν ποταμὸν) Δάνουβιν pro Δανούβιον. Eutropius lib. 8. in Trajano: *Daciam Decebalo victo ſubegit, provincia trans Danubium facta, in his agris quos nunc Taiphali tenent, & Victophali, & Thervingi habent. Ea provincia decies centena millia paſſuum in circuitu tenuit.*

22. μέσι Ἀσφαλίῳ) Scr. Ἀπαλίῳ, ſive Ἀπολλωνίῳ.

23. ἔτει χρηματίζοντος ρξδ΄.) Terræmotus iſte Antiochenſis contigit Trajani Imp. anno XVIII. nempe ad numerum Euſebianam MMXXXI. ut apparet ex Dione, de eis qui hac clade perierunt mentionem faciente, ὧν εἷς ὁ Πέδων ὁ ὕπατος ἐγένετο: *ex quorum numero erat Pedo Conſul.* M. autem Valerius Meſſala, & C. Popillius Caro Pedo Coſſ. fuerunt ad annum Trajani Imp. penultimum, nempe Faſtis Capitolin. XVII. Euſebio vero, & Chr. Alex. auctori XVIII. qui obiter corrigendus: Πέδωνα enim habet, pro Πέδων. Hæc cum ita ſint, manifeſtum eſt hæc contigiſſe ad annum Æræ Antiochenæ CLXIII. adeoque anno poſt Trajani in Antiochiam adventum VI. ſi modo, uti vult auctor noſter, Imperii ſui anno XII. Antiochiam venerit Trajanus; & non, ut ipſe ait, anno poſt ejus adventum II. annis itaque anni Metachroniſmus eſt. Evagrius etiam falſus eſt, Hiſt. Eccleſ. lib. 2. cap. 12. ubi cladem hanc Antiochenſem contigiſſe afferit, ἑξηκοστὸν ἔτος πεντηκοστὸν καὶ ἑκατοστὸν ἄγοντος τῆς πόλεως ἔτους τῆς αὐτονομίας, Urbis αὐτονομίας anno CLIX. totius quadriennii prochroniſmo peccans.

24. ἱερὸν ἔκτισεν) Scr. ἔκτισεν.

25. ἡ Ῥόδος πόλις νῆσος ἐστι τῶν ἑξαπόλεων) Locus proculdubio mendoſus: Rhodus quidem urbs eſt Iberiæ, ſive Hiſpaniæ, a Rhodiis condita, teſte Euſtathio in Dionyſ. Perieg. ex Strabone: ὁ δὲ γεωγράφος φησὶ καὶ ὅτι πλεύσαντες οἱ Ῥόδιοι μέχρις Ἰβηρίας, ἔκτισαν ἐκεῖ πόλιν Ῥόδον. Eſt etiam Rhodopolis, urbs Lazica, de qua Procopius, de bell. Perſ. lib. 2. & Goth. l. 4. Verum hæc verba, νῆσος ἐστι, de Rhodo Inſula loqui auctorem, clare docent. In Rhodo vero urbem etiam ejuſdem nominis fuiſſe diſcimus ex Pomponio Mela de ſitu Orbis lib. 2. Locus itaque iſte auctoris noſtri hoc modo fortaſſe reſtituendus: ἔπαθε τότε καὶ ἡ Ῥόδος, πόλις Ῥόδου νήσου οὖσα τῶν ἑξαπόλεων. *Eodem tempore paſſa eſt etiam Rhodus, urbs Rhodi inſulæ ſex urbibus inſignis.* vel forte ſic: ἔπαθε τότε καὶ ἡ Ῥόδος, ſed quare ἑξάπολιν vocat Rhodum, cum ut ex Scylace Caryandenſi habemus, in Periplo, τρίπολις tantum fuerit? Ῥόδος κατὰ τοῦτο νῆσος τρίπολις ἀρχαία πόλις. καὶ ἐν αὐτῇ πόλεις αἵδε, Ἰάλυσος, Λίνδος, Κάμειρος; idem etiam teſtatur Euſtath. in Dionyſ. loc. citat. Pomponius etiam Mela, l. 2. ubi poſt enumerates maris Mediterranei inſulas, deinde addit: *in Lycia Rhodos. In illis ſingulæ iiſdem nominibus urbes. In Rhodo tres quondam erant, Lindos, Camiros, Jalyſos, quæ & Rhodus dicta eſt, teſte Plinio Hiſt. Nat. l. 5. de hoc videant eruditi.*

26. νυμφαγωγεῖον αὐτῷ ποιήσας) Νυμφαγωγεῖον hic, quod alibi Νυμφαῖον vocat ædificium, virginum pauperiorum nuptiis celebrandis deſtinatum: uti ſupra monuimus.

27. ἀπαρξάμενον, opus hoc a Tiberio inceptum ait Auctor ſupra, in Tiberio Imp.

28. ἐν μέσῳ τοῦ νυμφαίου τοῦ προστηθίου) τοῦ νυμφαίου omnino παρέλκειν videntur.

29. ἐμαρτύρησε δὲ ἐπὶ αὐτοῦ τότε ὁ ἅγιος Ἰγνάτιος) Ignatium, Epiſcopum Antiochenum, ex Syria Romam miſſum, ibique beſtiis prædam projectum fuiſſe conſtans ſcriptorum eſt traditio. Doctiſſimus tamen Joſephus Scaliger in Euſebii Chron. certiora hujus rei teſtimonia, quam quæ adhuc habentur, deſiderat: atque equidem hic Auctoris noſtri locus contrarium aſtruere videtur. Sed nec de Ignatii Martyrii tempore convenit inter Noſtrum & Euſebium: hic enim ponit ad annum Trajani Imp. X. ſeptem nempe annis, ante dictum terræmotum Antiochenſem; quo tempore noſter Ignatium Martyrio coronatum afferit.

30. καὶ ἐξαίτησαν αὐτοῖς) Scr. ἐξῄτησαν.

31. καὶ τῶν χιὼν τῶν ὀσίων) Scr. ἡ χιών.

32. ἐξῆρχετο βασταγμῷ) Tanquam onus a portatoribus, ſublatus exiit.

33. ὑπέξιζεν τοῖς Ἑλλησι) Forte legendum, ὑπωξιζεν.

34. ὢν ἐνιαυτῶν ξγ´.) Auctor hic plus juſto tres addidit: non totos enim LXIII. vixit Trajanus; teſte Eutropio, lib. 8. *Obiit autem ætatis anno LXIII. Menſe IX. & die quarta*; niſi forte error ſit in numero. Hieronymus enim, apud Euſebium, qui iſta ex Eutropio deſcripſiſſe videtur, habet; anno LXIII. menſe IX. die IV. Euſebii tamen Græca habent, ἐτῶν ξε´, uti & Chron. Alex. Cæterum de hujus Imp. ætate nullo modo inter Auctores convenit; Sext. Aurel. Victor enim Trajanum LXIV. annos vixiſſe affirmat; Dion. tamen LXI. an. menſ. VI. dies XV. tantum ei attribuit.

35. Ἡλιος Ἀδριανός) Ælii nomen Græci frequenter Ἡλιον, reddunt; ſicut infra noſter, in Ælio Antonino Pio; quem vocat, Ἡλιον Ἀντωνῖνον Πῖον: frequentius tamen Αἴλιον occurrit; quomodo etiam infra Ælium Adrianum ſcriptum habemus.

36. ἐπὶ τῆς ὑπατείας Ἀκρωνιανοῦ) Scr. Ἀφρονιανοῦ, uti habeat Euſebius. & Chr. Alex.

37. ἐβασίλευσε δὲ ἔτη ιθ´. καὶ μῆνας ϛ´.) Eutropius eum regnaſſe inquit annos XIX. menſes 6. dies XXIX. Euſebius & Chr. Alex. an. XXI. Zonaras huic numero menſem adimit.

38. λαλείχλαι, Scr. λάλαχος

39. τουτέστι πίλος) πῖλα, vocabulum Latinum; *Pila*.

40. τῶν λεγομένων Παλάδων) Scr. Παλλάδιον.

41. ὡς γαμβρὸς αὐτοῦ) Generum Trajani eum vocat, quod Neptem ejus uxorem haberet.

42. ἓν ἐστιν τῶν θεαμάτων) Orbis Spectacula vulgo ſeptem numerantur; verum ex horum numero non eſt Cyzicenum hoc Adriani templum. De Miraculis hiſce ſcripſit Philo Byzantius: apud quem iſta ſunt: *Horti penſiles*, *Pyramides Ægyptiæ*, *Jovis Olympii ſimulachrum*, *Coloſſus Rhodius*, *Muri Babylonici*, *Dianæ Epheſiæ templum*, & *Mauſoli Sepulchrum* Alii alia his annumerant; de quibus vide Leonis Allatii Not. in Philon. Byzant

43. ὁ πόλις Ρόδου νῆσος ἐνταῦθα) Ita etiam ſupra ſcribit Auctor: verum πόλις, aut νῆσος, ubi monuimus, redundare videtur.

44. κείμενον χαμαὶ ἔτη τιβ´.) Coloſſus Rhodius ruit, Antiochi Mag. Syr Regis anno I. nempe ad annum Euſebianum MDCCXCIV. Olymp. CXXXIX. aſſerente Euſebio. Si itaque poſt CCCXII. annos tantum erectus fuerit, hoc factum fuiſſet non ab Hadriano, ſed Domitiani Imp. anno I. Chron. Alex. auctor Coloſſum Rhodium excitatum fuiſſe ſcribit, Veſpaſiani Imp. an. VII. Veſpaſiano V. & Tito III. Coſſ. Ἐπὶ τούτων τῶν ὑπάτων ἐν Ῥόδῳ ὁ Κολοσσὸς ἀνέστη, μῆκος ἔχων ποδῶν ρζ´. Euſebius hoc factum ait eodem Veſpaſiani Imperat. anno VI. Titi IV. conſulatu. Ad hunc vero Veſpaſiani Imperat. annum ab Olympiadis CXXXIX. anno I. quo corruit Coloſſus, anni ſunt CCXCVII. Joſ. Scaliger eum a Nerone erectum vult, capite ſuo eidem impoſito; a Veſpaſiano vero refectum, dempto Neronis capite, ſolique dicatum. Joſ. Scalig. Annot. ad Chron. Euſebian. ad annum MMXCI. Chron. Alex. auctor Coloſſum Rhod. Hadriani ſub imperio primum motum eſſe ſcribit.

45. μὴ ἀποκλιθῇ ἐξ αὐτοῦ) Strabo aliter: κεῖται δὲ νῦν ὑπὸ σεισμοῦ πεσών, περικλασθεὶς ἀπὸ τῶν γονάτων. Ad eundem etiam ſenſum Plinius lib. 34. cap. 7. *Vaſti ſpecus hiant*, *defractis membris*, &c.

46. καὶ χοῖρα) Scr. χώρα.

47. Μανιχαϊκὸν μυστικὸν δόγματα) Scr. μυστικὸν δόγμα. Manichæorum tamen nomen nondum auditum eſt.

48. Ἀδριανοῦ θῆραι) Myſiæ urbs hæc eſt; & a Cedreno, Ἀδριανοῦ θῆραι ἐν τοῖς μεταξὺ Cedrenus in Adriano: οὗτος ἐν Μυσίᾳ θηρεύων, φκοδόμησε πόλιν, καὶ μετωνόμασεν αὐτὴν, Ἀδριανοῦ θήρας ἐν τοῖς μεταξὺ.

49. ἐν ἐκάλεσεν Ἀντίνου) Ἀντινόεια Stephano eſt, ab Antinoi, pueri Adriano in deliciis, nomine ſic dicta. Stephan de urb. Ἀντινόεια, πόλις Αἰγύπτου, Ἀντινόου παιδός. Ib. ἐκλήθη ἡ πόλις ἐκ Ἀδριανούπολις. Hieronymus apud Euſeb. Chr. lib. 2. *Antinous puer regius eximiæ pulchritudinis in Ægypto moritur: quem Hadrianus vehementer deperiens*, *(nam in deliciis habuerat) in Deos refert: ex cujus nomine etiam urbs appellata eſt*.

50. ὑδρωπιάσας δὲ) Scr. ὑδρωπιάσας: Participium aor. I. ab ὑδρωπιάω, ὑδρωπιῶ, *Hydrope laboro*.

51. τελευτᾷ ἐν Βάϊαις) Ita Cod. MS. reſeribo, ἐν Βαΐαις, ex Euſeb. Chr. Can. Ἀδριανὸς ὑδρωπι τελευτᾷ ἐν Βαΐαις τῆς Ἰταλίας.

52. πυρακνὶ) Scr. πυῤῥαίνει.

53. μέγαν θέαμα) Scr. μέγα.

54. στοὰς τὰς δύο μαλιστα λίθῳ) forte legendum, στοὰς αὐτῷ. de Porticibus vero iſtis vide ſupra in Tiberio.

55. ἐν Ἐπαρχίᾳ τῆς Ἀσίας) Aſiam hic intelligit proprie ſic dictam, quæ pars eſt Aſiæ Minoris, Europæ proxime oppoſita: quo ſenſu etiam, Europæ nomine, Græciam frequenter indigitat. Troadem autem, parteſque vicinas, ab Aſio quodam Philoſopho Aſiæ nomen accepiſſe, ſupra lib. 5. oſtendit: ubi etiam regnum Trojanum, & Epheſinum, idem eſſe ſtatuit. Plinius, ex Agrippa, Aſiam proprie dictam in duas partes dividit, quarum prima Paphlagonia a ſeptentrione, Phrygia & Lycaonia ab oriente, mari ab occidente, a meridie vero mari Ægyptio terminatur. Plin. Nat. Hiſt. lib. 6.

56. ἐκαυσε τοὺς χάρτας τοῦ ταμείου) Factum hoc Antonini Imp. anno X. Largo & Meſſalino Coſſ. ut aſſerit Chr. Alex. Auctor. Τούτων τῶν ὑπάτων ἀφεσις ἐγένετο τῶν χρεωστημάτων παρὰ Ἀντωνίνου Εὐσεβοῦς, καὶ οἱ ταμιακοὶ χάρται δημοσίᾳ ἐκαύθησαν.

57. τὸ ἥμισυ μέρος τῆς αὐτοῦ περιουσίας) Zonaras non dimidiam, ſed aliquam bonorum certam partem ex Senatus conſulto fiſco adjudicatam, teſtatur, Tom. 2. in Antonino Pio: Περὶ τούτου τοῦ αὐτοκράτορος ᾄδεται, ὅτι καὶ τὸ τῆς συγκλήτου κατέχουσι ψήφισμα, ὃ κατ᾽ ἐντολὴν τοῦ Ἰουλίου γέγονε Καίσαρος, διορίζον, μηδενὶ ἐφεῖσθαι ἀδελφῶν παιδῶν, εἰ μὴ μέρος ἀφορισμένον τῷ κοινῷ καταλείψαι ταμιείῳ· ὅθεν νομίζεται καὶ μέχρι τοῦδε τοῖς διαθήκαις ἐγγράφεσθαι, ὅτι καὶ τῷ βασιλικῷ ταμιείῳ καταλιμπάνω τόδε.

58. ἐν ἑτέρῳ τῷ Λωρίῳ) repono Λωρίῳ, ex Eutropio, lib. 8. In Antonino *Pio*: *Obiit apud Lorios*, *villam ſuam*, *milliario ab urbe* XII. Hæc ipſa ex Eutropio deſcribens Hieronymus, *Loriam*, vocat villam, ubi mortuus eſt Antoninus.

59. ὁ υἱὸς αὐτοῦ) Adoptitius erat filius; & filiam etiam ejus Galeriam Fauſtinam, uxorem habuit.

60. ὥστε καὶ ἐξ αὐταδῶν &c.) Scr. αὐτῶν τῶν. Hanc Marci Imp. legem habes apud Chr. Alex. ipſiſſimis fere verbis deſcriptam: ubi Interpres, non patres liberis, ſed liberos patribus, ex hoc Edicto Imperat. ſuccedere debere vult. Et quidem verba utrumque ſenſum præ ſe ferre videntur: Zonaræ tamen auctoritate ductus, qui hæc aliter exprimit, (atque Edictum etiam hoc, non Marco, ſed Antonino Pio attribuit:) de Patrum in bonis liberorum, ex inteſtato morientium ſucceſſione intellexi. Zonaræ verba hæc ſunt, Tom. 2. in Antonino Pio. Τοῦτο λέγεται νομοθέτημα εἶναι, τὸ τῶν τέκνων ἀδιαθέτων τελευτώντων κληρονόμους ἀναφαίνεσθαι τοὺς γονεῖς· καὶ διατιθεμένων τοὺς παῖδας ἐν ἀνάγκῃ, ἀνέγκλητον εἶναι τὸ νόμιμον μέρος τοῖς γονεῦσι καταλιμπάνειν. *Hujus lex eſſe fertur*, *ut parentes liberorum inteſtatorum hæredes*

ſiat: & qui teſtamento facto orbi decedant, neceſſario legitimam partem parentibus relinquant.

61. τῷ ἀχαριστοτάτῳ παιδὶ τὸ τέταρτον μέρος δίδοσθαι,) Chr. Alex. auctor legit, τῷ ἀχαρίστῳ παιδί, melius: quod vero noſter, τὸ τέταρτον μέρος, vocat, Chr. Alex. reddit, τὸ τετρωνύγγιον. quod *Raderus* vertit *Quadrantem*; male. τετρωνύγγιον enim id eſt, IV. unciæ, Aſſis non *Quadrans*, ſed *Triens* eſt.

62. τὸ λεγόμενον Κωνσταντίνειον) Ita dictum fortaſſe, ab ædificationis impenſa: qua eadem cauſa etiam Κωνσταντίνειον, dicta fuit Turris maxima Curiæ Conſtantinopolitanæ, a Conſtantino M. extructa.

63. τὸ λεγόμενον, ὠκεανοί) Nomen hoc Nymphæo huic datum fuit, non a Marco inſtauratore, ſed poſt temporis a Probo Imp. qui id muſivo opere, Oceanum imitante, adornavit: uti infra apparet ex noſtro, in Probo Imp. Εἰ δὲ τῇ αὐτοῦ βασιλείᾳ ἐπισκέψαμενος ἐν Ἀντιοχείᾳ τῇ μεγάλῃ τὸ λεγόμενον Μουσεῖον, καὶ τὸ ἐν αὐτῷ Νυμφαῖον τὸ συμπτωθὲν, γράψας ἐν αὐτῷ διὰ μουσείου τὸν ὠκεανόν. ubi, pro μουσείου, forte legendum, μουσείῳ, uti aliis ſcriptum habetur.

64. Ἀντωνῖνον Βῆρον, υἱὸν αὐτοῦ ἔτη ια'.) Marcus Antoninus Verum generum imperii conſortem habuit per annos XI. ut Julius Capitolinus vult, eoſque Imperii ſoi primos: ſucceſſorem itaque eum non habuit, ſed Commodum filium.

65. κατὰ ἰδίαν ἰδέαν Οὔννων) Bellum Marcomanicum forte intelligit periculoſiſſimum illud, a Marco Imp. ſolo, idque non ἀκονιτί, & ut auctor vult, δίχα πολέμου, ſed ſudore, ſanguineque multo peractum.

66. ἔτυ ἐσφάγη ἐν Πανονίᾳ) Nihil minus: Altini enim ex Apoplexi mortuus eſt, ætatis anno XLII. uti teſtatur Jul. Capitolinus.

IN LIBRUM XII.

1. ETH κβ'. ἢ μῆνας ν'.) Error manifeſtus in numero: ſuſpicor legendum, ἔτη ιβ', καὶ μ. η'. Ita enim Eutropius, lib. 8. in Commodo. *Obiit morte ſubita, adeo ut ſtrangulatus, vel veneno interfectus putaretur, cum annis* XII. *poſt patrem, & octo menſibus imperaſſet.* Ex quo noſter hæc forte deſcripſerit: auctorem enim hunc ei non incognitum fuiſſe ſupra apparet.

2. τὸ λεγόμενον Ξυστόν) Ξυστόν, locus eſt Athleticis certaminibus deſtinatus. Heſychius: Ξυστὸς δωμάτιον ὑπαίθριος ἀλειπταῖς τόπος. De Xyſti vero fabrica, vide doctiſſimum Onuph. Panvin. de Lud. Circenſ.

3. καὶ αὐτὰ χορηγεῖ) Scr. χορηγῇ.

4. Σωσίβιος τὰ Ὀλύμπια ἐπιτελεῖσθαι) Reditus hi a Soſibio Antiochenſibus dati ſunt, in Ludos omnifarios, quinto quoque anno Menſe Octobri celebrandos: uti ex Auctore diſcimus, lib. 9. ad finem. Hic vero Commodus Imper. eos in ſumptus ad Olympicorum celebrationem, Julio & Auguſto Menſibus, faciendos decrevit: mutato ſcilicet anni tempore, ſervata tamen eadem celebrationum recurrentium periodo. Auctoris enim χρόνος τετραετὴς, intelligendus eſt de Ludorum poſt quartum annum expletum, quinto vero ineunte, celebratione: quod ſpatium etiam ſupra, in Claudio Imp. vocat τὸν καιρὸν τοῦ τετραετοῦς· quo modo etiam Olympica celebrari ſolita erant.

5. τὰ λεγόμενα Μαϊουμᾶ) Majumæ Feſtum, a Svida memoratum, de quo Jo. Meurſius, Gloſſar. Græcobar. a Noſtri diverſum fuiſſe videtur. Svidæ enim annuum erat; Noſtri Triennale. Diverſorum etiam in honorem celebratæ ſunt hæ ſolennitates: illa Majæ, Noſtri vero, Bacchi & Veneris in honorem. Menſe etiam eodem licet agitatæ fuerint, Svid. Μαϊουμᾶς πανήγυρις ἐγίνετο ἐν τῇ Ῥώμῃ, κατὰ τὸν Μάιον μῆνα. Majuma tamen, de quo ille loquitur, Diurna Celebratio, eaque Maii Kalend. celebranda fuiſſe videtur: Noſtri vero nocturna erat, & πανήγυρις τῶν λ'. ἡμερῶν τῶν παννυχίδων. per totas XXX. noctes continuas agitanda.

6. τῶν ὀρχουμένων) Scr. ὀρχουμένων.

7. Τριετηρικὰ Βακχευτικὰ ὄργια νυκτέρους καὶ βοῶσι κλαμορι κιθαιρῶν.) Locus iſte Virgilii, ab imperitis Librariis Græculis, ob Linguæ Latinæ ut videtur ignorantiam, peſſime habitus, ab Auctore noſtro hoc modo fortaſſe Græcis characteribus fuerit expreſſus.

. . . . Τριετηρικὰ Βάκχῳ
Ὄργια, νυκτερινὸς καὶ βοῶν κλαμορι Κιθαιρών.

Quæ apud Virgilium ita leguntur, Æneid lib. 4.

Trieterica Baccho
Orgia; Nocturnuſque vocat clamore Cithæron.

8. ἔτι ὁ Δαίνη) forte legendum, ὁ Δαίνειος. Periodus vero hæc mutila apparet, ex verbi alicujus defectu.

9. ἐπὶ μῆνας λβ'.) Omnino legendum, μβ'. ut VI. menſium reliquorum adjectione expleantur Menſes LXVIII. ſive anni IV.

10. ἐπὶ τὰς ἀποσφαγὰς) ἀποσφαγὴ hoc loco non ſenſu vocabuli proprio, ſed eodem quo, ἀπόκρεως, uſurpari videtur; nempe pro tempore, quo a mactatione abſtinetur.

11. ὀνομασθεὶς Συριάρχης πρῶτος Ἀρταβάνιος) Hujus munus erat, populo Ludos Theatrales edere, nempe Syriarcha, Antiochiæ Syriæ: ut etiam Ἀσιάρχαι dicti ſunt, qui eodem munere Epheſi, Aſiæ urbis, fungebantur; quorum mentio occurrit, Actor. cap. 19. 31. Aſiæ etiam Præfectus, Ἀσιάρχης olim dictus eſt, uti teſtatur Conſtantin. Porphyrog. De Themat. lib. 1. cap. 3. Τὸ δὲ νῦν καλούμενον τῶν Θρακησίων θέμα, πάλαι μὲν, καὶ κατ' ἀρχὰς, Ἀσία μικρὰ ὠνομάζετο· καὶ ὁ ταύτης κρατῶν ἀνθύπατος, Ἀσιάρχης ἐλέγετο.

12. ἔτει σξ'. χρηματιζούσης κατὰ τοὺς αὐτοὺς Ἀντιοχεῖς) Error manifeſtus eſt in numero: CCLX. enim Æræ Antiochenæ annus reſpondet Caracallæ Imper. anno II. ut Euſebius putat; annorum ſcilicet ad minimum XX. facto metachroniſmo.

13. ἠγόρασαν δὲ τὰ αὐτὰ Ὀλύμπια) Facultatem hanc Olympicos Ludos a Piſæis redimendi a Claudio Imp. Antiochenſibus conceſſam legimus ſupra lib. 10. in Claudio.

14. Ἀλυτάρχης) Infra ſcribitur, in Diocletiano, Ἀλυτάρχης, rectius. Eſt autem Alitarcha in Ludis Olympicis *Decuri Moderator*; uti ex Phavorino diſcimus. Ἀλυτάρχης, ὁ ἐπὶ ἐν τῷ Ὀλυμπιακῷ ἀγῶνι εὐκοσμίας ἄρχων. Ita etiam Etymologici magni Auctor; qui præterea addit, Ἀλυτάρχην ſonare, *Lictorum Principem*: Ἀλύται enim Eleis, *Lictores*, dicuntur. Ἠλεῖοι δὲ, τοὺς ῥαβδοφόρους, ἢ μαστιγοφόρους, παρὰ τοῖς ἄλλοις καλουμένους, ἀλύτας καλοῦσι· καὶ τὸν τούτων ἄρχοντα, Ἀλυτάρχην. Etymolog. Mag. in Ἀλυτάρχης.

15. ἀλλ' εἰς ἐξέδρους καθίζων) Ἐξέδρον dicit, quod aliter ὕπαιθρον Locus ſubdialis, ſive aeri expoſitus.

16. τολλὶν ἀρχιερατικὸν ἀστέρα) forte legendum, τολλὶν ὁλοσηρικὸν ἄσπρον: quem Alytarchæ habitum infra facit, in Diocletiano: Τὴν τολλὶν ὁ Ἀλυτάρχης ἄσπρον, ὁλοσηρικὸν ἐφόρει· ὁ δὲ βασιλεὺς, ἀντὶ τοῦ ἄσπρου, ἐφόρει πορφυροῦν.

17. καὶ ῥάβδον ἐβενίνην.) Scr. ἐβενίνην. ἔβενος, ſive ἔβενος, Ebenus; unde ἐβένινος, & ἐβένινος· cujus lignum omnium graviſſimum eſt,

& colore nigro. Plinius, lib. 22. cap. 4. Duo ejus facit genera: alterum quidem tarum, *Exodi materiæ nigri ſplendoris, ac vel ſine arte protinus jucundi: alterum fruticoſum*, &c.

18. Ὁ δὲ γραμματεὺς προεχειρίσθη) Gregorius noſter Γραμματέα illum, Act. cap. 19. v. 35. memoratum, non urbis ſcribam Ordinarium, ſed hunc Auctoris Noſtri, Olympicorum ſcribam, cujus forte munus fuerit, τὰ γράμματα τῶν ἱερονικῶν curare, fuiſſe eait: in Not. & Obſervat. in quædam Scriptur. loca Anglice ſcripta; quem videſis.

19. ὀνόματι Καίσου Ἰλλούστριον) Eruditiſſimus Jo. Meurſius in Gloſſario ſuo Græcobarb. Et Notis ad Heſychium, Illuſtris, de Viris Claris, notam eſſe, non autem cognomentum; argumentatione ſane ſatis probabili. Quod enim Latini, *Vir Illuſtris*, Græci Ἰλλούστριοι reddidiſſe eidentur: unde habemus, Πραιπόσιτος Ἰλλούστριος, Ἡσύχιος Ἰλλούστριος, Χειρίλαμος Ἰλλούστριος, Εὐτόλμιος Ἰλλούστριος· exemplo ſcilicet a Latinis ſumpto, apud quos, *Illuſtris*, appellatio in operum inſcriptionibus & alibi etiam, frequenter occurrit: unde *Marcellus, Vir Illuſtris*; Macrobius, *Vir Clariſſimus & Inluſtris*; Boethius, *Vir Clariſſimus & Inluſtris*. Victor de perſecut. Vandal. lib. 11. *Mittit ergo tunc ad Eccleſiam Alexandrum Illuſtrem, hujuſmodi legationem deferentem*. Ex Latino vero, *Illuſtris*, fit Ἰλλούστριος; eadem forma, qua Αὐγουστάλιος, ab *Auguſtalis*. Verum contra hoc facere eidetur locus iſte Auctoris noſtri, ubi, ὀνόματι Καίσου Ἰλλούστριον, nullo alio modo reddi poteſt, quam, *nomine Caſum Illuſtrem*; adeo ut Ἰλλούστριος hic Caſii cognomentum fuiſſe eidetur. Nec enim penitus improbabile eſt, Dignitatis notaculum quod primo fuit, in cognomentum quandoque tranſire potuiſſe: niſi forte quis, ὀνόματι, ad Καίσου tantum reſpicere velit.

20. Οἱ δὲ ἐσάλπιζον) Licet σαλπίζειν, *Tuba canere*, proprie ſignificet; latiore tamen ſenſu hoc loco, pro Inſtrumentis Muſicis quibuſvis certamine dictum puto.

21. ἐπύκτευσε πυγμὴν δακτύλοις) Pugillatus erat alius Gymnaſticus; Hoſtilis alius: Hic cæſtibus crudis certabatur, crudo ſcilicet corio confectis; nodiſque ferreis, plumbeiſve munitis: Græciſque præcipue aſitatum hoc Pugillatus genus. Virgil. Georg. lib. 3.

Crudo decernet Græcia Ceſtu.

Cruentus utplurimum hic pugillatus, cum non niſi auribus, naſiſque mutilati, fere nunquam recedebant Pugiles: adeoque tandem, ob ſpectaculi crudelitatem, legibus vetitus fuit: uti teſtatur Ammianus Marcellinus, lib. 14. Mitius illud alterum Pugillatus genus Mollioribus loris, ἐπὶ ἱμάντων μαλακωτέρων, uti inquit Pauſanias Eliacor. lib. 2. apud Græcos; Sacculis vero, vel tomento farctis, aut alia re plenis, quæ gravem ictum reddere non potuit, apud Latinos pervagebatur. Unde habemus apud Trebellium Pollion. in Gallienis: *Pugiles ſacculis, non veritate pugnantes*. Molliorem hanc Pugilum armaturam Pauſanias in Arcad. μειλίχας, a Mollitie, vocat; quarum etiam formam exactam ibidem profert, his verbis. τοῖς δὲ πυκτεύουσι οὐκ ἦν πω τηνικαῦτα ἱμὰς ὀξὺς ἐπὶ τῷ καρπῷ τῆς χειρὸς ἑκατέρας, ἀλλὰ ταῖς μειλίχαις ἔτι ἐπύκτευον, ὑπὸ τὸ κοῖλον δέοντες τῆς χειρός, ἵνα οἱ δάκτυλοί σφισιν ἀπολείπωνται γυμνοί· αἱ δὲ ἐκ βοείας ὠμῆς ἱμάντες λεπτοί, τρόπον τινὰ ἀρχαῖον πεπλεγμένοι δι' ἀλλήλων, ἦσαν αἱ μειλίχαι. Pugiles vero *Digitis Buxeis*, ſive Buxo munitis, certantes nuſquam alibi invenio.

22. ἵππους πρωτοβόλους) Ἵπποι πρωτόβολοι, *Pullus Equinus*, ſeu Equulus, qui primos dentes emittit; παρὰ τὸ πρώτους βαλεῖν ὀδόντας, uti ex Ariſtotele tradit Euſtathius, in Il. ς. ἐκ τὸ βαλεῖν δὲ ὀδόντας· τοιοῦτόν τι παρὰ Ἀριστοτέλει, ὅτι λέγει, βάλλειν ἀνθρώπων τοὺς ὀδόντας, ὅτε ἐκβάλλουσι, ἐκ φύουσι. ἀφ' οὗ καὶ ὁ τοῦ πρωτοβόλου λέξις ἐπὶ ἀλόγων. Hoc vero loco, ἵπποι πρωτοβόλοι, pro Equis injugibus, necdum ſubactis, pono exiſtimamus.

23. μετὰ ζυμβοναρίων) Ignotum mihi penitus hoc vocabulum: vetus tamen genus quoddam ſignare videtur, exercitiis hiſce proprium: quale erat Campeſtre, aut ſubligar, apud Romanos.

24. ὁ κτίσαι αὐτοῦ &c.) Scr. κτίσαι. Enallagen vero hic numeri habemus ſermoni ſoluto inuſitatam: forte legendum, οἱ κτίσαντες αὐτοῦ, τ. χ. κ. μ. τῆς ζωῆς τῶν εὐσεβέντων.

25. οὐκ ὑπερβάλλοντο ἀγῶνα) Scr. ὑπερβάλλοντο.

26. ἕως τῆς Μυδουπόλεως, ἐγγὺς τοῦ ποταμοῦ τοῦ Σαγγάρου) Mydopolis, ſive Mudopolis urbs nullibi, quod ſciam, occurrit: forte legendum Μιδαπόλεως; Auctorque intelligat urbem illam, quæ Straboni Μιδάειον, Stephano, Μιδάειον, & Μίδαι, dicta, Phrygiæ, Midæ olim regni, urbs erat. Pro Σαγάρου vero, legerem Σαγγαρίου, Stephan. de Urb. Σαγγάριος, ποταμὸς τῆς κατὰ Φρυγίαν. Euſtathius in Dionyſ. Perieget. Sangarium Maximum vocat Bithyniæ fluvium: ὁ δὲ Σαγγάριος ἐκ ναυσιπορός ἐστι, καὶ μέγιστος τῶν ἐν Βιθυνίᾳ ποταμῶν· uterque recte: utramque enim regionem irrigans, in Euxinum effunditur. Procopius tamen de Juſtinian. Ædific. flumen hoc, Σάγγαριν vocat: Σαγγάρις itaque genitivus formet, Σαγγάριος, & Attice Σαγγάρεως, ut a πόλις πόλεως· quomodo Noſter fortaſſe ſcripſerit. Jul. Solinus, Sagarin, habet: uti & Ovidius, de Ponto:

Huc Lycus, huc Sagaris, Peniuſque
Hypaniſque, Crateſque.

27. ὀνόματι Ἀρταβάνης, Ἀλυτάρχης) Imo, Συριάρχης· Ita enim ſupra libri hujus initio, eum vocat: καὶ ἀδίδασκε τότε ἀνομασθη Συριάρχης οὗτος Ἀρταβάνης, πολιτευόμενος, &c. Alytarcha enim eodem tempore deſignatus eſt Aphrodiſius, uti ex loco citato videre eſt. Artabani vero hujus nominis ſcriptione magnam varietatem obſervare licet: Noſtro enim Ἀρταβάνης, & Ἀρταβάνης, Chr. Alex. Auctori, Ἀρταβάνης etiam dictus eſt.

28. κελεύων αυτὸν πᾶσα ἀρετὴν διαφυλάττοντα.) Chr. Alex. habet, κελεύων αὐτὸν διαφυλάττοντα· mendoſe: ex noſtro teſtituendus locus iſte.

29. ἀνάστασιν ἀναλογησάμενος) Lego, ἀναλογησάμενος. Chr. Alex. legit, ἀναλογήσατο.

30. Ἀρταβάνης οὐσία μνημεῖ) forte legendum, Ἀρταβάνης. Chr. Alex. habet: Ἀρταβάνη ὁ μνήμη οὐσία.

31. ἀπὸ αἱματικοῦ χυμοῦ αὐτῷ ἐπιδόντος) Nihil minus: Ælius Lamprid. *Quintus Ælius Lætus Præfectus, & Martia concubina ejus inierant conjurationem ad occidendum eum. Primum ei venenum dederunt: quod cum minus operaretur, per Athletam, cum quo exerceri ſolebat, eum ſtrangulaverunt.* Athleta iſte, Narciſſus, dictus fuit; ut ex Dione diſcimus, in Commodo.

32. ὁ δὲ Αἴλιος Αὔγουστος) Ita etiam Chr. Alex. Ῥωμαίων ἐβασίλευσεν Αἴλιος Περτίναξ. utroque de nomine falſo: Euſebius in Chronic. Helvium Pertinacem vocat: recte: uti ex ejuſdem aurei nummi inſcriptione apparet, ubi hæc leguntur. IMP. CÆS. P. HELV. PERTIN. AVG. id eſt, *Imperator Cæſar Publius Helvius Pertinax Auguſtus.*

33. ἐνίρρινος) Suis frequenter vocabulis utitur Auctor noſter: e quorum numero hoc eſſe ſuſpicor. Forte itaque ſcripſeris, ἐπίρρινος, quo Naſum aduncum ſignare voluerit.

34. Δίδιος Ἰουλιανός, ὁ ἐκ Σίλβιος) Legendum, Σάλβιος. Eutropius lib. 8. *Poſt eum* (Pertinacem) *Salvius Julianus remp. invaſit*, &c.

35. τὸ λεγόμενον Πλεθρίν) Πλεθρὶν pro Πλεθρίον, ut Ζωνδάριν, pro ζωνδάριον· diminutivum a πλέθρον *Jugerum*. Locus fuiſſe eidetur Palæſtræ deſtinatus; forte etiam & Curſui. Heſych. Πλέθρισμα, τὸ δρόμημα. Πέλεθρον autem more Poetico dicitur, pro πλέθρον· adeoque πελέθρισμα, pro πλέθρισμα.

36. πρωτέρων διεδίδετο Ser. ἐπεδίδετο.

37. ὑπὸ κουβικουλαρίου) Julianus ab omnibus derelictus, a Tribuno quodam, ὡς δὲ χιλιαρχοῦντος Herodiano dicitur, a Senatu ad id miſſo, in Palatio occiſus eſt, teſte Herodiano, lib. 2. Ælius tamen Spartianus eum per militem gregarium a ſenatu miſſum, interfectum tradit.

38. κατὰ συνάλλαν τοῦ μετ' αὐτόν) Chr. Alex. habet τῶ μετ' αὐτοῦ. Eutropius: *Victus eſt a Severo apud Milvium pontem, interfectus in palatio.*

39. Φαλάκωνος καὶ Κλάρου) Chr. Alex. legit, Φαλάκωνος καὶ Κλάρου. Euſebius ad an. Severi 1. Coſſ. ponit Falconem & Clarum: uti & Faſti Capitolini, pro Φαλάκωνος. Itaque apud noſtrum, legendum Φάλκωνος, facili literarum tranſpoſitione.

40. ἔτη ιζ', καὶ μῆνας δ'.) Euſebius Severo imperanti annos tribuit ſolidos XVIII. uti & Herodianus: Eutropius tantum XVI. & menſes IV. Chr. Alex. an. XIX. Zonaras, an. XVI. menſ. VIII. dies III. Dio eum imperare facit, annos XVII. menſ. VIII. & dies III. cui computo proxime accedit Auctor noſter.

41. τοὺς πόδας τυφόμενος) Quænam hæc pedum ſit affectio, non ſatis video, τύφω enim adſtringo proprie ſonat, diciturque de rebus aſtringendi vim habentibus. Itaque τυφόμενος τοὺς πόδας, *pedibus ægrum*, ſenſu licet liberiore, reddimus. Atque Severum pedum infirmitate laboraſſe teſtem habemus Æl. Spartianum in Severo: *Idem cum pedibus æger bellum moraretur, idque milites anxie ferrent, ejuſque filium Baſſianum, qui una erat, Auguſtum feciſſent, tolli ſe atque in Tribunal ferri juſſit.* Quod vero Spartianus, *pedibus æger*, Dio, τοὺς ταρσοὺς ὑποτετμημένος, dicit, *articulis pedum præciſis*. Idem tamen alibi morbum ejus Podagram diſtinctim vocat, his verbis: τὸ δὲ τὸ σῶμα βραδὺς μὲν, ἰσχυρὸς δὲ, καίπερ ἀσθενέστατος ὑπὸ τῆς ποδάγρας γενόμενος.

42. ὡς πολεμεῖ τοῖς Γηπίσι) Ser. Γήπαισι, vel Γήπισι Gepædes vero Gens Gothica erat, ſive Getica juxta Danubium ſedes habens, ut ex Procopio habemus, de bell. Vandal. lib. 1. Γοτθικὰ ἔθνη πολλὰ μὲν καὶ ἄλλα πρότερόν τε ἦν, καὶ τανῦν ἐστί· τὰ δὲ δὴ πάντων μέγιστά τε καὶ ἀξιολογώτατα, Γότθοι τε εἰσί, καὶ Βανδίλοι, Οὐισίγοτθοι, καὶ Γήπαιδες. Et paulo poſt: ὅπη ὁ λαὸς (dictæ nempe gentes Gothicæ, quas nomine tantum inter ſe differre, ipſe loco citato, teſtatur:) ὑπὲρ ποταμὸν Ἴστρον ἐκ παλαιοῦ ᾤκουν ἔνθα Γήπαιδες μὲν τὰ ἀμφὶ Σιγγιδόνα τε καὶ Σίρμιον χωρία ἔχουσιν, ἐντός τε καὶ ἐκτὸς ποταμοῦ Ἴστρου, ἵνα δὴ καὶ εἰς ἐμὲ ἵδρυνται. Ex Gepidibus vero iſtis Longobardi, atque Avares deinde ortum ſuum duxerunt: uti tradit Conſtantinus Porphyrogen. de adminiſtrand. Imp. cap. 25. καὶ οἱ μὲν Γήπαιδες, ἐξ ὧν ὕστερον ἐχωρίσθησαν Λογγίβαρδοι, καὶ Ἄβαροι, τὰ περὶ Σιγγιδόνα καὶ Σίρμιον χωρία ᾤκουν.

43. αὐθεντήσαι τὴν σύγκλητον) αὐθεντεῖν Auctori noſtro ſignat, *poteſtate* ſive *autoritate ſua aliquid agere*; & αὐθεντεῖν τινα de eo dicitur, qui alium in ſuam cogit ſententiam. Hujus locutionis exempla adeo frequenter hic occurrunt, ut alia eorum huc adducendi opus non eſt.

44. κατεδίωξεν αὐτὸν ὁ Σεβῆρος ἐν τῇ Θρᾴκῃ) Imo in Gallia; ubi etiam Albinus interfectus eſt. Eutropius in Severo lib. 8. *Sub eo etiam Clodius Albinus, qui in occidendo Pertinace ſocius fuerat Juliano, Cæſarem ſe in Gallia fecit, victuſque apud Lugdunum, eſt interfectus.*

45. ὑποκάτω αὐτοῦ ἔγραψε) Chr. Alex. habet, ἔγραψε· forte legendum in utroque, ἐγλύφη· inſcriptionem enim hanc primitus habuiſſe ſtatuam iſtam, manifeſtum eſt.

46. οἱ γὰρ Θρᾷκες οὕτως ἔλεγον τὸν ἥλιον) Heſychius Illuſtris, Patr. Conſtant. Zeuxippi nomen balneo huic inditum fuiſſe aſſerit, non a ſole, ſed ab Hercule, ob Diomedis equos ab eo ibi domitos: Heraclitus de Incredibil. cap. 31. de Diomedis Equis loquens, hæc habet. φασὶ ταύτας ἀνθρωποφάγους εἶναι· ἄγριαι δὲ ἦσαν τοσαῦται· ὁ Διομήδης δὲ αὐτὰς ὑφ' ἅρμα ζεῦξαι, ὁ Ἡρακλῆς ἐζεύξε. unde Ζεύξιππος dictus eſt.

47. ὁ δὲ τῆς πόλεως Βύζας) Chr. Alex. Βυζάντιον· rectius dixiſſet, Βυζάντιος· Byzantium enim Byzantem, non Byzam, aut Byzem, conditorem habuit. vide Scaliger. in Euſeb. Chron. p. 75. edit. Pariſ.

48. ὅπερ ἐν μέσῳ ἔκειτο) Locus iſte mendoſiſſimus habetur apud Chr. Alex. Sed nec adeo uſquequaque ſanus in noſtro apparet: itaque reponendam cenſeo, ὅπερ ἐν μέσῳ, &c. Et deinde, pro προσέθηκε τὸ δημόσιον, lego προσέθηκε τῷ δημοσίῳ.

49. πλησίον δὲ ὄντων ἐκεῖ δύο ἱερῶν.) Chr. Alex. pro his, habet, καὶ ἀντὶ δὲ ἄλλων δύο ἱερῶν· leg. κατέναντι δὲ ἄλλων δ. ι.

50. Νίγερα βασιλέα) Infra etiam Νίγερον habet barbare ſatis: ſcribend. Νίγρα, accuſat. a Νίγερ, Νίγρος, quam vocabuli hujus formationem eſſe, ex ſequentibus apparet.

51. καὶ φοσσατεύσας) φοσσατεύω, Et apud noſtrum φοσσεύω, *Foſſa munio*, vel obſidione cingo: φοσσατεύω plerumque ſcribitur cum duplici σ. ut & φοσσάτον, *Caſtra foſſa munita, exercitus*.

52. ἐν Θηβαΐδι τῆς Αἰγύπτου) Niger, uti tradit Zonaras, apud Iſſum Ciliciæ; ut Eutropius vero, apud Cyzicum, Proponidis urbem, a Severo interfectus eſt. Eutropius in Severo: *Peſcennium Nigrum, qui in Ægypto & Syria rebellaverat, apud Cyzicum interfecit.*

53. τὸ κεφαλὶ Νίγρου) κεφαλί, pro κεφάλιον· ut paulo poſt, κύριν, pro κύριον; recentiorum Græcorum ſcribendi forma uſitatiſſima.

54. τοῖς αὐτοῖς Λαοδικεῦσι) Ser. Λαοδικεῦσιν.

55. κληδόνα γὰρ νίκης ἔδωκεν αὐτῷ.) κληδὼν, a κλῄζω· *Omen*, generaliter ſignificat: ut plurimum tamen, *Omen fauſtum*. Glycas vero ex aliorum quorundam ſententia, *Genitorum per incantationes certas attractionem, & a ſublimi deductionem*, ſonare vult: Annal. par. 11. p. 273. atque hoc ſenſu, a verbo κλῶ, quod idem ſit cum καλέω, ſignificationem evocandi habente, deductum volunt vocabulum.

56 ἐκ τῆς πορφύρας) Ser. πορφύρας.

57. εἰς τὰ Βαρβαρικά) Noviſſimo bello in Britannia noſtra ſuſcepto, Eboraci mortuus eſt Severus: teſte Eutropio.

58. ἐβασίλευσεν Ἀντωνῖνος Γέτας) Antoninus Caracallus, & frater Geta, haud longe poſt imperium ſuſceptum, ac fratre in ipſo matris ſinu occiſo, Antoninus Caracallus dominationem ſibi ſolam arripuit.

59. ὢν ἐνιαυτῶν πα'.) Maximus hic in numero error: forte Auctor ſcripſerit, ἐνιαυτῶν κα'. ſic enim vero propius accederet: annos enim XXII. tantum menſeſque IX. natus, Geta occiſus eſt, teſte Zonara.

60. ἐσφάγη δὲ ἐν τῷ παλατίῳ) Nihil minus: Edeſſa enim Syriæ, Carras proficiſcens, a milite quodam, a tribunis in id miſſo, cum ventris exonerandi cauſa equo, ut quidam volunt, deſcendiſſet, occiſus eſt.

61. ὢν ἐνιαυτῶν μζ') Alii XLIII. annos ei tribuunt, Chr. Alex. LX. Dio tamen, qui eodem tempore vixit, & poſt eum Zonaras, XXIX. tantum annis eum vixiſſe tradunt.

62. ἐβασίλευσε Βαλεριανὸς ἔτη ς'.) Miror, unde tot Imperatores Auctori noſtro exciderint! ab Antonino enim Caracalla, uſque ad Valerianum Imp. alii VIII. minimum interceſſerunt. Quod autem Valerianum an. VI. Gallienum vero ejus ſucceſſorem, an. XIV. regnare facit Auctor, notandum eſt annos hos non ſeparatim computandos eſſe. Valerianus enim, Gallienum filium collegam habens, a Perſis captivus VI. Imperii anno abductus eſt; Gallieno interim annum XIV. ſive ut alii, XV. explente.

63. σωματικῶς) ἴσ. σωματικῶς.

64. προδίδοντες αὐτῷ Ἀντιόχειαν) Scr. προδιδόντες, ſive προδόντες.

65. ἐπὶ τοῦ λεγομένου Χαλκίδος) Chalcis Syriæ urbs eſt, a Monico Arabe condita, teſte Stephano, in Χαλκὶς· τετάρτη, πόλις ἐν Συρίᾳ, κτισθεῖσα ὑπὸ Μονικοῦ τοῦ Ἄραβος. Hujus etiam meminit Procopius, de Juſtin. Ædif. l. 2. inter Syriæ urbes a Juſtiniano inſtauratas etiam hanc anumerans: ubi, quod poſt Antiochiam magnam ab eodem inſtauratam, pluribuſque ædificiis de novo adornatam, de hac noſtra ſtatim addit, ἔστι δὲ καὶ Χαλκίδος πόλεως ὁ περίβολος, ὅνπερ ἐκ τοῦ κατερῥαγμένου, καὶ τῷ προτειχίσματι ἀνανεωσάμενος, πολλῷ ἐχυρώτερον κατεστήσατο, ab Antiochia haud procul diſſitam fuiſſe eam, colligimus. Urbem hanc montanam fuiſſe diſcimus ex Strabone lib. 16. Μετὰ δὲ τὸν Μάκραν ἐστὶν ὁ Μαρσύας ἔχων τινὰ καὶ ὀρεινά, ἐν οἷς ἡ Χαλκίς, ὥσπερ ἀκρόπολις τοῦ Μαρσύου· ἀρχὴ δ' αὐτοῦ Λαοδίκεια ἡ πρὸς Λιβάνῳ. *Chalcis ad Belum*, Plinio dicitur, atque inter Cœloſyriæ urbes anumerata. Plin. Nat. Hiſt. l. 5. c. 23.

66. χρηματιζούσης τότε τῆς μεγάλης Ἀντιοχείας δτι.) Numerus inverſus eſt: legendum τιδ'. Æræ enim Antiochenæ annus CCCXIV. Valeriani & Gallieni Imp. anno. XII. quo tempora Sapores Syria pulſus eſt, reſpondet.

67. ὁ ἱερεὺς τῆς Ἀφροδίτης ὀνόματι Σαμψιγέραμος) Narratiunculam hanc ex Domnino ſe deſcripſiſſe, paulo infra fatetur Auctor.

68. μετὰ ἀνελθεῖν αὐτοῖς) Lego, ἀνελθεῖν.

69. ἐν ὑψηλῷ βωμῷ καθημένου) βωμὸς hic, locum ſignat editiorem, in quem aſcendere, atque exſpatiari quis poteſt. Euſtathio eſt, ἀνάβαμα τι ὑψηλὸν καὶ ἀνάστημα, ἐφ' οὗ ἐστὶ βαίνειν καὶ ποδεῖν. *ſuggeſtum*, reddere poſſumus.

70. τὸ αὐτοῦ βασιλέως Σαπώρη) Scr. Σαπώρου, tanquam e Σαπώρης; aut Σαπωρος, a Σάπωρ, uti mox babebimus.

71. ἔρριψεν εἰς τῆς ἀγροίκων σφενδοβόλῳ) Anne σφενδοβόλῳ, ponitur, pro σφενδόνῃ, Funda? an potius σφενδοβόλῳ habemus pro σφενδονοβόλων· quo vocabulo Auctor *Fundatores* forte expreſſerit? vox tamen & hæc penitus inaudita.

72. Ἐναθος, βασιλεὺς Σαρακηνῶν) Scr. Ὀδέναθος. Hic vero Princeps erat Palmyrenorum, & Romanorum Socius. Trebellius Poll. *Niſi Odenatus Princeps Palmyrenorum, capto Valeriano, feſſis Rom. Reip. viribus, ſumpſiſſet imperium; in Oriente res perditæ eſſent*. Saporem itaque Syria Odenathus expulit, atque ad Cteſiphontem uſque inſecutus eſt: ob hæc vero præclara ejus geſta, Auguſtus ab Imp. Gallieno deinde ſalutatus. totius etiam orientis imperium obtinuit.

73. τοῖς τῆς βοηθείας Σαπώρῃ) Scr. Σαπώρου.

74. Βαλεριανὸς βασιλεὺς ἐξελθὼν ἀπὸ Ῥώμης) Qualis eſt hæc ἀνιστορησία· Valerianus enim Imp. jam olim a Sapore in Perſidem abductus, ignominioſiſſima ſervitute vitam tranſegit; vel, ut quidam, pelle detracta, ibidem mortem obiit. Hæc vero de bello Mediolanenſi, ac Imperatore ibi interfecto, ad Collegam ſuperſtitem magis ſpectant: hunc enim vitæ exitum habuerunt Gallienus Imp. & frater ejus, Valerianus, Valeriani Majoris filii.

75. εἰς Μεζιλανὸν) Μεδιόλανον dicta eſt hæc urbs Procopio, Μεδιολάνιον Euſtathio.

76. ἐβασίλευσε Γαλλιηνὸς, ὁ καὶ Λικιννιανὸς) Scr. Λικίννιος. Gallienus enim Licinius, non Licinianus dictus eſt, ut ex nummis ejus videre eſt.

77. πανίδαλε πόλεμον τῷ Ἐναθῳ) Nugaciſſima ſunt hæc omnia, quæ de Gallieno Odenathum armis petente, profert Auctor: nec enim ab Imperatore, ſed a fratris ſui filio interfectus eſt Odenathus, teſte Zonara.

78. ἔτη ἑπτακαίδεκα ιε'.) hoc nullo modo poteſt eſſe: novem enim tantum an. regnavit, ut Eutropius vult: aut ſi imperii ſui anno 5. patre collega aſſumptus fuiſſet, adeo in totos 14. annos regnaſſet; cum tamen Auguſtus adoleſcens factus eſſet, uti teſtatur idem Eutropius, quinquageſimum ætatis ſuæ annum attingere non potuit.

79. Κλαύδιος Ἀπολλιανὸς) Infra etiam Ἀπολλιανὸς dictus eſt Claudius iſte: quomodo cognominatum eum alibi non invenio.

80. ἔτη β'.) Claudium imperaſſe annum 1. menſeſque IX. teſtatur Euſebius. Et quidem biennium non explevisse, auctorem habemus Eutropium, lib. 9. Forte itaque ſcribendum, ἔτη α'.

81. ἐπὶ ποταμοῦ τοῦ Δακιβίζης) Δακιβίζα urbs quædam, ſive oppidum maritimum Bithyniæ, a Nicomedia haud longe ſitum eſſe videtur. Colligo ex Zonara, Tom. III. in Valente Imp. ubi hæc habet. Καὶ ποτε ἐν Νικομηδείᾳ διάγοντι, προσῆλθον αὐτῷ εἰς πρεσβείαν ἐκ τῶν τῆς ὀρθοδόξου συστήματος, ἄνδρες ἱερατικοὶ ὀγδοήκοντα· οὓς ἅπαντας καὶ τῷ πλοίῳ δι' οὗ ἐκομίζοντο, κατὰ θάλασσαν προσέταξε καὶ κατεφλέχθησαν πάντες ἐν μέσῳ τῇ θαλάσσῃ καὶ τῷ πλοίῳ, ἀχρὶ Δακιβίζης ἐξώκειλαν. Inter Bithyniæ etiam fluvios, qui ana ſe in mare effundunt, Bizem fluvium habemus, apud Ammian. Marcellin. l. 22. *Dextram igitur inflexionem Boſphori Thracii excipit Bithyniæ latus &c. per quæ littora in ſinus oblongos curvata, Sangarius, & Phyllis, & Bizes, & Rhebas fluvii funduntur in maria*, Hæc itaque flumina fuiſſe puto, de quibus hic loquitur Auctor.

82. Ἀπολλιανοῦ Κλαυδίου) forte, Κλαυδίῳ.

83. ἐβασίλευσε Κυντιλλιανὸς) Ita enim Zonaræ dictus eſt: Eutropius tamen & Euſebius Quintilium eum vocant; quidam Quintillum; quam ſcriptionem confirmant hujus Imp. Nummi.

38. ἐρρώσθη γὰρ ὅτι ἀπεσφάγη) Claudii Morte Romæ audita, Senatus Quintillum, ejus fratrem, Imperatorem elegit: Exercitus tamen Aurelianum Auguſtum ſalutavit. Quod ubi audiſſet Quintillus, vena ſoluta, mortem ſibi voluntariam conſcivit, diebus tantum XVII. imperio potitus.

85. ἔτη ς'.) Aurelianus imperavit an. V. Menſ. VI. teſte Eutropio l. 9.

86. ἱερεία δὲ ἦν ἡ μήτηρ αὐτοῦ ἡλίου .) Aureliani Mater erat ſolis ſacerdos; quamobrem præcipuum ſtellæ huic cultum ſemper exhibuit. Imperator ejus etiam effigiem Clypeo ferens inſculptam, uti nummi ejus teſtantur. quibus etiam ſolem nudi forma expreſſam, capiteque corona radiata inſignitum, cum hac inſcriptione, SOLI INVICTO, obſervare licet.

87. καὶ πληρώσας τὸ τεῖχος) Lego καὶ πληρώσας τὸ τεῖχος. Anno vero imperii ſui 11. Tacito & Placidiano Coſſ. Aurelianum hanc Murorum Romanorum inſtaurationem aggreſſum eſſe teſtatur Chr. Alex. Auctor: non autem, uti Noſter, ipſis imperii initiis. Euſebius tamen hoc ab Aureliano factum aſſerit, ſub dictis quidem Coſſ. anno tamen ſequente, nempe imperii ejus III.

88. Αὐρηλιανοὶ χρηματίζουσι) Scr. χρηματίζουσι.

89. ἀποκεφαλισθεῖσαν αὐτήν.) Hoc nemo alius unquam dixit. Zozimus quidem eam itinere mortuam tradit, fasiſſime: Et Romam enim perducta eſt, & ibidem etiam cum liberis, Romanarum more matronarum, vitam agens, ſummo honore conſenuit: cujus rei teſtes habemus Trebellium Pollionem, Eutropium, alioſque.

90. Μονιτάριοι Ἀντιοχείας) Μονήτα, & Μονέτα *Moneta*: unde Μονητάριος, & apud noſtrum etiam Μονιτάριοι, *Monetarius*. Inſurrectio etiam Romæ a Monetariis facta eſt; gravis illa quidem, & periculi plena; & quam non niſi poſt ſeptem ſuorum millia cæſa Aurelianus compeſcere potuit; uti ipſe fatetur in Epiſtola ſua ad Ulpium patrem, apud Flav. Vopiſcum.

91. Δακίαν ἐποίησεν ἐπαρχίαν) Provinciam potius tranſtulit, quam fecit. Vopiſcus, in Aureliano: *Quum vaſtatum Illyricum, ac Mœſiam deperditam videret, Provinciam trans Danubiam Daciam a Trajano conſtitutam, ſublato exercitu, & provincialibus, reliquit, deſperans eam poſſe retineri*;

neri; abductoſque ex ea populos in Mœſia collocavit, appellavitque ſuam Daciam: quæ nunc duas Mœſias dividit. Ita enim Eutropius, lib. IX. in Aureliano: *Provinciam Daciam, quam Trajanus ultra Danubium fecerat, intermiſit, vaſtato omni Illyrico, & in Mœſia collocavit: & eſt in dextera Danubio in mare fluenti, cum antea fuerit in læva.*

89. *ὑπὸ τοῦ ἰδίου γραφέως ἐδολοφονήθη*) Mneſthei, ſervi ſui fraude, libellum Cæſaris manu ſcriptum fingentis, quo multo neci deſtinatorum nomina continebantur, occiſus eſt: uti rem habes copioſius narratam apud Vopiſcum.

90. *ἐν τῷ μεταξὺ, Καινῷ φρουρίῳ*) Ita etiam Eutropius, lib. 9. *Interfectus eſt in itineris medio quod inter Conſtantinopolim & Heracleam eſt, ſtratæ veteris locus Cenophrurium appellatur*: Ubi tamen ſcribendum, *Cænophrurium*: & apud noſtrum, *καινῷ φρουρίῳ*, uti habet Euſebius & Cedrenus; qui etiam Caſtellum hoc ab incolis, *Κενοφρούριον*, vocari teſtatur.

91. *μῆνας ζ'.*) Imo intra ſextum Imperii ſui menſem, militari tumultu oppreſſus, interiit. vide Eutrop.

92. *Μανιχαῖός τις, ὀνόματι Κέρδων*) Ita etiam Chr. Alex. Auctor. Verum quod Cerdones nobis proferunt ſcriptores iſti? Supra enim habuimus Marcionem Hæreticum, ſub Hadriano Imperat. Marcion autem iſte Cerdonis illius unici, quem producunt Hiſtorici, nominis hujus Hæreſiarchæ diſcipulus erat. Manichæus itaque, quem hic Noſter indigetat, forte eſt Manes ipſe, Manichæorum Choregus, nominiſque Auctor: quem circa hæc tempora, impia ſua dogmata diſſeminaſſe, ex ſcriptoribus Eccleſiaſticis conſtat. Vide Euſebium, Hiſt. Eccleſ. l. 7. cap. 31. Cedren. Glycam, Annal. part. 3. Zonar. Tom. 2. Socrat. Scholaſt. Hiſt. Eccleſ. lib. 1. cap. 17. alioſque. Chr. tamen Alex. Auctor, unicus quod ſciam, Manetem Hæreſiarcham ſub Nerva Imp. ponit.

93. *Ἥλιον Πρόβον*) Probum Imp. Helium, ſive Ælium dictum nullibi invenio. Sed nec nomen hoc agnoſcunt Imp. hujus nummi, qui ita inſcribuntur: IMP. C. M. AUR. PROBUS P. F. AUG. id eſt; *Imperator Cæſar Marcus Aurelius Probus, Pius, Fælix, Auguſtus.* Antonius Piſo, in Tractatu ſuo *de Nummis Antiq.* Gallice ſcripto, Imperatorem hunc, *Marcum Aurelianum Valerianum Probum*, appellat.

94. *ἔτη γ', καὶ μῆνας γ'.*) Cedrenus, & Glycas, Probo Imperanti annos II. & menſes IV. tantum tribuunt: Eutropius tamen, & poſt eum Jornandes, VI. annos & IV. menſes eum imperaſſe teſtantur: cui numero Euſebius menſem unicum adimit. Itaque apud Noſtrum ſcribendum videtur, *ἔτη ϛ', καὶ μ. γ.*

95. *τὸ λεγόμενον Μυσίον*) Scr. *Μυσίαν.*

96. *ἐσφάγη αὐτὸς ἐν τῷ Σιρμίῳ*) De loco, & mortis genere, Noſtro cum aliis convenit Scriptoribus; de cauſa non item. Fl. Vopiſcus tres Probi cædis profert cauſas: 1. quod milites nunquam otioſos permiſit: 2. quod dixerat, brevi fore, ut nullis militibus opus ſit: 3. quod in patria ſua amplianda ad ſordida, ac ſervilia miniſteria milites coegiſſet.

97. *ἐβασίλευσεν ὁ θειότατος Κάρος ἔτη β'*) Caro imperanti annos II. tribuit Auctor noſter; ſinguliſque filiis ejus ſucceſſive, totidem: Cum tamen Carus pater, & filii duo, una imperarint, nec Imperii annum tertium aupleverint, omnes.

98. *ὑποτάξας χώραν, ἥντινα ἐκάλεσε Καρίαν*) Ubinam tandem terrarum hæc regio? Cariam quidem agnoſcimus, Aſiæ minoris regionem; ſed longe ante Carum Imp. hoc nomine vocatam.

99. *ὃ ἐκάλεσεν εἰς ἴδιον ὄνομα, Κάρας*) *Κάρραι*, ut cum noſtro Cedrenus, & Procopius, ſive *Κάῤῥαι*, ut Stephanus, urbs eſt Meſopotamiæ, quæ Hebræis חרן *Charan.*

In Jo. Mal. Notæ.

100. *καὶ ἐσφάγη, ἐπὶ τῆς ὑπατείας Μαξίμου καὶ Ἰανουαρίου*) Alii Carum, in Perſide fulmine ictum interiiſſe ſcribunt; Verum his Coſſ. hoc fieri non potuit. Maximianum quidem, & Januarium Coſſ. habemus, apud Euſebium, & Chr. Alex. Auctorem; quos tamen hic ad Diocletiani annum IV. ille ad ejuſdem an. III. ponit.

101. *ἐβασίλευσε Νουμεριανὸς*) Carus expeditione in Perſas ſuſcepta, Numerianum, filium natu minorem, optimæ ſpei adoleſcentem, illuc ſecum duxit: Carino interim, filio natu majori, rerum Occidentalium cura commiſſa. Caro autem patri fatis functo, Numerianus haud longe ſuperfuit, Apri ſoceri inſidiis interfectus.

102. *καὶ ὁ ἅγιος Βαβύλας*) Perſecutione ſub Decio Imp. facta martyrium ſubiiſſe S. Babylam, teſtatur Euſebius, & poſt eum Zonaras: verum quæ hic de S. Babylæ Martyrio profert Auctor, ab Euſebii narratione longe recedunt.

103. *καὶ ἀπίδαν τὸ παιδὶ πλῆθος &c.*) *Ἀπίδαν*, aor. I. inuſit. ab *ἴδω*. cujuſmodi frequenter utitur Auctor noſter.

104. *καὶ ἐκδείραντες τὸ δέρμα αὐτοῦ &c.*) Tale quid de Valeriano factum, memorant ſcriptores nonnulli: Numeriano vero hæc non accidiſſe, ex probatis ſcriptoribus ſatis conſtat.

105. *μετὰ τὸ συγκροῦσαι τοῖς Πέρσαις*) Quas hic aniles fabulas profert Auctor? in Perſas enim nunquam Carinus Imp. profectus eſt; utpote cui e Patre Caro in Perſas proficiſcente, imperii Occidentalis cura commiſſa eſt.

οἱ κατελθόντι) Scr. *κατελθόντες.*

106. *χώραν τῆς Κυρεστικῆς*) Scr. *Κυῤῥεστικῆς* Cyrrheſtica, regio Syriæ, Antiochiæ conterminа, a Cyrrho urbe ſic dicta Stephan. *Κύῤῥα, πόλις Συρίας, ἡ ἀκρόπολις· Σίνδαρος ὁ πολίτης Κυῤῥίτης, ὡς Παλάθιος τέμενος· καὶ Κυῤῥέστης ἡ Ἀθηνᾶ, καὶ ἡ χώρα, Κυῤῥεστική.* Pro *Σίνδαρος* tamen repono *Γίνδαρος*, ex Strabone, lib. 16. Qui etiam *Κυρεστικὴ* ſcribit cum *ε*, quandoque etiam cum *ι*, & ſimplici *ρ*. *εἶτα ἡ Κυρεστικὴ μέχρι Ἀντιοχίδος.* Et paulo infra: *Ἐνταῦθα δ' ἐστὶ πόλις Γίνδαρος, ἀκρόπολις τῆς Κυρεστικῆς.* Plinius lib. Nat. Hiſt. lib. 5. cap 23. de Cœleſyria verba faciens, Cyrrheſticam vocat *Et inde Cyrrheſtica regio Cyrrhum, &c.*

107. *καὶ συνεπῆλθεν ἅμα*) *ἦλθε*, aor. 2. inuſitat. *ἔλθω*, & paulo ſupra, *ἦλθε* ab *ἔλθω*.

108. *δόλῳ ὁ ὑπεναντίος*) Scr. *δόλῳ*.

109. *ὑκρίμενος αὐτοῖς*) Scr. *ὑποκρινόμενος*.

110. *Καρῖνος τελευτᾷ τῷ ἰδίῳ θανάτῳ*) Imo a Diocletiano multis præliis tentatus, ab eodem tandem victus interficitur, teſte Fl. Vopiſco.

111. *τῆς ὑπατείας Βάσσου καὶ Κουντιανοῦ*) Baſſum & Quintianum Coſſ. Euſebius ad Diocletiani Imp. annum IV. ponit; Chr. Alex. auctor, ad ejuſdem annum V.

112. *ἐγένετο σκότος μέγα.*) De tenebris hiſce apud alios altum ſilentium.

113. *τὸν υἱὸν αὐτοῦ Μαξιμιανὸν*) Diocletiani gener, non filius erat Maximianus. vide Cedrenum.

114. *τὸ καὶ Ἑρμογενιανόν*) *Ἑρμαίλαον*, aliis omnibus, tam Græcis, quam Latinis, atque etiam Noſtro infra dictus eſt.

115. *λόγῳ ἀποδοτικὸν*) forte ſcribendum, *ἀποδοτικῶν.*

117. *ἐν κοτράγαις*) Ita etiam infra: *καὶ μὴ ἵνα τοσοῦτο ἄστομα ὕδωρ ἀπέρχεται ἐν τῷ Ἀργυρῷ ποταμῷ ἐν κοτράγαις τῆς Κιλικίας.* Locus iſte difficilis eſt, & cui enucleando me fateor imparem. *Κοτράγαις, Quadrigis*, vertimus, nempe ob vocum ſimilitudinem: nec enim vocabulum hoc alibi invenire potuit. Quid tamen Quadrigis cum fluvio? De hoc videant eruditi.

118. *Δαφναῖδος τοὺς ἀγανακτοῦντας*) forte *ταραττ*- *ῶ*.

119. *ἔκτισεν ἱερὸν τῷ Νεμέσει*) Scr. *Νεμέσει*.

120. *ἔκτισε δὲ καὶ φαβρικάς*) *φαβρικὴν* etiam neutrum infra habemus; *ἔκτισε δὲ καὶ ἐν Ἐδέσσῃ φαβρικά.* Juſtiniani Novell. 85. habet, *φάβρικα*-

γο διὰ θείας ἡμῶν ἀντιγραφῆς ἐν ἐκείναις αὐταῖς κατατάττεσθαι ταῖς πόλεσι, ἐν αἷς εἰσὶ δημόσιαι φάβρικαι. *Fabricæ* autem hæ loci erant publici, armis conficiendis deſtinati; artificibus etiam ex publico ſtipe conſtituta, ut ex ſequentibus, Juſtinian. Novel. citat. apparet: ἐφ' ᾧ δημόσια αὐτοῖς ἐργαζομένοις ὅπλα, καὶ τὰς ἐκ τοῦ δημοσίου σιτήσεις κομίζεσθαι.

131. ἐπὶ τὸ γόνυ τοῦ ἵππου) ἐπὶ, accuſativo junctum, alibi haud temere invenies.

132. ὑπελθόντος αὐτοῦ) Scr. ὑπελθόντες.

133. καὶ κενδάψαντα εἰς αὐτό) Novum plane, mihique inauditum hoc vocabulum.

134. ἰδοῦσιν ἐγγολπωθεῖσαν) Scr. ἐγκολπωθεῖσαν.

135. τοὺς ῥεπούς τοπικοὺς σάκρας) Σάκρας *Reſcripta* ſunt, ſive *Literæ Imperatoriæ*: hoc vero loco Diplomata Imperatoria, ſive Literas quas vocant *Patentes*, Victoribus Honores quoſdam, ſive dignitates confirmantes intelligi puto.

126. καὶ ὁ Δομιτιανὸς ὁ σοφώτατος) Forte legendum, Δομνῖνος ὁ σ. De Ludis enim hiſce Olympicis Antiochiæ celebratis, quicquid profert Auctor noſter, a Domnino Chronographo id omne ſe accepiſſe ſupra fatetur, lib. 12 in Commodo.

127. ἐβασίλευσε Μαξιμιανὸς, ὁ καὶ ἐπίκλην Ἑρκούλιος, ἔτη ιθ.) Diocletianus & Maximianus collegæ imperium una tenuerunt, atque deinceps die, Imperio abdicato, habitum privatum ſumpſerunt. Eutropius lib. 10. ad finem: *uterque uno die privato habitu imperii inſigne mutavit, Nicomediæ Diocletianus, Herculeus Mediolani, &c.*

128. ἀλυτάρχουν) Scr. ἀλυτάρχοντος.

129. οἱ δὲ ἐφώνασαν) ἐφώνασαν, uti etiam ſupra habet, in Commodo.

130. καὶ μετὰ χρόνον ὀλίγον) Scr. ξ μ. χ.

131. ἐβασίλευσε Μαξέντιος, ὁ καὶ Γαλέριος) Scr. Μαξιμιανὸς, ὁ καὶ Γαλέριος. Maxentius enim Galerii cognomentum non habuit. Diocletianus autem, & Maximianus Herculius Imp. poſito Imperio, hic quidem ſibi ſucceſſorem deſignat Conſtantium Chlorum, Imperii parte occidentali ei commiſſa: Diocletianus vero Maximianum Galerium Orientalibus regionibus ſui in locum præfecit. Maxentium tamen Maximiani Herculei filium Romani, ſua auctoritate, Cæſarem crearunt: contra quem Conſtantinus M. Conſtantii Chlori ex Helena filius, v. Imperii ſui anno arma movit, tandemque penitus devicit, ad Milvium pontem, teſte Eutropio, lib. 10. Cæterum tempora hæc, in ſe perplexa ſatis, implicatiſſima reddit Auctor noſter.

132. Ἰάμβλιχος ὁ φιλόσοφος ἐδίδασκε) Jamblichi duo fuerunt: alter Liberius; ita enim, ἀπὸ δούλων, apud Svidam, vertere poſſimus, Ἰάμβλιχος οὗτος, ὥς φασιν ἀπὸ δούλων ἦν. Svid. Floruit hic ſub Antonino Pio, uti inquit Voſſius: ſcripſit vero Babylonica, ſive Rhodinis & Sinonidis Amores, lib. 39. teſte Svida. Jamblichum alterum Chalcidenſem, Philoſophum, Porphyrii auditorem, de quo hoc loco noſter, Svidas ſub Conſtantino Imp. alii aliquanto ſequius ponunt; Valentiniano & Valente Impp.

133. ἐπεστράτευσε κατ' αὐτοῦ ὁ αὐτὸς Μαξέντιος) Bellum hoc in Perſas a Galerio Maximiano, Diocletiani Imp. anno xvii. geſtum eſt. Vide Euſebii Chron.

134. ἐκ τῶν Περσαρμενίων) Perſarmenii dicti ſunt, qui Armeniam majorem incolunt; Romano Imperio olim ſubditam, a Philippo vero, qui Gordiano ſucceſſit, Sapori Perſarum regi proditam: uti teſtatur Evagrius, Eccleſ. Hiſt. l. 5. cap. 7.

ἐτελεύτησεν ἐν τῇ Ῥώμῃ αἰφνίδιον) Mortis genus hoc Galerio non convenit.

135. Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Μαξεντίου &c.) Conſtantius, & Galerius Maximianus, quem hic Auctor intelligit, eodem tempore Cæſares creati ſunt, & in Reip. adminiſtrationem aſſumpti, a Diocletiano, & Maximiano Herculio, uti ſupra dictum: ſolique deinceps, poſt purpuram ab his poſitam, ſimul imperarunt; Conſtantius quidem Gallis, Britanniiſque contentus, reliquo imperio omni Galerio conceſſo.

136. Σαλαμινὲς, πόλις Κύπρου) forte, Σαλαμὶς, Pomponius Mela, de ſitu Orb. l. 2. cap. 7. de Cypro inſula, ejuſque magnitudine verba habens, hæc addit: *at quæ aliquando novem regna ceperit, & nunc aliquot urbes ferat; quarum clariſſimæ, Salamis, & Paphos*, &c. Stephanus etiam, de urb. Κωνστάντια, ἡ ἐν Κύπρῳ Σαλαμίς.

137. ἀνέτειλε Μαξίμου τοῦ Καλουμένου) Scr. ἢ καὶ Λικινιανὸς uti infra; ſive Λικίνιος: utroque enim nomine appellatus eſt. *Maximum* tamen hunc dictum, nuſquam reperio. Nummi ejus Græce ita inſcribuntur: AT. K. OTAA. AIKINIAN. AIKIANOΣ. ΣΕΒ. Αὐτοκράτωρ Καῖσαρ Οὐαλέριος Λικινιανὸς Λικίνιος Σεβαστὸς &c. & Latine: IMP. C. VAL. LICIN. LICINIUS P. F. AVG. *Imperator Cæſar Valerius Licinianus Licinius Pius Fœlix Auguſtus.* Licinius vero non a Conſtantio, ſed a Galerio Imperator factus, ideoque probabiliter in bella iſta Orientalia miſſus eſt. Eutropius lib. 10. *Per hoc tempus Licinius a Galerio Imperator eſt factus, Dacia oriundus, notus ei antiqua conſuetudine, & in bello, quod adverſum Narſeum geſſerat, ſtrenuus laboribus, & officiis acceptus.*

138. Μαξίμου Λικινιανὸς αὐτοκράτωρα) Scr. αὐτοκράτορα.

139. ἐπῆλθεν ἄρμα κατ' αὐτοῦ ἐξελθεῖν) Ἄρμα, Singul. Num. & ἄρματα, plural. pro *Armis*, frequenter occurrunt apud recentiores; hoc tamen loco pro *Exercitu*, ſive, *Armatis*, poni videtur.

140. τραγικαῖς) Cyrilli Lex. τραγικεία, ἐξέτασις· a verbo τραγικεύω, *Tracto*. Infra etiam lib. 16. habemus τραγωδεῖν & τραγωδοὶ, ab eodem fonte.

141. ἐχαρίσατο ἐκκλησίαν τοῖς χριστιανοῖς) Vide Euſeb. Eccleſ. Hiſt. l. 10. cap. 5.

142. ὡς γὰρ μίμος διάτριον) Μίμος διάτριον vocat, quem Cicero, *Auctorem ſecundarum partium*. Cic. in Verr. *Ut in Actoribus Græcis fieri videmus, ſæpe illum qui eſt ſecundarum, aut tertiarum partium, quum poſſit aliquando clarius dicere, quam ipſe Primarum multum ſubmittere, ut ille princeps quam maxime excellat.* &c. Primarum nimirum partium auctori, præcipuum fabulæ recitandæ onus incubuit. Hiſtriones trium horum ordinum, πρωταγωνιστὴς, δευτεραγωνιστὴς, Græcis dicti ſunt: ἀγὼν enim, etiam actionem Fabulæ in Scena ſignificat: unde apud Heſychium, Ἀγωνισταὶ, οἱ ὑποκριταὶ, id eſt, *Mimi*, ſive *Hiſtriones*.

143. εἰς βοῦττιν μεγάλην βαλανείου) Βοῦττιν, Βούτζιον, & Βουτζὶ, *Butia*, *Dolium*: hic, pro *Labro*, ponitur.

144. λιθοβολήσαντες ἐφόνευσαν) Scr. λιθοβολήσαντες.

145. ἔξω ὄντων Δαμασκοῦ τῆς πόλεως) Chr. Alex. habet, ἔξω Ἡλιουπόλεως) veriſimilius, Mariamma enim vicus uti & Heliopolis, Phœnicis; Damaſcus vero, Syriæ urbs eſt. Mariammia Stephano dicitur: Μαριαμμία πόλις Φοινίκης.

146. χειρωθεὶς συνελήφθη) Licinius, a Conſtantino multis prœliis tentatus, ab eodem tandem penitus devictus, ſeſe dedidit: deinde vero, ut Eutropius teſtatur, religione ſacramenti, Theſſalonicæ privatus occiſus eſt.

IN LIBRUM XIII.

1. Ἐπὶ τῆς ὑπατείας Σεβήρου ϗ Μαξιμιανοῦ.) Chr. Alex. ad Conſtantini annum 1. Conſtantium Cæſ. & Maximianum Jovium v. Coſs. ponit; Euſebius vero nullos.

2. πυρός.) Scr. πυῤῥός.

3. Καὶ ἐντεῦθεν ἐπολεμεῖτο ὑπὸ τῶν Βαρβάρων) Alii omnino aliter iſta narrant. Vide Euſeb. de vit. Conſtant. lib. 1. qui hæc Conſtantino, Maxentium Romæ imperantem armis petenti, accidiſſe teſtatur: Cujus etiam rei narrationem ſe ab Imperatore ipſo poſthac accepiſſe, loco citato profitetur.

4. Χαραβάρῃ.) Conſtantinus adverſus Parthos, ut Eutropius, vel Perſas, ut Hieronymus, qui jam Meſopotamiam fatigabant, ultimo vitæ anno bellum moliens, Achyrone, Nicomediæ ſuburbio, fatis conceſſit. Quo tempore Sapor, ſive Sapores, Perſarum erat Rex: qui etiam, anno ſequente, Niſibim obſedit, vaſtata Meſopotamia. Sed & Cedrenus teſtatur, anno XXI. Conſtantini Imp. pacem inter Saporem, Perſarum regem, & Romanos ruptam fuiſſe. Itaque pro Χαραβάρῃ, hoc loco, legendum Σαπώρῃ.

5. Ἐναι.) Scr. ἑνός.

6. Τὰ τπγ' ἔτος χρηματίζοντος.) Æræ Antiochenæ annus CCCLXXXIII. reſpondet anno Chriſti Euſebiano CCCXXXVI. ſive Dionyſiano vulgari CCCXXXV. qui Conſtantini Imp. ſecundum eundem Euſebium, annus erat XXIX. qui quidem annus in Chr. Alex. a Radero edito deeſt: idem tamen Chr. a Scaligero editum, ad hunc Conſtantini annum, Conſtantium Cæſ. VI. & Albinum Coſs. exhibet, anno ſequente ἀνὰ ὑπάτων relicto. Eodem etiam anno dictos Coſs. ponunt Faſti Capitolini.

7. Ἐγκαίνετοι.) Scr. ἐγκαίνισται.

8. Δηληγάτωρ ἐκαίθετο.) Δηληγάτωρ, Delegatus; uti & δηληγατίων, Delegatio apud Svidam. Heſychius etiam, δηληγατεύει, ἀφορίζων, qui cauſis determinandis præeſt.

9. Κύραν Ἑλένην.) Κύρα, pro κυρία, Domina, apud recentiores frequenter.

10. Ἐγκαινίζεται τὸ ποτε Βυζάντιον ἐπὶ τῆς ὑπατείας Γαλλικανοῦ ϗ Συμμάχου) Mallem ἐνεκαινίσθη: Urbs enim hæc licet annis ante aliquot, ſub aliis Coſs. exædificari cœpta fuerit, ſub his tamen ad exitum tandem perducta eſt, atque dedicata; uti etiam teſtatur Chr. Alex. auctor: qui Coſs. hos ponit ad annum Conſtantini M. XXV. quo anno Heſychius Illuſtris in Patr. Conſtant. urbem dedicatam tradit: annus vero hic erat Chriſti vulgaris CCCXXXI. Æræ vero Antiochenæ annus CCCLXXIX. Auctor tamen noſter infra, urbis hujus dedicationem confert in ejuſdem Æræ annum CCCLXXVIII. id eſt in annum Chriſti vulgarem CCCXXX. qui Conſtantini Imp. eſt XXIV. Hieronymus etiam in ſupplemento ſuo ad Chr. Euſeb. Encænia hæc ponit ad Conſtantini annum XXIV. quo anno Faſti Capitolini Gallicanum & Symmachum habent Coſs. Verum de hac Urbis Conſtantinopolitanæ encæniorum Epocha, vide Joſ. Scaliger de Emend. temp. lib. v. & ejuſdem Can. Iſagog. l. III. Pro Γαλλικανῷ, ſcr. Γαλλικανοῦ.

11. Ποιήσαντος πρόκενσον ἐπὶ πολλῷ χρόνῳ.) Πρόκενσον, & πρόκινσος, Proceſſus: Quoties Imperator, relicto palatio, proficiſcitur apud recentiores πρόκενσον ποιεῖν dicitur, ſive terra, ſive mari, ſive voluptatis cauſa ſuarum, aut etiam religionis cauſa iter ſuſceptum ſit. Peregrinationes vero, ſive receſſus remotiores, longioreſque, μακρόκινσα vocabant, id eſt, μακρότερα πρόκενσα. Conſtantinus de Adminiſtr. Imp. cap. 51. ϗ γὰρ εἰς μακρόκινσα ἄγων ὁ μακάριος οὗτος βασιλεὺς, εἴτε εἰς Νικομήδειαν, εἰς τὸν Ὄλυμπον, εἰ ποθι· ϗ τῶν τοιοῦτο ἐπεσυλλέξατο τὰ δύο δρομώνια, εἰς ὑπηρεσίαν ϗ ἀνάπαυσιν αὐτοῦ τε ϗ τῶν ἀρχόντων αὐτοῦ.

12. Κτίσας ϗ φόρον μέγα.) Scr. μέγαν. ὁ φόρος, Forum, recentioribus.

13. Εἰς τὸ Ἴλιον ἱστακώς.) Scr. ἑστώς. Hieronymus in ſupplemento ſuo ad Chron. Euſeb. numero MMCCCLVI. *Conſtantinopolis dedicatur, pene omnium urbium nuditate*. Statuam vero hanc, Apollinis Iliaci fuiſſe aſſerit Zonaras. λέγεται δὲ ϗ Ἀπόλλωνος εἶναι πάλαι τὸ ἄγαλμα, ϗ μετενεχθῆναι ἀπὸ τοῦ ἐν τῇ Φρυγίᾳ πόλεως τοῦ Ἰλίου. Statuæ huic Conſtantinus nomen ſuum indidit, clavis etiam quibuſdam Dominicæ crucis capiti inſertis: uti idem Zonaras teſtatur, qui etiam eam ad ſuum uſque tempus duraſſe aſſerit, Tom. 3. in Conſtantino.

14. Ὄντα Βάρβυσσος. Scr. Βαρβύσσιος.

15. Κτίσας ἐγγὺς ϗ βασιλικόν.) Βασιλικὸν, proprie eadem eſt, & quæ Latinis, Regia: ſumitur tamen pro ſtructura quavis ampla, & Regali, ſive publici ſive privati uſus: Hoc loco, *Senaculum*, ſignat.

16. Καλέσας τὸν τόπον, Αὐγουσταῖον.) Forum hoc Αὐγουσταῖον vocat Procopius: Codino Αὐγουστεῖον dicitur.

17. Διηρηγευμένην ὑπὸ τῶν πραιποσίτων. Chr. Alex. habet διηρηγευομένην. διρηγεύειν, & διηρηγεύειν, vel ut noſter habet διηρηγεύειν, *Dirigere* ſonat; vocabulo Latino Græcanicam formam induente. Hinc διηρηγευόμενος, & διηρηγευόμενος.

18. Καὶ καμπάγιον. Καμπάγια, & καμπάγικα, Calceamenti quoddam genus: de quo vide Jo. Voſſium, de vitiis Serm. & Meurſium in Gloſſario, & Ben. Baldwinum, de Calceo antiq. & Myſt. Chr. Alex. habet γαμβάγιον; pro quo Raderus, καμπάδιον, reponit; male. Verum locus iſte ibidem peſſime corruptus, ex noſtro reſtituendus eſt.

19. Σκάμα.) Scr. Σκάμμα.

20. Ἐγείρεσθαι.) Ἐγείρεσθαι hic, pro ἀνίστασθαι, *aſſurgere*. Heſychius, Ἐγείρω, ἐγέρθητι, ἀνάστηθι.

21. Ἐν τῇ συμπληρώσει τῆς αὐτοῦ ὑπατείας.) Conſules initio Magiſtratus ſui, pecunias in populum ſpargere, mos erat: quod & Imperatores etiam facere conſueverunt: idque non ſolum in coronatione, aut etiam conſulatum ineuntes, ſed quandoque deponentes etiam: ut ex hoc loco apparet: Forte hoc factum, ob tam inſigne opus ad exitum perductum, quale erat inſtaurata, ac dedicata Conſtantinopolis.

22. διωνιζόντων.) Scr. διαμονιζόντων.

23. Ἀφορίσας οἰκοσκεύια, ϗ βεστία.) Lego, οἶκον, κρία, ϗ βεστία. βέστος, & βεστίον, *Veſtis*: & βεστιάριον, *Res Veſtiarius*, ſive *Veſtiarium*: βεστιάριος, βεστιάρχης, *Veſtiarius*. Heſychius βεστιάριον habet, per ι. Βεστιάριον, τόπος ἐν ᾧ τὰ χρήματα τίθενται, ϗ τὰ ἱμάτια τοῦ κοινοῦ.

24. Κώμην λεγομένην Σιγάν.) Drepanum, vel ut Stephanus & Cedrenus, Drepana, aliis omnibus dicta eſt urbs iſta.

25. Λεγομένῃ Ἀχυρῶνι.) Ita Hieronymus, Chr. Alex. alii. Eutropius villam publicam vocat: *Nicomediæ in villa publica obiit*.

26. Ὢν ἐνιαυτῶν ξ', ϗ μηνῶν γ'.) Conſtantinum M. ætatis ſuæ anno LXVI. obiiſſe aſſerit Eutropius, lib. 10. *Bellum adverſus Parthos moliens, qui jam Meſopotamiam fatigabant, uno & trigeſimo anno Imperii, ætatis ſexto & ſexageſimo, Nicomediæ in villa publica obiit*.

27. Ἠγεῖτο βασιλεὺς ὢν ἐν Ῥώμῃ Κωνσταντῖνος.) Conſtantino M. fatis defuncto, imperium inter tres ejus filios diſtributum eſt, hoc modo. Conſtantino, filio natu maximo, Occidentis imperium obtigit, id eſt Galliæ, Hiſpaniæ & Britanniæ: Conſtanti, Italia & Illyricum: Con-

ſtantio, Thracia, & Orientis totius imperium.

28. Ἐπὶ τῆς ὑπατείας Οὔρσου καὶ Πολυβίου.) Chr. Alex. habet Οὔρσου καὶ Πολεμίου. Faſti etiam Capitolini hoc anno Urſum, & Polemium Coſſ. exhibent.

29. Ἐβασίλευσεν ἐν τῇ Ῥώμῃ ἔτη ιϛʹ.) Hæc Conſtanti potius, Romæ imperanti competunt. Conſtantinus enim junior imperii ſui anno III. occiſus eſt, uti teſtatur Hieronymus.

30. Ἐσφάγη ἐν Μεθώνῃ.) Quemnam hic locum memorat Auctor? Methonem quidem, Thraciæ urbem, habemus apud Stephanum; aliam item ejuſdem nominis in Macedonia, apud eundem: Laconiæ, tertiam: Perſidis, quartam: Eubœæ denique quintam: Italiæ tamen nullam; qua regione Conſtantinum juniorem interemptum fuiſſe, tradunt Scriptores. Eutropius: *Conſtantinum porro bellum fratri inferentem, & apud Aquilejam inconſultius prælium aggreſſum, Conſtantis duces interemerunt.* Eadem habes apud Hieronymum.

31. ἔτη ιϛʹ.) Eutropius Conſtanti Imperii annos tribuit XVII. ſcriptores tamen alii XIII. aut XII. tantum.

ἅτε ἀῤῥωστήσας ἀπὸ ϑυσεντερίας ἐτελεύτα.) Scr. ϑυσεντερίας. Valetudine quidem parum proſpera uſus eſt Conſtans, ut qui morbo articulari obnoxius erat: ex quo tamen non interiit: Magnentii enim factione occiſus eſt, in caſtro cui Helenæ nomen, haud longe ab Hiſpania, ætatis anno XXX. uti, præter noſtrum, alii omnes.

32. ἔτη λʹ.) Conſtantius obiit XXIV. anno poſt Conſtantinum patrem mortuum; annis autem IV. ante mortem patris ad regnum provectus eſt, teſte Hieronymo. Anni itaque imperii ejus omnes ſunt XXVIII. ideoque ubi apud Eutropium dicitur, Conſtantium obiiſſe *anno Imperii octavo & trigeſimo*, legendum, *octavo & vigeſimo*.

33. Ἐξακιονίτας.) Ita etiam infra, lib. 15. de Atalaricho: ἦν δὲ Ἀρειανὸς τῷ δόγματι, ὅ ἐστιν, ἐξακιονίτης. ap. Chr. Alex. ſcribitur, ἐξακιονίτας, rectius, ut Jo. Meurſio videtur, qui ἐξακιόνιον, Monaſterium fuiſſe putat, idque Arianorum: quod ex his Noſtri locis confirmari videtur. Pro quibuſvis vero Arrianis vocabulum hoc poſtea poſitum fuiſſe videtur: unde legimus apud Chr. Alex. Theodoſium Imp. templa Catholicis reddidiſſe, *Numeris Exocionitis ubique expulſis*, διώξαντα, ἐξ αὐτῶν τοὺς λεγομένους ἀρειανοὺς Ἐξακιονίτας.

34. Ἀββυραρσάκιος ὁ βασιλεύς.) Scribendum, Σαββοραρσάκιος, ſive Σαββοραρσάκης. uti habetur infra, in Juliano. Compoſitum vero vocabulum eſt, quod disjunctim legitur, Σάπωρ Ἀρσάκης, id eſt, *Sapor Rex*, Perſarum ſcil. ἀρσάκης enim, *Rex* ſonat: uti ſupra edocti ſumus, lib. XI.

35. Κωνστάντιος ὑπάρατος ἄλκων.) Scr. ὑπέρατος. Cæterum verſus hi haud ſani ſunt. Forte legendum, Κωνστάντιος, ut & verſu tertio Κωνστάντιον, uti metri ratio poſtulare videtur. Conſtantinus enim Magnus Eccleſiam hanc inchoavit, maximamque ejus partem abſolvit: cui tandem ſub Conſtantio F. ad exitum perductæ, iſta inſcripta ſunt.

36. παρφανέεντα.) Lego, παμφανόωντα. Hom. Il. δʹ.

Ἅρματα δ᾽ ἔκλινεν πρὸς ἐνώπια παμφανόωντα.

37. ὑποδραμόντος ὀφθαλμοῖς.) Forte legendum, ὑποδραμόντος.

38. ϑαλάμου πόλον.) Lego, ϑαλαμηπόλος. ϑαλαμηπόλος, qui circa cubiculum verſatur, Cubicularius.

39. Τῷ Πυράμῳ ποταμῷ.) Leucoſyrus olim dictus eſt, teſte Stephano: Πύραμος, ποταμὸς ἐν Μαλλῷ τῆς Κιλικίας. ἐκαλεῖτο δὲ πρότερον Λευκόσυρος.

40. Εἰσελθὼν ἐν Μαμψουεστίᾳ.) Scr. Μοψουεστίᾳ. Stephanus: Μόψου ἑστία, Κιλικίας, ἐπὶ τῷ Πυράμῳ ποταμῷ, ἀπὸ Μόψου τοῦ μάντεως. Urbs hæc etiam Μόψου κρῆναι dicta eſt: Cedren. in Conſtantio: ἐξ ἐλθὼν ἐν Μόψου κρήναις, τελευτᾷ μηνὶ Νοεμβρίῳ γʹ. Hieronymus etiam. *Conſtantius Mopſocrenis, inter Ciliciam Cappadociamque moritur, anno ætatis ſuæ XLV.*

41. ὢν ἐνιαυτῶν μʹ.) Scribend. μεʹ. ætatis enim XLV. mortem obiit, teſte Eutropio: quem etiam ſequitur Hieronymus.

42. Ἰουλιανὸς ὁ παραβάτης.) Julianus iſte Græcis Scriptor. παραβάτης, id eſt, *Tranſgreſſor*, paſſim vocatur: quod tamen nos, Epitheto æque frequenter Juliano a Latinis impoſito, *Apoſtatam* reddimus.

43. Μαμερτίνου καὶ Νεβίττα.) Chr. Alex. habet Μαμερτίνου καὶ Νεβίττα; rectius: hoc anno enim Faſti Capitolini Fl. Mamertinum, & Fl. Nevittam, Coſſ. habent.

44. ὅσα ἐβασίλευσεν ἔτη βʹ.) Julianus poſt Conſtantii mortem, imperium ſolus tenuit anno uno, & menſibus VIII. uti Hieronymus, & poſt eum Jornandes. Eutropius tamen, eum imperii ſui anno VII. mortem obiiſſe teſtatur: nempe annos illos V. quibus a Conſtantio Cæſar renunciatus, in imperii conſortium adſcitus eſt, annumerans.

45. Εἰπὼν περὶ τῶν αὐτῶν Ἀντιοχέων λόγον.) Λόγος iſte a Juliano in Antiochenos ſcriptus, Μισοπώγων inſcribitur.

46. Διὰ Κύρου τῆς πόλεως.) Scr. Κύῤῥου: a Cyrrho enim urbe, Cyrrheſtica regio dicta eſt; uti ſupra monuimus.

47. τῶν ῥιψοκινδυνῶν χρωμένων.) Ῥιψοκίνδυνοι, ſive ῥιψοκίνδυνοι, a Suida exponitur ἀναφορᾶς, *Relator*. Vide Jo. Meurſ. Gloſſar. & Jo. Voſſium, de vit. Serm.

48. ἀναφραγμένον τὸ ἀσύλευτον.) Ita etiam Chr. Alex. ἀναφράττω tamen, *aperio*, ſignificet, ſenſu plane oppoſito. Heſychius: ἀναφραξάντες (leg. ἀναφράξαντες) ἀναπτύξαντες, ἀναπετάσαντες. Forte itaque legendum, ἀποφραγμένον.

49. ὁ Καρβοῖς.) Lego, Καῤῥηνοῖς. Stephanus: Κάῤῥαι, πόλις Μεσοποταμίας &c. τὸ ἐθνικὸν, Καῤῥηνοί. Pro Κάρραι etiam; ut noſter ſemper habet, ſcribendum, Κάῤῥας.

50. τὸ λεγόμενον Κιρκίσιον.) Scr. Κιρκήσιον. De Caſtello hoc vide Procopium, Perſ. lib. 2.

51. καὶ τοῦ Ἀββορᾶ.) Ἀβόῤῥας Procopio vocatur fluvius iſte.

52. γεφύρας.) Scr. γεφύρας.

53. προσκαὶ λίδας αὐτῶν πρὸς κουλκαίτορας) Scr. προσκουλκαίτορας, conjunctim. προσκουλκεύειν, & ἐξκουλκεύειν, *excubias agere*, *explorare*: inde προσκουλκάτορες. & ἐξκουλκάτορες, *Excubitores*, *Exploratores*. Vide J. Voſſium de vit. Serm. & Jo. Meurſ. Gloſſar. His adde Nic. Rigalt. Gloſſar. in Σκούλκαι, & Σκουλκάτωρες: licet enim voces hæ diverſam agnoſcant originem, eandem tamen rem ſignare videntur.

54. Τῶν λαγκιαρίων, καὶ ματτιαρίων.) Λαγκιάριοι ſunt *Lancearii*: verum quinam ſint Mattiarii hi, non adeo facile eſt dictu. Vocabulum occurrit aliquoties apud Ammianum, & Zozimum: quod tamen non explicant interpretes. Certe Mattiarios cum Lanceariis ubique junctos invenimus: *Mater* autem, ſive *Materis*, aut *Mataris*, teli quoddam genus erat, cujus meminerunt inter antiquos J. Cæſar, & Livius; quod etiam Lanceæ longioris genus fuiſſe, conjicit doctiſſimus J. Voſſius, de vit. Serm. An igitur *Matari* armatus fuerit Mattiarius noſter, aliis inquirendum propono. Militum vero genus hoc Explorationibus idoneum fuiſſe, etiam ex Ammiano Marcellino colligere licet, qui lib. 21. de Conſtantio Imp. hæc habet: *Quæ gratiæ in lætitiam Imperator verſus, ea mox, concione mox abſoluta, Arbetionem ante alios fauſtum ad inteſtina bella ſedanda ex antea dictis jam ſciens, iter ſuum præire cum Lanceariis, & Mattiariis, & catervis expeditorum præcepit.*

55. Εἰς τὸ αὐτὸ Τίγρητα ποταμὸν) Scr. Τίγρη-

Digitized by Google

σα, a Τίγρις, Τίγρητος: de qua vocis hujus formatione, vide Euſtathium in Dionyſ. Periegeſi.

56. αὐτὸν φθαδῆναι.) φθαδῆναι, aor. 1. paſſ. infinit. modi, a φθάζω inuſitato: quam tamen vocem paſſive uſurpatam, alibi haud temere invenies.

57. Πέρσαι.) Scr. Πέρσαι.

58. φασίν.) Scr. φασίν.

Δὸς λόγον αὐτοῖς.) λόγος hoc loco, *Indemnitatis cautionem* ſignificat: quo ſenſu aliquoties etiam infra occurrit; ut lib. 14. de Eudocia Imperatrice fratres ſuos accerſeate: ἤνεγκεν αὐτοὺς ἐκ τῆς πόλεως Ἀθηνῶν, ὑπὸ λόγον, ἐν Κωνσταντινουπόλει: & lib. 15. in Zenone: ἐξέβαλεν αὐτὸν, καὶ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ τὰ τέκνα αὐτοῦ, ὑπὸ λόγον ὅτι οὔτε ἀποκεφαλίζονται, οὔτε σφαγιάζονται, &c.

59. Βικάριος τοῦ ἰδίου ἀριθμοῦ.) Quod Noſtro ἀριθμός, aliis recentiorum νούμερον eſt; *Numerus*, *Cohors* ſcilicet: Suidas: Νούμερα, σπεῖραι, πλῆθος στρατιωτῶν, φάλαγγες, νούμερα, λέγουσι. *Numerus* vero quantus fuit, ex Cedreno, cum Noſtro collato, colligere licet. Ubi enim Noſter, de Tzitta, a Juſtiniano in Armeniam miſſo Præfecto, habet, ἀριθμοὺς τέσσαρας· Cedrenus hæc reddit, χιλιάδας τέσσαρας. Βικάριος vero, *Vicarius*, qui duplex erat, Politicus, & Militaris: βικάριος ἀριθμοῦ, *Vicarius cohortis*, quem Galli, *Lieutenant*, appellant.

60. Μονὰς ιε' ἐπὶ τὰ Περσικὰ μέρη.) Ita etiam infra lib. 18. αἰχμαλωτίσαντες ἀπὸ μονὰς δέκα. Μονὴ, *Manſio*, ſive *ſtatio* eſt. Vocabulum hoc ſenſu uſurpatum occurrit etiam apud Theophanem, in Juſtiniano: ὄντα ἀπὸ δ' μονῶν τῆς θαλάσσης τὸν Γελίμερα αὐλίζεσθαι: quo loco Anaſtaſius Bibliothecar. μονὰς, *Manſiones* vertit. *Et aſſeverabat omnem ſecuritatem habere illos, & haud metuere quenquam illorum, quod adverſus ſe moveretur exercitus, ita ut a quatuor* manſionibus *malis* (l. maris) *Gelimer moraretur*. Quod vero Theophani, ἀπὸ δ' μονῶν, Anaſtaſio *a quatuor manſionibus*, eſt, apud Procopium ſcribitur, ἡμερῶν τεττάρων ὁδῷ. Lib. enim 1. de bell. Vandal. unde hæc ipſa nobis protulit Theophanes, de Beliſarii in Gelimerum expeditione verba faciens Procopius, hæc habet: ἐξ οὗ δὴ ταῦτα Γελίμερα πολέμιον, οὐδὲν ἐννοοῦντα, Καρχηδόνος τε καὶ τῶν ἄλλων ἁπάντων ἀπολυομένῳ τῶν ἐπὶ θαλάσσῃ χωρίων, ἐν Ἑρμιόνῃ διατριβὴν ἔχειν, ὃ κεῖται ἐν Βυζακίῳ, ἡμερῶν τεττάρων ὁδῷ τῆς ἀκτῆς διέχοντα· ὥστε πάρεστιν αὐτοῖς πλεῖν οὐδὲν δειμαίνουσι δυσκολον, καὶ προσορμίζεσθαι ἔνθα ἂν αὐτοῖς τὸ πνεῦμα καλοίη. Itaque δ' μοναὶ Theophanis, & Anaſtaſii *Quatuor Manſiones*, ſunt *Quatuor dierum itinera*; & Noſtri idcirco μοναὶ ιε', ſunt, quod nos Anglice diceremus, *Fifteen dayes march*, ſive ſpatium illud quod exercitus diebus xv. emetiri ſolet. In Curſibus etiam Publicis Veredariorum erant σταθμοί, id eſt, *ſtationes*, ſive *manſiones*, Ubi iter facientes Veredos ſibi paratos habuerunt. Quæ Perſis etiam Paraſangæ erant, a Lazis ἀναπαῦλαι, ſive *manſiones* vocatæ ſunt: uti nos docet Agathias lib. 2. Harum tamen *manſionum* neutra ad noſtrum propoſitum facere videtur.

61. Ἐνδεδυμένον ζάβαν.) Ch. Alex. habet, ἐνδεδυμένον ὑπαίθριον σχῆμα. Ζάβα tamen indumentum eſt Militare, quod *Loricam*, reddit Suidas, in Ζαβαρεῖον. Ζαβαρεῖον, ἐν ᾧ αἱ ζάβαι, αἱ εἰσιν ὅπλα πολεμικὰ ἀπόκεινται· ζάβα γὰρ τὸ λωρίκιον. Juſtinianus etiam Novell. LXXXV. κωλύομεν γὰρ τοὺς ἰδιώτας ἐργάζεσθαι καὶ πωλεῖσθαι τόξα καὶ βέλη, σπάθας τε καὶ ξίφη, (ἅπερ καλεῖν εἰώθασι παραμήρια,) ἢ τὰς λεγομένας ζάβας, ἤτοι λωρίκια, &c.

62. Ἐν πόλει λεγομένῃ Ασία.) Chr. Alex. habet, ἐν κώμῃ λεγομένῃ Ρασία.

63. ὦ Ἥλιε, ἀπώλεσας Ἰουλιανόν.) Alii eum blaſphemam animam hiſce tradant evomuiſſe: ΝΕΝΙΚΗΚΑΣ ΓΑΛΙΛΑΙΕ, *Viciſti Galilæe*.

64. ἔτος κατὰ Ἀντιόχειαν τὴν μεγάλην χρηματίζοντα υια'.) Annus Æræ Antiochenæ CCCCXI. anno Chriſti vulgari CCCLXII. reſpondet, id eſt anno Chriſti Euſebiano CCCLXIV. quo etiam anno Hieronymus Juliani ponit obitum.

65. Κόμητας τῶν δομεστίκων.) Δομέστικοι, præter alias multas ſignificationes, etiam cohortem ſignificat, Imperatoris cuſtodiæ deſtinatam, ex equitibus ut plurimum conſtantem; unde Suidas: Δομέστικοι, οἱ τῶν Ῥωμαίων ἱππεῖς· οἱ κατὰ Ῥωμαίους οἰκειακοὶ στρατιῶται. Zonaras etiam Annal. Tom. 2. de Diocletiani patre: ἄλλοι δὲ κόμητα δομεστίκων αὐτὸν γενέσθαι φασί· δομεστίκους δέ τινας τοὺς ἱππεῖς νομίζουσι· adeo ut Jovianus, Imperatorii ſatellitii Præfectus fuiſſe videatur. Hieronymus, *Primicerium Domeſticorum*, vocat.

66. Πρὸ τοῦ φθάσαι.) Lego, φθάσαι. Chr. Alex. φθασθῆναι, mendoſe.

67. τὸ ἀπὸ τοῦδε φοσσάτον ἀπλήκευσεν.) Ἀπληκεύειν, *applicare*, Caſtra metari: & ἄπληκτα, *Foſſata*, *Caſtra*: vocabula hæc a Latino *applica* formata, hoc ſenſu paſſim occurrunt apud recentiores.

68. ὢν ἐτῶν λγ'.) Legendum, λα'. Eutropius lib. 10. teſtatur Julianum interfectum eſſe, *anno ætatis altero & trigeſimo*. Chr. Alex. interim corrigendum, quod habet, ὢν ἐτῶν λε'. Hieronymus tamen longiſſime omnium a vero abeſt, annos XL. ei tribuens.

69. Ηὐφημίσθη.) Scr. ἀνευφημίσθη.

70. Ὁ ἐπίσκοπος Βασίλειος Καισαρείας.) Narratiunculam hanc habes etiam apud Chron. Alex. Verum futilia ſunt hæc omnia: Baſilius enim, Juliano ſuperſtite, presbyter tantum erat; ſub Valente vero Epiſcopus tandem factus eſt; cujus rei teſtes habemus locupletes Niceph. Hiſt. Eccleſ. lib. 11. cap. 17. & 18. Sozomen. l. 6. cap. 15. Socrat. l. 4. cap. 21.

71. Ὡς συμφοιτητὴν αὐτοῦ.) Raderus apud Chr. Alex. συμφοιτητὴν etiam vertit, *ſtudiorum ſocium*: atque hanc interpretationem confirmare videntur, quæ infra habentur in Chr. Alex. de Theodoſio Jun. & Paulino, qui ibidem vocatur Theodoſii συμφοιτητὴς καὶ φίλος· non modo enim familiaritate conjuncti, ſed & literis etiam una imbuti fuerant. Vide etiam Niceph. l. 10. c. 2.

72. τοσαῦται.) Scr. τοιοῦτον.

73. Εὐτρόπιος ὁ χρονογράφος ἐν τισι τούτων ἀπεμφαίνει.) Nec mirum: Paganus enim erat Eutropius.

74. Ἰοβιανὸς, ὁ υἱὸς Οὐαρωνιανοῦ.) Zonaras habet, υἱὸς Βαρωνιανοῦ, rectius: Varroniani enim filius erat: Varronianum etiam ipſe filium habuit, quem Cæſarem creavit: Οὐαρωνιανοῦ, itaque forte noſter ſcripſerit. Imperator vero iſte Eutropio Jovinianus dictus eſt; Ammiano Marcellino, Jovinianus dictus fuiſſe videtur: qui hoc nomen ideo exercitui arriſiſſe ſcribit, eo quod unica tantum litera a Juliano diſcriminatum erat: Marcellinus lib. 25. Scriptorum Græcorum, Latinorumque plurimi, Ἰοβιανὸν vocant: noſter Ἰοβιανὸν, & Ἰοβιανὸν.

75. ὑπὸ.) Forte, ἐπί.

76. Ἐπὶ τῆς ὑπατείας Σαλουστίου.) Julianus enim Imp. Salaſtii collega, jam mortuus eſt.

77. Βασιλεὺς Περσῶν Σαββουραρσάκιος.) Qui aliis Σάπωρ, & Σαπώρης, Noſtro ut plurimum Σαββουραρσάκιος eſt, id eſt, Σάπωρ ἀρσάκιος, *Sapor Rex*, uti ſupra monuimus. Chr. Alex. habet Ἀσβουρσάκιος, mendoſe.

78. Μαθὼν τὸν τοῦ βασιλέως Ἰουλιανοῦ τελευτήν.) Chr. Alex. legit, μέγα μαθών· μέγα itaque hic excidiſſe ſuſpicor. Perſarum enim rex, audita Juliani morte Romanorumque neceſſitate, animoſior inde factus, ipſos inſecutus eſt. Vide Ammianum Marcellinum.

79. ὀνόματι Σουρρηνᾶν.) Chr. Alex. bene, Σουρήναν, vocat.

80. Ἐσφάγησαν πάντες καὶ αὐτοί.) Repono, σφαγιασθῇ, ex Chr. Alex.

81. ἔγνωσαν βασιλέα τὸν Ἰοβιανόν.) Locus muti-

lus: ſupple ex Chr. Alex. Ακούσας δὲ ταῦτα Σαυρίνας, πρεσβευτὰς Περσῶν, ἔπεμψε &c.

82. Πατερμίου Αφροδίτου.) Scr. Αφροδίτου, ſive Αφροδισίου, uti habet Chr. Alex.

83. δοῦναι Ρωμαίοις Πέρσαις. Chr. Alex. δοῦναι Ρωμαίους, rectius.

84. τὴν λεγομένην Νίζιβιν.) Νίζιβιν, pro Νίσιβιν; corrupta recentiorum ſcriptura. Niſibis vero a quibuſdam, Antiochia Mygdoniæ dicta eſt; aſſerente Theodorito Hiſt. Eccleſ. lib. 2. cap. 30. Νίσιβιν, ἣν Ἀντιόχειαν Μυγδονίας τινὲς ὀνομάζουσιν, ἐν μεθορίῳ κεῖται τῆς Περσῶν καὶ Ρωμαίων ἡγεμονίας. Pro Noſtri vero Νίζιβιν, Chr. Alex. habet Νισιβίαν.

85. Καὶ καταφθάσας ὁ βασιλεὺς Ιοβιανὸς τὸ Νίζιβιος πόλιν.) Scr. τὴν N. πόλιν. Iſta vero ſupplenda ſunt, apud Chr. Alex.

86. δόξαν ἐπιορκῶν.) Forte ſcribend. ἐπιόρκων, uti Chr. Alex. habet.

87. χριστιανοῖς ἐνεχείριζε τὰ πράγματα.) Chr. Alex. habet, ἐνεχείρισε, mendoſe. Verum iſta, quæ ibi depravatiſſime leguntur, ex noſtro reſtituenda ſunt.

88. Ἐν κώμῃ λεγομένῃ Διδάνα.) Scr. Δαδαστάνῃ. Hieronymus: *Jovianus cruditate, ſive odore prunarum, quas nimias adoleri juſſerat, Dadaſtanæ moritur.* Vide & Socratem, Theodoritum, Zozomenum, alios.

89. ὢν ἐνιαυτῶν ξ΄.) Mortuus eſt Jovianus anno ætatis ſuæ XXXIII. teſte Eutropio, lib. 10. ad finem: *Deceſſit imperii menſe ſeptimo, tertio decimo Kal. Martias: ætatis, ut qui plurimum, ut minimum tradunt, tertio & trigeſimo anno.*

90. Ἐβασίλευσε Βαλεντινιανὸς, ἐν Νικαίᾳ πόλει.) ἀναγορευθεὶς ſupplendum videtur. Cedren. Οὐαλεντινιανὸς ἀναγορευθεὶς ἐν Νικαίᾳ τῆς Βιθυνίας, &c.

91. ἔτη ιϛ΄.) Valentinianus Imp. ſalutatus, fratrem Valentem in imperii conſortium ſtatim adſcivit. Valens tamen iſte, quo ſuperſtite diem ſuum obiit Valentinianus, XIII. tantum annos imperaſſe infra dicitur: numerus itaque hic corruptus. Forte itaque ſcribendum, ἔτη ια΄. XI. enim imperii anno mortuum Valentinianum tradit Hieronymus.

92. Ἐπέμψεν εἰς Σαλαβρίαν.) Chr. Alex. habet, Ολυμβρίαν. Cæterum Valentinianus, cum Juliano Imp. Præfectus cohortis eſſet, ob ſpretos ejuſdem ritus Gentilitios, militia exutus, & in Melitinam, Armeniæ urbem, exul miſſus eſt: uti teſtatur Zozomenus, Hiſt. Eccleſ. lib. 4. cap. 6.

93. διαδέξατο δὲ αὐτὸν ἔπαρχον Σαλούστιον.) Hæc ita reddit Chr. Alexandrini Interpres: *Salaſtiam Præfectam prætoris recepit*: male omnino, contraque verborum vim. Διαδέχεσθαι enim apud Authores hoſce, ſonat, διάδοχον τινὶ δοῦναι, *Succeſſorem alicui dare*, ſive, Magiſtratu abdicare. Hoc maximum nimirum ſeveritatis ſuæ τεκμήριον exhibuit Imperator Valentinianus, cum nec amico ſuo chariſſimo, modo injuſti quid in illam objiceretur, parci voluiſſet. Non itaque Valentinianus Vadimonium pro Saluſtio promiſit; hoc enim accuſatorum omnium propulſandorum occaſio proculdubio extitiſſet: ſed vadimonium ab eo, criminationibus quibuſcunque reſpondendis, exegit.

94. δάνειον ὀκνῶ.) ὀκνεῖν, apud Noſtrum, ſignificat *Moras traho*; uti etiam paulo infra: καὶ ἀποστρέψαντος ἐν Ρώμῃ τοῦ αὐτοῦ βασιλέως Ἀρκαδίου πρὸς τὸν αὐτοῦ ἀδελφὸν, βασιλέα Ονώριον· ὤκνησε δὲ καὶ κατὰ τὴν ὁδὸν διανύοντος, &c.

95. ὑπομνήσεσι. Scr. ὑπομνήσεσι.

96. ἔπαθε μέγα πάνυ κίνδυνον.) μεγάλην ſcribendum eſſe, apparet ex ſequentibus.

97. Πραιπόσιτον τοῦ παλατίου.) *Præpoſiti* imperio Græco-Romano plurimi fuerunt: hic vero πραιπόσιτος τοῦ παλατίου, idem erat, qui & ὕπαρχος, ſive ὕπαρχος πραιτωρίων, quo duplici nomine Procopio dictus eſt, Goth. 2. & 3. Evagrius ὕπαρχον τῆς αὐλῆς vocat: quem etiam ſummum fuiſſe magiſtratum aſſerit: τῆς καλουμένης μείζονος ἐφ' ἑκάστῃ πόλει προβαλλόμενος, ὅσπερ οὖν φασὶ Μαγίστρον τὸ Σύμα, τὴν κορυφαίαν διέποντος τῶν ἀρχῶν, ὃν οἱ πάλαι ὕπαρχον τῆς αὐλῆς ἐκάλεσαν. Evagrius Hiſt. Eccleſ. lib. 3. cap. 42. Idem πραιπόσιτος τοῦ αὐλῆς, Simeoni Metaphraſti dictus eſt Latinis, *Cura Palatii*, vocabatur & *Curopalates*: Græcis etiam, mutuato vocabulo, Κουροπαλάτης. Vide Jo. Meurſii Gloſſar. & doctiſſimi Fabroti Gloſſar. ad Cedren. ubi etiam ipſiſſimum hunc Auctoris noſtri locum habes.

98. πλέξας αὐτῇ.) Heſychius: Πλέκω μηχανῶμαι. Infra etiam lib. 14. de Cyro Præfecto: καὶ κατασκευάσαν λοιπὸν, καὶ ἐνέπλεξαν οἱ Ἕλληνες αὐτὸν Κῦρον, &c.

99. Καὶ προσῆλθεν ἐκείνῃ τῷ αὐτῷ Βαλεντινιανῷ βασιλεῖ· ὃ μόνον δὲ ἐβασίλευσε, κατ' αὐτοῦ ἔδωκεν αὐτοῖς &c.) Locus mutilus: qui ex Chr. Alex. ita reſtituendus. Καὶ προσῆλθεν ἐκεῖνοι τῷ αὐτῷ Βαλεντινιανῷ βασιλεῖ, κατ' αὐτοῦ τοῦ πραιποσίτου· καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς &c.

100. ἀγανακτήσας ὁ αὐτὸς βασιλεὺς, ἐξέλασε τῇ αὐτῇ γυναικὶ προσελθεῖν αὐτῇ.) Chr. Alex. habet: καὶ ἀγανακτήσας ὁ Σαλούστιος, ἐξέλασε τῇ γυναικὶ προσελθεῖν τῷ βασιλεῖ, &c.

101. τῷ πέμπτῳ βαΐῳ μόνος.) Chr. Alex. habet, τῷ βαΐῳ μόνος· ubi Interpres, βαΐου, *ſolam*, vertit: qua tamen ratione ductus, non video. Quomodo etiam Imperator, dum Circenſia ſpectaret, ſolus eſſe diceretur? πέμπτῳ, itaque ſupplendum, ex noſtro. Βαΐα vero Munera erant, non ab Imperatore, aut Patriarcha, ſeptimana ante diem tantum Palmarum quotannis diſtributa; quod Jo. Meurſio viſum eſt; unde & nomen ſumpſiſſe putat: ſed etiam ἔπαθλα, βραβεῖα, Munera ſive præmia quæcunque victoribus data. Βαΐς enim, ſive βαΐον, *Palmæ ramus*: Palma autem victores olim coronatos fuiſſe, omnibus notum. Hinc pro Dono, ſive munere quocunque, vocabulum deinceps uſurpatum. Male itaque Landulphum corrigit J. Meurſius, Notis ſuis in Conſtantin. Porphyrog. de Adminiſtr. Imp. pag. 21. ubi in his verbis, *uſque ad ſolutionem primi bravii calcavit*: pro *bravii*, *baii*, reponendum contendit. *Brabium* enim hoc loco, τοῦ βαΐου Cedreni ſenſum optime exprimit: utrumque enim, tum βραβεῖον, tum βαΐον *Premium victori datum*, ſenſu primo: metaphorice vero, id tempus, quo, certamine finito, præmium victori deferendum erat, ſignificat. Atque hic vocabuli hujus ſenſus ubique eſt, apud noſtrum. Certamen vero quodlibet ubi finiebatur, victori Bravium ſtatim datum erat: unde habemus, apud Cedrenum, τὸ πρῶτον βαΐον· apud Noſtrum hoc loco, τῷ πέμπτῳ βαΐῳ· & infra, lib. 18. ἕως τοῦ εἰκοστοῦ δευτέρου βαΐου· id eſt, *uſque ad vigeſimum ſecundum Certamen ſaltum*. Præmia vero hæc a Principe Victores petere ſolitos fuiſſe apparet ex noſtro infra, lib. 18. ubi de Juliano Samarita Tyranno, Circenſia ſpectante verba faciens, hæc habet: καὶ τὸ πρῶτον βαΐον ἐνίκησε Νικέας τις, ἡνίοχος χριστιανός· & paulo poſt: καὶ ἐλθὼν πρὸς τὸν τύραννον, ὀφείλων τιμηθῆναι, —— ἐκέλευσε τοῦτον ἀποκεφαλισθῆναι τὸν ἡνίοχον ἐν τῷ ἱπποδρομίῳ.

102. Μαρίνην, τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα.) Valentinianus Imp. duas ſimul uxores habuit; priorem hanc, quam Chr. Alex. *Marinam*, Jornandes & Zonaras, *Severam* vocant: ex qua, privatus adhuc, Gratianum filium habuit: alteram deinde, uxore ſua eum ad id incitante, ſibi ſumpſit, nomine Juſtinam: uti teſtatur Paulus Diaconus: *Valentinianus, dudum laudante uxore ſua pulchritudinem Juſtinæ, ſibi eam ſociavit in matrimonio.*

103. δοῦσα.) Scr. δοῦσαν.

104. Βαλεριανός.) Scr. Γρατιανός.

105. Ἐν κάστρῳ Βριγιτίωνι.) Locum hunc Brigionem vocat Paulus Diacon. qui etiam Quadorum oppidum fuiſſe aſſerit: *Dum apud Brigitionem, oppidum Quadorum, legationi reſponderet, anno ætatis quinto & quinquageſimo, ſubita effuſione ſanguinis, quæ Græce* ἀπόπληξις *vocatur, voce*

amiſſa, *ſenſu integer*, *expiravit*. Eadem habemus apud Hieronymum; qui tamen locum hunc, *Brigitionem*, vocat; Sext. Aurel. Victor, *Bergetionem*.

106. *Εὐγένιος ὁ τυραννήσας βασιλεία—Ευγένιος*.) Eugenius anno tandem XVI. poſt Valentinianum mortuum, Valentiniani minoris ſcil. anno XIII. imperium ſibimet uſurpavit; quod ad ejuſdem uſque an. XVII. tenuit: quo tempore a Theodoſio Imp. victus, & interemptus eſt; uti teſtatur Proſper Aquitanus. Vide etiam Marcellinum Comitem.

107. *ἔτει τπς´ κατὰ Ἀντιοχεῖς*.) Numerus mendoſus; forte ſcribendum, υκς´. Sed nec ſic hiſtoriæ veritati congruit. Annus enim Æræ Antiochenæ CCCCXXVI. reſpondet anno Valentis Imp. ultimo, ſive Chriſti anno Dionyſiaco vulgari CCCLXXVIII. qui annus III. erat ab exitu Valentiniani Imp. Ineptit autem Auctor, dum Valentem, poſt fratrem tandem mortuum, Imperium ſuſcipientem introducit; niſi forte intelligendus ſit de triennio illo, quo, poſt fratrem Valentinianum mortuum, ipſe Orientis imperium ſolus adminiſtravit. Ubi vero ſtatim addit, Valentem XIII. annis imperaſſe, de toto illo tempore, quo cum fratre imperavit, loqui eum putandum eſt. Verum *ἀσύστατα* hæc omnia: vide Ammianum Marcellinum, lib. 26.

108. *ἔπαθεν ὑπὸ θεομηνίας Νίκαια*.) Accidit terræmotus iſte tremendus, (quo, ut Hieronymus ait, *Nicæa, quæ ſæpe corruerant, terræ motu funditus everſa*;) Valentiniani & Valentis Impp. anno IV. an. Chriſti vulgari CCCLXVIII. Indictione XI. ut Noſter recta, Valentiniano Aug. II. & Valente Aug. II. Coſs. Teſtem habemus Chr. Alexandrini Auctorem, qui terræ motum hunc accidiſſe aſſerit, *μηνὶ Γορπιαίῳ, πρὸ ε´ εἰδῶν Ὀκτωβρίων*, (repono, *Σεπτεμβρίων*) V. idus Septembres, ſive Septembris die IX.

109. *Ἀπελθὼν κτίσιν ἀνεβρίθη ἐκεῖ ὁ λαὸς*.) Nugæ! Valens commiſſo cum Gothis bello illo in Thracia, quod Paulus Diaconus, Hieronymus, aliique, *lachrymabile*, nuncupant, penitus debellatus, in viliſſimam quandam caſulam, vulnere accepto, a ſuis deportatus eſt: ubi deinde, Gothis ſupervenientibus, igneque ſuppoſito concrematus eſt. Vide Ammianum Marcellinum, lib. 31. Hieronymum, & Paulum Diacon. lib. II. ſupplem. ad Eutrop. Hiſtor. Cæterum Auctoris noſtri locus iſte aliter etiam ſatis perplexus eſt, nec adeo facilis explicatu.

110. *Ἐπὶ τῆς ὑπατείας Αὐσονίου ἢ Ἑρμογένους*.) Scr. *Αὐσονίου καὶ Ἑρμογενιανοῦ*. Ad annum enim Valentis ultimum, Faſti Capitolini *D. Auſonium Magnum Paulum Gallum*, & *Q. Claudium Hermogenianum* Coſs. habent. Chr. Alex. Gratiani Imp. anno primo, poſt patruum ſcil. Valentem mortuum, Auſonium & Olybrium habet Coſſ. uti & Socrates etiam Hiſt. Eccleſ. lib. 5. cap. 2. & Proſper Aquitan. in ſupplement. ad Euſeb. Chron.

111. *ἔτη ιζ´*.) Ab anno ſcil. patris Valentiniani III. quo in Imperii conſortium ab eo aſſumptus fuit.

112. *Θέων ὁ σοφώτατος φιλόσοφος*.) De ſeptem, quos Suidas enumerat, *Theonibus*, unum ſub Theodoſio M. ponit: cujus etiam ſcripta enumerat iſta. *Μαθηματικά· Ἀριθμητικά· περὶ σημείων, καὶ σκοπῆς ὀρνέων, καὶ τῆς τῶν κοράκων φωνῆς· περὶ τῆς κυνὸς ἐπιτολῆς· περὶ τῆς τοῦ Νείλου ἀναβάσεως· εἰς τὸν Πτολεμαίου πρόχειρον κανόνα, καὶ εἰς τὸν μικρὸν ἀστρολάβον*. Theonem itaque hunc, noſtrum eſſe, ſuſpicor.

113. *Θεοδόσιος ὁ Σπάνος*.) Scr. *Ἱσπανός*. Hiſpana enim gente erat Theodoſius, uti & noſter infra habet: atque a Gratiano Imperator renunciatus, non ut Noſter, imperii ſui anno VI. ſed (poſt Valentem patruum mortuum) primo, uti Proſper vult: Cedrenus tamen Gratianum tres annos ſolum imperaſſe, deinde Theodoſium ſibi imperii ſocium adſciviſſe aſſerit.

114. *Ἐτελεύτησε Βαλεριανὸς*.) Quemnam tandem hic habemus Valerianum, Gratiani fratrem natu majorem? Supra enim ab ipſo Auctore noſtro Gratianus, *ὁ υἱὸς Βαλεντινιανοῦ ὁ μείζων*, vocatur, qui revera erat: ſed nec filium ullum, Valerianum vocatum, habuit Valentinianus Imp.

115. *Ὁ συγγενὴς αὐτοῦ Βαλεντινιανός*.) Valentinianus iſte Gratiani frater Conſanguineus erat; ut qui ex eodem patre natus fuit.

116. *Ἐσφάγη, καὶ τελευτᾷ*.) Eodem modo periiſſe Gratianum etiam tradit Chr. Alex. Auctor, falſo uterque: a Maximo enim Tyranno, Andragathium ad id mittente, in Galliis interfectus eſt. Vide Zozimum, Proſperum, Paulum Diaconum, Zonaram, Cedrenum, alios.

117. *ὡς ἐκ τοῦ γένους αὐτοῦ*.) Forte ſcribendum *αὐτῷ*, ut ad affinitatem inter Gratianum & Theodoſium, ex Gallæ Gratiani ſorore, a Theodoſio in uxorem acceptæ, contractam reſpicere putetur Auctor. Quomodo enim Theodoſius Senatui toto Conſtantinopolitano genere junctus diceretur?

118. *Γαμβρὸς Γρατιανοῦ*.) *Γαμβροὶ*, ſecundum Jul. Pollucem, lib. III. ſunt *οἱ ἐκ τοῦ γήμαντος οἰκίας*, qui ex Sponſi ſunt familia. Heſychius ad *Generum* vocabulum reſtringit: *Γαμβρὸς, ὁ ἀνὴρ τῆς θυγατρός*. Hoc loco, pro *Sororis Marito* ponitur; qui etiam Noſtro, aliiſque aliter, *γαμβρὸς ἐπ᾽ ἀδελφῇ*, dicitur.

119. *ἔτη ιζ´*.) Theodoſius in Imperii conſortium a Gratiano Imp. aſſumptus, una cum eo, & Valentiniano fratre ejus, XIII. deinceps annis imperavit: quo utroque defuncto, cum filiis ſuis Arcadio & Honorio, III. annis amplius regnat. Vide Proſper. Aquitan. & Marcellin. Comitem.

120. *Πανταχοῦ ποιήσας σῶκρας*.) Eadem habemus apud Chr. Alex. quæ Raderus ita vertit: *Imperator reddidit templa Catholicis, ubique repurgata*: male. Quænam *Σῶκραι* ſunt, omnibus jam factis notum.

121. *αὐτοῖς*.) Scr. *αὐτοῦ*.

122. *Ἀπὸ τῆς προτέρας αὐτοῦ γυναικὸς Γάλλης*.) Gallam quidem, Valentiniani majoris & Juſtinæ filiam, uxore priore defuncta, conjugem habuit Theodoſius: Arcadium tamen & Honorium filios ex Flacilla, ut Paulo Diacono, ſive Flaccilla, uti in Nummis dicitur, ex uxore priore, ſuſceperat. Hanc Placillam, vocant Zonaras, & Cedrenus, male: ad quorum etiam mentem Chr. Alexandrini Interpres Auctorem ſuum pervertit, pag. 709. in margine.

123. *Τὸ ἱερὸν Ἡλιουπόλεως τὸ μέγα ἢ περιβόητον, τὸ λεγόμενον Τρίλιθον*.) Heliopoles multas numerat Stephanus, inter quas Phœniciæ una eſt: atque hujus templum hoc loco ab Auctore indigetari ut credam, inducor ex Sozomeni lib. 7. cap. 15. ubi hæc habet. *Ἐπειτα δὲ κατὰ πόλεις τινὰς προθύμως ὑπερεμάχοντο τῶν ναῶν οἱ Ἕλληνες· παρὰ μὲν Ἀραβίοις, Πετραῖοι, καὶ Ἀρεοπολῖται· παρὰ δὲ Παλαιστινοῖς, Ραφιῶται, καὶ Γαζαῖοι· παρὰ δὲ Φοίνιξιν, οἱ τὴν Ἡλίου πόλιν οἰκοῦντες*, &c. *Balanii* templum hoc vocatur apud Chr. Alex. *Οὗτος ὁ Θεοδόσιος καὶ κατέλυσεν καὶ τὸ ἱερὸν Ἡλιουπόλεως, τὸ τοῦ Βαλανίου τὸ μέγα καὶ περιβόητον, καὶ τὸ Τρίλιθον, καὶ ἐποίησεν αὐτὸ ἐκκλησίαν χριστιανῶν*.

124. *Τῆς Φοινίκης Λιβανησίας*.) Stephano, *Λιβανησία*, dicta eſt: *Ἔμισα, πόλις Φοινίκης Λιβανησίας*. ubi Emeſſæ nominis variantem ſcriptionem obſervare eſt: quandoque enim etiam *Ἔμεσα*, eodem teſte, ſcribitur. Verum *Ἐμέζης*, uti hoc loco habemus, recentiorum ſapit barbariem.

125. *ἔκτισε ἐκκλησίαν Ἐμίμοντον*.) Scr. *Αἱμίμοντον*. Procopius de Juſtiniani ædific. lib. 4. *ταῦτα μὲν τοῦ Ἰουστινιανοῦ τῇδε πεποίηται· καὶ ὅσα δὲ ὀχυρώματα εἴργασται ἀμφί τε τὴν ἄλλην Θρᾴκην, καὶ τὴν τοῦ καλουμένου Αἱμίμοντον, ἐγὼ δηλώσω*. Αἷμος vero mons Thraciæ eſt; qui eam a Mœſia diſterminans, ad Pontum uſque Euxinum proten-

Digitized by Google

dicitur. A monte itaque iſto, Provincia contermina Hæmimontus dicta videtur.

126. Ἐποίησε ταβλοταρίχιον τοῖς κοττίζουσι.) Ταβλοτάριχος eſt, qui tabulam Luſoribus exhibet: inde Ταβλοταρίχιον, *Aleatorium*, ſive locus Aleatoriæ exercendæ deſtinatus: Κόττος vero recentioribus, idem quod κύβος, *Alea*: unde κοττίζειν, *aleam ludere*.

127. τὸ Ἐλάφιν.) Ἐλάφιν, pro Ἐλάφιον diminutivum hoc eſt ab ἔλαφος, *Cerva*; quæ beſtia Dianæ propria erat.

128. ἐποίησε καρουχαρεῖον.) Καροῦχα, *Currus* eſt, ſive Carruca: Heſychius, Ἅρμα, ὄχημα, καροῦχα, δίφρος· inde καρουχάριοι, *Carrucharius*: καρουχαρεῖον, *Carrucharium*, ſive locus Carrucis recipiendis deſtinatus.

129. ξένιας τῶν ξ ὁσπίτια.) ὁσπίτιον, & ὁσπίτιον quandoque legitur; a Latino, *Hoſpitium*.

130. Ἐπὶ τῆς ὑπατείας Μαροβαύδα καὶ Σατορνίνου.) Ad Theodoſii Imp. annum V. Coſſ. hoſce nobis exhibent Proſper Aquitan. Marcellin. Com. & Chr. Alex. hujus tamen poſterioris Codices Impreſſi, Μοροβαύδο habent, perperam.

131. ἐπὶ μίλιον ἕν.) Scr. ἓν μίλιον, & μιλιάριον dicunt Græci recentiores, quod Latinis *Milliarium* eſt, ſive ſpatium mille paſſuum.

132. τὸ λεγόμενο φίλον αὐτοῦ.) Ita habuit Cod. MS. forte tamen legendum Φιλανοῦτα.

133. Ιουλιανὸς ὁ Κ.) Scr. Ἰούλιος ὁ Κ. vide ſupra lib. IX.

134. οἱ Τζάνοι τυρήσαντες) Pontica gens hi ſunt, Macrones olim dicti; uti aſſerit Euſtathius in Dionyſ. Perieg. qui Σάννους etiam, & Τζάνους eos vocari juſſit.

135. Δυρράχιον πόλιν.) Δυῤῥάχιον aliis dicitur: Euſtath. in Dionyſ. περὶ δ' κεῖται καὶ ἡ τῆς νέας Ἠπείρου μητρόπολις, ἡ ποτὲ καλουμένη Ἐπίδαμνος, ὕστερον τὸ Δυῤῥάχιον. Alexander apud Stephan. de urb. Δυῤῥάχιον eam vocat.

136.) ἀρχοντα.) Lego, ἐπαρχίαν.

137. περὶ μητᾶτα ταράξαντος τὴν πόλιν) Ita etiam Cedrenus in Theodoſio: περὶ δὲ στρατιωτῶν αὐτοῦ ταράξαντος τὴν πόλιν περὶ μητᾶτα, ἐστασίασαν οἱ Θεσσαλονικεῖς. Theophanes etiam motum hunc Theſſalonicæ ortum ſcribit, περὶ τὰ μητᾶτα τοῦ στρατοῦ. Μητᾶτα, ſive Μιτᾶτα, *Metationes* ſunt; id eſt loca, & hoſpitia exercitui excipiendo deſignata. Nos Anglice *Quarters* dicimus. Tumultus vero hujus mentionem etiam faciunt Theodorus lib. 5. cap. 17. & Zonaras, Tom. III. qui tamen de cauſa ſilent. Sozomenus etiam, lib. 7. cap. 24. aliam tamen hic a noſtro ejus proſert originem: quem vide.

138. ἀπώλεσε πλῆθος χιλιάδων δεκαπέντε.) Ita etiam Zonaras: De numero tamen Theſſalonicenſium, a Theodoſio necatorum non convenit inter Scriptores: Theodoritus, & Glycas, VII. tantum hominum millia hac clade cecidiſſe afferit: Cedrenus utrumque numerum exhibet: κατ' ἐνίους χιλιάδας ἑπτά, ὡς δέ τινες, πεντεκαίδεκα.

139. ἔμεινεν ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας μὴ εἰσερχόμενος εἰς τὴν ἐκκλησίαν.) Totos menſes VIII. a cœtu Chriſtianorum publico ſecretum fuiſſe teſtantur Glycas, & Zonaras.

140. Πεσινοῦντι τῇ πόλει.) Πεσινοῦς, Stephano ſcribitur Πεσινοῦς, πόλις Γαλατίας.

151. ἐν Μεζιολάνῳ ἐῤῥώσευσε.) Μεδιόλανον Procopio, Stephano, aliiſque dicta eſt hæc urbs. Expeditio autem hæc, de qua Auctor noſter, in Eugenium Tyrannum a Theodoſio ſuſcepta eſt: poſt quem devictum, Mediolanum ſe recipiens Imperator, ibidem haud longe poſt diem ſuum obiit. Vide Sozomenum l. 7. cap. 28. Theodoritum lib. 5. cap. 25. & Socratem lib. 5. cap. 24. & 25.

152. ὢν ἐνιαυτῶν ξ'. De numero annorum quibus vixit Theodoſius diſcrepant Auctores: Chr. Alex. cum noſtro, annos LXV. ei tribuit. Socrates, Sozomenus & Cedrenus, LX. Paulus Diaconus L. tantum.

153. ὅτι εἰς Ῥώμην ἦλθεν ὁ Ἀρκάδιος πρὸς Οὐώριον &c.) Alii hæc aliter omnino narrant; Theodoſium nempe, morti proximum jam ſe ſentientem, Honorium filium Conſtantinopoli acceſſiviſſe, atque imperii Occidentalis curam ei commendaſſe. Vide Socratem, lib. 5. cap. 25. & Sozomen. lib. 7. cap. 28.

154. τὸ Σινιανὸ.) Legendum, Ἰουνιανὸ, uti ſupra monuimus.

155. τὰ πάντα ἔτη οἰκονομία.) Annos omnes XIII. cum Theodoſio patre, annoſque XIII. poſt ejus exceſſum. Vide Proſper Aquitan. & Jornandem.

156. ὃν ἐκάλεσεν Ἀρκαδιακός.) Numeri hujus infra etiam mentio, lib. 15. apud Cedrenum; item in Arcadio: ποιεῖ δὲ ξ ἴδιον ἀριθμὸν ἐν Κωνσταντινουπόλει, ὃν ἐκάλεσεν Ἀρκαδιακούς.

157. ἐβασίλευσεν ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ Οὐώριος ἐν Ῥώμῃ ἔτη λα'.) Poſt Arcadium fratrem mortuum, annos tantum XV. imperavit Honorius: Auctor itaque hoc loco de toto annorum numero, quibus una cum patre Theodoſio, & Arcadio, fratre, imperium tenuit, intelligendus eſt.

158. ἔκλεισε τὸ ἱερὸν τὸ Σαραπίδος Ἡλίου.) Templum hoc a Theodoſio M. everſum fuiſſe teſtantur Socrates, Sozomenus, alii: falſo itaque hic ab Honorio clauſum tantum fuiſſe dicitur.

159. καὶ τὸ Ἐφέσιν ἤγαγεν Ἀλάριχον.) Eadem habet etiam Zonaras; qui tamen Hiſtoricorum hac in re diſſenſionem recte notat. Vide Paulum Diacon. lib. 13. Socratem lib. 7. cap. 10. Sozomenum lib. 9. cap. 6. 7. 8. & 9. & Jornandem de Reg. ſucceſſ.

160. ἀπὸ τῆς Γαλίων.) Scr. Γαλλίων, cum duplici λ, uti ipſe infra habet: Stephano tamen, & Procopio, Γαλλία, ſive Γαλλίαι, *Gallia* eſt; & Γάλλοι, *Galli*.

161. Τὴν ἀδελφὴν Οὐωρίου ἀπὸ πατρὸς, Πλακιδίαν) Ex uxoribus enim diverſis eos ſuſcepit Theodoſius; nempe ex Flaccilla, uxore priore, Arcadium & Honorium: ex Galla vero poſteriore, Valentiniani M. filio, Placidiam. Caeterum Placidiam hanc, poſt Alarichum mortuum, Athaulfus, affinis ejus, Gothorum rex conſtitutus, capta iterum Roma, inde abduxit, ſibique connubio copulavit: quæ poſtea Honorio fratri, poſt mariti obitum, Conſtantio id exigente, a Wallia Gothorum rege reddita eſt. Vide Paul. Diacon. lib. 14.

162. καὶ Κωνστας.) Mallem Κωνσταντῖνος. Conſtans iſte Conſtantini cujuſdam filius erat: qui ex infima militia cum eſſet, ob ſolam ſpeciem nominis in Britannia tyrannus exortus eſt: indeque in Galliam tranſiens, Conſtantem hanc filium ſuum ex Monacho Cæſarem fecit. Quomodo ergo inter Senatorii ordinis viros eum Auctor enumerat? Vide Paul. Diacon & Proſper. Aquitan.

163. ἦλθεν ὁ αὐτὸς Οὐώριος ἐν Κωνσταντινουπόλει.) Nihil minus: Occidentis enim imperium ad vitæ ſuæ exitum tenuit. Falſo etiam Honorio ſuperſtite Imperium ſibi arripuiſſe infra dicitur Joannes tyrannus. Vide Jornandem, Paul. Diacon. & Marcellinum Comitem.

164. καὶ γνοὺς τοῦτο ὁ Οὐώριος, ἐφαίνη.) Ineptiæ: audi Paulum Diaconum, lib. 14. *Honorius vero poſtquam cum minore, de quo præmiſſum eſt, Theodoſio, Arcadii Germani ſui filio annis XV. imperaſſet; cum jam antea cum fratre XIII annis, ac ſuo patre XII. regnaſſet: Remp. et cupiens pacatam relinquens, apud urbem Romam vita exemptus.* Vide Proſper. Aquitan. & Jornandem.

165. ὑδρωπιάσει.) Scr. ὑδρωπιάσας.

166. ὢν ἐνιαυτῶν μβ'.) Alii annos XL. tantum eum vixiſſe ſcribunt: Zonar. ὕδερῳ δὲ περιπεσὼν ὁ Οὐώριος, θνήσκει, ζήσας μὲν ἐνιαυτοὺς τεσσαράκοντα. Vide etiam Marcellin. Comit. & Proſper. Aquitan.

ΛΟΓΟΣ

IN LIBRUM XIV.

1. Ἐπὶ τῆς ὑπατείας Στιλίχωνος, καὶ Ἀβριλιανοῦ.) Imo nondum natus erat Theodoſius Jun. Stiliconem enim & Aurelianum Coſſ. habemus ad Arcadii an. V. ut Proſper, & Marcellinus Comes, vel ad an. VI. ſecundum Chr. Alex. Theodoſius vero anno ſequente, Vincentio & Fravita Coſſ. uti Auctores dicti teſtantur, Arcadio natus eſt. Hujus etiam rei teſtem locupletem habemus Socratem, lib. 6. cap. 6. ubi de Gainæ Gotthi rebellione verba faciens, hæc addit: τέλος δὲ ἔσχεν οὗτος ὁ πόλεμος ἐν τῇ ὑπατείᾳ Στιλίχωνος καὶ Αὐρηλιανοῦ· τῇ δὲ ἑξῆς ὑπατείαν ἐδίδου Φραβίτου, Γότθος μὲν αὐτὸς τὸ γένος, μεγάλῃ δὲ εὐνοίᾳ τῇ πρὸς Ῥωμαίους χρησάμενος, μεγάλα δὲ καὶ ἐν τῷδε τῷ πολέμῳ ἀγωνισάμενος. διὸ καὶ τῆς τοῦ ὑπάτου ἀξίας μετέχειν, καθ' ἣν τίκτεται τῷ βασιλεῖ Ἀρκαδίῳ υἱὸς, ὁ ἀγαθὸς Θεοδόσιος, τῇ δεκάτῃ τοῦ Ἀπριλλίου μηνός. Marcellinus tamen, & Chr. Alex. eum, non Aprilis X. ſed IV. idus menſis ejuſdem, ſive Aprilis die IX. natum volunt. Anno vero ſequente, id eſt, ætatis ſuæ ſecundo, Theodoſius ab Arcadio patre Auguſtus creatus eſt, Arcadio Aug. V. & Honorio Aug. V. Coſſ. uti Marcellin. Com. & Chr. Alex. teſtantur. Biennii itaque hic Prochroniſmus eſt.

2. τὰ πάντα ἔτη ς'.) Id eſt, VIII. cum patre Arcadio, & XLII. poſt ejus exitum. Vide Marcellin. Comit.

3. τοὺς τῆς πεδατούρας πραιποσίτους.) Quid Πεδατοῦρα hoc loco ſignet, haud temere dixero: Vocabulum hoc, plurali licet numero, profert ex Mauricio Strateg. XI. cap. 3. & Leone. Conſtitut. XV. Nic. Rigaltius in Gloſſario ſuo; & ex eo, J. Meurſius, Gloſſ. Græcobarb. nec tamen vocis vim explicant. Gloſſ. vet. apud Rigaltium: Πεδατοῦραι, *Pedaturæ*, *Podiſmi*. Ceterum videſis locos ex dictis Auctoribus ab eiſdem citatos.

4. ἔχοντα μεσίαυλα ιξ.) Scr. μεσόστυλα. μεσόστυλον, *Intercolumnium* eſt, ſive ſpatium inter duas columnas.

5. ἔπεμψεν αὐτοῖς μανδάτα διὰ τοῦ πρωτοκούρσορος.) Μανδάτον, *Mandatum*: hoc loco *Nuncium* ſonat ut ſenſus verborum ſit; *Per Protocurſorem eis nuncium miſit*, ſive, *eis notum fecit*, &c. Protocurſor vero, Curſorum Præfectus eſt: voce hybrida, ex Græco πρῶτος, & Latino *Curſor*, conficta.

6. ἥλετο.) Scr. εἵλετο.

7. συνδιάγουσα αὐτῷ ἐν τῷ παλατίῳ.) Corrupta hæc habentur apud Chr. Alex. Auctorem, qui totam hanc hiſtoriam ex noſtro deſcripſit.

8. οὐ χρείαν ἔχω, ὅτε ἀξιωματικὴ, &c.) Locus mendoſus: Chr. Alex. habet, οὐ χρείαν ἔχω οὔτε βασιλικοῦ αἵματος, οὔτε πλουσίαν, ἀλλ' ἢ εὔμορφον, &c. Forte legendum, οὐ χρείαν ἔχω οὔτε ἀξιωματικῆς, οὔτε βασιλικοῦ αἵματος, οὔτε πλούτου.

9. μόνον παρθένον, καὶ ἀπρεπεστάτην πάνυ.) Legerem, μόνον παρθένον, καὶ εὐπρεπῆ πάνυ. Chr. Alex. habet tantum, μόνον εὐπρεπῆ πάνυ.

10. ἀκουσάσα.) Scr. ἀκούσασα.

11. θυγατέρα γνησίαν Λεοντίου τοῦ φιλοσόφου.) Ita dictus eſt Philoſophus iſte ab omnibus Scriptoribus, præter unum Chr. Alexandrini Auctorem, qui Heraclitum eum vocat. Cæterum lectio hæc noſtra ſtabiliri poteſt ex Photio, Biblioth. num. CLXXXIII. ubi de Imperatricis Eudociæ Octateuchi Metaphraſi metrica verba habens, diſtichon hoc exinde profert.

> *Δεύτερον καὶ τόδε θεοῦ θέμιδος πόνος βίβλον*
> *Εὐδοκία βασίλεια Λεοντιάς εἰργάσατο.*

12. Οὐαλέριον καὶ Γέσιον.) Fratres hoſce Zonaras Valerium & Geneſium vocat; Chr. Alex. Valerianum & Geſium.

In Jo. Mal. Notæ.

13. ὑμῶν.) Leg. ἡμῶν, uti habet Chronicon Alex.

14. εὐπορίαν τύχην.) Supple, ἢ ἀπορ. τύχ. ex Chr. Alex. ubi etiam εὐπορίας τυχεῖν legitur forte rectius. Interim Interpres, in ſequentibus particulam οὐκ, deſiderari, fruſtra ſuſpicatur, abſque hac enim expoſtulatio virginis multo eſt elegantior.

15. λαβοῦσα αὐτὴν ποιῆσαι ἀξίωσιν.) ποιῆσαι ἀξίωσιν κατὰ τῶν αὐτῆς ἀδελφῶν, *Fratres ejus poſtulare*, ſive, *contra fratres ejus actionem intendere*, cum Radero vertimus: forte tamen ποιεῖν ἀξίωσιν hoc loco, *Petitionem*, ſive, *Libellum ſupplicem exhibere*, rectius interpretaremur. Ἀξιῶ enim, *oro*, *peto*: Heſychius. Ἀξιῶ, παρακαλῶ· unde ἀξίωσις, *Petitio Libellus ſupplex*. Ἀξιώματα etiam infra ſenſu haud multum abſimili uſurpatur, lib. 18. ubi de Indorum Auxumitarum Rege Romanorum Legatum excipiente narratione facta, verba hæc a Rege prolata dicuntur: διὰ πολλῶν χρόνων ἠξίωσα μετὰ τοῦ βασιλέως Ῥωμαίων ἀσπάσασθαι φιλίαν. quo loco ἠξίωσα, *petivi*, ſive *deſideravi*, ſonare videtur. Actorum etiam cap. 28. ver. 22. Ἀξιοῦμεν δὲ παρὰ σοῦ ἀκοῦσαι ἃ φρονεῖς. Cæterum quod hoc loco ἀξίωσις, infra & apud Noſtrum, & Chr. Alex. etiam, δέησις dicitur: adeo ut non ſit amplius hac de re dubitandi locus.

16. γεναμένη.) Scr. γενομένη.

17. διὰ λόγων πολλῶν φιλοσοφίας ἀνεχθεῖσα.) Imperatricis hujus eruditionis teſtimonia habentur plurima: quorum nonnulla extant Gr. & Lat. in Bibliotheca Patr. Tom. 8. Photius etiam Eudociæ Imp. Metaphraſin Octateuchi metricam laudat, & ejuſdem etiam Zachariæ, & Danielis Prophetarum Metaphraſin. De Chriſto etiam Homero centones a Patricio quodam inchoati, ſed non ad exitum perducti, uti Zonaras teſtatur, ab eadem deinde abſoluti, digeſtique, in omnium manibus ſunt.

18. καλλίσας.) Scr. καλλίσασα.

19. ἐν τῷ αὐτῆς κουβικλείῳ.) κουβικλεῖον, & κουβούκλειον. ſive κουβούκλιον, vel ut apud Chr. Alex. ſcribitur, κουβούκλιον, *Cubiculum* eſt: unde κουβικουλάριος, *Cubicularius*, & κουβικουλαρία, *Cubicularia*, apud Græcos recentiores.

20. ὑπὸ λόγον.) Chr. Alex. a Radero editum, habet ὑπόλογον, conjunctum, mendoſe; ſed nec vocabuli ſenſum aſſecutus eſt Interpres. De hoc Auctoris loquendi genere, vide quæ nos ſupra notavimus lib. 13. in Juliano Imp.

21. ἀνῆρχεν πραιτωρίων τοῦ Ἰλλυρικοῦ ἔθνους, ὁ δὲ Οὐαλέριος μάγιστρος.) Quænam fuerint dignitates iſtæ, in Gloſſariis, doctorumque virorum in Auctores Annotatis, copioſe ſatis dictum eſt; ad quæ Lectorem mittere potius, quam toties dicta hic inculcare malo.

22. τίνι ἐκτὸς ἐκ τῆς γενέσεώς μου βασιλείας.) ἐκ, pro ἐκτὸς hoc loco poni putamus: itaque ἐκ τῆς γενέσεώς μου, *extra naſcendi ſortem*, vertimus, Chr. Alexandrini tamen Interpres iſta reddit, *ab ipſo natali meo*: quam quidem interpretationem omnino improbare haud auſim; rem itaque in medio relinquo.

23. ἀτυχεῖς.) Chr. Alex. habet, ἀηδεῖς, rectius.

24. καὶ ἐκκουσσεῦσαι.) Chr. Alex. habet, καὶ ἐξκουσσεῦσαι, ſcriptione Latino vocabulo, magis conveniente: ἐξκουσσεύειν enim, & ἐξκουσατεύειν, *excuſare*, dicunt recentiores.

25. αὐτῷ.) Scr. αὐτοῦ.

26. ὅτι οὐδενὶ αὐτὸ ἔπεμψα.) Vel ἔπεμψεν hoc loco ſcribendum, vel in ſequentibus, ἔφαγεν.

27. τῷ αὐτῷ Παυλίνῳ.) Scr. τοῦ αὐτοῦ Παυλίνου.

Digitized by Google

28. ἀπήγαγε δὲ ὁ Αὐγοῦστος.) δὲ redundat; nec habetur in Chr. Alex.

29. ἐν τῇ ᾠδῇ αὐτοῦ ὑπαδομένου ἐνταῦθα &c.) Optime! ſi modo Græce Davidus prophetatus fuiſſet, pretextum ſpecioſiorem iſta fingendi habuiſſent Græculi hi.

30. μὴ σωπηθεὶς τῇ κατηγορίᾳ τοῦ ὄντος Παυλίνου.) Locus mutilus: forte legendum τῇ, vel αὐτοῦ· aut etiam ſupplendum, τῇ γενομένῃ κατ' αὐτοῦ ὄντος Παυλίνου, uti iſta leguntur in Chr. Alex.

31. ἵνα ἀπηγορεύσῃ αὐτῷ.) Chr. Alex. habet, ἀπηγόρευσεν· mendoſe. Cæterum legationis hujuſmodi apud Priſcum Rhetorem, (quem eundem fuiſſe cum Priſco illo Thrace, qui bella hæc inter Attilam & Romanos deſcripſiſſe ab Auctore infra dicitur, probabile eſt) mentio extat nulla, in Legation. Excerpt. Theodoſium quidem de Transfugis, & Tributis poſtulandi anſam frequentiſſime cum arripuiſſe, ibidem teſtatur Priſcus: a Valentiniano vero Imperatore, ſororem ejus Honoriam in uxorem, regnumque Occidentale, vel ſaltem dimidiam ejus partem, dotis nomine, ſibi popoſciſſe.

32. ἀπῆλθε πρὸς Ἀλάριχον, πρὸς τὸν Γότθον, ὄντα ἐχθρὸν Ῥωμαίων) Eadem habes apud Chr. Alexandrini Auctorem, qui etiam addit, καὶ Ὀνωρίου. Cæterum hæc a vero aliena ſunt: Alarichus enim, Honorio adhuc ſuperſtite, fatis defunctus eſt. Forte itaque de Theoderico, Gothorum rege, iſta intelligenda ſunt: hunc enim Ætius in Romanorum adverſus Attilam ſocietatem legatis ſuis adduxit. Vide Paul. Diacon. & Idacii Chron.

33. ἐπολέμησε.) Chr. Alex. habet ἀνεῖλεν, rectius.

34. εἰς δὲ τὴν συμβολήν.) Raderus iſta vertit, atque ad finem faciendam; male omnino.

35. ἀπὸ σαγίτας.) Σαγίτα, & σαγίττα, & temporibus etiam ſequioribus, σαίτα, Sagitta dicta eſt.

36. ὑπὸ τῆς ῥινὸς ἐκχυθέντος.) Scr. ἐκχυθέντος· niſi quis legere mallet, καταφορᾷ αἵματος ὑπὸ τῆς ῥινὸς ἐκχυθέντος. Chr. Alex. habet, καταφορᾷ αἵματος ὑπὸ τῶν ῥινῶν ἐκχυθέντος. Cæterum de Attilæ mortis genere non convenit inter Scriptores.

37. Ὑπατίαν, τὴν περιβόητον φιλόσοφον &c.) Theonis Alexandri Philoſophi filia hæc fuit, quæ ob eximiæ ſuæ rerum Aſtronomicarum peritiæ invidiam, ab Alexandrinis diſcerpta eſt, uti teſtatur Heſychius Illuſtris, de Vir. Clar. his verbis: Ὑπατία, ἡ Θέωνος θυγάτηρ τοῦ Ἀλεξανδρέως φιλοσόφου, καὶ αὐτὴ φιλόσοφος, διεσπάσθη ὑπὸ Ἀλεξανδρέων, καὶ τὸ σῶμα αὐτῆς ἐνυβρισθὲν, καθ' ὅλην τὴν πόλιν διεσπάρη. τοῦτο δὲ πέπονθε, διὰ τὴν ὑπερβάλλουσαν σοφίαν, καὶ μάλιστα εἰς τὰ περὶ ἀστρονομίας. Sed vide etiam Socratem lib. 7. cap. 15. ubi plenior Hypatiæ hujus cædis narratio habetur.

38. ἥτις ἀρχὴν ἐν μέσῳ θαλάσσης ὑπάρχουσα πόλεις ἑκατόν.) Pomponius Mela de ſit. Orb. lib. 2. cap. 7. Super eas jam medio mari, ingens, & centum quondam urbibus habitata, Crete, ad orientem promontorium Samonium, ad occidentem κριοῦ μέτωπον immittit, &c. Scylax etiam Caryandenſ. de hac inſula verba habens, & quibuſdam ejus urbibus enumeratis, addit; καὶ δὲ καὶ ἄλλαι πόλεις ἐν Κρήτῃ· λέγεται δὲ εἶναι ἑκατόμπολις. Unde Homerus Iliad. β'.

Ἄλλοι θ' οἳ Κρήτην ἑκατόμπολιν ἀμφενέμοντο.

39. καθὼς περὶ τῆς αὐτῆς νήσου ἐξέθετο ὁ σοφώτατος Εὐριπίδης.) Nil tale apparet apud Euripidem quem habemus hodie.

40. ἔχων ἰδιάζοντα θόλον &c.) τὸ θόλον, neutrum, haud temere alibi invenies. Tholus vero ædificium eſt forma rotunda extructum, & in acutum faſtigium deſinens. Heſychius: Θόλος, στρογγυλοειδὴς οἶκος, διὰ στρώματος ἀνημμένος. Cæterum de his plura tibi ſuppeditabit Lexicon Vitruvianum, a Joanne de Laet recens editum.

41. μία διοίκησις δύναμιν παρέχει.) Locus mendoſus: forte legendum, μίαν διοίκησιν &c.

42. ἐνὸς καμινίου μόνου.) Κάμινος, καμῖνι, & apud noſtrum καμίνιον, Caminus eſt, ſive Fornax.

43. ἐν ᾧ χρόνῳ ἀπηγγέλθη ὁ θάνατος Βαλεντινιανοῦ.) Quænam habemus hic portenta? Valentinianus enim, post mortuum Theodoſium, xv. annis ſuperſtes erat. Conſule, ſi placet, Proſperum Aquitan. & Marcellinum Comitem.

44. ἐν τῇ ζωῇ τοῦ αὐτοῦ πατρός.) Alii hæc aliter narrant; Antiochumque ab Iſdigerde Perſarum Rege, quem Arcadius Imp. moriturus, filii ſui parvuli Theodoſii Tutorem teſtamento conſtituerat, ad Imperatoris teneri curam ſuſcipiendam miſſum volunt. Vide Zonaram, & Cedrenum.

45. ἐποίησε κληρικὸν τῆς μεγάλης ἐκκλησίας Κωνσταντινουπόλεως.) Zonaras Antiochum Eccleſiæ Chalcedonenſis clericum factum vult, in æde S. Martyris Euphemiæ: ἀφαιρεῖται δὲ καὶ πᾶσαν τὴν ὕπαρξιν, αὐτὸς δὲ κείρεται κληρικὸς εἰς τὸν ἐν Χαλκηδόνι ναὸν τῆς πανευφήμου μάρτυρος Εὐφημίας· καὶ θνήσκει μετ' οὐ πολύ.

46. μετὰ τὸ πλήρωμα τοῦ αὐτοῦ στρατείας.) Στρατεία hoc loco, uti & aliquoties etiam infra, pro Ordine, ſive Dignitate quacunque, qua ab imo uſque ad ſupremum ejus gradum, ſive Primiceratum, ordine aſcendebatur: atque hoc, τὸ πλήρωμα τῆς στρατείας, vocat Auctor noſter. Vide infra, lib. 15. in Zenone: Καὶ ταῦτα ἀκούσας ὁ βασιλεὺς Ζήνων, ἐπεὶ εἶχε τὸ πατρίκιον Πελάγιον, τὸ ἀπὸ Σιλεντιαρίων, πληρώσαντα, (ſubaudi, τὴν στρατείαν αὐτοῦ) καὶ ἐλθόντα εἰς τὴν τοῦ πατρικίου ἀξίαν, &c. Lib. etiam 18. in Juſtiniano: Εἶδε δὲ ὀνομάζονται, διότι αὐτοὶ οἱ προκόπτοντες ἐν ταῖς στρατείαις ὁ βασιλεὺς Ῥωμαίων ἐν ἀξιώματι τρίβει ἐν τῷ αὐτοῦ παλατίῳ, χαριζόμενος ὑπὲρ τὰ τοῦ πριμικηρᾶτου. Dorotheus etiam, Doctr. xxiii. Ἐν τῷ παλατίῳ εἰσὶ μεγάλαι καὶ λαμπραὶ στρατεῖαι, ὑπάτων τῶν συγκλητικῶν, τῶν πατρικίων, τῶν στρατηλατῶν, τῶν ὑπάρχων, τῶν σιλεντιαρίων· εἰσὶ γὰρ αὗται πολύτιμοι στρατεῖαι.

47. ἦν γὰρ καθαρώτατος,) Chr. Alex. habet, διότι καθαρὸς ἦν πάνυ. Verum ab Auctore noſtro longiuſcule in hac narratione in aliis etiam diſcedit.

48. αὐτὸν ἐνὶ τούτῳ Αὔγουστε.) iſta vocabula, uncis incluſa, omnino redundant.

49. ἐχόλασεν.) Scr. ἐχόλησεν.

50. ἐπίσκοπος γενάμενος εἰς τὸ λεγόμενον Κοτυάειον.) Scr. γενόμενος. Alii vero Cyrum hunc, non Cotyænſibus, ſed Smyrnenſibus Epiſcopum datum volunt. Vide Zonar. Cedren. & Chr. Alex.

51. τὸ δὲ Κοτυάειον πόλις ἐστὶ τῆς Φρυγίας ἐπαρχίας Σαλουταρίας.) Κοτυάειον, urbs hæc Euſtathio in Dionyſ. Perieget. dicta eſt: qui etiam Phrygiæ tertiæ, Ἐπικτήτου, vocatæ eam facit. Phrygia enim Antiquis triplex erat; Phrygia Major, ubi Midas regnavit; Phrygia Minor, Helleſponto contermina; καὶ τρίτη, ἡ λεγομένη Ἐπίκτητος, ἐν ᾗ τὸ Κοτυάειον, καὶ τὸ Δορύλαιον, ὡς ὁ γεωγράφος ἱστορεῖ. Stephanus tamen qui etiam ex Strabone urbis hujus nomen profert, Κοτυάειον vocat: Κοτυάειον, πόλις τῆς Ἐπικτήτου Φρυγίας· Στράβων ιβ'. Itaque Κοτυάειον apud Euſtathium omnino reponendum: uti hodie legitur apud Strabon. ipſum, l. 12. τῆς δ' Ἐπικτήτου Φρυγίας Ἀζανοί τέ εἰσι, καὶ Νάκολεια, καὶ Κοτυάειον, &c.

52. ἤρξατο αὐτῷ προσομιλῆσαι.) προσομιλεῖν, & ὁμιλεῖν, recentioribus concionem habere, ſonat: unde, Homilia, etiam Latinis Concio eſt.

53. συνελήφθη ἐν τῷ ἁγίῳ παρθένῳ λόγῳ.) Lego, λόγος, ſive potius, ὁ λόγος. Chr. Alex. habet, συνελήφθη ἐ. τ. α. παρθένῳ· λόγος γὰρ ἦν. αὐτῷ ἡ δόξα &c.

54. καὶ ἐποίησεν, ὡς μελετήσας τυραννίδα.) Quemnam hic memorat Rufinum Auctor noſter? Rufinus quidem Præfectus Prætorio, ut Chr. Alexandrini Auctori, ſive Præfectus Orientis, ὁ τῆς ἀνατολῆς ὕπαρχος, uti Evagrio dictus eſt,

Digitized by Google

Arcadii Imperii ſub initio, ob affectatæ tyrannidis ſuſpicionem, a militibus occiſus eſt: uti legimus apud Marcellinum Comitem, Proſper. Aquitan. Paul. Diacon. & Evagrium: nec Rufinum illum alium, res novas ſub Theodoſio minore molientem, proferunt nobis Hiſtorici.

55. τὸν λεγόμενον Ζτεμμαίν.) Cedrenus Ζημμὰν eum cognominatum vult.

56. καὶ τὰ θέατρα.) Per θέατρα intelligo loca Ludis ſpectandis deſtinata, ſive Theatra, Circos, aut hujuſmodi. Quandoque etiam ponitur pro Spectaculis ipſis; ut infra, lib. 17. in Juſtino Imp. καὶ ἐπύρθησαν τὰ θέατρα, ἢ οἱ ὀρχησταὶ ἐν τοῖς ἀνατολαῖς, &c.

57. Πεγετίῳ.) Scr. Πεγεττίῳ.

58. ἐπὶ τῆς ὑπατείας τοῦ αὐτοῦ Θεοδοσίου καὶ Ρουμωρίδου.) Si modo his Coſs. invaſio hæc ab Iſauris facta eſt, ad Arcadii potius imperium referri debuit. Theodoſius enim junior, bimus tantum, cum Rumorido Conſulatum iniit, patris ſui Arcadii Imp. anno VIII. ſecundum Marcellinum Comit. vel IX. ut putat Chr. Alex. Auctor.

59. ἀπὸ τῶν λεγομένων Τρωαδησίων συμβόλων.) Repono ἐμβόλων, ex Chr. Alex. Porticus vero hæ Troadenſes duæ erant, ut ex Marcellino diſcimus, ad annum 448. *Utramque Porticum Troadenſem, turreſque portarum utraſque, ignis ſubditus cauſſit.*

60. μετὰ ἐξπεδίτου πολεμίων.) Ἐξπεδίτος, *Expeditum*, exercitus: frequenter occurrit apud recentiores.

61. ἐκ τοῦ τάγματος τῶν λεγομένων Ἀθανάτων.) Equites lectiſſimi erant hi; totumque agmen, ceeɔɔ in ſe continebat. Ἀθάνατοι. τάγμα ἱππικὸν περὶ Πέρσας μυρίων ἀνδρῶν. Socrates etiam, lib. 7. cap. 20. παρελθόντες οἱ καλούμενοι παρ' αὐτοῖς ἀθάνατοι, (ἀριθμὸς δὲ ἦν οὗτοι μυρίων γενναίων ἀνδρῶν) μὴ πρότερον ἔφασαν τὴν εἰρήνην προσδέξασθαι, πρὶν ἂν αὐτοὺς (le. αὐτοὶ) ἀπαρασκεύοις οὖσι τοῖς Ρωμαίοις ἐπιθῶνται. Cæterum Immortales hi, ſub Theodoſio Juniore, penitus exciſi ſunt. Vide Socratem loco citato. Sed nec Romani ab inani hoc titulo, Imperio etiam jam langueſcente, temperabant ſibi: unde apud Joannem Curopalat. in Michaele Ducæ F. cognomento Parapinacio, ἀθανάτους hoſce habemus. εἰ μὴ γὰρ ἦν τοῦτο, ἀπώλετο ἂν ὁ Βρυέννιος κατηγωνίσατο, στρατόν τε ἰδιαίτατον ἔχων, οὓς ὠνόμαζεν ἀθανάτους, καὶ ὅπερ οὐκ ἀγνοῶ ἀπὸ συγκλήτου ἀνδρῶν συγκείμενον.

62. Ἀρεόβινδόν τινα Γότθον.) De ſingulari hoc inter Areobindum & Perſam certamine, paucis licet, meminit tamen Socrates, lib. 7. cap. 18.

63. πέμπτα φοιδεράτων.) Φοιδεράτοι, *Fœderati*: hoc vero nomine dicti ſunt Gothi, ſub Romanis militantes: ut apparet ex Jornande de Reb. Get. cap. 21. *Nam & dum famoſiſſimam & Romæ æmulam in ſuo nomine (Conſtantinus) conderet civitatem, Gothorum interfuit operatio; qui fœdere inito cum Imperatore XL. ſuorum millia illi in ſolatia contra gentes varias obtulere; quorum & numerus, & militia uſque ad præſens in Rep. nominantur, id eſt*, Fœderati.

64. ὁ δὲ Ἀρεόβινδος ἐβάσταζε καὶ σωκάριον.) σωκάριον, pro κωκάριον, hic poni ſuſpicor: σωκάριον vero ex σακάριον fit, uſitatiſſima ſcriptionis corruptela. Sic Σαδίτην apud noſtrum habemus, pro Σαδίτου, & hoc pro Σαδίτου. Cæterum quid tandem ſit σωκάριον, ſive σακάριον; aut vocabula illa alia ejuſdem familiæ, quæ infra occurrunt, ſcil. σάκος, & σακκίον, libentiſſime ab aliquo diſcerem. Certe adeo inauditæ ſunt hæ voces, ut etiam eas ſuſpectas habeant viri eruditiſſimi, atque ex Auctoribus expungant. Ita in hoc Olympiodori loco apud Photium: Ἀδαοῦλφος τοῦτο μαθὼν, ἀνθοπλίζεται χιλιάδας δέκα ἐπισυναγόμενος στρατιώτας, ἔχοντι ἄνδρας περὶ αὐτὸν ὀκτωκαίδεκα ἢ εἴκοσιν· ὃν ἔργα ἡρωϊκὰ καὶ θαυμάσια ἄξια ἐπιδεικνύμενον, μόλις * σάκκοις ἐζώγρησαν, καὶ ὕστερον ἀναιροῦσι. *Adaulphus, cognita re, collectis decem millibus militum, occurrit Saro, viros octodecim aut viginti apud ſe habenti; quem geſta heroica, & ſtupore digna edentem, * ſcutis adhibitis, vivum ægre capere potuerunt, tandemque occidunt.* Pro σάκκοις hoc loco, doctiſſimus Hœſchelius, licet, ut ipſe fatetur, in H. Stephani codice veteri, κύκλοις ſcriptum invenerit, ſi quid aliud, σακκίοις tamen reponendum cenſet. Andr. Schottus, σάκοις, vel σάκεσι, omnino legi volt: Scuta ſcilicet, quam ſacculos, hoſtibus vivis capiendis accommodatiora exiſtimans. Iſta quidem parum arrident; verum unde ſaniora expectabimus? Mihi certe rem ſtrictius perpendenti ſubiit tandem ſuſpicari, σωκάριον, ſive σάκος, Laquei quoddam genus eſſe, hoſtibus irretiendis, & ex equis deturbandis, idoneum, atque a Gothis, aliiſque gentibus barbaris in bella ferri ſolitum. Atque conjecturam hanc noſtram quodammodo ſtabilire videtur, quod legimus apud Iſidorum de Originib. lib. 18. cap. 56. de Laqueariis Romanis, verbis hiſce. *Laqueariorum pugna erat, fugientes in ludo homines injecto laqueo impeditos, conſecutoſque proſtrare*, &c. A σάκος vero, ſive σοκος, fit σοκκίζω, *Illaqueo*, laqueo impedio, ſeu implico. Atque huic vocabuli ſignificationi aſtipulatur Heſychius, ubi σοκά, interpretatur, βροχίζει, ὀχλεῖ· βρόχος enim *Laqueus* eſt; ὀχλεὺς etiam, *Vinculum*, *Ligamen*. Heſychius: Ὀχλεύς· μοχλὸς, στρόφιξ, δεσμός, &c. Forte & his cognata eſt Latino-barbara vox iſta, *Soga*, quæ *Funis* explicatur a Gloſſat. Legg. Longobard. lib. 1. tit. 25. leg. 33. *Si quis ſogas furatus fuerit de bove junctorio* &c. uti nos monet doctiſſimus Jo. Voſſius de Vitiis ſermonis. Vocabuli autem interpretatio iſta loco huic Auctoris noſtri optime convenit: ut & alteri illi, lib. 18. pag. 435. ubi hæc habemus: καὶ καταδιώξαντες οἱ Οὖννοι, ἐσόκκισαν φεύγοντας τοὺς ἐξάρχους Ρωμαίων· καὶ ὁ μὲν Γοδιλᾶς, ἀποτεμὼν τῷ ἰδίῳ ξίφει, ἔκοψε τὴν σόκαν, καὶ ἐξέφυγεν. Habemus hic Duces fugientes laqueis hiſce irretitos; unumque eorum Godilam, ſtricto gladio laqueum diſcindentem, atque hoc pacto effugientem: nec omnino dubito, quin Adaulphi milites non ſacculis, nec ſcutis, ſed Laqueis hiſce adhibitis, Sarum tandem vivum ceperint. Pro σάκκοις itaque, in Olympiodori excerptis Photianis, σόκκοις loco ſuo omnino reſtituendum. Nec me quicquam movet, quod locus iſte aliter ſe habet apud Cedrenum, ubi hæc legimus: ὃς Σωκίρρον κατέχων τὸν Πέρσην, ἐσώκισε, καὶ κατενεγκὼν ἐκ τοῦ ἵππου ἀπέκτεινε· mendoſa enim eſſe hæc, nullus dubito, & pro Σώκιρρον, (quod ab Imperitis Librariis in Nomen proprium factum eſt; idque pari jure, quo ſupra apud eundem in Oreſtis hiſtoria, τὸ Σαρπηδονικὸν λίμνην, in Σαρπηδόνιον ἔμεν,) nomen ſi Diis placet, loci neſcio cujuſdam traſformarunt) σωκίσας, quo vocabulo Cedrenus, pro Noſtri σωκαρίῳ, uſus videtur, reponendum. Quid enim aliter de ἐσώκισε, quod proxime ſequitur, quodque Xylander adeo caute miſſum fecit, ſtatuendum eſt? Sed de his plus ſatis.

65. ἔνθα ἐστὶ θεοῦ μνημεῖον, πῦρ αὐτόματον.) De hoc igne in Lycia e terra ſponte erumpente Cedrenus, ex B. Patricio, de Thermis & Inferis: ὅτι δὲ πῦρ ἔσω ὑπάρχει τῆς γῆς, δηλοῦται ἀπὸ τὸ ἐν Σικελίᾳ, καὶ ἐν Λυκίᾳ φαινομένου ἀναδιδόμενον, &c. Euſtathius etiam in Dionyſ. Perieget. ἱστορεῖται δὲ καὶ ὄρος εἶναι περὶ Λυκίαν, τίκτον πῦρ αὐτόματον· τοῦτο δὲ μέχρι καὶ νῦν φαίνεται. Mons iſte Chimæra dictus eſt, ut ex Solino diſcimus, cap. 42. *Quod in Campania Veſuvius, in Sicilia Ætna, hoc in Lycia mons Chimæra eſt. Hic mons nocturnis æſtibus fumidum exhalat: unde fabula triformis monſtri in vulgum data eſt, quod Chimæram animal putaverunt.*

66. ἀπομαχίας.) Forte ſcribendum, ἀπομαχίων.

67. τὴν σύνοδον τῶν τμ' ἐπισκόπων ἐν Ἐφέσῳ.) De numero Epiſcoporum in hac Synodo congre-

gatorum, non convenit inter Scriptores: Cedrenus CCXXX. enumerat; Noſter CCXL. alii tamen, licet omnes plus ducentorum hanc Synodum faciant, numerum tamen in incerto relinquunt. Codex Conciliorum, a Binio editus, CLIV. tantum nomina hodie exhibet.

68. λυομένοι κατὰ Μαξίμε.) Locus mendoſus: forte ſcribendum, λυτομένοι κ. Μ.

69. ἀπεστρέψατο δὲ Ζιζίριχον.) Γιζίριχος aliis Græcorum dictus eſt; & Latinis etiam Geizerichus, Gizerichus, & Genſerichus. Vide Procopium de bel. Vandal. l. 1. Cedrenum, Glycam, Jornandem, Paul. Diacon. Proſper Aquitan. &c. δὲ vero omnino redundat.

70. ἕως τῶν χαλκουργημάτων.) χαλκουργήματα hoc loco, æneas ſtatuas, vertimus; quo ſenſu etiam vocabulo hoc infra utitur Auctor noſter. Vox tamen etiam opus aliud quodcunque æneum ſignificat: ſed nec ab his abſtinuit prædo iſte, teſte Procopio, de bel. Vandal. l. 1. οὔτε χαλκῷ, οὔτε ἄλλῳ ὁτῳοῦν, ἐν τοῖς βασιλείοις φεισάμενος· ἐσύλησε δὲ καὶ τὸ τοῦ Διὸς τοῦ Καπετωλίου νεών, καὶ τοῦ τέγους τὴν ἡμίσειαν ἀφείλετο μοῖραν. τοῦτο δὲ τὸ τέγος χαλκοῦ μὲν τοῦ ἀρίστου ἐτύγχανεν ὄν· χρυσοῦ δὲ αὐτῷ ὑπερχυθέντος ἀδροῦ, ὡς μάλιστα μεγαλοπρεπές τε καὶ θαυμαστὸν πολλοῦ ἄξιον διεφαίνετο. τῶν δὲ μετὰ Γιζερίχου νεῶν μίαν μὲν ἣ τοὺς εἰκόνας ἔφερε, φασὶν ἀπολέσθαι, &c.

71. λαβὼν αἰχμαλώτους τοὺς περιλειφθέντας συγκλητικούς.) Captivorum quidem multa millia inde abduxiſſe Genſericum, memorant Scriptores; Nobiles tamen omnes effugiſſe, teſtem habemus Paul. Diacon. l. 15. *Perculſis itaque Romanis tam terribili nuntio, nobilibusque ſimul, aut popularibus ex urbe fugientibus, urbem omni præſidio vacuam Genſericus obtinuit.*

72. Εὐδοκίας τῆς μικρᾶς.) Eudocia Minor, hæc dicta eſt, reſpectu habito ad Eudociam Imperatricem, Theodoſii minoris uxorem, hujus vero aviam: Eudocia enim Valentiniani filia erat natu major.

73. Θεοδόσιος μαθὼν ὅτι κατὰ γνώμην Εὐδοξίας) Imo quinto tandem poſt Theodoſium mortuum anno accidit hæc Romæ direptio. Vide Marcellin. Comit. & Chr. Alex.

74. ἐκεῖ ἦλθε λεκτικτίῳ.) Scr. λεκτικίῳ, uti habet Chr. Alexandrin. λεκτίκιον, *Lectica* eſt.

75. συνθέμενοι τοὺς πόδας.) Vide quæ ſupra notavimus ad hæc verba, lib. 12. in Severo.

76. πατέρα) Scr. πατέρ.

77. καὶ ἔτεκεν Ἰουλιανόν.) Ἰουλιανὴν, Julianam quidem, Olybrio filiam ex Placidia Conſtantinopoli natam, memorat Chr. Alex. Forte itaque Ἰουλιανὴν etiam apud Noſtrum legendum.

78. καὶ ἐποίησεν αὐτὸν βασιλέα ἐν τῇ Ῥώμῃ.) Imo hoc, Marciano Imp. jam defuncto, a Leone M. ſucceſſore ejus factum eſt. Vide Evag. lib. 2. cap. 16.

79. μὴ πολεστέλεσθαι Πρασίνοις ἐκέλευσε.) Locus mendoſus: forte legendum, μὴ πολ. Πρ. κελεύσας· aut καὶ μὴ πολ. Πρ. ἐκέλευσε, μήτε τρ. &c.

80. καὶ ἐξ αὐτοῦ ἀῤῥωστήσας.) Morbone aliquo, an ex veneno, Aſparis natu ei dato, interierit Marcianus, dubium relinquit Zonaras: Μαρκιανὸς δὲ θνήσκει ἐξ βασιλεύσας ἔτη ἢ μῆνας τινὰς, ὡς μὲν τινὶ λέγουσι, νοσήσας· ὡς δέ τινες, φαρμαχθεὶς τὸν τοῦ πατρικίου Ἄσπαρος.

81. Λέων ὁ μέγας, ὁ Βέσσος.) Ita etiam Jornandes, de Regnor. Succeſſ. *Leo Beſſica ortus progenie, Aſparis patricii potentia ex tribuno militum factus eſt Imperator.* Beſſi autem Thraciæ populus: vide Solinum, cap. 16. Strabo Beſſos Illyrico adjudicat, Æmique montis partem maximam eos occupare ſcribit. Strabo lib. 7. Deinde vero, ὁ ἀββασιλεύσας, aut quid tale deeſſe videtur.

82. ὁ ὑπὸ Μαρκιανοῦ τεθείς.) Hoc falſum eſſe, ſupra notavimus.

83. λόγον.) Scr. λόγῳ.

84. Συμεὼν ὁ στυλίτης.) De Symeone hoc Stylita, vide Evagrium lib. 1. cap. 13. & 14.

κατηγορίδα Ἰσοκάσιος ὁ Κοιαίστωρ.) Forte ſcripſerit Auctor, κατηγορίδα, a κατηγορέομαι, paſſive ſumpto: κατηγορία enim eſt, *Accuſo.* Mallem tamen κατηγορηθεὶς, uti habet Chr. Alex. Κοιαίστωρ vero, ſive, ut habet Chr. Alex. Κυαιστώριος, non *Quæſtor* eſt, uti vertit Raderus; ſed *Vir Quæſtorius*, id eſt, qui Quæſtoris munere aliquando functus eſt. Iſocaſium vero munere hoc defunctum fuiſſe apparet ex paulo infra ſequentibus; ubi Jacobus Archiatrus ab Imperatore petit, uti Iſocaſius Conſtantinopoli, coram Senatu, & Præfecto Prætorio, non autem Provinciæ Præfecto, cauſam diceret, ἐπειδὴ Κοιαίστωρος εἶχεν ἀξίαν, *quondam Munere Quæſtorio functus fuerat.* Si enim hoc tempore Quæſtor fuiſſet, non εἶχεν, ſed ἔχει potius ſcripſiſſet Auctor. Confirmantur hæc ex ipſius etiam verbis hiſce; καὶ δίκῃ καθαρῶς δίκαιον ὑπ' ἐμοῦ, ὡς ἰδιωτεύσας σὺν ἐμοί. Ex quibus verbis apparet Iſocaſium Puſæi Κοιαίστορα, ſive πάρεδρον, id eſt, *Aſſeſſorem* aliquando fuiſſe. Quæſtor enim iſte Principis, vel etiam Magiſtratuum minorum Aſſeſſor erat. Procopius Goth. lib. 1. Φιδέλιος τε παραψάντος, ὅσπερ ἐκ Μεδιολάνου ὡρμημένου, ὃ ἐν Λιγούροις, (lego Λιγύροις) κεῖται, ὃς δὴ Ἀταλαρίχῳ πάρεδρος ἐγεγόνει, (Κοιαίστωρα δὲ τὴν ἀρχὴν ταύτην καλοῦσι Ῥωμαῖοι) Βελισάριον ἐς Ῥώμην ἐκάλουν, &c. *Miſſo itaque Fidelio, ex Mediolano, quæ Liguriæ urbs eſt, oriundo, hic vero Atalarichi olim aſſeſſor fuerat (quam dignitatem Romani Quæſtorem vocant) Beliſarium ad Romam vocant.* Beliſarii vero Aſſeſſor erat Procopius iſte, ex quo iſta protulimus. Cedrenus tamen Iſocaſium hunc, Antiochiæ Quæſtorem facit.

85. Αἰγεάτης.) Scr. Αἰγεάτης, ex Stephano.

86. τὰς φωνὰς αὐτοῦ ἐλαβεν.) Raderus vertit, *accuſationem ejus accepit*: ego potius, *Examinationem*, vertendum judicavi.

87. αὐτῷ αὐτῷ ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐξεταθῆναι.) Scr. αὐτῷ αὐτοῦ ἐν Κ. ἐξεταθῆναι. De Jacobo vero hoc Medico, vide Marcellinum in Leone.

88. ἐξεταζετο.) Scr. ἐξετάζετο.

89. εἰσελθόντος πρὸ βήματος γυμνοῦ. Corrige Chr. Alex. ubi ſcribitur, εἰσ. πρὸ βήματος γυμνοῦ.

90. διδομένα) Chr. Alex. habet, διδομένα. rectius.

91. τοῖς κυβικοῖς ἀφράκτοις εἶναι.) Eadem habes apud Glycam, part. 4. in Leone 1. Imp.

92. Ἀρδαβούριον, καὶ Πατρίκιον, τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ.) Corrige Zonaram, ejuſque interpretationem; ubi Patricius, non pro nomine proprio, ſed pro Dignitate, accipitur. Verba hæc ſunt: μάχη δὲ τέλει αὐτοὺς μὴ οἷόν τε ὄν, εἶναι αὐτῷ, Καίσαρα ποιεῖ, ἀπὸ πατρικίου, τὸν τοῦ Ἄσπαρος παῖδα, Ἀρδαβουρίῳ δὲ ἀδελφόν· Omnino legendum, Καίσαρα ποιεῖ τὸν Πατρίκιον, τὸν τοῦ Ἄσπαρος παῖδα &c. *Patricius* enim, ſive *Patriciolus*, dictus eſt Aſparis filius natu minor. Habemus ex Jornande, de Reb. Get. & Marcellino Com. quorum utriuſque hæc verba ſunt: *Aſpar primus Patriciorum, cum Ardabure & Patriciolo filiis, illo quidem olim Patricio, hoc autem Cæſare, generoque Leonis appellato, Arianus cum Ariana prole Spadonum enſibus in palatio vulneratus interiit.* Eodem modo peccat & Cedrenus; olim Patricium fuiſſe ait Marcellinus, inde eſt, quia ad hunc Leonis Imp. annum XIV. (quo Marcellinus hoc factum vult) anni elapſi fuerant XXV. ex quo Conſulatum geſſerat Ardabures. Corrigendum etiam Chr. Alex. ubi hæc mendoſiſſima habentur. Chriſtophorſonus etiam, Evagrii Interpres, Auctorem ſuum corrupit, ubi verba ejus pervertens, non Patricium, natu minorem, ſed Ardaburium Aſparis F. natu majorem, eum creare facit.

93. ἐ συμβουλῇ γενομένης μετὰ τῶν ἐξκουβιτόρων.) Iſta vertit hoc modo Chr. Alex. Interpres: *& communicato cum Excubitoribus conſilio*; peſſime: nec in hoc ipſo errore hic tantum eſt.

Digitized by Google

94. τῶν ταξέων.) Scr. ἀτάκτων.

95. ἔβρεξεν ἐν Κωνσταντινουπόλει κονίαν.) Accidit hoc Leonis Imp. anno xv. ex Veſavii montis ignitis eruptionibus: uti ex Marcellino Comite diſcimus, ad dictum annum. *Veſuvius Mons Campaniæ torridus inteſtinis ignibus æſtuans, exuſta vomit viſcera, nocturniſque in die tenebris omnem Europæ faciem minuto contexit pulvere. Hujus metuendi memoriam cineris Byzantii annue celebrant VIII. Idus Novemb.*

96. ὅπερ ἐκάλεσαν νέον ἔμβολον.) Scr. ὅπερ. De incendio hoc, vide Zon. & Cedren.

97. κατὰ Σιζιρίχου Οὐανδαλοῤῥήγος τῶν Ἀφρων.) Lego, Οὐανδάλων, ἤγουν τῶν Ἀφρων. De prælio vero hoc navali inter Gizerichum (ita etiam aliis dictus eſt) & Baſiliſcum, vide Procopium, de bello Vandal. lib. 8.

98. ὅπου λιβίρνα.) Λίβερνον, ſive λίβυρνον, uti aliis ſcribitur, *Liburna*, eſt.

99. τῶν Ῥωμαίων.) Forte ſcribend. τῷ Ῥωμαίῳ.

100. μετὰ τὴν ὑπατείαν αὐτοῦ, ὃν δέδωκεν ἅμα Ῥουστικῷ) Ὑπατεία nummus dicitur, a Magiſtratibus in populum ſparſus: uti ſupra dictum eſt. Verum hæc diſſona ſunt ab aliis hiſtoricis: Olybrius enim & Ruſticius Conſulatum geſſerunt, Leonis Imp. anno VII. cum tamen Anthemius a Leone Romanus Imperator non conſtitutus fuerit, ante imperii ſui annum x. Vide Marcellinum Comit. & Chr. Alex.

101. τὴν γαμετὴν τὴν αὐτοῦ ἀδελφήν.) Manifeſtam vocabulorum ἀταξίαν hic habemus: legendum, τὴν ἀδελφὴν τῆς τοῦ γαμετῆς Πλακιδίας. Placidiam enim, Valentiniani Imp. filiam alteram, uxorem habuit Olybrius; alteram vero, nomine Eudociam, Genſerichus F. ſuo Honoricho matrimonio junxerat.

102. βασιλέα.) Forte ſcribend. βασιλέως.

103. ὁ θειότατος θεῖος βασιλεύς.) Epithetorum horum alterum omnino redundat.

104. διὰ μαγιστριανοῦ.) Μαγιστριανοί, *Magiſtriani*, dicti ſunt, Officiales Magiſtri Officiorum. Vide doctiſſimi Fabroti Gloſſar. ad Cedrenum. Apud Noſtrum tamen ſenſu latiore pro Legato quolibet, ſive nuncio Regio accipi videtur: ita infra lib. 18. Perſis Officiales hujuſmodi attribuit. ὅτε δὲ ἀναγορεύθη βασιλεὺς Περσῶν Χοσρόης, ἐδήλωσε τοῖς πρεσβευταῖς Ῥωμαίων, διὰ Πέρσου Μαγιστριανοῦ, ἀπελθεῖν εἰς τοῖς Περσικοῖς, &c. *Choſroes vero Perſarum Rex factus, Romanorum Legatos per Magiſtrianum Perſam monet, uti in Perſidem venirent*, &c.

105. ἱκανωσῶται.) Scr. ἱκανωθῆναι.

106. τοῦ μαγίστρου Ἀρμοδίου.) Ita Cod. MS. Lego, τοῦ μαγιστριανοῦ Μοδέστου.

107. ὃς ἔτει.) Scr. ὡς ἔτει.

108. ἐποίησε πάλιν ἄλλον βασιλέα ὁ Ῥεκίμερ ἀπὸ τῆς συγκλήτου τῆς αὐτῆς Ῥώμης Μαιοριῖνον.) Omnia hic peſſime confundit Auctor noſter: Majoranus enim, ſive Majorinus, (ut noſter, Græcique alii eum vocant) ante Olybrium, Occidentale habuit imperium; inter hos etiam duobus aliis intervenientibus. Regum horum Romanorum ſeries hæc eſt, ex Marcellino, & Jornande: *Majoranus*, a Marciano Imp. rex factus; *Severus*; *Anthemius*, a Leone Romam miſſus Imperator: *Olybrius*; *Glycerius*; *Nepos*; qui Glycerium, a regno dejectum, Epiſcopum fecit. Hunc Νέπων, infra vocat Auctor, tanquam a Νέπος, Νέπωνος eumque a Recimere Regem creatum aſſerit, falſiſſime: Recimer enim ante Olybrium, fatis conceſſit, teſte Paulo Diacono, lib. 16. *Poſt menſem tertium* (occiſi Anthemii) *excruciatus languoribus & ipſe* (Recimer) *interiit. Mortuo Recimere, Olimbrius Imperator Gundibarum, ejus nepotem, Patricium effecit.*

109. γενομένου.) Scr. γενόμενον:

110. δυσεντερικαῖς.) Scr. δυσεντερίας. De hoc vero Leonis morbo ſtupendo, vide quæ Cedrenus habet.

111. ὁ αὐτοῦ πατήρ.) Chr. Alex. habet, ὁ αὐτοῦ πάππος, mendoſe: non enim avus, ſed pater Leonis erat Zeno.

Περτίου.) Scr. Πεγεττίου.

112. ἐν ἐνιαυτῷ ζ΄) Quomodo hoc eſſe potuit, haud video: Chr. Alexand. tamen annos XVII. eum vixiſſe aſſerit: uterque proculdubio falſo; uterque tamen Neſtorianum eundem auctorem habet. Procopius enim eum, haud multos dies natum, Imperatorem ſalutatum fuiſſe, ſcribit: Τελευτήσαντος δὲ καὶ Λέοντος ἐν Βυζαντίῳ, παρέλαβε τὴν βασιλείαν Λέων ὁ Ζήνωνός τε καὶ Ἀριάδνης τῆς Λέοντος θυγατρός, ἐν ἡμέραις ἔτι ὀλίγαις τῆς ἡλικίας ὤν. Auctor etiam noſter ſupra, eum παιδίον μικρὸν fuiſſe teſtatur. Imperium vero tenuit non anno toto uno. Procop. de bel. Vandal. lib. 1.

IN LIBRUM XV.

1. TON παραμοναρίων τῆς ἁγίας Εὐφημίας.) Μονὴ recentioribus idem quod *Monaſterium*: inde Παραμονάριος, *Monaſterii Miniſter*; *Manſionarium*, vocat Anaſtaſius. Petrum vero hunc, cognomento Κναφέα, ſive *Fullonem*, non *Euphemiæ*, ſed *S. Baſſæ* Presbyterum fuiſſe; nec a Zenone Imp. Epiſcopum creatum, ſed Leonis 1. anno ſeptimo Epiſcopatum Antiochenum ſibi arripuiſſe teſtatur Cedrenus.

2. ὡς ἐπὶ βασιλεύς.) Chr. Alexandrini Interpres ita vertit: *atque inde Veredis, velut Imperator, properavit in Iſauriam*: ac ſi Imperatorium fuiſſet, nec exercitu, nec ſatellitio ſtipatum eam Veredis fugere. Immo ſummæ potius Zenonis μικροψυχίας argumentum hoc ponit Auctor, eo quod, Imperator licet eſſet, ad laborioſum hunc, vilemque Curſum deſcenderet, atque ἵπποις ταχυδρόμοις, ſive Veredis, a ſocrus ſuæ inſidiis etiam ſe ſubduceret.

3. καὶ εἰς τὸ παλάτιον.) Verba hæc, & præcedentia a Radero peſſime vertuntur, cui in mentem non venit, εἰς, cum accuſativo, hoc loco, ut & alibi frequentiſſime pro ἐν poni.

4. παφοντίνο.) Scr. παφοντίνῳ.

5. τὸ αὐτοῦ Ἀρμάτιον.) Armatus iſte, & Harmatius, a Scriptoribus varie dictus eſt.

6. τὴν πρωτοκαθεδρίαν τῆς αὐτοῦ ζωῆς.) Chr. Alex habet, ἕως τῆς αὐτοῦ ζωῆς, rectius.

7. Ἐπὶ τῆς ὑπατείας Θεοδωρίχου) Nihil minus: Zeno enim ad Conſtantinopolim reverſus eſt, vel Baſiliſco & Armato Coſs. vel anno ſequente, quo vel nulli erant Conſules, ut Marcellinus Comes, vel Armatus ſolus Conſulatum geſſit, ut Victor vult; quum Theodoricus non ante ſeptimum poſt hæc, vel octavum annum ad Conſulatum provectus fuerit. Vide Chr. Alex. Victorem, & Marcellinum.

8. καὶ ἀνεχείσθη ὁ δῆμος.) ἀνεχεῖν hoc loco novo plane ſenſu accipitur, pro, *obruere*: quo etiam modo παραχεῖν fere uſurpatur a Jo. Tzetze Chil. 1. Hiſt. 14.

Μόνον δὲ ταύτας παραλαβὼν φασὶ τὸν Οὐαλέριον,
Κλίσει μὲν παραχώσαντα τὰ τῶν ἑταίρων ὦτα.

9. Εἰς Εὐχάϊτα εἰς τὴν Πιτυοῦν.) Urbs hæc varie dicta eſt, τὰ Εὐχάϊτα, ut hoc loco, & apud Cedrenum: ἡ Εὐχάϊτα, & Εὐχάϊνα etiam legitur, apud Zonaram. Theodoropolis autem alio nomine deinceps vocata eſt, uti idem teſtatur Tom. 3. in Joanne Zimiſca. Cæterum Cedrenus Petrum Fullonem a Zenone in Pityas relegatum, ad S. Theodorum vero in Euchaitis etiam confugiſſe aſſerit.

10. ἐσφάγη ὁ ἐπίσκοπος Στέφανος.) Eadem refert Evagrius, & ex eo Nicephorus; niſi quod, ubi Noſter a Clero, illi a populo Antiocheno Stephanum occiſum tradunt. Ubi obiter notandum, Nicephori Interpretem παῖδες Ἀντιοχέων, qua voce Nicephorus cum Evagrio uſus eſt, *Antiocheni pueri*, inepte reddidiſſe.

11. λογοτεάμενοι.) Scr. λογισάμενοι.

12. αὐτῷ.) Scr. αὐτόν.

13. εἰς τῇ ἐμῇ βασιλείᾳ, φησί, τινὰ φυλάξαι.) Chr. Alex. habet, τοὺς τῇ ἐμῇ βασ. τινὰ φυλάξαι· ad quam lectionem Codicem etiam noſtrum MS. recenti manu correctam inveni. Cæterum ubi ſenſus aliquis inde elici poterit, lectionem veterem retinere ſatius eſt.

14. κατὰ τὸ Δέκιμον.) Chr. Alex. habet, κατὰ τὸ δέκιμον, corrupte: quod a Radero redditur, *in ſpeciem* &c. Cæterum τὸ Δέκιμον loci cujuſdam Circo vicini nomen fuiſſe videtur. Occurrit iterum infra, ubi de illo ab Imperatrice inſidiis petito mentio facta eſt: καὶ ἱππικοῦ ἀγομένου, ὡς ἀνήρχετο διὰ τῆς πολιτείας ἐπὶ τὸ Δέκιμον, ἐκρούσατο αὐτὸν ὁ ... &c.

15. Καισαρίας.) Scr. Καισαρείας.

16. εἰς τὸ Γαργαζὶ ὄρος.) Chr. Alex. legit, εἰς τὸ καλούμενον Γαργαρίδιον. Suſpicor legendum τὸ Γαριζὶν ὄρος. Mons enim Garizin Samariæ imminet; in quo celeberrimum erat templum illud, a Samaritanis ſacrificii, & Orationis cauſa frequentatum, atque eauſa tali extructum. Tempore Alexandri Macedonis Manaſſes, Jaddi Pontificis Judæorum frater, eo quod alienigenam duxiſſet uxorem, Nicaſam nempe, Sanabelletis Samariæ ducis filiam, ab altari pulſus eſt. Socero Manaſſes rem defert, qui ei pollicetur, ſi filiam ſuam retineret, ſe ei & ſacerdotium conſervaturum, atque etiam Pontificem, & ducem eorum locorum quibus ipſe imperaret, eum creaturum. Annuit Manaſſes: extructo itaque in Garizino monte templo, Sanabellet generum ſuum Pontificem ibidem conſtituit, cui exinde adhæſit populus Samaritanus. Vide Joſephi Antiquit. Judaic. lib. 11. c. 8. Ad hunc montem reſpexit Samaritana, Joh. c. 4. dicendo, *Patres noſtri in hoc monte adoraverunt*, &c.

17. μὴ στρατεύεσθαι Σαμαρείτας) Pœnæ hujus, qua Criminalibus aliquando Civili, quandoque Militari tantum, eſt & ubi alterutro munere fungendo interdictum fuit, frequens apud Auctores occurrit mentio. Noſter etiam ſupra hæc habet, de Marciano, qui tumultuantes Praſinos pœna hujuſmodi coercuit: ὅστις καὶ ἐκέλευσεν αὐτοῦ δι᾽ ὅλας ... (... τῶν Πρασίνων μέρος) μὴ πολιτεύεσθαι Πρασίνους, μήτε στρατεύεσθαι, ἐπὶ ἔτη τρία.

18. ὁ υἱὸς Οὐαλεμέρου.) Theudericbus, ſive Theodericus, Theodemiris erat filius, Valemir vero ejus patruus erat. Vide Paul. Diac. lib. 16. & Jornand. de Reb. Get. cap. 52.

19. ἐρρήγατο ἐπὶ τὴν Ῥώμην.) Iſta a vero aliena ſunt: non Romam enim, ſed Ravennam tenuit Odoacer: qua poſt triennalem tandem obſidionem capta, Theudericus Odoacrem, dolo licet, interemit tamen: uti teſtantur Procopius Gothic. lib. 1. Paul. Diacon. lib. 16. Jornand. de rebus Geticis, cap. 57.

20. ἀντιπρεσάτας.) Scr. ἀντιπραιάτας.

21. ἔτη μζ.) Triginta tantum annos eum regnaſſe aſſerit Jornandes, de Reg. Succeſſ. in Zenone.

22. καὶ τὰ κωδικίλλια.) Scr. κωδικίλλια. κωδίκελλοι, & κωδικίλλοι, *codicillus*.

23. ἐκ τοὺς σκιπίωνας δὲ τῆς ὑπάτου.) σκιπίων, & σκιπίων Scipio eſt; quo vocabulo Auctor Symbolum, ſive Inſigne Conſulare ſignare videtur.

24. τριάκοντα ἔτη.) Chr. Alex. habet, τρία ἔτη.

25. μετ᾽ αὐτοῦ δῶσαι.) Scr. μετ᾽ αὐτὸν δώσαντα.

26. αὐτοῖς.) Scr. αὐτός.

27. ἀχαριστήσασιν ὅτι ἀλυπώδων:) Scr. ἀχαριστήσασα ὅτι ἀλυπῶδη.

28. ὁ ἔγγονος αὐτοῦ Ἀλάριχος.) Scr. Ἀταλάριχος. Theuderichum enim in regno excepit nepos ejus Athalaricus, Amalaſuenthæ filiæ, & Eutarici filius. Vide Jornand. de reb. Getic. cap. 59. Procopium etiam, Gotthicor. l. 1.

29. ὃ ἦν, Ἐξακιονίτης.) Legendum, Ἐξακιονίτης, uti ſupra monuimus. Chr. Alexandrini Interpres iſta Ataiaricum reſpicere vult: Ego vero ad Theudericum potius referenda exiſtimo, qui quidem Arianus erat: quum Athalaricus, ob ætatem teneram, (octennis enim tantum, ut Procopius Gotthic. l. 1. vel ſaltem vix decennis, ut Jornandes vult, ad regnum evectus eſt) de controverſis fidei Articulis ut parum ſollicitus fuerit, neceſſe eſt.

30. ἔχων.) ἔχω.

31. ὀρχησὰς ἐμμελὴς μικροὺς τέσσαρας) Scr. ὀρχηστὰς ἐμμέλεις; ut infra etiam habemus Χρυσόμαλλον, & Καράμαλλον· quæ omnia a μαλλὸς, *vellus*, *Coma promiſſa*, compoſita videntur. Verum unde nomina iſta ſaltatoribus, ſive Pantomimis hiſce indita fuerint, libenter ab aliquo ediſcerem, utrum ab Inſignis, ſive Indumenti genere quodam, necne: propria enim eorum nomina hæc non fuiſſe, ex Auctoris verbis ſatis apparet, & quod unicuique eorum vocem ἐμμελὴς attribuit. Caramallum tamen, Pantomimum nobilem, a Scriptoribus variis memoratum invenio: Inter quos Apollinaris Sidonius, Carm. 23. ad Conſentium Narbonenſ. hæc habet:

Coram te Caramallus, aut Phabaton,
Clauſis faucibus, & loquente geſtu,
Nutu, crure, genu, manu, rotatu,
Toto in ſchemate vel ſemel latebit.

De altero illo χαρακίνῳ nihil alibi inveni; verum Caramallum hunc ipſum Auctoris noſtri ſaltatriculum fuiſſe facile crediderim; hiſce enim ipſis Zenonis Imp. temporibus, quo Caramallus Conſtantinopolim adductus eſt, floruit Apollinaris. Ante hunc etiam intellige Speuſippus, ad Panaretam Pantomimam ſcribens, apud Ariſtænetum Epiſt. lib. 1. ep. 26. his verbis: Ἐν δὲ μόνον ... μιμημάτων τὸν Καράμαλλον τὸν πάνυ ἀνύσαντα ἔχει τὴν μίμησιν ἀκριβῆ, videant Eruditi. Leontius etiam Epigrammatiſta Antholog. lib. 4. Caramallum quendam ὀρχηστὴν hoc celebrat carmine:

Μουσέων δεκάτη, χαρίτων Καράμαλλε τετάρτη,
Τερψιχόρη μερόπων, ἄστυ ἀγλαΐη.
Ὀμματά σοι, ἐκ παρὰ αὐδήεντα, καὶ σοφὰ χεῖρες.
Δάκτυλα, καὶ μυθῶν κρέσσονα, καὶ χείλεων.

De Chryſomallo Saltatore nihil mihi alibi occurrit: Chryſomallam tamen ſaltatriculam quandam habemus, Theodoræ Imperatricis, Juſtiniani uxoris, amicam familiarem, apud Procopium Cæſarienſ. in Hiſtor. Arcan. Χρυσομαλλὼ δὲ αὕτη πάλαι μὲν ὀρχηστρὶς ἐγεγόνει, καὶ ἄλλως ἑταίρα, &c. Eadem habes apud Suidam: Χρυσομαλλὼ ὄνομα ὀρχηστρίδος, ἥτις ἑταίρας· ἐθαύμαζεν ἐπὶ Ἰουστινιανοῦ καὶ Θεοδώρας. Saltatorum autem horum uſus erat ad populi oblectationem, ſed præcipue ad ſedandos Factionum tumultuantium frequentiſſimos motus. Diſcimus ex Theodorici Regis ad Agapitum Urb. Præf. epiſtola, apud Caſſiodorum Variar. lib. 1. ep. 32. ubi hæc habentur: *Verum ne poſthac ulla poſſit iterum furioſa contentio provenire, Helladius de medio voluptatem populo præſtaturus introeat; habiturus æqualitatem menſtrui cum cæteris Praſini pantomimis.* Vide & ejuſdem lib. 1. ep. 20. ubi Helladium & Thendorum, Pantomimorum par, populi electioni proponit Theodoricus Rex. Helladius autem iſte idem forſan fuerit cum hoc ejuſdem nominis ſaltatriculo, quem Auctor noſter infra Ruffatis a Longino datum fuiſſe ſcribit: qui poſt Zenonem mortuum Romam ſe recipere potuerit: peregrinum

enim eum illuc adveniſſe apparet ex dicta Theodorici Regis Epiſtola Caſſiodor. Variar. lib. 1. ep. 20. Theodoricus autem Gothus hoc ipſo erat tempore: Conſtantinopoli enim educatus, & a Zenone Imp. filius etiam adoptatus, ab eodem ad Italiam ab Odoacris, ejuſque Barbarorum manibus liberandam miſſus eſt; quo bello poſt triennium abſoluto regnum Italiæ longo deinde tempore tenuit: uti teſtatur Jornandes de Reb. Get. cap. 57. & 59. Vide etiam Paul. Diacon. lib. 16. de Geſt. Roman.

32. *καστέλιο.*) Scr. *καστέλιν.* *κάστελλος*, & *καστέλλιον*, pro *Caſtello* dixere Græci recentiores.

33. *ἵσταντο αὐτῷ οἱ σχολάριοι χιλίαρχοι*) Leg. *αὐτόν*. *Scholarios* vero, ſive *Scholares* dictos fuiſſe militum manipulos quoſdam, ad Imperatoris, & Palatii cuſtodiam deſtinatos, non eſt, poſt tam multas doctorum virorum de hac re obſervationes, quod ego hic monerem.

34. *ὁ σπαθάριος τοῦ Ἰλλοῦ.*) *σπάθη*, & *σπαθίον*, *Spatha*, ſive *Enſis* eſt: inde *σπαθάριος*, *enſifer*, *ſatelles*: ubique occurrit apud recentiores tum Græcos, tum Latinos.

35. *καλλίον.*) Scr. *κάλλιον.*

36. *ὃ κατῆλθεν ὁ πατρίκιος Ἰλλοῦς.*) Mallem, *καὶ ἀνῆλθεν.*

37. *χαρισάμενος αὐτοῖς πολλά.*) *καὶ*, vel *δέ*, alicubi deſiderari videtur.

38. *ὃ ἀνῆλθεν μετά Βηρίνης.*) *καὶ* omnino redundat.

39. *εἰς τό Παπυρίου καστέλλιον.*) Evagrius Eccleſ. Hiſt. lib. 3. cap. 27. rebelles hoſce *περὶ τό Παπυρίου λεγόμενον φρούριον* ſe contuliſſe ſcribit. Jornandes etiam de Regn. Succeſſ. caſtellum hoc Papyrium vocat: *Additoque ſuperſtiti Iſaurus dono, omnes ſimul conſpirant contra Zenonem, cujus theſauris in Papyrio caſtello munitiſſimo repertis deſæviunt.* Marcellinus item: *Leontius interrex, & Illus Tyrannus in Papyrio Iſauriæ caſtello capite devolloti que ſunt.* Forte itaque Auctor noſter ſcripſerit, *εἰς τό Παπυρίου καστέλλιον.*

40. *ὃ τρισίν διδωκότες* &c.) Locum hunc peſſime ſuſpectum habeo, nec video quinam ſenſus clarus inde elici poterit: doctis itaque enucleandum permitto.

41. *ἀγανακτηθείς.*) Vocabulum hoc a noſtro frequenter uſurpatur, diciturque de eo qui in iram, ſive offenſam alicujus incidit. Ut lib. 18. *μίαν ἐπεὶ ἰσδικτιῶνι τῇ αὐτῇ ἐδιώχθη ὁ ἐπίσκοπος Ῥώμης, Βιγίλιος, ὑπὸ τοῦ βασιλέως· ἦν γὰρ ἀγανακτηθείς, καὶ προσφυγὼν χρησάμενος εἰς τὸν ἅγιον Σέργιον* &c. Exempla paſſim occurrunt. Quod autem hoc loco dicit, *ἐν ἀγανακτήσει*, ad finem ejuſdem lib. 18. inquit, *ὑπὸ ἀγανάκτησιν γεγονώς*, de Beliſario verba habens: *καὶ ἀμφοτέρων αὐχισθέντων*, &c. *κατεῖχε Βελισάριος ὁ πατρίκιος· καὶ ἐκ τούτου ὑπὸ ἀγανάκτησιν γεγονώς.*

42. *ἀπὸ ἐξέχοντος τις ἀπὸ Σιλεντιαρίων.*) Verba hæc ſonant, ac ſi Anaſtaſius Silentiarii officio dudum functus fuiſſet: quomodo etiam invenimus *ὁ ἀπὸ ὑπάτων*, *ἀπὸ ἐπάρχων*, de eis ſcilicet dictum, qui muneribus iſtis jamjam defuncti ſunt: quod & proprie etiam in ſequentibus dictum eſt de Pelagio Patricio, qui Silentiariorum gradus omnes prætervectus, ad Patriciam jam dignitatem aſcendiſſet. Omnes tamen Scriptores alii eam ex Silentiario Imperatorem ſalutatum tradunt. Vide Marcellin. Zonar. Cedren. Chr. Alex. Victor. Tununenſ. alios.

43. *καὶ ταῦτα ἀκούσας* &c.) Quæ uncis incluſa ſunt, ex Chr. Alex. ſupplevimus, qui hæc ipſa ex noſtro, vel uterque ex tertio quodam, tranſcripſit.

44. *ἐκέλευσε, δημεύσας, φυλάττεσθαι.*) Chr. Alex. habet, *καὶ δημεύσας αὐτὸν ἐκέλευσε φυλάττεσθαι*· rectius; *καὶ* enim particula apud noſtrum deſideratur.

45. *παρερχόμενοι ἀπὸ τῆς ἐκκλησίας.*) Mallem *διὰ τῆς ἐκκλ.* uti habet Chr. Alex.

46. *δυσεντερικῷ λυθείς.*) Ita etiam Chr. Alex. Evagrius tamen Zenonem Imp Comitiali morbo correptum diem ſuum obiiſſe perhibet: *τοῦ Ζήνωνος τοῦτον ἀπαιδα συνδεδμημένου ἐπιληψίας νόσῳ μῆνα ἕβδομον καὶ δέκατον ἔτος τῆς αὐτοῦ βασιλείας, ἔλαχεν μὲν Ἀγχίσου* &c. Cedrenus tamen eum miro quodam modo ſublatum perhibet.

IN LIBRUM XVI.

1. EN *τῷ δεξιῷ ὀφθαλμῷ ἔχων τὴν κόρην γλαυκήν.*) Eandem Anaſtaſii *τοῦ δικόρου* appellati cauſam aſſignat Zonaras, licet ſingulo oculo colorem ſuum aſſignando a Noſtro diſcrepet. Zonaras enim hæc habet: *δίκορος δ' ἐκαλεῖτο ὁ Ἀναστάσιος, ὅτι ἀνομοίας ἀλλήλαις εἶχε τὰς κόρας τῶν ὀφθαλμῶν· τῇ μὲν γὰρ ἦν τὸ χρῶμα μελάντερον, ἡ δὲ λευκὴ πρὸς τὸ γλαυκότερον ἐχρωμάτιζε.*

2. *κατὰ πάσαν ζώνην.*) Suſpicor ſcribendum, *ζωὴν.*

3. *καὶ Λογγινίνον τὸν χωλόν.*) Lilingis iſte a Marcellino dictus eſt: *Dum bellum paratur Iſauricum, dumque Iſaurici imperium ſibi vindicare nituntur, in Phrygia juxta Cotejaum civitatem, unde confluunt, Lilingis, ſegnis quidem pedes, ſed eques in bello acerrimus a Romanis primus in prælio trucidatus:* &c.

4. *καὶ Κόνωνα τὸν Φίστωνος τὸν ἀπὸ ἐπισκόπων Ἀπαμείας.*) Cononem hunc *τὸν ἀπὸ ἐπισκόπων Ἀπαμείας* ideo vocat Auctor, quia Epiſcopali functione militari munere commutata, Longino Iſauro, Iſaurus & ipſe belli hujus ſocium ſeſe adjunxerat: vide Evag. Hiſt. Eccleſ. lib. 3. cap. 35. & Nicephor. lib. 16 cap. 36. Conon vero iſte & Longinines, ſive Lilingis, de quo ſupra, inter captivos numerandi non ſunt; proximis enim verbis prælio eos cecidiſſe ſcribit Auctor noſter: in verſione itaque noſtra verba hæc, (*aut occiderunt, aut*) omnino ſupplenda judicavimus, quo Auctoris mentem clariorem redderemus.

5. *ὅτι ὑπελείποντο.*) Forte ſcribendum, *ὅτι γὰρ ὑπελείποντο* ſenſus enim aliter claudicare videtur.

6. *ἐκόπησε χρυσοτέλειαν τῶν ἰούγων.*) *Χρυσοτέλειαν τῶν ἰούγων* auri quantitas quædam, pro jugeris ſingulis, per Imperium a Vectigalibus penſa fuiſſe videtur. De Tributo hoc, vide Evagr. Hiſtor. Eccleſ. lib. 3. cap. 42. & Nicephor. lib. 16. cap. 44. Juſtiniani temporibus quandoque in ſpecie, quandoque auro, pro loci cujuſque conſuetudine, pendebatur; at apparet ex ejuſdem Novell. XVII. *Ἀναγκάσαι δὲ τοὺς δημοσίους πράκτορας, ἤτοι τοὺς ἀπαιτητάς, ἐν ταῖς ἑαυτῶν ἀποχαῖς φανερὰ ποιεῖν ἅπαντα ἀφ' οἷς αὐτοῖς διδόασι, τουτέστι πόσα πόσον τῶν ζυγοκεφάλων, ἢ ἰούγων ἢ ἰουγαλίων ἢ ἀπογράφων τὸ αὐτά κατὰ χώραν καλοῦσι· καὶ ὑπὲρ τίνων αὐτὰ καὶ ποίου χρόνου ἀπαιτεῖ, καὶ τὸ τῶν διδομένων ποσόν, εἴτε ἐν εἴδεσιν, εἴτε ἐν χρυσίῳ.*

7. *καὶ ἀπεκεφάλισαν ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν.*) Novum prorſus locutionis genus; pro, *καὶ ἀπελήφθησαν ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν*, ſive, *καὶ ἀπ' αὐτῶν ἀπεκεφαλίσθησαν τοῖς στρατιώταις*, aut quo ſimili.

8. *λιθοβολίσαντας.*) Scr. *λιθοβολήσαντας.*

9. *ἐκέλευσεν ἅρμα κατ' αὐτῶν ἐξελθεῖν.*) *τὸ ἅρμα*, & *τὰ ἅρματα* plurali numero apud recentiores frequentiſſime occurrunt: hoc tamen loco *ἅρμα* pro *Exercitu*, ſeu, *Militibus armis inſtructis*, ponitur.

10. *πλὴν τοῦ ἀνδρὸς τόλμαν.*) Unum reliquis omnibus audaciorem hic innuere videtur Auctor: & quidem, Maurum, hunc dictum ait Chr. Alexandrini Auctor, his verbis: *ὄνομα δὲ Μαῦρος ἐρ-*

Digitized by Google

ῥῖψαι ἑαυτὸν τοῦ βασιλέως· ϗ̓ ἔξω. &c. quæ verba apud noſtrum deſiderari videntur.

11. Διοδεῖ.) Mallem ϖεζῶς, uti habet Chron. Alex.

12. προαχθέντος ἐπάρχυ πόλεως) Chr. Alexandrini Interpres hæc vertit, *Producto urbi Præfecto* &c. male. Cæterum textus ipſius lacuna ex hoc noſtri loco ſuppleri poteſt.

13. χιμάλτοις ὑπάρχων.) Ita etiam Cedrenus: τότε ϗ̓ ἀνήρ τις χιμάλτης ἐκ τῆς τῶν χείρων τεχνῶν, &c. utrobique per *ι* diphthongum. Salmaſius tamen Plinian. Exercit. in Solin. per *υ* ſcribendum contendit.

14. ϗ̓ εἶπε ζῶδα.) Scr. ζώδια, uti ipſe etiam infra habet. Cedrenus legit, ϗ̓ ἕτερα εἴδη χρυσᾶ. ζώδια vero hoc loco Idola, vel Imagunculas ſignificat.

15. ϑεραπεύειν γέμοντα τοιαῦτα ζώδια ὕβριζα.) Ita etiam infra habemus, ϗ̀ ἐγόμωσεν αὐτὰ Ουιτιλλιανου ϗ̓ Γοτθικῆς χώρας. Verum iſta ἀσυμφωνα ſunt: dicendum, γέμοντα τοιούτων ζωδίων ὕβριζον.

16. ϗ̓ ἐκέμβωσε πολλὰ χρήματα.) Infra habemus, ϗ̀ ἐκέμβωσε ὁμοῦ πολλοὺς ἀργυροπράτας· a κέμβος, κεμβόω formatur. Κέμβος vero habemus apud Jo. Meurſ. Gloſſ. Græco-barb. qui tamen non explicat. Heſychio σόμβος, eſt, κόσυμβος, ἔπεισμα, *Nodus*, *Poculum*: *Crumenam* quoque quandoque ſignificare ex eodem colligere licet, unde Κεμβολύται, βαλαντιοτόμοι, *Crumeniſecæ*, apud eundem. ἐγκομβώσασϑαι tamen idem reddit ἐνειλήσασϑαι, *Veſtire*, ornare: quo ſenſu etiam occurrit 1. Pet. 5. 5. Πάντες δὲ ἀλλήλοις ὑποτασσόμενοι, τὴν ταπεινοφροσύνην ἐγκομβώσασϑε. Hoc Auctoris noſtri loco κεμβόω, *Emungo*, *malis artibus lucrifacio*, ſonare videtur.

17. ἔϑηκαν παροιμίαν ἔδωκαν οἱ Ἀντιοχεῖς Βαγουλάν.) παροιμίαν dicit, pro παρωνυμίαν. Quidnam vero vocabuli ſit Βαγουλάν; Gregorius noſter *Bajulum*, reddendam exiſtimavit: quid ſi, *Vagulum*, legeremus, i. e. Circitorem, Circumforaneum? V. enim in B. frequentiſſime mutant Græci, in dictionibus a Latinis mutuatis: unde βαγεύειν dicunt, pro *Vagari*; βῆλον, pro *Velum*, βένετοι, *Veneti*, βίγλα, *Vigilia*, aliaque ſimilia quampiurima. Verum de his videant Eruditi.

18. διὰ μαργαριτῶν εἰς τὸ κορκομεν αὐτοῦ.) Scr. εἰς κέρκωμον, vel, ut alii habent, κόρκομον, *Capiſtrum* eſt, ſive *Frænum*: Heſychius, ἐν κημῷ, ἐν χαλινῷ· κημὸς vero ſpecies fræni eſt, apud eundem: Κημὸς, πλεκτὸν ἀγγεῖον, &c. ϗ̀ χαλινός τις ὀνομάζεται, ϗ̀ εἶδος χαλινοῦ· hoc tamen loco eam tantam fræni partem ſignificat, quod *Capiſtrum* vocant.

ϗ̀ ἐξώρισεν αὐτὸν εἰς Πέτρας.) Palæſtinæ Tertiæ eſt hæc urbs, uti ex Auctore noſtro diſcimus infra; Ομοίως δὲ ϗ̓ ὁ πατριάρχης Ἀντιοχείας Φλαβιανὸς εἰς Νεοκαισάρειαν, ἐξωρίσθη εἰς Πέτρας, πόλιν οὖσαν ἐσχατιὰν: ὅσον τῆς τρίτης Παλαιστίνης. Evagrius etiam Eccleſ. Hiſtor. lib. 3. cap. 31. ὁ Φλαβιανὸς ἐκβαλλόμενος κατακρίθεὶς Πέτρας οἰκεῖν, πρὸς ταῖς ἐσχατιαῖς τῆς Παλαιστίνων χωρίοις.

19. ἀπὸ φακτιοναρίων Κωνσταντινουπόλεως.) Φακτιονάριοι, *Factionarii*, ſunt Aurigæ, qui Factionibus in Certaminibus Circenſibus currus agitantes officium ſuum præſtabant.

20. Αἰδεσιοῦ.) Forte Ἐδεσσηνοῦ.

21. ϛαῦλον.) ϛαῦλος, & ϛαῦλον, *Stabulum*. Vide Meurſium.

22. ἰλλασίας.) Scr. ἰσιλλασίας.

23. τῆς ἀπὸ κομμερκιαρίων Πραισέντων.) Lego, τῷ ἀπὸ κομμερκιαρίων· κομμέρκιον, *Commercium*, Tributum: inde κομμερκιάριος, *Commerciarius*, qui Tributa colligit.

24. ἀπὸ δὲ τούτου νυκτέπαρχον.) Νυκτέπαρχος, Præfectus erat Vigiliarum: Hujus poteſtas poſtea a Juſtiniano abrogata eſt, & pro eo Prætor ſubſtitutus; uti Auctor infra, lib. 18. περιῃρέθη δὲ τῷ αὐτῷ χρόνῳ ἡ τοῦ Νυκτεπάρχου ἀρχὴ, ϗ̓ ἐγένετο ἀντ' αὐτοῦ Πραίτωρ. Nyctéparchi nomen Juſtinianus reprobans, eum πραίτωρα τοῦ δήμου, *Prætorem plebis* vocare voluit. Vide Novell. Conſtitution. XIII.

25. λαβόντες εἰς κραβατηρίαν.) Infra etiam, lib. 18. ἐπὶ δὲ Ἀλέξανδρον καυλοτομηθέντας, ἐπόμπευσεν εἰς κραβατάριον· κραβατάριον, ſive κραβατοφόρια, *Lecticula* eſt, a κράβατος.

26. εἰς Ἀλεξανδρείαν τὴν Καμβύσου.) Ubinam tandem terrarum ſita erat hæc urbs? Alexandrias XII. enumerat Chr. Alexandrini Auctor, XVIII. Stephanus de Urbibus; hujus tamen Noſtræ ibidem mentio nulla.

27. ϗ̓ τελέσαντες ἀπὸ τοῦ Πρασίνου μέρους,) Lego, οἱ ἀπὸ τοῦ Πρασίνου μέρους.

28. ἐξέβαλον τὰ συνόντα αὐτοῦ.) Vocabulum hoc nullibi mihi occurrit; ob eam tamen, quæ inter hæc eſt, ſimilitudinem, τὰ συνόντα *Teſticulos* vertere auſus ſum. Certe Bacchum *Ficulna Pudenda*, ſive *Teſticulos*, & mentulam ex pelle cervina confectam ſibimet applicaſſe teſtatur Itai. Tzetzes in Lycophron. de Baccho, Polyhymno cuidam ſui copiam facere, poſt inventam matrem ſuam, promittente, mentionem faciens his verbis: τελευτήσαντος δὲ Πολυύμνου, Διόνυσος δίκην πληρώσαι τὴν ὑπόσχεσιν, συκίνα αἰδοῖα προσάψας ἑαυτῷ, ϗ̀ φαλλὸν δερμάτινον ἐλάφου.

29. Εἰρηναῖος τὸ Πεντάδιος.) Irenæus iſte, ὁ Πεντάδιος, a Theophane, & Chr. Alexandrini Auctore appellatur: Τούτῳ τῷ ἔτει (anno ſcil. Juſtiniani Imp. III.) Σαμαρεῖται στασιάσαντες, ϗ̀ ποιήσαντες ἑαυτοῖς βασιλέα ϗ̀ Καίσαρα, ἐπέμφθη Εἰρηναῖος ὁ Πεντάδιος στρατηλάτης, ϗ̓ ἐφόνευσεν πολλούς, &c. Chr. Alex. in Juſtiniano.

30. τὴν λειτουργίαν τοῦ λεγομένου Χρυσαργύρου.) De Tributo hoc, ab Anaſtaſio Imp. abolito copioſe Evagrius, Eccleſ. Hiſt. lib. 3. cap. 38. & poſt eum Nicephor. lib. 16. cap. 40. Zonar. in Anaſtaſio, & Cedrenus.

31. ἀντιπαρέξει ταῖς ϑείαις λαργιτιῶσι πρόσοδον ἀντ' αὐτοῦ.) Θεῖαι λαργιτίωνες iſtæ Fiſcus erat, ſiva Theſaurus Imperatorius, ex quo ſumptus in publicum impendebantur. Reditus enim Imperatoris trium erant generum, uti nos docet Scholiaſtes Baſilic. Eclog. 7. πατριμώνια, *Patrimoniales*, ut Domus, Prædia, & quæcunque Jure hæreditario ei obtigerunt; πριβάτα, *Privati*, ubi proventus publici Imperatori ceſſerunt in uſum privatam; & Λαργιτίωνες, τουτέστιν ὅτε αἱ δημοσίαι πρόσοδοι εἰς δημοσίας ἀναλίσκονται χρείας, ϗ̓ τῷ κοινῷ. Et *Largitiones*, ubi Proventus Publici in uſum Publicum impendebantur.

32. κατὰ πόλιν τῆς Ῥωμανίας.) Ut Conſtantinopolis, *Nova Roma*, ita etiam Imperium Conſtantinopolitanum, *Romania*, dicebatur: & Imperio Orientali ſubditi omnes *Romanos* ſeſe appellarunt.

33. ὑπὸ Κωάδου βασιλέως Περσῶν.) Procoplo, Cedreno, & quibuſdam aliis, *Cabades*, dicitur.

34. ϗ̓ Πατρικίου στρατηλάτου — ϗ̓ Ὑπατίου.) Scr. Πατρίκιον, — ϗ̓ Ὑπάτιον. Vide Procop. Gothic. lib. 1. & Marcellini Chron.

35. τὸ Ἰλύριον.) Scr. Ἰλλύριον.

36. ἐτείχισε τὸ Δαρὰς, χωρίον ὄντα &c.) Scr. ὄν, uti & infra: Urbs vero Δαρὰς Procopio, Evagrio, Nicephoro, Cedreno, aliiſque, præter Chr. Alexandr. Auctorem, omnibus dicta eſt.

37. ὁρίων.) Scr. ὀρίων.

38. κέκληϑεν ἔχει τὸ ὄνομα.) Eandem nominis hujus occaſionem aſſignat, præter alios, Evagrius etiam, Hiſt. Eccleſ. lib. 3. cap. 37.

39. λαβόντα) Legendum, λαβόν.

40. καϑαιρεῖσθαι Εὐφήμιος.) Scr. καϑῃρέϑη, uti & in ſequentibus: hunc vero *Euthymium* vocat Cedrenus, falſo.

41. ὅτε ϗ̓ αὐτὸς καϑαιρεῖσθαι εἰς Νεοκαισάρειαν.) Imo tres hi Epiſcopi Orthodoxi, Euphemius, Macedonius, & Flavianus, ab Imperatore Hæretico (Synchyticorum enim ſectator erat) ut Synodi Chalcedonenſis defenſores, thronis ſuis deturbati,

Digitized by Google

ſtati, & in exilium miſſi ſunt. Vide Victor. Turonenſ. Marcellin. Zonaram, & Cedrenum.

42. ἀπὸ μοναζόντων.) Marcellinus: *Severus Eutychetis perfidiæ, Anaſtaſio Cæſare volente, ſedem Flaviani Antiſtitis, ex Monacho Epiſcopus, occupavit*. Annus hic erat Chriſti vulgaris DXIII. Clemente & Probo Coſs.

43. ὑπάτευσεν αὐτὸν ἀπὸ ὑπάτων. Notandum eſt, hanc dicendi formulam, ἀπὸ ὑπάτων, quandoque Conſulem *Ordinarium*, eum ſcilicet qui jamdudum hac functus fuerit dignitate; quandoque vero *Codicillarem* tantum, ſive Honorarium ſignare Conſulem: uti nos monet doctiſſimus Alemannus, in Notis ſuis ad Procopii Hiſtor. Arcan. quem vide.

44. καὶ ἐποίησεν ἀπ' αὐτῶν τοὺς λεγομένους Βίνδικας.) Βίνδιξ, *Vindex*, Vectigalium exactor. Inter ea quæ ab Anaſtaſio Imp. male geſta ſunt, *Vindices* hoſce in Reimp. introductos, cum Vectigalium exactiones antea a Curialibus per ſingulas civitates fierent, ponit Evagrius, lib. 3. cap. 42. περιεῖλε δὲ καὶ τὴν τῶν φόρων εἴσπραξιν ἐκ τῶν βουλευτηρίων, τοὺς καλουμένους Βίνδικας ἐφ' ἑκάστῃ πόλει προβαλλόμενος, εἰσηγήσει φασὶ Μαρίνου τοῦ Σύρου, τὴν κορυφαίαν διέποντος τῶν ἀρχῶν, ὅθεν οἱ πάλαι ὑπῆρχον τῆς αἰδοῦς ἐκλείπει· ὅθεν κατὰ πολὺ οἵ τε φόροι διεῤῥύησαν, τό τε ἄνθος τῶν πόλεων ἐξίτηλον, &c. Vide etiam Nicephorum, lib. 16. cap. 41.

45. προεχειρίσατο κόμητα λαργιτιόνων.) Comitum in Imperio Orientali multiplex erat dignitas: Vox autem Primarium quendam in re unaquaque ſignare videtur. Quæ vero Λαργιτίωνες ſint, ſupra diximus.

46. ἐποίησε Φολλερὰ προχωρεῖν.) De hoc Marcellinus, ad Anaſtaſii Imp. annum 7. *Nummis, quos Romani Terentianos* (leg. Teruntianos) *Græci Phollerales vocant, Anaſtaſius Princeps ſuo nomine figuratis, placabilem plebi commutationem diſtraxit*. φόλλις autem, ſive φόλλις, uti infra lib. 18. ſcribitur, idem eſt, quod ὀβολός. Suidas: ὀβολοί εἰσιν οἱ καλούμενοι φόλλεις. Procop. etiam Arcan. Hiſt. ὃ δὲ καὶ ἐς τὰ κέρματα τοῖς βασιλεῦσιν εἴργασται, ὅ μοι παρετέον οἴομαι εἶναι. τῶν γὰρ ἀργυραμοιβῶν πρότερον διακοσίους τε καὶ δέκα ὀβολοὺς, οὓς φόλλεις καλοῦσιν, ὑπὲρ ἑνὸς στατῆρος χρυσοῦ προΐεσθαι τοῖς ξυμβάλλουσιν εἰωθότων, αὐτοὶ ἐπιτεχνώμενοι κέρδη οἰκεῖα, ὀγδοήκοντα καὶ ἑκατὸν μόνους ὑπὲρ τοῦ στατῆρος δίδοσθαι τοὺς ὀβολοὺς διεπράξαντο. Erat autem Follis XII. pars Siliquæ: Siliqua vero Nomiſmatis, ſive Aurei Solidi pars eſt XXIV. Vide Scholiaſten Baſilic. Eclog. 23. apud Meurſ. in voce μιλιαρήσιον.

47. κίον.) Scr. κίων.

48. μὴ ποιεῖν τινα ἔγγραφον κοπιδερμίαν.) Et in proximis, μέχρι δὲ αὐτὸ τὸ ὄνομα τοῦ κοπιδέρμα ὀνομάζεσθαι. Nova prorſus, mihique inaudita ſunt hæc vocabula: a δέρμα tamen, quod *Cutem* ſignat, & κοπὴ, *Sectio*, *Inciſio*, compoſita videntur: adeo ut κοπίδερμα, *Cuticidium*, reddi poſſe videatur. Quoniam vero Lege hac cautum fuit, ne quis *Liber* homo *Servus* fieret, Judæos præcipue eam reſpicere exiſtimo. Hos enim Servos emere, eoſque circumcidere conſueviſſe, colligimus ex Lege quadam de hac re a Conſtantio & Conſtante Impp. lata, quam nobis exhibet Cedrenus, his verbis: Κωνστάντιος δὲ καὶ Κώνστας ἐνομοθέτησαν, Ἰουδαίους μὴ ὠνεῖσθαι δοῦλον· εἰ δὲ ἀγοράσαιεν, αὐτὸν εἰς τὸ δημόσιον λόγον· εἰ δὲ καὶ περιτέμνοιεν δοῦλον, ξίφει τιμωρεῖσθαι, καὶ τὴν τούτου δημεύεσθαι οὐσίαν. *Conſtantius & Conſtans legem tulerunt, Ne quis Judæus ſervum emeret: Emptum publicari juſſerunt. Si quis circumcidere Servum auſus eſſet, gladio feriri, & bona ejus publicari.* Lex itaque iſta, a Conſtantio & Conſtante Impp. primitus lata, ab Anaſtaſio tandem denuo forte propoſita fuerit.

49. ἐτυράννησε Βιταλιανὸς ὁ Θρᾷξ.) Thracem hunc faciunt etiam Evagr. lib. 43. Nicephor. lib. 16. cap. 38. & Zonaras: Marcellinus tamen in Chronico, & Jornandes de Regn. Succeſſ. Scytham eum fuiſſe volunt.

50. καὶ Μυσίαν.) Scr. Μοισίαν. Evagrius interim corrigendus, lib. 3. cap. 43. ubi legitur καὶ Μυσίαν.

51. Κύριλλον Ἰλλυριανόν.) Forte ſcribendum, ὁ Ἰλλυρικιανός, *Illyricus*, vel *Illyricianus*, quomodo recentiores locuti ſunt. Ita habemus apud Marcellinum in Chron. ad annum 499. *Ariſtus Illyricianæ ductor militiæ*: & ad an. 530. *Mundo, Illyricianæ militiæ ductor*, &c.

52. πορτάριον.) πόρτα, *Porta*; inde πορτάριος, *Portarius*, qui portam cuſtodit.

53. καὶ παρέλαβεν τὸν στρατηλάτην Θρᾴκης Κύριλλον, καὶ ἀνεῖλεν αὐτόν.) Marcellinus in Chronico: *Cyrillum loquacem magis, quam ſtrenuum militiæ ductorem, inter duas pellices Vitalianus repertum dormientem, eumque mox abſtractum cultro Getico jugulavit*. Vide tamen Evagrium etiam lib. 3. cap. 43. & Nicephorum lib. 16. cap. 38. qui rem aliter narrant.

54. Σωσθένῃ.) Scr. Σωσθένιον· de loco hoc vide quæ ſupra annot. ad lib. 4.

55. ἱρόγδιον.) Scr. ἱππόγδιον.

56. ῥίπτεις.) Scr. ῥίπτων.

57. τὰ πυρίζοντα αὔτανδρα.) Heſychius: Αὔτανδρον, σὺν αὐτοῖς τοῖς ἀνδράσιν.

58. ὅπου λέγεται τὸ Βύθαριν.) Scr. Βυθάριον. Evagrius de hac navali pugna verba habens, lib. 3. cap. 43. καὶ πρῶτα μὲν ἀπεκρούσθη· εἶτα μετὰ τὰς ἐκπλεύσεις καὶ τοὺς ἀκροβολισμοὺς μεταξὺ τῶν δυοῖν στρατοπέδων, ναυμαχίας καρτερᾶς συστάσης περὶ τὰ καλούμενα Βυθάρια, φλὶγα μὲν προτροπάδην φυγὰς οἴχεται ἀποβαλὼν ὁ Βιταλιανός, &c. *Bythias* etiam dictus eſt locus iſte, ut ex Dionyſii Anaplo nos docet Petr. Gyllius de Boſp. Thrac. l. 2. cap. 9. *Deinde eſt Calamus, & Bythias: ille a Calamorum multitudine, hic ab alta protectione promontoriorum circumſurgentium nominatur*. Idem tamen ſui oblitus, de Topograph. Conſtantin. lib. 4. cap. 10. *Vitharia* locum hunc vocat, Vitaliani profligati hiſtoriam ex Evagrio recitans.

59. ὅτι ὑπὸ τινὸς αἰφνιδίου ἀνάπτονται τὰ ἐκείνου πλοῖα.) Navalis hujus victoriæ, quam Anaſtaſius Imp. Procli Mathematici ope adverſus Vitalianum adeptus eſt, meminit etiam Zonaras: qui tamen non ſulphure vivo navibus injecto, ſed ſpeculis Uſtoriis eam effectam tradit: κάτοπτρα γὰρ λέγεται χαλκεῦσαι πυρφόρα ὁ Πρόκλος, καὶ ἐκ τοῦ τείχους ταῦτα ἀπαιωρῆσαι κατέναντι τῶν πολεμίων νεῶν· τούτοις δὲ τῶν ἡλιακῶν ἀκτίνων προσβαλουσῶν, πῦρ ἐκεῖθεν ἐκκεραυνοῦσθαι, καταφλέγον τό τε ναυτικὸν τῶν ἐναντίων στρατόν. *Nam ſpecula ex ære fabricaſſe uſtoria fertur Proclus, eaque de muro e regione hoſtilium navium ſuſpendiſſe: in quæ cum ſolares radii impegiſſent, ignem inde fulminis inſtar erumpentem claſſiarios, ipſaſque naves hoſtium combuſſiſſe*. Verum non ſatis video, quo pacto fidem iſtis adhibere poſſimus, Marcellinum legentes, hujuſce ævi ſcriptorem; Juſtiniani enim adhuc Patricii cancellos ſe egiſſe, teſtatur ipſe. Hic itaque, de hac Vitaliani invaſione verba faciens, hæc habet: *Miſſi ſunt ad Vitalianum Senatores, qui pacis cum eo leges componerent: nonaginta auri pondera, exceptis regalibus muneribus, pro precio tunc accepit Hypatii*. Et paulo poſt: *Magiſter militum Vitalianus per Thraciam factus, Hypatium quem captivum catenatumque apud Acres caſtellum tenebat, reverſus ſuo remiſit avunculo*. Victor etiam Turonenſis, hujus æqualis, licet non precio Vitalianum amotum dicat, armis tamen propulſatum omnino negat: *Vitalianus Comes cum manu valida Barbarorum Conſtantinopolim veniens, in Soſthene ſedit: qui non aliter poſtulatus pacem Anaſtaſio Imperatori promittit, niſi prius defenſores Synodi Chalcedonenſis relegatos exilio ſedibus propriis reddat*, &c. Verum cum Victor hæc Anaſtaſii Imp. an. XXIV. geſta narret, Marcellinus ad annum ſequentem, Anthemio & Florentio Coſs. ea refert.

60. ἄντα.) Scr. ἄν.

61. ἔθνος πολεμικώτατον.) Scr. πολεμικώτατον· de hac vero Hunnorum Sabirorum irruptione, vide Marcellinum, Victorem Turonenſ. Evagrium lib. 3. cap. 43. Nicephor. lib. 16. cap. 38. & Cedrenum. Munificentiæ tamen hujus Imperatoris in Vectigales ſpolietos, de qua Auctor paulo infra, apud iſtos ne verbum quidem.

62. ὁ σταυρωθεὶς δι' ἡμᾶς, ἐλέησον ἡμᾶς.) Τρισάγιον, Hymnus eſt, Græca Eccleſia decantari ſolita. Verba autem erant hæc: Ἅγιος ὁ Θεὸς, ἅγιος ἰσχυρὸς, ἅγιος ἀθάνατος, ἐλέησον ἡμᾶς. his Petrus Fullo Eccleſiæ Antiochenæ ſub Leone Imp. antiſtes, clauſulam hanc poſt ἅγιος ἀθάνατος, addidit; Χριστὲ βασιλεῦ, ὁ σταυρωθεὶς δι' ἡμᾶς· poſtea vero in exilium pulſus, cum tandem denuo a Zenone Epiſcopatui ſuo reſtitutus fuiſſet, his omiſſis, Χριστὲ βασιλεῦ, reliqua retinuit, nempe ὁ σταυρωθεὶς δι' ἡμᾶς. Cedrenus: πρότερον δὲ προσέθηκε (Πέτρος ὁ Κναφεὺς) τῷ τρισαγίῳ, Χριστὲ βασιλεῦ, ὁ σταυρωθεὶς δι' ἡμᾶς, ὕστερον δὲ ἐλθὼν. περιεῖλε τὸ, Χριστὲ βασιλεῦ. Deinceps itaque clauſulæ hujus additio apud Antiochenſes, Eccleſiaſque Orientales obtinebat; unde a Conſtantinopolitanis, & Occidentalibus, *Theopaſchitæ*, dicti ſunt Orientales. *Paſſianos* eos vocat Marcellinus: *Die Dominico, dum jubente Anaſtaſio Cæſare per Platonem in Eccleſia pulpito inſiſtentem in hymnum Trinitatis Dei* Paſſianorum Quaternitas *additur, multi Orthodoxorum priſtina voce pſallentes, perfidoſque præcones clamoribus objurgantes, in ejuſdem Eccleſiæ gremio cæſi ſunt.* Vide Evagrium lib. 3. cap. 44. Nicephorum lib. 16. cap. 45. Victorem, & Cedrenum.

63. προσδόκαντος τὰ αὐτοῦ δημόσια.) δημόσια hic *Æraria*, vertimus: Τρακτευτὴς enim, & Λογοθέτης, id eſt, *Publicarum Rationum Miniſter*, ſive Vectigalium *Curator*, erat Marinus, uti Auctor noſter ſupra: ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς πέμψας Ἰουστῖνον τὸν Παφλαγόνα ἐκ τοῦ τρακτεύειν τὰ δημόσια χωρία τοῦ πραιτωρίου τῶν ὑπάρχων, ἐποίησεν αὐτὸν ὑπάτον, ἀντ' αὐτοῦ ποιήσας τρακτευτὴν, ὡς λογοθέτην Μαρῖνον τὸν Σύρον.

64. καὶ ἀνελθεῖν.) Scr. ἀνῆλθεν, uti habet Chr. Alex.

65. τοὺς δὲ ἐρμαμείτους.) Scr. ἐρμαμείτους· ἔρυμα, & ἔρυμα, *Cuſtodio*; unde ἔρυμα, *Cuſtodia ſolvens*, ſive *Carcer*. Heſychius: ἔρυμα, ὀχύρωμα, φυλακὴ, κάλυμμα, φύλαγμα· ab ἔρυμα vero Auctor noſter verbum ἐρυματίζω formavit.

66. ἀρχίμων.) Chr. Alex. a Radero editum habet λιχχίμων, corrupte: Chr. idem ex Joſ. Scaligeri editione legit λιχχίμων· ad quam lectionem noſtram emendandam cenſeo.

67. ἀπαντῶν σοι.) Cedrenus habet, κατακριθείς σοι.

68. ἀπολείφω δεκατέσσαρα.) Ita etiam Chr. Alexandr. Cedrenus legit, τεσσαρεσκαίδεκα ἔτη. Conſtantinus Manaſſea:

> Ζῇ δὲ κακίαν μισυχθεὶς καὶ βιβλοκτονίαν,
> Εκκαίδεκα ὑπεξέπνευσε τοὺς χρόνους τῆς ζωῆς αὐ.
> Καὶ χρόνους ἐκολόβωσε τέσσαρας πρὸς τοὺς δέκα·
> Καὶ ταῦτ' αὐτὸς, ἀπῆλαυσε τούτου ἀπὸ τοῦ χάρτου.

69. καὶ δαπανηθεὶ ταραχθεὶς.) Chr. Alex. habet, κατερράγη· mendoſa.

70. ὅτι οἶδεν μου ἐλθεῖν χεῖρον.) Juſtinum, Anaſtaſii in imperio ſucceſſorem, iſta notaat: quem συφορβὸν, *ſubulcum* fuiſſe vult Zonaras: Ἀνῆλθε δὲ βασιλεὺς Ἰουστῖνος ὁ Θρᾷξ, γένους μὲν ἐκφὺς ἀσήμου καὶ ἀφανοῦς, αὐτὸς τὸ πρότερον αὐτουργὸς, ὁ βοηλάτης τυγχάνων καὶ συφορβός. Certe loco humili, imo ſordido natum, agriſque exercendis tentum aſſuetum fuiſſe eum, aſſerit Procopius, Arcan. Hiſtor.

71. πόλιν.) Scr. πόλιν.

72. ὢν ἐνιαυτῶν ὀγδοήκοντα.) Zonaras dicit Anaſtaſium octoginta octo tantum annos vixiſſe: uti etiam & Victor Tunneaſ. *Anaſtaſius Imperator intra palatium ſuum tonitruorum terrore fugatus, & coruſcationis jaculo percuſſus, in cubiculo, quo abſconſus fuerat, moritur: & cum ignominia abſque conſuetis exequiis ad tumulum ducitur, anno vitæ ſuæ XXCIIX.* Marcellinus vitæ ejus annorum numerum incertum relinquit; octogenario tamen majorem obiiſſe teſtatur.

IN LIBRUM XVII.

1. ONTINA ὁ στρατὸς τῶν φυλαττόντων τὸ παλάτιον κελεύσει Θεοῦ, ἐξκουβιτόρων.) Ita etiam Chr. Alexandr. Ἐξκουβίτορες, *Excubitores*, Milites erant Prætoriani, Palatini, atque Imperatori curando deſtinati; atque ideo ὁ στρατὸς τῶν ἐξκουβιτόρων &c. ab Auctore dicuntur. Græcis σωματοφύλακες vocantur. Horum vero Præfectus erat Juſtinus. Evagrius lib. 4. cap. 1. de Juſtino Imp. hæc habet: ὑπὸ τῶν βασιλικῶν σωματοφυλάκων ἀναρρηθεὶς, ὥσπερ καὶ ἄρχων, ἡγεμὼν τῶν ἐν τῇ αὐλῇ τάξεων καθεστώς· infra etiam noſtro κόμης ἐξκουβιτόρων dicitur.

2. ἐβασίλευσε δὲ ἔτη θ', καὶ ἡμέρας εἰκοσιδύο.) Victor Turonenſ. annos VIII. & menſes XI. Juſtinum regnaſſe aſſerit: forte de annorum numero quibus ſolus imperavit intelligendus eſt: cum enim Juſtinus annos octo, menſes novem, & dies tres regnaſſet, Juſtinianum ſororis filium in Imperii ſocietatem adſcivit: at Evagrius reſtatur, lib. 4. cap. 9. Poſt quod tempus menſes etiam quatuor ſuperfuit, uti ex eodem Evagrio diſcimus, loco citato; ubi etiam eum annos IX. integros, cum tribus tantum diebus, regnaſſe affirmat: ſibi ſcilicet hac in re parum conſtans. Julii enim die IX. Æræ Antiochenæ DLXVI. anno, Indictione ſcilicet XI. ſecundum Evagrium ipſum Imperator renunciatus eſt Juſtinus: Kalendis autem Auguſti Æræ Antiochenæ DLXXV. id eſt, Indictione V. ſecundum eundem, diem obiit. Totum itaque regni ejus tempus IX. annos, dieſque inſuper XXII. uti Noſter recte, complexum eſt. Marcellinus tamen ad novem imperii ejus annos, menſe etiam duos addit.

3. ἀγράμματος δέ.) Hujus rei teſtem locupletem habemus Procopium, Juſtini coævum, Arcan. Hiſtor. ἡνίκα δέ τε ὁ βασιλεὺς (Ἀναστάσιος) ἐξ ἀνθρώπων ἀφάνισε, αὐτὸς (Ἰουστῖνος) τῇ τῆς ἀρχῆς δυνάμει τὴν βασιλείαν παρέλαβε, τυμβογέρων μὲν γεγονὼς ἤδη, ἀμαθὴς δὲ γραμμάτων ἁπάντων, καὶ τὸ δὴ λεγόμενον ἀναλφάβητος ὤν.

4. τὸν τοῦ αὐτοῦ Ἀμαντίου δομέστικον.) Δομέστικον, *Domeſticus*: licet vero vocabulum hoc dignitatis etiam erat, hoc tamen loco οἰκέτην ſonare puto, uti habet Zonaras: μετὰ δέ γε τὴν τοῦ Ἀναστασίου, βουλῆς γενομένης περὶ προχειρίσεως βασιλέως ὁ ἀρχιευνοῦχος Ἀμάντιος &c. θέλων Θεόκριτόν τινα (Θεόχριτον alii) οἰκεῖον αὐτῷ ὄντα βασιλεῦσαι, χρήματα τῷ Ἰουστίνῳ παρέσχε διανεῖμαι τοῖς στρατιώταις, &c. Conſtantinus Menaſſes Theocritum Amantii conſanguineum fuiſſe vult, de Juſtino iſta præ erens:

> Λαβὼν γὰρ, ὥς φασι, πολὺν χρυσὸν ἐξ Ἀμαντίου,
> Τοῦ ἀρχοῦ δὲ ἀρχευνούχου Ἀμάντιος ἐκείνου,
> Καὶ σκεδάσας τοῖς τάγμασι τοῦτον κατασκευάσαι,
> Ὡς ἂν περιποιήσαιντο κράτος Θεοκρίτῳ,
> Τῷ κατασκευαστῇ τῶν αὐτοῦ αἵματος Ἀμαντίῳ,
> Εκ τῶν ἰδίων ἑαυτῷ κράτος ἐκεῖ βασιλείας.

Vide etiam Evagrium, lib. 4. cap. 2.

5. ἄλωτο.) Lego, ἥλωτο, uti habet Chr. Alex.

6. τῷ δὲ πρώτῳ ἔτει τῆς βασιλείας αὐτοῦ ἔφυγε Σέβηρος.) Victor Tur. Severum Juſtini Imper. anno tandem VI. Juſtino & Appione Coſs. aſſerit: *Antiochenæ Eccleſiæ Severus, Chalcedonenſis Synodi obtrectator, quum a Juſtino Imperatore quæreretur ad pœnas, fugit: & in ejus locum ſubſtituitur Paulus.* Evagrius tamen, & poſt eum Nicephorus, Severum Juſtini anno I. pœnas dediſſe, lingua ejus abſciſſa, teſtatur Evagr. lib. 4. cap. 4. Nicephor. lib. 17. cap. 2. Vide etiam Cedrenum, & Zonaram.

7. οἱ τῇ κακόδῳ.) Forte ſcribendum, τῇ συνόδῳ.

8. ἄνθρωπον ὑπερτέλειον πήχεων ἔχε.) Locus proculdubio mendoſus: forte legendum, ἄνθρωπον ὑπερέχουσα τέλειον πήχεων ἔχε. Cedrenus: Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει (Juſtini VII.) ἐφάνη γυνή τις ἐκ τῆς Κιλικίας γιγαντογενής, ὑπερέχουσα τῇ ἡλικίᾳ πάντα ἄνθρωπον τέλειον πήχει ἕνα, καὶ πλατεῖα σφόδρα. Mulieris hujus Giganteæ meminerunt etiam Nicephorus, lib. 17. cap. 3. & Zonaras in Juſtino.

9. ἐδισιγνάτευσεν ὕπατος.) Δισιγνατεύω, & δισιγνατεύω, *Deſigno*, apud recentiores.

10. ἐν τῇ ὑπατείᾳ αὐτοῦ.) Hypatiæ hæ, ſive Munera Conſularia initio Conſulatus cujuſque populo exhibebantur; verum Vitalianus ſeptimo Conſulatus ſui menſe interfectus eſt; cujus rei teſtem habemus, hujuſce temporis hominem, Marcellinum, in Chronico: *Indictione XIII. Vitaliano & Ruſtico Coſs. Vitalianus bis Coſs. VII. menſe Conſulatus ſui XVII. Vulneribus confoſſus in Palatio, cum Celeriano & Paulo ſatellitibus interemptus eſt.* Factum hoc Juſtiniani Patricii factione; ut ex Procopio diſcimus, Arcan. Hiſtor. Victore etiam Turonenſ. qui tamen ſub Maximi Conſulatu, anno nempe Juſtini Imp. V. hoc factum vult: quod omnino falſum eſt: Conſulatu enim ſuo, quem una cum Ruſtico, Juſtini Imp. anno 2. geſſit, interemptus eſt Vitalianus.

11. μάππαν.) Μάππα, *Mappa*, & μαππάριος, *Mapparius*, qui Mappam mittit; ſive ſignum in Circo dat Aurigantibus. De Mappa vide, inter alios, doctiſſimum Jo. Voſſium de Vitiis Sermon. lib. 2. cap. 4.

12. Ζτάθιον.) Cedreno, & Zonaræ, Τζάθος, Chronico Alex. Τζάθιος, dicitur.

13. ὁ κύτοι πατὴρ Δαμνάζης.) Chr. Alex. Tzathium facit τὸν υἱὸν Ζαμνάξη, Xamnaxi filium.

14. τὴν ἐγγόνην Νόμου.) Chr. Alex. habet, ἔγγονον Ονίνου.

15. ἔχον ἀντὶ πορφυροῦ ταβλίου.) Chr. Alex. habet ἔχων, ac ſi Regem ſpectaret: ſi vero ad Chlamydem referatur, legendum, ἔχουσαν. Ταβλία autem *Clavi* ſunt: voce ſupra uſus eſt Auctor, lib. 2. τὰς μὲν βασιλικὰς πορφύρας, ἐχούσας ταβλία χρυσᾶ, τὰς δὲ τῶν συγκλητικῶν &c. χλαμύδας ἐχούσας σύμμετρον τῆς βασιλικῆς φορεσίας ταβλία πορφυρᾶ.

16. ἀληθινὸν ἔχοντα τὸν χαρακτῆρα.) Scr. ἔχον. Cæterum ex noſtro corrigendum Chr. Alex. uti habetur, ἀληθινὸν, reponendum, ἀληθινόν.

17. καὶ στιχάριον δὲ ἄσπρον.) Στιχάριον proprie erat veſtis Sacerdotalis, albi coloris: uti nos docet Symeon Archiepiſcop. Theſſalonicenſ. de Templo, &c. διὸ δεῖ στιχάριον τὴν φωτεινὴν τῶν ἀγγέλων ἐμφαίνον περιβολὴν· οὕτω γὰρ πολλάκις φωτεινὴν ἐσθῆτα περιβεβλημένοι ὤφθησαν ἄγγελοι, ὡς καὶ ὁ ἐν τῷ μνήματι λευκὴν ἐσθῆτα ἐνδεδυμένος. Hoc loco *Tunicam* ſimpliciter ſonat.

18. Παραγαύδιον.) Trebell. Pollio in D. Claudio: *Albam ſubſericam paragaudem triuncem unam.* Parthica erat hæc veſtis. Heſychius: Παραγαῦδαι (corrupte hodie additur, παραγωγαὶ, uti nos monet doctiſſimus Salmaſius,) χιτῶν παρὰ Πέρσαις *Paragaudæ*, lora ſunt; *Paragaudiæ* vero Veſtes, quæ *loris auratis* circumtexebantur. Vide *In Jo. Mal. Notæ.* Clariſſimi Viri Cl. Salmaſii notas in Trebell. Poll. & in Flav. Vopiſc.

19. ἔχον χρυσᾶ πλουμία βασιλικά.) πλουμίον, & πλούμιον, *Pluma*: *Clavus* hic eſt. Procopius de Ædific. Juſtiniani lib. 3. χιτὼν ἐκ μετάξης ἐγχρυσοπλουμίσματι (Scr. ἐγχρυσοπλουμισμένος) χρυσοῖς ταυροπάρχων πεποικιλμένον, ἃ δὴ νενομίκασι πλουμία καλεῖν. Sed vide etiam Salmaſ. loc. citatis.

20. τὰ γὰρ ζαγγία.) Scr. τζαγγία, uti habes Chr. Alex. addita litera T. verbis pleriſque a ζ incipientibus, more recentiorum barbarico; ut τζικούριον, *Securis*; τζακκίζειν, quod Itali *Saccheggiare* dicunt. Τζάγγαι vero, ſive τζαγγία, *Calceamenta* erant Regia: Latinis *Zanchæ* dictæ ſunt: Trebellius Poll. in D. Claudio: *Zanchas de noſtris Parthicis paria duo*: id eſt, Calceos ex Parthica pelle confectos.

21. ἃ ἐφόρει, ἐκ ἀγαγών.) Lego, ἃ ἐκ ἀγαγών, &c. Senſus aliter mutilus eſt.

22. εἰς τὰ ἡμέτερα βασίλεια.) Βασίλειον proprie eſt *Regia*: apud noſtrum, *Regnum*, ubique ſignificat. Uti lib. 2. de Oedipode: καὶ ἀκούσας ὁ Οἰδίπους, ἦλθεν ἐκεῖ, καὶ πάξας τοὺς ἰδίους αὐτοῦ ὀφθαλμοὺς τελευτᾷ, ἐάσας τὰ βασίλεια τοῖς δυσὶν αὐτοῦ υἱοῖς, &c. Et lib. 18. de Auxumitarum Rege, Homeritenſem de injuriis regno ſuo ab eo illatis poſtulante, hæc habemus: ὁ δὲ τῶν Αὐξουμιτῶν βασιλεὺς ἐδήλωσε τῷ βασιλεῖ Ἀμερίτῃ, ὅτι, κακῶς ἐποίησας, φονεύσας Ῥωμαίους Χριστιανοὺς πραγματευτάς, καὶ ἔβλαψας τὰ ἐμὰ βασίλεια.

23. αἰξιούμενον τοῖς ἐπαινέμενον.) Scr. αἰξιούμενον.

24. καὶ κωλῦσαι τὸν βουλόμενον εἰς βελτίονα τάξιν ἐλθεῖν, καὶ γνῶναι Θεόν.) Locum mutilum ex Chr. Alex. ita reſtituimus: καὶ κωλῦσαι τὸν βουλόμενον εἰς βελτίονα τάξιν ἐλθεῖν οὐκ ἐνεδέχετο· καὶ γνῶναι Θεὸν &c.

25. μετ' ἀποστιχισμάτων.) Leg. disjuncte, ἀποστιχίσματων.

26. ἐπερώτησε τὸν Ζιλγιβὶμ εἰρηνικῶς, ὅτι, δεῦρο &c.) Chr. Alex. habet, ἐπερώτησεν τὸν Ζιλγιβὶμ εἰρηνικὸν αὐτῷ, ὅτι δεῦρο &c. Verum cum alterutro modo locum huuc legere poſſimus, nihil omnino mutare ſtatui. Hunc vero Anaſtaſius Bibliothec. Zelichen vocat.

27. Ἰουλιανὸς ἀπὸ Λαβρείου πρεσβυτέρου.) Chr. Alex. Raderianum habet, ἀπὸ Βηρὰ; Scal. ἀπὸ Βηρία: ubi etiam πρεσβυτέρου corrupte legitur, pro πρεσβυτέρου.

28. Θεοδότου ὑπάρχου πόλεως.) Mallem ὑπάρχου: De Theodoto vero hoc, Urbis Præfecto, vide Procopium, Arcan. Hiſtor. pag 43. edit. Pariſ.

29. κελευσθεὶς ἐξελθεῖν ἐπὶ τὴν ἀνατολήν.) Procopius eum Hieroſolymam relegatum ſcribit; loco citato.

30. ἀλυτάρχησαι δέ.) Scr. ἀλυταρχήσαντα.

31. ἀπὸ Ἀφρανίου.) Lib. 12. Ἀφράνιος iſte dicitur.

32. ἕως ὀγδόου ξζηκοστοῦ πεντακοσιοστοῦ, ἀφ' οὗ &c.) Annus hic deſideratur: ſuſpicor legendum, ἕως τῷ ξζη. φιτ. ἔτει κατὰ τοὺς αὐτοὺς Ἀντιοχεῖς, (uti vulgo loquitur Auctor noſter,) ἀφ' οὗ ἐκωλύθη, &c. Incidit hoc in Juſtini Imp annum III. qui erat Indictio XIII. ita ut a ſequente Indictione XIV. Olympicorum Inhibitio iſta deinceps locum habuerint: uti Auctor ſupra.

33. κατὰ πρεσβείαν Ἐφραιμίου τοῦ Πατριάρχου.) δὲ, particula, aut quid tale deeſſe videtur. Cæterum Ephræmius, licet poſtea, Euphraſio ruinis Antiochenſibus obruto, Patriarcha creatus fuerit, adhuc tamen Antiochiæ Præfectus tantum erat. Itaque omnino legendum, Εὐφρασίου τοῦ Πατριάρχου; niſi quis maluerit, Ἐφραιμίου, καὶ τοῦ Πατριάρχου Ἀντιοχείας.

34. τὸ λεγόμενον Δορράχιον.) Scr. Δυρράχιον.

35. ὅπερ πάλαι μὲν ἐλέγετο Ἐπίδαμνος.) Scribo, Ἐπίδαμνος. Stephanus de Urb. Δυρράχιον, πόλις Ἰλλυρική, Ἐπίδαμνος καλουμένη. Patria erat hæc Anaſtaſii Imp. uti teſtatur Evagrius, lib. 3. cap. 29. οὗτος ὁ Ἀναστάσιος πατρίδα τὴν Ἐπίδαμνον ἔσχεν, Δυρράχιον νῦν προσαγορευθεῖσαν, &c. Epidau-

tus quidem Urbs eſt, ſed alia. De hiſce vero Cladibus, vide Evagrium, lib. 4. cap. 5. & 8. Nicephorum, lib. 17. cap. 3. Cedrenum etiam, & Zonaram; apud quem tamen, pro Ἀναζαρβοι, mendoſe ſcribitur, Ἀναβαρζοι, ſive Ἀναβαρζα.

36. ὕδατων ποταμιαίων.) Forte Scribendum, ποταμιων.

37. αὐτανδροι ταῖς οἰκίαις ἀπώλοντο.) Nova plane hæc locutionis forma.

τὰ πλοῖα τῆς δημοσίων &c.) Lego κατὰ τὰ πλοῖα &c.

38. Ἀντιόχειαν τὴν Μεζοβάρβαρον,) Scr. Μιξοβάρβαρον.

39. τὴν δὲ Ἔδεσσαν μετωνόμασεν, Ἰουστινούπολιν.) Tam Anazarbum, quam Edeſſam hoc nomine inſignivit: Evagrius lib. 4. cap 8. μετακλήθεισαν τούτων ὑπὸ τῷ αὐτῷ Ἰουστίνῳ ὁ βίος, ἢ τοσαύτης ἐκπέρα τῇ αὐτοῦ προσηγορίᾳ κατεκοσμήθησαν.

40. ἐν μηνὶ Μαΐῳ ὑπατείας Ὀλυβρίου.) Accidit tremendus iſte Terræmotus Juſtini Imp. anno VII. & menſe decimo, id eſt, VIII. ejuſdem anno currente; quo Conſulatum ſolus geſſit Olybrius; ut ea Marcellino diſcimus. Itaque apud Auctorem noſtrum, poſt, τῷ δὲ ἑβδόμῳ ἔτει ἀυτοῦ βασιλείας, addendum, καὶ μηνὶ δεκάτῳ: Uti habet Evagrius, lib. 4. cap. 5. Nicephorus etiam, lib. 17. cap. 3 Juſtinus enim Imperator renunciatus eſt Julii die IX. Æræ Antiochenæ anni DLXVI id eſt, anno Chriſti Vulgaris DXVIII. decimus autem menſis, poſt captum Juſtini annum VII. erat Majus, Æræ Antiochenæ anni DLXXIV. anni Chriſti Vulgaris DXXVI. quo anno Olybrius Conſulatum ſolus geſſit.

41. πολλὴ γὰρ ἦν ὁ φόβος.) Scr. πολύς.

42. σινδῶρες πυρὸς φαίνεσθαι.) Scr. σινδόνας.

43. ἦν γὰρ ἡ μεγάλη ἑορτὴ Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν ἡ τῆς ἀναλήψεως.) Non erat ipſa Aſſumptionis dies; hæc enim perpetuo feria quinta eſt: ſed poſtridie accidit tremendus iſte terræ motus, nempe Maii die XXIX. qui tum feria ſexta erat, ſive dies Veneris: cujus rei teſtem habemus Evagrium, lib. 4. cap. 5.

44. ἢ ἀπέθανον αὐτοῖς γεωργοί.) Scribo, αὐτῶν.

45. καὶ ἀνείπωτον παρὰ αὐτῆς.) Scr. ἀνεπίφορον, ut & infra.

46. εἶπεν, καὶ ἀνείπωσι πάντες) Scr. φασι.

47. καὶ πάντες οἱ συγκλητικοὶ καὶ πορφυρᾶ ἐφόρουν.) Quod noſter πορφυρᾶ φορούντες, Cedrenus dicit, φαιὰς στολὰς ἐνδυσάμενοι, Pullati, ſive Veſtibus nigricantibus induti. Purpura quidem Regum, & Magiſtratuum Inſigne eſt: etiam & Luctui appropriatus color: nempe quod ad nigrum colorem proprius accedat: ſed & quibuſdam πορφύρεον, Nigrum eſt. Heſychius: Πορφύρεον πορφυρεοῦ, μέλαν· Πορφύρει, μελανίζει.

48. καὶ μηνὶ δ'.) Juſtinus Imperator ſalutatus eſt Julii die IX. uti ſupra diximus: Aprili itaque Juſtinianus in Imperii ſocietatem a Juſtino adſcitus eſt; is etiam a Julio menſis erat nonus. Atque hujus rei teſtem habemus Marcellinum: *Anno Regiæ urbis conditæ CXCVII. Juſtinus Imperator, Juſtinianum ex ſorore ſua nepotem, jamdudum a ſe Nobiliſſimum deſignatum, regni quoque ſui ſucceſſorem creavit Kal. Aprilis.* Evagrium etiam, lib. 4. cap. 9. Nicephor. lib. 17. cap. 7. & Chr. Alexandr.

49. ἐπειδὴ δ' ἦν ὑπάρχων μέρους.) Immo inſaniſſimum ei fuiſſe Venetorum ſtudium, luculenter ſatis teſtatur Evagrius, lib. 4. cap. 31. Procopius etiam, in Arcana Hiſt. quos vide.

50. καὶ κυρσέματι) κυρσέμα, κυρσέμα, ſive, ut Heſychius habet κισέρια, *Ciſterna* eſt: Κισέρια, λάκκοι, φρέατα, βάραθρα, ἢ βόθροι.

51. ἀποκαλύψεις ἐπεχειρίσθη πατριάρχης.) Evagrius longe aliter, lib. 4. cap. 6. ὃς (Ἐφραίμιος) κατὰ δὴ ὑπερφυῶς Ἀντιοχέων παῖδας, ἐς ἱερὰν ἀφίξεσθαι· καὶ τὸν ἀποστολικὸν λαγχάνει θρόνον, ὥσπερ μισθὸν ἐκ γέρας ἐκ τοσαύτης φροντίδος ταύτην κληρωσάμενος: nempe ob ſummam ejus in urbe inſtauranda curam, Patriarchatum, tanquam benevolentiæ, Providentiæque ſuæ mercedem, ab Antiochenſibus Epiſcopus delectus, reportavit. Vide & Nicephor. lib. 17. cap. 3. & Cedrenum.

52. τὴν γενομένην ἅλωσιν τῆς πόλεως.) Forte ſcribendum, πτῶσιν, uti ſupra habet.

53. τελευτᾷ δὲ ἐνιαυτῶν οε'.) Chr. Alex. duos præterea vitæ ejus addit annos: τελευτᾷ δὲ ἐτῶν οζ'. *Moritur anno ætatis ſuæ LXXVII.*

IN LIBRUM XVIII.

1. HN δὲ τῇ ἰδέᾳ κονταδής.) Faſti Alexandrini a Scaligero editi habent κονδαδής. Scr. κονδοειδής: nempe κοντός, vel κονδός, *Curtus* eſt recentioribus: Faſti dicti a Radero editi καμαδής habent, mendoſe: quomodo enim τῇ ἰδέᾳ κονταδής quia eſſe poſſit? ſtatura quidem erat curta, ut Noſter; vel ut Procopius, non procera, nec puſilla nimia. Τὸ μὲν οὖν σῶμα (Juſtiniani) οὔτε μακρὸς, οὔτε κολοβὸς ἄγαν, ἀλλὰ μέτριος ἦν· *Corpore neque procero fuit, neque puſillo nimis, ſed qua ſtaturam juſtam non excederet.*

2. καὶ αὐτὸς δὲ ὢν Θρᾷξ ἀπὸ Βεδεριανῆς.) Juſtinus enim Imp. avunculus ejus, Thrax etiam erat, ab urbe Bederiana ortum ſum ducens.

3. ὅτε Γελιμὲρ λίθῳ λαβῶν.) Subaudi, πληγήν.

4. ὡς γεγονέναι μοῖραν τοῦ Γολιάθ.) De ridiculo hoc commento, vide quæ ſupra notavimus ad lib. 5. ubi hæc etiam habeatur.

5. Ἰουστινιανὸς δεδωκὼς ὑπατείας τῷ ἰδίῳ ὀνόματι.) Secundus hic erat Juſtiniani Conſulatus: priorem enim cum Valerio geſſerat, Juſtino Imp. anno 1x.

6. Γιλδέριχ, ἢ Κήρυκον, ἢ Εἰρηναῖον.) Duces in hoc bello miſſos fuiſſe Beliſarium, Cerycum, & Irenæum aſſerit Chr. Alex. in Auctor. Cedrenus vero, Beliſarium, Ceryceum, & Petrum: Gildetichi autem hujus ibidem mentio nulla.

7. καὶ λαβόντες τὰ ἐξπέδιτα) Chr. Alex. habet τὰ ἐξπεδίτα: ſcribendum, ἐξπέδιτα: ἐξπέδιτον, *Expeditum; Exercitus.*

8. ὁ ῥὴξ τῶν Ἐρούλων, ὀνόματι Γρέπης) Γρέτης, Cedreno dicitur. Ἐρούλων vero ſcribendum, uti Procopius habet, Gothic. lib. 2. οἳ ποτε δὲ ἀνδρώπων οἰκεῖν ἔρημον, καὶ ὕδωρ Ῥωμαίων ἐς ξυμμαχίαν κατέστησαν, ἐγὼ ἔρχομαι, &c.

9. γέγονεν ἑαυτοὺς γενέσθαι Χριστιανούς.) Imo maximis muneribus a Juſtiniano ad id allecti, Chriſtianiſmum ſuſceperunt: ut ea eodem Procopio diſcimus, Goth. lib 2. Ἐπεὶ δὲ Ἰουστινιανὸς τὴν βασιλείαν παρέλαβε, χώρᾳ τε ἀγαθῇ, καὶ ἄλλοις χρήμασιν αὐτοὺς (Ἐρούλους) δωρησάμενος, ἑταίρους λίγεσθαί τε παντελῶς ἴσχυσε, καὶ Χριστιανοὺς γενέσθαι ἅπαντας ἔπεισε. Vide etiam Evagrium, lib. 4. cap. 19. Nicephorum lib. 17. cap. 13. & Cedrenum.

10. Τῶν λεγομένων Ἐξακισχιλίων Ἀρμενίων) Ita etiam Cedrenus. Ἐξακοσιοστοῖς vero ſcribendum, uti ſupra notavimus, ad lib. XIII.

11. Αὐγούστω, ἢ Ὀκταβιανῷ.) Lego, Αὐγούστου, τοῦ καὶ Ὀκταβιανοῦ.

12. ἔτη φνθ'.) Annus DLIX. a Juſtiniani Conſulatu II. retrorſum numerando, coincidit cum anno poſt I. Cæſarem interfectum decimotertio: qui tamen anni Auguſto Imperanti a nonnullis attribuuntur; licet quidam ab Actiaca victoria, quæ XII. poſt I. Cæſ. mortuum anno accidit, Imperium ejus initium ſumunt, e quorum numero Auctor noſter eſſe videtur.

Digitized by Google

13. ἔτει ε, ϛκζʹ.) Numerus iſte peſſime corruptus eſt: Auctorem enim adeo ſui oblitum eſſe potuiſſe vix credibile eſt. Supra enim, libro 2. dicit Chriſtum natum fuiſſe Auguſti Imp. anno XXII. ſive anno mundi CIↃ. D. quomodo Græci vulgo computant: quibus annis ſi DXXIX. alios a Chriſto nato ad hunc Juſtiniani Conſulatum II. elapſos addas, colliges tantum ↃↃ. CIↃ. XXIX. adeo ut CCCCLXVIII. annos plus juſto hic poni manifeſtum ſit.

14. ἐν δὲ τοῖς χρόνοις Εὐσεβίου) Forte ſcribendum χρονικοῖς.

15. ἕως τῆς ὑπατείας Ἰουστινιανοῦ) Supplendum, δευτέρας. Verum quomodo Euſebius computum annorum ad Juſtiniani Conſulatum deduxiſſe dicitur, cum ducentis circiter annis Juſtinianum præceſſerit? Itaque puto Auctorem intelligendum eſſe de calculo ab Euſebio ad Chriſti tantum Natalitia inſtituto: a quo tempore reliquus annorum numerus a quoquam nullo negotio deduci poteſt. Sed in iſtis nihil omnino ſani eſt. Euſebius enim ab Abrahamo ad Chriſtum Natum annos numerat MMXV. ab Adamo vero ad Abrahamum, ſecundum LXX. ſeniorum, quæ omnium maximæ ſunt, rationes, MMMCLXXXIV. quibus ſi addas DXXIX. in quem Chriſti annum incidit Juſtiniani Conſulatus II. anni tantum colliguntur IↃↃ. DCCXXVIII. Atque hic eſt verus calculus Euſebianus; qui tamen DCCIV. annis ab hoc Auctoris noſtri Euſebiano ſuperatur.

16. πάντων τῶν τὰ συγγράμματα, φέρει ἔκτην χιλιάδα ἱστορεῖ) Scribo, ἱστορούντων. Auctores vero ſuos ſupra prodidit, nempe Clementem, Theophilum & Timotheum. Cæterum non eſt, quod Græcorum ab Orbe Condito annorum Computatio nos moretur.

17. ἀπὸ κτίσεως Ῥώμης τῆς δευτέρας ὑπατείας) Lego, ἕως τῆς δευτέρας κτ.

18. ἔτει ϛλθʹ.) Encænia urbis Conſtantinopolitanæ, ſecundum noſtrum, celebrata ſunt Æræ Antiochenæ anno CCCLXXVIII. id eſt, anno Chriſti vulgari CCCXXX. nempe Conſtantini Imp. anno XXIV. a quo tempore ad hunc ſecundi Juſtiniani Conſulatum anni excurrunt CXCIX. uti Auctor recte. Vide quæ ſupra notavimus ad librum XIII.

19. ὁ αὐτ χρονογράφος ἀνέγραψεν ἴχνη) Mallem, ὁ γὰρ χρονογράφος.

20. Ἀλάριχος, ἔγγονος τοῦ Οὐαλαμηριακοῦ) Scribendum, Ἀταλάριχος. Athalaricus vero Euthariſci erat filius, ex Amalaſuontha, Theoderici filia: uti ſupra monuimus, ad libr. 15. Vide Jornandem de Reb. Get. Cap. 59.

21. Γιλδέριχ, ὁ ἔγγονος Γιζερίχου) ἔγγονος, apud noſtrum, quandoque Filium, aliquando etiam Nepotem ſignificat. Gilderichus enim ſive Ilderichus, ut habet Procopius, Honorici filius erat, Genſirichi vero, ſive Giſerichi Nepos. vide Procopium, de Bel. Vandal. lib. 1.

22. ὀνόματι Ζτίττας.) Σίττας Procopio dicitur.

23. καὶ σκρινιάριος ἱστορεῖ ἀπεκρίναντο) σκρινιάριος, Scriniarius. Svidas: Σκρινιάριος, ὁ χαρτουλάριος τοῦ ἐπάρχου, ὁ αἴρων τὰ σκρίνια, ἤτοι τὰ κιβώτια.

24. καὶ τοὺς ὑπάτους αὐτῆς) Forte legendum ἀνθυπάτους. Armenia enim a Proconſulibus adminiſtrata fuit; ut apparet ex Juſtiniani Conſtitutione XXI. hanc habente Inſcriptionem: Ὁ αὐτὸς βασιλεὺς Ἀκακίῳ μεγαλοπρεπεστάτῳ ἀνθυπάτῳ Ἀρμενίας. Ejuſdem etiam Conſtitutione XXXI. hæc leguntur: ὥστε τέσσαρας Ἀρμενίων εἶναι, δύο μὲν ἐκ τῆς ἀρχαίας τῆς τε τοῦ ἀνθυπάτου, τῆς τε τοῦ κόμητος· καὶ ἀνθύπατον μὲν εἶναι τὸν ἀρχαίας ἡγεμόνα Ἀρμενίας, κόμητα δὲ τὸν τῆς ἑτέρας· τὸ δὲ ὁ δεύτερας, καὶ τετάρτης, ὀρθοτάτως καλοῦντες.

25. ἀριθμοὺς τέσσαρας.) Quod Noſtro ἀριθμοὺς aliis recentioribus plerumque νούμερον dicitur, vocabulo Latino. Svidas: Στῖφος, πλῆθος στρατιωτῶν, φάλαγξ, νούμερα, λεγεών: quot vero militibus conſtabat, numerus non docet. Mille in ſe habuiſſe colligimus ex Cedreno: quod enim Auctor noſter ἀριθμοὺς τέσσαρας, Cedrenus χιλιάδας τέσσαρας, vocat, de Sitta duce verba habens: δέδωκε δὲ αὐτῷ ἐξ ἀπὸ ἀνατολικῆς στρατοῦ χιλιάδας τέσσαρας, καὶ γέγονε μεγάλη φυλακὴ καὶ βοήθεια Ῥωμαίων.

26. ὀνόματι Καμητῷ) Scr. Κομιτώ: Theodoræ Auguſtæ ſoror erat natu major. De utriuſque vero ortu, atque Educatione qui certior fieri vult, conſulat Procopium, in Arcan. Hiſtor.

27. εἰ μὴ ἕως πρὸς τοῦ γενέσθαι ἴσχυσε) Senſus imperfectus videtur: ſupplendum cenſeo ὥστε μὴ κληρονομεῖσθαι, εἰ μὴ ἕως πρὸς τοῦ γενέσθαι ἴσχυσε: quæ verba apud Cedrenum habentur, atque hoc loco omnino deſiderantur.

28. μετονομάσας αὐτὴν Ἰουστινιανούπολιν) Chr. Alex. Stephanus, ſive potius ejus breviator Hermolaus, Juſtinianas, vocat: Συκαί, πόλις ἀντικρὺ τῆς νέας Ῥώμης, ἡ καθ' ἡμᾶς Ἰουστινιαναὶ μετονομασθεῖσα.

29. καὶ ὑπ' αὐτὴν χιλιάδες ἑκατόν) Scr. χιλιάδας. De Hiſtoria vero hac convenit ſatis inter Auctorem Noſtrum & Cedrenum: de nominibus non item. Regina enim hæc vidua Cedreno Βοάριξ, maritus vero ejus Μαλάχ, dicuntur. Ex regibus vero Hunnicis ab eodem profligatis alterum Στύρακα, alterum Γλώνη vocat.

30. καὶ ἐφούρκισεν αὐτόν) Infra etiam lib. 18. habemus τοὺς μὲν ἐφούρκισε, ἑτέρους δὲ ἀπεκεφάλισε. φουρκίζειν, ſive φαλκίζειν, utroque enim modo legitur, in furcam agere, ſignificat. Nec enim doctiſſimo Meurſio accedere poſſum, qui vocabula hæc diſtinguit, & φουρκίζειν quidem in furcam agere, φαλκίζειν vero, Strangulare, ſignificare contendit. Qua enim de cauſa Hunnus iſte ad Sycas mitteretur, ut ibi tam privato mortis genere periret? Imo potius in oppoſito ubi littore Syceno in furcam agebantur; ut ibi in omnium oculis poſiti, ſi cives erant ſeditioſi, vel flagitii cujuſcunque alius rei, cæteris in terrorem, ſi hoſtes in bello capti, eiſdem jucundum eſſent in ſpectaculum: Exempla paſſim occurrunt, tum apud noſtrum, tum apud alios. Cedrenus, in Conſtant. Pogon. καὶ ἀποστείλας, ἐκράτησε τοὺς φονευτὰς αὐτοῦ, καὶ ἐφούρκισεν ἐν Συκαῖς. ſed nec toti tantum Malefici hoc in loco furcæ ſubjiciebantur, verum & capita etiam eorum contis affixa, populo in ſpectacula proponebantur. Exemplum habemus ex Evagrio, de Longino & Theodoro in Anaſtaſium Imp. rebellantibus: τὰς δὲ κεφαλὰς Λογγίνου, καὶ Θεοδώρου πρὸς Ἰωάννου τοῦ Σκύθου ταλαντευθεὶς ἐπὶ τὴν βασιλεύουσαν πόλιν, ὡς καὶ ἐν κοντοῖς περιπαρείσας ὁ βασιλεὺς ἐν ταῖς καλουμέναις Συκαῖς, ἀντιπέραν τῆς Κωνσταντίνου κειμέναις ἀνηώρησεν, ἡδὺ θέαμα τοῖς Βυζαντίοις, ἀνθ' ὧν κακῶς πρὸς Ζήνωνος καὶ τῶν Ἰσαύρων ἐπεπόνθεισαν. Longini vero, & Theodori capita, a Joanne Scytha Conſtantinopolim miſſa, Imperator palis alligata, in loco cui Sycæ nomen eſt, e regione Conſtantinopolis in ulteriore maris litore ſito ſuſpendit: gratum ſane ſpectaculum propterea Conſtantinopolitanis, quod ipſi a Zenone & Iſauris gravibus ante affecti fuiſſent incommodis.

31. ὀνόματι Γρώδ) Cedrenus habet; Γορδᾶς λεγόμενος.

32. καὶ τὸν Βόσπορον· ἥτις πόλις Ἡρακλεῖ ἀπὸ Ἰουλιανοῦ ἔκτισε) Scribo, καὶ τὴν Βόσπορον: Urbis enim nomen eſt hoc loco; eſt etiam & Freti. Stephanus de urb. Βόσπορος, πόλις Πόντου, κατὰ τὸν Κιμμερικὸν κόλπον, ὡς Φίλων· καὶ πορθμὸς ὁμώνυμος. Boſporus vero duplex eſt, Thracius, & Cimmerius.

33. δέδωκεν αὐτῇ τῇ πόλει ὄνομα, θεὸν φέρειν) Ridiculum hoc commentum nobis obtrudit etiam Cedrenus; niſi quod ſuaviſſimam urbis hujus Conditoris, eandemque Romano imperio (quod tamen nondum erat in rerum natura) tributariam facientis fabulam, prætermittat.

34. ἔτει Ἰταλοὺς λεγομένους Ἰουλιανοῦ) Italos, apud Auctorem noſtrum, pro Europæ partium Occi-

Digitized by Google

dentaliorum incolis frequenter uſurpari, ſupra notavimus, ad lib. 2.

35. ὡς δὲ ἐν τῇ πόλει συναλλαγαί) Lego, συναλλαγῇ, ut cum verbo ὡς congruat.

36. καὶ ἠλέκτρινα) Electrum Metalli ſpecies quædam eſt, ex Argenti cum Auro mixtione confecta: ἤλεκτρον, & ἠλέκτρου dixerunt: Heſychius. Ἤλεκτρον, ἀλλότυπον χρυσίον: & deinde; Ἤλεκτρον, μέταλλον χρυσίζον. Electrum vero proprie dicebatur, quod Auri partibus tribus Argenti quartam admixtam habuit; ut inquit Iſidorus: vel ut Plinius Nat. Hiſt. lib. 33. cap. 4. quod Auri portionibus quatuor Argenti quintam additam habuit. Metalli hujus apud veteres copia magna erat; eo quod eis (uti doctis videtur) Argenti ab Auro ſeparandi modus ſaltem abſque Argenti jactura, quæ utique nimia magna fuiſſet, penitus ignotus fuerit. Si vero quæratur, unde igitur illis tantam auri puri erat quantum ſufficeret ad nummos conficiendos; reſpondemus, tum fodinas, tum flumina aurifera id illis ſuppeditaſſe; adeoque puri auri quam impuri majorem copiam inde eos hauſiſſe. Atque in hac etiam ſententia eſt Georg. Agricola, de Natura foſſilium lib. 8. cap. 2. *Certe quoties animum refero ad eorum ſcripta*, (de veteribus loquitur,) *adducor ut credam, plus puri auri ſemper repertum eſſe, quam confectum e terrarum, vel lapidum generibus, cum quibus ſolet eſſe permixtum*, &c. Sed vide Auctorem ipſum. Vel ſi hoc ſatis ad nummos feriendos haud fuiſſet, aurum habebant metallis vilioribus, ære, plumbo, &c. permixtum, quod in hunc uſum purgare potuiſſent. Ubicunque vero in eam metallorum mixturam, quod Electrum dicebatur, inciderunt, impurgatam omnino uſui ſuo accommodarunt. Sed & virtutes quaſdam peculiares, eaſque Electro genuino quam auro puro ipſo majores attribuerunt. Ex eo enim, quod Naturaliter tale eſt, Venena deprehendi teſtatur Plinius, lib. 33. cap. 4. cui etiam concinit Iſidorus de Origin. *Defacatius eſt* (inquit ille) *hoc metallum omnibus metallis*: & paulo poſt: *Si ei infundas venenum, ſtridorem edit, & colores varios in modum arcus cæleſtis emittit*.

λαβόντες ἀντ᾽ αὐτοῦ μιλιαρίσια) Μιλιαρίσιον *Miliariſium* Nummi genus eſt a Militia ſic dictum, uti vult Cedrenus, p. 168. E. R. Μιλιαρίσια δὲ ἀπὸ τῆς μιλιτίας, ὅ ἐστι στρατείας. Argenteum erat, atque duas ſiliquas, id eſt, partem duodecimam valebat. Scholiaſtes Baſilic. Eclog. 23. χρὴ γινώσκειν, ὅτι τὸ ἓν κεράτιον φόλλεις ἀξιοῖ δώδεκα, ἤτοι μιλιαρισίου τὸ ἥμισυ. τὰ δὲ ιβ´. κεράτια εἰσὶ νομίσματος ἥμισυ. τὸ γὰρ ὁλόκληρον νόμισμα ἔχει μιλιαρίσια ιβ´, ἤτοι κεράτια κδ´. *Sciendum eſt, ſiliquam unam folles* XII. *valere, ſive Miliariſii dimidiam partem: ſiliquæ igitur* XII. *Solidi aurei dimidia pars ſunt. Solidus enim juſtas Miliariſia* XII. *ſive ſiliquas* XXIV. *valet*.

37. τὸν αὐτοῦ ἀδελφὸν Μίγαν) Hunc, Μαγίγαν, vocat Cedrenus.

38. πταισθέντες Ῥωμαῖοι) Inauditum hoc locutionis genus.

39. ἐν τῷ λεγομένῳ ἱερῷ) Ἱερὸν, *Hierum*, Fanum eſt antiquiſſimum, Jovi Urio ſacrum ad fauces Ponti Euxini in terra Aſiatica poſitum. De hoc vide P. Gyllium de Boſporo Thracio lib. 1. cap. 2. Et l. 2. cap. 19.

40. ἐν αὐτῷ δὲ τῷ χρόνῳ συνέβη Ἰνδοὺς πολεμῆσαι πρὸς ἑαυτούς) Bellum hoc Indorum Cedrenus refert ad Juſtiniani Imp. An. XV. Anaſtaſius vero ad ejuſdem annum XVI. qui etiam Regum horum alterum Damianum, Homeritarum, alterum vero Adadum, Auxumitarum Regem, vocant; quem tamen Procopius Perſicor. lib. 1. Ἑλλησθεαῖον vocat.

41. ἐνδότεροι εἰσι τῶν Ἀμεριτῶν) Scr. Ὁμηριτῶν. Homeritæ Arabiæ felicis incolæ erant, Auxumitæ vero Æthiopiæ; qui etiam ab Homeritis ſinu Arabico diſterminabantur. Vide Procopium, Perſicor. lib. 1. & Nicephor. Eccl. Hiſt. lib. 9. cap. 18. & lib. 17. cap. 32.

42. βασιλείαν ἐστί) Scr. βασίλειον: βασίλειον vero, pro Regno, ubique ponit Auctor noſter.

43. ἐὰν νικήσω Δίμνον &c. χριστιανὸς γενήσομαι) Ita etiam Nicephorus lib. 17. cap. 32. Et Cedrenus. Rex tamen, Auxumitenſis, etiam ante hoc bellum, Chriſtianus fuit, idque ferventiſſimus, χριστιανός τε ὤν, καὶ δόξης τῆσδε ὡς μάλιστα ἐπιμελούμενος, uti teſtatur hujuſce ævi ſcriptor Procopius, Perſicor. lib. 1.

44. Ἀλαμούνδαρος ὁ Σαρακηνὸς τῶν Περσῶν) Infra Alamundarum vocat βασιλίσκον Σαρακηνῶν: nempe Saracenicarum copiarum, quæ a Perſarum partibus ſteterunt, Dux erat Alamundarus iſte. Vide Procopium, Perſic. lib. 1.

45. ἐπιρρίψας αὐτῷ τῷ φυλάρχῳ Ῥωμαίων) Scr. φυλάρχῳ: infra etiam ἀρχιφύλαξ dicitur. Φύλαρχοι vero, Provinciarum confœderatarum Præfecti erant: Procopius Perſic. lib. 1. Οὐδεὶς δὲ οὔτε Ῥωμαίων στρατιωτῶν ἄρχων, οὓς δοῦκας καλοῦσιν, οὔτε Σαρακηνῶν τῶν Ῥωμαίοις ἐνσπόνδων ἡγούμενος, οἳ φύλαρχοι ἐπικαλοῦνται, ξὺν τοῖς ἑπομένοις Ἀλαμουνδάρῳ ἀντιτάξεσθαι ἱκανοὺς εἶχεν. In ſequentibus etiam habemus καὶ τοῖς τῶν ἐπαρχιῶν φυλάρχοις; item, τὸν φύλαρχον Παλαιστίνης.

46. ἐλθὼν ἀπελθόντες Ἀρέθας ὁ φύλαρχος, &c.) An a mortuis revixit? modo enim ab Alamundaro interfectum Aretham Phylarchum tradidit.

47. καμήλους δρομωναρίας) δρομωναρίας vocat Auctor, quos alii δρομάδας.

48. ἀνεπλήρωσε καὶ τὸ δημόσιον) Chr. Alex. habet τὸ δημόσιον λουτρόν. δημόσιον tamen abſolute, pro Balneo Publico, apud noſtrum frequentiſſime occurrit.

49. τὸ μεσαύλιον τῆς βασιλικῆς κιγκλίδος) μεσαύλιον etiam habet Chr. Alex. & noſtrum iterum infra. At lib. 53. μέσαυλον ſcribitur; rectius: μαρμαρώσας δὲ ἐκεῖνο τῶν εἰλημένων τοῦ χαμαιρρύτου τὸ μέσαυλον, ἐπλήρωσε τὸ φόρον αὐτοῦ. Μέσαυλον vero proprie locum quendam in media caſa eſſe volunt; aut etiam januam, inter duas domus: ex hiſce tamen locis inter ſe collatis ab auctore poni videtur pro Fornicatione quadam, ſive opere Fornicatio aquarum canaliculis, vel Ciſternis ſuperinducto. μεσοκαυλον habet Scaligeri Editio Faſtorum Alexandrinorum mendoſe.

50. ἀπὸ Διὸς πόλεως) Leg. conjunctim, Διοσπόλεως.

51. ἐπόμπευσαν εἰς ὀρισβατοφίαν.) Cedrenus habet, ἀγωνίσας καὶ γυμνοὺς κατὰ τὴν ἀγορὰν θριαμβεύσας. Quod vero Theophanes in Juſtiniano 21. dicit, πομπεῦσαι πεποίηκε, Anaſtaſius reddit, *Pompis fecit debaccharì*. Nempe mos iſte maleficos populo per ludibrium ſpectandos per urbem circumferendi Juſtiniani temporibus, & deinceps frequentiſſimus erat. Cæterum vox & varie a noſtro effertur: infra enim uno loco habemus, χειροκοπηθέντες περιεθριαμβεύθησαν ἐν καμήλοις: altero, καὶ περιθριαμβευθέντες αὐτοὶ ἀνὰ πᾶσαν τὴν πόλιν; & iterum, συγχυθέντες Ἕλληνες περιεθριαμβεύθησαν: ubi περιβαμίζομαι, & περιθομβεύσεσθαι, pro περιθριαμβεύεσθαι corrupte poni nullus dubito. Hac vero ſeveritate non in omnes ἀρρενοκοίτας, ſed Praſinos tantum, & divites, eoſque quicunque apud eum in offenſa erant, initio uſus eſt Juſtinianus: ut Procopius teſtatur in Arcan. Hiſt. τοὺς δὲ οὕτως ἁλισκομένους, τὰ αἰδοῖα περιῃρημένους ἐν πομπεύειν· οὐκ ἐς πάντας μέντοι τὸ κακὸν κατ᾽ ἀρχὰς ἄγεσθαι· ἀλλ᾽ ὅσοι ἢ Πράσινοι εἶναι ἢ μεγάλα περιβεβλῆσθαι χρήματα ἔδοξαν.

52. καὶ ἐχάνθη τὸ ἥμισυ τῆς πόλεως.) A χάος, Hiatus verbum format χάω, *hiſco*; unde Aor. 1. paſſ. ἐχάνθην. Cedrenus hunc terræ motum ad Juſtini Imp. annum ultimum refert.

53. ἐδαπάνησε τὰ Γοτθικὰ ξυλάλιον) Quid hoc ξυλάλιον ſit, doctioribus inquirendum relinquimus; nos in hoc ſcrutinio fruſtra adhuc ſumus: ſtipendium quoddam fuiſſe videtur Gothis pendi ſo-

ſitum. Certe Juſtinianum Imp. imperium Romanum Barbaris tributarium feciſſe, teſtem locupletem habemus Procopium, Arcan. Hiſt. idque Gothis præcipue, ut apparet ex Petro Patric. Excerpt. de Legation. ubi Carporum Legatus apud Monophilum, Myſiæ Ducem, introducit de hac re querentes, idemque ſibi fieri poſtulantes, his verbis: *Διὰ τί οἱ Γότθοι τοσαῦτα χρήματα παρ᾽ ὑμῶν λαμβάνουσιν, καὶ ἡμεῖς οὐ λαμβάνομεν;* &c. & paulo poſt: *καὶ δότε ἡμῖν τοσαῦτα· ἡμεῖς γὰρ ἀμείνονες ἐκείνων ἐσμέν.* Quid autem, ſi *σωθῆναι* legeremus? ξ, pro ο.

54. *ἐπιῤῥίψαντες μετὰ πλήθους*) ſenſus hoc loco imperfectus eſt: forte legendum *ἐπέῤῥιψαν*: *ἐπιῤῥίψαντες* enim non habet verbum cum quo cohæreat. Cæterum hujuſmodi *ἀσυνταξία* apud hunc Auctorem frequenter occurrit.

55. *αἱ Ῥωμαίων στρατηγοὶ ἐδέχθη ταῦτα*) Scr. *ἐδέχθησαν*.

56. *καὶ γενομένου σιλεντίου κομβέντου*) Utraque vox Latina eſt: *κόμβεντος* eſt *Conventus*: cui τὸ Σιλέντιον additum, innuit Conventum hunc factum eſſe in Palatio, in Imperatoria anteriore cubiculo, ob cujus reverentiam magnum ibi ſervabatur ſilentium. Cubicularii quibus hæc cura commiſſa erat, Σιλεντιάριοι, & *ἡσυχασταὶ* dicti ſunt. Vide Jo. Meurſ. Gloſſar. & Aleman. in Procop. Arcan. p. 103. edit. Pariſ.

57. *ἁμαρτίαις ἀνὰ φόλλεις α΄.*) Scr. *ἁμαρτίας*. Cæterum Cedrenus factum hoc Juſtino Imp. tribuit.

58. *ἀπὸ τοῦ κουράτωρος*) Curatorum duo erant genera; alter, cui juniorum educandorum cura commiſſa erat. Heſych. Κουράτωρ, τροφεύς, παιδοκομῶν: alter erat, qui Regiarum domorum atque poſſeſſionum præfecturam habuit. Unde infra legimus p. . . . . . . *Μηνὶ Μαΐῳ ἀπεζώσθη Ζήμαρχος, ὁ ἀπὸ ὑπάρχων, καὶ κουράτωρ τοῦ δεσποτικοῦ οἴκου τῆς Πλακιδίας.* *Menſe Majo Zemarchus Expræfectus, & Curator domus Auguſtæ Placidiæ exauctoratus eſt.* Κουράτωρ τοῦ βασιλέως, hic dictus eſt; quem poſtea etiam τὸν λογοθέτην vocarunt; ut ex Harmenopulo notant viri docti. Atque hic eſt, de quo hoc loco Auctor noſter.

59. *κελεύσας τὰ δοθέντα αὐτοῖς*) Scr. *αὐταῖς*.

60. *πένητας ἔχουσι θυγατέρας*) Scr. *ἔχοντας*. De hoc Juſtiniani a Theodoræ Imp. facto copioſe Procopius, de Juſtin. Ædifi. lib. 1. cap. 3. Sed & Novellam etiam edidit Juſtinianus, *περὶ τοῦ μὴ εἶναι πορνοβοσκοὺς ἐν μηδενὶ τόπῳ τῆς Ῥωμαίων πολιτείας*. Eſt hæc Novella decima quarta.

61. *εἰς τὸ λεγόμενον Πύθιον*) Pythium quidem Macedoniæ oppidum eſt; ut ex Stephano diſcimus: nonne igitur Auctor hoc loco Thermas illas intelligit potius, quas ſupra lib. 3. vocat, *τὰ Πύθια θερμά*. Thermæ vero hæ in Bythynia, a Byzantio haud procul ſitæ erant: Procop. de Juſtin. Ædific. lib. 5. *Πηγαὶ δὲ θερμῶν ὑδάτων ἐν Βιθυνοῖς ἀναβλυστάνουσιν, ἐν χώρῳ ὅνπερ ὀνομάζουσι Πύθιον· ταύτας ἔχουσι παραψυχὴν ἄλλοι τε πολλοί, καὶ διαφερόντως Βυζάντιοι.*

62. *Περόζης, ὁ μείζων ὁ υἱὸς αὐτοῦ*) ſecundum ὁ redundat. Cæterum inter Coadis, ſive Cabadis filios, quos Procopius tres enumerat, neuter horum apparet. Hic enim natu majorem Καόσην vocat, filium ſecundum Ζάμην, minimum Χοσρόην: qui etiam regno Perſico patri ſucceſſit. Procop. de Bel. Perſic. l. 1.

63. *κατασχεθεὶς ἐπὶ τὴν γῆν*) Scr. *κατασχεθεὶς*

64. *ἐπὶ τὸ Σύρον*) Scribend. *τὸ Σέρμον*, nempe *πόλισμα* ſubauditur, ut ex Procopio diſcimus, qui urbem hanc ſemper vocat *τὸ Σέρμον πόλισμα*, vel *πόλιν Σέρμον*, *Σύρων* ſive *Συρίων*, nullo proprio nomine eidem adhibito.

65. *καί τινες ἐκκλησίαι*) Scr. *καί τινας ἐκκλησίας*.

66. *κατελείχθη δὲ*) Scr. *κατελείχθη*.

67. *μετωνομάσθη Ἀντιόχεια Θεούπολις*) Accidit terræ motus iſte Juſtiniani Imp. anno 11. uti teſtatur Evagrius, lib. 4. cap. 6 Cedrenus etiam in Juſtiniano: quorum uterque de nominis etiam urbis mutatione mentionem fecit.

κατὰ κέλευσιν τοῦ ἁγίου Συμεὼν τοῦ θαυματουργοῦ) Symeones Miraculis clari duo fuerunt; alter *στυλίτης* ille, qui Leonis M. anno 11. diem obiit; alter ſub Juſtiniano floruit; quem Auctor noſter hoc loco indicare videtur. Vide Evagr. lib. 4. c. 33.

68. *καὶ τοῦ ἐπισκόπου τῶν Χριστιανῶν*) Miranda profecto eſt hæc Baſtagarii Perſici, quam profert Auctor, Narratiuncula, de Manichæis igni traditis, idque præſente Chriſtianorum Epiſcopo: ſed nec fide omnino ulla digna videtur. Perſæ enim jamdudum, Theodoſii 11. Imp. tempore, Chriſtianæ religionis hoſtes ſeſe profeſſi fuerant: Quin & hoc ipſo tempore cum Manichæis in quibuſdam eos conveniſſe teſtatur Agathias, iſtius ævi ſcriptor, quique ex Archivis Perſicis plurima ſe deſumpſiſſe affirmat. Agath. lib. 2. & 4. vide etiam Nicephor. Hiſt. Eccl. lib. 14. cap. 19. & 21.

69. *βαστάγαριος Περσῶν*) *βαστάγη*, *Onus* eſt: Heſychius, Βαστάγη βάρος. Hinc *βαστάγαριος*, *βαστάγαρος* ſive *βαστάγαριος*, *Baſtagarius*, *Bajulus*.

70. *τοὺς λεγομένους Λυκοκρανίτας*) Non Phrygiæ, ſed Piſidiæ populus iſte erat, a monte quodam, cui *λύκου κρανίον* nomen, ita appellatus, uti teſtatur Procopius de reb. Goth. l. 3. *οὓς δὴ καὶ Λυκοκρανίτας καλοῦσι τῶν Πισιδῶν τινές· οὐχ ὅτι λύκων κεφαλὰς ἔχουσιν, ἀλλ᾽ ὅτι λύκου κρανίον τὸ ὄρος ἐκλήθη, ὃ ταύτῃ ἀνέχει.*

71. *ἐπεκράτησαν δὲ αὐτῶν*) Scr. *ἐκράτησαν*.

72. *ἐμήνυσαν εἴδησιν τῷ βασιλεῖ*) Forte ſcribend. *ἐμήνυσαν*.

73. *τὸ λεγόμενον Ἀργαρίζιν*) Suſpicor Auctorem ſcripſiſſe *Ἀργαρίζιν*; nempe pro *Γαριζίν*: hunc enim montem hic intelligere eum non eſt quod dubitemus. Occurrit eadem vocis hujus corruptio apud Photium 564. 19. *ὅτι ὁ διάδοχος Πρόκλου, φησίν, ὁ Μαρῖνος γένος ἦν ἀπὸ τῆς ἐν Παλαιστίνῃ Νέας πόλεως πρὸς ὄρει κατῳκισμένης τῷ Ἀργαρίζῳ καλουμένῳ· ἐν ᾧ Διὸς ὑψίστου ἁγιώτατον ἱερόν, ᾧ καθιέρωτο Ἀβραμος ὁ τῶν πάλαι Ἑβραίων πρόγονος.* In itinerario Burdegalenſi ſcribitur, *Agareſem*. NEAPOLIS. *Ibi eſt Mons Agariſem. Ibi dicunt Samaritani Abraham ſacrificium obtuliſſe.* &c. Utraque corruptio manifeſta eſt a voce Garizim.

74. *πρὸ τοῦ ἐπιῤῥίψωσιν*) Scrib. *ἐπιῤῥίψωσιν*. Cæterum nova prorſus eſt hæc loquendi forma: magis Græce dixiſſet *πρὸ τοῦ ἐπιῤῥίψασθαι αὐτοὺς* &c.

75. *ἀποδεξάμενος τὸν αὐτὸν δεῖνα αἰχμάλωτον*) Scr. *αἰχμάλωτον*.

76. *δεξάμενος Ἑρμογένην*) Senſus imperfectus eſt: verbum *ἦν* deeſſe videtur. vel potius legendum *ἐδέξατο*.

77. *προθεσμίαν τριῶν μηνῶν λαβόντες*) Scr. *λαβόντας*.

78. *ἀγανακτήσας ὁ ἀπὸ ὑπάτων Πρόβος*) De Priſco hoc vide quid Procopius habet, Arcan. Hiſt. p. 71. edit. Pariſ.

79. *προδοσίαν τὴν ἐκείνου ἀπεδείκνυε*) Lego, *ἐκείνων*, ut ad Anaſtaſium & Juſtinianum Impp. referatur.

80. *φέρουσαι ψυχὴν*) Scr. *φέρουσα*.)

81. *πρὸς Θρᾳκίας θεῖον αὐτῷ γεγονότα*) Scriptum vellem *γεγονώς*.

82. *καὶ παιδεῖς ἀπῆλθε πρὸς αὐτὸν*) Mundi, ſive Mundonis hujus hiſtoriam aliter omnino narrat Jornandas de Reb. Get. cap. 58. quem videſis.

83. *ὑπερμαχεῖν ὑπὲρ τῶν Οὐαλεντινιανοῦ*) Scr. *ὑπερμαχῶν*.

84. *κελεύσας μηδένα διδάσκειν φιλοσοφίαν*) ejuſdem omnino ſenſus ſunt, quæ ex Chronographo quodam Anonymo profert Alemannus, in Not. ſuis in Hiſt. Arcan. Procop. Hiſt. verbis: *ὁ βασιλεὺς Ἰουστινιανὸς πέμψας εἰς Ἀθήνας ἐκέλευσε μηδένα τολμᾶν διδάσκειν φιλοσοφίαν καὶ ἀστρονομίαν.* Sed vide quæ habet Scaliger in Euſeb. p. 225.

Digitized by Google

85. χειροτονηθέντα περιβομβῆσαι) Lego, περιτομπάσθαι.

86. τοῦ περιοδευτοῦ τῆς χώρας) Περιοδευτὴς, qui & ἔξαρχος poſtea vocabatur, is erat, cui Eccleſiarum omnium regionis, uniuſcujuſque viſitandarum cura ac munus committebatur. Auctorem inter alios habeo Alexium Ariſtænum, (quem apud me habeo ineditum,) in comment. ſuis in Canon. Concil. Græcor. Ubi ad Synodi Laodic. Can. LVII. hæc habet. Ἐν κώμῃ τινὶ, ἢ ἐν βραχείᾳ πόλει, ἐν ᾗ καὶ εἷς πρεσβύτερος ἀρκεῖ, οὐκ ἀναγκαῖον ἐπίσκοπον γίνεσθαι, ἵνα μὴ τὸ τοῦ ἐπισκόπου καταφθείρηται ὄνομα· ἀλλὰ περιοδευτὰς, οἳ καὶ ἔξαρχοι λέγονται, οὓς ἡμέραν ἐκ ἡμέρας περιάγειν, εἰς διόρθωσιν τῶν ψυχικῶν σφαλμάτων τίθεσθαι ἐν αὐταῖς.

87. εἰς ταπεινὰ παρεπλεύσεν προσεκάθιζεν) Particula καὶ hoc loco deeſſe videtur.

88. τὸ μεταπληθὲν Αναστασιούπολιν) Scr. Ἀναστασιούπολιν. Cæterum omnia barbare dicta ſunt.

89. τὴν ἀπόκρισιν τοῦ βασιλέως Περσῶν δεχόμενον) Omnino ſcribendum, δεχόμενος.

90. ἔχων μεθ' ἑαυτοῦ κύνα ξανθὸν) καὶ τυφλὸν, addit Cedrenus. Canis bujus mirandi mentionem etiam facit Zonaras.

91. κατὰ τὸ δυσικὸν μέρος) Scr. δυτικὸν. Cometa vero hic apparuit Juſtiniani Imp. anno XV. ſecundum Cedrenum; vel ut Zonaras vult, V. ſed Procopius, cui fides hac in re potius eſt adhibenda, ad ejuſdem annum XIII. eum ponit, De bell. Perſ. lib. 2.

92. εἰρήνην ἔχει πρὸς Ῥωμαίους) Omnino ſcribendum πρὸς Πέρσας.

93. Ῥωμαῖοι μόνοι κομίζονται &c.) Procopius rem aliter narrat, de Bel. Perſ. l. 1. ubi reditus ex aurifodinis hiſce non Romanorum, ſed Perſarum fuiſſe plane teſtatur.

94. τὰ δὲ πεπραγμένα αὐτοῖς ἀνεγνώσθη &c.) τὰ πεπραγμένα ſunt Acta, vel Decreta ſuper cauſa qualibet in Conventus agitata. Itaque paulo ſupra etiam habuimus, p.... λαβὼν ὁ αὐτὸς βασιλεὺς τὰ πεπραγμένα, ἔγνω &c.

95. τῶν τοιούτων χρόνων ἐξελθὼν &c.) Hæc Regis Indici verba ſunt; verum, εἶπεν, aut quid ſimile deeſſe videtur.

96. λινὰ χρυσᾶ ἱμάτια) Lege conjunctim λινόχρυσα.

97. φορῶν χιτῶνα διὰ μαργαριτῶν) Puto legendum χιτῶνα. Nam χιτὼν χιτῶν erat *Tunica ſoluta*, ab humeris ad lumbos demiſſa, quam ſuperne fibula connectebat. Heſychius: Σχιτὼν, (Lego, χιτὼν) χιτών τις ποιὸς γυναικεῖος, κατὰ τὸ στῆθος πόρπῃ συνεχόμενος. Jul. Poll. lib. 7. cap. 13. ὁ δὲ χιτὼν χιτὼν περόναις κατὰ τοὺς ὤμους διῄρητο. ὁ δὲ πόρπῃ κατὰ τὸ στῆθος ἐνήπτετο.

98. ἐν χρυσοῖ ψέλια) Scr. ψέλλια.

99. λινόχρυσον Φακιόλιν) φακιόλιν, pro φακιόλιον, uti & in proxime ſequentibus, μαφόριν pro μαφόριον, ſecundum ſcribendi morem recentioribus uſitatum. Eſt vero φακιόλιον pilei genus vide J. Meurſ. Gloſſar.

100. ἀπεστάλη μοι) Hæc Legati ipſius verba eſſe videntur.

101. ὁ βασιλεὺς Ἰνδῶν Ἐλεσβόας) Supra Αὐξουμιτῶν vocatur Rex ille Auxumitarum.

102. τοῖς ὑπ' αὐτῷ) Scr. αὐτόν.

103. καὶ ἐκπορθήσας πάντα &c.) ἀσπάσαντα ſunt iſta. Forte ſcribendum, ἐκπορθήσαντα.

104. κατεσπάσθη δίκαιον παρὰ Θελδερίχου) ſcribendum Γελίμερχον, ut ex ſequentibus patet: vel potius Ἰλδερίχου, uti Procopius habet, de Bell. Vandal. lib. 1.

105. καὶ πόλεμος τῶν Μαυρουσίων κατὰ τῶν Ἀφρῶν συμβαλόντων) Quos Auctor Afros vocat, Vandali ſunt; qui Africam hoc tempore in poteſtate ſua habuerunt. Mauruſii vero, qui & Mauri dicti ſunt, ortum duxerunt a Phœnicibus illis, Iſraelitico Palæſtinam invadente, ſedibus propriis relictis, in Africam ſe contulerunt; ubi arce conſtructa columnas duas erexerunt, quibus lingua Phœnicia hæc inſcripſerunt. Ἡμεῖς ἐσμὲν οἱ φυγόντες ἀπὸ προσώπου Ἰησοῦ τοῦ λῃστοῦ υἱοῦ Ναυῆ. Nos ſumus qui fugimus a facie Jeſu prædonis Navæ F. Procop. de Bell. Vandal. lib. 2.

106. Λεπταμαὶ, καὶ Σαβαθαὶ, καὶ τὸ Βεζάνον) ſcribo Βεζάνον, ex Procopio, de Juſtin. Ædif. lib. 6. ubi etiam Λεπτιμαγνὰν, & Σαβαθρὰν inter Africæ urbes recenſet; quas eaſdem eſſe puto cum Noſtri Λεπταμαὶ, & Σαβαθαί.

107. καὶ ἀποκλείσαντες αὐτὸν ἐν οἴκῳ) Scr. ἀποκλείσαι.

108. καὶ ἀπέλυσεν αὐτοὺς μεθ' ὕβρεως) Forte legendum, αὐτὸν, ut Legato, qui unicus erat, aptius conveniat.

109. πρὸς τὸν ῥῆγα Ἀθαλάριχον) Procopius hunc vocat Ἀταλάριχον. Erat hic Theuderici (quem Auctor noſter ſupra Valemeriacum hic Alemeriacum, neſcio, qua cauſa, vocat,) ex Amalaſuentha filia nepos.

110. αἴτησαι παῖς ὁ δῆμος. Scr. ᾔτησε.

111. ἔχων μεθ' ἑαυτοῦ τὸ βάνδον βασιλικὸν) Βάνδον *Vexillum* eſt, ut Eruditi ubique nos monent.

112. ἀπὸ τοῦ Κιρκησίου ἐλθὼν) Κιρκήσιον, ſcribit Procopius: erat autem Caſtellum Romanorum muniſſimum, in extremis imperii finibus, altera Euphratis parte ſitum.

113. ἀπελθὼν εἰς συμμαχίαν) Forte legendum, ἀπῆλθεν s. e. ſenſus enim aliter imperfectus eſt.

114. ἔχον παρακείμενον) Scr. ἔχοντα.

115. πέριξ τὰ φοσσᾶτα τριβόλους σιδηροῦς) De *Foſſato* ſupra diximus, ad lib. 12. Tribolus vero erat machina quædam figuræ triangularis, ex quatuor acutis clavis ferreis conſtans, ita compoſitis, ut quacunque projiceretur, erectam ſemper cuſpidem unam haberet, atque hoc modo impedimento erat tum peditum, tum equitum incurſionibus. Horum deſcriptionem accuratam habemus apud Procopium, Gothic. lib. 3. his verbis. Οἱ δὲ τριβόλους τοιάδε ποιοῦσι· σκολόπων τεττάρων ἰσομήκων μάλιστα τὰ ὄπισθεν πρὸς ἄλληλα ἐναρμοσάμενοι τετραγώνου σχῆμα ταῖς αὐτῶν ἀρχαῖς παντάχοθεν ἐργάζονται· καὶ αὐτοὺς ἐς τὴν γῆν ὅπῃ παρατύχῃ ῥίπτουσι· Ταύτῃ τε τῶν σκολόπων οἱ μὲν τρεῖς ἐς τὸ ἔδαφος ἰσχυρότατα ἑστήκασι πάντες, ὁ δὲ λειπόμενος ἀνέχων μόνος, ἐμπόδιον ἀνθρώποις τε καὶ ἵπποις ἀεὶ γίνονται. Οὐκοῦν δὲ τις τοῦτον δὴ καλέσθαι τὸν τρίβολον, ὁ μὲν τῶν ἐν τῶν σκολόπων τὴν ἄλλων ἀέρος ὀρθὸν κληρωσάμενος χώραν, ἐς τὸ ἔδαφος ἐστι· ἄλλος δ' ἀντ' αὐτοῦ γενόμενος ἄνω, τοῖς ἐπιοῦσι βλαβερῶς ἐμπόδιον ἐστι.

116. ἵστατο ἐξεστάναι) Scr. ἐξιστάναι.

117. ἐξελθὼν πρὸς Βελισάριον) Forte legendum, ἐξῆλθεν.

118. Βαρβαλισσοῦ τὴν πόλιν) τοῦ Βαρβαλισσοῦ φρουρίου in hiſce partibus meminit Procopius, de Bell. Perſ. lib. 2. & de Juſtin. Ædific. Lib. 2. Forte hoc Caſtellum idem ſit cum Auctoris noſtri Βαρβαλισσοῦ urbecula.

119. Τῆς γὰρ ἀμιξίας γενομένης) Forte ſcribendum ἀμμιξίας. Legimus enim ἄμμιγα, pro ἀνάμιγα; & ἀμμίξαι, pro ἀναμίξαι: atque hinc ἀμμιξία, pro ἀναμιξία, quod *Commixtionem*, ſive *Confuſionem* ſonat, formari poteſt.

120. ἐνέδωκεν ταῦτα) Scr. ἔδωκεν.

121. οἱ δύο ἔξαρχοι ἐπιμείναντες) Scr. ἐπιμείναντος.

122. κελεύσας διὰ γραμμάτων Τζίττῃ) Forte ſcribendum ἐκέλευσε.

123. ὑπεισήρχοντο) Scr. ὑπεισήρχοντο.

124. ὑφῆψαν τὰ ξύλα) Scr. ὑφήψαντο, ſive ὑφῆψαντο.

125. ἐν τῷ ἐπισκοπείῳ) Ἐπισκοπεῖον dictum eſt Epiſcopi palatium: quod in proxime ſequentibus πατριαρχεῖον etiam vocatur; ſcilicet quia Epiſcopus Antiochenus etiam Patriarchæ titulo inſignitus erat.

126. καὶ μηνυθεὶς τῷ αὐτῷ Δωροθέῳ) Forte ſcribendum καὶ ταῦτα μηνυθέντα τῷ αὐτῷ Δ.

127. παρεφέρθη τῷ κάστρῳ) Scr. παρεφθάσθη.

128. ἐξέπεμψεν Ἀρεὼ κοβικουλάριον) Ita habet Cod.

Cod. MS. Forte tamen legendum, ἐξέπεμψε Ναρσῆν κ. Narſes enim Eunuchus & cubicularius, καὶ τῶν βασιλικῶν χρημάτων ταμίας, & Quæſtor Regius erat: teſte Procopio, de Bell. Goth. lib. 2.

129. καὶ ἐκπεμφθέντος πλῆθος στρατοῦ) Leg. πλῆθει.

130. κατηρμωσαντες) Scr. κατηρμόσαντες.

131. ἀλλ' ἀμυνεῖ εἰς τοὺς Ῥωμαίους) Forte ſcribendum, ἀλλὰ μεῖναι.

132. περὶ τῶν παρεχομένων σπορτούλων) De *Sportulis* Romanorum non eſt quod hic aliquid dicamus. Auctoris noſtri *Sportulæ* erant Præmium a Clientibus Advocatis ſuis dari ſolitum.

133. τ' αὐτῷ δὲ καὶ τὸ δεύτερον &c.) Quid hæc ſibi volunt hoc in loco, non video.

134. Οὖννοι Σάβειροι) Σάβειροι Procopio, Agathiæ, aliis vocantur.

135. καὶ τῆς Κυριστικῆς) Scribend. Κυῤῥηστικῆς, uti ſupra monuimus ad lib. 13.

136. καὶ περιβομβηθέντων αὐτῶν) Scr. περιπομπευθέντων uti de hoc vocabulo ſupra monuimus.

137. ἐν ἀλλοις τόποις) Scribend. ἀσύλοις.

138. Εἶδον δὲ ἐσημείωσαν, διότι &c.) Quam ſuaviter hic ineptit Auctor. Quin & Socios hac in re habet Jo. Tzetzem Græculum illum nugaciſſimum ſimul & confidentiſſimum (uti recte monet doctiſſ. Iſ. Caſaubonus) & Balſamonem etiam. Certe mira eſt Latinarum rerum imperitia, qua Scriptores Græci, præſertim recentiores laborarunt; uti cuiquam obſervere obvium eſt.

139. τὰ τοῦ πριμικηρίου) Πριμικήριος dictus eſt, cujuſque ordinis primus, cujus ſcilicet nomen loco primo in tabulis ceratis ſcriptum erat. Inde πριμικήριος apud Noſtrum, *Primicerius*, ſive Primatus. Uti ſupra notavimus ad lib. 14.

140. τῇ τρισκαιδεκάτῃ τοῦ Ἰανουαρίου) Scr. τρισκαιδεκάτῃ.

141. ἐκ τοῦ λέγειν, Νίκα.) De victoriatorum ſeditione hac, quæ ἡ τοῦ NIKA στάσις vocata eſt, a vocabulo ſcilicet hoc a ſeditioſis, pro teſſera, ſibi invicem dato, abunde Procopius, de Bell. Perſ. lib. 1. & ex eo Evagrius, lib. 4. cap. 13.

142. καὶ ἡ χαλκῆ τοῦ παλατίου) Chalca hæc Regiæ veſtibulum erat; ſic dictum, quod tegulis æreis & inauratis tectum erat. Hujus deſcriptionem accuratam habes apud Procop. de Juſtin. Ædif. lib. 1.

143. βαστάζων τὸ ἅγιον μεγαλεῖον) Ita etiam pag. ultima habemus Εὐτυχίῳ τῷ πατριάρχῃ κατέχοντι τὸ ἅγιον μεγαλεῖον. Quod Noſter μεγαλεῖον, Chr. Al. Auctor vocat τὸ ἅγιον Εὐαγγέλιον, Sacroſanctum Evangelii Codicem.

144. εἰ δὲ ἐπείθοντο ὑμῖν) Scr. ἐπείθοντο.

145. τοῦτο ἐποιήκατε) Scr. ἐποιήσατε.)

146. κτίζων τοὺς καυθέντας τόπους) Scr. καυθέντας.

147. τῶν δύο πολιτευμάτων &c. ἄχρι) Locus iſte manifeſto mutilus eſt: Forte ſcripſit Auctor, τῶν δύο βασιλέων τὰ πάντα ἐμβιβασάντων, ἄχρι &c. aut quid tale.

148. τὸ μέρος τῆς Φαραγγίου) Φαράγγιον erat locus præruptus, Perſarmeniæ Montibus conterminus, ubi aurifodinæ erant, cæterum Perſis ſubditus, quibus etiam pace hac inita a Romanis reſtitutus eſt, teſte Procopio de Reb. Perſ. lib. 1. Τότε ἐξ Περσῶν χωρία ἐν Περσαρμενίοις Ῥωμαῖοι εἶχον, Φρούριόν τε τὸ Βῶλον, καὶ τὸ Φαράγγιον καλούμενον, ἔνθεν δὴ τὸν χρυσὸν Πέρσαι ὀρύσσοντες βασιλεῖ ἔφερον. Et paulo infra: ὅτω ταύτην τὴν τε ἀπέραντον καλουμένην εἰρήνην ἐποιήσαντο, ἔκτον ἤδη ἔτος τὴν βασιλείαν Ἰουστινιανοῦ ἔχοντος. καὶ Ῥωμαῖοι μὲν τότε Φαράγγιον, καὶ Βῶλον τὸ φρούριον, σὺν τοῖς χρήμασι Πέρσαις ἔδοσαν. Πέρσαι δὲ Ῥωμαίοις τὰ Λαζικῆς φρούρια, &c.

149. μετὰ τῆς αὐτοῦ γυναικὸς) Gelimerem dicit, Vandalorum Regem: de cujus tamen uxore, Conſtantinopolim captive miſſa, apud alios mentio nulla.

150. περιῃρέθη δὲ αὐτῷ χρόνῳ ἡ τοῦ Νυκτεπάρχου ἀρχὴ) Nyctéparchi poteſtas abrogata eſt, & pro eo Prætor erectus, Beliſario Conſ. ut apparet ex Juſtin. Novell. 13. Ergo factum eſt hoc triennio ante Joannis Cappadocis Conſulatum. Κομίτων, vero ſive Κομιτάτων, uti eum vocat Procopius, Hiſt. Arc. non eodem anno, ut Noſter vult in ſequentibus, ſed triennio poſt, 15. ſcilicet Juſtiniani Imp. anno inſtitutus eſt: uti videre eſt Novell. LXXX.

151. καὶ μηδὲν ἀφελέσθαι) Scr. ὠφελῆσαι.

152. σφαγέντος μετὰ τινῶν κτητόρων) A Juvenibus quibusdam conjuratis cædes hæc perpetrata eſt, ſceleris etiam neſcio (ut hominum opinio erat) Joanne Cappadoce. Hujus hiſtoriam totam tibi exhibet Procopius ad calcem lib. 1. de Bell. Perſ. Hæc vero Juſtiniani Imp. anno XIV. acta ſunt.

153. ἀπῆλθεν Εὐσέβιος) Scr. ἀπῆλθε.

154. Κυζικηνῶν πόλεως) Scr. Κυζικηνῶν.

155. ἐξωρίσθη ἐν Ἀντινῷ) Procopius, loco citato habet: ἐς τὴν Ἀντινόου κομίζεται.

156. Ἰνδικτιῶνος ϛ', συνέβη γενέσθαι) Hic annus erat Juſtiniani XVI. cæterum de Muliercula hac Fatidica, quam memorat Auctor noſter, nihil omnino alibi, quod ſciam, occurrit.

157. κρεμασθεῖσα ἐν μιᾷ τούτῳ) Ita etiam infra habemus iterum κρεμασθεῖσα. Verum χρηματισθεῖσα, & χρηματισθεῖσαν legendum eſſe, haud dubitari poteſt.

158. Ἐν ξυλίνοις προβαίνουσι) Scr. προβαίνουσι.

159. ἡ ἀγανάκτησις τοῦ Θεοῦ) Alibi etiam Divinam Caſtigationem τὴν τοῦ Θεοῦ φιλανθρωπίαν, vocat. Quod Auctoris noſtri locutionis genus imitatus eſt etiam Chr. Alex. Auctor. ad Juſtiniani Imp. annum 21. τούτῳ τῷ ἔτει κατὰ Θεοῦ φιλανθρωπίαν γέγονε τὸ μέγα θανατικόν. Ubi Interpres locum hunc ſuſpectum habens, pro φιλανθρωπίαν, θεομηνίαν legi vult; ſed fruſtra. Cedrenus etiam eodem loquendi genere uſus eſt, ad Juſtiniani Imp. an. XXXI. ubi hæc habet; καὶ ἐγένετο ἡ γῆ μετὰ φιλανίας ἐν νυκτὶ ἐξ ἡμέρᾳ ἐπὶ ἡμέρας δέκα. ubi φιλανίας contracte ſcribitur pro φιλανθρωπίας, ut ἀνος ubique itidem occurrit pro ἄνθρωπος in Codicibus MS. recentioribus. Hæc tamen ut videtur, Xylandro in mentem non venerunt; ideoque vocabulum hoc in tralatione ſua prætermiſit. Locum illum fortaſſe reſpexerunt Apoſtoli ad Hebr. cap. 12. ver. 6. ὃν γὰρ ἀγαπᾷ Κύριος παιδεύει. *Quem enim diligit Dominus, caſtigat.*

160. ἐν τῷ Ταύρῳ) *Taurus*, locus erat quidam Conſtantinopoli. Zonaras, in Nicephoro Boton. καὶ ἐν τῷ Ταύρῳ γενόμενοι ἀποστάτην ἀπεῖπον ἐκ ἀποθάῤῥησαν Locus hic erat in undecima urbis regione: de quo vide Pet. Gyllium, de Topograph. Conſtantinop. lib. 4. c. 2.

161. ἐξ ἄστρου ἐγένετο περὶ τὴν ἀποκρυφισμὸν) Factum hoc anno Juſtiniani Imp. XIX. uti teſtentur Theophanes, & Cedrenus.

162. Μηνὶ Φεβρουαρίῳ, ἰνδικτιῶνος δεκάτης &c.) Non in Februario menſe, ſed VIII. Kalend. Februarii, ſive Januarii die XXV. Conſtantinopolim ingreſſus eſt Papa Vigilius; uti teſtatur Marcellinus in Chronico, idemque iſtiuſce ævi ſcriptor.

163. καθῃρέθη ὑπὸ τοῦ Πάπα Ῥώμης) Anaſtaſ. Bibliothec. inquit: *Excommunicationem 4. Menſ. dedit* (Vigilius) *Mennæ Conſtantinopolitano Epiſcopo in Epitimium.* Addit Theophanes: ἐξ Μηνᾶς δὲ αὐτῷ τὸ αὐτὸ ἐπιτίμιον δέδωκε *Menas vero & illi eandem pœnam inflixit.* Vide quæ de hac re literis prodidit Nicephorus Calliſti, Eccleſ. Hiſt. lib. 17. cap. 26.

164. ἀμιξία ἐγένετο) Scribo ἀμμιξία, ut ſupra. Ib. ἐν ἀμφοτέροις τοῖς μέρεσι) Forte ſcribendum, ἐξ ἀμφ. τ. μ. vel ἐν ἀμφοτέροις τοῖς μέρεσι.

165. εἰς τὴν ἀδελφήν τῶν ἁγίων Ἀποστόλων &c.) Locus iſte mihi valde obſcurus videtur; nec omnino conjectari poſſum, quid ἀδελφὴν hic ſigni-

ficat. Quia tameo aliquid utcunque dicendum erat, *Monaſterium*, meo licet periculo, reddidi. Fortaſſe enim ἀὐλαιον pro ἀσκητ hic ponitur, uti frequenter; & ἀσκητ pro ἀσκητήριον, quod *Monaſterium* ſignet. Certe Apoſtolorum templum magnificum e Conſtantino M. extructum fuiſſe teſtes habemus multos, ex quibus Pet. Gyllius de Topogr. Conſtant. lib. 4. cap. 2. de eodem hæc habet. *Circa Templum* (hoc Auctoris noſtri περιστήχιομα eſſe ſuſpicor) *aula illuſtris erat in aerem purum & apertum patens, cujus porticus diſpoſitæ in quadrum circumdabant aream ſub dio expoſitam. Juxta porticus diſtendebantur regiæ ædes & balneæ, & ἀνακαμπτήρια, aliaque permulta domicilia ædituorum, aliorumque miniſtrorum Templi commode ædificata.*

166. ἐξεπαίδευσαν οἱ ἀφεθέντες) Scr. ἐξεπαίδευσαν.

167. μετὰ τὴν ἐξαίτησιν Scr. ἐξήτησιν.

168. ἀντιπτιλώθη μέρος) Vocabuli hujus, ἀντιπτιλώθη ſenſum capere ex præcedentibus haud eſt difficile; originem non item. Anne ἀντιπτιλώθη ſcripſerit Auctor, πτίλωσις eſt, *Defluvium pilorum e ciliis*: Forte itaque metaphoram hic, duriuſculam licet, habemus. Niſi quis, ἀντεπτώθη, legere malit.

169. τελευτᾷ ἡ Αὐγοῦστα Θεοδώρα) Vigeſimus primus erat hic Juſtiniani annus, ut etiam teſtatur Procop. de bel. Goth. lib. 3. ἡ δὲ βασιλὶς Θεοδώρα νοσήσασα, ἐξ ἀνθρώπων ἠφάνιστο, ἐνιαυτοὺς ὄντα τε καὶ εἴκοσι τῇ βασιλείᾳ ἐπιβιώσασα. Victor tamen Turunenſis aſſerit eum obiiſſe poſt Conſulatum Baſilii anno 10. id eſt, Juſtiniani anno XXIV. Cedrenus tamen Theodoram non Junio menſe, ſed Julii die 21. mortuam eſſe tradit.

170. περιεχέθη τὸ ὄνομα Μηνᾶ &c.) Hæc a Theophane aliter narrantur his verbis: παρεβιβάσθη τὸ ὄνομα Μηνᾶ πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως· καὶ προσεβιβάσθη τὸ ὄνομα τοῦ Βιγιλίου προτασσόμενον ἐν τοῖς διπτύχοις. Quæ ſic vertit Anaſtaſius; *Suppoſitum eſt nomen Mennæ Patriarchæ Conſtantinopolitani & Propoſitum eſt nomen Vigilii præcellens in Diptychis*.

171. ἐγένετο συμβολὴ δημοτική) Scr. δημοτικῇ.

172. μὴ ἀγομένα τὰ Ἱππικοῦ) Cedrenus habet, ἱππικοῦ γενομένου.

173. μετὰ τὸ παραλαβεῖν Βελισαρίου) Forte ſcribendum, παραλαβεῖν.

καὶ προστυχίῳ χρησάμενος) De hoc vide quæ Nicephorus habet Hiſt. Eccleſ. lib. 17. cap. 26.

174. Βίβλοι) Scr. Βύβλοι.

175. τοῦ ἐπίκλην Λιθοπροσώπου) Eadem omnino habes apud Cedrenum. Verum Pomponius Mela promontorium hoc, *Euproſopon*, vocare videtur, de ſito Orb. lib. 1. cap 12. *Ab eo ad promontorium* Euproſopon *duo ſunt oppida, Byblos & Botrys*.

176. εἰς δυσίοδον ὁρμεῖ) Scr. ὁρμεῖν.

177. τὰς εἰσὶν πέραν ἐν Ἰουστινιαναῖς) Suburbia hæc litore Conſtantinopoli adverſo ſita, Συκαὶ olim dictæ ſunt. Stephan. de urb. Συκαὶ, πόλις ἀντικρὺ τῆς νέας Ῥώμης, ἡ καθ' ἡμᾶς Ἰουστινιαναὶ προσαγορευθεῖσα. Procopio tamen, Ἰουστινιαναὶ, vocantur, de Ædif. Juſtin. lib. 1. niſi error Librarii ſit. Hodie, *Galata*, vocatur hoc oppidum: de quo vide Pet. Gyllium de Topog. Conſtant. lib. 4. cap. 10.

178. Ἀντιλιπαρίῳ) Scr. Ἀντιλιβανίῳ.

179. κατὰ κράτος γὰρ τικόσας) γὰρ redundat.

180. καὶ κατεσπάρη ἐν τῇ γῇ) κατεσπάρη aor. 2. Paſſivæ vocis eſt e verbo σπείρω: ideoque huic loco nullo modo convenire poteſt. Forte itaque legendum, κατέδυσε, *penetravit*: hoc enim Auctor dicere voluit.

181. Νικομηδείας μέρος κατεπεσεν) σεισμὸν, aut quid tale, deeſſe videtur.

182. τὰς μὲν ἱερούμενα) Cedren. habet, ἱερωμένα. Vide quæ de hoc vocabulo ſupra notavimus; ad pag. 427.

183. ἐν Γενεθλίῳ) De urbis Natalitiis loquitur, quæ quotannis Maii XI. jam olim a Conſtantini M. temporibus, celebrari ſolita ſunt. Vide ſupra lib. 13.

184. τὰ ἐπέκεινα τοῦ Ἑβδόμου) Ἑβδομον Suburbium erat Conſtantinopolitanum, ſeptimo ab urbe lapide diſſitum: uti jamjam monuerunt viri docti, ex Procopio, aliiſque.

185. τοῦ δὲ Ῥηγίου πάνυ πολλὰ) Scr. Ῥηγίῳ, uti habet Cedrenus. Procop. de Ædific. Juſtin. l. 4. τοῦ δὲ Ῥηγίου Εὐξείνου πόλις ἐστί τις; Ἀδίριας ὄνομα. Stephan. de Urb. Ῥήγιον, πόλις Ἑλλάς.

186. τῶν λεγομένων Ἀβάρων) De Abaribus, ſive Averibus hiſce, eorumque origine, vide Nicephor. Hiſt. Eccleſ. lib. 18. cap. 30.

187. θνῆσις ἐν Κωνσταντινουπόλει ἀπὸ βουβώνων) De morbo hoc peſtilente, qui per LII. annorum ſpatium per orbem univerſum graſſata eſt, vide Evagrium, lib. 4. 28. & Procop. de Bell. Perſic. lib 2. quorum uterque exactiſſimam ejus deſcriptionem ibi exhibet.

188. τὰ μεδίσμα πάντα κραββάτοις ἀργυροῖς ἐποίησαν) locus iſte peſſime corruptus eſt: neque, ut nunc ſe habet, ſenſus exinde commodus ullus elici poteſt. Pro μεδίσμα itaque, μεδόρια· & pro ἀργυροῖς, ἀργοὺς, legendum omnino judico. Certe durante hac lue adeo numeroſa erat morientium multitudo, ut ad cadavera efferenda ſandapilis non ſufficientibus, Imperator mille alias fieri curaverit: Neque hæ tamen mortuis ſepeliendis ſatis fuerunt, uti teſtatur Cedrenus in Juſtiniano. τῷ δὲ φεβρουαρίῳ μηνὶ γέγονε θνῆσις ἀνθρώπων, καὶ μάλιστα τῶν νέων, ἐν Κωνσταντινουπόλει, ἀπὸ μόνον ἀπαίρειν τοὺς ἀποθνήσκοντας ἐπὶ ἡμέρας τρεῖς, διὰ τὸ μὴ ἐξαρκεῖν τοὺς κραββάτους τῶν ἐκκλησιῶν, ἢ τῶν ἄλλων εἴσιων, πρὸς τὸ ἐκφέρειν τοὺς τελευτῶντας· ὅθεν ποιῆσαι ὁ βασιλεὺς ἕτερα κραββάτια χίλια, καὶ μηδ' οὕτως ἐξαρκοῦντας ἀμάξας προσέταξε πλείστας ἐπιτηδείους, καὶ ἄλογα δίδοσθαι μυρία πρὸς τὸ ἐκφέρειν τοὺς νεκρούς. &c.

189. φιλοκαλημένου τοῦ τρούλλου) Scr. φιλοκαλουμένου, uti habet Cedrenus. De Trullo vero, & Ciboria, vide quæ doctiſſimus Jac. Goar ad hunc locum apud Cedrenum annotavit.

190. ῥῆξας γὰρ ἐκ) Omnino legendum, διαρρηγνυμένου, uti habet Cedrenus.

191. ἐργαζομένων τῶν Ἰσαύρων) Iſauros ædificationibus exercitatiſſimos fuiſſe colligere licet ex Procopio de Bell. Goth. l. 2. Ἐν τούτῳ δὲ Βελισάριος Ἰσαύρους πάντας, τοὺς ἐς τὰς οἰκοδομίας ἐμπείρους, ἔγγιστα τε πελέκεσι καὶ ἄλλοις ὀργάνοις εἰς λίθων ἐκτομὰς ἐπιτηδείοις, ἐς τὴν διεξαγωγὴν ἀπεῖδεν πλήθει προσηρμένους ἐσαγαγεν.

192. ἐπανέστησαν οἱ Οὖννοι, καὶ οἱ Σκλάβοι τῇ Θράκῃ) Cedrenus habet, οἱ Οὖννοι, οἱ & Σκλάβινοι &c. ac ſi eadem gens eſſet. Eos tamen diſtinguit Procopius de Bell. Goth. l. 3. καὶ αὐτῶν οἱ πλεῖστοι Οὖννοι τε ἦσαν, καὶ Σκλαβηνοὶ, καὶ Ἄνται, οἳ ὑπὲρ ποταμὸν Ἴστρον οὐ μακρὰν τῆς ἐκείνης ὄχθης ἵδρυνται.) De hac Barbarorum in Traciam irruptione vide quæ Agathias literis prodidit lib. 5.

193. ἕως δὲ τὸ τεῖχος Κωνσταντινουπόλεως τόπου) Cedrenus habet, τοῦ Ἀναστασιακοῦ τείχους; rectius: per muri longi enim, ab Anaſtaſio Imp. extructi ruinas vetuſtate, negligentiaque factas, viam invenerunt.

194. ἀπεζεύχθη Ζάμεργχοι) Ζαμαρχὸς hic Procopio dictus eſt Hiſt. Arcan. Fuit autem Juſtini ſenioris commilito.

195. ἀπεβάλλοντο ἐν τῇ Μέσῃ) Μέση, *Forum* eſt ut ex Gloſſis Græco-barbaris notat Jo. Meurſius, ἀγορὰ, ἡ μέση. & deinde, εἰς τὴν μέσην, ἡ ἀγορὰ, ὁ φόρος. Ita autem dictum vult ille, quia plerumque in medio urbium ſitum erat. Verum cum plura Conſtantinopoli Fora fuerint, quodnam ex illis hic intelligit Auctor? Anne Theodoſii, ſive Tauri Forum? Huic enim vicinum erat Æreum Tetrapylum. De his vide Pet. Gyllium, de Topogr. Conſtantinop. lib. 3. cap. 6.

196. τοῦ ἰνδοξοτάτου) Scr. ἐνδοξοτάτου. Κουροπαλάτης erat, qui Palatii curam ſibi commiſſam

habuit. A Latinis, *Cura Palatii*, dictus eſt: unde factum, Κουροπαλάτης. Juſtinus vero iſte Curopalata, Juſtiniani Imp. a Sorore nepos erat; qui etiam eidem in Imperio ſucceſſit.

197. συγχύδιναι Ελάνοι τιγιμβομιδέσαν) Lego, τιγιστηριδιδέσαν. Vide quæ de hac voce ſupra notavimus, haud procul hujus libri 18. initio.

198. εἰκόνα τῆς μυνιρῶν Θεῶν) Scr. μυστηρῶν.

199. τὰ συνοδικὰ ἀπὸ Πάπα Ῥώμης) De Synodicis, ſive Synodalibus Epiſtolis, vide Bernardum Ferrarium de antiquo Eccleſiaſticar. Epiſtolar. genere.

200. πλησίον τῆς γεφύρας) Scr. γεφύρας.

201. καὶ προῆλθεν ἐκ τῆς ἀργυροπρατείου, καὶ φόνος πάμπολυς ἐγένετο) Hujus rei occaſionem narrat Cedrenus ad annum Juſtiniani Imp. XXXIV. his verbis ἐσημείωσε ἐν τῇ πόλει, ὅτι ὁ βασιλεὺς ἐτελεύτησε, διὰ τὸ κεφαλαλγεῖν, καὶ μηδένα δέχεσθαι· καὶ ἐν ταραχῇ, ἐξ ἁρπαγαὶ ὡς ἐν ταῖς προβολαῖς, καὶ τὰ μαγκιπεῖα. καὶ περὶ ὥραν γ', προσέταξε τῷ ἐπάρχῳ, καὶ ἀνῆψε φῶτα εἰς ὅλην τὴν πόλιν, ὅτι ὑγιαίνει ὁ βασιλεύς, καὶ ἐπαύσατο ἡ τῆς ταραχῆς.

202. ἐν τοῖς ἐπίκλην Πιττακίοις) Locus quidam erat Conſtantinopoleos, cujus ſemel atque iterum meminit etiam Cedrenus: ita fortaſſis dictus, quod Tabulæ Scriptoriæ ibi vænum expoſitæ fuerint. Πιττάκιον enim Tabula eſt, e fuſili pice ad exarandum confecta. Pro Tabula etiam ſimpliciter quandoque ſumitur. Auctor Lexici Græcolat. vet. *Brevem* interpretatur. Πιττάκιον *Pittacium*, *Brevis*.

203. τὸ ἐπίκλην Ξύλου) Scr. τοῦ.

204. καὶ ὁ τρίτος δὲ σόλος τῆς πλοίων οὐκ εἰσῆλθεν) τὸν σιτηγὸν σόλον, Claſſem hanc vocat Procopius quæ Frumenti ab Alexandria importandi cauſa quotannis emiſſa eſt; quæque niſi a contrariis ventis impediretur, ſecundum, aut etiam tertium per æſtatem reditum perficere conſuuverat. Vide Procopium de Ædific. Juſtin. lib. 5. haud procul ab initio.

205. ὅτι ἐξ λιτανείας) Scr. λιτανείας.

206. Βερώνην, καὶ Βρίνας) Cedrenus etiam habet Βιρίνην καὶ Βρίγναν. Corrupte uterque: nec enim urbes tales Italia habuit ullas. Cæterum pro his Anaſtaſius Bibliothecarius habet, *Veronam & Brixiam Triceſimo ſexto imperii Juſtiniani anno trophæa venerunt a Roma Narſis patricii: ſignificantia comprehendiſſe illum urbes munitas, Gothorum duas, Veronam ſcilicet, & Brixiam.* Atque hanc genuinam hujus loci lectionem eſſe facile crediderim.

207. ἐστήσας δὲ) Scr. ἐστήσ.

208. φηρὸν βούγλαν) Et deinde, εὗρεν τὸ βούγλαν ὃ ἐφόρει, &c. Vocabulum hoc nullibi mihi occurrit. *Pugionem* tamen verto; unde etiam forte corrupta vox eſt, Anaſtaſius Bibliothec. reddit, *Gladium*. *Et Marcellus quidem argenti venditor ſpe fruſtratus, & exempto gladio quem portabat, dedit ſibi tres ictus, in triclinio comprehenſus, & moritur.*

209. καὶ ἐξωπταδείς Scr. ἐξεταδείς.

210. ὁ ὑποπτίων Βελισαρίου) Optiones dicti quibus annonæ militibus erogandæ cura commiſſa erat. Procopius de Bel. Vandal. lib. 2. τῶν δ' ὑπασπιστῶν τριακοσίους ἀπολέξας ἄνδρας, ἀγαθοὺς τὰ πολέμια, Ἰωάννῃ παρέδωκεν, ὃς οἱ ἐπεμελεῖτο τῆς περὶ τὴν δίαιταν (ita legendum contendit Jo. Meurſius, non δίκην) δαπάνης· ὀπτίωνα τοῦτον καλοῦσι Ῥωμαῖοι. *Curatorem* Beliſarii, eum vocat Anaſtaſius Bibliothecar.

211. συνεξεταζόντων) συνεξεταζόντων.

212. καὶ Ζηνοδώρου ἀσηκρήτου, &c.) Ἀσηκρῆτις, ſive ἀσηκρήτης, & ἀσηκρῆται, a Latino *A ſecretis* facta ſunt. Pro quo Latini recentiores etiam Aſecreta, unico vocabulo, quandoque dixerunt. Carolus M. de cultu Imag. lib. 4. c. 9. *Mox ut Leontius Aſecreta conſpexit, magnum ſe ſui erroris emolumentum inveniſſe putavit.*

213. τοῖον ἐξεταδέσαν) Scr. ἐξετάζουσαν.

214. ὅτι, Οἱ χρὴ μέτα τὴν ἕνωσιν &c.) Hæc Juſtiniani Confeſſio fidei, De Naturarum in Chriſto diſtinctione, non hoc tempore, ſed ſub Synodo v. Conſtantinopolitana Edicto Imperatorio promulgata eſt. Scilicet ſub extrema vitæ ſuæ tempora in Aphthartodocitarum Hæreſin delapſus eſt Juſtinianus: uti teſtantur Evagrius lib. 4. cap. 38. Nicephorus Call. lib. 17. cap. 29. Glycas Annal. part. 4. & Cedrenus; qui etiam eodem anno, de quo Auctor noſter hic loquitur, Imperatorem Edictum ſuum *Corruptibili & Incorruptibili*, propoſuiſſe aſſerit, cui aſtipulatur Glycas, loco citato.

215. πόδας λ',) πόδας εἴκοσι, dicit ſupra; ſicut & Cedrenus habet.

216. τοὺς δύο καμάρας) κάμαρα, ſive κάμερα, *Camera* eſt Recentioribus; & καμαράριος, *Camerarius*, Præfectus Cubiculi.

F I N I S.

INDEX RERUM

b *Partem poſteriorem deſignat.*

A

ABbas Græciæ rex. pag. 34.
Abares Hunnorum gens Conſtantinopolim venīunt. 81.
Abbora fluvius. b 8.
Abburarſacius Perſarum rea. b 7.
Abgerſatum Caſtellam captum. b 7t.
Ablabius. b 82.
Achæus filius Lapathi. 33.
Achilles Thetidis filius. 40.
a Paride confoſſus. 55.
Achelous bellum Oeneo infert. 69.
unde dictus Hippocentaurus. 69.
ab Hercule Polyphemo occiſus. 69.
Achyron ſuburbia Nicomediæ. b 6.
Acmæon Athenarum rex. 29.
Acriſius Græciæ rex. 34.
Adami filiæ Azura & Aſaa. 1.
Ejus ſepultura in regione Hieroſol. 3.
Adriani Venationes urbs. 119.
Adrianopolis condita. ibid.
Ægæus rex Theſſ. in mare ſe projicit. 33.
Ægypcii computandi per menſ. ignari. 9.
ſuos præfectos occidunt. 132.
Ægyalia Diomedis uxor vitiata. 69.
Ælii Adriani Imp deſcriptio. 118.
mora. 119.
Ælii Antonini Pii deſcriptio. ibid.
contra Ægyptios arma movet. ibid.
Legem latam ab Auguſto de teſtamento abrogat. ibid.
Syngraphas fiſcales comburit, obit. ibid.
Ælii Probi Imp. deſcriptio. 129.
bellum contra Guthos, Interitus. ibid.
Ælia nomen Hieroſolymis ab Adriano datum, 119.
Æneas ad Didonem profectus. 68.
ejus deſcriptio. 43.
Palladium a Diomede acceptum in Italiam portat. 70.
Contra Rutulos bellum gerit. ibid.
Æneadæ qui, onde dicti. 71.
Æra Antiochena unde incœpit. 92.
Æræ Alexandrinæ initium. 132.
Æſchines quando vixit. 80.
Æſchylus Athenarum rex. 29.
Æthra Menelai cognata. 39.
Aetius quis, Attilam adoritur. b 22.
Africæ rex & regina captivi Conſtantinopolim adducuntur. 73.
Agamemnon dux contra Trojanos. 37.
ab Ægiſtho & Clytemn. occiſus. 56.
Agenor Neptuni filius. 11.
Quæſitum Jo profectus. ibid.
Agmeo Immortalium. b 25.
Agrippa gener Auguſti. 94.
ejus Edictum. 95.
Agrippianam balneum. 94.
Agriculturæ leges docuit Bacchus. 27.
Ajacis deſcriptio. 43.
ejus oratio pro Palladio. 45.
Interitus. 47.
Aides rex Moloſſorum. 25.
Alarichus Honorii hoſtibus ſe adjungit. b 28.
Theſaurum regium & Placidiam avehit. b ib.
Alamundarus Saracenus Syriam primam depredatus. b 61.
Albaoia condita. 71.
Albus Albanorum rex. ibid.
Albinus Senator ribellis, Imperator ſalutatus, interfectus. 124.
Aletes Corinthi rex. 37.
Alexandri Philippi filius. 80.
Alexandria ante Racuſtis dicta, ab eo condita. 81.
Romanis quæcunque amiſerant reddit. ibid.
Roxanen ducit. ibid.
ejus deſcriptio. 82.
Barbarorum gentes ſubjugat 82. ibid.
Romano inſtructus exercitu. 89.
Moritur. 82.
Imperium ejus inter principes diviſum. ibid.
Aleatores. 14.
eorum quidam blaſphemi occiſi. 62.
Alitarcha qualis. 122.
quali habitu indutus. 133.
Althæa ab Acheloo vitiata. 69.
Amandra vicus Lycaoniæ. 14.
Amazones a Græcis fuſæ. 53.
Amantius quis, ejus viſio. b 45.
Amantius orientis comes. b 80.
Amaſia urbs Ponticæ ditionis motu terræ concuſſa, inſtaurata. b 63.
Ambroſius epiſcopus. b 17
Amida Metropolis facta. 117.
Amicaliorum mos. 76.
Amphion & Zethus expoſiti. 19.
ab Ordione educati. ibid.
reges Bœotiæ conſtituti. ibid.
Amphion Lyricus. ibid.
Amphithalis quali honore habitus. 123.
Amycus. 31.
Amyca regio unde dicta. 85.
Anaximander Philoſ. ejus placita. 66.
Anazarbus urbs unde dicta. 124.
motu terræ concuſſa. b 49.
Anatolii Baſilica ubi. b 23.
Anaſtaſias Dicorus Imp. ejus deſcr. b 38.
Bellum infert Perſis. b 41.
ejus edicta. b 42.
viſio. b 45.
quænam extruxit. b 45.
diem obit. b 46.
Anaſtaſiopolis quæ. b 42.
Anchialus urbs. b 44.
Andas Indorum rex Chriſtianus factus. b 35.
Andreas Lauſiacus occiſus. b 46.
Andromeda quæ. 15.
ſtuprata. 14.
Andromaches deſcriptio. 44.
Anganes rex Homeritarum. b 67.
Antiochia a quo condita. 11. 84.
In terra gigantum ſita. 85.
a Tigrane capta. 89.
Rom. Imperio ſubjicitur. ibid.
Terræ motu concuſſa, inſtaurata. 101.
rurſus. 116.
rurſus. 58.
vaſtata a Phinea Judæo. 102.
a Sanaturcio capta. 115.
Cœleſti igne correpta, inſtaurata. b 49.
rurſus. b 49. 50.
rurſus. b 45.
aliud ejus incendium. 84.
Theopolis nominatur. b 61.
a Choſroe capta. b 77.
columna & inſcriptio ejus. 122.
Eccleſia magna. b 3
Antiochenſes Perſas noctu trucidant. 115.
Templum Jovi Salvatori condunt. 117.
Antiochenſes ſenatores pulſati. b 51.
Antioch. captivi ab Alamundaro redempti. b 68. 69.

INDEX RERUM.

Antiochus ſoter, novercam ducit. 86.
Epiphanes. ibid.
Seoaculum Antioch. extruit. 87.
ejus mora. ibid.
Hierax. ibid.
Grypi nepos. 88.
Evergetes, in Parthos arma movet. ibid.
Dionicus Leproſus. ibid.
moriturus facultates ſuas legat Romanis. 90.
Nicomedis filius a Scipione victus. 89.
tributaria fit. ibid.
Chuzo magnus. b 16.
Antiopa ſolis ſacerdos. 18.
vitiata in templo Solis. ibid.
Enixa Amphionem & Zethum. 19.
Antæon quis. 35.
Antenoris deſcriptio. 44.
Antiphantes. 47.
Antigonus Polioorcetes. 83.
occiſus. ibid.
Antigonia condita. ibid.
ab Athenienſibus habitata. 85.
Everſa, ibid.
Antonius Triumvir. 92.
contra Cleopatram miſſus ejus amore capitur. ibid.
in Romanos arma convertit. ibid.
ab Auguſto interfectus. 93.
Antoninus Verus Imp. 120.
ejus regnum & deſcriptio. ibid.
Interfectus. ibid.
Antoninus Geta Imp. 126.
ejus regnum & deſcriptio. ibid.
interfectus. ibid.
Antinoe condita. 119.
S. Aothimus. b 24.
Anthemius Rom. Imp. b 27.
interfectus. b 30.
Anthemius Patriarcham CP. exutus a Synodo CP. b 77.
Apamia condita Pella vocatur. 86.
Aphronius Alitarcha. 122.
Apotheoſeos ſitus. 22.
Apoſtolorum corpora ſepulta. 109.
quando affligi a Judæis cœperunt. 104.
Apollonius Tyan, ejus Teleſmata. 80,
quamdiu vixit, 113.
Appio Patric. ab exilio rev. b 46.
Apical vir fortis occiſus. b 70.
Arabia a Zenobia occupata. 182.
Romano imperio reſubjecta. 129.
Arceuthas fluvius Japtha dictus. 84.
Arcadius Conſtant. Imp. regnum ejus & mora. b 17.
Ardeus Lydorum rex primus. 63.
Ardens Inſula. 92.
Ardazanes quis, b 25
interfectus. b ibid.
Ardaburius occiſus. b 28.
Areopagus ubi ſitus. 56.
Areobindus quis. b 25.
Arethas Phylarcha. b 57.
Argeus mons. 15.
Argus Centumoculus dictus. 28.
Technicam occidenti monſtravit. ibid.
Argonautarum nomina. 31.
illis oraculum de Trinitate & B. Maria datum. ibid.
Iliorum viſio. ibid.
Colchidis vellus aur. ſurripiunt. 31.
Argivi Jo pro luna colunt. 31.
Argyrippa Beneventum dicitur. 70.
Argyrus fluvius. 131.
Ariadne Minois filia. 35.
Ariſtophanes quando floruit. 71.
Ariſtoteles quando vixit. 79.
Arius. b. 6.
Ariani & Chriſtiani diſtincti. b 14. 15.
Ariani ejecti. b 15.
ab illis Eccleſiæ ademptæ. b 77.
Ariadne Imperatrix Zenonis uxor. b 35.
Armatus contra Zenonem miſſus. b 31.
Baſiliſcum Imp. prodit. b 32.
Occiſus. b 33.
Arpaoizis mons. b 63.
Arſine urbs Ancyra dicitur. 93.
Artaxerxes Aſſyriorum imp. 67.
Mnemon appellatus. 71.
Arrabanas Syriarcha. 122.
Aruna Tarquinii Sup. F. 76.
Aſcanius Æneæ F. 71.
Aſclepio neci datus. 115.
Aſcum dux ab Hunnis captus. b 58.
Aſius Philoſophus. 45.
Aſiæ unde nomen, antiquum ejus nomen. 45.
Aſpar quis. b 21.
interfectus. b 28.
Aſtronomiam quis adinvenerit. 2.
Aſtyanax Hectoris F. 52.
Aſtyages Perſarum rex contra Lydos bellum movet. 64.
Aſterius Patricius. b 51.
Atalanta quæ. 69.
Athenæ poſt diluv. Att. ſedes regia. 28.
Athenienſ. quis leges dedit primus. 29.
Athenais mulier quæ & Eudocia. b 20.
ejus a fratribus fuga. b 20.
Theodoſio juniori nupta. b 20. 21.
Chriſtiana facta. b 21.
Athenienſes Antiochiam tranſlati. 72.
Athalerichus rex quis. b 68.
Atlas Aſtron. unde cœlum geſtare dicitur. 28.
Atridarum exped. in Troj. 40.
Atticum diluvium. 25.
Attica quam diu deſerta. 25.
Attalus Senator rebellis. 16.
Attilæ invaſio. b 22.
Ejus ſuperbus ad Theodoſium Juniorem nuncius. b ibid.
Fuga & mora. b ibid.
Auguſtus poſt Conſ. regium imperium inducit. 79.
Cleopatram & Antonium vincit. 93.
aram primogenito deo extruit. 98.
quas regiones ſubegit. 93. 94.
illi datum oraculum de ſucceſſore ſciſcitanti. 76.
Ejus tituli & deſcriptio. 95.
mora, 98.
Auguſtus menſis ab eo inſtitutus. 79.
Auleas poeta Tragicus. 59.
Aurum ejuſque conflandi ratio inventa. 8.
Auteas deus quis. 8.
Aurea porta Antiochena. b 23.
Aureliani Imp. deſcriptio. 128.
Mœnia Romæ inſtaurat. ibid.
Aurelianos quos appellat. ibid.
Interfectus. 129.
Aurifodinæ Perſ. quando inventæ. b 66.
Romanis cedunt. b 66.
Auxumitarum cum Homer. bell. b 56.
Eorum rex Chriſtianæ religionis rudimenta petit. b 56.

B

BAal quis. 7.
Babylonicæ turris extruendæ præfecti 72. 4.
Ejus veſtigia ubi. 5.
Babylon a quo condita. 7.
S. Babylas Martyrium paſſus. 130.
Bacchus Dionyſius & Nyſius dictus. 17.
Carmine Magico mira efficit. ibid.
captus & vinctus. ibid.
Bœotia a Lycurgo expulſus. 18.
Bacchæ inſtitutæ. 17.
Bagula quis dictus. b 39.
Balaneæ ab Apamia diviſæ & provincia factæ. b 63.
Barſamantes ab Antioch. occiſi. 115.

I iij

INDEX RERUM.

Baſilicæ domus quæ. 103.
Baſilica Rufini condita, unde dicta. b 3. 4.
incenſa. b 40.
inſtaurata. b 41.
S. Baſilii Epiſ. Cæſ. viſio de Juliano. b 50. 51.
Baſiliſcus Patricius. b 29.
a Zinzericho pecunia corruptus. b ibid.
Imperator fit. b 31.
Proditus. b 32.
Imperatoriis inſignibus privatur. b 9.
in Limnas cum ſuis amandatus. b 32.
Baſilius comes captus. b 60.
Baſtagarius poſt baptiſmum Timotheus dictus. b 61.
Baſſus præfectura abdicatus. b 62.
Belus. 11.
Beliſarius a Perſis bis victus. b 60.
Magiſtratu exutus. b 71.
quas regiones a Gothis diripuit. b 77.
Bellerophon. 34.
Beræa & Brincæ urbes a Narſete captæ. b 82.
Beſſica gens. 17.
Biblus a Biblo extructa. 89.
Biblas ſtatuas Antiochenas Romam advehit. 89.
Blach Hunnorum rex. b 55.
Blaſſes Perſarum rex contra Romanos arma movet. b 24.
Boa Hunnorum Sabirorum regina ſe Romanis jungit. b 55.
Boſtra urbs ab Auguſto condita. 94.
Buſphorus urbs a quo condita, & unde dicta. b 56.
Botrys urbs ubi. b 79.
Bottia vicus. 84.
Brennus dux Gall. occiſus. 78.
Briſeis captiva. 42.
Brumalia cur inſtituta. 36.
Brutus filium ſuum occidit. 77.
Brutus ſecundus Jul. Cæſ. jugulat. 89.
ab Auguſto capite mulctatus. 95.
Byzas fundator Byzantii. b 4. 5.
Byzantium Conſtantinopolis dicitur. b 4.
Heracleæ Metropoli aliquando ſubjectum. b 6.
terræ motu concuſſum. b 76.

C

CAdmus Bœotiam occupat. 16.
Bœotos Phœnicum literas docet. ibid.
Cadmia urbs condita. ibid.
Cæſarius J. Cæſaris ex Cleop. F. 91.
Cæſarea urbs Cappadociæ eadem cum Mazaca. 62.
Cæſarium Antioch. conditum. 91.
Alexandrinum conditum. 91.
Cainus quænam excogitavit. 5.
quo genere mortis occubuit. 1.
Ejus ſeptemplex peccatum & pœna. 103.
Caii Caligulæ Imp. deſcriptio. 102.
mors. 104.
Calchas vates. 40.
Ejus deſcriptio. 43.
Calypſo quæ. 50.
Calandio Ep. Antioc. exterminatus. b 33.
Candace Indiæ regina. 82.
nupta Alexandro M. 82.
Canis Sim. Magi loquitur humane. 107.
Canis Itali cujuſdam mirificus. b 65.
Capitol. Rom. a Gallis obſeſſum. 78.
Caput Charonium quid. 87.
Cappadocia, Secunda a Prima diviſa provincia facta. b 14.
Amplificata & munita. b 44.
Romano imperio ſubjecta. 99.
Carthago extructa. 69.
Carthaginenſis ſenatus captivus. 89.
Cari Imperatoris deſcriptio, & mors. 129.
Carini Auguſti deſcriptio. 130.
mors. 131.
Cares ſubacti, civ. jure donati. 129.
Caſtor Ledæ filius. 33.
Caſſandræ deſcriptio. 44.
Caſſius mons. 84.
Caſus Inachi F. Amicen ducit. 85.
Caſtr. Anarſarhum civ. jure don. b 61.
Cecrops cur Διφυής dictus. 28.
Ejus lex pro Monogamia. 29.
Celeriani milites qui. 76.
Celer Illyricus vir fortis. b 41.
Cenſus univerſus ab Agrippa prodit. 95.
Cepheus Perſea occidit. 35.
Cerberus canis. 25.
Certamen Oenomai. 73.
Enialii. 73.
Ceryeus magiſtratu privatus. b 52.
Ceſtus Hymnus in laudem Veneris. 38.
Chamo quæ regiones obvenerint. 6.
Chalca Conſtantinopol. abſoluta. b 77.
Cherubim & Seraphim Jud. ad Antioch. portam collocantur. 110.
Chiron Philoſophus Thetidos pater. 40.
Chlamydes apud Rom. in uſu. 13.
Chronologi pro Hiſtorici. 12.
Chryſeis ab Achille capta. 41.
Apollinis ſacerdos. 41.
Chryſopolis quæ. 82.
Chryſargyri tributum ademptum. b 40.
Chryſaphius Ztummus. b 24.
interfectus. b 27.
Chriſti nati tempus. 96.
proditus anno ætatis 33. 99.
Chriſtianorum perſecut. ſub Veſpaſ. 110.
Sub Domitiano. 111.
Sub Trajano. 114.
Sub Numeriano. 130.
a Valente peſſime habiti. b 21.
multi interfecti. b 33.
a Samaritis afflicti. b 62.
Cæſareæ multi occiſi. b 80.
Chriſtianarum fœm. ad Trajan. reſponſio. 117.
Cicero quando floruit. 90.
Cilicia prima a ſecunda diviſa & provincia facta. b 25.
Cinis ubi depluerit. b 28.
Circe ejuſque Philtrum. 49.
Circeoſia inſtituta. 72.
Circus Antioch. a quo conditus. 95.
Circus incenſus. b 39.
Cithæron mons. 17.
Claudii Cæſ. deſcriptio. 104.
Mors. 107.
Claudii Apolliani deſcriptio & mors. 103.
Claudiopolis condita. 13.
Cleopatra Reg. Ægypti. 83.
Jul. Cæſaris amica. 91.
ab Auguſto victa. 83.
ejus deſcriptio. 92.
mors. 93.
Clytemneſtra Tindari F. 33.
Agamemnoni nupta. 33.
cum Ægiſtho conſuetud. habet. 56.
nupta Ægiſtho. 56.
Coades Perſarum rex. b 41.
ejus literæ ad Juſtin. b 64.
quo genere mortis occubuit. b 73.
Cœmeterium quid. b 8.
Coloſſus Rhodi ſtatua. 62.
Coloſſenſes qui. 62.
Columna Theodoſii. b 42.
Coloniſia ſtatua. b 40.
Computatio per 12. menſes incipit. 9.
Commodi Auguſti deſcriptio. 121.
mors. 124.
Cometa barbatus. b 47.
in Confuſione linguæ 72. 5.
Conchyle quid. 13.
Conſules Rom. primi. 77.
quamdiu Remp. adminiſtrarint. 90.
Cono Fuſſiani F. Exepiſc. Apamenſis. b 39.

I N D E X   R E R U M.

Contentio inter Ulyſſem Ajacem & Diomedem 45.
Conſtantini M. deſcriptio b 3.
a barbaris in occidente victus b 3.
crucis illi apparentia & inſcriptio b 3.
Chriſtianus factus b 3.
quænam extruxerit b 4. 5.
Ejus edictum b 4.
Primus ille corona gemmata uſus b 5.
Conſtaos Senator occiſus b 18.
Conſtantini Jun. regnum & obitus b 6.
Conſtantis Imp. reg. & mors b 7.
Conſtantius Exocionita b 7.
Ejus cum Perſis bellum b 7.
interitus b 7.
Conſtatius Comes Senator 16.
Conſtantius Tarſ. Comes orien. b 38.
Conſtantiolus ab Hunnis captus b 58.
Conſtantinopolis regis ſedes Imp. Ro. b 6.
terræ motu concuſſa b 24.
iterum b 35.
inſtaurata a Zenone b 35.
penuriam panis paſſa b 80.
defectum aquæ b 82.
peſtem b 78.
terræ motum b 80.
Conflagrationem b 82.
Luem b 81.
Corinthi terræ motus 111.
Corinthiorum reg. quam diu duravit 37.
S. Coſmas neci datus 130.
Cotyæus urbs Phrygiæ Salutiferæ b 24.
Chosroes Perſarum rex b 73.
ejus literæ ad Juſtin. b 73.
Fratri caput amputat b 73.
ejus cum Juſtin. induciæ b 73.
Cranaus primus Maced. rex 67.
Cretæ terræ motus 105.
Cretenſes mendaces 36.
Antiochiam tranſlati 85.
Crœſus Lydorum rex 41.
ſuperbæ ejus ad Cyrum literæ 64.
illi oraculum datum 65.
victus & captus a Cyro 66.
Crucis imago in cœlis 47.
Corius conſul Rom. 88.
Cuſpus tormenti genus unde 20.
Curtis Damaſci exdux captus b 60.
Cyclops quis 47.
Cygnus Priami F. Græcos adoritur 41.
ab Achille occiſus 41.
Cygnus alius, Ledam vitiat 33.
Cyprii Antiochiam tranſlati 85.
Cyrus rex Perſarum 64.
ejus cum Samiis bellum, mors 66.
Cyrus Patric. Clericus fit b 24.
Cyrrheſtica regio 130.
Cyrillus Epiſc. Alexand. b 23.
Cyrillus Illyricianus b 42.
Cyzici terræ motus 118.
Cyzicenum Templum conditum 118.

D

DAcia Parapotamia provincia facta 129.
Dædalus & mors ejus 35.
S. Damianus neci datus 130.
Damaſceoum templ. Chr. donatum b 15.
Damonius Antioch. ſubmerſus b 29.
Danae a Jove vitiata 14.
Daphne urbs, eadem ac Heraclis 86.
Darius Perſarum rex 66.
ejus cum Æthiopibus bellum 67.
Debborius Philoſophus 112.
Deiphobi deſcriptio 43.
Dei quinam olim appellati 3.
Dejanira unde nata 69.
Herculi Polyphemo nupta 69.
Democritus Philoſ. & ejus ſcripta 34.
Demoſthenes quando vixerit 71.
Demetrius victus 83
Demetrianus Seleuci f. 87.
Deſius menſis, idem ac Junius 38.
Deucalion diluvii particularis hiſtoriam ſcribit 28.
Dianæ ædes in Tabloparochium mutata b 16.
Dido in Lybiam fugit 69.
Didii Juliani deſcriptio 124.
mors 124.
Dies largitionis 74.
Dinioi regis Homeritenſis literæ ad Auxumitarum regem b 57.
ejus interitus b 57.
Diomedes Argivorum rex 69.
ad Troj. bellum profectus 69.
reverſus a primoribus a regno repellitur 69.
Dioſpolis quæ 95.
Dioſcuri qui 99.
Dionyſius Areop. fit Chriſtianus 106.
Epiſc. Athen. conſtitutus 106.
adverſus Græcos ſcribit 106.
Diocæſareæ terræ motus 113.
ejus varia nomina 114.
Diocletiani deſcriptio 131.
Diogenianus Patricius b 46.
ejus mors ibid.
Diomedes ſilentiarius b 58.
Dirce uxor Lyci Argiv. regis 19.
Tauro diſtracta 19.
Dirce fons unde 19.
Diviſio Gentium 5.
Domitiani deſcriptio 111.
mors 113.
cur in cœlum raptus dicitur 113.
S. Domitius in ſpelunca habitat b 8.
ejus reſponſio ad Julianum Apoſtatam b 8.
Martyrium b 8.
Domitianopolis condita 113.
Doras urbs Anaſtaſiopolis vocata & muro cincta b 41.
Dorotheus Militiæ magiſter b 72.
Draco fluvius idem qui Orontes 15.
Draco primus Athen. legiſlat. 29.
S. Droſina ſe in ignem injicit 118.
Dictys Cretenſis hiſtoria in arcula reperta 105.
Dymas Hecubæ pater 39.
Dynaſtia Ægyptiorum prima quam diu duravit 80.
Macedonis quam diu 80.
Dyrrachium urbs terræ motu concuſſa b 49.
Epidaurus vocata b 49.

E

ECcleſiæ Orthodoxis redditæ b 15.
Eccleſia Alexand. a Theodoſio condita b 22.
Edeſſa terræ motu concuſſa b 49.
Antiochia Mixobarbara appell. b 49.
a quo condita b 49.
Eetion rex Lerneſi 41.
Elda Lamechi uxor 2.
Electra Pleſionæ f. 39.
Electra ſoror Oreſtis 56.
Eleutherius ſeditioſus occiſus b 40.
Eipe Polyphemi F. 48.
ab Uliſſis ſocio Lione abiata 49.
Emeſſæ ejus Metropol. datum b 17.
Emiſa urbs 126.
Emmali Saltatores b 62.
Enathus Romanorum ſocius 127.
Encænia Mag. Eccl. Antioch. celeb. b 77.
Endymionis Philoſ. ſomnium 24.
Enochus tranſlatus 4.
Eoyalius qui 73.
Epheſi terræ motus 104.
Epheſiaum reg. quam diu duravit 45.
Epimetheus Muſicæ autor. 28.
Epiphania condita 87.
Epirus nova a vet. diviſa & provincia facta b 17.

I N D E X   R E R U M.

jure Metropol. donata b 17.
Eribæa Tydæi mater 69.
Erigone f. Ægiſthi ſe occidit 56.
Eri çepeus vox 30.
Erythrius Senator b 52.
Eſdras libros ſacerdot. ex memoria ſua reparat 67.
Eteocles occiſus 21.
Ethnicorum templa everſa b 15.
Euchais Ponti urbs b 33.
Eudocia mortua b 21.
Eudoxia ejus filia b 21.
Eudæmon Antioch. præfectus b 74.
Magiſtratu privatus b 75.
Eugenii regnum & mors b 14.
Eulalius quis, ejus teſtam. & mors b 59.
Euphrateſia a Syria diviſa b 3.
Euphemius Patr. CP. abdicatus b 41.
Euphraſius Antioch. Patr. b 43.
Euriſtheus Laced. rex 37.
Euripides quando floruit 67.
Europa Agenoris f. 3:
a Tauro abducta 12.
regionibus Europæis nomen fecit 12.
Eurota flumen 33.
Europa a Thracia ſejuncta 112.
Euſebius Ep. Cyzic. occiſus 74.
Euſebii Argentarii conſpiratio b 33.
Eutychius patriarcha b 83.
Enarath Perſarum rex regiones Rom. invadit b 69.
Exocionitæ iidem qui Arriani b 7.
Exterminatio Antioch. conſtituta b 72.

F

FActionum Rom. diſtinctiones 74.
Fælicius comes Orientis b 3.
Fanum Serapidis ſolis ab Alex. cond. 81.
occluſum b 13.
Fanum Jovis Olympici 121.
Faunus idem qui Merc. ejus inventa, Deus aureus dictus, & ab Ægyptiis adoratus 8.
Miſremo in Ægypto ſuccedit 8.
Febr. Senator cæſus & Roma ejectus 79.
ab illo menſis dictus 79.
Feſta Anathematum 45.
Feſtum in Campo Martio 72.
Feſtum Theophaniorum b 17.
Filii dei in libro Gen. qui 3.
Floriani Auguſti deſcriptio 129.
Mors 129.
Flavianus patr. Antioch. relegatus b 41.
Follerales nummi qui b 41.

G

GAbala mota terræ concuſſa b 32.
provincia facta b 63.
Gainas rebellis occiſus b 17.
Galatia unde dicta 93.
Galbæ deſcriptio, & mors 109.
Gallus flumen 93.
Galieni deſcriptio & mors 127.
Galatia prima a ſecunda diviſa provincia & Metropolis facta b 17.
Galli a Romanis victi 77.
Brenno duce Romam invadunt 78.
Ganymedes Trois f. 32.
a Tantalo oppreſſus 32.
mors ejus & Epitaphium 33.
unde raptus ab aquila fertur. 33.
Gargazi mons b 34.
Gelimer quis b 68.
S. Georgius Cappadox martyr. 130.
Geſius frater Eudociæ b 21.
Gigantes uunde nati 3.
Gigantea mulier b 47.
Gilderichus magiſtratu priv. b 54.
Gindaropolis Syriæ primæ urbs b 65.
Githillia urbs Maritima 33.
Glauca igne conſumpta 15.
Glauci deſcriptio 44.
Glom Hunnorum rex b 56.
Gobbulorum Caſtellum b 69.
Godilas captus ab Hunnis fugit b 53.
Gorgon quæ 14.
igne abſumpta 15.
Gortina urbs Cretæ 35.
Gratiani deſcriptio b 15.
mors b 15.
Græci Genethliologiam unde accepere 7.
nefas putant vim illi inferre quicum ederunt 34.
eorum regnum Peloponneſiacum quam diu ſtaruit 35.
eorum in Troj. expeditio 40.
eorum Primatum & navium in Trojanos profectarum catalogus 44.
eorum literæ inventa 23.
Libri religioſi & ſimulachra combuſta b 32.
Græcæ religionis profeſſores perſecutionem paſſi b 63.
Grepes Herulorum rex Chriſtianus factus b 54.
Grod Hunnorum rex b 56.
Criſtianus fit b 56.
occiſus b 56.
Gundabarius quis b 30.

H

HÆreſis Neſtoriana b 41.
Hannibal Afrorum dux 83.
Italiæ partem vaſtat 88.
a Scipione ſecundo victus ſe veneno interficit 89.
Heberus lingua ſua in confuſione non privatus 4.
Hebræi ab Hibero 5.
Hebræa lingua ab Adamo uſurpata 5.
Hebraicæ literæ excogitatæ 2.
Hectoris & Heleni deſcriptiones 43.
Hectoris mors 51.
Hecubæ deſcriptio 44.
mors 44.
Hecates templum ſubterraneum 232.
Heliopolis urbs Ægypti 24.
Helena Ledæ filia 33.
a Paride rapta 39.
Helladici qui 28.
Helena mater Conſt. M. b 4.
Helenopolis (Suga olim) unde dicta b 6.
civitatis jure donata b 6.
Terræ motu concuſſa b 35.
Heleaoponti provincia b 6.
Heliopolitanum templum 219.
Hercules Tyrius & purpura ab eo inventa 12.
Hercules Heros 31.
Antæonem vincit 35.
Hercules Theb. Jove Pico & Alcmena ortus 63.
Augea ducit 68.
Italiæ imperat 68.
ejus ad Gades ſtatuæ 63.
Hercules Polyphemus Acheloi patrem interficit 69.
Unde dicitur cornu Acheloo avulſiſſe 69.
moritur 69.
Heraclides quando vixit 67.
Herodotus quando floruit 67.
Heraclea condita 111.
Heraclis urbs eadem ac Daphne 86.
ab Hercule Myſia condita 86.
Hermogenes Scytha b 62
Hexaſtoon ubi 126.
Hieroſolymæ quam diu deſertæ 67.
ab Antiocho vaſtatæ 87.
a Veſpaſiano 110.
Ælia vocatæ 119.
Hierapolis urbs b 8.

Hie-

Hierum ubi b 56.
Hippolytus Privignus Theſei 36.
  diris devotus 36.
  mortuus 36.
Hippodamſa eadem ac Briſeis 41.
Hippodromi figura 73.
Homerus poeta 60.
Homeritarum cum Auxumitis bella b 56.
Honorii regnum b 17.
  mors b 18.
Honorius pars Bithyniæ provin. facta b 25.
Hunni Gothique Europam populati b 43.
Hunni Sabiri regiones Rom. invadunt b 44.
  Scythiam ac Myſiam occupant b 58.
  victi b 58.
  Thraciam invadunt b 81.
Hypaſius Philoſ. quæ invenit 72.
Hyperbercræus menſis idem cum Oct. 97.
Hypæthrum Cæſarium 122.
Hypatius imp. creatus b 75.
  occiſus b 76.
Hypatia viva combuſta b 13.

I.

JAmblichus Philoſ. quando vixit 134.
Jannes & Jambres magi 25.
Japheto quænam regiones obvenerant 6.
Jaſon quis 31.
Icarus, ejus mors 35.
Iconium a Perſeo conditum 24.
Idomioci deſcriptio 43.
Idololatria abolita 23.
Ignis Æternus 25.
Ignis in cælo apparet 81.
S. Ignatius martyrium paſſus 117.
Ilium conditum unde dictum 32.
Ilia mater Rom. & Remi 75.
  a milite compreſſa 75.
Ilus rex Phrygiæ 33.
Illus patricius occiſus 36.
Inachus Argiv. imperator 22.
Indarazar Manichæus Epiſc. occiſus b 61.
Indici regis habitus, deſcriptio b 67.
Indorum rex ſocius Romanus b 67.
Indi a Baccho victi 17.
Inſcriptio Eccleſiæ Antioch. b 7.
Interpretes 72. 83.
Jocaſtâ Oedipo nupta 22.
D. Johannes ab exilio revoc. 124.
Joh. Gibbus militiæ magiſter b 38.
Joh. Iſthmeus Chym. b 39.
Joh. Paphlagon b 41.
Jonitæ qui 12.
Ja a Jove Pico rapta 11.
  Ejus fuga & mors 11.
Jopolis condita 11.
Jothor Græcorum pontifex 25.
Joviani Imp. regnum b 11.
  obit. b 12.
Iphigenia victima deſtinata 40.
  Aulide vivit 57.
Irenæus Penta. comes Orien. b 40.
Irenopolis Ciliciæ urbs b 16.
Iſnacius conſpirator ibid.
Iſiodus quid invenit 24.
Iſocrates quando vixit 71.
Iſocaſius Phil. Paganiſmi accuſatus b 27.
  in Chriſtianorum album refertur b 28.
Iſraelitici pop. a Cyro cum ſacris eorum dimiſſi 61.
Jubalus quæ excogitat 28.
Judæorum a captivitate reditus 66.
  a Græcis Antiochenis occiſi multi 103.
  a Caligula 103.
  eorum fatalia tempora incipiunt 104.
  a Nerone ſtrati 109.
  contra Chriſtianos conſpirant b 80.
Julius menſis unde 79.
J. Cæſar unde dictus 90.
  Triumviratu exutus 92.
  In Romanos arma ſumit 90.
  Roma capta Senatores occidit 91.
  Contra Pomp. arma movet 91.
  ejus regnum 92.
  Leges Romanis ponit 92.
  interfectus 92.
Julianus Apoſt. Imp. 7.
  unde Apoſtata dictus 7.
  ejus in Perſas exped. 8.
  viſio per ſomnum 8.
  oratio ejus Miſopogon 8.
  ejus claſſis quanta 8.
  mortuus 10.
Julianus Latro Tyrannus occiſus 62.
Julianici aurigæ Chriſtiani mors 14.
Juno conam 7.
Jupiter Picus ſororem ducit 7.
  occidenti imperat 8.
Jupiter Aſterius 39.
  Caſius 84.
  Ceraunius 84.
  Bottius 85.
Juſtaſas rex Samaritanus occiſus b 33.
Juſtinus imperator b 46.
  ejus deſcriptio b 46.
  literæ ad Condem b 48.
  Morti occumbit b 52.
Juſtinianus Imp. b 52.
  ejus deſcriptio b 53.
  Praſinæ factioni ſtudet b 53.
  ejus edicta b 75. 58.
  Bellum cum Perſis gerit. b 69.
  ejus literæ ad Chozroeo regem Perſ. b 73.
  Imperatoriis inſignibus privatus b 75.
  ejus inſtitutiones ſacræ b 76.
  ejus ſtatua b 78.
  contra eum conjuratur b 82.
Juſtinianopolis urbs unde dicta b 54.
Juventinus Martyrium paſſus b 8.
Juvenalis fæmina b 34.

L.

LAbyrinthus regio 36
Laconia a Lacone dicta 33
Laconides pulcherrimæ 33
Lacedæmonium regnum everſum 37
Lajus Thebanorum rex 20.
  interfectus 21.
Lamechi uxores Elda & Sela 2.
  Lamechi duo 4.
  Lamechi Caino orti peccatum & pœna. 4.
Laomedon rex Ilii 36.
Laodicea a quo condita & dicta 85.
  Everſa 125.
  Jure Metropol. donata 125.
  Laodiceaſes Septimii dicti 125.
Lariſi olim Sciriſi dicti 68.
Latinus rex interfectus 70.
Lavinium conditum 72.
Lauſus Bithyniæ præfectus 93.
Leda Theſtii filia Tindaro nupta 33.
  a Cygno vitiata 33.
  ejus partus Tergeminus 33.
Leges veteres Conſtantin. collectæ b 63.
Lejus myſta 87.
Lenones circumforanei Antioch. b 59.
Leontius Philoſophus Athen. b 20.
  ejus teſtamentum & mors b 20.
Leonis Magni regnum b 27.
  ejus juſſa de die Domin. ſervando b 28.
  Exocionitas perſecutus b 28.
  ejus literæ ad Anthemium b 29.
Leontia filia Leonis M. b 30.
  Leo Jun. Imperator b 30.
  obit b 31.
Lepidus Triumvir 92
Lex contra inceſtum a Perſis lata 7.
Libya Pici Jovis filia Neptuno nupta 12.

INDEX RERUM.

Libya regio unde dicta 73.
Libanius Sophiſta Antioch. 7.
Linus D. Petri ſucceſſor 105.
Lithoproſopus mons 79.
Livius cum vixerit 92.
Lomnas rex 65.
Longinus qui 35.
Lous menſis 102.
Lucullus contra Tigranem miſſus 76.
Lucii Pertinacis regnum & deſcript. 124.
mors 124.
Lucretia violata 76.
Ludus equeſtris a Romulo inſtitutus 74.
Lupæ quædam mulieres ſic dictæ 75.
Lycurgus vir ſapiens 18.
Lycus Argivorum rex 18.
bello moritur 20.
Lycaon ab Achille occiſus 54.
Lycia a Lycaonia diviſa b 25.
Lycocraoitæ qui b 62.
Lydii regni duratio 64.
Lynceus bellum Danao infert 27.
Lytargus urbs Syriæ b 16.

M

MAcedonici regni duratio 82.
Macedonia Rom. Imp. ſubjicitur 88.
Macedones Antiochiam tranſlati 85.
Macedonia ſecunda provincia facta 111.
Maccabæi interfecti 87.
eorum reliquiæ ubi ſepultæ 87.
Macedonius curator. b 59.
Magia a quo inventa 7.
Magi 97.
Magiſtratus Chriſtiani Conſtantinopoli præpoſiti b 6.
Majorinus Senat. Romanus b 30.
D. Mamas b 29.
Manumiſſionis ritus 77.
Manlius Capitolinus Gallos vincit 77.
ejus bona direpta 77.
reſpub. illi ſoli adminiſtranda datur 78.
Manichæus Cerdo qui 129.
Manichæi pœnis affecti b 52.
illis ſua Hæreſis indulta b 73.
Manichæi Bundi dogmata 132.
Mars qui 7.
Marſyas Philoſophus mente captus in fluvium ſe injecit 31.
Marſyas amnis unde 31.
Marcion Manich. dogma ſpargit 119.
Marci Antonini Imperium 120.
ejus regnum & deſcriptio 120.
Lex ejus 120.
interitus 120.
Mariades Magiſtratus Antioch. occiſus 23.
Mariana uxor Valentin. proſcripta b 14.
Marciani Imp. regnum & deſcriptio b 26.
Ejus edictum b 27.
Martyropolis b 54.
S. Marinus Martyr b 64.
Marcellus captus ſe occidit b 84.
Maximianopolis terræ motum paſſa inſtaurata, Conſtantina dicta b 3.
Maximianus Martyr b 8.
Maximus Senator rebellis b 18.
Maximiani Imp. regnum & deſcrip. 134
Aliarcha fit ibid.
Perſas vincit 132.
obit 114.
Maxentii regnum & deſcriptio ibid.
Mauzanitarum regio 7.
Mauſolæum Eudociæ ubi b 22.
Mauricius Comes vates b 37.
Mauritani Africæ regiones occupant b 84.
Mauruſii victi a Theudericho b 68.
Mazabda vicus, poſtea Laodicæa 85.
Medi unde dicti 5.
Medæa a Jaſone abducta 32
Meduſa quæ, truncata a Perſeo 24.
Meerdotes bellum contra Rom. movet 114.
diem obit 114.
Melantium mons Amanus quoque dictus 59.
Melantia finεota 59.
Meleager quis 69.
aprum Calydonium occidit 69.
moritur 69.
Memnon Indorum rex, & mors ejus 53.
Menelaus dux Græcus 37.
ad Priamum contendit Helenam petens 40.
Meneles Legopolis rex 41.
ab Achille interfectus 41.
Menſium Macedonicorum nomina 73.
Menſes Syrii Macedonicorum nominibus dicti 85.
Menas qui b 40.
Mena Patriarcha Conſtantinop. a Papa excommunicatus, reſtitutus b 78.
obit b 80.
Metropes unde 5.
Mercurius quis 8.
Mercurius Triſmegiſtus 10.
ejus opinio de Trinitate 10.
ad Æſculapium de divina natura 10.
Merionis deſcriptio 43.
Meran b 60.
Meſopotamia provincia facta 117.
Minos Europæ filius Atheois bellum infert 35.
Minotaurus unde dictus 35.
Minoi in regno ſuccedit 35.
a Labyrintho extractus & occiſus 36.
Minos Tragœdus quæ invenit 59.
Modeſtus Magiſtrianus b 29.
Monarcha Orientalis occiſus b 45.
Mons ferreus b 63.
Montes aurei ubi b 66.
Mopſueſtia urbs Ciliciæ b 7.
Moſchianorum porticus b 82.
Mothon urbs b 6.
Muget Hunnorum rex b 56.
Mulier fatidica Athenienſis. b 38.
Mundus ſocius Rom. b 64.
Myrmidones Bulgari dicti 40.
Myra urbs Lyciæ. b 25.

N

NArſes Gothos vincit b 80.
Nazaræi & Galilæi Chriſtiani dicti 104.
Nebrodus gigas 7.
Geneathliologiæ peritus 7.
Magiæ, Aſtronomiæ & Aſtrologiæ Perſis autor 7.
a Perſis Orion dictus 7.
Nectanabus Ægyptius Imp. 80.
cum Olympiade Alexandri M. matre concubuiſſe per illuſionem fertur 80.
Nemea certamina Baccho ſacra 64.
Nemeſi templum ſacrum 131.
Neronis Imp. regnum & deſcriptio 106.
veneno interfectus 109.
Nervæ Auguſti Imp. regnum & deſcriptio. 113.
mors 114.
Neſtor ſenex 40.
Neſtorius quando floruit b 25.
Nicomedes & Nicanor Aſiæ præfecti 83.
Nicomedia terræ motu concuſſa, inſtaurata. 110.
Nicopolis terræ motum paſſa. 113.
inſtaurata & Nerva dicta 113.
Nicæa terræ motu labefactata b 25.
Niceas occiſus b 62.
Niger Senator orientem domat. 125.
Niger Imp. victus & occiſus 125.
Ninus Saturni filius Syriæ rex 7.
Matrem ducit 7.
Niſibis urbs b 8.
vicus Niſibenus b 22.
De Noa 4.
Novellæ conſtitutiones Juſtiniani b 58.

Numeriani Auguſti regnum & deſcriptio 129.
Nycteus rex Bœotorum 18.
Nycteparchus, officium ejus b 40.
Nyſſa urbs unde dicta b 61.
Nyſſæi altaris inſcriptio b 62.

O

OCcidentis Jovis Pici tempore deſcriptio 8.
Ochus Artaxerxis filius 80.
Ægyptios populatus 80.
Odoaces occiſus b 34.
Odyſſus urbs b 42.
Oedipus Laii & Jocaſtæ fil. expoſitus 20.
a paſtore eductus 20.
unde nomen cepit 20.
Sphinga occidit 21.
Matrem ducit 21.
Thebanorum rex creatus 25.
mors ejus 21.
Oeneus Ætolorum rex 69.
Oenomaus, qui certamen invenit 73.
interfectus a Pelope 73.
Ogygis diluvium Atticum 25.
Olitræ frons Meleagri tutela 70.
Olympicum certamen inſtitutum 37.
Olympias Alexandri M. mater 81.
Olybrius rex Romæ, obit. b 30.
Oraculum datum Thuli de Trinitate 10.
Perſeo 15.
Pharaoni 26.
Argonautis de Trinitate & B. Maria 31.
Priamo de Paride 37.
Romulo 72.
Crœſo 65.
Auguſto 97.
Oreſti 56.
Oreſtes Agamemnonis natus 56.
inſanus matrem occidit 56.
victima deſtinatus ab Iphigenia 57.
quo ſigno ſorori notus 58.
cum illa Aulidem fugit 58.
drapetes ab Antiochenis dicitur 59.
Orgya quæ, majumæ dictæ 122.
Orion quis 7.
Orentes Typhon & Ophites dictus 83.
Orpheus quando floruit 29.
quænam docet 29.
ejus carmina 29. 30.
ejus dicta de mundo 30.
Trinitatem agnovit 30.
Orthodoxi afflicti b 48.
Oſdroes Armeniæ rex 115.
Oſdroma urbs 117.
Oſtrya Thraciam deprædatus b 28.

P

PAlamedes quæ invenit 42.
Palladium ablatum 46.
in foro Antiocheno ponitur b 5.
Palatia unde dicta 71.
Palæſtina provincia facta b 4.
terræ motu concuſſa b 79.
Palmyræ urbis fundator quis b 53.
Paltus urbs & Gabala provincia facta b 63.
Paoduriſtæ 75.
Panemus idem ac Julius menſis 122.
Panis perpetuus qui 124.
Panes Palatini b 6.
Paris Priami filius Alexander dictus 37.
ab Agricola educatus 37.
Panegyrin in Venerem componit 38.
unde fabula de tribus deabus 37.
Helenam abreptam Trojam vehit 39.
ejus deſcriptio 43.
Parmenius torrens 98.
Parathemaſpates contra Romanos profectus 115.
Perſarum imperator ſic 116.

Parium urbs conditum. 38.
Paſiphae uxor Minois 35.
D. Pauli deſcriptio 109.
Paulus Macedonicus occiſus 88.
Paulinus quis b 19.
interfectus b 122.
Paulus Patriarcha moritur 48.
Paulus Conſtantinop. conjurator captus b 83.
Pelops Græciæ rex 34.
Peloponneſus ab illo condita 34.
Pelena dicta 6.
Pelagius Patricius occiſus b 37.
Pentheus filius Agaves 17.
cum Baccho pugnat 17.
per inſidias interemptus 18.
Penthiſilea quæ 52.
interfecta 53.
Perſeus Jovis Pici filius 14.
Perſas docet Meduſæa myſteria 15.
ignem æternum in Perſida fert 25.
arbores Perſicus ſerit 15.
Gorgone ſua occæcatus interimitur 15.
Perſæ unde dicti 15.
Magog & Maguſæi dicuntur 7.
unde magiam & Aſtronomiam didicerunt 7.
fuſi a Romanis b 65.
eorum in Romanos conſpiratio b 67.
victi b 72.
fœdus cum Romanis ineunt b 76.
eorum ſub Maxentio invaſio 134.
Perſa Ztathio bellum infert b 53.
Perithous a Tricerbero laniatus 25.
Pericles quando vixit 71.
Perittius menſis qui 88.
Perozes Perſici regis filius b 60.
Peſſiouns urbs b 17.
Peſtis Conſtantinopolitana b 80.
Petrus Paramonarius S. Euphemiæ Epiſc. Antiochenſis conſtitutus b 31.
Euchaita relegatus b 33.
reſtitutus b 33.
D. Petri deſcriptio 108.
Pharaoh Maracho Ægypti rex 21.
Petiſſonius, Comœdus 25.
illi datum oraculum de deo 26.
ejus tabula lapidea 26.
Phædra Theſei uxor 36.
a viro amota 36.
ſe interemit 37.
Philoctetis deſcriptio 43.
Phineus Judæus Antiochiam vaſtat 103.
interfectus 103.
ejus caput in Orontem injectum 103.
Philoxenus ab exilio revocatus b 46.
Phocas Patricius b 51.
Phœnicia quæ & unde dicta 13.
Phœnicia Libaneſia a Maritima diviſa & provincia facta b 16
Phœnix primus purpura indutus 13.
Phœnices artem tinctoriam inveniunt 13.
Phorbantes rex Lesbi occiſus 41.
Phrygia ſalutaris provincia facta b 6.
Phrya patricius b 43
Pilatus a Nerone truncatur 209.
Piſiſtratus dux Lydorum 64.
Planetarum antiqua nomina 10.
Plato agnoſcit Trinitatem 79.
Placidia ſoror Gratiani Imperatoris b 15.
rapta ab Alaricho b 18.
Plutarchi Philoſophi de diis opinio 23.
Plutarchus Chriſtianus Syriæ præfectus b 3.
Polynices ab Eteocle occiſus 21.
Pollux Ledæ filius 33.
Polymneſtor quis 42.
Polydorus Priami filius 42.
Polyxena ab Achille amata 54.
ejus deſcriptio 44.
Polyphemus quis 47.
cur tres oculos habere fertur 48.
cur ab Ulyſſe inebriatus 48.

cur occæcatus 48.
Polydamas rex Phœnicum 53.
ab Ajace occiſus 54.
Pompejus M. Tigranem vincit 89.
quas regiones ſubegit 89.
a Julio Cæſare interemptus 89.
Pompejopolis terræ motu concuſſa b 58.
inſtaurata b 58.
Pondera menſuræ & limites inventa 2.
Pontous Senat. Romanus prædives 103.
Pontus Polemoniacus ubi 109.
Pontus Hemipontus vocatur, provincia fit b 16.
Porphyrius Syriæ præfectus b 33.
Priamus Ilii rex 37.
oraculum illi de Paride datum 37.
ejus deſcriptio 43.
mors 45.
Principes inſulæ 31.
Prœtus Græciæ rex 34.
Proſerpina a Tricerbero laniata 25.
unde a Plutone rapta dicitur 25.
Prometheus grammaticus 28.
unde homines fingere dicitur 28.
Procla Pilati uxor 101.
Procopius quis b 26.
Proclus Philoſophus Antiochenſis b 43.
diem obit. b 44.
Probus patricius accuſatus b 59.
Proclianus interfectus b 60.
Ptolemæorum ſeries 83.
Ptolemæus Secundus & Philadelphus diſtincti 83.
Pulcheria Auguſta b 19.
mortua b 27.
Pygmalion Sichæum occidit b 72.
Pylades Oreſtis ſocius 57.
ab Iphigenia hoſpitio exceptus 58.
Pylæ ubi b 32.
Pyrrhi deſcriptio 43.
ejus ad patriam reditus 55.
Pythagoræ Samii placita 66. 67.
quando floruit 67.
Pythium certamen Apollini ſacrum 64.

Q.

QUintiliani Rom. Imp. regnum & deſcriptio 128.

R.

RAvenna urbs b 18.
Recimer quis b 29.
interfectus b 30.
Redemptorium Antiochenſe quid 98.
Regum formula, juſſimus & ſancivimus, unde 71.
Remus a Lupa eductus 75.
interfectus 72.
ejus ſtatua motuum civilium ſedatrix 72.
Rhodius coloſſus erectus 62.
Rhodii Coloſſenſes dicti 62.
Rhodus terræ motu concuſſa 80.
Rhodanus vir potens, præfectus b 13.
Rhoſus urbs a quo condita 84.
Rogathinus Cutzinem occidit b 84.
Romulus a Lupa nutritus 75.
ejus Alphabeticum convivium 72.
illius oraculum de Remo 72.
Romani unde 72.
fines ſuos proferre incipiunt 96.
ad Iodorum regem Legatos mittunt b 67.
Romanum cum Perſis bellum quam diu duravit b 69.
Roma a Gothis capta b 78.
Rufinus Syriæ præfectus b 4.

S

SAbinæ virgines raptæ 75.
Sabborarſacius Perſarum rex b 9.
Sacræ Scripturæ translatæ in Græc. 83.
Sala filius Cainan tabulas Egregororum in Chaldæa exſcribit 4.
Saltatoria ars inventa 71.
Saluſtius quando vixit 90.
Salamine terræ motu concuſſa, inſtaurata, & Dioſpolis dicta 97.
Salamias motu terræ concuſſa 134.
inſtaurata ibid.
Conſtantia dicitur ibid.
Sampſigeramus Veneris ſacerdos 126.
Samoſata Ephrateſiæ urbs b 8.
Samaritanorum a Romanis defectio b 62.
victi lune b 62.
Samaritæ Coadi contra Rom. auxiliantur b 66.
Sanatrucius Meerdotis filius 114.
contra Romanos profectus 115.
a Trajano captus & interfectus 116.
Sappho Poetria 29.
Sapores Perſarum rex Syriam & Antiochiam vaſtat 126.
ejus copiæ profligatæ 127.
interficitur 127.
Sardanapali luxuria mors & Epitaphium 8.
Sarsbarus rex Perſarum b 3.
Saramannus fons 118.
Saturnus Gigas Orientis Imperator quæ excogitat 7.
Scamander fluvius 53.
Schiſma Antiochenum b 47.
Scirti milites Bacchi 27.
Scipio Conſul Rom. Carthaginem diruit 88.
Scipio ſecundus Hannibalem & Antiochum vincit 88.
Scirtus fluvius 46.
Scriba quali honore habitus 122.
Scythopolis urbs unde dicta 59.
a Samaritis combuſta b 62.
Scythæ in Perſida translati 10.
Parthi dicuntur 10.
Sebaſtianus Senator rebellis b 18.
Iſaurorum dux creatur b 60.
Sela Lamechi uxor 5.
Seleucia Palæopolis dicta 59.
a quo condita 84.
ab Iſauris vaſtata b 54.
Seleucus Nicator Aſiæ imperator 83.
ejus uxores Apame & Stratonica 83.
in Perſide LXXV. urbes condit 86.
mors ejus & Sepultura 86.
Semo quæ regiones obvenerunt 5.
Semiramis Saturni uxor Rhea dicta 7.
Semele Cadmi filia 16.
ejus puerperium 17.
Serucus filius Ragavi Idololatriæ autor 21.
Sergius Diaconus b 71.
Sergius læſæ majeſt. poſtulatus b 83.
Sethus literas Hebraicas & Aſtronomiam invenit 2.
ejus lapideæ tabulæ 2.
deus appellatur 3.
Severi Imp. regnum & deſcriptio 124.
mors 126.
Severus Patriarcha Antioch. b 47.
Sibylla Cumæa 76.
Erythræa 32.
Sicyoniorum reſpublica a ſacerdotibus adminiſtrata 58.
Sicyonii Helladici dicti 28.
Sichæus interfectus 68.
Sidon urbs a quo condita & dicta 23.
Silpius mons 11.
Silvanus Comes b 55.
Simon Magus & ejus Canis 107.
ejus miracula & mors 108.
Simonium ubi 108.
Simmas dux Rom. b 72.
Sindus mons 3.
Smyrna terræ motum paſſa 104.
Socrates quando vixit 67.
Sol Ægypti rex 9.

Solis longa defectio 64.
Solon Philoſophus quando floruit 64.
Solennia Daphnes qualia b 40.
Sophocles quando vixit 67.
Soſibius Antiochenus Romæ obit 95.
Soſtres Ægypti rex 10.
quas regiones ſubegit 10.
Soſtheolum fanum ubi 32.
Sphingis deſcriptio 20.
mors 21.
Stephanus Epiſc. Antioch. occiſus 33.
Stephanus præfectus Cæſareæ occiſus b 80.
Stellarum diſcurſus b 76.
Sthenebœa uxor Prœti regis 34.
Antia dicitur 34.
Bellerophontem falſo accuſat 34.
Strophius Oreſtis ſocius 56.
Strategium a quo conditum 82.
Suga urbs b 6.
Sulphur vivum quid b 44.
Sunica dux b 65.
Perſas ſuperat b 65.
Surenas quis b 22.
Suſianum caſtrum Juſtinianopolis dicitur b 61.
Syche urbs Neapolis dicta 28.
Sycæ urbs b 43.
Synagogæ Judæorum incenſæ 103.
Synodus Nicena contra Arium b 6.
Synodus a Theodoſio vocata & quæ in ea agebantur b 16.
Epheſina contra Neſtorium b 25.
Chalcedonenſis b 26.
Conſtantinopolitana ab Agapeto Epiſc. Rom. convocata b 77.
Synodica Papæ Romani b 82.
Syria pro Judæa 5.
unde dicta 12.
Syriaca lingua pro Hebræa 5.
Syrus Agenoris filius 12.
Arithmeticam docet. 13.

T

Taciti Auguſti Imp. regnum deſcriptio & Mors 129.
Taizanes Saracenus 68.
Tantalus Mycenarum rex 32.
Tarſus urbs a quo condita, unde dictæ 15.
Tarquinius Superbus expulſus 76.
Taurus rex Cretæ Europam abducit 12.
Taurus Notarius Paſiphaes 35.
Telephus Italiæ rex 68.
Templum Salomonis Jovi dicatur 87.
Templa Dianæ Herculis & Martis motu terræ dirupta 104.
Tenebræ per integrum diem 131.
Thales Philoſophus 64.
Mileſius Athenienſibus Legislator 29.
Thara ſtatuarius 22.
Thebæ conditæ unde dictæ 20.
Thebanorum bellum civile & ejus cauſa 21.
Theſtius Laconiæ rex 33.
Theſeus Ægæi Theſſaliæ regis filius 35.
Phædram ducit 36.
Themis Græcus quænam invenit 59.
Theſſalonica quæ, & a quo condita 60.
Thermæ olim dicta 80.
Thebais Ægypti urbs 125.
Thermus quis, bonis ſpoliatus 125.
Theon Philoſophus quæ docet b 15.
Theodoſius Imp. Rom. Chriſtianus b 15.
Eccleſia interdictus b 17.
ejus mors b 17.
Theodoſius Jun. Imp. Rom. b 19.
Factioni Praſinæ ſtudet b 19.
ejus de Praſinis edictum b 19.
nuptiæ cum Eudocia b 21.
Theophilus Bithyniæ præfectus b 27.
Theuderichus Conſul Rom. b 32.
contra Zenonem arma capit b 34.
Arianiſmi ſectator b 35.
Theodoſius Auguſtalis interfectus b 42.
Theocritus comes occiſus b 46.
Theodotus præfectus b 49.
Theodorus Teganiſtes b 48.
Theodora Auguſta crucem gemmatam Hieroſolymas mittit b 52.
Lenones circumforaneos prohibet b 60.
Eccleſias multas locupletat b 60.
diem obit b 79.
Theocritus Epiſc. Cæſarienſis b 81.
Theopolis quæ b 61.
Theodorias urbs b 61.
Theobous quis 18.
Antiopam vitiat 18.
Thobelus quæ excogitat 8.
Thoas Scytharum rex 58.
Thuras Aſſyriorum rex Baal & Mars dictus & a Perſis adoratus 7.
Thules Ægyptiorum rex 9.
illi datum de Trinitate oraculum 10.
mors ejus 10.
Thymbræus Apollo 45.
Tiberius Rom. Imp. reg. & deſcript. 98.
quænam Antiochiæ deſtruxit 98.
in Perſas bellum movet 98.
moritur 102.
Tiberias extructa 99.
Tiberia urbs Thraciæ 99.
Tigranes Armenus a Pompejo victus 89.
Tindarus maritus Ledæ 33.
Tireſias Bœotorum Philoſophus quæ docuit 16.
relegatus 16.
Titus Veſpaſianus Palæſtinam vaſtat 110.
Imperator fit 111.
ejus regnum & deſcriptio 111.
mors 111.
Torcis Perſice regem ſignificat. 114.
de Tranſmigratione animarum opinio a quibus inducta 79.
Trajani Imp. reg. & deſcriptio 114.
ejus bellum cum Perſis 115.
mors 118.
Trachonitis b 63.
Triptolemus Inachi filius 11.
Trinitatem ab eo Orpheus agnovit 30.
Tricomitæ qui 58.
Tributum fumarium exactum 104.
Tripolis terræ motu concuſſa, & inſtaurata b 26.
Tribonianus Quæſtor Antioch. magiſtratu privatus b 75.
Tros Phrygiæ rex 32.
Trojani belli cauſa 37.
Troili deſcriptio 43.
occiditur ab Achille 54.
Trocondes dux b 32.
Troja condita 32.
Tyana urbs 112.
Tydeus Diomedis pater 69.
Tyranx Hunnorum rex b 55. 56.
in furcam actus b 56.
Tvanni quas regiones diripuerunt b 17.
Tzittas militiæ magiſter b 70.

V

Valeriani Imp. reg. & deſcriptio 126.
mors 127.
Valentiniani Severi regnum b 12.
uxorem relegat b 14.
obit 12.
Valerianus Valentiniani f. Imp. b 15.
Valerius frater Eudociæ b 21.
Valeriana quæ b 47.
Valentis regnum b 14.
Varius Senator Romanus 103.
Venetus color unde 74.
Veronica mulier Judæa fluxu ſanguinis a Chriſto curata 100.

INDEX RERUM.

Chriſto ſtatuam ex ære ductili fingit 101.
Verina Auguſta b 31.
Veſpaſiani regnum & deſcriptio 110.
Templum ventorum condit 111.
Vigilius Papa Rom. b 79.
ejus nomen e ſacris diptychis expunctum b 79.
Vindicius Bruti ſervus manumiſſus 76.
Vindices qui b 41.
Vigilius quando floruit 91.
Vitellii regnum deſcriptio & mors 110.
Vitalianus Thrax quas regiones occupavit b 41.
ejus claſſis vivo ſulphure combuſta b 43.
victus 40.
in gratiam a Juſtiniano receptus b 46.
occiſus 44.
Vites a Baccho inventæ 27.
Ulyſſis oratio pro Palladio 45.
a Cyclope captus fugit 48.
a Polyphemo captus evadis 49.
apud Circen commoratus 49.
ejus focii in Porcos mutati 50.
apud Calypſonem manet 50.
in Charybdim incidit 50.
Ithacam pervenit 51.
Vox audita a Judæis ſacerdotibus in ſancto Sanctorum. 104.

X.

XAnthicus menſis idem cum Aprili 38.
Xenophon quando vixit 79.
Xerxes Coadis filius b 60.
Xyletæus Gothicus b 58.

Z

ZAcharias Tyrius Patriarcha factus b 52.
Zamanazus Iberorum rex b 55.
Zerbus vir Senatorius Romæ 113.
Zenobia uxor Euathi 127.
captiva fit ab Aureliano 128.
interfecta 129.
Zeno Imperator b 30.
ejus regnum b 31.
contra Conſtantinopolitanos arma movet b 32.
ejus edictum b 34.
mors b 37.
Zethus Antiopæ filius 19.
Zilgibis Hunnorum rex contra Rom. arma capit. b 48.
occiſus eſt b 48
Zoroaſter Aſtronomus Perſicus igne cœleſti abſumptus 7.
ejus cineres Perſici regni tutela 7.
Ztannica Ponti 129.
Ztatthius Lazorum rex Chriſtianus factus b 47.
Valerianam ducit b 47.
Zticca neci datus b 49.
Ztittas militiæ magiſter b 55.

F I N I S.

RICHARDI BENTLEII
EPISTOLA
AD CL. VIR.
JOANNEM MILLIUM
S. T. P.

INDEX RERUM MEMORABILIUM
ET SCRIPTORUM

QUI IN EA EMENDANTUR.

Digitized by Google

Digitized by Google

Cl. V I R O
JOANNI MILLIO,
S. T. P.
R I C A R D U S
B E N T L E J U S S.

MEmini equidem, Milli doctiſſime, cum abhinc dies compluſculos deambularemus una, ſtrenueque de literulis noſtris ſermones cæderemus; ibi forte fortuna de Joanne Antiochenſi mentionem fuiſſe injectam: cumque me deſiderium cepiſſet librum adhuc muſteum videndi, priuſquam in lucem publicam, te curante, exiret; ea me lege id abs te impetraviſſe, ut ſiqua in tam depravato ſcriptore emendationem noſtram accipere poſſent, ea in ſchedulas conjecta ad te mitterem. Duram profecto conditionem, quamque adeo multis de cauſis nollem acceptam. Nam ut omittam, quod ex illo fere tempore a meliori librorum & chartularum mearum parte, & (quod acerbius mihi accidit) a jucundiſſima tua conſuetudine longe disjunctus ſim; quodque ſemel duntaxat hunc Malelam propetans percurrerim, nec ut ſecundas, quas ſapientiores eſſe ajunt, curas & cogitationes adhiberem, ullo adhuc pacto potuerim animum inducere: ut illa, inquam, atque alia præteream; pudet hercle, ut verum fatear, pigetque bonas horas, quæ haud paulo melius collocari poſſent, in tam ingrato & ignobili labore conſumere. Sed quid faciam? data eſt fides: promiſſa flagitantur. Video, quod mihi egomet intrivi, exedendum eſſe. Liceat modo, ſiquando in hac ἀναγκοφαγίᾳ faſtidium mihi ſuborietur, aliunde petere quod fluentem nauſeam coerceat. Dabitur itaque poteſtas & venia evagandi identidem longiuſcule; dummodo ne plane ἔξω τῶν ἐλαιῶν, neque levibus de cauſis. Hoc autem ſcias velim in primis; non mihi conſilium eſſe de Joanne iſto qui cujaſve fuerit, quando vixerit, aut a quibus laudatus ſit, omnino verbum facere: cum diu ſit quod omnem iſtam controverſiam ſuſcepit amiciſſimus noſter atque eruditiſſimus Hodius. Quippe aliud eſt, inquam, Scriptionis hujus inſtitutum: quæ vereor equidem ut ſatis ex voto & feliciter mihi vertat. Ita ſane præſagit animus, ita in ipſo limine conſpicio, quod etiam fortiſſimo terrorem incutiat. Siquidem recte narrat Malela pag. 30. edixiſſe nimirum atque interminatum eſſe Orphea, ne quiſquam mortalium palam fecerit τὰ Ερικεπαίου, ait, ὄνομα ὁ αὐτὸς Ορφεὺς ἀκούσας ἐκ τῆς μαντείας ἐξεῖπε, Μῆτινα φάναι τὰ Ερικεπαίω, ὅπερ ἑρμηνεύεται τῇ κοινῇ γλώσσῃ, βουλὴ, φῶς, ζωοδοτήρ. Ego vero cum haud ſim neſcius, quam acerbos olim vindices Deos homineſque habuerit, qui μυστήρια ἐξορχήσασθαι & Eleuſinæ Matris occulta proferre auſus ſit; qui ſciam, annon ipſe ſimilem in me noxam admittam, ſi Myſterium hoc Orphicum ſacro hactenus ſilentio celatum evulgavero? Neque adeo clam me eſt, O Milli ſuaviſſime, quam audax impulſu tuo in me meoſque facinus conſciſcam:

> Sed tua tu virtus tamen, & ſperata voluptas
> Suavis amicitiæ quodvis diſcrimen adire
> Suadet, & inducit dias in luminis oras

horribile illud arcanum protrahere. Bono vero animo eris, capitique & ætati meæ parces metuere; ubi μορμολυκείῳ iſto detracto, putidiſque illis μή τινα φάναι τὰ Ερικεπαίω in malam rem ablegaris aliquo, veterem illuc & veram lectionem quaſi poſtliminio reduxero. Ea hæc eſt: Οὗ (Θεοῦ) ὄνομα ὁ αὐτὸς Ορφεὺς ἀκούσας ἐκ τῆς μαντείας ἐξεῖπε Μῆτιν, Φάνητα, Ηρικεπαῖον. Orpheus, ait, per oraculum edoctus eſt Dei nomina Μῆτιν eſſe & Φάνητα, & Ηρικεπαῖον, quæ communi ſermone interpretata hanc habent vim & ſententiam, Βουλὴ, Φῶς, Ζωοδοτήρ.

Porro hiſce nominibus Deum Orphicum vocari non deſunt mihi locupletes certiſſimique ſane autores. Damaſcius περὶ τῶν πρώτων ἀρχῶν MS. in Bibliotheca Coll. Corporis Chriſti Oxonii p. 156. Εν μὲν τοίνυν ταῖς φερομέναις ταύταις ῥαψῳδίαις Ορφικαῖς ἡ θεολογία δή τις ἐστιν ἡ περὶ τὸν νοητὸν (διάκοσμον) ἣν καὶ οἱ φιλόσοφοι διερμηνεύουσιν, ἀντὶ μὲν τῆς μιᾶς τῶν ὅλων ἀρχῆς τὸν χρόνον τιθέντες, ἀντὶ δὲ τοῖν δυοῖν Αἰθέρα καὶ χάος, ἀντὶ δὲ τοῦ ὄντος ἁπλῶς τὸ Ωὸν ἀπολογιζόμενοι, καὶ Τριάδα ταύτην πρώτην ποιοῦντες. εἰς δὲ τὴν δευτέραν τελεῖν ἤτοι τὸ κυούμενον καὶ τὸ κύον Ωὸν τὸν Θεὸν, ἢ τὸν ἀργῆτα χιτῶνα ἢ τὴν Νεφέ-

λιω, ὅτι ἐκ τούτων ἐκθρώσκει ὁ ΦΑΝΗΣ. ἄλλοτε γὰρ ἄλλα περὶ τοῦ μέσου φιλοσοφοῦσι, τοῦτο μὲν ὁποῖον ἂν ᾖ ὡς τὸ νῦν, ὡς δὲ πατέρα ϗ δύναμιν ἄλλα τινὰ προσεπινοοῦντες οὐδὲν τῷ Ορφεῖ προσήκοντα· τὴν δὲ ῥῆσιν τὴν ΜΗΤΙΝ τὸν ΗΡΙΚΕΠΑΙΟΝ ὡς δύναμιν, τὸν ΦΑΝΗΤΑ αὐτὸν ὡς πατέρα. Idem ibidem p.106. ὅθεν πηγὴν μὲν πηγῶν αὐτὸ (τὸ Εν) χαλδαίων παῖδες ἀνυμνοῦσιν, Ορφεὺς δὲ μικτὸν σπέρμα φέροντα θεῶν, Φοίνικες δὲ αἰῶνα κοσμικὸν, ὡς πάντα ἐν ἑαυτῷ συνῃρηκότα. Locus corruptus. Lego: Ορφεὺς δὲ ΜΗΤΙΝ σπέρμα φέροντα θεῶν —— Et pag.125. Οὐχὶ δὲ ϗ Ορφεὺς ἀπὸ τοῦ Ωῦ παράγει. ϗ τῆς Νεφέλης ῥαγείσης (hac modo occaſione cogita, an in loco ſuperiore pro ἀργῆτα reponi placeat τὸ ῥαγέντα χιτῶνα ἢ νεφέλην) τὸν πολυτίμητον φάνητα, πρόοδον. ϗ ἐκεῖνος ἐν τῷ νῷ ὑποστησάμενος. ἢ ῥητέον πρὸς ταῦτα, & quæ ſequuntur. Lege & diſtingue: τὸν πολυτίμητον ΦΑΝΗΤΑ, πρόοδον ϗ ἐκεῖνος &c. Et præterea p.124.

Ενθεν ἀποθρώσκει γένεσις πολυποιδάκου ὕλης,

Καὶ ὅσα τοιαῦτα περὶ τῆς πήξεως ἐκείνης οἱ θεοὶ χρησμῳδοῦσιν· ἀλλὰ ϗ Ορφεὺς τὸν πολυτίμητον τοῦτον θεὸν ἀναφήσαιμι τὸ σπέρμα φέροντα θεῶν κ᾽αὐτὸν ἠρικεπαῖον, ϗ ἐξ αὐτοῦ ποιεῖ προϊοῦσαν ἅπασαν τὴν τῶν θεῶν γενεάν. Enimvero non leviter mendis aſperſa eſt hæc ῥῆσις, quam ita conſtitues: ϗ Ορφεὺς τὸν πολυτίμητον θεὸν ἀνευφημεῖ

ΜΗΤΙΝ σπέρμα φέροντα θεῶν κλυτὸν ΗΡΙΚΕΠΑΙΟΝ.

Pagina denique 164. Τοῖον ἀπέστιλβε χρόνος ἀθανάτοιο ΦΑΝΗΤΟΣ, ubi legendum χροὸς, ut quidem extat apud Proclum:

Θαύμαζον καθορῶντες ἐν αἰθέρι φέγγος ἄελπτον,
Τοῖον ἀπέστιλβε χροὸς ἀθανάτοιο Φάνητος.

Idem Proclus in Parmenidem MS. hæc habet: ὁ μὲν γὰρ Ορφεὺς μετὰ τὴν κατάποσιν τοῦ ΦΑΝΗΤΟΣ ἐν τῷ Διὶ τὰ πάντα γεγονέναι φησίν. ἐπειδὴ πρότερον μὲν ϗ ἡνωμένως ἐν ἐκείνῳ, δευτέρως δὲ ϗ διακεκριμένως ἐν τῷ δημιουργῷ τὰ πάντα. & in Alcibiadem priorem MS. ſic ſcribit: Καί μοι δοκεῖ ϗ ὁ Πλάτων ὁρῶν παρ᾽ Ορφεῖ τὸν αὐτὸν τοῦτον ϗ Ερωτα καὶ Δαίμονα μέγαν ἀποκαλούμενον, ἀγαπῆσαι καὶ αὐτὸς ἐπὶ τοῦ Ερωτος τὸν τοιοῦτον ὕμνον· περὶ μὲν γὰρ νοητοῦ τοῦ λέγων ὁ Θεολόγος,

Αβρος Ερως ϗ ΜΗΤΙΣ ἀτάσθαλος —— ϗ πάλιν·
Οἷσιν ἐπεμβεβαὼς Δαίμων μέγας αἰὲν ἐπ᾽ ἴχνη.

περὶ δὲ τοῦ νοεροῦ νοῦ ϗ ἀμεθέκτου,

Καὶ ΜΗΤΙΣ πρῶτος γενέτωρ ϗ Ερως. πολυτερπής· Καὶ πάλιν·
Εν κράτος, εἷς Δαίμων γένετο μέγας, ἀρχὸς ἁπάντων.

Multa prudens & ſciens prætereo, quæ ex Athenagora, Macrobio, Orphicis Hymnis, tum autem præcipue e Proclo in Platonis Timæum adſerre poſſem: ne forte qui me minus norunt, Pauli me Leopardi ſcrinia compilare exiſtiment. Inde petere poſſunt, vel a Theodoro Cantero, qui plura de his rebus ſcire deſiderent. Nam quid ego cenſeam de illorum ſententia, qui ſignificationem mendoſi verbi Ερικεπαῖ ex anilibus Cabbaliſtarum nugis conantur exſculpere? ſed nolo aliquid inclementer dicere. Non noſtrum eſt κενεμβάτοις ἐπεμβαίνειν. Veniam etiam libenter dedero, ſi minus ea perſpexerint, quæ a multis ſæculis homines latuerunt, caligine & tenebris circumfuſa. Nam ut concedam hæc, quomodo a me emendata ſunt, ita a Joanne fuiſſe concepta; quod equidem haud facile crediderim: Svidæ tamen & Cedreni temporibus depravatum eſſe hunc Malelæ locum illud argumento eſt, quod hi interpretamenta duntaxat ex noſtro afferant, de verbis Orphei ὑδὶ γρύ. Illud autem mihi videor ſatis certo ſcire, non Te expectare, ut vim verbi Ηρικεπαῖος & naturam explicem: Tune ut ineptas plerumque & caſſas Etymologias conſectari me velis? Dabitur jusjurandum, ne ab Orpheo quidem ipſo hoc fieri potuiſſe. Scire prius aveo, unde illa vulgaria, Διόνυσος, Ηφαιστος. Ποσειδῶν. Διόνυσος, ait Orpheus apud Macrobium, ἀπὸ τοῦ δινεῖσθαι originem ducit.

Πρῶτος δ᾽ εἰς φάος ἦλθε, Διόνυσος δ᾽ ἐπεκλήθη,
Οὕνεκα δινεῖται κατ᾽ ἀπείρονα μακρὸν ὄλυμπον.

Ride, & ad hoc exemplum crede alia fuiſſe dicturum. Nec quidem de ſignificatione τοῦ Ηρικεπαίου belle convenit ſcriptoribus. Secundum Malelam, Svidam & Cedrenum eſt ζωοδοτήρ. Noſti hos tres, quam ad unum redeant denique. At Nonno in συναγωγῇ ἱστοριῶν Phanes eſt ζωοδοτήρ. Ericepæus aliam vim habet neſcio quam. Λέγουσι δὲ αὐτὸν τὸν Φάνητα ἔφορον εἶναι τῆς ζωογόνου δυνάμεως, ὁμοίως ϗ τὸν Ηρικεπαῖον λέγουσιν ἐφόρας

φορον εἶναι δυνάμεως . Quamobrem ', ſi ſapiam , non operam perdam in Etymologia hac inquirenda : magis ex uſu fuerit , in quibus primum inſtiti veſtigiis pergere ; & ſiqua reſtent Orphica apud Malelam , quæ correctione opus habeant , pro virili reſtituere .

Sic igitur refingo locum, quem habes p.29.

Ω ἄνα, Λητῦς υἱ, ἑκατηβόλε Φοῖβε κραταιὲ,
Πανδερκὲς, θνητοῖσι καὶ ἀθανάτοισιν ἀνάσσων,
Ηέλιε, χρυσέαισιν ἀειρόμενε πτερύγεσσιν,
Δωδεκάτην δὲ τήνδε παραὶ σεῦ ἔκλυον ὀμφήν.
Σεῦ φαμένυ, σὲ δὲ γ' αὐτὸν, ἑκηβόλε: μάρτυρα θείην.

Tertio autem verſui ſimillimus & maxime geminus ejuſdem ſcriptoris eſt alius in Hymno ad Protogonum:

Πρωτογόνον καλέω διφυῆ μέγαν αἰθερόπλαγκτον,
Ωογενῆ, χρυσέαισιν ἀγαλλόμενον πτερύγεσσιν.

At vir bonus Joannes, atque item Cedrenus, ne in librarios culpam hanc transferas, *τὴν πτέρυγα* arbitrabantur eſſe generis virilis. *En cor Zenodoti, en jecur Cratetis!*

Multo vero gravius affectus eſt locus pag.30. ita poetæ verba non modo cum interpretamentis Malelæ confuſa ſunt atque commixta ; ſed & inſuper mendis obſita & cooperta. Illa quidem certe *μὴ διὰ μηδὲν* veritus eſt Cedrenus deſcribere , quippe quæ nullo prorſus modo intellexerit . At memini vidiſſe Excerpta quædam manu Patricii Junii ex Chronico quodam penes Cl. Seldenum manuſcripto : ubi inter alia ejuſdem farinæ hæc Orphica habebantur, corrupta ea quidem & mutila ; nihilominus in quibus extarent veſtigia veræ lectonis : ſiquidem ibi ſcriptum erat *μὴ διὰ μὴ μηδέν*. Proinde de hoc loco mihi nulla dubitatio eſt , quin in verſiculos reponi debeat ad hoc exemplum :

Θῆρές τ' οἰωνοί τε βροτῶν τ' ἀλιτήρια φῦλα
Ἄχθεα γῆς εἴδωλα τετυγμένα, μηδαμὰ μηδὲν
Εἰδότες, ὅτε κακοῖο προσερχομένοιο νοῆσαι
Φράδμονες, οὔτ' ἄποθεν μάλ' ἀποστρέψαι κακότητος,
Οὔτ' ἀγαθῦ παρεόντος ἐπιστρέψαι τε καὶ ἔρξαι
Ἴδριες, ἀλλὰ μάτην ἀδαήμονες, ἀπρονόητοι.

Ad hunc Orphicorum numerum non dubito adſcribere quæ extant pag.10.11. etſi ea Mercurio Triſmegiſto attribuant Malelas, Svidas, Cedrenus, Autor Chronici Paſchalis, & de quo poſtmodum plura MS. Baroccianus . Scilicet ab autoribus multo plus idoneis , S. Juſtino in Parænetica ad Græcos , & S. Cyrillo adverſus Julianum ad Orphea *ἐν τοῖς ὅρκοις* referuntur: ubi etiam veram hujus *λέξεως* ſcripturam offendes. Malelas enim cum ſuo grege antiquam adeo hic conſuetudinem obtinet , ut nihil ſentiat. Proxime autem ad Joannis verba accedes, ſi ita legeris:

Οὐρανὸν ὁρκίζω σε θεῦ μεγάλυ σοφὸν ἔργον,
Ορκίζω σ' αὐδὴν πατρὸς, ἣν ἐφθέγξατο πρῶτον,
Ηνίκα κόσμον ἅπαντα ἑῇ στηρίξατο βυλῇ.

Ficta illa & commentitia oracula quæ habes p.15. 20. 57. adeo miſere ac fœde accepta ſunt, ita verba poetica in quotidianum ſermonem immutata, ut vix invenias diſjecti membra poetæ . Quamobrem in iis recolligendis redintegrandiſque fruſtra operam conterere non libet ; præſertim cum Joannes ipſe ſatis aperte fateatur , ſe quæ *διὰ στίχων* ſcripta fuerant , *εἰς τὴν κοινὴν διάλεκτον* immutaſſe . Verum , ut beem aliquos tam optabili nuncio, eſt liber Oxonii annos abhinc puto DC. calamo exaratus; in quo non pauca extant Oracula Malelanis his germaniſſima : quæ ſi omnia hic in lucem proferam , quando bella occaſio eſt , ſane (quod in Græcorum proverbio eſt) patella videatur operculum inveniſſe . Spero etiam me gratiæ aliquantulum initurum ab hominibus illius perelegantis judicii; qui Oracula quæ vulgo feruntur Sibyllina tanquam ab anu fatidica Noachi filia fuſa venerantur. Adeſte igitur O vere *σιβυλλιῶντες*, lotiſque manibus ſacra hæc tangite.

Digitized by Google

Χρησμοὶ ϗ Θεολογίαι Ἑλλήνων Φιλοσόφων.

I.

Ερμῦ μεγίσȣ περὶ Παντοκράτορος.

Ακοιμήτȣ πυρὸς ὄμματι ζηγόρε, δρόμον αἰθέρος ζωογονῶν, ἡλίȣ θέρμιῳ κρατιώων, λαίλαπι μεθισῶν νέφη, τȣ̃νομα μὴ χωρῶν ἐν κόσμῳ, ἄφθιτον αἰέναον πανεπίσκοπον ὄμμα· πατέρα τῶν ὅλων θεὸν ὄντα μόνον, ἀπ' ὐδενὸς ἔχοντα ἀρχὴν ἔγνωκα· ἕνα μετὰ σε ὄντα μόνον ἐκ σȣ̃ γεραίρω υἱὸν, ὃν ῥώμῃ ἀπορρήτῳ ϗ ὀξυτέρᾳ φωνῇ ἴδιον εὐθὺς ἀφθόνως ϗ ἀπαθῶς ἀπογεννήτως λόγον ἐγέννησεν (leg. ἐγέννησας) θεὸν ὄντα, τὴν ὐσίαν ἐκ τῆς ὐσίας, ὅς σȣ τοῦ πατρὸς τὴν εἰκόνα ϗ (leg. κτ̃) πᾶν ὁμοίαν φέρει, ὥστε ἐκεῖνος ἔνεσι, σὺ ζῆν ἐκείνῳ, κάλλος ἔσοπτρον ἀλληλόφραντον πρόσωπον. (leg. ἀλληλοφράντων προσώπων.)

I I.

Τȣ̃ αὐτȣ̃ περὶ Τριάδος.

Ην φῶς νοερὸν ἐκ φωτὸς, ut apud Malelam habentur p.10.

I I I.

Τȣ̃ αὐτȣ̃ Προσευχή.

Ορκίζω σε, Οὐρανὲ, θεȣ̃ μεγάλȣ &c. Vide Mal. p.10.

I V.

Αριστοφίλȣς.

Ακάματος φύσις θεȣ̃, γενέσεως ὐκ ἔχυσα ἀρχὴν, ἐξ αὐτῆς δ' ὁ πανθενὴς ὐσίωται λόγος.

V.

Σόλωνος Αθηναίȣ.

Οὐκ ἐφικτόν μοί ἐσι ταῦτα πρὸς ἀμυήτȣς εἰπεῖν, ὅτε δὲ φανερῶς παραθέσθαι πλὴν τοῦ νοεῖν ἀκύεται (leg. τῷ νοεῖν ἀκȣ́ετε) ὅτι ὐτός ἐσιν ὁ κατ' ὐρανὸν μεγάλȣ ὑπερβάλλων, ὃν τρέμȣσιν ὐρανοὶ γαῖά τε ϗ θάλαττα, αὐτοπάτωρ, ἀπάτωρ, τρισόλβιος. Confer hæc cum Malelanis pag.20.

V I.

Θȣκυδίδου.

Τὸ ἓν τρία ϗ τὰ τρία ἓν, ἄσαρκον προσωπικόν. Γῆ τέτοκα τὸν ὐρανȣ̃ γεννήτορα.

V I I.

Χίλωνος.

Γόνος ἐκ γόνȣ ααπλαθὼν γόνιμον ὕδωρ ἐποίησε. Τὸ ὑπέρτατον τῶν ὅλων αἴτιον ἐπινοεῖται ὐ φωτὶ ϗ πνεύματι, ἀλλ' ὡς πάντων θεὸς ϗ κύριος ϗ πατήρ.

V I I I.

Πλȣτάρχου.

Ο παλαιὸς νέος, ϗ ὁ νέος ἀρχαῖος, ὁ πατὴρ γόνος, ϗ ὁ γόνος πατήρ.

I X.

Αντιόχου Κολοφῶνος περὶ Τριάδος.

Ην νῦς εἷς πάντων νοερώτερος * εἰ δέ γε ἐςιν
Τῦ ἀπο παγγενέτης νοερὸς λόγος ἄφθιτος αἰεὶ
Υἱὸς ἀπαυγασμὸς νοερῦ πατρὸς, εἷς ἅμα πατρὶ,
Εν μὲν ἐπωνυμίῃ * εἰ δέ γε ἐςιν ὡς ἀπὸ πατρὸς,
Εἷς δὲ πέλων σιὼ πατρὶ καὶ ἐξ ἑνός εἷς, μία τάξις,
Πατρὸς . . . . . . ὁμοούσιος ἄφθιτος αἰεὶ
Πνεύματι σιὼ πρώτῳ ἁγίῳ καὶ σπέρματος ἀρχή.

Uno verbo, ne neſcias, re monitum velim in libro MS. ſic legi: τῦ ἀπὸ παγγενέτης νοερώτερος λόγος ἄφθιτος υἱὸς ἀπαύγασμα. Sed nihil erat facilius, quam in verſus concinnare. Quivis etiam emendare poſſit Κολοφωνίυ vel ἐκ Κολοφῶνος. Illud fortaſſe pluſculum habet difficultatis, quiſnam ſit ille Antiochus, conjectura aſſequi. Et profecto nimis velim extaret Nicandri Colophonii liber περὶ τῶν ἐκ Κολοφῶνος ποιητῶν. mirum enim, ni ex animi ſententia hoc negotium conficeremus. Nunc vero, quandoquidem iſte liber, ut alia omnia καλὰ, vel flammis, vel humore, vel inertibus tineis conſumptus eſt; eum optimum vatem arbitremur, qui illud in re tam ancipiti protulerit, quod ſit veri ſimillimum. Opportune autem venit in mentem Xenophani illi Colophonio filium fuiſſe nomine Antiochum, quem res Siculas & Italicas ſcripſiſſe multi commemorant. Verum accidit perincommode, quod is etſi patre natus Colophonio, tamen neſcio qui Syracuſius vocetur. Alius proinde quatiendus eſt funis. Placetne ut pro Antiocho reponatur Antiphanes? Athenæus lib.7. Μνημονεύει αὐτοῦ Αντιφάνης ὁ Κολοφώνιος ἐν τῇ Θηβαΐδι λέγων ὧδε,

Η ὕκκυ, ἢ ἵππον, ἢ ὃν κίχλην καλέουσιν.

Sed mihi crede, nuſquam fuit gentium Antiphanes ille Colophonius: Quippe, quod a doctiſſimo Caſaubono non animadverſum eſſe demiror, pro commentitio iſto Antiphane reponendus eſt Antimachus, notiſſimus autor Thebaidos & Lydes, uti memorant ipſe Athenæus alibi, Etymologicon, Heſychius, Suidas, Quintilianus, aliique bene multi. Huic autem Antimacho vix equidem dubito quin putidos hos verſus affingere voluerint. Quo quidem conſilio nihil inconſultius eſſe potuit aut dementius. Proclus in Commentario Timæi diſtinguens poeticam ἔνθεον ἀπὸ τῆς τεχνικῆς, illius exemplum τὺς χρησμὺς, hujus τὸ Αντιμάχειον ponit. Adeo ut Antimachum χρησμῳδῦντα fingere, ſit prorſus ἄνω ποταμῶν. Totus erat Antimachus in arte & opera: nihil habuit ἐξ ἐνθυσιασμῦ, nihil ex afflatu furoris, & cœleſti illo mentis inſtinctu, ſine quo nullum poema ſani coloris, nedum Oracula naſci poſſint.

X.

Ερώτησις Ιάσονος βασιλέως τῶν Αργοναυτῶν εἰς τὸ Πύθιον τῦ Απόλλωνος.

Προφήτευσον ἡμῖν, Προφῆτα Τιτὰν & quæ ſequuntur; ut habet Malelas p.32.

X I.

Πλάτωνος.

Γενετὸς ὑδεὶς ἱκανὸς γνώμης ἀφανῦς ἰδεῖν αἰθηπήριον φύσις γὰρ μόνα θεῦ ὡς αἰτίυ τῦ παντὸς γυμνὴν ψυχὴν δυναμένυ (leg. δυναμένη) ἰδεῖν· εἷς γὰρ αἴτιος τῦ παντὸς, εἷς καὶ ἐξ αὐτῦ ἀλλ' ἄος (leg. ἄλλος ὁ εἷς, καί ποτε ὄντος ὁ εἷς ἀκ ἐν χρόνῳ, ἀΐδιος γὰρ ὁ εἷς καὶ συναΐδιος.

X I I.

Τῦ αὐτῦ περὶ Χριςῦ.

Οψέποτέ τις ἐπὶ τὴν πολυχευδῆ ταύτην ἐλάσει γῆν, καὶ δίχα σφάλματος σάρξ γενήσεται, ἀκαμάτοις θεότητος ὅροις ἀνιάτων παθῶν λύσει φθορὰν, καὶ τῦτο φθόνος γενήσεται ἐξ ἀπίςυ λαῦ καὶ πρὸς ὕψος κρεμασθήσεται ὡς θάνατοι καταδίκως (leg. θανάτῳ κατάδικος) πάντα πράσας (leg. πράξας ſive δράσας) πείσεται.

Digitized by Google

X I I I.

Χρησμὸς τοῦ Ἀπόλλωνος δοθεὶς ἐν Δελφοῖς περὶ Χριστοῦ.

Εἷς με βιάζεται οὐράνιον φῶς, καὶ ὁ παθὼν θεός ἐστιν, καὶ οὐ θεότης ἔπαθεν αὐτή. ἄμφω γὰρ βροτόσωμος καὶ ἄβροτος αὐτός θεὸς ἤδη καὶ ἀνήρ, πάντα φέρων παρὰ πατρὸς ἔχων τε τῆς μητρὸς ἅπαντα, πατρὸς μὲν ἔχων ζωὴν ἄλκει, μητρὸς δὲ θνητῆς σταυρόν, τάφον, ὕβριν ἀνιήτω καὶ ἀπὸ βλεφάρων ποτεχεῦε τὰ δάκρυα θερμὰ ὁ πέντε χιλιάδας ἐκ πέντε πυρῶν κορέσαι (I. σας) τὸ γὰρ θέλειν ἄβροτος ἄλκει. Χριστὸς ὁ ἐμὸς θεός ἐστιν ἐν ξύλῳ πινυθῇ ὃς (leg. τανυθεὶς) θάνεν. ὃς ἐκ ταφῆς εἰς πολλῶν ὅλκων.

Miris modis hæc perturbata ſunt; magnam tamen partem in verſus ſuos nullo negotio redigi poſſunt in hunc modum.

Εἷς με βιάζεται οὐράνιον φῶς ——————
Καὶ ὁ παθὼν θεός ἐστι, καὶ οὐ θεότης πάθεν αὐτή.
Ἄμφω γὰρ βροτόσωμος ἔην οὐδ' ἄβροτος αὐτὸς
—————— θεὸς ἠδὲ καὶ ἀνήρ,
Πάντα φέρων παρὰ πατρὸς, ἔχων τῆς μητρὸς ἅπαντα
Ἐκ πατρὸς μὲν ἔχων ζωὴν ἄλκει ——————
Μητρὸς δὲ θνητῆς σταυρὸν, τάφον, ὕβριν, ἀνίην.
Τοῦ καὶ ἀπὸ βλεφάρων ποτὲ χεύατο δάκρυα θερμά.

X I V.

Ἀστάνου περὶ τῆς Θεοτόκου.

Τιμήσωμεν νῦν Μαριὰμ, ὡς καλῶς κρύψασαν τὸ μυστήριον.

Sine dubio loco Ἀστάνου emendandum eſt Ὀστάνου. Oſtanes magus & Zoroaſtres etiam indoctis cognitiſſimi. Theodoro Meliteniotæ Præfatione in Aſtronomiam non Oſtanes dicitur, ſed Ὀτάνης. Quæ fortaſſe vera ſcriptura eſt : nam & apud Herodotum non unus eſt Otanes Perſa : & vero Magus ille natione fuit Chaldæus. Theodori locum deſcribam, quod ibi plurimorum Magorum nomina videas, quos alibi fruſtra quæſieris. Ἐν οἷς (χαλδαίοις) ἄλλοι τε πλεῖστοι γεγόνασιν ἀξιόλογοι ἄνδρες καὶ μάλιστα Ζωροάστρης καὶ μετ' ἐκεῖνον Ὀτάνης, ὅ τε Κιδηνᾶς, καὶ Ναβυριανός, καὶ σὺν αὐτοῖς ὁ Σουδῖνος, ἀλλὰ καὶ Σέλευκος ἀπὸ Σελευκίας χαλδαῖος καὶ οὗτός ἐστιν.

X V.

Θοῦλις ὁ Αἰγυπτίων βασιλεὺς ἐπαρθεὶς τοῖς κατορθώμασιν ἠρώτησεν εἰς τὸ μαντεῖον τοῦ Εὐριπίδου περὶ αὐτοῦ οὕτως.

Φράσον μοι πυριθενὲς &c. ut Malelas p. 10.

Hominem ſane feſtivum, qui Euripidem χρησμολογοῦντα nobis exhibuit. Quidni autem, inquies? cujus ex μαντείῳ hoc editum eſt,

Μάντις δ' ἄριστος ὅστις εἰκάζει καλῶς,

oraculum quidem, quo nihil verius ac ſapientius; quale nunquam aut Baeis fudit, aut Comicus iſte Glanis, aut

Pythia quæ tripode ex Phœbi lauroque profata eſt.

Sed extra jocum: ſine controverſia corrigendum eſt τοῦ Σαράπιδος· cui Canobi templa dicata ſunt; etiam Alexandriæ & Memphi. Narrat Strabo miris quoſdam laudibus efferre τὰς ἀρετὰς τῶν τοῦ Σαράπιδος ἐν Κανώβῳ λογίων. Hæc ſcripſeram, cum ſero animadverti apud Svidam in voce Θοῦλις ita legi αὐτολεξεὶ, uti prius ex conjectura emendaveram.

Dubitantem me & quo proxime me vertam circumſpectantem ad ſe vocat Sophocles, indignis ſane modis a Joanne acceptus p. 16. Ὁ γὰρ σοφώτατος Σοφοκλῆς δραματίξέθετο καὶ ποιητικῶς εἶπεν ὅτι ὁ Τειρεσίας τὴν Παλλάδα εἶδε λουομένην καὶ γυνὴ ἐγένετο. Ego vero quovis pignore contenderim nihil uſquam de fabella iſta profectum a Sophocle, quanquam ab aliis paſſim memoretur. Cum enim omnes fere titulos Sophoclæorum Dramatum beneficio Grammaticorum veterum habeamus, nullum eſt ubi Tireſiæ perſona locum habere poſſit, præterquam una Trilogia, Oedipus Tyrannus, Antigone, & Oedipus in Colono : ſic enim ſentio : ſive Tetralogiam malis, accedo; ut fabula Satyrica, ſicut omnes omnium præter Cyclopem Euripidis, periiſſe videatur. Quanquam enim affirmet Svidas, ὅτι ὁ Σοφοκλῆς ἦρξε τοῦ δρᾶμα πρὸς δρᾶμα ἀγωνίζεσθαι, ἀλ-

λὰ

λαὶ μὴ παραλογίαν· ſcimus tamen ex Didaſcaliis non ex omni parte verum hoc eſſe. Vide modo Ariſtophanem Grammaticum in Argumento Medeæ Euripidis. Atqui haud commeminl fabellam iſtam de Tireſia in trinis illis narrari, neque ibi reperiri poſſe arbitror. Prima hæc eſt erga Sophoclem contumelia. Deinceps, Oθεν. ait, ἐξέθετο Σοφοκλῆς ἐν τοῖς αὐτῦ συγγράμμασι ταῦτα ἀληθείας εἶναι. Εἷς ἐςιν ὁ θεὸς ὃς τ̓ ὐρανὸν &c. O hominis ſtuporem, & ἰδιωτίαν meram! Apud autorem, unde hæc habuit Antiochenſis, ſine dubio ſcriptum erat ad hoc exemplum: Καθὼς ὁ Σοφοκλῆς εἶπεν ἐν ταῖς ἀληθείαισιν εἷς ἐςι θεός. Homo ſtolidus interpunctione falſa jugulavit verſum, miſereque diſperdidit. Nimirum ab ἀληθείαισι diſtinctionem poſuit, cum oratio poſt εἶπε ſuſtineri debuerit. Sed efficiam ut poſthac hi verſiculi ſano ſaltem pede poſſint incedere. Sic igitur emendo:

Ἐν ταῖς ἀληθείαισιν εἷς ἐςιν θεός,
Ὃς ὐρανόν τ᾽ ἔτυξε καὶ γαῖαν μακρὰν
Πόντυ τε χαροπὸν οἶδμα κἀνέμων βίας.
Θνητοί τε πολλὸν καρδίᾳ πλανώμενοι
Ἱδρυσάμεσθα πημάτων παραψυχὴν,
Θεῶν ἀγάλματ᾽ ἐκ λίθων ἢ χαλκέων
Ἢ χρυσοτεύκτων ἢ ᾿λεφαντίνων τύπυς.
Θυσίας τε τύτοις καὶ κενὰς πανηγύρεις
Τεύχοντες ὕτως εὐσεβεῖν νομίζομεν.

Ita fere leguntur apud Juſtinum, Clemenrem, Euſebium, Theodoritum, & partim Athenagoram; adeo ut demirer interpretem Chilmeadum, hominem ſane pereruditum, in luce tam clara minus ſolito perſpexiſſe. Sed non te celabo, quod pace ſanctorum virorum dictum velim, vehementer me ſuſpicari non eſſe hæc a Sophocle. Id adeo cur in animum inducam, ſi me interroges; dico, permirum mihi præter alia videri, tam illuſtrem locum Eccleſiaſticis ſolis incurriſſe in oculos, aliorum omnium aciem effugiſſe. Qui factum, uti dormitaret hic Plutarchi diligentia? Qui Porphyrium præterire potuit περὶ ἀποχῆς ἐμψύχων tam inſigne teſtimonium adverſus τῆς θυσιῶν τὰς παρανόμυς σφαγάς, ut ad hunc locum ait Theodoritus? Ubi tu, Stobæe, ceſſaſti, literarum oblivio? tu, qui tot forulos Bibliothecarum excuſſiſti, Sophoclis autem & Euripidis monumenta ſtudioſe præter cætera lectitaſti. Adeone paucos e Patribus, quid Patres autem dico? unumne aliquem tenebrionem, qui ſuppoſita perſona librum ediderit (ut & olim & hodie nonnullorum opinio eſt, neque adeo injuria) cæteris omnibus perſpicaciorem & diligentiorem fuiſſe? Clemens enim aperte & ingenue fatetur Hecatæi ſe fidem ſecutum, apud ipſum Sophoclem omnino non legiſſe. O μὲν Σοφοκλῆς, ait Strom. V. ὥς φησιν Ἑκαταῖος ὁ τὰς ἱςορίας συνταξάμενος ἐν τῷ κατ᾽ Ἀβραμον καὶ τὺς Αἰγυπτίυς. Illud autem exploratum haben tam a Juſtino & Clemente Patres alios accepiſſe, quam Juſtinum & Clementem commentitii ejus Hecatæi autoritate tradidiſſe. Quem ad hominem demum, & quam nulla fide res redierit, vides. Ille ne ut Sophocli verſiculos aliquot vereretur affingere, qui illum ipſum, quo eos adduxit, librum ediderit ſimulata perſona Hecatæi? Ipſa præterea oratio de ſe facit indicium. Non agnoſco illud χαλκέων, & πολλὸν ſumptum, ut ajunt, adverbialiter, eſſe hominis Attici, aut in Tragœdia ferri poſſe. Qualis enim hæc foret confuſio dialectorum, & ut ait ille, ſartago loquendi? Oportuit enim πολὺ & χαλκῶν. Χαλκέων quidem a χαλκεὺς Attice dixeris; minime gentium a χαλκῦς, non magis mehercule quam ἀγαπάει vel Ἀριςοτέλεος. Χρύσεα, ait Phrynichus, ἀργύρεα, κυάνεα, χάλκεα ταῦτα Ἰακὰ διῃρημένα· χρὴ ὖν λέγειν χρυσᾶ, ἀργυρᾶ, κυανᾶ τ̓ Ἀττικίζοντα. Χρυσῦς λέγε, τὸ γὰρ χρύσεος Ἰακόν, ὡσαύτως καὶ ἀργυρῦς, χαλκῦς, κυανῦς, καὶ τὰ ὅμοια. Rogo denique, cui perſonæ hæc oratio conveniat? Quave Sophocles fiducia die feſto Ludorum (non alias enim in ſcena quam Panathenæis ac trinis Liberalibus Tragœdiæ docebantur) illos ipſos dies feſtos & Ludos ſolennes in contemptionem adduceret? Iſtuccine ſe impune laturum ſperaret? Nonne Aeſcyli periculum cautiorem eum faceret, qui, quod in Siſypho opinor πετροκυλιςῇ ad Cereris myſteria curioſius videretur alludere, niſi ad aram Bacchi confugiſſet, illico trucidatus eſſet in Scena: poſtea etiam in Areopago de capite ſuo cauſam dixit? Habes, amice, ſuſpiciones noſtras: tu tuique ſimiles rem cognoſcite, & ſententiam ferte; non Βεκκεσέληνοι quidam, πολυμαθεῖς ſine pectore & mente,

ἀνέρες ὧν τὸ κέαρ
Παλῶ σέσακται καὶ δυσεκνίπτω τρυγός.

Præclare vero actum eſt cum Sophocle, quod a χρονορρήτῳ noſtro non niſi ſemel ad falſum teſtimonium dicendum citatus ſit: Euripides autem, qui Malelæ erat paulo familiarior, graviſſimas iſtius conſuetudinis pœnas ſuſtinuit; adeo quidem ut non minus incommodo hoſpite hoc Antiocheni, quam olim Promeri canibus uſus eſſe videatur. Non erit, opinor, ab inſtituto noſtro alienum, ſi locos omnes accuratius aliquantum examinem, in quibus Euripidis mentio fit: &, quoad ejus facere

Digitized by Google

potero, fabularum titulos, quo ſinguli quique loci referuntur, oſtendam. Dabitur fortaſſe occaſio ex interioribus literis aſpergendi aliquid: memores tamen erimus, ut ſpondeo, verbi veteris, quo admonemur

Τῇ χειρὶ σπείρειν, μηδ' ὅλῳ τῷ θυλάκῳ.

Quæ igitur habes pag.14. Περὶ ἧς (Δανάης) ἐμυθολόγησεν Εὐριπίδης ὁ σοφώτατος ἐν τῇ συντάξει τοῦ αὐτοῦ δράματος & quæ ſequuntur, e fabula *Danae* deſumpta ſunt. Laudat hanc Pollux lib.4. cap.16. Stobæus autem non ſemel, ut & aliam Sophoclis ſimiliter inſcriptam. Harum alterutram, magis tamen Euripideam, latine convertit Nævius, cujus Danae Nonio Marcello citatur. Plutarchus Conſolatoria ad Apollonium: Ο δὲ παραμυθούμενος τὴν Δανάην δυσπενθοῦσαν Δίκτυς φησί.

Δοκεῖς τὸν ᾅδην σῶν τι φροντίζειν γόων
Καὶ παῖδ' ἀνήσειν τὸν σὸν, εἰ θέλοις στένειν;
Παῦσαι βλέπουσα δ' εἰς τὰ τῶν πέλας κακὰ
Ῥάων γένοι' ἂν, εἰ λογίζεσθαι θέλοις
Ὅσοι τε δεσμοῖς ἐκμεμόχθηνται βροτῶν
Ὅσοι τε γηράσκουσιν ὀρφανοὶ τέκνων
Τούς τ' ἐκ μεγίστης ὀλβίας τυραννίδος
Τὸ μηδὲν ὄντας. ταῦτά σε σκοπεῖν χρεών.

Erravit eruditiſſimus Grotius in Excerptis; cum in verſu quarto repoſuit, Ῥᾷον φέροις ἄν. Nihil enim magis uſu tritum, quam ῥᾴων εἶναι, melius habere, hilariore animo eſſe, convaleſcere. Etiam pueri hoc ſciunt. Erravit, cum in verſiculo quinto emendare conatus eſt ἐμμεμόχθηνται. Non enim magis μοχθοῦμαι dixeris, cum μοχθῶ ſit verbum neutrum, quam πάσχομαι aut κάμνομαι. Sine dubio ſcriptum oportuit,

Ὅσοι τε δεσμοῖς ἐμμεμόχλευνται βροτῶν.
vel Ὅσοι τε δεσμοῖσι μιμόχλευνται βροτῶν.

Erravit denique, cum locum hunc ad hanc, de qua agimus, Danaen referendum putavit, qui omnino ex Euripidis Dictye accerſitus eſt. de quo conſule Stobæum, & alios. Ariſtophanes Grammaticus in argumento Medeæ. Ἐδιδάχθη ἐπὶ Πυθοδώρου ἄρχοντος κατὰ τὴν πζ' Ὀλυμπιάδα. Πρῶτος Εὐφορίων, δεύτερος Σοφοκλῆς, τρίτος Εὐριπίδης, Μήδεια, Φιλοκτήτης, Δίκτης, Θερισταί. Σάτυρος οὐ σώζεται. Scribe Δίκτυς, Θερισταὶ σάτυροι οὐ σώζονται. i. e. Θερισταὶ δρᾶμα σατυρικόν. Ita loqui ſolent. Cave enim credas τὸ σάτυροι eſſe partem inſcriptionis. Ita Sophoclis fabula Κωφοὶ σάτυροι. Scholiaſtes Nicandri ſimpliciter Σοφοκλῆς ἐν Κωφοῖς. Sic ejuſdem Ἰχνευταὶ σάτυροι, quemadmodum apud Pollucem eſt legendum pro Ἰχνευταὶ Σατύρων. Athenæus non appoſito fabulæ diſcrimine, Σοφ. ἐν Ἰχνευταῖς. Sic Ἰοφῶν ἐν Αὐλῳδοῖς σατύροις apud Clementem; ſic Æſchylus ἐν Κήρυξι σατύροις apud Pollucem: ita enim emendo pro κήρυξι σατυρικοῖς. Photius in Lexico manu ſcripto: Πυρσοκόρσου λέοντος, Αἰσχύλος ἐν Κήρυξι σατύροις. Ex quo reſtituendus Heſychii locus: Πυρσοκηρσολέοντος πυῤῥοκεφάλου, ξανθοτρίχου. lege, ut apud Photium. Cum autem nomen fabulæ cujuſpiam ſit numero ſingulari; tunc σατυρικὰ dicunt & σατυρικός. Potuit autem Grotius erratum ſuum reſciſcere ex Fragmento illo Danaæ, quod primus in lucem edidit de literis optime meritus Hieronymus Commelinus. Ibi dramatis perſonæ ſunt Mercurius, Danae, Nutrix, Acriſius, Minerva, Nuncius, Chorus: Dictys autem minime comparet. In ἀποσπασματίῳ illo ſic vulgo legitur non longe a principio.

——— κἂν τά πως κείνη ποτε
Εὐνὴν κρυφαίαν γνοῦσα καὶ μὴ γνοῦσα δὴ
Ὑπόπετρον λέοντα τέξεται πατρί.

Cum metri ratio, tum res ipſa flagitat, ut ὑπόπτερον ſcribamus, non ὑπόπετρον. Quis non alatum Perſeum & in libris legit, & in pictis tabulis vidit? At interpres homo ſane feſtivus ita convertit: ſub ſaxo natum leonem. Nempe huic committas, ſiquid recte curatum velis. Et tamen is ipſe eſt, ni fallor, qui bonam ætatis partem contrivit, ut Svidam foras extruderet mendis maculiſque uſquequaque obſitum, ut aliquando fortaſſe oſtendemus.

Pag.18. Διὰ τοῦτο δὲ ὁ Εὐριπίδης τὸ τῶν Βακχῶν ἐξέθετο δρᾶμα, ὡς ἀπὸ Πενθέως εἰπὼν ταῦτα· Σεμέλη δὲ λοχευθεῖσα ἔκ βροτοῦ τινος, εἰς Ζῆνα φέρουσα τὴν ἁμαρτίαν λέγει. *Bacchæ* Euripidis etiam nunc ſuperſunt. Illud autem mentitur Malelas, ὡς ἀπὸ Πενθέως. non Pentheus enim, verum Semelæ ſorores Ἰνὼ, καὶ Αὐτονόη, χ' ἡ μαλοπάρῃος Ἀγαύη contumelias has ei dixerunt. Bacchus in prologo.

Digitized by Google

Επεί μ' ἀδελφαὶ μητρὸς ἃς ἥκις' ἐχρῆν
Διόνυσον ἀκ ἔφασκον εἶναι τοῦ Διός,
Σεμέλην δὲ νυμφευθεῖσαν ἐκ θνητοῦ τινος
Εἰς Ζῆν' ἀναφέρειν τὴν ἁμαρτίαν λέχους.

Pag.20. O γὰρ σοφώτατος Εὐριπίδης ποιητικῶς ἐξέθετο δρᾶμα, ὡς ὅτι ὁ Ζεὺς εἰς σάτυρον ἐφθειρε τὴν Αντιόπην. Cenſeo ſupplendum eſſe, εἰς σάτυρον τραφθεὶς ἔφθειρε. Propter ſimilitudinem duorum verborum accidit, ut fieri ſolet, ut librarius unum omitteret. Porro fabula *Antiopa* memoratur ab Heſychio, Stobæo, aliis. Photius Patriarcha in Lexico MS. Εὔκρας εὔκρατος ἀρυβροποῖσιν. Εὔκρας ἂν γένοιτ' ἂν ἡδέως, ἐν Αντιόπῃ. Lege. Εὔκρας, εὔκατος. Εὐριπ. ἐν Αντιόπῃ Βροτοῖσιν εὔκρας ἂν γένοιτ' ἂν ἡδέως. Svidas: εὔκραὶς, ἀντὶ τοῦ εὔκρατος. Scribe Εὔκρὰς, uti recte apud Etymologicon magnum. Antiopam latine docuit Pacuvius, de Græco Euripidis converſam: citantibus Cariſio, Diomede, Servio & Marcello. In quo admiror, ait Cicero de Finibus, cur in graviſſimis rebus non delectet eos patrius ſermo, cum iidem fabellas Latinas ad verbum de Græcis expreſſas non inviti legant. Quis enim tam inimicus pæne nomini Romano eſt, qui Ennii Medeam, aut Antiopam Pacuvii ſpernat aut rejiciat? qui ſe iiſdem Euripidis fabulis delectari dicat, Latinas oderit? Noſti illud Perſii,

Sunt quos Pacuviuſque & verrucoſa moretur
Antiopa, ærumnis cor luctificabile fulta.

Pag.21. O γὰρ σοφώτατος Εὐριπίδης ποιητικῶς ἐξέθετο δρᾶμα περὶ τοῦ Οἰδίποδος καὶ τῆς Ιοκάστης καὶ τῆς Σφιγγός. Oedipus & Jocaſta in Phœniſſis ad partes vocantur: quin & ibidem de Sphinge mentio fit non ſemel. Potuit igitur Antiochenſis ad Phœniſſas reſpicere, potuit ad fabulam Oedipum, quæ laudatur ab Heſychio, a Stobæo aliquoties, ab Erotiano.

Pag.29. Καὶ μετὰ Αἰσχύλον ἐβασίλευσεν αὐτῶν (τῶν Αθηναίων) Ακμαίων ἔτη δύο, περὶ οὗ Εὐριπίδης ὁ σοφώτατος δρᾶμα ἐξέθετο· καὶ μετὰ Ακμαίωνα ἐβασίλευσαν αὐτῶν ἄλλοι ΙΗ'. Amabo te, Syriſce, ſerione hæc an joco? quæ te enim larvæ atque intemperiæ agitabant, cum hæc ſcriberes? ποῦ τοι φρένες ἐκπεπόταντι; Ακμαίων & Ακμαίωνα pro Αλκμαίων & Αλκμαίωνα? Mulli ſunt illa, non hominis. Simile peccatum eſt, quod de Alcmæone Athenienſi tragœdiam factam exiſtimes. Siquidem ille eſt Alcmæo Argivus, Amphiarai filius, qui, quod Eriphylen matrem occidiſſet, furiis agitatus eſt. Inde ſcenæ argumentum eſt accerſitum. Timocles Comicus:

Τὰς γὰρ τραγῳδὰς πρῶτον, εἰ βούλει, σκόπει,
Ως ὠφελοῦσι πάντας· ὁ μὲν γὰρ ὢν πένης
Πτωχότερον αὐτοῦ καταμαθὼν τὸν Τήλεφον
Γενόμενον, ἤδη τὴν πενίαν ῥᾷον φέρει
Ο νοσῶν δὲ μανικῶς Αλκμαίων' ἐσκέψατο.

Antiphanes —— Μακάριόν ἐστιν ἡ τραγῳδία
Ποίημα κατὰ πάντ' —— ἂν πάλιν
Εἴπῃ τις Αλκμαίωνα, καὶ τὰ παιδία
Πάντ' εὐθὺς εἴρηχ' ὅτι μανεὶς ἀπέκτονε
Τὴν μητέρα. Cicero Academ. 2.

Quid? ipſe Alcmæo tuus, qui negat cor ſibi cum oculis conſentire, nonne ibidem incitato furore; *Unde hæc flamma oritur?* & illa deinceps, *Incede, incede; adſunt, adſunt; me, me expetunt*. Quid cum virginis fidem implorat? *Fer mi auxilium; peſtem abige a me; flammiferam hanc vim quæ me excruciat. Cæruleo incinctæ angui incedunt; Circumſtant cum ardentibus tædis*. Sed piget profecto in re certiſſima teſtibus uſum eſſe non neceſſariis. Illud opinor auribus tuis, Milli, novum accederet; integram hujus dramatis inſcriptionem eſſe Αλκμαίων ὁ διὰ Ψωφῖδος. Niſi fortaſſe geminum Alcmæonem Euripides ediderit, aut iterum eundem, correctum ſcilicet & διεσκευασμένον. Quicquid eſt hujus, ſolus adeo me docuit Heſychius noſter, & fortaſſe ſolum: alios, qui depravata ejus verba non poterant intelligere, non item. Αργαίνειν, λευκαίνειν. Εὐριπίδης Αλκμαίωνι, διὰ Ψηφῖδος ἀργαίνουσα, λευκαίνουσα φοιτῶσα. Cenſeo corrigendum eſſe: Εὐριπίδης Αλκμαίωνι τῷ διὰ Ψωφῖδος· tum notam diſtinctionis ponendam † Αργαίνουσα λευκαίνουσα, φοιβῶσα. Παρὰ δὲ τὸ ἀργὸν, ait Euſtathius ad Odyſſeæ ſecundum, καὶ ἀργάεντες ταῦροι παρὰ Πινδάρῳ, καὶ ἀργαίνειν τὸ λευκαίνειν παρ' Εὐριπίδῃ ἐν Αλκμαίωνι. Sive hæc Euſtathius ab Heſychio, ſive ab alio quopiam uterque tranſtulit; apparet hunc locum a multis jam ſæculis fuiſſe depravatum. Qui factum alioquin, ut Euſtathius tragœdiæ nomen mutilum protulerit, niſi quod in verbis ſequentibus cerneret οὐδὲν ὑγιές. Idem Heſychius: Αποὺς. Ηκω δ' ἀπούς ἀπ' οἴκων. Εὐριπίδης Αλκμαίωνι τῷ διὰ Ψοφίδος συντείνασα. Corrige ſodes in hunc modum: Εὐριπίδης Αλκμαίωνι τῷ διὰ Ψωφῖδος, συντείνασα. Απούς, ait, eſt συντείνασα, feſtinans ſumma cum virium contentione. Cujus ſignificationis exempla quod haud temere reperiantur, propterea verbi ſedes a Grammaticis indicata eſt Αλκμαίων ὁ διὰ Ψωφῖδος. Rationem porro hujus inſcriptionis non diu neque fruſtra quæſiverit, qui in memoria habuerit Alcmæonem, quem antea contortorum anguium & ardentium tædarum verba nuſquam conſiſtere pateren-

Digitized by Google

tur, aliquando tandem ad ſanam mentem in Pſophide Arcadiæ rediiſſe. Videatur in Arcadicis Pauſanias. Apollodorus lib. III. *Ἀλκμαίωνα δὲ μετῆλθεν Ἐριννὺς τοῦ μητρῴου φόνου, καὶ μεμηνὼς πρῶτον μὲν εἰς Ἀρκαδίαν πρὸς Οἰκλέα παραγίνεται, ἐκεῖθεν δὲ πρὸς Ψωφίδα πρὸς Φηγέα καθαρθεὶς δὲ ὑπ' αὐτοῦ Ἀρσινόην γαμεῖ τὴν τούτου θυγατέρα.* Jam monui emendandum eſſe *Ψωφῖδα* ſyllaba ſecunda producta, Ovidius;

Uſque ſub Orchomenon, Pſnphidaque, Cyllenenque. Percommode autem hic locus Apollodnri in memoriam mihi alium redigit, in libro primo; qui viros doctos in errorein hactenus induxit: deinceps tamen, uti ſpero, pnn faciet. *Τυδεὺς δὲ ὥς φησιν ὁ τὴν Ἀλκμαιωνίδα γεγραφὼς κτείνας τοὺς Μέλανος παῖδας ἐπιβουλεύοντας Οἰνεῖ, Φηνέα* &c. Quæ ſic latine expreſſit interpres; Is qui Alcmæonidem tragœdiam ſcripſit. Hominem ſane liberalem, qui vocem iiiam Tragœdiam benigne nobis de ſuo largitus eſt. Atqui, O bone, *Ἀλκμαίων* ea Tragœdia, non *Ἀλκμαιωνὶς* inſcribitur, ut Erotianus, Stobæus, Priſcianus, aliique teſtantur. Sicuti autem Philoclis Tragici tetralogia de Pandione *Πανδιονὶς*, atque Aeſchyli de Oreſte *Ὀρέστεια* nominata eſt; Ita fieri poteſt ut Euripides tria dramata de Alcmæone publicaverit, una cum quarto Satyrico argumenti omnino alieni: quam integram tetralogiam *Ἀλκμαιωνίδα* vocarent. Sed oportet Epicharmi illud ſemper habeas in promptu,

Νᾶφε καὶ μέμνασ' ἀπιστεῖν· ἄρθρα ταῦτα τῶν φρενῶν.

Quicunque enim humaniores has Muſas colit, ſæpenumero ſolet uſu venire ut

Ἴσκε ψεύδεα πολλὰ λέγων ἐτύμοισιν ὁμοῖα.

Siquidem hæ de Alcmæonide ſuſpiciones, ægri ſunt ſnmnia; cum is Scriptor, quicunque tandem ſuerit, (neque enim de ætate, neque de patria viri, aut nnmine quicquam habeo compertum) hiſtoricus ſit, non tragicus. *Ὁ δὲ τὴν Ἀλκμαιωνίδα γράψας* (verba ſunt Strabonis lib. 10.) *Ἰκαρίου τοῦ Πηνελόπης πατρὸς υἱοὺς γενέσθαι δύο Ἀλυζέα καὶ Λευκάδιον· δυναστεῦσαι δ' ἐν Ἀκαρνανίᾳ τούτους μετὰ τοῦ πατρός.* Et quidem Euripide vetuſtior. Scholiaſtes ad Oreſtem v. 1000. *Ἀκολουθεῖν δοκεῖ ὁ Εὐριπίδης τῷ τὴν Ἀλκμαιωνίδα* (ω ſcribe etiam apud Apollodorum, non ο.) *πεποιηκότι εἰς τὰ περὶ τὴν ἄρνα, ὡς καὶ Διονύσιος ὁ κυκλογράφος φησί. Φερεκύδης δὲ οὐ καθ' Ἑρμοῦ μῆνιν φησὶ τὴν ἄρνα ὑποβληθῆναι. ὁ δὲ τὴν Ἀλκμαιωνίδα γράψας τὸν ποιμένα προσαγαγόντα τὸ ποίμνιον τῷ Ἀτρεῖ ἀντιποκαλεῖ.* Quid tibi dicam depravatum mihi videri verbum illud poſtremum? *χρὴ* enim *δῆλον, τὸ τοῦ Φερεκύδου.* leg. *Ἀντίαν ἀποκαλεῖ* vel *Ἀντίανδρον καλεῖ* vel *Ἀντίφον*, vel ſimile quippiam; cum ſine controverſia delir nomen Paſtoris. Hæc habui, Milli jucundiſſime, quæ de Alcmæone & Alcmæonide ore, ut opinor, alio indicta dicerem: non enim placet eorum ratio, qui cum meræ corniculæ ſint, emendicatis hinc inde plumis germanos pavones ſe pollicentur.

Pag. 34. Multa narrat Malelas de Prœtn, Sthenebœa & Bellerophonte, *καθὼς συνεγράψατο Εὐριπίδης ὁ τραγικὸς ποιητὴς πληρώσας τὸ δρᾶμα.* Intellige de fabula *Sthenebœa*, cujus mentio fit apud Athenæum, Stobæum, alios. Julius Pnllux lib. 3. cap. 4. *Εἴρηται δὲ ξεναπάτη παρ' Εὐριπίδῃ.* Nnmen tragœdiæ nnn commemorat; aliunde tamen ſcimus hanc eſſe de qua agimus, Sthenebœam. *Ξεναπάτης*, ait Photius MS. *ἰδίως ἐπὶ τῶν ..... ὅταν μὴ τοιοῦτοι πνέωσιν ἄνεμοι ἐν τοῖς πελάγεσιν, ὁποῖοι ἐν τοῖς λιμέσιν. Εὐριπίδης Σθενεβοίᾳ, Τίς ἄνδρα τινὰ ξεναπάταν.* Scribe autem in Pnlluce *ξεναπάτης*. Apparet ita corrigendum eſſe, cum ex hoc loco Photii, tum ex Euripidis Medea, quæ in extrema fabula ſic Jaſoni convitium facit, *Τίς δὲ κλύει σου θεὸς ἢ δαίμων τοῦ ψευδόρκου καὶ ξεναπάτου;* Ariſtnphanes Veſpis:

Εἴτις ὑμῶν, ὦ θεαταί, τὴν ἐμὴν ἰδὼν φύσιν
Εἶτα θαυμάζει μ' ὁρῶν μέσον διεσφηκωμένον,
Ἥτις ἡμῶν ἡ 'πίνοια τῆς δὲ τῆς ἐγκεντρίδος,
Ῥᾳδίως ἐγὼ διδάξω, κἂν ἄμουσος ᾖ τὸ πρίν.

Scholiaſtes annotat ad verſum noviſſimum: *ὁ στίχος ἐκ Σθενεβοίας Εὐριπίδου.* Bene pol factum, quod nos docuetit, unde tranſlatus ſit hic *στίχος*, quod quidem alias neſciremus. Atque ea gratia non leve peccatum ei condnnabitur. Enimvero non totus verſus, ut ille exiſtimavit, ſed pars tantummodo poſterinr ex Euripide eſt. Nam in his rebus verba mihi datt haud facile patior, qui, ut ſcis, fragmenta omnium Poetarum Græcorum cum emendationibus & nntis grande opus edere conſtitueram; nunc, ut ajunt, *Ἄλλος βίος, ἄλλη δίαιτα.* Plutarchus *Συμποσιακῶν* I. 5.

Πῶς εἴρηται τὸ ——— *Μουσικὴν δ' ἄρα*
Ἔρως διδάσκει, κἂν ἄμουσος ᾖ τὸ πρίν.

Quem ego locum admiror, cum ſine dubio depravatus ſit, nemini unquam in ſuſpicionem veniſſe. Ita exhibent, ut vulgo legitur, Eraſmus & Joſ. Scaliger in Proverbiis;

Digitized by Google

ita Grotius in Excerptis. Spes tamen eſt, ut nunc jam dehinc tam turpe erratum ex libris & memoria hominum auferatur. Legent enim qui ſapient, *μυστικὸν*, non *μυστικὴν*. *Μυστικὸν διδάσκει*, i. e. *ποιητὴν ἀποδείκνυσι*, *poetam reddit*: Quaſi hoc ſenario Latine dixeris: Amor poetam vel facit, vel invenit. Ars Muſica & ſtudium muſicum eſt poetica. Terentius: *Is ſibi reſponſum hoc habeat; in medio omnibus Palmam eſſe poſitam, qui artem tractant Muſicam*. Ea autem ſignificatio τοῦ *διδάσκειν* elegantior paulo eſt & rarior, propterea que fraudi fuit librariis; attamen non deſunt exempla. Ariſtoph. Ranis.

Καὶ σὺ τί δὴ δράσας αὐτοὺς οὕτως ἀνδρείους ἐδίδαξας;

Sed & hic locus in vitio eſt; & legendum autore MS. Oxonienſi:

Καὶ σὺ τί δράσας οὕτως αὐτοὺς γενναίους ἐξεδίδαξας;

Vulgata lectio cum propter alia minus placet, tum ob hoc præcipue, quod τὸ *τετραπόδιον* ſive IV. priorum pedum menſura non debet in dimidiatum verbum deſinere. Idem Plutarchus Περὶ τοῦ *μὴ χρᾶν ἔμμετρα νῦν τὴν Πυθίαν*. Ὁ δ' *Εὐριπίδης*, ait, *εἰπὼν, ὡς διδάσκει ποιητὴν ἔρως, κἂν ἄμουσος ᾖ τὸ πρὶν, ἐνόησεν ὅτι* & quæ ſequuntur. Nicias Medicus apud Schol. Theocriti Idyll. XI.

Ην ἄρ' ἀληθὲς τοῦτο, Θεόκριτε, οἱ γὰρ ἔρωτες
Πολλάκι ποιητὰς ἐδίδαξαν τοὺς πρὶν ἀμούσους.

Sed quo me cunque recipio, omnia conſpicio mendis & maculis inquinata. Ecce enim & huic medico medicina adhibenda eſt. Scribendum eſt, inquam,

——— *καὶ γὰρ Ερωτες*
Πολλάκι ποιητὰς ἐδίδαξαν τοὺς πρὶν ἀμούσους.

P.35. Περὶ *δὲ τῆς Πασιφάης ἐξέθετο δρᾶμα Εὐριπίδης ὁ ποιητής*. Inanem, mihi crede, operam ſumpſerit, qui Euripidis Paſiphaen inſtituerit quærere. Non temere dico atque equidem certe ſcio neminem ex ſcriptoribus vetuſtis hodie ſupereſſe, qui tale quidquam memoriæ tradiderit. Heſychius tamen, *Σαρδὼ*, ait, *ἐν Πασιφάῃ τὸ σαρδόνιον ἡ σφραγὶς εἴρηται*. quem ſi ad Euripideam fabulam reſpexiſſe quiſpiam exiſtimet; caveat moneo, & exiſtimationi ſuæ inſidias parari cogitet. Alcæi quidem comœdia Paſiphae inſcripta eſt, ut ſcimus ex Didaſcalia Pluti Ariſtophanis: *Εδιδάχθη ἐπὶ ἄρχοντος Αντιπάτρου, ἀνταγωνιζομένου αὐτῷ Νικοχάρους μὲν Λάκωσιν, Αριστομένους δὲ Αδμήτῳ, Νικοφῶντος δὲ Αδώνιδι, Αλκαίου δὲ Πασιφάῃ*. Sed Euripidis Paſiphaen nuſquam cuiquam laudari reperies. Quid igitur fiet? Num nam Antiochenſis, cum hæc ſcriberet, memoriola vacillavit *γεροντικῶς*, an mendacio conatus eſt fallere? Utrum libet ſane fecerit, haud arbitrario vapulabit: atque adeo dudum eſt, quod homunculum video *σιμὸν βλέπειν*. Verum hercle quanquam admodum nupera eſt inter nos notitia; me tamen & precatorem habebit & defenſorem paratum: cum & alias ſoleam eſſe in amicitiis fidelis. Dico igitur Euripidem tragœdiam quidem de Paſiphae publicaſſe, minime tamen Paſiphaen inſcripſiſſe, ſed *Cretenſes*. Nec tu mihi de *Κρήσσαις* hoc perperam intelligas, quæ ex Athenæo, Stobæo & aliunde ſatis in notitiam venerunt: ſed de quibus hodie fortaſſe primum inaudiviſti, *Κρησί* quandoquidem & Joannis Meurſii, qui de trium Tragicorum fabulis accurate ſtudioſeque ſcripſit, diligentiam effugerunt. In Ariſtophanis Ranis his verbis compellat Euripidem Æſchylus:

Ω Κρητικὰς μὲν συλλέγων μονῳδίας·
Γάμους δ' ἀνοσίους εἰσφέρων εἰς τὴν τέχνην.

Quo in loco hæc annotat Scholiaſtes: *Εν γὰρ τοῖς* ΚΡΗΣΙΝ *Ικαρον μονῳδοῦντα ἐποίησε· καὶ οἱ μὲν εἰς τὴν Ικάρου μονῳδίαν ἐν τοῖς* ΚΡΗΣΙ. *Θρασύτερον γὰρ δοκεῖ τὸ πρόσωπον. Απολλώνιος δὲ ὅτι δύναται καὶ εἰς τὴν Αερόπην τὴν ἐν ταῖς Κρήτταις εἰρῆσθαι, ἣν εἰσήγαγε πορνεύουσαν. Οἶμαι δὲ καὶ τὰ ἐν τῷ Αἰόλῳ. Τιμαχίδας δὲ καὶ τὴν ἐν τοῖς* ΚΡΗΣΙ *μίξιν* ΠΑΣΙΦΑΗΣ *πρὸς τὸν ταῦρον*. Abſolvimus, opinor, Joannem ab omni ſuſpicione peccati: nunc & huic Scholiaſti patrocinari oportet. Non enim deerunt qui pervulgata via quorundam, ſe putant eſſe Ariſtarchos, extemplo pro verbo *Κρησὶ* contendent eſſe reponendum *Κρήσσαις*. Pedetentim tamen, & aliquantiſper, oro, manum abſtineant; dum Tribunos adeam qui intercedant tantæ temeritati. Ecce iterum Scholiaſtes ad hæc verba Ariſtophanis,

Αλλ' ὦ Κρῆτες Ιδης τέκνα
Τὰ τόξα λαβόντες ἐπαμύνατε.

Digitized by Google

tur, aliquando tandem ad ſanam mentem in Pſophide Arcadiæ rediiſſe. Videatur in Arcadicis Pauſanias. Apollodorus lib. III. Ἀλκμαίωνα δὲ μετῆλθεν Ἐρινὺς τοῦ μητρῴου φόνου, καὶ μεμηνὼς πρῶτον μὲν εἰς Ἀρκαδίαν πρὸς Οἰκλέα παραγίνεται, ἐκεῖθεν δὲ πρὸς Ψωφίδα πρὸς Φηγέα· καθαρθεὶς δὲ ὑπ' αὐτοῦ Ἀρσινόην γαμεῖ τὴν τούτου θυγατέρα. Jam monui emendandum eſſe Ψωφῖδα ſyllaba ſecunda producta. Ovidius;

Uſque ſub Orchomenon, Pſophidaque, Cyllenenque. Percommode autem hic locus Apollodori in memoriam mihi alium redigit, in libro primo; qui viros doctos in errorem hactenus induxit: deinceps tamen, uti ſpero, non faciet. Τυδεὺς δὲ ὥς φησιν ὁ τὴν Ἀλκμαιωνίδα γεγραφὼς κτείνας τοὺς Μέλανος παῖδας ἐπιβουλεύοντας Οἰνεῖ, Φυλεῖα &c. Quæ ſic latine expreſſit ioterpres; Is qui Alcmæonidem tragœdiam ſcripſit. Hominem ſane liberalem, qui vocem illam Tragœdiam benigne nobis de ſuo largitus eſt. Atqui, O bone, Ἀλκμαίων ea Tragœdia, non Ἀλκμαιωνὶς inſcribitur, ut Erotianus, Stobæus, Priſcianus, aliique teſtantur. Sicuti autem Philoclis Tragici tetralogia de Pandione Πανδιονὶς, atque Aeſchyli de Oreſte Ὀρεστεία nominata eſt; Ita fieri poteſt ut Euripides tria dramata de Alcmæone publicaverit, una cum quarto Satyrico argumenti omnino alieni: quam integram tetralogiam Ἀλκμαιωνίδα vocarent. Sed oportet Epicharmi illud ſemper habeas in promptu,

Νᾶφε καὶ μέμνασ' ἀπιστεῖν ἄρθρα ταῦτα τῶν φρενῶν.

Quicunque enim humaniores has Muſas colit, ſæpenumero ſolet uſu venire ut

Ἴσκῃ ψεύδεα πολλὰ λέγων ἐτύμοισιν ὁμοῖα.

Siquidem hæ de Alcmæonide ſuſpiciones, ægri ſunt ſomnia; cum is Scriptor, quicunque tandem fuerit, (neque enim de ætate, neque de patria viri, aut nomine quicquam habeo compertum) hiſtoricus ſit, non tragicus. Ὁ δὲ τὴν Ἀλκμαιωνίδα γράψας (verba ſunt Strabonis lib. 10.) Ἰκαρίου τοῦ Πηνελόπης πατρὸς υἱεῖς γενέσθαι δύο Ἀλυζέα καὶ Λευκάδιον· δυναστεῦσαι δ' ἐν Ἀκαρνανίᾳ τούτους μετὰ τοῦ πατρός. Et quidem Euripide vetuſtior. Scholiaſtes ad Oreſtem v. 1000. Ἀκολουθεῖν δοκεῖ ὁ Εὐριπίδης τῷ τὴν Ἀλκμαιωνίδα (ω ſcribe etiam apud Apollodorum, non ο.) πεποιηκότι εἰς τὰ περὶ τὴν ἄρνα, ὡς καὶ Διονύσιος ὁ κυκλογράφος φησί. Φερεκύδης δὲ οὐ καθ' Ἑρμοῦ μῆνιν φησι τὴν ἄρνα ὑποβληθῆναι. ὁ δὲ τὴν Ἀλκμαιωνίδα γράψας τὸν ποιμένα προσαγαγόντα τὸ ποιμνίον τῷ Ἀτρεῖ ἀντιποκαλεῖ. Quid tibi dicam depravatum mihi videri verbum illud poſtremum? χροῖ enim δῆλον, τὸ τοῦ Φερεκύδου. leg. Ἀντᾶιον. ἀποκαλεῖ vel Ἀντανδρον καλεῖ vel Ἀντιφον, vel ſimile quippiam; cum ſine controverſia deſit nomen Paſtoris. Hæc habui, Milli jucundiſſime, quæ de Alcmæone & Alcmæonide ore, ut opinor, alio indicta dicerem: non enim placet eorum ratio, qui cum meræ corniculæ ſint, emendicatis hinc inde plumis germanos pavones ſe pollicentur.

Pag. 34. Multa narrat Malelas de Prœto, Stheneboea & Bellerophonte, καθὼς συνεγράψατο Εὐριπίδης ὁ τραγικὸς ποιητὴς πληρώσας τὸ δρᾶμα. Intellige de fabula *Sthenebœa*, cujus mentio fit apud Athenæum, Stobæum, alios. Julius Pollux lib. 3. cap. 4. Εἴρηται δὲ ξεναπάτω παρ' Εὐριπίδῃ. Nomen tragœdiæ non commemorat; aliunde tamen ſcimus hanc eſſe de qua agimus, Sthenebœam. Ξεναπάτας, ait Photius MS. ἰδίως ἐπὶ τῶν ...... ὅταν μὴ τοιοῦτοι πνέωσιν ἄνεμοι ἐν τοῖς πελάγεσιν, ὁποῖοι ἐν τοῖς λιμέσιν. Εὐριπίδης Σθενεβοίᾳ, Τίς ἄνδρα τινὰ ξεναπάταν. Scribe autem in Polluce ξεναπάτης. Apparet ita corrigendum eſſe, cum ex hoc loco Photii, tum ex Euripidis Medea, quæ in extrema fabula ſic Jaſoni convitium facit, Τίς δὲ κλύει σου θεὸς ἢ δαίμων τοῦ ψευδόρκου καὶ ξεναπάτου; Ariſtophanes Veſpis:

Εἴ τις ὑμῶν, ὦ θεαταί, τὴν ἐμὴν ἰδὼν φύσιν
Εἶτα θαυμάζει μ' ὁρῶν μέσον διεσφηκωμένον,
Ἥτις ἡμῶν ἡ 'πίνοια τῆς δὲ τῆς ἐγκεντρίδος,
Ῥᾳδίως ἐγὼ διδάξω, κἂν ἄμουσος ᾖ τὸ πρίν.

Scholiaſtes annotat ad verſum noviſſimum: ὁ στίχος ἐκ Σθενεβοίας Εὐριπίδου. Bene poſ factum, quod nos docuerit, unde translatus ſit hic στίχος, quod quidem alias neſciremus. Atque ea gratia non leve peccatum ei condonabitur. Enimvero non totus verſus, ut ille exiſtimavit, ſed pars tantummodo poſterior ex Euripide eſt. Nam in his rebus verba mihi dari haud facile patior, qui, ut ſcis, fragmenta omnium Poetarum Græcorum cum emendationibus & notis grande opus edere conſtitueram; nunc, ut ajunt, Ἄλλος βίος, ἄλλη δίαιτα. Plutarchus Συμποσιακῶν 1. 5.

Πῶς εἴρηται τὸ —— Μουσικὴν δ' ἄρα
Ἔρως διδάσκει, κἂν ἄμουσος ᾖ τὸ πρίν.

Quem ego locum admiror, cum ſine dubio depravatus ſit, nemini unquam in ſuſpicionem veniſſe. Ita exhibent, ut vulgo legitur, Eraſmus & Joſ. Scaliger in Proverbiis;

Digitized by Google

ita Grotius in Excerptis. Spes tamen eſt, ut nunc jam dehinc tam turpe erratum ex libris & memoria hominum auferatur. Legent enim qui ſapient, *μουσικόν*, non *μουσικήν*. *Μουσικὸν διδάσκει*, i. e. *ποιητὴν ἀποδείκνυσι*, *poetam reddit*: Quaſi hoc ſenario Latine dixeris; Amor poetam vel facit, vel invenit. Ars Muſica & ſtudium muſicum eſt poetica. Terentius: *Is ſibi reſponſum hoc habeat; in medio omnibus Palmam eſſe poſitam, qui artem tractant Muſicam*. Ea autem ſignificatio τοῦ *διδάσκειν* elegantior paulo eſt & rarior, propterеaque fraudi fuit librariis; attamen non deſunt exempla. Ariſtoph. Ranis,

> *Καὶ σὺ τί δὴ δράσας αὐτοὺς οὕτως ἀνδρείους ἐδίδαξας;*

Sed & hic locus in vitio eſt; & legendum autore MS. Oxonienſi:

> *Καὶ σὺ τί δράσας οὕτως αὐτοὺς γενναίους ἐξεδίδαξας;*

Vulgata lectio cum propter alia minus placet, tum ob hoc præcipue, quod τὸ *τετραπόδιον* ſive IV. priorum pedum menſura non debet in dimidiatum verbum deſinere. Idem Plutarchus Περὶ *τοῦ μὴ χρᾶν ἔμμετρα νῦν τὴν* Πυθίαν. Ὁ δ' Εὐριπίδης, ait, *εἰπών, ὡς διδάσκει ποιητὴν ἔρως, κἂν ἄμουσος ᾖ τὸ πρίν, ἐνόησεν ὅτι* & quæ ſequuntur. Nicias Medicus apud Schol. Theocriti Idyll. XI.

> *Ἦν ἄρ' ἀληθὲς τοῦτο, Θεόκριτε, οἱ γὰρ ἔρωτες*
> *Πολλάκι ποιητὰς ἐδίδαξαν τοὺς πρὶν ἀμούσους.*

Sed quo me cunque recipio, omnia conſpicio mendis & maculis inquinata. Ecce enim & huic medico medicina adhibenda eſt. Scribendum eſt, inquam,

> ——— *καὶ γὰρ* Ἔρωτες
> *Πολλάκι ποιητὰς ἐδίδαξαν τοὺς πρὶν ἀμούσους.*

P.35. Περὶ *δὲ τῆς Πασιφάης ἐξέθετο δρᾶμα Εὐριπίδης ὁ ποιητής*. Inanem, mihi crede, operam ſumpſerit, qui Euripidis Paſiphaen inſtituerit quærere. Non temere dico atque equidem certe ſcio neminem ex ſcriptoribus vetuſtis hodie ſupereſſe, qui tale quidquam memoriæ tradiderit. Heſychius tamen, Σαρδώ, ait, *ἐν Πασιφάῃ τὸ σαρδόνιον ἡ σφραγὶς εἴρηται*, quem ſi ad Euripideam fabulam reſpexiſſe quiſpiam exiſtimet; caveat moneo, & exiſtimationi ſuæ inſidias parari cogitet. Alcæi quidem comœdia Paſiphae inſcripta eſt, ut ſcimus ex Didaſcalia Pluti Ariſtophanis: *Ἐδιδάχθη ἐπὶ ἄρχοντος Ἀντιπάτρου, ἀνταγωνιζομένου αὐτῷ Νικοχάρους μὲν Λάκωσιν, Ἀριστομένους δὲ Ἀδμήτῳ, Νικοφῶντος δὲ Ἀδώνιδι, Ἀλκαίου δὲ Πασιφάῃ.* Sed Euripidis Paſiphaen nuſquam cuiquam laudari reperies. Quid igitur fiet? Num nam Antiochenſis, cum hæc ſcriberet, memoriola vacillavit *γεροντικῶς*, an mendacio conatus eſt fallere? Utrum libet ſane fecerit, haud arbitrario vapulabit; atque adeo dudum eſt, quod homunculum video *σκύτη βλέπειν*. Verum hercle quanquam admodum nupera eſt inter nos notitia; me tamen & precatorem habebit & defenſorem paratum: cum & alias ſoleam eſſe in amicitiis fidelis. Dico igitur Euripidem tragœdiam quidem de Paſiphae publicaſſe, minime tamen Paſiphaen inſcripſiſſe, ſed *Cretenſes*. Nec tu mihi de *Κρήσσαις* hoc perperam intelligas, quæ ex Athenæo, Stobæo & aliunde ſatis in notitiam venerunt: ſed de quibus hodie fortaſſe primum inaudiviſti, *Κρησί*: quandoquidem & Joannis Meurſii, qui de trium Tragicorum fabulis accurate ſtudioſeque ſcripſit, diligentiam effugerunt. In Ariſtophanis Ranis his verbis compellat Euripidem Æſchylus:

> *Ὦ Κρητικὰς μὲν συλλέγων μονῳδίας·*
> *Γάμους δ' ἀνοσίους εἰσφέρων εἰς τὴν τέχνην.*

Quo in loco hæc annotat Scholiaſtes: *Ἐν γὰρ τοῖς* ΚΡΗΣΙΝ *Ἴκαρον μονῳδοῦντα ἐποίησε· καὶ οἱ μὲν εἰς τὴν Ἰκάρου μονῳδίαν ἐν τοῖς* ΚΡΗΣΙ. *Θρασύτερον γὰρ δοκεῖ τὸ πρόσωπον. Ἀπολλώνιος δὲ ὅτι δύναται καὶ εἰς τὴν Ἀερόπην τὴν ἐν ταῖς Κρήσσαις εἰρῆσθαι, ἣν εἰσήγαγε πορνεύουσαν. Οἶμαι δὲ καὶ τὰ ἐν τῷ Αἰόλῳ. Τιμαχίδας δὲ καὶ τὴν ἐν τοῖς* ΚΡΗΣΙ *μῖξιν* ΠΑΣΙΦΑΗΣ *πρὸς τὸν ταῦρον.* Abſolvimus, opinor, Joannem ab omni ſuſpicione peccati: nunc & huic Scholiaſti patrocinari oportet. Non enim deerunt qui pervulgata via quorundam, ſe putant eſſe Ariſtarchos, extemplo pro verbo Κρησὶ contendent eſſe reponendum *Κρήσσαις*. Pedetentim tamen, & aliquantiſper, oro, manum abſtineant; dum Tribunos adeam qui intercedant tantæ temeritati. Ecce iterum Scholiaſtes ad hæc verba Ariſtophanis,

> *Ἀλλ' ὦ Κρῆτες Ἴδης τέκνα*
> *Τὰ τόξα λαβόντες ἐπαμύνατε.*

Ταῦτα, ait, *παρὰ τὰ ἐκ* ΚΡΗΤΩΝ *Εὐριπίδου*. Bina profecto ſunt dramata Κρῆτες & Κρῆσσαι, argumento longe diſſimili. Perſonæ omnino aliæ introducuntur, ſcenæ ponuntur in locis disjunctiſſimis maximeque diverſis. Illic Icarum cernis & Paſiphaen: in Creſſis Aeropen, Atrea, Thyeſtem. Illic Argis Peloponneſi, hic in Creta inſula res aguntur. Ariſtophanes veſpis:

Τοῦτο δὲ Ἄδης διακρινεῖ πρότερον ἢ 'γὼ πείσομαι.

ubi Scholiaſtes, Ἐν Κρήσσαις, ait, Εὐριπίδης, ὁ Ἀτρεὺς πρὸς τὴν Ἀερόπην * κρινεῖ ταῦτα. Unde perſpicuum eſt, in ſuperiore loco corrigendum eſſe Ἀερόπην τὴν ἐν ταῖς Κρήσσαις. Porphyrius lib.4. de abſtinentia: Μικροῦ με παρῆλθε καὶ τὸ Εὐριπίδειον παραθέσθαι, ὃς τοὺς ἐν Κρήτῃ τοῦ Διὸς προφήτας ἀπέχεσθαί φησι διὰ τούτων. λέγουσι δὲ οἱ κατὰ τὸν χορὸν πρὸς τὸν Μίνω·

Φοινικογενοῦς παῖ τῆς Τυρίας
Τέκνον Εὐρώπης καὶ τοῦ μεγάλου
Ζηνός, ἀνάσσων
Κρήτης ἑκατομπτολιέθρου·
Ηκω ζαθέους ναοὺς προλιπὼν,
Οὓς αὐθιγενὴς τμηθεῖσα δρῦς
Στεγανοὺς παρέχει χαλύβῳ πελέκει,
Καὶ ταυροδέτρῳ κραθεῖ
σ' ἀτρεκεῖς ἁρμοὺς κυπαρίσσου. & quæ ſequuntur.

Ita locum hunc emendare conatus eſt Grotius in Excerptis ex comœdiis & tragœdiis Græcis. Cujus auctoritatem Cantabrigienſes in noviſſima Porphyrii Editione ſecuti ſunt. „ Hoc fragmentum Euripidis (verba ſunt Grotii) ἐν Κλωσί extare dicit Ero-„ tion, ut quidem nunc legitur. At ex *Creſſis* eſſe facile intelligitur, quod verba ſunt „ chori ad Minoa. Sed erravit in re levi gravioribus, opinor, ſtudiis intentus vir ſupra comparationem atque æmulationem noſtram longiſſime poſitus. Cum enim in Creſſis, ut jam docui, Atreus, & Aerope loquantur; ſcena autem ſine controverſia ſit Argos: vix aut nullo modo eſt, ut hæc Porphyriana ex eodem dramate petita videantur. Quod ſi ſint, demiror equidem cur in Creta Minos cum his ſacerdotibus ſermonem inſtituat. Quæ enim hæ præſtigiæ? quibuſnam machinis hæc ἄνω καὶ κάτω? Eademne in fabula tam alienæ hiſtoriæ? duplex ne ſcena, & geminus chorus? Modo Cretam ſpectemus, modo regiam Atrei? modo chorus virilis, Myſtæ, inquam, Idæi Jovis, modo grex fœminarum ad partes veniat? Inde enim fabula Κρῆσσαι nomen accepit, quod in ea chorus ſit mulierum Cretenſium, videlicet quæ Aeropem e Creta comitatæ ſunt. Similem ob cauſam Φοίνισσαι, Τρωάδες, Τραχίνιαι aliæ bene multæ ſuis vocabulis nominantur. Nec tamen, quod chorus ſit Cretenſium, idcirco neceſſe eſt, ut in Creta ſcena ſit poſita: quando & in Phæniſſis res Thebis aguntur: chorum tamen conſtituunt mulieres Tyriæ: *Τύριον οἶδμα λιποῦσ' ἔβαν Ἀκροθίνια Λοξίᾳ Φοινίσσας ἀπὸ νάσου*. Sed quid tergiverſamur? Scimus Aeropen Atrei fuiſſe filiam, Minois neptem: & quo tempore res hæ tranſactæ ſunt, jam diu liberos ſuſcepiſſe. Siquidem Agamemnonem & Menelaum patri fuiſſe conſcios commemorant, cum cœnam illam feralem Thyeſtæ apponeret. Non ergo de Minoe pravo longa dubitatio eſt, quin e numero virorum pridem ante exceſſerit. Imo vero a filiabus Cocali trucidatus eſt: ſi Euſebio fides, prius circiter triennio; ſed ſecundum exactiſſimam rationem Gulielmi Lloidii Epiſcopi Aſaphenſis.

Ἀνδρὸς, ὃν οὐκ' αἰνεῖν τοῖσι κακοῖσι θέμις,

ante annis ſolidis quatuor & viginti, quam Atreus regnum capeſſeret. Quamobrem haud facile patior, ut corrupta illa verba Erotiani Εὐριπίδης ἐν Κλωσί magis magiſque a Grotio depraventur: ſed, quod ad vulgatam lectionem proxime accedit, auctor eſſe auſim, ut poſthac ἐν ΚΡΗΣΙ corrigatur. Ita totum erit ſimplex & unum, omnia ſibi conſtabunt, belleque convenient: Minos, chorus Myſtarum, Paſiphae, Icarus. Non opus erit κλώθειν τὰ ἀσύγκλωστα. Reſtat, ut de loci hujus Porphyriani miris quidem modis mendoſi lectione accurate quantum in nobis eſt, & exquiſite diſputemus:

Ηκω ζαθέους ναοὺς προλιπὼν,
Οὓς αὐθιγενὴς τμηθεῖσα [a] δρῦς
Στεγανοὺς παρέχει Χαλύβῳ πελέκει,
Καὶ [b] ταυροδέτρῳ κραθεῖ
Σ' [c] ἀτρεκεῖς ἁρμοὺς κυπαρίσσου,

[a] Erotianus δοκὴ, vetus Editio Porphyrii δορός.

[b] Porph. ταυροδέτῳ κρυθεῖσ' Erot. τορνεύτῳ κολληθεὶς.

[c] Porph. Ατρεκεῖς. Erot. ἀτρεκεῖς ἁρμούς.

Quæ ita vertit Cl. Grotius:

Sacra advenio templa relinquens:
Quas priſca domos dedit indigena
Quercus Chalyba ſecta bipenni,
Taurique ſibi glutine jungens
De vera tigna cupreſſu.

Haud ita facere debet qui interpretis munere fungitur. Nolim eum in cæteris ſcriptis eodem modo indiligentem. Unde enim *ἁρμοὶ* ſunt *tigna*? quid iſta ſibi vult *vera* cupreſſus? Cur ſpreta eſt vulgata Porphyrii lectio *ἀτρεκέως*? Cur Erotiani autoritas repudiata, qui locum hunc ideo citavit, ut oſtenderet *ἀτρεκεῖς ἁρμὰς* non ſignificare *ἀληθεῖς veras*, ſed *ἀκριβεῖς*, *arctas* nempe *& exactas compages*. Ejus verba ſunt hæc: *Καὶ Εὐριπίδης ἐν Κλεισί* (leg. *Κρησί*) *φησιν*, *Ηκω ζαθέους* &c. *κολληθεὶς ἀτρεκεῖς ἁρμάς· οὐκ εἶπεν ἀληθεῖς ἁρμὰς, ἀλλ᾽ ἀκριβεῖς*. Sic corrigendum eſſe facile videbit, cui ad manum eſt Erotianus: vulgo enim perperam, *ἀλλ᾽ ἀτρεκεῖς*. Apageſis autem barbarum illud & ſolœcum *ταυροδέτρῳ*, quo verbo nullus unquam ſcriptor eſt uſus, aut per analogiam uti poterit. Quin etiam & verſui conſultum oportuit. Quis enim, qui non negligenter in his literis verſatus eſt, illud omnino probare poſſit *Καὶ ταυροδέτρῳ κραθεὶ* —, dimetrum ſcilicet brachycatalectum, ut proxime ante parœmiacum veniat. Affirmo tibi neminem unum Tragicum Comicumve in eo loco hoc metrum adhibere; multo etiam minus, quod Erotiani ſcriptura conſtituit *Καὶ ταυροδέτῳ κολληθεὶς*. Quid quod ne in Latinis quidem legitimi ſunt numeri? In ſecundo verſu *quas priſca domos dedit indigena* tribrachys eſt loco anapæſti vel cujuſcunque pedis quatuor temporum. Quod vitium commune Grotio eſt cum Joſ. Scaligero, Flor. Chriſtiano, aliiſque, opinor, omnibus qui ſæculo hoc & ſuperiore vel Tragœdias Græcas latine verterunt, vel ipſi ſcripſerunt novas; quibus ſolenne eſt anapæſtos ſuos paſſim, ubi nulla clauſula eſt neque interpunctum, tribrachi vel trochæo vel cretico terminare; vel etiam vocali, aut litera M finire, verſu proximo ab alia vocali vel H incipiente. Scilicet etiam hic ut alibi poſtremam in verſu ſyllabam communem eſſe arbitrabantur. Næ iſti, ſi olim ſtante re Græca vel Romana ſuas fabulas edidiſſent, ſibilis & *κλωγμοῖς* e ſcena exploſi fuiſſent. Non enim Græcis ea licentia permiſſa,

Nec data Romanis venia eſt indigna poetis.

Fas erat duntaxat verſum illum, qui parœmiacus dicitur, trochæo claudere. Eo uſque non aliter continuari debebant anapæſti vel pares anapæſto pedes, ac ſi unicus eſſet verſus. Quin & Seneca Tragicus, ut ſcias eum de induſtria temperaviſſe, ſemel tantum atque iterum trochæo anapæſtos clauſit, nec niſi finita ſententia: qui ſcilicet parœmiaci locus eſſet, niſi is ſcriptor neſcio cur verſum illum repudiaſſet. Veteres tamen Latinos minime aſpernatos eſſe Parœmiacum, ſed & hic Græcorum veſtigiis inſtitiſſe ſcire dabitur ex iſtis reliquiis, iiſque, ni fallor, ſolis.

Attius Phinidis. Simul & circum magna ſonantibus
Excita ſaxis ſæva ſonando
Crepitu clangente cachinnant.

Locus eſt apud Nonium in *Cachinnare*. Sed nemo a me impetrabit, ut verba Attii ſana eſſe concedam. Quorſum enim pertinent *magna ſæva*, & *ſonantibus ſonando*? Peccaturus ſum, uti ſpero, intra veniam, ſi parum proſpere medicinam experior. Ex ipſo fabulæ nomine magna ſuſpicio eſt de Harpyiis verba fieri. Fallor itaque an ſic legendum eſt?

Simul & circum ſtagna ſonantibus
Excita ſaxis ſæva Celæno
Crepitu clangente cachinnat.

Illud *clangente* proprie & apte dictum eſt de Harpyiis.

Virgilius: At ſubitæ horrifico lapſu de montibus adſunt
Harpyiæ, & magnis quatiunt *clangoribus* alas.

Quin & *ſtagna* bene repoſui, approbante ibidem Virgilio:
Obſcænas *pelagi* ferro fædare volucres.

Attius Telepho: Jamjam ſtupido Theſſala ſomno
Pectora languentque ſenentque.

Digitized by Google

Id. Euryſace: Super Oceani ſtagna alta patris
Terrarum anfracta reviſam.

Pacuvius Niptris: — Operite, abſcedite, jamjam
Mittite: nam attrectatu & quaſſu
Sævum amplificati' dolorem.

Attius Philoctета: Heu quis ſalſis fluctibu' mandet
Me ex ſublimi vertice ſaxi?
Jamjam abſumor: conficit animum
Vis volneris, ulceris æſtus.

Idem apud Cic. 2. Tuſcul. „ Unde ignis lucet mortalibus clam diviſus? eum doctus „ Prometheus clepſiſſe dolo pœnaſque Jovi fato expendiſſe ſupremo. Qui locus ſic ad anapæſtos ſuos eſt reducendus,

Unde igneis cluet immortalibu'
Clam divis nimi' † doctu' Prometheus
Clepſiſſe dolo, pœnaſque Jovi
Furti expendiſſe ſupremo.

† *vel* catu' doctu'

Ut ad Porphyrium revertar; illud utique ſcire cupio, quo auctore vir Illuſtriſſ. *ταυροδέτρῳ κραθεῖσα* de conglutinatione acceperit. Nam *κραθεῖσα*, niſi omnia me fallunt, eſt permixta & temperata, non conjuncta & compacta: *ταυρόδετρον* autem, ut principio dixi, plane barbarum. Quin & *ταυρόδετος* non alibi reperio; neque vero intelligo, qui commode dici poterit. Ut *ἁλυσίδετος* eſt *ἁλύσει δεθείς*, *κηρόδετος κηρῷ* & ſi qua ſunt alia: ſic & *ταυρόδετος* fuerit *ταύρῳ δεδεμένος*, (tauro compactus, non glutino taurino.) Nam quis obſecro *ταῦρον* uſurpavit *ἀντὶ τῆς ταυροκόλλας*? Demiror tamen unde illa in Porphyrii & Erotiani codices irrepſerint. Haud ſane temere factum id videtur: itaque hæret hæc res; neque prompte expedire poſſum. Ne tamen *ἀσύμβολος* huc veniam; donec aliquid melius ſuccurrit, cenſeo ut *ταυροδέτῳ* de medio auferatur: (cum ſine eo plena ſit ſententia, *τὰς κολληθεῖσα ἁρμὰς*, ex Homerico iſto, ut videtur, adumbrata;

Κολλητὰς δ' ἐπέθηκα θύρας πυκινῶς ἀραρυίας.

Atque hoc pacto *βάσις* iſta *ἀναπαιστικὴ*, verſus videlicet qui parœmiacum antecedit, monometrum erit acatalectum; ut profecto plerumque eſt, & in hoc ipſo quidem loco plus ſemel.) Cætera autem porro ſic legantur:

Ἥκω ζαθέους ναοὺς προλιπὼν	*Adſum a ſanctis templis, validas*
Οἷς αὐθιγενὴς τμηθεῖσα δοκοὺς	*Quibus indigena eſt ſueta cypreſſus*
Στεγανὰς παρέχει Χαλύβων πελέκει,	*Præbere trabes, cæſa ſecuri*
Καὶ κολληθεῖσ'	*Chalybum, atque arctas*
Ἀτρεκεῖς ἁρμὰς κυπάρισσος.	*Compages glutine vincta.*

Alibi nimis occupatum habuit animum *ὁ πάνυ*, cum illud *δρῦς* comminiſceretur. Cur enim quercus vocaretur *αὐθιγενής*? quid? non alibi tam frequens quam in Creta naſcebatur? Ego vero, ut primum oculis verbum illud agnovi, continuo deprehendi *κυπάρισσος* a poeta ſcriptum eſſe non *κυπαρίσσῃ*. Eam enim illic meminetam eſſe vere *αὐθιγενής*, & Creticam propterea appellari a Plutarcho: *Ἡ Ἰδομενέως πίτυν ἢ Κρητικὴν κυπάρισσον*· ſicut & Idæam, a Nicandro & Virgilio:

Σπέρματι βεμβλοίρυτι καὶ Ἰδαίης κυπαρίσσου.
Nec ſalici lotoque neque Idæis cypariſſis.

Plinius XVI. 33. de cupreſſo loquens; *Huic*, ait, *Patria inſula Creta cum Cato Tarentinam eam appellet, credo quod primum eo venerit; & in Aenaria ſucciſa regerminat.* Simili ſane tranſlatione, quam Euripides Cretæ *indigenam* vocat, ei *patriam* eſſe Cretam Plinius commemorat. Sed in ejus verbis macula ineſt fœdiſſima, quanquam haud valde *δυσέκπλυτος*. Quippe pro enaria non magna mutatione legendum eſt Tarra. Siquidem interpretatur hæc Theophr. lib. 2. Hiſt. c. 2. *Κυπάριττος δὲ παρὰ μὲν τοῖς ἄλλοις ἀπὸ σπέρματος, ἐν Κρήτῃ δὲ καὶ ἀπὸ στελέχους, οἷον καὶ ἀπὸ τῆς Κυρᾶς ἐν Τάῤῥᾳ· παρὰ τούτοις γὰρ ἐστιν ἡ κειρόμενη κυπάριττος.* Mihi quidem hoc certius eſt, quam illa quæ apud Sagtam. Sed quia difficulter hoc nonnullis atque ægre perſuaderi video, agedum ex Solino *πειθανάγκην* admoveamus

θετικ-

θιτταλικὸν, ut contra ſiquis ſentiat, nihil ſentiat. Ejus verba ſunt cap. XVII. *Mira ſoli Cretici indulgentia: arborarii proveatus abundantes: nam in hujus tantum inſulæ parte repullulant cæſæ cupreſſi.* Profecto aut Tarra in Plinio ſuo legit Solinus, aut Ænariam, arbitratus partem eſſe Cretæ. Quamne antea cap. VII. in inſulis Italicis numeravit? Oris eſſe ferrei oportet, qui hoc dixerit. Quis autem credat cupreſſos in Aenaria ſponte naſci? Ecquiſnam iſthuc memoriæ prodit? non magis mehercule quam Batti Silphion aut auriferas malos Heſperidum. Verum ut ulterius progrediamur, etiam Solinum non ab omni parte ſanum eſſe exiſtimo. Valde enim ſuſpicor ita ſcriptum eſſe antiquitus: *Nam in Tarra hujus inſulæ parte repullulant*: vel, *in hujus tantum inſulæ Tarra repullulant*. Nec enim a vulgata lectione longe nimis abſcedo: nec probabilem cauſam reperire poſſum, cur abſtineret eam *partem inſulæ* ſuo vocabulo nominare. Dicerem etiam, ſi animus eſſet hariolari conjectura, ſimilitudinem verborum Catoni impoſuiſſe, cum cupreſſum Tarentinam appellaret. Siquidem urbs Cretæ Τάῤῥα, Tarentum autem Τάρας vocatur. Lanam quidem, & purpuram, mel, ſalem, oleam, ceram, porrum, pectunculos, oſtreas, nucem, caſtaneas, ficus Tarentinas animadverti fuiſſe in pretio: cupreſſum Tarentinam cedo mihi unum, qui ſupra cæteras laudaverit, præter Catonem. Verum hoc obiter, & magis joco dictum exiſtima, quam quod in ea ſim ſententia. Jam quod Euripides iſtam arborem dicit firmiſſimas trabes templis præbuiſſe; firmat id adeo emendationem noſtram: cum cupreſſum omnes uno ore teſtentur *χρονιωτάτην* eſſe atque *ἀσαπεστάτην*. & quod caput eſt, egregie præter cæteras in Deorum ædibus locum & honorem inveniſſe. Hermippus apud Athenæum.

> ——ἐκ δ' Αἰγύπτου τὰ κρεμαστὰ
> Ἱστία καὶ βύβλους, ἀπὸ δ' αὖ Συρίας λιβανωτόν.
> Η δὲ καλὴ Κρήτη κυπάριττον τοῖσι θεοῖσι.

Theophraſtus Hiſt. ε. & ς. *πάντων δὲ χρονιώτατα δοκεῖ τὰ κυπαρίττινα εἶναι. τὸ γοῦν ἐν Ἐφέσῳ, ἐξ ὧν αἱ θύραι τοῦ νεὼ τεθησαυρισμέναι, τέτταρας ἔκειτο γενεάς. μόνα δὲ καὶ στιλβηδόνα δέχεται.* Fallor, an oratio hæc *σολοικίζει*? Quo enim illud *τὸ* referri poſſit? lego: *τὰ γοῦν ἐν Ἐφέσῳ, ἐξ ὧν αἱ θύραι τοῦ νεὼ, τεθησαυρισμένα τέτταρας ἔκειτο γενεάς.* Dicit materiem iſtam cupreſſinam per 4. ſæcula ſive cccc. annos, ex quo primum cæſa eſt, reconditam fuiſſe; priuſquam ad valvas Epheſini templi adhiberetur: & tamen incorruptam duraviſſe. Ea Theophraſti ſententia eſt. Profecto nihil hac emendatione certius & evidentius. Auſim equidem dejerare non aliter legiſſe Plinium, ſiquidem ad hæc Theophraſtea reſpexit, cum Epheſiæ dicat Dianæ templum *tota Aſia extruente quadringentis annis peractum eſſe*; &, *valvas eſſe e Cupreſſo, & jam quadringentis prope annis durare materiem omnem novæ ſimilem*. Scilicet tunc fere materia cædi ſolet, cum ædificii fundamenta jaciuntur: valvæ autem tum demum fieri, cum cætera omnia perfecta ſunt atque abſoluta. Hac quidem argumentatione Plinius videtur uſus: rectene an perperam, nulla mihi quæſtio eſt in præſentia. Illud adeo admiror, eruditis viris, qui tantopere locum hunc exagitaverunt, nihil hujus omnino ſuboluiſſe. Sed *εἷς ἀνὴρ οὐ πάνθ' ὁρᾷ*. Porro etiam noſtra ætate, ut referunt qui ea loca viſerunt, tanta cupreſſorum vis eſt in Creta; ut domorum omnium trabes contignationeſque atque adeo navigia ex ea materie conſtruantur.

Pag. 36. *Περὶ ἧς Φαίδρας ὁ σοφώτατος Εὐριπίδης μετὰ ταῦτα συνεγράψατο δρᾶμα ποιητικῶς.* ſine controverſia reſpexit Malelas ad Euripidis Hippolytum: priorem ne an poſteriorem nec poſſumus reſciſcere, nec ſane multum refert. Scimus utrumque ſalvum extitiſſe per diverſa tempora Erotiani, Pollucis, & Stobæi. Quæ Stobæus ex Hippolyto citat, eorum ne dimidiam quidem partem hodie invenias. Fruſtra itidem quæras, quæ Erotianus affert & Pollux. Ariſtophanes Ranis:

> Τίς οἶδεν εἰ τὸ ζῆν μέν ἐστι κατθανεῖν,
> Τὸ πνεῖν δὲ δειπνεῖν καὶ τὸ καθεύδειν κώδιον.

Ταῦτα, ait ſcholiaſtes, *ἐξ Ἱππολύτου δράματος*. Age quærat hoc, qui velit in inveſtigando operam perdere. Verum aut librarii peccatum eſt, aut auctoris *ἁμάρτημα μνημονικόν*. Aliunde enim cognoſcimus tranſlata eſſe *ἐκ Πολυΐδου δράματος*.

> Τί δ' οἶδεν εἰ τὸ ζῆν μέν ἐστι κατθανεῖν,
> Τὸ κατθανεῖν δὲ ζῆν.

Hippolytus ſecundus qui hodie ſupereſt, *Στεφανίας* ſive *Στεφανηφόρος* inſcribitur: prior *Καλυπτόμενος*. Pollux IX. c. V. *Εὐριπίδης ἐν Ἱππολύτῳ καλυπτομένῳ.* ——*πρὸς ἵππων εὐθὺς ὁρμήσας στάσιν.* Nec tamen omnino diverſæ erant fabulæ, ſicut Iphigenia in Aulide & in Tauris, Oedipus Tyrannus & in Colono, Prometheus *Δεσμώτης* & *Λυόμενος*. Vix, imo ne vix quidem hoc fieri poteſt, cum Drama poſterius rem omnem, uti geſta eſt complectatur; ab eo tempore quo primum *θεῖλατον* privigni amorem Phædra conceperat, uſque ad Hippolyti mortem: quædam etiam ex priore citentur, quæ

& in altero reperias. Quin mihi perſuaſiſſimum eſt eam ob cauſam Καλυπτόμενον eſſe inſcriptum; quod in extrema fabula ſic loquatur Hippolytus moribundus:

> Κεκαρτέρηται τά μ᾽ ὄλωλα γὰρ πάτερ,
> Κρύψον δέ μου πρόσωπον, ὡς τάχος, πέπλοις.

Proinde in utraque fabula comperiebantur hi verſiculi. Similiter & alteri Στεφανηφόρου nomen eſt inditum, propter hæc verba Hippolyti non longe a principio:

> Σοὶ τόνδε πλεκτὸν στέφανον ἐξ ἀκηράτου
> Λειμῶνος, ὦ δέσποινα, κοσμήσας φέρω.

Non igitur δρᾶμα novum erat Hippolytus Στεφανίας, ſed correctum duntaxat, atque interpolatum, διασκευὴ τοῦ προτέρου. Vetus Grammaticus Argumento Hippoliti. Ἔστι δὲ οὗτος ὁ Ἱππόλυτος δεύτερος καὶ Στεφανίας προσαγορευόμενος. ἐμφαίνεται δὲ ὕστερος γεγραμμένος. τὸ γὰρ ἀπρεπὲς καὶ κατηγορίας ἄξιον ἐν τούτῳ διώρθωται τῷ δράματι. Qui neſcit quid ſit διασκευὴ & διεσκευασμένον δρᾶμα, conſulere poterit Caſaubonum ad Athenæum: Ejus ego ſcrinia non compilo; ſed Heſychii locum emendatum curabo, quem nec ille nec alius quiſquam intellexiſſe videtur. Λυδίζων, χορδίων διὰ τοὺς Λυδοὺς, οἳ σώζονται μὲν, διεσκευασμένοι εἰσίν. Ita lege locum, cujus hæc eſt ſententia: Magnes veteris Comœdiæ ſcriptor drama docuit Λυδοὺς, qui tunc ſuperfuerunt, quo tempore Grammaticus qui primus hæc dixit, in vivis fuit; ſed ſub incudem revocati, novaque lima perpoliti. Photius Patriarcha: Λυδιάζων, Λυδοὶ Μάγνητος τοῦ κωμικοῦ διεσκευάσθησαν. lege ut apud Heſychium, Λυδίζων. Caſtigandus etiam Suidas, qui Λυδιάζον habet abſque interpretatione. Idem Heſychius: Ψηνίζων, τοὺς ψῆνας λέγει τοὺς τοῦ μάγνητος. ſcribe τοὺς Ψῆνας τοῦ Μάγνητος. Siquidem ille etiam fabulam Ψῆνας publicavit. Ariſtophanes Equitibus.

> Ταῦτα μὲν εἰδὼς ἃ πάθε Μάγνης ἅμα ταῖς πολιαῖς κατιούσαις,
> Ὃς πλεῖστα χορῶν τῶν ἀντιπάλων νίκης ἔστησε τρόπαια,
> Πάσας δ᾽ ὑμῖν φωνὰς ἱεὶς, καὶ ψάλλων καὶ πτερυγίζων,
> Καὶ Λυδίζων καὶ ψηνίζων καὶ βαπτόμενος βατραχείοις.

His verbis Magnetis fabulæ Βαρβιτίδες ſive Βαρβιτισταὶ, Ὄρνιθες, Λυδοὶ, Ψῆνες, & Βάτραχοι indicantur. Cogita autem, qui pax inter Heſychium Photiumque & Anonymum περὶ κωμῳδίας conciliari poſſit: Hic enim omnia Magnetis ſcripta deperiiſſe dicit, οὐδὲν σώζεται. Μάγνης Ἀθηναῖος ἀγωνισάμενος Ἀθήνησι νίκας ἔσχεν ιά. τῶν δὲ δραμάτων αὐτοῦ οὐδὲν σώζεται, τὰ δὲ ἐπιφερόμενά ἐστιν ἐννέα.

Non noſtrum inter eos tantas componere lites.

Pag. 49. Ὁ γὰρ σοφὸς Εὐριπίδης δρᾶμα ἐξέθετο περὶ τοῦ Κύκλωπος, ὅτι τρεῖς εἶχεν ὀφθαλμοὺς σημαίνων τοὺς τρεῖς ἀδελφοὺς & quæ deinceps ſequuntur. Os hominis! Hoccine ut Euripides vel in ſomniis dixerit? Bene factum, quod etiam nunc Cyclops ſuperſit. Quod ſi ita rem, prout narrat Joannes, ſe habere comperias: non recuſo quin, quod graviſſimæ pœnæ loco fore putes, per omne vitæ tempus noctes dieſque verſandi mihi ſint & ediſcendi adeo Annales hi Voluſiani, Malelani volui dicere.

Pag. 70. Ὡς ὁ σοφὸς Εὐριπίδης δρᾶμα περὶ τοῦ αὐτοῦ Μελεάγρου ἐξέθετο. Meleagri Fabulæ mentionem faciunt Macrobius, Stobæus, Scholiaſtes Pindari cum aliis. Latine convertit Attius. Heſychius: Καθωσίωσε, κατέλυσε. κατέθυσεν, Εὐριπίδης Μελεάγρῳ. Lego, καθωσίωσε, κατέθυσε. Vox altera non aliter quam litura ſananda eſt. Nempe primo mendoſe ſcriptum eſt κατέλυσε, poſtea librarius aliquis paulo doctior vel lector quiſpiam ſtudioſus, in libri margine vel medio fortaſſis inter verſiculos ſpatio veram emendationem dederat Κατέθυσε. Tandem evenit, ut utrumque vocabulum conjuncte in verſu contexteque ſcriberetur. Hac ſane ratione cum in aliis ſcriptoribus, tum in Lexicographis præcipue non raro peccatum eſt. Quæ quidem peccata cum haud cujusvis ſit odorari; profecto opus eſt, ut exemplis aliquot confirmemus ſententiam noſtram, ne temere quidquam & inconſulte ſuo loco moviſſe videamur. Ἔζιλεν, ἔβαλεν, ἔλαβεν. Ejiciendum eſt verbum poſterius; ζίλλειν enim eidem Heſychio eſt βάλλειν. Εὐηρόποτον, ἐνδιον, καλὴ γῆ, εὐήροτον, ἐύγειον. Poſtrema iſta ab emendatore quodam profecta ſunt; qui prima vitioſa non inepte quidem correxerat. Totus itaque locus ſic conſtituendus eſt. Εὐήροτον, εὔγειον, καλὴ γῆ. † Φυρτοῖσιν, εἰκαίοις, συμπεφυρμένοις. οἱ δὲ ἄλφιτα οἴνῳ δεδευμένα συμπεφυρμένοις. Tam ſcio verbum ultimum a correctore quodam eſſe, quam me vivere. Nulla dubitatio eſt, quin ita ſcripſerit Heſychius; Φυρτοῖσιν, εἰκαίοις, συμπεφυρμένοις. οἱ δὲ ἄλφιτα οἴνῳ δεδευμένα. † Ἀντιεδι. ἄν τινι ἐνέγμεθα, ἐναντιώμεθα. Cum vocabulum hoc veniat pone Ἀντιμέδοντος, ſcire licet ex literarum ſerie ſic autorem ſcripſiſſe. Ἀντιενιέγμεθα, ἐναντιώμεθα. Poſtea quidam, qui deprehendit erratum, ſupra emendavit ad hoc exemplum, ſcriptionis com- ἀντιεδι pendium faciens. Scimus omnes ita fieri ſolere. Tandem autem ineptus ἀντιενιέγμεθα quiſpiam librarius eam utriuſque vocis continuationem fecit, quam hodie videmus. Ἐκλύτρωσιν, ἐκλύριστον, κάλυψον. Illud ἐκλύριστον ex eadem eſt officina correctorum. Scripſit He-

ſychius Εκλύτρισον, κάλυψιν ut ipſe literarum ordo teſtimonio eſt. Media enim incedunt inter Εκλυτος & Εκλαπίζει. Hoc non intelligens puſillus quidam Criticus, (qui enim id intellexerit, quod ne ſando quidem unquam auditum eſt?) emendare conatus eſt ἐκλύριστον, a verbo λυρίζω ὄντος mehercule πρὸς λύραν. Tantum enim τὸ ἐκλυρίζειν & τὸ καλύπτειν ſignificatione differunt,

Quantum Hypanis Veneto diſtat ab Eridano.

Alte profecto latet ulcus tetrum & κακοηθέστατον. quod niſi lancinata prius Heſychii exiſtimatione, negat ad ſanitatem perduci poſſe. Siquidem erubeſcendo prorſus errore poſuit Εκλύτρισον pro Ελύτρωσον. quod rectiſſime quidem interpreteris κάλυψον. Ipſe Heſychius: Ελύτροις ΚΑΛΥΜΜΑΣΙ, σκεπάσμασιν. Ελυτρα κυρίως τὰ ἐνειλήματα ἢ ΚΑΛΥΜΜΑΤΑ. Ελυτρον, δέρμα, θήκη, λέπυρον, ἐνείλημα, ΚΑΛΥΜΜΑ, σκέπασμα. Inde ἐλυτρῶσθαι apud Hippocratem, & προσελυτροῦν apud Athenæum, involucro tegere: ſimiliter ἐξελυτρῶσαι, nudare, ex integumentis ſolvere. Heſych. Εξελύτρωσας, ἐγύμνωσας. Satin hoc certum & exploratum eſt, ὦ φίλη κεφαλή Milli jucundiſſime? At enimvero exclamet hic aliquis. O Juvenem confidentem & temerarium! tune illum Heſychium, doctiſſimum Grammaticorum Heſychium tantæ inſcitiæ affinem eſſe ſuſpicari auſis, ut Εκλύτρισον ſcriberet; niſi verbum illud alicubi legiſſet, apud autores forte quos longa dies & nimia vetuſtas ſubtraxerunt notitiæ noſtræ? jam & frontem nega de rebus periiſſe. Placide tamen amabo, O quiſquis es: & reprime te tantiſper, dum alia nonnulla profero, quæ te quoque ipſum velis nolis in ſententiam noſtram cogent tranſire. Dum enim ex antiquis Scholiaſtis, Grammaticis, Lexicis, quæ non contexebantur κατὰ στοιχεῖον, omni ex parte vocabula corradit, quibus hanc ſuam Συναγωγὴν locupletet & referciat: ſæpe uſu venit ut ab imperitis librariis, qui parum accurate ſcripſerant, vel a ſui ſimilibus Ονοματοθήραις in errorem inductus ſit: quæque nuſquam gentium vel lecta vel audita ſunt, lectoribus ſuis obtrudat. Illud ſis vide. † Δελεδώνη, ὁ μυλαῖος ἰχθύς. Suo loco hoc leges in litera Δ. Ego vero nugas has eſſe meras tibi denuncio: ſcriptum enim oportuit Ελεδώνη, ὀσμύλος ἰχθύς. Piſcis eſt de polypodum genere; quem memorant Ariſtoteles, Athenæus, alii. Idem Heſychius: Οσμύλια τῶν πολυπόδων αἱ ἔζαιναι λεγόμεναι καὶ ἰχθύδια ποιὰ ἄττα ἐντελῆ. Οσμύλαι βολβιτῖναι θαλάσσιοι. Sic emendandi ſunt hi loci. Videor autem mihi videre, quid erroris anſam Heſychio dederit. Nimirum in autore ſuo ſcriptum erat ἡ δ' ἐλεδώνη vel μιαρὰ δ' ἐλεδώνη vel ſimile quippiam: ille miſer, cum ſua ætate libri carerent ſignis accentus, δελεδώνην piſcem effinxit, qualem neque Nereus, neque Neptunus, nec ipſe pater Oceanus agnoverit. Ecce aliud huic geminum & germanum. † Θολκάζει χαλιναγωγεῖ. Nemo ut opinor inficias iverit, quin ita ſcriptum fuerit, abſque tamen notis accentus: Ιππεὺς θ' ὀλκάζει, vel Νηὰς θ' ὀλκάζει. Ipſe Heſychius: Ολκάζει, ἕλκει, χαλιναγωγεῖ. Illud autem θολκάζει cedo quenquam mortalium qui legerit. † Ενδεκάτευσα, τλῶδη κάπλω ἐπαρξάμην. Recta ſerie hoc ſcriptum offendes, ut & alia quæ deinceps a me proferentur: quod certo indicio eſt non a Librario, ſed ab Heſychio ipſo peccatum eſſe. Atqui ad hunc modum edidiſſe debuit: Εδεκάτευσα, τὴν δεκάτην ἐπαρξάμην. † Διατινοῦνται, μερίζονται. & Διατίνοντο, ἐμερίζοντο. Ea ſimilitudo eſt δ & δι in libris calamo notatis, ut haud facile ſit dignoſcere. Inde eſt quod mendoſa ea poſuerit pro Δατέονται & Δατέοντο, quæ legas apud Homerum † Σιαυλλίαν, τὸ τὰς κροατὰς ἀποσείεσθαι. Verbum hoc reperies inter Σίβολι & Σιβυών. Ipſe literarum ordo ſatis argumento eſt ab Heſychio poſitum eſſe Σιβυλλιᾶν. idque errore manifeſto pro Σιλλυβιᾶν. Heſychius Σίλλυβα, κροσσοί. οἱ δὲ τὰ ἀνθέμια καὶ κορακόσμια Pollux VII. cap. XIV. τὰς δὲ θυσάνους καὶ σίλλυβα οἱ παλαιοὶ καλοῦσι ποιηταί. Sic locus iſte legendus eſt ex codice MS. qui fuit Iſ. Voſſii. Θύσανοι autem cum Polluci tum Heſychio ſunt κροσσοί. † Ερεθέντα, ἐν ὕδατι ἀποπνιγέντα. Ερεθέντι, ληφθέντι. Portentoſi errores. Primo, oportuit ſcriptum Ερχθέντα. Ipſe enim alibi: Ερχθέντα, ἐν ὕδατι πνιγέντα. Ita Photius Patriarcha in Lexico MS. Ita Svidas. Locus eſt in Φ. Iliadis.

> Νῦν δέ με λευγαλέῳ θανάτῳ εἵμαρτο ἁλῶναι
> Ερχθέντ' ἐν μεγάλῳ ποταμῷ, ὡς παῖδα συφορβὸν,
> Ον ῥά τ' ἔναυλος ἀποέρσει χειμῶνι περῶντα.

Iterum, illud Ερεθέντι librarii peccatum eſt pro Ερεθέντι. Conſtat hoc ex elementorum ordine. Qui quidem eſt error auctoris, pro Αἱρεθέντι. Αι & Ε apud Græcos non differunt pronunciatione; de qua re poſtea plura dicemus. Ecce alia monſtra: † Επαλογῆς, σπυδῆς, ἀνταποδόσεως. Quam turpiter autem hic ſe dedit! adeo quidem ut hominis me pudeat pigeatque. Siquidem Ανταποδόσεως eſt ἐπαλλαγῆς, & Σπυδῆς eſt ἐπειγωλῆς putidum autem ſuum ἐπαλογῆς. *Ipſe habeat ſecum ſervetque ſepulchro.* Αχινάων, τῶν ἀχιδάων. Hercules, tuam fidem! enim vero non ab omnibus portentis Græciam liberaſti. Erat hominis eruditi ſic edidiſſe: Εχινάων, τῶν Εχινάδων. Verbi ſedes in Homeri Bœotia eſt.

> Οἱ δ' ἐκ Δυλιχίοιο Εχινάων θ' ἱεράων.

† Ηθέσει, ἀνθεῖ, ἀγνοεῖ, παρορᾷ. Adeſte huc conjectores & interpretes portentorum. Negant uſquam quidquam monſtroſius vidiſſe. Scilicet hæc vera ſcriptura eſt, Ἀηθέσσει, ἀηθεῖ. Etymologicon magnum. Ἀηθέσσειν, ἀγνοεῖν, ἀπείρως ἔχειν. Ἀηθεῖν, λανθάνειν, ἀνεπιστημονεῖν. Heſychius ipſe: Ἀήθειν, μὴ εἰθίσθαι, μὴ νοεῖν. lege. ἀηθεῖν, μὴ εἰθίσθαι. Ἀήθεσκον, (lege ἀήθεσσον) ἀσυνήθεις ἦσαν. † Ελωτιῶ, ἔλαιον. Mira vero Grammatici eruditio. Poteras haud paulo melius, Ελεητιῶ, ἔλεον; ſiquidem Homerici illius meminiſſes;

Οὐκ ὄπιδα φρονέοντες ἐνὶ φρεσὶν οὐδ' ἐλεητιῶ,

† Αρτεμῆ, ὑγεία. Pace quod tua dicatur, Heſychi, in his verbis οὐδὲν ὑγιές. Impoſuit tibi depravatus aliquis codex: oportuit enim Αρτεμῆ, ὑγιᾶ. Te ipſum arbitrum capio, qui hæc alibi: Αρτεμῆ, σῶον, ὑγιᾶ, σώφρονα. Αρτεμία, ὑγεία, (lege ὑγιᾶ ὑγιῆ. Αρτελὲς, (corrige Αρτεμὲς) ὑγιές. Necdum peccandi finis: Ecce enim de integro: † Αρτέωτεστέραν, ὑγιεστέραν, ἐντιμοτέραν. Duplex erratum eſt, hoc librarii, illud autoris. Apparet enim cum ex ordine, tum ex interpretatione, non aliter ſcripſiſſe Heſychium, quam Αρτιμεστέραν. nempe vel ſcripturæ mendum, vel minutæ ſugienteſve literæ, vel nimia feſtinatio in cauſa fuit, cur illud exhiberet pro Αρτεμεστέραν. Cum autem ἀρτιμεστέραν non multum abſimile ſit τῷ Τιμηεστέραν. ille ſecundam interpretationem liberaliſſime donavit de ſuo; prout error errorem generare ſolet. † Αιτισιλινοῖς, περὶ τὰ λινὰ ἐξαμμάτων δέσεσιν. Dic ſodes, annon Ænigma tibi videntur hæc? Equidem non ſum Oedipus: auſim tamen pro certo polliceri, rectam ſcripturam eſſe Αψῖσι λίνου. Heſychius alibi: Αψῖσι λίνου, ἅμμασιν ἀπὸ τῆς συναφῆς. Homerus quinto Iliadis.

Μήπως ὡς ἀψῖσι λίνου ἁλόντε πανάγρου
Ανδράσι δυσμενέεσσιν ἕλωρ καὶ κύρμα γένησθε.

Quid ego de iſtis dicam, quæ pagella proxima mihi in oculos incurrunt? † Αριστῆραι, δοῦλαι. Deceptus eſt ſimilitudine literarum Α & Δ. Siquidem oportuit Δριστῆραι. Ipſe alio loco: Δρηστῆναι, διάκονοι, θεράπαιναι. lege Δρηστῆραι. Verbo monendum eſt, ῑ, & ῃ, & η in Lexicis, præſertim apud hunc noſtrum, promiſcue uſurpari; vera enim analogia requirit, ut δρήστειραι ſcribamus. Locus eſt Odyſſ. Τ'.

Τάων αἳ τοι δῶμα κάτα δρήστειραι ἔασιν.

Vide tamen, ut magnifice de ſe loquatur ad familiarem ſuum Eulogium, Οὐ γὰρ, ait, ὀκνήσω μετὰ παῤῥησίας εἰπεῖν, ὅτι τὴν Αριστάρχου καὶ Απίωνος καὶ Ηλιοδώρου λέξεων εἰσπορήσας, καὶ τὰ βιβλία προσθεὶς Διογενιανοῦ, ὃ πρῶτον καὶ μέγιστον ὑπάρχει πλεονέκτημα, ταῦτα δ' αὐτὸς ἰδίᾳ χειρὶ γράφων ἔδωκα μετὰ πάσης ὀρθότητος καὶ ἀκριβεστάτης γραφῆς κατὰ τὸν γραμματικὸν Ηρωδιανόν. Ego vero, qui Theodoſii MS. ἐπιτομὴν τῆς Καθόλου Herodiani lectitavi, teſtificor parum huic promiſſo vel nullo modo ſatisfactum eſſe. † Αρέθορεν, ἐπήδησεν. Vitioſius hoc quidem, quam illud alterum Αρέθορεν, ἐπήδησεν. Sed ex utraque parte oſtendit, non lautiſſimam doctrinæ ſupellectilem ſibi domi fuiſſe. Quæ enim hæc conglutinatio verborum, quæ diſſolvi denuo divellique deſiderant? Hom. Iliadis Μ'.

——— ὁ δ' ἄρ' ἔθορε φαίδιμος Εκτωρ
Νυκτὶ θοῇ ἀτάλαντος ὑπώπια

Αρενοβοσκὸς, προβατοβοσκός. Mirifice quidem, ut nihil ſupra. Atqui ἀρὴν ἀρνὸς, puto, dicitur, non ἀρένος. unde πολύῤῥηνες, & οἶς ὑπόῤῥηνος. Imo, quin Iambi principium fuerit apud Sophoclem Αρἰωοβοσκός —— ne dubitandum eſt quidem. Melius ipſe alibi: Αρηνοβοσκός, προβατοβοσκὸς, Σοφοκλῆς Τυροῖ καὶ γράφεται δὲ ἐῤῥηνοβοσκὸς διὰ τοῦ * ἔω καὶ βόρων. Verum hic quidem locus a librario peſſime acceptus eſt: ipſe autor procul abeſt a noxa. Lege Σοφοκλῆς Τυροῖ β̄. γράφεται δὲ καὶ ἐῤῥηνοβοσκὸς διὰ τοῦ ε̄ καὶ τῶν β̄ ῥῶν. Scribitur, ait, ἐῤῥηνοβοσκὸς per literam ε. & duplicem ρ. Etymologicum magnum: Εῤῥηνοβοσκὸς, ὁ προβατοβοσκὸς ἐν Τυροῖ β̄ Σοφοκλῆς. † Εμπήρυς & Εμπηροι vitium Exemplaris eſt pro Εμμήρυς & Εμμηροι. Ipſe alibi emendate: Εμμήρυς, ἐν ὁμηρείᾳ ὄντας, παρὰ τοὺς ὁμήρους τοὺς ἐπὶ συμβάσει διδομένους. Totus autem locus ad hunc modum conſtituendus eſt; Εμμήρυς, Δημήτριος ἐν Σικελίᾳ.

Λακεδαιμόνιοί θ' ἡμῶν τὰ τείχη κατέβαλον,
Καὶ τὰς τριήρεις ἔλαβεν Εμμήρυς, ὅπως
Μηκέτι θαλαττοκρατοῖντο Πελοποννήσιοι,

Demetrius iſte Comicus fuit; & illa fabula inſcripta eſt Sicilia. Quare perperam hactenus judicarunt viri docti; qui ſcriptorem eum Hiſtoricum, orationem autem proſaicam eſſe cenſuerunt. Athenæus lib. 3. Δημήτριος ὁ κωμῳδοποιὸς ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ

δράματι Σικελίᾳ. Etymologici autor Σικελὸς inſcribit, non Σικελίαν. eum vide in Ἐμμέ-ρυς. † Χωρονομεῖν, ὀργίζεσθαι. Oportet ut conniventibus oculis hæc legerit Heſychius. Ego quidem meis vix fidem habeo, cum iſta lego. Proculdubio ſic ſcriptum eſt a prima manu: χειρονομεῖν, ὀρχεῖσθαι. Ipſe alibi: χειρονόμος, ὀρχηστής. Manuum iſte motus cum certa lege & numero bonam partem ſaltationis olim conſtituebat. Plena ſunt exemplorum omnia. Lucretius:

> Quod ſupereſt, non eſt mirum ſimulachra moveri
> Brachiaque in numerum jactare & cætera membra.

Et poſtea:

> Quid porro, In numerum procedere quum ſimulachra
> Cernimus in ſomnis, & mollia membra movere,
> Mollia mobiliter quum alternis brachia mittunt.

† Κάλυψιν, κάλυκα ἀντιστρόφως. Medium hoc verbum eſt inter Καλυδώνιον & Κάλυκας. Agnoſco manum & ingenium Correctoris: qui videlicet, cum in Heſychio ſuo legerat Κάλυψιν, κάλυκα, idque animadverterat extra ſeriem & præpoſtere poni, adſcripſerat in margine e regione loci, Ἀντιστρόφως. nempe *vice verſa* lege oportere Κάλυκα, κάλυψιν. Poſtea illud ἀντιστρόφως per inſcitiam librariorum inſinuavit ſe in verſum, Quis hujus rei ante nos ſuſpicinnem habuit? Quin & alibi poſt vocem Προσβάλλοιντο, quæ & ipſa vitioſa eſt, hæc leges: Προσελθών, προσβαλὼν ἐξ ἀντιστρόφως. Dele hoc noviſſimum, quod nimirum ab emendatore eſt, qui adnotaverat legendum eſſe *e converſo* Σροσβαλὼν προσελθών. Quo nihil verius dici potuiſſe cenſeo: ſed in altero, quicunque fuit, longiſſime a vero abſuit. Profecto plus toto cœlo diſtant Κάλυξ & Κάλυψις. Ego vero pro explorato prorſus habeo ſic ſcriptum eſſe ab Heſychin; Κάλυζιν, κάλυκα. nempe depravate loco Κάλυξιν. ζ pro ξ. quem errorem millies erraviſſe eum, ſi hic locus eſſet, nunc poſſem oſtendere. Quam recte autem Κάλυξιν interpretetur κάλυκα, melius eſt ut ipſum ad teſtimonium vocemus: Καλύξεις, ῥόδων καλύκια. Κάλυξις, κόσμος τις ἐκ ῥόδων. Habeo alia ſexcenta, quæ hac vice condonabitur. Verum hercle ſi unquam uſus fuerit, ut nova Heſychii editio procuretur; qui, ut in pudendos errores crebrn inciderit, utiliſſimus nihilominus & pene neceſſarius eſt omnibus, qui ad veram eruditionem viam affectant:

> Id tibi de plano poſſum promittere, Milli,

quinque plus minus millia mendorum me correcturum eſſe, ſi libuerit; quæ aliorum εὐστοχίαν & laborioſam diligentiam hactenus eluſerunt. Ut, illuc unde abii, redeam; multos ubique Lexicorum locos contaminaverunt Correctiones illæ in librorum marginibus: quod ex illo tempore verbum mendoſum cum altero junctim continuaretur in verſu; non uti factum oportuit, litura tolleretur. Luculentum hujus rei exemplum extat apud Julium Pollucem lib. VII. cap. XXXIII. ubi inter varia nomina jactuum in ludo talario nominantur ἄρτια & ἁρματίας, ἀντίτευχος & ἀντίτυπος, ἐπιφέρων & ἐπιφόρων. Sed ex hiſce binis nnn niſi ſingula quæque a Pnlluce profecta ſunt: cætera qua dixi via inſinuarunt ſe in orationem. Cui quidem ſententiæ non invitus accedet, qui jam primum a me didicerit Jambicos eſſe trimetros ex Eubuli fabula Aleatoribus. Locus hoc exemplo conſtituendus eſt. Ο μέν τοι Μίδας καὶ τῶν μέσων βόλων ἦν. Καὶ ἄλλοι δὲ πολλοί εἰσιν, ὡς ὀνομάζει Εὔβουλος ἐν τοῖς Κυβευταῖς.

> Κεντρωτός, ἱερός, ἅρμ' ὑπερβάλλον πόδας.
> Κήρυκος, εὐδαίμων, κυνῶτος, ἄρτια,
> Λάκωνες, ἀντίτευχος, ἀργεῖος, δάκνων,
> Τιμόκριτος, ἐλλείπων, πυαλίτης, ἐπίθετος,
> Σφάλλων, ἀγύρτης, οἶστρος. ἀνακάμπτων, δορκὰς,
> Λάμπων, κύκλωπες, ἐπιφέρων, σόλων, σίμων.

Horum autem verſuum ignoratinne tota via erravit Joannes Meurſius, qui eos omnes inter jactus medios recenſet. Nempe non Eubuli eſſe verba, ſed Pollucis: & quia Midas eſſet τῶν μέσων βόλων, itidem & ſequentes eſſe arbitratus eſt. Sed parum eſt dubitationis, quin boni fuerint Εὐδαίμων & ἅρμ' ὑπερβάλλον πόδας, qui nimirum aliis jactibus tanto anteiret, quanto qui pedibus iter faceret, a curru vinceretur; πεζὸς, ut ajunt, ὁδεύων παρὰ Λύδιον ἅρμα. Δάκνων autem & σφάλλων & ἐκλείπων merito opinor ſuo pro infelicibus haberi poſſunt. Sed ad Antiochenſem redeo: nam ſero ſenſi longe lnngeque declinaſſe me a prnpoſito,

> Singula dum capti circumvectamur amore.

† Ηθέσει, ἀνθεῖ, ἀγνοεῖ, παρορᾷ. Adeſte huc conjectores & interpretes portentorum. Negant uſquam quidquam monſtroſius vidiſſe. Scilicet hæc vera ſcriptura eſt, Ανθέσει, ἀνθεῖ. Etymologicon magnum. Ανθέσαι, ἀγνοεῖν, ἀπείρως ἔχειν. Ανθεῖν, λανθάνειν, ἀνεπιστημονεῖν. Heſychius ipſe: Αἴθειν, μὴ εἰδέναι, μὴ νοεῖν, lege. ἀνθεῖν, μὴ εἰδέναι. Αἴθεσκον, (lege ἄνθεσον) ἀσυνήθεις ἦσαν. † Ελεντω, ἔλαιον. Mira vero Grammatici eruditio. Poteras haud paulo melius, Ελεπτω, ἔλεον; ſiquidem Homerici illius meminiſſes;

Οὐκ ὅπιδα φρονέοντες ἐνὶ φρεσὶν οὐδ' ἐλεπτω,

† Ατρεμῆ, ὑγεία. Pace quod tua dicatur, Heſychi, in his verbis οὐδὲν ὑγιές. Impoſuit tibi depravatus aliquis codex: oportuit enim Αρτεμῆ, ὑγιᾶ. Te ipſum arbitrum capio, qui hæc alibi: Αρτεμῆ, σῶον, ὑγιᾶ, σώφρονα. Αρτεμέα, ὑγεία, (lege ὑγιᾶ ὑγιῆ. Αρτελές, (corrige Αρτεμής) ὑγιές. Necdum peccandi finis: Ecce enim de integro: † Αρτίωσιτέραν, ὑγιεστέραν, ἐντιμοτέραν. Duplex erratum eſt, hoc librarii, illud autoris. Apparet enim cum ex ordine, tum ex interpretatione, non aliter ſcripſiſſe Heſychium, quam Αρτιμεστέραν. nempe vel ſcripturæ mendum, vel minutæ fugienteſve literæ, vel nimia feſtinatio in cauſa fuit, cur illud exhiberet pro Αρτεμεστέραν. Cum autem ἀρτιμεστέραν non multum abſimile ſit τῷ Τιμηστέραν. ille ſecundam interpretationem liberaliſſime donavit de ſuo; prout error errorem generare ſolet. † Ατισιλεναῖς, περὶ τὰ λινὰ ἐξαμμάτων δέσεσιν. Dic ſodes, annon Ænigma tibi videntur hæc? Equidem non ſum Oedipus: auſim tamen pro certo polliceri, rectam ſcripturam eſſe Αψῖσι λίνου. Heſychius alibi: Απῖσι λίνου, ἅμμασιν ἀπὸ τῆς συναφῆς. Homerus quinto Iliadis.

Μήπως ὡς ἀψῖσι λίνου ἁλόντε πανάγρου
Ανδράσι δυσμενέεσσιν ἕλωρ καὶ κύρμα γένησθε.

Quid ego de iſtis dicam, quæ pagella proxima mihi in oculos incurrunt? † Αρισῆραι, δοῦλαι. Deceptus eſt ſimilitudine literarum Α & Δ. Siquidem oportuit Δρισῆραι. Ipſe alio loco: Δρησῆναι, διάκονοι, θεράπαιναι. lege Δρησῆραι. Verbo monendum eſt, ῑ, & η̄, & ῡ in Lexicis, præſertim apud hunc noſtrum, promiſcue uſurpari; vera enim analogia requirit, ut δρήστειραι ſcribamus. Locus eſt Odyſſ. Τ'.

Τάων αἵ τοι δῶμα κάτα δρήστειραι ἔασιν.

Vide tamen, ut magnifice de ſe loquatur ad familiarem ſuum Euloglum. Οὐ γὰρ, ait, ὀκνήσω κατὰ παῤῥησίας εἰπεῖν, ὅτι τὴν Αρισάρχου καὶ Απίωνος καὶ Ηλιοδώρου λέξεων εὐπορήσας, καὶ τὰ βιβλία προσθεὶς Διογενιανοῦ, ὃ πρῶτον καὶ μέγιστον ὑπάρχει πλεονέκτημα, ταῦτα δ' αὐτὸς ἰδίᾳ χειρὶ γράφων ἐδῶ μετὰ πάσης ὀρθότητος καὶ ἀκριβεστάτης γραφῆς κατὰ τὸν γραμματικὸν Ηρωδιανόν. Ego vero, qui Theodoſii MS. ἐπιτομὴν τῆς Καθόλου Herodiani lectitavi, teſtificor parum huic promiſſo vel nullo modo ſatisfactum eſſe. † Αρήθορεν, ἐπήδησεν. Vitioſius hoc quidem, quam illud alterum Αρίθορεν, ἐπήδησεν. Sed ex utraque parte oſtendit, non lautiſſimam doctrinæ ſupellectilem ſibi domi fuiſſe. Quæ enim hæc conglutinatio verborum, quæ diſſolvi denuo divellique deſiderant? Hom. Iliadis Μ'.

——— ὁ δ' ἄρ ἔσθορε φαίδιμος Εκτωρ
Νυκτὶ θοῇ ἀτάλαντος ὑπώπια

Αρνοβοσκὸς, προβατοβοσκός. Mirifice quidem, ut nihil ſupra. Atqui ἀρὴν ἀρῆνος, puto, dicitur, non ἀρίνης. unde πολύῤῥηνες, & οἶς ὑπόῤῥηνος. Imo, quin Jambi principium fuerit apud Sophoclem Αρῥηνοβοσκὸς —— ne dubitandum eſt quidem. Melius ipſe alibi: Αρνοβοσκός, προβατοβοσκὸς, Σοφοκλῆς Τυροῖ καὶ γράφεται δὲ ἐῤῥηνοβοσκὸς διὰ τοῦ * ἔω καὶ βόρων. Verum hic quidem locus a librario peſſime acceptus eſt: ipſe autor procul abeſt a noxa. Lege Σοφοκλῆς Τυροῖ β̄. γράφεται δὲ καὶ ἐῤῥηνοβοσκὸς διὰ τοῦ ε̄ καὶ τῶν β̄ ῥῶν. Scribitur, ait, ἐῤῥηνοβοσκὸς per literam ε̄. & duplicem ρ̄. Etymologicum magnum: Εῤῥηνοβοσκὸς, ὁ προβατοβοσκὸς ἐν Τυροῖ β̄ Σοφοκλῆς. † Εμπήρυς & Εμπηροι vitium Exemplaris eſt pro Εμμήρυς & Εμμηροι. Ipſe alibi emendate: Εμμήρυς, ἐν ὁμηρείᾳ ὄντας, παρὰ τοὺς ὁμήρους τοὺς ἐπὶ συμβάσει διδομένους. Totus autem locus ad hunc modum conſtituendus eſt; Εμμήρυς, Δημήτριος ἐν Σικελίᾳ.

Λακεδαιμόνιοί θ' ἡμῶν τὰ τείχη κατέβαλον,
Καὶ τὰς τριήρεις ἔλαβον Εμμήρυς, ὅπως
Μηκέτι θαλαττοκρατοῖντο Πελοποννήσιοι,

Demetrius iſte Comicus fuit; & illa fabula inſcripta eſt Sicilia. Quare perperam hactenus judicarunt viri docti; qui ſcriptorem eum Hiſtoricum, orationem autem proſaicam eſſe cenſuerunt. Athenæus lib. 3. Δημήτριος ὁ κωμῳδοποιὸς ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ

δράματι Σικελίᾳ. Etymologici autor Σικελὼς inſcribit, non Σικελίαν. eum vide in Εμμέ-ρως. † Χαιρονομεῖν, ὀργίζεσθαι. Oporter ut conniventibus oculis hæc legerit Heſychius. Ego quidem meis vix fidem habeo, cum iſta lego. Proculdubio ſic ſcriptum eſt a prima manu: χειρονομεῖν, ὀρχεῖσθαι. Ipſe alibi: χειρονόμος, ὀρχηστής. Manuum iſte motus cum certa lege & numero bonam partem ſaltationis olim conſtituebat. Plena ſunt exemplorum omnia. Lucretius:

> Quod ſupereſt, non eſt mirum ſimulachra moveri
> Brachiaque in numerum jactare & cætera membra.

Et poſtea;

> Quid porro, in numerum procedere quum ſimulachra
> Cernimus in ſomnis, & mollia membra movere,
> Mollia mobiliter quum alternis brachia mittunt.

† Κάλυψιν, κάλυκα ἀντιστρόφως. Medium hoc verbum eſt inter Καλυδώνιον & Κάλυκας. Agnoſco manum & ingenium Correctoris: qui videlicet, cum in Heſychio ſuo legerat Κάλυψιν, κάλυκα, idque animadverterat extra ſeriem & præpoſtere poni, adſcripſerat in margine e regione loci, Αντιστρόφως. nempe *vice verſa* lege oportere Κάλυκα, κάλυψιν. Poſtea illud ἀντιστρόφως per inſcitiam librariorum inſinuavit ſe in verſum. Quis hujus rei ante nos ſuſpicionem habuit? Quin & alibi poſt vocem Προσβάλλοιντο, quæ & ipſa vitioſa eſt, hæc leges: Προσελθών, προσβαλὼν ἐξ ἀντιστρόφως. Dele hoc noviſſimum, quod nimirum ab emendatore eſt, qui adnotaverat legendum eſſe *e converſo* Προσβαλὼν προσελθών. Quo nihil verius dici potuiſſe cenſeo: ſed in altero, quicunque fuit, longiſſime a vero abfuit. Profecto plus toto cœlo diſtant Κάλυξ & Κάλυψις. Ego vero pro explorato prorſus habeo ſic ſcriptum eſſe ab Heſychio; Κάλυζιν, κάλυκα. nempe depravare loco Κάλυξιν. ζ pro ξ. quem errorem millies erraviſſe eum, ſi hic locus eſſet, nunc poſſem oſtendere. Quam recte autem Κάλυξιν interpretetur κάλυκα, melius eſt ut ipſum ad teſtimonium vocemus: Καλύξεις, ῥόδων κάλυκια. Κάλυξις, κόσμος τις ἐκ ῥόδων. Habeo alia ſexcenta, quæ hac vice condonabitur. Verum hercle ſi unquam uſus fuerit, ut nova Heſychii editio procuretur; qui, ut in pudendos errores crebro inciderit, utiliſſimus nihilominus & pene neceſſarius eſt omnibus, qui ad veram eruditionem viam affectant:

> Id tibi de plano poſſum promittere, Milli,

quinque plus minus millia mendorum me correcturum eſſe, ſi libuerit; quæ aliorum εὐστοχίαν & laborioſam diligentiam hactenus eluſerunt. Ut, illuc unde abii, redeam; multos ubique Lexicorum locos contaminaverunt Correctiones illæ in librorum marginibus: quod ex illo tempore verbum mendoſum cum altero junctim continuaretur in verſu; non uti factum oportuit, litura tolleretur. Luculentum hujus rei exemplum extat apud Julium Pollucem lib. VII. cap. XXXIII. ubi inter varia nomina jactuum in ludo talario nominantur ἄρτια & ἀρματίαι, ἀντίτυχος & ἀντίτυπος, ἐπιφέρων & ἐπιφόρων. Sed ex hiſce binis non niſi ſingula quæque a Polluce profecta ſunt: cætera qua dixi via inſinuarunt ſe in orationem. Cui quidem ſententiæ non invitus accedet, qui jam primum a me didicerit Jambicos eſſe trimetros ex Eubuli fabula Aleatoribus. Locus hoc exemplo conſtituendus eſt. Ὁ μὲν τοι Μίδας καὶ τῶν μέσων βόλων ἦν. Καὶ ἄλλοι δὲ πολλοί εἰσιν, ὡς ὀνομάζει Εὔβουλος ἐν τοῖς Κυβευταῖς.

> Κενπραστὸς, ἱερὸς, ἅρμ' ὑπερβάλλον πόδας.
> Κύρισσος, εὐδαίμων, κισσῶτος, ἄρτια,
> Λακωνὶς, ἀντίτευχος, ἀργεῖος, δάκνων,
> Τιμόκριτος, ἐλλείπων, πυαλίτης, ἐπίθετος,
> Σφάλλων, ἀγύρτης, οἶστρος. ἀνακάμπτων, δορὰς,
> Λάμπων, κύκλωπες, ἐπιφέρων, σόλων, σίμων.

Horum autem verſuum ignoratione tota via erravit Joannes Meurſius, qui eos omnes inter jactus medios recenſet. Nempe non Eubuli eſſe verba, ſed Pollucis: & quia Midas eſſet τῶν μέσων βόλων, itidem & ſequentes eſſe arbitratus eſt. Sed parum eſt dubitationis, quin boni fuerint Εὐδαίμων & ἅρμ' ὑπερβάλλον πόδας, qui nimirum aliis jactibus tanto anteiret, quanto qui pedibus iter faceret, a curru vinceretur; πεζὸς, ut ajunt, οὐδὲν παρὰ Λύδιον ἅρμα. Δάκνων autem & σφάλλων & ἐκλείπων merito opinor ſuo pro infelicibus haberi poſſunt. Sed ad Antiochenſem redeo: nam ſero ſenſi longe longeque declinaſſe me a propoſito,

> Singula dum capti circumvectamur amore.

† Ηθέσει, ἀνθεῖ, ἀγνοεῖ, παρορᾷ. Adeſte huc conjectores & interpretes portentorum. Negant uſquam quidquam monſtroſius vidiſſe. Scilicet hæc vera ſcriptura eſt, Ανθέσσει, ἀνθεῖ. Etymologicon magnum. Ανθέσσειν, ἀγνοεῖν, ἀπείρως ἔχειν. Ανθεῖν, λανθάνειν, ἀνεπιστημονεῖν. Heſychius ipſe: Ανθεῖν, μὴ ἠθεῖσθαι, μὴ νοεῖν. lege. ἀνθεῖν, μὴ εἰδέναι. Ανθεσκον, (lege ἀνθεσαν) ἀσυνήθεις ἦσαν. † Ελεντιω, ἔλαιον. Mira vero Grammatici eruditio. Poteras haud paulo mellus, Ελεντιω, ἔλεον; ſiquidem Homerici illius meminiſſes:

Οὐκ ἔπιδα φρονέοντες ἐνὶ φρεσὶν οὐδ' ἐλεητυώ,

† Αρτεμῆ, ὑγιέα. Pace quod tua dicatur, Heſychi, in his verbis οὐδὲν ὑγιές. Impoſuit tibi depravatus aliquis codex: oportuit enim Αρτεμῆ, ὑγιᾶ. Te ipſum arbitrum capio, qui hæc alibi: Αρτεμῆ, σῶον, ὑγιᾶ, σώφρονα. Αρτεμέα, ὑγιέα, (lege ὑγιᾶ ὑγιῆ. Αρτελές, (corrige Αρτεμές) ὑγιές. Necdum peccandi finis: Ecce enim de integro: † Αρτίωτεστέραν, ὑγιεστέραν, ἐντιμοτέραν. Duplex erratum eſt, hoc librarii, illud autoris. Apparet enim cum ex ordine, tum ex interpretatione, non aliter ſcripſiſſe Heſychium, quam Αρτιμεστέραν. nempe vel ſcripturæ mendum, vel minutæ ſugienteſve literæ, vel nimia feſtinatio in cauſa fuit, cur illud exhiberet pro Αρτεμεστέραν. Cum autem ἀρτιμεστέραν non multum abſimile ſit τῷ Τιμηεστέραν. ille ſecundam interpretationem liberaliſſime donavit de ſuo; prout error errorem generare ſolet. † Αντιστιλινοῖς, περὶ τὰ λινὰ ἐξαμμάτων δέσεσιν. Dic ſodes, annon Ænigma tibi videntur hæc? Equidem non ſum Oedipus: auſim tamen pro certo polliceri, rectam ſcripturam eſſe Αψῖσι λίνου. Heſychius alibi: Απῖσι λίνου, ἅμμασιν ἀπὸ τῆς συναφῆς. Homerus quinto Iliadis.

Μήπως ὡς ἀψῖσι λίνου ἁλόντε πανάγρου
Ανδράσι δυσμενέεσσιν ἕλωρ καὶ κύρμα γένησθε.

Quid ego de iſtis dicam, quæ pagella proxima mihi in oculos incurrunt? † Αριστῆραι, δοῦλαι. Deceptus eſt ſimilitudine literarum Α & Δ. Siquidem oportuit Δριστῆραι. Ipſe alio loco: Δρηστῆναι, διάκονοι, θεράπαιναι. lege Δρηστῆραι. Verbo monendum eſt, ῑ, & ῃ, & ͞ in Lexicis, præſertim apud hunc noſtrum, promiſcue uſurpari; vera enim analogia requirit, ut δρήστειραι ſcribamus. Locus eſt Odyſſ. Τ'.

Τάων αἳ τοι δῶμα κάτα δρήστειραι ἔασιν.

Vide tamen, ut magnifice de ſe loquatur ad familiarem ſuum Eulogium, Οὐ γὰρ, ait, ἀκνήσαι μετὰ παῤῥησίας εἰπεῖν, ὅτι τὴν Αριστάρχου καὶ Απίωνος καὶ Ηλιοδώρου λέξεων εὐπορήσας, καὶ τὰ βιβλία προσθεὶς Διογενιανοῦ, ὃ πρῶτον καὶ μέγιστον ὑπάρχει πλεονέκτημα, ταῦτα δ' αὐτὸς ἰδίᾳ χειρὶ γράφων ἰδοὺ μετὰ πάσης ὀρθότητος καὶ ἀκριβεστάτης γραφῆς κατὰ τὸ γραμματικὸν Ηρωδιανόν. Ego vero, qui Theodoſii MS. ἐπιτομὴν τῆς Καθόλου Herodiani lectitavi, teſtificor parum huic promiſſo vel nullo modo ſatisfactum eſſe. † Αρίθορεν, ἐπήδησεν. Vitioſius hoc quidem, quam illud alterum Αρέθορεν, ἐπήδησεν. Sed ex utraque parte oſtendit, non lautiſſimam doctrinæ ſupellectilem ſibi domi fuiſſe. Quæ enim hæc conglutinatio verborum, quæ diſſolvi denuo divellique deſiderant? Hom. Iliadis Μ'.

——— ὁ δ' ἄρ ἔσθορε φαίδιμος Εκτωρ
Νυκτὶ θοῇ ἀτάλαντος ὑπώπια

Αρενοβοσκὸς, προβατοβοσκός. Mirifice quidem, ut nihil ſupra. Atqui ἀρὴν ἀρῆνος, puto, dicitur, non ἀρένος. unde πολύῤῥηνες, & οἶς ὑπόῤῥηνος. Imo, quin Jambi principium fuerit apud Sophoclem Αρῆνοβοσκὸς ——— ne dubitandum eſt quidem. Mellus ipſe alibi: Αρηνοβοσκὸς, προβατοβοσκὸς, Σοφοκλῆς Τυροῖ καὶ γράφεται δὲ ἐῤῥηνοβοσκὸς διὰ τ͞ε * ἕω καὶ βόρων. Verum hic quidem locus a librario peſſime acceptus eſt: ipſe autor procul abeſt a noxa. Lege Σοφοκλῆς Τυροῖ β͞. γράφεται δὲ καὶ ἐῤῥηνοβοσκὸς διὰ τ͞ε καὶ τῶν β͞ ῥῶν. Scribitur, ait, ἐῤῥηνοβοσκὸς per literam ε͞. & duplicem ρ͞. Etymologicum magnum: Ερῤηνοβοσκὸς, ὁ προβατοβοσκὸς ἐν Τυροῖ β͞ Σοφοκλῆς. † Εμπήρους & Εμπηροι vitium Exemplaris eſt pro Εμμήρους & Εμμηροι. Ipſe alibi emendate: Εμμήρους, ἐν ὁμηρείᾳ ὄντας, παρὰ τοὺς ὁμήρους τοὺς ἐπὶ συμβάσει διδομένους. Totus autem locus ad hunc modum conſtituendus eſt; Εμμήρους, Δημήτριος ἐν Σικελίᾳ.

Λακεδαιμόνιοί θ' ἡμῶν τὰ τείχη κατέβαλον,
Καὶ τὰς τριήρεις ἔλαβον Εμμήρους, ὅπως
Μηκέτι θαλαττοκρατοῖντο Πελοποννήσιοι,

Demetrius iſte Comicus fuit; & illa fabula inſcripta eſt Sicilia. Quare perperam hactenus judicarunt viri docti; qui ſcriptorem eum Hiſtoricum, orationem autem proſaicam eſſe cenſuerunt. Athenæus lib. 3. Δημήτριος ὁ κωμῳδοποιὸς ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ

δράματι Σικελίᾳ. Etymologici autor Σικελὸς inſcribit, non Σικελίαν. eum vide in Εμμελῶς. † Χειρονομεῖν, ὀργίζεσθαι. Oportet ut coooiventibus oculis hæc legerit Heſychius. Ego quidem meis vix fidem habeo, cum iſta lego. Proculdubio ſic ſcriptum eſt a prima mann: χειρονομεῖν, ὀρχεῖσθαι. Ipſe alibi: χειρονόμος, ὀρχηστής. Manuum iſte motus cum certa lege & numero bonam partem ſaltationis olim conſtituebat. Plena ſunt exemplorum omnia. Lucretius:

> Quod ſupereſt, non eſt mirum ſimulachra moveri
> Brachiaque in numerum jactare & cætera membra.

Et poſtea;

> Quid porro, In numerum procedere quum ſimulachra
> Cernimus in ſomnis, & mollia membra movere,
> Mollia mobiliter quum alternis brachia mittunt.

† Κάλυψιν, κάλυκα ἀντιστρόφως. Medium hoc verbum eſt inter Καλυδώνιον & Κάλυκας. Agooſco manum & ingeolum Correctoris: qui videlicet, cum in Heſychio ſuo legerat Κάλυψιν, κάλυκα, idque aoimadverterat extra ſeriem & præpoſtere poni, adſcripſerat in margine e regione loci, Αντιστρόφως. nempe *vice verſa* lege oportere Κάλυκα, κάλυψιν. Poſtea illud ἀντιστρόφως per inſcitiam librariorum inſinuavit ſe in verſum, Quis hujus rei ante nos ſuſpiciooem habuit? Quin & alibi poſt vocem Προσβάλλοιντο, quæ & ipſa vitioſa eſt, hæc leges: Προσελθών, προσβαλὼν ἐξ ἀντιστρόφως. Dele hoc noviſſimum, quod nimirum ab emendatore eſt, qui adnotaverat legendum eſſe *e converſo* Σροσβαλὼν προσελθὼν. Quo nihil verius dici potuiſſe cenſeo: ſed in altero, quicunque fuit, loogiſſime a vero abfuit. Profecto plus toto cœlo diſtant Κάλυξ & Κάλυψις. Ego vero pro explorato prorſus habeo ſic ſcriptum eſſe ab Heſychio; Κάλυζιν, κάλυκα. nempe depravate loco Κάλυξιν. ζ pro ξ. quem errorem millies erraviſſe eum, ſi hic locus eſſet, nunc poſſem oſtendere. Quam recte autem Κάλυξιν interpretetur κάλυκα, melius eſt ut ipſum ad teſtimooium vocemus: Καλύξεις, ῥόδων κάλυκια. Κάλυξις, κόσμος τις ἐα ῥόδων. Habeo alia ſexceota, quæ hac vice coodooabitur. Verum hercle ſi unquam uſus fuerit, ut nova Heſychii editio procuretur; qui, ut in pudendos errores crebro inciderit, utiliſſimus nihilominus & pene neceſſarius eſt omnibus, qui ad veram eruditionem viam affectant:

> Id tibi de plano poſſum promittere, Milli,

quinque plus minus millia mendorum me correcturum eſſe, ſi libuerit; quæ aliorum εὐστοχίαν & laborioſam diligentiam hactenus eluſerunt. Ut, illuc unde abii, redeam: multos ubique Lexicorum locos contaminaverunt Correctiones illæ in librorum marginibus: quod ex illo tempore verbum mendoſum cum altero junctim continuaretur in verſu; non uti factum oportuit, litura tolleretur. Luculentum hujus rei exemplum extat apud Julium Pollucem lib. VII. cap. XXXIII. ubi inter varia nomina jactuum in ludo talario nominantur ἄρτια & ἀρματίαι, ἀντίτευχος & ἀντίτυπος, ἐπιφέρων & ἐπιφόρων. Sed ex hiſce binis non niſi ſingula quæque a Polluce profecta ſunt: cætera qua dixi via inſinuarunt ſe in orationem. Cui quidem ſententiæ noo invitus accedet, qui jam primum a me didicerit Jambicos eſſe trimetros ex Eubuli fabula Aleatoribus. Locus hoc exemplo conſtitueodus eſt. Ο μὲν τοι Μίδας ἐκ τῶν μέσων βόλων ἦν. Καὶ ἄλλοι δὲ πολλοί εἰσιν, ὡς ὀνομάζει Εὔβυλος ἐν τοῖς Κυβευταῖς.

> Κεντρωτὸς, ἱερὸς, ἅρμ' ὑπερβάλλον πόδας.
> Κύρωνος, εὐδαίμων, κυνῶτος, ἄρτια,
> Λάκωνις, ἀντίτευχος, ἀργεῖος, δάκνων,
> Τιμόκριτος, ἐλλείπων, πυαλίτης, ἐπίθετος,
> Σφάλλων, ἀγύρτης, οἶςρος. ἀνακάμπτων, δορὰς,
> Λάμπων, κύκλωπις, ἐπιφέρων, σόλων, σίμων.

Horum autem verſuum ignoratione tota via erravit Joannes Meurſius, qui eos omnes inter jactus medios recenſet. Nempe noo Eubuli eſſe verba, ſed Pollucis: & quia Midas eſſet τῶν μέσων βόλων, itidem & ſequentes eſſe arbitratus eſt. Sed parum eſt dubitationis, quio booi fuerint Εὐδαίμων & ἅρμ' ὑπερβάλλον πόδας, qui nimitum aliis jactibus tanto anteiret, quanto qui pedibus iter faceret, a curru vinceretur; πεζὸς, ut ajunt, ὁδεύων παρὰ Λύδιον ἅρμα. Δάκνων autem & σφάλλων & ἐκλείπων merito opinor ſuo pro infelicibus haberi poſſunt. Sed ad Antiochenſem redeo: nam ſero ſenſi longe longeque declinaſſe me a propoſito,

> Singula dum capti circumvectamur amore.

. Pag. 57. Καθὼς ὁ σοφώτατος Εὐριπίδης ἐξέθετο δρᾶμα ποιητικῶς, ὧν μέρος ὀλίγον ἐςὶ τοῦτο. Multa quidem tranſcripſit Malelas ex *Iphigenia in Tauris*; quæ ex uſu fuerit ad Euripidea exigere, quo de ejus doctrina & fide cognoſcamus: ſi quis illa tam dura habeat, ut eam moleſtiam devorare poſſit: Mihi enim, qui jam lentus & faſtidioſus eſſe cœpi, dabis veniam; ſi plura rejiciens & aſpernans, unumquidquid quod erit belliſſimum carpſero. Velut illud p. 57. in Oraculo: Εἰ μὴ περάσας Πόντε κύματα Σκυθίης τε γαῖαν καταλάβοις, Αὐλίδος τε χώραν· & 57. κατέφθασεν ἐπὶ τὴν Αὐλίδα χώραν τῆς Σκυθίας. Male vero ſit vobis quantum eſt Geographorum. Rogo vos, an Scythicam illam Aulidem ſilentio prætermiſſam oportuit? quid? an ultra Cimmeriorum fines latitabat ἠέρι καὶ νεφέλῃ κεκαλυμμένη, adeo ut nemo veſtrum uſque eo potuerit oculis contendere? Euge vero, ὦ Ιωαννίδιον· profecto aptus natus es ad omnia abdita & retruſa contemplanda: tam acri es acie & mentis & oculorum.

Sed tamen amoto quæramus ſeria ludo.

Geminam Iphigeniam etiam pueri ſciunt Euripidem docuiſſe, τὴν ἐν Ταύροις & τὴν ἐν Αὐλίδι, Joannes, cum Tauros eſſe Scytas ab aliquo didiciſſet, etiam Aulidem, quæ Bœotiæ oppidum eſt, regionem iis finitimam eſſe arbitratus eſt. P. 157. Τούτους δὲ ἑωρακότες βυκόλοι ἔδραμον πρὸς τὴν Ιφιγένειαν λέγοντες αὐτῇ. Αγαμέμνονος καὶ Κλυταιμνήστρας Κόρη, ἥκασι δύο νεανίσκοι παρὰ τὴν κυανέαν. quæ ex his Euripideis expreſſa ſunt.

Βυκ. Αγαμέμνονος τε παῖ, καὶ Κλυταιμνήστρας κόρη,
Ακυε καινῶν ἐξ ἐμῦ κηρυγμάτων.
Ιφ. Τί δ' ἔςι τῦ παρόντος ἐκπλῆσσον λόγυ;
Βυκ. Ηκυσιν εἰς γῆν Κυανέαν συμπληγάδων
Πλάτῃ φυγόντες δίπτυχοι νεανίαι,

Vides Antiochenſem hunc ita ἐπαριςέρως accepiſſe ſententiam Euripidis; tanquam ſi εἰς γῆν Κυανέαν conjunctim dixiſſet. Vos iterum appello de terra hac Cyanea; vos qui Geographiæ magiſtros vos pollicemini. Quid autem muſſitatis? nam Joannem ea loca conviſiſſe Cedrenus affirmat, prorſus οἴκοθεν ὁ μάρτυς. Damno itaque ſtultitiam meam, qui Κυανέαν cum συμπληγάδων componebam hactenus. Atque hercle vero ſerio, ne quid diſſimulem, non placet iſte locus: neque enim video cur ii bubulci ſermone Dorico uterentur. Quid, malum, an Siculos ſe eſſe ſomniabant, non Tauro-Scythas?

Δωρίσδεν δ' ἔξεςι, δοκῶ, τοῖς Δωριέεσσιν.

Atqui quantumvis eſſent Dorienſes, ſi πλατειάσδοισαν ſuam dialecton extra chorum adhibuiſſent, rus continuo vel in ultimas terras mandati eſſent non ſine infortunio. Sciunt id qui harum litterarum guſtum aliquem habent. Adde Orationem ſolœcam eſſe; ut quidem nunc habetur: ſed certe, ſi pro ſano locutus eſt, ſic ſcripſit Euripides:

Ηκυσιν εἰς γῆν, κυανέας συμπληγάδας
Πλάτῃ φυγόντες δίπτυχοι νεανίαι.

aut, ſi illud Κυανέαν antiquitatis cauſa ſervare velis, quandoquidem qua vixit Malelas tempeſtate jam in libris inveteraverat, in hunc modum:

Ηκυσιν εἰς γῆν, κυανέαν συμπληγάδων
Πέτραν φυγόντες δίπτυχοι νεανίαι.

velut poſtea loquitur, Κἀγώ σε σώσω κυανέας ἔξω πέτρας. Eleganter autem κυανέαν πέτραν συμπληγάδων, ut nihil ſupra. Sic Virgilius:

Quales Threicia cum flumina Thermodontis
& Lucretius: *Pulverulenta Ceres, & Eteſia flabra Aquilonum.*
& iterum: *Ut Babylonica Chaldæum doctrina refutans.*
& tertium: *Impellant ut eam Magneſia flumina ſaxi.*

Sic legendi ſunt duo loci noviſſimi; in libris vulgatis minus emendati feruntur. P. 58. τὸ Πελοπείῳ γένυς σύμαντρον ἔχει, ἐν τῷ ὤμῳ. Jam hoc pro explorato habeo, ἐλαίαν ab hac pecude poſitam eſſe pro ἐλέφαντα. Cui enim fando auditum eſt, oleaginum humerum fuiſſe Pelopi?

Digitized by Google

Cui non dictus Hylas puer & Latonia Delos
Hippodameque humeroque Pelops inſignis eburno ?

Επεί νιν καθαρῦ λέβητος ἔξελε.
Κλωθὼ ἐλέφαντι φαίδιμον
Ωμον κεκαδμένον.

Alia multa ſunt apud Malelam ex eadem fabula tranſlata, quæ miſſa facio. Cur enim me mancipium faciam *παραφρονῦντος δεσπότυ* ? Majoris fuerit & voluptatis & fructus cognoſcere, quæ *ſummus poeta Ennius* de priore Iphigenia convertit. Julius Ruffinianus de figuris ſententiarum & elocutionis : *Aganactesis indignatio, quæ fit maxime pronunciatione. Ennius in Iphigenia: Menelaus me objurgat, id meis rebus regimen reſtat*. Dormitavit hic vir ſummus Ger. Voſſius. Nam, ſi unam ſyllabam addideris, trochaicus erit catalecticus.

Menelaus me objurgat : id meis rebu' regimen reſtitat quod genus verſus commodiſſime inſervit *τῇ ἀγανακτήσει* · ut diu eſt quod ipſe in Tragicis obſervavi ; priuſquam id de Scholiaſte Hermogenis didiciſſem. Idem Rufinianus poſtea : *Syncriſis ſive antitheſis comparatio rerum atque perſonarum inter ſe contrariarum : ut, ego plector, quod tu peccas : tu delinquis, ego arguor pro malefactis : Helena redeat, virgo pereat innocens : tua reconcilietur uxor, mea necetur filia*. Hunc etiam locum ad Ennii Iphigeniam refert Italorum doctiſſimus Hieronymus Columna : invito tamen & repugnante Voſſio, partim quia autor non laudatur, partim quia nnn vincta ſed pedeſtris oratio eſt ; ad quod mirum, ait, nnn attendiſſe Columnam. Peccet Columna, & peccat quidem, in verſibus: ego vero, cum certis ſignis hunc Ennii fœtum cognoſcam, non committam ut alium, quam quo natus eſt, parentem ſibi inveniat : Verſus enim ſunt Trochaici, ex eadem puto ſcena petiti, qua ſuperior eſt:

Ut ego plectar, quod tu peccas ; tu delinquis, ego arguar
Pro malefactis ? Helena redeat, virgo pereat innocens ?
Tua reconcilietur uxor, mea necetur filia ?

Non amplius, quod ſciam, Euripides a Malela citatur præterquam p. 12. Ο *ταῦρος ἐκ τῆς Εὐρώπης ἔσχεν υἱὸν τὸν Μίνω, καθὼς καὶ Εὐριπίδης ὁ Σοφώτατος ποιητικῶς συνεγράψατο, ὥς φησι, Ζεὺς μεταβληθεὶς εἰς ταῦρον τὴν Εὐρώπην ἥρπασεν*. Hæc quidem unde accerſita ſint, non certo ſcio : nam credibile eſt eum in non una tragœdia hæc obiter attigiſſe ; ut in Cretenſibus fortaſſis, ubi Chorus ad Minoem ; *φοινικογενῦς, παῖ, τῆς Τυρίας τέκνον Εὐρώπης καὶ τῦ μεγάλυ Ζηνός*. veri tamen ſimile eſt ex Euripidis *Phrixo* tranſlata eſſe. Eratoſthenes in *Καταστερισμοῖς*. *Ταῦρος λέγεται ἐν τοῖς ἄστροις τεθῆναι διὰ τὸ Εὐρώπην ἀγαγεῖν ἐκ φοινίκης εἰς Κρήτην διὰ τῦ πελάγυς, ὡς Εὐριπίδης ἐν τῷ φρίξῳ*. Profecto qui *Europam* Tragœdiam eſſe volunt, narrant nobis inſomnium ex eburnea porta.

Pag. 59. *Εν τοῖς χρόνοις τοῖς μετὰ τὴν ἅλωσιν Τροίας παρ' Ελλησιν ἐθαυμάζετο πρῶτος Θέμις ὀνόματι. ἐξεῦρε γὰρ οὗτος τραγικὰς μελῳδίας, καὶ ἐξέθετο πρῶτος δράματα, καὶ μετὰ τῦτο Μίνως, καὶ μετὰ Μίνωα Αὐλέας τραγικὺς χορὺς δραμάτων συνεγράψατο*. Utinam vero Malelæ cum præcurſore ſuo melius conveniret ! nam Jubal, ſi ei credimus, diu ante Trojæ excidium tragœdias factitavit. Verba, ne te ludere videar, ſunt p. 1. *ὁ δὲ Ιυβὰλ κιθαρῳδίας τοῖς δαιμονικοῖς ἐπιτηδεύμασι προσεπινόησεν*. Quid quod ad ſoccum haud minus idoneus erat, ſi interpretem audis, quam ad Cothurnum. Nam *κιθαρῳδία* Chilmeado eſt *Comedia* ; qui, cum ad alios ingenii cultus etiam Muſicæ ſtudium adjunxerit ; cur adeo ab artificio ſuo recederet, miror : clementer tamen, propter alia merita, ſuaque quaſi lyra eſt increpandus. Vix equidem crediderim in Bibliotheca veſtra Oxonii, quantacunque eſt, Jubaliana Dramata reperiri. Scilicet ea omnia perierunt olim;

Quando ex diluvio magno exivere rapaces
Per terras amnes, atque nppida cooperuere.

Quarum fabularum una cum ipſis etiam memoria occidiſſet ; abſque illo Hamartolo fuiſſet, qui omnia omnino meminit, Quæ fuerunt, & quæ nullo ſunt tempore nata. Habeo tamen, quo deſiderium meum & dolorem conſoler; nam in mentem opportune venit fieri poſſe, ut locus iſte vitioſus ſit, & in hunc modum emendandus : Ο *δὲ Ιυβὰλ κιθαρῳδίας καὶ λυρῳδίας τοῖς ἁρμονικοῖς ἐπιτηδεύμασι προσεπινόησεν*. Et profecto quam magis magiſque cogito, nimirum acu rem tetigi ; ſin autem nolim mihi quenquam poſthac ne jurato quidem credere. Tandem igitur aliquando lite hac compoſita, quantulum eſt tamen quod profecimus, ſi Joannes ipſe pugnantia loquatur ? Non enim jam ab illo capto primus mortalium Themis dramata fecit : ſiquidem ante

iſtam memoriam Ægypti rex Pharao , ubi a negotiis & turbis requieſcere volebat , ſolitus eſt comœdias ſcriptitare . Verba ſunt Joannis p. 25. *Τῶν δὲ Αἰγυπτίων ἐβασίλευσε Πετισσώνιος ὁ κωμῳδὸς φαραώ* . Quid rides ? Quaſi vero novum nunc proferatur, Regem ad fabulas ſcribendas animum appuliſſe. Etiam Dionyſius Tyrannus poeta fuit tragicus , & Auguſti Ajax in ſpongiam incubuit . Quanquam , ſi emendate loqui velimus , *κωμῳδὸς* non *comicus* eſt , ſed comœdiæ actor . Hiſtrioniam igitur fecit Pharao ; Thraſonis , opinor , vel Pyrgolopolinicis partes agens ; ut Nero poſtea Oedipodis vel Creontis . Verum hæc ipſius Malelæ ſtultitiam ſuperant ; ut ea qui dixerit , non pro homine ſano loqui , ſed ad agnatos & gentiles deducendus eſſe videatur . Sine dubio vitium eſt exemplaris , quomodo tollendum ſit , minus id poſſum conjectura aſſequi . Quid ſi legamus , *Πετισσώνιος , ὁ τῷ Μωσεῖ φαραώ* · *Petiſſonius , qui a Moſe Pharao vocatur* ? Si caput ſcaberem fortaſſe aliud melius poſſem exculpere : ſed indignus eſt Joannes , cujus cauſa commentari velim quidquam , niſi ſi quid ex facili naſcatur . Itaque ut ad Themin iſtum propius accedamus . Eadem cum Antiochenſi narrat , & in eodem doctus eſt ludo *Scholiaſtes vetus* neſcio quis apud Stanleium in vita Æſchyli ; *Ἐν τοῖς χρόνοις Ὀρέστου ἐθαυμάζετο παρ' Ἕλλησι Θεόμις , ὃς πρῶτος ἐξεῦρε τραγῳδικὰς μελῳδίας , καὶ ἐξέθετο πρῶτος δράματα , Καὶ μετ' αὐτὸν Μίνως , καὶ μετὰ Μίνωα Αὐλίας χοροὺς τραγικοὺς συνεστήσατο* . Hæc habet doctiſſimus noſter Stanlejus ex Bullengeri Theatro. Et tamen neuter de Themide , de Minoe vel Aulea , quod quam diligentiſſime factum oportuit , certiores nos facit . Concurrant jam omnes , quantum eſt *βιβλιοτάφων* , & capita inter ſe conferant : nunquam ſe expedient , neque quidquam de tergeminis his ſce tragicis reſciſcent . Narrat Clemens *Στρωματέων* primo *τὸ ἡρῷον τὸ τετράμετρον Θέμιν μίαν τῶν Τιτανίδων εὑρηκέναι* , Minoem autem *τοὺς νόμους* · ſed quod ad præſens negotium attinet , vacuum a ſe lectorem & hiantem dimittit . Quid enim *νόμοι* Minois ad nomos muſicos ? *Τί πρὸς τὸν Διόνυσον* ; neque Heroes in Tragœdiis heroos tetrametros dicebant . Itaque quantum video , perpetua jam Criticis ſollicitudo & quaſi crux conſtituta eſt : niſi Callimachi *Πίνακας* & Ariſtophanis Grammatici Commentarium longa nocte ſepultos protrahere poſſunt in lucem . Verum heus vos ! Ecquid erit pretii , ſi nodum hunc ſolvero ? quod quidem ea lege & conditione faciam ; ut dehinc mihi cum veſtra natione nullum omnino commercium intercedat . Enimvero ab Antiochenſi & ficulno illo , quicunque eſt , Scholiaſte graviſſime peccatum eſt , cum in nominibus tum in rebus ipſis . Prorſus quot verba , tot errata . Neque enim agnoſco commentitios iſtos Theomin , Minoem , Auleam ; quorum ego loco non dubia conjectura repono Theſpin , Jonem , Aeſchylum : neque Theſpis ea , qua rentur , tempeſtate vixit ; nam Solonis æqualis a Troicis temporibus longiſſime abfuit : neque Jon Aeſchylo prior fuit : neque primus Aeſchylus Choros tragicos inſtituit ; quod contra chorum , qui perpetua ante oratione totam fabulam decantabat , primus diverbiis & perſonis diſtinxit . Sed operæ pretium fuerit accuratius hæc omnia tractare . Ac de Theſpide quidem minor eſt dubitatio , quia in diſcipulorum cathedris quotidie iſta jactantur ;

Ignotum tragicæ genus inveniſſe Camœnæ
Dicitur , & plauſtris vexiſſe poemata Theſpis.

Suidas : *Θέσπις ἐδίδαξεν ἐπὶ τῆς πρώτης καὶ ξ ὀλυμπιάδος . μνημονεύεται δὲ τῶν δραμάτων αὐτοῦ , Ἆθλα Πελίου ἢ Φορβάς , Ἱερεῖς , Ἠΐθεοι , Πενθεύς* . *Pentheus* fabula a Polluce laudatur lib. VII. c. XII. *Τὸ ὄνομα ἐπενδύτης ληπτέον ἐκ τῶν Σοφοκλέους Πλυντριῶν , Πέπλους νῆσαι λινοπλυνεῖς τ' ἐπενδύτας . καὶ Θέσπις δέ που φησὶν ἐν τῷ Πενθεῖ· Ἔργοις νόμιζε νεβρίδας ἔχειν ἐπενδύτην* . De quo verſu cum nihil in præſentia ſuccurrat , quod mihi ſatisfaciat , ejus emendationem in aliud tempus differam ; Sophocleum illum ſine mora expediam. Neque enim cum Cauſabono Meurſio & Gatakero *κνεῖσαι* ſubſtituerim ; cujus media ſyllaba eſt brevis : verſumque redderet una ſyllaba breviorem . Non enim diiambus eſt *λινοπλυνεῖς* , ſed pæon quartus . Neque Gatakeri *νεοπλυνεῖς ἐπενδύτας* probaverim ; nam ſedes quarta ſpondæum non admittit ; poterat paullo rectius *νεοπλύτους* . Sed aliud quiddam prætulerim , de quo auſim tibi firmiſſime aſſeverare :

Πέπλους τε νῆσαι λινοπλυνεῖς τ' ἐπενδύτας.

Diverſa ab illis , quas Suidas recenſet , fabula habetur in veteri marmore Arundeliano ; quod nunc eſt Oxonii : ΑΦ ΟΥ ΘΕΣΠΙΣ Ο ΠΟΙΗΤΗΣ ... ΑΧΙ ... ΟΣ ΕΔΙΔΑΞΕΝ ΑΛ ΣΤΙΝ . Supple ΑΛΚΗΣΤΙΝ , *ἄλκηστιν* non *ἀλκέστιν* , ut minus recte Editores . Locus eſt illuſtris apud Clementem in *Στρωματέων* quinto ; quem nefas quidem fuerit ſilentio prætermittere . *Θέσπις μέν τοι ὁ τραγικὸς διὰ τούτων ἄλλο τι σημαίνεσθαί φησιν ὧδέ πως γράφων .*

Ἰδέ σοι σπένδω κναξζβὶ τὸ λευκὸν
Ἀπὸ θυλαμόνων θλίψας κνακῶν·

Ἰδὲ

Digitized by Google

Ἴδε σοι χθύπτην τυρὸν μίξας
Ερυθρῷ μέλιτι, καὶ τὴν σῶν, Πὰν
δικέρως, τίθεμαι βωμῶν ἁγίων.
Ἴδε σοι Βρομίε αἴθοπα φλεγμὸν
Λειβαὶ Hæc narrat Clemens ex Theſpide: Ex aliis alia, quæ ad eandem rem ſpectant. Perſuaſum eſt hactenus viris eruditis, magnam Symbolicæ & ænigmaticæ veterum Theologiæ vim in barbaris illis vocabulis contineri. Rem igitur haud ingratam facturum me ſpero, ſi reſtegero hæc clauſtra, quæ a multis ſæculis omnem ad hæc ſacra aditum præcluſerunt. Quod autem Herculem ferunt dixiſſe, cum in delubro quodam conſpexiſſet ſimulachrum Adonidis, Οὐδὲν ἱερὸν ὑπάρχειν idem mihi jam uſu venit, hoc adyro recluſo. Videlicet erat olim ridicula & puerilis ratio, ut ex quatuor & viginti literis, ſemel duntaxat poſitis ſingulis, barbara quædam & inſaceta verba conficerent, prout cuique libitum fuerit. Clemens hanc appellat στοιχειωτικὴν τῶν παίδων διδασκαλίαν. Poſtea certandum erat ingenio, ut ſententiam iſtorum verborum aliquam omnibus veſtigiis indagarent; non eam quidem omnino alienam & abſonam, ſed a propinquo ſi fieri potuit, & veriſimili petitam. Tria profert Clemens exempla eorum ὑπογραμμῶν παιδικῶν· quorum unum hoc eſt;

Μάρπτε, σφίγξ, κλὼψ, ζβυχθηδόν.

Ita ſcribi oportere res ipſa clamat; non ut in editis, μάρπτις & ζωνχθηδόν· Calculum jam pone, & omnes omnino literas Cadmi, Palamedis, Simonidis, in quatuor iſtis vocabulis invenies. Ecce tibi ſecundum:

Βέδυ, ζάμψ, χθὼ, πλῆκτρον, σφίγξ.

Ita legendum, non ut in vulgatis, ζὰψ & χθών· nam eo pacto & M litera deeſſet, & N bis poneretur. Tamen ut Λάμβδα λάβδα, ſic illud Ζάμψ autores Græci ζὰψ ſcripſiſſe & pronunciaſſe videntur. Tertium denique eſt illud Theſpidis:

Κναξζβὶ, χθύπτης, φλεγμὼ, δρόψ.

Male apud Clementem eſt editum, φλεγμός, δρώψ. ut liquido conſtabit, ſi digitis computans literarum numerum velis inire. Quam mirifice autem Clemens hæc omnia, quantumvis inepta & ludrica, interpretur; malim ex ipſo quam ex me audias. Aliter paullo hæc ultima ab Heſychio proferuntur; nam pro κναξζβὶ χθύπτης, κνὰξ habet & ζβὶχ & θύπτης. Κνὰξ autem interpretatur γαλὰ λευκὸν, Ζβὶχ (ita lege, non ζαβὶχ) λευκὸν, & θύπτης ὁ τυρός. Atque hujus autoritate inductus Salmaſius verba Teſpidis ad hunc modum immutare voluit:

Ἴδε σοι σπένδω κνὰξ ζβὶχ λευκόν,
& Ἴδε σοι θύπτην τυρὸν μίξας.

Sed profecto non ea eſt Heſychii autoritas; neque plus habet momenti, quam Clementis & Porphyrii hominum multis partibus illo doctiorum. Non enim librarii culpa eſt apud Clementem: neque ulla ſimilitudo veri eſt χ literam a verbo κναξζβὶ fortuito disjunctam fuiſſe, & tertio poſt verſu repoſitam. Porphyrii autem hoc ἀποσπασμάτιον eſt ex libro MS. Oxonii.

ΠΟΡΦΥΡΙΟΥ ΦΙΛΟΣΟΦΟΥ.

Περὶ τῆ Κναξζβὶ, χθύπτης, φλεγμὼ, δρὸψ ἑρμηνεία.

Εν Δελφοῖς ἐις τὸ ναὸν ἐπιγέγραπται τράγος ἰχθῦι ἐπὶ δελφῖνος ἐπικείμενος. Κνὰξ μὲν γάρ ἐςιν ὁ τράγος κατ' ἀποκοπὴν τῆς συγχείων τὸ κως (lege κων) καὶ πάλιν ἀφαίρεσιν (imo πρόθεσιν) τὸ ξ. κνάκων γὰρ καλεῖται, ὡς καὶ Θεόκριτος ἐν βυκόλοις λέγει. οἷον τράγος καὶ ἰχθὺς, ὁ μὲν φλεγόμενος, ὁ δὲ δρὸψ ὄψον. Λέγει δὲ ὅτι ὁ τράγος φλεγόμενός ἐςι πάντοτε ὑπὸ λαγνείας, ὅτι ἐάν τις τὰς ῥῖνας αὐτῦ ἀποσφαλίσει, διὰ τῶν κεράτων ἀναπνεῖ. Εχει δὲ καὶ ἑτέραν ἑρμηνείαν ὅπως· Τὸ κναξζβὶ γάλα ἐςὶν, τὸ δὲ χθύπτης τυρὸς, δρὸψ δὲ ἀνθρώποις δρῶπες γὰρ οἱ ἄνθρωποι λέγονται. Καὶ ἕτερα δὲ πλεῖςα τοιαῦτα διὰ τῶν κδ' ςοιχείων ἀπαρτίζοντα ἴδιον σκοπὸν εὕρομεν, οἷον Βέδυ, ζάψ, χθὼ, πλῆκτρον, σφίγξ. ὅ ἐςιν ὅπως· Βέδυ ἐςὶν ἡ ὑγρὰ ὑσία, ζὰψ ἡ πυρώδης ὑσία, χθὼ ἡ γῆ, πλῆκτρον δὲ ὁ ἀὴρ, σφὶγξ ἡ τύτων φιλία διὰ τὸ συνεσφίγχθαι. Κλαύδιος δὲ ὁ Νεαπολίτης ὅπως ἡρμήνευσε τὸ προκείμενον ἀὴρ, θάλασσα, γῆ, ἥλιος. Καὶ ἕτεροί τινες φιλόσοφοί τε καὶ ποιηταὶ τῦτον τὸ σκοπὸν ἡρμήνευσαν.

Non longe a principio ſic ſcribe; κνάκων γὰρ καλεῖται, ὡς ὁ Θεόκριτος ἐν Βυκολικοῖς λέγει. Locus eſt Idyllii tertio:

——————— καὶ τὴν ἐνόρχαν
Τὸν Λιβυκὸν κνάκωνα φυλάσσεο, μή τυ κορύψῃ.

Illud autem nimis feſtivum eſt, quod aliquando poſt ſequitur: Capras ſcilicet, ſiquis iis nares obturet, cornibus ſpirare. Sed pro κεράτων certiſſime emendandum eſt ὤτων vel ὤτων. Varro de Re Ruſtica: *De quibus admirandum illud, quod etiam Archelaus ſcribit; Capras non, ut reliqua animalia, naribus, ſed auribus ſpiritum ducere ſolere*. Idem narrant Plinius & Aelianus. Clodius iſte Neapolitanus librum compoſuit adverſus eos, qui carne abſtinerent; ut teſtis eſt ipſe Porphyrius περὶ ἀποχῆς ἐμψύχων. neque alius quiſquam illius meminit, quod ſciam. Fidem id facit, minime ψευδεπίγραφα hæc eſſe, ſed ex Porphyrio bona fide excerpta.

P. 60. Καὶ μετὰ τοῦτο Μίνως, καὶ μετὰ Μίνωα Αὐλέας. Dixi meam ſententiam: nimirum aut vitio codicis aut memoriæ falſum eſſe Joannem; & ad hunc modum a prima manu ſcriptum videri, Καὶ μετὰ τοῦτον Ἴων, καὶ μετὰ Ἴωνα Αἰσχύλος. Porro iſte Jon poeta fuit Tragicus, natione Chius: de quo ideo plura dicemus, quia Theſpide & Aeſchylo aliquanto eſt ignotior; tum autem ut quaſi ſpecimen demus iſtius operis, cujus antea fecimus mentionem, quo *Relliquias omnis Græcæ Poeſeos*, Philoſophicæ, Epicæ, Elegiacæ, Dramaticæ, Lyricæque colligere voluimus. Sed hæc fuerunt. Principio autem non injuria Chius noſter una cum Aeſchylo memoratur, cui olim amicitia & familiaritate conjunctus fuit; ut ex Plutarcho conſtat in libro qui inſcribitur Πῶς ἄν τις αἴσθοιτο ἑαυτοῦ προκόπτοντος ἐπ' ἀρετῇ. Αἰσχύλος, ait, Ἰσθμοῖ θεώμενος ἀγῶνα πυκτῶν, ἐπεὶ πληγέντος ἑτέρου τὸ θέατρον ἐξέκραγε, νύξας Ἴωνα τὸν Χῖον, Ὁρᾷς, ἔφη, οἷον ἡ ἄσκησίς ἐστιν· ὁ πεπληγὼς σιωπᾷ, οἱ δὲ θεώμενοι βοῶσι. Juvenis tamen cum ſene verſatus eſt; & in eo quidem non leviter peccatum eſt a Joanne, quod Jonem Aeſchylo vetuſtiorem faciat. Utinam vero ſupereſſet hodie Batonis Sinopenſis liber: Plura de Jonis ætate, & evidentiora dici poſſent. Platonis eſt Dialogus, quo nunc ſoli in obſcuro lubricoque tramite magis reptamus, quam pedetentim ingredimur. Socrates ſermonem inſtituit cum Jone quodam Epheſio; quem a Chio non eſſe diverſum opinio eſt Lilii Gyraldi, Julii Scaligeri, Delrii, & Menagii: quæ ſi vera eſt ſententia, non opus eſt ut multa dicamus. Statim enim conſtabit Jonem Aeſchylo fuiſſe natu minorem. Quippe Socrates natus Olymp. LXXVII. anno IV. tantummodo XIII. ætatis annum agebat, cum Aeſchylus ex vita exceſſit, videlicet Olymp. LXXXI. an. I. Callia Athenis Archonte. Sed de Epheſio iſto pugnant adverſus Gyraldum & Scaligerum eruditiſſimi quidem homines Leo Allatius, & Joannes Jonſius; ille contumeliis fretus, & eo quod nullo autore primus id dixerit Gyraldus, quodque Epheſius Rhapſodus fuerit, non Tragicus; hic autem acerrimo telo armatus, quia ratio temporum reclamat: ſcilicet Jonem Chium Olymp. LXXII. tragœdias docuiſſe non minus annos viginti priuſquam Socrates naſceretur, Olymp. demum LXXVII. IV. Mihi quidem idem eſt animus, non unum & eundem fuiſſe Chium & Epheſium: Chius enim & genere & opibus fuit clarus: qui cum Athenis quondam tragœdia ſimul & dithyrambo viciſſet, Chii vini cadum viritim cuique civium dedit; ut memorant Athenæus & Comici enarrator ad Pacem. Luculentæ vero divitiæ, quæ tam eximiæ liberalitati ſufficere potuerunt. Epheſius homo mendicus & circumforaneus cantitando & geſticulando victum inopem quæritans, ut mos erat Rhapſodis, quos Homerus ſuus miſella ſtipe & eſuritione paſcebat. Ipſe de ſe loquitur apud Platonem: Δεῖ γάρ με καὶ σφόδρ' αὐτοῖς (τοῖς θεαταῖς) τὸν νοῦν προσέχειν, ὡς ἐὰν μὲν κλαίοντας αὐτοὺς καθίζω, αὐτὸς γελάσομαι ἀργύριον λαμβάνων· ἐὰν δὲ γελῶντας, αὐτὸς κλαύσομαι ἀργύριον ἀπολλύς. Chius in omni litteratum genere magnum nomen eſt conſecutus: Epheſius præter Homerum nihil doctus cantare: ſicut de ſe fatetur; cum a Socrate interrogatus, utrum Homerum ſolum calleret, an etiam Heſiodum & Archilochum; reſpondit, minime quidem iſtos; ſed Homerum ſolum: atque hoc ſatis eſſe. Et aliquanto poſt, Ὅταν μέν τις, ait, περὶ τοῦ ἄλλου ποιητοῦ διαλέγηται, οὐδὲ προσέχω τὸν νοῦν, ἀδυνατῶ τε καὶ ὁτιοῦν συμβαλέσθαι λόγου ἄξιον, ἀλλ' ἀτεχνῶς νυστάζω, & alia plura in hanc ſententiam. Sic igitur perſuaſum habeo, Chio illi & Epheſio patriam, genus, fortunas, ingenium, ſtudia, mores, omnia denique præter nomen & ætatem diſparia fuiſſe. Et ætatem quidem cum dico, cave cum Jonſio & Gerardo Voſſio ad Olymp. LXXII. Jonem Chium rejicias, qui in erubeſcendum errorem inciderunt inſcii,

Et graviter magni magno cecidere ibi caſu:

ab hominum futiliſſimo Æmilio Porto decepti, qui Svidæ verba, Ἤρξατο τὰς τραγῳδίας διδάσκειν ἐπὶ τῆς π̄β Ὀλυμπιάδος, ita Latina fecit, tanquam ſi Ion Olymp. LXXII. ſcribere cœpiſſet. Atqui, o bone, π̄β ſunt LXXXII. & Scholiaſtes Comici non numerorum notas, verum integra verba exhibet, ἐπὶ ὀγδοηκοστῆς καὶ δευτέρας Ὀλυμπιάδος. Facile igitur per ætatem licitum eſt, uſum & conſuetudinem Joni Chio cum Socrate fuiſſe. Quin ipſe in ſuis ſcriptis Socratis mentionem fecit. Diogenes Laert. Ἴων δὲ ὁ Χῖος καὶ νέον ὄντα τὸν Σωκράτην εἰς Σάμον σὺν Ἀρχελάῳ ἀποδημῆσαί φησι. Quid

Digitized by Google

Allatius, malevolentia & livor, non homo? quam falſus eſt animi, cum Gyraldum credidit primum in ea opinione fuiſſe? Ecce tibi e tranſverſo Svidas: jampridem is in Διθυραμβοδιδάσκαλοι idem cum Gyraldo ſenſerat. *Καὶ Σωκράτης τ̃ φιλοσόφου ἐςὶ λόγος εἰς αὐτόν.* Portus haud præter ſolitum perverſe; ut nihil magis: *Extat Socratis Philoſophi oratio in ipſum ſcripta.* Sed de dialogo Platonis intellexit Lilius; & recte quidem: eo ſolum nomine culpandus, quod errantem ducem ſecutus eſt. Jam vero, cum illud exploratum ſit de Olympiade LXXXII. quis dubitet quin Jonem Aeſchylus anteierit ætate? ſiquidem obiit fere ſeptuagenarius, triennio prius ad minimum quam Jon ad ſtudium Tragicum ſe applicaret. Præterea narrat Jon (apud Athenæum) conveniſſe ſe in inſula Chio Sophoclem poetam, cum prætor factus navigaret in Lesbum: & (apud Plutarchum) memorat ſolitum eſſe Periclem jactate ſe magnificentiſſime, quod Samios viciſſet. Ea vero geſta ſunt Olymp. LXXXIV. IV. a morte. Aeſchyli annis quindecim. Didaſcaliæ veteres in Argumento Hippolyti: *Η σκηνὴ τοῦ δράματος ὑπόκειται ἐν Θήβαις* (imo *Τροιζῆνι*) *ἐπὶ Αμείνονος ἄρχοντος Ολυμπιάδι πζ ἔτει δ. Πρῶτος Εὐριπίδης, δεύτερος Ιοφῶν, τρίτος Ιων.* Itaque Olymp. LXXXVII. IV. Jon fabula certavit annis ſeptem & viginti poſteaquam Aeſchylus mortuus eſt. Denique hæc ſodes vide ex Ariſtophanis Pace:

Θε. *Οὐκ ἦν ἄρ' οὐδ' ἃ λέγουσι περὶ τ̃ ἀέρα,*
Ως ἀστέρες γιγνόμεθ', ὅταν τις ἀποθάνῃ;
Τρ. *Μάλιστα, Θε. Καί τίς ἐστιν ἀστὴρ νῦν ἐκεῖ;*
Τρ. *Ιων ὁ Χῖος* Scholiaſtes notat Jonem jam mortem obiiſſe: *ὅτι ὁ μὲν Ιων ἤδη τέθνηκε δῆλον.* addo, etiam eodem anno quo acta eſt ea fabula, XIII. videlicet belli Peloponneſiaci, Olymp. XC. II. uti conſtat ex ipſa Comœdia, ubi Trygæus ſic Pacem alloquitur:

Μὰ Δί', ἀλλ' ἀπόφηνον ὅλην σαυτὴν
Γενναιοπρεπῶς τοῖσιν ἐρασταῖς
Ημῖν, οἳ σου τρυχόμεθ' ἤδη,
Τρία καὶ δέκ' ἔτη

Jam nuſquam habet Maleſas, quo abdat illud putidum & inhoneſtum caput. Tantum abeſt ut Jon Aeſchylo natu fuerit grandior; ut ſuperſtes ei fuerit annos ſolidos XXXVII. Nunc tempus eſt ut de Jonis ſcriptis fidem liberemus. Et profecto non immerito propter multiplicem doctrinam a Callimacho laudatus eſt Jon. *Καὶ Καλλίμαχος*, ait Svidas, *ἐν χωλιάμβοις μέμνηται αὐτοῦ, ὅτι πολλὰ ἔγραψεν.* Nam ut Poemata prius recenſeamus; deinde quæ oratione proſa compoſuit: *Melica* Jonis laudantur & *Dithyrambica*. Schol. Ariſtophanis, & Svidas: *Ιων διθυράμβων καὶ μελῶν ποιητής.* Harpocration: *ἔγραψε δὲ μέλη πολλά.* Et dithyrambo quidem vicit, cum Athenienſibus viritim Chii cadum diſtribuit: ex Melicis carminibus extat Odæ principium, *Αοῖον ἀεροφοίταν. Αστέρα μείναμεν ἀελίου λευκοπτέρυγα πρόδρομον.* Sic lege apud Scholiaſtem & Svidam: male in utroque *ἀεροφοίταν*, & in altero *λευκῇ πτέρυγι.* *Pæanes*, *Hymni*, *Scolia* ſive carmina convivalia. Scol. Ariſtoph. *Elegiaca*. Idem & Svidas. Ex Elegis non paucos verſus adducit Athenæus, ut lib. XI. c. 3. *Καὶ Ιων δ' ὁ Χῖός φησι,*

Χαιρέτω ἡμέτερος βασιλεὺς σωτήρ τε πατήρ τε,
Ημῖν δὲ κρητῆρ' οἰνοχόοι θέραπες
Κιρνάντων προχύτοισιν ἐν ἀργυρέοις· ὁ δὲ χρυσὸς
Οἶνον ἔχων χειροῖν νιζέτω εἰς ἔδαφος·

& quæ ſequuntur: ubi Caſaubonum nequicquam æſtuantem videas, ut eliciat ex iſtis ſententiam commodam; nam prius correctionis indigent, quam a quoquam intelligi poſſint. Non longe aberrabimus a ſcopo, ſi ſic legerimus:

————————— *ὁ δ' ἕκαστος*
Οἶνον ἔχων χειροῖν ζέτω εἰς ἔδαφος.

Comœdiæ ut Comici Schol. *Comœdia* ut Svidas. *Epigrammata* Idem Schol. & Anthologia Epigram. lib. 3. c. 26.

Ιωνος εἰς Εὐριπίδην.
Χαῖρε μελαμπέπλοις Εὐριπίδη, ἐν γυάλοισι
Πιερίας τ̃ ἀεὶ νυκτὸς ἔχων θάλαμον.
Ισθι δ' ὑπὸ χθονὸς ὤν, ὅτι σοι κλέος ἄφθιτον ἔσται,
Ισον Ομηρείαις ἀενάοις χάρισιν.

Sed omnino falſa eſt & ementita inſcriptio: quam ratio temporum refutat &

rejicit. Mitificum vero poetam Jonem, qui Euripidem mortuum Epigrammate celebraverit, ipſe jam annos tredecim extinctus. Deceſſit Ion Olymp. xc. II. anno belli Peloponneſiaci XIII. Euripides autem & Sophocles ejus belli XXVI. anno, Olymp. XCIII. III. uti conſtat ex Ariſtophanis Ranis, quæ actæ ſunt eo anno Dionyſiis τοῖς κατ' ἀγρὑς. ut alia argumenta mittam ab eruditis viris occupata. Itaque loco Ιωνος ſcribendum eſt fortaſſis Ιωάννα, vel Βίωνος vel Δίωνος, ut cuique libitum fuerit. *Tragœdiæ* numero XII. ut alii volunt XXX. ut alii XL. σχολ. & Suidas. Tituli quidem undecim a veteribus Grammaticis adhuc ſervantur, ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ, Idem σχολ. & Athenæus. Heſychius: Πεδανῷ ὕπνῳ, ἢ πεδανῷ κύφῳ, Ιων Αγαμέμνονι, τινὲς δὲ ὡ βεβαίῳ. leg. ὑπεδανῷ, κύφῳ. ΑΛΚΜΗΝΗ. Heſych. Pollux x. 23. Εν δὲ τῇ Ιωνος Αλκμήνῃ, ὅ εἰς τὴν τῆς τροφῆς παρασκευὴν ἦν, Θυλακίσκη ὠνόμασαι. Repone ex Cod. Voſſiano, ὁ εἰς τὴν τῆς τροφῆς παρασκευὴν Θυλακίσκος ὠνόμασαι. ΑΡΓΕΙΟΙ Heſych. ΜΕΓΑ ΔΡΑΜΑ. Pollux x. 45. Heſych. in Ονοπεζομένη, & Μελάγχιτον, μεγάλῳ δράματι ἀπὸ τῆς ἀνθρώπου, οἷον ἀκμάζουσαν. Lego: Μελαγχαίτην, Ιων Μεγάλῳ δράματι. Homines ἀκμάζοντες ætate florentes capillitio fere nigro ſunt, provecti caneſcunt. Sed verbum id inverſum eſt ab Ione, & ad alia tranſlatum, quæ ſunt annis & viribus integris: quaſi diceretur exempli gratia ἵππος μελαγχαίτης, *equus florenti ætate juvencus*. ΦΡΟΥΡΟΙ. Schol. Ariſtoph. Heſych. Athenæus: ΦΟΙΝΙΞ. Julius Pollux: Ιων δὲ ἐν φοίνικι σαφέστερον· Αλλ' ὦ θυρετρῶν τῶνδε κοιμῆται θεοί. Enarrator Comici ad Ranas: Τῦτο τῆ Ιωνός ἐστιν ἐκ φοίνικος ἢ ἐκ Οἰνέως· Εἰ δ' ἐγὼ ὀρθὸς ἰδεῖν βίον ἀνέρος, πολῖται· Repone ex certiſſima conjectura ἐκ φοίνικος ἢ Καινέως· & verſus iſte Heroicus eſt, non alienus a Tragœdia.

Εἰ δ' ἐγὼ ὀρθὸς ἰδεῖν βίον ἀνέρος, ὦ πολῖται.

ſic Athenæus lib. III. & IV. Ιων ἐν φοίνικι, ἢ Καινεῖ. Itaque eſt ΦΟΙΝΙΞ Η ΚΑΙΝΕΥΣ & ΦΟΙΝΙΞ ΔΕΥΤΕΡΟΣ. vide Heſychium in Τιμαλφίς. Athenæus fine lib. IV. Ἐν δὲ τῷ δευτέρῳ Φοίνικι ὁ Ιων φησίν. Εκτυπον ἄγων βαρὺν αὐλὸν τρέχοντι ῥυθμῷ, οὕτω λέγων τῷ φρυγίῳ. Non de nihilo eſt quod Codd. MSS. conſtanter exhibent τρέχοντα· ad quorum indicium ſic legerim:

—— ἐκτύπων, ἄγων βαρὺν
Αὐλὸν, τρέχοντα ῥυθμόν. —— ut in Euripidis
Rheſo. Πολλοῖσι σὺν αὐλοῖσιν ἐκτύπει φόβον.

ΤΕΥΚΡΟΣ. Heſychius: Αἴδροι, αἴδριες, Ιων. Τεύκρῳ † Αἰδροφῶντι, αἰδρίων ἀναιρετικῷ. ſcribe Ιων, & illud alterum Heſychii peccatum eſt ſcutica dignum. Quicunque fuerit *interfector ſtultorum*, homo ſane metuendus, ſine dubio trucidaſſet Heſychium ſi occaſionem hanc nactus fuiſſet. Vera ſcriptura eſt Ανδρειφόντῃ, ἀνδρῶν ἀναιρετικῷ, ex Homerico iſto:

Μηριόνης ἀτάλαντος Ενυαλίῳ ἀνδρειφόντῃ.

Αμφιβώτης, περιβόντος· Ιων Τεύκρῳ. lego περιβοῶντα. Βώσας, βεβωμένος Herodot. inde ἀμφίβωτος. Idem alibi, Αμφιρώτες, περιβόντος. Iterum tibi, mi Heſychi, a ſtulticida illo cavendum eſt; nam cur non ego par pari referam, & barbariem tuam ulciſcar nunc demum nato vocabulo? ΟΜΦΑΛΗ. Scol. Ariſtoph. Harpocration. Heſychius: Ερρωπίζομεν, Ιων Ομφάλῃ. τινὲς ῥωπίζειν ἀπέδοσαν τὸ ἀπεχνεῦσθαι, καὶ ἀμαθύνεσθαι, (pro ἀμαθαίνειν) κακῶς. Εστι γὰρ ῥῶπος ὁ λεπτὸς καὶ ποικίλος φόρτος, καὶ βέβαιος, καὶ τὰ ἔσω τῶν ῥωπῶν πλέγματα κατὰ καὶ σεῖσρα κυρίως. Lego: ἀπεχνιτεύεσθαι. Et: Εστι γὰρ ῥῶπος ὁ λεπτὸς καὶ ποικίλος φόρτος, καὶ γέλγαι, καὶ τὰ ἔσω τῶν ῥωπῶν πλέγματα κατὰ καὶ σῦσρα κυρίως. Quanto hæc meliora quam illa Palmerii! Heſychius alibi, Ερρωπιζόμεθα, ἢ τεχνιτεύομεν, ἢ σύμμικτα χρώματα εἴχον. Iterum a librariis deceptus eſt. Sana lectio eſt: Ερρωπίζομεν, ἐτεχνιτεύομεν, ἢ σύμμικτα χρώματα ἔχομεν. Etymolog. magnum: Ερρωπίζομεν, σύμμικτα καὶ συμπεφορημένα ἐποιοῦμεν· quod ferri quidem poteſt; ſed emendatius fortaſſe profertur ab Euſtathio: Φέρεται δὲ καὶ ῥῆμα τὸ ῥωπίζειν, ὃ δηλοῖ τὸ σύμμικτα καὶ συμπεφυρμένα ποιεῖν. Quod ad βέβαιος attinet, terminatio ΟΣ in libris MSS. minuto apice ſignatur: illa vero non oppido diſſimilia γέλγαι vel γέλγεα vel βέβαια. Aliis eſt potius γέλγη numero ſingulari. Euſtathius: Ρῶπος, λεπτὸς καὶ ἁπλῆς (leg. εὐτελὴς) φόρτος, ὡς δὲ Αἴλιος Διονύσιος λέγει. καὶ ποικίλος· γέλγην δὲ, φησὶν, αὐτὴν ἔλεγον οἱ παλαιοί. Heſych. Γέλγη, ὁ ῥῶπος, καὶ βάμματα, καὶ ἄτρακτοι καὶ κτένες. Photius Patriarcha: Ρῶπος, μηδενὸς ἄξιον, Ρῶπος καὶ γέλγη, ὁ ποικίλος, λεπτὸς φόρτος. Jam σῦσρα certiſſima emendatio: ea ſunt Caniſtra virgultis aut juncis contexta. Heſychius: Σῦσρα κόσκινα ἢ κύμβαλα. duo verba confundit σῖσρα & σεῦσρα, quorum hoc ἀπὸ τῆ σείειν formatur, illud ἀπὸ τῆ σύθειν. Achæus vetuſtus tragicus docuit Omphalen Satyricam: quo de genere perſuaſum prorſus habeo etiam hanc Jonis fuiſſe. Hercules ſervivit Omphalæ, Genio & Veneri aſſidue litavit; juſſus & inter ancillarum greges

penſa carpere, ſicubi duro & indocto pollice fila sumpebat, e veſtigio hominis caput Sandalium commitigabat. Nihil triſte neque tragicum: ludus jocuſque omnia. Favent huic ſententiæ fragmenta, quotquot ſuperſunt; quæ nihil niſi convivia, comeſſationes, & ſymphonias pollicentur. Heſych. Μεσόμφαλοι, φιάλαι. Etym. Πίθι Πακτύλω ῥοάς. Pollux: *Καὶ τὴν μέλαιναν σίμμιν ὀμματοσχεῖρον*. Athenæus; Οἶνος ὧκ ἔνι

Εν τῷ σκύφει — & —
Επιαυσίαν γὰρ δεῖ με τὴν ἑορτὴν ἄγειν,
Et Αυδός τε μαγάδις αὐλὸς ἡγείσθω βοῆς.
& lib. x. Αλλ' εἶα Λυδαὶ ψάλτριαι, παλαιθέτων
Υμνων ἀοιδοὶ, τὸ ξένον κοσμήσατε.

Ita lege, non Αλλ' αἱ Λυδαὶ, quod verſus recuſat. Et eodem libro: Ιων δ' ἐν Ομφάλῃ ἐμφανίσας τὴν Ηρακλέους ἀδδηφαγίαν ἐπιφέρει. Τπὸ δὲ τῆς Εὐφημίας,

Κατέπινε καὶ τὰ κᾶλα καὶ τὰς ἄνθρακας.

Caſaubonus corrigere conatus eſt, τῆς ἀδηφαγίας. Noſlem factum. Neque enim quiſquam ita locutus eſt; neque, ſi fuerit locutus, eo magis conveniret huic loco; quia ſyllaba ſecunda foret brevis. Nihil aptius excogitari poteſt τῆς βυλιμίας. adeo quadrant omnia, ſimilitudo, menſura, ſententia. Libet illud afferre cum probationis tum boni ominis cauſa,

Εξω τὸν βύλιμον, ἔσω τὸν πλουθυγίειαν.

Atque hæc quidem de Omphale ſcripſeram; cum Strabo mihi ad manum non eſſet. Poſteaquam copia facta eſt eum adeundi, delectatus ſum ejus ſuffragio confirmari ſententiam meam. Verba ſunt lib. I. de Inſulis, quæ continenti quondam adhærentes, poſtea interfuſo mari avulſæ ſunt. Ιων δὲ περὶ τῆς Εὐβοίας φησὶν ἐν Ομφάλῃ Σατυροῖς.

Εὐβοΐδα μὲν γῆν λεπτὸς Εὐρίπου κλύδων
Βοιωτίας ἐχώρισ' ἀκτῆς, ἐκτεμὼν
Πρὸς Κρῆτα πορθμόν. *Locum hunc*, ait Caſaubonus, *depravatum eſſe monere poſſum: emendare non poſſum ſine ope codicum*. Ego vero nullis adjutus codicibus, niſi tamen in integrum reſtituero, nihil deprecor, ne dentatis Criticorum chartis & canina eloquentia conſcindar. Lego autem ſic:

Εὐβοΐδα μὲν γῆν λεπτὸς Εὐρίπου κλύδων
Βοιωτίας ἐχώρισ', ἀκτὴν ἐκτεμὼν
Προβλῆτα πορθμῷ. Homerus Od. ε.

Αλλ' ἀκταὶ προβλῆτες ἔσαν, σπιλάδες τε, πάγοι τε. & hymno in Bacchum:

——— Ως ἐφάνη παρὰ θῖν' ἁλὸς ἀτρυγέτοιο
Ακτῇ ἐπὶ προβλῆτι. Nec minus recte illud πορθμῷ. Pomp. Mela: Sicilia aliquando continens, & agro Brutio adnexa, poſt *freto* maris Siculi *abſciſſa* eſt. Idem Caſaubonus legit Ομφάλῃ Σατυρικῇ, vel Σατυρικῷ videlicet δράματι. nam Jonis Omphalam, ut Achæi, Satyricam fuiſſe putat. Poſtea tamen oblitus eſt hujus loci, cum aureolum illum libellum de Satyrica compoſuit. Sic enim narrat p. 61. *Scripſerat & Ion Chius poeta tragicus Omphalam: ſed id drama fuiſſe Satyricum nuſquam lego*. Tu revoca in memoriam quæ ſcripſimus ſupra paullo in hac Epiſtola, & ſine cunctatione lege ἐν Ομφάλῃ Σατύροις. Illud etiam notandum, cum numero ſingulari conjungi Σατύροις, cujus rei exemplum tunc non habuimus. Sic Lycophronis Μενέδημον Σατύροις laudant Athenæus & Laertius. Jamque etiam in memoriam redeo luculenti loci apud Galenum Comm. I. ad VI. Επιδημιῶν ubi Sophocles citatur Σαλαμῖνι Σατύροις. Is ita ſe habet. Νυνὶ δὲ ἀρκέσει τοῖς γραμματικοῖς ἀκολουθήσαντα, κατὰ τὴν ἐκείνων διάταξιν εἰπεῖν τι περὶ τῶν κατὰ τὴν πέμφιγα σημαινομένων. Δοκεῖ μὲν γὰρ αὐτὴν ἐπὶ τῆς πνοῆς Σοφοκλῆς ἐν Κολχοῖς λέγειν. Απῆξε πέμφιξιν ὁ πέλας φόρῳ. (lege

Απῆξε πέμφιξ Ιονίῳ πέλας πόρῳ.

Vel ad hunc modum, ſi id minus placet, æque commoda mutatione;

Απῆξε πέμφιξ ἐξ ἕω σελασφόρῳ.) Sic Æſchylus
Prometheo: Χρόνον δὲ τὸν μέλλοντα πόντιος μυχὸς,
Σαφῶς ἐπίστασ', Ιόνιος κληθήσεται.

Τῆς σῆς πορείας μνῆμα τοῖς πᾶσι βροτοῖς.

Apollonius Rhodius lib. ıv. loquens de Colchis;

Τῷ κ) ὑπέρθε τίς γε βαλὼν ὑπὲρ αὐχένα γαίης
Κόλπον ἔσω πόντοιο πανέσχατον Ιονίοιο.

Καὶ αὐτὸς ἐν Σαλαμίνῃ Σατύροις. κὴ τάχ᾽ ἂν κεραύνια πέμφιξι βροντῆς κ) δυσοσμίας λάβοι. (lege — κ) τάχ᾽ ἂν Κεραύνια Πέμφιξι βροντῆς κ) δυσοσμίας βάλοι.) Αἰσχύλος δὲ ἐν Προμηθεῖ Δεσμώτῃ (imo vero Λυομένῳ)

Εὐθεῖαν ἕρπε τήνδε. κ) πρώτιστα μὲν
Βορεάδας ἥξεις πρὸς πνοὰς, ἵν᾽ εὐλαβοῦ
Βρόμον καταιγίζοντα, μή σ᾽ ἀναρπάσῃ
Δυσχειμέρῳ πέμφιξι συστρέψας ἄνω.

Επὶ δὲ τῆς ἀκτῖνος αὐτῆς δοκεῖ κεῖσθαι τὸ τῆς πέμφιγος ὀνόματι Σοφοκλῆς ἐν Κολχοῖς κατὰ τόδε τὰ ἔπη. κἀν ἐθαύμασα τῆδε σκοπῶν πέμφιγα χρυσέαν ἰδών. (lege — Κἀπεθαύμασα Τηλέσκοπον πέμφιγα χρυσέαν ἰδών.) ὥσπ κ) Αἰσχύλος. Εξαντριαίας ὡς πέμφιξ ἡλία προσδέρκεται, ὃν ἀστερον σόμα Λητώας κόρης (lege, Αἰσχύλος ἐν Ξαντρίαις,

Ας ἄπ πέμφιξ ἡλίου προσδέρκεται,
Οὔτ᾽ ἀστερωπὸν ὄμμα Λητώας κόρης.

Ea fabula citatur in Catalogo Dramatum & Scholiis Eumenidum. Pollux 10. c. 26. τὰς μέντοι λαμπάδας κ) Κάμακας εἴρηκεν ἐξαντρίαις Αἰσχύλος. MS. codex Iſ. Voſſii habet ἐν ξαντρίαις. ut & antea viri docti ex conjectura emendarunt. Porro Æſchylus in his verſibus ſe ipſe imitatus eſt: nam hæc habet in Prometheo vincto de Græcis ſive Phorcidibus:

Μονόδοντες, ἃς οὔθ᾽ ἥλιος προσδέρκεται
Ακτῖσιν, οὔθ᾽ ἡ νύκτερος μήνη ποτέ.)

Επὶ δὲ τῆς ῥαγίνιδος (lego ῥανίδος) ὁ αὐτός φησιν ἐν Προμηθεῖ.

Εξευλαβοῦ δὲ, μή σε προσβάλλῃ σόμα
Πέμφιξ. πικρὰ γὰρ κὴ διὰ ζωῆς ἀτμ.

Καὶ ἐν Πενθεῖ. Μηδ᾽ αἵματος πέμφιγα πρὸς πέδῳ βάλῃς. Επὶ δὲ τῆς νίφους δοκεῖ τετάχθαι κατὰ τόδε τὸ ἔπος ἐν Σαλαμινίᾳ Σατύροις παρὰ Σοφοκλεῖ. Πέμφιγι πᾶσαν ὀψιαγέλων πυρός. (ſcrib. Πέμφιγι πᾶσαν ὄψιν ἀγγέλῳ πυρός.) κ) παρ᾽ Ιβύκῳ. Πυκινὰς πέμφιγας πιόμενοι. λέλεκται δὲ ἴσως ὁ λόγος αὐτῷ κατά τινα παραβολὴν ἐπιχειμαζομένων (lege ἐπὶ χειμ.) εἰρημένην, διὸ κ) τῶν προγνωστικῶν οἱ πλεῖστοι ἐπὶ τῶν κατὰ τοὺς ὄμβρους σταγόνων εἰρῆσθαί φασι τὰς πέμφιγας. ὁ δὲ Καλλίμαχος ὧδε. Μὴ διὰ πεμφίγων * ἐνάγνισεν ἐᾶ. ὁ δὲ Εὐφορίων ὅπως εἶπε δ᾽ ἄνθη πέμφιγες ἐπιτρύζουσι θανόντα. Verſus eſt hexametrus, Εἰ πίδαναι, vel Ηπιδαναὶ πέμφιγες ἐπιτρύζουσι θανόντα. i. e. murmure ſuo quaſi lamentari videntur. Poſſis etiam legere ἐπικλύζουσι. Quod ad Σαλαμῖνα Σατύρους attinet, cujus gratia cætera emendavimus; nemo me adduxerit, ut verbum mendo eſſe vacuum exiſtimem. Æſchylus quidem fecit Σαλαμῖνα, ſive Σαλαμινίας. Sophocleæ fabulæ, quæ eo titulo inſcripta ſit, nemo alius meminit. Auſim pro certo dicere lectionem rectam eſſe Σαλμωνεῖ Σατύροις. Heſychius bis; Σοφοκλῆς Σαλμωνεῖ.

Quatuor hic invectus equis, & lampada quaſſans,
Per Grajum populos, mediæque per Elidis urbem
Ibat ovans, divumque ſibi poſcebat honorem,
Demens! qui nimbos & non imitabile fulmen
Ære, & cornipedum pulſu ſimularat equorum.

Hactenus quidem argumentum eſt Satyris aptum, & conveniens ad hilarem & feſtum diem. Huc quoque fragmenta illa videntur pertinere, quæ verba ſunt cujuſpiam qui facete & urbane irridet jocularem illam Simiam Tonantis;

Καὶ τάχ᾽ ἂν Κεραυνία
Πέμφιξι βροντῆς κ) δυσοσμίας βάλοι.
Forſan & petet Ceraunia
Odore tetro & vi coruſca fulminis.

by Google

Et illud alterum:

> *Πέμφιγι πᾶσαν ὄψιν ἀγγέλῳ πυρός.*
> *Nimbo ora* velans *nuncio tonitrui.*

Atque hucuſque Sophocles in eo dramate proceſſit: nam quæ ſequuntur, plane tragica ſunt, & lamentabili carmine deploranda.

> At pater omnipotens denſa inter nubila telum
> Contorſit, (non ille faces, nec fumea tædis
> Lumina) præcipitemque immani turbine adegit.

Et hæc quidem conjectura probabili nituntur; ſed extra controverſiam rem ſtatuit Athenæus lib. XI. *Καλεῖται δὲ μάνης ϗ τὸ ἐπὶ κοττάβῳ, ἐφεςικὸς, ἀφ' ἧ (leg. ἐφ' ἧ) τὰς λάταγας ἐν παιδιᾷ ἐνέπιπτον, ὅπερ ὁ Σοφοκλῆς ἐν Σαλμωνεῖ χάλκειον ἔφη κάρα, λέγων ὧδε.*

> *Τὰ δ' ἐςὶ κνισμὸς ϗ φιλημάτων ψόφος,*
> *Τῷ καλλικοτταβοῦντι νικητήρια*
> *Τίθημι, ϗ βαλόντι χάλκειον κάρα.*

Jam ſi potes, dubita, an drama Satyricum fuerit necne. Profecto qui poteſt animum inducere, ut verſus proximos autumet in Tragœdia poſſe dici; auctor ergo ſum, ut prius quid ſit Tragœdia, quid Satyri, diſcat, quam de rebus aliquantum a vulgari notitia remotis ſententiam ferat.

Undecima Jonis fabula ΕΥΡΥΤΙΔΑΙ. Athenæus lib. XI. Heſych. *Ἰκίος θρῦνον σημαίνει, ὡς Σοφοκλῆς Τρωΐλῳ ϗ Ιων Ερυτίδαις.* lege *Εὐρυτίδαις. Αθίνορας, ἀνεπάφυς παρθένυς, οἷον Εὐρύτιδες.* Pulchre feciſſe ſibi viſus eſt, qui emendavit, *οἷον Εὐριπίδης.* Tu vero meo periculo repone, *Αθίκτυς κόρας, ἀνεπάφυς παρθένυς, Ιων Εὐρυτίδαις.* Eurytidæ autem, ne quis forte neſciat, ſunt Eutyti Oechalienſis filii, quos Hercules occidit. Habes Tragœdiæ argumentum. Non prætermittendus eſt inſignis locus apud Schol. Soph. ad Trachinias. *Διαφωνεῖται ὁ τῶν Εὐρυτιδῶν ἀριθμός. Ησίοδος μὲν γὰρ* (in *Hoίαις*, ut puto, vel *Ηρωϊκῇ Γενεαλογίᾳ*) *τέσσαρας φησιν ἐξ Εὐρύτυ ϗ Αντιόχης παῖδας οὕτως.*

> *Η δ' ὑποκυσσαμένη καλλίζωνος Στρατονίκη*
> *Ευρυτον ἐν μεγάροισιν ἐγείνατο φίλτατον υἱόν.*
> *Τῦ δ' υἱεῖς ἐγένοντο Δηΐων τε, Κλύτιός τε,*
> *Τοξεύς τ' ἀντίθεος, ἠδ' Ιφιτος ὄζος Αρηος.*
> *Τὺς δὲ μέθ' ὁπλοτάτην τέκετο ξανθὴν Ιόλειαν*
> *Αντιόχη κρείυσα, παλαιὸν γένος Αὐβολίδαο.*

Κρεόφιλος δὲ δύο. Αριςοκράτης δὲ τρεῖς, Τοξέα, Κλύτιον, Δηΐονα. Satis jam petnoſti, qui ſint Jonis Eurytidæ. Sed haud plene ſatisfactum eſſet promiſſo noſtro, ſi verſus eos dimitteremus ex manibus, & mendum teterrimum ſilentio diſſimularemus. Principio legendum *Αντιόπη*. Schol. Apollonii: *Κλύτιος ϗ Ιφιτος οἱ τῆς Αντιόπης παῖδες.* Hyginus: *Clytius & Iphitus Euryti & Antiopes Pylonis filiæ filius.* Quæ quaſi manu nos ducunt ad cætera corrigenda. Jam enim Hygini autoritate ſcribo *Πύλωνος* pro *παλαιὸν γένος*. atque adeo, ut pompam & procœmia miſſa ſaciam, verſum hunc integrum præſtabo, ſicut ab Heſiodo profectus eſt,

> *Αντιόπη κρείυσα Πύλωνος Ναυβολίδαο.*

Nam cedo mihi unum, qui Auboli vel Aubolidæ meminit. Naubolus vero nemini ignotus eſſe poſſit, qui labris primoribus guſtavit literas humaniotes. Apollonius Rhodius,

> *Τῷ δ' ἐπὶ δὴ θείοιο κίεν Δαναοῖο γενέθλη*
> *Ναύπλιος, ἦ γὰρ ἔην Κλυτονήυ Ναυβολίδαο,*
> *Ναύβολος αὖ Λέρνυ.*

Conveniunt ætas, locus: ut, quanquam de hac re nullum verbum faciant alii ſcriptores, nihil tamen impediat, quo minus Pylon Nauboli filius eſſe potuetit. Denique pro *Κρεόφιλος* lege *Κρεώφυλος*. qui poema compoſuit *Οἰχαλίας ἅλωσιν*; ad quod reſpexit Scholiaſtes. De Creophylo conſulantur Appulejus, Porphyrius Strabo, Sextus Empiricus, Svidas, Scriptor certaminis Heſiodi & Homeri, Plato *Πολιτειῶν* x. Photius in Lexico MS. *Κρεώφυλος Πολιτείας ι. ὁ γὰρ Κρεώφυλος, ὦ Σώκρατες, ἴσως ὁ Ομήρυ ἑταῖρος. τῦτον τινὲς ϗ διδάσκαλον Ομήρυ λέγυσι γεγονέναι, ϗ ἐςιν αὐτῦ ποίημα Οἰχαλίας ἅλωσις. ἀρχαῖος μὲν ὢν ἐςι, νεώτερος δὲ ἱκανῶς Ομήρυ.* Pauſanias Meſſenicis: *Θετταλοὶ δὲ ϗ Εὐ-*

βοεῦς λέγουσι, οἱ μὲν ὡς τὸ Εὐρύτιον πόλις τὸ ἀρχαῖον ἦν, ϗ ἐκαλεῖτο Οἰχαλία. τῷ δὲ Εὐβοέων λόγῳ Κρεώφυλος ἐν Ηρακλείᾳ πεποίηκεν ὁμολογοῦντα. *Heracleam* hanc diverſam eſſe totam ab *Οἰχαλίας ἁλώσει* ſententia eſt Ger. Voſſii. Ægidius vero Menagius aſſeveranter affirmat pro *ἐν Ηρακλείᾳ* ſcribendum eſſe *ἐν Οἰχαλίᾳ*. Demiror equidem viros excellentes ingenio & doctrina morbo minime deſperato medicinam non reperiſſe: quæ, niſi me omnia fallunt, hæc eſt. *Τῷ δὲ Εὐβοέων λόγῳ Κρεώφυλος Ηρακλέα πεποίηκεν ὁμολογοῦντα*. *Eubœenſium autem ſententiæ Creophylus Herculem induxit convenienter loquentem*. Enimvero pars magna illius poematis fuit Hercules; ut propemodum jam illud audire mihi videar:

> *Τὸν δ᾽ αὖτε προσέειπε βίη Ηρακληείη,*

Similis locutio eſt in iſtis, quæ occaſione alia ſupra adduximus: *Εν τοῖς Κρησὶν Εὐριπίδης Ικαρον μονῳδοῦντα ἐποίησεν*, &, *Εν ταῖς Κρήσσαις Αερόπην εἰσήγαγε πορνεύουσαν*. neque opus eſt, ut plures teſtes excitemus. Sunt qui *Οἰχαλίας ἅλωσιν* ad Homerum referunt; ſicut autor eſt Callimachus apud Strabonem & Sextum;

> *Τοῦ Σαμίου πόνος εἰμὶ, δόμῳ ποτὲ θεῖον Ομηρον*
> *Δεξαμένη κλαίω δ᾽ Εὔρυτον ὅσσ᾽ ἔπαθε*
> *Καὶ ξανθὴν Ιόλειαν. Ομήρειον δὲ καλεῦμαι*
> *Γράμμα. Κρεωφύλῳ, Ζεῦ φίλε, τοῦτο μέγα.*

Svidas in *Ομηρος*. *Αναφέρεται δὲ εἰς αὐτὸν ϗ ἄλλα τινὰ ποιήματα, Αμαζόνια, Ιλιὰς μικρὰ, Νόστοι, Επικιχλίδες, Ηθιέπακτος ἤτοι Ιαμβοι, Σικελίας ἅλωσις*. Sed pro *Σικελίας* ſine ulla dubitatione legendum eſt *Οἰχαλίας*. Addam illud quoque; quod, ſi bene Millium meum novi, prætermiſſum eſſe graviter tuliſſes: nimirum *Ηθιέπακτος* eſſe verbum nihili, & aliquanto inferius ſic ſcribi, *Επταπάκτιος*. *Καὶ Επταπάκτιον*, ait, *ϗ Επικιχλίδας ἐποίησεν*. Et prima quidem ſpecie ea conjectura vera videbatur, *ἑπτὰ* ſcilicet *Επίγονοι*. Memineram enim & ſeptem eſſe Epigonos, & ad Homericorum poematum numerum adſcribi. Herodotus IV. *Αλλ᾽ Ησιόδῳ μέν ἐστι Υπερβορέων εἰρημένα, ἔστι δὲ ϗ Ομήρῳ ἐν Επιγόνοισιν, εἰ δὴ τῷ ὄντι γε Ομηρος ταῦτα τὰ ἔπεα ἐποίησε*. Sed repudiavi continuo illam ſententiam, ubi animadverti Epigonos eſſe *ἔπη ϗ οὐκ ἰάμβους*, non Senarios, ſed hexametros. Scriptor certaminis Homeri & Heſiodi: *Ο δὲ Ομηρος ἀποτυχὼν τῆς νίκης, περιερχόμενος ἔλεγε τὰ ποιήματα. πρῶτον μὲν Θηβαΐδα ἔπη ζ̄, ἧς ἡ ἀρχή.*

> *Αργος ἄειδε, θεὰ πολυδίψιον. ἔνθα ἄνακτες.*

Εἶτα ἐπειγομένους (lege non dubitanter *Επιγόνους*) *ἔπη ζ̄ ὧν ἡ ἀρχή.*

> *Νῦν αὖθ᾽ ὁπλοτέρων ἀνδρῶν ἀρχώμεθα, μοῦσαι.*

Alii & Thebaidem & Epigonos attribuunt Antimacho Colophonio. De illa quidem res eſt vulgaris; de his teſtem habeo Scholiaſtem Ariſtoph. ad Pacem; *Πα. Νῦν αὖθ᾽ ὁπλοτέρων ἀνδρῶν ἀρχώμεθα —— κτλ. ἀρχὴ τῶν Επιγόνων Αντιμάχου*. Verum extra omnem controverſiam rem poſuit Joannes Tzetzes, qui utriuſque ſcripti ſimul mentionem facit, in *Iliade interpretata allegorice*, quæ nondum edita eſt;

> *Τρία ϗ δέκα γέγραφε μνημόσυνον βιβλία,*
> *Μαργίτην τε, ϗ Αἶγά τε, ϗ τῶν Μυῶν τὴν μάχην*
> *Τὴν Επιγόνων μάχην τε γράφει, ϗ Θηβαΐδα,*
> *Τὴν Οἰχαλίαν, Κέρκωπας, εἰς τοὺς Θεοὺς τε Υμνους,*
> *Καὶ τοὺς Επτὰ ἐπάκτων ϗ τὰς Επικιγκλίδας,*
> *Καὶ Επιγράμματα πολλὰ σὺν Νυμφικοῖς τοῖς Υμνοις,*
> *Καὶ τὴν Οδύσσειαν αὐτὴν μετὰ τῆς Ιλιάδος.*

In his etiam *Oechaliam* habes: ſed aliud exemplar non *τοὺς* habet, verum *τὴν ἑπτὰ ἐπάκτιον*. Aut ego plane deſipio, aut legendum eſt

> *Καὶ τὴν Επταπάκτιον ϗ τὰς Επικιχλίδας.*

poſtremam enim vocem non Svidas tantum, ſed & Herodotus ita exhibet, & Athenæus lib. 2. & XIV. Quin etiam apud Svidam illud *ἑπταπάκτιον* ad hoc exemplum corrigendum eſt: & pro *ἠθιέπακτος* ſcribendum videtur *ἡ ζ̄επάκτιος*, i. e. *ἡ ἑπταπάκτιος*. nam ζ̄ notat *ἑπτά*. Sic apud Heſychium: *Εννεωρὶς. θέτης*. lege *θ̄έτης*, i. e. *ἐνναέτης*. quia θ̄ ſignificat *ἐννέα*. & verbo uno interjecto, *Εννεὰς, σώφρων, ἀληθὴς, ἀγαθὸς, πατρῷος.*

Digitized by Google

πατρῴος. Librarii, ut compendium operæ faciant, πρ̅ ſcribunt pro πατὴρ, & pro πατρῷος, πρῷος quod in hoc loco depravatum eſt ex πρῷος. vide Heſ. in Εννῆς. Cæterum de notatione τῆς Επταεπακτίω, ut & illud attingam, facillimum eſt multa comminiſci: proxime tamen, opinor, ad verum accedent, qui Homerum putaverint in opuſculo illo luſiſſe de hominibus quibuſdam numero ſeptem, qui ἐπ' ἀκτῆς *in litore* cibo vel ſomno curabant corpora, vel aliud quid jocoſi & ridiculi faciebant. Homerus ipſe in Certamine cum Heſiodo: Ανδράσι λωϊςήρσιν ἐπ' ἀκτῆς δόρπον ἑλέσθαι. & Odyſſ. υ. Τὸν δ' ἄρ ἐπ' ἀκτῆς εὗρε καθήμενον. Et Herodotus in vita Homeri: Καὶ ὅπως ἀναλαβόντες αὐτὸν ἀνήχθησαν, καὶ ἵκυσιν ἐπ' ἀκτῆς· οἱ μὲν δὴ ἁλιεῖς πρὸς ἔργον ἐτράπησαν, ὁ δὲ Ομηρος τὴν νύκτα ἐπὶ τῷ αἰγιαλῷ κατέμεινεν. & aliquanto inferius, Καὶ ἀναχθεὶς μετά τινων ἐγχωρίων ἀπηνέχθη εἰς τὴν Ιον καὶ ὡρμίσθησαν ἐ κατὰ πόλιν, ἀλλ' ἐπ' ἀκτῆς. Atque hanc vel illam rem veriſimile eſt argumentum & occaſionem poemati dediſſe. Venio ad ea, quæ *oratione proſa* Jon compoſuit. Nam in eo genere libros edidiſſe teſtis eſt Plutarchus. De fortuna Romanorum: Ιων μὲν ὦν ὁ ποιητὴς ἐν τοῖς δίχα μέτρυ καὶ καταλογάδην αὐτῷ γεγραμμένοις φησὶν, ἀνομοιότατον πρᾶγμα τῇ σοφίᾳ τὴν τύχην ὖσαν ὁμοιοτάτων πραγμάτων γίνεσθαι δημιυργόν. & Svidas in Διθυρ. Εγραψε δὲ κωμῳδίαν καὶ ἐπιγράμματα καταλογάδην καὶ πρεσβευτικὸν λεγόμενον. Portus vertit barbare: *Et Epigrammata oratione ſoluta*. Libenter vero videre vellem nobilia illa epigrammata pedeſtri ſermone facta. Vah! adeone exaruerat penitus benigna illa vena ingenii? & extincta erat prorſus ea mentis inflammatio, ſine qua nemo fit bonus poeta? Quid? unane & generoſum Ariuſium in cellis evanuerat, quo memorant Jonem bene libenter plerumque eſſe uſum? enimvero veriſſimum eſſe comperit, quod olim dixerat Epicharmus;

Οὐκ ἔντι διθύραμβος, ὅκχ' ὕδωρ πίῃς.

Sed bene eſt, quod commoda mutatione propulſare poſſumus hoc dedecus a ſummo poeta. Sic enim Svidam emendo. ἔγραψε δὲ κ. καὶ ἐπιγράμματα, καὶ καταλογάδην ΠΡΕΣΒΕΥΤΙΚΟΝ λεγόμενον. Schol. Ariſtophanis: Εγραψε σκόλια, καὶ ἐλεγεῖα, καὶ καταλογάδην τὸ πρεσβευτικὸν, ὃν νόθον ἀξιῦσί τινες εἶναι, ἐχὶ αὐτῦ. Idem Scholiaſtes: Φαίνεται δὲ αὐτῦ καὶ Κτίσις, καὶ Κοσμολογικὸς, καὶ ΥΠΟΜΝΗΜΑΤΑ, καὶ ἄλλα τινά. Depravatum hunc locum ſic corrige: φαίνεται δὲ αὐτῦ καὶ ΧΙΟΥ ΚΤΙΣΙΣ. Etymologicon magnum: Λόγχας μερίδας Ιωνες λέγυσιν. Ιων ἐν Κίυ κτίσει Εκ τῆς Τέω λόγχης λόγχας ποιεῖν. Certiſſime legendum eſt Ιων ἐν Χίυ Κτίσει *Ion in Originibus Chii*. Videlicet ipſe fuit Chius natione, & inſula Teos Chio propinqua eſt, non Cio. Athenæus lib. x. Περὶ δὲ ταύτης τῆς Κράσεως Ιων ὁ ποιητὴς ἐν τῇ περὶ Χίυ φησὶν, ὅτι εὑρὼν ὁ μάντις Παλαμήδης ἐμαντεύσατο πλῶν ἔσεσθαι τοῖς Ελλησιν πίνυσι τρεῖς πρὸς ἕνα κυάθυς. Unum idemque eſt ſcriptum; ſed rideo eos, qui hæc perinde ediderunt, quaſi eſſent verſus Jambici, non oratio ſoluta: de mendo autem, quo contaminatus eſt locus, nihil ſuſpicati ſunt. Quorſum enim pertinet illud εὑρών? Quid *reperit*? quod pueri clamitant ſe in faba reperiſſe? Ego vero auſim aſſeverare ſic a doctiſſimo Grammaticorum fuiſſe ſcriptum: Οτι ὁ οἰωνόμαντις Παλαμήδης &c. Pauſanias in Achaicis Ionis quædam citat, ex hoc Originum libro, ut quidem conjicio: non tamen uſquequaque ſervavit verba auctoris. Jon enim, ut hominem Chium facere par erat, in proſaicis ſcriptis Jonica dialecto eſt uſus. Conſtat hoc ex ſuperiore loco Etymologici, & Harpocrationis alio, & fragmento alius operis, quod ΕΠΙΔΗΜΙΑΙ inſcribitur. Athenæus XIII. Ιων ὖν ὁ ποιητὴς ἐν ταῖς ἐπιγραφομέναις Επιδημίαις γράφει ὕτως· Σοφοκλεῖ τῷ ποιητῇ ἐν Χίῳ συνηντήσα, ὅτ' ἔπλεε εἰς Λέσβον ςρατηγὸς & quæ ſequuntur. Quanquam enim magnam partem perturbata ibi ſunt verba, & in communem ſermonem immutata, non obſcura tamen reſtant veſtigia Joniſmi: ut κάρτα δοκέον, ἀφαιρέοντα, ἀεστέρα, ἔπρηξε, ῥητήριος, ἐνωπῆσθαι τῇ ἐπιῤῥαπίσει. Iſ. Caſaubonus ad locum; Ενωπεῖσθαι, ait, *ſi ita ſcripſit autor, nove uſurpavit pro δυσωπεῖσθαι*. Nempe, quod mireris, exiſtimavit verba Athenæi eſſe, non Jonis. Atqui ἐνωπεῖσθαι vox nihili eſt: ἐνωπῆσθαι vero Jonica, & a ἐνωπεῖσθαι formata. Heſychius: Ενώπηται, πεπαπείνωται. Antiquum obtinuit, cum depravatum illud protulit ex aliorum fide, nihil ipſe ſuſpicans vel ſollicitus. Lege vero integre νενώπηται, loco mutili iſtius. Idem alibi: Νενώνηται, πεπαπείνωται, καταπέπληκται. Lege hic quoque νενώπηται. Patriarcha Photius in Lexico MS. Νενώπηται, καταπέπληκται καὶ κατεσύγνακεν. Rectiſſime quidem Photius, ut ex hoc Jonis loco perſpicuum eſt. Quid ego de Athenæi interprete dicam, qui Επιδημίας *Peregrinationes* interpretatur: perinde ac ſi Αποδημίαι inſcriberentur? Verum alibi quoque ἐπιδημιῶν meminit Athenæus, ut l. III. τῶ δὲ χημῶν μνημονεύει Ιων ὁ Χῖος ἐν Επιδημίαις. Intellige *De adventibus clarorum virorum in Chium*, ſive *De iis qui in Chio inſula commorati ſunt*. Similiter ac Polemo librum edidit, De Eratoſthenis adventu ad Athenas. Enarrator Comici ad Aves: Πολέμων ἐν τῷ δευτέρῳ περὶ τῆς Αθήνησιν Ερατοσθένυς. Ex Epidemiis petita videntur vel Υπομνήμασι, quæ laudat Plutarchus in vita Periclis; & Cimonis etiam non longe a principio: Ην δὲ καὶ τὴν ἰδέαν ἐ μεμπτὸς, ὥς φησιν Ιων ὁ ποιητὴς, ἀλλὰ μέγας, ὐλῇ καὶ πολλῇ τρίχι κομῶν τὴν κεφαλήν. Quæ ſine dubio eſt oratio pedeſtris, & magis Plutarchi verba, ut ſuſpicor, quam Jonis. Magnus tamen Grotius ad Jambos Tragicos redigere conatus eſt:

Τὴν γὰρ ἰδέαν ὐ μεμπτὸς, ἀλλ' ἦν μέγας,
Οὐλῇ τε πολλῇ τε τρίχι τὴν κεφαλὴν κομῶν.

Hæccine autem oratio, tam leves numeri Tragicum quid ſpitant, & cothurno dignum? Haud vidi magis. Quid illud ibidem, bene multis interjectis? Ὁ δ' Ἴων ἀπομνημονεύει καὶ τὸν λόγον, ᾧ μάλιςα τοὺς Ἀθηναίους ἐκίνησε (Κίμων) παρακαλῶν μήτε τὴν Ἑλλάδα χωλὴν, μήτε τὴν πόλιν ἑτερόζυγα περιϊδεῖν γεγενημένην. Grotius perinde hæc accepit, tanquam ſi ex Tragœdiæ choro deſumpta fuiſſent;

Μήτε τὴν Ἑλλάδα χωλὴν,
Μήτε τὴν πόλιν ἑτερόζυγα
Περιϊδεῖν γεγενημένην.

Nos puſilli homunculi vix poſſumus carere venia; cum etiam maximi Heroes labuntur identidem & hallucinantur turpiſſime. Scripſit Jon & *Philoſophica*, ut ΚΟΣΜΟΛΟΓΙΚΟΝ· Schol. Ariſtoph. &, ſi Svidæ credimus, De meteoris, & *compoſitas* ſive ornatas orationes: οὗτος, ait, ἔγραψε περὶ Μετεώρων καὶ Συνθέτους λόγους. Quo nihil ineptius vel ſalſius dici potuit. Imo neque magis contumelioſe, ſiquis ἑταιρεστέρως & perverſe interpretari velit de ſermonibus ad fraudem & ſallaciam compoſitis, ſecundum illud Æſchyli in Prometheo. —— Μηδέ μ' οἰκτίσας
Ξυνθαλπε μύθοις ψευδέσι, νόσημα γὰρ
Αἴχιστον εἶναί φημι συνθέτους λόγους.

Error autem ortus eſt ex perperam intellecto loco Scholiaſtæ Ariſtoph. ad Pacem. Poetæ ſcilicet Dithyrambici verborum amant tralationes ἐκ τῶν μετεώρων, ex aſtris, nubibus, aliiſque quæ in ſublimi fiunt; libenter etiam vocabulis ſeſquipedalibus & coagmentatis utuntur. Demetrius περὶ Ἑρμηνείας. Ληπτέον δὲ καὶ σύνθετα ὀνόματα ὐ τὰ διθυραμβικῶς συγκείμενα, οἷον Θεοτεράτους πλάνας, ὐδὲ Ἄστρων δορύπυρον στρατὸν, ἀλλ' ἐοικότα τοῖς ὑπὸ τῆς ἀληθείας συγκειμένοις. Et Horatii illud: Seu per audaces *nova* dithyrambos Verba devolvit. Ipſe Svidas alibi: Διθυραμβοδιδάσκαλοι περὶ τῶν μετεώρων καὶ τῶν νεφελῶν λέγουσι πολλὰ, καὶ συνθέτους δὲ λέξεις ἐποίουν καὶ ἔλεγον ἐνδιαεριαυερινηχέτους· οἷος ἦν Ἴων ὁ Χῖος ποιητής. Omnino vide Ariſtophanem in Pace, ejuſque enarratorem. Itaque jam manifeſto compertum & deprehenſum eſt Svidæ mendacium. ΤΡΙΑΓΜΟΝ. Locus eſt illuſtris apud Harpocrationem; quem ex uſu fuerit integrum deſcribere. Ἴων. Ἰσοκράτης ἐν τῷ περὶ τῆς Ἀντιδόσεως. Ἴωνος τοῦ τῆς Τραγῳδίας ποιητοῦ μνημονεύοι ἂν νῦν ὁ ῥήτωρ (atqui nec in ea oratione nec in reliquis quæ nunc extant, eſt ulla mentio Jonis, quod ſciam) ὃς ἦν Χῖος μὲν γένος, υἱὸς δὲ Ὀρθομένους, ἐπίκλησιν δὲ Ξούθου. ἔγραψε δὲ καὶ μέλη πολλὰ καὶ τραγῳδίας, καὶ φιλόσοφόν τι σύγγραμμα τὸν Τριαγμὸν, ὅπερ Καλλίμαχος ἀντιλέγεσθαί φησιν, ὡς Ἐπιγένους. Ἐν ἐνίοις δὲ καὶ πληθυντικῶς ἐπιγράφεται Τριαγμοὶ, καθὰ Δημήτριος ὁ Σκήψιος καὶ Ἀπολλωνίδης ὁ Νικαεὺς ἀναγράφουσι δὲ ἐν αὐτῷ τάδε, Ἀρχὴ δέ μοι τοῦ λόγου πάντα τρία, καὶ πλέον τῶνδε, πλέον ἐλάσσων τούτων τριῶν ἑνὸς, ἑκάστου ἀρετὴ τριάς, σύνεσις καὶ κράτος καὶ τύχη. Male iſta percepit Interpres; qui ita vertit: *velut ex eo Dem. Sc. & Ap. N. iſta commemorant*. Ego vero ſic interpungendum eſſe cenſeo: καθὰ Δ. ὁ Σ. καὶ Α. ὁ Νικαεύς. Ἀναγράφουσι δὲ, nimirum aut Eratoſthenes in *Deſcriptionibus temporum*, aut potius Callimachus in *Tabulis omnis generis librorum*. Nam ἀναγράφειν eſt in tabulas recenſere & mittere, in catalogum referre. Ipſe Harpocration alibi: Εὔηνος. Δύο ἀναγράφουσιν Εὐήνους ἐλεγείων ποιητὰς, ὁμωνύμους ἀλλήλοις· καθάπερ Ἐρατοσθένης ἐν τῷ περὶ Χρονογραφιῶν. Athenæus xv. Καὶ τὸν λόγον τοῦτον ἀνέγραψε Καλλίμαχος ἐν τῇ τῶν Ῥητορικῶν ἀναγραφῇ, *in Catalogo librorum Rhetoricorum*. Hunc autem morem in Tabulis iſtis tenebat Callimachus, ut cujuſque libri prima verba deſcriberet; ſicut hic fit apud Harpocrationem. Unum tantummodo exemplum afferam, quia pridem hæc ab eruditis ſunt occupata. Athen. lib. VI. Τοῦ Χαιρεφῶντος καὶ σύγγραμμα ἀναγράφει Καλλίμαχος ἐν τῷ τῶν παντοδαπῶν συγγραμμάτων πίνακι, γράφων οὕτως· Δεῖπνα ὅσοι ἔγραψαν. Χαιρεφῶν Κυρηβίωνι. εἶθ' ἑξῆς τὴν ἀρχὴν ὑπέθηκεν· Ἐπειδήμοι πολλάκις ἐπέστειλας. Στίχων τοε· Καὶ ὁ Κυρηβίων δ' ὅτι παράσιτος, προείρηται. Ita locus iſte corrigendus eſt. Chærephon paraſitus ad ὁμότεχνον ſuum Cyrebionem epiſtolam miſit, in qua deſcribit cœnam quondam ſine dubio opipare apparatam. Χαιρεφῶν Κυρηβίωνι· Ἐπειδήμοι πολλάκις ἐπέστειλας &c. Quod ſi vulgatam lectionem ſervare velis; Χαιρεφῶν, Κυρηβίων jam non Chærephontis verba forent, quæ Athenæi ſententia eſt, ſed Cyrebionis: illud autem Exordium Τριαγμοῦ nondum a viris doctis emendatum eſſe demiror; qui, etſi diſſimulant & muſſant, juxta id intelligunt, ac ſi in Ovidii Getica incidiſſent. Me autore ſic lege: Ἀρχὴ δέ μοι τοῦ λόγου Πάντα τρία, καὶ οὔτε πλέον οὔτε ἔλασσον τούτων τριῶν Ἑνὸς ἑκάστου ἀρετὴ, τριάς· σύνεσις, κράτος, καὶ τύχη. Ubi ſingula quidem verba ſunt communia: qui tamen ex ipſo Charactere & forma dicendi non ſentit Joniſmum, nihil ſentit. De *Epigene* vero quo me vertam neſcio, ita res & hinc & inde magnam habet difficultatem. Nam ecce tibi Svidas; qui non Epigenem, ſed Orpheum autorem faciat Τριαγμῶν. Ὀρφεὺς, inquit, ἔγραψε Τριαγμοὺς, λέγεται δὲ εἶναι Ἴωνος τοῦ Τραγικοῦ. Cumque Epigenem video enarrationem Orphei feciſſe, Clementi

Digitized by Google

memoratam Στρωμ. ι. Επιγένης ἐν τοῖς περὶ τῆς εἰς Ορφέα ποιήσεως Κέρκωπος εἶναι λέγει τοῦ Πυθαγορείου τὴν εἰς Αδου Κατάβασιν ϗ τὸν Ιερὸν λόγον. (Proclus tamen in Timæum lib.5. ipſum Pythagoram hujus autorem laudat. A γὰρ, ait; Ορφεὺς δι᾽ ἀπορρήτων λόγων μυστικῶς παραδέδωκε, ταῦτα Πυθαγόρας ἐξέμαθεν, ὀργιασθεὶς ἐν Λειβήθροις τοῖς Θρακίοις Αγλαοφάμου τελεστὰ μεταδιδόντος, ἣν περὶ Θεῶν Ορφεὺς σοφίαν παρὰ καλλιόπης τῆς μητέρος ἐπινύσθη. Ταῦτα γὰρ φησιν ὁ Πυθαγόρας ἐν τῷ Ιερῷ λόγῳ. Unde conſtat Ιερὸν, ut alia ſcripta Pythagorica, dialecto Dorica fuiſſe compoſitum) & v. Επιγένης ἐν τῷ περὶ τῆς Ορφέως ποιήσεως τὰ ἰδιάζοντα παρ᾽ Ορφεῖ ἐκτιθέμενός φησι, Κερκίσι καμπυλόχωσι, τοῖς ἀρότροις μηνύεσθαι &c. Cum hæc inquam, lego, propemodum adducor in eam opinionem, ut Harpocration hoc exemplo ſcripſerit: ὅσα Καλλίμαχος ἀντιλέγεσθαί φησιν, ὡς ϗ Επιγένης. E diverſo ubi illud venit in mentem, Orphei ipſius & Pythagoræ quoque mentionem factam eſſe in illis Τριαγμοῖς, continuo ſententiam eam abjicio, & manifeſti erroris Svidam arguo. Clemens Στρ.ι. Ιων δὲ ὁ Χῖος ἐν τοῖς τριαγμοῖς ϗ Πυθαγόραν εἰς Ορφέα ἀνενεγκεῖν τινα ἱστορεῖ. & Diogenes Laert. Ιων δὲ ὁ Χῖος ἐν τοῖς Τριαγμοῖς φησιν αὐτὸν (τὸν Πυθαγόραν) ἔνια ποιήσαντα ἀνενεγκεῖν εἰς Ορφέα. Itaque conſtat Svidam alterutrius verba perperam cepiſſe: & præſtabilius eſt receptam Harpocrationis lectiooem ſartam & tectam tueri. Nempe ut ſuſpicor libri Epigenis cum Jonis ſcriptis conjuncti ferebantur: Is enim commentarium fecerat in Jonis Tragœdias; quod ſcias ex Athenæo lib.xr. c.v. ut nihil miri ſit, ſi librariorum qui omnia perturbant & miſcent, alii tanquam Jonis Τριαγμοὺς inſcripſerint, alii ut Epigenis.

Pag.57. Καὶ μετὰ Μίνωα Αὐλέας τραγικοὺς χοροὺς δραμάτων συνεγράψατο Permirum fortaſſe videatur, Milli doctiſſime, tenebrionem illum Auleam pro Aeſchylo a Joanne dici. Quid autem admirationis habet, cum in memoria quis teneat tot alias hallucinationes hominis? Etiam p.25. citatur Αὐλέας ὁ σοφώτατος de Endymione, quem in monte Cariæ Luna conſopivit, ut eum dormientem oſcularetur. Suſpicor & hic quoque ſignificari Aeſchylum, qui in fabula *Caribus* ſive *Europa* non potuit non eam hiſtoriam attingere. Illud autem quam longe abeſt a vero, quod Aeſchylum narrat primum inſtituiſſe choros tragicos? E diverſo partes chori, antea quam Aeſchylus tragœdias faceret, erant altero tanto longiores, quam poſt. Sed ea res niſi pluribus verbis explicari non poteſt: tota fere ſcenæ ratio & hiſtoria eſt illuſtranda: complures autorum loci qua corrigendi, qua oovo modo interpretandi: multi errores amovendi, jam ipſa vetuſtate cani & venerabiles. Nemo enim unus ex cohorte Eruditorum, qui in eo argumento tantopere laborarunt, ſcire adhuc potuit, quid Theſpis, quid Aeſchylus & Sophocles inventis addiderunt. Itaque tam odioſa diſceptatione patienter carere poſſis in præſentia: imo vereor ut citra faſtidium epiſtolam perlegas etiam abſque illa concertatione nimium loquacem. Me quidem & moræ pertæſum eſt & ineptiarum.

P.71. Στησίχορος ϗ Βακχυλίδης, οἳ ἦσαν ὀρχήσεως ἄριστοι καὶ ποιηταί. Quid narras? nimirum noſtra nos opinio fefellit, qui credidimus te Antiochiæ eſſe natum. Siquidem autor eſt Lucianus Antiochenſes de ſaltatoribus optime omnium judicare potuiſſe: te autem cum aliarum omoium, tum hujus artis imperitiſſimum videmus. Rogo te, homo hominum ignaviſſime, nunquamne Sacras Scripturas lectitaſti? nonne ibi frequens Saltationis mentio diu diuque, antequam Steſichorus naſceretur? quid? ne Homerum quidem per tranſennam aſpexiſti? jam ergo eum audias licet:

> Ορχηστὺς, μολπήν, τάπερ τ᾽ ἀναθήματα δαιτός.
> Αλλῳ μὲν γὰρ ἔδωκε θεὸς πολεμήϊα ἔργα,
> Αλλῳ δ᾽ ὀρχηστὺν, ἑτέρῳ κίθαριν ϗ ἀοιδήν.

Scio tamen, quid in fraudem te impulit; nempe nomen Steſichori, tanquam ſi primus ἐστήσατο χορούς· & poemata quædam Bacchylidis, quæ Υπορχήματα inſcripta ſunt, & a Stobæo citantur, & Athenæo lib.xiv. Η δ᾽ ὑπορχηματική ἐστιν, ἐν ᾗ ᾄδων ὁ χορὸς ὀρχεῖται· φησὶ γοῦν ὁ Βακχυλίδης· Οὐχ ἕδρας ἔργον οὐδ᾽ ἀμβολᾶς. Locus aliquanto integrior eſt apud Dionyſium Halicarnaſſenſem. Οὐχ ἕδρας ἔργον, οὐδ᾽ ἀμβολᾶς, ἀλλὰ χρυσαίγιδος. Ιτωνίας χρὴ παρ᾽ εὐδαίδαλον ναὸν ἐλθόντας ἁβρόν τι δεῖξαι. Omnes Cretici præter unum pedem qui in Pæonem ſolutus eſt; adeo ut, cum hunc locum lego, coram oculis videre videor ὑπορχουμένους & ſubſultantes. Nec tamen princeps & inventor hyporchematum Bacchylides; ſed, ut quibuſdam videtur, Pindarus; ut alii volunt, Xenodamus. Vide Clementem, Athenæum, & Plutarchum περὶ Μουσικῆς.

P.44. Γλαῦκος, ἰσχυρὸς, φρόνιμος, εὐσεβής. Atqui, O Malela, tantum abeſt, ut *ſapiens* fuerit ille Glaucus, ut ejus nomen in proverbii conſuetudinem venerit, de homine qualis tu es, qui neſcit quid ſit in rem ſuam; qui permutat

> Χρύσεα χαλκείων, ἑκατόμβοι' ἐννεαβοίων.

Sed eſt potius ut librarii hoc eſſe facinus exiſtimem, (præſertim ſi non idem iſtud ἰσχυρὸς iteraſſes) & orationem eſſe continuandam ad hoc exemplum: Αἰνείας εὐπώ-

γων, γλαυκὸς (cæſius) φρόνιμος, εὐσεβής. Agnoſco *pium* Æneam; & ita plane Iſaacius Porphyrogenitus.

Illud pag. 79. Καὶ κατλυέχϑη ὁ Σίμων ἐπὶ τὴν πλατείαν κ̀ ἐψόφησε, ſatis quidem congruenter ad helleniſmum vertit interpres, ſed non appoſite ad ſententiam. Quid ſi interpretemur ἐψόφησε, ut, quod in N. T. de Juda Iſcariota dictum eſt, ἐλάκησε μέσος, *crepuit medius*? Heſychius: Ελακεν, ἐψόφησεν· & Λακεῖν, ψοφῆσαι· Pag. autem 6. ſane dormitavit interpres, ut in opere longo & ingrato facile queat ſomnus obrepere. Αχαΐ, Πελλωνὴ, ἡ καλυμένη Πελοπόννησος· *Achæa, Pelena, quæ & Peloponneſus dicta eſt*. Obſecro, quis iſtud vel fando audivit? Scribe Αχαΐα, Πελλήνη. & verte, *Achæa, Pellene, & quæ Peloponneſus vocatur*. Πελλήνη eſt Achææ urbs. Vide Geographos. Apollonius Argon.1.

> Αςέριος ϑ᾽ κ̀ Αμφίων Υπερασίυ ὗες,
> Πελλήνης ἀφίκανον Αχαιΐδος.

Vereor ne putidum ſit adnotare, Βύττιος, Βέττιος & Βάττιος vitioſe dici apud Malelam pro Βρύττιος ſive Βρέτιος. Hoc quidem exploratum eſt, cum eandem plane narrationem ex Brutio afferant Georgius & Hieronymus. Ita pag.66. Θάλης κ̀ Κάςωρ κ̀ Πολύβιος depravate pro Θάλλος. Similiter enim Caſtorem, Thallum & Polybium de rebus Aſſyriacis una citat Syncelius. Et adhuc p.ead. Callimachus ἐν Εναίοις, pro Αἰτίοις. Neque enim Αἴτια inſcribuntur, nequis erret, ſed Αἴτια ut in Epigrammate lib.1. Anthol. cap.LXVII.

> Καλλίμαχος τὸ κάϑαρμα, τὸ παίγνιον, ὁ ξύλινος νῦς,
> Αἴτιος ὁ γράψας Αἴτια Καλλιμάχυ.

Appello ad elegantiorum hominum judicia, annon melior aliquanto ſit lectio ex conjectura noſtra:

> Αἴτιος, ὁ γράψας Αἴτια, Καλλίμαχος.

Cæterum homo Malelæ germaniſſimus Fulgentius Planciades, *Jentaculum*, inquit, *guſtatio dicitur. Callimachus Intesia: Jentaculum proferre Jovi*. Diceres hunc a Joanne Εναια illa mutua petiiſſe. Illud vero incredibile videatur, Cyrenæum illum Latine loqui & quidem verſu: nam ſic lego. *Jentaclum proferre Jovi* —— Sed minuit admirationem, quod Fulgentius & Mnaſeæ Εὐρωπιακὰ & Demoſthenis Philippica viderit Latino ſermone conſcripta. Sicut Ovidianæ Ibidis vetus Enarrator putidiſſimos verſus eoſque Latinos Eupolidi & (jocularem hominis confidentiam!) Democrito affingit.

Illud præterea pag. 18. Καϑὼς Δήμαρχος ὁ σοφώτατος συνεγράψατο περὶ τ͂ αὐτῦ Διονύσυ, corrupte exhibetur loco Δείναρχος. Nam Georgius eandem hiſtoriam memorans, Δείναρχος, ait, ὁ ποιητὴς, ὐχ ὁ ῥήτωρ. & Hieronymus: *Dinarchus poeta, non Rhetor*. De quo in diverſas ſententias ierunt viri docti. Verba Demetrii Magoeris in opere Περὶ τῶ Ομωνύμων apud Dionyſium Halic. Δεινάρχοις ϑ᾽ ἐντετύχομεν τέτταρσιν, ὧν ἐςιν ὁ μὲν ἐκ τῶ ῥητόρων τῶ Αττικῶν· ὁ ϑ᾽ τὰς περὶ Κρήτην συναγήοχε μυϑολογίας· ὁ ϑ᾽ πρεσβύτερος μὲν ἀμφοῖν τύτοιν, Δήλιος ϑ᾽ τὸ γένος, πεπραγματευμένος τῦτο μὲν ἔπος, τῦτο ϑ᾽ πρᾶγμα· τέταρτος ϑ᾽ ὁ περὶ Ομήρυ λόγον συντεϑεικώς. Et Gerardus quidem Voſſius in præclaro opere de Hiſtoricis, *Dinarchus*, ait, *Delius Cretenſes fabulas collegit, ut cognoſcimus ex Dionyſio Hal. Videtur idem ſignari ab Euſebio, ubi de Bacchi geſtis loquens*, ait, Ως φησι Δείναρχος ὁ ποιητὴς ὐχ ὁ ῥήτωρ. Condonamus quidem ei ἁμάρτημα μνημονικὸν neque enim Delius fuit Cretenſium Fabularum collector, ſed ſecundus iſte neſcio quis; quem vix eſt ut exiſtimem eas verſibus edidiſſe, ſaltem hoc non exploratum eſt. Scaliger in Græca Euſebii p.31. *Viderint*, ait, *eruditi, an tertius Dinarchorum* Δήλιος τὸ γένος, πεπραγματευμένος τῦτο μὲν ἔπος, τῦτο ϑ᾽ πρᾶγμα, *ſit iſte poeta, quem innuit Euſebius. Nam ſane mihi ignotus eſt*. Hactenus quidem accedo, ut aut iſte ſit poeta, de quo Euſebius, aut nullus ex quatuor. Sed amabo, quid ſibi vult illud πρᾶγμα? nam, quantum ego video, nulla ei ſubeſt ſententia neque ſcientia. Latine ſic vertas: *Dinarchus genere Delius, qui aliquid dixit, & aliquid fecit*: ſive, *qui aliquid verſu dixit, aliquid re ipſa*. Profecto non multum in Demetrio perdidimus, ſi omnia ſic dixit. Sed opinor neminem inficias iturum, quin mutatione commoda & illi ſuus honos, & orationi ſua ſententia reſtitui poſſit, ſi legamus: πεπραγματευμένος τῦτο μὲν ἔπος, τῦτο ϑ᾽ γράμμα, id eſt, *qui quædam Heroico carmine conſcripſit, alia oratione proſa*, vel, (quia τὸ γράμμα quodvis ſcripti genus nonnunquam ſignificat,) τῦτο ϑ᾽ δρᾶμα. *qui & poemata Heroica & dramata edidit*.

Domoinus iſte χρονογράφος non aliunde quam a Malela cognoſci poteſt, a quo ſæpiſſime ad partes vocatur. Antiochenſem fuiſſe certiſſimis ſignis deprehendes, ubi per otium licebit locos iſtos conſulere: probabiliter etiam dixeris, deduxiſſe eum hiſtoriam ab exordio mundi uſque ad Juſtiniani tempora. Itaque inclinat animus, ut hunc fuiſ-

Digitized by Google

ſe Domninum illum exiſtimem, qui ea tempeſtate fuit Eccleſiæ Antiochenſis Epiſcopus. Nam ſane ſicut hic a Joanne pag. 87. Domnus vocatur: ita iſtum Patriarcham hi Domnum, illi Domninum appellant. Accedit huc, quod plerique omnes, qui aggreſſi ſunt tempora deſcribere, fuerunt Epiſcopi; Victor, Proſper, Theophilus. Euſebius, & Georgius Epiſcopus deſignatus.

Equidem neſcio, utra res majorem admirationem attulerit, tot nomina hominum propria a Joanne corrupta eſſe, an ea menda a doctiſſimo interprete diſſimulata fuiſſe & ſilentio prætermiſſa: verbi gratia p.33. & 56. Τυνδάριος pro Τυνδάρεως. Ανδρόγυος 35. pro Ανδρόγεως. Πλησιώνης 39. pro Ηλιόνης; atque ea quidem non mater erat Atlantis, verum uxor. Ιωβάτης 34. pro Ιοβάτης. Μηδίαν τὴν τῆς Αιτῦ 32. pro Μηδείαν τὴν τῆς Αιήτου. Πέλωψ & Πέλωπος 33. & 34. pro Πέλοψ & Πέλοπος. Αμφίωνα 19. pro Αμφίονα. Αἰνειάδης pro Αἰνειάδαι. Ιωκάστη 20. pro Ιοκάστη. Επωκλέυς 21. pro Ετεοκλέυς. Αμφίαρος 21. pro Αμφάραος. Δευκαλίων ὁ ὑιὸς Ελενος τῆς Πύῤῥας, 28. pro Ελλήνος. Nec tamen Deucalionis pater erat Hellen, ſed filius. Αντιφάντην. 47. pro Αντιφάτην. Τηλέφου Regis Latinorum 86. pro Τηλεμάχου, quorum hic Ulyſſis & Penelopes filius, ille Herculis & Auges. Duorum verborum ſimilitudine tota hiſtoriæ ratio eſt perturbata. Sed propemodum omni fide majora ſunt errata p.44. ubi Græcorum duces recenſet, qui contra Trojanos arma ceperunt. Nam ut de numero navium, etſi ea ratio longe vitioſiſſima eſt, nihil dicam; ecce tibi Μενέλαος ϗ Λήϊτος, pro Πηνέλεως ϗ Λήϊτος. Homerus:

> Βοιωτῶν μὲν Πηνέλεως, ϗ Λήϊτος ἦρχον,
> Αρκεσίλαός τε, Προθοήνωρ τε Κλόνιός τε.

Μέγης ἐκ Δολίχης τῆς Ελλάδος *ex Doliche Helladica* pro ἐκ Δουλιχίου ἐξεναντίας τῆς Ηλιδος.

> Οἱ δ' ἐκ Δουλιχίοιο, Εχινάων θ' ἱεράων
> Νήσων, αἳ ναίουσι πέρην ἁλὸς Ηλιδος ἄντα,
> Τῶν αὖθ' ἡγεμόνευε Μέγης ἀτάλαντος Αρηϊ

Αγήνωρ ϗ Τελθίδης. Euge vero, Malela, qui de oppidi nomine Heroem confinxiſti. Siquidem in Homero legimus Αγαπήνωρ ἐκ Τεγέης.

> Οἳ τ' ἔχον Αρκαδίην ϗ Κυλλήνης ὄρος αἰπυ,
> Καὶ Τεγέην εἶχον ϗ Μαντινέην ἐρατεινὴν,
> Τῶν ἦρχ' Αγκαίοιο πάϊς κρείων Αγαπήνωρ.

Ex Tegea eum profectum eſſe Epitaphium ſatis indicat:

> Αρχὸς ὅδ' ἐκ Τεγέης Αγαπήνωρ Αγκαίου ὑιὸς
> Κεῖθ' ὑπ' ἐμοῦ, Ταφίων πελτοφόρων βασιλεύς.

Πρόθωος ϗ Μαγνίτωρ. Enimvero apud Malelam facilius Heroes naſcuntur, quam fungi poſt pluviam. O fortunatam Antiochiam tanto alumno! Ineptus adeo Homerus, qui pro iſto Magnitore gregarios quoſdam milites viliſſima capita e Magneſia duxit:

> Μαγνήτων δ' ἦρχε Πρόθοος Τενθρηδόνος ὑιός.
> Εὔμενος σὺν νηυσὶν ια pro Εὔμηλος.
> Τῶν ἦρχ' Αδμήτοιο φίλος πάϊς ἕνδεκα νηῶν Ευμηλος
> Νηρεὺς ἐκ Μυκήνης, pro Νιρεὺς ἐκ Σύμης.
> Νιρεὺς δ' αὖ Σύμηθεν ἄγε τρεῖς νῆας ἐΐσας

Χαλίας ἐκ Τρίκκης σὺν νηυσὶν μ. Ecce tibi jam tertius Heros Chalias, qui a corrupto vocabulo Οἰχαλίας prodiit, non aliter ac vermes in putreſcenti cadavere naſcuntur.

> Οἳ δ' εἶχον Τρίκκην ϗ Ιθώμην κλωμακόεσσαν,
> Οἳ τ' ἔχον Οἰχαλίην πόλιν Εὐρύτου Οἰχαλιῆος,

eos ducebant Podalirius & Machaon. Λεοντεὺς ϗ Πολυπύτης, ſcribe Πολυποίτης. Αμφιγενείας ἐξ Ιλίου σὺν νηυσὶν μγ. Profecto ſi Troicis temporibus Malelas vixiſſet, non decem annos totos Græci conſumpſiſſent in unius urbis obſidione: tot iis terræ filios miſiſſet auxilio. Αμφιγενείας & Πτελέου oppidorum meminit Homerus:

> Οἳ τε Πύλον τ' ἐνέμοντο ϗ Αρήνην ἐρατεινὴν
> Καὶ Κυπαρισσήεντα ϗ Αμφιγένειαν ἔναιον,
> Καὶ Πτέλεον ϗ Ελος ϗ Δώριον.

Αχιλλεὺς ἐκ τῦ Αργυς τῆς Ελλάδος, *ex Argis Helladis*. Et Argos & Hellas Theſſaliæ ſunt urbes, ut pueri ſciunt: ſed hic locus fatalis eſt ad Malelæ hallucinationes.

Digitized by Google

Νεῶν δ' αὐτῆς (leg. αὖ τις) ὅσσοι τὸ Πελασγικὸν Ἄργος ἔναιον,
Οἵ τ' εἶχον Φθίην ἠδ' Ἑλλάδα καλλιγύναικα,
Τῶν αὖ πεντήκοντα νεῶν ἦν ἀρχὸς Ἀχιλλεύς.

Φιλοκτήτης ἐκ Μοθώνης, vitioſe pro Μηθώνης. & Σώρθης, Φίλιππος, Ἄντιφος σὺν νηυσὶν ῶ. Quis autem porro mirabitur e cerebello Jovis Minervam eſſe natam; cum Antiochenſis hic ex inſulſo ſuo capite progeneret abſque ope Vulcani

Ductores Danaum delectos, prima virorum?

Sorthem heroem nominat pro inſula *Carpatho*, ut & Philippum pro Phidippo.

Οἱ δ' ἄρα Νίσυρόν τ' εἶχον Κράπαθόν τε Κάσον τε
Τῶν δ' αὖ Φείδιππός τε ϗ Ἄντιφος ἡγησάσθην.

Notum eſt jam a multis ſæculis morem invaluiſſe apud Græcos, ut eodem ſono efferentur αι & ε, οι & υ. Tam captioſa pronunciatio mendis infinitis libros opplevit: ut Mal. p.16. & 17. τῆς ὑπὸ τ̄ Αἰχίονος τῆς Πένθει, pro Ἐχίονος. & e diverſo 17. & 19. ὄρος Κιθηρώνιον pro Κιθαιρώνειον & 35. Ἀντιώνι pro Ἀνταίῳ. & alia non pauca extant ex eo genere. ſic 70. 56. Τῷ Ὑακος υἱῷ τῷ Ναυπλίῳ, pro Οἴακος. & Σχωινέως 56. pro Σχοινέως. In codicibus manu notatis promiſcuus fere eſt vocalium harum uſus. Hoc diligenter animadverſo, deploratiſſimos locos emendabit nullo negotio, qui ingenium & judicium in numerato habuerit. Plutarchus de Iſide & Oſiride: Ἐμπεδοκλῆς δὲ τὴν μὲν ἀγαθουργὸν ἀρχὴν φιλότητα ϗ φιλίαν, πολλάκις δὲ ἁρμονίαν καλεῖσθαι μέροπι· τὴν δὲ χείρονα, νεῖκος οὐλόμενον ϗ δῆριν αἱματόεσσαν. Fruſtra hic Plutarchus per annos ducentos criticorum auxilium imploravit. Tu verte αι in ε, & lege Ἁρμονίαν καλεῖ θεμερῶπιν. Poſſum excitare ipſum Empedoclem teſtem hujus correctionis, apud Plutarchum περὶ Εὐθυμίας.

Ἔνθ' ἦσαν Χθονίη τε, ϗ Ἡλιόπη ταναῶπις,
Δῆρίς θ' αἱματόεσσα, ϗ Ἁρμονίη ἱμερῶπις,
Καλλιστώ τ', Αἰσχρή τε, Θόωσά τε Δεναίη τε,

Ubi libenter legerim Δηναιή τε, ut contraria inter ſe comparentur. Scio nunc quid in animo tute tecum volutes: ſed illud tibi confirmare poſſum ſyllabam primam verbi ἱμερῶπις eſſe productam atque longam. Primus id repoſuit Henricus Stephanus ex conjectura quantum ego ex re ipſa conjecturam facio. Veteres editiones repræſentant ϗ ἁρμονίη γε μερῶπις. Itaque hic quoque legendum eſt ἁρμονίη θεμερῶπις. Heſych. Θεμερῶπις, ἐρασμία, ἀγχόνη. Lege ἐρασμία ἁρμονίη, autoritate Empedoclis: niſi ſi mavis ἐρασμία αἰσχύνη ex Æſchyli Prometheo: Ἐκ δ' ἔπληξέ μου τὴν θεμερῶπιν αἰδῶ. Αἰδὼς eſt αἰσχύνη. Perperam huic lectioni Scholiaſtes, & Etymologici autor θερμερῶπιν vocem nihili anteponunt, tanquam θερμαίνουσαν τὴν ὦπα. Atqui eo pacto θερμῶπις eſſet dicendum: neque enim vel fando auditum eſt θέρμερος. Pollux tamen lib. 6. c.40. Τὸ δὲ θερμερεύεσθαι ϗ κιχλιδιᾷν κωμικά. MS. χλιδιᾷν vel κυχλοιδιᾷν. lege θεμερυνέσθαι ϗ χλιδᾷν, vel χλοιδᾷν. vel κυλοιδιᾷν. Heſychius: Θέμερον, σεμνόν, ἀφ' ὧ ϗ τὸ σεμνύνεσθαι, θεμερούσθαι. Θεμέρη, βεβαία, σεμνή, ἑδραῖα. Θεμερόφρονας, συνετούς, σώφρονας. Sed ut planiſſime conſtet, opus eſt ut ſtrophen & antiſtrophen inter ſe conferamus: in quibus hi verſus reſpondent ex adverſo.

Ἐκ δ' ἔπληξέ μου τὰν θεμερῶπιν αἰδῶ.
Νεοχμοῖς δὲ νόμοις Ζεὺς ἀθίσμως κρατύνει.

Ubi pro ἀθίσμως ex neceſſitate metri conjeci legendum eſſe ἀθετῶς. Quam conjecturam firmavit Heſychius. Ἀθετῶς, ἀθέσμως, ἢ συγκατατεθειμένως. Αἰσχύλος Προμηθεῖ δεσμώτῃ. lege, οὐ συγκ. *ſine conſenſu & approbatione reliquorum deorum*. Reſpexit ad hunc locum: neque enim alibi in ea fabula occurrit. Plane jam imperitus ſit oportet, aut ab invidentia laboret, qui de θεμερῶπιν contra veniat. Experiamur, quid in alteram partem poſſit hæc obſervatio. Heſychius: Ἐνασρος, * ὡσεὶ μαίνας, ἀχαιὸς ἀλφεσίβοιαι ἀντὶ τοῦ ὑασὰς γὰρ βάκχας ὑάδας ἔλεγον. Prodigioſa plane oratio. Nunc viciſſim ε muta in αι, & lege. Ἐνασρος ὥστε Μαινάς· Ἀχαιὸς Ἀλφεσιβοίᾳ. ἀντὶ τ̄ Ὑάς. τὰς γὰρ Βάκχας Ὑάδας ἔλεγον. Agnoſcis, opinor, principium ſenarii ex Achæi fabula Alpheſibœa. Similiter οι paſſim loco υ Heſych. Κοίημα, γέννημα. pro Κύημα. & vice verſa Στυχεῦσι, ἐκτυποῦσι. pro Στοιχειοῦσι. Idem: Στοιχείωσις, ἐκτύπωσις, ἡ πρώτη μάθησις. Itaque Suidas in Lexico diphthongos αι & οι alieno loco proxime ante ε & υ collocavit. Extat in Bibliotheca publica Oxonii liber antiqua manu notatus, continens mille regulas de recta ſcribendi ratione: quarum XL. docent quando αι ſcribere oporteat, & quando ε: totidemque ubi οι, & ubi υ. Eum codicem, eum ante inter αὐθεντότης

ferretur, deprehendi ex procœmio verſibus ſenariis ſcripto literis præ vetuſtate pene effugientibus obtutum oculotum, Thengnoti eſſe Grammatici, quem laudat aliquoties Etymologici ſcriptor. Et quidem nmnia ibi reperi, quæ iſte Theognoto accepta retulit. De ætate hominis reſciſces ex præſatione, cujus initium eſt,

Τῷ δεσπότῃ μυ, ϰ̀ σοφῷ ςεφηφόρῳ
Λέοντι, τῷ κρατῦντι παντων ἐν λόγοις,
Θεόγνωτος ἀγνωτός τις ὡς ἂν οἰκέτης.

Conſtitueram hic Epiſtolæ finem imponere; ſed intervenit amicus meus, aurium convitio rationem eſſlagitans, cur Joannes *Malelas* mihi dicatur, qui a Voſſiotum utroque, Uſſerio, aliiſque omnibus qui in hunc uſque diem ejus mentinnem fecerunt, *Malela* nnminatur. Ego vero, inquam, ne in virorum quidem maximotum verba juraverim; ſed in aliam ſenrentiam, ubi commodum eſt, quanquam invitus, meo jure diſcedn. Roget igitur quiſpiam, cur *Malela* potius ſit vocitandus? hoc ſcilicet ab iis reſponſum feret; Apud Conſtantinum ſic appellari, Ιωάννου τ͂ ἐπίκλην Μαλέλα, & apud Damaſcenum, Ιωάννυ τ͂ ϰ̀ Μαλάλα· nuſquam alibi commemorari, prærerquam apud Tzetzem Ιωάννης τις Μαλέλης. Atqui, ſi ita res ſe habet, vulgn & paſſim reperias τ͂ Σuίδα, τῦ Θωμᾶ, τ͂ Αριςέα, τ͂ Φιλιππᾶ, τῦ Τριέπα, τῦ Σκόπα, τ͂ Κρατῦα· nec tamen propterea vel *Svida* grammaticus dicitur, vel *Thoma* Apoſtolus, vel *Ariſtea de* LXXII. *interpretibus*. Ratio videlicet linguæ græcæ vix aut nullo modo patiatur, ut in A literam virilia nomina caſu recto terminentur. Atque ea cauſa eſt, cur peregrina virorum nnmina, quæ in A exeunt, a Græcis inflectantur in Ας, Γάλβας, Σύλλας, Νυμᾶς, Σεvίνας, Αγρίππας; Quod ſi adeo jam explnratum eſt, nominativum Græcum eſſe Μαλέλας, nolim ego Latine vertens poſtremam literam abjicere præter morem & conſuetudinem eorum temporum, quibus maxime viguit honos & gratia Latini Sermonis. Vetuſtinres quidem, ut autor eſt Quintilianus l. I. c. V. *Non in A. & S. literas exire temere maſculina Græca nomina recto caſu patiebantur. Ideoque & apud Cœlium legimus*, Pelia Cincinnatus; *& apud Meſſallam*, Beneſecit Euthia; *& apud Ciceronem*, Hermagora: *ne miremur, quod ab antiquorum pleriſque Ænea & Anchiſa ſit dictus*. Priſcianus lib. V. *Apud Græcos in Ας deſinentia, apud nos in* A *terminantur: ut* Μαρσύας, Σωσίας, Βυῤῥίας, Χαιρέας, Τυρίας, Βαγράδας; *Marſya*, *Soſia*, *Byrrhia*, *Chærea*, *Turia*, *Bagrada*. Libro autem VI. pag. 681. & 701. *plerumque* ait & *frequenter* hoc fieri ſolere. Et his fortaſſis auctnribus tueri ſe poſſe arbitrentur, qui e contraria parte dicunt. Mihi vero lnnge videtur ſecus: ſed oportet haud jejune de hac cauſa, & tanquam in tranſitu, ſed plene copioſeque diſputare. Principio nulla controverſia eſt, quin indigena Latinorum ſermo nullum habuerit nominativum in *As* cum Genitivo ἱεροσυλάβῳ. Quapropter antiquitus, ſive Græcus quiſpiam in Latina civitate viveret, ſive Græca ſcripta in Latinum converterentur, ejuſcemodi nomina per A plerumque ſcribere & prnnunciare placuit. Atque hoc quidem ex ingenio & conſuetudine linguæ vernaculæ ab iis eſt factitatum. Comici igitur in Græcis interpretandis eam rationem tenuerunt; *Chærea*, *Soſia*, *Byrrhia*, *Phania*, *Clinia*, *Demea*, *Phædria*, proferentes. Nimirum auribus vulgi iſta dabantur. Nec tamen deerant etiam antiqua illa memoria, (pace Quintiliani dixerim) qui ad Græcorum exemplum inſtituerent loqui: quantum ex eorum reliquiis conjectura conſequi poſſum. Apud Gellium lib. 3. c. 7. verba ſunt Catonis Cenſoris, qui, ea tempeſtate in Rep. floruit, qua Plautus in ſcena: *Leonidas Lacedæmonius laudatur*: Plauto tamen in Aſinaria ſervus dicitur *Leonida*. Claudius quadrigarius apud Gellium l. 3. c. 8. *Ad nos venit Nicias familiaris tuus*. Lucilius apud Donatum:

Ante fores autem & triclini limina quidam
Perditu' Tireſia tuſſi grandævu' gemebat.

Ubi legendum eſt *Tireſias*: niſi ſi ſyllabam natura brevem propter cæſuram produci exiſtimas. Priſcianus lib. VI. *Hic Calchas Calchantis, quamvis hic Calchas hujus Calchæ, antiquiſſimi declinabant*. Sed in his locis fortaſſe fides Exemplarium ſuſpecta eſſe poſſit: in illo Plinii lib. XXXV. c. X. nullus datur ſuſpicioni locus. *Decet non ſileri & Ardeatis templis pictorem, præſertim civitate donatum ibi & carmine, quod eſt in ipſa pictura his verſibus*:

Dignis digna loca picturis condecoravit
Reginæ Junoni Supremi conjugi templum
Marcus Ludius Elotas Ætolia oriundus,
Quem nunc & poſt ſemper ob artem hanc Ardea laudat.

Ea ſunt ſcripta antiquis literis Latinis. Elotas eſt Εἰλώτας, εἰλώτης. Gruterus Epigramma hoc profert, tanquam a Boiſſardo viſum in hortis Julii III. Pontif. Romani.

DIGNE DOCTILOQUEIS PICTUREIS & quæ ſequuntur. Sine dubio falſarius aliquis in lapide inſcribendum curaverat, a Plinio id mutuatus. Profecto male operam luſit in verſu primo corrigendo. Editio Veneta anni MCCCCLXXXIII. habet *Dignis digna loco*. Lego igitur:

Dignis dignu' loco picturis condecoravit.

Lucillius: *Samnis ſpurcus homo vita illa dignu' locoque.*

Dignus loco eſt *τῶν μέσων* & in bonam vel malam partem capi poteſt. Nihil verius hac emendatione. In eadem eſt editione *Ætolia orundus*, longe quidem melius, quam quod in indice Scaligeri eſt, *Ætola oriundus*. Lucretius lib.2.

Denique cœleſti ſumus omnes ſemine orundi.

Sive mavis cum vulgatis libris, *oriundi*: certe triſyllabon ſit neceſſe eſt. Sic igitur vetuſtis illis mos erat, ut interdum quidem in AS, frequentius in A Græca nomina vellent exire. Poſtea vero, ut ait Quintilianus, *recentiores inſtituerunt Græcis nominibus Græcas declinationes potius dare*. Proinde hoc inſtitutum tenuerunt

Lucretius, *Id quod Anaxagoras ſibi ſumit*:

Varro de R. R. antiqui tamen ut qui maxime, amator ſermonis: *Archytas*, *Hegeſias*, *Athenagoras*, *Mnaſeas*. & apud Nonium in Scaturex. *Iſmenias*, *Thebogenes fluit Scaturex*. lege *Thebagenes*, Θηβαγενής. Et ſimiliter Cicero, apud quem vulgo occurrunt *Archias*, *Gorgias*, *Phidias*, *Cineas*, *Pruſias*, *Arceſilas*, *Charmadas*, *Critias*, *Diagoras*, *Hippias*, *Lyſias*, & ſiqua ſimilia: Nam de *Hermagora* Ciceronis, vereor ne vitioſo codice uſus ſit Quintilianus. Profecto enim omnes omnino, qui nunc ſuperſunt MSS. conſtanter habent *Hermagoras*. Sed melius eſt ex ipſis locis experimentum judicii capere, libro primo De inventione: *Hujus conſtitutionis Hermagoras inventor eſſe exiſtimatur*: & ibidem: *Quod ſi magnam in his Hermagoras habuiſſet facultatem*. Repone hic pauliſper, *Hermagora inventor*, & *Hermagora habuiſſet*; non ſentis vocalium concurſum vaſte hiantem? Ego vero Ciceronem ita ſcripſiſſe ne ipſi quidem Ciceroni affirmanti crediderim. Quid dicam de ſcriptoribus ævi Auguſtæi? quid de inſequentium ætatum? nempe eadem tum conſuetudo invaluit, ut in As caderent Græca nomina. Spero mihi fidem apud te eſſe; ne neceſſe habeam infinita hic exempla enumerare. Quod tamen cum exceptione dictum velim; ut, quanquam eruditi homines eum, quem dixi, morem ſervaverunt, nomina tamen Servorum, aut quicunque, ut principio dixi, in Latina civitate vixere, vulgaris uſus, penes quem jus eſt loquendi, plerumque immutaverit ad Latinam conſuetudinem. Inde eſt apud Ciceronem, *Phania* Appii libertus. Fruſtra enim græciſſaret dominus, cum ab omnibus conſervis & notis ſine ς litera *Phania* is vocabatur. Sed a Plinio memoratur *Phanias phyſicus*: nempe is in Græcia vitam egerat, nullum habuerat Romæ dominum aut patronum. Inde illud Horatii, *Credat Judæus Apella*, id eſt, quivis Judæus: ut locum explanem parum hac memoria intellectum. Judæi habitabant trans Tiberim, & multo maximam partem erant libertini, ut fatetur Philo in Legatione ad Caium. Apella autem Libertinorum eſt nomen, ſatis frequens in Inſcriptionibus vetuſtis. Cic. Ep. 25. lib. 7. *Ne Apellæ quidem liberto tuo dixeris*. Itaque *Credat Judæus Apella*, quaſi tu dicas, Credat ſuperſtitioſus aliquis Judæus Tranſtiberinus. Inde illud alterum, *Obeundus Marſya*: quo modo etiam loquuntur Ovidius, Silius, Lucanus. Marſya ſcilicet in Foro collocatus & donatus quaſi civitate Romana non potuit non in ore vulgi quotidie verſari; & prætetea eo nomine fuerunt ſervi Phryges. In veteri marmore, M. HELVIUS M. L. MARSYA. Vulgi autem autoritatem libenter hic ſecuti ſunt poetæ; cum ſecundum Græcam pronunciationem *Marſyas* in hexametro non ſtaret. Sic *Caſſius Chærea* tribunus plebis, notiſſimus ob Caii Cæſaris cædem: alter apud Plinium ſtatuarius, qui nunquam credo Italiam viderat; & apud Varronem tertius Athenienſis, qui de Re Ruſtica ſcripſit, *Chæreas*. Ita Perſius, (priuſquam Cornutus Stoicus verſum immutaverat metu Neronis) *Auriculas aſini Mida rex habet*: & ad id exemplum Juſtinus: nullam aliam ob cauſam, præterquam quod id nomen frequenter mancipiis eſt inditum, præſertim ex Phrygia emptis. Terentius Phormione: *Puer ad me occurrit Mida*. Vetus lapis apud Sponium p.289. MIDA CUBICULARIUS. Nequeo tamen conjectura augurari, cur qui Nepoti *Perdiccas*, Curtio & Iuſtino & quibuſdam aliis *Perdicca* nominetur. Siquidem apud utrumque cætera omnia Græco more proferuntur, *Amyntas*, *Bagoas*, *Philotas*, *Ophellas*, *Jollas*, *Gobryas*, *Alcetas* frater Perdiccæ. Nullos memini Perdiccas inter Italorum ſervos aut libertos: neque quicquam aliud cauſæ invenire poſſum. Nam cognomenta Libertinorum (ea ipſis nomina fuerunt, priuſquam manu mitterentur) ſi Græce in Aς caderent, Latinam terminationem plerumque ceperunt. Non tamen uſquequaque increbuiſſe eam conſuetudinem ex antiquis Inſcriptionibus animadverti. Nam ecce tibi hæc nomina ex Grutero, Reineſio, Sponio. Ἀχιλλᾶς. *M. Cornelius Achillas*. *L. Pontius Achillas*. ¶ Ἀλεξᾶς, ὑποκοριστικὸν ab Ἀλέξανδρος. *Q. Hortenſius Q. L. Alexa. Suavettius Alexa*. ¶ Ἀνδρέας. C. *Quinctius Andrea*. ¶ Ἀπελλᾶς (Ἀπολλᾶς apud Athenæum) ab Ἀπολλόδωρος. *T. Claudius Apella*. ¶ Ἁρποκρᾶς ab Ἁρποκράτης vel Ἁρποκρατίων. *M.*

Lol-

Digitized by Google

Lollius Arphocras. *C. Herennius Harpocra*. ¶ Αρπμᾶς ab Αρτεμίδωρος. *C. Cæcilius Artemas*. *Cecilius Dexter & Artimas fratres*. *Ae. Fl. Artema*. *L. Laberius Artemas*. ¶ Αθηναγόρας. *Virejus Athenagoras*. ¶ Κλεόπας. in N. Teſt. vel fortaſſe Κλεοπᾶς a Κλεόπατρος, vel Κλεόφιλος. *Ti. Cleuphas*. ¶ Κλεωνίας vel Κλινίας. *Juli. Clinias*. *Q. Pomp. Clinias*. ¶ Κτησίας. *M. Aur. Cteſias*. ¶ Sic *Dama* apud Perſium, ſi Græcum eſt a Δαμᾶς vel Δημᾶς quod eſt diminutivum a Δημήτριος. *Mettius Damas*. ¶ Επαφρᾶς ab Επαφρόδιτος. *G. Avillius Epaphra*. *M. Cornelius Epaphra*. *C. Curtius Epaphra*. *C. Julius Epaphra*. *P. Nonius Epaphra*. *C. Pricilius Epaphra*. *S. Propertius Epaphra*. *C. Vejacus C. L. Epaphra*. Et è diverſo, *Epaphras poſtremum præſtitit officium*. ¶ Γλαυκίας. *Glaucias Lib*. ¶ Γοργίας. *Gorgias Lib*. *L. Albuccius Gorgia*. Spon. 228. ¶ Ηρᾶς ab Ηρόδωρος. *L. Abuccius Hera*. *M. Petronius Heras*. *P. Sulpicius Hera*. *P. Valerius Hera*. ¶ Ηρακλᾶς ab Ηρακλεόδωρος. Clem. Stromat. v. *L. Aemilius Heracla*. *C. Annius Heracla*. *C. Camelius Heracla*. *L. Clodius Heracla*. *L. Cornificius Heracla*. *Q. Cornelius Heracla*. *L. Creperius Heracla*. *L. Licinius Heracla*. *F. Longinus Heracla*. *C. Stiminius Heracla*. *Q. Petinius Q. L. Heraclas*. ¶ Ερμᾶς ab Ερμόδωρος. *Herma accommodator*. *L. Aemilius Hermas*. *P. Annius Herma*. *C. Caſſius Herma*. *Cornelius Hernia*. (vitinſe pro *Herma*.) *M. Junius Hernia*. (lege *Herma*.) *Q. Lollius Herma*. *M. Mag. Herma*. *Octavius Herma*. *C. Quinctius Herma*. *P. Statius Herma*. *P. Turannius Herma*. *Q. Vibius Herma*. *M. Ulpius Aug. Lib. Herma*. ¶ Ερμαγόρας. *L. Maecius L. F. Hermagoras*. ¶ Ερμείας. *Aurelius Hermias Aug. Lib. T. Didius Hermias*. *M. Helvius Hermias*. *C. Julius Hermia*. *Sex. Pompejus Sex. Hermia*. Spon. 221. lege *Sex. L. Her*. ¶ Λεοντᾶς fortaſſe ὑποκοριστικὸν a Λεόντιος. *L. Arcius Leontas*. *C. Julius Leontas*. *M. Herennius M. L. Leonta*. ¶ Λεωνᾶς. Artemidorus p. 249. Λεωνᾶς ὁ Σύρος ὁ παλαιστής. *Fabius Leonas*. *C. Oppius C. L. Leonas*. ¶ Μηνᾶς a Μηνόδωρος. *D. Lollius Mena*. ¶ Μητρᾶς a Μητρόδωρος. *C. Fyrmius Metras*. ¶ Νικίας *M. Anuius Nicia*. *Cluvius A. L. Nicia*. *A. Plautius Nicia*. ¶ Νικήτας. *Aur. Niceta*. ¶ Ονησᾶς ab Ονησίφορος. *Q. Virius Oneſas*. ¶ Παπίας. *C. Marcius C. F. Papia*. *Munatius Papa* (ao depravatum lnco *Papia*, an a Πάπας) *M. Plutius M. L. Papia*. *C. Purellius Papia*. *L. Valerius Papia*. ¶ Φιλώτας. *A. Annius Philotas*. ¶ Φιλᾶς a Φιλόδημος. *M. Herrius Phila*. ¶ Φιλέας. *L. Magius Phileas*. ¶ Φανίας. *Phania* apud Terentium & Ciceronem: *Fl. Phaneas*. *M. Tillius M. L. Phanias*. ¶ Θεδᾶς vel Θευδᾶς a Θεόδωρος. *A. Fæſonius Thuda*. *Q. Vejonius Teuda*. ¶ Θεωνᾶς. Alexandriæ Epiſcopus, *Theonas* apud S. Hieron. *Livius Theona Aug. L.* & *Livius Theona ab Epiſtolis Græc*. ¶ Ζάβδας. Hieroſol. Epiſcopus, *Zabdas* S. Hieron. & *Zabda* in moonmenta L. Valeril: *Saufejus Sabda*. ¶ Ζηνᾶς a Ζηνόδωρος. *L. Calpurnius Zena*. Enimvero jam percontarl eos velim, qui ſine S. litera *Malela* pronunciant, quo auctore didicerint Joannem huoc Antiochenſem captivum in Italiam abductum ſervitutem ibi ſerviiſſe; tandem autem, poſtea quam libertatem receperat, ad hiſtoriam ſcribendam ſe contuliſſe? Sin autem; cur obſecro, cum Evandri matre & caſcis illis allium obolentibus, aut cum fæce Rnmuli loqui malunt; quam cum Cicerone, & bonis auctoribus Latinitatis? Mihi quidem nnn longa deliberatio eſt, utros imitari velim. Sed hæc oimium fortaſſe ſtudinſe atque anxie: niſi quod omnino reſpondendum fuit iis, a quibus ſum provocatus. Siquidem Gerardus Voſſius, qui neſcio an ab interprete Damaſceni io errorem ipſe inductus ſit, certe aliis exemplo ſuo & auroritate viam ad errationem munivit, non certo judicio, ſed inconſiderate præterque morem videtur egiſſe. Quippe qui nunquam alias abjecerit S: ne tum quidem cum auctnres haberet, quos etii perverſe, ſaltem aliquatenus imitaretur. Apud quem *Chæreas* vocatur Hiſtoricus & *Clinias*, *Marſyas* Macedonicarum rerum ſcriptor & Delphicarum *Apellas*: oec tamen *Chærea* & *Clinia* in Comœdia, neque Hnratii *Marſya* & *Apella* tenaciſſimam ejus memoriam fugere potuerunt.

Tantum quod hæc ſcripſeram, Milli jucundiſſime: cum ecce mihi nova res atque improviſa nunciatur, quæ de ſententiæ me meæ ſtatu propemodum dejecit. *Enimvero, quod in ſuperiore cauſa probanda tantopere deſudarem, nihil fuiſſe; neque in ea diſceptatione prorſus* ἄσκοπα τοξεύειν. *Nam apud Conſtantinum & Damaſcenum* τὸ Μαλέλα *poſſe nomen indeclinabile eſſe: neque abhorrere ab uſu Græcorum, ut nomina barbara ſine variatione caſuum proferantur*, τοῦ Αμμὼν, τὸν Ανὼβ, τῷ Ασχὼμ, τοῦ Βλάχ, τοῦ Αψκαλ *&c. ſexcenta dari maſculina in* A, *ut* ὁ Σισάρα, ὁ Σάλα, ὁ Φυά, ὁ Σιβά *in Vet. Teſt.* ὁ Ζαρά, ὁ Αβία *in Novo: Syrorum nationem (Syrum autem eſſe hunc Malelam) amare nomina in* A *literam exeuntia, Maruta, Barſoma, & pleraque omnia: ſic & Arabas quoque Abdalla, Maſballa, Taphala, & ſiqua ſunt alia: occurrere denique apud Cantacuzenum* Ιωάννης Περάλτα, *& apud Theophanem* Ιωάννης ὁ ἐπίκλην Πιμύλα, *Joannes cognomento Hemula, ſecundum Victorem Tununenſem*. Ego vero, quanquam fortaſſe præſtabilius eſſet, ut ex amicorum conſilio ſuperſederem labori reſpondendi, libera eſſe judicia ſinerem: conſtitui tameo devorare eam moleſtiam; & eo quidem animn, nullum ut certamen inſtituam, neque enim temperato calamn res agetur; ſed ut ſemel defungar, nec tacendn committam, ut odioſæ mihi de lana caprina lites ſuccreſcaot in poſterum. Dico itaque neque eſſe illud, de quo viri docti aſſeverant, neque poſſe. Nam ecce tibi Joannes Tzetzes, qui cum *ἰωνικώτερόν πως* protulerit Μαλέλης, certe ſecundum me judicaſſe videatur. Crebro enim eæ ſyllabæ permutantur inter ſe, Λεωνίδας, Λεωνίδης, Ερμᾶς Ερμῆς, Απελλᾶς Απελ-

λῆς, Μαλέλας Μαλίλης. Eodem accedit, quod in ſyllaba ſecunda ſtatuitur accentus, τοῦ Μαλέλα tanquam ab ὁ Μαλέλας, non Μάλελα neque Μαλελὰ ut plerumque aſſolet in vocabulis peregrinis. Verum illud in primis eſt admiratione dignum, quod ut de Græco nomine cognitio habeatur, ἐπ' ἀλλοθρόους ἀνθρώπους & ad barbaras nationes provocant. Siquidem ex Hunnorum gente ſunt Ασκὺμ & Βλὰχ, de quibus vide ipſum Malelam p. 52. & 56. Verum age, quandoquidem ſic agi placet, cedo quos volent arbitros. Stabimus etiam Hunnorum judicio: neque homines plebeii, ſed reges & regibus proximi pronunciabunt. Verba ſunt Malelæ p. 20. Καὶ ἤνεγκεν ἅμα αὐτῷ κατὰ Ἀττιλᾶ. Maxime regum, bona tua venia libenter rogaverim, qui Græce vocaris caſu recto. Cur autem occupato moleſti ſumus? Reſpondebit pro eo Malelas ibidem: Ωσαύτως δὲ καὶ Ἀττιλᾶς ἐτελεύτησε. Sic omnes uno ore. Apud Priſcum Thracem in Collectaneis Conſtantini Porphyrogeniti; corrigendus obiter Svidas, qui Πρίσκος ait Πανίτης ἔγραψεν ἱστορίαν Βυζαντιακὴν καὶ κατὰ Ἀττήλου. lege haud cunctanter, Βυζαντιακὴν καὶ κατὰ Ἀττίλαν vel Ἀττίλα. apud Priſcum, inquam, aliquoties legas Ἀττίλας καὶ Βλήδας. Is Attilæ frater erat, a Jornande Bleta dictus, a Proſpero depravate Bleba, a Theophane Βδέλας. Ἀττιλᾶς, inquit, Ομνυδίυ παῖς ἀποβαλὼν Βδέλαν τὸν πρεσβύτερον ἀδελφόν. Verbum illud dividuum facito, & ſcribe ὁ Μνυδίυ παῖς vel fortaſſe Μυνδζίυ. Jornandes enim Mundzuccum nominat, & Sigebertus Mundzuch, perperam vero Nicephorus Calliſtus Νυμίδιον. Quid Attilæ patruus, Ῥῦα ne declinabile an Ῥῦας? De hoc ſtatuet idem ille Priſcus; cujus verba ſunt, Ῥῦα βασιλεύοντος τῶν Οὔννων & παρὰ τὸν Ῥῦαν ἀφικνεῖσθαι. Ita Βάλας dux Hunnorum apud Procopium, Vandalorum Ἀμμάτας, Gotthorum Γρίππας & Βέσας, & Μόῤῥας & Μαρκίας, & Ἀλβίλας & Οὐσδρίλας. Eant nunc & ab Hunnis malum ſibi mendicent. Apud Malelam reperio p. 70. Τζίττα στρατηλάτου Ῥωμαίων, & 67. κατὰ Συνίκα καὶ Σίμμα, & 37. κατὰ τοῦ ἡνιόχου Καλλιόπα, & 54. κατὰ τοῦ φυλάρχου Ἀρέθα. plane ut apud Conſtantinum eſt τοῦ ἐπίκλην Μαλίλα. Placetne jam, ut Joannem ipſum nobis arbitrum capiamus? æqua, opinor, & honeſta poſtulatio eſt. Sententiam vero is ſuam oſtendit p. 67. ὅτις Τζίττας 67. Συνίκας δὲ καὶ Σίμμας 36. Καλλιόπας τις ἡνίοχος 36. Ἀρέθας τις ὁ φύλαρχος καὶ Γνώφας. Et adhuc dubitent, ſi poſſunt, utrumne qui hæc ſcripſerit, ullo modo eſt ut ὁ Μαλέλα vocatus fuerit. Jam Σισάρα & Φυὰ quam inviti & recuſantes in argumentum ducuntur! Recte quidem factum a LXXII. viris; quod cum vetuſta illa & Ogygia nomina literis Græcis mandarent, ad ſyllabam de ſermone barbaro expreſſerunt. Nam qui annis ante permultis exceſſerant e vita, nulla, credo, iis futura erat conſuetudo, cum Græcis. Quod ſi alii juniores, quibus eadem quæ veteribus illis nomina, uſum & commercium cum Græcis habuerunt, ſine dubio eorum nomina declinata ſunt ad normam Græci ſermonis. Sic Paralip. 1. cap. 8. eſt quidam Ανανία & cap. 12. Βερχία, vel, ut in MS. Regio eſt, Βαραχία. Eadem occurrunt nomina in Teſt. Novo: (Syrus enim interpres & hic & illic, *Hbananio*, *Brachio*) cum Græca tamen terminatione, Ανανίας, Βαραχίας. Similiter antiqui illi Ιακὼβ, Ιωσὴφ, Σαὺλ perpetuo nominantur: juniores vero, qui cum Græcis rem habuerunt, Ιάκωβος, Ιώσηπος, Σαῦλος. Quo exemplo etiam Σισάρας & Σάλας & Φυὰς eſſent dicti, ſi Antiochiæ vixiſſent vel in alia quavis civitate Græca, & memoriam rerum geſtarum literis conſignaſſent. Neque vero inficior Syrorum, atque Arabum nomina frequenter in A litera terminari: ſervatam eſſe a Græcis eam terminationem pernego. *Abdalla*, *Maſalla*, *Taphala*. Ita quidem Arabes. Quomodo autem Græci? Theoph. p. 294. E.R. Μυαμὲδ ὁ τοῦ Ἀβδελλᾶ. Perii equidem, in A hoc exit, & contra me facit. Sed nolo eos in lætitiam fruſtra conjicere. Illud enim perincommode intervenit ibidem ὁ Ἀβδελλᾶς υἱὸς, & apud Zonaram Μασάλμας ὁ τῶν Ἀράβων ἀρχηγὸς, apud Malelam Ταφαρᾶς ὁ φύλαρχος. Eadem mihi de Syriacis nominibus ſententia eſt. Porphyrius apud Euſebium Scaligeri: Πτολεμαῖος δὲ ἀγανακτήσας, ὅτι τῷ Πηλουσίῳ προσέβαλεν ὁ Δημήτριος, ἀπὸ τῶν κατ' Αἴγυπτον πραγμάτων ἐχόμενος, πέμπει βασιλέα τῆς Ἀσίας Ἀλέξανδρον, ὡς υἱὸν Ἀλεξάνδρου, ὃς διὰ τὸ ὡς ἀγοραστὸς εἶναι τοῦ Πτολεμαίου Ζαβινᾶς ἐπεκλήθη πρὸς τῶν Σύρων. & Joſephus: Ἀλέξανδρον τὸν Ζεβινᾶν ἐπιλεγόμενον. Et eodem nomine Antiochenus Epiſcopus Ζεβῖνος Nicephoro, Ζέβεννος *Zebenus* Euſebio & Hieronymo vocatur. Atqui ἀγοραστὸς *emptus* Syriace eſt *Zbino* vel *Zbina*. Ita Græce dixeris, Ιωάννης ὁ Ἀντιοχεὺς, ὃς διὰ τὸ φιλολόγος εἶναι Μαλέλας ἐπεκλήθη πρὸς τῶν Σύρων, vel, ut propius Syrorum pronunciationem ſubſequitur Damaſcenus ipſe Syrus, Μαλάλας. Nam *Malolo* vel *Malala* eſt orator, eloquens, loquax. Non difficile eſt conjectura aſſequi, utram ob cauſam cognomento illo auctus fuerit Joannes, λαλεῖν ἄριστος, ἀδυνατώτατος λέγειν. Ipſe Porphyrius a popularibus ſuis Syris *Malcho* ſive *Malcha* vocabatur: Græce vero non Μάλχα, ſed Μάλχος. Ita *Cipha* ſaxum Κηφᾶς, *Thoma* gemellus Θωμᾶς, & ſiqua ſunt alia. Mal. p. 14. Ἀντίοχον τὸν ἐπίκλην Χύζωνα Mirum ni ex illorum ſententia cognomentum Antiochi fuit *Chuzona* caſu recto, ut *Malela*: cum ambo ſint Antiochenſes. Quid ergo ſibi volunt iſta p. 22. Ἀντίοχον τὸν Χύζωνα τὸν ἔγγονον Ἀντιόχου τοῦ Χύζωνος? Quod ſi uſquequaque Syriaca nomine imitari & exprimere debemus, cur, obſecro, Ιωάννης dicitur, non Ιωανὰν Μαλάλα? nam Syris eſt *Jubbanon*, ut LXXII. viris Ιωανάν. Sed ecce tibi Cantacuzenus, qui p. 874. E.R. Λατίνων τις ait, Ιωάννης Περάλτα προσαγορευόμενος. Scias autem in quantas anguſtias adducti ſunt,

Digitized by Google

cum homines χθὲς καὶ πρώην γεγονότες ſæculo demum XIV. poſt Chriſtum natum inveterata jam barbaria, cauſæ ſuæ patronos adoptant. Rem ſane lepidam & jocoſam. Joannes hic Antiochenſis bene Græce Μαλέλα dici poteſt, quia Italo cuidam nomen erat *Giovanni Peralta*. Sic enim Cantacuzenus p. 174. E.R. Μάλιστα δὲ Ντζιουάν Περάλτα ὁ τούτων ἡγεμών. Græcus iſte eſt ſermo hodiernus: ita gioſtra τζοῦστρα, gingiva τζιντζίβα, jecur ντζηγάριον. Vah! quam velim progrediantur longius, atque una opera probent Ντζιουάν Μαλέλα dicendum eſſe: facinus pol magnum & memorabile fecerint. Illud vero dutum, quod apud Theophanem eſt Ιωάννης ὁ ἐπίκλην Ημῦλα. Nec a Victore ſolum vocator *Hemula*, ſed Anaſtaſio etiam, qui Theophanem in Latinum convertit: a Liberato Diacono Joannes Mela; niſi fortaſſe depravati ſunt codices. Ex Græcis vero ſcriptoribus ſolus Theophanes & ſemel duntaxat cognominis ejus mentionem facit: cæteris ſimpliciter Joannes vocatur, Nicephoro Patriarchæ, Nicephoro Calliſto; ſicut & Leontio Byzantin, Chronicoque Orientali. Quo magis adducor, ut vitioſum eſſe illud verbum exiſtimem; & iſtum apicem, qui in libris MSS. terminationem ας ſignare ſolet, ab indiligenti librario mutatum eſſe vel prætermiſſum. Præſertim cum cuncta id genus nomina præter hoc unum ab ipſo Theophane per ας ſcribi videam; Αρέθας, Αττίλας, Μασάλμας, Αβουλάβας, Κουτζίνας, alia quamplurima. Itaque hoc in loco, ut mea fert opinio, facta eſt Theophani injuria. Nec, quod Anaſtaſius & Victor *Hemula* Latine nuncupant, non *Hemulas*; magis id quenquam movere debet, quam quod Attila a Latinis dicitur, qui Græcis eſt Αττίλας. Nam peregrina ejuſcemodi nomina Græci Latinique neutri ab alteris, ſed ab ipſis Barbaris utrique acceperunt. Toto igitur cœlo erravit Priſcianus, cum *Turia* & *Bagrada* (Africæ ſunt iſta flumina) declinari putat a Τυρίας & Βαγράδας. A Græcis quidem Ιόβας, Μικίψας & Βάρκας ſunt dicti, qui a Latinis Juba, Micipſa, Barca. Nec tamen hæc quæ proxime nominavi, de Græcia petita ſunt; ſed ex Africa recto itinere deportata ſunt in Italiam. Quid enim, cum illi Αμίλκας, Αννίβας proferunt, hi Hamilcar & Hannibal? non ſigni hoc ſatis eſt, unde utraque ſunt acceſita? Nempe hi maſculina nomina Africana in A libenter retinebant; Græcorum aures tanquam abſona & inconcinna repudiabant. Sed ut concedam illud Ημῦλα a Theophane profectum eſſe: non ego Monachum aliquem adverſus omnium autoritatem magiſtrum dicendi capere velim; ſed illum ipſum ad nationis ſuæ exemplum, addo etiam ſuum, componere. Vir multiplici doctrinæ copia præditus Euſtathius Theſſalonicenſis Epiſc. accurate diſputans de Homericis illis ἱππηλάτα Πηλεύς & Ερμείας ἀκάκητα &c. non Σισάρα & Σάλα, non Ημῦλα ad partes vocat; nam *Giovanni Peralta* qui potuit, priuſquam is naſceretur? quod contra. Ex omni memoria duo duntaxat memorat maſculina Græca in A, eaque minime a ſe lecta, ſed Eudæmonis fide Peluſiotæ; ejus opinor, cujus librum de Orthographia Stephanus Byzantius, & Suidas & Etymologici ſcriptor citant. Horum unum Illyricum eſſe nomen, ex epigrammate quodam, Πατὴρ δ' ἐμ' ἔφυσε κόπαινα, ἤτοι Κοπαίνης. Syracuſanum alterum ex Sophrone, ὁ Μύριλλα. Democopum videlicet architectum, cum theatrum exædificaſſet Syracuſis, populo viritim unguentum diſtribuiſſe, & ex ea re cognomento vocatum eſſe Myrillam: nempe ἀπὸ τοῦ μύρου Μύριλλαν. Ego vero Eudæmonem illum jubeo κρόμμυα ἐσθίειν, ut hominem infortunio mactem: ſiquidem religio erat Peluſiotis cepas guſtare. Nam profecto de Syracuſiorum dialecto eras credo, hodie nihil. Theocritus Syracuſanus, qui idiomate vernaculo perpetuo eſt uſus (Μῶσαν δ' ὀθνείαν ὄποτ' ἐφελκυσάμαν) annon Σ literam ubique ſervat, Δαμοίτας, Μενάλκας, Αμυντας, Διοκλείδας? Non Apollo Λαφρίας Syracuſis colebatur? Non *Nicetas* Syracuſius Philoſophus a Cicerone laudatur in Academicis? non eorum ſermone γαφάγας *lumbricus* apud Etymologicon? non diſſimulo apud Heſychium ſcriptum eſſe Γαφάπ, σκώληξ. ſed vero duplici errore. Nam excidit Σ litera, ut uſu venire ſolet, cum proxime ſubſequatur altera: T. autem facillime mutatur in Γ. ut alibi Σπίνυτρον, ὠρυπωδέστερον, συριγγῶδες. pro Σπινυχρὸν, ὠριπῶδες, στινόν, συριγγῶδες. Ne ipſe quidem Sophron aliter locutus eſt. Athenæus lib. VII. Καὶ παρὰ Σώφρονι ὁ Θυννοθήρας. & καρχαρίας aliquanto inferius p. 300. Σώφρων, Θυννοθηραῖα δὲ γαστὴρ καρχαρίας ὁ κάτινος ὄνθε. Priora verba, quæ Caſaubono moleſtiam creabant, ſic lege. Σώφρων Θυννοθήρα. Α δὲ γαστήρ, id eſt, Θυννοθήρα. Nimirum iſte liber Θυννοθήρας inſcriptus eſt. Etymol. in Ηία. Ως φησι Σώφρων ἐν Θυννοθήρᾳ. Male alibi ἐν Θυννοθήραις. Quod ſi verum eſt illud de Democopo, vulgi joco cognomen ſuum adeptus eſſe videatur: quia fortaſſis ea tempeſtate Syracuſis ſcorto cuipiam non ignobili nomen fuerit Myrilla. Nam mulieris id quidem nomen eſſe proprium certiores nos facit poeta neſcio quis inter Lyricos H. Stephani. Στρατόκλεις φίλος κυθήρης, Στρατόκλεις φίλος Μυρίλλης. Ιδὲ τὴν φίλην γυναῖκα, Κομάει, πέθηλε, λάμπει. Ρόδον ἀνθέων ἀνάσσει, Ρόδον ἐν κόραις Μυρίλλα. Quod ad Κόπαινα attinet, etſi non facile fidem habeam, viderir de eo verbo epigrammatis author; qui fortaſſe, cum barbarum Illyrium βαρβαρίζοντα induxerit, bene moratum carmen feciſſe videatur. Quod ſiquis Illyriorum exemplo Ιωάννης ὁ Μαλέλα proferre velit; id quidem perinde eſt, tanquam ſi ὁ Κάτω dicens & ὁ Κίκερο, ſe egregie loqui Græce contendat; quia apud Ariſtophanem Catis Cantilena eſt, Θρεττανελὸ τὸ κύκλωπα. & Scythæ illius Attica elegantia:

Ως ἐλαφρὸς ὥσπερ φύλλο κῆ τὸ καύδιο
& Ω χείδι ὡς καρίεντό σοι τὸ τυγάτριο,
Κὶ δύσκολ᾽ ἀλλὰ πρᾷο. πῦ τὸ χείδιο.

Sed nimium diu, mi Milli, in litigioſa hac diſputatione te demoratus ſum. Dabis autem veniam neceſſitati; nam poſtea, per me licet, alii ut volent loquentur, non equidem invideo, neque intercedo. Imo enimvero Invitiſſimus hæc ſcripſi,

Ως ὐχ ὑπάρχων, ἀλλὰ τιμωρύμενος,

A D D E N D A.

Ecce iterum Criſpinus. Cum enim adhuc ſuperſit chartæ aliquantulum, ut narrat Typographus; nimirum ei parcere ſtulta, ut ait ille, foret clementia. Percurram igitur Epiſtolam totam, adnotaturus identidem, ſiqua vel retractari diligentius vel corrigi debeant.

Principio, bene quidem factum quod (pag. IV.) de Etymologia τῦ Ηρικεπαίυ ſuperſedi inquirere. Quamvis enim Ηρι in Græcorum verborum compoſitione non infrequens ſit, Ηριπόλη, ἠριγένεια, ἠριγέρων, ἠριθαλής. nihilo tamen minus peregrinam eſſe vocem mihi videor certo comperiſſe. Siquidem κεπ ſyllaba, quod jure mireris, plane aliena eſt atque abſona a conſuetudine cum Græci tum Latini ſermonis. Σκεπ quidem in σκέπω, τειοσκεπής, σκέπαρνον, &c. κεπ autem nuſquam occurrit, quod ſciam, præterquam in Κέπφος. Eam ego vocem, cum ſolitaria ſit atque unica, vix dubito, quin olim pronunciaverint *Keffos* non *Kepfos*: prout hodie Σαπφὼ *Saffo* dicimus, non *Sapfo*. Apud Latinos autem κεπ ſyllabam brevem fruſtra quæſiveris. *Conceptio*, *perceptio* & ſimillia, κηπ habent productam a percepi, concepi. Anceps, auceps, princeps κεψ in ſcriptura exhibent, non κεπ: neque vero caſibus obliquis faciunt aucepis aut princepis.

Ep. p. 9. Ut egomet vincta mea cædam, falſo credidi tres iſtas Sophoclis fabulas ex una tetralogia fuiſſe, continuatione ſerieque hiſtoriæ in eam opinionem adductus. Ἀλλ᾽ ὐ πτωῶν γε ἐκείμην. Culpa enim poſtridie deprehenſa etiam amoveri facile potuit, ſi per typothetam licuiſſet. Ἀλλὰ τὸ μὲν προτετύχθαι ἐάσομεν ἀχνύμενοί περ. Certum eſt eas tragœdias longo interjecto intervallo fuiſſe editas. Antigonen ita placuiſſe ferunt, ut ea gratia prætura Sophocli decerneretur in bello adverſus Samios. Ergo acta eſſe videtur anno III. Olymp. LXXXIV. ætatis Soph. LVI. ſecundum marmor Arundel. Oedipus vero Tyrannus ſecundas tantum obtinuit, & victus eſt a Philocle: quin & Oedipum Coloneum, quem extrema ſenectute fecit omnium noviſſimam, editionis tempore anteceſſit. Argumentum Oed. Tyr. Εστὶ δὲ κ̀ οἱ Πρότερον αὐτὸν, ὐ Τύραννον ἐπιγράφοντες, διὰ τὺς χρόνυς τῶν διδασκαλιῶν κ̀ διὰ τὰ πράγματα. Ita ſcribendus eſt iſte locus, quem minus intellexit magnus Camerarius. Sunt qui hanc fabulam Oedipum Priorem inſcribunt, non Oed. Tyrannum; quia prior erat cum tempore actionis, tum ſerie rerum geſtarum. Ea hujus loci ſententia eſt.

Ep. pag. ead. Auget vehementer ſuſpicionem noſtram ipſe Clemens in Protreptico, qui poſteaquam verſus eos tanquam Sophocleos protulit, Ουτοσί μὲν, ait, ἤδη κ̀ παρακεκωδωνισμένος ἐπὶ τ̃ σκηνῆς τ̃ ἀλήθειαν τοῖς θεαταῖς παρεισήγαγεν. Ergo & Clementis judicio in capitis veniſſet diſcrimen, quicunque eos olim in ſcenam detuliſſet. Ii alibi citantur hoc exemplo:

Θνητοὶ δὲ πυλυκερδείᾳ πλανώμενοι
Ιδρυσάμεσθα πημάτων παραψυχλὼ,
Θεῶν ἀγάλματ᾽ ἐκ λίθων τε κ̀ ξύλων
Η χρυσοτεύκτων ἢ ᾽λεφαντίνων τύπυς.

Quamobrem, quia nullus jam locus eſt cenſuræ noſtræ in πολλῶν & χαλκέων, alia afferam argumenta oportet, cur ſubdititii ſint. Multis ſane nominibus non placet illud πυλυκερδεια. Nam quid, obſecro, facit πυλὺ in tragœdiæ diverbio? eſt enim ex dialecto Ionica. Neque vero δεια ſpondæus in ſede quarta ferri poteſt contra morem conſuetudinemque Tragicorum. Theocritus: Καὶ φιλοκερδείῃ βεβλαμμένον ἄνδρα παρελθεῖν. Neque porro πυλυκερδεία de *avaritia* poſſis accipere cum interprete Clementis: verum ea ſententia nimium quidem inepta atque inficeta, quaſi ſi *prudentia* ſive *aſtutia* homines in errorem inciderint. Πολυκέρδεια enim eſt πολυίδρεια. ut Ulyſſes Homericus:

Οὐκ ἔα εἰπέμεναι, πολυϊδρείησι νόοιο,
Ἀλλ᾽ ὁ μὲν ἦν ἄλοχον πολυκερδείῃσιν ἄνωγε.

Sed & alia fertur ſcriptura nihilo melior: *Θνητοὶ δὲ πολλοὶ καρδίᾳ πλανώμενοι*. Mihi quidem, ſalvo aliorum judicio *nos multi mortales*, parum ornate dici videtur pro elegantia *Ἀττικῆς μελίττης*. Sed utcumque de ea re viſum fuerit eruditis: rogatos eos velim, qui luculenter Græce ſciunt, utrum *καρδίᾳ πλανώμενοι* domeſticus ſit ſinceruſque ſermo Græcus, an potius peregrinus & *πονηροῦ κόμματος*? Nimirum ſuo ſe indicio prodidit Judæus iſte ſorex. Neque enim Helleniſmus eſt, verum Hebraiſmus purus putus ex S. S. tralatus atque expreſſus. Pſalm. xcrv. (& Epiſt. ad Hebræos) *Ἀεὶ πλανῶνται τῇ καρδίᾳ· καὶ αὐτοὶ οὐκ ἔγνωσαν τὰς ὁδούς μου*. Eſaias xxi. *Ἡ καρδία μου πλανᾶται*. Imo enimvero negamus iſta, *Ἡ χρυσοτεύκτων ἢ ἐλεφαντίνων τύπους* ab homine Græco nedum a Sophocle proficiſci poſſe. *Τύπος* hoc in loco eſt ipſa ſtatua, *αὐτὸ τὸ ἄγαλμα, οὐκ εἶδος τοῦ ἀγάλματος*, ut apud Iſocratem in fine Evagoræ: *τοὺς μὲν τύπους ἀναγκαῖον παρὰ τούτοις εἶναι παρ' οἷς ἂν σταθῶσι*. Dicerent vero Græci *Ἡ χρυσοτεύκτους ἢ ἐλεφαντίνους τύπους θεῶν*, non *χρυσοτεύκτων*. velut *εἰκόνας* dicunt *χαλκᾶς Ὀλυμπιονικῶν*, non *χαλκῶν*. Artemidorus: *χάλκεαι γὰρ εἰκόνες τῶν ἐλευθέρων ἀνατίθενται*. Ita paſſim & vulgo, ut quidem teſtimoniis uti putidiſſimum foret. Neque vero aliter Latini. Lucretius: *Si non aurea ſunt juvenum ſimulacbra per ædes*, non *aureorum*. Plinius xxxiv. 7. *Lignea potius aut fictilia deorum ſimulacbra*. Juvenalis: *Effigies ſacri nitet aurea cercopitbeci*. Horatius: *Quid referam, quo pacto imagine cerea Largior arſerit ignis*. Itaque *τύπους ἐλεφαντίνων θεῶν* nihil minus eſt quam Græca oratio: ea tamen utitur Sibylla lib. iii. *ξυλίνων θεῶν εἴδωλα* dicens pro *ξύλινα*.

> *Οἵτινες οὐκ ἀπάτησι κεναῖς, οὐδ' ἔργ' ἀνθρώπων,*
> *Χρύσεα καὶ χάλκεια, καὶ ἀργύρου ἠδ' ἐλέφαντος,*
> *Καὶ ξυλίνων λιθίνων τε θεῶν εἴδωλα καμόντων,*
> *Πήλινα, μιλτόχριστα, ζωγραφίας τυποειδεῖς,*
> *Τιμῶσιν, ὅσσα κέν τε βροτοὶ κενεόφρονι βουλῇ.*

Eadem habet Protrepticus Clementis. Quis porro inficiabitur in eodem doctos eſſe Iudo ſubjectorem hunc Oraculorum, & commentitium illum Hecatæum? Quod ſi vicero de verſibus falſo Sophocli attributis; etiam illud evidentiſſime conſtabit, quod olim Philo Herennius & patrum memoria Joſ. Scaliger ſuſpicati ſunt: nempe librum illum *De Judæis*, qui ſub Hecatæi nomine ferebatur, a Judæo quodam Helleniſta fuiſſe confictum: velut Ariſteam illum pari facinore, quem ſuppoſititium eſſe convincunt poſt eundem Scaligerum alii bene multi, in quibus omnium doctiſſime & copioſiſſime Humfredus Hodius, cui multum olim debebit Hiſtoria Eccleſiaſtica.

Ep. p. 18. *Εὐπρόπετον*) Svidas in Lexico: *Εὐπρόπετον τὸ καλὸν ἔχον γλῶ, τὸ κάλλιστον τῆς γῆς. Εὔπροπον τὸ καλῶς προτρεπόμενον*. Vides eum utrumque vocabulum agnoſcere, *εὐπρόπετον* quidem comparativum, abſolutum vero *εὔπροπον*. Quid igitur fiet? An ſupplex ad Heſychium adeam, pacem ejus oratum & peccati veniam? Imo enim ſatis oſtendunt ea verba & mendi vetuſtatem, & emendationis meæ præſtantiam. Quippe, niſi ego plane deſipio, ſic in comparatione dicendum eſſet, *Εὔπροπον, εὐπροπώτερον, εὐπροπώτατον*. Quod ſi reponere velis *εὐπροπέστατον* apud Svidam: jam ea vox inverſo ordine poſt *Εὔπροπον* collocanda eſſet. Ergo quocunque te vertas, hallucinatio Svidæ eſt, qui ſine dubio ſua male confixit ex Heſychianis, vel ex illis unde ſua tranſtulit Heſychius.

Ibidem. *Ἄντιοι, ἀντιδιανύγμεθα*) Liquido poſſis dejerare, Heſychium ſcripſiſſe *ἄντιοι*, id enim ſeries literarum efflagitat; & illud *ἀντιδι* ex correctore natum eſſe, qui *κακῷ κακὸν ἰάσατο*. Scriptura a prima manu fuit in hunc modum: *Ἀντιλωύγμεθα, ἐναντιώμεθα*. Heſychius autem, qui, ut videtur, non leviter tum lippiebat, ſic legit & ſcripſit: *Ἀντινενύγμεθα*. *νι* & *κ* paulum oppido inter ſe differunt, & facillima ſane erratio eſt. Nihil hac conjectura probabilius dici poteſt. *Ἀντιλωύγμεθα* ab *ἀντιφέρομαι, ἐναντιώμεθα*. Ipſe Heſych. *Ἀντιφέρεται, ἐναντιοῦται*, & *Ἀντιφέρεσθαι ἐναντιοῦσθαι*, & Svidas: *Ἀντιφέρονται, ἐναντιοῦνται*. Sed *Ἀντι*[illegible]*φέρομαι* nuſquam lego.

Ep. p. 31. *Πέπλους τε νῆσαι λινοπλοκῶς τ' ἐπενδύτας*) vox ea bifariam accipi poteſt. Aut *νῆσαι* erit *ὑφᾶναι* quemadmodum *πέπλοι νηητοὶ* ab Homero vocantur. *Ἔνθ' ἐνὶ πέπλοι λεπτοὶ ἐΰννητοι βεβλήατο. ἔργα γυναικῶν*, qui a Sophocle *εὐϋφεῖς* vocantur in Trachiniis: *Ὅπως φέρῃς μοι τόνδε γ' εὐϋφῆ πέπλον*. Aut erit *νῆσαι, σωρεῦσαι*, accumulare veſtem, in arcis reponere, ut mos erat antiquorum. Homerus:

> *Ὣς φάτ'· ὁ δ' ὑψόροφον θάλαμον κατεβήσατο πατρὸς*
> *Εὐρὺν, ὅθι νητὸς χρυσὸς καὶ χαλκὸς ἔκειτο*
> *Ἐσθής τ' ἐν χηλοῖσιν, ἅλις τ' εὐῶδες ἔλαιον.*

Et alibi. ——— *Ἑλένη δὲ παρίστατο φωριαμοῖσιν,*

> *Ἔνθ' ἔσαν οἱ πέπλοι παμποίκιλοι, οὓς κάμεν αὐτή.*

Poſſis etiam , & magis quidem appoſite ad nomen Tragœdiæ Πλωυτρίας, νίψαι reponere , *Lavato* &c.

Πέπλυς τυ νίψαι λευοπλωυεῖς τ' ἐπενδύτας.

Epiſt. p. 24. v. 31. adde : Idem Heſychius : *Κυδρὸς , ἔνδοξος , ϰ τὰ ὅμοια , γαυριῶν , πεποιθῶν * εὐρύπιδις συγκοπὸν δὲ τῦ κύδρος Καλλίςρατος πεποιθώς.* Nunquam quidquam vidi inquinatius. lege *γαυριῶν , πεποιθώς , Ιων Ευριπίδαις. συγκοπῆ δὲ τῦ ρ κύδος. Καλλίςρατος.* verbum enim noviſſimum *πεποιθώς* eſt emendatio τῦ *πεποιθῶν*. Vide Ep. p. 18. 21. Et Calliſtratus quidem *κῦδος* a *κυδρὸς* deducit *συγκοπῆ τῦ ρ* alii viciſſim *κυδρὸς* a *κῦδος* derivant *ἐπενθέσει τῦ ρ* Etym. magn. *Κῦδος , κυδότερος , κυδόπατος , πλεονασμῷ δὲ τῦ ρ γίνεται κυδρός.*

Ep. p. 40. adde : Martiaous Capella lib. 3. cap. de Analogla : *Aeneas Pythagoras Lycas* faciunt Aeneæ Pythagoræ , Lycæ . Quando noſtra tatiooe nomina , quæ genitivo In E exeunt , nominativo A fioiuntur ; ut Catilinæ Catilina . Sed hæc Græca ſunt , ideo In Nominativo S literam retinenr . Quædam tamen perdunt S literam in nominativo , ut Nicæa , Medæa . Ergo in his nominativis cooſuetudo ſervanda eſt. Ubi legendum eſt, Nicia & Demea .

Ep. p. 38. v. 16. Sed nuſquam alibi tam frequens earum vocalium Inter ſe permutatio eſt , quam In 2. Codd. MSS. longe antiquiſſimis , ALEXANDRINO uno in Bibliotheca Regia , qui integra exhiber Biblia & epiſtolas S. Clementis ad Corinthios : Cantabrigienſi autem altero , mutilo quidem & decurtato ; quippe qui Acta duntaxat habear & Evangeliſtas ; verum idem e regione oſtentat Interpretationem vererem Larinam ad verbum de Græco expreſſam , digniſſimam ſane quæ ex oblivione atque tenebris tandem aliquaodo in lucem edatur . Servantur etiam Oxonii Acta Apoſtolorum , vetuſtate quidem pari , ſed verſione multum diverſa ; & in Gallia deoique Epiſtolæ S. Pauli , qui codex & antiquitate & Larina Verſione atque adeo ſcripturæ & voluminis forma Cantabrigienſi noſtro ſimillimus eſt & germaniſſimus . Atque hæc quidem talia exemplaria , cum aliis omnibus ubivis gentium , quod ſciamus , longe longeque & dignirate & tempore antecedant , neque quidquam hodie ſuperſit ſimile aut ſeeundum , cum tineis (pro dolor) arque muribus luctantur , & utut iis incendia pepercerint , ipſo ſenio intra annos paucos non dubie peritura ſunt . Tu vero , Milli doctiſſime , qui omnium mortalium maxime in eo ſtudio verſatus es , non patieris hanc laudem tibi præripi ; ſed maturabis veoeranda iſta pignora & monumenra vetuſtatis a ſitu & interitu vindicare . Scimus enim te horum omnium editionem inſtiruere , quæ una pagina & in uno conſpectu Codicem Alex. qui familiam ducet , & Cantabrigienſem cum verſione ſua , atque ubi hic deficir , Oxonienſem deinceps atque Gallicum repræſenter : quæ ſingulas literas atque apices exemplarium , etiam ubi a librariis peccatum eſt , accurate & religioſe ſubſequatur . Nihil illi purpuræ aſſuetur diſcolor aut diverſum ; nullæ ioterpunctiones , nullæ notæ accentuum , quorum omnis hodie ratio præpoſtera eſt atque perverſa : adeo nt qui tuam Editionem ſibi comparaverit , ipſa illa propemodum Archetypa verſare manibus atque oculis uſurpare videatur . Ea res olim , ut certum eſt augurium , & Britanniæ noſtræ ſplendori erit , & Eccleſiæ præſidio : tuos vero utique labores ampliſſimis præmiis atque immortali gloria compenſabit . Macte iſta pierate & diligentia eſto . In te omnes ora atque oculos convertimus , te unum in hoc curriculum vocamus : ipſi codices celerem tuam opem implorant & flagitant : quid ceſſas per medias laudes & faventium plauſus fecundo rumore ingredi ? Tu vero , ut polliceri de te poſſum , facies id ſedulo ; ſimulatque exibit Novum tuum Teſtamentum , jam fere ad umbilicum uſque perductum : quo in opere , niſi vererer coram in os te laudare , dicerem quam longo intervallo aliorum omnium in eo genere labores poſt te reliqueris . Ea Typorum elegantia eſt & magnificentia ; ea in Anootationibus eruditio elucer , in Variis Lectionibus iodustria : quippe etenim ad eam copiam comparandam omnia S. Patrum ſcripta , omnes antiquas Verſiones , & infinitam vim Codd. MSS. curioſe excuſſiſti . Enimvero mihi ſtomachum ſubinde movent imperiti quidam homines & nullo uſu bonarum literarum præditl , qui omnem operam , quæ in variis lectionibus colligendis impenditur , aut inutilem eſſe exiſtimant aut Eccleſiæ periculoſam . Eorum ego ſermooes , quaoquam iodigni ſuot quorum ulla ratio habeatur , uno in præſentia exemplo retundam : quo perſpicuum erit minuta quædam & prima utique ſpecie leviſſima poſſe magnas difficultates expedire . Locus eſt Cap. IV. in Ep. ad Galatas , qui ab ineuote fere Chriſtianiſmo uſque ad hanc memoriam doctiſſimos viros exercuit . 22. *Γέγραπται γὰρ , ὅτι Ἀβραὰμ δύο υἱὲς ἔχεν ἕνα ἐκ τ̃ παιδίσκης , ϰ ἕνα ἐκ τ̃ ἐλευθέρας.* 23. *Ἀλλ' ὁ μὲν ἐκ τ̃ παιδίσκης , κτ̀ σάρκα γεγέννηται· ὁ δὲ ἐκ τ̃ ἐλευθέρας , διὰ τ̃ ἐπαγγελίας.* 24. *Ἄτινά ἐςιν ἀλληγορέμενα· αὗται γὰρ εἰσιν αἱ δύο διαθῆκαι· μία μὲν ἀπὸ ὄρυς Σινᾶ , εἰς δυλείαν γεννῶσα , ἥτις ἐςὶν Ἄγαρ.* 25. *Τὸ γὰρ Ἄγαρ Σινᾶ ὄρος ἐςὶν ἐν τῆ Ἀραβίᾳ , συςοιχεῖ δὲ τῆ νῦν Ἱερυσαλὴμ , δυλεύει δὲ μετὰ τῶν τέκνων αὐτῆς.* 26. *Ἡ δὲ ἄνω Ἱερυσαλὴμ ἐλευθέρα ἐςὶν , ἥτις ἐςὶ μήτηρ πάντων ἡμῶν.* Memlni equidem , Milli , me non ita pridem a te rogatum , ut de perdifficili hoc loco judicium meum interponerem ,

Digitized by Google

vehementer approbaſſe ſententiam tuam , quam in illa tua Editione poſuiſti : Neque enim eundem montem & Agarem vocatum eſſe & Sinam , neque vero ullum uſquam gentium eo nomine notatum eſſe , neque porro Agarem ſervam (ſi de ſerva malit quiſpiam , quam de monte accipere) in eadem Allegoria & Monti reſpondere poſſe , & Legi quæ ex monte promulgata eſt : atque his de cauſis in diverſa conſilia itum eſſe ab antiquis , quorum alii Σινᾶ , ſed plures Τὸ γὰρ Αγαρ e libris ſuſtulerunt : quæ autem noſtra & patrum memoria viri magni commentati ſunt , tantum abeſſe ut locum faciant explicatiorem , ut novis etiam obſcuritatibus involvant . Qua quidem occaſione , ne omnino ἀσύμβολος eſſem , conjecturam , ut ſcis , extemporalem in medium attuli , quæ etiam tum viſa eſt ad veritatem proxime accedere . Scilicet e regione verbi Σινᾶ adnotaſſe olim quempiam enarrationis cauſa , Σινᾶ ὄρος ἐστὶν ἐν τῇ Αραβίᾳ , *Sina iſte , quem memorat Apoſtolus , mons Arabiæ eſt* ; ea autem verba non multo poſt , ut ſæpe uſu venit , de libri margine in orationem ipſam irrepſiſſe : nam Apoſtoli quidem ea non eſſe , ſed παρεμβεβλημένα , ex ipſo ſtatim vultu & colore totiuſque adeo corporis filo cognoſci poſſe : & proinde me paratum eſſe ὀβελίζειν hunc locum , niſi quid tibi ſecus videretur . Cum autem tibi valde placere conjecturam meam præ te ferres : atqui , inquam , ut vera iſta ſit ſive opinio ſive adeo ſuſpicio noſtra , neceſſe eſt illud δὲ quod vocem συστοιχεῖ proxime ſubſequitur , pro ſupervacaneo auferatur . Dictum ac factum editionem tuam inſpicimus , ibique quatuor ad minimum MSS. libros comperimus conjunctionem iſtam non agnoſcere : quod ſane non de nihilo eſt , neque ulla commode ratio reddi poteſt cur abfuerit : ſi verba , de quibus hæc quæſtio eſt , nunquam non in codicibus extitiſſent . Tanta res tam pertenui indicio pateſacta ſatis refellit voculas imperitorum aut malevolorum hominum , qui diligentiam iſtam minutas ſcripturæ varietates ſectantem , tanquam obſcuram & ſollicitam & nimiam in vituperationem adducunt . Quis enim dubitet quin melior multo & apertior fiat ſententia , ſi autoritate Manuſcriptorum expungatur δὲ · tum autem Σινᾶ ὄρος ἐστὶν ἐν τῇ Αραβίᾳ de medio diſcedant ; & totus deinde locus ſic legatur . *Ατινά ἐστιν ἀλληγορούμενα · αὗται γάρ εἰσιν αἱ δύο διαθῆκαι · μία μὲν ἀπὸ ὄρους Σινᾶ , εἰς δουλείαν γεννῶσα , ἥτις ἐστὶν Αγαρ* . Τὸ δὲ Αγαρ *συστοιχεῖ τῇ νῦν* Ιερουσαλὴμ , *δουλεύει γὰρ μετὰ τῶν τέκνων αὐτῆς* . hoc eſt , *Agar autem reſpondet Hieroſolymis , ſerviunt enim cum progenie ſua* . Γὰρ & δὲ locum inter ſe permutare juſſi fide MS. Alexandrini , & aliorum ; quinetiam dedita opera *Hieroſolyma* dixi non *Ieruſalem* ; ut ex ipſa dictione foret perſpicuum , quorſum illud δουλεύει pertineret . Ipſa enim flagitat ſententia ut δουλεύει referatur ad Ιερουσαλήμ . Quod cum ita ſit ; cur , ama , Apoſtolus tali uſus eſt conſtructione verborum , qua δουλεύει cum Αγαρ neceſſario convenire videatur ? aut quamobrem τὸ Αγαρ genere neutro poſuit , quaſi vero Αγαρ materialiter ac pro voce , non pro ancilla hic uſurpetur ? Hactenus opinor proſpere mihi conjectura proceſſit , ut mons iſte Arabiæ omnibus machinis loco movendus eſſe videatur ; ſed male vero me habent hi ſcrupuli , neque aliud habeo quod dicam aut conjectem ; præterquam ex quo tempore verba iſta de margine in orationis textum adſcita ſunt , ſicuti mox conjunctionem δὲ quoſdam homines intruſiſſe , ita alia nonnulla mutaviſſe leviter & ad commentitiam eam ſententiam accommodaſſe . Nam profecto facile animum induco , ut credam hoc modo ſcripſiſſe S. Paulum : *Τῇ δὲ Αγαρ συστοιχεῖ ἡ νῦν* Ιερουσαλὴμ , *δουλεύει γὰρ μετὰ τῶν τέκνων αὐτῆς . Η δὲ ἄνω* &c. *Agari autem reſpondet Ieruſalem , ſervit enim cum liberis ſuis . Quæ vero ſupra eſt Ieruſalem libera eſt , quæ mater eſt omnium noſtrum* : poſtea vero adulterina iſta ſeſe inſinuaſſe hoc exemplo , Τῇ δὲ Αγαρ Σινᾶ ὄρος ἐστὶν ἐν τῇ Αραβίᾳ συστοιχεῖ ἡ νῦν Ιερουσαλήμ . Cum autem hæc oratio , ut cernis , in manifeſtum ſolœciſmum cadat , ſimile ſane vero eſt , ne dicam neceſſarium , verba iſta τῇ & ἡ ſic brevi a ſcribis immutatum iri , quemadmodum hodie vulgo feruntur . Quis enim non incuſet *imperitiam notariorum librariorumque incuriam* , ut S. Hieronymi verbis utar , *qui ſcribunt , non quod inveniunt , ſed quod intelligunt ; & dum alienos errores emendare nituntur , oſtendunt ſuos* ? Vale .

40. 14.F.2215

INDEX RERUM
MEMORABILIUM; ET SCRIPTORUM
QUI IN EPISTOLA
RICHARDI BENTLEII
EMENDANTUR.

AEſchylus emend. 30. 38.
A. & α eodem ſono efferuntur. 19. 38.
Allatius not. 26.
Anapæſtorum ratio nunc demum obſervata. 15.
Antimachus Colophonius. 7. 32.
Judæus Apella. 40.
Apollodorus em. 22.
Ariſtophanes Com. em. 13.
Ariſtoph. Grammat. em. 10.
ΑΣ terminationem ubi ſervent Latini in Græcis vertendis, ubi mutent. 38. &c.
Athenæus em. 7. 27. 28. 29. 31. 33.
Attius poeta Trag. em. 15. 16.
Auleas commentitius Tragicus pro Æſchylo. 24.
Camerarius not. 44.
Caſaubonus Iſ. not. 24. 27. 39.
Κερ. ſyllaba neq. Græca neque Latina. 44.
Cicero em. 16.
Clemens Alex. em. & explic. 24. 25.
Clodius Neapolitanus. 25. 26.
Demarchus apud Mal. pro Dinarcho. 36.
Dinarchus poeta. 36.
Dionyſius Halic. em. 36.
Domninus Chron. 36.
Empedocles em. 6.
Ennius em. 23.
Epigramma falſo inſcriptum ay. em. 36.
Eraſmus not. 13. 14.
Erotianus em. 13.
Etymolog. M. not. 38. 28. 33.
Eudæmon Peluſiota not. 30.
Euphorion em. 30
Euripidis Danae 10. em. 11.
Sthenebœa em. 12.
Iphigenia in Tauris em. 22.
In Eurip. Tragediis perperam ponuntur Paſiphae 13. & Europa. 23.
Euripidis Schol. em. 22.
Euſtatius em. 28.
Fulgentius Planc. not. & em. 36.
Galen. em. 29. 30.
Gatakerus not. 24.
Grotius not. 10. 13. 14. 15.
Gruteri Inſcriptiones not. & em. 39. 41.
Gyraldus not. 26.
Hamartolus em. 23.
Harpocration em. 34.
Hecatæus Abderita de Judæis a Judæo quodam Helleniſta confictus. 9. 44. 45.
Heſiodus em. 31.
Heſiodi & Homeri certamen, em. 32.
Heſychius em. 20. 22. 18. 20. 28.
Heſychii hallucinationes. 29. 20. &c. 28. 38.
Homerus em. 38.
Horatius explicatur. 40.
Joannes Malelus vide Malelas
Jonis Chii poetæ tragici ætas & ſcripta 26. & ſeqq. copioſe.
Jon Rhapſodus apud Platonem alius a Chio. 26.
Jonſius not. 26.
Liberatus Diaconus em. 42.
Lucretius em. 22.
Magnetis Comici fabulæ. 18.
Malelas ſive Malalas in caſu recto, non Malela. 38. & ſeq.
Malelas em. 3. 5. 9. 10. 24.
Explic. 23. 23. 36.
Caſtig. 12. 18. 22. 33 36.
Martianus Capella em. 46.
Menagius not. 26. 32.
Meurſius not. 22. 24.
Μῆτις deus Orphicus. 4.
Minos commentitius Trag. pro Jone. 24.
Nicias poeta em. 23.
Nonius Marcellus em. 15. 40.
Ο, & υ inter ſe permutantur. 37. 38.
Omphale Jonis Chii fab. Satyrica 29.
Oracula ſubdititia Gr. Philoſophorum ex MS. hic edita & em. 6. 7. 8.
Orpheus em. 3. 5.
S. PAULI locus in Ep. ad Galatas em. & exp. 46. 47.
Pauſanias em. 31. 32
Photii Patriarchæ Lex. Gr. MS. 10. 22. 19. 28. 33. 11. 28.
Plinius em. 17. 39
Plutarchus em. 20. 22. 38.
Pollux em. 10. 12. 19. 21. 24. 28. 30.
Porphyrius em. 16. ejus Fragmentum de Κινήσει &c ex MS. editum & em. 25.
Priſcianus not. 43.
Priſcus Thrax de bello cum Attila. 42.
Proculus in Parmenidem MS. 4.
Proſper in Chronico em. 42.
Quintilianus not. 40.
Julius Rufinianus em. 23.
Salmaſius not. 25.
Scaliger Joſ. not. 13. 15. 36. 40.
Scaliger Jul. not. 26.
Solinus em. 16.
Sophocles em. 24. 29. 30.
Sophoclis locus commentitius. 8. 44.
Henr. Stephanus not. 38.
Strabo em. 29.
Svidas em. 17. 32. not. 34. 45.
Novi TESTAMENTI editio genuina a Cl. v. Jo. Millio procuranda. 46.
Thales apud Malelam pro Thallo. 36.
Theognoti Canones de Orthographia MS. Gr. 38.
Theomis tragicus falſo appellatus pro Theſpide. 24.
Theophanes em. 42. 43.
Theophraſtus em. 17.
Theſpis em. 25.
Tzetzis Interpretatio Homeri allegorica MS. em. 33.
Varro em. 40.
Voſſius Ger. not. 26. 32. 36. 41.

F I N I S.

A01 1472215

Digitized by Google

UM

EII

Digitized by Google